

ENSIMMÄINEN MOOSEKSEN KIRJA (GENESIS)

ALKUHISTORIA, 1 – 5

Luominen

1 Alussa Jumala loi taivaat ja maan.
² Maa oli autio ja tyhjä, ja syvyyden yllä oli pimeys. Jumalan Henki liikkui vetten päällä. ³ Jumala sanoi: "Tulkoon valo", ja valo tuli. ⁴ Jumala näki, että valo oli hyvä, ja Jumala erotti toisistaan valon ja pimeyden. ⁵ Jumala nimesi valon päiväksi, ja pimeyden hän nimesi yöksi. Tuli iltä ja tuli aamu, ensimmäinen päivä oli mennyt.

⁶ Jumala sanoi: "Tulkoon taivaanavaruus vesien välille erottamaan vedet toisistaan." ⁷ Ja Jumala teki taivaanavaruuden ja erotti vedet, jotka olivat taivaanavaruuden alapuolella, niistä vesistä, jotka olivat taivaanavaruuden yläpuolella. Näin tapahtui. ⁸ Jumala nimesi avaruuden taivaaksi. Tuli iltä ja tuli aamu, toinen päivä oli mennyt.

⁹ Jumala sanoi: "Kerääntykööt taivaan alla olevat vedet yhteen paikkaan, ja tulkoon kuiva alue näkyviin." Näin myös tapahtui. ¹⁰ Jumala nimesi kuivan alueen maaksi, ja vesien kerääntymispaikan hän nimesi mereksi. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. ¹¹ Jumala sanoi: "Versokoon maa vihantaa, siementä tekeviä ruohoja ja hedelmäpuita, jotka kantavat maan

päällä lajiensa mukaista hedelmää, jossa on niiden siemen." Näin myös tapahtui. ¹² Maa tuotti vihantaa: ruohoja, jotka tekivät siementä lajiensa mukaan ja puita, jotka kantoivat lajiensa mukaista hedelmää, jossa oli niiden siemen. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. ¹³ Tuli iltä ja tuli aamu, kolmas päivä oli mennyt.

¹⁴ Jumala sanoi: "Tulkoon taivaanavaruuteen valonlähteitä erottamaan päivän yöstä. Olkoot ne merkkeinä osoittamassa määräaikoja, päiviä ja vuosia, ¹⁵ ja olkoot ne taivaanavaruudessa valonlähteinä valaisemassa maata." Näin myös tapahtui. ¹⁶ Jumala teki kaksi suurta valonlähdettä, suuremman valonlähteen hallitsemaan päivää ja pienemmän hallitsemaan yötä, sekä tähdet. ¹⁷ Jumala pani ne taivaanavaruuteen valaisemaan maata, ¹⁸ hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon ja pimeyden toisistaan. Jumala näki, että niin oli hyvä. ¹⁹ Tuli iltä ja tuli aamu, neljäs päivä oli mennyt.

²⁰ Jumala sanoi: "Viliskööt vedet eläviä olentoja, ja lennelkööt linnut taivaanavaruudessa maan yllä." ²¹ Niin Jumala loi suuret merieläimet ja kaikki elävät, liikkuvat olennot, joita vilisee vesissä, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikki

siivekkäät linnut, kunkin lajinsa mukaan. Jumala näki, että niin oli hyvä.²² Jumala siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmällisiä, lisääntykää ja täyttäkää merten vedet, ja linnut lisääntyköt maan päällä."²³ Tuli ilta ja tuli aamu, viides päivä oli mennyt.

²⁴ Jumala sanoi: "Tuottakoon maa eläviä olentoja lajiensa mukaan, karjaeläimiä, pikkueläimiä ja villieläimiä lajiensa mukaan." Näin myös tapahtui.²⁵ Jumala teki villieläimet lajiensa mukaan, karjaeläimet lajiensa mukaan ja kaikki maan pikkueläimet lajiensa mukaan. Jumala näki, että niin oli hyvä.

²⁶ Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme. Hallitkoot he meren kaloja, taivaan lintuja ja karjaeläimiä, koko maata ja kaikkia maan päällä liikkuvia pikkueläimiä."²⁷ Niin Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen. Jumalan kuvaksi hän loi hänet, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.²⁸ Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: "Olkaa hedelmällisiä, lisääntykää, täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Teidän vallassanne olkoot meren kalat, taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet."

²⁹ Jumala sanoi: "Katso, minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit kaikkialla maan päällä ja kaikki puut, joissa on siementä tekevä hedelmä. Olkoot ne teille ravinnoksi.³⁰ Kaikille villieläimille, taivaan linnuille ja maassa

liikkuville pikkueläimille, joissa on elävä sielu, minä annan ravinnoksi kaikenlaiset vihreät kasvit." Näin myös tapahtui.³¹ Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä oli tehnyt, ja näki, että se oli erittäin hyvää. Tuli ilta ja tuli aamu, kuudes päivä oli mennyt.

2 Niin tulivat valmiiksi taivaat ja maa kaikkine joukkoineen.² Seitsemäntenä päivänä Jumala sai valmiiksi tekemänsä työn, ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi kaikesta työstään, jonka oli tehnyt.³ Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska silloin hän lepäsi kaikesta luomistyöstään.

⁴ Nämä olivat taivaan ja maan luomisen vaiheet.

Ihminen paratiisissa

Siihen aikaan, kun Herra Jumala teki maan ja taivaat,⁵ maan päällä ei ollut vielä yhtäkään pensasta eikä kedolla kasvanut mitään kasveja, koska Herra Jumala ei ollut vielä antanut sataa maan päälle. Ei myöskään ollut vielä ihmistä viljelemässä maata.⁶ Mutta maasta nousi sumua, joka kasteli koko maan pinnan.⁷ Sitten Herra Jumala muovasi ihmisen maan tomusta ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän hengen. Näin ihmisestä tuli elävä sielu.

⁸ Herra Jumala istutti puutarhan itään, Eedeniin, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli muovannut.⁹ Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikenlaisia puita, jotka olivat ihania nähdä ja joiden hedelmät

olivat hyviä syödä. Keskelle puutarhaa hän kasvatti elämän puun ja myös hyvän- ja pahantiedon puun.

¹⁰Eedenistä lähti virta, joka kasteli puutarhan, ja se jakaantui sieltä neljäksi haaraksi. ¹¹Ensimmäisen nimi on Piison. Se kiertää koko Havilan maan, jossa on kultaa. ¹²Sen maan kulta on hyvää, ja siellä on myös bedellion-pihkaa ja onyksi-kiveä. ¹³Toisen virran nimi on Giijon. Se kiertää koko Kuusin maan. ¹⁴Kolmannen virran nimi on Hiddekel. Se virtaa Assurin itäpuolitse. Neljäs virta on Eufrat.

¹⁵Herra Jumala otti ihmisen ja asetti hänet Eedenin puutarhaan viljelemään sitä ja pitämään siitä huolta. ¹⁶Ja Herra Jumala antoi ihmiselle tämän käskyn: "Syö vapaasti kaikista muista puutarhan puista, ¹⁷mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona siitä syöt, sinä totisesti kuolet."

¹⁸Herra Jumala sanoi: "Ihmisen ei ole hyvä olla yksinään. Minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva." ¹⁹Kun Herra Jumala oli muovannut maasta kaikki villieläimet ja kaikki taivaan linnut, hän toi ne ihmisen luo nähdäkseen, minkä nimen tämä antaisi kullekin niistä. Jokainen elävä olento sai juuri sen nimen, jonka ihminen sille antoi. ²⁰Näin ihminen antoi nimet kaikille karjaeläimille, kaikille taivaan linnoille ja villieläimille. Aadamille ei kuitenkaan löytynyt sopivaa apua.

²¹Silloin Herra Jumala vaivutti ihmisen syvään uneen, otti hänen nukkuessaan yhden hänen kylkiluistaan ja täytti sen kohdan lihalla. ²²Ja Herra Jumala rakensi naisen siitä kylkiluusta, jonka oli ottanut miehestä, ja toi hänet miehen luo. ²³Mies sanoi: "Tässä on nyt luu minun luustani ja liha minun lihastani. Tätä on kutsuttava miehettäreksi, sillä miehestä hänet on otettu." ²⁴Sen vuoksi mies jättäköön isänsä ja äitinsä ja liittyköön vaimoonsa, ja heistä tulee yksi liha.

²⁵He olivat molemmat alasti, mies ja hänen vaimonsa, eivätkä he tunteneet häpeää.

Syntiinlankeemus

3 Mutta käärme oli ovelin kaikista villieläimistä, jotka Herra Jumala oli tehnyt. Se sanoi naiselle: "Onko Jumala todella sanonut: 'Älkää syökö mistään puutarhan puusta'?" ²Nainen vastasi käärmeelle: "Kyllä me saamme syödä puutarhan puiden hedelmiä. ³Vain sen puun hedelmästä, joka on keskellä puutarhaa, Jumala on sanonut: 'Älkää syökö siitä älkääkö koskeko siihen, ettette kuolisi.'" ⁴Käärme vastasi naiselle: "Ette te suinkaan kuole, ⁵vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te syötte siitä, teidän silmänne avautuvat ja teistä tulee Jumalan kaltaisia, niin että tiedätte hyvän ja pahan."

⁶Nainen näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli nautinto silmille ja houkutteleva, koska siitä

sai ymmärrystä. Niinpä hän otti sen hedelmiä ja söi ja antoi myös miehelleen, joka oli hänen kanssaan, ja mieskin söi. ⁷ Silloin molempien silmät avautuivat, ja he huomasivat olevansa alasti. He sitoivat yhteen viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot.

⁸ He kuulivat Herran Jumalan äänen hänen käyskennellessään puutarhassa päivän viiletessä. Silloin mies ja hänen vaimonsa piiloutuivat Herran Jumalan kasvojen edestä puutarhan puiden sekaan. ⁹ Mutta Herra Jumala kutsui miestä ja sanoi hänelle: "Missä sinä olet?" ¹⁰ Mies vastasi: "Minä kuulin sinun äänesi puutarhassa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti. Siksi piilouduin."

¹¹ Herra sanoi: "Kuka sinulle kertoi, että olet alasti? Oletko syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?"

¹² Mies vastasi: "Vaimo, jonka annoit olemaan kanssani – hän antoi minulle siitä puusta, ja minä söin." ¹³ Silloin Herra Jumala sanoi naiselle: "Mitä oletkaan tehnyt!" Nainen vastasi: "Käärme petti minut, ja minä söin."

Kirous synnin seurauksena

¹⁴ Herra Jumala sanoi käärmeelle: "Koska tämän teit, sinä olet kirottu kaikkien karjaeläinten ja villieläinten joukossa. Vatsallasi sinun on kuljettava ja tomua syötävä koko elinaikasi.

¹⁵ Minä panen vihollisuuden sinun ja naisen välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille. Hän on

murskaava sinun pääsi, ja sinä isket häntä kantapäähän."

¹⁶ Naiselle Jumala sanoi: "Minä teen suuriksi sinun raskautesi vaivat, kivulla sinä synnytät lapsia. Mieheesi sinä tunnet halua, ja hän on hallitseva sinua."

¹⁷ Mieheelle Jumala sanoi: "Koska kuuntelit vaimosi puhetta ja söit puusta, josta kielsin sinua syömästä, maa on kirottu sinun vuoksesi. Vaivaa nähdessäsi siitä ruokasi kaikkina elämäsi päivinä. ¹⁸ Orjantappuraa ja ohdaketta se kasvaa sinulle, sinun on syötävä kedon ruohoja. ¹⁹ Otsasi hiessä sinä syöt leipäsi, kunnes tulet jälleen maaksi, sillä siitä sinut on otettu. Tomua sinä olet, ja tomuun sinun on palattava."

Karkotus paratiisista

²⁰ Mies antoi vaimolleen nimen Eeva, sillä hänestä oli tuleva kaikkien ihmisten äiti. ²¹ Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimolleen vaatteet nahkasta ja puki heidät niihin. ²² Herra Jumala sanoi: "Nyt ihmisestä on tullut kuin yksi meistä: hän tietää hyvän ja pahan. Kun hän ei nyt vain ojentaisi kättään, ottaisi ja söisi myös elämän puusta ja eläisi ikuisesti!" ²³ Niin Herra Jumala lähetti hänet pois Eedenin puutarhasta viljelemään maata, josta hänet oli otettu. ²⁴ Hän karkotti ihmisen ja asetti Eedenin puutarhan itäpuolelle kerubit ja välkkyvän, leimuavan miekan vartioimaan elämän puun tietä.

Kain ja Aabel

4 Mies yhtyi vaimoonsa Eevaan, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Kainin. Eeva sanoi: "Minä olen saanut pojan Herran avulla." ² Vielä hän synnytti Kainille veljen, Aabelin. Aabelista tuli lammaspaimen ja Kainista maanviljelijä.

³ Jonkin ajan kuluttua Kain toi maan hedelmistä uhrilahjan Herralle. ⁴ Myös Aabel toi uhrin. Hänen uhrinsa oli lauman esikoisista ja niiden rasvoista. Herra katsoi armollisesti Aabelin ja hänen uhrilahjansa puoleen, ⁵ mutta Kainin ja hänen uhrilahjansa puoleen hän ei katsonut. Silloin Kain vihastui kovin, ja hänen kasvonsa synkistyivät. ⁶ Herra sanoi Kainille: "Miksi olet vihastunut, ja miksi kasvosi ovat synkistyneet?" ⁷ Eikö ole niin, että jos teet oikein, voit kohottaa katseesi, mutta jos et, synti väijyy ovella. Se haluaa sinut valtaansa, mutta hallitse sinä sitä!"

⁸ Kain sanoi veljelleen Aabelille: "Lähdetään kedolle." Heidän ollessaan kedolla Kain hyökkäsi veljensä Aabelin kimppuun ja tappoi hänet. ⁹ Silloin Herra kysyi Kainilta: "Missä on veljesi Aabel?" Kain vastasi: "En tiedä. Olenko minä veljeni vartija?" ¹⁰ Herra sanoi: "Mitä oletkaan tehnyt! Veljesi veri huutaa minulle maasta!" ¹¹ Nyt sinä olet kirottu, ja sinut karkotetaan tältä maalta, joka avasi suunsa ottamaan veljesi veren sinun kädestäsi. ¹² Kun

viljelet maata, se ei enää anna sinulle satoaan. Sinusta tulee harhaileva pakolainen."

¹³ Kain vastasi Herralle: "Minun syyllisyyteni on liian raskas kantaa. ¹⁴ Kun sinä nyt karkotat minut viljavilta mailta, minun täytyy piiloutua kasvojesi edestä. Minusta tulee harhaileva pakolainen, ja kuka ikinä minut kohtaa, tappaa minut." ¹⁵ Herra sanoi hänelle: "Sille, joka tappaa Kainin, kostetaan seitsenkertaisesti." Sitten Herra pani Kainiin merkin, ettei kukaan, joka hänet kohtaa, tappaisi häntä. ¹⁶ Niin Kain lähti pois Herran kasvojen edestä ja asettui asumaan Noodin maahan, Eedenistä itään.

Kainin jälkeläiset

¹⁷ Kain yhtyi vaimoonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Hanokin. Kain rakensi kaupungin ja antoi sille nimen poikansa Hanokin mukaan. ¹⁸ Hanokille syntyi Iirad, Iiradille syntyi Mehujael, Mehujaelille syntyi Metusael, ja Metusaelille syntyi Lemek. ¹⁹ Lemek otti itselleen kaksi vaimoa. Toisen nimi oli Aada ja toisen Silla. ²⁰ Aada synnytti Jaabalin, josta tuli teltoissa asuvien karjankasvattajien kantaisä. ²¹ Jaabalin veljen nimi oli Juubal, ja hänestä tuli kaikkien lyyraa ja huilua soittavien kantaisä. ²² Myös Silla sai lapsen, Tuubal-Kainin, josta tuli kaikenlaisten vaski- ja rauta-aseiden takoja. Tuubal-Kainin sisar oli Naema. ²³ Lemek sanoi vaimoilleen: "Aada ja

Silla, kuulkaa ääntäni, te Lemekin vaimot, ottakaa korviinne puheeni! Miehen olen tappanut haavastani ja nuorukaisen mustelmastani. ²⁴ Sillä Kain kostetaan seitsenkertaisesti mutta Lemek seitsemänkymmentäseitsemän kertaa."

Seet ja Enos

²⁵ Aadam yhtyi taas vaimoonsa. Tämä synnytti pojan, antoi hänelle nimen Seet ja sanoi: "Jumala on suonut minulle toisen pojan Aabelin sijaan, jonka Kain tappoi." ²⁶ Seetillekin syntyi poika, ja hän antoi tälle nimen Enos. Tuohon aikaan ruvettiin huutamaan avuksi Herran nimeä.

Aadamin jälkeläiset

5 Tämä on Aadamin sukuluettelo. Luodessaan ihmisen Jumala teki hänet kaltaisekseen. ² Hän loi heidät mieheksi ja naiseksi, siunasi heidät ja antoi heille nimen ihminen sinä päivänä, jona hän loi heidät.

³ Kun Aadam oli elänyt 130 vuotta, hänelle syntyi poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen näköisensä, ja hän antoi tälle nimen Seet. ⁴ Aadam eli Seetin syntymän jälkeen 800 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ⁵ Aadamin koko elinaika oli 930 vuotta. Sitten hän kuoli.

Seetin jälkeläiset

⁶ Kun Seet oli elänyt 105 vuotta, hänelle syntyi Enos. ⁷ Enoksen

syntymän jälkeen Seet eli 807 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ⁸ Seetin koko elinaika oli 912 vuotta. Sitten hän kuoli.

⁹ Kun Enos oli elänyt 90 vuotta, hänelle syntyi Keenan. ¹⁰ Keenanin syntymän jälkeen Enos eli 815 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ¹¹ Enoksen koko elinaika oli 905 vuotta. Sitten hän kuoli.

¹² Kun Keenan oli elänyt 70 vuotta, hänelle syntyi Mahalalel. ¹³ Keenan eli Mahalalelin syntymän jälkeen 840 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ¹⁴ Keenanin koko elinaika oli 910 vuotta. Sitten hän kuoli.

¹⁵ Kun Mahalalel oli elänyt 65 vuotta, hänelle syntyi Jered. ¹⁶ Jeredin syntymän jälkeen Mahalalel eli 830 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ¹⁷ Mahalalelin koko elinaika oli 895 vuotta. Sitten hän kuoli.

¹⁸ Kun Jered oli elänyt 162 vuotta, hänelle syntyi Hanok. ¹⁹ Jered eli Hanokin syntymän jälkeen 800 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ²⁰ Jeredin koko elinaika oli 962 vuotta. Sitten hän kuoli.

²¹ Kun Hanok oli elänyt 65 vuotta, hänelle syntyi Metuselah. ²² Metuselahin syntymän jälkeen Hanok vaelsi Jumalan yhteydessä 300 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ²³ Hanokin koko elinaika oli 365 vuotta. ²⁴ Hanok vaelsi Jumalan yhteydessä. Sitten häntä ei enää ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois.

²⁵ Kun Metuselah oli elänyt 187 vuotta, hänelle syntyi Lemek.

²⁶ Metuselah eli Lemekin syntymän jälkeen 782 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ²⁷ Metuselahin koko elinaika oli 969 vuotta. Sitten hän kuoli.

²⁸ Kun Lemek oli elänyt 182 vuotta, hänelle syntyi poika. ²⁹ Hän antoi pojalle nimen Nooa ja sanoi: "Hän lohduttaa meitä, kun teemme työtä ja näemme vaivaa viljellessämme maata, jonka Herra on kironnut." ³⁰ Nooan syntymän jälkeen Lemek eli 595 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ³¹ Lemekin koko elinaika oli 777 vuotta. Sitten hän kuoli.

³² Kun Nooa oli elänyt 500 vuotta, hänelle syntyivät Seem, Haam ja Jaafet.

VEDENPAISUMUS SYNNIN SEURAUKSENA, 6 – 11

Ihmissuvun turmelus

6 Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttöjä,

² Jumalan pojat näkivät, että ihmisten tyttäret olivat kauniita, ja he ottivat itselleen vaimoikseen kaikki, jotka parhaiksi katsoivat. ³ Silloin Herra sanoi: "Minun Henkeni ei vallitse ihmisessä ikuisesti, koska hän on vain lihaa. Olkoon siis hänen aikansa 120 vuotta."

⁴ Siihen aikaan ja myöhemminkin maan päällä oli jättiläisiä, kun Jumalan pojat yhtyivät ihmisten tyttäriin ja nämä synnyttivät heille lapsia. Nämä olivat

noita muinaisajan sankareita, kuuluisia miehiä.

⁵ Mutta Herra näki, että ihmisen pahuus oli suuri maan päällä ja että kaikki hänen sydämensä ajatukset ja taipumukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat. ⁶ Silloin Herra katui, että oli tehnyt ihmiset maan päälle, ja hänen sydämensä tuli murheelliseksi. ⁷ Herra sanoi: "Minä pyyhin pois maan päältä ihmisen, jonka olen luonut. Minä hävitän ihmiset ja eläimet, myös pikkueläimet ja taivaan linnut, sillä minä kadun, että olen ne tehnyt." ⁸ Nooa sai kuitenkin armon Herran silmissä.

⁹ Nämä ovat Nooan suvun vaiheet. Nooa oli aikalaistensa keskuudessa hurskas ja nuhteeton mies, ja hän vaelsi Jumalan yhteydessä. ¹⁰ Nooalle syntyi kolme poikaa: Seem, Haam ja Jaafet. ¹¹ Mutta maa oli turmeltunut Jumalan edessä ja tullut täyteen väkivaltaa. ¹² Kun Jumala katsoi maata, hän näki, että se oli turmeltunut, sillä kaikki liha maan päällä oli turmellut vaelluksensa.

Nooan arkki

¹³ Jumala sanoi Nooalle: "Minä olen päättänyt tehdä lopun kaikesta lihasta, sillä maa on ihmisten vuoksi tullut täyteen väkivaltaa. Minä hävitän heidät ja maan heidän kanssaan. ¹⁴ Tee itsellesi arkki goofer-puusta. Tee arkki täyteen koppeja ja sivele se maapiellä sisältä ja ulkoa. ¹⁵ Sinun on tehtävä se näin: Arkin pituuden tulee olla 300 kynnärää, leveyden 50 kynnärää ja

korkeuden 30 kyynärää. ¹⁶ Tee arkkiin valoaukko, tee se ylhäältä katsoen kyynärän korkeudelle ja sijoita ovi arkin kylkeen. Tee arkkiin kolme kerrosta, alimmainen, toinen ja kolmas. ¹⁷ Katso, minä lähetän vedenpaisumuksen maan päälle hävittämään taivaan alta kaiken lihan, jossa on elämän henki. Silloin maan päällä kaikki menehtyy. ¹⁸ Mutta sinun kanssasi minä teen liiton. Sinun on mentävä poikiesi, vaimosi ja poikiesi vaimojen kanssa arkkiin ¹⁹ ja vietävä sinne kaksi kutakin lajia kaikista eläimistä, kaikesta lihasta, säilyttääksesi ne hengissä kanssasi. Niitä tulee olla uros ja naaras. ²⁰ Luoksesi tulee lintuja lajiensa mukaan, karjaeläimiä lajiensa mukaan ja kaikkia maan pikkueläimiä lajiensa mukaan, kaksi kustakin lajista, että ne säilyisivät hengissä. ²¹ Hanki itsellesi kaikenlaista syötäväksi kelpaavaa ravintoa ja kokoa sitä talteen niin paljon, että se riittää ruuaksi sinulle ja niille kaikille." ²² Nooa teki kaiken aivan niin kuin Jumala oli käskenyt hänen tehdä.

Vedenpaisumus

7 Sitten Herra sanoi Nooalle: "Mene arkkiin, sinä ja koko perheesi, sillä sinut minä olen havainnut tässä sukupolvessa vanhurskaaksi edessäni. ² Ota luoksesi kaikista puhtaista eläimistä seitsemän urosta ja seitsemän naarasta, mutta epäpuhtaista eläimistä ota kaksi, uros ja naaras. ³ Ota myös seitsemän paria taivaan lintuja,

uroksia ja naaraita, että niiden siemen säilyisi elossa kaikkialla maan päällä. ⁴ Seitsemän päivän kuluttua minä näet annan sataa maan päälle 40 päivää ja 40 yötä ja pyyhin maan päältä pois kaikki tekemäni olennot." ⁵ Nooa teki aivan niin kuin Herra oli häntä käskenyt.

⁶ Nooa oli 600 vuoden ikäinen, kun vedenpaisumus tuli maan päälle. ⁷ Hän meni arkkiin yhdessä poikiensa, vaimonsa ja poikiensa vaimojen kanssa vedenpaisumusta pakoon. ⁸ Puhtaita eläimiä, epäpuhtaita eläimiä, lintuja ja kaikkia maassa liikkuvia pikkueläimiä ⁹ meni Nooan luo arkkiin pareittain, uros ja naaras, niin kuin Jumala oli Nooalle sanonut. ¹⁰ Seitsemän päivän kuluttua vedenpaisumus tuli maan päälle.

¹¹ Sinä vuonna, jona Nooa täytti 600 vuotta, vuoden toisena kuukautena, kuukauden 17. päivänä, kaikki suuren syvyyden lähteet puhkesivat ja taivaan ikkunat aukenivat. ¹² Silloin tuli maan päälle sade, jota kesti 40 päivää ja 40 yötä. ¹³ Juuri tuona päivänä Nooa, Nooan pojat Seem, Haam ja Jaafet sekä Nooan vaimo ja hänen kolmen poikansa vaimot menivät yhdessä arkkiin. ¹⁴ Heidän kanssaan menivät lajeittain myös kaikki villieläimet, kaikki karjaeläimet, kaikki pikkueläimet, jotka liikkuvat maan päällä, ja kaikki suuret ja pienet linnut lajiensa mukaan, kaikki siivekkäät. ¹⁵ Ne menivät Nooan luo arkkiin pareittain, kaikki liha, kaikki,

joissa oli elämän henki. ¹⁶ Kaikesta lihasta meni sisälle uros ja naaras, niin kuin Jumala oli Nooalle sanonut, ja Herra sulki arkin oven Nooan jälkeen.

¹⁷ Silloin tuli vedenpaisumus maan päälle 40 päivän aikana. Vedet lisääntyivät ja nostivat arkin, ja se kohosi korkealle maasta. ¹⁸ Vedet saivat vallan ja lisääntyivät suuresti maan päällä, ja arkki ajelehti veden pinnalla. ¹⁹ Vedet nousivat maan päällä yhä enemmän, niin että kaikki korkeat vuoret koko taivaan alla peittyivät. ²⁰ Vesi nousi 15 kynnärää vuorten yläpuolelle, niin että ne peittyivät. ²¹ Silloin kaikki liha, joka liikkui maan päällä, menehtyi: linnut, karjaeläimet, villieläimet, kaikki maassa vilistävät pikkueläimet ja myös kaikki ihmiset. ²² Kaikki, joissa oli elämän henkäys ja jotka elivät kuivalla maalla, kuolivat. ²³ Näin Herra pyyhkäisi pois kaikki olennot maan päältä, sekä ihmiset että karjaeläimet, pikkueläimet ja taivaan linnut. Ne pyyhittiin pois maan päältä. Vain Nooa ja ne, jotka olivat hänen kanssaan arkissa, jäivät henkiin. ²⁴ Maa oli veden vallassa 150 päivää.

8 Jumala muisti Nooaa ja kaikkia villieläimiä ja karjaeläimiä, jotka olivat hänen kanssaan arkissa. Jumala pani tuulen puhaltamaan yli maan, ja vesi alkoi laskeutua. ² Syvyyden lähteet ja taivaan ikkunat sulkeutuivat, ja sade taivaasta tyrehtyi. ³ Vesi väheni vähenemistään maan päältä, ja 150

päivän kuluttua vesi oli vähentynyt niin paljon, ⁴ että arkki pysähtyi Araratin vuorille seitsemännen kuukauden 17. päivänä. ⁵ Vesi väheni vähenemistään 10. kuukauteen asti, ja 10. kuukauden ensimmäisenä päivänä vuorten huiput tulivat näkyviin.

⁶ Kun vielä 40 päivää oli kulunut, Nooa avasi arkkiin tekemänsä ikkunan ⁷ ja päästi ulos korpin. Se lenteli edestakaisin, kunnes vesi oli kuivunut maan päältä. ⁸ Sitten hän lähetti luotaan kyyhkysen saadakseen tietää, oliko vesi vähentynyt maan päältä. ⁹ Kyyhkynen ei kuitenkaan löytänyt lepopaikkaa jaloilleen vaan palasi hänen luokseen arkkiin, sillä koko maa oli vielä veden peitossa. Nooa ojensi kätensä ja otti kyyhkysen luokseen arkkiin. ¹⁰ Hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja lähetti uudelleen kyyhkysen arkista. ¹¹ Kyyhkynen tuli hänen luokseen illalla, ja sen nokassa oli tuore öljypuun lehti. Siitä Nooa ymmärsi, että vesi oli käynyt vähiin maan päällä. ¹² Hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja päästi sitten kyyhkysen, eikä se enää palannut hänen luokseen.

¹³ Ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sinä vuonna, jona Nooa täytti 601 vuotta, vesi oli kuivunut maan päältä. Silloin Nooa poisti arkin katon ja näki, että maan pinta oli kuiva. ¹⁴ Toisen kuukauden 27. päivänä maa oli täysin kuivunut.

Nooan uhri

¹⁵ Silloin Jumala sanoi Nooalle:
¹⁶ "Lähde arkista, sinä ja vaimosi, poikasi ja poikiesi vaimot sinun kanssasi. ¹⁷ Vie mukanasasi ulos kaikki eläimet, jotka ovat luonasi, kaikki liha: linnut, karjaeläimet ja maassa liikkuvat pikkueläimet. Vilisköön niitä maassa, olkoot ne hedelmällisiä ja lisääntykööt maan päällä." ¹⁸ Niin Nooa lähti ulos mukanaan poikansa, vaimonsa ja poikiensa vaimot ¹⁹ sekä kaikki villieläimet, pikkueläimet ja linnut. Kaikki, jotka liikkuvat maan päällä, lähtivät arkista suvuittain.

²⁰ Sitten Nooa rakensi alttarin Herralle. Hän otti kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja kaikkia puhtaita lintuja ja uhrasi polttouhreja alttarilla. ²¹ Kun Herra tunsu suloisen tuoksun, hän ajatteli sydämessään: "Minä en enää koskaan kiroa maata ihmisen tähden, sillä ihmisen sydämen taipumukset ovat pahat hänen nuoruudestaan saakka. Minä en koskaan enää tuhoa kaikkea, mikä elää, niin kuin nyt olen tehnyt. ²² Niin kauan kuin maa pysyy, ei lakkaa kylvö eikä leikkuu, ei kylmä eikä helle, ei kesä eikä talvi, ei päivä eikä yö."

Jumala tekee liiton Nooan kanssa

9 Jumala siunasi Nooan ja hänen poikansa ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa. ² Kaikki maan eläimet, kaikki taivaan linnut, kaikki maassa matelevat

ja kaikki meren kalat pelkäävät ja säikkyvät teitä. Ne on annettu teidän valtaanne. ³ Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille syötäväksi. Samoin kuin olen antanut teille vihreät kasvit, minä annan teille kaikki eläimet. ⁴ Älkää kuitenkaan syökö lihaa, jossa sen sielu, sen veri, on. ⁵ Teidän verenne vuodattamisesta minä vaadin tilille jokaisen eläimen. Myös ihmisen minä vaadin tilille toisen ihmisen, hänen veljensä, surmaamisesta. ⁶ Joka vuodattaa ihmisen veren, hänen verensä vuodattaa ihminen, sillä omaksi kuvakseen Jumala teki ihmisen. ⁷ Ja te, olkaa hedelmälliset ja lisääntykää, olkaa monilukuiset ja lisääntykää maan päällä."

⁸ Jumala puhui Nooalle ja hänen pojilleen, jotka olivat hänen kanssaan: ⁹ "Katso, minä teen liittoni teidän ja teidän jälkeläistenne kanssa ¹⁰ sekä kaikkien mukanne olevien elävien olentojen kanssa, lintujen, karjaeläinten ja kaikkien villieläinten kanssa, kaikkien arkista lähteneiden, niin ihmisten kuin kaikkien maan eläintenkin kanssa. ¹¹ Minä teen liittoni teidän kanssanne, eikä vedenpaisumus enää koskaan tuhoa kaikkea lihaa. Koskaan enää ei tule vedenpaisumusta, joka tuhoaisi maan."

¹² Jumala sanoi: "Tämä on sen liiton merkki, jonka minä teen itseni ja teidän sekä kaikkien teidän kanssanne olevien elävien olentojen välille ikuisiksi ajoiksi.

¹³ Minä panen kaareni pilviin, ja se on merkinä liitosta minun ja maan välillä. ¹⁴ Kun minä kokoan pilviä maan ylle ja kaari näkyy pilvissä, ¹⁵ minä muistan liittoni, joka on minun ja teidän ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan, välillä, eikä vesi enää nouse tulvaksi hävittämään kaikkea lihaa. ¹⁶ Kun kaari on pilvissä, minä näen sen ja muistan ikuisen liiton, joka on Jumalan ja kaiken lihan, kaikkien maan päällä elävien olentojen, välillä." ¹⁷ Jumala sanoi Nooalle: "Tämä on merkinä liitosta, jonka minä olen tehnyt itseni ja kaiken lihan välille maan päällä."

Nooan juopumus ja häpeä

¹⁸ Nooan pojat, jotka lähtivät arkista, olivat Seem, Haam ja Jaafet. Haam oli Kanaanin isä. ¹⁹ Nämä kolme olivat Nooan pojat, ja heistä polveutuivat kaikki maailman ihmiset.

²⁰ Nooa ryhtyi maanviljelijäksi ja istutti viinitarhan. ²¹ Kun hän joi sen viiniä, hän juopui ja makasi alasti teltassaan. ²² Haam, Kanaanin isä, näki isänsä alastomuuden ja kertoi siitä ulkona molemmille veljilleen. ²³ Silloin Seem ja Jaafet ottivat viitan, panivat molemmat sen hartioilleen, menivät sisään takaperin ja peittivät isänsä alastomuuden. Heidän kasvonsa olivat pois päin, eivätkä he nähneet isänsä alastomuutta.

Nooa kiroaa Kanaanin

²⁴ Kun Nooa heräsi humalastaan ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa oli hänelle tehnyt, ²⁵ hän sanoi: "Kirottu olkoon Kanaan! Tulkoon hänestä veljiensä orjien orja." ²⁶ Hän sanoi vielä: "Kiitetty olkoon Herra, Seemin Jumala! Olkoon Kanaan hänen orjansa. ²⁷ Laajentakoon Jumala Jaafetin alueen, ja saakoon hän asua Seemin teltoissa. Olkoon Kanaan hänen orjansa."

²⁸ Nooa eli vedenpaisumuksen jälkeen 350 vuotta. ²⁹ Näin Nooan koko elinajaksi tuli 950 vuotta. Sitten hän kuoli.

Nooan jälkeläiset

10 Nämä ovat Nooan poikien, Seemin, Haamin ja Jaafetin, sukuluettelot. Vedenpaisumuksen jälkeen heille syntyi poikia. ² Jaafetin pojat olivat Goomer, Maagog, Maadai, Jaavan, Tuubal, Mesek ja Tiiras. ³ Goomerin pojat olivat Askenas, Riifat ja Toogarma. ⁴ Jaavanin jälkeläisiä olivat Elisa, Tarsis, kittiläiset ja doodanilaiset. ⁵ Näistä erkanivat saarten ja rannikoiden kansat maihinsa, kukin kielensä, heimonsa ja kansallisuutensa mukaan.

⁶ Haamin pojat olivat Kuus, Misraim, Puut ja Kanaan. ⁷ Kuusin pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Raeman pojat olivat Saba ja Dedan. ⁸ Kuusille syntyi myös Nimrod. Hän oli maan ensimmäinen mahtimies.

⁹Hän oli Herran edessä mahtava metsästäjä. Siksi sanotaan: "Kuin Nimrod, mahtava metsästäjä Herran edessä." ¹⁰Hänen valtakuntaansa kuuluivat aluksi Baabel, Erek, Akkad ja Kalne Sinearin maassa. ¹¹Siitä maasta hän lähti Assuriin ja rakensi Niiniven, Rehobot-lirin, Kelahin ¹²ja Resenin suuren kaupungin, joka on Niiniven ja Kelahin välillä. ¹³Misraimin jälkeläisiä olivat luudilaiset, anamilaiset, lehabilaiset, naftuhilaiset, ¹⁴patrosilaiset, kasluhilaiset, joista filistealaiset ovat lähteneet, ja kaftorilaiset. ¹⁵Kanaanille syntyivät Siidon, hänen esikoisensa, ja Heet ¹⁶sekä jebusilaiset, amorilaiset, girgasilaiset, ¹⁷hivviläiset, arkilaiset, siiniläiset, ¹⁸arvadilaiset, semarilaiset ja hamatilaiset. Myöhemmin kanaanilaisten heimot hajaantuivat. ¹⁹Kanaanilaisten alue ulottui Siidonista Gerariin päin Gassaan asti sekä Sodomaan, Gomorraan, Admaan ja Seboimiin päin Lesaan asti. ²⁰Nämä olivat Haamin pojat heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiansa mukaan.

²¹Myös Seemille, Jaafetin vanhimmalle veljelle, kaikkien Eeberin jälkeläisten kantaisälle, syntyi poikia. ²²Seemin pojat olivat Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram. ²³Aramin pojat olivat Uus, Huul, Geter ja Mas. ²⁴Arpaksadille syntyi Selah ja Selahille Eeber. ²⁵Eeberille

syntyi kaksi poikaa. Toisen nimi oli Peleg, koska hänen aikanaan maa jakaantui. Hänen veljensä nimi oli Joktan. ²⁶Joktanille syntyivät Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah, ²⁷Hadoram, Uusal, Dikla, ²⁸Oobal, Abimael, Saba, ²⁹Oofir, Havila ja Joobab. Kaikki nämä olivat Joktanin poikia. ³⁰Heidän asuinalueensa ulottui Sefarin suunnassa Meesasta itäiseen vuoristoon asti. ³¹Nämä olivat Seemin jälkeläisiä heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiansa mukaan. ³²Nämä olivat Nooan poikien heimot sukuuetteloiittensa mukaan, heidän kansakuntansa. Niistä erkanivat maailman kansat vedenpaisumuksen jälkeen.

Baabelin torni

11 Koko maailmassa oli yksi kieli, ja kaikki käyttivät samoja sanoja. ²Kun ihmiset lähtivät liikkeelle idästä, he löysivät tasangon Sinearin maasta ja asettuivat sinne asumaan. ³He sanoivat toisilleen: "Tulkaa, tehdään tiiliä ja poltetaan ne koviksi." Tiili oli heillä rakennuskivenä ja maapiki laastina. ⁴He sanoivat: "Rakennetaan itsellemme kaupunki ja torni, jonka huippu ulottuu taivaaseen. Tehdään itsellemme nimi, ettemme hajaantuisi yli koko maan."

⁵Herra tuli alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jonka ihmiset olivat rakentaneet. ⁶Herra sanoi: "He ovat yksi kansa, ja heillä kaikilla on sama kieli. Tämä, mitä he tekevät,

on vasta alkua. Nyt mikään ei estä heitä tekemästä, mitä ikinä aikovatkin. ⁷ Tulkaa, menkäämme sinne ja sekoittakaamme heidän kielensä, niin etteivät he ymmärrä toistensa kieltä." ⁸ Näin Herra hajotti heidät sieltä kaikkialle maailmaan, ja he jättivät kaupungin rakentamisen sikseen. ⁹ Kaupunki sai nimekseen Baabel, sillä Herra sekoitti siellä koko maan kielen ja hajotti sieltä ihmiset kaikkialle maailmaan.

Seemin jälkeläiset

¹⁰ Nämä ovat Seemin suvun vaiheet. Kun Seem oli satavuotias, hänelle syntyi Arpaksad kaksi vuotta vedenpaisumuksen jälkeen. ¹¹ Seem eli Arpaksadin syntymän jälkeen 500 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ¹² Kun Arpaksad oli elänyt 35 vuotta, hänelle syntyi Selah. ¹³ Arpaksad eli Selahin syntymän jälkeen 403 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ¹⁴ Kun Selah oli elänyt 30 vuotta, hänelle syntyi Eeber. ¹⁵ Eeberin syntymän jälkeen Selah eli 403 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ¹⁶ Kun Eeber oli 34 vuoden ikäinen, hänelle syntyi Peleg. ¹⁷ Eeber eli Pelegin syntymän jälkeen 430 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ¹⁸ Kun Peleg oli 30 vuoden ikäinen, hänelle syntyi Regu. ¹⁹ Peleg eli Regun syntymän jälkeen 209 vuotta, ja hänelle syntyi

poikia ja tyttöjä. ²⁰ Kun Regu oli 32 vuoden ikäinen, hänelle syntyi Serug. ²¹ Serugin syntymän jälkeen Regu eli 207 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ²² Kun Serug oli 30 vuoden ikäinen, hänelle syntyi Naahor. ²³ Serug eli Naahorin syntymän jälkeen 200 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ²⁴ Kun Naahor oli 29 vuoden ikäinen, hänelle syntyi Terah. ²⁵ Naahor eli Terahin syntymän jälkeen 119 vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. ²⁶ Kun Terah oli 70 vuoden ikäinen, hänelle syntyivät Abram, Naahor ja Haaran.

Terahin jälkeläiset

²⁷ Nämä ovat Terahin suvun vaiheet. Terahille syntyivät Abram, Naahor ja Haaran, ja Haaranille syntyi Loot. ²⁸ Haaran kuoli ennen isäänsä Terahia synnyinmaassaan Kaldean Uurissa. ²⁹ Abram ja Naahor ottivat itselleen vaimot. Abram vaimon nimi oli Saarai, ja Naahorin vaimo oli Milka, Haaranin tytär. Haaran oli Milkan ja Jiskan isä. ³⁰ Saarai oli hedelmätön, eikä hänellä ollut lasta. ³¹ Terah otti mukaan poikansa Abram, poikansa Haaranin pojan Lootin ja miniänsä Saarain, poikansa Abram vaimon. He lähtivät Kaldean Uurista mennäkseen Kanaaninmaahan, kulkivat Harraniin asti ja asettuivat sinne asumaan. ³² Terahin elinpäivät olivat 205 vuotta. Sitten Terah kuoli Harranissa.

KANTAISIEN HISTORIA, 12 – 50**Jumala kutsuu Abramia**

12 Herra sanoi Abramille: "Lähde maastasi ja suvustasi ja isäsi kodista maahan, jonka minä sinulle osoitan. ²Minä teen sinusta suuren kansan, minä siunaan sinua ja teen nimesi suureksi, ja sinä tulet olemaan siunauksena. ³Minä siunaan ne, jotka sinua siunaavat, ja kiroan sen, joka sinua kiroaa, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki maailman sukukunnat."

⁴Niin Abram lähti, niin kuin Herra oli hänelle puhunut, ja Loot meni hänen kanssaan. Abram oli Harranista lähtiessään 75 vuoden ikäinen. ⁵Abram otti mukaan vaimonsa Saarain, veljenpoikansa Lootin ja kaiken omaisuuden, jonka he olivat koonneet, sekä palvelijat, jotka he olivat hankkineet Harranissa. He lähtivät kulkemaan kohti Kanaaninmaata ja saapuivat sinne.

⁶Abram kulki maan halki Sikemin paikkakunnalle, Mooren tammelle asti. Siihen aikaan maassa asuivat kanaanilaiset. ⁷Siellä Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: "Sinun siemenellesi minä annan tämän maan." Niin Abram rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli ilmestynyt hänelle. ⁸Sieltä hän siirtyi vuoristoon, joka on Beetelistä itään, ja pystytti telttansa niin, että Beetel oli länsipuolella ja Ai itäpuolella. Hän rakensi sinnekin alttarin Herralle ja

huusi avuksi Herran nimeä. ⁹Abram lähti sieltä ja kulki yhä edemmäs Etelämaahan päin.

Abram ja Saarai Egyptissä

¹⁰Maahan tuli nälänhätä, ja Abram meni Egyptiin asuakseen siellä jonkin aikaa, sillä nälänhätä maassa oli kova. ¹¹Tultuaan lähelle Egyptiä hän sanoi vaimolleen Saaraille: "Kuulehan, minä tiedän, että sinä olet kaunis nainen. ¹²Kun egyptiläiset näkevät sinut, he sanovat: 'Tämä on hänen vaimonsa.' He tappavat minut mutta antavat sinun elää. ¹³Sano siis, että olet sisareni, jotta minun kävisi hyvin sinun vuoksesi ja minä jäisin henkiin sinun ansiostasi."

¹⁴Kun Abram tuli Egyptiin, egyptiläiset näkivät, että hänen vaimonsa oli hyvin kaunis. ¹⁵Faraon ruhtinaat näkivät Abramia vaimon ja ylistivät häntä faraolle, ja niin hänet otettiin faraon hoviin. ¹⁶Myös Abramia kohdeltiin hyvin Saarain vuoksi. Hän sai lampaita ja vuohia, nautoja ja aaseja, palvelijoita ja palvelijattaria, aasintammoja ja kameleita.

¹⁷Mutta Herra löi faraota ja hänen hoviaan kovilla vitsauksilla Abramia vaimon Saarain tähden. ¹⁸Silloin farao kutsui Abramia luokseen ja sanoi: "Mitä oletkaan minulle tehnyt! Miksi et sanonut minulle, että hän on sinun vaimosi? ¹⁹Miksi sanoit: 'Hän on sisareni', niin että saatoin ottaa hänet vaimokseni? Tässä on vaimosi, ota hänet ja mene." ²⁰Sitten farao antoi

miehilleen Abramista käskyn, ja nämä saattoivat pois maasta hänet ja hänen vaimonsa ja kaiken, mitä hänellä oli.

Abramin ja Lootin tiet eroavat

13 Niin Abram lähti Egyptistä Etelämaahan vaimonsa ja kaiken omaisuutensa kanssa, mukanaan myös Loot. ² Abramilla oli hyvin paljon rikkautta: karjaa, hopeaa ja kultaa. ³ Hän kulki levähdyspaikasta toiseen, Etelämaasta Beeteliin asti, siihen paikkaan Beetelin ja Ain välillä, missä hänen telttansa oli aluksi ollut ⁴ ja mihin hän ensin oli rakentanut alttarin. Siellä Abram huusi avuksi Herran nimeä.

⁵ Myös Lootilla, joka kulki Abramin mukana, oli lampaita ja vuohia, nautakarjaa ja telttoja. ⁶ Maata ei kuitenkaan ollut kylliksi, jotta he olisivat voineet asua yhdessä. Heillä oli niin paljon omaisuutta, että he eivät voineet asua yhdessä. ⁷ Siksi Abramin karjapaimenten ja Lootin karjapaimenten välille tuli riitaa. Siihen aikaan maassa asuivat kanaanilaiset ja perissiläiset.

⁸ Silloin Abram sanoi Lootille: "Eihän meidän välillämme pitäisi olla riitaa, minun ja sinun, eikä myöskään minun paimenteni ja sinun paimentesi välillä. Olemmehan me sentään veljiä. ⁹ Eikö koko maa ole edessäsi? Eroa minusta. Jos sinä menet vasemmalle, minä menen oikealle, tai jos sinä menet

oikealle, minä menen vasemmalle."

¹⁰ Loot nosti katseensa ja näki, että koko Jordanin tasanko oli runsasvetistä seutua. Ennen kuin Herra hävitti Sodoman ja Gomorran, se oli Sooariin saakka kuin Herran puutarhaa, kuin Egyptin maata. ¹¹ Loot valitsi itselleen koko Jordanin tasangon ja siirtyi itään päin. Näin he erkanivat toisistaan. ¹² Abram asettui asumaan Kanaaninmaahan, mutta Loot asui tasangon kaupungeissa ja siirtyi telttoineen paikasta toiseen, aina Sodomaan asti.

¹³ Mutta Sodoman miehet olivat pahoja ja tekivät paljon syntiä Herraa vastaan. ¹⁴ Herra sanoi Abramille sen jälkeen, kun Loot oli eronnut hänestä: "Nosta silmäsi ja katsele siitä paikasta, missä olet, pohjoiseen, etelään, itään ja länteen, ¹⁵ sillä kaiken maan, jonka sinä näet, minä annan sinulle ja sinun siemenellesi ikuisiksi ajoiksi. ¹⁶ Minä teen sinun jälkeläisesi yhtä lukuisiksi kuin maan tomuhiukkaset. Jos maan tomu voidaan laskea, voidaan laskea myös sinun jälkeläistesi lukumäärä. ¹⁷ Nouse ja lähde kulkemaan maata pitkin ja poikin, sillä minä annan sen sinulle." ¹⁸ Niin Abram siirtyi telttoineen paikasta toiseen. Tultuaan Mamren tammistoon, joka on Hebronissa, hän asettui sinne asumaan ja rakensi alttarin Herralle.

**Abram voittaa neljä
kuningasta ja pelastaa Lootin**

14 Siihen aikaan, kun Amrafel oli Sinearin kuninkaana, Arjok Ellasarin kuninkaana, Kedorlaomer Eelamin kuninkaana ja Tidal Goojimin kuninkaana, ² nämä neljä aloittivat sodan Sodoman kuningasta Beraa, Gomorran kuningasta Birsaa, Adman kuningasta Sinabia, Seboimin kuningasta Semeberiä ja Belan eli Sooarin kuningasta vastaan. ³ Kaikki nämä viisi liittoutuivat ja kokoontuivat Siddiminlaaksoon, jossa nyt on Suolameri. ⁴ He olivat palvelleet Kedorlaomeria kaksitoista vuotta, mutta kolmantentoista vuotena he nousivat kapinaan. ⁵ Neljäntentoista vuotena tulivat Kedorlaomer ja hänen kanssaan olevat kuninkaat ja voittivat refalaiset Astarot-Karnaimissa, suusilaiset Haamissa, eemiläiset Kirjataimin tasangolla ⁶ ja hoorilaiset heidän vuoristossaan, aina Seirissä autiomaan laidalla olevaan Eel-Paaraniin asti. ⁷ He palasivat ja tulivat Een-Mispatiin eli Kaadekseen ja valloittivat koko amalekilaisten maan ja löivät myös amorilaiset, jotka asuivat Hasason-Taamarissa.

⁸ Silloin Sodoman kuningas, Gomorran kuningas, Adman kuningas, Seboimin kuningas ja Belan eli Sooarin kuningas lähtivät liikkeelle ja asettuivat Siddimin laaksossa taistelujärjestykseen ⁹ Eelamin

kuningasta Kedorlaomeria, Goojimin kuningasta Tidalia, Sinearin kuningasta Amrafelia ja Ellasarin kuningasta Arjokia vastaan – viisi kuningasta neljää vastaan. ¹⁰ Mutta Siddiminlaakso oli täynnä maapikikuoppia, ja kun Sodoman ja Gomorran kuninkaat pakenivat, he putosivat niihin. Henkiin jääneet pakenivat vuoristoon. ¹¹ Hyökkääjät ottivat Sodomasta ja Gomorrasta kaiken omaisuuden ja kaiken ruuan ja menivät pois. ¹² Lähtiessään he veivät mukanaan myös Abramin veljenpojan Lootin ja hänen omaisuutensa; hän näet asui Sodomassa.

¹³ Eräs pakoon päässeistä tuli ilmoittamaan asiasta heprealaiselle Abramille, joka asui amorilaiselle Mamrelle kuuluvassa tammistossa. Mamre oli Eskolin ja Aanerin veli, ja he olivat Abramin liittolaisia. ¹⁴ Kun Abram kuuli, että hänen veljenpoikansa oli otettu vangiksi, hän aseisti kodissaan syntyneet palvelijansa, jotka hän itse oli kouluttanut, 318 miestä, ja ajoi vihollisia takaa Daaniin saakka. ¹⁵ Hän jakoi väkensä ja hyökkäsi palvelijoiheen yöllä vihollisten kimppuun, voitti heidät ja ajoi heitä takaa Hoobaan saakka, joka on Damaskosta pohjoiseen. ¹⁶ Hän toi takaisin kaiken omaisuuden, myös veljenpoikansa Lootin ja hänen omaisuutensa, samoin kuin naiset ja muun väen.

Melkisedek siunaa Abram

¹⁷ Kun Abram oli paluumatkalla voitettuaan Kedorlaomerin ja hänen kanssaan olleet kuninkaat, Sodomän kuningas lähti häntä vastaan Saavenlaaksoon eli Kuninkaanlaaksoon. ¹⁸ Melkisedek, Saalemin kuningas, toi leipää ja viiniä. Hän oli korkeimman Jumalan pappi, ¹⁹ ja hän siunasi Abramia sanoen: "Siunatkoon Abramia Jumala, Korkein, taivaan ja maan hallitsija. ²⁰ Kiitetty olkoon Jumala, Korkein, joka luovutti vihollisesi sinun käsiisi." Ja Abram antoi Melkisedekille kymmenykset kaikista.

²¹ Sodomän kuningas sanoi Abramille: "Anna minulle ihmiset, mutta pidä sinä omaisuus." ²² Abram vastasi Sodomän kuninkaalle: "Minä nostan käteni Herran, Jumalan, Korkeimman, taivaan ja maan hallitsijan, puoleen ja vannon: ²³ En totisesti ota mitään, mikä kuuluu sinulle, en edes langanpätkää tai kengännauhaa, ettet sanoisi: 'Minä olen tehnyt Abramista rikkaan.' ²⁴ Korvattakoon ainoastaan se, mikä on kulunut palvelijoiden ruokaan, ja se osa, mikä kuuluu miehille, jotka seurasivat minua, Aanerille, Eskolille ja Mamrelle. He saakoot osansa."

Herra tekee liiton Abram

15 Näiden tapausten jälkeen Abramille tuli näyssä Herran sana: "Älä pelkää, Abram! Minä olen

sinun kilpesi, sinun palkkasi on hyvin suuri." ² Mutta Abram sanoi: "Oi Herra, Herra, mitä sinä minulle annat? Minä olen yhä lapseton, ja omaisuuteni perijä on damaskolainen Elieser." ³ Abram sanoi vielä: "Ethän sinä ole antanut minulle jälkeläistä, ja nyt talossani syntynyt palvelija perii minut." ⁴ Silloin hänelle tuli tämä Herran sana: "Ei hän sinua peri, vaan hän, joka lähtee sinun omasta ruumiistasi, perii sinut." ⁵ Herra vei Abramia ulos ja sanoi: "Katso taivaalle ja laske tähdet, jos voit ne laskea." Herra sanoi vielä hänelle: "Yhtä paljon tulee sinulla olemaan jälkeläisiä." ⁶ Abram uskoi Herraa, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

⁷ Hän sanoi Abramille: "Minä olen Herra, joka toin sinut Kaldean Uurista antaakseni tämän maan sinulle perinnöksi." ⁸ Mutta Abram vastasi: "Oi Herra, Herra, mistä minä tiedän, että saan periä sen?" ⁹ Herra sanoi hänelle: "Tuo minulle kolmivuotias hieho, kolmivuotias vuohi, kolmivuotias pessi sekä metsäkyyhkyen ja kyyhkysenpoikanen." ¹⁰ Abram toi hänelle nämä kaikki, halkaisi ne kahtia ja asetti puolikkaat vastakkain. Lintuja hän ei kuitenkaan halkaissut. ¹¹ Ruhojen päälle laskeutui petolintuja, mutta Abram hätisteli ne pois.

¹² Kun aurinko oli laskemassa, Abram vaipui raskaaseen uneen. Kauhu ja synkkä pimeys valtasivat hänet. ¹³ Herra sanoi Abramille: "Tiedä

totisesti, että jälkeläisesi tulevat elämään muukalaisina maassa, joka ei ole heidän, ja heidän on oltava sortajiensa orjina neljäsataa vuotta. ¹⁴ Mutta minä tuomitsen sen kansan, jonka orjina he ovat, ja sitten he pääsevät lähtemään suuri omaisuus mukanaan. ¹⁵ Sinä itse saat kuitenkin mennä rauhassa isiesi luo, ja sinut haudataan päästyäsi korkeaan ikään. ¹⁶ Neljännessä polvessa jälkeläisesi palaavat tänne, sillä amorilaisten syntien määrä ei ole vielä täysi."

¹⁷ Kun aurinko oli laskenut ja oli tullut pilkkopimeä, näkyi savuava pätsi ja tulisoihitu, joka liikkui ruhonpuolikkaiden välissä. ¹⁸ Sinä päivänä Herra teki Abrammin kanssa liiton ja sanoi: "Sinun siemenellesi minä annan tämän maan Egyptin virrasta suureen virtaan, Eufraatvirtaan, saakka: ¹⁹ keeniläisten, kenissiläisten, kadmonilaisten, ²⁰ heettiläisten, perissiläisten, refalaisten, ²¹ amorilaisten, kanaanilaisten, girgasilaisten ja jebusilaisten maan."

Saarai, Haagar ja Ismael

16 Abrammin vaimo Saarai ei ollut synnyttänyt miehelleen lasta. Mutta Saarailla oli egyptiläinen orjatar, jonka nimi oli Haagar. ² Niin Saarai sanoi Abramille: "Näethän, että Herra on estänyt minut synnyttämästä. Yhdy siis orjattareeni – ehkä minä saan lapsia hänen avullaan." Ja Abram kuuli Saaraita. ³ Abram oli asunut

kymmenen vuotta Kanaaninmaassa, kun hänen vaimonsa Saarai antoi egyptiläisen orjattarensa Haagarin miehelleen Abramille vaimoksi. ⁴ Abram yhtyi Haagariin, ja tämä tuli raskaaksi. Kun Haagar huomasi olevansa raskaana, hän alkoi halveksia emäntäänsä. ⁵ Silloin Saarai sanoi Abramille: "Kärsimäni vääräys kohdatkoon sinua. Minä annoin orjattareni syliisi, mutta kun hän huomasi olevansa raskaana, hän alkoi halveksia minua. Ratkaiskoon Herra meidän välimme, minun ja sinun." ⁶ Abram sanoi Saaraille: "Onhan orjattaresi sinun vallassasi. Tee hänelle, mitä hyväksi näet." Silloin Saarai kuritti Haagaria, ja tämä pakeni hänen luotaan.

⁷ Herran enkeli löysi Haagarin autiomaasta vesilähteeltä, siltä lähteeltä, joka on Suurin tien varressa. ⁸ Hän sanoi: "Haagar, Saarain orjatar, mistä tulet ja minne menet?" Tämä vastasi: "Olen paossa emäntääni Saaraita." ⁹ Silloin Herran enkeli sanoi hänelle: "Palaa emäntäsi luo ja nöyryy hänen kätensä alle." ¹⁰ Herran enkeli sanoi vielä hänelle: "Minä annan sinulle hyvin paljon jälkeläisiä, niin paljon, ettei heitä voida laskea." ¹¹ Sitten Herran enkeli sanoi hänelle: "Katso, sinä olet raskaana ja synnytät pojan. Sinun tulee antaa hänelle nimeksi Ismael, sillä Herra on kuullut sinun ahdistuksesi. ¹² Hänestä tulee mies kuin villiaasi. Hänen kätensä on kaikkia vastaan, ja kaikkien käsi on

häntä vastaan. Hän asettuu vastapäätä kaikkia veljiään."

¹³ Haagar kutsui Herraa, joka oli puhutellut häntä, nimellä "Sinä olet ilmestyksen Jumala." Haagar näet ajatteli: "Olenko minä tässä paikassa saanut nähdä takaapäin hänet, joka näkee minut?" ¹⁴ Siksi tuota kaivoa kutsutaan nimellä Beer Lahai-Roi. Se on Kaadeksen ja Beredin välillä.

¹⁵ Haagar synnytti Abramille pojan, ja Abram antoi pojalleen, jonka Haagar oli hänelle synnyttänyt, nimen Ismael. ¹⁶ Abram oli 86 vuoden ikäinen, kun Haagar synnytti hänelle Ismaelin.

Herra tekee ympärileikkauksen liiton Abrahamin kanssa

17 Kun Abram oli 99 vuoden ikäinen, Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: "Minä olen Jumala, Kaikkivaltias. Vaella minun edessäni ja ole nuhteeton. ² Minä teen liittoni meidän välillemme, minun ja sinun, ja teen sinun jälkeläisesi hyvin lukuisiksi." ³ Silloin Abram heittäytyi kasvoilleen, ja Jumala puhui hänelle näin: ⁴ "Tämä on minun liittoni sinun kanssasi: Sinusta tulee kansojen paljouden isä. ⁵ Älköön sinua enää kutsuttako nimellä Abram, vaan nimesi olkoon Abraham, sillä minä teen sinusta kansojen paljouden isän. ⁶ Minä teen sinut hyvin hedelmälliseksi ja annan sinusta tulla kansoja, ja sinusta polveutuu kuninkaita. ⁷ Minä pidän voimassa liittoni välillämme, minun ja sinun sekä sinun jälkeläistesi välillä,

polvesta polveen, ikuisen liiton, niin että minä olen sinun ja jälkeläistesi Jumala. ⁸ Maan, jossa asut muukalaisena, koko Kanaaninmaan, minä annan ikuiseksi omaisuudeksi sinulle ja siemenellesi, ja minä olen heidän Jumalansa."

⁹ Jumala sanoi Abrahamille: "Mutta sinun tulee pitää minun liittoni, sinun ja jälkeläistesi, polvesta polveen. ¹⁰ Tämä on minun liittoni, minun ja sinun ja jälkeläistesi välinen liitto, jota teidän tulee noudattaa: ympärileikattaa keskuudessanne jokainen miehenpuoli. ¹¹ Teidän tulee ympärileikkauttaa esinahkanne liha. Se on merkki liitosta meidän välillämme, minun ja teidän. ¹² Polvesta polveen teidän tulee ympärileikata jokainen poikalapsi kahdeksan päivän ikäisenä, myös kotona syntynyt tai keneltä tahansa muukalaiselta rahalla ostettu orja, joka ei ole sinun jälkeläisiäsi. ¹³ Sekä kotonanne syntynyt että rahalla ostamanne orja on ympärileikattava. Näin teidän ruumiissanne on merkki minun liitostani, ikuisesta liitosta. ¹⁴ Jokainen mies, jonka esinahan lihaa ei ole ympärileikattu, on poistettava kansastaan. Hän on rikkonut minun liittoni."

Herra ilmoittaa lisakin syntymän

¹⁵ Jumala sanoi Abrahamille: "Älä kutsu vaimoasi Saaraita enää nimellä Saarai, vaan hänen nimensä olkoon Saara.

¹⁶ Minä siunaan häntä ja annan myös hänen synnyttää sinulle pojan. Minä siunaan häntä, ja hänestä polveutuu kansakuntia ja kansojen kuninkaita."

¹⁷ Abraham heittäytyi kasvoilleen ja nauroi ajatellen: "Voiko satavuotiaalle syntyä lasta, ja voiko Saara, joka on 90 vuoden ikäinen, vielä synnyttää?"

¹⁸ Abraham sanoi Jumalalle: "Kunpa edes Ismael saisi elää sinun edessäsi!"

¹⁹ Mutta Jumala sanoi: "Totisesti, vaimosi Saara synnyttää sinulle pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi lisäk. Minä pidän voimassa liittoni hänen ja hänen jälkeläistensä kanssa ikuisesti."

Ismaelista tulee suuri kansa

²⁰ "Minä olen kuullut myös rukouksesi Ismaelista. Minä siunaan häntä ja teen hänet hedelmälliseksi ja hyvin monilukuseksi. Hänestä polveutuu kaksitoista ruhtinasta, ja minä teen hänestä suuren kansan. ²¹ Mutta liittoni minä vahvistan lisäkin kanssa, jonka Saara sinulle synnyttää ensi vuonna tähän aikaan." ²² Kun Jumala oli lakannut puhumasta Abrahamin kanssa, hän kohosi ylös tämän luota.

²³ Abraham nouti vielä samana päivänä poikansa Ismaelin ja kaikki kotona syntyneet ja kaikki rahalla ostamansa orjat, kaikki talonsa miehet ja pojat, ja ympärileikkasi sinä samana päivänä heidän esinahkansa lihan, niin kuin Jumala oli hänelle puhunut. ²⁴ Abraham oli 99 vuoden ikäinen, kun hänen esinahkansa liha

ympärileikattiin, ²⁵ ja hänen poikansa Ismael oli kolmetoistavuotias, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin. ²⁶ Abraham ja hänen poikansa Ismael ympärileikattiin juuri tuona samana päivänä. ²⁷ Hänen kanssaan ympärileikattiin kaikki hänen talonsa miehet ja pojat, sekä kotona syntyneet että muukalaisilta rahalla ostetut orjat.

Herra ilmestyy jälleen Abrahamille

18 Sitten Herra ilmestyi Abrahamille Mamren tammistossa. Abraham istui telttansa ovella päivän ollessa kuumimmillaan, ² ja kun hän nosti katseensa, hän näki, että kolme miestä seiso i hänen edessään. Nähdessään heidät hän riensi heitä vastaan teltan ovelta, kumartui maahan ³ ja sanoi: "Herrani, jos olen saanut armon sinun silmissäsi, niin ethän mene palvelijasi ohi. ⁴ Tuotakoon vähän vettä, jotta voitte pestä jalkanne. Levätkää sitten puun siimeksessä. ⁵ Minä tuon palasen leipää vahvistaaksenne itseänne, ennen kuin jatkatte matkaanne, sillä sitä varten kaiketi olette poikenneet palvelijanne luo." Miehet sanoivat: "Tee niin kuin olet puhunut."

⁶ Abraham kiiruhti telttaan Saaran luo ja sanoi: "Tee kiireesti taikina kolmesta vakallisesta hienoja vehnä jauhoja ja leivo leipiä." ⁷ Sitten Abraham juoksi karjatarhaan, otti nuoren ja hyvän vasikan ja antoi sen palvelijalle, joka

kiiruhti valmistamaan sitä ruuaksi.
⁸Hän otti voita ja maitoa sekä valmistuttamansa vasikan ja pani ne miesten eteen. Itse hän seisoi heidän luonaan puun alla sillä aikaa, kun he söivät.

⁹He kysyivät häneltä: "Missä vaimosi Saara on?" Hän vastasi: "Tuolla teltassa." ¹⁰Mies sanoi: "Minä palaan luoksesi ensi vuonna tähän aikaan, ja silloin vaimollasi Saaralla on poika." Mutta Saara kuunteli teltan ovella hänen takanaan. ¹¹Abraham ja Saara olivat vanhoja ja ikääntyneitä, ja Saartalta olivat lakanneet naisten tavalliset vaivat. ¹²Saara nauroi itsekseen ja ajatteli: "Voisiko minussa vielä herätä halu, kun olen näin kuihtunut? Onhan myös herrani jo vanha." ¹³Herra sanoi Abrahamille: "Miksi Saara nauroi ja ajatteli: 'Voisinko minä todella synnyttää, kun olen näin vanha?'" ¹⁴Onko Herralle mikään mahdotonta? Ensi vuonna tähän samaan aikaan minä palaan luoksesi, ja silloin Saaralla on poika." ¹⁵Saara kielsi ja sanoi: "En minä nauranut." Hän näet pelkäsi. Mutta Herra sanoi: "Ei, vaan sinä nauroit."

Abraham anoo armoa Sodomalle

¹⁶Miehet nousivat aterialta ja katselivat Sodomaan päin. Abraham lähti saattamaan heitä. ¹⁷Herra sanoi: "Salaisinko minä Abrahamilta, mitä tulen tekemään?" ¹⁸Tuleehan Abrahamista suuri ja mahtava kansa,

ja kaikki kansat maan päällä tulevat hänessä siunatuiksi. ¹⁹Minähän olen valinnut hänet, että hän käskisi lapsiaan ja perhettään hänen jälkeensä pysymään Herran tiellä ja toimimaan vanhurskaasti ja oikeudenmukaisesti, jotta Herra antaisi Abrahamille tapahtua sen, mitä on hänestä puhunut." ²⁰Herra sanoi: "Koska valitushuuto Sodoman ja Gomorran vuoksi on suuri ja koska niiden synnit ovat hyvin raskaat, ²¹minä lähden alas katsomaan, ovatko niiden asukkaat tehneet kaiken sen, mistä valitushuuto on tullut eteeni, vai eivät. Tahdon tietää sen."

²²Miehet lähtivät sieltä ja kulkivat Sodomaan päin, mutta Abraham seisoi yhä Herran edessä. ²³Abraham lähestyi häntä ja sanoi: "Aiotko siis tuhota vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa?" ²⁴Ehkä kaupungissa on viisikymmentä vanhurskasta. Aiotko todella tuhota paikan? Etkö säästä sitä siellä asuvien viidenkymmenen vanhurskaan tähden? ²⁵Et suinkaan voi tehdä niin, että surmaat vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa. Silloinhan vanhurskaan kävisi samoin kuin jumalattoman. Et voi tehdä niin! Eikö koko maailman tuomari tekisi oikeutta?" ²⁶Herra sanoi: "Jos löydän Sodoman kaupungista viisikymmentä vanhurskasta, minä säästän koko paikan heidän vuokseen."

²⁷ Abraham vastasi: "Olen rohjennut puhua Herralleni, vaikka olen vain tomua ja tuhkaa!" ²⁸ Ehkä viidestäkymmenestä vanhurskaasta puuttuu viisi. Hävitätkö niiden viiden tähden koko kaupungin?" Herra sanoi: "En hävitä, jos löydän sieltä neljäkymmentäviisi." ²⁹ Abraham puhui vielä Herralle ja sanoi: "Ehkä sieltä löytyy neljäkymmentä." Herra vastasi: "Niiden neljänkymmenen tähden jätän sen tekemättä." ³⁰ Abraham sanoi: "Älköön Herrani vihastuko, jos vielä puhun. Ehkä sieltä löytyy kolmekymmentä." Herra vastasi: "En tee sitä, jos löydän sieltä kolmekymmentä." ³¹ Abraham sanoi: "Olen rohjennut puhua Herralleni. Ehkä sieltä löytyy kaksikymmentä." Hän vastasi: "Niiden kahdenkymmenen tähden jätän kaupungin hävittämättä." ³² Abraham sanoi: "Älköön Herrani vihastuko – puhun enää vain tämän kerran. Ehkä sieltä löytyy kymmenen." Herra vastasi: "Niiden kymmenen tähden jätän sen hävittämättä." ³³ Kun Herra oli lakannut puhumasta Abrahamin kanssa, hän lähti pois, ja Abraham palasi kotiinsa.

Sodoman riettaus

19 Kun ne kaksi enkeliä tulivat Sodomaan illalla, Loot istui Sodoman portilla. Nähdessään heidät Loot lähti heitä vastaan ja kumartui kasvoilleen maahan ² ja sanoi: "Oi

herrani, poiketkaa palvelijanne taloon yöksi ja peskää jalkanne! Voitte nousta varhain aamulla ja jatkaa matkaanne." He sanoivat: "Ei, vaan me yövyimme torilla." ³ Mutta Loot pyysi heitä hartaasti. Niin he lähtivät hänen mukaansa ja saapuivat hänen taloonsa. Hän valmisti heille juhla-aterian ja leipoi happamattomia leipiä, ja he söivät.

⁴ He eivät olleet vielä käyneet makuulle, kun Sodoman kaupungin miehet, nuoret ja vanhat, koko kansa joka taholta, piirittivät talon. ⁵ He huusivat Lootia ja sanoivat hänelle: "Missä ovat ne miehet, jotka tulivat luoksesi tänä iltana? Tuo heidät ulos luoksemme, että voimme yhtyä heihin." ⁶ Silloin Loot meni ulos heidän luokseen portille ja sulki oven jälkeensä. ⁷ Hän sanoi: "Minä pyydän, veljeni, älkää tehkö niin pahoin. ⁸ Minulla on kaksi tytärtä, jotka eivät miehestä tiedä. Minä tuon teille heidät. Tehkää heille mitä hyväksi näette. Älkää vain tehkö näille miehille mitään, sillä he ovat tulleet minun kattoni alle." ⁹ Mutta miehet vastasivat: "Pois tieltä!" He sanoivat vielä: "Tuo yksi on tullut tänne asumaan muukalaisena ja tuppaa olemaan tuomarina. Nytpä me pitelemme sinua pahemmin kuin heitä." Sitten he kävivät rajusti tuon miehen, Lootin, kimppuun ja rupesivat murtamaan ovea. ¹⁰ Silloin enkelit ojensivat kätensä, vetivät Lootin luokseen huoneeseen ja sulkivat oven. ¹¹ He sokaisivat talon ovella olevat

miehet pienimmästä suurimpaan, ja nämä etsivät ovea väsyksiin asti.

¹² Enkelit sanoivat Lootille: "Onko sinulla vielä ketään muita täällä? Vie pois tästä paikasta vävyysi, poikasi, tyttäresi ja kaikki, jotka sinulla on tässä kaupungissa, ¹³ sillä me hävitämme tämän paikan! Herra lähetti meidät hävittämään sen, sillä Herran eteen on tullut kova valitushuuto sen asukkaista." ¹⁴ Silloin Loot meni puhumaan vävyilleen, jotka aikoivat naida hänen tyttärensä, ja sanoi: "Nouskaa ja lähtekää pois tästä paikasta, sillä Herra hävittää tämän kaupungin." Mutta vävyjen mielestä hän pilaili.

Loot pelastetaan Sodoman tuhosta

¹⁵ Kun aamu sarasti, enkelit kiirehtivät Lootia ja sanoivat: "Nouse, ota mukaan vaimosi ja molemmat tyttäresi, jotka ovat luonasi, ja pakene, ettet hukkuisi kaupungin syntien tähden." ¹⁶ Mutta Loot vitkasteli. Silloin miehet tarttuivat häntä ja hänen vaimoan ja molempia tyttäriään kädestä, veivät heidät ulos ja jättivät kaupungin ulkopuolelle, sillä Herra tahtoi säästää hänet. ¹⁷ Viedessään heitä ulos toinen enkeleistä sanoi: "Pakene henkesi edestä, älä katso taaksesi äläkä pysähdy mihinkään koko tasangolla. Pakene vuorille, ettet tuhoutuisi." ¹⁸ Mutta Loot sanoi heille: "Voi ei, herrani! ¹⁹ Sinä olet ollut armollinen minulle, palvelijallesi, ja osoittanut suurta

laupeutta pelastaessasi henkeni. Mutta minä en kykene pakenemaan vuorille! Onnettomuus voi saavuttaa minut, ja minä voin kuolla. ²⁰ Näetkö tuon kaupungin? Se on niin lähellä, että voin paeta sinne. Sehän on mitättömän pieni. Salli minun paeta sinne – sehän on niin pieni – että jäisin eloon." ²¹ Enkeli sanoi hänelle: "Hyvä on. Minä teen tässäkin asiassa sinulle mieliksi enkä hävitä kaupunkia, josta puhuit. ²² Pakene nopeasti sinne, sillä minä en voi tehdä mitään, ennen kuin olet päässyt sinne." Tämän vuoksi kaupunki sai nimekseen Sooar.

Sodoman ja Gomorran hävitys

²³ Aurinko oli noussut maan ylle, kun Loot saapui Soosiin. ²⁴ Silloin Herra antoi sataa tulta ja tulikiveä Sodoman ja Gomorran päälle, Herran luota taivaasta. ²⁵ Hän hävitti nämä kaupungit, koko tasangon sekä kaikki noiden kaupunkien asukkaat ja maan kasvillisuuden. ²⁶ Mutta Lootin vaimo katsoi taakseen ja muuttui suolapatsaaksi.

²⁷ Abraham meni varhain aamulla paikkaan, jossa hän oli seisonut Herran edessä. ²⁸ Hän katseli Sodomaan ja Gomorraan päin ja yli koko tasangon ja näki maasta nousevan savua, kuin pätsein savua. ²⁹ Tuhotessaan lakeuden kaupungit Jumala muisti Abrahamia ja lähetti Lootin pois hävityksen keskeltä. Hän hävitti ne kaupungit, joissa Loot oli asunut.

Mooabilaisten ja ammonilaisten syntyperä

³⁰Loot lähti Sooarista ja asusti molempien tyttäriensä kanssa vuorilla, sillä hän pelkäsi asua Sooarissa. Hän asui luolassa tyttäriensä kanssa.

³¹Vanhempi tytär sanoi nuoremmalle: "Isämme on vanha, eikä tässä maassa ole miestä, joka voisi tulla luoksemme, kuten kaikkialla maan päällä on tapana.

³²Tule, juotetaan isällemme viiniä ja maataan hänen kanssaan, että saisimme isämme avulla jälkeläisiä."

³³He juottivat sinä yönä isälleen viiniä, ja vanhempi meni ja makasi isänsä kanssa, eikä Loot huomannut, milloin tytär tuli makaamaan ja milloin hän nousi. ³⁴Seuraavana päivänä vanhempi sanoi nuoremmalle: "Minä makasin viime yönä isäni kanssa. Juotetaan hänelle tänäkin yönä viiniä, että sinä voit mennä ja maata hänen kanssaan saadaksemme isämme avulla jälkeläisiä." ³⁵He juottivat sinäkin yönä isälleen viiniä, ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssaan, eikä Loot huomannut, milloin tytär tuli makaamaan ja milloin hän nousi.

³⁶Näin Lootin molemmat tyttaret tulivat raskaiksi isästään. ³⁷Vanhempi synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Mooab. Hänestä polveutuvat mooabilaiset, aina tähän päivään saakka. ³⁸Myös nuorempi synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Ben-Ammi.

Hänestä polveutuvat ammonilaiset, aina tähän päivään saakka.

Abraham ja Saara Gerarissa

20 Abraham matkasi Mamresta Etelämaahan ja asettui asumaan Kaadeksen ja Suurin välille. Asuessaan muukalaisena Gerarissa ²Abraham sanoi vaimostaan Saarasta: "Hän on sisareni." Silloin Abimelek, Gerarin kuningas, lähetti noutamaan Saaran luokseen.

³Mutta Jumala tuli Abimelekin luo yöllä unessa ja sanoi hänelle: "Tiedä, että sinä olet kuoleman oma naisen tähden, jonka olet ottanut, sillä hän on toisen miehen vaimo." ⁴Abimelek ei kuitenkaan ollut koskenut häneen ja sanoi: "Herra, surmaatko sinä kansan, vaikka se on syytön?" ⁵Eikö hän itse sanonut minulle: 'Hän on minun sisareni'? Ja nainen itsekin sanoi: 'Hän on veljeni.' Olen tehnyt tämän vilpittömin sydämin ja viattomin käsin."

⁶Jumala sanoi hänelle unessa: "Kyllä minä tiedän, että olet tehnyt sen vilpittömin sydämin. Siksi minä estinkin sinua tekemästä syntiä minua vastaan enkä sallinut sinun kajota häneen. ⁷Anna nyt miehelle takaisin hänen vaimonsa, sillä se mies on profeetta. Kun hän rukoilee sinun puolestasi, sinä saat elää. Mutta ellet anna häntä takaisin, niin tiedä, että sinä itse ja kaikki, jotka kuuluvat sinulle, olette varmasti kuoleman omia."

⁸ Abimelek nousi varhain aamulla, kutsui kaikki palvelijansa ja puhui heille kaikki nämä asiat. Silloin miehet pelästyivät kovin. ⁹ Abimelek kutsui Abrahamin ja sanoi hänelle: "Mitä oletkaan meille tehnyt! Ja mitä syntiä minä olen tehnyt sinua vastaan, kun olet saattanut minut ja valtakuntani syyllisiksi suureen syntiin? Sinä olet tehnyt minulle tekoja, joita ei sovi tehdä." ¹⁰ Abimelek kysyi vielä Abrahamilta: "Mikä oli tarkoituksesi, kun teit tämän?" ¹¹ Abraham vastasi: "Minä ajattelin: 'Tällä paikkakunnalla ei varmaankaan ole jumalanpelkoa, ja siksi minut surmataan vaimoni tähden.'"
¹² Ja hän on todellakin minun sisareni, isäni tytär, vaikka ei olekaan äitini tytär. Niin hänestä saattoi tulla minun vaimoni. ¹³ Kun Jumala johdatti minut harhailemaan pois isäni kodista, minä sanoin Saarelle: 'Tee minulle se hyvä työ, että jokaisessa paikassa, johon tulemme, sanot minusta: hän on minun veljeni.'"

¹⁴ Silloin Abimelek otti lampaita ja vuohia, nautakarjaa sekä palvelijoita ja palvelijattaria ja antoi ne Abrahamille. Hän myös antoi Abrahamille takaisin hänen vaimonsa Saaran. ¹⁵ Abimelek sanoi: "Koko maani on edessäsi. Asu missä hyväksi näet." ¹⁶ Saarelle hän sanoi: "Minä annan veljellesi tuhat sekeliä hopeaa. Ne olkoot sinulle vakuudeksi kaikkien edessä, jotka ovat

sinun kanssasi, että sinut on todistettu viattomaksi."

¹⁷ Sitten Abraham rukoili Jumalaa, ja Jumala paransi Abimelekin, hänen vaimonsa ja hänen orjattarensa, ja he saivat lapsia. ¹⁸ Herra oli näet sulkenut jokaisen kohdun Abimelekin palatsissa Saaran, Abrahamin vaimon, tähden.

lisakin syntymä

21 Herra piti Saarasta huolen, niin kuin oli sanonut, ja teki hänelle niin kuin oli puhunut. ² Saara tuli raskaaksi ja synnytti Abrahamille tämän vanhoilla päivillä pojan juuri siihen aikaan, josta Jumala oli hänelle puhunut. ³ Abraham antoi pojalleen, joka oli hänelle syntynyt, jonka Saara oli hänelle synnyttänyt, nimen lisak. ⁴ Hän ympärileikkasi poikansa lisakin kahdeksan päivän ikäisenä, niin kuin Jumala oli häntä käskenyt. ⁵ Abraham oli satavuotias, kun hänen poikansa lisak syntyi. ⁶ Saara sanoi: "Jumala on antanut minulle aihetta nauruun. Jokainen, joka kuulee tästä, nauraa minulle." ⁷ Hän sanoi vielä: "Kuka olisi voinut sanoa Abrahamille, että Saara imettää lapsia? Kuitenkin minä olen nyt synnyttänyt hänelle pojan hänen vanhoilla päivillään!" ⁸ Lisak kasvoi, ja hänet vieroitettiin, ja Abraham järjesti suuret pidot sinä päivänä, jona lisak vieroitettiin.

Haagarin ja Ismaelin karkotus

⁹ Kun Saara näki, että poika, jonka egyptiläinen Haagar oli Abrahamille synnyttänyt, ilvehti, ¹⁰ hän sanoi Abrahamille: "Aja pois tuo orjatar ja hänen poikansa, sillä tuon orjattaren poika ei saa periä yhdessä poikani lisäkin kanssa." ¹¹ Abraham piti tätä puhetta hyvin pahana poikansa Ismaelin tähden. ¹² Mutta Jumala sanoi Abrahamille: "Älä pahastu poikasi ja orjattaresi tähden. Kuuntele Saaraa kaikessa, mitä hän sinulle sanoo, sillä lisäkistä sinä saat nimellesi jälkeläiset." ¹³ Mutta myös orjattaren pojasta minä teen suuren kansan, koska hänkin on sinun jälkeläisesi."

¹⁴ Varhain seuraavana aamuna Abraham otti leipää ja vesileilin ja antoi ne Haagarille. Hän pani ne tämän olalle ja lähetti hänet ja pojan menemään. Haagar lähti ja harhaili Beerseban autiomaassa. ¹⁵ Kun vesi loppui leilistä, Haagar jätti pojan pensaan alle ¹⁶ ja meni istumaan syrjemmälle, noin jousenkantaman päähän, sillä hän ajatteli: "En halua nähdä pojan kuolemaa." Istuessaan syrjempanä hän alkoi itkeä ääneen. ¹⁷ Jumala kuuli pojan äänen, ja Jumalan enkeli huusi taivaasta Haagarille: "Mikä sinun on, Haagar? Älä pelkää, sillä Jumala on kuullut pojan äänen sieltä, missä hän on." ¹⁸ Nouse, auta poika ylös ja tartu hänen käteensä, sillä minä teen

hänestä suuren kansan." ¹⁹ Ja Jumala avasi Haagarin silmät, niin että Haagar huomasi vesikaivon. Hän meni, täytti leilin vedellä ja antoi pojan juoda.

²⁰ Jumala oli pojan kanssa. Poika kasvoi ja asui autiomaassa, ja hänestä tuli jousimies. ²¹ Hän asui Paaranin autiomaassa, ja hänen äitinsä otti hänelle vaimon Egyptin maasta.

Abrahamin ja Abimelekin liitto

²² Siihen aikaan Abimelek ja hänen sotapäällikkönsä Piikol sanoivat Abrahamille: "Jumala on kanssasi kaikessa, mitä sinä teet." ²³ Vanno siis nyt tässä minulle Jumalan kautta, ettet ole petollinen minulle, et suvulleni etkä jälkeläisilleni, vaan osoitat uskollisuutta minulle ja maalle, jossa asut muukalaisena, niin kuin minä olen sinulle osoittanut." ²⁴ Abraham sanoi: "Minä vannon."

²⁵ Abraham kuitenkin nuhteli Abimelekiä vesikaivon tähden, jonka Abimelekin palvelijat olivat ottaneet haltuunsa väkivalloin. ²⁶ Mutta Abimelek vastasi: "En tiedä, kuka sen on tehnyt. Et sinä itsekään ole siitä minulle kertonut, enkä minä ole kuullut siitä ennen kuin tänään." ²⁷ Silloin Abraham otti lampaista, vuohia ja nautakarjaa ja antoi Abimelekin, ja he tekivät keskenään liiton. ²⁸ Sitten Abraham asetti erilleen laumasta seitsemän karitsaa. ²⁹ Abimelek sanoi Abrahamille: "Mitä tarkoittavat nuo seitsemän karitsaa,

jotka olet asettanut erilleen?"

³⁰ Abraham vastasi: "Sinun on otettava minulta vastaan seitsemän karitsaa todistukseksi siitä, että minä olen kaivanut tämän kaivon." ³¹ Sen vuoksi paikalle annettiin nimi Beerseba, koska he vanhoivat siellä toisilleen valan ³² ja tekivät siellä liiton. Sen jälkeen Abimelek ja hänen sotapäällikkönsä Piikol palasivat filistealaisten maahan.

³³ Abraham istutti tamariskipuun Beersebaan ja huusi siellä avuksi Herran, ikuisen Jumalan, nimeä. ³⁴ Ja Abraham asui kauan muukalaisena filistealaisten maassa.

Jumala koettelee Abrahamia

22 Näiden tapausten jälkeen Jumala koetteli Abrahamia ja sanoi hänelle: "Abraham!" Hän vastasi: "Tässä olen." ² Jumala sanoi: "Ota ainoa poikasi lisak, jota rakastat, ja mene Moorian maahan ja uhraa hänet siellä polttouhriksi sillä vuorella, jonka minä sinulle osoitan."

³ Abraham nousi varhain seuraavana aamuna, satuloi aasinsa ja otti mukaansa kaksi palvelijaa ja poikansa lisakin. Pilkottuaan polttouhripuita hän lähti kulkemaan kohti paikkaa, jonka Jumala oli hänelle ilmoittanut.

⁴ Kolmantena päivänä Abraham nosti katseensa ja näki sen paikan kaukaa.

⁵ Silloin hän sanoi palvelijoilleen: "Jääkää te tähän aasin kanssa. Minä ja poika menemme tuonne palvomaan Herraa ja palaamme sitten luoksenne."

⁶ Abraham otti polttouhripuut ja pani ne poikansa lisakin selkään. Itse hän otti käteensä tulen ja veitsen, ja he kulkivat yhdessä. ⁷ Lisak sanoi isälleen Abrahamille: "Isä!" Tämä vastasi: "Tässä olen, poikani." Lisak sanoi: "Tässä on tuli ja halot, mutta missä on lammaskatseiksi?" ⁸ Abraham vastasi: "Jumala kyllä katsoo itselleen lampaan polttouhriksi, poikani."

He kulkivat edelleen yhdessä ⁹ ja tulivat paikkaan, josta Jumala oli Abrahamille puhunut. Abraham rakensi sinne alttarin, latoi halot sen päälle, sitoi poikansa lisakin ja pani hänet alttarille halkojen päälle. ¹⁰ Sitten Abraham ojensi kätensä ja tarttui veitseen teurastaakseen poikansa, ¹¹ mutta Herran enkeli huusi hänelle taivaasta: "Abraham, Abraham!" Hän vastasi: "Tässä olen." ¹² Enkeli sanoi: "Älä koske poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa, koska et kieltänyt minulta ainoaa poikaasi." ¹³ Kun Abraham kohotti katseensa, hän näki takanaan pässin, joka oli takertunut sarvistaan pensaikkoon. Hän meni, otti pässin ja uhrasi sen polttouhriksi poikansa sijasta. ¹⁴ Abraham antoi sille paikalle nimen: "Herra näkee". Siksi vielä tänäkin päivänä sanotaan: "Vuorella, jolla Herra ilmestyy."

Lupa siunauksesta

¹⁵ Herran enkeli huusi toistamiseen taivaasta Abrahamille: ¹⁶ "Minä vannon

itseni kautta, sanoo Herra: 'Koska sinä teit tämän etkä säästänyt ainoaa poikaasi, ¹⁷ minä totisesti siunaan sinua ja teen sinun jälkeläisesi lukuisiksi kuin taivaan tähdet ja merenrannan hiekanjyvät, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit. ¹⁸ Sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, koska olit minun äänelleni kuuliainen.'

¹⁹ Sitten Abraham palasi palvelijoittensa luo. He lähtivät yhdessä Beersebaan, ja Abraham jäi sinne asumaan.

Naahorin jälkeläiset

²⁰ Näiden tapausten jälkeen Abrahamille kerrottiin: "Milka on synnyttänyt poikia sinun veljellesi Naahorille: ²¹ Uusin, hänen esikoisensa, tämän veljen Buusin ja Kemuelin, Aramin isän, ²² sekä Kesedin, Hason, Pildaksen, Jidlafin ja Betuelin." ²³ Betuelille syntyi Rebekka. Nämä kahdeksan Milka synnytti Naahorille, Abrahamin veljelle. ²⁴ Naahorin sivuvaimo, nimeltään Reuma, synnytti myös lapsia: Tebahin, Gahamin, Tahaksen ja Maakan.

Saaran kuolema ja hautaus

23 Saara eli 127 vuoden ikäiseksi. Nämä olivat Saaran elinvuodet. ² Sitten Saara kuoli Kirjat-Arbassa eli Hebronissa, Kanaaninmaassa, ja Abraham meni pitämään valittajaisia Saaran vuoksi ja itkemään häntä. ³ Sen

jälkeen Abraham nousi, lähti vainajansa luota ja puhui heettiläisille: ⁴ "Minä olen muukalainen ja vieras teidän parissanne. Antakaa minulle paikka sukuhautaa varten keskuudestanne, jotta voisin haudata siihen vainajani." ⁵ Heettiläiset vastasivat Abrahamille: ⁶ "Kuule meitä, herramme, sinä keskuudessamme oleva Jumalan ruhtinas! Hautaa vainajasi parhaaseen hautaamme. Kukaan meistä ei kiellä sinulta hautaansa; sinä voit haudata vainajasi." ⁷ Abraham nousi, kumarsi syvään maan kansalle, heettiläisille, ⁸ ja puhui heille: "Jos teille sopii, että voin haudata vainajani, niin kuulkaa minua ja pyytäkää puolestani, että Efron, Sooharin poika, ⁹ antaisi minulle Makpelan luolan, joka kuuluu hänelle ja on hänen vainionsa perällä. Antakoon hän sen minulle täydestä hinnasta teidän alueellanne olevaksi sukuhaudaksi."

¹⁰ Efron oli istumassa heettiläisten joukossa, ja hän, heettiläinen Efron, vastasi Abrahamille kaupungin portista kulkevien heettiläisten kuullen: ¹¹ "Ei, herrani, kuuntele minua! Minä lahjoitan sinulle sen vainion. Myös siellä olevan luolan minä lahjoitan sinulle. Kansani miesten nähden minä lahjoitan sen sinulle. Hautaa vainajasi." ¹² Jälleen Abraham kumarsi maan kansalle ¹³ ja puhui Efronille maan kansan kuullen näin: "Jospa kuitenkin kuuntelisit minua! Minä maksan vainion hinnan,

ota se vastaan minulta, niin voin haudata sinne vainajani." ¹⁴ Efron vastasi Abrahamille: ¹⁵ "Herrani, kuule minua! Neljänsadan hopeasekelin maa – mitä se meidän kesken merkitsee? Hautaa vainajasi." ¹⁶ Kuultuaan, mitä Efron sanoi, Abraham punnitsi Efronille hopeamäärän, jonka tämä oli maininnut heettiläisten kuullen, neljäsataa sekeliä maksuna käypää hopeaa.

¹⁷ Näin Efronin vainio, joka oli Makpelassa, Mamresta itään päin, sekä siellä oleva luola ja kaikki sillä alueella kasvavat puut ¹⁸ tulivat Abrahamin omaisuudeksi kaikkien kaupungin portista kulkevien heettiläisten nähden. ¹⁹ Sen jälkeen Abraham hautasi vaimonsa Saaran luolaan, joka on Makpelan vainiolla, itään päin Mamresta eli Hebronista, Kanaaninmaassa. ²⁰ Näin vainio ja siellä oleva luola siirtyivät heettiläisiltä Abrahamille sukuhaudaksi.

Abrahamin palvelija noutaa lisakille vaimoksi Rebekan

24 Abraham oli tullut vanhaksi ja ikääntyneeksi, ja Herra oli siunannut häntä kaikessa. ² Silloin Abraham sanoi palvelijalleen, talonsa vanhimmalle, joka oli kaiken hänen omaisuutensa hoitaja: "Pane kätesi reiteni alle. ³ Minä vannotan sinua Herran, taivaan ja maan Jumalan kautta, ettet ota pojalleni vaimoa ympärilläni asuvien kanaanilaisten tyttäristä ⁴ vaan menet minun omaan maahani ja sukuni

luo ja otat sieltä vaimon pojalleni lisakille." ⁵ Palvelija sanoi hänelle: "Entä jos nainen ei tahdo seurata minua tähän maahan? Onko minun silloin vietävä poikasi maahan, josta sinä olet lähtenyt?" ⁶ Abraham vastasi hänelle: "Varo, ettet vie poikaani sinne. ⁷ Herra, taivaan Jumala, joka otti minut pois isäni kodista ja synnyinmaastani, puhui minulle ja vannoi minulle näin: 'Sinun siemenellesi minä annan tämän maan.' Hän lähettää enkelinsä sinun edelläsi, ja sinä saat sieltä vaimon pojalleni. ⁸ Ellei nainen kuitenkaan tahdo seurata sinua, olet vapaa vannottamastani valasta. Älä vain vie poikaani sinne." ⁹ Palvelija pani kätensä herransa Abrahamin reiden alle ja vannoi tämän hänelle.

¹⁰ Palvelija otti kymmenen herransa kameleista sekä kaikkea parasta, mitä hänen herrallaan oli. Sitten hän lähti Mesopotamiaan, Naahorin kaupunkiin. ¹¹ Hän pani kamelit lepäämään kaupungin ulkopuolella olevan vesikaivon ääreen illansuussa, jolloin naisilla oli tapana lähteä ammentamaan vettä. ¹² Hän sanoi: "Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, suo minun tänään onnistua ja ole suosiollinen herralleni Abrahamille. ¹³ Minä asetun seisomaan tähän vesilähteelle. Kun kaupunkilaisten tyttäret tulevat ammentamaan vettä, ¹⁴ minä sanon jollekin heistä: 'Kallistaisitko ruukkuasi, että voisin juoda.' Tapahtukoon niin, että se

tyttö, joka vastaa: 'Juo, minä juotan kamelisikin', on se, jonka sinä olet määrännyt palvelijallesi lisakille. Siitä minä tiedän, että olet suosiollinen herralleni."

¹⁵ Hän ei ollut vielä lakannut puhumasta, kun siihen tuli ruukku olallaan Rebekka, joka oli Betuelin, Abrahamin veljen Naahorin ja hänen vaimonsa Milkan pojan, tytär. ¹⁶ Tyttö oli hyvin kaunis, neitsyt, johon mies ei ollut koskenut. Hän laskeutui lähteelle, täytti ruukkunsa ja tuli ylös. ¹⁷ Silloin palvelija juoksi häntä vastaan ja sanoi: "Antaisitko minun juoda vähän vettä ruukustasi?" ¹⁸ Tyttö vastasi: "Juo, herrani." Hän laski nopeasti ruukkunsa alas kätensä varaan ja antoi miehen juoda. ¹⁹ Annettuaan hänen juoda tyttö sanoi: "Minä ammennan myös kameleillesi, kunnes ne ovat juoneet kyllikseen." ²⁰ Tyttö tyhjensi nopeasti ruukkunsa kaukaloon, riensi jälleen kaivolle hakemaan vettä ja ammensi kaikille hänen kameleilleen. ²¹ Mies katseli tyttöä vaiti saadakseen tietää, oliko Herra antanut hänen matkansa onnistua vai ei.

²² Kun kamelit olivat juoneet, mies otti puoli sekeliä painavan kultaisten nenärenkaan, antoi sen työlle ja pani hänen käsiinsä kaksi kymmenen sekelin painoista kultaista rannerengasta. ²³ Mies kysyi: "Kenen tytär sinä olet? Kerrohan minulle! Onko isäsi talossa meille tilaa yöpyä?" ²⁴ Tyttö vastasi

hänelle: "Minä olen Betuelin tytär, hänen, jonka Milka synnytti Naahorille."

²⁵ Hän jatkoi: "Meillä on runsaasti olkia ja rehua ja myös tilaa yöpyä." ²⁶ Silloin mies kumartui maahan ja rukoili Herraa ²⁷ ja sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, isäntäni Abrahamin Jumala, joka ei ole ottanut pois armoaan ja uskollisuuttaan isännältäni. Herra on johdattanut minua matkalla herrani veljien kotiin."

²⁸ Tyttö juoksi kertomaan äitinsä perheelle, mitä oli tapahtunut. ²⁹ Rebekalla oli veli, jonka nimi oli Laaban. Laaban riensi ulos kaupungista miehen luo lähteelle. ³⁰ Kun hän näki sisarellaan Rebekalla nenärenkaan sekä rannerenkaat hänen käsissään ja kuuli sisarensa kertovan, mitä mies oli tälle puhunut, hän lähti miehen luo ja näki tämän seisovan vielä kameliensa luona lähteellä. ³¹ Hän sanoi: "Tule, sinä Herran siunaama. Miksi seisot ulkona? Minä olen jo tehnyt tilaa talossa ja paikan kameleille." ³² Niin mies meni taloon, ja Laaban riisui kamelit ja antoi niille olkia ja rehua. Miehelle ja tämän seuralaisille hän antoi vettä jalkojen pesua varten.

³³ Kun Abrahamin palvelijan eteen pantiin syötävää, hän sanoi: "En syö, ennen kuin olen puhunut asiani." Laaban vastasi: "Puhu." ³⁴ Hän sanoi: "Minä olen Abrahamin palvelija. ³⁵ Herra on siunannut suuresti minun herraani, ja hänestä on tullut mahtava mies. Herra on antanut hänelle lampaita

ja vuohia sekä nautakarjaa, hopeaa ja kulta, palvelijoita ja palvelijattaria, kameleita ja aaseja. ³⁶ Saara, herrani vaimo, on synnyttänyt vanhalla iälläään pojan herralleni, ja herrani on antanut pojalle kaiken omaisuutensa. ³⁷ Herrani vannotti minua ja sanoi: 'Et saa ottaa pojalleni vaimoa kanaanilaisten tyttäristä, joiden maassa minä asun, ³⁸ vaan mene isäni kotiin ja sukuni luo ja ota sieltä vaimo pojalleni.' ³⁹ Minä sanoin herralleni: 'Entä jos nainen ei lähde mukaani?' ⁴⁰ Hän vastasi minulle: 'Herra, jonka edessä olen vaeltanut, lähettää enkelinsä kanssasi ja antaa matkallesi menestyksen, niin että saat pojalleni vaimon minun suvustani ja isäni perheestä. ⁴¹ Olet vapaa minun vannottamastani valasta, jos tyttöä ei anneta sinulle, kun saavut sukuni luo. Silloin olet vapaa valastani.

⁴² Kun tulin tänään lähteelle, minä sanoin: 'Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, jospa antaisit tämän matkani onnistua. ⁴³ Minä seison tässä vesilähteellä. Kun joku neitonen tulee ammentamaan vettä, minä kysyn häneltä: 'Antaisitko minun juoda vähän vettä ruukustasi?' ⁴⁴ Jos hän vastaa minulle: 'Juo sinä itse, minä ammennan myös kameleillesi', hän on se nainen, jonka Herra on määrännyt minun herrani pojalle. ⁴⁵ Minä en ollut vielä lakannut puhumasta mielessäni, kun Rebekka tuli ruukku olallaan, laskeutui lähteelle

ja ammensi. Minä sanoin hänelle: 'Antaisitko minun juoda?' ⁴⁶ Hän laski nopeasti ruukun olaltaan ja sanoi: 'Juo, minä juotan myös kamelisi.' Niin minä join, ja hän juotti myös kamelit. ⁴⁷ Minä kysyin häneltä: 'Kenen tytär sinä olet?' Hän vastasi: 'Minä olen Betuelin tytär, hänen, jonka Milka synnytti Naahorille.' Silloin minä panin nenärenkaan hänen nenäänsä ja rannerenkaat hänen käsiinsä, ⁴⁸ kumarruin palvomaan Herraa ja ylistin häntä, herrani Abrahamin Jumalaa, joka oli johdattanut minut oikeaa tietä ottamaan herrani veljen tyttären hänen pojalleen vaimoksi. ⁴⁹ Jos te nyt tahdotte osoittaa ystävällisyyttä ja uskollisuutta herralleni, kertokaa se minulle, mutta jos ette, kertokaa sekin minulle. Silloin käännyn toisaalle, oikealle tai vasemmalle."

⁵⁰ Laaban ja Betuel vastasivat: "Tämä on lähtöisin Herrasta. Me emme voi sanoa sinulle tästä hyvää emmekä pahaa. ⁵¹ Tässä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene. Tulkoon hänestä herrasi pojan vaimo, niin kuin Herra on puhunut." ⁵² Kuultuaan heidän sanansa Abrahamin palvelija kumartui maahan Herran eteen. ⁵³ Sitten palvelija otti esille hopea- ja kultaesineitä sekä vaatteita ja antoi ne Rebekalle. Hän antoi myös kallisarvoisia lahjoja tämän veljelle ja äidille. ⁵⁴ He söivät ja joivat,

hän ja miehet, jotka olivat hänen kanssaan, ja yöpyivät siellä.

Aamulla he nousivat ylös, ja palvelija sanoi: "Päästäkää minut menemään herrani luo." ⁵⁵ Tytön veli ja äiti vastasivat: "Anna tytön olla luonamme vielä jonkin aikaa, edes kymmenen päivää. Sen jälkeen voit lähteä." ⁵⁶ Mutta palvelija sanoi heille: "Älkää viivyttäkö minua, sillä Herra on antanut matkani onnistua. Päästäkää minut menemään, tahdon lähteä herrani luo." ⁵⁷ He vastasivat: "Kutsutaan tyttö tänne ja kysytään häneltä itseltään." ⁵⁸ He kutsuivat Rebekan ja kysyivät häneltä: "Lähdetkö tämän miehen kanssa?" Hän vastasi: "Lähden." ⁵⁹ Niin he saattoivat matkaan sisarensa Rebekan ja hänen imettäjänsä sekä Abrahamin palvelijan miehineen. ⁶⁰ He siunasivat Rebekan ja sanoivat hänelle: "Tulkoon sinusta, sisaremmme, tuhansia kertoja kymmenentuhatta, ja jälkeläisesi vallatkoot vihamiestensä portit!" ⁶¹ Sitten Rebekka ja hänen palvelijattarensa nousivat kamelien selkään ja seurasivat miestä. Näin palvelija otti Rebekan mukaansa ja lähti matkaan.

⁶² Lisak oli tulossa Lahai-Roin kaivon tienoilta, hän näet asui Etelämaassa. ⁶³ Hän oli lähtenyt illan suussa kedolle mietiskelemään, ja kun hän kohotti katseensa, hän näki kamelien lähestyvän. ⁶⁴ Myös Rebekka kohotti katseensa ja näki lisakin. Silloin hän

pudottautui kamelin selästä ⁶⁵ ja kysyi palvelijalta: "Kuka on tuo mies, joka tulee kedolla meitä kohti?" Palvelija vastasi: "Hän on minun herrani." Silloin Rebekka otti hunnun ja verhoutui. ⁶⁶ Palvelija kertoi lisakille kaiken, mitä oli tehnyt. ⁶⁷ Lisak vei Rebekan äitinsä Saaran telttaan. Hän otti Rebekan vaimokseen ja rakasti häntä. Näin lisak sai lohdutuksen äitinsä kuoltua.

Abrahamin muut jälkeläiset

25 Abraham otti vielä vaimon, jonka nimi oli Ketura. ² Hän synnytti Abrahamille Simranin ja Joksanin, Medanin ja Midianin, Jisbakin ja Suuahin. ³ Joksanille syntyivät Seba ja Dedan. Dedanin jälkeläisiä olivat assurilaiset, letusilaiset ja leummilaiset. ⁴ Midianin pojat olivat Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa. Kaikki nämä olivat Keturan jälkeläisiä. ⁵ Abraham antoi kaiken omaisuutensa lisakille, ⁶ mutta sivuvaimojensa pojille Abraham antoi lahjoja. Vielä eläessään hän lähetti heidät pois poikansa lisakin luota itään päin, itäiselle maalle.

Abrahamin kuolema ja hautaus

⁷ Nämä olivat Abrahamin elinvuodet: hän eli 175 vuotta. ⁸ Sitten Abraham kuoli korkeassa iässä, kauniisti harmaantuneena ja elämästä kyllänsä saaneena, ja hänet otettiin heimonsa luo. ⁹ Hänen poikansa lisak ja Ismael hautasivat hänet Makpelan luolaan, heettiläisen Efronin, Sooharin

pojan, vainiolle itään päin Mamresta.

¹⁰ Tämän vainion Abraham oli ostanut heettiläisiltä. Sinne on haudattu Abraham ja hänen vaimonsa Saara.

¹¹ Abrahamin kuoltua Jumala siunasi hänen poikaansa lisakia. Iisak asui Lahai-Roin kaivon tienoilla.

Ismaelin jälkeläiset

¹² Nämä ovat Abrahamin pojan Ismaelin suvun vaiheet, hänen, jonka Saaran egyptiläinen orjatar Haagar synnytti Abrahamille. ¹³ Nämä ovat Ismaelin poikien nimet heidän syntymäjärjestyksensä mukaan: Nebajot, Ismaelin esikoinen, Keedar, Adbeel, Mibsam, ¹⁴ Misma, Duuma, Massa, ¹⁵ Hadad, Teema, Jetur, Naafis ja Keedma. ¹⁶ Nämä olivat Ismaelin pojat, kaksitoista heimokuntien ruhtinasta. Nämä olivat myös heidän kyllensä ja leiripaikkojensa nimet. ¹⁷ Nämä olivat Ismaelin elinvuodet: 137 vuotta. Sitten hän kuoli, ja hänet otettiin heimonsa luo. ¹⁸ Ismaelilaiset asuivat Havilasta Suuriin ulottuvalla alueella, joka on Egyptistä itään päin Assurin suunnalla. Ismael kävi kaikkien veljiensä kimppuun.

Eesaun ja Jaakobin syntymä

¹⁹ Nämä ovat Iisakin, Abrahamin pojan, suvun vaiheet. Abrahamille syntyi Iisak. ²⁰ Iisak oli 40 vuoden ikäinen, kun hän otti vaimokseen Rebekan. Tämä oli aramilaisen Betuelin tytär Mesopotamiasta, aramilaisen

Laabanin sisar. ²¹ Iisak rukoili Herraa vaimonsa puolesta, sillä tämä oli hedelmätön. Herra vastasi hänen rukoukseensa, ja hänen vaimonsa Rebekka tuli raskaaksi. ²² Mutta lapset sysivät toisiaan hänen kohdussaan, ja hän sanoi: "Jos tämä on tällaista, niin mitä varten minä elän?" Hän meni kysymään Herralta, ²³ ja Herra sanoi hänelle: "Kaksi kansaa on sinun kohdussasi, kaksi kansakuntaa haarautuu sinusta. Toinen kansa on toista voimakkaampi, ja vanhempi palvelee nuorempaa."

²⁴ Kun tuli Rebekan aika synnyttää, hänen kohdussaan oli todella kaksoiset. ²⁵ Ensiksi ulos tullut oli punaruskea ja kauttaaltaan karvainen kuin karvoista tehty viitta. Hänelle annettiin nimi Eesau. ²⁶ Sen jälkeen tuli ulos hänen veljensä. Hän piti kädellään kiinni Eesaun kantapäätä, ja niin hänelle annettiin nimeksi Jaakob. Iisak oli heidän syntyessään 60 vuoden ikäinen.

Eesau myy esikoisuutensa

²⁷ Pojat kasvoivat, ja Eesausta tuli taitava metsästäjä, eränkävijä. Jaakob sitä vastoin oli rauhallinen mies, joka pysytteli teltoilla. ²⁸ Iisak rakasti Eesauta, koska söi mielellään riistaa, mutta Rebekka rakasti Jaakobia.

²⁹ Kerran kun Jaakob oli keittänyt itselleen keiton, Eesau tuli kedolta nääntyneenä. ³⁰ Hän sanoi Jaakobille: "Anna minun hotkia tuota punaruskeaa, tuota punaruskeaa keittoa, sillä

minä olen nälännyksissä." Siksi häntä kutsutaan nimellä Edom. ³¹ Mutta Jaakob sanoi: "Myy minulle ensin esikoisuutesi." ³² Eesau vastasi: "Minä kuolen kohta kuitenkin! Mitä hyötyä minulle on esikoisuudesta?" ³³ Jaakob sanoi: "Vanno minulle nyt." Niin Eesau vannoi Jaakobille ja myi esikoisuutensa hänelle. ³⁴ Silloin Jaakob antoi Eesaulle leipää ja linssikeittoa. Tämä söi ja joi, nousi ja meni pois. Näin halpana Eesau piti esikoisuutta.

Iisak ja Rebekka Gerariissa

26 Maahan tuli nälänhätä, toinen kuin aikaisempi nälänhätä, joka oli ollut Abrahamin päivinä. Silloin Iisak meni filistealaisten kuninkaan Abimelekin luo Gerariin. ² Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: "Älä mene Egyptiin, vaan asu siinä maassa, jonka minä sinulle osoitan. ³ Asu muukalaisena tässä maassa, niin minä olen sinun kanssasi ja siunaan sinua. Minä annan kaikki nämä maat sinulle ja sinun siemenellesi, sillä minä pidän voimassa valan, jonka vannoin isällesi Abrahamille. ⁴ Minä teen jälkeläisesi yhtä lukuisiksi kuin taivaan tähdet ja sinun siemenellesi minä annan kaikki nämä maat. Sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maailman kansat, ⁵ koska Abraham kuunteli minun ääntäni ja noudatti säättämiäni käskyjä, lakeja ja opetuksia." ⁶ Niin Iisak jäi asumaan Gerariin.

⁷ Kun paikkakunnan miehet kyselivät hänen vaimostaan, hän sanoi: "Hän on minun sisareni." Hän näet pelkäsi sanoa "minun vaimoni", koska ajatteli: "Etteivät vain paikkakunnan miehet tappaisi minua Rebekan tähden, sillä hän on kaunis." ⁸ Kun Iisak oli asunut siellä jo kauan aikaa, Abimelek, filistealaisten kuningas, katseli kerran ikkunastaan ja näki Iisakin hyväilevän vaimoaan. ⁹ Silloin Abimelek kutsui Iisakin luokseen ja sanoi: "Hänhän onkin sinun vaimosi! Kuinka olet voinut sanoa, että hän on sisaresi?" Iisak vastasi hänelle: "Sanoin niin siksi, ettei minun tarvitsisi kuolla hänen vuokseen." ¹⁰ Abimelek sanoi: "Mitä oletkaan meille tehnyt! Vähältä piti, ettei joku kansasta maannut vaimosi kanssa. Näin olisit saattanut meidät syyllisiksi!" ¹¹ Abimelek antoi koko kansalle käskyn: "Jokainen, joka koskee tähän mieheen tai hänen vaimoonsa, on surmattava."

Kiista kaivoista

¹² Iisak kylvi siinä maassa ja sai sinä vuonna satakertaisen sadon, sillä Herra siunasi häntä. ¹³ Hän vaurastui vaurastumisestaan, ja lopulta hän oli hyvin rikas. ¹⁴ Hänellä oli laumoittain lampaita, vuohia ja nautakarjaa sekä paljon palvelijoita. Sen vuoksi filistealaiset alkoivat kadehtia häntä ¹⁵ ja tukkivat kaikki ne kaivot, jotka hänen isänsä Abrahamin palvelijat olivat tämän eläessä kaivaneet, ja

täyttivät ne maalla. ¹⁶ Abimelek sanoi lisakille: "Mene pois luotamme, sillä sinusta on tullut meitä paljon mahtavampi." ¹⁷ Niinpä lisak lähti sieltä, leiriytyi Gerarin laaksoon ja asui siellä.

¹⁸ Lisak kaivatti uudelleen auki ne vesikaivot, jotka oli kaivettu hänen isänsä Abrahamin eläessä mutta jotka filistealaiset olivat Abrahamin kuoltua tukkinneet. Hän antoi niille samat nimet, jotka hänen isänsä oli niille antanut. ¹⁹ Sitten lisakin palvelijat kaivoivat laaksossa ja löysivät sieltä raikkaan veden lähteen. ²⁰ Gerarin paimenet alkoivat kuitenkin riidellä lisakin paimenten kanssa ja sanoivat: "Vesi on meidän." Lisak nimesi kaivon Eesekiksi, koska he kiistelivät hänen kanssaan. ²¹ Sen jälkeen lisakin palvelijat kaivoivat toisen kaivon ja joutuivat riitaan siitäkin. Sille hän antoi nimen Sitna.

²² Lisak lähti sieltä pois ja kaivoi vielä yhden kaivon. Siitä ei syntynyt riitaa. Hän antoi sille nimen Rehobot ja sanoi: "Nyt Herra on antanut meille runsaasti tilaa, ja me voimme lisääntyä tässä maassa."

Jumala ilmestyy lisakille

²³ Lisak siirtyi sieltä Beersebaan, ²⁴ ja samana yönä Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: "Minä olen sinun isäsi Abrahamin Jumala. Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi, minä siunaan sinua ja teen jälkeläisesi lukuisiksi palvelijani Abrahamin tähden." ²⁵ Lisak rakensi siihen paikkaan alttarin, huusi avuksi

Herran nimeä ja pystytti sinne telttansa. lisakin palvelijat kaivoivat sinne kaivon.

lisakin ja Abimelekin liitto

²⁶ Abimelek lähti hänen luokseen Gerarista ystävänsä Ahusatin ja sotapäällikkönsä Piikolin kanssa. ²⁷ Lisak sanoi heille: "Miksi te olette tulleet minun luokseni? Tehän vihasitte minua ja karkotitte minut luotanne!" ²⁸ He vastasivat: "Me olemme nähneet selvästi, että Herra on sinun kanssasi, ja ajattelimme, että sinun ja meidän välillämme tulisi olla valallinen sopimus. Me tahdomme tehdä liiton sinun kanssasi, ²⁹ ettet tekisi meille mitään pahaa. Emmehän mekään ole sinuun koskeneet vaan olemme tehneet sinulle ainoastaan hyvää ja sallineet sinun lähteä rauhassa. Sinä olet nyt Herran siunaama." ³⁰ Silloin lisak laittoi heille pidot, ja he söivät ja joivat.

³¹ Varhain seuraavana aamuna he vannoinvat toisilleen valan. Sen jälkeen lisak päästi heidät menemään, ja he lähtivät hänen luotaan rauhassa. ³² Samana päivänä lisakin palvelijat tulivat kertomaan hänelle kaivosta, jonka olivat kaivaneet. He sanoivat hänelle: "Me löysimme vettä." ³³ Hän antoi kaivolle nimen Siba. Sen tähden kaupungin nimi on vielä tänäkin päivänä Beerseba.

Eesaun vierasheimoiset vaimot

³⁴ Kun Eesau oli 40 vuoden ikäinen, hän otti vaimoikseen Jehuditin,

heettiläisen Beerin tyttären, ja Baasematin, heettiläisen Eelonin tyttären. ³⁵Näistä tuli lisakille ja Rebekalle mielipahan aihe.

Jaakob saa petoksella esikoissiunauksen

27 Kun lisak oli tullut vanhaksi ja hänen silmänsä olivat hämärtyneet, niin ettei hän enää kyennyt näkemään, hän kutsui luokseen Eesaun, vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: "Poikani!" Tämä vastasi hänelle: "Tässä olen." ² Lisak sanoi: "Näethän, että minä olen tullut vanhaksi, enkä tiedä, milloin kuolen. ³ Ota nyt aseesi, viinesi ja jousesi, ja lähde kedolle metsästämään minulle riistaa. ⁴ Laita sitten minulle herkkuruoka, sellainen, jota rakastan, ja tuo se minulle syötäväksi, jotta voisin siunata sinut ennen kuin kuolen."

⁵ Rebekka kuuli, mitä lisak puhui pojalleen Eesaulle. Kun Eesau oli lähtenyt kedolle metsästämään tuodakseen riistaa isälleen, ⁶ Rebekka sanoi pojalleen Jaakobille: "Minä kuulin sinun isäsi sanovan veljellesi Eesaulle: ⁷ 'Tuo minulle riistaa ja laita minulle herkkuruoka. Minä tahdon syödä sitä ja siunata sinut Herran edessä ennen kuin kuolen.' ⁸ Kuule nyt siis, poikani, mitä sanon, ja tee, mitä minä käsken sinun tehdä. ⁹ Mene laumaan ja tuo sieltä minulle kaksi hyvää kiliä, niin minä laitan niistä isällesi sellaisen herkkuruuan,

jota hän rakastaa. ¹⁰ Vie se isällesi syötäväksi, että hän siunaisi sinut ennen kuolemaansa." ¹¹ Mutta Jaakob sanoi äidilleen Rebekalle: "Veljeni Eesauhan on karvainen mies, minä taas olen sileäihoinen. ¹² Ehkä isäni tunnustelee minua ja pitää minua petkuttajana! Silloin tuotan itselleni kirouksen enkä siunausta." ¹³ Hänen äitinsä sanoi hänelle: "Tulkoon se kirous minun päälleni, poikani! Kuuntele vain, mitä minä sanon, ja mene noutamaan kilit minulle."

¹⁴ Silloin Jaakob meni noutamaan kilit ja toi ne äidilleen. Hänen äitinsä laittoi herkkuruuan, sellaisen, jota Jaakobin isä rakasti. ¹⁵ Rebekka otti vanhemman poikansa Eesaun parhaat vaatteet, jotka hänellä oli teltassa, ja puki niihin nuoremman poikansa Jaakobin. ¹⁶ Kilien nahat hän kääri Jaakobin käsiin ja paljaaseen kaulaan. ¹⁷ Sitten hän antoi herkkuruuan sekä leipomansa leivän poikansa Jaakobin käsiin.

¹⁸ Jaakob meni isänsä luo ja sanoi: "Isäni!" Lisak vastasi: "Tässä olen. Kuka sinä olet, poikani?" ¹⁹ Jaakob sanoi isälleen: "Minä olen sinun esikoisesi Eesau. Olen tehnyt niin kuin sanoit minulle. Nouse istumaan ja syömään riistaani, että voisit siunata minut." ²⁰ Lisak vastasi pojalleen: "Miten olet voinut löytää saaliin näin pian, poikani?" Jaakob vastasi: "Herra, sinun Jumalasi, johdatti sen minun eteeni." ²¹ Lisak sanoi Jaakobille: "Tulehan lähemmäs,

poikani, että voin tunnustella, oletko sinä poikani Eesau vai et." ²² Jaakob meni isänsä lisakin luo. Tämä tunnusteli häntä ja sanoi: "Ääni on Jaakobin ääni, mutta kädet ovat Eesaun kädet." ²³ Eikä lisak tuntenut Jaakobia, sillä Jaakobin kädet olivat karvaiset niin kuin hänen veljensä Eesaun kädet, ja niin lisak siunasi hänet. ²⁴ Lisak kysyi vielä: "Oletko sinä todella poikani Eesau?" Jaakob vastasi: "Olen." ²⁵ Silloin lisak sanoi: "Tarjoa ruoka minulle, että voin syödä poikani riistaa ja siunata sinut." Jaakob tarjosi ruuan hänelle, ja hän söi. Sitten Jaakob toi lisakille viiniä, ja tämä joi. ²⁶ Sen jälkeen hänen isänsä lisak sanoi: "Tulehan tänne ja suutele minua, poikani." ²⁷ Jaakob meni isänsä luo ja suuteli häntä. Lisak tunsikin hänen vaatteidensa tuoksun, siunasi hänet ja sanoi: "Poikani tuoksu on kuin kedon tuoksu, Herran siunaaman!" ²⁸ Antakoon Jumala sinulle taivaan kastetta ja maan rehevyyttä, yllin kyllin jyviä ja viiniä. ²⁹ Palvelkoot sinua kansat, kumartukoot edessäsi kansakunnat. Ole veljiesi herra, ja äitisi pojat kumartukoot eteesi. Kirottu olkoon se, joka sinua kiroaa, siunattu se, joka sinua siunaa."

Eesau pyytää siunausta

³⁰ Kun lisak oli siunannut Jaakobin ja Jaakob oli juuri lähtenyt isänsä lisakin luota, hänen veljensä Eesau palasi metsästästä. ³¹ Häinkin laittoi herkkuruuan, vei sen isälleen ja sanoi hänelle: "Nouskoon isäni syömään

poikansa riistaa, niin että voit siunata minut." ³² Hänen isänsä lisak kysyi: "Kuka sinä olet?" Hän vastasi: "Minä olen poikasi, sinun esikoisesi Eesau." ³³ Silloin lisak järkyttyi syvästi ja sanoi: "Kuka se sitten oli, joka kävi metsästävässä ja toi minulle riistaa? Minä söin kaikkea, ennen kuin sinä tulit, ja siunasin hänet. Ja siunattuna hän myös pysyy."

³⁴ Kun Eesau kuuli isänsä sanat, hän päästi kovan ja katkeran huudon ja sanoi isälleen: "Siunaa minutkin, isäni!" ³⁵ Tämä vastasi: "Veljesi tuli kavalasti ja vei siunauksesi." ³⁶ Eesau sanoi: "Oikeinpa häntä kutsutaankin Jaakobiksi, onhan hän pettänyt minut jo kahdesti. Hän vei esikoisuuteni, ja nyt hän on vienyt minulta myös siunaukseni." Eesau kysyi: "Etkö ole lainkaan varannut siunausta minulle?" ³⁷ Lisak vastasi Eesaulle: "Minä olen asettanut hänet sinun herraksesi ja antanut kaikki hänen veljensä hänen palvelijoikseen sekä varustanut hänet jyvillä ja viinillä. Mitä minä siis voisin enää tehdä sinun hyväksesi, poikani?" ³⁸ Eesau sanoi isälleen: "Yksi siunausko sinulla vain on, isäni? Isä, siunaa myös minut!" Ja Eesau alkoi itkeä äänekkäästi. ³⁹ Hänen isänsä lisak vastasi: "Vailla maan rehevyyttä on sinun asuinsijasi, vailla taivaan kastetta." ⁴⁰ Miekkasi varassa sinä joudut elämään ja palvelemaan veljeäsi. Mutta

valtoimena kierrellen sinä murrat hänen ikeensä niskasi päältä."

Jaakob joutuu pakenemaan

⁴¹ Eesau alkoi kantaa Jaakobille kaunaa siunauksen tähden, jolla hänen isänsä oli tämän siunannut. Eesau ajatteli sydämessään: "Kohta tulee aika surra isääni, ja silloin minä tapan veljeni Jaakobin."⁴² Rebekalle kerrottiin hänen vanhemman poikansa Eesaun puheista. Silloin hän kutsui luokseen nuoremman poikansa Jaakobin ja sanoi hänelle: "Tiedätkö, että veljesi Eesau lohduttautuu sillä, että aikoo tappaa sinut."⁴³ Kuule siis, mitä sanon, poikani: Lähde pakoon veljeni Laabanin luo Harraniin.⁴⁴ Asu hänen luonaan jonkin aikaa, kunnes veljesi kiukku asettuu.⁴⁵ Kun veljesi viha sinua kohtaan on lauhtunut ja hän on unohtanut, mitä olet hänelle tehnyt, minä lähetän noutamaan sinut sieltä. Minkä tähden minun pitäisi menettää teidät molemmat samana päivänä!"⁴⁶ Rebekka sanoi lisakille: "Minä olen kyllästynyt elämäni heettäläisnaisten takia. Jos myös Jaakob ottaa vaimon heettäläisistä naisista, tämän maan tyttäristä, sellaisen kuin nämä, niin mitä varten minä elän?"

28 lisak kutsui Jaakobin luokseen, siunasi hänet ja antoi hänelle käskyn: "Sinä et saa ottaa vaimoksesi ketään kanaanilaisten tyttäristä."² Mene Mesopotamiaan äitisi isän Betuelin kotiin ja ota sieltä itsellesi vaimo äitisi

veljen Laabanin tyttäristä.³ Jumala, Kaikkivaltias, siunatkoon sinua ja tehköön sinusta hedelmällisen ja monilukuisen, niin että sinusta saa alkunsa kansojen joukko.⁴ Suokoon hän sinulle Abrahamin siunauksen, sinulle ja sinun jälkeläisillesi, niin että saat periä maan, jossa asut muukalaisena ja jonka Jumala on antanut Abrahamille."⁵ Näin lisak lähetti Jaakobin matkaan. Tämä lähti Mesopotamiaan Laabanin luo, joka oli aramilaisen Betuelin poika ja Jaakobin ja Eesaun äidin Rebekan veli.

Eesau ottaa vielä yhden vaimon

⁶ Eesau sai tietää, että lisak oli siunannut Jaakobin ja lähettänyt hänet Mesopotamiaan ottamaan sieltä itselleen vaimon ja että lisak siunatessaan Jaakobia oli kieltänyt häntä ottamasta vaimoa kanaanilaisten tyttäristä,⁷ ja että Jaakob oli totellut isäänsä ja äitiään ja lähtenyt Mesopotamiaan.⁸ Kun Eesau huomasi, että kanaanilaisten tyttäret olivat vastenmielisiä hänen isälleen lisakille,⁹ hän meni Ismaelin luo ja otti vaimokseen entisten lisäksi Mahalatin, Abrahamin pojan Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren.

Jaakobin uni Beetelissä

¹⁰ Jaakob lähti Beersebasta mennäkseen Harraniin.¹¹ Hän tuli erääseen paikkaan ja yöpyi siinä, sillä aurinko oli laskenut. Hän otti sieltä

kiven, pani sen päänalusekseen ja asettui makuulle. ¹² Hän näki unessa, että maan päälle oli asetettu tikapuut, joiden yläpää ulottui taivaaseen, ja Jumalan enkelit kulkivat niitä ylös ja alas. ¹³ Yhtäkkiä Herra seisoi hänen luonaan ja sanoi: "Minä olen Herra, sinun isäsi Abrahamin Jumala ja lisäkin Jumala. Tämän maan, jonka päällä sinä makaat, minä annan sinulle ja sinun siemenellesi. ¹⁴ Sinun jälkeläisiäsi on oleva yhtä paljon kuin maan tomua, ja sinä levittäydyt länteen ja itään, pohjoiseen ja etelään. Sinussa ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maan sukukunnat. ¹⁵ Katso, minä olen sinun kanssasi ja varjelen sinua kaikkialla, missä kuljet. Minä tuon sinut takaisin tähän maahan, sillä minä en jätä sinua vaan toteutan sen, minkä minä olen sinulle puhunut."

¹⁶ Kun Jaakob heräsi unestaan, hän sanoi: "Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt." ¹⁷ Hänet valtasi pelko, ja hän sanoi: "Kuinka pelottava onkaan tämä paikka! Tämä ei ole mikään muu kuin Jumalan huone. Tämä on taivaan portti."

¹⁸ Jaakob nousi varhain aamulla, otti kiven, jonka oli pannut päänsä aluseksi, nosti sen pystyyn patsaaksi ja vuodatti öljyä sen päälle. ¹⁹ Hän antoi paikalle nimen Beetel. Aikaisemmin kaupungin nimenä oli kuitenkin ollut Luus. ²⁰ Sitten Jaakob antoi lupauksen sanoen: "Jos Jumala on minun kanssani ja varjelee

minut tällä tiellä, jota kuljen, ja antaa minulle leipää syötäväksi ja vaatetta päälle pantavaksi, ²¹ niin että saan palata rauhassa isäni kotiin, on Herra oleva minun Jumalani. ²² Tämä kivi, jonka olen asettanut patsaaksi, on oleva Jumalan huone, ja kaikesta, mitä minulle suot, minä annan sinulle kymmenykset."

Jaakob tapaa Raakelin ja Laabanin

29 Jaakob lähti matkaan ja tuli idän kansojen maalle. ² Hän huomasi kedolla kaivon, jonka luona makasi kolme lammas- ja vuohilaumaa, sillä siitä kaivosta oli tapana juottaa laumoja. Kaivon suulla oli suuri kivi. ³ Kun kaikki laumat olivat kokoontuneet sinne, kivi vieritettiin kaivon suulta ja eläimet juotettiin. Sen jälkeen kivi pantiin taas paikoilleen kaivon suulle. ⁴ Jaakob kysyi paimenilta: "Veljeni, mistä te olette?" He vastasivat: "Harranista olemme." ⁵ Hän kysyi heiltä: "Tunnetteko te Laabanin, Naahorin pojan?" He vastasivat: "Tunnamme." ⁶ Jaakob kysyi heiltä: "Voiko hän hyvin?" He vastasivat: "Hyvin voi. Tuolla tulee hänen tyttärensä Raakel lampaiden ja vuohien kanssa." ⁷ Jaakob sanoi: "Nythän on vielä täysi päivä, ei ole aika koota karjaa. Juottakaa lampaat ja vuohet ja viekää ne laitumelle." ⁸ Paimenet vastasivat: "Emme voi, ennen kuin kaikki laumat ovat koolla ja kivi on vieritetty kaivon suulta. Sitten juotamme lampaat ja vuohet."

⁹ Jaakobin vielä puhuessa heidän kanssaan Raakel tuli isänsä lampaat ja vuohet mukanaan, sillä Raakelilla oli tapana käydä paimenessa. ¹⁰ Kun Jaakob näki Raakelin, äitinsä veljen Laabanin tyttären, ja Laabanin lampaat ja vuohet, hän astui esiin, vieritti kiven kaivon suulta ja juotti enonsa lauman. ¹¹ Sitten Jaakob suuteli Raakelia ja puhkesi äänekkääseen itkuun. ¹² Jaakob kertoi Raakelille, että hän oli tämän isän sukulainen ja Rebekan poika. Raakel juoksi kertomaan isälleen. ¹³ Kun Laaban kuuli Jaakobin, sisarensa pojan, tulosta, hän juoksi tätä vastaan. Hän syleili ja suuteli Jaakobia ja toi hänet kotiinsa. Jaakob kertoi Laabanille kaiken, mitä oli tapahtunut. ¹⁴ Laaban sanoi hänelle: "Sinä todellakin olet minun luutani ja lihaani."

Jaakobin vaimot

Kun Jaakob oli asunut hänen luonaan kuukauden päivät, ¹⁵ Laaban sanoi Jaakobille: "Olethan sinä tosin sukulaiseni, mutta pitäisikö sinun silti palvella minua palkatta? Sano minulle, mikä on palkkasi." ¹⁶ Laabanilla oli kaksi tyttärtä. Vanhemman nimi oli Leea ja nuoremman Raakel. ¹⁷ Leealla oli lempeät silmät, Raakel taas oli kaunis vartaloltaan ja kasvoiltaan. ¹⁸ Jaakob rakasti Raakelia. Niinpä hän sanoi Laabanille: "Minä palvelen sinua seitsemän vuotta saadakseni nuoremman tyttäresi Raakelin." ¹⁹ Laaban vastasi: "On

parempi, että annan hänet sinulle kuin että antaisin hänet jollekin toiselle. Jää luokseni." ²⁰ Niin Jaakob palveli Raakelin vuoksi seitsemän vuotta, ja ne tuntuivat hänestä muutamilta päiviltä, koska hän rakasti Raakelia.

²¹ Sen jälkeen Jaakob sanoi Laabanille: "Anna minulle vaimoni, sillä palvelusaikani on täyttynyt ja tahdon mennä hänen luokseen." ²² Silloin Laaban kutsui kokoon kaikki paikkakunnan asukkaat ja järjesti pidot. ²³ Mutta illalla hän ottikin tyttärensä Leean ja vei hänet Jaakobin luo, ja tämä yhtyi häneen. ²⁴ Laaban antoi orjattarensa Silpan tyttäreelleen Leealle orjattareksi.

²⁵ Kun tuli aamu, Jaakob näki, että nainen olikin Leea. Jaakob sanoi Laabanille: "Mitä oletkaan minulle tehnyt? Enkö ole palvellut sinua Raakelin vuoksi? Mitä varten petit minua?" ²⁶ Laaban vastasi: "Meidän seudullamme ei tehdä niin, että nuorempi annettaisiin ennen vanhempaa. ²⁷ Vietä nyt vain tämä hääviikko loppuun, niin myös Raakel annetaan sinulle palkaksi, kunhan teet minulle työtä vielä toiset seitsemän vuotta." ²⁸ Jaakob suostui siihen, ja kun hän oli viettänyt sen viikon loppuun, Laaban antoi myös tyttärensä Raakelin hänelle vaimoksi. ²⁹ Laaban antoi orjattarensa Bilhan tyttäreelleen Raakelille orjattareksi. ³⁰ Jaakob yhtyi myös Raakeliin, ja hän rakasti enemmän

Raakelia kuin Leeaa. Niin Jaakob palveli Laabanin luona vielä toiset seitsemän vuotta.

Jaakobin lapset

³¹ Kun Herra näki, että Leeaa syrjittiin, hän avasi Leean kohdun. Raakel sen sijaan oli hedelmätön. ³² Leea tuli raskaaksi, synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Ruuben sanoen: "Herra on nähnyt minun kurjuuteni. Nyt mieheni varmaan rakastaa minua."

³³ Hän tuli jälleen raskaaksi, synnytti pojan ja sanoi: "Herra on kuullut, että minua syrjitään. Siksi hän on antanut minulle myös tämän." Hän antoi pojalle nimen Simeon. ³⁴ Hän tuli uudelleen raskaaksi, synnytti pojan ja sanoi: "Tällä kertaa mieheni varmaan pysyy luonani, olenhan synnyttänyt hänelle kolme poikaa." Sen vuoksi hän antoi pojalle nimen Leevi. ³⁵ Leea tuli jälleen raskaaksi, synnytti pojan ja sanoi: "Nyt minä kiitän Herraa." Sen vuoksi hän antoi pojalle nimen Juuda. Sitten hän lakkasi synnyttämästä.

30 Kun Raakel näki, ettei voinut synnyttää lasta Jaakobille, hän tuli kateelliseksi sisarelleen ja sanoi Jaakobille: "Hanki minulle lapsia, muuten minä kuolen." ² Jaakob vihastui Raakeliin ja sanoi: "Olenko minä Jumalan asemassa, hänen, joka on estänyt sinua saamasta lapsia?" ³ Silloin Raakel sanoi: "Tässä on orjattareni Bilha. Yhdy häneen, että hän synnyttäisi minun polvilleni. Hänen avullaan

minäkin saan lapsia." ⁴ Raakel antoi orjattarensa Bilhan vaimoksi Jaakobille, ja Jaakob yhtyi Bilhaan. ⁵ Bilha tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille pojan.

⁶ Raakel sanoi: "Jumala on hankkinut minulle oikeuden ja myös kuullut rukoukseni äänen ja antanut minulle pojan." Sen tähden hän antoi pojalle nimen Daan. ⁷ Raakelin orjatar Bilha tuli jälleen raskaaksi ja synnytti Jaakobille toisen pojan. ⁸ Raakel sanoi: "Minä olen kamppaillut ankarasti sisareni kanssa ja olenkin selviytynyt voittajaksi." Hän antoi pojalle nimen Naftali.

⁹ Kun Leea näki lakanneensa synnyttämästä, hän otti orjattarensa Silpan ja antoi hänet Jaakobille vaimoksi. ¹⁰ Leean orjatar Silpa synnytti Jaakobille pojan. ¹¹ Silloin Leea sanoi: "Onneksi!" Ja hän antoi pojalle nimen Gaad. ¹² Leean orjatar Silpa synnytti Jaakobille toisenkin pojan, ¹³ ja Leea sanoi: "Olen onnellinen, jopa nuoret naiset ylistävät minua onnelliseksi!" Ja hän antoi pojalle nimen Asser.

¹⁴ Ruuben meni kerran ulos kävelemään vehnänleikkuun aikaan. Hän löysi pellolta lemменmarjoja ja toi ne äidilleen Leealle. Niin Raakel sanoi Leealle: "Anna minulle poikasi lemменmarjoja." ¹⁵ Leea vastasi hänelle: "Eikö riitä, että olet vienyt minulta mieheni, kun tahdot ottaa vielä poikani lemменmarjatkin?" Raakel sanoi: "Olkoon sitten niin,

että hän makaa tämän yön sinun kanssasi korvauksena poikasi lemmenmarjoista." ¹⁶Kun Jaakob illalla palasi kedolta, Leea meni häntä vastaan ja sanoi: "Sinun on tultava minun luokseni, sillä minä olen ostanut sinut poikani lemmenmarjoilla." Niin Jaakob makasi sen yön hänen kanssaan. ¹⁷Jumala kuuli Leeaa, ja Leea tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille viidennen pojan. ¹⁸Leea sanoi: "Jumala on antanut minulle palkkani, koska minä annoin orjattareni miehelleni." Ja hän antoi pojalle nimen Isaskar. ¹⁹Leea tuli jälleen raskaaksi ja synnytti Jaakobille kuudennen pojan. ²⁰Silloin Leea sanoi: "Jumala on antanut minulle hyvän lahjan. Nyt mieheni tulee pysymään luonani, sillä minä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa." Ja hän antoi pojalle nimen Sebulon. ²¹Sen jälkeen hän synnytti tyttären ja antoi hänelle nimen Diina.

²²Jumala muisti myös Raakelia. Jumala kuuli häntä ja avasi hänen kohtunsa. ²³Niin Raakel tuli raskaaksi, synnytti pojan ja sanoi: "Jumala on ottanut pois häpeäni." ²⁴Raakel antoi pojalle nimen Joosef ja sanoi: "Herra antakoon minulle vielä toisen pojan."

Jaakob rikastuu

²⁵Kun Raakel oli synnyttänyt Joosefin, Jaakob sanoi Laabanille: "Päästä minut lähtemään. Minä tahdon mennä kotiini ja omaan maahani. ²⁶Anna

minulle vaimoni ja lapseni, joiden vuoksi olen sinua palvellut. Minä tahdon lähteä. Tiedäthän sinä, kuinka paljon olen tehnyt sinulle työtä." ²⁷Laaban vastasi hänelle: "Jospa saisin armon sinun silmissäsi! Olen nähnyt ennusmerkeistä, että Herra on siunannut minua sinun takiasi." ²⁸Hän sanoi vielä: "Määrää minulle haluamasi palkka, niin minä annan sen." ²⁹Jaakob vastasi hänelle: "Sinä itse tiedät, kuinka minä olen tehnyt sinulle työtä ja millaiseksi karjasi on tullut minun hoidossani. ³⁰Se vähä, mitä sinulla oli ennen minun tuloani, on karttunut paljoksi, ja Herra on siunannut sinua, missä vain minä olen liikkunut. Mutta nyt – milloin minä saan tehdä työtä oman perheeni hyväksi?"

³¹Laaban sanoi: "Mitä minun on sinulle annettava?" Jaakob vastasi: "Ei sinun tarvitse antaa minulle mitään. Mutta minä paimennan ja vartioin edelleen sinun laumojasi, jos suostut tähän: ³²Minä käyn tänään läpi koko lammas- ja vuohilaumasija erotan sieltä kaikki pilkulliset, kirjavat ja mustat lampaat sekä kirjavat ja pilkulliset vuohet. Ne ovat minun palkkani. ³³Minun rehellisyyteni tulee ilmi, kun vastaisuudessa tulet tarkastamaan tätä minun palkkaani. Kaikki vuohet, jotka eivät ole pilkullisia eivätkä kirjavia, ja kaikki lampaat, jotka eivät ole mustia, katsottakoon minun varastamikseni."

³⁴ Laaban vastasi: "Hyvä on. Olkoon niin kuin olet puhunut."

³⁵ Samana päivänä Laaban erotti laumastaan juovikkaat ja kirjavat pukit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet, kaikki, joissa oli jotakin valkoista, sekä kaikki mustat lampaat ja antoi ne poikiensa hoitoon.

³⁶ Hän siirsi ne kolmen päivämatkan päähän Jaakobista, ja Jaakob paimensi Laabanin muita laumoja. ³⁷ Jaakob otti itselleen tuoreita valkopoppeli-, mantelipuu- ja plataanikeppejä ja kuori niihin valkeita raitoja, niin että keppien valkoinen puu paljastui.

³⁸ Kuorimansa kepit hän pani lampaiden ja vuohien eteen vesikaukaloihin, juoma-astioihin, joista ne kävivät juomassa. Tullessaan juomaan ne olivat kiimassa ³⁹ ja pariutuivat keppien edessä. Ne synnyttivät juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia karitsoita. ⁴⁰ Jaakob pani ne erilleen eikä päästänyt niitä Laabanin laumaan. Siten hän hankki itselleen oman laumansa. Hän käänsi eläinten päät Laabanin lauman pilkullisia ja kaikkia mustia eläimiä kohti. ⁴¹ Aina kun voimakkaat eläimet olivat kiimassa, Jaakob pani kepit niiden eteen vesikaukaloihin, ja ne pariutuivat keppien edessä. ⁴² Heikkojen eläinten eteen hän ei pannut keppejä. Näin heikot joutuivat Laabanille ja voimakkaat Jaakobille. ⁴³ Siten miehestä tuli hyvin rikas. Hänellä oli paljon lampaita ja vuohia

sekä orjattaria, orjia, kameleita ja aaseja.

Jaakob lähtee salaa Laabanin luota

31 Jaakob sai kuulla Laabanin poikien sanoneen: "Jaakob on vienyt kaiken, mikä kuuluu isällemme. Isämme omaisuudesta hän on hankkinut itselleen kaiken tämän rikkauden." ² Jaakob huomasi myös Laabanin kasvoista, ettei tämä enää suhtautunut häneen niin kuin ennen. ³ Silloin Herra sanoi Jaakobille: "Palaa isiesi maahan ja sukusi luo. Minä olen sinun kanssasi."

⁴ Jaakob lähetti kutsumaan Raakelin ja Leean kedolle laumansa luo ⁵ ja sanoi heille: "Minä huomaan isänne kasvoista, ettei hän suhtaudu minuun niin kuin ennen. Isäni Jumala on kuitenkin ollut kanssani. ⁶ Tehän tiedätte, että minä olen tehnyt työtä isällemme kaikin voimin. ⁷ Silti isänne on kohdellut minua petollisesti ja muuttanut palkkaani kymmenen kertaa. Jumala ei kuitenkaan ole sallinut hänen aiheuttaa minulle vahinkoa. ⁸ Jos isänne sanoi: 'Pilkulliset olkoot palkanasi', koko lauma synnytti pilkullisia. Jos hän taas sanoi: 'Juovikkaat olkoot palkanasi', koko lauma synnytti juovikkaita. ⁹ Näin Jumala otti isänne karjan ja antoi sen minulle. ¹⁰ Lauman pariutumisen aikaan minä kohotin unessa katseeni ja näin, että pukit, jotka astuivat laumaa, olivat juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia. ¹¹ Jumalan enkeli

sanoi minulle unessa: 'Jaakob!' Minä vastasin: 'Tässä olen.' ¹² Hän sanoi: 'Katsele laumaa, niin huomaat, että kaikki urokset, jotka astuvat lampaita ja vuohia, ovat juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia. Minä olen nähnyt kaiken, mitä Laaban sinulle tekee. ¹³ Minä olen Beetelin Jumala. Siellä sinä voitelit patsaan ja siellä sinä annoit minulle lupauksen. Nouse nyt, lähde tästä maasta ja palaa synnyinmaahasi.'"

¹⁴ Raakel ja Leea vastasivat hänelle: "Onko meillä enää mitään osaa tai perintöä isämme talossa? ¹⁵ Eikö hän ole pitänyt meitä muukalaisina, kun on myynyt meidät ja syönyt suuhunsa meistä saamansa hinnan? ¹⁶ Totisesti kaikki se rikkaus, jonka Jumala on ottanut isältämme, se on meidän ja meidän lastemme. Tee siis nyt kaikki, mitä Jumala on sinulle sanonut."

¹⁷ Silloin Jaakob nosti lapsensa ja vaimonsa kameliin selkään ¹⁸ ja otti mukaan kaiken karjansa ja kaiken omaisuutensa, jonka hän oli koonnut Mesopotamiassa, kaiken hankkimansa omaisuuden, ja lähti kulkemaan isänsä lisäkin luo Kanaaninmaahan. ¹⁹ Kun Laaban oli mennyt keritsemään lampaitaan, Raakel varasti isänsä kotijumalat. ²⁰ Jaakob harhautti aramilaista Laabania eikä ilmaissut hänelle, että pakenisi. ²¹ Hän lähti pakoon mukanaan koko omaisuutensa, meni

yli virran ja suuntasi kulkunsa kohti Gileadin vuoria.

Laaban tavoittaa Jaakobin

²² Kolmantena päivänä Laabanille kerrottiin, että Jaakob oli paennut. ²³ Silloin Laaban otti mukaan sukunsa miehet, ajoi Jaakobia takaa seitsemän päivää ja saavutti hänet Gileadin vuorilla. ²⁴ Mutta Jumala tuli aramilaisen Laabanin luo yöllä unessa ja sanoi hänelle: "Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa."

²⁵ Kun Laaban saavutti Jaakobin, tämä oli pystyttänyt telttansa vuorelle. Myös Laaban sukulaisineen leiriytyi Gileadinvuorelle. ²⁶ Laaban sanoi Jaakobille: "Mitä oletkaan tehnyt? Sinä olet pettänyt minut ja vienyt pois tyttäreni kuin miekalla vangiksi otetut! ²⁷ Minkä tähden pakenit salaa, lähdit luotani varkain etkä kertonut minulle? Minä olisin saattanut sinut matkaan iloiten ja laulaen, rummuin ja lyyroin! ²⁸ Et edes suonut minun suudella hyvästiksi lasteni lapsia ja tyttäriäni. Sinä olet nyt menetellyt tyhmästi. ²⁹ Minulla olisi valta tehdä teille pahaa, mutta teidän isänne Jumala sanoi minulle viime yönä: 'Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa.' ³⁰ Mutta olkoon! Sinä olet lähtenyt matkallesi, kun ikävöit niin hartaasti isäsi kotiin. Mutta minkä tähden varastit minun jumalani?"

³¹ Jaakob sanoi Laabanille: "Lähdin salaa, koska pelkäsin, että sinä riistäisit minulta tyttäresi. ³² Mutta se, jonka

hallusta löydät jumalasi, ei jää eloon. Tutki sukumme miesten läsnä ollessa, mitä minulla on, ja ota kaikki, mikä kuuluu sinulle." Jaakob ei näet tiennyt, että Raakel oli varastanut jumalat.³³ Laaban kävi Jaakobin teltassa, Leean teltassa ja molempien orjattarien teltassa, mutta ei löytänyt mitään. Tultuaan ulos Leean teltasta hän meni Raakelin teltaan.³⁴ Mutta Raakel oli ottanut kotijumalat, pannut ne kamelin satulapussiin ja istunut niiden päälle. Laaban penkoi koko teltan, mutta ei löytänyt niitä.³⁵ Raakel sanoi isälleen: "Älköön herrani vihastuko siitä, etten voi nousta edessäsi, sillä minulla on se naisten tavallinen vaiva." Laaban etsi mutta ei löytänyt kotijumalia.

³⁶ Silloin Jaakob kiivastui ja alkoi riidellä Laabanin kanssa. Hän sanoi Laabanille: "Mikä on rikokseni, mikä on syntini, että niin kiihkeästi ahdistat minua?"³⁷ Kun nyt olet penkonut kaikki tavarani, oletko löytänyt mitään, mikä on sinun talosi tavaraa? Tuo se tähän minun sukuni ja sinun sukusi miesten eteen. Ratkaiskoot he meidän välimme.³⁸ Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun luonasi. Lampaasi ja vuohesi eivät ole menettäneet karitsoita, enkä minä ole syönyt pässejä laumastasi.³⁹ Raadeltua eläintä en tuonut sinulle, vaan se koitui minun vahingokseni. Varastetun eläimen sinä vaadit minulta, olipa se viety päivällä tai yöllä.⁴⁰ Päivällä minua rasitti helle, yöllä

vilu, ja uni pakeni silmistäni.⁴¹ Näin minulta on mennyt kaksikymmentä vuotta talossasi. Neljätoista vuotta minä palvelin sinua kahden tyttäresi vuoksi ja kuusi vuotta vuohiesi ja lampaattesi vuoksi. Kymmenen kertaa sinä muutit minun palkkaani.⁴² Ellei isäni Jumala, Abrahamin Jumala, jota myös lisä pelkää, olisi ollut minun puolellani, sinä olisit nyt lähettänyt minut tieheni tyhjin käsin. Jumala on nähnyt minun kurjuuteni ja vaivannäköni, ja hän nuhteli sinua viime yönä."

Jaakobin ja Laabanin sovinto ja liitto

⁴³ Laaban vastasi Jaakobille: "Tyttären ovat minun tyttäriäni, lapset minun lapsiani, ja lauma on minun laumaani. Kaikki, mitä näet, on minun, mutta mitä minä nyt voin näille tyttärilleni tai lapsille, jotka he ovat synnyttäneet!"⁴⁴ Tehkäämme siis liitto, sinä ja minä, ja olkoon se todistuksena meidän välillämme."⁴⁵ Niin Jaakob otti kiven, nosti sen pystyyn patsaaksi⁴⁶ ja sanoi sukunsa miehille: "Kootkaa kiviä." Nämä kokosivat kiviä, tekivät röykkiön ja aterioivat sen äärellä.⁴⁷ Laaban antoi kiviröykkiölle nimen Jegar-Saahaduta, mutta Jaakob kutsui sitä nimellä Gal-Eed.⁴⁸ Laaban sanoi: "Tämä röykkiö olkoon tänään todistajana meidän välillämme." Siksi sitä kutsutaan nimellä Gal-Eed⁴⁹ ja myös nimellä Mispa, sillä Laaban sanoi vielä: "Herra pitäköön silmällä meitä molempia, kun olemme poissa toistemme näkyvistä."⁵⁰ Jos

sinä kohtelet huonosti tyttäriäni tai otat toisia vaimoja tyttärieni lisäksi, niin tiedä, että Jumala on todistajana meidän välillämme, vaikkei ketään ihmistä olisikaan läsnä." ⁵¹ Laaban sanoi vielä Jaakobille: "Katso tätä röykkiötä ja katso tätä patsasta, jonka minä olen pystyttänyt meidän välillemme, minun ja sinun. ⁵² Tämä röykkiö ja tämä patsas olkoot muistuttamassa siitä, etten minä kulkisi pahoin aikein tämän röykkiön ohi sinun luoksesi etkä sinäkään kulkisi pahoin aikein tämän röykkiön ja tämän patsaan ohi minun luokseni. ⁵³ Abrahamin Jumala ja Naahorin Jumala, heidän isiensä Jumala, olkoon tuomarina meidän välillämme." Silloin Jaakob vannoi valan sen Jumalan kautta, jota hänen isänsä lisä pelkäsi. ⁵⁴ Jaakob uhrasi vuorella teurasuhrin ja kutsui sukunsa miehet aterioimaan. He aterioivat ja olivat yöitä vuorella.

Jaakob valmistautuu kohtaamaan Eesaun

32 Varhain seuraavana aamuna Laaban nousi, suuteli lastenlapsiaan ja tyttäriään ja siunasi heidät. Sitten hän lähti ja palasi kotiinsa. ² Jaakob jatkoi matkaansa, ja häntä vastaan tuli Jumalan enkeleitä. ³ Nähdessään heidät Jaakob sanoi: "Tämä on Jumalan sotajoukkoa", ja hän antoi sille paikalle nimen Mahanaim.

⁴ Sitten Jaakob lähetti edellään sanansaattajia veljensä Eesaun luo Seirin maahan, Edomin alueelle. ⁵ Hän antoi heille tämän käskyn: "Sanokaa herralleni Eesaulle: 'Näin sanoo palvelijasi Jaakob: Olen oleskellut Laabanin luona ja viipynyt siellä tähän saakka. ⁶ Olen saanut nautakarjaa, aaseja, lampaita ja vuohia, palvelijoita ja palvelijattaria ja lähetän nyt kertomaan tästä herralleni, että olisit minua kohtaan suosiollinen.'"

⁷ Sanansaattajat palasivat Jaakobin luo ja sanoivat: "Me kohtasimme veljesi Eesaun. Hän on jo matkalla sinua vastaan neljäsataa miestä mukanaan."

⁸ Silloin Jaakob pelästyi kovin, ja hänet valtasi ahdistus. Hän jakoi väen, joka oli hänen kanssaan, samoin kuin lampaat ja vuohet sekä nautakarjan ja kamelit, kahteen leiriin, ⁹ sillä hän ajatteli: "Jos Eesau hyökkää toisen joukon kimppuun ja tuhoaa sen, niin toinen pääsee pakoon."

¹⁰ Jaakob sanoi: "Isäni Abrahamin Jumala ja isäni lisäkin Jumala, Herra, sinä, joka sanoit minulle: 'Pala maahasi ja sukusi luo, minä tahdon tehdä sinulle hyvää.' ¹¹ Minä olen arvoton kaikkiin armonosoituksiin ja kaikkeen uskollisuuteen, jota sinä olet palvelijallesi osoittanut. Minä kuljin tämän Jordanin yli ainoastaan sauva kädessäni, ja nyt minulle on karttunut kaksi joukkoa. ¹² Pelasta minut veljeni käsistä, Eesaun käsistä! Minä pelkään,

että hän tulee ja surmaa minut sekä äidit lapsineen! ¹³ Olethan sinä itse sanonut: 'Minä teen sinulle hyvää ja teen jälkeläisesi yhtä lukuisiksi kuin meren hiekanjyvät, joita ei voida laskea niiden paljouden tähden.'" ¹⁴ Jaakob vietti siellä sen yön.

Sitten hän erotti omaisuudestaan lahjaksi veljelleen Eesaulle ¹⁵ 200 vuohta ja 20 pukkia, 200 lammasta ja 20 pässiä, ¹⁶ 30 imettävää kamelia varsoineen, 40 lehmää ja 10 härkää, 20 aasintammaa ja 10 aasioria. ¹⁷ Hän antoi kunkin lauman erikseen palvelijoidensa haltuun ja sanoi heille: "Menkää minun edelläni ja pitäkää välimatka laumojen välillä." ¹⁸ Ensimmäiselle palvelijalle hän antoi tämän käskyn: "Kun veljeni Eesau kohtaa sinut ja kysyy: 'Kenelle sinä kuulut, mihin olet menossa ja kenen ovat nuo eläimet sinun edelläsi?', ¹⁹ niin vastaa: 'Palvelijasi Jaakobin. Ne on lähetetty lahjaksi herralleni Eesaulle. Myös Jaakob itse tulee jäljessämme.'" ²⁰ Samoin hän käski toista, kolmatta ja kaikkia muita, jotka ajoivat laumoja. Hän sanoi: "Puhukaa juuri näin Eesaulle, kun tapaatte hänet. ²¹ Sanokaa myös: 'Palvelijasi Jaakob tulee jäljessämme.'" Jaakob näet ajatteli: "Minä koetan lepyttää hänet edelläni kulkevilla lahjoilla. Sen jälkeen kohtaan hänet kasvotusten. Ehkä hän ottaa minut ystävällisesti vastaan." ²² Näin lahjat

kulkivat hänen edellään, mutta itse hän jäi yöksi leiriin.

Jaakobin paini

²³ Sinä yönä Jaakob nousi, otti mukaan molemmat vaimonsa, molemmat orjattarensa sekä yksitoista poikaansa ja meni Jabbokin yli kahlauspaiasta. ²⁴ Hän vei joen yli heidät ja kaiken muun, mitä hänellä oli. ²⁵ Jaakob jäi yksin toiselle rannalle, ja eräs mies kamppaili hänen kanssaan päivänkoittoon saakka. ²⁶ Kun mies huomasi, ettei hän voittanut Jaakobia, hän löi tätä lonkkaan, niin että Jaakobin lonkka nyrjähti hänen kamppaillessaan miehen kanssa. ²⁷ Mies sanoi: "Päästä minut, sillä aamu sarastaa." Jaakob vastasi: "En päästä sinua, ellet siunaa minua." ²⁸ Mies kysyi häneltä: "Mikä sinun nimesi on?" Hän vastasi: "Jaakob." ²⁹ Silloin mies sanoi: "Älköön nimesi enää olko Jaakob vaan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet voittanut." ³⁰ Jaakob pyysi: "Sano sinäkin nimesi." Mies vastasi: "Miksi kysyt nimeäni?" Ja hän siunasi siellä Jaakobin.

³¹ Jaakob antoi sille paikalle nimen Penuel, sillä hän ajatteli: "Minä olen nähnyt Jumalan kasvoista kasvoihin, ja kuitenkin henkeni on säästynyt." ³² Aurinko nousi, kun hän kulki Penuelin ohitse ontuen lonkkaansa. ³³ Tämän vuoksi israelilaiset eivät vielä tänäkään päivänä syö reisijännettä, joka on lonkkanivelen päällä. Mies

näet iski Jaakobia lonkkaan, reisijänteen kohdalle.

Jaakobin ja Eesaun sovinto

33 Kun Jaakob kohotti katseensa, hän näki Eesaun tulevan neljäsataa miestä mukanaan. Silloin hän jakoi lapset Leealle, Raakelille ja molemmille orjattarille. ² Hän asetti orjattaret lapsineen etumaisiksi, heidän jälkeensä Leean lapsineen ja viimeiseksi Raakelin Joosefin kanssa. ³ Itse hän kulki heidän edellään ja kumartui maahan seitsemän kertaa lähestyessään veljeään. ⁴ Mutta Eesau juoksi häntä vastaan, sulki hänet syliinsä, kietoi kätensä hänen kaulaansa ja suuteli häntä, ja he itkivät.

⁵ Kun Eesau kohotti katseensa, hän näki vaimot ja lapset ja kysyi: "Keitä ovat nämä, jotka ovat kanssasi?" Jaakob vastasi: "Lapsia, jotka Jumala on armossaan antanut palvelijallesi." ⁶ Sitten orjattaret tulivat lapsineen ja kumartuivat maahan. ⁷ Myös Leea tuli lapsineen, ja he kumartuivat maahan. Sen jälkeen tuli Joosef ja Raakel, ja he kumartuivat maahan.

⁸ Eesau kysyi: "Mitä tarkoittit koko sillä joukolla, jonka minä kohtasin?" Jaakob vastasi: "Tahdoin saada herrani suosion osakseni." ⁹ Mutta Eesau sanoi: "Minulla on itselläni yllin kyllin. Pidä omasi, veljeni!" ¹⁰ Jaakob vastasi: "Ei suinkaan! Jos olen saanut armon sinun silmissäsi, niin ota vastaan lahjani. Olenhan saanut nähdä kasvosi – niin

kuin olisin nähnyt Jumalan kasvot – ja sinä olet ollut minulle suosiollinen.

¹¹ Ota siis vastaan tervehdyslahjani, joka sinulle tuotiin, sillä Jumala on ollut minulle armollinen ja minulla on kaikkea." Jaakob pyytämällä pyysi Eesauta, ja tämä otti lahjan vastaan.

¹² Eesau sanoi: "Lähdetään liikkeelle. Minä kuljen sinun edelläsi." ¹³ Jaakob vastasi hänelle: "Herrani tietää, että lapset ovat heiveröisiä ja että minulla on imettäviä lampaita ja lehmiiä mukana. Jos näitä ajaa kiivaasti päivänkään, niin koko lauma kuolee." ¹⁴ Kulkekoon siis herrani palvelijansa edellä. Minä seuraan hiljalleen jäljessä lapsille ja edelläni kulkevalle karjalle sopivaa vauhtia, kunnes saavun herrani luo Seiriin." ¹⁵ Eesau sanoi: "Salli minun jättää luoksesi osa väestä, joka on kanssani." Jaakob vastasi: "Mitä varten? Kunhan vain herrani on minulle suosiollinen!"

¹⁶ Eesau lähti sinä päivänä paluumatkalle Seiriin, ¹⁷ mutta Jaakob lähti Sukkotiin ja rakensi itselleen talon. Karjalleen hän teki katoksia, ja siksi paikan nimeksi tuli Sukkot.

¹⁸ Jaakob oli lähtenyt Mesopotamiasta ja saapunut turvallisesti Sikemin kaupunkiin, joka on Kanaaninmaassa, ja hän leiriytyi kaupungin edustalle. ¹⁹ Sen maapalstan, johon hän oli pystyttänyt telttansa, hän osti sadalla kesitalla Sikemin isän Hamorin pojilta. ²⁰ Hän

pystytti sinne alttarin ja antoi sille nimen Eel-Eloohee-Israel.

Diinan raiskaus ja hänen veljiensä kosto

34 Diina, Leean tytär, jonka hän oli synnyttänyt Jaakobille, meni tapaamaan sen maan tyttöjä. ² Maan hivviläisen ruhtinaan Hamorin poika Sikem näki hänet, otti hänet mukaansa, makasi hänet ja teki hänelle väkivaltaa. ³ Sikem kiintyi koko sielustaan Diinaan, Jaakobin tyttäreeseen, rakasti tyttöä ja puheli hänelle hellästi. ⁴ Sikem sanoi isälleen Hamorille: "Hanki minulle tämä tyttö vaimoksi." ⁵ Jaakob sai kuulla, että Sikem oli häpäissyt hänen tyttärensä Diinan. Mutta koska Jaakobin pojat olivat hänen karjansa kanssa kedolla, hän pysyi vaiti siihen asti, kunnes he palasivat.

Hamor yrittää hyvittää poikansa rikoksen

⁶ Sikemin isä Hamor meni Jaakobin luo puhumaan hänen kanssaan. ⁷ Jaakobin pojat olivat tulleet kedolta kuultuaan, mitä oli tapahtunut. Miehet olivat murheellisia ja hyvin vihaisia, sillä Sikem oli tehnyt Israelia kohtaan häpeällisen teon maatessaan Jaakobin tyttären. Sellaista ei saanut tehdä. ⁸ Hamor puhui heille näin: "Poikani Sikem on kiintynyt tyttäreenne koko sielustaan. Antakaa hänet vaimoksi pojalleni. ⁹ Solmikkaa avioliittoja kanssamme: antakaa

tyttäriänne meille vaimoiksi, ja ottakaa tyttäriämme vaimoiksi itsellenne. ¹⁰ Aukaa meidän keskuudessamme. Maa on edessänne; jääkää tänne, kierrelkää maassa ja asettukaa tänne asumaan." ¹¹ Sikem sanoi tytön isälle ja veljille: "Jos olette minulle suosiollisia, minä annan kaiken, mitä minulta pyydätte. ¹² Määrätkää kuinka suuri morsiamenhinta tai kuinka suuret lahjat tahansa, minä annan sen, mitä pyydätte minulta, kunhan vain annatte tytön minulle vaimoksi."

Jaakobin poikien petollisuus

¹³ Jaakobin pojat vastasivat Sikemille ja hänen isälleen Hamorille petollisesti, koska Sikem oli häpäissyt heidän sisarensa Diinan. ¹⁴ He sanoivat näille: "Emme voi tehdä sellaista. Emme voi antaa sisartamme ympärileikkaamattomalle miehelle, sillä meistä se olisi häpeällistä. ¹⁵ Me suostumme ehdotukseenne ainoastaan sillä ehdolla, että teistä tulee meidän kaltaisiamme siten, että kaikki miespuoliset teistä ympärileikataan. ¹⁶ Silloin me annamme teille tyttäriämme vaimoiksi ja otamme itsellemme vaimoiksi teidän tyttäriänne. Me asetumme asumaan keskuuteenne, ja niin meistä tulee yksi kansa. ¹⁷ Mutta jos te ette kuule meitä ettekä ympärileikkautta itseänne, me otamme tytön ja lähdemme." ¹⁸ Heidän sanansa miellyttivät Hamoria ja

hänen poikaansa Sikemiä. ¹⁹ Eikä nuorukainen viivytellyt tekemästä, mitä oli pyydetty, sillä hän halusi saada Jaakobin tyttären. Hän oli kaikkein kunnioitetuin mies isänsä perheessä.

²⁰ Hamor ja hänen poikansa Sikem menivät kaupungin portille ja puhuivat kaupunkinsa miehille näin: ²¹ "Nämä miehet tahtovat elää rauhassa kanssamme. Asettukoot he siis maahamme asumaan ja kierrelkööt siinä, onhan maassa yllin kyllin tilaa heillekin. Otetaan heidän tyttäriään vaimoiksemme ja annetaan tyttäriämme vaimoiksi heille. ²² Mutta miehet suostuvat asumaan keskuudessamme ja tulemaan kanssamme yhdeksi kansaksi ainoastaan sillä ehdolla, että kaikki miespuoliset meistä ympärileikataan, samoin kuin heidät on ympärileikattu. ²³ Eikö heidän karjastaan, muusta omaisuudestaan ja kaikista heidän eläimistään tule silloin meidän omaisuuttamme? Suostutaan vain, niin silloin he asettuvat asumaan keskuuteemme." ²⁴ Kaikki kaupungin porteista kulkevat miehet uskoivat Hamoria ja hänen poikaansa Sikemiä, ja kaikki ympärileikkauttivat itsensä.

Simeon ja Leevi kostavat sisarensa häpäisyn

²⁵ Mutta kolmantena päivänä, kun he olivat kipeimmillään, Jaakobin kaksi poikaa, Diinan veljet Simeon ja Leevi, ottivat kumpikin miekkansa,

hyökkäsivät kaupunkiin kenenkään aavistamatta ja tappoivat kaikki miespuoliset asukkaat. ²⁶ He tappoivat miekalla myös Hamorin ja hänen poikansa Sikemin ja veivät Diinan mukanaan Sikemin talosta. ²⁷ Sitten Jaakobin pojat tulivat ryöstämään surmattuja, ja he ryöstivät kaupungin, koska heidän sisarensa oli häpäisty. ²⁸ He ottivat kaupunkilaisten lampaat, vuohet, nautakarjan, aasit ja kaiken, mitä kaupungissa ja sen mailla oli, ²⁹ ja veivät saaliinaan heidän koko omaisuutensa ja kaikki heidän lapsensa ja naisensa. He ryöstivät kaiken, mitä taloissa oli.

³⁰ Niin Jaakob sanoi Simeonille ja Leeville: "Te olette syösseet minut onnettomuuteen, kun olette saattaneet minut tämän maan asukkaiden, kanaanilaisten ja perissiläisten, vihoihin. Meitä on vain vähäinen joukko. Jos he kokoontuvat minua vastaan, he voittavat minut, ja niin minut ja minun sukuni tuhotaan." ³¹ Mutta veljekset vastasivat: "Pitkö hänen kohdella sisartamme kuin porttoa?"

Jaakob palaa Beeteliin

35 Sitten Jumala sanoi Jaakobille: "Lähde Beeteliin, asetu sinne asumaan ja rakenna sinne alttari Jumalalle, joka ilmestyi sinulle, kun pakenit veljeäsi Eesauta." ² Niin Jaakob sanoi perheelleen ja kaikille, jotka olivat hänen kanssaan: "Poistakaa vieraat jumalat, joita teillä on

keskuudessanne, puhdistautukaa ja vaihtakaa vaatteenne,³ niin lähdemme Beeteliin. Minä teen sinne alttarin Jumalalle, joka vastasi minulle ahdistukseni aikana ja oli kanssani tiellä, jota vaelsin."⁴ Silloin he antoivat Jaakobille kaikki hallussaan olevat vieraat jumalat ja korvissaan olevat renkaat, ja Jaakob kätki ne maahan Sikemin luona olevan tammen alle.

⁵He lähtivät liikkeelle, ja Jumalan kauhu valtasi heidän ympärillään olevat kaupungit, eikä kukaan ajanut takaa Jaakobin poikia.⁶ Sitten Jaakob saapui kaiken mukanaan olevan väen kanssa Luusiin eli Beeteliin, joka on Kanaaninmaassa.⁷ Hän rakensi sinne alttarin ja antoi paikan nimeksi Eel-Beetel, koska siellä Jumala oli ilmestynyt hänelle hänen paetessaan veljeään.⁸ Debora, Rebekan imettäjä, kuoli siellä, ja hänet haudattiin Beetelin rinteeseen tammen alle. Tammi sai siitä nimen Itkutammi.

Jumala antaa Jaakobille nimen Israel

⁹Jaakobin palattua Mesopotamiasta Jumala ilmestyi hänelle jälleen ja siunasi hänet.¹⁰ Jumala sanoi hänelle: "Sinun nimesi on Jaakob, mutta älköön sinua enää kutsuttako Jaakobiksi, vaan nimesi olkoon Israel." Näin Jumala antoi hänelle nimen Israel.¹¹ Jumala sanoi hänelle vielä: "Minä olen Jumala, Kaikkivaltias. Ole hedelmällinen ja lisäännä. Sinusta lähtee kansa, suuri kansojen joukko, ja sinusta polveutuu

kuninkaita.¹² Sen maan, jonka olen antanut Abrahamille ja lisakille, minä annan sinulle, ja sinun jälkeesi minä annan sen sinun siemenellesi."

¹³Sitten Jumala kohosi ylös hänen luotaan siitä paikasta, jossa oli puhunut hänelle.¹⁴ Jaakob pystytti patsaan paikkaan, jossa Jumala oli puhunut hänen kanssaan. Hän vuodatti kivipatsaan päälle juomauhrin ja kaatoi siihen öljyä.¹⁵ Paikalle, jossa Jumala oli puhunut hänelle, Jaakob antoi nimen Beetel.

Benjaminin syntymä ja Raakelin kuolema

¹⁶Sen jälkeen he lähtivät liikkeelle Beetelistä. Kun oli vielä jonkin matkaa Efrataan, Raakelin synnytys alkoi, ja siitä tuli hyvin vaikea.¹⁷ Kun hänen synnytystuskansa olivat kovimmillaan, kättilö sanoi hänelle: "Älä pelkää, sillä tälläkin kertaa sinä saat pojan."¹⁸ Kun Raakelin henki oli lähtemäisillään, sillä hänen oli kuoltava, hän antoi pojalle nimen Ben-Ooni, mutta lapsen isä antoi pojalle nimen Benjamin.¹⁹ Niin Raakel kuoli, ja hänet haudattiin Efratan eli Beetlehemien tien varteen.²⁰ Jaakob pystytti hänen haudalleen patsaan. Tämä Raakelin hautapatsas on olemassa vielä tänäkin päivänä.

Jaakobin pojat

²¹Israel lähti sieltä ja pystytti telttansa Migdal-Eederin tuolle puolen.

²²Israelin asuessa siinä maassa Ruuben

meni ja makasi isänsä sivuvaimon Bilhan kanssa, ja Israel sai kuulla siitä. Jaakobilla oli kaksitoista poikaa. ²³ Leean pojat olivat Ruuben, Jaakobin esikoinen, Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar ja Sebulon. ²⁴ Raakelin pojat olivat Joosef ja Benjamin. ²⁵ Raakelin orjattaren Bilhan pojat olivat Daan ja Naftali. ²⁶ Leean orjattaren Silpan pojat olivat Gaad ja Asser. Nämä ovat ne Jaakobin pojat, jotka syntyivät hänelle Mesopotamiassa.

Iisakin kuolema

²⁷ Jaakob saapui isänsä Iisakin luo Mamreen, Kirjat-Arbaan eli Hebroniin, jossa Abraham ja Iisak olivat asuneet muukalaisina. ²⁸ Iisakin elinaika oli 180 vuotta. ²⁹ Sitten hän kuoli, ja hänet otettiin heimonsa luo vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena. Hänen poikansa Eesau ja Jaakob hautasivat hänet.

Eesaun jälkeläiset

36 Nämä ovat Eesaun eli Edomin suvun vaiheet. ² Eesau otti vaimoikseen kanaanilaisnaiset Aadan, heettiläisen Eelonin tyttären, ja Oholibaman, hivviläisen Sibonin pojan Anan tyttären. ³ Hän otti vaimokseen myös Ismaelin tyttären Baasematin, Nebajotin sisaren. ⁴ Aada synnytti Eesaulle Elifaa ja Baasemat synnytti Reuelin. ⁵ Oholibama synnytti Jeuksen, Jalam ja Koorahin. Nämä olivat

Eesaun pojat, jotka syntyivät hänelle Kanaaninmaassa.

⁶ Eesau otti mukaan vaimonsa, poikansa ja tyttärensä ja kaiken talonsa väen, karjansa, kaikki eläimensä ja kaiken omaisuutensa, jonka oli hankkinut Kanaaninmaassa, ja lähti veljensä Jaakobin luota toiseen maahan. ⁷ Heidän omaisuutensa oli näet niin suuri, etteivät he voineet asua yhdessä eikä maa, jossa he asuivat muukalaisina, riittänyt molemmille heidän karjansa paljouden tähden. ⁸ Eesau eli Edom asettui asumaan Seirin vuoristoon.

⁹ Tällaiset ovat edomilaisten isän Eesaun suvun vaiheet Seirin vuoristossa: ¹⁰ Eesaun poikien nimet olivat Elifas, Eesaun vaimon Aadan poika, ja Reuel, Eesaun vaimon Baasematin poika. ¹¹ Elifaa pojat olivat Teeman, Oomar, Sefo, Gaetam ja Kenas. ¹² Timna oli Elifaa, Eesaun pojan, sivuvaimo, ja hän synnytti Elifaalle Amalekin. Nämä olivat Eesaun vaimon Aadan jälkeläisiä. ¹³ Nämä olivat Reuelin pojat: Nahat ja Serah, Samma ja Missa. He olivat Eesaun vaimon Baasematin jälkeläisiä. ¹⁴ Pojat, jotka Eesaun vaimo Oholibama, Sibonin pojan Anan tytär, synnytti Eesaulle, olivat Jeus, Jalam ja Koorah.

¹⁵ Nämä olivat Eesaun jälkeläisten ruhtinaita: Eesaun esikoisen Elifaa poikia olivat ruhtinas Teeman, ruhtinas

Oomar, ruhtinas Sefo, ruhtinas Kenas,¹⁶ ruhtinas Koorah, ruhtinas Gaetam ja ruhtinas Amalek. Nämä olivat Elifaasta Edomin maassa polveutuneet ruhtinaat. He olivat Aadan jälkeläisiä.¹⁷ Nämä olivat Eesaun pojan Reuelin pojat: ruhtinas Nahat, ruhtinas Serah, ruhtinas Samma ja ruhtinas Missa. He olivat ruhtinaat, jotka syntyivät Reuelille Edomin maassa. He olivat Eesaun vaimon Baasematin jälkeläisiä.¹⁸ Nämä olivat Eesaun vaimon Oholibaman pojat: ruhtinas Jeus, ruhtinas Jalam ja ruhtinas Koorah. He olivat ruhtinaat, jotka synnytti Eesaun vaimo Oholibama, Anan tytär.¹⁹ Tässä olivat Eesaun eli Edomin jälkeläiset, edomilaisten ruhtinaat.

Seirin jälkeläiset

²⁰ Nämä olivat hoorilaisen Seirin pojat, jotka asuivat aikaisemmin Edomin maassa: Lootan, Soobal, Sibon, Ana,²¹ Diison, Eeser ja Diisan. Nämä olivat hoorilaisten sukuruhtinaat, Seirin pojat Edomin maassa.²² Lootanin pojat olivat Hoori ja Heemam. Lootanin sisar oli Timna.²³ Nämä olivat Soobalin pojat: Alvan, Maanahat ja Eebal, Sefo ja Oonam.²⁴ Nämä olivat Sibonin pojat: Aija ja Ana. Hän oli se Ana, joka löysi autiomaasta kuumat lähteet paimentaessaan isänsä Sibonin aaseja.²⁵ Nämä olivat Anan lapset: Diison ja Oholibama, Anan tytär.²⁶ Nämä olivat Diisonin pojat: Hemdan, Esban, Jitran ja Keran.²⁷ Nämä olivat Eeserin pojat:

Bilhan, Saavan ja Akan.²⁸ Nämä olivat Diisanin pojat: Uus ja Aran.²⁹ Nämä olivat hoorilaisten ruhtinaita: ruhtinas Lootan, ruhtinas Soobal, ruhtinas Sibon, ruhtinas Ana,³⁰ ruhtinas Diison, ruhtinas Eeser ja ruhtinas Diisan. Kukin heistä oli hoorilaisten sukuruhtinas Seirin maassa.

Edomin kuninkaat ja sukuruhtinaat

³¹ Nämä olivat ne kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maassa, ennen kuin yksikään kuningas oli hallinnut israelilaisia:³² Bela, Beorin poika, oli kuninkaana Edomissa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.³³ Belan kuoltua tuli kuninkaaksi hänen sijaansa bosralainen Joobab, Serahin poika.³⁴ Joobabin kuoltua tuli kuninkaaksi hänen sijaansa Huusam teemanilaisten maasta.³⁵ Kun Huusam kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Hadad, Bedadin poika, joka voitti midianilaiset Mooabin tasangolla. Hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.³⁶ Hadadin kuoltua masrekalainen Samla tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.³⁷ Kun Samla kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Saul Rehobotista, virran varrelta.³⁸ Saulin kuoltua Baal-Haanan, Akborin poika, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.³⁹ Kun Baal-Haanan, Akborin poika, kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Hadar. Hadarin kaupungin nimi oli Paagu, ja hänen vaimonsa, nimeltään Mehetabel, oli Matredin, Mee-Saahabin tyttären, tytär.

⁴⁰ Nämä ovat Eesaun ruhtinaat sukujensa ja asuinpaikkojensa mukaan: ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet, ⁴¹ ruhtinas Oholibama, ruhtinas Eela, ruhtinas Piinon, ⁴² ruhtinas Kenas, ruhtinas Teeman, ruhtinas Mibsar, ⁴³ ruhtinas Magdiel ja ruhtinas Iram. Nämä olivat Edomin sukuruhtinaat perintömaassaan olevien asuinpaikkojen mukaan. Tämä oli Eesaun, edomilaisten isän, suku.

Joosefin unet ja hänen veljiensä kateus

37 Jaakob asettui asumaan Kanaaninmaahan, jossa hänen isänsä oli asunut muukalaisena. ² Tämä on kertomus Jaakobin suvusta.

Kun Joosef oli seitsemäntoista vuoden ikäinen, hän paimensi veljiensä kanssa vuohia ja lampaita. Hän oli vielä nuorukainen, ja hän oli isänsä vaimojen Bilhan ja Silpan poikien apuna. Hänellä oli tapana kertoa isälleen, mitä pahaa hän kuuli heistä puhuttavan. ³ Israel rakasti Joosefia enemmän kuin ketään muuta poikaansa, koska Joosef oli syntynyt hänelle hänen vanhoilla päivillään. Siksi hän teetti Joosefille monivärisen ihokkaan. ⁴ Kun Joosefin veljet huomasivat, että heidän isänsä rakasti häntä enemmän kuin ketään muuta veljistä, he alkoivat vihata Joosefia eivätkä voineet puhua hänelle ystävällisesti.

⁵ Kerran Joosef näki unen, ja kun hän kertoi sen veljilleen, he vihasivat häntä vielä enemmän. ⁶ Hän näet

sanoi heille: "Kuulkaapa, millaista unta minä näin! ⁷ Me olimme sitomassa lyhteitä pellolla, ja yhtäkkiä minun lyhteeni nousi seisomaan, ja teidän lyhteenne asettuivat minun lyhteeni ympärille ja kumartuivat maahan sen eteen." ⁸ Silloin hänen veljensä vastasivat hänelle: "Sinustako tulisi meidän kuninkaamme? Sinäkö muka hallitsisit meitä?" Ja he vihasivat häntä entistäkin enemmän hänen uniensa ja puheittensa tähden.

⁹ Joosef näki vielä toisen unen ja kertoi sen veljilleen. Hän sanoi: "Olen nähnyt toisenkin unen. Siinä aurinko ja kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minun edessäni!" ¹⁰ Kun hän kertoi sen isälleen ja veljilleen, hänen isänsä nuhteli häntä sanoen: "Mikä se sellainen uni on, jonka sinä olet nähnyt! Olisiko minun ja äitisi ja veljesi muka tultava kumartumaan sinun edessäsi maahan?" ¹¹ Joosefin veljet kadehtivat häntä, mutta hänen isänsä piti asian mielessään.

Joosef heitetään kaivoon

¹² Kerran kun veljet olivat menneet paimentamaan isänsä laumaa Sikemiin, ¹³ Israel sanoi Joosefille: "Eivätkö veljesi olekin paimenessa Sikemissä? Mene, minä lähetän sinut heidän luokseen." Joosef vastasi: "Tässä olen." ¹⁴ Israel sanoi hänelle: "Mene katsomaan, kuinka veljesi ja lauma voivat, ja tuo minulle siitä tieto." Näin hän lähetti Joosefin matkaan Hebronin laaksosta, ja tämä saapui Sikemiin.

¹⁵ Kun Joosef oli harhailemassa kedolla, eräs mies tuli häntä vastaan ja kysyi häneltä: "Mitä etsit?" ¹⁶ Hän vastasi: "Minä etsin veljiäni. Voisitko kertoa minulle, missä he ovat paimenessa?" ¹⁷ Mies vastasi: "He ovat lähteneet täältä. Minä kuulin heidän sanovan: 'Mennään Dootaniin.'" Niin Joosef lähti veljiensä perään ja löysi heidät Dootanista.

¹⁸ He näkivät hänet jo kaukaa, ja ennen kuin hän ehti heidän lähelleen, he punoivat juonia tappaakseen hänet. ¹⁹ He sanoivat toisilleen: "Katsokaa, tuolla se unennäkijä tulee!" ²⁰ Nyt mennään ja tapetaan hänet ja heitetään hänet johonkin kaivoon. Sanotaan sitten, että villipeto on syönyt hänet. Sittenpä nähdään, mitä hänen unistaan tulee."

²¹ Sen kuultuaan Ruuben tahtoi pelastaa Joosefin heidän käsistään ja sanoi: "Ei lyödä häntä hengiltä." ²² Ruuben sanoi heille vielä: "Älkää vuodattako verta. Heittäkää hänet tähän autiomaan kaivoon, mutta älkää käykö häneen käsiksi." Näin hän sanoi pelastaakseen Joosefin heidän käsistään ja viedäkseen hänet takaisin isänsä luo.

²³ Kun Joosef tuli veljiensä luo, he riisuivat häneltä ihokkaan, sen monivärisen ihokkaan, joka oli hänen yllään, ²⁴ tarttuivat häneen ja heittivät hänet kaivoon. Mutta kaivo oli tyhjä, siinä ei ollut vettä.

Joosef myydään Egyptiin

²⁵ Sen jälkeen he istuutuivat syömään. Kun he kohottivat katseensa, he näkivät ismaelilaisten karavaanin tulevan Gileadista. Ismaelilaiset kuljettivat kamelien selässä kumihartsia, balsamia ja mirhaa. He olivat viemässä niitä Egyptiin. ²⁶ Silloin Juuda sanoi veljilleen: "Mitä hyötyä meille on siitä, että surmaamme veljemme ja salaamme hänen verensä?" ²⁷ Mennään ja myydään hänet ismaelilaisille, mutta ei itse kajota häneen. Onhan hän sentään veljemme, samaa lihaa kuin me." Hänen veljensä suostuivat siihen. ²⁸ Kun midianilaiset kauppiaat kulkivat siitä ohi, veljet vetivät Joosefin ylös kaivosta ja myivät hänet ismaelilaisille 20 hopeasekelistä. Nämä veivät Joosefin Egyptiin.

²⁹ Kun Ruuben palasi kaivolle ja huomasi, ettei Joosef ollutkaan siellä, hän repäisi vaatteensa. ³⁰ Hän meni veljiensä luo ja sanoi: "Poika on poissa! Voi minua, mihin minä nyt joudun?" ³¹ Mutta veljet ottivat Joosefin ihokkaan, teurastivat vuohipukin ja kastoivat ihokkaan vereen. ³² Sitten he lähettivät kotiin isälleen tuon monivärisen ihokkaan ja käskivät sanoa: "Tämän me löysimme. Voitko tunnistaa, onko se poikasi ihokas vai ei." ³³ Jaakob tunnisti sen ja sanoi: "Tämä on minun poikani ihokas. Villipeto on syönyt hänet. Joosef on todellakin raadeltu kappaleiksi."

³⁴ Jaakob repäisi vaatteensa, pani säkin lanteilleen ja suri poikaansa kauan.
³⁵ Kaikki hänen poikansa ja tyttärensä tulivat lohduttamaan häntä, mutta hän kieltäytyi ottamasta lohdutusta vastaan ja sanoi: "Murehtien minä menen tuonelaan poikani luo." Ja isä itki poikaansa.

³⁶ Midianilaiset myivät Joosefin Egyptiin Potifarille, joka oli faraon hoviherra ja henkivartijoiden päällikkö.

Juudan pojat

38 Siihen aikaan Juuda lähti veljensä luota ja asettui erään adullamilaisen miehen luo, jonka nimi oli Hiira.² Juuda näki siellä kanaanilaisen naisen, Suua-nimisen miehen tyttären, otti hänet vaimokseen ja yhtyi häneen.
³ Nainen tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja Juuda antoi pojalle nimen Eer.
⁴ Nainen tuli jälleen raskaaksi, synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Oonan.
⁵ Hän synnytti vielä yhden pojan ja antoi pojalle nimen Seela. Juuda oli pojan syntymisen aikoihin Kesibissä.

⁶ Juuda otti esikoiselleen Eerille vaimon, jonka nimi oli Taamar.⁷ Eer, Juudan esikoinen, oli kuitenkin Herran silmissä kelvoton, ja Herra antoi hänen kuolla.⁸ Silloin Juuda sanoi Oonanille: "Ota veljesi leski vaimoksesi, yhdy häneen ja hanki jälkeläinen veljellesi."
⁹ Oonan tiesi, ettei jälkeläinen tulisi olemaan hänen. Siksi hän yhtyessään veljensä leskeen antoi siemenensä valua maahan, ettei hankkisi jälkeläistä

veljelleen.¹⁰ Mutta se, mitä hän teki, oli paha Herran silmissä, ja Herra antoi hänenkin kuolla.¹¹ Silloin Juuda sanoi miniälleen Taamarille: "Asu leskenä isäsi talossa, kunnes poikani Seela kasvaa aikuiseksi." Hän näet ajatteli: "Ettei vain tämäkin kuolisi samoin kuin veljensä." Niin Taamar meni asumaan isänsä kotiin.

Juuda ja Taamar

¹² Pitkän ajan kuluttua kuoli Suuan tytär, Juudan vaimo. Kun Juuda oli toipunut surustaan, hän lähti adullamilaisen ystävänsä Hiiran kanssa Timnaan lampaittensa keritsäisiin.¹³ Kun Taamarille kerrottiin: "Appesi menee Timnaan keritsemään lampaitaan", ¹⁴ hän riisui leskenvaatteensa, verhoutui huntuun ja peitti kasvonsa ja istuutui Eenaimin portille Timnaan vievän tien varteen. Hän oli näet huomannut, ettei häntä annettu Seelalle vaimoksi, vaikka tämä oli jo kasvanut aikuiseksi.

¹⁵ Juuda näki hänet ja luuli häntä portoksi, koska hän oli peittänyt kasvonsa.¹⁶ Niinpä Juuda poikkesi hänen luokseen tien sivuun ja sanoi: "Anna minun yhtyä sinuun." Hän ei tiennyt, että nainen oli hänen miniänsä. Taamar kysyi: "Mitä annat minulle, että saisit yhtyä minuun?"¹⁷ Juuda vastasi: "Minä lähetän sinulle kilin laumastani." Nainen kysyi: "Annatko minulle pantin siksi aikaa, kunnes lähetät sen?"¹⁸ Juuda kysyi: "Mitä

minun on annettava sinulle pantiksi?" Taamar vastasi: "Sinettisi, nauhasi ja sauva, joka on kädessäsi." Juuda antoi ne hänelle ja yhtyi häneen, ja Taamar tuli hänestä raskaaksi. ¹⁹ Taamar lähti sieltä, riisui huntunsa ja pukeutui leskenvaatteisiinsa.

²⁰ Juuda lähetti adullamilaisen ystävänsä viemään kiliä ja hakemaan panttia naiselta, mutta tämä ei löytänyt naista. ²¹ Hän kyseli sen paikkakunnan miehiltä: "Missä on se pyhäkköportto, joka istui Eenaimissa tien varressa?" He vastasivat: "Ei täällä ole ollut mitään pyhäkköporttoa." ²² Hän palasi Juudan luo ja sanoi: "En löytänyt naista, ja myös sen paikkakunnan miehet sanoivat, ettei siellä ole ollutkaan mitään pyhäkköporttoa." ²³ Silloin Juuda sanoi: "Pitäköön pantin itsellään, ettemme joutuisi naurunalaisiksi. Minä kyllä lähetin kilin, mutta sinä et löytänyt naista."

²⁴ Noin kolmen kuukauden kuluttua Juudalle kerrottiin: "Miniäsi Taamar on harjoittanut haureutta, ja hän on myös tullut raskaaksi haureudestaan." Juuda sanoi: "Viekää hänet poltettavaksi!" ²⁵ Mutta kun Taamaria vietiin, hän lähetti apelleen tämän sanan: "Minä olen raskaana siitä miehestä, jonka nämä ovat. Tunnista, kenelle tämä sinetti, nämä nauhat ja tämä sauva kuuluvat." ²⁶ Juuda tunnisti ne ja sanoi: "Hän on minua vanhurskaampi.

Minähän en antanut häntä pojalleni Seelalle." Eikä Juuda enää maannut Taamarin kanssa.

²⁷ Kun Taamarin oli aika synnyttää, kävi ilmi, että hänen kohdussaan oli kaksoiset. ²⁸ Hänen synnyttäessään toinen lapsista pisti kätensä ulos, ja kättilö sitoi punaisen langan hänen käteensä ja sanoi: "Tämä tuli ensiksi ulos." ²⁹ Lapsi veti kuitenkin kätensä takaisin, ja ulos tulikin hänen veljensä. Kättilö sanoi: "Millaisen repeämän repäisitkään itsellesi!" Siten poika sai nimen Peres. ³⁰ Sen jälkeen tuli ulos hänen veljensä, jonka kädessä oli punainen lanka. Hän sai nimekseen Serah.

Potifar ostaa Joosefin orjakeeseen

39 Joosef vietiin Egyptiin, ja egyptiläinen mies Potifar, faraon hoviherroja ja henkivartijoiden päällikkö, osti hänet ismaelilaisilta, jotka olivat tuoneet hänet sinne. ² Herra oli Joosefin kanssa, niin että hän menestyi kaikessa. Hän oli egyptiläisen isäntänsä talossa, ³ ja isäntä näki, että Herra oli hänen kanssaan ja että Herra saattoi kaiken, mitä Joosef teki, menestymään hänen käsissään. ⁴ Näin Joosef saavutti isäntänsä suosion. Joosef palveli Potifaria, ja Potifar asetti hänet taloutensa hoitajaksi ja uskoi hänen haltuunsa kaiken, mitä omisti.

⁵ Siitä lähtien, kun Potifar oli uskonut Joosefin hoitoon taloutensa ja kaiken, mitä omisti, Herra siunasi egyptiläisen

taloutta Joosefin tähden. Herran siunaus oli kaikessa, mitä hänellä oli kotona ja pellolla. ⁶ Niin hän jätti Joosefin haltuun kaiken, mitä omisti, eikä huolehtinut mistään, mitä hänellä oli, paitsi ruuasta, jota söi.

Potifarin vaimo ei onnistu viettelemään Joosefia ja kosta

Joosef oli komea vartaloiltaan ja kaunis kasvoiltaan. ⁷ Niinpä jonkin ajan kuluttua hänen isäntänsä vaimo iski silmänsä häneen. Nainen sanoi: "Makaa minun kanssani." ⁸ Joosef kuitenkin kieltäytyi ja sanoi isäntänsä vaimolle: "Kuulehan, isäntäni ei huolehdi enää mistään, mitä talossa tapahtuu, vaan hän on uskonut minun haltuuni kaiken, mitä hänellä on." ⁹ Hänellä ei ole tässä talossa enempää valtaa kuin minulla, eikä hän ole kieltänyt minulta mitään paitsi sinut, koska olet hänen vaimonsa. Kuinka minä siis voisin tehdä niin suuren pahanteon ja tehdä syntiä Jumalaa vastaan?" ¹⁰ Vaikka nainen joka päivä puhui tällaista Joosefille, Joosef ei suostunut makaamaan eikä olemaan hänen kanssaan.

¹¹ Eräänä päivänä, kun Joosef tuli taloon toimittamaan askareitaan eikä ketään talonväestä ollut sisällä talossa, ¹² nainen otti kiinni Joosefin viitasta ja sanoi: "Makaa minun kanssani." Mutta Joosef jätti viittansa hänen käsiinsä, pakeni ja lähti ulos. ¹³ Kun nainen huomasi, että Joosef oli jättänyt viittansa hänen käsiinsä ja paennut

ulos, ¹⁴ hän kutsui talonsa väkeä ja sanoi heille: "Näettekö, Potifar on tuonut meille heprealaisen miehen pitämään meitä pilkkanaan! Tämä tuli luokseni maatakseni minun kanssani, mutta minä huusin kovalla äänellä. ¹⁵ Kuullessaan minun korottavan ääneni ja huutavan, hän jätti viittansa viereeni, pakeni ja lähti ulos."

¹⁶ Nainen antoi viitan olla vierellään, kunnes Joosefin isäntä tuli kotiin. ¹⁷ Vaimo puhui miehelleen samalla tavoin: "Se heprealainen orja, jonka olet tuonut meille, tuli luokseni pitämään minua pilkkanaan!" ¹⁸ Mutta kun minä kirkaisin ja rupesin huutamaan, hän jätti viittansa viereeni ja pakeni ulos." ¹⁹ Kun Joosefin isäntä kuuli vaimonsa sanovan: "Sinun orjasi teki minulle tämän", hän vihastui. ²⁰ Hän otti Joosefin kiinni ja pani hänet vankilaan, paikkaan, jossa kuninkaan vankeja pidettiin. Sinne Joosef jäi vangiksi.

Joosef vankilassa

²¹ Herra oli kuitenkin Joosefin kanssa, osoitti hänelle laupeutta ja antoi hänen päästä vankilan päällikön suosioon. ²² Vankilan päällikkö uskoi Joosefin vastuulle kaikki vankilassa olevat vangit. Joosef vastasi kaikesta, mitä siellä tehtiin. ²³ Vankilan päällikkö ei valvonut mitään, mikä oli Joosefin vastuulla, sillä Herra oli Joosefin kanssa. Herra antoi menestyä kaiken, mitä Joosef teki.

40 Näiden tapahtumien jälkeen Egyptin kuninkaan

juomanlaskija ja leipuri rikkoivat herraansa, Egyptin kuningasta, vastaan. ² Farao vihastui näihin kahteen hoviheraansa, juomanlaskijoiden esimieheen ja leipurien esimieheen, ³ ja pani heidät vankeuteen henkivartijoiden päällikön taloon, samaan vankilaan, jossa Joosef oli vangittuna. ⁴ Henkivartijoiden päällikkö määräsi Joosefin huolehtimaan heistä, ja tämä palveli heitä.

Joosef selittää vankitoveriensa unet

Kun he olivat olleet vankeudessa jonkin aikaa, ⁵ molemmat, Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipuri, näkivät vankilassa unta samana yönä. Kumpikin näki oman unensa, jolla oli oma selityksensä. ⁶ Kun Joosef aamulla tuli heidän luokseen, hän huomasi heidän olevan alakuloisia. ⁷ Hän kysyi näiltä faraon hoviherroilta, jotka olivat hänen kanssaan vankeudessa hänen isäntänsä talossa: "Miksi olette tänään niin synkännäköisiä?" ⁸ He vastasivat hänelle: "Olemme kumpikin nähneet unen, mutta niille ei ole selittäjää." Joosef sanoi heille: "Jumalalla on niiden selitykset! Kertokaa minulle unenne."

⁹ Silloin juomanlaskijoiden esimies kertoi unensa Joosefille. Hän sanoi: "Näin unta, että edessäni oli viiniköynnös ¹⁰ ja köynnöksessä oli kolme oksaa. Se alkoi versoaa, ja samassa siihen puhkesi kukkia ja rypäleet kypsyivät tertuissa. ¹¹ Faraon

malja oli minun kädessäni, ja minä otin rypäleet, pusersin niistä mehun faraon maljaan ja annoin maljan faraon käteen." ¹² Joosef sanoi hänelle: "Tämä on unen selitys: Nuo kolme oksaa ovat kolme päivää. ¹³ Kolmen päivän kuluttua farao korottaa sinut ja asettaa sinut jälleen virkaasi. Sinä saat antaa faraon maljan hänen käteensä entiseen tapaan, niin kuin silloin, kun olit hänen juomanlaskijansa. ¹⁴ Muistathan kuitenkin minua, kun sinun käy hyvin. Osoitathan minulle ystävällisyyttä ja mainitset minusta faraolle. Niin voisit auttaa minut ulos tästä talosta. ¹⁵ Minut on tosiasiasa ryöstetty heprealaisten maasta, enkä minä ole täälläkään tehnyt mitään sellaista, minkä vuoksi minut olisi pitänyt panna vankityrmään."

¹⁶ Kun leipurien esimies näki, että Joosef antoi hyvän selityksen, hän sanoi Joosefille: "Myös minä näin unen, ja siinä pääni päällä oli kolme vehnäleipäkorja. ¹⁷ Ylimmässä korissa oli kaikenlaisia faraon syötäväksi tarkoitettuja leivonnaisia, mutta linnut söivät ne korista pääni päältä." ¹⁸ Joosef vastasi: "Sen selitys on tällainen: Kolme korja merkitsee kolmea päivää. ¹⁹ Kolmen päivän kuluttua farao korottaa sinut ripustamalla sinut hirsipuuhun, ja taivaan linnut syövät sinun lihasi."

²⁰ Kolmantena päivänä, syntymäpäivänään, farao laittoi

pidot kaikille palvelijoilleen. Silloin hän korotti juomanlaskijoiden esimiehen ja leipurien esimiehen palvelijoittensa joukosta. ²¹ Hän asetti juomanlaskijoiden esimiehen takaisin toimeensa, ja tämä sai antaa maljan faraon käteen. ²² Leipurien esimiehen farao sen sijaan hirtätti – juuri niin kuin Joosef oli heille selittänyt. ²³ Mutta juomanlaskijoiden esimies ei muistanut Joosefia vaan unohti hänet.

Joosef selittää faraon unet

41 Kahden vuoden kuluttua farao näki unen. Hän seisoj Niilin rannalla, ² ja yhtäkkiä virrasta nousi seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää, jotka ryhtyivät syömään kaislikossa. ³ Niiden jälkeen virrasta nousi toiset seitsemän lehmää, rumannäköisiä ja laihoja. Ne pysähtyivät edellisten lehmien viereen virran rannalle. ⁴ Rumat ja laihat lehmät söivät ne seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää. Siihen farao heräsi. ⁵ Hän nukahti uudestaan ja näki toisen unen. Siinä seitsemän tervettä ja hyvää tähkää kasvoi samassa korressa, ⁶ mutta niiden jälkeen kasvoi seitsemän ohutta ja itätuulen polttamaa tähkäpäätä. ⁷ Ohuet tähkäpäät nielivät ne seitsemän tervettä ja täyteläistä tähkäpäätä. Siihen farao heräsi – se olikin vain unta.

⁸ Aamulla hänen mielensä oli levoton, ja hän kutsui eteensä kaikki Egyptin tietäjät ja viisaat. Farao kertoi heille unensa, mutta ei ollut ketään,

joka olisi selittänyt ne hänelle. ⁹ Silloin juomanlaskijoiden esimies puhui faraolle näin: "Otan nyt puheeksi rikkomukseni. ¹⁰ Farao vihastui kerran palvelijoihinsa ja pani minut ja leipurien esimiehen vankeuteen henkivartijoiden päällikön taloon. ¹¹ Me molemmat, minä ja hän, näimme samana yönä unta. Kumpikin näimme unen, ja kummankin unella oli oma selityksensä. ¹² Siellä oli kanssamme heprealainen nuorukainen, henkivartijoiden päällikön palvelija. Me kerroimme hänelle unemme, ja hän selitti ne meille. Kummallekin hän selitti, mitä uni merkitsi. ¹³ Tapahtui niin kuin hän oli meille selittänyt: minut palautettiin virkaani ja leipuri hirtettiin."

¹⁴ Silloin farao lähetti kutsumaan Joosefin, ja hänet tuotiin kiireesti vankityrmästä. Hän leikkautti hiuksensa ja partansa ja hän sai vaihtaa vaatteensa, ja sitten hän tuli faraon eteen. ¹⁵ Farao sanoi Joosefille: "Minä olen nähnyt unen, eikä sille ole selittäjää, mutta minä olen kuullut kerrottavan sinusta, että kuultuasi unen voit selittää sen." ¹⁶ Joosef vastasi faraolle: "En minä, mutta Jumala antaa faraolle suotuisan vastauksen."

¹⁷ Farao kertoi Joosefille: "Unessani minä seisoj Niilin rannalla. ¹⁸ Yhtäkkiä virrasta nousi seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka ryhtyivät syömään kaislikossa. ¹⁹ Mutta niiden jälkeen virrasta nousi seitsemän toisenlaista, surkeaa, hyvin

rumannäköistä ja laihaa lehmää. En ole koko Egyptin maassa nähnyt niin surkeita kuin ne. ²⁰ Laihat ja rumat lehmät söivät ne seitsemän ensimmäistä, lihavaa lehmää. ²¹ Mutta vaikka ne olivat joutuneet laihojen lehmien vatsaan, mistään ei voinut huomata niiden joutuneen sinne, vaan laihat lehmät olivat yhtä rumannäköisiä kuin alussa. Siihen minä heräsin. ²² Sitten näin unessani, kuinka samassa korressa kasvoi seitsemän täyteläistä ja hyvää tähkää. ²³ Mutta niiden jälkeen kasvoi vielä seitsemän kuivunutta, ohutta ja itätuulen polttamaa tähkää. ²⁴ Ohuet tähkät nielivät ne seitsemän hyvää tähkää. Kerroin tämän tietäjille, mutta ei ollut ketään, joka olisi ilmoittanut minulle selityksen."

²⁵ Joosef sanoi faraolle: "Faraon unet merkitsevät samaa. Jumala on ilmaissut faraolle, mitä hän aikoo tehdä. ²⁶ Seitsemän hyvää lehmää merkitsevät seitsemää vuotta, samoin seitsemän kaunista tähköpäätä merkitsevät seitsemää vuotta. Unilla on sama merkitys. ²⁷ Seitsemän laihaa ja rumaa lehmää, jotka nousivat virrasta hyvien jälkeen, merkitsevät seitsemää vuotta, ja seitsemän tyhjää, itätuulen polttamaa tähköpäätä merkitsevät seitsemää nälkävuotta. ²⁸ Tätä minä tarkoitin, kun sanoin, että Jumala on näyttänyt faraolle, mitä hän aikoo tehdä. ²⁹ Koko Egyptin maahan

tulee seitsemän suuren yltäkylläisyyden vuotta. ³⁰ Niitä seuraa kuitenkin seitsemän nälkävuotta. Silloin koko Egyptin maan yltäkylläisyys unohtuu ja nälänhätä hävittää maan. ³¹ Maassa vallinneesta yltäkylläisyydestä ei enää tiedetä mitään sitä seuraavan nälänhädän vuoksi, sillä se on hyvin ankara. ³² Faraon unen toistuminen merkitsee, että Jumala on asian varmasti päättänyt ja että Jumala jouduttaa sen toteutumista.

³³ Faraon tulee siis nyt valita ymmärtävä ja viisas mies ja asettaa hänet hallitsemaan Egyptin maata. ³⁴ Tehköön farao näin ja asettakoon lisäksi virkamiehiä hallitsemaan maata ja ottamaan talteen viidennen osan Egyptin maan sadosta seitsemänä yltäkylläisyyden vuotena. ³⁵ Heidän tulee koota näinä tulevina hyvinä vuosina kaikkea syötävää ja varastoida faraon haltuun ruokaviljaa säilytettäväksi kaupungeissa. ³⁶ Silloin maassa on ruokaa säästössä seitsemän nälkävuoden varalle, jotka tulevat Egyptin maahan, eikä maa joudu perikatoon nälänhädän vuoksi."

Joosef korotetaan Egyptin hallitusmieheksi

³⁷ Tämä puhe miellytti faraota ja kaikkia hänen palvelijoitaan, ³⁸ ja hän sanoi heille: "Voisiko löytyä toista tällaista miestä, jossa on Jumalan Henki?" ³⁹ Joosefille farao sanoi: "Koska Jumala on sinulle ilmoittanut

kaiken tämän, ei voi olla toista niin ymmärtävää ja viisasta miestä kuin sinä. ⁴⁰ Sinusta tulee minun maani hallitsija, ja koko kansani on toteltava sinun sanaasi. Ainoastaan valtaistuimen suhteen minä olen sinua korkeampi."

⁴¹ Farao sanoi Joosefille: "Minä asetan sinut hallitsemaan koko Egyptin maata."

⁴² Sitten farao otti sinettisormuksen kädestään, pani sen Joosefin sormeen, puetti hänen ylleen hienopellavaiset vaatteet ja ripusti kultaketjut hänen kaulaansa. ⁴³ Farao antoi Joosefin ajaa toiseksi parhaissa vaunuissaan, ja hänen edellään huudettiin: "Polvistukaa!" Näin hänet asetettiin hallitsemaan koko Egyptin maata. ⁴⁴ Ja farao sanoi Joosefille: "Minä olen farao, mutta ilman sinun suostumustasi ei kukaan koko Egyptin maassa saa ryhtyä tekemään mitään." ⁴⁵ Farao antoi Joosefille nimen Saafenat-Paneah ja antoi hänelle puolisoksi Aasenatin, Oonin papin Poti-Feran tyttären. Sitten Joosef lähti tarkastamaan Egyptin maata.

⁴⁶ Joosef oli 30 vuoden ikäinen tullessaan faraon, Egyptin kuninkaan, eteen. Faraon luota lähdettyään Joosef kulki kaikkialla Egyptin maassa. ⁴⁷ Maa tuotti seitsemänä yltäkylläisyyden vuotena runsaasti satoa. ⁴⁸ Joosef kokosi kaikkea syötävää seitsemänä hyvänä vuotena, jotka olivat Egyptin maassa, ja varastoi sen kaupunkeihin.

Hän varastoi kuhunkin kaupunkiin sadon, jonka ympärillä olevat pellot tuottivat. ⁴⁹ Joosef kokosi viljaa kuin meren hiekkaa, hyvin paljon, kunnes sitä lakattiin mittaamasta, koska se ei enää ollut mitattavissa.

⁵⁰ Ennen kuin nälkävuosi tuli, Joosefille syntyi kaksi poikaa, jotka Aasenat, Oonin papin Poti-Feran tytär, synnytti hänelle. ⁵¹ Joosef antoi esikoiselle nimen Manasse sanoen: "Jumala on saanut minut unohtamaan kaikki vaivani ja koko isäni kodin." ⁵² Toiselle hän antoi nimen Efraim sanoen: "Jumala on tehnyt minut hedelmälliseksi kärsimysteni maassa."

Nälänhätä

⁵³ Kun Egyptin maan seitsemän yltäkylläisyyden vuotta olivat kuluneet loppuun, ⁵⁴ alkoivat ne seitsemän nälkävuotta, joista Joosef oli puhunut. Nälänhätä tuli kaikkiin maihin, mutta koko Egyptin maassa oli leipää. ⁵⁵ Kun sitten koko Egyptin maassakin nähtiin nälkää, kansa huusi faraolta leipää. Silloin farao sanoi kaikille egyptiläisille: "Menkää Joosefin luo ja tehkää niin kuin hän sanoo." ⁵⁶ Koko maassa oli nälkä, ja Joosef avasi kaikki varastot ja myi viljaa egyptiläisille. Nälänhätä tuli yhä kovemmaksi Egyptin maassa. ⁵⁷ Myös muista maista tultiin Egyptiin ostamaan Joosefilta viljaa, sillä kaikissa maissa oli kova nälänhätä.

Joosefin veljet tulevat Egyptiin

42 Kun Jaakob sai tietää, että Egyptissä oli viljaa, hän sanoi pojilleen: "Mitä varten te vain katselette toisianne?" ² Hän sanoi vielä: "Olen kuullut, että Egyptissä on viljaa. Menkää sinne ja ostakaa meille sieltä viljaa, että pysyisimme hengissä emmekä kuolisi." ³ Niin kymmenen Joosefin veljeä lähti ostamaan viljaa Egyptistä. ⁴ Joosefin veljeä Benjaminia Jaakob ei kuitenkaan lähettänyt veljien mukana, sillä hän sanoi: "Ettei hänelle vain sattuisi jokin onnettomuus."

⁵ Israelin pojat menivät muiden mukana ostamaan viljaa, sillä Kanaaninmaassa oli nälänhätä. ⁶ Joosef oli Egyptin maan valtias. Hän myi viljaa kaikelle maan kansalle. Myös Joosefin veljet tulivat hänen eteensä ja kumartuivat kasvoilleen maahan.

⁷ Kun Joosef näki veljensä, hän tunsu heidät mutta käyttäytyi heitä kohtaan kuin vieras. Hän puhui heille ankarasti ja kysyi: "Mistä te olette tulleet?" He vastasivat: "Kanaaninmaasta, ostamaan elintarpeita." ⁸ Joosef tunsu veljensä, mutta he eivät tunteneet häntä. ⁹ Hän muisti unet, jotka oli nähnyt heistä, ja sanoi heille: "Te olette vakoilijoita. Te olette tulleet katsomaan, mistä kohtaa maa on suojaton." ¹⁰ He vastasivat hänelle: "Ei, herrani, vaan palvelijasi ovat tulleet ostamaan ruokaa. ¹¹ Me olemme kaikki saman miehen poikia, olemme rehellisiä miehiä. Palvelijasi

eivät ole vakoilijoita." ¹² Joosef sanoi heille: "Ei, te olette tulleet katsomaan, mistä kohtaa maa on suojaton." ¹³ He vastasivat: "Meitä, sinun palvelijoitasi, on kaksitoista veljestä, saman miehen poikia Kanaaninmaasta. Nuorin on nyt kotona isämme luona, ja yhtä ei enää ole." ¹⁴ Joosef sanoi heille: "Asia on niin kuin teille sanoin: te olette vakoilijoita. ¹⁵ Näin teidät pannaan koetukselle: Niin totta kuin farao elää, te ette pääse lähtemään täältä, ellei nuorin veljenne tule tänne. ¹⁶ Lähettäkää yksi joukostanne noutamaan veljenne tänne, mutta te muut jäätte vangiksi. Näin tulee tutkituksi, ovatko puheenne totta. Jos eivät ole, te olette vakoilijoita, niin totta kuin farao elää." ¹⁷ Ja Joosef pani heidät vankilaan kolmeksi päiväksi.

¹⁸ Kolmantena päivänä hän sanoi heille: "Minä olen Jumalaa pelkäävä mies. Tehkää näin, jos tahdotte elää: ¹⁹ Jos kerran olette rehellisiä, jääköön yksi veljistänne vangiksi paikkaan, jossa olitte pidätettyinä. Menkää te muut viemään kotiin viljaa nälässä oleville perheillenne. ²⁰ Tuokaa nuorin veljenne minun luokseni, ja jos teidän puheenne osoittautuvat todeksi, te ette kuole." Veljet joutuivat tekemään niin.

²¹ He sanoivat toisilleen: "Me olemme todellakin syyllisiä sen tähden, mitä teimme veljellemme. Me näimme hänen sielunsa tuskan, kun hän anoi meiltä armaa, mutta emme kuunnelleet häntä. Sen tähden meitä on kohdannut

tämä ahdinko." ²² Ruuben sanoi heille: "Enkö minä sanonut teille: 'Älkää tehkö syntiä poikaa kohtaan'? Te ette kuitenkaan kuunnelleet minua, ja nyt meidät vaaditaan tilille hänen verestään." ²³ Veljet eivät tienneet, että Joosef ymmärsi heitä, sillä hän puhui heille tulkin välityksellä. ²⁴ Joosef meni pois heidän luotaan ja itki. Sitten hän palasi heidän luokseen ja puhui heille. Hän otti heidän joukostaan Simeonin ja antoi kahlita tämän heidän nähtensä.

²⁵ Joosef käski täyttää heidän säkkinsä viljalla ja panna takaisin kunkin säkkiin hänen hopeansa sekä antaa heille evästä matkalle. Näin tehtiin. ²⁶ He nostivat viljan aasiensa selkään ja lähtivät sieltä. ²⁷ Kun he olivat yöpymispaikassa, eräs heistä avasi säkkinsä antaakseen aasilleen rehua ja huomasi, että hänen hopeansa olikin säkin suussa. ²⁸ Hän sanoi veljilleen: "Minulle on annettu hopeani takaisin. Katsokaa, se on minun säkissäni!" Silloin heidän sydämensä vavahti, he katsoivat järkyttyneinä toisiaan ja sanoivat: "Mitä Jumala onkaan meille tehnyt?"

Joosefin veljet palaavat isänsä luo

²⁹ Tultuaan isänsä Jaakobin luo Kanaaninmaahan he kertoivat hänelle kaiken, mitä heille oli tapahtunut. He sanoivat: ³⁰ "Mies, joka on sen maan valtiaana, puhutteli meitä ankarasti ja kohteli meitä kuin olisimme olleet vakoilemassa maata. ³¹ Me sanoimme hänelle: 'Me olemme rehellisiä miehiä.

Emme ole koskaan olleet vakoilijoita.

³² Meitä on kaksitoista veljestä, isämme poikia. Yhtä ei enää ole, ja nuorin on nyt isämme luona Kanaaninmaassa.'

³³ Silloin tuo mies, maan valtias, sanoi meille: 'Näin minä saan tietää, oletteko rehellisiä miehiä: Jättäkää yksi veljistänne minun luokseni ja viekää viljaa perheittenne nälkään. ³⁴ Tuokaa nuorin veljenne luokseni, niin saan tietää, että te ette ole vakoilijoita vaan rehellisiä miehiä. Sitten minä annan teille veljenne takaisin, ja te saatte liikkua maassa vapaasti.'"

³⁵ Kun he tyhjensivät säkkinsä, he näkivät kukin hopeaa sisältävän kukkaronsa säkissään. Nähdessään kukkaronsa sekä he että heidän isänsä pelästyivät. ³⁶ Heidän isänsä Jaakob sanoi heille: "Te olette riistäneet minulta lapseni! Joosefia ei enää ole, Simeonia ei enää ole, ja te tahdotte viedä myös Benjaminin. Kaikki tämä kohtaa minua!" ³⁷ Ruuben vastasi isälleen: "Saat surmata minun kaksi poikaani, jos en tuo Benjaminia sinulle takaisin. Anna hänet minun huostaani, niin minä tuon hänet sinulle takaisin." ³⁸ Mutta Jaakob sanoi: "Minun poikani ei lähde teidän kanssanne, sillä hänen veljensä on kuollut, ja yksin hän on jäljellä. Jos onnettomuus kohtaisi häntä matkalla, jolle aiotte lähteä, te saattaisitte harmaan pääni vaipumaan murheen murtamana tuonelaan."

Joosefin veljien toinen matka Egyptiin

43 Maassa oli kova nälänhätä. ² Kun Egyptistä tuotu vilja oli syöty loppuun, heidän isänsä sanoi heille: "Menkää jälleen ostamaan meille vähän syötävää." ³ Juuda vastasi hänelle: "Se mies vakuuttamalla vakuutti meille: 'Te ette saa nähdä kasvojani, ellei veljenne ole kanssanne.' ⁴ Jos lähetät veljemme meidän mukanamme, me lähdemme ostamaan sinulle elintarpeita, ⁵ mutta jos et lähetä, emme mekään lähde. Se mies sanoi meille: 'Te ette saa nähdä kasvojani, ellei veljenne ole kanssanne.'"⁶ Israel sanoi: "Mitä varten te teitte niin pahasti minua kohtaan? Miksi kerroitte tuolle miehelle, että teillä on vielä yksi veli?" ⁷ He vastasivat: "Mies kyseli tarkoin meistä ja suvustamme: 'Eläkö isänne vielä? Onko teillä vielä veli?' Silloin me kerroimme hänelle, kuinka asiat ovat. Mistä me saatoimme tietää, että hän sanoisi: 'Tuokaa veljenne tänne?'"

⁸ Juuda sanoi isälleen Israelille: "Lähetä nuorukainen minun mukani, niin me lähdemme matkaan. Silloin pysymme elossa emmekä kuole, niin me kuin sinäkin ja pienet lapsemme. ⁹ Minä vastaan hänestä, minun kädestäni saat vaatia hänet. Jos en tuo häntä luoksesi, sinun eteesi, minä olen koko ikäni syyllinen sinun edessäsi. ¹⁰ Totisesti, jos emme olisi

vitkastelleet, olisimme ehtineet palata sieltä kotiin jo kahdesti."

¹¹ Silloin heidän isänsä Israel sanoi heille: "Jos asia kerran on näin, niin tehkää tällä tavoin: Ottakaa säkkeihinne maan parhaimpia tuotteita ja viekää sille miehelle lahjaksi vähän balsamia ja vähän hunajaa, kumihartsia ja mirhaa, pistaasipähkinöitä ja manteleita. ¹² Ottakaa mukaanne kaksinkertainen määrä hopeaa ja palauttakaa se hopea, jonka saitte takaisin säkkienne suussa. Ehkä se oli erehdys. ¹³ Ottakaa mukaan veljenne ja lähtekää takaisin sen miehen luo. ¹⁴ Jumala, Kaikkivaltias, suokoon teille armon sen miehen edessä ja antakoon toisen veljenne ja myös Benjaminin palata teidän kanssanne. Mutta jos minä menetän lapseni, niin menetän lapseni."

¹⁵ Miehet ottivat mukaansa nämä lahjat, kaksinkertaisen määrän hopeaa sekä Benjaminin ja lähtivät Egyptiin. Kun he sitten seisoivat Joosefin edessä ¹⁶ ja Joosef näki Benjaminin heidän seurassaan, hän sanoi taloudenhoitajalleen: "Vie nämä miehet minun talooni, teurasta teuraseläin ja valmista ateria, sillä nämä miehet syövät päivällistä minun kanssani." ¹⁷ Mies teki niin kuin Joosef oli sanonut, ja vei miehet Joosefin taloon. ¹⁸ Veljet olivat peloissaan, kun heitä vietiin Joosefin taloon. He sanoivat: "Sen hopean tähden, joka viime kerralla palautettiin

säkkeihimme, meidät tuodaan tänne. He hyökkäävät ja karkaavat meidän kimppuumme, ottavat meidät orjiksi ja anastavat aasimme."

¹⁹Talon ovella he menivät Joosefin taloudenhoitajan luo ja puhuivat hänelle. ²⁰He sanoivat: "Oi herrani, me olemme käyneet aikaisemminkin ostamassa täältä elintarpeita. ²¹Kun me tulimme yöpymispaikkaan ja avasimme säkkimme, jokainen meistä löysi hopeansa täysimääräisenä säkkinsä suusta. Me olemme tuoneet sen hopean takaisin. ²²Toimme mukamme myös lisää hopeaa ostaaksemme viljaa ruuaksi. Emme tiedä, kuka oli pannut hopean säkkeihimme." ²³Mies vastasi: "Olkaa rauhassa, älkää pelätkö. Teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on antanut teille aarteen säkkeihinne. Teidän hopeanne minä olen saanut." Sitten hän toi heidän luokseen Simeonin.

²⁴Mies vei heidät sisälle Joosefin taloon ja antoi heille vettä, ja he pesivät jalkansa. Hän antoi myös heidän aaseilleen rehua. ²⁵He laittoivat lahjansa valmiiksi siihen mennessä, kun Joosef keskipäivällä tulisi, sillä he olivat kuulleet, että he aterioisivat siellä. ²⁶Kun Joosef tuli kotiin, he veivät tuomansa lahjat hänelle sisälle taloon ja heittäytyivät maahan hänen edessään. ²⁷Hän tervehti heitä ja kysyi: "Kuinka voi vanha isänne, josta puhuitte? Elääkö

hän vielä?" ²⁸He vastasivat: "Isämme, sinun palvelijasi, elää vielä ja voi hyvin." Ja he kumartuivat osoittamaan kunnioitusta.

²⁹Joosef käänsi katseensa, näki veljensä Benjaminin, äitinsä pojan, ja kysyi: "Onko tämä teidän nuorin veljenne, josta puhuitte minulle?" Sitten hän sanoi: "Jumala olkoon sinulle armollinen, poikani." ³⁰Sitten Joosef kiiruhti pois, sillä hän liikuttui syvästi veljensä vuoksi ja etsi paikkaa itkeäkseen. Hän meni sisähuoneeseen ja itki siellä. ³¹Pestyään kasvonsa hän tuli takaisin, hillitsi itsensä ja käski: "Tarjotkaa ruokaa!" ³²Ruoka tarjottiin erikseen hänelle, erikseen veljille ja erikseen egyptiläisille, jotka aterioivat hänen kanssaan. Egyptiläiset eivät näet voi syödä heprealaisten kanssa, sillä se on egyptiläisistä inhottavaa. ³³He istuivat hänen edessään ikäjärjestyksessä, esikoisesta nuorimpaan. Miehet katselivat toisiaan ihmetellen. ³⁴Joosef antoi kantaa edestään annoksia heille, ja Benjamin sai viisi kertaa suuremman annoksen kuin kukaan muu veljistä. He joivat Joosefin kanssa ja juopuivat.

Joosef panee veljensä koetukselle

44 Joosef antoi taloudenhoitajalleen tämän käskyn: "Täytä miesten säkit viljalla, niin paljon kuin he voivat kuljettaa, ja pane kunkin miehen hopea hänen säkkinsä suuhun.

² Pane minun maljani, hopeamalja, nuorimman veljen säkin suuhun samoin kuin hänen hopeansa." Taloudenhoitaja teki niin kuin Joosef käski.

³ Aamun valjetessa miehet lähetettiin matkaan aaseineen. ⁴ Kun he olivat lähteneet kaupungista mutta eivät olleet ehtineet kauas, Joosef sanoi taloudenhoitajalleen: "Lähde niiden miesten perään, ja kun saavutat heidät, sano heille: 'Miksi olette palkinneet hyvän pahalla?' ⁵ Sehän on juuri se malja, josta isäntäni juo ja josta hän katsoo ennusmerkkejä? Te olette tehneet pahasti tässä asiassa.'"

⁶ Kun taloudenhoitaja saavutti heidät, hän puhui heille nämä sanat. ⁷ He vastasivat hänelle: "Miksi herramme puhuu näin? Ei tulisi kuuloonkaan, että palvelijasi tekisivät sellaista! ⁸ Mehän toimme takaisin sinulle Kanaaninmaasta senkin hopean, jonka löysimme säkkiemme suusta. Miten me sitten olisimme varastaneet hopeaa tai kultaa herrasi talosta? ⁹ Sen palvelijoistasi, jolta se löytyy, on kuoltava, ja meistä muista tulee herramme orjia." ¹⁰ Mies vastasi: "Vaikka se, mitä olette puhuneet, onkin oikein, niin se, jolta malja löytyy, olkoon minun orjani, ja te muut pääsette vastuusta vapaiksi." ¹¹ He laskivat kukin nopeasti säkkinsä maahan ja avasivat ne. ¹² Mies etsi, alkaen vanhimmasta ja lopettaen nuorimpaan, ja malja

löytyi Benjaminin säkistä. ¹³ Silloin veljet repäisivät vaatteensa, kuormasivat jokainen säkkinsä aasinsa selkään ja palasivat kaupunkiin.

¹⁴ Juuda veljineen meni Joosefin taloon, jossa tämä vielä oli, ja he heittäytyivät hänen edessään maahan.

¹⁵ Joosef sanoi heille: "Minkälaisen teon olettekaan tehneet! Ettekö tienneet, että minunlaiseni mies kyllä ottaa selville asiat ennusmerkeistä?"

¹⁶ Juuda vastasi: "Mitä me voisimme sanoa herralleni, mitä puhuisimme tai millä puolustautuisimme? Jumala on paljastanut palvelijoittesi syyllisyyden. Me olemme herrani orjia, sekä me että se, jolta malja löytyi." ¹⁷ Joosef sanoi: "Ei tulisi kuuloonkaan, että tekisin niin! Siitä miehestä, jolta malja löytyi, tulee minun orjani, mutta te muut saatte mennä rauhassa isänne luo."

Juuda anoo armoa Benjaminille

¹⁸ Silloin Juuda lähestyi häntä ja sanoi: "Oi herrani, salli palvelijasi puhua herralleni muutama sana, älköön vihasi syttykö palvelijaasi kohtaan. Sinähän olet faraon vertainen! ¹⁹ Herrani kysyi palvelijoiltaan: 'Onko teillä isää tai veljeä?' ²⁰ Me vastasimme herralleni: 'Meillä on kotona vanha isä, ja hänellä on nuori poika, joka on syntynyt hänen vanhoilla päivillään. Hänen veljensä on kuollut, ja vain hän on jäljellä äitinsä lapsista. Hänen isänsä rakastaa häntä.' ²¹ Sinä sanoit palvelijoillesi: 'Tuokaa hänet minun luokseni, että

saan nähdä hänet omin silmin.' ²² Me vastasimme herralleni: 'Nuorukainen ei voi jättää isäänsä. Jos hän jättäisi isänsä, tämä kuolisi.' ²³ Mutta sinä sanoit palvelijoillesi: 'Jos nuorin veljenne ei tule tänne teidän kanssanne, te ette saa enää nähdä kasvojani.'

²⁴ Kun me palasimme kotiin isäni, sinun palvelijasi, luo, kerroimme hänelle, mitä herrani oli sanonut.

²⁵ Myöhemmin isämme sanoi: 'Menkää jälleen ostamaan meille vähän ruokaa.'

²⁶ Silloin me sanoimme: 'Emme me voi lähteä sinne, ellei nuorin veljemme seuraa kanssamme. Vain silloin me voimme lähteä, sillä me emme saa nähdä sen miehen kasvoja, ellei nuorin veljemme ole mukana.' ²⁷ Isäni, sinun palvelijasi, sanoi silloin meille: 'Tehän tiedätte, että vaimoni synnytti minulle kaksi poikaa.' ²⁸ Toinen lähti pois luotani, ja minä sanoin: Varmaankin hänet on raadeltu kuoliaaksi. Ja sen koommin en ole häntä nähnyt. ²⁹ Jos te viette minulta tämänkin, ja häntä kohtaa onnettomuus, te saatatte harmaan pääni vaipumaan murheen murtamana tuonelaan.'

³⁰ Jos minä palaisin kotiin isäni, sinun palvelijasi, luo eikä meillä olisi mukana nuorukaista, johon hän on kaikesta sielustaan kiintynyt, ³¹ hän kuolisi nähdessään, ettei nuorukainen ole kanssamme. Näin me, sinun palvelijasi, saattaisimme isämme, palvelijasi, harmaan pään

vaipumaan murheen murtamana tuonelaan. ³² Palvelijasi on mennyt isälleen takuuseen nuorukaisesta ja sanonut: 'Jos en tuo häntä takaisin luoksesi, minä olen koko ikäni syyllinen isäni edessä.' ³³ Salli siis palvelijasi jäädä herrani orjaksi nuorukaisen sijaan, ja saakoon nuorukainen mennä kotiin veljiensä kanssa. ³⁴ Kuinka minä muuten voisin mennä kotiin isäni luo, jollei nuorukainen olisi kanssani? En voisi nähdä sitä tuskaa, joka tulisi isäni osaksi."

Joosef ilmaisee itsensä veljilleen

45 Silloin Joosef ei voinut enää hillitä itseään kaikkien ympärillään seisovien läsnäollessa. Hän huusi: "Toimittakaa kaikki pois minun luotani!" Niinpä ketään sivullista ei ollut Joosefin kanssa, kun hän ilmaisi veljilleen, kuka hän on. ² Hän puhkesi itkemään niin äänekkäästi, että egyptiläiset ja faraon hovi kuulivat sen. ³ Joosef sanoi veljilleen: "Minä olen Joosef. Vieläkö isäni elää?" Hänen veljensä eivät kuitenkaan kysyneet vastaamaan hänelle mitään, sillä niin kauhuissaan he olivat hänen edessään.

⁴ Mutta Joosef sanoi veljilleen: "Tulkaa tänne lähelleni." Kun veljet olivat tulleet lähelle, hän sanoi: "Minä olen veljenne Joosef, jonka te myitte Egyptiin. ⁵ Älkää nyt kuitenkaan olko murheellisia älkääkään vihaisia itsellenne siitä, että myitte minut

tänne, sillä Jumala on lähettänyt minut teidän edellänne pitääkseen teidät hengissä. ⁶Jo kaksi vuotta maassa on ollut nälänhätä, ja vielä tulee viisi vuotta, joina ei kynnetä eikä korjata satoa. ⁷Jumala lähetti minut teidän edellänne säilyttääkseen teille jälkeläisiä maan päällä ja pitääkseen teidät hengissä pelastukseksi monille. ⁸Te ette siis lähettäneet minua tänne, vaan Jumala. Hän asetti minut faraon neuvonantajaksi, koko faraon talouden herraksi ja koko Egyptin maan valtiaaksi.

⁹Menkää nopeasti isäni luo ja sanokaa hänelle: 'Näin sanoo poikasi Joosef: Jumala on asettanut minut koko Egyptin herraksi. Tule luokseni äläkä viivyttelä! ¹⁰Sinä saat asua Goosenin maakunnassa ja olla minun läheisyydessäni, sinä ja sinun lapsesi ja lastesi lapset, lampaasi ja vuohesi, nautakarjasi sekä kaikki, mitä sinulla on. ¹¹Minä elätän sinua siellä, niin ettei sinun, ei sinun perheesi eikä kenenkään omaisistasi tarvitse sortua puutteeseen, sillä vielä on jäljellä viisi nälkävuotta.' ¹²Tehän näette omin silmin, ja myös veljeni Benjamin näkee, että minä itse puhun teille. ¹³Kertokaa isälleni kaikesta Egyptissä osakseni tulleen kunniasta ja kaikesta muusta, mitä olette nähneet. Menkää nopeasti tuomaan isäni tänne."

¹⁴Sitten hän lankesi veljensä Benjaminin kaulaan ja itki, ja myös Benjamin itki hänen rintaansa vasten.

¹⁵Joosef suuteli kaikkia veljiään ja syleili heitä itkien. Sen jälkeen veljet keskustelivat hänen kanssaan.

¹⁶Kun faraon hovissa kuultiin, että Joosefin veljet olivat saapuneet, se oli faraon ja kaikkien hänen palvelijoittensa mieleen. ¹⁷Faraon käski Joosefin sanoa veljilleen: 'Tehkää näin: kuormatkaa juhtanne, menkää Kanaaninmaahan, ¹⁸hakekaa isänne ja perheenne ja tulkaa minun luokseni. Minä annan teille parasta, mitä Egyptin maassa on, ja te saatte syödä maan parhaita antimia.' ¹⁹Anna heille tämä käsky: 'Tehkää näin: Ottakaa itsellenne vaunuja Egyptin maasta lapsianne ja vaimojanne varten. Hakekaa isänne ja tulkaa. ²⁰Älkää surko tavaroitanne, sillä teille kuuluu kaikki, mikä on parasta koko Egyptin maassa.'"

²¹Israelin pojat tekivät niin. Joosef antoi heille faraon käskystä vaunuja ja evästä matkaa varten. ²²Hän antoi kullekin heistä juhlapuvun, mutta Benjaminille hän antoi 300 sekeliä hopeaa ja viisi juhlapukua. ²³Isälleen hän lähetti samalla kymmenen aasia kuormattuina parhaalla, mitä Egyptissä oli, ja kymmenen aasintammaa, joilla oli kuormanaan viljaa, leipää ja muita elintarpeita isän matkaa varten. ²⁴Sitten hän päästi veljensä menemään ja sanoi heille: "Älkää riidelkö matkalla."

Joosefin veljet palaavat isänsä luo

²⁵Niin he lähtivät Egyptistä ja tulivat isänsä Jaakobin luo Kanaaninmaahan.

²⁶ He kertoivat hänelle, että Joosef oli vielä elossa ja juuri hän oli koko Egyptin maan valtias. Jaakobin sydän pysyi kuitenkin kylmänä, sillä hän ei uskonut heitä. ²⁷ Vasta kun veljet kertoivat hänelle kaiken, mitä Joosef oli heille puhunut, ja kun hän näki vaunut, jotka Joosef oli lähettänyt häntä hakemaan, hänen henkensä elpyi. ²⁸ Israel sanoi: "Nyt minulla on kyllin! Poikani Joosef elää vielä. Minä tahdon mennä ja nähdä hänet ennen kuin kuolen."

Jaakobin perhekunta muuttaa Egyptiin

46 Israel lähti matkalle mukanaan kaikki, mitä omisti. Saavuttuaan Beersebaan hän uhrasi teurasuhreja isänsä lisäkin Jumalalle. ² Jumala sanoi Israelille yöllisessä näyssä: "Jaakob, Jaakob!" Tämä vastasi: "Tässä olen." ³ Herra sanoi: "Minä olen Jumala, sinun isäsi Jumala. Älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinusta siellä suuren kansan. ⁴ Minä tulen sinun kanssasi Egyptiin, ja minä tuon sinut sieltä myös takaisin. Joosefin käsi sulkee sinun silmäsi."

⁵ Sitten Jaakob lähti Beersebast, ja Israelin pojat kuljettivat isäänsä sekä lapsiaan ja vaimojaan vaunuilla, jotka farao oli lähettänyt noutamaan Jaakobia. ⁶ He ottivat mukaan karjansa ja omaisuutensa, jonka olivat hankkineet Kanaaninmaassa. Niin Jaakob ja kaikki hänen jälkeläisensä saapuivat Egyptiin. ⁷ Hän vei mukanaan Egyptiin poikansa ja heidän poikansa,

tyttärensä ja poikiensa tyttäret, kaikki jälkeläisensä.

⁸ Nämä ovat Israelin eli Jaakobin ja hänen Egyptiin tulleiden poikiensa ja jälkeläistensä nimet: Jaakobin esikoinen oli Ruuben. ⁹ Ruubenin pojat olivat Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi. ¹⁰ Simeonin pojat olivat Jemuel, Jaamin, Oohad, Jaakin, Soohar ja Saul, kanaanilaisen vaimon poika. ¹¹ Leevin pojat olivat Geerson, Kehat ja Merari. ¹² Juudan pojat olivat Eer, Oonan, Seela, Peres ja Serah. Eer ja Oonan kuolivat Kanaaninmaassa. Peresin pojat olivat Hesron ja Haamul. ¹³ Isaskarin pojat olivat Toola, Puvva, Joob ja Simron. ¹⁴ Sebulonin pojat olivat Sered, Eelon ja Jahleel. ¹⁵ Tässä olivat Leean pojat. Hän synnytti Jaakobille heidät ja Jaakobin tyttären Diinan Mesopotamiassa. Leean jälkeläisiä, poikia ja tyttäriä, oli kaikkiaan 33 henkeä.

¹⁶ Gaadin pojat olivat Sifjon ja Haggi, Suuni ja Esbon, Eeri, Arodi ja Areli. ¹⁷ Asserin pojat olivat Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria. Heidän sisarensa oli Serah. Berian pojat olivat Heber ja Malkiel. ¹⁸ Tässä olivat Silpan pojat, hänen, jonka Laaban antoi tyttarelleen Leealle. Heidät hän synnytti Jaakobille. Silpan jälkeläisiä oli 16 henkeä.

¹⁹ Jaakobin vaimon Raakelin pojat olivat Joosef ja Benjamin. ²⁰ Joosefille syntyivät Egyptin maassa Manasse ja Efraim. Heidät synnytti hänelle Aasenat, Onon papin Poti-Feran tytär.

²¹ Benjaminin pojat olivat Bela, Beker ja Asbel, Geera ja Naaman, Eehi ja Roos, Muppm, Huppm ja Ard. ²² Nämä olivat Raakelin jälkeläisiä, jotka syntyivät Jaakobille, kaikkiaan 14 henkeä.

²³ Daanin poika oli Husim. ²⁴ Naftalin pojat olivat Jahseel, Guuni, Jeaser ja Sillem. ²⁵ Tässä olivat Bilhan pojat, hänen, jonka Laaban antoi tyttarelleen Raakelille. Heidät hän synnytti Jaakobille. Bilhan jälkeläisiä oli kaikkiaan 7 henkeä.

²⁶ Jaakobin jälkeläisiä, jotka lähtivät hänen kanssaan Egyptiin, oli kaikkiaan 66 henkeä, lisäksi Jaakobin poikien vaimot. ²⁷ Joosefille syntyi Egyptissä kaksi poikaa. Egyptiin tulleita Jaakobin suvun jäseniä oli kaikkiaan 70 henkeä.

Joosef tapaa isänsä

²⁸ Jaakob lähetti Juudan edellään Joosefin luo saadakseen ohjeita Gooseniin kulkemisesta. Niin he saapuivat Goosenin maakuntaan. ²⁹ Joosef valjastutti vaununsa ja meni isäänsä Israelia vastaan Gooseniin. Nähtyään isänsä hän lankesi tämän kaulaan ja itki siinä kauan. ³⁰ Israel sanoi Joosefille: "Nyt minä kuolen mielelläni, kun olen nähnyt kasvosi ja tiedän, että sinä olet yhä elossa."

³¹ Joosef sanoi veljilleen ja isänsä perheelle: "Minä menen kertomaan tästä faraolle ja sanon hänelle: 'Isäni perhe ja veljeni, jotka ovat asuneet Kanaaninmaassa, ovat saapuneet luokseni. ³² Nämä miehet

ovat paimenia. He ovat aina olleet karjankasvattajia ja ovat tuoneet mukanaan lampaansa ja vuohensa, nautakarjansa ja kaiken muun omaisuutensa.' ³³ Kun siis farao kutsuu teidät luokseen ja kysyy, mikä teidän elinkeinonne on, ³⁴ vastatkaa näin: 'Me, palvelijasi, olemme olleet karjankasvattajia nuoruudestamme asti, sekä me että meidän esi-isämme.' Silloin te saatte asettua asumaan Goosenin maakuntaan. Egyptiläiset näet inhoavat kaikkia lammaspaimenia."

Joosefin isä ja veljet faraon luona

47 Joosef meni faraon luo ja sanoi hänelle: "Isäni ja veljeni ovat tulleet Kanaaninmaasta mukanaan lampaansa ja vuohensa, nautakarjansa ja koko omaisuutensa. He ovat nyt Goosenin maakunnassa." ² Hän oli ottanut mukaan veljistään viisi, ja hän toi heidät faraon eteen. ³ Farao kysyi Joosefin veljiltä: "Mikä teidän elinkeinonne on?" He vastasivat faraolle: "Palvelijasi ovat lammaspaimenia, samoin kuin isämmekin olivat." ⁴ He sanoivat vielä faraolle: "Olemme tulleet asuaksemme jonkin aikaa tässä maassa, sillä palvelijoillasi ei ollut laidunta lampailleen ja vuohilleen, koska Kanaaninmaassa on kova nälänhätä. Sallithan siis palvelijoittesi asettua asumaan Goosenin maakuntaan." ⁵ Silloin farao sanoi Joosefille: "Isäsi ja

veljesi ovat tulleet luoksesi. ⁶ Egyptin maa on edessäsi. Sijoita isäsi ja veljesi asumaan maan parhaaseen osaan. He saavat asua Goosenin maakunnassa, ja jos tiedät heidän joukossaan olevan taitavia miehiä, aseta heidät johtamaan minun karjani hoitoa."

⁷ Sen jälkeen Joosef toi isänsä Jaakobin ja esitteli hänet faraolle. Jaakob toivotti faraolle siunausta. ⁸ Farao kysyi Jaakobilta: "Kuinka paljon sinulla on ikävuosia?" ⁹ Jaakob vastasi faraolle: "Minun vaellukseni muukalaisena on kestänyt 130 vuotta. Vähäiset ovat elämäni vuodet, ja ne ovat olleet vaikeita, eikä niiden määrä ole yltänyt isieni elinvuosien määrään, jonka he vaelsivat muukalaisina."

¹⁰ Sitten Jaakob toivotti faraolle siunausta ja lähti hänen luotaan.

¹¹ Joosef sijoitti isänsä ja veljensä asumaan Egyptin maahan ja antoi heille maaomaisuutta maan parhaasta osasta, Ramseksen maakunnasta, niin kuin farao oli käskenyt. ¹² Joosef huolehti isänsä, veljiensä ja koko isänsä perhekunnan elatuksesta antaen ruokatarpeita perheiden lapsiluvun mukaan.

Joosef Egyptin hallitsijana

¹³ Missään osassa maata ei ollut ruokaa, sillä nälänhätä oli hyvin ankara. Egypti ja Kanaaninmaa olivat nääntymässä nälkään. ¹⁴ Joosef kokosi viljan hintana kaiken hopean, mitä Egyptissä ja Kanaaninmaassa oli, ja vei

sen faraon palatsiin. ¹⁵ Sitten hopea loppui Egyptistä ja Kanaaninmaasta, ja kaikki egyptiläiset tulivat Joosefin luo ja sanoivat: "Anna meille leipää. Mitä varten meidän pitäisi kuolla sinun edessäsi? Hopea on lopussa." ¹⁶ Joosef vastasi: "Tuokaa tänne karjanne. Minä annan teille viljaa karjastanne, jos kerran hopea on loppunut." ¹⁷ He toivat Joosefille karjansa, ja Joosef antoi heille viljaa vastineeksi hevosista, lampaista ja vuohista, nautakarjasta ja aaseista. Hän huolehti sen vuoden ajan heidän ruuastaan vastineeksi kaikesta heidän karjastaan.

¹⁸ Niin kului se vuosi, ja he tulivat hänen luokseen taas seuraavana vuonna ja sanoivat hänelle: "Emme tahdo salata herraltamme, että hopea on lopussa ja että eläimet ovat joutuneet herrallemme. Meillä ei ole muuta jäljellä herramme edessä kuin ruumiimme ja maamme." ¹⁹ Miksi meidän ja maittemme pitäisi nääntyä kuoliaiksi silmiesi edessä? Osta meidät ja meidän maamme viljalla, niin meistä ja maistamme tulee faraon omaisuutta. Anna meille siemenviljaa, että saamme elää emmekä kuole eivätkä viljelysmaamme autioidu."

²⁰ Niin Joosef osti faraolle kaikki Egyptin maat, sillä kaikki egyptiläiset myivät peltonsa, koska heillä oli ankara nälänhätä. Näin maasta tuli faraon omaisuutta. ²¹ Hän siirsi kansan kaupunkeihin kaikkialta Egyptin

alueelta. ²² Ainoastaan pappien maita hän ei ostanut, sillä papit saivat faraolta säädetty osuudet, ja heille riitti syötävää siitä, mitä farao heille antoi. Sen tähden heidän ei tarvinnut myydä maitaan.

²³ Joosef sanoi kansalle: "Minä olen nyt ostanut teidät ja teidän peltonne faraolle. Tässä on teille siementä, kylvää peltonne. ²⁴ Teidän on annettava viidesosa sadosta faraolle, loput neljä osaa jääkööt teille siemenviljaksi sekä ruuaksi itsellenne ja talonväellenne ja elatukseksi vaimoillenne ja lapsillenne." ²⁵ He vastasivat: "Sinä olet pitänyt meidät hengissä. Kunhan vain herramme on meille suosiollinen, niin me olemme faraon orja." ²⁶ Joosef sääti Egyptin maahan lain, joka on voimassa tänäkin päivänä: faraolle on annettava viidesosa sadosta. Ainoastaan pappien maat eivät joutuneet faraolle.

Jaakobin pyyntö

²⁷ Niin Israel jäi asumaan Egyptiin, Goosenin maakuntaan. He asettuivat sinne asumaan, olivat hedelmällisiä ja lisääntyivät runsaasti. ²⁸ Jaakob eli Egyptin maassa 17 vuotta, ja hänen elinaikansa oli kaikkiaan 147 vuotta. ²⁹ Kun Israelin kuolinpäivä lähestyi, hän kutsui luokseen poikansa Joosefin ja sanoi hänelle: "Jos olen saanut armon sinun silmissäsi, niin pane kätesi reiteni alle ja vanho, että osoitat minulle rakkautta ja uskollisuutta: älä hautaa minua Egyptiin. ³⁰ Minä tahdon levätä

isieni luona. Vie siis minut Egyptistä ja hautaa minut isieni hautaan." Joosef vastasi: "Minä teen sanasi mukaan." ³¹ Jaakob sanoi: "Vanno se minulle." Joosef vannoi hänelle. Sitten Israel kumartui rukoilemaan vuoteensa päänalusta vasten.

Jaakob siunaa Efraimin ja Manassen

48 Tämän jälkeen Joosefille sanottiin: "Isäsi on sairaana!" Joosef otti mukaan molemmat poikansa, Manassen ja Efraimin, ja meni isänsä luo. ² Jaakobille ilmoitettiin: "Poikasi Joosef on tullut luoksesi." Silloin Israel kokosi voimansa ja nousi vuoteellaan istumaan. ³ Jaakob sanoi Joosefille: "Jumala, Kaikkivaltias, ilmestyi minulle Luusissa Kanaaninmaassa ja siunasi minut. ⁴ Hän sanoi minulle: 'Minä teen sinut hedelmälliseksi ja annan sinun lisääntyä. Sinusta lähtee kansojen joukko, ja minä annan sinun siemenellesi tämän maan ikuisiksi perintömaaksi.' ⁵ Kahdesta pojastasi, jotka syntyivät sinulle Egyptin maassa ennen kuin minä tulin luoksesi Egyptiin, tulee minun poikiani. Efraim ja Manasse ovat minun niin kuin Ruuben ja Simeon. ⁶ Ne lapsesi, jotka ovat syntyneet sinulle heidän jälkeensä, olkoot sinun. Heitä kutsuttakoon veljiensä nimillä heidän perintöosissaan. ⁷ Ollessani palaamassa Mesopotamiasta Raakel kuoli minulta Kanaaninmaassa, kun

oli vielä jonkin matkaa Efrataan. Minä hautasin hänet sinne Efratan" – se on Beethelemin – "tien varteen."

⁸ Kun Israel näki Joosefin pojat, hän kysyi: "Keitä nämä ovat?" ⁹ Joosef vastasi isälleen: "He ovat poikani, jotka Jumala on minulle täällä antanut." Jaakob sanoi: "Tuo heidät luokseni, että voin siunata heidät." ¹⁰ Israelin silmät olivat tulleet vanhuuttaan heikoiksi, eikä hän voinut nähdä kunnolla. Joosef toi pojat hänen luokseen, ja hän suuteli ja syleili heitä. ¹¹ Israel sanoi Joosefille: "En olisi uskonut, että saisin nähdä sinun kasvosi, mutta nyt Jumala on suonut minun nähdä sinun lapsesikin." ¹² Joosef otti heidät pois hänen polviltaan ja kumartui maahan kasvoilleen. ¹³ Sitten Joosef ohjasi isänsä luo heidät molemmat, oikealla kädellään Efraimin Israelin vasemmalle puolelle ja vasemmalla kädellään Manassen Israelin oikealle puolelle. ¹⁴ Mutta Israel ojensi oikean kätensä ja laski sen Efraimin pään päälle, vaikka tämä oli nuorempi, ja vasemman kätensä Manassen pään päälle, vaikka Manasse oli esikoinen. Hän pani kätensä ristikkäin. ¹⁵ Hän siunasi Joosefin ja sanoi: "Jumala, jonka edessä ovat vaeltaneet isäni Abraham ja Iisak, Jumala, joka on ollut paimeneni syntymästäni saakka tähän päivään asti, ¹⁶ enkeli, joka on lunastanut minut kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia. Kutsuttakoon heitä minun

nimelläni ja minun isieni Abrahamin ja Iisakin nimellä. Lisääntykööt he suuresti keskellä maata."

¹⁷ Kun Joosef näki, että hänen isänsä laski oikean kätensä Efraimin pään päälle, hän piti sitä pahana ja tarttui isänsä käteen siirtääkseen sen Efraimin pään päältä Manassen pään päälle. ¹⁸ Joosef sanoi isälleen: "Ei noin, isäni, sillä tämä on esikoinen. Pane oikea kätesi hänen päänsä päälle." ¹⁹ Mutta hänen isänsä ei suostunut vaan sanoi: "Tiedän kyllä, poikani, tiedän sen! Hänestäkin tulee kansa, hänestäkin tulee suuri, mutta hänen nuoremmasta veljestään tulee kuitenkin häntä suurempi, ja hänen jälkeläisistään polveutuu paljon kansoja." ²⁰ Näin hän siunasi heidät sinä päivänä ja sanoi vielä: "Sinun nimelläsi toivottaa Israel siunauksen: Jumala tehköön sinut Efraimin ja Manassen kaltaiseksi." Näin hän asetti Efraimin Manassen edelle.

²¹ Israel sanoi Joosefille: "Minä kuolen kohta, mutta Jumala on teidän kanssanne. Hän vie teidät takaisin isienne maahan. ²² Minä annan sinulle yhden vuorenharjanteen enemmän kuin veljillesi, sen, jonka olen miekallani ja jousellani ottanut amorilaisilta."

Jaakob siunaa poikansa

49 Sitten Jaakob kutsui poikansa luokseen sanoen: "Kokoontukaa, niin minä ilmoitan teille, mitä teille tapahtuu päivien lopulla. ² Tulkaa koolle ja kuulkaa,

Jaakobin pojat, kuunnelkaa isääänne Israelia.

³ Ruuben, sinä olet esikoiseni ja voimani, miehuuteni ensihedelmä, ensimmäinen arvossa, ensimmäinen voimassa. ⁴ Mutta sinä kuohut kuin vesi, et pysy ensimmäisellä sijalla. Sinä nousit isäsi vuoteelle ja niin saastutit sen. Hän nousi makuusijalleni.

⁵ Simeon ja Leevi ovat veljeksiä, väkivallan välineitä ovat heidän aseensa. ⁶ Sieluni ei suostu heidän neuvonpitoonsa, eikä henkeni yhdy heidän seuraansa, sillä vihassaan he murhasivat miehiä, omavaltaisuudessaan he silpoivat härkiä. ⁷ Kirottu olkoon heidän vihansa, sillä se on rajua, ja heidän raivonsa, sillä se on julma. Minä jakelen heidät Jaakobin joukkoon, hajotan heidät Israelin sekaan.

⁸ Sinä Juuda, veljesi ylistävät sinua! Sinun kätesi on vihollistesi niskassa, isäsi pojat kumartuvat eteesi. ⁹ Juuda on nuori leijona. Saaliilta olet, poikani, noussut. Hän on asettunut makuulle kuin leijona, kuin jalopeura. Kuka uskaltaa häntä häiritä? ¹⁰ Ei siirry valtikka pois Juudalta, ei hallitsijansauva hänen jalkojensa välistä, ennen kuin tulee hän, jolle se kuuluu ja jota kansat tottelevat. ¹¹ Hän sitoo aasinsa viiniköynnökseen, jaloön viiniköynnökseen aasinsa varsan. Hän pesee vaatteensa viinissä, pukunsa rypäleiden veressä. ¹² Hänen silmänsä

ovat viiniä tummemmat, hänen hampaansa maitoa valkeammat.

¹³ Sebulon asuu meren rannalla, laivojen rannikolla, hänen selustansa on Siidoniin päin.

¹⁴ Isaskar on vahvaluinen aasi, joka makaa karjatarhojen välissä. ¹⁵ Hän näki lepopaikan hyväksi ja maan ihanaksi. Hän taivutti hartiansa taakan alle ja joutui pakkotyöhön.

¹⁶ Daan jakaa oikeutta kansalleen yhtenä Israelin heimoista, ¹⁷ Daan on käärmeenä tiellä, polulla kyynä. Se puree hevosta vuohiseen, niin että ratsastaja suistuu selin maahan. ¹⁸ Sinulta minä odotan pelastusta, Herra.

¹⁹ Gaadin kimppuun hyökkää rosvojoukko, mutta hän hyökkääkin sen kintereille.

²⁰ Asserista tulee leivän runsaus, hän tarjoaa kuninkaallisia herkkuja.

²¹ Naftali on matkaan lähetetty naaraspeura, hän tarjoaa kauniita sanoja.

²² Joosef on nuori hedelmäpuu, nuori hedelmäpuu lähteen reunalla. Yli muurin ulottuvat sen oksat.

²³ Jousimiehet hätyyttävät häntä, ampuvat ja ahdistavat. ²⁴ Mutta hänen jousensa pysyy lujana, hänen käsivartensa ovat notkeat Jaakobin Väkevän vaikutuksesta, Paimenen, Israelin Kallion, nimessä. ²⁵ Isäsi Jumala auttakoon sinua, Kaikkivaltias siunatkoon sinua taivaan siunauksilla

ylhäältä, siunauksilla syvyydestä alhaalta, siunauksilla rinnoista ja kohdusta. ²⁶ Isäsi siunaukset ovat voimallisemmat kuin minun vanhempieni siunaukset, ja ne yltyvät ikuisten kukkuloiden ihanuuteen. Ne tulevat Joosefin ylle, veljiensä ruhtinaan pään päälle.

²⁷ Benjamin on raateleva susi. Aamulla hän syö riistaa, ja illalla hän jakaa saalista."

²⁸ Kaikki nämä kaksitoista ovat Israelin kantaisiä ja heimoja, ja näin puhui heidän isänsä heille siunatessaan heidät. Hän siunasi heistä jokaisen ja lausui kullekin oman siunauksen.

Jaakobin kuolema

²⁹ Jaakob käski heitä sanoen: "Minut otetaan pois heimoni luo. Haudatkaa minut isieni viereen, siihen luolaan, joka on heettiläisen Efronin maapalstalla. ³⁰ Se luola on lähellä Mamrea Kanaaninmaassa, Makpelan maapalstalla, jonka Abraham osti heettiläiseltä Efronilta sukuhaudaksi. ³¹ Sinne haudattiin Abraham ja hänen vaimonsa Saara, sinne haudattiin lisä ja hänen vaimonsa Rebekka, ja sinne minä hautasin Leean, ³² sille maapalstalle, joka luolineen on ostettu heettiläisiltä." ³³ Kun Jaakob oli antanut käskynsä pojilleen, hän nosti jalkansa vuoteeseen. Sitten hän kuoli ja hänet otettiin heimonsa luo.

Jaakobin hautaaminen

50 Joosef vaipui isänsä kasvoja vasten, itki kumartuneena hänen ylitseen ja suuteli häntä. ² Sitten Joosef käski lääkäreitä, palvelijoitaan, balsamoimaan hänen isänsä, ja nämä balsamoivat Israelin. ³ Siihen kului 40 päivää, sillä niin monta päivää kuluu balsamoimiseen. Egyptiläiset surivat Israelia 70 päivää.

⁴ Kun suruaika oli päättynyt, Joosef sanoi faraon hoviväelle: "Jos tahdotte olla minulle suosiollisia, puhukaa faraolle näin: ⁵ Isäni vannotti minua sanoen: 'Minä kuolen pian. Hautaa minut omaan hautaani, jonka olen kaivattanut itselleni Kanaaninmaassa.' Haluaisin nyt mennä hautaamaan isäni. Palaan sitten takaisin." ⁶ Farao vastasi: "Mene hautaamaan isäsi, niin kuin hän on vannottanut sinua." ⁷ Niin Joosef lähti hautaamaan isäänsä. Hänen kanssaan lähtivät kaikki faraon palvelijat, hänen hovinsa vanhimmat ja kaikki Egyptin maan vanhimmat ⁸ sekä Joosefin koko suku, hänen veljensä ja hänen isänsä perhe. Ainoastaan vaimonsa, lapsensa, lampaansa ja vuohensa sekä nautakarjansa he jättivät Goosenin maakuntaan. ⁹ Hänen mukanaan lähti myös vaunuja ja ratsumiehiä, niin että heitä oli hyvin suuri joukko.

¹⁰ He saapuivat Aatadin puimatantereelle, joka on Jordanin tuolla puolen. Siellä he pitivät hyvin

suuret ja hartaat valittajaiset. Joosef vietti isänsä surujuhlaa seitsemän päivää. ¹¹ Kun sen maan asukkaat, kanaanilaiset, näkivät valittajaiset Aatadin puimatantereella, he sanoivat: "Egytiläisillä on raskas suru." Siitä paikka sai nimekseen Aabel-Misraim. Se on Jordanin tuolla puolen. ¹² Jaakobin pojat tekivät isälleen niin kuin hän oli heitä käsenyt. ¹³ Hänen poikansa veivät hänet Kanaaninmaahan ja hautasivat hänet Makpelan palstalla olevaan luolaan, jonka Abraham oli ostanut heettiläiseltä Efronilta perintöhaudaksi. Se on lähellä Mamrea. ¹⁴ Sen jälkeen kun Joosef oli haudannut isänsä, hän palasi Egyptiin, samoin hänen veljensä ja kaikki muut, jotka olivat menneet Joosefin kanssa hautaamaan hänen isäänsä.

Joosef lohduttaa pelokkaita veljiään

¹⁵ Kun Joosefin veljet näkivät, että heidän isänsä oli kuollut, he ajattelivat: "Entä jos Joosef kantaakin meille kaunaa ja kostaa meille nyt kaiken sen pahan, minkä me hänelle teimme!" ¹⁶ Niinpä he käskivät sanoa Joosefille: "Ennen kuolemaansa isäsi käski meitä ¹⁷ sanomaan sinulle: 'Annathan anteeksi veljiesi rikoksen ja synnin, sillä pahoin he ovat tehneet sinua kohtaan.' Anna nyt siis isäsi Jumalan palvelijoille

anteeksi heidän rikoksensa." Joosef itki, kun hänelle puhuttiin tällä tavoin.

¹⁸ Sitten tulivat myös Joosefin veljet itse. He heittäytyivät maahan hänen eteensä ja sanoivat: "Tässä me olemme. Olemme sinun orjiasi!" ¹⁹ Joosef vastasi heille: "Älkää pelätkö! Olenko minä Jumalan asemassa? ²⁰ Te tosin aioitte minulle paha, mutta Jumala käänsi sen hyväksi tehdäkseen sen, mikä nyt on tapahtunut, ja pitääkseen hengissä paljon kansaa. ²¹ Älkää siis pelätkö! Minä elätän teidät, teidän vaimonne ja lapsenne." Ja hän lohdutti heitä ja puhui heille ystävällisesti.

Joosefin kuolema

²² Joosef ja hänen isänsä suku jäivät asumaan Egyptiin, ja Joosef eli 110 vuoden ikäiseksi. ²³ Hän sai nähdä Efraimin lapsia kolmanteen polveen. Joosef sai pitää polvillaan myös Maakirille, Manassen pojalle, syntyneitä lapsia. ²⁴ Joosef sanoi veljilleen: "Minä kuolen, mutta Jumala pitää kyllä teistä huolen ja vie teidät pois tästä maasta siihen maahan, jonka hän valalla vanhoen on luvannut Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille." ²⁵ Joosef vannotti Israelin poikia sanoen: "Jumala pitää teistä varmasti huolen. Vieköä silloin minun luuni täältä." ²⁶ Sitten Joosef kuoli 110 vuoden ikäisenä, ja hänet balsamoitiin ja pantiin arkkuun Egyptissä.

TOINEN MOOSEKSEN KIRJA (EXODUS)

ISRAELIN VAPAUTUS EGYPTISTÄ, 1 – 18

Israelin orjuus Egyptissä

1 Israelin pojat, jotka olivat tulleet perheineen isänsä kanssa Egyptiin, olivat nimeltään ²Ruuben, Simeon, Leevi ja Juuda, ³Isaskar, Sebulon ja Benjamin, ⁴Daan ja Naftali, Gaad ja Asser. ⁵Jaakobin kupeesta lähteneitä oli kaikkiaan 70 henkeä. Joosef oli jo Egyptissä. ⁶Sitten Joosef kuoli, samoin kaikki hänen veljensä ja koko se sukupolvi. ⁷Mutta israelilaiset olivat hyvin hedelmällisiä ja lisääntyivät valtavasti. Heitä oli niin paljon, että maa tuli heitä täyteen.

⁸Sen jälkeen Egyptiä hallitsemaan nousi uusi kuningas, joka ei tiennyt mitään Joosefista. ⁹Hän sanoi kansalleen: "Katsokaa! Israelilaiset ovat suurempi ja voimakkaampi kansa kuin me. ¹⁰Menetelkäämme viisaasti heitä kohtaan, etteivät he lisääntyisi. Muuten voi käydä niin, että he liittyvät sodan syttyessä vihollisiimme, taistelevat meitä vastaan ja lähtevät maasta pois."

¹¹Niin israelilaisille asetettiin työnjohtajia rasittamaan heitä

raskaalla työllä. He rakensivat faraolle Piitomin ja Ramseksen varastokaupungit. ¹²Mutta mitä enemmän kansaa rasitettiin, sitä enemmän se lisääntyi. Se levisi yhä laajemmalle, niin että israelilaisia ruvettiin pelkäämään. ¹³Egyptiläiset pitivät israelilaisia orjuudessa väkivalloin ¹⁴ja katkeroittivat heidän elämänsä kovalla laasti- ja tiilityöllä sekä kaikenlaisilla ulkotöillä, kaikenlaisella työllä, jota he teettivät heillä väkivalloin.

¹⁵Sitten Egyptin kuningas puhui heprealaisille kättilöille, joista toisen nimi oli Sifra ja toisen Puua. ¹⁶Hän sanoi: "Kun autatte heprealaisnaisia synnytyksessä, tarkastakaa lapsen sukupuoli. Jos lapsi on poika, surmatkaa se, mutta jos se on tyttö, se saa jäädä eloon." ¹⁷Mutta kättilöt pelkäsivät Jumalaa eivätkä tehneet niin kuin Egyptin kuningas oli heille sanonut, vaan antoivat poikalasten elää. ¹⁸Silloin Egyptin kuningas kutsui kättilöt luokseen ja sanoi: "Miksi te teette näin ja annatte poikalasten elää?" ¹⁹Kättilöt vastasivat faraolle: "Heprealaiset naiset eivät ole egyptiläisten kaltaisia. He ovat voimakkaita, ja ennen kuin

kätilö tulee heidän luokseen, he ovat jo synnyttäneet." ²⁰ Jumala antoi kätilöiden menestyä, ja kansa lisääntyi, ja siitä tuli hyvin lukuisa. ²¹ Koska kätilöt pelkäsivät Jumalaa, hän antoi heille runsaasti perheväkeä. ²² Mutta farao antoi koko kansalleen tällaisen käskyn: "Heittäkää kaikki heprealaisille syntyneet poikalapset Niiliin, mutta kaikkien tyttölasten antakaa elää."

Mooseksen syntymä ja lapsuus

2 Eräs Leevin sukua oleva mies otti vaimokseen leeviläisen neidon.

² Vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Kun hän näki, että poika oli suloinen, hän piti sitä kätkössä kolme kuukautta.

³ Mutta kun hän ei enää voinut pitää lasta kätkössä, hän otti kaisla-arkun, siveli sen maapihkalla ja piellä, asetti lapsen arkkuun ja laski arkun Niilin rantakaislikkoon. ⁴ Lapsen sisar seisoj kauempana saadakseen tietää, mitä pojalle tapahtuisi.

⁵ Faraon tytär tuli silloin alas virralle peseytymään, ja hänen hovinaisensa kävelivät virran rannalla. Hän näki arkun kaislikossa ja lähetti palvelustyttönsä hakemaan sen. ⁶ Avatessaan arkun hän näki lapsen, pienen pojan, joka itki. Hänen tuli sitä sääli, ja hän sanoi: "Tämä on heprealaisten lapsia."

⁷ Silloin lapsen sisar sanoi faraon tyttarelle: "Menenkö kutsumaan sinulle imettäjän, heprealaisnaisen, joka voi imettää lapsen sinulle?" ⁸ Faraon tytär vastasi: "Meni!" Tyttö meni ja kutsui

lapsen äidin. ⁹ Faraon tytär sanoi äidille: "Ota tämä lapsi mukaasi ja imetä se minulle, niin minä maksan sinulle siitä palkan." Nainen otti lapsen imetettäväksi. ¹⁰ Kun lapsi oli kasvanut, äiti toi hänet faraon tyttarelle, ja tämä otti hänet pojakseen. Hän antoi pojalle nimen Mooses sanoen: "Minä olen vetänyt hänet ylös vedestä."

Mooses pakenee Midianiin

¹¹ Kun Mooses oli kasvanut suureksi, hän meni eräänä päivänä veljiensä luo ja näki, millaisia taakkoja he kantoivat. Hän näki myös, miten eräs egyptiläinen mies löi heprealaista miestä, hänen heimoveljeään. ¹² Silloin Mooses katsahti ympärilleen, ja nähtyään, ettei ketään ollut lähettyvillä, löi egyptiläisen hengiltä ja kätki ruumiin hiekkaan. ¹³ Seuraavana päivänä hän meni ulos ja näki kaksi heprealaista miestä tappelemassa keskenään. Hän sanoi syylliselle: "Miksi lyöt toveriasi?"

¹⁴ Mies vastasi: "Kuka sinut on asettanut meidän ruhtinaaksemme ja tuomariksemme? Aiotko tappaa minut niin kuin tapoit sen egyptiläisen?" Silloin Mooses pelästyi ja ajatteli: "Se on sittenkin tullut ilmi."

¹⁵ Kun farao sai kuulla asiasta, hän aikoi surmauttaa Mooseksen, mutta Mooses lähti faraota pakoon. Hän tuli Midianin maahan ja istahti erään kaivon luo. ¹⁶ Midianin papilla oli seitsemän tytärtä. He tulivat ammentamaan vettä ja täyttivät kaukalot juottaakseen isänsä

lampaita ja vuohia. ¹⁷ Silloin sinne tuli paimenia, jotka ajoivat heidät pois, mutta Mooses nousi ja auttoi heitä ja juotti heidän lampaansa ja vuohensa.

¹⁸ Kun tytöt palasivat isänsä Reuelin luo, tämä kysyi: "Miten te tänään ehditte näin pian takaisin?" ¹⁹ He vastasivat: "Egytiläinen mies auttoi meidät paimenten käsistä, ammensipa vielä vettäkin meille ja juotti lampaat ja vuohet." ²⁰ Pappi sanoi tyttäriilleen: "Missä hän on? Mitä varten te jätitte sen miehen? Kutsukaa hänet aterioimaan kanssamme."

²¹ Mooses katsoi parhaaksi jäädä asumaan tämän miehen luo, ja mies antoi Moosekselle vaimoksi tyttärensä Sipporan. ²² Sippora synnytti pojan, ja Mooses antoi pojalle nimen Geersom, sillä hän sanoi: "Minä olen nyt muukalainen vieraalla maalla."

Jumala kutsuu Mooseksen

²³ Kun oli kulunut pitkä aika, Egyptin kuningas kuoli. Israelilaiset huokailivat ja valittivat orjuutensa vuoksi. Heidän avunhuutonsa orjuuden tähden nousi Jumalan luo. ²⁴ Jumala kuuli heidän vaikeromisensa ja muisti Abrahamin, lisakin ja Jaakobin kanssa tekemänsä liiton. ²⁵ Hän näki israelilaiset ja tunsu heidän hätänsä.

3 Mooses paimensi appensa Jetron, Midianin papin, lampaita ja vuohia. Kerran hän vei lauman autiomaan toiselle puolelle ja saapui Jumalan vuoren Hoorebin luo.

² Siellä hänelle ilmestyi Herran enkeli orjantappurapensaasta nousevassa tulenliekissä. Mooses näki, että pensas oli ilmiliekeissä mutta ei kuitenkaan kulunut. ³ Hän ajatteli: "Minäpä poikkeen katsomaan tätä suurenmoista näkyä. Miksi pensas ei pala poroksi?"

⁴ Kun Herra näki, että Mooses poikkesi katsomaan, hän huusi Moosekselle pensaasta: "Mooses, Mooses!" Mooses vastasi: "Tässä olen." ⁵ Jumala sanoi: "Älä tule lähemmäksi! Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhää maata." ⁶ Hän sanoi vielä: "Minä olen sinun isäsi Jumala, Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala." Silloin Mooses peitti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa.

⁷ Herra sanoi: "Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut, kun he huutavat sortajiensa tähden. Minä tiedän heidän tuskansa.

⁸ Sen tähden minä olen tullut alas vapauttamaan heidät egyptiläisten käsistä ja johdattamaan heidät siitä maasta hyvään ja avaraan maahan, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten asuinseuduille.

⁹ Israelilaisten huuto on tullut korviini, ja minä olen myös nähnyt, kuinka kovasti egyptiläiset sortavat heitä.

¹⁰ Ja nyt, lähde matkaan! Minä lähetän sinut faraon luo, ja sinun on vietävä minun kansani, israelilaiset,

pois Egyptistä." ¹¹ Mutta Mooses vastasi Jumalalle: "Mikä minä olen menemään faraon luo ja viemään israelilaiset pois Egyptistä?" ¹² Herra vastasi: "Minä olen sinun kanssasi! Tämä olkoon sinulle merkinä siitä, että minä olen sinut lähettänyt: kun olet vienyt kansan pois Egyptistä, te palvelette Jumalaa tällä vuorella."

Jumala ilmoittaa nimensä Minä Olen

¹³ Mooses sanoi Jumalalle: "Jos minä menen israelilaisten luo ja sanon heille: 'Teidän isienne Jumala on lähettänyt minut luoksenne', ja jos he kysyvät minulta: 'Mikä hänen nimensä on?', mitä minä vastaan heille?" ¹⁴ Jumala vastasi Moosekselle: "Minä olen se, joka minä olen." Hän sanoi vielä: "Sano israelilaisille: 'Minä Olen lähetti minut teidän luoksenne.'"

¹⁵ Jumala sanoi vielä Moosekselle: "Sano israelilaisille: 'Herra, teidän isienne Jumala, Abrahamin Jumala, lisakin Jumala ja Jaakobin Jumala, lähetti minut teidän luoksenne.' Tämä on minun nimeni ikuisesti, ja tällä nimellä minut muistettakoon polvesta polveen." ¹⁶ Mene, kokoa Israelin vanhimmat ja sano heille: 'Herra, teidän isienne Jumala, Abrahamin, lisakin ja Jaakobin Jumala, on ilmestynyt minulle ja sanonut: Minä pidän teistä huolen ja olen pannut merkille, mitä teille tehdään Egyptissä.' ¹⁷ Minä olen päättänyt johdattaa teidät pois Egyptin kurjuudesta

kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan – maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa.' ¹⁸ He kuulevat sinua.

Mene sitten Israelin vanhinten kanssa Egyptin kuninkaan luo, ja sanokaa hänelle: 'Herra, heprealaisten Jumala, on kohdannut meidät. Anna siis meidän nyt mennä kolmen päivän matka autiomaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme.' ¹⁹ Mutta minä tiedän, ettei Egyptin kuningas anna teidän lähteä muuten kuin väkevän käden pakottamana. ²⁰ Siksi minä ojennan käteni ja lyön Egyptiä kaikenlaisilla ihmeilläni, joita minä teen sen keskellä, ja sen jälkeen hän päästää teidät. ²¹ Minä annan tämän kansan päästä egyptiläisten suosioon, ja kun te lähdette, ette lähde tyhjin käsin. ²² Jokainen nainen pyytäköön silloin naapurin naiselta ja talossaan asuvalta naiselta hopea- ja kultaesineitä sekä vaatteita. Niihin te puette poikanne ja tyttärenne, ja näin te saatte saalista egyptiläisiltä."

Mooseksen sauva

4 Mooses vastasi: "Entä jos he eivät usko eivätkä kuuntele minua, vaan sanovat: 'Ei Herra ole ilmestynyt sinulle?'" ² Herra kysyi häneltä: "Mikä sinulla on kädessäsi?" Hän vastasi: "Sauva." ³ Herra sanoi: "Heitä se maahan." Mooses heitti sauvan maahan, ja se muuttui käärmeeksi.

Mooses pakeni sitä, ⁴ mutta Herra sanoi hänelle: "Ojenna kätesi ja tartu käärmettä hännästä." Mooses ojensi kätensä ja tarttui käärmeeseen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädessään. ⁵ "Tästä he uskovat, että Herra, heidän isiensä Jumala, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala, on ilmestynyt sinulle." ⁶ Herra sanoi vielä hänelle: "Työnnä kätesi poveesi." Mooses työnsi käden poveensa, ja kun hän veti sen ulos, käsi oli muuttunut spitaalista valkoiseksi kuin lumi. ⁷ Herra sanoi: "Pane kätesi takaisin poveesi." Mooses pani käden takaisin poveensa, ja kun hän veti sen sieltä ulos, se oli palautunut samanlaiseksi kuin hänen muokin ihonsa. ⁸ "Jos he eivät usko sinua eivätkä välitä ensimmäisestä merkistä, he uskovat jälkimmäisen merkin." ⁹ Jos käy niin, etteivät he usko kumpaakaan näistä kahdesta merkistä eivätkä kuule sinua, ota vettä Niilistä ja kaada se kuivalle maalle. Silloin vesi, jonka otat virrasta, muuttuu kuivalla maalla vereksi."

¹⁰ Mooses sanoi Herralle: "Oi Herra, minä en ole puhetaitoinen mies. En ole ollut ennen enkä ole senkään jälkeen, kun olet puhunut palvelijallesi, sillä minulla on hidas puhe ja kankea kieli." ¹¹ Herra vastasi hänelle: "Kuka on antanut ihmiselle suun, tai kuka tekee mykän tai kuuron, näkevän tai sokean? Enkö minä, Herra?" ¹² Mene nyt, minä olen sinun suusi apuna ja opetan

sinulle, mitä sinun on sanottava."

¹³ Mutta Mooses sanoi: "Oi Herra, lähetä joku muu!" ¹⁴ Silloin Herra vihastui Moosekseen ja sanoi: "Eikö leeviläinen Aaron ole veljesi? Minä tiedän, että hän osaa puhua. Hän on jo lähdössä sinua vastaan, ja kun hän näkee sinut, hän iloitsee sydämessään." ¹⁵ Puhu sinä Aaronille ja pane sanat hänen suuhunsa. Minä olen sinun suusi apuna ja hänen suunsa apuna, ja minä opetan teille, mitä teidän on tehtävä." ¹⁶ Hän puhuu sinun puolestasi kansalle ja on sinun suunasi, ja sinä olet hänelle Jumalan asemassa. ¹⁷ Ota käteesi tämä sauva, jolla tulet tekemään tunnusteot."

Mooses palaa Egyptiin

¹⁸ Mooses palasi appensa Jetron luo ja sanoi hänelle: "Anna minun mennä takaisin veljieni luo Egyptiin katsomaan, ovatko he vielä elossa." Jetro sanoi Moosekselle: "Mene rauhassa." ¹⁹ Herra sanoi Moosekselle Midianissa: "Mene takaisin Egyptiin, sillä kaikki, jotka tavoittelivat henkeäsi, ovat kuolleet." ²⁰ Silloin Mooses otti vaimonsa ja poikansa, pani heidät aasin selkään ja lähti takaisin Egyptin maahan. Ja Mooses otti käteensä Jumalan sauvan.

²¹ Herra sanoi vielä Moosekselle: "Kun menet takaisin Egyptiin, niin katso, että teet faraon edessä kaikki ne tunnusteot, joihin minä olen antanut sinulle vallan. Mutta minä kovetan hänen sydämensä,

eikä hän päästä kansaa. ²² Sano silloin faraolle: 'Näin sanoo Herra: Israel on minun esikoispoikani. ²³ Minä käskän sinua: Päästä poikani, niin että hän voi palvella minua. Jos kieltäydyt päästämästä häntä, niin tiedä, että minä surmaan sinun esikoispoikasi.'

²⁴ Matkan varrella yöpymispaikassa tapahtui, että Herra kohtasi Mooseksen ja tahtoi surmata hänet. ²⁵ Silloin Sippora otti terävän kiven, leikkasi pois poikansa esinahan, kosketti hänen jalkojaan ja sanoi: "Sinä olet minun verisulhaseni." ²⁶ Niin Herra jätti Mooseksen rauhaan, ja Sippora sanoi: "Verisulhanen ympärileikkauksen kautta."

²⁷ Herra sanoi Aaronille: "Mene Moosesta vastaan autiomaahan." Aaron lähti ja kohtasi Mooseksen Jumalan vuorella ja suuteli häntä. ²⁸ Mooses kertoi Aaronille kaiken, mitä Herra oli puhunut lähettäessään hänet. Hän kertoi myös kaikista tunnusteoista, jotka Herra oli käskennyt hänen tehdä.

²⁹ Sitten Mooses ja Aaron menivät kutsumaan koolle kaikki israelilaisten vanhimmat. ³⁰ Aaron kertoi kaiken, mitä Herra oli Moosekselle sanonut, ja Mooses teki tunnusteot kansan nähden. ³¹ Silloin kansa uskoi. Ja kun he kuulivat, että Herra huolehti israelilaisista ja näki heidän kurjuutensa, he kumartuivat palvomaan Herraa.

Mooses ja Aaron faraon luona

5 Sen jälkeen Mooses ja Aaron menivät faraon luo ja sanoivat: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Päästä minun kansani viettämään juhlaa minun kunniakseni autiomaassa.'" ² Mutta farao vastasi: "Kuka on Herra, että minun pitäisi totella häntä ja päästää Israel? Minä en tunne Herraa enkä myöskään päästä Israelia." ³ Mooses ja Aaron sanoivat: "Heprealaiden Jumala on kohdannut meidät. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka autiomaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, ettei hän löisi meitä rutolla tai miekalla." ⁴ Mutta Egyptin kuningas vastasi heille: "Miksi te, Mooses ja Aaron, tahdotte päästää kansan vapaaksi työstään? Menkää kantamaan taakkojanne." ⁵ Farao sanoi vielä: "Maassa on nykyään paljon väkeä, ja te haluatte heidän lopettavan työnteon!"

Farao koventaa pakkotyötä

⁶ Sinä päivänä farao antoi käskyn kansan orjapiiskureille ja johtomiehille: ⁷ "Te ette saa enää antaa kansalle olkia tiilien tekemistä varten niin kuin ennen. Menköt itse keräämään itselleen oljet. ⁸ Teidän on kuitenkin vaadittava heitä tekemään sama tiilimäärä, jonka he ovat ennenkin tehneet, ettekä saa vähentää sitä. He ovat laiskoja, sen tähden he

huutavat: 'Menkäämme uhraamaan Jumalallemme!' ⁹ Tehtäköön miesten työ raskaammaksi, niin että heillä olisi siinä tekemistä eivätkä he välittäisi valhepuheista."

¹⁰ Kansan orjapiiskurit ja johtomiehet menivät sanomaan kansalle: "Näin sanoo farao: 'Minä en anna teille enää olkisilppua. ¹¹ Teidän on itse mentävä ja hankittava itsellenne olkisilppua mistä vain löydätte. Mutta työnne tuotosta ei vähennetä mitään.'"

¹² Silloin kansa hajaantui ympäri Egyptin maata keräämään viljan sänkeä olkien sijaan. ¹³ Orjapiiskurit kiirehtivät heitä ja sanoivat: "Tehkää työnne valmiiksi, kunkin päivän urakka päivälleen, niin kuin silloin, kun saitte olkisilppua."

¹⁴ Israelilaisten johtomiehiä, joita farao orjapiiskurit olivat asettaneet, piestiin, ja heille sanottiin: "Miksi ette ole eilen ettekä tänään saaneet valmiiksi yhtä suurta tiilimäärää kuin aikaisemmin?"

¹⁵ Israelilaisten johtomiehet menivät valittamaan faraolle ja sanoivat: "Minkä tähden teet näin palvelijoillesi?"

¹⁶ Olkisilppua ei meille anneta, mutta kuitenkin palvelijoillesi sanotaan: 'Tehkää työnne.' Palvelijoitasi piestään, vaikka syy on oman kansasi." ¹⁷ Mutta farao vastasi: "Laiskoja te olette, laiskoja! Siksi te sanotte: 'Menkäämme uhraamaan Herralle.' ¹⁸ Menkää työhönne siitä! Olkisilppua teille ei anneta, mutta määrätty tiilimäärä

teidän on tuotettava." ¹⁹ Israelilaisten johtomiehet huomasivat joutuneensa vaikeuksiin, kun heille sanottiin: "Ette saa mitään vähennystä päivittäiseen tiilimäärääne."

²⁰ Kun he lähtivät faraon luota, he kohtasivat Mooseksen ja Aaronin, jotka seisoivat odottamassa heitä, ²¹ ja sanoivat näille: "Nähköön Herra teidän tekonne ja tuomitkoon, sillä te olette saattaneet meidät faraon ja hänen palvelijoittensa vihoihin ja antaneet heidän käteensä miekan, jolla surmata meidät."

²² Mooses kääntyi Herran puoleen ja sanoi: "Herra, miksi olet tehnyt pahaa tälle kansalle? Miksi olet lähettänyt minut? ²³ Siitä lähtien, kun minä menin faraon luo puhumaan sinun nimessäsi, hän on tehnyt pahaa tälle kansalle, etkä sinä suinkaan ole vapauttanut kansaasi."

Jumala ilmoittaa nimensä Herra

6 Mutta Herra vastasi Moosekselle: "Nyt saat nähdä, mitä minä teen faraolle. Väkevän käden pakottamana hän päästää israelilaiset, ja väkevän käden pakottamana hän karkottaa heidät maastaan." ² Jumala puhui Moosekselle: "Minä olen Herra. ³ Minä olen ilmestynyt Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille Kaikkivaltiaana Jumalana, mutta nimelläni Herra en ole tehnyt itseäni heille tunnetuksi. ⁴ Olen tehnyt heidän kanssaan liiton antaakseni heille Kanaaninmaan, sen maan, jossa he

asuivat muukalaisina.⁵ Minä olen myös kuullut israelilaisten vaikeroinnin, kun egyptiläiset orjuuttavat heitä, ja minä muistan liittoni.⁶ Sano siis israelilaisille: 'Minä olen Herra. Minä vien teidät pois Egyptin sorron alta, vapautan teidät orjuudesta ja lunastan teidät ojennetun käsivarteni ja suurten tuomioiden voimalla.⁷ Minä otan teidät omaksi kansakseni ja olen teidän Jumalanne, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vien teidät pois Egyptin sorron alta.⁸ Minä vien teidät siihen maahan, jonka olen kättä kohottaen vannonut antavani Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille. Minä annan sen perinnöksi teille. Minä olen Herra.'" ⁹ Mooses puhui näin israelilaisille, mutta he eivät kuunnelleet häntä tuskastumisensa ja raskaan orjuutensa tähden.

¹⁰ Sitten Herra puhui Moosekselle: ¹¹ "Mene ja sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, että hän päästää israelilaiset maastaan." ¹² Mooses vastasi Herralle: "Eivät edes israelilaiset kuunnelleet minua, kuinka sitten farao kuuntelisi? Minähän olen huuliltani ympärileikkaamaton." ¹³ Mutta Herra puhui Moosekselle ja Aaronille ja käski heidän mennä israelilaisten ja faraon, Egyptin kuninkaan, luo ja viedä israelilaiset pois Egyptin maasta.

Mooseksen ja Aaronin sukuluettelot

¹⁴ Nämä ovat israelilaisten perhekuntien päämiehet: Israelin esikoisen Ruubenin pojat olivat Hanok ja Pallu, Hesron ja Karmi. Nämä ovat Ruubenin suvut. ¹⁵ Simeonin pojat olivat Jemuel, Jaamin, Oohad, Jaakin, Soohar ja Saul, kanaanilaisen naisen poika. Nämä ovat Simeonin suvut.

¹⁶ Nämä ovat Leevin poikien nimet heidän sukuluettelointensa mukaan: Geerson, Kehat ja Merari. Leevin elinaika oli 137 vuotta. ¹⁷ Geersonin jälkeläisiä olivat Libni ja Simeï ja heistä polveutuvat suvut. ¹⁸ Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel. Kehatin elinaika oli 133 vuotta. ¹⁹ Merarin pojat olivat Mahli ja Muusi. Nämä ovat Leevin suvut sukuluettelointensa mukaan.

²⁰ Amram otti vaimokseen isänsä sisaren Jookebedin, ja tämä synnytti hänelle Aaronin ja Mooseksen. Amramin elinaika oli 137 vuotta. ²¹ Jisharin pojat olivat Koorah, Nefeg ja Sikri. ²² Ussielin pojat olivat Miisael, Elsafan ja Sitri.

²³ Aaron otti vaimokseen Eliseban, Amminadabin tyttären, Nahsonin sisaren, ja tämä synnytti hänelle Naadabin, Abihun, Eleasarin ja Iitamarin. ²⁴ Koorahin pojat olivat Assir, Elkana ja Abiasaf. Nämä ovat koorahilaisten suvut. ²⁵ Eleasar, Aaronin poika, otti itselleen vaimon Puutielin tyttäristä, ja tämä synnytti hänelle

Piinehaan. Nämä ovat leeviläisten perhekuntien päämiehet suvuittain.

²⁶ Aaron ja Mooses olivat ne, joille Herra sanoi: "Viekää israelilaiset osastoittain pois Egyptin maasta."

²⁷ Nämä miehet, Mooses ja Aaron, puhuivat faraolle, Egyptin kuninkaalle, että he aikoivat viedä israelilaiset pois Egyptistä.

Aaronin sauva

²⁸ Kun Herra puhui Moosekselle Egyptin maassa, ²⁹ hän sanoi: "Minä olen Herra. Puhu faraolle, Egyptin kuninkaalle, kaikki, mitä minä puhun sinulle." ³⁰ Mooses vastasi Herralle: "Mutta kun minä olen huuliltani ympärileikkaamaton, kuinka sitten farao kuuntelisi minua?"

7 Herra sanoi Moosekselle: "Katso, minä olen asettanut sinut jumalaksi faraolle, ja veljesi Aaron on sinun profeettasi. ² Puhu sinä kaikki, mitä minä käsken sinun puhua, ja veljesi Aaron puhukoon faraolle, että hänen on päästettävä israelilaiset maastaan. ³ Mutta minä kovetan faraon sydämen. Vaikka minä teen paljon ihmeitäni ja tunnustekojani Egyptin maassa, ⁴ farao ei kuule teitä. Mutta minä ojennan käteni Egyptiä vastaan ja vien suurten tuomioiden voimalla sotajoukkoni ja kansani, israelilaiset, pois Egyptin maasta. ⁵ Egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä ojennan käteni Egyptiä

vastaan ja vien israelilaiset pois heidän keskeltään."

⁶ Mooses ja Aaron tekivät aivan niin kuin Herra oli heitä käskenyt. ⁷ Mooses oli 80 ja Aaron 83 vuoden ikäinen, kun he puhuivat faraolle.

⁸ Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: ⁹ "Kun farao sanoo teille: 'Tehkää tunnustekonne', sano silloin Aaronille: 'Ota sauvasi ja heitä se faraon eteen, niin se muuttuu käärmeeksi.'"

¹⁰ Mooses ja Aaron menivät faraon luo ja tekivät niin kuin Herra oli käskenyt. Aaron heitti sauvasa faraon ja hänen palvelijoittensa eteen, ja se muuttui käärmeeksi. ¹¹ Silloin farao kutsui maansa viisaat ja noidat, ja nämä Egyptin tietäjät tekivät taioillaan samoin: ¹² he heittivät kukin sauvasa maahan, ja ne muuttuivat käärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvasa. ¹³ Faraon sydän pysyi kuitenkin kovana, niin kuin Herra oli sanonut, eikä hän kuunnellut Moosesta ja Aaronia.

Ensimmäinen vitsaus: veri

¹⁴ Herra sanoi Moosekselle: "Faraon sydän on paatunut, ja hän kieltäytyy päästämästä kansaa. ¹⁵ Mene faraon luo huomenaamuna, kun hän menee veden ääreen. Asetu Niilin rannalle kohdataksesi hänet ja ota käteesi sauva, joka muuttui käärmeeksi. ¹⁶ Sano hänelle: 'Herra, heprealaisten Jumala, on lähettänyt minut sinun luoksesi ja käskenyt sanoa: Päästä minun

kansani, että se voisi palvella minua autiomaassa. Tähän asti sinä et ole totellut. ¹⁷Sen tähden Herra sanoo näin: Tästä tulet tietämään, että minä olen Herra. Katso, minä lyön kädessäni olevalla sauvalla Niilin vettä, ja se muuttuu vereksi. ¹⁸Virran kalat kuolevat, ja virta alkaa haista, niin että egyptiläisiä inhottaa juoda sen vettä."

¹⁹Herra puhui vielä Moosekselle: "Sano Aaronille: 'Ota sauvasi ja ojenna kätesi Egyptin vetten yli, sen jokien, virtojen ja lammikoiden sekä kaikkien vesialtaiden yli, niin ne muuttuvat vereksi. Verta on oleva kaikkialla Egyptin maassa, sekä puu- että kiviastioissa.'" ²⁰Mooses ja Aaron tekivät niin kuin Herra oli käskenyt. Mooses nosti sauvan ja löi Niilin vettä faraon ja hänen palvelijoihensa nähden, ja kaikki virran vesi muuttui vereksi. ²¹Virran kalat kuolivat, ja virta haisi, niin etteivät egyptiläiset voineet juoda sen vettä. Verta tuli kaikkialle Egyptin maahan.

²²Mutta Egyptin tietäjät tekivät taioillaan samoin, ja faraon sydän pysyi kovana, niin kuin Herra oli puhunut, eikä hän kuunnellut Moosesta ja Aaronia. ²³Farao kääntyi ja palasi kotiinsa eikä välittänyt tästäkään tunnusteosta. ²⁴Mutta kaikki egyptiläiset kaivoivat Niilin rantamilta vettä juodakseen, sillä he eivät voineet juoda virran vettä.

Toinen vitsaus: sammakot

²⁵Seitsemän päivän kuluttua siitä, kun Herra oli lyönyt Niiliä, ²⁶Herra sanoi Moosekselle: "Mene faraon luo ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua. ²⁷Jos kieltäydyt päästämästä, niin tiedä, että minä lyön sammakkovitsauksella koko aluettasi. ²⁸Niili kuhisee sammakoita, ja ne nousevat maalle ja tulevat taloosi, makuuhuoneeseesi ja vuoteeseesi sekä palvelijoihisi taloihin ja kansasi sekaan, leivinuuneihisi ja taikinakaukaloihisi. ²⁹Niitä hyppii sekä sinun että kansasi ja kaikkien palvelijoihisi päälle.'"

8 Herra sanoi Moosekselle: "Sano Aaronille: 'Ojenna kätesi ja sauvasi jokien, virtojen ja lammikoiden yli ja nostata sammakoita Egyptin maahan.'" ²Niin Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten yli, ja sammakot nousivat maalle ja peittivät Egyptin maan. ³Tietäjät tekivät taioillaan samoin ja nostattivat sammakoita Egyptin maahan.

⁴Silloin farao kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: "Rukoilkaa Herraa ottamaan pois sammakot vaivaamasta minua ja kansaani, niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle." ⁵Mooses sanoi faraolle: "Suo minulle se kunnia, että ilmoitat, milloin minun on rukoiltava sinun, palvelijoihisi ja kansasi puolesta, että sammakot häviävät kodistasi ja

palatseistasi ja niitä jää ainoastaan Niiliin." ⁶ Farao vastasi: "Huomenna." Mooses sanoi: "Tapahtukoon niin kuin sanoit, jotta tietäisit, ettei kukaan ole Herran, meidän Jumalamme, vertainen. ⁷ Sammakot katoavat kodistasi, palatseistasi sekä palvelijoittesi ja kansasi kodeista, ja niitä jää ainoastaan Niiliin."

⁸ Mooses ja Aaron lähtivät faraon luota, ja Mooses huusi Herran puoleen sammakkovitsauksen vuoksi, jonka Herra oli antanut kohdata faraota. ⁹ Herra teki Mooseksen sanan mukaan, ja sammakot kuolivat taloista, pihoilta ja kedoilta. ¹⁰ Egyptiläiset kokosivat niitä läjittäin, ja maa alkoi haista. ¹¹ Mutta kun farao näki, että vitsaus oli hellittänyt, hän paadutti sydämensä, niin kuin Herra oli sanonut, eikä kuunnellut Moosesta ja Aaronia.

Kolmas vitsaus: syöpäläiset

¹² Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Sano Aaronille: 'Ojenna sauvasi ja lyö maan tomua, niin siitä tulee syöpäläisiä koko Egyptin maahan.'" ¹³ He tekivät niin. Aaron ojensi kätensä ja sauvansa ja löi maan tomua, ja syöpäläisiä tuli ihmisiin ja eläimiin. Kaikesta maan tomusta tuli syöpäläisiä koko Egyptin maassa. ¹⁴ Myös tietäjät yrittivät taioillaan saada syntymään syöpäläisiä, mutta eivät kyenneet. Syöpäläisiä oli ihmisissä ja eläimissä. ¹⁵ Silloin tietäjät sanoivat faraolle: "Tämä on Jumalan sormi!" Mutta

faraon sydän pysyi kovana, niin kuin Herra oli sanonut, eikä hän kuunnellut heitä.

Neljäs vitsaus: paarmat

¹⁶ Sen jälkeen Herra sanoi Moosekselle: "Nouse varhain aamulla ja asetu faraon eteen, kun hän menee veden ääreen, ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua. ¹⁷ Jos sinä et päästä minun kansaani, niin tiedä, että minä lähetän paarmoja sinun, palvelijoittesi ja kansasi kimppuun sekä taloihisi. Silloin egyptiläisten talot ja myös maa, jonka päälle ne on rakennettu, tulevat täyteen paarmoja. ¹⁸ Sinä päivänä minä eristan Goosenin maakunnan, jossa kansani asuu, niin ettei sinne tule paarmoja, jotta tietäisit, että minä olen Herra maan päällä. ¹⁹ Minä panen pelastuksen erottamaan oman kansani sinun kansastasi. Tämä merkki toteutuu huomenna.'" ²⁰ Herra teki näin, ja paarmoja tuli sankat parvet faraon ja hänen palvelijoittensa taloihin ja koko Egyptin maahan, ja ne tulivat maalle turmioksi.

²¹ Silloin farao kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: "Menkää ja uhratkaa Jumalallenne tässä maassa."

²² Mutta Mooses sanoi: "Ei niin sovi tehdä, sillä me uhraamme Herralle, Jumalallemme, sellaista mikä on egyptiläisten mielestä iljettävää. Jos me uhraamme egyptiläisten nähdessä

heidän inhoamiaan uhreja, eivätkö he kivitä meitä? ²³ Me tahdomme mennä kolmen päivän matkan autiomaahan ja uhrata Herralle, Jumalallemme, sillä tavoin kuin hän meille sanoo."

²⁴ Farao sanoi: "Minä päästän teidät autiomaahan uhraamaan Herralle, Jumalalenne, mutta älkää menkö kovin kauas. Rukoilkaa minun puolestani."

²⁵ Mooses vastasi: "Kun olen lähtenyt luotasi, minä rukoilen Herraa, ja paarmat häviävät huomenna faraon, hänen palvelijoittensa ja hänen kansansa kimpusta. Kunpa farao ei vain enää pettäisi, niin ettei päästäkään kansaa uhraamaan Herralle."

²⁶ Sitten Mooses lähti faraon luota ja rukoili Herraa. ²⁷ Herra teki niin kuin Mooses oli sanonut. Hän poisti paarmat sekä faraon että hänen palvelijoittensa ja kansansa kimpusta, eikä niitä jäänyt jäljelle ainoatakaan. ²⁸ Mutta farao paadutti sydämensä tälläkin kertaa eikä päästänyt kansaa.

Viides vitsaus: karjarutto

9 Herra sanoi Moosekselle: "Mene faraon luo ja puhu hänelle: 'Näin sanoo Herra, heprealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua. ² Mutta jos sinä kieltäydyt päästämästä heitä ja pidätät heitä yhä, ³ Herran käsi lyö hyvin pahalla rutolla kedolla olevaa karjaasi: hevosia, aaseja, kameleita, nautoja ja lampaita. ⁴ Hän tekee kuitenkin eron israelilaisten

karjan ja egyptiläisten karjan välillä, eikä yksikään israelilaisten eläimistä kuole. ⁵ Herra on asettanut määräjän ja sanonut: Huomenna Herra tekee näin tässä maassa.'"

⁶ Seuraavana päivänä Herra teki niin. Kaikki Egyptin karja kuoli, mutta israelilaisten karjasta ei kuollut ainoatakaan. ⁷ Farao lähetti tiedustelijoita, ja todellakin, israelilaisten karjasta ei ollut kuollut ainoatakaan. Mutta faraon sydän paatui, eikä hän päästänyt kansaa.

Kuudes vitsaus: märkäpaiseet

⁸ Sitten Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: "Ottakaa kouranne täyteen nokea uunista, ja Mooses heittäkään sen taivasta kohti faraon silmien edessä. ⁹ Se muuttuu pölyksi, joka peittää koko Egyptin maan, ja siitä tulee paiseita ja märkiviä rakkuloita ihmisiin ja eläimiin kaikkialla Egyptin maassa." ¹⁰ He ottivat nokea uunista ja asettuivat seisomaan faraon eteen. Kun Mooses heitti nokea taivasta kohti, ihmisiin ja eläimiin tuli paiseita ja märkiviä rakkuloita. ¹¹ Paiseiden takia tietäjätäkään eivät voineet kestää Mooseksen edessä, sillä paiseita oli niin heissä kuin kaikissa muissakin egyptiläisissä. ¹² Mutta Herra kovetti faraon sydämen, eikä tämä kuunnellut Moosesta ja Aaronia, aivan niin kuin Herra oli Moosekselle puhunut.

Seitsemäs vitsaus: rakeet

¹³ Herra sanoi Moosekselle: "Nouse varhain aamulla, asetu faraon eteen ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra, heprealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua. ¹⁴ Muuten minä annan tällä kertaa kaikkien vitsauksieni kohdata sinua sekä palvelijoitasi ja kansaasi, jotta tietäisit, ettei ole ketään minun vertaistani koko maan päällä. ¹⁵ Olisinhan jo voinut ojentaa käteni ja lyödä sinua ja kansaasi rutolla, niin että olisit kokonaan hävinnyt maan päältä. ¹⁶ Mutta minä olen antanut sinun pysyä sitä varten, että näyttäis sinussa voimani ja että nimeäni julistettaisiin kaikkialla maan päällä. ¹⁷ Yhä sinä vain korostat itsesi kansaani vastaan etkä päästä sitä! ¹⁸ Mutta huomenna tähän aikaan minä annan tulla hyvin ankaran raesateen, jonka kaltaista ei Egyptissä ole ollut sen perustamispäivästä tähän asti. ¹⁹ Lähetä siis nyt viemään suojaan karjasi ja kaikki, mitä sinulla on ulkona, sillä kaikki ihmiset ja eläimet, jotka ovat ulkona ja joita ei ole koottu sisälle, joutuvat raesateeseen ja kuolevat.'" ²⁰ Ne faraon palvelijat, jotka pelkäsivät Herran sanaa, toimittivat silloin palvelijansa ja karjansa suojaan, ²¹ mutta ne, jotka eivät välittäneet Herran sanasta, jättivät palvelijansa ja karjansa ulos.

²² Herra sanoi Moosekselle: "Ojenna kätesi taivasta kohti, niin raesade tulee

koko Egyptin maahan, ihmisten, karjan ja kaikkien kedon kasvien päälle."

²³ Mooses ojensi sauvasa taivasta kohti, ja Herra antoi ukkosen jylistä ja rakeiden sataa, ja tuli iski maahan. Näin Herra antoi sataa rakeita Egyptin maan päälle. ²⁴ Satoi rakeita, ja tulta leimahteli rakeiden keskellä. Raesade oli niin ankara, ettei sellaista ollut tapahtunut koko Egyptin maassa siitä lähtien, kun se oli asuttu. ²⁵ Rakeet surmasivat kaikki ulkona olevat ihmiset ja karjan koko Egyptin maassa. Ne löivät maahan myös kaikki maan kasvit ja pirstoivat kaikki kedon puut. ²⁶ Ainoastaan Goosenin maakunnassa, jossa israelilaiset asuivat, ei ollut raesadetta.

²⁷ Farao kutsui nyt luokseen Mooseksen ja Aaronin ja sanoi heille: "Minä olen tehnyt syntiä tällä kertaa. Herra on oikeassa, mutta minä ja kansani olemme väärässä. ²⁸ Rukoilkaa Herraa, sillä aivan tarpeeksi on jo ollut Jumalan jylinää ja rakeita. Minä päästän teidät, eikä teidän tarvitse enää viipyä täällä." ²⁹ Mooses vastasi hänelle: "Kun lähdän kaupungista, minä ojennan käteni Herran puoleen. Silloin jylinä lakkaa eikä rakeita enää tule, jotta tietäisit, että maa kuuluu Herralle. ³⁰ Mutta et sinä eivätkä sinun palvelijasi, sen kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää Herraa Jumalaa."

³¹ Pellava ja ohra tuhoutuivat, sillä ohra oli tekemässä tähkää ja pellava

oli nupullaan, ³² mutta vehnä ja spelttivehnä eivät tuhoutuneet, sillä ne valmistuvat myöhemmin.

³³ Mooses lähti faraon luota kaupungista ja ojensi kätensä Herran puoleen. Silloin jylinä ja rakeet lakkasivat eikä sade enää valunut maahan. ³⁴ Kun farao näki, että sade, rakeet ja jylinä lakkasivat, hän teki edelleen syntiä. Sekä hän että hänen palvelijansa paaduttivat sydämensä. ³⁵ Niin faraon sydän pysyi kovana eikä hän päästänyt israelilaisia, niin kuin Herra oli Mooseksen kautta puhunut.

Kahdeksas vitsaus: heinäsiirkat

10 Herra sanoi Moosekselle: "Mene faraon luo. Minä olen paaduttanut hänen sydämensä ja hänen palvelijoittensa sydämet, jotta voisin tehdä nämä tunnustekoni heidän keskuksellaan ² ja jotta sinä voisit kertoa lapsillesi ja lastesi lapsille siitä, miten minä nöyryytin egyptiläiset ja millaisia tunnustekoja minä tein heidän keskuksellaan. Näin te tulette tietämään, että minä olen Herra."

³ Mooses ja Aaron menivät faraon luo ja sanoivat hänelle: "Näin sanoo Herra, heprealaisten Jumala: 'Kuinka kauan sinä kieltäydyt nöyrytyksestä minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua, ⁴ sillä jos sinä kieltäydyt päästämästä kansaani, niin tiedä, että minä annan huomenna tulla heinäsiirkoja sinun maahasi. ⁵ Ne peittävät maan pinnan, niin ettei

maata voi nähdä. Ne syövät loput siitä, mikä pelastui ja jäi teille jäljelle rakeilta, myös kaikki kedolla kasvavat puunne. ⁶ Heinäsiirkat täyttävät talosi, kaikkien palvelijoittesi talot ja kaikki talot Egyptissä, niin etteivät isäsi eivätkä esi-isäsi ole sellaista nähneet siitä päivästä lähtien, jona he tulivat maahan, aina tähän päivään asti.'" Sitten Mooses kääntyi ja lähti faraon luota.

⁷ Faraon palvelijat sanoivat herralleen: "Kuinka kauan tämä mies saa olla meille ansana? Päästä nämä ihmiset palvelemaan Herraa, Jumalaansa. Etkö vieläkään ymmärrä, että Egypti on joutumassa perikatoon?" ⁸ Mooses ja Aaron tuotiin takaisin faraon luo, ja farao sanoi heille: "Menkää ja palvelkaa Herraa, Jumalaanne. Mutta ketkä teistä lähtevät?" ⁹ Mooses vastasi: "Me menemme kaikki, nuoret ja vanhat. Me menemme poikinemme ja tyttärimme, lampainemme ja nautoinemme, sillä meillä on Herran juhla." ¹⁰ Farao sanoi heille: "Olכון vain Herra teidän kanssanne! Pitäisikö minun päästää teidän lapsennekin lähtemään teidän kanssanne? Katsopas vaan, teillä näyttääkin olevan paha mielessä. ¹¹ Ei käy! Mutta menkää te miehet ja palvelkaa Herraa, sitähan te olette pyytäneetkin." Ja farao ajoi heidät pois edestään.

¹² Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Ojenna kätesi Egyptin maan ylle, niin että sinne tulee heinäsiirkkoja. Syökööt ne kaikki maan kasvit, kaiken, mitä on rakeilta jäänyt jäljelle." ¹³ Mooses ojensi sauvansa Egyptin maan ylle, ja Herra ohjasi itätuulen puhaltamaan yli maan koko sen päivän ja koko yön. Aamuun mennessä itätuuli oli tuonut heinäsiirrat. ¹⁴ Heinäsiirrat tuli koko Egyptin maahan, ja niitä laskeutui hyvin paljon koko Egyptin alueelle. Niin paljon heinäsiirrat ei ole koskaan sitä ennen ollut eikä sen jälkeenkään tule. ¹⁵ Ne peittivät maan pinnan kokonaan, niin että maa oli niitä mustanaan, ja ne söivät kaikki maan kasvit ja kaikki puiden hedelmät, jotka olivat jääneet jäljelle rakeilta. Koko Egyptin maahan ei jäänyt jäljelle mitään vihantaa, ei puihin eikä kedon kasveihin.

¹⁶ Silloin farao kutsui kiireesti Mooseksen ja Aaronin luokseen ja sanoi: "Minä olen tehnyt syntiä Herraa, teidän Jumalaanne, vastaan ja teitä vastaan." ¹⁷ Nyt minä pyydän: antakaa syntini anteeksi vielä tämän kerran ja rukoilkaa Herraa, Jumalaanne, että hän ottaisi pois päältäni vielä tämän tappavan vitsauksen." ¹⁸ Mooses lähti faraon luota ja rukoili Herraa. ¹⁹ Niin Herra käänsi tuulen hyvin kovaksi länsituuleksi. Se vei heinäsiirrat mukanaan ja painoi ne Kaislamereen, niin ettei koko Egyptin alueelle jäänyt ainuttakaan heinäsiirkaa. ²⁰ Mutta

Herra kovetti faraon sydämen, eikä farao päästänyt israelilaisia.

Yhdeksäs vitsaus: pimeys

²¹ Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Ojenna kätesi taivasta kohti, niin Egyptin maahan tulee pimeys, käsin kosketeltava pimeys." ²² Mooses ojensi kätensä taivasta kohti, ja koko Egyptin maahan tuli synkkä pimeys kolmeksi päiväksi. ²³ Kukaan ei voinut nähdä toistaan, eikä kukaan noussut paikoiltaan kolmeen päivään, mutta kaikkien israelilaisten asuinalueilla oli valoisaa.

²⁴ Farao kutsui taas Mooseksen ja sanoi: "Menkää ja palvelkaa Herraa. Myös teidän lapsenne saavat lähteä mukaan. Ainoastaan lampaanne ja nautakarjanne jääkööt tänne." ²⁵ Mutta Mooses sanoi: "Sinun on sallittava meidän viedä mukamme myös teurasuhrin ja polttouhrit, että voisimme uhrata ne Herralle, Jumalallemme." ²⁶ Siksi karjamme on tultava kanssamme. Sorkkaakaan ei saa jäädä, sillä karjastamme me otamme uhrit palvellaaksemme Herraa, Jumalaamme. Me emme itsekään tiedä, kuinka meidän on palveltava Herraa, ennen kuin saavumme perille."

²⁷ Mutta Herra kovetti faraon sydämen, eikä hän suostunut päästämään israelilaisia. ²⁸ Farao sanoi Moosekselle: "Mene pois luotani ja pidä huoli siitä, ettet enää tule kasvojeni eteen, sillä sinä päivänä, jona

tulet, sinun on kuoltava." ²⁹ Mooses vastasi: "Aivan oikein sanoit. Minä en enää tule kasvojesi eteen."

Viimeinen vitsaus ilmoitetaan

11 Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Vielä yhden vitsauksen minä annan kohdata faraota ja Egyptiä. Sen jälkeen hän päästää teidät täältä, ja päästäessään teidät hän suorastaan karkottaa teidät täältä pois.

² Sano siis nyt kansalle, että kaikki, niin miehet kuin naiset, pyytävät naapureiltaan hopea- ja kultaesineitä."

³ Herra oli antanut israelilaisten päästä egyptiläisten suosioon, ja myös Mooses oli Egyptin maassa hyvin suuressa arvossa pidetty mies, niin faraon palvelijoitten kuin kansankin silmissä.

⁴ Mooses sanoi: "Näin sanoo Herra: 'Puolenyön aikaan minä lähden kulkemaan Egyptin maan halki, ⁵ ja kaikki esikoiset Egyptin maassa kuolevat, valtaistuimellaan istuvan faraon esikoisesta käsikivien ääressä olevan orjattaren esikoiseen asti, ja myös kaikki eläinten esikoiset. ⁶ Koko Egyptin maassa kuuluu silloin kova valitushuuto, jonka kaltaista ei ole ollut eikä koskaan tule olemaan. ⁷ Mutta yhdellekään israelilaiselle ei edes koira murise, ei ihmiselle eikä eläimelle. Tästä te tiedätte, että Herra tekee eron Egyptin ja Israelin välillä.' ⁸ Kaikki nämä palvelijasi tulevat minun luokseni, heittäytyvät eteeni ja sanovat: 'Lähde pois, sinä ja koko kansa, joka sinua

seuraa.' Sen jälkeen minä lähden." Sitten Mooses lähti faraon luota vihasta hehkuen.

⁹ Herra sanoi Moosekselle: "Farao ei kuule teitä, jotta paljon tunnustekoja tapahtuisi Egyptin maassa." ¹⁰ Mooses ja Aaron olivat tehneet kaikki nämä tunnusteet faraon edessä, mutta Herra kovetti faraon sydämen, niin ettei hän päästänyt israelilaisia maastaan.

Pääsiäinen

12 Sen jälkeen Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille Egyptin maassa: ² "Olkoon tämä kuukausi teille kuukausien alkuna. Se on teille vuoden ensimmäinen kuukausi.

³ Puhukaa koko Israelin seurakunnalle näin: Tämän kuun kymmenentenä päivänä jokaisen miehen on otettava itseään ja perhekuntaansa varten karitsa, yksi karitsa jokaiseen kotiin.

⁴ Mutta jos perhe on liian pieni syömään koko karitsaa, ottakoon perheenpää yhteisen karitsan lähimmän naapurinsa kanssa henkilöiden luvun mukaan. Yhtä karitsaa kohti on laskettava niin monta henkeä, että voitte sen syödä. ⁵ Karitsanne pitää olla virheetön, vuoden ikäinen uros. Ottakaa se lampaista tai vuohista.

⁶ Kukin pitääköön sitä tämän kuun neljänteentoista päivään saakka, ja sitten koko Israelin seurakunta teurastakoon karitsan iltahämärissä.

⁷ Heidän tulee ottaa karitsan verta ja sivellä sitä ovenkamanaan ja molempiin

ovenpieliin niissä taloissa, joissa he karitsaa syövät. ⁸ Liha on syötävä sinä yönä. Se on syötävä tuleessa paistettuna, happamattoman leivän ja katkerien yrttien kera. ⁹ Älkää syökö siitä mitään raakana tai vedessä keitettynä, vaan paistakaa se tuleessa päineen, jalkoineen ja sisäelimineen. ¹⁰ Älkää myöskään jättäkö siitä mitään aamuksi, vaan polttakaa tuleessa se, mitä siitä jäisi aamuksi jäljelle. ¹¹ Syödessänne karitsaa teillä tulee olla kupeet vyötettyinä, kengät jalassanne ja sauva kädessänne. Teidän on syötävä se kiireesti. Tämä on pääsiäinen Herran kunniaksi.

¹² Minä kuljen sinä yönä halki Egyptin maan ja surmaan kaikki esikoiset Egyptin maassa, sekä ihmisten että eläinten. Minä annan tuomioitteni kohdata kaikkia Egyptin jumalia. Minä olen Herra. ¹³ Veri on merkinä taloissa, joissa te olette. Kun minä näen veren, menen ohitsenne, eikä tuhoava vitsaus osu teihin, kun minä rankaisen Egyptin maata. ¹⁴ Olkoon tämä päivä teille muistopäivä. Viettäköä sitä Herran juhlena polvesta polveen. Tämä on ikuinen säädös. ¹⁵ Syökää happamatonta leipää seitsemän päivää. Poistakaa jo ensimmäisenä päivänä hapantaikina taloistanne, sillä jokainen, joka syö hapanta leipää ensimmäisen ja seitsemännen päivän välisenä aikana, on poistettava Israelista.

¹⁶ Ensimmäisenä päivänä pitääkö pyhä kokous. Myös seitsemäntenä päivänä pitääkö pyhä kokous. Niinä päivinä älköön tehtäkö mitään työtä; ainoastaan se valmistettakoon, mitä kukin tarvitsee syödäkseen. ¹⁷ Viettäköä happamattoman leivän juhlaa, sillä juuri sinä päivänä minä vein teidän joukkonne pois Egyptin maasta. Viettäköä siis tätä päivää polvesta polveen. Tämä on ikuinen säädös. ¹⁸ Syökää happamatonta leipää ensimmäisen kuun neljännentoista päivän illasta saman kuun kahdennenkymmenennenyhdennen päivän iltaan asti. ¹⁹ Seitsemään päivään taloistanne ei saa löytyä hapantaikinaa. Jokainen, joka syö hapanta leipää, on poistettava Israelin seurakunnasta, olipa hän muukalainen tai maassa syntynyt. ²⁰ Älkää syökö mitään hapattua. Syökää happamatonta leipää, missä ikinä asuttekin."

²¹ Mooses kutsui koolle kaikki Israelin vanhimmat ja sanoi heille: "Valitkaa ja ottakaa erilleen lammas, kukin perhekuntaanne varten, ja teurastakaa se pääsiäisuhrina. ²² Ottakaa sitten iisoppikimppu, kastakaa se maljassa olevaan vereen ja sivelkää verta ovenkamanaan ja molempiin ovenpieliin. Kukaan teistä ei saa lähteä ulos talonsa ovesta ennen aamua, ²³ sillä Herra kulkee lyömässä vitsauksella egyptiläisiä. Kun

hän näkee veren ovenkamanassa ja molemmissa ovenpielissä, hän menee sen oven ohi eikä salli tuhoojan tulla taloihinne lyömään teitä vitsauksella.²⁴ Noudattakaa tätä säädöstä ikuisesti, sekä te että teidän lapsenne.²⁵ Kun tulette maahan, jonka Herra teille antaa lupauksensa mukaan, palvelkaa häntä tällä tavoin.

²⁶ Kun sitten lapsenne kysyvät teiltä, mitä tämä palvelusmeno teille merkitsee,²⁷ vastatkaa näin: "Tämä on pääsiäisuhri Herralle, joka meni israelilaisten talojen ohi Egyptissä. Hän löi egyptiläisiä vitsauksella mutta säästi meidän kotimme." Silloin kansa kumartui palvomaan Herraa.²⁸ Israelilaiset lähtivät pois ja tekivät aivan sen käskyn mukaan, jonka Herra oli antanut Moosekselle ja Aaronille.

Kymmenes vitsaus: Egyptin esikoisten surma

²⁹ Puolenyön aikaan Herra surmasi kaikki Egyptin maan esikoiset, valtaistuimellaan istuvan faraon esikoisesta vankikuopassa olevan vangin esikoiseen asti, ja myös kaikki eläinten esikoiset.³⁰ Niin farao, kaikki hänen palvelijansa ja kaikki egyptiläiset nousivat yöllä, ja Egyptissä alkoi kova valitushuuto, sillä ei ollut yhtään kotia, jossa ei ollut kuollutta.³¹ Farao kutsui yöllä Mooseksen ja Aaronin luokseen ja sanoi: "Nouskaa ja lähtekää pois minun kansani keskuudesta, sekä te että muut

israelilaiset. Menkää ja palvelkaa Herraa, niin kuin olette puhuneet.³² Ottakaa mukaan myös lampaanne, vuohenne ja nautanne, niin kuin olette puhuneet. Menkää ja rukoilkaa myös minulle siunausta!"³³ Egyptiläiset painostivat israelilaisia saadakseen heidät nopeasti maasta pois, sillä he ajattelivat: "Me kuolemme kaikki."

³⁴ Kansa otti taikinansa, ennen kuin se oli hapannut, ja kantoi taikinakaukalonsa viittoihin käärittyinä olkapäillään.³⁵ Israelilaiset olivat tehneet Mooseksen sanan mukaan ja pyytäneet egyptiläisiltä hopea- ja kultaesineitä sekä vaatteita,³⁶ ja Herra oli antanut kansan päästä egyptiläisten suosioon, niin että nämä suostuivat heidän pyyntöönsä. Näin he veivät saalista egyptiläisiltä.

Israel lähtee Egyptistä

³⁷ Israelilaiset, noin 600.000 jalkamiestä vaimoineen ja lapsineen, lähtivät liikkeelle ja kulkivat Ramsekselta Sukkotiin.³⁸ Heidän mukanaan meni myös paljon sekakansaa sekä lampaita, vuohia ja nautoja hyvin suurina laumoina.³⁹ He leipoivat happamattomia leipiä Egyptistä tuomastaan taikinasta. Se ei näet ollut kerinnyt hapantua, kun heidät karkotettiin Egyptistä. He eivät voineet viivyttellä, eivätkä he olleet ehtineet tehdä itselleen evästä.

⁴⁰ Aika, jonka israelilaiset asuivat Egyptissä, oli 430 vuotta.⁴¹ Juuri sinä

päivänä, kun 430 vuotta oli kulunut, kaikki Herran joukot lähtivät Egyptin maasta. ⁴² Tuoyö oli Herran valvontayö, jolloin hän vei heidät pois Egyptin maasta. Se on yö, jona kaikkien israelilaisten sukupolvesta sukupolveen tulee valvoa Herran kunniaksi.

Säädös pääsiäislampaasta

⁴³ Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: "Tämä on säädös pääsiäislampaasta: Yksikään muukalainen ei saa syödä sitä. ⁴⁴ Mutta jokainen rahalla ostettu orja saa sitä syödä, kunhan olet ympärileikannut hänet. ⁴⁵ Tilapäinen asukas ja palkkatyöläinen eivät saa sitä syödä. ⁴⁶ Se on syötävä yhdessä ja samassa talossa, eikä sen lihaa saa viedä ulos. Älkää rikkoko yhtäkään sen luuta. ⁴⁷ Koko Israelin seurakunta valmistakoon pääsiäislampaan. ⁴⁸ Jos luonasi asuu muukalainen, joka tahtoo viettää Herran pääsiäistä, hänen on ympärileikattava kaikki perheensä miehet ja pojat. Sitten hän voi valmistaa pääsiäislampaan ja hän on kuin maassa syntynyt. Mutta yksikään ympärileikkaamaton ei saa syödä sitä. ⁴⁹ Sama laki koskee maassa syntynyttä ja keskuudessanne asuvaa muukalaista." ⁵⁰ Kaikki israelilaiset tekivät aivan sen käskyn mukaan, jonka Herra oli antanut Moosekselle ja Aaronille. ⁵¹ Juuri tuona päivänä Herra vei israelilaiset joukkoineen pois Egyptin maasta.

Esikoisten pyhittäminen ja happamatonta leivän juhla

13 Herra sanoi Moosekselle: ² "Pyhitä minulle jokainen esikoinen israelilaisten keskuudessa, niin ihmisten kuin eläintenkin. Jokainen, joka tulee esikoisena äitinsä kohdusta, kuuluu minulle."

³ Mooses sanoi kansalle: "Muistakaa tämä päivä, jona lähditte Egyptistä, orjuuden pesästä, sillä Herra vei teidät väkevällä kädellä sieltä pois. Silloin ei saa syödä mitään hapatettua. ⁴ Tänä päivänä te lähdette, aabib-kuussa. ⁵ Kun Herra vie sinut kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, jonka hän isillesi vannomallaan valalla on luvannut antaa sinulle, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, niin palvele Jumalaa aina tässä kuussa näin: ⁶ Seitsemänä päivänä sinun on syötävä happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä olkoon Herran juhla. ⁷ Happamatonta leipää tulee syödä seitsemän päivää. Mitään hapatettua ei saa olla luonasi, eikä hapantaikinaa saa näkyä missään alueellasi. ⁸ Kerro sinä päivänä pojillesi: 'Näin tehdään sen johdosta, mitä Herra teki minun hyväkseni lähtiessäni Egyptistä.' ⁹ Olkoon tämä säädös kuin merkki kädessäsi ja muistutus otsallasi, että Herran opetus olisi suussasi, sillä Herra vei sinut väkevällä kädellä pois

Egyptistä. ¹⁰ Noudata siis tätä säädöstä määräaikanaan vuodesta vuoteen.

¹¹ Kun Herra on vienyt sinut kanaanilaisten maahan, niin kuin hän on sinulle ja sinun isillesi vannonut, ja kun hän on antanut sen sinulle, ¹² niin luovuta Herralle jokainen, joka tulee esikoisena äitinsä kohdusta. Myös jokaisen eläimesi urospuolinen esikoinen kuuluu Herralle. ¹³ Jokainen aasin esikoinen lunasta lampaalla, mutta jos et lunasta, niin taita siltä niska. Lunasta jokainen esikoispoikasi, ihmisen esikoinen. ¹⁴ Kun poikasi kysyy vastaisuudessa sinulta: 'Mitä tämä merkitsee?', vastaa hänelle: 'Herra vei meidät väkevällä kädellä pois Egyptistä, orjuuden pesästä.' ¹⁵ Kun farao uppiniskaisesti kieltäytyi päästämästä meitä, Herra surmasi Egyptin maassa kaikki esikoiset, sekä ihmisten että eläinten esikoiset. Sen tähden minä uhraan Herralle jokaisen urospuolisen eläimen, joka tulee esikoisena kohdusta, ja lunastan jokaisen esikoispoikani.' ¹⁶ Olkoon tämä kuin merkki kädessäsi ja muistutus otsallasi siitä, että Herra vei meidät väkevällä kädellä pois Egyptistä."

Pilvipatsas ja tulipatsas

¹⁷ Kun farao oli päästänyt israelilaiset, Jumala ei johdattanut heitä filistealaisten maan kautta vievää tietä, vaikka se oli suorin, sillä Jumala sanoi, että kansa ehkä katuisi nähdessään sodan syttyvän ja palaisi

Egyptiin. ¹⁸ Sen sijaan Jumala johdatti kansan kiertämään autiomaan kautta Kaislamerta kohti. Israelilaiset lähtivät Egyptin maasta taisteluvalmiina. ¹⁹ Mooses otti mukaansa Joosefin luut, sillä Joosef oli vannottanut israelilaisia vakavasti ja sanonut: "Kun Jumala pitää teistä huolen, viekää silloin minun luuni täältä mukanne." ²⁰ Israelilaiset lähtivät liikkeelle Sukkotista ja leiriytyivät Eetamiin, autiomaan reunaan. ²¹ Herra kulki heidän edellään päivällä pilvipatsaassa johdattaakseen heitä tiellä ja yöllä tulipatsaassa valaistakseen heidän kulkuaan. Näin he saattoivat kulkea sekä päivällä että yöllä. ²² Pilvipatsas ei poistunut kansan edeltä päivällä eikä tulipatsas yöllä.

Farao ajaa takaa israelilaisia

14 ¹ Sitten Herra puhui Moosekselle: ² "Sano israelilaisille, että kääntyvät takaisin ja leiriytyvät Pii-Hahirotin kohdalle Migdolin ja meren välille. Leiriytykää meren rannalle vastapäätä Baal-Sefonia. ³ Farao näet luulee, että israelilaiset harhailevat maassa ja autiomaan on saartanut heidät. ⁴ Minä kovetan faraon sydämen, niin että hän lähtee ajamaan heitä takaa. Sitten minä näytän kunniani faraossa ja koko hänen sotajoukossaan, ja egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra." Israelilaiset tekivät näin.

⁵ Kun Egyptin kuninkaalle kerrottiin, että kansa oli paennut, hänen ja hänen palvelijoihensa mieli Israelia kohtaan muuttui, ja he sanoivat: "Mitä teimme, kun päästimme Israelin palvelemasta meitä!" ⁶ Farao valjastutti hevoset vaunujensa eteen ja otti mukaan sotaväkinsä ⁷ ja kuudetsadat valiovaunut sekä kaikki muut Egyptin vaunut ja vaunusoturit niihin kaikkiin. ⁸ Herra oli näet kovettanut faraon, Egyptin kuninkaan, sydämen, niin että hän lähti ajamaan takaa israelilaisia, jotka olivat lähteneet matkaan rohkein mielin. ⁹ Egyptiläiset, kaikki faraon hevoset, vaunut, ratsumiehet ja koko hänen muu sotajoukkonsa, ajoivat heitä takaa ja saavuttivat heidät, kun he olivat leiriytyneinä meren rannalla, Pii-Hahirotin kohdalla, vastapäätä Baal-Sefonia.

¹⁰ Faraon lähestyessä israelilaiset nostivat katseensa ja näkivät, että egyptiläiset olivat tulossa heidän jäljessään. Silloin israelilaiset pelästyivät kovin ja huusivat Herraa. ¹¹ He sanoivat Moosekselle: "Eikö Egyptissä ollut hautoja, kun toit meidät tänne autiomaahan kuolemaan? Mitä teitkään meille, kun toit meidät pois Egyptistä!" ¹² Emmekö puhuneet sinulle tästä Egyptissä? Mehän sanoimme: 'Jätä meidät rauhaan, niin että saamme palvella egyptiläisiä!' Olisihan meidän ollut parempi palvella egyptiläisiä kuin kuolla autiomaahan." ¹³ Mooses

vastasi kansalle: "Älkää pelätkö. Pysykää aloillanne, niin näette pelastuksen, jonka Herra antaa teille tänä päivänä. Sellaista, mitä näette tänään tapahtuvan egyptiläisille, ette enää koskaan tule näkemään." ¹⁴ Herra sotii teidän puolestanne, ja te olkaa hiljaa!"

¹⁵ Herra sanoi Moosekselle: "Miksi huudat minulle? Sano israelilaisille, että heidän on lähdettävä liikkeelle. ¹⁶ Mutta nosta sinä sauvasi, ojenna kätesi meren ylle ja halkaise meri kahtia, niin että israelilaiset voivat mennä meren poikki kuivaa maata pitkin. ¹⁷ Minä kovetan egyptiläisten sydämet, niin että he lähtevät israelilaisten perään. Sitten minä näytän kunniani faraossa ja koko hänen sotajoukossaan, hänen vaunuissaan ja ratsumiehissään. ¹⁸ Egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä näytän kunniani faraossa, hänen vaunuissaan ja ratsumiehissään."

¹⁹ Jumalan enkeli, joka oli kulkenut israelilaisten leirin edellä, lähti paikaltaan ja meni heidän taakseen. Myös pilvipatsas siirtyi pois heidän edeltään ja asettui heidän taakseen. ²⁰ Näin se tuli egyptiläisten leirin ja Israelin leirin väliin. Pilvi oli pimeä toisille mutta valaisi yön toisille, eivätkä leirit voineet lähestyä toisiaan koko yönä.

Israelilaiset kulkevat Kaislameren poikki

²¹ Mooses ojensi kätensä meren ylle, ja Herra pani meren väistymään

nostamalla ankaran itätuulen, joka puhalsi koko yön. Näin Herra muutti meren kuivaksi maaksi. Vedet jakautuivat kahtia, ²²ja israelilaiset saattoivat kulkea meren poikki kuivaa maata pitkin. Vesi oli muurina sekä heidän oikealla että vasemmalla puolellaan. ²³Egyptiläiset ajoivat heitä takaa, ja kaikki faraon hevoset, vaunut ja ratsumiehet tulivat israelilaisten perässä keskelle merta. ²⁴Aamuvartion aikaan Herra katsoi tulipatsaasta ja pilvestä egyptiläisten leiriä ja saattoi heidän leirinsä sekasortoon. ²⁵Hän antoi heidän vaununpyöriensä irtoilla, niin että heidän etenemisensä kävi vaikeaksi. Egyptiläiset sanoivat: "Lähdetään pakoon! Herra sotii Israelin puolesta egyptiläisiä vastaan."

²⁶Silloin Herra sanoi Moosekselle: "Ojenna kätesi meren ylle, niin että vedet palaavat ja peittävät egyptiläiset, heidän vaununsä ja ratsumiehensä."

²⁷Mooses ojensi kätensä meren ylle, ja aamunkoitteessa meri palasi paikoilleen egyptiläisten paetessa sitä päin. Näin Herra syöksi egyptiläiset keskelle merta. ²⁸Vedet palasivat ja peittivät faraon koko sotajoukon, vaunut ja ratsumiehet, jotka olivat seuranneet israelilaisia keskelle merta. Heidä ei jäänyt jäljelle ainoatakaan. ²⁹Mutta israelilaiset kulkivat meren poikki kuivaa maata pitkin, ja vesi oli muurina sekä heidän oikealla että vasemmalla puolellaan. ³⁰Näin

Herra pelasti Israelin tuona päivänä egyptiläisten käsistä, ja Israel näki egyptiläiset kuolleina meren rannalla. ³¹Israel näki suuren voiman, jota Herra oli käyttänyt egyptiläisiä vastaan, ja kansa pelkäsi Herraa ja uskoi Herraan ja hänen palvelijaansa Moosekseen.

Israelilaisten kiitoslaulu

15 Silloin Mooses ja israelilaiset lauloivat Herralle tämän laulun: "Minä laulan Herralle, sillä hän on ylen korkea! Hevoset ja miehet hän syöksi mereen. ²Herra on minun voimani ja ylistyslauluni, hän tuli minulle pelastukseksi! Hän on minun Jumalani, ja häntä minä ylistän, hän on isäni Jumala, ja häntä minä kunnioitan. ³Herra on sotasankari, hänen nimensä on Herra. ⁴Faraon vaunut ja sotajoukot hän syöksi mereen, faraon parhaat vaunusoturit hukkuivat Kaislamereen. ⁵Syvyys peitti heidät, he vajosivat pohjaan kuin kivi.

⁶Sinun oikea kätesi, Herra, on voimassaan majesteettinen. Sinun oikea kätesi, Herra, murskaa vihollisen. ⁷Valtasuuruudessasi sinä kukistat vastustajasi. Sinä päästät palavan vihasi valloilleen, ja se syö heidät kuin oljet. ⁸Kun sinä puhalsit vihassasi, vedet vetäytyivät kasaan, vyöryvät aallot seisovat paikoillaan kuin muuri, syvyedet jäähmettyivät meren sydämessä. ⁹Vihollinen sanoi: 'Minä ajan heitä takaa ja saavutan heidät, minä jaan saaliin ja tyydytän heissä

kostonhimoni. Minä paljastan miekkani, ja käteni hävittää heidät.' ¹⁰ Sinä panit tuulesi puhaltamaan, ja meri peitti heidät. He upposivat kuin lyijy valtaviin vesiin.

¹¹ Kuka on sinun vertaisesi jumalten joukossa, Herra, kuka on sinun vertaisesi, sinä pyhyydessä majesteettinen, sinä ylistettävissä teoissa pelottava, sinä ihmeitten tekijä! ¹² Kun sinä ojensit oikean kätesi, maa nielaisi heidät. ¹³ Sinä johdatit armossasi kansaa, jonka olit lunastanut, sinä ohjasit sen voimallasi pyhille asuinsijoillesi. ¹⁴ Kansat kuulivat sen ja vapisivat, tuska valtasi Filistean asukkaat. ¹⁵ Silloin pelästyivät Edomin ruhtinaat, vavistus valtasi Mooabin mahtimiehet, kaikki Kanaanin asukkaat raukesivat pelosta. ¹⁶ Heidät valtasi kauhu ja pelko. Sinun käsivartesi suuruuden tähden he ovat mykkiä kuin kivi, kunnes kansasi, Herra, on päässyt perille, kunnes on päässyt perille kansa, jonka olet omaksesi ostanut. ¹⁷ Sinä viet heidät perille ja juurrutat heidät perintövuorellesi, paikkaan, jonka sinä, Herra, olet tehnyt asunnoksesi, siihen pyhäkköön, Herra, jonka sinun kätesi ovat valmistaneet. ¹⁸ Herra on kuningas aina ja ikuisesti."

¹⁹ Kun faraon hevoset vaunuineen ja ratsumiehineen olivat tulleet mereen, Herra antoi meren vesien palata paikoilleen, heidän päälleen, mutta

israelilaiset kulkivat meren poikki kuivaa maata pitkin.

Mirjamin kiitoslaulu

²⁰ Sitten naisprofeetta Mirjam, Aaronin sisar, otti käteensä rummun, ja kaikki naiset seurasivat häntä rumpuja lyöden ja karkeloiden. ²¹ Mirjam johti heidät lauluun: "Laulakaa Herralle, sillä hän on ylen korkea! Hevoset ja miehet hän syöksi mereen."

Kansa nurisee Maarassa

²² Mooses käski israelilaisten lähteä liikkeelle Kaislamereltä, ja he lähtivät Suurin autiomaahan. He kulkivat kolme päivää autiomaassa löytämättä vettä. ²³ Sitten he tulivat Maaraan, mutta he eivät voineet juoda Maaran vettä, koska se oli karvasta. Siksi paikalle annettiin nimi Maara.

²⁴ Kansa nurisi Moosesta vastaan ja sanoi: "Mitä me juomme?" ²⁵ Silloin Mooses huusi Herran puoleen, ja Herra osoitti hänelle puun. Mooses heitti sen veteen, ja vesi muuttui makeaksi.

Siellä Herra antoi kansalle lain ja oikeuden, ja siellä hän koetteli sitä. ²⁶ Hän sanoi: "Jos sinä kuuntelet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja teet sen, mikä on oikein hänen silmissään, otat varteen hänen käskynsä ja noudatat kaikkia hänen lakejaan, minä en pane vaivaksesi yhtäkään niistä sairauksista, joilla olen vaivannut egyptiläisiä, sillä minä olen Herra, sinun parantajasi."

²⁷ Sitten israelilaiset tulivat Eelimiin, missä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmua. Siellä he leiriytyivät veden ääreen.

Kansa nurisee Siinin autiomaassa

16 Israelilaiset lähtivät liikkeelle Eelimistä. Toisen kuin viidentenätoista päivänä siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta, koko Israelin seurakunta saapui Siinin autiomaahan, joka on Eelimin ja Siinain välillä. ² Autiomaassa koko Israelin seurakunta alkoi nurista Moosesta ja Aaronia vastaan. ³ Israelilaiset sanoivat heille: "Jospa olisimme saaneet surmamme Herran kädestä silloin, kun istuimme Egyptin maassa lihapatojen ääressä ja söimme kylliksemme leipää! Tehän olette tuoneet meidät tänne autiomaahan antaaksenne koko tämän joukon kuolla nälkään."

⁴ Silloin Herra sanoi Moosekselle: "Minä annan sataa teille leipää taivaasta. Kansa menköön kunakin päivänä keräämään sen päivän tarpeen. Näin minä koettelen sitä, vaeltaako se minun opetukseni mukaan vai ei. ⁵ Kun he kuudentena päivänä valmistavat sen, mitä ovat tuoneet, sitä on oleva kaksi kertaa niin paljon kuin mitä he kokoavat muina päivinä."

⁶ Mooses ja Aaron sanoivat kaikille israelilaisille: "Illalla te tulette tietämään, että Herra toi teidät pois Egyptin maasta, ⁷ ja aamulla te näette

Herran kirkkauden. Herra on kuullut teidän nurinanne häntä vastaan. Mitä me olemme, että te meitä vastaan nurisette?" ⁸ Mooses sanoi: "Herra antaa teille illalla lihaa syödäksenne ja aamulla leipää yltä kyllin. Herra on kuullut teidän nurinanne häntä vastaan. Mitä me olemme? Ette te nurise meitä vastaan, vaan Herraa vastaan."

Viiriäiset ja manna

⁹ Sitten Mooses sanoi Aaronille: "Sano koko Israelin seurakunnalle: 'Astukaa Herran eteen, sillä hän on kuullut teidän nurinanne.'" ¹⁰ Aaronin puhuessa koko Israelin seurakunnalle kaikki kääntyivät autiomaahan päin. Silloin Herran kirkkaus ilmestyi pilvessä. ¹¹ Herra puhui Moosekselle: ¹² "Minä olen kuullut israelilaisten nurinan. Sano heille: 'Iltahämärissä saatte lihaa syödäksenne ja aamulla saatte leipää yltä kyllin. Näin te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.'"

¹³ Illalla leiriin tuli viiriäisiä niin paljon, että ne peittivät sen. Aamulla leirin ympärillä oli kastesumua. ¹⁴ Kun kastesumu oli haihtunut, israelilaiset näkivät, että autiomaassa oli maan pinnalla jotakin hienoa, hiutalemaista, kuin hienoa huurretta maassa. ¹⁵ Katsellessaan sitä he kyselivät toisiltaan: "Mitä tämä on?" He eivät näet tienneet, mitä se oli. Mooses sanoi heille: "Se on

leipää, jota Herra on antanut teille syötäväksi. ¹⁶ Näin Herra on käskenyt: Kerätkää sitä sen verran kuin kukin syö, oomer-mitta henkeä kohti, niin monta kuin teitä on. Kerätköön kukin teltassaan asuvia varten." ¹⁷ Israelilaiset tekivät niin ja keräsivät, kuka enemmän, kuka vähemmän. ¹⁸ Kun he mittasivat sen oomer-mitalla, ei enemmän keränneelle jäänyt liikaa, eikä vähemmän keränneellä ollut liian vähän. Jokainen oli kerännyt sen verran kuin söi. ¹⁹ Mooses sanoi heille: "Kukaan ei saa jättää siitä mitään jäljelle aamuksi." ²⁰ Muutamat eivät kuitenkaan totelleet Moosesta vaan jättivät sitä jäljelle aamuksi, mutta siihen tuli matoja, ja se alkoi haista. Silloin Mooses vihastui heihin. ²¹ Israelilaiset kokosivat sitä joka aamu sen mukaan, kuinka paljon kukin tarvitsi. Kun aurinko alkoi paahtaa, se suli.

Sapatiksi hankittava manna

²² Kuudentena päivänä israelilaiset kokosivat ruokaa kaksinkertaisen määrän, kaksi oomeria henkeä kohti, ja kaikki kansan päämiehet tulivat kertomaan siitä Moosekselle. ²³ Silloin hän sanoi heille: "Näin on Herra puhunut: Huomenna on levon päivä, Herralle pyhitetty sapat. Leipokaa mitä leivotte, keittäkää mitä keitätte, ja pankaa talteen huomiseksi kaikki, mitä jää jäljelle." ²⁴ Niin israelilaiset jättivät mannaa aamuksi, niin kuin

Mooses oli käskenyt. Se ei alkanut haista, eikä siihen tullut matoja. ²⁵ Mooses sanoi: "Syökää se tänään. Tämä päivänä on Herran sapat; tänään ette löydä maasta mitään. ²⁶ Kuutena päivänä kerätkää sitä, mutta seitsemäntenä päivänä on sapat, eikä sitä silloin ole." ²⁷ Muutamat kansasta lähtivät kuitenkin keräämään mannaa seitsemäntenä päivänä, mutta eivät löytäneet mitään. ²⁸ Silloin Herra sanoi Moosekselle: "Kuinka kauan te kieltäydytte noudattamasta minun käskyjäni ja opetuksiani? ²⁹ Ymmärtäkää, että Herra on antanut teille sapatin. Sen tähden hän antaa teille kuudentena päivänä kahden päivän ruuan. Jokaisen tulee pysyä silloin aloillaan. Kukaan ei saa lähteä paikaltaan seitsemäntenä päivänä." ³⁰ Niin kansa lepäsi seitsemäntenä päivänä.

³¹ Israelin kansa antoi ruualle nimen manna. Se oli valkoisen korianterin siemenen kaltaista ja maistui hunajaleivokselta. ³² Mooses sanoi: "Näin on Herra käskenyt: Säilyttäkää täysi oomer mannaa tuleville sukupolville, että nekin näkisivät ruuan, jolla minä ruokin teitä autiomaassa, kun vein teidät pois Egyptin maasta." ³³ Mooses sanoi Aaronille: "Ota ruukku ja pane siihen täysi oomer mannaa ja aseta se Herran eteen säilytettäväksi polvesta polveen." ³⁴ Niin Aaron asetti sen talteen

todistuksen arkun eteen, niin kuin Herra oli Moosesta käskenyt. ³⁵ Israelilaiset söivät mannaa neljäkymmentä vuotta, siihen asti, kun he tulivat asuttuun maahan. He söivät mannaa, kunnes tulivat Kanaaninmaan rajalle. ³⁶ Oomer on kymmenesosa eefaa.

Vettä kalliosta

17 Koko israelilaisten seurakunta lähti liikkeelle Siinin autiomaasta ja kulki pysähdyspaikasta toiseen Herran käskyn mukaan. He leiriytyivät Refidimiin, mutta siellä ei ollut vettä kansalle juotavaksi. ² Kansa syytti Moosesta ja sanoi: "Antakaa meille vettä, niin että saamme juoda!" Mooses vastasi heille: "Miksi te syytätte minua? Miksi kiusaatte Herraa?" ³ Mutta kansalla oli jano, ja se halusi vettä. Se nurisi Moosesta vastaan ja sanoi: "Mitä varten olet tuonut meidät Egyptistä? Siksikö, että haluat tappaa meidät janoon lapsinemme ja karjoinemme?" ⁴ Silloin Mooses huusi avukseen Herraa ja sanoi: "Mitä minä teen tälle kansalle? Ei paljon puutu, että he kivittävät minut." ⁵ Herra vastasi Moosekselle: "Mene kansan edellä ja ota mukaasi Israelin vanhimpia. Ota käteesi sauva, jolla löit Niiliä, ja mene. ⁶ Minä seison edessäsi siellä, Hoorebin luona olevalla kalliolla. Lyö kalliota, niin siitä lähtee vettä, ja kansa saa juoda." Mooses teki niin Israelin vanhimpien nähden. ⁷ Hän antoi sille

paikalle nimet Massa ja Meriba, koska israelilaiset riitelivät siellä ja kiusasivat Herraa sanoen: "Onko Herra meidän keskellämme vai ei?"

Voitto amalekilaisista

⁸ Sitten Amalek tuli Refidimiin taistelemaan Israelia vastaan. ⁹ Mooses sanoi Joosualle: "Valitse meille miehiä ja lähde taisteluun Amalekia vastaan. Huomenna minä asetun seisomaan kukkulan huipulle Jumalan sauva kädessäni." ¹⁰ Joosua teki niin kuin Mooses oli hänelle sanonut ja taisteli Amalekia vastaan, kun taas Mooses, Aaron ja Huur nousivat kukkulan huipulle. ¹¹ Niin kauan kuin Mooses piti kätensä ylhäällä, Israel oli voitolla, mutta kun hän antoi kätensä vaipua, Amalek pääsi voitolle. ¹² Kun Mooseksen kädet alkoivat painaa, Aaron ja Huur ottivat kiven ja asettivat sen hänen alleen, ja hän istui sille. Sitten Aaron ja Huur tukivat hänen käsiään, toinen toiselta ja toinen toiselta puolelta, ja niin hänen kätensä pysyivät vakaina auringonlaskuun asti. ¹³ Näin Joosua nujersi Amalekin ja sen sotajoukot miekalla.

¹⁴ Herra sanoi Moosekselle: "Kirjoita tämä muistutukseksi kirjaan ja teroita sitä Joosualle: 'Minä pyyhin pois Amalekin muiston taivaan alta.'" ¹⁵ Sitten Mooses rakensi alttarin ja antoi sille nimen "Herra on minun lippuni" ¹⁶ ja sanoi: "Käsi Herran valtaistuinta

kohti! Herralla on sota Amalekia vastaan polvesta polveen."

Jetro tulee tervehtimään Moosesta

18 Midianin pappi Jetro, Mooseksen appi, kuuli, mitä kaikkea Jumala oli tehnyt Mooseksen ja kansansa Israelin hyväksi ja miten Herra oli tuonut Israelin pois Egyptistä. ² Mooseksen appi Jetro otti mukaansa Sipporan, Mooseksen vaimon, jonka Mooses oli lähettänyt pois, ³ sekä tämän kaksi poikaa. Toinen heistä oli nimeltään Geersom, sillä Mooses oli sanonut: "Minä olen nyt muukalainen vieraalla maalla." ⁴ Toisen nimi oli Elieser, koska Mooses oli sanonut: "Isäni Jumala oli apunani ja pelasti minut faraon miekalta." ⁵ Mooseksen appi Jetro, Mooseksen pojat ja hänen vaimonsa tulivat hänen luokseen autiomaahan, jossa hän oli leiriytyneenä Jumalan vuoren juurella. ⁶ Jetro lähetti sanan Moosekselle: "Minä, Jetro, sinun appesi, olen tullut luoksesi vaimosi ja hänen kahden poikansa kanssa." ⁷ Silloin Mooses lähti appeaan vastaan, kumarsi syvään ja suuteli häntä. He tervehtivät toisiaan ja menivät sitten teltaan.

⁸ Mooses kertoi apelleen kaikesta, mitä Herra oli tehnyt faraolle ja egyptiläisille Israelin tähden, sekä kaikista vaikeuksista, jotka olivat kohdanneet heitä matkalla, ja siitä, kuinka Herra oli pelastanut heidät. ⁹ Jetro iloitsi kaikesta hyvästä, mitä

Herra oli tehnyt Israelille pelastaessaan heidät egyptiläisten käsistä. ¹⁰ Hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, joka on vapauttanut teidät egyptiläisten ja faraon käsistä, hän, joka on pelastanut kansansa egyptiläisten vallasta. ¹¹ Nyt minä tiedän, että Herra on kaikkia jumalia suurempi. Egyptiläisille tapahtui näin, koska he olivat röyhkeitä Israelia kohtaan." ¹² Jetro, Mooseksen appi, toi polttouhrin ja teurasuhreja Jumalalle, ja Aaron sekä kaikki Israelin vanhimmat tulivat aterioimaan Mooseksen apen kanssa Jumalan eteen.

Jetro neuvoa Moosesta

¹³ Seuraavana päivänä Mooses istui jakamaan oikeutta kansalle, ja kansa seisoi Mooseksen ympärillä aamusta iltaan. ¹⁴ Kun Mooseksen appi näki kaiken, mitä hän teki kansan vuoksi, hän kysyi: "Mitä on tämä puuha, jota sinä teet tämän kansan vuoksi? Miksi sinä istut yksin ja koko kansa seisoo ympärilläsi aamusta iltaan?" ¹⁵ Mooses vastasi apelleen: "Siksi, että kansa tulee luokseni pyytämään neuvoa Jumalalta. ¹⁶ Kun heillä on jokin riita-asia, he tulevat luokseni, ja minä jaan oikeutta heidän välillään ja ilmoitan heille Jumalan säädökset ja lait."

¹⁷ Silloin Mooseksen appi sanoi hänelle: "Tässä asiassa et toimi viisaasti. ¹⁸ Sinä uuvutat täysin sekä itsesi että tämän kansan, joka on kanssasi, sillä tämä tehtävä on sinulle liian raskas. Sinä et voi suoriutua siitä yksinäsi. ¹⁹ Kuule

nyt, mitä minä sanon. Minä neuvon sinua, ja Jumala on sinun kanssasi. Edusta sinä kansaa Jumalan edessä ja saata sen asiat Jumalan eteen.²⁰ Kehota heitä noudattamaan säädöksiä ja lakeja ja tee heille tiettäväksi tie, jota heidän on kuljettava, ja se, mitä heidän on tehtävä.²¹ Sinun tulee kuitenkin valita koko kansasta kykeneviä ja Jumalaa pelkääviä, luotettavia ja väärää voittoa vihaavia miehiä ja asettaa heidät tuhannen-, sadan-, viidenkymmenen- ja kymmenenpäälliköiksi kansalle.²² Jakakoot he vakituisesti oikeutta kansalle ja tuokoot kaikki suuret asiat sinun tietosi, mutta kaikki vähäiset asiat he ratkaiskoot itse. Kevennä näin taakkaasi, ja kantakoot he sitä kanssasi.²³ Jos näin teet ja jos myös Jumala käskee sinua niin tekemään, silloin jaksat hoitaa tehtäväsi, ja myös koko tämä kansa pääsee rauhassa kotiinsa."

²⁴ Mooses kuunteli appensa neuvoa ja teki aivan niin kuin tämä oli sanonut. ²⁵ Hän valitsi kykeneviä miehiä koko Israelista ja asetti heidät tuhannen-, sadan-, viidenkymmenen- ja kymmenenpäälliköiksi kansan johtoon. ²⁶ He jakoivat vakituisesti oikeutta kansalle. Vaikeat asiat he veivät Moosekselle, mutta kaikki vähäiset asiat he ratkaisivat itse. ²⁷ Sitten Mooses saattoi appensa matkaan, ja tämä meni omaan maahansa.

SIINAIN LAKI JA LIITTO, 19 – 24

Herra ilmestyy Siinainvuorella

19 Kolmantena kuukautena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta – samana kuukauden päivänä – he tulivat Siinain autiomaahan. ² He olivat lähteneet Refidimistä ja tulivat Siinain autiomaahan. Siellä Israel leiriytyi vuoren juurelle, ³ ja Mooses nousi vuorelle Jumalan luo. Herra kutsui häntä vuorelta ja sanoi: "Sano näin Jaakobin heimolle, kerro israelilaisille: ⁴ 'Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivin ja tuonut teidät luokseni. ⁵ Jos te nyt kuuntelette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, teistä tulee minun oma kansani kaikkien kansojen joukossa. Koko maa on minun, ⁶ mutta teistä tulee minun pappisvaltakuntani ja pyhä kansani.' Nämä sanat sinun on puhuttava israelilaisille."

⁷ Tultuaan takaisin Mooses kutsui kokoon kansan vanhimmat ja antoi heille tiedoksi kaikki ne sanat, jotka Herra oli käsenyt hänen puhua. ⁸ Silloin koko kansa vastasi yhtenä miehenä: "Me teemme kaiken, mitä Herra on puhunut." Mooses vei kansan vastauksen Herralle.

⁹ Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Minä tulen paksun pilven peitossa sinun luoksesi, että kansa kuulis

minun puhuvan kanssasi ja uskoisi aina myös sinua." Kun Mooses oli kertonut Herralle kansan vastauksen, ¹⁰ Herra sanoi Moosekselle: "Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänään ja huomenna, ja peskoot he vaatteensa. ¹¹ Heidän tulee olla valmiina kolmanteen päivään mennessä, sillä kolmantena päivänä Herra laskeutuu koko kansan nähden alas Siinainvuorelle. ¹² Määrää kansalle raja ja sano: 'Varokaa nousemasta vuorelle tai koskemasta sen juureen. Jokainen, joka koskee vuoreen, on surmattava. ¹³ Häneen ei saa kuitenkaan koskea käsin, vaan hänet pitää kivittää tai ampua jousella. Olipa kyseessä eläin tai ihminen, syyllinen ei saa jäädä eloon.' Vasta kun pitkä torven puhallus kuuluu, he saavat nousta vuorelle."

¹⁴ Mooses tuli alas vuorelta kansan luo ja pyhitti kansan, ja he pesivät vaatteensa. ¹⁵ Hän sanoi kansalle: "Olkaa valmiita kolmanteen päivään mennessä. Kukaan ei saa koskea naiseen."

¹⁶ Kolmannen päivän aamuna alkoi jylistä ja salamoida, ja paksu pilvi laskeutui vuoren ylle. Kuului hyvin voimakas pasuunan ääni, ja koko kansa, joka oli leirissä, vapisi pelosta. ¹⁷ Silloin Mooses vei kansan leiristä kohtaamaan Jumalaa, ja he asettuivat seisomaan vuoren juurelle. ¹⁸ Koko Siinainvuori peittyi savuun, koska Herra laskeutui sille tulesta. Siitä nousi

savua kuin pätsistä, ja koko vuori vahahteli ankarasti. ¹⁹ Pasuunan ääni koveni kovenemistaan. Mooses puhui, ja Jumala vastasi hänelle jylisten. ²⁰ Herra laskeutui Siinainvuorelle, vuoren huipulle. Sitten Herra kutsui Mooseksen vuoren huipulle, ja Mooses nousi sinne. ²¹ Herra sanoi Moosekselle: "Laskeudu alas ja varoita kansaa tunkeutumasta lähelle Herraa hänet nähdäkseen, sillä silloin monet kansasta kuolevat. ²² Pappienkin, jotka saavat lähestyä Herraa, täytyy pyhittäytyä, ettei Herra musertaisi heitä." ²³ Mutta Mooses vastasi Herralle: "Kansa ei voi nousta Siinainvuorelle, sillä sinä olet jo varoittanut meitä ja sanonut: 'Vedä raja vuoren juurelle ja pyhitä vuori.'" ²⁴ Niin Herra sanoi hänelle: "Lähde alas ja tule taas ylös Aaron mukana. Mutta papit ja kansa älkööt tunkeutuko ylös lähelle Herraa, ettei hän musertaisi heitä." ²⁵ Mooses laskeutui kansan luo ja kertoi heille tämän.

Kymmenen käskyä

20 Sitten Jumala puhui kaikki nämä sanat:

² "Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka toin sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. ³ Älköön sinulla olko muita jumalia minun rinnallani.

⁴ Älä tee itsellesi patsasta äläkä mitään kuvaa mistään, mikä on ylhäällä taivaalla tai alhaalla maan päällä tai vesissä maan alla. ⁵ Älä kumarru niitä äläkä palvele niitä, sillä minä, Herra,

sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala. Minä vaadin lapset tilille isien pahoista teoista kolmanteen ja neljanteen polveen saakka – ne jotka vihaavat minua, ⁶ mutta osoitan armoa niille tuhansille, jotka rakastavat minua ja pitävät minun käskyni.

⁷ Älä lausu turhaan Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka lausuu hänen nimensä turhaan.

⁸ Muista pyhittää lepopäivä. ⁹ Kuutena päivänä tee työtä ja hoida kaikki tehtäväsi, ¹⁰ mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti. Älä tee silloin mitään työtä, älä sinä, älköön poikasi tai tyttäresi, palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muuriasi sisällä asuva muukalainen.

¹¹ Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi. Sen tähden Herra siunasi sapatinpäivän ja pyhitti sen.

¹² Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että eläisit kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

¹³ Älä tapa.

¹⁴ Älä tee aviorikosta.

¹⁵ Älä varasta.

¹⁶ Älä anna väärää todistusta lähimmäisestäsi.

¹⁷ Älä himoitse lähimmäisesi taloa. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa, älä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan,

härkäänsä, aasiaan äläkä mitään, mikä kuuluu hänelle."

Kansa pelkää

¹⁸ Koko kansa näki tulenleimaukset ja vuoren savuamisen ja kuuli jylinän ja pasuunan äänen. Tämän nähdessään kansa vapisi ja pysytteli kauempana.

¹⁹ Israelilaiset sanoivat Moosekselle: "Puhu sinä meidän kanssamme, me kuuntelemme. Älköön Jumala puhuko meidän kanssamme, ettemme kuolisi."

²⁰ Silloin Mooses vastasi kansalle: "Älkää pelätkö, sillä Jumala on tullut sitä varten, että hän koetteli teitä ja että hänen pelkonsa pysyisi teissä, niin ettette tekisi syntiä." ²¹ Kansa seisoi kauempana, mutta Mooses lähestyi synkkää pilveä, jossa Jumala oli.

Laki alttarista

²² Herra sanoi Moosekselle: "Sinun tulee sanoa israelilaisille näin: Te olette nähneet, että minä olen puhunut teille ylhäältä taivaasta. ²³ Älkää tehkö muita jumalia minun rinnalleni. Älkää tehkö itsellenne hopeisia tai kultaisia jumalia. ²⁴ Tee minulle maa-alttari ja uhraa sen päällä polttouhrisi ja yhteysuhrisi, lampaasi ja nautasi. Jokaisessa paikassa, jonka minä pyhitän nimelleni, minä tulen sinun luoksesi ja siunaan sinua. ²⁵ Jos sinä kuitenkin teet minulle kivialttarin, älä rakenna sitä hakatusta kivistä, sillä jos sinä kosket kiveen taltallasi, sinä saastutat sen. ²⁶ Älä myöskään nouse portaita

myöten minun alttarilleni, ettei häpyisi paljastuisi sen päällä."

Laki heprealaisista orjista

21 "Nämä ovat ne säädökset, jotka sinun tulee antaa israelilaisten noudatettaviksi: ² Kun ostat heprealaisen orjan, hänen on palveltava kuusi vuotta, mutta seitsemäntenä hän pääsköön vapaaksi maksutta. ³ Jos orja on tullut yksinään, hänen on lähdettävä pois yksinään, mutta jos hänellä tullessaan oli vaimo, vaimo lähteköön hänen kanssaan. ⁴ Jos hänen isäntänsä on antanut hänelle vaimon ja tämä on synnyttänyt hänelle poikia tai tyttäriä, vaimo lapsineen jääköön isännälle, ja mies lähteköön yksinään. ⁵ Mutta jos orja vakuuttaa: 'Minä rakastan isäntääni, vaimoani ja lapsiani enkä halua päästä vapaaksi', ⁶ hänen isäntänsä vieköön hänet Jumalan eteen, asettakoon hänet ovea tai ovenpieltä vasten ja lävistäköön hänen korvansa naskalilla, ja orja jääköön ainiaaksi isännälleen.

⁷ Jos joku myy tyttärensä orjattareksi, tämä ei pääse vapaaksi niin kuin miesorjat. ⁸ Jos orjatar ei miellytä isäntäänsä, joka on valinnut hänet itselleen, isännän on sallittava, että hänet lunastetaan. Vieraaseen kansaan isännällä ei ole valtaa naista myydä, koska hän on ollut petollinen tätä kohtaan. ⁹ Jos isäntä määrää hänet pojalleen, hänen on saatava nauttia tyttärien oikeuksia. ¹⁰ Jos isäntä ottaa

toisen vaimon, hän ei saa vähentää ensimmäisen ravintoa, vaatetusta tai aviollista oikeutta. ¹¹ Jos hän ei anna naiselle näitä kolmea, tämä saa lähteä pois maksutta ja korvauksetta."

Laki väkivaltarikoksista

¹² "Se, joka lyö ihmistä niin, että tämä kuolee, on surmattava. ¹³ Jos hän ei ole tehnyt sitä tarkoituksella, vaan Jumala salli sen tapahtua hänen kätensä kautta, hän voi paeta paikkaan, jonka minä sinulle osoitan. ¹⁴ Mutta jos joku on niin julkea, että tappaa lähimmäisensä kavalasti, sinun on jopa minun alttarini luota vietävä hänet surmattavaksi. ¹⁵ Joka lyö isäänsä tai äitiään, on surmattava. ¹⁶ Joka kaappaa ihmisen ja joko myy hänet tai pitää häntä hallussaan, on surmattava. ¹⁷ Joka kiroaa isäänsä tai äitiään, on surmattava.

¹⁸ Jos miehet riitelevät ja toinen lyö toista kivellä tai nyrkillä, niin että toinen ei kuole vaan joutuu vuoteenomaksi ¹⁹ mutta pystyy nousemaan ja kulkemaan ulkona sauvaansa nojaten, lyöjä on vapautettava rangaistuksesta. Hänen on kuitenkin korvattava toisen sairausaika ja huolehdistava hänen paranemisestaan. ²⁰ Jos joku lyö orjaansa tai orjatartaan sauvalla, niin että tämä kuolee hänen käsiinsä, lyöjää rangaistakoon. ²¹ Jos orja kuitenkin elää päivän tai kaksi, älköön lyöjää rangaistako, sillä

orja on hänen omaisuuttaan. ²² Jos miehet tappelevat ja satuttavat raskaana olevaa naista, niin että hän synnyttää ennenaikaisesti, mutta vakavaa onnettomuutta ei tapahdu, syyllistä on sakotettava sen mukaan, mitä naisen puoliso häneltä vaatii. Maksu on suoritettava oikeuden päätöksen mukaan. ²³ Mutta jos vakava onnettomuus tapahtuu, annettakoon henki hengestä, ²⁴ silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta, ²⁵ palovamma palovammasta, haava haavasta, ruhje ruhjeesta. ²⁶ Jos joku lyö orjaansa tai orjatartaan silmään ja turmelee sen, hän päästääköön tämän vapauteen hyvitykseksi silmästä. ²⁷ Samoin, jos hän lyö orjaltaan tai orjattareltaan hampaan suusta, hän päästääköön tämän vapauteen hyvitykseksi hampaasta."

Omistajan vastuu

²⁸ "Jos härkä puskee miehen tai naisen kuoliaaksi, härkä on kivitettävä eikä sen lihaa saa syödä. Härän omistaja on kuitenkin vapautettava rangaistuksesta. ²⁹ Mutta jos härkä on puskenut aikaisemminkin eikä sen isäntä varoituksista huolimatta ole vartioinut sitä ja jos tämä härkä tappaa miehen tai naisen, se pitää kivittää, ja myös sen isäntä on surmattava. ³⁰ Jos hänelle kuitenkin määrätään lunastusmaksu, hänen on maksettava henkensä lunnaiksi niin

paljon kuin hänelle määrätään. ³¹ Jos härkä puskee kuoliaaksi pojan tai tytön, on meneteltävä saman lain mukaan.

³² Jos härkä puskee kuoliaaksi orjan tai orjattaren, omistajan on maksettava hänen isännälleen kolmekymmentä hopeasekeliä ja härkä on kivitettävä.

³³ Jos joku jättää kaivon auki tai kaivaa kaivon eikä peitä sitä ja härkä tai aasi putoaa siihen, ³⁴ kaivon omistaja korvatkoon eläimen sen isännälle rahassa, mutta pitääköön itsellään kuolleen eläimen. ³⁵ Jos jonkun härkä puskee toisen härän kuoliaaksi, elävä härkä on myytävä ja sen hinta jaettava puoliksi. Myös kuollut härkä tulee jakaa puoliksi. ³⁶ Mutta jos oli tiedossa, että härkä oli puskenut ennenkin, eikä sen isäntä ollut vartioinut sitä, hänen on korvattava härkä härällä. Kuollut eläin jääköön hänelle. ³⁷ Jos joku varastaa härän tai lampaan ja teurastaa tai myy sen, hänen on korvattava härkä viidellä naudalla ja lammas neljällä lampaalla."

Korvausta koskevia lakeja

22 "Jos varas tavataan murtautumasta sisään ja hänet lyödään kuoliaaksi, hänen verensä vuodattamisesta ei tule syylliseksi. ² Mutta jos aurinko oli jo noussut, tappaja tulee syylliseksi veren vuodattamisesta. Varkaan on maksettava korvaus, mutta jos hän on varaton, hänet on myytävä varastetun tavaran hinnasta. ³ Jos se, mitä on varastettu, oli pa se härkä, aasi tai

lammas, kuitenkin löydetään hänen hallustaan elossa, hänen pitää korvata se kaksinkertaisesti.

⁴Jos joku turmelee toisen pellon tai viinitarhan päästämällä siihen eläimiään ja syöttämällä niitä siellä, hänen on korvattava vahinko peltonsa tai viinitarhansa parhaasta sadosta.

⁵Jos tuli pääsee irti ja tarttuu orjantappuroihin niin, että kuhilaat, vilja tai pelto palavat, on palon sytyttäjän korvattava se, mikä on palanut.

⁶Jos joku antaa toiselle rahaa tai tavaraa säilytettäväksi ja se varastetaan tämän talosta, on varkaan, jos hänet tavoitetaan, korvattava se kaksinkertaisesti. ⁷Ellei varasta tavoiteta, talon omistajan on astuttava Jumalan eteen ja vannottava, ettei hän ole kajonnut toisen omaisuuteen. ⁸Jokaisessa rikosasiassa, koskipa se härkää, aasia, lammasta, vaatetta tai mitä tahansa kadoksiin joutunutta, josta joku sanoo: 'Tämä se on', on kummankin kanta tuotava Jumalan eteen. Sen, jonka Jumala tuomitsee syylliseksi, on korvattava lähimmäiselleen kaksinkertaisesti.

⁹Jos joku antaa toiselle aasin, härän, lampaan tai minkä tahansa eläimen säilytettäväksi ja se kuolee tai vahingoittuu tai ryöstetään kenenkään näkemättä, ¹⁰Herran edessä vannottu vala ratkaiskoon heidän välinsä, sen, onko toinen kajonnut toisen omaisuuteen.

Omistajan on hyväksyttävä vala eikä korvausta tarvitse maksaa.

¹¹Mutta jos eläin on varastettu häneltä, varkaan tulee maksaa omistajalle korvaus. ¹²Jos eläin on raadeltu kuoliaaksi, se on tuotava todisteeksi. Raadellusta eläimestä ei tarvitse maksaa korvausta. ¹³Jos joku lainaa lähimmäiseltään eläimen ja se vahingoittuu tai kuolee eikä sen omistaja ole paikalla, siitä on maksettava korvaus. ¹⁴Jos sen omistaja on paikalla, korvausta ei tarvitse maksaa. Jos se oli vuokralla, olkoon vuokra korvauksena."

Eri aiheita koskevia lakeja

¹⁵"Jos mies viettelee neitsyen, jota ei ole kihlattu, ja makaa hänen kanssaan, miehen on maksettava morsiamenhinta ja otettava tyttö vaimokseen. ¹⁶Jos tytön isä kuitenkin kieltäytyy antamasta häntä miehelle, tämän on silti maksettava rahassa sama morsiamenhinta kuin neitsyestä.

¹⁷Älä salli noitanaisen elää. ¹⁸Jokainen, joka sekaantuu eläimeen, on surmattava. ¹⁹Jos joku uhraa muille jumalille kuin Herralle, hänet vihittäköön tuhon omaksi.

²⁰Älä sorra äläkä ahdistu muukalaista, sillä te itse olette olleet muukalaisina Egyptin maassa. ²¹Älkää sortako leskiä älkääkä orpoja. ²²Jos sinä sorrat heitä ja he huutavat minua avukseen, minä kuulen heidän huutonsa. ²³Silloin minun vihani syttyy, ja minä surmaan

teidät miekalla, niin että teidän vaimoistanne tulee leskiä ja lapsistanne orpoja.

²⁴Jos lainaat rahaa jollekin keskuudessasi asuvalle kansani köyhälle, älä menettele häntä kohtaan koronkiskurin tavoin. Älä pane korkoa hänen maksettavakseen. ²⁵Jos otat lähimmäiseltäsi pantiksi viitan, anna se hänelle takaisin, ennen kuin aurinko laskee. ²⁶Se on näet hänen ainoa peitteensä, hänen ihonsa verho. Mihin hän muuten voi kääriytyä levolle käydessään? Jos hän huutaa minua avukseen, minä kuulen häntä, sillä minä olen armollinen.

²⁷Jumalaa älä herjaa ja kansasi ruhtinasta älä kiroa. ²⁸Älä viivyttelä antamasta minulle antia vilja- ja viinisatosi parhaasta osasta. Esikoispoikasi anna minulle. ²⁹Tee samoin naudoillesi ja lampaillesi. Niiden esikoinen saa olla seitsemän päivää emänsä kanssa, mutta kahdeksantena päivänä anna se minulle. ³⁰Olkaa minulle pyhitetty kansa. Älkää syökö pedon raateleman eläimen lihaa, vaan heittäkää se koirille."

Kehotus oikeamielisyyteen

23 "Älä levitä perättömiä huhuja äläkä anna apuasi jumalattomalle rupeamalla vääräksi todistajaksi. ²Älä ole joukon mukana tekemässä pahaa äläkä todista riita-asiassa niin, että taivut

enemmistön mukana vääristämään totuuden. ³Älä suosi vähäosaista hänen riita-asiassa.

⁴Jos tapaavat vihollisesi härän tai aasin eksesissä, sinun on vietävä se hänelle takaisin. ⁵Jos näet vihamiehesi aasin makaavan kuormansa alla, älä jätä auttamatta, vaan auta häntä nostamaan se jaloilleen.

⁶Älä vääristä köyhän lähimmäisesi oikeutta hänen riita-asiassa. ⁷Pysy erossa väärästä asiasta. Älä surmaa viatonta ja vanhurskasta, sillä minä en julista syyllistä syyttömäksi. ⁸Älä myöskään ota lahjusta, sillä lahjus sokaisee tarkkanäköisetkin ja vääristää vanhurskaiden sanat. ⁹Muukalaista älä sorra. Tehän tunnette muukalaisen mielialan, koska olette olleet muukalaisina Egyptin maassa."

Seitsemäs vuosi ja viikon seitsemäs päivä

¹⁰"Kuutena vuotena kylvä maasi ja korjaa sen sato, ¹¹mutta seitsemäntenä anna sen levätä ja jätä sato korjaamatta, että kansasi köyhät saisivat syödä siitä. Metsän eläimet syökööt loput. Tee samoin viinitarhallesi ja öljypuillesi. ¹²Kuutena päivänä tee työtäsi, mutta seitsemäntenä lepää, että härkäsi ja aasisi voisivat levätä ja orjattaresi poika sekä muukalainen saisivat virkistyä. ¹³Noudattakaa kaikkea, mitä minä olen teille sanonut. Vieraiden jumalien nimiä älkää mainitko, älköön niitä kuuluko teidän suustanne."

Kolme vuotuista juhlaa

¹⁴ "Kolme kertaa vuodessa vietä juhlaa minun kunniakseni. ¹⁵ Vietä happamatonta leivän juhlaa ja syö happamatonta leipää seitsemänä päivänä, niin kuin minä olen sinua käskenyt, määrättynä aikana aabib-kuussa, sillä silloin sinä lähdit Egyptistä. Älköön minun kasvojeni eteen tultako tyhjin käsin. ¹⁶ Vietä myös elonleikkuujuhlaa, kun leikkaat ensilyhteet viljastasi, jonka olet kylvänyt peltoosi, ja sadonkorjuujuhlaa vuoden lopussa, kun olet koonnut vaivannäkösi tulokset pellolta. ¹⁷ Kolme kertaa vuodessa tulkoon koko miesväkesi näyttäytymään Herran, Herran, kasvojen eteen.

¹⁸ Älä uhraa minun teurasuhrini verta happaman leivän kanssa. Älköön juhlauhrini rasvaa jääkö yön yli seuraavaan aamuun. ¹⁹ Tuo Herran, Jumalasi, temppeliin parhaimmat maasi ensihedelmistä. Älä keitä kiliä emänsä maidossa."

Herran enkeli johdattajana

²⁰ "Katso, minä lähetän enkelin sinun edellesi varjelemaan sinua tiellä ja viemään sinut siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. ²¹ Ole varuillasi hänen edessään ja tottele häntä. Älä kapinoi häntä vastaan, sillä hän ei siedä teidän rikoksianne, koska minun nimeni on hänessä. ²² Jos kuuntelet kaikessa hänen

ääntään ja teet kaiken, mitä minä käsken, minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja ahdistajiesi ahdistaja. ²³ Minun enkelini käy sinun edelläsi ja vie sinut amorilaisten, heettiläisten, perissiläisten, kanaanilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, ja minä hävitän heidät."

Varoituksia ja lupauksia

²⁴ "Älä kumarra heidän jumaliaan, älä palvele niitä äläkä tee niin kuin he, vaan hävitä tyystin heidän jumalansa, murskaa heidän patsaansa. ²⁵ Palvele Herraa, Jumalaasi, niin hän siunaa sinun ruokasi ja juomasi, ja minä poistan sairaudet teidän keskuudestanne. ²⁶ Keskenmenoa tai hedelmättömyyttä ei maassasi tule olemaan, ja minä annan sinun elää täyteen ikääsi.

²⁷ Minä lähetän kauhuni sinun edellesi ja saatan hämminkiin kaikki kansat, joiden keskuuteen sinä menet, ja ajan kaikki vihollisesi pakoon sinun edeltäsi. ²⁸ Minä lähetän herhiläisiä sinun edellesi, ja ne karkottavat hivviläiset, kanaanilaiset ja heettiläiset sinun tieltäsi. ²⁹ Minä en kuitenkaan karkota heitä sinun edeltäsi yhtenä vuotena, ettei maa autioituisi ja etteivät villieläimet lisääntyisi sinulle vahingoksi. ³⁰ Vähitellen minä karkotan heidät sinun edeltäsi, kunnes olet tullut kyllin lukuisaksi ottaaksesi maan haltuusi. ³¹ Minä säädän alueesi ulottumaan Kaislamerestä filistealaisten mereen ja autiomaasta Eufratvirtaan asti. Minä

annan maan asukkaat valtaasi, ja sinä karkotat heidät tieltäsi.³² Älä tee liittoa heidän ja heidän jumaliensa kanssa.³³ He eivät saa jäädä asumaan sinun maahasi, etteivät he saattaisi sinua tekemään syntiä minua vastaan. Jos sinä palvelet heidän jumaliaan, niistä tulee sinulle ansa."

Liiton tekeminen Siinailla

24 Herra sanoi Moosekselle: "Nouskaa Herran luo, sinä ja Aaron, Naadab, Abihu ja seitsemänkymmentä Israelin vanhimmista. Kumartukaa maahan ollessanne vielä etäämmällä.² Sitten Mooses lähestyköön yksinään Herraa, mutta muut älkööt tulko lähelle ja kansa älköön nousko vuorelle hänen kanssaan."³ Mooses palasi kertomaan kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki hänen säädöksensä. Silloin koko kansa vastasi yhteen ääneen: "Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme."⁴ Sitten Mooses kirjoitti muistiin kaikki Herran sanat.

Seuraavana aamuna hän nousi varhain ja rakensi vuoren juurelle alttarin sekä pystytti kaksitoista patsasta Israelin kahdentoista heimon mukaan.⁵ Hän lähetti israelilaisia nuoria miehiä uhraamaan polttouhreja ja teurastamaan härkiä yhteysuhriksi Herralle.⁶ Mooses otti puolet uhrieläinten verestä ja pani sen maljoihin, ja toisen puolen hän vihmoi alttarille.⁷ Sitten hän otti liiton

kirjan ja luki sen kansalle. Israelilaiset sanoivat: "Me noudatamme ja tottelemme kaikkea, mitä Herra on puhunut."⁸ Mooses otti veren, vihmoi sitä kansan päälle ja sanoi: "Tämä on liiton veri, sen liiton, jonka Herra on tehnyt teidän kanssanne kaikkien näiden sanojen mukaisesti."

⁹ Sitten Mooses nousi Aaronin, Naadabin, Abihun ja seitsemänkymmenen Israelin vanhimman kanssa vuorelle.¹⁰ He näkivät Israelin Jumalan. Hänen jalkojensa alla oli kuin safiirikivistä tehty alusta, kirkas kuin itse taivas.¹¹ Näitä israelilaisten valittuja vastaan Herra ei nostanut kättään. He saivat nähdä Jumalan, ja he söivät ja joivat.

Mooses kohtaa Herran Siinainvuorella

¹² Herra sanoi Moosekselle: "Nouse minun luokseni vuorelle ja odota siellä, niin minä annan sinulle kivitaulut sekä lain ja käskyt, jotka minä olen kirjoittanut opetettaviksi kansalle."¹³ Mooses lähti palvelijansa Joosuan kanssa nousemaan Jumalan vuorelle.¹⁴ Lähtiessään hän sanoi vanhimmille: "Odottakaa meitä täällä, kunnes palaamme luoksenne. Aaron ja Huur ovat teidän kanssanne. Se, jolla on jotakin asiaa, voi kääntyä heidän puoleensa."

¹⁵ Kun Mooses nousi vuorelle, pilvi peitti vuoren,¹⁶ ja Herran kirkkaus asettui Siinainvuorelle. Vuori oli kuusi päivää pilven peitossa, ja seitsemäntenä

päivänä Herra kutsui Moosesta pilven keskeltä. ¹⁷ Herran kirkkaus vuoren huipulla näytti israelilaisista kuluttavalta tulelta. ¹⁸ Mooses meni pilven sisään ja nousi vuoren huipulle. Hän viipyi vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

ILMESTYSMAJA AUTIOMAASSA, 25 – 40

Uhrilahjat pyhähön rakentamista varten

25 Herra puhui Moosekselle: ² "Sano israelilaisille, että he tuovat minulle uhrilahjoja. Ottakaa vastaan lahja minulle jokaiselta, jonka sydän on siihen altis. ³ Tällaisia lahjoja teidän on otettava heiltä vastaan: kultaa, hopeaa ja vaskea, ⁴ sinipunaisia, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia villalankoja, hienoa pellavaa ja vuohenkarvaa, ⁵ punaiseksi värjättyjä pässinnahkoja, merilehmännahkoja, akasiapuuta, ⁶ öljyä lamppuja varten, tuoksuaineita voiteluöljyä ja hyväntuoksuista suitsuketta varten ⁷ sekä onyksi-kiviä ja muita kasukkaan ja rintakilpeen kiinnitettäviä kiviä. ⁸ Heidän tulee tehdä minulle pyhäkkö, niin että voin asua heidän keskellään. ⁹ Tehkää asumus ja kaikki sen esineet tarkoin sen mallin mukaan, jonka minä sinulle näytän."

Liitonarkku ja armoistuin

¹⁰ "Tehkööt israelilaiset akasiapuusta arkun, kaksi ja puoli kyynärää pitkän, puolitoista kyynärää leveän ja puolitoista kyynärää korkean. ¹¹ Päälystä se puhtaalla kullalla sisältä ja ulkoa ja tee sen ympärille kultareunus. ¹² Vala arkkua varten neljä kultarengasta ja kiinnitä ne sen neljään jalkaan, kaksi rengasta toiselle sivulle ja kaksi toiselle. ¹³ Tee kantotangot akasiapuusta ja päälystä ne kullalla. ¹⁴ Vie tangot arkun sivuilla oleviin renkaisiin sen kantamista varten. ¹⁵ Tangot tulee jättää arkun renkaisiin, eikä niitä saa ottaa pois. ¹⁶ Pane arkkuun todistuksen taulut, jotka minä sinulle annan.

¹⁷ Tee myös armoistuin puhtaasta kullasta, kaksi ja puoli kyynärää pitkä ja puolitoista kyynärää leveä. ¹⁸ Tee kullasta kaksi kerubia, yksi armoistuimen kumpaankin päähän. Tee ne takomalla. ¹⁹ Tee yksi kerubi toiseen päähän ja toinen kerubi toiseen päähän. Tehkää kerubit kiinteästi armoistuimeen liittyviksi kumpaankin päähän. ²⁰ Kerubien siivet olkoot kohollaan, niin että ne peittävät armoistuimen. Kerubien kasvot olkoot toisiaan kohti; olkoot ne armoistuinta kohti. ²¹ Aseta armoistuin arkun päälle ja pane arkkuun todistus, jonka minä sinulle annan. ²² Minä kohtaan sinut arkun luona, ja puhun sinulle armoistuiltani, niiden kahden kerubin

välistä, jotka ovat liitonarkun päällä, kaiken sen, minkä minä sinun kauttasi israelilaisille säädän."

Pyhien leipien pöytä

²³ "Tee myös pöytä akasiapuusta, kaksi kyynärää pitkä, kyynärän leveä ja puolitoista kyynärää korkea. ²⁴ Päällystä se puhtaalla kullalla ja tee sen ympärille kultareunus. ²⁵ Ympäroi se kämmenen korkuisella listalla ja tee listan ympärille kultareunus. ²⁶ Tee pöytää varten neljä kultarengasta ja kiinnitä renkaat sen neljään kulmaan, jalkojen kohdalle. ²⁷ Renkaiden tulee olla listan alapuolella pidikkeinä tangoille, joilla pöytää kannetaan. ²⁸ Tee tangot akasiapuusta ja päällystä ne kullalla; niillä pöytä on kannettava. ²⁹ Tee pöytää varten myös kulhot ja kupit, kannut ja maljat, joista juomauhrit kaadetaan. Tee ne puhtaasta kullasta. ³⁰ Pane pyhät leivät minun eteeni pöydälle, ja olkoot ne siinä aina."

Seitsenhaarainen lampunjalka

³¹ "Tee myös lampunjalka puhtaasta kullasta. Tee se jalustoineen ja haaroineen takomalla. Sen kuvut, nuput ja kukat olkoot samaa kappaletta kuin itse lamppu. ³² Lampunjalan sivuilta lähteköön kuusi haaraa, kolme haaraa toiselta puolelta ja kolme haaraa toiselta. ³³ Kussakin haarassa olkoon kolme mantelinkukan muotoista kupua, nuppua ja kukkaa. Näin tulee olla

jokaisessa kuudessa haarassa, jotka lähtevät lampunjalasta. ³⁴ Lampunjalassa olkoon neljä mantelinkukan muotoista kupua, nuppua ja kukkaa. ³⁵ Lampunjalasta lähtevien kuuden haaran, kunkin haaraparin, alla olkoon yksi nuppu. ³⁶ Nuput ja haarat olkoot samaa kappaletta kuin lampunjalka. Se olkoon kokonaan taottu puhtaasta kullasta. ³⁷ Tee siihen seitsemän lamppua. Lamput tulee asettaa paikoilleen niin, että ne valaisevat lampunjalan etupuolta. ³⁸ Myös lamppusaksien ja karstakuppien on oltava puhdasta kultaa. ³⁹ Lampunjalka ja kaikki nämä esineet on tehtävä yhdestä talentista puhdasta kultaa. ⁴⁰ Katso, että teet ne niiden mallien mukaan, jotka sinulle näytettiin vuorella."

Telttamaja

26 "Tee asumus kymmenestä telttakankaan kaistasta, jotka on tehty kerrattusta hienosta pellavasta sekä sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista. Tee niihin taidokkaasti kudottuja kerubeja. ² Kunkin kaistan pituuden tulee olla kaksikymmentäkahdeksan kyynärää ja leveyden neljä kyynärää. Kaikki kaistat olkoot samanmittaisia. ³ Viisi kaistaa yhdistettäköön toisiinsa, ja samoin toiset viisi kaistaa yhdistettäköön toisiinsa. ⁴ Tee silmukat sinipunaisesta langasta ensimmäisen kaistan

reunaan, yhdistetyn kappaleen laitaan, ja samoin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan.

⁵Tee viisikymmentä silmukkaa yhteen kaistaan ja viisikymmentä silmukkaa toisen, vastaavan kaistan laitaan, toiseen yhdistettyyn kappaleeseen, niin että silmukat tulevat kohdakkain.

⁶Tee myös viisikymmentä kultahakasta ja yhdistä kappaleet toisiinsa hakasilla niin, että niistä tulee yhtenäinen asumus.

⁷Tee vielä vuohenkarvoista kudotuista kaistoista teltta asumuksen suojaksi. Tee näitä kaistoja yksitoista.

⁸Kunkin kaistan pituus olkoon kolmekymmentä kyynärää ja leveys neljä kyynärää. Olkoot kaikki yksitoista kaistaa samanmittaisia. ⁹Liitä yhdeksi kappaleeksi viisi kaistaa erikseen, samoin kuusi kaistaa erikseen. Aseta jälkimmäisen kappaleen kuudes kaista kaksin kerroin teltan etupuolelle.

¹⁰Tee lisäksi viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan ja viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen vastaavan kaistan reunaan. ¹¹Tee myös viisikymmentä vaskihakasta, pistä hakaset silmukoihin ja liitä kankaat yhteen, niin että niistä tulee yhtenäinen teltta.

¹²Telttakaistojen ylimääräinen osa saa riippua puolen kaistan pituudelta asumuksen takasivulla.

¹³Kyynäränmitta telttakaistojen

pitouden ylimääräisestä osasta saa riippua asumuksen kummallakin sivulla sitä peittämässä. ¹⁴Tee teltalle peite punaiseksi värjätystä pässinnahoista ja sen päälle peite merilehmännahoista.

¹⁵Tee asumuksen laudat akasiapuusta ja aseta ne pystyyn.

¹⁶Kunkin laudan tulee olla kymmenen kyynärää pitkä ja puolitoista kyynärää leveä. ¹⁷Jokaisessa laudassa tulee olla

kaksi tappia, joilla laudat yhdistetään toisiinsa. Tee näin kaikki asumuksen laudat. ¹⁸Tee asumuksen eteläpuolta varten kaksikymmentä lautaa.

¹⁹Näiden kahdenkymmenen laudan alle sinun on tehtävä neljäkymmentä hopeajalustaa, kaksi jalustaa kunkin laudan alle sen kahta tappia varten.

²⁰Asumuksen toista, pohjoisen puolella olevaa sivua varten sinun on myös tehtävä kaksikymmentä lautaa ²¹ja niille neljäkymmentä

hopeajalustaa, kaksi jalustaa kunkin laudan alle. ²²Asumuksen takasivua, länsipuolta, varten tee kuusi lautaa

²³ja lisäksi kaksi kaksoislautaa asumuksen peränurkkia varten.

²⁴Kumpikin niistä on tehtävä kahdesta laudasta, jotka ovat kiinni toisissaan alhaalta ylös saakka, ensimmäiseen renkaaseen asti. Tällaisia olkoot ne molemmat; ne muodostavat nuo kaksi nurkkaa. ²⁵Lautoja pitää siis olla kahdeksan ja niillä kuusitoista

hopeajalustaa, kaksi jalustaa kunkin laudan alla.

²⁶Tee myös viisi poikkitankoa akasiapuusta asumuksen toisen sivuseinän lautoja varten ²⁷ja viisi poikkitankoa asumuksen toisen sivuseinän lautoja varten sekä viisi poikkitankoa asumuksen takasivun, länsipuolen, lautoja varten. ²⁸Keskimmäinen poikkitanko on asetettava lautojen puoliväliin, ja sen tulee ulottua sivuseinän päästä päähän. ²⁹Päällystä laudat kullalla ja tee kullasta niihin renkaat poikkitankojen pidikkeiksi. Päällystä myös poikkitangot kullalla. ³⁰Pystytä asumus sillä tavoin kuin sinulle vuorella näytettiin.

Esirippu ja oviverho

³¹Tee vielä esirippu sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista ja kerratusta hienosta pellavasta. Tee siihen taidokkaasti kudottuja kerubeja. ³²Ripusta se neljän akasiapuisen, kullalla päällystetyn pylvään varaan, joissa on kultakoukut ja jotka seisovat neljällä hopeajalustalla. ³³Ripusta esirippu paikalleen hakasten avulla ja vie todistuksen arkku esiripun sisäpuolelle. Esirippu olkoon teillä erottamassa pyhän kaikkeinpyhimmästä. ³⁴Aseta armoistuin kaikkeinpyhimässä olevan todistuksen arkun päälle.

³⁵Sijoita pöytä esiripun ulkopuolelle ja lampunjalka vastapäätä pöytää asumuksen eteläsivulle. Aseta siis pöytä pohjoissivulle. ³⁶Tee myös teltan oviverho kirjokudontatyönä sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta. ³⁷Tee oviverhoa varten viisi pylvästä akasiapuusta ja päällystä ne kullalla. Niiden koukut olkoot kultaa. Vala pylväitä varten viisi vaskijalustaa."

Polttohrialttari

27 "Tee alttari akasiapuusta. Alttarin tulee olla viisi kyynärää pitkä ja viisi kyynärää leveä, neliön muotoinen, ja kolme kyynärää korkea. ²Tee alttariin sarvet, sen neljään kulmaan, niin että sarvet ovat samaa kappaletta kuin se, ja päällystä se vaskella. ³Tee astiat tuhkaa varten sekä lapiot, vihmontamaljat, haarukat ja hiilipannut. Tee kaikki alttarin esineet vaskesta. ⁴Tee siihen myös verkkomainen ritilä vaskesta ja tee ritilän neljään kulmaan vaskirenkaat. ⁵Aseta ritilä alttarin reunuksen alle niin, että se ulottuu alttarin puoliväliin. ⁶Tee alttaria varten kantotangot akasiapuusta ja päällystä ne vaskella. ⁷Tangot on pantava renkasiin niin, että ne ovat alttarin molemmin puolin sen kantamista varten. ⁸Tee alttari laudoista. Sen on oltava ontto, ja siitä on tehtävä sellainen kuin sinulle vuorella näytettiin."

Telttamajan esipiha

⁹ "Tee asumukselle esipiha. Esipihan eteläistä sivua varten sinun on tehtävä sadan kyynärän pituiset verhot kerratusta hienosta pellavasta ¹⁰ ja verhoja varten kaksikymmentä pylvästä ja niille kaksikymmentä vaskijalustaa sekä pylväisiin koukut ja poikkitangot hopeasta. ¹¹ Myös pohjoispuolen verhojen pituuden on oltava sata kyynärää, pylväitä on oltava kaksikymmentä ja niiden vaskijalustoja kaksikymmentä. Pylväiden koukkujen ja poikkitankojen on oltava hopeaa. ¹² Esipihan läntisen sivun verhojen pituuden tulee olla viisikymmentä kyynärää, pylväitä tulee olla kymmenen ja niiden jalustoja kymmenen. ¹³ Esipihan etupuolen, itäisen sivun, leveys olkoon viisikymmentä kyynärää. ¹⁴ Verhojen pituuden portin toisella sivulla tulee olla viisitoista kyynärää, pylväitä tulee olla kolme ja niiden jalustoja kolme. ¹⁵ Samoin portin toisen sivun verhot olkoot viidentoista kyynärän pituiset, ja pylväitä olkoon kolme ja niiden jalustoja kolme. ¹⁶ Esipihan portissa tulee olla kahdenkymmenen kyynärän pituinen verho, joka on tehty kirjokudontatyönä sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta. Pylväitä olkoon neljä ja niiden jalustoja neljä. ¹⁷ Kaikki esipihan ympärillä

olevien pylväiden poikkitangot ja koukut on tehtävä hopeasta ja jalustat vaskesta. ¹⁸ Esipihan pituuden tulee olla sata kyynärää ja leveyden viisikymmentä kyynärää. Verhon on oltava viisi kyynärää korkea ja kudottu kerratusta hienosta pellavasta. Pylväiden jalustat on tehtävä vaskesta. ¹⁹ Kaikki asumuksen palveluksessa käytettävä kalusto on tehtävä vaskesta, samoin kaikki asumuksen ja esipihan vaarnat."

Lamput ja niiden öljy

²⁰ "Sinun on käskettävä israelilaisia tuomaan sinulle puhdasta, survomalla saatua öljypuun öljyä valaisemista varten, niin että lamput voidaan aina nostaa paikalleen palamaan. ²¹ Aaron poikineen huolehtikoon siitä, että ne palavat illasta aamuun asti ilmestysmajassa, Herran edessä, todistuksen arkun edessä olevan esiripun ulkopuolella. Tämä on ikuinen säädös, jota israelilaiset noudattakoot polvesta polveen."

Pappien puvut

28 "Sinun on kutsuttava luoksesi israelilaisten joukosta veljesi Aaron ja hänen poikansa Naadab, Abihu, Eleasar ja litamar palvelemaan minua pappeina. ² Teetä pyhät vaatteet veljellesi Aaronille kunniaksi ja kaunistukseksi. ³ Sinun on käskettävä kaikkia taitajia, jotka minä olen täyttänyt viisauden hengellä, tekemään

vaatteet Aaronille, jotta hänet voitaisiin pyhittää palvelemaan minua pappina.

⁴Nämä vaatteet heidän on tehtävä: rintakilpi, kasukka, viitta, ruudullinen ihokas, turbaani ja vyö. Heidän on tehtävä pyhät vaatteet veljellesi Aaronille ja hänen pojilleen, että nämä voisivat palvella minua pappeina.

⁵Heidän tulee ottaa kultaa sekä sinipunaisia, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia villalankoja sekä hienoa pellavaa ⁶ja tehdä taidokkaasti kasukka kullasta, sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta. ⁷Kasukassa tulee olla kaksi yhdistettävää olkakappaletta, jotka kiinnitetään toisiinsa molemmista reunoistaan. Näin siitä tulee yhtenäinen. ⁸Kasukan päälle tuleva vyö on tehtävä samalla tavoin ja samasta kappaleesta kuin kasukka: kullasta, sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta.

⁹Ota sitten kaksi onyksi-kiveä ja kaiverra niihin Israelin poikien nimet ¹⁰ikäjärjestyksessä, kuusi nimeä toiseen kiveen ja muut kuusi nimeä toiseen kiveen. ¹¹Kaiverra Israelin poikien nimet niihin kahteen kiveen kivenkaivertajan tavoin, sinettisormusten kaiverrusten tapaan, ja kehystä ne kultapunoksella.

¹²Pane kivet kasukan olkakappaleisiin muistuttamaan israelilaisista. Aaron kantakoon heidän nimiään olkapäillään Herran edessä muistuttaakseen heistä.

¹³Tee kultapalmikoita ¹⁴ja kahdet ketjut puhtaasta kullasta. Tee ne punomalla niin kuin köysiä tehdään, ja kiinnitä punotut ketjut palmikoihin."

Rintakilpi

¹⁵"Tee taidokkaasti oikeudenjakamisen rintakilpi. Tee se samalla tavoin kuin kasukka: kullasta, sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta.

¹⁶Sen tulee olla neliön muotoinen ja kaksin kerroin taitettu, vaaksan pituinen ja vaaksan levyinen.

¹⁷Kiinnitä siihen jalokiviä neljään riviin: ensimmäiseen riviin karneoli, topaasi ja smaragdi, ¹⁸toiseen riviin turkoosi, safiiri ja kalsedoni, ¹⁹kolmanteen riviin hyasintti, akaatti ja ametisti ²⁰ja neljäljanteen riviin krysoliitti, onyksi ja jaspis. Ne tulee kehystää kultapunoksin. ²¹Kiviä tulee olla Israelin poikien nimien mukaan kaksitoista. Kuhunkin kiveen on kaiverrettava yksi kahdentoista heimon nimistä niin kuin sinettisormuksia kaiverretaan.

²²Tee rintakilpeä varten punotut ketjut puhtaasta kullasta, ²³samoin kaksi kultarengasta, ja kiinnitä renkaat rintakilven kahteen yläkulmaan.

²⁴Kiinnitä nämä kaksi kultapunosta rintakilven yläkulmissa oleviin renkaisiin. ²⁵Kiinnitä molempien punottujen ketjujen toiset päät palmikoihin ja yhdistä nämä kasukan olkakappaleisiin, sen etupuolelle. ²⁶Tee kaksi kultarengasta ja pane ne rintakilven molempiin alakulmiin, sen sisäpuoliseen, kasukkaa vasten olevaan reunaan. ²⁷Tee vielä kaksi kultarengasta ja kiinnitä ne kasukan molempien olkakappaleiden etupuolen alareunaan sauman kohdalle, kasukan vyön yläpuolelle. ²⁸Rintakilpi on solmittava renkaistaan sinipunaisella nauhalla kasukan renkaisiin kasukan vyön yläpuolelle niin, ettei rintakilpi irtaudu kasukasta. ²⁹Mennessään pyhäkköön Aaronin tulee kantaa Israelin poikien nimiä oikeudenjakamisen rintakilvessä sydämensä päällä, ainaisena muistutuksena heistä Herran edessä. ³⁰Pane oikeudenjakamisen rintakilpeen uurim ja tummim, niin että ne ovat Aaronin sydämen päällä, kun hän menee Herran eteen. Kantakoon Aaron aina israelilaisten asioita sydämensä päällä Herran edessä."

Puvun muut varusteet

³¹"Tee kasukan viitta kokonaan sinipunaisista langoista. ³²Sen keskellä tulee olla pääntie ja siinä kudottu reunus kuten haarniskan kaula-aukossa, ettei se repeäisi.

³³Tee viitan helmaan ympäriinsä sinipunaisesta, purppuranpunaisesta ja helakanpunaisesta villalangasta tehtyjä granaattiomenia sekä niiden väliin kultatiukuja, ³⁴vuorotellen kultatiuku ja granaattiomena ympäri viitan helman. ³⁵Viitan tulee olla Aaronin yllä hänen toimittaessaan palvelusta, niin että tiukujen ääni kuuluu hänen mennessään pyhäkköön Herran eteen ja lähtiessään sieltä ulos, ettei hän kuolisi.

³⁶Tee ruusuke puhtaasta kullasta ja kaiverra siihen sinettisormusten kaiverrusten tapaan 'Herralle pyhitetty'. ³⁷Sido se sinipunaisella nauhalla kiinni turbaaniin, sen etupuolelle. ³⁸Olkoon se Aaronin otsalla, että hän voisi sovittaa rikkomukset, joita israelilaiset tekevät uhratessaan mitä hyvänsä pyhiä lahjojaan. Se olkoon aina hänen otsallaan, että Herra olisi heille suosiollinen.

³⁹Kudo ruudullinen ihokas pellavasta, tee turbaani pellavasta ja tee vyö kirjokudontatyönä. ⁴⁰Tee Aaronin pojille ihokkaat ja vyöt ja tee heille päähineet kunniaksi ja kaunistukseksi. ⁴¹Pue ne veljesi Aaronin ja hänen poikiensa ylle, voitele heidät ja vihi heidät virkaansa ja pyhitä heidät, niin että he voivat palvella minua pappeina. ⁴²Tee heille pellavahousut peittämään heidän alastomuutensa. Housut ulottukoot lanteilta reisiin asti. ⁴³Aaronilla ja hänen pojillaan

tulee olla ne yllään, kun he menevät ilmestysmajaan tai lähestyvät alttaria palvellakseen pyhäkössä, etteivät he tulisi syyllisiksi ja kuolisi. Tämä olkoon ikuinen säädös hänelle ja hänen jälkeläisilleen."

Pappien vihkiminen virkaansa

29 "Pyhittääksesi Aaronin ja hänen poikansa palvelemaan minua pappeina sinun on tehtävä näin: Ota sonnimullikka ja kaksi virheetöntä pässiä, ² happamatonta leipää ja öljyyn leivottuja happamattomia reikäleipiä sekä öljyllä voideltuja happamattomia ohuita leipiä. Leivo ne hienoista vehnäjuhuista, ³ pane ne samaan koriin ja tuo ne korissa uhriksi, samalla kun tuot mullikan ja ne kaksi pässiä. ⁴ Tuo sitten Aaron poikineen ilmestysmajan ovelle ja pese heidät vedellä. ⁵ Ota vaatteet ja pue Aaronin ylle ihokas, kasukan viitta ja kasukka sekä rintakilpi ja vyötä hänet kasukan vyöllä. ⁶ Pane hänen päähänsä turbaani ja kiinnitä siihen pyhä otsakoru. ⁷ Ota sitten voiteluöljyä, valuta sitä hänen päähänsä ja voitele hänet. ⁸ Tuo sen jälkeen esiin hänen poikansa ja pue heidän ylleen ihokkaat. ⁹ Vyötä vyöllä sekä Aaron että hänen poikansa ja sido päähineet heidän päähänsä. Pappuus kuuluu heille ikuisen säädöksen perusteella.

Näin sinun on vihittävä virkaansa Aaron ja hänen poikansa: ¹⁰ Tuo mullikka ilmestysmajan eteen, ja

Aaron poikineen laskekoon kätensä sen pään päälle. ¹¹ Teurasta mullikka Herran edessä ilmestysmajan ovelle, ¹² ota sen verta ja sivele sitä sormellasi alttarin sarviin, mutta kaada loput verestä alttarin juurelle. ¹³ Ota kaikki sisälmyksiä peittävä rasva, maksanlisäke ja molemmat munuaiset sekä niiden päällä oleva rasva ja polta ne alttarilla, ¹⁴ mutta mullikan liha, nahka ja mahan sisältö sinun on poltettava tulessa leirin ulkopuolella. Tämä on syntiuhri.

¹⁵ Ota toinen pässeistä, ja Aaron poikineen laskekoon kätensä sen pään päälle. ¹⁶ Teurasta pässi, ota sen veri ja vihmo ympäri alttaria. ¹⁷ Leikkele sen jälkeen pässi kappaleiksi, pese sen sisälmykset ja jalat ja aseta ne kappaleiden ja pään päälle. ¹⁸ Polta koko pässi alttarilla. Se on polttouhri Herralle, suloisesti tuoksuva tuliuhri Herralle.

¹⁹ Ota sitten toinen pässi, ja Aaron poikineen laskekoon kätensä sen pään päälle. ²⁰ Teurasta pässi, ota sen verta ja sivele Aaronin ja hänen poikiensa oikeaan korvannipukkaan, oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen. Vihmo loppu veri alttarille ja sen ympärille. ²¹ Ota alttarilla olevaa verta ja voiteluöljyä ja vihmo Aaronin ja hänen vaatteittensa päälle ja hänen poikiensa ja heidän vaatteittensa päälle. Näin Aaron vaatteineen tulee

pyhitetyksi, samoin hänen poikansa ja heidän vaatteensa.

²² Ota sitten pässin rasva, rasvahäntä, sisälmyksiä peittävä rasva, maksanlisäke, molemmat munuaiset ja niiden päällä oleva rasva sekä oikea reisi. Tämä pässi on vihkimisuhri. ²³ Ota vielä leipä ja öljyyn leivottu reiällinen leipä sekä ohut leipä happamattomien leipien korista, joka on Herran edessä. ²⁴ Pane ne kaikki Aaronin ja hänen poikiensa käsiin ja käske heidän heiluttaa niitä heilutusuhrina Herran edessä. ²⁵ Ota ne sitten heidän käsistään ja polta alttarilla, polttouhrin päällä, suloiseksi tuoksuksi Herran edessä. Se on tuliuhri Herralle. ²⁶ Ota rintakappale Aaronin vihkimyspässistä ja heiluta sitä heilutusuhrina Herran edessä. Se on sinun osasi uhrista. ²⁷ Pyhitä heilutettu rintaliha ja anniksi erotettu reisi, jotka on otettu Aaronin ja hänen poikiensa vihkimyspässistä ja joita on heilutettu ja kohotettu. ²⁸ Ne tulkoot israelilaisilta Aaronille ja hänen pojilleen ikuisena osuutena, sillä ne on erotettu anniksi. Ne on erotettava anniksi israelilaisten yhteysuhreista; ne ovat heidän Herralle erottamansa anti.

²⁹ Aaronin pyhät vaatteet siirtykööt hänen jälkeensä hänen pojilleen, niin että heidät niissä voideltaisiin ja vihittäisiin virkaansa. ³⁰ Hänen pojistaan sen, joka tulee ylipapiksi hänen

tilalleen ja joka menee ilmestysmajaan palvellakseen pyhäkössä, on puettava ne ylleen seitsemänä päivänä.

³¹ Ota vihkimyspässi ja keitä sen liha pyhässä paikassa. ³² Aaron poikineen syököön ilmestysmajan ovella pässin lihan sekä korissa olevan leivän. ³³ He syökööt lihan ja leivän, joilla heidät sovitettiin, kun heidät vihittiin ja pyhitettiin virkaan. Kukaan sivullinen ei saa niitä syödä, sillä ne ovat pyhiä. ³⁴ Jos vihkimyslihasta tai leivästä jää jotakin tähteeksi seuraavaan aamuun, polta tulella se, mikä jää tähteeksi. Sitä ei saa syödä, sillä se on pyhää.

³⁵ Tee Aaronille ja hänen pojilleen juuri niin kuin minä olen sinua käskenyt. Heidän vihkimisensä kestäköön seitsemän päivää, ³⁶ ja joka päivä sinun on uhrattava syntiuhrimullikka sovitukseksi. Puhdista alttari toimittamalla sille sovitukset ja pyhitä se voitelemalla. ³⁷ Toimita alttarin sovitukset ja pyhittäminen seitsemänä päivänä. Näin alttarista tulee pyhistä pyhin, ja jokainen, joka alttariin koskee, pyhittyy."

Päivittäiset uhrin

³⁸ "Sinun on joka päivä uhrattava alttarilla kaksi vuoden vanhaa uroskaritsaa. ³⁹ Uhraa toinen karitsa aamulla ja toinen iltahämärissä. ⁴⁰ Kutakin karitsaa kohti uhraa kymmenesosa eefa-mittaa hienoja jauhoja, joihin on sekoitettu neljännes

hiin-mittaa survomalla saatua öljyä, sekä neljännes hiin-mittaa viiniä juomauhriksi. ⁴¹Uhraa toinen karitsa iltahämärissä ja sen kanssa samanlainen ruokauhri ja juomauhri kuin aamullakin suloiseksi tuoksuksi, tuliuhriksi Herralle. ⁴²Nämä on uhrattava polvesta polveen ainaisina polttouhreina ilmestysmajan ovella Herran edessä. Siellä minä kohtaan teidät, ja siellä minä puhun sinulle. ⁴³Siellä minä kohtaan israelilaiset, ja minun kirkkauteni tekee siitä paikasta pyhän. ⁴⁴Minä pyhitän ilmestysmajan ja alttarin ja minä pyhitän Aaronin ja hänen poikansa palvelemaan minua pappeina. ⁴⁵Minä asun israelilaisten keskellä ja olen heidän Jumalansa, ⁴⁶ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa, joka toin heidät pois Egyptin maasta asuakseni heidän keskellään. Minä olen Herra, heidän Jumalansa."

Suitsutusalttari

30 "Tee alttari suitsukkeen polttamista varten. Tee se akasiapuusta. ²Sen tulee olla kyynärän pituinen ja kyynärän levyinen, neliön muotoinen, ja kaksi kyynärää korkea. Sen sarvien on oltava samaa kappaletta kuin itse alttari. ³Päällystä se puhtaalla kullalla, sekä sen kansi että sivut kauttaaltaan, samoin sen sarvet. Tee sen ympärille kultareunus. ⁴Tee siihen lisäksi kaksi kultarengasta reunuksen alle, molemmin puolin,

kahdelle sivulle. Renkaat ovat kantotankojen pidikkeinä alttarin kantamista varten. ⁵Tee myös kantotangot akasiapuusta ja päällystä ne kullalla. ⁶Aseta suitsutusalttari todistuksen arkun edessä olevan esiripun eteen, todistuksen arkun päällä olevan armoistuimen eteen. Siellä minä kohtaan sinut. ⁷Aaronin tulee polttaa suitsutusalttarin päällä hyväntuoksuista suitsuketta. Polttakoon hän sitä joka aamu laittaessaan lamppuja kuntoon. ⁸Samoin Aaronin tulee polttaa sitä iltahämärissä sytyttäessään lamput. Tätä suitsuketta on poltettava Herran edessä aina, polvesta polveen. ⁹Älkää uhratko alttarin päällä vierasta suitsuketta, polttouhria tai ruokauhria. Älkää myöskään vuodattako juomauhria sen päälle. ¹⁰Aaron toimittakoon sen sarville sovituksen kerran vuodessa syntiuhrin verellä. Sovitus toimitettakoon kerran vuodessa, polvesta polveen. Altari on pyhistä pyhin, ja se kuuluu Herralle."

Sovitusmaksu

¹¹Herra puhui Moosekselle: ¹²"Kun lasket israelilaisten katselmuksessa heidän lukumääränsä, jokaisen heistä on suoritettava sovituskasvu hengestään Herralle, ettei heitä kohtaisi mikään rangaistus, kun heistä tehdään katselmus. ¹³Jokainen katselmuksessa laskettava on velvollinen antamaan puoli sekeliä

pyhäkkösekelin painon mukaan. Sekeli on kaksikymmentä geeraa. Puoli sekeliä on anti Herralle. ¹⁴ Kaikkien katselmuksessa laskettavien, kaksikymmenvuotiaiden ja sitä vanhempien, on annettava tämä uhrilahja Herralle. ¹⁵ Kun annatte Herralle uhrilahjan sovituksesi hengestänne, rikas ei saa antaa enempää eikä köyhä vähempää kuin puoli sekeliä. ¹⁶ Ota sovitusrahat israelilaisilta ja anna ne ilmestysmajan palvelustehtäviä varten. Ne ovat muistutuksena Herran edessä israelilaisista, teidän henkenne sovituksesi."

Vaskiallas

¹⁷ Herra sanoi Moosekselle: ¹⁸ "Tee peseytymistä varten vaskinen allas ja sille vaskinen jalusta. Aseta se ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaada siihen vettä. ¹⁹ Aaron ja hänen poikansa peskoot siinä kätensä ja jalkansa. ²⁰ Kun he menevät ilmestysmajaan, heidän on peseydyttävä vedessä, etteivät he kuolisi. Tehkoot he samoin silloin, kun he lähestyvät alttaria toimittaakseen palvelusta, polttaakseen tuliuhreja Herralle. ²¹ Heidän on pestävä kätensä ja jalkansa, etteivät kuolisi. Tämä on ikuinen säädös Aaronille ja hänen jälkeläisilleen polvesta polveen."

Voiteluöljy ja suitsutusaineet

²² Herra puhui Moosekselle: ²³ "Sinun on otettava parhaita

tuoksuaineita: viisisataa sekeliä juoksevaa mirhaa ja puolet siitä eli kaksisataaviisikymmentä sekeliä hyvältä tuoksuva kanelia ja samoin kaksisataaviisikymmentä sekeliä tuoksuruokoa. ²⁴ Ota lisäksi viisisataa sekeliä kassiaa, pyhäkkösekelin painon mukaan, ja hiin-mitta oliiviöljyä. ²⁵ Tee niistä pyhä voiteluöljy, tuoksuva sekoitus, jollaista voiteensekoittaja valmistaa. Se on pyhä voiteluöljy. ²⁶ Voitele sillä ilmestysmaja ja todistuksen arkku, ²⁷ pöytä kaikkine varusteineen, lampunjalka varusteineen, samoin suitsutusalttari ²⁸ ja polttouhrialttari kaikkine varusteineen sekä allas jalustoineen. ²⁹ Pyhitä ne, niin että niistä tulee pyhistä pyhimpiä. Jokainen, joka niihin koskee, tulee pyhäksi. ³⁰ Voitele myös Aaron ja hänen poikansa ja pyhitä heidät palvelemaan minua pappeina. ³¹ Sano israelilaisille näin: Tämä on oleva minun pyhä voiteluöljyni polvesta polveen. ³² Älkää vuodattako sitä kenenkään muun ihmisen päälle. Älkää jäljitelkö sen koostumusta. Se on pyhää; pitäkää se siis pyhänä. ³³ Jokainen, joka valmistaa sellaista tai sivelee sitä sivullisen päälle, poistettakoon kansasta."

³⁴ Herra sanoi Moosekselle: "Ota hyvältä tuoksuvia aineita, hajupihkaa, simpukankuorta, tuoksukumia ja puhdasta suitsuketta, yhtä paljon kutakin, ³⁵ ja tee niistä suitsukeseos

samalla tavoin kuin voiteensekoittaja valmistaa, suolattu, puhdas ja pyhä.³⁶ Hienonna osa siitä jauheeksi ja pane sitä todistuksen arkun eteen ilmestysmajaan, jossa minä kohtaan sinut. Sen tulee olla teille pyhistä pyhintä.³⁷ Älkää tehkö itsellenne suitsuketta saman sekoitussuhteen mukaan, vaan pitääkää se Herralle pyhitettynä.³⁸ Jokainen, joka valmistaa sellaista saadakseen nauttia sen tuoksusta, poistettakoon kansasta."

Pyhien esineiden valmistajat

31 Herra puhui Moosekselle: ²"Katso, minä olen kutsunut nimeltä Besalelin, Uurin pojan, Huurin pojanpojan Juudan heimosta.³ Minä olen täyttänyt hänet Jumalan Hengellä, niin että hänellä on viisautta, ymmärrystä, tietoa ja kaikenlaista taitoa ⁴suunnitella ja valmistaa esineitä kullasta, hopeasta ja vaskesta, ⁵työstää ja kiinnittää jalokiviä, veistää puuta ja tehdä kaikenlaisia töitä.⁶ Minä olen myös antanut hänen avukseen Oholiabin, Ahisamakin pojan Daanin heimosta, ja olen antanut kaikille taitajille kyvyn tehdä kaiken, mistä olen antanut sinulle käskyn: ⁷ilmestysmajan, liitonarkun, sen päälle tulevan armoistuimen, teltan koko kaluston, ⁸pöydän varusteineen, lampunjalan puhtaasta kullasta kaikkine varusteineen, suitsutusalttarin, ⁹polttouhrialttarin kaikkine varusteineen, altaan

jalustoineen, ¹⁰virikapuvut ja pappi Aaronin pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut, ¹¹voiteluöljyn ja hyväntuoksuisen suitsukkeen pyhäkköä varten. Tehkööt he kaiken aivan sen käskyn mukaan, jonka minä olen sinulle antanut."

Sapattikäsky

¹² Herra sanoi Moosekselle: ¹³ "Puhu israelilaisille näin: Totisesti, pitääkää minun sapattini, sillä se on merkinä meidän välillämme, minun ja teidän, polvesta polveen, jotta tietäisitte, että minä olen Herra, joka pyhitän teidät. ¹⁴ Pitäkää siis minun sapattini, sillä se on teille pyhä. Sen häpäisijä on surmattava; jokainen, joka tekee työtä sinä päivänä, poistettakoon kansansa keskuudesta. ¹⁵ Kuutena päivänä tehtäköön työtä, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti, Herralle pyhitetty levon päivä. Jokainen, joka tekee työtä sapatinpäivänä, on surmattava. ¹⁶ Israelilaisten tulee siis polvesta polveen pitää sapatti, niin että he viettävät sitä ikuisen liiton merkinä. ¹⁷ Se on ikuinen merkki minun ja israelilaisten välillä, sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja hengähti." ¹⁸ Kun Herra oli lakannut puhumasta Mooseksen kanssa Siinainvuorella, hän antoi Moosekselle kaksi todistuksen taulua, kivitaulua, jotka oli kirjoitettu Jumalan sormella.

Kultainen mullikka

32 Kun kansa näki, että Mooses viipyi eikä tullut alas vuorelta, se kokoontui Aaronin ympärille ja sanoi hänelle: "Ryhdy työhön ja tee meille jumalia, jotka kulkevat meidän edellämme, sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tuolle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta." ² Aaron sanoi heille: "Irrottakaa kultarenkaat, jotka ovat vaimojenne, poikienne ja tyttärienne korvissa, ja tuokaa ne minulle." ³ Silloin koko kansa irrotti kultarenkaat korvistaan ja toi ne Aaronille. ⁴ Hän otti heiltä kullan. Sitten hän kaavaili piirtimellä ja valoi kullasta mullikan. Israelilaiset sanoivat: "Israel! Tämä on sinun jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta." ⁵ Kun Aaron kuuli tämän, hän rakensi mullikan eteen alttarin. Sitten Aaron julisti: "Huomenna on Herran juhla." ⁶ Israelilaiset nousivat varhain seuraavana aamuna, uhrasivat polttouhreja ja toivat yhteysuhreja. Sitten kansa istui syömään ja juomaan. Sen jälkeen he nousivat ja aloittivat ilonpidon.

⁷ Silloin Herra puhui Moosekselle: "Lähde alas, sillä kansasi, jonka johdatit Egyptin maasta, on tehnyt turmiollisen teon. ⁸ Kovin pian israelilaiset poikkesivat tieltä, jota minä käskin heidän kulkea. He ovat tehneet itselleen valetun mullikan, kumartaneet sitä, uhranneet sille ja sanoneet: 'Israel,

tämä on sinun jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.'"

⁹ Herra sanoi vielä Moosekselle: "Minä olen katsellut tätä kansaa ja nähnyt, että se on niskurikansa. ¹⁰ Ja nyt, anna minun olla, että vihani syttyisi heitä vastaan, ja minä tekisin heistä lopun. Mutta sinusta minä teen suuren kansan."

¹¹ Silloin Mooses rukoili armoa Herralta, Jumaltaan, ja sanoi: "Herra, mitä varten vihasi syttyisi omaa kansaasi vastaan, jonka olet tuonut pois Egyptin maasta suurella voimalla ja väkevällä kädellä? ¹² Miksi egyptiläiset saisivat sanoa: 'Hän vei heidät pois pahoin aikein, tappaakseen heidät vuorilla ja hävittääkseen heidät maan päältä'? Käänny palavasta vihastasi ja kadu kansallesi aikomaasi pahaa.

¹³ Muista palvelijoitasi Abrahamia, Iisakia ja Israelia, joille olet itsesi kautta vannonut: 'Minä teen teidän jälkeläisenne lukuisiksi kuin taivaan tähdet, ja koko tämän maan minä annan teidän jälkeläisillenne, niin kuin olen sanonut, ja he saavat sen ikuiseksi perinnöksi.'" ¹⁴ Silloin Herra katui sitä pahaa, jonka hän oli aikonut tuottaa kansalleen.

¹⁵ Mooses kääntyi ja laskeutui alas vuorelta käsissään kaksi todistuksen taulua, joihin oli kirjoitettu molemmin puolin. ¹⁶ Nämä taulut olivat Jumalan tekemät, ja tauluihin kaiverrettu kirjoitus oli Jumalan kirjoitusta. ¹⁷ Kun Joosua kuuli kansan huodon ja metelin,

hän sanoi Moosekselle: "Leiristä kuuluu sotahuuto." ¹⁸ Mooses vastasi: "Ei se ole voitonhuutoa eikä tappion valitusta. Laulamisen ääntä minä sieltä kuulen." ¹⁹ Kun Mooses lähestyi leiriä, hän näki mullikan ja tanssin. Silloin hänen vihansa syttyi, ja hän heitti taulut käsistään ja murskasi ne vuoren juurelle. ²⁰ Sen jälkeen hän otti mullikan, jonka israelilaiset olivat tehneet, poltti sen tuleessa ja jauhoi tomuksi, sirotteli tomun veden pinnalle ja juotti veden israelilaisille.

²¹ Mooses sanoi Aaronille: "Mitä tämä kansa on sinulle tehnyt, kun olet johdattanut sen suureen syntiin?"

²² Aaron vastasi: "Älköön herrani viha syttykö. Sinähän tunnet tämän kansan, tiedät, että se on taipuvainen pahaan.

²³ He sanoivat minulle: 'Tee meille jumalia, jotka kulkevat edellämme, sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tuolle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.'

²⁴ Minä sanoin heille: 'Jolla on kultaa, irrottakoon sen yltään.' He antoivat kullan minulle, ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä mullikka."

²⁵ Mooses näki, että kansa oli kuritonta. Aaron oli päästänyt sen kurittomuuden valtaan, niin että sen vastustajat saivat aiheen vahingoniloon.

²⁶ Mooses seisoi leirin portilla ja huusi: "Joka kuuluu Herralle, tulkoon minun luokseni!" Silloin kaikki leeviläiset

kokoontuivat hänen luokseen. ²⁷ Hän sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Jokainen sitokoon miekkansa vyölleen. Kulkekaa sitten leirin halki edestakaisin portilta portille ja tappakaa jokainen veljensä, ystävänsä ja sukulaisensa.'" ²⁸ Leeviläiset tekivät Mooseksen käskyn mukaan, ja kansasta kaatui sinä päivänä noin kolmetuhatta miestä. ²⁹ Mooses sanoi: "Koska jokainen teistä on nyt käynyt poikaansa ja veljeään vastaan, niin vihkiytykää tänään Herralle, että hän antaisi tänä päivänä teille siunauksen."

³⁰ Seuraavana päivänä Mooses sanoi kansalle: "Te olette tehneet suuren synnin. Minä nousen nyt Herran luo. Ehkä voin sovittaa teidän syntinne."

³¹ Mooses palasi Herran luo ja sanoi: "Voi! Tämä kansa on tehnyt suuren synnin. He ovat tehneet itselleen kultaisen jumalan. ³² Jospa nyt antaisit

heidän rikoksensa anteeksi! Mutta jos et anna, pyyhi nimeni pois kirjastasi, johon olet sen kirjoittanut."

³³ Mutta Herra vastasi Moosekselle: "Minä pyyhin pois kirjastani sen, joka on tehnyt syntiä minua vastaan. ³⁴ Mene

nyt ja johdata kansa paikkaan, josta olen sinulle puhunut. Minun enkelini kulkee sinun edelläsi. Mutta tilinteon päivänä minä rankaisen heitä heidän rikoksestaan."

³⁵ Niin Herra löi kansaa vitsauksella, koska he olivat teettäneet mullikan, jonka Aaron oli tehnyt.

Kansa saa käskyn lähteä liikkeelle

33 Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Lähtekää täältä, sinä ja kansa, jonka olet tuonut Egyptin maasta, ja menkää siihen maahan, josta olen vannonut valan Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille ja sanonut: 'Sinun siemenellesi minä annan sen.'² Minä lähetän sinun edellesi enkelin ja karkotan kanaanilaiset, amorilaiset, heettiläiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset.³ Hän johdattaa sinut maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Minä itse en kulje sinun mukanas, etten tuhoaisi sinua matkalla, sillä sinä olet niskurikansa."⁴ Kun kansa kuuli tämän ankan puheen, se alkoi murehtia, eikä yksikään pannut korujaan ylleen.⁵ Herra käski Mooseksen sanoa israelilaisille: "Te olette niskurikansa. Jos kulkisin hetkenkin keskellänne, minä tuhoaisin teidät. Ottakaa nyt korut pois yltänne, niin minä harkitsen, mitä teille teen."⁶ Niin israelilaiset luopuivat koruistaan Hoorebinvuoren luona.

Ilmestysmaja leirin ulkopuolelle

⁷ Sitten Mooses otti teltan, pystytti sen leirin ulkopuolelle jonkin matkan päähän leiristä ja nimitti sen ilmestysmajaksi. Niinpä jokaisen, jolla oli kysyttävää Herralta, oli mentävä ilmestysmajan luo leirin ulkopuolelle.⁸ Mooseksen lähtiessä teltalle koko kansa nousi, ja jokainen seiso telttansa ovella seuraten katseellaan Moosesta,

kunnes hän oli mennyt telttaan.⁹ Kun Mooses oli mennyt telttaan, pilvipatsas laskeutui ja asettui teltan ovelle, ja Herra puhui Mooseksen kanssa.¹⁰ Koko kansa näki pilvipatsaan asettuvan teltan ovelle, ja kaikki heittäytyivät maahan, kukin telttansa ovella.¹¹ Herra puhui Moosekselle kasvatusten, niin kuin mies puhuu ystävälleen. Sitten Mooses palasi takaisin leiriin, mutta hänen nuori palvelijansa Joosua, Nuunin poika, ei poistunut teltasta.

Herra lupaa olla kansansa kanssa

¹² Mooses sanoi Herralle: "Sinä sanot minulle, että minun on johdettava tätä kansaa, mutta et ole ilmoittanut minulle, kenet sinä lähetät minun kanssani. Sinä olet sitä paitsi sanonut: 'Minä tunnen sinut nimeltä, ja sinä olet myös saanut armon minun silmissäni.'¹³ Jos siis todella olen saanut armon sinun silmissäsi, niin ilmoita minulle tiesi, että voin tulla tuntemaan sinut ja jotta saan armon sinun silmissäsi. Ota huomioon, että tämä kansa on sinun kansasi."¹⁴ Herra vastasi: "Minun kasvoni kulkevat sinun kanssasi, ja minä vien sinut lepoon."¹⁵ Mooses vastasi hänelle: "Elleivät sinun kasvosi kulje kanssani, älä johdata meitä täältä pois.¹⁶ Mistä muutoin voidaan tietää, että me olemme saaneet armon sinun silmissäsi, minä ja sinun kansasi, ellei siitä, että sinä kuljet kanssamme ja että meillä, minulla ja sinun kansallasi, on erityisasema kaikkien kansojen

joukossa maan päällä?" ¹⁷ Herra vastasi Moosekselle: "Minä teen myös tämän, mitä nyt pyydät, sillä sinä olet saanut armon minun silmissäni ja minä tunnen sinut nimeltä."

Moses saa nähdä Herran kunnian

¹⁸ Mooses sanoi: "Anna minun siis nähdä kunniasi." ¹⁹ Herra vastasi: "Minä annan kaiken ihanuuteni kulkea editsemi ja lausun nimen Herra sinun edessäsi. Minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, ja armahdan, ketä armahdan." ²⁰ Hän sanoi vielä: "Sinä et voi nähdä minun kasvojani, sillä yksikään ihminen, joka näkee minut, ei jää eloon." ²¹ Sitten Herra sanoi: "Katso, tässä on paikka minun läheisyydessäni? Asetu seisomaan tähän kalliolle, ²² ja kun kunniani kulkee ohitsesi, minä asetan sinut kallionkoloon ja suojaan sinua kädelläni, kunnes olen kulkenut ohi. ²³ Sitten minä siirrän käteni pois, ja sinä näet minun selkäpuoleni, mutta kasvojani ei kukaan saa nähdä."

Uudet laintaulut

34 Herra sanoi Moosekselle: "Veistä itsellesi kaksi ensimmäisten taulujen kaltaista kivिताulua. Minä kirjoitan niihin sanat, jotka olivat ensimmäisissä tauluissa, niissä, jotka sinä murskasit. ² Ole valmis aamuun mennessä, nouse silloin Siinainvuorelle ja asetu seisomaan minun eteeni vuoren huipulle. ³ Kukaan ei saa nousta sinne

kanssasi, eikä ketään saa näkyä koko vuorella. Myöskään lampaat ja vuohet tai nautakarja eivät saa olla laitumella vuoren lähistöllä."

⁴ Mooses veisti kaksi ensimmäisten kaltaista kivिताulua. Varhain aamulla Mooses nousi ylös ja kiipesi Siinainvuorelle, niin kuin Herra oli häntä käskenyt, ja vei ne kaksi kivिताulua mukanaan. ⁵ Sitten Herra laskeutui alas pilvessä, asettui vuoren huipulle Mooseksen läheisyyteen ja lausui nimen Herra. ⁶ Herra kulki Mooseksen editse ja huusi: "Herra, Herra on laupias ja armollinen Jumala, pitkämielinen ja täynnä armoa ja totuutta. ⁷ Hän pysyy armollisena tuhansille ja antaa anteeksi pahat teot, rikkomukset ja synnit. Hän ei kuitenkaan jätä rankaisematta, vaan vaatii lapset ja lasten lapset tilille isien pahoista teoista aina kolmanteen ja neljänteen polveen saakka." ⁸ Mooses kumartui kiireesti kasvoilleen maahan, rukoili ⁹ ja sanoi: "Herra, jos todella olen saanut armon sinun silmissäsi, niin kulkekoon Herra meidän keskellämme. Vaikka tämä kansa onkin niskurikansa, niin anna anteeksi meidän pahat tekomme ja syntimme ja ota meidät perintöosaksesi."

Herra uudistaa liittonsa

¹⁰ Herra vastasi: "Minä teen liiton, ja koko sinun kansasi nähden minä teen ihmeitä, jollaisia ei ole tapahtunut yhdessäkään maassa eikä minkään

kansan keskuudessa. Koko kansa, jonka keskellä sinä olet, saa nähdä Herran teot, ja pelottavia ovat ne teot, jotka minä sinun kanssasi teen. ¹¹ Noudata käskyjä, jotka minä tänään sinulle annan. Minä itse karkotan sinun tieltäsi amorilaiset, kanaanilaiset, heettiläiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset. ¹² Varokaa, ettette tee liittoa sen maan asukkaiden kanssa, johon menette, ettei heistä tule ansaa teidän keskuuteenne, ¹³ vaan hävittääkää heidän alttarinsa, murskatkaa heidän patsaansa ja hakatkaa maahan heidän asera-paalunsa. ¹⁴ Älä kumarrakaan mitään muuta jumalaa, sillä Herra on nimeltään Kiivas. Hän on kiivas Jumala. ¹⁵ Älä tee liittoa maan asukkaiden kanssa. Kun he seuraavat haureellisesti jumaliaan ja uhraavat niille, he kutsuvat sinutkin mukaan. Jos sinä syöt heidän uhreistaan ¹⁶ ja otat sen maan tyttäristä pojillesi vaimoja, nämä seuraavat haureellisesti jumaliaan ja saavat poikasikin seuraamaan haureudessa heidän jumaliaan. ¹⁷ Älä tee itsellesi valettuja jumalia."

Kolme vuotuisia juhlaa

¹⁸ "Vietä happamattoman leivän juhlaa. Syö happamatonta leipää seitsemänä päivänä aabib-kuussa, niin kuin minä olen sinua käsenyt, sillä aabib-kuussa sinä lähdit Egyptistä. ¹⁹ Jokainen, joka esikoisena tulee ulos äitinsä kohdusta, kuuluu minulle, samoin kaikki karjasi – nautojesi ja

lampaattesi – urospuoliset esikoiset. ²⁰ Aasin esikoinen lunasta lampaalla, mutta jos et sitä lunasta, taita siltä niska. Lunasta jokainen esikoispoikasi. Älkää tulko minun kasvojeni eteen tyhjin käsin. ²¹ Kuutena päivänä tee työtä, mutta lepää seitsemäntenä päivänä. Myös kyntö- ja elonleikkuaikana sinun on levättävä.

²² Vietä viikkojuhlaa, kun korjaat vehnän ensilyhteen, ja sadonkorjuujuhlaa vuoden vaihteessa. ²³ Kolme kertaa vuodessa on koko sinun miesväkesi tultava näyttäytymään Herran, Herran, Israelin Jumalan, kasvojen eteen. ²⁴ Minä karkotan kansat sinun edeltäsi ja laajennan sinun alueesi, eikä kukaan himoitse sinun maatasi, kun sinä vaellat kolme kertaa vuodessa Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen. ²⁵ Älä uhraa teurasuhrini verta happaman leivän kanssa. Älköön pääsiäisjuhlauhrista jääkö mitään yön yli seuraavaan aamuun. ²⁶ Tuo Herran, Jumalasi, temppeliin parhaimmat maasi ensihedelmistä. Älä keitä kiliä emänsä maidossa."

Mooseksen kasvat säteilevät

²⁷ Herra sanoi Moosekselle: "Kirjoita itsellesi muistiin nämä sanat, sillä näiden sanojen mukaisesti minä olen tehnyt liiton sinun kanssasi ja Israelin kanssa." ²⁸ Mooses oli vuorella Herran luona neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä. Hän ei syönyt

leipää eikä juonut vettä. Ja hän kirjoitti tauluihin liiton sanat, nuo kymmenen käskyä.

²⁹ Kun Mooses laskeutui alas Siinainvuorelta käsissään kaksi todistuksen taulua, hän ei tiennyt, että hänen kasvojensa iho oli alkanut säteillä hänen puhuessaan Herran kanssa. ³⁰ Aaron ja kaikki israelilaiset näkivät Mooseksen ja huomasivat hänen kasvojensa ihon säteilevän, ja he pelkäsivät tulla hänen lähelleen. ³¹ Silloin Mooses kutsui heitä, ja Aaron ja kaikki kansan päämiehet palasivat hänen luokseen, ja hän puhui heille. ³² Sen jälkeen kaikki israelilaiset tulivat lähemmäksi, ja hän käski heidän noudattaa kaikkea, mistä Herra oli puhunut hänen kanssaan Siinainvuorella. ³³ Lakattuaan puhumasta heidän kanssaan Mooses pani peitteen kasvoilleen. ³⁴ Mutta kun Mooses meni Herran eteen puhumaan hänen kanssaan, hän otti peitteen pois ja oli ilman sitä, kunnes lähti ulos. Tultuaan ulos hän puhui israelilaisille, mitä oli käsketty, ³⁵ ja israelilaiset näkivät Mooseksen kasvojen ihon säteilevän. Niin Mooses pani peitteen takaisin ja piti sitä kasvoillaan, kunnes meni puhumaan Herran kanssa.

Sapattikäsky

35 Mooses kutsui koolle koko israelilaisten seurakunnan ja sanoi heille: "Nämä ovat ne sanat, joiden mukaan Herra on käsenyt

teidän toimia: ² Kuutena päivänä tehkää työtä, mutta seitsemäntenä päivänä olkoon teillä pyhä sapatti, Herran levon päivä. Jokainen, joka silloin tekee työtä, on surmattava. ³ Älkää syyttäkö tulta sapatinpäivänä missään asuinpaikoissanne."

Uhrilahjat ilmestysmajaa varten

⁴ Mooses sanoi koko Israelin seurakunnalle: "Näin on Herra käkenyt: ⁵ Kootkaa Herralle uhrilahja keskuudestanne. Jokainen, joka sydäimestään haluaa, tuokoon uhrilahjaksi Herralle kultaa, hopeaa ja vaskea, ⁶ sinipunaisia, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia villalankoja, hienoa pellavaa, vuohenkarvoja, ⁷ punaiseksi värjättyjä pässinnahkoja, merilehmännahkoja, akasiapuuta, ⁸ öljyä valaisemista varten, tuoksuaineita voiteluöljyä ja hyväntuoksuista suitsuketta varten ⁹ sekä onyksi-kiviä ja muita kasukkaan ja rintakilpeen kiinnitettäviä kiviä.

¹⁰ Kaikki keskuudessanne olevat taitajat tulkoot ja tehköt kaiken, mitä Herra on käkenyt: ¹¹ asumuksen telttoineen ja peitteineen, hakasineen, lautoineen, poikkitankoineen, pylväineen ja jalustoineen, ¹² arkun kantotankoineen, armoistuimen ja sitä verhoavan esiripun, ¹³ pöydän kantotankoineen ja kaikkine varusteineen sekä Herran eteen asetettavat leivät, ¹⁴ lampunjalan varusteineen ja lamppuineen

valaisemista varten sekä öljyn lamppuja varten, ¹⁵ suitsutusalttarin kantotankoineen, voiteluöljyn ja hyväntuoksuisen suitsukkeen, oviverhon asumuksen ovelle, ¹⁶ polttouhrialttarin ja kaikki sen varusteet, vaskiritilän ja kantotangot sekä altaan ja sen jalustan, ¹⁷ esipihan verhot pylväineen ja jalustoineen sekä verhon esipihan porttiin, ¹⁸ asumuksen vaarnat ja esipihan vaarnat köysineen, ¹⁹ virkapuvut pyhäkköpalvelusta varten ja pappi Aaronin pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut."

²⁰ Sitten koko israelilaisten seurakunta lähti pois Mooseksen luota, ²¹ ja jokainen, jonka sydän häntä siihen kehotti, jokainen, jonka henki oli altis, tuli ja toi uhrinsa Herralle ilmestysmajan valmistamista varten, kaikkea sen palvelusta varten sekä pyhiä vaatteita varten. ²² Miehet ja naiset, jokainen, jonka sydän oli altis, tulivat ja toivat solkia, korvarenkaita, sormuksia, kaulakoristeita ja kaikenlaisia muita kultaesineitä – kultaa heilutusuhrina Herralle. ²³ Samoin jokainen, jolla oli sinipunaisia, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia villalankoja, hienoa pellavaa, vuohenkarvoja, punaiseksi värjättyjä pässinnahkoja tai merilehmännahkoja, toi niitä. ²⁴ Jokainen, joka voi antaa hopeaa tai vaskea uhriksi, toi lahjan Herralle, niin ikään jokainen, jolla

oli akasiapuuta, toi sitä kaikenlaista rakennustyötä varten. ²⁵ Jokainen viisas ja taitava nainen kehräsi ja toi sinipunaisia, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia villalankoja ja hienoa pellavaa. ²⁶ Kaikki naiset, joita heidän sydämensä kehotti, kehräsivät taitavasti vuohenkarvoja. ²⁷ Päämiehet toivat onyksi-kiviä ja muita kasukkaan ja rintakilpeen kiinnitettäviä kiviä. ²⁸ He toivat myös öljyä valaisemista ja voiteluöljyn valmistamista varten sekä tuoksuaineita voiteluöljyn ja hyväntuoksuisen suitsukkeen valmistamiseksi. ²⁹ Kaikki israelilaiset, miehet ja naiset, jotka olivat sydämestään halukkaita tuomaan vapaaehtoisia lahjoja Herralle, toivat niitä kaikenlaisia töitä varten, jotka Herra oli Mooseksen kautta käskenyt tehdä.

Pyhiin esineiden valmistajat

³⁰ Mooses sanoi israelilaisille: "Herra on kutsunut nimeltä Besalelin, Uurin pojan, Huurin pojanpojan Juudan heimosta. ³¹ Hän on täyttänyt Besalelin Jumalan Hengellä, niin että hänellä on viisautta, ymmärrystä, tietoa ja kaikenlaista taitoa ³² suunnitella ja valmistaa esineitä kullasta, hopeasta ja vaskesta, ³³ työstää ja kiinnittää jalokiviä, veistää puuta ja tehdä kaikenlaisia taitoa vaativia töitä. ³⁴ Hänelle ja Oholiabille, Ahisamakin pojalle Daanin heimosta, Herra on antanut myös kyvyn opettaa muita.

³⁵ Hän on täyttänyt heidät viisaudella, niin että he osaavat tehdä kaikenlaisia töitä, niin kaivertajan, suunnittelijan, kankurin kuin kirjokankaiden kutojankin, joka kutoo kankaita sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä hienosta pellavasta. He pystyvät suunnittelemaan ja tekemään kaikenlaisia töitä."

36 "Besalel ja Oholiab sekä kaikki taitajat, joille Herra on antanut viisauden, ymmärryksen ja kyvyn valmistaa kaikkea, mitä pyhäkköpalveluksessa tarvitaan, tehkööt kaiken niin kuin Herra on käskenyt." ² Mooses kutsui Besalelin ja Oholiabin sekä kaikki taitajat, joille Herra oli antanut viisauden, kaikki, joiden sydän kehotti heitä ryhtymään työhön.

Kansa tuo runsaasti uhrilahjoja

³ He ottivat Moosekselta kaikki lahjat, jotka israelilaiset olivat tuoneet pyhäkköpalveluksessa tarvittavien esineiden valmistamista varten. Israelilaiset toivat joka aamu hänelle lisää vapaaehtoisia lahjoja. ⁴ Silloin kaikki taitajat, jotka tekivät kaikenlaista työtä pyhäkköä varten, tulivat Mooseksen luo, kukin siitä työstä, jota oli tekemässä, ⁵ ja sanoivat: "Kansa tuo enemmän kuin tarvitaan sen työn suorittamiseksi, jonka Herra on käskenyt tehdä." ⁶ Silloin Mooses käski kuuluttaa leirissä: "Älköön yksikään

mies tai nainen enää valmistako mitään lahjaksi pyhäkköä varten." Niin kansa lakkasi tuomasta lahjoja. ⁷ Kaikkien töiden tekemistä varten oli kaikkea riittävästi, jopa yli tarpeen.

Ilmestysmajan rakentaminen

⁸ Taitavimmat työntekijät valmistivat asumuksen kymmenestä telttakankaan kaistasta. Ne oli kudottu kerratusta hienosta pellavasta ja sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista. Niihin oli tehty taidokkaasti kerubeja. ⁹ Yhden kaistan pituus oli kaksikymmentäkahdeksan kyynärää ja leveys neljä kyynärää. Kaikki kaistat olivat samanmittaisia. ¹⁰ Viisi kaistaa yhdistettiin toisiinsa, samoin yhdistettiin toiset viisi kaistaa toisiinsa. ¹¹ Sinipunaisesta langasta tehtiin silmukat yhdistetyn kappaleen ensimmäisen kaistan reunaan, samoin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan. ¹² Ensimmäiseen kaistaan tehtiin viisikymmentä silmukkaa ja toiseen yhdistettyyn kappaleeseen viisikymmentä silmukkaa vastaavan kaistan reunaan, niin että silmukat olivat kohdakkain. ¹³ Sitten tehtiin viisikymmentä kultahakasta, ja kappaleet yhdistettiin hakasilla toisiinsa, niin että niistä tuli yhtenäinen asumus.

¹⁴ Vuohenkarvoista tehtiin kaistoja ja niistä asumusta suojaava teltta. Näitä kaistoja tehtiin yksitoista. ¹⁵ Kunkin

kaistan pituus oli kolmekymmentä kyynärää ja leveys neljä kyynärää. Kaikki yksitoista kaistaa olivat samanmittaisia. ¹⁶ Kaistat liitettiin yhteen, viisi kaistaa erilliseksi kappaleeksi ja kuusi erilliseksi kappaleeksi. ¹⁷ Toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan tehtiin viisikymmentä silmukkaa ja samoin viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen vastaavan kaistan reunaan. ¹⁸ Sitten tehtiin viisikymmentä vaskihakasta, joilla kankaat liitettiin yhteen, niin että niistä tuli yhtenäinen telttä. ¹⁹ Telttä varten tehtiin vielä peite punaiseksi värjätystä pässinnahoista ja sen päälle peite merilehmännahoista.

²⁰ Asumuksen laudat tehtiin akasiapuusta, ja ne asetettiin pystyyn. ²¹ Lautojen pituus oli kymmenen kyynärää ja leveys puolitoista kyynärää. ²² Kussakin laudassa oli kaksi tappia, joilla laudat yhdistettiin toisiinsa. Tällaisiksi tehtiin kaikki asumuksen laudat. ²³ Eteläpuolta varten niitä tehtiin kaksikymmentä. ²⁴ Näitä kahtakymmentä lautaa varten tehtiin neljäkymmentä hopeajalustaa, kaksi jalustaa kunkin laudan alle, sen kahta tappia varten. ²⁵ Myös asumuksen toista, pohjoisen puoleista, sivua varten tehtiin kaksikymmentä lautaa ²⁶ ja neljäkymmentä hopeajalustaa, kaksi jalustaa kunkin laudan alle. ²⁷ Asumuksen takasivua, länsipuolta, varten tehtiin kuusi lautaa

²⁸ ja asumuksen peränurkkia varten kaksi kaksoislautaa. ²⁹ Kumpikin oli tehty kahdesta laudasta, jotka olivat kiinni toisissaan alhaalta ylös saakka, ensimmäiseen renkaaseen asti. Tällaisiksi tehtiin molemmat laudat, yksi kumpaakin nurkkaa varten. ³⁰ Lautoja oli siis kahdeksan ja niiden hopeajalustoja kuusitoista, kaksi jalustaa kunkin laudan alla.

³¹ Sitten tehtiin viisi poikkitankoa akasiapuusta asumuksen toisen sivuseinän lautoja varten, ³² viisi poikkitankoa asumuksen toisen sivuseinän lautoja varten ja viisi poikkitankoa asumuksen takaseinän, länsisivun, lautoja varten. ³³ Keskimmäinen poikkitanko asetettiin lautojen puoliväliin, niin että se ulottui seinän päästä päähän. ³⁴ Laudat päällystettiin kullalla, ja niihin tehtiin renkaat kullasta poikkitankojen pidikkeiksi. Myös poikkitangot päällystettiin kullalla.

³⁵ Sitten tehtiin esirippu sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta. Siihen tehtiin taidokkaasti kerubeja. ³⁶ Esirippua varten tehtiin akasiapuusta neljä pylvästä, jotka päällystettiin kullalla. Pylväiden koukut olivat kultaa, ja pylväitä varten valettiin neljä hopeajalustaa. ³⁷ Teltan oveen tehtiin kirjokudontatyönä verho sinipunaisista, purppuranpunaisista

ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta. ³⁸ Oviverhoa varten tehtiin viisi pylvästä koukkuineen. Pylväiden päät ja koristepienat päällystettiin kullalla. Pylväiden viisi jalustaa tehtiin vaskesta.

Liitonarkku ja armoistuin

37 Besalel teki akasiapuusta arkun, kaksi ja puoli kyynärää pitkän, puolitoista kyynärää leveän ja puolitoista kyynärää korkean. ² Hän päällysti sen puhtaalla kullalla sisältä ja ulkoa ja teki sen ympärille kultareunuksen. ³ Hän valoi neljä kultarengasta arkun neljään jalkaan, kaksi rengasta sen toiselle puolelle ja kaksi toiselle. ⁴ Sitten hän teki kantotangot akasiapuusta, päällysti ne kullalla ⁵ ja työnsi ne arkun sivuilla oleviin renkaisiin, niin että arkkua voitiin kantaa. ⁶ Hän teki puhtaasta kullasta armoistuimen, kaksi ja puoli kyynärää pitkän ja puolitoista kyynärää leveän. ⁷ Sitten hän teki kullasta kaksi kerubia. Hän teki ne takomalla armoistuimen kumpaankin päähän, ⁸ yhden kerubin toiseen päähän ja yhden toiseen päähän. Hän teki kerubit armoistuimen kumpaankin päähän. ⁹ Kerubien siivet olivat kohollaan, niin että ne peittivät armoistuimen. Kerubien kasvot olivat vastakkain ja armoistuimeen päin.

Pyhien leipien pöytä

¹⁰ Besalel teki akasiapuusta pöydän, joka oli kahden kyynärän pituinen, kyynärän levyinen ja puolitoista kyynärää korkea. ¹¹ Hän päällysti sen puhtaalla kullalla ja teki sen ympärille kultareunuksen. ¹² Hän ympäröi pöydän kämmenen korkuisella listalla ja teki listan ympärille kultareunuksen. ¹³ Hän valoi pöytää varten neljä kultarengasta ja kiinnitti renkaat pöydän neljän jalan kulmiin. ¹⁴ Renkaat olivat listan alapuolella tankojen pidikkeinä pöydän kantamista varten. ¹⁵ Tangot hän teki akasiapuusta pöydän kantamista varten ja päällysti ne kullalla. ¹⁶ Lisäksi hän teki pöydällä pidettävät astiat puhtaasta kullasta: vadit, kupit ja maljat sekä kannut, joista juomauhrit vuodatetaan.

Seitsenhaarainen lampunjalka

¹⁷ Besalel teki myös lampunjalan puhtaasta kullasta. Hän takoi sen yhdestä ja samasta kappaleesta jalustoineen ja haaroineen, kupuineen, nuppuineen ja kukkineen. ¹⁸ Lampunjalan sivuilta lähti kuusi haaraa, kolme haaraa toiselta ja kolme haaraa toiselta sivulta. ¹⁹ Kussakin haarassa oli kolme mantelinkukan muotoista kupua, nuppua ja kukkaa. Näin oli jokaisessa kuudessa lampunjalasta lähtevässä haarassa. ²⁰ Lampunjalassa oli neljä mantelinkukan muotoista kupua,

nuppua ja kukkaa. ²¹Jokaisen haaraparin – jokaisen kuuden haaran, jotka lähtivät lampunjalasta – alla oli yksi nuppu. ²²Nuput ja haarat olivat samaa kappaletta kuin lampunjalka. Se oli taottu puhtaasta kullasta yhtenä kappaleena. ²³Besalel teki siihen seitsemän lampppua sekä lamppusakset ja karstakupit puhtaasta kullasta. ²⁴Hän teki lampunjalan ja kaikki sen varusteet yhdestä talentista puhdasta kultaa.

Suitsutusalttari

²⁵Besalel teki myös suitsutusalttarin akasiapuusta kyynärän pituisen ja kyynärän levyisen, neliön muotoisen, ja kaksi kyynärää korkean. Sen sarvet olivat samaa kappaletta kuin alttari. ²⁶Hän päällysti sen puhtaalla kullalla, sekä kannen että sivut ympäriinsä, samoin sarvet. Hän teki sen ympärille kultareunuksen. ²⁷Hän teki siihen kaksi kultarengasta reunuksen alle molemmin puolin, kahdelle sivulle. Renkaat olivat tankojen pidikkeinä alttarin kantamista varten. ²⁸Tangot hän teki akasiapuusta ja päällysti ne kullalla. ²⁹Hän valmisti myös pyhän voiteluöljyn ja puhtaan, hyväntuoksuisen suitsukkeen samalla tavoin kuin voiteensekoittaja valmistaa.

Polttouhrialttari ja vaskiallas

38 Besalel teki akasiapuusta polttouhrialttarin. Se oli neliön muotoinen – pituudeltaan viisi

kyynärää ja leveydeltään viisi kyynärää – ja sen korkeus oli kolme kyynärää. ²Hän teki alttarin neljään kulmaan sarvet, jotka olivat samaa kappaletta kuin alttari, ja päällysti sen vaskella. ³Sitten hän teki kaikki alttarin esineet: tuhka-astiat, lapiot, vihmontamaljat, haarukat ja hiilipannut. Kaikki alttarin esineet hän teki vaskesta. ⁴Altтарin reunuksen alapuolelle hän teki vaskesta verkkomaisen ritilän, joka ulottui alhaalta puoliväliin saakka. ⁵Vaskiritilän neljään kulmaan hän valoi neljä rengasta kantotankojen pidikkeiksi. ⁶Tangot hän teki akasiapuusta ja päällysti ne vaskella ⁷ja työnsi ne alttarin sivuilla oleviin renkaisiin. Altтарin hän teki laudoista ontoksi. ⁸Besalel teki vaskialtaan vaskijalustoineen niiden naisten peileistä, jotka suorittivat palvelustehtäviä ilmestysmajan ovella.

Esipiha varusteineen

⁹Sitten Besalel teki esipihan. Sen eteläsivua varten hän teki sadan kyynärän pituiset verhot kerratusta hienosta pellavasta. ¹⁰Verhojen pylväitä oli kaksikymmentä ja vaskijalustoja kaksikymmentä. Pylväiden koukut ja koristepienat olivat hopeaa. ¹¹Pohjoispuolen verhot olivat myös sadan kyynärän pituiset. Niiden pylväitä oli kaksikymmentä ja vaskijalustoja kaksikymmentä. Pylväiden koukut ja koristepienat olivat hopeaa. ¹²Länsipuolen verhot

olivat viidenkymmenen kyynärän pituiset. Pylväitä oli kymmenen ja jalustoja kymmenen. Pylväiden koukut ja koristepienat olivat hopeaa. ¹³ Etupuolen, itäisen puolen, pituus oli viisikymmentä kyynärää. ¹⁴ Portin toisella sivulla olevien verhojen pituus oli viisitoista kyynärää. Niiden pylväitä oli kolme ja jalustoja kolme. ¹⁵ Samoin verhot esipihan portin toisella sivulla olivat viidentoista kyynärän pituiset, pylväitä oli kolme ja jalustoja kolme. ¹⁶ Kaikki esipihan verhot olivat kerrattua hienoa pellavaa. ¹⁷ Pylväiden jalustat olivat vaskea, koukut ja koristepienat hopeaa, ja pylväiden päät oli päällystetty hopealla. Kaikkiin esipihan pylväisiin oli kiinnitetty hopeiset koristepienat. ¹⁸ Esipihan portin verho oli tehty kirjokudontatyönä sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista ja kerratusta hienosta pellavasta. Sen pituus oli kaksikymmentä kyynärää ja korkeus esipihan verhojen tavoin viisi kyynärää. ¹⁹ Portin pylväitä oli neljä ja vaskijalustoja neljä. Pylväiden koukut olivat hopeaa, ja myös pylväänpäiden päällyste ja koristepienat olivat hopeaa. ²⁰ Kaikki asumuksen ja esipihan ympärillä olevat vaarnat olivat vaskea.

Laskelma ilmestysmajan kustannuksista

²¹ Tässä on luettelo asumukseen, todistuksen majaan, käytetyistä tarvikkeista, jotka leeviläiset luettelivat litamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla Mooseksen käskystä.

²² Besalel, Uurin poika, Huurin pojanpoika Juudan heimosta, oli tehnyt kaiken, mitä Herra oli Mooseksen kautta käskenyt. ²³ Hänen apunaan oli Daanin heimoon kuuluva Oholiab, Ahisamakin poika, kaivertaja ja suunnittelija, joka kutoi kirjokankaita sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä hienosta pellavasta.

²⁴ Kultaa, jota käytettiin kaikkiin pyhäkköä varten tehtyihin esineisiin, oli tuotu heilutusuhrina kaikkiaan 29 talenttia ja 730 sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan. ²⁵ Hopeaa tuli seurakunnan katselmuksessa 100 talenttia ja 1.775 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan.

²⁶ Jokaiselta katselmuksessa olleelta kaksikymmenvuotiaalta tai sitä vanhemmalta, kaikkiaan 603.550 mieheltä, saatiin beka-mitta eli puoli sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan. ²⁷ Sata talenttia hopeaa käytettiin pyhäkön pylväiden jalustojen ja esiripun pylväiden jalustojen valamiseen, talentti jalustaa kohti. Sataan jalustaan kului sata talenttia hopeaa. ²⁸ Lopusuista 1.775

sekelistä tehtiin koukut pylväisiin. Pylväiden päät päällystettiin hopealla, ja niihin tehtiin koristepienat.

²⁹ Heilutusuhriwaskea oli 70 talenttia ja 2.400 sekeliä. ³⁰ Siitä tehtiin jalustat ilmestysmajan oven pylväitä varten, vaskialttari ja siihen kuuluva vaskinen ritilä sekä kaikki alttarin esineet, ³¹ samoin jalustat koko esipihaa ja esipihan porttia varten, kaikki asumuksen vaarnat sekä kaikki vaarnat esipihan ympärille.

Ylipapin puvun valmistaminen

39 Virkapuvut pyhäkköpalvelusta varten sekä Aaronin pyhät vaatteet tehtiin sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista, sen käskyn mukaan, jonka Herra oli Moosekselle antanut. ² Kasukka tehtiin kullasta, sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta. ³ Kulta taottiin ohuiksi levyiksi ja leikattiin säikeiksi, niin että sitä voitiin kutoa taidokkaasti sinipunaisten, purppuranpunaisten ja helakanpunaisten villalankojen ja hienopellavaisten lankojen sekaan. ⁴ Kasukkaan tehtiin yhdistettävät olkakappaleet, jotka kiinnitettiin sen molempiin reunoihin. ⁵ Kasukan päällä oleva kudottu vyö oli kasukan kanssa yhtä kappaletta. Sekin oli tehty kullasta sekä

sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista ja kerratusta hienosta pellavasta sen käskyn mukaan, jonka Herra oli Moosekselle antanut. ⁶ Onyksi-kivet, joihin oli kaiverrettu Israelin poikien nimet niin kuin sinettisormuksia kaiverretaan, kehystettiin kultapunoksin. ⁷ Kivet pantiin kasukan olkakappaleisiin muistuttamaan israelilaisista sen käskyn mukaan, jonka Herra oli Moosekselle antanut.

Rintakilpi

⁸ Rintakilpi tehtiin taidokkaasti kullasta, sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä kerratusta hienosta pellavasta, niin kuin kasukkakin oli tehty. ⁹ Rintakilpi oli neliön muotoinen ja kaksin kerroin taitettu. Siitä tehtiin vaaksan pituinen ja vaaksan levyinen, kaksin kerroin taitettu. ¹⁰ Siihen kiinnitettiin jalokiviä neljään riviin: ensimmäiseen riviin karneoli, topaasi ja smaragdi, ¹¹ toiseen riviin turkoosi, safiiri ja kalsedoni, ¹² kolmanteen riviin hyasintti, akaatti ja ametisti ¹³ ja neljäljanteen riviin krysolitti, onyksi ja jaspis. Ne kiinnitettiin paikoilleen kultapunoksin kehystettyinä. ¹⁴ Kiviä oli siis kaksitoista Israelin poikien nimien mukaan. Kuhunkin kiveen oli kaiverrettu yksi kahdentoista heimon

nimistä niin kuin sinettisormuksia kaiverretaan.

¹⁵ Rintakilpeen tehtiin puhtaasta kullasta ketjut, jotka oli punottu köysien tapaan. ¹⁶ Lisäksi tehtiin kaksi kultapalmikkoa ja kaksi kultarengasta. Nämä kaksi rengasta kiinnitettiin rintakilven yläkulmiin. ¹⁷ Molemmat kultapunokset kiinnitettiin rintakilven yläkulmissa oleviin renkaisiin. ¹⁸ Molempien punosten toiset päät kiinnitettiin palmikoihin, ja nämä kiinnitettiin kasukan etupuolelle, sen olkakappaleisiin. ¹⁹ Vielä tehtiin toiset kaksi kultarengasta, ja ne pantiin rintakilven alakulmiin, sen kasukkaa vasten olevan sisäpuolen reunaan. ²⁰ Vielä tehtiin kaksi kultarengasta, jotka kiinnitettiin kasukan olkakappaleiden etupuolelle, sauman kohdalle alareunaan, kasukan vyön yläpuolelle. ²¹ Rintakilpi solmittiin renkaistaan sinipunaisella nauhalla kasukan renkaisiin niin, että se oli kasukan vyön yläpuolella eikä irtaantunut kasukasta. Näin Herra oli Moosesta käsenyt.

Puvun muut varusteet

²² Kasukan viitta tehtiin kutomalla pelkästään sinipunaisista villalangoista. ²³ Viitan keskellä oleva pääntie oli niin kuin haarniskan aukko, ja sen reunassa oli päärme, ettei se repeäisi. ²⁴ Viitan helmaan tehtiin granaattimenoita sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista sekä

kerratusta hienosta pellavasta. ²⁵ Sitten tehtiin tiukuja puhtaasta kullasta, ja ne kiinnitettiin granaattimienien väliin viitan helmaan ympäriinsä, ²⁶ vuoroin tiuku ja granaattimena ympäri viitan helman. Viitta oli tehty käytettäväksi palveluksessa sen käskyn mukaan, jonka Herra oli antanut Moosekselle.

²⁷ Aaronille ja hänen pojilleen tehtiin lisäksi kutomalla hienopellavaiset ihokkaat, ²⁸ hienopellavaiset turbaanit, hienopellavaiset koristepäähineet sekä housut kerratusta hienosta pellavasta. ²⁹ Lisäksi tehtiin kirjokudontatyönä vyö kerratusta hienosta pellavasta ja sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista villalangoista, niin kuin Herra oli Moosesta käsenyt. ³⁰ Vielä tehtiin ruusuke, pyhä otsakoru, puhtaasta kullasta ja siihen kirjoitettiin sinettisormusten kaiverrusten tapaan kirjoitus "Herralle pyhitetty". ³¹ Siihen kiinnitettiin sinipunainen nauha, jolla se sidottiin turbaanin yläreunaan, sen käskyn mukaan, jonka Herra oli Moosekselle antanut.

Ilmestysmajan esineet

³² Näin koko työ, asumus eli ilmestysmaja, saatiin valmiiksi. Israelilaiset tekivät kaiken aivan sen käskyn mukaan, jonka Herra oli Moosekselle antanut. ³³ He toivat asumuksen Moosekselle: teltan ja kaikki sen varusteet: hakaset, laudat, poikkitangot, pylvää ja jalustat, ³⁴ punaiseksi

värjätyistä pässinnahoista tehdyn peitteen, merilehmänahoista tehdyn peitteen ja verhona olevan esiripun, ³⁵ todistuksen arkun kantotankoineen, armoistuimen, ³⁶ pöydän kaikkine varusteineen sekä Herran eteen asetettavat leivät, ³⁷ puhtaasta kullasta tehdyn lampunjalan riviin asetettavine lamppuineen ja kaikkine varusteineen sekä öljyä valaisemista varten, ³⁸ kultaisen alttarin, voiteluöljyn ja hyväntuoksuisen suitsukkeen, teltan oviverhon, ³⁹ vaskialttarin vaskisine ritilöineen, sen kantotangot ja kaikki varusteet, altaan jalustoineen, ⁴⁰ esipihan verhot pylväineen ja jalustoineen, esipihan portin verhon, sen köydet ja vaarnat sekä kaikki esineet, joita tarvitaan asumuksessa eli ilmestysmajassa suoritettavassa palveluksessa, ⁴¹ virkapuvut pyhäkössä suoritettavaa palvelusta varten ja pappi Aaronin pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut. ⁴² Israelilaiset olivat tehneet kaiken työn sen käskyn mukaan, jonka Herra oli Moosekselle antanut. ⁴³ Kun Mooses katseli kaikkea, mitä he olivat valmistaneet, hän näki, että se oli tehty aivan niin kuin Herra oli käkenyt. Ja Mooses siunasi heidät.

Ilmestysmajan pystyttäminen ja pappien vihkiminen

40 Herra puhui Moosekselle: ²”Pystytä asumus, ilmestysmaja, ensimmäisen

kuukauden ensimmäisenä päivänä. ³Aseta sinne todistuksen arkku ja ripusta esirippu arkun eteen. ⁴Tuo pöytä ja lado leivät pöydälle järjestykseen. Tuo lampunjalka ja nosta sen lamput paikoilleen. ⁵Pane kultainen suitsutusalttari todistuksen arkun eteen ja ripusta verho asumuksen ovelle. ⁶Sijoita polttouhrialttari asumuksen eli ilmestysmajan oven eteen. ⁷Pane allas ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaada siihen vettä. ⁸Ympäröi esipiha verhoilla ja aseta verho esipihan porttiin. ⁹Ota sitten voiteluöljyä ja voitele asumus ja kaikki, mitä siellä on, ja pyhitä se ja kaikki sen esineet, niin siitä tulee pyhä. ¹⁰Voitele myös polttouhrialttari kaikkine varusteineen ja pyhitä alttari, niin alttarista tulee pyhistä pyhin. ¹¹Voitele samoin allas jalustoineen ja pyhitä se. ¹²Tuo sitten Aaron poikineen ilmestysmajan ovelle ja pese heidät vedellä. ¹³Pue Aaron pyhiin vaatteisiin, voitele hänet ja pyhitä hänet palvelemaan minua pappina. ¹⁴Tuo myös hänen poikansa, pue heidän ylleen ihokkaat ¹⁵ja voitele heidät palvelemaan minua pappeina, niin kuin sinä voitelit heidän isänsäkin. Tämä on oleva heille voiteluna ikuiseen pappeuteen, polvesta polveen.”

¹⁶Mooses teki kaiken aivan niin kuin Herra oli häntä käkenyt. ¹⁷Asumus pystytettiin toisen vuoden

ensimmäisessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä. ¹⁸ Mooses pystytti asumuksen: Hän asetti paikoilleen sen jalustat, pani niihin laudat, asetti paikoilleen poikkitangot ja pystytti pylväät. ¹⁹ Hän levitti asumuksen ylle teltan ja asetti sen päälle telttapeitteen, niin kuin Herra oli häntä käkenyt. ²⁰ Sitten hän otti todistuksen taulut, pani ne arkkuun, kiinnitti kantotangot arkun sivuille ja asetti armoistuimen arkun päälle. ²¹ Mooses vei arkun asumukseen ja ripusti paikoilleen esiripun verhoamaan liitonarkkua, niin kuin Herra oli häntä käkenyt. ²² Hän asetti pöydän ilmestysmajaan, asumuksen pohjoissivulle esiripun ulkopuolelle, ²³ ja latoi sen päälle leivät järjestykseen Herran eteen, niin kuin Herra oli häntä käkenyt. ²⁴ Hän asetti lampunjalan ilmestysmajaan, asumuksen eteläsivulle vastapäätä pöytää, ²⁵ ja nosti lamput Herran eteen, niin kuin Herra oli häntä käkenyt. ²⁶ Mooses asetti kultaisen alttarin ilmestysmajaan esiripun eteen ²⁷ ja poltti sen päällä hyväntuoksuista suitsuketta, niin kuin Herra oli häntä käkenyt. ²⁸ Sitten hän ripusti verhon asumuksen ovelle. ²⁹ Mooses asetti polttouhrialttarin asumuksen eli ilmestysmajan oven edustalle ja uhrasi

sen päällä polttouhrin ja ruokauhrin niin kuin Herra oli häntä käkenyt. ³⁰ Altaan hän asetti ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaatoi siihen vettä peseytymistä varten. ³¹ Mooses ja Aaron sekä Aaronin pojat pesivät siinä kätensä ja jalkansa. ³² Mennessään ilmestysmajaan tai lähestyessään alttaria he peseytyivät Herran Moosekselle antaman käskyn mukaisesti. ³³ Mooses rakensi asumuksen ja alttarin ympärille esipihan ja ripusti verhon esipihan porttiin. Näin Mooses sai tehdyksi kaiken työn.

Herran kirkkaus täyttää ilmestysmajan

³⁴ Silloin pilvi peitti ilmestysmajan ja Herran kirkkaus täytti asumuksen, ³⁵ eikä Mooses voinut mennä ilmestysmajaan, sillä pilvi oli asettunut sen päälle ja Herran kirkkaus täytti asumuksen. ³⁶ Aina kun pilvi kohosi asumuksen päältä, israelilaiset lähtivät liikkeelle. Näin tapahtui koko heidän vaelluksensa ajan. ³⁷ Mutta ellei pilvi kohonnut, he eivät lähteneet liikkeelle, ennen kuin tuli päivä, jona se taas kohosi. ³⁸ Herran pilvi oli päivällä asumuksen päällä, ja yöllä siinä oli tulen hohde. Kaikki israelilaiset näkivät tämän koko vaelluksensa ajan.

KOLMAS MOOSEKSEN KIRJA (LEVITICUS)

UHRILAKI, 1 – 17

Polttouhrilaki

1 Herra kutsui Moosesta ja puhui hänelle ilmestysmajan sisältä: ²"Sano israelilaisille: Kun joku teistä haluaa tuoda uhrin Herralle, tuokoon hän uhrinsa karjasta, joko naudoista tai lampaista. ³Jos hän uhraa polttouhriksi nautaeläimen, hänen on uhrattava virheetön uros. Tuokoon hän sen ilmestysmajan ovelle, jotta Herra olisi hänelle suosiollinen, ⁴ja laskekoon kätensä polttouhrin pään päälle, niin se hyväksytään sovituksi hänelle. ⁵Hänen tulee teurastaa tuo mullikka Herran edessä, ja papit, Aaronin pojat, ottakoot veren ja vihmokoot sen ympäri alttaria, joka on ilmestysmajan ovella. ⁶Sitten hänen on nyljettävä polttouhri ja leikattava se kappaleiksi. ⁷Pappi Aaronin pojat tehkööt tulen alttarille, latokoot halkoja tuleen ⁸ja järjestäkööt kappaleet sekä pään ja ihran palavien halkojen päälle alttarille. ⁹Sisälmykset ja jalat uhrin tuoja peskään vedessä, ja pappi polttakoon kaiken alttarilla. Se on polttouhri, suloisesti tuoksuva tuliuhri Herralle. ¹⁰Jos tuojan polttouhri on

pikkukarjasta, lampaista tai vuohista, hänen on uhrattava virheetön uros.

¹¹Hänen tulee teurastaa se alttarin pohjoissivulla, Herran edessä, ja papit, Aaronin pojat, vihmokoot sen veren ympäri alttaria. ¹²Leikelkään hän sitten uhrieläimen määräkappaleiksi, ja pappi asettakoon kappaleet sekä pään ja ihran palavien halkojen päälle alttarille. ¹³Sisälmykset ja jalat hän peskään vedessä, ja pappi viekään ne kaikki alttarille ja polttakoon. Se on polttouhri, suloisesti tuoksuva tuliuhri Herralle.

¹⁴Jos hänen polttouhrinsa Herralle on linnuista, hänen on uhrattava metsäkyyhkyisiä tai kyyhkysenpoikia.

¹⁵Pappi tuokoon linnun alttarille, vääntäkään siltä niskan poikki ja polttakoon sen alttarilla. Veri on puserrettava alttarin seinään. ¹⁶Sitten pappi ottakoon linnun kuvun ja höyhenet ja heittäkään ne alttarin viereen, sen itäpuolella olevaan tuhkäläjään. ¹⁷Sen jälkeen hänen on repäistävä lintu auki siipien kohdalta, niitä kuitenkin irrottamatta, ja poltettava se palavien halkojen päällä alttarilla. Se on polttouhri, suloisesti tuoksuva tuliuhri Herralle."

Ruokauhrilaki

2 "Kun joku uhraa Herralle ruokauhrin, hänen uhrinaan olkoon hienoja vehnäjauhoja. Hänen tulee vuodattaa niihin öljyä ja panna päälle vielä suitsuketta. ² Vieköön hän uhrin papeille, Aaronin pojille, ja pappi ottakoon täyden kourallisen ruokauhrin jauhoja ja ruokauhrin öljyä sekä kaiken suitsukkeen ja polttakoon ruokauhrin muistouhriosan alttarilla suloisesti tuoksuvaksi tuliuhriksi Herralle. ³ Ruokauhrista jäljelle jäänyt osa kuuluu Aaronille ja hänen pojilleen. Se on pyhistä pyhintä Herran tuliuhria.

⁴ Kun tuot uunissa paistetun ruokauhrin, tuo hienoista jauhoista öljyyn leivottuja happamattomia leipiä ja öljyllä voideltuja happamattomia ohuita leipiä. ⁵ Jos uhrisi on leivinlevyllä paistettu ruokauhri, sen tulee olla hienoista vehnäjauhoista öljyyn leivottu ja happamaton. ⁶ Paloittele se ja vuodata sen päälle öljyä. Se on ruokauhri. ⁷ Jos uhraat pannussa paistetun ruokauhrin, tee se hienoista vehnäjauhoista ja öljystä. ⁸ Vie näistä aineksista valmistettu ruokauhri Herralle; anna se papille, ja hän tuo sen alttarille. ⁹ Pappi erottakoon ruokauhrista muistouhriosan ja polttakoon sen alttarilla suloisesti tuoksuvaksi tuliuhriksi Herralle. ¹⁰ Ruokauhrista jäljelle jäänyt osa

kuuluu Aaronille ja hänen pojilleen. Se on pyhistä pyhintä Herran tuliuhria.

¹¹ Mitään ruokauhria, jonka te tuotte Herralle, ei saa valmistaa hapantaikinasta, sillä te ette saa polttaa tuliuhrina Herralle mitään hapatettua ettekä hunajaa. ¹² Te saatte tuoda niitä Herralle uhriksi ensisadosta, mutta niitä ei saa tuoda alttarille suloiseksi tuoksuksi. ¹³ Mausta jokainen ruokauhrisi suolalla, älä anna Jumalasi liitonsuolan puuttua ruokauhristasi. Jokaisen uhrilahjasi mukana sinun on uhrattava myös suolaa. ¹⁴ Jos tuot ruokauhrin Herralle ensisadosta, tuo tulessa paahdettuja tähkäpäitä tai survottuja jyviä tuleentumattomasta viljasta uuden satosi ruokauhrina. ¹⁵ Vuodata sen päälle öljyä ja pane sen päälle suitsuketta. Se on ruokauhri. ¹⁶ Pappi polttakoon muistouhriosan survotuista jyvistä ja öljystä sekä kaiken suitsukkeen. Tämä on tuliuhri Herralle."

Yhteysuhrilaki

3 "Jos joku tuo lahjanaan yhteysuhrin nautakarjasta, joko uroksen tai naaraan, tuokoon hän Herran eteen virheettömän eläimen. ² Hänen on laskettava kätensä uhrin pään päälle ja teurastettava eläin ilmestysmajan ovella. Papit, Aaronin pojat, vihmokoot veren ympäri alttaria. ³ Tuokoon hän yhteysuhrista Herralle tuliuhriksi sisälmyksiä peittävän rasvan, kaiken sisälmysten rasvan, ⁴ molemmat munuaiset sekä

niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irrotettava munuaisten vierestä. ⁵Aaronin poikien on poltettava nämä yhdessä polttouhrin kanssa palavien halkojen päällä alttarilla suloisesti tuoksuvaksi tuliuhriksi Herralle.

⁶Jos joku tuo lahjanaan Herralle yhteysuhrin pikkukarjasta, uroksen tai naaraan, tuokoon hän virheettömän eläimen. ⁷Jos hän tuo uhrinaan lampaan, hänen on tuotava se Herran eteen, ⁸laskettava kätensä uhrin pään päälle ja teurastettava eläin ilmestysmajan edessä. Aaronin pojat vihmokoot sen veren ympäri alttaria. ⁹Tuokoon hän yhteysuhrista Herralle tuliuhriksi rasvan, koko rasvahännän, joka on irrotettava häntänikamista, sisälmyksiä peittävän rasvan, kaiken sisälmysten rasvan, ¹⁰molemmat munuaiset sekä niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irrotettava munuaisten vierestä. ¹¹Papin tulee polttaa kaikki nämä alttarilla. Tämä on tuliuhrituoka Herralle.

¹²Jos uhrin tuojan lahja on vuohi, hänen on tuotava se Herran eteen, ¹³laskettava kätensä sen pään päälle ja teurastettava se ilmestysmajan edessä. Aaronin pojat vihmokoot sen veren ympäri alttaria. ¹⁴Tuokoon hän siitä tuliuhriksi Herralle sisälmyksiä peittävän rasvan, kaiken sisälmysten rasvan, ¹⁵molemmat munuaiset,

niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan sekä maksanlisäkkeen, joka on irrotettava munuaisten vierestä. ¹⁶Pappi polttakoon ne alttarilla suloisesti tuoksuvana tuliuhrituokana. Kaikki rasva kuuluu Herralle. ¹⁷Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen, missä asuttekin: älkää syökö mitään rasvaa älkääkään mitään verta."

Syntiuhrilaki

4 ²Herra puhui Moosekselle: "Sano israelilaisille: Jos ihminen erehdyksessä tekee syntiä Herran käskyjä vastaan, tekee jotakin sellaista, mitä ei saa tehdä, häntä koskevat nämä säädökset.

³Jos voideltu pappi tekee syntiä ja saattaa kansan syylliseksi, tuokoon hän tekemänsä synnin tähden nuoren, virheettömän sonnimullikan syntiuhriksi Herralle. ⁴Hänen on vietävä mullikka ilmestysmajan ovelle Herran eteen, laskettava kätensä sen pään päälle ja teurastettava se Herran edessä. ⁵Voideltu pappi ottakoon mullikan verta, vieköön sitä ilmestysmajaan, ⁶kastakoon sormensa vereen ja vihmokoon verta seitsemän kertaa Herran edessä pyhäkön esirippua kohti. ⁷Papin on siveltävä Herran edessä verta ilmestysmajassa olevan suitsutusalttarin sarviin ja kaadettava loput härän verestä ilmestysmajan oven edessä olevan polttouhrialttarin juurelle. ⁸Ottakoon hän erilleen kaiken syntiuhrimullikan

rasvan, sisälmyksiä peittävän rasvan ja kaiken sisälmysten rasvan,⁹ samoin molemmat munuaiset sekä niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan ja munuaisten vierestä irrotettavan maksanlisäkkeen,¹⁰ niin kuin ne otetaan pois yhteyshäristä. Papin on poltettava ne polttouhrialttarilla.¹¹ Mullikan nahka, kaikki liha sekä pää ja jalat, sisälmykset ja mahan sisältö –¹² koko mullikka – vietäköön leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan, johon tuhka heitetään, ja poltettakoon halkojen päällä tulella. Se on poltettava paikassa, johon tuhka heitetään.

¹³ Mutta jos koko Israelin seurakunta tekee erehdyksessä syntiä eikä seurakunta huomaa rikkoneensa mitään Herran käskyä vastaan ja tehneensä sellaista, mitä ei saa tehdä, ja on kuitenkin tullut syylliseksi,¹⁴ ja jos synti, jonka se on tehnyt Herran käskyä vastaan, tulee sitten julki, seurakunta tuokoon mullikan syntiuhriksi ja vieköön sen ilmastysmajan eteen.¹⁵ Seurakunnan vanhimpien on laskettava kätensä mullikan pään päälle Herran edessä, ja mullikka on teurastettava Herran edessä.¹⁶ Voideltu pappi vieköön mullikan verta ilmastysmajaan,¹⁷ kastakoon sormensa vereen ja vihmokoon verta seitsemän kertaa Herran edessä esirippua kohti.¹⁸ Sivelköön hän verta myös Herran edessä ilmastysmajassa olevan alttarin

sarviin. Loput verestä hänen tulee kaataa ilmastysmajan oven edessä olevan polttouhrialttarin juurelle.¹⁹ Hänen tulee ottaa kaikki uhrin rasva ja polttaa se alttarilla.²⁰ Hänen on tehtävä tälle mullikalle niin kuin hän teki syntiuhrimullikalle, aivan samalla tavalla. Kun pappi on näin toimittanut seurakunnalle sovituksen, sille annetaan anteeksi.²¹ Pappi vieköön mullikan leirin ulkopuolelle ja polttakoon sen, niin kuin hän poltti ensimmäisen mullikan. Se on seurakunnan syntiuhri.

²² Jos ruhtinas tekee syntiä ja rikkoo erehdyksessä jotakin Herran, Jumalansa, käskyä vastaan tekemällä sellaista, mitä ei saa tehdä, ja tulee näin syylliseksi,²³ tai jos hän tulee tietoiseksi aikaisemmin tekemästään synnistä, tuokoon hän uhrinaan vuohen, virheettömän uroksen.²⁴ Hänen on laskettava kätensä pukin pään päälle ja teurastettava se Herran edessä, paikassa, jossa polttouhriteuraat teurastetaan. Se on hänen syntiuhriensa.²⁵ Pappi ottakoon syntiuhrin verta sormeensa ja sivelköön sitä polttouhrialttarin sarviin, mutta loput verestä hänen on kaadettava polttouhrialttarin juurelle.²⁶ Kaikki uhrin rasva hänen on poltettava alttarilla samalla tavoin kuin yhteyshäristä rasva poltetaan. Kun pappi on näin toimittanut ruhtinaalle

sovituksen hänen synnistään, se annetaan hänelle anteeksi.

²⁷Jos joku kansasta tekee erehdyksessä syntiä jotakin Herran käskyä vastaan tekemällä sellaista, mitä ei saa tehdä, ja tulee siten syylliseksi, ²⁸tai jos hän tulee tietoiseksi aikaisemmin tekemästään synnistä, tuokoon hän syntinsä tähden uhrinaan vuohen, virheettömän naaraan. ²⁹Hänen on laskettava kätensä syntiuhrin pään päälle ja teurastettava eläin polttouhripaikalla. ³⁰Pappi ottakoon sen verta sormeensa ja sivelkään sitä polttouhrialttarin sarviin ja kaatakoon loput verestä alttarin juurelle. ³¹Pappi irrottakoon vuohesta kaiken rasvan, niin kuin yhteysuhrin rasva irrotetaan, ja polttakoon sen alttarilla suloiseksi tuoksuksi Herralle. Kun pappi on näin toimittanut sovituksen, uhrin tuoja saa anteeksi.

³²Jos joku tuo lampaan syntiuhriksi, hänen on tuotava uhrinaan virheetön naaras, ³³laskettava kätensä sen pään päälle ja teurastettava se syntiuhriksi paikassa, jossa polttouhri teurastetaan. ³⁴Pappi ottakoon syntiuhrin verta sormeensa ja sivelkään sitä polttouhrialttarin sarviin mutta loput verestä hänen on kaadettava alttarin juurelle. ³⁵Pappi irrottakoon lampaasta kaiken rasvan, niin kuin yhteysuhrilampaan rasva irrotetaan, ja polttakoon sen alttarilla

Herran tuliuhrin päällä. Kun pappi näin on toimittanut sovituksen uhrin tuojan tekemästä synnistä, tälle annetaan anteeksi."

Lisämääräyksiä syntiuhrilakiin

5 "Jos joku rikkoo siten, että kuultuaan vannotuksen ei ilmoita mitä tietää, vaikka voisi todistaa siitä, mitä on nähnyt tai mitä muuten tietää, hän tekee syntiä ja joutuu kantamaan syyllisyytensä. ²Tai jos joku tietämättään koskee johonkin saastaiseen, joko saastaisen villieläimen raatoon, saastaisen kotieläimen raatoon tai saastaisen pikkueläimen raatoon, hän saastuu ja tulee syylliseksi. ³Tai jos hän tietämättään koskee ihmisen saastaan, on se mitä saastaa tahansa, josta voi saastua, ja sitten huomaa sen, hän on syyllinen. ⁴Tai jos joku puhuu huulillaan ajattelemattomasti, vannoo pahassa tai hyvässä tarkoituksessa mitä hyvänsä, mitä ihminen voi ajattelemattomasti vannoa, mutta sitten huomaa asian, hän on syyllinen.

⁵Jos joku on syyllistynyt johonkin näistä asioista, hänen on tunnustettava synti, jonka hän on tehnyt, ⁶ja tuotava Herralle syyllisyytensä vuoksi, tekemänsä synnin vuoksi, naaras pikkukarjasta, lammas tai vuohi, syntiuhriksi. Sitten pappi toimittakoon hänelle sovituksen hänen synnistään. ⁷Ellei hän kuitenkaan saa hankituksi lammasta, tuokoon Herralle syntinsä

sovitukseksi kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi.⁸ Vieköön hän ne papille, ja pappi uhratkoon ensiksi sen, joka on määrätty syntiuhriksi ja taittakoon siltä niskan poikki päätä irrottamatta,⁹ vihmokoon syntiuhrin verta alttarin seinään ja pusertakoon loput verestä alttarin juurelle. Tämä on syntiuhri.¹⁰ Toinen kyyhkynen tulee uhrata polttouhriksi niin kuin on säädetty. Kun pappi näin on toimittanut uhrin tuojalle sovituksen hänen tekemästään synnistä, tämä saa anteeksi.

¹¹ Ellei hän kuitenkaan saa hankituksi kahta metsäkyyhkystä tai kahta kyyhkysenpoikaa, tuokoon tekemänsä synnin vuoksi uhrina kymmenesosan eefa-mittaa hienoja vehnä jauhoja syntiuhriksi. Hän ei saa panna siihen öljyä eikä sen päälle suitsuketta, sillä se on syntiuhri.¹² Hänen on vietävä se papille, ja pappi ottakoon siitä kourallisen, muistouhriosan, ja polttakoon sen alttarilla Herran tuliuhrin päällä. Tämä on syntiuhri.¹³ Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen hänen tekemästään synnistä, mistä tahansa tällaisesta synnistä, hän saa anteeksi. Osa uhrista kuuluu papille samalla tavoin kuin ruokauhrista."

Vikauhrilaki

¹⁴ Herra puhui vielä Moosekselle:
¹⁵ "Jos joku toimii uskottomasti ja

tekee erehdyksessä syntiä ottamalla itselleen jotakin Herralle pyhitettyä, hän tuokoon vikauhrinaan Herralle virheettömän pässin pikkukarjasta sinun arvioimasi hopeasekelien määrän mukaisesti, pyhäkkösekelin painon mukaan.¹⁶ Hänen on myös korvattava se, minkä hän on anastanut Herralle pyhitetystä omaisuudesta, ja lisättävä siihen viidesosa sen arvosta ja annettava papille. Kun pappi on toimittanut hänelle sovituksen uhraamalla vikauhripässin, hän saa anteeksi.

¹⁷ Jos joku tietämättään rikkoo jotakin Herran käskyä vastaan tekemällä sellaista, mitä ei saa tehdä, hän tulee syylliseksi ja on vastuussa rikkomuksestaan.¹⁸ Hänen on tuotava papille vikauhriksi sinun arviosi mukainen virheetön passi pikkukarjasta. Pappi toimittakoon hänelle sovituksen erehdyksestä, jonka hän on tietämättään tehnyt, ja hän saa anteeksi.¹⁹ Tämä on vikauhri. Hän on tullut syylliseksi Herran edessä."

Lisämääräyksiä vikauhrilakiin

²⁰ Herra puhui Moosekselle: ²¹ "Jos joku tekee rikkomuksen ja on uskonon Herraa kohtaan siten, että kieltää saaneensa lähimmäiseltään jotakin, mitä tämä on hänen haltuunsa antanut tai hänen hoitoonsa uskonut, tai mitä hän on ryöstänyt tai petoksella anastanut lähimmäiseltään ²² tai on

löytänyt kadonneen esineen ja kieltää löytäneensä tai vannoo väärin missä tahansa asiassa, jossa ihminen voi rikkoa, ²³ hän on tehnyt syntiä ja tullut syylliseksi. Hänen on palautettava se, mitä on ryöstänyt tai petoksella anastanut tai mikä hänen haltuunsa on pantiksi uskottu, tai kadonnut esine, jonka hän on löytänyt, ²⁴ tai mikä tahansa, mistä hän on vannonut väärin. Hän korvatkoon täysimääräisenä sen kaiken ja lisätköön siihen viidesosan arvosta. Antakoon hän korvauksen sille, jolle se kuuluu, sinä päivänä, jona hän uhraa vikauhrinsa. ²⁵ Hänen on tuotava Herralle vikauhri. Tuokoon hän papille sinun arviosi mukaisen virheettömän pääsin laumastaan. ²⁶ Kun pappi on toimittanut hänelle sovituksen Herran edessä, hän saa anteeksi minkä tahansa synnin, jonka hän on tehnyt ja josta hän on tullut syylliseksi."

Lisämääräyksiä polttouhrilakiin

6 Herra puhui Moosekselle: ² "Käske Aaronia ja hänen poikiaan näin: Tämä on laki polttouhrista. Polttouhri olkoon alttarin tulisijan päällä koko yön aamuun asti, ja alttarin tuli on pidettävä vireillä. ³ Pappi pukeutukoon pellavapukuunsa, pukeukoon pellavahousut alastomuutensa peitteeksi, korjatkoon pois tuhkan, joksi tuli on kuluttanut polttouhrin alttarilla, ja pankoon sen alttarin viereen. ⁴ Sitten hänen on riisuttava vaatteensa, pukeuduttava toisiin

vaatteisiin ja vietävä tuhka leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan. ⁵ Alttarilla oleva tuli on pidettävä palamassa, se ei saa sammua. Pappi lisätköön puita tuleen alttarille joka aamu, järjestäköön sen päälle polttouhrin kappaleet ja polttakoon niiden päällä yhteysuhrin rasvat. ⁶ Tuli palakoon aina alttarilla; se ei saa sammua."

Lisämääräyksiä ruokauhrilakiin

⁷ "Tämä on laki ruokauhrista: Aaronin poikien on tuotava ruokauhri alttarin ääreen Herran eteen. ⁸ Papin tulee erottaa ruokauhrista kourallinen hienoja vehnä jauhoja ja öljyä ja kaikki suitsuke, joka on ruokauhrin päällä, ja polttaa ruokauhrin muistouhriosa alttarilla suloiseksi tuoksuksi Herralle. ⁹ Jäljelle jäävän osan syököön Aaron poikiensa kanssa. Se on syötävä happamattomina leipinä pyhässä paikassa; ilmestysmajan esipihalla heidän on se syötävä. ¹⁰ Ruokauhria ei saa leipoa hapantaikinasta. Minä olen antanut sen tuliuhreistani pappien osaksi. Se on pyhistä pyhintä, niin kuin syntiuhri ja vikauhrikin. ¹¹ Jokainen Aaronin miespuolinen jälkeläinen saa syödä sitä. Tämä on teidän ikuinen osuutenne Herran tuliuhreista polvesta polveen. Jokainen, joka niihin koskee, tulee pyhäksi."

¹² Herra puhui Moosekselle: ¹³ "Tämä on Aaronin ja hänen poikiensa uhri, joka heidän on uhrattava Herralle

sinä päivänä, jona heidät voidellaan: kymmenesosa eefa-mittaa hienoja vehnä jauhoja, josta puolet uhrataan aamulla ja puolet illalla. Tämä on jokapäiväinen ruokauhri. ¹⁴Se on valmistettava leivinlevyllä öljyyn leivottuna. Tuo se hyvin sekoitettuna ja uhraa se paloitetuna ruokauhrina suloiseksi tuoksuksi Herralle. ¹⁵Tämän ruokauhrin toimittaa Aaronin pojista se, joka on voideltu papiksi hänen jälkeensä. Tämä on ikuinen Herran säädös. Uhri on poltettava kokonaisena. ¹⁶Jokainen papin ruokauhri on kokonaisuuhri, eikä siitä saa syödä mitään."

Lisämääräyksiä syntiuhrilakiin

¹⁷Herra puhui Moosekselle: ¹⁸"Sano Aaronille ja hänen pojilleen: Tämä on laki syntiuhrista. Syntiuhri teurastettakoon Herran edessä samassa paikassa, jossa polttouhri teurastetaan. Se on pyhistä pyhintä. ¹⁹Pappi, joka uhraa syntiuhrin, saa syödä sitä. Se on syötävä pyhässä paikassa, ilmestysmajan esipihalla. ²⁰Jokainen, joka koskee uhrin lihaan, tulee pyhäksi. Jos sen verta roiskuu vaatteille, tahraantunut vaate on pestävä pyhässä paikassa. ²¹Saviastia, jossa uhri keitetään, on rikottava, mutta jos se on keitetty vaskiastiassa, astia on hangattava puhtaaksi ja huuhdottava vedellä. ²²Jokainen miespuolinen pappissuvun

jäsen saa syödä syntiuhria. Se on pyhistä pyhintä. ²³Mitään syntiuhria, jonka verta viedään ilmestysmajaan pyhäkössä toimitettavaa sovitusta varten, ei saa syödä, vaan se pitää polttaa tulella."

Lisämääräyksiä vikauhrilakiin

7 "Tämä on laki vikauhrista; se on pyhistä pyhintä. ²Vikauhri on teurastettava paikassa, jossa polttouhri teurastetaan, ja sen veri on vihmottava ympäri alttaria. ³Siitä tulee uhrata kaikki rasva, rasvahäntä ja sisälmyksiä peittävä rasva, ⁴molemmat munuaiset sekä niiden päällä lantiolihaaksissa oleva rasva ja maksanlisäke, joka irrotetaan munuaisten vierestä. ⁵Pappi polttakoon ne alttarilla tuliuhrina Herralle. Tämä on vikauhri. ⁶Jokainen miespuolinen pappissuvun jäsen saa syödä sitä. Syötäköön se pyhässä paikassa; se on pyhistä pyhintä.

Pappien osuus uhreista

⁷Syntiuhria ja vikauhria koskee sama laki: ne kuuluvat papille, joka toimittaa sovituksen. ⁸Myös polttouhriteuraan nahka kuuluu papille, joka toimittaa jonkun puolesta polttouhrin. ⁹Samoin jokainen uunissa paistettu ja jokainen pannussa tai leivinlevyllä valmistettu ruokauhri kuuluu papille, joka uhraa sen. ¹⁰Mutta jokainen öljyyn sekoitettu tai kuiva ruokauhri kuuluu yhteisesti kaikille Aaronin pojille.

Lisämääräyksiä yhteysuhrilakiin

¹¹ Tämä on laki Herralle uhrattavasta yhteysuhrista: ¹² Jos joku antaa uhrinsa kiitokseksi, tuokoon kiitosuhriteuraan lisäksi öljyyn leivottuja happamattomia leipiä, öljyllä voideltuja happamattomia ohuita leipiä ja hienoista vehnä jauhoista öljyyn leivottuja leipiä. ¹³ Tuokoon hän uhrinaan myös hapanleipää kiitosuhriksi uhratun yhteysuhriteuraan mukana. ¹⁴ Uhrilahjoina tuomistaan leivistä hän antakoon yhden joka lajia lahjaksi Herralle. Ne kuuluvat papille, joka vihmoo yhteysuhrin veren. ¹⁵ Kiitosuhrina annettun yhteysuhriteuraan liha on syötävä samana päivänä, jona se on uhrattu. Siitä ei saa jäädä mitään seuraavaan aamuun.

¹⁶ Jos uhrilahjana tuotu teuras on lupausuhri tai vapaaehtoinen uhri, se on syötävä samana päivänä, jona se on tuotu. Jos siitä kuitenkin jää jotakin tähteeksi, se voidaan syödä vielä seuraavana päivänä. ¹⁷ Jos uhrilihasta jää jotakin kolmanneksi päiväksi, se on poltettava tulella. ¹⁸ Jos yhteysuhriteuraan lihaa kuitenkin syödään kolmantena päivänä, uhrin tuoja ei saa osakseen Jumalan suosiota eikä uhria lueta hänen hyväkseen. Sellainen liha on saastaista ja jokainen, joka sitä syö, tulee syynalaiseksi.

¹⁹ Jos liha on koskettanut mitä tahansa saastunutta, sitä ei saa syödä, vaan se on poltettava tulella. Jokainen, joka on puhdas, voi syödä uhrilihaa, ²⁰ mutta jokainen, joka saastaisena ollessaan syö Herralle kuuluvan yhteysuhriteuraan lihaa, on poistettava kansansa keskuudesta. ²¹ Jos joku koskee johonkin saastaiseen, mihin tahansa, joko ihmisen saastaan, epäpuhtaaseen eläimeen tai mihin saastaiseen iljetykseen tahansa, ja sitten syö Herralle kuuluvan yhteysuhriteuraan lihaa, hänet on poistettava kansansa keskuudesta."

Verta ja uhriteuraan rasvaa kielletään syömästä

²² Herra puhui Moosekselle: ²³ "Sano israelilaisille: Älkää syökö mitään härän, lampaan tai vuohen rasvaa. ²⁴ Itsestään kuolleen tai kuoliaaksi raadellun eläimen rasvaa saa käyttää kaikkiin muihin tarpeisiin, mutta syödä sitä ei saa. ²⁵ Jokainen, joka syö sellaisen eläimen rasvaa, joka voidaan uhrata tuliuhrina Herralle, on poistettava kansansa keskuudesta. ²⁶ Älkää myöskään syökö minkään eläimen verta, ei lintujen eikä muiden eläinten, missä tahansa asuttekin. ²⁷ Jokainen, joka syö mitä tahansa verta, on poistettava kansansa keskuudesta."

Pappien osuus uhreista

²⁸ Herra puhui Moosekselle: ²⁹ "Sano israelilaisille: Joka tuo Herralle

yhteyshriteuraan, antakoon siitä Herralle uhrilahjan. ³⁰Tuokoon hän omin käsin Herralle rasvan tuliuhriksi ja rintalihan Herran edessä heilutettavaksi heilutusuhriksi. ³¹Pappi polttakoon rasvan alttarilla, mutta rintaliha kuuluu Aaronille ja hänen pojilleen. ³²Antakaa papille yhteyshriteuraistanne erotettu oikea reisi. ³³Aaronin pojista se, joka uhraa yhteyshrin veren ja rasvan, saakoon osakseen oikean reiden. ³⁴Minä olen näet ottanut israelilaisten yhteyshriteuraista heilutusuhriksi annetun rintalihan ja anniksi erotetun reiden ja antanut ne pappi Aaronille ja hänen pojilleen israelilaisilta tulevaksi ikuiseksi osuudeksi." ³⁵Tämä on se osa, joka säädettiin Aaronille ja hänen pojilleen Herran tuliuhreista päivänä, jona Mooses pyhitti heidät palvelemaan Herraa pappeina. ³⁶Sinä päivänä, jona Mooses voiteli heidät, Herra määräsi, että israelilaisten oli annettava heille tämä osuus. Tämä on ikuinen säädös polvesta polveen.

³⁷Tämä on polttouhria, ruokauhria, syntiuhria, vikauhria, vihkiäisuhria ja yhteyshria koskeva laki, ³⁸jonka Herra antoi Moosekselle Siinainvuorella silloin, kun hän antoi israelilaisille Siinain autiomaassa käskyn toimittaa uhreja Herralle.

Pappien vihkiminen virkaansa

8 Herra puhui Moosekselle: ²"Tuo Aaron ja hänen poikansa sekä pyhät vaatteet, voiteluöljy,

syntiuhrimullikka, kaksi pässiä ja korillinen happamattomia leipiä ³ja kutsu koko seurakunta koolle ilmestysmajan portille."

⁴Mooses teki niin kuin Herra oli häntä käskenyt, ja seurakunta kokoontui ilmestysmajan portille. ⁵Mooses sanoi seurakunnalle: "Näin on Herra käskenyt tehdä." ⁶Mooses toi esiin Aaronin ja hänen poikansa ja pesi heidät vedellä. ⁷Sitten hän puki Aaronin ylle ihokkaan, vyötti hänet vyöllä, puki hänen ylleen viitan ja sen päälle kasukan, vyötti hänet kasukan vyöllä ja sitoi sillä kasukan hänen ylleen. ⁸Mooses kiinnitti kasukan päälle rintakilven, ja rintakilpeen hän pani uurimin ja tummimin. ⁹Hän pani Aaronin päähän turbaanin, ja sen etupuolelle hän asetti kultaisen ruusukkeen, pyhän otsakorun, niin kuin Herra oli Moosesta käskenyt.

¹⁰Sitten Mooses otti voiteluöljyn, voiteli asumuksen ja kaiken, mitä siinä oli, ja pyhitti ne. ¹¹Hän vihmoi öljyä seitsemän kertaa alttarille ja voiteli alttarin kaikkine esineineen sekä altaan jalustoineen pyhittääkseen ne. ¹²Hän vuodatti voiteluöljyä Aaronin päähän ja voiteli Aaronin pyhittääkseen hänet. ¹³Sitten Mooses toi Aaronin pojat, puki heidän ylleen ihokkaat, vyötti heidät vyöllä ja sitoi päähineet heidän päähänsä, niin kuin Herra oli Moosesta käskenyt.

¹⁴Hän toi esille syntiuhrimullikan, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat

kätensä sen pään päälle. ¹⁵Sitten Mooses teurasti mullikan, otti sen verta, siveli verta sormellaan alttarin sarviin joka puolelle ja näin puhdisti alttarin. Lopun veren hän valutti alttarin juurelle ja pyhitti alttarin toimittamalla sille sovituksen. ¹⁶Mooses otti kaiken sisälmysten päällä olevan rasvan, maksanlisäkkeen ja molemmat munuaiset rasvoineen ja poltti ne alttarilla. ¹⁷Mullikan nahkoineen, lihoineen ja mahan sisältöineen Mooses poltti tulella leirin ulkopuolella, niin kuin Herra oli häntä käsenyt.

¹⁸Sitten hän toi uhrattavaksi polttouhrinä, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä sen pään päälle. ¹⁹Teurastettuaan nässin Mooses vihmoi veren ympäri alttaria ²⁰ja leikkeli nässin kappaleiksi. Sitten Mooses poltti pään sekä kappaleet ja ihan. ²¹Mooses pesi sisälmykset ja jalat vedessä ja poltti sitten koko nässin alttarilla polttouhrinä suloiseksi tuoksuksi Herralle, tuliuhrinä, niin kuin Herra oli häntä käsenyt.

²²Sitten hän toi uhrattavaksi toisen nässin, vihkimysnässin, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä sen pään päälle. ²³Teurastettuaan nässin Mooses otti sen verta ja siveli sitä Aaronin oikeaan korvannipukkaan, oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen. ²⁴Mooses toi esiin Aaronin pojat ja siveli verta heidän oikeaan korvannipukkaansa,

oikean kätensä peukaloon ja oikean jalkansa isoonvarpaaseen. Lopun veren hän vihmoi ympäri alttaria. ²⁵Hän otti rasvan, rasvahännän, kaiken sisälmysten päällä olevan rasvan, maksanlisäkkeen sekä molemmat munuaiset rasvoineen ja oikean reiden. ²⁶Happamattomien leipien korista, joka oli Herran edessä, hän otti yhden happamattoman leivän, yhden öljyyn leivotun leivän sekä yhden ohuen leivän ja pani ne rasvojen ja oikean reiden päälle. ²⁷Kaikki nämä hän pani Aaronin ja tämän poikien käsiin ja käski heidän heiluttaa niitä heilutusuhrinä Herran edessä. ²⁸Sitten Mooses otti ne heidän käsistään ja poltti ne alttarilla polttouhrinä päällä vihkimysuhrinä suloiseksi tuoksuksi, tuliuhriksi Herralle. ²⁹Mooses otti rintalihan ja heilutti sitä heilutusuhrinä Herran edessä. Se tuli Mooseksen osuudeksi vihkimysnässistä Herran hänelle antaman käskyn mukaan. ³⁰Mooses otti voiteluöljyä ja verta, jota oli alttarilla, vihmoi sitä Aaronin ja hänen vaatteittensa päälle, samoin hänen poikiensa ja heidän vaatteittensa päälle, ja pyhitti Aaronin ja hänen vaatteensa sekä hänen poikansa ja heidän vaatteensa.

³¹Sitten hän sanoi Aaronille ja hänen pojilleen: "Keittäkää liha ilmestysmajan ovella ja syökää se siellä samoin kuin leivät, jotka ovat vihkimysuhriin kuuluvassa korissa, niin kuin minä

käskin sanoen: Aaronin ja hänen poikiensa tulee syödä ne. ³²Se, mitä jää tähteeksi lihasta ja leivästä, polttakaa tuleessa. ³³Älkää lähtekö ilmestysmajan ovelta, ennen kuin teidän vihkimispäivänne, seitsemän päivää, ovat kuluneet. Seitsemän päivää kestää teidän vihkimisenne. ³⁴Mitä tänään on tehty, sen Herra on käskennyt tehdä, jotta teille toimitettaisiin sovitus. ³⁵Olkaa seitsemän päivää ilmestysmajan portilla päivin ja öin ja noudattakaa Herran käskyjä, ettette kuolisi. Näin minun on käsketty sanoa." ³⁶Aaron ja hänen poikansa tekivät kaiken, mitä Herra oli Mooseksen kautta käskennyt.

Aaronin ensimmäinen uhri

9 Kahdeksantena päivänä Mooses kutsui Aaronin ja hänen poikansa sekä Israelin vanhimmat ²ja sanoi Aaronille: "Ota itsellesi virheetön sonnimullikka syntiuhriksi ja virheetön pässi polttouhriksi ja tuo ne Herran eteen. ³Sano israelilaisille: 'Ottakaa pukki syntiuhriksi sekä mullikka ja karitsa polttouhriksi, molemmat vuoden vanhoja ja virheettömiä, ⁴ja lisäksi härkä ja pässi uhrattaviksi yhteysuhrina Herran edessä sekä öljyyn sekoitettu ruokauhri, sillä tänään Herra ilmestyy teille.'"

⁵Israelilaiset toivat ilmestysmajan eteen kaiken, mitä Mooses oli käskennyt, ja koko seurakunta asettui Herran eteen seisomaan. ⁶Mooses sanoi: "Näin Herra

on käskennyt teidän tehdä, että Herran kirkkaus ilmestyisi teille." ⁷Aaronille Mooses sanoi: "Mene alttarin luo ja uhraa syntiuhriksi ja polttouhriksi ja toimita sovitus itsellesi ja kansalle. Uhraa sitten kansan uhri ja toimita sille sovitus, niin kuin Herra on käskennyt."

⁸Niin Aaron meni alttarin luo ja teurasti oman syntiuhrimullikkansa. ⁹Aaronin pojat toivat hänelle veren, ja hän kastoi siihen sormensa ja siveli sitä alttarin sarviin. Lopun veren hän vuodatti alttarin juurelle. ¹⁰Syntiuhrin rasvan, munuaiset ja maksanlisäkkeen hän poltti alttarilla Herran Moosekselle antaman käskyn mukaisesti, ¹¹mutta lihan ja nahan hän poltti tuleessa leirin ulkopuolella. ¹²Sitten Aaron teurasti polttouhrin. Hänen poikansa ojensivat hänelle veren, ja hän vihmoi sen ympäri alttaria. ¹³He ojensivat hänelle myös polttouhrin kappaleet ja pään, ja hän poltti ne alttarilla. ¹⁴Hän pesi sisälmykset ja jalat ja poltti ne polttouhrin päällä alttarilla.

¹⁵Sitten hän toi kansan uhrin, otti kansan syntiuhripukin, teurasti sen ja uhrasi sen syntiuhrina samalla tavoin kuin oli teurastanut oman syntiuhrinsa. ¹⁶Hän toi myös polttouhrin ja uhrasi sen säädetyllä tavalla. ¹⁷Sen jälkeen hän toi ruokauhrin, otti siitä täyden kourallisen ja poltti sen alttarilla aamupolttouhrin lisäksi. ¹⁸Sitten Aaron teurasti härän ja pässin kansan yhteysuhriksi. Hänen poikansa ojensivat

hänelle veren, ja hän vihmoi sen ympäri alttaria. ¹⁹ Härän ja pääsin rasvat, rasvahännän, vatsakalvon, munuaiset ja maksanlisäkkeen ²⁰ he panivat rintalihojen päälle. Aaron poltti rasvat alttarilla ²¹ ja heilutti rintalihoja ja oikeaa reittä heilutusuhrina Herran edessä, niin kuin Mooses oli käsenyt.

²² Sitten Aaron kohotti kätensä kansaa kohti ja siunasi heidät. Uhrattuaan syntiuhrin, polttouhrin ja yhteysuhrin hän laskeutui alttarilta. ²³ Mooses ja Aaron menivät ilmestysmajaan. Tultuaan jälleen ulos he siunasivat kansan. Silloin Herran kirkkaus ilmestyi kaikelle kansalle, ²⁴ ja Herran edestä lähti tuli, joka kulutti polttouhrin ja rasvat alttarilta. Kun kansa näki sen, kaikki puhkesivat riemuhuutoihin ja heittäytyivät maahan kasvoilleen.

Naadabin ja Abihun rikos

10 Aaronin pojat Naadab ja Abihu ottivat kumpikin suitsutusastiansa, virittivät niihin tulen ja panivat tuleen suitsuketta. Näin he toivat Herran eteen vierasta tulta, josta hän ei ollut antanut heille käskyä. ² Silloin Herran edestä lähti tuli, joka poltti heidät, ja he kuolivat Herran edessä. ³ Mooses sanoi Aaronille: "Tämä on sitä, mistä Herra on sanonut: 'Minä osoitan pyhyiteni niissä, jotka ovat minua lähellä, ja kunniani koko kansan edessä.'" Mutta Aaron oli vaiti.

⁴ Mooses kutsui Miisaelin ja Elsafanin, Aaronin sedän Ussielin pojat, ja sanoi heille: "Tulkaa tänne ja kantakaa sukulaisenne pyhäkön läheisyydestä leirin ulkopuolelle." ⁵ He tulivat ja kantoivat Aaronin pojat, riisumatta heidän ihokkaitaan, leirin ulkopuolelle, niin kuin Mooses oli sanonut.

⁶ Sitten Mooses sanoi Aaronille ja hänen pojilleen Eleasarille ja litamarille: "Älkää päästäkö tukkaanne hajalleen älkääkö repikö vaatteitanne, ettette kuolisi ja ettei Herran viha kohtaisi koko seurakuntaa. Teidän veljenne, koko Israelin heimo, sen sijaan itkekööt tätä paloa, jonka Herra sytytti. ⁷ Älkää lähtekö ulos ilmestysmajan portista, ettette kuolisi, sillä teissä on Herran voiteluöljy." He tekivät niin kuin Mooses oli sanonut.

Pappeja koskevia määräyksiä

⁸ Herra sanoi Aaronille: ⁹ "Kun menette ilmestysmajaan, älkää juoko viiniä älkääkö väkijuomaa, älä sinä älköötäkä sinun poikasi, ettette kuolisi. Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen, ¹⁰ että voisitte erottaa pyhän maallisesta ja puhtaan saastaisesta ¹¹ ja opettaa israelilaisille kaikki säädökset, jotka Herra on antanut heille Mooseksen kautta."

¹² Mooses puhui Aaronille ja hänen jäljelle jääneille pojilleen Eleasarille ja litamarille: "Ottakaa ruokauhri, joka on jäänyt tähteeksi Herran tuliuhreista, ja syökää happamattomat leivät alttarin

ääressä, sillä ne ovat pyhistä pyhintä.

¹³ Syökää ruokauhri pyhässä paikassa, sillä se on sinun ja poikiesi osuus Herran tuliuhreista. Tällaisen käskyn olen saanut. ¹⁴ Heilutusuhriksi annettu rintaliha ja anniksi erotettu reisi sinun on syötävä puhtaassa paikassa yhdessä poikiesi ja tyttäriesi kanssa, sillä ne on annettu israelilaisten yhteysuhriteuraista sinun ja jälkeläistesi osuudeksi. ¹⁵ Anniksi erotettu reisi ja heilutusuhriksi annettu rintaliha on tuotava esiin uhrirasvojen kanssa, ja niiden heilutus on toimitettava Herran edessä. Ne olkoot sinun ja jälkeläistesi ikuinen osuus, niin kuin Herra on säätänyt."

¹⁶ Mooses vaati tarkkaa selvitystä syntiuhripukista. Kun kävi ilmi, että se oli poltettu, hän vihastui Eleasariin ja litamariin, Aaronin jäljelle jääneisiin poikiin, ja sanoi: ¹⁷ "Miksi te ette ole syöneet syntiuhria pyhässä paikassa? Sehän on pyhistä pyhintä, ja Herra on antanut sen teille, että poistaisitte kansan syntivelan ja toimittaisitte heille sovituksen Herran edessä. ¹⁸ Eihän sen vertakaan ole tuotu sisälle pyhäkköön. Teidän olisi pitänyt ehdottomasti syödä se pyhäkössä, niin kuin minä olen käsenyt." ¹⁹ Silloin Aaron sanoi Moosekselle: "Ovathan he tänään jo uhranneet syntiuhriensa ja polttouhriensa Herran edessä, ja silti minulle on tapahtunut tällaista. Jos olisin tänään syönyt syntiuhria, olisiko se ollut

Herralle mieleen?" ²⁰ Kun Mooses kuuli vastauksen, hän tyytyi siihen.

Puhtaat ja saastaiset eläimet

11 Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ² "Sanokaa israelilaisille: Kaikista maaeläimistä te saatte syödä kaikkia nelijalkaisia, ³ joilla on kokonaan halkinaiset sorkat ja jotka märehivät. ⁴ Märehtivistä ja halkisorkkaisista älkää kuitenkaan syökö näitä: kamelia, sillä vaikka se märehii, sillä ei ole halkinaisia sorkkia – se olkoon teille saastainen; ⁵ tamaania, joka kyllä märehii mutta jolla ei ole halkinaisia sorkkia – se olkoon teille saastainen; ⁶ jänistä joka kyllä märehii mutta jolla ei ole halkinaisia sorkkia – se olkoon teille saastainen; ⁷ sikaa, jolla on kokonaan halkinaiset sorkat mutta joka ei märehdi – se olkoon teille saastainen. ⁸ Älkää syökö niiden lihaa älkääkö koskeko niiden raatoihin. Ne ovat teille saastaisia.

⁹ Vesieläimistä te saatte syödä niitä, joilla on evät ja suomut, elävätpä ne merissä tai joissa. ¹⁰ Mutta kaikkia merien ja jokien vesissä viliseviä eläviä olentoja, joilta puuttuvat evät tai suomut, teidän tulee inhota. ¹¹ Olkoot ne teille iljettäviä. Älkää syökö niiden lihaa. Inhotkaa niiden raatoja. ¹² Inhotkaa kaikkia vesissä eläviä, joilta puuttuvat evät tai suomut.

¹³ Näitä lintuja teidän tulee inhota, eikä niitä saa syödä, sillä ne ovat

iljettäviä: kotka, partakorppikotka ja harmaa korppikotka, ¹⁴ haarahaukka ja suohaukkalajit, ¹⁵ kaikki korppilajit, ¹⁶ strutsi, pääskynen, kalalokki ja jalohaukkalajit, ¹⁷ huuhkaja, kalasääski ja kissapöllö, ¹⁸ sarvipöllö, pelikaani ja likakorppikotka, ¹⁹ kattohaikara ja muut haikaralajit, harjalintu ja lepakko.

²⁰ Kaikki neljällä jalalla liikkuvat siivelliset olkoot teille iljettäviä. ²¹ Saatte kuitenkin syödä neljällä jalalla liikkuvista siivellisistä niitä, joilla on jalkojen yläosassa reidet maassa hyppimistä varten. ²² Niistä te saatte syödä seuraavia: kaikkia heinäsiirikka-, hepokatti-, kenttäsiirikka- ja kulkusiirikkalajeja. ²³ Kaikki muut siivelliset, joilla on neljä jalkaa, olkoot teille iljettäviä.

²⁴ Te tulette niistä saastaisiksi. Jokainen, joka koskee niiden raatoihin, on saastainen iltaan asti. ²⁵ Jokainen, joka nostaa jonkin sellaisen raatoa, pesköön vaatteensa, ja hän on saastainen iltaan asti. ²⁶ Kaikki nelijalkaiset eläimet, jotka eivät märehdi ja joiden sorkat eivät ole kokonaan halkinaiset, olkoot teille saastaisia. Jokainen, joka koskee niihin, saastuu. ²⁷ Samoin kaikki käpälillä liikkuvat nelijalkaiset eläimet olkoot teille saastaisia. Jokainen, joka koskee niiden raatoihin, on saastainen iltaan asti. ²⁸ Joka kantaa jonkin sellaisen raatoa, pesköön vaatteensa, ja hän on

saastainen iltaan asti. Nämä eläimet ovat teille saastaisia.

²⁹ Pikku-eläimistä, jotka liikkuvat maassa, olkoot teille saastaisia nämä: myyrä, hiiri ja liskolajit, ³⁰ gekko, varaani, sisilisko, skinkki ja kameleontti. ³¹ Kaikista pikku-eläimistä nämä ovat teille saastaisia. Jokainen, joka koskee sellaiseen, kun se on kuollut, on saastainen iltaan asti. ³² Samoin saastuu kaikki, minkä päälle jokin niistä kuolleenä putoaa, on kyseessä puuastia, vaatekappale, nahka, säkki tai mikä tahansa muu käyttöesine. Tällainen esine pantakoon veteen, ja se on saastainen iltaan asti. Sitten se on puhdas. ³³ Jos jokin niistä putoaa mihin tahansa saviastiaan, tulee kaikki, mitä siinä on, saastaiseksi, ja astia on rikottava. ³⁴ Kaikesta syötävästä ruuasta tulee saastaista, jos siihen pääsee vettä saastuneesta astiasta. Samoin kaikki juomakelpoinen juoma tulee jokaisessa sellaisessa astiassa saastaiseksi. ³⁵ Kaikki, minkä päälle sellaisen pikku-eläimen raato putoaa, saastuu. Leivinuuni tai liesi on hävitettävä, sillä se ovat saastainen, ja saastaisen sen tulee teille olla. ³⁶ Vain lähde, kaivo tai vesiallas pysyy puhtaana. Mutta joka koskee raatoon, saastuu. ³⁷ Kylvösiemen pysyy puhtaana, vaikka raato putoaisi sen päälle. ³⁸ Mutta jos siemen on kasteltu vedellä ja raato putoaa sen päälle, siemen on teille saastainen.

³⁹ Jos jokin eläin, joka on teille ruuaksi kelpaava, kuolee, on se, joka sen raatoon koskee, saastainen iltaan asti.

⁴⁰ Jos joku syö sellaisen eläimen raatoa, hänen on pestävä vaatteensa, ja hän on saastainen iltaan asti. Samoin, jos joku on kantanut raatoa, hänen on pestävä vaatteensa. Hän on saastainen iltaan asti.

⁴¹ Kaikki maassa liikkuvat pikkueläimet ovat iljettäviä. Niitä ei saa syödä. ⁴² Älkää syökö mitään niistä, jotka matelevat vatsallaan, tai pikkueläimistä, jotka liikkuvat maassa neljällä tai useammalla jalalla, sillä ne ovat iljettäviä. ⁴³ Älkää tehkö itseänne iljettäviksi koskemalla mihinkään maassa mönkivään pikkueläimeen. Älkää saastuttako itseänne niillä, ⁴⁴ sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne. Pyhittäytykää siis ja olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä. Älkää saastuttako itseänne millään pikkueläimellä, joka mönkii maassa, ⁴⁵ sillä minä olen Herra, joka olen johdattanut teidät Egyptin maasta, jotta olisin teidän Jumalanne. Olkaa siis pyhiä, sillä minä olen pyhä.

⁴⁶ Tämä on laki eläimistä, linnuista ja kaikista vedessä liikkuvista ja maassa vilisevistä elävistä olennoista. ⁴⁷ Näin voitte erottaa puhtaat ja saastaiset eläimet toisistaan ja syötävät eläimet niistä eläimistä, joita ei saa syödä."

Puhdistautuminen synnytyksen jälkeen

12 Herra puhui Moosekselle: ² "Sano israelilaisille: Kun nainen on hedelmöitynyt ja synnyttää poikalapsen, hän on sen jälkeen saastainen seitsemän päivää. Hän on niinä päivinä samalla tavoin saastainen kuin kuukautistensa aikana. ³ Poikalapsen esinahka on ympärileikattava kahdeksantena päivänä. ⁴ Naisen on pysyteltävä kotona kolmekymmentäkolme päivää puhdistavan verenvuodon aikana. Hän ei saa koskea mihinkään, mikä on pyhää, eikä mennä pyhäkköön, ennen kuin hänen puhdistautumispäivänsä ovat kuluneet umpeen. ⁵ Jos hän synnyttää tyttölapsen, hän on saastainen kaksi viikkoa samalla tavoin kuin kuukautistensa aikana. Hänen on pysyteltävä kotona kuusikymmentäkuusi päivää puhdistavan verenvuodon aikana.

⁶ Kun hänen puhdistautumispäivänsä pojan tai tyttären syntymän jälkeen ovat kuluneet, hänen tulee viedä papille ilmestysmajan portille vuoden vanha karitsa polttouhriksi ja kyyhkysenpoika tai metsäkyyhkynen syntiuhriksi. ⁷ Pappi tuokoon ne Herran eteen ja toimittakoon naiselle sovituksen, niin tämä puhdistuu verenvuodostaan. Tämä on laki poika- tai tyttölapsen synnyttäjistä. ⁸ Jos nainen ei saa hankituksi lammasta, hän voi tuoda

kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, toisen polttouhriksi ja toisen syntiuhriksi. Pappi toimittakoon hänelle sovituksen, ja niin hän on puhdas."

Spitaalia koskeva laki

13 Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ²"Jos ihmisen ihoon tulee nystyrä, ihottuma tai vaalea laikku ja se muuttuu hänen ihollaan spitaalitartunnaksi, hänet on vietävä pappi Aaronin tai muiden pappien, hänen poikiensa, luo. ³Kun pappi näkee ihossa sairaan kohdan, jossa karvat ovat muuttuneet valkoisiksi, ja kohta näyttää muuta ihoa matalammalta, kyseessä on spitaalitartunta. Kun pappi on sen nähnyt, hänen tulee julistaa sairastunut saastaiseksi. ⁴Jos ihmisen ihossa on vaalea laikku, mutta se ei näytä muuta ihoa matalammalta eivätkä karvat ole muuttuneet valkoisiksi, pappi eristäköön tartunnan saaneen seitsemäksi päiväksi. ⁵Jos pappi huomaa seitsemäntenä päivänä, tarkastaessaan uudelleen sairasta kohtaa, että tartunta on pysynyt entisellään eikä ole levinnyt ihossa, pappi eristäköön tutkittavan toistamiseen seitsemäksi päiväksi. ⁶Kun pappi seitsemäntenä päivänä tarkastaa hänet jälleen ja huomaa, että sairas kohta on muuttunut himmeäksi ja ettei sairaus ole levinnyt ihossa, pappi julistakoon hänet

puhtaaksi. Kyseessä on ihottuma. Hänen on pestävä vaatteensa, ja sen jälkeen hän on puhdas. ⁷Jos ihottuma kuitenkin leviää leviämistään ihossa sen jälkeen, kun hän on näyttäytynyt papille puhtaaksi julistamista varten, hänen on näyttäydyttävä papille uudestaan. ⁸Jos pappi huomaa, että ihottuma on levinnyt, hänen tulee julistaa sairastunut saastaiseksi. Kyseessä on spitaali.

⁹Kun ihmiseen tulee spitaali, hänet on vietävä papin luo. ¹⁰Jos pappi huomaa, että ihossa on valkoinen nystyrä ja siinä olevat karvat ovat muuttuneet valkoisiksi ja että nystyrä on vereslihalla, ¹¹sairaan ihossa on vanha spitaali. Pappi julistakoon hänet saastaiseksi. Häntä ei enää pidä eristää tarkkailtavaksi, sillä hän on saastainen. ¹²Jos spitaali leviää ihossa niin voimakkaasti, että se peittää sairaan koko ihon päästä jalkoihin asti, mihin pappi katsoneekin, ¹³ja pappi huomaa, että spitaali peittää koko ihon, hänen tulee julistaa sairas puhtaaksi. Sairas on muuttunut kokonaan valkoiseksi, ja hän on puhdas. ¹⁴Mutta sinä päivänä, jona hänessä näkyy vereslihaa, hänestä tulee saastainen. ¹⁵Kun pappi näkee vereslihan, hänen on julistettava sairas saastaiseksi. Veresliha on saastaista, se on spitaalia. ¹⁶Mutta jos veresliha palaa entiselleen ja muuttuu vaaleaksi, sairas menköön papin luo. ¹⁷Jos pappi huomaa, että sairas kohta on

muuttunut vaaleaksi, hänen tulee julistaa sairaspuhtaaksi; hän on puhdas.

¹⁸ Jos jonkun ihoon tulee paise ja se paranee, ¹⁹ mutta paiseen tilalle tulee valkoinen nystyrä tai vaaleanpunainen laikku, hänen on näyttyädyttävä papille. ²⁰ Jos pappi huomaa, että sairaskohta näyttää muuta ihoa matalammalta ja että karvat ovat siinä muuttuneet valkoisiksi, pappi julistakoon sairaan saastaiseksi. Paiseeseen on puhjennut spitaali. ²¹ Mutta jos pappi huomaa, ettei siinä ole valkoisia karvoja eikä kohta ole muuta ihoa matalampi ja että se on muuttunut himmeäksi, hänen tulee eristää tutkittava seitsemäksi päiväksi. ²² Jos laikku ihossa leviää leviämistään, pappi julistakoon sairastuneen saastaiseksi. Tämä on saanut tartunnan. ²³ Mutta jos vaaleanpunainen laikku pysyy alallaan eikä leviä, se on paiseen arpi. Papin on julistettava hänet puhtaaksi.

²⁴ Jos joku saa palohaavan ihoonsa ja palohaavan vereslihaan tulee vaaleanpunainen tai valkoinen laikku ²⁵ ja pappi huomaa karvojen muuttuneen laikussa valkoisiksi ja kohdan näyttävän muuta ihoa matalammalta, niin palohaavaan on puhjennut spitaali. Papin on julistettava hänet saastaiseksi, sillä kyseessä on spitaalitartunta. ²⁶ Mutta jos pappi näkee, ettei laikussa ole valkoisia karvoja eikä se

ole muuta ihoa matalampi ja että se on muuttunut himmeäksi, hänen tulee eristää tutkittava seitsemäksi päiväksi. ²⁷ Jos pappi seitsemäntenä päivänä huomaa tartunnan yhä levinneen ihossa, hänen tulee julistaa sairaskohta saastaiseksi. Kyseessä on spitaalitartunta. ²⁸ Jos laikku sen sijaan on pysynyt alallaan eikä ole levinnyt ihossa ja on muuttunut himmeäksi, kyseessä on palohaavasta syntynyt nystyrä. Pappi julistakoon tutkittavan puhtaaksi, sillä kyseessä on palohaavan arpi.

²⁹ Jos miehen tai naisen päähän tai miehen partaan tulee tartunta ³⁰ ja pappi huomaa, että sairaskohta näyttää muuta ihoa matalammalta ja että siinä on ohuita, kellertäviä karvoja, hänen tulee julistaa sairastunut saastaiseksi. Kyseessä on rupitauti, joka on pää- tai partaspitaalia. ³¹ Jos pappi huomaa, ettei sairaskohta näytä muuta ihoa matalammalta eikä siinä ole mustia karvoja, hänen tulee eristää rupitautinen seitsemäksi päiväksi. ³² Jos pappi seitsemäntenä päivänä havaitsee, ettei rupitauti ole levinnyt ja ettei kohdassa ole kellertäviä karvoja eikä se näytä muuta ihoa matalammalta, ³³ tartunnan saanut ajakoon hiuksensa tai partansa, mutta jättäköön rupisen kohdan ajamatta. Papin tulee eristää rupitautinen uudelleen seitsemäksi päiväksi. ³⁴ Jos pappi seitsemäntenä

päivänä huomaa, ettei rupisuus ole levinnyt ihossa ja ettei sairas kohta näytä muuta ihoa matalammalta, papin tulee julistaa hänet puhtaaksi. Hän peskööön vaatteensa, ja sitten hän on puhdas.³⁵ Jos rupisuus kuitenkin leviää leviämistään ihossa sen jälkeen, kun hänet on julistettu puhtaaksi,³⁶ ja pappi näkee, että rupisuus on levinnyt ihossa, papin ei enää tarvitse etsiä kellertäviä karvoja. Tartunnan saanut on saastainen.³⁷ Mutta jos papista näyttää, että rupinen kohta on pysynyt entisellään ja siihen on kasvanut mustia karvoja, se on parantunut. Tutkittava on puhdas, ja papin tulee julistaa hänet puhtaaksi.

³⁸Jos miehen tai naisen ihoon tulee laikkuja, valkoisia laikkuja,³⁹ ja pappi huomaa, että sairaan ihossa olevat valkoiset laikut ovat himmeitä, häneen on puhjennut ihottuma. Hän on puhdas.⁴⁰ Jos hiukset lähtevät miehen päästä, hän on kalju. Hän on silti puhdas.⁴¹ Jos hiukset lähtevät hänen päänsä otsapuolelta, hän on otsakalju. Hän on puhdas.⁴² Mutta jos pääläen tai otsapuolen kaljuun kohtaan ilmestyy vaaleanpunainen laikku, se on spitaalia, joka on puhkeamassa pääläen tai otsapuolen kaljuun kohtaan.⁴³ Jos pappi näkee, että pääläen tai otsapuolen kaljussa kohdassa on vaaleanpunainen nystyrä ja se näyttää samanlaiselta kuin ihossa oleva spitaali,⁴⁴ mies on spitaalinen.

Hän on saastainen, ja papin tulee julistaa hänet saastaiseksi; hänen päässään on tartunta.

⁴⁵Spitaalitartunnan saaneen on kuljettava repaleisissa vaatteissa, tukka hajallaan ja parta peitettynä ja huudettava: 'Saastainen, saastainen!'

⁴⁶Hän on saastainen niin kauan kuin hänessä on spitaali. Hän on saastainen, ja hänen on asuttava erillään; hänen asuinpaikkansa olkoon leirin ulkopuolella.

⁴⁷Jos spitaalitartunta tulee vaatteeseen, olipa vaate villainen tai pellavainen,⁴⁸ tai pellavaiseen tai villaiseen loimeen tai kuteeseen tai nahkaan tai mihin tahansa nahasta tehtyyn esineeseen⁴⁹ ja tartunnan kohta vaatekappaleessa tai nahassa tai loimessa tai kuteessa tai missä tahansa nahasta tehdyssä esineessä on vihertävä tai punertava, se on spitaalitartuntaa, ja se on näytettävä papille.⁵⁰ Kun pappi on todennut tartunnan, hänen tulee eristää tartunnan saanut esine seitsemäksi päiväksi.⁵¹ Jos hän seitsemäntenä päivänä näkee, että tartunta on levinnyt vaatteessa, loimessa, kuteessa tai missä tahansa nahasta tehdyssä esineessä, se on pahanlaatuista spitaalia. Se on saastaista.⁵² Papin on poltettava villainen tai pellavainen vaate, loimi, kude tai mikä tahansa nahasta tehty esine, jossa on tartunta.

Kysymyksessä on pahanlaatuinen spitaali; esine poltettakoon tuleessa.

⁵³ Mutta jos pappi näkee, ettei tartunta ole levinnyt vaatteessa tai loimessa tai kuteessa tai nahasta tehdyssä esineessä, olipa se mikä tahansa, ⁵⁴ hänen tulee määrätä tartunnan saanut esine pestäväksi ja eristää se uudelleen seitsemäksi päiväksi. ⁵⁵ Jos pappi pesemisen jälkeen toteaa, että tartunnan saanut kohta on samannäköinen kuin ennen, esine on saastainen, vaikka tartunta ei olisikaan levinnyt, ja se pitää polttaa tuleessa. Se on spitaalinen syövä, joko nurjalta tai oikealta puolelta. ⁵⁶ Mutta jos pappi näkee, että tartuntakohta on pesemisen jälkeen vaalennut, hänen on repäistävä se pois vaatekappaleesta tai nahasta tai loimesta tai kuteesta. ⁵⁷ Jos tutkittuun vaatteeseen tai loimeen tai kuteeseen tai mihin tahansa nahasta tehtyyn esineeseen vielä ilmestyy tartuntaa, se on puhkeavaa spitaalia. Tartunnan saanut esine poltettakoon tuleessa. ⁵⁸ Sen sijaan vaate, loimi, kude tai mikä tahansa nahasta tehty esine, josta tartunta on pestäessä kadonnut, on pestävä uudelleen, ja niin se on puhdas."

⁵⁹ Tämä on laki spitaalitartunnasta villaisessa tai pellavaisessa vaatteessa, loimessa tai kuteessa tai missä tahansa nahasta tehdyssä esineessä sekä niiden puhtaaksi tai saastaiseksi julistamisesta.

Laki spitaalisen puhtaaksi julistamisesta

14 Herra puhui Moosekselle: ² "Tämä on laki siitä, mitä spitaalille on tehtävä sinä päivänä, jona hänet julistetaan puhtaaksi. Hänet on tuotava papin eteen, ³ kun pappi on mennyt leirin ulkopuolelle. Jos pappi näkee, että spitaalinen on parantunut spitaalitartunnasta, ⁴ pappi käskeköön tuoda puhdistettavaa varten kaksi elävää puhdasta lintua sekä setripuuta, helakanpunaista lankaa ja iisoppikorren. ⁵ Pappi käskeköön teurastaa toisen linnun raikasta vettä sisältävän saviastian päällä. ⁶ Sitten papin tulee ottaa elävä lintu sekä setripuuta, helakanpunainen lanka ja iisoppikorsi. Kastakoon hän nämä, myös elävän linnun, sen linnun vereen, joka teurastettiin raikkaan veden päällä, ⁷ ja vihmokoon verta seitsemän kertaa spitaalista puhdistettavan päälle. Sitten hän julistakoon tämän puhtaaksi ja päästäköön elävän linnun lentämään kedolle. ⁸ Puhdistettavan on pestävä vaatteensa, ajeltava kaikki hiuksensa ja karvansa ja peseydyttävä vedessä, ja niin hän tulee puhtaaksi. Sen jälkeen hän saa tulla leiriin, mutta hänen on asuttava telttansa ulkopuolella seitsemän päivää. ⁹ Myös seitsemäntenä päivänä hänen on ajeltava kaikki hiuksensa sekä partansa ja kulmakarvansa – hänen on ajeltava kaikki karvansa. Pesköön hän sitten

vaatteensa ja peseytyköön vedessä, ja niin hän tulee puhtaaksi.

¹⁰ Kahdeksantena päivänä hänen tulee ottaa kaksi virheetöntä uroskaritsaa ja virheetön vuoden vanha uuhikaritsa sekä ruokauhriksi kolme eefa-mitan kymmenesosaa hienoja vehnä jauhoja, joihin on sekoitettu öljyä, sekä yksi loog-mitta öljyä. ¹¹ Puhdistusta toimittava pappi asettakoon puhdistettavan ja nämä uhrin Herran eteen ilmestysmajan portille. ¹² Sitten pappi ottakoon toisen karitsan ja uhratkoon sen vikauhriksi, samoin loog-mitan öljyä, ja heiluttakoon niitä heilutusuhrina Herran edessä. ¹³ Karitsa on teurastettava paikassa, jossa syntiuhrit ja polttouhrit teurastetaan, pyhässä paikassa, sillä vikauhri on pyhistä pyhintä, kuten syntiuhrikin, ja kuuluu papille. ¹⁴ Pappi ottakoon vikauhrin verta ja sivelköön sitä puhdistettavan oikeaan korvannipukkaan sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen. ¹⁵ Sen jälkeen hänen tulee ottaa öljyä loog-mitasta, kaataa sitä vasemmalle kämmenelleen, ¹⁶ kastaa oikean kätensä etusormi vasemmalla kämmenellään olevaan öljyyn ja vihmoa öljyä sormellaan seitsemän kertaa Herran edessä. ¹⁷ Käteensä jäänyttä öljyä papin tulee sivellä puhdistettavan oikeaan korvannipukkaan, oikean käden peukaloon ja oikean jalan

isoonvarpaaseen vikauhrin veren päälle. ¹⁸ Lopun käteensä jääneen öljyn pappi sivelköön puhdistettavan päähän. Näin pappi toimittaa hänelle sovituksen Herran edessä.

¹⁹ Sitten pappi uhratkoon syntiuhrin ja toimittakoon puhdistettavalle sovituksen hänen saastaisuudestaan. Sen jälkeen hänen tulee teurastaa polttouhrieläin ²⁰ ja uhrata eläin ja ruokauhri alttarilla. Kun pappi on toimittanut puhdistettavalle sovituksen, tämä on puhdas.

²¹ Jos puhdistettava on köyhä eikä saa hankituksi, mitä on säädetty, hän voi tuoda sovitukseen yhden karitsan vikauhriksi, heilutusuhriksi, ja eefa-mitan kymmenesosan öljyyn sekoitettuja hienoja vehnä jauhoja ruokauhriksi ja loog-mitan öljyä ²² sekä kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, sen mukaan kuin hän saa hankituksi. Toinen olkoon syntiuhri ja toinen polttouhri. ²³ Puhdistettavan tulee kahdeksantena päivänä viedä ne puhdistamistaan varten papille ilmestysmajan ovelle, Herran eteen. ²⁴ Pappi ottakoon vikauhrikaritsan ja loog-mitan öljyä ja heiluttakoon niitä heilutusuhrina Herran edessä. ²⁵ Hänen tulee teurastaa vikauhrikaritsa, ottaa vikauhrin verta ja sivellä sitä puhdistettavan oikeaan korvannipukkaan sekä oikean käden peukaloon ja oikean

jalan isoonvarpaaseen. ²⁶ Sen jälkeen pappi kaatakoon öljyä vasemmalle kämmenelleen ²⁷ ja vihmokoon Herran edessä seitsemän kertaa oikealla etusormellaan öljyä, joka on hänen vasemmalla kämmenellään. ²⁸ Käteensä jäänyttä öljyä pappi sivelkään puhdistettavan oikeaan korvannipukkaan, oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen, kohtiin, joissa on vikauhrin verta. ²⁹ Loput käteensä jääneestä öljystä papin tulee sivellä puhdistettavan päähän toimittaakseen hänelle sovituksen Herran edessä. ³⁰ Lopuksi pappi uhratkoon puhdistettavan hankkimat metsäkyhykkyset tai kyyhkysenpojat, ³¹ ne, jotka tämä on saanut hankituksi, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi ruokauhrin ohella. Näin pappi toimittaa puhdistettavalle sovituksen Herran edessä."

³² Tämä on laki spitaalia sairastavasta, joka ei saa hankituksi puhdistamistaan varten kaikkea, mikä on säädetty.

Talossa esiintyvää spitaalia koskeva laki

³³ Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ³⁴ "Kun te olette tulleet Kanaaninmaahan, jonka minä annan teidän omaisuudeksenne, ja minä sallin spitaalain tarttua johonkin taloon omistamassanne maassa, ³⁵ talon omistaja menkään kertomaan siitä papille ja sanokoon: 'Minusta näyttää

kuin talossani olisi tartunta.' ³⁶ Pappi käskekään tyhjentää talon, ennen kuin menee tutkimaan tartuntaa, ettei kaikki, mitä talossa on, saastuisi. Sen jälkeen pappi voi mennä tarkastamaan talon. ³⁷ Jos hän näkee, että talon seinissä on tartunta, vihertäviä tai punertavia syvennyksiä, jotka näyttävät muuta seinää matalammilta, ³⁸ hänen on lähdettävä talosta oven ulkopuolelle ja eristettävä talo seitsemäksi päiväksi. ³⁹ Jos hän seitsemäntenä päivänä palattuaan näkee, että tartunta on levinnyt talon seinissä, ⁴⁰ käskekään hän irrottaa kivet, joissa on tartunta, ja heittää ne kaupungin ulkopuolelle saastaiseen paikkaan. ⁴¹ Koko talo on kaavittava sisäpuolelta puhtaaksi, ja kaavittu savi on heitettävä kaupungin ulkopuolelle saastaiseen paikkaan. ⁴² Sitten on otettava toiset kivet, pantava ne entisten tilalle ja otettava uutta savea ja sivelttävä talo sillä.

⁴³ Jos tartunta puhkeaa uudelleen talossa sen jälkeen, kun kivet on otettu pois ja talo kaavittu puhtaaksi sekä sivelty uudestaan savella, ⁴⁴ pappi menkään sisään ja tarkastakoon talon. Jos tartunta on levinnyt talossa, kyseessä on pahanlaatuinen spitaali ja talo on saastainen. ⁴⁵ Talo on hajotettava, ja sen kivet, puuosat ja kaikki savi on vietävä ulos kaupungista saastaiseen paikkaan.

⁴⁶ Jokainen, joka menee sisälle siihen taloon milloin tahansa sinä aikana,

kun se on eristettynä, on saastainen iltaan asti. ⁴⁷ Joka makaa siinä talossa, peskään vaatteensa. Samoin peskään vaatteensa se, joka syö siinä talossa.

⁴⁸ Mutta jos pappi sisälle mentyään näkee, ettei tartunta ole levinnyt talossa sen jälkeen, kun talo on sivelty savella, hän julistakoon talon puhtaaksi, sillä tartunta on hävinnyt.

⁴⁹ Sitten hänen tulee ottaa talon puhdistamista varten kaksi lintua sekä setripuuta, helakanpunaista lankaa ja iisoppikorsi. ⁵⁰ Hänen on teurastettava toinen linnuista raikasta vettä sisältävän saviastian päällä. ⁵¹ Ottakoon hän sitten setripuun, iisoppikorren, helakanpunaisen langan ja elävän linnun, kastakoon ne teurastetun linnun vereen ja raikkaaseen veteen sekä vihmokoon verta ja vettä taloon seitsemän kertaa. ⁵² Näin hänen tulee puhdistaa talo linnun verellä ja raikkaalla vedellä, elävällä linnulla, setripuulla, iisoppikorrella ja helakanpunaisella langalla. ⁵³ Lopuksi hänen tulee päästää elävä lintu vapaaksi kaupungin ulkopuolella. Näin hän on toimittanut talolle sovituksen, ja talo on puhdas."

⁵⁴ Tämä on laki kaikista spitaalitartunnan muodoista, myös rupitaudista, ⁵⁵ spitaalista vaatteissa ja taloissa, ⁵⁶ nystyröistä, ihottumista ja vaaleista laikuista. ⁵⁷ Näin on säädetty siitä, milloin jokin on saastainen

ja milloin puhdas. Tämä on laki spitaalista.

Sukupuolista saastaisuutta koskeva laki

15 Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ² "Sanokaa israelilaisille: Jos miehellä on vuotoa elimästään, hänen vuotonsa on saastaista. ³ Hän on yhtä lailla saastainen riippumatta siitä, vuotaako hänen elimensä vai pidättääkö se vuodon. ⁴ Jokainen vuode, jolla vuotoa sairastava makaa, tulee saastaiseksi. Samoin saastuu jokainen esine, jolla hän istuu. ⁵ Se, joka koskee hänen vuoteeseensa, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä. Hän on saastainen iltaan asti. ⁶ Samoin se, joka istuu johonkin, missä vuotoa sairastava on istunut, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä. Hän on saastainen iltaan asti. ⁷ Myös se, joka koskee vuotoa sairastavaan, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä. Hän olkoon saastainen iltaan asti. ⁸ Jos vuotoa sairastava sylkee puhtaasti ihmisen päälle, tämä peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä: Hän on saastainen iltaan asti. ⁹ Jokainen satula, jolla vuotoa sairastava istuu ratsastaessaan, tulee saastaiseksi. ¹⁰ Jokainen, joka koskee mihin hyvänsä, mikä on ollut vuotoa sairastavan alla, on saastainen iltaan asti. Joka kantaa jotakin sellaista, peskään vaatteensa ja peseytykseen

vedessä. Hän on saastainen iltaan asti.

¹¹ Jokainen, johon vuotoa sairastava koskee huuhtomatta käsiään vedessä, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä. Hän on saastainen iltaan asti.

¹² Saviastia, johon vuotoa sairastava koskee, on rikottava, mutta puuesine huuhdottakoon vedessä.

¹³ Kun vuotoa sairastava puhdistuu vuodostaan, hän laskekoon seitsemän päivää paranemisestaan ja peskään sitten vaatteensa ja peseytykseen virtaavassa vedessä, ja niin hän on puhdas. ¹⁴ Kahdeksantena päivänä hänen on otettava kaksi metsäkyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, tultava Herran eteen ilmestysmajan portille ja annettava ne papille. ¹⁵ Pappi uhratkoon ne, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi. Näin pappi toimittaa Herran edessä hänelle sovituksen hänen vuodostaan.

¹⁶ Kun miehellä on ollut siemensyöksy, hänen tulee pestä itsensä kokonaan vedessä. Hän on saastainen iltaan asti. ¹⁷ Jokainen vaate ja jokainen nahka, johon siemennestettä on tullut, pestäkseen vedessä, ja se on saastainen iltaan asti. ¹⁸ Kun mies on maannut naisen kanssa ja saanut siemensyöksyn, molempien tulee peseytyä vedessä. He ovat saastaisia iltaan asti.

¹⁹ Kun naisella on vuoto, niin että hänen ruumiistaan vuotaa verta, hän olkoon kuukautistilassaan

seitsemän päivää. Jokainen, joka koskee häneen, on saastainen iltaan asti. ²⁰ Kaikki, minkä päällä hän makaa kuukautistilansa aikana, saastuu. Samoin saastuu kaikki, minkä päällä hän istuu. ²¹ Jokainen, joka koskee hänen vuoteeseensa, peskään vaatteensa ja peseytykseen vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti. ²² Samoin jokaisen, joka koskee mihin hyvänsä, minkä päällä nainen on istunut, on pestävä vaatteensa ja peseydyttävä vedessä. Hän on saastainen iltaan asti. ²³ Myös se, joka koskee mitä tahansa esinettä naisen vuoteella tai istuimella, jolla tämä on istunut, on saastainen iltaan asti. ²⁴ Jos mies makaa naisen kanssa ja tämän kuukautisverta tulee häneen, mies on saastainen seitsemän päivää, ja jokainen vuode, jossa hän makaa, saastuu.

²⁵ Jos naisella on kauan verenvuotoa, vaikka ei ole hänen kuukautisaikansa, tai jos vuoto jatkuu pitempään kuin hänen kuukautisaikansa, häntä pidettäkseen koko vuodon ajan yhtä lailla saastaisena kuin hänen kuukautisaikanaan. ²⁶ Jokainen makuusija, jolla hän makaa milloin tahansa vuotonsa aikana, tulee saastaiseksi samalla tavoin kuin hänen kuukautisaikanaan käyttämänsä vuode. Samoin mikä tahansa, minkä päällä hän silloin istuu, tulee saastaiseksi samalla tavoin kuin hänen kuukautisaikanaan.

²⁷ Jokainen,

joka koskee niihin, saastuu. Pesköön hän vaatteensa ja peseytyköön vedessä. Hän on saastainen iltaan asti.

²⁸ Kun nainen puhdistuu vuodostaan, hän laskekoon seitsemän päivää, ja sen jälkeen hän on puhdas.

²⁹ Kahdeksantena päivänä hänen on otettava kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa ja tuotava ne papille ilmestysmajan portille.

³⁰ Pappi uhratkoon toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi. Näin pappi toimittaa hänelle sovituksen Herran edessä hänen vuotonsa saastaisuuden tähden.

³¹ Teidän on varoitettava israelilaisia saastaisuudesta. Muuten he kuolevat saastaisina, kun saastuttavat minun asumukseni, joka on heidän keskellään."

³² Tämä on laki miehestä, joka sairastaa vuotoa tai on saastunut siemensyöksyn vuoksi, ³³ ja naisesta, joka on saastainen kuukautistensa aikana, sekä miehestä tai naisesta, jolla on jotakin vuotoa, sekä miehestä, joka makaa saastuneen naisen kanssa.

Suuri sovituspäivä

16 Herra puhui Moosekselle sen jälkeen, kun kaksi Aaronin poikaa oli kuollut astuttuaan Herran eteen. ² Herra sanoi: "Sano veljellesi Aaronille, ettei hänen pidä mennä pyhimpään, esiripun sisäpuolelle, arkun päällä olevan armoistuimen eteen milloin tahansa. Muuten

hän voi kuolla, sillä minä ilmestyn pilvessä armoistuimen yläpuolella.

³ Kun Aaronin on määrä mennä pyhimpään, hänen tulee ottaa sonnimullikka syntiuhriksi ja pässi polttouhriksi. ⁴ Hänen on puettava ylleen pyhä pellavaihokas, peitettävä alastomuutensa pellavahousuilla, vyötettävä itsensä pellavavyöllä ja pantava pellavainen turbaani päähänsä. Nämä ovat pyhät vaatteet. Hänen tulee peseytyä vedessä ja pukea ne päälleen. ⁵ Ottakoon hän israelilaisten seurakunnalta kaksi pukkia syntiuhriksi ja yhden pässin polttouhriksi.

⁶ Tuokoon Aaron oman syntiuhrimullikkansa ja toimittakoon sovituksen itselleen ja perheelleen.

⁷ Sitten hänen tulee ottaa ne kaksi pukkia ja asettaa ne Herran eteen ilmestysmajan ovelle. ⁸ Aaron heittäköön arpaa, kumpi pukeista kuuluu Herralle ja kumpi Asaselille.

⁹ Sen pukin, jonka arpa määrää Herralle, Aaron tuokoon ja uhratkoon syntiuhriksi. ¹⁰ Mutta se pukkan, jonka arpa määrää Asaselille, tuotakoon elävänä Herran eteen. Sen kautta toimitetaan sovitus, ja se päästetään Asaselille autiomaahan.

¹¹ Kun Aaron on uhrannut oman syntiuhrimullikkansa ja toimittanut sovituksen itselleen ja perheelleen teurastamalla mullikan, ¹² hänen tulee ottaa suitsutusastiansa täyteen

palavia hiiliä Herran edestä alttarilta sekä kouransa täyteen hienonnettua, hyvänhajuista suitsuketta ja viedä ne esiripun sisäpuolelle.¹³ Pankoon hän suitsukkeen tuleen Herran eteen, niin että suitsutus peittää pilvenä todistuksen arkun päällä olevan armoistuimen, ettei hän kuolisi.¹⁴ Ottakoon hän sitten mullikan verta ja vihmokoon sitä sormellaan armoistuimen etupuolelle. Armoistuimen eteen hänen on vihmottava verta sormellaan seitsemän kertaa.

¹⁵Sitten hänen on teurastettava kansan syntiuhripukki, vietävä sen verta esiripun sisäpuolelle ja tehtävä sen verellä samoin kuin hän teki mullikan verellä. Vihmokoon hän sitä armoistuimen päälle ja sen eteen.¹⁶ Näin hänen on toimitettava sovitus pyhäkölle israelilaisten saastaisuuden ja heidän rikkomustensa tähden, olivatpa heidän syntinsä millaisia tahansa. Hänen on tehtävä samoin myös ilmestysmajalle, joka on heidän keskellään, keskellä heidän saastaisuuttaan.¹⁷ Ilmestysmajassa ei saa olla yhtään ihmistä, kun Aaron tulee pyhimpään toimittamaan sovitusta, siihen asti, kun hän lähtee pois. Aaron toimittakoon sovituksen itselleen, perheelleen ja koko Israelin seurakunnalle.¹⁸ Sitten hänen on tultava ulos Herran edessä olevan alttarin luo ja toimitettava sille

sovitus. Hänen on otettava mullikan ja pukin verta ja siveltävä sitä kaikkialle alttarin sarviin.¹⁹ Vihmokoon hän alttarin päälle verta sormellaan seitsemän kertaa ja näin puhdistakoon ja pyhittäköön sen israelilaisten saastaisuudesta.

²⁰Aaronin toimitettua loppuun pyhimmän ja ilmestysmajan sekä alttarin sovittamisen tuokoon hän sen elävän pukin,²¹ laskekoon molemmat kätensä sen pään päälle ja tunnustakoon siinä kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa, ja pankoon ne näin pukin kannettavaksi. Sitten hänen on lähetettävä pukki tehtävään määrätyn miehen viemänä autiomaahan.²² Näin pukki kantaa kaikki heidän pahat tekonsa asumattomille seuduille. Autiomaassa se on laskettava irti.

²³Sen jälkeen Aaron menköön ilmestysmajaan, riisukoon yltään pellavavaatteet, jotka hän puki päälleen mennessään pyhimpään, ja jättäköön ne sinne.²⁴ Pesköön hän itsensä vedellä pyhässä paikassa ja pukekoon ylleen omat vaatteensa. Sitten hänen on lähdettävä sieltä ja uhrattava oma polttouhrinsa sekä kansan polttouhri ja toimitettava sovitus sekä itselleen että kansalle.²⁵ Syntiuhrin rasva hänen on poltettava alttarilla.²⁶ Sen, joka vei pukin Asaselille, on pestävä vaatteensa

ja peseydyttävä vedessä. Sitten hän voi tulla leiriin. ²⁷Syntiuhrimullikka ja syntiuhripukki, joiden veri tuotiin sovituksen toimittamista varten pyhimpään, vietäköön leirin ulkopuolelle, ja niiden nahka, liha ja mahan sisältö poltettakoon tulella. ²⁸Sen, joka polttaa ne, on pestävä vaatteensa ja peseydyttävä vedessä. Sitten hän voi tulla leiriin.

²⁹Tämä on teille ikuinen säädös: seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä teidän tulee kurittaa itseänne paastolla. Älkää tehkö silloin mitään työtä, älköön maan kansalainen älköönkään keskuudessanne asuva muukalainen. ³⁰Sinä päivänä teille näet toimitetaan sovitus teidän puhdistamiseskenne. Silloin te tulette Herran edessä puhtaiksi kaikista synneistänne. ³¹Sen päivän tulee olla teille sapatti, levon päivä. Kurittakaa silloin itseänne paastolla. Tämä on ikuinen säädös. ³²Papin, joka on voideltu ja joka on vihitty ylipapinvirkaan isänsä tilalle, on toimitettava sovitus. Hänen on puettava ylleen pellavavaatteet, pyhät vaatteet, ³³ja toimitettava sovitus pyhäkön pyhimmälle osalle, ilmestysmajalle ja alttarille. Toimittakoon hän sovituksen myös papeille ja koko seurakunnalle. ³⁴Tämä on teille ikuinen säädös: teidän on toimitettava israelilaisille sovitus kaikista heidän synneistään

kerran vuodessa." Mooses teki niin kuin Herra oli häntä käsenyt.

Teurastaminen ja uhraaminen

17 Herra puhui Moosekselle: ²"Puhu Aaronille ja hänen pojilleen sekä kaikille israelilaisille. Sano heille: Tämä on käsky, jonka Herra on antanut: ³Jos kuka tahansa Israelin heimosta teurastaa härän, karitsan tai vuohen leirissä tai leirin ulkopuolella ⁴eikä tuo sitä ilmestysmajan portille ja uhraa sitä Herralle hänen asumuksensa edessä, sen miehen katsotaan syyllistyneen veritekoon. Hän on vuodattanut verta, ja hänet on poistettava kansansa keskuudesta. ⁵Näin tehtäköön, jotta israelilaiset toisivat uhrin papille Herran eteen ilmestysmajan ovelle ja uhraisivat ne yhteyshuhtiksi Herralle, sen sijaan että teurastavat ne kedolla. ⁶Papin tulee vihmoa veri Herran alttarille, joka on ilmestysmajan oven edessä, ja polttaa rasva suloiseksi tuoksuksi Herralle. ⁷He eivät saa enää uhrata uhrejaan vuohipukeille, joita he haureudessaan seuraavat. Tämä on heille ikuinen säädös polvesta polveen.

⁸Sano heille: Jos kuka tahansa Israelin heimoon kuuluva tai teidän keskuudessanne asuva muukalainen uhraa polttouhrin tai teurasuhrin ⁹eikä tuo sitä ilmestysmajan ovelle Herralle uhrattavaksi, se mies on poistettava kansansa keskuudesta."

Veren syönti kielletään

¹⁰ "Jos kuka tahansa Israelin heimoon kuuluva tai teidän keskuudessanne asuva muukalainen syö verta, mitä verta tahansa, minä käännän kasvoni sitä ihmistä vastaan, joka verta syö, ja hävitän hänet kansansa keskuudesta. ¹¹ Veressä on näet lihan sielu, ja minä olen antanut teille veren tuottamaan alttarilla sovituksen teidän sieluillenne. Veri tuottaa sovituksen, koska siinä on sielu. ¹² Sen tähden minä olen sanonut israelilaisille: Kukaan teistä ei saa syödä verta, eikä myöskään keskuudessanne asuva muukalainen saa syödä verta.

¹³ Jos kuka tahansa Israelin heimoon kuuluva tai keskuudessanne asuva muukalainen pyydystää syötävän eläimen tai linnun, hänen on vuodatettava veri maahan ja peitettävä se maahan. ¹⁴ Kaiken lihan sielu on sen veri; siinä on sen sielu. Siksi minä sanon israelilaisille: Älkää syökö minkään eläimen verta, sillä kaiken lihan sielu on sen veri. Jokainen, joka sitä syö, poistettakoon kansansa keskuudesta. ¹⁵ Jokainen, joka syö itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua eläintä, olipa hän maan kansalainen tai muukalainen, pesköön vaatteensa ja pesetyköön vedessä. Hän on saastainen iltaan asti, sitten hän on puhdas. ¹⁶ Mutta jos hän ei pese vaatteitaan eikä peseydy, hän jää syynalaiseksi."

**PYHYTTÄ TÄHDENTÄVÄT
LAIT, 18 – 22****Kielletyt sukupuolisuhteet**

18 Herra puhui Moosekselle: ² "Sano israelilaisille: Minä olen Herra, teidän Jumalanne. ³ Älkää tehkö niin kuin tehdään Egyptin maassa, jossa te asuitte, älkääkä niin kuin tehdään Kanaaninmaassa, johon minä teidät vien. Älkää vaeltako heidän lakiensa mukaan. ⁴ Tehkää minun lakieni mukaan, noudattakaa minun säädöksiäni ja vaeltakaa niiden mukaan. Minä olen Herra, teidän Jumalanne. ⁵ Noudattakaa minun lakejani ja säädöksiäni. Ihminen, joka niitä noudattaa, elää niistä. Minä olen Herra. ⁶ Kukaan teistä ei saa lähestyä lähiomaistaan paljastaakseen hänen häpynsä. Minä olen Herra. ⁷ Älä paljasta isäsi tai äitisi häpyä. Hän on sinun äitisi, älä paljasta hänen häpyään. ⁸ Älä paljasta äitipuolesi häpyä; se on isäsi häpy. ⁹ Älä paljasta sisaresi häpyä, olipa hän isäsi tai äitisi tytär, kotona tai muualla syntynyt. Älä paljasta hänen häpyään. ¹⁰ Älä paljasta poikasi tyttären tai tyttäresi tyttären häpyä, sillä se on sinun oma häpysi. ¹¹ Älä paljasta isäsi vaimon tyttären häpyä, tyttären, joka on isällesi syntynyt. Hän on sinun sisaresi. ¹² Älä paljasta isäsi sisaren häpyä; hän on sinun isäsi lähiomainen. ¹³ Älä paljasta äitisi sisaren häpyä, sillä hän on sinun äitisi lähiomainen.

¹⁴ Älä paljasta setäsi häpyä, älä yhdy hänen vaimoonsa. Hän on sinun tätisi.

¹⁵ Älä paljasta miniäsi häpyä; hän on sinun poikasi vaimo. Älä paljasta hänen häpyään. ¹⁶ Älä paljasta veljesi vaimon häpyä; se on sinun veljesi häpy. ¹⁷ Älä paljasta naisen ja hänen tyttärensä häpyä äläkä ryhdy tekemisiin hänen poikansa tyttären tai tyttärensä tyttären kanssa paljastaaksesi hänen häpynsä. Se onirstailua, sillä he ovat lähisukulaisia keskenään. ¹⁸ Älä ota vaimosi eläessä hänen sisartaan vaimoksesi, ettei tulisi riitaa. Älä paljasta hänen häpyään.

¹⁹ Älä lähesty naista paljastaaksesi hänen häpynsä, kun hän on saastainen kuukautisaikanaan. ²⁰ Älä makaa lähimmäisesi vaimon kanssa, ettet saastuisi hänestä. ²¹ Älä pane lapsiasi kulkemaan tulen läpi Molokille, ettet häpäisisi Jumalasi nimeä. Minä olen Herra. ²² Älä makaa miespuolisen kanssa niin kuin naisen kanssa maataan. Se on iljettävää. ²³ Älä sekaannu mihinkään eläimeen, ettet siten saastuttaisi itseäsi, älköönkä nainen tarjoutuko eläimelle, että se parittelisi hänen kanssaan. Se on iljettävä teko.

²⁴ Älkää saastuttako itseänne millään näistä asioista, sillä niillä kaikilla ovat saastuttaneet itsensä kansat, jotka minä karkotan teidän edeltänne.

²⁵ Maa on tullut saastaiseksi, ja minä rankaisen sen pahat teot. Maa oksentaa ulos asukkaansa. ²⁶ Teidän

on siis noudatettava minun lakejani ja säädöksiäni. Te ette saa tehdä mitään näistä iljettävyyksistä, ei maan kansalainen eikä keskuudessanne asuva muukalainen. ²⁷ Sillä kaikkia näitä iljettävyyksiä tekivät ne, jotka asuivat tässä maassa ennen teitä, ja maa tuli saastaiseksi. ²⁸ Älkää saastuttako maata, ettei maa oksentaisi teitäkin, niin kuin se on oksentanut ulos kansan, joka oli ennen teitä. ²⁹ Jokainen, joka tekee minkä tahansa näistä iljettävyyksistä, jokainen, joka harjoittaa sellaista, on poistettava kansansa keskuudesta. ³⁰ Noudattakaa siis minun määräyksiäni älkääkä tehkö niiden iljettävien lakien mukaan, joita on noudatettu ennen teitä, ettette saastuttaisi niillä itseänne. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."

Pyhyyttä ja oikeutta koskevia säädöksiä

19 Herra sanoi Moosekselle: ² "Puhu koko israelilaisten seurakunnalle näin: Olkaa pyhiä, sillä minä, Herra, teidän Jumalanne, olen pyhä. ³ Jokainen teistä kunnioittakoon äitiään ja isäänsä ja pitäköön minun sapattini. Minä olen Herra, teidän Jumalanne. ⁴ Älkää kääntykö epäjumalien puoleen älkääkä tehkö itsellenne valettuja jumalia. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

⁵ Kun uhraatte yhteysherin Herralle, uhratkaa se niin, että saatte osaksenne hänen suosionsa. ⁶ Syökää se samana

päivänä, jona uhraatte sen, tai seuraavana. Mitä jää tähteesi kolmanteen päivään, on poltettava tulella. ⁷Jos sitä kuitenkin syödään kolmantena päivänä, kun se on jo saastaista, Jumala ei hyväksy uhria. ⁸Sen syöjä kantaa syllisyytensä, koska hän on häpäissyt Herralle pyhitettyä. Sellainen ihminen on poistettava kansansa keskuudesta.

⁹Kun korjaatte maanne satoa, älä leikkaa viljaa peltojesi reunoja myöten äläkä poimi tähkäpäitä leikkuun jälkeen. ¹⁰Älä myöskään korjaa tyhjäksi viinitarhaasi äläkä poimi varisseita rypäleitä, vaan jätä ne köyhälle ja muukalaiselle. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

¹¹Älkää varastako, älkää valehdelko älkääkö pettäkö lähimmäistänne. ¹²Älkää vannoko väärin minun nimessäni, ettette häpäisisi Jumalanne nimeä. Minä olen Herra.

¹³Älä sorra lähimmäistäsi äläkä ota häneltä mitään väkisin. Älä pidätä palkkalaisen ansiota itselläsi aamuun asti. ¹⁴Älä kiroa kuuroa äläkä pane estettä sokean eteen, vaan pelkää Jumalaasi. Minä olen Herra.

¹⁵Älä tee vääryyttä tuomitessasi. Älä ole puolueellinen köyhän hyväksi äläkä suosi rikasta, vaan tuomitse lähimmäisesi oikeudenmukaisesti. ¹⁶Älä liiku panettelijana kansasi keskellä; älä vaani lähimmäisesi henkeä. Minä olen Herra.

¹⁷Älä vihaa veljeäsi sydämessäsi, vaan nuhtele lähimmäistäsi, ettet tulisi synnalaiseksi hänen vuokseen. ¹⁸Älä kosta äläkä kanna kaunaa omaan kansaasi kuuluvia kohtaan, vaan rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Minä olen Herra.

¹⁹Noudattakaa minun lakejani. Älä anna karjassasi kahden erilaisen eläimen paritua keskenään. Älä kylvä peltoosi kahdenlaisista siementä. Ylläsi ei saa olla kahdenlaisista langoista kudottua vaatetta.

²⁰Jos mies makaa orjattaren kanssa, joka on luvattu toiselle miehelle vaimoksi mutta jota ei ole lunastettu eikä laskettu vapaaksi, rangaistakoon heitä, ei kuitenkaan kuolemalla, koska nainen ei ollut vapaa. ²¹Miehen on tuotava ilmestysmajan portille pässi vikauhrinaan Herralle, ²²ja pappi toimittaa Herran edessä vikauhripässin kautta hänelle sovituksen hänen tekemästään synnistä. Näin hän saa tekemänsä synnin anteeksi.

²³Kun te tulette siihen maahan ja istutatte kaikenlaisia hedelmäpuita, niin jättäkää ne, niiden hedelmät, koskemattomiksi. Kolme vuotta teidän on pidettävä ne koskemattomina; niiden hedelmiä ei saa syödä. ²⁴Neljäntenä vuonna kaikki niiden hedelmät pyhitettäköön Herralle ilojuhlassa. ²⁵Vasta viidentenä vuotena te saatte syödä niiden hedelmiä. Näin

ne tuottavat teille runsaamman sadon. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

²⁶ Älkää syökö mitään, missä on verta. Älkää ennustelko merkeistä älkääkä harjoittako noituutta. ²⁷ Älkää leikatko hiuksianne pääläen ympäriltä älkääkä turmelko partanne reunaa. ²⁸ Älkää viillelkö itseänne vainajan tähden älkääkä tatuoiako itseänne. Minä olen Herra.

²⁹ Älä häpäise tytärtäsi antamalla hänen ruveta portoksi, ettei maa joutuisi haureuden valtaan ja tulisi täyteen irstailua. ³⁰ Pitäkää minun sapattini ja kunnioittakaa minun pyhäkköäni. Minä olen Herra.

³¹ Älkää kääntykö vainaja- tai tietäjähenkien puoleen. Älkää pyytäkö niiltä neuvoa, ettette saastuisi niistä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

³² Nouse harmaapään edessä, kunnioita vanhusta ja pelkää Jumalaasi. Minä olen Herra.

³³ Kun muukalainen asuu kanssanne teidän maassanne, älkää sortako häntä.

³⁴ Luonanne asuva muukalainen olkoon kuin kuka tahansa teistä maassa syntyneistä. Rakastakaa häntä niin kuin itseänne, sillä tekin olitte muukalaisina Egyptin maassa. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

³⁵ Älkää tehkö vääryyttä jakaessanne oikeutta tai käyttäessänne pituus-, paino- tai vetomittaa. ³⁶ Teillä tulee olla oikea vaaka, oikeat punnukset, oikea eefa-mitta ja oikea hiin-mitta.

Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta.

³⁷ Noudattakaa kaikkia minun lakejani ja kaikkia minun säädöksiäni ja tehkää niiden mukaan. Minä olen Herra."

Rangaistusmääräyksiä

20 Herra puhui Moosekselle: ² "Sano israelilaisille: Jos joku israelilainen tai Israelissa asuva muukalainen uhraa lapsiaan Molokille, hänet on surmattava. Maan kansa kivittäköön hänet. ³ Minä käännyn sitä miestä vastaan ja hävitän hänet kansansa keskuudesta, koska hän on uhrannut lapsiaan Molokille ja siten saastuttanut minun pyhäkköni ja häpäissyt minun pyhän nimeni. ⁴ Jos maan kansa sulkisikin silmänsä sen miehen teoilta eikä surmaisi häntä, vaikka hän uhraa lapsiaan Molokille, ⁵ minä itse käännyn sitä miestä ja hänen sukuaan vastaan. Minä hävitän heidät kansansa keskuudesta, hänet ja kaikki ne, jotka häntä seuraten kulkevat haureellisesti Molokin jäljessä.

⁶ Jos joku kääntyy vainaja- tai tietäjähenkien puoleen ja lähtee haureellisesti seuraamaan niitä, minä käännyn sitä ihmistä vastaan ja hävitän hänet kansansa keskuudesta.

⁷ Pyhittäytykää siis ja olkaa pyhät, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

⁸ Noudattakaa minun lakejani ja toimikaa niiden mukaan. Minä olen Herra, joka pyhitän teidät.

⁹Jokainen, joka kiroaa isäänsä tai äitiään, on surmattava. Hän on kironnut isäänsä tai äitiään; hänen verensä tulkoon hänen itsensä päälle.

¹⁰Jos mies tekee aviorikoksen toisen miehen vaimon kanssa, lähimmäisensä vaimon kanssa, avionrikkojat, sekä mies että nainen, on surmattava.

¹¹Jos mies makaa äitipuolensa kanssa, hän paljastaa isänsä hävyn. Heidät molemmat on surmattava; heidän verensä tulkoon heidän itsensä päälle.

¹²Jos mies makaa miniänsä kanssa, heidät molemmat on surmattava. He ovat tehneet iljettävyyden teon; heidän verensä tulkoon heidän itsensä päälle.

¹³Jos mies makaa miehen kanssa niin kuin naisen kanssa maataan, he molemmat tekevät iljettävän teon. Heidät on surmattava; heidän verensä tulkoon heidän itsensä päälle.

¹⁴Jos mies ottaa vaimoksi naisen ja hänen äitinsä, se on irstailua. Mies ja molemmat naiset on poltettava tulossa, ettei keskuudessanne olisi irstailua.

¹⁵Mies, joka sekaantuu eläimeen, on surmattava. Myös eläin on tapettava.

¹⁶Samoin on surmattava nainen, joka tarjoutuu eläimelle, että se parittelisi hänen kanssaan. Sekä nainen että eläin on tapettava. Niiden veri tulkoon niiden itsensä päälle.

¹⁷Jos mies makaa sisarensa kanssa, isänsä tai äitinsä tyttären kanssa, ja näkee hänen alastomuutensa ja sisar näkee veljensä alastomuuden, se

on häpeällistä. Heidät poistettakoon kansasta maanmiestensä nähden. Mies on paljastanut sisarensa hävyn ja joutuu vastaamaan rikoksestaan.

¹⁸Jos mies makaa kuukautistilassa olevan naisen kanssa, paljastaa hänen häpynsä, ja nainen paljastaa verensä lähteen, heidät molemmat on poistettava kansansa keskuudesta.

¹⁹Älä paljasta äitisi sisaren tai isäsi sisaren häpyä. Joka niin tekee, paljastaa lähiomaisensa hävyn ja joutuu vastaamaan rikoksestaan.

²⁰Jos joku makaa setänsä vaimon kanssa, hän paljastaa setänsä hävyn. He joutuvat vastaamaan synnistään ja kuolevat lapsettomina.

²¹Jos mies makaa veljensä vaimon kanssa, se on saastainen teko. Hän on paljastanut veljensä hävyn; heistä tulee lapsettomia.

²²Noudattakaa kaikkia minun lakejani ja kaikkia minun säädöksiäni ja toimikaa niiden mukaan, ettei maa, johon minä vien teidät asumaan, oksentaisi teitä ulos.

²³Älkää vaeltako sen kansan lakien mukaan, jonka minä karkotan teidän edeltänne, sillä he ovat tehneet kaikkea tätä ja minä inhoan heitä.

²⁴Mutta teille minä sanon, että te saatte ottaa haltuunne heidän maansa, sillä minä annan sen teille omaksi, maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Minä olen Herra, teidän Jumalanne. Minä olen erottanut teidät muista kansoista.

²⁵Tehkää ero puhtaiden ja

saastaisten eläinten välillä ja saastaisten ja puhtaiden lintujen välillä, ettette tekisi itseänne iljettäviksi koskemalla niihin eläimiin, lintuihin tai maassa liikkuviin pikkueläimiin, jotka minä olen erottanut, että pitäisitte niitä saastaisina. ²⁶Teidän tulee siis olla minulle pyhittäytyneitä, sillä minä, Herra, olen pyhä, ja minä olen erottanut teidät muista kansoista olemaan minun omiani.

²⁷Jos miehessä tai naisessa on vainaja- tai tietäjähenki, hänet on surmattava. Hänet kivitettäköön, ja hänen verensä tulkoon hänen itsensä päälle."

Pappien pyhyyttä koskevia säädöksiä

21 Herra sanoi Moosekselle: "Sano papeille, Aaronin pojille, että he eivät saa tulla saastaisiksi kenestäkään kuolleesta kansansa keskuudessa ²paitsi lähiomaisistaan: äidistään, isästään, pojastaan, tyttärestään ja veljestään. ³Pappi saa saastua myös naimattomasta sisarestaan, neitsyestä, joka asui hänen luonaan. ⁴Älköön hän, päämies kansansa keskuudessa, saastuttako itseään, ettei tulisi häväistyksi.

⁵Papit eivät saa ajaa päätään kaljuksi, eivät leikata partansa reunaa eivätkä viilleillä itseään. ⁶Heidän tulee olla Jumalalleen pyhitettyjä, eivätkä he saa häpäistä Jumalansa nimeä, sillä he uhraavat Herran tuliuhreja, Jumalansa leipää. Sen tähden heidän on oltava

pyhiä. ⁷He eivät saa ottaa vaimoksi porttoa tai häväistystä naista. He eivät myöskään saa ottaa vaimoksi miehensä hylkäämää naista, sillä pappi on Jumalalleen pyhitetty. ⁸Teidän on pidettävä häntä pyhänä, sillä hän uhraa sinun Jumalasi leipää. Hänen tulee olla sinulle pyhä, sillä minä, Herra, joka pyhitän teidät, olen pyhä. ⁹Jos papin tytär häpäisee itsensä haureudella, hän häpäisee isänsä, ja hänet on poltettava.

¹⁰Ylipappi, veljiensä joukosta valittu, ei saa päästää tukkaansa hajalleen eikä repäistä rikki vaatteitaan, koska hänen päähänsä on vuodatettu voiteluöljy ja hänet on vihitty pukemaan päälleen pyhät vaatteet. ¹¹Hän ei myöskään saa mennä kuolleen lähelle; hänen ei ole lupa saastuttaa itseään edes isänsä tai äitinsä vuoksi. ¹²Älköön hän lähtekö suruaikana pyhäköstä, ettei hän häpäisisi Jumalansa pyhäkköä, sillä hänen Jumalansa voiteluöljy on kruununa hänen päässään. Minä olen Herra. ¹³Vaimokseen hänen on otettava neitsyt. ¹⁴Hän ei saa ottaa leskeä, hylättyä, häväistystä naista tai porttoa, vaan hänen tulee ottaa vaimokseen neitsyt omasta suvustaan, ¹⁵etteivät hänen jälkeläisensä tulisi häväistyiksi hänen sukunsa keskuudessa, sillä minä olen Herra, joka pyhitän hänet."

¹⁶Herra puhui Moosekselle: ¹⁷"Sano Aaronille: Jos tulevien sukupolvien aikana jollakin sinun jälkeläisistäsi

on jokin vamma, hän ei saa tulla uhraamaan Jumalansa leipää.¹⁸ Kukaan, jolla on jokin vamma, ei saa uhrata: ei yksikään sokea tai ontuva, kasvoiltaan tai ruumiiltaan epämuodostunut¹⁹ eikä kukaan, jolta on katkennut jalka tai käsi,²⁰ ei myöskään kyttyräselkäinen tai surkastunut, silmävikainen tai ihotautinen, rupinen tai kuohittu.²¹ Kukaan pappi Aaronin jälkeläinen, jolla on jokin vamma, ei saa tulla uhraamaan Herran tuliuhreja. Hänellä on vamma; hän ei saa tulla uhraamaan Jumalansa leipää.²² Hän voi syödä Jumalansa leipää, sekä pyhistä pyhintä että pyhää,²³ mutta hän ei saa tulla esiripun luo eikä lähestyä alttaria, koska hänellä on vamma, ettei hän häpäisisi minun pyhäkköäni. Minä olen Herra, joka pyhitän heidät."²⁴ Näin Mooses puhui Aaronille, hänen pojilleen ja kaikille israelilaisille.

Lahjojen ja uhrien pyhyys

22 Herra puhui Moosekselle:² "Sano Aaronille ja hänen pojilleen, että heidän on käsiteltävä kunnioittavasti israelilaisten pyhiä lahjoja, joita nämä pyhittävät minulle. Älkööt he häpäiskö minun pyhää nimeäni. Minä olen Herra.³ Sano heille: Jokainen jälkeläisenne – missä sukupolvessa tahansa – joka saastuneena lähestyy israelilaisten Herralle pyhittämiä pyhiä lahjoja, on

poistettava minun edestäni. Minä olen Herra.

⁴ Yksikään Aaronin jälkeläinen, joka on spitaalinen tai jolla on vuoto, ei saa syödä pyhiä lahjoja, ennen kuin on puhdistunut. Jos joku koskee johonkin kuolleesta saastuneeseen tai jos jollakulla on siemenvuoto⁵ tai jos joku koskee mihin tahansa pikkueläimeen, josta saastuu, tai ihmiseen, josta saastuu, olkoon saastaisuus millaista tahansa,⁶ on se, joka koskee johonkin sellaiseen, saastainen iltaan asti, eikä hän saa syödä pyhiä lahjoja. Mutta kun hän peseytyy vedessä,⁷ hän on puhdas auringon laskettua. Sen jälkeen hän voi syödä pyhiä lahjoja, sillä ne ovat hänen ruokaansa.⁸ Hän ei saa syödä itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua eläintä, ettei hän siten saastuisi. Minä olen Herra.⁹ Aaronin jälkeläiset noudattakoot minun määräyksiäni, etteivät joutuisi synnalaisiksi niitä rikkomalla ja kuolisi, kun häpäisevät niitä. Minä olen Herra, joka pyhitän heidät.

¹⁰ Yksikään sivullinen ei saa syödä mitään pyhää. Papin luona asuva muukalainen tai hänen palkkatyöläisensä ei saa syödä mitään pyhää,¹¹ mutta kun pappi ostaa rahallaan orjan, tämä saa syödä sitä. Samoin hänen kodissaan syntyneet orjat saavat syödä hänen ruokaansa.¹² Jos papin tyttärestä tulee jonkun muun kuin papin vaimo, hän ei saa

enää syödä pyhiä anteja. ¹³Jos papin tytär jää leskeksi tai tulee hylätyksi eikä hänellä ole lapsia ja hän silloin palaa takaisin nuoruutensa kotiin isänsä luo, hän saa syödä isänsä ruokaa. Kukaan sivullinen ei saa syödä sitä. ¹⁴Jos joku erehdyksessä syö pyhää ruokaa, hänen on korvattava se papille ja maksettava lisäksi viidesosa pyhän lahjan arvosta. ¹⁵Kukaan ei saa häpäistä israelilaisten pyhiä lahjoja, joita nämä tuovat Herralle, ¹⁶eikä saattaa heitä synnalaisiksi antamalla heidän syödä pyhiä lahjoja, sillä minä olen Herra, joka pyhitän heidät."

Uhrieläimiä koskevia säädöksiä

¹⁷Herra puhui Moosekselle: ¹⁸"Sano Aaronille ja hänen pojilleen sekä kaikille israelilaisille: Jos kuka hyvänsä Israelin heimoon kuuluva tai muukalainen, joka asuu Israelissa, tuo uhrinaan Herralle polttouhrin, joko lupausuhriksi tai vapaaehtoiseksi uhriksi, ¹⁹sen on oltava virheetön uros naudoista, lampaista tai vuohista, jotta saisitte osaksenne Herran suosion. ²⁰Älkää uhratko mitään sellaista, missä on jotakin vikaa, sillä sellaisesta ei tule teidän osaksenne suosiota.

²¹Jos joku tuo Herralle yhteysuhrin naudoista, lampaista tai vuohista erityislupauksen täyttämiseksi tai vapaaehtoisena uhrina, sen tulee olla virheetön ollakseen kelvollinen. Siinä ei saa olla mitään vikaa. ²²Älkää tuoko Herralle sokeaa, raajarikkoa, silvottua,

paiseista, ihotautista tai rupista eläintä älkääkään asettako sellaista tuliuhriksi Herran alttarille. ²³Vapaaehtoisena uhrina saat uhrata härän tai lampaan, joka on epämuodostunut tai kitukasvuinen, mutta lupausuhriksi sellainen ei kelpaa. ²⁴Älkää uhratko Herralle kuohittua eläintä, oli se sitten kuohittu puristamalla, musertamalla, repimällä tai leikkaamalla. Älkää tehkö maassanne sellaista. ²⁵Älkää myöskään hankkiko muukalaiselta sellaisia eläimiä uhrataksenne niitä ruokana Jumalallenne, sillä niissä on vamma. Ne ovat viallisia, eikä niistä tule Herran suosiota osaksenne."

²⁶Herra puhui Moosekselle: ²⁷"Kun vasikka, karitsa tai kili on syntynyt, sen on saatava olla emänsä luona seitsemän päivää, mutta kahdeksannesta päivästä alkaen se kelpaa tuliuhriksi Herralle. ²⁸Älkää teurastako samana päivänä nautaa ja sen vasikkaa tai lammasta ja sen karitsaa.

²⁹Kun uhraatte Herralle kiitosuhrin, uhratkaa se niin, että saatte hänen suosionsa. ³⁰Uhri on syötävä samana päivänä. Älkää jättäkö siitä mitään seuraavaan aamuun. Minä olen Herra.

³¹Noudattakaa siis minun käskyjäni ja toimikaa niiden mukaan. Minä olen Herra. ³²Älkää häpäiskö minun pyhää nimeäni. Minä tahdon olla pyhä israelilaisten kesellä. Minä olen Herra, joka pyhitän teidät ³³ja joka toin teidät

pois Egyptin maasta ollakseni teidän Jumalanne. Minä olen Herra."

HERRAN MÄÄRÄÄMÄT JUHLA-AJAT, 23 – 25

Sapatti

23 Herra puhui Moosekselle: ² "Sano israelilaisille: Nämä ovat Herran juhla-ajat, minun juhla-aikani, jolloin teidän on kutsuttava kokoon pyhä kokous. ³ Kuutena päivänä tehtäköön työtä, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti, levon päivä, pyhän kokouksen päivä. Älkää tehkö silloin mitään työtä. Se on Herran sapatti kaikkialla missä asuttekin."

Pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla

⁴ "Nämä ovat Herran juhla-ajat, pyhät kokoukset, jotka teidän on kuulutettava määräaikoinaan: ⁵ Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä iltahämärissä, on Herran pääsiäinen. ⁶ Saman kuun viidentenätoista päivänä on happamattoman leivän juhla Herran kunniaksi. Syökää seitsemän päivää happamatonta leipää. ⁷ Ensimmäisenä päivänä teillä tulee olla pyhä kokous. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä. ⁸ Uhratkaa Herralle tuliuhri seitsemänä päivänä. Seitsemäntenä päivänä on pyhä kokous. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä."

Ensilyhteen heilutus

⁹ Herra puhui Moosekselle: ¹⁰ "Sano israelilaisille: Kun te tulette maahan, jonka minä teille annan, ja leikkaatte sen viljaa, viekää papille ensilyhde sadostanne. ¹¹ Pappi heiluttakoon lyhdettä heilutusuhrina Herran edessä, että saisitte osaksenne Herran suosion. Hänen tulee heiluttaa sitä sapatin jälkeisenä päivänä. ¹² Sinä päivänä, jona teidän lyhteenne heilutus toimitetaan, uhratkaa Herralle polttouhriksi virheetön vuoden vanha karitsa ¹³ sekä siihen kuuluvana ruokauhrina kaksi eefa-mitan kymmenesosaa hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna tuliuhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle, sekä juomauhrina neljännes hiin-mittaa viiniä. ¹⁴ Älkää syökö uuden sadon leipää, paahdettuja jyviä tai tuleentumatonta viljaa ennen sitä päivää, jona tuotte Jumalallenne uhrilahjan. Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen, missä asuttekin."

Sadonkorjuujuhla

¹⁵ "Laskekaa siitä sapatin jälkeisestä päivästä, jona tuotte heilutusuhrilyhteen, seitsemän täyttä viikkoa, ¹⁶ laskekaa viisikymmentä päivää seitsemännen sapatin jälkeiseen päivään asti. Tuokaa sitten Herralle ruokauhri uudesta sadosta. ¹⁷ Sieltä, missä asuttekin,

tuokaa uutisviljasta heilutusuhrina Herralle kaksi leipää. Ne on leivottava hapantaikinasta, kahdesta eefa-mitan kymmenesosasta hienoja jauhoja. ¹⁸ Tuokaa leipien ohella seitsemän virheetöntä vuoden vanhaa uroskaritsaa ja sonnimullikka sekä kaksi püssiä. Olkoot ne ruoka- ja juomauhreineen polttouhri Herralle, suloisesti tuoksuva tuliuhri Herralle. ¹⁹ Uhratkaa pukki syntiuhriksi ja kaksi vuoden vanhaa uroskaritsaa yhteysuhriksi. ²⁰ Pappi heiluttakoon niitä kahta karitsaa ja uutisviljan leipiä heilutusuhrina Herran edessä. Ne ovat Herralle pyhitetyt ja kuuluvat papille. ²¹ Olkoon teillä silloin pyhä kokous; kuuluttakaa se juuri tuoksi päiväksi. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä. Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen, missä asuttekin. ²² Kun korjaatte maanne satoa, älkää leikatko viljaa pelloltanne reunoja myöten älkääkä poimiko tähkäpäitä leikkuun jälkeen. Jättäkää ne köyhälle ja muukalaiselle. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."

Pasuunansoiton päivä

²³ Herra puhui Moosekselle: ²⁴ "Sano israelilaisille: Seitsemännen kuun ensimmäisenä päivänä olkoon teillä sapatti, levon päivä. Pitäkää silloin pyhä kokous ja muistuttakaa siitä pasuunan soitolla. ²⁵ Älkää tehkö silloin mitään arkityötä, vaan uhratkaa Herralle tuliuhri."

Suuri sovituspäivä

²⁶ Herra puhui vielä Moosekselle: ²⁷ "Tämän seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä on sovituspäivä. Pitäkää silloin pyhä kokous, kurittakaa itseänne paastolla ja uhratkaa Herralle tuliuhri. ²⁸ Älkää tehkö sinä päivänä mitään työtä, sillä se on sovituspäivä, jolloin teille toimitetaan sovitus Herran, teidän Jumalanne, edessä. ²⁹ Jokainen, joka ei sinä päivänä kurita itseään paastolla, on poistettava kansansa keskuudesta. ³⁰ Minä hävitän kansansa keskuudesta jokaisen, joka tuona päivänä tekee mitä tahansa työtä. ³¹ Älkää tehkö silloin mitään työtä. Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen, missä asuttekin. ³² Olkoon se teille sapatti, levon päivä. Kurittakaa silloin itseänne paastolla. Kuukauden yhdeksännen päivän illasta seuraavaan iltaan viettäkää sapatinlepoanne."

Lehtimajanjuhla

³³ Herra puhui Moosekselle: ³⁴ "Sano israelilaisille: Tämän seitsemännen kuun viidennestätoista päivästä alkaen on lehtimajanjuhla Herran kunniaksi, ja se kestää seitsemän päivää. ³⁵ Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous; älkää tehkö silloin mitään arkityötä. ³⁶ Uhratkaa tuliuhri Herralle seitsemänä päivänä. Kahdeksantena päivänä olkoon teillä pyhä kokous; uhratkaa silloin Herralle tuliuhri. Se

on juhla kokouksen päivä; älkää tehkö silloin mitään arkityötä.

³⁷ Nämä ovat Herran juhla-ajat, joina teidän on kuulutettava pyhät kokoukset tuodaksenne Herralle kullekin päivälle säädetyt tuliuhrit: polttouhrit, ruokauhrit, teurasuhrit ja juomauhrit. ³⁸ Lisäksi tulevat Herran sapatit sekä teidän lahjanne, kaikki lupausuhrinne ja kaikki vapaaehtoiset uhrinne, joita te annatte Herralle.

³⁹ Mutta seitsemännen kuun viidennestätoista päivästä alkaen, kun te olette korjanneet maan sadon, viettäkää Herran juhlaa seitsemän päivää. Ensimmäinen päivä on levon päivä, ja myös kahdeksas päivä on levon päivä. ⁴⁰ Ottakaa ensimmäisenä päivänä ihanien puiden hedelmiä, palmunlehtiä ja tuuheiden puiden oksia sekä pajuja purojen varsilta ja iloitkaa seitsemän päivää Herran, teidän Jumalanne, edessä. ⁴¹ Viettäkää lehtimajanjuhlaa Herran juhlena seitsemän päivää vuodessa. Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen. Viettäkää tätä juhlaa seitsemännessä kuussa. ⁴² Asukaa lehtimajoissa seitsemän päivää. Kaikkien Israelissa syntyneiden tulee asua lehtimajoissa, ⁴³ että jälkipolvenne tietäisivät, miten minä annoin israelilaisten asua lehtimajoissa, kun vein heidät pois Egyptin maasta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."

⁴⁴ Näin Mooses puhui Herran juhla-ajoista israelilaisille.

Ilmestysmajan lamput ja pyhät leivät

24 ² Herra puhui Moosekselle: "Käske israelilaisten tuoda sinulle puhdasta, survomalla saatua öljyyn öljyä lamppuja varten, niin että ne aina voidaan nostaa paikoilleen palamaan. ³ Aaronin tulee hoitaa lamppuja ilmestysmajassa todistuksen arkun edessä olevan esiripun ulkopuolella, niin että ne palavat Herran edessä aina, illasta aamuun asti. Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen. ⁴ Asettakoon hän lamput puhtaasta kullasta tehtyyn lampunjalkaan, niin että ne palavat aina Herran edessä.

⁵ Ota hienoja vehnä jauhoja ja leivo niistä kaksitoista leipää. Kuhunkin leipään on käytettävä jauhoja kaksi eefa-mitan kymmenesosaa. ⁶ Aseta leivät kahteen riviin, kuusi kumpaankin, puhdasta kultaa olevalle pöydälle Herran eteen. ⁷ Pane rivien päälle puhdasta suitsuketta leipien muistouhriksi, tuliuhriksi Herralle. ⁸ Aaron asettakoon ne sapatit sapatilta Herran eteen israelilaisten puolesta. Tämä on ikuinen liitto. ⁹ Leivät kuuluvat Aaronille ja hänen pojilleen. Heidän tulee syödä ne pyhässä paikassa, sillä ne ovat pyhistä pyhimpiä. Ne ovat Aaronin ikuinen osuus Herran tuliuhreista."

Rangaistusmääräyksiä

¹⁰ Eräs mies, jonka äiti oli israelilainen mutta isä egyptiläinen, joutui israelilaisten leirissä liikkeessaan riitaan israelilaisen miehen kanssa. ¹¹ Israelilaisen naisen poika pilkkasi ja kirosi Herran nimeä. Silloin hänet tuotiin Mooseksen eteen. Pojan äiti oli daanilaisen Dibrin tytär, nimeltään Selomit. ¹² Poika määrättiin vartioitavaksi, kunnes Herran vastaus ilmoitettaisiin kansalle.

¹³ Sitten Herra sanoi Moosekselle: ¹⁴ "Vie kirooja leirin ulkopuolelle, ja kaikki, jotka kirouksen kuulivat, laskekoot kätensä hänen päänsä päälle. Sitten koko seurakunta kivittäköön hänet. ¹⁵ Sano israelilaisille: Jokainen, joka kiroaa Jumalaansa, joutuu vastaamaan synnistään. ¹⁶ Se, joka pilkkaa Herran nimeä, on surmattava. Koko seurakunta kivittäköön hänet. Olipa kyseessä muukalainen tai maassa syntynyt: jos hän kiroaa Herran nimeä, hänet on surmattava.

¹⁷ Jos ihminen tappaa ihmisen, kenet hyvänsä, hänet on surmattava. ¹⁸ Jos joku lyö kuoliaaksi kotieläimen, hänen on korvattava eläin toisella eläimellä. ¹⁹ Jos ihminen tuottaa lähimmäiselleen vamman, hänelle on tehtävä samoin kuin hän on tehnyt: ²⁰ ruhje ruhjeesta, silmä silmästä, hammas hampaasta. Samanlaisen vamman, jonka hän on aiheuttanut toiselle, saakoon hän itsekin. ²¹ Sen, joka lyö kuoliaaksi

kotieläimen, on korvattava eläin, mutta se, joka tappaa ihmisen, on surmattava. ²² Sama laki koskee teitä kaikkia, niin muukalaista kuin maassa syntynyttäkin, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne."

²³ Tämän Mooses puhui israelilaisille, ja he veivät kiroojan leirin ulkopuolelle ja kivittivät hänet. Israelilaiset tekivät niin kuin Herra oli Mooseksen kautta käskinyt.

Sapattivuosi ja riemuvuosi

25 Herra puhui Moosekselle Siinainvuorella: ² "Sano israelilaisille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä annan teille, maan on saatava viettää sapatinlepo Herran kunniaksi. ³ Kuutena vuotena kylvä peltosi ja kuutena vuotena leikkaa viinitarhasi ja korjaa sen sato, ⁴ mutta seitsemäntenä vuotena maalla olkoon levon aika, Herran sapatti. Älä kylvä silloin peltoasi äläkä leikkaa viinitarhaasi. ⁵ Älä korjaa leikatun viljasi jälkikasvua äläkä poimi viinirypäleitä, jotka ovat kasvaneet leikkaamattomissa viiniköynnöksissäsi. Silloin maalla on levon vuosi. ⁶ Mitä maa levätessään itsestään kasvaa, se riittää ruuaksi teille, niin sinulle itsellesi kuin palvelijallesi ja palvelijattarellesi, päiväpalkkalaisellesi ja luonasi väliaikaisesti asuvalle. ⁷ Myös karjasi ja maasi eläimet syökööt kaikkea, mitä maa itsestään tuottaa.

⁸ Laske seitsemän sapattivuotta – seitsemän kertaa seitsemän vuotta – niin että seitsemän vuosiviikon aika on neljäkymmentäyhdeksän vuotta. ⁹ Anna sinä vuonna pasuunan raikuen soida seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, sovituspäivänä. Soikoot pasuunat kaikkialla maassanne. ¹⁰ Pyhittäkää viideskymmenes vuosi ja julistakaa maassa vapautus kaikille sen asukkaille. Olkoon se vuosi teille riemuvuosi. Jokainen teistä saa silloin palata perintömaalleen ja sukunsa luo. ¹¹ Viideskymmenes vuosi olkoon teille riemuvuosi. Älkää silloin kylväkö, älkää leikatko viljanne jälkikasvua älkääkä poimiko leikkaamattomissa viiniköynnöksissä kasvaneita rypäleitä. ¹² On näet riemuvuosi, ja sen tulee olla teille pyhä. Syökää vain sitä, mitä maa itsestään tuottaa.

¹³ Riemuvuotena jokainen teistä saa palata perintömaalleen. ¹⁴ Jos myytte maata lähimmäisellenne tai ostate häneltä, älkää tehkö hänelle vääryyttä. ¹⁵ Kun ostate maata lähimmäiseltäsi, maksa riemuvuoden jälkeisten vuosien luvun mukaan. Satovuosien luvun mukaan hän myyköön sen sinulle. ¹⁶ Mitä useampia vuosia on, sitä suurempi hinta on maksettava, ja mitä vähemmän vuosia on, sitä pienempi on hinnan oltava, sillä maan satojen määrän hän myy sinulle. ¹⁷ Kukaan teistä ei saa tehdä vääryyttä

lähimmäiselleen. Pelätkää Jumalaanne! Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

¹⁸ Toimikaa siis minun lakieni mukaan, noudattakaa minun säädöksiäni ja tehkää niiden mukaan, niin te saatte asua maassa turvallisesti. ¹⁹ Silloin maa antaa satonsa, ja te saatte syödä kylliksenne ja voitte asua maassa turvallisesti. ²⁰ Te ehkä sanotte: 'Mitä me syömme seitsemäntenä vuotena, kun emme kylvä emmekä korjaa satoamme?' ²¹ Minä lähetän kuudentena vuotena teille siunaukseni, niin että maa tuottaa kolmen vuoden sadon. ²² Kun te kylvätte kahdeksantena vuotena, teillä on vielä vanhaa satoa syötävänä yhdeksänteen vuoteen asti. Siihen asti, kunnes sen vuoden sato on saatu, teillä on vanhaa satoa syötävänä.

²³ Maata ei saa myydä ainaiseksi, sillä maa on minun ja te olette muukalaisia ja tilapäisiä asukkaita minun luonani. ²⁴ Antakaa oikeus maan takaisin lunastamiseen koko siinä maassa, jonka saatte omaksenne. ²⁵ Jos veljesi köyhtyy ja myy perintömaataan, hänen lähin sukulunastajansa tulkoon ja lunastakoon veljensä myymän maan. ²⁶ Ellei jollakulla ole sukulunastajaa, mutta hän saa itse hankituksi niin paljon kuin lunastamiseen tarvitaan, ²⁷ hänen tulee laskea, kuinka monta vuotta maa on ollut myytynä, ja maksaa jäljellä olevasta ajasta miehelle, jolle hän sen myi. Sitten hän voi palata

perintömaalleen.²⁸ Mutta ellei hän saa hankituksi niin paljoa, että saisi maan takaisin, jää se, mitä hän on myynyt, ostajan haltuun riemuvuoteen asti. Riemuvuotena se kuitenkin vapautuu, ja hän voi palata perintömaalleen.

²⁹ Jos joku myy asuinrakennuksen muurien ympäröimässä kaupungissa, hänellä on oikeus lunastaa se takaisin täyden vuoden kuluessa siitä, kun hän sen myi. Hänen lunastusoikeutensa kestää vuoden.³⁰ Ellei sitä lunasteta ennen kuin vuosi on kulunut umpeen, talo muurien ympäröimässä kaupungissa jää pysyvästi ostajalle ja hänen jälkipolvilleen. Se ei vapaudu riemuvuonna.³¹ Sen sijaan kylissä, joiden ympärillä ei ole muuria, taloja on pidettävä viljeltyyn maahan kuuluvina. Ne ovat lunastettavissa takaisin, ja riemuvuonna ne vapautuvat.³²

Leeviläisten kaupungeissa leeviläisillä on kuitenkin ikuinen lunastusoikeus taloihinsa. Ne ovat heidän perintöomaisuuttaan.³³ Jos joku ostaa leeviläiseltä talon kaupungissa, joka on leeviläisten perintöomaisuutta, talo vapautuu jälleen riemuvuonna. Leeviläiskaupunkien talot ovat näet leeviläisten perintöosa israelilaisten keskuudessa.³⁴

Leeviläisten kaupunkeihin kuuluvaa laidunmaata ei saa myydä, sillä se on heidän ikuista perintöomaisuuttaan."

Köyhät ja orjat

³⁵ "Jos veljesi köyhtyy sinun rinnallasi eikä tule toimeen, sinun on tuettava häntä samoin kuin muukalaista tai tilapäistä asukasta, jotta hän voi elää luonasi.³⁶ Älä ota häneltä korkoa tai voittoa, vaan pelkää Jumalaasi ja anna veljesi elää luonasi.³⁷ Älä peri häneltä korkoa lainaamastasi rahasta äläkä ota elintarvikkeista voittoa.³⁸ Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka toin teidät pois Egyptin maasta antaakseni teille Kanaaninmaan ja ollakseni teidän Jumalanne.

³⁹ Jos veljesi köyhtyy sinun rinnallasi ja myy itsensä sinulle, älä pane häntä orjantyöhön.⁴⁰ Olkoon hän luonasi kuin päiväpalkkalainen tai tilapäinen asukas ja palvelkoon sinua riemuvuoteen asti.⁴¹ Silloin hän ja hänen lapsensa saavat lähteä luotasi vapaina ja palata sukunsa luo ja isiensä perintömaalle,⁴² sillä he ovat minun palvelijoitani, jotka minä toin pois Egyptin maasta. Sen tähden heitä ei saa myydä niin kuin orjia.⁴³ Älä hallitse heitä kovuudella, vaan pelkää Jumalaasi.⁴⁴ Orjasi ja orjattaresi, jotka hankit itsellesi, sinun tulee ostaa ympärilläsi asuvista kansoista.⁴⁵ Samoin voit ostaa orjia luonanne tilapäisesti asuvien muukalaisten ja heidän sukulaistensa lapsista, jotka ovat syntyneet teidän maassanne. Heistä tulee teidän omaisuuttanne.⁴⁶ Jättäkää heidät

perinnöksi lapsillenne, ainaiseksi perintöomaisuudeksi. Heitä te saatte pitää orjianne, mutta ketään veljistänne, israelilaisista, te ette saa hallita kovuudella.

⁴⁷ Jos lähelläsi asuva muukalainen tai tilapäinen asukas vaurastuu, mutta veljesi köyhtyy hänen rinnallaan ja joutuu myymään itsensä tuolle muukalaiselle tai tilapäiselle asukkaalle tai jollekin muukalaisen suvun jäsenelle, ⁴⁸ olkoon veljesi lunastettavissa myynnin jälkeen. Joku hänen veljistään lunastakoon hänet. ⁴⁹ Hänet voi lunastaa myös hänen setänsä tai setänsä poika tai joku muu verisukulainen. Tai jos hän itse vaurastuu, hän voi lunastaa itsensä. ⁵⁰ Laskekoon hän yhdessä ostajansa kanssa, kuinka pitkä aika siitä vuodesta, jolloin hän myi itsensä ostajalleen, on riemuvuoteen, ja hänen myyntihintansa jaettakoon näiden vuosien luvulla. Hänen palvelusaikansa laskettakoon samanarvoiseksi kuin päiväpalkkalaisen. ⁵¹ Jos vuosia on vielä monta jäljellä, hänen on maksettava lunastushintanaan niitä vastaava osa summasta, jolla hänet ostettiin. ⁵² Jos riemuvuoteen on jäljellä vain vähän vuosia, lunastushinta lasketaan ja maksetaan myös jäljellä olevien vuosien mukaan. ⁵³ Hänen tulee palvella omistajaansa samassa asemassa kuin vuodeksi kerrallaan palkattu työläinen,

mutta älä salli omistajan hallita häntä kovuudella. ⁵⁴ Jos häntä ei tällä tavoin lunasteta, hän pääsee kuitenkin riemuvuonna vapaaksi yhdessä lastensa kanssa. ⁵⁵ Ovathan israelilaiset minun palvelijoitani. He ovat minun palvelijoitani, jotka minä toin pois Egyptin maasta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."

JUMALAN SIUNAUS, 26 – 27

Kuuliaisuuden siunaus

26 "Älkää tehkö itsellenne epäjumalia älkääkä pystyttäkö itsellenne jumalankuvia tai patsaita. Älkää myöskään asettako maahanne kiviä, joissa on kuvia, kumartaaksenne niitä, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne. ² Pitäkää minun sapattini ja kunnioittakaa minun pyhäkköäni. Minä olen Herra.

³ Jos te vaellatte minun lakieni mukaan, noudatatte minun käskyjäni ja toimitte niiden mukaan, ⁴ minä annan teille sateen ajallaan, maa antaa satonsa ja kedon puut antavat hedelmänsä. ⁵ Silloin puiminen kestää teillä viininkorjuuseen asti ja viininkorjuu kestää kylvöön asti. Teillä on kyliksi leipää syödäksenne, ja te saatte asua turvallisesti maassanne. ⁶ Minä annan maahan rauhan, ja te saatte levätä kenenkään pelottamatta. Minä hävitän pahat pedot teidän maastanne, eikä miekka

kulje maanne halki. ⁷Te ajatte vihollisianne takaa, ja he kaatuvat miekkaan teidän edessänne. ⁸Viisi teistä ajaa pakoon sata, sata teistä ajaa pakoon kymmenentuhatta, ja teidän vihollisenne kaatuvat miekkaan teidän edessänne. ⁹Minä käännyn teidän puoleenne ja teen teidät hedelmällisiksi. Minä annan teidän lisääntyä ja pidän voimassa teidän kanssanne tekemäni liiton. ¹⁰Teille riittää syötäväksi vanhaa, varastoitua viljaa, ja te joudutte viemään vanhaa pois uuden tieltä. ¹¹Minä annan asumukseni olla teidän keskellänne enkä inhoa teitä. ¹²Minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani. ¹³Minä olen Herra, teidän Jumalanne. Minä toin teidät pois Egyptin maasta, jossa te olitte orjina. Minä mursin rikki teidän ikeenne puut ja saatoin teidät kulkemaan pää pystyssä."

Tottelemattomuuden kirous

¹⁴"Mutta jos te ette kuuntele minua ettekä tee kaikkien näiden käskyjen mukaan, ¹⁵jos hylkääte minun lakini ja inhoatte minun säädöksiäni, niin ettette toimi kaikkien käskyjeni mukaan vaan rikotte minun liittoni, ¹⁶minä teen teille näin: minä rankaisen teitä kauheilla onnettomuuksilla, hivutustaudilla ja kuumeella, jotka sammuttavat silmänne ja näännyttävät sielunne. Silloin te kylvätte siemenenne turhaan, sillä viholliset syövät teidän

satonne. ¹⁷Minä käännän kasvoni teitä vastaan, ja te kärsitte tappion vihollistenne edessä. Vihamiehenne alistavat teidät, ja lopulta te pakenette, vaikka kukaan ei aja teitä takaa.

¹⁸Jos ette tästäkään huolimatta kuuntele minua, minä kuritan teitä vielä seitsenkertaisesti syntienne tähden. ¹⁹Minä murran teidän voimanne, teidän ylpeytenne; minä teen teidän taivaanne kovaksi kuin rauta ja maanne vasken kaltaiseksi. ²⁰Teidän voimanne valuvat hukkaan, maanne ei anna satoaan eivätkä maan puut anna hedelmäänsä.

²¹Jos te yhä vastustatte minua ettekä tahdo kuunnella minua, minä lyön teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne ansion mukaan. ²²Minä lähetän teidän keskuuteenne villipetoja, ja ne riistävät teiltä teidän lapsenne, hävittävät karjanne ja tekevät teidät niin vähälukuisiksi, että tienne autioituvat.

²³Jos minä en tälläkään kurituksella saa teitä ojentumaan vaan te yhä vastustatte minua, ²⁴niin minäkin vastustan teitä ja lyön teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden. ²⁵Minä lähetän teidän kimppuunne miekan, joka kostaa liiton rikkomisen. Kun te kokoonnutte kaupunkeihinne, minä lähetän teidän keskuuteenne ruton ja te joudutte vihollisen valtaan. ²⁶Kun minä murran teiltä leivän tuen, kymmenen naista paistaa teidän leipänne

yhdessä uunissa. He jakavat teille leipänne vaa'alla punniten, ettekä syötyännekään ole kylläisiä.

²⁷ Jos te ette tästäkään huolimatta kuuntele minua vaan yhä vastustatte, ²⁸ niin minäkin vastustan teitä kiivaasti ja kuritan teitä seitsenkertaisesti syntienne tähden. ²⁹ Te joudutte syömään poikienne lihaa, tyttäriennekin lihaa te syötte. ³⁰ Minä hävitän teidän uhrikukkulanne, kaadan kumoon auringonpatsaanne ja kokoan teidän raatonne epäjumalienne raatojen päälle, ja minun sieluni inhoaa teitä. ³¹ Minä raunioitan teidän kaupunkinne ja hävitän teidän pyhät paikkanne enkä ota vastaan teidän uhrienne suloista tuoksua. ³² Minä teen maan niin autioksi, että siinä asuvat vihollisenne tyrmistyvät. ³³ Teidät minä hajotan kansojen sekaan ja lähetän jälkeenne paljastetun miekan. Teidän maanne autioituu ja kaupunkinne raunioituvat. ³⁴ Silloin maa saa hyvityksen sapateistaan. Niin kauan kuin se on autiona ja te olette vihollisenne maassa, maa saa levätä ja nauttia sapateistaan. ³⁵ Niin kauan kuin se on autiona, se saa viettää lepoa, jota se ei saanut niinä sapattivuosina, jolloin te asuite siinä.

³⁶ Niille teistä, jotka ovat jäljellä vihollistensa maassa, minä annan pelokkaan sydämen. Lentävän lehden kahina ajaa heidät pakoon, ja he

pakenevat, kuin pakenisivat miekkaa, ja kaatuvat, vaikka kukaan ei aja heitä takaa. ³⁷ He kompastuvat toisiinsa kuin miekkaa paeten, vaikka kukaan ei aja heitä takaa. Te ette voi pitää puolianne vihollisianne vastaan, ³⁸ vaan te häviätte kansojen sekaan, ja teidän vihollisenne maa nielee teidät. ³⁹ Ne teistä, jotka ovat jääneet jäljelle, riutuvat teidän vihollisenne maassa syyllisyytensä tähden. He riutuvat myös isiensä pahojen tekojen tähden.

⁴⁰ Silloin he tunnustavat syyllisyytensä ja isiensä syyllisyyden, sen, että ovat olleet uskottomia minulle ja vastustaneet minua. ⁴¹ Siksi minäkin asetuin vastustamaan heitä ja vein heidät vihollistensa maahan. Silloin heidän ympärileikkaamaton sydämensä nöyrytyy, ja silloin he sovittavat syyllisyytensä. ⁴² Ja minä muistan Jaakobin kanssa tekemäni liiton. Minä muistan myös lisakin ja Abrahamin kanssa tekemäni liiton, ja minä muistan myös maata. ⁴³ Mutta tulkoon maa ensin tyhjäksi heistä ja saakoon nauttia sapateistaan, kun he eivät ole siellä. Heidän on sovittettava syyllisyytensä juuri sen tähden, että he ovat hylänneet minun säädökseni ja inhonneet minun lakejani. ⁴⁴ Mutta vaikka he ovat vihollistensa maassa, minä en hylkää heitä enkä inhoa heitä. Minä en tee heistä loppua enkä riko heidän kanssaan tekemääni liittoa, sillä minä olen Herra, heidän Jumalansa. ⁴⁵ Minä

muistan heidän hyväkseen liittoni heidän isiensä kanssa, jotka minä toin pois Egyptin maasta kansojen nähden ollakseni heidän Jumalansa. Minä olen Herra."

⁴⁶Nämä ovat ne säädökset, määräykset ja lait, jotka Herra Mooseksen kautta asetti itsensä ja israelilaisten välille Siinainvuorella.

Luvatus ihmisen arvo

27 Herra puhui Moosekselle: ²"Sano israelilaisille: Jos joku on tehnyt erityisen lupauksen, sinun on arvioitava Herralle luvatus ihmisen arvo. ³Älittää kahdenkymmenen ja kuudenkymmenen vuoden välillä oleva mies arvioitakoon viidenkymmenen hopeasekelin arvoiseksi pyhäkkösekelin painon mukaan. ⁴Jos kyseessä on nainen, arvioi hänet kolmenkymmenen sekelin arvoiseksi. ⁵Jos ikää on viidestä kahteenkymmeneen vuotta, arvioi mies kahdenkymmenen sekelin ja nainen kymmenen sekelin arvoiseksi. ⁶Kuukauden ikäisestä viisivuotiaaseen asti arvioi poikalapsi viiden hopeasekelin ja tyttölapsi kolmen hopeasekelin arvoiseksi. ⁷Jos ikää on kuusikymmentä vuotta tai enemmän, arvioi mies viidentoista sekelin ja nainen kymmenen sekelin arvoiseksi. ⁸Jos lupauksen tekijä on liian köyhä maksamaan arvioimaasi summaa, hänet vietäköön papin eteen, ja pappi arvioikoon hänet.

Papin on arvioitava lupauksen tekijän varallisuus.

Muita lupauksia koskevia lakeja

⁹Jos lupaus koskee karjaa, josta voidaan tuoda uhrilahja Herralle, niin jokainen siitä Herralle annettava eläin on pyhä. ¹⁰Eläintä ei saa vaihtaa, ei hyvää huonoon eikä huonoa hyvään. Jos joku kaikesta huolimatta vaihtaa eläimen toiseen, olkoon myös tilalle otettu pyhä. ¹¹Jos kyseessä on mikä tahansa saastaisista eläimistä, joista ei tuoda uhreja Herralle, eläin pitää viedä papin eteen. ¹²Pappi arvioikoon, onko se hyvä vai huono. Eläintä on pidettävä sen arvoisena kuin pappi määrää. ¹³Jos eläin halutaan lunastaa takaisin, arvioidun hinnan lisäksi siitä on maksettava viidesosa.

¹⁴Jos joku pyhittää talonsa pyhäksi lahjaksi Herralle, pappi arvioikoon, onko se hyvä vai huono. Taloa on pidettävä sen arvoisena kuin pappi määrää. ¹⁵Jos talonsa pyhittänyt tahtoo lunastaa sen takaisin, hänen on maksettava arvioidun hinnan lisäksi viidesosa siitä. Silloin talosta tulee jälleen hänen omansa.

¹⁶Jos joku pyhittää Herralle osan omistamastaan maasta, arvioi maa sen mukaan, kuinka paljon kylvösiementä siihen tarvitaan. Hoomer-mitta ohria vastatkoon viittäkymmentä hopeasekeliä. ¹⁷Jos hän pyhittää peltonsa riemuvuodesta alkaen, jääköön tämä arviosi voimaan. ¹⁸Jos

hän pyhittää peltonsa riemuvuoden jälkeen, pappi arvioikoon hänelle sen hinnan niiden vuosien luvun mukaan, jotka ovat jäljellä seuraavaan riemuvuoteen. Jo kuluneet vuodet vähennetään arvioimastasi hinnasta.

¹⁹Jos pellon pyhittänyt tahtoo lunastaa sen takaisin, hänen on maksettava siitä arvioimasi hinnan lisäksi viidesosa. Silloin pelto palautuu hänelle. ²⁰Ellei hän kuitenkaan lunasta peltoa vaan myy sen toiselle, se ei ole enää lunastettavissa. ²¹Kun pelto sitten riemuvuotena vapautuu, se tulee Herralle pyhitetyksi niin kuin tuhon omaksi vihitty peltokin, ja siitä tulee papin omaisuutta.

²²Jos joku pyhittää Herralle pellon, joka ei ole hänen perintömaataan vaan jonka hän on ostanut, ²³pappi arvioikoon hänelle sen hinnan riemuvuoteen asti, ja ostajan tulee vielä samana päivänä maksaa arvioitu hinta. Se on pyhitetty Herralle. ²⁴Riemuvuotena pelto palautuu sille, jolta se on ostettu ja jonka perintömaata se on. ²⁵Kaiken arviointisi pohjana olkoon pyhäkkösekelin paino. Sekelissä tulee olla kaksikymmentä geeraa.

²⁶Eläimen esikoista, joka ensiksi syntyneenä kuuluu jo Herralle, älköön kukaan pyhittäkö. Se on Herran oma, olkoonpa sitten härkä tai lammas. ²⁷Jos

kyseessä on saastainen eläin, siitä on lunastettaessa maksettava viidesosa arvioimasi hinnan lisäksi. Jos sitä ei lunasteta, se on myytävä arvioimastasi hinnasta.

²⁸Mutta mitään tuhon omaksi vihittyä, minkä joku on vihkinyt Herralle mistä tahansa omistamastaan, olkoonpa kyseessä ihminen, eläin tai maaomaisuus, ei saa myydä eikä lunastaa. Kaikki tuhon omaksi vihitty on Herran omaa, pyhistä pyhintä. ²⁹Yksikään tuhon omaksi vihitty ihminen ei ole lunastettavissa. Hänet on surmattava.

³⁰Kaikki maan kymmenykset, sekä pellon viljasta että puiden hedelmistä, kuuluvat Herralle. Ne ovat Herralle pyhitetyt. ³¹Jos joku kaikesta huolimatta lunastaa takaisin kymmenyksiään, hänen tulee maksaa viidesosa niiden arvon lisäksi. ³²Kaikki kymmenykset nautakarjasta ja pikkukarjasta – joka kymmenes eläin, joka kulkee paimenen sauvan alitse – ovat Herralle pyhitettyjä. ³³Ei pidä tutkia, onko eläin hyvä vai huono, eikä sitä saa vaihtaa. Jos joku kaikesta huolimatta vaihtaa sen, on myös tilalle otettu eläin pyhä, eikä sitä voi lunastaa."

³⁴Nämä ovat ne käskyt, jotka Herra antoi Siinainvuorella Moosekselle israelilaisia varten.

NELJÄS MOOSEKSEN KIRJA (NUMERI)

VANHA SUKUPOLVI, 1– 14

Sotakelpoisten miesten laskenta Siinailla

1 Toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, toisena vuotena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, Herra puhui Moosekselle ilmestysmajassa Siinain autiomaassa. Hän sanoi: ²"Laskekaa koko Israelin seurakunnan väkiluku suvuittain ja perhekunnittain ja merkitkää nimiluetteloon jokainen ³kaksikymmenvuotias tai sitä vanhempi sotakelpoinen mies Israelissa. Sinun ja Aaronin on katsastettava heidät osastoittain. ⁴Teidän apunanne olkoon jokaisesta heimosta yksi mies, perhekuntansa päämies. ⁵Nämä ovat niiden miesten nimet, joiden tulee avustaa teitä: Ruubenista Elisur, Sedeurin poika, ⁶Simeonista Selumiel, Suurisaddain poika, ⁷Juudasta Nahson, Amminadabin poika, ⁸Isaskarista Netanel, Suuarin poika, ⁹Sebulonista Eliab, Heelonin poika, ¹⁰Joosefin jälkeläisistä: Efraimista Elisama, Ammihudin poika, ja Manassesta Gamliel,

Pedasurin poika, ¹¹Benjaminista Abidan, Gideonin poika, ¹²Daanista Ahieser, Ammisaddain poika, ¹³Asserista Pagiel, Okranin poika, ¹⁴Gaadista Eljasaf, Deuelin poika, ¹⁵ja Naftalista Ahira, Eenanin poika. ¹⁶Nämä seurakunnasta valitut ovat isiensä heimojen ruhtinaita, Israelin tuhannenpäälliköitä."

¹⁷Mooses ja Aaron ottivat mukaansa nämä nimeltä mainitut miehet ¹⁸ja kutsuivat koko seurakunnan koolle toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Kaikki kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat israelilaiset ilmoittivat syntyperänsä ja nimensä, ja heidät luetteloiin pääluvun mukaan suvuittain ja perhekunnittain. ¹⁹Mooses laski israelilaisten lukumäärän Siinain autiomaassa, niin kuin Herra oli häntä käsenyt.

²⁰Ruubenin, Israelin esikoisen, jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimien lukumäärän ja pääluvun mukaan, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ²¹Ruubenin heimosta katselmuksessa oli 46.500 miestä.

²² Simeonin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä pääluvun mukaan, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ²³ Simeonin heimosta katselmuksessa oli 59.300 miestä.

²⁴ Gaadin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ²⁵ Gaadin heimosta katselmuksessa oli 45.650 miestä.

²⁶ Juudan jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ²⁷ Juudan heimosta katselmuksessa oli 74.600 miestä.

²⁸ Isaskarin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ²⁹ Isaskarin heimosta katselmuksessa oli 54.400 miestä.

³⁰ Sebulonin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ³¹ Sebulonin heimosta katselmuksessa oli 57.400 miestä.

³² Joosefin pojan Efraimin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ³³ Efraimin heimosta katselmuksessa oli 40.500 miestä.

³⁴ Manassen jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ³⁵ Manassen heimosta katselmuksessa oli 32.200 miestä.

³⁶ Benjaminin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ³⁷ Benjaminin heimosta katselmuksessa oli 35.400 miestä.

³⁸ Daanin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ³⁹ Daanin heimosta katselmuksessa oli 62.700 miestä.

⁴⁰ Asserin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ⁴¹ Asserin heimosta katselmuksessa oli 41.500 miestä.

⁴²Naftalin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain polveutumisensa mukaan, nimi nimeltä, kaikki sotakelpoiset miehet, jotka olivat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia. ⁴³Naftalin heimosta katselmuksessa oli 53.400 miestä.

⁴⁴Tässä olivat katselmuksessa olleet miehet. Katselmuksen toimittivat Mooses ja Aaron sekä Israelin ruhtinaat, kaksitoista miestä, yksi kustakin heimosta. ⁴⁵Tässä olivat kaikki katselmuksessa olleet israelilaiset, kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, kaikki Israelin sotakelpoiset miehet laskettuina perhekunnittain. ⁴⁶Heitä oli katselmuksessa yhteensä 603.550.

Leeviläisten erityisasema

⁴⁷Leeviläisten heimosta ei pidetty katselmusta samalla kertaa kuin muista, ⁴⁸sillä Herra oli puhunut Moosekselle näin: ⁴⁹"Leevin heimosta älä pidä katselmusta äläkä laske heitä silloin, kun lasket muita israelilaisia. ⁵⁰Sinun on asetettava leeviläiset hoitamaan todistuksen arkun asumusta, sen kaikkea kalustoa ja kaikkea muuta, mitä siihen kuuluu. Kantakoot he asumusta ja kaikkea sen kalustoa, toimittakoot siellä palvelusta ja leiriäykööt sen ympärille. ⁵¹Kun asumus lähtee liikkeelle, leeviläisten on purettava se, ja kun se pysähtyy leiripaikkaan, leeviläisten on pystytettävä se. Jos sivullinen sekaantuu näihin tehtäviin, hänet

on surmattava. ⁵²Muut israelilaiset asettukoot osastoittain kukin omaan leiriinsä ja kukin lippunsa luo, ⁵³mutta leeviläisten on leiriäyttävä todistuksen majan ympärille, ettei viha kohtaisi Israelin seurakuntaa. Leeviläisten tulee hoitaa ja vartioida todistuksen asumusta."

⁵⁴Israelilaiset tekivät kaiken aivan sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Moosekselle antanut.

Leiri- ja matkajärjestys

2 Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ²"Israelilaiset leiriäykööt ilmestysmajan ympärille, jonkin matkan päähän siitä. Kukin leiriäyköön oman lippunsa ja perhekuntansa merkin luo.

³Etupuoelle, itään päin, asettukoon Juudan leirikunta lippuineen ja joukkoineen. Juudan jälkeläisten päämies on Nahson, Amminadabin poika. ⁴Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 74.600. ⁵Juudan osaston viereen leiriäyköön Isaskarin heimo. Isaskarin jälkeläisten päämies on Netanel, Suuarin poika. ⁶Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 54.400. ⁷Sitten tulee Sebulonin heimo. Sebulonin jälkeläisten päämies on Eliab, Heelonin poika. ⁸Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 57.400. ⁹Juudan leirikunnan katselmuksessa oli kaikkiaan 186.400 miestä. Heidän tulee lähteä liikkeelle ensimmäisinä.

¹⁰ Etelään päin asettukoon Ruubenin leirikunta lippuineen ja joukkoineen. Ruubenin jälkeläisten päämies on Elisur, Sedeurin poika. ¹¹ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 46.500. ¹² Ruubenin osaston viereen leiriytyköön Simeonin heimo. Simeonin jälkeläisten päämies on Selumiel, Suurisaddain poika. ¹³ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 59.300. ¹⁴ Sitten tulee Gaadin heimo. Gaadin jälkeläisten päämies on Eljasaf, Reuelin poika. ¹⁵ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 45.650. ¹⁶ Ruubenin leirikunnan katselmuksessa oli kaikkiaan 151.450 miestä. Heidän tulee lähteä liikkeelle toisena joukkona.

¹⁷ Sitten lähtee liikkeelle ilmestysmaja ja leeviläisten leirikunta toisten leirikuntien keskellä. Liikkeelle on lähdeittävä siinä järjestyksessä kuin on leiriydytty, kukin heimo vuorollaan lippuineen.

¹⁸ Länteen päin asettukoon Efraimin leirikunta lippuineen ja joukkoineen. Efraimin jälkeläisten päämies on Elisama, Ammihudin poika. ¹⁹ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 40.500. ²⁰ Hänen viereensä leiriytyköön Manassen heimo. Manassen jälkeläisten päämies on Gamliel, Pedasurin poika. ²¹ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 32.200. ²² Sitten

tulee Benjaminin heimo. Benjaminin jälkeläisten päämies on Abidan, Gideonin poika. ²³ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 35.400. ²⁴ Efraimin leirikunnan katselmuksessa oli kaikkiaan 108.100 miestä. Heidän tulee lähteä liikkeelle kolmansina.

²⁵ Pohjoiseen päin asettukoon Daanin leirikunta lippuineen ja joukkoineen. Daanin jälkeläisten päämies on Ahieser, Ammisaddain poika. ²⁶ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 62.700. ²⁷ Hänen viereensä leiriytyköön Asserin heimo. Asserin jälkeläisten päämies on Pagieli, Okranin poika. ²⁸ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 41.500. ²⁹ Sitten tulee Naftalin heimo. Naftalin jälkeläisten päämies on Ahira, Eenanin poika. ³⁰ Hänen osastonsa lukumäärä oli katselmuksessa 53.400. ³¹ Daanin leirikunnan katselmuksessa oli kaikkiaan 157.600 miestä. Heidän tulee lippuineen lähteä liikkeelle viimeisinä."

³² Nämä olivat katselmuksessa olleiden israelilaisten lukumäärät heimoittain. Leirikuntien katselmuksessa olleiden joukkojen lukumäärä oli kaikkiaan 603.550. ³³ Leeviläisistä ei kuitenkaan pidetty katselmusta yhdessä muiden israelilaisten kanssa, sillä niin oli Herra Moosesta käskenyt.

³⁴ Israelilaiset tekivät kaiken niin kuin Herra oli Mooseksen kautta käskenyt.

Näin he kaikki leiriytyivät lippujensa luo, ja näin he lähtivät liikkeelle suvuittain ja perhekunnittain.

Leeviläiset asetetaan avustamaan pappeja

3 Nämä ovat Aaronin ja Mooseksen suvun vaiheet siihen aikaan, kun Herra puhui Moosekselle Siinainvuorella. ² Aaronin poikien nimet olivat Naadab, esikoinen, Abihu, Eleasar ja litamar. ³ Nämä olivat Aaronin pojat, voidellut papit, jotka oli vihitty papinvirkaan. ⁴ Mutta Naadab ja Abihu kuolivat Herran edessä tuodessaan vierasta tulta Herran eteen Siinain autiomaassa. Heillä ei ollut poikia. Siksi vain Eleasar ja litamar toimittivat papinvirkaa isänsä Aaronin valvonnassa.

⁵ Herra puhui Moosekselle: ⁶ "Tuo Leevin heimo esille ja aseta se pappi Aaronin palvelukseen. ⁷ Leeviläiset hoitakoot tehtäviä ilmestysmajan edustalla sekä Aaronin että koko kansan puolesta ja suorittakoot asumuksen palvelustyöt. ⁸ Hoitakoot he kaikkea ilmestysmajan kalustoa ja suorittakoot israelilaisille määrättyt asumuksen palvelustyöt. ⁹ Anna leeviläiset avuksi Aaronille ja hänen pojilleen. Heidät kaikki on israelilaisten joukosta annettu hänen palvelukseensa. ¹⁰ Aseta Aaron ja hänen poikansa hoitamaan papinvirkaa. Jos sivullinen sekaantuu siihen, hänet on surmattava."

¹¹ Herra sanoi Moosekselle: ¹² "Minä itse olen ottanut leeviläiset israelilaisten keskuudesta kaikkien israelilaisten esikoisten sijaan, niiden sijaan, jotka tulevat esikoisena äitinsä kohdusta. Leeviläisistä on siis tullut minun omiani, ¹³ sillä jokainen esikoinen kuuluu minulle. Sinä päivänä, jona minä surmasin kaikki Egyptin maan esikoiset, minä pyhitin itselleni kaikki Israelin esikoiset, sekä ihmisten että eläinten, ja ne kuuluvat minulle. Minä olen Herra."

Leeviläisten lukumäärä lasketaan

¹⁴ Herra puhui Moosekselle Siinain autiomaassa. Hän sanoi: ¹⁵ "Pidä katselmus leeviläisistä perhekunnittain ja suvuittain. Laske kaikki miespuoliset kuukauden ikäisestä alkaen." ¹⁶ Mooses piti heistä katselmuksen saamansa määräyksen, Herran käskyn, mukaisesti.

¹⁷ Nämä olivat Leevin poikien nimet: Geerson, Kehat ja Merari. ¹⁸ Nämä olivat Geersonin poikien nimet ja heidän sukunsa: Libni ja Simei. ¹⁹ Kehatin pojat ja heidän sukunsa olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel. ²⁰ Merarin pojat ja heidän sukunsa olivat Mahli ja Muusi. Nämä olivat Leevin suvut perhekunnittain.

²¹ Geersonista polveutuivat libniläisten suku ja simeiläisten suku. Nämä olivat geersonilaisten suvut. ²² Kaikkien katselmuksessa olleiden kuukauden ikäisten tai sitä vanhempien miespuolisten

geersonilaisten lukumäärä oli 7.500.

²³ Geersonilaisten perhekuntien tuli leiriytyä asumuksen taakse, lännen puolelle. ²⁴ Heidän sukunsa päämies oli Eljasaf, Laaelin poika. ²⁵ Geersonilaisten tehtävänä ilmestysmajassa oli pitää huolta asumuksesta, teltasta peitteineen, ilmestysmajan oviverhosta, ²⁶ asumusta ja alttaria ympäröivän esipihan ympärysverhoista, portin verhosta, ympärysverhon köysistä sekä kaikista niihin liittyvistä tehtävistä.

²⁷ Kehatista polveutuivat amramilaisten suku, jisharilaisten suku, hebronilaisten suku ja ussielilaisten suku. Nämä olivat kehatilaisten suvut. ²⁸ Kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien miespuolisten kehatilaisten lukumäärä oli yhteensä 8.600. He hoitivat pyhäkössä toimitettavia tehtäviä. ²⁹ Kehatilaisten perhekuntien tuli leiriytyä asumuksen sivulle, etelän puolelle. ³⁰ Kehatilaisten suvun perhekuntien päämies oli Elisafan, Ussielin poika. ³¹ Heidän tehtävänään oli pitää huolta liitonarkusta, pöydästä, lampunjalasta, alttareista, pyhäkön jumalanpalvelusesineistä sekä esiripusta ja hoitaa kaikki niihin liittyvät tehtävät.

³² Leeviläisten päämiesten esimies oli Eleasar, pappi Aaronin poika. Hän valvoi niitä, jotka hoitivat tehtäviä pyhäkössä.

³³ Merarista polveutuivat mahlilaisten suku ja muusilaisten suku. Nämä olivat Merarin suvut. ³⁴ Kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien miespuolisten merarilaisten lukumäärä oli yhteensä 6.200. ³⁵ Merarin suvun perhekuntien päämies oli Suuriel, Abihailin poika. Merarilaisten tuli leiriytyä asumuksen sivulle, pohjoisen puolelle. ³⁶ Merarin jälkeläisille määrätty tehtävä oli pitää huolta asumuksen laudoista, poikkitangoista, pylväistä ja niiden jalustoista sekä kaikesta kalustosta ja hoitaa niihin liittyvät tehtävät. ³⁷ Heidän piti huolehtia myös esipihan ympärillä olevista pylväistä ja niiden jalustoista, vaarnoista ja köysistä.

³⁸ Asumuksen eteen, sen itäpuolelle, ilmestysmajan eteen leiriytyivät Mooses ja Aaron sekä Aaronin pojat. Heidän tehtävänään oli huolehtia pyhäkköön liittyvistä velvollisuuksista israelilaisten puolesta. Sivullinen, joka sekaantui pyhäkköpalvelukseen, oli surmattava. ³⁹ Kaikkiaan katselmuksessa olleita kuukauden ikäisiä ja sitä vanhempia miespuolisia leeviläisiä, jotka Mooses ja Aaron Herran käskyn mukaan laskivat suvuittain, oli 22.000.

Esikoisten lunastaminen

⁴⁰ Herra sanoi Moosekselle: "Laske kaikki israelilaisten kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat miespuoliset esikoiset ja tee luettelo heidän nimistään. ⁴¹ Erotta leeviläiset minulle – minä

olen Herra – israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan ja myös leeviläisten karja israelilaisten karjan kaikkien esikoisten sijaan."

⁴² Niin Mooses laski kaikki israelilaisten esikoiset, niin kuin Herra oli häntä käsenyt. ⁴³ Kaikkiaan katselmuksessa olleita kuukauden ikäisiä ja sitä vanhempia miespuolisia esikoisia oli nimiluettelon mukaan 22.273.

⁴⁴ Herra puhui Moosekselle: ⁴⁵ "Erota leeviläiset minulle israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan ja leeviläisten karja israelilaisten karjan sijaan, niin että leeviläisistä tulee minun omiani. Minä olen Herra. ⁴⁶ Israelilaisten esikoisia on 273 enemmän kuin leeviläisiä. Lunastukseksi näistä ⁴⁷ ota jokaista kohti viisi sekeliä hopeaa pyhäkkösekelin painon mukaan. Sekeli on kaksikymmentä geeraa. ⁴⁸ Anna hopea Aaronille ja hänen pojilleen lunastushinnaksi niistä israelilaisten esikoisista, jotka ylittävät leeviläisten määrän."

⁴⁹ Mooses otti lunastushinnan niistä esikoisista, joita oli yli leeviläisillä lunastettujen määrän. ⁵⁰ Hän otti tämän hopean israelilaisten esikoisten lunastamiseksi, 1.365 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan. ⁵¹ Mooses antoi Herran käskyn mukaan nämä lunastushopeat Aaronille ja hänen pojilleen. Niin oli Herra Moosesta käsenyt.

Leeviläisten palvelustehtävät

4 Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ² "Laske Leevin jälkeläisten joukosta kehatilaisten lukumäärä suvuittain ja perhekunnittain ³ kolmikymmenvuotiaista alkaen viisikymmenvuotiaisiin asti – kaikki, jotka ovat palveluskelpoisia ja voivat suorittaa tehtäviä ilmestysmajassa. ⁴ Kehatin poikien palvelustehtävä ilmestysmajassa on huolehtia kaikkein pyhimmistä esineistä.

⁵ Leirin lähtiessä liikkeelle Aaron ja hänen poikansa ottakoot alas esiripun ja peittäkööt sillä todistuksen arkun. ⁶ Sen päälle heidän on pantava merilehmännahkainen peite ja päällimmäiseksi levitettävä kokonaan sinipunaisista langoista tehty vaate ja asetettava paikoilleen arkun kantotangot.

⁷ Pyhien leipien pöydälle heidän tulee levittää sinipunainen vaate ja panna sen päälle vadit, kupit, maljat ja juomauhrikannut. Myös aina esillä olevan leivän tulee olla sen päällä. ⁸ Heidän tulee levittää näiden päälle helakanpunainen vaate, peittää se merilehmännahkaisella peitteellä ja asettaa paikoilleen pöydän kantotangot.

⁹ Sitten heidän on otettava sinipunainen vaate ja peitettävä lampunjalka lamppuineen, lamppusaksineen, karstakuppeineen

ja kaikkine öljyastioineen, joita sen hoitamisessa käytetään.¹⁰ Heidän tulee kääriä se ja kaikki siihen kuuluvat esineet merilehmännahkaiseen peitteeseen ja asettaa se kantopaareille.

¹¹ Kultaiselle alttarille heidän on levitettävä sinipunainen vaate, peitettävä se merilehmännahkaisella peitteellä ja asetettava paikoilleen alttarin kantotangot. ¹² Heidän tulee ottaa kaikki pyhäkössä käytettävät jumalanpalvelusesineet, kääriä ne sinipunaiseen vaatteeseen, peittää ne merilehmännahkaisella peitteellä ja panna kantopaareille.

¹³ Heidän on puhdistettava alttari tuhkasta ja levitettävä alttarin päälle purppuranpunainen vaate. ¹⁴ Sen päälle heidän on pantava kaikki alttarilla käytettävät esineet: suitsutusastiat, haarukat, lapiot ja vihmontamalat – koko alttarikalusto. Niiden päälle heidän on levitettävä merilehmännahkainen peite, ja alttarin kantotangot on asetettava paikoilleen.

¹⁵ Kun Aaron ja hänen poikansa ovat leirin liikkeelle lähtiessä saaneet päätökseen pyhäkön ja kaikkien pyhäkön esineiden peittämisen, Kehatin jälkeläiset tulkoivat kantamaan niitä. He eivät kuitenkaan saa koskea mihinkään, mikä on pyhää, etteivät kuolisi. Kehatin jälkeläisten tehtävänä on kantaa nämä ilmestysmajaan kuuluvat esineet.

¹⁶ Eleasarin, pappi Aaronin pojan, tehtävänä on pitää huolta seitsenhaaraisen lampun öljystä, hyvätuoksuudesta suitsukkeesta, jokapäiväisestä ruokauhrista ja voiteluöljystä. Hänen tehtävänä on valvoa koko asumusta ja kaikkea, mikä kuuluu pyhäkköön ja sen kalustoon."

¹⁷ Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ¹⁸ "Älkää päästäkö kehatilaisten sukuhaaraa häviämään leeviläisten joukosta. ¹⁹ Tehkää siis heille näin, että he saisivat elää eivätkä kuolisi lähestyessään kaikkeinpyhintä: Aaron ja hänen poikansa määrätkööt kullekin heistä oman palvelustehtävänsä ja kantamuksensa. ²⁰ He eivät saa mennä hetkeksikään katselemaan pyhiä esineitä, etteivät kuolisi."

²¹ Herra sanoi Moosekselle: ²² "Laske myös Geersonin jälkeläisten lukumäärä perhekunnittain ja suvuittain ²³ kolmikymmenvuotiaista alkaen viisikymmenvuotiaisiin asti, kaikki, jotka ovat palveluskelpoisia ja voivat tehdä työtä ilmestysmajassa. ²⁴ Tämä on geersonilaissukujen palvelus- ja kantamistehtävä: ²⁵ Heidän on kannettava asumuksen telttakankaat, ilmestysmaja, sen peite ja merilehmännahkainen peite, joka on ulommaisena asumuksen päällä, ilmestysmajan oven verho, ²⁶ asumusta ja alttaria ympäröivän esipihan verhot, niiden köydet,

esipihan portin verho ja kaikki niiden hoitamiseen tarvittava kalusto. Heidän on suoritettava kaikki näiden hoitamiseen liittyvät työt. ²⁷ Kaikki geersonilaisten palvelus – mitä tahansa he kantavat tai tekevät – tapahtukoon Aaronin ja hänen poikiensa käskyn mukaan. Teidän on määrättävä kaikki, mitä heidän tehtävänään on kantaa. ²⁸ Tämä on geersonilaissukujen palvelustehtävä ilmestysmajassa. Toimittakoot he tehtävänsä litamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.

²⁹ Laske Merarin jälkeläiset suvuittain ja perhekunnittain ³⁰ kolmikymmenvuotiaista alkaen viisikymmenvuotiaisiin asti, kaikki palveluskelpoiset, jotka voivat tehdä työtä ilmestysmajassa. ³¹ Heille uskottu tehtävä, koko heidän ilmestysmajassa toimittamansa palvelus, on tämä: heidän on kannettava asumuksen laudat, poikkitangot ja pylvääät jalustoineen, ³² esipihan ympärillä olevat pylvääät jalustoineen, vaarnoineen ja köysineen ja kaikki niihin kuuluvat esineet sekä tehtävä kaikki niihin liittyvät työt. Määrätkää heille nimeltä mainiten, mitä esineitä heidän on kannettava. ³³ Tämä on merarilaissukujen palvelustyö. Toimittakoot he kaikki nämä tehtävät ilmestysmajassa litamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla."

Palvelusvelvollisten leeviläisten lukumäärä lasketaan

³⁴ Mooses ja Aaron sekä kansan päämiehet laskivat Kehatin jälkeläiset suvuittain ja perhekunnittain ³⁵ kolmikymmenvuotiaista alkaen viisikymmenvuotiaisiin asti, kaikki palveluskelpoiset, jotka voivat tehdä työtä ilmestysmajassa. ³⁶ Heidät laskettiin suvuittain, ja heitä oli 2.750. ³⁷ Näin paljon oli kehatilaisia heidän sukujensa katselmuksessa, niitä, jotka palvelivat ilmestysmajassa. Mooses ja Aaron laskivat heidät sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut.

³⁸ Geersonin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain ³⁹ kolmikymmenvuotiaista alkaen viisikymmenvuotiaisiin asti, kaikki palveluskelpoiset, jotka voivat tehdä työtä ilmestysmajassa. ⁴⁰ Heidä oli suvuittain ja perhekunnittain laskettuna 2.630. ⁴¹ Näin paljon oli geersonilaisia heidän sukujensa katselmuksessa, niitä, jotka palvelivat ilmestysmajassa. Mooses ja Aaron laskivat heidät Herran käskyn mukaisesti.

⁴² Merarin jälkeläiset laskettiin suvuittain ja perhekunnittain ⁴³ kolmikymmenvuotiaista alkaen viisikymmenvuotiaisiin asti, kaikki palveluskelpoiset, jotka voivat tehdä työtä ilmestysmajassa. ⁴⁴ Heidä oli suvuittain laskettuna 3.200.

⁴⁵ Näin paljon oli merarilaisia heidän sukujensa katselmuksessa. Mooses ja Aaron laskivat heidät sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut.

⁴⁶ Mooses, Aaron ja Israelin päämiehet laskivat kaikki leeviläiset suvuittain ja perhekunnittain ⁴⁷ kolmikymmenvuotiaista alkaen viisikymmenvuotiaisiin asti, kaikki, jotka olivat palveluskelpoisia ja voivat ottaa osaa palvelustyöhön ja kantamistehtäviin ilmestysmajassa. ⁴⁸ Heidä oli katselmuksessa 8.580. ⁴⁹ Sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli antanut Mooseksen kautta, jokainen määrättiin omaan palvelus- ja kantamistehtäväänsä. Tämän katselmuksen Mooses piti Herran käskyn mukaisesti.

Saastaisten poistaminen leiristä

5 Herra puhui Moosekselle: ² "Käske israelilaisten karkottaa leiristä jokainen spitaalinen, jokainen vuotoa sairastava ja jokainen kuolleesta saastunut. ³ Karkottakaa heidät, sekä miehet että naiset, leirin ulkopuolelle, etteivät he saastuttaisi leiriä, jossa minä asun heidän keskellään." ⁴ Israelilaiset tekivät niin ja karkottivat heidät leirin ulkopuolelle. Niin kuin Herra oli puhunut Moosekselle, niin israelilaiset tekivät.

Vahingonkorvaus

⁵ Herra sanoi Moosekselle: ⁶ "Puhu israelilaisille: Jos mies tai nainen menettelee uskottomasti Herraa kohtaan tekemällä lähimmäistään vastaan minkä tahansa rikkomuksen, jonka ihminen voi tehdä, ja tulee siten syylliseksi, ⁷ hänen on tunnustettava tekemänsä rikkomus ja korvattava täysin se, mihin on syyllistynyt, sekä annettava lisäksi viidesosa korvaussummasta sille, jota vastaan on rikkonut. ⁸ Jos vahinkoa kärsineellä ei ole sukulunastajaa, jolle korvauksen syyllisyydestä voisi maksaa, se on maksettava Herralle. Se on tuotava papille, ja lisäksi on uhrattava sovituspässi, jolla syylliselle toimitetaan sovitus.

⁹ Kaikki israelilaisten papille tuomat pyhät lahjat kuuluvat papille. ¹⁰ Hänelle kuuluvat jokaisen antajan pyhät lahjat. Se, mikä annetaan papille, on papin omaa."

Aviorikoksesta epäillyn vaimon tutkiminen

¹¹ Herra puhui Moosekselle: ¹² "Sano israelilaisille: Jos jonkun miehen vaimo pettää miestään olemalla hänelle uskon ¹³ ja toinen mies makaa hänen kanssaan hänen miehensä tietämättä, vaimo saastuttaa itsensä, vaikka häntä ei saadakaan kiinni itse teosta eikä häntä vastaan ole todistajaa, koska hän on saanut

asian salattua. ¹⁴ Miehen voi vallata mustasukkaisuuden henki, niin että hän epäilee vaimoaan, joka on saastuttanut itsensä, tai miehen voi vallata mustasukkaisuuden henki, niin että hän epäilee vaimoaan, vaikka tämä ei olekaan saastuttanut itseään. ¹⁵ Silloin miehen on tuotava vaimonsa papin eteen ja annettava uhrina vaimonsa puolesta kymmenesosa eefa-mittaa ohrajauhoja. Hän ei saa vuodattaa öljyä eikä panna suitsuketta uhrin päälle, sillä se on mustasukkaisuusuhri, muistutusuhri, joka johdattaa mieleen pahan teon.

¹⁶ Sitten pappi tuokoon vaimon ja asettakoon hänet Herran eteen. ¹⁷ Papin on otettava pyhää vettä saviastiaan, ja asumuksen lattialta hänen on otettava tomua ja pantava sitä veteen. ¹⁸ Hänen tulee asettaa vaimo Herran eteen, päästää hänen tukkansa hajalleen ja asettaa hänen käsiinsä muistutusuhri eli mustasukkaisuusuhri. Papilla tulee olla kädessään karvas, kirousta tuottava vesi, ¹⁹ ja hänen tulee vannottaa vaimoa ja sanoa hänelle: 'Jos kukaan ei ole maannut kanssasi etkä ole pettänyt miestäsi etkä saastuttanut itseäsi, tämä karvas, kirousta tuottava vesi ei vahingoita sinua. ²⁰ Mutta jos sinä olet pettänyt miehesi ja saastunut ja joku muu kuin oma miehesi on maannut sinun kanssasi, ²¹ Herra tekee sinun nimestäsi kirous- ja vannomissanan kansasi keskuuteen, ja

Herra kuihduttaa lanteesi ja turvottaa vatsasi.' Pappi vannottakoon vaimoa kirouksen uhalla ja sanokoon hänelle: ²² 'Tämä kirousta tuottava vesi menee sisuksiisi turvottamaan vatsasi ja kuihduttamaan lanteesi.' Vaimon on sanottava tähän: 'Aamen, aamen.'

²³ Papin tulee kirjoittaa nämä kiroukset, huuhtoa kirjoitus karvaaseen veteen ²⁴ ja juottaa vaimolle tuo karvas, kirousta tuottava vesi. Kirousvesi menee häneen ja aiheuttaa katkeraa tuskaa. ²⁵ Sitten papin tulee ottaa vaimon kädestä mustasukkaisuusuhri, heiluttaa uhria Herran edessä ja tuoda se alttarille. ²⁶ Pappi ottakoon uhrista kourallisen muistouhriosaksi, polttakoon sen alttarilla ja juottakoon sitten veden vaimolle. ²⁷ Kun hän on juottanut veden, kirousta tuottava vesi menee vaimoon. Jos vaimo on saastuttanut itsensä ja ollut miehelleen uskon, se aiheuttaa katkeraa tuskaa, hänen vatsansa turpoaa, lanteensa kuihtuvat ja hänen nimestään tulee kiroussana kansansa keskuudessa. ²⁸ Mutta jos vaimo ei ole saastuttanut itseään vaan on puhdas, hän ei vahingoitu vaan pysyy hedelmällisenä.

²⁹ Tämä on laki mustasukkaisuudesta. Jos vaimo pettää miestänsä ja saastuttaa itsensä ³⁰ tai jos miehen valtaa mustasukkaisuuden henki ja hän epäilee vaimoaan. Mies vieköön vaimonsa silloin Herran eteen, ja pappi tehköön vaimolle kaiken, mitä

tämä laki määrää. ³¹Näin mies vapautuu syyllisyydestä, mutta vaimo on vastuussa synnistään."

Nasiirilaki

6 Herra puhui Moosekselle: ²"Sano israelilaisille: Kun mies tai nainen on tehnyt erityisen lupauksen erottautuakseen nasiirina Herralle, ³hänen tulee pysyä erossa viinistä ja väkijuomasta. Hän ei saa juoda edes etikkaa, joka on tehty viinistä tai väkijuomasta, eikä mitään rypälemehua. Hän ei saa myöskään syödä tuoreita eikä kuivattuja viinirypäleitä. ⁴Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestää, hän ei saa syödä mitään, mikä on lähtöisin viiniköynnöksestä, ei edes kuoria tai siemeniä.

⁵Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestää, partaveitsi ei saa koskea hänen hiuksiinsa eikä partaansa. Olkoon hän pyhä ja antakoon hiustensa kasvaa valtoimenaan koko sen ajan, joksi hän on erottautunut Herralle. ⁶Koko sinä aikana, kun hän on Herralle vihkiytynyt, hän ei saa mennä kuolleen lähelle ⁷eikä saattaa itseään saastaiseksi edes isästään, äidistään, veljestään tai sisarestaan heidän kuoltuaan, sillä hänen päässään on hänen Jumalansa seppele. ⁸Koko nasiirilupauksensa ajan hän on pyhitetty Herralle.

⁹Jos joku aivan yllättäen kuolee hänen läheisyydessään ja hänen vihitty päänsä saastuu, hänen tulee ajattaa hiuksensa puhdistuspäivänään. Ajattakoon hän ne seitsemäntenä päivänä. ¹⁰Kahdeksantena päivänä hänen on tuotava kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa papille ilmestysmajan portille. ¹¹Papin tulee uhrata toinen syntiuhriksi ja toinen polttouhriksi sekä toimittaa hänelle sovitus kuolleen tähden tapahtuneesta rikkomuksesta. Pappi pyhittäköön hänen päänsä uudelleen sinä päivänä. ¹²Nasiirin on erottauduttava uudelleen Herralle nasiirilupauksensa ajaksi ja uhrattava vuoden vanha karitsa vikauhriksi. Aikaisemmat päivät jääkööt ottamatta lukuun, koska hänen vihkimyksensä saastui.

¹³Tämä on laki nasiirista. Kun hänen nasiirilupauksensa aika on kulunut umpeen, hänen on tultava ilmestysmajan ovelle ¹⁴ja tuotava uhrinaan Herralle vuoden vanha virheetön uroskaritsa polttouhriksi ja vuoden vanha virheetön naaraskaritsa syntiuhriksi sekä virheetön pässi yhteysuhriksi. ¹⁵Lisäksi hänen on tuotava niihin kuuluvana ruoka- ja juomauhrina korillinen hienoista vehnäjauhoista leivottuja happamattomia leipiä, öljyyn leivottuja leipiä ja öljyllä voideltuja happamattomia ohuita leipiä. ¹⁶Pappi tuokoon ne Herran

eteen ja uhratkoon nasiirin syntiuhrin ja polttouhrin. ¹⁷ Pässin hän uhratkoon yhteysuhriksi Herralle ja sen ohella korillisen happamattomia leipiä. Papin on uhrattava myös yhteysuhriin kuuluva ruoka- ja juomauhri. ¹⁸ Nasiiri ajattakoon ilmestysmajan portilla nasiirinhiuksensa, ottakoon hiukset ja pankoon ne yhteysuhrin alla palavaan tuleen.

¹⁹ Papin tulee ottaa keitetty pässin lapa sekä korista happamaton leipä ja happamaton ohut leipä ja antaa ne nasiirin käsiin sen jälkeen, kun tämä on ajattanut pois vihkiytymisensä merkin. ²⁰ Niitä on heilutettava heilutusuhrina Herran edessä. Uhri on papille pyhitetty heilutetun rintalihan ja anniksi annetun reiden lisäksi. Sen jälkeen nasiiri juokoon viiniä.

²¹ Tämä on laki nasiirista, joka tekee lupauksen, ja hänen uhreistaan Herralle hänen ryhtyessään nasiiriksi. Hän voi uhrata lisäksi muuta, mitä saa hankituksi. Hänen on toimittava antamansa lupauksen mukaan ja noudatettava nasiiriksi erottautumista koskevaa lakia."

Herran siunaus

²² Herra puhui Moosekselle: ²³ "Sano Aaronille ja hänen pojilleen: Näin teidän tulee siunata israelilaisia. Sanokaa heille:

²⁴ 'Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua, ²⁵ Herra valaiskoon kasvonsa sinulle ja olkoon sinulle

armollinen, ²⁶ Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan.'

²⁷ Näin he laskevat minun nimeni israelilaisten ylle, ja minä siunaan heitä."

Heimoruhtinaiden vihkiäislahjat

7 Kun Mooses oli saanut pystytetyksi asumuksen, hän voiteli ja pyhitti sen ja kaikki sen esineet sekä alttarin kaikkine esineineen. Kun hän oli voidellut ja pyhittänyt ne, ² tulivat Israelin ruhtinaat, perhekuntien päämiehet, heimoruhtinaat, jotka olivat valvoneet katselmusta ja ³ toivat uhrilahjanaan Herran eteen kuudet katetut vaunut ja kaksitoista härkää. Kaksi ruhtinasta toi aina yhdet vaunut ja jokainen ruhtinas härän. He toivat ne asumuksen eteen.

⁴ Herra sanoi Moosekselle: ⁵ "Ota ne heiltä ja anna leeviläisille käytettäväiksi ilmestysmajan palveluksessa, kullekin palvelustehtävänsä mukaisesti." ⁶ Mooses otti vastaan vaunut ja härät ja antoi ne leeviläisille. ⁷ Kahdet vaunut ja neljä härkää hän antoi Geersonin jälkeläisille heidän palvelustehtävänsä mukaisesti. ⁸ Merarin jälkeläisille hän antoi neljät vaunut ja kahdeksan härkää heidän palvelustehtävänsä mukaisesti, jota he toimittivat litamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla. ⁹ Kehatin jälkeläisille hän ei antanut mitään, sillä heidän

palvelutyönään oli kantaa pyhiä esineitä olallaan.

¹⁰ Ruhtinaat toivat vihkiäislahjat alttaria varten sinä päivänä, jona se voideltiin. He toivat uhrilahjansa alttarin eteen, ¹¹ mutta Herra sanoi Moosekselle: "Ruhtinaat tuokoot uhrilahjansa alttarin vihkimistä varten yksi kerrallaan, kukin omana päivänään."

¹² Ensimmäisenä päivänä toi uhrilahjansa Nahson, Amminadabin poika, Juudan heimosta. ¹³ Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja ruokauhriksi, ¹⁴ yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ¹⁵ yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ¹⁶ yksi pukka syntiuhriksi ¹⁷ sekä yhteysuhriksi kaksi nautaa, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Nahsonin, Amminadabin pojan, uhrilahja.

¹⁸ Toisena päivänä toi uhrilahjansa Netanel, Suuarin poika, Isaskarin ruhtinas. ¹⁹ Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja

vehnäjauhoja ruokauhriksi, ²⁰ yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ²¹ yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ²² yksi pukka syntiuhriksi ²³ sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Netanelin, Suuarin pojan, uhrilahja.

²⁴ Kolmantena päivänä toi uhrilahjansa Sebulonin jälkeläisten ruhtinas Eliab, Heelonin poika. ²⁵ Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja ruokauhriksi, ²⁶ yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ²⁷ yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ²⁸ yksi pukka syntiuhriksi ²⁹ sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Eliabin, Heelonin pojan, uhrilahja.

³⁰ Neljäntenä päivänä toi uhrilahjansa Ruubenin jälkeläisten ruhtinas Elisur, Sedeurin poika. ³¹ Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn

sekoitettuja hienoja vehnä jauhoja ruokauhriksi, ³²yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ³³yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ³⁴yksi pukka syntiuhriksi ³⁵sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Elisurin, Sedeurin pojan, uhrilahja.

³⁶Viidentenä päivänä toi uhrilahjansa Simeonin jälkeläisten ruhtinas Selumiel, Suurisaddain poika. ³⁷Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja vehnä jauhoja ruokauhriksi, ³⁸yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ³⁹yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁴⁰yksi pukka syntiuhriksi ⁴¹sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Selumielin, Suurisaddain pojan, uhrilahja.

⁴²Kuudentena päivänä toi uhrilahjansa Gaadin jälkeläisten ruhtinas Eljasaf, Deuelin poika. ⁴³Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn

sekoitettuja hienoja vehnä jauhoja ruokauhriksi, ⁴⁴yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ⁴⁵yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁴⁶yksi pukka syntiuhriksi ⁴⁷sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Eljasafin, Deuelin pojan, uhrilahja.

⁴⁸Seitsemäntenä päivänä toi uhrilahjansa Efraimin jälkeläisten ruhtinas Elisama, Ammihudin poika. ⁴⁹Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja vehnä jauhoja ruokauhriksi, ⁵⁰yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ⁵¹yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁵²yksi pukka syntiuhriksi ⁵³sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Elisaman, Ammihudin pojan, uhrilahja.

⁵⁴Kahdeksantena päivänä toi uhrilahjansa Manassen jälkeläisten ruhtinas Gamliel, Pedasurin poika. ⁵⁵Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn

sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja ruokauhriksi, ⁵⁶yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ⁵⁷yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁵⁸yksi pukki syntiuhriksi ⁵⁹sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Gamlielin, Pedasurin pojan, uhrilahja.

⁶⁰Yhdeksäntenä päivänä toi uhrilahjansa Benjaminin jälkeläisten ruhtinas Abidan, Gideonin poika. ⁶¹Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja ruokauhriksi, ⁶²yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ⁶³yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁶⁴yksi pukki syntiuhriksi ⁶⁵sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Abidanin, Gideonin pojan, uhrilahja.

⁶⁶Kymmenentenä päivänä toi uhrilahjansa Daanin jälkeläisten ruhtinas Ahieser, Ammisaddain poika. ⁶⁷Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn

sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja ruokauhriksi, ⁶⁸yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ⁶⁹yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁷⁰yksi pukki syntiuhriksi ⁷¹sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Ahieserin, Ammisaddain pojan, uhrilahja.

⁷²Yhdentenätoista päivänä toi uhrilahjansa Asserin jälkeläisten ruhtinas Pagieli, Okranin poika. ⁷³Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja ruokauhriksi, ⁷⁴yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ⁷⁵yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁷⁶yksi pukki syntiuhriksi ⁷⁷sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Pagielin, Okranin pojan, uhrilahja.

⁷⁸Kahdentenatoista päivänä toi uhrilahjansa Naftalin jälkeläisten ruhtinas Ahira, Eenanin poika. ⁷⁹Hänen uhrilahjanaan oli yksi 130 sekelin painoinen hopeavati, yksi hopeinen vihmontamalja, joka painoi 70 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan,

molemmat täynnä öljyyn sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja ruokauhriksi, ⁸⁰yksi kymmenen sekelin painoinen kultakuppi täynnä suitsuketta, ⁸¹yksi sonnimullikka, yksi pässi ja yksi vuoden vanha uroskaritsa polttouhriksi, ⁸²yksi pukki syntiuhriksi ⁸³sekä yhteysuhriksi kaksi härkää, viisi pässiä, viisi pukkia ja viisi vuoden vanhaa uroskaritsaa. Tämä oli Ahiran, Eenanin pojan, uhrilahja.

⁸⁴Nämä olivat vihkiäislahjat, jotka Israelin ruhtinaat antoivat alttaria varten silloin, kun se voideltiin: hopeavateja oli kaksitoista, hopeisia vihmontamaljoja kaksitoista ja kultakuppeja kaksitoista. ⁸⁵Kukin hopeavati oli 130 sekelin ja kukin malja 70 sekelin painoinen. Astioissa oli siis hopeaa kaikkiaan 2.400 sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan. ⁸⁶Kultakuppeja, jotka olivat täynnä suitsuketta, oli kaksitoista. Kukin kuppi painoi kymmenen sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan. Kupeissa oli siis kultaa kaikkiaan 120 sekeliä. ⁸⁷Polttouhrimullikoita oli yhteensä kaksitoista, pässejä kaksitoista ja vuoden vanhoja uroskaritsoita kaksitoista. Niihin kuuluivat lisäksi ruokauhrit. Myös syntiuhripukkeja oli kaksitoista. ⁸⁸Yhteysuhriteuraita oli kaikkiaan 24 härkää, 60 pässiä, 60 pukkia ja 60 vuoden vanhaa uroskaritsaa. Nämä olivat vihkiäislahjat, jotka annettiin alttarin voitelemisen jälkeen.

Seitsenhaarainen lampunjalka

⁸⁹Kun Mooses meni ilmestysmajaan puhumaan Herran kanssa, hän kuuli äänen, joka puhui hänelle todistuksen arkun päällä olevalta armoistumelta, kahden kerubin välistä. Sieltä Herra puhui hänelle.

8 Herra puhui Moosekselle: ²"Sano Aaronille: Aseta lamput paikoilleen niin, että ne seitsemän lampppua luovat valoa lampunjalan etupuolelle." ³Aaron teki niin. Hän asetti lamput niin, että ne loivat valoa lampunjalan etupuolelle, Herran Moosekselle antaman käskyn mukaan. ⁴Lampunjalka oli tehty kullasta takomalla; sen runko ja kukkalehdetkin oli taottu. Mooses teetti lampunjalan aivan sen mallin mukaan, jonka Herra oli hänelle näyttänyt.

Leeviläisten puhdistaminen

⁵Herra puhui Moosekselle: ⁶"Ota leeviläiset erilleen israelilaisten keskuudesta ja puhdista heidät. ⁷Puhdistaaksesi heidät tee näin: Vihmo heidän päälleen synnistä puhdistavaa vettä. Heidän on ajeltava partaveitsellä kaikki ruumiinsa karvat ja pestävä vaatteensa. Näin heidän on puhdistauduttava. ⁸Ottakoot he sitten sonnimullikan sekä siihen kuuluvana ruokauhrina öljyyn sekoitettuja hienoja vehnäjauhoja. Ota sinä vielä toinen mullikka syntiuhriksi.

⁹Tuo sitten leeviläiset ilmestysmajan eteen ja kutsu koolle koko Israelin

seurakunta. ¹⁰ Kun olet tuonut leeviläiset Herran eteen, israelilaiset laskekoot kätensä leeviläisten päälle.

¹¹ Aaron antakoon Herran edessä leeviläiset heilutusuhriksi israelilaisten puolesta, niin että leeviläiset voivat toimia Herran palvelijoina. ¹² Leeviläiset laskekoot kätensä mullikoiden pään päälle. Valmista sinä toinen niistä syntiuhriksi ja toinen polttouhriksi Herralle toimittaaksesi sovituksen leeviläisille. ¹³ Aseta sitten leeviläiset Aaronin ja hänen poikiensa eteen ja anna heidät heilutusuhrina Herralle. ¹⁴ Erotä näin leeviläiset muista israelilaisista, niin että leeviläisistä tulee minun omiani.

¹⁵ Sen jälkeen leeviläiset menkööt ilmestysmajan palvelustehtäviin. Puhdista heidät ja anna heidät heilutusuhriksi, ¹⁶ sillä heidät on kokonaan luovutettu minulle israelilaisten keskuudesta. Minä olen ottanut heidät omikseni kaikkien israelilaisten esikoisten sijaan, kaikkien, jotka tulevat ensimmäisena äitinsä kohdusta. ¹⁷ Jokainen Israelin esikoinen, niin ihmisten kuin karjankin, kuuluu minulle. Minä pyhitin heidät itselleni sinä päivänä, jona surmasin kaikki Egyptin maan esikoiset. ¹⁸ Nyt minä otan kuitenkin leeviläiset omikseni kaikkien israelilaisten esikoisten sijaan. ¹⁹ Minä annoin leeviläiset israelilaisten keskuudesta palvelijoiksi Aaronille ja hänen

pojilleen suorittamaan palvelusta ilmestysmajassa israelilaisten puolesta ja toimittamaan israelilaisille sovituksen, ettei israelilaisia kohtaisi rangaistus, kun he lähestyvät pyhäkköä."

²⁰ Näin Mooses, Aaron ja koko Israelin seurakunta tekivät leeviläisille. Israelilaiset tekivät leeviläisille tarkoin Herran Moosekselle antaman käskyn mukaan. ²¹ Leeviläiset puhdistautuivat synnistä ja pesivät vaatteensa. Sitten Aaron antoi heidät Herran edessä heilutusuhriksi ja toimitti heille sovituksen heidän puhdistamiseksi. ²² Sen jälkeen leeviläiset menivät ilmestysmajaan toimittamaan palvelustaan Aaronin ja hänen poikiensa johdolla. Niin kuin Herra oli Moosekselle leeviläisistä määrännyt, niin heille tehtiin.

²³ Herra puhui Moosekselle: ²⁴ "Tämä koskee leeviläisiä: Kaksikymmenentäviisi vuotta täytettyään he ovat palveluskelpoisia ilmestysmajan palvelutyössä, ²⁵ mutta viisikymmenentä vuotta täytettyään heidän on kuitenkin vetäydyttävä syrjään palvelusta toimittavien joukosta eivätkä he enää saa olla palvelutyössä. ²⁶ He voivat auttaa veljiään ilmestysmajan tehtävien hoitamisessa, mutta he eivät saa enää suorittaa palvelusta. Järjestä leeviläisten tehtävät näin."

Täsmennyksiä pääsiäismääräyksiin

9 Herra puhui Moosekselle Siinain autiomaassa toisena vuotena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, vuoden ensimmäisessä kuussa. Hän sanoi: ²"Israelilaisten tulee viettää pääsiäistä säädettyä aikana. ³Viettäkää sitä määräaikaan, tämän kuukauden neljäntenätoista päivänä iltahämärissä. Viettäkää pääsiäistä kaikkien sitä koskevien käskyjen ja säädösten mukaan."

⁴Niin Mooses puhui israelilaisille pääsiäisen viettämisestä, ⁵ja he viettivät Siinain autiomaassa pääsiäistä ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä iltahämärissä. Israelilaiset tekivät kaiken niin kuin Herra oli Mooseksen kautta käskenyt.

⁶Muutamat miehet olivat kuitenkin saastuneet kuolleesta eivätkä voineet viettää pääsiäistä sinä päivänä. He tulivat vielä samana päivänä Mooseksen ja Aaronin eteen ⁷ja sanoivat Moosekselle: "Me olemme saastuneet kuolleesta. Miksi meidän ei anneta tuoda Herralle uhria määräaikaan yhdessä muiden israelilaisten kanssa?" ⁸Mooses sanoi heille: "Odottakaa tässä. Minä tahdon kuulla, mitä Herra säätää teistä."

⁹Silloin Herra sanoi Moosekselle: ¹⁰"Puhu israelilaisille: Jos jotkut teistä tai teidän jälkeläisistänne ovat saastuneet kuolleesta tai ovat kaukana matkalla, he voivat kuitenkin viettää

Herran pääsiäistä. ¹¹Viettäkööt he sitä toisen kuun neljäntenätoista päivänä iltahämärissä. Syökööt he pääsiäislampaan happamattoman leivän ja katkerien yrttien kanssa. ¹²He eivät saa jättää siitä mitään seuraavaan aamuun eivätkä rikkoa yhtäkään sen luuta. Heidän tulee valmistaa se kaikkien pääsiäisuhria koskevien lakien mukaan. ¹³Mutta jokainen, joka laiminlyö pääsiäisen vieton, vaikka on puhdas eikä ole matkoilla, on poistettava kansansa keskuudesta, koska hän ei ole tuonut Herralle uhria säädettyä aikana. Sellainen ihminen kantakoon syntinsä seuraukset. ¹⁴Kun luonanne asuva muukalainen tahtoo viettää Herran pääsiäistä, hänen on noudatettava pääsiäistä koskevia lakeja ja säädöksiä. Teitä kaikkia koskee sama laki, sekä muukalaista että maassa syntynyttä."

Pilvi johtaa kansaa

¹⁵Kun asumus oli pystytetty, pilvi peitti asumuksen, todistuksen teltan. Illasta aamuun sen yllä oli tulen kaltainen hohde. ¹⁶Näin oli aina: pilvi peitti sen päivällä ja tulen kaltainen hohde yöllä. ¹⁷Aina pilven kohotessa teltan päältä israelilaiset lähtivät liikkeelle. Mihin paikkaan pilvi laskeutui, sinne he leiriytyivät. ¹⁸Herran käskyn mukaan israelilaiset lähtivät liikkeelle, ja Herran käskyn mukaan israelilaiset leiriytyivät. He olivat leiriytyneinä niin kauan kuin pilvi pysyi asumuksen

päällä. ¹⁹Jos pilvi viipyi asumuksen päällä pidemmän aikaa, israelilaiset noudattivat Herran käskyä eivätkä lähteneet liikkeelle. ²⁰Joskus pilvi viipyi asumuksen päällä vain muutamia päiviä. Herran käskyn mukaan he silloinkin olivat leiriytyneinä, ja Herran käskyn mukaan he lähtivät liikkeelle. ²¹Jos pilvi joskus pysyi paikallaan vain illasta aamuun ja kohosi aamulla, he lähtivät silloinkin liikkeelle. Samoin jos pilvi pysyi paikallaan päivän ja yön ja sitten kohosi, he lähtivät liikkeelle. ²²Jos pilvi viipyi asumuksen päällä pari päivää tai kuukauden tai vielä pidemmän ajan, israelilaiset olivat leiriytyneinä eivätkä lähteneet liikkeelle. Mutta kun pilvi kohosi, he lähtivät liikkeelle. ²³Herran käskyn mukaan he leiriytyivät ja Herran käskyn mukaan lähtivät liikkeelle. He noudattivat kaikkea, mitä Herra oli Mooseksen kautta käsenyt heidän noudattaa.

Hopeatorvet

10 Herra sanoi Moosekselle: ²"Tee itsellesi kaksi hopeatorvea. Tee ne takomalla. Olkoot ne sinulla seurakunnan koollekutsumista ja leirien liikkeellepanemista varten. ³Kun niihin molempiin puhalletaan, koko seurakunnan on kokoonnuttava sinun luoksesi ilmestysmajan ovelle. ⁴Mutta jos vain yhteen puhalletaan, ruhtinaat, Israelin heimojen päämiehet, kokoontukoot luoksesi. ⁵Kun puhallatte hälytyssoiton,

itäpuolelle asettuneiden leirikuntien on lähdettävä liikkeelle. ⁶Kun puhallatte hälytyssoiton toistamiseen, eteläpuolelle asettuneiden leirikuntien on lähdettävä liikkeelle. Hälytyssoitto puhalletaan liikkeelle lähdettäessä. ⁷Kutsuessanne seurakuntaa koolle puhaltakaa torveen. Älkää kuitenkaan puhaltako hälytyssoittoa.

⁸Papit, Aaronin pojat, puhaltakoot torviin. Tämä olkoon teille ikuinen säädös polvesta polveen. ⁹Kun te lähdette maassanne taisteluun vihollista vastaan, joka ahdistaa teitä, puhaltakaa torvilla hälytys. Silloin Herra, teidän Jumalanne, muistaa teitä ja te pelastutte vihollistenne käsistä. ¹⁰Puhaltakaa torviin myös ilonpäivinä, vuotuisina juhlinanne ja uudenkuunpäivinä uhratessanne polttouhrejaanne ja yhteysuhrejaanne, niin ne muistuttavat teistä Jumalanne edessä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."

Lähtö Siinailta

¹¹Toisen vuoden toisen kuukauden kahdentenakymmenentenä päivänä pilvi kohosi todistuksen asumuksen yltä. ¹²Silloin israelilaiset lähtivät Siinain autiomaasta liikkeelle leirikunnittain. Paaranin autiomaassa pilvi pysähtyi jälleen. ¹³Näin he lähtivät ensimmäistä kertaa liikkeelle sillä tavoin kuin Herra oli Mooseksen kautta käsenyt. ¹⁴Ensimmäisenä lähti liikkeelle osastoittain Juudan

jälkeläisten leirikunta lippuineen. Juudan joukkoa johti Nahson, Amminadabin poika. ¹⁵ Isaskarilaisten heimon joukkoa johti Netanel, Suuarin poika. ¹⁶ Sebulonilaisten heimon joukkoa johti Eliab, Heelonin poika.

¹⁷ Kun asumus oli purettu, liikkeelle lähtivät geersonilaiset ja merarilaiset, jotka kantoivat asumusta. ¹⁸ Sitten lähti liikkeelle osastoittain Ruubenin leirikunta lippuineen. Ruubenin joukkoa johti Elisur, Sedeurin poika. ¹⁹ Simeonilaisten heimon joukkoa johti Selumiel, Suurisaddain poika. ²⁰ Gaadilaisten heimon joukkoa johti Eljasaf, Deuelin poika. ²¹ Sitten lähtivät kehatilaiset liikkeelle pyhiä esineitä kantaen. Asumus oli pystytetty, ennen kuin he saapuivat perille.

²² Sitten lähti liikkeelle osastoittain efraimilaisten leirikunta lippuineen. Efraimin joukkoa johti Elisama, Ammihudin poika. ²³ Manasselaisten heimon joukkoa johti Gamliel, Pedasurin poika. ²⁴ Benjaminilaisten heimon joukkoa johti Abidan, Gideonin poika.

²⁵ Jälkijoukkona, leirikunnista viimeisenä, lähti liikkeelle osastoittain daanilaisten leirikunta lippuineen. Daanin joukkoa johti Ahieser, Ammisaddain poika. ²⁶ Asserilaisten heimon joukkoa johti Pagieli, Okranin poika, ²⁷ ja naftalilaisten heimon joukkoa Ahira, Eenanin poika. ²⁸ Tässä

järjestyksessä israelilaisten joukot lähtivät liikkeelle.

²⁹ Mooses sanoi Hoobabilille, midianilaisen appensa Reuelin pojalle: "Me olemme matkalla paikkaan, josta Herra on sanonut: 'Sen minä annan teille.'" Lähde meidän kanssamme, niin me palkitsemme sinut hyvin, sillä Herra on luvannut hyvää Israelille." ³⁰ Mutta Hoobab vastasi hänelle: "En lähde, vaan menen omaan maahani ja synnyinseudulleni." ³¹ Mooses sanoi: "Älä jätä meitä, sillä sinä tiedät, minne meidän on hyvä leiriytyä autiomaassa. Ryhdy siis meille oppaaksi." ³² Jos lähdet kanssamme, me annamme sinun saada osasi siitä hyvästä, mitä Herra meille suo."

³³ Israelilaiset kulkivat Herran vuoren luota kolme päivänmatkaa, ja Herran liitonarkku kulki heidän edellään kolme päivänmatkaa etsien heille levähdyspaikat. ³⁴ Herran pilvi oli heidän yläpuolellaan päivällä, kun he lähtivät liikkeelle leiristä. ³⁵ Kun arkku lähti liikkeelle, Mooses lausui: "Nouse, Herra, niin vihollisesi hajaantuvat ja vihamiehesi pakenevat edeltäsi." ³⁶ Kun arkku pysähtyi, hän lausui: "Käänny, Herra, Israelin kymmentuhantisten joukkojen puoleen."

Kansa nurisee ruuasta

11 Kansa alkoi vaikeroida, ja se oli paha Herran silmissä. Hän kuuli sen ja vihastui, ja Herran tuli syttyä israelilaisten keskellä ja poltti

leirin reunimmaisista osista.² Silloin kansa huusi avuksi Moosesta. Mooses rukoili Herraa, ja tuli alkoi sammua.³ Paikkaa ruvettiin kutsumaan nimellä Tabeera, koska Herran tuli oli polttanut heitä siellä.⁴ Mutta kansan keskuuteen kerääntyneessä joutoväessä heräsivät himot, ja myös israelilaiset alkoivat taas itkeä. He sanoivat: "Kunpa joku antaisi meille lihaa syödäksemme!"⁵ Me muistamme kalat, joita söimme Egyptissä ilmaiseksi, samoin kurkut, melonit, purjot, sipulit ja valkosipulit.⁶ Nyt me sen sijaan näännymme nälkään. Eihän täällä näy mitään muuta kuin tuota mannaa."

⁷ Manna oli korianterin siementen kaltaista, ja se muistutti myös bedellion-pihkaa.⁸ Kansa samoili kokoamassa mannaa ja jauhoi sitä käsikivillä tai survoi huhmaressa. Sitten he keittivät sitä padassa ja valmistivat siitä leipiä. Sillä oli samanlainen maku kuin öljyleivonnaisella.⁹ Kun kaste laskeutui yöllä leiriin, laskeutui sinne myös mannaa.

Mooses valittaa raskasta kutsumustaan

¹⁰ Mooses kuuli, kuinka kansa itki, jokainen perhekunta telttansa ovella. Herra vihastui siitä kovin, ja myös Mooseksen mielestä se oli paha.¹¹ Mooses sanoi Herralle: "Mitä varten olet tehnyt näin pahoin palvelijallesi ja mitä varten en ole saanut armoa sinun silmissäsi vaan sinä olet pannut

koko tämän kansan taakaksi minun päälleni?"¹² Olenko minä pannut alulle koko tämän kansan tai olenko minä synnyttänyt sen? Sillä sinä käsket minun kantaa sitä sylissäni niin kuin hoitaja kantaa imeväistä lasta, aina siihen maahan asti, josta olet vannonut valan heidän isilleen.¹³ Mistä minulla on antaa lihaa koko tälle kansalle? He ahdistavat minua itkullaan ja sanovat: 'Anna meille lihaa, että saamme syödä.'¹⁴ En minä jaksa kantaa yksinäni koko tätä kansaa. Taakka on minulle liian raskas.¹⁵ Jos aiot kohdella minua näin, surmaa minut mieluummin, jos olen saanut armon sinun silmissäsi. Päästä minut näkemästä tätä kurjuutta."

Mooses saa avukseen seitsemänkymmentä vanhinta

¹⁶ Silloin Herra puhui Moosekselle: "Kutsu koolle seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimpia, miehiä, joista tiedät, että he ovat kansan vanhimpia ja johtomiehiä. Tuo heidät ilmestysmajalle, ja asettukoot he sinne sinun kanssasi."¹⁷ Minä laskeudun alas ja puhun siellä kanssasi. Minä otan henkeä, joka on sinun päälläsi, ja annan sitä heidän päälleen. Sitten he voivat kantaa sinun kanssasi taakkaa tästä kansasta, eikä sinun tarvitse kantaa sitä yksinäsi.¹⁸ Sano kansalle: Pyhittäytykää huomiseksi, niin saatte syödä lihaa. Te olette itkeneet Herran kuullen ja sanoneet: 'Kunpa joku antaisi meille lihaa syödäksemme!

Egyptissä meidän oli sentään hyvä olla.' Niinpä Herra antaa nyt teille lihaa, ja te saatte syödä. ¹⁹ Eikä siinä ole teille syömistä ainoastaan päiväksi tai kahdeksi, tai vain viideksi tai kymmeneksi tai kahdeksikymmeneksi päiväksi ²⁰ vaan kuukauden päiviksi, niin että se lopulta tulee ulos teidän nenästänne ja iljettää teitä. Näin käy siksi, että te olette halveksineet Herraa, joka on teidän keskellänne, ja olette itkeneet hänen edessään ja sanoneet: 'Miksi lähdimmekään Egyptistä!'"

²¹ Mooses vastasi: "Kansaa, jonka keskuudessa minä elän, on kuusisataatuhatta sotakelpoista miestä, ja sinä sanot: 'Minä annan heille lihaa syötäväksi kuukauden ajaksi.' ²² Jos heille teurastettaisiin lampaat, vuohet ja naudat, riittäisikö se heille? Vai kootaanko heille kaikki meren kalat, niin että se riittää heille?"

²³ Mutta Herra sanoi Moosekselle: "Onko Herran käsi lyhyt? Nyt saat nähdä, toteutuuko sinulle puhumani sana vai ei."

²⁴ Mooses meni ulos ja puhui kansalle Herran sanat. Sitten hän kutsui koolle seitsemänkymmentä miestä kansan vanhimpia ja käski heidän asettua seisomaan ilmestysmajan ympärille. ²⁵ Herra laskeutui alas pilvessä ja puhui Moosekselle, otti hänen päällään olevaa henkeä ja pani niiden seitsemänkymmenen vanhimman päälle. Kun henki laskeutui

heidän päälle, he profetoivat, mutta eivät tehneet sitä enää myöhemmin.

²⁶ Kaksi miestä oli kuitenkin jäänyt leiriin. Toisen nimi oli Eldad ja toisen Meedad. Henki laskeutui heidänkin päälle, sillä myös heidät oli kirjoitettu luetteloon, vaikka he eivät olleet lähteneet ilmestysmajalle. Kun he profetoivat leirissä, ²⁷ muuan nuorukainen juoksi kertomaan Moosekselle: "Eldad ja Meedad profetoivat leirissä." ²⁸ Joosua, Nuunin poika, joka oli ollut Mooseksen palvelija nuoruudestaan asti, puuttui puheeseen ja sanoi: "Oi, herrani Mooses, kiellä heitä!" ²⁹ Mutta Mooses vastasi hänelle: "Oletko kateellinen minun puolestani? Kunpa koko Herran kansa olisi profeettoja ja Herra antaisi Henkensä tulla heidän päälle!" ³⁰ Sen jälkeen Mooses siirtyi takaisin leiriin Israelin vanhimpien kanssa.

Viiriäiset

³¹ Sitten Herra nostatti tuulen, joka toi viiriäisiä mereltä ja painoi niitä leiriin ja sen ympärille joka suuntaan päivänmatkan laajuudelta. Niitä oli maan pinnalla lähes kahden kyynärän paksuudelta. ³² Silloin kansa nousi ja keräsi viiriäisiä koko sen päivän ja yön ja koko seuraavan päivän. Jokainen kokosi vähintään kymmenen hoomer-mittaa. He levittivät niitä kuivumaan ympäri leiriä.

³³ Mutta lihan vielä ollessa heidän hampaissaan, ennen kuin se oli syöty

loppuun, Herran viha syttyi kansaa kohtaan, ja Herra löi kansaa hyvin ankarasti. ³⁴Tuota paikkaa ruvettiin kutsumaan nimellä Kibrot-Hattaava, koska sinne haudattiin kansasta ne, jotka olivat antautuneet himonsa valtaan. ³⁵Kibrot-Hattaavasta kansa lähti liikkeelle Haserotia kohti ja pysähtyi sinne.

Mirjam ja Aaron parjaavat Moosesta

12 Mirjam ja Aaron parjasivat Moosesta kuusilaisen naisen takia, jonka hän oli ottanut vaimokseen. Mooses oli todellakin nainut kuusilaisen naisen. ²He sanoivat: "Ainoastaan Mooseksen kauttako Herra on puhunut? Eikö hän ole puhunut myös meidän kauttamme?" Mutta Herra kuuli sen. ³Mooses oli kuitenkin hyvin nöyrä ihminen, nöyrempi kuin kukaan muu ihminen maan päällä.

⁴Yhtäkkiä Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille ja Mirjamille: "Menkää te kolme ilmestysmajalle." Niin he lähtivät sinne kolmestaan. ⁵Silloin Herra laskeutui alas pilvipatsaassa, joka asettui teltan ovelle. Hän kutsui Aaronia ja Mirjamia, ja he kumpikin astuivat esiin.

⁶Herra sanoi: "Kuulkaa minun sanani. Jos keskuudessanne on profeetta, minä ilmestyn hänelle näyssä, puhun hänelle unessa. ⁷Niin ei ole palvelijani Mooseksen laita. Hän on uskollinen koko minun talossani, ⁸ja minä puhun hänen kanssaan kasvokkain, avoimesti,

en arvoituksin. Hän saa katsella Herran muotoa. Miksi ette siis pelänneet puhua palvelijaani Moosesta vastaan?" ⁹Herra vihastui heihin ja lähti pois.

¹⁰Kun pilvi oli poistunut teltan päältä, Mirjam oli valkoinen spitaalista kuin lumi! Kun Aaron kääntyi Mirjamiin päin, hän näki, että tämä oli spitaalinen. ¹¹Aaron sanoi Moosekselle: "Oi, herrani! Älä pane kannettavaksemme syntiä, jonka olemme tehneet tyhmyyksissämme. ¹²Älä anna hänen jäädä kuolleen sikiön kaltaiseksi, jonka ruumis on puoleksi mädännyt, kun se tulee äitinsä kohdusta."

¹³Silloin Mooses huusi Herran puoleen: "Oi Jumala! Paranna hänet!" ¹⁴Herra vastasi Moosekselle: "Jos hänen isänsä olisi sylkenyt häntä silmille, eikö hänen olisi ollut hävettävä seitsemän päivää? Olkoon hän nyt seitsemän päivää leiristä ulos suljettuna. Sen jälkeen hänet voi päästää takaisin." ¹⁵Niin Mirjam oli leiristä ulos suljettuna seitsemän päivää, eikä kansa lähtenyt liikkeelle, ennen kuin Mirjam oli tuotu takaisin. ¹⁶Sen jälkeen kansa lähti liikkeelle Haserotista ja leiriytyi Paaranin autiomaahan.

Kaksitoista vakoilijaa Kanaaninmaahan

13 Sitten Herra sanoi Moosekselle: ²"Lähetä miehiä vakoilemaan Kanaaninmaata, jonka minä annan

israelilaisille. Lähettäkää yksi mies kustakin heimosta. Jokaisen heistä tulee olla ruhtinas heimolaistensa keskuudessa." ³ Niin Mooses lähetti heidät Paaranin autiomaasta Herran käskyn mukaan. Kaikki miehet olivat israelilaisten päälliköitä. ⁴ Nämä olivat heidän nimensä: Ruubenin heimosta Sammua, Sakkurin poika, ⁵ Simeonin heimosta Saafat, Hoorin poika, ⁶ Juudan heimosta Kaaleb, Jefunnen poika, ⁷ Isaskarin heimosta Jigal, Joosefin poika, ⁸ Efraimin heimosta Hoosea, Nuunin poika, ⁹ Benjaminin heimosta Palti, Raafun poika, ¹⁰ Sebulonin heimosta Gaddiel, Soodin poika, ¹¹ joosefilaisesta Manassen heimosta Gaddi, Suusin poika, ¹² Daanin heimosta Ammiel, Gemallin poika, ¹³ Asserin heimosta Setur, Miikaelin poika, ¹⁴ Naftalin heimosta Nahbi, Vofsin poika, ¹⁵ ja Gaadin heimosta Geuel, Maakin poika. ¹⁶ Nämä olivat niiden miesten nimet, jotka Mooses lähetti vakoilemaan maata. Hooseaa, Nuunin poikaa, Mooses kutsui Joosuaksi.

¹⁷ Lähettäessään heidät vakoilemaan Kanaaninmaata Mooses sanoi heille: "Lähtekää Etelämaahan ja nouskaa sieltä vuoristoon. ¹⁸ Katselkaa, millainen maa se on ja millaista kansaa siellä asuu, onko kansa voimakas vai heikko, onko sitä vähän vai paljon. ¹⁹ Tutkikaa, millainen on maa, jossa se asuu, onko maa hyvä vai huono, millaisia ovat kaupungit, joissa kansa asuu, ovatko

ne avonaisia kyliä vai linnoitettuja kaupunkeja, ²⁰ ja minkälaista on maa, onko se viljavaa vai karua ja kasvaako siellä puita vai ei. Olkaa rohkeita ja tuokaa mukananne sen maan hedelmiä." Silloin oli ensimmäisten rypäleiden kypsymisaika.

²¹ Miehet lähtivät ja vakoilivat maata Siinin autiomaasta Rehobiin asti, sinne, mistä mennään Hamatiin. ²² He kulkivat Etelämaan kautta Hebroniin, jossa asuivat Ahiman, Seesai ja Talmai, Anakin jälkeläiset. Hebron oli rakennettu seitsemän vuotta ennen Egyptin Sooania. ²³ Sitten he tulivat Rypälelaaksoon ja leikkasivat sieltä oksan, jossa oli yksi rypäleterttu. Kaksi heistä kantoi sitä tangon varassa. He ottivat mukaansa myös granaattiomenia ja viikunoita. ²⁴ Paikkaa alettiin kutsua Rypälelaaksoksi israelilaisten sieltä leikkaaman rypäletertun vuoksi. ²⁵ Neljäkymmenen päivän kuluttua miehet palasivat vakoilemasta maata.

Vakoilijoiden kertomus

²⁶ Tultuaan Mooseksen, Aaronin ja koko Israelin kansan luo Paaranin autiomaahan Kaadekseen miehet tekivät selkoa heille ja koko kansalle matkastaan ja näyttivät heille sen maan hedelmiä. ²⁷ He kertoivat Moosekselle: "Me menimme maahan, jonne meidät lähetit, ja se tosiaan vuotaa maitoa ja hunajaa. Tällaisia ovat sen hedelmät. ²⁸ Mutta siinä maassa asuu voimakas

kansa, ja kaupungit ovat lujasti varustettuja ja hyvin suuria. Me näimme siellä myös Anakin jälkeläisiä.²⁹ Amalekilaiset asuvat Etelämaassa, heettiläiset, jebusilaiset ja amorilaiset asuvat vuoristossa, ja kanaanilaiset asuvat meren rannalla ja Jordanin varrella."

³⁰ Kaaleb koetti rauhoittaa kansaa nurisemasta Moosesta vastaan. Hän sanoi: "Menkäämme sinne rohkeasti ja ottakaamme se haltuumme, sillä varmasti me pystymme siihen."

³¹ Mutta miehet, jotka olivat käyneet siellä hänen kanssaan, sanoivat: "Emme me voi käydä sen kansan kimppuun, sillä se on meitä voimakkaampi."

³² Näin he puhuivat pahaa maasta, jota olivat olleet vakoilemassa. He sanoivat israelilaisille: "Maa, jota olemme kierrelleet ja vakoilleet, on maa, joka syö asukkaansa. Myös kaikki siellä näkemämme ihmiset olivat kookasta kansaa.³³ Näimmepä siellä jättiläisiäkin, anakilaisia, jotka polveutuvat jättiläisistä. Me olimme omissa silmissämme kuin heinäsiirakoita, ja sellaisia me heistäkin olimme."

Kansa tahtoo palata Egyptiin

14 Silloin koko seurakunta alkoi parkua kovalla äänellä, ja kansa itki sen yön.² Kaikki israelilaiset nurisivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko seurakunta sanoi heille: "Jospa olisimme kuolleet Egyptin maahan tai tähän autiomaahan! Jospa olisimme

kuolleet!"³ Mitä varten Herra vie meidät tuohon maahan, jossa kaadumme miekkaan ja vaimomme ja lapsemme joutuvat vihollisen saaliiksi! Eikö meidän olisi parempi palata Egyptiin?"⁴ He sanoivat toisilleen: "Valitaan johtaja ja palataan Egyptiin."

⁵ Silloin Mooses ja Aaron heittäytyivät kasvoilleen maahan koko israelilaisten seurakunnan edessä.⁶ Mutta Joosua, Nuunin poika, ja Kaaleb, Jefunnen poika, jotka olivat olleet vakoilemassa maata, repäisivät vaatteensa⁷ ja sanoivat koko israelilaisten seurakunnalle: "Maa, jota kiertelimme vakoilemassa, on erittäin hyvä maa.⁸ Jos Herra on mieltynyt meihin, hän vie meidät tuohon maahan ja antaa sen meille, maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa.⁹ Älkää vain kapinoiko Herraa vastaan! Älkää pelätkö sen maan kansaa, sillä ei heistä ole meille kuin suupalaksi. Heidän varjelijansa on poistunut heidän luotaan, mutta meidän kanssamme on Herra. Älkää pelätkö heitä."¹⁰ Koko seurakunta vaati heitä kivitettäväksi, mutta silloin Herran kirkkaus ilmestyi kaikille israelilaisille ilmestysmajassa.

Mooses anoo armoa kansalle

¹¹ Herra sanoi Moosekselle: "Kuinka kauan tämä kansa halveksii minua? Kuinka kauan se kieltäytyy uskomasta minuun huolimatta kaikista tunnusteoista, jotka minä

olen tehnyt sen keskuudessa? ¹² Minä lyön sitä rutolla ja hävitän sen, mutta sinusta minä teen suuremman ja väkevämmän kansan kuin se."

¹³ Mutta Mooses vastasi Herralle: "Egyptiläiset ovat kuulleet, että sinä olet vienyt voimallasi tämän kansan pois heidän keskeltään. ¹⁴ He ovat kertoneet siitä tämän maan asukkaille. Nämäkin ovat kuulleet, että sinä, Herra, olet tämän kansan keskellä, jolle sinä Herra olet ilmestynyt näkyvällä tavalla, ja että sinun pilvesi pysyy israelilaisten yllä ja että sinä kuljet heidän edellään päivisin pilvipatsaassa ja öisin tulipatsaassa. ¹⁵ Jos sinä nyt surmaat tämän kansan kuin yhden miehen, silloin kansat, jotka ovat kuulleet kerrottavan sinusta, sanovat: ¹⁶ 'Koska Herra ei kyennyt viemään tätä kansaa siihen maahan, jonka hän oli heille valalla vannonen luvannut, hän tappoi heidät autiomaassa.' ¹⁷ Osoita siis nyt suuri voimasi, Herra. Olethan sanonut: ¹⁸ 'Herra on pitkämielinen, ja hänen armonsa on suuri. Hän antaa anteeksi pahat teot ja rikkomukset, mutta ei suinkaan jätä rankaisematta. Hän vaatii lapset tilille isien pahoista teoista kolmanteen ja neljälleentoiseen polveen saakka.' ¹⁹ Anna siis anteeksi tämän kansan pahat teot suuren armosi tähden, niin kuin olet antanut tälle kansalle anteeksi koko ajan Egyptistä tänne saakka."

²⁰ Herra vastasi: "Minä annan anteeksi, niin kuin olet anonut. ²¹ Mutta niin totta kuin minä elän ja niin totta kuin Herran kirkkaus täyttää kaiken maan, ²² ei yksikään näistä ihmisistä, jotka ovat nähneet minun kirkkauteni ja tunnustekoni, jotka minä tein Egyptissä ja tässä autiomaassa, mutta jotka nyt jo kymmenen kertaa ovat kiusanneet minua eivätkä ole kuunnelleet minun ääntäni, ²³ ei yksikään heistä näe sitä maata, josta minä vannoin valan heidän isilleen. Yksikään minun pilkkaajistani ei saa nähdä sitä maata. ²⁴ Mutta koska minun palvelijassani Kaalebissa on toinen henki ja hän on seurannut minua täydestä sydäimestään, minä vien hänet maahan, jossa hän kävi, ja hänen jälkeläisensä saavat sen omakseen. ²⁵ Amalekilaiset ja kanaanilaiset asuvat laaksoissa. Kääntykää siis huomenna toisaalle ja kulkekaa Kaislameren tietä autiomaahan."

Herra rankaisee Israelia

²⁶ Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ²⁷ "Kuinka kauan tämä kelvoton seurakunta aikoo nurista minua vastaan? Minä olen kuullut israelilaisten nurinat, kun he nurisevat minua vastaan. ²⁸ Sano heille: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, aivan niin kuin te olette puhuneet minun korvieni kuullen, niin minä teille teen. ²⁹ Tähän autiomaahan kaatuvat teidän ruumiinne, kaikkien katselmuksessa laskettujen, kaksikymmenvuotiaiden ja

sitä vanhempien, jotka olette nurisseet minua vastaan. ³⁰ Totisesti, te ette pääse siihen maahan, johon minä kättä kohottaen lupasin viedä teidät asumaan, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika. ³¹ Teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, minä vien sinne. He saavat tulla tuntemaan sen maan, jota te olette halveksineet, ³² mutta teidän ruumiinne kaatuvat tähän autiomaahan. ³³ Teidän lastenne on elettävä paimentolaisina autiomaassa neljäkymmentä vuotta ja kärsittävä teidän uskottomuutenne tähden, kunnes te kaikki olette kuolleet ja teidän ruumiinne maatuvat autiomaassa. ³⁴ Niin kuin te vakoilitte maata neljäkymmentä päivää, niin te saatte, päivä vuodeksi luettuna, kärsiä neljäkymmentä vuotta pahoista teoistanne ja kokea, että minä olen jättänyt teidät. ³⁵ Minä, Herra, olen puhunut. Totisesti, minä teen näin koko tälle kelvottomalle seurakunnalle, joka on liittoutunut minua vastaan. Tässä autiomaassa he kaikki kohtaavat loppunsa, tänne he kuolevat."

³⁶ Silloin miehet, jotka Mooses oli lähettänyt maata vakoilemaan ja jotka palattuaan olivat saattaneet koko kansan nurisemaan häntä vastaan puhumalla pahaa tuosta maasta, ³⁷ kuolivat vitsaukseen Herran edessä.

Nämä miehet olivat puhuneet pahaa tuosta maasta. ³⁸ Vain Joosua, Nuunin poika, ja Kaaleb, Jefunnen poika, jäivät eloon niistä miehistä, jotka olivat käyneet vakoilemassa maata.

Tappio Horman luona

³⁹ Mooses puhui nämä asiat kaikille israelilaisille. Silloin kansa joutui suuren murheen valtaan. ⁴⁰ He nousivat ylös varhain seuraavana aamuna lähteäkseen vuoristoon. He sanoivat: "Tässä me olemme, mutta nyt me lähdemme paikkaan, josta Herra on puhunut. Sillä me olemme tehneet syntiä." ⁴¹ Mutta Mooses sanoi: "Minkä vuoksi te käytte rikkomaan Herran käskyä? Ei se onnistu. ⁴² Älkää lähtekö, ettette joutuisi tappiolle vihollistenne edessä, sillä Herra ei ole teidän keskellänne. ⁴³ Amalekilaiset ja kanaanilaiset ovat siellä teitä vastassa, ja te kaadutte miekkaan. Te käännytte pois seuraamasta Herraa, eikä Herra ole teidän kanssanne."

⁴⁴ Korskeudessaan he kuitenkin lähtivät nousemaan ylös vuoristoon, mutta Herran liitonarkku ja Mooses eivät siirtyneet leiristä mihinkään. ⁴⁵ Silloin vuoristossa asuvat amalekilaiset ja kanaanilaiset hyökkäsivät ylhäältä heidän kimppuunsa, löivät heidät hajalle ja ajoivat heitä takaa Hormaan asti.

AUTIOMAAVAELLUS, 15 – 25**Uhreja koskevia lakeja**

15 Herra puhui Moosekselle: ²"Sano israelilaisille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä annan teidän asuttavaksenne, ³ja uhraatte Herralle tuliuhrin, joko polttouhrin tai teurasuhrin, lupauksen täyttämiseksi tai vapaaehtoisena lahjana tai juhlahuhrina, valmistaaksenne suloisen tuoksun Herralle naudoista tai lampaista tai vuohista, ⁴tuotakoon samalla kertaa Herralle ruokauhriksi kymmenesosa eefa-mittaa hienoja vehnäjauhoja sekoitettuna neljännekseen hiin-mittaa öljyä. ⁵Polttouhrin tai teurasuhrin lisäksi tuokaa juomauhriksi neljännes hiin-mittaa viiniä yhtä uroskaritsaa kohti. ⁶Pässin ohella on uhrattava ruokauhrina kaksi kymmenesosaa eefa-mittaa hienoja vehnäjauhoja sekoitettuna kolmannekseen hiin-mittaa öljyä ⁷ja juomauhrina kolmannes hiin-mittaa viiniä suloiseksi tuoksuksi Herralle.

⁸Kun uhraat sonnimullikan poltto- tai teurasuhriksi, joko lupauksen täyttämiseksi tai yhteysuhrina Herralle, ⁹on mullikan lisäksi tuotava ruokauhrina kolme kymmenesosaa eefa-mittaa hienoja vehnäjauhoja sekoitettuna puoleen hiin-mittaan öljyä. ¹⁰Tuo lisäksi juomauhrina puoli

hiin-mittaa viiniä suloisesti tuoksuvaaksi tuliuhriksi Herralle. ¹¹Näin on tehtävä kutakin härkää, pässiä, uroskaritsaa tai kiliä uhrattaessa. ¹²Uhratkaa näin jokainen eläin, kuinka monta sitten uhraattekin.

¹³Jokaisen maassa syntyneen on tehtävä näin tuodessaan suloisesti tuoksuvan tuliuhrin Herralle. ¹⁴Jos luonanne väliaikaisesti tai vakituisesti asuva muukalainen tahtoo uhrata suloisesti tuoksuvan tuliuhrin Herralle, hänen tulee tehdä niin kuin tekin teette. ¹⁵Seurakunnassa teillä ja keskuudessanne asuvalla muukalaisella on sama laki. Tämä on teille ikuinen säädös polvesta polveen. Te olette Herran edessä samassa asemassa muukalaisen kanssa. ¹⁶Teitä ja luonanne asuvaa muukalaista koskevat sama laki ja samat säädökset."

¹⁷Herra puhui Moosekselle: ¹⁸"Sano israelilaisille: Kun te tulette siihen maahan, johon minä teidät vien, ¹⁹antakaa anti Herralle leivästä, jota syötte siinä maassa. ²⁰Antakaa anniksi satonne ensimmäisestä taikinasta tehty happamaton reikäleipä. Antakaa se niin kuin anti, joka annetaan puimatantereelta. ²¹Teidän tulee polvesta polveen antaa Herralle anti satonne ensimmäisestä taikinasta.

²²Voi käydä niin, että te vahingossa jätätte täyttämättä jonkin näistä käskyistä, jotka Herra on Moosekselle antanut. ²³Se voi olla mikä

hyvänsä käskyistä, jotka Herra on Mooseksen kautta teille antanut, siitä päivästä lähtien, jona Herra antoi käskynsä. Nehän ovat voimassa myös kaikkien tulevien sukupolvien aikana. ²⁴ Jos siis rikkomus on tehty vahingossa, seurakunnan tietämättä, koko seurakunnan tulee uhrata sonnimullikka polttouhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle, ja siihen lain mukaan kuuluvat ruoka- ja juomauhri sekä pukki syntiuhriksi. ²⁵ Kun pappi on toimittanut sovituksen koko israelilaisten seurakunnalle, heille annetaan anteeksi, sillä rikkomus tapahtui vahingossa ja he ovat tuoneet uhrinsa, tuliuhrin Herralle, sekä syntiuhrinsa Herran eteen erehdyksensä vuoksi. ²⁶ Silloin koko israelilaisten seurakunta saa anteeksi, samoin muukalainen, joka asuu heidän keskellään. Koko kansa on erehdyksessä tehnyt syntiä.

²⁷ Jos yksi ihminen rikkoo vahingossa, hänen on tuotava vuoden vanha vuohi syntiuhriksi, ²⁸ ja pappi toimittaa Herran edessä sovituksen sille, joka vahingossa on tehnyt syntiä. Pappi toimittaa hänelle sovituksen, ja hänelle annetaan anteeksi. ²⁹ Maassa syntyneillä israelilaisilla ja heidän keskellään asuvilla muukalaisilla olkoon sama laki vahingossa tehdystä synnistä.

³⁰ Mutta se, joka tekee syntiä tahallaan, olipa hän maassa syntynyt tai muukalainen, hän pilkkaa Herraa.

Hänet on poistettava kansansa keskuudesta, ³¹ sillä hän on halveksinut Herran sanaa ja rikkonut hänen käskyään vastaan. Hänet on poistettava kansansa keskuudesta. Hän kantaa syyllisyytensä."

Sapatinrikkojan rangaistus

³² Israelilaisten ollessa autiomaassa tavattiin muuan mies keräämästä puita sapatinpäivänä. ³³ Ne, jotka tapasivat hänet puita keräämästä, toivat hänet Mooseksen, Aaronin ja koko seurakunnan eteen. ³⁴ Hänet jätettiin vartioitavaksi, koska ei ollut vielä määräystä siitä, mitä hänelle olisi tehtävä.

³⁵ Silloin Herra sanoi Moosekselle: "Se mies on surmattava. Koko seurakunta kivittäköön hänet leirin ulkopuolella."

³⁶ Niin koko seurakunta vei hänet leirin ulkopuolelle ja kivitti hänet kuoliaaksi, niin kuin Herra oli Mooseksen kautta käskinyt.

Viittoihin tehtävät tupsut

³⁷ Herra puhui Moosekselle: ³⁸ "Sano israelilaisille, että heidän on polvesta polveen tehtävä tupsut vaatteittensa kulmiin ja sidottava tupsuihin sinipunainen nauha. ³⁹ Teillä pitää olla nuo tupsut, jotta te niitä katsellessanne muistaisitte kaikki Herran käskyt ja toimisitte niiden mukaan ettekä seuraisi sydäntänne ja silmiänne, jotka houkuttelevat teitä haureuteen. ⁴⁰ Tehkää näin siksi,

että muistaisitte täyttää kaikki minun käskyni ja olisitte pyhiä Jumalallenne.
⁴¹ Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta ollakseni teidän Jumalanne. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."

Koorahin, Daatanin ja Abiramin kapina

16 Sitten leeviläinen Koorah, Kehatin pojan Jisharin poika, ja Ruubenin jälkeläiset Daatan ja Abiram, Eliabin pojat, ja Oon, Peletin poika, ² alkoivat kapinoida Moosesta vastaan. Heihin liittyi kaksisataaviisikymmentä israelilaista miestä, kansan ruhtinaita, kansankokouksen jäseniä, nimimiehiä.
³ He kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan ja sanoivat heille: "Jo riittää! Onhan koko seurakunta, sen joka ainoa jäsen, pyhä, ja Herra on heidän keskellään. Miksi te siis korotatte itsenne Herran seurakunnan yläpuolelle?"

⁴ Kun Mooses kuuli tämän, hän heittäytyi kasvoilleen maahan. ⁵ Sitten hän puhui Koorahille ja koko hänen joukolleen: "Aamulla Herra ilmoittaa, kuka on hänen omansa, kuka on pyhä ja kenen hän sallii astua eteensä. Sen, jonka hän valitsee, hän sallii astua eteensä. ⁶ Tehkää näin: Ottakaa itsellenne suitsutusastiat, sinä Koorah ja koko sinun väkesi. ⁷ Virittäkää niihin huomenna tuli ja pankaa niihin suitsuketta Herran edessä. Se mies, jonka Herra valitsee, on pyhä. Jo riittää, leeviläiset!"

⁸ Mooses sanoi Koorahille: "Kuulkaahan, te leeviläiset! ⁹ Onko se teistä liian vähäistä, että Israelin Jumala on ottanut teidät erilleen Israelin seurakunnasta ja antanut teidän tulla eteensä tekemään Herran asumuksen palvelutyötä ja palvelemaan seurakuntaa? ¹⁰ Hän on sallinut sinun ja kaikkien veljesi, leeviläisten, astua eteensä. Ja nyt te tavoittelette pappeuttakin. ¹¹ Sinä ja koko sinun väkesi olette liittoutuneet Herraa vastaan. Mikä on Aaron, että te häntä vastaan nurisette?"

¹² Mooses lähetti kutsumaan luokseen Daatanin ja Abiramin, Eliabin pojat, mutta he sanoivat: "Me emme tule. ¹³ Eikö se riitä, että olet tuonut meidät tänne maasta, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, tappaaksesi meidät autiomaahan? Yritätkö vielä tehdä itsestäsi meidän herramme? ¹⁴ Et totisesti ole tuonut meitä maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, etkä ole antanut meille perintöosaksi peltoja ja viinitarhoja! Luuletko voivasi sokaista silmät näiltä ihmisiltä? Me emme tule." ¹⁵ Mooses vihastui ankarasti ja sanoi Herralle: "Älä hyväksy heidän uhriaan. Yhtä ainoaa aasia en ole heiltä ottanut enkä kenellekään heistä tehnyt vääryyttä."

¹⁶ Sitten Mooses sanoi Koorahille: "Teidän on tultava huomenna Herran eteen, sinun ja koko väkesi, samoin Aaronin. ¹⁷ Ottakaa kukin

suitsutusastianne, pankaa niihin suitsuketta ja tuokaa ne Herran eteen, yhteensä kaksisataaviisikymmentä suitsutusastiaa. Myös sinun ja Aaronin on kummankin tuotava suitsutusastianne." ¹⁸ Niin jokainen heistä otti suitsutusastiansa, pani siihen tulen ja suitsuketta ja asettui seisomaan ilmestysmajan ovelle. Myös Mooses ja Aaron tekivät niin. ¹⁹ Koorah kokosi heitä vastaan koko seurakunnan ilmestysmajan ovelle. Silloin Herran kirkkaus ilmestyi koko seurakunnalle. ²⁰ Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ²¹ "Erottautukaa te tästä joukosta, niin minä teen heistä hetkessä lopun." ²² Mutta Mooses ja Aaron heittäytyivät maahan kasvoilleen ja sanoivat: "Jumala, sinä, jonka vallassa on kaiken elollisen henki! Jos yksi mies tekee syntiä, vihastutko silloin koko seurakuntaan?"

²³ Silloin Herra sanoi Moosekselle: ²⁴ "Sano seurakunnalle: Lähtekää pois Koorahin, Daatanin ja Abiramin majojen ympäriltä." ²⁵ Niin Mooses nousi ja meni Daatanin ja Abiramin luo, ja Israelin vanhimmat seurasivat häntä. ²⁶ Mooses sanoi seurakunnalle: "Siirtykää pois näiden jumalattomien miesten telttojen luota alkääkö koskeko mihinkään, mikä on heidän, ettette tuhoutuisi kaikkien heidän syntiensä tähden." ²⁷ Niin kaikki lähtivät pois Koorahin, Daatanin ja Abiramin majojen

ympäriältä, mutta Daatan ja Abiram olivat tulleet ulos ja seisoivat telttojensa ovella vaimoineen, poikineen ja pienine lapsineen.

²⁸ Mooses sanoi: "Tästä te tulette tietämään, että Herra on lähettänyt minut tekemään kaikki nämä teot. Ne eivät ole lähtöisin minun omasta sydäimestäni. ²⁹ Jos nämä kuolevat samalla tavalla kuin kaikki muut ihmiset ja jos heidän käy niin kuin kaikkien muiden ihmisten, ei Herra ole minua lähettänyt. ³⁰ Jos Herra kuitenkin tekee jotakin ennenkuulumatonta – jos maa avaa kitansa ja nielaisee heidät ja kaiken heille kuuluvan, niin että he suistuvat elävältä tuonelaan – niin siitä te tiedätte, että nämä miehet ovat halveksineet Herraa."

³¹ Tuskin hän oli saanut kaiken tämän sanotuksi, kun maa halkesi heidän allaan. ³² Maa avasi kitansa ja nielaisi heidät ja heidän telttansa, kaiken Koorahin väen ja heidän omaisuutensa. ³³ He suistuivat kaikkineen elävältä tuonelaan, ja maa peitti heidät. Näin he katosivat seurakunnan keskeltä. ³⁴ Kaikki heidän ympärillään olevat israelilaiset pakenivat kuullessaan heidän huutonsa, sillä he pelkäsivät maan nielaisevan heidätkin. ³⁵ Herran luota lähti tuli, ja se poltti ne kaksisataaviisikymmentä miestä, jotka olivat uhranneet suitsuketta.

17 Herra sanoi Moosekselle: ² "Käske pappi Aaronin pojan

Eleasarin ottaa palosta talteen suitsutusastiat ja ravistaa tuli niistä pois, sillä nuo astiat ovat pyhitetyt.³ Takokaa noiden henkensä menettäneiden syntisten suitsutusastioista ohuita levyjä alttarin päällystämiseksi. He ovat tuoneet ne Herran eteen, ja niin niistä on tullut pyhiä. Olkoot ne varoittavana merkinä israelilaisille."⁴ Niin pappi Eleasar otti tulen polttamien miesten vaskiset suitsutusastiat, jotka nämä olivat tuoneet Herran eteen, ja ne taottiin alttarin päällysteeksi.⁵ Muistuttamaan israelilaisia siitä, ettei kukaan sivullinen, Aaronin sukuun kuulumaton, tulisi Herran eteen polttamaan suitsuketta, ettei hänen kävisi samoin kuin Koorahin ja hänen joukkonsa. Näin oli Herra puhunut Mooseksen kautta Eleasarille.

Kansan nurina ja vitsaus

⁶ Seuraavana päivänä koko israelilaisten seurakunta nurisi Moosesta ja Aaronia vastaan ja sanoi: "Te olette surmanneet Herran kansaa."⁷ Kun kansaa kokoontui Mooseksen ja Aaronin eteen, nämä kääntyivät ilmestysmajaan päin. Yhtäkkiä pilvi peitti majan, ja Herran kirkkaus ilmestyi.⁸ Silloin Mooses ja Aaron menivät ilmestysmajan edustalle,⁹ ja Herra puhui Moosekselle:¹⁰ "Lähtekää pois tämän seurakunnan keskeltä, niin minä teen heistä hetkessä lopun." Silloin Mooses ja Aaron heittäytyivät maahan kasvoilleen.¹¹ Mooses

sanoi Aaronille: "Ota suitsutusastia ja viritä siihen tuli alttarilta ja pane siihen suitsuketta. Mene nopeasti seurakunnan luo ja toimita heille sovitus, sillä Herran viha on nyt valloillaan ja vitsaus on alkanut."

¹² Aaron teki niin kuin Mooses oli käsenyt ja juoksi seurakunnan keskelle, kun vitsaus oli jo alkanut kansan keskuudessa. Hän poltti suitsuketta ja toimitti kansalle sovituksen.¹³ Seisoen kuolleitten ja elävien keskellä. Silloin vitsaus päättyi.¹⁴ Niitä, jotka kuolivat vitsauksessa, oli 14.700 lukuun ottamatta niitä, jotka saivat surmansa Koorahin vuoksi.¹⁵ Kun vitsaus oli päättynyt, Aaron palasi Mooseksen luo ilmestysmajan ovelle.

Aaronin sauva versoo

¹⁶ Herra sanoi Moosekselle:¹⁷ "Puhu israelilaisille ja ota kaikilta heidän perhekuntiensa ruhtinailta sauva kutakin heimoa kohti, yhteensä kaksitoista sauvaa. Kirjoita kunkin sauvaan hänen nimensä."¹⁸ Leevin sauvaan kirjoita Aaronin nimi, sillä myös leeviläisten perhekuntien ruhtinaalla on oltava oma sauvansa.¹⁹ Pane sitten sauvat ilmestysmajaan todistuksen arkun eteen, missä minä aina kohtaan teidät.²⁰ Kenet minä valitsen, sen sauva alkaa viheriöidä. Näin minä vaiennan israelilaisten nurinan ja pääsen kuulemasta heidän nurinaansa teitä vastaan."

²¹ Mooses puhui tämän israelilaisille. Niin kaikki heidän heimojensa ruhtinaat antoivat hänelle sauvansa, yhden kutakin heimoa kohti, yhteensä kaksitoista sauvaa. Myös Aaronin sauva oli heidän sauvojen joukossa. ²² Mooses vei sauvat Herran eteen todistuksen majaan. ²³ Kun Mooses seuraavana päivänä meni todistuksen majaan, hän näki, että Aaronin sauva, Leevin heimon sauva, oli alkanut viheriöidä. Siihen oli ilmestynyt nappuja, puhjennut kukkia ja kasvanut kypsiä manteleita. ²⁴ Mooses vei kaikki sauvat Herran edestä ulos kaikkien israelilaisten nähtäväksi. He näkivät, mitä oli tapahtunut, ja kukin otti sauvansa. ²⁵ Herra sanoi Moosekselle: "Vie Aaronin sauva takaisin todistuksen arkun eteen säilytettäväksi merkinä kapinallisille. Tee loppu heidän nurinastaan minua vastaan, etteivät he kuolisi." ²⁶ Mooses teki aivan niin kuin Herra oli häntä käsenyt.

²⁷ Mutta israelilaiset sanoivat Moosekselle: "Katso, me kuolemme, me joudumme tuhoon! Kaikki me joudumme tuhoon!" ²⁸ Kuka vain lähestyykin Herran asumusta, kuolee! Pitääkö meidän kaikkien kuolla?"

Pappien ja leeviläisten velvollisuudet ja oikeudet

18 Herra sanoi Aaronille: "Sinun on kannettava poikiesi ja isäsi Leevin suvun

kanssa yhdessä vastuu pyhäkköön kohdistuvista rikkomuksista, mutta pappispalveluksessa tehdyistä rikkomuksista sinun ja poikiesi on kannettava vastuu. ² Tuo kanssasi pyhäkköön myös veljesi, jotka ovat isäsi Leevin heimoa, että he olisivat mukanasi ja palvelisivat sinua, kun sinä poikiesi kanssa toimitat palvelusta todistuksen majan edessä. ³ Heidän tulee ottaa osaa sinun tehtäviesi hoitamiseen ja toimittaa kaikkia ilmestysmajan tehtäviä, mutta he eivät saa lähestyä pyhiä esineitä tai alttaria. Muuten sekä he että te kuolette. ⁴ Heidän tulee hoitaa sinun kanssasi ilmestysmajan tehtäviä ja teltan kaikkia palvelustehtäviä. Kukaan sivullinen ei saa liittyä joukkoonne. ⁵ Teidän on hoidettava pyhäkön ja alttarin tehtävät, ettei viha enää kohtaisi israelilaisia.

⁶ Minä itse olen ottanut teidän leeviläiset veljenne israelilaisten keskuudesta ja antanut heidät teille lahjaksi, jotta he Herralle erotettuina toimittaisivat ilmestysmajan palvelustehtäviä. ⁷ Mutta sinun ja poikiesi tulee hoitaa papinvirka. Teidän tulee hoitaa kaikki alttarilla ja esiripun sisäpuolella toimitettavat tehtävät. Minä annan teille lahjana papinviran. Sivullinen, joka sekaantuu siihen, on surmattava."

⁸ Herra puhui Aaronille: "Katso, minä itse annan sinun huostaasi minulle

tulevat annit, israelilaisten pyhät lahjat. Minä annan sinulle ja pojillesi niistä osuuden ikuisella säädöksellä.⁹ Kaikkein pyhimmistä lahjoista, kaikista heidän uhreistaan – kaikista heidän ruokauhreistaan, syntiuhreistaan ja vikauhreistaan, joita he tuovat minulle – se osa, jota ei polteta tulella, kuuluu sinulle. Se on pyhistä pyhintä ja kuuluu sinulle ja pojillesi.¹⁰ Syökää se erityisen pyhässä paikassa, ja jokainen miespuolinen saa syödä sitä. Se on pyhitetty sinulle.¹¹ Sinulle kuuluvat myös israelilaisten antamat lahjat, kaikki heidän heilutusuhriensa. Minä annan ne sinulle, sinun pojillesi ja sinun tyttärillesi ikuisesti osuudeksi. Perheessäsi jokainen, joka on puhdas, saa syödä niitä.

¹² Myös kaiken parhaan öljyn, kaiken parhaan viinin ja viljan, minkä he antavat ensihedelmistään Herralle, minä annan sinulle.¹³ Sinulle kuuluvat ensihedelmät kaikesta, mitä heidän maassaan kasvaa ja minkä he tuovat Herralle. Perheessäsi jokainen, joka on puhdas, saa syödä niitä.¹⁴ Kaikki, mikä Israelissa pyhitetään Herralle, kuuluu sinulle.¹⁵ Jokainen, joka tulee esikoisena äitinsä kohdusta – ihminen tai karjaeläin – ja joka tuodaan Herralle, kuuluu sinulle. Ihmisen esikoinen on kuitenkin lunastettava, samoin saastaisen eläimen esikoinen.¹⁶ Ne on lunastettava kuukauden ikäisinä tai sitä vanhempina. Sinun on määrättävä

hinnaksi viisi sekeliä pyhäkkösekelin mukaan. Sekeli on kaksikymmentä geeraa.¹⁷ Naudan, lampaan tai vuohen esikoista ei kuitenkaan saa lunastaa, sillä ne ovat pyhiä. Vihmo niiden veri alttarille ja polta niiden rasva tuliuhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle.¹⁸ Niiden liha kuuluu sinulle, samoin kuin heilutusuhriksi annettu rintaliha ja oikea reisi.¹⁹ Kaikki nämä pyhät lahjat, joita israelilaiset tuovat Herralle, minä annan sinulle ja sinun pojillesi ja tyttärillesi ikuisesti osuudeksi. Se on ikuinen suolaliitto Herran edessä sinulle ja jälkeläisillesi."

²⁰ Herra puhui Aaronille: "Sinulla ei tule olemaan perintöosaa israelilaisten maassa eikä osuutta heidän keskellään. Minä itse olen sinun osuutesi ja perintöosasi israelilaisten keskellä.²¹ Minä olen antanut Leevin jälkeläisille perintöosaksi kaikki israelilaisten antamat kymmenykset korvauksena työstä, jota Leevin jälkeläiset tekevät ilmestysmajan palveluksessa.²² Muut israelilaiset eivät enää saa lähestyä ilmestysmajaa, etteivät syyllistyisi syntiin ja kuolisi.²³ Vain Leevin jälkeläiset voivat tehdä ilmestysmajan palvelutyötä. He kantavat israelilaisten rikkomukset. Tämä on teille ikuinen säädös sukupolvesta toiseen. Leeviläiset eivät saa perintöosaa israelilaisten keskuudesta,²⁴ sillä ne kymmenykset, jotka israelilaiset ovat erottaneet

Herralle, minä annan Leevin jälkeläisten perintöösaksi. Siksi minä sanoin heille, etteivät he saa periä maata israelilaisten keskuudessa."

Kymmenykset kymmenyksistä

²⁵ Herra puhui Moosekselle: ²⁶ "Sano leeviläisille: Kun otatte israelilaisilta kymmenykset, jotka minä olen antanut teidän perintöösaksenne, niin erottakaa niistä Herralle kuuluva osa, kymmenykset kymmenyksistä. ²⁷ Se katsotaan teidän anniksenne niin kuin puimatantereelta annetut jyvät tai viinikuurnasta virtaava mehu. ²⁸ Erottakaa siis tekin Herran osuus kaikista kymmenyksistä, jotka otatte israelilaisilta, ja antakaa pappi Aaronille Herralle erotettu osuus. ²⁹ Kaikista saamistanne lahjoista erottakaa Herralle täysi osuus kaikesta, mikä niissä on parasta – se on pyhitetty Herralle. ³⁰ Sano heille vielä: Kun erotatte niistä parhaan osan, se katsotaan leeviläisten anniksi niin kuin puimatantereen tai viinikuurnan sato. ³¹ Te ja teidän perheenne saatte syödä sen missä hyvänsä, sillä se on teille palkkana palvelustyöstänne ilmestysmajassa. ³² Kun te erotatte lahjoista parhaan osan, te ette joudu syynalaisiksi. Älkää saastuttako israelilaisten pyhiä lahjoja, ettette kuolisi."

Puhdistusvesi

19 Herra puhui Moosekselle ja Aaronille: ² "Tämä on säädös, jonka Herra on antanut: Käske israelilaisten tuoda sinulle punaruskea, virheetön lehmä, jossa ei ole mitään vikaa ja jonka niskaan ei vielä ole pantu iestä. ³ Antakaa se pappi Eleasarille. Hänen on vietävä se ulos leiristä, ja se on teurastettava hänen edessään. ⁴ Sitten pappi Eleasar ottakoon sen verta sormeensa ja vihmokoon sitä ilmestysmajan etupuolta kohti seitsemän kertaa. ⁵ Lehmä on poltettava hänen nähtensä. Se on poltettava nahkoineen, lihoineen, verineen ja mahan sisältöineen. ⁶ Sitten papin on otettava setripuuta, iisoppikorsi ja helakanpunaista lankaa ja viskattava ne tuleen, jossa lehmä palaa. ⁷ Sen jälkeen papin on pestävä vaatteensa ja peseydyttävä vedessä. Sitten pappi voi mennä leiriin, mutta hän on saastainen iltaan asti. ⁸ Myös sen, joka lehmän poltti, on pestävä vaatteensa ja peseydyttävä vedessä. Hän on silti saastainen iltaan asti. ⁹ Sitten jonkun, joka on puhdas, on koottava lehmän tuhka ja pantava se talteen puhtaaseen paikkaan leirin ulkopuolelle. Israelilaisten seurakunnan on säilytettävä se puhdistusvettä varten; sekin on syntiuhri. ¹⁰ Sen, joka on koonnut lehmän tuhkan, on pestävä vaatteensa, ja hän on saastainen iltaan asti. Tämä on ikuinen säädös

israelilaisille ja heidän keskuudessaan asuville muukalaisille.

¹¹ Joka koskee kuolleeseen, kenen hyvänsä ihmisen ruumiiseen, on saastainen seitsemän päivää.

¹² Hänen tulee puhdistaa itsensä puhdistusvedellä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja niin hän on puhdas. Ellei hän puhdistaudu kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, hän ei puhdistu. ¹³ Jokainen, joka koskee vainajaan, kuolleen ihmisen ruumiiseen, eikä puhdistaudu, saastuttaa Herran asumuksen, ja hänet tulee poistaa Israelista, koska puhdistusvettä ei ole vihmottu hänen päälleen. Hän on saastainen; hänen saastaisuutensa on yhä hänessä.

¹⁴ Tämä on laki siitä, kun joku kuolee teltassa: Jokainen, joka on siinä teltassa tai joka menee siihen teltaan, on saastainen seitsemän päivää. ¹⁵ Jokainen siellä oleva avoin astia, jonka päälle ei ole sidottu peitettä, saastuu. ¹⁶ Jokainen, joka ulkosalla koskee miekalla surmattuun tai muulla tavoin kuolleeseen tai ihmisen luuhun tai hautaan, on saastainen seitsemän päivää. ¹⁷ Saastuneen puhdistamiseksi on otettava poltetun syntiuhrin tuhkaa ja kaadettava sen päälle astiaan raikasta vettä. ¹⁸ Sitten joku, joka on puhdas, ottakoon iisoppikorren, kastakoon sen veteen ja pirskkotakoon vettä teltaan ja kaikkiin esineisiin ja ihmisiin, jotka ovat olleet siellä,

samoin siihen, joka on koskenut luuhun tai surmattuun tai muulla tavoin kuolleeseen ihmiseen tai hautaan.

¹⁹ Sen, joka on puhdas, on vihmottava vettä saastuneen päälle kolmantena ja seitsemäntenä päivänä ja puhdistettava hänet seitsemäntenä päivänä. Sitten puhdistettavan on pestävä vaatteensa ja peseydyttävä vedessä. Illalla hän on puhdas. ²⁰ Jos joku on saastunut eikä puhdistaudu, hänet on poistettava seurakunnasta, koska hän on saastuttanut Herran pyhäkön eikä puhdistusvettä ole vihmottu hänen päälleen. Hän on saastainen. ²¹ Tämä on heille ikuinen säädös. Sen, joka vihmoo puhdistusvettä, on pestävä vaatteensa. Se, joka koskee puhdistusveteen, on saastainen iltaan asti. ²² Kaikki, mihin saastainen koskee, tulee saastaiseksi. Myös se, joka koskettaa häntä, on saastainen iltaan asti."

Vettä kalliosta

20 Sen jälkeen, ensimmäisessä kuussa, koko israelilaisten seurakunta tuli Siinin autiomaahan, ja kansa asettui Kaadekseen. Mirjam kuoli siellä, ja sinne hänet haudattiin.

² Mutta kansalla ei ollut vettä, ja he kokoontuivat Mooseksen ja Aaronin ympärille ³ ja alkoivat riidellä Moosesta vastaan. Israelilaiset sanoivat: "Kunpa olisimme kuolleet silloin, kun veljemme kuolivat Herran edessä! ⁴ Minkä tähden toitte Herran seurakunnan tähän autiomaahan, niin että me

kuolemmeko tänne karjoinemme? ⁵ Miksi johdatitte meidät pois Egyptistä ja toitte meidät tähän pahaan paikkaan? Eihän tässä paikassa kasva viljaa, viikunoita, viiniköynnöksiä eikä granaattiomeniakaan. Ei ole edes vettä juotavaksi!"

⁶ Mooses ja Aaron menivät seurakunnan luota ilmestysmajan ovelle ja heittäytyivät maahan kasvoilleen. Silloin Herran kirkkaus ilmestyi heille, ⁷ ja Herra puhui Moosekselle: ⁸ "Ota sauva ja kokoa veljesi Aaronin kanssa seurakunta. Puhukaa heidän nähtensä kalliolle, niin se antaa vettä. Näin saat tulemaan heille vettä kalliosta, ja sinä juotat seurakunnan ja sen karjan."

⁹ Mooses otti sauvan Herran edestä, niin kuin häntä oli käsketty. ¹⁰ Mooses ja Aaron kokosivat seurakunnan kallion eteen. Mooses sanoi heille: "Kuulkaa nyt, kapinoitsijat! Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?" ¹¹ Sitten Mooses kohotti kätensä ja iski kahdesti kalliota sauvallaan, ja siitä lähti runsaasti vettä, niin että seurakunta ja sen karja saivat juoda.

¹² Mutta Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: "Koska ette uskoneet minua ettekä pitäneet minua pyhänä israelilaisten edessä, te ette saa viedä tätä seurakuntaa siihen maahan, jonka minä olen sille antanut." ¹³ Tämä tapahtui Meribanveden luona. Siellä israelilaiset riitelivät Herraa vastaan,

ja siellä hän osoitti pyhyytensä heidän keskuudessaan.

Edom kieltää Israelia kulkemasta maansa läpi

¹⁴ Sitten Mooses lähetti sanansaattajia Kaadeksesta Edomin kuninkaan luo ja käski heidän sanoa: "Näin sanoo veljesi Israel: Sinä tiedät kaiken vaivan, joka on kohdannut meitä. ¹⁵ Meidän isämme lähtivät Egyptiin, ja me asuimme Egyptissä kauan aikaa, mutta egyptiläiset kohtelivat pahoin meitä ja isiamme. ¹⁶ Silloin me huusimme Herran puoleen. Hän kuuli meidän huutomme ja lähetti enkelin, joka vei meidät pois Egyptistä, ja nyt me olemme täällä Kaadeksessa, kaupungissa, joka on sinun maasi rajalla. ¹⁷ Voimmeko kulkea maasi kautta? Me emme kulje peltöjen emmekä viinitarhojen poikki emmekä juo vettä kaivoista. Me kuljemme Kuninkaantietä poikkeamatta oikealle tai vasemmalle, kunnes olemme kulkeneet alueesi halki."

¹⁸ Mutta Edom vastasi hänelle: "Sinä et kulje minun maani kautta, tai minä tulen miekka kädessä sinua vastaan." ¹⁹ Israelilaiset sanoivat hänelle: "Me kuljemme valtatietä, ja jos me tai karjamme juomme vettäsi, me maksamme sen. Emme pyydä muuta kuin saada kulkea jalkaisin sinun maasi kautta." ²⁰ Mutta Edom vastasi: "Et kulje!" Ja Edom lähti Israelia

vastaan suurella sotajoukolla ja vahvasti varustettuna. ²¹ Näin Edom kielsi Israelia kulkemasta maansa kautta, ja Israel kääntyi pois sen alueelta.

Aaronin kuolema

²² Israelilaiset lähtivät liikkeelle Kaadeksesta, ja he, koko seurakunta, tulivat Hoorinvuorelle. ²³ Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille Hoorinvuorella, Edomin maan rajalla: ²⁴ "Aaron otetaan nyt pois heimonsa luo, eikä hän pääse siihen maahan, jonka minä annan israelilaisille, koska te kapinoitte käskyäni vastaan Meribanveden luona. ²⁵ Ota Aaron ja hänen poikansa Eleasar ja vie heidät Hoorinvuoren laelle. ²⁶ Riisu Aaronilta vaatteet ja pue ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Aaron otetaan pois, hän kuolee siellä."

²⁷ Mooses teki niin kuin Herra oli käskenyt. He nousivat Hoorinvuorelle koko kansan nähden. ²⁸ Mooses riisui Aaronilta vaatteet ja puki ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Aaron kuoli siellä, vuoren huipulla, mutta Mooses ja Eleasar laskeutuivat alas vuorelta. ²⁹ Kun koko seurakunta näki, että Aaron oli kuollut, koko Israelin heimo itki Aaronia kolmekymmentä päivää.

Aradin kuningas voitetaan

21 Kun kanaanilainen Aradin kuningas, joka asui Etelämaassa, kuuli, että Israel oli tulossa Atarimin tietä, hän ryhtyi sotimaan Israelia

vastaan ja otti israelilaisia vangiksi. ² Silloin Israel teki Herralle tämän lupauksen: "Jos sinä annat tuon kansan kokonaan minun käsiini, minä vihin sen kaupungit tuhon omiksi." ³ Herra kuuli Israelia ja antoi kanaanilaiset sen käsiin. Niin Israel vihki tuhon omiksi heidät ja heidän kaupunkinsa ja antoi sen paikan nimeksi Horma.

Vaskikäärme

⁴ Sen jälkeen israelilaiset lähtivät liikkeelle Hoorinvuorelta Kaislameren tietä kiertääkseen Edomin maan. Mutta kansa kävi matkalla kärsimättömäksi ⁵ ja puhui Jumalaa ja Moosesta vastaan: "Minkä tähden te johdatitte meidät pois Egyptistä kuolemaan autiomaassa? Eihän täällä ole leipää eikä vettä, ja me olemme kyllästyneet tähän surkeaan ruokaan."

⁶ Silloin Herra lähetti kansan sekaan myrkkykäärmeitä, jotka purivat kansaa, ja suuri joukko israelilaisia kuoli. ⁷ Israelilaiset tulivat Mooseksen luo ja sanoivat: "Me teimme syntiä, kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa, että hän poistaisi käärmeet meidän kimpustamme." Mooses rukoili kansan puolesta, ⁸ ja Herra sanoi Moosekselle: "Tee myrkkykäärme ja pane se tangon päähän. Kuka tahansa pureman saanut, joka katsoo siihen, jää eloon." ⁹ Mooses teki vaskikäärmeen ja pani sen tangon päähän. Kun käärmeet purivat jotakuta

ja tämä katsoi vaskikäärmeeseen, hän jäi eloon.

Israel voittaa Siihonin ja Oogin

¹⁰ Sitten israelilaiset lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Oobotiin. ¹¹ He lähtivät Oobotista ja leiriytyivät lije-Abarimiin, joka sijaitsee autiomaassa Mooabin lähellä auringonnousun puolella. ¹² He lähtivät sieltä ja leiriytyivät Seredin laaksoon. ¹³ Lähdettyään sieltä he leiriytyivät autiomaahan toiselle puolen Arnonjokea, joka lähtee amorilaisten alueelta. Arnon on näet Mooabin rajana sen ja amorilaisten välillä. ¹⁴ Siksi Herran sotien kirjassa sanotaan: "Vaaheb Suufassa ja Arnonin laaksot ¹⁵ ja laaksojen rinteet, jotka ulottuvat Aarin asuinsijoille ja viettävät Mooabin rajalle."

¹⁶ Sieltä israelilaiset kulkivat Beeriin. Se oli se Beer, josta Herra oli sanonut Moosekselle: "Kokoa kansa, niin minä annan heille vettä." ¹⁷ Silloin Israel lauloi tämän laulun: "Kuohu, kaivo! Laulakaa sille laulu! ¹⁸ Kaivo, jonka ruhtinaat kaivoivat, kansan parhaat koversivat valtikallaan, sauvoillaan!"

Autiomaasta israelilaiset kulkivat Mattanaan, ¹⁹ Mattanasta Nahalieliin, Nahalielistä Baamotiin ²⁰ ja Baamotista laaksoon, joka on Mooabin maassa autiomaasta ylös kohoavan Pisgan huipun vaiheilla.

²¹ Israel lähetti sanansaattajat amorilaisten kuninkaan Siihonin luo sanomaan: ²² "Saammeko kulkea

maasi kautta? Emme poikkea pelloille emmekä viinitarhoihin emmekä juo vettä kaivosta. Me kuljemme Kuninkaantietä, kunnes olemme päässeet alueesi läpi." ²³ Siihon ei kuitenkaan antanut Israelin kulkea alueensa kautta, vaan kokosi kaiken sotaväkinsä ja lähti Israelia vastaan autiomaahan. Jahakseen tultuaan hän ryhtyi taisteluun Israelia vastaan, ²⁴ mutta Israel voitti hänet miekalla ja valloitti hänen maansa Arnonista Jabbokiin, ammonilaisten maahan asti. Ammonilaisten raja oli näet vahvasti varustettu. ²⁵ Israel valtasi kaikki amorilaisten kaupungit ja asettui asumaan kaikkiin heidän kaupunkeihinsa, Hesboniin ja kaikkiin sen tytärikaupunkeihin.

²⁶ Hesbon oli amorilaisten kuninkaan Siihonin kaupunki, sillä Siihon oli sotinut Mooabin aikaisempaa kuningasta vastaan ja vallannut häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti. ²⁷ Siksi runoniekat sanovat: "Tulkaa Hesboniin! Rakennetaan se, ja varustetaan Siihonin kaupunki. ²⁸ Sillä tuli lähti Hesbonista, liekki Siihonin kaupungista. Se söi Aar-Mooabin, Arnonin kukkuloiden valtiaat. ²⁹ Voi sinua, Mooab! Olet hukassa, Kemoksen kansa! Hän salli poikiensa joutua pakolaisiksi ja tytärtensä vangeiksi amorilaisten kuninkaalle Siihonille. ³⁰ Me ammuimme heidät jousella, Hesbon kukistui Diibonia

myöten. Me hävitimme maan Noofahiin asti, aina Meedebaan saakka." ³¹ Niin Israel asettui asumaan amorilaisten maahan.

³² Sitten Mooses lähetti vakoilijoita Jaeseriin. Israelilaiset valloittivat sen tytärkaupungit ja karkottivat siellä asuvat amorilaiset. ³³ Sen jälkeen he kääntyivät ja lähtivät Baasaniin päin. Silloin Oog, Baasanin kuningas, ja koko hänen sotaväkinsä lähtivät Edreihin taistelemaan heitä vastaan. ³⁴ Mutta Herra sanoi Moosekselle: "Älä pelkää häntä, sillä minä annan hänet ja koko hänen kansansa ja maansa sinun käsiisi. Tee hänelle niin kuin teit Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka asui Hesbonissa." ³⁵ Israelilaiset voittivat hänet ja surmasivat hänet, hänen poikansa ja koko hänen sotaväkinsä päästämättä pakoon ainoatakaan. Ja he ottivat haltuunsa hänen maansa.

Mooabin kuningas kutsuu Bileamin kiroamaan Israelin

22 Sitten israelilaiset lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Mooabin arolle Jordanin tuolle puolen Jerikon kohdalle. ² Baalak, Sipporin poika, oli nähnyt kaiken, mitä Israel oli tehnyt amorilaisille, ³ ja Mooab oli hyvin peloissaan Israelin kansan vuoksi, koska sitä oli niin paljon. Mooab oli kauhuissaan israelilaisten vuoksi ⁴ ja lähetti sanan Midianin vanhimille: "Nyt tuo lauma syö paljaaksi kaiken ympäriltämme, niin kuin härkä kaluaa

niityltä kaiken vihreän." Mooabin kuninkaana oli siihen aikaan Baalak, Sipporin poika.

⁵ Hän lähetti sanansaattajat Eufratvirran varrella olevaan Petoriin, heimolaistensa maahan, Bileamin, Beorin pojan, luo. Hän käski kutsua tämän ja sanoa: "Egyptistä on lähtenyt liikkeelle kansa! Se on peittänyt maan näkyvistä ja asettunut asumaan minun lähelleni. ⁶ Tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa, sillä se on minua mahtavampi. Ehkä minä sitten saan sen voitetuksi ja karkotetuksi maasta, sillä minä tiedän, että jonka sinä siunaat, se on siunattu, ja jonka sinä kiroat, se on kirottu." ⁷ Mooabin vanhimmat ja Midianin vanhimmat lähtivät matkaan ennustajanpalkka mukanaan. Saavuttuaan Bileamin luo he puhuivat hänelle Baalakin sanat. ⁸ Bileam vastasi heille: "Jääkää tänne yöksi. Minä annan teille vastauksen sen mukaan, mitä Herra minulle puhuu." Niin mooabilaisten päämiehet jäivät Bileamin luo.

⁹ Jumala tuli Bileamin luo ja kysyi: "Keitä nämä luonasi olevat miehet ovat?" ¹⁰ Bileam vastasi Jumalalle: "Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas, on lähettänyt heidät luokseni sanomaan: ¹¹ 'Egyptistä on lähtenyt liikkeelle kansa, joka on peittänyt maan näkyvistä. Tule kiroamaan se minun puolestani. Ehkä sitten voin taistella sitä vastaan ja karkottaa sen.'" ¹² Jumala

sanoi Bileamille: "Älä lähde heidän mukaansa äläkä kiroa sitä kansaa, sillä se on siunattu." ¹³ Bileam nousi aamulla ja sanoi Baalakin päämiehille: "Menkää takaisin maahanne, sillä Herra ei anna minun lähteä teidän kanssanne." ¹⁴ Silloin Mooabin päämiehet lähtivät ja palasivat Baalakin luo. He sanoivat: "Bileam kieltäytyi lähtemästä meidän kanssamme."

¹⁵ Mutta Baalak lähetti uudestaan ruhtinaita, useampia ja korkeaa-arvoisempia kuin edelliset.

¹⁶ Saavuttuaan Bileamin luo he sanoivat hänelle: "Näin sanoo Baalak, Sipporin poika: 'Älä anna minkään estää sinua tulemasta minun luokseni, ¹⁷ sillä minä palkitsen sinut hyvin runsaasti ja teen kaiken, mitä pyydät minulta. Tulethan siis kiroamaan minun puolestani tämän kansan.'" ¹⁸ Mutta Bileam vastasi Baalakin palvelijoille: "Vaikka Baalak antaisi minulle talonsa täyden hopeaa ja kultaa, minä en sittenkään voi, en pienessä enkä suuressa, rikkoa Herran, Jumalani, käskyä vastaan.

¹⁹ Jääkää nyt kuitenkin myös te tänne yöksi. Tahdon saada tietää, mitä Herra vielä puhuu minulle lisää." ²⁰ Yöllä Jumala tuli Bileamin luo ja sanoi hänelle: "Jos nämä miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin lähde heidän kanssaan, mutta tee vain se, mitä minä sinulle sanon." ²¹ Bileam nousi aamulla, satuloi aasintamansa ja

lähti matkaan Mooabin ruhtinaiden kanssa.

Bileamin aasi

²² Mutta kun Bileam lähti matkaan, syttyi Jumalan viha, ja Herran enkeli asettui tielle vastustajaksi hänelle. Bileam ratsasti aasintammallaan kaksi palvelijaa mukanaan. ²³ Kun aasintamma näki Herran enkelin seisovan tiellä paljastettu miekka kädessään, se poikkesi tieltä ja meni pelloille. Silloin Bileam löi aasintammaa kääntääkseen sen takaisin tielle.

²⁴ Herran enkeli asettui viinitarhojen väliseen kapeikkoon, jossa oli kiviaita kummallakin puolella. ²⁵ Nähdessään Herran enkelin aasintamma painautui aitaan vasten ja likisti Bileamin jalkaa aitaan. Silloin Bileam löi aasia uudestaan.

²⁶ Sitten Herran enkeli meni edemmäs ja asettui ahtaaseen paikkaan, jossa ei ollut tilaa väistää oikealle eikä vasemmalle. ²⁷ Aasintamma näki Herran enkelin ja laskeutui maahan Bileamin alla. Bileam suuttui ja löi aasintammaa kepillä.

²⁸ Silloin Herra avasi aasintamman suun, ja se sanoi Bileamille: "Mitä minä olen sinulle tehnyt, kun olet lyönyt minua jo kolme kertaa?"

²⁹ Bileam vastasi aasintammalle: "Sinä olet pitänyt minua pilkkanasi. Olisipa minulla miekka kädessäni, niin minä tappaisin sinut heti." ³⁰ Aasintamma sanoi Bileamille: "Enkö minä ole sinun

aasintammasi, jolla olet ratsastanut koko ikäsi tähän päivään asti? Onko minulla koskaan ollut tapana tehdä sinulle näin?" Bileam vastasi: "Ei."

³¹ Silloin Herra avasi Bileamin silmät, niin että hän näki Herran enkelin seisovan tiellä paljastettu miekka kädessään. Bileam kumartui kasvoilleen maahan osoittamaan kunnioitusta.

³² Herran enkeli sanoi hänelle: "Minkä tähden olet lyönyt aasintammaasi jo kolme kertaa? Minä olen tullut estämään sinua, sillä ajattelemattomasti olet lähtenyt tälle matkalle vastoin minun tahtoani.

³³ Aasintamma on nähnyt minut ja väistänyt minua jo kolme kertaa. Jos se ei olisi väistänyt minua, minä olisin surmannut sinut mutta jättänyt sen henkiin." ³⁴ Bileam vastasi Herran enkelille: "Minä olen tehnyt syntiä, sillä minä en tiennyt, että sinä seisoit edessäni tiellä. Mutta jos tämä matka on mielestäsi paha, minä palaan nyt takaisin." ³⁵ Herran enkeli sanoi Bileamille: "Mene näiden miesten kanssa, mutta puhu ainoastaan se, minkä minä sinulle puhun." Niin Bileam jatkoi matkaa Baalakin ruhtinaiden kanssa.

Bileam Baalakin luona

³⁶ Kun Baalak kuuli, että Bileam oli tulossa, hän lähti tätä vastaan Iir-Mooabiin, joka on Arnonia pitkin kulkevalla rajalla, alueen äärimmäisellä laidalla. ³⁷ Baalak sanoi Bileamille:

"Enkö minä varta vasten lähettänyt kutsumaan sinua? Minkä tähden et tahtonut tulla minun luokseni? Enkö tosiaankaan pystyisi palkitsemaan sinua?" ³⁸ Mutta Bileam vastasi Baalakille: "Olenhan minä nyt tullut luoksesi. Toisaalta, onko minun vallassani puhua mitään? Minkä Jumala panee suuhuni, sen minä puhun."

³⁹ Sitten Bileam lähti Baalakin mukaan, ja he saapuivat Kirjat-Husotiin. ⁴⁰ Baalak teurastutti nautoja ja lampaita ja lähetti ne Bileamille ja ruhtinaille, jotka olivat hänen kanssaan.

⁴¹ Seuraavana aamuna Baalak otti Bileamin mukaansa ja vei hänet Baalin kukkuloille. Sieltä Bileam näki kansan reunimmaisen osan.

Bileam siunaa Israelin

23 Bileam sanoi Baalakille: "Rakenna minulle tähän seitsemän alttaria ja hanki minulle tänne seitsemän härkää ja seitsemän pössä." ² Baalak teki niin kuin Bileam oli sanonut, ja Baalak ja Bileam uhrasivat härän ja pössin kullakin alttarilla. ³ Sitten Bileam sanoi Baalakille: "Seiso tässä polttouhrisi ääressä. Minä menen kauemmas. Ehkäpä siellä saan kohdata Herran. Minä kerron sitten sinulle, mitä hän minulle näyttää."

Bileam meni autiolle kukkulalle, ⁴ ja Jumala kohtasi hänet. Bileam sanoi hänelle: "Minä olen pannut kuntoon seitsemän alttaria ja uhrannut härän ja

pässin kullakin alttarilla." ⁵ Herra pani sanat Bileamin suuhun ja sanoi: "Palaa Baalakin luo ja puhu hänelle, mitä minä sanon." ⁶ Niin Bileam palasi Baalakin luo, joka seisoi polttouhrinsa ääressä kaikkien Mooabin ruhtinaiden kanssa.

⁷ Bileam puhui vertauskuvoin ja sanoi: Aramista nouti minut Baalak, Mooabin kuningas idän vuorilta: 'Tule, kiroa puolestani Jaakob, tule ja sadattele Israelia.' ⁸ Miksi kiroaisin sen, jota Jumala ei kiroa, miksi sadattelin sitä, jota Herra ei sadattele? ⁹ Minä näen sen kallioiden huipulta, tähyilen sitä kukkuloilta. Katso, se kansa asuu erillään, se ei lukeudu muiden kansojen joukkoon. ¹⁰ Kuka voi laskea Jaakobin tomuhiukkaset, edes neljänneksen Israelin luvusta? Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niin kuin heidän."

¹¹ Silloin Baalak sanoi Bileamille: "Mitä oletkaan tehnyt minulle! Minä toin sinut kiroamaan vihollisiani, ja nyt sinä oletkin siunaamalla siunannut heitä!" ¹² Bileam vastasi: "Eikö minun ole tarkoin puhuttava se, minkä Herra panee suuhuni?"

Bileam siunaa Israelin uudelleen

¹³ Baalak sanoi hänelle: "Tule minun kanssani toiseen paikkaan, josta voit nähdä sen kansan. Näet tosin vain sen äärimmäisen reunan, et näe sitä kokonaan. Kiroa se minun puolestani sieltä." ¹⁴ Baalak vei hänet Pisgan huipulla olevalle tähyystapaikalle,

rakensii seitsemän alttaria ja uhrasi härän ja pässin kullakin alttarilla.

¹⁵ Bileam sanoi Baalakille: "Seiso tässä polttouhrisi ääressä. Minä menen tuonne kohtaamaan Herraa."

¹⁶ Herra kohtasi Bileamin ja pani sanat hänen suuhunsa. Hän sanoi: "Palaa Baalakin luo ja puhu hänelle näin ja näin." ¹⁷ Bileam meni Baalakin luo, joka seisoi polttouhrinsa ääressä Mooabin ruhtinaiden kanssa. Baalak kysyi häneltä: "Mitä Herra puhui?"

¹⁸ Bileam puhui vertauskuvoin ja sanoi: "Nouse, Baalak, ja kuule! Kuuntele minua, Sipporin poika! ¹⁹ Ei Jumala ole ihminen, että hän valehtelisi, eikä ihmislapsi, että hän katuisi. Sanoisiko hän jotakin eikä sitä tekisi, puhuisiko hän jotakin eikä sitä toteuttaisi? ²⁰ Katso, minä olen saanut tehtäväkseni siunata. Herra on siunannut, enkä minä voi sitä peruuttaa.

²¹ Ei havaita onnettomuutta Jaakobissa eikä nähdä vaivaa Israelissa. Herra, Israelin Jumala, on sen kanssa. Riemuhuuto kuninkaalle kuuluu sen keskeltä. ²² Jumala toi sen pois Egyptistä, sen sarvet ovat kuin villihärällä. ²³ Noituus ei pysty Jaakobiin, eikä taikuus tehoa Israeliin. Aikanaan sanotaan Jaakobista ja Israelista: 'Mitä Jumala onkaan tehnyt!' ²⁴ Katso, kansa nousee kuin leijona, se kohottautuu kuin jalopeura. Se ei paneudu makuulle, ennen

kuin on syönyt saalista ja juonut surmattujen verta."

²⁵ Silloin Baalak sanoi Bileamille: "Älä kiroa sitä, äläkä myöskään siunaa sitä." ²⁶ Mutta Bileam vastasi Baalakille: "Enkö minä sanonut sinulle, että kaiken, minkä Herra käskee, sen minä teen."

Bileam siunaa Israelin kolmannen kerran

²⁷ Baalak sanoi Bileamille: "Tule, minä vien sinut toiseen paikkaan. Ehkäpä Jumalan silmissä on oikein, että kiroat Israelin minun puolestani sieltä." ²⁸ Baalak vei Bileamin Peorin huipulle, joka kohoaa yli autiomaan. ²⁹ Bileam sanoi Baalakille: "Rakenna minulle tähän seitsemän alttaria ja hanki minulle tänne seitsemän härkää ja seitsemän pässiä." ³⁰ Baalak teki, niin kuin Bileam käski, ja uhrasi härän ja pässin kullakin alttarilla.

24 Kun Bileam näki, että Israelin siunaaminen oli Herralle mieluista, hän ei enää mennyt etsimään ennusmerkkejä niin kuin ennen. Hän käänsi kasvonsa autiomaahan, ² kohotti katseensa ja näki Israelin leiriytyneenä heimokunnittain. Silloin Jumalan Henki tuli hänen ylleen.

³ Hän puhui vertauskuvin ja sanoi: "Näin puhuu Bileam, Beorin poika, näin puhuu mies, jonka silmä on avattu. ⁴ Näin puhuu hän, joka kuulee Jumalan sanat, joka näkee Kaikkivaltiaan näkyjä, joka joutuu hurmoksiin avatuin silmin:

⁵ Kuinka ihanat ovat sinun telttasi, Jaakob, sinun asuinsijasi, Israel!

⁶ Kun joenuomat ne levittäytyvät, kuin puutarhat virran varrella, kuin aaloeput, Herran istuttamat, kuin setripuut vesien vierillä! ⁷ Vesi läikkyy heidän vesisangoistaan, ja heidän kylvönsä saa runsaasti vettä. Agagia mahtavampi on heidän kuninkaansa, hänen valtakuntansa kohoaa korkealle.

⁸ Jumala toi sen pois Egyptistä, sillä on sarvet kuin villihärällä. Se syö suuhunsa viholliskansat, se murskaa vihollisten luut ja lävistää heidät nuolillaan. ⁹ Se on kyyristynyt, laskeutunut maahan kuin leijona, kuin jalopeura – kuka uskaltaa herättää sen? Siunattu se, joka sinua siunaa, kirottu se, joka sinua kiroaa!"

¹⁰ Silloin Baalak suuttui Bileamille, löi kätensä yhteen ja sanoi hänelle: "Minä kutsuin sinut kiroamaan vihollisiani, mutta nyt sinä olet siunaamalla siunannut heidät jo kolme kertaa. ¹¹ Ja nyt, pakene sinne, mistä tulit! Minä lupasin palkita sinut, mutta nyt Herra pidättää sinulta palkan."

¹² Bileam vastasi Baalakille: "Enkö minä sanonut jo sanansaattajillesi, jotka lähetit luokseni: ¹³ 'Vaikka Baalak antaisi minulle talonsa täyden hopeaa ja kultaa, en sittenkään voisi rikkoa Herran käskyä, en tehdä mitään oman mieleni mukaan, en hyvää enkä pahaa. Minkä Herra puhuu, sen minäkin puhun.'

Bileamin ennustus

¹⁴ Nytpä minä lähdenkin kansani luo. Sinulle minä kuitenkin ilmoitan, mitä tämä kansa tulee tekemään sinun kansallesi aikojen lopulla." ¹⁵ Bileam puhui vertauskuvien ja sanoi: "Näin puhuu Bileam, Beorin poika, näin puhuu mies, jonka silmä on avattu. ¹⁶ Näin puhuu hän, joka kuulee Jumalan puheen ja saa tietonsa Korkeimmalta, hän, joka näkee Kaikkivaltiaan näkyjä, joka joutuu hurmoksiin avatuin silmin:

¹⁷ Se mitä näen, ei tapahdu nyt, se mitä tähyilen, ei ole lähellä. Tähti kohooa Jaakobista, ja valtikka nousee Israelista. Se ruhjoo ohimot Mooabilta, päältäen kaikilta Seetin pojilta. ¹⁸ Edom joutuu vieraiden valtaan, Seir vihollistensa omaisuudeksi, mutta Israel tekee väkeviä tekoja. ¹⁹ Jaakobista nousee hallitsija, joka hävittää Seirin jäänöksen."

²⁰ Kun Bileam näki Amalekin, hän puhui vertauskuvien ja sanoi: "Kansakunnista ensimmäinen on Amalek, mutta sen loppu on perikato."

²¹ Kun hän näki keeniläiset, hän puhui vertauskuvien ja sanoi: "Järkkymätön on sinun asuinpaikkasi, ja kalliolle on pesäsi rakennettu. ²² Kuitenkin Kain hävitetään. Ei aikaakaan, niin Assur vie sinut vangiksi."

²³ Hän puhui vielä vertauskuvien ja sanoi: "Voi! Kuka jää eloon, kun Jumala tämän tekee! ²⁴ Laivoja saapuu kittiläisten suunnalta. Ne kurittavat

Assuria, ja ne kurittavat Eeberiä. Sekin joutuu perikatoon."

²⁵ Sen jälkeen Bileam nousi, lähti matkaan ja palasi kotiinsa. Myös Baalak lähti tiehensä.

Israel lankeaa palvelemaan Baal-Peoria

25 Kun Israel oli asettunut asumaan Sittimiin, kansa rupesi harjoittamaan haureutta mooabilaisnaisten kanssa. ² Nämä kutsuivat kansaa jumaliensa uhreille, ja kansa söi uhrilihaa ja palvoi mooabilaisten jumalia. ³ Näin Israel antautui palvomaan Baal-Peoria. Silloin Herran viha syttyi Israelia kohtaan. ⁴ Herra sanoi Moosekselle: "Ota kansan kaikki päämiehet ja teloita heidät julkisesti Herran edessä, että Herran vihan hehku kääntyisi pois Israelista." ⁵ Niin Mooses sanoi Israelin tuomareille: "Jokaisen teistä on surmattava miehistään ne, jotka ovat ryhtyneet palvomaan Baal-Peoria."

Piinehaan kiivaus

⁶ Mooses ja israelilaisten seurakunta olivat itkemässä ilmestysmajan portilla. Silloin muuan israelilainen mies tuli veljiensä luo ja toi mukanaan kaikkien nähden midianilaisen naisen.

⁷ Kun Piinehas, pappi Aaronin pojan Eleasarin poika, näki sen, hän nousi kansan keskeltä, otti keihään käteensä, ⁸ seurasi tuota israelilaista makuusuojaan ja lävisti vatsan kohdalta

heidät molemmat, israelilaisen miehen ja tuon naisen. Silloin israelilaisia vaivannut vitsaus loppui. ⁹Tässä vitsauksessa kuolleita oli 24.000.

¹⁰Herra puhui Moosekselle: ¹¹"Piinehas, pappi Aaronin pojan Eleasarin poika, on kääntänyt minun vihani pois israelilaisten päältä kiivailemalla heidän keskuudessaan minun puolestani, eikä minun ole tarvinnut kiivaudessani tehdä loppua israelilaisista. ¹²Sano siis kansalle: 'Katso, minä teen hänen kanssaan rauhanliiton, ¹³ja se tulee hänelle ja hänen jälkeläisilleen ikuisen pappeuden liitoksi, koska hän kiivaili Jumalansa puolesta ja toimitti sovituksen israelilaisille.'"

¹⁴Israelilaismies, joka surmattiin yhdessä midianilaisen naisen kanssa, oli simeonilaisen perhekuntapäämiehen Saalun poika, nimeltään Simri. ¹⁵Surmatun midianilaisnaisen nimi oli Kosbi. Hän oli midianilaisen perhekuntapäämiehen ja heimopäällikön Suurin tytär.

¹⁶Herra sanoi Moosekselle: ¹⁷"Ahdistakaa midianilaisia ja tuhotkaa heidät, ¹⁸sillä he ahdistivat teitä viekailla juonillaan, kun he houkuttelivat teidät Peorin ja sisarensa Kosbin, midianilaisen päämiehen tyttären, ansaan. Hänet surmattiin Peorin vuoksi tapahtuneen vitsauksen päivänä."

UUSI SUKUPOLVI LUVATUN MAAN RAJOILLA, 26 – 36

Sotakelpoisten miesten laskenta Mooabin arolla

26 Vitsauksen jälkeen Herra puhui Moosekselle ja Eleasarille, pappi Aaronin pojalle. Hän sanoi: ²"Laskekaa koko israelilaisten seurakunnan väkiluku perhekunnittain, kaikki Israelin sotakelpoiset miehet kaksikymmenvuotiaista ylöspäin." ³Niin Mooses ja pappi Eleasar puhuivat israelilaisille Mooabin arolla Jordanin luona, Jerikon kohdalla. He sanoivat: ⁴"Laskettakoon kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, niin kuin Herra on Moosesta käskenyt." Egyptin maasta lähteneitä israelilaisia olivat nämä:

⁵Ruubenin, Israelin esikoisen, jälkeläisiä olivat Hanokista polveutuva hanokilaisten suku, Pallusta polveutuva pallulaisten suku, ⁶Hesronista polveutuva hesronilaisten suku ja Karmista polveutuva karmilaisten suku. ⁷Nämä olivat ruubenilaisten suvut. Heitä oli katselmuksessa 43.730.

⁸Pallun poika oli Eliab, ⁹ja Eliabin pojat olivat Nemuel, Daatan ja Abiram. He olivat ne seurakunnan valitsemat Daatan ja Abiram, jotka taistelivat Koorahin joukon kanssa Moosesta ja Aaronia vastaan. Heidän taistellessaan Herraa vastaan ¹⁰maa avasi kitansa ja nielaisi heidät ja Koorahin. Silloin

hänen joukkonsa sai surmansa. Tuli kulutti 250 miestä, ja heistä tuli varoittava esimerkki. ¹¹Koorahin pojat eivät kuitenkaan kuolleet.

¹²Simeonin jälkeläiset olivat suvuittain: Nemuelista polveutui nemuelilaisten suku, Jaaminista jaaminilaisten suku, Jaakinista jaakinilaisten suku, ¹³Serahista serahilaisten suku ja Saulista saulilaisten suku. ¹⁴Nämä olivat simeonilaisten suvut, 22.200 miestä.

¹⁵Gaadin jälkeläiset olivat suvuittain: Sefonista polveutui sefonilaisten suku, Haggista haggilaisten suku, Suunista suunilaisten suku, ¹⁶Osnista osnilaisten suku, Eeristä eeriläisten suku, ¹⁷Arodista arodilaisten suku ja Arelista arelilaisten suku. ¹⁸Nämä olivat Gaadin jälkeläisten suvut. Heitä oli katselmuksessa 40.500.

¹⁹Juudan poikia olivat Eer ja Oonan, mutta he kuolivat Kanaaninmaassa. ²⁰Juudan muut jälkeläiset olivat suvuittain: Seelasta polveutui seelalaisten suku, Peresistä peresiläisten suku ja Serahista serahilaisten suku. ²¹Peresin jälkeläisiä olivat nämä: Hesronista polveutui hesronilaisten suku ja Haamulista haamulilaisten suku. ²²Nämä olivat Juudan suvut. Juudan heimoon kuuluvia oli katselmuksessa 76.500.

²³Isaskarin jälkeläiset olivat suvuittain: Toolasta polveutui toolalaisten suku, Puvvasta

puunilaisten suku, ²⁴Jaasubista jaasubilaisten suku ja Simronista simronilaisten suku. ²⁵Nämä olivat Isaskarin suvut. Isaskarilaisia oli katselmuksessa 64.300.

²⁶Sebulonin jälkeläiset olivat suvuittain: Seredistä polveutui serediläisten suku, Eelonista eelonilaisten suku ja Jahlelita jahlelilaisten suku. ²⁷Nämä olivat sebulonilaisten suvut. Sebulonilaisia oli katselmuksessa 60.500.

²⁸Joosefin jälkeläisiä olivat Manassen ja Efraimin heimot suvuittain. ²⁹Manassen jälkeläisiä olivat Maakir ja hänestä polveutuva maakirilaisten suku. Maakirille syntyi Gilead, ja Gileadista polveutui gileadilaisten suku. ³⁰Nämä ovat Gileadin jälkeläiset: lieseristä polveutuva iieseriläisten suku, Helekistä polveutuva helekiläisten suku, ³¹Asrielista polveutuva asrielilaisten suku, Sekemistä polveutuva sekemiläisten suku, ³²Semidasta polveutuva semidalaisten suku ja Heeferistä polveutuva heeferiläisten suku. ³³Selofhadilla, Heeferin pojalla, ei ollut poikia vaan tyttäriä. Selofhadin tyttärien nimet olivat Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirsä. ³⁴Nämä olivat Manassen suvut. Manasselaisia oli katselmuksessa 52.700.

³⁵Nämä ovat Efraimin jälkeläiset ja heidän sukunsa: Suutelahista polveutui suutelahilaisten suku,

Bekeristä bekeriläisten suku ja Tahanista tahanilaisten suku.³⁶ Nämä ovat Suutelahin jälkeläiset: Eeranista polveutui eeranilaisten suku.³⁷ Nämä olivat efraimilaisten suvut. Efraimilaisia oli katselmuksessa 32.500. Nämä olivat Joosefin jälkeläiset suvuittain.

³⁸ Benjaminin jälkeläisten sukuja olivat Belasta polveutuva belalaisten suku, Asbelista asbelilaisten suku, Ahiramista ahiramilaisten suku,³⁹ Sefufamista suufamilaisten suku ja Huufamista huufamilaisten suku.⁴⁰ Belan jälkeläisiä olivat Ard ja Naaman. Ardista polveutui ardilaisten suku, Naamanista naamilaisten suku.⁴¹ Nämä olivat Benjaminin jälkeläiset suvuittain. Heitä oli katselmuksessa 45.600.

⁴² Nämä ovat Daanin jälkeläiset suvuittain: Suuham ja hänestä polveutuva suuhamilaisten suku. Nämä olivat Daanin suvut.⁴³ Suuhamilaisten suvuista oli katselmuksessa kaikkiaan 64.400 miestä.

⁴⁴ Nämä olivat Asserin jälkeläisiä suvuittain: Jimnasta polveutui jimnalaisten suku, Jisvistä jisviläisten suku ja Beriasta berialaisten suku.⁴⁵ Berian jälkeläiset: Heeberistä polveutui heeberiläisten suku ja Malkielista malkielilaisten suku.⁴⁶ Asserin tyttären nimi oli Serah.⁴⁷ Nämä olivat asserilaisten suvut. Heitä oli katselmuksessa 53.400.

⁴⁸ Naftalin jälkeläiset suvuittain: Jahselista polveutuva jahselilaisten suku, Guunista guunilaisten suku,⁴⁹ Jeeseristä jeeseriläisten suku ja Sillemistä sillemiläisten suku.⁵⁰ Nämä olivat Naftalin suvut perhekunnittain. Naftalilaisia oli katselmuksessa 45.400.

⁵¹ Katselmuksessa olleiden israelilaisten lukumäärä oli 601.730.

Maa on jaettava arvalla

⁵² Herra puhui Moosekselle:
⁵³ "Sinun tulee jakaa maa näille heimoille perintöösiksi väkiluvun mukaan.⁵⁴ Anna isommalle isompi perintöosa ja pienemmälle pienempi perintöosa. Kullekin heimolle tulee antaa perintöosa katselmuksessa olleiden lukumäärän mukaan.⁵⁵ Maa on jaettava arpomalla. Kunkin perintöosa määräytyy hänen isiensä heimon nimen mukaan.⁵⁶ Perintöosat on jaettava arpomalla suurten ja pienten heimojen kesken."

Leeviläisten lukumäärä lasketaan

⁵⁷ Nämä olivat katselmuksessa olleet Leevin jälkeläiset suvuittain: Geersonista polveutui geersonilaisten suku, Kehatista kehatilaisten suku ja Merarista merarilaisten suku.⁵⁸ Leeviläisten sukuja olivat myös nämä: libniläisten suku, hebronilaisten suku, mahlilaisten suku, muusilaisten suku ja koorahilaisten suku. Kehatille syntyi Amram.⁵⁹ Amramin vaimo oli Jookebed, Leevin tytär, joka oli

syntynyt Leevin sukuun Egyptissä. Jookebed synnytti Amramille Aaronin ja Mooseksen sekä heidän sisarensa Mirjamin. ⁶⁰ Aaronille syntyivät Naadab, Abihu, Eleasar ja Iitamar, ⁶¹ mutta Naadab ja Abihu kuolivat, kun he toivat vierasta tulta Herran eteen. ⁶² Leeviläisten katselmuksessa oli kaikkiaan 23.000 kuukauden ikäistä tai sitä vanhempaa miestä. Heistä ei pidetty katselmusta muiden israelilaisten kanssa, koska heille ei annettu perintöosaa israelilaisten keskuudesta.

⁶³ Tässä olivat ne israelilaiset, joista Mooses ja pappi Eleasar pitivät katselmuksen Mooabin arolla lähellä Jordania, Jerikon kohdalla. ⁶⁴ Heidän joukossaan ei ollut ainoatakaan niistä, jotka olivat olleet siinä israelilaisten katselmuksessa, jonka Mooses ja pappi Aaron olivat pitäneet Siinain autiomaassa. ⁶⁵ Herra oli sanonut heille, että he kuolisivat autiomaassa. Heistä ei jäänyt jäljelle ketään paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika.

Selofhadin tyttärien perintöosuus

27 Selofhadin tyttäret tulivat Mooseksen luo. He olivat Selofhadin, Heeferin pojan, tyttäriä Joosefin pojan Manassen suvusta, ja heidän nimensä olivat Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirsä. Heefer oli Gileadin poika, tämä Maakirin poika ja tämä Manassen. ² Selofhadin tyttäret

seisoivat Mooseksen, pappi Eleasarin, päämiesten ja koko seurakunnan edessä ilmestysmajan portilla ja sanoivat: ³ "Meidän isämme kuoli autiomaassa. Hän ei ollut Koorahin joukossa, siinä joukossa, joka kokoontui kapinoimaan Herraa vastaan, vaan hän kuoli oman syntinsä tähden. Hänellä ei ollut poikia. ⁴ Miksi meidän isämme nimi nyt häviäisi hänen suvustaan sen tähden, ettei hänellä ollut poikaa? Anna meille maaosuus isämme veljien keskuudesta."

⁵ Mooses vei heidän asiansa Herran eteen, ⁶ ja Herra sanoi Moosekselle: ⁷ "Selofhadin tyttäret puhuvat oikein. Anna heille perintöosuus heidän isänsä veljien keskuudesta. Siirrä heille heidän isänsä perintöosa. ⁸ Sano israelilaisille: Jos joku kuolee eikä hänellä ole poikaa, teidän tulee siirtää hänen perintöosansa hänen tyttarelleen. ⁹ Jos hänellä ei ole tytärtäkään, antakaa hänen perintöosansa hänen veljilleen. ¹⁰ Ellei hänellä ole veljiä, antakaa hänen perintöosansa hänen isänsä veljille. ¹¹ Mutta jos hänen isällään ei ole veljiä, antakaa hänen perintöosansa hänen lähimmälle sukulaiselleen. Tämä saakoon sen perinnökseen. Tämä on israelilaisia koskeva oikeussäädös, näin on Herra Moosesta käsenyt."

Herra määrää Joosuan Mooseksen seuraajaksi

¹² Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Nouse tälle Abarimvuorelle, niin voit

nähdä sen maan, jonka minä annan israelilaisille. ¹³Kun olet nähnyt sen, sinutkin otetaan pois heimosi luo, niin kuin veljesi Aaron, ¹⁴koska te kapinoitte minun käskyäni vastaan seurakunnan riidellessä Siinin autiomaassa ettekä pitäneet minua pyhänä seurakunnan edessä." Tämä tapahtui Meriban veden luona Kaadeksessa Siinin autiomaassa.

¹⁵Silloin Mooses sanoi Herralle:

¹⁶"Asettakoon Herra, Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki, seurakunnan johtoon miehen, ¹⁷joka kulkee heidän edellään, joka johtaa heidät lähtemään ja tulemaan, ettei Herran seurakunta olisi kuin lammasmaa ilman paimenta."

¹⁸Herra sanoi Moosekselle: "Hae Joosua, Nuunin poika, mies, jossa on Henki, ja pane kätesi hänen päälleen.

¹⁹Aseta hänet pappi Eleasarin ja koko seurakunnan eteen ja aseta hänet tehtävänsä heidän nähtensä.

²⁰Siirrä hänelle arvovaltaasi, että koko israelilaisten seurakunta tottelisi häntä. ²¹Seisokoon hän pappi Eleasarin edessä, ja Eleasar pyytäköön hänen puolestaan uurimin kautta vastausta Herran edessä. Herran käskystä on koko seurakunnan lähdeittävä ja palattava – Joosuan ja kaikkien israelilaisten hänen kanssaan."

²²Mooses teki niin kuin Herra oli häntä käsenyt. Hän haki Joosuan ja asetti hänet pappi Eleasarin ja koko seurakunnan eteen, ²³pani

kätensä hänen päälleen ja asetti hänet tehtävänsä, niin kuin Herra oli puhunut Mooseksen kautta.

Jokapäiväiset uhrin

28 Herra puhui Moosekselle: ²"Anna israelilaisille tämä käsky: Pitäkää huoli siitä, että uhraatte minulle määrääikaan uhrini ja ruokani suloisesti tuoksuvinä tuliuhreina. ³Sano heille: Tuliuhri, joka teidän on tuotava joka päivä Herralle, on kaksi vuoden vanhaa virheetöntä uroskaritsaa jokapäiväiseksi polttouhriksi. ⁴Sinun tulee uhrata yksi karitsa aamulla ja toinen iltahämärissä ⁵sekä ruokauhriksi kymmenesosa eefa-mittaa hienoja vehnäjuouhoja, joihin on sekoitettu neljännes hiin-mittaa survomalla saatua öljyä. ⁶Tämä on Siinainvuorella annettu säädös jokapäiväisestä polttouhrista suloisesti tuoksuvinä tuliuhriksi Herralle. ⁷Siihen kuuluva juomauhri on neljännes hiin-mittaa viiniä kumpaakin uroskaritsaa kohti. Vuodata pyhäkössä väkevää viiniä juomauhriksi Herralle. ⁸Uuraa iltahämärissä toinen karitsa ja siihen kuuluva ruoka- ja juomauhri samalla tavoin kuin aamullakin, suloisesti tuoksuvinä uhriksi Herralle."

Sapattiuhrin

⁹"Sapatinpäivänä on uhrattava kaksi vuoden vanhaa virheetöntä uroskaritsaa ja ruokauhriksi kaksi

eefa-mitan kymmenesosaa hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna sekä siihen kuuluva juomauhri.¹⁰ Sapattipolttouhri on uhrattava jokaisena sapattina jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan juomauhrin lisäksi."

Uudenkuun uhrit

¹¹ "Jokaisen kuukauden ensimmäisenä päivänä tuokaa Herralle polttouhriksi kaksi sonnimullikkaa, pässi ja seitsemän virheetöntä vuoden ikäistä uroskaritsaa ¹² sekä ruokauhriksi kutakin mullikkaa kohti kolme eefa-mitan kymmenesosaa hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna sekä kutakin pässiä kohti kaksi eefa-mitan kymmenesosaa hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna. ¹³ Kutakin uroskaritsaa kohti on lisäksi tuotava ruokauhriksi yksi kymmenesosa eefa-mittaa hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna. Tämä on polttouhri, suloisesti tuoksuva tuliuhri Herralle. ¹⁴ Näiden lisäksi juomauhrina on tuotava puoli hiin-mittaa viiniä kutakin mullikkaa kohti ja kolmannes hiin-mittaa pässiä kohti sekä neljännes hiin-mittaa karitsaa kohti. Tämä on uudenkuun polttouhri, joka on uhrattava vuoden kaikkina kuukausina. ¹⁵ Uhratkaa myös yksi pukki syntiuhriksi Herralle jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan juomauhrin lisäksi."

Pääsiäisuhrit

¹⁶ "Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, on Herran pääsiäinen. ¹⁷ Saman kuukauden viidentenätoista päivänä on juhla. Seitsemän päivän ajan teidän tulee syödä happamatonta leipää. ¹⁸ Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä. ¹⁹ Tuokaa tuliuhriksi, polttouhriksi Herralle, kaksi sonnimullikkaa ja yksi pässi sekä seitsemän uroskaritsaa, vuoden vanhoja. Niiden tulee olla virheettömiä. ²⁰ Niihin kuuluva ruokauhri on mullikkaa kohti kolme eefa-mitan kymmenesosaa hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna ja pässiä kohti kaksi kymmenesosaa. ²¹ Kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta uhratkaa eefa-mitan kymmenesosa hienoja vehnäjauhoja. ²² Tuokaa myös yksi pukki syntiuhriksi, joka tuottaa teille sovituksen. ²³ Uhratkaa nämä aamupoltttouhrin eli jokapäiväisen polttouhrin lisäksi. ²⁴ Samoin uhratkaa Herralle seitsemän päivän ajan joka päivä leipää suloisesti tuoksuvaksi tuliuhriksi. Uhratkaa tämä jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan juomauhrin lisäksi. ²⁵ Seitsemäntenä päivänä teillä tulee olla pyhä kokous. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä."

Viikkojuhlahuirit

²⁶ "Ensihedelmien päivänä, kun tuotte uudesta sadosta ruokauhrin Herralle viikkojuhlananne, teillä tulee olla pyhä kokous. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä. ²⁷ Tuokaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle kaksi sonnimullikkaa ja yksi pässi sekä seitsemän uroskaritsaa, vuoden vanhoja, ²⁸ ja niihin kuuluvana ruokauhrina hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna, kolme eefa-mitan kymmenesosaa kutakin mullikkaa kohti, kaksi kymmenesosaa pässiä kohti ²⁹ ja yksi kymmenesosa kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta. ³⁰ Tuokaa lisäksi yksi pukki sovitukseksenne. ³¹ Uhratkaa nämä ja niihin kuuluvat juomauhrit jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruokauhrin lisäksi. Eläinten tulee olla virheettömiä."

Pasuunansoiton päivän uhrin

29 "Seitsemännessä kuussa teillä tulee olla pyhä kokous, kuukauden ensimmäisenä päivänä. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä. Se on teille pasuunansoiton päivä. ² Uhratkaa silloin suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle sonnimullikka ja pässi sekä seitsemän virheetöntä vuoden vanhaa uroskaritsaa. ³ Niihin kuuluvana ruokauhrina tuokaa hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna, kolme eefa-mitan kymmenesosaa

mullikkaa kohti, kaksi kymmenesosaa pässiä kohti ⁴ ja yksi kymmenesosa kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta. ⁵ Tuokaa myös yksi pukki syntiuhriksi, joka tuottaa teille sovituksen. ⁶ Uhratkaa kaikki tämä suloisesti tuoksuvaksi tuliuhriksi Herralle uudenkuun polttouhrin ja siihen kuuluvan ruokauhrin, jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruokauhrin sekä niihin kuuluvien juomauhrien lisäksi niistä annettujen säädösten mukaan."

Suuren sovituspäivän uhrin

⁷ "Tämän seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä teillä tulee olla pyhä kokous. Kurittakaa silloin itseänne paastolla älkääkään tehkö mitään työtä. ⁸ Uhratkaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle sonnimullikka ja pässi sekä seitsemän uroskaritsaa, vuoden vanhoja. Niiden on oltava virheettömiä. ⁹ Niihin kuuluvana ruokauhrina on uhrattava hienoja vehnäjauhoja öljyyn sekoitettuna, kolme eefa-mitan kymmenesosaa mullikkaa kohti, kaksi kymmenesosaa pässiä kohti ¹⁰ ja yksi kymmenesosa kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta. ¹¹ Uhratkaa myös pukki syntiuhriksi sovitushuhrin ja jokapäiväisen polttouhrin sekä niihin kuuluvien ruoka- ja juomauhrien lisäksi."

Lehtimajanjuhlan uhrin

¹² "Seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä teillä tulee olla pyhä kokous. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä, vaan viettäkää Herran juhlaa seitsemän päivää.

¹³ Tuokaa polttouhriksi, suloisesti tuoksuvaksi tuliuhriksi Herralle, kolmetoista sonnimullikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden vanhaa uroskaritsaa. Niiden tulee olla virheettömiä. ¹⁴ Niihin kuuluvana ruokauhrina on uhrattava hienoja vehnäjuhoja öljyyn sekoitettuna, kolme eefa-mitan kymmenesosaa kutakin kohti niistä kolmestatoista mullikasta, kaksi kymmenesosaa kumpaakin pässiä kohti ¹⁵ ja yksi kymmenesosa kutakin kohti niistä neljästätoista karitsasta. ¹⁶ Tuokaa myös yksi pukka syntiuhriksi jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

¹⁷ Toisena päivänä on uhrattava kaksitoista sonnimullikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden vanhaa virheetöntä uroskaritsaa ¹⁸ sekä niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrin mullikoiden, pässien ja karitsoiden luvun mukaan niistä säädetyllä tavalla. ¹⁹ Tuokaa myös yksi pukka syntiuhriksi jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

²⁰ Kolmantena päivänä on uhrattava yksitoista mullikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden vanhaa virheetöntä

uroskaritsaa ²¹ sekä niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrin mullikoiden, pässien ja karitsoiden luvun mukaan niistä säädetyllä tavalla. ²² Tuokaa myös pukka syntiuhriksi jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

²³ Neljäntenä päivänä on uhrattava kymmenen mullikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden vanhaa virheetöntä uroskaritsaa ²⁴ sekä niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrin mullikoiden, pässien ja karitsoiden luvun mukaan niistä säädetyllä tavalla. ²⁵ Tuokaa myös pukka syntiuhriksi jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

²⁶ Viidentenä päivänä on uhrattava yhdeksän mullikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden vanhaa virheetöntä uroskaritsaa ²⁷ sekä niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrin mullikoiden, pässien ja karitsoiden luvun mukaan niistä säädetyllä tavalla. ²⁸ Tuokaa myös pukka syntiuhriksi jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

²⁹ Kuudentena päivänä on uhrattava kahdeksan mullikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden vanhaa virheetöntä uroskaritsaa ³⁰ sekä niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrin mullikoiden, pässien ja karitsoiden luvun mukaan niistä säädetyllä tavalla. ³¹ Tuokaa myös pukka syntiuhriksi jokapäiväisen

polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

³²Seitsemäntenä päivänä on uhrattava seitsemän mullikkaa, kaksi pässiä ja neljätoista vuoden vanhaa virheetöntä uroskaritsaa ³³sekä niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikoiden, pässien ja karitsoiden luvun mukaan niistä säädetyllä tavalla.

³⁴Tuokaa myös yksi pukki syntiuhriksi jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

³⁵Kahdeksantena päivänä teillä tulee olla juhlakokous. Älkää tehkö silloin mitään arkityötä. ³⁶Tuokaa polttouhriksi, suloisesti tuoksuvaksi tuliuhriksi Herralle, mullikka ja pässi sekä seitsemän virheetöntä vuoden vanhaa uroskaritsaa ³⁷sekä niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikoiden, pässien ja karitsoiden luvun mukaan niistä säädetyllä tavalla.

³⁸Tuokaa myös yksi pukki syntiuhriksi jokapäiväisen polttouhrin ja siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin lisäksi.

³⁹Nämä teidän tulee uhrata Herralle juhla-aikoinanne polttouhreiksi, ruokauhreiksi, juomauhreiksi ja yhteysuhreiksi. Lisäksi tuokaa lupaauhrinne ja vapaaehtoiset lahjanne."

Määräyksiä, jotka koskevat naisten tekemiä lupauksia

30 Mooses puhui israelilaisille aivan niin kuin Herra oli häntä käsenyt.

²Sitten Mooses puhui Israelin heimojen päämiehille. Hän sanoi: "Herra on käsenyt tehdä näin: ³Jos mies tekee lupauksen Herralle tai sitoutuu valalla vanhojen kieltämään itseltään jotakin, hän ei saa perua sanaansa, vaan hänen on tehtävä sen mukaan, mitä hänen suustaan on lähtenyt.

⁴Jos nainen nuorena isänsä kodissa tekee lupauksen Herralle tai sitoutuu kieltämään itseltään jotakin ⁵ja isä kuulee tyttärensä lupauksen tai kieltäytymistä koskevan sitoumuksen, mutta ei sano siitä hänelle mitään, kaikki naisen tekemät lupaukset ja sitoumukset jäävät voimaan. ⁶Mutta jos hänen isänsä kieltää häntä samana päivänä, jona kuulee ne, mitkään hänen tekemänsä lupaukset ja sitoumukset eivät jää voimaan. Herra antaa hänelle anteeksi, koska hänen isänsä on kieltänyt häntä.

⁷Jos hän on luvannut jotakin tai ajattele mattomasti sitoutunut kieltäytymään jostakin ja jos hän sitten menee naimisiin ⁸ja hänen miehensä saa kuulla tuosta lupauksesta, mutta ei puhu hänelle siitä sinä päivänä mitään, niin naisen tekemät lupaukset ja sitoumukset pysyvät voimassa.

⁹Jos hänen miehensä sen sijaan kieltää häntä samana päivänä, kun kuulee asiasta, mies samalla purkaa vaimonsa tekemän lupauksen, samoin vaimon ajattele mattomasti lausuman

sitoumuksen, ja Herra antaa vaimolle anteeksi. ¹⁰ Sen sijaan lesken tai hylätyn tekemä lupaus pysyy voimassa, mihin tahansa hän onkin sitoutunut.

¹¹ Jos nainen tekee miehensä kodissa lupauksen tai sitoutuu valalla kieltäytymään jostakin ¹² ja hänen miehensä kuulee sen, mutta ei sano hänelle mitään eikä kiellä häntä, kaikki vaimon tekemät lupaukset ja sitoumukset pysyvät voimassa.

¹³ Mutta jos hänen miehensä purkaa ne samana päivänä, jona kuulee ne, ei yksikään vaimon huulilta lähtenyt lupaus tai sitoumus pysy voimassa. Hänen aviomiehensä on ne purkanut, ja Herra antaa vaimolle anteeksi. ¹⁴ Hänen miehensä voi joko vahvistaa tai purkaa jokaisen lupauksen ja jokaisen valallisen sitoumuksen, jonka vaimo tekee kurittaakseen itseään. ¹⁵ Jos hänen miehensä ei seuraavaan päivään mennessä sano hänelle niistä mitään, mies vahvistaa näin kaikki vaimonsa tekemät lupaukset ja sitoumukset. Mies on vahvistanut ne, kun ei ole puhunut niistä vaimolleen samana päivänä, jona on kuullut niistä. ¹⁶ Jos mies kuitenkin purkaa ne sen päivän jälkeen, jona on kuullut niistä, hän kantaa vaimonsa syyllisyyden."

¹⁷ Nämä ovat ne säädökset, jotka Herra antoi Moosekselle miehen ja hänen vaimonsa suhteesta sekä isän ja hänen tyttärensä suhteesta tyttären ollessa nuorena isänsä kodissa.

Kostoretki midianilaisia vastaan

31 Herra sanoi Moosekselle: ² "Kosta israelilaisten puolesta midianilaisille. Sen jälkeen sinut otetaan pois heimosi luo."

³ Silloin Mooses puhui kansalle: "Varustakaa keskuudestanne miehiä sotapalvelukseen. Lähtekööt he Midiania vastaan panemaan toimeen Herran koston Midianille.

⁴ Lähettäkää sotaan tuhat miestä kaikista Israelin heimoista, jokaisesta heimosta." ⁵ Israelin tuhansien joukosta luovutettiin tuhat miestä kustakin heimosta, yhteensä 12.000 sotaan varustettua miestä. ⁶ Mooses lähetti heidät sotaan, tuhat miestä jokaisesta heimosta, ja heidän kanssaan Piinehaan, pappi Eleasarin pojan, jonka mukana olivat pyhät esineet ja hälytystorvet.

⁷ Israelilaisten sotajoukot taistelivat Midiania vastaan, niin kuin Herra oli Moosesta käskenyt, ja surmasivat kaikki Midianin miehet. ⁸ Muiden surmaamiensa lisäksi he surmasivat Midianin kuninkaat Evin, Rekemin, Suurin, Huurin ja Reban, Midianin viisi kuningasta. Myös Bileamin, Beorin pojan, he surmasivat miekalla. ⁹ He ottivat vangiksi midianilaiset naiset ja lapset ja ryöstivät kaikki midianilaisten eläimet, kaiken heidän karjansa ja omaisuutensa. ¹⁰ Israelilaiset polttivat kaikki heidän asuttamansa kaupungit ja leiripaikat ¹¹ ja ottivat mukaansa kaiken

kaiken ryöstämänsä ja ottamansa saaliin, sekä ihmiset että karjan.

¹² Ottamansa vangit ja saaliin he toivat Mooseksen, pappi Eleasarin sekä israelilaisten seurakunnan luo leiriin Mooabin arolle, joka on Jordanin varrella, Jerikon kohdalla.

¹³ Mooses, pappi Eleasar ja kaikki kansan päämiehet tulivat heitä vastaan leirin ulkopuolelle.

¹⁴ Mutta Mooses vihastui sotaretkeltä palanneisiin tuhannen- ja sadanpäälliköihin, sotajoukon johtajiin, ¹⁵ ja sanoi heille: "Oletteko te jättäneet henkiin kaikki naiset?

¹⁶ Juuri naisethan viettelivät Bileamin neuvosta israelilaiset uskottomuuteen Herraa kohtaan Peorin tapauksessa, ja vitsaus kohtasi Herran seurakuntaa.

¹⁷ Surmatkaa nyt kaikki poikalapset ja myös jokainen nainen, joka on maannut miehen kanssa, ¹⁸ mutta jättäkää henkiin itseänne varten jokainen tyttö, joka ei ole maannut miehen kanssa. ¹⁹ Teidän itsenne on oleskeltava leirin ulkopuolella seitsemän päivää. Jokaisen teistä, joka on surmannut jonkun, ja jokaisen, joka on koskenut surmattuun, on puhdistauduttava kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin teidän kuin vankiennekin. ²⁰ Jokainen vaate, jokainen nahkaesine ja kaikki, mikä on tehty vuohen karvoista, samoin kuin jokainen puuesine on puhdistettava."

²¹ Pappi Eleasar sanoi taisteluun osallistuneille sotilaille: "Tämä on lain säädös, jonka Herra antoi Moosekselle:

²² Ainoastaan kulta, hopea, vaski, rauta, tina ja lyijy, ²³ kaikki, mikä kestää tulta, käyttäkää tulella, niin se puhdistuu. Se on kuitenkin puhdistettava vielä puhdistusvedellä. Mutta se, mikä ei kestä tulta, on huuhdottava vedessä. ²⁴ Peskää seitsemäntenä päivänä vaatteenne, niin te puhdistutte, ja tulkaa sitten leiriin."

Saaliin jakaminen

²⁵ Herra sanoi Moosekselle: ²⁶ "Sinun, pappi Eleasarin ja kansan perhekuntien päämiesten tulee laskea saaliin määrä, niin ihmisten kuin karjankin.

²⁷ Jaa saalis puoliksi taisteluun osallistuneiden sotilaiden ja koko muun seurakunnan kesken. ²⁸ Ota taisteluun osallistuneilta sotilailta verona Herralle yksi viidestäsadasta ihmisestä, nautaeläimestä, aasista ja lampaasta. ²⁹ Ota se heille tulevasta puoliskosta ja anna se pappi Eleasarille Herralle erotettuna.

³⁰ Israelilaisille tulevasta puoliskosta ota yksi viidestäkymmenestä ihmisestä, nautaeläimestä, aasista, lampaasta ja kaikista muista eläimistä. Anna ne leeviläisille, jotka hoitavat tehtäviä Herran asumuksessa."

³¹ Mooses ja pappi Eleasar tekivät niin kuin Herra oli Moosesta käskenyt.

³² Saalis sen lisäksi, mitä sotilaat olivat ryöstäneet itselleen, oli 675.000

lammasta, ³³ nautoja 72.000 ³⁴ ja 61.000 aasia. ³⁵ Ihmisiä, tyttöjä, jotka eivät olleet maanneet miehen kanssa, oli kaikkiaan 32.000.

³⁶ Sotaan osallistuneiden osuus, puolet saaliista, oli 337.500 lammasta.

³⁷ Näistä Herralle tuleva vero oli 675 lammasta. ³⁸ Nautoja oli 36.000, ja niistä Herralle tuleva vero oli 72 eläintä.

³⁹ Aaseja oli 30.500, ja niistä Herralle tuleva vero oli 61 eläintä. ⁴⁰ Ihmisiä oli 16.000. Heistä 32 annettiin verona Herralle. ⁴¹ Herralle erotetun osuuden Mooses antoi verona pappi Eleasarille, niin kuin Herra oli Moosesta käsenyt.

⁴² Israelilaisille tuleva puolisko saaliista, jonka Mooses jakoi heidän ja sotaan osallistuneiden miesten kesken, ⁴³ seurakunnalle tuleva puolisko, oli 337.500 lammasta, ⁴⁴ nautoja 36.000 ⁴⁵ ja 30.500 aasia. ⁴⁶ Ihmisiä oli 16.000. ⁴⁷ Mooses otti israelilaisille tulevasta puoliskosta yhden viidestäkymmenestä ihmisestä ja eläimestä ja antoi ne leeviläisille, jotka hoitivat tehtäviä Herran asumuksessa. Näin Herra oli Moosesta käsenyt.

⁴⁸ Sitten sotajoukon osastojen johtajat, tuhannen- ja sadanpäälliköt, tulivat Mooseksen luo ⁴⁹ ja sanoivat hänelle: "Palvelijasi ovat laskeneet niiden sotilaiden luvun, jotka ovat olleet johdettavinamme. Meistä ei puutu yhtäkään. ⁵⁰ Me tuomme Herralle lahjaksi, sielujemme

sovitukseksi Herran edessä, kultaesineitä, joita kukin on saanut: ketjuja, rannerenkaita, sormuksia, korvarenkaita ja kaulakoristeita."

⁵¹ Mooses ja pappi Eleasar ottivat heiltä kullan, kaikki nuo taidokkaasti tehdyt esineet. ⁵² Kultaa, jonka he erottivat Herralle tuhannen- ja sadanpäällikköjen puolesta, oli kaikkiaan 16.750 sekeliä. ⁵³ Sotaan osallistuneet miehet olivat kukin ottaneet saalista itselleen. ⁵⁴ Mooses ja pappi Eleasar ottivat kullan tuhannen- ja sadanpäälliköiltä ja veivät sen ilmestysmajaan Herran eteen muistuttamaan Herraa israelilaisista.

Jordanin itäpuolelle asettuvat heimot

32 Ruubenilaisilla ja gaadilaisilla oli paljon karjaa, suunnattomat määrät. He katselivat Jaeserin maata ja Gileadin maata ja huomasivat, että seutu oli hyvää laidunmaata. ² Sitten gaadilaiset ja ruubenilaiset tulivat puhumaan Moosekselle ja pappi Eleasarille ja seurakunnan päämiehille. He sanoivat: ³ "Atarot, Diibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Elale, Sebam, Nebo ja Beon, ⁴ tämä maa, jonka sotajoukot Herra löi Israelin seurakunnan edessä, on hyvää laidunmaata, ja sinun palvelijoillasi on karjaa." ⁵ He sanoivat vielä: "Jos olet meille suosiollinen, niin annettakoon tämä maa palvelijoittesi omaisuudeksi. Älä vie meitä Jordanin yli."

⁶ Mutta Mooses vastasi gaadilaisille ja ruubenilaisille: "Jäisittekö te tänne, kun teidän veljenne lähtevät sotaan?

⁷ Miksi viette israelilaisilta halun mennä siihen maahan, jonka Herra on heille antanut? ⁸ Niinhän teidän isännekin tekivät, kun minä olin lähettänyt heidät Kaades-Barneasta katsomaan sitä maata. ⁹ Vaikka he kulkivat Rypälelaaksoon asti ja näkivät koko maan, he veivät israelilaisilta halun mennä maahan, jonka Herra oli heille antanut. ¹⁰ Sinä päivänä Herran viha syttyi, ja hän vannoi näin: ¹¹ 'Totisesti, ne Egyptistä lähteneet miehet, jotka ovat kaksikymmenvuotiaita tai sitä vanhempia, eivät saa nähdä sitä maata, jonka minä valalla vannon lupasin Abrahamille, lisakille ja Jaakobille. He eivät ole seuranneet minua kokosydämisesti ¹² paitsi Kaaleb, kenissiläisen Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika.' Nämä nimittäin seurasivat Herraa kokosydämisesti. ¹³ Herra vihastui israelilaisiin ja antoi heidän harhailla autiomaassa neljäkymmentä vuotta, kunnes hävisi koko se sukupolvi, joka oli tehnyt sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. ¹⁴ Ja nyt te syntisten sikiöt olette nousseet isienne tilalle lisätäksenne yhä Herran vihan kiivautta Israelia kohtaan. ¹⁵ Tehän käännytte pois seuraamasta häntä, ja hän jättää kansan vielä kauemmaksi aikaa autiomaahan. Te tuhoatte koko tämän kansan."

¹⁶ Gaadilaiset ja ruubenilaiset tulivat lähemmäs Moosesta ja sanoivat: "Lammastarhoja me vain rakennamme tänne laumoillemme ja kaupunkeja vaimojamme ja lapsiamme varten. ¹⁷ Itse me varustaudumme ja riennämme israelilaisten edellä, kunnes saamme viedyksi heidät omille alueilleen, mutta vaimomme ja lapsemme asuvat linnoitetuissa kaupungeissa turvassa maan asukkailta. ¹⁸ Me emme palaa kotiimme, ennen kuin kaikki israelilaiset ovat saaneet perintöosansa. ¹⁹ Me emme tahdo perintöosaa heidän keskuudestaan Jordanin tuolta puolelta tai kauempaa, sillä meille tuleva perintöosa on täällä idässä, Jordanin tällä puolella."

²⁰ Mooses vastasi heille: "Jos te teette näin: jos varustaudutte sotaan Herran edessä ²¹ ja jokainen teistä menee taisteluun varustettuna Herran edessä Jordanin yli niin pitkäksi aikaa, että on saanut karkotetuksi vihollisensa edestään, ²² ja jos te palaatte vasta sen jälkeen, kun maa on vallattu Herralle, niin te olette puhtaat Herran ja Israelin edessä ja tästä maasta tulee teidän omaisuuttanne Herran edessä. ²³ Mutta jos ette näin tee, niin tietäkää, että te teette syntiä Herraa vastaan, ja saatte olla varmat, että syntinne tavoittaa teidät. ²⁴ Rakentakaa siis kaupunkeja vaimojanne ja lapsianne varten ja

aitauksia lampailenne ja vuohillenne. Tehkää, mitä olette sanoneet."

²⁵ Gaadilaiset ja ruubenilaiset vastasivat Moosekselle: "Palvelijasi tekevät niin kuin herramme käskee. ²⁶ Lapsemme, vaimomme, karjamme ja kaikki eläimemme jääkööt tänne Gileadin kaupunkeihin, ²⁷ mutta palvelijasi lähtevät Herran edessä taisteluun, jokainen sotaan varustettuna, niin kuin herramme sanoi."

²⁸ Mooses antoi heistä käskyn pappi Eleasarille ja Joosualle, Nuunin pojalle, sekä Israelin heimojen perhekuntapäämiehille. ²⁹ Mooses sanoi heille: "Jos gaadilaiset ja ruubenilaiset lähtevät teidän kanssanne Herran edessä Jordanin yli, jokainen taisteluun varustettuna, ja te saatte maan vallatuksi, niin antakaa Gileadin maa heille maaomaisuudeksi. ³⁰ Jos he sen sijaan eivät varustaudu ja lähde teidän kanssanne sinne, heidän on otettava maaomaisuutensa teidän keskuudestanne Kanaaninmaasta."

³¹ Gaadilaiset ja ruubenilaiset vastasivat: "Mitä Herra on puhunut palvelijoillesi, sen me teemme. ³² Me lähdemme Herran edessä Kanaaninmaahan sotaan varustautuneina, mutta meidän perintöomaisuutemme on Jordanin tällä puolella."

³³ Silloin Mooses antoi heille, gaadilaisille ja ruubenilaisille sekä

Joosefin pojan Manassen heimon toiselle puolelle, amorilaisten kuninkaan Siihonin valtakunnan ja Baasanin kuninkaan Oogin valtakunnan, maan kaupungeineen ja niiden ympärillä olevine alueineen. ³⁴ Niinpä gaadilaiset rakensivat Diibonin, Atarotin, Aroerin, ³⁵ Atrot-Soofanin, Jaeserin, Jogbehan, ³⁶ Beet-Nimran ja Beet-Haaranin linnoitetuiksi kaupungeiksi sekä lammastarhoja. ³⁷ Ruubenilaiset rakensivat Hesbonin, Elalen ja Kirjataimin, ³⁸ Nebon ja Baal-Meonin, joiden nimet muutettiin, sekä Sibman. He antoivat uudet nimet rakentamilleen kaupungeille.

³⁹ Manassen pojan Maakirin jälkeläiset lähtivät Gileadiin, valloittivat sen ja karkottivat amorilaiset, jotka asuivat siellä. ⁴⁰ Mooses antoi Gileadin Maakirille, Manassen pojalle, ja tämä asettui sinne asumaan. ⁴¹ Jaair, Manassen poika, lähti liikkeelle ja valloitti gileadilaisten leirikylät ja antoi niille nimeksi Jaairin leirikylät. ⁴² Noobah meni ja valloitti Kenatin ja sitä ympäröivät kylät ja antoi sille oman nimensä mukaan nimen Noobah.

Luettelo Israelin leiripaikoista

33 Nämä matkat israelilaiset kulkivat sen jälkeen, kun he olivat lähteneet Egyptistä osastoittain Mooseksen ja Aaronin johdolla. ² Mooses kirjoitti Herran käskyn

mukaan muistiin paikat, joista he lähtivät kullekin matkaosuudelle. Nämä olivat israelilaisten matkat heidän lähtöpaikkojensa järjestyksen mukaan:

³ He lähtivät liikkeelle Ramsekselta ensimmäisessä kuussa, ensimmäisen kuukauden viidentenätoista päivänä. Israelilaiset lähtivät matkaan rohkein mielin pääsiäisen jälkeisenä päivänä kaikkien egyptiläisten nähden. ⁴ Egyptiläiset hautasivat silloin esikoisiaan, jotka Herra oli surmannut heidän keskuudestaan. Herra tuomitsi heidän jumalansa.

⁵ Israelilaiset siis lähtivät Ramsekselta ja leiriytyivät Sukkotiin. ⁶ Sitten he lähtivät Sukkotista ja leiriytyivät Eetamiin, joka on autiomaan reunassa. ⁷ He lähtivät Eetamista ja palasivat takaisinpäin Pii-Hahirotiin, joka on vastapäätä Baal-Sefonia, ja leiriytyivät Migdolin kohdalle. ⁸ Pii-Hahiotista lähdettyään he kulkivat meren poikki autiomaahan. Sitten he vaelsivat kolmen päivän matkan Eetamin autiomaassa ja leiriytyivät Maaraan. ⁹ He lähtivät Maarasta, tulivat Eelimiin ja leiriytyivät sinne. Eelimissä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta. ¹⁰ Eelimistä lähdettyään he leiriytyivät Kaislameren rannalle. ¹¹ Lähdettyään Kaislameren rannalta he leiriytyivät Siinin autiomaahan. ¹² He lähtivät Siinin autiomaasta ja leiriytyivät Dofkaan. ¹³ Dofkasta lähdettyään he

leiriytyivät Aalukseen. ¹⁴ Aaluksesta lähdettyään he leiriytyivät Refidimiin. Siellä ei ollut kansalle vettä juotavaksi. ¹⁵ He lähtivät Refidimistä ja leiriytyivät Siinain autiomaahan. ¹⁶ He lähtivät Siinain autiomaasta ja leiriytyivät Kibrot-Hattaavaan. ¹⁷ Kibrot-Hattaavasta lähdettyään he leiriytyivät Haserotiin. ¹⁸ Sitten he lähtivät Haserotista ja leiriytyivät Ritmaan. ¹⁹ He lähtivät Ritmasta ja leiriytyivät Rimmon-Peresiin. ²⁰ Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Libnaan. ²¹ Libnasta lähdettyään he leiriytyivät Rissaan. ²² He lähtivät Rissasta ja leiriytyivät Kehelataan. ²³ He lähtivät Kehelatasta ja leiriytyivät Seferinvuoren juurelle. ²⁴ He lähtivät sieltä ja leiriytyivät Haradaan. ²⁵ Haradasta he lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Makhelotiin. ²⁶ Makhelotista lähdettyään he leiriytyivät Tahatiin. ²⁷ Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Tarahiin. ²⁸ Tarahista lähdettyään he leiriytyivät Mitkaan. ²⁹ He lähtivät Mitkasta ja leiriytyivät Hasmonaan. ³⁰ He lähtivät Hasmonasta ja leiriytyivät Mooserotiin. ³¹ Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Bene-Jaakaniin. ³² Bene-Jaakanista he kulkivat Hoor-Haggidgadiin ja leiriytyivät sinne. ³³ Lähdettyään Hoor-Haggidgadista he leiriytyivät Jotbataan. ³⁴ He lähtivät Jotbatasta ja leiriytyivät Abronaan. ³⁵ Abronasta lähdettyään

he leiriytyivät Esjon-Geberiin. ³⁶ Sieltä lähdettyään he leiriytyivät Siinin autiomaahan Kaadekseen. ³⁷ He lähtivät Kaadeksesta ja leiriytyivät Hoorinvuoren juurelle, Edomin maan rajalle.

³⁸ Pappi Aaron nousi Hoorinvuorelle Herran käskyn mukaan ja kuoli siellä neljäntenäkymmenentenä vuotena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, viidennen kuun ensimmäisenä päivänä. ³⁹ Aaron oli 123 vuoden ikäinen kuollessaan Hoorinvuorella.

⁴⁰ Kanaanilainen Aradin kuningas, joka asui Kanaaninmaan eteläosassa, sai kuulla israelilaisten tulosta.

⁴¹ Israelilaiset lähtivät liikkeelle Hoorinvuorelta ja leiriytyivät Salmonaan. ⁴² He lähtivät Salmonasta ja leiriytyivät Puunoniin. ⁴³ Puunonista lähdettyään he leiriytyivät Oobotiin.

⁴⁴ Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät lije-Abarimiin Mooabin rajalle. ⁴⁵ He lähtivät Iijimistä ja leiriytyivät Diibon-Gaadiin.

⁴⁶ Diibon-Gaadista lähdettyään he leiriytyivät Almon-Diblataimiin.

⁴⁷ He lähtivät Almon-Diblataimista ja leiriytyivät Abarimin vuoristoon vastapäätä Neboa. ⁴⁸ Abarimin vuoristosta lähdettyään he leiriytyivät

Mooabin arolle Jordanin rantaan Jerikon kohdalle. ⁴⁹ Mooabin arolla Jordanin rannalla heidän leirinsä

ulottui Beet-Jesimotista Aabel-Sittimiin asti.

Määräyksiä Kanaaninmaan valloittamisesta

⁵⁰ Herra puhui Moosekselle Mooabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla. Hän sanoi: ⁵¹ "Puhu israelilaisille: Kun olette kulkeneet Jordanin yli Kanaaninmaahan, ⁵² karkottakaa tieltänne kaikki maan asukkaat ja hävittäkää kaikki heidän jumalankuvansa, hävittäkää heidän valetut kuvansa ja tuhotkaa kaikki heidän uhrikukkulansa. ⁵³ Ottakaa maa haltuunne ja asukaa siinä, sillä minä olen antanut teille tuon maan perinnöksi. ⁵⁴ Jakakaa maa arvalla perinnöksi sukujenne kesken. Antakaa suuremmalle suvulle suurempi perintöosa ja pienemmälle pienempi perintöosa. Kunkin tulee saada perintöosansa siitä, mihin arpa sen hänelle määrää. Jakakaa maa keskenänne isienne heimojen mukaan. ⁵⁵ Mutta jos ette karkota maan asukkaita tieltänne, tulee niistä, jotka te jätätte jäljelle, okaita teidän silmiinne ja piikkejä kylkiinne, ja he ahdistavat teitä maassa, jossa asutte. ⁵⁶ Silloin minä teen teille sen, mitä aioin tehdä heille."

Luvaton maan rajat

34 Herra puhui Moosekselle: ² "Anna israelilaisille tämä käsky. Kun te tulette Kanaaninmaahan,

niin tämä on se maa, jonka te saatte perintöosaksenne, Kanaaninmaa rajojensa mukaan:

³ Etelässä alueenne rajoittuu Siinin autiomaahan Edomin rajalla. Eteläinen rajanne lähtee Suolameren päästä itäpuolelta. ⁴ Etelärajanne kääntyy Skorpionisolaan, kulkee Siiniin, sieltä Kaades-Barnean eteläpuolelle ja edelleen Hasar-Addariin, josta se kulkee Asmoniin. ⁵ Asmonista raja kääntyy Egyptin purolle ja päättyy mereen.

⁶ Läntisenä rajananne on Suurimeri. Se on teidän läntinen rajanne.

⁷ Tämä on teidän pohjoinen rajanne: Merkitkää raja Suurestamerestä Hoorinvuoreen. ⁸ Hoorinvuoresta merkitkää raja Hamatin tienhaaraan. Raja päättyy Sedadiin. ⁹ Sieltä raja lähtee Sifroniin ja päättyy Hasar-Eenaniin. Tämä on teidän pohjoinen rajanne.

¹⁰ Merkitkää itäinen rajanne Hasar-Eenanista Sefamiin. ¹¹ Sefamista raja laskeutuu Riblaan, itään päin Ainista, ja sieltä raja laskeutuu edelleen, kunnes koskettaa vuoriselännettä Kinneretinjärven itäpuolella. ¹² Raja laskeutuu sieltä Jordaniin ja päättyy Suolamereen. Tämä on teidän maanne sitä ympäröivine rajoineen."

¹³ Mooses käski israelilaisia näin: "Tämä on se maa, joka teidän on jaettava arvalla keskenänne ja jonka

Herra määräsi annettavaksi yhdeksälle ja puolelle heimolle. ¹⁴ Ruubenilaisten heimo perhekunnittain, gaadilaisten heimo perhekunnittain ja toinen puoli Manassen heimoa ovat näet jo ottaneet haltuun perintöosansa. ¹⁵ Nämä kaksi ja puoli heimoa ovat ottaneet perintöosansa Jordanin tältä puolelta, Jerikosta itään, auringonnousuun päin."

Maan jakajiksi asetetut miehet

¹⁶ Herra puhui Moosekselle: ¹⁷ "Nämä ovat niiden miesten nimet, joiden on jaettava teille se maa: pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika, ¹⁸ sekä kustakin heimosta yksi ruhtinas, jonka te otatte jakamaan maata. ¹⁹ Nämä ovat niiden miesten nimet: Juudan heimosta Kaaleb, Jefunnen poika, ²⁰ simeonilaisten heimosta Samuel, Ammihudin poika, ²¹ Benjaminin heimosta Elidad, Kislonin poika, ²² daanilaisten heimosta ruhtinas Bukki, Joglin poika, ²³ joosefilaisista: manasselaisten heimosta, ruhtinas Hanniel, Eefodin poika, ²⁴ ja efraimilaisten heimosta ruhtinas Kemuel, Siftanin poika, ²⁵ sebulonilaisten heimosta ruhtinas Elisafan, Parnakin poika, ²⁶ isaskarilaisten heimosta ruhtinas Paltiel, Assanin poika, ²⁷ asserilaisten heimosta ruhtinas Ahihud, Selomin poika, ²⁸ ja naftalilaisten heimosta Pedahel, Ammihudin poika."

²⁹ Nämä miehet Herra määräsi jakamaan israelilaisille Kanaaninmaan.

Leeviläisten kaupungit

35 Herra puhui Moosekselle Mooabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla. Hän sanoi: ²"Käske israelilaisten antaa omistamistaan perintöösistä kaupunkeja leeviläisten asuttaviksi ja antaa heille myös laidunmaata kaupunkien ympäriltä. ³Näistä kaupungeista tulee heille asuinpaikkoja, ja niiden laidunmaat ovat heidän juhtiaan, karjaansa ja kaikkia muita eläimiään varten. ⁴Kaupunkien laidunmaiden, jotka teidän on annettava leeviläisille, tulee ulottua joka suuntaan tuhat kyynärää kaupungin muurista ulospäin. ⁵Mitatkaa kaupungin ulkopuolelta kaksituhatta kyynärää itään, kaksituhatta kyynärää etelään, kaksituhatta kyynärää länteen ja kaksituhatta kyynärää pohjoiseen päin. Kaupunki olkoon keskellä. Tällaisia tulee leeviläisten kaupunkien laidunmaiden olla.

⁶Kaupungeista, jotka teidän on annettava leeviläisille, kuuden tulee olla turvakaupunkeja, jotka teidän on määrättävä pakopaikaksi tappajalle. Niiden lisäksi teidän on annettava neljäkymmentäkaksi kaupunkia. ⁷Kaikkiaan kaupunkeja ja niiden laidunmaita, jotka teidän on annettava leeviläisille, tulee olla neljäkymmentäkahdeksan. ⁸Israelilaisten omistamista maista

on otettava useampia kaupunkeja niiltä heimoilta, joilla niitä on paljon, ja vähemmän niiltä, joilla on vähän. Jokaisen heimon tulee antaa leeviläisille kaupunkeja saamansa perintöosan suuruuden mukaan."

Turvakaupungit

⁹Herra puhui Moosekselle: ¹⁰"Sano israelilaisille: Kun te menette Jordanin yli Kanaaninmaahan, ¹¹määrätkää itsellenne kaupunkeja, joista tulee teille turvakaupunkeja. Niihin voi paeta tappaja, joka on vahingossa surmannut jonkun. ¹²Nämä kaupungit olkoot teille turvapaikkana verenkostajalta, niin ettei tappajan tarvitse kuolla, ennen kuin hän on ollut seurakunnan edessä tuomittavana. ¹³Kaupunkeja, jotka teidän on annettava turvakaupungeiksi, tulee olla kuusi. ¹⁴Teidän on annettava Jordanin tältä puolelta kolme kaupunkia ja Kanaaninmaasta kolme kaupunkia, ja niistä tulee turvakaupunkeja. ¹⁵Nämä kuusi kaupunkia ovat turvapaikkana israelilaisille ja keskuudessanne asuvalle muukalaiselle ja väliaikaiselle asukkaalle. Niihin voi paeta jokainen, joka surmaa vahingossa jonkun.

¹⁶Mutta jos joku lyö rautaesineellä toista ja tämä kuolee, hän on murhaaja. Murhaaja on surmattava. ¹⁷Jos jollakin on kädessään kivi, jolla voi tappaa, ja hän lyö sillä toista ja tämä kuolee, hän on murhaaja.

Murhaaja on surmattava. ¹⁸Tai jos joku lyö toista kädessään olevalla puuesineellä, jolla voi tappaa, ja toinen kuolee, hän on murhaaja. Murhaaja on surmattava. ¹⁹Verenkostaja surmatkoon murhaajan. Hän voi surmata murhaajan, kun tapaa tämän. ²⁰Jos joku lyö vihatuksissaan toista tai heittää väijyksistä jollakin ja tuo ihminen kuolee ²¹tai jos joku vihaa kantaen lyö jotakuta nyrkillään ja tämä kuolee, lyöjä on surmattava, sillä hän on murhaaja. Verenkostaja surmatkoon murhaajan tavatessaan hänet.

²²Mutta jos joku vahingossa, ilman vihamielisyyttä, satuttaa toista tai heittää jonkin esineen hänen päälleen väijymättä häntä ²³tai jos hän huomaamattaan pudottaa toisen päälle sellaisen kiven, joka voi aiheuttaa kuoleman, ja tuo ihminen kuolee, eikä kuoleman aiheuttaja ollut hänen vihamiehensä eikä tarkoittanut vahingoittaa häntä, ²⁴seurakunnan on ratkaistava tappajan ja verenkostajan välit näiden säädösten mukaan. ²⁵Seurakunnan tulee vapauttaa tappaja verenkostajan käsistä ja viedä hänet takaisin turvakaupunkiin, johon hän alun perin pakeni. Hänen on asuttava siellä pyhällä öljyllä voidellun ylipapin kuolemaan asti. ²⁶Jos tappaja poistuu sen turvakaupungin alueelta, johon hän on paennut, ²⁷ja verenkostaja kohtaa tappajan hänen

turvakaupunkinsa alueen ulkopuolella ja surmaa hänet, verenkostaja ei joudu vastuuseen veren vuodattamisesta, ²⁸sillä tappajan olisi pitänyt pysyä turvakaupungissaan ylipapin kuolemaan asti. Ylipapin kuoltua tappaja saa kuitenkin palata perintömaalleen. ²⁹Nämä säännöt teidän on pidettävä lakina kautta sukupolvienne kaikissa asuinpaikoissanne."

Tappajan rankaiseminen

³⁰"Jokainen murhaaja, jokainen, joka lyö toisen kuoliaaksi, on surmattava todistajien antaman todistuksen perusteella. Yhden todistajan todistuksen perusteella ei kuitenkaan saa surmata ketään. ³¹Älkää ottako vastaan lunastusmaksua murhaajalta, joka ansaitsee kuoleman; hänet on surmattava. ³²Älkää myöskään ottako vastaan lunastusmaksua turvakaupunkiin paenneelta, joka tahtoi palata asumaan omalle maalleen ennen ylipapin kuolemaa. ³³Älkää saastuttako maata, jossa asutte. Veri näet saastuttaa maan, eikä maalle voi toimittaa sovitusta verestä, joka siihen on vuodatettu, paitsi sen verellä, joka veren on vuodattanut. ³⁴Älkää siis saastuttako maata, jossa te asutte ja jonka keskellä minä asun, sillä minä, Herra, asun israelilaisten keskellä."

**Säädös Selofhadin tyttärien
perintöosuudesta**

36 Joosefin jälkeläisiin kuuluvan Gileadin, Maakirin pojan, Manassen pojanpojan, suvun perhekuntien päämiehet tulivat Mooseksen ja ruhtinaiden, israelilaisten perhekuntapämiesten eteen ja puhuivat heille. ² He sanoivat: "Herra käski herramme jakaa maan arvalla israelilaisille perintöosiksi, ja herrani sai käskyn Herralta antaa veljemme Selofhadin perintöosa hänen tyttärilleen. ³ Jos he kuitenkin joutuvat vaimoiksi joillekin muiden israelilaisten heimojen pojista, heidän perintöosansa jää puuttumaan meidän isiemme perintöosasta ja tulee lisätyksi sen heimon perintöosaan, johon he liittyvät. Näin meidän perintöosamme pienenee. ⁴ Israelilaisten riemuvuoden tullessa heidän perintöosansa lisätään sen heimon perintöosaan, johon he liittyvät, mutta meidän isiemme heimon perintöosasta heidän perintöosansa jää puuttumaan."

⁵ Silloin Mooses antoi israelilaisille Herran käskystä tämän säädöksen: "Joosefilaisten heimo puhuu oikein.

⁶ Herra säätää Selofhadin tyttäristä

tällaisen säädöksen: He voivat mennä vaimoksi kenelle tahtovat, kunhan vain menevät vaimoksi johonkin isänsä heimon sukuun. ⁷ Näin israelilaisten perintöosa ei siirry heimosta toiseen. Jokaisen israelilaisen tulee säilyttää isiensä heimon perintöosa. ⁸ Jokaisen tyttären, joka perii israelilaisten heimojen perintömaita, on mentävä vaimoksi jollekin isänsä heimoon kuuluvalla miehelle, että israelilaiset saisivat periä kukin isiensä perintömaita. ⁹ Näin perintömaa ei siirry heimosta toiseen, ja jokainen israelilainen heimo säilyttää oman perintöosansa."

¹⁰ Selofhadin tyttäret tekivät aivan niin kuin Herra oli Mooseksen kautta käskenyt: ¹¹ Mahla, Tirsä, Hogla, Milka ja Nooga, Selofhadin tyttäret, menivät vaimoiksi setiensä pojille. ¹² He menivät vaimoiksi Joosefin pojan Manassen poikien sukuihin, ja niin heidän perintöosansa jäi heidän isänsä suvun haltuun.

¹³ Nämä ovat ne käskyt ja säädökset, jotka Herra antoi Mooseksen kautta israelilaisille Mooabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla.

VIIDES MOOSEKSEN KIRJA (DEUTERONOMIUM)

MOOSEKSEN ENSIMMÄINEN

PUHE, 1 – 4

Mooses muistuttaa Jumalan lupauksesta

1 Nämä ovat ne sanat, jotka Mooses puhui koko Israelille autiomaassa Jordanin idänpuoleisella tasangolla Suufia vastapäätä, Paaranin, Toofelin, Laabanin, Haserotin ja Dii-Saahabin seuduilla. ²Hoorebilta on Seirin vuoriston kautta yhdentoista päivän matka Kaades-Barneaan. ³Neljännenkymmenennen vuoden yhdennentoista kuun ensimmäisenä päivänä Mooses puhui israelilaisille kaiken, mitä Herra oli käsenyt hänen puhua. ⁴Tämä tapahtui sen jälkeen, kun hän oli lyönyt Siihonin, amorilaisten kuninkaan, joka hallitsi Hesbonissa, ja Oogin, Baasanin kuninkaan, joka asui Astarotissa ja Edreissä. ⁵Jordanin itäpuolella, Mooabin maassa, Mooses alkoi selittää tätä lakia. Hän sanoi:

⁶"Herra, meidän Jumalamme, puhui meille Hoorebilla: 'Te olette jo kyllin kauan viipyneet tämän vuoren vaiheilla. ⁷Kääntykää ja lähtekää liikkeelle. Menkää

amorilaisten vuoristoon ja kaikkien heidän naapuriensa luo aromaahan, vuoristoon, alankomaahan, Etelämaahan ja meren rannikolle. Menkää kanaanilaisten maahan ja Libanoniin ja aina suurelle virralle, Eufratvirralle, saakka. ⁸Katso, minä olen antanut maan teidän valtaanne. Menkää ja ottakaa omaksenne se maa, jonka Herra on valalla vanhoen luvannut antaa teidän isillenne Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille ja heidän siemenelleen."

Mooses asettaa kansalle päämiehiä

⁹"Siihen aikaan minä sanoin teille: 'Minä en jaksa kantaa teitä yksin. ¹⁰Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt teidät monilukuisiksi, ja teitä on tänä päivänä yhtä paljon kuin tähtiä taivaalla. ¹¹Lisätköön Herra, teidän isienne Jumala, teidän lukunne vielä tuhatkertaiseksi ja siunatkoon teitä, niin kuin hän on teille puhunut. ¹²Mutta kuinka minä voin yksin kantaa sitä kuormaa ja taakkaa, joka minulla on teistä ja teidän riidoistanne? ¹³Tuokaa tänne jokaisesta heimostanne viisaita, taitavia ja tunnettuja miehiä, niin minä asetan heidät teidän

johtajiksenne.' ¹⁴Te vastasitte minulle: 'Se, mitä sinä ehdotat tehtäväksi, on oikein.' ¹⁵Silloin minä otin teidän heimojenne johtomiehiä, viisaita ja tunnettuja miehiä, ja asetin heidät teidän päälliköiksenne, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päälliköiksi ja heimojenne johtomiehiksi.

¹⁶Minä annoin silloin teidän tuomareillenne tämän käskyn: 'Kuunnelkaa veljienne väliset riita-asiat ja tuomitkaa oikeudenmukaisesti jokainen veljien välinen asia ja jokainen veljen ja muukalaisen välinen asia. ¹⁷Älkää katsoko henkilöön tuomitessanne, vaan kuunnelkaa yhtä hyvin alhaista kuin ylhäistäkin. Älkää pelätkö ketään, sillä tuomio on Jumalan. Jos jokin asia on teistä liian vaikea, tuokaa se minun kuultavakseni.' ¹⁸Minä annoin silloin teille ohjeet kaikesta, mitä teidän oli tehtävä."

Kansa kapinoi Kaades-Barneassa

¹⁹"Sitten me lähdimme liikkeelle Hoorebilta ja kuljimme Herran, meidän Jumalamme, meille antaman käskyn mukaan amorilaisten vuoriston tietä koko sen suuren ja pelottavan autiomaan halki, jonka te olette nähneet. Kun tulimme Kaades-Barneaan, ²⁰minä sanoin teille: 'Te olette tulleet amorilaisten vuoristoon, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille. ²¹Ymmärrä,

että Herra, sinun Jumalasi, on antanut maan sinun valtaasi. Mene ja ota se omaksesi, niin kuin Herra, isiesi Jumala, on sinulle puhunut. Älä pelkää äläkä kauhistu.'

²²Te tulitte silloin kaikki minun luokseni ja sanoitte: 'Lähetetään miehiä edellämme, että he tutkisivat puolestamme maata ja toisivat meille tietoja tiestä, jota meidän on sinne kuljettava, ja kaupungeista, joihin menemme.' ²³Tämä oli mielestäni hyvä ajatus, ja minä otin keskuudestanne kaksitoista miestä, yhden jokaisesta heimosta. ²⁴He lähtivät matkaan, nousivat vuoristoon ja tulivat Rypälelaaksoon. Vakoiltuaan maata ²⁵he ottivat mukaansa maan hedelmiä ja toivat meille. He tekivät meille selkoa matkastaan ja sanoivat: 'Maa, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille, on hyvä.'

²⁶Te ette kuitenkaan tahtoneet lähteä sinne, vaan kapinoitte Herran, teidän Jumalanne, käskyä vastaan. ²⁷Te nurisitte teltoissanne ja sanoitte: 'Koska Herra vihaa meitä, hän toi meidät pois Egyptin maasta antaakseen meidät amorilaisten käsiin ja tuhotakseen meidät. ²⁸Minne tässä ollaan menossa? Veljemme ovat saaneet sydämemme raukeamaan sanoessaan: Siellä on meitä suurempi ja kookkaampi kansa sekä suuria, taivaaseen asti linnoitettuja kaupunkeja. Me näimme siellä anakilaisiakin.'

²⁹ Minä vastasin teille: 'Älkää kauhistuko älkääkä pelätkö heitä.
³⁰ Herra, teidän Jumalanne, kulkee teidän edellänne. Hän itse taistelee teidän puolestanne, aivan niin kuin hän taisteli puolestanne Egyptissä teidän silmienne nähden. ³¹ Te olette myös nähneet autiomaassa, kuinka Herra, teidän Jumalanne, on kantanut teitä niin kuin mies poikaansa koko sen matkan, jonka te olette kulkeneet, kunnes tulitte tähän paikkaan.'
³² Tästäkään huolimatta te ette ole uskoneet Herraan, teidän Jumalaanne,
³³ joka on kulkenut tiellä teidän edellänne, yöllä tulessa ja päivällä pilvessä, etsiäkseen teille leiripaikkaa ja osoittaakseen teille tien, jota teidän on kuljettava."

Herra rankaisee Israelia

³⁴ "Kun Herra kuuli teidän puheenne, hän vihastui ja vannoi: ³⁵ 'Totisesti, ei yksikään näistä miehistä, tästä pahasta sukupolvesta, saa nähdä sitä hyvää maata, jonka minä olen vannonut antavani teidän isillenne, ³⁶ ei kukaan paitsi Kaaleb, Jefunnen poika. Hän saa sen nähdä. Hänelle ja hänen lapsilleen minä annan sen maan, johon hän on jalallaan astunut, koska hän on seurannut koko sydäimestään Herraa.'
³⁷ Herra vihastui myös minuun teidän vuoksenne ja sanoi: 'Et sinäkään sinne pääse. ³⁸ Mutta Joosua, Nuunin poika, joka palvelee sinua, saa mennä sinne.

Vahvista häntä, sillä hän jakaa sen maan Israelille perintöosiksi. ³⁹ Myös teidän lapsenne, joiden te sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, teidän lapsenne, jotka eivät vielä erota hyvää pahasta, pääsevät sinne. Heille minä annan sen maan, ja he saavat ottaa sen omakseen.
⁴⁰ Mutta te, kääntykää takaisin ja lähtekää autiomaahan Kaislameren tietä."

Tappio Horman luona

⁴¹ "Silloin te vastasitte minulle: 'Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan. Me lähdemme taistelemaan, aivan niin kuin Herra, meidän Jumalamme, on meitä käsenyt.' Ja te vyöttäydyitte kaikki sota-aseisiinne ja lähditte kevytmielisesti nousemaan vuoristoon.
⁴² Mutta Herra sanoi minulle: 'Sano heille: Älkää nousko sinne, älkää ryhtykö taisteluun, ettette joutuisi tappiolle vihollistenne edessä, sillä minä en ole teidän keskellänne.'
⁴³ Minä puhuin teille, mutta te ette kuunnelleet, vaan kapinoitte Herran käskyä vastaan ja nousitte ylimielisesti vuoristoon.
⁴⁴ Silloin vuoristossa asuvat amorilaiset lähtivät teitä vastaan, ajoivat teitä takaa kuin mehiläisparvi, löivät teidät hajalle Seirissä ja jatkoivat Hormaan asti. ⁴⁵ Te palasitte ja itkitte Herran edessä, mutta Herra ei kuullut teidän huutoanne eikä kuunnellut teitä, ⁴⁶ ja teidän täytyi jäädä Kaadekseen ja viipyä siellä pitkän aikaa."

**Edom, Mooab ja Ammon
jätetään rauhaan**

2 "Sitten me käännyimme toisaalle ja lähdimme Kaislameren tietä autiomaahan, niin kuin Herra oli minulle puhunut, ja kiertelimme kauan aikaa Seirin vuoristossa. ² Sitten Herra sanoi minulle: ³ 'Te olette jo kyllin kauan kiertäneet tätä vuoristoa. Lähtekää nyt pohjoista kohti. ⁴ Anna kansalle tämä käsky: Te tulette kulkemaan Seirissä asuvien veljienne, Eesaun jälkeläisten, alueen halki. He pelkäävät teitä, mutta pitäkää silti varanne. ⁵ Älkää ryhtykö taisteluun heidän kanssaan, sillä minä en anna teille jalan leveyttäkään heidän maastaan, koska minä olen antanut Seirin vuoriston perinnöksi Eesaulle. ⁶ Ostakaa rahalla heiltä ruokaa syödäksenne ja hankkikaa vesikin rahalla juodaksenne. ⁷ Onhan Herra, sinun Jumalasi, siunannut sinua kaikessa mitä teet. Hän tuntee vaelluksesi tässä suuressa autiomaassa. Jo neljäkymmentä vuotta on Herra, sinun Jumalasi, ollut sinun kanssasi, eikä sinulta ole puuttunut mitään.'

⁸ Niinpä me lähdimme Seirissä asuvien veljiemme, Eesaun jälkeläisten, luota ja kuljimme aromaan tietä, joka tulee Eelatista ja Esjon-Geberistä. Sitten me käännyimme ja lähdimme kulkemaan Mooabin autiomaan tietä. ⁹ Herra sanoi minulle: 'Älä ahdistaa mooabilaisia äläkä ryhdy taisteluun heidän kanssaan, sillä minä en

anna sinulle perintöosaa heidän maastaan. Minä olen näet antanut Aarin perinnöksi Lootin jälkeläisille.' – ¹⁰ Aikaisemmin siellä asuivat eemiläiset, suuri ja lukuisa kansa. He olivat yhtä kookkaita kuin anakilaiset, ¹¹ ja anakilaisten tavoin heitäkin pidettiin refalaisina, mutta mooabilaiset kutsuivat heitä eemiläisiksi. ¹² Seirissä asuivat aikaisemmin hoorilaiset, mutta Eesaun jälkeläiset ottivat haltuunsa heidän maansa, hävittivät heidät tieltään ja asettuivat asumaan heidän tilalleen. He tekivät samalla tavoin kuin Israel siinä maassa, jonka Herra heille antoi. –

¹³ Herra sanoi: 'Lähtekää nyt liikkeelle ja kulkekaa Seredin joenuoman poikki.' Niin me kuljimme Seredin joenuoman poikki. ¹⁴ Aika, joka kului siitä, kun lähdimme Kaades-Barneasta, siihen, kun ylitimme Seredin joenuoman, oli 38 vuotta. Sinä aikana Israelin leiristä oli hävinnyt koko se sukupolvi, joka oli lähtenyt Egyptistä, kaikki sotakuntoiset miehet, niin kuin Herra oli heille vannonut. ¹⁵ Herran käsi oli heitä vastaan, ja hän hävitti heidät leiristä viimeiseen mieheen.

¹⁶ Kun kaikki nuo sotakuntoiset miehet olivat kuolleet kansan keskuudesta viimeistä myöten, ¹⁷ Herra sanoi minulle: ¹⁸ 'Sinä kuljet nyt Mooabin alueen kautta Aarin suunnalla ¹⁹ ja tulet lähelle ammonilaisten rajaa. Älä kuitenkaan

ahdista heitä äläkä ryhdy sotaan heitä vastaan, sillä minä en anna sinulle perintöosaa ammonilaisten maasta, koska minä olen antanut sen Lootin jälkeläisten perinnöksi.' – ²⁰ Sitäkin pidetään refalaisten maana. Aikaisemmin siellä asuivat refalaiset, joita ammonilaiset kutsuivat samsumilaisiksi. ²¹ Nämä olivat suuri ja lukuisa kansa, yhtä kookkaita kuin anakilaiset, mutta Herra tuhosi heidät ammonilaisten tieltä. Ammonilaiset karkottivat heidät ja asettuivat asumaan heidän tilalleen. ²² Samalla tavalla Herra oli tehnyt Seirissä asuville Eesaun jälkeläisille, kun hän tuhosi hoorilaiset heidän tieltään. Karkotettuaan hoorilaiset he asettuivat asumaan näiden tilalle, ja siellä he asuvat vielä tänäkin päivänä. ²³ Avvilaiset, jotka asuivat kylissä Gassaan asti ulottuvalla alueella, joutuivat kaftorilaisten tuhoamiksi. Nämä olivat lähtöisin Kaftorista ja asettuivat asumaan avvilaisten tilalle."

Amorilaisten kuningas Siihon voitetaan

²⁴ "Herra sanoi: 'Nouskaa, lähtekää liikkeelle ja menkää Arnonjoen yli. Minä annan sinun valtaasi amorilaisen Siihonin, Hesbonin kuninkaan, ja hänen maansa. Lähde valloittamaan sitä, ryhdy taisteluun häntä vastaan. ²⁵ Tästä päivästä alkaen minä saatan kansat kaikkialla taivaan alla sellaisen kauhun ja pelon valtaan sinun edessäsi, että

kun ne vain kuulevatkin puhuttavan sinusta, ne pelkäävät ja vapisevat sinun vuoksesi.'

²⁶ Niin minä lähetin sanansaattajat Kedemotin autiomaasta viemään rauhantoivotuksen Siihonille, Hesbonin kuninkaalle, ja sanomaan: ²⁷ 'Tahtoisimme kulkea maasi kautta. Me kulkisimme koko ajan tietä pitkin, emme poikkeaisi oikealle emmekä vasemmalle. ²⁸ Myy meille rahasta ruokaa syödäksemme ja vettä juodaksemme. Salli meidän vain kulkea jalkaisin maasi kautta – ²⁹ niin kuin Seirissä asuvat Eesaun jälkeläiset sallivat meidän tehdä, samoin Aarissa asuvat mooabilaiset – kunnes pääsemme Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille.'

³⁰ Mutta Hesbonin kuningas Siihon ei halunnut päästää meitä kulkemaan maansa kautta, sillä Herra, sinun Jumalasi, kovetti hänen mielensä ja paadutti hänen sydämensä antaakseen hänet sinun käsiisi, niin kuin sitten tapahtuikin. ³¹ Herra sanoi minulle: 'Katso, nyt aloitan luovuttamaan Siihonin ja hänen maansa sinun käsiisi. Ryhdy valloittamaan hänen maataan ja ota se omaksesi.' ³² Sitten Siihon kaikkine sotajoukkoineen tuli Jahakseen taistelemaan meitä vastaan. ³³ Herra, meidän Jumalamme, antoi hänet kuitenkin meidän käsiimme, ja me

löimme hänet, hänen poikansa ja koko hänen sotaväkinsä.

³⁴ Me valtasimme kaikki hänen kaupunkinsa ja vihimme tuhon omaksi jokaisen kaupungin, miehet, naiset ja lapset, jättämättä eloon ainoatakaan.

³⁵ Me ryöstimme itsellemme vain eläimet ja valloittamistamme kaupungeista saatavan saaliin.

³⁶ Arnonjoen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson kaupungista aina Gileadiin saakka ei ollut ainoatakaan kaupunkia, joka olisi ollut meiltä turvassa. Herra, meidän Jumalamme, antoi ne kaikki meidän käsiimme. ³⁷ Vain ammonilaisten maahan sinä et koskenut, et mihinkään, mikä on Jabbokjoen varrella, et vuoriston kaupunkeihin etkä mihinkään muuhun, mistä Herra, meidän Jumalamme, oli niin määrännyt."

Baasanin kuningas Oog voitetaan

3 "Sitten me käännymme toisaalle ja kuljimme Baasanin tietä. Silloin Oog, Baasanin kuningas, tuli koko sotaväkinsä kanssa Edreihin taistelemaan meitä vastaan. ² Mutta Herra sanoi minulle: 'Älä pelkää häntä, sillä minä annan sinun käsiisi hänet ja koko hänen kansansa ja maansa. Tee hänelle samoin kuin teit amorilaisten kuninkaalle Siihonille, joka asui Hesbonissa.' ³ Niin Herra, meidän Jumalamme, antoi meidän käsiimme myös Baasanin kuninkaan

Oogin ja koko hänen sotaväkinsä, ja me löimme hänet, niin ettei hänen joukoistaan jäänyt eloon ketään.

⁴ Me valtasimme siihen aikaan kaikki hänen kaupunkinsa, kuusikymmentä kaupunkia, koko Argobin seudun, Oogin valtakunnan Baasanissa. Ei ollut ainoatakaan kaupunkia, jota emme olisi heiltä vallanneet. ⁵ Kaikki nämä kaupungit olivat korkeilla muureilla, porteilla ja salvoilla varustettuja. Lisäksi valtasimme vielä hyvin suuren joukon linnoittamattomia kaupunkeja. ⁶ Me vihimme ne tuhon omiksi, niin kuin olimme tehneet Hesbonin kuninkaan Siihonin valtakunnalle. Me vihimme tuhon omiksi jokaisessa kaupungissa miehet, naiset ja lapset. ⁷ Mutta kaikki eläimet ja kaupungeista saatavan saaliin me ryöstimme itsellemme.

⁸ Näin me siihen aikaan valloitimme kahdelta amorilaisten kuninkaalta maan, jota he hallitsivat Jordanin tällä puolen, Arnonjoesta Hermoninvuoreen asti. – ⁹ Siidonilaiset kutsuvat Hermonia Sirjoniksi, kun taas amorilaiset kutsuvat sitä Seniriksi. – ¹⁰ Me valtasimme kaikki tasangon kaupungit ja koko Gileadin sekä koko Baasanin aina Salkaan ja Edreihin, Baasanissa oleviin Oogin valtakunnan kaupunkeihin, saakka. ¹¹ Vain Baasanin kuningas Oog oli näet enää jäljellä viimeisistä refalaisista. Hänen rautainen vuoteensa on vieläkin ammonilaisten Rabbassa. Se on tavallisella kyynärämitalla mitattuna

yhdeksän kyynärää pitkä ja neljä kyynärää leveä."

Jordanin itäpuolelta valloitettu maa jaetaan

¹² "Kun olimme ottaneet omaksemme tämän maan Arnonjoen varrella olevasta Aroerista alkaen sekä puolet Gileadin vuoristosta kaupunkeineen, minä annoin sen ruubenilaisille ja gaadilaisille. ¹³ Loput Gileadista ja koko Baasanin, Oogin valtakunnan, minä annoin toiselle puolelle Manassen heimoa. Argobin seutua, koko tuota osaa Baasanista, kutsutaan myös refalaisten maaksi. ¹⁴ Manassen poika Jaair valtasi koko Argobin seudun gesurilaisten ja maakatilaisten alueeseen saakka ja nimesi tämän osan Baasania Jaairin leirikyliksi oman nimensä mukaan. Se nimi niillä on tänäkin päivänä. ¹⁵ Gileadin minä annoin Maakirille. ¹⁶ Ruubenilaisille ja gaadilaisille minä annoin alueen, joka ulottuu Gileadista aina rajana olevan Arnonin jokilaakson keskikohtaan saakka ja toisaalla Jabbokjokeen, ammonilaisten rajaan, saakka, ¹⁷ sekä aromaan, jonka rajana on Jordan Kinneretistä Aromaan mereen, Suolamereen, saakka. Sieltä raja kulkee itään Pisgan rinteiden juurelle.

¹⁸ Silloin minä annoin teille, manasselaisten, ruubenilaisten ja gaadilaisten, tämän käskyn: 'Herra, teidän Jumalanne, on antanut teille

tämän maan, ja te saatte ottaa sen omakseen. Mutta kaikki te sotakuntoiset miehet, teidän tulee lähteä aseistautuneina liikkeelle israelilaisten veljienne edellä. ¹⁹ Ainoastaan vaimonne, lapsenne ja karjanne – minä tiedän, että teillä on paljon karjaa – jääkööt kaupunkeihinne, jotka minä olen teille antanut. ²⁰ Kun Herra on antanut rauhan veljillenne, samoin kuin teillekin, ja kun he ovat ottaneet omakseen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa heille Jordanin länsipuolelta, jokainen teistä saa palata takaisin perintömaalleen, jonka minä olen teille antanut.'

²¹ Joosualle minä annoin siihen aikaan tämän käskyn: 'Sinä olet omin silmin nähnyt kaiken, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt näille kahdelle kuninkaalle. Samalla tavoin Herra tekee kaikille valtakunnille, joihin sinä menet. ²² Älkää pelätkö niitä, sillä Herra, teidän Jumalanne, sotii teidän puolestanne.'"

Mooses ei pääse luvattuun maahan

²³ "Minä anoin siihen aikaan armoa Herralta näillä sanoilla: ²⁴ 'Herra, Herra, sinä olet alkanut näyttää palvelijallesi valtasuuruuttasi ja kätesi voimaa. Kuka on se jumala taivaassa tai maan päällä, joka voisi tehdä sellaisia tekoja ja voimallisia töitä kuin sinä? ²⁵ Salli minun nyt mennä katsomaan sitä hyvää maata, joka on Jordanin toisella puolella, tuota ihanaa vuoristoa ja Libanonia.'

²⁶ Mutta Herra oli vihastunut minuun teidän tähtenne. Hän ei kuunnellut minua, vaan sanoi minulle: 'Riittää jo! Älä puhu minulle enää tästä asiasta.

²⁷ Nouse Pisgan huipulle ja kohota katseesi länteen ja pohjoiseen, etelään ja itään, sillä Jordanin yli sinä et mene.

²⁸ Anna ohjeet Joosualle ja vahvista ja rohkaise häntä. Hän kulkee tämän kansan edellä Jordanin yli, ja hän jakaa heille perinnöksi maan, jonka näet.'

²⁹ Silloin me jäimme laaksoon, joka on vastapäätä Beet-Peoria."

Jumalan laissa on viisaus ja ymmärrys

4 "Ja nyt, Israel, kuule ne määräykset ja säädökset, jotka minä teille opetan. Noudattakaa niitä, että eläisitte ja voisitte ottaa omaksenne maan, jonka Herra, teidän isienne Jumala, antaa teille. ² Älkää lisätkö mitään siihen sanaan, jonka minä teille säädän, älkääkä ottako siitä mitään pois, vaan noudattakaa Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka minä annan teille. ³ Te olette omin silmin nähneet, mitä Herra teki Baal-Peorin takia, kun Herra, teidän Jumalanne, hävitti keskuudestanne jokaisen, joka lähti seuraamaan Baal-Peoria. ⁴ Mutta te, jotka riipuitte kiinni Herrassa, Jumalassanne, olette kaikki elossa vielä tänäkin päivänä.

⁵ Ymmärtäkää, että minä olen opettanut teille määräykset ja säädökset, niin kuin Herra, minun Jumalani, käski minua, että te noudattaisitte niitä siinä maassa,

jota menette ottamaan omaksenne.

⁶ Noudattakaa niitä ja tehkää niiden mukaan, sillä se on muiden kansojen silmissä osoitus teidän viisaudestanne ja ymmärryksestänne. Kun he kuulevat kaikki nämä määräykset, he sanovat: 'Totisesti, tämä suuri kansa on viisas ja ymmärtäväinen kansa.' ⁷ Sillä onko toista suurta kansaa, jonka jumalat ovat niin lähellä sitä kuin Herra, meidän Jumalamme, on lähellä meitä aina, kun me huudamme häntä avuksi? ⁸ Ja minkä muun suuren kansan määräykset ja säädökset ovat yhtä vanhurskaat kuin koko tämä laki, jonka minä tänä päivänä asetan teidän eteenne?

⁹ Ole vain varuillasi ja pidä tarkasti huoli siitä, ettet unohda asioita, jotka olet nähnyt, ja etteivät ne lähde sydäimestäsi koko elinaikanasi vaan että teet ne tietäväiksi lapsillesi ja lastesi lapsille. ¹⁰ Muista päivä, jona seisoi Herran, sinun Jumalasi, edessä Hoorebilla, kun Herra sanoi minulle: 'Kutsu kansa koolle, niin minä annan heidän kuulla sanani, että he oppisivat pelkäämään minua niin kauan kuin elävät maan päällä ja että he opettaisivat lapsiaankin.' ¹¹ Te tulitte lähemmäksi ja jätte seisomaan vuoren juurelle. Vuori paloi liekeissä aina taivaaseen asti pimeyden ja synkkien pilvien keskellä ¹² ja Herra puhui teille tulen keskeltä. Te kuulitte sanat, mutta ette nähneet mitään hahmoa, kuulitte vain äänen. ¹³ Hän ilmoitti teille

liittonsa, jonka hän käski teidän pitää, ne kymmenen käskyä, ja hän kirjoitti ne kahteen kivitaluun. ¹⁴ Herra käski silloin minun opettaa teille määräykset ja säädökset, että te noudattaisitte niitä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne."

Varoitus epäjumalanpalveluksesta

¹⁵ "Sinä päivänä, jona Herra puhui teille tulen keskeltä Hoorebilla, te ette nähneet hänestä minkäänlaista hahmoa. Pitäkää siis tarkoin huolta itsestänne, ¹⁶ ettette menettelisikelvottomasti ja tekisi itsellenne veistettyä jumalankuvaa, ette minkään muotoista kuvaa, ette miehen ettekä naisen, ¹⁷ ette maan päällä liikkuvan eläimen, ette taivaalla lentävän siivekkään linnun, ¹⁸ ette maan matelijan ettekä alhaalla vesissä uivan kalan kuvaa. ¹⁹ Kun nostatte katseenne taivaalle ja näette auringon, kuun ja tähdet, kaiken taivaan joukon, älkää antautuko palvomaan ja palvelemaan niitä, sillä Herra, teidän Jumalanne, on jakanut ne kaikille kansoille koko taivaan alla. ²⁰ Mutta teidät Herra on valinnut ja tuonut pois sulatusuunista, Egyptistä, että teistä tulisi hänen omaisuuskansansa, joka te nyt olette."

Mooses ei pääse luvattuun maahan

²¹ "Herra kuitenkin vihastui minuun teidän puheittenne tähden ja vannoi, etten minä saa mennä Jordanin yli enkä pääse siihen hyvään maahan,

jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi. ²² Minä kuolen tässä maassa enkä mene Jordanin yli, mutta te menette sen yli ja otatte omaksenne tuon hyvän maan. ²³ Pitäkää huoli siitä, ettette unohda Herran, teidän Jumalanne, liittoa, jonka hän on tehnyt teidän kanssanne, ettekä tee itsellenne veistettyä jumalankuvaa, mitään sellaista kuvaa, jota Herra, teidän Jumalanne, on kieltänyt teitä tekemästä. ²⁴ Sillä Herra, teidän Jumalanne, on kuluttava tuli; hän on kiivas Jumala."

Tuomio ja paluu Jumalan yhteyteen

²⁵ "Kun teille on syntynyt lapsia ja lastenlapsia ja te olette vanhentuneet asuessanne siinä maassa ja te silloin menettelette kelvottomasti ja teette itsellenne veistetyn kuvan, minkä kuvan hyvänsä, ja näin teette pahaa Herran, teidän Jumalanne, silmissä, niin te vihoitatte hänet. ²⁶ Minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että silloin te häviätte pian siitä maasta, johon te nyt menette Jordanin yli ottaaksenne sen omaksenne. Te ette saa elää siellä kauan, vaan teidät toisesti tuhotaan. ²⁷ Herra hajottaa teidät kansojen sekaan, ja teistä jää jäljelle vain vähäinen joukko niiden kansojen keskuuteen, joiden luo Herra teidät kuljettaa. ²⁸ Siellä te palvelette ihmiskäsin tehtyjä jumalia, puuta ja

kiveä, jotka eivät näe, eivät kuule, eivät syö eivätkä tunne hajua.

²⁹ Siellä sinä etsit Herraa, Jumalaasi, ja sinä löydät hänet, kun etsit häntä koko sydäimestäsi ja koko sielustasi.

³⁰ Kun sinulla on ahdistus ja kun kaikki tämä kohtaa sinua aikojen lopussa, sinä palaat Herran, sinun Jumalasi, luo ja kuuntelet hänen ääntään. ³¹ Sillä Herra, sinun Jumalasi, on armollinen Jumala. Hän ei hylkää sinua eikä anna sinun tuhoutua. Hän ei unohda isiesi kanssa tekemäänsä liittoa, jonka hän on heille vannomallaan valalla vahvistanut."

Israelin kansan erityisasema

³² "Kysele menneistä ajoista, jotka ovat olleet ennen sinua. Onko mitään näin suurta tapahtunut tai onko mitään tällaista kuultu koko taivaan alla sen päivän jälkeen, jona Jumala loi ihmiset maan päälle? ³³ Onko mikään kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niin kuin sinä olet kuullut, ja jäänyt eloon? ³⁴ Tai onko mikään jumala koettanut mennä ottamaan itselleen kansaa toisen kansan keskuudesta koettelemuksilla, tunnusteoilla ja ihmeillä, sodalla, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella sekä suurilla, pelottavilla teoilla, minkä kaiken Herra, teidän Jumalanne, on sinun nähtesi tehnyt teille Egyptissä?

³⁵ Sinun on annettu nähdä se, jotta tietäisit, että Herra on Jumala eikä

muuta ole. ³⁶ Taivaasta hän antoi sinun kuulla äänensä ojentaakseen sinua, ja maan päällä hän näytti sinulle suuren tulensa. Sinä kuulit hänen sanansa tulen keskeltä. ³⁷ Koska hän rakasti isiäsi, hän valitsi heidän jälkeläisensä ja vei itse sinut suurella voimallaan pois Egyptistä ³⁸ ja karkotti edeltäsi sinua suuremmat ja väkevämmät kansat viedäkseen sinut heidän maahansa ja antaakseen sen sinulle perintöosaksi, niin kuin nyt on tapahtunut. ³⁹ Tiedä siis tänä päivänä ja paina sydämeesi, että Herra on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä eikä toista ole. ⁴⁰ Noudata hänen säädöksiään ja käskyjään, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että sinä ja sinun lapsesi menestyisitte ja eläisitte kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle ainiaaksi."

Jordanin itäpuolen turvakaupungit

⁴¹ Sitten Mooses erotti kolme kaupunkia Jordanin itäpuolelta, ⁴² että niihin voisi paeta sellainen, joka on tappanut toisen vahingossa, tätä ennestään vihaamatta. Hän voisi paeta johonkin näistä kaupungeista ja jäädä eloon. ⁴³ Ruubenilaisilla oli turvakaupunkina Beser autiomaan tasangolla, gaadilaisilla Raamot Gileadissa ja manasselaisilla Goolan Baasanissa.

MOOSEKSEN TOINEN

PUHE, 4 – 11

Lain julistaminen

⁴⁴Tämä on se laki, jonka Mooses antoi israelilaisten noudatettavaksi, ⁴⁵ja nämä ne todistukset, määräykset ja säädökset, jotka Mooses julisti israelilaisille heidän tultuaan Egyptistä ⁴⁶Jordanin itäpuolella vastapäätä Beet-Peorin olevaan laaksoon. Tuo maa oli kuulunut Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka oli hallinnut Hesbonissa ja jonka Mooses ja israelilaiset Egyptistä tultuaan olivat kukistaneet. ⁴⁷He ottivat omakseen Siihonin maan ja Baasanin kuninkaan Oogin maan, kahden amorilaisten kuninkaan maat, jotka olivat Jordanin itäpuolella ⁴⁸Arnonjoen rannalla olevasta Aroerista Siioninvuoreen eli Hermoniin saakka, ⁴⁹sekä koko Jordanin itäpuolella olevan tasangon aina Aromaanmereen ja Pisgan rinteiden juurelle asti.

Kymmenen käskyä

5 Mooses kutsui Israelin koolle ja sanoi kansalle: "Kuule, Israel, nämä määräykset ja säädökset, jotka minä tänä päivänä julistan teille, että oppisitte ne ja noudattaisitte niitä tarkoin. ²Herra, meidän Jumalamme, teki meidän kanssamme liiton Hoorebilla. ³Herra ei tehnyt tätä liittoa isiemme kanssa, vaan meidän

kanssamme, jotka olemme tässä tänä päivänä, kaikkien meidän, jotka nyt elämme. ⁴Herra puhui kasvokkain teidän kanssanne vuorelta, tulen keskeltä. ⁵Minä seisoin silloin Herran ja teidän välillä ilmoittaakseni teille Herran sanan, sillä te pelkäsitte tulta ettekä nousseet vuorelle. Hän sanoi:

⁶'Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka toin sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. ⁷Älköön sinulla olko muita jumalia minun rinnallani.

⁸Älä tee itsellesi veistettyä kuvaa äläkä mitään kuvaa mistään, mikä on ylhäällä taivaalla tai alhaalla maan päällä tai vesissä maan alla. ⁹Älä kumarru niitä äläkä palvele niitä, sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala. Minä vaadin isien pahoista teoista tilille heidän lapsensa kolmanteen ja neljänteen polveen asti, ne, jotka vihaavat minua, ¹⁰mutta osoitan armoani tuhansille, jotka rakastavat minua ja pitävät minun käskyni.

¹¹Älä lausu turhaan Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka lausuu turhaan hänen nimensä.

¹²Pidä huoli siitä, että pyhität lepopäivän, niin kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käskenyt. ¹³Kuutena päivänä tee työsi ja toimita kaikki askareesi, ¹⁴mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti. Älä tee silloin mitään työtä, älä sinä,

älkөөn poikasi tai tyttäresi, palvelijasi tai palvelijattaresi, härkäsi, aasisi tai juhtasi älkөөnkä muuriosi sisällä asuva muukalainen, että palvelijasi ja palvelijattaresi saisivat levätä, niin kuin sinäkin. ¹⁵ Muista, että olit itse orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, vei sinut sieltä pois väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sen tähden Herra, sinun Jumalasi, käski sinun viettää sapatinpäivää.

¹⁶ Kunnioita isääsi ja äitiäsi, niin kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käsenyt, että eläisit kauan ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

¹⁷ Älä tapa.

¹⁸ Älä tee aviorikosta.

¹⁹ Älä varasta.

²⁰ Älä anna väärää todistusta lähimmäisestäsi.

²¹ Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa. Älä tavoittele itsellesi lähimmäisesi taloa tai peltoa, älä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkänsä, aasiaan äläkä mitään, mikä kuuluu hänelle.

²² Nämä sanat Herra puhui voimakkaalla äänellä koko teidän seurakunnallenne vuorelta tulen ja synkkien pilvien keskeltä eikä lisännyt niihin mitään. Hän kirjoitti sanansa kahteen kivitaluun ja antoi taulut minulle."

Kansa pyytää Moosesta välittäjäksi

²³ "Kun te kuulitte äänen pimeyden keskeltä vuoren leimutessa tulesta,

te tulitte minun luokseni, kaikki teidän heimojenne päämiehet ja teidän vanhimpanne, ²⁴ ja sanoitte: 'Katso, Herra, meidän Jumalamme, on näyttänyt meille kirkkautensa ja suuruutensa, ja me olemme kuulleet hänen äänensä tulen keskeltä. Tänä päivänä me olemme nähneet, että Jumala puhuu ihmisen kanssa ja kuitenkin ihminen jää henkiin. ²⁵ Miksi meidän nyt siis pitäisi kuolla? Tämä suuri tulihan kuluttaa meidät. Jos me vielä joudumme kuulemaan Herran, Jumalamme, ääntä, me kuolemme. ²⁶ Onko koskaan kukaan ihminen kuullut elävän Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä ja jäänyt henkiin, niin kuin me? ²⁷ Mene sinä siis ja kuuntele, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo. Puhu sinä meille kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, puhuu sinulle. Me teemme sen mukaan, mitä kuulemme sinulta.'

²⁸ Herra kuuli, mitä te puhuitte, ja Herra sanoi minulle: 'Minä kuulin, mitä tämä kansa puhui sinulle. Kaikki, mitä he ovat puhuneet, on oikein. ²⁹ Olisipa heillä sellainen sydän, että he aina pelkäisivät minua ja noudattaisivat kaikkia minun käskyjäni. Silloin heidän ja heidän lastensa kävisi aina hyvin!

³⁰ Mene ja sano heille: Palatkaa teltoilienne. ³¹ Seiso sinä kuitenkin tässä minun kanssani. Minä tahdon ilmoittaa sinulle kaikki ne käskyt, määräykset ja säädökset, jotka sinun on opetettava

heille, että he noudattaisivat niitä siinä maassa, jonka minä annan heidän perintömaakseen.'

³² Pitäkää siis huoli, että toimitte niiden mukaan, niin kuin Herra, teidän Jumalanne, on teitä käskenyt. Älkää poiketko niistä oikealle älkääkä vasemmalle. ³³ Kulkekaa kaikessa sitä tietä, jota Herra, teidän Jumalanne, on käskenyt teidän vaeltaa, että saisitte elää ja menestyisitte ja eläisitte kauan siinä maassa, jonka saatte omaksenne."

Suurin käsky

6 "Nämä ovat ne käskyt, määräykset ja säädökset, jotka Herra, teidän Jumalanne, on käskenyt opettaa teille, että te noudattaisitte niitä siinä maassa, jota menette ottamaan omaksenne. ² Minä olen antanut ne teille sitä varten, että sinä ja myös poikasi ja pojanpoikasi pelkäisitte Herraa, Jumalaanne, ja noudattaisitte koko elinaikanne kaikkia hänen lakejaan ja säädöksiään, jotka minä sinulle annan, ja saisitte elää kauan. ³ Kuule siis, Israel, ja noudata niitä tarkoin, että menestyisit ja lisääntyisit runsaasti siinä maassa, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, niin kuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle puhunut.

⁴ Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi. ⁵ Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi, koko sielustasi ja kaikella voimallasi. ⁶ Nämä sanat, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, olkoot sinun sydämelläsi.

⁷ Teroita niitä lapsillesi ja puhu niistä kotona ollessasi ja tiellä kulkiessasi, makuulle käydessäsi ja ylös noustessasi.

⁸ Sido ne merkiksi käteesi, ja olkoot ne nauhassa otsallasi. ⁹ Kirjoita ne talosi ovenpieliin ja portteihisi."

Varoitus tottelemattomuudesta ja kehotus kuuliaisuuteen

¹⁰ "Kun Herra, sinun Jumalasi, on vienyt sinut siihen maahan, jonka hän on isillesi Abrahamille, lisakille ja Jaakobille vannomallaan valalla luvannut antaa sinulle, sinä saat omaksesi suuret ja kauniit kaupungit, joita sinä et ole rakentanut, ¹¹ kaikkea hyvää täynnä olevat talot, joita sinä et ole täyttänyt, kallioon louhitut vesisäiliöt, joita sinä et ole louhinut, ja viinitarhat ja öljypuut, joita sinä et ole istuttanut. Kun sinä sitten saat syödä kylliksesi, ¹² niin pidä huoli, ettet unohda Herraa, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. ¹³ Pelkää Herraa, Jumalaasi, palvele häntä ja vanno valasi hänen nimessään. ¹⁴ Älkää lähtekö seuraamaan muita jumalia, ympärillänne asuvien kansojen jumalia, ¹⁵ ettei Herran, Jumalasi, viha syttyisi sinua vastaan ja ettei hän hävittäisi sinua maasta, sillä Herra, sinun Jumalasi, on kiivas Jumala sinun keskelläsi.

¹⁶ Älkää kiusatko Herraa, teidän Jumalaanne, niin kuin kiusasitte häntä Massassa. ¹⁷ Noudattakaa tarkoin Herran, teidän Jumalanne, käskyjä,

todistuksia ja säädöksiä, joita hän on käskenyt teidän noudattaa. ¹⁸ Tee sitä, mikä on oikein ja hyvää Herran silmissä, että menestyisit ja pääsisit ottamaan omaksesi sen hyvän maan, josta Herra vannoi valan isillesi ¹⁹ työntääkseen tieltäsi kaikki vihollisesi, niin kuin Herra on puhunut.

²⁰ Kun poikasi tulevaisuudessa kysyy sinulta: 'Mitä oikein ovat nämä todistukset, määräykset ja säädökset, jotka Herra, meidän Jumalamme, on antanut teille?' ²¹ Vastaa silloin pojillesi: 'Me olimme faraon orjia Egyptissä, mutta Herra vei meidät väkevällä kädellään pois Egyptistä. ²² Herra teki Egyptissä meidän silmiemme nähden suuria ja tuhoisia tunnustekoja ja ihmeitä faraolle ja koko hänen hovilleen, ²³ mutta meidät hän toi sieltä pois tuodakseen meidät tänne ja antaakseen meille maan, josta hän oli vannonut valan isillemme. ²⁴ Herra käski meidän noudattaa kaikkia näitä säädöksiä ja pelätä Herraa, meidän Jumalaamme, että aina menestyisimme ja että hän pitäisi meidät elossa, niin kuin tänä päivänä. ²⁵ Jos me tarkoin noudatamme kaikkia näitä käskyjä Herran, meidän Jumalamme, edessä, niin kuin hän on meitä käskenyt, se koituu meille vanhurskaudeksi.'

Kanaanilaiset on hävitettävä

7 "Kun Herra, sinun Jumalasi, vie sinut maahan, jonka menet ottamaan omaksesi, hän raivaa tieltäsi monia

kansoja: heettiläiset, girkasilaiset, amorilaiset, kanaanilaiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset, nuo seitsemän sinua suurempaa ja väkevämpää kansaa. ² Herra, sinun Jumalasi, antaa ne sinun käsiisi, ja sinä voitat ne. Sinun on vihittävä ne silloin tuhon omiksi. Älä tee liittoa niiden kanssa äläkä osoita niille armoa. ³ Älä ryhdy sukulaissuhteisiin heidän kanssaan. Älä anna tyttäriäsi heidän pojilleen äläkä ota heidän tyttäriään vaimoiksi pojillesi, ⁴ sillä he käännyttävät poikasi luopumaan minusta, ja niin nämä palvelevat muita jumalia. Silloin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja hän tekee teistä pian lopun. ⁵ Tehkää sen sijaan heille näin: repikää hajalle heidän alttarinsa, murskatkaa heidän patsaansa, hakatkaa maahan heidän aseransa ja polttakaa heidän veistetyt jumalankuvansa. ⁶ Sillä sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa. Sinut on Herra, sinun Jumalasi, valinnut kaikista maan päällä olevista kansoista, että olisit hänen omaisuuskansansa."

Israel, Jumalan valitsema kansa

⁷ "Ei Herra sen vuoksi mieltynyt teihin ja valinnut teitä, että te olisitte kaikkia muita kansoja lukuisammat – tehän olette kaikkia muita kansoja vähälukuisemmat – ⁸ vaan koska Herra rakasti teitä ja tahtoi pitää valan, jonka hän oli vannonut teidän isillenne. Sen vuoksi Herra vei teidät pois väkevällä kädellä ja lunasti teidät

orjuuden pesästä, faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä. ⁹Tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, hän on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liittonsa ja uskollisuutensa voimassa tuhansiin polviin asti niille, jotka rakastavat häntä ja pitävät hänen käskynsä, ¹⁰ mutta maksaa viipymättä niille, jotka vihaavat häntä, ja tuhoaa heidät. Hän ei vitkastele, vaan kostaa viipymättä sille, joka vihaa häntä. ¹¹Noudata siis niitä käskyjä, määräyksiä ja säädöksiä, jotka minä tänä päivänä annan sinulle, ja toimi niiden mukaan."

Kuuliaisuuden siunaukset

¹²"Jos noudata näitä säädöksiä ja toimit tarkoin niiden mukaan, niin Herra, sinun Jumalasi, pitää liittonsa ja armonsa voimassa, niin kuin hän on vannonut isillesi. ¹³Hän rakastaa sinua, siunaa sinua ja tekee sinusta monilukuisen kansan. Hän siunaa kohtusi hedelmän ja maasi sadon, viljasi, viinisi ja öljysi. Hän siunaa nautojesi vasikat ja lampaittesi karitsat siinä maassa, jonka hän isillesi vannomallaan valalla on luvannut antaa sinulle.

¹⁴Sinä tulet olemaan siunatumpi kuin kaikki muut kansat. Maassanne ei tule olemaan yhtäkään hedelmätöntä miestä tai naista eikä yhtäkään hedelmätöntä eläintä. ¹⁵Herra poistaa sinusta kaikki sairaudet. Hän ei anna yhdenkään tuntemistasi Egyptin pahoista taudeista tulla sinuun, vaan

hän antaa niiden tulla kaikkiin vihollisiisi. ¹⁶Tuhoaa kaikki kansat, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun valtaasi. Älä sääli niitä äläkä palvele niiden jumalia, sillä ne ovat sinulle ansa.

¹⁷Sanot ehkä sydämessäsi: 'Nämä kansat ovat minua suurempia. Kuinka minä voisin ne karkottaa?' ¹⁸Älä kuitenkaan pelkää niitä! Pidä mielessäsi, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki faraolle ja koko Egyptille. ¹⁹Muista ne suuret koettelemukset, tunnusteot ja ihmeet, jotka olet omin silmin nähnyt, ja se voimallinen käsi ja ojennettu käsivarsi, jolla Herra, sinun Jumalasi, vei sinut pois Egyptistä. Samalla tavoin Herra, sinun Jumalasi, tekee kaikille niille kansoille, joita sinä pelkää. ²⁰Herra, sinun Jumalasi, lähettää niiden kimppuun myös herhiläisiä, kunnes ne, jotka ovat jäljellä ja piilossa sinulta, on tuhottu. ²¹Älä kauhistu niitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, joka on keskelläsi, on suuri ja pelottava Jumala.

²²Herra, sinun Jumalasi, raivaa nämä kansat sinun tieltäsi vähitellen. Sinä et voi tehdä niistä loppua nopeasti, muuten metsän pedot tulisivat liian lukuisiksi sinun alueellasi. ²³Herra, Jumalasi, antaa nuo kansat sinun valtaasi ja saattaa ne suureen sekasortoon, kunnes ne tuhoutuvat. ²⁴Hän antaa niiden kuninkaat sinun käsiisi, ja sinä hävität heidän nimensä taivaan alta. Ei kukaan kestä sinun

edessäsi vaan sinä tuhoat heidät viimeiseen mieheen.

²⁵ Polta heidän jumaliensa veistetyt kuvat. Älä himoitse niiden päällysteenä olevaa hopeaa tai kultaa äläkä ota niitä itsellesi, ettet joutuisi niiden vuoksi ansaan. Ne ovat iljetys Herralle, sinun Jumalallesi. ²⁶ Älä myöskään vie taloosi mitään iljetystä, ettet tulisi vihityksi tuhon omaksi, niin kuin se. Pidä sellaista iljettävänä ja kauhistavana, sillä se on tuhon omaksi vihitty."

Herra kasvattaa kansaansa

8 "Noudata tarkoin kaikkia käskyjä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että eläisit, lisääntyisit ja pääsisit ottamaan omaksesi sen maan, jonka Herra valalla vannon on luvannut teidän isillenne. ² Muista koko se tie, jolla Herra, sinun Jumalasi, on kuljettanut sinua autiomaassa näinä neljänäkymmenenä vuotena nöyryyttääkseen ja koetellakseen sinua sekä tullakseen tuntemaan, mitä sinun sydämessäsi on, tahdotko noudattaa hänen käskyjään vai et. ³ Hän nöyryytti sinua ja antoi sinun nähdä nälkää. Hän antoi sinulle syötäväksi mannaa, jota et tuntenut eivätkä isäsiikään tunteneet. Näin hän teki sinulle tiettäväksi, ettei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan hän elää jokaisesta sanasta, joka lähtee Herran suusta. ⁴ Vaatteesi eivät kuluneet yltäsi eivätkä jalkasi turvonneet näinä neljänäkymmenenä vuotena. ⁵ Tiedä siis sydämessäsi, että

Herra, sinun Jumalasi, kasvattaa sinua niin kuin isä kasvattaa poikaansa.

⁶ Noudata Herran, Jumalasi, käskyjä, vaella hänen teitään ja pelkää häntä.

⁷ Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään maahan. Siinä maassa on vesipuroja ja lähteitä, jotka kumpuavat maan uumenista laaksoissa ja vuorilla, ⁸ Se on vehnän ja ohran, viiniköynnöksen, viikunapuiden ja granaattiomenapuiden maa, oliiviöljyn ja hunajan maa. ⁹ Siinä maassa sinun ei tarvitse syödä leipääsi köyhyydessä eikä kärsiä puutetta mistään. Sen maan kivissä on rautaa, ja sen vuorista voit louhia kuparia."

Varoitus ylpistymisestä

¹⁰ "Kun sitten olet syönyt kylliksesi, kiitä Herraa, Jumalaasi, siitä hyvästä maasta, jonka hän on antanut sinulle.

¹¹ Pidä huoli, ettet unohda Herraa, Jumalaasi, niin että lyöt laimin hänen käskynsä, säädöksensä ja lakinsa, jotka minä tänä päivänä annan sinulle.

¹² Kun olet syönyt kylliksesi ja rakentanut kauniita taloja ja asut niissä ¹³ ja kun nautasi ja lampaasi lisääntyvät, ja sinulle kertyy lisää hopeaa, kultaa ja kaikkea muuta mitä sinulla on, ¹⁴ älä anna sydämesi ylpistyä, niin että unohdat Herran, Jumalasi, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. ¹⁵ Hän kuljetti sinua suuressa ja pelottavassa autiomaassa myrkyllisten käärmeiden ja skorpionien keskellä. Kuivassa ja

vedettömässä maassa hän antoi veden virrata sinulle kovasta kalliosta. ¹⁶ Hän ruokki sinua autiomaassa mannalla, jota isäsi eivät tunteneet. Hän teki näin nöyryyttääkseen ja koetellakseen sinua ja lopulta tehdäkseen sinulle hyvää. ¹⁷ Älä ajattele sydämessäsi: 'Omalla voimallani ja vahvoilla käsilläni olen hankkinut itselleni tämän rikkauden.'

¹⁸ Muista sen sijaan Herraa, Jumalaasi, sillä hän antaa sinulle kyvyn hankkia rikkautta pitääkseen voimassa liittonsa, josta hän vannoi valan sinun isillesi. Se on voimassa yhä tänään. ¹⁹ Jos sinä kuitenkin unohdat Herran, Jumalasi, ja seuraat muita jumalia, palvelet ja kumarrat niitä, minä vakuutan sinulle tänä päivänä, että sinä tuhoudut kokonaan. ²⁰ Sinä tuhoudut samalla tavoin kuin ne kansat, jotka Herra tuhoaa sinun edeltäsi, koska et kuuntele Herran, sinun Jumalasi, ääntä."

Luvattu maa, Jumalan lahja

9 "Kuule, Israel! Sinä menet nyt Jordanin yli karkottamaan kansoja, jotka ovat sinua suurempia ja väkevämpiä ja joilla on suuria, taivaaseen asti linnoitettuja kaupunkeja. ² Sinä tunnet anakilaisten suuren ja kookkaan kansan, josta olet kuullut sanottavan: 'Kuka kestää anakilaisten edessä?' ³ Tiedä siis tänä päivänä, että Herra, sinun Jumalasi, kulkee itse sinun edelläsi kuluttavana tulena. Hän hävittää heidät ja nujertaa heidät sinun

edessäsi, ja sinä voit karkottaa ja tuhota heidät nopeasti, niin kuin Herra on sinulle puhunut. ⁴ Kun Herra, sinun Jumalasi, työntää kansat pois edeltäsi, älä ajattele sydämessäsi: 'Minun vanhurskauteni tähden Herra on tuonut minut tänne, niin että voin ottaa tämän maan omakseni.' Ei, vaan näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra karkottaa heidät sinun tieltäsi. ⁵ Et sinä suinkaan vanhurskautesi ja oikeamielisyytesi tähden pääse ottamaan niiden maata omaksesi, vaan noiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra, sinun Jumalasi, karkottaa ne sinun edeltäsi toteuttaakseen sen, mitä Herra on vannonut sinun isillesi Abrahamille, lisakille ja Jaakobille. ⁶ Tiedä siis, ettei Herra, Jumalasi, sinun vanhurskautesi tähden anna tätä hyvää maata sinun omaksesi, sillä sinä olet niskurikansa."

Israel on niskurikansa

⁷ "Muista, älä unohda, kuinka sinä vihoitit Herran, Jumalasi, autiomaassa. Te olette kapinoineet Herraa vastaan siitä päivästä alkaen, jona te lähditte Egyptin maasta, aina siihen asti, kun saavuitte tähän paikkaan. ⁸ Myös Hoorebilla te vihoititte Herran, ja Herra vihastui teihin, niin että aikoi tuhota teidät. ⁹ Kun minä olin noussut vuorelle ottaakseni vastaan kivitalut, sen liiton taulut, jonka Herra oli tehnyt teidän kanssanne, minä viivyin vuorella neljäkymmentä päivää ja

neljäkymmentä yötä leipää syömättä ja vettä juomatta. ¹⁰ Herra antoi minulle kaksi kivitalua, joihin oli kirjoitettu Jumalan sormella. Niissä olivat kaikki ne sanat, jotka Herra oli puhunut teille vuorelta tulen keskeltä seurakunnan ollessa koolla. ¹¹ Niiden neljäkymmenen päivän ja neljäkymmenen yön kuluttua Herra antoi minulle ne kaksi kivitalua, liitontaulut.

¹² Herra sanoi silloin minulle: 'Nouse ja lähde nopeasti alas täältä, sillä kansasi, jonka veit pois Egyptistä, on tehnyt turmiollisen teon. Pian he poikkesivat tieltä, jota minä käskin heidän vaeltaa. He ovat tehneet itselleen valetun jumalankuvan.' ¹³ Herra sanoi minulle vielä: 'Minä olen katsellut tätä kansaa ja nähnyt, että se on niskurikansa. ¹⁴ Jätä minut rauhaan. Minä tuhoan heidät ja pyyhin pois heidän nimensä taivaan alta, mutta sinusta minä teen heitä väkevämmän ja lukuisamman kansan.'

¹⁵ Silloin minä käännyin ja laskeuduin alas vuorelta. Vuori leimusi liekeissä, ja minulla oli ne kaksi liitontaulua käsissäni. ¹⁶ Minä näin, että te olitte tehneet syntiä Herraa, Jumalaanne, vastaan. Te olitte tehneet itsellenne valetun mullikan. Te poikkesitte pian tieltä, jonka Herra oli teille määrännyt. ¹⁷ Silloin minä tartuin molempiin tauluihin, heitin ne käsistäni ja murskasin ne teidän nähtenne.

¹⁸ Minä heittäydyin Herran eteen neljäksikymmeneksi päiväksi ja neljäksikymmeneksi yöksi, niin kuin ensimmäiselläkin kerralla. Olin leipää syömättä ja vettä juomatta kaiken sen synnin tähden, jota te olitte tehneet. Te teitte sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja niin vihoititte hänet. ¹⁹ Minä pelkäsin Herran vihaa ja kiivautta, sillä Herra oli niin vihastunut teihin, että aikoi tuhota teidät. Mutta Herra kuuli minua vielä silläkin kertaa. ²⁰ Herra vihastui myös Aaroniin niin ankarasti, että aikoi tuhota hänet, mutta minä rukoilin silloin myös Aaronin puolesta. ²¹ Minä otin teidän syntisen tekeleenne, mullikan, poltin sen tulella, murskasin sen ja jauhoin hyvin, kunnes siitä tuli hienoa kuin tomu. Tomun minä viskasin puroon, joka virtaa vuorelta. ²² Vielä Tabeerassa, Massassa ja Kibrot-Hattaavassakin te yhä uudelleen vihoititte Herran. ²³ Herra tahtoi lähettää teidät matkaan Kaades-Barneasta ja sanoi: 'Menkää ja ottakaa omaksenne maa, jonka minä teille annan.' Mutta te kapinoitte Herran, teidän Jumalanne, käskyä vastaan, ette uskoneet häntä ettekä kuunnelleet hänen ääntään. ²⁴ Te olette kapinoineet Herraa vastaan niin kauan kuin olen tuntenut teidät.

²⁵ Niin minä heittäydyin Herran eteen ja olin hänen edessään neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä,

sillä Herra oli sanonut tuhoavansa teidät. ²⁶Minä rukoilin Herraa ja sanoin: Herra, Herra, älä tuhoa kansaasi ja perintöosaasi, jonka sinä suuruudessasi lunastit ja veit pois Egyptistä väkevällä kädelläsi. ²⁷Muista palvelijoitasi Abrahamia, Iisakia ja Jaakobia! Älä katso tämän kansan kovuutta, jumalattomuutta ja syntiä, ²⁸ettei siinä maassa, josta sinä veit meidät pois, sanottaisi: 'Koska Herra ei kyennyt viemään heitä siihen maahan, josta oli heille puhunut ja koska hän vihasi heitä, hän vei heidät autiomaahan surmatakseen heidät siellä.' ²⁹Ovathan he sinun kansasi ja perintöosasi, jonka sinä veit pois Egyptistä suurella voimallasi ja ojennetulla käsivarrellasi."

Uudet laintaulut

10 "Sitten Herra sanoi minulle: 'Veistä itsellesi kaksi entisten kaltaista kivitaulua ja nouse vuorelle minun luokseni. Tee myös puinen arkku. ²Minä kirjoitan tauluihin sanat, jotka olivat ensimmäisissä tauluissa, niissä, jotka sinä murskasit. Pane taulut arkkuun.' ³Niin minä tein arkun akasiapuusta, veistin kaksi entisten kaltaista kivitaulua ja nousin vuorelle ne kaksi taulua kädessäni. ⁴Herra kirjoitti tauluihin saman kuin edelliselläkin kerralla, ne kymmenen käskyä, jotka hän oli puhunut teille vuorelta, tulen keskeltä, kun seurakunta oli koolla. Sitten Herra antoi ne minulle. ⁵Minä

käännyin, laskeuduin alas vuorelta ja panin taulut tekemääni arkkuun, niin kuin Herra oli käskennyt minua, ja siellä ne ovat."

Leeviläisten valitseminen

⁶"Israelilaiset lähtivät liikkeelle Bene-Jaakanin kaivoilta ja vaelsivat Mooseraan. Siellä Aaron kuoli, ja sinne hänet haudattiin. Hänen pojastaan Eleasarista tuli ylipappi hänen sijaansa. ⁷Sieltä israelilaiset lähtivät Gudgodaan ja Gudgodasta Jotbataan, seudulle, jossa on vesipuroja.

⁸Siihen aikaan Herra erotti Leevin heimon kantamaan Herran liitonarkkua, seisomaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja siunaamaan hänen nimensään. Näin he ovat tehneet tähän päivään saakka. ⁹Sen tähden Leevi ei saanut osuutta eikä perintöosaa veljiensä kanssa. Herra on hänen perintöosansa, niin kuin Herra, sinun Jumalasi, on hänelle puhunut.

¹⁰Minä viivysin vuorella saman ajan kuin edellisellä kerralla, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä. Herra kuuli minua vielä silläkin kertaa; Herra ei tahtonut tuhota sinua. ¹¹Sitten Herra sanoi minulle: 'Nouse ja lähde kulkemaan kansan edellä, että he menisivät ottamaan omakseen maan, jonka minä olen heidän isilleen vannomallani valalla luvannut antaa heille.'"

Herra vaatii kansaltaan kuuliaisuutta

¹² "Ja nyt, Israel, mitä muuta Herra, sinun Jumalasi, sinulta pyytää kuin että pelkää Herraa, sinun Jumalaasi, vaellat kaikessa hänen teitään ja rakastat häntä ja palvelet Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi ja koko sielustasi. ¹³ Noudata Herran käskyjä ja säädöksiä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että menestyisit.

¹⁴ Herralle, sinun Jumalallesi, kuuluvat taivaat ja taivaitten taivaat ja maa ja kaikki, mitä siinä on. ¹⁵ Kuitenkin ainoastaan sinun isiisi Herra mieltä, ja heitä hän rakasti. Heidän jälkeensä hän on valinnut teidät, heidän jälkeläisensä, kaikkien kansojen joukosta. Näin on yhä tänäänkin. ¹⁶ Ympärileikata sen tähden sydämenne älkääkään enää olko niskureita, ¹⁷ sillä Herra, teidän Jumalanne, on jumalien Jumala ja herrojen Herra. Hän on suuri, väkevä ja pelottava Jumala. Hän ei katso henkilöön eikä ota lahjuksia. ¹⁸ Hän hankkii oikeuden orvolle ja leskelle. Hän rakastaa muukalaista ja antaa hänelle ruuan ja vaatteet. ¹⁹ Niin teidänkin tulee rakastaa muukalaista, olettehan itsekin olleet muukalaisina Egyptin maassa.

²⁰ Pelkää Herraa, Jumalaasi, palvele häntä, riipu hänessä kiinni ja vanno valasi hänen nimessään. ²¹ Hän on sinun ylistyksesi aihe, hän on sinun Jumalasi. Hän on tehnyt sinun puolestasi ne suuret ja pelottavat teot, jotka olet nähnyt omin silmin. ²² Teidän isiänne oli

seitsemänkymmentä, kun he menivät alas Egyptiin, mutta nyt Herra, sinun Jumalasi, on tehnyt teidät lukuisiksi kuin taivaan tähdet."

**Mooses muistuttaa kansaa
Herran suurista teoista**

11 "Rakasta siis Herraa, Jumalaasi, ja noudata aina hänen määräyksiään, lakejaan, säädöksiään ja käskyjään. ² Tietäkää tänä päivänä, etteivät teidän lapsenne ole kokeneet eivätkä nähneet Herran, teidän Jumalanne, antamaa kuritusta, eivät hänen suuruuttaan, hänen voimallista kättään tai ojennettua käsivarttaan, ³ eivät hänen tunnustekojaan ja ihmetöitään, jotka hän teki Egyptissä faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja koko hänen maalleen, ⁴ eivätkä sitä, mitä hän teki egyptiläisten sotajoukolle, heidän hevosilleen ja vaunuilleen. Hän vyörytti egyptiläisten päälle Kaislameren vedet, kun he ajoivat teitä takaa. Herra tuhosi heidät, niin ettei heitä enää ole. ⁵ Lapsenne eivät ole nähneet myöskään sitä, mitä hän teki teille autiomaassa matkallanne tähän paikkaan, ⁶ eivätkä sitä, mitä hän teki Daatanille ja Abiramille, Ruubenin pojan Eliabin pojille, kun maa avasi kitansa koko Israelin kansan keskellä ja nielaisi heidät ja heidän perheensä, telttansa ja kaiken, mitä heillä oli mukanaan. ⁷ Te sen sijaan olette omin silmin nähneet kaikki Herran tekemät suuret teot."

Herra antaa kansalleen hyvän maan

⁸ "Noudattakaa siis kaikkia käskyjä, jotka minä tänä päivänä teille annan, että teistä tulisi vahvoja ja että saisitte haltuunne maan, jota nyt menette ottamaan omaksenne, ⁹ ja että eläisitte kauan siinä maassa, jonka Herra on teidän isillenne vannomallaan valalla luvannut antaa heille ja heidän siemenelleen. Se on maa, joka vuotaa maitoa ja hunajaa.

¹⁰ Maa, jota te menette ottamaan omaksenne, ei ole niin kuin Egyptin maa, josta te olette lähteneet ja jota kastelitte jalalla polkien kuin vihannestarhaa, kun olitte kylväneet siihen siemenen. ¹¹ Maa, jota menette ottamaan omaksenne, on vuorien ja laaksojen maa, joka juo taivaan sadetta. ¹² Se on maa, josta Herra, sinun Jumalasi, pitää huolen ja jota Herran, sinun Jumalasi, silmät aina tarkkaavat vuoden alusta sen loppuun saakka. ¹³ Jos te siis tarkoin noudatatte Herran käskyjä, jotka minä tänä päivänä teille annan, niin että rakastatte Herraa, Jumalaanne, ja palvelette häntä kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne, ¹⁴ Herra antaa teidän maallenne sateen ajallaan, syyssateen ja kevätsateen. Silloin te saatte korjata viljanne, viininne ja öljynne ¹⁵ ja te saatte syödä kylliksenne. Karjanne syötäväksi hän antaa ruohoa niityillenne.

¹⁶ Pitäkää huoli siitä, ettei sydämenne antaudu vieteltäväksi, niin että käännytte pois palvelemaan muita jumalia ja palvomaan niitä. ¹⁷ Jos teette niin, Herra vihastuu teihin ja sulkee taivaan, niin ettei sadetta tule eikä maa anna satoaan. Silloin te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka Herra teille antaa.

¹⁸ Painakaa siis nämä minun sanani mieleenne ja sydämeenne. Sitokaa ne merkiksi käteenne, ja olkoot ne nauhassa otsallanne. ¹⁹ Opettakaa ne myös lapsillenne: puhukaa niistä kotona istuessanne, tiellä kulkiessanne, makuulla ollessanne ja ylös noustessanne. ²⁰ Kirjoittakaa ne myös talonne ovenpieliin ja portteihinne, ²¹ että te ja teidän lapsenne saisitte elää kauan siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannomallaan valalla lupasi antaa heille niin kauaksi aikaa kuin taivas on maan yllä.

²² Jos te noudatatte tarkoin koko tätä lakia, jonka minä teille annan, ja teette sen mukaan, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, vaellatte kaikessa hänen teitään ja riiputte hänessä kiinni, ²³ Herra karkottaa kaikki nämä kansat teidän edeltänne, ja te saatte periä maan kansoilta, jotka ovat teitä suurempia ja mahtavampia. ²⁴ Jokainen paikka, johon jalallanne astutte, on oleva teidän. Teidän alueenne ulottuu autiomaasta, Libanonista ja

Eufratvirrasta Länsimereen saakka.
²⁵ Kukaan ei kestä teidän edessänne. Herra, teidän Jumalanne, saattaa teidän edessänne pelon ja kauhun valtaan koko sen maan, johon te astutte, niin kuin hän on teille puhunut."

Siunaus ja kirous

²⁶ "Katsokaa, minä asetan tänä päivänä teidän eteenne siunauksen ja kirouksen: ²⁷ siunauksen, jos tottelette Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka minä tänä päivänä teille annan, ²⁸ mutta kirouksen, jos ette tottele Herran, teidän Jumalanne, käskyjä vaan poikkeatte siltä tieltä, jota minä tänä päivänä käsken teidän vaeltaa, ja seuraatte muita jumalia, joita ette tunne.

²⁹ Kun Herra, teidän Jumalanne, vie teidät maahan, jota te menette ottamaan omaksenne, niin tehkää Garissiminvuoresta siunauksen ja Eebalinvuoresta kirouksen julistamisen paikka." ³⁰ Ne ovat Jordanin tuolla puolen, lännessä kulkevan tien takana, aromaassa asuvien kanaanilaisten maassa, lähellä Gilgalia ja Mooren tammistoa.

³¹ Te kuljette pian Jordanin poikki mennäksenne ottamaan omaksenne maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teille. Kun olette ottaneet sen omaksenne ja asettuneet sinne asumaan, ³² noudattakaa tarkoin kaikkia niitä määräyksiä ja säädöksiä, jotka minä tänä päivänä teille annan."

LAIN KÄSKYT JA SÄÄDÖKSET, 12 – 26

Oikea uhripaikka

12 "Nämä ovat ne määräykset ja säädökset, joita teidän tulee tarkoin noudattaa siinä maassa, jonka Herra, teidän isienne Jumala, antaa perintöomaisuudeksenne. Noudattakaa niitä niin kauan kuin elätte maan päällä.

² Hävittäkää perin pohjin kaikki korkeilla vuorilla, kukkuloilla tai minkä tahansa vehreän puun alla olevat paikat, joissa karkottamanne kansat ovat palvelleet jumaliaan. ³ Repikää hajalle heidän alttarinsa, murskatkaa heidän patsaansa, polttakaa heidän aseransa, hakatkaa palasiksi heidän jumaliensa patsaat ja hävittäkää niiden nimet noista paikoista.

⁴ Palvellessanne Herraa, teidän Jumalaanne, älkää tehkö niin kuin he, ⁵ vaan etsikää se paikka, jonka Herra, teidän Jumalanne, valitsee teidän heimojenne alueelta asettaakseen sinne nimensä ja asuakseen siellä, ja mene sinne. ⁶ Viekää sinne polttouhrinne ja teurasuhrinne, kymmenyksenne, kätenne anti, vapaaehtoiset uhrinne, lupausuhrinne sekä nautojenne ja lampaittenne esikoiset. ⁷ Syökää siellä, Herran, teidän Jumalanne, edessä ja iloitkaa perheinenne kaikesta, mitä olette

saaneet hankittua ja millä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut.

⁸ Älkää tehkö niin kuin me täällä tänä päivänä teemme, jokainen sitä, mikä hänen omasta mielestään on oikein. ⁹ Ettehän te vielä ole päässeet lepoon ettekä siihen perintömaahan, jonka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa. ¹⁰ Mutta te saatte mennä Jordanin yli ja asua siinä maassa, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teille perinnöksi. Hän antaa teidän päästä rauhaan kaikista ympärillänne olevista vihollisista, ja te saatte asua turvassa. ¹¹ Viekää silloin siihen paikkaan, jonka Herra, teidän Jumalanne, valitsee nimensä asuinsijaksi, kaikki, mitä minä teille säädän: polttouhrinne ja teurasuhrinne, kymmenyksenne ja uhrilahjanne, niin myös kaikki parhaat lupausuhrinne, jotka lupaatte Herralle. ¹² Iloitkaa siellä, Herran, teidän Jumalanne, edessä, te ja teidän poikanne ja tyttärenne, palvelijanne ja palvelijattarenne sekä leeviläiset, jotka asuvat muurienne sisällä. Leeviläisillä ei näet ole osuutta eikä perintöosaa teidän keskuudessanne.

¹³ Pidä huoli siitä, ettet uhraa polttouhrejasi missä tahansa paikassa, jonka satut näkemään, ¹⁴ vaan ainoastaan siinä paikassa, jonka Herra valitsee jonkin heimonne alueelta. Uhraa siellä polttouhrisi ja tee kaikki, mitä minä käsken sinun tehdä."

Teurastus ja veri

¹⁵ "Saat kuitenkin teurastaa eläimiä ja syödä lihaa mielin määrin kaikkialla muuriesi sisällä sen mukaan kuin Herra, sinun Jumalasi, sinua siunaa. Sekä saastainen että puhdas voivat syödä sitä niin kuin syödään gasellia tai peuraa. ¹⁶ Ainoastaan verta te ette saa syödä, teidän on vuodatettava se maahan kuin vesi.

¹⁷ Sinä et saa syödä muuriesi sisällä jyviesi, viinisi tai öljysi kymmenyksiä, nautojesi tai lampaittesi esikoisia etkä mitään lupausuhrejasi tai vapaaehtoisia lahjojasi tai antejasi. ¹⁸ Syö niitä, sinä ja sinun poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi sekä leeviläinen, joka asuu muuriesi sisällä, Herran, Jumalasi, edessä siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. Iloitse Herran, Jumalasi, edessä kaikesta, mitä olet saanut hankituksi. ¹⁹ Pidä huoli siitä, ettet jätä osattomaksi leeviläistä, niin kauan kuin elät maassasi.

²⁰ Kun Herra, teidän Jumalanne, on laajentanut alueenne, niin kuin hän on teille luvannut, ja kun sinä haluat syödä lihaa ja sanot: 'Minä tahdon syödä lihaa', niin syö lihaa mielin määrin. ²¹ Jos se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee asettaakseen sinne nimensä, on liian kaukana sinun alueestasi, niin teurasta sillä tavoin kuin minä olen teitä käsenyt, nautojasi, lampaitasi ja vuohiasi, joita Herra on sinulle antanut, ja syö niitä muuriesi sisällä mielin

määrin. ²² Sinä saat syödä niitä, kunhan vain syöt niitä niin kuin gasellia ja peuraa. Sekä saastainen että puhdas voivat syödä niitä. ²³ Mutta pysy lujana siinä, ettet syö verta, sillä veri on sielu, etkä sinä saa syödä sielua lihan mukana. ²⁴ Älä syö sitä, vaan vuodata se maahan kuin vesi. ²⁵ Älä syö sitä. Kun teet niin kuin on oikein Herran silmissä, sinun ja lastesi käy hyvin.

²⁶ Pyhittämäsi lahjat sekä lupausuhri sinun on kuitenkin vietävä siihen paikkaan, jonka Herra on valinnut. ²⁷ Uhraa polttouhri, sekä liha että veri, Herran, teidän Jumalanne, alttarilla. Teurasuhriesi veri valutettakoon Herran, Jumalasi, alttarille, mutta lihan sinä saat syödä. ²⁸ Noudata ja tottele kaikkia näitä käskyjä, jotka minä sinulle annan, että sinun ja jälkeläistesi kävisi aina hyvin, kun teette sitä, mikä on hyvää ja oikein Herran, Jumalanne, silmissä."

Varoitus epäjumalanpalveluksesta

²⁹ "Herra, sinun Jumalasi, hävittää ne kansat, joiden maan sinä menet ottamaan omaksesi. Sinä saat heidän maansa omaksesi ja asetut siihen asumaan. ³⁰ Kun nuo kansat sitten on hävitetty sinun tieltäsi, niin varo, ettet joudu heidän ansoihinsa etkä seuraa heidän tapojaan ja etsi heidän jumaliaan kysyen: 'Kuinka nämä kansat palvelivat jumaliaan? Minäkin tahdon tehdä niin.' ³¹ Älä tee niin palvellessasi Herraa, teidän Jumalaanne. Nuo kansat

ovat palvellessaan jumaliaan tehneet kaikkea, mitä Herra inhoaa ja mitä hän vihaa. He ovat polttaneet tullessa jumalilleen jopa omia poikiaan ja tyttäriään."

13 "Pitäkää huoli siitä, että noudatatte kaikkea, mitä minä käsken. Älkää lisätkö siihen mitään älkääkään ottako siitä mitään pois."

Väärät profeetat ja eksyttäjät surmattava

² "Jos kansasi keskuudesta nousee profeetta tai unennäkijä, joka lupaa sinulle tunnusteen tai ihmeen, ³ ja jos tuo tunnusteko tai ihme tapahtuu, josta hän on puhunut sinulle: 'Lähtekäämme seuraamaan ja palvelemaan muita jumalia', joita sinä et tunne, ⁴ niin älä kuuntele sen profeetan puhetta tai sitä unennäkijää. Herra, teidän Jumalanne, ainoastaan koettelee teitä saadakseen tietää, rakastatteko te Herraa, teidän Jumalaanne, koko sydämeštänne ja koko sielustanne. ⁵ Seuratkaa Herraa, teidän Jumalaanne, pelätkää häntä ja noudattakaa hänen käskyjään. Kuunnelkaa hänen ääntään, palvelkaa häntä ja riippukaa hänessä kiinni. ⁶ Mutta tuo profeetta tai unennäkijä on surmattava, sillä hän on julistanut luopumusta Herrasta, Jumalastanne, joka vei teidät pois Egyptin maasta ja lunasti sinut orjuuden pesästä. Hän tahtoi vietellä sinut pois siltä tieltä, jota Herra, sinun Jumalasi, käski sinun vaeltaa. Poista paha keskuudestasi.

⁷ Vaikka veljesi, oman äitisi poika, tai poikasi, tyttäresi tai vaimosi, joka on rinnallasi, tai sydänystäväsi yllyttäisi sinua salaa ja sanoisi: 'Ryhtykäämme palvelemaan muita jumalia', joita sinä et tunne eivätkä isäsi tunteneet, ⁸ niiden kansojen jumalia, jotka asuvat teidän ympärillä maan äärestä toiseen, lähellä sinua tai kaukana sinusta, ⁹ älä suostu hänen pyyntöönsä äläkä kuuntele häntä. Älä sääli äläkä armahda häntä, älä salaa hänen rikostaan ¹⁰ vaan surmaa hänet. Sinun oma kätesi kohotkoon ensimmäisenä häntä vastaan surmaamaan hänet, sitten koko kansan käsi. ¹¹ Kivitä hänet kuoliaaksi, sillä hän yritti vietellä sinut luopumaan Herrasta, Jumalastasi, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. ¹² Koko Israel saakoon kuulla sen ja pelätköön, niin ettei kukaan keskuudessanne enää tekisi sellaista pahaa."

Herrasta luopunut kaupunki tuhottava

¹³ "Jos kuulet, että jossakin kaupungeistasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle asuinpaikoiksi, ¹⁴ on keskuudestanne lähtenyt kelvottomia miehiä, jotka johtavat harhaan kaupunkinsa asukkaita sanomalla: 'Ryhtykäämme palvelemaan muita jumalia', jumalia, joita te ette tunne, ¹⁵ niin tutki, tiedustele ja kysele asiasta tarkoin. Jos on varmasti totta, että sellainen iljettävä teko on tehty

teidän keskuudessanne, ¹⁶ sinun on surmattava tuon kaupungin asukkaat miekalla. Vihkikää kaupunki tuhon omaksi ja kaikki, mitä siinä on. Tappakaa sen eläimetkin miekalla. ¹⁷ Kokoa kaikki sieltä saatu saalis keskelle sen toria ja polta sekä kaupunki että kaikki sieltä saatu saalis kokonaisuhrina Herralle, Jumalallesi. Tulkoon siitä ikuinen rauniokumpu, älköön sitä koskaan enää rakennettako. ¹⁸ Älköön käsiisi tarttuko mitään tuhon omaksi vihitystä, että Herra leppyisi palavasta vihastaan, antaisi sinulle armon, armahtaisi sinua ja tekisi sinusta monilukuisen kansan, niin kuin hän on vannonut isillesi. ¹⁹ Sinun on vain kuunneltava Herran, Jumalasi, ääntä, niin että pidät kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, ja teet sitä, mikä on oikein Herran, Jumalasi, silmissä."

Kielletyt surumerkit

14 "Te olette Herran, teidän Jumalanne, lapsia. Älkää viillelkö ihoanne älkääkä ajako otsapuoltanne kaljuksi vainajan tähden, ² sillä te olette Herralle, Jumalalenne, pyhitetty kansa. Herra on valinnut teidät omaksi kansakseen kaikkien maan päällä asuvien kansojen joukosta."

Puhtaat ja saastaiset eläimet

³ "Älkää syökö mitään iljettävää. ⁴ Nämä ovat ne eläimet, joita te saatte

syödä: nauta, lammas ja vuohi,⁵ peura, gaselli, metsäkauris, vuorikauris, antilooppi, puhveli ja villivuohi.⁶ Te saatte syödä kaikkia eläimiä, joilla on kokonaan halkinaiset, kaksivarpaiset sorkat ja jotka märehivät.⁷ Niistä, jotka märehivät tai joilla on kokonaan halkinaiset sorkat, älkää kuitenkaan syökö näitä: kamelia, jänistä ja tamaania, jotka kyllä märehivät mutta joilla ei ole sorkkia. Ne ovat teille saastaisia.⁸ Saastainen on teille myös sika, jolla kyllä on sorkat mutta joka ei märehdi. Näiden lihaa älkää syökö älkääkö koskeko niiden raatoihin.

⁹ Vesieläimistä te saatte syödä kaikkia niitä, joilla on evät ja suomut,¹⁰ mutta älkää syökö mitään niistä, joilta puuttuvat evät tai suomut. Ne ovat teille saastaisia.

¹¹ Te saatte syödä kaikkia puhtaita lintuja.¹² Mutta näitä lintuja älkää syökö: kotka, partakorppikotka, harmaa korppikotka,¹³ haarahaukka ja suohaukat,¹⁴ kaikki korpit,¹⁵ strutsi, pääskynen, kalalokki, jalohaukat,¹⁶ huuhekaja, kissapöllö, sarvipöllö,¹⁷ pelikaani, likakorppikotka, kalasääski,¹⁸ kattohaikara ja muut haikaralajit, harjalintu ja lepakko.¹⁹ Myös kaikki siivelliset pikkueläimet ovat teille saastaisia, eikä niitä saa syödä.²⁰ Kaikkia puhtaita siivekkäitä te kuitenkin saatte syödä.

²¹ Älkää syökö minkään eläimen raatoa. Voitte kuitenkin antaa

sellaisen syötäväksi alueellanne asuvalle muukalaiselle tai myydä sen vierasmaalaiselle. Sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa. Älä keitä kiliä emänsä maidossa."

Laki kymmenyksistä

²² "Erota joka vuosi kymmenykset kylvösi tuottamasta sadosta, kaikesta, mitä kasvaa pelloillasi,²³ ja syö ne Herran, sinun Jumalasi, edessä siinä paikassa, jonka hän valitsee nimensä asuinsijaksi. Anna kymmenykset viljastasi, viinistäsi ja öljystäsi sekä nautojesi, lampaittesi ja vuohiesi esikoiset, että oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, koko elinaikasi.²⁴ Mutta jos matka siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut asettaakseen sinne nimensä, on sinulle liian pitkä voidaksesi viedä kymmenyksesi sinne, kun Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua runsaasti,²⁵ muuta kymmenyksesi rahaksi, ota rahakukkaro käteesi ja mene paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut.²⁶ Osta rahalla kaikkea, mitä haluat, nautoja, lampaita tai vuohia, viiniä tai väkijuomaa, kaikkea, mitä mielesi tekee. Syö sitten siellä Herran, Jumalasi, edessä ja iloitse, sinä ja perheesi.²⁷ Älä myöskään jätä osattomaksi muuriesi sisällä asuvaa leeviläistä, sillä hänellä ei ole maaomaisuutta eikä perintömaata niin kuin sinulla.

²⁸Joka kolmas vuosi ota kaikki kymmenykset sinä vuonna saamastasi sadosta ja pane ne talteen muuriesi sisälle, ²⁹niin että leeviläinen, jolla ei ole osuutta eikä perintömaata niin kuin sinulla, sekä muukalainen, orpo ja leski, jotka asuvat alueellasi, voivat tulla ja syödä kyllikseen. Silloin Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikessa, mitä teet."

Laki velkojen anteeksiannosta

15 "Joka seitsemäs vuosi pane toimeen vapautus. ²Vapautus olkoon tällainen: Jokainen, jolla on jotakin saatavaa, luopukoon vaatimasta takaisin sitä, minkä hän on lähimmäiselleen lainannut. Hän ei saa periä sitä lähimmäiseltään eikä veljeltään, sillä Herran kunniaksi on julistettu vapautus. ³Vierasmaalaiselta voit periä saatavasi, mutta luovu siitä, minkä veljesi on sinulle velkaa. ⁴Herra siunaa sinua runsaasti siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi ja jonka saat ottaa omaksesi. Siksi keskuudessasi ei tule olemaankaan köyhiä, ⁵jos vain kuuntelet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja noudatat tarkoin koko tätä lakia, jonka minä tänä päivänä annan sinulle. ⁶Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua, niin kuin hän on sinulle puhunut. Sinä lainaat monelle kansalle, mutta sinun itsesi ei tarvitse ottaa lainaa. Sinä hallitset monia kansoja, mutta ne eivät hallitse sinua."

Köyhien auttaminen

⁷"Jos keskuudessanne siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, on jollakin paikkakunnalla köyhä veli, älä ole kovasydäminen äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi. ⁸Avaa hänelle auliisti kätesi ja lainaa mielelläsi hänelle riittävästi, niin paljon kuin hän puutteessaan tarvitsee. ⁹Varo, ettei sydämeesi nouse tämä kelvoton ajatus: 'Seitsemäs vuosi, velallisten vapautusvuosi, lähestyy'. Jos sen vuoksi katsot karsaasti köyhää veljeäsi etkä anna hänelle mitään, hän huutaa sinun vuoksesi Herran puoleen ja sinä tulet syynalaiseksi. ¹⁰Sinun on annettava hänelle omastasi, eikä sydämesi saa olla vastahakoinen antaessasi, sillä sen seurauksena Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikessa työssäsi ja kaikessa, mihin ryhdyt. ¹¹Koska köyhät eivät koskaan lopu maasta, minä käsken sinua avaamaan auliisti kätesi veljillesi, kurjille ja köyhille, joita maassasi on."

Laki orjien vapauttamisesta

¹²"Jos joku veljesi, heprealainen mies tai nainen, myy itsensä sinulle ja palvelee sinua kuusi vuotta, niin päästä hänet seitsemäntenä vuotena vapaaksi. ¹³Kun päästät hänet lähtemään luotasi, älä lähetä häntä tyhjin käsin. ¹⁴Anna hänelle runsaasti lahjoja pikkukarjastasi, puimatantereeltasi ja viinikuurnastasi. Koska Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut, niin anna

omastasi hänelle. ¹⁵ Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, lunasti sinut. Sen tähden minä tänään annan sinulle tämän käskyn.

¹⁶ Hän saattaa kuitenkin sanoa sinulle: 'En tahdo lähteä luotasi', sillä hän rakastaa sinua ja perhettäsi ja hänen on sinun luonasi hyvä olla. ¹⁷ Ota silloin naskali ja lävistä hänen korvansa ovea vasten. Näin hänestä tulee sinun elinikäinen orjasi. Tee samoin myös orjattarellesi. ¹⁸ Älköön sinusta olko vaikeaa päästää orjaasi vapaaksi, onhan hän kuutena vuotena ollut sinulle kaksin verroin palkkalaisen arvoinen. Silloin Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikessa, mitä teet."

Laki karjan esikoisista

¹⁹ "Pyhitä Herralle, Jumalallesi, kaikki nautakarjaasi ja pikkukarjaasi syntyvät urospuoliset esikoiset. Älä käytä nautakarjasi esikoismullikkaa työssä äläkä keritse lampaasi tai vuohesi esikoista. ²⁰ Syö ne perheinesi Herran, sinun Jumalasi, edessä joka vuosi siinä paikassa, jonka Herra valitsee.

²¹ Jos esikoiseläimellä on jokin vamma – jos se ontuu tai on sokea tai jos sillä on jokin muu paha vamma, mikä tahansa – niin älä uhraa sitä Herralle, Jumalallesi. ²² Syö se muuriesi sisällä. Niin hyvin saastainen kuin puhdas saakoon syödä sitä niin kuin gasellia tai peuraa. ²³ Sen verta älä kuitenkaan syö; vuodata se maahan niin kuin vesi."

Pääsiäinen ja

happamatoman leivän juhla

16 "Muista, että aabib-kuussa sinun tulee viettää Herran, sinun Jumalasi, pääsiäistä, sillä aabib-kuussa Herra, sinun Jumalasi, vei sinut yöllä pois Egyptistä. ² Teurasta silloin Herralle, Jumalallesi, pääsiäisuhriksi lampaista, vuohia ja nautoja siinä paikassa, jonka Herra valitsee nimensä asuinsijaksi. ³ Älä syö pääsiäisuhrin kanssa mitään hapattettua. Seitsemänä päivänä sinun on syötävä sen kanssa happamatonta leipää, kurjuuden leipää, että muistaisit aina sen päivän, jona lähdit Egyptin maasta. Sinunhan oli lähdettävä kiireesti pois Egyptin maasta. ⁴ Seitsemään päivään ei hapantaikinaa saa näkyä missään sinun alueellasi, eikä ensimmäisen päivän iltana teurastamasi uhrin lihaa saa jäädä yön yli seuraavaan aamuun.

⁵ Sinä et saa teurastaa pääsiäisuhria millään muulla niistä paikkakunnista, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, ⁶ kuin siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi. Teurasta siellä pääsiäisuhri auringon laskiessa, siihen aikaan illasta, jolloin lähdit Egyptistä.

⁷ Keitä ja syö se paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut. Seuraavana aamuna saat lähteä paluumatkalle kotiisi. ⁸ Kuutena päivänä sinun on syötävä happamatonta leipää. Seitsemäntenä päivänä on Herran,

Jumalasi, juhla kokous. Älä tee silloin työtä."

Viikkojuhla

⁹"Sinun on laskettava seitsemän viikkoa siitä lähtien, kun sirpillä aloitetaan viljankorjuu. Laske seitsemän viikkoa ¹⁰ja vietä sitten Herran, Jumalasi, viikkojuhla. Anna vapaaehtoisia lahjoja sen mukaan kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut. ¹¹Iloitse Herran, Jumalasi, edessä, sinä ja poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi ja myös muurienne sisällä asuva leeviläinen sekä keskuudessanne asuva muukalainen, orpo ja leski. Iloitse siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi. ¹²Muista, että itse olit orjana Egyptissä. Noudata siis tarkoin näitä käskyjä."

Lehtimajanjuhla

¹³"Kun olet korjannut sadon puimatantereeltasi ja viinikuurnastasi, vietä seitsemän päivää lehtimajanjuhlaa. ¹⁴Iloitse juhlapäivinäsi, sinä ja poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi sekä muuriesi sisällä asuva leeviläinen, muukalainen, orpo ja leski. ¹⁵Seitsemän päivää vietä juhlaa Herran, Jumalasi, kunniaksi siinä paikassa, jonka Herra valitsee. Herra, sinun Jumalasi, siunaa kaikki sinun

satosi ja kaikki kättesi työt, ja sinä saat iloita!

¹⁶Kolme kertaa vuodessa, happamattoman leivän juhla, viikkojuhla ja lehtimajanjuhla, koko sinun miesväkesi tulee näyttäytyä Herran, sinun Jumalasi, edessä siinä paikassa, jonka hän valitsee. Tyhjin käsin älköön kukaan näyttäytykö Herran edessä. ¹⁷Jokainen tuokoon lahjansa sen siunauksen mukaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on hänelle antanut."

Tuomarien velvollisuudet

¹⁸"Aseta eri heimoja varten tuomarit ja johtomiehet kaikkiin kaupunkeihisi, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa. Heidän tulee tuomita kansaa oikeudenmukaisesti. ¹⁹Älä vääristä oikeutta, älä katso henkilöön äläkä ota lahjusta, sillä lahjus sokaisee viisaiden silmät ja vääristää oikeassa olevien asiat. ²⁰Vanhurskautta noudata, ainoastaan vanhurskautta, että saisit elää ja ottaa omaksesi maan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa."

Epäjumalanpalvelijat tuomitaan

²¹"Älä istuta itsellesi aseraa äläkä mitään puuta Herran, Jumalasi, alttarin viereen, jonka olet tehnyt itseäsi varten. ²²Älä myöskään pystytä itsellesi patsaita, sillä Herra, sinun Jumalasi, vihaa niitä."

17 "Älä uhraa Herralle, sinun Jumalallesi, härkää tai

lammasta, jossa on jokin vamma, mikä tahansa paha vika, sillä Herra, sinun Jumalasi, inhoaa sellaista.

² Jos keskuudessanne jossakin niiden kaupunkien muurien sisällä, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, on mies tai nainen, joka tekee sellaista, mikä on pahaa Herran, Jumalasi, silmissä, ja rikkoo hänen liittonsa ³ ja vastoin minun kieltoani alkaa palvella muita jumalia ja palvoa niitä, aurinkoa, kuuta tai kaikkea taivaan joukkoa, ⁴ ja siitä kerrotaan sinulle, niin tutki asia tarkoin. Jos on varmasti totta, että Israelissa on tehty sellainen iljettävä teko, ⁵ sinun on vietävä se mies tai nainen, joka on tehnyt sen pahan teon, kaupungin portin edustalle ja kivitettävä hänet kuoliaaksi. ⁶ Kuolemaan voi tuomita vain kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla. Yhden todistajan todistuksen perusteella ketään ei saa surmata. ⁷ Todistajien käsi kohotkoon ensimmäisenä surmaamaan tuomittua, sitten koko kansan käsi. Poistakaa paha keskuudestanne."

Laki korkeimmasta tuomioistuimesta

⁸ "Jos sinusta on liian vaikeaa ratkaista murhaan, riita-asiaan tai pahoinpitelyyn liittyviä asioita, jotka ovat kiistakysymyksinä muuriesi sisällä, lähde paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut. ⁹ Mene leeviläisten pappien luo ja siihen aikaan virassa olevan tuomarin luo

ja pyydä heiltä ratkaisua, niin he ilmoittavat sen sinulle. ¹⁰ Toimi sen ohjeen mukaan, jonka he sinulle ilmoittavat paikassa, jonka Herra on valinnut. Tee juuri niin kuin he sinua neuvovat. ¹¹ Toimi sen opetuksen mukaan, jonka he sinulle antavat, ja sen päätöksen mukaan, jonka he julistavat sinulle. Älä poikkea oikealle äläkä vasemmalle siitä, mitä he ilmoittavat sinulle. ¹² Ihminen, joka on niin julkea, ettei kuuntele tuomaria eikä pappia, joka palvelee temppelissä Herraa, sinun Jumalasi, on surmattava. Poista paha Israelista. ¹³ Koko kansa saakoon kuulla tämän ja pelätköön, niin ettei kukaan enää olisi niin julkea."

Laki kuninkuudesta

¹⁴ "Kun olet saapunut maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, ja olet ottanut sen omaksesi ja asettunut siihen asumaan, sinä sanot: 'Minä asetan itselleni kuninkaan, jollainen on kaikilla kansoilla, jotka asuvat ympärilläni.' ¹⁵ Aseta silloin kuninkaaksesi se, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. Aseta kuninkaaksesi joku veljistäsi; et saa tehdä hallitsijaa muukalaisesta, joka ei ole sinun veljesi. ¹⁶ Älköön kuningas hankkiko itselleen paljon hevosia älköönkö viekö kansaa takaisin Egyptiin hankkiakseen paljon hevosia. Onhan Herra sanonut teille: 'Te ette saa enää palata takaisin tätä tietä.' ¹⁷ Älköön hän myöskään ottako

itselleen monta vaimoa, ettei hänen sydämensä kääntyisi pois Herrasta. Älköön hän kootko itselleen kovin paljon hopeaa ja kultaa. ¹⁸ Kun hän on noussut valtaistuimelleen, hänen pitää kirjoituttaa itselleen kirjaan jäljennös tästä laista, joka on leeviläisten pappien hallussa. ¹⁹ Olkoon se hänellä ja lukekoon hän sitä kaikkina elämänsä päivinä, että hän oppisi pelkäämään Herraa, Jumalaansa, noudattamaan tarkoin kaikkia tämän lain sanoja ja näitä säädöksiä ja toimimaan niiden mukaan, ²⁰ ettei hänen sydämensä ylpistyisi hänen veljiään kohtaan ja ettei hän kääntyisi pois näistä käskyistä oikealle eikä vasemmalle. Silloin hän ja hänen jälkeläisensä saavat hallita kauan Israelia."

Pappien ja leeviläisten oikeudet

18 "Leeviläisillä papeilla ja koko Leevin heimolla ei ole osuutta eikä perintömaata Israelissa. He saavat elantonsa Herran tuliuuhreista ja siitä, mikä hänen osakseen tulee. ² Heillä ei ole perintöosaa veljiensä keskuudessa. Herra itse on heidän perintöosansa, niin kuin hän on heille puhunut.

³ Papeille kuuluva osuus kansan uhraamista teurasuhreista, olipa kyseessä härkä tai lammas, on tämä: lapa, poskilihat ja juoksutusmaha. Ne annettakoon papille. ⁴ Anna papeille viljasi, viiniköynnösesi ja öljypuittesi ensihedelmät sekä lampaistasi kerityt ensimmäiset villat. ⁵ Herra, sinun

Jumalasi, on näet valinnut Leevin kaikista heimoistasi, että hän ja hänen poikansa seisoisivat aina palvelemissa Herran nimessä.

⁶ Jos leeviläinen haluaa tulla jostakin kaupungistasi, mistä hyvänsä, missä hän asuu muukalaisena Israelissa, hän tulkoon vapaasti mielensä mukaan siihen paikkaan, jonka Herra valitsee, ⁷ ja toimittakoon palvelusta Herran, Jumalansa, nimessä, niin kuin kaikki hänen veljensä, leeviläiset, jotka palvelevat siellä Herran edessä. ⁸ Heidän tulee saada yhtäläinen osuus elatuksesta, lukuun ottamatta sitä, minkä he saavat myymällä perheomaisuuttaan."

Noituus kielletään

⁹ "Kun menet maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, älä opettele noiden kansojen iljettäviä tekoja. ¹⁰ Keskuudessanne ei saa olla ketään, joka panee poikansa tai tyttärensä kulkemaan tulen läpi, tekee taikoja, ennustaa merkeistä tai enteistä tai harjoittaa noituutta, ¹¹ lukee loitsuja, kysyy neuvoa vainaja- ja tietäjähengiltä tai kääntyy vainajien puoleen. ¹² Herra inhoaa jokaista, joka sellaista tekee. Tällaisten iljettävien tekojen tähden Herra, sinun Jumalasi, karkottaa nuo kansat sinun tieltäsi. ¹³ Ole nuhteeton Herran, sinun Jumalasi, edessä. ¹⁴ Nuo kansat, joiden maan sinä saat perinnöksesi, kyllä kuuntelevat merkeistä ennustajia ja taikuuden

harjoittajia, mutta sinulle Herra, sinun Jumalasi, ei sitä salli."

Herran lupaama profeetta

¹⁵ "Herra, sinun Jumalasi, antaa nousta sinulle profeetan, minun kaltaiseni, sinun omasta keskuudestasi, veljiesi joukosta. Kuunnelkaa häntä. ¹⁶ Juuri tähän sinä pyysit Herralta, Jumalaltasi, kun seurakunta oli koolla Hoorebilla. Sinä sanoit: 'En voi enää kuunnella Herran, Jumalani, ääntä enkä nähdä tätä suurta tulta. Pelkään, että kuolen.' ¹⁷ Silloin Herra sanoi minulle: 'He ovat puhuneet oikein. ¹⁸ Minä annan nousta heille sinun kaltaisesi profeetan heidän veljiensä keskuudesta ja panen sanani hänen suuhunsa. Hän puhuu heille kaiken, mitä minä käsken hänen puhua. ¹⁹ Ja jokaisen, joka ei kuule minun sanojani, jotka hän puhuu minun nimessäni, minä vaadin tilille."

Väärä profeetta on surmattava

²⁰ "Mutta jos joku profeetta julkeaa puhua minun nimessäni jotakin, mitä minä en ole käskenyt hänen puhua, tai puhuu muiden jumalien nimessä, tuon profeetan on kuoltava. ²¹ Kysyt ehkä mielessäsi, kuinka voidaan tietää, mikä sanoma ei ole Herran puhetta. ²² Jos se, mitä profeetta puhuu Herran nimessä, ei tapahdu eikä käy toteen, Herra ei ole puhunut sitä sanaa. Julkeuttaan se profeetta on niin puhunut; älä pelkää häntä."

Turvakaupungit

19 "Kun Herra, sinun Jumalasi, hävittää kansat, joiden maan Herra, Jumalasi, antaa sinulle, ja kun sinä olet ottanut sen omaksesi ja asettunut asumaan heidän kaupunkeihinsa ja heidän taloihinsa, ² niin erota kolme kaupunkia turvakaupungeiksi siinä maassa, jonka Herra, Jumalasi, antaa sinun omaksesi. ³ Tee teitä ja jaa kolmeen osaan sen maan alue, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi. Jokainen tappaja saa paeta turvakaupunkiin.

⁴ Sinne pakenevan tappajan asia on ratkaistava näin: Jos joku tappaa lähimmäisensä vahingossa ja tätä ennestään vihaamatta, hän saa jäädä eloon. ⁵ Jos joku menee lähimmäisensä kanssa metsään puita hakkaamaan ja heilauttaa kirvestä kaataakseen puun ja terä irtoaa varresta ja osuu lähimmäiseen, niin että tämä kuolee, surmaaja voi paeta johonkin näistä kaupungeista ja saa elää. ⁶ Muuten verenkostaja, joka sydämensä kiihkossa ajaa häntä takaa, voisi saavuttaa hänet pitkällä matkalla ja surmata hänet, vaikka hän ei ole ansainnut kuolemaa, koska ei ennestään vihannut lähimmäistään. ⁷ Sen tähden minä käsken sinua: 'Erota kolme kaupunkia.'

⁸ Herra, sinun Jumalasi, laajentaa aluettasi, niin kuin hän on vannonut sinun isillesi, ja antaa sinulle koko sen

maan, jonka hän on luvannut isillesi antaa, ⁹jos noudatat koko tätä lakia, jonka minä tänä päivänä sinulle annan, ja toimit sen mukaan, niin että aina rakastat Herraa, Jumalaasi, ja vaellat hänen teitään. Lisää silloin vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen. ¹⁰Viatonta verta ei saa vuodattaa maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ettet joutuisi verivelan alaiseksi.

¹¹Jos joku vihaa lähimmäistään, väijyy häntä, käy hänen kimppuunsa, lyö hänet kuoliaaksi ja sitten pakenee johonkin näistä kaupungeista, ¹²hänen kotikaupunkinsa vanhimpien on lähetettävä noutajat hakemaan hänet sieltä ja annettava hänet verenkostajan käsiin. Hänen on kuoltava. ¹³Älä sääli häntä. Poista viattoman veren velka Israelista, niin sinun käy hyvin."

Rajojen loukkaamattomuus

¹⁴"Älä siirrä lähimmäisesi rajaa. Sen ovat aikaisemmat sukupolvet määränneet rajaksi perintöosallesi maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun ottaa haltuusi."

Laki todistajista

¹⁵"Yksi todistaja ei ole pätevä todistamaan ketään syylliseksi mihinkään rikkomukseen tai mihinkään syntiin. Asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan sanalla.

¹⁶Jos väärä todistaja nousee syyttämään jotakuta rikkomuksesta, ¹⁷niiden kahden, joilla on keskenään riita-asia, on tultava Herran eteen pappien ja siihen aikaan tuomareina olevien läsnä ollessa. ¹⁸Tuomarit tutkikoot asian tarkoin, ja jos todistaja osoittautuu vääräksi todistajaksi, joka on antanut valheellisen todistuksen veljestään, ¹⁹niin tee hänelle samoin kuin hän aikoi tehdä veljelleen. Poistakaa paha keskuudestanne. ²⁰Saakoot muut kuulla sen, että he pelkäisivät ja ettei kukaan keskuudessanne enää tekisi sellaista pahaa. ²¹Älä sääli häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta."

Sotalakeja

20 "Kun lähdet sotaan vihollisiasi vastaan ja näet hevosia, vaunuja ja sotajoukon, joka on sinua suurempi, älä pelkää sitä joukkoa, sillä Herra, sinun Jumalasi, joka johdatti sinut Egyptin maasta, on sinun kanssasi. ²Kun olette ryhtymässä taisteluun, papin tulee astua esiin puhumaan kansalle ³ja sanoa heille: 'Kuule, Israel! Te ryhdytte nyt taisteluun vihollisianne vastaan. Älkää arkaילו, älkää pelätkö, älkää hätäntytkö älkääkään kauhistuko heitä. ⁴Herra, teidän Jumalanne, kulkee kanssanne sotiakseen puolestanne vihollisianne vastaan ja pelastaakseen teidät.'

⁵ Johtomiehet puhukoot kansalle näin: 'Se, joka on rakentanut uuden talon mutta ei ole vielä sitä vihkinyt, saa palata kotiinsa, ettei hän kuolisi taistelussa ja joku toinen vihkisi sitä. ⁶ Jokainen, joka on istuttanut viinitarhan mutta ei vielä ole korjannut sen ensihedelmää, saa palata kotiinsa, ettei hän kuolisi taistelussa ja joku toinen korjaisi ensihedelmää. ⁷ Jokainen, joka on kihlannut naisen mutta ei vielä ole ottanut häntä vaimokseen, saa palata kotiinsa, ettei hän kuolisi taistelussa ja joku toinen ottaisi hänen morsiantaan vaimokseen.' ⁸ Lisäksi johtomiesten tulee sanoa kansalle: 'Kuka tahansa, joka pelkää ja arkailee, saa palata kotiinsa, etteivät hänen veljensäkin menettäisi rohkeuttaan niin kuin hän.' ⁹ Kun johtomiehet ovat puhuneet kansalle, heidän tulee asettaa sotaväen johtoon päälliköt.

¹⁰ Kun lähestyt jotakin kaupunkia sotiaksesi sitä vastaan, sinun tulee tarjota sille rauhaa. ¹¹ Jos se suostuu rauhaan kanssasi ja avaa sinulle porttinsa, koko siellä oleva kansa olkoon työvelvollinen sinulle ja palvelkoon sinua. ¹² Mutta jos se ei tee rauhaa sinun kanssasi vaan ryhtyy taisteluun sinua vastaan, piiritä sitä. ¹³ Herra, sinun Jumalasi, antaa sen sinun käsiisi, ja sinun on surmattava kaikki sen miehet miekalla. ¹⁴ Voit kuitenkin ryöstää

itsellesi naiset, lapset, eläimet ja kaiken muun, mitä kaupungissa on, kaiken saaliin. Pidä omanasi vihollisiltasi saatu saalis, jonka Herra, Jumalasi, antaa sinulle.

¹⁵ Tee näin kaikille niille kaupungeille, jotka ovat sinusta hyvin kaukana eivätkä ole näiden kansojen kaupungeja. ¹⁶ Mutta niiden kansojen kaupungeissa, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, et saa jättää ketään henkiin. ¹⁷ Sinun on vihittävä tuhon omiksi nuo kansat, heettiläiset ja amorilaiset, kanaanilaiset ja perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset, niin kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käskennyt, ¹⁸ etteivät he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä iljettäviä tekoja, joita he ovat tehneet palvellessaan jumaliaan, ettekä te tekisi syntiä Herraa, Jumalaanne, vastaan.

¹⁹ Jos joudut kauan piirittämään kaupunkia ja sotimaan sitä vastaan valloittaaksesi sen, älä hävitä ympäristön puita äläkä heiluta kirvestäsi niitä vastaan, vaan syö niiden hedelmiä. Älä kaada puita; eiväthän kedon puut ole ihmisiä, että niiden pitäisi joutua sinun piirittämiksesi. ²⁰ Saat hävittää ja kaataa ainoastaan ne puut, joista tiedät, etteivät ne ole hedelmäpuita. Niistä voit rakentaa piirityslaitteet kanssasi sodassa olevaa kaupunkia vastaan, kunnes se kukistuu."

**Selvittämättömän
veriteon sovittaminen**

21 "Jos joku löydetään makaamassa surmattuna kedolla siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa omaksesi, eikä tiedetä, kuka hänet on surmannut, ² tulee vanhimpiesi ja tuomariesi lähteä paikalle ja mitata matkat surmatusta ympärillä oleviin kaupunkeihin. ³ Surmatun löytöpaikkaa lähinnä olevan kaupungin vanhimmat ottakoot hiehon, jota ei ole käytetty työjuhtana ja joka ei ole kantanut iestä. ⁴ Kaupungin vanhinten on vietävä hieho aina virtaavan joen uomaan, paikkaan, jossa ei ole kynnetty eikä kylvetty. Siellä heidän on taitettava hieholta niska. ⁵ Sitten astukoot esiin leeviläiset papit, sillä heidät Herra, sinun Jumalasi, on valinnut toimittamaan palvelusta ja siunaamaan Herran nimessä. Heidän sanansa mukaan ratkaistakoon jokainen riita ja jokainen pahoinpitely. ⁶ Kaikki surmatun löytöpaikkaa lähinnä olevan kaupungin vanhimmat peskööt kätensä sen hiehon päällä, jolta taitettiin niska joenuomassa, ⁷ ja vastatkoot näin: 'Meidän kätemme eivät ole tätä verta vuodattaneet eivätkä silmämme ole tapausta nähneet. ⁸ Herra, toimita sovitus kansallesi Israelille, jonka lunastit, äläkä vaadi kansaasi Israelia tilille viattoman veren vuodattamisesta.'

Näin heille toimitetaan sovitus verivelan vuoksi. ⁹ Poista keskuudestasi viattoman veren velka. Sinun tulee tehdä niin kuin on oikein Herran silmissä."

Avioliittoa ja perhettä koskevia lakeja

¹⁰ "Kun lähdet sotaan vihollisiasi vastaan ja Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi ja sinä otat heistä sotavankeja, ¹¹ näet ehkä vankien joukossa kaunisvartaloisen naisen, johon mielistyt ja jonka tahdot ottaa vaimoksesi. ¹² Sinä voit viedä hänet kotiisi, ja hänen tulee ajattaa hiuksensa ja leikata kyntensä. ¹³ Riisukoon hän päältäään vaatteet, jotka olivat hänen yllään, kun hänet vangittiin. Asukoon hän kodissasi ja saakoon itkeä kuukauden päivät isäänsä ja äitiään. Sen jälkeen saat yhtyä häneen ja ottaa hänet omaksesi. Hänestä on tullut sinun vaimosi. ¹⁴ Jos hän ei kuitenkaan enää miellytä sinua, päästä hänet menemään, minne hän haluaa. Et saa myydä häntä rahasta etkä kohdella häntä tylästi, koska olet nöyryyttänyt häntä.

¹⁵ Jos jollakin miehellä on kaksi vaimoa, yksi jota hän rakastaa, ja toinen jota hän hylkii, ja jos he molemmat, sekä rakastettu että hyljeksitty, synnyttävät hänelle lapsia ja esikoinen on hyljeksityn poika, ¹⁶ mies ei saa jakaessaan pojille perinnöksi omaisuuttaan antaa esikoisoikeutta rakastamansa vaimon pojalle ja syrjäyttää hylkimänsä

vaimon poikaa, joka on esikoinen.
¹⁷ Miehen on tunnustettava hylkimänsä vaimon poika esikoiseksi ja annettava hänelle kaksinkertainen osuus kaikesta, mitä omistaa, sillä tuo poika on hänen miehuutensa ensihedelmä, jolle esikoisoikeus kuuluu.

¹⁸ Jos jollakin miehellä on uppiniskainen ja kapinallinen poika, joka ei kuuntele isäänsä eikä äitiään eikä tottele heitä, vaikka he kurittavat häntä, ¹⁹ hänen isänsä ja äitinsä on otettava hänet kiinni ja vietävä hänet kaupunkinsa vanhinten luo kaupungin portille. ²⁰ Heidän tulee sanoa kaupunkinsa vanhimille: 'Tämä meidän poikamme on uppiniskainen ja kapinallinen eikä ota kuullakseen, mitä me sanomme. Hän on kemuilija ja juomari.' ²¹ Silloin kaikkien hänen kaupunkinsa miesten on kivitettävä hänet kuoliaaksi. Poista paha keskuudestasi. Koko Israel kuulkoon sen ja pelätköön."

Erinäisiä muita lakeja

²² "Jos joku on tehnyt synnin, josta rangaistaan kuolemalla, ja hänet surmataan ja sinä ripustat hänen ruumiinsa puuhun, ²³ ruumis ei saa jäädä riippumaan puuhun yöksi, vaan sinun on haudattava hänet samana päivänä. Joka on puuhun ripustettu, on Jumalan kiroama. Älä saastuta maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi."

22 "Älä jää toimeettomaksi, jos näet veljesi härän tai lampaan olevan eksyksissä, vaan vie se takaisin veljellesi. ² Ellei veljesi asu lähelläsi tai jos et tunne häntä, vie eläin talteen taloosi ja pidä sitä huostassasi, kunnes veljesi tiedustele sitä. Palauta se silloin hänelle. ³ Tee samoin veljesi aasille, viitalle tai mille muulle hyvänsä löytämällesi, joka on kadonnut häneltä. Et saa jäädä toimeettomaksi. ⁴ Älä katsele toimeettomana, jos näet veljesi aasin tai härän kaatuva tielle. Sinun on autettava häntä nostamaan se jaloilleen.

⁵ Nainen ei saa pitää yllään miehen kampeita eikä mies saa pukeutua naisen vaatteisiin, sillä jokainen, joka niin tekee, on iljetys Herralle, sinun Jumalallesi.

⁶ Jos tiellä kulkiessasi eteesi osuu linnunpesä puussa tai maassa ja siinä on poikaset tai munat ja emo makaa niiden päällä, älä ota emoa poikasineen, ⁷ vaan päästä emo menemään ja ota vain poikaset. Näin sinä menestyt ja saat elää kauan.

⁸ Kun rakennat uuden talon, tee kaide reunustamaan kattoasi, ettet saattaisi taloasi verivelan alaiseksi, jos joku putoaa sen katolta.

⁹ Älä kylvä viinitarhaasi kahdenlaisia siemeniä. Muuten kylvämäsi siemen ja myös viinitarhan sato tulee kokonaan pyhäkölle pyhitetyksi. ¹⁰ Älä kynnä yhtä aikaa härällä ja aasilla. ¹¹ Älä pue ylllesi

vaatetta, joka on kudottu kahdenlaisista langoista, villasta ja pellavasta.

¹² Viittaasi, johon verhoudut, tee tupsut neljään kulmaan."

Sukupuolisuhteita koskevia lakeja

¹³ "Jos mies ottaa vaimon ja yhtyy häneen, mutta alkaa sitten vihata häntä ¹⁴ ja esittää häntä vastaan syytöksiä ja saattaa hänet huonoon maineeseen sanomalla: 'Minä otin tämän naisen vaimokseni, mutta yhtyessäni häneen en havainnut häntä neitsyeksi', ¹⁵ niin tytön isän ja äidin on tuotava todiste tytön neitsyydestä kaupungin vanhimmille kaupungin porttiin. ¹⁶ Tytön isä sanokoon vanhimmille: 'Minä annoin tyttäreni vaimoksi tälle miehelle, mutta mies alkoi vihata häntä. ¹⁷ Nyt mies esittää syytöksiä häntä vastaan ja sanoo, ettei ole havainnut tytärtäni neitsyeksi. Tässä on kuitenkin todistus tyttäreni neitsyydestä.' Tytön vanhemmat levittäkööt vaatteen kaupungin vanhinten eteen. ¹⁸ Silloin sen kaupungin vanhimpien on otettava mies kiinni ja kuritettava häntä. ¹⁹ Heidän on määrättävä miehen maksettavaksi sakkoa sata sekeliä hopeaa ja annettava ne tytön isälle, koska mies saattoi israelilaisen neitsyen huonoon maineeseen. Tyttö pysyy edelleen hänen vaimonaan, eikä mies saa hylätä häntä koko elinaikanaan.

²⁰ Mutta jos syytös on tosi eikä tyttöä havaittu neitsyeksi, ²¹ tyttö on vietävä

isänsä talon ovelle ja kaupungin miesten on kivitettävä hänet kuoliaaksi, koska hän on tehnyt Israelissa häpeällisen teon harjoittamalla haureutta isänsä kodissa. Poista paha keskuudestasi.

²² Jos mies tavataan makaamasta naisen kanssa, joka on toisen miehen vaimo, heidän molempien on kuoltava, sekä miehen, joka makasi naisen kanssa, että naisen. Poista paha Israelista.

²³ Jos tyttö, neitsyt, on kihlattu miehelle ja toinen mies tapaa hänet kaupungissa ja makaa hänen kanssaan, ²⁴ teidän on vietävä molemmat sen kaupungin portille ja kivitettävä heidät kuoliaaksi, tyttö siksi, ettei hän huutanut apua kaupungissa, ja mies siksi, että hän teki väkivaltaa lähimmäisensä kihlatulle. Poista paha keskuudestasi.

²⁵ Mutta jos mies tapaa kihlatun tytön kedolla, käy häneen käsiksi ja makaa hänet, vain miehen, joka makasi tytön, on kuoltava. ²⁶ Tytölle et saa tehdä mitään. Hän ei ole syöllistynyt syntiin, josta ansaitsisi kuoleman. Tämä on samanlainen tapaus kuin jos mies käy toisen kimppuun ja tappaa hänet. ²⁷ Mies näet tapasi tytön kedolla, ja kihlattu tyttö huusi apua, mutta ei ollut ketään, joka olisi pelastanut hänet.

²⁸ Jos mies tapaa tytön, neitsyen, jota ei ole kihlattu, ottaa hänet kiinni ja makaa hänet ja heidät tavataan siitä, ²⁹ on miehen, joka makasi hänet,

annettava tytön isälle viisikymmentä sekeliä hopeaa, ja työstä tulee hänen vaimonsa, koska hän oli tehnyt tälle väkivaltaa. Mies ei saa hylätä häntä koko elinaikanaan."

23 "Mies ei saa ottaa vaimoksi äitipuoltaan eikä häpäistä isänsä vuodetta."

Herran seurakuntaan kelpaamattomat

² "Kukaan, joka on kuohittu musertamalla tai leikkaamalla, ei voi päästä Herran seurakuntaan. ³ Kukaan kielletystä suhteesta syntynyt ei voi päästä Herran seurakuntaan. Hänen jälkeläisensä ei voi päästä Herran seurakuntaan edes kymmenennessä polvessa. ⁴ Yksikään ammonilainen tai mooabilainen ei voi päästä Herran seurakuntaan. Heidän jälkeläisensä eivät voi koskaan päästä Herran seurakuntaan, eivät edes kymmenennessä polvessa, ⁵ koska he eivät tulleet teitä vastaan leipää ja vettä mukanaan, kun Egyptistä lähdettyänne olitte matkalla, ja koska Baalak palkkasi Bileamin, Beorin pojan Mesopotamian Petorista, kiroamaan sinua. ⁶ Herra, sinun Jumalasi, ei kuitenkaan tahtonut kuulla Bileamia, vaan Herra muutti kirouksen sinulle siunaukseksi, sillä Herra, sinun Jumalasi, rakasti sinua. ⁷ Älä milloinkaan koko elinaikanasi etsi heidän hyvinvointiaan ja menestystään.

⁸ Älä inhoa edomilaista, sillä hän on sinun veljesi, äläkä inhoa egyptiläistä, sillä sinä olet asunut muukalaisena hänen maassaan. ⁹ Lapset, jotka syntyvät heille kolmannessa polvessa, voivat päästä Herran seurakuntaan."

Sotaleirin puhtaus

¹⁰ "Kun lähдете sotajoukkona vihollisianne vastaan, karttakaa kaikkea siivottomuutta. ¹¹ Jos keskuudessanne on mies, joka ei ole puhdas sen vuoksi, mitä hänelle on yöllä tapahtunut, hänen on mentävä leirin ulkopuolelle eikä hän saa tulla leiriin. ¹² Illansuussa hänen on peseydyttävä vedessä, ja auringon laskettua hän voi palata leiriin.

¹³ Sinulla tulee olla leirin ulkopuolella merkitty paikka, johon voit mennä tarpeellesi. ¹⁴ Varusteissasi sinulla tulee olla pieni lapio, ja kun menet ulos tarpeellesi, kaiva sillä kuoppa ja peitä sitten ulosteesi. ¹⁵ Kulkeehan Herra, sinun Jumalasi, leirissäsi auttaakseen sinua ja antaakseen vihollisesi sinun käsiisi. Leirisi tulee olla pyhä, ettei hän näkisi keskuudessasi mitään häpeällistä ja kääntyisi pois sinusta."

Erinäisiä velvollisuuksia ja oikeuksia

¹⁶ "Älä luovuta isännälleen orjaa, joka on paennut isäntänsä luota sinun luoksesi. ¹⁷ Hän saa asua sinun luonasi valitsemassaan paikassa jossakin kaupungeistasi, missä tahansa hän haluaa. Sinä et saa sortaa häntä.

¹⁸ Israelin tyttäristä ei saa tulla pyhäkköporttoja eikä Israelin pojista pyhäkköpoikia. ¹⁹ Älä tuo Herran, Jumalasi, temppeliin porton palkkaa äläkä koiran hintaa minkään lupauksen täyttämiseksi, sillä Herra, sinun Jumalasi, inhoaa molempia.

²⁰ Älä peri veljeltäsi korkoa rahasta, elintarpeista tai mistään muusta, mitä lainataan korkoa vastaan.

²¹ Muukalaiselta voit periä korkoa, mutta et veljeltäsi. Jos toimit näin, Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikessa, mihin ryhdyt siinä maassa, jota menet ottamaan omaksesi.

²² Kun teet lupauksen Herralle, Jumalallesi, älä viivyttele sen täyttämässä, sillä Herra, sinun Jumalasi, vaatii sinut siitä tilille, ja sinä joudut syynalaiseksi. ²³ Jos sen sijaan jätät lupauksen tekemättä, et joudu syynalaiseksi. ²⁴ Pidä lupaus, joka on lähtenyt huuliltasi. Täytä Herralle, Jumalallesi, vapaaehtoisesti antamasi lupaus, se, mitä suusi on puhunut.

²⁵ Kun tulet lähimmäisesi viinitarhaan, saat syödä rypäleitä kylliksesi, niin paljon kuin haluat, mutta älä pane mitään astiaasi. ²⁶ Kun tulet lähimmäisesi viljapellolle, saat katkoa kädelläsi tähkäpäitä, mutta sirppiä et saa heiluttaa lähimmäisesi viljapellolla."

Avioliittolakeja

24 "Jos mies ottaa naisen vaimokseen, mutta lakkaa pitämästä hänestä, koska huomaa

hänessä jotakin häpeällistä, mies voi kirjoittaa vaimolleen erokirjan, antaa sen hänen käteensä ja lähettää hänet pois talostaan. ² Jos nainen miehen talosta lähdettyään menee vaimoksi toiselle miehelle ³ ja myös tämä mies alkaa vieroä häntä ja kirjoittaa hänelle erokirjan, antaa sen hänen käteensä ja lähettää hänet pois talostaan tai jos tämä jälkimmäinen mies, joka on ottanut hänet vaimokseen, kuolee, ⁴ hänen ensimmäinen miehensä, joka lähetti hänet pois, ei voi ottaa häntä uudestaan vaimokseen, koska nainen on saastunut. Se olisi Herran edessä iljettävä teko. Älä aiheuta syntivelkaa maalle, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi.

⁵ Jos joku on juuri ottanut vaimon, hänen ei tarvitse lähteä sotaan eikä häntä saa velvoittaa millään muullakaan asialla. Hän saa olla vuoden ajan vapaana perhettään varten ja iloksi vaimolleen, jonka hän on ottanut."

Inhimillisyyttä ja oikeudenmukaisuutta tähdentäviä lakeja

⁶ "Käsitä ei saa ottaa pantiksi, ei päällimmäistäkään kiveä, sillä se olisi hengen ottamista pantiksi.

⁷ Jos jonkun havaitaan ryöstäneen israelilaisen veljensä, kohdelleen häntä tylysti tai myyneen hänet, ryöstäjän on kuoltava. Poista paha keskuudestasi.

⁸ Varo spitaalitautia, niin että noudatat tarkoin kaikkea, mitä

leeviläiset papit sinulle opettavat. Pitäkää huoli siitä, että teette niiden käskyjen mukaan, jotka minä olen heille antanut. ⁹ Muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki Mirjamille matkalla Egyptistä lähtönne jälkeen.

¹⁰ Kun lainaat jotakin lähimmäisesellesi, älä mene hänen taloonsa ottamaan häneltä panttia. ¹¹ Odota ulkona, ja mies, jolle olet lainaamassa, tuokoon pantin sinulle ulos. ¹² Jos kyseessä on köyhä mies, et saa käydä levolle, jos hänen panttinsa on sinun hallussasi. ¹³ Sinun on annettava se hänelle takaisin auringon laskiessa, että hän voisi maata viitassaan ja siunaisi sinua. Tämä koituu sinulle vanhurskaudeksi Herran, sinun Jumalasi, edessä.

¹⁴ Älä sorra kurjaa ja köyhää palkkatyöläistä, olipa hän veljiäsi tai muukalainen, joka asuu jollakin paikkakunnallasi maassasi. ¹⁵ Maksa hänelle hänen palkkansa päivittäin ennen auringonlaskua, sillä hän on köyhä ja odottaa palkkaansa kaikesta sielustaan. Muuten hän huutaa sinun vuoksesi Herran puoleen, ja sinä joudut syynalaiseksi.

¹⁶ Isiä ei saa surmata lasten tähden eikä lapsia isien tähden. Kukin surmattakoon oman syntinsä tähden.

¹⁷ Älä vääristä muukalaisen tai orvon oikeutta äläkä ota pantiksi lesken vaatteita. ¹⁸ Muista, että itse olit orjana Egyptissä ja että Herra, sinun Jumalasi,

lunasti sinut sieltä. Sen tähden minä käsken sinun tehdä näin.

¹⁹ Kun korjaat satoa pelloltasi ja unohdat pelloille lyhteen, älä palaa sitä hakemaan. Jääköön se muukalaiselle, orvolle ja leskelle, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa toimissasi.

²⁰ Kun olet ravistanut öljypuusi, älä poimi puihin jääneitä marjoja. Olkoot ne muukalaiselle, orvolle ja leskelle. ²¹ Kun olet korjannut sadon viinitarhastasi, älä poimi rypäleitä, jotka jäivät jälkeesi. Jääkööt ne muukalaiselle, orvolle ja leskelle. ²² Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa. Sen tähden minä käsken sinua tekemään näin."

25 "Jos miesten välillä syntyy riita ja he astuvat oikeuden eteen, jaettakoon heille oikeutta. Syytön on julistettava syyttömäksi ja syyllinen syylliseksi. ² Jos syyllisen katsotaan ansainneen lyöntejä, tuomari käsketkään hänen laskeutua maahan makaamaan ja hänelle annettakoon tuomarin edessä hänen rikostaan vastaava määrä lyöntejä. ³ Hänelle saa antaa neljäkymmentä lyöntiä, mutta ei enempää. Jos veljeäsi lyödään tätä enemmän, vielä useammilla lyönneillä, hän tulee häväistyksi sinun silmiesi edessä.

⁴ Älä sido puivan härän suuta."

Lankousavioliitto

⁵ "Kun veljekset asuvat yhdessä ja yksi heistä kuolee eikä hänellä ole

poikaa, älköön vainajan leski menkö naimisiin vieraan miehen kanssa, miehensä suvun ulkopuolelle. Hänen lankonsa yhtyköön häneen, ottakoon hänet vaimokseen, ja täyttäköön häntä kohtaan langon velvollisuuden.⁶ Hänen synnyttämänsä esikoinen nousee kantamaan kuolleen veljen nimeä, ettei veljen nimeä pyyhittäisi pois Israelista.⁷ Mutta jos mies ei suostu ottamaan kälyään vaimokseen, käly menköön kaupungin portille vanhinten luo ja sanokoon: 'Minun lankoni kieltäytyy pysyttämästä veljensä nimeä Israelissa. Hän ei tahdo täyttää langon velvollisuutta minua kohtaan.'⁸ Kaupungin vanhimpien tulee silloin kutsua mies puheilleen. Jos hän pysyy päätöksessään ja sanoo: 'En halua ottaa häntä vaimokseni',⁹ kälyn on mentävä miehen luo vanhinten nähden, vedettävä kenkä hänen jalastaan, syljettävä häntä silmille ja lausuttava: 'Näin tehdään miehelle, joka ei rakenna veljensä huonetta.'¹⁰ Miehen sukua kutsuttakoon sitten Israelissa 'paljasjalan suvuksi'."

Erinäisiä määräyksiä

¹¹ "Jos kaksi miestä tappelee keskenään ja toisen vaimo tulee auttamaan miestänsä sen käsistä, joka häntä lyö, ja ojentaa kätensä ja tarttuu tämän sukupuolielimiin,¹² niin hakkaa säälimättä naisen käsi ranteesta poikki.

¹³ Älköön laukussasi olko kahdenlaisia punnuksia, suurempia ja pienempiä.

¹⁴ Älköön talossasi olko kahdenlaista eefa-mittaa, suurempaa ja pienempää.

¹⁵ Olkoon sinulla täsmälleen oikeat punnukset ja täsmälleen oikea eefa-mitta, että eläisit kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.¹⁶ Jokainen, joka tekee vääryyttä näissä asioissa, jokainen, joka tekee vääryyttä, on iljetys Herralle, Jumalallesi."

Amalekin muisto on pyyhittävä pois

¹⁷ "Muista, mitä Amalek teki sinulle matkalla, kun olitte lähteneet Egyptistä.

¹⁸ Hän tuli sinua vastaan matkalla, kun olit väsynyt ja uuvuksissa, ja hyökkäsi Jumalaa pelkäämättä kaikkien heikkojen kimppuun, jotka olivat jääneet teistä jälkeen.¹⁹ Sen tähden sinun on pyyhittävä pois Amalekin muisto taivaan alta, kun Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun päästä rauhaan kaikista ympärilläsi olevista vihollisista siinä maassa, jonka hän antaa sinulle perintöosaksi ja omaisuudeksi. Älä unohda tätä."

Maan ensihedelmät pyhäkölle

26 "Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ja sinä otat sen omaksesi ja asetut asumaan siihen,² ota ensihedelmät kaikesta sadosta, jonka saat maastasi, siitä maasta, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Pane ne koriin ja mene paikkaan, jonka Herra, Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi.

³ Mene siihen aikaan virassa olevan papin luo ja sano hänelle: 'Minä ilmoitan tänä päivänä Herralle, Jumalallesi, että olen tullut siihen maahan, jonka Herra isillemme vannomallaan valalla on luvannut antaa meille.'

⁴ Pappi ottakoon korin kädestäsi ja asettakoon sen Herran, sinun Jumalasi, alttarin eteen. ⁵ Lausu silloin Herran, Jumalasi, edessä: 'Minun isäni oli harhaileva aramilainen, joka meni Egyptiin vähäinen joukko mukanaan ja asui siellä muukalaisena. Hänestä tuli siellä suuri, väkevä ja lukuisa kansa.

⁶ Egyptiläiset kohtelivat meitä pahoin, nöyryyttivät meitä ja teettivät meillä raskasta työtä. ⁷ Silloin me huusimme Herran, isiemme Jumalan, puoleen, ja Herra kuuli meidän huutomme ja näki meidän kurjuutemme ja vaivamme ja kärsimämme sorron. ⁸ Herra vei meidät pois Egyptistä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella aiheuttaen suurta kauhua ja tehden tunnustekoja ja ihmeitä. ⁹ Hän toi meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan – maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa.

¹⁰ Nyt minä tuon ensihedelmät sen maan sadosta, jonka sinä, Herra, annoit minulle.' Laske ne Herran, Jumalasi, eteen ja kumarru palvomaan Herra, Jumalaasi. ¹¹ Iloitkaa, sinä ja leeviläinen sekä keskuudessanne asuva muukalainen, kaikesta hyvästä, minkä Herra, sinun Jumalasi, on antanut sinulle ja perheellesi."

Kymmenykset

¹² "Kun olet suorittanut kaikki kymmenykset saamastasi sadosta kolmantena vuotena, kymmenysten vuotena, ja olet antanut ne leeviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle ja he ovat saaneet syödä kyllikseen muuriasi sisällä, ¹³ sano Herran, Jumalasi, edessä: 'Olen vienyt pois talostani sen, mikä on pyhitettyä, ja antanut sen leeviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle, aivan niin kuin olet minua käskenyt. En ole rikkonut käskyjäsi enkä unohtanut niitä. ¹⁴ En ole syönyt kymmenyksistä mitään suruaikanani, en ole vienyt niistä mitään pois saastuneena ollessani enkä ole antanut niistä mitään vainajille. Olen kuunnellut Herran, Jumalani, ääntä. Olen tehnyt aivan niin kuin olet minua käskenyt. ¹⁵ Katso alas taivaasta, pyhästä asunnostasi, ja siunaa kansaasi Israelia ja maata, jonka olet meille antanut, niin kuin vanhoit isillemme, maata, joka vuotaa maitoa ja hunajaa."

Israel on Herran omaisuuskansa

¹⁶ "Tänä päivänä Herra, sinun Jumalasi, kääntää sinun noudattaa näitä määräyksiä ja säädöksiä. Elä niiden mukaan, noudata niitä koko sydämeäsi ja koko sielustasi. ¹⁷ Sinä olet tänään vakuuttanut, että Herra on sinun Jumalasi ja että sinä vaellat hänen teitään, noudatat hänen määräyksiään, käskyjään ja säädöksiään ja kuuntelet hänen ääntään. ¹⁸ Herra on puolestaan

tänään vakuuttanut sinulle, että sinä olet hänen omaisuuskansansa, niin kuin hän on sinulle puhunut, ja että sinun tulee noudattaa kaikkia hänen käskyjään. ¹⁹ Silloin hän nostaa sinut kaikkien luomiensa kansojen yläpuolelle, ylistetyksi, kunniakkaaksi ja loistavaksi, ja sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa, niin kuin hän on puhunut."

MOOSEKSEN KOLMAS PUHE, 27 – 30

Muistokivet ja alttari Eebalin vuorella

27 Mooses ja Israelin vanhimmat antoivat kansalle tämän käskyn: "Noudattakaa kaikkia niitä käskyjä, jotka minä tänä päivänä teille annan. ² Kun menet Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, pystytät itsellesi suuria kiviä ja sivele ne kalkilla. ³ Kirjoita kiviin kaikki tämän lain sanat, sen jälkeen kun olet mennyt Jordanin yli asettuaksesi asumaan maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, niin kuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle puhunut. ⁴ Kun siis olette menneet Jordanin yli, pystyttäkää Eebalin vuorelle ne kivet, joista minä tänä päivänä annan teille käskyn, ja sivelkää ne kalkilla. ⁵ Rakenna sinne alttari Herralle, Jumalallesi. Tee alttari kivistä, joihin et ole koskenut rautaisella

työkalulla. ⁶ Herran, sinun Jumalasi, alttari on rakennettava kokonaisista kivistä. Uhraa sen päällä polttouhreja Herralle, Jumalallesi. ⁷ Teurasta myös yhteysuhreja, syö siellä ja iloitse Herran, Jumalasi, edessä. ⁸ Kirjoita kiviin kaikki tämän lain sanat hyvin selvästi."

Lainrikkokat kirotaan

⁹ Mooses ja leeviläiset papit puhuivat koko Israelille: "Vaikene Israel ja kuuntele. Tänä päivänä sinusta on tullut Herran, sinun Jumalasi, kansa. ¹⁰ Kuuntele siis Herran, Jumalasi, ääntä ja noudata hänen käskyjään ja säädöksiään, jotka minä tänä päivänä sinulle annan."

¹¹ Mooses antoi kansalle sinä päivänä tämän käskyn:

¹² "Kun olette menneet Jordanin yli, niin Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar, Joosef ja Benjamin asettukoot Garissiminvuorelle siunaamaan kansaa. ¹³ Ruuben, Gaad, Asser, Sebulon, Daan ja Naftali puolestaan asettukoot Eebalinvuorelle lausumaan kirouksen. ¹⁴ Leeviläiset julistakoot kovalla äänellä kaikille israelilaisille:

¹⁵ "Kirottu olkoon se, joka tekee veistetyn tai valetun jumalankuvan, taitajan käten työn, ja salaa asettaa sen palvottavakseen. Se on iljetys Herralle.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

¹⁶ "Kirottu olkoon se, joka häpäisee isäänsä tai äitiään.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

¹⁷'Kirottu olkoon se, joka siirtää lähimmäisensä rajan.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

¹⁸'Kirottu olkoon se, joka johtaa sokean harhaan tiellä.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

¹⁹'Kirottu olkoon se, joka vääristää muukalaisen, orvon tai lesken oikeuden.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

²⁰'Kirottu olkoon se, joka makaa isänsä vaimon kanssa, sillä hän häpäisee isänsä.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

²¹'Kirottu olkoon se, joka sekaantuu eläimeen.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

²²'Kirottu olkoon se, joka makaa sisarensa tai sisarpuolensa kanssa.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

²³'Kirottu olkoon se, joka makaa anoppinsa kanssa.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

²⁴'Kirottu olkoon se, joka murhaa salaa lähimmäisensä.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

²⁵'Kirottu olkoon se, joka ottaa lahjuksen surmataksaan viattoman.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'

²⁶'Kirottu olkoon se, joka ei noudata tämän lain sanoja eikä tee niiden mukaan.' Koko kansa vastatkoon: 'Aamen.'"

Kuuliaisuuden siunaukset

28 "Jos sinä todella kuuntelet Herran, Jumalasi, ääntä, niin

että noudatat tarkoin kaikkia hänen käskyjään, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, ja toimit niiden mukaan, niin Herra, sinun Jumalasi, korottaa sinut kaikkien maan päällä olevien kansojen yläpuolelle. ²Jos kuuntelet Herran, Jumalasi, ääntä, kaikki nämä siunaukset tulevat sinun osaksesi ja saavuttavat sinut:

³Siunattu olet sinä kaupungissa ja siunattu kedolla.

⁴Siunattu on kohtusi hedelmä ja maasi sato, karjasi hedelmä, nautojesi vasikat ja lampaittesi karitsat.

⁵Siunattu on korisi ja taikinakaukalosi.

⁶Siunattu olet sisään tullessasi ja siunattu ulos lähtiessäsi.

⁷Kun vihollisesi nousevat sinua vastaan, Herra antaa heidän kaatua lyötyinä eteesi. Yhtä tietä he tulevat sinua vastaan, mutta seitsemää tietä he pakenevat sinua.

⁸Herra käskee siunauksen tulla osaksesi, hän siunaa viljavarastosi ja kaiken, mihin ryhdyt. Hän siunaa sinua siinä maassa, jonka hän antaa sinulle.

⁹Herra tekee sinusta hänelle pyhitetyn kansan, niin kuin hän on sinulle vannonut, kunhan vain noudatat Herran, sinun Jumalasi, käskyjä ja vaellat hänen teitään. ¹⁰Kaikki kansat maan päällä näkevät, että Herra on ottanut sinut nimiinsä, ja ne pelkäävät sinua. ¹¹Herra antaa sinulle runsain määrin kaikkea hyvää, hän siunaa sinun kohtusi hedelmän, karjasi hedelmän ja

maasi sadon siinä maassa, jonka Herra on isillesi vannomallaan valalla luvannut antaa sinulle. ¹² Herra avaa sinulle taivaan, runsaan aarrekammionsa, antaakseen maallesi sateen aikanaan ja siunatakseen kaiken, mitä teet. Sinä lainaat monelle kansalle, mutta sinun itsesi ei tarvitse lainaa ottaa. ¹³ Herra tekee sinut pääksi eikä hännäksi. Sinä vain ylenet etkä koskaan alene, jos tottelet Herran, sinun Jumalasi, käskyjä, jotka minä tänä päivänä annan noudatettaviksesi. ¹⁴ Älä poikkea oikealle äläkä vasemmalle yhdestäkään käskystä, jonka minä tänä päivänä annan teille. Älä seuraa muita jumalia äläkä palvele niitä."

Tottelemattomuuden kiroukset

¹⁵ "Mutta jos sinä et kuuntele Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä noudata kaikkia hänen käskyjään ja säädöksiään, jotka minä tänä päivänä annan sinulle, niin kaikki nämä kiroukset tulevat osaksesi ja saavuttavat sinut:

¹⁶ Kirottu olet sinä kaupungissa ja kirottu kedolla.

¹⁷ Kirottuja ovat sinun korisi ja taikinakaukalosi.

¹⁸ Kirottuja ovat kohtusi hedelmä ja maasi sato, nautojesi vasikat ja lampaittesi karitsat.

¹⁹ Kirottu olet sisään tullessasi ja kirottu ulos lähtiessäsi.

²⁰ Herra lähettää keskuuteesi kirousta, hämminkiä ja uhkaa, mihin ikinä ryhdytkin, kunnes tuhoudut ja

hukut äkisti pahojen tekojesi tähden, koska olet hylännyt Herran. ²¹ Herra antaa ruton tarttua sinuun, ja se hävittää sinut tyystin siitä maasta, jota nyt menet ottamaan omaksesi. ²² Herra lyö sinua hivuttavalla taudilla, kuumeella, poltteella ja tulehduksilla, kuivuudella, nokitähkällä ja viljanruosteella. Nämä vainoavat sinua, kunnes tuhoudut. ²³ Taivas pääsi päällä on kuin vaskea ja maa allasi kuin rautaa. ²⁴ Sateen sijaan Herra antaa sinun maahasi tomua ja tuhkaa. Sitä sataa taivaasta päällesi, kunnes tuhoudut.

²⁵ Herra antaa sinun joutua tappiolle vihollistesi edessä. Yhtä tietä sinä menet heitä vastaan, mutta seitsemää tietä sinä heitä pakenet. Sinua kauhistellaan kaikissa valtakunnissa maan päällä. ²⁶ Vainajiesi ruumiit ovat ruokana kaikille taivaan linnuille ja maan eläimille, joita kukaan ei säilytä pois.

²⁷ Herra lyö sinua Egyptin paiseilla, ajoksilla, ihottumalla ja syyhyllä, joista et voi parantua. ²⁸ Herra lyö sinua hulluudella ja sokeudella, ja sinun mielesi vauhkoontuu. ²⁹ Sinä haparoit keskellä päivää, niin kuin sokea haparoi pimeydessä, etkä sinä menesty toimissasi. Sinä olet koko elinaikasi aina vain sorrettu ja ryöstetty, eikä pelastajaa ole.

³⁰ Sinä kihlaat naisen, mutta toinen makaa hänet. Sinä rakennat talon, mutta et saa asua siinä. Sinä istutat

viinitarhan, mutta et saa korjata siitä ensimmäistäkään satoa.³¹ Härkäsi teurastetaan silmiesi edessä, mutta sinä et saa syödä sitä. Aasisi ryöstetään sinun silmiesi edestä, etkä sinä saa sitä takaisin, ja lampaasi luovutetaan vihollisillesi. Ei ole ketään, joka auttaisi sinua.³² Poikasi ja tyttäresi annetaan vieraan kansan käsiin, ja sinä näet sen omin silmin. Silmäsi raukeavat ikävöidessäsi heitä herkeämättä, mutta sinä et voi tehdä sille mitään.³³ Kansa, jota et tunne, käyttää hyväkseen maasi sadon ja kaiken, minkä olet vaivalla hankkinut. Koko elinaikasi sinä olet sorretty ja riistetty.³⁴ Sinä menetät järkesi siitä, mitä silmäsi näkevät.³⁵ Herra lyö sinua pahoilla paiseilla, joista et voi parantua. Niitä on polvissasi ja reisissäsi ja kaikkialla ruumiissasi jalkapohjista päälakeen asti.³⁶ Herra vie sinut ja kuninkaan, jonka olet asettanut itsellesi, keskelle kansaa, jota sinä et tunne eivätkä isäsikään tunteneet. Siellä sinä palvelet muita jumalia, puuta ja kiveä.³⁷ Sinusta tulee kauhistuksen, sananparsien ja irvailun aihe kaikille kansoille, joiden keskuuteen Herra sinut kuljettaa.

³⁸ Siementä sinä viet pellolle paljon, mutta satoa korjaat vain vähän, sillä heinäsiirkat ahmivat sen.³⁹ Viinitarhoja sinä istutat ja näet vaivaa, mutta viiniä et saa juodaksesi etkä voi korjata rypäleitä, sillä madot syövät ne.⁴⁰ Öljypuita on kaikkialla alueellasi,

mutta öljyllä et voi itseäsi voidella, sillä oliivisi varisevat maahan.⁴¹ Poikia ja tyttäriä sinulle syntyy, mutta et saa pitää heitä luonasi, sillä he joutuvat vankeuteen.⁴² Kaikki sinun puusi ja koko maasi sadon valtaavat tuhoajasirkat.⁴³ Keskuudessanne asuva muukalainen kohoaa yhä ylemmäs sinun yläpuolellesi, mutta sinä painut alemmas ja alemmas.⁴⁴ Hän lainaa sinulle, mutta sinä et kykene lainaamaan hänelle. Hänestä tulee pää ja sinusta häntä.

⁴⁵ Kaikki nämä kiroukset kohtaavat sinua. Ne vainoavat sinua ja saavuttavat sinut, niin että tuhoudut, koska et kuunnellut Herran, Jumalasi, ääntä etkä noudattanut hänen käskyjään ja säädöksiään, jotka hän on sinulle antanut.⁴⁶ Nämä kiroukset tulevat ikuisesti olemaan merkkeinä ja ihmeinä sinun ja jälkeläistesi osana,⁴⁷ koska et palvellut Herraa, Jumalaasi, iloiten ja hyvällä mielellä, kun sinulla oli yllin kyllin kaikkea.⁴⁸ Siksi sinun on nälkäisenä ja janoisena, alastomana ja kaiken puutteessa palveltava vihollisiasi, jotka Herra lähettää sinun kimppuusi. Hän panee sinun niskaasi rautaisen ikeen ja viimein tuhoaa sinut.

⁴⁹ Herra nostattaa sinua vastaan kaukaa, maan äärestä, kansan, joka syöksyy kimppuusi kuin kotka, kansan, jonka kieltä sinä et ymmärrä.⁵⁰ Se on röyhkeä kansa, joka ei kunnioita vanhusta eikä sääli nuorta.⁵¹ Se syö,

mitä karjasi tuottaa ja mitä maasi kasvaa, kunnes tuhoudut. Se ei jätä sinulle viljaa, viiniä eikä öljyä, ei nautojesi vasikoita eikä lampaittesi karitsoita. Lopulta se tuhoaa sinut. ⁵² Se kansa piirittää kaikkia kaupunkejasi, kunnes korkeat ja linnoitetut muuris, joihin sinä luotit, ovat luhistuneet maahan kaikkialla maassasi. Se piirittää jokaista kaupunkiasi koko siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, on antanut sinulle. ⁵³ Kun vihollisesi piirittää ja ahdistaa sinua, sinä joudut syömään poikiesi ja tyttäriesi lihaa, omia lapsiasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, on antanut sinulle.

⁵⁴ Jopa keskuudessanne elävä hienostunut ja ylellisyyteen tottunut mies katselee silloin karsain silmin veljeään, omaa vaimoan ja jäljellä olevia lapsiaan, jotka hän on jättänyt henkiin. ⁵⁵ Hän ei anna kenellekään heistä lastensa lihaa, jota hän syö, koska hänellä ei ole mitään muuta jäljellä, kun vihollisesi piirittää ja ahdistaa sinua jokaisessa kaupungissasi. ⁵⁶ Keskuudessanne elävä nainen, joka oli niin hienostunut ja ylellisyyteen tottunut, ettei edes aikonut laskea jalkaansa maahan hienostuneessa ylellisyydessään, katselee silloin karsain silmin omaa miestänsä, poikaansa ja tytärtään ⁵⁷ eikä anna heille jälkeisiä, jotka tulevat hänen kohdustaan, eikä lapsia, jotka hän synnyttää. Kaiken

puutteessa hän syö ne salaa itse, kun vihollisesi piirittää ja ahdistaa sinua kaupungeissasi.

⁵⁸ Jos et noudata tarkoin kaikkia tämän lain sanoja, jotka on kirjoitettu tähän kirjaan, etkä pelkää Herran, sinun Jumalasi, kunnioitettavaa ja pelättävää nimeä, ⁵⁹ Herra lyö sinua ja jälkeläisiäsi erityisen ankarilla ja pitkäikäisillä vitsauksilla, pahoilla ja pitkäikäisillä sairauksilla. ⁶⁰ Hän tuo takaisin keskuuteesi kaikki Egyptin taudit, joita sinä kammoat, ja ne tarttuvat sinuun. ⁶¹ Herra antaa tulla päällesi myös kaikenlaisia sairauksia ja vaivoja, joista ei ole kirjoitettu tässä lain kirjassa, ja lopulta sinä tuhoudut.

⁶² Koska et kuunnellut Herran, sinun Jumalasi, ääntä, teistä jää jäljelle vain vähäinen joukko, vaikka te ennen olitte monilukuisia kuin taivaan tähdet.

⁶³ Ja niin kuin Herra ennen iloitsi teistä tehdessään teille hyvää ja enentäessään teidän lukuanne, niin Herra silloin iloitsee teistä hävittäessään ja tuhotessaan teidät. Silloin teidät temmataan irti siitä maasta, jota te nyt menette ottamaan omaksenne.

⁶⁴ Herra hajottaa sinut kaikkien kansojen sekaan kautta koko maailman, ja sinä palvelet siellä muita jumalia, joita sinä et tunne eivätkä isäsiäkään tunteneet, puuta ja kiveä. ⁶⁵ Niiden kansojen seassa sinä et saa lepoa eikä jaloillesi löydy lepopaikkaa. Herra antaa sinulle siellä vapisevan sydämen,

rauenneet silmät ja nääntyvän sielun.
⁶⁶Elämäsi näyttää sinusta olevan
 hiuskarvan varassa, yöt ja päivät
 sinä olet pelon vallassa etkä voi
 olla varma hengestäsi. ⁶⁷Aamulla sinä
 sanot: 'Jospa olisi ilta', ja illalla:
 'Jospa olisi aamu!' Sellaista pelkoa
 sinä tunnet sydämessäsi, ja sellaisia
 asioita sinä näet silmilläsi. ⁶⁸Herra
 kuljettaa sinut laivoilla takaisin Egyptiin,
 josta minä sanoin sinulle: 'Sinun
 ei enää tarvitse nähdä sitä.' Siellä
 te kaupittelette itseänne orjiksi ja
 orjattariksi vihollisillenne, mutta ostajaa
 ei ole."

Herra uudistaa liittonsa Mooabin maassa

⁶⁹Nämä ovat sen liiton sanat,
 jonka Herra käski Mooseksen tehdä
 israelilaisten kanssa Mooabin maassa
 sen liiton lisäksi, jonka Herra oli tehnyt
 heidän kanssaan Hoorebilla.

29 Mooses kutsui koko Israelin
 koolle ja sanoi kansalle: "Te
 olette nähneet omin silmin kaiken,
 mitä Herra teki Egyptin maassa
 faraolle, kaikille hänen palvelijoilleen
 ja koko hänen maalleen – ²nuo
 suuret koettelemukset, jotka te näitte
 omin silmin, nuo suuret tunnusteot
 ja ihmeet. ³Tähän päivään mennessä
 Herra ei kuitenkaan ole suonut teille
 ymmärtävää sydäntä, näkeviä silmiä
 eikä kuulevia korvia. ⁴Minä kuljetin
 teitä autiomaassa neljäkymmentä
 vuotta, mutta vaatteet eivät kuluneet

yltänne eivätkä kengät jaloistanne. ⁵Te
 ette saaneet leipää syödäkseenne ettekä
 viiniä tai väkijuomaa juodakseenne,
 jotta tietäisitte, että minä olen Herra,
 teidän Jumalanne. ⁶Kun tulimme
 tähän paikkaan, Siihon, Hesbonin
 kuningas, ja Oog, Baasanin kuningas,
 lähtivät sotimaan meitä vastaan,
 mutta me löimme heidät. ⁷Me
 otimme haltuumme heidän maansa
 ja annoimme sen perintöosaksi
 ruubenilaisille ja gaadilaisille sekä
 toiselle puolelle Manassan heimoa.
⁸Noudattakaa siis tämän liiton sanoja
 ja toimikaa niiden mukaan, että
 menestyisitte kaikessa, mitä teette.

⁹Te kaikki seisotte tänä päivänä
 Herran, Jumalanne, edessä,
 kaikki te israelilaiset heimoittain:
 päämiehenne, vanhimpanne,
 johtomiehenne, ¹⁰lapsenne ja
 vaimonne sekä myös muukalaiset,
 puunhakkaajat ja vedenkantajat, jotka
 ovat leirissäsi. ¹¹Sinä olet astumassa
 Herran, Jumalasi, liittoon, hänen
 valaliittoonsa. Herra, sinun Jumalasi,
 tekee sen tänään sinun kanssasi
¹²korottaakseen sinut kansakseen ja
 ollakseen sinun Jumalasi, niin kuin hän
 on sinulle puhunut ja niin kuin hän on
 vannonut isillesi Abrahamille, lisäkille
 ja Jaakobille. ¹³Minä en tee tätä liittoa,
 tätä valaliittoa, ainoastaan teidän
 kanssanne, ¹⁴jotka tänä päivänä
 olette tässä meidän kanssamme,
 Herran, meidän Jumalamme, edessä,

vaan yhtä hyvin niiden kanssa, jotka eivät ole tänä päivänä tässä meidän joukossamme.

¹⁵Te tiedätte, että me asuimme Egyptin maassa ja että me kuljimme niiden kansojen keskitse, joiden alueiden kautta te olette kulkeneet.

¹⁶Te näitte ne iljettävät puiset, kiviset, hopeiset ja kultaiset jumalankuvat, joita heillä on. ¹⁷Ettei vain teidän joukossanne olisi miestä tai naista, sukua tai heimoa, jonka sydän on tänä päivänä kääntynyt pois Herrasta, meidän Jumalastamme, niin että he ryhtyvät palvelemaan noiden kansojen jumalia. Varokaa, ettei teidän keskuudessanne ole juurta, josta kasvaa koiruohoa ja marunaa ¹⁸ja ettei kukaan tämän valan sanat kuullessaan siunaisi itseään sydämessään ja ajattelisi: 'Minun käy hyvin, vaikka vaellankin paatunein sydämin.' Näin hän tuhoaa sekä runsaasti kastellun että kuivan maan. ¹⁹Herra ei tahdo antaa hänelle anteeksi, vaan Herran viha ja kiivaus syttyvät silloin sitä miestä vastaan. Kaikki kiroukset, jotka on kirjoitettu tähän kirjaan, lankeavat hänen päälleen, ja Herra pyyhkii pois hänen nimensä taivaan alta. ²⁰Herra erottaa hänet kaikista Israelin heimoista ja tuottaa hänelle onnettomuuden, kaikki ne liiton kiroukset, jotka on kirjoitettu tähän lain kirjaan.

²¹Tulevat sukupolvet kysyvät – teidän lapsenne, jotka nousevat teidän

tilallenne, ja kaukaisesta maasta tulevat muukalaiset, jotka näkevät sen maan vitsaukset ja sairaudet, joilla Herra sitä rasittaa, ²²tulikiven ja suolan, koko maan kuin poltettuna, niin ettei siihen kylvetä eikä se kasva enää ruohoa; käy niin kuin silloin, kun Sodoma ja Gomorra, Adma ja Seboim hävitettiin, kun Herra vihassaan ja kiivaudessaan ne hävitti – ²³niin silloin kaikki kansat kysyvät: 'Minkä vuoksi Herra on tehnyt tälle maalle näin? Miksi tämä hänen suuren vihansa hehku?' ²⁴Heille vastataan: 'Sen tähden, että he hylkäsivät liiton, jonka Herra, heidän isiensä Jumala, teki heidän kanssaan viedessään heidät pois Egyptin maasta, ²⁵ja alkoivat palvella muita jumalia ja palvoa niitä, jumalia, joita he eivät tunteneet ja joita hän ei ollut heidän osakseen jakanut. ²⁶Siksi Herran viha syttyi tätä maata kohtaan, niin että hän antoi kaikkien kirousten, jotka on kirjoitettu tähän kirjaan, kohdata sitä. ²⁷Herra tempasi heidät pois heidän omasta maastaan vihassaan, kiivaudessaan ja suuressa suuttumuksessaan ja heitti heidät toiseen maahan, jossa he ovat tänäkin päivänä.'

²⁸Salatut asiat ovat Herran, meidän Jumalamme, mutta ne, jotka on ilmoitettu, ovat meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti, että me toimisimme kaikkien tämän lain sanojen mukaan."

Herra armahtaa ja siunaa kansaansa

30 "Kun kaikki tämä kohtaa sinua, siunaus niin kuin kirouskin, jotka minä olen asettanut sinun eteesi, niin silloin sinä menet itseesi kaikkien kansojen keskellä, joiden luo Herra, sinun Jumalasi, on sinut karkottanut. ² Sinä palaat Herran, Jumalasi, luo, ja sinä itse ja sinun lapsesi kuuntelette kaikessa hänen ääntään koko sydämestänne ja koko sielustanne, niin kuin minä tänä päivänä sinua käsken. ³ Silloin Herra, sinun Jumalasi, kääntää sinun kohtalosi ja armahtaa sinua. Herra, Jumalasi, kokoaa sinut jälleen kaikista kansoista, joiden keskuuteen hän on sinut hajottanut. ⁴ Vaikka sinut olisi karkotettu taivaitten ääriin, Herra, sinun Jumalasi, kokoaa ja noutaa sinut sieltäkin. ⁵ Herra, Jumalasi, tuo sinut siihen maahan, jonka sinun isäsi ottivat omakseen, ja sinä saat ottaa sen omaksesi. Hän tekee teille hyvää ja antaa teidän lisääntyä lukuisammiksi kuin isänne olivat. ⁶ Herra, sinun Jumalasi, ympärileikkaa sinun sydämesi ja jälkeläistesi sydämet, niin että sinä rakastat Herraa, Jumalaasi, koko sydämestäsi ja koko sielustasi. Niin sinä saat elää. ⁷ Herra, sinun Jumalasi, antaa kaikkien näiden kirousten kohdata vihollisiasi ja vihamiehiäsi, jotka vainosivat sinua.

⁸ Silloin sinä kuuntelet jälleen Herran ääntä ja teet kaikkien hänen käskyjensä

mukaan, niin kuin minä tänä päivänä sinua käsken. ⁹ Herra, sinun Jumalasi, siunaa runsain mitoin kaiken, mitä teet. Hän tekee ruumiisi hedelmän ja karjasi jälkikasvun hyvin lukuisaksi ja maasi sadon hyvin runsaaksi. Herra iloitsee sinusta jälleen, sinun parhaaksesi, niin kuin hän iloitsi isistäsi, ¹⁰ kun sinä kuuntelet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja noudatat hänen käskyjään ja säädöksiään, jotka on kirjoitettu tähän lain kirjaan, ja kun sinä palaat Herran, Jumalasi, luo koko sydämestäsi ja koko sielustasi.

¹¹ Tämä käsky, jonka minä tänä päivänä sinulle annan, ei ole sinulle liian vaikea täyttää eikä liian etäinen.

¹² Se ei ole taivaassa, niin että sinun tarvitsisi sanoa: 'Kuka nousee meidän puolestamme taivaaseen noutamaan sen ja julistaa sen meille, että voisimme noudattaa sitä?' ¹³ Se ei ole myöskään meren takana, niin että sinun tarvitsisi sanoa: 'Kuka menee puolestamme meren taakse noutamaan sen ja julistaa sen meille, että voisimme noudattaa sitä?' ¹⁴ Sana on aivan lähellä sinua, sinun suussasi ja sydämessäsi, niin että voit sen täyttää."

Valitse siis elämä!

¹⁵ "Katso, minä panen tänä päivänä sinun eteesi elämän ja hyvän, kuoleman ja pahan, ¹⁶ kun minä käsken sinun rakastaa Herraa, Jumalaasi, vaeltaa hänen teitään ja noudattaa hänen käskyjään, lakejaan ja säädöksiään,

että saisit elää ja lisääntyisit ja Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua siinä maassa, jota menet ottamaan omaksesi. ¹⁷ Mutta jos sydämesi kääntyy pois etkä ole kuuliainen vaan annat vietellä itsesi palvomaan muita jumalia ja palvelemaan niitä, ¹⁸ niin minä ilmoitan teille tänä päivänä, että te totisesti tuhoudutte ettekä elä kauan siinä maassa, jota menette ottamaan omaksenne Jordanin tuolta puolen.

¹⁹ Minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että minä olen pannut sinun eteesi elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen. Valitse siis elämä, että sinä ja sinun jälkeläisesi saisitte elää. ²⁰ Rakasta Herraa, Jumalaasi, kuuntele hänen ääntään ja riipu hänessä kiinni. Siinä on sinun elämäsi, ja niin tehden sinä elät vanhaksi asuessasi maassa, jonka Herra vannoi antavansa sinun isillesi Abrahamille, lisakille ja Jaakobille."

MOOSEKSEN JÄÄHYVÄISET, 31 – 34

Mooses asettaa Joosuan seuraajakseen

31 Kun Mooses oli puhunut koko Israelille nämä sanat, ² hän sanoi heille: "Minä olen nyt sadankahdenkymmenen vuoden vanha. En voi enää kulkea teidän edellänne, sillä Herra on sanonut minulle: 'Sinä et mene tämän Jordanin

yli.' ³ Mutta Herra, sinun Jumalasi, kulkee itse sinun edelläsi ja tuhoaa nämä kansat sinun tieltäsi, niin että voit ottaa haltuusi niiden maan. Myös Joosua kulkee edelläsi, niin kuin Herra on puhunut. ⁴ Herra tekee noille kansoille niin kuin hän teki Siihonille ja Oogille, amorilaisten kuninkaille. Hän tuhosi heidät ja heidän maansa. ⁵ Herra antaa nuo kansat teidän valtaanne. Tehkää niille aivan sen käskyn mukaan, jonka minä olen teille antanut. ⁶ Olkaa lujia ja rohkeita! Älkää pelätkö älkääkään säikkykö heitä, sillä Herra, teidän Jumalanne, kulkee itse teidän kanssanne. Hän ei jätä teitä eikä hylkää teitä."

⁷ Mooses kutsui Joosuan esiin ja sanoi hänelle koko Israelin edessä: "Ole luja ja rohkea, sillä sinä saat mennä tämän kansan kanssa siihen maahan, jonka Herra on heidän isilleen vannonmallaan valalla luvannut antaa heille, ja sinä jaat sen heille perinnöksi. ⁸ Herra itse kulkee edelläsi. Hän on sinun kanssasi, hän ei jätä eikä hylkää sinua. Älä pelkää äläkä kauhistu."

Määräys lain lukemisesta kansalle

⁹ Mooses kirjoitti tämän lain ja antoi sen papeille, Leevin jälkeläisille, jotka kantoivat Herran liitonarkkua, ja kaikille Israelin vanhimmille. ¹⁰ Mooses antoi heille tämän käskyn: "Joka seitsemäs vuosi, määrääikaan vapautusvuotena, lehtimajanjuhlassa, ¹¹ kun koko Israel tulee koolle Herran, sinun Jumalasi,

eteen siihen paikkaan, jonka hän valitsee, lukekaa tämä laki Israelin edessä koko kansan kuullen.¹² Kootkaa kansa, miehet, naiset ja lapset sekä muuriasi sisällä asuvat muukalaiset, että he kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, Jumalaanne, ja noudattamaan tarkoin kaikkia tämän lain sanoja.¹³ Näin myös heidän lapsensa, jotka eivät vielä sitä tunne, kuulevat sen ja oppivat pelkäämään Herraa, Jumalaanne, niin kauan kuin elätte siinä maassa, jota te nyt menette ottamaan omaksenne Jordanin tuolta puolen."

Viimeiset ohjeet Moosekselle

¹⁴ Herra sanoi Moosekselle: "Katso, se aika lähestyy, jolloin sinun on kuoltava. Kutsu Joosua, ja asettukaa ilmestysmajaan, niin minä annan hänelle käskyni." Niin Mooses ja Joosua menivät ilmestysmajaan ja asettuivat sinne seisomaan.¹⁵ Herra ilmestyi majassa pilvipatsaassa, ja pilvipatsas seisahtui majan ovelle.

¹⁶ Herra sanoi Moosekselle: "Sinä menet lepoon isiesi luo, mutta tämä kansa nousee ja lähtee haureudessa seuraamaan vieraita jumalia siinä maassa, johon se menee. Se hylkää minut ja rikkoo liittoni, jonka minä olen tehnyt sen kanssa.¹⁷ Sinä päivänä minun vihani syttyy sitä vastaan, minä hylkään heidät ja peitän heiltä kasvoni. Se joutuu riistettäväksi, ja suuret onnettomuudet ja ahdistukset

kohtaavat sitä. Sinä päivänä se sanoo: 'Eivätkö nämä onnettomuudet ole kohdanneet minua siksi, ettei Jumalani ole keskelläni?'¹⁸ Mutta silloin minä peitän kasvoni kokonaan kaiken sen pahan tähden, mitä se on tehnyt kääntymällä muiden jumalien puoleen.

¹⁹ Kirjoita nyt itsellesi tämä laulu ja opeta se israelilaisille, niin että se on heidän huulillaan. Näin tämä laulu on minun todistajani israelilaisia vastaan.²⁰ Minä vien Israelin siihen maahan, josta minä vannoin valan heidän isilleen, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. He saavat syödä kyllikseen ja lihovat. Kuitenkin he kääntyvät muiden jumalien puoleen ja palvelevat niitä. He halveksivat minua ja rikkovat minun liittoni.²¹ Kun suuret onnettomuudet ja ahdistukset kohtaavat heitä, tämä laulu on todistajana heitä vastaan, sillä se ei unohdu heidän jälkipolviansa huulilta. Minä tiedän heidän taipumuksensa, jotka heillä on tänä päivänä, jo ennen kuin minä olen vienyt heidät siihen maahan, josta minä olen vannonut heille valan."²² Mooses kirjoitti laulun samana päivänä ja opetti sen israelilaisille.

²³ Sitten Herra antoi Joosualle, Nuunin pojalle, tämän käskyn: "Ole luja ja rohkea, sillä sinä viet israelilaiset siihen maahan, jonka minä valalla vannon olen heille luvannut. Minä olen sinun kanssasi."

Lain kirjan säilyttäminen

²⁴ Kun Mooses oli kirjoittanut loppuun asti kirjaan tämän lain sanat, ²⁵ hän antoi Herran liitonarkkua kantaville leeviläisille tämän käskyn:

²⁶ "Ottakaa tämä lain kirja ja pankaa se Herran, teidän Jumalanne, liitonarkkun viereen. Se on oleva siellä todistajana sinua vastaan, Israel. ²⁷ Minä tunnen teidän kapinallisuutenne ja uppiniskaisuutenne. Kun minun vielä eläessäni teidän keskellänne te jatkuvasti kapinoitte Herraa vastaan, kuinka paljon enemmän te kapinoittekaan minun kuolemani jälkeen!

²⁸ Kootkaa luokseni kaikki heimojenne vanhimmat ja johtomiehenne. Minä tahdon puhua heille nämä sanat ja ottaa taivaan ja maan todistajiksi heitä vastaan, ²⁹ sillä minä tiedän, että minun kuoltuani te vaellatte kelvottomasti ja käännytte pois siltä tieltä, jota minä käskin teidän vaeltaa. Aikojen lopulla teitä kohtaa onnettomuus, koska te teette sellaista, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoitatte hänet teoillanne."

Mooseksen laulu

³⁰ Sitten Mooses lausui koko Israelin seurakunnan kuullen alusta loppuun asti tämän laulun sanat:

32 "Kunnetkaa, taivaat, kun minä puhun, ja kuulkoon maa minun suuni sanat. ² Pisaroikoon sateena

opetukseni, valukoon kasteena puheeni niin kuin vihma vihannalle, kuin sadekuurot nurmikolle, ³ sillä minä julistan Herran nimeä. Kuuluttakaa meidän Jumalamme suuruutta!

⁴ Kallio hän on, hänen tekonsa ovat täydelliset, kaikki hänen tiensä ovat oikeat. Hän on uskollinen Jumala, hänessä ei ole vääryyttä, hän on vanhurskas ja oikeamielinen. ⁵ Kelvottomasti rikkovat häntä vastaan nuo, jotka eivät ole hänen lapsiaan vaan ovat häpeätahra, tuo nurja ja kiero sukupolvi. ⁶ Näinkö sinä menettelet Herraa kohtaan, sinä houkkamainen ja tyhmä kansa? Eikö hän ole sinun isäsi, joka sinut loi? Hän sinut teki ja valmisti.

⁷ Muistele muinaisia päiviä, ajattele menneiden sukupolvien vuosia. Kysy isältäsi, niin hän kertoo sen sinulle, vanhuksiltasi, niin he sen sinulle sanovat. ⁸ Kun Korkein jakoi kansoille perinnöt, kun hän erotteli ihmiset, hän määräsi kansojen rajat Israelin poikien luvun mukaan. ⁹ Sillä Herran kansa on hänen osuutensa, Jaakob on hänen perintöosansa. ¹⁰ Herra löysi hänet autiomaasta, autiosta, ulvovasta erämaasta. Herra otti hänet hoiviinsa ja opetti häntä, suojeli häntä kuin silmäteräänsä. ¹¹ Niin kuin kotka houkuttelee pesuettaan lentoon ja liitelee poikastensa suojana, levittää siipensä, ottaa poikasensa ja kantaa niitä siivillään, ¹² niin Herrakin johdatti kansaansa, hän yksin, hänen

kanssaan ei ollut vierasta jumalaa.

¹³ Herra kuljetti häntä vaunuilla maan kukkuloiden yli, ja hän sai syödä pellon antimia. Herra antoi hänen imeä hunajaa kalliosta, öljyä kovasta kivistä.

¹⁴ Herra antoi heille voita lehmistä ja maitoa lampaista, karitsojen rasvaa, Baasanin päsejää ja pukkeja ja vehnän parasta ydintä. Sinä sait juoda viiniä, rypäleen verta.

¹⁵ Mutta Jesurun lihoi ja alkoi potkia, ja hänestä tuli lihava, paksu ja äksy. Hän hylkäsi Jumalan, joka oli tehnyt hänet, ja halveksi pelastuksensa kalliota.

¹⁶ Hän herätti Jumalan kiivauden vierailla jumalillaan, vihoitti hänet iljetyksillään. ¹⁷ He uhrasivat riivaajille, eivät Jumalalle, jumalille, joita he eivät tunteneet, uusille, äsken löytämilleen, joita teidän isänne eivät tunteneet.

¹⁸ Kalliota, joka sinut synnytti, sinä et muistanut, sinä unohdit Jumalan, joka antoi sinulle elämän.

¹⁹ Herra näki sen ja hylkäsi heidät, hänen poikansa ja tyttärensä vihasuttivat hänet. ²⁰ Hän sanoi: 'Minä peitän heiltä kasvoni, tahdon nähdä, mikä heidän loppunsa on. He ovat kiero sukupolvi, lapsia vailla uskollisuutta. ²¹ He ovat kiivastuttaneet minut jumalilla, jotka eivät jumalia ole, vihoittaneet minut turhuuksillaan. Niinpä minäkin kiivastutan heidät kansalla, joka ei ole kansa, vihoitan heidät houkkamaisella kansalla. ²² Sillä minun vihani tuli on syttynyt, se

leimuaa alimpaan tuonelaan asti. Se ahmii maan satoineen ja polttaa vuorten perustukset. ²³ Minä kasaan heidän päälleen onnettomuuksia, ammun heihin kaikki nuoleni, ²⁴ nälän näännytystä, kuumetaudin poltetta ja ruton hävitystä. Raatelevat pedot minä lähetän heidän kimppuunsa ja maassa matelevat myrkkyykäärmeet. ²⁵ Ulkona surmaa miekka ja sisällä kauhu. Nuorukaiset ja neitsyet kuolevat, niin myös imeväiset ja harmaapäät.

²⁶ Minä olisin tuhonnut heidät ja hävittänyt heidän muistonsa ihmisten mielestä, ²⁷ ellen olisi varonut vihollisen pilkkaa ja sitä, että vastustajat sanovat vääristellen: 'Meidän kätemme oli voitokas, ei Herra ole tehnyt mitään tästä kaikesta.' ²⁸ Israel on kansa, joka on hukannut neuvot, eikä sillä ole ymmärrystä. ²⁹ Jos he olisivat viisaita, he käsittäisivät tämän, he ymmärtäisivät, mikä on heidän tulevaisuutensa.

³⁰ Kuinka yksi voisi ajaa takaa tuhatta, kuinka kaksi saisi pakenemaan kymmenentuhatta, ellei heidän kallionsa olisi heitä myynyt ja Herra luovuttanut heitä! ³¹ Sillä heidän kallionsa ei ole niin kuin meidän kalliomme. Näin vihollisemmekin päättelevät.

³² Sodoman viiniköynnöksiä ovat heidän köynnöksensä, Gomorran pengermien perua. Heidän rypäleensä ovat myrkkyyrypeitä, heidän rypäleterttunsa ovat karvaita.

³³ Lohikäärmeitten myrkkyä on heidän viininsä, kyykäärmeitten kauheaa myrkkyä. ³⁴ Eikö tämä kaikki ole minulla tallessa, sinetöitynä varastoissani? ³⁵ Minun on kosto ja palkanmaksu, se odottaa aikaa, jolloin heidän jalkansa horjuu. Heidän onnettomuutensa päivä on lähellä, heidän määräaikansa tulee rientäen.

³⁶ Herra tuomitsee kansansa ja säälii palvelijoitaan. Hän näkee, että heidän voimansa on ehtynyt ja kaikki on tyystin lopussa. ³⁷ Hän sanoo: 'Missä ovat heidän jumalansa, missä kallio, johon he turvasivat? ³⁸ Missä ne, jotka söivät heidän teurasuhriensa rasvan ja joivat heidän juomauhriensa viinin? Nouskoot ne auttamaan teitä, olkoot ne kätköpaikkana teille. ³⁹ Nähkää nyt, että minä, minä se olen, eikä minun rinnallani ole yhtäkään jumalaa. Minä surmaan ja herätän eloon, minä muserran ja minä parannan, eikä ole ketään, joka pelastaa minun käsistäni. ⁴⁰ Minä kohotan käteni taivasta kohti ja sanon: Niin totta kuin minä elän iankaikkisesti, ⁴¹ minä teroitän salamoivan miekkani ja käteni ryhtyy toteuttamaan tuomiota. Minä koston vastustajilleni, maksan takaisin vihamiehilleni. ⁴² Minä annan nuolteni juopua verestä – minun miekkani syö lihaa – kaatuneiden ja vangittujen verestä, vihollispäällikköjen päistä.

⁴³ Riemuitkaa kansat hänen kansansa kanssa, sillä hän kostaa palvelijoittensa

veren. Hän antaa koston kohdata vastustajiaan ja toimittaa sovituksen maalleen ja kansalleen."

⁴⁴ Mooses lausui Joosuan, Nuunin pojan, kanssa kaikki tämän laulun sanat kansan kuullen.

Mooses päättää puheensa

⁴⁵ Kun Mooses oli puhunut kaikki nämä sanat koko Israelille, ⁴⁶ hän sanoi heille: "Painakaa sydämiinne kaikki ne sanat, joilla minä tänä päivänä todistan teitä vastaan, niin että voitte käskeä lapsianne noudattamaan kaikkia tämän lain sanoja ja tekemään niiden mukaan. ⁴⁷ Ne eivät ole teille turhia sanoja, vaan niissä on teidän elämänne. Näiden sanojen varassa te elätte kauan siinä maassa, jota menette ottamaan omaksenne Jordanin tuolta puolen."

Mooses saa katsella Kanaaninmaata

⁴⁸ Herra puhui Moosekselle sinä samana päivänä ja sanoi: ⁴⁹ "Nouse tuonne Abarimin vuoristoon Nebonvuorelle, joka on Mooabin maassa vastapäätä Jerikoa, ja katsele Kanaaninmaata, jonka minä annan israelilaisten omaisuudeksi. ⁵⁰ Sinä kuolet vuorella, jolle nouse, ja sinut otetaan heimosi luo, niin kuin veljesi Aaron kuoli Hoorinvuorella ja hänet otettiin heimonsa luo, ⁵¹ koska te olitte uskottomia minua kohtaan israelilaisten keskellä Meriban veden luona Kaadeksessa Siinin autiomaassa, kun ette pitäneet minua pyhänä

israelilaisten keskellä. ⁵² Kaukaa saat sinä katsella tuota maata, mutta sinne sinä et pääse, maahan, jonka minä annan israelilaisille."

Moses siunaa Israelin

33 Tämä on siunaus, jolla Mooses, Jumalan mies, siunasi israelilaiset ennen kuolemaansa. ² Hän sanoi: "Herra tuli Siinailta, Seiristä hän nousi loistaen heille, ilmestyi kirkkaudessaan Paaranin vuorilta. Hän tuli esiin kymmentuhantisten pyhien joukosta, hänen oikealla puolellaan leimusi lain tuli.

³ Herra rakastaa kansoja, kaikki niiden pyhät ovat hänen kädessään. He laskeutuvat maahan sinun jalkojesi juureen, ottavat oppia sinun sanoistasi. ⁴ Mooses antoi meille lain, perinnön Jaakobin seurakunnalle. ⁵ Jesurun sai kuninkaan, kun kansan päämiehet kokoontuivat yhdessä Israelin heimojen kanssa.

⁶ Saakoon Ruuben elää, älköön hän kuolko, mutta vähäiseksi jääköön hänen miestensä joukko."

⁷ Juudasta hän sanoi: "Kuule, Herra, Juudan huuto ja tuo hänet kansansa luo. Omin käsin hän taisteli sen puolesta; ole sinä apuna hänen vihollisiaan vastaan."

⁸ Leevistä hän sanoi: "Sinun tummimisi ja uurimisi kuuluvat hänelle, joka on sinulle uskollinen, jota sinä koettelit Massassa ja jonka kanssa riitelit Meribanveden luona.

⁹ Hän sanoi isästään ja äidistään: 'En

ole heitä nähnyt.' Hän ei tunnustanut veljiään omikseen eikä tuntenut omia lapsiaan. He noudattivat sinun sanaasi ja pysyivät sinun liitossasi. ¹⁰ He opettavat säädöksiäsi Jaakobille ja lakiasi Israelille. He tuovat eteesi suitsukkeen savua, alttarillesi kokonaisuhreja. ¹¹ Siunaa, Herra, hänen voimansa ja ole suosiollinen hänen kättensä työlle. Ruhjo hänen vastustajiensa lanteet ja hänen vihamiehensä, niin etteivät he enää nouse."

¹² Benjaminista hän sanoi: "Herran rakkaana hän asuu hänen turvissaan. Herra suojelee häntä lakkaamatta, hän saa asua Herran hartioilla."

¹³ Joosefista hän sanoi: "Hänen maansa on Herran siunaama kasteella, kalleimmalla, mitä tulee taivaasta, ja mitä tulee maan syvyyksistä alhaalta, ¹⁴ kalleimmalla, mitä aurinko antaa, kalleimmalla, mitä kuun vaiheet tuottavat, ¹⁵ kalleimmalla, mitä tulee ikiaikaisten vuorten huipuilta, kalleimmalla, mitä tulee ikikukkuloilta, ¹⁶ kalleimmalla, mitä maa kasvaa ja mitä siinä on. Hänen suosionsa, hänen, joka asui piikkisessä pensaassa, laskeutukoon Joosefin pään päälle, veljiensä ruhtinaan päälle. ¹⁷ Hänen sonniensa esikoinen on kunniaksi hänelle, sillä on sarvet kuin villihärällä. Niillä se puskee kumoon kansat, kaikki kansat maan ääriin saakka. Sellaisia ovat

Efraimin kymmenettuhannet, sellaisia Manassen tuhannet."

¹⁸Sebulonista ja Isaskarista hän sanoi: "Iloitse, Sebulon, kun lähdet liikkeelle, ja sinä, Isaskar, majoissasi. ¹⁹He kutsuvat kansoja vuorelle, siellä he uhraavat vanhurskauden uhreja. He imevät merten rikkauden ja hiekkaan kätketyt aarteet."

²⁰Gaadista hän sanoi: "Kiitetty olkoon hän, joka laajentaa Gaadin alueen. Niin kuin leijona Gaad asettuu paikoilleen; se raatelee käsivarren ja päälaenkin. ²¹Hän katsoi itselleen parhaan osuuden, sillä sinne oli kätketty hänelle johtajan osa. Hän tuli kansan päämiesten kanssa ja toteutti Herran vanhurskauden ja hänen Israelia koskevat päätöksensä."

²²Daanista hän sanoi: "Daan on leijonanpentu, joka loikkaa esiin Baasanista."

²³Naftalista hän sanoi: "Naftali on kylläinen suosiosta ja täynnä Herran siunausta. Hän saa periä lännen ja etelän."

²⁴Asserista hän sanoi: "Pojista siunatuin on Asser. Olkoon hän veljiensä suosiassa, kastakoon hän jalkansa öljyyn. ²⁵Rautaa ja vaskea olkoot sinun salpasi, ja niin kuin ovat päiväsi, niin olkoon voimasikin."

²⁶Ei kukaan ole niin kuin Jesurunin Jumala, joka ratsastaa avuksesi taivaasta, majesteettiudessaan pilvien päältä. ²⁷Sinun turvasi on ikaikojen

Jumala, sinua kannattavat iankaikkiset käsivarret. Hän karkotti viholliset sinun tieltäsi ja sanoi: 'Hävitä heidät!' ²⁸Näin Israel asuu turvassa, Jaakobin lähde erillään viljan ja viinin maassa. Siellä taivaskin pisaroi kastetta. ²⁹Onnellinen olet sinä, Israel – kuka on sinun kaltaisesi! Sinä olet Herran pelastama kansa! Hän on sinun kilpesi ja apusi, ja majesteettinen miekkasi. Sinun vihollisesi mielistelevät sinua, ja sinä tallaat heidän kukkuloitaan."

Mooseksen kuolema ja jälkimaine

34 Mooses nousi Mooabin arolta Nebonvuorelle, Pisgan huipulle, joka on vastapäätä Jerikoa. Herra näytti hänelle koko maan: Gileadin aina Daaniin asti, ²koko Naftalin, Efraimin ja Manassen maan, koko Juudan maan Länsimereen asti, ³Etelämaan ja tasangon, Jerikon eli Palmukaupungin laakson, aina Sooriin asti. ⁴Herra sanoi Moosekselle: "Tämä on se maa, josta minä vannoin Abrahamille, lisakille ja Jaakobille valan: 'Sinun siemenellesi minä annan tämän maan.' Minä olen antanut sinun nähdä sen omin silmin, mutta sinne sinä et pääse."

⁵Mooses, Herran palvelija, kuoli Herran sanan mukaan siellä, Mooabin maassa. ⁶Herra hautasi hänet Mooabin maassa laaksoon, joka on vastapäätä Beet-Peoria, mutta kukaan ei ole tähän päivään mennessä saanut tietää hänen hautapaikkaansa. ⁷Mooses oli kuollessaan sadankahdenkymmenen

vuoden ikäinen. Hänen silmänsä eivät kuitenkaan olleet hämärtyneet eikä hänen elinvoimansa ehtynyt.

⁸ Israelilaiset itkivät Moosesta Mooabin arolla kolmekymmentä päivää. Sitten Mooseksen muistoksi vietetty itku- ja suruaika päättyi. ⁹ Joosua, Nuunin poika, oli täynnä viisauden henkeä, sillä Mooses oli pannut kätensä hänen päälleen. Israelilaiset tottelivat Joosuaa ja tekivät sen mukaan kuin Herra oli Moosesta käskenyt.

¹⁰ Mutta Israelissa ei enää noussut yhtäkään sellaista profeettaa kuin Mooses, jonka Herra tunsikin kasvoista kasvoihin. ¹¹ Ei ole ollut ketään, joka olisi tehnyt sellaisia tunnustekoja ja ihmeitä, joita hän Herran lähettämänä teki Egyptin maassa faraolle ja kaikille hänen palvelijoilleen sekä koko hänen maalleen, ¹² ei ketään, jolla olisi ollut niin suuri voima ja joka olisi tehnyt sellaisia suuria ja pelottavia tekoja, joita hän teki koko Israelin nähden.

JOOSUAN KIRJA

SAAPUMINEN KANAANIN MAAHAN, 1 – 4

Herra puhuu Joosualle

1 Kun Herran palvelija Mooses oli kuollut, Herra sanoi Joosualle, Nuunin pojalle, Mooseksen palvelijalle: ²"Minun palvelijani Mooses on kuollut. Nouse siis nyt ja mene tämän Jordanin yli yhdessä koko tämän kansan kanssa siihen maahan, jonka minä annan heille, israelilaisille. ³Jokaisen paikan, jota jalkanne tallaa, minä annan teille, niin kuin olen Moosekselle puhunut. ⁴Teidän alueenne ulottuu autiomaasta ja Libanonilta suureen virtaan, Eufratvirtaan, saakka – se käsittää koko heettiläisten maan. Auringonlaskun suunnalla se ulottuu Suureenmereen asti. ⁵Kukaan ei kestä sinun edessäsi koko sinun elinaikanasi. Niin kuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi. Minä en jätä enkä hylkää sinua. ⁶Ole luja ja rohkea, sillä sinä jaat tälle kansalle perinnöksi maan, jonka minä heidän isilleen vannomallani valalla olen luvannut antaa heille. ⁷Ole vain luja ja täysin rohkea ja noudata kaikessa toiminnassasi tarkoin sitä opetusta,

jonka palvelijani Mooses on sinulle antanut. Älä poikkea siitä oikealle äläkä vasemmalle, jotta menestyisit, missä ikinä kuljetkin. ⁸Älköön tämä lain kirja väistykö suustasi, vaan mietiskele sitä päivin ja öin, että noudattaisit tarkoin kaikkea, mitä siihen on kirjoitettu, sillä silloin sinä onnistut tomissasi ja silloin sinä menestyt. ⁹Enkö minä olekin käskennyt sinua: Ole luja ja rohkea! Älä säiky äläkä kauhistu, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi, missä ikinä kuljetkin."

Valmistuminen Jordanin ylitykseen

¹⁰Niin Joosua käski kansan johtomiehiä näin: ¹¹"Kulkekaa leirin halki ja antakaa kansalle tämä käsky: 'Valmistakaa itsellenne evästä, sillä kolmen päivän kuluttua te kuljette tämän Jordanin yli mennäksenne ottamaan omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teille perinnöksi.'"

¹²Ruubenilaisille, gaadilaisille ja puolelle Manassen heimoa Joosua sanoi: ¹³"Muistakaa se käsky, jonka Herran palvelija Mooses antoi teille sanoessaan: 'Herra, teidän Jumalanne, suo teidän päästä rauhaan ja antaa teille tämän maan.' ¹⁴Vaimonne,

lapsenne ja karjanne jääkööt siihen maahan, jonka Mooses antoi teille Jordanin tältä puolen. Mutta teidän, kaikkien sotakuntoisten, on mentävä taisteluvalmiina virran yli veljienne edellä ja autettava heitä, ¹⁵ kunnes Herra suo veljienne päästä rauhaan niin kuin teidänkin ja hekin ottavat omakseen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa heille. Sitten te voitte palata takaisin perintömaallenne ja ottaa omaksenne sen alueen, jonka Herran palvelija Mooses antoi teille Jordanin tältä puolelta, auringonnousun puolelta."

¹⁶ Niin he vastasivat Joosualle: "Kaiken, mitä olet käskenyt meidän tehdä, me teemme, ja mihin meidät lähetätkin, sinne me menemme. ¹⁷ Niin kuin me olemme kaikessa totelleet Moosesta, niin me tottelemme sinuakin. Kunhan vain Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi, niin kuin hän oli Mooseksen kanssa. ¹⁸ Jokainen, joka niskoittelee käskyjasi vastaan eikä tottele sanojasi kaikessa, mitä käsket hänen tehdä, surmattakoon. Ole vain luja ja rohkea."

Jerikon vakoilijat ja Raahab

2 Joosua, Nuunin poika, lähetti salaa Sittimistä kaksi vakoilijaa ja sanoi: "Menkää ottamaan selvää maasta ja Jerikosta." He lähtivät matkaan ja tulivat Raahab-nimisen porton taloon ja kävivät siellä levolle. ² Jerikon kuninkaalle ilmoitettiin: "Tänne on yöllä

tullut israelilaisia miehiä tarkkailemaan tätä maata." ³ Silloin Jerikon kuningas lähetti sanan Raahabille: "Tuo ulos ne miehet, jotka ovat tulleet luoksesi ja ovat talossasi, sillä he ovat tulleet tarkkailemaan koko tätä maata."

⁴ Mutta nainen oli ottanut mukaansa molemmat miehet ja piilottanut heidät. Hän sanoi: "On totta, että miehet tulivat luokseni, mutta en tiennyt, mistä he olivat. ⁵ Pimeään tullen, kun kaupungin portteja suljettiin, miehet lähtivät ulos, enkä tiedä, minne he menivät. Lähtekää nopeasti ajamaan heitä takaa, niin saavutatte heidät."

⁶ Mutta hän oli vienyt vakoilijat katolle ja piilottanut heidät pellavanvarsien alle, jotka hän oli sinne asetellut. ⁷ Jerikon miehet ajoivat heitä takaa Jordanin tietä ylityspaikoille saakka. Portti suljettiin heti, kun takaa-ajajat olivat lähteneet heidän peräänsä.

⁸ Mutta ennen kuin vakoilijat olivat käyneet levolle, Raahab nousi katolle heidän luokseen ⁹ ja sanoi heille: "Minä tiedän, että Herra on antanut teille tämän maan. Kauhu teitä kohtaan on vallannut meidät, ja kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon teidän edessänne. ¹⁰ Me olemme kuulleet, miten Herra kuivasi Kaislameren vedet teidän tieltänne, kun lähditte Egyptistä. Tiedämme myös, mitä te teitte Jordanin toisella puolella niille kahdelle amoraalisten kuninkaalle, Siihonille ja Oogille: te vihitte heidät tuhon

omiksi. ¹¹Kun me sen kuulimme, sydämemme raukesi pelosta, eikä kenelläkään ole enää rohkeutta käydä teitä vastustamaan, sillä Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä. ¹²Vannokaa nyt minulle Herran kautta, että osoitatte laupeutta isäni perheelle, koska minä olen osoittanut laupeutta teille. Antakaa minulle varma merkki siitä, ¹³että jätätte henkiin minun isäni, äitini, veljeni, sisareni ja kaiken heidän väkensä. Pelastakaa meidät kuolemasta." ¹⁴Niin miehet sanoivat hänelle: "Me vastaamme hengellämme teidän hengestänne, kunhan vain ette ilmaise tätä meidän asiaamme. Kun Herra antaa meille tämän maan, me osoitamme sinulle laupeutta ja uskollisuutta."

¹⁵Sitten Raahab laski heidät köydellä alas ikkunasta. Hänen talonsa oli näet kiinni kaupungin muurissa; hän asui muurilla. ¹⁶Hän sanoi heille: "Menkää vuorille, etteivät takaa-ajajat kohtaisi teitä. Olkaa siellä piilossa kolme päivää, kunnes takaa-ajajat ovat palanneet. Sitten voitte jatkaa matkaanne."

¹⁷Miehet sanoivat hänelle: "Me olemme vapaat siitä valasta, jonka meillä vannotit, ellet tee näin: ¹⁸Kun huomaat, että me tulemme tähän maahan, sido tämä punainen nauha siihen ikkunaan, josta laskit meidät alas, ja kokoa sitten isäsi, äitisi, veljesi ja isäsi koko perhe luoksesi taloon.

¹⁹Jos joku lähtee talosi ovesta ulos, hänen verensä tulkoon hänen itsensä päälle, ja me olemme vastuusta vapaat. Jos taas meistä jonkun käsi sattuu keneen tahansa, joka on sinun kanssasi talossa, hänen verensä tulkoon meidän päallemme. ²⁰Mutta jos sinä ilmaiset tämän meidän asiamme, me olemme vapaat valasta, jonka meillä vannotit." ²¹Raahab sanoi: "Olkoon niin kuin sanotte", ja päästi heidät menemään, ja he lähtivät. Sitten Raahab sitoi punaisen nauhan ikkunaan.

²²Niin miehet lähtivät, tulivat vuoristoon ja viipyivät siellä kolme päivää, kunnes takaa-ajajat olivat palanneet. Nämä etsivät heitä kaikkialta tien varrelta, mutta eivät löytäneet. ²³Sitten nuo kaksi miestä kääntyivät paluumatkalle. He laskeutuivat alas vuorilta, menivät virran yli ja tulivat Joosuan, Nuunin pojan, luo. He kertoivat hänelle kaiken, mitä heille oli tapahtunut, ²⁴ja sanoivat Joosualle: "Herra on todellakin antanut koko maan meidän käsiimme, ja kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon edessämme."

Jordanin ylitys

3 Joosua ja kaikki israelilaiset nousivat ylös varhain aamulla, lähtivät liikkeelle Sittimistä ja tulivat Jordanille. Siellä he yöpyivät ennen kuin menivät virran yli.

² Kolmen päivän kuluttua johtomiehet kulkivat leirin halki ³ ja antoivat kansalle

käskyn: "Kun näette Herran, teidän Jumalanne, liitonarkun ja leeviläiset papit sitä kantamassa, niin lähtekää tekin paikoiltanne liikkeelle ja kulkekaa sen jäljessä.⁴ Teidän ja arkun välillä on kuitenkin oltava noin kahdentuhannen kyynärän välimatka. Älkää menkö lähelle arkkua, että tietäisitte tien, jota teidän on kuljettava, sillä te ette ole ennen kulkeneet sitä tietä."

⁵Joosua sanoi kansalle: "Pyhittäytykää, sillä huomenna Herra tekee ihmeitä teidän keskuudessanne." ⁶Papeille hän sanoi: "Ottakaa liitonarkku ja kulkekaa kansan edellä." Niin he ottivat liitonarkun ja kulkivat kansan edellä.

⁷Herra sanoi Joosualle: "Tästä päivästä alkaen minä teen sinut suureksi koko Israelin silmissä, jotta he tietäisivät, että minä olen sinun kanssasi niin kuin minä olin Mooseksen kanssa.

⁸Sinun on annettava liitonarkku kantaville papeille tämä käsky: 'Kun tulette Jordanin veden ääreen, menkää Jordanin veteen seisomaan.'"

⁹Joosua sanoi israelilaisille: "Tulkaa tänne ja kuulkaa Herran, teidän Jumalanne, sanat." ¹⁰Joosua sanoi vielä: "Siitä, mitä nyt tapahtuu, te tiedätte, että elävä Jumala on teidän keskellänne, ja hän karkottaa varmasti teidän tieltänne kanaanilaiset, heettiläiset, hivviläiset, perissiläiset, girgasilaiset, amorilaiset ja jebusilaiset. ¹¹Katsokaa, kaiken maan Herran liitonarkku kulkee teidän

edellänne Jordaniin. ¹²Valitkaa nyt kaksitoista miestä Israelin heimoista, kustakin heimosta yksi mies. ¹³Niin pian kuin papit, jotka kantavat Herran, kaiken maan Herran, arkkua, laskevat jalkansa Jordanin veteen, ylhäältä päin tulevan veden virtaus katkeaa ja vesi pysähtyy yhtenäiseksi muuriksi."

¹⁴Niin kansa lähti liikkeelle teltoistaan mennäkseen Jordanin poikki, ja liitonarkku kantavat papit kulkivat kansan edellä. ¹⁵Kun arkun kantajat tulivat Jordanille ja arkkua kantavien pappien jalat painuivat rantaveteen, niin – vaikka Jordan koko elonleikkuuajan tulvii yli kaikkien äyräittensä – ¹⁶ylhäältä päin virtaava vesi pysähtyi. Se seiso i yhtenäisenä muurina hyvin kaukana Aadamin luona, sen kaupungin, joka on Saaretanin vieressä. Vesi, joka virtasi alaspäin Aromereen, Suolamereen, hävisi näkyvistä, ja kansa kulki Jordanin yli Jerikon kohdalta. ¹⁷Koko Israel kulki kuivaa myöten, ja Herran liitonarkku kantavat papit seisoi vat paikoillaan kuivalla pohjalla Jordanin uomassa, kunnes koko kansa oli ehtinyt kulkea Jordanin yli.

Kaksitoista muistokiveä

4 Kun koko kansa oli kulkenut Jordanin yli, Herra sanoi Joosualle:

²"Ottakaa kansan keskuudesta kaksitoista miestä, yksi mies kustakin heimosta, ³ja antakaa heille tämä käsky: 'Ottakaa tuolta Jordanin

pohjalta, aivan pappien jalkojen juuresta, kaksitoista kiveä. Viekää ne mukananne ja asettakaa ne siihen paikkaan, johon jäätte ensi yöksi."

⁴Niin Joosua kutsui ne kaksitoista miestä, jotka hän oli israelilaisista määrännyt tähän tehtävään, yhden miehen kustakin heimosta. ⁵Hän sanoi heille: "Menkää Herran, Jumalanne, liitonarkun eteen Jordanin uomaan, ja nostakaa kukin kivi olallenne, israelilaisten heimojen lukumäärän mukaan, ⁶jotta niistä tulisi muistomerkki teidän keskellenne. Kun lapsenne vastaisuudessa kysyvät, mitä nämä kivet teille merkitsevät, ⁷vastatkaa heille: 'Sitä, että Jordanin vesien virtaus katkesi Herran liitonarkun edessä, kun se kulki virran poikki. Jordanin vesien virtaus katkesi, ja siitä nämä kivet ovat israelilaisille ikuisena muistona.'" ⁸Israelilaiset tekivät juuri niin kuin Joosua oli käskenyt. Jordanin uomasta otettiin israelilaisten heimojen lukumäärän mukaan kaksitoista kiveä, joista Herra oli puhunut Joosualle. Ne vietiin yöpymispaikkaan ja asetettiin sinne. ⁹Joosua pystytti kaksitoista kiveä myös Jordanin uomaan sille kohdalle, jossa liitonarkkua kantavat papit seisoivat. Ne ovat siellä vielä tänäkin päivänä.

¹⁰Arkkua kantavat papit seisoivat Jordanin uomassa, kunnes kaikki, mitä Herra oli käskenyt Joosuan

puhua kansalle, oli tehty aivan niin kuin Mooses oli Joosuaa käskenyt. Sitten kansa kiirehti Jordanin yli. ¹¹Kun koko kansa oli kulkenut yli, Herran liitonarkku ja papit siirtyivät kansan eteen. ¹²Ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen heimoa kulkivat taisteluvalmiina israelilaisten etujoukkona, niin kuin Mooses oli heille puhunut. ¹³Noin nelikymmentuhantinen sotaan varustettu joukko kulki Herran kasvojen edessä valmiina taisteluun Jerikon arolle.

¹⁴Sinä päivänä Herra teki Joosuan suureksi kaikkien israelilaisten silmissä, ja he pelkäsivät häntä koko hänen elinaikansa niin kuin olivat pelänneet Moosesta.

¹⁵Herra sanoi Joosualle: ¹⁶"Käske todistuksen arkkua kantavien pappien nousta Jordanista." ¹⁷Niin Joosua käski pappeja: "Nouskaa ylös Jordanista." ¹⁸Tuskin Herran liitonarkkua kantavat papit olivat nousseet ylös Jordanista ja heidän jalkansa astuneet kuivalle maalle, kun Jordanin vesi palasi paikoilleen ja virtasi niin kuin ennenkin yli kaikkien äyräittensä.

¹⁹Kansa nousi ylös Jordanista ensimmäisen kuun kymmenentenä päivänä ja leiriytyi Gilgaliin, Jerikon alueen itälaidalle. ²⁰Ne kaksitoista kiveä, jotka oli otettu Jordanista, Joosua pystytti Gilgaliin. ²¹Hän sanoi israelilaisille: "Kun lapsenne

vastaisuudessa kysyvät isiltään, mitä nämä kivet ovat,²² niin kertokaa heille: 'Israel kulki kuivaa myöten tämän Jordanin poikki,²³ kun Herra, teidän Jumalanne, kuivasi Jordanin vedet meidän tieltämme, kunnes olimme kulkeneet yli. Samoin Herra, teidän Jumalanne, oli tehnyt Kaislamerelle, jonka hän kuivasi meidän edeltämme, kunnes olimme kulkeneet sen yli.²⁴ Näin hän teki, jotta kaikki maan kansat tulisivat tietämään, kuinka väkevä on Herran käsi, ja jotta te aina pelkäisitte Herraa, teidän Jumalaanne.'

KANAANIN MAAN VALTAAMINEN, 5 – 12

Kansa ympärileikataan Gilgalissa

5 Kaikki amorilaisten kuninkaat, jotka asuivat Jordanin länsipuolella, ja kaikki meren rannikon kanaanilaisten kuninkaat kuulivat, kuinka Herra oli kuivannut Jordanin vedet israelilaisten tieltä, kunnes nämä olivat kulkeneet yli. Silloin kuninkaiden sydämet raukesivat pelosta eikä heillä enää ollut rohkeutta vastustaa israelilaisia.

² Siihen aikaan Herra sanoi Joosualle: "Tee itsellesi kiviveitsiä ja tee israelilaisista jälleen ympärileikattu kansa."³ Niin Joosua teki itselleen kiviveitsiä ja ympärileikkasi israelilaiset Esinahkakukkulan luona.⁴ Syy siihen, miksi Joosua ympärileikkasi heidät, oli tämä: Kaikki Egyptistä lähteneen

kansan miespuoliset jäsenet, kaikki sotakuntoiset miehet, jotka olivat olleet ympärileikattuja, olivat kuolleet matkalla autiomaassa Egyptistä lähdön jälkeen.⁵ Koko se kansa, joka oli lähtenyt Egyptistä, oli ympärileikattu, mutta ketään niistä israelilaisista, jotka olivat syntyneet matkalla autiomaassa Egyptistä lähdön jälkeen, ei ollut ympärileikattu.⁶ Israelilaiset näet vaelsivat autiomaassa neljäkymmentä vuotta, kunnes hävisi koko se kansa, kaikki sotakuntoiset miehet, jotka olivat lähteneet Egyptistä. He eivät kuunnelleet Herran ääntä. Siksi Herra vannoi heille, ettei hän antaisi heidän nähdä sitä maata, jonka Herra heidän isilleen vannomallaan valalla oli luvannut antaa heille, maata, joka vuotaa maitoa ja hunajaa.⁷ Mutta Herra nosti heidän tilalleen heidän poikansa, jotka Joosua nyt ympärileikkasi. Nämä olivat ympärileikkaamattomia, sillä heitä ei ollut matkalla ympärileikattu.⁸ Kun koko kansa oli saatu ympärileikatuksi, he pysyivät paikallaan leirissä, kunnes olivat toipuneet.⁹ Sitten Herra sanoi Joosualle: "Tänä päivänä minä olen vierittänyt teidän päältänne Egyptin häpeän." Sen vuoksi sitä paikkaa kutsutaan vielä nytkin Gilgaliksi.

Pääsiäisen vietto

¹⁰ Kun israelilaiset olivat leiriytyneet Gilgaliin, he viettivät pääsiäistä sen kuukauden neljännentoista päivän

iltana Jerikon arolla. ¹¹Pääsiäisen jälkeisenä päivänä, juuri sinä päivänä, he söivät Luvatus maan tuotteita, happamatonta leipää ja paahdettuja jyyviä. ¹²Seuraavana päivänä loppui mannan tulo, koska he söivät sen maan tuotteita. Israelilaiset eivät enää saaneet mannaa vaan söivät sinä vuonna Kanaaninmaan satoa.

Herran sotajoukon ylipäällikkö

¹³Joosuan ollessa Jerikon luona tapahtui, että kun hän kohotti katseensa, hän näki miehen seisovan edessään, paljastettu miekka kädessään. Joosua meni hänen luokseen ja sanoi hänelle: "Oletko sinä meikäläisiä vai vihollisiamme?" ¹⁴Mies sanoi: "En, vaan minä olen Herran sotajoukon ylipäällikkö ja olen juuri nyt tullut." Silloin Joosua heittäytyi kasvoilleen maahan, osoitti hänelle kunnioitusta ja sanoi: "Mitä herrallani on sanottavana palvelijalleen?" ¹⁵Herran sotajoukon ylipäällikkö sanoi Joosualle: "Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä." Ja Joosua teki niin.

Jerikon valloitus

6 Jeriko piti porttinsa tiukasti suljettuina israelilaisten vuoksi. Kukaan ei päässyt ulos eikä sisälle. ²Niin Herra sanoi Joosualle: "Katso, minä annan sinun käsiisi Jerikon kuninkaineen ja sotaurhoineen. ³Kulkekaa kaupungin ympäri, kaikki

sotakuntoiset miehet. Kiertäkää kaupunki kuutena päivänä, joka päivä yhden kerran. ⁴Seitsemän pappia kantakoon seitsemää oinaansarvista pasuunaa liitonarkun edellä. Seitsemäntenä päivänä kulkekaa kaupungin ympäri seitsemän kertaa, ja papit puhaltakoot pasuunoihin. ⁵Kun oinaansarviin puhalletaan pitkään ja te kuulette pasuunan äänen, koko kansa huutakoon suureen ääneen. Silloin kaupungin muuri sortuu paikkaansa ja kansa voi nousta sen yli, kukin kohdaltaan."

⁶Joosua, Nuunin poika, kutsui papit ja sanoi heille: "Lähtekää kantamaan liitonarkkua, ja seitsemän pappia kantakoon seitsemää oinaansarvista pasuunaa Herran arkun edellä." ⁷Kansalle hän sanoi: "Lähtekää liikkeelle ja kulkekaa kaupungin ympäri. Aseellinen etujoukko kulkekoon Herran arkun edellä."

⁸Ja tapahtui niin kuin Joosua oli kansalle sanonut. Ne seitsemän pappia, jotka kantoivat seitsemää oinaansarvista pasuunaa Herran edessä, lähtivät kulkemaan ja puhalsivat pasuunoihin, ja Herran liitonarkku tuli heidän jäljessään. ⁹Etujoukko kulki pasuunaa puhaltavien pappien edellä, ja jälkijoukko kulki arkun jäljessä, samalla kun pasuunoihin puhallettiin taukoamatta. ¹⁰Joosua oli antanut kansalle tämän käskyn: "Älkää huutako älkääkään antako

äänenne kuulua. Älkää päästäkö sanaakaan suustanne ennen sitä päivää, jona sanon teille: 'Nostakaa sotahuuto!' Silloin huutakaa." ¹¹ Näin hän käski kuljettaa Herran liitonarkkua yhden kierroksen kaupungin ympäri. Sitten kansa palasi leiriin ja jäi sinne yöksi.

¹² Varhain seuraavana aamuna Joosua nousi ja papit lähtivät kantamaan Herran liitonarkkua, ¹³ ja ne seitsemän pappia, jotka kantoivat seitsemää oinaansarvista pasuunaa Herran liitonarkun edellä, puhalsivat pasuunoihin kulkiessaan. Etujoukko kulki heidän edellään, ja jälkijoukko Herran arkun jäljessä, samalla kun pasuunoihin puhallettiin taukoamatta. ¹⁴ Myös toisena päivänä he kiersivät kerran kaupungin ympäri ja palasivat sitten leiriin. Näin he tekivät kuutena päivänä.

¹⁵ Mutta seitsemäntenä päivänä he nousivat varhain aamun sarastaessa ja kulkivat samalla tavoin kaupungin ympäri, mutta nyt seitsemän kertaa. Ainoastaan sinä päivänä he kulkivat seitsemän kertaa kaupungin ympäri. ¹⁶ Kun papit seitsemännellä kerralla puhalsivat pasuunoihin, Joosua sanoi kansalle: "Kohottakaa sotahuuto, sillä Herra on antanut teille tämän kaupungin. ¹⁷ Olkoon kaupunki ja kaikki, mitä siinä on, vihitty tuhon omaksi Herran kunniaksi. Ainoastaan portto Raahab jääköön henkiin, hän ja kaikki,

jotka ovat hänen kanssaan samassa talossa, sillä hän piilotti tiedustelijat, jotka olimme lähettäneet. ¹⁸ Mutta pysykää te erossa tuhon omaksi vihitystä, ettette itse joudu tuhon omiksi ottamalla tuhon omaksi vihittyä ja siten saata Israelin leiriä tuhon omaksi ja syökse sitä onnettomuuteen. ¹⁹ Kaikki hopea ja kulta sekä kupari- ja rautaesineet ovat Herralle pyhitettyjä. Ne on tuotava Herran aarteistoon."

²⁰ Pasuunoihin puhallettiin, ja kansa nosti sotahuudon. Kun kansa kuuli pasuunan äänen, se kohotti kovan sotahuudon. Silloin muuri sortui paikkaansa, ja kansa ryntäsi ylös kaupunkiin, kukin suoraan eteensä. Niin he valloittivat kaupungin ²¹ ja vihkivät miekalla tuhon omaksi kaiken, mitä kaupungissa oli: miehet ja naiset, nuoret ja vanhat, härät, lampaat ja aasit.

²² Joosua sanoi niille kahdelle miehelle, jotka olivat olleet vakoilemassa maata: "Menkää sen porttonaisen taloon ja tuokaa nainen ja kaikki hänen väkensä sieltä ulos, niin kuin olette hänelle vannoneet."

²³ Silloin nuoret miehet, jotka olivat olleet vakoilemassa, menivät ja toivat ulos Raahabin sekä hänen isänsä, äitinsä, veljensä ja kaiken hänen väkensä. He toivat ulos kaikki hänen sukulaisensa ja jättivät heidät Israelin leirin ulkopuolelle. ²⁴ Mutta kaupunki ja kaikki, mitä siellä oli, poltettiin tulella. Ainoastaan hopea

ja kulta sekä kupari- ja rautaesineet annettiin Herran huoneen aarteistoon.

²⁵ Portto Raahabin sekä hänen isänsä perheen ja kaiken hänen väkensä Joosua jätti kuitenkin henkiin. Raahab asuu israelilaisten keskuudessa vielä tänäkin päivänä, koska hän piilotti ne tiedustelijat, jotka Joosua oli lähettänyt vakoilemaan Jerikoa.

²⁶ Siihen aikaan Joosua lausui tämän kirouksen: "Kirottu olkoon Herran edessä se mies, joka ryhtyy rakentamaan tätä Jerikon kaupunkia. Sen perustuksen laskemisesta hän menettäköön esikoisensa ja porttien pystyttämisestä nuorimpansa."

²⁷ Herra oli Joosuan kanssa, ja Joosuan maine levisi kautta maan.

Tappio Ain luona

7 Israelilaiset menettelivät kuitenkin uskottomasti tuhon omaksi vihityn suhteen. Aakan, jonka isä oli Karmi, Serahin pojan Sabdin poika Juudan heimosta, otti itselleen tuhon omaksi vihittyä. Silloin Herran viha syttyi israelilaisia kohtaan.

² Joosua lähetti miehiä Jerikosta Aihin, joka on lähellä Beet-Aavenia, Beetelin itäpuolella. Hän sanoi heille: "Menkää vakoilemaan maata." Niin miehet menivät ja vakoilivat Aita. ³ Palattuaan Joosuan luo he sanoivat hänelle: "Älköön koko kansa lähtekö sinne ylös. Menköön kaksi- tai kolmetuhatta miestä. He kyllä kukistavat Ain. Älä vaivaa sinne koko kansaa, sillä ailaista

on vähän." ⁴ Niin kansasta lähti sinne noin kolmetuhatta miestä, mutta he kääntyivät pakoon Ain miesten edessä. ⁵ Ain miehet löivät heitä kuoliaaksi noin kolmekymmentäkuusi miestä. He ajoivat israelilaisia takaa kaupungin portilta Sebarimiin asti ja löivät rinteessä kuoliaaksi nuo kolmekymmentäkuusi. Silloin kansan sydän raukesi pelosta ja muuttui kuin vedeksi.

Joosuan valitus

⁶ Joosua repäisi vaatteensa ja heittäytyi kasvoilleen maahan Herran liitonarkun eteen. Hän ja Israelin vanhimmat olivat siinä iltaan saakka ja heittivät tomua päänsä päälle.

⁷ Joosua sanoi: "Voi, Herra, Herra, miksi ollenkaan toit tämän kansan Jordanin yli antaaksesi meidät amorilaisten käsiin, jotta he tuhoaisivat meidät? Voi, jospa olisimme päättäneet jäädä Jordanin toiselle puolelle! ⁸ Voi, Herra, mitä voin enää sanoa, kun Israel on kääntynyt pakoon vihollistensa edessä! ⁹ Kun kanaanilaiset ja kaikki muut maan asukkaat sen kuulevat, he saartavat meidät ja hävittävät meidän nimmemme maan päältä. Mitä sinä teet suuren nimesi puolesta?"

Herra vastaa Joosualle

¹⁰ Herra sanoi Joosualle: "Nouse! Miksi makaat kasvoillasi? ¹¹ Israel on tehnyt syntiä. He ovat rikkoneet minun liittoni, jonka olen heille säättänyt, ja

ovat ottaneet tuhon omaksi vihittyä. He ovat sekä varastaneet että valehdelleet ja sitten panneet varastamansa tavarat omien tavaroittensa joukkoon.¹² Sen vuoksi israelilaiset eivät voi kestää vihollistensa edessä. He kääntyvät pakoon vihollistensa edessä, sillä heistä itsestään on tullut tuhon omaksi vihittyjä. Minä en ole enää teidän kanssanne, ellette hävitä keskuudestanne tuhon omaksi vihittyä.¹³ Nouse siis ja pyhitä kansa. Sano heille: Pyhittäytykää huomiseksi, sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sinun keskelläsi, Israel, on tuhon omaksi vihittyä. Sinä et voi kestää vihollistesi edessä, ennen kuin olet poistanut keskuudestasi sen, mikä on tuhon omaksi vihittyä.¹⁴ Astukaa siis huomenaamuna esiin heimoittain. Se heimo, jonka Herra osoittaa, astukoon esiin suvuittain. Se suku, jonka Herra osoittaa, astukoon esiin perhekunnittain, ja se perhekunta, jonka Herra osoittaa, astukoon esiin mies mieheltä.¹⁵ Tehtäköön näin: Se, joka jää kiinni tuhon omaksi vihityn ottamisesta, poltettakoon tuleessa, hänet ja kaikki hänelle kuuluva, sillä hän on rikkonut Herran liiton ja tehnyt häpeällisen teon Israelissa."

Aakanin synty ja rangaistus

¹⁶Varhain seuraavana aamuna Joosua käski Israelin astua esiin heimoittain ja kiinni jäi Juudan heimo.¹⁷ Hän käski Juudan heimon astua esiin, ja

kiinni jäi serahilaisten suku. Sitten hän käski serahilaisten suvun astua esiin mies mieheltä, ja kiinni jäi Sabdi.¹⁸ Joosua käski Sabdin perhekunnan astua esiin mies mieheltä. Kiinni jäi Aakan, Karmin poika Juudan heimosta. Karmi oli serahilaisen Sabdin poika.

¹⁹Joosua sanoi Aakanille: "Poikani, anna nyt kunnia Herralle, Israelin Jumalalle, ja anna hänelle ylistys. Ilmoita minulle, mitä olet tehnyt, mitään salaamatta."²⁰ Aakan vastasi Joosualle: "Minä olen todella tehnyt syntiä Herraa, Israelin Jumalaa, vastaan. Näin minä tein:²¹ Kun huomasin saaliin joukossa yhden kauniin sinearilaisen viitan, kaksisataa sekeliä hopeaa ja kultapalan, jonka paino oli viisikymmentä sekeliä, aloin himoita niitä ja otin ne. Ne on kätkeyty maahan minun telttaani, hopea alimmaisena."

²²Niin Joosua lähetti miehiä teltalle. He juoksivat sinne, ja todellakin kätkö oli teltassa, hopea alimpana.²³ He ottivat tavarat teltasta, veivät ne Joosuan ja kaikkien israelilaisten luo ja levittivät ne Herran eteen.²⁴ Sitten Joosua yhdessä koko Israelin kanssa otti mukaansa serahilaisen Aakanin ja kaiken, mikä oli hänelle kuuluvaa – hopean, viitan ja kultapalan, hänen poikansa ja tyttärensä, hänen härkänsä, aasinsa, lampaansa ja vuohensa sekä telttansa – ja vei ne Aakorinlaaksoon.

²⁵Joosua sanoi: "Miksi olet syössyt meidät onnettomuuteen?"

Herra syöksee sinut tänä päivänä onnettomuuteen." Sitten koko Israel kivitti kuoliaaksi Aakanin ja hänen perheensä ja poltti heidät tulella. Heidät kivitettiin kuoliaaksi. ²⁶ Hänen päälleen kasattiin suuri kivistys, joka on olemassa vielä tänäkin päivänä. Silloin Herra leppyi vihansa hehkusta. Näiden tapahtumien vuoksi sitä paikkaa alettiin nimittää Aakorinlaaksoksi, ja se nimi sillä on vielä tänäkin päivänä.

Ain valloitus ja hävitys

8 Sitten Herra sanoi Joosualle: "Älä pelkää äläkä kauhistu. Ota mukaasi koko sotaväki ja mene Aihin. Katso, minä olen antanut sinun käsiisi Ain kuninkaan ja hänen kansansa, hänen kaupunkinsa ja maansa. ² Tee Aille ja sen kuninkaalle, niin kuin teit Jerikolle ja sen kuninkaalle. Saatte kuitenkin ryöstää itsellenne sieltä saalista ja karjaa. Aseta väijytys kaupungin taakse."

³ Niin Joosua ja koko sotaväki lähtivät liikkeelle mennäkseen Aihin. Joosua valitsi 30.000 valiosoturia ja lähetti heidät matkaan yöllä. ⁴ Hän antoi heille tämän käskyn: "Kuunnelkaa tarkoin! Te asetutte väijyksiin kaupungin taakse. Älkää menkö kovin kauas kaupungista, että olisitte kaikki valmiina. ⁵ Minä ja koko se väki, joka on kanssani, lähestymme kaupunkia. Kun he sitten lähtevät ulos meitä vastaan niin kuin ensimmäiselläkin kerralla, me

käännyimme pakoon heidän edestään.

⁶ He lähtevät seuraamaan meitä, ja me saamme heidät siten pois kaupungista, sillä he luulevat meidän pakenevan niin kuin edelliselläkin kerralla. Me siis pakenemme heidän edellään, ⁷ mutta silloin te nousette väijyksistä ja otatte kaupungin haltuunne. Herra, teidän Jumalanne, antaa sen teidän käsiinne. ⁸ Kun olette saaneet kaupungin vallatuksi, sytyttäkää se palamaan, niin kuin Herra on käskenyt. Huomatkaa: minä olen antanut siitä teille käskyn."

⁹ Joosua lähetti heidät, ja he menivät ja asettuivat väijyksiin Beetelin ja Ain välille, länteen päin Aista. Joosua vietti sen yön kansan parissa.

¹⁰ Varhain seuraavana aamuna Joosua tarkasti väen ja lähti Israelin vanhinten kanssa nousemaan Aihin väen kärjessä.

¹¹ Koko sotaväki, joka oli hänen kanssaan, lähti etenemään ja saapui kaupungin edustalle. He leiriytyivät Ain pohjoispuolelle, niin että heidän ja Ain väliin jäi laakso. ¹² Joosua oli ottanut noin viisituhatta miestä ja asettanut heidät väijyksiin Beetelin ja Ain välille, kaupungin länsipuolelle. ¹³ Näin asetettiin asemiinsa kaupungin pohjoispuolella oleva pääleiri ja kaupungin länsipuolella oleva erillinen joukko. Joosua itse meni siksi yöksi keskelle laaksoa.

¹⁴ Kun Ain kuningas näki israelilaiset, niin kaupungin miehet, hän ja koko hänen joukkonsa, kiiruhtivat varhain

aamulla taisteluun Israelia vastaan määrättyyn paikkaan, joka oli aromaan suunnalla. Hän ei näet tiennyt, että kaupungin taakse oli järjestetty häntä vastaan väijytys. ¹⁵ Niin Joosua ja koko Israel olivat joutuvinaan tappiolle ja pakenivat autiomaan suuntaan. ¹⁶ Silloin kaupungin koko väki kutsuttiin ajamaan heitä takaa. He ajoivat Joosuaa takaa ja joutuivat etäälle kaupungista. ¹⁷ Aihin ja Beeteliin ei jäänyt ainoatakaan miestä, vaan kaikki lähtivät israelilaisten perään. He jättivät kaupungin avoimeksi ja ajoivat Israelia takaa.

¹⁸ Herra sanoi Joosualle: "Ojenna kädessäsi oleva keihäs Aita kohti, sillä minä annan sen sinun käsiisi." Niin Joosua ojensi kädessään olevan keihään kaupunkia kohti. ¹⁹ Kun Joosua oli ojentanut kätensä, väijyksissä olevat nousivat nopeasti paikaltaan ja lähtivät juoksemaan. He menivät kaupunkiin, valloittivat sen ja sytyttivät sen heti palamaan. ²⁰ Ain miehet kääntyivät katsomaan taakseen ja näkivät savun nousevan kaupungista taivasta kohti. He eivät kenneet pakenemaan minnekään, sillä se väki, joka oli paennut autiomaahan päin, kääntyi takaa-ajajiaan kohti.

²¹ Kun Joosua ja koko Israel näkivät, että väijyksissä ollut joukko oli valloittanut kaupungin ja että kaupungista nousi savu, he kääntyivät takaisin ja löivät Ain miehet. ²² Myös

kaupungin valtaajat lähtivät ailaista vastaan, joten nämä joutuivat israelilaisten väliin edestä ja takaa. Israelilaiset löivät heidät kuoliaaksi jättämättä jäljelle ainoatakaan; yksikään ei pelastunut eikä päässyt pakoon. ²³ Mutta Ain kuninkaan he ottivat kiinni elävänä ja toivat hänet Joosuan eteen.

²⁴ Kun israelilaiset olivat surmanneet kaikki Ain miehet kedolla – autiomaassa, jonne nämä olivat ajaneet heitä takaa – ja kun nämä kaikki viimeiseen mieheen olivat kaatuneet miekkaan, kaikki israelilaiset palasivat Aihin ja tappoivat sinne jääneet miekalla. ²⁵ Niitä, jotka sinä päivänä kaatuivat, miehiä ja naisia, oli kaikkiaan 12.000, kaikki Ain asukkaat. ²⁶ Joosua ei vetänyt takaisin kättään, jossa hänellä oli keihäs ojennettuna, ennen kuin oli vihkinyt tuhon omaksi kaikki Ain asukkaat. ²⁷ Ainoastaan karjan ja kaupungista saatavan saaliin Israel ryösti itselleen Herran Joosualle antaman käskyn mukaan. ²⁸ Joosua poltti Ain ja teki siitä ikiajoiksi rauniokummun; se on autio vielä tänäkin päivänä. ²⁹ Ain kuninkaan hän ripusti puuhun, ja siinä tämä riippui iltaan asti. Auringon laskiessa Joosua käski ottaa ruumiin alas puusta ja heittää kaupungin portin edustalle. Ruumiin päälle kasattiin suuri kiviroykkiö, joka on siellä vielä tänäkin päivänä.

Joosua lukee lain Eebalinvuorella

³⁰Sitten Joosua rakensi Eebalinvuorelle alttarin Herralle, Israelin Jumalalle, ³¹sillä tavoin kuin Herran palvelija Mooses oli käskennyt israelilaisten tehdä. Altтари oli tehtävä kokonaisista kivistä, joihin ei ollut koskettu rauta-aseella, niin kuin on kirjoitettu Mooseksen lain kirjassa. Sen päällä he uhrasivat polttouhreja Herralle ja teurastivat myös yhteysuhreja. ³²Siellä, israelilaisten edessä, Joosua kirjoitti kiviin Mooseksen lain jäljennöksen.

³³Koko Israel, niin muukalaiset kuin syntyperäisetkin, vanhimpineen, johtomiehineen ja tuomareineen, seisoivat vastapäätä Herran liitonarkkia kantavia leeviläisiä pappeja, arkun molemmin puolin. Puolet kansasta oli kääntyneenä Garissiminvuorta kohti, puolet Eebalinvuorta kohti, niin kuin Herran palvelija Mooses oli alkujaan käskennyt tehdä Israelin kansaa siunattaessa. ³⁴Sen jälkeen Joosua luki kaikki lain sanat, sekä siunauksen että kirouksen, aivan sen mukaan kuin lain kirjaan on kirjoitettu. ³⁵Hän ei jättänyt lukematta sanaakaan siitä, mitä Mooses oli käskennyt, vaan luki kaiken koko Israelin seurakunnan edessä. Myös naiset, lapset ja kansan keskuudessa kulkevat muukalaiset olivat läsnä.

Gibeonilaisten juoni

9 Kun kaikki heettiläisten, amorilaisten, kanaanilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten kuninkaat, jotka asuivat Jordanin tällä puolella, vuoristossa, alankomaalla ja pitkin Suurenmeren koko rannikkoa Libanoniin päin, kuulivat, mitä oli tapahtunut, ²he kokoontuivat yhteen sotiakseen yksissä tuumin Joosuaa ja Israelia vastaan.

³Mutta kun Gibeonin asukkaat kuulivat, mitä Joosua oli tehnyt Jerikolle ja Aille, ⁴hekin menettelivät viekkaasti. He tekeytyivät lähettiläiksi ja ottivat aasiensa selkään kuluneita säkkejä sekä kuluneita, repeytyneitä ja paikattuja viinileilejä, ⁵panivat jalkaansa kuluneet, paikatut kengät ja ylleen kuluneet vaatteet. Kaikki heidän eväslipänsä olivat kuivia ja murentuneita.

⁶Sitten he menivät Joosuan luo Gilgalin leiriin ja sanoivat hänelle ja Israelin miehille: "Me olemme tulleet kaukaisesta maasta. Tehkää nyt liitto meidän kanssamme." ⁷Mutta Israelin miehet vastasivat hivviläisille: "Kenties te asuttekin täällä keskellämme. Kuinka me voisimme tehdä liiton teidän kanssanne?" ⁸He sanoivat Joosualle: "Me olemme sinun palvelijoitasi." Joosua sanoi heille: "Keitä te olette ja mistä tulette?" ⁹He vastasivat hänelle: "Palvelijasi tulevat hyvin kaukaisesta maasta Herran, sinun Jumalasi, nimen

tähden. Me olemme kuulleet hänestä ja kaikesta, mitä hän teki Egyptissä,¹⁰ ja kaikesta, mitä hän teki niille kahdelle Jordanin tuolla puolen asuneelle amorilaisten kuninkaalle, Siihonille, Hesbonin kuninkaalle, ja Oogille, Baasanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa.¹¹ Sen tähden meidän vanhimpamme ja kaikki maamme asukkaat sanoivat meille: 'Ottakaa evästä mukaan matkalle, menkää israelilaisia vastaan ja sanokaa heille: Me olemme teidän palvelijoitanne. Tehkää nyt liitto meidän kanssamme.'¹² Tämä leipämme oli vielä lämmintä, kun lähdimme kotoa matkalle teidän luoksenne ja otimme sen evääksi. Mutta katsokaa, nyt se on kuivaa ja murentunutta.¹³ Nämä viinileilit, jotka uusina täytimme, ovat nyt repaleisia. Myös nämä vaatteemme ja kenkämme ovat kuluneet tällä sangen pitkällä matkalla."¹⁴ Israelin miehet maistoivat heidän eväitään mutta eivät kysyneet neuvoa Herralta.¹⁵ Niin Joosua teki rauhan ja solmi heidän kanssaan liiton luvaten jättää heidät henkiin. Seurakunnan päämiehet vannoinvat heille valan.

Gibeonilaiset jätetään henkiin

¹⁶ Mutta kolmen päivän kuluttua siitä, kun liitto gibeonilaisten kanssa oli tehty, saatiin kuulla, että he olivatkin lähiseudulta ja asuivat israelilaisten keskellä.¹⁷ Silloin israelilaiset lähtivät liikkeelle ja tulivat kolmantena päivänä

heidän kaupunkeihinsa, jotka olivat Gibeon, Kefira, Beerot ja Kirjat-Jearim.¹⁸ Israelilaiset eivät kuitenkaan surmanneet heitä, sillä seurakunnan päämiehet olivat vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta. Mutta koko seurakunta nurisi päämiehiä vastaan.¹⁹ Silloin kaikki päämiehet sanoivat seurakunnalle: "Me olemme vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta. Sen tähden emme voi koskea heihin,²⁰ vaan me teemme heille näin: me jätämme heidät henkiin, ettei viha kohtaisi meitä valan tähden, jonka olemme heille vannoneet."²¹ Päämiehet sanoivat heistä: "Jääkööt henkiin, niin kuin olemme heistä sanoneet, mutta tulkoon heistä halonhakkaajia ja vedenkantajia koko seurakunnalle."

²² Silloin Joosua kutsui gibeonilaiset ja puhui heille: "Miksi olette pettäneet meidät sanomalla: 'Me asumme hyvin kaukana teistä'? Tehän asutte meidän keskellämme!"²³ Sen tähden te olette kirottuja! Teidän joukostanne eivät tule koskaan loppumaan orjat, minun Jumalani huoneen halonhakkaajat ja vedenkantajat."²⁴ Gibeonilaiset vastasivat Joosualle: "Palvelijoillesi kerrottiin vakuuttavasti, että Herra, sinun Jumalasi, oli käskenyt palvelijaansa Moosesta antamaan teille koko tämän maan ja hävittämään kaikki maan asukkaat teidän tieltänne.

Sen tähden me pelkäsimme teitä henkemme puolesta ja teimme tämän. ²⁵Tässä me nyt olemme sinun käsissäsi. Tee meille, mikä mielestäsi on hyvin ja oikein." ²⁶Niin Joosua teki heille näin: hän pelasti heidät israelilaisten käsistä, eivätkä nämä surmanneet heitä, ²⁷mutta hän määräsi heidät sinä päivänä vedenkantajiksi ja halonhakkaajiksi seurakuntaa ja Herran alttaria varten siinä paikassa, jonka Herra tulisi valitsemaan. Näin on vielä tänäkin päivänä.

Amorilaisten tappio

10 Jerusalemin kuningas Adonisedek kuuli, että Joosua oli valloittanut Ain, vihkinyt sen tuhon omaksi ja tehnyt Aille ja sen kuninkaalle saman minkä oli tehnyt Jerikolle ja sen kuninkaalle ja että Gibeonin asukkaat olivat tehneet rauhan Israelin kanssa ja jääneet heidän keskuuteensa. ²Silloin hän ja hänen kansansa pelästyivät kovin. Olihan Gibeon suuri kaupunki, aivan kuin jokin kuninkaankaupunki, suurempi kuin Ai, ja kaikki sen miehet olivat sotaurhoja.

³Niin Jerusalemin kuningas Adonisedek lähetti Hebronin kuninkaalle Hoohamille, Jarmutin kuninkaalle Piramille, Laakiksen kuninkaalle Jaafialle ja Eglonin kuninkaalle Debirille sanan: ⁴"Tulkaa minun luokseni ja auttakaa minua. Kukistakaamme Gibeon, koska se on

tehnyt rauhan Joosuan ja israelilaisten kanssa." ⁵Silloin nuo viisi amorilaisten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmutin kuningas, Laakiksen kuningas ja Eglonin kuningas, kokoontuivat ja lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoineen. He leiriytyivät Gibeonin edustalle ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan.

⁶Mutta Gibeonin miehet lähettivät sanan Joosualle Gilgalin leiriin: "Älä vedä kättäsi pois auttamasta palvelijoitasi. Tule nopeasti luoksemme, pelasta meidät ja auta meitä, sillä kaikki vuoristossa asuvien amorilaisten kuninkaat ovat kokoontuneet meitä vastaan." ⁷Niin Joosua lähti Gilgalista, hän ja koko sotaväki sekä kaikki valiosoturit hänen kanssaan. ⁸Silloin Herra sanoi Joosualle: "Älä pelkää heitä, sillä minä olen antanut heidät sinun käsiisi. Ei kukaan heistä kestä sinun edessäsi."

⁹Kuljettuaan kaiken yönä Gilgalista Joosua kävi yllättäen amorilaisten kimppuun. ¹⁰Herra saattoi heidät hämminkiin Israelin edessä, ja Joosua tuotti heille suuren tappion Gibeonissa, ajoi heitä takaa pitkin Beet-Hooroniin nousevaa tietä ja surmasi heitä Asekaan ja Makkedaan asti. ¹¹Kun he olivat pakenemassa Israelia Beet-Hooronin rinteessä, Herra heitti taivaasta heidän päälleen isoja kiviä koko matkan aina Asekaan asti. Niitä, jotka kuolivat

raekiviin, oli useampia kuin niitä, jotka israelilaiset surmasivat miekalla.

Aurinko pysyy aloillaan

¹² Sinä päivänä, jona Herra antoi amorilaiset israelilaisten valtaan, Joosua puhui Herralle ja sanoi Israelin kansan edessä: "Aurinko, pysy aloillasi Gibeonissa ja kuu Aijalonin laaksossa!"

¹³ Niin aurinko pysyi aloillaan ja kuu oli liikkumatta, kunnes kansa oli kostanut vihollisilleen. Eikö näin olekin kirjoitettuna Oikeamielisen kirjassa? Niin seiso! siis aurinko paikoillaan keskitaivaalla koko päivän kiirehtimättä laskemaan. ¹⁴ Eikä ole ollut sen päivän vertaista, ei ennen eikä jälkeen, jona Herra olisi näin kuullut ihmisen ääntä. Herra soti silloin Israelin puolesta. ¹⁵ Sen jälkeen Joosua palasi Gilgalin leiriin koko Israel mukanaan.

¹⁶ Mutta nuo viisi kuningasta pakenivat ja piiloutuivat Makkedan luolaan. ¹⁷ Joosualle ilmoitettiin: "Ne viisi kuningasta on löydetty; he ovat piiloutuneet Makkedan luolaan."

¹⁸ Silloin Joosua sanoi: "Vierittäkää isoja kiviä luolan suulle ja asettakaa sen eteen miehiä vartioimaan heitä, ¹⁹ mutta älkää te muut pysähtykö, vaan ajakaa takaa vihollisianne ja käykää heidän jälkijoukkonsa kimppuun. Älkää päästäkö heitä menemään kaupunkeihinsa, sillä Herra, teidän Jumalanne, on antanut heidät teidän käsiinne."

²⁰ Kun Joosua ja israelilaiset olivat tuottaneet amorilaisille hyvin suuren tappion ja lyöneet heidät perusteellisesti, ne harvat amorilaiset, jotka olivat pelastuneet, palasivat varustettuihin kaupunkeihinsa.

²¹ Sitten koko kansa palasi rauhassa takaisin leiriin, Joosuan luo Makkedaan, eikä kukaan uskaltanut enää hiiskua sanaakaan ketään israelilaista vastaan.

²² Sitten Joosua sanoi: "Avatkaa luolan suu ja tuokaa luokseni ne viisi kuningasta." ²³ He tekivät niin ja toivat luolasta hänen luokseen ne viisi kuningasta: Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Laakiksen kuninkaan ja Eglonin kuninkaan. ²⁴ Kun he olivat tuoneet kuninkaat Joosuan eteen, hän kutsui kaikki Israelin miehet ja sanoi sotaväen päälliköille, jotka olivat seuranneet häntä: "Tulkaa tänne ja laskekaa jalkanne näiden kuninkaiden niskalle." Niin he tulivat ja laskivat jalkansa kuninkaiden niskan päälle.

²⁵ Joosua sanoi päälliköille: "Älkää pelätkö älkääkää kauhistuko, vaan olkaa lujat ja rohkeat, sillä näin Herra tekee kaikille teidän vihollisillenne, joita vastaan te soditte." ²⁶ Sen jälkeen Joosua löi kuninkaat kuoliaaksi ja ripusti ruumiit viiteen puuhun, joissa ne riippuivat iltaan asti. ²⁷ Mutta auringonlaskun aikaan Joosua käski ottaa ruumiit alas puista ja heittää

ne luolaan, jossa kuninkaat olivat piileskelleet. Sitten luolan suulle pantiin isoja kiviä, ja siellä ne ovat vielä tänäkin päivänä.

Eteläisen Kanaaninmaan valloitus

²⁸Samana päivänä Joosua valloitti Makedan ja hävitti sen miekalla. Hän vihki tuhon omaksi sen kuninkaan ja jokaisen, joka siellä oli, jättämättä jäljelle ainoatakaan. Hän teki Makedan kuninkaalle niin kuin oli tehnyt Jerikon kuninkaalle. ²⁹Makedasta Joosua meni Libnaan koko Israel mukanaan ja ryhtyi taisteluun Libnaa vastaan. ³⁰Herra antoi myös Libnan ja sen kuninkaan Israelin käsiin, ja kansa valloitti sen miekalla ja tappoi kaikki siellä olevat ihmiset eikä jättänyt jäljelle ainoatakaan. Israel teki Libnan kuninkaalle samoin kuin se oli tehnyt Jerikon kuninkaalle.

³¹Sitten Joosua meni koko Israel mukanaan Libnasta Laakikseen, leiriytyi sen edustalle ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan. ³²Herra antoi Laakiksen Israelin käsiin. He valloittivat sen toisena päivänä ja hävittivät sen ja tappoivat miekalla kaikki siellä olevat ihmiset, aivan samoin kuin he olivat tehneet Libnalle. ³³Silloin Hooram, Geserin kuningas, tuli auttamaan Laakista, mutta Joosua löi hänet ja hänen kansansa eikä jättänyt heistä jäljelle ainoatakaan.

³⁴Laakiksesta Joosua ja koko Israel hänen kanssaan menivät Egloniin,

leiriytyivät sen edustalle ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan. ³⁵He valloittivat Eglonin samana päivänä ja hävittivät sen ja tappoivat miekalla kaikki sen asukkaat. Joosua vihki sinä päivänä tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli, aivan samoin kuin hän oli tehnyt Laakikselle.

³⁶Sen jälkeen Joosua ja koko Israel hänen kanssaan nousivat Eglonista Hebroniin ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan. ³⁷He valloittivat kaupungin ja hävittivät sen ja surmasivat miekalla sen kuninkaan ja jokaisen, joka siellä oli, jättämättä jäljelle ainoatakaan. Myös kaikki Hebronin alaiset kaupungit he samalla tavoin hävittivät. Joosua teki Hebronille samoin kuin oli tehnyt Eglonille: hän vihki tuhon omaksi kaupungin ja jokaisen, joka siellä oli.

³⁸Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan kääntyivät kohti Debiriä ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan. ³⁹He saivat valtaansa Debirin ja sen kuninkaan ja sen alaiset kaupungit. He hävittivät ne miekalla ja vihkivät tuhon omaksi jokaisen, joka niissä oli, jättämättä jäljelle ainoatakaan. Joosua teki Debirille ja sen kuninkaalle samoin kuin oli tehnyt Hebronille ja Libnalle ja niiden kuninkaille.

⁴⁰Joosua alisti valtaansa koko maan: vuoriston, Etelämaan, alankomaan ja rinnemaat. Hän surmasi kaikki näiden alueiden kuninkaat jättämättä jäljelle ainoatakaan ja vihki tuhon omaksi

jokaisen elävän olennon, niin kuin Herra, Israelin Jumala, oli käskenyt.

⁴¹ Joosua alisti valtaansa alueet Kaades-Barneasta Gassaan saakka ja koko Goosenin maan Gibeoniin asti.

⁴² Kaikki nämä kuninkaat ja heidän maansa Joosua sai valtaansa yhdellä kertaa, sillä Herra, Israelin Jumala, soti Israelin puolesta. ⁴³ Sen jälkeen Joosua palasi Gilgalin leiriin koko Israel mukanaan.

Joosua voittaa Haasorin kuninkaan

11 Kun Jaabin, Haasorin kuningas, kuuli näistä tapahtumista, hän lähetti sanan Maadonin kuninkaalle Joobabille, Simronin kuninkaalle ja Aksafin kuninkaalle, ² samoin niille kuninkaille, joiden alueet olivat pohjoisessa vuoristossa, Kinneretin eteläpuolisella arolla, alankomaalla ja Doorin harjanteilla lännessä. ³ Sanan saivat myös kanaanilaiset idässä ja lännessä, amorilaiset, heettiläiset, perissiläiset ja jebusilaiset vuoristossa sekä hivviläiset Hermonin juurella Mispan maassa. ⁴ Nämä lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoineen. Väkeä oli paljon, kuin hiekkaa meren rannalla. Myös hevosia ja sotavaunuja oli hyvin paljon. ⁵ Kaikki nämä kuninkaat liittyivät yhteen, tulivat Meerominveden rannalle ja leiriytyivät yhdessä sinne sotiakseen Israelia vastaan.

⁶ Silloin Herra sanoi Joosualle: "Älä pelkää heitä, sillä huomenna tähän

aikaan minä annan heidän kaikkien kaatua kuolleina Israelin eteen. Heidän hevostensa vuohisjänteet sinä katkot, ja heidän sotavaununsa sinä poltat tulessa."

⁷ Niin Joosua, koko sotaväki mukanaan, yllätti kuninkaat tulemalla heitä vastaan Meerominveden rannalla. Hän hyökkäsi heidän kimppuunsa, ⁸ ja Herra antoi heidät Israelin käsiin, ja israelilaiset voittivat heidät ja ajoivat heitä takaa aina suureen Siidoniin, Misrefot-Majimiin ja idässä Mispelaaksoon asti. Israelilaiset surmasivat heitä, kunnes heistä ei ollut elossa ainoatakaan. ⁹ Joosua teki heille niin kuin Herra oli hänelle sanonut: hän katkoi heidän ratsujensa vuohisjänteet ja poltti heidän sotavaununsa tulessa.

¹⁰ Sitten Joosua kääntyi takaisin ja valloitti Haasorin ja surmasi miekalla sen kuninkaan. Haasor oli nimittäin entisinä aikoina kaikkien näiden kuningaskuntien pääkaupunki. ¹¹ Israelilaiset surmasivat miekalla ja vihkivät tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli; yhtään elävää olentoa ei jätetty henkiin. Haasorin kaupungin Joosua poltti tulessa. ¹² Kaikki nämä kuninkaat ja heidän kaupunkinsa Joosua sai valtaansa. Hän surmasi miekalla niiden asukkaat ja vihki heidät tuhon omiksi, niin kuin Herran palvelija Mooses oli käskenyt. ¹³ Mutta kummuillaan seisovista kaupungeista

Israel ei polttanut ainoatakaan. Ainoastaan Haasorin Joosua poltti.

¹⁴ Kaiken näistä kaupungeista saatavan saaliin ja eläimet israelilaiset ryöstivät itselleen, mutta kaikki ihmiset he surmasivat miekalla ja löivät heidät jättämättä ainoatakaan henkiin. ¹⁵ Niin kuin Herra oli antanut käskyn palvelijalleen Moosekselle, niin oli Mooses antanut käskyn Joosualle, ja sen mukaan Joosua toimi. Hän ei jättänyt tekemättä mitään kaikesta siitä, mistä Herra oli antanut Moosekselle käskyn.

Pohjoisen Kanaaninmaan valloitus

¹⁶ Niin Joosua valloitti koko tämän maan: vuoriston, koko Etelämaan ja koko Goosenin maan, alankomaan ja aromaan, Israelin vuoriston ja sen alankomaan, ¹⁷ Seiriin päin kohoavasta Sileästävuoresta aina Baal-Gaadiin saakka, joka on Libanoninlaaksossa Hermonvuoren juurella. Kaikkien näiden alueiden kuninkaat hän otti kiinni ja löi kuoliaaksi. ¹⁸ Joosua kävi pitkän aikaa sotaa kaikkia näitä kuninkaita vastaan. ¹⁹ Ei ollut yhtään kaupunkia, joka olisi tehnyt rauhan israelilaisten kanssa, paitsi Gibeon, jonka asukkaat olivat hivviläisiä. Kaikki muut kaupungit valloitettiin sotimalla, ²⁰ sillä Herra kovetti niiden asukkaiden sydämet, niin että he kävivät taisteluun Israelia vastaan, jotta heidät vihittäisiin tuhon omiksi eikä heille annettaisi armoa, vaan heidät hävitettäisiin sen

käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Moosekselle antanut.

²¹ Samoihin aikoihin Joosua meni ja hävitti anakilaiset vuoristosta, Hebronista, Debiristä ja Anabista, koko Juudan vuoristosta ja koko Israelin vuoristosta. Joosua vihki heidät ja heidän kaupunkinsa tuhon omiksi. ²² Israelilaisten maahan ei jäänyt anakilaisia; heitä jäi ainoastaan Gassaan, Gatiin ja Asdodiin.

²³ Näin Joosua valloitti koko maan, aivan niin kuin Herra oli Moosekselle puhunut. Joosua antoi sen perinnöksi Israelille, sen heimoille, niiden osastojen mukaan. Ja maa pääsi rauhaan sodasta.

Mooseksen voittamat kuninkaat

12 Nämä olivat ne maan kuninkaat, jotka israelilaiset voittivat ja joiden maan he ottivat omakseen Jordanin toiselta, itäiseltä puolelta, maan Arnonjoesta Hermonvuoreen saakka ja koko itäisen aromaan. ² Siihön, amorilaisten kuningas, asui Hesbonissa. Hän hallitsi maata Arnonjoen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson keskikohdalta alkaen sekä puolta Gileadia aina ammonilaisten rajana olevaan Jabbokjokeen saakka. ³ Hän hallitsi myös aromaata Kinneretinjärven itärantaan saakka ja aromaan meren, Suolameren, itärantaan saakka, Beet-Jesimotin tienoille, ja etelään päin Pisgan rinteiden juurelle asti.

⁴Myös Oogin, Baasanin kuninkaan, alueen israelilaiset valloittivat. Hän oli viimeisiä refalaisia, jotka asuivat Astarotissa ja Edreissä. ⁵Hän hallitsi Hermonvuorta, Salkaa ja koko Baasania gesurilaisten ja maakatilaisten alueeseen saakka sekä toista puolta Gileadia Hesbonin kuninkaan Siihonin alueeseen asti. ⁶Herran palvelija Mooses ja israelilaiset olivat voittaneet heidät, ja Herran palvelija Mooses oli antanut maan omaksi ruubenilaisille, gaadilaisille ja toiselle puolelle Manassen heimoa.

Joosuan voittamat kuninkaat

⁷Nämä olivat ne Kanaaninmaan kuninkaat, jotka Joosua ja israelilaiset voittivat Jordanin länsipuolella, Libanoninlaaksossa olevasta Baal-Gaadista Seirin suunnalla kohoavaan Sileäänvuoreen saakka. Heidän maansa Joosua antoi Israelin heimojen omaksi sen mukaan, mikä kunkin osuus oli, ⁸niin vuoristossa kuin alankomaalla, aromaassa, rinnemailla, autiomaassa ja Etelämaassa, maan, joka kuului heettiläisille, amorilaisille, kanaanilaisille, perissiläisille, hivviläisille ja jebusilaisille: ⁹Jerikon kuningas oli niistä yksi, Beetelin vieressä olevan Ain kuningas yksi, ¹⁰Jerusalemien kuningas yksi, Hebronin kuningas yksi, ¹¹Jarmutin kuningas yksi, Laakiksen kuningas yksi, ¹²Eglonin kuningas yksi,

Geserin kuningas yksi, ¹³Debirin kuningas yksi, Gederin kuningas yksi, ¹⁴Horman kuningas yksi, Aradin kuningas yksi, ¹⁵Libnan kuningas yksi, Adullamin kuningas yksi, ¹⁶Makkedan kuningas yksi, Beetelin kuningas yksi, ¹⁷Tappuahin kuningas yksi, Heeferin kuningas yksi, ¹⁸Afekin kuningas yksi, Saaronin kuningas yksi, ¹⁹Maadonin kuningas yksi, Haasorin kuningas yksi, ²⁰Simron-Meronin kuningas yksi, Aksafin kuningas yksi, ²¹Taanakin kuningas yksi, Megiddon kuningas yksi, ²²Kedeksen kuningas yksi, Karmelin juurella olevan Jokneamin kuningas yksi, ²³Doorin kukkuloilla olevan Doorin kuningas yksi, Gilgalin seudun Goojimin kuningas yksi ²⁴ja Tirsan kuningas yksi. Kuninkaita oli kaikkiaan kolmekymmentäyksi.

KANAANIN MAAN JAKAMINEN, 13 – 21

Herra käskee jakaa maan Israelin heimoille

13 Kun Joosua oli tullut vanhaksi ja ikääntynyt, Herra sanoi hänelle: "Sinä olet tullut vanhaksi ja olet ikääntynyt, mutta maata on vielä jäänyt hyvin paljon valloittamatta. ²Tämä on se jäljellä oleva maa: kaikki filistealaisten alueet ja koko gesurilaisten maa, ³alkaen Siihorista, joka on Egyptistä itään päin, ja ulottuen pohjoisessa aina Ekronin alueeseen asti

– se luetaan kanaanilaisten alueeseen
 – samoin viiden filistealaisen ruhtinaan alueet, nimittäin Gassa, Asdod, Askelon, Gat ja Ekron ja avvilaiset ⁴ etelässä, koko kanaanilaisten maa ja siidonilaisille kuuluva Meara, aina amorilaisten rajalla olevaan Afekiin asti, ⁵ samoin gebalilaisten maa ja koko Libanon idässä Hermonvuoren juurella olevasta Baal-Gaadista siihen saakka, mistä mennään Hamatiin. ⁶ Minä karkotan israelilaisten tieltä kaikki vuoriston asukkaat Libanonista Misrefot-Majimiin saakka, kaikki siidonilaiset. Jaa siis arpomalla maa Israelille perintöosiksi, niin kuin minä olen sinua käsenyt. ⁷ Jaa nyt tämä maa perintöosiksi yhdeksälle heimolle ja puolelle Manassen heimoa."

Jordanin itäpuoliset alueet

⁸ Manassen heimon toinen puoli ja myös ruubenilaiset ja gaadilaiset olivat saaneet perintöosansa, jonka Mooses oli antanut heille Jordanin takaa, idän puolelta. Herran palvelija Mooses oli antanut sen heille ⁹ Arnonjoen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson keskikohdalla olevasta kaupungista alkaen ja koko Meedeban tasangon Diiboniin saakka ¹⁰ ja kaikki Siihonin, Hesbonissa hallinneen amorilaisten kuninkaan, kaupungit aina ammonilaisten rajalle asti. ¹¹ Alueeseen kuuluivat myös Gileadin, gesurilaisten ja maakatilaisten alueet sekä koko Hermonvuori ja koko Baasan Salkaan saakka, ¹² koko Oogin

valtakunta Baasanissa, hänen, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä ja oli viimeisiä refalaisia. Nämä Mooses voitti ja karkotti. ¹³ Mutta israelilaiset eivät karkottaneet gesurilaisia ja maakatilaisia, vaan gesurilaiset ja maakatilaiset asuvat Israelin keskuudessa vielä tänäkin päivänä. ¹⁴ Ainoastaan Leevin heimolle Mooses ei antanut perintöosaa. Herran, Israelin Jumalan, tuluuhrit ovat heidän perintöosansa niin kuin hän on heille puhunut.

Ruubenin heimo

¹⁵ Mooses antoi perintöosan myös ruubenilaisten heimolle, heidän suvuilleen. ¹⁶ Heidän osakseen tuli alue Arnonjoen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaaksossa olevasta kaupungista pohjoiseen, koko tasanko Meedeban luona, ¹⁷ Hesbon sekä kaikki sen alaiset kaupungit, jotka ovat tasangolla: Diibon, Baamot-Baal, Beet-Baal-Meon, ¹⁸ Jahas, Kedemot, Meefaat, ¹⁹ Kirjataim, Sibma, Seret-Sahar Laaksovuorella, ²⁰ Beet-Peor ja Pisgan rinteet sekä Beet-Jesimot. ²¹ He saivat kaikki tasangon kaupungit ja Hesbonissa hallinneen amorilaisten kuninkaan Siihonin koko valtakunnan. Mooses voitti hänet ja Midianin ruhtinaat Evin, Rekemin, Suurin, Huurin ja Reban, jotka olivat Siihonin alaisia ruhtinaita ja asuivat siinä maassa. ²² Muiden surmaamiensa lisäksi israelilaiset surmasivat miekalla

myös Bileamin, Beorin pojan, joka oli ennustaja. ²³ Ruubeniilaisten rajaksi tuli Jordan. Tämä on ruubeniilaisten sukujen perintöosa, sen kaupungit kylineen.

Gaadin heimo

²⁴ Mooses antoi perintöosan myös Gaadin heimolle, gaadilaisille, heidän suvuilleen. ²⁵ Heidän alueekseen tulivat Jaeser ja kaikki Gileadin kaupungit sekä puolet ammonilaisten maasta Aroeriin asti, joka on lähellä Rabbaa, ²⁶ Hesbonista Raamat-Mispeen ja Betonimiin saakka ja Mahanaimista Debirin rajaan saakka. ²⁷ Laaksossa alueeseen kuuluivat Beet-Raam, Beet-Nimra, Sukkot ja Saafon, loput Hesbonin kuninkaan Siihonin valtakunnasta, rajana Jordan Kinneretinjärven rantaan saakka, Jordanin toisella eli itäisellä puolella. ²⁸ Tämä on gaadilaisten sukujen perintöosa, heidän kaupunkinsa ja kylänsä.

Toinen puoli Manassen heimoa ja Leevin heimo

²⁹ Mooses antoi perintöosan myös toiselle puolelle Manassen heimoa, Manassen heimon toisen puolen suvuille. ³⁰ Heidän alueekseen tuli Mahanaimista alkaen koko Baasan, Baasanin kuninkaan Oogin koko valtakunta, kaikki Jaairin leirikylät Baasanissa, 60 kaupunkia. ³¹ Puolet Gileadista sekä Astarot ja Edrei,

Oogin valtakunnan pääkaupungit Baasanissa, annettiin Manassen pojan Maakirin jälkeläisille, toiselle puolelle maakirilaisia, heidän suvuilleen.

³² Nämä ovat ne alueet, jotka Mooses jakoi perintöosiksi Mooabin arolla, Jordanin toisella, itäisellä puolella, Jerikon kohdalla.

³³ Leevin heimolle Mooses ei antanut perintöosaa. Herra, Israelin Jumala, on heidän perintöosansa, niin kuin hän oli heille puhunut.

Kanaaninmaa jaetaan arvalla

14 Nämä ovat ne alueet, jotka israelilaiset saivat perinnökseen Kanaaninmaassa ja jotka pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika, ja israelilaisten heimojen perhekuntapäämiehet jakoivat heille perintöosiksi. ² Heidän perintöosansa määrättiin arvalla, niin kuin Herra oli Mooseksen kautta käskyn antanut yhdeksästä ja puolesta heimosta. ³ Kahdelle ja puolelle heimolle Mooses oli antanut perintöosat Jordanin toiselta puolelta, mutta leeviläisille hän ei antanut perintöosaa israelilaisten keskuudesta. ⁴ Joosefilaisia oli kaksi heimoa, Manasse ja Efraim. Leeviläisille ei annettu osuutta maahan, vaan he saivat ainoastaan kaupunkeja asuttavikseen sekä niiden laidunmaat karjaansa ja omaisuuttaan varten. ⁵ Israelilaiset tekivät Herran Moosekselle antaman käskyn mukaan ja jakoivat maan.

Kaaleb saa perinnökseen Hebronin

⁶Juudan jälkeläiset tulivat Joosuan luo Gilgalissa, ja kenissiläinen Kaaleb, Jefunnen poika, sanoi hänelle: "Sinä tunnet sen sanan, jonka Herra puhui Jumalan miehelle Moosekselle minusta ja sinusta Kaades-Barneassa. ⁷Minä olin neljäkymmenen vuoden ikäinen, kun Herran palvelija Mooses lähetti minut Kaades-Barneasta vakoilemaan maata, ja minä toin hänelle parhaan ymmärryksen mukaisen sanoman. ⁸Vaikka veljeni, jotka olivat käyneet siellä minun kanssani, saivat kansan sydämen raukeamaan, minä seurasin täydestä sydämestäni Herraa, Jumalaani. ⁹Sinä päivänä Mooses vannoi sanoen: 'Totisesti, maa, jota jalkasi on tallannut, on oleva sinun ja lastesi perintöosa ikaikoihin asti, koska olet täydestä sydämestäsi seurannut Herraa, minun Jumalaani.' ¹⁰Ja nyt, katso! Herra on antanut minun elää niin kuin hän sanoi. Siitä on neljäkymmentäviisi vuotta, kun Herra puhui Moosekselle tämän sanan Israelin vaeltaessa autiomaassa. Ja tässä minä nyt olen, kahdeksankymmenenviiden vuoden ikäinen. ¹¹Minä olen vielä tänäänkin yhtä voimakas kuin olin sinä päivänä, jona Mooses minut lähetti. Voimani ovat yhtä suuret kuin silloin. Kykenen sotimaan, lähtemään ja tulemaan. ¹²Anna siis minulle tämä vuorimaa, josta Herra puhui sinä päivänä.

Sinähän kuulit silloin, että siellä asuu anakilaisia ja että siellä on suuria, varustettuja kaupunkeja. Kenties Herra on minun kanssani, niin että saan heidät karkotetuksi, niin kuin Herra on puhunut."

¹³Silloin Joosua siunasi Kaalebin, Jefunnen pojan, ja antoi hänelle perintöosaksi Hebronin. ¹⁴Niin Hebronista tuli kenissiläisen Kaalebin, Jefunnen pojan, perintöosa aina tähän päivään asti, koska hän oli täydestä sydämestään seurannut Herraa, Israelin Jumalaa. ¹⁵Hebronin nimi oli aikaisemmin Kirjat Arba. Arba oli mahtavin mies anakilaisten joukossa. Ja maa pääsi rauhaan sodasta.

Juudan heimo

15 Juudan jälkeläisten heimolle, heidän suvuilleen, arpa määräsi alueen, joka ulottui etelässä Edomin rajalle ja Siinin autiomaahan, etäisintä etelää myöten.

²Heidän eteläinen rajansa alkaa Suolameren päästä, sen eteläisimmästä pohjukasta, ³kulkee Skorpionisolan eteläpuolitse ja sieltä edelleen Siiniin, nousee Kaades-Barnean eteläpuolitse Hesroniin, nousee Addariin ja kääntyy Karkaan päin. ⁴Sitten raja kulkee Asmoniin, jatkuu Egyptinpuroon ja päättyy mereen. Tämä on teidän eteläinen rajanne.

⁵Itäisenä rajana on Suolameri Jordanin suulle saakka. Pohjoinen raja alkaa meren pohjukasta,

Jordanin suulta. ⁶Sieltä raja nousee Beet-Hoglaan ja kulkee edelleen Beet-Araban pohjoispuolitse ja nousee Boohanin, Ruubenin jälkeläisen, kiveen. ⁷Sitten raja nousee Aakorinlaaksosta Debiriin ja kääntyy pohjoiseen kohti Gilgalia, joka on vastapäätä joenuoman eteläpuolella olevaa Adummimin rinnettä. Sieltä raja kulkee Een-Semeksen veteen ja päättyy Roogelinlähteeseen. ⁸Edelleen raja nousee Ben-Hinnomin laaksoon Jebusilaisharjanteen eli Jerusalemin eteläpuolitse. Sitten raja nousee sen vuoren laelle, joka on vastapäätä Hinnominlaaksoa, lännen suunnalla, Refaiminlaakson pohjoisessa laidassa. ⁹Tämän vuoren laelta raja kaartuu Neftoahinveden lähteelle ja jatkuu Efronin vuoriston kaupunkeihin. Sieltä raja kaartuu Baalaan eli Kirjat-Jearimiin. ¹⁰Baalasta raja kääntyy länteen kohti Seirinvuorta, kulkee Jearimin vuorenharjanteen eli Kesalonin pohjoispuolitse, laskeutuu Beet-Semekseen ja kulkee sieltä Timnaan. ¹¹Raja jatkuu pohjoiseen Ekronin harjanteelle ja kaartuu Sikkeroniin, kulkee Baalanvuoreen ja jatkuu sieltä Jabneeliin. Sitten raja päättyy mereen. ¹²Länsirajana on Suurimeri. Tämä on Juudan jälkeläisten, heidän sukujensa, aluetta ympäröivä raja.

Kaaleb valloittaa Hebronin ja Debirin

¹³ Kaalebille, Jefunnen pojalle, Joosua antoi Herralta saamansa käskyn mukaisesti osuuden Juudan jälkeläisten keskuudessa: Kirjat-Arban, anakilaisten kantaisän Arban kaupungin eli Hebronin. ¹⁴ Kaaleb karkotti sieltä kolme anakilaista, Anakin jälkeläiset Seesain, Ahimanin ja Talmain, ¹⁵ ja lähti sieltä Debirin asukkaita vastaan. Debirin nimi oli aikaisemmin Kirjat-Seefer. ¹⁶ Kaaleb sanoi: "Sille, joka kukistaa Kirjat-Seeferin ja valloittaa sen, minä annan tyttäreni Aksan vaimoksi." ¹⁷ Otniel, Kaalebin veljen Kenaksen poika, valloitti kaupungin, ja Kaaleb antoi tyttärensä Aksan hänelle vaimoksi. ¹⁸ Kun Aksa tuli, hän yllytti miestään, että tämä pyytäisi hänen isältään peltomaata. Aksa pudottautui aasin selästä, ja Kaaleb kysyi häneltä: "Mikä sinun on?" ¹⁹ Hän vastasi: "Anna minulle jäähyväislahja, sillä sinä olet naittanut minut kuivaan maahan. Anna minulle myös vesilähteitä." Silloin Kaaleb antoi hänelle Ylälähteet ja Alälähteet.

Juudan kaupungit

²⁰ Tämä on Juudan jälkeläisten heimon, heidän sukujensa, perintöosa.

²¹ Juudan jälkeläisten heimon etäisimmät kaupungit Edomin rajalla Etelämaassa ovat Kabseel, Eeder, Jaagur, ²² Kiina, Diimona, Adada, ²³ Kedes, Haasor, Jitnan, ²⁴ Siif,

Telem, Bealot, ²⁵ Haasor-Hadatta, Kerijot-Hesron eli Haasor, ²⁶ Amam, Sema, Moolada, ²⁷ Hasar-Gadda, Hesmon, Beet-Pelet, ²⁸ Hasar-Suual, Beerseba, Bisjotja, ²⁹ Baala, Ijjim, Esem, ³⁰ Eltolad, Kesil, Horma, ³¹ Siklag, Madmanna, Sansanna, ³² Lebaot, Silhim, Ain ja Rimmon – kaikkiaan 29 kaupunkia kylineen. ³³ Alangolla ovat Estaol, Sora, Asna, ³⁴ Saanoah, Een-Gannim, Tappuah, Eenam, ³⁵ Jarmut, Adullam, Sooko, Aseka, ³⁶ Saaraim, Aditaim, Gederä ja Gederotaim – 14 kaupunkia kylineen; ³⁷ Senan, Hadasa, Migdal-Gaad, ³⁸ Dilan, Mispe, Jokteel, ³⁹ Laakis, Boskat, Eglon, ⁴⁰ Kabbon, Lahmas, Kitlis, ⁴¹ Gederot, Beet-Daagon, Naema ja Makkeda – 16 kaupunkia kylineen; ⁴² Libna, Eter, Aasan, ⁴³ Jiftah, Asna, Nesib, ⁴⁴ Kegila, Aksib ja Maaresa – 9 kaupunkia kylineen; ⁴⁵ Ekron tytärkaupunkeineen ja kylineen, ⁴⁶ Ekronista länteen koko Asdodin lähellä oleva alue kylineen, ⁴⁷ Asdod tytärkaupunkeineen ja kylineen ja Gassa tytärkaupunkeineen ja kylineen Egyptinpuroon asti, rajana Suurimeri.

⁴⁸ Vuoristossa ovat Saamir, Jattir, Sooko, ⁴⁹ Danna, Kirjat-Sanna eli Debir, ⁵⁰ Anab, Estemo, Aanim, ⁵¹ Goosen, Hoolon ja Giilo – 11 kaupunkia kylineen; ⁵² Arab, Ruuma, Esan, ⁵³ Jaanum, Beet-Tappuah, Afeka, ⁵⁴ Humta, Kirjat-Arba eli Hebron ja Siior – 9 kaupunkia kylineen; ⁵⁵ Maon,

Karmel, Siif, Jutta, ⁵⁶ Jisreel, Jokdeam ja Saanoah, ⁵⁷ Kain, Gibeä ja Timna – 10 kaupunkia kylineen; ⁵⁸ Halhul, Beet-Suur, Gedor, ⁵⁹ Maarat, Beet-Anot ja Eltekon – 6 kaupunkia kylineen; ⁶⁰ Kirjat-Baal eli Kirjat-Jearim ja Rabba – 2 kaupunkia kylineen.

⁶¹ Autiomaassa ovat Beet-Araba, Middin, Sekaka, ⁶² Nibsan, Iir-Melah ja Een-Gedi – 6 kaupunkia kylineen.

⁶³ Juudan jälkeläiset eivät kenneet karkottamaan Jerusalemissa asuvia jebusilaisia, ja niin jebusilaisia asuu Jerusalemissa Juudan jälkeläisten kanssa vielä tänäkin päivänä.

Joosefin heimot

16 Joosefilaisille arpa määräsi rajan kulkemaan idässä Jordanista Jerikon kohdalta Jerikonveteen ja sieltä autiomaahan, joka kohoaa Jerikosta vuoristoon Beeteliä kohti. ² Beetelistä raja jatkuu Luusiin ja kulkee arkilaisten alueelle Atarotiin. ³ Sitten se laskeutuu länteen päin jafletilaisten alueelle, Ala-Beet-Hooronin rajalle ja Geseriin asti ja päättyy mereen.

⁴ Näin saivat perintöosansa Manasse ja Efraim, Joosefin pojat.

Efraimin heimo

⁵ Efraimilaisille, heidän suvuilleen, tuli seuraava alue: Heidän perintöosansa itäinen raja kulkee Aterot-Addarista Ylä-Beet-Hooroniin. ⁶ Sitten raja päättyy mereen. Pohjoisessa raja kulkee Mikmetatin kautta. Sieltä raja kääntyy

itään Taanat-Siiloon ja menee sen itäpuolitse Jaanohaani. ⁷Jaanohasta se laskeutuu Atarotiin ja Naaraan, sivuaa Jerikoa ja päättyy Jordaniin. ⁸Tappuahista raja kulkee länteen Kaanajoen uomaan ja päättyy mereen. Tämä on efraimilaisten heimon, heidän sukujensa, perintöosa. ⁹Lisäksi efraimilaisille erotettiin kaupunkeja manasselaisten perintöosasta, kaikki ne kaupungit kylineen.

¹⁰Mutta he eivät karkottaneet kanaanilaisia, jotka asuivat Geserissä. Niinpä kanaanilaisia asuu Efraimin keskuudessa vielä tänäkin päivänä, mutta he joutuvat tekemään pakkotyötä.

Manassen heimo

17 Manassen heimo sai myös arpaosansa, sillä Manasse oli Joosefin esikoinen. Manassen esikoinen Maakir, Gileadin isä, sai Gileadin ja Baasanin, sillä hän oli soturi. ²Myös muut manasselaiset saivat osuutensa suvuittain: Abieserin, Heelekin, Asrielin, Sekemin, Heeferin ja Semidan jälkeläiset. Nämä ovat Joosefin pojan Manassen miespuoliset jälkeläiset suvuittain.

³Mutta Selofhadilla, Heeferin pojalla, joka oli Gileadin poika, tämä Maakirin ja tämä Manassen poika, ei ollut poikia vaan ainoastaan tyttäriä. Hänen tyttäriensä nimet olivat Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirsä. ⁴He tulivat pappi Eleasarin ja Joosuan, Nuunin pojan,

ja päämiesten eteen ja sanoivat: "Herra käski Mooseksen antaa meille perintöosan veljimmme keskuudesta." Silloin Joosua antoi heille perintöosan heidän isänsä veljien keskuudesta Herran käskyn mukaisesti. ⁵Manassen heimon osuudeksi arvottiin kymmenen osaa sen lisäksi, mitä he olivat saaneet Jordanin tuolta puolelta Gileadin ja Baasanin maasta. ⁶Manassen tyttäret saivat perintöosan hänen poikiensa keskuudesta, mutta Gileadin maa joutui Manassen muille jälkeläisille.

⁷Manassen alueen raja kulkee Asserista Mikmetatiin, joka on Sikemin itäpuolella. Sitten raja menee etelään Een-Tappuahin asukkaiden seudulle. ⁸Tappuahin maa joutui Manasselle, mutta Tappuahin kaupunki, Manassen rajalla, efraimilaisille. ⁹Sitten raja laskeutuu Kaanajoen uomaan. Jokiuoman eteläpuolella Manassen kaupunkien lomassa olevat kaupungit kuuluvat Efraimille. Sen jälkeen Manassen raja kulkee jokiuoman pohjoispuolitse ja päättyy mereen. ¹⁰Eteläpuolinen maa tuli Efraimille ja pohjoispuolinen Manasselle, lännessä rajana on meri. Pohjoisessa Manassen alue rajoittuu Asseriin ja idässä Isaskariin. ¹¹Isaskarista ja Asserista Manasselle tulivat Beet-Sean ja sen tytärkaupungit, Jibleam ja sen tytärkaupungit, Doorin asukkaat ja sen tytärkaupungit, edelleen Een-Doorin asukkaat ja sen

tytärkaupungit, Taanakin asukkaat ja sen tytärkaupungit, Megiddon asukkaat ja sen tytärkaupungit, kolme kukkulaa.

¹² Manasselaiset eivät kenneet ottamaan haltuunsa näitä kaupunkeja, vaan kanaanilaisten onnistui jäädä asumaan tälle alueelle. ¹³ Kun israelilaiset voimistuivat, he määräsivät kanaanilaiset työvelvollisiksi mutta eivät karkottaneet heitä.

Joosefin aluetta laajennetaan

¹⁴ Joosefilaiset sanoivat Joosualle: "Miksi olet antanut meille perintöosaksi vain yhden arpaosan ja yhden alueen? Mehän olemme suuri kansa, sillä Herra on siunannut meitä aina tähän asti." ¹⁵ Joosua sanoi heille: "Kun te kerran olette niin suuri kansa, niin menkää metsiin ja raivatkaa itsellenne paikka perissiläisten ja refalaisten maasta, jos Efraimin vuoristo on teille ahdas." ¹⁶ Mutta joosefilaiset vastasivat: "Vuoristo ei riitä meille. Sitä paitsi kaikilla alatasangolla asuvilla kanaanilaisilla on raudoitettuja sotavaunuja, sekä niillä, jotka asuvat Beet-Seanissa ja sen tytärkaupungeissa, että niillä, jotka asuvat Jisreelinlaaksossa."

¹⁷ Silloin Joosua sanoi Joosefin heimolle, Efraimille ja Manasselle: "Sinä olet lukuisa kansa, ja sinun voimasi on suuri. Ei sinua jätetä yhdelle ainoalle arpaosalle, ¹⁸ vaan myös vuoristo tulee sinun omaksesi. Koska se on metsäistä

seutua, sinun on raivattava se. Se tulee sinun omaksesi reunojaan myöten, kun karkotat kanaanilaiset, vaikka heillä on raudoitettuja sotavaunuja ja vaikka he ovat voimakkaita."

Joosua arpoo seitsemän heimon alueet Siilossa

18 Valloitettuaan maan koko israelilaisten seurakunta kokoontui Siiloon ja pystytti sinne ilmestysmajan.

² Mutta vielä oli israelilaisista jäljellä seitsemän heimoa, joille ei ollut jaettu perintöosaa. ³ Silloin Joosua sanoi israelilaisille: "Kuinka kauan te veltoitte ettekä mene ottamaan omaksenne maata, jonka Herra, teidän isienne Jumala, on teille antanut? ⁴ Nimetkää jokaisesta heimosta kolme miestä, niin minä lähetän heidät kulkemaan kaikkialla maassa ja merkitsemään sen muistiin perintöosien mukaan. Tulkoot sitten takaisin minun luokseni. ⁵ Jakakoot he maan seitsemään osaan. Juuda pysyköön alueellaan etelässä, ja Joosefin heimo pysyköön alueellaan pohjoisessa. ⁶ Merkitkää muistiin maa, ne seitsemän osaa, ja tuokaa selvitys tänne minulle, niin minä heidän teidän puolestanne arpaa täällä Herran, meidän Jumalamme, edessä. ⁷ Mutta Leevin jälkeläisillä ei ole maaosuutta teidän keskuudessanne, vaan heidän perintöosansa on Herran pappeus. Gaad ja Ruuben ja toinen

puoli Manassen heimoa ovat saaneet perintöosansa idästä, Jordanin toiselta puolelta; Herran palvelija Mooses antoi ne heille."

⁸ Miesten noustessa lähtemään Joosua käski heidän merkitä maa-alueet muistiin. Hän sanoi: "Menkää ja kierrelkää maata ja merkitkää se muistiin. Palatkaa sitten minun luokseni, niin minä heitän teidän puolestanne arpaa Herran edessä täällä Siilossa." ⁹ Niin miehet lähtivät ja kulkivat ympäri maata. He merkitsivät sen kaupunkien mukaan seitsemänä osana kirjaan ja tulivat takaisin Joosuan luo Siilon leiriin. ¹⁰ Joosua heitti heidän puolestaan arpaa Siilossa Herran edessä ja jakoi siellä maan israelilaisille heidän osastojensa mukaan.

Benjaminin heimo

¹¹ Ensimmäinen arpa nousi benjaminilaisten heimon suvuille. Heidän arvalla saamansa alue oli Juudan jälkeläisten ja joosefilaisten alueiden välissä. ¹² Heidän pohjoisen puoleinen rajansa lähtee Jordanista, nousee Jerikon pohjoispuolella olevalle harjanteelle ja edelleen lännen puolella olevaan vuoristoon ja päättyy Beet-Aavenin autiomaahan.

¹³ Sieltä raja kulkee Luusiin, Luusin eli Beetelin eteläpuolella olevaan harjanteeseen. Sitten raja laskeutuu Aterot-Addariin lähellä vuorta, joka on Ala-Beet-Hooronin eteläpuolella.

¹⁴ Raja kaartuu ja kääntyy lännen

puolella etelään päin vuoresta, joka on vastapäätä Beet-Hooronia, sen eteläpuolella, ja päättyy Kirjat-Baaliin eli Kirjat-Jearimiin, Juudan jälkeläisten kaupunkiin. Tämä on länsiraja.

¹⁵ Eteläraja lähtee Kirjat-Jearimin laidasta kohti merta ja jatkuu Neftoahinveden lähteelle. ¹⁶ Sitten raja laskeutuu sen vuoren rinteeseen, joka on vastapäätä Ben-Hinnomin laaksoa Refaiminlaakson pohjoisessa laidassa. Sieltä se laskeutuu Hinnominlaaksoon Jebusilaisharjanteen eteläpuolitse ja edelleen Roogelin lähteelle.

¹⁷ Pohjoisessa raja kaartuu ja jatkuu Een-Semekseen ja edelleen Gelilotiin, joka on vastapäätä Adummimin solaa, ja laskeutuu Ruubenin jälkeläisen Boohanin kiveen. ¹⁸ Sieltä se kulkee aromaata vastapäätä olevan harjanteen pohjoispuolitse ja laskeutuu aromaahan. ¹⁹ Raja kulkee edelleen Beet-Hoglan harjanteen pohjoispuolitse ja päättyy Suolameren pohjoiseen pohjukkaan, Jordanin eteläpäähän. Tämä on eteläraja. ²⁰ Idässä rajana on Jordan. Tämä on benjaminilaisten sukujen perintöosa, ja nämä ovat sen ympäri kulkevat rajat.

²¹ Benjaminin heimon sukujen kaupungit ovat Jeriko, Beet-Hogla, Eemek-Kesis, ²² Beet-Araba, Semaraim, Beetel, ²³ Avvim, Paara, Ofra, ²⁴ Kefar-Ammoni, Ofni ja Geba – 12 kaupunkia kylineen; ²⁵ Gibeon,

Raama, Beerot, ²⁶Mispe, Kefira, Moosa, ²⁷Rekem, Jirpeel, Tarala, ²⁸Seela, Elef, Jebus eli Jerusalem, Gibeat ja Kirjat – 14 kaupunkia kylieen. Tämä on benjaminilaisten sukujen perintöosa.

Simeonin heimo

19 Toinen arpa osui Simeonille, simeonilaisten heimon suvuille. Heidän perintöosansa oli Juudan jälkeläisten perintöosan keskellä. ² Heidän perintöosakseen tulivat Beerseba, Seba, Moolada, ³Hasar-Suual, Baala, Esem, ⁴Eltolad, Betul, Horma, ⁵Siklag, Beet-Markabot, Hasar-Suusa, ⁶Beet-Lebaot ja Saaruhen – 13 kaupunkia kylieen; ⁷Ain, Rimmon, Eeter ja Aasan – 4 kaupunkia kylieen; ⁸ lisäksi kaikki ne kylät, jotka ovat näiden kaupunkien ympärillä aina Baalat-Beeriin, Etelämaan Raamaan, saakka. Tämä on simeonilaisten heimon, heidän sukujensa, perintöosa. ⁹ Simeonilaiset saivat perintöosansa Juudan jälkeläisten osuudesta, sillä Juudan jälkeläisten osuus oli heille itselleen liian suuri, joten simeonilaiset saivat perintöosansa heidän perintöosansa alueelta.

Sebulonin heimo

¹⁰ Kolmas arpa nousi sebulonilaisille, heidän suvuilleen. Heidän perintöosansa alue ulottui Saaridiin saakka. ¹¹ Heidän rajansa nousee

länteen päin Maralaan, sivuaa Dabbesetia ja Jokneamin itäpuolella olevaa jokiuomaa. ¹² Saaridista raja lähtee itään, auringonnousuun päin, Kislot-Taaborin alueelle, jatkuu Daaberatiin ja nousee Jaafiaan. ¹³ Sieltä se kulkee edelleen itään, auringonnousuun päin, Gat-Heeferiin ja Eet-Kasiniin, jatkuu Rimmoniin ja kääntyy Neeaan. ¹⁴ Sen jälkeen raja kiertää Neean pohjoispuolitse Hannatoniin ja päättyy Jiftah-Eelin laaksoon. ¹⁵ Alueeseen kuuluvat lisäksi Kattat, Nahalal, Simron, Jidala ja Beetlehem; kaikkiaan oli 12 kaupunkia kylieen. ¹⁶ Tämä on sebulonilaisten, heidän sukujensa, perintöosa, nämä kaupungit kylieen.

Isaskarin heimo

¹⁷ Neljäs arpa osui isaskarilaisille, heidän suvuilleen. ¹⁸ Heidän alueellaan olivat Jisreel, Kesullot, Suunem, ¹⁹ Hafaraim, Siion, Anaharat, ²⁰ Rabbit, Kisjon, Ebes, ²¹ Remet, Een-Gannim, Een-Hadda ja Beet-Passes. ²² Raja sivuaa Taaboria, Sahasimia, Beet-Semestä, ja sitten raja päättyy Jordaniin. Alueeseen kuului kaikkiaan 16 kaupunkia kylieen. ²³ Tämä on isaskarilaisten heimon, heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kylieen.

Asserin heimo

²⁴ Viides arpa osui asserilaisten heimolle, heidän suvuilleen. ²⁵ Heidän

alueellaan olivat Helkat, Hali, Beten ja Aksaf, ²⁶ Alammelek, Amad ja Misal. Lännessä raja sivuaa Karmelia ja Siihor-Libnatia, ²⁷ kääntyy sitten auringonnousuun päin Beet-Daagoniin. Raja sivuaa Sebulonia ja Jiftah-Eelin laaksoa pohjoisessa sekä Beet-Eemekiä ja Negieliä ja jatkuu Kaabulin pohjoispuolitse ²⁸ Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kaanaan ja aina suureen Siidoniin saakka. ²⁹ Sitten raja kääntyy Raamaan ja kulkee Tyyron linnoitettuun kaupunkiin saakka. Sieltä raja kääntyy Hoosaan ja päättyy mereen Aksibin seudulla. ³⁰ Alueeseen kuuluvat lisäksi Umma, Afek ja Rehob; kaikkiaan 22 kaupunkia kylineen. ³¹ Tämä on asserilaisten heimon, heidän sukujensa, perintöosa, nämä kaupungit kylineen.

Naftalin heimo

³² Kuudes arpa osui naftalilaisille, heidän suvuilleen. ³³ Heidän rajansa kulkee Heelefistä, Saanannimin tammesta, Adami-Nekebin ja Jabneelin kautta Lakkumiin asti ja päättyy Jordaniin. ³⁴ Raja kääntyy länteen Asnot-Taaboriin, jatkuu sieltä Hukkokiin ja sivuaa etelässä Sebulonia, lännessä Asseria ja idässä Jordania. ³⁵ Linnoitettuja kaupunkeja ovat Siddim, Seer, Hammat, Rakkat, Kinneret, ³⁶ Adama, Raama, Haasor, ³⁷ Kedes, Edrei, Een-Haasor, ³⁸ Jireon, Migdal-Eel, Horem, Beet-Anat ja Beet-Semes, 19 kaupunkia kylineen. ³⁹ Tämä on naftalilaisten heimon,

heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kylineen.

Daanin heimo

⁴⁰ Seitsemäs arpa osui daanilaisten heimolle, heidän suvuilleen. ⁴¹ Heidän perintöosansa alueella olivat Sora, Estaol, Iir-Semes, ⁴² Saalabbin, Aijalon, Jitla, ⁴³ Eelon, Timna, Ekron, ⁴⁴ Elteke, Gibbeton, Baalat, ⁴⁵ Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimmon, ⁴⁶ Mee-Jarkon ja Rakkon sekä Jaafoon päin oleva alue.

⁴⁷ Daanilaiset kuitenkin menettivät alueensa. Siksi he lähtivät taistelemaan Lesemiä vastaan ja valloittivat sen. He surmasivat miekalla sen asukkaat, ottivat kaupungin omakseen ja asettuivat sinne asumaan. Kantaisänsä Daanin mukaan he antoivat Lesemille nimen Daan. ⁴⁸ Tämä on daanilaisten heimon, heidän sukujensa perintöosa, nämä kaupungit kylineen.

Joosuan perintöosa

⁴⁹ Kun israelilaiset olivat saaneet maan jaetuksi perintöosiin sen rajoja myöten, he antoivat Joosualle, Nuunin pojalle, perintöosan keskuudestaan. ⁵⁰ Herran käskyn mukaisesti he antoivat hänelle kaupungin, jota hän pyysi, Timnat-Serahin Efraimin vuoristossa. Hän rakensi kaupungin uudelleen ja asettui sinne asumaan.

⁵¹ Nämä ovat ne perintöosat, jotka pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika, sekä israelilaisten heimojen perhekuntapäämiehet jakoivat arvalla

Herran edessä ilmestysmajan ovella Siilossa. Näin he veivät päätökseen maan jakamisen.

Kuusi turvakaupunkia

20 Sitten Herra puhui Joosualle: ²"Sano israelilaisille: Määrätkää itsellenne turvakaupungit, joista minä olen puhunut teille Mooseksen kautta. ³Niihin voisi paeta tappaja, joka vahingossa, tahtomattaan, on surmannut jonkun. Olkoot ne teillä turvapaikkoina verenkostajalta. ⁴Kun joku pakenee johonkin näistä kaupungeista, pysähtyköön hän kaupungin portille ja puhukoon asiansa kaupungin vanhimmille. Heidän on otettava hänet luokseen kaupunkiin ja annettava hänelle paikka, jossa hän voi asua heidän luonaan. ⁵Jos verenkostaja ajaa häntä takaa, älkööt he luovuttako tappajaa tämän käsiin, koska hän tappoi lähimmäisensä tahtomattaan, tätä ennestään vihaamatta. ⁶Asukoon hän siinä kaupungissa, kunnes on ollut tuomiolla seurakunnan edessä ja aina silloisen virassa olevan ylipapin kuolemaan saakka. Sitten tappaja saa palata omaan kaupunkiinsa ja kotiinsa, siihen kaupunkiin, josta oli paennut."

⁷Niin israelilaiset pyhittivät Kedeksen Galileasta, Naftalin vuoristosta, Sikemin Efraimin vuoristosta ja Kirjat-Arban eli Hebronin Juudan vuoristosta.

⁸Jordanin toiselta puolelta, itään päin Jerikosta, he määräisivät

turvakaupungeiksi Ruubenin heimon alueelta Beserin autiomaan tasangolta, Gaadin heimon alueelta Gileadista Raamotin ja Manassen heimon alueelta Baasanista Goolanin.

⁹Nämä olivat kaikille israelilaisille ja heidän keskuudessaan asuvalle muukalaiselle tarkoitetut turvakaupungit. Niihin voi paeta jokainen, joka vahingossa oli surmannut jonkun, ja niin hän ei joutunut kuolemaan verenkostajan käden kautta vaan sai olla tuomiolla seurakunnan edessä.

Leeviläisten kaupungit

21 Leevin jälkeläisten perhekuntapäämiehet tulivat pappi Eleasarin ja Joosuan, Nuunin pojan, sekä israelilaisten heimojen perhekuntapäämiesten eteen ²Siilossa, Kanaaninmaassa, ja sanoivat heille: "Herra käski Mooseksen kautta antaa meille kaupunkeja asuaksemme niissä ja niiden laidunmaat karjaamme varten." ³Niin israelilaiset antoivat Leevin jälkeläisille perintöosastaan Herran käskyn mukaan seuraavat kaupungit laidunmaineen:

⁴Ensimmäinen arpa osui kehatilaisten suvuille, niin että Leevin jälkeläisistä pappi Aaronin jälkeläiset saivat Juudan heimolta, Simeonin heimolta ja Benjaminin heimolta kolmetoista kaupunkia. ⁵Muut kehatilaiset saivat arvalla Efraimin heimon suvuilta, Daanin heimolta ja

puolelta Manassen heimoa kymmenen kaupunkia. ⁶Geersonilaiset saivat arvalla kolmetoista kaupunkia Isaskarin heimon suvulta, Asserin heimolta ja Naftalin heimolta sekä Manassen heimon toiselta puoliskolta Baasanista. ⁷Merarilaiset, heidän sukunsa, saivat Ruubenin heimolta, Gaadin heimolta ja Sebulonin heimolta kaksitoista kaupunkia. ⁸Nämä kaupungit laidunmaineen israelilaiset antoivat arvalla leeviläisille, niin kuin Herra oli Mooseksen kautta käskenyt.

⁹Juudan jälkeläisten heimon ja simeonilaisten heimon alueelta annettiin seuraavat nimeltä mainitut kaupungit: ¹⁰Kehatilaisten sukuihin kuuluville Leevin jälkeläisille, Aaronin jälkeläisille – arpa tuli heille ensin – ¹¹annettiin anakilaisten kantaisän Arban kaupunki Hebron Juudan vuoristosta, ja sen ympärillä olevat laidunmaat. ¹²Mutta kaupungin peltomaat kylineen annettiin Kaalebin, Jefunnen pojan, omaisuudeksi. ¹³Pappi Aaronin jälkeläisille annettiin tappajan turvakaupunki Hebron laidunmaineen, Libna laidunmaineen, ¹⁴Jattir laidunmaineen, Estemoa laidunmaineen, ¹⁵Hoolon laidunmaineen, Debir laidunmaineen, ¹⁶Ain laidunmaineen, Jutta laidunmaineen ja Beet-Semes laidunmaineen – yhdeksän kaupunkia näiltä kahdelta heimolta. ¹⁷Benjaminin heimon alueelta heille annettiin Gibeon

laidunmaineen, Geba laidunmaineen, ¹⁸Anatot laidunmaineen ja Almon laidunmaineen – neljä kaupunkia. ¹⁹Pappien, Aaronin jälkeläisten, kaupunkeja oli kaikkiaan kolmetoista ja niiden laidunmaat.

²⁰Muut kehatilaiset, leeviläisiin kuuluvat kehatilaissuvut, saivat arvalla kaupunkeja Efraimin heimolta. ²¹Heille annettiin tappajan turvakaupunki Sikem laidunmaineen Efraimin vuoristosta, Geser laidunmaineen, ²²Kibsaim laidunmaineen ja Beet-Hooron laidunmaineen – neljä kaupunkia, ²³Daanin heimon alueelta Elteke laidunmaineen, Gibbeton laidunmaineen, ²⁴Aijalon laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen – neljä kaupunkia, ²⁵Manassen heimon toisen puolen alueelta Taanak laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen – kaksi kaupunkia. ²⁶Kaikki nämä kymmenen kaupunkia laidunmaineen annettiin lopuille kehatilaissuvuille.

²⁷Leeviläisten sukuihin kuuluvat geersonilaiset saivat toiselta puolelta Manassen heimoa tappajan turvakaupungin Goolanin laidunmaineen Baasanista ja Beesteran laidunmaineen – kaksi kaupunkia, ²⁸Isaskarin heimolta Kisjonin laidunmaineen, Daaberatin laidunmaineen, ²⁹Jarmutin laidunmaineen ja Een-Gannimin laidunmaineen

– neljä kaupunkia, ³⁰ Asserin heimolta Misalin laidunmaineen, Abdonin laidunmaineen, ³¹ Helkatin laidunmaineen ja Rehobin laidunmaineen – neljä kaupunkia, ³² Naftalin heimolta tappajan turvakaupungin Kedeksen laidunmaineen Galileasta, Hammot-Doorin laidunmaineen ja Kartanin laidunmaineen – kolme kaupunkia. ³³ Geersonilaisten, heidän sukujensa, kaupunkeja oli kaikkiaan kolmetoista kaupunkia laidunmaineen.

³⁴ Merarilaisten suvut, jotka myös kuuluivat leeviläisiin, saivat Sebulonin heimolta Jokneamin laidunmaineen, Kartan laidunmaineen, ³⁵ Dimnan laidunmaineen ja Nahalalin laidunmaineen – neljä kaupunkia; ³⁶ [Ruubenin heimon alueelta Beserin laidunmaineen, Jahaksen laidunmaineen, ³⁷ Kedemotin laidunmaineen ja Meefaatin laidunmaineen – neljä kaupunkia;] ³⁸ Gaadin heimolta tappajan turvakaupungin Raamotin laidunmaineen Gileadista, Mahanaimin laidunmaineen, ³⁹ Hesbonin laidunmaineen ja Jaeserin laidunmaineen – yhteensä neljä kaupunkia. ⁴⁰ Näitä kaupunkeja, jotka arvottiin jäljellä oleville merarilaisten sukuun kuuluville leeviläisille, oli kaikkiaan kaksitoista.

⁴¹ Kaikkiaan Leevin jälkeläisten kaupunkeja oli israelilaisten

hallussa olevalla alueella neljäkymmentäkahdeksan kaupunkia laidunmaineen. ⁴² Näihin kaupunkeihin kuuluivat itse kaupunki ja sen ympärillä olevat laidunmaat. Sellaisia olivat kaikki nämä kaupungit.

Herran lupaukset toteutuvat

⁴³ Näin Herra antoi Israelille koko sen maan, jonka hän oli vannonut antavansa heidän isilleen. He ottivat sen omakseen ja asettuivat siihen asumaan. ⁴⁴ Herra antoi heidän päästä rauhaan kaikkialla, aivan niin kuin hän valalla vannonen oli luvannut heidän isilleen. Yksikään heidän vihollisistaan ei kestänyt heidän edessään, vaan Herra antoi kaikki heidän vihollisensa heidän käsiinsä. ⁴⁵ Eikä yksikään niistä lupauksista, jotka Herra oli antanut Israelin kansalle, jäänyt täyttymättä, vaan ne kaikki toteutuivat.

LOPPUKEHOTUKSIA, 22 – 24

Joosua lähettää itäiset heimot kotiin

22 Sitten Joosua kutsui koolle ruubenilaiset, gaadilaiset ja toisen puolen Manassen heimoa ² ja sanoi heille: "Te olette noudattaneet kaikkea, mitä Herran palvelija Mooses käski teidän noudattaa, ja olette totelleet minua kaikessa, mitä olen käsenyt teidän tehdä. ³ Te ette ole jättäneet veljiänne koko tänä pitkinä aikana tähän päivään asti

vaan olette noudattaneet Herran, Jumalanne, käskyä. ⁴ Nyt Herra, teidän Jumalanne, on suonut veljienne päästä rauhaan, niin kuin hän heille puhui. Palatkaa nyt ja menkää teltoillenne, perintömaahanne, jonka Herran palvelija Mooses antoi teille Jordanin toiselta puolelta. ⁵ Pitäkää vain tarkoin huoli siitä, että noudatatte Herran palvelijan Mooseksen teille antamia käskyjä ja opetusta: Rakastakaa Herraa, teidän Jumalaanne, vaeltakaa kaikessa hänen teitään, noudattakaa hänen käskyjään, riippukaa hänessä kiinni ja palvelkaa häntä kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne." ⁶ Sitten Joosua siunasi heidät ja päästi heidät menemään, ja he menivät teltoilleen.

⁷ Toiselle puolelle Manassen heimoa Mooses oli antanut maata Baasanista ja toiselle puolelle Joosua antoi maata Jordanin länsipuolelta, samoin kuin muille israelilaisille, heidän veljilleen. Ennen kuin Joosua päästi heidät menemään teltoilleen, hän siunasi heidät ⁸ ja sanoi heille: "Kun te nyt palaatte teltoillenne ja viette mukanne suuret rikkauudet ja suuret määrät karjaa, hopeaa, kultaa, kuparia, rautaa ja vaatteita, jakakaa veljienne kanssa vihollisilta saamanne saalis."

⁹ Ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen heimoa lähtivät paluumatkalle israelilaisten luota Siilosta, joka on Kanaaninmaassa,

mennäkseen Gileadin maahan, perintömaahan, jonka he olivat saaneet omakseen Herran Moosekselle antaman käskyn mukaan.

Altтари Jordanin rannalla

¹⁰ Kun ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen heimoa tulivat Jordanin Gelilotiin, joka on Kanaaninmaassa, he rakensivat sinne Jordanin rannalle alttarin, suuren alttarin, joka näkyi kauas. ¹¹ Israelilaiset kuulivat puhuttavan, että ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen heimoa olivat rakentaneet alttarin Kanaaninmaan rajalle Jordanin Gelilotiin, israelilaisten puolelle. ¹² Sen kuultuaan koko israelilaisten seurakunta kokoontui Siiloon lähteäkseen sotaan näitä heimoja vastaan.

¹³ Israelilaiset lähettivät pappi Piinehaan, Eleasarin pojan, ruubenilaisten ja gaadilaisten ja Manassen heimon toisen puolen luo Gileadin maahan. ¹⁴ Hänen kanssaan lähti kymmenen ruhtinasta, yksi ruhtinas kustakin sukukunnasta, kaikista Israelin heimoista. Kukin heistä oli perhekuntapäämies Israelin tuhansien joukossa.

¹⁵ Nämä tulivat ruubenilaisten, gaadilaisten ja Manassen heimon toisen puolen luo Gileadin maahan ja sanoivat heille: ¹⁶ "Näin sanoo koko Herran seurakunta: Mitä onkaan tämä uskottomuus, jota te harjoitatte Israelin

Jumalaa kohtaan, kun te tänä päivänä käännytte pois Herrasta rakentamalla itsellenne alttarin kapinoidaksenne Herraa vastaan. ¹⁷ Oliko meille liian vähäinen Peorin rikos, josta emme ole puhdistautuneet vielä tänäkään päivänä ja jonka vuoksi rangaistus kohtasi Herran seurakuntaa? ¹⁸ Siitä huolimatta te nyt käännytte pois Herrasta! Ja kun te tänään kapinoitte Herraa vastaan, niin huomenna hän vihastuu koko Israelin seurakuntaan. ¹⁹ Mutta jos teidän perintömaanne on saastainen, tulkaa Herran perintömaahan, jossa on Herran asumus, ja ottakaa itsellenne perintömaa meidän keskuudestamme. Älkää kapinoiko Herraa vastaan älkääkään meitä vastaan rakentamalla itsellenne toisen alttarin Herran, meidän Jumalamme, alttarin rinnalle. ²⁰ Eikö silloin, kun Aakan, Serahin poika, oli uskon ja anasti tuhon omaksi vihittyä, viha kohdannut koko Israelin seurakuntaa, vaikka Aakan oli vain yksi mies? Eikö hän tuhoutunut oman rikoksensa tähden!"

²¹ Silloin ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen heimoa vastasivat Israelin heimojen päämiehille: ²² "Jumala, Herra Jumala, Jumala, Herra Jumala, hän tietää, ja myös Israel saakoon tietää! Älköön Herra pelastako meitä tänä päivänä, jos kapinamielessä tai uskottomuudesta Herraa kohtaan

²³ olemme rakentaneet tämän alttarin kääntyäksemme pois Herrasta, uhrataksemme sen päällä polttouhreja ja ruokauhreja tai toimittaaksemme sen päällä yhteysuhreja. Herra itse vaatikoon meidät siitä tilille. ²⁴ Totisesti, me olemme tehneet tämän sen vuoksi, että olimme huolissamme siitä, että teidän lapsenne vastaisuudessa voisivat sanoa meidän lapsillemme: 'Mitä teillä on tekemistä Herran, Israelin Jumalan, kanssa?' ²⁵ Herra on pannut Jordanin rajaksi meidän välillemme, te ruubenilaiset ja gaadilaiset. Teillä ei ole mitään osuutta Herraan.' Ja niin teidän lapsenne voisivat saada meidän lapsemme luopumaan Herran pelosta.

²⁶ Siksi me sanoimme: Ryhdytään rakentamaan alttaria, ei polttouhria eikä teurasuhria varten, ²⁷ vaan olemaan todistajana meidän ja teidän sekä myös meidän jälkipolvien välillä siitä, että me palvelemme Herraa hänen edessään polttouhreillamme, teurasuhreillamme ja yhteysuhreillamme. Silloin teidän lapsenne vastaisuudessa eivät voisi sanoa meidän lapsillemme: 'Teillä ei ole mitään osuutta Herraan.'
²⁸ Sen tähden me sanoimme: 'Jos he vastaisuudessa sanovat näin meille ja meidän jälkipolvillemme, me vastaamme: Katsokaa Herran alttarin mallia, jonka meidän esi-isämme ovat tehneet, ei polttouhria eikä

teurasuhria varten, vaan olemaan todistajana välillämme, teidän ja meidän.¹

²⁹ Pois se meistä, että kapinoisimme Herraa vastaan ja kääntyisimme tänä päivänä pois Herrasta rakentamalla toisen alttarin polttouhria, ruokauhria ja teurasuhria varten Herran, meidän Jumalamme, alttarin, rinnalle, sen alttarin, joka on hänen asumuksensa edessä!"

³⁰ Kun pappi Piinehas ja kansan ruhtinaat, Israelin heimojen päämiehet, jotka olivat hänen kanssaan, kuolivat, mitä ruubenilaiset, gaadilaiset ja manasselaiset puhuivat, se oli heille mieleen. ³¹ Pappi Piinehas, Eleasarin poika, sanoi ruubenilaisille, gaadilaisille ja manasselaisille: "Nyt me tiedämme, että Herra on meidän keskellämme, koska te ette olekaan menetelleet sillä tavoin uskottomasti Herraa kohtaan. Näin te olette pelastaneet israelilaiset Herran vihalta." ³² Sen jälkeen pappi Piinehas, Eleasarin poika, ja ruhtinaat palasivat Gileadin maasta, ruubenilaisten ja gaadilaisten luota, takaisin Kanaaninmaahan israelilaisten luo ja toivat heille tämän tiedon. ³³ Se oli israelilaisille mieleen, ja he ylistivät Jumalaa eivätkä enää sanoneet lähtevänsä sotaan veljiään vastaan hävittämään sitä maata, jossa ruubenilaiset ja gaadilaiset asuivat. ³⁴ Ruubenilaiset ja gaadilaiset antoivat

alttarille nimen "Todistaja meidän välillämme siitä, että Herra on Jumala".

Joosuan jäähyväispuhe

23 Pitkän ajan kuluttua, kun Herra oli suonut Israelille rauhan kaikilta sen ympärillä asuvilta vihollisilta ja kun Joosua oli jo vanha ja ikääntynyt, ² hän kutsui koko Israelin, sen vanhimmat, päämiehet, tuomarit ja johtomiehet, ja sanoi heille:

"Minä olen tullut vanhaksi ja iäkkääksi.

³ Te olette itse nähneet kaiken, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt kaikille noille kansoille teidän tähtenne, sillä Herra, teidän Jumalanne, on itse sotinut teidän puolestanne.

⁴ Katsokaa, minä olen arponut teille perintöosaksi ne kansat alueineen, jotka vielä ovat jääneet jäljelle teidän heimojenne alueelle, ja kaikki ne kansat alueineen, jotka minä hävitin Jordanin ja Suurenmeren väliltä, auringonlaskun suunnalta. ⁵ Herra, teidän Jumalanne, työntää itse ne pois teidän edellänne ja karkottaa ne teidän tieltänne, niin että te saatte omaksenne heidän maansa, niin kuin Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut.

⁶ Olkaa siis aivan lujat ja noudattakaa tarkoin kaikkea, mitä Mooseksen lain kirjaan on kirjoitettu, poikkeamatta siitä oikealle tai vasemmalle, ⁷ niin ettette sekaannu noihin teidän keskuuteenne jääneisiin kansoihin. Älkää mainitko heidän jumaliensa nimiä, älkää vannoko niiden nimeen, älkää palvelko älkääkää

palvoko niitä, ⁸vaan riippukaa kiinni Herrassa, Jumalassanne, niin kuin olette tehneet aina tähän päivään asti. ⁹Herra on karkottanut teidän tieltänne suuret ja mahtavat kansat. Tähän päivään asti kukaan ei ole kestänyt teidän edessänne. ¹⁰Yksi ainoa mies teistä ajaa pakoon tuhat, sillä Herra, teidän Jumalanne, sotii itse teidän puolestanne, niin kuin hän on teille puhunut. ¹¹Pitäkää siis tarkoin huoli itsestänne, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalanne.

¹²Jos te kuitenkin käännytte hänestä pois ja liitytte näiden kansojen rippeisiin, niihin, jotka ovat jääneet jäljelle teidän keskuuteenne, avioidutte heidän kanssaan ja sekaannutte heihin ja he teihin, ¹³niin saatte olla varmat, ettei Herra, teidän Jumalanne, enää karkota näitä kansoja teidän tieltänne. Niistä tulee teille paula ja ansa, kylkienne ruoska ja okaat silmiinne, kunnes te häviätte tästä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut.

¹⁴Minä lähden nyt pois kaiken maailman tietä, mutta tietäkää koko sydämellänne ja koko sielullanne, ettei ainoakaan teitä koskevasta hyvistä asioista, joista Herra, teidän Jumalanne, on puhunut, ole jäänyt täyttymättä. Kaikki ne ovat toteutuneet; ainoakaan niistä ole jäänyt täyttymättä.

¹⁵Mutta samoin kuin kaikki hyvä, josta Herra, teidän Jumalanne, on

teille puhunut, on toteutunut, samoin Herra antaa toteutua myös kaiken pahan, kunnes hän on hävittänyt teidät tästä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut. ¹⁶Jos te rikotte Herran, Jumalanne, liiton, jonka hän on teille säättänyt, ja menette palvelemaan muita jumalia ja kumarratte niitä, niin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja te häviätte nopeasti siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut."

Liitto uudistetaan Sikemissä

24 Sitten Joosua kokosi kaikki Israelin heimot Sikemiin ja kutsui mukaansa Israelin vanhimmat, sen päälliköt, tuomarit ja johtomiehet, ja he asettuivat Jumalan eteen. ²Joosua sanoi koko kansalle:

"Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Ikimuistoisista ajoista teidän isänne – myös Terah, Abrahamin ja Naahorin isä – asuivat Eufratvirran tuolla puolen ja palvelivat muita jumalia. ³Mutta minä otin teidän isänne Abrahamin virran tuolta puolelta ja kuljetin häntä kaikkialla Kanaaninmaassa ja tein hänen jälkeläistensä määrän suureksi. Minä annoin hänelle lisäkin, ⁴ja lisäkille minä annoin Jaakobin ja Eesaun. Eesaulle minä annoin omaksi Seirin vuoriston, mutta Jaakob ja hänen poikansa menivät Egyptiin.

⁵Minä lähetin Mooseksen ja Aaronin ja löin Egyptiä rangaistuksilla, jotka panin toimeen sen keskellä, ja sen

jälkeen toin teidät sieltä pois.⁶ Kun minä olin tuonut teidän isänne Egyptistä, he tulivat meren rantaan. Egyptiläiset ajoivat vaunuineen ja ratsumiehineen teidän isänne takaa Kaislamerelle saakka.⁷ Silloin isänne huusivat Herraa, ja hän asetti pimeyden teidän isienne ja egyptiläisten välille ja antoi meren tulla egyptiläisten ylitse, ja se peitti heidät. Te näitte omin silmin, mitä minä tein egyptiläisille.

Kun te sitten olitte asuneet autiomaassa kauan aikaa,⁸ minä toin teidät niiden amorilaisten maahan, jotka asuivat Jordanin tuolla puolen, ja he taistelivat teitä vastaan. Mutta minä annoin heidät teidän käsiinne, ja te otitte omaksenne heidän maansa, ja minä tuhosin heidät teidän tieltänne.⁹ Silloin nousi Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas, ja taisteli Israelia vastaan. Hän lähetti myös kutsumaan Bileamin, Beorin pojan, että tämä kiroaisi teidät.¹⁰ Mutta minä en tahtonut kuulla Bileamia, ja niin hän joutui siunaamaan teidät, ja minä pelastin teidät Baalakin käsistä.

¹¹ Kun te olitte kulkeneet Jordanin yli ja tulleet Jerikoon, teitä vastaan taistelivat Jerikon miehet sekä amorilaiset, perissiläiset, kanaanilaiset, heettiläiset, girgasilaiset, hivviläiset ja jebusilaiset, mutta minä annoin heidät teidän käsiinne.¹² Minä lähetin herhiläiset teidän edellänne, ja ne karkottivat teidän tieltänne kaksi

amorilaisten kuningasta; sinä et sitä miekallasi ja jousellasi tehnyt.¹³ Minä annoin teille maan, josta ette olleet vaivaa nähneet, ja kaupunkeja, joita ette olleet rakentaneet, ja niihin te asetuitte asumaan. Te saitte syödä hedelmiä viinitarhoista ja öljypuista, joita ette olleet istuttaneet.'

¹⁴ Ja nyt, pelätkää Herraa, palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti ja poistakaa ne jumalat, joita isänne palvelivat virran tuolla puolen ja Egyptissä, ja palvelkaa Herraa!¹⁵ Mutta jos pidätte pahana palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella: niitä jumaliako, joita teidän isänne palvelivat virran tuolla puolen, vai amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun perheeni palvelemme Herraa."

¹⁶ Silloin kansa vastasi: "Pois se, että me hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia!"¹⁷ Herra on meidän Jumalamme, hän, joka johdatti meidät ja meidän isämme pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. Hän teki meidän silmiemme edessä suuret tunnusteot ja varjeli meitä aina tiellä, jota me vaelsimme, ja kaikkien niiden kansojen keskellä, joiden alueiden kautta me kuljimme.¹⁸ Herra karkotti meidän tieltämme kaikki ne kansat, amorilaisetkin, jotka asuivat tässä maassa. Myös me palvelemme Herraa, sillä hän on meidän Jumalamme."

¹⁹ Mutta Joosua sanoi kansalle: "Ette te pysty palvelemaan Herraa, sillä hän on pyhä Jumala. Hän on kiivas Jumala. Hän ei voi sietää teidän rikoksianne ja syntejanne." ²⁰ Jos te hylkääte Herran ja palvelette vieraita jumalia, hän kääntyy pois, tuottaa teille onnettomuutta ja tekee teistä lopun sen sijaan, että hän on ennen tehnyt teille hyvää."

²¹ Kansa vastasi Joosualle: "Ei niin, vaan me palvelemme Herraa." ²² Silloin Joosua sanoi kansalle: "Te olette itse todistajia itseänne vastaan, että olette valinneet Herran palvellaksenne häntä." He vastasivat: "Me olemme todistajia." ²³ Hän sanoi: "Ja nyt, poistakaa vieraat jumalat, joita on teidän keskuudessanne, ja taivuttakaa sydämenne Herran, Israelin Jumalan, puoleen." ²⁴ Kansa vastasi Joosualle: "Herraa, meidän Jumalaamme, me palvelemme, ja hänen ääntään me kuuntelemme."

²⁵ Niin Joosua teki sinä päivänä liiton kansan puolesta ja antoi heille Sikemissä lait ja säädökset. ²⁶ Joosua kirjoitti nämä sanat Jumalan lain kirjaan. Sitten hän otti suuren kiven ja pystytti sen Herran pyhäkön alueella kasvavan tammen juurelle. ²⁷ Hän sanoi kaikelle kansalle: "Katsokaat! Tämä kivi on oleva

todistajana meitä vastaan, sillä se on kuullut kaikki Herran sanat, jotka hän on meille puhunut. Se on todistajana teitä vastaan, ettette kieltäisi Jumalaanne."

²⁸ Tämän jälkeen Joosua päästi kansan lähtemään, kunkin perintöosalleen.

Joosuan ja Eleasarin kuolema

²⁹ Näiden tapahtumien jälkeen Herran palvelija Joosua, Nuunin poika, kuoli sadankymmenen vuoden ikäisenä.

³⁰ Israelilaiset hautasivat hänet hänen perintöosansa alueelle, Gaasvuoren pohjoispuolelle Timnat-Serahiin, joka on Efraimin vuoristossa. ³¹ Israel palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä Joosuan jälkeen ja tunsivat kaikki ne Herran teot, jotka hän oli tehnyt Israelin hyväksi.

³² Joosefin luut, jotka israelilaiset olivat tuoneet Egyptistä, haudattiin Sikemiin sille maa-alueelle, jonka Jaakob oli ostanut Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla. Se kuului joosefilaisten perintöosaan.

³³ Sitten kuoli Eleasar, Aaronin poika, ja israelilaiset hautasivat hänet Giberaan, hänen poikansa Piinehaan kaupunkiin, jonka tämä oli saanut Efraimin vuoristosta.

TUOMARIEN KIRJA

JOOSUAN JÄLKEINEN AIKA, 1 – 2

Juudan ja Simeonin heimojen voitto Besekissä

1 Joosuan kuoleman jälkeen israelilaiset kysyivät Herralta: "Kenen meistä on ensimmäisenä lähdettävä sotimaan kanaanilaisia vastaan?" ² Herra sanoi: "Lähteköön Juuda. Katso, minä olen antanut maan hänen käsiinsä." ³ Mutta Juuda sanoi veljelleen Simeonille: "Lähde minun kanssani sotimaan kanaanilaisia vastaan alueelle, jonka sain arvalla, niin minä tulen sinun kanssasi sinun arpaosuudellesi." Niin Simeon lähti Juudan kanssa.

⁴ Juudan miehet lähtivät matkaan, ja Herra antoi kanaanilaiset ja perissiläiset heidän käsiinsä, ja he voittivat nämä Besekissä, kymmenentuhatta miestä. ⁵ He kohtasivat Besekissä Adoni-Besekin, taistelivat häntä vastaan ja voittivat kanaanilaiset ja perissiläiset. ⁶ Adoni-Besek pakeni, mutta he ajoivat häntä takaa, ottivat hänet kiinni ja löivät häneltä poikki peukalot ja isotvarpaat. ⁷ Silloin Adoni-Besek sanoi: "Seitsemänkymmentä

kuningasta kokosi muruja minun pöytäni alta peukalot ja isotvarpaat poikki lyötyinä. Niin kuin minä olen tehnyt, niin on Jumala minulle maksanut." Sitten hänet vietiin Jerusalemiin, ja siellä hän kuoli.

Juuda valloittaa Jerusalem ja Hebronin

⁸ Juudan miehet ryhtyivät taisteluun Jerusalemiä vastaan, valloittivat sen, surmasivat miekalla sen asukkaat ja sytyttivät kaupungin tuleen. ⁹ Sen jälkeen Juudan miehet lähtivät sotimaan niitä kanaanilaisia vastaan, jotka asuivat vuoristossa, Etelämaassa ja alangolla. ¹⁰ Sitten Juuda hyökkäsi Hebronissa asuvia kanaanilaisia vastaan ja löi Seesain, Ahimanin ja Talmain. Hebronin nimi oli aikaisemmin Kirjat-Arba.

Otniel ja Aksa

¹¹ Hebronista Juudan miehet lähtivät ja hyökkäsivät Debirin asukkaita vastaan. Debirin nimi oli aikaisemmin Kirjat-Seefer. ¹² Kaaleb sanoi: "Sille, joka kukistaa Kirjat-Seeferin ja valloittaa sen, minä annan tyttäreni Aksan vaimoksi." ¹³ Otniel, Kaalebin nuoremman veljen Kenaksen poika, valloitti kaupungin, ja

Kaaleb antoi tyttärensä Aksan hänelle vaimoksi. ¹⁴ Kun Aksa tuli, hän yllytti miestänsä, että tämä pyytäisi hänen isältään peltomaata. Aksa pudottautui aasin selästä, Kaaleb kysyi häneltä: "Mikä sinun on?" ¹⁵ Hän vastasi: "Anna minulle jäähyväislahja, sillä sinä olet naittanut minut kuivaan maahan. Anna siis minulle vesilähteitä." Silloin Kaaleb antoi hänelle Ylälähteet ja Alälähteet.

Juudan heimon valloittamat alueet

¹⁶ Keeniläiset, Mooseksen apen jälkeläiset, olivat lähteneet Juudan jälkeläisten kanssa Palmukaupungista Aradin eteläpuolella olevaan Juudan autiomaahan. He menivät sinne ja asettuivat asumaan kansan keskuuteen.

¹⁷ Juuda hyökkäsi veljensä Simeonin kanssa Sefatissa asuvia kanaanilaisia vastaan. He voittivat nämä, vihkivät kaupungin tuhon omaksi ja nimittivät sen Hormaksi. ¹⁸ Juuda valloitti Gassan alueineen, Askelonin alueineen ja Ekronin alueineen. ¹⁹ Herra oli Juudan kanssa, ja Juuda sai haltuunsa vuoriston, mutta ei kyennyt karkottamaan laakson asukkaita, koska näillä oli raudoitettuja sotavaunuja. ²⁰ Kaalebille annettiin Hebron, niin kuin Mooses oli määrännyt, ja hän karkotti sieltä kolme Anakin jälkeläistä.

Muiden heimojen valloitusretket

²¹ Benjaminilaiset eivät karkottaneet Jerusalemissa asuvia jebusilaisia, ja niin

jebusilaisia on asunut Jerusalemissa benjaminilaisten keskellä tähän päivään asti.

²² Myös Joosefin heimon miehet lähtivät liikkeelle. He lähtivät Beeteliin, ja Herra oli heidän kanssaan. ²³ Joosefin heimon miehet vakoilivat Beeteliä – kaupungin nimi oli aikaisemmin Luus. ²⁴ Tiedustelijat näkivät miehen tulevan kaupungista. He sanoivat hänelle: "Näytäpä meille, mistä pääsee kaupunkiin, niin me olemme sinulle armollisia." ²⁵ Mies näytti heille pääsytien kaupunkiin, ja Joosefin heimon miehet surmasivat miekalla kaupungin asukkaat, mutta miehen ja koko hänen perheensä he päästivät menemään. ²⁶ Mies lähti heettiläisten maahan, rakensi sinne kaupungin ja antoi sille nimen Luus. Se nimi sillä on vielä tänäkin päivänä.

²⁷ Manasse ei saanut haltuunsa Beet-Seania ja sen tytärkaupunkeja eikä Taanakia ja sen tytärkaupunkeja. Manasse ei myöskään karkottanut Doorin ja sen tytärkaupunkien asukkaita, ei Jibleamin ja sen tytärkaupunkien asukkaita eikä Megiddon ja sen tytärkaupunkien asukkaita, vaan kanaanilaisten onnistui jäädä asumaan tuolle alueelle. ²⁸ Kun Israel sitten voimistui, se määräsi kanaanilaiset työveron alaisiksi mutta ei karkottanut heitä.

²⁹ Efraim ei karkottanut kanaanilaisia, jotka asuivat Geserissä, ja niin

kanaanilaiset jäivät asumaan sen keskuuteen Geseriin.

³⁰ Sebulon ei karkottanut Kitronin eikä Nahalolin asukkaita. Niin kanaanilaisia jäi asumaan sen keskuuteen, mutta heistä tuli työveron alaisia.

³¹ Asser ei karkottanut Akkon asukkaita eikä Siidonin asukkaita, eikä myöskään Ahlabin, Aksibin, Helban, Afikin eikä Rehobin asukkaita.

³² Niinpä asserilaiset joutuivat asumaan maan asukkaiden, kanaanilaisten, keskuudessa, koska eivät karkottaneet heitä.

³³ Naftali ei karkottanut Beet-Semeksen asukkaita eikä Beet-Anatin asukkaita vaan asettui asumaan maan asukkaiden, kanaanilaisten, keskuuteen. Beet-Semeksen ja Beet-Anatin asukkaat joutuivat kuitenkin Naftalin työveron alaisiksi.

³⁴ Amorilaiset työnsivät daanilaiset vuoristoon eivätkä sallineet näiden laskeutua laaksoon.

³⁵ Amorilaisten onnistui jäädä asumaan Har-Herekseen, Aijaloniin ja Saalbimiin. Mutta Joosefin heimon käsi painoi heitä yhä raskaammin, ja niin amorilaiset joutuivat työveron alaisiksi. ³⁶ Amorilaisten alue ulottui Skorpionisolasta, Selasta, ylöspäin.

Herran enkeli nuhtelee israelilaisia

2 Herran enkeli tuli Gilgalista ylös Bookimiin ja sanoi: "Minä johdatin teidät Egyptistä ja toin

teidät maahan, jonka olin valalla vannonut teidän isillenne. Minä sanoin: 'Minä en koskaan riko teidän kanssanne tekemääni liittoa. ² Älkää te puolestanne tehkö liittoa tämän maan asukkaiden kanssa, vaan hajottakaa heidän alttarinsa.' Mutta te ette ole kuunnelleet minun ääntäni. Mitä olettekaan tehneet! ³ Nyt minä sanon: Minä en karkota heitä teidän tieltänne, vaan he tulevat ahdistamaan teitä, ja heidän jumalistaan tulee teille ansa." ⁴ Kun Herran enkeli oli puhunut nämä sanat koko Israelille, kansa alkoi itkeä ääneen. ⁵ Siksi israelilaiset antoivat paikalle nimen Bookim. Ja he uhrasivat siellä Herralle.

Joosuan kuoleman

⁶ Kun Joosua oli päästänyt kansan menemään, israelilaiset menivät kukin perintöosalleen ottaakseen maan omakseen. ⁷ Kansa palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä Joosuan jälkeen ja olivat nähneet kaikki Herran Israelille tekemät suuret teot. ⁸ Herran palvelija Joosua, Nuunin poika, kuoli sadankymmenen vuoden ikäisenä. ⁹ Israelilaiset hautasivat hänet hänen perintöösansa alueelle Efraimin vuoristossa olevaan Timnat-Heresiin, Gaasinvuoren pohjoispuolelle. ¹⁰ Kun koko tuo sukupolvi oli koottu isiensä luo, nousi toinen sukupolvi, joka ei tuntenut Herraa eikä niitä tekoja, jotka hän oli tehnyt Israelille.

Israelin luopumus

¹¹ Israelilaiset tekivät sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja palvelivat baaleja.

¹² He hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, joka oli tuonut heidät pois Egyptin maasta, ja lähtivät seuraamaan muita jumalia, ympärillä asuvien kansojen jumalia. He kumarsivat ja palvoivat niitä ja niin vihoittivat Herran. ¹³ Koska he hylkäsivät Herran ja palvelivat Baalia ja astarteja, ¹⁴ Herran viha syttyi Israelia vastaan, ja hän antoi heidät ryöstäjien valtaan, jotka ryöstelivät heitä. Hän luovutti israelilaiset ympärillä asuvien vihollisten valtaan, eivätkä he enää voineet kestää vihollistensa edessä. ¹⁵ Mihin ikinä he lähtivätkin, Herran käsi oli heitä vastaan ja tuotti onnettomuutta, niin kuin Herra oli puhunut ja niin kuin Herra oli heille vannonut. Näin he joutuivat suureen ahdinkoon.

TUOMARIEN AIKA, 2 – 16

Herra antaa israelilaisille tuomareita

¹⁶ Silloin Herra nosti esiin tuomareita, jotka pelastivat israelilaiset heidän ryöstäjiensä käsistä. ¹⁷ Mutta israelilaiset eivät kuunnelleet tuomareitaankaan vaan seurasivat haureudessaan muita jumalia ja palvoivat niitä. He poikkесivat pian siltä tieltä, jota heidän isänsä olivat kulkeneet Herran käskyjä totellen,

eivätkä tehneet niin kuin heidän isänsä. ¹⁸ Kun Herra asetti heille tuomareita, Herra oli kunkin tuomarin kanssa ja pelasti israelilaiset heidän vihollistensa käsistä niin kauaksi aikaa kuin tuomari eli. Herran kävi sääliksi, kun he voihkivat sortajiensa ja ahdistajiensa vuoksi. ¹⁹ Mutta kun tuomari kuoli, he seurasivat jälleen muita jumalia ja olivat vielä kelvottomampia kuin isänsä palvellessaan ja palvoessaan niitä. He eivät luopuneet pahoista teoistaan ja paatuneesta vaelluksestaan. ²⁰ Sen tähden Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän sanoi: "Tämä kansa on rikkonut minun liittoni, jonka minä säädin heidän isilleen. Koska he eivät ole kuunnelleet minun ääntäni, ²¹ en minäkään enää karkota heidän tieltään ainoatakaan niistä kansoista, jotka Joosua kuollessaan jätti jäljelle. ²² Niiden kautta voin koetella Israelia nähdäkseni, noudattavatko he Herran tietä, niin kuin heidän isänsä noudattivat, vaeltavatko he sitä vai eivätkö vaella." ²³ Tämän vuoksi Herra jätti nämä kansat paikoilleen eikä karkottanut niitä heti. Hän ei myöskään ollut antanut niitä Joosuan käsiin.

Kansat, jotka Herra jätti koetuksi Israelille

3 Nämä kansat Herra jätti paikoilleen koetellakseen niiden kautta Israelia, kaikkia niitä, jotka eivät

olleet kokeneet yhtäkään Kanaanin sodista. ²Hän teki niin ainoastaan siksi, että myös ne israelilaisten sukupolvet, jotka eivät olleet kokeneet sota, oppisivat sotimaan. ³Paikoilleen jäivät viisi filistealaisten ruhtinasta ja kaikki kanaanilaiset, siidonilaiset ja hivviläiset, jotka asuivat Libanonin vuoristossa, Baal-Hermonin vuoresta siihen asti, mistä mennään Hamatiin. ⁴Nämä Herra jätti koetellakseen Israelia ja saadakseen tietää, tottelisivatko israelilaiset Herran käskyjä, jotka hän oli Mooseksen kautta antanut heidän isilleen. ⁵Jouduttuaan asumaan kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten keskuuteen ⁶israelilaiset ottivat heidän tyttäriään vaimoikseen ja antoivat omia tyttäriään heidän pojilleen ja palvelivat heidän jumaliaan.

Otniel voittaa Aramin kuninkaan

⁷Näin israelilaiset tekivät sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, unohtivat Herran, Jumalansa, ja palvelivat baaleja ja aseroita. ⁸Silloin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän luovutti heidät Kaksoisvirran aramilaisten kuninkaan, Kuusan-Risataimin, käsiin, ja israelilaiset palvelivat Kuusan-Risataimia kahdeksan vuotta. ⁹Mutta israelilaiset huusivat avukseen Herraa, ja Herra nosti israelilaisille pelastajan, Otnielin,

Kaalebin nuoremman veljen Kenaksen pojan, ja hän pelasti heidät. ¹⁰Herran Henki tuli hänen ylleen, ja hän toimi tuomarina Israelissa. Hän lähti sotaan, ja Herra antoi Aramin kuninkaan Kuusan-Risataimin hänen käsiinsä, ja hän nujersi Kuusan-Risataimin. ¹¹Maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta. Sitten Otniel, Kenaksen poika, kuoli.

Eehud voittaa Mooabin

¹²Mutta israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Silloin Herra vahvisti Mooabin kuninkaan Eglonin Israelia vahvemmaksi, koska israelilaiset tekivät sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. ¹³Eglon kokosi luokseen ammonilaiset ja amalekilaiset. Hän lähti liikkeelle ja voitti Israelin, ja he valtasivat Palmukaupungin. ¹⁴Israelilaiset joutuivat palvelemaan Mooabin kuningasta Eglonia kahdeksantoista vuotta.

¹⁵Mutta israelilaiset huusivat avukseen Herraa, ja Herra nosti heille pelastajan, benjaminilaisen Eehudin, Geeran pojan, vasenkätisen miehen. Kun israelilaiset lähettivät hänet viemään veroa Mooabin kuninkaalle Eglonille, ¹⁶hän teki itselleen kaksiteräisen miekan, jalan pituisen, ja satoi sen oikealle kupeelleen vaatteittensa alle. ¹⁷Hän toi veron Mooabin kuninkaalle Eglonille. Eglon oli hyvin lihava

mies. ¹⁸Kun Eehud oli saanut veron luovutetuksi, hän saattoi verolahjoja kantaneen väen kotimatalle. ¹⁹Itse hän kuitenkin palasi takaisin Gilgalin luona olevien jumalankuvien luota ja sanoi Eglonille: "Minulla on salaista asiaa sinulle, kuningas." Tämä sanoi: "Hys, hiljaa!" Silloin kaikki hänen palvelijansa poistuivat hänen luotaan. ²⁰Eglonin istuessa yksin viileässä yläsalissaan Eehud meni hänen luokseen ja sanoi: "Minulla on sinulle sana Jumalta." Eglon nousi istuimeltaan, ²¹ja silloin Eehud ojensi vasemman kätensä, otti miekan oikealta kupeeltaan ja työnsi sen Eglonin vatsaan ²²niin että kahvakin upposi vatsaan terän mukana. Ihra peitti miekan kokonaan, sillä hän ei vetänyt miekkaa ulos Eglonin vatsasta, ja sisälmykset valuivat ulos. ²³Eehud meni pylväskäytävään, sulki yläsalin ovet jälkeensä ja lukitsi ne.

²⁴Hänen mentyään kuninkaan palvelijat palasivat. Kun he näkivät, että yläsalin ovet olivat lukossa, he sanoivat: "Varmaankin hän on tarpeellaan viileässä huoneessa."

²⁵He odottivat kyllästymiseen asti, mutta yläsalin ovet eivät auenneet. Vihdoin he ottivat avaimen, avasivat oven ja näkivät, että heidän herransa makasi kuolleen lattialla.

²⁶Heidän vitkastellessaan Eehud oli paennut. Hän ohitti jumalankuvat ja pakeni Seiraan.

²⁷Saavuttuaan Efraimin vuoristoon hän puhalsi pasuunaan, ja israelilaiset laskeutuivat hänen kanssaan vuoristosta, hän heidän edellään.

²⁸Eehud sanoi heille: "Seuratkaa minua, sillä Herra on antanut vihollisenne, mooabilaiset, teidän käsiinne." Niin he laskeutuivat hänen jäljessään ja valtasivat Mooabiin vievät Jordanin kahlauspaikat eivätkä päästäneet ketään yli. ²⁹He voittivat sinä päivänä Mooabin, noin 10.000 miestä, kaikki tanakoita ja urheita miehiä; kukaan ei päässyt pakoon. ³⁰Sinä päivänä Mooab joutui alistumaan Israelin käden alle, ja maassa oli rauha kahdeksankymmentä vuotta.

Samgar tuomarina

³¹Eehudin jälkeen oli tuomarina Samgar, Anatin poika. Hän surmasi häränpistimellä filistealaisia, kuusisataa miestä. Myös hän pelasti Israelin.

Debora ja Baarak voittavat Siiseran

4 Eehudin kuoltua israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. ²Silloin Herra luovutti heidät kanaanilaiskuningas Jaabinin valtaan. Jaabin hallitsi Haasorissa, ja hänen sotapäällikkönsä oli Siisera, joka asui Haroset-Goojimisissa. ³Israelilaiset huusivat avukseen Herraa, sillä Siiseralla oli 900 raudoitettua sotavaunutta ja hän sortii ankarasti israelilaisia kaksikymmentä vuotta.

⁴Siihen aikaan oikeutta Israelille jakoi naisprofeetta Debora, Lappidotin vaimo. ⁵Hänellä oli tapana istua Deboran palmun alla Raaman ja Beetelin välillä Efraimin vuoristossa, ja israelilaiset menivät sinne hänen luokseen saamaan oikeutta. ⁶Hän lähetti kutsumaan Naftalin Kedeksestä Baarakin, Abinoamin pojan, ja sanoi tälle: "Eikö Herra, Israelin Jumala, ole käsenyt sinua: Lähde Taaborin vuorelle ja ota mukaasi 10.000 miestä naftalilaisia ja sebulonilaisia, ⁷niin minä vedän sinun luoksesi Kiisonin purolle Jaabinin sotapäällikön Siiseran sotavaunuineen ja joukkoineen ja annan hänet sinun käsiisi." ⁸Mutta Baarak vastasi Deboralle: "Jos sinä lähdet minun kanssani, minäkin lähden, mutta jos sinä et lähde kanssani, minäkään en lähde." ⁹Debora sanoi: "Kyllä minä lähden sinun kanssasi, mutta kunnia tästä retkestä, jolle lähdet, ei tule sinulle, sillä Herra luovuttaa Siiseran naisen käsiin." Niin Debora nousi ja lähti Baarakin kanssa Kedekseen. ¹⁰Baarak kutsui koolle Kedekseen Sebulonin ja Naftalin, ja häntä seurasi ylös vuorelle 10.000 miestä. Myös Debora lähti hänen mukaansa.

¹¹Keeniläinen Heber oli eronnut keeniläisistä, Mooseksen apen Hoobabin jälkeläisistä. Hän oli pystyttänyt telttansa Saanannimin tammen luo Kedeksen lähelle.

¹²Kun Siiseralle ilmoitettiin, että Baarak, Abinoamin poika, oli noussut Taaborinvuorelle, ¹³Siisera kokosi Haroset-Goojimista kaikki sotavaununsa, 900 raudoitettua sotavaunutta, ja kaiken väen, joka seurasi häntä, ja lähti Kiisoninpurolle. ¹⁴Silloin Debora sanoi Baarakille: "Nouse, sillä tämä on se päivä, jona Herra antaa Siiseran sinun käsiisi. Etkö ymmärrä, että Herra on jo lähtenyt edelläsi!" Niin Baarak laskeutui Taaborin vuorelta 10.000 miestä jäljessään. ¹⁵Herra saattoi Baarakin miekan edessä hämminkiin Siiseran, koko hänen sotavaunuosastonsa ja koko hänen leirinsä. Siisera laskeutui vaunuistaan ja pakeni jalkaisin. ¹⁶Mutta Baarak ajoi takaa Siiseran sotavaunuja ja joukkoja Haroset-Goojimiin saakka, ja koko joukko kaatui miekkaan; yksikään ei jäänyt henkiin.

Siiseran kuolema

¹⁷Siisera pakeni jalkaisin keeniläisen Heberin vaimon Jaaelin teltalle, sillä Haasorin kuninkaan Jaabinin ja keeniläisen Heberin suvun välillä oli rauha. ¹⁸Jaael meni Siiseraa vastaan ja sanoi hänelle: "Herrani, poikkea minun luokseni. Älä pelkää." Siisera poikkesi hänen luokseen telttaan, ja Jaael peitteli hänet peitteellä. ¹⁹Siisera sanoi Jaaelille: "Anna minun juoda vähän vettä, sillä minun on jano." Jaael avasi maitoleilin, antoi Siiseran

juoda ja peitti hänet jälleen. ²⁰ Sitten Siisera sanoi hänelle: "Asetu teltan ovelle, ja jos joku tulee ja kysyy sinulta, onko täällä ketään, niin vastaa, ettei ole." ²¹ Siisera oli väsynyt ja vaipui sikeään uneen. Silloin Jaael, Heberin vaimo, otti telttavaarnan ja vasaran käsiinsä, meni hiljaa hänen luokseen ja löi vaarnan hänen ohimoonsa, niin että se tunkeutui maahan asti, ja Siisera kuoli.

²² Kun Baarak, joka oli ajamassa Siiseraa takaa, tuli paikalle, Jaael meni häntä vastaan ja sanoi hänelle: "Tule, minä näytän sinulle miehen, jota etsit." Baarak meni hänen luokseen, ja siellä Siisera makasi kuolleena vaarna ohimossaan.

²³ Näin Jumala sinä päivänä nöyryytti kanaanilaiskuningas Jaabinin israelilaisten edessä. ²⁴ Israelilaisten käsi painoi yhä raskaammin kanaanilaiskuningas Jaabinia, ja lopulta he tuhosivat hänet.

Deboran ja Baarakin voittolaulu

5 Sinä päivänä Debora lauloi Baarakin, Abinoamin pojan kanssa näin:

² "Israelin sankarien uljuudesta ja kansan alttiudesta kiittäkää Herraa!

³ Kuulkaa, kuninkaat, kuunnelkaa, ruhtinaat!

Herralle minä laulan, minä
laulan ylistystä Herralle,
Israelin Jumalalle.

⁴ Kun sinä, Herra, lähdit
Seiristä, kun sinä astelit
Edomin maasta,
silloin maa järisi ja taivaat valuivat,
pilvet valuivat vettä.

⁵ Vuoret järkkäyivät Herran edessä,
jopa Siinai Herran, Israelin
Jumalan, edessä.

⁶ Samgarin, Anatin pojan, päivinä,
Jaaelin päivinä,
karavaanit olivat poissa ja
teiden kulkijat kiertelivät
mutkaisia polkuja.

⁷ Avoimet kylät hävisivät Israelista,
niitä ei enää ollut,
kunnes minä, Debora, nousin,
nousin äidiksi Israelissa.

⁸ Valittiin uusia jumalia; silloin
sota oli porteilla.
Tuskin näkyi kilpeä tai
keihästä Israelin
neljäntuhannen
joukossa.

⁹ Sydämeni on kiintynyt Israelin
johtajiin, niihin, jotka ovat
kansan joukossa alttiita.
Kiittäkää Herraa!

¹⁰ Te, jotka ratsastatte valkoisilla
aasintammoilla,
te, jotka istutte matoilla, ja te,
jotka kuljette teitä pitkin,
puhukaa tästä.

¹¹ Vedenjakajien ääniä
ammennuspaikoilta!
Siellä he kertovat Herran
vanhurskaista teoista,

hänen vanhurskaista teoistaan
Israelin kylien asukkaita
kohtaan.

Silloin Herran kansa laskeutui
porteille.

¹² Herää, herää, Debora, herää,
herää, laula laulu!

Nouse, Baarak, vangitse vangitsijasi,
Abinoamin poika!

¹³ Silloin jäljelle jääneet
laskeutuivat kansan
ylhäisten luo,

Herran kansa laskeutui luokseni,
sankarien joukko.

¹⁴ Efraimista tulivat ne, joiden
juuret olivat Amalekissa,
sinun jäljessäsi, Benjamin, sinun
joukkojesi mukana.

Maakirista laskeutuivat
johtomiehet,

Sebulonista päällikönsauvan
kantajat.

¹⁵ Isaskarin ruhtinaat tulivat
Deboran kanssa.

Isaskar oli kuin Baarak, hän kiiti
Baarakin jäljessä laaksoon.
Ruubenin suvuissa käytiin suuria
neuvotteluja.

¹⁶ Miksi jäit istumaan tarhojen
välille, kuuntelemaan
paimenpillin soittoa?

Ruubenin suvuissa käytiin suuria
neuvotteluja.

¹⁷ Gilead pysyi tuolla puolen
Jordanin, ja Daan, miksi
hän viipyi laivoilla?

Asser jäi istumaan meren rannalle
ja pysyi lahtiensa luona.

¹⁸ Sebulon on kansa, joka
antaa henkensä alttiiksi
kuolemaan,
samoin Naftali kedon kummuilla.

¹⁹ Silloin kuninkaat tulivat ja
taistelivat,
Kanaanin kuninkaat taistelivat
Taanakissa, Megiddon
vesien äärellä,
mutta eivät saaneet hopeaa
saaliikseen.

²⁰ Tähdet taivaalta sotivat,
radoiltaan ne sotivat
Siiseraa vastaan.

²¹ Kiisonin virta vei heidät
mukanaan, Kiisonin virta,
ikiaikojen virta.

Sieluni, astu eteenpäin voimassa!

²² Silloin hevosten kaviot tömistivät
maata, kun urhot laskivat,
laskivat laukkaa.

²³ Kirotkaa Meeros, sanoo Herran
enkeli, kiroamalla kirotkaa
sen asukkaat,
koska he eivät tulleet Herran
avuksi, Herran avuksi
sankarien joukossa.

²⁴ Siunatuin naisista olkoon Jaael,
keeniläisen Heberin vaimo,
siunatuin teltoissa asuvista naisista.

²⁵ Vettä toinen pyysi, maitoa
hän antoi, juhlamaljassa
hän toi kermaa.

²⁶ Hän ojensi kätensä ottamaan
vaarnaa, oikean kätensä
työmiesten vasaraa,
ja iski Siiseraa, murskasi hänen
päänsä, museri ja lävisti
hänen ohimonsa.

²⁷ Jaaelin jalkojen juureen hän
vaipui, kaatui ja makasi siinä,
hänen jalkojensa juureen hän
vaipui ja kaatui.

Hän makasi surmattuna siinä,
mihin vaipui.

²⁸ Ikkunasta katselee Siiseran äiti
ja huutaa ristikon läpi:
'Miksi viipyvät hänen sotavaununsa
tulemasta?

Miksi ovat hitaat hänen
vaunuhevostensa askeleet?'

²⁹ Viisaimmat hänen
ruhtinattaristaan vastaavat,
hän itsekin vastaa itselleen
omin sanoin:

³⁰ 'Ovat varmaan saaneet saalista
ja nyt jakavat sitä: tytön,
kaksikin mieheen,
värikästä kangasta saaliiksi
Siiseralle, värikästä
kangasta saaliiksi,
kirjailtuja, värikkäitä huiveja
saaliiksi saatujen kaulaan.'

³¹ Näin hukkukoot kaikki sinun
vihollisesi, Herra.

Mutta ne, jotka häntä rakastavat,
ovat voimassaan kuin
auringonnousu."

Ja maassa oli rauha neljäkymmentä
vuotta.

Midianilaiset hävittävät maata

6 Israelilaiset tekivät jälleen sitä,
mikä on pahaa Herran silmissä,
ja Herra antoi heidät Midianin
valtaan seitsemäksi vuodeksi. ² Israel
sai tuntea Midianin käden voiman,
ja midianilaisten vuoksi israelilaiset
tekivät suojikseen onkaloita vuoristoon
sekä luolia ja vuorilinnvoja. ³ Aina
kun israelilaiset olivat kylväneet,
tulivat midianilaiset, amalekilaiset
ja idän miehet ja hyökkäsivät
heidän kimppuunsa. ⁴ He leiriytyivät
israelilaisia vastaan ja hävittivät
maan sadon aina Gassaa myöten
jättämättä jäljelle mitään elintarpeita
Israeliin, eivät myöskään lampaita,
härkiä eivätkä aaseja. ⁵ He lähtivät
liikkeelle laumoineen ja telttoineen
monilukuisina kuin heinäsirkat; heillä
ja heidän kameleillaan ei ollut määrää.
He tulivat maahan hävittämään sitä.

⁶ Niin Israel joutui midianilaisten tähden
suureen kurjuuteen, ja israelilaiset
huusivat Herraa avukseen.

⁷ Kun israelilaiset huusivat Midianin
vuoksi Herraa avukseen, ⁸ Herra lähetti
israelilaisten luo profeetan, joka sanoi
heille: "Näin sanoo Herra, Israelin
Jumala: Minä johdatin teidät Egyptistä
ja vein teidät pois orjuuden pesästä.

⁹ Minä vapautin teidät egyptiläisten
vallasta ja kaikkien teidän sortajienne
vallasta. Minä karkotin viholliset teidän

tieltänne ja annoin teille heidän maansa. ¹⁰ Minä sanoin teille: Minä olen Herra, teidän Jumalanne. Älkää kunnioittako amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta te ette kuunnelleet minun ääntäni."

Gideonin kutsuminen

¹¹ Herran enkeli tuli Ofran tammen luo ja istuutui sen alle. Tammi kuului abieserilaiselle Jooakselle, jonka poika Gideon oli juuri puimassa vehnää viinikuurnassa pitääkseen ne piilossa midianilaisilta. ¹² Herran enkeli näyttäytyi hänelle ja sanoi: "Herra on kanssasi, sinä urhea soturi!" ¹³ Gideon sanoi hänelle: "Voi, herrani? Jos kerran Herra on meidän kanssamme, niin miksi kaikki tämä on kohdannut meitä? Ja missä ovat kaikki hänen ihmeensä, joista isämme ovat meille kertoneet ja sanoneet: 'Eikö Herra johdattanut meidät tänne Egyptistä?' Mutta nyt Herra on hylännyt meidät ja antanut meidät Midianin käsiin." ¹⁴ Herra kääntyi hänen puoleensa ja sanoi: "Mene tässä voimassasi ja vapauta Israel Midianin kourista. Minä lähetän sinut!" ¹⁵ Mutta Gideon vastasi hänelle: "Voi, herrani, millä minä vapautan Israelin? Minun sukunihan on vähäisin Manassessa, ja minä olen nuorin isäni perheessä." ¹⁶ Herra sanoi hänelle: "Minä olen sinun kanssasi, ja niin sinä voitat midianilaiset kuin yhden miehen." ¹⁷ Gideon vastasi Herralle: "Jos olen saanut osakseni suosiosi,

anna minulle merkki, että sinä itse puhut minun kanssani. ¹⁸ Ethän poistu täältä, ennen kuin palaan luoksesi, tuon uhrilahjani ja panen sen eteesi." Herra sanoi: "Minä istun tässä, kunnes tulet takaisin."

¹⁹ Gideon meni, valmisti ruuaksi nuoren vuohen ja leipoi happamattomia leipiä eefa-mitallisesta jauhoja, pani lihan koriin ja liemen pataan. Sitten hän vei ne enkelin luokse tammen alle ja pani tarjolle. ²⁰ Jumalan enkeli sanoi hänelle: "Ota liha ja happamattomat leivät ja pane ne tälle kalliolle ja kaada liemi päälle." Gideon teki niin. ²¹ Herran enkeli ojensi kädessään olevan sauvan ja kosketti sen kärjellä lihaa ja happamattomia leipiä. Silloin kalliosta nousi tuli, joka kulutti lihan ja happamattomat leivät. Samassa Herran enkeli katosi Gideonin näkyvistä. ²² Nyt Gideon ymmärsi, että se oli Herran enkeli, ja hän sanoi: "Voi, Herra, Herra! Minä olen nähnyt Herran enkelin kasvoista kasvoihin!" ²³ Mutta Herra sanoi hänelle: "Rauha sinulle! Älä pelkää, et sinä kuole." ²⁴ Silloin Gideon rakensi siihen Herralle alttarin ja pani sen nimeksi "Herra on rauha". Se alttari on vielä tänäkin päivänä abieserilaisten Ofrassa.

²⁵ Sinä yönä Herra sanoi Gideonille: "Ota isäsi härkämullikka ja toinen, seitsenvuotias härkä, hajota isällesi kuuluva Baalin alttari ja kaada sen vieressä oleva asera-paalu. ²⁶ Rakenna

sitten kivistä latomalla alttari Herralle, Jumalallesi, tämän vuorenkukkulan laelle. Ota se toinen härkä ja uhraa se polttouhriksi asera-paalusta hakkaamiesi halkojen päällä." ²⁷ Niin Gideon otti palvelijoistaan mukaan kymmenen miestä ja teki niin kuin Herra oli hänelle puhunut. Mutta koska hän pelkäsi isänsä sukua ja kaupungin miehiä, hän ei uskaltanut tehdä sitä päivällä vaan teki sen yöllä.

²⁸ Kun kaupungin miehet nousivat varhain seuraavana aamuna, he huomasivat että Baalin alttari oli hajotettu, asera-paalu sen vierestä kaadettu ja se toinen härkä uhrattu polttouhriksi äsken rakennetulla alttarilla. ²⁹ He kysyivät toisiltaan: "Kuka tämän on tehnyt?" He tutkivat ja tiedustelivat asiaa, ja heille kerrottiin: "Sen on tehnyt Gideon, Jooaksen poika." ³⁰ Silloin kaupungin miehet sanoivat Jooakselle: "Tuo poikasi tänne! Hänen on kuoltava, sillä hän on hajottanut Baalin alttarin ja kaatanut asera-paalun sen vierestä." ³¹ Mutta Jooas sanoi kaikille ympärillään seisoville: "Tekö ajatte Baalin asiaa, tekö pelastatte hänet? Se, joka ajaa hänen asiaansa, surmattakoon ennen huomisaamua. Jos Baal on jumala, ajakoon itse asiansa; hänen omansahan oli alttari, jonka Gideon hajotti." ³² Sinä päivänä Jooas antoi Gideonille nimen Jerubbaal sanoen: "Baal ajakoon

asiansa Gideonia vastaan, koska tämä on hajottanut hänen alttarinsa."

³³ Sitten kaikki midianilaiset, amalekilaiset ja idän miehet kokoontuivat yhteen, tulivat virran yli ja leiriytyivät Jisreelin laaksoon. ³⁴ Silloin Herran Henki puki Gideonin voimalla. Gideon puhalsi pasuunaan, ja abieserilaiset kutsuttiin koolle seuraamaan häntä. ³⁵ Hän lähetti sanansaattajia myös koko Manasseen, ja manasselaisetkin kutsuttiin seuraamaan häntä. Samoin hän lähetti sanansaattajat Asseriin, Sebuloniin ja Naftaliin, ja nämäkin lähtivät vihollisia vastaan.

³⁶ Gideon sanoi Jumalalle: "Aiotko sinä pelastaa Israelin minun käteni kautta, niin kuin olet puhunut?" ³⁷ Katso, minä panen kerittyjä villoja puimatantereelle. Jos kastetta tulee ainoastaan villoihin ja maa jää muuten kokonaan kuivaksi, niin siitä minä tiedän, että sinä pelastat Israelin minun käteni kautta, niin kuin olet puhunut." ³⁸ Niin myös tapahtui. Noustuaan varhain seuraavana aamuna Gideon puristi villoista kastetta ja sai niistä valumaan täyden maljan vettä. ³⁹ Silloin Gideon sanoi Jumalalle: "Älköön vihasi syttykö minua kohtaan, jos minä vielä tämän kerran puhun. Salli minun kerran vielä tehdä koe villoilla. Jääkööt ainoastaan villat kuiviksi, mutta tulkoon kastetta kaikkialle muualle maahan." ⁴⁰ Ja Jumala teki sinä yönä niin.

Ainoastaan villat jäivät kuiviksi, ja kastetta tuli kaikkialle muualle maahan.

Herra valitsee Gideonin väen

7 Varhain seuraavana aamuna Jerubbaal, toiselta nimeltään Gideon, ja kaikki hänen kanssaan oleva väki kokoontuivat Harodinlähteelle. Midianilaisten leiri oli laaksossa, Harodinlähteeltä ja Moorenkukkulasta pohjoiseen. ² Herra sanoi Gideonille: "Sinun kanssasi on liikaa väkeä. Minä en voi antaa Midiania heidän käsiinsä, ettei Israel ylvästelisi minua vastaan ja sanoisi: 'Oma käteni pelasti minut.'"
³ Kuuluta siis kansalle näin: 'Joka pelkää ja vapisee, kääntyköön takaisin ja lähteköön Gileadin vuorilta.'" Silloin kansasta palasi takaisin 22.000, jäljelle jäi 10.000 miestä.

⁴ Herra sanoi Gideonille: "Väkeä on vieläkin liian paljon. Vie heidät alas veden ääreen, niin minä valikoin siellä heistä osan sinulle. Jokainen, josta minä sanon sinulle: 'Tämä lähteköön kanssasi', lähtee kanssasi, mutta josta minä sanon sinulle: 'Tämä älköön lähtekö kanssasi', se ei lähde."
⁵ Gideon vei väen alas veden ääreen, ja Herra sanoi hänelle: "Erota toisistaan ne, jotka latkivat vettä kielellään kuin koira, ja ne, jotka laskeutuvat polvilleen juomaan."
⁶ Niiden miesten luku, jotka latkivat kädestä suuhunsa, oli kolmesataa. Kaikki muu väki oli laskeutunut polvilleen juomaan vettä.
⁷ Silloin Herra sanoi Gideonille: "Niillä

kolmellasadalla miehellä, jotka latkivat, minä pelastan teidät ja annan Midianin sinun käsiisi. Kaikki muu väki menköön kotiinsa."
⁸ Sitten tuo joukko otti mukaansa eväät ja pasuunansa. Kaikki muut Israelin miehet Gideon päästi menemään koteihinsa ja piti ainoastaan ne kolmesataa miestä. Midianilaisten leiri oli hänen alapuolellaan laaksossa.

Herra rohkaisee Gideonia

⁹ Sinä yönä Herra sanoi hänelle: "Nouse ja mene alas vihollisen leiriin, sillä minä olen antanut sen sinun käsiisi."
¹⁰ Mutta jos sinä pelkää mennä yksin alas leiriin, mene palvelijasi Puuran kanssa,
¹¹ ja kuuntele, mitä siellä puhutaan, niin saat rohkeutta hyökätä leiriin." Niin Gideon meni palvelijansa Puuran kanssa alas leirin laitaan asti etuvartijoiden luo.
¹² Laaksoon oli leiriytynyt midianilaisia, amalekilaisia ja kaikkia idän miehiä kuin heinäsiirakoja, eikä heidän kameleillaan ollut määrää, niitä oli kuin hiekkaa meren rannalla.
¹³ Gideonin tullessa muuan mies oli kertomassa toiselle untaan. Mies sanoi: "Kuule, minä näin unta. Pyöreä ohraleipä kieri midianilaisten leiriin. Se tuli yhtä telttaa kohti ja törmäsi siihen, niin että teltta kaatui. Ohraleipä käänsi teltan ylösalaisin, ja se jäi kumoon."
¹⁴ Toinen sanoi: "Se ei ole mikään muu kuin israelilaisen Gideonin, Jooaksen pojan, miekka. Jumala antaa hänen käsiinsä Midianin ja koko tämän leirin."

Pasuunat, ruukut ja tulisoihdut

¹⁵ Kun Gideon oli kuullut kertomuksen unesta ja sen selityksen, hän kumartui maahan palvomaan Herraa. Sitten hän palasi Israelin leiriin ja sanoi: "Nouskaa, sillä Herra on antanut midianilaisten leirin teidän käsiinne."

¹⁶ Gideon jakoi ne kolmesataa miestä kolmeen joukkoon ja antoi jokaiselle miehelle pasuunan ja tyhjän saviruukun sekä tulisoihdun ruukkuun. ¹⁷ Hän sanoi heille: "Katsokaa minua ja tehkää samoin kuin minä. Kun minä olen tullut leirin laitaan, tehkää niin kuin minä teen." ¹⁸ Kun minä ja kaikki minun kanssani olevat miehet puhallamme pasuunoihin, puhaltakaa tekin pasuunoihin kaikkialla leirin ympärillä ja huutakaa: 'Herran ja Gideonin puolesta!'"

¹⁹ Niin Gideon ja ne sata miestä, jotka olivat hänen kanssaan, tulivat leirin laitaan keskimmäisen yövartion alussa, juuri kun vartijat oli asetettu paikoilleen. Silloin he puhalsivat pasuunoihin ja särkivät saviruukut, jotka heillä oli käsissään. ²⁰ Ne kolme joukkoa puhalsivat myös pasuunoihin ja murskasivat saviruukut. Miehet pitivät vasemmassa kädessään tulisoihdun ja oikeassa pasuunaa. He puhalsivat pasuunoihin ja huusivat: "Herran ja Gideonin miekka!" ²¹ Kukin heistä seiso paikallaan leirin ympärillä, mutta koko leiri lähti liikkeelle ja kaikki juoksivat huutaen pakoon.

Gideon voittaa midianilaiset

²² Kun noihin kolmeensataan pasuunaan puhallettiin, Herra käänsi midianilaisten miekat toisiaan vastaan koko leirissä, ja he pakenivat Beet-Sittaan asti Sereraan päin, Tabbatin luona olevan Aabel-Meholan rantaan saakka. ²³ Silloin Israelin miehet kutsuttiin koolle Naftalista, Asserista ja koko Manassesta, ja he ajoivat midianilaisia takaa.

²⁴ Gideon oli myös lähettänyt sanansaattajia kaikkialle Efraimin vuoristoon sanomaan: "Tulkaa alas taistelemaan midianilaisia vastaan ja vallatkaa heiltä vedet Beet-Baaraan asti sekä Jordan." Niin kaikki Efraimin miehet kutsuttiin koolle, ja he valtasivat vedet Beet-Baaraan asti sekä Jordanin. ²⁵ He ottivat vangiksi kaksi midianilaisten ruhtinasta, Oorebin ja Seebin. Oorebin he surmasivat Oorebin kalliolla, ja Seebin he surmasivat Seebin viinikuurnan luona. Sitten he ajoivat midianilaisia takaa. Oorebin ja Seebin päät he toivat Gideonille Jordanin toiselle puolen.

Efraimilaisten tyytymättömyys

8 Efraimin miehet sanoivat Gideonille: "Miksi teit meille näin etkä kutsunut meitä, kun lähdit taistelemaan midianilaisia vastaan?" He riitelivät kovasti Gideonin kanssa. ² Mutta Gideon sanoi heille: "Mitä minä muka olen tehnyt

teihin verrattuna? Eikö Efraimin jälkikorjuu ole parempi kuin Abieserin viininkorjuu? ³Teidän käsiinnehan Jumala antoi midianilaisten ruhtinaat Oorebin ja Seebin. Olenko minä kyennyt tekemään mitään sellaista kuin te?" Kun hän puhui näin, heidän suuttumuksensa häntä kohtaan lauhtui.

Veljestaistelut

⁴Kun Gideon tuli Jordanille, hän meni sen yli niiden kolmensadan miehen kanssa. He olivat uuvuksissa, mutta jatkoivat takaa-ajoa. ⁵Gideon sanoi Sukkotin miehille: "Antakaa leipiä väelle, joka seuraa minua, sillä se on uuvuksissa. Minä näet ajan takaa midianilaisten kuninkaita Sebahia ja Salmunnaa." ⁶Mutta Sukkotin päämiehet vastasivat: "Onko Sebahin ja Salmunnan koura jo kädessäsi, niin että antaisimme leipää sotajoukollesi?" ⁷Gideon vastasi: "Hyvä on! Kun Herra antaa Sebahin ja Salmunnan minun käsiini, minä pehmitän teidän lihanne autiomaan orjantappuroilla ja piikkipensailla."

⁸Hän lähti sieltä Penueliin ja puhui samalla tavoin Penuelin miehille. Nämä vastasivat hänelle samoin kuin Sukkotin miehet olivat vastanneet. ⁹Penuelin miehille Gideon sanoi: "Kun palaan voittajana, minä hajotan maahan tämän tornin."

¹⁰Mutta Sebah ja Salmunna olivat Karkorissa joukkojensa kanssa. Koko

idän miesten sotajoukosta oli jäljellä noin 15.000 miestä; miekkamiehiä oli kaatunut 120.000. ¹¹Gideon kulki teltoissa asuvien tietä Noobahin ja Jogbehan itäpuolitse ja voitti joukon, kun se oli huolettomana leirissään. ¹²Sebah ja Salmunna pakenivat, mutta Gideon ajoi heitä takaa. Hän otti vangiksi molemmat midianilaisten kuninkaat, Sebahin ja Salmunnan, ja saattoi koko leirin pakokauhun valtaan.

¹³Kun Gideon, Jooaksen poika, palasi taistelusta Hereksen solalta, ¹⁴hän otti kiinni erään nuorukaisen, joka oli Sukkotin miehiä, ja kuulusteli häntä. Nuorukainen kirjoitti hänelle Sukkotin päämiesten ja vanhinten nimet; heitä oli 77 miestä. ¹⁵Kun Gideon tuli Sukkotin miesten luo, hän sanoi: "Tässä ovat Sebah ja Salmunna, joiden vuoksi te pilkkasitte minua ja kysyitte: 'Onko Sebahin ja Salmunnan koura jo kädessäsi, niin että antaisimme leipää uupuneille miehillesi?'" ¹⁶Gideon otti kiinni kaupungin vanhimmat ja antoi autiomaan orjantappuroilla ja piikkipensailla opetuksen Sukkotin miehille. ¹⁷Hän myös hajotti Penuelin tornin ja surmasi kaupungin miehet.

Gideon surmaa Midianin kuninkaat

¹⁸Sitten hän sanoi Sebahille ja Salmunnalle: "Millaisia olivat ne miehet, jotka te tapoitte Taaborilla?" Nämä vastasivat: "He olivat samanlaisia kuin sinä, jokainen näöltään kuin kuninkaan poika." ¹⁹Gideon sanoi: "He olivat

minun veljiäni, äitini poikia. Niin totta kuin Herra elää: jos te olisitte jättäneet heidät henkiin, minä en surmaisi teitä."

²⁰ Hän sanoi Jeterille, esikoiselleen: "Nouse ja surmaa heidät." Mutta nuorukainen ei paljastanut miekkaansa, sillä hän pelkäsi, koska oli vielä nuori.

²¹ Silloin Sebah ja Salmunna sanoivat: "Nouse sinä ja surmaa meidät, sillä miehellä on miehen voimat." Gideon nousi ja surmasi Sebahin ja Salmunnan ja otti heidän kameliensa kaulasta puolikuukorut.

Gideon ei suostu Israelin hallitsijaksi

²² Israelin miehet sanoivat Gideonille: "Hallitse sinä meitä, sinä itse, sinun poikasi ja pojanpoikasi, sillä sinä olet pelastanut meidät Midianin käsistä."

²³ Mutta Gideon vastasi: "En minä aio teitä hallita, eikä minun poikanikaan tule hallitsemaan teitä. Teitä hallitsee Herra." ²⁴ Gideon sanoi heille vielä:

"Pyytäisin kuitenkin teiltä yhtä asiaa: antakoon jokainen teistä minulle saaliistaan korurenkaan." Voitetuilla oli näet kultaisia korurenkaita, koska he olivat ismaelilaisia. ²⁵ Israelilaiset sanoivat: "Annamme mielellämme." He levittivät viitan ja jokainen heitti sen päälle yhden korurenkaan saaliistaan. ²⁶ Gideonin pyytämät kultaiset korurenkaat painoivat 1.700 sekeliä. Tähän eivät sisältyneet midianilaisten kuninkaiden yllä olleet puolikuukorut, korvarenkaat

ja purppuravaatteet eivätkä heidän kameliensa kaulaketjut. ²⁷ Gideon valmisti niistä kasukan, jonka hän sijoitti kaupunkiinsa Ofraan, ja koko Israel kävi haureudessaan palvomassa sitä siellä. Siitä tuli ansa Gideonille ja hänen perheelleen.

²⁸ Näin Midian joutui nöyrytymään israelilaisten edessä eikä enää nostanut päätään. Gideonin päivinä maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta.

²⁹ Sotien jälkeen Jerubbaal, Jooaksen poika, palasi asumaan kotiinsa.

³⁰ Gideonilla oli 70 poikaa, hänen siittämiään; hänellä oli nimittäin monta vaimoa. ³¹ Myös hänen sikemiläinen sivuvaimonsa synnytti hänelle pojan, ja Gideon antoi pojalle nimen Abimelek.

³² Päästyään korkeaan ikään Gideon, Jooaksen poika, kuoli, ja hänet haudattiin isänsä Jooaksen hautaan abieserilaisten Ofraan.

Israel luopuu Jumalasta

³³ Kun Gideon oli kuollut, israelilaiset lähtivät jälleen haureudessaan seuraamaan baaleja. He ottivat jumalakseen Baal-Beritin ³⁴ eivätkä enää muistaneet Herraa, Jumalaansa, joka oli pelastanut heidät kaikkien ympärillä asuvien vihollisten käsistä.

³⁵ He eivät myöskään osoittaneet uskollisuutta Jerubbaalin eli Gideonin perhettä kohtaan huolimatta kaikesta hyvästä, mitä hän oli tehnyt Israelille.

Abimelek nousee kuninkaaksi

9 Abimelek, Jerubbaalin poika, meni Sikemiin äitinsä veljien luo ja sanoi heille sekä äitinsä isän koko suvulle: ²"Puhukaa kaikille Sikemin johtomiehille näin: 'Kumpi teistä on parempi, sekö että teitä hallitsee seitsemänkymmentä miestä, kaikki Jerubbaalin pojat, vai se että teitä hallitsee yksi mies?' Ja muistakaa, että minä olen teidän luutanne ja lihaanne." ³Abimelekin äidin veljet puhuivat kaikille Sikemin johtomiehille hänen puolestaan kaiken tämän, ja näiden sydän taipui Abimelekin puolelle. He näet sanoivat: "Hän on meidän veljemme." ⁴He antoivat Abimelekille Baal-Beritin temppelistä seitsemänkymmentä sekeliä hopeaa. Niillä hän palkkasi tyhjäntoimittajia, häikäilemättömiä miehiä, jotka seurasivat häntä. ⁵Sitten hän lähti isänsä taloon Ofraan ja surmasi saman kiven päällä kaikki veljensä, seitsemänkymmentä Jerubbaalin poikaa. Vain Jerubbaalin nuorin poika Jootam jäi henkiin, sillä hän oli piiloutunut. ⁶Sitten kaikki Sikemin johtomiehet ja koko Beet-Millon väki kokoontuivat, menivät Sikemissä olevan muistomerkitammen luo ja tekivät Abimelekista kuninkaan.

Jootamin vertaus

⁷ Kun Jootamille kerrottiin tästä, hän meni Garissimin vuoren laelle, asettui

seisomaan ja huusi heille kovalla äänellä: "Kuulkaa minua, te Sikemin johtomiehet, niin Jumalakin kuulee teitä.

⁸ Kerran lähtivät puut voitelemaan itselleen kuningasta.

Ne sanoivat öljypuulle: 'Ole sinä meidän kuninkaamme.'

⁹ Mutta öljypuu vastasi puille: 'Lakkaisinko antamasta öljyäni, josta jumalat ja ihmiset minua ylistävät,

ja menisin huojumaan muiden puiden yläpuolelle?'

¹⁰ Sitten puut sanoivat viikunapuulle: 'Tule sinä kuninkaaksemme.'

¹¹ Mutta viikunapuu vastasi puille: 'Lakkaisinko antamasta makeuttani ja hyvää satoani ja menisin huojumaan muiden puiden yläpuolelle?'

¹² Sitten puut sanoivat viiniköynnökselle: 'Tule sinä meidän kuninkaaksemme.'

¹³ Mutta viiniköynnös vastasi puille: 'Lakkaisinko antamasta viiniäni, joka saa jumalat ja ihmiset iloisiksi, ja menisin huojumaan muiden puiden yläpuolelle?'

¹⁴ Silloin kaikki puut sanoivat orjantappuralle: 'Tule sinä kuninkaaksemme.'

¹⁵ Orjantappura vastasi puille:

'Jos te todella tahdotte voidella
minut kuninkaaksenne,
etsikää suojaa varjostani.
Mutta jos ette, lähtee
orjantappurasta tuli, joka
kuluttaa Libanonin setrit.'

¹⁶Oletteko te nyt menetelleet uskollisesti ja nuhteettomasti tehdessänne Abimelekista kuninkaan? Oletteko kohdelleet hyvin Jerubbaalia ja hänen perhettään? Oletteko palkinneet hänet sen mukaan, mitä hän on tehnyt? ¹⁷Sotihan minun isäni teidän puolestanne, pani henkensä alttiiksi ja pelasti teidät Midianin käsistä. ¹⁸Kuitenkin te olette tänä päivänä nousseet minun isäni perhettä vastaan ja surmanneet saman kiven päällä kaikki hänen poikansa, seitsemänkymmentä miestä, ja tehneet Abimelekista, isäni orjattaren pojasta, Sikemin miesten kuninkaan, koska hän on teidän veljenne. ¹⁹Jos te siis olette tänä päivänä kohdelleet uskollisesti ja nuhteettomasti Jerubbaalia ja hänen perhettään, niin iloitkaa Abimelekista, ja iloitkoon myös hän teistä. ²⁰Mutta jos ette ole, lähteköön Abimelekista tuli ja kuluttakoon Sikemin johtomiehet sekä Beet-Millon. Samoin lähteköön tuli Sikemin johtomiehistä ja Beet-Millosta ja kuluttakoon Abimelekin." ²¹Sitten Jootam lähti kiireesti pakoon. Hän tuli Beeriin ja asettui sinne asumaan veljensä Abimelekin tähden.

Abimelekin taistelut ja kuolema

²²Kun Abimelek oli hallinnut Israelia kolme vuotta, ²³Jumala lähetti pahan hengen Abimelekin ja Sikemin miesten väliin, ja Sikemin johtomiehet pettivät Abimelekia. ²⁴Tämä tapahtui, jotta Jerubbaalin seitsemällekympenelle pojalle tehty väkivalta tulisi kostetuksi, ja heidän verensä tulisi heidän veljensä Abimelekin päälle, joka oli surmannut heidät, ja Sikemin johtomiesten päälle, jotka olivat auttaneet häntä surmaamaan veljensä. ²⁵Sikemin johtomiehet asettivat Abimelekin kiusaksi miehiä väijymään vuorten harjanteille, ja nämä ryöstivät jokaisen, joka kulki tiellä heidän ohitsean. Tästä kerrottiin Abimelekille.

²⁶Sitten Gaal, Ebedin poika, tuli veljineen Sikemiin. Sikemin johtomiehet luottivat hänen. ²⁷He lähtivät ulos viinitarhoilleen ja korjasivat niiden sadon, polkivat rypäleet ja pitivät ilojuhlia. Sitten he menivät jumalansa temppeliin, söivät ja joivat ja kirosivat Abimelekia. ²⁸Gaal, Ebedin poika, sanoi: "Mikä on Abimelek, että me häntä palvelisimme, ja mikä on Sikem? Eikö Abimelek ole Jerubbaalin poika ja Sebul hänen käskyläisensä? Palvelkaa Sikemin isän Hamorin miehiä. Miksi me palvelisimme Abimelekia? ²⁹Olisipa minulla tämä kansa vallassani, niin minä toimittaisin Abimelekin pois.

Abimelekista hän sanoi: 'Hanki itsellesi lisää sotajoukkoja ja lähde liikkeelle!'"

³⁰ Kun kaupungin päällikkö Sebul kuuli Gaalin, Ebedin pojan, sanat, hän vihastui³¹ ja lähetti salaa sanansaattajia Abimelekin luo sanomaan: "Tiedätkö, että Gaal, Ebedin poika, ja hänen veljensä ovat tulleet Sikemiin, ja nyt he yllyttävät kaupunkia sinua vastaan.

³² Nouse siis yöllä, sinä ja väki, joka on kanssasi, ja asetu kedolle väijyksiin.

³³ Hyökkää varhain aamulla, auringon noustessa, kaupungin kimppuun. Kun Gaal lähtee joukkoineen sinua vastaan, tee hänelle silloin, mitä kykenet." ³⁴ Niin Abimelek ja kaikki hänen kanssaan oleva väki nousivat yöllä ja asettuivat väijyksiin Sikemiä vastaan neljänä joukkona.

³⁵ Gaal, Ebedin poika, tuli ulos ja asettui kaupungin portille. Silloin Abimelek ja hänen kanssaan oleva väki nousivat väijyksistä. ³⁶ Gaal näki väen ja sanoi Sebulille: "Katso, vuorten harjanteilta laskeutuu väkeä." Mutta Sebul vastasi hänelle: "Vuorten varjot näyttävät sinusta miehiltä." ³⁷ Gaal sanoi taas: "Katso! Maannavalta laskeutuu väkeä, ja toinen joukko tulee Ennustajientammelta päin." ³⁸ Silloin Sebul sanoi hänelle: "Missä on nyt sinun suuri suusi, joka sanoi: 'Mikä on Abimelek, että me häntä palvelisimme?' Eikö tämä ole sitä väkeä, jota olet halveksinut. Mene nyt ja taistele sitä vastaan." ³⁹ Niin Gaal lähti Sikemin

miesten edellä ja taisteli Abimelekia vastaan. ⁴⁰ Mutta Abimelek ajoi Gaalia takaa, ja tämä pakeni häntä. Monet kaatuivat surmattuina, ennen kuin ennättivät portille asti. ⁴¹ Abimelek jäi Arumaan, ja Sebul karkotti Gaalin ja hänen veljensä pois Sikemistä.

⁴² Seuraavana päivänä kansa oli lähdössä ulos kedolle. Kun siitä kerrottiin Abimelekille, ⁴³ hän otti väkensä, jakoi sen kolmeen joukkoon ja asettui kedolle väijyksiin. Kun hän näki miesten lähtevän kaupungista, hän hyökkäsi heidän kimppuunsa ja surmasi heidät. ⁴⁴ Abimelek ja hänen kanssaan oleva joukko ryntäsi esiin ja seisahtui kaupungin portille. Toiset kaksi joukkoa hyökkäsivät kaikkien niiden kimppuun, jotka olivat kedolla, ja surmasivat heidät. ⁴⁵ Abimelek taisteli kaupunkia vastaan koko sen päivän, valloitti kaupungin ja surmasi siellä olevan väen. Kaupungin hän hajotti maan tasalle ja kylvi sen paikalle suolaa.

⁴⁶ Kun kaikki Sikemintornin miehet saivat kuulla siitä, he menivät Eel-Beritin temppelin holviin. ⁴⁷ Mutta kun Abimelekille kerrottiin, että kaikki Sikemintornin miehet olivat tulleet koolle, ⁴⁸ Abimelek nousi kaiken väkensä kanssa Salmonin vuorelle. Hän otti kirveen käteensä ja löi poikki puunoksan, nosti sen olalleen ja sanoi mukanaan olevalle väelle: "Näittekö, mitä minä tein? Tehkää tekin kiireesti samalla tavoin." ⁴⁹ Niin

jokainen mies katkaisi oksan. Sitten he seurasivat Abimelekia, panivat oksat holvin päälle ja sytyttivät ihmisten päällä olevan holvin palamaan. Niin kuolivat myös kaikki Sikemintornin asukkaat, noin tuhat miestä ja naista.⁵⁰ Sitten Abimelek meni Teebekseen, leiriytyi Teebestä vastapäätä ja valloitti sen.⁵¹ Mutta kaupungin keskellä oli luja torni, ja kaikki miehet ja naiset sekä kaikki kaupungin johtomiehet pakenivat sinne. He sulki oven jälkeensä ja nousivat tornin katolle.⁵² Abimelek tuli tornin luo ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan. Mutta kun hän meni tornin ovelle polttaakseen sen tulella,⁵³ eräs nainen heitti jauhinkiven Abimelekin päähän ja murskasi hänen kallonsa.⁵⁴ Abimelek huusi heti palvelijalle, aseenkantajalleen, ja sanoi hänelle: "Vedä esiin miekkasi ja surmaa minut, ettei minusta sanottaisi: 'Nainen tappoi hänet.'" Silloin hänen palvelijansa lävisti hänet ja hän kuoli.⁵⁵ Kun Israelin miehet näkivät, että Abimelek oli kuollut, he menivät kukin kotiinsa.

⁵⁶ Näin Jumala maksoi Abimelekillä takaisin sen pahan, minkä tämä oli tehnyt isäänsä kohtaan surmatessaan seitsemänkymmentä veljeään.⁵⁷ Myös kaiken Sikemin miesten tekemän pahan Jumala antoi kohdata heitä itseään. Näin Jootamin, Jerubbaalin pojan, kirous tuli heidän päälleen.

Toola ja Jaair tuomareina

10 Abimelekin jälkeen nousi Israelia pelastamaan isaskarilainen Toola, Doodon pojan Puuan poika, joka asui Saamirissa, Efraimin vuoristossa.² Hän jakoi Israelille oikeutta kaksikymmentäkolme vuotta. Sitten hän kuoli, ja hänet haudattiin Saamiriin.

³ Hänen jälkeensä nousi gileadilainen Jaair ja jakoi Israelille oikeutta kaksikymmentäkaksi vuotta.⁴ Hänellä oli kolmekymmentä poikaa, jotka ratsastivat kolmellakymmenellä aasilla. Heillä oli kolmekymmentä kaupunkia, joita vielä tänäkin päivänä kutsutaan Jaairin leirikyliksi. Ne ovat Gileadin maassa.⁵ Sitten Jaair kuoli, ja hänet haudattiin Kaamoniin.

Ammonilaiset ahdistavat Israelia

⁶ Mutta israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. He palvelivat baaleja ja astarteja sekä Aramin jumalia, Siidonin jumalia, Mooabin jumalia, ammonilaisten jumalia ja filistealaisten jumalia. He hylkäsivät Herran eivätkä palvelleet häntä.⁷ Silloin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän luovutti heidät filistealaisten ja ammonilaisten valtaan.⁸ Nämä raastoivat ja runtelivat israelilaisia tuosta vuodesta alkaen kahdeksantoista vuotta, kaikkia israelilaisia, jotka asuivat

Jordanin toisella puolella Gileadissa, amorilaisten maassa. ⁹ Ammonilaiset tulivat myös Jordanin yli taistelemaan Juudaa, Benjaminia ja Efraimin heimoa vastaan, ja Israel joutui suureen ahdinkoon.

¹⁰ Silloin israelilaiset huusivat Herraa avukseen ja sanoivat: "Me olemme tehneet syntiä sinua vastaan, sillä me olemme hylänneet oman Jumalamme ja palvelleet baaleja." ¹¹ Mutta Herra sanoi israelilaisille: "Enkö minä pelastanut teidät egyptiläisten, amorilaisten, ammonilaisten ja filistealaisten käsistä? ¹² Ja silloinkin, kun siidonilaiset, amalekilaiset ja maaonilaiset sortivat teitä ja te huusitte minua avuksi, minä pelastin teidät heidän käsistään. ¹³ Mutta te hylkäsitte minut ja palvelitte muita jumalia. Sen tähden minä en enää pelasta teitä. ¹⁴ Menkää ja huutakaa avuksenne niitä jumalia, jotka olette valinneet. Pelastakoot ne teidät ahdinkonne aikana." ¹⁵ Israelilaiset sanoivat Herralle: "Me olemme tehneet syntiä. Tee sinä meille aivan niin kuin hyväksi näet, kunhan vain tänä päivänä vapautat meidät." ¹⁶ Niin he poistivat vieraat jumalat keskuudestaan ja palvelivat Herraa. Silloin hän ei enää kärsinyt nähdä Israelin kurjuutta.

¹⁷ Sitten ammonilaiset kutsuttiin koolle, ja he leiriytyivät Gileadiin. Myös israelilaiset kokoontuivat ja leiriytyivät

Mispaan. ¹⁸ Niin Gileadin kansa ja ruhtinaat sanoivat toisilleen: "Kuka on se mies, joka alkaa taistelun ammonilaisia vastaan? Hänestä tulee kaikkien Gileadin asukkaiden päämies."

Jefta asetetaan Gileadin päämieheksi

11 Gileadilainen Jefta oli urhea soturi, mutta hän oli porton poika. Jeftan isä oli Gilead. ² Myös Gileadin vaimo synnytti hänelle poikia. Kun vaimon pojat kasvoivat suuriksi, he karkottivat Jeftan ja sanoivat hänelle: "Sinä et peri mitään meidän isämme talossa, sillä sinä olet toisen naisen poika." ³ Silloin Jefta pakeni veljiensä luota ja asettui asumaan Toobin maahan. Jeftan luo kerääntyi joutilaita miehiä, ja nämä kulkivat hänen mukanaan.

⁴ Jonkin ajan kuluttua ammonilaiset lähtivät sotaan Israelia vastaan. ⁵ Kun ammonilaiset sotivat Israelia vastaan, Gileadin vanhimmat lähtivät noutamaan Jeftaa Toobin maasta ⁶ ja sanoivat Jeftalle: "Tule meidän päälliköksemme, että voimme sotia ammonilaisia vastaan." ⁷ Mutta Jefta sanoi Gileadin vanhimmille: "Ettekö te vihanneet minua ja karkottaneet minut isäni kotoa? Miksi tulette minun luokseni nyt, kun teillä on hätä?" ⁸ Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: "Juuri siksi olemme nyt kääntyneet sinun puoleesi, että sinä tulisit meidän kanssamme taistelemaan ammonilaisia vastaan ja että sinä olisit

meidän kaikkien Gileadin asukkaiden päämies." ⁹Jefta sanoi Gileadin vanhimille: "Jos te viette minut takaisin, taistelemaan ammonilaisia vastaan, ja Herra antaa heidät minun käsiini, niin tuleeko minusta todella teidän päämiehenne?" ¹⁰Niin Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: "Herra kuulee meidän sopimuksemme. Totisesti, me teemme kaiken, mitä sinä sanoit." ¹¹Niin Jefta lähti Gileadin vanhinten mukaan. Kansa asetti hänet päämiehekseen ja päälliköksen, ja Jefta toisti Herran edessä Mispassa kaiken, mitä oli puhunut vanhimille.

Jeftan sanoma ammonilaisten kuninkaalle

¹²Sitten Jefta lähetti sanansaattajia sanomaan ammonilaisten kuninkaalle: "Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, kun tulet tänne sotimaan maatani vastaan?" ¹³Ammonilaisten kuningas vastasi Jeftan sanansaattajille: "Ottihan Israel Egyptistä tullessaan minun maani Arnonista Jabbokiin ja Jordaniin asti. Anna se nyt hyvällä takaisin."

¹⁴Jefta lähetti vielä toistamiseen sanansaattajia ammonilaisten kuninkaan luo ¹⁵sanomaan hänelle: "Näin sanoo Jefta: Ei Israel ole ottanut Mooabin maata eikä ammonilaisten maata. ¹⁶Egyptistä tullessaan Israel kulki autiomaan kautta Kaislamerelle ja tuli Kaadekseen. ¹⁷Sieltä Israel lähetti sanansaattajia Edomin kuninkaan luo

sanomaan: 'Sallithan minun kulkea maasi läpi', mutta Edomin kuningas ei kuunnellut heitä. Israel lähetti sanan myös Mooabin kuninkaalle, mutta hänkään ei suostunut. Niin Israel jäi Kaadekseen. ¹⁸Sitten he kulkivat autiomaan kautta, kiersivät Edomin maan sekä Mooabin maan, kulkivat Mooabin maan itäpuolitse ja leiriytyivät Arnonin toiselle puolelle, mutta eivät tulleet Mooabin alueelle. Arnon on nimittäin Mooabin raja.

¹⁹Silloin Israel lähetti sanansaattajia amorilaisten kuninkaan Siihonin luo Hesboniin. Israel sanoi hänelle: 'Sallithan minun kulkea maasi läpi määränpäähäni.' ²⁰Mutta Siihon ei luottanut Israeliin eikä antanut sen kulkea alueensa läpi vaan kokosi kaiken väkensä, leiriytyi Jahakseen ja ryhtyi taisteluun Israelia vastaan. ²¹Mutta Herra, Israelin Jumala, antoi Siihonin ja kaiken hänen väkensä Israelin käsiin, ja Israel löi heidät. Niin Israel otti omakseen kaiken siinä maassa asuvien amorilaisten maan. ²²Israelilaiset ottivat omakseen amorilaisten koko alueen Arnonista Jabbokiin asti ja autiomaasta Jordaniin saakka.

²³Näin on siis Herra, Israelin Jumala, karkottanut amorilaiset kansansa Israelin tieltä. Sinäkö ottaisit nyt omaksesi heidän maansa? ²⁴Eikö ole näin: minkä sinun jumalasi Kemos sinulle antaa, sen sinä otat omaksesi,

ja kenet Herra, meidän Jumalamme, karkottaa meidän edeltämme, sen maan me otamme omaksemme? ²⁵ Oletko sinä jotenkin parempi kuin Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas? Rakensiko hän millään tavoin riitaa Israelin kanssa? Ryhtyikö hän milloinkaan sotimaan sitä vastaan? ²⁶ Israel on nyt asunut Hesbonissa ja sen tytärkaupungeissa, Aroerissa ja sen tytärkaupungeissa ja kaikissa Arnonin varrella olevissa kaupungeissa kolmesataa vuotta. Miksi te ette ole sinä aikana ottaneet niitä pois? ²⁷ Minä en ole tehnyt syntiä sinua vastaan, mutta sinä teet pahasti minua kohtaan, kun ryhdyt sotimaan minua vastaan. Jakakoon Herra, joka on tuomari, tänä päivänä oikeutta israelilaisten ja ammonilaisten välillä." ²⁸ Mutta ammonilaisten kuningas ei ottanut kuullakseen viestiä, jonka Jefta lähetti hänelle.

Jeftan lupaus ja voitto

²⁹ Silloin Herran Henki tuli Jeftan ylle, ja hän kulki Gileadin ja Manassen kautta ohi Gileadin Mispen, ja sieltä hän jatkoi matkaa ammonilaisten maahan. ³⁰ Jefta teki lupauksen Herralle ja sanoi: "Jos sinä todella annat ammonilaiset minun käsiini, ³¹ niin kuka tahansa tuleekin taloni ovesta minua vastaan palatessani voittajana ammonilaisten luota, hän on oleva Herran, ja minä uhraan hänet polttouhriksi." ³² Sitten Jefta lähti sotimaan ammonilaisia

vastaan, ja Herra antoi heidät hänen käsiinsä. ³³ Hän löi heidät kahdessakymmenessä kaupungissa Aroerista Minnitiin ja Aabel-Keramimiin asti tuottaen heille hyvin suuren tappion. Näin ammonilaiset joutuivat nöyrytymään israelilaisten edessä.

Jeftan tytär

³⁴ Kun Jefta oli palaamassa kotiinsa Mispaan, hänen tyttärensä tuli ulos häntä vastaan rumpua lyöden ja karkeloiden. Tytär oli hänen ainoa lapsensa, Jeftalla ei ollut muita poikia eikä tyttäriä kuin tämä. ³⁵ Nähdessään hänet Jefta repäisi vaatteensa ja sanoi: "Voi tyttäreni, sinä saat minut todella sortumaan maahan, sinä syökset minut onnettomuuteen, sillä minä olen tehnyt lupauksen Herralle enkä voi sitä peruuttaa." ³⁶ Tytär vastasi Jeftalle: "Isäni, sinä olet tehnyt lupauksen Herralle! Tee minulle niin kuin olet puhunut, koska Herra on costanut puolestasi vihollisillesi ammonilaisille." ³⁷ Hän sanoi vielä isälleen: "Tehtäköön kuitenkin niin, että jätät minut rauhaan kahdeksi kuukaudeksi. Minä tahdon mennä vuorille ja itkeä neitsyyttäni yhdessä ystävättärieni kanssa." ³⁸ Jefta sanoi: "Mene!"

Hän päästi tyttärensä lähtemään kahdeksi kuukaudeksi, ja tämä meni ystävättäriineen ja itki neitsyyttään vuorilla. ³⁹ Mutta kahden kuukauden kuluttua hän palasi isänsä luo, ja tämä toteutti Herralle antamansa lupauksen.

Hän ei miehestä tiennyt. Israelissa tuli tavaksi, ⁴⁰että Israelin tyttäret menivät muistelemaan gileadilaisen Jeftan tytärtä neljän päivän ajaksi joka vuosi.

Jefta voittaa efraimilaiset

12 Efraimin miehet kutsuttiin koolle, ja he lähtivät Saafoniin ja sanoivat Jeftalle: "Miksi sinä menet sotimaan ammonilaisia vastaan etkä kutsunut meitä mukaasi? Me poltamme sinut ja talosi." ²Mutta Jefta sanoi heille: "Minulla ja minun välläni oli kova riita ammonilaisten kanssa. Silloin minä kutsuin teitä, mutta te ette tulleet pelastamaan minua heidän käsistään. ³Kun minä näin, että te ette auttais minua, panin henkeni vaaralle alttiiksi ja lähdin ammonilaisia vastaan. Herra antoi heidät minun käsiini. Miksi te nyt olette tulleet tänne sotimaan minua vastaan?"

⁴Sitten Jefta kokosi kaikki Gileadin miehet ja ryhtyi taisteluun efraimilaisia vastaan, koska nämä olivat sanoneet: "Te olette Efraimin karkureita, onhan Gilead Efraimin ja Manassen keskellä." Mutta Gileadin miehet löivät efraimilaiset ⁵ja valtasivat efraimilaisten käyttämät Jordanin kahlauspaiikat. Kun sitten Efraimin pakolaiset sanoivat: "Antakaa meidän mennä yli", Gileadin miehet kysyivät jokaiselta: "Oletko efraimilainen?" Jos hän vastasi: "En", ⁶he sanoivat hänelle: "Sanopas 'shibbolet'." Jos hän sanoi

'shibbolet', kun ei osannut ääntää oikein, he ottivat hänet kiinni ja tappoivat. Niin efraimilaisia kaatui niinä päivinä Jordanin kahlauspaikoilla 42.000.

⁷Jefta jakoi Israelille oikeutta kuusi vuotta. Sitten gileadilainen Jefta kuoli, ja hänet haudattiin erääseen Gileadin kaupunkiin.

Ibsan, Eelon ja Abdon tuomareina

⁸Jeftan jälkeen Israelille jakoi oikeutta beetlehemiläinen Ibsan. ⁹Hänellä oli kolmekymmentä poikaa ja kolmekymmentä tytärtä, jotka hän naitti muualle ja toi muualta kolmekymmentä tyttöä pojilleen vaimoiksi. Hän jakoi Israelille oikeutta seitsemän vuotta. ¹⁰Sitten Ibsan kuoli, ja hänet haudattiin Beetlehemiin.

¹¹Hänen jälkeensä Israelille jakoi oikeutta sebulonilainen Eelon. Hän oli Israelin tuomarina kymmenen vuotta. ¹²Sitten sebulonilainen Eelon kuoli, ja hänet haudattiin Aijaloniin, Sebulonin maahan.

¹³Hänen jälkeensä Israelille jakoi oikeutta piratonilainen Abdon, Hillelin poika. ¹⁴Hänellä oli neljäkymmentä poikaa ja kolmekymmentä pojanpoikaa, jotka ratsastivat seitsemälläkymmenellä aasilla. Hän toimi Israelin tuomarina kahdeksan vuotta. ¹⁵Sitten piratonilainen Abdon, Hillelin poika, kuoli, ja hänet haudattiin Amalekilaisvuoristossa olevaan Piratoniin, Efraimin maahan.

Simsonin syntymä

13 Israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja Herra antoi heidät filistealaisten valtaan neljäksikymmeneksi vuodeksi.

²Sorassa oli eräs mies Daanin heimosta, nimeltään Maanoah. Hänen vaimonsa oli hedelmätön eikä ollut synnyttänyt. ³Herran enkeli ilmestyi vaimolle ja sanoi hänelle: "On totta, että sinä olet hedelmätön etkä ole synnyttänyt. Kuitenkin sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan. ⁴Varo siis nyt, ettet juo viiniä tai väkijuomaa etkä syö mitään saastaista, ⁵sillä sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan. Älköön partaveitsi koskettako hänen päätään, sillä poika on oleva Jumalan nasiiri kohdusta asti. Hän aloittaa Israelin pelastamisen filistealaisten vallasta."

⁶Vaimo meni ja sanoi miehelleen: "Minun luokseni tuli Jumalan mies. Hän oli näöltään kuin Jumalan enkeli, hyvin pelottava. Minä en kysynyt häneltä, mistä hän oli, eikä hän sanonut minulle nimeään. ⁷Hän sanoi minulle: 'Katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan. Älä juo viiniä äläkä väkijuomaa; älä myöskään syö mitään saastaista, sillä poika on oleva Jumalan nasiiri äidinkohdusta kuolinpäiväänsä asti.'"

⁸Maanoah rukoili Herraa ja sanoi: "Oi Herra, tulkoon Jumalan mies, jonka lähetit, vielä luoksemme ja opettakoon hän meille, mitä meidän on tehtävä pojalle, joka syntyy."

⁹Jumala kuuli Maanoahin rukouksen, ja Jumalan enkeli tuli jälleen vaimon luo tämän istuessa kedolla. Maanoah, hänen miehensä, ei ollut hänen kanssaan. ¹⁰Silloin vaimo juoksi nopeasti kertomaan miehelleen ja sanoi hänelle: "Kuule, sama mies, joka sinä päivänä kävi luonani, näyttäytyi taas minulle." ¹¹Maanoah nousi ja seurasi vaimoaan. Kun hän tuli miehen luo, hän sanoi tälle: "Sinäkö olet se mies, joka puhui vaimoni kanssa?" Mies vastasi: "Minä." ¹²Maanoah sanoi: "Kun nyt sanasi käy toteen, niin mitä sääntöjä pojan tulee noudattaa ja mikä on hänen tehtävänsä?" ¹³Herran enkeli vastasi Maanoahille: "Noudattakoon vaimo kaikkea, mistä olen hänelle puhunut. ¹⁴Hän ei saa syödä mitään, mikä on lähtöisin viiniköynnöksestä, ei juoda viiniä tai väkijuomaa eikä syödä mitään saastaista. Hänen tulee noudattaa kaikkea, mitä minä olen käkenyt hänen noudattaa."

¹⁵Maanoah sanoi Herran enkelille: "Salli meidän pidätellä sinua luonamme valmistaksemme sinulle ruuaksi kilin." ¹⁶Mutta Herran enkeli vastasi Maanoahille: "Vaikka pidättelisitkin minua luonasi, en minä kuitenkaan söisi ruokaasi. Mutta jos tahdot valmistaa polttouhrin, uhraa se Herralle." Maanoah ei tiennyt, että mies oli Herran enkeli. ¹⁷Maanoah kysyi Herran enkeliltä: "Mikä on sinun nimesi, sillä me tahdomme osoittaa

sinulle kunnioitusta, kun sanasi käy toteen." ¹⁸ Herran enkeli sanoi hänelle: "Minkä tähden kysyt nimeäni? Se on ihmeellinen."

¹⁹ Sitten Maanoah otti kilin sekä ruokauhrin ja uhrasi ne kalliolla Herralle. Herra teki ihmeen Maanoahin ja hänen vaimonsa nähden: ²⁰ liekin kohotessa alttarilta taivasta kohti Herran enkeli kohosi alttarin liekissä ylös. Sen nähdessään Maanoah ja hänen vaimonsa heittäytyivät kasvoilleen maahan. ²¹ Herran enkeli ei enää näyttäytynyt Maanoahille ja hänen vaimolleen. Silloin Maanoah ymmärsi, että mies oli ollut Herran enkeli. ²² Maanoah sanoi vaimolleen: "Me olemme kuoleman omat, sillä me olemme nähneet Jumalan!" ²³ Mutta hänen vaimonsa vastasi hänelle: "Jos Herra tahtoisi surmata meidät, hän ei olisi ottanut meiltä vastaan polttouhria ja ruokauhria eikä antanut meidän nähdä tätä kaikkea ja kuulla sitä, mitä nyt olemme kuulleet."

²⁴ Sitten vaimo synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Simson. Poika kasvoi, ja Herra siunasi häntä. ²⁵ Herran Henki alkoi vaikuttaa hänessä Daanin leirissä, Soran ja Estaolin välillä.

Simson ja timnalainen nainen

14 Kerran Simson meni alas Timnaan ja näki Timnassa naisen, joka oli filistealaisten tyttäriä. ² Hän palasi sieltä ja kertoi isälleen ja äidilleen: "Minä näin Timnassa naisen,

joka on filistealaisten tyttäriä. Ottakaa hänet minulle vaimoksi." ³ Hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: "Eikö veljiesi tyttärien joukossa tai meidän koko kansassame ole yhtään naista, kun menet ottamaan vaimon ympärileikkaamattomien filistealaisten joukosta?" Mutta Simson sanoi isälleen: "Ota hänet minulle, sillä hän on mieluinen minun silmissäni." ⁴ Mutta hänen isänsä ja äitinsä eivät tienneet, että tämä tuli Herralta, sillä hän etsi aihetta filistealaisia vastaan. Filistealaiset näet hallitsivat siihen aikaan Israelia.

Simson tappaa leijonan

⁵ Sitten Simson meni isänsä ja äitinsä kanssa alas Timnaan. Kun he saapuivat Timnan viinitarhoille, yhtäkkiä Simsonia vastaan tuli karjuva nuori leijona. ⁶ Silloin Herran Henki tuli hänen ylleen, ja hän repi leijonan kappaleiksi paljain käsin niin kuin olisi repinyt kilin. Isälleen tai äidilleen hän ei kertonut, mitä oli tehnyt. ⁷ Sitten hän meni naisen luo ja puhui tämän kanssa. Nainen oli mieluinen Simsonin silmissä.

⁸ Jonkin ajan kuluttua Simson palasi Timnaan ottaakseen naisen vaimokseen. Matkalla hän poikkesi katsomaan leijonan raatoa ja huomasi, että siinä oli mehiläisparvi ja hunajaa. ⁹ Hän kaapi hunajaa kouriinsa ja söi sitä kulkiessaan eteenpäin. Kun hän tuli isänsä ja äitinsä luo, hän antoi hunajaa heillekin, ja hekin söivät. Simson ei

kuitenkaan kertonut heille, että oli kaapinnut hunajan leijonan raadosta.

Simsonin häät ja arvoitus

¹⁰ Sitten Simsonin isä meni naisen luo, ja Simson järjesti siellä pidot, niin kuin nuorten miesten oli tapana tehdä. ¹¹ Kun timnalaiset näkivät Simsonin, he valitsivat kolmekymmentä sulhaspoikaa olemaan hänen kanssaan. ¹² Simson sanoi sulhaspojille: "Tahdon esittää teille arvoituksen. Jos te keksitte oikean ratkaisun seitsemän pitopäivän kuluessa ja ilmoitatte sen minulle, minä annan teille kolmekymmentä pellavapaitaa ja kolmekymmentä juhlapukua. ¹³ Mutta ellette voi ilmoittaa sitä minulle, te annatte minulle kolmekymmentä pellavapaitaa ja kolmekymmentä juhlapukua." He sanoivat hänelle: "Esitä arvoituksesi, että saamme kuulla sen." ¹⁴ Niin Simson sanoi heille: "Lähti syömäristä syötävää, lähti väkevästä makeaa."

Kolme päivää kului, eivätkä he kyenneet selittämään arvoitusta. ¹⁵ Mutta neljäntenä päivänä he sanoivat Simsonin vaimolle: "Viekoittele miehesi selittämään meille tämä arvoitus. Muuten me poltamme sinut ja isäsi talon. Oletteko te kutsuneet meidät tänne riistääksenne omaisuutemme, vai kuinka?" ¹⁶ Simsonin vaimo itki ja sanoi miehelleen: "Sinähän vihaat minua! Et sinä minua rakasta! Olet esittänyt arvoituksen kansani miehille etkä ole selittänyt sitä minulle." Mutta

Simson sanoi hänelle: "Edes isälleni tai äidilleni en ole sitä selittänyt, sinulleko selittäisin?"

¹⁷ Vaimo itki tämän asian vuoksi ne seitsemän päivää, jotka heidän pitonsa kestivät. Mutta seitsemäntenä päivänä Simson selitti arvoituksen vaimolleen, koska tämä ahdisti häntä, ja vaimo selitti sen kansansa miehille. ¹⁸ Kaupungin miehet sanoivat Simsonille seitsemäntenä päivänä ennen auringonlaskua: "Mikä on makeampaa kuin hunaja ja mikä väkevämpi kuin leijona?" Simson sanoi heille: "Ellette olisi kyntäneet minun hiehollani, ette olisi keksineet arvoitukseni ratkaisua."

¹⁹ Silloin Herran Henki tuli hänen ylleen, ja hän meni alas Askeloniin, löi siellä kuoliaaksi kolmekymmentä miestä, otti heiltä vaatteet ja antoi juhlapuvut arvoituksen selittäjille. Vihaisena hän meni isänsä kotiin. ²⁰ Mutta Simsonin vaimo joutui sille sulhaspojalle, joka oli ollut sulhasen ystävänä.

Simsonin kosto

15 Jonkin ajan kuluttua, vehnäkorjuun aikaan, Simson otti mukaan kilin ja meni katsomaan vaimoaan ja sanoi: "Minä tahdon mennä sisään vaimoni luo." Vaimon isä ei kuitenkaan sallinut hänen mennä ² vaan sanoi: "Minä tosiaankin luulin, että sinä olit ruvennut vihaamaan häntä, ja annoin hänet

sinun sulhaspojallasi. Mutta eikö nuorempi sisar ole vielä kauniimpi? Voisit ottaa hänet tuon toisen tilalle."

³ Simson sanoi heille: "Tällä kertaa en tule syylliseksi filistealaisten vuoksi, vaikka teenkin heille pahaa."

⁴ Sitten Simson meni ja pyydysti kolmesataa kettua. Hän otti tulisoihjuja, satoi aina kaksi häntää yhteen ja asetti tulisoihdun kunkin häntäparin väliin. ⁵ Sitten hän sytytti tulisoihdun ja päästi ketut menemään filistealaisten viljapeltoihin. Näin hän sytytti palamaan sekä kuhilaat että pystyssä olevan viljan, viinitarhat ja öljypuut.

⁶ Filistealaiset kysyivät: "Kuka tämän on tehnyt?" Heille sanottiin: "Simson, timnalaisen vävy, koska hänen appensa otti hänen vaimonsa ja antoi tämän hänen sulhaspojalleen." Silloin filistealaiset menivät ja polttivat sekä vaimon että hänen isänsä tulessa. ⁷ Mutta Simson sanoi heille: "Jos te kerran tällaista teette, minä en hellitä, ennen kuin olen kostanut teille." ⁸ Hän pieksi heitä säälimättä ja tuotti heille suuren tappion. Sitten hän meni Eetamin kallioluolaan ja jäi sinne asumaan.

Simson voittaa filistealaiset Lehissä

⁹ Filistealaiset lähtivät liikkeelle, leiriytyivät Juudaan ja levittäytyivät Lehin tienoille. ¹⁰ Juudan miehet kysyivät: "Miksi hyökkäätte meitä vastaan?" Filistealaiset sanoivat: "Olemme tulleet sitomaan Simsonin

tehdäksemme hänelle niin kuin hän teki meille." ¹¹ Silloin kolmetuhatta miestä Juudasta meni Eetamin kallioluolalle, ja he sanoivat Simsonille: "Etkö tiedä, että filistealaiset hallitsevat meitä? Mitä oletkaan meille tehnyt!" Hän vastasi heille: "Niin kuin he tekivät minulle, niin tein minäkin heille."

¹² He sanoivat hänelle: "Me tulimme sitomaan sinut antaaksemme sinut filistealaisten käsiin." Mutta Simson sanoi heille: "Vannokaa minulle, ettette itse lyö minua kuoliaaksi." ¹³ He vastasivat: "Emme, me vain sidomme sinut lujasti ja annamme sinut heidän käsiinsä. Emme me sinua surmaa." He sitoivat hänet kahdella uudella köydellä ja veivät hänet pois kalliolta.

¹⁴ Kun hän tuli Lehiin, filistealaiset riensivät häntä vastaan riemusta huutaen. Silloin Herran Henki tuli Simsonin päälle, ja köydet, joilla hänen käsivartensa oli sidottu, olivat kuin tulen polttamia pellavalankoja, ja hänen siteensä irtosivat hänen käsistään. ¹⁵ Hän huomasi aasin tuoreen leukaluun, otti sen käteensä ja löi sillä kuoliaaksi tuhat miestä. ¹⁶ Ja sanoi: "Aasin leukaluulla, löin läjään, löin kahteen, aasin leukaluulla löin tuhat miestä." ¹⁷ Sen sanottuaan Simson heitti leukaluun kädestään ja antoi sen paikan nimeksi Raamat-Lehi.

¹⁸ Simson oli kovin janoissaan. Hän huusi avukseen Herraa ja sanoi: "Sinä annoit palvelijasi käden

kautta tämän suuren voiton, mutta nyt minä kuolen janoon ja joudun ympärileikkaamattomien käsiin."

¹⁹ Silloin Jumala avasi kuopan Lehissä, ja siitä virtasi vettä. Simson joi, hänen henkensä elpyi ja hän virkistyi. Siksi hän antoi lähteelle nimen Een-Hakkore. Se on Lehissä vielä tänäkin päivänä.

²⁰ Simson jakoi Israelille oikeutta kaksikymmentä vuotta filistealaisten aikana.

Simson Gassassa

16 Kerran Simson meni Gasaan. Hän näki siellä porton ja meni hänen luokseen. ² Kun gassalaisille kerrottiin, että Simson oli tullut sinne, he piirittivät talon ja väijyivät häntä koko yön kaupungin portilla. He olivat koko yön hiljaa ja tuumailivat: "Odotamme aamunkoittoon asti ja sitten surmaamme hänet." ³ Simson makasi puoliyöhön asti. Puolenyön aikaan hän nousi, tarttui kaupunginportin oviin ja molempiin portinpylväisiin, tempaisi ne salpoinen paikoiltaan, nosti hartioilleen ja vei ylös Hebronin lähellä olevan vuoren laelle.

Simson ja Delila

⁴ Jonkin ajan kuluttua Simson rakastui Soorekin laaksossa erääseen naiseen, jonka nimi oli Delila. ⁵ Filistealaisten ruhtinaat tulivat naisen luo ja sanoivat hänelle: "Viekoittele hänet ja ota

selvää, mihin hänen suuri voimansa perustuu ja miten voimme voittaa hänet, niin että saamme hänet sidotuksi ja lannistetuksi. Palkaksi jokainen meistä antaa sinulle tuhat sata sekeliä hopeaa."

⁶ Niin Delila sanoi Simsonille: "Ilmoita minulle, mihin sinun suuri voimasi perustuu ja millä sinut voidaan sitoa ja lannistaa." ⁷ Simson vastasi hänelle: "Jos minut sidotaan seitsemällä jäniteellä, jotka eivät ole kuivuneet vaan ovat tuoreita, minä tulen heikoksi ja olen kuin kuka tahansa mies."

⁸ Niin filistealaisten ruhtinaat toivat naiselle seitsemän jännettä, jotka eivät olleet kuivuneet vaan olivat tuoreita, ja niillä hän sitoi Simsonin. ⁹ Sisähuoneessa oli miehiä väijymässä. Delila sanoi Simsonille: "Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!" Silloin Simson katkaisi jänteet; ne katkesivat niin kuin katkeaa tulen kärventämä rohdinlanka, eikä hänen voimansa salaisuus paljastunut. ¹⁰ Delila sanoi Simsonille: "Sinä olet petkuttanut minua ja puhunut minulle valheita! Kertoisit nyt minulle, miten sinut voidaan sitoa." ¹¹ Simson vastasi hänelle: "Jos minut sidotaan lujasti uusilla köysillä, joita ei ole käytetty työssä, minä tulen heikoksi ja olen kuin kuka tahansa ihminen."

¹² Niinpä Delila otti uudet köydet, sitoi hänet niillä ja sanoi hänelle: "Filistealaiset ovat kimpussasi,

Simson!" Sisähuoneessa oli miehiä väijyksissä. Mutta Simson katkaisi köydet käsivarsiensa ympäriltä kuin langan. ¹³ Delila sanoi Simsonille: "Tähän asti olet petkuttanut minua ja puhunut minulle valheita. Kerro minulle, miten sinut voidaan sitoa." Simson vastasi: "Kutomalla pääni seitsemän palmikkoa kankaan loimiin." ¹⁴ Delila löi ne lujaan iskulastalla ja sanoi: "Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!" Silloin Simson heräsi unestaan ja repäisi irti iskulastan ja loimet. ¹⁵ Delila sanoi hänelle: "Kuinka sinä saatat sanoa: 'Minä rakastan sinua', vaikka sydämesi ei ole minun kanssani? Jo kolme kertaa olet petkuttanut minua etkä ole ilmoittanut minulle, mihin suuri voimasi perustuu."

¹⁶ Kun Delila joka päivä ahdisti Simsonia sanoillaan ja painosti häntä, Simson kiusaantui kuollakseen, ¹⁷ avasi hänelle koko sydämensä ja sanoi: "Partaveitsi ei ole milloinkaan koskettanut päätäni, sillä minä olen Jumalan nasiiri äitini kohdusta asti. Jos hiukseni ajetaan, voimani poistuu minusta ja minä tulen heikoksi ja olen kuin kaikki muutkin miehet."

¹⁸ Silloin Delila näki, että Simson oli avannut hänelle koko sydämensä. Hän lähetti kutsumaan filistealaisten ruhtinaat ja käski sanoa heille: "Tulkaa nyt, sillä hän on avannut minulle koko sydämensä." Niin

filistealaisten ruhtinaat tulivat Delilan luo hopea mukanaan. ¹⁹ Delila nukutti Simsonin syliinsä ja kutsui miehen leikkaamaan pois Simsonin seitsemän palmikkoa. Näin Delila alkoi saada Simsonin lannistetuksi, ja tämän voimat katosivat. ²⁰ Sitten Delila sanoi: "Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson!" Simson heräsi unestaan ja ajatteli: "Minä lähdän tästä niin kuin aina ennenkin ja ravistan itseni irti." Mutta hän ei tiennyt, että Herra oli poistunut hänestä. ²¹ Filistealaiset ottivat hänet kiinni ja puhkaisivat hänen silmänsä. He veivät hänet alas Gassaan ja kytkivät hänet vaskikahleisiin. Hänen piti vääntää jauhinkiviä vankilassa. ²² Mutta hänen hiuksensa alkoivat leikkaamisen jälkeen kasvaa uudelleen.

Simsonin kuolema

²³ Sitten filistealaisten ruhtinaat kokoontuivat uhraamaan suurta uhria jumalalleen Daagonille ja iloitsemaan. He sanoivat: "Meidän jumalamme on antanut käsiimme vihollisemme Simsonin." ²⁴ Kun filistealaiset näkivät Simsonin, he ylistivät jumalaansa ja sanoivat: "Meidän jumalamme on antanut käsiimme vihollisemme, maamme hävittäjän, joka surmasi meistä niin monta."

²⁵ Kun he olivat tulleet hilpeälle tuulelle, he sanoivat: "Kutsukaa Simson huvittamaan meitä." Niin Simson noudettiin vankilasta, ja hän huvitti heitä. Kun hänet oli

asetettu seisomaan pylväiden väliin, ²⁶ hän sanoi palvelijalle, joka piti kiinni hänen kädestään: "Päästä minut tunnustelemaan pylvaita, joiden varassa rakennus on, että voin nojata niihin." ²⁷ Rakennus oli täynnä miehiä ja naisia, ja siellä olivat myös kaikki filistealaisten ruhtinaat. Katolla oli lisäksi noin kolmetuhatta miestä ja naista katselemassa, kuinka Simson huvitti heitä.

²⁸ Silloin Simson huusi avukseen Herraa ja sanoi: "Herra, Herra, muista minua ja vahvista minua vielä tämän kerran, oi Jumala, että saisin kostetuksi filistealaisille molemmat silmäni yhdellä kertaa!" ²⁹ Sitten Simson kiersi käsivartensa molempien rakennusta kannattavien keskipylväiden ympäri, toisen ympäri oikean käsivartensa ja toisen ympäri vasemman, ja nojautui pylvaita vasten. ³⁰ Simson sanoi: "Menköön oma henkeni yhdessä filistealaisten kanssa!" Ja hän taivutti pylvaita niin voimakkaasti, että rakennus luhistui ruhtinaiden ja kaiken sisällä olevan kansan päälle. Niitä, jotka hän surmasi kuollessaan, oli enemmän kuin niitä, jotka hän oli surmannut eläessään.

³¹ Simsonin veljet ja koko hänen isänsä perhe kävivät hakemassa hänet ja hautasivat hänet Soran ja Estaolin välille isänsä Maanoahin hautaan. Simson oli ollut Israelin tuomarina kaksikymmentä vuotta.

SEKASORRON AIKA, 17 – 21

Miikan temppeli Efraimin vuoristossa

17 Efraimin vuoristossa oli mies nimeltä Miika. ² Hän sanoi äidilleen: "Se hopea, tuhat sata sekeliä, joka sinulta vietiin ja jonka tähden sinä lausuit vannotuksen minunkin kuulteni, se hopea on minulla. Minä sen otin." Silloin hänen äitinsä sanoi: "Sinä olet Herran siunaama, poikani." ³ Miika antoi ne tuhat sata sekeliä hopeaa takaisin äidilleen, ja hänen äitinsä sanoi: "Minä pyhitin tämän hopean kokonaan Herralle. Nyt minä annan sen takaisin sinulle, poikani, valetun jumalankuvan teettämistä varten." ⁴ Kun Miika oli antanut hopean takaisin äidilleen, tämä otti kaksisataa sekeliä hopeaa ja antoi sen kultasepälle, joka teki siitä veistetyyn ja valetun jumalankuvan. Se oli siitä lähtien Miikan talossa. ⁵ Tällä miehellä, Miikalla, oli siis jumalan temppeli, ja hän teetti kasukan ja kotijumalia ja vihki yhden pojistaan itselleen papiksi. ⁶ Siihen aikaan Israelissa ei ollut kuningasta, ja jokainen toimi niin kuin hänen omasta mielestään oli oikein.

Miika palkkaa papikseen leeviläisen

⁷ Juudan Beetlehemissä, Juudan heimolle kuuluvalla alueella, oli nuori mies, joka oli leeviläinen ja asui siellä muukalaisena. ⁸ Tämä mies lähti siitä kaupungista, Juudan Beetlehemistä, asuakseen jossakin, mistä vain löytäisi

asuinpaikan. Tietä kulkiessaan hän tuli Efraimin vuoristoon, Miikan talolle asti. ⁹ Miika kysyi häneltä: "Mistä sinä tulet?" Mies vastasi: "Minä olen leeviläinen Juudan Beetlehemistä ja kuljen löytääkseni paikan, missä asua." ¹⁰ Miika sanoi hänelle: "Asu minun luonani. Ole minulle isänä ja pappina, niin minä annan sinulle vuosittain kymmenen sekeliä hopeaa sekä vaatetuksen ja elatuksen." Niin leeviläinen jäi Miikan luo. ¹¹ Leeviläinen suostui asumaan hänen luonaan, ja tämä kohteli nuorta miestä kuin ketä tahansa pojistaan. ¹² Miika asetti leeviläisen virkaan, ja niin nuoresta miehestä tuli hänen pappinsa, ja hän jäi Miikan taloon. ¹³ Silloin Miika sanoi: "Nyt minä tiedän, että Herra suo minulle hyvää, kun minulla on pappina leeviläinen."

Daanilaisten heimo etsii itselleen perintöosaa

18 Siihen aikaan, kun Israelissa ei ollut kuningasta, daanilaisten heimo etsi itselleen perintöosaa asuttavakseen, sillä siihen päivään mennessä se ei ollut saanut perintöosaa Israelin heimojen keskuudesta. ² Daanilaiset lähettivät sukujensa keskuudesta Sorasta ja Estaolista viisi väkevää soturia vakoilemaan maata ja tutkimaan sitä. He sanoivat näille: "Menkää tutkimaan maata." Miehet tulivat Efraimin vuoristoon Miikan talolle ja

yöpyivät siellä. ³ Ollessaan Miikan talon luona he tunnistivat nuoren leeviläisen äänen. He poikkesivat taloon ja kysyivät häneltä: "Kuka sinut on tänne tuonut? Mitä sinä täällä teet ja mitä varten olet täällä?" ⁴ Hän vastasi heille: "Miika teki minulle niin ja niin. Hän palkkasi minut, ja minusta tuli hänen pappinsa." ⁵ He sanoivat hänelle: "Kysyisitkö Jumalalta, onnistuuko matka, jolla olemme? Haluamme tietää sen." ⁶ Pappi vastasi heille: "Menkää rauhassa. Herran edessä te kuljette matkallanne."

⁷ Ne viisi miestä jatkoivat matkaansa ja tulivat Laikseen. He näkivät, että siellä oleva kansa asui siidonilaisten tavoin, turvassa, rauhassa ja luottavaisena, eikä yksikään vallanpitäjä toiminut siinä maassa millään lailla häpeällisesti. He olivat kaukana siidonilaisista eivätkä olleet tekemisissä muidenkaan ihmisten kanssa. ⁸ Kun vakoilijat palasivat veljiensä luo Soraan ja Estaoliin, nämä kysyivät heiltä: "Mitä teillä on kerrottavaa?" ⁹ He sanoivat: "Lähtekää liikkeelle, hyökätään heidän kimppuunsa. Me olemme katselleet maata, ja se on todellakin oikein hyvä. Ja tekö jäisitte toimettomiksi! Älkää kuhnaillko vaan lähtekää liikkeelle ja menkää ottamaan se maa omaksenne. ¹⁰ Saapuessanne sinne tulette luottavaisen kansan luo ja avaraan maahan, jonka Jumala on antanut teidän käsiinne. Siinä paikassa

ei ole puutetta mistään, mitä maan päällä on."

¹¹ Niin Sorasta ja Estaolista lähti liikkeelle kuusisataa sota-asein varustettua daanilaisten heimon miestä. ¹² He tulivat Juudan Kirjat-Jearimiin ja leiriytyivät sinne. Sen tähden sitä paikkaa kutsutaan vielä tänäkin päivänä Daanin leiriksi. Se on Kirjat-Jearimista länteen. ¹³ Sieltä he menivät Efraimin vuoristoon ja tulivat Miikan talolle asti.

Miikan pappi lähtee daanilaisten mukaan

¹⁴ Silloin ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoilemassa Laiksen maata, sanoivat heimolaisilleen: "Tiedättekö, että noissa taloissa on kasukka ja kotijumalia sekä veistetty ja valettu jumalankuva? Miettikää siis, mitä teidän on tehtävä!" ¹⁵ He poikkesivat sinne ja tulivat Miikan taloon nuoren leeviläisen asunnolle ja tervehtivät häntä. ¹⁶ Ne kuusisataa sota-asein varustettua daanilaista asettuivat seisomaan portille, ¹⁷ ja ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoilemassa maata, menivät sisälle taloon ja ottivat veistetyn jumalankuvan, kasukan, kotijumalat sekä valetun jumalankuvan. Mutta pappi seisoi portilla niiden kuudensadan sota-asein varustetun miehen kanssa. ¹⁸ Kun ne viisi menivät Miikan taloon ja ottivat veistetyn jumalankuvan, kasukan, kotijumalat

ja valetun jumalankuvan, pappi kysyi heiltä: "Mitä te teette?" ¹⁹ He sanoivat hänelle: "Vaikene ja pidä suusi kiinni! Lähde meidän mukaamme ja tule meidän isäksemme ja papiksemme. Onko sinun parempi olla pappina yhden miehen talossa kuin kokonaisen heimon ja suvun pappina Israelissa?" ²⁰ Silloin pappi tuli hyville mielin, otti kasukan, kotijumalat ja veistetyn jumalankuvan ja meni väen joukkoon.

²¹ Sitten he kääntyivät jatkamaan matkaansa ja panivat naiset, lapset, karjan ja kuormaston kulkemaan edellään. ²² He olivat ehtineet jo kauas Miikan talosta, kun Miikan talon lähiympäristössä asuvat miehet kutsuttiin koolle. Nämä pääsivät daanilaisten kintereille ²³ ja huusivat heille. Daanilaiset kääntyivät ja kysyivät Miikalta: "Mikä sinulla on hätänä, kun olet kutsunut väkesi koolle?" ²⁴ Miika vastasi: "Te olette ottaneet jumalani, jotka olen tehnyt, ja papin, ja lähteneet matkoihinne. Mitä minulla enää on jäljellä? Ja sitten te vielä sanotte minulle: 'Mikä sinulla on hätänä!'" ²⁵ Mutta daanilaiset sanoivat hänelle: "Lakkaa huutamasta meille, etteivät miehet ärtyisi ja kävisi kimppuunne ja ettette menettäisi henkeänne, sekä sinä että perheesi." ²⁶ Daanilaiset jatkoivat matkaansa. Kun Miika näki, että he olivat häntä voimakkaammat, hän kääntyi ja palasi kotiinsa.

Daanilaisten epäjumalanpalvelus

²⁷Otettuaan Miikan teettämät jumalat sekä hänen pappinsa daanilaiset tulivat Laikseen, rauhassa ja luottavaisena elävän kansan luo, ja surmasivat kansan miekalla ja polttivat kaupungin. ²⁸Kukaan ei tullut auttamaan, sillä Lais oli kaukana Siidonista, Beet-Rehobin tasangolla, eikä kansa ollut tekemisissä muiden ihmisten kanssa. Daanilaiset rakensivat kaupungin uudestaan ja asettuivat siihen asumaan. ²⁹He antoivat kaupungille nimen Daan isänsä Daanin, Israelin pojan, nimen mukaan, mutta alun perin kaupungin nimi oli Lais.

³⁰Sitten daanilaiset pystyttivät itselleen jumalankuvan. Joonatan, Mooseksen pojan Geersomin poika, sekä hänen jälkeläisensä olivat daanilaisten heimon pappeina, kunnes maan väestö vietiin pakkosiirtolaisuuteen. ³¹Daanilaiset pystyttivät itselleen Miikan teettämän jumalankuvan, ja se oli paikallaan koko sen ajan, jonka Jumalan huone oli Siilossa.

Gibealaisten ilkityö

19 Siihen aikaan, kun Israelissa ei ollut kuningasta, eräs leeviläinen mies asui muukalaisena Efraimin vuoriston perukoilla. Hän otti itselleen sivuvaimon Juudan Beetlehemistä. ²Mutta hänen

sivuvaimonsa petti häntä ja lähti hänen luotaan isänsä kotiin Juudan Beetlehemiin. Kun nainen oli ollut siellä nelisen kuukautta, ³hänen miehensä lähti hänen jälkeensä suostutellakseen häntä ja saadakseen hänet palaamaan. Miehellä oli mukanaan palvelija ja aasipari. Nainen vei miehen isänsä kotiin, ja kun isä näki miehen, hän iloitsi tavatessaan tämän. ⁴Appi, naisen isä, pidätteli häntä, ja mies viipyi appensa luona kolme päivää. He söivät ja joivat ja yöpyivät siellä.

⁵Neljäntenä päivänä he nousivat varhain aamulla. Mies teki lähtöä, mutta naisen isä sanoi hänelle: "Vahvista itseäsi leipäpalalla. Sen jälkeen voitte lähteä." ⁶Niin he istuivat, söivät ja joivat yhdessä. Sitten naisen isä sanoi miehelle: "Jää vielä yöksi, ja olkoon miehesi iloinen." ⁷Mies nousi taas lähteäkseen, mutta kun hänen appensa pyytämällä pyysi häntä, hän palasi ja jäi sinne vielä seuraavaksi yöksi.

⁸Viidennen päivän aamuna mies nousi varhain lähteäkseen matkaan, mutta naisen isä sanoi hänelle: "Vahvista itseäsi ruualla. Viipykää iltapäivään asti." Ja niin he aterioivat yhdessä. ⁹Sitten mies aikoi lähteä sivuvaimonsa ja palvelijansa kanssa, mutta hänen appensa, naisen isä, sanoi hänelle: "Katso nyt, päivä kallistuu jo iltaan. Jääkää yöksi, minä pyydän. Katsokaa, päivä on menossa mailleen.

Jää tänne yöksi ja ole hyvillä mielin. Nouskaa huomenna varhain ja lähtekää sitten kotimatkalle." ¹⁰ Mutta mies ei enää tahtonut jäädä yöksi, vaan lähti matkaan ja tuli Jebuksen eli Jerusalemin kohdalle mukanaan satuloitu aasipari ja sivuvaimonsa.

¹¹ Kun he olivat Jebuksen kohdalla ja aurinko oli jo laskemaisillaan, palvelija sanoi herralleen: "Tule, poiketaan tuohon jebusilaiskaupunkiin ja yövytään siellä." ¹² Mutta hänen herransa vastasi: "Ei, emme poikkea muukalaisten kaupunkiin, jonka asukkaat eivät ole israelilaisia, vaan menemme Gibeaan asti." ¹³ Hän sanoi vielä palvelijalleen: "Tule, mennään yöksi johonkin muuhun paikkaan, Gibeaan tai Raamaan."

¹⁴ He jatkoivat matkaansa, ja auringon laskiessa he tulivat lähelle Gibeaa, joka on Benjaminissa. ¹⁵ He poikkesivat Gibeaan yöpyäkseen siellä. He menivät kaupungin torille ja istuutuivat, mutta kukaan ei ottanut heitä yöksi taloonsa.

¹⁶ Illalla eräs vanha mies tuli työstään pellolta. Tämä mies oli Efraimin vuoristosta ja asui muukalaisena Gibeassa, kun taas paikkakuntalaiset olivat benjaminilaisia. ¹⁷ Kun vanha mies kohotti katseensa ja näki matkamiehen kaupungin torilla hän kysyi: "Minne olet matkalla ja mistä tulet?" ¹⁸ Leeviläinen vastasi hänelle: "Me olemme matkalla Juudan Beetlehemistä Efraimin vuoriston

perukoille. Sieltä minä olen lähtenyt ja olen käynyt Juudan Beetlehemissä asti. Olen matkalla Herran huoneeseen, mutta kukaan ei ota minua kotiinsa. ¹⁹ Meillä on sekä olkia että rehua aaseillemme, ja minulla on myös leipää ja viiniä palvelijattarellesi ja nuorelle miehelle, joka on palvelijasi kanssa. Ei ole puutetta mistään." ²⁰ Vanha mies sanoi: "Rauha sinulle! On täysin minun asiani, jos sinulta jotakin puuttuu. Älä missään tapauksessa jää yöksi tähän torille." ²¹ Hän vei leeviläisen taloonsa ja teki aaseille appeen. Sitten he pesivät jalkansa, söivät ja joivat.

²² He viettivät iltaa iloisesti, mutta yhtäkkiä kaupungin kelvottomat miehet piirittivät talon. He kolkuttivat ovelle ja sanoivat vanhalle miehelle, talon isännälle: "Tuo ulos se mies, joka tuli taloosi, että saamme yhtyä häneen." ²³ Silloin talon isäntä meni ulos heidän luokseen ja sanoi heille: "Älkää, veljeni, älkää ihmeessä tehkö niin pahoin! Kun kerran tämä mies on tullut minun talooni, niin älkää tehkö sellaista häpeällistä tekoa." ²⁴ Täällä on tyttäreni, joka on neitsyt, ja tämän miehen sivuvaimo. Minä tuon heidät tänne. Tehkää heille väkivaltaa, tehkää heille, mitä hyväksi näette, mutta tälle miehelle älkää tehkö sellaista häpeällistä tekoa." ²⁵ Mutta miehet eivät tahtoneet kuulla häntä. Silloin leeviläinen tarttui sivuvaimoonsa ja vei hänet ulos heidän luokseen. Miehet

yhtyivät häneen ja pitelivät häntä pahoin koko yön aamuun asti. Vasta aamun sarastaessa he päästivät hänet.

²⁶Aamuhämärissä nainen tuli ja kaatui sen talon ovelle, jossa hänen herransa oli. Siinä hän makasi päivän valkenemiseen asti. ²⁷Kun hänen herransa aamulla nousi, avasi talon oven ja tuli ulos lähteäkseen matkalle, hän näki sivuvaimonsa makaamassa talon oven edessä, kädet kynnyksellä. ²⁸Hän sanoi naiselle: "Nouse, lähdetään!" Mutta vastausta ei kuulunut. Silloin mies nosti hänen ruumiinsa aasin selkään ja lähti kotiinsa.

²⁹Kotiin tultuaan hän otti veitsen, tarttui sivuvaimoonsa, paloitteli hänet luineen kahdeksitoista kappaleeksi ja lähetti ne kaikkialle Israeliin.

³⁰Jokainen, joka näki sellaisen, sanoi: "Mitään tällaista ei ole tapahtunut eikä ole nähty siitä päivästä lähtien, kun israelilaiset tulivat Egyptin maasta, tähän päivään mennessä. Harkitkaa tätä, neuvotelkaa ja puhukaa keskenänne."

Israel päättää kostaa benjaminilaisille

20 Sitten kaikki israelilaiset Daanista Beersebaan asti lähtivät liikkeelle, myös Gileadin maasta tuli väkeä, ja seurakunta kokoontui yhtenä miehenä Herran eteen Mispaan. ²Kaikki kansan päämiehet kaikista Israelin heimoista astuivat esiin Jumalan kansan kokouksessa, jossa oli 400.000

miekoin varustettua jalkamiestä.

³Benjaminilaiset saivat kuulla, että israelilaiset olivat menneet Mispaan.

Israelilaiset sanoivat: "Kertokaa, kuinka tämä paha teko tapahtui."

⁴Silloin se leeviläinen, murhatun naisen mies, vastasi: "Minä ja sivuvaimoni olimme tulleet Benjaminin Gibeaan yöpyäksemme siellä. ⁵Silloin Gibeain miehet nousivat minua vastaan ja piirittivät yöllä talon, jossa minä olin. Minut he aikoivat tappaa, ja sivuvaimolleni he tekivät väkivaltaa, niin että hän kuoli. ⁶Minä tartuin sivuvaimooni, paloittelin hänet ja lähetin kappaleet kaikkialle Israelin perintömaan alueelle, koska gibealaiset olivat tehneet Israelissa ilkityön ja häpeällisen teon. ⁷Kaikki te israelilaiset! Esittäkää mielipiteenne tästä asiasta ja antakaa neuvonne."

⁸Silloin koko kansa nousi yhtenä miehenä ja sanoi: "Kukaan meistä ei mene telttaansa eikä yksikään poistu kotiinsa. ⁹Tämän me nyt teemme Gibealle: hyökkäämme sitä vastaan arvan mukaan. ¹⁰Me otamme jokaisesta Israelin heimosta kymmenen miestä sadasta, sata tuhannesta ja tuhat kymmenestä tuhannesta hankkimaan muonaa kansalle, niin että se voi mennä kostamaan Benjaminin Gibealle sen häpeällisen teon, jonka se on tehnyt Israelissa." ¹¹Niin kaikki Israelin miehet kokoontuivat yhtenä miehenä kaupunkia vastaan.

¹² Israelin heimot lähettivät miehiä kaikkiin Benjaminin sukuihin sanomaan: "Mikä paha teidän keskuudessanne onkaan tehty!" ¹³ Luovuttakaa nyt ne miehet, nuo keltommat gibealaiset, surmataksenne heidät ja poistaaksenne pahan Israelista." Mutta benjaminilaiset eivät tahtoneet kuulla israelilaisia veljiään, ¹⁴ vaan kokoontuivat kaupungeistaan Gibeaan lähteäkseen sotaan israelilaisia vastaan. ¹⁵ Sinä päivänä pidettiin benjaminilaisten katselmus. Kaupungeista tuli 26.000 miekkamiestä. Sen lisäksi katselmuksessa oli Gibeon asukkaita 700 valiomiestä. ¹⁶ Koko tässä joukossa oli 700 vasenkätistä valiomiestä. Jokainen heistä osasi lingota kiven erehtymättä, hiuskarvan tarkkuudella. ¹⁷ Myös Israelin miehet, benjaminilaisia lukuun ottamatta, katsastettiin. Heitä oli 400.000 miekkamiestä, kaikki harjaantuneita sotureita.

Veljessota

¹⁸ Israelilaiset nousivat ja lähtivät Beeteliin kysymään neuvoa Jumalta. He sanoivat: "Kenen on lähdeävä ensimmäisenä taistelemaan meidän puolestamme benjaminilaisia vastaan?" Herra vastasi: "Juuda ensimmäisenä." ¹⁹ Aamulla israelilaiset lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Gibeon edustalle. ²⁰ Sitten Israelin miehet

lähtivät taistelemaan benjaminilaisia vastaan ja asettuivat rintamaan Gibeon edustalle. ²¹ Mutta benjaminilaiset hyökkäsivät ulos Gibeasta ja löivät maahan sinä päivänä Israelista 22.000 miestä. ²² Kansa, Israelin miehet, kokosi kuitenkin voimansa, ja he asettuivat jälleen rintamaan samalle paikalle, mihin olivat asettuneet ensimmäisenä päivänä. ²³ Israelilaiset olivat näet menneet ja itkeneet Herran edessä iltaan asti. He kysyivät Herralta: "Onko meidän vielä ryhdyttävä taisteluun veljiämme, benjaminilaisia, vastaan?" Herra vastasi: "Lähtekää taistelemaan heitä vastaan."

²⁴ Kun israelilaiset toisena päivänä lähenivät benjaminilaisia, ²⁵ nämä lähtivät jälleen Gibeasta heitä vastaan ja löivät maahan vielä 18.000 israelilaista miestä, kaikki miekkamiehiä. ²⁶ Silloin kaikki israelilaiset, koko kansa, lähtivät Beeteliin. He itkivät ja istuivat siellä Herran edessä, paastosivat sen päivän iltaan asti ja uhrasivat polttouhreja ja yhteysuhreja Herran edessä. ²⁷ Israelilaiset pysyivät sanaa Herralta; Jumalan liitonarkku oli näet siihen aikaan Beetelissä. ²⁸ Piinehas, Aaronin pojan Eleasarin poika, palveli siihen aikaan Herran edessä. Israelilaiset kysyivät: "Lähdemmekö vielä taisteluun veljiämme, benjaminilaisia, vastaan vai luovutammeko?" Herra vastasi: "Lähtekää, sillä huomenna minä annan heidät teidän käsiinne." ²⁹ Sitten

Israel asetti miehiä väijymään Gibeaa ympärille.

³⁰ Kolmantena päivänä israelilaiset lähtivät taisteluun benjaminilaisia vastaan ja asettuivat rintamaan Gibeaa vastaan niin kuin edellisilläkin kerroilla. ³¹ Benjaminilaiset lähtivät kansaa vastaan, mutta joutuivat etäälle kaupungista. Kuten edellisilläkin kerroilla he saivat aluksi lyötyä kuoliaaksi noin kolmekymmentä Israelin miestä valtateillä, joista toinen vie Beeteliin, toinen kedon yli Gibeaa. ³² Silloin benjaminilaiset sanoivat: "He joutuvat tappiolle meidän edessämme niin kuin ennenkin." Mutta israelilaiset sanoivat: "Paetaan ja vedetään heidät kaupungista valtateille." ³³ Niin kaikki Israelin miehet nousivat paikoiltaan, asettuivat rintamaan Baal-Taamariin, samalla kun väijyksissä oleva Israelin joukko syöksyi esiin paikaltaan Geban aukealta. ³⁴ Kun 10.000 valiomiestä koko Israelista tuli Gibeaa vastaan, syntyi ankara taistelu, eivätkä benjaminilaiset huomanneet, että onnettomuus oli kohtaamassa heitä. ³⁵ Herra löi Benjaminin Israelin edessä, ja israelilaiset surmasivat sinä päivänä Benjaminista 25.100 miestä, kaikki miekkamiehiä.

³⁶ Nyt benjaminilaiset näkivät tullessa lyödyiksi. Israelin miehet olivat vetäytyneet benjaminilaisten edeltä, sillä he luottivat väijytykseen, jonka olivat asettaneet Gibeaa

luo. ³⁷ Silloin väijytysjoukko nousi kiireesti ja ryntäsi Gibeaa, valtasi sen ja surmasi kaikki kaupungin asukkaat miekalla. ³⁸ Israelin miehet olivat sopineet väijyjien kanssa, että nämä panisivat sakean savun nousemaan kaupungista. ³⁹ Israelin miehet siis kääntyivät pakoon taistelusta. Kun benjaminilaiset olivat aluksi lyöneet heitä kuoliaaksi noin kolmekymmentä miestä, he sanoivat: "Varmasti he joutuvat tappiolle meidän edessämme, niin kuin ensimmäisessäkin taistelussa." ⁴⁰ Samassa alkoi kaupungista nousta savupatsas. Kun benjaminilaiset kääntyivät katsomaan taakseen, he näkivät koko kaupungin nousevan savuna taivasta kohti. ⁴¹ Israelilaiset kääntyivät takaisin, mutta Benjaminin miehet kauhistuivat, sillä he näkivät, että onnettomuus oli kohdannut heitä. ⁴² He kääntyivät Israelin miesten edestä pakoon autiomaahan päin, mutta sota seurasi heidän kintereillään. Lähikaupunkien asukkaat tuhosivat heitä alueillaan.

⁴³ Israelilaiset saartoivat benjaminilaiset, ajoivat heitä takaa levähdyspaikkaan ja tallasivat heitä maahan lähellä Gibeaa, sen itäpuolella. ⁴⁴ Näin kaatui Benjaminista 18.000 miestä, kaikki väkeviä sotureita. ⁴⁵ Muut benjaminilaiset kääntyivät ja pakenivat autiomaahan Rimmonin kalliolle päin, mutta

israelilaiset tappoivat heitä valtateillä ja surmasivat 5.000 miestä. He seurasivat benjaminilaisten kintereillä Gideomiin asti ja surmasivat heistä vielä 2.000 miestä. ⁴⁶ Sinä päivänä kaatui Benjaminista kaikkiaan 25.000 miekkamiestä, kaikki urheita miehiä. ⁴⁷ Kuusisataa benjaminilaista kääntyi ja pakeni autiomaahan Rimmonin kalliolle. He jäivät sinne neljäksi kuukaudeksi. ⁴⁸ Mutta Israelin miehet palasivat vielä takaisin benjaminilaisten maahan ja surmasivat miekalla kaikki ihmiset kaupungeista ja myös eläimet, jokaisen, jonka tapasivat. Kaikki alueen kaupungit he polttivat tulella.

Israel valittaa Benjaminin heimon häviötä

21 Israelin miehet olivat vannoneet Mispassa ja sanoneet: "Kukaan meistä ei anna tytärtään benjaminilaiselle vaimoksi." ² Sitten kansa tuli Beeteliin ja istui iltaan asti Jumalan edessä, korotti äänensä ja itki katkerasti. ³ He sanoivat: "Miksi, oi Herra, Israelin Jumala, tällaista on tapahtunut Israelissa? Nyt puuttuu Israelista yksi heimo."

⁴ Varhain seuraavana aamuna kansa nousi, rakensi Beeteliin alttarin ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja. ⁵ Israelilaiset kysyivät: "Onko yhdenkään Israelin heimon keskuudessa joku, joka ei ole tullut

tänne Herran luo kansankokoukseen?" Oli näet vannottu ankara vala, että jokainen, joka ei tulisi Herran luo Mispaan, oli surmattava. ⁶ Israelilaisten tuli sääli veljeään Benjaminia, ja he sanoivat: "Tänä päivänä on yksi heimo hakattu pois Israelista. ⁷ Mitä meidän on tehtävä, että jäljelle jääneet saisivat vaimoja? Olemmehan vannoneet Herran kautta, ettemme anna heille tyttäriämme vaimoiksi."

Benjaminin heimo pelastetaan häviämästä

⁸ Israelilaiset kysyivät: "Onko Israelin heimoissa ketään, joka ei ole tullut Herran luo Mispaan?" Silloin huomattiin, ettei Gileadin Jaabeksesta ollut tullut ketään leiriin kansankokoukseen. ⁹ Kansasta pidettiin katselmus ja silloin huomattiin, ettei paikalla ollut ketään Gileadin Jaabeksen asukkaista.

¹⁰ Niin seurakunta lähetti sinne 12.000 soturia ja antoi heille käskyn: "Menkää ja surmatkaa miekalla Gileadin Jaabeksen asukkaat, myös naiset ja lapset. ¹¹ Näin teidän on tehtävä: vihkikää tuhon omaksi kaikki miespuoliset ja kaikki naiset, jotka ovat maanneet miehen kanssa." ¹² Miehet löysivät Gileadin Jaabeksen asukkaiden joukosta neljäsataa nuorta naista, jotka olivat neitsyitä eivätkä olleet maanneet miehen kanssa. Heidät tuotiin Siilon leiriin, joka on Kanaaninmaassa.

¹³ Sitten koko kansa lähetti miehiä puhumaan Rimmonin kalliolla oleville benjaminilaisille ja julistamaan heille rauhaa. ¹⁴ Benjaminilaiset palasivat silloin takaisin, ja heille annettiin ne Gileadin Jaabeksen eloon jätetyt naiset. Mutta naisia ei ollut heille tarpeeksi. ¹⁵ Niin kansan tuli sääli Benjaminia, koska Herra oli murtanut aukon Israelin heimoihin. ¹⁶ Seurakunnan vanhimmat kysyivät: "Mitä voimme tehdä, että jäljelle jääneet saisivat vaimoja. Naisethan on hävitetty Benjaminista." ¹⁷ He sanoivat: "Benjaminin perintöosa kuuluu eloonjääneille, ettei yhtäkään heimoa pyyhittäisi pois Israelista. ¹⁸ Mutta itse me emme voi antaa heille tyttäriämme vaimoiksi." Israelilaiset olivat näet vannoneet valan: "Kirottu olkoon jokainen, joka antaa vaimon benjaminilaiselle." ¹⁹ He sanoivat: "Kuulkaa, joka vuosi vietetään Siilossa Herran juhlaa. Se sijaitsee Beetelistä pohjoisen suuntaan, itäänpäin Beetelin ja Sikemin välisestä valtatiestä ja etelään Lebonasta."

²⁰ Vanhimmat kehottivat benjaminilaisia: "Menkää väijymään viinitarhoihin, ²¹ ja kun näette Siilon tyttäreiden tulevan ulos karkeloimaan, rynnätkää viinitarhoista, kaapatkaa jokainen itsellenne vaimo Siilon tyttäristä ja lähtekää Benjaminin maahan. ²² Ja kun heidän isänsä tai veljensä tulevat valittamaan meille, me sanomme heille: 'Armahtakaa heitä meidän vuoksemme, sillä emme voineet saada heille jokaiselle vaimoa sodassa. Ettehän te itse ole antaneet niitä heille, muuten olisitte nyt syyllisiä.'" ²³ Benjaminilaiset tekivät niin ja ottivat itselleen vaimoja lukumääränsä mukaan ryöstämällä heidät karkeloivien joukosta. Sitten he palasivat perintöosalleen, rakensivat kaupungit uudelleen ja asettuivat niihin asumaan. ²⁴ Myös israelilaiset vaelsivat sieltä kukin heimonsa ja sukunsa pariin, jokainen perintöosalleen. ²⁵ Siihen aikaan ei Israelissa ollut kuningasta, ja jokainen teki sitä, mikä hänen omasta mielestään oli oikein.

RUUTIN KIRJA

Elimelekin perhe Mooabissa

1 Siihen aikaan, kun tuomarit hallitsivat Israelia, tuli maahan nälänhätä. Silloin eräs mies Juudan Beetlehemistä lähti sieltä asuakseen muukalaisena Mooabin maassa vaimonsa ja kahden poikansa kanssa. ²Miehen nimi oli Elimelek, hänen vaimonsa nimi Noomi ja hänen kahden poikansa nimet Mahlon ja Kiljon; he olivat efratilaisia Juudan Beetlehemistä. He tulivat Mooabin maahan ja jäivät sinne.

³Sitten Noomin mies Elimelek kuoli, ja nainen jäi yksin kahden poikansa kanssa. ⁴Pojat ottivat itselleen mooabilaiset vaimot. Toisen nimi oli Orpa ja toisen nimi Ruut. Kun he olivat asuneet siellä noin kymmenen vuotta, ⁵kuolivat myös molemmat pojat, Mahlon ja Kiljon, ja Noomi jäi yksin jäljelle miehensä ja kahden poikansa kuoltua.

Noomi, Orpa ja Ruut

⁶Silloin Noomi nousi miniöineen palatakseen Mooabin maasta, sillä hän oli kuullut siellä, että Herra oli pitänyt huolta kansastaan ja antanut sille leipää. ⁷Hän lähti yhdessä molempien

miniöittensä kanssa paikasta, jossa oli asunut. Kun Noomi miniöineen kulki tietä palatakseen Juudan maahan, ⁸hän sanoi heille: "Lähtekää kumpikin takaisin äitinne kotiin. Herra osoittakoon teille laupeutta, niin kuin te olette osoittaneet vainajille ja minulle. ⁹Herra suokoon, että saisitte kumpikin turvan miehenne kodissa." Sitten hän suuteli heitä, mutta he alkoivat itkeä äänekkäästi ¹⁰ja sanoivat hänelle: "Me tulemme sinun mukasi kansasi luo."

¹¹Mutta Noomi vastasi: "Kääntykää takaisin, tyttäreni! Miksi te lähtisitte minun kanssani? Voinko minä enää synnyttää poikia miehiksi teille? ¹²Kääntykää takaisin, tyttäreni, sillä minä olen liian vanha menemään kenenkään vaimoksi. Vaikka ajattelisinkin, että minulla olisi vielä toivoa lapsista, ja vaikka vielä tänä yönä olisin miehen kanssa ja synnyttäisin sitten poikia, ¹³jaksaisitteko te kuitenkin odottaa, kunnes he kasvavat suuriksi? Pidätyisittekö te sen vuoksi menemästä naimisiin? Ei, tyttäreni! Minulla on hyvin paha mieli teidän vuoksenne, sillä Herran käsi on ollut minua vastaan." ¹⁴Orpa ja Ruut itkivät yhä äänekkäämmin. Sitten

Orpa suuteli anoppiaan jäähyväisiksi, mutta Ruut pysyi tämän seurassa.

Noomi palaa Ruutin kanssa Beetleheimiin

¹⁵ Noomi sanoi Ruutille: "Katso, kälysi palaa takaisin oman kansansa ja jumalansa luo! Palaa sinäkin kälysi kanssa." ¹⁶ Mutta Ruut vastasi: "Älä vaadi minua jättämään sinua ja lähtemään pois luotasi, sillä minne sinä menet, sinne minäkin menen, ja missä sinä yövyt, siellä yövyn minäkin. Sinun kansasi on minun kansani ja sinun Jumalasi on minun Jumalani." ¹⁷ Missä sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja sinne tulla haudatuksi. Herra rangaiskoon minua nyt ja vastakin, jos muu kuin kuolema erottaa meidät." ¹⁸ Kun Noomi näki, että Ruut oli lujasti päättänyt seurata häntä, hän lakkasi puhumasta Ruutille siitä asiasta.

¹⁹ He jatkoivat matkaa yhdessä, kunnes tulivat Beetleheimiin. Heidän tultuaan Beetleheimiin koko kaupunki alkoi kohista heidän vuokseen, ja naiset kyselivät: "Onko tämä Noomi?" ²⁰ Hän vastasi heille: "Älkää kutsuko minua Noomiksi. Kutsukaa minua Maaraksi, sillä Kaikkivaltias on aiheuttanut minulle paljon katkeraa murhetta." ²¹ Rikkaana minä lähdin, mutta nyt Herra on antanut minun tulla tyhjin käsin takaisin. Miksi te kutsutte minua Noomiksi, vaikka Herra on nöyryyttänyt minua ja Kaikkivaltias tuottanut minulle onnettomuutta?" ²² Näin Noomi palasi Mooabin maasta

Beetleheimiin miniänsä, mooabilaisen Ruutin, kanssa. He saapuivat sinne ohranleikkuun alussa.

Ruut poimii tähkiä Booaksen pellolla

2 Noomilla oli miehensä Elimelekin puolelta sukulainen, nimeltä Booas, vaikutusvaltainen ja rikas mies. ² Mooabilainen Ruut sanoi Noomille: "Voisinko mennä pellolle poimimaan tähkiä jonkun jäljessä, joka olisi minulle suosiollinen?" Noomi vastasi hänelle: "Mene, tyttäreni!" ³ Ruut lähti ja meni poimimaan tähkiä erälle pellolle sadonkorjaajien jäljessä. Sattumalta hän joutui peltopalstalle, joka kuului Elimelekin sukua olevalle Booakselle. ⁴ Myös Booas tuli Beetlehemistä ja sanoi sadonkorjaajille: "Herra olkoon teidän kansanne!" He vastasivat hänelle: "Herra siunatkoon sinua!"

⁵ Booas kysyi palvelijaltaan, joka oli leikkuuväen työnjohtajana: "Kenen väkeä tuo nuori nainen on?" ⁶ Leikkuuväen työnjohtajana toimiva palvelija vastasi: "Hän on se nuori mooabilaisnainen, joka tuli Noomin mukana Mooabin maasta." ⁷ Hän pyysi: "Salli minun poimia ja koota tähkiä lyhteiden väliltä sadonkorjaajien jäljessä. Niin hän tuli ja on ollut liikkeellä aamusta tähän saakka. Vasta äsken hän vähän istahti tuolla majassa."

⁸ Booas sanoi Ruutille: "Kuule, tyttäreni! Älä mene poimimaan toisten pelloille äläkä lähde pois vaan pysyttele täällä minun palvelijattareni mukana.

⁹ Pidä silmällä, millä pellolla leikataan, ja kulje sadonkorjaajien jäljessä. Minä olen kieltänyt palvelijoitani koskemasta sinuun. Kun sinun tulee jano, mene astioiden luo ja juo palvelijoiden ammentamaa vettä." ¹⁰ Silloin Ruut heittäytyi kasvoilleen osoittamaan kunnioitusta ja sanoi hänelle: "Mistä syystä olen saanut armon sinun silmissäsi ja sinä osoitat minulle huomiota, vaikka olen muukalainen?" ¹¹ Booas vastasi hänelle: "Minulle on tarkkaan kerrottu kaikki, mitä olet tehnyt anoppisi hyväksi miehesi kuoltua ja kuinka jätit isäsi, äitisi ja synnyinmaasi ja lähdit kansan luo, jota et ennen tuntenut." ¹² Herra palkitkoon sinulle tekosi, ja tulkoon sinulle täysi palkka Herralta, Israelin Jumalalta, jonka siipien alta olet tullut etsimään suojaa." ¹³ Ruut sanoi: "Minä olen saanut armon sinun silmissäsi, herrani. Sinä olet lohduttanut minua ja puhutellut palvelijatartasi ystävällisesti, vaikka minä en ole yhdenkään palvelijattaresi vertainen."

Booas pitää huolta Ruutista

¹⁴ Ruoka-ajan tultua Booas sanoi Ruutille: "Tule tänne, ota leipää syödäksesi ja kasta palasesi hapanviiniin." Ruut istui leikkuuväen viereen, ja Booas tarjosi hänelle paahdettuja jyviä. Hän söi kyllikseen, ja ruokaa jäi tähteeksikin. ¹⁵ Kun hän sitten nousi poimimaan, Booas käski palvelijoitaan sanoen: "Antakaa hänen

poimia myös lyhteiden välistä, ettekä te saa loukata häntä." ¹⁶ Voittepa vetää lyhteistäkin tähtiä ja jättää ne hänen poimittavikseen. Ette saa moittia häntä."

¹⁷ Ruut poimi pellolla iltaan asti. Sitten hän pui, mitä oli saanut poimituksi, ja ohria tuli noin eefa-mitan verran. ¹⁸ Hän kantoi ne kaupunkiin ja näytti anopilleen, mitä oli poiminut. Ruut otti esille ja antoi anopilleen myös sen, mitä oli jäänyt jäljelle hänen syötyään kyllikseen. ¹⁹ Tämä sanoi hänelle: "Missä olet tänään poiminut? Missä teit työtä? Siunattu olkoon se, joka on pitänyt huolta sinusta." Ruut kertoi anopilleen, mitä hän oli tehnyt ja kenen luona. Hän sanoi: "Mies, jonka luona olin tänään työssä, on nimeltään Booas." ²⁰ Noomi sanoi miniälleen: "Siunatkoon häntä Herra, joka ei ole lakannut osoittamasta uskollisuuttaan eläviä ja kuolleita kohtaan." Noomi sanoi hänelle vielä: "Se mies on sukulaisemme ja yksi sukulunastajistamme."

²¹ Mooabilainen Ruut sanoi: "Mies sanoi minulle myös: 'Pysyttele minun palvelijoitteni mukana siihen asti, että he saavat leikatuksi kaiken viljan, mitä minulla on.'" ²² Noomi sanoi miniälleen Ruutille: "Hyvä on, tyttäreni, lähde hänen palvelijattariensa mukaan, niin sinua ei ahdistella toisten pelloilla." ²³ Ruut pysytteli Booaksen palvelijattarien

seurassa poimien tähkiä, kunnes ohran ja vehnän leikkuu oli lopussa. Hän asui edelleen anoppinsa luona.

Noomi neuvoa Ruutia

3 Ruutin anoppi Noomi sanoi miniälleen: "Tyttäreni, minäpä hankin sinulle turvapaikan, että sinun kävisi hyvin. ² Kuulehan nyt! Booas, jonka palvelijattarien kanssa olit, on sukulaisemme. Tänä iltana hän viskaa ohria puimatantereella. ³ Peseydy siis, voitele itsesi, pukeudu ja mene puimatantereele. Älä kuitenkaan anna miehen huomata itseäsi, ennen kuin hän on syönyt ja juonut. ⁴ Kun hän käy levolle, pane merkille paikka, johon hän käy makaamaan. Mene sitten, nosta peitettä hänen jalkopäästään ja käy siihen makaamaan. Hän sanoo sinulle, mitä sinun on tehtävä." ⁵ Ruut vastasi hänelle: "Minä teen kaiken, mitä minulle sanot."

Ruut vetoaa Booaksen sukulunastusoikeuteen

⁶ Ruut meni alas puimatantereele ja teki aivan niin kuin hänen anoppinsa oli häntä käskenyt. ⁷ Booas söi ja joi ja tuli hyvälle mielin. Sitten hän meni maata viljakasan viereen. Ruut tuli vaivihkaa, nosti peitettä hänen jalkojensa kohdalta ja kävi siihen makuulle. ⁸ Puoliyön aikaan mies säpsähti, hapuili ympärilleen ja havaitsi naisen makaamassa jalkopäässään. ⁹ Booas kysyi: "Kuka sinä olet?"

Hän vastasi: "Minä olen Ruut, palvelijattaresi. Levitä viittasi liepeet palvelijattaresi yli, sillä sinä olet minun sukulunastajani." ¹⁰ Booas vastasi: "Herra siunatkoon sinua, tyttäreni! Sinä olet osoittanut uskollisuuttasi sukuasi kohtaan nyt vielä kauniimmin kuin aikaisemmin, kun et ole kulkenut nuorten miesten jäljessä, et köyhien etkä rikkaitten. ¹¹ Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää! Minä teen sinulle kaiken, mitä pyydät, sillä kansani keskuudessa kaupungissani jokainen pitää sinua kelpo naisena. ¹² Totta on, että minä olen sukulunastaja, mutta on toinenkin sukulunastaja, joka on lähempää sukua kuin minä. ¹³ Jää tähän yöksi. Jos hän huomenna lunastaa sinut, niin hyvä, lunastakoon. Ellei hän kuitenkaan halua lunastaa sinua, niin minä lunastan sinut, niin totta kuin Herra elää. Lepää siinä aamuun asti."

¹⁴ Ruut lepäsi hänen jalkopäässään aamuun asti, mutta nousi ennen kuin kukaan saattoi vielä tuntea toistaan. Booas ajatteli: "Kunpa kukaan ei saisi tietää, että tämä nainen on tullut puimatantereele." ¹⁵ Hän sanoi: "Tuo tänne viitta, joka on ylläsi, ja pitele sitä." Ruut piteli viittaa, ja Booas mittasi siihen kuusi mittaa ohria ja pani ne hänen selkäänsä. Sitten Booas meni kaupunkiin.

Noomi rohkaisee Ruutia

¹⁶ Kun Ruut tuli anoppinsa luo, tämä kysyi: "Oletko se sinä, tyttäreni?" Ruut

kertoi hänelle kaiken, mitä mies oli hänelle tehnyt. ¹⁷ Hän sanoi: "Nämä kuusi mittaa ohria hän antoi minulle ja sanoi: 'Et saa mennä tyhjin käsin anoppisi luo.'" ¹⁸ Silloin Noomi sanoi: "Odota, tyttäreni, kunnes saat tietää, kuinka asia ratkeaa. Se mies ei suo itselleen lepoa vaan saattaa asian päätökseen vielä tänä päivänä."

Booas käyttää sukulunastusoikeuttaan

4 Booas meni kaupungin porttiin ja istuutui sinne. Silloin sukulunastaja, josta hän oli puhunut, kulki siitä ohitse. Booas sanoi: "Sinä siellä, poikkea tänne istumaan." Mies poikkesi sinne ja istuutui. ² Sitten Booas haki kymmenen miestä, kaupungin vanhimpia, ja sanoi: "Istukaa tähän." Kun he olivat istuutuneet, ³ Booas sanoi sukulunastajalle: "Noomi, joka on palannut Mooabin maasta, on myymässä peltopalstaa, joka kuului veljellemme Elimelekille. ⁴ Minä ajattelin ilmoittaa siitä sinulle ja pyytää, että ostaisit sen tässä istuvien ja kansani vanhimpien läsnäollessa. Jos tahdot sen lunastaa, niin lunasta. Mutta jos et tahdo lunastaa sitä, ilmoita minulle, niin että saan tietää sen, sillä ei ole muita sukulunastajia kuin sinä ja sinun jälkeesi minä." Mies sanoi: "Minä lunastan sen."

⁵ Silloin Booas sanoi: "Sinä päivänä, jona ostat pellon Noomilta ja mooabilaiselta Ruutilta, sinä ostat myös vainajan lesken, jotta säilyttäisit vainajan nimen hänen

perintöosassaan." ⁶ Sukulunastaja sanoi: "Sitten en voi lunastaa sitä itselleni, etten turmelisi omaa perintöosaani. Lunasta sinä itsellesi, mitä minun olisi lunastettava, sillä minä en voi sitä tehdä."

⁷ Aikaisemmin oli Israelissa kaikkia lunastus- ja vaihtokauppoja vahvistettaessa sellainen tapa, että mies riisui kenkensä ja antoi sen toiselle. Tämä oli todistuksena kaupanteosta Israelissa. ⁸ Sukulunastaja sanoi Booakselle: "Osta sinä se itsellesi", ja veti kengän jalastaan.

Booas ottaa Ruutin vaimokseen

⁹ Silloin Booas sanoi vanhimmille ja kaikelle kansalle: "Te olette tänään todistajina siitä, että minä olen ostanut Noomilta kaiken Elimelekin, Kiljonin ja Mahlonin omaisuuden. ¹⁰ Olen ostanut myös mooabilaisen Ruutin, Mahlonin lesken, vaimokseni, säilyttäökseni vainajan nimen hänen perintöosassaan. Näin vainajan nimi ei häviä hänen veljiensä keskuudesta eikä hänen kotipaikkansa portista. Te olette tänä päivänä tämän todistajia." ¹¹ Kaikki portilla oleva kansa ja vanhimmat sanoivat: "Me olemme sen todistajia. Suokoon Herra, että vaimo, joka tulee taloosi, on kuin Raakel ja kuin Leea, jotka molemmat rakensivat Israelin huoneen. Tee väkeviä tekoja Efratassa, ja tulkoon nimesi kuuluisaksi Beetlehemissä. ¹² Tulkoon jälkeläisistä,

jotka Herra antaa sinulle tästä nuoresta naisesta, Pereksen suvun kaltainen suku, hänen, jonka Taamar synnytti Juudalle."

¹³ Booas otti Ruutin vaimokseen ja yhtyi häneen. Herra antoi Ruutin tulla raskaaksi, ja hän synnytti pojan.

¹⁴ Naiset sanoivat Noomille: "Kiitetty olkoon Herra, joka ei ole tänä päivänä jättänyt sinua ilman sukulunastajaa. Pojan nimi tulee kuuluisaksi Israelissa.

¹⁵ Hän virvoittaa sinua ja huolehtii sinusta vanhuudessasi. Onhan hänet synnyttänyt miniäsi, joka rakastaa sinua ja joka on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa." ¹⁶ Niin Noomi

otti lapsen syliinsä, ja hänestä tuli sen hoitaja. ¹⁷ Naapuritalojen naiset antoivat lapselle nimen ja sanoivat: "Noomille on syntynyt poika." He kutsuivat poikaa nimellä Oobed. Hänestä tuli Daavidin isän lisäin isä.

Pereksen sukuluettelo

¹⁸ Tämä on Pereksen sukuluettelo: Perekselle syntyi Hesron, ¹⁹ Hesronille Raam, Raamille Amminadab, ²⁰ Amminadabille Nahson, Nahsonille Salma, ²¹ Salmalle Booas, Booakselle Oobed, ²² Oobedille Iisai, ja Iisaille syntyi Daavid.

ENSIMMÄINEN SAMUELIN KIRJA

TUOMARIEN KAUSI, 1 – 8

Elkanan perhe

1 Raamataim-Soofimissa, Efraimin vuoristossa, asui eräs efraimilainen mies nimeltään Elkana. Hänen isänsä oli Jeroham, Elihun poika; Elihu oli Toohun poika ja tämä Suufin. ²Elkanalla oli kaksi vaimoa. Toisen nimi oli Hanna ja toisen Peninna. Peninnalla oli lapsia, mutta Hanna oli lapseton. ³Tämä mies lähti kotikaupungistaan joka vuosi Siiloon palvomaan Herra Sebaotia ja uhraamaan hänelle. Siellä oli Herran pappeina kaksi Eelin poikaa, Hofni ja Piinehas.

⁴Kun tuli päivä, jona Elkana uhrasi, hän antoi vaimolleen Peninnalle ja kaikille tämän pojille ja tyttärille heidän osuutensa uhrilihasta. ⁵Hannalle hän kuitenkin antoi kaksinkertaisen osuuden, sillä Hannaa hän rakasti, vaikka Herra oli sulkenut Hannan kohdun. ⁶Koska Herra oli sulkenut Hannan kohdun, hänen kilpailijattarensa kiusasi häntä jatkuvasti saadakseen hänet raivostumaan. ⁷Näin tapahtui joka vuosi. Aina kun Hanna meni Herran huoneeseen, Peninna kiusasi häntä, ja

Hanna itki eikä syönyt mitään. ⁸Silloin hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: "Hanna, miksi itket etkä syö mitään? Miksi olet noin pahoillasi? Enkö minä ole sinulle enemmän kuin kymmenen poikaa?"

Hannan rukous ja lupaus

⁹Kerran, kun Hanna oli syönyt ja juonut Siilossa ja pappi Eeli istui istuimellaan Herran huoneen ovenpielessä, Hanna nousi ¹⁰ja rukoili Herra mieli murheellisena, itkien katkerasti. ¹¹Hän teki lupauksen ja sanoi: "Herra Sebaot, jos sinä katsot palvelijattaresi kurjuutta ja muistat minua etkä unohda palvelijatartasi vaan annat minulle poikalapsen, niin minä annan hänet Herralle koko hänen elinajakseen eikä partaveitsi koskaan kosketa hänen päätään."

¹²Kun Hanna rukoili kauan Herran edessä, Eeli tarkkaili hänen suutaan. ¹³Hanna näet puhui sydämessään; vain hänen huulensa liikkuvat, mutta ääntä ei kuulunut. Eeli luuli hänen olevan juovuksissa ¹⁴ja sanoi hänelle: "Kuinka kauan sinä olet siinä juovuksissa? Haihduta humalasi." ¹⁵Hanna vastasi: "Ei, herrani, minä olen murheen murtama nainen. En ole juonut viiniä

enkä väkijuomaa vaan olen vuodattanut sieluni Herran eteen. ¹⁶ Älä pidä palvelijataitasi kelvottomana naisena, sillä huoleni ja suruni suuruuden tähden minä olen näin kauan puhunut." ¹⁷ Eeli vastasi: "Mene rauhassa. Israelin Jumala suokoon sinulle, mitä olet häneltä pyytänyt." ¹⁸ Hanna sanoi: "Salli palvelijattaresi saada suosio sinun silmissäsi." Sitten hän meni pois ja söi, eivätkä hänen kasvonsa enää näyttäneet murheellisilta.

Samuelin syntymä

¹⁹ Varhain seuraavana aamuna he nousivat ja rukoilivat Herraa kumartuneina maahan hänen eteensä. Sen jälkeen he palasivat kotiinsa Raamaan. Elkana yhtyi vaimoonsa Hannaan, ja Herra muisti Hannaa. ²⁰ Jonkin ajan kuluttua Hanna tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Hän antoi pojalle nimen Samuel sanoen: "Herralta minä häntä pyysin."

²¹ Kun Elkana ja hänen perheensä lähtivät jälleen uhraamaan Herralle jokavuotista teurasuhria ja omaa lupausuhriaan, ²² Hanna ei lähtenyt vaan sanoi miehelleen: "Kun poika on vieroitettu, minä vien hänet sinne. Hän saa tulla Herran kasvojen eteen ja jäädä sinne ainiaaksi." ²³ Hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: "Tee niin kuin hyväksi näet. Pysy kotona, kunnes olet vieroittanut hänet. Antakoon Herra sanansa toteutua." Niin vaimo jäi kotiin

ja imetti poikaansa, kunnes vieroitti hänet.

Hanna vie Samuelin Herran huoneeseen Siiloon

²⁴ Vieroitettuaan Samuelin Hanna otti mukaansa hänet sekä kolme härkää, yhden eefa-mitan jauhoja ja viinileilin. Hän vei pojan Herran huoneeseen Siiloon, vaikka tämä oli vielä pieni. ²⁵ Sitten he teurastivat härän ja toivat pojan Eelin luo, ²⁶ ja Hanna sanoi: "Oi herrani, niin totta kuin sinä elät, herrani, minä olen se nainen, joka seisoi tässä sinun luonasi rukoillen Herraa. ²⁷ Tätä poikaa minä rukoilin, ja Herra antoi minulle, mitä häneltä pyysin. ²⁸ Sen tähden minä luovutan hänet Herralle koko hänen eliniäkseen. Olkoon hän Herralle annettu." Ja Samuel palvoi siellä Herraa.

Hannan kiitosvirsi

2 Hanna rukoili ja sanoi:
 "Minun sydämeni riemuitsee
 Herrassa,
 minun sarveni kohoaa korkealle
 Herrassa.
 Minun suuni on avautunut
 vihollisiani vastaan,
 sillä minä iloitsen sinun
 valmistamastasi
 pelastuksesta.
² Ei kukaan ole pyhä niin
 kuin Herra,
 ei ole ketään muuta kuin sinä,

eikä ole kalliota, meidän
 Jumalamme vertaista.
³ Älkää enää puhuko ylpeästi,
 älköön suustanne lähtekö
 julkeita sanoja,
 sillä Herra on kaikkietävä Jumala,
 hänen edessään punnitaan teot.
⁴ Sankarien jouset on särjetty,
 kompastelijat vyöttäytyvät
 voimalla.
⁵ Kylläisinä olleet käyvät
 palvelukseen leipäpalkalla,
 nälkäiset lakkaavat näkemästä
 nälkää.
 Hedelmätön synnyttää seitsemän
 lasta,
 mutta se, jolla on monta
 lasta, kuihtuu.
⁶ Herra lähettää kuoleman ja
 antaa elämän,
 hän vie alas tuonelaan ja nostaa
 sieltä ylös.
⁷ Herra köyhdyttää ja rikastuttaa,
 hän alentaa ja ylentää.
⁸ Hän nostaa tomusta alhaisen,
 korottaa tunkiolta köyhän
 asettaakseen heidät ylhäisten
 rinnalle.
 Hän antaa heidän periä
 kunniaistuimen.
 Maan pylväät ovat Herran,
 hän on asettanut maanpiirin
 niiden päälle.
⁹ Hän varjelee hurskaittensa jalat,
 mutta jumalattomat vaiennetaan
 pimeyteen,

sillä kukaan ei voita omalla
 voimallaan.
¹⁰ Ne, jotka riitelevät Herraa
 vastaan, murskaantuvat.
 Hän jylisee taivaasta heidän
 ylitseen,
 Herra tuomitsee maan ääret.
 Hän antaa kuninkaalleen voiman
 ja korottaa korkealle voideltunsa
 sarven."

¹¹ Sitten Elkana meni kotiinsa
 Raamaan, mutta poika jäi palvelemaan
 Herraa pappi Eelin johdolla.

Eelin pojat

¹² Eelin pojat olivat kelvottomia
 miehiä, he eivät tunteneet Herraa.
¹³ Pappeina he menettelivät kansaa
 kohtaan näin: Aina kun joku uhrasi
 teurasuhria, papin palvelija tuli
 kolmipiikkinen haarukka kädessään
 lihan vielä kiehuessa ¹⁴ ja iski haarukan
 kattilaan, ruukkuun, pannuun tai
 pataan. Kaiken, minkä haarukka toi
 mukanaan, pappi otti itselleen. Näin
 he tekivät kaikille israelilaisille, jotka
 tulivat Siiloon. ¹⁵ Papin palvelija tuli jopa
 ennen kuin rasva oli poltettu ja sanoi
 miehelle, joka uhrasi: "Anna liha papille
 paistettavaksi, sillä hän ei ota sinulta
 keitettyä lihaa vaan raakaa." ¹⁶ Jos
 mies sanoi hänelle: "Rasvahan täytyy
 polttaa ensin, sitten saat ottaa itsellesi,
 mitä haluat", palvelija vastasi: "Ei, vaan
 anna se nyt heti. Ellet anna, minä
 otan väkisin." ¹⁷ Nuorten miesten synty
 oli Herran edessä hyvin suuri, koska

he suhtautuivat halveksien Herran uhrilahjoihin.

Samuel Siilossa

¹⁸ Samuel palveli Herran edessä pellavakasukkaan puettuna, vaikka oli pieni poika.

¹⁹ Hänen äitinsä teki joka vuosi pienen viitan ja toi sen hänelle tullessaan miehensä kanssa uhraamaan vuotuista teurasuhria. ²⁰ Eeli siunasi joka kerta Elkanan ja hänen vaimonsa sanoen: "Herra antakoon sinulle jälkeläisen tästä vaimosta sen lapsen tilalle, jonka hän on luovuttanut Herralle." Sitten he menivät kotiinsa.

²¹ Herra piti huolen Hannasta, niin että hän tuli raskaaksi ja synnytti vielä kolme poikaa ja kaksi tyttärtä. Mutta Samuel-poika kasvoi Herran edessä.

Eeli nuhtelee poikiaan

²² Eeli oli jo hyvin vanha ja hän sai kuulla kaikesta, mitä hänen poikansa tekivät israelilaisille. Hän kuuli myös sen, että he makasivat niiden naisten kanssa, jotka toimittivat palvelusta ilmestysmajan ovella. ²³ Silloin hän sanoi pojilleen: "Miksi te tuollaista teette? Minähän kuulen teidän pahoista teoistanne kaikelta kansalta. ²⁴ Älkää, poikani! Ei ole hyvä se huhu, jota kuulen Herran kansan levittävän. ²⁵ Jos ihminen tekee syntiä ihmistä vastaan, Jumala voi olla hänen välittäjänään, mutta jos ihminen rikkoo Herraa vastaan, kuka voi toimia

välittäjänä hänen puolestaan?" Pojat eivät kuitenkaan totelleet isäänsä, sillä Herra tahtoi surmata heidät.

²⁶ Mutta Samuel-poika kasvoi ja oli sekä Herralle että ihmisille mieluinen.

Tuomion julistus Eelin suvulle

²⁷ Eelin luo tuli Jumalan mies, joka sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Enkö minä ilmestynyt sinun isäsi suvulle, kun se oli Egyptissä faraon vallassa? ²⁸ Minä valitsin heidät kaikista Israelin heimoista olemaan pappeinani, nousemaan alttarini ääreen, polttamaan suitsuketta ja kantamaan kasukkaa minun edessäni. Minä annoin sinun isäsi suvulle kaikki israelilaisten tuliuhrit. ²⁹ Miksi tallaatte jalkoihinne minun teurasuhrini ja ruokauhrini, jotka minä olen säästänyt asumukseeni? Miksi sinä kunnioitat poikiasi enemmän kuin minua, niin että lihotatte itseänne parhaalla osalla jokaisesta kansani Israelin uhrilahjasta?"

³⁰ Sen tähden sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen tosin sanonut, että sinun sukusi ja sinun isäsi suku saavat aina vaeltaa minun edessäni. Mutta nyt Herra sanoo: Pois se minusta, sillä minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat, mutta ne, jotka minua halveksivat, joutuvat halveksituiksi. ³¹ Katso, tulee aika, jolloin minä katkaisen sinun käsivartesi ja sinun isäsi suvun käsivarren, niin ettei kukaan sinun suvussasi elä vanhaksi. ³² Sinä saat nähdä minun asumukseni olevan ahdingossa,

huolimatta kaikesta siitä hyvästä, mikä tulee Israelille, eikä kukaan sinun suvussasi koskaan elä vanhaksi.³³ En minä kuitenkaan hävitä kaikkia jälkeläisiäsi alttarini luota, niin että sammuttaisin silmäsi ja näännyttäisin sielusi, mutta useimmat suvustasi kuolevat miehuusiässä.³⁴ Merkinä tästä sinulle tulee olemaan se, mitä tapahtuu kahdelle pojallasi, Hofnille ja Piinehaalle: he kuolevat molemmat samana päivänä.

³⁵ Mutta minä nostan itselleni uskollisen papin, joka toimii minun sydämeni ja mieleni mukaan. Hänelle minä rakennan pysyvän huoneen, ja hän vaeltaa minun voideltuni edessä koko elinaikansa.³⁶ Jokainen suvustasi jäljelle jäänyt tulee ja kumartuu hänen eteensä hopeanpalasen ja pyöreän leivän tähden ja sanoo: 'Salli minun päästä johonkin papintehtävään, että saisin palasen leipää syödäkseni.'

Herra kutsuu Samuelia

3 Samuel-poika palveli Herraa Eelin johdolla. Herran sana oli siihen aikaan harvinainen, eivätkä näyt olleet tavallisia.² Kerran tuohon aikaan Eeli makasi vuoteellaan. Hänen silmänsä olivat alkaneet hämärtyä, eikä hän nähnyt kunnolla.³ Jumalan lamppu ei ollut vielä sammunut, ja Samuel makasi vuoteellaan Herran huoneessa, jossa Jumalan liitonarkku oli.

⁴ Silloin Herra kutsui Samuelia. Hän vastasi: "Tässä olen."⁵ Samuel juoksi

Eelin luo ja sanoi: "Tässä olen. Sinä kutsuit minua." Mutta Eeli vastasi: "En ole kutsunut, mene takaisin makuulle." Samuel meni ja asettui makuulle.⁶ Herra kutsui Samuelia uudelleen. Samuel nousi, meni Eelin luo ja sanoi: "Tässä olen, sinähän kutsuit minua." Mutta Eeli vastasi: "En kutsunut, poikani, mene takaisin makuulle."⁷ Samuel ei vielä silloin tuntenut Herraa, eikä Herran sanaa ollut vielä ilmoitettu hänelle.

⁸ Herra kutsui Samuelia vielä kolmannen kerran. Samuel nousi, meni Eelin luo ja sanoi: "Tässä olen. Sinä kutsuit minua." Silloin Eeli ymmärsi, että Herra oli kutsunut poikaa.⁹ Hän sanoi Samuelille: "Mene makuulle, ja jos sinua vielä kutsutaan, sano: 'Puhu, Herra, palvelijasi kuulee.'" Ja Samuel meni ja asettui vuoteelleen makaamaan.¹⁰ Sitten Herra tuli, seisahtui ja kutsui häntä niin kuin edellisilläkin kerroilla: "Samuel, Samuel!" Samuel vastasi: "Puhu, palvelijasi kuulee."

Herran sanoma Eelille

¹¹ Herra sanoi Samuelille: "Katso, minä teen Israelissa sellaisen teon, että joka siitä kuulee, sen molemmat korvat soivat."¹² Sinä päivänä minä annan toteutua Eelille alusta loppuun asti kaiken, mitä olen hänen suvustaan puhunut.¹³ Minä olen ilmoittanut hänelle, että minä tuomitsen ikuisiksi ajoiksi hänen sukunsa sen rikoksen tähden, ettei hän pitänyt kurissa

poikiaan, vaikka tiesi heidän häpäisevän Jumalaa. ¹⁴ Sen tähden minä olen vannonut Eelin suvulle, ettei sen rikosta koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla."

¹⁵ Samuel makasi aamuun asti ja avasi sitten Herran huoneen ovet. Hän pelkäsi kertoa saamaansa näkyä Eelille.

¹⁶ Mutta Eeli kutsui Samuelia ja sanoi: "Poikani Samuel!" Hän vastasi: "Tässä olen." ¹⁷ Eeli sanoi: "Mikä on se sana, jonka hän sinulle puhui? Älä vain salaa sitä minulta. Jumala rangaiskoon sinua nyt ja vastakin, jos salaat minulta mitään siitä, mitä hän sinulle puhui."

¹⁸ Niin Samuel kertoi hänelle kaiken salaamatta häneltä mitään. Eeli sanoi: "Hän on Herra. Hän tekee, mitä hyväksi näkee."

Samuel varttuu Herran edessä

¹⁹ Samuel kasvoi, ja Herra oli hänen kanssaan eikä antanut yhdenkään sanoistaan jäädä toteutumatta. ²⁰ Näin koko Israel Daanista Beersebaan asti tiesi, että Samuelille oli uskottu Herran profeetan tehtävä. ²¹ Siitä lähtien Herra ilmestyi jatkuvasti Siilossa. Siellä Herra ilmestyi Samuelille Herran sanassa. ^{4:1} Samuelin sana tuli koko Israelille.

Filistealaiset ryöstävät liitonarkun

4 Sitten Israel lähti sotaan filistealaisia vastaan ja leiriytyi Eben-Eserin luo. Filistealaiset olivat leiriytyneet Afekiin, ² ja he järjestivät joukkonsa Israelia vastaan. Taistelu

levisi laajalle, ja filistealaiset löivät Israelin ja surmasivat taistelukentällä noin neljätuhatta miestä. ³ Kun väki palasi leiriin, Israelin vanhimmat sanoivat: "Miksi Herra on tänä päivänä lyönyt meidät filistealaisten edessä? Haetaan Herran liitonarkku Siilosta luoksemme! Tulkoon se keskellemme ja pelastakoon meidät vihollistemme käsistä." ⁴ Niin kansa lähetti miehiä Siiloon tuomaan sieltä Herran Sebaotin liitonarkkua, hänen, joka istuu kerubien keskellä. Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Piinehas, seurasivat sieltä Jumalan liitonarkun mukana.

⁵ Kun Herran liitonarkku saapui leiriin, koko Israel nosti suuren riemuhuudon, niin että maa raikui.

⁶ Filistealaiset kuulivat riemuhuudon ja sanoivat: "Mitä tuo suuri riemuhuuto heprealaisten leirissä merkitsee?" Saatuaan tietää, että Herran arkku oli tullut leiriin, ⁷ filistealaiset pelästivät, sillä he ajattelivat: "Jumala on tullut leiriin!" He sanoivat: "Voi meitä! Tällaista ei ole milloinkaan ennen tapahtunut. ⁸ Voi meitä! Kuka pelastaa meidät näiden mahtavien jumalien kädestä? Nämähän ovat juuri ne jumalat, jotka löivät egyptiläisiä kaikenlaisilla vitsauksilla autiomaassa." ⁹ "Rohkaiskaa itsenne ja olkaa miehiä, filistealaiset, ettette joutuisi heprealaisten orjiksi, niin kuin he ovat olleet teidän orjianne. Olkaa miehiä ja taistelkaa!" ¹⁰ Filistealaiset

ryhtyivät taisteluun, ja israelilaiset kärsivät tappion ja pakenivat kukin kotiinsa. Tappio oli hyvin suuri: Israelista kaatui 30.000 jalkamiestä. ¹¹Myös Jumalan liitonarkku ryöstettiin, ja Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Piinehas, saivat surmansa.

Eelin kuolema

¹²Eräs benjaminilainen mies lähti juosten taistelukentältä ja tuli samana päivänä Siiloon, vaatteet reväistynä ja multaa päänsä päällä. ¹³Tultuaan perille hän näki Eelin istuvan tien vieressä istuimellaan tähystellen tien suuntaan, sillä hänen sydämensä oli levoton Jumalan liitonarkun tähden. Kun mies meni kaupunkiin ja kertoi, mitä oli tapahtunut, koko kaupunki puhkesi valitushuutoon. ¹⁴Kuultuaan valitushuudon Eeli kysyi: "Mitä tämä meteli on?" Niin mies riensi kertomaan asian Eelille. ¹⁵Eeli oli jo 98 vuoden ikäinen. Hänen silmänsä olivat hämärtyneet, eikä hän enää voinut nähdä. ¹⁶Mies sanoi Eelille: "Minä tulen taistelukentältä, olen tänään paennut sieltä." Eeli kysyi: "Miten asiat ovat, poikani?" ¹⁷Sanansaattaja vastasi: "Israel on paennut filistealaisia, ja kansa on kärsinyt suuret tappiot. Myös sinun molemmat poikasi, Hofni ja Piinehas, ovat saaneet surmansa, ja Jumalan liitonarkku on ryöstetty." ¹⁸Kun mies mainitsi Jumalan arkun, Eeli kaatui istuimeltaan taaksepäin portinpieleen. Hänen niskansa murtui,

ja hän kuoli, sillä hän oli vanha ja painava mies. Eeli oli jakanut Israelille oikeutta neljäkymmentä vuotta.

likabodin syntymä

¹⁹Eelin miniä, Piinehaan vaimo, oli viimeisillään raskaana. Kun hän kuuli sanoman Jumalan liitonarkun ryöstöstä ja appensa ja miehensä kuolemasta, hän lyhyhistyi maahan. Poltot yllättivät hänet, ja hän synnytti. ²⁰Kun hän oli kuolemaisillaan, hänen luonaan olevat naiset sanoivat: "Älä pelkää, sillä sinä olet synnyttänyt pojan!" Mutta hän ei vastannut eikä kiinnittänyt puheisiin mitään huomiota. ²¹vaan sanoi: "Israelilta on mennyt kunnia." Ja hän nimitti pojan likabodiksi, koska Jumalan liitonarkku oli ryöstetty ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet. ²²Hän sanoi: "Israelilta on mennyt kunnia", koska Jumalan liitonarkku oli ryöstetty.

Liitonarkku Daagonin temppelissä

5 Kun filistealaiset olivat ottaneet Jumalan liitonarkun, he veivät sen Eben-Eseristä Asdodiin. ²Sitten he veivät sen Daagonin temppeliin ja asettivat sen Daagonin patsaan rinnalle. ³Kun asdodilaiset nousivat varhain seuraavana aamuna, he näkivät, että Daagon oli kaatunut kasvoilleen maahan Herran arkun eteen. He ottivat Daagonin ja asettivat sen takaisin paikalleen. ⁴Mutta kun he nousivat varhain seuraavana aamuna,

he näkivät, että Daagon oli jälleen kaatunut kasvoilleen maahan Herran liitonarkun eteen. Daagonin pää ja molemmat kädet olivat katkenneina kynnyksellä, ja huoneessa oli jäljellä pelkkä torso.⁵ Tämän vuoksi Daagonin papit eikä kukaan, joka menee Daagonin temppeliin, vielä tänäkään päivänä astu sen kynnykselle Asdodissa.

Herran käsi painaa filistealaisia

⁶ Mutta Herran käsi painoi raskaasti asdodilaisia. Hän saattoi heidät kauhun valtaan ja löi paiseita sekä Asdodin että sen ympäristön asukkaisiin.⁷ Kun Asdodin miehet näkivät, miten asiat olivat, he sanoivat: "Israelin Jumalan arkku ei saa enää jäädä meidän luoksemme, sillä hänen kätensä on ankara meitä ja meidän jumalaamme Daagonia kohtaan."⁸ Niin he lähettivät sanan, kutsuivat koolle kaikki filistealaisten ruhtinaat ja kysyivät: "Mitä me teemme Israelin Jumalan arkulle?" Nämä vastasivat: "Siirtyköön Israelin Jumalan arkku Gatiin." Niin he siirsivät Israelin Jumalan liitonarkun sinne.⁹ Mutta kun he olivat siirtäneet sen Gatiin, Herran käsi sai aikaan kaupungissa hyvin suuren hämmingin. Hän löi kaupungin asukkaita sekä ylhäisiä että alhaisia, niin että heihin puhkesi paiseita.¹⁰ Silloin Jumalan arkku lähetettiin Ekroniin. Mutta kun Jumalan arkku tuli Ekroniin, ekronilaiset huusivat: "He ovat siirtäneet Israelin Jumalan

arkun meidän luoksemme surmaamaan meidät ja koko kansamme!"¹¹ Niin he lähettivät sanan, kutsuivat koolle kaikki filistealaisten ruhtinaat ja sanoivat: "Lähettäkää Israelin Jumalan arkku pois! Palatkoon se omaan paikkaansa, ettei se enää surmaisi meitä ja kansaamme." Koko kaupungissa oli näet kuolemankauhu, koska Jumalan käsi painoi sitä hyvin raskaasti.¹² Ne ihmiset, jotka eivät olleet kuolleet, olivat paiseiden runtelemaa, ja kaupungista nousi avunhuuto ylös taivaaseen.

Filistealaiset palauttavat liitonarkun

6 Kun Herran liitonarkku oli ollut filistealaisten maassa seitsemän kuukautta,² filistealaiset kutsuivat papit ja ennustajat ja kysyivät heiltä: "Mitä me teemme Herran arkulle? Ilmoittakaa meille, millä tavoin me lähetämme sen omaan paikkaansa."³ Nämä vastasivat: "Jos lähetätte Israelin Jumalan arkun, älkää lähettäkö pelkästään sitä, vaan lähettäkää Jumalalle myös vikauhri. Silloin te paranette ja saatte tietää, miksi hänen kätensä ei käänny pois teistä."⁴ Filistealaiset kysyivät: "Mikä on se vikauhri, joka meidän on annettava hänelle?" Heille vastattiin: "Viisi kultapaisetta ja viisi kultahiirtä filistealaisten ruhtinaiden luvun mukaan, sillä sama vitsaus on kohdannut kaikkia, myös teidän ruhtinaitanne."⁵ Tehkää siis kuvat paiseistanne, samoin hiiristä,

jotka hävittävät maata, ja antakaa kunnia Israelin Jumalalle. Kenties hän silloin hellittää kätensä teistä sekä teidän jumalistanne ja maastanne.

⁶ Miksi paadutatte sydämenne, niin kuin egyptiläiset ja farao tekivät? Eivätkö he, sen jälkeen kun Herra oli nöyryyttänyt heitä, päästäneet israeliläiset menemään? ⁷ Tehkää siis uudet vaunut ja ottakaa kaksi imettävää lehmää, joiden niskassa ei ole ollut iestä. Valjastakaa lehmät vaunujen eteen, mutta viekää vasikat kotiin, pois niiden jäljestä. ⁸ Ottakaa sitten Herran liitonarkku ja asettakaa se vaunuihin. Pankaa sen viereen lippaaseen kultaesineet, jotka annatte hänelle vikauhrina, ja lähettäkää se menemään. ⁹ Katsokaa sitten arkkuu: Jos se menee omaa aluettaan kohti, ylös Beet-Semekseen, niin Herra on tuottanut meille tämän suuren onnettomuuden. Mutta jos ei, niin siitä me tiedämme, ettei hänen kätensä ole koskenut meihin, vaan tämä on tapahtunut meille sattumalta."

¹⁰ Miehet tekivät niin. He ottivat kaksi imettävää lehmää ja valjastivat ne vaunujen eteen, mutta niiden vasikat he sulkivat sisälle. ¹¹ He panivat vaunuihin Herran liitonarkun sekä lippaan, jossa olivat kultahiiret ja paiseitten kuvat. ¹² Lehmät oikaisivat suoraan Beet-Semekseen johtavalle tielle. Ne kulkivat koko ajan samaa tietä poikkeamatta oikealle tai

vasemmalle ammuen lakkaamatta, ja filistealaisten ruhtinaat seurasivat niitä Beet-Semeksen rajalle asti.

¹³ Beet-Semeksen asukkaat olivat korjaamassa vehnää laaksossa. Kun he kohottivat katseensa, he näkivät arkun ja ilahtuivat nähdessään sen.

¹⁴ Vaunut tulivat beet-semesläisen Joosuan pellolle ja pysähtyivät suuren kiven luo. Siellä vaunut hakattiin polttopuiksi ja lehmät uhrattiin polttouhriksi Herralle. ¹⁵ Leeviläiset olivat ottaneet alas vaunuista Herran liitonarkun ja sen vieressä olevan lippaan, jossa kultaesineet olivat, ja panneet ne sille suurelle kivelle. Sinä päivänä Beet-Semeksen miehet uhrasivat Herralle polttouhreja ja teurasuhreja. ¹⁶ Nähtyään kaiken tämän, ne viisi filistealaisten ruhtinasta palasivat samana päivänä Ekroniin.

¹⁷ Kultapaiseet, jotka filistealaiset antoivat Herralle vikauhriksi, olivat yksi Asdodin puolesta, yksi Gassan, yksi Askelonin, yksi Gatin ja yksi Ekronin puolesta.

¹⁸ Kultahiiriä oli yhtä monta kuin oli näiden viiden filistealaisruhtinaan hallitsemia kaupunkeja, varustetuista kaupungeista muurittomiin kyliin. Alue ulottui siihen suureen Aabel-kiveen asti, jolle Herran liitonarkku laskettiin. Kivi on vielä tänäkin päivänä beet-semesläisen Joosuan pellolla.

¹⁹ Mutta Herra löi Beet-Semeksen miehiä sen tähden, että he olivat

katzoneet Herran arkkuun. Hän surmasi kansasta 70 miestä, joista 50 johtomiestä. Kansa suri sitä, että Herra oli lyönyt kansaa niin raskaasti. ²⁰ Silloin Beet-Semeksen miehet sanoivat: "Kuka voi kestää Herran, tämän pyhän Jumalan, edessä? Kenen luo hän voisi mennä meidän luotamme?" ²¹ He lähettivät sanansaattajia Kirjat-Jearimin asukkaiden luo sanomaan: "Filistealaiset ovat tuoneet Herran liitonarkun takaisin. Tulkaa ja hakekaa se luoksenne."

7 Niin Kirjat-Jearimin miehet tulivat, ottivat Herran liitonarkun ja veivät sen mäelle Abinadabin taloon. He pyhittivät hänen poikansa Eleasarin pitämään huolta Herran arkusta.

Israel kääntyy Herran puoleen

² Siitä päivästä, jona arkku tuotiin Kirjat-Jearimiin, oli kulunut pitkä aika, kaksikymmentä vuotta, ja koko Israelin kansa huokaili Herran puoleen. ³ Niin Samuel sanoi koko Israelin kansalle: "Jos te kaikesta sydämeštänne käännytte Herran puoleen, poistakaa keskuudestanne vieraat jumalat ja astartet. Valmistakaa sydämenne Herralle ja palvelkaa ainoastaan häntä, niin hän pelastaa teidät filistealaisten käsistä." ⁴ Silloin israelilaiset poistivat baalit ja astartet ja alkoivat palvella ainoastaan Herraa.

⁵ Samuel sanoi: "Kootkaa koko Israel Mispaan, niin minä rukoulen teidän

puolestanne Herraa." ⁶ Israelilaiset kokoontuivat Mispaan. Siellä he ammensivat vettä, valoivat sitä maahan Herran edessä ja paastosivat sen päivän. He sanoivat: "Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan." Ja Samuel jakoi israelilaisille oikeutta Mispassa.

Filistealaisten tappio

⁷ Kun filistealaiset kuulivat, että israelilaiset olivat kokoontuneet Mispaan, heidän ruhtinaansa lähtivät Israelia vastaan. Sen kuultuaan israelilaiset alkoivat pelätä filistealaisia ⁸ ja sanoivat Samuelille: "Älä lakkaa huutamasta meidän puolestamme avuksi Herraa, meidän Jumalaamme, että hän pelastaisi meidät filistealaisten käsistä." ⁹ Niin Samuel otti imevän karitsan ja uhrasi sen polttouhrina, kokonaisuhrina, Herralle. Samuel huusi Herraa avuksi Israelin puolesta, ja Herra vastasi hänelle. ¹⁰ Samuelin uhratessa polttouhria filistealaiset lähestyivät israelilaisia käydäkseen taisteluun heitä vastaan. Mutta Herra nostatti sinä päivänä kovan ukkosenjyrinän filistealaisia vastaan ja saattoi heidät hämminkiin, niin että he kärsivät tappion Israelin edessä. ¹¹ Israelin miehet lähtivät Mispasta ja ajoivat filistealaisia takaa surmaten heitä Beet-Kaarin alapuolelle asti. ¹² Samuel otti kiven ja pystytti sen Mispan ja Seenin välille. Hän antoi kivelle nimen

Eben-Eser ja sanoi: "Tähän asti on Herra meitä auttanut."

¹³ Näin filistealaiset lannistettiin, eivätkä he enää tulleet Israelin alueelle. Herran käsi oli filistealaisia vastaan Samuelin koko elinajan. ¹⁴ Kaupungit, jotka filistealaiset olivat ottaneet Israelilta, palautettiin takaisin Israelille, Ekronista Gatiin saakka, ja niiden ympärillä olevat alueetkin Israel vapautti filistealaisten vallasta. Myös amorilaisten ja Israelin välillä vallitsi rauha.

Samuel tuomarina

¹⁵ Samuel jakoi oikeutta Israelille koko elämänsä ajan. ¹⁶ Hän teki joka vuosi kiertomatkan Beeteliin, Gilgaliin ja Mispaan ja jakoi Israelille oikeutta kaikissa näissä paikoissa. ¹⁷ Sitten hän palasi jälleen Raamaan, sillä hänen kotinsa oli siellä, ja sielläkin hän jakoi oikeutta Israelille. Sinne hän myös rakensi alttarin Herralle.

Samuelin pojat tuomareina

8 Kun Samuel oli tullut vanhaksi, hän asetti poikansa Israelin tuomareiksi. ² Hänen esikoispoikansa nimi oli Joool ja toisen poikansa nimi Abia. He toimivat tuomareina Beersebassa. ³ Samuelin pojat eivät kuitenkaan vaeltaneet isänsä teitä vaan taipuivat hankkimaan väärää voittoa, ottivat lahjuksia ja vääristivät oikeutta.

ISRAEL HALUAA KUNINKAAN, 8 – 12

Israel pyytää itselleen kuningasta

⁴ Sen tähden kaikki Israelin vanhimmat kokoontuivat ja tulivat Samuelin luo Raamaan ⁵ ja sanoivat hänelle: "Kuule, sinusta on tullut vanha, eivätkä poikasi vaella sinun teitäsi. Aseta nyt meille kuningas jakamaan oikeutta, niin kuin kaikilla muillakin kansoilla on." ⁶ Mutta Samuel piti pahana sitä, että he sanoivat: "Anna meille kuningas jakamaan oikeutta." Samuel rukoili Herraa, ⁷ ja Herra sanoi Samuelille: "Kuule kansaa kaikessa, mitä he sinulle sanovat, sillä eivät he ole sinua hylänneet, vaan minut he ovat hylänneet olemasta heidän kuninkaansa. ⁸ He tekevät nyt sinulle samoin kuin he ovat tehneet minulle siitä päivästä lähtien, jona minä johdatin heidät pois Egyptistä, aina tähän päivään asti: he ovat hylänneet minut ja palvelleet muita jumalia. ⁹ Kuule heitä, mutta varoita heitä vakavasti ja ilmoita heille, millaiset oikeudet on kuninkaalla, joka hallitsee heitä."

¹⁰ Samuel puhui kaikki Herran sanat kansalle, joka oli pyytänyt häneltä kuningasta. ¹¹ Hän sanoi: "Nämä oikeudet ovat kuninkaalla, joka tulee hallitsemaan teitä: Hän ottaa poikanne ja tekee heistä vaunu- ja ratsumiehiään ja vaunujensa edelläjuoksijoita.

¹² Hän tekee heistä tuhannen- ja viidenkymmenenpäälliköitä, kyntömiehiä omiin kyntöihinsä ja korjuumiehiä omaan sadonkorjuuseensa sekä sotatarvikkeiden ja vaunukaluston valmistajia. ¹³ Hän ottaa teidän tyttärenne voiteenvalmistajiksi, keittäjiksi ja leipojiksi. ¹⁴ Hän ottaa parhaat peltonne, viinitarhanne ja öljypuunne ja antaa ne palvelijoilleen. ¹⁵ Hän kerää kymmenykset siemenviljastanne sekä viinitarhojenne sadosta ja antaa ne hoviherroilleen ja palvelijoilleen. ¹⁶ Hän ottaa myös teidän parhaat palvelijanne ja palvelijattarenne ja parhaat nuoret miehenne sekä aasinne ja teettää niillä työnsä. ¹⁷ Hän ottaa kymmenykset lampaistanne ja vuohistanne. Teistä tulee hänen orjiaan. ¹⁸ Silloin te huudatte Herraa kuninkaanne vuoksi, jonka olette itsellenne valinneet, mutta Herra ei enää vastaa teille."

¹⁹ Mutta kansa kieltäytyi kuuntelemasta Samuelia ja sanoi: "Ei, kuningas meillä pitää olla!" ²⁰ Me tahdomme olla kaikkien muiden kansojen kaltaisia, niin että kuningas jakaa meille oikeutta, kulkee edellämme ja johtaa sotiamme."

²¹ Kun Samuel oli kuullut kaiken, mitä kansa oli puhunut, hän ilmoitti sen Herralle. ²² Herra vastasi Samuelille: "Kuule heitä ja aseta heille kuningas."

Silloin Samuel sanoi Israelin miehille: "Menkää kukin kaupunkiinne."

Saul tulee Samuelin luo

9 Benjaminin heimossa oli mahtava mies nimeltään Kiis. Hänen isänsä oli Abiel, benjaminilaisen Serorin poika; Seror oli Bekoratin poika ja tämä Afiahin. ² Kiisillä oli poika nimeltä Saul. Hän oli nuori ja komea, eikä israelilaisten joukossa ollut häntä komeampaa miestä. Hän oli päättään pitempi muuta kansaa.

³ Kerran Saulin isältä Kiisiltä katosi aasintammoja. Hän sanoi pojalleen Saulille: "Ota yksi palvelijoista mukaasi ja lähde etsimään aasintammoja."

⁴ Niin Saul kulki palvelijansa kanssa Efraimin vuoriston ja Salisan maan halki, mutta he eivät löytäneet aaseja. He kulkivat Saalimin maan halki, mutta niitä ei ollut sielläkään. He jatkoivat kulkuaan benjaminilaisten maan halki löytämättä niitä sieltäkään. ⁵ Kun he tulivat Suufin maahan, Saul sanoi mukanaan olevalle palvelijalle: "Tule, palataan kotiin. Muuten isäni huolestuu meidän tähtemme ja jättää mielestään aasintammat." ⁶ Mutta palvelija sanoi hänelle: "Kuule, tuossa kaupungissa on kunnioitettu Jumalan mies. Kaikki, mitä hän sanoo, toteutuu varmasti. Mennään sinne, kenties hän ilmoittaa meille jotakin matkastamme." ⁷ Saul sanoi palvelijalleen: "Jos menemme sinne, mitä viemme sille miehelle, sillä leipä on loppunut repuistamme,

eikä meillä ole lahjaa vietäväksi Jumalan miehelle. Vai onko meillä mitään?" ⁸Palvelija vastasi vielä Saulille: "Minulla on neljännessekeli hopeaa. Minä annan sen Jumalan miehelle, että hän ilmoittaisi meille jotakin matkastamme." – ⁹Muoin Israelissa sanottiin, kun mentiin kysymään neuvoa Jumalalta: "Tulkaa, mennään näkijän luo." Sitä, jota nyt sanotaan profeetaksi, kutsuttiin muoin näkijäksi. – ¹⁰Saul sanoi palvelijalleen: "Puhut oikein. Tule, mennään." Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli.

¹¹Noustessaan rinnettä ylös kaupunkiin he kohtasivat tyttöjä, jotka olivat menossa ammentamaan vettä. He kysyivät näiltä: "Onko näkijä täällä?" ¹²Tytöt vastasivat heille: "Kyllä hän on, tuolla edessäpäin. Pitäkää kiirettä, sillä hän on tänään tullut kaupunkiin, koska kansalla on teurasuhrit uhrikukkulalla. ¹³Kun menette kaupunkiin, voitte tavata hänet ennen kuin hän lähtee uhrikukkulalle aterioimaan. Kansa ei näet aterioi ennen kuin hän tulee ja siunaa uhrin. Vasta sen jälkeen kutsuvieraat aterioivat. Menkää siis sinne, sillä nyt te löydätte hänet." ¹⁴He lähtivät ylös kaupunkiin. Kun he olivat menossa sisälle kaupunkiin, Samuel tuli heitä vastaan, sillä hän oli menossa uhrikukkulalle.

¹⁵Mutta jo päivää aikaisemmin Herra oli ilmoittanut Samuelille Saulin tulon ja sanonut: ¹⁶"Huomenna tähän aikaan minä lähetän luoksesi miehen Benjaminin maasta. Voitele hänet kansani Israelin ruhtinaaksi. Hän pelastaa kansani filistealaisten käsistä, sillä minä olen nähnyt kansani ahdistuksen. Sen huuto on tullut eteeni." ¹⁷Kun Samuel näki Saulin, Herra ilmoitti hänelle: "Katso, tässä on mies, josta minä puhuin sinulle. Hän pitää kurissa minun kansaani."

¹⁸Saul lähestyi Samuelia porttiholvissa ja sanoi: "Voisitko sanoa minulle, missä on näkijän talo?" ¹⁹Samuel vastasi Saulille: "Minä olen näkijä. Mene edelläni uhrikukkulalle, niin saatte syödä tänään minun kanssani. Aamulla minä päästän sinut lähtemään ja ilmoitan sinulle vastauksen kaikkeen, mitä sinulla on sydämelläsi. ²⁰Älä enää ole huolissasi aasintammoista, jotka ovat olleet sinulta kateissa kolme päivää, sillä ne ovat löytyneet. Sitä paitsi kenelle kuuluu kaikki, mikä on kallisarvoisinta Israelissa, ellei sinulle ja isäsi koko perheelle?" ²¹Mutta Saul vastasi: "Minähän olen benjaminilainen, heimosta, joka on Israelin pienimpiä. Ja eikö minun sukuni ole vähäisin kaikista Benjaminin heimon suvuista? Miksi siis puhut minulle näin?"

²²Samuel otti mukaansa Saulin ja hänen palvelijansa, vei heidät

ruokailuhuoneeseen ja antoi heille kunniapaikan kutsuvieraiden joukossa, joita oli noin kolmekymmentä miestä.

²³ Sitten Samuel sanoi keittäjälle: "Tuo tänne se lihapala, jonka minä annoin sinulle ja josta sanoin: "Pane se syrjään."

²⁴ Niin keittäjä otti reiden ja kaiken, mitä siihen kuului, ja pani ne Saulin eteen. Samuel sanoi: "Katso, tässä on se, mikä on varattu sinua varten. Ota se ja syö, sillä se säästettiin sinulle juuri tähän juhlaan, johon olen kutsunut kansan." Niin Saul aterioi Samuelin kanssa sinä päivänä.

²⁵ Kun he palasivat uhrikukkulalta alas kaupunkiin, Samuel keskusteli Saulin kanssa katolla. ²⁶ He nousivat varhain, ja aamun sarastaessa Samuel kutsui Saulia alas katolta sanoen: "Nouse, minä lähden saattamaan sinua." Niin Saul nousi, ja hän ja Samuel menivät yhdessä ulos. ²⁷ Kun he tulivat alas kaupungin laitaan, Samuel sanoi Saulille: "Sano palvelijalle, että hän menee meidän edellämme." Palvelijan mentyä Samuel sanoi Saulille: "Pysähdy sinä hetkeksi tähän, niin minä ilmoitan sinulle Jumalan sanan."

Samuel voitelee Saulin kuninkaaksi

10 Samuel otti öljyastian, vuodatti Saulin päähän öljyä, suuteli häntä ja sanoi: "Ymmärrätkö, Herra on voidellut sinut perintöosansa ruhtinaaksi! ² Kun nyt lähdet luotani, kohtaat kaksi miestä Raakelin haudan luona Selsahissa, Benjaminin rajalla. He

sanovat sinulle: 'Aasintammat, joita olet lähtenyt etsimään, ovat löytyneet, ja isäsi on jo heittänyt ne mielestään, mutta hän on huolissaan teidän tähtenne ja kyselee: Mitä voisin tehdä poikani hyväksi?' ³ Kun menet siitä eteenpäin ja tulet Taaborin tammelle, sinua vastaan tulee kolme miestä, jotka ovat menossa Jumalan eteen Beeteliin. Yksi kantaa kolmea kiliä, toinen kolmea leipää ja kolmas viiniruukkuu. ⁴ He tervehtivät sinua ja antavat sinulle kaksi leipää. Ota ne vastaan. ⁵ Sen jälkeen tulet Jumalan Gibeaan, jossa on filistealaisten vartiosto. Tullessasi kaupunkiin kohtaat joukon profeettoja, jotka tulevat alas uhrikukkulalta. Heidän edellään soitetaan harppua, rumpua, huilua ja lyyraa, ja he ovat hurmoksissa. ⁶ Herran Henki tulee sinun yllesi, ja sinä joudut hurmoksiin heidän kanssaan ja muutut toiseksi mieheksi. ⁷ Kun nämä merkit käyvät kohdallasi toteen, niin tee, mitä tehtäväksesi tulee, sillä Jumala on sinun kanssasi. ⁸ Mene sitten minun edelläni alas Gilgaliin. Minä tulen sinne luoksesi uhraamaan polttouhreja ja yhteysuhreja. Odota seitsemän päivää, kunnes tulen luoksesi ja ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä."

Jumala muuttaa Saulin sydämen

⁹ Kun Saul kääntyi lähteäkseen Samuelin luota, Jumala muutti hänen sydämensä, ja kaikki nämä merkit kävivät sinä päivänä toteen. ¹⁰ Kun he saapuivat Gibeaan, he näkivät joukon

profeettoja tulevan heitä vastaan. Silloin Jumalan Henki tuli Saulin ylle, ja hän joutui hurmoksiin heidän keskellään. ¹¹ Kun kaikki, jotka tunsivat hänet ennestään, näkivät hänen olevan hurmoksissa profeettojen joukossa, he sanoivat toisilleen: "Mikä Kiisin pojalle on tullut? Onko Saulkin profeettojen joukossa?" ¹² Eräs heistä sanoi vielä: "Entä kuka on heidän isänsä?" Näin sai alkunsa sananlasku: "Onko Saulkin profeettojen joukossa?"

¹³ Hurmostilan mentyä ohi Saul lähti uhrikukkulalle. ¹⁴ Saulin setä kysyi häneltä ja hänen palvelijaltaan: "Missä olette käyneet?" Hän vastasi: "Aasintammoja etsimässä, mutta kun emme nähneet niitä missään, menimme Samuelin luo." ¹⁵ Saulin setä sanoi: "Kerrohan minulle, mitä Samuel teille sanoi." ¹⁶ Saul vastasi sedälleen: "Hän vakuutti meille aasintammojen löytyneen." Mutta mitä Samuel oli sanonut kuninkuudesta, sitä hän ei sedälleen kertonut.

Saul julistetaan kuninkaaksi

¹⁷ Sitten Samuel kutsui kansan koolle Herran eteen Mispaan ¹⁸ ja sanoi israelilaisille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä johdatin Israelin Egyptistä ja vapautin teidät egyptiläisten vallasta sekä kaikkien niiden valtakuntien vallasta, jotka teitä sortivat.' ¹⁹ Nyt te olette kuitenkin ylenkatsooneet Jumalaanne, joka on auttanut teidät kaikista

onnettomuuksista ja ahdingoista, ja olette sanoneet hänelle: 'Aseta meille kuningas.' Tulkaa siis Herran eteen heimoittain ja suvuittain."

²⁰ Samuel antoi kaikkien Israelin heimojen astua esiin, ja arpa osui Benjaminin heimolle. ²¹ Sitten hän antoi Benjaminin heimon astua esiin suvuittain, ja arpa osui Matrin suvulle. Sen jälkeen arpa osui Sauliin, Kiisin poikaan. Mutta kun häntä etsittiin, ei häntä löytynyt. ²² Israelilaiset kysyivät vielä Herralta: "Onko se mies tullut tänne?" Herra vastasi: "Hän on piiloutunut kuormastoon." ²³ He juoksivat hakemaan hänet sieltä, ja kun hän asettui seisomaan kansan keskelle, hän oli päättään pitempi kaikkia muita. ²⁴ Samuel sanoi kansalle: "Oletteko nähneet, kenet Herra on valinnut? Hänen vertaistaan ei ole koko kansan joukossa." Silloin kaikki kansa huusi riemuiten: "Eläköön kuningas!"

²⁵ Sitten Samuel puhui kansalle kuninkuutta koskevista säädöksistä, kirjoitti ne kirjaan ja asetti sen Herran eteen. Sen jälkeen Samuel päästi koko kansan menemään, jokaisen kotiinsa. ²⁶ Myös Saul meni kotiinsa Giberaan, ja hänen kanssaan lähtivät ne soturit, joiden sydämiä Jumala oli koskettanut. ²⁷ Mutta kelvottomat miehet sanoivat: "Miten tämä muka pelastaisi meidät?" He halveksivat Saulia eivätkä tuoneet hänelle lahjoja, mutta Saul oli vaiti niin kuin ei olisi kuullut mitään.

Saul voittaa ammonilaiset

11 Ammonilainen Naahas lähti piirittämään Gileadin Jaabesta. Silloin kaikki Jaabeksen miehet sanoivat Naahakselle: "Tee liitto meidän kanssamme, niin me palvelemme sinua." ² Ammonilainen Naahas vastasi heille: "Minä teen liiton teidän kanssanne sillä ehdolla, että saan puhkaista jokaiselta teistä oikean silmän ja siten häväistä koko Israelin." ³ Jaabeksen vanhimmat sanoivat hänelle: "Jätä meidät rauhaan seitsemäksi päiväksi, niin lähetämme sanansaattajia kaikkialle Israelin alueelle. Ellei kukaan auta meitä, me antaudumme sinulle."

⁴ Kun sanansaattajat tulivat Saulin Gibeaan ja puhuivat asiasta kansalle, kaikki puhkesivat äänekkääseen itkuun. ⁵ Juuri silloin Saul tuli pellolta härkien jäljessä ja kysyi: "Mikä kansalla on, kun kaikki itkevät?" Hänelle kerrottiin Jaabeksen miesten asiasta. ⁶ Kun Saul kuuli tämän, Jumalan Henki tuli hänen päälleen ja hänessä syttyi viha. ⁷ Hän otti härkäparin, paloitteli härät ja lähetti kappaleet kaikkialle Israelin alueelle sanansaattajien mukana ja käski sanoa: "Näin tehdään jokaisen härille, joka ei lähde seuraamaan Saulia ja Samuelia." Silloin Herran pelko valtasi kansan, ja kaikki lähtivät liikkeelle yhtenä miehenä. ⁸ Kun hän katsasti heidät Besekissä, oli israelilaisia 300.000 ja Juudan miehiä 30.000.

⁹ Gileadista tulleille sanansaattajille sanottiin: "Ilmoittakaa tämä Gileadin Jaabeksen miehille: 'Teille tulee pelastus huomenna, kun aurinko on polttavimmillaan.'" Kun sanansaattajat menivät ja kertoivat tämän Jaabeksen miehille, nämä ilostuivat. ¹⁰ Jaabeksen miehet sanoivat ammonilaisille: "Huomenna me tulemme luoksenne, ja te teette meille, mitä hyväksi näette."

¹¹ Seuraavana päivänä Saul jakoi kansan kolmeen joukkoon. He tunkeutuivat ammonilaisten leiriin aamuvartion aikaan ja surmasivat heitä, kunnes päivä oli kuumimmillaan. Jäljelle jääneet hajaantuivat, niin ettei heistä edes kahta jäänyt yhteen.

**Saulin kuninkuus
vahvistetaan Gilgalissa**

¹² Silloin kansa sanoi Samuelille: "Keitä olivat ne, jotka sanoivat: 'Saulistako tulisi meidän kuninkaamme?'" Luovuttakaa ne miehet, niin surmaamme heidät." ¹³ Mutta Saul sanoi: "Tänä päivänä ei surmata ketään, sillä Herra on tänään antanut pelastuksen Israelille." ¹⁴ Samuel sanoi kansalle: "Tulkaa, menkäämme Gilgaliin ja uudistakaamme siellä kuninkuus." ¹⁵ Niin koko kansa meni Gilgaliin ja teki siellä Herran edessä Saulista kuninkaan. He uhrasivat yhteysuhreja Herran edessä, ja Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat siellä suuresti.

Samuelin jäähyväispuhe kansalle

12 Samuel sanoi koko Israelille: "Katsokaa, minä olen kuunnellut teitä kaikessa, mitä olette minulle puhuneet, ja olen asettanut teille kuninkaan. ²Tässä on nyt kuningas, joka johtaa teitä, kun minä olen tullut vanhaksi ja harmaaksi ja poikanikin ovat jo joukossanne. Minä olen johtanut teitä nuoruudestani alkaen tähän päivään asti. ³Tässä minä olen. Vastatkaa minulle Herran ja hänen voideltunsa edessä: Kenen härän olen ottanut, kenen aasin olen ottanut, kenelle olen tehnyt vääryyttä tai ketä olen sortanut? Keneltä olen ottanut lahjuksia ummistaakseni silmäni hänen hyväkseen? Minä korvaan sen teille."

⁴He vastasivat: "Et ole tehnyt meille vääryyttä, et sortanut etkä ole keneltäkään ottanut mitään." ⁵Silloin hän sanoi heille: "Herra todistaa teitä vastaan, ja hänen voideltunsa todistaa tänä päivänä, että ette ole löytäneet mitään minun kädestäni." Kansa vastasi: "Herra on todistajana."

⁶Samuel sanoi kansalle: "Todistajana on Herra, joka asetti tehtävään Mooseksen ja Aaronin ja johdatti teidän isänne Egyptin maasta. ⁷Astukaa nyt esiin, niin minä käyn oikeutta teidän kanssanne Herran edessä kaikkien Herran vanhurskaiden tekojen tähden, jotka hän on tehnyt teille ja teidän isillenne."

⁸Kun Jaakobin suku oli mennyt Egyptiin ja teidän isänne huusivat Herraa avukseen, Herra lähetti Mooseksen ja Aaronin. He johtivat isänne pois Egyptistä ja toivat heidät asumaan tähän paikkaan. ⁹Mutta kun isänne unohtivat Herran, Jumalansa, hän luovutti heidät Haasorin sotapäällikön Siiseran käsiin, filistealaisten käsiin ja Mooabin kuninkaan käsiin, ja nämä sotivat heitä vastaan. ¹⁰Silloin he huusivat Herraa avukseen ja sanoivat: 'Me olemme tehneet syntiä, kun hylkäsimme Herran ja palvelimme baaleja ja astarteja. Mutta pelasta nyt meidät vihollistemme käsistä, niin me palvelemme sinua.' ¹¹Silloin Herra lähetti Jerubbaalin, Bedanin, Jeftan ja Samuelin ja pelasti teidät ympärillä asuvien vihollistenne käsistä, ja te saitte jälleen asua turvassa."

¹²Mutta kun te näitte Naahaksen, ammonilaisten kuninkaan, hyökkäävän teitä vastaan, te sanoitte minulle: 'Ei, kuningas hallitkoon meitä', vaikka Herra, teidän Jumalanne, on kuninkaanne. ¹³Tässä on nyt kuningas, jonka te valitsitte ja jota anoitte. Katsokaa, Herra on antanut teille kuninkaan. ¹⁴Jos te pelkäätte Herraa, palvelette häntä, kuuntelette hänen ääntään ettekä kapinoi hänen käskyjään vastaan, te olette Herran, Jumalanne, seuraajia, sekä te että kuningas, joka teitä hallitsee. ¹⁵Mutta ellette kuuntele Herran ääntä, vaan kapinoitte Herran

käskyjä vastaan, Herran käsi on oleva teitä vastaan, niin kuin se oli isiänne vastaan.

¹⁶ Seisokaa vielä aloillanne ja katsokaa tätä ihmeellistä asiaa, jonka Herra tekee silmiinne edessä. ¹⁷ Eikö nyt ole vehnänkorjuun aika? Kuitenkin, kun huudan Herraa, hän antaa tulla ukkosenjylinän ja sateen, että tietäisitte ja näkisitte, kuinka suuri on teidän pahuutenne Herran silmissä, kun anoitte itsellenne kuningasta." ¹⁸ Sitten Samuel huusi Herraa, ja Herra antoi sinä päivänä tulla ukkosenjylinän ja sateen. Silloin koko kansa pelkäsi suuresti Herraa ja Samuelia, ¹⁹ ja he sanoivat Samuelille: "Rukoile palvelijoittesi puolesta Herraa, Jumalaasi, ettemme kuolisi, sillä me olemme tehneet kaikkien syntiemme lisäksi senkin pahan teon, että anoimme itsellemme kuningasta."

²⁰ Samuel sanoi kansalle: "Älkää pelätkö. Te tosin olette tehneet kaiken tämän pahan, mutta älkää kuitenkaan kääntykö pois seuraamasta Herraa vaan palvelkaa Herraa kaikesta sydämestänne. ²¹ Älkää siis kääntykö seuraamaan tyhjämpäiväisiä jumalia, joista ei ole hyötyä ja jotka eivät pelasta, sillä tyhjämpäiväisiä ne ovat. ²² Suuren nimensä tähden Herra ei hylkää kansaansa, sillä Herra on tahtonut tehdä teistä oman kansansa. ²³ Pois se minusta, että tekisin syntiä Herraa vastaan ja lakkaisin

rukoilemasta teidän puolestanne ja opettamasta teille hyvää ja oikeaa tietä.

²⁴ Pelätkää vain Herraa ja palvelkaa häntä uskollisesti koko sydämestänne. Näettehän, kuinka suuria tekoja hän on teille tehnyt. ²⁵ Mutta jos teette pahaa, te tuhoudutte, sekä te itse että teidän kuninkaanne."

SAUL ISRAELIN KUNINKAANA, 13 – 31

Sota syttyy filistealaisia vastaan

13 Saul oli ollut vuoden kuninkaana. Toisena hallitusvuotenaan ² hän valitsi itselleen Israelista 3.000 miestä. Näistä 2.000 oli Saulin kanssa Mikmasissa ja Beetelin vuoristossa ja 1.000 Joonatanin kanssa Benjaminin Gibeassa. Muun väen Saul lähetti koteihinsa.

³ Joonatan löi Gebassa olevan filistealaisten vartioston, ja filistealaiset saivat kuulla siitä. Silloin Saul antoi puhalttaa pasuunaan kaikkialla maassa ja käski sanoa: "Kuulkoot heprealaiset tämän!" ⁴ Koko Israel kuuli sanoman siitä, että Saul oli lyönyt filistealaisten vartioston ja että Israel oli joutunut filistealaisten vihoihin. Niin kansa kutsuttiin koolle Gilgaliin seuraamaan Saulia.

⁵ Filistealaiset kokoontuivat sotimaan Israelia vastaan. Heillä oli 30.000 sotavaunua, 6.000 ratsumiestä sekä jalkaväkeä niin paljon kuin hiekkaa

meren rannalla. Nämä tulivat ja leiriytyivät Mikmasiin, vastapäätä Beet-Aavenia. ⁶Kun Israelin miehet näkivät joutuneensa hätään ja kansaa ahdistettiin, he piiloutuivat luoliin, tiheikköihin, kallionrotkoihin, hautaluoliin ja kuoppiin. ⁷Heprealaisia meni myös Jordanin yli Gaadiin ja Gileadin maahan. Mutta Saul oli vielä Gilgalissa, ja koko sotaväki seurasi häntä peloissaan.

Saulin tottelemattomuus

⁸Kun Saul oli odottanut Samuelin määräämän ajan, seitsemän päivää, eikä Samuel tullutkaan Gilgaliin, kansa alkoi hajaantua hänen luotaan. ⁹Silloin Saul sanoi: "Tuokaa minulle polttouhri ja yhteysuhri." Niin hän uhrasi polttouhrin. ¹⁰Mutta juuri kun hän oli saanut polttouhrin uhratuksi, Samuel tuli. Saul meni Samuelia vastaan tervehtimään häntä, ¹¹mutta Samuel kysyi: "Mitä olet tehnyt?" Saul vastasi: "Kun näin, että kansa alkoi hajaantua luotani etkä sinä tullut määräämällä, vaikka filistealaiset olivat kokoontuneet Mikmasiin, ¹²minä ajattelin: nyt filistealaiset hyökkäävät minua vastaan alas Gilgaliin, enkä minä ole lepyttänyt Herran kasvoja. Silloin minä rohkaisin mieleni ja uhrasin polttouhrin." ¹³Samuel sanoi Saulille: "Sinä olet tehnyt tyhmästi. Et ole noudattanut Herran, Jumalasi, käskyä, jonka hän antoi sinulle. Muuten Herra olisi vahvistanut sinun kuninkuutesi

Israelissa ikuisiksi ajoiksi. ¹⁴Mutta nyt sinun kuninkuutesi ei tule kestäväseen. Herra on etsinyt itselleen mielensä mukaisen miehen, ja hänet Herra on määrännyt kansansa ruhtinaaksi, koska sinä et noudattanut käskyä, jonka Herra sinulle antoi." ¹⁵Sitten Samuel lähti Gilgalista ja meni Benjaminin Gibeaan.

Valmistautuminen sotaan

Saul tarkasti luonaan olevan väen, ja sitä oli noin 600 miestä. ¹⁶Saul, hänen poikansa Joonatan sekä väki, joka oli heidän kanssaan, olivat Benjaminin Gebassa. Filistealaiset taas olivat leiriytyneinä Mikmasissa. ¹⁷Filistealaisten leiristä lähti kolme joukkoa ryöstöretkelle. Yksi joukko kääntyi Ofran tielle Suualin maahan päin, ¹⁸yksi kääntyi Beet-Hooronin tielle ja yksi tielle, joka vie autiomaahan päin, Seboimin laakson yli kohoavalle alueelle.

¹⁹Koko Israelin maassa ei ollut yhtään seppää, sillä filistealaiset pelkäsivät, että heprealaiset tekisivät miekkoja tai keihäitä. ²⁰Siksi israelilaisten oli mentävä alas filistealaisten luo teroituttamaan auransa terää, lapiotaan, kirvestään ja kuokkaansa. ²¹Auranterän, lapion, kolmipiikkisen hangon ja kirveen teroittaminen sekä häränpistimen oikaiseminen maksoi kaksi kolmannessekeliä. ²²Niinpä taistelupäivänä ei kenelläkään siitä väestä, joka oli Saulin ja Joonatanin kanssa, ollut kädessään miekkaa

eikä keihästä. Ainoastaan Saulilla ja hänen pojallaan Joonatanilla oli. ²³ Filistealaisten vartiosto lähti Mikmasin solaan.

Joonatanin sankariteko

14 Eräänä päivänä Saulin poika Joonatan sanoi nuorukaiselle, joka oli hänen aseenkantajansa: "Tule, mennään filistealaisten vartioston luo, joka on tuolla vastapäätä." Mutta isälleen hän ei kertonut asiasta mitään. ² Saul istui silloin granaattimenapuun juurella Migronissa Gibeon laitamilla, ja hänen kanssaan oli väkeä noin 600 miestä. ³ Kasukankantajana oli Ahia, Iikabodin veljen Ahitubin poika. Ahitub oli Piinehaan, Eelin pojan, poika – Eelin, joka oli ollut Herran pappina Siilossa. Mutta kansa ei tiennyt, että Joonatan oli lähtenyt.

⁴ Kummallakin puolella solatietä, jota pitkin Joonatan koetti lähestyä filistealaisten vartiostoa, oli jyrkkä kallionkieleke; toisen nimi oli Booses ja toisen Sennee. ⁵ Toinen kallionkieleke kohosi kuin pylväs, pohjoisen puolella Mikmasiin päin, toinen etelän puolella Gebaan päin.

⁶ Joonatan sanoi nuorukaiselle, aseenkantajalleen: "Tule, mennään noiden ympärileikkaamattomien vartioston luo. Ehkä Herra tekee jotakin meidän puolestamme, sillä mikään ei estä Herraa antamasta voittoa yhtä hyvin harvojen kuin monien kautta." ⁷ Aseenkantaja vastasi

hänelle: "Tee kaikki, mitä mielessäsi on. Lähde, minä olen kanssasi, mitä teetkin." ⁸ Joonatan sanoi: "Katso, tuonne me menemme, lähelle noita miehiä, ja näyttäydymme heille." ⁹ Jos he sanovat meille: 'Olkaa aloillanne, kunnes tulemme luoksenne', niin me seisomme paikallamme emmekä nouse heidän luokseen. ¹⁰ Mutta jos he sanovat: 'Nouskaa tänne luoksemme', silloin me nousemme, sillä se on meille merkki siitä, että Herra on antanut heidät meidän käsiimme."

¹¹ Sitten he molemmat näyttäytyivät filistealaisten vartiostolle, ja filistealaiset sanoivat: "Katsokaa, heprealaiset tulevat esiin koloistaan, joihin ovat piiloutuneet." ¹² Vartioston miehet kutsuivat Joonatania ja hänen aseenkantajaansa ja sanoivat: "Nouskaa tänne meidän luoksemme, niin me ilmoitamme teille jotakin." Silloin Joonatan sanoi aseenkantajalleen: "Nouse perässäni, sillä Herra on antanut heidät Israelin käsiin." ¹³ Joonatan kiipesi käsin ja jaloin ylöspäin aseenkantaja perässään. Filistealaiset kaatuivat Joonatanin edessä, ja aseenkantaja, joka tuli hänen jäljessään, surmasi heidät.

¹⁴ Tässä ensimmäisessä iskussaan Joonatan ja hänen aseenkantajansa surmasivat parisenkymmentä miestä noin puolen auranalan suuruisella

maa-alueella. ¹⁵ Silloin syntyi kauhu filistealaisten leirissä ja sen ulkopuolella, koko sotaväessä. Myös vartiosto ja ryöstelemässä olevat osastot joutuivat kauhun valtaan. Maa järisi, ja syntyi Jumalan lähettämä kauhu.

Filistealaiset voitetaan

¹⁶ Saulin tähytäjät Benjaminin Gibeassa huomasivat väkijoukon hajaantuvan ja juoksevan sinne tänne. ¹⁷ Silloin Saul sanoi väelle, joka oli hänen kanssaan: "Pitäkää tarkastus ja katsokaa, kuka on poistunut joukostamme." Kun tarkastus pidettiin, huomattiin, etteivät Joonatan ja hänen aseenkantajansa olleet läsnä. ¹⁸ Saul sanoi Ahialle: "Tuo tänne Jumalan arkku." Jumalan liitonarkku oli näet silloin israelilaisten hallussa. ¹⁹ Mutta kun sekasorto filistealaisten leirissä kävi yhä kovemmaksi Saulin vielä puhuessa papille, Saul sanoi hänelle: "Jätä se sikseen."

²⁰ Sitten Saul ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, kokoontuivat ja lähtivät taistelutantereelle. He näkivät, että vihollisten miekat olivat toinen toistaan vastaan ja että vallitsi mitä suurin hämminki. ²¹ Myös ne heprealaiset, jotka vanhastaan olivat eläneet filistealaisten parissa ja jotka olivat tulleet heidän kanssaan leiriin joka puolelta, menivät Saulin ja Joonatanin mukana olevien israelilaisten puolelle. ²² Kuultuaan

filistealaisten pakenemisesta lähtivät myös Efraimin vuoristoon piiloutuneet Israelin miehet mukaan taisteluun ja filistealaisten takaa-ajoon. ²³ Näin Herra pelasti sinä päivänä Israelin, ja taistelu laajeni ohi Beet-Aavenin.

Joonatan rikkoo tietämättään Saulin valan

²⁴ Israelin miehet olivat sinä päivänä hyvin uupuneita, sillä Saul oli vannottanut kansaa ja sanonut: "Kirottu olkoon se mies, joka syö mitään ennen iltaa, ennen kuin minä olen kostanut vihollisilleni." Eivätkä he syöneet mitään.

²⁵ Sitten koko kansa tuli metsään, ja maassa oli hunajaa. ²⁶ Kun he tulivat hunajakennojen luo, he näkivät, että niistä valui hunajaa, mutta kukaan ei vienyt sitä kädellään suuhunsa, sillä kansa pelkäsi valaa. ²⁷ Mutta Joonatan ei ollut kuulemassa, kun hänen isänsä vannotti kansaa. Niinpä hän ojensi kädessään olevan sauvan, pisti sen kärjen hunajakennoon ja pani hunajaa kädellään suuhunsa. Silloin hänen silmänsä kirkastuivat. ²⁸ Eräs mies kansasta sanoi: "Sinun isäsi vannotti väkeä ja sanoi: 'Kirottu olkoon se mies, joka tänä päivänä syö mitään.' Sen vuoksi väki on nälännyksissä." ²⁹ Joonatan vastasi: "Isäni on saattanut maan onnettomuuteen. Katsokaa, kuinka minun silmäni kirkastuivat, kun vähän maistoin tätä hunajaa. ³⁰ Jos myös väki olisi tänä päivänä saanut

syödä vihollisilta ottamaansa saalista, niin eikö filistealaisten tappio olisi ollut paljon suurempi?"

Sotaväki syö lihaa verineen

³¹ Israelilaiset löivät sinä päivänä filistealaiset Mikmasin ja Aijalonin välillä. Väki oli kovin nälkäännyksissä ³² ja syöksyi sen vuoksi saaliin kimppuun. Se otti lampaita, nautoja ja vasikoita, teurasti niitä maassa ja söi lihaa, jossa oli vielä verta. ³³ Mutta Saulille kerrottiin: "Katso, väki tekee syntiä Herraa vastaan, kun se syö lihaa, jossa on vielä verta." Saul sanoi: "Te olette menetelleet uskottomasti. Vierittäkää nyt tänne minun eteeni suuri kivi." ³⁴ Saul sanoi vielä: "Hajaantukaa kansan sekaan ja sanokaa heille: 'Tuokaa kukin härkänne ja lampaanne tänne, teurastakaa ne täällä ja sitten syökää. Älkää tehkö syntiä Herraa vastaan syömällä lihaa, jossa on vielä verta.'" Niin jokainen toi itse härkänsä yöllä ja teurasti sen siellä. ³⁵ Näin Saul rakensi alttarin Herralle – se oli ensimmäinen alttari, jonka hän Herralle rakensi.

Kansa pelastaa Joonatanin

³⁶ Saul sanoi: "Ajetaan filistealaisia takaa yöllä ja ryöstetään heitä aamun valkenemiseen asti. Eikä jätetä heistä jäljelle ainoatakaan." He vastasivat: "Tee kaikki, mitä hyväksi näet." Mutta pappi sanoi: "Ensin meidän tulee lähestyä Jumalaa tässä paikassa." ³⁷ Niin Saul kysyi Jumalalta: "Ajanko minä

filistealaisia takaa? Annatko sinä heidät Israelin käsiin?" Mutta Jumala ei sinä päivänä vastannut Saulille.

³⁸ Silloin Saul sanoi: "Kaikki kansan päämiehet, tulkaa tänne, että saatte tietää ja nähdä, mikä synti on tähän syynä. ³⁹ Niin totta kuin Herra, Israelin pelastaja, elää: vaikka syy olisi poikani Joonatanin, on hänen kuoltava." Mutta kukaan kansasta ei vastannut hänelle. ⁴⁰ Hän sanoi koko Israelille: "Olkaa te toisella puolella, minä ja poikani Joonatan olemme toisella puolella." Kansa vastasi Saulille: "Tee niin kuin hyväksi näet." ⁴¹ Saul sanoi Herralle, Israelin Jumalalle: "Anna oikea arpa." Niin arpa osui Joonataniin ja Sauliin, ja kansa pääsi vapaaksi. ⁴² Saul sanoi: "Heittäkää arpaa minun ja poikani Joonatanin välillä." Niin arpa osui Joonataniin.

⁴³ Silloin Saul sanoi Joonatanille: "Sano minulle, mitä olet tehnyt." Joonatan sanoi hänelle: "Minä maistoin vähän hunajaa kädessäni olevan sauvan kärjellä. Minä olen valmis kuolemaan." ⁴⁴ Saul sanoi: "Jumala rangaiskoon minua nyt ja vastakin, ellet sinä nyt kuole, Joonatan." ⁴⁵ Mutta kansa sanoi Saulille: "Onko Joonatanin kuoltava, vaikka hän on hankkinut tämän suuren voiton Israelille? Ei ikinä! Niin totta kuin Herra elää: ei hiuskarvakaan saa pudota maahan hänen päästään, sillä Jumalan avulla hän on sen tänä päivänä tehnyt." Näin kansa pelasti Joonatanin,

eikä hänen tarvinnut kuolla. ⁴⁶Saul luopui ajamasta filistealaisia takaa, ja filistealaiset menivät omalle alueelleen.

Saulin kuninkuus ja perhe

⁴⁷Otettuaan haltuunsa Israelin kuninkuuden Saul soti kaikkia ympärillä asuvia vihollisiaan vastaan: mooabilaisia, ammonilaisia, edomilaisia, Sooban kuninkaita ja filistealaisia vastaan. Hän oli voittoisa, minne tahansa hän kääntyikin. ⁴⁸Hän teki väkeviä tekoja, voitti amalekilaiset ja vapautti Israelin sen ryöstäjien käsistä.

⁴⁹Saulin pojat olivat Joonatan, Jisvi ja Malkisia. Hänellä oli myös kaksi tyttärtä; vanhemman nimi oli Meerab ja nuoremman Miikal. ⁵⁰Saulin vaimon nimi oli Ahinoam, Ahimaasin tytär. Saulin sotapäällikön nimi oli Abner. Hän oli Neerin, Saulin sedän, poika. ⁵¹Kiis, Saulin isä, ja Neer, Abnerin isä, olivat Abielin poikia.

⁵²Filistealaisia vastaan käytiin kiivasta sotaa Saulin koko elinajan, ja Saul kokosi kaikki näkemänsä urhoolliset ja sotakuntoiset miehet luokseen.

Saul saa käskyn tuhota amalekilaiset

15 Samuel sanoi Saulille: "Herra lähetti minut voitelemaan sinut kansansa Israelin kuninkaaksi. Kuule siis, mitä Herra sanoo. ²Näin sanoo Herra Sebaot: 'Minä vaadin Amalekin tilille siitä, mitä se teki Israelille asettuessaan sen tielle, kun se tuli Egyptistä.' ³Mene

nyt, lyö amalekilaiset ja vihi tuhon omaksi kaikki, mitä heillä on, äläkä säästä heitä. Surmaa miehet ja naiset, lapset ja imeväiset, naudat ja lampaat, kamelit ja aasit."

⁴Silloin Saul kutsui väen kokoon ja tarkasti sen Telaimissa. Väkeä oli 200.000 jalkamiestä ja lisäksi 10.000 Juudan miestä. ⁵Kun Saul tuli lähelle amalekilaisten kaupunkia, hän asettui väijyksiin joenuomaan. ⁶Saul käski sanoa keeniläisille: "Tulkaa, väistykää syrjään ja lähtekää pois amalekilaisten joukosta, etten minä hävittäisi teitä heidän kanssaan, sillä te olitte ystävällisiä kaikille israelilaisille, kun he tulivat Egyptistä." Niin keeniläiset lähtivät pois amalekilaisten joukosta.

Saulin tottelemattomuus

⁷Sitten Saul löi amalekilaiset alueella, joka ulottuu Havalasta lähelle Suuria, Egyptistä itään. ⁸Hän otti elävänä vangiksi Agagin, Amalekin kuninkaan, mutta kansan hän vihki miekalla tuhon omaksi. ⁹Saul ja väki kuitenkin säästivät Agagin sekä parhaimmat lampaat ja vuohet, lihavimmat naudat ja karitsat sekä kaiken, mikä oli hyvää. Niitä he eivät tahtoneet vihkiä tuhon omaksi, mutta kaiken karjan, mikä oli halpaa ja arvotonta, he vihkivät tuhon omaksi.

Herra hylkää Saulin kuninkuuden

¹⁰Silloin Samuelille tuli tämä Herran sana: ¹¹"Minä kadun, että tein Saulin kuninkaaksi, sillä hän on kääntynyt

pois seuraamasta minua eikä ole toteuttanut minun sanojani." Samuel vihastui, ja hän huusi Herran puoleen koko sen yön. ¹²Varhain aamulla Samuel lähti tapaamaan Saulia, mutta Samuelille kerrottiin: "Saul lähti Karmeliin ja pystytti sinne itselleen muistomerkin. Sieltä palattuaan hän meni alas Gilgaliin."

¹³Kun Samuel tuli Saulin luo, Saul sanoi hänelle: "Herra siunatkoon sinua! Minä olen toteuttanut Herran sanan."

¹⁴Mutta Samuel sanoi: "Mitä sitten on tämä lampaiden määkiminen, joka kuuluu korviini, ja nautojen ammunen, jonka kuulen?" ¹⁵Saul vastasi: "Ne on tuotu amalekilaisilta. Kansa säästi parhaat lampaat, vuohet ja naudat uhratakseen ne Herralle, sinun Jumalallesi. Loput me olemme vihkineet tuhon omiksi." ¹⁶Silloin Samuel sanoi Saulille: "Lopeta! Minä kerron sinulle, mitä Herra puhui minulle viime yönä." Saul sanoi hänelle: "Puhu." ¹⁷Samuel sanoi: "Eikö sinusta tullut Israelin heimojen päämies ja eikö Herra voidellut sinut Israelin kuninkaaksi, vaikka olitkin vähäinen omissa silmissäsi?" ¹⁸Herra lähetti sinut matkaan ja sanoi: 'Mene ja vihi tuhon omiksi nuo syntiset amalekilaiset ja sodi heitä vastaan, kunnes olet tehnyt heistä lopun.' ¹⁹Miksi et siis kuunnellut Herran ääntä vaan syöksyit saaliin kimppuun ja teit sitä, mikä on paha Herran silmissä?" ²⁰Saul vastasi

Samuelille: "Minähän olen kuunnellut Herran ääntä ja tehnyt sen matkan, jolle Herra minut lähetti. Minä olen tuonut Agagin, Amalekin kuninkaan, ja vihkinyt Amalekin tuhon omaksi, ²¹mutta väki otti parhaan osan tuhon omaksi vihitystä saaliista, lampaita, vuohia ja nautoja, uhratakseen ne Gilgalissa Herralle, sinun Jumalallesi."

²²Silloin Samuel sanoi: "Ovatko polttouhrit ja teurasuhrit Herralle yhtä mieluisia kuin kuuliaisuus Herran äänelle? Kuuliaisuus on parempi kuin uhri, tottelevaisuus parempi kuin pässien rasva. ²³Kapinointi on taikuuden syntiä ja niskoittelu syntiä ja kotijumalien palvelusta. Koska sinä olet hylännyt Herran sanan, myös hän on hylännyt sinun kuninkuutesi."

²⁴Saul sanoi Samuelille: "Minä olen tehnyt syntiä. Minä rikoin Herran käskyä ja sinun sanaasi vastaan, kun pelkäsin kansaa ja kuuntelin sen ääntä. ²⁵Antaisitko nyt kuitenkin syntini anteeksi ja palaisit minun kanssani, niin minä palvon Herraa maahan kumartuneena?" ²⁶Samuel sanoi Saulille: "Minä en palaa sinun kanssasi, koska sinä olet hylännyt Herran sanan. Siksi myös Herra on hylännyt sinut, niin ettet sinä saa olla Israelin kuninkaana."

²⁷Kun Samuel kääntyi lähteäkseen pois, Saul tarttui hänen viittansa liepeeseen, niin että se repesi. ²⁸Samuel sanoi hänelle: "Herra on tänä

päivänä repäissyt Israelin kuninkuuden sinulta ja antanut sen toiselle, joka on sinua parempi. ²⁹ Hän, joka on Israelin kunnia, ei valehtele eikä kadu, sillä ei hän ole ihminen, että hän katuisi." ³⁰ Saul sanoi: "Minä olen tehnyt syntiä, mutta suo minulle kuitenkin se kunnia kansani vanhimpien ja Israelin edessä, että palaat kanssani, niin minä rukoilen Herraa, sinun Jumalaasi, maahan kumartuen." ³¹ Silloin Samuel palasi Saulin jäljessä, ja Saul rukoili Herraa maahan kumartuneena.

Samuel surmaa Agagin

³² Samuel sanoi: "Tuokaa minun luokseni Agag, Amalekin kuningas." Agag tuli iloisena hänen luokseen ja sanoi: "Totisesti, katkera kuolema on väistynyt." ³³ Samuel sanoi: "Niin kuin sinun miekkasi on tehnyt naisia lapsettomiksi, niin tulee sinunkin äitisi naisten joukossa lapsettomaksi." Sitten Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi Herran edessä Gilgalissa.

³⁴ Sen jälkeen Samuel lähti Raamaan, mutta Saul meni kotiinsa Saulin Giberaan. ³⁵ Eikä Samuel enää mennyt tapaamaan Saulia koko elinaikanaan, sillä hän murehti Saulin vuoksi. Ja Herra katui sitä, että oli tehnyt Saulin Israelin kuninkaaksi.

Samuel voitelee Daavidin kuninkaaksi

16 Herra sanoi Samuelille: "Kuinka kauan sinä suret Saulia? Minähän olen hylännyt hänet, niin

ettei hän saa olla Israelin kuninkaana. Täytä öljysarvesi ja mene. Minä lähetän sinut beetlehemiläisen Iisain luo, sillä hänen poikiensa joukosta minä olen katsonut itselleni kuninkaan." ² Mutta Samuel sanoi: "Kuinka minä voisin mennä sinne? Jos Saul saa kuulla siitä, hän tappaa minut." Herra vastasi: "Ota mukaasi vasikka ja sano: 'Minä tulin uhraamaan Herralle.'" ³ Kutsu sitten Iisai uhriaterialle, niin minä ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä. Voitele minulle se, jonka minä sinulle osoitan."

⁴ Samuel teki niin kuin Herra oli puhunut. Kun hän saapui Beetlehemiin, kaupungin vanhimmat tulivat vavisten häntä vastaan ja kysyivät: "Tietääkö tulosi rauhaa?" ⁵ Hän vastasi: "Rauhaa. Minä olen tullut uhraamaan Herralle. Pyhittäytykää ja tulkaa minun kanssani uhriaterialle." Hän pyhitti Iisain ja tämän pojat ja kutsui heidät uhriaterialle.

⁶ Kun he tulivat ja Samuel näki Eliabin, hän ajatteli: "Varmaan nyt on Herran edessä hänen voideltunsa." ⁷ Mutta Herra sanoi Samuelille: "Älä katso hänen ulkonäköään äläkä kookasta vartaloaan, sillä minä olen hänet hylännyt. Ei ole niin kuin ihminen näkee: ihminen näkee ulkomuodon, mutta Herra näkee sydämen." ⁸ Sitten Iisai kutsui Abinadabin ja toi hänet Samuelin eteen, mutta Samuel sanoi: "Tätäköön Herra ei ole valinnut." ⁹ Iisai toi nähtäväksi vielä Samman, mutta

Samuel sanoi: "Tätäkään Herra ei ole valinnut."

¹⁰ Lisai toi seitsemän poikaansa Samuelin eteen, mutta Samuel sanoi hänelle: "Herra ei ole valinnut ketään näistä." ¹¹ Silloin Samuel sanoi lisaille: "Tässkö ovat kaikki nuorukaiset?" Lisai vastasi: "Vielä on jäljellä nuorin, mutta hän on paimentamassa lampaita." Samuel sanoi lisaille: "Lähetä noutamaan hänet. Me emme käy aterialle, ennen kuin hän tulee tänne." ¹² Lisai lähetti hakemaan hänet. Hän oli verevä, kaunissilmäinen ja hyvännäköinen. Herra sanoi: "Nouse ja voitele hänet, sillä hän se on." ¹³ Samuel otti öljysarven ja voiteli hänet hänen veljiensä keskellä. Silloin Herran Henki tuli Daavidiin ja vaikutti hänessä siitä päivästä alkaen. Sitten Samuel nousi ja meni Raamaan.

Daavid tulee Saulin luo

¹⁴ Herran Henki poistui Saulista, ja Herran lähettämä paha henki ahdisti häntä. ¹⁵ Saulin palvelijat sanoivat hänelle: "Huomaathan, että Jumalan lähettämä paha henki ahdistaa sinua." ¹⁶ Antakoon siis herramme käskyn palvelijoilleen, jotka ovat edessäsi, että he etsivät miehen, joka osaa soittaa lyyraa. Kun Jumalan lähettämä paha henki tulee päällesi, mies soittaa lyyraa, ja niin sinulle tulee parempi olo." ¹⁷ Silloin Saul sanoi palvelijoilleen: "Etsikää vain minulle mies, joka osaa soittaa hyvin, ja tuokaa hänet minun

luokseni." ¹⁸ Eräs palvelijoista vastasi: "Minä olen nähnyt beetlehemiläisellä lisailla pojan, joka osaa soittaa. Hän on urhea mies ja soturi, ymmärtäväinen puheissaan ja komeannäköinen, ja Herra on hänen kanssaan."

¹⁹ Saul lähetti sanansaattajat sanomaan lisaille: "Lähetä luokseni poikasi Daavid, joka paimentaa lampaita ja vuohia." ²⁰ Silloin lisai otti aasin ja leipää, viinileilin sekä kilin ja lähetti ne poikansa Daavidin mukana Saulille. ²¹ Niin Daavid tuli Saulin luo ja jäi hänen palvelukseensa. Saul kiintyi suuresti Daavidiin, ja Daavidista tuli hänen aseenkantajansa. ²² Saul lähetti lisaille tämän sanan: "Anna Daavidin jäädä minua palvelemaan, sillä hän miellyttää minua." ²³ Aina kun Jumalan lähettämä paha henki tuli Saulin päälle, Daavid otti lyyran ja soitti sitä. Silloin Saulille tuli helpompi ja parempi olo, ja paha henki jätti hänet.

Daavid ja Goljat

17 Filistealaiset kokosivat taas joukkonsa sotaan. He kokoontuivat Juudalle kuuluvan Sookon lähelle ja leiriytyivät Sookon ja Asekan välille, Efes-Dammimiin. ² Myös Saul ja Israelin miehet kokoontuivat. He leiriytyivät Eelanlaaksoon ja asettuivat rintamaan sotiakseen filistealaisia vastaan. ³ Filistealaisten ja israelilaisten välillä oli laakso. Filistealaiset seisoivat vuorella laakson toisella puolella ja

israelilaiset toisella puolella olevalla vuorella.

⁴Filistealaisten joukoista tuli esiin Gatista kotoisin oleva kaksintaistelija nimeltään Goljat. Hän oli kuuden kyynärän ja vaaksan pituinen. ⁵Hänellä oli päässään vaskikypärä ja yllään vaskinen suomushaarniska, joka painoi viisituhatta sekeliä. ⁶Jalkojensa suojana hänellä oli vaskiset säärystimet ja selässään vaskinen heittokeihäs.

⁷Hänen peitsensä varsi oli kuin kangastukki, ja sen rautakärki painoi kuusisataa sekeliä. Hänen edellään kulki kilvenkantaja. ⁸Goljat seisahtui ja huusi Israelin taisteluriveille: "Miksi te kaikki lähtisitte taistelemaan? Enkö minä ole filistealainen ja te Saulin palvelijoita? Valitkaa joukostanne mies, joka tulee tänne alas minun luokseni.

⁹Jos hän kykenee taistelemaan minua vastaan ja surmaa minut, meistä tulee teidän orjianne. Jos taas minä voitan ja surmaan hänet, teistä tulee meidän orjiamme ja te palvelette meitä."

¹⁰Filistealainen sanoi vielä: "Minä olen tänään häpäissyt Israelin taistelurivit. Antakaa minulle mies, niin että voimme taistella!" ¹¹Kun Saul ja koko Israel kuulivat nämä filistealaisen sanat, he kauhistuivat ja joutuivat pelon valtaan.

¹²Daavid oli Juudan Beetlehemistä kotoisin olevan lisai-nimisen efratalaisen miehen poika. lisailta oli kahdeksan poikaa, ja hän oli Saulin aikana jo vanha mies, iäkkäimpiä

miesten joukossa. ¹³Iisai kolme vanhinta poikaa olivat seuranneet Saulia sotaan. Kolmesta sotaan lähteneestä pojasta vanhin oli nimeltään Eliab, toinen Abinadab ja kolmas Samma. ¹⁴Daavid oli nuorin. Kolme vanhinta olivat siis seuranneet Saulia, ¹⁵mutta Daavid lähti silloin tällöin Saulin luota Beetlehemiin paimentamaan isänsä lampaita ja vuohia.

¹⁶Filistealainen astui esiin joka aamu ja ilta neljänkymmenen päivän ajan.

¹⁷Eräänä päivänä Iisai sanoi pojalleen Daavidille: "Ota veljiäsi varten tämä eefa-mitallinen paahdettuja jyviä ja nämä kymmenen leipää ja vie ne kiireesti veljillesi leiriin. ¹⁸Nämä kymmenen juustoa vie tuhannenpäämiehelle. Tiedustele veljiesi vointia ja tuo heiltä varmistus siitä, että lähetys on saapunut perille.

¹⁹He ovat Saulin ja kaikkien Israelin miesten kanssa Eelanlaaksossa sotimassa filistealaisia vastaan."

²⁰Varhain aamulla Daavid nousi, jätti lampaat vartijan haltuun, nosti viemiset selkäänsä ja lähti, niin kuin Iisai oli häntä käkenyt. Kun hän tuli leiriin, sotaväki lähti taisteluasemiin ja nosti sotahuudon.

²¹Israel ja filistealaiset asettuivat rintamaan toisiaan vastaan. ²²Daavid heitti kantamuksen selästään kuormaston vartijalle ja riensi taistelukentälle. Sinne tultuaan hän

tervehti veljiään. ²³ Daavidin puhuessa heidän kanssaan filistealaisten taisteluriveistä tuli Goljat-niminen filistealainen kaksintaistelija, joka oli kotoisin Gatista. Tämä puhui niin kuin ennenkin, ja Daavid kuuli sen. ²⁴ Nähdessään tuon miehen kaikki Israelin miehet pakenivat kauhuissaan ²⁵ ja puhuivat keskenään: "Näettekö miehen, joka tuolta tulee? Taas hän tulee häpäisemään Israelia. Sen miehen, joka surmaa hänet, kuningas tekee hyvin rikkaaksi, antaa hänelle tyttärensä ja vapauttaa hänen perhekuntansa veroista Israelissa."

²⁶ Daavid kysyi miehiltä, jotka seisoivat hänen luonaan: "Mitä tehdään sen miehen hyväksi, joka surmaa tuon filistealaisen ja poistaa häpeän Israelin päältä? Mikä tuo ympärileikkaamaton filistealainen on häpäisemään elävän Jumalan taistelurivejä?" ²⁷ Väki kertoi hänelle saman, minkä ennenkin: "Niin ja niin tehdään sen hyväksi, joka surmaa hänet." ²⁸ Kun Eliab, Daavidin vanhin veli, kuuli hänen puhuvan miesten kanssa, hän vihastui Daavidille ja sanoi hänelle: "Miksi sinä olet tullut tänne, ja kenelle olet jättänyt sen pienen lauman siellä autiomaassa? Minä kyllä tunnen sinun julkeutesi ja pahan sisusi. Sinä olet tullut tänne katsomaan sota." ²⁹ Daavid vastasi: "Mitä minä nyt olen tehnyt? Eikö tuon vertaa voi kysyä?" ³⁰ Hän kääntyi Eliabin luota toisten puoleen ja kysyi samaa

asiaa. Väki vastasi hänelle samoin kuin aikaisemminkin.

³¹ Se, mitä Daavid oli puhunut, kuultiin, ja se kerrottiin Saulille. Tämä antoi noutaa hänet, ³² ja Daavid sanoi Saulille: "Kenenkään ei pidä masentua tuon filistealaisen vuoksi. Palvelijasi käy taistelemaan häntä vastaan."

³³ Mutta Saul sanoi Daavidille: "Et sinä voi mennä taistelemaan tuon filistealaisen kanssa. Sinähän olet vain nuorukainen, mutta hän on mies, joka on sotinut nuoruudestaan saakka."

³⁴ Daavid vastasi Saulille: "Palvelijasi on paimentanut isänsä lampaita. Jos leijona tai karhu tuli ja vei lampaan laumasta, ³⁵ minä lähdin sen perään, löin sen maahan ja tempasin saaliin sen suusta. Jos se hyökkäsi kimppuuni, minä tartuin sitä parrasta, löin sen maahan ja tapoin sen."

³⁶ Palvelijasi on siis lyönyt kuoliaaksi sekä leijonan että karhun. Tuolle ympärileikkaamattomalle filistealaiselle tulee käymään samoin kuin niille, sillä hän on häpäissyt elävän Jumalan taistelurivejä." ³⁷ Daavid sanoi vielä: "Herra, joka on pelastanut minut leijonan ja karhun kynsistä, pelastaa minut myös tuon filistealaisen käsistä." Silloin Saul sanoi Daavidille: "Mene sitten, Herra olkoon sinun kanssasi."

³⁸ Saul puki omat varusteensa Daavidin ylle, pani vaskikypärän hänen päähänsä ja haarniskan hänen ylleen. ³⁹ Daavid vyötti Saulin miekan

haarniskan päälle ja yritti kävellä, sillä hän ei ollut koskaan kokeillut sellaisia. Daavid sanoi Saulille: "En minä voi kävellä näissä, koska en ole tottunut tällaisiin." Niinpä hän riisui ne yltään. ⁴⁰ Hän otti käteen sauvansa, valitsi purosta viisi sileää kiveä ja pani ne paimenlaukuun, johon hän keräsi linkokiviä. Sitten hän otti lingon käteensä ja lähestyi filistealaista. ⁴¹ Tämä puolestaan tuli yhä lähemmäksi Daavidia kilvenkantaja edellään.

⁴² Kun filistealainen katseli ympärilleen ja näki Daavidin, hän halveksi tätä, koska Daavid oli vielä nuorukainen, verevä ja kaunis näöltään. ⁴³ Filistealainen sanoi Daavidille: "Olenko minä koira, kun tulet keppi kädessä minua vastaan?" Ja hän kiroi Daavidia jumaliensa kautta. ⁴⁴ Sitten hän sanoi Daavidille: "Tule tänne, niin minä annan lihasi taivaan linnuille ja metsän eläimille."

⁴⁵ Mutta Daavid vastasi filistealaiselle: "Sinä tulet minua vastaan miekan, peitsen ja keihään kanssa, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin, Israelin taistelurivien Jumalan, nimessä, jota sinä olet häpäissyt. ⁴⁶ Tänä päivänä Herra antaa sinut minun käsiini ja minä surmaan sinut, irrotan sinulta pään ja annan filistealaisten sotajoukon ruumiit tänään taivaan linnuille ja metsän pedoille. Silloin koko maailma tulee tietämään, että Israelilla on Jumala.

⁴⁷ Koko tämä joukko tulee tietämään, ettei Herra pelasta miekan eikä keihään avulla, sillä sota on Herran ja hän antaa teidät meidän käsiimme."

⁴⁸ Kun filistealainen lähti liikkeelle ja tuli lähemmäksi Daavidia, tämä juoksi nopeasti aseisiin häntä vastaan.

⁴⁹ Daavid pisti kätensä laukkuun ja otti sieltä kiven, linkosi sen ja osui filistealaista otsaan. Kivi upposi otsaan, ja filistealainen kaatui maahan kasvoilleen. ⁵⁰ Näin Daavid voitti filistealaisen vain linko ja kivi apunaan. Daavid löi filistealaisen maahan, vaikka hänellä ei ollut miekkaa kädessään.

⁵¹ Daavid juoksi ja seisahtui filistealaisen viereen, otti hänen miekkansa, veti sen tupesta, tappoi hänet sillä ja löi häneltä pään poikki. Kun filistealaiset näkivät, että heidän sankarinsa oli kuollut, he pakenivat.

⁵² Silloin Israelin ja Juudan miehet nousivat, nostivat sotahuudon ja ajoivat filistealaisia takaa laakson suulle ja Ekronin porteille saakka, ja filistealaisia kaatui surmattuina Saaraimin tiellä Gatiin ja Ekroniin asti. ⁵³ Sen jälkeen israelilaiset lopettivat kiivaan takaa-ajonsa ja palasivat ryöstämään filistealaisten leirin. ⁵⁴ Daavid otti filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin, mutta hänen varusteensa Daavid pani telttaansa.

⁵⁵ Kun Saul näki Daavidin menevän filistealaista vastaan, hän kysyi sotapäälliköltään Abnerilta: "Kenen

poika tuo nuorukainen on, Abner?" Abner vastasi: "Niin totta kuin sinä, kuningas, elät, minä en tiedä." ⁵⁶ Niin kuningas sanoi: "Ota sinä selvää, kenen poika tuo nuori mies on." ⁵⁷ Kun Daavid palasi takaisin surmattuaan filistealaisen, Abner otti hänet mukaansa ja vei Saulin eteen. Daavidilla oli kädessään filistealaisen pää. ⁵⁸ Saul kysyi Daavidilta: "Kenen poika sinä olet, nuorukainen?" Hän vastasi: "Olen palvelijasi beetlehemiläisen lisain poika."

Joonatanin ja Daavidin ystävyyden alku

18 Daavidin ja Saulin keskustelun jälkeen Joonatan kiintyi Daavidiin koko sielustaan ja rakasti häntä kuin omaa sieluaan. ² Tuona päivänä Saul otti Daavidin luokseen eikä sallinut hänen enää palata isänsä kotiin. ³ Joonatan teki liiton Daavidin kanssa, sillä hän rakasti tätä kuin omaa sieluaan. ⁴ Hän riisui viitan yltään ja antoi sen Daavidille, samoin muut vaatteensa, vieläpä miekkansa, jousensa ja vyönsä. ⁵ Daavid meni kaikkialle, minne Saul hänet lähetti, ja hän menestyi. Niinpä Saul asetti hänet sotilaiden päälliköksi, ja se miellytti koko kansaa ja myös Saulin palvelijoita.

Saulin kateus ja viha

⁶ Kun sotajoukko palasi takaisin Daavidin surmattua filistealaisen,

naiset lähtivät kaikista Israelin kaupungeista kuningas Saulia vastaan laulaen ja karkeloiden. He löivät riemuiten rumpuja ja soittivat kolmikielisiä soittimia. ⁷ Riemuitsevat naiset lauloivat vuoroin toisilleen: "Saul kaatoi tuhansia, Daavid kymmeniätuhansia."

⁸ Silloin Saul vihastui kovin. Hän pani asian pahakseen ja sanoi: "Daavidille he antavat kymmeniätuhansia mutta minulle vain tuhansia. Enää häneltä puuttuu vain kuninkuus." ⁹ Siitä päivästä alkaen Saul katsoi Daavidia karsaasti.

¹⁰ Seuraavana päivänä Jumalan lähettämä paha henki tuli Sauliin, ja hän raivosi kotonaan. Daavid soitti lyyrää, kuten hän teki joka päivä, mutta Saulin kädessä oli keihäs. ¹¹ Saul heitti keihään ajatellen: "Minä keihästän Daavidin seinään." Mutta Daavid väisti häntä kaksi kertaa.

¹² Saul pelkäsi Daavidia, koska Herra oli Daavidin kanssa mutta oli poistunut hänestä. ¹³ Siksi Saul toimitti Daavidin pois luotaan ja teki hänestä tuhannenpäällikön, joka johti sotajoukkoa. ¹⁴ Daavid toimi viisaasti menestyen kaikilla teillään, sillä Herra oli hänen kanssaan. ¹⁵ Kun Saul näki Daavidin menestyvän ja toimivan hyvin viisaasti, hän kammosi Daavidia. ¹⁶ Mutta koko Israelin ja Juudan kansa rakasti Daavidia, koska hän sekä lähti että tuli heidän edellään.

Saul naittaa tyttärensä Daavidille

¹⁷ Saul sanoi Daavidille: "Tässä on vanhempi tyttäreni Meerab; minä annan hänet sinulle vaimoksi. Ole vain urhoollinen, poikani, ja käy Herran sotia." Saul näet ajatteli: "Älköön minun käteni sattuko häneen, vaan surmatkoon hänet filistealaisen käsi."

¹⁸ Daavid vastasi Saulille: "Mikä minä olen tai mitä minun elämäni tai isäni suku merkitsee Israelissa, että minusta tulisi kuninkaan vävy?" ¹⁹ Kun sitten tuli aika, jolloin Saulin tytär Meerab piti antaa Daavidille, hänet annettiinkin vaimoksi meholalaiselle Adrielille.

²⁰ Mutta Saulin tytär Miikal rakasti Daavidia, ja kun se kerrottiin Saulille, se oli hänelle mieleen. ²¹ Saul näet ajatteli: "Minä annan hänet Daavidille, että hänestä tulisi tälle ansa ja filistealaiset tappaisivat Daavidin." Daavidille Saul sanoi: "Nyt sinulla on toinen mahdollisuus tulla minun vävykseni." ²² Saul käski palvelijoitaan: "Kertokaa tämä Daavidille salaisuutena: 'Kuule, kuningas on mieltynyt sinuun, ja kaikki hänen palvelijansa rakastavat sinua. Tule nyt kuninkaan vävyksi.'"

²³ Saulin palvelijat kuiskivat näin Daavidin korvaan, mutta Daavid sanoi: "Onko teidän mielestänne pikkuasia tulla kuninkaan vävyksi? Minähän olen köyhä ja mitätön mies." ²⁴ Palvelijat kertoivat asiasta Saulille ja sanoivat: "Näin on Daavid puhunut." ²⁵ Saul sanoi: "Sanokaa Daavidille: 'Kuningas

ei halua muuta morsiamenhintaa kuin sata filistealaisten esinahkaa, jotta kuninkaan vihollisille kostettaisiin.'" Saul näet ajatteli kaataa Daavidin filistealaisten käden kautta.

²⁶ Hänen palvelijansa kertoivat tämän Daavidille, ja Daavidia miellytti ajatus tulla kuninkaan vävyksi. Jo ennen määrääjän kulumista umpeen ²⁷ Daavid nousi, lähti miehineen ja kaatoi filistealaisia kaksisataa miestä. Daavid toi näiden esinahat täysimääräisenä kuninkaalle päästäkseen hänen vävykseen, ja Saul antoi hänelle tyttärensä Miikalin vaimoksi. ²⁸ Kun Saul näki ja ymmärsi, että Herra oli Daavidin kanssa ja että Saulin tytär Miikal rakasti Daavidia, ²⁹ Saul pelkäsi Daavidia vielä enemmän, ja hänestä tuli Daavidin ainainen vihollinen.

³⁰ Filistealaisten ruhtinaat lähtivät sotaan, mutta aina kun he lähtivät, Daavid toimi viisaammin ja menestyi paremmin kuin kaikki muut Saulin palvelijat, ja hänen nimensä tuli hyvin kuuluisaksi.

Joonatan puhuu Daavidin puolesta

19 Saul puhui pojalleen Joonatanille ja kaikille palvelijoilleen, että Daavid oli surmattava. Saulin poika Joonatan oli kuitenkin hyvin kiintynyt Daavidiin ² ja kertoi hänelle: "Isäni Saul aikoo surmata sinut. Ole siis varuillasi huomenaamuna, kätkeydy ja pysy

piilossa. ³ Minä tulen kedolle, jossa sinä olet, seison isäni vieressä ja puhun sinusta hänelle. Jos huomaan jotakin, kerron sen sinulle."

⁴ Joonatan puhui Daavidista hyvää isälleen Saulille ja sanoi hänelle: "Älköön kuningas tehkö syntiä palvelijaansa Daavidia kohtaan, koska hän ei ole tehnyt syntiä sinua vastaan, vaan hänen tekonsa ovat olleet sinulle suureksi hyödyksi. ⁵ Hän pani henkensä vaaralle alttiiksi ja surmasi sen filistealaisen, ja Herra antoi suuren voiton koko Israelille. Sinä itse näit sen ja iloitsit. Miksi siis tekisit syntiä vuodattamalla viatonta verta ja surmaamalla Daavidin syyttömästi?"

⁶ Saul kuunteli Joonatania ja vannoi: "Niin totta kuin Herra elää, häntä ei surmata."

⁷ Sitten Joonatan kutsui Daavidin ja kertoi hänelle kaiken tämän. Joonatan vei Daavidin Saulin luo, ja Daavid palveli Saulia niin kuin ennenkin. ⁸ Kun sota alkoi uudestaan, Daavid lähti taistelemaan filistealaisia vastaan ja tuotti heille suuren tappion, niin että he pakenivat häntä.

Miikal auttaa Daavidin pakoon

⁹ Mutta Herran lähettämä paha henki tuli taas Sauliin. Kun Saul istui kotonaan keihäs kädessä ja Daavid soitti, ¹⁰ Saul yritti jälleen keihästää Daavidin seinään, mutta Daavid väistyi Saulin edestä, ja keihäs iskeytyi seinään. Daavid pääsi pakoon ja pelastui sinä yönä. ¹¹ Saul

lähetti miehiä Daavidin taloon pitämään häntä silmällä ja surmaamaan hänet aamulla. Mutta Daavidin vaimo Miikal kertoi siitä miehelleen ja sanoi: "Ellet tänä yönä pakene henkesi edestä, niin huomenna sinut surmataan." ¹² Miikal laski Daavidin alas ikkunasta, ja tämä pakeni ja pelastui.

¹³ Sitten Miikal otti kotijumalan ja asetti sen vuoteeseen, pani vuohenkarvoista tehdyn peitteen pääpuoleen ja peitti ne vaatteella.

¹⁴ Saul lähetti miehiä hakemaan Daavidia, mutta Miikal sanoi: "Hän on sairaana." ¹⁵ Mutta Saul lähetti miehet uudelleen katsomaan Daavidia ja sanoi: "Tuokaa hänet vuoteessa luokseni, niin että voin surmata hänet." ¹⁶ Kun miehet saapuivat, he näkivät, että vuoteessa olikin kotijumala ja vuohenkarvoista tehty peite pääpuolella. ¹⁷ Silloin Saul sanoi Miikalille: "Miksi petit minua näin ja päästit viholliseni pakenemaan?" Miikal vastasi Saulille: "Hän sanoi minulle: 'Päästä minut lähtemään! Miksi minun pitäisi surmata sinut?'"

Samuel, Daavid ja Saul Naajotissa

¹⁸ Päästyään pakoon Daavid meni Samuelin luo Raamaan ja kertoi hänelle kaiken, mitä Saul oli tehnyt hänelle. Sitten hän ja Samuel menivät Naajotiin ja oleskelivat siellä.

¹⁹ Kun Saulille kerrottiin, että Daavid oli Raaman Naajotissa, ²⁰ hän lähetti miehiä hakemaan Daavidia. Mutta kun miehet näkivät joukon hurmostilassa

olevia profeettoja ja Samuelin seisovan heitä johtamassa, Jumalan Henki tuli heidänkin päälleen, ja hekin joutuivat hurmoksiin. ²¹ Kun tästä kerrottiin Saulille, hän lähetti toiset lähettiläät, mutta hekin joutuivat hurmoksiin. Saul lähetti vielä kolmannet lähettiläät, mutta nämäkin joutuivat hurmoksiin.

²² Lopulta hän lähti itsekin Raamaan. Hän tuli Seekussa olevan suuren vesisäiliön luo ja kysyi: "Missä ovat Samuel ja Daavid?" Hänelle vastattiin: "He ovat Raaman Naajotissa." ²³ Hän lähti Raaman Naajotiin, ja Jumalan Henki tuli myös hänen päälleen, ja hän kulki hurmoksissa, kunnes tuli perille Raaman Naajotiin. ²⁴ Siellä hänkin riisui vaatteensa ja joutui hurmoksiin Samuelin edessä. Hän kaatui maahan ja makasi alastomana koko sen päivän ja yön. Siksi on tapana sanoa: "Onko Saulkin profeettojen joukossa?"

Joonatanin ja Daavidin liitto

20 Daavid pakeni Raaman Naajotista. Hän meni Joonatanin luo ja sanoi: "Mitä minä olen tehnyt? Mitä vääryyttä, mitä syntiä minä olen tehnyt isääsi vastaan, kun hän tavoittelee henkeäni?" ² Joonatan vastasi hänelle: "Ei suinkaan! Et sinä kuole. Isäni ei varmasti tee mitään, ei suurta eikä pientä, paljastamatta sitä minulle. Miksi sitten isäni salaisi minulta tämän asian? Ei se niin ole." ³ Mutta Daavid vakuutti vielä ja sanoi: "Isäsi

tietää hyvin, että olen saanut sinun suosiosi, ja siksi hän ajattelee: 'Joonatan ei saa tietää tätä, ettei hän tulisi murheelliseksi.' Mutta niin totta kuin Herra elää ja sinä itse elät: on vain askel minun ja kuoleman välillä." ⁴ Joonatan vastasi Daavidille: "Minä teen hyväksesi kaiken, mitä vain toivot."

⁵ Daavid sanoi Joonatanille: "Huomenna on uusikuu, ja minun pitäisi istua aterioimassa kuninkaan kanssa. Salli minun kuitenkin jäädä pois, niin kätkeydyn kedolle ylihuomisiltaan asti." ⁶ Jos isäsi kuitenkin kaipaa minua, sano: 'Daavid pyytämällä pyysi minulta, että saisi mennä kiireesti kaupunkiinsa Beethemiin, sillä koko suvulla on siellä vuotuinen uhrijuhla.' ⁷ Jos hän sanoo: 'Hyvä on', voi palvelijasi olla rauhassa, mutta jos hän vihastuu kovin, niin tiedä, että hän on päättänyt tehdä minulle pahaa. ⁸ Osoita siis uskollista ystävyyttä palvelijallesi, koska olet ottanut palvelijasi Herran liittoon kanssasi. Mutta jos minussa on vääryys, surmaa sinä minut! Miksi veisit minut isäsi eteen?" ⁹ Joonatan sanoi: "En missään tapauksessa! Mutta jos saan tietää, että isäni on päättänyt tehdä sinulle pahaa, minä ilmoitan sen sinulle." ¹⁰ Daavid sanoi Joonatanille: "Kuka tuo minulle tiedon, jos isäsi antaa sinulle tylyn vastauksen?" ¹¹ Joonatan vastasi:

"Tule, mennään kedolle." He menivät molemmat kedolle.

¹² Joonatan sanoi Daavidille: "Herra, Israelin Jumala olkoon todistajani, että huomenna tai ylihuomenna tähän aikaan minä otan selvää isäni aikeista. Varmaan Daavidin asiat ovat hyvin, mutta jos ei, niin silloin lähetän siitä tiedon ja paljastan sen sinulle. ¹³ Herra rangaiskoon Joonatania nyt ja vastakin, jos isäni mieli tehdä sinulle pahaa enkä minä paljasta sitä sinulle ja päästä sinua menemään rauhassa. Herra olkoon sinun kanssasi, niin kuin hän on ollut isäni kanssa. ¹⁴ Etkö sinäkin, jos minä silloin vielä elän, osoita minulle laupeutta Herran tähden, ettei minun tarvitse kuolla? ¹⁵ Ethän koskaan kiellä laupeuttasi minun suvultani, et silloinkaan, kun Herra hävittää kaikki Daavidin viholliset maan päältä?"

¹⁶ Niin Joonatan teki liiton Daavidin suvun kanssa ja sanoi: "Herra vaatikoon tilille Daavidin vihamiehet." ¹⁷ Joonatan pyysi vielä Daavidia vannomaan, koska hän rakasti tätä niin kuin omaa sieluaan.

¹⁸ Sitten Joonatan sanoi hänelle: "Huomenna on uusikuu, ja jos paikkasi on tyhjä, sinua kaivataan. ¹⁹ Mene ylihuomenna nopeasti siihen paikkaan, johon kätkeydyit silloin, kun tuo teko tapahtui, ja jää Esel-kiven viereen. ²⁰ Minä ammun kolme nuolta sen kylkeä kohti, niin kuin ampuisin maaliin. ²¹ Sitten lähetän palvelijan ja sanon: 'Mene ja hae nuolet.' Jos minä silloin

sanon palvelijalle: 'Katso, nuolet ovat takanasi, tännepä, ota ne', niin tule esiin. Silloin voit olla rauhassa, eikä ole mitään hätää, niin totta kuin Herra elää. ²² Mutta jos sanon nuorukaiselle: 'Katso, nuolet ovat edessäsi, tuonnempana', niin mene, sillä Herra lähettää sinut pois. ²³ Herra on ikuisesti välillämme sen todistajana, mitä minä ja sinä olemme keskenämme puhuneet."

Joonatan saa selville Saulin aiheet

²⁴ Sitten Daavid kätkeytyi kedolle. Kun uudenkuun päivä tuli, kuningas istuutui aterialle. ²⁵ Kuningas istui, kuten tavallista, omalla paikallaan, seinän vieressä olevalla istuimella. Joonatan nousi seisomaan, ja Abner istuutui Saulin viereen, mutta Daavidin paikka oli tyhjä. ²⁶ Saul ei kuitenkaan puhunut mitään sinä päivänä, sillä hän ajatteli: "Jotain hänelle on tapahtunut. Hän ei liene puhdas. Varmaankaan hän ei ole puhdas."

²⁷ Tuli seuraava päivä, uudenkuun toinen päivä, mutta Daavidin paikka oli edelleen tyhjä. Silloin Saul kysyi pojaltaan Joonatanilta: "Miksi lisain poika ei ole tullut aterialle, ei eilen eikä tänään?" ²⁸ Joonatan vastasi Saulille: "Daavid pyytämällä pyysi minulta, että saisi mennä Beetlehemiin. ²⁹ Hän sanoi: 'Sallithan minun mennä, sillä meillä on suvun teurasuhrit siinä kaupungissa, ja veljeni itse on käskennyt minua. Jos minä siis olen saanut armon sinun

silmissäsi, päästä minut katsomaan veljiäni.' Tämän vuoksi hän ei ole tullut kuninkaan pöytään."

³⁰ Silloin Saul vihastui Joonataniin ja sanoi hänelle: "Sinä kieroutuneen ja kapinallisen naisen poika! Tiesinhän minä, että sinä valitset ystäväksesi lisain pojan, häpeäksi itsellesi ja häpeäksi äitisi hävyille. ³¹ Niin kauan kuin lisain poika elää maan päällä, et sinä eikä sinun kuninkuutesi ole turvassa. Lähetä nyt noutamaan hänet minun luokseni, sillä hän on kuoleman oma!"

³² Joonatan vastasi isälleen Saulille: "Miksi hänet olisi surmattava? Mitä hän on tehnyt?" ³³ Silloin Saul heitti keihään Joonatania kohti surmataakseen hänet. Siitä Joonatan tiesi, että hänen isänsä oli päättänyt tappaa Daavidin. ³⁴ Joonatan nousi pöydästä vihasta hehkuen eikä syönyt mitään toisena uudenkuun päivänä. Hän oli murheissaan Daavidin tähden, koska hänen isänsä oli häpäissyt tätä.

Joonatanin ja Daavidin tapaaminen

³⁵ Aamulla Joonatan lähti kedolle paikkaan, josta oli sopinut Daavidin kanssa, ja hänellä oli mukanaan pieni palveluspoika. ³⁶ Hän sanoi palveluspojalleen: "Juokse noutamaan nuolet, jotka minä ammun." Pojan juostessa Joonatan ampui nuolen hänen ylitseen. ³⁷ Kun poika oli tulossa paikkaan, johon Joonatan oli ampunut nuolen, Joonatan huusi pojan perään: "Nuoli on edessäsi, tuonnempana."

³⁸ Joonatan huusi vielä pojan perään: "Riennä nopeasti, älä seisahtele!" Niin Joonatanin palveluspoika keräsi nuolet ja tuli herransa luo. ³⁹ Poika ei tiennyt asiasta mitään, vain Joonatan ja Daavid tiesivät.

⁴⁰ Sitten Joonatan antoi aseensa palveluspojalleen ja sanoi hänelle: "Mene ja vie nämä kaupunkiin."

⁴¹ Kun poika oli mennyt, Daavid nousi ylös etelän puolelta. Sitten hän heittäytyi kasvoilleen maahan ja kumartui kolme kertaa osoittaakseen kunnioitusta Joonatanille. He suutelivat toisiaan ja itkivät yhdessä, Daavid vielä enemmän kuin Joonatan. ⁴² Sitten Joonatan sanoi Daavidille: "Mene rauhassa. Olkoon Herra aina todistajana meidän välillämme, minun ja sinun, minun jälkeläisteni ja sinun jälkeläistesi välillä, siitä mitä olemme molemmat vannoneet Herran nimessä."

Daavid pappi Ahimelekin luona Noobissa

21 Sitten Daavid nousi ja lähti, mutta Joonatan palasi kaupunkiin. ² Daavid tuli pappi Ahimelekin luo Noobiin. Ahimelek tuli vavisten Daavidia vastaan ja kysyi häneltä: "Miksi tulet yksin eikä ketään ole kanssasi?" ³ Daavid vastasi pappi Ahimelekillä: "Kuningas käski minut asialle ja sanoi minulle: 'Kukaan ei saa tietää mitään asiasta, jolle minä sinut lähetän, tai käskystä, jonka olen sinulle antanut.' Palvelijat minä olen

määrännyt siihen ja siihen paikkaan.

⁴Anna nyt minulle, mitä sinulla on – viisi leipää tai mitä sitten löytyykin."

⁵Pappi vastasi Daavidille: "Tavallista leipää minulla ei ole, on vain pyhää leipää. Kai palvelijat ovat karttaneet naisia?" ⁶Daavid vastasi papille: "Varmasti ovat, sillä naiset ovat olleet meistä erossa niin kuin aina ennenkin lähtiessämme matkalle. Ovatpa palvelijoiden laukutkin olleet aina pyhät, vaikka matka olisi ollut tavallinen. Eikö sitten nyt leipä laukuissa pysyisi pyhänä." ⁷Silloin pappi antoi hänelle pyhää leipää, sillä siellä ei ollut muuta kuin pyhiä leipiä. Ne oli siirretty pois Herran edestä, jotta sinne samana päivänä, jona ne oli otettu pois, pantaisiin tuoreet leivät.

⁸Mutta siellä oli tuona päivänä eräs mies, Saulin palvelija nimeltä Dooeg, edomilainen, eristäytyneenä Herran edessä. Hän oli Saulin paimenten päämies. ⁹Daavid kysyi vielä Ahimelekiltä: "Eikö sinulla ole täällä yhtään keihästä tai miekkaa? Minä en näet ottanut mukaani miekkaa enkä muita aseita, koska kuninkaan asia oli kiireellinen." ¹⁰Pappi vastasi: "On, Goljatin miekka, filistealaisen, jonka sinä surmasit Eelanlaaksossa. Se on viittaan käärittynä tuolla kasukan takana. Jos tahdot ottaa sen itsellesi, niin ota, sillä täällä ei ole muuta kuin se." Daavid sanoi: "Ei ole sen vertaista. Anna se minulle."

Daavid tekeytyy mielipuoleksi

¹¹Daavid lähti sinä päivänä Saulia pakoon ja tuli Gatin kuninkaan Aakiksen luo. ¹²Mutta Aakiksen palvelijat sanoivat herralleen: "Eikö tämä ole Daavid, tuon maan kuningas? Eivätkö he karkeloiden laulaneet hänelle näillä sanoilla: 'Saul voitti tuhansia, Daavid kymmeniätuhansia?'"

¹³Daavid pani mieleensä nämä sanat ja alkoi pelätä kovin Aakista, Gatin kuningasta. ¹⁴Hän tekeytyi mielipuoleksi heidän edessään ja riehui heidän käsissään, piirteli portin oviin ja valutti sylkeä partaansa. ¹⁵Silloin Aakis sanoi palvelijoilleen: "Katsokaa nyt! Näettehän, että mies on hullu. Miksi toitte hänet minun luokseni?" ¹⁶Puuttuuko minulta hulluja, kun toitte tämän hulluttelemaan minun eteeni? Tämäkö saisi tulla minun hoviini?"

Daavid Adullamissa ja Mooabissa

22 Daavid lähti sieltä ja pakeni Adullamin luolaan. Kun hänen veljensä ja koko hänen isänsä perhe kuulivat sen, he tulivat sinne hänen luokseen. ²Hänen luokseen kokoontui myös kaikenlaista ahdingossa olevaa, velkaantunutta ja katkeroitunutta väkeä, ja hänestä tuli heidän päämiehensä. Näin hänen kanssaan oli noin neljäsataa miestä.

³Sieltä Daavid meni Mooabin Mispeen ja sanoi Mooabin kuninkaalle: "Sallithan isäni ja äitini tulla asumaan

teidän luoksenne, kunnes saan tietää, mitä Jumala aikoo minulle tehdä." ⁴ Hän vei heidät Mooabin kuninkaan eteen, ja he jäivät tämän luo koko siksi ajaksi, jonka Daavid oli vuorilinnassa. ⁵ Mutta profeetta Gaad sanoi Daavidille: "Älä jää vuorilintaan, vaan lähde täältä ja mene Juudan maahan." Niin Daavid lähti sieltä ja saapui Heretin metsään.

Dooeg antaa Daavidin ilmi

⁶ Saul kuuli, että Daavid ja miehet, jotka olivat hänen kanssaan, oli havaittu. Tuolloin Saul istui keihäs kädessään tamariskipuun alla Gibeassa olevalla kummulla, ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat hänen ympärillään. ⁷ Saul sanoi heille: "Kuulkaa, benjaminilaiset! Antaako lisain poika kaikille teillekin pellot ja viinitarhat, ja tekeekö hän teistä kaikista tuhannen- ja sadanpäälliköitä? ⁸ Tehän olette kaikki salaliitossa minua vastaan, eikä kukaan ole ilmaissut minulle, että poikani on tehnyt liiton lisain pojan kanssa. Ei kukaan teistä välitä minusta sen vertaa, että olisi ilmaissut minulle, että poikani on yllyttänyt palvelijani väijymään minua, niin kuin nyt tapahtuu."

⁹ Silloin edomilainen Dooeg, joka seisoj Saulin palvelijoiden joukossa, vastasi: "Minä näin lisain pojan tulevan Noobiin, Ahimelekin, Ahitubin pojan, luo. ¹⁰ Ahimelek kysyi Herralta neuvoa Daavidia varten ja antoi hänelle evästä sekä filistealaisen Goljatin miekan."

Dooeg tappaa Noobin papit ja asukkaat

¹¹ Silloin kuningas lähetti kutsumaan pappi Ahimelekin, Ahitubin pojan, ja koko hänen isänsä suvun, Noobin papit, ja he kaikki tulivat kuninkaan luo. ¹² Saul sanoi: "Kuule, Ahitubin poika!" Tämä vastasi: "Tässä olen, herrani." ¹³ Saul sanoi hänelle: "Miksi te olette salaliitossa minua vastaan, sinä ja lisain poika? Sinähän olet antanut hänelle leipää ja miekan sekä kysynyt häntä varten Jumalalta neuvoa, jotta hän nousisi minua vastaan ja väijyisi minua, niin kuin nyt tapahtuu?" ¹⁴ Ahimelek vastasi kuninkaalle: "Kuka kaikista palvelijoistasi on niin luotettava kuin Daavid? Onhan hän kuninkaan vävy, henkivartiostosi päällikkö ja kunnioitettu sinun hovissasi. ¹⁵ Vastako nyt olen alkanut kysyä häntä varten Jumalalta neuvoa? Ei asia niin ole! Älköön kuningas lukeko mitään viaksi minulle, palvelijalleen, tai koko isäni suvulle, sillä palvelijasi ei ole tiennyt kaikesta tästä yhtään mitään." ¹⁶ Mutta kuningas sanoi: "Sinun on totisesti kuoltava, Ahimelek, sinun ja koko isäsi suvun."

¹⁷ Sitten kuningas sanoi henkivartijoille, jotka seisoivat hänen luonaan: "Menkää ja surmatkaa Herran papit, sillä hekin pitävät Daavidin puolta. Vaikka he tiesivät hänen paenneen, he eivät ilmoittaneet sitä minulle." Mutta kuninkaan

palvelijat eivät tahtoneet ojentaa kättään ja käydä käsiksi Herran pappeihin. ¹⁸ Silloin kuningas sanoi Dooegille: "Astu sinä esiin ja lyö papit kuoliaaksi." Niin edomilainen Dooeg astui esiin ja löi papit kuoliaaksi. Hän tappoi sinä päivänä kahdeksankymmentäviisi miestä, jotka käyttivät pellavakasukkaa. ¹⁹ Myös pappiskaupungin Noobin asukkaat hän surmasi miekalla, sekä miehet että naiset, lapset ja imeväiset. Hän tappoi miekalla myös härät, aasit ja lampaat.

Ebjatar pakenee Daavidin luo

²⁰ Ainoastaan yksi Ahitubin pojan Ahimelekin poika, nimeltään Ebjatar, pelastui ja pakeni Daavidin luo. ²¹ Ebjatar kertoi Daavidille, että Saul oli tappanut Herran papit. ²² Silloin Daavid sanoi Ebjatarille: "Minä tiesin jo silloin, kun edomilainen Dooeg oli siellä, että hän varmasti kertoisi kaiken Saulille. Minä olen aiheuttanut jokaisen sinun isäsi suvun jäsenen kuoleman. ²³ Jää minun luokseni, älä pelkää, sillä joka tavoittelee sinun henkeäsi, se tavoittelee myös minun henkeäni. Minun luonani sinä olet turvassa."

Daavid voittaa filistealaiset Kegilassa

23 Daavidille kerrottiin: "Tiedätkö, että filistealaiset ovat taistelemassa Kegilaa vastaan ja ryöstävät puimatantereita?" ² Silloin Daavid kysyi Herralta: "Menenkö minä lyömään nämä filistealaiset?"

Herra vastasi Daavidille: "Mene, lyö filistealaiset ja pelasta Kegila." ³ Mutta Daavidin miehet sanoivat hänelle: "Näethän, että saamme pelätä jo täällä Juudassa, saati sitten, jos menemme Kegilaan filistealaisten taistelurivejä vastaan!" ⁴ Daavid kysyi vielä uudestaan Herralta, ja Herra vastasi hänelle: "Nouse ja mene alas Kegilaan, sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi." ⁵ Niin Daavid meni miehineen Kegilaan, ryhtyi taisteluun filistealaisia vastaan, vei heidän karjansa pois ja aiheutti heille suuren tappion. Näin Daavid pelasti Kegilan asukkaat. ⁶ Kun Ebjatar, Ahimelekin poika, oli paennut Daavidin luo Kegilaan, hän oli tuonut mukanaan kasukan.

Saul ajaa takaa Daavidia

⁷ Saulille kerrottiin, että Daavid oli mennyt Kegilaan. Silloin Saul sanoi: "Jumala on luovuttanut hänet minun käsiini. Hän on sulkenut itsensä sisälle mentyään kaupunkiin, jossa on kaksoisportit ja salvat." ⁸ Sitten Saul kuulutti koko väkensä lähtemään sotaan Kegilaa vastaan, piirittämään Daavidia ja hänen miehiään.

⁹ Mutta kun Daavid sai tietää, että Saulilla oli paha mielessä häntä vastaan, hän sanoi pappi Ebjatarille: "Tuo tänne kasukka." ¹⁰ Sitten Daavid sanoi: "Herra, Israelin Jumala! Sinun palvelijasi on saanut varman tiedon, että Saul aikoo tulla Kegilaan hävittämään kaupungin

minun vuokseni. ¹¹ Luovuttavatko Kegilan johtomiehet minut hänen käsiinsä? Tuleeko Saul, niin kuin palvelijasi on kuullut? Herra, Israelin Jumala, ilmoita se palvelijallesi." Herra sanoi: "Tulee." ¹² Daavid kysyi vielä: "Luovuttavatko Kegilan johtomiehet minut ja mieheni Saulin käsiin?" Herra vastasi: "Luovuttavat."

¹³ Silloin Daavid nousi miehineen, joita oli noin 600, ja he lähtivät Kegilasta ja kuljeskelivat paikasta toiseen. Kun Saulille kerrottiin, että Daavid oli päässyt pakoon Kegilasta, hän luopui retkestä. ¹⁴ Daavid oleskeli autiomaassa vuorilannoissa ja pysyi Siifin autiomaan vuoristossa. Saul etsi häntä kaiken aikaa, mutta Jumala ei antanut häntä Saulin käsiin. ¹⁵ Kun Daavid huomasi, että Saul oli lähtenyt väijymään hänen henkeään, hän pysytteli Hooresassa, Siifin autiomaassa.

Joonatan rohkaisee Daavidia

¹⁶ Saulin poika Joonatan nousi ja meni Daavidin luo Hooresaan ja vahvisti häntä Jumalassa. ¹⁷ Joonatan sanoi hänelle: "Älä pelkää, sillä isäni Saul ei saa sinua käsiinsä, vaan sinusta tulee Israelin kuningas, ja minusta tulee sinun lähin miehesi. Jopa isäni Saul tietää sen." ¹⁸ Sitten he tekivät keskenään liiton Herran edessä. Daavid jäi edelleen Hooresaan, mutta Joonatan palasi kotiinsa.

Siifiläiset antavat Daavidin ilmi

¹⁹ Saulin luo Giberaan tuli siifiläisiä, ja he sanoivat: "Daavid piileksii meidän luonamme, vuorilannoissa Hooresassa, Gibeat-Hakilassa, Jesimonista etelään. ²⁰ Sinä, kuningas, voit tulla sinne, milloin vain haluat. Meidän velvollisuutemme on luovuttaa hänet kuninkaan käsiin." ²¹ Saul sanoi: "Herra siunatkoon teitä, kun säälitte minua. ²² Menkää vielä, tiedustelkaa tarkemmin ja ottakaa selvää, missä päin hän liikkuu ja kuka hänet on siellä nähnyt, sillä minulle on kerrottu, että hän toimii hyvin viekkaasti. ²³ Tutkikaa ja tiedustelkaa kaikki piilopaikat, joihin hän voisi kätkeytyä. Palatkaa minun luokseni, kun teillä on varma tieto, niin minä lähden teidän kanssanne. Jos hän on siinä maassa, minä etsin hänet kaikkien Juudan tuhansien joukosta." ²⁴ He lähtivät Saulin edellä Siifiin; Daavid taas oli miehineen Maaonin autiomaassa, aromaassa, Jesimonista etelään.

²⁵ Saul miehineen lähti etsimään Daavidia, mutta Daavid sai siitä tiedon ja meni eräälle kalliolle ja jäi Maaonin autiomaahan. Sen kuultuaan Saul lähti ajamaan Daavidia takaa Maaonin autiomaahan. ²⁶ Saul kulki vuoren toista puolta ja Daavid miehineen vuoren toista puolta. Daavid kiirehti päästäkseen Saulia pakoon. Saul miehineen pyrki saartamaan Daavidin ja hänen miehensä ottaakseen heidät kiinni. ²⁷ Silloin Saulin luo

tuli sanansaattaja, joka sanoi: "Tule kiireesti, sillä filistealaiset ovat hyökänneet maahan." ²⁸ Niin Saul lopetti Daavidin takaa-ajon ja lähti filistealaisia vastaan. Tämän tapauksen vuoksi tuo paikka sai nimekseen Sela-Hammahlebot.

Daavid säästää Saulin hengen luolassa

24 Daavid lähti sieltä ja oleskeli Een-Gedin vuorilinnoissa. ² Kun Saul palasi ajamasta filistealaisia takaa, hänelle kerrottiin, että Daavid oli Een-Gedin autiomaassa. ³ Silloin Saul otti 3.000 valiomiestä koko Israelista ja lähti etsimään Daavidia ja hänen miehiään Kauriskallioiden lähistöltä. ⁴ Hän tuli tien varrella olevien lammasaitausten luo. Siellä oli luola, ja Saul meni sinne tarpeilleen. Mutta Daavid ja hänen miehensä istuivat luolan perällä. ⁵ Daavidin miehet sanoivat hänelle: "Nyt, tämä on se päivä, josta Herra on sanonut sinulle: 'Minä annan vihamiehesi sinun käsiisi, ja sinä saat tehdä hänelle, mitä hyväksi näet.'" Silloin Daavid nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin viitan liepeestä. ⁶ Mutta sen jälkeen Daavidin sydän soimasi häntä siitä, että hän oli leikannut Saulin viitan lievettä. ⁷ Hän sanoi miehilleen: "Herra varjelkoon minua tekemästä herralleni, Herran voidellulle, sitä, että ojentaisin käteni häntä vastaan, sillä hän on Herran voideltu." ⁸ Näillä sanoilla Daavid hillitsi miehensä eikä antanut heidän hyökätä

Saulin kimppuun. Saul nousi luolasta ja jatkoi matkaansa.

Daavid puhuu Saulille

⁹ Sen jälkeen myös Daavid nousi, lähti luolasta ja huusi Saulin jälkeen: "Herrani, kuningas!" Saul katsoi taakseen, ja Daavid kumartui kasvoilleen maahan osoittamaan kunnioitusta. ¹⁰ Daavid sanoi Saulille: "Miksi sinä uskot niiden puheita, jotka sanovat: 'Daavid haluaa sinulle pahaa'?" ¹¹ Näethän nyt omin silmin, kuinka Herra antoi sinut tänään minun käsiini luolassa. Minua neuvottiin tappamaan sinut, mutta minä säästin henkesi ja sanoin: 'Minä en ojenna kättäni herraani vastaan, sillä hän on Herran voideltu.' ¹² Katso, isäni, katso tätä viittasi liepeen kappaletta minun kädessäni. Siitä, että minä leikkasin sen viittasi liepeestä enkä tappanut sinua, voit nähdä ja ymmärtää, ettei käsiäni tahraa mikään paha teko tai rikos. En minä ole sinua vastaan rikkonut, vaikka sinä vainoat minua riistääksesi minulta hengen. ¹³ Herra tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun, ja Herra kostakoon sinulle minun puolestani, mutta minun käteni ei sinuun koske. ¹⁴ Niin kuin vanha sananlasku sanoo: 'Jumalattomuus tulee jumalattomista', mutta minun käteni ei sinuun koske. ¹⁵ Kenen perään Israelin kuningas on lähtenyt? Ketä sinä ajat takaa? Koiranraatoa, yhtä kirppua! ¹⁶ Herra olkoon tuomari, hän

tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun! Hän nähköön ja ajakoon asiani ja auttakoon minut oikeuteeni sinun käsistäsi."

Saul luopuu takaa-ajosta

¹⁷ Kun Daavid oli puhunut nämä sanat Saulille, tämä sanoi: "Onko se sinun äänesi, poikani Daavid?" Ja Saul purskahti äänekkääseen itkuun. ¹⁸ Hän sanoi Daavidille: "Sinä olet minua vanhurskaampi, sillä sinä olet tehnyt minulle hyvää, vaikka minä olen tehnyt sinulle pahaa. ¹⁹ Sinä olet tänään osoittanut hyvyyttäsi minua kohtaan. Sinä et tappanut minua, vaikka Herra oli luovuttanut minut sinun käsiisi. ²⁰ Kun joku kohtaa vihollisensa, päästääkö hän tämän menemään rauhassa? Herra palkitkoon sinulle hyvällä sen, mitä olet tänä päivänä tehnyt minulle. ²¹ Nyt minä todella tiedän, että sinusta tulee kuningas ja että Israelin valtakunta pysyy sinun käsissäsi. ²² Vanno nyt minulle Herran nimessä, ettet tuhoa jälkeläisiäni etkä hävitä minun nimeäni isäni suvusta." ²³ Niin Daavid vannoi tämän Saulille. Sitten Saul meni kotiinsa, mutta Daavid ja hänen miehensä nousivat vuorilintaan.

Samuelin kuolema

25 Tämän jälkeen Samuel kuoli. Koko Israel kokoontui pitämään hänen valittajaisiaan, ja hänet haudattiin kotipaikkaansa

Raamaan. Sitten Daavid lähti Paaranin autiomaahan.

Daavid ja Naabal

² Maanossa oli hyvin rikas mies, jolla oli laumoja Karmelissa, 3.000 lammasta ja 1.000 vuolta. Hän oli taas kerran keritsemässä lampaitaan Karmelissa. ³ Miehen nimi oli Naabal, ja hän oli kaalebilainen. Hänen vaimonsa nimi oli Abigail. Vaimo oli hyvin ymmärtäväinen ja kaunis, mies sen sijaan oli tyly ja toimissaan raaka.

⁴ Kun Daavid kuuli autiomaassa, että Naabal keritsi lampaitaan, ⁵ hän lähetti matkaan kymmenen nuorta miestä ja sanoi heille: "Menkää Karmeliin, ja kun tulette Naabalin luo, tervehtikää häntä minun nimissäni. ⁶ Sanokaa näin: 'Tervehdys! Rauhaa sinulle, rauhaa myös perheellesi ja rauhaa kaikelle, mitä sinulla on. ⁷ Olen juuri kuullut, että sinulla on lampaiden keritsijäiset. Paimenesi ovat viime aikoina olleet meidän seurassamme. Me emme ole loukanneet heitä, eikä heiltä ole hävinnyt mitään koko sinä aikana, jonka he ovat olleet Karmelissa. ⁸ Kysy vaikka omilta palvelijoiltasi, niin he kertovat sen sinulle. Ole siis suosiollinen näille miehille, olemmehan tulleet luoksesi juhlapäivänä. Anna pojallasi Daavidille ja palvelijoillesi, mitä sinulta löytyy.'" ⁹ Kun Daavidin miehet tulivat, he puhuivat Daavidin nimissä Naabalille kaiken tämän ja jäivät odottamaan. ¹⁰ Mutta Naabal vastasi Daavidin

palvelijoille: "Kuka on Daavid, ja kuka on lisain poika? Tätä nykyä on paljon orjia, jotka karkaavat isäntiensä luota. ¹¹ Ottaisinko minä ruokani, juomani ja teuraani, jotka olen teurastanut keritsijöitän varten, ja antaisin ne miehille, joista en tiedä, mistä he ovat?" ¹² Niin Daavidin miehet kääntyivät ja menivät pois. Tultuaan takaisin Daavidin luo he kertoivat hänelle kaiken. ¹³ Silloin Daavid sanoi miehilleen: "Sitokoon jokainen miekkansa vyölle." Ja jokainen satoi miekkansa vyölleen, niin myös Daavid, ja hänen jäljessään lähti liikkeelle noin 400 miestä, mutta 200 jäi kuormaston luo.

Abigail pelastaa Naabalin kuolemasta

¹⁴ Mutta eräs palvelijoista kertoi Abigailille, Naabalin vaimolle: "Daavid lähetti sanansaattajia autiomaasta tervehtimään isäntäämme, mutta hän vain solvasi heitä. ¹⁵ Nämä miehet ovat kuitenkin olleet meille erittäin hyviä. Meitä ei ole loukattu, eikä meiltä ole hävinnyt mitään koko sinä aikana, jonka kuljeskelimme heidän läheisyydessään ollessamme kedolla. ¹⁶ Yötä päivää he olivat muurina ympärillämme koko sen ajan, jonka paimensimme lampaita heidän läheisyydessään. ¹⁷ Ajattele siis ja katso, mitä voit tehdä, sillä onnettomuus uhkaa isäntäämme ja koko hänen talouttaan. Hän itse on niin kelvoton mies, ettei hänelle kannata puhua."

¹⁸ Silloin Abigail otti kiireesti 200 leipää, kaksi leiliä viiniä, viisi paistettua lammasta, viisi sea-mittaa paahdettuja jyviä, 100 kakkua rusinoita sekä 200 kakkua puristettuja viikunoita ja pani ne aasien selkään. ¹⁹ Hän sanoi palvelijoilleen: "Menkää edelläni, minä tulen jäljessänne", mutta miehelleen Naabalille hän ei sanonut mitään.

²⁰ Kun Abigail sitten ratsasti aasilla rinnettä alas vuoren suojassa, Daavid miehineen tuli yllättäen häntä vastaan, ja hän kohtasi heidät. ²¹ Daavid oli sanonut miehilleen: "Aivan turhaan olen suojellut kaikkea, mitä tällä miehellä on autiomaassa. Kaikesta siitä, mitä hänellä on, ei ole hävinnyt mitään, mutta hän on palkinnut minulle hyvän pahalla. ²² Jumala rangaiskoon Daavidin vihamiehiä nyt ja vastakin. Totisesti, huomisaamuksi minä en jätä koko hänen väestään ketään henkiin, en yhtäkään, joka heittää vetensä seinään."

²³ Kun Abigail näki Daavidin, hän laskeutui nopeasti aasin selästä, heittäytyi kasvoilleen maahan hänen eteensä osoittamaan kunnioitusta. ²⁴ Hän heittäytyi Daavidin jalkojen juureen ja sanoi: "Minun on syy, herrani. Salli kuitenkin palvelijattaresi puhua sinulle ja kuule, mitä palvelijattaresi sanoo. ²⁵ Minä pyydän, älköön herrani välittääkö tuosta kelvottomasta miehestä, Naabalista. Hän on nimensä veroinen – Naabal on hänen

nimensä, ja houkka hän on. Minä, palvelijattaresi, en kuitenkaan nähnyt herrani lähettämiä palvelijoita.²⁶ Ja nyt, herrani, niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät, Herra on estänyt sinua joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta itseäsi omalla kädelläsi. Käyköön vihamiehillesi ja niille, jotka tahtovat pahaa herralleni, samoin kuin Naabalille.²⁷ Annettakoon tämä tervehdyslahja, jonka palvelijattaresi on herralleni tuonut, niille miehille, jotka seuraavat herraani.²⁸ Minä pyydän, anna anteeksi palvelijattaresi rikkomus. Herra totisesti rakentaa herrani huoneen pysyväksi, koska sinä, herrani, käyt Herran sotia, eikä sinusta löydetä mitään pahaa koko elinaikanasi.²⁹ Jos joku nousee vainoamaan sinua ja tavoittelee henkeäsi, on herrani henki tallella elävien kukkarossa Herran, sinun Jumalasi luona, mutta vihollistesi hengen hän lingolla linkoaa pois.³⁰ Kun Herra sitten tekee minun herralleni kaikkea hyvää, josta hän on sinulle puhunut, ja asettaa sinut Israelin ruhtinaaksi,³¹ niin ei sinua saata kompastumaan eikä herrani tuntoa vaivaa se, että olisit vuodattanut verta aiheuttomasti ja että olisit itse koettanut auttaa itseäsi. Kun Herra siis tekee hyvää herralleni, niin muista palvelijatartasi."

³² Daavid sanoi Abigailille: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka lähetti sinut tänään minua vastaan.

³³ Siunattu olkoon ymmärtäväisyytesi, ja siunattu ole sinä itse, joka olet tänään estänyt minua joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta itseäni omalla kädelläni.³⁴ Mutta niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, hän, joka on estänyt minua tekemästä sinulle pahaa: ellet sinä olisi kiireesti lähtenyt minua vastaan, ei Naabalin väestä totisesti olisi huomenna aamun valjetessa ollut jäljellä yhtäkään, joka heittää vetensä seinään.³⁵ Sitten Daavid otti Abigaililta, mitä tämä oli hänelle tuonut, ja sanoi: "Mene rauhassa kotiisi. Niin kuin näet, minä olen kuullut sinua ja tehnyt sinulle mieliksi."

Naabalin juomingit ja kuolema

³⁶ Kun Abigail tuli Naabalin luo, tällä oli talossaan juomingit, kuin kuninkaan juomingit. Naabal oli hyvillä mielin ja kovin juovuksissa. Siksi Abigail ei kertonut Naabalille mitään, ennen kuin aamu valkeni.³⁷ Mutta seuraavana aamuna, kun Naabalin humala oli haihtunut, hänen vaimonsa kertoi hänelle, mitä oli tapahtunut. Silloin Naabalin sydän kuoleutui hänen rinnassaan, ja hän muuttui ikään kuin kiveksi.³⁸ Noin kymmenen päivän kuluttua Herra löi Naabalia, ja tämä kuoli.

Abigailista tulee Daavidin vaimo

³⁹ Kun Daavid kuuli, että Naabal oli kuollut, hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, joka on vetänyt Naabalin

tilille minun häpäisemisestäni! Hän on estänyt palvelijaansa tekemästä pahaa ja kääntänyt Naabalin pahuuden takaisin hänen itsensä päälle." Sen jälkeen Daavid lähetti sanomaan Abigailille, että hän halusi tämän vaimokseen. ⁴⁰ Daavidin palvelijat tulivat Abigailin luo Karmeliin ja sanoivat hänelle näin: "Daavid lähetti meidät sinun luoksesi ottamaan sinut hänelle vaimoksi." ⁴¹ Silloin Abigail nousi, kumartui kasvoilleen maahan ja sanoi: "Katso, palvelijattaresi on valmis ryhtymään orjattareksi ja pesemään herrani palvelijoiden jalat." ⁴² Sitten Abigail nousi kiireesti ja istuutui aasin selkään. Hän otti mukaansa myös viisi palvelijatartaan, jotka seurasivat häntä. Abigail seurasi Daavidin sanansaattajien jäljessä, ja hänestä tuli Daavidin vaimo.

⁴³ Daavid oli ottanut vaimokseen myös jisreeliläisen Ahinoamin, ja niin he molemmat olivat hänen vaimojaan. ⁴⁴ Mutta Saul oli antanut tyttärensä Miikalin, Daavidin vaimon, Laiksen pojalle Paltille, joka oli kotoisin Gallimista.

Daavid säästää jälleen Saulin hengen

26 Siifiläiset tulivat Saulin luo Gibeaan ja sanoivat: "Daavid piileksii Gibeat-Hakilassa, Jesimonin lähellä." ² Silloin Saul lähti Siifin autiomaahan mukanaan 3.000 Israelin valiomiestä, ja he etsivät sieltä Daavidia. ³ Saul leiriytyi Gibeat-Hakilaan, joka on tien varrella Jesimonin lähellä,

mutta Daavid oleskeli autiomaassa. Kun Daavid huomasi, että Saul oli tullut hänen perässään autiomaahan, ⁴ hän lähetti vakoilijoita ja sai varmuuden siitä, että Saul oli todellakin tullut.

⁵ Silloin Daavid nousi ja meni paikkaan, johon Saul oli leiriytynyt. Hän näki paikan, jossa Saul ja hänen sotapäällikkönsä Abner, Neerin poika, makasivat. Saul makasi leirin keskellä, ja väki oli asettunut kehäksi hänen ympärilleen. ⁶ Daavid puhui heettiläiselle Ahimelekille ja Abisaille, Serujan pojalle, Jooabin veljelle, ja kysyi: "Kuka lähtee minun kanssani Saulin luo leiriin?" Abisai vastasi: "Minä lähdän sinun kanssasi." ⁷ Daavid ja Abisai menivät yöllä Saulin väen luo ja näkivät, että Saul makasi piirin keskellä ja nukkui. Hänen keihäänsä oli iskettynä maahan hänen päänsä viereen, ja Abner ja väki makasivat hänen ympärillään. ⁸ Abisai sanoi Daavidille: "Jumala on tänä päivänä antanut vihamiehesi sinun käsiisi. Salli minun nyt keihästää hänet maahan yhdellä iskulla, toista ei tarvita." ⁹ Mutta Daavid vastasi Abisaille: "Älä surmaa häntä, sillä kuka on rankaisematta ojentanut kätensä Herran voideltua vastaan?" ¹⁰ Daavid sanoi vielä: "Niin totta kuin Herra elää: Herra itse lyö häntä, tai hänen aikansa tulee ja hän kuolee, tai hän lähtee sotaan ja kohtaa loppunsa siellä. ¹¹ Herra varjelkoon minua ojentamasta kättäni Herran voideltua vastaan! Ota

nyt kuitenkin keihäs ja vesiastia hänen päänsä vierestä, ja sitten lähdetään."

¹² Daavid otti keihään ja vesiastian Saulin pään vierestä, ja he menivät pois. Kukaan ei nähnyt eikä huomannut mitään, eikä kukaan herännyt. He kaikki nukkuivat, sillä Herran lähettämä raskas uni oli vallannut heidät.

¹³ Kun Daavid oli päässyt laakson toiselle puolelle, hän asettui kauas vuoren laelle, pitkän välimatkan päähän leiristä. ¹⁴ Daavid huusi Saulin väelle ja Abnerille, Neerin pojalle: "Etkö vastaa, Abner?" Abner vastasi: "Kuka sinä olet, joka huudat kuninkaalle?"

¹⁵ Daavid sanoi Abnerille: "Etkö sinä ole mies, jonka vertaista ei ole Israelissa? Miksi siis et vartioinut herraasi, kuningasta? Joku kansasta tuli surmataksesi kuninkaan, sinun herrasi. ¹⁶ Et ole tehnyt hyvin. Niin totta kuin Herra elää, teidän pitää kuolla, koska ette vartioineet herraanne, Herran voideltua. Katso nyt! Missä ovat kuninkaan keihäs ja vesiastia, jotka olivat hänen päänsä vieressä?"

Daavid vetoaa Sauliin

¹⁷ Saul tunsu Daavidin äänen ja huusi: "Onko se sinun äänesi, poikani Daavid?" Daavid vastasi: "Minun ääneni, herrani kuningas." ¹⁸ Hän jatkoi: "Miksi herrani ajaa takaa palvelijaansa? Mitä minä olen tehnyt tai mitä pahaa minä muka suunnittelen? ¹⁹ Kuulkoon nyt herrani, kuningas, mitä hänen palvelijansa sanoo! Jos Herra on yllyttänyt sinut

minua vastaan, saakoon hän tuntea ruokauhrin tuoksun. Mutta jos sen ovat tehneet ihmiset, niin olkoot he kirottuja Herran edessä. Nyt he karkottavat minut pois Herran perintöosasta ja sanovat: 'Mene ja palvele muita jumalia.' ²⁰ Älköön kuitenkaan vereni vuotako maahan kaukana Herran kasvoista. Totisesti, Israelin kuningas on lähtenyt liikkeelle etsimään yhtä kirppua, niin kuin ajetaan takaa peltopyyryä vuorilla."

Saul katuu ja palaa kotiinsa

²¹ Silloin Saul huusi: "Minä olen tehnyt syntiä. Tule takaisin, poikani Daavid, sillä minä en enää tee sinulle pahaa, koska henkeni on tänään ollut kallis sinun silmissäsi. Minä huomaan, että olen tehnyt tyhmästi ja erehtynyt hyvin pahasti." ²² Daavid vastasi: "Tässä on kuninkaan keihäs. Tulkoon joku nuorista miehistä tänne hakemaan sen. ²³ Herra palkitsee jokaisen hänen vanhurskautensa ja uskollisuutensa mukaan. Vaikka Herra antoi sinut tänään käsiini, minä en tahtonut ojentaa kättäni Herran voideltua vastaan. ²⁴ Katso, niin kuin sinun henkesi on tänään ollut suuriarvoinen minun silmissäni, niin on myös minun henkeni suuriarvoinen Herran silmissä, ja hän vapauttaa minut kaikesta ahdistuksesta." ²⁵ Silloin Saul sanoi Daavidille: "Sinä olet siunattu, poikani Daavid! Sinä onnistut siinä, mihin

ryhdyt." Sitten Daavid meni pois, ja Saul palasi kotiinsa.

Daavid filistealaisten luona

27 Daavid ajatteli mielessään: "Varmaan jonakin päivänä saan surmani Saulin kädestä. Minulla ei ole muuta keinoa kuin paeta henkeni edestä filistealaisten maahan. Silloin Saul huomaa, että minua on turha etsiä mistään Israelin alueelta, ja niin minä pelastun hänen käsistään." ²Niin Daavid ja ne 600 miestä, jotka olivat hänen kanssaan, lähtivät Gatin kuninkaan Aakiksen, Maaokin pojan, luo. ³Daavid asettui miehineen asumaan Aakiksen luo Gatiin. Jokaisella oli perheensä mukanaan, Daavidilla molemmat vaimonsa, jisreeliläinen Ahinoam ja karmeliläinen Abigail, Naabalin leski. ⁴Kun Saulille kerrottiin, että Daavid oli paennut Gatiin, Saul ei enää etsinyt häntä.

⁵Daavid sanoi Aakikselle: "Jos olen saanut armon sinun silmissäsi, annettakoon minulle paikka jossakin maaseutukaupungissa, että voin asua siellä. Miksi palvelijasi asuisi sinun luonasi kuninkaankaupungissa?" ⁶Niin Aakis antoi hänelle sinä päivänä Siklagin. Sen tähden Siklag kuuluu Juudan kuninkaille vielä nykyäänkin. ⁷Aika, jonka Daavid asui filistealaisten maassa, oli vuosi ja neljä kuukautta.

⁸Sieltä Daavid kävi miehineen ryöstöretkillä gesurilaisten,

geresiläisten ja amalekilaisten maassa. Näitä kansoja nimittäin asui vanhastaan alueella, joka ulottuu Suuriin ja Egyptin maahan asti. ⁹Hävittäessään maata Daavid ei jättänyt henkiin yhtään miestä eikä naista. Hän otti lampaat ja vuohet, naudat, aasit, kamelit ja myös vaatteet ja palasi sitten takaisin Aakiksen luo. ¹⁰Aakis kysyi: "Mihin olette tänään tehneet ryöstöretken?" Daavid vastasi: "Juudan Etelämaahan" tai "jerahmeelilaisten Etelämaahan" tai "keeniläisten Etelämaahan". ¹¹Daavid ei jättänyt henkiin yhtäkään miestä eikä naista vietäväksi Gatiin, sillä hän ajatteli: "He voisivat kertoa meistä ja sanoa: 'Näin on Daavid tehnyt.'" Tämä oli hänen tapanaan koko sen ajan, jonka hän asui filistealaisten maassa. ¹²Aakis luotti Daavidiin ja ajatteli: "Hän on saattanut itsensä niin pahoin kansansa Israelin vihoihin, että hän tulee aina olemaan minun palvelijani."

Filistealaiset varustautuvat sotaan

28 Siihen aikaan filistealaiset kokosivat joukkonsa sotiakseen Israelia vastaan, ja Aakis sanoi Daavidille: "Tiedäthän, että sinun on miehinesi lähdeittävä minun kansani sotajoukon mukaan." ²Daavid vastasi: "Hyvä! Saatpa nähdä, mihin palvelijasi pystyy." Aakis sanoi Daavidille: "Niinpä minä asetan sinut vakinaiseksi henkivartijakseni."

Saul kysyy neuvoa vainajahengiltä

³ Samuel oli kuollut, ja koko Israel oli pitänyt hänelle valittajaiset, ja hänet oli haudattu kotikaupunkiinsa Raamaan. Saul oli poistanut maasta vainaja- ja tietäjähenkien manaajat.

⁴ Filistealaisten koottua joukkonsa he tulivat Suunemiin ja leiriytyivät sinne. Saul puolestaan kutsui koolle koko Israelin, ja he leiriytyivät Gilboaan. ⁵ Kun Saul näki filistealaisten leirin, hän pelästyi, ja hänen sydämensä vapisi kovin. ⁶ Saul kysyi neuvoa Herralta, mutta Herra ei vastannut hänelle – ei unissa, ei uurimin eikä profeettojen kautta. ⁷ Silloin Saul sanoi palvelijoilleen: "Etsikää minulle nainen, jolla on vallassaan vainajahenget, niin menen hänen luokseen ja tiedustelen häneltä." Palvelijat vastasivat hänelle: "Een-Doorissa on nainen, jolla on vainajahenget vallassaan."

⁸ Saul tekeytyi tuntemattomaksi pukeutuen toisiin vaatteisiin ja lähti matkalle mukanaan kaksi miestä. He tulivat yöllä naisen luo, ja Saul sanoi: "Ota puolestani yhteys vainajahenkiin ja nostata minulle se, jonka minä sinulle sanon." ⁹ Mutta nainen vastasi hänelle: "Kyllä sinä tiedät, mitä Saul on tehnyt. Hänhän on hävittänyt vainaja- ja tietäjähenkien manaajat maasta. Miksi virität minulle ansan tappaaksesi minut?" ¹⁰ Silloin Saul vannoi hänelle Herran nimeen ja sanoi: "Niin totta kuin Herra elää, tästä asiasta sinua ei

syytetä." ¹¹ Nainen kysyi: "Kenet minä nostatan sinulle?" Saul vastasi: "Nostata minulle Samuel."

¹² Kun nainen näki Samuelin, hän huusi kovalla äänellä. Sitten nainen sanoi Saulille: "Miksi olet pettänyt minua? Sinähän olet Saul." ¹³ Kuningas sanoi hänelle: "Älä pelkää vaan sano, mitä näet." Nainen vastasi Saulille: "Minä näen jumalolennon nousevan maasta." ¹⁴ Saul kysyi naiselta: "Minkä näköinen hän on?" Nainen vastasi: "Vanha mies nousee ylös viittaan verhoutuneena." Silloin Saul ymmärsi, että se oli Samuel, ja kumartui kasvoilleen maahan ja osoitti kunnioitusta.

¹⁵ Samuel sanoi Saulille: "Miksi olet häirinnyt minua ja nostattanut minut?" Saul vastasi: "Minä olen suuressa hädässä. Filistealaiset sotivat minua vastaan, ja Jumala on poistunut luotani eikä enää vastaa minulle, ei profeettojen kautta eikä unissa. Minä pyysin kutsumaan sinut, että ilmoittaisit minulle, mitä minun on tehtävä." ¹⁶ Mutta Samuel vastasi: "Miksi sinä minulta kysyt, kun Herra on poistunut luotasi ja hänestä on tullut vihamiehesi?" ¹⁷ Herra on tehnyt sen, minkä hän on minun kauttani puhunut. Herra on repäissyt valtakunnan sinun kädestäsi ja antanut sen läheiselle miehellesi, Daavidille. ¹⁸ Koska et kuunnellut Herran ääntä etkä tehnyt Amalekille, mitä Herran hehkuva viha

vaati, Herra on tehnyt tämän sinulle tänään. ¹⁹ Herra antaa myös Israelin yhdessä sinun kanssasi filistealaisten käsiin, ja huomenna sinä poikinesi olet minun luonani. Myös Israelin sotajoukon Herra antaa filistealaisten käsiin."

²⁰ Silloin Saul kaatui pitkin pituuttaan maahan, sillä hän pelästyi kovin Samuelin puheesta. Hänen voimansa olivat lopussa, sillä hän ei ollut vuorokauteen syönyt mitään. ²¹ Silloin nainen meni Saulin luo ja näki, että tämä oli kauhun vallassa. Nainen sanoi hänelle: "Sinä näit, että palvelijattaresi totteli sinua. Minä panin henkeni alttiiksi ja suostuin tekemään sen, mitä käskit. ²² Kuule siis sinäkin palvelijatartasi ja salli minun asettaa eteesi palanen leipää. Syö, että olisit voimissasi, kun lähdet matkalle."

²³ Mutta Saul kieltäytyi ja sanoi: "Minä en syö." Mutta kun hänen palvelijansa ja myös tuo nainen pyytämällä pyysivät häntä, hän suostui, nousi maasta ja istuutui vuoteelle.

²⁴ Naisella oli kotonaan juottovasikka, ja hän teurasti sen kiireesti. Sitten hän otti jauhoja, alusti taikinan ja leipoi siitä happamattomia leipiä. ²⁵ Hän pani ruuan tarjolle Saulin ja hänen palvelijoittensa eteen, ja he söivät. Sitten he nousivat ja lähtivät pois vielä samana yönä.

Filistealaiset eivät luota Daavidiin

29 Filistealaiset kokosivat kaikki joukkonsa Afekiin, ja israelilaiset olivat leiriytyneet Jisreelissä olevan lähteen luo. ² Filistealaisten ruhtinaat tulivat sadanjoukkoineen ja tuhannenjoukkoineen, ja Daavid ja hänen miehensä tulivat Aakiksen kanssa viimeisinä. ³ Silloin filistealaisten päälliköt sanoivat: "Keitä nuo heprealaiset ovat?" Aakis vastasi filistealaisten päälliköille: "Tämähan on Daavid, Israelin kuninkaan Saulin palvelija, joka on ollut minun luonani vuoden tai pari. Minä en ole havainnut hänessä mitään epäilyttävää tähän päivään mennessä siitä päivästä lähtien, jona hän siirtyi luokseni."

⁴ Filistealaisten päälliköt vihastuivat häneen ja sanoivat: "Lähetä takaisin tuo mies! Hänen on palattava siihen paikkaan, jonka sinä olet hänelle määrännyt. Hän ei saa tulla meidän kanssamme taisteluun, ettei hän sodassa siirtyisi vastustajan puolelle. Miten hän voisi paremmin hankkia itselleen herransa suosion kuin näiden miesten päillä? ⁵ Eikö tämä ole se Daavid, jolle karkeloiden laulettiin näin: 'Saul kaatoi tuhansia, Daavid kymmeniätuhansia'?"

⁶ Silloin Aakis kutsui Daavidin ja sanoi hänelle: "Niin totta kuin Herra elää, sinä olet rehellinen mies, ja minulle olisi mieleen, että lähtisit ja tulisit minun sotaväkeni mukana,

sillä siitä päivästä lähtien, jona tulit luokseni, tähän päivään asti, minä en ole havainnut sinussa mitään pahaa. Mutta ruhtinaita sinä et miellytä.

⁷Lähde siis nyt takaisin ja mene rauhassa, ettet tekisi mitään, mikä ei miellytä filistealaisten ruhtinaita."

⁸Daavid sanoi Aakikselle: "Mitä minä olen tehnyt? Mitä pahaa olet havainnut palvelijassasi tähän päivään mennessä siitä päivästä lähtien, jona tulin eteesi, kun en saa tulla taistelemaan herrani, kuninkaan, vihollisia vastaan?" ⁹Aakis vastasi Daavidille: "Minä tiedän, että sinä olet minulle mieluinen kuin Jumalan enkeli, mutta filistealaisten päälliköt sanovat: 'Hän ei saa lähteä meidän kanssamme taisteluun.'"

¹⁰Nouse siis varhain aamulla, sinä ja herrasi palvelijat, jotka ovat tulleet kanssasi. Lähtekää varhain aamulla, kun päivä valkenee." ¹¹Niin Daavid nousi miehineen aamuvarhaisella ja lähti paluumatkalle filistealaisten maahan, mutta filistealaiset menivät Jisreeliin.

Amalekilaiset ryöstävät Siklagin

30 Kun Daavid miehineen tuli kolmantena päivänä Siklagiin, amalekilaiset olivat tehneet ryöstöretken Etelämaahan ja Siklagiin. He olivat hävittäneet Siklagin ja polttaneet sen tulella. ²Siellä olevat naiset ja lapset pienimmästä suurimpaan he olivat ottaneet vangiksi, mutta he eivät olleet surmanneet ketään. He olivat vieneet

nämä pois ja menneet matkoihinsa.

³Kun Daavid ja hänen miehensä tulivat kaupunkiin, he näkivät, että se oli poltettu ja että heidän vaimonsa, poikansa ja tyttärensä olivat joutuneet vangeiksi.

⁴Silloin Daavid ja väki, joka oli hänen kanssaan, korottivat äänensä ja itkivät, kunnes he eivät enää jaksaneet itkeä. ⁵Myös Daavidin molemmat vaimot, jisreeliläinen Ahinoam ja Abigail, karmelilaisen Naabalin leski, olivat joutuneet vangeiksi. ⁶Daavid joutui suureen ahdinkoon, sillä kaikki olivat niin katkeroituneita poikiensa ja tyttäriensä tähden, että uhkasivat kivittää hänet. Mutta Daavid rohkaisi mielensä Herrassa, Jumalassaan.

Daavid kostaa amalekilaisille

⁷Daavid sanoi pappi Ebjatarille, Ahimelekin pojalle: "Tuo minulle kasukka." Ebjatar toi kasukan Daavidille, ⁸ja Daavid kysyi Herralta: "Ajanko takaa tuota rosvojoukkoa? Saavutanko minä sen?" Herra vastasi hänelle: "Aja, sillä sinä varmasti saavutat sen ja vapautat kaikki vangit." ⁹Silloin Daavid lähti niiden 600 miehen kanssa, ja he tulivat Besorinpurolle. Sinne pysähtyivät ne, jotka olivat jääneet muista jälkeen. ¹⁰Niitä, jotka pysähtyivät väsyneinä eivätkä menneet Besorinpuron poikki, oli 200 miestä. Mutta Daavid jatkoi takaa-ajoa 400 miehen kanssa.

¹¹Nämä löysivät kedolta egyptiläisen miehen ja toivat hänet Daavidin luo. He

antoivat miehelle leipää syötäväksi ja vettä juotavaksi, ¹² antoivatpa hänelle myös palan puristettuja viikunoita ja kaksi kakkua rusinoita. Kun hän söi, hänen henkensä elpyi; hän ei näet ollut syönyt eikä juonut kolmeen vuorokauteen. ¹³ Daavid kysyi häneltä: "Kenen miehiä olet ja mistä tulet?" Hän vastasi: "Minä olen egyptiläinen nuorukainen, erään amalekilaisen miehen orja. Minun herrani jätti minut, koska sairastuin kolme päivää sitten. ¹⁴ Me teimme ryöstöretken kreettien etelämaahan, Juudan etelämaahan ja Kaalebin etelämaahan ja poltimme Siklagin tulella." ¹⁵ Daavid kysyi häneltä: "Vietkö minut sen rosvojoukon luo?" Hän vastasi: "Vanno minulle Jumalan nimessä, ettet surmaa minua etkä luovuta minua herrani käsiin, niin minä vien sinut sen rosvojoukon luo."

¹⁶ Mies vei hänet sinne, ja he näkivät amalekilaisten istuvan hajallaan kaikkialla maassa syöden, juoden ja juhlien kaiken sen suuren saaliin tähden, jonka he olivat ottaneet filistealaisten maasta ja Juudan maasta. ¹⁷ Daavid hyökkäsi heidän kimppuunsa ja surmasi heitä aamuhämäristä seuraavan päivän iltaan asti, eikä heistä pelastunut kuin 400 nuorta miestä, jotka nousivat kamelien selkään ja pakenivat.

Saaliin jako

¹⁸ Daavid pelasti kaiken, minkä amalekilaiset olivat ottaneet, myös

molemmat vaimonsa Daavid pelasti. ¹⁹ Keneltäkään ei jäänyt puuttumaan mitään, ei pientä eikä suurta, ei poikaa eikä tytärtä, ei saalista eikä mitään muutakaan, mitä amalekilaiset olivat ottaneet itselleen. Kaiken Daavid toi takaisin. ²⁰ Hän otti myös kaikki lampaat ja naudat. Niitä ajettiin muun karjan edellä ja sanottiin: "Tämä on Daavidin saalis!"

²¹ Kun Daavid oli tulossa niiden 200 miehen luo, jotka olivat olleet liian väsyneitä seuratakseen häntä ja jotka oli jätetty Besorinpurolle, nämä lähtivät Daavidia ja hänen mukanaan olevaa joukkoa vastaan. Lähestyessään joukkoa Daavid tervehti heitä. ²² Silloin kaikki pahat ja kelvottomat miehet niiden joukosta, jotka olivat kulkeneet Daavidin mukana, sanoivat: "Koska nämä eivät tulleet meidän mukamme, me emme anna heille mitään saaliista, jonka saimme takaisin, paitsi kunkin vaimon ja lapset. Viekööt ne ja menkööt matkoihinsa." ²³ Daavid vastasi: "Veljeni, näin ei tule menetellä sen kanssa, minkä Herra on meille antanut! Herra varjeli meidät ja antoi käsiimme rosvojoukon, joka oli hyökännyt kimppuunne. ²⁴ Ja kukapa teitä kuuntelisi tässä asiassa? Taisteluun osallistuneen ja kuormaston luo jääneen osuus on yhtä suuri; saalis on jaettava yhdessä." ²⁵ Näin asia on ollut siitä päivästä alkaen tähän päivään

asti, sillä Daavid teki siitä säädöksen ja lain Israelissa.

²⁶Tultuaan Siklagiin Daavid lähetti osan saaliista niille Juudan vanhimmille, jotka olivat hänen ystäviään, ja käski sanoa: "Tässä on teille tervehdyslahja saaliista, joka on saatu Herran vihollisilta."

²⁷Näin hän lähetti lahjan niille, jotka asuivat Beetelissä, Etelämaan Raamotissa, Jattirissa, ²⁸Aroerissa, Sifmotissa, Estemoassa, ²⁹Raakalissa, jerahmeelilaisten kaupungeissa, keeniläisten kaupungeissa, ³⁰Hormassa, Boor-Aasanissa, Atakissa, ³¹Hebronissa ja kaikilla muilla paikkakunnilla, joissa hän miehineen oli kulkenut.

Saulin ja hänen poikiensa kuolema

(1Ak 10:1-14)

31 Mutta filistealaiset taistelivat Israelia vastaan. Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja heitä kaatui surmattuina Gilboanvuorella. ²Filistealaiset seurasivat Saulin ja hänen poikiensa kintereillä ja surmasivat Joonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat. ³Taistelu Saulia vastaan kiihtyi ankaraksi, ja kun jousimiehet havaitsivat hänet, hän joutui suureen hätään jousimiesten ahdistuksessa. ⁴Silloin Saul sanoi aseenkantajalleen: "Vedä miekkasi tupesta ja lävistä minut, etteivät nuo ympärileikkaamattomat

tulisi lävistämään minua ja pitämään minua pilkkanaan." Mutta hänen aseenkantajansa ei tahtonut tehdä sitä, sillä hän pelkäsi kovin. Niin Saul otti itse miekkansa ja heittäytyi siihen. ⁵Kun aseenkantaja näki, että Saul oli kuollut, heittäytyi hänkin miekkaansa ja kuoli yhdessä Saulin kanssa.

⁶Niin kuolivat tuona samana päivänä Saul, hänen kolme poikaansa, hänen aseenkantajansa ja kaikki hänen miehensä. ⁷Kun israelilaiset, jotka asuivat laakson toisella puolella ja Jordanin toisella puolella, näkivät, että Israelin miehet olivat paenneet ja että Saul poikineen oli kuollut, he jättivät kaupunkinsa ja pakenivat. Filistealaiset tulivat ja asettuivat niihin asumaan.

⁸Seuraavana päivänä filistealaiset tulivat ryöstämään surmattuja ja löysivät Saulin ja hänen kolme poikaansa kaatuneina Gilboanvuorella. ⁹He löivät Saulilta pään poikki, ryöstivät häneltä varusteet ja kuljettivat niitä ympäri filistealaisten maata julistaakseen ilosanomaansa epäjumaliensa temppeleissä ja kansan keskuudessa.

¹⁰Sitten he veivät hänen varusteensa Astarotin temppeliin, mutta hänen ruumiinsa he kiinnittivät Beet-Seanin muurille. ¹¹Kun Gileadin Jaabeksen asukkaat kuulivat, mitä filistealaiset olivat tehneet Saulille, ¹²lähtivät kaikki sotakuntoiset miehet liikkeelle. He kulkivat kaiken yötä Beet-Seaniin ja

ottivat Saulin ja hänen poikiensa ruumiit alas muurilta, toivat ne Jaabekseen ja polttivat ne siellä. ¹³ Sitten he	ottivat heidän luunsa, hautasivat ne tamariskipuun alle Jaabekseen ja paastosivat seitsemän päivää.
---	---

TOINEN SAMUELIN KIRJA

DAVID JUUDAN KUNINKAANA, 1 – 4

Daavid saa sanoman Saulin kuolemasta

1 Saulin kuoleman jälkeen Daavid palasi Siklagiin voitettuaan amalekilaiset. Kun hän oli ollut siellä kaksi päivää, ²tuli kolmantena päivänä eräs mies Saulin leiristä vaatteet reväistyinä ja multaa päänsä päällä. Saavuttuaan Daavidin luo hän heittäytyi maahan osoittamaan kunnioitusta. ³Daavid kysyi häneltä: "Mistä tulet?" Mies vastasi: "Olen paennut Israelin leiristä." ⁴Sitten Daavid kysyi häneltä: "Millainen tilanne oli? Kerro minulle!" Hän vastasi: "Väki pakeni taistelusta, ja paljon miehiä kaatui. Myös Saul ja hänen poikansa Joonatan ovat kuolleet."

⁵Daavid kysyi nuorukaiselta, joka kertoi hänelle tämän: "Kuinka tiedät, että Saul ja hänen poikansa Joonatan ovat kuolleet?" ⁶Nuorukainen vastasi: "Minä osuin sattumalta Gilboan vuorelle ja näin siellä Saulin nojaamassa keihäaseensä. Sotavaunut ja ratsumiehet ahdistivat häntä. ⁷Saul

kääntyi katsomaan taakseen, näki minut ja kutsui minua. Minä vastasin: 'Tässä olen.' ⁸Hän kysyi minulta: 'Kuka sinä olet?' Minä vastasin: 'Olen amalekilainen.' ⁹Sitten hän sanoi minulle: 'Astu luokseni ja surmaa minut. Minulla on kovat kouristukset, mutta olen vielä täysin tajuissani.' ¹⁰Minä menin hänen luokseen ja surmasin hänet, sillä tiesin, ettei hän sortumisensa jälkeen voisi jäädä henkiin. Sitten otin kruunun hänen päästään ja rannerenkaan hänen käsivarresta ja toin ne tänne herralleni."

¹¹Silloin Daavid tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne, samoin tekivät kaikki miehet, jotka olivat hänen kanssaan.

¹²He pitivät valittajaiset ja itkivät ja paastosivat iltaan asti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin tähden sekä Herran kansan ja Israelin heimon miesten tähden, jotka olivat kaatuneet miekkaan. ¹³Daavid kysyi viestin tuoneelta nuorukaiselta: "Mistä sinä olet?" Hän vastasi: "Minä olen maassa asuvan amalekilaisen miehen poika."

¹⁴Daavid sanoi: "Kuinka et pelännyt ojentaa kättäsi surmaamaan Herran voideltua?" ¹⁵Sitten Daavid kutsui

yhden palvelijoistaan ja sanoi: "Tule ja lyö hänet kuoliaaksi." Niin palvelija iski miehen kuoliaaksi. ¹⁶ Daavid sanoi amalekilaiselle: "Tulkoon veresi oman pääsi päälle, sillä oma suusi on todistanut sinua vastaan, kun sanoit: 'Minä olen surmannut Herran voidellun.'"

Daavidin valitusvirsi

¹⁷ Sitten Daavid lauloi Saulista ja hänen pojastaan Joonatanista tämän valitusvirren ¹⁸ ja käski opettaa Juudan heimolaisille tämän Jousilaulun. Se on kirjoitettu Oikeamielisen kirjaan:

¹⁹ "Sinun kaunistuksesi, Israel, on surmattuna kukkuloillasi.

Kuinka ovatkaan sankarit
sortuneet!

²⁰ Älkää kertoko siitä Gatissa,
älkää kuuluttako voitonsanomaa
Askelonin kaduilla,
etteivät filistealaisten tyttäret
iloitsisi,

etteivät ympärileikkaamattomien
tyttäret riemuitsisi.

²¹ Te Gilboan vuoret!

Älköön teille tulko kastetta,
älköön sadetta,
älköön peltoja, joista anteja
uhrataan.

Siellä on tahrattuna sankarien kilpi,
Saulin kilpi, vailla öljyllä voitelua.

²² Vihollisten verta, sankarien
rasvaa,
ei kaihtanut Joonatanin jousi,

tyhjin toimin ei palannut
Saulin miekka.

²³ Saul ja Joonatan, eläessään
rakastetut ja lempeät,
kuolemassa erottamattomat,
olivat nopeampia kuin kotkat,
väkevempiä kuin leijonat.
²⁴ Israelin tyttäret! Itkekää Saulia,
joka puki teidät purppuraan
ja loistoon,
joka kiinnitti pukuunne kultakoruja.

²⁵ Kuinka ovatkaan sankarit
kaatuneet taistelussa!
Joonatan on surmattuna
kukkuloillasi!

²⁶ Minä suren sinua syvästi,
veljeni Joonatan.
Sinä olit minulle hyvin rakas,
rakkautesi oli minulle ihmeellisempi
kuin naisten rakkaus.

²⁷ Kuinka ovatkaan sankarit
kaatuneet,
ja sota-aseet joutuneet tuhoon!"

Daavid voidellaan Juudan kuninkaaksi

2 Tämän jälkeen Daavid kysyi Herralta: "Menenkö minä johonkin Juudan kaupunkiin?" Herra vastasi hänelle: "Mene." Daavid kysyi: "Minne menen?" Herra vastasi: "Hebroniin."

² Daavid meni sinne mukanaan molemmat vaimonsa, jisreeliläinen Ahinoam ja Abigail, karmelilaisen Naabalin leski. ³ Daavid vei sinne myös miehet, jotka olivat hänen kanssaan, kunkin perheineen, ja he asettuivat

asumaan Hebronin ympärillä oleviin kaupunkeihin.

⁴Sitten Juudan miehet tulivat Hebroniiin ja voitelivat Daavidin Juudan heimon kuninkaaksi. He myös kertoivat Daavidille, että Gileadin Jaabeksen miehet olivat haudanneet Saulin. ⁵Silloin Daavid lähetti sanansaattajat sanomaan Gileadin Jaabeksen miehille: "Herra siunatkoon teitä, koska olette tehneet hyvän teon herrallenne Saulille ja haudanneet hänet. ⁶Osoittakoon nyt Herra teille laupeutta ja uskollisuutta. Myös minä palkitsen teille tämän hyvän työn, jonka olette tehneet. ⁷Olkoot kätenne vahvat ja olkaa urhoollisia. Teidän herranne Saul on tosin kuollut, mutta Juudan heimo on voidellut kuninkaakseen minut."

Iisobosetista tulee Israelin kuningas

⁸Mutta Saulin sotajoukkojen päällikkö Abner, Neerin poika, otti mukaansa Saulin pojan Iisobosetin, vei hänet Mahanaimiin ⁹ja asetti hänet Gileadin, Asurin, Jisreelin, Efraimin, Benjaminin ja koko Israelin kuninkaaksi.

¹⁰Saulin poika Iisoboset oli neljäkymmenen vuoden ikäinen tullessaan Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksi vuotta. Ainoastaan Juudan heimo seurasi Daavidia. ¹¹Aika, jonka Daavid oli Juudan heimon kuninkaana Hebronissa, oli seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta.

Sota Saulin ja Daavidin sukujen välillä

¹²Abner, Neerin poika, ja Saulin pojan Iisobosetin palvelijat lähtivät Mahanaimista Gibeoniin. ¹³Myös Jooab, Serujan poika, ja Daavidin palvelijat lähtivät liikkeelle. Joukot kohtasivat toisensa Gibeonin lammikolla ja asettuivat lammikon rannalle, toinen joukko toiselle ja toinen toiselle puolelle.

¹⁴Abner sanoi Jooabille: "Nouskoot nuoret miehet kisailemaan meidän edessämme." Jooab sanoi: "Nouskoot vain." ¹⁵Miehet nousivat ja astuivat esiin, ja heidät laskettiin: kaksitoista miestä Benjaminin ja Saulin pojan Iisobosetin puolelta ja kaksitoista Daavidin palvelijaa. ¹⁶He tarttuivat toisiaan päästä, pistivät miekkansa toistensa kylkeen ja kaatuivat kaikki yhdellä kertaa. Niin paikka sai nimen Helkat-Suurim. Se sijaitsee Gibeonissa.

¹⁷Sinä päivänä syntyi hyvin ankara taistelu. Abner ja Israelin miehet joutuivat tappiolle Daavidin palvelijoiden edessä. ¹⁸Mukana oli kolme Serujan poikaa: Jooab, Abisai ja Asael. Asael oli nopeajalkainen kuin kedon gaselli. ¹⁹Hän ajoi takaa Abneria eikä kääntynyt tämän jäljestä oikealle eikä vasemmalle. ²⁰Abner kääntyi katsomaan taakseen ja kysyi: "Sinäkö se olet, Asael?" Hän vastasi: "Minä." ²¹Silloin Abner sanoi hänelle: "Käänny oikealle tai vasemmalle, ota kiinni joku noista nuorista miehistä

ja riistä häneltä varusteet." Mutta Asael ei tahtonut kääntyä hänen kannoiltaan. ²² Abner sanoi vielä Asaelille: "Käänny jo pois seuraamasta minua. Muuten minun täytyy lyödä sinut maahan. Kuinka sitten voisin katsoa veljeäsi Jooabia silmiin?" ²³ Mutta Asael kieltäytyi kääntymästä. Silloin Abner pisti häntä keihään varsi puolella vatsaan, ja keihäs tuli ulos hänen selästään. Hän kaatui maahan ja kuoli siihen paikkaan. Jokainen, joka tuli paikalle, jossa Asael makasi kuolleen, pysähtyi siihen.

²⁴ Jooab ja Abisai ajoivat Abneria takaa. Auringon laskiessa he tulivat Amman kukkulalle, joka on lähellä Giiahia, Gibeonin autiomaahan johtavan tien varrella. ²⁵ Benjaminilaiset kokoontuivat Abnerin taakse yhdeksi joukoksi ja pysähtyivät erään kukkulan laelle. ²⁶ Abner huusi Jooabille: "Pitääkö miekan syödä ikuisesti? Etkö tiedä, että siitä tulee jälkeenpäin vain katkeruutta? Miksi et jo käske väen lakata ajamasta takaa veljiään?" ²⁷ Jooab vastasi: "Niin totta kuin Jumala elää, ellet olisi puhunut, niin vasta aamulla väki olisi lakannut ajamasta takaa veljiään." ²⁸ Sitten Jooab puhalsi pasuunaan, ja koko sotaväki pysähtyi. Se ei ajanut enää takaa Israelia eikä enää taistellut.

²⁹ Abner ja hänen miehensä kulkivat koko sen yön pitkin aromaata, menivät

sitten Jordanin poikki, kulkivat koko Bitronin läpi ja tulivat Mahanaimiin. ³⁰ Palattuaan ajamasta takaa Abneria Jooab kokosi kaiken väen. Daavidin palvelijoista puuttui Asaelin lisäksi 19 miestä. ³¹ Mutta Daavidin palvelijat olivat lyöneet kuoliaaksi benjaminilaisia ja Abnerin miehiä 360 miestä. ³² He ottivat mukaansa Asaelin ja hautasivat hänet hänen isänsä hautaan, joka on Beetlehemissä. Sitten Jooab ja hänen miehensä kulkivat koko sen yön ja tulivat aamun valjetessa Hebroniin.

3 Sota Saulin suvun ja Daavidin suvun välillä jatkui pitkään. Daavid vahvistui vahvistumistaan, mutta Saulin suku heikkeni heikkenemistään.

Daavidin pojat

² Daavidille syntyi Hebronissa poikia. Hänen esikoisensa oli Amnon, jonka äiti oli jisreeliläinen Ahinoam. ³ Hänen toinen poikansa oli Kilab, jonka äiti oli Abigail, karmelilaisen Naabalin leski. Kolmas oli Absalom, Gesurin kuninkaan Talmain tyttären Maakan poika. ⁴ Neljäs oli Adonia, Haggitin poika, ja viides Sefatja, Abitalin poika. ⁵ Kuudes oli Jitream, Daavidin vaimon Eglan poika. Nämä syntyivät Daavidille Hebronissa.

Abner siirtyy Daavidin puolelle

⁶ Kun sota Saulin ja Daavidin sukujen välillä jatkui, Abner sai yhä vahvemman aseman Saulin suvun keskuudessa. ⁷ Saulilla oli ollut sivuvaimo nimeltään Rispa, Aijan tytär. Kerran lisboset sanoi

Abnerille: "Miksi olet käynyt isäni sivuvaimon luona?" ⁸ Abner vihastui kovin lisbosetin sanoista ja vastasi: "Olenko minä jokin koiranpää Juudasta? Tähän päivään asti olen tehnyt hyvää isäsi Saulin suvulle, hänen veljilleen ja ystävilleen, enkä ole antanut sinun joutua Daavidin käsiin, ja nyt sinä syytät minua naista koskevasta rikoksesta. ⁹ Jumala rangaiskoon Abneria nyt ja vastakin, jos en tee Daavidin hyväksi sitä, minkä Herra on hänelle vannonut: ¹⁰ 'Minä siirrän kuninkuuden Saulin suvulta ja pystytän Daavidille valtaistuimen Israeliin ja Juudaan, Daanista aina Beersebaan asti.'" ¹¹ Eikä lisboset kyennyt vastaamaan Abnerille sanaakaan, sillä hän pelkäsi tätä.

¹² Sitten Abner lähetti omissa nimissään sanansaattajia Daavidin luo sanomaan: "Kenelle maa kuuluu? Tee liitto minun kanssani, niin näet, että minun käteni tukee sinua ja minä käännän koko Israelin sinun puolellesi." ¹³ Daavid vastasi: "Hyvä, minä teen liiton kanssasi. Mutta yhden asian minä vaadin sinulta. Sinä et saa nähdä kasvojani, ellet tuo mukanas Miikalia, Saulin tyttärtä, kun tulet luokseni." ¹⁴ Sitten Daavid lähetti sanansaattajat Saulin pojan lisbosetin luo sanomaan: "Anna minulle vaimoni Miikal, jonka olen kihlannut itselleni sadalla filistealaisten esinahalla." ¹⁵ Niin lisboset lähetti ottamaan Miikalin tämän mieheltä Paltielilta, Laiksen

pojalta. ¹⁶ Mies lähti vaimonsa mukaan ja seurasi häntä itkien lakkaamatta Bahurimiin asti. Lopulta Abner sanoi miehelle: "Mene takaisin!" Silloin tämä palasi takaisin.

¹⁷ Abner oli neuvotellut Israelin vanhinten kanssa ja sanonut: "Te olette jo kauan vaatineet Daavidia kuninkaaksenne. ¹⁸ Pankaa siis nyt toimeksi, sillä Herra on sanonut Daavidille näin: 'Palvelijani Daavidin kautta minä vapautan kansani Israelin filistealaisten käsistä ja kaikkien sen vihollisten käsistä.'" ¹⁹ Abner sanoi tämän myös benjaminilaisille, ja sitten hän meni Hebroniin kertomaan Daavidillekin, mitä mieltä Israel ja koko Benjaminin heimo olivat. ²⁰ Kun Abner tuli Daavidin luo Hebroniin mukanaan kaksikymmentä miestä, Daavid järjesti pidot Abnerille ja hänen kanssaan tulleille miehille. ²¹ Abner sanoi Daavidille: "Minä lähden nyt kokoamaan kaikki israelilaiset herrani, kuninkaan, luo. He tekevät liiton sinun kanssasi ja sinä voit hallita kuninkaana kaikkia, joita haluat." Daavid lähetti Abnerin matkaan, ja hän lähti rauhassa.

Jooab tappaa Abnerin

²² Juuri silloin Daavidin palvelijat ja Jooab tulivat ryöstöretkeltä ja toivat mukanaan paljon saalista. Abner ei ollut enää Daavidin luona Hebronissa, sillä Daavid oli päästänyt hänet lähtemään rauhassa. ²³ Kun Jooab tuli yhdessä koko sotaväen kanssa,

hänelle kerrottiin: "Abner, Neerin poika, tuli kuninkaan luo. Kuningas lähetti hänet matkaan, ja hän lähti rauhassa."

²⁴ Silloin Jooab meni kuninkaan luo ja sanoi: "Mitä olet tehnyt? Abner on käynyt luonasi! Miksi päästit hänet menemään?" ²⁵ Kyllähän sinä tunnet Abnerin, Neerin pojan! Varmasti hän tuli pettääkseen sinut ja saadakseen tietoa liikkeistäsi ja kaikesta, mitä teet." ²⁶ Sitten Jooab lähti Daavidin luota ja lähetti sanansaattajat Abnerin perään, ja he toivat hänet takaisin Siiran vesisäiliön luota. Mutta Daavid ei tiennyt tästä mitään. ²⁷ Kun Abner tuli takaisin Hebroniin, Jooab vei hänet syrjään porttiholviin muka puhuakseen hänen kanssaan kahden kesken. Siellä Jooab pisti häntä vatsaan, ja niin Abner kuoli Jooabin veljen Asaelin veren kostoksi.

²⁸ Kun Daavid sai myöhemmin kuulla siitä, hän sanoi: "Minä ja minun kuningassukuni olemme Herran edessä ikuisesti syyttömät Abnerin, Neerin pojan, vereen." ²⁹ Hänen verensä tulkoon Jooabin päälle ja koko hänen isänsä perheen päälle. Älkööt Jooabin suvusta loppuko vuotoa tai spitaalia sairastavat, sauvaan nojautuvat, miekkaan kaatuvat ja leivän puutteessa olevat." ³⁰ Jooab ja hänen veljensä Abisai tappoivat Abnerin, koska hän oli surmannut heidän veljensä Asaelin taistelussa Gibeonin luona.

Daavid suree Abneria

³¹ Mutta Daavid sanoi Jooabille ja kaikelle väelle, joka oli tämän kanssa: "Repäiskää vaatteenne, vyöttäytykää säkkeihin ja pitäkää valittajaiset Abnerille." Kuningas Daavid itse kulki ruumispaarien perässä. ³² He hautasivat Abnerin Hebroniin, ja kuningas itki suureen ääneen Abnerin haudalla. Myös koko kansa itki.

³³ Kuningas lauloi Abnerille tämän valitusvirren:

"Pitkö Abnerin kuolla niin kuin houkka kuolee?

³⁴ Sinun käsiäsi ei ollut sidottu eikä jalkojasi pantu vaskikahleisiin.

Sinä kaaduit niin kuin kaadutaan väärintekijöiden käden kautta."

Ja koko kansa itki häntä yhä enemmän.

³⁵ Kun oli vielä päivä, koko kansa tuli tarjoamaan Daavidille leipää. Mutta Daavid vannoi: "Jumala rangaiskoon minua nyt ja vastakin, jos maistan leipää tai mitään muuta, ennen kuin aurinko laskee." ³⁶ Koko kansa sai tietää tämän. Se miellytti heitä, niin kuin kaikki muukin, mitä kuningas teki. ³⁷ Niin koko kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, ettei Abnerin, Neerin pojan, surmaaminen ollut lähtöisin kuninkaasta. ³⁸ Kuningas sanoi palvelijoilleen: "Ettekö tiedä, että Israelista on tänä päivänä kaatunut

ruhtinas ja suurmies? ³⁹Minä olen vielä heikko, vaikka minut on voideltu kuninkaaksi. Nuo miehet, Serujan pojat, ovat liian väkivaltaisia minun hillitä, mutta Herra maksaa pahantekijälle hänen pahuutensa mukaan."

lisboset murhataan

4 Kun Saulin poika kuuli Abnerin kuolleen Hebronissa, hänen kätensä herposivat, ja koko Israel pelästyi. ²Saulin pojalla oli partiojoukkojen päämiehinä kaksi beerotilaisen Rimmonin poikaa: toisen nimi oli Baana ja toisen Reekab. He olivat benjaminilaisia, sillä myös Beerot luetaan kuuluvaksi Benjaminiin. ³Beerotilaiset olivat paenneet Gittaimiin, ja he asuvat siellä muukalaisina vielä tänäkin päivänä.

⁴Saulin pojalla Joonatanilla oli poika, joka oli jaloistaan rampa. Hän oli viiden vuoden ikäinen, kun Saulin ja Joonatanin kuolinsanoma tuli Jisreelistä. Silloin hänen hoitajansa sieppasi hänet mukaansa ja lähti pakoon. Mutta kun hän pakeni kiireesti, poika putosi ja rampautui. Pojan nimi oli Mefiboset.

⁵Beerotilaisen Rimmonin pojat Reekab ja Baana lähtivät matkaan ja tulivat päivän ollessa kuumimmillaan lisbosetin taloon, kun hän makasi päivälevollaan. ⁶He menivät sisälle taloon muka noutamaan vehnää mutta surmasivatkin lisbosetin lävistämällä hänen vatsansa. Sitten Reekab ja hänen

veljensä Baana pakenivat. ⁷He siis menivät taloon, kun lisboset lepäsi vuoteellaan makuuhuoneessaan, löivät hänet kuoliaaksi ja iskivät häneltä pään poikki. He ottivat sen mukaansa, kulkivat tasangon tietä koko yön ⁸ja toivat lisbosetin pään Daavidille Hebroniin ja sanoivat kuninkaalle: "Katso, tässä on vihollisesi Saulin pojan lisbosetin pää, Saulin, joka tavoitteli henkeäsi. Herra on tänä päivänä kostanut Saulille ja hänen jälkeläisilleen herrani, kuninkaan, puolesta."

Daavid rankaisee murhaajia

⁹Mutta Daavid vastasi Reekabille ja tämän veljelle Baanalle, beerotilaisen Rimmonin pojille: "Niin totta kuin Herra elää, hän, joka on lunastanut sieluni kaikesta hädästä: ¹⁰sen miehen, joka luuli tuovansa minulle ilosanoman ilmoittaessaan Saulin kuolemasta, minä otin kiinni ja surmautin Siklagissa. Näin annoin hänelle sanantuojan palkan. ¹¹Enkö paljon enemmän nyt, kun jumalattomat miehet ovat murhanneet syyttömän miehen hänen kodissaan, hänen omassa vuoteessaan, vaatisi hänen vertaan heidän kädestään ja hävittäisi heitä pois maan päältä?" ¹²Niin Daavid antoi käskyn palvelijoilleen, ja nämä surmasivat heidät, hakkasivat poikki heidän kätensä ja jalkansa ja ripustivat heidän ruumiinsa Hebronin lammikon rannalle. Sitten he ottivat lisbosetin pään

ja hautasivat sen Abnerin hautaan Hebroniiin.

DAAVID KOKO ISRAELIN KUNINKAANA, 5 – 10

Daavid voidellaan Israelin kuninkaaksi

(1Ak 11:1-3)

5 Kaikki Israelin heimot tulivat Daavidin luo Hebroniiin ja sanoivat: "Katso, me olemme sinun luutasi ja lihaasi. ²Jo kauan sitten, Saulin vielä ollessa kuninkaanamme, sinä johdit Israelin sotajoukkoja. Sinulle Herra on sanonut: 'Sinä kaitset minun kansaani Israelia, ja sinusta tulee Israelin ruhtinas.'"³ Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan luo Hebroniiin, ja kuningas Daavid teki siellä heidän kanssaan liiton Herran edessä. Sitten he voitelivat Daavidin Israelin kuninkaaksi.

⁴Daavid oli kolmenkymmenen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi neljäkymmentä vuotta. ⁵Seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta hän hallitsi Juudaa Hebronissa, ja kolmekymmentäkolme vuotta hän hallitsi koko Israelia ja Juudaa Jerusalemissa.

Jerusalemista tulee Daavidin kaupunki

(1Ak 11:4-9)

⁶Kuningas lähti miehineen Jerusalemiin taistelemaan niitä

jebusilaisia vastaan, jotka yhä asuivat maassa. Mutta nämä sanoivat Daavidille: "Tänne sinä et tule, vaan sokeat ja ontuvat karkottavat sinut." He näet ajattelivat: "Daavid ei pääse tänne." ⁷Mutta Daavid valloitti Siionin vuorilinnan eli Daavidin kaupungin. ⁸Daavid sanoi sinä päivänä: "Jokainen, joka haluaa lyödä jebusilaiset, tunkeutukoon kaupunkiin vesijohdon kautta voittaakseen ne sokeat ja ontuvat, joita Daavid vihaa." Sen tähden sanotaan: "Sokea tai ontuva älköön tulko taloon."

⁹Sitten Daavid asettui asumaan vuorilinnaan ja nimesi sen Daavidin kaupungiksi. Hän rakensi sen ympäristöä Millosta kaupunkiin päin. ¹⁰Daavid tuli yhä mahtavamaksi, sillä Herra, sotajoukkojen Jumala, oli hänen kanssaan.

Tyyron kuninkaan Hiiramin ystävyyden osoitus

(1Ak 14:1-2)

¹¹Tyyron kuningas Hiiram lähetti Daavidin luo lähettiläitä sekä toimitti setripuuta, puuseppiä ja kiviseinän rakentajia. Nämä miehet rakensivat Daavidille linnan. ¹²Daavid ymmärsi, että Herra oli vahvistanut hänen kuninkuutensa Israelissa ja korottanut hänen kuninkuutensa kansansa Israelin tähden.

**Jerusalemisssa
syntyneet Daavidin pojat**

(1Ak 14:3-7)

¹³ Sen jälkeen, kun Daavid oli muuttanut Hebronista Jerusalemiin, hän otti vielä sivuvaimoja ja vaimoja ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. ¹⁴ Nämä ovat hänen Jerusalemissa syntyneiden poikiensa nimet: Sammu, Soobab, Naatan, Salomo, ¹⁵ Jibhar, Elisua, Nefeg, Jaafia, ¹⁶ Elisama, Eljada ja Elifelet.

Daavid voittaa filistealaiset

(1Ak 14:8-17)

¹⁷ Kun filistealaiset kuulivat, että Daavid oli voideltu Israelin kuninkaaksi, he kaikki lähtivät etsimään Daavidia. Daavid sai kuulla tästä ja meni alas vuorilinnaan. ¹⁸ Filistealaiset tulivat ja levittäytyivät Refaiminlaaksoon. ¹⁹ Silloin Daavid kysyi Herralta: "Lähdenkö minä filistealaisia vastaan? Annatko sinä heidät minun käsiini?" Herra vastasi Daavidille: "Lähde, sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi." ²⁰ Daavid tuli Baal-Perasimiin, voitti filistealaiset siellä ja sanoi: "Herra on murtanut viholliseni minun edessäni, niin kuin vedet murtavat esteensä." Siksi hän antoi sen paikan nimeksi Baal-Perasim. ²¹ Filistealaiset jättivät epäjumalansa sinne, ja Daavid miehineen vei ne pois.

²² Mutta filistealaiset tulivat vielä kerran ja levittäytyivät Refaiminlaaksoon. ²³ Daavid kysyi

taas Herralta neuvoa, ja Herra vastasi: "Älä mene heitä vastaan vaan kierrä heidät takaapäin ja hyökkää heidän kimppuunsa balsamipuiden puolelta. ²⁴ Kun kuulet askelten äänen balsamipuiden latvoista, toimi nopeasti, sillä silloin Herra on lähtenyt sinun edelläsi lyömään filistealaisten joukot." ²⁵ Daavid teki niin kuin Herra oli häntä käskennyt, ja hän löi filistealaiset ja ajoi heitä takaa Gebasta Geseriin saakka.

Liitonarkkua kuljetetaan vaunuilla

(1Ak 13:1-14)

6 Daavid kokosi jälleen kaikki valiomiehet Israelista, 30.000 miestä. ² Sitten Daavid ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, lähtivät hakemaan Juudan Baalasta Jumalan liitonarkkua, jonka Herra Sebaot oli ottanut nimiinsä, hän, joka asuu kerubien keskellä. ³ He panivat Jumalan arkun uusiin vaunuihin ja veivät sen pois Abinadabin talosta, joka oli mäellä. Ussa ja Ahjo, Abinadabin pojat, ohjasivat uusia vaunuja. ⁴ Abinadabin pojat kuljettivat Jumalan arkun pois mäellä olevasta Abinadabin talosta. He kulkivat Jumalan arkun mukana; Ahjo kulki arkun edellä. ⁵ Daavid ja koko Israelin heimo karkeloivat Herran edessä kaikenlaisten sypressipuisten soittimien, lyyrojen, harppujen, rumpujen, helistimien ja symbaalien säestyksellä.

⁶ Mutta kun he tulivat Naakonin puimatantereen luo, Ussa ojensi kätensä Jumalan arkkua kohti ja tarttui siihen, koska härät alkoivat vikuroida.

⁷ Silloin Herra vihastui Ussaan. Jumala surmasi hänet siinä paikassa hänen hairahduksensa tähden, ja Ussa kuoli Jumalan liitonarkun viereen.

⁸ Mutta Daavid vihastui siitä, että Herra oli niin murtanut Ussan. Hän antoi paikalle nimen Peres-Ussa, ja se nimi sillä on vielä tänäkin päivänä. ⁹ Daavid pelkäsi sinä päivänä Herraa ja sanoi: "Kuinka Herran arkku voisi tulla minun luokseni?" ¹⁰ Eikä Daavid tahtonut siirtää Herran arkkua luokseen Daavidin kaupunkiin vaan siirrätti sen gatilaisen Oobed-Edomin taloon. ¹¹ Niin Herran liitonarkku jäi kolmeksi kuukaudeksi gatilaisen Oobed-Edomin taloon, ja Herra siunasi Oobed-Edomia ja koko hänen perhettään.

Liitonarkku kannetaan Jerusalemiin

(1Ak 15:25-29, 16:1–6)

¹² Kun kuningas Daavidille kerrottiin, että Herra oli Jumalan arkun vuoksi siunannut Oobed-Edomin perhettä ja kaikkea, mitä hänellä oli, Daavid lähti iloiten hakemaan Jumalan arkkua Oobed-Edomin talosta ylös Daavidin kaupunkiin. ¹³ Kun Herran arkun kantajat olivat astuneet kuusi askelta, Daavid uhrasi härän ja syöttövasikan. ¹⁴ Sitten hän karkeloi kaikin voimin Herran edessä pellavakasukkaan

vyöttäytyneenä. ¹⁵ Näin Daavid ja koko Israelin heimo saattoivat Herran liitonarkkua riemuhuudoin pasuunan pauhatessa.

¹⁶ Kun Herran arkku tuli Daavidin kaupunkiin, Miikal, Saulin tytär, katseli ikkunasta. Nähdessään kuningas Daavidin hyppivän ja karkeloivan Herran edessä hän halveksi Daavidia sydämessään. ¹⁷ Herran arkku asetettiin paikalleen telttaan, jonka Daavid oli sitä varten pystyttänyt, ja Daavid uhrasi Herran edessä polttouhreja ja yhteysuhreja. ¹⁸ Kun Daavid oli uhrannut polttouhrit ja yhteysuhrit, hän siunasi kansan Herran Sebaotin nimessä ¹⁹ ja jakoi kaikelle kansalle, koko Israelin kansanpaljoudelle, sekä miehille että naisille, kullekin leivän, kappaleen lihaa ja kakun rusinoita. Sitten jokainen heistä, koko kansa, lähti kotiinsa.

Miikal soimaa Daavidia

²⁰ Kun Daavid sen jälkeen palasi tervehtimään perhettään, Miikal, Saulin tytär, lähti Daavidia vastaan ja sanoi: "Kuinka kunnioitettava Israelin kuningas onkaan nyt ollut, kun on tänään paljastanut itsensä palvelijoittensa orjattarien silmien edessä niin kuin joku tyhjäntoimittaja voi paljastaa itsensä!" ²¹ Mutta Daavid sanoi Miikalille: "Herran edessä, joka on valinnut minut ohi sinun isäsi ja koko hänen sukunsa ja asettanut minut Herran kansan, Israelin, ruhtinaaksi –

Herran edessä minä iloitsin.²² Vieläkin alhaisemmaksi minä voin tulla ja olen halpa omissa silmissäni, mutta ne orjattaret, joista sinä puhuit, tulevat kunnioittamaan minua."²³ Eikä Miikal, Saulin tytär, saanut lasta koko elinaikanaan.

**Naatan ilmoittaa Daavidille
Herran lupauksen**

(1Ak 17:1-15)

7 Kerran, kun kuningas istui linnassaan, sen jälkeen kun Herra oli suonut hänen päästä rauhaan kaikista ympärillä olevista vihollisista,² hän sanoi profeetta Naatanille: "Näethän, että minä asun setripuisessa linnassa, mutta Jumalan liitonarkku on telttakankaan suojassa."³ Naatan sanoi kuninkaalle: "Mene ja tee kaikki, mitä on mielessäsi, sillä Herra on sinun kanssasi."

⁴ Mutta sinä yönä kävikin niin, että Naatanille tuli tämä Herran sana: ⁵ "Mene ja sano palvelijalleni Daavidille: 'Näin sanoo Herra: Sinäkö rakentaisit minulle huoneen asuakseni?' ⁶ Enhän minä ole asunut huoneessa siitä päivästä lähtien, jona johdatin israelilaiset Egyptistä, tähän päivään saakka, vaan olen vaeltanut telтта-asumuksen mukana. ⁷ Olenko minä koskaan, missä sitten olenkin vaeltanut kaikkien israelilaisten keskuudessa, sanonut yhdellekään Israelin heimolle, jonka

olen asettanut kaitsemaan kansaani Israelia: Miksi ette ole rakentaneet minulle setripuista huonetta?'

⁸ Sano siis palvelijalleni Daavidille: 'Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut laitumelta, lampaiden jäljestä, kansani Israelin ruhtinaaksi. ⁹ Minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä olet vaeltanut, ja olen hävittänyt tieltäsi kaikki vihollisesi. Minä teen nimesi suureksi, maan suurimpien nimien vertaiseksi. ¹⁰ Minä määrään paikan kansalleni Israelille ja juurrutan sen niin, että se saa asua paikallaan eikä enää ole levoton. Vääryyden tekijät eivät sitä enää sorra niin kuin ennen, ¹¹ siitä ajasta lähtien, kun minä asetin tuomareita kansalleni Israelille. Minä annan sinun päästä rauhaan kaikista vihollisistasi, ja Herra ilmoittaa sinulle, että hän itse rakentaa sinulle huoneen. ¹² Kun päiväsi ovat päättyneet ja sinä lepää isiesi luona, minä nostan seuraajaksesi jälkeläisesi, joka on lähtöisin sinun ruumiistasi, ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa. ¹³ Hän rakentaa huoneen minun nimelleni, ja minä vahvistan hänen kuninkaallisen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi. ¹⁴ Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani. Jos hän tekee väärin, minä kuritan häntä ihmisvitsalla, ihmisten antamalla lyönneillä. ¹⁵ Armoani minä en kuitenkaan ota häneltä pois, niin kuin otin sen pois Saulilta, jonka minä poistin sinun tieltäsi. ¹⁶ Sinun sukusi

ja kuninkuutesi pysyvät aina minun edessäni, ja sinun valtaistuimesi on oleva ikuisesti luja."

¹⁷ Juuri näillä sanoilla ja tämän näyn mukaan Naatan puhui Daavidille.

Daavidin kiitosrukous

(1Ak 17:16-27)

¹⁸ Silloin kuningas Daavid meni Herran eteen, istuutui ja sanoi: "Mikä minä olen, Herra, Herra, ja mikä on minun sukuni, että olet tuonut minut tähän asti? ¹⁹ Mutta tämä on vielä pientä sinun silmissäsi, Herra, Herra, sillä sinä olet puhunut myös palvelijasi suvun kaukaisesta tulevaisuudesta. Tämä on opetukseksi ihmiselle, Herra, Herra. ²⁰ Mitäpä Daavid enää sinulle puhuisi? Sinähän tunnet palvelijasi, Herra, Herra. ²¹ Sanasi tähden ja oman mielesi mukaan sinä olet tehnyt kaikki nämä suuret teot saattaaksesi ne palvelijasi tietoon. ²² Sen tähden sinä, Herra, Herra, olet suuri. Kaiken sen mukaan, mitä olemme korvillamme kuulleet, ei ole sinun vertaistasi eikä muuta jumalaa kuin sinä.

²³ Mikä kansa on sinun kansasi Israelin vertainen? Se on maan päällä ainoa kansa, jota Jumala itse on tullut lunastamaan kansakseen, tehdäkseen sen kuuluisaksi ja tehdäkseen meille ja sinun maallesi suuria ja pelottavia tekoja. Näin sinä teit kansasi vuoksi, jonka sinä lunastit itsellesi Egyptistä, pakanoiden ja heidän jumaliensa

vallasta! ²⁴ Sinä olet valmistanut kansasi Israelin omaksi kansaksesi ikuisiksi ajoiksi, ja sinä, Herra, olet tullut heidän Jumalakseen.

²⁵ Ja nyt, Herra Jumala, vahvista ikuisiksi ajoiksi se, mitä olet puhunut palvelijastasi ja hänen suvustaan. Tee niin kuin olet puhunut. ²⁶ Näin sinun nimesi – Herra Sebaot, Israelin Jumala – on suuri iankaikkisesti, ja palvelijasi Daavidin suku pysyy sinun edessäsi. ²⁷ Olethan sinä, Herra Sebaot, Israelin Jumala, ilmoittanut salaisuuden palvelijallesi ja sanonut: 'Minä rakennan sinulle huoneen.' Siitä palvelijasi sai rohkeuden rukoilla sinua tämän rukouksen sanoin. ²⁸ Niin, Herra, Herra, sinä olet Jumala, sinun sanasi ovat totuus ja sinä olet puhunut palvelijallesi kaikesta tästä hyvästä. ²⁹ Ja nyt, ole suosiollinen ja siunaa palvelijasi sukua, niin että se pysyy ikuisesti sinun edessäsi. Olethan sinä, Herra, Herra, niin luvannut, ja sinun siunauksestasi palvelijasi suku saa iankaikkisen siunauksen."

Daavidin voitot

(1Ak 18:1-13)

8 Sen jälkeen Daavid voitti filistealaiset, nujersi heidät ja otti vallan ohjat heidän käsistään. ² Hän löi myös mooabilaiset ja pani heidät maahan makaamaan sekä mittasi heitä nuoralla; aina kaksi nuoranpituutta hän mittasi surmattavaksi ja yhden

nuoranpituuden henkiin jätettäväksi. Mooabilaisista tuli Daavidin palvelijoita, jotka maksoivat veroa. ³Daavid löi myös Sooban kuninkaan Hadadeserin, Rehobin pojan, kun tämä oli menossa palauttamaan valtaansa Eufratvirran suunnalla. ⁴Daavid otti häneltä vangiksi 1.700 ratsumiestä ja 20.000 jalkamiestä. Hän katkoi vuohisjäteet vaunuhevosilta paitsi sadalta, jotka hän säästi.

⁵Damaskon aramilaiset tulivat auttamaan Hadadeseria, Sooban kuningasta, mutta Daavid voitti heidätkin ja surmasi 22.000 miestä. ⁶Daavid sijoitti varuskuntia Damaskon Aramiin, ja aramilaisista tuli Daavidin palvelijoita, jotka maksoivat veroa. Näin Herra antoi Daavidille voiton kaikkialla minne hän menikin. ⁷Hadadeserin palvelijoilla oli kultakilvet, ja Daavid otti ne ja toi Jerusalemiin. ⁸Hadadeserin kaupungeista, Betahista ja Beerotaista, kuningas Daavid otti hyvin paljon vaskea.

⁹Kun Hamatin kuningas Tooi kuuli, että Daavid oli voittanut Hadadeserin koko sotajoukon, ¹⁰hän lähetti poikansa Jooramin kuningas Daavidin luo tervehtimään häntä ja onnittelemaan häntä siitä, että hän oli taistellut Hadadeseria vastaan ja lyönyt hänet. Tooi oli näet usein sotinut Hadadeserin kanssa. Jooram toi mukanaan hopea-, kulta- ja

vaskiesineitä. ¹¹Myös ne kuningas Daavid pyhitti Herralle, samoin kuin hän oli pyhittänyt sen hopean ja kullan, jonka hän oli ottanut kaikilta kukistamiltaan kansoilta, ¹²aramilaisilta, mooabilaisilta, ammonilaisilta, filistealaisilta ja amalekilaisilta, sekä saaliin, jonka hän oli saanut Hadadeserilta, Rehobin pojalta, Sooban kuninkaalta.

¹³Daavidin nimi tuli kuuluisaksi, kun hän palasi voitettuaan Suolalaaksossa edomilaiset, 18.000 miestä. ¹⁴Hän sijoitti varuskuntia Edomiin. Koko Edomiin hän sijoitti varuskuntia, ja kaikki edomilaiset tulivat Daavidin palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton kaikkialla, minne hän meni.

Daavidin korkeimmat virkamiehet

(1Ak 18:14-17)

¹⁵Daavid hallitsi kuninkaana koko Israelia, ja hän toimi aina oikein ja vanhurskaasti koko kansaansa kohtaan. ¹⁶Jooab, Serujan poika, oli sotajoukon ylipäällikkö, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kansleri. ¹⁷Saadok, Ahitubin poika, ja Ahimelek, Ebjatarin poika olivat pappeina, ja Seraja oli kirjurina. ¹⁸Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkö. Myös Daavidin pojat olivat pappeina.

Daavid ja Mefiboset

9 Daavid kysyi: "Onko Saulin suvusta enää jäljellä ketään, jolle minä

voisin Joonatanin tähden osoittaa ystävällisyyttä?" ² Saulin perheessä oli palvelija nimeltä Siiba, ja hänet kutsuttiin Daavidin luo. Kuningas kysyi häneltä: "Oletko sinä Siiba?" Tämä vastasi: "Kyllä palvelijasi on." ³ Kuningas kysyi: "Eikö Saulin suvusta ole enää jäljellä ketään, jolle minä voisin osoittaa Jumalan laupeutta?" Siiba vastasi kuninkaalle: "On vielä Joonatanin poika, joka on rampa jaloistaan." ⁴ Kuningas kysyi häneltä: "Missä hän on?" Siiba vastasi kuninkaalle: "Hän on Maakirin, Ammielin pojan, talossa Loodebarissa." ⁵ Silloin kuningas Daavid lähetti noutamaan hänet Maakirin talosta Loodebarista.

⁶ Tultuaan Daavidin luo Mefiboset, Saulin pojan Joonatanin poika, heittäytyi kasvoilleen osoittamaan kunnioitusta. Daavid sanoi: "Mefiboset!" Tämä vastasi: "Tässä on palvelijasi." ⁷ Daavid sanoi hänelle: "Älä pelkää, sillä minä haluan osoittaa sinulle ystävällisyyttä isäsi Joonatanin tähden. Minä palautan sinulle isoisäsi Saulin koko maaomaisuuden, ja sinä saat aina aterioda minun pöydässäni." ⁸ Mefiboset kumartui osoittamaan kunnioitusta ja sanoi: "Mikä palvelijasi on, että sinä käännyt minunlaiseni koiranraadon puoleen?" ⁹ Kuningas kutsui Saulin palvelijan Siiban ja sanoi hänelle: "Minä annan herrasi pojalle kaiken, mikä on kuulunut Saulille ja koko hänen suvulleen." ¹⁰ Viljele

sinä poikinesi ja palvelijoinesi hänen puolestaan sitä maata ja korjaa sato, että herrasi pojalla olisi leipää syödä. Mefiboset, herrasi poika, saa silti aina aterioda minun pöydässäni." Siiballa oli viisitoista poikaa ja kaksikymmentä palvelijaa. ¹¹ Siiba sanoi kuninkaalle: "Palvelijasi tekee kaiken niin kuin herrani, kuningas, käskee palvelijaansa." Daavid sanoi: "Mefiboset saa syödä minun pöydässäni niin kuin kuka tahansa kuninkaan pojista."

¹² Mefibosetilla oli pieni poika nimeltä Miika. Kaikki Siiban talon asukkaat olivat Mefibosetin palvelijoita. ¹³ Mefiboset itse asui Jerusalemissa, koska hän söi aina kuninkaan pöydässä. Hän ontui kumpaakin jalkaansa.

Daavidin lähettiläitä häväistään

(1Ak 19:1-5)

10 Kun ammonilaisten kuningas kuoli, hänen poikansa Haanun tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ² Daavid sanoi: "Minä osoitan ystävällisyyttä Haanunille, Naahaksen pojalle, niin kuin hänen isänsä osoitti ystävällisyyttä minulle." Niin Daavid lähetti palvelijoitaan lohduttamaan Haanunia hänen isänsä kuoleman johdosta. Daavidin palvelijoiden tultua ammonilaisten maahan ³ ammonilaisten päämiehet sanoivat herralleen Haanunille: "Luuletko, että Daavid kunnioittaa isääsi, kun hän

on lähettänyt lohduttajia luoksesi? Eiköhän Daavid lähettänyt palvelijansa luoksesi tutkiakseen ja vakoillakseen kaupunkia ja voidakseen sitten hävittää sen?" ⁴ Silloin Haanun otti kiinni Daavidin palvelijat, ajatti heiltä toisen puolen partaa, leikkautti heidän vaatteensa poikki takamuksen kohdalta ja päästi heidät menemään. ⁵ Kun Daavidille kerrottiin tästä, hän lähetti sananviejän miehiä vastaan, koska heitä oli pahoin häväisty. Kuningas käski sanoa: "Jääkää Jerikoon, kunnes partanne on kasvanut, ja tulkaa sitten takaisin."

**Daavid voittaa ammonilaiset
ja aramilaiset**
(1Ak 19:6-19)

⁶ Kun ammonilaiset näkivät joutuneensa Daavidin vihoihin, he lähettivät palkkaamaan 20.000 jalkamiestä Beet-Rehobin ja Sooban aramilaisista, tuhat Maakan kuninkaan miestä ja 12.000 Toobin miestä. ⁷ Tämän kuultuaan Daavid lähetti matkaan Jooabin ja koko sotajoukon, kaikki soturit. ⁸ Ammonilaiset lähtivät ulos kaupungista ja asettuivat rintamaan portin edustalle, mutta Sooban ja Rehobin aramilaiset sekä Toobin ja Maakan miehet olivat eri joukkona kedolla.

⁹ Kun Jooab näki, että häntä vastassa oli rintama edessä ja takana, hän valitsi osan kaikista Israelin

valiomiehistä ja asetti heidät rintamaan aramilaisia vastaan. ¹⁰ Muun väen hän antoi veljensä Abisain johtoon, ja tämä asettui rintamaan ammonilaisia vastaan. ¹¹ Jooab sanoi: "Jos aramilaiset ovat minulle ylivoimaisia, tule sinä minun avukseni. Jos taas ammonilaiset ovat sinulle ylivoimaisia, minä autan sinua. ¹² Ole luja! Pysykäämme lujina kansamme vuoksi ja Jumalamme kaupunkien vuoksi. Tehköön sitten Herra, mitä hyväksi näkee." ¹³ Sitten Jooab ryhtyi väkensä kanssa taisteluun aramilaisia vastaan, ja nämä pakenivat hänen edeltään. ¹⁴ Kun ammonilaiset näkivät aramilaisten pakenevan, hekin pakenivat Abisaita ja menivät kaupunkiin. Silloin Jooab lakkasi ahdistamasta ammonilaisia ja palasi Jerusalemiin.

¹⁵ Huomattuaan joutuneensa tappiolle Israelin edessä aramilaiset kokoontuivat yhteen. ¹⁶ Hadadeser lähetti noutamaan Eufratvirran toisella puolella asuvia aramilaisia, ja nämä tulivat Heelamiin Soobakin, Hadadeserin sotapäällikön, johtaessa heitä. ¹⁷ Kun tästä kerrottiin Daavidille, hän kutsui koolle koko Israelin, meni Jordanin yli ja tuli Heelamiin. Aramilaiset asettuivat rintamaan Daavidia vastaan ja ryhtyivät taisteluun. ¹⁸ He joutuivat kuitenkin pakenemaan Israelia, ja Daavid surmasi heiltä 700 vaunuhevosta ja 40.000 ratsumiestä. Myös heidän

sotapäällikkönsä Soobakin hän löi siellä kuoliaaksi. ¹⁹ Kun kaikki Hadadeseria palvelevat kuninkaatt huomasivat kärsineensä tappion Israelin edessä, he tekivät rauhan Israelin kanssa ja alkoivat palvella sitä. Tämän jälkeen aramilaiset eivät enää uskaltaneet auttaa ammonilaisia.

DAAVIDIN SYNTI JA SEN SEURAUKSET, 11 – 20

Daavid ja Batseba

11 Vuoden vaihteessa, kuninkaiden sotaanlähtöaikaan, Daavid lähetti Jooabin palvelijoiheen ja koko Israelin sotaretkelle. He hävittivät ammonilaisten maata ja piirittivät Rabbaa; Daavid itse jäi Jerusalemiin. ² Eräänä iltana, kun Daavid oli noussut vuoteeltaan ja käveli kuninkaanlinnan katolla, hän näki sieltä naisen, joka oli peseytymässä. Nainen oli hyvin kaunis. ³ Daavid lähetti hankkimaan tietoja naisesta, ja hänelle kerrottiin: "Hän on Batseba, Eliamin tytär, heettiläisen Uurian vaimo." ⁴ Silloin Daavid lähetti sanansaattajat noutamaan naista, ja tämä tuli hänen luokseen. Nainen oli juuri puhdistautunut saastaisuudestaan, ja Daavid makasi hänen kanssaan. Sitten nainen palasi kotiinsa.

⁵ Nainen tuli raskaaksi, ja hän lähetti Daavidille sanan: "Minä olen raskaana."

Daavid yrittää peitellä lankeemustaan

⁶ Silloin Daavid lähetti Jooabille viestin: "Lähetä heettiläinen Uuria minun luokseni." Niin Jooab lähetti Uurian Daavidin luo. ⁷ Kun Uuria tuli Daavidin luo, tämä kysyi, kuinka Jooab ja väki voivat ja mitä sotaan kuului. ⁸ Sitten Daavid sanoi Uurialle: "Mene kotiisi ja pese jalkasi." Uuria lähti kuninkaanlinnasta, ja kuningas lähetti lahjan hänen jälkeensä. ⁹ Mutta Uuria kävikin makuulle kuninkaanlinnan porttiin kaikkien herransa palvelijoiden joukkoon eikä mennyt kotiinsa.

¹⁰ Kun Daavidille kerrottiin, ettei Uuria ollutkaan mennyt kotiinsa, Daavid sanoi Uurialle: "Etkö sinä tullut matkalta, miksi et mennyt kotiisi?"

¹¹ Uuria vastasi Daavidille: "Liitonarkku, Israel ja Juuda asuvat lehtimajoissa, herrani Jooab ja herrani palvelijat ovat leiriytyneinä kedolla. Menisinkö minä kotiin syömään, juomaan ja makaamaan vaimoni kanssa? Niin totta kuin sinä elät ja sielusi elää, sitä minä en tee." ¹² Daavid sanoi Uurialle: "Jää tänne vielä täksi päiväksi. Huomenna minä lähetän sinut takaisin." Niin Uuria jäi Jerusalemiin vielä siksi päiväksi. Seuraavana päivänä ¹³ Daavid kutsui hänet luokseen syömään ja juomaan ja juotti hänet juovuksiin. Illalla Uuria kävi kuitenkin makuulle vuoteelleen herransa palvelijoiden joukkoon eikä mennyt kotiinsa.

Daavid surmauttaa Uurian

¹⁴ Seuraavana aamuna Daavid kirjoitti kirjeen Jooabille ja lähetti sen Uurian mukana. ¹⁵ Hän kirjoitti kirjeeseen näin: "Sijoittakaa Uuria eturintamaan, kiivaimpaan taisteluun, ja vetäytykää hänen luotaan, että hänet lyötäisiin kuoliaaksi." ¹⁶ Piirittäessään kaupunkia Jooab sijoitti Uurian paikkaan, jossa tiesi vihollisen urheimpien miesten olevan. ¹⁷ Kaupungin miehet tulivat portista ulos ja ryhtyivät taistelemaan Jooabia vastaan, ja väkeä, Daavidin palvelijoita, kaatui. Myös heettiläinen Uuria sai surmansa.

¹⁸ Jooab lähetti kertomaan Daavidille kaiken, mitä taistelussa oli tapahtunut. ¹⁹ Hän antoi sanansaattajalle tällaisen käskyn: "Kun olet kertonut kuninkaalle kaiken, mitä sodassa on tapahtunut, ²⁰ kuningas ehkä kiivastuu ja sanoo sinulle: 'Miksi menitte niin lähelle kaupunkia taistelemaan? Ettekö tienneet, että he ampuvat muurilta?' ²¹ Kuka surmasi Abimelekin, Jerubbesetin pojan? Eikö nainen heittänyt muurilta jauhinkiven hänen päälleen, niin että hän kuoli Teebeksessä? Miksi menitte niin lähelle muuria?' Sano silloin: 'Myös palvelijasi heettiläinen Uuria on kuollut.'"

²² Sanansaattaja lähti matkaan. Perille tultuaan hän kertoi Daavidille kaiken, mitä Jooab oli lähettänyt hänet kertomaan. ²³ Hän sanoi Daavidille:

"Nuo miehet olivat pääsemässä meistä voitolle ja ryntäsivät meitä vastaan ulos kedolle, mutta me työnsimme heidät portinaukolle saakka. ²⁴ Silloin jousimiehet ampuivat muurilta sinun palvelijoitasi. Kuninkaan palvelijoita kuoli; myös palvelijasi heettiläinen Uuria sai surmansa." ²⁵ Daavid sanoi sanansaattajalle: "Sano Jooabille näin: 'Älköön tämä asia pahoittako mieltäsi, sillä miekka syö milloin yhden, milloin toisen. Taistele yhä kiivaammin kaupunkia vastaan ja hävitä se.' Rohkaise häntä näin."

Daavid ottaa Batseban vaimokseen

²⁶ Kun Uurian vaimo kuoli, että hänen miehensä Uuria oli kuollut, hän piti puolisolleen valittajaiset. ²⁷ Suruajan mentyä Daavid lähetti noutamaan Batseban linnaansa. Batsebast tuli Daavidin vaimo, ja hän synnytti tälle pojan. Mutta se, mitä Daavid oli tehnyt, oli paha Herran silmissä.

Naatan nuhtelee Daavidia

12 Herra lähetti Naatanin Daavidin luo. Tultuaan Daavidin luo hän sanoi: "Eräässä kaupungissa oli kaksi miestä, toinen rikas ja toinen köyhä. ² Rikkaalla oli hyvin paljon lampaista ja nautakarjaa, ³ mutta köyhällä ei ollut muuta kuin yksi pieni karitsa, jonka hän oli ostanut. Hän elätti sitä, ja se kasvoi hänen luonaan yhdessä hänen lastensa kanssa. Se söi hänen leipäpalastaan, joi hänen maljastaan, makasi hänen

syllissään ja oli hänelle kuin tytär.
⁴ Rikkaalle miehelle tuli kerran vieras. Rikas ei raskinut ottaa omia lampaitaan eikä nautojaan valmistaakseen ruokaa matkamiehelle, joka oli tullut hänen luokseen, vaan hän otti köyhän miehen karitsan ja valmisti sen ruuaksi miehelle, joka oli tullut hänen vieraakseen."

⁵ Daavid vihastui ankarasti tuohon mieheen ja sanoi Naatanille: "Niin totta kuin Herra elää, se mies, joka on noin tehnyt, on kuoleman oma. ⁶ Karitsa hänen on korvattava nelinkertaisesti, koska hän teki noin eikä tuntenut sääliä."

⁷ Silloin Naatan sanoi Daavidille: "Sinä olet se mies. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja pelastanut sinut Saulin käsistä. ⁸ Minä olen antanut sinulle herrasi linnan ja syliisi herrasi vaimot. Myös Israelin ja Juudan heimot minä olen myös antanut sinulle. Ja jos tämä olisi vähän, minä antaisin sinulle vielä paljon muutakin. ⁹ Miksi sinä olet halveksinut Herran sanaa ja tehnyt sellaista, mikä on paha hänen silmissään? Heettiläisen Uurian sinä olet surmannut miekalla ja hänen vaimonsa olet ottanut vaimoksesi. Sinä tapoit hänet ammonilaisten miekalla. ¹⁰ Tästä lähtien ei miekka tule milloinkaan väistymään suvustasi, koska sinä olet halveksinut minua ja ottanut vaimoksesi heettiläisen Uurian vaimon.'
¹¹ Näin sanoo Herra: 'Katso, minä

nostan sinulle onnettomuuden omasta perheestäsi ja otan sinun silmiesi edessä vaimosi ja annan heidät toiselle, ja hän makaa sinun vaimojesi kanssa päivänvalossa. ¹² Sinä olet tehnyt tekosi salassa, mutta minä teen tämän koko Israelin nähden ja päivänvalossa.'"

Daavid tunnustaa syntinsä

¹³ Silloin Daavid sanoi Naatanille: "Minä olen tehnyt syntiä Herraa vastaan." Naatan sanoi Daavidille: "Niin on myös Herra ottanut pois sinun syntisi, etkä sinä kuole. ¹⁴ Mutta koska sinä näin olet antanut Herran vihollisille aiheen pilkata, kuolee poika, joka sinulle on syntynyt."

Daavidin ja Batseban lapsi kuolee

¹⁵ Sitten Naatan meni kotiinsa. Herra löi lasta, jonka Uurian vaimo oli Daavidille synnyttänyt, ja lapsi sairastui pahoin. ¹⁶ Silloin Daavid etsi pojan vuoksi Jumalaa ja paastosi. Aina kun hän meni kotiinsa, hän vietti yönsä maaten lattialla. ¹⁷ Hänen hovinsa vanhimmat menivät hänen luokseen saadakseen hänet nousemaan ylös lattialta, mutta hän ei tahtonut, eikä hän syönyt mitään heidän kanssaan.

¹⁸ Seitsemäntenä päivänä lapsi kuoli. Daavidin palvelijat pelkäsivät kertoa hänelle, että lapsi oli kuollut, sillä he ajattelivat: "Hän ei kuunnellut meitä, kun me puhuimme hänelle lapsen vielä eläessä. Kuinka sitten voisimme sanoa hänelle, että lapsi on kuollut? Hän voisi

tehdä jotakin kauheaa." ¹⁹ Kun Daavid näki, että hänen palvelijansa kuiskailivat keskenään, hän ymmärsi, että lapsi oli kuollut. Daavid kysyi palvelijoiltaan: "Onko lapsi kuollut?" He vastasivat: "On."

²⁰ Silloin Daavid nousi maasta, peseytyi, voiteli itsensä ja vaihtoi vaatteensa. Sitten hän meni Herran huoneeseen ja kumartui rukoilemaan. Tultuaan kotiin hän pyysi ruokaa. Sitä tarjottiin hänelle, ja hän söi. ²¹ Hänen palvelijansa kysyivät: "Miksi toimit tällä tavalla? Lapsen vielä eläessä sinä paastosit ja itkit hänen vuokseen, mutta lapsen kuoltua sinä nouset syömään." ²² Hän vastasi: "Kun lapsi vielä eli, minä paastoin ja itkin, sillä minä ajattelin: kenties Herra on minulle armollinen ja lapsi jää eloon. ²³ Nyt hän on kuollut. Miksi minä enää paastoaisin? Voisinko enää saada häntä takaisin? Minä menen hänen luokseen, mutta hän ei palaa minun luokseni."

Salomon syntymä

²⁴ Daavid lohdutti vaimoaan Batsebaa. Hän meni tämän luokse ja makasi hänen kanssaan. Batseba synnytti pojan, ja Daavid antoi pojalle nimen Salomo. Herra rakasti Salomoa ²⁵ ja lähetti profeetta Naatanin kautta sanoman, että poikaa oli Herran vuoksi kutsuttava nimellä Jedidja.

Daavid valloittaa Rabban

(1Ak 20:1-3)

²⁶ Jooab ryhtyi taas taistelemaan ammonilaisten Rabbaa vastaan ja valloitti kuninkaankaupungin. ²⁷ Hän lähetti Daavidin luo sanansaattajia sanomaan: "Olen taistellut Rabbaa vastaan ja olen jo valloittanut Vesikaupungin. ²⁸ Kokoa nyt jäljellä oleva väki, leiriydy kaupungin edustalle ja valloita se, etten minä valloittaisi sitä ja ettei sitä kutsuttaisi minun nimelläni." ²⁹ Silloin Daavid kokosi kaiken väen ja lähti Rabbaan, ryhtyi taisteluun sitä vastaan ja valloitti sen. ³⁰ Hän otti heidän kuninkaansa päästä talentin painoisen kultakruunun, jossa oli kallis kivi, ja kruunu pantiin Daavidin päähän. Hän vei kaupungista hyvin paljon saalista. ³¹ Myös kaupungin kansan hän vei pois ja pani toiset heistä tekemään työtä kivisahoilla, rautahakuilla ja rautakirveillä ja siirsi toiset tiiliuuneille. Näin hän teki kaikille ammonilaisten kaupungeille. Sitten Daavid ja koko sotaväki palasivat Jerusalemiin.

Amnon tekee väkivaltaa Taamarille

13 Sen jälkeen tapahtui näin: Daavidin pojalla Absalomilla oli kaunis sisar nimeltä Taamar, ja Daavidin poika Amnon rakastui häneen. ² Asia ahdisti Amnonia, sillä Taamar oli neitsyt ja Amnonista näytti mahdottomalta tehdä hänelle mitään. Amnon tuli aivan sairaaksi sisarensa tähden. ³ Mutta

Amnonilla oli ystävä nimeltä Joonadab, joka oli Daavidin veljen Simean poika. Joonadab oli hyvin ovela mies. ⁴ Hän sanoi Amnonille: "Miksi sinä, kuninkaan poika, näytät joka aamu yhtä surkealta? Etkö kertoisi minulle?" Amnon vastasi: "Minä rakastan veljeni Absalomin sisarta Taamaria." ⁵ Joonadab sanoi hänelle: "Käy makaamaan vuoteeseesi, tekeydy sairaaksi, ja kun isäsi tulee katsomaan sinua, sano hänelle: 'Salli sisareni Taamarin tulla antamaan minulle jotakin syötävää. Hän voisi valmistaa ruuan minun silmiäni edessä, minun nähteni, ja minä söisin hänen kädestään.'" ⁶

Niin Amnon kävi makuulle ja tekeytyi sairaaksi. Kun kuningas tuli katsomaan häntä, Amnon sanoi kuninkaalle: "Tulisipa sisareni Taamar valmistamaan kaksi leivonnaista minun nähteni, niin minä söisin hänen kädestään." ⁷ Silloin Daavid lähetti Taamarille linnaan sanan: "Mene veljesi Amnonin taloon ja valmista hänelle syötävää." ⁸ Kun Taamar tuli veljensä Amnonin taloon, tämä oli makuulla. Taamar otti taikinan, alusti sen ja teki leivonnaisia Amnonin nähden ja kypsensi ne. ⁹ Sitten hän otti pannun ja laittoi leivonnaiset Amnonin eteen. Tämä ei kuitenkaan tahtonut syödä vaan sanoi: "Lähtekää kaikki ulos luotani." Kun kaikki olivat menneet ulos hänen luotaan, ¹⁰ Amnon sanoi Taamarille: "Tuo ruoka sisähuoneeseen, niin minä syön sinun kädestäsi." Taamar

otti tekemänsä leivonnaiset ja vei ne veljelleen Amnonille sisähuoneeseen ¹¹ ja tarjosi niitä hänelle syötäväksi. Silloin Amnon tarttui Taamariin ja sanoi hänelle: "Tule makaamaan kanssani, sisareni!" ¹² Taamar sanoi: "Älä, veljeni, älä häpäise minua, sillä sellaista ei saa tehdä Israelissa. Älä tee niin häpeällistä tekoa." ¹³ Mihin minä joutuisin häpeäni kanssa? Ja sinua pidettäisiin Israelissa houkkana. Puhuisit nyt kuninkaan kanssa, ei hän kiellä minua sinulta." ¹⁴ Mutta Amnon ei tahtonut kuunnella häntä vaan nujersi hänet ja makasi hänet väkisin.

¹⁵ Sitten Amnonin valtasi hyvin suuri vastenmielisyys häntä kohtaan. Vastenmielisyys, jota hän tunsu Taamaria kohtaan, oli suurempi kuin hänen aiemmin tuntemansa rakkaus. Amnon sanoi hänelle: "Nouse, mene tiehesi!" ¹⁶ Taamar vastasi: "Eikö se, että ajat minut pois, ole vielä suurempi rikos kuin se toinen, jonka äsken teit minulle?" Mutta Amnon ei tahtonut kuunnella Taamaria ¹⁷ vaan kutsui palvelijansa, nuoren miehen, ja sanoi: "Aja tämä ulos minun luotani ja lukitse ovi hänen jälkeensä." ¹⁸ Palvelija vei Taamarin ulos ja lukitsi oven hänen jälkeensä. Taamarilla oli yllään monivärinen mekko, sillä sellaisia viitan kaltaisia vaatteita kuninkaan tyttäret käyttivät neitsyinä ollessaan. ¹⁹ Taamar sirotteli tomua päähänsä ja repäisi rikki monivärisen mekon, joka hänellä oli

yllään, pani käden päänsä päälle ja meni pois huutaen lakkaamatta. ²⁰ Hänen veljensä Absalom sanoi hänelle: "Onko veljesi Amnon ollut sinun kanssasi? Vaikene nyt, sisareni, onhan hän veljesi. Älä ota tätä asiaa niin vakavasti." Ja Taamar jäi asumaan hylättynä veljensä Absalomien taloon.

Absalomien kosto

²¹ Kun kuningas Daavid kuuli kaiken tämän, hän vihastui kovin. ²² Absalom taas ei puhunut Amnonille sanaakaan, ei pahaa eikä hyvää, sillä Absalom vihasi Amnonia, koska tämä oli tehnyt väkivaltaa hänen sisarelleen Taamarille.

²³ Kahden vuoden kuluttua Absalomilla oli Baal-Haasorissa, lähellä Efraimia, lampaiden keritsiäiset, joihin hän kutsui kaikki kuninkaan pojat.

²⁴ Absalom meni kuninkaan luo ja sanoi: "Palvelijallasi on nyt lampaiden keritsiäiset. Jospa myös kuningas palvelijoihinsa tulisi sinne palvelijansa luo!" ²⁵ Mutta kuningas sanoi Absalomille: "Ei, poikani, emmehän me kaikki voi tulla, ettemme olisi sinulle vaivaksi." Absalom pyytämällä pyysi häntä, mutta kuningas ei tahtonut lähteä vaan hyvästeli hänet.

²⁶ Silloin Absalom sanoi: "Jos et itse lähde, niin salli kuitenkin veljeni Amnonin tulla meidän kanssamme." Kuningas vastasi hänelle: "Miksi hänen pitäisi tulla sinun kanssasi?" ²⁷ Mutta kun Absalom pyysi pyytämistään,

Daavid päästi Amnonin ja kaikki muutkin kuninkaan pojat lähtemään hänen kanssaan. ²⁸ Absalom antoi palvelijoilleen käskyn: "Pitäkää silmällä, milloin Amnon tulee viinistä hilpeälle tuulelle, ja kun minä sanon teille: 'Lyökää Amnon kuoliaaksi', tappakaa hänet. Älkää pelätkö, minähän olen teitä käsenyt. Olkaa lujia ja urhoollisia." ²⁹ Absalomien palvelijat tekivät Amnonille niin kuin Absalom oli käsenyt. Silloin kaikki kuninkaan pojat nousivat muuliensa selkään ja pakenivat.

³⁰ Heidän vielä ollessaan matkalla tuli Daavidin korviin huhu, että Absalom oli lyönyt kuoliaaksi kaikki kuninkaan pojat eikä heistä ollut jäänyt jäljelle ainoatakaan. ³¹ Silloin kuningas nousi, repäisi rikki vaatteensa ja asettui maahan makaamaan, ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat hänen vieressään vaatteet reväistyinä.

³² Mutta Joonadab, Daavidin veljen Simean poika, alkoi puhua ja sanoi: "Älköön herrani ajatelko, että kaikki nuoret miehet, kuninkaan pojat, on tapettu, sillä ainoastaan Amnon on kuollut. Absalom on suunnitellut tätä siitä päivästä lähtien, jona Amnon teki väkivaltaa hänen sisarelleen Taamarille. ³³ Älköön siis herrani, kuningas, ajatelko, että kaikki kuninkaan pojat olisivat kuolleet, sillä ainoastaan Amnon on kuollut."

Absalomnin pako

³⁴ Mutta Absalom pakeni. Kun tähystämässä oleva palvelija nosti katseensa, hän näki, että hänen takanaan olevan vuoren rinnettä pitkin tuli paljon väkeä. ³⁵ Silloin Joonadab sanoi kuninkaalle: "Katso, kuninkaan pojat tulevat. On tapahtunut niin kuin palvelijasi sanoi." ³⁶ Kun hän oli saanut tämän sanotuksi, kuninkaan pojat saapuivat. He puhkesivat kovaääniseen itkuun, ja myös kuningas ja kaikki hänen palvelijansa itkivät hyvin katkerasti.

³⁷ Absalom pakeni Gesurin kuninkaan Talmain, Ammihudin pojan, luo. Mutta Daavid suri poikaansa Amnonia kaiken aikaa. ³⁸ Absalom meni Gesuriin ja oleskeli siellä kolme vuotta. ³⁹ Mutta kuningas Daavid alkoi ikävöidä Absalomnin luo, sillä hän oli lohduttautunut Amnonin kuolemasta.

Jooabin juoni

14 Kun Jooab, Serujan poika, ymmärsi, että kuningas sydämessään kaipasi Absalomia, ² hän lähetti noutamaan Tekoasta viisaan naisen ja sanoi tälle: "Ole surevinasi ja pukeudu suruvaatteisiin äläkä voitele itseäsi öljyllä, vaan ole niin kuin nainen, joka on jo kauan surrut vainajaa. ³ Mene sitten kuninkaan eteen ja puhu hänelle näin ja näin." Ja Jooab pani sanat naisen suuhun.

⁴ Niin tekoalainen nainen meni kuninkaan puheille. Hän heittäytyi

kasvoilleen maahan osoittamaan kunnioitusta ja sanoi: "Auta, kuningas!"

⁵ Kuningas kysyi naiselta: "Mikä sinun on?" Tämä vastasi: "Voi, minä olen leskivaimo, mieheni on kuollut. ⁶ Palvelijattarellasi oli kaksi poikaa. He joutuivat riitaan kedolla, eikä ollut ketään erottamassa heitä toisistaan. Silloin toinen löi toista ja tappoi hänet. ⁷ Nyt koko suku on noussut palvelijatartasi vastaan ja sanoo: 'Anna tänne veljensä surmaaja, niin me surmaamme hänet kostoksi hänen tapetun veljensä hengestä ja hävitämme samalla perillisenkin.' Näin he sammuttaisivat sen kipinän, joka minulla vielä on jäljellä, niin ettei miehestäni jäisi nimeä eikä jälkeläistä maan päälle."

⁸ Kuningas sanoi naiselle: "Mene kotiisi, minä annan käskyn sinusta."

⁹ Tekoalainen nainen sanoi kuninkaalle: "Herrani, kuningas, tulkoon tämä rikos minun ja minun isäni perheen kannettavaksi, mutta kuningas ja hänen valtaistuimensa olkoon syyllisyydestä vapaa." ¹⁰ Kuningas sanoi: "Tuo minun eteeni se, joka puhuu sinulle tuollaisia. Sen jälkeen hän ei koske sinuun."

¹¹ Nainen sanoi: "Muistakoon kuningas Herraa Jumalaansa, ettei verenkostaja tuottaisi vielä suurempaa turmiota ja ettei poikaani tuhottaisi." Kuningas sanoi: "Niin totta kuin Herra elää, hiuskarvaakaan ei putoa maahan poikasi päästä."

¹² Mutta nainen sanoi: "Salli palvelijattaresi sanoa vielä sananen herralleni, kuninkaalle." Daavid vastasi: "Puhu." ¹³ Nainen sanoi: "Miksi sinä aiot tehdä samalla tavoin Jumalan kansaa kohtaan? Noin puhuessaan kuningas tulee ikään kuin syylliseksi, kun ei kutsu takaisin miestä, jonka on karkottanut. ¹⁴ Me kuolemme ja meistä tulee kuin maahan kaadettu vesi, jota ei voi koota takaisin. Jumala ei kuitenkaan halua ottaa pois elämää, vaan hän kantaa huolta siitä, ettei karkotettu vain joutuisi eroon hänestä. ¹⁵ Minä tulin puhumaan tätä herralleni, kuninkaalle, koska kansa sai minut pelkäämään. Palvelijattaresi ajatteli: minä puhun kuninkaalle, ehkä kuningas tekee palvelijattarensa sanan mukaan. ¹⁶ Kuningas varmasti kuulee palvelijatartaan ja pelastaa minut sen miehen kourista, joka tahtoo hävittää sekä minut että poikani Jumalan antamasta perintöosasta. ¹⁷ Palvelijattaresi ajatteli: rauhoittakoon herrani ja kuninkaani sana tilanteen, sillä herrani, kuningas, on kuin Jumalan enkeli ja ymmärtää, mikä on hyvää ja mikä pahaa. Herra, sinun Jumalasi, olkoon kanssasi."

¹⁸ Kuningas vastasi naiselle: "Älä salaa minulta mitään, mitä sinulta kysyn." Nainen sanoi: "Herrani, kuningas, puhukoon." ¹⁹ Kuningas kysyi: "Onko Jooab pannut sinut puhumaan kaiken

tämän?" Nainen vastasi: "Niin totta kuin sinä, herrani kuningas, elät: siitä, mitä herrani ja kuninkaani puhuu, ei pääse oikeaan eikä vasempaan. Palvelijasi Jooab on todellakin käskenyt minua ja pannut kaikki nämä sanat palvelijattaresi suuhun. ²⁰ Antaakseen asialle toisen muodon on palvelijasi Jooab tehnyt näin. Mutta herrani on viisas kuin Jumalan enkeli ja tietää kaiken, mitä maan päällä tapahtuu."

²¹ Silloin kuningas sanoi Jooabille: "Hyvä on, minä teen niin. Mene ja tuo takaisin nuorukainen Absalom."

²² Jooab heittäytyi kasvoilleen maahan osoittamaan kunnioitusta ja siunasi kuningasta. Sitten Jooab sanoi: "Herrani, kuningas, nyt palvelijasi tietää, että olen saanut osakseni suosiosi, kun kuningas tekee palvelijansa sanan mukaan." ²³ Tämän jälkeen Jooab lähti Gesuriin ja toi Absalomin Jerusalemiin.

²⁴ Mutta kuningas sanoi: "Menköön hän omaan taloonsa; minun kasvojani hän ei saa nähdä." Niin Absalom siirtyi omaan taloonsa eikä saanut nähdä kuninkaan kasvoja.

Daavid armahtaa Absalomin

²⁵ Koko Israelissa ei ollut toista niin kaunista miestä kuin Absalom, yhtä ylistettyä. Kantapäästä päälakeen asti hänestä ei löytynyt yhtään virhettä.

²⁶ Kun hän leikkautti hiuksensa – ja hän leikkautti ne vuosittain, kun ne alkoivat tuntua hänestä painavilta – ne painoivat punnittaessa kaksisataa

sekeliä kuninkaan painomittojen mukaan. ²⁷ Absalomille syntyi kolme poikaa ja tytär, jonka nimi oli Taamar. Hän oli kaunis nainen.

²⁸ Absalom asui kaksi vuotta Jerusalemissa mutta ei saanut nähdä kuninkaan kasvoja. ²⁹ Sitten Absalom kutsui Jooabin lähettääkseen hänet kuninkaan luo, mutta Jooab ei tahtonut tulla hänen luokseen. Hän lähetti sanan vielä toistamiseen, mutta Jooab ei sittenkään halunnut tulla.

³⁰ Silloin Absalom sanoi palvelijoilleen: "Tiedättehän, että Jooabin pelto on minun peltoni vieressä ja hänellä on siinä ohraa. Menkää ja sytyttäkää se tuleen." Ja Absalomien palvelijat sytyttivät pellon palamaan. ³¹ Silloin Jooab lähti Absalomien taloon ja kysyi häneltä: "Miksi palvelijasi ovat sytyttäneet tuleen minun peltoni?"

³² Absalom vastasi Jooabille: "Minähän lähetin sinulle sanan: 'Tule tänne, niin minä lähetän sinut kuninkaan luo kysymään, mitä varten olen tullut kotiin Gesurista.' Olisi parempi, jos vielä olisin siellä. Nyt minä tahdon nähdä kuninkaan kasvot. Jos minussa on vääryyttä, surmatkoon hän minut."

³³ Niin Jooab meni kuninkaan luo ja kertoi hänelle tämän. Silloin kuningas kutsui Absalomien luokseen. Tämä tuli kuninkaan luo ja kumartui kasvoilleen maahan hänen eteensä, ja kuningas suuteli Absalomia.

Absalomien salaliitto

15 Sen jälkeen Absalom hankki itselleen vaunut ja hevosia sekä viisikymmentä miestä, jotka juoksivat hänen edellään. ² Absalomilla oli tapana varhain aamulla seisoa kaupungin portille vievän tien vieressä. Aina kun joku oli tulossa kuninkaan eteen saamaan oikeutta riita-asiaansa, Absalom kutsui hänet luokseen ja kysyi: "Mistä kaupungista sinä olet?" Kun tämä vastasi: "Palvelijasi on siitä ja siitä Israelin heimosta", ³ Absalom sanoi hänelle: "Asiasi on kyllä hyvä ja oikea, mutta kuninkaan luona ei ole ketään, joka kuuntelisi sinua." ⁴ Absalomilla oli tapana lisätä: "Jospa minut asetettaisiin tuomariksi maahan! Silloin jokainen, jolla on riita- tai oikeusasia, voisi tulla minun eteeni, ja minä hankkisin hänelle oikeuden." ⁵ Kun joku lähestyi kumartuakseen hänen eteensä, Absalom ojensi kätensä, tarttui häneen ja suuteli häntä. ⁶ Näin Absalom teki kaikille israelilaisille, jotka tulivat kuninkaan eteen saamaan oikeutta, ja tällä tavoin hän varasti Israelin miesten sydämet.

⁷ Neljän vuoden kuluttua Absalom sanoi kuninkaalle: "Salli minun mennä Hebroniin täyttämään lupaus, jonka olen tehnyt Herralle, ⁸ sillä asuessaan Aramin Gesurissa palvelijasi teki tämän lupauksen: 'Jos Herra tuo minut takaisin Jerusalemiin, niin minä palvelen Herraa.'" ⁹ Kuningas

sanoi hänelle: "Mene rauhassa." Niin Absalom lähti Hebroniiin.¹⁰ Mutta hän oli lähettänyt salaa lähettejä kaikkiin Israelin heimoihin sanomaan: "Kun kuulette pasuunan äänen, sanokaa: 'Absalomista on Hebronissa tullut kuningas.'" ¹¹ Lisäksi Absalom oli kutsunut Jerusalemistä mukaansa kaksisataa miestä, ja nämä lähtivät matkaan pahaa aavistamatta, tietämättä asiasta mitään. ¹² Uhratessaan teurasuhreja Absalom lähetti noutamaan giilolaisen Ahitofelin, Daavidin neuvonantajan, tämän kotikaupungista Giilosta. Salaliitosta tuli vahva, ja yhä enemmän kansaa meni Absalomin puolelle.

Daavid pakenee Jerusalemistä

¹³ Daavidin luo tuli sanantuoja, joka ilmoitti: "Israelin miesten sydämet ovat kääntyneet Absalomin puolelle." ¹⁴ Silloin Daavid sanoi kaikille palvelijoilleen, jotka olivat hänen kanssaan Jerusalemissa: "Nouskaa, paetaan, sillä muuten emme voi pelastua Absalomin käsistä. Lähtekää kiireesti, ettei hän yhtäkkiä saavuttaisi meitä, tuottaisi meille onnettomuutta ja surmaisi kaupungin asukkaita miekalla." ¹⁵ Kuninkaan palvelijat vastasivat hänelle: "Palvelijasi ovat valmiit kaikkeen, minkä herramme ja kuninkaamme harkitsee parhaaksi." ¹⁶ Sitten kuningas lähti, ja koko hänen perheensä seurasi häntä. Kymmenen

sivuvaimoaan hän kuitenkin jätti pitämään huolta linnasta.

¹⁷ Kuningas lähti, ja kaikki väki seurasi häntä. He pysähtyivät kaukaisimman talon kohdalle, ¹⁸ ja kaikki kuninkaan palvelijat kulkivat hänen ohitse. Myös kaikki kreetit ja pleetit sekä kaikki gatilaiset, kuusisataa miestä, jotka olivat seuranneet Daavidia Gatista, kulkivat kuninkaan ohi. ¹⁹ Daavid sanoi gatilaiselle Ittaile: "Miksi sinäkin tulet meidän kanssamme? Käänny takaisin ja jää kuninkaan luo, sillä sinä olet muukalainen ja lisäksi maanpaossa omalta kotiseudultasi." ²⁰ Eilen sinä tulit. Ottaisinko minä jo tänään sinut harhailemaan kanssamme, kun minä itsekin menen ties minne? Käänny takaisin ja vie veljesi mukasi. Armo ja uskollisuus olkoot kanssasi!" ²¹ Mutta Ittai vastasi kuninkaalle: "Niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin herrani, kuningas, elää: siellä missä herrani, kuningas, on, siellä tahtoo myös palvelijasi olla, olkoonpa se elämäksi tai kuolemaksi." ²² Daavid sanoi Ittaile: "Tule sitten ja kulje ohitseni." Niin gatilainen Ittai ja kaikki miehet, jotka olivat hänen kanssaan, kulkivat ohitse perheineen.

Daavid lähettää liitonarkun takaisin Jerusalemiin

²³ Koko maa itki suureen ääneen, kun väkijoukko kulki ohi. Kuningas kulki Kidronin laakson poikki, ja koko joukko kulki hänen jäljessään autiomaahan

johtavaa tietä.²⁴ Hänen kanssaan olivat myös Saadok ja kaikki leeviläiset, jotka kantoivat Jumalan liitonarkkua. He laskivat Jumalan arkun maahan, ja Ebjatar uhrasi polttouhreja, kunnes kaikki kaupungista lähtenyt väki oli ehtinyt kulkea ohi.

²⁵ Sitten kuningas sanoi Saadokille: "Vie Jumalan arkku takaisin kaupunkiin. Jos saan armon Herran silmissä, hän tuo minut takaisin ja antaa minun vielä nähdä arkun ja sen olinpaikan."²⁶ Jos hän kuitenkin sanoo: 'Minä en ole mieltynyt sinuun', niin tässä olen, tehköön hän minulle, mitä hyväksi näkee."²⁷ Kuningas sanoi vielä pappi Saadokille: "Sinähän olet näkijä! Palaa rauhassa kaupunkiin. Myös poikasi Ahimaas ja Ebjatarin poika Joonatan, teidän molempien pojat, lähtekööt teidän mukaanne."²⁸ Katsokaa, minä viivyn autiomaassa ylimenopaikoilla, kunnes saan teiltä tietoja."²⁹ Niin Saadok ja Ebjatar veivät Jumalan liitonarkun takaisin Jerusalemiin ja jäivät sinne.

Daavid lähettää ystävänsä Huusain Jerusalemiin

³⁰ Mutta Daavid nousi Öljymäen rinnettä, nousi ja itki. Hän kulki pää peitettynä ja paljain jaloin. Myös kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, jokainen heistä, oli peittänyt päänsä, ja he nousivat rinnettä itkien lakkaamatta.

³¹ Daavidille kerrottiin, että Ahitofel oli salaliittolaisten joukossa Absalomin

puolella. Silloin Daavid rukoili: "Herra, käännä hulluudeksi Ahitofelin neuvot."

³² Kun Daavid oli tullut vuoren laelle, jossa palvottiin Jumalaa, arkilainen Huusai tuli häntä vastaan paita reväistynä ja multaa päänsä päällä.

³³ Daavid sanoi hänelle: "Jos tulet minun kanssani, olet minulle taakaksi."

³⁴ Palaa sen sijaan kaupunkiin ja sano Absalomille: 'Minä tahdon olla sinun palvelijasi, kuningas. Olen ennen ollut isäsi palvelija, mutta nyt tahdon olla sinun palvelijasi.' Sillä tavoin voit tehdä puolestani tyhjäksi Ahitofelin neuvot.

³⁵ Ovathan siellä myös papit, Saadok ja Ebjatar, sinun kanssasi. Ilmoita heille kaikki, mitä kuulet kuninkaanlinnasta.

³⁶ Heillä on siellä mukanaan myös molempien pojat, Saadokilla Ahimaas ja Ebjatarilla Joonatan. Heidän kauttaan voitte lähettää minulle tiedon kaikesta, mitä kuulette."³⁷ Niin Daavidin ystävä Huusai palasi kaupunkiin. Pian myös Absalom saapui Jerusalemiin.

Daavid ja Siiba

16 Kun Daavid oli kulkenut vähän matkaa vuoren laelta, häntä vastaan tuli Mefibosetin palvelija Siiba mukanaan satuloitu aasipari. Aaseilla oli kuormana kaksisataa leipää, sata kakkua rusinoita, sata kesähedelmää ja leili viiniä.² Kuningas kysyi Siibalta: "Mitä varten sinulla on nämä?" Siiba vastasi: "Aasit ovat kuninkaan perheen ratsuiksi, leipä ja hedelmät palvelijoille syötäväiksi ja viini uupuneille juotavaksi

autiomaassa." ³ Kuningas sanoi: "Missä sinun herrasi poika on?" Siiba vastasi kuninkaalle: "Hän jäi Jerusalemiin, sillä hän ajatteli: 'Nyt Israelin heimo palauttaa minulle isäni kuninkuuden.'"

⁴ Kuningas sanoi Siiballe: "Sinulle kuuluu nyt kaikki, mitä Mefibosetilla on." Siiba vastasi: "Minä kumarrun eteesi; kunpa vain saisin herrani, kuninkaan, suosion."

Simei kiroaa Daavidia

⁵ Kun kuningas Daavid tuli Bahurimin kohdalle, kylästä tuli mies, joka oli Saulin sukua. Hänen nimensä oli Simei, Geeran poika. Tullessaan hän kirosi ⁶ ja viskeli kivillä kuningas Daavidia ja hänen palvelijoitaan, vaikka koko kansa ja kaikki soturit olivat kuninkaan oikealla ja vasemmalla puolella. ⁷ Näin Simei kirosi Daavidia: "Mene pois, mene pois, sinä murhamies, sinä kelvoton! ⁸ Herra on kostanut sinulle koko Saulin suvun veren, hänen, jonka sijaan sinusta on tullut kuningas. Nyt Herra antaa kuninkuuden pojallasi Absalomille. Tämä onnettomuus on kohdannut sinua, koska olet murhamies."

⁹ Silloin Abisai, Serujan poika, sanoi kuninkaalle: "Miksi tuo koiranraato saa kirota herraani, kuningasta? Salli minun mennä ja lyödä häneltä pää poikki."

¹⁰ Mutta kuningas vastasi: "Mitä teillä on minun kanssani tekemistä, te Serujan pojat? Kirotkoon vain, sillä ehkä Herra on käskennyt häntä: 'Kiroa Daavidia.' Kuka voi silloin sanoa: 'Miksi teet niin?'" ¹¹ Daavid sanoi vielä

Abisaille ja kaikille palvelijoilleen: "Jos kerran oma poikani, omasta ruumiistani lähtenyt, tavoittelee henkeäni, miksi ei sitten tämä benjaminilainen? Antakaa hänen olla, kirotkoon vain, sillä Herra on häntä käskennyt. ¹² Ehkä Herra näkee kurjuuteni ja Herra korvaa minulle hyvyydellään sen, että tämä mies tänään kiroaa minua."

¹³ Niin Daavid kulki miehineen tietä eteenpäin, ja Simei kulki pitkin vuoren rinnettä samaan suuntaan, kirosi kulkiessaan, viskeli kiviä häntä kohti ja heitteli soraa. ¹⁴ Sitten kuningas ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, tulivat Ajefimiin ja levähtivät siellä.

Absalom makaa isänsä sivuvaimojen kanssa

¹⁵ Sillä välin Absalom ja koko kansa, Israelin miehet, tulivat Jerusalemiin. Myös Ahitofel oli hänen kanssaan.

¹⁶ Kun arkilainen Huusai, Daavidin ystävä, tuli Absalomien luo, hän huusi: "Eläköön kuningas! Eläköön kuningas!"

¹⁷ Absalom sanoi Huusaille: "Tälläistako on uskollisuutesi ystävääsi kohtaan? Miksi et mennyt ystäväsi mukana?"

¹⁸ Huusai vastasi Absalomille: "En mennyt, koska minä jään sen luokse, jonka Herra, tämä kansa ja kaikki Israelin miehet ovat valinneet. Hänen puolellaan minä olen. ¹⁹ Ja toisekseen, ketä minä palvelisin, ellen hänen poikaansa? Niin kuin olen palvellut isääsi, samoin tahdon palvella sinuakin."

²⁰ Sitten Absalom sanoi Ahitofelille: "Antakaapa nyt neuvo, mitä meidän on tehtävä." ²¹ Ahitofel vastasi Absalomille: "Mene isäsi sivuvaimojen luo, jotka hän on jättänyt pitämään huolta linnasta. Silloin koko Israel saa kuulla, että sinä olet tehnyt itsesi vastenmieliseksi isällesi, ja kaikki, jotka ovat kanssasi, saavat rohkeutta." ²² Niin Absalomille pystytettiin telta katolle, ja hän meni isänsä sivuvaimojen luo koko Israelin nähden. ²³ Ahitofelin antama neuvo oli siihen aikaan niin kuin olisi kysytty Jumalan sanan neuvoa. Sen arvoisena pitivät sekä Daavid että Absalom jokaista Ahitofelin neuvoa.

Ahitofelin ja Huusain neuvot

17 Ahitofel sanoi Absalomille: "Anna minun valita 12.000 miestä ja lähteä ajamaan Daavidia takaa tänä yönä." ² Minä hyökkään hänen kimppuunsa, kun hän on uupunut ja hänen kätensä ovat hervonneet, ja saatan hänet kauhun valtaan. Silloin kaikki väki, joka on hänen kanssaan, pakenee, ja minä surmaan ainoastaan kuninkaan. ³ Näin saan koko kansan palaamaan luoksesi. Kaikkien palaaminen riippuu tuosta miehestä, jota etsit. Silloin koko kansa saa rauhan." ⁴ Tämä neuvo oli hyvä Absalom ja kaikkien Israelin vanhimpien mielestä. ⁵ Mutta Absalom sanoi vielä: "Kutsukaa myös arkilainen Huusai, niin saamme kuulla myös sen, mitä hänellä on sanottavaa."

⁶ Kun Huusai tuli Absalom luokse, Absalom sanoi hänelle: "Näin ja näin puhui Ahitofel. Onko meidän tehtävä hänen sanansa mukaan? Jos ei, puhu sinä." ⁷ Huusai vastasi Absalomille: "Ahitofelin neuvo ei tällä kertaa ole hyvä." ⁸ Huusai sanoi vielä: "Sinähän tiedät, että isäsi ja hänen miehensä ovat urheita sotureita ja vihaisia kuin karhu, jolta on kedolla riistetty poikaset. Isäsi on myös kokenut sotilas, joka väkineen ei lepää yöllä." ⁹ Varmasti hän on nyt piiloutunut johonkin onkaloon tai muuhun paikkaan. Jos sinun miehiäsi kaatuisi jo alussa ja se saataisiin kuulla, sanottaisiin: 'Väelle, joka seuraa Absalomia, on tullut tappio.' ¹⁰ Silloin urhoollisinkin, jolla on sydän kuin leijonalla, menettäisi rohkeutensa. Tietäähän koko Israel, että isäsi on sankari ja että ne, jotka ovat hänen kanssaan, ovat urhoollisia miehiä.

¹¹ Siksi minä annan tämän neuvon: Koottakoon koko Israel Daanista Beersebaan asti sinun luoksesi, niin että väkeä on yhtä paljon kuin hiekkaa meren rannalla, ja lähde sinä itsekin taisteluun. ¹² Kun me sitten tavoitamme hänet, missä hän onkaan, me käymme hänen päälleen niin kuin kaste laskeutuu maahan. Silloin ei hänestä eikä kaikista niistä miehistä, jotka ovat hänen kanssaan, jää jäljelle ainoatakaan. ¹³ Ja jos hän vetäytyisi johonkin kaupunkiin, koko Israel panisi köydet sen kaupungin ympärille ja me

kiskoisimme sen alas laaksoon, niin ettei siitä jää kivensiruakaan."

¹⁴ Silloin Absalom ja kaikki Israelin miehet sanoivat: "Arkilaisen Huusain neuvo on parempi kuin Ahitofelin neuvo." Herra oli näet päättänyt tehdä tyhjäksi Ahitofelin hyvän neuvon, jotta Herra syöksisi Absalomin onnettomuuteen.

Daavid saa Huusain lähettämän sanoman ja pakenee

¹⁵ Sitten Huusai sanoi Saadokille ja Ebjatarille, papeille: "Sen ja sen neuvon on Ahitofel antanut Absalomille ja Israelin vanhimmille, ja sen ja sen neuvon olen minä antanut."

¹⁶ Lähettäkää pian Daavidille tällainen sana: Älä jää yöksi autiomaan aroille, vaan mene virran yli. Muuten kuningas ja kaikki väki, joka on hänen kanssaan, joutuu surman suuhun."

¹⁷ Joonatan ja Ahimaas olivat asettuneet Roogelin lähteelle, sillä he eivät uskaltaneet näyttäytyä kaupungissa. Muuan palvelijatar toi heille sanan, ja he menivät ja ilmoittivat sen kuningas Daavidille. ¹⁸ Kerran eräs poika näki heidät ja ilmoitti siitä Absalomille. Silloin molemmat sananviejät lähtivät kiireesti pois ja tulivat Bahurimiin erään miehen taloon. Tällä oli pihallaan kaivo, ja he laskeutuivat siihen. ¹⁹ Miehen vaimo otti peitteen, levitti sen kaivon suulle ja sirotti jyviä sen päälle, niin ettei kukaan voinut huomata mitään. ²⁰ Absalomin

palvelijat tulivat vaimon luo taloon ja kysyivät: "Missä ovat Ahimaas ja Joonatan?" Vaimo vastasi heille: "He ovat menneet veden suuntaan." Miehet etsivät, mutta eivät löytäneet ja palasivat Jerusalemiin.

²¹ Miesten mentyä Joonatan ja Ahimaas nousivat kaivosta ja veivät sanan kuningas Daavidille. He sanoivat: "Nouskaa ja menkää kiireesti veden yli, sillä sen ja sen neuvon Ahitofel on antanut teidän tuhoksenne." ²² Silloin Daavid ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, lähtivät liikkeelle ja ylittivät Jordanin. Kun aamu valkeni, ei ollut ainoatakaan, joka ei olisi mennyt Jordanin yli.

²³ Kun Ahitofel näki, ettei hänen neuvoaan noudatettu, hän satuloi aasinsa ja lähti kotiin omaan kaupunkiinsa. Annettuaan määräykset talonsa asioista hän hirttäytyi. Niin hän kuoli, ja hänet haudattiin isänsä hautaan.

Daavid tulee Mahanaimiin

²⁴ Daavid oli jo tullut Mahanaimiin, kun Absalom meni kaikkien Israelin miesten kanssa Jordanin yli. ²⁵ Absalom oli asettanut Amasan Jooabin sijaan sotajoukon ylipäälliköksi. Amasan isä oli Jitra-niminen ismaelilainen, joka oli yhtynyt Abigailiin, Naahaksen tyttäreeseen, Jooabin äidin Serujan sisareen. ²⁶ Israelilaiset ja Absalom leiriytyivät Gileadin maahan.

²⁷ Kun Daavid oli tullut Mahanaimiin, Naahaksen poika Soobi ammonilaisten Rabbasta, Ammielin poika Maakir Loodebarista ja gileadilainen Barsillai Roogelimista ²⁸ toivat vuoteita, vateja ja saviastioita sekä vehnää, ohraa, jauhoja, paahdettuja jyviä, papuja, linsejä, ²⁹ hunajaa, voita, lampaita ja juustoja ruuaksi Daavidille ja välle, joka oli hänen kanssaan. He näet ajattelivat: "Kansa on uuvuksissa, nälkäisenä ja janoisena autiomaassa."

Absalomin kapina kukistetaan

18 Daavid katsasti mukanaan olevan sotaväen ja asetti sille tuhannen- ja sadanpäämiehet.

² Sitten hän lähetti väen taisteluun, kolmanneksen Jooabin johdolla, kolmanneksen Jooabin veljen Abisain, Serujan pojan, johdolla ja kolmanneksen gatilaisen Ittain johdolla. Kuningas sanoi kansalle: "Minäkin lähden teidän kanssanne."

³ Mutta kansa vastasi: "Et lähde. Jos me joutuisimme pakenemaan, ei meihin kiinnitettäisi huomiota, ja jos puolet meistä saisi surmansa, ei meihin silloinkaan kiinnitettäisi huomiota. Mutta sinä vastaat kymmentätuhatta meistä. Siksi on nyt parempi, että sinä olet meille avuksi kaupungista käsin."

⁴ Kuningas sanoi heille: "Minä teen, mitä te hyväksi näette." Ja kuningas jäi seisomaan portin pieleen, kun kaikki väki lähti liikkeelle sadan ja tuhannen joukkoina. ⁵ Mutta kuningas antoi

Jooabille, Abisaille ja Ittaille tämän käskyn: "Kohdelkaa minun vuokseni varoen nuorta Absalomia." Koko kansa kuuli, kuinka kuningas antoi kaikille päälliköille käskyn Absalomista.

⁶ Väki lähti ulos kaupungista Israelia vastaan, ja Efraimin metsässä alkoi taistelu. ⁷ Israelin väki joutui tappiolle Daavidin palvelijoiden edessä, ja siellä oli sinä päivänä suuri mieshukka, 20.000 miestä. ⁸ Taistelu levisi koko sille seudulle, ja metsä söi sinä päivänä enemmän väkeä kuin miekka.

Jooab tappaa Absalomin

⁹ Absalom, joka ratsasti muulilla, osui vastakkain Daavidin palvelijoiden kanssa. Kun muuli tuli suuren, tiheäoksaisen tammen alle, Absalom tarttui päästään kiinni tammeen ja hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille muulin mennessä menojaan hänen altaan. ¹⁰ Eräs mies näki tämän ja kertoi Jooabille: "Minä näin Absalomin riippuvan tammessa." ¹¹ Jooab sanoi miehelle, joka ilmoitti tämän hänelle: "Jos kerran näit, niin miksi et lyönyt häntä siinä paikassa maahan? Silloin minun olisi ollut annettava sinulle kymmenen sekeliä hopeaa ja vyö."

¹² Mutta mies vastasi Jooabille: "Vaikka käsiini punnittaisiin tuhat sekeliä hopeaa, en sittenkään kävisi käsiksi kuninkaan poikaan, sillä kuningas antoi meidän kuultemme sinulle, Abisaille ja Ittaille tämän käskyn: 'Pitäkää minun vuokseni huoli nuoresta Absalomista.'

¹³ Olisinko kavaltanut oman henkeni? Ja häneltähän ei mikään pysy salassa, mutta sinä kyllä olisit pysytellyt syrjässä." ¹⁴ Silloin Jooab sanoi: "Minä en enää kuluta aikaa sinun kanssasi." Sitten hän otti kolme keihästä kateensa ja iski ne Absalomien rintaan, kun tämä vielä oli elossa tammessa. ¹⁵ Kymmenen nuorta miestä, Jooabin varusteiden kantajaa, meni Absalomien luo, ja he löivät hänet kuoliaaksi.

¹⁶ Sitten Jooab puhalsi pasuunaan pysäyttääkseen väen, ja väki palasi ajamasta takaa Israelia. ¹⁷ He ottivat Absalomien ruumiin, heittivät sen metsässä suureen kuoppaan ja kasasivat sen päälle hyvin suuren kiviröykkiön. Mutta koko Israel pakeni, jokainen kotiinsa.

¹⁸ Absalom oli eläessään hankkinut itselleen patsaan ja pystyttänyt sen Kuninkaanlaaksoon. Hän oli näet sanonut: "Minulla ei ole poikaa, joka säilyttäisi nimeni muiston." Patsaalle hän oli antanut oman nimensä, ja sitä kutsutaan vielä tänäkin päivänä Absalomien muistomerkiksi.

Daavid saa tiedon Absalomien kuolemasta

¹⁹ Ahimaas, Saadokin poika, sanoi: "Minä juoksen viemään kuninkaalle ilosanoman, että Herra on auttanut hänet oikeuteensa kaikkien hänen vihollistensa käsistä." ²⁰ Mutta Jooab sanoi hänelle: "Tänään et ole ilosanoman viejä. Voit viedä

ilosanoman jonakin muuna päivänä mutta et tänään. Onhan kuninkaan poika kuollut." ²¹ Sitten Jooab sanoi eräälle kuusilaiselle: "Mene ja kerro kuninkaalle, mitä olet nähnyt." Kuusilainen kumartui Jooabin eteen ja lähti sitten juoksemaan. ²² Ahimaas, Saadokin poika, sanoi taas Jooabille: "Käyköön miten tahansa, minä juoksen kuusilaisen perään." Jooab sanoi: "Miksi sinä juoksisit, poikani? Eihän sinulla ole vietävänä ilosanomaa." ²³ Ahimaas jatkoi: "Käyköön miten tahansa, minä juoksen." Silloin Jooab sanoi hänelle: "Juokse sitten." Ahimaas lähti juoksemaan tasankoa myöten ja ohitti kuusilaisen.

²⁴ Daavid istui kahden portin välissä, ja tähystäjä meni portin katolle muurin päälle. Kun hän kohotti katseensa, hän näki yksinään juoksevan miehen. ²⁵ Tähystäjä huusi ja ilmoitti siitä kuninkaalle. Kuningas sanoi: "Jos hän on yksin, hänellä on hyviä uutisia." Miehen tullessa yhä lähemmäksi ²⁶ tähystäjä näki toisenkin juoksevan miehen ja huusi portinvartijalle: "Minä näen toisenkin yksinään juoksevan miehen." Kuningas sanoi: "Hänkin tuo hyviä uutisia." ²⁷ Tähystäjä sanoi: "Ensimmäinen näyttää minusta juoksevan niin kuin Ahimaas, Saadokin poika." Kuningas sanoi: "Hän on hyvä mies, hän tuo tullessaan hyviä uutisia." ²⁸ Ahimaas huusi kuninkaalle: "Rauhaa!" Sitten hän heittäytyi

kasvoilleen maahan kuninkaan eteen ja sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on antanut käsiisi ne miehet, jotka nostivat kätensä herraani, kuningasta, vastaan." ²⁹ Kuningas kysyi: "Voiko nuorukainen Absalom hyvin?" Ahimaas vastasi: "Kun kuninkaan palvelija Jooab lähetti minut, palvelijasi, minä näin suuren väkijoukon, mutta en tiedä, mistä oli kysymys." ³⁰ Kuningas sanoi: "Siirry syrjään ja seiso siellä." Ahimaas astui syrjään ja jäi sinne seisomaan.

³¹ Sitten kuusilainen tuli perille ja sanoi: "Ilosanoma herralleni, kuninkaalle! Herra on tänä päivänä auttanut sinut oikeuteesi kaikkien niiden käsistä, jotka ovat nousseet sinua vastaan." ³² Kuningas kysyi kuusilaiselta: "Voiko nuorukainen Absalom hyvin?" Kuusilainen vastasi: "Käyköön herrani ja kuninkaani vihollisille ja kaikille, jotka nousevat sinua vastaan tehdäkseen sinulle paha, niin kuin on käynyt sille nuorukaiselle."

Daavid suree Absalomia

19 Kuningas järkyttyi kovin ja nousi itkien portin yläpuolella olevaan huoneeseen. Mennessään hän sanoi: "Poikani Absalom, minun poikani, oma poikani Absalom! Jospa minä olisin kuollut sinun sijastasi! Absalom, poikani, oma poikani!"

² Jooabille kerrottiin, että kuningas itki ja suri Absalomia. ³ Voitto muuttui sinä päivänä suruksi koko kansalle,

koska se kuuli kerrottavan, että kuningas oli murheissaan poikansa tähden. ⁴ Ja kansa tuli sinä päivänä kaupunkiin kuin varkain, niin kuin tulee varkain väki, joka on häpeissään paettuaan taistelusta. ⁵ Mutta kuningas oli peittänyt kasvonsa ja huusi kovalla äänellä: "Poikani Absalom! Absalom, poikani, oma poikani!"

Jooab moittii Daavidia

⁶ Silloin Jooab meni sisälle kuninkaan luo ja sanoi: "Sinä olet nyt nostanut häpeän kaikkien palvelijoidesi kasvoille, vaikka he ovat tänään pelastaneet sekä sinun oman henkesi että poikiesi, tyttäriesi, vaimojesi ja sivuvaimojesi hengen. ⁷ Sinähän rakastat niitä, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitä, jotka sinua rakastavat, sillä sinä olet nyt antanut ymmärtää, ettei sinulla olekaan päälliköitä eikä palvelijoita. Nyt minä tiedän, että jos Absalom olisi elossa ja me kaikki olisimme tänään kuolleita, se olisi sinulle mieleen. ⁸ Nouse nyt, mene ulos ja puhu ystävällisesti palvelijoillesi. Minä vannon Herran nimessä: jollet mene, totisesti, ei yksikään mies jää luoksesi tänä yönä. Se olisi sinulle suurempi onnettomuus kuin mikään muu, mikä on kohdannut sinua nuoruudestasi tähän päivään saakka." ⁹ Silloin kuningas nousi ja meni istumaan porttiin. Kun väelle kerrottiin: "Nyt kuningas istuu portissa", koko väki tuli kuninkaan eteen.

Daavid kutsutaan takaisin Jerusalemiin

Kun Israelin miehet olivat paenneet, kukin kotiinsa, ¹⁰ alettiin kaikkien Israelin heimojen keskuudessa kiistellä ja sanoa: "Kuningas on vapauttanut meidät vihollistemme käsistä, hän on vapauttanut meidät filistealaisten käsistä. Nyt hän on joutunut pakenemaan maasta Absalomin vuoksi, ¹¹ mutta Absalom, jonka me voitelimme kuninkaaksemme, on kuollut taistelussa. Miksi ette tee mitään tuodaksenne kuninkaan takaisin?"

¹² Kuningas Daavid puolestaan lähetti pappi Saadokille ja pappi Ebjatarille sanan: "Puhukaa Juudan vanhimmille näin: 'Miksi te olisitte viimeiset tuomaan kuningasta takaisin linnaansa? Se, mitä koko Israel puhuu, on tullut kuninkaan tietoon hänen olinpaikassaan. ¹³ Te olette veljiäni, te olette luutani ja lihaani. Miksi siis olisitte viimeiset tuomaan kuningasta takaisin?' ¹⁴ Amasalle sanokaa: 'Etkö sinä ole luutani ja lihaani? Jumala rangaiskoon minua nyt ja vastakin, ellei sinusta tule pysyvästi minun sotaväkeni päällikkö Jooabin sijaan.'"

¹⁵ Näin hän taivutti kaikkien Juudan miesten sydämet puolelleen, niin että he yhtenä miehenä lähettivät kuninkaalle sanoman: "Palaa takaisin kaikkien palvelijoihtesi kanssa." ¹⁶ Kuningas lähti paluumatkalle ja saapui Jordanille. Juudan miehet olivat

tulleet Gilgaliin kuningasta vastaan tuodakseen hänet Jordanin yli.

Daavid armahtaa Simein

¹⁷ Myös Simein, Geeran poika, benjaminilainen Bahurimista, kiirehti Juudan miesten kanssa alas kuningas Daavidia vastaan. ¹⁸ Hänen kanssaan oli tuhat miestä Benjaminista sekä Siiba, Saulin perheen palvelija, viidentoista poikansa ja kahdenkymmenen palvelijansa kanssa. He tulivat kiireesti Jordanille ennen kuningasta ¹⁹ kuljettaakseen hänet perheineen virran yli lautalla ja tehdäkseen kaiken, mitä hän näkisi hyväksi. Simein, Geeran poika, heittäytyi kuninkaan eteen, kun tämä oli lähdössä ylittämään Jordania, ²⁰ ja sanoi kuninkaalle: "Älköön herrani syyttäkö minua pahasta teostani älköönkö muistelko, kuinka väärin palvelijasi teki sinä päivänä, jona herrani, kuningas, lähti Jerusalemistä. Älköön kuningas panko sitä sydämelleen. ²¹ Palvelijasi tietää tehneensä syntiä, ja siksi olen tänä päivänä ensimmäisenä koko Joosefin suvusta tullut tänne herraani, kuningasta, vastaan." ²² Abisai, Serujan poika, puuttui puheeseen ja sanoi: "Eikö Simein ole kuoltava, koska hän on kironnut Herran voideltua?" ²³ Mutta Daavid vastasi: "Mitä teillä on minun kanssani tekemistä, te Serujan pojat? Miksi ryhdytte tänä päivänä minulle vastustajiksi? Olisiko

tänään ketään surmattava Israelissa? Minähän tiedän, että tänä päivänä minä olen Israelin kuningas." ²⁴ Sitten kuningas sanoi Simeille: "Sinä et kuole." Ja kuningas vannoi sen hänelle.

Daavid kohtaa Mefibosetin

²⁵ Myös Mefiboset, Saulin pojanpoika, oli tullut kuningasta vastaan. Hän ei ollut pessyt jalkojaan eikä siistinyt partaansa eikä pesettänyt vaatteitaan kuninkaan lähdestä siihen päivään asti, jona tämä palasi rauhassa takaisin. ²⁶ Kun hän tuli Jerusalemistä kuningasta vastaan, kuningas kysyi häneltä: "Miksi et tullut minun mukaani, Mefiboset?" ²⁷ Hän vastasi: "Herrani, kuningas, palvelijani petti minut. Minä sanoin hänelle: 'Minä tahdon satuloidun aasin ratsastaakseni sillä ja lähteäkseni kuninkaan mukaan' – palvelijasihan ontuu. ²⁸ Mutta hän olikin panetellut palvelijaasi herralleni, kuninkaalle. Herrani, kuningas, on kuitenkin kuin Jumalan enkeli. Tee siis, mitä hyväksi näet. ²⁹ Olihan koko minun isäni suku kuoleman oma herrani ja kuninkaani edessä, ja kuitenkin sinä asetit palvelijasi niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydässäsi. Olisiko minulla enää oikeutta muuhun tai mitään valittamista kuninkaalle?" ³⁰ Kuningas vastasi hänelle: "Mitä tuosta enää puhut! Minä määrään, että sinä ja Siiba saatte jakaa maaomaisuuden." ³¹ Mefiboset sanoi kuninkaalle: "Ottakoon hän sen vaikka kokonaan, kun kerran herrani,

kuningas, on palannut rauhassa kotiinsa."

Daavid ja Barsillai

³² Myös gileadilainen Barsillai oli tullut Roogelimista ja meni kuninkaan mukana Jordanille saattaakseen hänet sen yli. ³³ Barsillai oli hyvin vanha, kahdeksankymmenen vuoden ikäinen. Hän oli huolehtinut kuninkaan ylläpidosta tämän ollessa Mahanaimissa, sillä hän oli hyvin varakas mies. ³⁴ Kuningas sanoi Barsillaille: "Tule sinäkin mukaani, niin minä tarjoan sinulle ylläpidon luonani Jerusalemissa." ³⁵ Mutta Barsillai vastasi kuninkaalle: "Montakohan elinvuotta minulla enää lienee, että tulisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin?" ³⁶ Minä olen nyt kahdeksankymmentä vuotta vanha. Osaisinko enää erottaa hyvää huonosta tai maistuisiko palvelijastasi miltään se, mitä hän syö tai juo? Kuuluisiko minusta enää miltään laulajien tai laulajattarien laulu? Miksi palvelijasi vielä tulisi taakaksi herralleni, kuninkaalle?" ³⁷ Palvelijasi seuraa kuningasta vain vähän matkaa tuolle puolelle Jordanin. Miksi kuningas antaisi minulle sellaisen korvauksen?" ³⁸ Salli palvelijasi palata takaisin, niin että saan kuolla omassa kaupungissani, siellä, missä on isäni ja äitini hauta. Katso, tässä on palvelijasi Kimham. Lähteköön hän herrani, kuninkaan, kanssa. Tee hänelle, mitä hyväksi näet." ³⁹ Kuningas vastasi:

"Tulkoon siis Kimham minun mukaani. Minä teen hänelle, mitä sinä näet hyväksi, ja kaiken, mitä minulta toivot, minä teen sinun hyväksesi."

⁴⁰ Sitten koko kansa ylitti Jordanin, myös kuningas itse. Kuningas suuteli Barsillaita ja hyvästeli hänet, ja Barsillai palasi takaisin kotiinsa. ⁴¹ Kuningas meni Gilgaliin, ja Kimham meni hänen mukanaan. Koko Juudan kansa ja puolet Israelin kansasta saattoivat kuninkaan sinne.

Israelin ja Juudan miesten riita

⁴² Silloin kaikki Israelin miehet tulivat kuninkaan luo ja sanoivat hänelle: "Miksi veljemme, Juudan miehet, ovat tuoneet kuninkaan ja hänen perheensä kuin varkain Jordanin yli, samoin kaikki Daavidin miehet hänen kanssaan?" ⁴³ Juudan miehet vastasivat Israelin miehille: "Onhan kuningas meille läheisempi. Miksi te tämän vuoksi vihastutte? Olemmeko me muka syöneet kuninkaan tai ryöstäneet hänet itsellemme?" ⁴⁴ Israelin miehet vastasivat Juudan miehille: "Meillä on kymmenen kertaa suurempi osuus kuninkaaseen, myös Daavidiin, kuin teillä. Miksi olette siis ylenkatsooneet meitä? Ja emmekö me puhuneet ensimmäisinä, että kuninkaamme on tuotava takaisin?" Mutta Juudan miesten sanat olivat vielä jyrkempiä kuin Israelin miesten.

Seban kapina

20 Paikalla sattui olemaan kelvoton benjaminilainen mies nimeltä Seba, Bikrin poika. Hän puhalsi pasuunaan ja sanoi: "Ei meillä ole osaa Daavidiin eikä perintöösaa lisain poikaan. Joka mies majalleen, Israel!" ² Silloin kaikki Israelin miehet lakkasivat seuraamasta Daavidia ja seurasivat Sebaa, Bikrin poikaa, mutta Juudan miehet pysyivät uskollisina kuninkaalleen ja seurasivat häntä Jordanilta Jerusalemiin.

³ Kun kuningas Daavid tuli Jerusalemiin linnaansa, hän otti ne kymmenen sivuvaimoaan, jotka oli jättänyt pitämään huolta palatsista, ja sulki heidät vartioituun taloon. Hän elätti heitä mutta ei käynyt heidän luonaan, ja he olivat eristettyinä kuolinpäiväänsä asti elävän miehen leskinä.

⁴ Kuningas sanoi Amasalle: "Kutsu koolle Juudan miehet kolmen päivän kuluessa ja ole silloin itsekä paikalla."

⁵ Amasa meni kutsumaan koolle Juudaa mutta viipyi ohi sen ajan, jonka Daavid oli määrännyt. ⁶ Silloin Daavid sanoi Abisaille: "Nyt Seba, Bikrin poika, tekee meille enemmän pahaa kuin Absalom. Ota sinä herrasi palvelijat mukaasi ja aja häntä takaa, ettei hän saisi haltuunsa varustettuja kaupunkia ja pääsisi meiltä pakoon."

Jooab tappaa Amasan

⁷Jooabin miehet sekä kreetit ja pleetit ja kaikki muutkin soturit lähtivät ajamaan takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

⁸Kun he olivat ehtineet Gibeonissa olevan suuren kiven luo, Amasa tuli heitä vastaan. Jooabin yllä oli takki ja sen päällä oli vyötetty miekka tupessaan. Kun hän lähti liikkeelle, miekka putosi.

⁹Jooab sanoi Amasalle: "Onko kaikki hyvin, veljeni?" Samalla hän tarttui oikealla kädellään Amasaa partaan muka suudellakseen häntä. ¹⁰Mutta kun Amasa ei varonut miekkaa, joka Jooabilla oli kädessään, tämä pisti häntä sillä vatsaan, niin että hänen sisälmyksensä valuivat maahan. Toista pistoa ei tarvittu, vaan hän kuoli heti. Sitten Jooab ja hänen veljensä Abisai jatkoivat Seban, Bikrin pojan, takaa-ajoa. ¹¹Eräs Jooabin miehistä jäi seisomaan Amasan viereen ja huusi:

"Jokainen joka kannattaa Jooabia ja on Daavidin puolella, seuratkoon Jooabia!"

¹²Amasa virui verissään keskellä tietä. Kun mies huomasi, että kaikki kansa pysähtyi siihen, hän vei Amasan tieltä syrjään ja heitti vaatteen hänen päälleen. Kaikki ohikulkijat nimittäin pysähtyivät nähdessään ruumiin. ¹³Kun Amasa oli viety pois tieltä, kaikki menivät ohi ja seurasivat Jooabia ajaakseen takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

Jooab kukistaa Seban kapinan

¹⁴Seba kulki kaikkien Israelin heimojen kautta Aabeliin, Beet-Maakaan. Kaikki beeriläiset kokoontuivat ja seurasivat häntä.

¹⁵Jooabin joukot tulivat Aabeliin, Beet-Maakaan, saartoivat Seban ja loivat kaupunkia vastaan vallin, joka ulottui ulkomuurin tasalle. Koko väki, joka oli Jooabin kanssa, hajotti muuria saadakseen sen sortumaan.

¹⁶Silloin eräs viisas nainen huusi kaupungista: "Kuulkaa! Kuulkaa! Sanoisitteko Jooabille, että hän tulisi lähemmäksi? Haluan puhua hänelle."

¹⁷Kun Jooab tuli lähelle, nainen kysyi: "Sinäkö olet Jooab?" Tämä vastasi: "Minä." Nainen sanoi hänelle: "Kuule palvelijattaresi sanoja." Hän vastasi: "Minä kuuntelen." ¹⁸Nainen sanoi: "Muinoin oli tapana sanoa: 'On kysyttävä neuvoa Aabelista', ja niin asia tuli selväksi. ¹⁹Minä olen rauhallisimpia ja uskollisimpia kaupunkeja Israelissa, ja sinä koetat tuhota kaupungin, joka on äiti Israelissa. Miksi sinä hävität Herran perintöosaa?"

²⁰Jooab vastasi: "Pois se, pois se minusta, että haluaisin hävittää tai tuhota!" ²¹Niin ei asia ole, vaan eräs mies Efraimin vuoristosta, Seba, Bikrin poika, on nostanut kätensä kuningas Daavidia vastaan. Kunhan vain luovutatte hänet, minä lähden pois kaupungin kimpusta." Nainen vastasi Jooabille: "Hyvä on, hänen päänsä heitetään sinulle muurin

yli." ²² Sitten nainen meni koko kansan luo ja puhui heille viisaasti. He löivät Sebalta, Bikrin pojalta, pään poikki ja heittivät sen Jooabille. Silloin Jooab puhalsi pasuunaan, ja hänen miehensä hajaantuivat kaupungin edustalta, jokainen kotiinsa. Jooab itse palasi Jerusalemiin kuninkaan luo.

Daavidin ylimmät virkamiehet

²³ Jooab oli koko Israelin sotajoukon ylipäällikkönä, ja Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkönä. ²⁴ Adoram oli työvelvollisten valvojana, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina. ²⁵ Seva oli kirjurina, ja Saadok ja Ebjatar olivat pappeina. ²⁶ Myös jaairilainen lira oli Daavidilla pappina.

DAVIDIN AJAN HISTORIAA, 21 – 24

Saulin tekemä rikos sovitetaan

21 Daavidin päivinä oli nälänhätä, jota kesti kolme peräkkäistä vuotta. Daavid etsi silloin Herran kasvoja, ja Herra vastasi: "Tämä on Saulin tähden ja verivelan alaisen suvun tähden, koska hän surmasi gibeonilaisia." ² Silloin kuningas kutsui gibeonilaiset luokseen ja puhui heidän kanssaan. Gibeonilaiset eivät olleet israelilaisia vaan jäljelle jääneitä amorilaisia, joille israelilaiset olivat vannoneet valan. Saul oli kuitenkin

koettanut hävittää heidät kiivaillessaan israelilaisten ja Juudan puolesta.

³ Daavid kysyi gibeonilaisilta: "Mitä minun on tehtävä teidän hyväksenne? Millä voin sovittaa tämän asian, niin että te siunaisitte Herran perintöösaa?"

⁴ Gibeonilaiset vastasivat hänelle: "Ei meidän ja Saulin sekä hänen sukunsa välillä ole kyse hopeasta eikä kullasta, eikä meillä ole valtaa surmata ketään Israelissa." Hän kysyi: "Mitä te siis vaaditte minua tekemään hyväksenne?" ⁵ He vastasivat kuninkaalle: "Se mies tuhosi meitä ja aikoi hävittää meidät kaikkialta Israelin alueelta. ⁶ Annettakoon meille sen miehen jälkeläisistä seitsemän miestä lävistääksemme heidät paaluihin Herran edessä Saulin, Herran valitun, Gibeassa." Kuningas sanoi: "Minä annan."

⁷ Kuningas säästi kuitenkin Mefibosetin, Saulin pojan Joonatanin pojan, Herran nimeen vannotun valan tähden, joka oli heidän välillään, Daavidin ja Joonatanin, Saulin pojan, välillä. ⁸ Niin hän otti Aijan tyttären Rispan kaksi poikaa, Armonin ja Mefibosetin, jotka tämä oli synnyttänyt Saulille, sekä Saulin tyttären Meerabin viisi poikaa, jotka tämä oli synnyttänyt Adrielille, meholalaisen Barsillain pojalle. ⁹ Heidät hän luovutti gibeonilaisten käsiin, ja nämä lävistivät heidät vuorella Herran edessä. Nuo seitsemän

sortuivat kaikki yhdessä. Heidät surmattiin elonleikkuun ensimmäisinä päivinä, ohranleikkuun alussa.

¹⁰ Rispa, Aijan tytär, otti säkin ja levitti sen kalliolle vuoteekseen ja makasi sen päällä elonleikkuun alusta siihen asti, kunnes sade taivaasta valui ruumiiden päälle. Hän ei sallinut taivaan lintujen laskeutua niiden päälle päivällä eikä metsän eläinten tulla niiden kimppuun yöllä. ¹¹ Kun Daavidille kerrottiin, mitä Saulin sivuvaimo Rispa, Aijan tytär, oli tehnyt, ¹² hän meni ja otti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luut Gileadin Jaabeksen miehiltä. Nämä olivat vieneet heidän ruumiinsa varkain Beet-Seanin torilta, jonne filistealaiset olivat ripustaneet ne voitettuaan Saulin Gilboassa. ¹³ Daavid toi sieltä Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luut. Myös paaluihin lävistettyjen luut koottiin ¹⁴ ja haudattiin yhdessä Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luiden kanssa Benjaminin maahan Seelaan, Saulin isän Kiisin hautaan. Kaikki tehtiin kuninkaan käskyn mukaisesti, ja sen jälkeen Jumala leppyi maalle.

Daavidin miesten urotöitä

(1Ak 20:4-8)

¹⁵ Filistealaisten ja Israelin välille syttyi jälleen sota. Daavid lähti palvelijoineen sotimaan filistealaisia vastaan, mutta hän väsyi. ¹⁶ Silloin Jisbi-Benob, joka oli Raafan jälkeläisiä, aikoi surmata Daavidin. Hänellä oli kolmesataa

sekeliä painava vaskipeitsi ja vyöllään uusi miekka. ¹⁷ Abisai, Serujan poika, tuli kuitenkin Daavidin avuksi ja löi filistealaisen kuoliaaksi. Silloin Daavidin miehet vannottivat kuningasta sanoen: "Sinä et saa enää lähteä meidän kanssamme taisteluun, ettei Israelin lamppu sammuisi."

¹⁸ Sen jälkeen syttyi taistelu filistealaisten kanssa Goobissa. Huusalainen Sibbekai surmasi Safin, joka oli Raafan jälkeläisiä. ¹⁹ Jälleen syttyi taistelu filistealaisia vastaan Goobissa. Beetlehemiläinen Elhanan, Jare-Ooregimin poika, surmasi gatilaisen Goljatin, jonka peitsen varsi oli kuin kangastukki. ²⁰ Vielä syttyi taistelu Gatissa. Siellä oli kookas mies, jolla oli kuusi sormea kummassakin kädessä ja kuusi varvasta kummassakin jalassa, yhteensä kaksikymmentäneljä. Myös hän polveutui Raafasta. ²¹ Hän häpäisi Israelia, mutta Joonatan, Daavidin veljen Simean poika, surmasi hänet. ²² Näin nämä neljä Gatissa syntynyttä Raafan jälkeläistä kaatuivat Daavidin ja hänen palvelijoihinsa surmaamina.

Daavidin ylistyslaulu

(Ps 18:1-51)

22 Daavid lausui Herralle tämän laulun sanat sinä päivänä, jona Herra oli pelastanut hänet kaikkien hänen vihollistensa ja Saulin käsistä. ² Hän sanoi:

"Herra, minun kallioni, linnani
ja pelastajani!
³ Jumala, minun kallioni, sinun
turviisi minä pakenen!
Sinä olet kilpeni ja pelastukseni
sarvi,
vuorilinnani ja pakopaikkani.
Sinä olet pelastajani, sinä pelastat
minut väkivallasta!
⁴ Minä huudan: 'Ylistetty
olkoon Herra!',
ja minä pelastun vihollisteni käsistä.
⁵ Kuoleman aallot piirittivät minut,
turmion virrat pelästyttivät minut.
⁶ Tuonelan siteet kietoivat minut,
kuoleman ansat yllättivät minut.
⁷ Ahdistuksessa minä
huusin Herraa,
Jumalaani minä huusin.
Hän kuuli temppelistään
minun ääneni,
minun avunhuutoni kohosi
hänen korviinsa.
⁸ Silloin maa huojui ja järisi,
taivaan perustukset järkkäyivät.
Ne horjuivat, sillä hänen
vihansa syttyi.
⁹ Savu nousi hänen sieraimistaan,
kuluttava tuli hänen suustaan,
palavat hiilet hehkuivat hänestä.
¹⁰ Hän taivutti taivaat ja astui alas
synkkä pilvi jalkojensa alla.
¹¹ Hän ratsasti kerubilla lentäen,
hän kiiti tuulen siivillä.
¹² Hän pani pimeyden majaksi
ympärilleen,

synkät vedet, paksut pilvet.
¹³ Hohteesta, joka kävi hänen
edellään, hehkuivat
palavat hiilet.
¹⁴ Herra jylisi taivaasta, Korkein
antoi äänensä kaikua.
¹⁵ Hän lennätti nuolia ja hajotti
viholliset,
salamoita ja hämmensi heidät.
¹⁶ Vetten syvänteet tulivat näkyviin,
maanpiirin perustukset paljastuivat
Herran nuhtelusta,
hänen vihansa hengen
puhalluksesta.
¹⁷ Hän ojensi kätensä korkeudesta
ja tarttui minuun,
hän veti minut ylös syvästä vesistä.
¹⁸ Hän vapautti minut väkevän
viholliseni käsistä,
vihamiehistäni, jotka olivat
minua vahvempia.
¹⁹ He nousivat minua vastaan
hätäni päivänä,
mutta Herra tuli minun tuekseni.
²⁰ Hän toi minut avaraan paikkaan,
hän pelasti minut, sillä hän on
mieltynyt minuun.
²¹ Herra palkitsee minut
vanhurskauteni mukaan,
kätteni puhtauden mukaan hän
maksaa minulle.
²² Sillä minä olen noudattanut
Herran teitä,
en ole luopunut Jumalastani ja
ollut jumalaton.

²³ Kaikki hänen säädöksensä
ovat edessäni,
hänen lakejaan en luotani torju.
²⁴ Olen nuhteeton häntä kohtaan
ja varon tekemästä pahaa.
²⁵ Herra maksaa minulle
vanhurskauteni mukaan,
sen mukaan kuin olen puhdas
hänen silmiensä edessä.
²⁶ Uskollista kohtaan sinä olet
uskollinen,
nuhteetonta sankaria kohtaan
nuhteeton.
²⁷ Puhdasta kohtaan sinä
olet puhdas,
mutta kieroä kohtaan nurja.
²⁸ Sinä pelastat nöyrän kansan,
mutta sinun silmäsi ovat ylpeitä
vastaan, sinä alennat heidät.
²⁹ Sillä sinä, Herra, olet minun
lamppuni.
Herra valaisee minun pimeyteni.
³⁰ Sinun avullasi minä juoksen
kiinni rosvojoukon,
Jumalani avulla hyppään yli muurin.
³¹ Jumalan tie on täydellinen,
Herran sana tulessa koeteltu.
Hän on kilpenä kaikille, jotka
häneen turvaavat.
³² Sillä kuka on Jumala paitsi Herra
ja kuka on kallio paitsi meidän
Jumalamme?
³³ Hän on Jumala, minun
vahva turvani,
joka tekee tieni nuhteettomaksi.

³⁴ Hän tekee jalkani nopeiksi
kuin peuran jalat
ja asettaa minut kukkuloilleni.
³⁵ Hän opettaa käteni sotimaan
ja käsivarteni vaskijousta
jännittämään.
³⁶ Sinä annat minulle pelastuksesi
kilven,
sinä vastaat minulle ja teet
minut suureksi.
³⁷ Sinä annat askeleilleni
avaran tilan,
eivätkä minun nilkkani nyrjähdä.
³⁸ Minä ajan vihollisiani takaa
ja tuhoan heidät
enkä palaa, ennen kuin olen
tehnyt heistä lopun.
³⁹ Minä teen heistä lopun ja
murskaan heidät, eivätkä
he enää nouse.
He sortuvat minun jalkojeni alle.
⁴⁰ Sinä vyötät minut voimalla
sotaan,
vastustajani sinä painat alleni.
⁴¹ Sinä ajat minun viholliseni
pakoon,
vihamieheni minä tuhoan.
⁴² He huutavat apua, mutta
pelastajaa ei ole,
huutavat Herraa, mutta hän
ei vastaa heille.
⁴³ Minä survon heidät kuin
maan tomuksi,
kuin katujen lokaa minä heitä
poljen ja tallaan.

⁴⁴ Sinä vapautat minut kansani
riidoista,
sinä varjelet minua, ja minusta
tulee kansakuntien pää.
Kansat, joita en tuntenut,
palvelevat minua.
⁴⁵ Muukalaiset mielistelevät minua.
Heti kun he kuulevat käskyni, he
tottelevat minua.
⁴⁶ Muukalaiset menettävät
rohkeutensa,
he tulevat vavisten varustuksistaan.
⁴⁷ Herra elää! Kiitetty olkoon
kallioni,
ylistetty olkoon Jumala,
pelastukseni kallio!
⁴⁸ Hän on Jumala, joka kostaa
puolestani
ja saattaa kansat valtani alle.
⁴⁹ Hän pelastaa minut vihollisteni
käsistä.
Sinä korotat minut vastustajieni
ylitse,
vapautat minut väkivaltaisesta
miehestä.
⁵⁰ Sen tähden minä kiitän
sinua, Herra,
ja laulan kiitosta nimellesi kansojen
keskuudessa.
⁵¹ Hän antaa kuninkaalleen
suuria voittoja
ja osoittaa laupeutta voidellulleen,
Daavidille ja hänen siemenelleen
ikuisesti."

Daavidin viimeiset sanat

23 Nämä ovat Daavidin viimeiset
sanat:

"Näin puhuu Daavid, Iisain poika,
näin puhuu korkealle korotettu
mies,
Jaakobin Jumalan voideltu, ihana
Israelin ylistyslauluissa:
² Herran Henki puhuu minun
kauttani,
hänen sanansa on minun kielelläni.
³ Israelin Jumala on sanonut,
Israelin kallio on puhunut
minulle:
'Joka hallitsee ihmisiä
vanhurskaasti, joka hallitsee
Jumalan pelossa,
⁴ hän on kuin aamun valo
auringon noustessa, kuin
pilvetön aamu,
kun maa viheriöi kirkkaassa valossa
sateen jälkeen.'
⁵ Eikö minun sukuni ole tällainen
Jumalan edessä?
Hän on tehnyt minun kanssani
ikuisen liiton,
kaikin puolin taatun ja vakaan.
Hän antaa versoa minulle kaiken
pelastuksen ja täyttää
kaikki toiveeni.
⁶ Mutta kelvottomat ovat kuin
orjantappurat.
Ne on kaikki viskattu pois, ei
niihin tartuta käsin.

⁷ Joka aikoo koskea niihin, hän
varustautuu raudalla ja
keihään varrella.

Totisesti, ne poltetaan siinä,
missä ovat."

Daavidin sankarit

(1Ak 11:10-47)

⁸ Nämä ovat Daavidin sankarien
nimet: Jooseb-Bassebet,
tahkemonilainen, oli päälliköiden
esimies. Hän oli sama mies kuin
esniläinen Adino, joka löi kuoliaaksi
kahdeksansataa yhdellä kertaa.

⁹ Hänestä seuraava oli Eleasar,
ahohilaisen Doodon poika, yksi niistä
kolmesta sankarista. Nämä haastoivat
yhdessä Daavidin kanssa taisteluun
filistealaiset, jotka olivat kokoontuneet
Pas-Dammimiin. Kun Israelin miehet
vetäytyivät, ¹⁰ Eleasar pysyi paikallaan
ja surmasi filistealaisia, kunnes hänen
kätensä väsyi niin, että se kouristui
kiinni miekkaan. Herra antoi sinä
päivänä suuren voiton, ja väki
palasi Eleasarin urotyön jälkeen vain
ryöstämään.

¹¹ Hänestä seuraava oli Samma,
hararilaisen Aagen poika. Kerran
filistealaiset olivat kokoontuneet
yhdeksi joukoksi lähelle peltopalstaa,
jossa kasvoi linssiä. Israelin väki pakeni
filistealaisia, ¹² mutta Samma asettui
keskelle palstaa, sai sen pelastetuksi
ja voitti filistealaiset. Näin Herra antoi
suuren voiton.

¹³ Kerran kolme niistä
kolmestakymmenestä päälliköstä
tuli elonleikkuun aikaan
Daavidin luo Adullamin luolalle.
Filistealaisten joukko oli leiriytyneenä
Refaiminlaaksossa. ¹⁴ Daavid oli
silloin vuorilinnassa, ja filistealaisten
vartiosto oli Beetlehemissä.

¹⁵ Daavidin teki mieli raikasta vettä,
ja hän sanoi: "Toisipa joku minulle
vettä Beetlehemin portilla olevasta
kaivosta!" ¹⁶ Silloin nuo kolme
sankaria tunkeutuivat filistealaisten
leiriin, ammensivat vettä Beetlehemin
portilla olevasta kaivosta ja toivat
sen Daavidille. Hän ei kuitenkaan
tahtonut juoda sitä vaan vuodatti sen
juomauhriksi Herralle. ¹⁷ Hän sanoi:
"Herra varjelkoon minua tekemästä
niin. Onhan se niiden miesten veri,
jotka menivät sinne oman henkensä
uhalla." Eikä hän tahtonut juoda sitä.
Tämän tekivät nuo kolme sankaria.

¹⁸ Abisai, Jooabin veli, Serujan
poika, oli niiden kolmenkymmenen
päällikkö. Hän nosti keihänsä
kolmensadan kaatuneen yli, ja hänet
mainittiin niiden kolmen rinnalla.
¹⁹ Hän oli kunnioitetumpi kuin ne
kolmekymmentä, ja hänestä tuli heidän
päällikkönsä, mutta hän ei vetänyt
vertoja niille kolmelle.

²⁰ Benaja, Joojadan poika,
urhoollisen miehen poika, joka teki
monia sankaritekoja, oli kotoisin
Kabseelistä. Hän surmasi kaksi

mooabilaista sotasankaria, ja kerran lumituiskun aikana hän laskeutui kaivoon ja tappoi siellä leijonan.²¹ Hän surmasi myös isokokoisen egyptiläisen miehen. Egyptiläisellä oli keihäs kädessä, mutta Benaja meni häntä vastaan sauva kädessä. Hän tempasi keihään egyptiläisen kädestä ja tappoi hänet hänen omalla keihäällään.²² Tällaisia tekoja teki Benaja, Joojadan poika. Hänen nimensä mainittiin niiden kolmen sankarin rinnalla.²³ Hän oli kunnioitetumpi kuin ne kolmekymmentä mutta ei vetänyt vertoja niille kolmelle. Hänet Daavid asetti henkivartiostonsa päälliköksi.

²⁴ Kolmenkymmenen joukkoon kuuluivat Asael, Jooabin veli, ja beetlehemiläinen Elhanan, Doodon poika, ²⁵ harodilainen Samma, harodilainen Elike, ²⁶ palttilainen Heles, tekoalainen Iira, Ikkeksen poika, ²⁷ anatotilainen Abieser, huusalainen Mebunnai, ²⁸ ahohilainen Salmon, netofalainen Mahrai, ²⁹ netofalainen Heeleb, Baanan poika, Ittai, Riibain poika, benjaminilaisten Gibeasta, ³⁰ piratonilainen Benaja, Hiddai Nahale-Gaasista, ³¹ arabalainen Abi-Albon, barhumilainen Asmavet, ³² saalbonilainen Eljahba, Joonatan, Jaasenin poika, ³³ hararilainen Samma, hararilainen Ahiam, Saararin poika, ³⁴ Elifelet, Ahasbain poika, maakalaisen poika, giilolainen Eliam, Ahitofelin poika, ³⁵ karmelilainen

Hesrai, arbilainen Paarai, ³⁶ Jigal, Naatanin poika, Soobasta, gaadilainen Baani, ³⁷ ammonilainen Seleke, beerotilainen Naharai, joka oli Jooabin, Serujan pojan, aseenkantaja, ³⁸ jeteriläinen Iira, jeteriläinen Gaareb ³⁹ ja heettiläinen Uuria, kaikkiaan kolmekymmentäseitsemän.

Israelin ja Juudan väestönlaskenta

(1Ak 21:1-6)

24 Herran viha syttyi taas Israelia kohtaan, ja se yllytti Daavidin kansaa vastaan sanoen: "Mene ja laske Israel ja Juuda."² Kuningas sanoi Jooabille, sotajoukon päällikölle, joka oli hänen luonaan: "Kiertele kaikki Israelin heimot Daanista Beersebaan asti. Laskekaa kansa, niin että saan tietää sen lukumäärän."³ Jooab vastasi kuninkaalle: "Herra, sinun Jumalasi, lisätköön kansaa kuinka paljon tahansa, vaikka satakertaisesti, ja saakoot herrani ja kuninkaani silmät nähdä sen. Mutta miksi herrani, kuningas, haluaa tehdä näin?"⁴ Kuninkaan sana kuitenkin velvoitti Jooabia ja sotapäälliköitä, ja niin he lähtivät kuninkaan luota laskemaan Israelin kansaa.

⁵ He menivät Jordanin yli ja leiriytyivät Aroeriin, Gaadin jokilaaksossa olevan kaupungin eteläpuolelle, Jaeseriin päin. ⁶ Sieltä he menivät Gileadiin ja Tahtim-Hodsin maahan. Sitten he menivät Daan-Jaaniin ja kiersivät sieltä

Siidoniin. ⁷ Käytyään vielä Tyyron linnoituksessa ja kaikissa hivviläisten ja kanaani-kaupungeissa he lähtivät Juudan Etelämaahan, Beersebaan.

⁸ He kiersivät koko maan ja tulivat yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän kuluttua takaisin Jerusalemiin. ⁹ Jooab antoi kuninkaalle tiedoksi lasketun kansan lukumäärän: Israelissa oli sotakuntoisia miekkamiehiä 800.000, ja Juudan miehiä oli 500.000.

Rutto

(1Ak 21:7-17)

¹⁰ Kun Daavid oli laskenut kansan, hänen sydämensä soimasi häntä. Hän sanoi Herralle: "Minä olen tehnyt hyvin suuren synnin tässä asiassa. Anna nyt, Herra, anteeksi palvelijasi rikos, sillä minä olen menetellyt hyvin tyhmästi."

¹¹ Kun Daavid aamulla nousi, oli profeetta Gaadille, Daavidin näkijälle, jo tullut tämä Herran sana: ¹² "Mene ja puhu Daavidille: 'Näin sanoo Herra: Minä asetan eteesi kolme vaihtoehtoa. Valitse niistä yksi, niin minä teen sinulle sen mukaan.'" ¹³ Gaad meni Daavidin luo ja sanoi hänelle: "Haluatko, että maahasi tulee nälkä seitsemäksi vuodeksi vai että joudut pakenemaan kolme kuukautta vihollisiasi, jotka ajavat sinua takaa? Vai haluatko, että maahasi tulee rutto kolmeksi päiväksi? Mieti nyt ja päätä, mitä minun tulee vastata lähettäjälleni." ¹⁴ Daavid vastasi

Gaadille: "Olen suuressa ahdingossa. Heittäytykäämme kuitenkin Herran käsiin, sillä hänen armonsa on hyvin suuri. Ihmisten käsiin en tahdo joutua."

¹⁵ Niin Herra antoi ruton tulla Israeliin aamulla, ja se raivosi määrättyyn aikaan asti. Kansaa kuoli Daanista aina Beersebaan asti, 70.000 henkeä. ¹⁶ Mutta kun enkeli ojensi kätensä Jerusalemia kohti tuhotakseen sen, Herra katui onnettomuutta ja sanoi enkelille, joka tuhosi kansaa: "Jo riittää, laske kätesi alas." Herran enkeli oli silloin jebusilaisen Araunan puimatantereen luona.

Daavid rakentaa alttarin Herralle

(1Ak 21:18-30)

¹⁷ Nähdessään enkelin surmaavan kansaa Daavid sanoi Herralle: "Minä olen tehnyt syntiä, minä olen tehnyt väärin. Mutta nämä lampaat, mitä he ovat tehneet? Olkoon siis sinun kätesi minua ja minun isäni sukua vastaan." ¹⁸ Gaad tuli Daavidin luo samana päivänä ja sanoi hänelle: "Mene ja pystytä Herralle alttari jebusilaisen Araunan puimatantereele." ¹⁹ Daavid teki Gaadin sanan mukaan ja meni sinne, niin kuin Herra oli käskennyt.

²⁰ Kun Arauna nosti katseensa, hän näki kuninkaan palvelijoineen tulevan luokseen. Silloin hän meni ja heittäytyi kasvoilleen maahan kuninkaan eteen. ²¹ Arauna sanoi: "Miksi herrani, kuningas, tulee palvelijansa

luo?" Daavid vastasi: "Ostamaan sinulta puimatannerta rakentaakseni Herralle alttarin, jotta kansaa vaivaava vitsaus loppuisi." ²² Silloin Arauna sanoi Daavidille: "Herrani, kuningas, ottakoon ja uhratkoon, mitä hyväksi näkee. Katso, tässä on härät polttouhriksi ja puimaäkeet sekä härkien ikeet polttopuiksi. ²³ Tämän kaiken, oi kuningas, Arauna antaa kuninkaalle." Arauna sanoi vielä kuninkaalle: "Olkoon Herra,

sinun Jumalasi, sinulle suosiollinen."

²⁴ Mutta kuningas sanoi Araunalle: "Ei, minä ostan ne sinulta täydestä hinnasta. Minä en uhraa Herralle, Jumalalleni, ilmaisia polttouhreja." Daavid osti puimatantereen ja härät viidelläkymmenellä sekelillä hopeaa. ²⁵ Sitten Daavid rakensi sinne alttarin Herralle ja uhraasi polttouhreja ja yhteyshreja. Niin Herra leppyi maalle, ja Israelia vaivaava vitsaus loppui.

ENSIMMÄINEN KUNINKAIDEN KIRJA

SALOMON HALLITUSKAUSI, 1 – 11

Abisag hoitaa Daavidia

1 Kun kuningas Daavid oli tullut vanhaksi, hän ei enää pysynyt lämpimänä, vaikka häntä peiteltiin vaatteilla. ²Silloin hänen palvelijansa sanoivat hänelle: "Etsittäköön herrallemme, kuninkaalle, tyttö, neitsyt, palvelemaan kuningasta ja hoitamaan häntä. Maatkoon hän sylissäsi, niin herrallamme, kuninkaalla, on lämmin." ³Niin he etsivät kaunistä tyttöä koko Israelin alueelta ja löysivät suunemilaisen Abisagin ja toivat hänet kuninkaan luo. ⁴Tyttö oli hyvin kaunis. Hänestä tuli kuninkaan hoitaja, ja hän palveli kuningasta. Kuningas ei kuitenkaan yhtynyt häneen.

Adonian vallankaappausyritys

⁵ Siihen aikaan Adonia, Haggitin poika, korotti itsensä ja sanoi: "Minä haluan kuninkaaksi." Hän hankki itselleen sotavaunuja ja ratsumiehiä sekä viisikymmentä miestä, jotka juoksivat hänen edellään. ⁶ Hänen isänsä Daavid ei ollut koskaan pahoittanut hänen

mieltään sanomalla: "Miksi olet tehnyt noin?" Adonia oli syntynyt Absalomin jälkeen, ja hän oli myös hyvin komea mies. ⁷ Adonia neuvotteli Jooabin, Serujan pojan, ja pappi Ebjatarin kanssa, ja nämä ryhtyivät tukemaan häntä. ⁸ Mutta pappi Saadok ja Benaja, Joojadan poika, sekä profeetta Naatan, Simej, Rei ja Daavidin sankarit eivät olleet Adonian puolella.

⁹ Adonia teurasti lampaita, vuohia, härkiä ja juottovasikoita Soohellet-kiven luona, joka on Roogelin lähteen äärellä. Hän kutsui paikalle kaikki veljensä, kuninkaan pojat, ja kaikki kuninkaan palveluksessa olevat Juudan miehet. ¹⁰ Mutta profeetta Naatania, Benajaa, sotureita ja veljeään Salomoa hän ei kutsunut.

Salaliitto paljastuu

¹¹ Silloin Naatan sanoi Batseballe, Salomon äidille: "Etkö ole kuullut, että Adoniasta, Haggitin pojasta, on tullut kuningas eikä herramme Daavid tiedä sitä? ¹² Ja nyt, tule! Minä annan sinulle sellaisen neuvon, että sinä pelastat henkesi ja poikasi Salomon hengen. ¹³ Mene nyt heti kuningas Daavidin luo ja sano hänelle: 'Herrani, kuningas, etkö sinä itse ole vannonut palvelijattarellesi

näin: sinun pojastasi Salomosta tulee kuningas minun jälkeeni, ja hän saa istua minun valtaistuimellani? Miksi siis Adoniasta on tullut kuningas?' ¹⁴ Ja kun sinä vielä puhut siellä kuninkaan kanssa, minä tulen sinun jälkeesi sisään ja vahvistan sen, mitä sinä sanot."

¹⁵ Niin Batseba meni kuninkaan luo makuuhuoneeseen. Kuningas oli hyvin vanha, ja suunemilainen Abisag palveli häntä. ¹⁶ Batseba kumartui ja osoitti kuninkaalle kunnioitusta. Kuningas kysyi: "Mitä asiaa sinulla on?"

¹⁷ Batseba vastasi hänelle: "Herrani, sinä olet vannonut palvelijattarellesi Herran, Jumalasi, kautta: 'Sinun pojastasi Salomosta tulee kuningas minun jälkeeni, ja hän saa istua minun valtaistuimellani.' ¹⁸ Nyt kuitenkin Adoniasta on tullut kuningas, etkä sinä, herrani, kuningas, tiedä sitä. ¹⁹ Hän on teurastanut paljon härkiä, juottovasikoita sekä lampaita ja vuohia ja kutsunut luokseen kaikki kuninkaan pojat, pappi Ebjatarin ja sotaväen päällikön Jooabin, mutta palvelijaasi Salomoa hän ei ole kutsunut. ²⁰ Sinuun, herrani, kuningas, kiinnittyvät nyt kaikkien israelilaisten katseet, että ilmoittaisit heille, kuka tulee istumaan herrani, kuninkaan, valtaistuimella hänen jälkeensä. ²¹ Muuten käy niin, että kun herrani, kuningas, on mennyt lepoon isiensä luo, minua ja minun poikaani Salomoa pidetään syyllisinä."

²² Kun Batseba vielä puhui kuningas Daavidin kanssa, saapui profeetta Naatan. ²³ Kuninkaalle ilmoitettiin: "Täällä on profeetta Naatan." Hän tuli kuninkaan eteen ja kumartui hänen edessään kasvoilleen maahan. ²⁴ Naatan sanoi: "Herrani, kuningas, sinäkö olet sanonut: 'Adoniasta tulee kuningas minun jälkeeni, ja hän saa istua minun valtaistuimellani.'?" ²⁵ Hän on näet mennyt tänään alas lähteelle ja teurastanut uhriksi paljon härkiä, juottovasikoita sekä lampaita ja vuohia ja kutsunut luokseen kaikki kuninkaan pojat, sotapäälliköt sekä pappi Ebjatarin. Nyt he syövät ja juovat hänen kanssaan ja huutavat: 'Eläköön kuningas Adonia!'" ²⁶ Minua, palvelijaasi, hän ei kuitenkaan ole kutsunut, ei myöskään pappi Saadokia eikä Benajaa, Joojadan poikaa, eikä sinun palvelijaasi Salomoa. ²⁷ Onko näin tapahtunut herrani, kuninkaan, tahdosta, ilman että olet antanut palvelijoiittesi tietää, kuka istuu herrani, kuninkaan, valtaistuimella hänen jälkeensä?"

Daavid määrää Salomon seuraajakseen

²⁸ Kuningas Daavid vastasi: "Kutsukaa Batseba minun luokseni." Hän tuli kuninkaan eteen ja jäi siihen seisomaan. ²⁹ Kuningas vannoi sanoen: "Niin totta kuin Herra elää, hän, joka on lunastanut minun sieluni kaikesta ahdingosta, ³⁰ minä teen tänä päivänä aivan niin kuin vannoin sinulle Herran, Israelin

Jumalan, kautta sanoessani, että sinun pojastasi Salomosta tulee kuningas minun jälkeeni ja että hän saa istua valtaistuimellani minun sijastani."

³¹ Silloin Batseba kunnioitusta osoittaen kumartui kasvoilleen maahan ja sanoi: "Eläköön herrani, kuningas Daavid, ikuisesti!"

³² Kuningas Daavid sanoi: "Kutsukaa luokseni pappi Saadok, profeetta Naatan ja Benaja, Joojadan poika." Kun he olivat tulleet kuninkaan eteen, ³³ kuningas sanoi heille: "Ottakaa mukaan herranne palvelijat, pankaa poikani Salomo minun muulini selkään ja viekää hänet alas Giihonin lähteelle.

³⁴ Voidelkoot pappi Saadok ja profeetta Naatan hänet siellä Israelin kuninkaaksi. Puhaltakaa sitten pasuunaan ja huutakaa: 'Eläköön kuningas Salomo!' ³⁵ Seuratkaa sitten häntä tänne ylös. Hän saa istua minun valtaistuimellani ja hallita kuninkaana minun sijastani. Hänet minä olen määrännyt Israelin ja Juudan ruhtinaaksi."

³⁶ Benaja, Joojadan poika, vastasi kuninkaalle ja sanoi: "Aamen! Niin sanokoon myös Herra, minun herrani ja kuninkaani Jumala. ³⁷ Niin kuin Herra on ollut herrani, kuninkaan, kanssa, hän olkoon myös Salomon kanssa ja tehköön hänen valtaistuimensa vielä mahtavammaksi kuin on herrani, kuningas Daavidin, valtaistuin."

Salomo voidellaan kuninkaaksi

(1Ak 29:21-22)

³⁸ Sitten pappi Saadok, profeetta Naatan ja Benaja, Joojadan poika, sekä kreetit ja pleetit lähtivät liikkeelle. He nostivat Salomon kuningas Daavidin muulin selkään ja saattoivat hänet Giihonille. ³⁹ Pappi Saadok oli ottanut öljysarven pyhäkköteltasta. Hän voiteli Salomon, pasuunoihin puhallettiin, ja koko kansa huusi: "Eläköön kuningas Salomo!" ⁴⁰ Koko kansa seurasi häntä ylös kaupunkiin huiluja soittaen ja valtavasti riemuiten, niin että maa oli haljeta heidän huudostaan.

⁴¹ Adonia ja kaikki hänen kanssaan olevat kutsuvieraat kuulivat sen juuri kun olivat lopettaneet ateriointinsa. Kun Jooab kuuli pasuunan äänen, hän kysyi: "Miksi kaupungissa on tuollainen meteli?" ⁴² Hänen vielä puhuessaan saapui paikalle Joonatan, pappi Ebjatarin poika. Adonia sanoi: "Tule, sillä sinä olet kunnon mies ja tuot hyviä sanomia."

⁴³ Joonatan vastasi Adoniale: "Päinvastoin! Herramme, kuningas Daavid, on tehnyt Salomosta kuninkaan. ⁴⁴ Kuningas lähetti hänen mukaansa pappi Saadokin, profeetta Naatanin ja Benajan, Joojadan pojan, sekä kreetit ja pleetit, ja he nostivat hänet kuninkaan muulin selkään. ⁴⁵ Pappi Saadok ja profeetta Naatan voitelivat hänet Giihonilla kuninkaaksi. He tulivat

sieltä riemuiten, ja koko kaupunki raikui. Siitä johtui ääni, jonka te kuulitte. ⁴⁶ Onpa Salomo jo istunut kuninkaalliselle valtaistuimellekin. ⁴⁷ Myös kuninkaan palvelijat ovat tulleet onnittelemaan herraamme, kuningas Daavidia, ja sanoneet: 'Sinun Jumalasi antakoon Salomon nimen tulla vielä maineikkaammaksi kuin sinun nimesi ja tehkään hänen valtaistuimensa vielä mahtavammaksi kuin sinun valtaistuimesi.' Ja kuningas on kumartunut palvomaan Herraa vuoteellaan. ⁴⁸ Kuningas on sanonut vielä näin: 'Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka on tänä päivänä antanut minulle seuraajan valtaistuimelleni. Silmäni ovat saaneet sen nähdä.'" ⁴⁹ Silloin kaikki Adonian kutsuvieraat joutuivat kauhun valtaan. He nousivat, ja kukin lähti omalle taholleen.

Adonia anoo armoa

⁵⁰ Adonia alkoi pelätä Salomoa. Hän nousi ja meni alttarin luo ja tarttui sen sarviin. ⁵¹ Tämä kerrottiin Salomolle. Hänelle sanottiin: "Adonia on kuningas Salomoa peläten tarttunut alttarin sarviin ja sanonut: 'Vannokoon kuningas Salomo vielä tänään minulle, ettei hän surmaa miekalla palvelijaansa.'" ⁵² Salomo sanoi: "Jos hän osoittautuu kunnon mieheksi, häneltä ei putoa hiuskarvaakaan maahan, mutta jos hänessä havaitaan pahuutta, hänen on kuoltava." ⁵³ Kuningas Salomo lähetti

miehiä hakemaan Adonian alttarin luota. Adonia tuli ja heittäytyi maahan kuningas Salomon eteen, ja Salomo sanoi hänelle: "Mene kotiisi."

Daavidin viimeiset ohjeet Salomolle

2 Kun lähestyi aika, jolloin Daavidin oli kuoltava, hän antoi pojalleen Salomolle käskyn sanoen: ² "Minä menen tietä, jota koko maailman on kuljettava. Ole luja ja ole mies. ³ Noudata Herran, Jumalasi, tahtoa, niin että vaellat hänen teitään ja pidät hänen lakinsa, käskynsä, säädöksensä ja todistuksensa, niin kuin ne on kirjoitettu Mooseksen laissa, että menestyisit kaikessa, mitä teet, ja kaikkialla, minne käännyt. ⁴ Silloin Herra toteuttaa sanansa, jonka hän on minusta puhunut: 'Jos poikasi pitävät huolen tiestään, niin että vaeltavat minun edessäni totuudessa kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan, on sinun suvustasi aina oleva mies Israelin valtaistuimella.'

⁵ Sinä tiedät myös, mitä Joob, Serujan poika, on tehnyt minulle, ja mitä hän teki kahdelle Israelin sotapäällikölle, Abnerille, Neerin pojalle, ja Amasalle, Jeterin pojalle. Hän tappoi heidät vuodattaen sotaverta rauhan aikana ja tahrasi verellä vyönsä, joka hänellä oli vyötäisillään, ja kenkänsä, jotka hänellä oli jalassaan. ⁶ Tee nyt viisautesi mukaan äläkä anna hänen harmaan päänsä mennä rauhassa alas tuonelaan. ⁷ Gileadilaisen Barsillain pojille sinun

on osoitettava ystävällisyyttä. Olkoot he niiden joukossa, jotka syövät sinun pöydästäsi, sillä hekin tulivat minun avukseni, kun minä pakenin veljeäsi Absalomia.

⁸ Luonasi on vielä Simei, Geeran poika, benjaminilainen Bahurimista. Hän kirosi minua hirvittävillä kirouksilla, kun menin Mahanaimiin. Mutta kun hän sitten tuli minua vastaan alas Jordanille, minä vannoin hänelle Herran kautta: 'Minä en surmaa sinua miekalla.'⁹ Mutta älä sinä jätä häntä rankaisematta, sillä sinä olet viisas mies ja tiedät, mitä sinun on tehtävä hänelle saattaaksesi hänen harmaan päänsä verisenä alas tuonelaan."

Daavidin kuolema

(1Ak 29:26-30)

¹⁰ Sitten Daavid meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. ¹¹ Aika, jonka Daavid hallitsi Israelia, oli neljäkymmentä vuotta. Hebronissa hän hallitsi seitsemän vuotta ja Jerusalemissa kolmekymmentäkolme vuotta. ¹² Salomo nousi isänsä Daavidin valtaistuimelle, ja hänen kuninkuutensa tuli hyvin vahvaksi.

Adonian juonittelu ja kuolema

¹³ Tämän jälkeen Adonia, Haggitin poika, tuli Batseban, Salomon äidin luo. Batseba kysyi: "Tietääkö tulosi rauhaa?" "Rauhaa", hän vastasi ¹⁴ ja jatkoi:

"Minulla on sinulle asiaa." Batseba sanoi: "Puhu." ¹⁵ Adonia sanoi: "Sinä tiedät, että kuninkuus oli minun ja koko Israel oli kääntänyt katseensa minuun, jotta minusta tulisi kuningas. Mutta sitten kuninkuus meni veljelleni, sillä se tuli hänelle Herralta. ¹⁶ On kuitenkin yksi asia, jota minä sinulta pyydän. Älä kiellä sitä minulta." Batseba vastasi: "Puhu." ¹⁷ Adonia sanoi: "Puhu kuningas Salomolle – sinultahan hän ei sitä kiellä – että hän antaisi minulle suunemilaisen Abisagin vaimoksi." ¹⁸ Batseba vastasi: "Hyvä on. Minä puhun sinusta kuninkaalle."

¹⁹ Sitten Batseba meni kuningas Salomon luo puhumaan hänelle Adoniasta. Kuningas nousi ja meni häntä vastaan, kumartui hänen edessään ja istui sitten valtaistuimelleen. Myös kuninkaan äidille asetettiin istuin, ja hän istui Salomon oikealle puolelle. ²⁰ Batseba sanoi: "Pyydän sinulta yhtä pientä asiaa, älä kiellä sitä minulta." Kuningas sanoi hänelle: "Pyydä, äiti, minä en kiellä sitä sinulta." ²¹ Hän sanoi: "Annettakoon suunemilainen Abisag veljellesi Adonialle vaimoksi."

²² Kuningas Salomo vastasi äidilleen: "Miksi pyydät vain suunemilaista Abisagia Adonialle? Pyydä hänelle myös kuninkuutta – onhan hän minun vanhempi veljeni – hänelle, pappi Ebjatarille ja Jooabille, Serujan pojalle." ²³ Kuningas Salomo vannoi

Herran kautta: "Rangaiskoon minua Jumala nyt ja vastakin, ellei Adonia saa maksaa hengellään sitä, että on puhunut näin. ²⁴ Niin totta kuin Herra elää, hän, joka on vahvistanut minun asemani ja asettanut minut isäni Daavidin valtaistuimelle ja joka lupauksensa mukaan on rakentanut minulle huoneen, vielä tänään on Adonian kuoltava." ²⁵ Sitten kuningas Salomo lähetti Benajan, Joojadan pojan, surmaamaan Adonian, ja niin Adonia kuoli.

Ebjatarin rangaistus

²⁶ Pappi Ebjatarille kuningas sanoi: "Mene Anatotiin pelloillesi, sillä sinä olet kuoleman oma. Minä en kuitenkaan surmaa sinua nyt, koska olet kantanut Herran, Herran, liitonarkkia isäni Daavidin edessä ja koska olet kärsinyt kaikkea, mitä isäni on kärsinyt." ²⁷ Näin Salomo karkotti Ebjatarin, niin ettei tämä saanut toimia Herran pappina. Salomo toteutti sanan, jonka Herra oli Siilossa puhunut Eelin suvusta.

Jooabin rangaistus

²⁸ Kun sanoma tästä tuli Jooabille – hän oli näet mennyt Adonian puolelle, vaikka ei ollutkaan mennyt Absalomin puolelle – Jooab pakeni Herran telttaan ja tarttui alttarin sarviin. ²⁹ Kuningas Salomolle ilmoitettiin, että Jooab oli paennut Herran telttaan ja oli alttarin ääressä. Silloin Salomo lähetti Benajan,

Joojadan pojan, ja käski: "Mene ja lyö hänet kuoliaaksi."

³⁰ Benaja meni Herran telttaan ja sanoi Jooabille: "Näin sanoo kuningas: 'Lähde ulos!'" Mutta hän vastasi: "En, tässä minä kuolen." Benaja toi vastauksen kuninkaalle ja sanoi: "Näin Jooab minulle puhui, ja näin hän vastasi." ³¹ Kuningas sanoi hänelle: "Tee niin kuin hän on puhunut. Lyö hänet kuoliaaksi ja hautaa hänet. Siten poistat minun päältäni ja isäni suvun päältä sen viattoman veren, jonka Jooab on vuodattanut." ³² Herra antakoon Jooabin vuodattaman veren tulla hänen itsensä päälle, koska hän kävi kahden miehen kimppuun, jotka olivat häntä oikeamielisempiä ja parempia, ja tappoi heidät miekalla isäni Daavidin tietämättä: Abnerin, Neerin pojan, Israelin sotaväen päällikön, ja Amasan, Jeterin pojan, Juudan sotaväen päällikön. ³³ Tulkoon heidän verensä Jooabin ja hänen jälkeläistensä päälle ikuisiksi ajoiksi. Mutta Daavidille, hänen jälkeläisilleen, suvulleen ja valtaistuimelleen tulkoon Herralta rauha ikuisiksi ajoiksi."

³⁴ Niin Benaja, Joojadan poika, meni ja löi Jooabin kuoliaaksi, ja hänet haudattiin kotipaikalleen autiomaahan. ³⁵ Kuningas asetti Benajan, Joojadan pojan, Jooabin tilalle sotaväen päälliköksi, ja pappi Saadokin kuningas asetti Ebjatarin tilalle.

Simein rangaistus

³⁶ Sen jälkeen kuningas lähetti palvelijansa kutsumaan Simein luokseen ja sanoi hänelle: "Rakenna itsellesi talo Jerusalemiin ja asu siellä äläkä lähde sieltä minnekään. ³⁷ Tiedä se, että sinä päivänä, jona lähdet ja ylität Kidroninpuron, sinun totisesti on kuoltava; sinun veresi tulee sinun itsesi päälle." ³⁸ Simei sanoi kuninkaalle: "Sana, jonka herrani, kuningas, on puhunut, on hyvä. Palvelijasi tekee sen mukaan." Simei asui sen jälkeen kauan Jerusalemissa. ³⁹ Mutta kolmen vuoden kuluttua kävi niin, että Simeiltä karkasi kaksi orjaa Gatin kuninkaan Aakiksen, Maakan pojan, luo. Simeille ilmoitettiin: "Orjasi ovat Gatissa." ⁴⁰ Silloin Simei nousi, satuloi aasinsa ja lähti Aakiksen luo Gatiin etsimään orjiaan. Hän meni ja toi orjansa Gatista.

⁴¹ Kun Salomolle kerrottiin, että Simei oli mennyt Jerusalemistä Gatiin ja palannut takaisin, ⁴² hän lähetti palvelijansa kutsumaan Simein luokseen ja sanoi hänelle: "Enkö minä vannottanut sinua Herran kautta ja varoittanut sinua sanoen: 'Tiedä se, että sinä päivänä, jona lähdet sinne tai tänne, sinun on kuolemalla kuoltava'? Ja sinä sanoit minulle: 'Hyvä on, olen ymmärtänyt.'" ⁴³ Miksi et siis ole noudattanut Herran nimeen vannomaasi valaa etkä käskyä, jonka minä sinulle annoin?" ⁴⁴ Kuningas

sanoi vielä Simeille: "Sinä tiedät sisimmässäsi kaiken sen pahan, minkä olet tehnyt minun isälleni Daavidille. Herra kääntää sinun pahat tekosi sinun itsesi päälle. ⁴⁵ Mutta kuningas Salomo on siunattu, ja Daavidin valtaistuini on oleva ikuisesti vahva Herran edessä." ⁴⁶ Sitten kuningas antoi käskyn Benajalle, Joojadan pojalle, ja tämä meni ja löi Simein kuoliaaksi. Näin kuninkuus vahvistui Salomon käsissä.

Salomo nai faraon tyttären

3 Salomosta tuli faraon, Egyptin kuninkaan, vävy, kun hän otti faraon tyttären vaimokseen ja toi hänet Daavidin kaupunkiin siksi aikaa, että sai valmiiksi oman linnansa, Herran temppelin ja Jerusalemin ympärismuurin.

Uhripalvelus Gibeonissa

² Kansa uhrasi yhä uhrikukkuloilla, koska vielä ei ollut rakennettu temppeliä Herran nimelle. ³ Salomo rakasti Herraa ja vaelsi isänsä Daavidin käskyjen mukaan. Kuitenkin hän uhrasi ja suitsutti uhrikukkuloilla. ⁴ Kuningas Salomo meni uhraamaan Gibeoniin, koska siellä oli suurin uhrikukkula. Hän uhrasi sen alttarilla tuhat polttouhria.

Salomo anoo ymmärrystä

(2Ak 1:7-12)

⁵ Gibeonissa Herra ilmestyi Salomolle yöllä unessa. Jumala sanoi: "Pyydä, mitä tahdot, niin minä annan sen

sinulle." ⁶Salomo vastasi: "Sinä olet osoittanut suurta armollisuutta palvelijallesi, isälleni Daavidille, koska hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa, vilpittömin sydämin sinua kohtaan. Sinä olet säilyttänyt suuren armosi häntä kohtaan ja antanut hänelle pojan, joka istuu hänen valtaistuimellaan, niin kuin tänä päivänä on. ⁷Ja nyt, Herra, minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelijasi kuninkaaksi isäni Daavidin sijaan. Mutta minä olen kuin pieni poika, en osaa lähteä enkä tulla. ⁸Palvelijasi on keskellä kansaa, jonka olet valinnut, suurta kansaa, jota ei voi laskea eikä lukea sen paljouden vuoksi. ⁹Anna siis palvelijallesi kuuleva sydän, jotta voisin jakaa oikeutta kansallesi ja erottaa hyvän pahasta, sillä kuka voi muuten jakaa oikeutta tälle suurelle kansallesi?"

¹⁰Herraa miellytti se, mitä Salomo anoi. ¹¹Jumala sanoi hänelle: "Koska sinä pyysit tätä etkä anonut itsellesi pitkää ikää, et rikkautta etkä vihamiestesi henkeä, vaan anoit itsellesi ymmärrystä kuulla, mikä on oikein, ¹²minä teen sanojesi mukaan. Minä annan sinulle viisaan ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut ennen sinua eikä tule sinun jälkeesi. ¹³Lisäksi minä annan sinulle, mitä et anonutkaan: sekä rikkautta että kunniaa, niin ettei kuninkaiden joukossa koko elinaikanasi ole sinun vertaistasi. ¹⁴Ja jos vaellat minun teitäni, niin kuin

isäsi Daavid vaelsi noudattaen minun lakejani ja käskyjäni, minä suon sinulle pitkän iän."

¹⁵Siihen Salomo heräsi; hän oli nähnyt unta. Kun Salomo palasi Jerusalemiin, hän astui Herran liitonarkun eteen ja uhrasi polttouhreja ja yhteyshuoneita ja järjesti pidot kaikille palvelijoilleen.

Salomon viisas tuomio

¹⁶Siihen aikaan kuninkaan luo tuli kaksi porttoa. Kun he seisoivat hänen edessään,

¹⁷toinen naisista sanoi: "Oi herrani, minä ja tämä nainen asumme samassa talossa. Kun minä synnytin siinä talossa, hän oli kanssani. ¹⁸Kolmantena päivänä sen jälkeen, kun minä olin synnyttänyt, myös tämä nainen synnytti. Me olimme yhdessä, eikä talossa ollut ketään vierasta meidän kanssamme, ainoastaan me kaksi. ¹⁹Tämän naisen poika kuoli yöllä, sillä hän oli nukkunut sen päällä. ²⁰Sitten hän nousi keskellä yötä, nosti minun poikani viereltäni palvelijattaresi nukkuessa ja otti sen syliinsä, mutta kuolleen poikansa hän asetti minun syliini. ²¹Kun minä aamulla nousin imettämään poikaani, se olikin kuollut. Katsoessani sitä tarkasti aamun valjettua huomasi, ettei se ollutkaan se poika, jonka minä olin synnyttänyt."

²²Toinen nainen sanoi: "Ei, elossa oleva on minun poikani, ja kuollut on sinun." Toinen vastasi: "Ei! Kuollut on sinun poikasi, ja elossa oleva on minun." Näin he väittelivät kuninkaan edessä.

²³ Silloin kuningas sanoi: "Toinen sanoo: 'Tämä elossa oleva on minun poikani, ja kuollut on sinun poikasi.' Toinen taas sanoo: 'Ei, vaan kuollut on sinun poikasi, ja elävä on minun poikani.'" ²⁴ Kuningas jatkoi: "Hakekaa minulle miekka." Miekka tuotiin kuninkaan eteen. ²⁵ Hän sanoi: "Halkaiskaa elossa oleva lapsi kahtia ja antakaa toinen puoli toiselle ja toinen toiselle." ²⁶ Silloin se nainen, jonka oma elossa oleva poika oli, tunsu sydämessään tuskaa poikansa tähden ja sanoi kuninkaalle: "Oi herrani, antakaa hänelle elossa oleva lapsi. Älkää vain surmatko sitä!" Mutta toinen sanoi: "Ei minulle eikä sinulle. Halkaiskaa!" ²⁷ Silloin kuningas sanoi: "Älkää surmatko lasta. Antakaa elossa oleva lapsi tälle toiselle, sillä hän on sen äiti."

²⁸ Koko Israel kuuli tuomiosta, jonka kuningas oli langettanut. Ja kaikki pelkäsivät ja kunnioittivat kuningasta, sillä he näkivät, että hänen sisimmässään oli Jumalan antama viisaus jakaa oikeutta.

Salomon ylimmät virkamiehet

4 Kuningas Salomo oli koko Israelin kuningas. ² Nämä olivat hänen ylimmät virkamiehensä: Asarja, Saadokin poika, oli pappina. ³ Elihoref ja Ahia, Siisan pojat, olivat kirjureina, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina. ⁴ Benaja, Joojadan poika, oli sotaväen ylipäällikkönä, ja Saadok

ja Ebjatar olivat pappeina. ⁵ Asarja, Naatanin poika, oli ylimaaherrana, ja Saabud, Naatanin poika, pappi, oli kuninkaan ystävänä. ⁶ Ahisar oli linnanpäällikkönä, ja Adoniram, Abdan poika, oli työvelvollisten valvojana.

⁷ Salomolla oli kaikkialla Israelissa maaherroja, kaikkiaan kaksitoista, jotka hankkivat elintarpeet kuninkaalle, hänen talouteensa. Kunkin oli hankittava elintarpeet yhtenä kuukautena vuodessa. ⁸ Nämä olivat heidän nimensä: Huurin poika oli maaherrana Efraimin vuoristossa ⁹ ja Dekerin poika Maakasissa, Saalbimissa, Beet-Semeksessä, Eelonissa ja Beet-Haananissa. ¹⁰ Hesedin poika hallitsi Arubbotia. Hänelle kuuluivat Sooko ja koko Heeferin maa. ¹¹ Abinadabin poika oli maaherrana koko Doorin kukkula-alueella. Hänellä oli vaimona Taafat, Salomon tytär. ¹² Baana, Ahiludin poika, hallitsi Taanakia ja Megiddoa ja koko Beet-Seania, joka sijaitsee lähellä Saaretania Jisreelin alapuolella, ja aluetta Beet-Seanista Jokmeamin toiselle puolelle aina Aabel-Meholaan asti. ¹³ Geberin poika hallitsi Gileadin Raamotia. Hänelle kuuluivat Jaairin, Manassen pojan, leirikylät Gileadissa ja Argobin seutu Baasanissa, kuusikymmentä suurta, muureilla ja vaskisalvoilla varustettua kaupunkia. ¹⁴ Ahinadab, Iddon poika, hallitsi Mahanaimia.

¹⁵ Ahimaas hallitsi Naftalia. Hänkin oli ottanut vaimokseen Salomon tyttären, nimittäin Baasematin. ¹⁶ Baana, Huusain poika, hallitsi Asseria ja Aalotia, ¹⁷ Joosafat, Paaruahin poika, Isaskaria ¹⁸ ja Simej, Eelan poika, Benjaminia. ¹⁹ Geber, Uurin poika, hallitsi Gileadin maata, joka oli ollut amoriilaisten kuninkaan Siihonin ja Baasanin kuninkaan Oogin maata. Siinä maassa oli yksi maaherra.

²⁰ Juudan heimoa ja israelilaisia oli paljon, kuin hiekkaa meren rannalla. He söivät, joivat ja elivät onnellisina.

Salomon rikkaus

5 Salomo hallitsi kaikkia valtakuntia Eufratvirrasta filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti. Niistä tuotiin Salomolle lahjoja, ja ne palvelivat häntä niin kauan kuin hän eli. ² Salomon hovin yhtenä päivänä tarvitsema ruoka oli kolmekymmentä koor-mittaa hienoja vehnäjauhoja ja kuusikymmentä koor-mittaa muita jauhoja, ³ kymmenen syöttönautaa, kaksikymmentä nautaa laitumelta ja sata lammasta ja näiden lisäksi peuroja, gaselleja, metsäkauriita ja syötettyjä hanhia. ⁴ Hän nimittäin hallitsi koko Eufratvirran tällä puolella olevaa maata Tifsahista Gasaan saakka, kaikkia kuninkaita Eufratvirran tällä puolella. Salomolla oli rauha joka taholta. ⁵ Näin Juuda ja Israel asuivat turvallisesti Daanista Beersebaan asti, jokainen viiniköynnöksensä ja

viikunapuunsa alla, niin kauan kuin Salomo eli. ⁶ Salomolla oli 40.000 pilttuuta vaunuhevosiaan varten ja 12.000 ratsumiestä.

⁷ Edellä mainitut maaherrat hankkivat, jokainen kuukautenaan, elintarpeet kuningas Salomolle ja kaikille, joilla oli pääsy kuninkaan pöytään. He eivät antaneet minkään puuttua. ⁸ Saamiensa määräysten mukaan he toimittivat myös ohrat ja oljet vaunuhevosille ja ratsuille paikkoihin, missä ne olivat.

Salomon viisaus

⁹ Jumala antoi Salomolle viisautta, ylen määrin käsityskykyä ja monipuolista ymmärrystä, niin paljon kuin on hiekkaa meren rannalla.

¹⁰ Salomon viisaus oli kaikkien idän miesten ja koko Egyptin viisautta suurempi. ¹¹ Hän oli viisain kaikista ihmisistä, viisaampi kuin esrahilainen Eetan tai Maaholin pojat, Heeman, Kalkol ja Darda, ja hänen nimensä tuli tunnetuksi kaikkien ympärillä olevien kansojen keskuudessa. ¹² Salomo sepitti kolmetuhatta sananlaskua, ja hänen laulujaan oli tuhatviisi. ¹³ Hän puhui myös puista, aina Libanonin setripuusta seinustalla kasvavaan iisoppiin asti. Hän puhui myös isoista ja pienistä eläimistä, linnuista, matelijoista ja kaloista. ¹⁴ Salomon viisautta tultiin kuulemaan kaikista kansoista, kaikkien maan kuninkaiden

luota, kaikkien, jotka olivat kuulleet hänen viisaudestaan.

Salomon ja Hiiramin yhteistyö

(2Ak 2:1-18)

¹⁵ Hiiram, Tyyron kuningas, lähetti palvelijoitaan Salomon luo, sillä hän oli kuullut, että Salomo oli voideltu kuninkaaksi isänsä sijaan. Hiiram oli näet aina ollut Daavidin läheinen ystävä.

¹⁶ Salomo lähetti Hiiramille tämän sanan: ¹⁷ "Sinä tiedät, että isäni Daavid ei voinut rakentaa temppeliä Herran, Jumalansa, nimelle sotien tähden, jotka ahdistivat häntä joka puolelta, kunnes Herra oli saattanut viholliset hänen jalkojensa alle. ¹⁸ Mutta nyt Herra, minun Jumalani, on suonut minun päästä rauhaan joka taholla: ei ole vastustajaa eikä vaaran uhkaa. ¹⁹ Siksi minä aion rakentaa temppelin Herran, Jumalani, nimelle, niin kuin Herra puhui isälleni Daavidille: 'Sinun poikasi, jonka minä asetan valtaistuimellesi sinun sijaasi, rakentaa temppelin minun nimelleni.' ²⁰ Käske siis hakata minua varten setripuita Libanonilta. Palvelijani olkoot sinun palvelijoittesi apuna, ja minä maksan sinun palvelijoillesi palkkaa aivan sen mukaan kuin sinä määrää. Sinähän tiedät, ettei meillä ole täällä ketään, joka osaisi hakata puita niin kuin siidonilaiset osaavat."

²¹ Kun Hiiram kuuli Salomon sanat, hän tuli hyvin iloiseksi ja sanoi: "Kiitetty olkoon tänä päivänä Herra, joka on

antanut Daavidille viisaan pojan tuon suuren kansan hallitsijaksi." ²² Hiiram lähetti Salomolle tämän sanan: "Olen kuullut viestini, jonka minulle lähetit. Minä täytän toivomuksesi kaikessa, mitä tulee setripuihin ja sypressipuihin. ²³ Palvelijani vievät ne Libanonilta alas mereen, ja minä kuljetan ne meritse lauttoina paikkaan, jonka minulle määrää, ja puran lautat siellä. Saat noutaa ne sieltä. Mutta täytä sinä minun toivomukseni ja anna hovilleni ruokaa." ²⁴ Niin Hiiram antoi Salomolle setripuita ja sypressipuita niin paljon kuin tämä toivoi. ²⁵ Salomo puolestaan antoi Hiiramille 20.000 koor-mittaa vehnää ravinnoksi hänen hovilleen ja kaksikymmentä koor-mittaa survomalla saatua öljyä. Tämän Salomo antoi Hiiramille joka vuosi.

²⁶ Herra antoi Salomolle viisautta, niin kuin hän oli luvannut. Hiiramin ja Salomon välillä vallitsi rauha, ja he tekivät keskenään liiton.

²⁷ Kuningas Salomo määräsi miehiä työvelvollisiksi kaikkialta Israelista. Työvelvollisia oli 30.000. ²⁸ Hän lähetti heitä Libanonille kuukausittain, 10.000 kerrallaan. He olivat yhden kuukauden Libanonilla ja kaksi kuukautta kotonaan. Työvelvollisten valvojana oli Adoniram. ²⁹ Salomolla oli myös 70.000 taakankantajaa ja 80.000 kivenhakkaajaa vuoristossa. ³⁰ Töitä valvomassa oli Salomon maaherrojen virkamiehiä, 3.300. He johtivat

työtä tekevää väkeä. ³¹Kuningas käski louhia suuria, kallisarvoisia kiviä, voidakseen laskea temppelin perustuksen hakatuista kivistä. ³²Salomon ja Hiiramin rakentajat ja gebalilaiset veistivät puut, hakkasivat kivet ja valmistivat ne temppelin rakentamista varten.

Temppelin rakentaminen

6 Kun oli kulunut 480 vuotta siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, neljäntenä vuotena siitä, kun Salomosta oli tullut Israelin kuningas, hän alkoi rakentaa temppeliä Herralle siiv-kuussa, joka on toinen kuukausi.

²Temppeli, jonka kuningas Salomo rakensi Herralle, oli 60 kyynärää pitkä, 20 kyynärää leveä ja 30 kyynärää korkea. ³Temppelin itäpäässä oleva temppelitalin eteishalli oli 20 kyynärää pitkä, ja sen leveys temppelin itäiseen suuntaan oli kymmenen kyynärää. ⁴Salomo teetti temppeliin sisäänpäin avartuvat ikkuna-aukot. ⁵Hän rakensi kylkirakennuksen kiinni temppelin ulkoseinään temppelirakennuksen ympäri – sekä temppelitalin että sisäkammion ympäri – ja teki siihen joka puolelle sivukammioita. ⁶Kylkirakennuksen alin kerros oli viisi kyynärää leveä, keskimmäinen kuusi kyynärää leveä ja kolmas seitsemän kyynärää leveä. Hän näet teki temppelin ulkoseinän kauttaaltaan porrastetuksi, ettei parruja tarvitsisi upottaa temppelin seiniin. ⁷Kun

temppeliä rakennettiin, se tehtiin kivistä, jotka oli hakattu valmiiksi louhoksella, niin ettei vasaran, taltan tai minkään rauta-aseen ääntä kuulunut temppeliä rakennettaessa. ⁸Alimman kerroksen ovi oli temppelin eteläsivulla. Keskimmäiseen kerrokseen noustiin portaita, samoin keskimmäisestä kolmanteen. ⁹Näin hän rakensi temppelin ja sai sen valmiiksi. Hän päällysti sen sisältä setripuisilla parruilla ja laudoilla. ¹⁰Hän rakensi temppelin ympäri kylkirakennuksen, jonka kerrokset olivat viiden kyynärän korkuiset. Se oli liitetty temppeliin setripalkeilla.

Herran lupaus Salomolle

¹¹Salomolle tuli tämä Herran sana: ¹²"Tälle temppelille, jota sinä rakennat, käy näin: jos sinä vaellat minun lakieni mukaan, noudatat säädöksiäni, pidät kaikki käskyni ja vaellat niiden mukaan, niin minä täytän sinulle sanani, jonka olen puhunut isällesi Daavidille, ¹³ja asun israelilaisten keskellä enkä hylkää kansaani Israelia."

Temppelin rakenne

(2Ak 3:8-14)

¹⁴Niin Salomo rakensi temppelin ja sai sen valmiiksi. ¹⁵Hän laudoitti temppelin seinät sisäpuolelta setrilautoilla. Lattiasta katonrajaan asti hän päällysti seinät sisäpuolelta puulla. Lattian hän päällysti syressilautoilla.

¹⁶ Hän rakensi setrilaudoista väliseinän, kaksikymmentä kyynärää temppelin peräosasta, lattiasta kattopalkkeihin asti. Näin hän rakensi temppeliin sisäkammion, kaikkeinpyhimmän.

¹⁷ Sen edessä oleva temppelisali oli neljäkymmentä kyynärää pitkä.

¹⁸ Temppeli oli sisäpuolelta setripuuta, johon oli kaiverrettu kurpitsoita ja auenneita kukkia. Kaikki oli setripuuta, kiveä ei näkynyt.

¹⁹ Hän rakensi temppeliin sisäkammion Herran liitonarkkua varten.

²⁰ Sisäkammio oli kaksikymmentä kyynärää pitkä, kaksikymmentä kyynärää leveä ja kaksikymmentä kyynärää korkea, ja hän päällysti sen sisältä puhtaalla kullalla. Samalla tavalla hän päällysti setripuisen alttarin. ²¹ Salomo päällysti temppelin sisältä puhtaalla kullalla, ja kullalla päällystämänsä sisäkammion hän sulki kultaketjuilla. ²² Hän päällysti koko temppelin sisältä kullalla, koko temppelin kauttaaltaan. Myös koko sen alttarin, joka oli sisäkammion edessä, hän päällysti kullalla.

²³ Sisäkammioon hän teetti öljypuusta kaksi kymmenen kyynärän korkuista kerubia. ²⁴ Kerubin toinen siipi oli viisi kyynärää pitkä, samoin toinen siipi oli viisi kyynärää pitkä, joten siiven kärjestä toisen siivenärkeen oli kymmenen kyynärää. ²⁵ Myös toisen kerubin siipien mitta oli kymmenen kyynärää. Nämä kaksi

kerubia olivat kooltaan ja muodoltaan samanlaiset. ²⁶ Toisen kerubin korkeus oli kymmenen kyynärää, samoin toisen kerubin. ²⁷ Hän asetti kerubit temppelin sisäkammioon. Niiden siivet olivat levällään, niin että toisen kerubin siipi kosketti toista seinää ja toisen siipi kosketti toista seinää, ja niiden huoneen keskustaa kohti olevat siivet koskettivat toisiaan. ²⁸ Myös kerubit hän päällysti kullalla.

²⁹ Hän leikkautti kaikkiin temppelin seiiniin kauttaaltaan kaiverruksia – kerubeja, palmuja ja auenneita kukkia – sekä etu- että peräosaan. ³⁰ Temppelin lattian hän päällysti kullalla, niin etuosan kuin peräosankin puolelta.

³¹ Sisäkammion oviaukkoon hän teetti ovet öljypuusta. Ovien pielet ja yläkarmit muodostivat viisikulmion.

³² Molemmat ovet olivat öljypuusta, ja hän leikkautti niihin kaiverruksia: kerubeja, palmuja ja auenneita kukkia. Hän päällysti ne kullalla levittäen kullan kerubien ja palmujen päälle. ³³ Samalla tavoin hän teki myös temppelisalin nelikulmaiseen oviaukkoon öljypuusta pielet ³⁴ ja kaksi ovea syressipuusta. Toisen oven molemmat puoliskot olivat kääntyviä, samoin toisen oven kaksi puoliskoa. ³⁵ Hän leikkautti niihin kerubeja, palmuja ja auenneita kukkia ja päällysti kaiverrukset silaamalla ne kullalla.

³⁶ Sitten hän rakensi sisemmän esipihan muurin, jossa oli kolme

kerrosta hakattuja kiviä ja kerros setrihirsiiä.

³⁷ Herran temppelin perustus laskettiin neljäntenä vuotena siiv-kuussa. ³⁸ Yhdentenätoista vuotena buul-kuussa, joka on kahdeksas kuukausi, temppeli oli kaikilta osiltaan valmis ja kaikkien sitä koskevien määräysten mukainen. Salomo rakensi temppeliä seitsemän vuotta.

Salomon palatsi

7 Omaa palatsiaan Salomo rakensi kolmetoista vuotta, kunnes sai sen täysin valmiiksi. ² Hän rakensi Libanoninmetsätalon, sata kyynärää pitkän, viisikymmentä kyynärää leveän ja kolmekymmentä kyynärää korkean, kolmen setripylväsrivin varaan. Pylväiden päällä oli setripalkit. ³ Ylhäällä oli setripuukatto palkkien päällä neljänkymmenenviiden pylvään varassa, joita oli viisitoista kussakin rivissä. ⁴ Ikkunoita oli kolmessa rivissä, ikkuna-aukot vastakkain kussakin kolmessa kerroksessa. ⁵ Kaikki oviaukot ja ovien pielet olivat suorakulmion muotoiset, ja ikkuna-aukot olivat vastakkain kussakin kolmessa kerroksessa.

⁶ Hän teki myös pylvässalin, viisikymmentä kyynärää pitkän ja kolmekymmentä kyynärää leveän, ja sen eteen eteishallin pylväineen sekä pylväiden eteen porraskatoksen.

⁷ Vielä hän teki valtaistuinsalin, oikeussalin, jossa hän jakoi oikeutta. Se oli päällystetty setripuulla lattiasta kattoon asti. ⁸ Hänen linnansa, jossa hän asui, oli toisen esipihan puolella kuin valtaistuinsali, ja se oli tehty samalla tavoin. Samanlaisen talon Salomo teki myös faraon tyttäreille, jonka hän oli ottanut vaimokseen.

⁹ Kaikki nämä oli rakennettu kallisarvoisista, mitan mukaan hakatuista, sisä- ja ulkosivultaan kivisahalla sahatuista kivistä, perustuksesta katonrajaan ja ulkopuolella suureen esipihaan saakka. ¹⁰ Perustus oli laskettu kallisarvoisista kivistä, suurista kymmenen ja kahdeksan kyynärän mittaisista kivistä. ¹¹ Sen päällä oli kallisarvoisia mitan mukaan hakattuja kiviä sekä setripuuta. ¹² Suurta esipihaa ympäröi kolme kerrosta hakattuja kiviä ja kerros setrihirsiiä, Samanlainen muuri ympäröi myös Herran temppelin sisempää esipihaa ja palatsin eteishallia.

Temppelin pylväät

(2Ak 3:15-17)

¹³ Kuningas Salomo lähetti hakemaan Tyyrosta Hiiramin, ¹⁴ joka oli leskivaimon poika Naftalin heimosta. Hänen isänsä oli ollut tyyrolainen kuparityön taitaja. Hiiram oli täynnä viisautta, ymmärrystä ja taitoa tehdä kaikenlaisia kuparitöitä.

Hän tuli kuningas Salomon luo ja teki kaikki hänen määräämänsä työt.

¹⁵ Hiiram valoi kuparista kaksi pylvästä. Kummankin pylvään korkeus oli kahdeksantoista kyynärää, ja pylväiden ympäryksen mittaamiseksi tarvittiin kahdentoista kyynärän pituinen nuora. ¹⁶ Hän teki myös pylväiden päälle pantavaksi kaksi kuparista valettua pylväskruunua. Molempien pylväskruunujen korkeus oli viisi kyynärää. ¹⁷ Hän teki verkon kaltaisia ristikkokoristeita ja ketjun kaltaisia köynnöskoristeita pylväskruunuihin, seitsemän toiseen pylväskruunuun ja seitsemän toiseen. ¹⁸ Hiiram teki pylväät siten, että granaattiomenakoristeita oli kahdessa rivissä ristikkokoristeen yläpuolella, ja ne peittivät pylväskruunuja. Näitä hän teki molempiin pylväskruunuihin. ¹⁹ Eteishallissa olevat pylväskruunut olivat liljanmuotoisia, neljä kyynärää korkeita. ²⁰ Ylhäällä molemmissa pylväskruunuissa oli kuperat alaosat, joihin ristikkokoriste ei ulottunut. Granaattiomenakoristeita oli riveittäin kaksisataa kummassakin pylväskruunussa.

²¹ Hän pystytti pylväät temppelin eteishalliin. Oikealle puolelle pystytetyn pylvään nimeksi hän antoi Jaakin ja vasemmalle puolelle pystytetyn pylvään nimeksi Booas.

²² Pylväskruunut tehtiin liljankukan

muotoisiksi. Niin päättyi pylväiden valmistustyö.

Vaskimeri

(2Ak 4:2-5)

²³ Hiiram valoi myös ympyränmuotoisen altaan, meren. Se oli kymmenen kyynärää reunasta reunaan, korkeudeltaan viisi kyynärää ja ympärysmitaltaan kolmekymmentä kyynärää. ²⁴ Meren reunan alla oli ympäriinsä kurpitsakoristeita, kymmenen joka kyynärällä. Kurpitsakoristeita oli kaksi riviä, yhtä valua meren kanssa. ²⁵ Meri seisoi kahdentoista kuparisen härän varassa, joista kolme katsoi pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin. Meri oli härkien päällä, ja niiden kaikkien takamukset olivat sisäänpäin. ²⁶ Meri oli kämmenenleveyden paksuinen, ja sen reuna oli kuin maljan reuna, auenneen liljankukan muotoinen. Meri oli kahdentuhannen bat-mitan vetoinen.

Alustat ja altaat

²⁷ Hiiram teki myös kymmenen kuparialustaa. Kukin alusta oli neljä kyynärää pitkä, neljä kyynärää leveä ja kolme kyynärää korkea. ²⁸ Tällainen oli alustojen rakenne: Niissä oli laidat ja laitojen välissä tangot. ²⁹ Tankojen yhdistämissä laidoissa oli leijonia, härkiä ja kerubeja. Leijonien ja härkien ylä- ja alapuolella sekä

tangoissa oli pakottamalla tehtyjä kukkaköynnöskoristeita. ³⁰ Kussakin alustassa oli neljä kuparipyörää ja kupariakselit. Kaikkiin neljään kulmaan oli valettu kannattimet allasta varten, ja kullakin sivulla oli kukkaköynnöskoristeita. ³¹ Alustan yläreunan sisäpuolella oli kehikko, ja sen reuna oli kyynärän korkuinen. Kehikko oli pyöreä, tehty alustan tapaan, halkaisijaltaan puolitoista kyynärää. Myös kehikon reunassa oli leikkauksia. Laidat olivat nelikulmaiset eivätkä pyöreät. ³² Laitojen alla oli neljä pyörää, ja pyörien akselit olivat kiinni alustassa. Kukin pyörä oli puolitoista kyynärää korkea. ³³ Pyörät oli tehty samalla tavoin kuin vaununpyörät, ja niiden akselit, kehät, puolat ja navat olivat kaikki valettuja. ³⁴ Kussakin alustassa oli neljä kannatinta, yksi jokaisessa kulmassa. Kannattimet olivat alustan kanssa samaa kappaletta. ³⁵ Alustan yläosaa ympäröi puolen kyynärän korkuinen pyöreä reunus, ja alustan yläosan kädensijat olivat laitojen kanssa samaa kappaletta. ³⁶ Alustan laitojen ja kädensijojen pintoihin Hiiram kaiversi kerubeja, leijonia ja palmuja, sen mukaan kuin tilaa oli, sekä kukkaköynnöskoristeita niiden ympärille. ³⁷ Näin hän teki kaikki kymmenen alustaa. Ne oli valettu samalla tavoin, yhtä suuriksi ja samanmuotoisiksi.

³⁸ Hiiram teki myös kymmenen kupariallasta. Jokainen allas oli neljäkymmenen bat-mitan vetoinen, läpimitaltaan neljä kyynärää. Jokaisella kymmenestä alustasta oli oma altaansa. ³⁹ Hän asetti viisi alustaa temppelin oikealle sivulle ja viisi vasemmalle sivulle. Meren hän asetti temppelin oikealle sivulle, kaakkoiskulmaan. ⁴⁰ Hän teki myös tuhka-astiat, tuhkalapiot ja vihmontamaljat.

Temppelin esineet valmistuvat

(2Ak 4:11–5:1)

Näin Hiiram sai suoritetuksi kaiken työn, mikä hänen oli määrä tehdä kuningas Salomolle Herran temppeliä varten: ⁴¹ kaksi pylvästä, kaksi maljanmuotoista pylväskruunua, jotka olivat pylväiden päällä, kaksi ristikkokoristetta peittämään kahta maljanmuotoista pylväskruunua, ⁴² neljäsataa granaattiomenaa kahteen ristikkokoristeeseen, kaksi riviä granaattiomenoita kumpaankin ristikkokoristeeseen peittämään kahta maljanmuotoista pylväskruunua, ⁴³ kymmenen alustaa, kymmenen allasta alustojen päälle, ⁴⁴ yhden meren, kaksitoista härkää meren alle ⁴⁵ sekä tuhka-astiat, tuhkalapiot ja vihmontamaljat. Kaikki nämä esineet, jotka Hiiram teki kuningas Salomolle Herran temppeliä varten, olivat kiillotettua kuparia. ⁴⁶ Kuningas antoi

valaa ne kovaan maahan kaivetuissa muoteissa Jordanin tasangolla, Sukkotin ja Saaretanin välillä.

⁴⁷ Koska esineitä oli erittäin paljon, Salomo jätti ne kaikki punnitsematta, eikä kuparin painoa selvitetty.

⁴⁸ Salomo teetti myös kaikki Herran temppelissä tarvittavat esineet: kultaisen alttarin, kultaisen pöydän, jolla pidettiin Jumalan eteen asetettuja leipiä, ⁴⁹ lampunjalat puhtaasta kullasta, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle sisäkammion eteen, kultaisine kukkalehtineen, lamppuineen ja lamppusaksineen, ⁵⁰ vadit, veitset, vihmontamallat, kupit ja hiilipannut, kaikki puhtaasta kullasta, sekä kultasaranat niihin temppelin sisäosan oviin, jotka veivät kaikkeinpyhimpään, ja niihin temppelin oviin, jotka veivät temppelisiin.

⁵¹ Kun kaikki työ, minkä kuningas Salomo teetti Herran temppeliin, oli valmis, Salomo vei sinne isänsä Daavidin pyhittämät esineet – hopean ja kullan sekä astiat – ja luovutti ne Herran temppelin aarrekammioihin.

Liitonarkku tuodaan temppeliin

(2Ak 5:2–6:2)

8 Sitten kuningas Salomo kutsui luokseen Jerusalemiin Israelin vanhimmat, kaikki heimojen ruhtinaat ja israelilaisten perhekuntien päämiehet, jotta he toisivat Herran

liitonarkun Siionista, Daavidin kaupungista. ² Niin kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuningas Salomon luo juhlaan eetanin-kuussa, joka on seitsemäs kuukausi.

³ Kun kaikki Israelin vanhimmat olivat tulleet, papit lähtivät kantamaan liitonarkkua. ⁴ He veivät ylös temppeliin Herran arkun ja ilmestysmajan sekä kaiken majassa olevan pyhän kaluston. Tämän suorittivat papit ja leeviläiset. ⁵ Kuningas Salomo seisoi arkun edessä ja hänen kanssaan koko Israelin seurakunta, joka oli kokoontunut hänen luokseen. He uhrasivat lampaita, vuohia ja nautoja niin paljon, ettei niitä voitu lukea eikä laskea.

⁶ Papit veivät Herran liitonarkun paikoilleen temppelin sisäkammioon, kaikkeinpyhimpään, kerubien siipien alle. ⁷ Kerubit levittivät siipensä sen paikan yli, missä arkku oli, ja peittivät ylhäältäpäin arkkua ja sen kantotankoja. ⁸ Kantotangot olivat niin pitkät, että niiden päät voitiin nähdä pyhäköstä aivan sisäkammion edestä, mutta ulos ne eivät näkyneet. Siellä ne ovat vielä tänäkin päivänä. ⁹ Arkussa ei ollut muuta kuin ne kaksi kivitalua, jotka Mooses oli pannut sinne Hoorebilla, kun Herra teki liiton israelilaisten kanssa heidän lähdettyään Egyptin maasta.

¹⁰ Kun papit lähtivät pyhäköstä, pilvi täytti Herran temppelin, ¹¹ eivätkä he voineet pilven vuoksi toimittaa

palvelustehtäviään, sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelin.

Salomon puhe

(2Ak 6:3-11)

¹² Silloin Salomo sanoi: "Herra on sanonut tahtovansa asua pimeässä.

¹³ Minä olen rakentanut sinulle temppelin asunnoksi, asuinsijan asuaksesi siinä ikuisesti."

¹⁴ Sitten kuningas kääntyi ympäri ja siunasi koko Israelin seurakunnan. Seurakunnan seisoessa ¹⁵ hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka on kädellään toteuttanut sen, minkä on suullaan luvannut sanoessaan minun isälleni Daavidille: ¹⁶ 'Siitä päivästä lähtien, jona vein kansani, Israelin, pois Egyptistä, en ole milloinkaan valinnut minkään Israelin heimon alueelta kaupunkia, jotta siihen rakennettaisiin temppeli minun nimeni asuinsijaksi. Mutta Daavidin minä valitsin kansani Israelin hallitsijaksi.'

¹⁷ Isäni Daavidin sydämellä oli rakentaa temppeli Herran, Israelin Jumalan, nimelle. ¹⁸ Mutta Herra sanoi isälleni Daavidille: 'Sydämelläsi on ollut rakentaa temppeli minun nimelleni, ja olet tehnyt hyvin, kun olet sitä aikonut. ¹⁹ Sinä et kuitenkaan temppeliä rakenna, vaan poikasi, joka lähtee sinun kupeistasi, rakentaa temppelin minun nimelleni.'

²⁰ Herra on pitänyt antamansa lupauksen. Minä olen noussut isäni

Daavidin paikalle ja istun Israelin valtaistuimella, niin kuin Herra on puhunut, ja olen rakentanut temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

²¹ Minä olen valmistanut sinne paikan arkulle, jossa ovat Herran liiton taulut. Tämän liiton hän teki meidän isiemme kanssa viedessään heidät pois Egyptin maasta."

Salomon rukous

(2Ak 6:12-42)

²² Salomo seisoi Herran alttarin ääressä koko Israelin seurakunnan edessä, ojensi kätensä taivasta kohti ²³ ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala! Ei ole sinun vertaistasi jumalaa ylhäällä taivaassa eikä alhaalla maan päällä. Sinä pidät liiton ja säilytät laupeuden palvelijoitasi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi kokosydamisest. ²⁴ Sinä pidit, mitä olit luvannut palvelijallesi Daavidille, minun isälleni. Mitä suullasi puhuit, sen sinä kädelläsi toteutit. Niin on nyt tapahtunut. ²⁵ Oi Herra, Israelin Jumala! Pidä se, minkä olet luvannut palvelijallesi Daavidille, minun isälleni: 'Aina on mies sinun suvustasi istuva minun edessäni Israelin valtaistuimella, jos poikasi vain pitävät huolen tiestään, niin että he vaeltavat minun edessäni, niin kuin sinä olet vaeltanut minun edessäni.' ²⁶ Sen tähden, Israelin Jumala, käyköön toteen sanasi, jonka puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni.

²⁷ Mutta asuisiko Jumala todella maan päällä? Eivät taivaat eivätkä taivasten taivaatkaan riittäisi sinulle asunnoksi, kuinka sitten tämä talo, jonka minä olen rakentanut! ²⁸ Käänny kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet palvelijasi avunhuudon ja rukouksen, jonka hän tänä päivänä rukoilee sinun edessäsi. ²⁹ Olkoot silmäsi avoinna tätä temppeliä kohti öin ja päivin, tätä paikkaa kohti, josta olet sanonut: 'Minun nimeni on oleva siellä', niin että kuulet rukouksen, jonka palvelijasi rukoilee tähän paikkaan päin kääntyneenä. ³⁰ Kuule palvelijaasi ja kansaasi Israelia, kun he anovat armoa tähän paikkaan päin kääntyneinä. Kuule asuinpaikassasi taivaassa, ja kun kuulet, anna anteeksi.

³¹ Jos joku rikkoo lähimmäistään vastaan ja hänet pannaan valalle ja häntä vannotetaan ja hän tulee valalle alttarisi eteen tässä temppelissä, ³² niin kuule taivaassa ja auta palvelijasi oikeuteen tuomitsemalla syyllinen syylliseksi. Anna syyllisen tekojen tulla hänen itsensä päälle, mutta julista syytön syyttömäksi ja tee hänelle hänen syyttömyytensä mukaan.

³³ Jos kansasi Israel on kärsinyt tappion vihollisen edessä, koska israelilaiset ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta sitten kääntyvät sinun puoleesi, kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat ja anovat sinulta armoa tässä

temppelissä, ³⁴ niin kuule taivaassa, anna anteeksi kansasi Israelin synti ja tuo heidät takaisin maahan, jonka olet heidän isilleen antanut.

³⁵ Jos taivas sulkeutuu eikä tule sadetta, koska israelilaiset ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he sitten rukoilevat kääntyneinä tähän paikkaan päin, kiittävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistään sen tähden, että sinä nöyryytät heitä, ³⁶ niin kuule taivaassa ja anna anteeksi palvelijoittesi ja kansasi Israelin synti. Osoita heille hyvä tie, jota heidän tulee kulkea, ja anna sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöosaksi.

³⁷ Jos maahan tulee nälänhätä, rutto, nokitähkä tai viljanruoste, jos tulevat heinäsiirakat tai tuhosirakat, jos kansasi vihollinen ahdistaa sitä maassa, jossa sen portit ovat – olkoonpa kyseessä mikä tahansa vitsaus tai vaiva – ³⁸ ja jos silloin kuka hyvänsä ihminen tai koko sinun kansasi Israel rukoilee ja anoo armoa, siksi että he kukin tuntevat sydämessään tuskaa ja ojentavat kätensä tätä temppeliä kohti, ³⁹ niin kuule silloin taivaassa, asuinpaikassasi, kaikki rukoukset ja anomiset ja anna anteeksi. Tee niin, että annat kullekin hänen vaelluksensa mukaan – sinä tunnet jokaisen sydämen, sinä yksin tunnet kaikkien ihmisten sydämet – ⁴⁰ jotta he pelkäisivät sinua niin kauan kuin elävät tässä maassa, jonka olet meidän isillemme antanut.

⁴¹ Myös jos joku muukalainen, joka ei kuulu kansaasi Israeliin, tulee kaukaisesta maasta sinun nimesi tähden, ⁴² koska sielläkin ihmiset kuulevat sinun suuresta nimestäsi, väkevästä kädestäsi ja ojennetusta käsivarrestasi, niin, jos hän tulee ja rukoilee kääntyneenä tähän temppeliin päin, ⁴³ niin kuule häntä taivaassa, asuinpaikassasi. Tee kaikki se, minkä vuoksi muukalainen sinua avukseen huutaa, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua kansasi Israelin tavoin ja tulisivat tietämään, että tätä temppeliä, jonka minä olen rakentanut, kutsutaan sinun nimesi mukaan.

⁴⁴ Jos kansasi lähtee sotaan vihollistaan vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat Herraa kääntyneinä kohti kaupunkia, jonka sinä olet valinnut, ja kohti temppeliä, jonka minä olen rakentanut sinun nimellesi, ⁴⁵ niin kuule taivaassa heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.

⁴⁶ Jos he tekevät syntiä sinua vastaan – eihän ole ihmistä, joka ei syntiä tee – ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan ja heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi vihollismaahan, kauaksi tai lähelle, ⁴⁷ ja jos he menevät itseensä maassa, johon heidät on

viety vangeiksi, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vangitsijoittensa maassa, sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, tehneet väärin ja olleet jumalattomia', kuule heidän rukouksensa. ⁴⁸ Jos he palaavat sinun luoksesi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vihollistensa maassa, jonne nämä veivät heidät vangeiksi, ja rukoilevat sinua kääntyneinä kohti maata, jonka olet antanut heidän isilleen, ja kohti kaupunkia, jonka olet valinnut, ja kohti temppeliä, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut, ⁴⁹ niin kuule asuinsijassasi taivaassa heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus. ⁵⁰ Anna anteeksi kansallesi synnit, joita he ovat tehneet sinua vastaan, ja kaikki heidän rikkomuksensa, joilla he ovat rikkoneet sinua vastaan. Suo, että heidän vangitsijansa olisivat heille armollisia ja säälisivät heitä, ⁵¹ sillä he ovat sinun kansasi ja perintöosasi, jonka toit pois Egyptistä, keskeltä sulatusuunia.

⁵² Olkoot siis silmäsi avoinna, kun palvelijasi ja kansasi Israel anovat armoa, niin että kuulet heitä kaikessa, minkä vuoksi he huutavat sinua avukseen. ⁵³ Sillä sinä, Herra, Herra, olet erottanut heidät perintöosaksesi kaikista maan kansoista, niin kuin olet puhunut palvelijasi Mooseksen kautta, kun veit isämme pois Egyptistä."

Temppelin vihkiminen

(2Ak 7:4-10)

⁵⁴Kun Salomo oli lakannut rukoilemasta ja anomasta Herralta kaikkea tätä, hän nousi Herran alttarin edestä, jossa hän oli ollut polvillaan kätet ojennettuina taivasta kohti, ⁵⁵ja siunasi seisten koko Israelin seurakunnan kuuluvalla äänellä. Hän sanoi: ⁵⁶"Kiitetty olkoon Herra, joka on antanut levon kansalleen Israelille, aivan niin kuin hän on puhunut. Kaikista hyvistä lupauksista, jotka Herra on puhunut palvelijansa Mooseksen kautta, yksikään ei ole jäänyt toteutumatta. ⁵⁷Olkoon Herra, meidän Jumalamme, meidän kanssamme, niin kuin hän on ollut meidän isiemme kanssa. Älköön hän jättäkö meitä älköönkö hylätkö meitä, ⁵⁸vaan kääntäköön hän meidän sydämemme puoleensa, niin että vaeltaisimme kaikkia hänen teitään ja noudattaisimme hänen käskyjään, lakejaan ja säädöksiään, jotka hän on isillemme antanut. ⁵⁹Olkoot nämä minun sanani, joilla olen anonut armoa Herran edessä, päivin ja öin lähellä Herraa, meidän Jumalaamme, niin että hän hankkisi oikeuden palvelijalleen ja kansalleen Israelille, kunkin päivän tarpeen mukaan, ⁶⁰jotta kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herra on Jumala eikä toista ole. ⁶¹Olkoon

sydämenne ehyesti antautunut Herralle, Jumalallemme, niin että vaellatte hänen lakiensa mukaan ja noudatatte hänen käskyjään niin kuin teette tänä päivänä."

⁶²Sitten kuningas ja koko Israel hänen kanssaan uhrasivat teurasuhrin Herran edessä. ⁶³Salomo uhrasi yhteysuhrina Herralle 22.000 nautaa ja 120.000 lammasta ja vuolta. Näin kuningas ja kaikki israelilaiset vihkivät Herran temppelin. ⁶⁴Sinä päivänä kuningas pyhitti Herran temppelin edessä olevan esipihan keskiosan, sillä hän uhrasi siellä polttouhrin ja ruokauhrin ja yhteysuhrien rasvat. Kuparialttari, joka oli Herran edessä, oli näet niin pieni, etteivät polttouhri, ruokauhri ja yhteysuhrien rasvat olisi mahtuneet siihen.

⁶⁵Näin Salomo yhdessä koko Israelin kanssa vietti siihen aikaan juhlaa Herran, meidän Jumalamme, edessä seitsemän päivää ja vielä toiset seitsemän päivää, yhteensä neljätoista päivää. Se oli suuri kokous, johon tultiin kaikkialta, aina Hamatin rajalta Egyptinpurolle asti. ⁶⁶Kahdeksantena päivänä hän päästi kansan menemään, ja kansa toivotti kuninkaalle siunausta. Sitten israelilaiset lähtivät kotiinsa iloiten ja hyvillä mielin kaikesta hyvästä, mitä Herra oli tehnyt palvelijalleen Daavidille ja kansalleen Israelille.

Herra ilmestyy Salomolle uudelleen

(2Ak 7:11-22)

9 Kun Salomo oli saanut rakennetuksi Herran temppelin, kuninkaanlinnan ja kaiken, mitä hän oli halunnut tehdä, ² Herra ilmestyi Salomolle toisen kerran, samalla tavoin kuin oli ilmestynyt hänelle Gibeonissa, ³ ja sanoi hänelle: "Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja anomisesi, kun anoit armoa minun edessäni. Minä olen pyhittänyt temppelin, jonka sinä olet rakentanut, asettaakseni nimeni siihen ikuisiksi ajoiksi. Minun silmäni ja sydämeni tulevat olemaan siellä kaikkina päivinä. ⁴ Ja jos sinä vaellat minun edessäni niin kuin isäsi Daavid vaelsi, vilpittömin sydämin ja oikeamielisesti, niin että teet kaiken, mitä olen käskennyt sinun tehdä, ja noudatat lakejani ja säädöksiäni, ⁵ minä vahvistan sinun kuninkaallisen valtaistuimesi Israelissa ainiaaksi, niin kuin puhuin isällesi Daavidille, kun sanoin: 'Aina on mies sinun suvustasi oleva Israelin valtaistuimella.'

⁶ Mutta jos te ja teidän lapsenne kuitenkin käännytte pois minusta ettekä noudata minun käskyjäni ja lakejani, jotka minä olen pannut teidän eteenne, vaan menette ja palvelette muita jumalia ja palvotte niitä, ⁷ minä hävitän Israelin siitä maasta, jonka olen heille antanut, ja heitän pois kasvojeni edestä huoneen, jonka olen pyhittänyt nimelleni. Silloin

Israelista tulee sananparsien ja irvailun aihe kaikkien kansojen keskuudessa. ⁸ Vaikka tämä rakennus nyt on mahtava, niin jokainen, joka kulkee sen ohi, tyrmistyy, viheltää ja kysyy: 'Minkä vuoksi Herra on tehnyt näin tälle maalle ja tälle temppelille?' ⁹ Silloin vastataan: 'Siitä syystä, että he hylkäsivät Herran, Jumalansa, joka oli vienyt heidän isänsä pois Egyptin maasta, ja turvautuivat muihin jumaliin, palvoivat ja palvelivat niitä. Sen tähden Herra on antanut kaiken tämän pahan kohdata heitä.'"

Hiiramin saama korvaus

(2Ak 8:1,2)

¹⁰ Kun kaksikymmentä vuotta oli kulunut, oli Salomo saanut rakennetuksi ne kaksi rakennusta, Herran temppelin ja kuninkaanlinnan. ¹¹ Hiiram, Tyrron kuningas, oli avustanut Salomoa toimittamalla setripuita, syressipuita ja kultaa niin paljon kuin Salomo halusi. Siksi kuningas Salomo antoi Hiiramille kaksikymmentä kaupunkia Galilean alueelta. ¹² Hiiram lähti Tyrrosta katsomaan kaupunkeja, jotka Salomo oli hänelle antanut, mutta ne eivät miellyttäneet häntä. ¹³ Silloin hän sanoi: "Mitä kaupunkeja nämä ovat, jotka olet antanut minulle, veljeni?" Ja hän antoi alueelle nimen Kaabul, joka sillä on vielä tänäkin päivänä. ¹⁴ Hiiram oli kuitenkin lähettänyt kuninkaalle 120 talenttia kultaa.

Salomon ajan tapahtumia

(2Ak 8:3-18)

¹⁵ Tämä on selonteko työvelvollisista, jotka kuningas Salomo määräsi rakentamaan Herran temppeliä, omaa linnaansa, Milloa ja Jerusalemin muuria sekä Haasoria, Megiddoa ja Geseriä.

¹⁶ Farao, Egyptin kuningas, oli tullut ja valloittanut Geserin, polttanut sen tulella ja surmannut kaupungissa asuvat kanaanilaiset ja antanut kaupungin myötäjäisiksi tyttärelleen, Salomon puolisolle. ¹⁷ Salomo linnoitti Geserin ja alemman Beet-Hooronin ¹⁸ sekä Baalatin ja Tadmorin, jotka sijaitsivat autiomaa-alueella. ¹⁹ Hän linnoitti kaikki omistamansa varastokaupungit, vaunukaupungit ja ratsumiesten kaupungit sekä kaikki muut kaupungit, jotka hän näki hyväksi linnoittaa Jerusalemin ympäristössä, Libanonilla ja koko maassa, jota hän hallitsi.

²⁰ Kaiken väen, joka oli jäänyt jäljelle amorilaisista, heettiläisistä, perissiläisistä, hivviläisistä ja jebusilaisista, ne, jotka eivät olleet israelilaisia – ²¹ nimittäin heidän jälkeläisensä, jotka vielä olivat jäljellä siinä maassa ja joita israelilaiset eivät olleet kenneet vihkimään tuhon omiksi – heidät Salomo määräsi pakkotyöläisiksi, niin kuin on ollut aina tähän päivään asti. ²² Israelilaisista Salomo ei kuitenkaan ottanut ketään orjaksi, vaan he olivat sotilaita, hänen virkamiehiään, päälliköitään,

upseereitaan ja hänen sotavaunujensa ja ratsumiestensä päälliköitä. ²³ Niitä esimiehiä, jotka maaherrojen alaisina valvoivat Salomon töitä, oli 550, ja he johtivat työtä tekevää väkeä.

²⁴ Faraon tytär muutti Daavidin kaupungista omaan taloonsa, jonka Salomo oli hänelle rakentanut. Sitten Salomo rakensi Millon.

²⁵ Salomo uhrasi kolme kertaa vuodessa polttouhreja ja yhteysuhreja alttarilla, jonka hän oli rakentanut Herralle, ja poltti suitsutusta sillä alttarilla, joka oli Herran edessä. Hän oli silloin jo saanut temppelin valmiiksi.

²⁶ Kuningas Salomo rakensi myös laivaston Esjon-Geberissä, joka on lähellä Eelatia Kaislameren rannalla Edomin maassa. ²⁷ Tähän laivastoon Hiiram lähetti Salomon palvelijoiden mukaan omia palvelijoitaan, merimiehiä, jotka tunsivat merenkulun. ²⁸ Nämä menivät Oofiriin ja hakivat sieltä kultaa 420 talenttia ja toivat sen kuningas Salomolle.

Saban kuningatar Salomon luona

(2Ak 9:1-12)

10 Kun Saban kuningatar sai kuulla, mitä Salomosta kerrottiin Herran nimen kunniaksi, hän tuli koettelemaan Salomoa arvoituksilla. ² Hän tuli Jerusalemiin mukanaan hyvin suuri seurue. Kamelit kantoivat tuoksuaineita, hyvin paljon kultaa ja

myös jalokiviä. Kun hän tuli Salomon luo, hän esitti tälle kaiken, mitä hänellä oli sydämellään. ³Salomo antoi vastauksen kaikkiin kuningattaren kysymyksiin, eikä mikään asia ollut hänelle niin vaikea, ettei hän olisi kyennyt siihen vastaamaan.

⁴Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden, linnan, jonka hän oli rakentanut, ⁵ruuat hänen pöydällään ja hänen palvelijoittensa asunnot, sen, miten he palvelivat ja olivat pukeutuneet, hänen juomanlaskijansa ja polttouhrit, jotka hän uhrasi Herran temppelissä. Silloin kuningatar meni miltei hengettömäksi ⁶ja sanoi kuninkaalle: "Totta oli puhe, jonka kuulin maassani sinusta ja sinun viisaudestasi. ⁷Minä en kuitenkaan uskonut niitä puheita ennen kuin tulin ja sain omin silmin nähdä. Todellakin, ei puoltakaan ollut minulle kerrottu! Sinulla on viisautta ja kaikkea hyvää enemmän kuin olen kuullut puhuttavan. ⁸Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka seisovat aina edessäsi ja kuulevat viisauttasi!" ⁹Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on mieltynyt sinuun, niin että on asettanut sinut Israelin valtaistuimelle. Koska Herra rakastaa ikuisesti Israelia, hän on asettanut sinut kuninkaaksi tekemään sitä, mitä oikeus ja vanhurskaus vaatii."

¹⁰Saban kuningatar antoi Salomolle 120 talenttia kultaa ja suuret määrät

tuoksuaineita ja jalokiviä. Sellaista määrää tuoksuaineita kuin hän antoi kuningas Salomolle ei ole tuotu sen jälkeen.

¹¹Myös Hiiramin laivat, jotka kuljettivat kultaa Oofirista, toivat sieltä suuret määrät santelipuuta ja jalokiviä.

¹²Salomo teetti santelipuusta kalustoa Herran temppeliin ja omaan linnaansa sekä lyyroja ja harppuja laulajille. Sellaista määrää santelipuuta ei ole tuotu eikä maassa nähty tähän päivään asti.

¹³Kuningas Salomo puolestaan antoi Saban kuningattarelle kaiken, mitä tämä halusi ja pyysi, ja sen lisäksi vielä muutakin kuninkaallisessa avokätisyydessään. Sitten kuningatar lähti ja meni palvelijoineen omaan maahansa.

Salomon valtakunnan loisto

(2Ak 9:13-28, 1:14-17)

¹⁴Yhden vuoden aikana Salomolle tuodun kullan paino oli 666 talenttia. ¹⁵Sen lisäksi kultaa tuli kauppatiekustajilta ja kierteleviltä kaupustelijoilta sekä kaikilta Arabian kuninkailta ja oman maan käskynhaltijoilta.

¹⁶Kuningas Salomo teetti taotusta kullasta 200 suurta kilpeä ja käytti jokaiseen kilpeen 600 sekeliä kultaa.

¹⁷Samoin hän teetti taotusta kullasta 300 pienempää kilpeä ja käytti

jokaiseen kolme minaa kultaa. Kilvet hän sijoitti Libanoninmetsätaloon.

¹⁸ Vielä kuningas teetti suuren norsunluisen valtaistuimen ja päällysti sen puhtaalla kullalla. ¹⁹ Valtaistuimelle johti kuusi porrasta, ja valtaistuimen selusta oli ylhäältä kaareva. Istuimen kummallakin sivulla oli käsinoja, ja käsinojen vieressä seisojaksi kaksi leijonaa. ²⁰ Kuudella portaalla seisojaksi kummassakin päässä leijona, kaikkiaan kaksitoista leijonaa. Sen kaltaista ei ollut tehty missään muussa valtakunnassa.

²¹ Kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja myös kaikki Libanoninmetsätalon astiat olivat puhdasta kultaa. Siellä ei ollut hopeaa, eikä sitä Salomon päivinä pidetty minkään arvoisena. ²² Kuninkaalla oli näet merellä Tarsiin-laivasto, jossa oli mukana myös Hiiramin laivoja. Kerran kolmessa vuodessa se toi kultaa ja hopeaa, norsunluuta, apinoita ja riikinkukkoja.

²³ Kuningas Salomosta tuli rikkaampi ja viisaampi kuin yksikään kuningas maan päällä, ²⁴ ja koko maailma halusi nähdä Salomon ja kuulla viisautta, jonka Jumala oli hänen sydämeensä antanut. ²⁵ Tulijat toivat kukin vuosi vuodelta lahjansa: hopea- ja kultaesineitä, vaatteita, aseita, tuoksuaineita, hevosia ja muuleja.

²⁶ Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli 1.400 sotavaunua ja 12.000 ratsumiestä.

Ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja Jerusalemiin kuninkaan luo. ²⁷ Hopeaa kuningas hankki Jerusalemiin kuin kiviä ja setripuuta niin paljon kuin metsäviikunapuita on alankomaassa. ²⁸ Hevosia Salomolle tuotiin Egyptistä ja Kuvesta. Kuninkaan kauppiaat noutivat niitä Kuvesta maksua vastaan. ²⁹ Egyptistä tuodut vaunut maksoivat 600 hopeasekeliä ja hevonen 150. Kauppiaat välittivät niitä myös kaikille heettiläisten kuninkaille ja Aramin kuninkaille.

Salomo palvelee epäjumalia

11 Faraon tyttären lisäksi kuningas Salomo rakasti monia muita vierasheimoisia naisia: moobilaisia, ammonilaisia, edomilaisia, siidonilaisia ja heettiläisiä. ² He kuuluivat kansoihin, joista Herra oli sanonut israelilaisille: "Älkää liittykö heihin älköötäkään heidän sydämenne omien jumaliensa puoleen." Näihin naisiin Salomo kiintyi rakkaudessa. ³ Hänellä oli 700 kuninkaallista vaimoa ja 300 sivuvaimoa, ja hänen vaimonsa taivuttivat hänen sydämensä. ⁴ Kun Salomo oli tullut vanhaksi, hänen vaimonsa taivuttivat hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, eikä hänen sydämensä enää ollut kokonaan antautunut Herralle, Jumalalleen, niin kuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut. ⁵ Salomo lähti seuraamaan

Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Milkomia, ammonilaisten iljetystä.

⁶Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, eikä kaikessa seurannut uskollisesti Herraa niin kuin hänen isänsä Daavid. ⁷Siihen aikaan Salomo rakensi Kemokselle, Mooabin iljetykselle, uhripaikan vuorelle, joka on itään päin Jerusalemista. Samoin hän teki Moolokille, ammonilaisten iljetykselle. ⁸Näin hän teki kaikkien vierasheimoisten vaimojensa vuoksi, jotka suitsuttivat ja uhrasivat jumalilleen.

Herra vihastuu Salomoon

⁹Herra vihastui Salomoon, koska tämän sydän oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka kahdesti oli ilmestynyt hänelle ¹⁰ja nimenomaan kieltänyt häntä seuraamasta muita jumalia. Mutta Salomo ei noudattanut sitä, mitä Herra oli käkenyt. ¹¹Niin Herra sanoi Salomolle: "Koska olet tehnyt näin etkä ole pitänyt minun liittoani etkä noudattanut minun lakejani, jotka minä olen sinulle määrännyt, minä toisesti repäisen valtakunnan sinulta ja annan sen palvelijallesi. ¹²Isäsi Daavidin tähden minä en kuitenkaan tee sitä sinun päivinäsi. Poikasi kädestä minä sen repäisen, ¹³en kuitenkaan koko valtakuntaa. Yhden heimon minä annan sinun pojallesi palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin tähden, jonka olen valinnut."

Hadad

¹⁴Herra nosti Salomolle vastustajaksi edomilaisen Hadadin, joka oli Edomin kuninkaan jälkeläisiä.

¹⁵Kun Daavid oli sodassa Edomia vastaan, sotapäällikkö Jooab lähti hautaamaan kaatuneita. Samalla hän surmasi kaikki miespuoliset edomilaiset. ¹⁶Jooab ja koko Israel viipyivät Edomissa kuusi kuukautta, kunnes olivat hävittäneet kaikki miespuoliset edomilaiset. ¹⁷Hadad pakeni silloin joidenkin edomilaisten miesten, isänsä palvelijoiden, kanssa ja meni Egyptiin. Hadad oli silloin vielä pieni poika. ¹⁸He lähtivät Midianista ja tulivat Paaraniin. Sieltä he ottivat mukaansa miehiä ja tulivat Egyptiin faraon, Egyptin kuninkaan, luo. Farao antoi Hadadille talon, määräsi hänelle elatuksen ja antoi hänelle maata. ¹⁹Hadad saavutti suuren suosion faraon silmissä, ja faraο antoi hänelle vaimoksi vaimonsa, kuningatar Tahpeneen, sisaren. ²⁰Tahpeneen sisar synnytti hänelle pojan, Genubatin. Tahpenes antoi vieroittaa pojan äidinmaidosta faraon palatsissa, ja Genubat jäi palatsiin faraon lasten joukkoon.

²¹Kun Hadad sai kuulla Egyptissä, että Daavid oli mennyt lepoon isiensä luo ja sotapäällikkö Jooab oli kuollut, hän sanoi faraolle: "Päästä minut lähtemään omaan maahani." ²²Faraο kysyi häneltä: "Mitä sinulta puuttuu minun luonani, kun nyt sitten pyydät

lupaa lähteä omaan maahasi?" Hadad vastasi: "Ei mitään, mutta päästä minut kuitenkin lähtemään."

Reson

²³ Jumala nosti Salomolle vastustajaksi myös Resonin, Eljadan pojan, joka oli paennut herransa Hadadeserin, Sooban kuninkaan, luota. ²⁴ Reson kokosi miehiä ympärilleen ja toimi rosvojoukon päällikkönä silloin, kun Daavid surmasi Hadadeserin joukkoja. He menivät Damaskoon, asettuivat sinne asumaan ja pitivät sitä vallassaan. ²⁵ Reson oli Israelin vastustaja niin kauan kuin Salomo eli. Hän teki Hadadin tavoin pahaa Israelille ja inhosi sitä. Resonista tuli Aramin kuningas.

Jumalan lupaus Jerobeamille

²⁶ Myös Salomon palvelija, Seredasta kotoisin oleva efraimilainen Jerobeam, Nebatin poika, nosti kätensä kuningas Salomoa vastaan. Hänen äitinsä oli leski, nimeltään Serua. ²⁷ Seuraavassa kerrotaan, miksi hän nosti kätensä kuningasta vastaan.

Salomo oli rakentamassa Milloa sulkeakseen repeämän, joka oli hänen isänsä Daavidin kaupungissa. ²⁸ Jerobeam oli kyvykäs mies. Kun Salomo näki, miten nuorukainen teki työnsä, hän määräsi hänet kaiken sen työn valvojaksi, mikä kuului Joosefin heimolle.

²⁹ Kun Jerobeam kerran siihen aikaan lähti Jerusalemistä, hänet kohtasi tiellä siilolainen profeetta Ahia, jolla oli yllään uusi viitta. Heidän ollessaan kedolla kahden kesken ³⁰ Ahia tarttui uuteen viittaansa, joka oli hänen yllään, ja repi sen kahdeksitoista kappaleeksi. ³¹ Hän sanoi Jerobeamille: "Ota itsellesi kymmenen kappaletta, sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä ja annan sinulle kymmenen heimoa. ³² Jääköön hänelle kuitenkin yksi heimo palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin kaupungin tähden, jonka minä olen valinnut kaikkien Israelin heimojen keskeltä. ³³ Näin tapahtuu siksi, että israelilaiset ovat hylänneet minut ja palvoneet Astartea, siidonilaisten jumalatarta, Kemosta, Mooabin jumalaa, ja Milkomia, ammonilaisten jumalaa. He eivät ole vaeltaneet minun teitäni, eivät ole tehneet sitä, mikä on oikein minun silmissäni eivätkä ole noudattaneet minun lakejani ja määräyksiäni, kuten Daavid, Salomon isä, teki.

³⁴ Minä en kuitenkaan ota Salomolta koko valtakuntaa, vaan annan hänen olla ruhtinaana koko hänen elinaikansa palvelijani Daavidin tähden, jonka minä valitsin ja joka noudatti minun käskyjäni ja lakejani. ³⁵ Mutta hänen pojaltaan minä otan kymmenen heimon kuninkuuden ja annan sen sinulle. ³⁶ Hänen pojalleen minä annan yhden

heimon, jotta palvelijani Daavidin lamppu palaisi aina minun edessäni Jerusalemissa, kaupungissa, jonka olen valinnut itselleni asettaakseni nimeni sinne.

³⁷ Sinun minä annan hallita kaikkea, mitä haluat, ja sinusta tulee Israelin kuningas. ³⁸ Jos olet kuuliainen kaikessa, mitä minä käsken sinun tehdä, vaellat minun teitäni ja teet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, ja noudatat lakejani ja käskyjäni, niin kuin palvelijani Daavid teki, niin minä olen sinun kanssasi ja rakennan sinulle pysyvän huoneen, niin kuin rakensin Daavidille, ja annan sinulle Israelin. ³⁹ Tämä on syy, minkä takia minä nöyryytän Daavidin jälkeläisiä, en kuitenkaan ainaisesti."

⁴⁰ Salomo koetti surmauttaa Jerobeamin, mutta Jerobeam nousi ja pakeni Egyptiin Siisakin, Egyptin kuninkaan, luo ja oli siellä Salomon kuolemaan asti.

Salomon kuolema

(2Ak 9:29-31)

⁴¹ Muista Salomoa koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, sekä hänen viisaudestaan on kirjoitettu Salomon historian kirjaan. ⁴² Aika, jonka Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia, oli neljäkymmentä vuotta. ⁴³ Sitten Salomo meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa

Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

JAKAUTUNUT VALTAKUNTA, 12 – 22

Valtakunta jakautuu kahtia

(2Ak 10:1-19)

12 Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli tullut sinne tehdäkseen hänet kuninkaaksi. ² Jerobeam, Nebatin poika, sai kuulla tästä ollessaan vielä Egyptissä, jonne hän oli paennut kuningas Salomoa. Jerobeam asui siis Egyptissä, ³ mutta hänelle lähetettiin kutsu, ja Jerobeam ja koko Israelin seurakunta tulivat Rehabeamin luo. He sanoivat hänelle: ⁴ "Sinun isäsi teki ikeemme raskaaksi, mutta kevennä sinä sitä kovaa työtä, jota isäsi teetti, ja raskasta iestä, jonka hän pani meidän päällemme, niin me palvelemme sinua." ⁵ Hän vastasi heille: "Menkää pois kolmeksi päiväksi ja palatkaa sitten luokseni." Niin kansa lähti.

⁶ Kuningas Rehabeam kysyi neuvoa vanhemmilta miehiltä, jotka olivat palvelleet hänen isäänsä Salomoa tämän eläessä. Hän kysyi: "Kuinka te neuvotte vastaamaan tälle kansalle?"

⁷ He vastasivat hänelle: "Jos sinä tänä päivänä ryhdyt tämän kansan palvelijaksi ja palvelet sitä, jos vastaat sille puhuen hyviä sanoja, niin siitä tulee

sinun palvelijasi koko elinajaksesi."

⁸ Mutta Rehabeam hylkäsi vanhojen hänelle antaman neuvon ja kysyi neuvoa nuorilta miehiltä, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan ja olivat nyt hänen palveluksessaan. ⁹ Hän kysyi heiltä: "Miten te neuvotte meitä vastaamaan tälle kansalle, joka on sanonut minulle: 'Kevennä iestä, jonka isäsi pani meidän päällemme'?"

¹⁰ Silloin nuoret miehet, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan, sanoivat hänelle: "Puhu tälle kansalle, joka on sanonut sinulle: 'Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi, mutta kevennä sinä sitä meidän päältämme.' Vastaa heille näin: 'Minun pikkusormeni on paksumpi kuin isäni lantio. ¹¹ Jos isäni pani teidän päällenne raskaan ikeen, minä teen teidän ikeenne vielä raskaammaksi. Jos isäni kuritti teitä raipoilla, minä kuritan teitä piikkiruoskillä.'"

¹² Kolmantena päivänä Jerobeam ja koko kansa tulivat Rehabeamin luo, niin kuin kuningas oli sanonut: "Palatkaa kolmantena päivänä minun luokseni."

¹³ Kuningas vastasi kansalle kovin sanoin ja hylkäsi neuvon, jonka vanhat miehet olivat hänelle antaneet. ¹⁴ Hän puhui heille nuorten miesten neuvon mukaan ja sanoi: "Jos isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, minä teen ikeenne vielä raskaammaksi. Jos isäni on kurittanut teitä raipoilla, minä kuritan teitä piikkiruoskillä." ¹⁵ Kuningas ei kuunnellut kansaa, sillä Herra salli asian

kääntyä näin, että toteutuisi se sana, jonka Herra oli puhunut siilolaisen Ahian kautta Jerobeamille, Nebatin pojalle.

¹⁶ Kun koko Israelin kansa huomasi, ettei kuningas kuunnellut heitä, he sanoivat kuninkaalle: "Mitä osaa meillä on Daavidiin? Ei meillä ole perintöosaa lisain poikaan. Majoillesi, Israel! Pidä itse huolta huoneestasi, Daavid!" Ja israelilaiset menivät kotiinsa.

Rehabeam Juudan kuninkaana

¹⁷ Rehabeamista tuli ainoastaan niiden israelilaisten kuningas, jotka asuivat Juudan kaupungeissa. ¹⁸ Kun kuningas Rehabeam lähetti verotöiden valvojan Adoramin kansan luo, koko Israel kivitti hänet kuoliaaksi. Silloin kuningas Rehabeam nousi kiireesti vaunuihinsa ja pakeni Jerusalemiin. ¹⁹ Näin Israel luopui Daavidin suvusta, ja näin on ollut aina tähän päivään asti.

Jerobeam Israelin kuninkaana

(2Ak 11:1-4)

²⁰ Kun koko Israel kuuli, että Jerobeam oli tullut takaisin, hänelle lähetettiin kutsu saapua kansankokoukseen ja hänestä tehtiin koko Israelin kuningas. Daavidin sukua ei seurannut mikään muu kuin Juudan heimo yksin.

²¹ Rehabeam tuli Jerusalemiin ja kutsui koolle koko Juudan heimon ja Benjaminin heimon, 180.000 sotakuntoista miestä, sotaan Israelin kuningashuonetta

vastaan palauttaakseen kuninkuuden Rehabeamille, Salomon pojalle.²² Mutta Jumalan miehelle Semajalle tuli tämä Jumalan sana: ²³"Sano Juudan kuninkaalle Rehabeamille, Salomon pojalle, ja Juudan ja Benjaminin heimoille ja muulle kansalle: ²⁴'Näin sanoo Herra: Älkää lähtekö sotimaan veljiänne israelilaisia vastaan. Palatkaa kukin kotiinne, sillä se, mikä on tapahtunut, on lähtöisin minusta.'" He tottelivat Herran sanaa, kääntyivät takaisin ja menivät pois Herran sanan mukaisesti.

Jerobeam aloittaa epäjumalanpalvonnan

²⁵ Jerobeam linnoitti Sikemin, joka on Efraimin vuoristossa, ja asettui sinne asumaan. Sitten hän lähti sieltä ja linnoitti Penuelin. ²⁶ Jerobeam ajatteli sydämessään: "Nyt valtakunta joutuu takaisin Daavidin suvulle. ²⁷ Jos tämä kansa menee Jerusalemiin uhraamaan teurasuhreja Herran temppelissä, sen sydän kääntyy jälleen heidän herransa Rehabeamin, Juudan kuninkaan, puoleen. He tappavat minut ja palaavat takaisin Rehabeamin, Juudan kuninkaan, luo." ²⁸ Kysyttyään neuvoa kuningas teetti kaksi kultaista sonnimullikkaa ja sanoi kansalle: "Te olette jo tarpeeksi kauan kulkeneet Jerusalemissa. Katso, Israel, tässä on sinun Jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta." ²⁹ Toisen mullikoista hän asetti Beeteliin ja toisen

sijoitti Daaniin.³⁰ Tämä koitui synniksi, ja kansa kulki sen toisen eteen aina Daaniin saakka.

³¹ Hän rakensi myös pyhäkköjä uhrikukkuloille ja asetti kansan keskuudesta papeiksi kaikenlaisia miehiä, jotka eivät olleet leeviläisiä. ³² Jerobeam teki kahdeksannen kuun viidennestätoista päivästä juhlan, sen juhlan kaltaisen, jota vietetään Juudassa, ja nousi silloin itse alttarille. Näin hän teki Beetelissä ja uhrasi mullikoille, jotka oli teettänyt. Nimittämänsä uhrikukulapapit hän asetti Beeteliin. ³³ Hän nousi Beeteliin teettämälleen alttarille kahdeksannen kuun viidentenätoista päivänä, ajankohtana, jonka hän oli omasta päästään keksinyt. Hän järjesti silloin israelilaisille juhlan ja nousi alttarille suitsuttamaan.

Jumalan mies varoittaa Jerobeamia

13 Silloin Juudasta tuli Beeteliin Herran käskystä Jumalan mies, juuri kun Jerobeam seisoj alttarin ääressä suitsuttamassa. ² Herran käskystä hän huusi alttaria kohti ja sanoi: "Altтари, altтари! Näin sanoo Herra: 'Katso, Daavidin sukuun syntyy poika, nimeltään Joosia. Hän teurastaa sinun päälläsi uhrikukulapapit, jotka polttavat suitsuketta siinä. Ihmisten luita tullaan polttamaan päälläsi.'" ³ Hän antoi sinä päivänä ennusmerkin sanoen: "Ennusmerkki siitä, että Herra on puhunut, on tämä: alttari halkeaa

ja tuhka, joka on sen päällä, valuu maahan."

⁴Kun kuningas Jerobeam kuuli Jumalan miehen sanoman, jonka tämä huusi Beetelin alttaria vastaan, hän ojensi kätensä alttarilta ja sanoi: "Ottakaa hänet kiinni!" Silloin hänen kätensä, jonka hän oli ojentanut Jumalan miestä kohti, kuivettui, eikä hän enää voinut vetää sitä takaisin.

⁵Samalla alttari halkesi ja tuhka valui alttarilta sen ennustuksen mukaisesti, jonka Jumalan mies oli Herran käskystä antanut.

⁶Silloin kuningas sanoi Jumalan miehelle: "Lepytä Herraa, Jumalaasi, ja rukoile minun puolestani, että käteni tulisi entiselleen." Kun Jumalan mies rukoili Herraa, kuningas pystyi vetämään kätensä takaisin ja se tuli entiselleen. ⁷Kuningas sanoi Jumalan miehelle: "Tule minun kanssani kotiini virkistäytymään, niin annan sinulle lahjan." ⁸Mutta Jumalan mies vastasi kuninkaalle: "Vaikka antaisit minulle puolet linnastasi, en lähtisi sinun kanssasi. En syö leipää enkä juo vettä tällä paikkakunnalla, ⁹sillä näin on Herra käskennyt minua: 'Älä syö leipää äläkä juo vettä, älä myöskään palaa samaa tietä, jota tulit.'" ¹⁰Niin hän lähti pois toista tietä eikä palannut samaa tietä, jota oli tullut Beeteliin.

Vanha profeetta pettää Jumalan miestä

¹¹Beetelissä asui vanha profeetta. Hänen poikansa tulivat ja kertoivat hänelle kaiken, mitä Jumalan mies sinä päivänä oli Beetelissä tehnyt ja mitä hän oli puhunut kuninkaalle. Kun he olivat kertoneet sen isälleen, ¹²tämä kysyi heiltä, mitä tietä Jumalan mies oli kulkenut. Hänen poikansa kertoivat nähneensä, mitä tietä Juudasta tullut mies oli kulkenut. ¹³Silloin hän sanoi pojilleen: "Satuloikaa minulle aasi." Kun he olivat satuloineet aasin, hän istui sen selkään. ¹⁴Hän lähti Jumalan miehen perään ja tapasi tämän istumassa tammen alla. Hän kysyi mieheltä: "Sinäkö olet se Juudasta tullut Jumalan mies?" Tämä vastasi: "Minä." ¹⁵Vanha profeetta sanoi hänelle: "Tule kanssani kotiini syömään leipää." ¹⁶Hän vastasi: "En voi palata enkä tulla sinun kanssasi. En syö leipää enkä juo vettä kanssasi tällä paikkakunnalla, ¹⁷sillä minulle on tullut sana, Herran sana: 'Älä syö leipää äläkä juo vettä siellä. Älä myöskään palaa takaisin samaa tietä, jota olet mennyt.'" ¹⁸Vanha profeetta sanoi hänelle: "Myös minä olen profeetta niin kuin sinäkin, ja Herran käskystä enkeli on puhunut minulle: 'Tuo hänet kanssasi kotiisi syömään leipää ja juomaan vettä.'" Mutta sen hän valehteli. ¹⁹Jumalan mies palasi takaisin vanhan profeetan

kanssa ja söi leipää ja joi vettä hänen kodissaan.

Jumalan miehen kuolema

²⁰ Kun he istuivat pöydässä, tuli Herran sana profeetalle, joka oli saanut miehen palaamaan takaisin.

²¹ Profeetta julisti Juudasta tulleelle Jumalan miehelle: "Näin sanoo Herra: 'Sinä olet niskoitellut Herran sanaa vastaan etkä ole noudattanut käskyä, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antoi, ²² vaan olet palannut, ja olet syönyt leipää ja juonut vettä paikkakunnalla, josta Herra sinulle puhui: Älä syö siellä leipää äläkä juo vettä. Tämän vuoksi ruumiisi ei pääse isiesi hautaan.'"

²³ Syötyään leipää ja juotuaan hän satuloi aasin profeetalle, jonka oli saanut palaamaan takaisin. ²⁴ Kun Jumalan mies oli lähtenyt, leijona tuli häntä vastaan tiellä ja tappoi hänet. Hänen ruumiinsa jäi lojumaan tielle, ja aasi seiso sen vieressä. Myös leijona seiso ruumiin vieressä. ²⁵ Ihmisiä kulki siitä ohi, ja he näkivät ruumiin lojumassa tiellä ja leijonan seisomassa ruumiin vieressä. He menivät ja kertoivat siitä kaupungissa, jossa vanha profeetta asui.

²⁶ Kun profeetta, joka oli saanut miehen palaamaan takaisin, kuuli sen, hän sanoi: "Se on Jumalan mies, joka niskoitteli Herran sanaa vastaan. Sen tähden Herra on antanut hänet leijonalle, ja se on ruhjonut ja

tappanut hänet Herran sanan mukaan, joka hänelle puhuttiin." ²⁷ Hän sanoi pojilleen: "Satuloikaa minulle aasi", ja he satuloivat. ²⁸ Hän lähti ja löysi ruumiin lojumasta tiellä, ja aasi ja leijona seisoivat ruumiin vieressä. Leijona ei ollut syönyt ruumista eikä myöskään raadellut aasia. ²⁹ Profeetta otti Jumalan miehen ruumiin, pani sen aasin selkään ja vei mukanaan. Sitten hän tuli kaupunkiin pitämään valittajaisia ja hautaamaan hänet. ³⁰ Hän pani ruumiin omaan hautaansa. Jumalan miehelle pidettiin valittajaiset ja huudettiin: "Voi, minun veljeni!"

³¹ Myöhemmin, kun profeetta oli haudannut ruumiin, hän sanoi pojilleen: "Kun minä kuolen, pankaa minut siihen hautaan, johon Jumalan mies on haudattu. Pankaa minun luuni hänen luittensa viereen. ³² Se sana toteutuu, jonka hän Herran käskystä huusi Beetelissä olevaa alttaria vastaan ja kaikkia Samarian kaupungeissa olevia uhrikukkulatemppeleitä vastaan."

Jerobeam ei luovu synnistään

³³ Tämänkään jälkeen Jerobeam ei kääntynyt pahalta tieltään vaan asetti yhä uhrikukkulapapeiksi kaikenlaisia miehiä kansan keskuudesta. Jokaisen, joka vain halusi, hän vihki papin virkaan, ja niin tästä tuli uhrikukkulapappi. ³⁴ Tämä koitui synniksi Jerobeamin suvulle, ja siksi se tuhottiin ja hävitettiin maan päältä.

Ahian ennustus Jerobeamin suvulle

14 Siihen aikaan Abia, Jerobeamin poika, sairastui. ²Jerobeam sanoi vaimolleen: "Nouse ja pukeudu niin, ettei sinua tunneta Jerobeamin vaimoksi, ja mene Siiloon. Siellä on profeetta Ahia, joka ilmoitti, että minusta tulee tämän kansan kuningas. ³Ota mukaasi kymmenen leipää ja pieniä kakkuja sekä ruukullinen hunajaa ja mene hänen luokseen. Hän ilmoittaa sinulle, kuinka pojan käy."

⁴Jerobeamin vaimo teki niin. Hän nousi ja meni Siiloon ja tuli Ahian taloon. Ahia ei voinut nähdä kunnolla, sillä hänen silmänsä olivat vanhuuttaan hämärtyneet. ⁵Mutta Herra oli sanonut Ahialle: "Jerobeamin vaimo tulee kysymään sinulta pojastaan, sillä tämä on sairaana. Niin ja niin on sinun puhuttava hänelle. Kun hän tulee, hän on tekeytynyt tuntemattomaksi."

⁶Kun Ahia kuuli Jerobeamin vaimon askelten äänen tämän tullessa ovesta, hän sanoi: "Tule sisään, Jerobeamin vaimo. Miksi tekeydyt tuntemattomaksi? Minä olen saanut ankaran sanoman sinua varten. ⁷Mene ja sano Jerobeamille: 'Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen korottanut sinut kansan keskeltä ja asettanut sinut kansani Israelin ruhtinaaksi. ⁸Minä olen repäissyt valtakunnan Daavidin suvulta ja antanut sen sinulle. Mutta sinä et ole ollut niin kuin minun palvelijani Daavid, joka noudatti minun

käskyjäni. Hän seurasi minua kaikesta sydäimestään, niin että teki ainoastaan sitä, mikä on oikein minun silmissäni. ⁹Sinä sen sijaan olet tehnyt enemmän paha kuin kaikki edeltäjäsi. Sinä olet mennyt tekemään itsellesi muita jumalia ja valettuja kuvia, niin että sait minut vihastumaan. Sinä heitit minut selkäsi taakse. ¹⁰Sen tähden minä tuotan onnettomuuden Jerobeamin suvulle ja hävitän Israelista Jerobeamin jälkeläiset, jotka heittävät vetensä seinään, niin orjat kuin vapaatkin. Minä lakaisen pois Jerobeamin suvun niin kuin saasta lakaistaan viimeistä myöten. ¹¹Sen Jerobeamin jälkeläisen, joka kuolee kaupungissa, syövät koirat, ja sen, joka kuolee kedolla, syövät taivaan linnut, sillä Herra on puhunut.'

¹²Ja sinä, nouse ja lähde kotiisi. Sillä hetkellä kun jalallasi astut kaupunkiin, lapsi kuolee. ¹³Koko Israel pitää hänelle valittajaiset, ja hänet haudataan. Hän on näet Jerobeamin jälkeläisistä ainoa, joka pannaan hautaan, koska Jerobeamin suvusta vain hänessä on havaittu jotakin Herralle, Israelin Jumalalle, mieluista. ¹⁴Mutta Herra herättää tahtonsa mukaan Israeliin kuninkaan, joka hävittää Jerobeamin suvun. Se on se päivä, ja mitä tapahtuukaan jo nyt! ¹⁵Herra lyö Israelia, ja se huojuu kuin ruoko vedessä. Hän kiskaisee Israelin irti tästä hyvästä maasta, jonka hän on antanut heidän isilleen, ja hajottaa heidät

tuolle puolelle Eufratvirran, koska he ovat tehneet itselleen asera-paaluja ja siten vihoittaneet Herran. ¹⁶ Hän antaa Israelin alttiiksi sen vihollisille niiden syntien tähden, jotka Jerobeam on tehnyt ja joilla hän on saattanut Israelin tekemään syntiä."

¹⁷ Jerobeamin vaimo nousi ja lähti matkaan. Hän saapui Tirsaan, ja juuri kun hän astui kotinsa kynnykselle, poika kuoli. ¹⁸ Hänet haudattiin ja koko Israel piti hänelle valittajaiset sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut palvelijansa, profeetta Ahian, kautta.

¹⁹ Muista Jerobeamia koskevista asioista, siitä, kuinka hän soti ja kuinka hän hallitsi, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ²⁰ Aika, jonka Jerobeam hallitsi, oli kaksikymmentäkaksi vuotta. Sitten hän meni lepoon isiensä luo, ja hänen poikansa Naadab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Rehabeamin hallituskausi

(2Ak 11:5–12:16)

²¹ Rehabeam, Salomon poika, oli kuninkaana Juudassa. Hän oli neljäkymmenen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi seitsemäntoista vuotta Jerusalemissa, kaupungissa, jonka Herra oli valinnut kaikkien Israelin heimojen keskeltä asettaakseen nimensä sinne. Hänen äitinsä oli ammonilainen, nimeltään Naema.

²² Juuda teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Synneillään, joita he tekivät, he vihoittivat Herran vielä enemmän kuin heidän isänsä olivat tehneet. ²³ Hekin tekivät itselleen uhripaikkoja, patsaita ja asera-paaluja kaikille korkeille kukkuloille ja jokaisen lehtevän puun alle. ²⁴ Maassa oli myös haureellisia pyhäkköpoikia. Juudan kansa teki kaikkia samoja iljettäviä tekoja kuin ne kansat, jotka Herra oli karkottanut israelilaisten tieltä.

²⁵ Kuningas Rehabeamin viidentenä hallitusvuotena Siisak, Egyptin kuningas, hyökkäsi Jerusalemiin. ²⁶ Hän otti Herran temppelin aarteet ja kuninkaan linnan aarteet ja vei ne kaikki. Hän otti myös kaikki Salomon teettämät kultakilvet. ²⁷ Niiden tilalle kuningas Rehabeam teetti kuparikilvet ja uskoi ne niiden henkivartijoiden päälliköille, jotka vartioivat kuninkaanlinnan ovella. ²⁸ Niin usein kuin kuningas meni Herran temppeliin, henkivartijat kantoivat kilpiä ja veivät ne sitten takaisin henkivartijoiden huoneeseen.

²⁹ Muista Rehabeamia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ³⁰ Rehabeamin ja Jerobeamin välillä vallitsi kaiken aikaa sotatila. ³¹ Sitten Rehabeam meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Hänen äitinsä oli ammonilainen,

nimeltään Naema. Kuninkaaksi hänen sijaansa tuli hänen poikansa Abiam.

Abiam Juudan kuninkaana

(2Ak 13:1-23)

15 Kuningas Jerobeamin, Nebatin pojan, kahdeksantenatoista hallitusvuotena Abiam tuli Juudan kuninkaaksi. ²Hän hallitsi kolme vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Maaka, Abisalomin tytär.

³Abiam vaelsi samoissa synneissä, joita hänen isänsä oli tehnyt ennen häntä. Hänen sydämensä ei ollut ehyesti antautunut Herralle, hänen Jumalalleen, niin kuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut. ⁴Mutta Daavidin vuoksi Herra, hänen Jumalansa, antoi hänen lampunsa palaa Jerusalemissa nostamalla hänen seuraajakseen hänen poikansa ja antamalla Jerusalemin säilyä, ⁵koska Daavid oli tehnyt sitä, mikä on oikein Herran silmissä, eikä ollut koko elinaikanaan poikennut mistään, mitä Herra oli käkenyt, paitsi heettiläisen Uurian asiassa. ⁶Rehabeamin ja Jerobeamin sukujen välillä vallitsi sotatila koko Abiamin elinajan.

⁷Muista Abiamia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. Abiamin ja Jerobeamin välillä vallitsi sotatila. ⁸Sitten Abiam meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Aasa,

hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä.

Aasa Juudan kuninkaana

(2Ak 14:1-14, 15:8-19)

⁹Israelin kuninkaan Jerobeamin kahtena kymmenenä hallitusvuotena Aasasta tuli Juudan kuningas. ¹⁰Hän hallitsi neljäkymmentäyksi vuotta Jerusalemissa. Hänen isoäitinsä oli nimeltään Maaka, Abisalomin tytär.

¹¹Aasa teki sitä, mikä oli oikein Herran silmissä, niin kuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt. ¹²Hän karkotti maasta haureelliset pyhäkköpojat ja hävitti kaikki isiensä tekemät jumalankuvat. ¹³Hän jopa erotti isoäitinsä Maakan kuningattaren arvosta, koska tämä oli pystyttänyt iljetyksen Aseralle. Aasa hakkasi iljetyksen maahan ja poltti sen Kidroninlaaksossa. ¹⁴Uhrikukkulat eivät kuitenkaan hävinneet, mutta Aasan sydän oli ehyesti antautunut Herralle koko hänen elinaikansa. ¹⁵Hän vei Herran temppeliin isänsä pyhät lahjat ja omat pyhät lahjansa: hopean ja kullan ja astiat.

Aasan ja Baesan vihollisuus

(2Ak 16:1-6,11-14)

¹⁶Aasan ja Baesan, Israelin kuninkaan, välillä vallitsi sotatila koko heidän elinaikansa. ¹⁷Baesa, Israelin kuningas, nousi Juudaa vastaan ja linnoitti Raaman estääkseen ketään pääsemästä

Juudan kuninkaan Aasan luota tai hänen luokseen. ¹⁸ Silloin Aasa otti kaiken hopean ja kullan, mikä oli jäljellä Herran temppelin aarrekammioissa, sekä kuninkaan linnan aarteet ja antoi ne palvelijoittensa haltuun. Kuningas Aasa lähetti heidät Aramin kuninkaan Benhadadin, Tabrimmonin pojan, Hesjonin pojanpojan, luo, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa hänelle: ¹⁹ "Olkoon meidän välillämme liitto, niin kuin oli minun isäni ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle lahjana hopeaa ja kultaa. Mene ja riko liitto, jonka olet tehnyt Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, että hän lähtisi minua ahdistamasta."

²⁰ Benhadad kuuli kuningas Aasaa. Hän lähetti sotajoukkojensa päälliköt Israelin kaupunkeja vastaan ja valtasi Iijonin, Daanin, Aabel-Beet-Maakan ja koko Kinnerotin sekä koko Naftalin maan. ²¹ Kun Baesa kuuli tämän, hän lopetti Raaman linnoittamisen ja palasi Tirsaan. ²² Mutta kuningas Aasa kuulutti koko Juudan heimon koolle ketään vapauttamatta. He veivät pois kivet ja puut, joilla Baesa oli linnoittanut Raamaa. Niillä kuningas Aasa linnoitti Geban, joka on Benjaminin alueella, ja Mispan.

²³ Kaikista muista Aasaa koskevista asioista, kaikesta hänen mahdistaan ja kaikesta, mitä hän teki, sekä kaupungeista, jotka hän rakensi, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden

aikakirjaan. Vanhuutensa päivinä hän oli sairas jaloistaan. ²⁴ Sitten Aasa meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä viereen isänsä Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Joosafat tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Naadab Israelin kuninkaana

²⁵ Naadab, Jerobeamin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Juudan kuninkaan Aasan toisena hallitusvuotena ja hallitsi Israelia kaksi vuotta. ²⁶ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja kulki isänsä teitä, siinä synnissä, jolla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

Baesa hävittää Jerobeamin suvun

²⁷ Baesa, Ahian poika, joka oli Isaskarin heimoa, teki salaliiton Naadabia vastaan ja surmasi hänet Gibbetonissa, joka oli filistealaisten hallussa. Naadab ja koko Israel olivat silloin piirittämässä Gibbetonia. ²⁸ Baesa tappoi hänet Aasan, Juudan kuninkaan, kolmantena hallitusvuotena ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ²⁹ Kuninkaaksi tultuaan Baesa surmasi koko Jerobeamin suvun. Hän ei jättänyt Jerobeamin suvusta henkiin ketään vaan hävitti koko suvun. Tämä tapahtui sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut palvelijansa, siilolaisen Ahian, kautta. ³⁰ Synnä olivat ne synnit, jotka Jerobeam oli tehnyt ja joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, ja oli siten vihoittanut Herran, Israelin Jumalan.

³¹ Muista Naadabia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ³² Aasan ja Israelin kuninkaan Baesan välillä vallitsi sotatila niin kauan kuin he elivät.

Baesa Israelin kuninkaana

³³ Juudan kuninkaan Aasan kolmantena hallitusvuotena Baesa, Ahian poika, tuli koko Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hän hallitsi kaksikymmentäneljä vuotta. ³⁴ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän kulki Jerobeamin tietä, hänen synnissään, jolla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

Jeehun ennustus Baesan suvulle

16 Jeehulle, Hananin pojalle, tuli tämä Herran sana Baesaa vastaan: ² "Minä olen korottanut sinut tomusta ja tehnyt sinut kansani Israelin ruhtinaaksi. Mutta sinä olet kulkenut Jerobeamin tietä ja saattanut kansani Israelin tekemään syntiä, niin että se on vihoittanut minut synneillään. ³ Tämän vuoksi minä lakaisen pois Baesan ja hänen sukunsa. Minä teen sinun suvullesi niin kuin tein Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle. ⁴ Sen Baesan jälkeläisen, joka kuolee kaupungissa, syövät koirat, ja sen, joka kuolee kedolla, syövät taivaan linnut."

⁵ Muista Baesaa koskevista asioista, siitä, mitä hän teki, ja hänen mahdollistaan, on kirjoitettu Israelin

kuninkaiden aikakirjaan. ⁶ Sitten Baesa meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Tirsaan. Hänen poikansa Eela tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä.

⁷ Profeetta Jeehun, Hananin pojan, kautta oli tullut Herran sana Baesaa ja hänen sukuaan vastaan kaiken sen pahan vuoksi, mitä Baesa oli tehnyt Herran edessä. Baesa oli vihoittanut Herran samalla tavoin kuin Jerobeamin suku oli tehnyt ja myös siksi, että hän oli hävittänyt Jerobeamin suvun.

Eela Israelin kuninkaana

⁸ Juudan kuninkaan Aasan kahdentenakymmenentenäkuudentena hallitusvuotena tuli Eela, Baesan poika, Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hän hallitsi kaksi vuotta. ⁹ Mutta hänen palvelijansa Simri, jolla oli johdossaan puolet sotavaunuista, teki salaliiton häntä vastaan. Eela oli Tirsassa juonut itsensä humalaan Arsan, Tirsan linnanpäällikön, luona. ¹⁰ Silloin Simri tuli sisään ja löi hänet kuoliaaksi Juudan kuninkaan Aasan kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä hallitusvuotena. Simri tuli kuninkaaksi Eelan sijaan.

¹¹ Kun hänestä oli tullut kuningas ja hän oli istunut valtaistuimelleen, hän surmasi Baesan koko suvun eikä jättänyt siitä eloon ainoatakaan, joka heittää vetensä seinään, ei sukulunastajaa eikä ystävää. ¹² Simri tuhosi Baesan koko suvun sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut

Baesaa vastaan profeetta Jeehun kautta. ¹³Tämä tapahtui kaikkien Baesan ja hänen poikansa Eelan tekemien syntien tähden, joilla he olivat saattaneet Israelin tekemään syntiä ja siten vihoittaneet Herran, Israelin Jumalan, tyhjämpäiväisillä epäjumalillaan.

¹⁴ Muista Eelaa koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.

Simri Israelin kuninkaana

¹⁵ Juudan kuninkaan Aasan kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä hallitusvuotena Simri hallitsi Tirsassa kuninkaana seitsemän päivää. Sotaväki oli silloin leiriytyneenä Gibbetonin edustalla, joka oli filistealaisten hallussa. ¹⁶ Kun leiriin asettunut väki kuuli kerrottavan, että Simri oli tehnyt salaliiton ja surmannut kuninkaan, koko Israel asetti samana päivänä siellä kuninkaaksi Omrin, Israelin sotapäällikön. ¹⁷ Sitten Omri lähti koko Israel mukanaan Gibbetonista, ja he saartoivat Tirsan.

¹⁸ Kun Simri näki kaupungin tulleen valloitetuksi, hän meni kuninkaanlinnan sisäosaan, sytytti linnan tuleen, niin että se romahti hänen päälleen. Näin hän kuoli ¹⁹syntiensä tähden. Hän oli tehnyt syntiä, tehnyt sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän oli myös kulkenut Jerobeamin tietä, synnissä, jota tämä oli tehnyt, ja niin saattanut Israelin tekemään syntiä.

²⁰ Muista Simriä koskevista asioista ja salaliitosta, jonka hän teki, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.

Omri Israelin kuninkaana

²¹ Israelin kansa jakaantui kahtia. Puolet kansasta seurasi Tibniä, Giinatin poikaa, ja halusi tehdä hänet kuninkaaksi, ja puolet seurasi Omria. ²² Se osa kansaa, joka seurasi Omria, osoittautui kuitenkin vahvemaksi kuin se osa kansaa, joka seurasi Tibniä, Giinatin poikaa. Tibni sai surmansa, ja Omrista tuli kuningas.

²³ Juudan kuninkaan Aasan kolmantenakymmenentenäyhdyntenä hallitusvuotena Omrista tuli Israelin kuningas. Hän hallitsi kaksitoista vuotta. Hallittuaan Tirsassa kuusi vuotta ²⁴hän osti Semeriltä Samarianvuoren kahdella talentilla hopeaa. Hän rakensi vuorelle kaupungin ja antoi sille nimeksi Samaria, vuoren entisen omistajan Semerin nimen mukaan.

²⁵ Omri teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, enemmän kuin kaikki edeltäjänsä. ²⁶ Hän vaelsi kaikessa Jerobeamin, Nebatin pojan, tietä, hänen synneissään, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, niin että he tyhjämpäiväisillä epäjumalillaan vihoittivat Herran, Israelin Jumalan.

²⁷ Muista Omria koskevista asioista, siitä, mitä hän teki, ja hänen mahdollistaan, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ²⁸ Sitten Omri

meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Samariaan. Hänen poikansa Ahab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Ahab Israelin kuninkaana

²⁹ Ahab, Omrin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Juudan kuninkaan Aasan kolmantenakymmenentenäkahdeksantena hallitusvuotena. Hän hallitsi Israelia Samariassa kaksikymmentäkaksi vuotta.

³⁰ Ahab, Omrin poika, teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, enemmän kuin kaikki edeltäjänsä.

³¹ Hänelle ei riittänyt, että hän kulki Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, vaan hän otti myös vaimokseen Isebelin, siidonilaisten kuninkaan Etbaalin tyttären, ja ryhtyi palvelemaan Baalia ja kumartamaan sitä. ³² Hän pystytti Baalille alttarin Baalin temppeliin, jonka hän oli rakentanut Samariaan. ³³ Ahab pystytti myös paalun Aseralle, ja paljon muutakin hän teki. Näin hän vihoitti Herran, Israelin Jumalan, pahemmin kuin yksikään Israelin kuninkaista ennen häntä. ³⁴ Hänen aikanaan beeteliläinen Hiël rakensi uudelleen Jerikon muurit. Perustusten laskeminen maksoi hänelle hänen esikoisensa Abiramin hengen ja porttien pystyttäminen hänen nuorimpansa Segubin hengen, sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut Joosuan, Nuunin pojan, kautta.

Korpit ruokkivat profeetta Eliaa

17 Tisbeläinen Elia, Gileadin siirtolainen, sanoi Ahabile: "Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, hän, jota minä palvelen, näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta."

² Sitten Elialle tuli tämä Herran sana: ³ "Lähde täältä, mene itään päin ja kätkeydy Keritinpurolle, joka on Jordanin itäpuolella. ⁴ Saat juoda purosta, ja minä olen käsenyt korppien elättää sinua siellä." ⁵ Elia lähti matkaan ja teki Herran sanan mukaan. Hän meni ja asettui asumaan Keritinpurolle, joka on Jordanin itäpuolella. ⁶ Korpit toivat hänelle leipää ja lihaa aamuin ja leipää ja lihaa illoin, ja hän joi purosta.

Elia Sarpatin lesken luona

⁷ Jonkin ajan kuluttua puro kuivui, koska maassa ei ollut satanut. ⁸ Silloin Elialle tuli tämä Herran sana: ⁹ "Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne asumaan. Minä olen käsenyt erään leskivaimon elättää sinua siellä."

¹⁰ Elia nousi ja meni Sarpatiin. Kun hän tuli kaupungin portille, hän näki leskivaimon keräämässä puita. Elia huusi hänelle: "Tuo minulle vähän vettä astiassa, että saisin juoda."

¹¹ Kun nainen lähti sitä hakemaan, Elia huusi hänelle: "Tuo minulle samalla myös palanen leipää." ¹² Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra, sinun

Jumalasi, elää, minulla ei ole leipää, ei palastakaan, ainoastaan kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän öljyä astiassa. Kerättyäni pari puuta menen leipomaan leivän itselleni ja pojalleni. Syömme sen ja sitten kuolemmme."

¹³ Elia sanoi hänelle: "Älä pelkää. Mene ja tee niin kuin olet sanonut, mutta tee ensin pieni leipä ja tuo se minulle. Leivo sen jälkeen itsellesi ja pojallesi, ¹⁴ sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Jauhot eivät lopu ruukusta eikä öljyä puutu astiasta. Näin on aina siihen päivään asti, jona Herra antaa sateen maan päälle.'"

¹⁵ Nainen meni ja teki Elian sanan mukaan, ja hänellä ja hänen perheellään ja myös Elialla oli syötävää pitkäksi aikaa. ¹⁶ Jauhot eivät loppuneet ruukusta eikä öljyä puuttunut astiasta sen sanan mukaisesti, jonka Herra oli Elia kautta puhunut.

Elia herättää lesken pojan henkiin

¹⁷ Näiden tapahtumien jälkeen talon emännän poika sairastui. Pojan sairaus paheni niin vaikeaksi, että hän lopulta lakkasi hengittämästä. ¹⁸ Silloin nainen sanoi Elialle: "Mitä minulla on sinun kanssasi tekemistä, Jumalan mies? Sinä olet tullut minun luokseni vetämään esiin minun pahat tekoni ja tuottamaan pojalleni kuoleman!" ¹⁹ Elia vastasi hänelle: "Anna poikasi minulle." Hän otti pojan naisen sylistä, vei hänet ylös kattohuoneeseen, jossa itse asui, ja laski hänet vuoteelleen. ²⁰ Elia huusi Herraa

ja sanoi: "Herra, minun Jumalani, oletko todella tehnyt niin pahoin tälle leskelle, jonka luona asun, että olet antanut hänen poikansa kuolla?" ²¹ Sitten hän ojentautui pojan yli kolme kertaa, huusi Herraa ja sanoi: "Herra, minun Jumalani, anna tämän pojan sielun tulla häneen takaisin." ²² Herra kuuli Eliaa. Pojan sielu tuli häneen takaisin, ja hän heräsi eloon. ²³ Elia otti pojan, toi hänet kattohuoneesta alas taloon, antoi hänet hänen äidilleen ja sanoi: "Katso, poikasi elää." ²⁴ Nainen sanoi Elialle: "Nyt minä tiedän, että sinä olet Jumalan mies ja että Herran sana sinun suussasi on tosi."

Elia näyttäytyy Ahabilille

18 Pitkän ajan kuluttua, kolmantena vuotena, Elialle tuli tämä Herran sana: "Mene ja näyttäydy Ahabilille, niin minä annan sateen maan päälle." ² Elia meni näyttäytymään Ahabilille; Samariassa oli silloin kova nälänhätä. ³ Ahab kutsui luokseen Obadjan, joka oli palatsin päällikkönä. Obadja oli Herraa suuresti pelkäävä mies. ⁴ Kun Iisebel tuhosi Herran profeettoja, Obadja otti sata profeettaa ja piilotti heidät luoliin, viisikymmentä miestä yhtä luolaa kohti, ja elätti heitä leivällä ja vedellä. ⁵ Ahab sanoi Obadjalle: "Mene ja tutki kaikki maan vesilähteet ja joenuomat. Kenties löydämme ruohoa, niin että voimme pitää hevoset ja muulit hengissä eikä meidän tarvitse lopettaa kaikkia eläimiä." ⁶ He jakoivat maan

keskenään kulkeakseen sen halki. Ahab kulki yksinään tietä toiseen suuntaan ja Obadja toiseen.

⁷ Kun Obadja oli matkalla, Elia tuli yllättäen häntä vastaan. Tuntiessaan hänet Obadja heittäytyi kasvoilleen ja sanoi: "Sinäkö se olet, herrani Elia?"

⁸ Elia vastasi: "Minä. Mene ja sano herrallesi, että Elia on täällä." ⁹ Obadja sanoi: "Mitä syntiä minä olen tehnyt, kun luovutat palvelijasi Ahabin käsiin surmattavaksi?" ¹⁰ Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, ei ole sitä kansaa eikä valtakuntaa, josta minun herrani ei olisi lähettänyt etsimään sinua. Jos he ovat sanoneet: 'Ei hän ole täällä', hän on pannut sen valtakunnan ja sen kansan valalla vannomaan, ettei sinua ole löydetty. ¹¹ Ja nyt sinä sanot: 'Mene ja sano herrallesi, että Elia on täällä.' ¹² Kun lähden luotasi, niin Herran Henki vie sinut, en tiedä minne, ja kun menen kertomaan sinusta Ahabille eikä hän sitten löydä sinua, hän tappaa minut. Kuitenkin palvelijasi on pelännyt Herraa nuoruudestaan asti. ¹³ Eikö herralleni ole kerrottu, mitä tein, kun lisebel tappoi Herran profeettoja? Minä piilotin sata Herran profeettaa luoliin, viisikymmentä miestä luolaa kohti, ja elätin heitä leivällä ja vedellä. ¹⁴ Nyt sinä sanot: 'Mene ja sano herrallesi, että Elia on täällä.' Hänhän tappaa minut!" ¹⁵ Mutta Elia sanoi: "Niin totta kuin Herra Sebaot elää, hän, jota minä

palvelen, tänä päivänä minä näyttäydyn Ahabille."

¹⁶ Niin Obadja meni Ahabia vastaan ja ilmoitti tämän hänelle. Ahab lähti silloin tapaamaan Eliaa. ¹⁷ Nähdessään Elian Ahab sanoi hänelle: "Sinäkö se olet, sinä, joka syökset Israelin onnettomuuteen?" ¹⁸ Elia vastasi: "En minä ole syössyt Israelia onnettomuuteen, vaan sinä ja sinun isäsi suku, kun olette hylänneet Herran käskyt ja kun sinä seuraat baaleja. ¹⁹ Mutta nyt, lähetä kutsu ja kokoa luokseni Karmelinvuorelle koko Israel, myös neljäsataaviisikymmentä Baalin profeettaa ja neljäsataa Aseran profeettaa, jotka syövät lisebelin pöydästä." ²⁰ Ahab lähetti kutsun kaikille israelilaisille ja kokosi profeetat Karmelinvuorelle.

Elian voitto Karmelinvuorella

²¹ Elia astui koko kansan eteen ja sanoi: "Kuinka kauan te horjutte puolelta toiselle? Jos Herra on Jumala, seuratkaa häntä, mutta jos Baal, seuratkaa häntä." Kansa ei vastannut hänelle mitään. ²² Silloin Elia sanoi kansalle: "Minä yksin olen jäljellä Herran profeetoista, mutta Baalin profeettoja on neljäsataaviisikymmentä miestä. ²³ Antakaa meille kaksi sonnimullikkaa. Valitkoot he itselleen niistä toisen, paloittelkoot sen ja pankoot kappaleet puiden päälle, mutta älkööt sytyttäkö tulta. Minä valmistan toisen mullikan ja asetan sen puiden päälle mutta

en sytytä tulta. ²⁴ Huutakaa sitten jumalanne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä. Olkoon niin, että se jumala, joka vastaa tulella, on tosi Jumala." Koko kansa vastasi: "Niin on hyvä."

²⁵ Elia sanoi Baalin profeetoille: "Valitkaa itsellenne mullikoista toinen ja valmistakaa se ensin, sillä teitä on enemmän. Huutakaa sitten jumalanne nimeä, mutta älkää sytyttäkö tulta."

²⁶ He ottivat mullikan, joka heille annettiin, ja valmistivat sen. Aamusta puoleenpäivään asti he huusivat Baalin nimeä: "Baal, vastaa meille!" Mutta ei ääntä, ei vastausta! Siinä he hyppelivät tekemänsä alttarin ääressä.

²⁷ Puolenpäivän aikaan Elia pilkkasi heitä sanoen: "Huutakaa kovalla äänellä. Onhan hän tosin jumala, mutta hänellä voi olla jotakin toimittamista, tai ehkä hän on poistunut jonnekin tai on matkalla. Kenties hän nukkuu, ja hänet täytyy herättää." ²⁸ Baalin profeetat huusivat yhä kovemmin ja viiltelivät itseään tapansa mukaan miekoilla ja keihäillä, niin että heistä vuoti verta. ²⁹ Puolenpäivän jälkeen he joutuivat hurmoksiin ja olivat hurmoksissa aina ruokauhrin toimittamisen aikaan asti. Mutta ei ääntä, ei vastausta, kukaan ei kuullut heitä.

³⁰ Silloin Elia sanoi koko kansalle: "Tulkaa minun luokseni." Niin kaikki tulivat hänen luokseen. Sitten hän korjasi Herran alttarin, joka oli

hajotettu. ³¹ Elia otti kaksitoista kiveä, Jaakobin poikien heimojen luvun mukaan, hänen, jolle oli tullut tämä Herran sana: "Sinun nimesi on oleva Israel." ³² Hän rakensi kivistä alttarin Herran nimelle ja kaivoi sen ympärille ojan, johon olisi mahtunut kaksi sea-mittaa jyviä. ³³ Hän latoi puut, paloitteli mullikan ja pani kappaleet puiden päälle. ³⁴ Sen jälkeen hän sanoi: "Täyttäkää neljä ruukkua vedellä ja kaatakaa vesi polttouhrin ja puiden päälle." Sitten hän sanoi: "Tehkää se toistamiseen." He tekivät niin toisen kerran. Vielä hän sanoi: "Tehkää se kolmannen kerran." Ja he tekivät niin kolmannen kerran. ³⁵ Vesi valui alttarin ympärille, ja ojakin täyttyi vedellä.

³⁶ Kun ruokauhrin aika oli tullut, profeetta Elia astui esiin ja sanoi: "Herra, Abrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala. Tulkoon tänä päivänä tiettäväksi, että sinä olet Jumala Israelissa ja minä olen sinun palvelijasi ja että olen tehnyt kaiken tämän sinun käskystäsi. ³⁷ Vastaa minulle, Herra, vastaa minulle, jotta tämä kansa tietäisi, että sinä, Herra, olet Jumala ja että sinä käännät heidän sydämensä takaisin puoleesi."

³⁸ Silloin Herran tuli iski alas ja kulutti polttouhrin sekä puut, kivet ja mullan ja nuoli veden, joka oli ojassa.

³⁹ Kun koko kansa näki tämän, kaikki heittäytyivät kasvoilleen ja sanoivat: "Herra on Jumala! Herra on Jumala!"

⁴⁰ Elia sanoi heille: "Ottakaa kiinni Baalin

profeetat, älköön yksikään pääskö pakoon." Heidät otettiin kiinni, ja Elia vei heidät Kiisoninpurolle ja surmasi heidät siellä.

Elia rukous ja sateen tulo

⁴¹Sitten Elia sanoi Ahabille: "Lähde syömään ja juomaan, sillä sateen kohina kuuluu jo." ⁴²Ahab lähti syömään ja juomaan, mutta Elia kiipesi Karmelin huipulle, kumartui maahan ja painoi kasvot polviensa väliin. ⁴³Hän sanoi palvelijalleen: "Mene katsomaan merelle päin." Tämä meni, katseli ja sanoi: "Ei näy mitään." Elia sanoi: "Mene uudelleen." Tämä toistui seitsemän kertaa. ⁴⁴Seitsemännellä kerralla palvelija sanoi: "Katso, pieni pilvi, miehen kämmenen kokoinen, nousee merestä." Silloin Elia sanoi: "Mene sanomaan Ahabille: Valjasta hevosesi ja lähde alas, ettei sade estäisi sinua." ⁴⁵Kohta tämän jälkeen mustat pilvet peittivät taivaan, nousi tuuli ja tuli rankkasade. Ahab nousi vaunuihinsa ja lähti Jisreeliin. ⁴⁶Mutta Herran käsi tuli Eliaa päälle, hän vyötti kupeensa ja juoksi Ahabin edellä Jisreeliin saakka.

Elia pakenee lisebeliä

19 Ahab kertoi lisebelille kaiken, kuinka tämä oli tappanut miekalla kaikki profeetat. ²Silloin lisebel lähetti sanansaattajan Eliaa luo sanomaan: "Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vastakin, ellen minä huomenna tähän

aikaan ole tehnyt sinulle itsellesi samaa, mitä jokaiselle heistä on tehty."

³Tämän kuullessaan Elia pelästyi, nousi ja lähti matkaan pelastaakseen henkensä. Hän tuli Beersebaan, joka on Juudan aluetta, ja jätti palvelijansa sinne. ⁴Itse hän meni autiomaahan päivänmatkan päähän, tuli kinsteripensaan luo ja istuutui sen juurelle. Hän toivoi itselleen kuolemaa ja sanoi: "Jo riittää, Herra! Ota minun henkeni, sillä en ole isiäni parempi." ⁵Hän paneutui makuulle ja nukkui kinsteripensaan alla. Yhtäkkiä enkeli kosketti häntä ja sanoi: "Nouse ja syö!" ⁶Elia katseli ympärilleen ja huomasi pääpuolessaan hiilloksella paistetun ohuen leivän ja vesiastian. Hän söi ja joi ja paneutui jälleen makuulle. ⁷Mutta Herran enkeli tuli uudelleen, kosketti häntä ja sanoi: "Nouse ja syö, sillä muuten matka käy sinulle liian pitkäksi." ⁸Silloin Elia nousi, söi ja joi. Sen ruuan voimalla hän kulki neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Jumalan vuorelle, Hoorebille, asti.

Herra ilmestyy Elialle Hoorebilla

⁹Hoorebilla Elia meni luolaan ja oli siellä yötä. Silloin hänelle tuli Herran sana. Herra kysyi: "Mitä sinä täällä teet, Elia?" ¹⁰Hän vastasi: "Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, sotajoukkojen Jumalan, puolesta, sillä israelilaiset ovat hylänneet sinun liittosi. He ovat hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi.

Minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja minuakin he etsivät riistääkseen minun henkeni." ¹¹ Herra sanoi: "Mene seisomaan vuorelle Herran eteen." Silloin Herra kulki ohitse, ja Herran edellä kävi voimakas tuuli, raju myrsky, joka halkoi vuoret ja särki kalliot. Mutta Herra ei ollut myrskyssä. Myrskyn jälkeen tuli maanjäristys, mutta Herra ei ollut maanjäristyksessä. ¹² Maanjäristystä seurasi tuli, mutta Herra ei ollut tullessakaan. Tulen jälkeen kuului hiljainen, kuiskaava ääni.

¹³ Kun Elia kuuli sen, hän peitti kasvonsa viitallaan, meni ulos ja asettui luolan suulle. Silloin hän kuuli äänen, joka sanoi: "Mitä sinä täällä teet, Elia?" ¹⁴ Hän vastasi: "Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, sotajoukkojen Jumalan, puolesta, sillä israelilaiset ovat hylänneet sinun liittosi. He ovat hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja minuakin he etsivät riistääkseen minun henkeni." ¹⁵ Herra sanoi hänelle: "Lähde takaisin kulkemaasi tietä. Mene Damaskoon autiomaan kautta, ja kun saavut sinne, voitele Hasael Aramin kuninkaaksi. ¹⁶ Jeehu, Nimsin poika, sinun on voideltava Israelin kuninkaaksi ja Elisa, Saafatin poika Aabel-Meholasta, sijaasi profeetaksi. ¹⁷ Ja tapahtuu niin: joka välttää Hasaelin miekan, sen surmaa Jeehu, ja joka välttää Jeehun miekan, sen surmaa

Elisa. ¹⁸ Minä olen jättänyt jäljelle Israeliin seitsemäntuhatta miestä, kaikki ne, joiden polvet eivät ole notkistuneet Baalille ja joiden suut eivät ole häntä suudelleet."

Elisa kutsutaan Elian seuraajaksi

¹⁹ Lähdettyään sieltä Elia kohtasi Elisan, Saafatin pojan, tämän ollessa kyntämässä. Kaksitoista härkäparia kulki hänen edellään, ja itse hän ajoi kahdettatoista. Kulkiessaan hänen ohitseen Elia heitti viittansa hänen päälleen. ²⁰ Elisa jätti härät, juoksi Elian perään ja sanoi: "Salli minun suudella hyvästiksi isääni ja äitiäni, sitten minä seuraan sinua." Elia sanoi: "Mene, mutta tule takaisin. Tiedäthän, mitä minä olen sinulle tehnyt." ²¹ Elisa palasi hänen luotaan, otti härkäparin ja teurasti sen. Härkien ikeestä ja aurasta tekemällään tulella hän keitti lihat ja antoi ne väelle, ja he söivät. Sitten hän nousi, seurasi Eliaa ja palveli häntä.

Benhadad hyökkää Israeliin

20 Aramin kuningas Benhadad kutsui koolle koko sotajoukkonsa. Hänen kanssaan oli kolmekymmentäkaksi kuningasta hevosineen ja sotavaunuineen, ja hän ryhtyi piirittämään Samariaa ja taistelemaan sitä vastaan. ² Benhadad lähetti sanansaattajia kaupunkiin Ahabin, Israelin kuninkaan, luo ³ sanomaan hänelle: "Näin sanoo Benhadad: 'Sinun hopeasi ja kultasi

kuuluvat minulle, samoin parhaimmat vaimosi ja lapsesi kuuluvat minulle."

⁴ Israelin kuningas vastasi: "Niin kuin olet sanonut, herrani, kuningas, minä kuulun sinulle, samoin kaikki, mitä minulla on."

⁵ Mutta sanansaattajat tulivat uudestaan ja sanoivat: "Näin sanoo Benhadad: 'Minä lähetin sinulle sanan, että sinun on annettava minulle hopeasi ja kultasi, vaimosi ja lapsesi.

⁶ Huomenna tähän aikaan minä siis lähetän palvelijani luoksesi tutkimaan sinun talosi ja palvelijoittesi talot. Kaiken, mikä on silmiesi ihastus, he ottavat haltuunsa ja vievät."

⁷ Silloin Israelin kuningas kutsui kaikki maan vanhimmat ja sanoi: "Ymmärtäkää ja nähkää, että hän hankkii meille onnettomuutta. Kun hän lähetti vaatimaan minulta vaimojani ja lapsiani, hopeaani ja kultaani, minä en kieltänyt niitä häneltä." ⁸ Kaikki vanhimmat ja koko kansa sanoivat hänelle: "Älä kuuntele äläkä suostu." ⁹ Niin hän vastasi Benhadadin sanansaattajille: "Sanokaa herralleni, kuninkaalle: 'Kaiken, mitä ensimmäisellä kerralla käskit palvelijasi tehdä, minä teen, mutta tätä minä en voi tehdä.'" Sanansaattajat veivät tämän vastauksen Benhadadille.

¹⁰ Benhadad lähetti hänelle sanan: "Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vastakin, jos Samarian tomu riittää täyttämään kaiken sen väen

kourat, joka minua seuraa." ¹¹ Mutta Israelin kuningas vastasi: "Sanokaa hänelle: Älköön se, joka vasta panee miekan vyölleen, kerskuko niin kuin se, joka riisuu miekan." ¹² Kun Benhadad kuuli tämän vastauksen ollessaan kuninkaiden kanssa juomassa lehtimajoissa, hän sanoi palvelijoilleen: "Valmistautukaa!" Ja he valmistautuivat hyökkäämään kaupunkia vastaan.

Ahab voittaa Benhadadin kahdesti

¹³ Silloin eräs profeetta astui Israelin kuninkaan Ahabin eteen ja sanoi: "Näin sanoo Herra: 'Näetkö koko tuon suuren joukon? Katso, minä annan sen tänä päivänä sinun käsiisi, jotta tietäisit, että minä olen Herra.'" ¹⁴ Ahab kysyi: "Kenen avulla?" Profeetta vastasi: "Näin sanoo Herra: 'Maaherrojen palvelijoiden avulla.'" Ahab kysyi vielä: "Kuka aloittaa taistelun?" Hän vastasi: "Sinä." ¹⁵ Ahab katsasti maaherrojen palvelijat, ja heitä oli 232. Sen jälkeen hän katsasti koko väen, kaikki israelilaiset. Heitä oli 7.000.

¹⁶ He lähtivät hyökkäykseen puolenpäivän aikaan, kun Benhadad oli juopottelemassa lehtimajoissa yhdessä niiden 32 kuninkaan kanssa, jotka olivat hänen apunaan. ¹⁷ Maaherrojen palvelijat lähtivät ensimmäisinä. Kun Benhadad lähetti tiedustelijoita, nämä ilmoittivat hänelle, että Samariasta oli lähtenyt miehiä. ¹⁸ Hän sanoi: "Jos he ovat lähteneet liikkeelle rauhanomaisesti,

ottakaa heidät kiinni elävinä. Ja jos he ovat lähteneet taistelemaan, ottakaa heidät silloinkin elävinä kiinni." ¹⁹Maaherrojen palvelijat ja heitä seuraava sotajoukko lähtivät kaupungista, ²⁰ja kukin heistä surmasi miehen. Silloin aramilaiset pakenivat, ja Israel ajoi heitä takaa. Mutta Benhadad, Aramin kuningas, pääsi pakoon ratsain muutamien ratsumiesten kanssa. ²¹Israelin kuningaskin lähti liikkeelle. Hän löi hevoset ja vaunujoukot ja tuotti näin aramilaisille suuren tappion.

²²Silloin profeetta tuli Israelin kuninkaan luo ja sanoi hänelle: "Mene ja varustaudu! Tiedä ja ymmärrä, mitä sinun on tehtävä, sillä vuoden kuluttua Aramin kuningas hyökkää kimppuusi."

²³Aramin kuninkaan palvelijat sanoivat herralleen: "Heidän jumalansa on vuorten jumala. Sen tähden he olivat meitä vahvempia. Mutta taistelkaamme heitä vastaan tasangolla, niin olemme varmasti heitä vahvempia." ²⁴Tee siis näin: Pane pois kaikki kuninkaat paikoiltaan ja aseta käskynhaltijat heidän tilalleen. ²⁵Hanki sitten itsellesi yhtä suuri sotajoukko kuin se, jonka menetit, yhtä monta hevosta ja yhtä monet vaunut. Taistelkaamme heitä vastaan tasangolla. Varmasti saamme heistä voiton." Kuningas kuuli heitä ja teki niin.

²⁶Kun vuosi oli vaihtunut, Benhadad katsasti aramilaiset ja lähti Afekiin taistelemaan Israelia vastaan.

²⁷Myös israelilaiset katsastettiin ja muonitettiin, ja he lähtivät aramilaisia vastaan. Israelilaiset olivat leiriytyneinä heitä vastapäätä kuin kaksi pientä vuohilaumaa, mutta aramilaisia oli maan täydeltä. ²⁸Silloin Jumalan mies tuli Israelin kuninkaan luo ja sanoi: "Näin sanoo Herra: 'Koska aramilaiset ovat sanoneet, että Herra on vuorten jumala eikä laaksojen jumala, minä annan koko tämän suuren väenpaljouden sinun käsiisi, jotta te tulisitte tietämään, että minä olen Herra.'"

²⁹Joukot olivat leiriytyneinä vastakkain seitsemän päivän ajan. Seitsemäntenä päivänä syttyi taistelu, ja israelilaiset surmasivat aramilaisia 100.000 jalkamiestä yhtenä päivänä. ³⁰Jäljelle jääneet pakenivat Afekin kaupunkiin, mutta sen muuri sortui näiden 27.000 miehen päälle. Myös Benhadad pakeni, hän tuli kaupunkiin ja piiloutui sisimpään kammioon.

Ahab säästää Benhadadin hengen

³¹Benhadadin palvelijat sanoivat hänelle: "Kuulehan! Me olemme kuulleet, että Israelin kuningashuoneen kuninkaat ovat armollisia. Pannaan säkit lanteillemme ja nuorat kaulaamme ja mennään Israelin kuninkaan luo. Ehkä hän säästää sinun henkesi." ³²He vyöttivät säkit lanteilleen,

panivat nuorat kaulaansa, tulivat Israelin kuninkaan luo ja sanoivat: "Palvelijasi Benhadad sanoo: 'Anna minun jäädä henkiin.'" Kuningas Ahab kysyi: "Vieläkö hän elää? Hän on minun veljeni."³³ Miehet katsoivat sen hyväksi enteeksi, tarttuivat kiireesti hänen sanaansa ja vastasivat: "Benhadad on sinun veljesi." Ahab sanoi: "Menkää noutamaan hänet." Silloin Benhadad tuli Ahabin luo, ja Ahab antoi hänen nousta vaunuihinsa.³⁴ Benhadad sanoi hänelle: "Minä palautan sinulle kaupungit, jotka isäni otti sinun isältäsi. Laita itsellesi kauppakatuja Damaskoon, niin kuin minun isäni laittoi Samariaan." Ahab vastasi: "Minä päästän sinut menemään tällä sopimuksella." Hän teki liiton Benhadadin kanssa ja päästi hänet menemään.

Profeetan ennustus Ahabista

³⁵ Muuan profeetanoppilas sanoi Herran käskystä toverilleen: "Lyö minua." Mutta mies kieltäytyi lyömästä häntä.³⁶ Niin profeetanoppilas sanoi hänelle: "Koska et totellut Herran ääntä, sinut tappaa leijona, kun olet lähtenyt luotani." Kun mies sitten lähti hänen luotaan, leijona tuli häntä vastaan ja tappoi hänet.

³⁷ Profeetanoppilas tapasi toisen miehen ja sanoi: "Lyö minua." Niin mies löi hänet haavoille.³⁸ Sen jälkeen profeetta meni seisomaan tien viereen ja odottamaan kuningasta. Hän tekeytyi tuntemattomaksi panemalla siteen

silmilleen.³⁹ Kun kuningas kulki ohi, hän huusi kuninkaalle ja sanoi: "Palvelijasi oli lähtenyt keskelle taistelua. Siellä eräs mies tuli luokseni, toi mukanaan toisen miehen ja sanoi: 'Vartioi tätä miestä. Jos hän katoaa, sinun henkesi vaaditaan hänen hengestään tai joudut maksamaan talentin hopeaa.'

⁴⁰ Mutta palvelijallasi oli tehtävää siellä ja täällä, ja niin miestä ei enää löytynyt." Israelin kuningas sanoi hänelle: "Tuomiosi on se, minkä itse olet julistanut."⁴¹ Silloin hän poisti nopeasti siteen silmiltään, ja Israelin kuningas tunsu hänet ja tiesi, että hän oli yksi profeetoista.⁴² Profeetta sanoi kuninkaalle: "Näin sanoo Herra: 'Koska sinä päästit käsistäsi miehen, jonka minä olin vihkinyt tuhon omaksi, sinun henkesi menee hänen hengestään ja sinun kansasi hänen kansastaan.'"

⁴³ Pahantuulisena ja vihoissaan Israelin kuningas lähti kotiinsa ja tuli Samariaan.

Naabotin viinitarha

21 Tämän jälkeen sattui seuraava tapaus. Jisreeliläisellä Naabotilla oli viinitarha Jisreelissä Samarian kuninkaan Ahabin palatsin vieressä.² Ahab sanoi Naabotille: "Anna minulle viinitarhasi vihannestarhaksi, kun se on niin lähellä minun taloani. Minä annan sinulle sen tilalle paremman viinitarhan, tai jos tahdot, annan sinulle sen hinnan rahana."³ Mutta Naabot vastasi Ahabille: "Herra varjelkoon minua antamasta sinulle isieni perintöosaa."

⁴Ahab meni kotiinsa pahantuulisena ja vihoissaan vastauksesta, jonka jisreeliläinen Naabot oli antanut sanoessaan: "En minä anna sinulle isieni perintöosaa." Ahab paneutui makuulle vuoteelleen, käänsi kasvonsa pois eikä syönyt mitään.

⁵Hänen vaimonsa lisebel tuli hänen luokseen ja kysyi: "Miksi olet niin pahoilla mielin etkä syö mitään?" ⁶Ahab vastasi: "Siksi, että puhuin jisreeliläisen Naabotin kanssa. Minä sanoin hänelle: 'Anna minulle viinitarhasi rahasta, tai jos haluat, annan sinulle toisen viinitarhan sen tilalle', mutta hän vastasi: 'En anna sinulle viinitarhaani.'" ⁷Hänen vaimonsa lisebel sanoi: "Sinäkö muka käytät kuninkaanvaltaa Israelissa? Nouse ja syö, ja olkoon sydämesi iloinen. Minä kyllä toimitan sinulle jisreeliläisen Naabotin viinitarhan."

lisebel surmauttaa Naabotin

⁸lisebel kirjoitti Ahabin nimissä kirjeitä, sinetöi ne hänen sinetillään ja lähetti ne vanhimmille ja ylimyksille, jotka asuivat Naabotin kanssa samassa kaupungissa. ⁹Kirjeissä hän kirjoitti: "Kuuluttakaa paasto ja asettakaa Naabot istumaan etumaiseksi kansan eteen. ¹⁰Asettakaa kaksi kelvotonta miestä istumaan häntä vastapäätä ja todistamaan hänestä: 'Sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta.' Viekää hänet sitten ulos kaupungista ja kivittäkää kuoliaaksi."

¹¹Kaupungin miehet, vanhimmat ja ylimykset, jotka asuivat samassa kaupungissa kuin Naabot, tekivät lisebelin antaman käskyn mukaan, juuri niin kuin hän oli heille lähettämissään kirjeissä kirjoittanut.

¹²He kuuluttivat paaston ja asettivat Naabotin etumaiseksi kansan joukkoon.

¹³Kaksi kelvotonta miestä tuli ja istuutui Naabotia vastapäätä. He todistivat häntä vastaan kansan edessä ja sanoivat: "Naabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta." Silloin Naabot vietiin kaupungin ulkopuolelle ja kivitettiin kuoliaaksi.

¹⁴Sitten he lähettivät lisebelille sanan: "Naabot on kivitetty kuoliaaksi."

¹⁵Kun lisebel kuuli, että Naabot oli kivitetty, hän sanoi Ahabille: "Nouse ja ota haltuusi jisreeliläisen Naabotin viinitarha, jota hän ei halunnut antaa sinulle rahasta. Naabot ei ole enää elossa. Hän on kuollut." ¹⁶Kun Ahab kuuli, että Naabot oli kuollut, hän lähti jisreeliläisen Naabotin viinitarhalle ottaakseen sen haltuunsa.

Elia julistaa tuomion Ahabille ja lisebelille

¹⁷Silloin tisbeläiselle Elialle tuli tämä Herran sana: ¹⁸"Nouse ja mene tapaamaan Ahabia, Israelin kuningasta, joka asuu Samariassa. Hän on nyt Naabotin viinitarhassa, jota hän on mennyt ottamaan haltuunsa. ¹⁹Sano hänelle: 'Näin sanoo Herra: Murhaatko sinä miehen ja anastat

hänen perintönsäkin!' Puhu hänelle vielä: 'Näin sanoo Herra: Samassa paikassa, missä koirat nuolivat Naabotin verta, ne nuolevat sinunkin vertasi.'"

²⁰ Ahab sanoi Elialle: "Sinä siis löysit minut, vihamieheni!" Tämä vastasi: "Niin löysin. Näin sanoo Herra: Koska olet myynyt itsesi tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ²¹ minä tuotan onnettomuuden sinulle, lakaisen sinut pois ja hävitän Israelista Ahabin jälkeläiset, joka heittävät vetensä seinään, niin orjat kuin vapaatkin. ²² Minä teen sinun suvullesi niin kuin tein Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle ja Baesan, Ahian pojan, suvulle, koska olet vihoittanut minut ja vietellyt Israelin tekemään syntiä. ²³ Isebelistä Herra on puhunut näin: 'Koirat syövät Isebelin Jisreelin muurin luona. ²⁴ Ja Ahabin jälkeläisistä sen, joka kuolee kaupungissa, syövät koirat ja sen, joka kuolee kedolla, syövät taivaan linnut.'"

²⁵ Totisesti, ei ole ollut ketään Ahabin kaltaista! Hän myi itsensä tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, kun hänen vaimonsa Isebel yllytti häntä. ²⁶ Hän teki kauhistuttavan teon lähtiessään seuraamaan jumalankuvia aivan samoin kuin amorilaiset, jotka Herra karkotti israelilaisten tieltä.

Ahab nöyryty ja armahdetaan

²⁷ Kun Ahab kuuli Elia sanan, hän repäisi vaatteensa, puki säkin paljaalle iholleen ja paastosi. Hän makasi säkki

yllään ja liikkui hiljakseen. ²⁸ Silloin tisbeläiselle Elialle tuli tämä Herran sana: ²⁹ "Oletko nähnyt, kuinka Ahab on nöyrytynyt minun edessäni? Koska hän on nöyrytynyt minun edessäni, minä en anna onnettomuuden tulla hänen elinpäivinä. Hänen poikansa päivinä minä annan onnettomuuden kohdata hänen sukuaan."

Väärin profeettojen neuvot Ahabille

(2Ak 18:2-11)

22 Aram ja Israel olivat kolme vuotta aloillaan sotimatta keskenään. ² Kolmantena vuotena Joosafat, Juudan kuningas, tuli Ahabin, Israelin kuninkaan, luo. ³ Israelin kuningas sanoi palvelijoilleen: "Tiedättehän, että Gileadin Raamot kuuluu meille? Silti me olemme toimeettomia emmekä ota sitä pois Aramin kuninkaan käsistä." ⁴ Sitten hän kysyi Joosafatilta: "Lähdetkö kanssani sotaan Gileadin Raamotiin?" Joosafat vastasi Israelin kuninkaalle: "Minä niin kuin sinä, minun kansani niin kuin sinun kansasi, minun hevoseni niin kuin sinun hevosesi!"

⁵ Joosafat sanoi vielä Israelin kuninkaalle: "Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo." ⁶ Israelin kuningas kutsui koolle profeettoja, noin neljäsataa miestä, ja kysyi heiltä: "Lähdetkö sotaan Gileadin Raamotia vastaan vai enkö lähde?" He vastasivat: "Lähde! Herra antaa sen kuninkaan

käsiin." ⁷ Mutta Joosafat sanoi: "Eikö täällä ole enää ketään muuta Herran profeettaa, jolta voisimme kysyä?"

⁸ Israelin kuningas vastasi Joosafatille: "On vielä yksi mies, Miika, Jimlan poika, jonka kautta voisimme kysyä Herran tahtoa. Mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan profetoi minulle hyvää vaan aina pahaa." Joosafat sanoi: "Älköön kuningas puhuko noin." ⁹ Israelin kuningas kutsui erään hoviheraan ja sanoi: "Hae kiireesti Miika, Jimlan poika!"

¹⁰ Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin kuninkaallisiin vaatteisiin puettuina valtaistuimellaan Samarian portin aukiolla, ja kaikki profeetat olivat hurmoksissa heidän edessään.

¹¹ Sidkia, Kenaanan poika, teki itselleen rautasarvet ja sanoi: "Näin sanoo Herra: 'Näillä sinä pusket aramilaisia, kunnes teet heistä lopun.'"

¹² Kaikki profeetat profetoivat samoin sanoin: "Mene Gileadin Raamotiin ja ole voitokas, sillä Herra antaa kaupungin kuninkaan käsiin."

Miikan neuvoja ei kuunnella

(2Ak 18:12-27)

¹³ Sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, sanoi hänelle: "Kuule, kaikki profeetat ovat yhdestä suusta luvanneet kuninkaalle hyvää. Olkoon sinunkin sanomasi heidän sanomansa kaltainen. Lupaa sinäkin

hyvää." ¹⁴ Mutta Miika vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, minkä Herra minulle sanoo, sen minä puhun."

¹⁵ Kun hän tuli kuninkaan eteen, kuningas kysyi häneltä: "Miika, lähdemmekö sotaan Gileadin Raamotiin vai emmekö lähde?" Miika vastasi: "Lähde ja ole voitokas, sillä Herra antaa kaupungin kuninkaan käsiin."

¹⁶ Mutta kuningas sanoi hänelle: "Kuinka monta kertaa minun on vannotettava sinua, ettet puhu minulle muuta kuin totta Herran nimessä?" ¹⁷ Miika vastasi: "Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää. Palatkoon kukin rauhassa kotiinsa.'"¹⁸ Niin Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Enkö minä sanonut sinulle, ettei hän koskaan profetoi minulle hyvää vaan aina pahaa!"

¹⁹ Mutta Miika sanoi: "Kuule siis Herran sana! Minä näin Herran istuvan istuimellaan ja kaikki taivaan joukot seisomassa hänen luonaan, hänen oikealla ja vasemmalla puolellaan."

²⁰ Ja Herra kysyi: 'Kuka viekoittelisi Ahabin lähtemään sotaan, että hän kaatuisi Gileadin Raamotissa?' Yksi sanoi yhtä, toinen toista. ²¹ Silloin tuli esiin eräs henki, joka asettui seisomaan Herran eteen ja sanoi: 'Minä viekoittelen hänet.' Herra kysyi siltä: 'Miten?' ²² Henki vastasi: 'Minä lähden sinne ja menen valheen hengeksi

kaikkien hänen profeettojensa suuhun.' Silloin Herra sanoi: 'Saat viekoitella, sinä pystyt siihen. Mene ja tee niin!' ²³ Ja nyt, katso, Herra on antanut mennä valheen hengen kaikkien näiden sinun profeettojesi suuhun. Herra on päättänyt, että sinun osaksesi tulee onnettomuus."

²⁴ Silloin Sidkia, Kenaanan poika, meni Miikan luo, löi häntä poskelle ja sanoi: "Mitä tietä Herran Henki on muka poistunut minusta puhuakseen sinun kanssasi?" ²⁵ Miika vastasi: "Sen saat nähdä sinä päivänä, jona menet piiloon sisimpään kammioon."

²⁶ Israelin kuningas sanoi: "Ota Miika ja vie hänet takaisin kaupungin päällikön Aamonin ja kuninkaan pojan Jooaksen luo ²⁷ ja sano: 'Näin sanoo kuningas: Pankaa tämä mies vankilaan ja elättäkää häntä vesitilkalla ja leivänkannikalla, kunnes palaan voittajana takaisin.'"

²⁸ Miika vastasi: "Jos sinä todella palaat voittajana takaisin, silloin Herra ei ole puhunut minun kauttani." Ja vielä hän sanoi: "Kuulkaa tämä, kaikki kansat!"

Ahab kuolee taistelussa

(2Ak 18:28-34)

²⁹ Sitten Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin. ³⁰ Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Minä pukeudun tuntemattomaksi ennen kuin käyn taisteluun. Ole sinä kuitenkin omissa vaatteissasi." Niin Israelin

kuningas pukeutui tuntemattomaksi ja lähti taisteluun. ³¹ Mutta Aramin kuningas oli antanut käskyn sotavaunujen päälliköille, joita hänellä oli kolmekymmentäkaksi: "Älkää ryhtykö taisteluun kenenkään muun kanssa, olkoon alempi tai ylempi, kuin ainoastaan Israelin kuninkaan kanssa." ³² Kun sotavaunujen päälliköt näkivät Joosafatin, he sanoivat: "Tuo on varmaankin Israelin kuningas", ja kääntyivät hyökkämään hänen kimppuunsa. Silloin Joosafat huusi apua. ³³ Kun sotavaunujen päälliköt näkivät, ettei hän ollutkaan Israelin kuningas, he lakkasivat ahdistamasta häntä.

³⁴ Mutta eräs mies, joka jännitti jousensa ja ampui umpimähkään, osui Israelin kuningasta vyöpassarin ja rintahaarniskan väliin. Kuningas sanoi vaunujensa ohjaajalle: "Käännä vaunut ja vie minut pois taistelusta. Minä olen haavoittunut." ³⁵ Mutta kun taistelu tuona päivänä kävi yhä kiivaammaksi, kuningas jäi seisomaan vaunuihinsa vastapäätä aramilaisia. Hänen vertaan vuoti haavasta vaunujen pohjalle, ja illalla hän kuoli. ³⁶ Auringon laskiessa kaikui huuto kautta koko sotajoukon: "Joka mies kaupunkiinsa! Joka mies maahansa!"

³⁷ Näin kuningas kuoli. Hänet vietiin Samariaan ja haudattiin sinne. ³⁸ Hänen vaununsa huuhdottiin Samarian lammikolla, jossa porttojen

oli tapana peseytyä, ja koirat nuolivat hänen vertaan, sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut.

³⁹ Muista Ahabia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, norsunluupalatsista, jonka hän rakensi, ja kaikista kaupungeista, jotka hän linnoitti, niistä on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ⁴⁰ Ahab meni lepoon isiensä luo, ja hänen poikansa Ahasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Joosafat Juudan kuninkaana

(2Ak 17:1-13, 20:31–21:1)

⁴¹ Aasan poika Joosafat tuli Juudan kuninkaaksi Israelin kuninkaan Ahabin neljäntenä hallitusvuotena. ⁴² Joosafat oli kolmenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksikymmentäviisi vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Asuba, Silhin tytär.

⁴³ Joosafat vaelsi kaikessa isänsä Aasan tietä, siltä poikkeamatta, ja teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä. ⁴⁴ Uhrikukkulat eivät kuitenkaan hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla. ⁴⁵ Joosafat teki rauhan Israelin kuninkaan kanssa.

⁴⁶ Muista Joosafatia koskevista asioista, hänen urotöistään ja sodistaan, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ⁴⁷ Hän hävitti maasta viimeisetkin niistä

haureellisista pyhäkköpojista, jotka olivat jääneet jäljelle hänen isänsä Aasan ajoilta. ⁴⁸ Edomissa ei tuolloin ollut kuningasta, vaan sitä hallitsi maaherra. ⁴⁹ Joosafat oli teettänyt Tarsiin-laivoja, joiden oli määrä purjehtia Oofiriin noutamaan kultaa, mutta ne eivät päässeet perille, sillä ne kärsivät haaksirikon Esjon-Geberissä. ⁵⁰ Silloin Ahasja, Ahabin poika, sanoi Joosafatille: "Anna palvelijoitteni purjehtia samoilla laivoilla sinun palvelijoidesi kanssa." Joosafat ei kuitenkaan suostunut siihen.

⁵¹ Sitten Joosafat meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isänsä viereen isänsä Daavidin kaupunkiin. Hänen sijaansa tuli kuninkaaksi hänen poikansa Jooram.

Ahasja Israelin kuninkaana

⁵² Ahabin poika Ahasja tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa Juudan kuninkaan Joosafatin seitsemäntenätoista hallitusvuotena, ja hän hallitsi Israelia kaksi vuotta.

⁵³ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja kulki isänsä ja äitinsä tietä sekä Jerobeamin, Nebatin pojan, tietä, hänen, joka oli saattanut Israelin tekemään syntiä. ⁵⁴ Ahasja palveli Baalia ja palvoi sitä. Näin hän vihoitti Herran, Israelin Jumalan, aivan niin kuin hänen isänsä oli tehnyt.

TOINEN KUNINKAIDEN KIRJA

JAKAUTUNEEN VALTAKUNNAN AIKA, 1 – 16

Ahasjan sairaus ja kuolema

1 Ahabin kuoleman jälkeen Mooab luopui Israelista.

² Ahasja putosi Samariassa yläsalinsa ikkunaristikon läpi ja loukkaantui. Silloin hän lähetti sanansaattajia ja sanoi heille: "Menkää ja kysykää Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, toivunko minä tästä vammastani."

³ Mutta Herran enkeli oli sanonut tisbeläiselle Elialle: "Nouse ja mene Samarian kuninkaan lähettiläitä vastaan ja sano heille: 'Senkö vuoksi, ettei Israelissa muka ole Jumalaa, te menette kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta?' ⁴ Sen tähden Herra sanoo näin: Vuoteesta, johon olet noussut, sinä et enää astu alas, sillä sinun on kuoltava.'" Sitten Elia lähti pois.

⁵ Kun lähettiläät sitten palasivat kuninkaan luo, hän kysyi heiltä: "Miksi te palaatte takaisin?" ⁶ He vastasivat hänelle: "Meitä vastaan tuli mies, joka sanoi meille: 'Menkää takaisin kuninkaan luo, joka lähetti teidät, ja sanokaa hänelle: Näin sanoo Herra:

Eikö Israelissa muka ole Jumalaa, kun menette kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta? Sen tähden sinä et enää astu alas vuoteesta, johon olet noussut, sillä sinun on kuoltava.'" ⁷ Kuningas kysyi heiltä: "Minkä näköinen oli se mies, joka tuli teitä vastaan ja puhui teille tällaisia sanoja?" ⁸ He vastasivat: "Hänellä oli yllään karvainen viitta ja vyötäisillään nahkainen lannevaate." Silloin kuningas sanoi: "Se on tisbeläinen Elia."

⁹ Kuningas lähetti Elian luo viidenkymmenenpäällikön miehineen. Päällikkö meni Elian luo, kun tämä oli istumassa vuoren laella, ja sanoi hänelle: "Jumalan mies! Kuningas sanoo: 'Tule alas.'" ¹⁰ Elia vastasi viidenkymmenenpäällikölle: "Jos minä olen Jumalan mies, tulkoon taivaasta tuli ja kuluttakoon sinut ja viisikymmentä miestäsi." Silloin tuli lankesi taivaasta ja kulutti päällikön ja hänen viisikymmentä miestänsä.

¹¹ Kuningas lähetti Elian luo toisen viidenkymmenenpäällikön miehineen. Päällikkö sanoi Elialle: "Jumalan mies! Näin sanoo kuningas: 'Tule kiireesti alas.'" ¹² Elia vastasi heille: "Jos minä olen Jumalan mies, tulkoon

taivaasta tuli ja kuluttakoon sinut ja viisikymmentä miestäsi." Silloin Jumalan tuli lankesi taivaasta ja kulutti päällikön ja hänen viisikymmentä miestänsä.

¹³ Kuningas lähetti vielä kolmannen viidenkymmenen päällikön miehineen. Tämä kolmas viidenkymmenenpäällikkö meni ylös Elia eteen, polvistui ja anoi häneltä armoa sanoen: "Jumalan mies, olkoon minun henkeni ja näiden viidenkymmenen palvelijasi henki sinun silmissäsi kallis.

¹⁴ Tuli on langennut taivaasta ja kuluttanut ne kaksi ensimmäistä viidenkymmenen päällikköä miehineen. Olkoon minun henkeni kuitenkin sinun silmissäsi kallis."

¹⁵ Herran enkeli sanoi Elialle: "Mene alas hänen kanssaan, älä pelkää häntä." Silloin Elia nousi ja meni päällikön kanssa kuninkaan luo. ¹⁶ Elia sanoi kuninkaalle: "Näin sanoo Herra: Koska lähetit sanansaattajia kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, ikään kuin Israelissa ei olisi Jumalaa, jolta voisi pyytää sanaa, sinä et enää astu alas vuoteesta, johon olet asettunut, vaan sinun on kuoltava."

¹⁷ Niin Ahasja kuoli Herran sanan mukaan, jonka Elia oli puhunut. Koska Ahasjalla ei ollut poikaa, Jooramista tuli kuningas hänen sijaansa. Tämä tapahtui Juudan kuninkaan Jooramin, Joosafatin pojan, toisena

hallitusvuotena. ¹⁸ Muista Ahasjaa koskevista asioista, siitä, mitä hän teki, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.

Elia otetaan taivaaseen

2 Tämä tapahtui siihen aikaan, kun Herra otti Elia myrskytuudessa ylös taivaaseen. Kun Elia ja Elisa olivat lähdössä Gilgalista, ² Elia sanoi Elisalle: "Jää sinä tänne, sillä Herra on lähettänyt minut Beeteliin." Mutta Elisa vastasi: "Niin totta kuin Herra elää ja sinä itse elät, minä en jätä sinua." Ja he menivät Beeteliin. ³ Beetelissä olevat profeetanoppilaat tulivat Elisan luo ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että Herra ottaa tänään herrasi pois sinun pääsi ylitse?" Hän vastasi: "Tiedän kyllä, olkaa vaiti." ⁴ Elia sanoi hänelle: "Elisa, jää sinä tänne, sillä Herra on lähettänyt minut Jerikoon." Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra elää ja sinä itse elät, minä en jätä sinua." Ja he tulivat Jerikoon. ⁵ Jerikossa olevat profeetanoppilaat tulivat Elisan luo ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että Herra ottaa tänään herrasi pois sinun pääsi ylitse?" Hän vastasi: "Tiedän kyllä, olkaa vaiti." ⁶ Elia sanoi hänelle: "Jää sinä tänne, sillä Herra on lähettänyt minut Jordanille." Mutta hän vastasi: "Niin totta kuin Herra elää ja sinä itse elät, minä en jätä sinua." Niin he kulkivat molemmat yhdessä.

⁷ Viisikymmentä miestä profeetanoppilaiden joukosta lähti myös, ja he jäivät seisomaan jonkin

matkan päähän, kun nuo kaksi seisahtuivat Jordanin rannalle. ⁸ Elia otti viittansa, kääri sen kokoon ja löi sillä vettä. Vesi jakaantui kahtia, ja he molemmat kulkivat virran yli kuivaa myöten. ⁹ Kun he olivat menneet yli, Elia sanoi Elisalle: "Pyydä minua tekemään hyväksesi jotakin, ennen kuin minut otetaan pois luotasi." Elisa sanoi: "Tulkoon minulle kaksinkertainen osa sinun hengestäsi." ¹⁰ Elia vastasi: "Teitpä vaikean pyynnön! Mutta jos näet, kuinka minut otetaan pois luotasi, niin se täytetään, mutta ellet näe, sitä ei täytetä."

¹¹ Kun he näin kulkivat ja puhelivat, yhtäkkiä ilmestyivät tuliset vaunut ja tuliset hevoset, jotka erottivat heidät toisistaan, ja Elia nousi myrskytuulussa taivaaseen. ¹² Sen nähdessään Elisa huusi: "Isäni, isäni, Israelin sotavaunut ja ratsumiehet!" Eikä hän enää nähnyt Eliaa. Sitten hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kahtia.

Elisa Elian seuraajana

¹³ Elisa nosti maasta Elian viitan, joka oli pudonnut tämän päältä, palasi takaisin ja pysähtyi Jordanin rannalle. ¹⁴ Sitten hän otti viitan, joka oli pudonnut Elian päältä, löi sillä vettä ja sanoi: "Missä on Herra, Elian Jumala?" Kun hän näin löi vettä, se jakaantui kahtia, ja Elisa kulki virran yli.

¹⁵ Kun Jerikosta tulleet profeetanoppilaat näkivät tämän

jonkin matkan päästä, he sanoivat: "Elia henki lepää Elisan yllä." He menivät häntä vastaan ja kumartuivat maahan hänen edessään ¹⁶ ja sanoivat Elisalle: "Katso, palvelijoittesi joukossa on viisikymmentä urheaa miestä. Menkööt he etsimään sinun herraasi. Ehkä Herran Henki on temmannut hänet ja heittänyt jollekin vuorelle tai johonkin laaksoon." Hän vastasi: "Älkää lähettäkö." ¹⁷ Mutta kun he pyytämällä pyysivät häntä, hän lopulta kyllästyi ja sanoi: "Lähettäkää sitten." He lähettivät viisikymmentä miestä. Nämä etsivät kolme päivää mutta eivät löytäneet Eliaa. ¹⁸ Kun he tulivat takaisin Elisan luo tämän ollessa vielä Jerikossa, Elisa sanoi heille: "Enkö minä kieltänyt teitä menemästä?"

Jerikon vesi paranee

¹⁹ Kaupungin miehet sanoivat Elisalle: "Katso, kaupunki sijaitsee hyvällä paikalla, niin kuin herrani näkee, mutta vesi on huonoa ja maassa syntyy keskosia." ²⁰ Elisa sanoi: "Tuokaa minulle uusi malja ja pankaa siihen suolaa." He toivat hänelle maljan. ²¹ Hän meni lähteelle, heitti suolan siihen ja sanoi: "Näin sanoo Herra: Minä olen parantanut tämän veden. Se ei enää aiheuta kuolemaa eikä keskenmenoja." ²² Vesi parani ja on ollut terveellistä tähän päivään asti sen sanan mukaan, jonka Elisa oli puhunut.

Pojat pilkkaavat Elisaa

²³ Sitten Elisa lähti Jerikosta ylös Beeteliin. Hänen kulkiessaan tietä tuli kaupungista nuoria poikia. He pilkkasivat häntä ja sanoivat: "Mene ylös, kaljupää! Mene ylös, kaljupää!" ²⁴ Elisa kääntyi ympäri, katsoi poikiin ja kirosi heidät Herran nimessä. Silloin metsästä tuli kaksi naaraskarhua, ja ne raatelivat neljäkymmentäkaksi poikaa kuoliaaksi. ²⁵ Sieltä Elisa meni Karmelinvuorelle ja palasi sieltä Samariaan.

Joram Israelin kuninkaana

3 Joram, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa Joosafatin, Juudan kuninkaan, kahdeksantenatoista hallitusvuotena, ja hän hallitsi kaksitoista vuotta. ² Hän teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, ei kuitenkaan isänsä ja äitinsä tavoin. Hän poisti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä oli teettänyt, ³ mutta piti kuitenkin kiinni Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä. Niistä hän ei luopunut.

Elisa ennustaa Mooabin tappion

⁴ Meesa, Mooabin kuningas, omisti lammaslaumoja ja maksoi vuotuisena verona Israelin kuninkaalle 100.000 karitsaa ja 100.000 pässin villat. ⁵ Mutta Ahabin kuoltua Mooabin

kuningas luopui Israelin kuninkaan alaisuudesta. ⁶ Siihen aikaan kuningas Joram lähti Samariasta ja katsasti koko Israelin. ⁷ Palattuaan hän lähetti Joosafatille, Juudan kuninkaalle, sanan: "Mooabin kuningas on luopunut minusta. Lähdetkö kanssani sotaan Mooabia vastaan?" Hän vastasi: "Lähden. Minä niin kuin sinä, minun kansani niin kuin sinun kansasi, minun hevoseni niin kuin sinun hevosesi!" ⁸ Joosafat kysyi: "Mitä tietä meidän on mentävä?" Joram vastasi: "Edomin autiomaan tietä."

⁹ Niin Israelin kuningas, Juudan kuningas ja Edomin kuningas lähtivät liikkeelle. Kun he olivat kierrellen kulkeneet seitsemän päivän matkan, ei ollut enää vettä sotajoukolle eikä kuormajuhdille, jotka kulkivat heidän mukanaan. ¹⁰ Silloin Israelin kuningas sanoi: "Voi! Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta kokoon antaakseen meidät Mooabin käsiin!" ¹¹ Mutta Joosafat sanoi: "Eikö täällä ole ketään Herran profeettaa, jonka kautta voisimme kysyä neuvoa Herralta?" Silloin eräs Israelin kuninkaan palvelijoista vastasi: "On täällä Elisa, Saafatin poika, joka valoi vettä Elian käsille." ¹² Joosafat sanoi: "Hänellä on Herran sana." Niin Israelin kuningas ja Joosafat ja Edomin kuningas menivät hänen luokseen.

¹³ Elisa sanoi Israelin kuninkaalle: "Mitä minulla on tekemistä sinun

kanssasi? Mene isäsi profeettojen ja äitisi profeettojen luo." Israelin kuningas vastasi hänelle: "Ei, sillä Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta kokoon antaakseen heidät Mooabin käsiin." ¹⁴ Elisa sanoi: "Niin totta kuin Herra Sebaot elää, hän, jota minä palvelen: ellen tahtoisi tehdä Joosafatille, Juudan kuninkaalle, mieliksi, en edes katsoisi sinuun enkä huomaisi sinua." ¹⁵ Mutta tuokaa minulle nyt soittaja." Soittajan soittaessa Herran käsi tuli Elisan päälle ¹⁶ ja hän sanoi: "Näin sanoo Herra: Kaivakaa tämä joenuoma kuoppia täyteen, ¹⁷ sillä näin sanoo Herra: Te ette tule näkemään tuulta ettekä sadetta, ja kuitenkin tuo joenuoma tulee vettä täyteen. Te saatte juoda itse, samoin teidän karjanne ja kuormajuhtanne." ¹⁸ Tämä on kuitenkin Herran silmissä pieni asia. Hän antaa Mooabin teidän käsiinne. ¹⁹ Te valloitate kaikki linnoitetut kaupungit ja kaikki vauraat kaupungit, kaadatte kaikki hedelmäpuut, tukitte kaikki vesilähteet ja turmelette kivillä kaikki hyvät peltopalstat." ²⁰ Seuraavana aamuna, ruokauhrin uhraamisen aikaan, tuli vettä Edomista päin, ja vesi peitti maan.

Mooabilaiset voitetaan

²¹ Kun mooabilaiset saivat kuulla, että nuo kuninkaat olivat lähteneet sotaan heitä vastaan, he kutsuivat koolle kaikki, jotka kykenivät

pukemaan taisteluvarustuksen ylleen, nuorukaisista kokeneisiin saakka, ja nämä asettuivat rajalle. ²² Mooabilaiset nousivat varhain aamulla. Kun aurinko nousi ja paistoi veteen, he näkivät edessään olevan veden punaisena kuin veri. ²³ Silloin he sanoivat: "Se on verta! Varmaan kuninkaat ovat joutuneet taisteluun keskenään ja surmanneet toisensa. Nyt saaliille, Mooab!" ²⁴ Mutta kun he tulivat Israelin leiriin, israelilaiset nousivat ja voittivat mooabilaiset. Nämä pakenivat, ja israelilaiset löivät Mooabin täydellisesti. ²⁵ He hävittivät kaupungit, ja kukin heistä heitti kiven kaikille hyville peltopalstoille, niin että ne tulivat täyteen kiviä. He tukkivat kaikki vesilähteet ja kaatoivat kaikki hedelmäpuut, niin että lopulta vain Kiir-Haresetin muurin kivet olivat paikoillaan, mutta linkomiehet piirittivät kaupungin ja ampuivat sitä.

²⁶ Kun Mooabin kuningas näki, että taistelu kävi hänelle ylivoimaiseksi, hän otti mukaansa seitsemänsataa miekkamiestä murtautuakseen läpi Edomin kuninkaan kohdalta, mutta he eivät onnistuneet. ²⁷ Silloin hän otti esikoispoikansa, josta oli määrä tulla kuningas hänen jälkeensä, ja uhrasi hänet polttouhriksi muurilla. Silloin israelilaisia kohtasi suuri viha, ja he lähtivät sieltä ja palasivat omaan maahansa.

Öljyihme

4 Eräs nainen, profeetanoppilaan vaimo, huusi Elisalle: "Minun mieheni, sinun palvelijasi, on kuollut. Sinä tiedät, että palvelijasi oli Herraa pelkäävä mies. Nyt velkoja tulee ottamaan molemmat poikani orjikseen." ² Elisa sanoi hänelle: "Mitä minä voin tehdä sinun hyväksesi? Sano minulle, mitä sinulla on talossasi." Nainen vastasi: "Palvelijattarellasi ei ole talossaan muuta kuin pieni pullollinen öljyä." ³ Silloin Elisa sanoi: "Mene ja lainaa kylästä astioita, tyhjiä astioita, kaikilta naapureiltasi. Älä tyydy vähään." ⁴ Mene sitten sisään poikiesi kanssa ja sulje ovi jälkeesi. Kaada öljyä kaikkiin astioihin, ja aina kun astia tulee täyteen, siirrä se syrjään."

⁵ Nainen lähti hänen luotaan, meni poikiensa kanssa sisään ja sulki oven jälkeensä. Pojat toivat hänelle astioita, ja hän kaatoi niihin öljyä. ⁶ Kun astiat olivat täynnä, nainen sanoi pojalleen: "Tuo minulle vielä astia." Mutta tämä vastasi: "Astioita ei enää ole." Silloin öljy tyrehtyi. ⁷ Nainen meni ja kertoi sen Jumalan miehelle. Tämä sanoi: "Mene ja myy öljy ja maksa velkasi. Sinä ja poikasi elätte sillä, mikä jää jäljelle."

Suunemilaisen nainen saa pojan

⁸ Eräänä päivänä Elisa meni Suunemiin. Siellä oli arvossa pidetty nainen, joka vaati häntä aterialle. Niin usein kuin Elisa kulki sitä kautta,

hän poikkesi sinne aterioimaan.

⁹ Nainen sanoi miehelleen: "Katsohan, minä tiedän, että mies, joka aina kulkee meidän kauttamme, on pyhä Jumalan mies." ¹⁰ Tekisimmekö pienen kattohuoneen ja sijoittaisimme sinne vuoteen, pöydän, tuolin ja lampun häntä varten, niin että hän tullessaan luoksemme voisi vetäytyä sinne?"

¹¹ Kun Elisa eräänä päivänä tuli sinne, hän vetäytyi kattohuoneeseen ja asettui makuulle. ¹² Hän sanoi palvelijalleen Geehasille: "Kutsu tänne se suunemilainen nainen." Geehasi kutsui hänet, ja nainen astui Geehasin eteen. ¹³ Elisa pyysi palvelijaansa sanomaan naiselle: "Sinä olet nähnyt kaiken tämän vaivan meidän vuoksemme. Mitä voisimme tehdä hyväksesi? Onko sinulla jotakin asiaa kuninkaalle tai sotapäällikölle?" Nainen vastasi: "Ei, minähän asun heimoni keskellä." ¹⁴ Elisa kysyi: "Eikö siis ole mitään tehtävissä hänen hyväkseen?" Geehasi vastasi: "On kyllä! Hänellä ei ole poikaa, ja hänen miehensä on vanha." ¹⁵ Silloin Elisa sanoi: "Kutsu hänet." Geehasi kutsui naisen, ja tämä seisahtui ovelle. ¹⁶ Elisa sanoi: "Tähän aikaan tulevana vuonna sinulla on poika sylissäsi." Nainen vastasi: "Ei, herrani, Jumalan mies, älä uskottele turhia palvelijattarellesi." ¹⁷ Nainen tuli kuitenkin raskaaksi ja synnytti pojan seuraavana vuonna, niin kuin Elisa oli hänelle sanonut.

**Elisa herättää henkiin
suunemilaisen naisen pojan**

¹⁸Kun poika oli varttunut, hän lähti eräänä päivänä isänsä luo, joka oli leikkuuväen luona. ¹⁹Hän sanoi isälleen: "Voi päätäni! Voi päätäni!" Isä sanoi palvelijalle: "Kanna hänet äitinsä luo." ²⁰Palvelija otti pojan ja vei hänet äidin luo. Poika istui äitinsä sylissä keskipäivään asti, ja sitten hän kuoli. ²¹Äiti meni ylös ja laski pojan Jumalan miehen vuoteelle. Sitten hän sulki oven, lähti pois, ²²kutsui miehensä ja sanoi: "Lähetä luokseni joku palvelijoista ja aasintamma. Minä riennän Jumalan miehen luo ja tulen pian takaisin." ²³Mies sanoi: "Miksi menet hänen luokseen tänään? Eihän nyt ole uusikuu eikä sapatti." Hän vastasi: "Ole huoleti." ²⁴Nainen satuloi aasin ja sanoi palvelijalleen: "Aja eteenpäin äläkä keskeytä matkaa, ennen kuin sanon sinulle."

²⁵Niin hän lähti ja tuli Jumalan miehen luo Karmelinvuorelle. Kun Jumalan mies näki hänet kaukaa, hän sanoi palvelijalleen Geehasille: "Katso, hän on se suunemilainen nainen." ²⁶Juokse häntä vastaan ja kysy häneltä: "Onko sinulla kaikki hyvin? Voiko miehesi hyvin? Voiko poikasi hyvin?" Nainen vastasi: "Hyvin." ²⁷Tultuaan vuorelle Jumalan miehen luo nainen tarttui hänen jalkoihinsa. Geehasi astui esiin työntääkseen naisen pois, mutta Jumalan mies sanoi: "Anna hänen olla,

sillä hänen sielunsa on murheellinen. Herra on salannut sen minulta eikä ole kertonut sitä minulle." ²⁸Nainen sanoi: "Pyysinkö minä poikaa herraltani? Enkö minä sanonut: Älä uskottele minulle turhia?"

²⁹Silloin Elisa sanoi Geehasille: "Vyötä itsesi, ota minun sauvani käteesi ja mene. Kun kohtaat jonkun, älä tervehdi häntä, ja jos joku tervehtii sinua, älä vastaa. Aseta sitten sauvani pojan kasvoille." ³⁰Pojan äiti sanoi: "Niin totta kuin Herra elää ja sinä itse elät, minä en jätä sinua." Silloin Elisa nousi ja seurasi häntä.

³¹Geehasi oli mennyt heidän edellään ja asettanut sauvan pojan kasvoille, mutta ei kuulunut ääntä eikä näkynyt mitään elonmerkkiä. Geehasi palasi Elisan luo ja sanoi hänelle: "Poika ei herännyt." ³²Kun Elisa tuli taloon, poika makasi siellä hänen vuoteellaan kuolleena. ³³Tultuaan sisään huoneeseen hän sulki oven, niin että he jäivät kahden, ja sitten hän rukoili Herraa. ³⁴Sen jälkeen hän nousi vuoteelle ja laskeutui pojan ylle. Hän pani suunsa hänen suunsa päälle, silmänsä hänen silmiensä päälle ja kädet hänen käsiensä päälle. Kun hän näin kumartui pojan ylitse, tämän ruumis alkoi lämmetä. ³⁵Sitten hän käveli huoneessa kerran edestakaisin, nousi taas vuoteelle ja kumartui pojan ylle. Silloin poika aivasti seitsemän kertaa ja avasi silmänsä. ³⁶Elisa kutsui Geehasin

ja sanoi: "Kutsu tänne se suunemilainen nainen." Geehasi kutsui naisen, ja tämä tuli Elisan luo. Elisa sanoi: "Ota poikasi." ³⁷ Nainen heittäytyi Elisan jalkojen juureen ja kumartui maahan. Sitten hän otti poikansa ja meni ulos.

Padassa on kuolema!

³⁸ Elisan palatessa Gilgaliin maassa oli nälänhätä. Kun profeetanoppilaat istuivat hänen edessään, hän sanoi palvelijalleen: "Pane suuri pata tulelle ja keitä keitto profeetanoppilaille." ³⁹ Eräs oppilaista meni niitylle poimimaan malvoja. Hän löysi villin köynnöskasvin ja poimi siitä villikurpitsoja viittansa täyteen. Takaisin tultuaan hän leikkeli ne keittopataan, sillä he eivät tuntenee niitä. ⁴⁰ Kun keittoa ammennettiin miehille syötäväksi, ja nämä maistoivat sitä, he huusivat: "Jumalan mies, padassa on kuolema!" Eivätkä he voineet syödä. ⁴¹ Silloin Elisa sanoi: "Tuokaa jauhoja." Sitten hän heitti jauhot pataan ja sanoi: "Ammentakaa väelle syötäväksi." Eikä padassa ollut mitään vahingollista.

Sata miestä ravitaan

⁴² Eräs mies tuli Baal-Saalisasta ja toi Jumalan miehelle uutisleipiä, kaksikymmentä ohraleipää ja uuden sadon jyviä repussaan. Silloin Elisa sanoi palvelijalleen: "Anna ne väelle syötäväksi." ⁴³ Mutta palvelija kysyi: "Kuinka minä voin tarjota siitä sadalle miehelle?" Hän vastasi: "Anna väelle

syötäväksi, sillä näin sanoo Herra: 'He syövät, ja ruokaa jää tähteeksikin.'" ⁴⁴ Hän pani ruuan heidän eteensä, ja he söivät. Ruokaa jäi tähteeksikin Herran sanan mukaan.

Naeman puhdistuu spitaalista

5 Naeman, Aramin kuninkaan sotapäällikkö, oli kunnioitettu ja herransa arvossa pitämä mies, sillä hänen kauttaan Herra oli antanut Aramille voiton. Tämä mies oli sotasankari mutta hän sairasti spitaalia. ² Kun aramilaiset kerran olivat käyneet ryöstöretkellä, he olivat tuoneet Israelin maasta vankina pienen tytön. Hän oli joutunut Naemanin vaimon palvelukseen. ³ Tyttö sanoi emännälleen: "Jospa herrani menisi Samariassa asuvan profeetan luo! Tämä voisi vapauttaa hänet spitaalista." ⁴ Naeman meni ja kertoi tämän herralleen sanoen: "Niin ja niin puhui Israelin maasta tuotu tyttö." ⁵ Aramin kuningas vastasi: "Mene vain sinne. Minä lähetän kirjeen Israelin kuninkaalle." Naeman lähti ja otti mukaansa kymmenen talenttia hopeaa, kuusituhatta sekeliä kultaa ja kymmenen juhlapukua.

⁶ Hän vei Israelin kuninkaalle myös kirjeen, jossa sanottiin: "Tämän kirjeen tuo sinulle palvelijani Naeman. Olen lähettänyt hänet luoksesi, jotta päästäisit hänet spitaalista." ⁷ Kun Israelin kuningas oli lukenut kirjeen, hän repäisi vaatteensa ja sanoi: "Olenko

minä Jumala, joka voi ottaa ja antaa elämän? Hän lähettää minulle käskyn, että minun on päästettävä tämä mies spitaalista! Ymmärtäkää ja nähkää, että hän etsii aihetta minua vastaan."

⁸ Kun Jumalan mies Elisa kuuli, että Israelin kuningas oli repäissyt vaatteensa, hän lähetti tälle sanan: "Miksi olet repäissyt vaatteesi? Tulkoon hän minun luokseni, niin hän saa tietää, että Israelissa on profeetta." ⁹ Naeman tuli hevosineen ja vaunuineen ja seisahtui Elisan talon oven eteen. ¹⁰ Elisa lähetti hänen luokseen sananviejän ja käski sanoa: "Mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa, niin ruumiisi paranee entiselleen, ja sinä puhdistut." ¹¹ Silloin Naeman vihastui, lähti pois ja sanoi: "Minä ajattelin hänen edes tulevan luokseni, seisovan ja huutavan Herran, Jumalansa, nimeä, heiluttavan kättään sairaan paikan yllä ja näin poistavan spitaalini." ¹² Eivätkö Damaskon virrat Abana ja Parpar ole parempia kuin kaikki Israelin vedet? Enkö voisi yhtä hyvin peseytyä niissä tullakseni puhtaaksi." Sitten hän kääntyi ja lähti raivoissaan tiehensä.

¹³ Mutta Naemanin palvelijat menivät hänen luokseen ja sanoivat hänelle: "Isäni, jos profeetta olisi käskennyt sinun tehdä jotakin suurenmoista, etkö tekisi sitä? Saati sitten nyt, kun hän sanoi sinulle vain: 'Peseydy ja puhdistu!'." ¹⁴ Niin Naeman meni

ja upottautui Jordaniin seitsemän kertaa Jumalan miehen sanan mukaan. Silloin hän puhdistui, ja hänen ihonsa tuli entiselleen, pienen pojan ihon kaltaiseksi.

Elisa kieltäytyy Naemanin lahjasta

¹⁵ Naeman palasi koko seurueensa kanssa Jumalan miehen luo, jäi seisomaan hänen eteensä ja sanoi: "Katso, nyt minä tiedän, ettei Jumalaa ole missään muualla maan päällä kuin Israelissa. Ota siis kiitoslahja palvelijaltasi." ¹⁶ Mutta Elisa vastasi: "Niin totta kuin Herra, jota minä palvelen, elää, minä en ota sitä." Ja vaikka Naeman pyytämällä pyysi, hän kieltäytyi. ¹⁷ Naeman sanoi: "Jos et lahjaa otakaan, salli kuitenkin palvelijasi saada sen verran maata kuin muulipari voi kantaa. Palvelijasi ei enää uhraa polttouhria eikä teurasuhria muille jumalille kuin Herralle." ¹⁸ Herra antakoon kuitenkin anteeksi palvelijallesi sen, että kun kuningas, minun herrani, menee Rimmonin temppeliin ja kumartaen rukoilee minun käteeni nojaten, niin minäkin kumarrun siellä. Antakoon siis Herra palvelijallesi anteeksi sen, että minä kumarrun Rimmonin temppelissä." ¹⁹ Elisa sanoi hänelle: "Mene rauhassa."

Geehasin ahneus ja rangaistus

Kun Naeman oli lähtenyt Elisan luota ja kulkenut jonkin matkaa,

²⁰ ajatteli Geehasi, Jumalan miehen Elisan palvelija: "Kas vain! Herrani säästi tuota aramilaista Naemania eikä ottanut häneltä mitään siitä, mitä hän oli tuonut mukanaan. Niin totta kuin Herra elää, minä juoksen hänen jälkeensä saadakseni häneltä jotakin." ²¹ Niin Geehasi lähti Naemanin perään. Kun Naeman näki tämän juoksevan jäljessään, hän hyppäsi alas vaunuista, meni häntä vastaan ja kysyi: "Onko kaikki hyvin?" ²² Geehasi vastasi: "Kaikki on hyvin, mutta herrani lähetti minut sanoen: 'Nyt juuri tuli luokseni Efraimin vuoristosta kaksi nuorta miestä, profeetanoppilaita. Antaisitko heille talentin hopeaa ja kaksi juhlapukua?'" ²³ Naeman vastasi: "Salli minun antaa kaksi talenttia." Ja hän pyytämällä pyysi häntä. Sitten Naeman satoi kaksi talenttia hopeaa kahteen pussiin ja antoi ne sekä kaksi juhlapukua kahdelle palvelijalleen, ja nämä kantoivat niitä Geehasin edellä. ²⁴ Kun hän tuli linnoitettuun kaupunkiin, hän otti ne heiltä ja antoi ne säilytettäväksi erääseen taloon. Sitten hän päästi miehet menemään.

²⁵ Kun Geehasi meni herransa eteen, Elisa kysyi häneltä: "Mistä tulet, Geehasi?" Hän vastasi: "Palvelijasi ei ole käynyt missään." ²⁶ Elisa sanoi hänelle: "Eikö henkeni kulkenut kanssasi, kun eräs mies lähti vaunuistaan sinua vastaan? Oliko nyt aika ottaa vastaan hopeaa ja vaatteita ja hankkia

öljytarhoja ja viinitarhoja, lampaita ja nautoja, orjia ja orjattaria?" ²⁷ Niinpä Naemanin spitaali tarttuu sinuun ja sinun jälkeläisiisi ikiajoiksi." Ja Geehasi lähti hänen luotaan lumivalkeana spitaalista.

Kirves nousee vedenpinnalle

6 Profeetanoppilaat sanoivat Elisalle: "Näetkö? Huone, jossa me istumme sinun edessäsi, on meille liian ahdas. ² Mennään siis Jordanille ja otetaan sieltä kukin yksi hirsi ja rakennetaan sinne paikka kokoontumista varten." Hän sanoi: "Menkää." ³ Eräs heistä kysyi: "Suostuthan tulemaan palvelijoittesi kanssa?" Elisa vastasi: "Minä tulen." ⁴ Elisa lähti heidän kanssaan, ja Jordanille tultuaan he kaatoivat puita.

⁵ Kun eräs heistä kaatoi puuta, kirveenterä irtosi ja kimposi veteen. Mies huusi hädissään: "Voi, herrani, se oli vielä lainattukin!" ⁶ Jumalan mies kysyi: "Mihin se putosi?" Mies näytti hänelle paikan. Silloin Elisa veisti puukappaleen, heitti sen siihen paikkaan ja sai kirveenterän nousemaan pintaan. ⁷ Sitten hän sanoi: "Ota se ylös." Mies kurotti kätensä ja otti kirveenterän.

Herra sokaisee aramilaisten sotajoukon

⁸ Kun Aramin kuningas oli sodassa Israelia vastaan, hän neuvotteli palvelijoitensa kanssa ja sanoi: "Minä

asetan joukkoni siihen ja siihen paikkaan." ⁹ Silloin Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaalle sanan: "Varo, ettet kulje sen paikan kautta, sillä aramilaiset ovat asettuneet sinne väijyksiin." ¹⁰ Israelin kuningas lähetti miehiä paikkaan, josta Jumalan mies oli häntä varoittanut. Niin hän oli siellä varuillaan. Eikä näin tapahtunut ainoastaan kerran tai kahdesti.

¹¹ Aramin kuninkaan sydän tuli tästä levottomaksi. Hän kutsui palvelijansa ja sanoi: "Ettekö voisi sanoa minulle, kuka meidän joukossamme on Israelin kuninkaan puolella?" ¹² Silloin eräs hänen palvelijoistaan sanoi: "Ei kukaan, herrani kuningas, vaan profeetta Elisa, joka on Israelissa, ilmoittaa Israelin kuninkaalle nekin sanat, jotka sinä puhut makuuhuoneessasi." ¹³ Kuningas sanoi: "Menkää ja ottakaa selvää, missä hän on, niin minä lähetän miehiä ottamaan hänet kiinni." Kuninkaalle kerrottiin: "Hän on Dootanissa." ¹⁴ Silloin Aramin kuningas lähetti sinne hevosia ja sotavaunuja ja suuren sotajoukon. Joukot tulivat sinne yöllä ja saartoivat kaupungin.

¹⁵ Kun Jumalan miehen palvelija nousi varhain aamulla ja meni ulos, hän näki, että sotajoukko hevosineen ja sotavaunuineen piiritti kaupunkia. Palvelija sanoi Elisalle: "Voi, herrani, mitä me nyt teemme!" ¹⁶ Elisa vastasi: "Älä pelkää, sillä niitä, jotka ovat meidän

kanssamme, on enemmän kuin niitä, jotka ovat heidän kanssaan." ¹⁷ Elisa rukoili sanoen: "Herra, avaa hänen silmänsä, että hän näkisi." Herra avasi palvelijan silmät, ja silloin tämä näki, että vuori oli täynnä tulisia hevosia ja vaunuja joka puolella Elisan ympärillä.

¹⁸ Kun vihollisia sitten tuli Elisaa kohti, hän rukoili Herraa ja sanoi: "Sokaise tämä väki." Niin Herra sokaisi heidät Elisan sanan mukaan. ¹⁹ Elisa sanoi heille: "Ei tämä ole oikea tie, eikä tämä ole oikea kaupunki. Seuratkaa minua, niin minä vien teidät sen miehen luo, jota te etsitte." Ja hän vei heidät Samariaan. ²⁰ Heidän tultuaan Samariaan Elisa sanoi: "Herra, avaa heidän silmänsä, että he näkisivät." Herra avasi heidän silmänsä, ja he huomasivat olevansa keskellä Samariaa.

²¹ Kun Israelin kuningas näki heidät, hän kysyi Elisalta: "Surmaanko minä heidät, isäni, surmaanko heidät?" ²² Elisa vastasi: "Älä surmaa. Surmaisitko sinä ne, jotka olet ottanut vangiksi miekallasi ja jousellasi? Pane heidän eteensä leipää ja vettä. Syökööt ja juokoot ja menkööt sitten herransa luo." ²³ Silloin kuningas valmisti heille suuret pidot. Kun he olivat syöneet ja juoneet, hän päästi heidät menemään, ja he menivät herransa luo. Eikä aramilaisia rosvojoukkoja enää tullut Israelin maahan.

Samarian piiritys ja nälänhätä

²⁴ Sen jälkeen tapahtui, että Benhadad, Aramin kuningas, kokosi kaiken sotajoukkonsa ja alkoi piirittää Samariaa. ²⁵ Heidän ahdistaaessaan Samariaa kaupungissa syntyi suuri nälänhätä. Aasinpää maksoi silloin kahdeksankymmentä hopeasekeliä ja neljännes kab-mittaa kyyhkysensontaa viisi hopeasekeliä.

²⁶ Kun Israelin kuningas kerran siihen aikaan käveli muurin päällä, muuan nainen huusi hänelle: "Auta, herrani, kuningas." ²⁷ Kuningas vastasi: "Ellei Herra sinua auta, niin mistä minä hankin sinulle apua? Puimatantereeltako vai viinikuurnasta?" ²⁸ Kuningas kysyi vielä: "Mikä sinun on?" Nainen vastasi: "Tuo nainen sanoi minulle: 'Anna tänne poikasi, niin syömme hänet tänään. Huomenna syömme minun poikani.' ²⁹ Me keitimme minun poikani ja söimme hänet. Toisena päivänä minä sanoin hänelle: 'Anna tänne poikasi, niin syömme hänet.' Mutta hän oli piilottanut poikansa."

³⁰ Kun kuningas kuuli naisen sanat, hän repäisi vaatteensa. Koska hän silloin oli kävelemässä muurin päällä, kansa näki, että hänellä oli vaatteiden alla säkki paljaalla iholla. ³¹ Kuningas sanoi: "Jumala rangaiskoon minua nyt ja vastakin, ellei Elisan, Saafatin pojan, pää putoa tänään."

³² Elisa istui talossaan, ja vanhimmat istuivat hänen kanssaan. Kuningas

lähetti miehen edellään, mutta ennen kuin lähetetty mies tuli Elisan luo, Elisa sanoi vanhimmille: "Näettekö, kuinka se murhamiehen poika on lähettänyt miehen hakkaamaan minulta pään poikki? Kun hän tulee, katsokaa, että suljette oven ja pidättelette häntä ovella. Eivätkö jo hänen herransakin askeleet kuulu hänen jäljessään?" ³³ Elisan vielä puhuessa heidän kanssaan lähetetty mies tuli hänen luokseen ja sanoi: "Tämä vitsaus tulee Herralta! Miksi panisin enää mitään toivoa Herraan?"

Elisa ennustaa nälänhädän loppuvan

7 Elisa vastasi: "Kuulkaa Herran sana. Näin sanoo Herra: Huomenna tähän aikaan maksaa Samarian portilla sea-mitta hienoja vehnä jauhoja sekelin ja kaksi sea-mittaa ohria sekelin." ² Silloin vaunu-upseeri, jonka käsivarresta kuningas otti tukea, vastasi Jumalan miehelle ja sanoi: "Vaikka Herra tekisi luukut taivaaseen, voisiko sellaista tapahtua?" Elisa vastasi: "Sinä saat nähdä sen omin silmin, mutta syödä et siitä saa."

Aramilaisten äkkilähtö

³ Kaupungin portin edustalla oleskeli neljä spitaalista miestä. He sanoivat toisilleen: "Mitä me tässä istumme ja odotamme kuolemaa!" ⁴ Jos päätämme mennä kaupunkiin, jossa on nälänhätä, me kuolemme. Jos jäämme tähän, me kuolemme. Tulkaa, siirrytään

aramilaisten leiriin. Jos he jättävät meidät eloon, me jääme eloon, mutta jos he surmaavat meidät, me kuolemme."⁵ Iltahämärissä he nousivat mennäkseen aramilaisten leiriin, mutta kun he tulivat leirin laitaan, siellä ei ollutkaan ketään.⁶ Herra oli näet antanut aramilaisten sotajoukon kuulla sotavaunujen, hevosten ja suuren sotajoukon ryskettä. Silloin aramilaiset olivat sanoneet toisilleen: "Nyt Israelin kuningas on palkannut heettiläisten kuninkaat ja Egyptin kuninkaat hyökkäämään meidän kimppuumme."⁷ Siksi he olivat nousseet ja paenneet hämärissä. Telttansa, hevosensa, aasinsa ja leirinsä he olivat jättäneet niille sijoilleen ja paenneet henkensä edestä.

Spitaaliset tuovat hyvän sanoman

⁸Tultuaan leirin laitaan spitaaliset menivät erääseen telttaan, söivät ja joivat, ottivat sieltä hopeaa, kultaa ja vaatteita, menivät pois ja kätkivät ne. Sitten he tulivat takaisin, menivät toiseen telttaan ja ottivat sieltäkin saalista, menivät pois ja kätkivät myös sen.⁹ Mutta sitten he sanoivat toisilleen: "Emme tee oikein. Tämä päivä on hyvän sanoman päivä. Jos olemme vaiti ja odotamme aamun valkenemiseen asti, me joudumme syyllisiksi. Tulkaa, mennään ilmoittamaan tästä kuninkaanlinnaan."

¹⁰Sitten he menivät, kutsuivat kaupungin portinvartijat ja kertoivat

heille: "Me menimme aramilaisten leiriin, mutta siellä ei ollut ketään, eikä kuulunut ihmisten ääniä. Siellä oli vain hevosia ja aaseja kytkettyinä, ja teltat olivat paikoillaan."¹¹ Portinvartijat huusivat ja ilmoittivat tämän kuninkaan palatsiin.

¹²Kuningas nousi yöllä ja sanoi palvelijoilleen: "Minäpä sanon teille, mitä aramilaiset aikovat tehdä. He tietävät meidän kärsivän nälkää ja ovat poistuneet leiristään ja piiloutuneet kedolle. He ajattelevat: Kun he lähtevät ulos kaupungista, me otamme heidät elävinä kiinni ja menemme sisälle kaupunkiin."¹³ Mutta eräs hänen palvelijoistaan vastasi: "Voimmehan me ottaa viisi jäljellä olevista hevosista. Niillehän käy muutenkin samoin kuin kaikelle Israelin joukolle, joka on jäljellä kaupungissa, ja samoin kuin on käynyt kaikelle Israelin joukolle, joka on jo tuhoutunut. Lähetetään heidät matkaan, niin saamme nähdä."

¹⁴Niin he ottivat kahdet vaunut hevosineen, ja kuningas lähetti ne aramilaisten sotajoukon jälkeen sanoen vaunusotureille: "Menkää katsomaan!"

¹⁵He menivät aramilaisten jäljessä Jordanille asti ja näkivät, että koko tie oli täynnä vaatteita ja varusteita, jotka aramilaiset olivat heittäneet pois hädissään. Miehet palasivat ja kertoivat kaiken kuninkaalle.¹⁶ Silloin kansa lähti ja ryösti aramilaisten leirin. Ja niin sea-mitta hienoja vehnäjuahoja maksoi

sekelin ja kaksi sea-mittaa ohria sekelin, Herran sanan mukaan.

Epäuskoinen upseeri saa surmansa

¹⁷ Kuningas oli asettanut porttia valvomaan sen upseerin, jonka käsivarteen hän nojautui, mutta kansa tallasi hänet portin luona kuoliaaksi. Kävi juuri niin kuin Jumalan mies oli puhunut silloin, kun kuningas oli tullut hänen luokseen. ¹⁸ Jumalan mies oli nimittäin sanonut kuninkaalle: "Huomenna tähän aikaan maksaa Samarian portilla kaksi sea-mittaa ohria sekelin ja yksi sea-mitta hienoja vehnä jauhoja sekelin." ¹⁹ Mutta vaunu-upseeri oli vastannut Jumalan miehelle: "Vaikka Herra tekisi luukut taivaaseen, voisiko sellaista tapahtua?" Silloin Elisa oli vastannut: "Sinä saat nähdä sen omin silmin, mutta syödä et siitä saa." ²⁰ Niin hänen myös kävi. Kansa tallasi hänet portin luona jalkoihinsa, ja hän kuoli.

Elisa auttaa suunemilaista naista

8 Elisa puhui naiselle, jonka pojan hän oli herättänyt henkiin, ja sanoi: "Nouse, sinä ja perheesi, ja mene muualle asumaan, missä vain voit asua, sillä Herra on kutsunut tähän maahan nälänhädän, ja se myös tulee seitsemäksi vuodeksi." ² Nainen nousi ja teki Jumalan miehen sanan mukaan. Hän lähti perheineen ja asui muukalaisena filistealaisten maassa seitsemän vuotta.

³ Niiden seitsemän vuoden kuluttua nainen palasi filistealaisten maasta. Hän meni kuninkaan luo ja äänekkäästi valittaen vetosi tähän saadakseen talonsa ja peltonsa takaisin. ⁴ Kuningas oli silloin puhumassa Geehasin, Jumalan miehen palvelijan, kanssa ja oli pyytänyt häneltä: "Kerro minulle kaikista niistä suurista teoista, jotka Elisa on tehnyt." ⁵ Juuri kun Geehasi oli kertomassa kuninkaalle, kuinka Elisa oli herättänyt kuolleen henkiin, tuli kuninkaan luo nainen, jonka pojan Elisa oli herättänyt henkiin, ja anoi äänekkäästi valittaen takaisin taloaan ja peltoaan. Silloin Geehasi sanoi: "Herrani, kuningas, tämä on se nainen, ja tuo on hänen poikansa, jonka Elisa herätti henkiin." ⁶ Kuningas tiedusteli naiselta asiaa, ja tämä kertoi hänelle kaiken. Silloin kuningas lähetti erään hoviheran hänen mukaansa ja sanoi: "Järjestä hänelle takaisin kaikki, mikä hänelle kuuluu, ja korvaa kaikki pellon sadot siitä päivästä alkaen, jona hän lähti maasta, tähän päivään asti."

Elisa ennustaa Hasaelin kuninkuuden

⁷ Kun Elisa kerran tuli Damaskoon, Aramin kuningas Benhadad oli sairaana. Hänelle ilmoitettiin: "Jumalan mies on tullut tänne." ⁸ Silloin kuningas sanoi Hasaelille: "Ota mukaasi lahja, mene tapaamaan Jumalan miestä ja kysy hänen kauttaan Herralta, toivunko minä tästä taudista." ⁹ Hasael meni tapaamaan Elisaa ja otti mukaansa lahjaksi

neljäkymmentä kamelinkuormaa kaikkea, mikä Damaskossa oli parasta. Hän tuli ja astui Elisan eteen ja sanoi: "Poikasi Benhadad, Aramin kuningas, lähetti minut sinun luoksesi kysymään: Toivunko minä tästä taudista." ¹⁰ Elisa sanoi: "Mene ja sano hänelle: 'Sinä toivut.' Herra on kuitenkin näyttänyt minulle, että hänen on kuoltava."

¹¹ Jumalan mies tuijotti häntä kauan ilmeettömänä, kunnes lopulta alkoi itkeä. ¹² Hasael kysyi: "Minkä tähden herrani itkee?" Elisa vastasi: "Koska minä tiedän, kuinka paljon pahaa sinä tulet tekemään israelilaisille. Sinä sytytät tuleen heidän varustetut kaupunkinsa, surmaat miehensä, murskaat heidän pienet lapsensa ja halkaiset heidän raskaana olevat vaimonsa." ¹³ Hasael sanoi: "Mikä on palvelijasi, tällainen koira, että hän voisi tehdä näin suuria asioita?" Elisa vastasi: "Herra on antanut minun nähdä sinut Aramin kuninkaana."

¹⁴ Hasael lähti Elisan luota ja tuli herransa luo. Kuningas kysyi häneltä: "Mitä Elisa sanoi sinulle?" Hasael vastasi: "Hän sanoi minulle, että sinä toivut." ¹⁵ Mutta seuraavana päivänä Hasael otti peitteen, kastoi sen veteen ja piti sitä levitettynä Benhadadin kasvoilla, kunnes tämä kuoli. Ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Jooram Juudan kuninkaana

(2Ak 21:1-20)

¹⁶ Israelin kunikaan Jooramin, Ahabin pojan, viidentenä hallitusvuotena, Joosafatin vielä ollessa Juudan kuninkaana, tuli Jooramista, Juudan kunikaan Joosafatin pojasta, kuningas. ¹⁷ Jooram oli kuninkaaksi tullessaan kolmenkymmenen kahden vuoden ikäinen ja hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta.

¹⁸ Hän vaelsi Israelin kuninkaiden tietä Ahabin suvun tavoin. Hänellä oli näet vaimona Ahabin tytär, ja hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. ¹⁹ Palvelijansa Daavidin tähden Herra ei kuitenkaan tahtonut tuhota Juudaa, koska hän oli luvannut antaa Daavidin ja hänen poikiensa lampun palaa ikuisesti.

²⁰ Jooramin päivinä edomilaiset luopuivat Juudan alaisuudesta ja asettivat itselleen kunikaan. ²¹ Jooram meni kaikkine sotavaunuineen rajan yli Saairiin. Hän nousi yöllä ja voitti häntä ja sotavaunujen päälliköitä piirittäneet edomilaiset, mutta hänen sotaväkinsä pakeni koteihinsa. ²² Edomilaiset luopuivat Juudan alaisuudesta, ja näin on ollut tähän päivään asti. Samaan aikaan myös Libna luopui.

²³ Muista Jooramia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ²⁴ Jooram meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä

viereen Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Ahasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Ahasja Juudan kuninkaana

(2Ak 22:1-6)

²⁵ Israelin kuninkaan Jooramin, Ahabin pojan, kahdentenatoista hallitusvuotena tuli Ahasja, Juudan kuninkaan Jooramin poika, kuninkaaksi. ²⁶ Ahasja oli kahdenkymmenen kahden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa vuoden. Hänen äitinsä oli nimeltään Atalja, Israelin kuninkaan Omrin tytär.

²⁷ Ahasja vaeli Ahabin suvun tietä ja teki tämän suvun tavoin sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, sillä hän oli äidin puolelta Ahabin sukua.

²⁸ Ahasja lähti Jooramin, Ahabin pojan, kanssa sotimaan Aramin kuningasta Hasaelia vastaan Gileadin Raamotiin, mutta aramilaiset haavoittivat Jooramia. ²⁹ Kuningas Jooram palasi Jisreeliin parantuakseen haavoista, joita aramilaiset olivat iskeneet häneen Raamassa, kun hän oli taistellut Aramin kuningasta Hasaelia vastaan. Juudan kuningas Ahasja, Jooramin poika, tuli Jisreeliin katsomaan Jooramia, Ahabin poikaa, koska tämä oli sairaana.

Jeehu voidellaan Israelin kuninkaaksi

9 Profeetta Elisa kutsui erään profeetanoppilaan ja sanoi hänelle: "Vyötä itsesi, ota tämä öljyastia mukaasi ja mene Gileadin Raamotiin. ² Kun tulet sinne, etsi sieltä käsiisi Jeehu, Nimsin pojan Joosafatin poika. Mene sisään, käske hänen nousta toveriensa keskeltä ja vie hänet sisähuoneeseen. ³ Ota öljyastia, vuodata öljy hänen päähänsä ja sano: 'Näin sanoo Herra: Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.' Avaa sitten ovi ja pakene viivyttelemättä."

⁴ Niin nuorukainen, profeetan palvelija, meni Gileadin Raamotiin. ⁵ Kun hän tuli sinne, hän näki sotaväen päälliköt istumassa. Hän sanoi: "Minulla on asiaa sinulle, päällikkö." Jeehu kysyi: "Kenelle meistä kaikista?" Hän vastasi: "Sinulle, päällikkö." ⁶ Silloin Jeehu nousi ja meni sisähuoneeseen. Profeetanoppilas vuodatti öljyn hänen päähänsä ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen voidellut sinut Herran kansan, Israelin, kuninkaaksi. ⁷ Sinä surmaat herrasi Ahabin suvun, sillä minä kosten Isebelille palvelijoitteni profeettojen veren ja kaikkien Herran palvelijoitten veren. ⁸ Koko Ahabin suku tuhoutuu. Minä hävitän Israelista Ahabin jälkeläiset, jotka heittävät vetensä seinälle, niin orjat kuin vapaatkin. ⁹ Minä teen Ahabin suvulle samoin kuin tein

Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle ja samoin kuin Baesan, Ahian pojan, suvulle. ¹⁰ Iisebelin syövät koirat Jisreelin vainiolla, eikä kukaan hautaa häntä." Sitten profeetanoppilas avasi oven ja pakeni.

¹¹ Jeehu tuli ulos herransa palvelijoiden luo, ja häneltä kysyttiin: "Onko kaikki hyvin? Miksi tuo hullu tuli luoksesi?" Hän vastasi heille: "Tehän tunnette sen miehen ja hänen puheensa." ¹² Mutta he sanoivat: "Valetta! Kerro meille totuus!" Hän vastasi: "Niin ja niin hän puhui minulle ja sanoi: 'Näin sanoo Herra: Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.'"

¹³ Silloin jokainen riisui heti viittansa, ja he panivat ne hänen alleen paljaille portaille. He puhalsivat pasuunan ja huusivat: "Jeehusta on tullut kuningas!"

Jeehu surmaa Jooramin ja Ahasjan

¹⁴ Jeehu, Nimsin pojan Joosafatin poika, teki salaliiton Jooramia vastaan. Jooram oli ollut koko Israelin kanssa puolustamassa Gileadin Raamotia Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. ¹⁵ Hän oli palannut Jisreeliin parantuakseen haavoista, joita aramilaiset olivat iskeneet häneen hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Jeehu sanoi: "Jos olette samaa mieltä, alkää päästääkö lähtemään kaupungista ketään, joka menisi Jisreeliin kertomaan tästä asiasta." ¹⁶ Sitten Jeehu nousi

vaunuihinsa ja lähti Jisreeliin, koska Jooram makasi siellä sairaana. Ahasja, Juudan kuningas, oli myös tullut sinne katsomaan Jooramia.

¹⁷ Tähystäjä seiso i Jisreelin tornissa ja näki Jeehun joukon tulevan ja sanoi: "Minä näen väkijoukon." Jooram sanoi: "Ota ratsumies ja lähetä hänet heitä vastaan kysymään, onko kaikki hyvin."

¹⁸ Ratsumies lähti Jeehua vastaan ja sanoi: "Näin kysyy kuningas: 'Onko kaikki hyvin?'" Jeehu vastasi: "Mitä se sinulle kuuluu, onko kaikki hyvin? Käänny ja seuraa minua." Tähystäjä ilmoitti siitä sanoen: "Sanansaattaja tuli heidän luokseen mutta ei palaa takaisin." ¹⁹ Silloin kuningas lähetti toisen ratsumiehen. Kun tämä tuli heidän luokseen, hän sanoi: "Näin kysyy kuningas: 'Onko kaikki hyvin?'" Jeehu vastasi: "Mitä se sinulle kuuluu, onko kaikki hyvin? Käänny ja seuraa minua." ²⁰ Tähystäjä ilmoitti: "Hän tuli heidän luokseen mutta ei palaa takaisin. Ja ajotapa muistuttaa Jeehun, Nimsin pojan, ajoa, sillä hän ajaa kuin hurja."

²¹ Silloin Jooram sanoi: "Valjastakaa!" Hänen vaununsa valjastettiin, ja Jooram, Israelin kuningas, sekä Ahasja, Juudan kuningas, lähtivät kumpikin vaunuissaan Jeehua vastaan ja kohtasivat hänet jisreeliläisen Naabotin maapalstalla. ²² Kun Jooram näki Jeehun, hän kysyi: "Onko kaikki hyvin, Jeehu?" Tämä vastasi: "Kuinka kaikki voisi olla hyvin, kun äitisi Iisebelin

haureudet ja hänen monet noituutensa saavat yhä jatkua?" ²³ Silloin Jooram käänsi vaununsa, pakeni ja huusi Ahasjalle: "Petos, Ahasja!" ²⁴ Mutta Jeehu jännitti jousen kaikin voimin ja ampui Jooramia hartioiden väliin. Nuoli lävisti hänen sydämensä, ja hän vaipui vaunuihinsa.

²⁵ Sitten Jeehu sanoi Bidkarille, vaunu-upseerilleen: "Ota ja heitä hänet jisreeliläisen Naabotin maapalstalle. Muistathan sinä niin kuin minäkin, että kun ratsastimme rinnakkain hänen isänsä Ahabin jäljessä, Herra lausui hänestä tämän ennustuksen: ²⁶ 'Totisesti, minä näin eilen Naabotin ja hänen poikiensa veren, sanoo Herra. Minä kosten sinulle tällä samalla maapalstalla, sanoo Herra.' Ota hänet nyt ja heitä tälle maapalstalle Herran sanan mukaan."

²⁷ Kun Ahasja, Juudan kuningas, näki mitä tapahtui, hän pakeni Beet-Gaaniin päin. Mutta Jeehu ajoi häntä takaa ja sanoi: "Ampukaa hänetkin vaunuihinsa." He ampuivat häntä Guurin solassa, joka on Jibleamin luona. Ahasja pääsi kuitenkin pakenemaan Megiddoon, mutta hän kuoli siellä. ²⁸ Hänen palvelijansa veivät hänet vaunuissa Jerusalemiin ja hautasivat hänet hänen omaan hautaansa, hänen isiensä viereen, Daavidin kaupunkiin. ²⁹ Ahasja oli tullut Juudan kuninkaaksi Ahabin pojan Jooramin yhdentenätoista hallitusvuotena.

Iisebelin kuolema

³⁰ Sitten Jeehu tuli Jisreeliin. Kun Iisebel kuuli siitä, hän maalasi ihomaalilla silmäluomensa, koristeli hiuksensa ja katseli ulos ikkunasta. ³¹ Jeehun tullessa portista sisään Iisebel kysyi: "Onko kaikki hyvin, Simri, sinä herrasi murhaaja?" ³² Jeehu kohotti katseensa ikkunaa kohti ja kysyi: "Kuka on minun puolellani? Kuka?" Niin pari kolme hoviherraa katsoi alas häneen. ³³ Jeehu sanoi: "Heittäkää hänet alas." He heittivät Iisebelin alas, ja hänen vertaan roiskui seinään ja hevosiin, ja ne tallasivat hänet jalkoihinsa. ³⁴ Jeehu meni sisään ja söi ja joi. Sitten hän sanoi: "Pitäkää huolta, että se kirottu nainen tulee haudatuksi. Olihan hän sentään kuninkaan tytär." ³⁵ Mutta kun he menivät hautaamaan häntä, he eivät löytäneet muuta kuin pääkallon, jalat ja kädet. ³⁶ He palasivat ja ilmoittivat sen Jeehulle. Silloin Jeehu sanoi: "Tässä on toteutunut Herran sana, jonka hän puhui palvelijansa, tisbeläisen Elían, kautta: 'Jisreelin vainiolla koirat syövät Iisebelin lihan,' ³⁷ ja Iisebelin ruumis on niin kuin lanta pellolla Jisreelin vainiolla, niin ettei voida sanoa: Tämä on Iisebel."

Jeehu hävittää Ahabin ja Ahasjan suvun

10 Ahabilla oli seitsemän kymmentä poikaa Samariassa. Jeehu kirjoitti kirjeet ja lähetti ne Samariaan Jisreelin

päämiehille, vanhimille ja Ahabin poikien holhoojille. Hän kirjoitti näin: ²"Hetä, kun tämä kirje tulee teille, joiden luona herranne pojat ovat ja joiden hallussa ovat vaunut, hevoset, varustettu kaupunki ja aseet, ³valitkaa silloin herranne pojista paras ja oikeamielisin ja asettakaa hänet isänsä valtaistuimelle ja sotikaa herranne suvun puolesta."

⁴He kauhistuivat kovasti ja sanoivat: "Kun ne kaksi kuningasta eivät kestäneet hänen edessään, kuinka me kestäisimme?" ⁵Niinpä linnan päällikkö ja kaupungin päällikkö sekä vanhimmat ja holhoojat lähettivät Jeehulle sanan: "Me olemme sinun palvelijoitasi ja teemme kaiken, mitä sinä meille määrää. Emme me tee ketään kuninkaaksi. Tee, mitä hyväksi näet."

⁶Jeehu kirjoitti heille toisen kirjeen, joka kuului näin: "Jos olette minun puolellani ja haluatte totella minua, ottakaa mukaanne herranne poikien päät ja tulkaa huomenna tähän aikaan minun luokseni Jisreeliin." Kuninkaan seitsemänkymmentä poikaa asuivat näet kaupungin ylimysten luona, jotka kasvattivat heitä. ⁷Kun kirje saapui, he ottivat kuninkaan pojat kiinni ja tappoivat kaikki seitsemänkymmentä miestä, panivat heidän päänsä koreihin ja lähettivät ne Jeehulle Jisreeliin.

⁸Kun sanansaattaja tuli ja ilmoitti Jeehulle, että kuninkaan poikien päät on

tuotu, Jeehu sanoi: "Pankaa ne kahteen röykkiöön portille, ja olkoot ne siinä aamuun asti."

⁹Aamulla Jeehu meni ulos, asettui portille ja puhui kaikelle kansalle: "Te olette syyttömiä. Minä olen se, joka tein salaliiton herraani vastaan ja tapoin hänet, mutta kuka on surmannut kaikki nämä?" ¹⁰Tietäkää siis, ettei yksikään Herran sana, jonka hän on puhunut Ahabin sukua vastaan, jää toteutumatta. Herra on tehnyt sen, minkä hän on puhunut palvelijansa Elia kautta." ¹¹Niin Jeehu surmasi kaikki, jotka Ahabin suvusta olivat jäljellä Jisreelissä sekä kaikki hänen ylimyksensä, uskottunsa ja pappinsa, kunnes Ahabin kannattajista ei jäänyt jäljellä ainoatakaan.

¹²Sitten Jeehu nousi ja lähti Samariaan. Tultuaan tien varrella olevan paimenten Beet-Eekedin luo ¹³hän kohtasi Juudan kuninkaan Ahasjan veljet ja kysyi: "Keitä te olette?" He vastasivat: "Olemme Ahasjan veljiä ja menemme tervehtimään kuninkaan poikia ja kuninkaan äidin poikia." ¹⁴Jeehu sanoi: "Ottakaa heidät elävinä kiinni." He ottivat heidät kiinni elävinä ja tappoivat heidät Beet-Eekedin vesisäiliön luona, neljäkymmentäkaksi miestä. Hän ei jättänyt heistä eloon ainoatakaan.

¹⁵Kun Jeehu lähti sieltä, hän kohtasi Joonadabin, Reekabin pojan, joka tuli häntä vastaan. Jeehu tervehti häntä

ja sanoi: "Onko sydämesi yhtä vilpitön minua kohtaan kuin minun sydämeni on sinua kohtaan?" "Kyllä on", vastasi Joonadab. Jeehu sanoi: "Jos niin on, ojenna tänne kätesi." Joonadab ojensi kätensä Jeehulle, ja tämä otti hänet vaunuihinsa. ¹⁶ Jeehu sanoi: "Tule mukaani katsomaan, kuinka minä kiivailen Herran puolesta." Niin Joonadab sai ajaa hänen vaunuissaan. ¹⁷ Tultuaan Samariaan Jeehu surmasi kaikki, jotka Ahabin suvusta olivat jäljellä Samariassa. Hän hävitti heidät Herran sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut Elialle.

Jeehu surmaa Baalin palvelijat

¹⁸ Sitten Jeehu kutsui kansan koolle ja sanoi: "Ahab on palvellut Baalia vähän, mutta Jeehu palvelee häntä paljon. ¹⁹ Kutsukaa nyt luokseni kaikki Baalin profeetat, kaikki hänen palvelijansa ja pappinsa. Kukaan ei saa jäädä pois, sillä minä järjestän suuren uhrijuhlan Baalin kunniaksi. Eloon ei jää yksikään, joka jää pois." Mutta Jeehu menetteli näin tuhotakseen juonen avulla Baalin palvelijat. ²⁰ Jeehu sanoi: "Kuuluttakaa pyhä juhla kokous Baalin kunniaksi." Ja kokous kutsuttiin koolle. ²¹ Jeehu lähetti sanan kaikkialle Israeliin, ja kaikki Baalin palvelijat tulivat. Kukaan ei jäänyt saapumatta. Kaikki menivät Baalin temppeliin, ja se täyttyi ääriään myöten. ²² Jeehu sanoi vaatekammion hoitajalle: "Tuo puvut kaikille Baalin palvelijoille." Tämä toi heille puvut. ²³ Kun Jeehu tuli

Joonadabin, Reekabin pojan, kanssa Baalin temppeliin, hän sanoi Baalin palvelijoille: "Tutkikaa ja katsokaa tarkoin, ettei täällä teidän joukossanne ole yhtään Herran palvelijaa vaan ainoastaan Baalin palvelijoita."

²⁴ Sitten he menivät uhraamaan teurasuhreja ja polttouhreja. Jeehu oli kuitenkin asettanut ulkopuolelle kahdeksankymmentä miestä ja sanonut: "Jos yksikään niistä miehistä, jotka minä tuon teidän käsiinne, pääsee pakoon, menee henki hengestä." ²⁵ Kun he olivat saaneet päätökseen polttouhrin toimittamisen, Jeehu sanoi henkivartijoille ja vaunusotureille: "Menkää sisään ja surmatkaa heidät. Yksikään ei saa päästä ulos." Niin heidät surmattiin miekalla, ja henkivartijat ja vaunusoturit heittivät ulos heidän ruumiinsa. Sitten he menivät Baalin temppelisolialle, ²⁶ veivät ulos Baalin temppelin pylväät ja polttivat ne. ²⁷ He murskasivat Baalin patsaan, hävittivät Baalin temppelin ja tekivät sille paikalle käymälöitä, jotka ovat vieläkin käytössä. ²⁸ Näin Jeehu hävitti Baalin Israelista.

Jeehu ei palvele Herraa kokosydämisesti

²⁹ Mutta Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä, Jeehu ei luopunut. Hän ei luopunut kultaisista sonnimullikoista, jotka olivat Beetelissä

ja Daanissa. ³⁰ Herra sanoi Jeehulle: "Koska olet hyvin toteuttanut sen, mikä oli oikein minun silmissäni, ja koska teit Ahabin suvulle aivan sen mukaan, mitä oli sydämelläni, sinun poikasi saavat istua Israelin valtaistuimella neljänteen polveen." ³¹ Jeehu ei kuitenkaan vaeltanut tarkoin, kaikesta sydämestään, Herran, Israelin Jumalan, lain mukaan. Hän ei kääntynyt pois Jerobeamin synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

Hasaelin valloitukset

³² Niihin aikoihin Herra alkoi pirstoa Israelia. Hasael voitti israelilaiset kaikkialla Israelin raja-alueilla ³³ ja valloitti Jordanista auringonnousuun päin koko Gileadin maan, joka kuului gaadilaisille, ruubenilaisille ja manasselaisille, Arnonjoen rannalla sijaitsevasta Aroerista alkaen. Hän valloitti sekä Gileadin että Baasanin.

Jeehun kuolema

³⁴ Muista Jeehua koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, kaikista hänen urotöistään, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ³⁵ Sitten Jeehu meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Samariaan. Hänen poikansa Jooahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ³⁶ Aika, jonka Jeehu hallitsi Israelia Samariassa, oli kaksikymmentäkahdeksan vuotta.

Ataljan hirmuvalta ja Joojadan salaliitto

(2Ak 22:10 – 23:15)

11 Kun Atalja, Ahasjan äiti, näki, että hänen poikansa oli kuollut, hän nousi ja tuhosi koko kuningassuvun. ² Kuningas Jooramin tytär Jooseba, Ahasjan sisar, oli kuitenkin ottanut surmattaviksi joutuvien kuninkaan poikien joukosta Ahasjan pojan Jooaksen ja vienyt hänet ja hänen imettäjänsä salaa makuuhuoneeseen. Jooasta pidettiin Ataljalta piilossa, eikä hän joutunut surmatuksi. ³ Poika oli piilotettuna Jehoseban luona Herran temppelissä kuusi vuotta, sen ajan, jonka Atalja hallitsi maata.

⁴ Seitsemäntenä vuotena Joojada lähetti hakemaan kaarialaisten palkkasoturien ja henkivartijoiden sadanpäälliköt ja käski tuoda heidät luokseen Herran temppeliin. Tehtyään heidän kanssaan liiton ja vannotettuaan heitä Herran temppelissä hän näytti heille kuninkaan pojan. ⁵ Sitten hän käski heitä sanoen: "Teidän tulee tehdä näin: Yksi kolmannes teistä, joiden on mentävä vartioon sapattina, vartioikoon kuninkaan palatsia. ⁶ Toinen kolmannes olkoon Suurinportilla ja kolmas henkivartijoiden takana olevalla portilla. Vartioikaa linnaa vuorotellen. ⁷ Kaksi kolmasosaa teistä – kaikki, jotka ovat vapaavuorossa tänä sapattina

– vartioikoot Herran temppeliä kuninkaan luona. ⁸Asettukaa kuninkaan ympärille, kukin ase kädessään. Se, joka lähestyy rivejä, surmattakoon. Olkaa kuninkaan lähellä, menipä hän ulos tai sisään."

⁹Sadanpäälliköt tekivät aivan niin kuin pappi Joojada oli heitä käsenyt. Kukin heistä otti miehensä – sekä ne, joiden oli mentävä vartioon sapattina, että ne, jotka olivat vapaavuorossa sapattina – ja he tulivat pappi Joojadan luo.

¹⁰Pappi antoi sadanpäälliköille Herran temppelistä keihäät ja kilvet, jotka olivat kuuluneet kuningas Daavidille.

¹¹Henkivartijat asettuivat kuninkaan ympärille kukin ase kädessään. Heitä seisoi alttarin luota katsoen temppelin oikealta sivulta sen vasemmalle sivulle saakka. ¹²Sitten Joojada toi esiin kuninkaan pojan, pani kruunun hänen päähänsä ja antoi hänelle lain kirjan. He julistivat hänet kuninkaaksi ja voitelivat hänet öljyllä. Sitten he taputtivat käsiään ja huusivat: "Eläköön kuningas!"

¹³Kun Atalja kuuli henkivartijoiden ja kansan huodon, hän meni kansan luo Herran temppeliin. ¹⁴Siellä hän näki kuninkaan seisomassa pylvään vieressä, niin kuin tapa oli. Päälliköt ja torvensoittajat olivat kuninkaan vierellä, ja koko maan kansa riemuitsi ja puhalsi torviin. Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: "Salaliitto! Salaliitto!" ¹⁵Mutta pappi Joojada käski

sadanpäälliköitä, sotajoukon johtajia, ja sanoi heille: "Viekää hänet pois rivistöjen välitse ja surmatkaa miekalla jokainen, joka yrittää seurata häntä." Joojada oli näet sanonut: "Älköön häntä surmattako Herran temppelissä!" ¹⁶He kävivät Ataljaan käsiksi, ja kun hänet oli tuotu tielle, jota myöten hevosia kuljetettiin kuninkaan palatsiin, hänet surmattiin siellä.

Ataljan hirmuvalta päättyy

(2Ak 23:16-21)

¹⁷Joojada teki liiton Herran, kuninkaan ja kansan välillä, jotta he olisivat Herran kansa. Hän teki myös liiton kuninkaan ja kansan välille. ¹⁸Sitten koko kansa meni Baalin temppeliin ja hajotti sen. Temppelin alttarit ja kuvat särjettiin perusteellisesti, ja Mattan, Baalin pappi, tapettiin alttarien edessä. Pappi Joojada asetti vartiotot Herran temppelin ympärille. ¹⁹Hän otti mukaansa sadanpäälliköt, kaarialaiset soturit ja henkivartijat sekä koko kansan, ja he veivät kuninkaan Herran temppelistä ja tulivat henkivartijoiden portin kautta kuninkaan palatsiin. Siellä Jooas istuutui kuninkaalliselle valtaistuimelle. ²⁰Koko kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena. Atalja oli surmattu miekalla kuninkaanlinnan luona.

Jooas Juudan kuninkaana

(2Ak 24:1-13)

12 Jooas oli seitsemän vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi.

² Hän tuli kuninkaaksi Jeehun seitsemäntenä hallitusvuotena ja hallitsi Jerusalemissa neljäkymmentä vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Sibja, kotoisin Beersebasta.

³ Jooas teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, koko sen ajan, jona pappi Joojada oli häntä neuvomassa. ⁴ Uhrikukkulat eivät kuitenkaan hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla.

⁵ Jooas sanoi papeille: "Kaikki käypä raha, joka tuodaan Herran temppeliin pyhinä lahjoina – arvion mukaan suoritettavat ihmisten lunastusmaksut ja kaikki raha, jonka joku sydämensä vaatimuksesta tuo Herran temppeliin – ⁶ papit ottakoot ne rahat haltuunsa kukin tuttavaltaan ja korjatkoot niillä temppelin vauriot kaikkialta, mistä vaurioita löytyy."

⁷ Mutta vielä kuningas Jooaksen kahdentenäkymmenentenäkolmantena hallitusvuotena papit eivät olleet korjanneet temppelin vaurioita. ⁸ Silloin kuningas Jooas kutsui pappi Joojadan ja muut papit ja sanoi heille: "Miksi te ette ole korjanneet mitään temppelin vaurioita? Nyt te ette enää saa ottaa rahaa tuttaviltanne, vaan teidän on annettava rahat temppelin

vaurioiden korjaamiseen." ⁹ Papit suostuivat siihen, etteivät enää ottaisi rahaa kansalta eivätkä myöskään korjaisi temppelin vaurioita.

¹⁰ Pappi Joojada otti arkun, kaiversi reiän sen kanteen ja asetti arkun alttarin viereen, oikealle puolelle siitä katsoen, mistä tullaan Herran temppeliin. Ovenvartijoina toimivat papit panivat siihen kaiken rahan, joka tuotiin Herran temppeliin. ¹¹ Aina kun nähtiin, että arkussa oli paljon rahaa, kuninkaan kirjuri tuli yhdessä ylipapin kanssa, ja he kokosivat Herran temppelissä olevat rahat ja laskivat ne. ¹² Sitten he antoivat punnitut rahat työn valvojille, joille työt Herran temppelissä oli uskottu, ja nämä maksoivat niillä palkan Herran temppeliä korjaaville puusepille, rakennusmiehille, ¹³ muurareille ja kivenhakkaajille. Rahoilla ostettiin myös puutavaraa ja hakattuja kiviä Herran temppelin vaurioiden korjaamiseksi ja maksettiin kaikki temppelin korjausmenot. ¹⁴ Herran temppeliin tuoduilla rahoilla ei kuitenkaan teetetty temppelin hopeavateja, veitsiä, vihmontamaljoja, torvia eikä mitään muita kulta- tai hopeaesineitä. ¹⁵ Rahat annettiin työn valvojille, että nämä teettäisivät niillä Herran temppelin korjaustyöt. ¹⁶ Tilintekoa ei niiltä miehiltä vaadittu, joille rahat luovutettiin työmiehille annettaviksi; he toimivat luottomiehinä. ¹⁷ Vikauhri-

ja syntiuhrirahoja ei tuotu Herran temppeliin, vaan ne tulivat papeille.

Hasaelin sotaretki

¹⁸Siihen aikaan Aramin kuningas Hasael ryhtyi sotimaan Gatia vastaan ja valloitti sen. Sitten hän suuntasi katseensa Jerusalemia kohti hyökätäkseen sinne. ¹⁹Silloin Juudan kuningas Jooas otti kaikki pyhät lahjat, jotka hänen isänsä, Juudan kuninkaat Joosafat, Jooram ja Ahasja, olivat pyhittäneet, sekä omat pyhät lahjansa ja kaiken kullan, joka oli Herran temppelin aarrekammiossa ja kuninkaanlinnassa, ja lähetti ne Aramin kuninkaalle Hasaelille. Silloin tämä luopui aikeistaan hyökätä Jerusalemiin.

Jooas surmataa

²⁰Muista Jooasta koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ²¹Hänen palvelijansa nousivat häntä vastaan, tekivät salaliiton ja surmasivat hänet Millon linnoituksessa, siinä, mistä mennään alas Sillaan. ²²Jooaksen palvelijat Joosabad, Simeatin poika, ja Joosabad, Soomerin poika, löivät hänet kuoliaaksi. Hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin, ja hänen poikansa Amasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Jooahas Israelin kuninkaana

13 Juudan kuninkaan Jooaksen, Ahasjan pojan, kahdentenakymmenentenäkolmantena hallitusvuotena tuli Jooahas, Jeehun poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa seitsemäntoista vuotta. ²Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä. Niistä hän ei luopunut.

³Niin Herran viha syttyi israelilaisia kohtaan, ja hän antoi heidät yhä uudestaan Hasaelin, Aramin kuninkaan, ja Benhadadin, Hasaelin pojan, käsiin. ⁴Mutta Jooahas etsi Herran kasvoja, ja Herra kuuli häntä, sillä hän näki israelilaisten kurjuuden Aramin kuninkaan sortaessa heitä. ⁵Herra antoi israelilaisille pelastajan, ja he pääsivät Aramin vallan alta. He asuivat rauhassa kodeissaan niin kuin ennenkin. ⁶He eivät kuitenkaan kääntyneet pois Jerobeamin suvun synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä, vaan vaelsivat niissä. Myös asera-tarha jäi paikoilleen Samariaan. ⁷Herra ei jättänyt Jooahakselle väkeä enempää kuin viisikymmentä ratsumiestä, kymmenet sotavaunut ja kymmenentuhatta jalkamiestä, sillä Aramin kuningas oli hävittänyt Israelin joukot. Niistä oli tullut kuin tomua, jota tallataan.

⁸ Muista Jooahasta koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, sekä hänen urotöistään on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.⁹ Sitten Jooahas meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Samariaan. Hänen poikansa Jooas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Jooas Israelin kuninkaana

¹⁰ Juudan kuninkaan Jooaksen kolmantenakymmenentenäseitsemäntenä hallitusvuotena tuli Jooas, Jooahaksen poika, Israelin kuninkaaksi. Hän hallitsi Samariassa kuusitoista vuotta.¹¹ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän ei luopunut mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä, vaan vaelsi niissä.

¹² Muista Jooasta koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, sekä hänen urotöistään, kuinka hän soti Juudan kuningasta Amasjaa vastaan, niistä on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.¹³ Sitten Jooas meni lepoon isiensä luo, ja hänen valtaistuimelleen istui Jerobeam. Jooas haudattiin Samariaan Israelin kuninkaiden viereen.

Elisan viimeinen ennustus

¹⁴ Kun Elisa sairasti kuolintautiaan, Israelin kuningas Jooas tuli hänen luokseen. Kuningas itki hänen edessään ja sanoi: "Isäni, isäni, Israelin sotavaunut ja ratsumiehet!"¹⁵ Elisa sanoi hänelle: "Nouda jousi ja nuolia." Israelin

kuningas haki hänelle jousen ja nuolia,¹⁶ ja Elisa sanoi: "Laske kätesi jousen päälle." Kun hän oli laskenut kätensä jousen päälle, Elisa pani omat kätensä kuninkaan käsien päälle.¹⁷ Sitten Elisa sanoi: "Ava idänpuoleinen ikkuna." Kun Jooas oli avannut ikkunan, Elisa sanoi: "Ammu." Ja hän ampui. Niin Elisa sanoi: "Herran voitonnuoli, voitonnuoli Aramia vastaan! Sinä voitat aramilaiset Afekissa perin pohjin."¹⁸ Sitten hän sanoi: "Ota nuolet." Kun Israelin kuningas oli ottanut nuolet, Elisa sanoi: "Lyö niillä maata." Hän löi kolme kertaa ja lopetti.¹⁹ Mutta Jumalan mies vihastui häneen ja sanoi: "Sinun olisi pitänyt lyödä viisi tai kuusi kertaa. Silloin olisit voittanut aramilaiset perin pohjin. Nyt sinä voitat aramilaiset vain kolme kertaa."

Elisan kuolema ja viimeinen ihme

²⁰ Sitten Elisa kuoli, ja hänet haudattiin. Aina alkuvuodesta tuli maahan mooabilaisten partiojoukkoja.²¹ Kerran, kun erästä miestä oltiin hautaamassa, hautaajat huomasivat partiojoukon. Silloin he heittivät miehen ruumiin Elisan hautaan ja pakenivat. Mutta kun ruumis kosketti Elisan luita, mies heräsi henkiin ja nousi jaloilleen.

Jooas voittaa aramilaiset

²² Aramin kuningas Hasael ahdisti Israelia niin kauan kuin Jooahas eli.²³ Mutta Herra oli laupias israelilaisille, armahti heitä ja kääntyi heidän

puoleensa sen liiton tähden, jonka hän oli tehnyt Abrahamin, lisakin ja Jaakobin kanssa. Hän ei halunnut tuhota israelilaisia eikä ollut vielä heittänyt heitä pois kasvojensa edestä.

²⁴Sitten Aramin kuningas Hasael kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ²⁵Jooas, Jooahaksen poika, otti Benhadadilta, Hasaelin pojalta, takaisin ne kaupungit, jotka Hasael oli valloittanut hänen isältään Jooahakselta. Kolme kertaa Jooas voitti hänet ja otti takaisin Israelille kuuluvat kaupungit.

Amasja Juudan kuninkaana

(2Ak 25:1-4)

14 Israelin kuninkaan Jooaksen, Jooahaksen pojan, toisena vuotena tuli Amasja, Jooaksen poika, Juudan kuninkaaksi. ²Hän oli kahdenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentäyhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jehoaddan, ja hän oli kotoisin Jerusalemista.

³Amasja teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ei kuitenkaan niin kuin hänen isänsä Daavid. Hän teki kaikessa niin kuin hänen isänsä Jooas oli tehnyt. ⁴Uhrikukkulat eivät kuitenkaan hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti edelleen uhrikukkuloilla.

⁵Kun kuninkuus oli vahvistunut Amasjan käsissä, hän surmautti

ne palvelijansa, jotka olivat murhanneet kuninkaan, hänen isänsä.

⁶Mutta murhaajien lapset hän jätti surmaamatta, sen mukaisesti kuin on kirjoitettu Mooseksen lain kirjaan, jossa Herra on käskenyt: "Älköön isä rangaistako kuoleamalla lasten tähden eikä lapsia isien tähden. Kutakin rangaistakoon kuoleamalla hänen oman syntinsä tähden."

⁷Amasja voitti edomilaiset Suolalaaksossa, kymmenentuhatta miestä, ja valloitti Seelan asevoimin ja antoi sille nimen Jokteel, ja se nimi sillä on vielä tänäkin päivänä.

Jooas ja Amasja sotivat

(2Ak 25:11-24)

⁸Sitten Amasja lähetti sanansaattajat Israelin kuninkaan Jooaksen, Jooahaksen pojan, Jeehun pojanpojan, luo ja käski sanoa hänelle: "Tule, kohdatkaamme toisemme taistelussa."

⁹Mutta Israelin kuningas Jooas lähetti Juudan kuninkaalle Amasjalle tämän sanan: "Libanonin ohdake lähetti Libanonin setrille sanan: 'Anna tyttäresi vaimoksi pojalleni.' Mutta Libanonin villieläimet kulkivat ohdakkeen ylitse ja tallasivat sen maahan. ¹⁰Sinä olet kyllä voittanut Edomin, ja siitä sydämesi on ylpistynyt. Tyydy siihen kunniaan ja pysy kotonasi. Miksi haastaisit riitaa onnettomuudeksesi? Sinä sorrut itse ja Juuda sinun kanssasi."

¹¹ Mutta Amasja ei kuunnellut. Silloin Israelin kuningas Jooas lähti liikkeelle. Hän ja Juudan kuningas Amasja kohtasivat toisensa taistelussa Beet-Semeksessä, joka on Juudan aluetta. ¹² Juudan miehet joutuivat tappiolle Israelin edessä ja pakenivat kukin kotiinsa. ¹³ Israelin kuningas Jooas otti Beet-Semeksessä vangiksi Juudan kuninkaan Amasjan, joka oli Ahasjan pojan Jooaksen poika. Kun Jooas tuli Jerusalemiin, hän revitti Jerusalemin muuria neljänsadan kyynärän matkalta Efraiminportilta Kulmaportille saakka. ¹⁴ Jooas otti kaiken kullan ja hopean sekä kaikki Herran temppelissä ja kuninkaanlinnan aarrekammioissa olevat esineet. Hän otti myös panttivankeja ja palasi sitten Samariaan.

Jooaksen kuolema

¹⁵ Muista Jooasta koskevista asioista, siitä mitä hän teki, hänen urotöistään ja siitä, kuinka hän soti Juudan kuningasta Amasjaa vastaan, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ¹⁶ Sitten Jooas meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Samariaan Israelin kuninkaiden viereen. Hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Amasjan kuolema

(2Ak 25:25-28)

¹⁷ Juudan kuningas Amasja, Jooaksen poika, eli Israelin kuninkaan Jooaksen, Jooahaksen pojan, kuoleman jälkeen viisitoista vuotta. ¹⁸ Muista Amasjaa koskevista asioista on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ¹⁹ Häntä vastaan tehtiin Jerusalemissa salaliitto, ja hän pakeni Laakikseen. Mutta Laakikseen lähetettiin miehiä hänen jälkeensä, ja he surmasivat hänet siellä. ²⁰ Hänet nostettiin hevosten selkään ja vietiin haudattavaksi isiensä viereen Jerusalemiin, Daavidin kaupunkiin.

²¹ Sitten koko Juudan kansa otti Asarjan, joka oli kuudentoista vuoden ikäinen, ja asetti hänet kuninkaaksi hänen isänsä Amasjan sijaan. ²² Asarja linnoitti Eelatin palautettuaan sen Juudalle, sitten kun kuningas Amasja oli mennyt lepoon isiensä luo.

Jerobeam Israelin kuninkaana

²³ Juudan kuninkaan Amasjan, Jooaksen pojan, viidentenätoista hallitusvuotena tuli Jerobeam, Jooaksen poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa neljäkymmentäyksi vuotta. ²⁴ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän ei luopunut mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

²⁵ Hän palautti entiselleen Israelin alueen, Hamatin rajalta Aromaanmereen saakka, sen sanan mukaan, jonka Herra, Israelin Jumala, oli puhunut palvelijansa, profeetta Joonan, Amittain pojan, kautta, joka oli kotoisin Gat-Heeferistä. ²⁶ Sillä Herra oli nähnyt, että Israelin kurjuus oli hyvin katkeraa, että kaikki tynni oli lopussa, eikä Israelilla ollut yhtään auttajaa. ²⁷ Herra ei ollut myöskään vielä sanonut, että hän pyyhkii Israelin nimen pois taivaan alta, ja niin hän pelasti heidät Jerobeamin, Jooaksen pojan, kautta.

²⁸ Muista Jerobeamia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, hänen urotöistään ja siitä, kuinka hän kävi sotaa ja palautti Israelille Damaskolta ja Hamatilta ne alueet, jotka olivat kuuluneet Juudalle, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ²⁹ Sitten Jerobeam meni lepoon isiensä, Israelin kuninkaiden, luo, ja hänen poikansa Sakarja tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä.

Asarja Juudan kuninkaana

(2Ak 26:1-23)

15 Jerobeamin, Israelin kuninkaan, kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä hallitusvuotena tuli Asarja, Amasjan poika, Juudan kuninkaaksi. ² Hän oli kuudentoista vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi

Jerusalemossa viisikymmentäkaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jekolja, kotoisin Jerusalemistä.

³ Asarja teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan kuin hänen isänsä Amasja oli tehnyt. ⁴ Uhrikukkulat eivät kuitenkaan hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti edelleen uhrikukkuloilla.

⁵ Herra löi kuningasta, niin että hän sairasti spitaalia kuolinpäiväänsä saakka. Hän asui eri talossa tehtävistään vapautettuna, ja Jootam, kuninkaan poika, oli linnan päällikkönä ja tuomitsi maan kansaa. ⁶ Muista Asarjaa koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ⁷ Sitten Asarja meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Jootam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Sakarja Israelin kuninkaana

⁸ Juudan kuninkaan Asarjan kolmantenakymmenentenäkahdeksantena hallitusvuotena tuli Sakarja, Jerobeamin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kuusi kuukautta. ⁹ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niin kuin hänen isänsä olivat tehneet. Hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä. ¹⁰ Sallum, Jaabeksen poika, teki salaliiton häntä vastaan, löi hänet

kuoliaaksi kansan nähden ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

¹¹ Muista Sakarjaa koskevista asioista on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ¹² Näin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeehulle sanoen: "Sinun poikasi istukoot Israelin valtaistuimella neljänteen polveen." Niin myös tapahtui.

Sallum Israelin kuninkaana

¹³ Sallum, Jaabeksen poika, tuli kuninkaaksi Ussian, Juudan kuninkaan, kolmantenakymmenentenäyhdeksäntenä hallitusvuotena, ja hän hallitsi Samariassa kuukauden päivät. ¹⁴ Menahem, Gaadin poika, lähti liikkeelle Tirsasta ja tuli Samariaan. Hän löi siellä kuoliaaksi Sallumin, Jaabeksen pojan, ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ¹⁵ Muista Sallumia koskevista asioista ja hänen tekemästään salaliitosta on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.

¹⁶ Siihen aikaan Menahem hävitti Tifsahin ja kaiken, mitä siellä oli, sekä siihen liittyvän alueen Tirsaan saakka. Koska kaupungin portteja ei avattu hänelle, hän hävitti kaupungin ja viilsi vatsan auki kaikilta raskaina olevilta naisilta.

Menahem Israelin kuninkaana

¹⁷ Juudan kuninkaan Asarjan kolmantenakymmenentenäyhdeksäntenä hallitusvuotena tuli Menahem, Gaadin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän

hallitsi Samariassa kymmenen vuotta.

¹⁸ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Koko elinaikanaan hän ei luopunut mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

¹⁹ Kun Puul, Assurin kuningas, hyökkäsi maahan, Menahem antoi Puulille tuhat talenttia hopeaa, että tämä auttaisi häntä vahvistamaan kuninkuutensa. ²⁰ Menahem otti rahat kaikilta Israelin varakkailta miehiltä. Jokaisen tuli antaa Assurin kuninkaalle viisikymmentä sekeliä hopeaa. Sitten Assurin kuningas palasi takaisin eikä jäänyt maahan.

²¹ Muista Menahemia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ²² Sitten Menahem meni lepoon isiensä luo, ja hänen poikansa Pekahja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Pekahja Israelin kuninkaana

²³ Juudan kuninkaan Asarjan viidennäkymmenentenä hallitusvuotena tuli Pekahja, Menahemin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kaksi vuotta. ²⁴ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

²⁵ Pekah, Remaljan poika, yksi Pekahjan upseereista, teki salaliiton häntä vastaan. Pekah otti mukaansa

viisikymmentä Gileadin miestä ja tappoi Pekahjan sekä Argobin ja Arjen Samariassa kuninkaanlinnan sisimmässä linnoituksessa. Hän surmasi Pekahjan ja tuli kuninkaaksi hänen tilalleen.

²⁶ Muista Pekahjaa koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.

Pekah Israelin kuninkaana

²⁷ Juudan kuninkaan Asarjan viidentenäkympmenentenäkahdentena hallitusvuotena Pekah, Remaljan poika, tuli Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kaksikymmentä vuotta. ²⁸ Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

²⁹ Israelin kuninkaan Pekahin aikana tuli Tiglat-Pileser, Assurin kuningas, ja valloitti Iijonin, Aabel-Beet-Maakan, Jaanoahin, Kedeksen, Haasorin, Gileadin ja Galilean, koko Naftalin maan, ja vei kansan pakkosiirtolaisuuteen Assuriin. ³⁰ Hoosea, Eelan poika, teki salaliiton Pekahia, Remaljan poikaa, vastaan ja löi hänet kuoliaaksi. Hän tuli kuninkaaksi Pekahin sijaan Jootamin, Ussian pojan, kahdentenäkympmenentenä hallitusvuotena.

³¹ Muista Pekahia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Israelin kuninkaiden aikakirjaan.

Jootam Juudan kuninkaana

(2Ak 27:1-9)

³² Israelin kuninkaan Pekahin, Remaljan pojan, toisena hallitusvuotena tuli Jootam, kuningas Ussian poika, Juudan kuninkaaksi. ³³ Hän oli kahdenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jerusa, Saadokin tytär.

³⁴ Jootam teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niin kuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt. ³⁵ Uhrikukkulat eivät kuitenkaan hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä uhrikukkuloilla. Jootam rakennutti Herran temppeliin Yläportin.

³⁶ Muista Jootamia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan.

³⁷ Niihin aikoihin Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, alkoivat Herran lähettämien ahdistella Juudaa. ³⁸ Sitten Jootam meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä viereen, isänsä Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Aahas Juudan kuninkaana

(2Ak 28:1-27)

16 Pekahin, Remaljan pojan, seitsemäntentoista hallitusvuotena tuli Aahas, kuningas Jootamin poika, Juudan kuninkaaksi. ²Aahas oli kahdenkymmenen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hän ei tehnyt sitä, mikä on oikein Herran, hänen Jumalansa, silmissä, niin kuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt. ³Hän kulki Israelin kuninkaiden tietä. Hän pani jopa poikansakin kulkemaan tulen läpi, niiden kansojen iljettävien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkottanut israelilaisten tieltä. ⁴Hän uhraisi ja suitsutti uhrikukkuloilla ja kummuilla ja jokaisen lehtevän puun alla.

Aram ja Israel sotivat Juudaa vastaan

(2Ak 28:16-21)

⁵Siihen aikaan Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israelin kuningas, lähtivät sotimaan Jerusalemia vastaan. He saartoivat Aahaksen mutta eivät kyenneet valloittamaan kaupunkia. ⁶Samaan aikaan Resin, Aramin kuningas, palautti Eelatin Aramille ja karkotti Juudan miehet kaupungista. Näin Eelatiin tuli aramilaisia, ja he asettuivat sinne ja ovat asuneet siellä tähän päivään asti.

⁷Aahas lähetti sanansaattajat Assurin kuninkaan Tiglat-Pileserin

luo sanomaan hänelle: "Minä olen sinun palvelijasi ja poikasi. Tule ja pelasta minut Aramin kuninkaan ja Israelin kuninkaan käsistä. He ovat hyökänneet kimppuuni." ⁸Aahas otti Herran temppelissä ja kuninkaanlinnan aarrekkammioissa olevan hopean ja kullan ja lähetti sen lahjaksi Assurin kuninkaalle. ⁹Assurin kuningas kuuli häntä ja lähti sotimaan Damaskoa vastaan. Hän valloitti kaupungin ja vei sen asukkaat pakkosiirtolaisuuteen Kiiriin, mutta kuningas Resinin hän surmasi.

Kuningas Aahas ja pappi Uuria

(2Ak 28:22-27)

¹⁰Silloin kuningas Aahas lähti Damaskoon kohtaamaan Assurin kuningasta Tiglat-Pileseriä. Damaskossa kuningas Aahas näki alttarin, ja hän lähetti pappi Uurialle kuvauksen alttarista ja siitä tehdyn tarkan mallin. ¹¹Pappi Uuria rakensi alttarin aivan sen kuvauksen mukaan, jonka kuningas Aahas oli hänelle lähettänyt Damaskosta ja sai sen valmiiksi jo ennen kuin kuningas Aahas oli palannut. ¹²Kun kuningas palasi Damaskosta ja näki alttarin, hän lähestyi sitä ja nousi sen äärelle. ¹³Hän poltti polttouhrinsa ja ruokauhrinsa, vuodatti juomauhrinsa ja vihmoi yhteysuhriensa veren alttarille. ¹⁴Vaskialttarin, joka oli Herran edessä, hän siirsi pois temppelin edustalta, uuden alttarin ja Herran temppelin

välistä. Hän siirsi vaskialttarin uuden alttarin pohjoispuolelle.

¹⁵ Kuningas Aahas antoi pappi Uurialle käskyn sanoen: "Polta suuremmalla alttarilla aamun polttouhri, illan ruokauhri, kuninkaan polttouhri sekä hänen ruokauhrinsa, samoin myös koko kansan polttouhri sekä sen ruoka- ja juomauhrit. Vihmo kaikki polttouhriin ja teurasuhrin veri alttarille. Vaskialttarin käyttämistä minä vielä harkitsen."

¹⁶ Pappi Uuria teki kaiken aivan niin kuin kuningas Aahas oli käsenyt.

¹⁷ Kuningas Aahas leikkautti irti alustojen laidat ja otti altaat pois niiden päältä. Hän antoi nostaa meren pois sen alla olevien kuparisten härkien päältä ja asettaa sen kivialustalle. ¹⁸ Temppeliin rakennetun sapattikatoksen ja ulkopuolella olevan kuninkaan sisäänkäynnin hän siirsi Herran temppelialueen sisäpuolelle. Näin hän teki Assurin kuninkaan vuoksi.

¹⁹ Mitä muuta kerrottavaa on Aahaksesta, siitä, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ²⁰ Sitten Aahas meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Hiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

ISRAELIN JA JUUDAN LOPPUVAIHEET, 17 – 25

Hoosea Israelin kuninkaana

17 Juudan kuninkaan Aahaksen kahdentenatoista hallitusvuotena tuli Hoosea, Eelan poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa yhdeksän vuotta. ² Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ei kuitenkaan samalla tavoin kuin ennen häntä hallinneet Israelin kuninkaat.

³ Salmaneser, Assurin kuningas, hyökkäsi Hooseaa vastaan, ja Hooseasta tuli hänen palvelijansa, joka maksoi hänelle veroa. ⁴ Assurin kuningas huomasi kuitenkin, että Hoosea oli ryhtynyt salahankkeisiin lähettämällä sanansaattajia Soon, Egyptin kuninkaan, luo eikä suorittanut enää Assurin kuninkaalle vuotuista veroa niin kuin ennen. Silloin Assurin kuningas otti hänet kiinni ja sulki hänet vankilaan.

Israelin valtakunnan tuho

⁵ Sitten Assurin kuningas valtasi koko maan. Hän hyökkäsi Samariaa vastaan ja piiritti sitä kolme vuotta. ⁶ Hoosean yhdeksäntenä hallitusvuotena Assurin kuningas valloitti Samarian ja vei israelilaiset pakkosiirtolaisuuteen Assuriin. Hän asetti heidät asumaan

Halahiin ja Goosanissa olevan Haaborjoen rannoille sekä Meedian kaupunkeihin.

⁷Näin tapahtui, koska israelilaiset olivat tehneet syntiä Herraa, Jumalaansa, vastaan, joka oli johdattanut heidät Egyptin maasta, pois faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä, ja koska he olivat palvoneet muita jumalia. ⁸He vaelsivat niiden kansojen säädösten mukaan, jotka Herra oli karkottanut israelilaisten edeltä, ja tehneet samoin kuin Israelin kuninkaatkkin. ⁹Israelilaiset olivat salaa tehneet Herraa, Jumalaansa, vastaan sellaista, mikä ei ole oikein. He olivat rakentaneet itselleen uhrikukkuloita kaikkiin kaupunkeihinsa, olivatpa ne vartiotornilla varustettuja tai linnoitettuja kaupunkeja. ¹⁰He pystyttivät itselleen patsaita ja aseratarhoja jokaiselle korkealle kummulle ja jokaisen lehtevän puun alle. ¹¹He suitsuttivat kaikilla uhrikukkuloilla niin kuin ne kansat, jotka Herra oli karkottanut heidän edeltään. Näin he vihoittivat Herran pahoilla teoillaan. ¹²He palvelivat epäjumalia, vaikka Herra oli heille sanonut: "Älkää tehkö sellaista."

¹³Herra oli varoittanut Israelia ja Juudaa kaikkien profeettojensa, kaikkien näkijöiden, kautta ja sanonut: "Palatkaa pahoilta teiltänne ja noudattakaa minun käskyjäni ja lakejani, kaikkea sitä opetusta, jota

minä käskin teidän isienne noudattaa ja jonka minä olen lähettänyt teille palvelijoitteni, profeettojen, kautta." ¹⁴Mutta he eivät kuulleet vaan olivat uppiniskaisia niin kuin isänsäkin, jotka eivät uskoneet Herraan, Jumalaansa. ¹⁵He pitivät halpana hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän oli tehnyt heidän isiensä kanssa, ja hänen varoituksensa, jotka hän oli heille antanut. He vaelsivat turhuuksien perässä ja tulivat turhanpäiväisiksi seuratessaan ympärillään asuvia pakanakansoja, joiden tekojen mukaan Herra oli kieltänyt heitä tekemästä. ¹⁶He hylkäsivät kaikki Herran, Jumalansa, käskyt ja tekivät itselleen valettuja kuvia, kaksi sonnimullikkaa. He tekivät itselleen myös asera-tarhoja, kumarsivat kaikkea taivaan joukkoa ja palvelivat Baalia. ¹⁷He panivat poikansa ja tyttärensä kulkemaan tulen läpi, tekivät taikoja ja harjoittivat noituutta. He antautuivat tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoittivat hänet. ¹⁸Niin Herra vihastui kovin Israeliin ja siirsi sen pois kasvojensa edestä. Jäljelle ei jäänyt muita kuin Juudan heimo yksin.

¹⁹Myöskään Juuda ei noudattanut Herran, Jumalansa, käskyjä vaan vaelsi niiden lakien mukaan, jotka Israel oli itselleen säätänyt. ²⁰Niin Herra hylkäsi kaikki Israelin jälkeläiset, nöyryytti heitä ja antoi heidät ryöstäjien

käsiin, kunnes viimein heitti heidät pois kasvojensa edestä. ²¹ Kun Herra oli repäissyt Israelin pois Daavidin suvulta, israelilaiset tekivät kuninkaaksi Jerobeamin, Nebatin pojan. Jerobeam käänsi israelilaiset pois Herrasta ja sai heidät tekemään suuren synnin.

²² Israelilaiset vaelsivat kaikissa Jerobeamin synneissä. He eivät luopuneet niistä, ²³ kunnes Herra viimein siirsi Israelin pois kasvojensa edestä, niin kuin hän oli puhunut kaikkien palvelijoittensa, profeettojen, kautta. Näin israelilaiset joutuivat pois maastaan pakkosiirtolaisuuteen Assuriin, jossa he ovat asuneet tähän päivään asti.

Samarian uudet asukkaat ja sekauskonto

²⁴ Sen jälkeen Assurin kuningas antoi tuoda siirtolaisia Baabelista, Kuutasta, Avvasta, Hamatista ja Sefarvaimista ja asetti heidät asumaan Samarian kaupunkeihin israelilaisten tilalle. He ottivat Samarian haltuunsa ja asettuivat asumaan sen kaupunkeihin. ²⁵ Kun he alkuaikoina siellä asuessaan eivät pelänneet Herraa, Herra lähetti heidän keskuuteensa leijonia, jotka tappoivat heitä. ²⁶ Assurin kuninkaalle kerrottiin: "Kansat, jotka sinä veit pakkosiirtolaisuuteen ja asetit asumaan Samarian kaupunkeihin, eivät tunne sen maan jumalan lakeja. Siksi hän on lähettänyt leijonia heidän keskelleen, ja ne surmaavat heitä, koska

he eivät tunne sen maan jumalan lakeja." ²⁷ Silloin Assurin kuningas antoi käskyn ja sanoi: "Viekkää sinne joku niistä papeista, jotka toitte sieltä pakkosiirtolaisuuteen. Asukoon kansa siellä, ja pappi opettakoon heille sen maan jumalan lakeja." ²⁸ Silloin yksi papeista, joka oli viety Samariasta pakkosiirtolaisuuteen, tuli ja asettui asumaan Beeteliin. Hän opetti heille, miten heidän oli pelättävä Herraa.

²⁹ Kukin kansa teki kuitenkin itselleen omat jumalansa ja asetti ne samarialaisten rakentamiin uhrikukkulatemppeleihin, kukin kansa niissä kaupungeissa, joissa asui. ³⁰ Baabelin miehet tekivät itselleen Sukkot-Benotin, Kuutin miehet tekivät Neergalin, Hamatin miehet Asiman, ³¹ ja avvalaiset tekivät Nibhasin ja Tartakin. Sefarvaimilaiset polttivat poikiaan tulella Adrammelekille ja Anammelekille, Sefarvaimin jumalille. ³² He pelkäsivät kyllä Herraa mutta asettivat keskuudestaan itselleen uhrikukkulapappeja, jotka uhrasivat heidän puolestaan uhrikukkuloilla. ³³ He olivat pelkäävinään Herraa mutta palvelivat omia jumaliaan niiden kansojen tapojen mukaan, joiden keskuudesta heidät oli tuotu.

³⁴ Vielä tänäkin päivänä he tekevät vanhojen tapojensa mukaan. He eivät pelkää Herraa eivätkä noudata saamiaan lakeja ja säädöksiä, sitä opetusta ja niitä käskyjä, jotka Herra

antoi Jaakobin pojille, hänen, jolle hän antoi nimen Israel. ³⁵ Herra oli tehnyt liiton israelilaisten kanssa ja käskennyt heitä sanoen: "Älkää pelätkö muita jumalia, älkää palvoko älkääkä palvelko niitä, älkää myöskään uhratko niille, ³⁶ vaan pelätkää Herraa, joka johdatti teidät Egyptin maasta suurella voimalla ja ojennetulla käsivarrella. Häntä pelätkää, häntä palvokaa ja hänelle uhratkaa! ³⁷ Noudattakaa aina tarkoin niitä lakeja ja säädöksiä, sitä opetusta ja niitä käskyjä, jotka Mooses on teitä varten kirjoittanut, älkääkä pelätkö muita jumalia. ³⁸ Älkää unohtako liittoa, jonka minä tein teidän kanssanne, älkääkä pelätkö muita jumalia. ³⁹ Pelätkää ainoastaan Herraa, teidän Jumalaanne, niin hän pelastaa teidät kaikkien vihollistenne käsistä."

⁴⁰ Mutta samarialaiset eivät totelleet vaan tekivät vanhojen tapojensa mukaan. ⁴¹ Näin nämä kansat pelkäsivät Herraa mutta palvelivat samalla omia jumalankuviaan. Myös heidän lapsensa ja lastensa lapset ovat tähän päivään asti tehneet samoin kuin heidän isänsä.

Hiskia Juudan kuninkaana

(2Ak 29:1,2, 31:1)

18 Israelin kunikaan Hoosean, Eelan pojan, kolmantena hallitusvuotena tuli Juudan kuninkaaksi Hiskia, kuningas Aahaksen poika. ² Hän oli kahdenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi,

ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentäyhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Abi, Sakarjan tytär.

³ Hiskia teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niin kuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt. ⁴ Hän hävitti uhrikukkulat, murskasi patsaat, hakkasi maahan asera-tarhan ja löi palasiksi vaskikäärmeen, jonka Mooses oli tehnyt. Niihin aikoihin asti israelilaiset olivat näet polttaneet uhreja sille ja kutsuneet sitä nimellä Nehustan. ⁵ Hiskia turvasi Herraan, Israelin Jumalaan. Yksikään hänen jälkeensä tulleista Juudan kuninkaista ei ollut hänen vertaisensa, ei myöskään kukaan niistä, jotka olivat olleet ennen häntä. ⁶ Hän pitäytyi tarkoin Herraan eikä luopunut hänestä vaan noudatti hänen käskyjään, jotka Herra oli antanut Moosekselle. ⁷ Niin Herra oli Hiskian kanssa, ja hän menestyi kaikessa, mihin ryhtyi. Hän nousi kapinaan Assurin kuningasta vastaan eikä enää palvellut häntä. ⁸ Hän löi filistealaiset aina Gassaa ja sen lähialueita myöten ja kukisti sekä vartiotorilla varustetut että linnoitetut kaupungit.

Israel joutuu pakkosiirtolaisuuteen

⁹ Kuningas Hiskian neljäntenä hallitusvuotena, joka oli Israelin kunikaan Hoosean, Eelan pojan, seitsemäs vuosi, Salmaneser, Assurin kuningas, hyökkäsi Samariaa vastaan ja piiritti sitä. ¹⁰ Kolmen vuoden

kuluttua hän valloitti sen. Samaria valloitettiin Hiskian kuudentena vuotena, joka oli Israelin kuninkaan Hoosean yhdeksäs hallitusvuosi. ¹¹Sitten Assurin kuningas vei israelilaiset pakkosiirtolaisuuteen Assuriin ja sijoitti heidät Halahiin ja Goosanissa olevan Haaborjoen rannoille sekä Meedian kaupunkeihin. ¹²Näin tapahtui, koska he eivät olleet kuunnelleet Herran, Jumalansa, ääntä. He olivat rikkoneet hänen liittonsa, kaikki Herran palvelijan Mooseksen antamat käskyt, eivätkä totelleet eivätkä noudattaneet niitä.

Sanherib ja Hiskia

(2Ak 32:1-8; Jes 36:1)

¹³Kuningas Hiskian neljäntenätoista hallitusvuotena Sanherib, Assurin kuningas, hyökkäsi kaikkia Juudan linnoitettuja kaupunkeja vastaan ja valloitti ne. ¹⁴Silloin Juudan kuningas Hiskia lähetti Assurin kuninkaalle Laakikseen sanan: "Minä olen tehnyt väärin. Vetäydy pois minun kimpustani, niin minä teen, mitä tehtäväkseni panet." Assurin kuningas määräsi Hiskian, Juudan kuninkaan, maksamaan kolmesataa talenttia hopeaa ja kolmekymmentä talenttia kultaa. ¹⁵Hiskia antoi hänelle kaiken hopean, mitä Herran temppelissä ja kuninkaanlinnan aarrekammioissa oli. ¹⁶Siihen aikaan hän leikkautti Herran temppelin ovista ja ovenpielistä kullan,

jolla hän oli ne päällystänyt, ja antoi sen Assurin kuninkaalle.

Jerusalemiin piiritys

(2Ak 32:9-19; Jes 36:2-22)

¹⁷Assurin kuningas lähetti Laakiksesta tartanin, ylimmän hoviherransa ja rabsaken suuren sotajoukon kanssa Jerusalemiin kuningas Hiskiaa vastaan. He lähtivät liikkeelle ja tultuaan Jerusalemiin he pysähtyivät Yläaltaan vesijohdon luo, joka on Pyykinpesijäankedolle vievän tien varrella. ¹⁸He kutsuivat kuningasta, mutta linnan päällikkö Eljakim, Hilkian poika, kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, menivät heidän luokseen.

¹⁹Rabsake sanoi heille: "Ilmoittakaa Hiskialle: Näin sanoo suurkuningas, Assurin kuningas: Mikä on tuo luottamus, joka sinulla on? ²⁰Luuletko, että pelkästä huulten puheesta tulee neuvo ja voima sodankäyntiin? Keneen sinä oikein luotat, kun kapinoit minua vastaan? ²¹Nyt sinä luotat Egyptiin, tuohon särkyneeseen ruokosauvaan, joka tunkeutuu sen käteen, joka siihen nojaa, ja lävistää sen. Sellainen on farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka häneen luottavat. ²²Ja jos te sanotte minulle: 'Me luotamme Herraan, meidän Jumalaamme', niin eikö hän ole se, jonka uhrikukkulat ja alttarit Hiskia hävitti? Eikö Hiskia sanonut Juudalle ja Jerusalemitille: 'Tämän

alttarin edessä Jerusalemissa teidän on maahan kumartuen rukoiltava'?

²³ Mutta lyö nyt vetoa minun herrani, Assurin kuninkaan, kanssa. Minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos sinä voit hankkia niille ratsastajat.

²⁴ Kuinka sitten voisit torjua yhdenkään käskynhaltijan, herrani vähimmän palvelijan, hyökkäyksen? Mutta sinä luotatkin Egyptiin, sen vaunuihin ja ratsumiehiin! ²⁵ Olenko minä siis Herran sallimatta hyökännyt tätä paikkaa vastaan hävittämään sitä? Herra on sanonut minulle: 'Hyökkää tuohon maahan ja hävitä se.'"

²⁶ Eljakim, Hilkian poika, ja Sebna ja Jooah sanoivat rabsakelle: "Ole hyvä ja puhu palvelijoillesi aramean kieltä, sillä me ymmärrämme sitä. Älä puhu meidän kanssamme juudan kieltä muurilla olevan kansan kuullen."

²⁷ Mutta rabsake vastasi heille: "Onko herrani lähettänyt minut puhumaan näitä sanoja sinun herrallesi ja sinulle? Eikö juuri noille miehille, jotka istuvat muurilla ja joutuvat teidän kanssanne syömään omia ulosteitaan ja juomaan omaa virtsaansa!"

²⁸ Rabsake astui esiin ja huusi kovalla äänellä juudan kielellä nämä sanat: "Kuulkaa suurkuninkaan, Assurin kuninkaan, sana! ²⁹ Näin sanoo kuningas: 'Älkää antako Hiskian pettää itseänne! Hän ei voi pelastaa teitä minun käsistäni. ³⁰ Älköön Hiskia saako teitä luottamaan Herraan sanomalla:

'Totisesti Herra pelastaa meidät. Tätä kaupunkia ei anneta Assurin kuninkaan käsiin.' ³¹ Älkää uskoko Hiskiaa, sillä näin sanoo Assurin kuningas: 'Tehkää sovinto minun kanssani ja tulkaa minun luokseni. Silloin kukin teistä saa syödä omasta viiniköynnöksestään ja viikunapuustaan ja juoda vettä omasta kaivostaan, ³² kunnes minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen. Se on viljan ja viinin maa, leivän ja viinitarhojen maa, jalon öljypuun ja hunajan maa. Silloin te saatte elää ettekä kuole. Älkää kuunnelko Hiskiaa, sillä hän johtaa teidät harhaan sanoessaan: Herra pelastaa meidät. ³³ Onko yksikään muiden kansojen jumalista kyennyt pelastamaan maataan Assurin kuninkaan käsistä? ³⁴ Missä ovat Hamatin ja Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin, Heenan ja Iivan jumalat? Pelastivatko ne Samarian minun käsistäni? ³⁵ Kuka kaikkien maiden jumalista on pelastanut maansa minun käsistäni? Voisiko sitten Herra pelastaa Jerusalemin minun käsistäni?'"

³⁶ Mutta kansa oli vaiti eikä vastannut hänelle mitään, sillä kuningas oli antanut käskyn: "Älkää vastatko hänelle."

³⁷ Sitten linnan päällikkö Eljakim, Hilkian poika, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, tulivat Hiskian luo vaatteen repäistyinä ja kertoivat hänelle, mitä rabsake oli sanonut.

Jesajan ennustus

(Jes 37:1-7)

19 Kun kuningas Hiskia kuuli sen, hän repäisi vaatteensa, pukeutui säkkiin ja meni Herran huoneeseen. ² Sitten hän lähetti linnan päällikön Eljakimin, kirjuri Sebnan ja pappien vanhimmat särkeihin pukeutuneina profeetta Jesajan, Aamoksen pojan, luo ³ ja käski heidän sanoa hänelle: "Näin sanoo Hiskia: 'Tämä päivä on hädän, kurituksen ja häväistymisen päivä, sillä lapset ovat tulleet kohdun suulle, mutta ei ole voimaa synnyttää.' ⁴ Jospa Herra, sinun Jumalasi, on kuullut kaikki rabsaken sanat, joilla hänen herransa, Assurin kuningas, on lähettänyt hänet herjaamaan elävää Jumalaa, ja rankaisee häntä sanoista, jotka Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Kohota nyt rukous sen jäännöksen puolesta, joka vielä on olemassa.'"

⁵ Kun kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesajan luo, ⁶ Jesaja sanoi heille: "Sanokaa herrallenne: 'Näin sanoo Herra: Älä pelkää niitä sanoja, jotka olet kuullut ja joilla Assurin kuninkaan palvelijat ovat herjanneet minua.' ⁷ Minä annan häneen sellaisen hengen, että kun hän kuulee sanoman, hän palaa omaan maahansa. Ja minä annan hänen kaatua miekkaan omassa maassaan.'"

Sanheribin sanoma Hiskialle

(Jes 37:8-13)

⁸ Kun rabsake palasi takaisin, hän tapasi Assurin kuninkaan sotimassa Libnaa vastaan. Hän oli näet kuullut, että tämä oli lähtenyt Laakiksesta. ⁹ Sanherib oli kuullut Tirhakasta, Kuusin kuninkaasta: "Hän on lähtenyt sotimaan sinua vastaan." Sanherib lähetti kuitenkin sanansaattajat uudelleen Hiskian luo ja käski näiden sanoa ¹⁰ Hiskialle, Juudan kuninkaalle: "Älä anna Jumalasi, johon sinä luotat, pettää itseäsi äläkä sano: 'Jerusalemia ei anneta Assurin kuninkaan käsiin.' ¹¹ Olethan kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, kuinka he ovat vihkineet ne tuhon omiksi. Sinäkö muka pelastuisit? ¹² Ovatko kansojen jumalat pelastaneet niitä, jotka minun isäni ovat tuhonneet, nimittäin Goosania, Harrania, Resefiä ja Telassarin edeniläisiä? ¹³ Missä on Hamatin kuningas ja missä Arpadin kuningas, ja missä ovat Sefarvaimin, Heenan ja Ivvän kaupunkien kuninkaat?"

Hiskian rukous

(Jes 37:14-20)

¹⁴ Hiskia otti kirjeen sanansaattajilta ja luki sen. Sitten hän meni Herran temppeliin, levitti kirjeen Herran eteen, ¹⁵ rukoili Herran edessä ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala, sinä, joka istut kerubien keskellä, sinä yksin olet maan kaikkien

valtakuntien Jumala. Sinä olet tehnyt taivaan ja maan. ¹⁶ Herra, kallista korvasi ja kuule! Herra, avaa silmäsi ja katso! Kuule Sanheribin sanat, joilla hän käski herjata elävää Jumalaa. ¹⁷ On totta, Herra, että Assurin kuninkaat ovat hävittäneet kansat ja niiden maat. ¹⁸ He ovat heittäneet niiden jumalat tuleen, koska ne eivät olleet jumalia vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä. Sen tähden he ovat voineet hävittää ne. ¹⁹ Mutta nyt, Herra, meidän Jumalamme, pelasta meidät hänen käsistään, jotta kaikki maan valtakunnat tulisivat tietämään, että vain sinä, Herra, olet Jumala."

Herran vastaus Hiskialle

(Jes 37:21-35)

²⁰ Silloin Jesaja, Aamoksen poika, lähetti Hiskialle tämän sanan: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen kuullut, mitä olet rukoillut minulta Sanheribin, Assurin kuninkaan, vuoksi.

²¹ Tämä on se sana, jonka Herra on puhunut hänestä:

'Sinua halveksii ja pilkkaa neitsyt,
tytär Siion,
sinun peräsi nyökyttää ilkkuen
päättään tytär Jerusalelm.

²² Ketä olet herjannut ja häväissyt,
ketä vastaan olet korottanut
äänesi?

Korkealle olet kohottanut katseesi
Israelin Pyhää vastaan.

²³ Sanansaattajiesi kautta sinä
herjasit Herraa ja sanoit:

'Minä monine vaunuineni nousin
vuorten harjalle,
Libanonin ääriin saakka.
Hakkasin maahan sen korkeat
setrit, sen parhaat sypressit
ja tunkeuduin sen etäisimpään
yöpymispaikkaan,
sen rehevimpään metsään.

²⁴ Minä kaivoin kaivoja ja join
vierasta vettä,
kuivasin jalkapohjillani kaikki
Egyptin virrat.'

²⁵ Etkö ole kuullut?
Jo kauan sitten minä olen tätä
valmistanut,
jo muinaisuudesta asti sitä
muovannut!

Nyt olen sen toteuttanut,
ja varustetuista kaupungeista
on tullut autioita
rauniokumpuja.

²⁶ Niiden asukkaat olivat
voimattomia,
he kauhistuivat ja joutuivat
häpeään.
Heidän kävi kuin kedon ruohon,
kuin viheriöivän heinän,
kuin katolla kasvavien korsien
ja keskenkasvuisena
kulottuneen viljan.

²⁷ Istuitpa sinä tai lähdit tai tulit,
minä sen tiedän,
ja myös sen, että raivoat
minua vastaan.

²⁸ Koska sinä raivoat minua
vastaan ja koska ylpeytesi
on tullut minun korviini,
minä panen koukkuni sinun nenääsi
ja suitseni sinun suuhusi
ja vien sinut takaisin samaa tietä,
jota olet tullut.'

²⁹ Tämä on merkinä sinulle:
Tänä vuonna syödään jälkikasvua,
seuraavana kesantoviljaa, mutta
kolmantena kylvää ja leikatkaa,
istutakaa viinitarhoja ja syökää niiden
hedelmää. ³⁰ Ja Juudan heimon
jäännös, pelastuneiden joukko,
kasvattaa juurta alaspäin ja hedelmää
ylöspäin. ³¹ Sillä Jerusalemista lähtee
kasvamaan jäännös, pelastuneiden
joukko Siionin vuorelta. Herran
Sebaotin kiivaus saa sen aikaan.

³² Mutta Assurin kuninkaasta
Herra sanoo näin:
Hän ei tule tähän kaupunkiin eikä
ammu sinne yhtään nuolta,
ei tuo sitä vastaan kilpeä eikä luo
sitä vastaan vallia.

³³ Samaa tietä, jota hän tuli,
hän palaa takaisin,
tähän kaupunkiin hän ei tule,
sanoo Herra.

³⁴ Minä suojelen tätä kaupunkia ja
pelastan sen itseni tähden
ja palvelijani Daavidin tähden."

Assurin tappio ja Sanheribin kuolema

(Jes 37:36-38)

³⁵ Sinä yönä Herran enkeli lähti
liikkeelle ja löi kuoliaaksi Assurin leirissä
185.000 miestä. Kun aamulla varhain
noustiin, kaikkialla lojui kuolleita
ruumiita. ³⁶ Silloin Sanherib, Assurin
kuningas, lähti pois, palasi takaisin
Niiniveen ja jäi sinne. ³⁷ Mutta kun
hän oli kumartuneena rukoukseen
jumalansa Nisrokin temppelissä, hänen
poikansa Adrammelek ja Sareser
surmasivat hänet miekalla ja pakenivat
Araratin maahan. Sanheribin poika
Eesarhaddon tuli kuninkaaksi hänen
sijaansa.

Hiskian sairaus ja Herran lupaus Hiskialle

(2Ak 32:24-26; Jes 38:1-8,21,22)

20 Niihin aikoihin Hiskia sairastui
ja oli kuolemaisillaan. Profeetta
Jesaja, Aamoksen poika, tuli hänen
luokseen ja sanoi hänelle: "Näin sanoo
Herra: Anna määräykset talosi ja
kuningashuoneesi asioista, sillä sinä
kuolet etkä enää parane."

² Silloin Hiskia käänsi kasvonsa seinään
päin ja rukoili Herraa sanoen: ³ "Oi
Herra, muista, kuinka minä olen
vaeltanut sinun edessäsi uskollisesti ja
ehyellä sydämellä ja tehnyt sitä, mikä
on hyvää sinun silmissäsi!" Ja hän itki
katkerasti.

⁴ Jesaja ei ollut vielä lähtenyt keskimmäiseltä esipihalta, kun hänelle tuli tämä Herran sana: ⁵ "Palaa takaisin ja sano Hiskialle, kansani hallitsijalle: Näin sanoo Herra, isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja nähnyt kyönelesi. Minä parannan sinut. Kolmantena päivänä sinä voit mennä Herran temppeliin. ⁶ Minä lisään sinulle ikää viisitoista vuotta ja pelastan sinut ja tämän kaupungin Assurin kuninkaan käsistä. Minä suojelen tätä kaupunkia itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden."

⁷ Jesaja sanoi: "Tuokaa kakku viikunoita." Palvelijat toivat kakun, ja kun he panivat sen paiseen päälle, Hiskia parani.

Parantumisen merkki

⁸ Hiskia kysyi silloin Jesajalta: "Mikä on merkinä siitä, että Herra parantaa minut ja voin kolmantena päivänä mennä Herran temppeliin?" ⁹ Jesaja vastasi: "Tämä on sinulle merkinä Herralta siitä, että Herra tekee, minkä on luvannut: varjo kulkee joko kymmenen askelmaa eteenpäin tai palaa kymmenen askelmaa takaisin."

¹⁰ Hiskia sanoi: "Helppohan varjon on pidentyä kymmenen askelmaa eteenpäin. Ei, vaan palatkoon varjo kymmenen askelmaa takaisinpäin."

¹¹ Silloin profeetta Jesaja huusi Herraa, ja Herra antoi varjon Aahaksen portaikossa palata takaisinpäin

kymmenen askelmaa, jotka se oli jo siirtynyt.

Baabelin kuninkaan lähettiläät

(Jes 39:1-8)

¹² Siihen aikaan Berodak-Baladan, Baladanin poika, Baabelin kuningas, lähetti kirjeen ja lahjoja Hiskialle, sillä hän oli kuullut, että Hiskia oli ollut sairaana. ¹³ Kuultuaan lähettiläitä Hiskia näytti heille kaikki varastohuoneensa, hopean ja kullan, tuoksuaineet ja kalliin öljyn, asehuoneensa ja kaiken, mitä hänen aarrekammioissaan oli. Ei ollut mitään Hiskian talossa eikä koko hänen valtakunnassaan, mitä hän ei olisi heille näyttänyt.

¹⁴ Mutta profeetta Jesaja tuli kuningas Hiskian luo ja kysyi häneltä: "Mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä he ovat tulleet sinun luoksesi?" Hiskia vastasi: "He ovat tulleet kaukaisesta maasta, Baabelista." ¹⁵ Jesaja kysyi: "Mitä he ovat nähneet sinun talossasi?" Hiskia vastasi: "He ovat nähneet kaiken, mitä talossani on. Aarrekammioissani ei ole mitään, mitä en olisi heille näyttänyt."

¹⁶ Niin Jesaja sanoi Hiskialle: "Kuule Herran sana: ¹⁷ Päivät tulevat, jolloin kaikki, mitä talossasi on ja mitä isäsi ovat koonneet tähän päivään asti, viedään pois Baabeliin. Mitään ei jää jäljelle, sanoo Herra. ¹⁸ Sinun poikiasi, jotka sinusta polveutuvat ja jotka sinulle syntyvät, viedään hovipalvelijoiksi Baabelin kuninkaan

palatsiin." ¹⁹ Hiskia sanoi Jesajalle: "Herran sana, jonka olet puhunut, on hyvä." Hän sanoi vielä: "Onpahan rauha ja turvallisuus minun päivinäni!"

Hiskian kuolema

(2Ak 32:32-33)

²⁰ Muista Hiskiaa koskevista asioista, kaikista hänen urotöistään ja siitä, kuinka hän rakensi altaan ja vesijohdon ja johti veden kaupunkiin, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ²¹ Sitten Hiskia meni lepoon isiensä luo, ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Manasse Juudan kuninkaana

(2Ak 33:1-9)

21 Manasse oli kahdentoista vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentäviisi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hefsibah. ² Manasse teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. Hän teki samoja iljettäviä tekoja kuin kansat, jotka Herra oli karkottanut israelilaisten edeltä. ³ Hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Hiskia oli hävittänyt, pystytti alttareita Baalille ja teki asera-tarhan, kuten Israelin kuningas Ahab oli tehnyt. Manasse palvoi ja palveli kaikkea taivaan joukkoa ⁴ ja rakensi alttareita myös Herran temppeliin, josta Herra oli sanonut: "Jerusalemiin minä asetan nimeni."

⁵ Hän rakensi alttareita kaikelle taivaan joukolle Herran temppelin molempiin esipihoihin.

⁶ Hän pani myös poikansa kulkemaan tulen läpi, ennusti merkeistä, harjoitti noituutta ja hankki itselleen vainaja- ja tietäjähenkien manaajia. Hän teki paljon sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja niin vihoitti hänet. ⁷ Manasse asetti teettämänsä Aseran kuvan temppeliin, josta Herra oli sanonut Daavidille ja hänen pojalleen Salomolle: "Tähän temppeliin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikkien Israelin heimojen alueelta, minä asetan nimeni ikiajoiksi. ⁸ Minä en enää anna Israelin harhailla pois siitä maasta, jonka minä olen antanut heidän isilleen, jos he vain noudattavat kaikkea, mitä minä olen käskenyt heidän noudattaa, koko sitä lakia, jonka palvelijani Mooses on heille antanut."

⁹ Mutta he eivät totelleet, ja Manasse eksytti heidät, niin että he tekivät pahaa enemmän kuin ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten edeltä.

Ennustus Juudan valtakunnan tuhosta

¹⁰ Silloin Herra puhui palvelijoittensa, profeettojen, kautta ja sanoi: ¹¹ "Manasse, Juudan kuningas, on tehnyt nämä iljettävät teot ja siten tehnyt pahaa enemmän kuin amorilaiset, jotka olivat ennen häntä. Jumalankuvillaan hän on saattanut myös Juudan tekemään syntiä. ¹² Sen tähden, näin sanoo

Herra, Israelin Jumala: Minä tuotan sellaisen onnettomuuden Jerusalemile ja Juudalle, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat. ¹³Minä mittaan Jerusalemin samalla mittanuoralla kuin Samarian ja punnitsen sen samalla vaa'alla kuin Ahabin suvun. Minä pyyhkäisen Jerusalemin, niin kuin vati pyyhkäistään, se pyyhitään ja käännetään kumolleen. ¹⁴Minä hylkään perintöosani jäännöksen ja annan heidät vihollistensa käsiin. He joutuvat kaikkien vihollistensa saaliiksi ja ryöstettäväiksi, ¹⁵koska he ovat tehneet sitä, mikä on pahaa minun silmissäni. Näin he ovat vihoittaneet minut siitä päivästä asti, jona heidän isänsä lähtivät Egyptin maasta, tähän päivään saakka."

Manassen synnit

¹⁶Manasse vuodatti myös hyvin paljon viatonta verta, kunnes oli täyttännyt sillä Jerusalemin ääriään myöten. Tämän hän teki sen syntinsä lisäksi, jolla hän saattoi Juudan tekemään syntiä, sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. ¹⁷Muista Manassea koskevista asioista, kaikesta, mitä hän teki, ja synnistä, jota hän harjoitti, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ¹⁸Sitten Manasse meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin linnansa puutarhaan, Ussan puutarhaan. Hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Aamon Juudan kuninkaana

(2Ak 33:21-23)

¹⁹Aamon oli kahdeksanvuotias, kun hän tuli kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Mesullemet. Hän oli Haaruksen tytär, kotoisin Jotbasta.

²⁰Aamon teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, samoin kuin hänen isänsä Manasse oli tehnyt. ²¹Hän vaelsi kaikessa samaa tietä, jota hänen isänsä oli vaeltanut. Hän palveli jumalankuvia, joita hänen isänsä oli palvellut, ja kumarsi niitä. ²²Hän hylkäsi Herran, isiensä Jumalan, eikä vaeltanut Herran tietä.

Salaliitto Aamonin vastaan

(2Ak 33:24-25)

²³Aamonin palvelijat tekivät salaliiton kuningasta vastaan ja tappoivat hänet hänen omassa talossaan. ²⁴Maan kansa surmasi kaikki, jotka olivat tehneet salaliiton kuningas Aamonin vastaan, ja kansa teki hänen poikansa Joosian kuninkaaksi hänen sijaansa.

²⁵Muista Aamonin koskevista asioista ja siitä, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ²⁶Hänet haudattiin omaan hautaansa Ussan puutarhaan, ja hänen poikansa Joosia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Joosia Juudan kuninkaana

(2Ak 34:1-2)

22 Joosia oli kahdeksan vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolmekymmentäyksi vuotta. Hänen äitinsä oli Adajan tytär, nimeltään Jedida, kotoisin Boskatista. ² Joosia teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi kaikessa isänsä Daavidin tietä poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.

³ K a h d e k s a n t e n a t o i s t a hallitusvuotenaan kuningas Joosia lähetti kirjuri Saafanin, Asaljan pojan, Mesullamin pojanpojan, Herran temppeliin ja sanoi: ⁴ "Mene ylipappi Hilkian luo ja käske häntä laskemaan kaikki Herran temppeliin tuodut rahat, jotka ovenvartijat ovat koonneet kansalta. ⁵ Hän antakoon rahat työn valvojille, joille työt Herran temppelissä on uskottu. Nämä maksakoot niillä työntekijät, jotka korjaavat Herran temppelin vaurioita – ⁶ puusepät, rakennusmiehet ja muurarit – sekä temppelin korjaamiseksi hankittavan puutavaran ja hakatut kivet. ⁷ Älköön heiltä kuitenkaan vaadittako tilintekoa rahoista, jotka heille luovutetaan, sillä he toimivat luottomiehinä."

Temppelistä löytyy lain kirja

(2Ak 34:8-21)

⁸ Ylipappi Hilkia sanoi kirjuri Saafanille: "Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan." Hilkia antoi kirjan Saafanille, ja tämä luki sen. ⁹ Kirjuri Saafan meni kuninkaan luo ja teki hänelle selkoa korjaustöistä sanoen: "Palvelijasi ovat ottaneet arkusta rahat, jotka olivat temppelissä, ja antaneet ne työn valvojille, joille työt Herran temppelissä on uskottu." ¹⁰ Kirjuri Saafan kertoi vielä kuninkaalle: "Pappi Hilkia antoi minulle erään kirjan." Ja Saafan luki kirjan kuninkaan edessä.

¹¹ Kun kuningas kuuli lain kirjan sanat, hän repäisi vaatteensa. ¹² Sitten kuningas antoi pappi Hilkialle, Ahikamille, Saafanin pojalle, Akborille, Miikajan pojalle, kirjuri Saafanille ja kuninkaan palvelijalle Asajalle käskyn sanoen: ¹³ "Menkää ja kysykää minun puolestani ja kansan ja koko Juudan puolesta Herralta neuvoa tämän löydetyn kirjan vuoksi. Herran viha on suuri, ja se on syttynyt meitä vastaan, koska isämme eivät ole totelleet tämän kirjan sanoja eivätkä ole tehneet sen mukaan, mitä siihen on kirjoitettu meitä varten."

Naisprofeetta Huldin vastaus

(2Ak 34:22-28)

¹⁴ Pappi Hilkia, Ahikam, Akbor, Saafan ja Asaja menivät naisprofeetta Huldin

luo, joka oli vaatevaraston hoitajan Sallumin vaimo ja asui Jerusalemin toisessa kaupunginosassa. Sallum oli Tikvan poika ja Harhaksen pojanpoika. He puhuivat Huldalle asiasta, ¹⁵ ja hän sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun luokseni: ¹⁶ Näin sanoo Herra: Minä annan onnettomuuden kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita, kaiken sen, mitä sanotaan siinä kirjassa, jonka Juudan kuningas on lukenut. ¹⁷ He ovat hylänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla. Minussa on syttynyt viha tätä paikkaa kohtaan, eikä se sammu. ¹⁸ Mutta Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta, sanokaa: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, sanoista, jotka sinä olet kuullut: ¹⁹ Koska sydämesi on pehmennyt ja sinä olet nöyrytynyt Herran edessä kuullessasi, mitä minä olen puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan – että he tulevat kauhistukseksi ja kiroukseksi – ja koska olet repäissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin olen minäkin kuullut sinua, sanoo Herra. ²⁰ Sen vuoksi minä otan sinut isiesi luo, ja sinut lasketaan rauhassa hautaasi, eivätkä silmäsi näe kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tuotan tälle paikalle." Tämä vastaus tuotiin kuninkaalle.

Joosia puhdistaa jumalanpalveluksen

(2Ak 34:3-7, 29-33)

23 Sitten kuningas lähetti sanansaattajat kokoamaan luokseen kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat. ² Kuningas meni Herran temppeliin, samoin kaikki Juudan miehet ja kaikki Jerusalemin asukkaat, papit ja profeetat, koko kansa pienimmästä suurimpaan. Hän luki heille kaikki Herran temppelistä löydetyn liiton kirjan sanat.

³ Kuningas seisoi pylvään vieressä ja teki Herran edessä liiton, jonka mukaan heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjään, todistuksiaan ja säädöksiään kaikesta sydäimestään ja kaikesta sielustaan ja pitää liiton sanat, jotka olivat kirjoitettuina siinä kirjassa. Koko kansa yhtyi tähän liittoon.

⁴ Sitten kuningas käski ylipappi Hilikiaa ja häntä arvossa lähimpiä pappeja sekä ovenvartijoita viemään Herran temppelistä pois kaikki esineet, joita oli tehty Baalille, Aseralle ja kaikelle taivaan joukolle. Hän poltti ne Jerusalemin ulkopuolella Kidroninlaaksossa ja vei niiden tuhkan Beeteliin. ⁵ Joosia pani viralta epäjumalien papit, jotka Juudan kuninkaat olivat asettaneet polttamaan uhreja uhrikukkuloilla Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin ympäristössä ja jotka polttivat uhreja Baalille, auringolle, kuulle, eläinradan tähtikuvioille ja kaikelle taivaan

joukolle. ⁶Hän vei Aseran kuvan pois Herran temppelistä Jerusalemin ulkopuolelle Kidroninlaaksoon ja poltti sen siellä, murskasi tomuksi ja heitti tomun yleiselle hautausmaalle. ⁷Hän hajotti haureellisten pyhäkköpoikien huoneet, jotka olivat Herran temppelissä ja joissa naiset kutoivat vaatteita Aseralle.

⁸Kuningas poisti kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti Gebasta Beersebaan asti kaikki uhrikukkulat, joilla papit olivat polttaneet uhreja. Hän hajotti uhrikukkulat, joita oli kaupungin päällikön Joosuan portin edustalla, vasemmalla puolella mentäessä sisään kaupungin portista. ⁹Uhrikukkulapapit eivät saaneet nousta Herran alttarille Jerusalemissa, mutta he saivat syödä happamatonta leipää pappisveljiensä kanssa.

¹⁰Joosia saastutti myös Toofetin, joka oli Ben-Hinnomin laaksossa, ettei kukaan enää voisi siellä panna poikaansa tai tyttärtään kulkemaan tulen läpi Molokin kunniaksi. ¹¹Hän poisti hevoset, jotka Juudan kuninkaasivat olivat pystyttäneet auringon kunniaksi Herran temppelin sisäänkäynnin luo pylväikköön, hovihera Netan-Melekin huoneen viereen. Auringonvaunut hän poltti tulella. ¹²Kuningas hajotti alttarit, jotka Juudan kuninkaasivat olivat teettäneet Aahaksen yläsalin katolle, ja ne alttarit, jotka Manasse oli teettänyt Herran temppelin molempiin

esipihoihin. Sitten Joosia riensi Kidroninlaaksoon ja heitti niiden tomun sinne.

¹³Kuningas saastutti uhrikukkulat, jotka olivat Jerusalemissa itään ja Turmiovuoresta etelään. Israelin kuningas Salomo oli rakentanut ne Astartelle, siidonilaisten iljetykselle, ja Kemokselle, mooabilaisten iljetykselle, sekä Milkomille, ammonilaisten inhotukselle. ¹⁴Hän murskasi patsaat ja hakkasi maahan asera-tarhan, ja sitten hän täytti niiden paikan ihmisten luilla. ¹⁵Joosia hajotti myös Beetelissä olevan alttarin ja sen uhrikukkulat, jonka Jerobeam, Nebatin poika, oli teettänyt, hän, joka saattoi Israelin tekemään syntiä. Senkin alttarin ja uhrikukkulat Joosia hajotti. Sitten hän poltti uhrikukkulat ja murskasi sen tomuksi sekä poltti asera-tarhan.

¹⁶Kun Joosia sitten kääntyi ja näki haudat, jotka olivat vuorella, hän lähetti miehiä ottamaan luut haudoista. Hän poltti luut alttarilla ja näin saastutti alttarin Herran sanan mukaan, jonka Jumalan mies oli julistanut, se, joka ilmoitti nämä asiat. ¹⁷Sitten Joosia kysyi: "Mikä on tuo hautamerkki, jonka minä näen?" Kaupungin miehet vastasivat hänelle: "Se on sen Jumalan miehen hauta, joka tuli Juudasta ja julisti sen, minkä sinä nyt olet tehnyt Beetelin alttarille." ¹⁸Joosia sanoi: "Antakaa hänen olla. Älköön kukaan koskeko hänen luidensa." Niin he jättivät

Jumalan miehen luut rauhaan, samoin sen profeetan luut, joka oli tullut Samariasta.

¹⁹ Myös Samarian kaupungeista Joosia hävitti kaikki uhrikukkulatemppelet, jotka Israelin kuninkaat olivat rakentaneet ja näin vihoittaneet Herran. Hän teki niille aivan samoin kuin oli tehnyt Beetelissä. ²⁰ Kaikki siellä olevat uhrikukkulapapit hän teurasti heidän alttareillaan ja poltti ihmisten luita niiden päällä. Sitten kuningas palasi takaisin Jerusalemiin.

Pääsiäisen vietto

(2Ak 35:1-19)

²¹ Joosia antoi koko kansalle käskyn sanoen: "Viettäköö pääsiäistä Herran, teidän Jumalanne, kunniaksi niin kuin on kirjoitettu tässä liiton kirjassa."

²² Sellaista pääsiäistä ei ollut vietetty sen ajan jälkeen, jona tuomarit tuomitsivat Israelia, ei ollenkaan Israelin ja Juudan kuninkaiden aikoina. ²³ Vasta kuningas Joosian kahdeksantenatoista vuotena vietettiin Jerusalemissa Herran pääsiäistä tällä tavoin.

Joosian loppuaiheet

(2Ak 35:20 – 36:1)

²⁴ Joosia hävitti myös vainaja- ja tietäjähenkien manaajat, kotijumalat, jumalankuvat ja kaikki muut iljetykset, joita vielä löytyi Juudan maasta ja Jerusalemistä. Näin hän toteutti lain

sanat, jotka oli kirjoitettu pappi Hilkan Herran temppelistä löytämään kirjaan.

²⁵ Ennen Joosiaa ei ole ollut hänen kaltaistaan kuningasta, ei ketään, joka kaikesta sydämestään, kaikesta sielustaan ja kaikesta voimastaan olisi kääntynyt Herran puoleen ja seurannut Mooseksen koko lakia, eikä hänen jälkeensä ole tullut hänen kaltaistaan.

²⁶ Herra ei kuitenkaan kääntynyt hehkuvasta vihastaan, joka oli syttynyt Juudaa vastaan kaiken sen vuoksi, millä Manasse oli vihoittanut hänet. ²⁷ Herra sanoi: "Minä siirrän myös Juudan pois kasvojeni edestä, niin kuin siirsin Israelin. Minä hylkään Jerusalemin, tämän kaupungin, jonka valitsin, ja temppelin, josta sanoin: Minun nimeni on oleva siellä."

²⁸ Muista Joosiaa koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan.

²⁹ Hänen aikanaan farao Neko, Egyptin kuningas, lähti Assurin kuninkaan luo Eufratvirralle. Kuningas Joosia lähti faraota vastaan, mutta farao surmasi hänet Megiddossa heti, kun näki hänet. ³⁰ Joosian palvelijat veivät hänet kuolleena vaunuissa Megiddosta, toivat hänet Jerusalemiin ja hautasivat hänet hänen omaan hautaansa. Sitten maan kansa otti Joosian pojan Jooahaksen, voiteli hänet ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä sijaan.

Jooahas Juudan kuninkaana

(2Ak 36:2-4)

³¹Jooahas oli kahdenkymmenen kolmen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär Libnasta. ³²Jooahas teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan niin kuin hänen isänsä olivat tehneet. ³³Farao Neko vangitutti Jooahaksen Riblassa, Hamatin maassa, estääkseen häntä hallitsemasta Jerusalemissa ja määräsi maalle rangaistuksena sakkoa sata talenttia hopeaa ja kymmenen talenttia kultaa.

Joojakim Juudan kuninkaana

(2Ak 36:5-8)

³⁴Farao Neko teki Joosian pojan Eljakimin kuninkaaksi hänen isänsä Joosian tilalle ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Mutta Jooahaksen hän vei mukanaan Egyptiin, ja siellä Jooahas kuoli. ³⁵Joojakim antoi faraoille hopean ja kullan, mutta voidakseen maksaa rahat faraon käskyn mukaan hän verotti maata. Hän otti maan kansalta hopeaa ja kultaa sen mukaan kuin kullakin arvioitiin olevan varallisuutta, antaakseen sen farao Nekolle.

³⁶Joojakim oli kahdenkymmenen viiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista

vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Sebida, Pedajan tytär Ruumasta. ³⁷Joojakim teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan niin kuin hänen isänsä olivat tehneet.

Nebukadnessar hyökkää Juudaan

(2Ak 36:6-8)

24 Joojakimin aikana Nebukadnessar, Baabelin kuningas, hyökkäsi maahan, ja Joojakimista tuli hänen palvelijansa. Kolmen vuoden kuluttua hän kuitenkin nousi kapinaan Nebukadnessaria vastaan. ²Silloin Herra lähetti Joojakimia vastaan kaldealaisten, aramilaisten, mooabilaisten ja ammonilaisten rosvojoukkoja. Hän lähetti ne Juudan kimppuun hävittämään sitä sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut palvelijoittensa, profeettojen, kautta. ³Tämä tapahtui Juudalle Herran käskystä. Näin hän poisti Juudan kasvojensa edestä Manassen syntien tähden, kaiken sen tähden, mitä hän oli tehnyt, ⁴ja myös sen viattoman veren tähden, jonka hän oli vuodattanut, kun hän oli täyttänyt Jerusalemin viattomalla verellä. Sitä Herra ei tahtonut antaa anteeksi.

⁵Muista Joojakimia koskevista asioista ja kaikesta, mitä hän teki, on kirjoitettu Juudan kuninkaiden aikakirjaan. ⁶Sitten Joojakim meni lepoon isänsä luo, ja hänen poikansa

Joojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

⁷ Egyptin kuningas ei enää lähtenyt maastaan, sillä Baabelin kuningas oli vallannut Egyptinpurosta Eufratvirtaan saakka kaiken, mikä oli kuulunut Egyptin kuninkaalle.

Joojakin Juudan kuninkaana

(2Ak 36:9,10)

⁸ Joojakin oli kahdeksantoista vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta. Hänen äitinsä oli nimeltään Nehusta, Elnatanin tytär, kotoisin Jerusalemistä. ⁹ Joojakin teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan niin kuin hänen isänsä oli tehnyt.

¹⁰ Siihen aikaan Baabelin kuninkaan Nebukadnessarin joukot kävivät Jerusalemin kimppuun, ja kaupunki joutui saarroksiin. ¹¹ Myös itse Nebukadnessar, Baabelin kuningas, saapui paikalle, kun hänen joukkonsa olivat jo piirittämässä kaupunkia.

¹² Silloin Joojakin, Juudan kuningas, ja hänen äitinsä, palvelijansa, päällikkönsä ja hoviherransa antautuivat Baabelin kuninkaalle. Baabelin kuningas otti Joojakinin vangiksi kahdeksantena hallitusvuotenaan ¹³ ja vei pois Jerusalemistä kaikki Herran temppelin ja kuninkaanlinnan aarteet. Hän särki kaikki kultaesineet, jotka Israelin kuningas Salomo oli teettänyt Herran

temppeliin. Tapahtui niin kuin Herra oli puhunut. ¹⁴ Nebukadnessar vei pakkosiirtolaisuuteen koko Jerusalemin, kaikki päälliköt ja kaikki väkevät soturit, kymmenentuhatta pakkosiirtolaista, samoin kaikki ammattimiehet ja sepät. Jäljelle jäivät vain maaseudun köyhimmat. ¹⁵ Hän siirsi Joojakinin vankina Baabeliin, samoin kuninkaan äidin, kuninkaan vaimot ja hänen hoviherransa sekä muut maan mahtavat. Hän vei heidät pakkosiirtolaisina Jerusalemistä Baabeliin, ¹⁶ samoin kaikki sotilaat, luvultaan seitsemäntuhatta, ja ammattimiehet ja sepät, luvultaan tuhat, kaikki väkeviä satureita. Baabelin kuningas vei heidät pakkosiirtolaisina Baabeliin. ¹⁷ Baabelin kuningas asetti Joojakinin sedän Mattanjan kuninkaaksi hänen sijaansa ja muutti hänen nimensä Sidkiaksi.

Sidkiasta tulee Juudan kuningas

(2Ak 36:11,12; Jer 52:1-3)

¹⁸ Sidkia oli kahdenkymmenen yhden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär, kotoisin Libnasta. ¹⁹ Sidkia teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, samoin kuin Joojakim oli tehnyt. ²⁰ Herran vihan vuoksi kävi näin Jerusalemlle ja Juudalle, ja lopulta hän heitti heidät

pois kasvojensa edestä. Sidkia nousi kapinaan Baabelin kuningasta vastaan.

Jerusalemien valloitus ja Sidkian tuomio

(Jer 52:3-11)

25 Sidkian yhdeksäntenä hallitusvuotena, sen kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ja koko hänen sotajoukkonsa hyökkäsivät Jerusalemin kimppuun ja leiriytyivät sitä vastaan. He rakensivat piiritysvallit sen ympärille. ² Kaupunkia piiritettiin kuningas Sidkian yhdenteentoista hallitusvuoteen asti. ³ Neljännen kuun yhdeksäntenä päivänä nälänhätä kaupungissa oli jo niin ankara, ettei maan kansalla ollut leipää.

⁴ Silloin kaupungin puolustus murtui, ja kaikki sotilaat pakenivat yöllä muurien välissä olevaa porttitietä, joka oli kuninkaan puutarhan puolella. Kaldealaiset olivat kaupungin ympärillä, mutta kuningas miehineen pakeni Aromaahan päin. ⁵ Kaldealaisen sotajoukko lähti ajamaan kuningasta takaa ja saavutti hänet Jerikon aroilla. Koko hänen sotaväkensä oli hajaantunut hänen luotaan. ⁶ Sidkia otettiin kiinni ja vietiin Baabelin kuninkaan eteen Riblaan ja hänelle julistettiin tuomio. ⁷ Sidkian pojat teurastettiin hänen silmiensä edessä, ja sen jälkeen Baabelin kuningas sokaisi

hänen silmänsä. Hän kytki Sidkian vaskikahleisiin ja vei hänet Baabeliin.

Jerusalemien hävitys

(2Ak 36:19; Jer 52:12-14)

⁸ Viidennessä kuussa, kuukauden seitsemäntenä päivänä, Baabelin kuninkaan Nebukadnessarin yhdenentoista hallitusvuotena, tuli Baabelin kuninkaan palvelija Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, Jerusalemiin. ⁹ Hän poltti Herran temppelin, kuninkaanlinnan ja kaikki Jerusalemin talot, jokaisen suuren talon hän poltti maan tasalle. ¹⁰ Kaldealaisen sotajoukko, joka oli henkivartijoiden päällikön mukana, repi Jerusalemin muurit kauttaaltaan maahan.

Loput kansasta viedään pakkosiirtolaisuuteen

(Jer 52:15-27)

¹¹ Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, vei pakkosiirtolaisuuteen loput kansasta, joka oli jäljellä kaupungissa, ja ne, jotka olivat menneet Baabelin kuninkaan puolelle sekä muun kansan. ¹² Mutta osan maaseudun köyhistä henkivartijoiden päällikkö jätti jäljelle viinitarhureiksi ja peltomiehiksi.

¹³ Herran temppelissä olleet vaskipylväät, altaiden telineet ja Herran temppelissä olleen vaskimeren kaldealaiset särkivät ja veivät kuparin Baabeliin. ¹⁴ He veivät pois myös

kattilat, lapiot, veitset, kupit ja kaikki kupariesineet, joita oli käytetty uhripalveluksessa. ¹⁵ Henkivartijoiden päällikkö vei myös hiilipannut ja vihmontamalat, jotka olivat kokonaan kultaa tai hopeaa. ¹⁶ Molempien pylväiden ja meren ja jalustojen, jotka Salomo oli teettänyt Herran temppeliin, näiden kaikkien esineiden kuparimäärä ei ollut punnittavissa. ¹⁷ Yhden pylvään korkeus oli kahdeksantoista kyynärää, ja sen päässä oli kuparinen pylväskruunu, jonka korkeus oli kolme kyynärää. Pylväskruunua ympäröi ristikkokoriste, ja granaattiomenia oli yltymäri, kaikki kuparia. Samanlaisia oli toisessa pylväässä ristikkokoristeen päällä.

¹⁸ Henkivartijoiden päällikkö otti mukaansa ylipappi Serajan ja häntä arvossa lähimmän papin, Sefanjan, sekä kolme ovenvartijaa. ¹⁹ Kaupungista hän otti yhden hoviheraan, joka oli sotaväen tarkastaja, viisi kuninkaan lähimmästä miehistä, jotka tavattiin kaupungista, sotapäällikön kirjurin, jonka tehtävänä oli ottaa maan kansaa sotapalvelukseen, sekä kuusikymmentä kaupungista tavattua miestä maan kansasta. ²⁰ Nämä Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, otti kiinni ja vei Baabelin kuninkaan eteen Riblaan. ²¹ Baabelin kuningas löi heidät kuoliaaksi Riblassa, Hamatin maassa. Näin Juuda kulki pois maastaan pakkosiirtolaisuuteen.

Gedalja käskynhaltijana

(Jer 40:7-9, 41:1-3)

²² Juudan maassa olevalle väelle, jonka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli jättänyt sinne, hän asetti käskynhaltijaksi Gedaljan, Ahikamin pojan, Saafanin pojanpojan. ²³ Kun kaikki sotaväen päälliköt miehineen kuolivat, että Baabelin kuningas oli asettanut Gedaljan käskynhaltijaksi, he tulivat Gedaljan luo Mispaan: Ismael, Netanjan poika, Joohanen, Kaarehin poika, netofalainen Seraja, Tanhumetin poika, ja Jaasanja, maatilaisen miehen poika. ²⁴ Gedalja vannoi heille ja heidän miehilleen ja sanoi: "Älkää pelätkö kaldealaisten palvelijoita. Jääkää maahan ja palvelkaa Baabelin kuningasta, niin teidän käy hyvin."

²⁵ Mutta seitsemännessä kuussa tuli Ismael, Elisaman pojan Netanjan poika, joka oli kuninkaallista sukua, mukanaan kymmenen miestä, ja he löivät kuoliaaksi Gedaljan ja ne Juudan miehet ja kaldealaiset, jotka olivat hänen kanssaan Mispassa. ²⁶ Silloin kaikki kansa, pienimmästä suurimpaan, sotaväen päälliköt mukaan lukien, nousi ja meni Egyptiin, sillä he pelkäsivät kaldealaisia.

Kuningas Joojakin armahdetaan

(Jer 52:31-34)

²⁷ Kolmantenakymmenentenäseitsemäntenä vuotena siitä, kun Joojakin,

<p>Juudan kuningas, oli viety pakkosiirtolaisuuteen, kahdennentoista kuukauden kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä, Evil-Merodak, Baabelin kuningas – samana vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi – korotti Juudan kuninkaan Joojakinin ja vapautti hänet vankilasta. ²⁸ Hän puhutteli Joojakinia ystävällisesti ja</p>	<p>asetti hänen istuimensa ylemmäksi muiden luonaan Baabelissa olevien kuninkaiden istuimia. ²⁹ Joojakin sai vaihtaa pois vangin puvun ja aterioida aina Baabelin kuninkaan edessä, niin kauan kuin eli. ³⁰ Hän sai kuninkaalta elatuksensa, mitä kunakin päivänä tarvitsi, vakinaisen elatuksen, niin kauan kuin eli.</p>
---	--

ENSIMMÄINEN AIKAKIRJA

SUKULUETTELOITA, 1 – 10

Aadamin jälkeläiset

(1Ms 5:1-32)

1 Adam, Seet, Enos, ²Keenan, Mahalalel, Jered, ³Hanok, Metusalah, Lemek, ⁴Nooa, Seem, Haam ja Jaafet.

Jaafetin suku

(1Ms 10:1-5)

⁵Jaafetin pojat olivat Goomer, Maagog, Maadai, Jaavan, Tuubal, Mesek ja Tiiras. ⁶Goomerin pojat olivat Askenas, Diifat ja Toogarma. ⁷Jaavanin jälkeläisiä olivat Elisa ja Tarsisa, kittiläiset ja roodanilaiset.

Haamin suku

(1Ms 10:6-20)

⁸Haamin pojat olivat Kuus, Misraim, Puut ja Kanaan. ⁹Kuusin pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Raaman pojat olivat Seba ja Dedan. ¹⁰Kuusille syntyi Nimrod. Hän oli ensimmäinen mahtimies maan päällä.

¹¹Misraimin jälkeläisiä olivat luudilaiset, anamilaiset, lehabilaiset, naftuhilaiset, ¹²patrokselaiset ja

kasluhilaiset, joista filistealaiset ovat lähtöisin, sekä kaftorilaiset.

¹³Kanaanin jälkeläisiä olivat Siidon, hänen esikoisensa, ja Heet ¹⁴sekä jebusilaiset, amorilaiset, girgasilaiset, ¹⁵hivviläiset, arkilaiset, siiniläiset, ¹⁶arvadilaiset, semarilaiset ja hamatilaiset.

Seemin suku

(1Ms 10:21-31)

¹⁷Seemin pojat olivat Eelam, Assur, Arpaksad, Luud, Aram, Uus, Huul, Geter ja Mesek. ¹⁸Arpaksadille syntyi Selah, ja Selahille syntyi Eeber. ¹⁹Eeberille syntyi kaksi poikaa. Toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikanaan maa jakaantui. Hänen veljensä nimi oli Joktan. ²⁰Joktanille syntyivät Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah, ²¹Hadoram, Uusal, Dikla, ²²Eebal, Abimael, Saba, ²³Oofir, Havila ja Joobab. Kaikki nämä olivat Joktanin poikia.

Seemistä Abrahamiin

(1Ms 11:10-26)

²⁴Seem, Arpaksad, Selah, ²⁵Eeber, Peleg, Regu, ²⁶Serug, Naahor, Terah ²⁷ja Abram eli Abraham.

Ismaelin jälkeläiset

(1Ms 25:12-18)

²⁸Abrahamin pojat olivat Iisak ja Ismael. ²⁹Tämä on heidän sukuluettelonsa: Nebajot, Ismaelin esikoinen, Keedar, Adbeel, Mibsam, ³⁰Misma, Duuma, Massa, Hadad, Teema, ³¹Jetur, Naafis ja Keedema. Nämä olivat Ismaelin pojat.

Keturan jälkeläiset

(1Ms 25:1-6)

³²Keturan, Abrahamin sivuvaimon, synnyttämät pojat olivat Simran, Joksan, Medan, Midian, Jisbak ja Suuah. Joksanin pojat olivat Saba ja Dedan. ³³Midianin pojat olivat Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa. Kaikki nämä olivat Keturan jälkeläisiä.

Eesaun jälkeläiset

(1Ms 36:1-19)

³⁴Abrahamille syntyi Iisak. Iisakin pojat olivat Eesau ja Israel. ³⁵Eesaun pojat olivat Elifas, Reguel, Jeus, Jaelam ja Koorah. ³⁶Elifaksen pojat olivat Teeman, Oomar, Sefi, Gaetam, Kenas, Timna ja Amalek. ³⁷Reguelin pojat olivat Nahat, Serah, Samma ja Missa.

Hoorilaisen Seirin jälkeläiset

(1Ms 36:20-30)

³⁸Seirin pojat olivat Lootan, Soobal, Sibon, Ana, Diison, Eeser ja Diisan. ³⁹Lootanin pojat olivat

Hoori ja Hoomam. Lootanin sisar oli Timna. ⁴⁰Soobalin pojat olivat Aljan, Maanahat, Eebal, Sefi ja Oonan. Sibonin pojat olivat Aija ja Ana. ⁴¹Anan poika oli Diison, ja Diisonin pojat olivat Hamran, Esban, Jitran ja Keran. ⁴²Eeserin pojat olivat Bilhan, Saavan ja Jaakan. Diisanin pojat olivat Uus ja Aran.

Edomin hallitsijat

(1Ms 36:31-43)

⁴³Nämä olivat ne kuninkaats, jotka hallitsivat Edomin maassa, ennen kuin yksikään kuningas oli hallinnut israelilaisia. Ensimmäinen oli Bela, Beorin poika. Hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba. ⁴⁴Kun Bela kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi bosralainen Joobab, Serahin poika. ⁴⁵Kun Joobab kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Huusam teemanilaisten maasta. ⁴⁶Kun Huusam kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Hadad, Bedadin poika, hän, joka voitti midianilaiset Mooabin tasangolla. Hänen kaupunkinsa nimi oli Avit. ⁴⁷Kun Hadad kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi masrekalainen Samla. ⁴⁸Kun Samla kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Saul Rehobotista, joka on virran varrella. ⁴⁹Kun Saul kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Baal-Haanan, Akborin poika. ⁵⁰Kun Baal-Haanan kuoli, hänen sijaansa tuli kuninkaaksi Hadad. Hänen kaupunkinsa nimi oli Paagi. Hänen vaimonsa oli

Mee-Saahabin tyttären Matredin tytär, nimeltään Mehetabel. ⁵¹ Sitten Hadad kuoli.

Edomin sukuruhtinaat olivat ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet, ⁵² ruhtinas Oholibama, ruhtinas Eela, ruhtinas Piinon, ⁵³ ruhtinas Kenas, ruhtinas Teeman, ruhtinas Mibsar, ⁵⁴ ruhtinas Magdiel ja ruhtinas liram. Nämä olivat Edomin heimojen sukuruhtinaat.

Israelin pojat

2 Nämä olivat Israelin pojat: Ruuben, Simeon, Leevi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon, ² Daan, Joosef ja Benjamin, Naftali, Gaad ja Asser.

Juudan jälkeläiset

³ Juudan pojat olivat Eer, Oonan ja Seela. Kanaanilainen Suuahin tytär synnytti hänelle nämä kolme poikaa. Eer, Juudan esikoinen, oli kuitenkin Herran silmissä kelvoton, ja Herra antoi hänen kuolla. ⁴ Taamar, Juudan miniä, synnytti Juudalle Perekseen ja Serahin. Juudan poikia oli kaikkiaan viisi. ⁵ Perekseen pojat olivat Hesron ja Haamul. ⁶ Serahin pojat olivat Simri, Eetan, Heeman, Kalkol ja Daara, kaikkiaan viisi. ⁷ Karmin poika oli Aakar, joka syöksi Israelin onnettomuuteen, kun hän menetteli uskottomasti anastamalla tuhon omaksi vihittyä. ⁸ Eetanin poika oli Asarja.

⁹ Hesronin pojat, jotka hänelle syntyivät, olivat Jerahmeel, Raam ja

Kelubai. ¹⁰ Raamille syntyi Amminadab ja Amminadabille Nahson, Juudan jälkeläisten ruhtinas. ¹¹ Nahsonille syntyi Salma ja Salmalle Booas. ¹² Booakselle syntyi Oobed ja Oobedille lisai. ¹³ Lisaille syntyi esikoisena Eliab, toisena Abinadab, kolmantena Simea, ¹⁴ neljäntenä Netanel, viidentenä Raddai, ¹⁵ kuudentena Oosem ja seitsemäntenä Daavid. ¹⁶ Heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Serujan pojat olivat Abisai, Jooab ja Asael, kaikkiaan kolme. ¹⁷ Abigail synnytti Amasan, jonka isä oli ismaeililainen Jeter.

¹⁸ Kaaleb, Hesronin poika, sai lapsia vaimonsa Asuban kanssa ja Jeriotin kanssa. Nämä olivat Asuban pojat: Jeaser, Soobab ja Ardon. ¹⁹ Kun Asuba kuoli, Kaaleb otti vaimokseen Efratin, ja tämä synnytti hänelle Huurin. ²⁰ Huurille syntyi Uuri ja Uurille Besalel. ²¹ Sen jälkeen Hesron meni Maakirin, Gileadin isän, tyttären luo ja otti tämän vaimokseen. Hesron oli silloin kuudenkymmenen vuoden ikäinen. Maakirin tytär synnytti hänelle Segubin. ²² Segubille syntyi Jaair, jonka hallinnassa oli kaksikymmentäkolme kaupunkia Gileadin maassa. ²³ Mutta gesurilaiset ja aramilaiset ottivat heiltä Jaairin leirikylät ja Kenatin ja sen tytärkaupungit, kuusikymmentä kaupunkia. Kaikissa näissä asui Maakirin, Gileadin isän, jälkeläisiä. ²⁴ Hesronin kuoltua Kaaleb-Efratassa

Abia, Hesronin vaimo, synnytti hänelle Ashurin, Tekoan isän.

²⁵ Hesronin esikoisen Jerahmeelin pojat olivat Raam, esikoinen, Buuna, Ooren, Oosem ja Ahia. ²⁶ Jerahmeelilla oli toinen vaimo, jonka nimi oli Atara. Hän oli Oonamin äiti. ²⁷ Raamin, Jerahmeelin esikoisen, pojat olivat Maas, Jaamin ja Eeker. ²⁸ Oonamin pojat olivat Sammai ja Jaada. Sammain pojat olivat Naadab ja Abisur. ²⁹ Abisurin vaimon nimi oli Abihail, ja tämä synnytti hänelle Ahbanin ja Moolidin. ³⁰ Naadabin pojat olivat Seled ja Appaim. Seled kuoli lapsettomana. ³¹ Appaimin poika oli Jisi, Jisin poika Seesan ja Seesanin Ahlai. ³² Sammain veljen Jaadan pojat olivat Jeter ja Joonatan. Jeter kuoli lapsettomana. ³³ Joonatanin pojat olivat Pelet ja Saasa. Nämä olivat Jerahmeelin jälkeläisiä.

³⁴ Seesanilla ei ollut poikia vaan ainoastaan tyttäriä. Hänellä oli egyptiläinen orja, jonka nimi oli Jarha, ³⁵ ja tälle Jarhalle Seesan antoi vaimoksi tyttärensä, joka synnytti Attain. ³⁶ Attaille syntyi Naatan ja Naatanille Saabad. ³⁷ Saabadille syntyi Eflal ja Eflalille Oobed. ³⁸ Oobedille syntyi Jeehu ja Jeehulle Asarja. ³⁹ Asarjalle syntyi Heles ja Helekselle Eleasa. ⁴⁰ Eleasalle syntyi Sismai ja Sismaille Sallum. ⁴¹ Sallumille syntyi Jekamja ja Jekamjalle Elisama.

⁴² Kaalebin, Jerahmeelin veljen, jälkeläisiä olivat Meesa, hänen

esikoisensa, joka oli Siifin isä, ja Hebronin isän Maaresan pojat.

⁴³ Hebronin pojat olivat Koorah, Tappuah, Rekem ja Sema. ⁴⁴ Semalle syntyi Raham, Jorkeamin isä, ja Rekemille syntyi Sammai. ⁴⁵ Sammain poika oli Maaon, ja Maaon oli Beet-Suurin isä. ⁴⁶ Eefa, Kaalebin sivuvaimo, synnytti Haaranin, Moosan ja Gaaseksen. Haaranille syntyi Gaases. ⁴⁷ Jahdain pojat olivat Regem, Jootam, Geesan, Pelet, Eefa ja Saaf. ⁴⁸ Maaka, Kaalebin sivuvaimo, synnytti Seberin ja Tirhanan. ⁴⁹ Hän synnytti myös Saafin, Madmannan isän, ja Seban, Makbenan ja Gibeän isän. Kaalebin tytär oli Aksa. ⁵⁰ Nämä olivat Kaalebin jälkeläisiä.

Huurin, äitinsä Efratan esikoisen, pojat olivat Soobal, Kirjat-Jearimin isä, ⁵¹ Salma, Beetlehemin isä, ja Haaref, Beet-Gaaderin isä. ⁵² Soobalin, Kirjat-Jearimin isän, jälkeläisiä olivat Rooe ja puolet manahatilaisista. ⁵³ Kirjat-Jearimin suvut olivat jeteriläiset, puutilaiset, suomalaiset ja misrailaiset. Heidän keskuudestaan ovat lähteneet soralaiset ja estaolilaiset. ⁵⁴ Salmasta saivat alkunsa Beetlehem ja netofalaiset, Atrot-Beet-Jooab ja toinen puoli manahatilaisista, nimittäin soralaiset. ⁵⁵ Jaebeksessa asuneiden kirjureiden suvut olivat tiratilaiset, simatilaiset ja sukatilaiset. He olivat keeniläisiä, jotka polveutuivat Hammatista, Reekabin suvun kantaisästä.

Daavidin pojat

3 Nämä olivat Daavidin pojat, jotka syntyivät hänelle Hebronissa. Esikoinen oli Amnon, jonka äiti oli jisreeliläinen Ahinoam, toinen oli Daniel, jonka äiti oli karmelilainen Abigail, ² kolmas oli Absalom, jonka äiti oli Maaka, Gesurin kuninkaan Talmain tytär, neljäs oli Adonia, jonka äiti oli Haggit, ³ viides oli Sefatja, jonka äiti oli Abital, ja kuudes oli Jitream, jonka äiti oli Daavidin vaimo Eglä. ⁴ Nämä kuusi poikaa syntyivät hänelle Hebronissa, jossa hän hallitsi seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta. Jerusalemissa hän hallitsi kolmekymmentäkolme vuotta.

⁵ Jerusalemissa Daavidille syntyivät nämä neljä poikaa: Simea, Soobab, Naatan ja Salomo. Heidän äitinsä oli Bat-Suua, Ammielin tytär. ⁶ Myös Jibhar, Elisama, Elifelet, ⁷ Noogah, Nefeg, Jaafia, ⁸ Elisama, Eljada ja Elifelet, nämä yhdeksän, ⁹ olivat kaikki Daavidin poikia, sivuvaimojen poikia mainitsematta. Taamar oli heidän sisarensa.

Salomon jälkeläiset

¹⁰ Salomon poika oli Rehabeam, tämän poika oli Abia, tämän Aasa, tämän Joosafat, ¹¹ tämän Jooram, tämän Ahasja, tämän Jooas, ¹² tämän Amasja, tämän Asarja, tämän Jootam, ¹³ tämän Aahas, tämän Hiskia, tämän Manasse, ¹⁴ tämän Aamon ja tämän Joosia. ¹⁵ Joosian pojat olivat Joohan,

joka oli esikoinen, toinen oli Joojakim, kolmas Sidkia ja neljäs Sallum. ¹⁶ Joojakimin jälkeläisiä olivat hänen poikansa Jekonja ja tämän poika Sidkia.

¹⁷ Vangitun Jekonjan pojat olivat Sealtiel, ¹⁸ Malkiram, Pedaja, Senassar, Jekamja, Hoosama ja Nedabja. ¹⁹ Pedajan pojat olivat Serubbaabel ja Simei. Serubbaabelin pojat olivat Mesullam ja Hananja – heidän sisarensa oli Selomit – ²⁰ ja vielä viisi: Hasuba, Oohel, Berekja, Hasadja ja Juusab-Hesed. ²¹ Hananjan jälkeläisiä olivat Pelatja ja Jesaja, Refajan pojat, Arnanin pojat, Obadjan pojat ja Sekanjan pojat. ²² Sekanjan poika oli Semaja, ja Semajan pojat olivat Hattus, Jigal, Baariah, Nearja ja Saafat, kuusi poikaa. ²³ Nearjan pojat olivat Eljoenai, Hiskia ja Asrikam, kolme poikaa. ²⁴ Eljoenain pojat olivat Hoodavja, Eljasib, Pelaja, Akkub, Joohan, Delaja ja Anani, seitsemän poikaa.

Muita Juudan jälkeläisiä

4 Juudan jälkeläisiä olivat Peres, Hesron, Karmi, Huur ja Soobal. ² Reajalle, Soobalin pojalle, syntyi Jahat, ja Jahatille syntyivät Ahumai ja Lahad. Nämä olivat soralaisten suvut. ³ Eetamin isän pojat olivat Jisreel, Jisma ja Jidbas. Heidän sisarensa nimi oli Hasleponi. ⁴ Penuel oli Gedorin ja Eeser Huusan isä. Nämä olivat Huurin, äitinsä Efratan esikoisen, Beetlehemin isän, jälkeläiset.

⁵ Ashurilla, Tekoan isällä, oli kaksi vaimoa, Hela ja Naara. ⁶ Naara synnytti hänelle Ahussamin, Heeferin, Teemenin ja Ahastarin. Nämä olivat Naaran pojat. ⁷ Helan pojat olivat Seret, Soohar ja Etnan. ⁸ Koosin jälkeläisiä olivat Aanub ja Soobeba sekä Aharhelin, Haarumin pojan, suvut.

⁹ Jabesta pidettiin suuremmassa arvossa kuin veljiään. Hänen äitinsä oli antanut hänelle nimen Jabes, sanoen: "Olen synnyttänyt hänet kivulla." ¹⁰ Jabes huusi avukseen Israelin Jumalaa ja sanoi: "Jospa sinä siunaisit minua runsaasti ja laajentaisit alueeni! Jospa kätesi olisi minun kanssani ja sinä varjelisit minut pahasta, niin ettei minun tarvitsisi kärsiä kipuja!" Ja Jumala teki, mitä hän pyysi.

¹¹ Kelubille, Suuhan veljelle, syntyi Mehiri, joka oli Estonin isä. ¹² Estonille syntyivät Beet-Raafa, Paaseah ja Tehinna, Iir-Naahaksen isä. Nämä olivat reekalaisia.

¹³ Kenasin pojat olivat Otniel ja Seraja ja Otnielin pojat olivat Hatat ja Meonotai. ¹⁴ Meonotaille syntyi Ofra, Serajalle syntyi Jooab, Seppienlaakson isä. Siellä näet asui seppiä. ¹⁵ Kaalebin, Jefunnen pojan, jälkeläisiä olivat Iiru, Eela ja Naam, Eelan pojat ja Kenas.

¹⁶ Jehallelelin pojat olivat Siif, Siifa, Tiireja ja Asarel. ¹⁷ Esran pojat olivat Jeter, Mered, Eefer ja Jaalon. Bitjalle syntyivät Mirjam, Sammai ja Jisbah, Estemoan isä. ¹⁸ Nämä olivat Bitjan,

faraon tyttären jälkeläisiä, jonka Mered oli ottanut vaimokseen. Meredin Juudan heimoa oleva vaimo synnytti Jeredin, Gedorin isän, Heberin, Sookon isän, ja Jekutielin, Saanoahin isän.

¹⁹ Hoodian vaimon, Nahamin sisaren, pojat olivat garmilaisen Kegilan isä ja maakatilainen Estemoa. ²⁰ Siimonin pojat olivat Amnon ja Rinna, Ben-Haanan ja Tiilon. Jisin jälkeläisiä olivat Soohet ja Ben-Soohet.

²¹ Juudan pojan Seelan jälkeläisiä olivat Eer, Leekan isä, Lada, Maaresan isä, ja pellavakankaiden kutojien suvut Beet-Asbeasta. ²² Seelan jälkeläisiä olivat myös Jookim ja koosebalaiset sekä Jooas ja Saaraf, jotka hallitsivat Mooabissa ja Jaasubi-Lehemissä. Mutta nämä ovat vanhoja asioita. ²³ He olivat savenvalajia ja asuivat Netaimissa ja Gederassa kuninkaan luona. He tekivät työtä hänelle ja asuivat siellä.

Simeonin jälkeläiset

²⁴ Simeonin pojat olivat Nemuel ja Jaamin, Jaarib, Serah ja Saul. ²⁵ Saulin poika oli Sallum, tämän poika oli Mibsam ja tämän Misma. ²⁶ Misman jälkeläisiä olivat hänen poikansa Hammuel, tämän poika Sakkur ja tämän Simei. ²⁷ Simeillä oli kuusitoista poikaa ja kuusi tytärtä, mutta hänen veljillään ei ollut monta lasta. Heidän heimonsa ei ollut yhtä suuri kuin Juudan heimo. ²⁸ Heitä asui Beersebassa, Mooladassa, Hasar-Suualissa, ²⁹ Bilhassa, Esemissä,

Tooladissa, ³⁰ Betuelissa, Hormassa, Siklagissa, ³¹ Beet-Markabotissa, Hasar-Suusimissa, Beet-Birissä ja Saaraimissa. Nämä olivat heidän kaupunkinsa Daavidin hallitusajaksi asti. ³² Heidän asuma-alueitaan olivat myös Eetam, Ain, Rimmon, Tooken ja Aasan, viisi kaupunkia ³³ sekä kylät, jotka olivat näiden kaupunkien ympärillä, Baaliin asti. Nämä olivat heidän asuinpaikkansa, ja heillä oli omat sukuluettelonsa.

³⁴ Mesobab, Jamlek ja Joosa, Amasjan poika, ³⁵ Joel ja Jeehu, Joosibjan poika – tämä oli Serajan poika ja tämä Asielin poika – ³⁶ Eljoenai, Jaakoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel, Benaja ³⁷ ja Siisa, Sifin poika – tämä oli Allonin poika, tämä Jedajan, tämä Simrin ja tämä Semajan poika – ³⁸ nämä nimeltä mainitut olivat sukujensa ruhtinaita, ja heidän perhekuntansa lisääntyivät suuresti. ³⁹ He menivät Gedoriin päin, laakson itäiseen osaan saakka, etsimään laidunta pikkukarjalleen. ⁴⁰ He löysivät vihannan ja hyvän laitumen. Maa oli avara joka suuntaan, ja se oli myös rauhallinen ja levollinen, sillä sen aikaisemmat asukkaat olivat Haamin jälkeläisiä. ⁴¹ Nämä nimeltä mainitut simeonilaiset tulivat Hiskian, Juudan kuninkaan, päivinä, tuhosivat heidän asuinpaikkansa ja löivät siellä olleet meunilaiset. He vihkivät heidät tuhon omiksi, niin kuin on nähtävissä tänäkin päivänä, ja asettuivat sinne heidän

sijaansa, koska siellä oli laidunta heidän pikkukarjalleen.

⁴² Simeonilaisista viisisataa miestä meni Seirin vuoristoon Pelatjan, Nearjan, Refajan ja Ussielin, Jisin poikien, johdolla. ⁴³ He surmasivat loput sinne paenneista amalekilaisista ja ovat siitä lähtien asuneet siellä aina tähän päivään asti.

Ruubenin jälkeläiset

5 Seuraavat olivat Ruubenin, Israelin esiköisen, jälkeläisiä. Hän tosin oli esiköinen, mutta koska hän saastutti isänsä vuoteen, hänen esiköisyytensä annettiin Israelin pojan Joosefin pojille. Häntä ei siis merkitty sukuluetteloon esiköisenä. ² Juudasta tuli kuitenkin veljiään mahtavampi, ja hänen jälkeläisistään nousi hallitsija, vaikka esiköisyys kuuluikin Joosefille.

³ Ruubenin, Israelin esiköisen, pojat olivat Hanok ja Pallu, Hesron ja Karmi. ⁴ Joelin jälkeläisiä olivat hänen poikansa Semaja, tämän poika oli Goog, tämän Simei, ⁵ tämän Miika, tämän Reaja, tämän Baal ⁶ ja tämän Beera, jonka Assurin kuningas Tillegat-Pilneser vei pakkosiirtolaisuuteen. Beera oli ruubenilaisten ruhtinas. ⁷ Hänen veljensä, merkittyinä sukuluetteloihinsa suvuittain, olivat päämies Jegiel, Sakarja ⁸ ja Bela, Aaksen poika – tämä oli Seman poika ja tämä Joelin poika. Ruubenilaisia asui Aroerissa aina Neboon ja Baal-Meoniin asti. ⁹ Idässä heitä asui Eufratvirrasta

autiomaan laitamille asti, sillä heillä oli suuria karjalaumoja Gileadin maassa. ¹⁰ Saulin päivinä he kävivät sotaa hagrilaisia vastaan ja kukistivat heidät. He asettuivat asumaan näiden telttaleireihin Gileadin koko itäistä rajaseutua myöten.

Gaadin jälkeläiset

¹¹ Gaadilaiset asuivat ruubenilaisten rajanaapureina Baasanin maassa Salkaan saakka. ¹² Jooel oli päämies ja Saafam häntä lähinnä, sitten tulivat Janai ja Saafat Baasanissa. ¹³ Heidän veljensä, perhekunnittain, olivat Miikael, Mesullam, Seba, Joorai, Jakan, Siia ja Eeber, kaikkiaan seitsemän. ¹⁴ Nämä olivat Abihailin poikia. Abihail oli Huurin poika, tämä oli Jaaroahin poika, tämä Gileadin, tämä Miikaelin, tämä Jesisain, tämä Jahdon ja tämä Buusin poika. ¹⁵ Ahi, Guunin pojan Abdielin poika, oli heidän perhekuntansa päämies. ¹⁶ He asuivat Gileadissa, Baasanissa ja siihen kuuluvissa kaupungeissa sekä kaikilla Saaronin laidunalueilla niin kauas kuin ne ulottuivat. ¹⁷ Kaikki nämä merkittiin sukuuetteloihin Juudan kuninkaan Jootamin ja Israelin kuninkaan Jerobeamin päivinä.

Jordanin itäpuolella asuvien heimojen taistelut

¹⁸ Ruubenilaisilla ja gaadilaisilla sekä toisella puolella Manassen heimoa oli 44.760 sotakelpoista miestä – kilven

ja miekan käyttäjiä, jousen jännittäjiä, taisteluun harjaantuneita sotureita. ¹⁹ He kävivät sotaa hagrilaisia sekä Jeturia, Naafista ja Noodabia vastaan, ²⁰ ja kun he saivat apua, niin hagrilaiset ja kaikki, jotka olivat näiden kanssa, joutuivat heidän käsiinsä. He näet huusivat taistelussa Jumalan puoleen, ja Jumala kuuli heidän rukouksensa, koska he turvasivat häneen. ²¹ He veivät saaliinaan vihollistensa karjan, 50.000 kamelia, 250.000 lammasta ja 2.000 aasia, sekä lisäksi 100.000 ihmistä. ²² Surmattuja oli paljon, sillä sota oli Jumalan sota. Voittajat asettuivat asumaan vihollistensa alueille, kunnes heidät vietiin pakkosiirtolaisuuteen.

Toinen puoli Manassen heimoa

²³ Toinen puoli Manassen heimosta asui Baasanista Baal-Hermoniin, Seniriin ja Hermonvuoreen saakka ulottuvalla alueella, ja he lisääntyivät suuresti. ²⁴ Nämä olivat heidän perhekuntiensa päämiehet: Eefer, Jisi, Eliel, Asriel, Jeremia, Hoodavja ja Jahdiel, urheita sotureita, kuuluisia miehiä, perhekuntiensa päämiehiä.

²⁵ He olivat kuitenkin uskottomia isiensä Jumalaa kohtaan ja kulkivat haureudessa sen maan kansojen jumalien jäljessä, kansojen, jotka Jumala oli hävittänyt heidän tieltään. ²⁶ Silloin Israelin Jumala herätti Assurin kuninkaan Puulin eli Tillegat-Pilneserin hengen ja antoi viedä ruubenilaiset, gaadilaiset ja toisen puolen Manassen

heimoa pakkosiirtolaisuuteen. Heidät vietiin Halahiin, Haaboriin ja Haaraan sekä Goosanvirran rannoille. Siellä he ovat tänäkin päivänä.

Leevin jälkeläiset

²⁷ Leevin pojat olivat Geerson, Kehat ja Merari. ²⁸ Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel. ²⁹ Amramin lapset olivat Aaron, Mooses ja Mirjam. Aaronin pojat olivat Naadab, Abihu, Eleasar ja Iitamar. ³⁰ Eleasarille syntyi Piinehas ja Piinehaalle Abisua. ³¹ Abisualle syntyi Bukki ja Bukkille Ussi. ³² Ussille syntyi Serahja ja Serahjalle Merajot. ³³ Merajotille syntyi Amarja ja Amarjalle Ahitub. ³⁴ Ahitubille syntyi Saadok ja Saadokille Ahimaas. ³⁵ Ahimaasille syntyi Asarja ja Asarjalle Joohanan. ³⁶ Joohananille syntyi Asarja, hän, joka toimitti papinvirkaa siinä temppelissä, jonka Salomo rakennutti Jerusalemiin. ³⁷ Asarjalle syntyi Amarja ja Amarjalle Ahitub. ³⁸ Ahitubille syntyi Saadok ja Saadokille Sallum. ³⁹ Sallumille syntyi Hilkiä ja Hilkialle Asarja. ⁴⁰ Asarjalle syntyi Seraja ja Serajalle Jehosadak. ⁴¹ Jehosadakin oli lähdettävä mukaan, kun Herra antoi Nebukadnessarin viedä Juudan ja Jerusalemin pakkosiirtolaisuuteen.

6 Leevin pojat olivat Geersom, Kehat ja Merari. ² Nämä olivat Geersomin poikien nimet: Libni ja Simei. ³ Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel. ⁴ Merarin pojat olivat Mahli ja

Muusi. Nämä olivat leeviläisten suvut heidän isiensä mukaan.

⁵ Geersomista polveutuivat hänen poikansa Libni, tämän poika Jahat, tämän Simma, ⁶ tämän Jooah, tämän Iddo, tämän Serah ja tämän Jeatrai.

⁷ Kehatin jälkeläisiä olivat hänen poikansa Amminadab, tämän poika Koorah, tämän Assir, ⁸ tämän Elkana, tämän Ebjasaf, tämän Assir, ⁹ tämän Tahat, tämän Uuriel, tämän Ussia ja tämän Saul. ¹⁰ Elkanan pojat olivat Amasai ja Ahimot. ¹¹ Ahimotin poika oli Elkana, tämän poika Suufai, tämän Nahat, ¹² tämän Eliab, tämän Jeroham ja tämän Elkana. ¹³ Samuelin pojat olivat esikoinen Joel ja toisena syntynyt Abia.

¹⁴ Merarin jälkeläiset olivat Mahli, tämän poika Libni, tämän Simei, tämän Ussa, ¹⁵ tämän Simea, tämän Haggia ja tämän Asaja.

Temppelelaulajat ja -palvelijat

¹⁶ Nämä ovat ne, jotka Daavid asetti laulunjohtajiksi Herran huoneeseen, sen jälkeen kun liitonarkku oli asetettu paikoilleen. ¹⁷ He palvelivat laulajina Jumalan asumuksen, ilmestysmajan, edessä, kunnes Salomo rakensi Herran temppelin Jerusalemiin. He hoitivat palvelustehtävänsä niin kuin oli säädetty. ¹⁸ Ja nämä ovat ne, jotka palvelivat, ja heidän poikansa:

Kehatilaisia olivat laulaja Heeman, Joelin poika, tämä oli Samuelin poika, ¹⁹ tämä Elkanan, tämä Jerohamin, tämä Elielin, tämä Tooahin, ²⁰ tämä Suufin,

tämä Elkanan, tämä Mahatin, tämä Amasain,²¹ tämä Elkanan, tämä Joaelin, tämä Asarjan, tämä Sefanjan,²² tämä Tahatin, tämä Assirin, tämä Ebjasafin, tämä Koorahin,²³ tämä Jisharin, tämä Kehatin, tämä Leevin ja tämä Israelin.

²⁴ Heemanin oikealla puolella seisoi hänen kumppaninsa Aasaf, Berekjan poika, tämä oli Simean poika,²⁵ tämä Miikaelin, tämä Baasejan, tämä Malkian,²⁶ tämä Etnin, tämä Serahin, tämä Adajan,²⁷ tämä Eetanin, tämä Simman, tämä Simein,²⁸ tämä Jahatin, tämä Geersomin ja tämä Leevin.

²⁹ Heidän veljensä, Merarin jälkeläiset, seisoivat vasemmalla puolella: Eetan, joka oli Kiisin poika, tämä oli Abdin poika, tämä Mallukin,³⁰ tämä Hasabjan, tämä Amasjan, tämä Hilkian,³¹ tämä Amsin, tämä Baanin, tämä Semerin,³² tämä Mahlin, tämä Muusin, tämä Merarin ja tämä Leevin.³³ Heidän veljensä, muut leeviläiset, oli määrätty kaikkiin muihin palvelutehtäviin asumuksessa, Jumalan huoneessa.

Aaronin jälkeläiset

³⁴ Aaron ja hänen jälkeläisensä uhrasivat polttouhrialttarilla ja suitsutusalttarilla ja hoitivat kaikki tehtävät kaikkeinpyhimässä sekä toimittivat Israelin sovituksen, aivan niin kuin Jumalan palvelija Mooses oli käsenyt.³⁵ Nämä olivat Aaronin jälkeläiset. Hänen poikansa oli Eleasar, tämän poika oli Piinehas, tämän

Abisua,³⁶ tämän Bukki, tämän Ussi, tämän Serahja,³⁷ tämän Merajot, tämän Amarja, tämän Ahitub,³⁸ tämän Saadok ja tämän Ahimaas.

Leeviläisten asuinpaikat

³⁹ Nämä olivat leeviläisten asuinpaikat ja alueet heidän leiripaikkojensa mukaan. Aaronin jälkeläisille – he olivat kehatilaisia – annettiin arpaosana⁴⁰ Hebron Juudan maasta ympärillä olevine laidunmaaineen.⁴¹ Kaupungin peltomaat kytlineen annettiin kuitenkin Kaalebille, Jefunnen pojalle.⁴² Aaronin jälkeläisille annettiin turvakaupunki Hebron sekä Libna laidunmaaineen, Jattir, Estemoa laidunmaaineen,⁴³ Hiilen laidunmaaineen, Debir laidunmaaineen,⁴⁴ Aasan laidunmaaineen ja Beet-Semes laidunmaaineen.⁴⁵ Benjaminin heimon alueelta annettiin Geba laidunmaaineen, Aalemet laidunmaaineen ja Anatot laidunmaaineen. Aaronin jälkeläisten kaupunkeja oli kaikkiaan kolmetoista heidän sukujensa mukaan.⁴⁶ Loput kehatilaiset saivat sukujensa mukaan arvalla toiselta puolelta Manassen heimoa kymmenen kaupunkia.

⁴⁷ Geersomilaisten suvut saivat kolmetoista kaupunkia Isaskarin heimolta, Asserin heimolta ja Naftalin heimolta sekä Baasanista Manassen heimolta.

⁴⁸ Merarilaisten suvut saivat arvalla Ruubenin heimolta, Gaadin heimolta ja Sebulonin heimolta kaksitoista kaupunkia.⁴⁹ Israelilaiset

antoivat leeviläisille vielä seuraavat kaupungit laidunmaineen. ⁵⁰ Juudan heimon, simeonilaisten heimon ja benjaminilaisten heimon alueilta he arpoivat nimeltä mainitut kaupungit.

⁵¹ Jotkut kehatilaisten suvuista saivat kaupunkeja Efraimin heimon alueelta.

⁵² Heille annettiin turvakaupunki Sikem laidunmaineen Efraimin vuoristosta sekä Geser laidunmaineen,

⁵³ Jokmeam laidunmaineen, Beet-Hooron laidunmaineen, ⁵⁴ Aijalon

laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen.

⁵⁵ Manassen heimon toisen puolen alueelta he saivat Aanerin laidunmaineen ja Bileamin laidunmaineen. Nämä tulivat loppuille kehatilaisten suvuista.

⁵⁶ Geersomilaiset suvut saivat toiselta puolelta Manassen heimoa Goolanin laidunmaineen Baasanista ja Astarotin laidunmaineen.

⁵⁷ Isaskarin heimolta he saivat Kedeksen laidunmaineen, Dovratin laidunmaineen, ⁵⁸ Raamotin

laidunmaineen ja Aanemin laidunmaineen.

⁵⁹ Asserin heimolta he saivat Maasalin laidunmaineen, Abdonin laidunmaineen, ⁶⁰ Huukokin

laidunmaineen ja Rehobin laidunmaineen.

⁶¹ Naftalin heimolta he saivat Kedeksen laidunmaineen Galileasta, Hammonin laidunmaineen ja Kirjataimin laidunmaineen.

⁶² Loput merarilaiset saivat Sebulonin heimolta Rimmonin laidunmaineen ja Taaborin laidunmaineen.

⁶³ Ruubenin heimolta he saivat Jerikon kohdalta Jordanin toiselta puolelta, Jordanista itään, Beserin autiomaasta laidunmaineen, Jahaksen

laidunmaineen, ⁶⁴ Kedemotin laidunmaineen ja Meefaatin

laidunmaineen. ⁶⁵ Gaadin heimolta he saivat Gileadista Raamotin

laidunmaineen, Mahanaimin laidunmaineen,

⁶⁶ Hesbonin laidunmaineen ja Jaeserin

laidunmaineen.

Isaskarin jälkeläiset

7 Isaskarin pojat olivat Toola, Puua, Jaasub ja Simron, kaikkiaan neljä.

² Toolan pojat olivat Ussi, Refaja, Jeriel, Jahmai, Jibsam ja Samuel. He olivat perhekuntiansa päämiehiä ja urheita satureita, Toolan jälkeläisiä.

Daavidin aikana heidän lukumääränsä oli sukuuetteloiden mukaan 22.600.

³ Ussin poika oli Jisrahja, ja Jisrahjan pojat olivat Miikael, Obadja, Jooel ja Jissia, kaikkiaan viisi, kaikki päämiehiä.

⁴ Heidän lisäksi oli sukuuetteloiden mukaan perhekunnittain taisteluun valmiina sotajoukkoina 36.000 miestä.

Toolan jälkeläisillä oli nimittäin paljon vaimoja ja lapsia.

⁵ Heidän veljensä kaikissa Isaskarin suvuissa olivat urheita satureita. Sukuuetteloihin merkittyjä oli kaikkiaan 87.000.

Benjaminin jälkeläiset

⁶ Benjaminin pojat olivat Bela, Beker ja Jediael, kaikkiaan kolme. ⁷ Belan

pojat olivat Esbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja liri, kaikkiaan viisi, perhekuntiensa päämiehiä, urheita satureita. Heitä oli sukuluetteloihin merkittyinä 22.034. ⁸Bekerin pojat olivat Semira, Jooas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abia, Anatot ja Aalemet. Kaikki nämä olivat Bekerin poikia. ⁹Sukuluetteloitensa mukaan merkittyjä perhekuntiensa päämiehiä, urheita satureita, oli 22.200. ¹⁰Jediaelin jälkeläiset olivat hänen poikansa Bilhan ja Bilhanin pojat Jeus, Benjamin, Eehud, Kenaana, Seetan, Tarsis ja Ahisahar. ¹¹Kaikki nämä 17.200 olivat Jediaelin jälkeläisiä, perhekuntiensa päämiehiä, urheita satureita, sotakelpoisia miehiä valmiina taisteluun. ¹²Suppim ja Huppin olivat lirin poikia, ja Huusim oli Aherin poika.

Naftalin jälkeläiset

¹³Naftalin, Bilhan pojan, pojat olivat Jahatsiel, Guuni, Jeaser ja Sallum.

Manassen jälkeläiset

¹⁴Manassen poika oli Asriel, jonka synnytti Manassen aramilainen sivuvaimo. Hän synnytti myös Maakirin, Gileadin isän. ¹⁵Maakir otti vaimoksi Huppin ja Suppin sisaren, jonka nimi oli Maaka. Hänen toisen poikansa nimi oli Selofhad, ja Selofhadille syntyi tyttäriä. ¹⁶Maaka, Maakirin vaimo, synnytti pojan, jolle hän antoi nimen Peres. Pereksen veljen nimi oli Seres, ja tämän pojat olivat Uulam ja Rekem.

¹⁷Uulamin poika oli Bedan. Nämä olivat Manassen pojan Maakirin pojan Gileadin pojat. ¹⁸Gileadin sisar Mooleket synnytti lishodin, Abieserin ja Mahlan. ¹⁹Semidan pojat olivat Ahjan, Sekem, Likhi ja Aniam.

Efraimin jälkeläiset

²⁰Efraimin poika oli Suutelah, tämän poika oli Bered, tämän Tahat, tämän Elada, tämän Tahat, ²¹tämän Saabad ja tämän Suutelah. Efraimin poikia olivat myös Eser ja Elead, mutta siinä maassa syntyneet Gatin miehet surmasivat heidät, koska he olivat lähteneet ryöstämään Gatin miesten karjaa. ²²Heidän isänsä Efraim suri kauan, ja hänen veljensä tulivat lohduttamaan häntä. ²³Sitten Efraim yhtyi vaimoonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Hän antoi pojalle nimen Beria, koska tämän syntymä oli tapahtunut perhettä kohdanneen onnettomuuden aikana. ²⁴Hänen tyttärensä oli Seera. Tämä rakensi Ala- ja Ylä-Beet-Hooronin sekä Ussen-Seeran. ²⁵Berian pojat olivat Refah ja Resef. Resefin poika oli Telah, tämän poika oli Tahan, ²⁶tämän Ladan, tämän Ammihud, tämän Elisama, ²⁷tämän Nuun ja tämän Joosua.

²⁸Heidän omistamansa maat ja asuinpaikat olivat Beetel ja sen tytärkaupungit, idässä Naaran ja lännessä Geser ja sen tytärkaupungit sekä Sikem ja sen tytärkaupungit Aijaan ja sen tytärkaupunkeihin asti. ²⁹Lisäksi heille kuuluivat manasselaisten rajalla

olevat Beet-Sean ja sen tytärkaupungit, Taanak ja sen tytärkaupungit, Megiddo ja sen tytärkaupungit ja Door ja sen tytärkaupungit. Näissä asuivat Joosefin, Israelin pojan, jälkeläiset.

Asserin jälkeläiset

³⁰ Asserin pojat olivat Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria. Heidän sisarensa oli Serah. ³¹ Berian pojat olivat Heber ja Malkiel, joka oli Birsaitin isä. ³² Heberille syntyi Jaflet, Soomer, Hootam ja heidän sisarensa Suua. ³³ Jafletin pojat olivat Paasak, Bimhal ja Asva. Nämä olivat Jafletin pojat. ³⁴ Semerin pojat olivat Ahi, Rohga, Hubba ja Aram. ³⁵ Hänen veljensä Heelemin pojat olivat Soofah, Jimna, Seeles ja Aamal. ³⁶ Soofahin pojat olivat Suuah, Harnefer, Suual, Beer, Jimra, ³⁷ Beser, Hood, Samma, Silsa, Jitran ja Beera. ³⁸ Jeterin pojat olivat Jefunne, Pispä ja Ara. ³⁹ Ullan pojat olivat Aarah, Hanniel ja Risja. ⁴⁰ Kaikki nämä olivat Asserin jälkeläisiä, perhekuntiansa päämiehiä, valittuja urheita sotureita, ruhtinaista ensimmäisiä. Sukuluetteloiden mukaan Asserin heimon sotakelpoisten miesten lukumäärä oli 26.000.

Benjaminin jälkeläiset

8 Benjaminille syntyi esikoisena Bela, toisena Asbel, kolmantena Ahrah, ² neljäntenä Nooha ja viidentenä Raafa. ³ Belan pojat olivat Addar, Geera, Abihud, ⁴ Abisua, Naaman, Ahoah, ⁵ Geera, Sefufan ja Huuram. ⁶ Eehudin

pojat, Gebassa asuvien perhekuntien päämiehet, jotka joutuivat siirtymään Manahatiin, ⁷ olivat Naaman, Ahia ja Geera, jonka johdolla he siirtyivät. Geeralle syntyivät Ussa ja Ahihud.

⁸ Saharaimille syntyi jälkeläisiä Mooabin maassa sen jälkeen, kun hän oli hylännyt vaimonsa Huusimin ja Baaran. ⁹ Hänen vaimonsa Hoodes synnytti hänelle Joobabin, Sibjan, Meesan, Malkamin, ¹⁰ Jeutsin, Sokjan ja Mirman. Nämä olivat hänen poikiaan, perhekuntien päämiehiä. ¹¹ Huusim oli synnyttänyt hänelle Abitubin ja Elpaalin. ¹² Elpaalin pojat olivat Eeber, Misam ja Semed. Semed rakensi Oonon ja Loodin sekä sen tytärkaupungit. ¹³ Beria ja Sema olivat Aijalonin asukkaiden perhekuntien päämiehiä. He karkottivat Gatin asukkaat. ¹⁴ Ahjo, Saasak, Jeremot, ¹⁵ Sebadja, Arad, Eder, ¹⁶ Miikael, Jispa ja Jooha olivat Berian poikia. ¹⁷ Sebadja, Mesullam, Hiski, Heber, ¹⁸ Jismerai, Jislia ja Joobab olivat Elpaalin poikia.

¹⁹ Jaakim, Sikri, Sabdi, ²⁰ Elienai, Silletai, Eliel, ²¹ Adaja, Beraja ja Simrat olivat Simein poikia. ²² Jispan, Eder, Eliel, ²³ Abdon, Sikri, Haanan, ²⁴ Hananja, Eelam, Antotia, ²⁵ Jifdeja ja Penuel olivat Saasakin poikia. ²⁶ Samserai, Seharja, Atalja, ²⁷ Jaaresja, Elia ja Sikri olivat Jerohamin poikia. ²⁸ Nämä olivat perhekuntiansa päämiehiä, päämiehiä

sukuluetteloittensa mukaan. He asuivat Jerusalemissa.

Saulin suku

(1Ak 9:35-44)

²⁹Gibeonissa asui Gibeonin isä Jegiel. Hänen vaimonsa oli nimeltään Maaka, ³⁰ja hänen poikansa olivat Abdon, esikoinen, sitten Suur, Kiis, Baal, Naadab, ³¹Gedor, Ahjo ja Seker. ³²Miklotille syntyi Simea. Nämäkin asuivat veljineen Jerusalemissa, sukulaistensa naapureina.

³³Neerille syntyi Kiis, Kiisille syntyi Saul, ja Saulille syntyivät Joonatan, Malkisua, Abinadab ja Esbaal. ³⁴Joonatanin poika oli Meribbaal, ja Meribbaalille syntyi Miika. ³⁵Miikan pojat olivat Piiton, Melek, Tarea ja Aahas. ³⁶Aahakselle syntyi Jooadda, Jooaddalle syntyivät Aalemet, Asmavet ja Simri. Simrille syntyi Moosa, ³⁷ja Moosalle syntyi Binea – tämän poika oli Raafa, tämän Elasa ja tämän Aasel. ³⁸Aaselilla oli kuusi poikaa, ja nämä olivat heidän nimensä: Asrikam, Bookeru, Jismael, Searja, Obadja ja Haanan. Kaikki nämä olivat Aaselin poikia. ³⁹Hänen veljensä Eesekin pojat olivat Uulam, hänen esikoisensa, toinen oli Jeus ja kolmas Elifelet. ⁴⁰Uulamin pojat olivat urheita satureita, jousen jännittäjiä, ja heillä oli paljon poikia ja pojanpoikia, sataviisikymmentä. Nämä kaikki olivat benjaminilaisia.

Jerusalemin asukkaat

9 Koko Israel merkittiin sukuluetteloihin, ja nimet kirjoitettiin Israelin kuninkaiden kirjaan.

Juuda vietiin uskottomuutensa tähden pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin. ²Ensimmäiset asukkaat, jotka asettuivat perintömailleen kaupunkeihinsa, olivat Israelin kansaa, pappeja, leeviläisiä ja temppelipalvelijoita.

³Jerusalemissa asui Juudan jälkeläisiä, benjaminilaisia, efraimilaisia ja manasselaisia, nimittäin ⁴Uutai, Ammihudin poika, joka oli Omrin poika, tämä Imrin ja tämä Baanin poika, joka oli Pereksen, Juudan pojan, jälkeläisiä. ⁵Seelalaisia olivat Asaja, esikoinen, ja hänen poikansa. ⁶Serahilaisia olivat Jeguel ja hänen veljensä. Juudan heimoa oli 690 miestä.

⁷Benjaminilaisia olivat Sallu, Mesullamin poika, Senuan pojan Hoodavjan pojanpoika, ⁸Jibneja, Jerohamin poika, ja Eela, Mikrin pojan Ussin poika, Mesullam, Sefatjan poika, joka oli Jibnian pojan Reguelin poika ⁹sekä heidän veljensä sukuluetteloittensa mukaan, yhteensä 956. Kaikki nämä miehet olivat perhekuntiansa päämiehiä.

**Jerusalemassa asuvat
papit ja leeviläiset**

¹⁰ Pappeja olivat Jedaja, Joojarib, Jaakin ¹¹ ja Jumalan temppelin esimies Asarja, Hilkian poika – tämä oli Mesullamin poika, tämä Saadokin, tämä Merajotin ja tämä Ahitubin poika. ¹² Pappeja olivat myös Adaja, Jerohamin poika – tämä oli Pashurin poika ja tämä Malkian, Maesai, Adielin poika – tämä oli Jahseran poika, tämä Mesullamin, tämä Mesillemitin ja tämä Immerin poika. ¹³ Lisäksi tulivat heidän veljensä, perhekuntiansa päämiehet, 1.760 miestä, jotka olivat Jumalan temppelin palvelutyöhön kelpoisia miehiä.

¹⁴ Leeviläisiä olivat Semaja, Hassubin poika – tämä oli Asrikamin poika ja tämä Hasabjan poika, Merarin jälkeläisiä – ¹⁵ Bakbakkar, Heres, Gaalal ja Mattanja, Miiikan poika – tämä oli Sikrin poika ja tämä Aasafin poika – ¹⁶ Obadja, Semajan poika – tämä oli Gaalalin poika ja tämä Jedutunin – ja Berekja, Aasan poika, tämä oli Elkanan poika, hänen, joka asui netofalaisten kylissä.

¹⁷ Portinvartijoita olivat Sallum, Akkub, Talmon ja Ahiman veljineen. Sallum oli päällikkö, ¹⁸ ja aina tähän päivään asti he ovat vartioineet Kuninkaanportilla, idän puolella. Nämä olivat olleet leeviläisten leirin portinvartijoita. ¹⁹ Sallum, Kooren poika – tämä oli Ebjasafin poika ja tämä Koorahin poika –

ja hänen veljensä, jotka olivat Koorahin perhekuntaa, saivat palvelustehtäväkseen telttamajan kynnnyksen vartioimisen. Heidän isänsä olivat aikoinaan vartioineet Herran leirin sisäänkäyntiä. ²⁰ Piinehas, Eleasarin poika, oli silloin heidän esimiehenään, ja Herra oli hänen kanssaan. ²¹ Sakarja, Meselemjan poika, oli vartijana ilmestysmajan portilla. ²² Kynnnyksen vartijoiksi valittuja oli kaikkiaan 212. Heidät oli merkitty sukuuetteloon kyliensä mukaan. Daavid ja Samuel, näkijä, olivat asettaneet heidät luottamustehtäviinsä. ²³ Näin he ja heidän poikansa toimivat vartiovuoroissa Herran temppelin, telttamajan, portilla. ²⁴ Portinvartijoita oli neljällä puolella: idässä, lännessä, pohjoisessa ja etelässä. ²⁵ Heidän veljiensä oli tultava kylistään määräaikoina seitsemäksi päiväksi heidän avukseen.

²⁶ Näistä leeviläisistä portinvartijoista neljällä ylimmällä oli pysyvä luottamustehtävä, ja heidän vastuullaan olivat myös Jumalan temppelin sivuhuoneet ja aarrekammiot. ²⁷ He yöpyivät Jumalan temppelin läheisyydessä, sillä heidän vastuullaan oli vartioiminen ja ovien avaaminen joka aamu. ²⁸ Muutamat heistä olivat vastuussa jumalanpalveluksessa tarvittavista esineistä, sillä ne laskettiin aina, kun ne

tuotiin sisälle ja vietiin pois. ²⁹ Toiset heistä oli määrätty pitämään huolta esineistä, kaikista pyhistä esineistä, sekä hienoista vehnä jauhoista, viinistä, öljystä, suitsukkeista ja tuoksuaineista.

³⁰ Muutamat pappien pojista valmistivat voiteita tuoksuaineista.

³¹ Mattitjalla, joka oli leeviläinen ja koorahilaisen Sallumin esikoinen, oli luottamustehtävänä valmistaa pannulla paistettavia leivonnaisia.

³² Muutamien kehatilaisista, heidän veljistään, oli pidettävä huoli leivistä, jotka asetettiin Herran eteen. Heidän oli valmistettava uudet leivät joka sapatiksi.

³³ Laulajat, leeviläisten perhekuntien päämiehet, asuivat temppelin sivuhuoneissa, ja heidät oli vapautettu muusta palveluksesta, sillä he olivat toimessaan sekä päivällä että yöllä. ³⁴ Nämä olivat leeviläisten perhekuntien päämiehiä, päämiehiä sukuuetteloittensa mukaan. He asuivat Jerusalemissa.

Saulin suku

(1Ak 8:29-38)

³⁵ Gibeonissa asui Gibeonin isä Jegiel. Hänen vaimonsa oli nimeltään Maaka, ³⁶ ja hänen poikansa olivat Abdon, esikoinen, sitten Suur, Kiis, Baal, Neer, Naadab, ³⁷ Gedor, Ahjo, Sakarja ja Miklot. ³⁸ Miklotille syntyi Simeam. Nämäkin asuivat veljineen Jerusalemissa, sukulaistensa

naapureina. ³⁹ Neerille syntyi Kiis, Kiisille syntyi Saul, ja Saulille syntyivät Joonatan, Malkisua, Abinadab ja Esbaal.

⁴⁰ Joonatanin poika oli Meribbaal, ja Meribbaalille syntyi Miika. ⁴¹ Miikan pojat olivat Piiton, Melek ja Tahrea.

⁴² Aahakselle syntyi Jaera, Jaeralle syntyivät Aalemet, Asmavet ja Simri.

Simrille syntyi Moosa. ⁴³ Moosalle syntyi Binea, tämän poika oli Refaja, tämän Elasa ja tämän Aasel. ⁴⁴ Aaselilla

oli kuusi poikaa, joiden nimet olivat Asrikam, Bookeru, Jismael, Searja, Obadja ja Haanan. Nämä olivat Aaselin poikia.

Saulin kuolema

(1Sm 31:1-13)

10 Filistealaiset sotivat Israelia vastaan. Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja paljon israelilaisia kaatui surmattuina Gilboanvuorella. ² Filistealaiset ajoivat takaa Saulia ja hänen poikiaan ja tavoittivat heidät. He surmasivat Joonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat. ³ Taistelu Saulia vastaan kävi ankaraksi, ja kun jousimiehet havaitsivat hänet, he haavoittivat häntä nuolillaan. ⁴ Silloin Saul sanoi aseenkantajalleen: "Vedä esiin miekkasi ja lävistä minut, etteivät nuo ympärileikkaamattomat tulisi ja pitäisi minua pilkkanaan." Hänen aseenkantajansa ei kuitenkaan tahtonut tehdä sitä, sillä hän pelkäsi

kovin. Silloin Saul otti miekan ja heittäytyi siihen. ⁵Kun aseenkantaja näki, että Saul oli kuollut, heittäytyi hänkin miekkaansa ja kuoli.

⁶Näin Saul ja hänen kolme poikaansa kuolivat, ja yhdessä hänen kanssaan kuoli koko hänen kuningassukunsa.

⁷Kun kaikki laaksossa asuvat israelilaiset huomasivat, että sotajoukko oli paennut ja että Saul poikineen oli kuollut, he jättivät kaupunkinsa ja pakenivat. Filistealaiset tulivat ja asettuivat niihin asumaan.

⁸Seuraavana päivänä filistealaiset tulivat ryöstämään surmattujen varusteita ja löysivät Saulin ja hänen poikansa kaatuneina Gilboanvuorelta. ⁹He ryöstivät hänet, ottivat hänen päänsä ja varusteensa ja lähettivät ne ympäri filistealaisten maata julistaakseen voitonsanomaa epäjumalilleen ja kansalle. ¹⁰Filistealaiset asettivat Saulin aseet omien jumaliensa temppeliin; hänen pääkallonsa he kiinnittivät Daagonin temppeliin.

¹¹Kun Gileadin Jaabeksen asukkaat saivat kuulla, mitä kaikkea filistealaiset olivat tehneet Saulille, ¹²he lähtivät, kaikki asekuntoiset miehet, ottivat Saulin ja hänen poikiensa ruumiit ja toivat ne Jaabekseen. Siellä he hautasivat heidän luunsa tammen alle ja paastosivat seitsemän päivää. ¹³Näin Saul kuoli uskottomuutensa tähden. Hän oli ollutuskoton Herralle eikä ollut

noudattanut Herran käskyä. Hän oli myös kysynyt neuvoa vainajahengeltä ¹⁴eikä Herralta. Siksi Herra surmasi hänet ja siirsi kuninkuuden Daavidille, lisain pojalle.

DAAVIDIN HALLITUSKAUSI, 11 – 29

Daavid voidellaan kuninkaaksi

(2Sm 5:1-5)

11 Koko Israel kokoontui Daavidin luo Hebroniin ja sanoi: "Me olemme sinun luutasi ja lihaasi. ²Jo kauan sitten, Saulin vielä ollessa kuninkaana, sinä johdit Israelin sotajoukkoa. Sinulle Herra, sinun Jumalasi, on sanonut: 'Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinusta tulee minun kansani Israelin ruhtinas.'" ³Myös kaikki Israelin vanhimmat olivat tulleet kuninkaan luo Hebroniin, ja siellä Daavid teki heidän kanssaan liiton Herran edessä. Sitten he voitellivat Daavidin Israelin kuninkaaksi sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut Samuelin kautta.

Jerusalemin valloitus

(2Sm 5:6-10)

⁴Daavid ja kaikki israelilaiset menivät Jerusalemiin eli Jebukseen, jossa asui jebusilaisia, sen maan asukkaita. ⁵Jebuksen asukkaat sanoivat Daavidille: "Tänne sinä et tule." Mutta Daavid

valloitti Siionin vuorilinnan eli Daavidin kaupungin. ⁶ Daavid sanoi: "Siitä, joka ensimmäisenä surmaa jebusilaisen, tulee päällikkö ja ruhtinas." Jooab, Serujan poika, nousi ensimmäisenä kaupunkiin, ja hänestä tuli päällikkö.

⁷ Daavid asettui asumaan vuorilinnaan, ja sen tähden sitä ruvettiin kutsumaan Daavidin kaupungiksi. ⁸ Hän laajensi kaupunkia Millosta alkaen joka suuntaan ja linnoitti sen. Jooab puolestaan rakensi entiselleen muun osan kaupunkia. ⁹ Daavid tuli aina vain mahtavammaksi, ja Herra Sebaot oli hänen kanssaan.

Daavidin sotasankarit

(2Sm 23:8-39)

¹⁰ Nämä olivat Daavidin sotasankareista merkittävimmät, jotka yhdessä koko Israelin kanssa tukivat häntä kaikin voimin tehdäkseen hänestä Israelin kuninkaan Herran sanan mukaisesti.

¹¹ Tässä on luettelo Daavidin sankareista: Jaasobeam, hakmonilaisen miehen poika, oli niiden kolmenkymmenen päällikkö. Hän nosti keihäänsä kolmeasataa miestä vastaan ja surmasi heidät yhdellä kertaa. ¹² Hänestä seuraava oli Eleasar, Doodon poika, ahohilainen. Hän oli yksi kolmesta sankarista. ¹³ Hän oli Daavidin kanssa Pas-Dammimissa, kun filistealaiset olivat kokoontuneet sinne sotimaan. Siellä oli peltopalsta täynnä

ohraa. Väki pakeni filistealaisten edellä, ¹⁴ mutta Eleasar tovereineen asettui keskelle peltoa, sai sen pidettyä hallussaan ja voitti filistealaiset. Näin Herra antoi suuren voiton.

¹⁵ Kerran nuo kolme niistä kolmestakymmenestä päälliköstä menivät kallioharjanteen yli Daavidin luo, Adullamin luolalle. Filistealaisten joukko oli silloin leiriytyneenä Refaiminlaaksossa. ¹⁶ Daavid oli vuorilinnassa, ja filistealaisten vartiosto oli Beetlehemissä. ¹⁷ Daavidin teki mieli raikasta vettä ja sanoi: "Jospa joku toisi minulle juotavaksi vettä kaivosta, joka on Beetlehemin portilla!" ¹⁸ Silloin nämä kolme tunkeutuivat filistealaisten leiriin ja ammensivat vettä Beetlehemin portilla olevasta kaivosta, ottivat sitä mukaansa ja toivat Daavidille. Mutta Daavid ei tahtonut juoda sitä vaan vuodatti veden juomauhriksi Herralle. ¹⁹ Hän sanoi: "Jumala varjelkoon minua tekemästä sitä! Joisinko minä näiden miesten verta, heidän henkensä hintaa, sillä henkensä uhalla he toivat tämän veden." Eikä hän tahtonut juoda sitä. Tällaisia tekoja tekivät nämä kolme sankaria.

²⁰ Absai, Jooabin veli, oli niiden kolmen päällikkö. Hän nosti keihäänsä kolmeasataa miestä vastaan ja surmasi heidät. Hän oli maineikas niiden kolmen rinnalla. ²¹ Häntä pidettiin kaksinkertaisessa arvossa

näihin kolmeen verrattuna, ja hän oli heidän päällikkönsä mutta ei vetänyt vertoja niille kolmelle.

²² Benaja, Joojadan poika, joka teki monia sankaritekoja, oli urhoollisen miehen poika Kabseelistä. Hän surmasi kaksi mooabilaista sotasankaria, ja kerran lumituiskun aikana hän laskeutui kaivoon ja tappoi siellä leijonan. ²³ Hän surmasi myös suurikokoisen egyptiläisen, viisi kyynärää pitkän miehen. Egyptiläisellä oli kädessään keihäs, joka oli kuin kutojen kangastukki, mutta Benaja meni häntä vastaan sauva kädessään, tempasi keihään egyptiläisen kädestä ja tappoi miehen tämän omalla keihäällä. ²⁴ Tällaisia tekoja teki Benaja, Joojadan poika, joka oli kuuluisa niiden kolmen rinnalla. ²⁵ Häntä pidettiin suuremmassa arvossa kuin niitä kolmeakymmentä, mutta hän ei vetänyt vertoja niille kolmelle. Daavid asetti hänet henkivartiostonsa päälliköksi.

²⁶ Muut sankarit olivat Asael, Jooabin veli, Elhanan, Doodon poika, Beethlehemistä, ²⁷ harorilainen Sammot, pelonilainen Heeles, ²⁸ tekoalainen lira, Ikkeksen poika, anatotilainen Abieser, ²⁹ huusalainen Sibbekai, ahohilainen lilai, ³⁰ netofalainen Maharai, netofalainen Heeled, Baanan poika, ³¹ litai, Riibain poika, benjaminilaisten Gibeasta, piratonilainen Benaja, ³² Huurai Nahale-Gaasista, arabalainen

Abiel, ³³ baharumilainen Asmavet, saalbonilainen Eljahba, ³⁴ gisonilaisen Haasemin pojat, hararilainen Joonatan, Saagen poika, ³⁵ hararilainen Abiam, Saakaran poika, Elifal, Uurin poika, ³⁶ mekeralainen Heefer, pelonilainen Ahia, ³⁷ karmelilainen Hesro, Naarai, Esbain poika, ³⁸ Joael, Naatanin veli, Mibhar, Hagrin poika, ³⁹ ammonilainen Seleke, beerotilainen Nahrai, Jooabin, Serujan pojan, aseenkantaja, ⁴⁰ jeteriläinen lira, jeteriläinen Gaareb, ⁴¹ heettiläinen Uuria, Saabad, Ahlain poika, ⁴² ruubenilainen Adina, Siisan poika, ruubenilaisten päämies, ja hänen kanssaan kolmekymmentä muuta, ⁴³ Haanan, Maakan poika, mitniläinen Joosafat, ⁴⁴ astarotilainen Ussia, aroerilaisen Hootamin pojat Saama ja Jegiel, ⁴⁵ tiisiläiset Jediael, Simrin poika, ja hänen veljensä Jooha, ⁴⁶ mahavimilainen Eliel, Elnaamin pojat Jeribai ja Joosavja, mooabilainen Jitma, ⁴⁷ Eliel, Oobed ja mesobajalainen Jaasiel.

Daavidin ensimmäiset kannattajat

12 Nämä miehet tulivat Daavidin luo Siklagiin, kun hän ei vielä voinut liikkua vapaasti Saulin, Kiisin pojan, takia. He kuuluivat niiden soturien joukkoon, jotka auttoivat häntä sodassa. ² He olivat jousimiehiä, taitavia linkoamaan kiviä sekä oikealla että vasemmalla kädellä ja ampumaan nuolia jousella. Saulin heimolaisia, benjaminilaisia olivat ³ gibealaisen

Semaan pojat päämies Ahieser ja Jooas, Asmavetin pojat Jesiel ja Pelet, Beraka, anatotilainen Jeehu, ⁴gibeonilainen Jismaja, yksi niistä kolmestakymmenestä sankarista ja niiden kolmenkymmenen päällikkö, ⁵Jeremia, Jahasiel, Joohanen, gederalainen Joosabad, ⁶Elusai, Jerimot, Bealja, Semarja, harufilainen Sefatja, ⁷koorahilaiset Elkana, Jissia, Asarel, Jooeser ja Jaasobeam ⁸sekä Jerohamin pojat Joela ja Sebadja Gedorista.

⁹Myös gaadilaisista siirtyi Daavidin puolelle autiomaan vuorilinnaan urheita sotureita, taisteluun harjaantuneita miehiä, kilven ja keihään käyttäjiä, nälältään hurjia kuin leijonat ja ketteriä kuin gasellit vuorilla. ¹⁰Eeser oli päällikkö, Obadja oli toinen, Eliab kolmas, ¹¹Mismanna neljäs, Jeremia viides, ¹²Attai kuudes, Eliel seitsemäs, ¹³Joohanen kahdeksas, Elsabad yhdeksäs, ¹⁴Jeremia kymmenes ja Makbannai yhdestoista. ¹⁵Nämä olivat gaadilaisia, sotajoukon päälliköitä. Vähäisin heistä johti sadan, ja paras tuhannen miehen joukkoa. ¹⁶Nämä miehet olivat menneet Jordanin yli ensimmäisessä kuussa, kun joki tulvi yli kaikkien äyräittensä, ja he olivat karkottaneet kaikki laaksojen asukkaat sekä itä- että länsirannalta.

¹⁷Kun Benjaminin ja Juudan heimoista tuli miehiä Daavidin

vuorilinnaan, ¹⁸Daavid meni ulos heitä vastaan ja sanoi: "Jos te tulette minun luokseni rauha mielessä auttaaksenne minua, sydämeni on yhtä kanssanne. Mutta jos te tulette kavaltamaan minut ahdistajilleni, vaikka väkivalta ei tahraa käsiäni, nähköön isiemme Jumala sen ja rangaiskoon teitä." ¹⁹Silloin Henki puki voimalla Amasain, niiden kolmenkymmenen päällikön, ja hän sanoi: "Sinun puolellasi, Daavid, me olemme, sinun kanssasi, lisain poika. Rauha, rauha sinulle ja rauha auttajillesi, sinun Jumalasi auttaa sinua!" Niin Daavid otti heidät vastaan ja asetti heidät partiojoukkojen päälliköiksi.

²⁰Myös Manassen heimosta siirtyi joitakin miehiä Daavidin puolelle, kun hän lähti sotaan Saulia vastaan filistealaisten kanssa. He eivät kuitenkaan joutuneet auttamaan filistealaisia, sillä filistealaisten päälliköt olivat neuvoteltuaan päättäneet lähettää Daavidin pois, sanoen: "Meidän päämme on vaarassa, jos hän siirtyy herransa Saulin puolelle." ²¹Kun Daavid lähti Siklagiin, hänen puolelleen siirtyivät Manassen heimosta Adna, Joosabad, Jediael, Miikael, Joosabad, Elihu ja Silletai. Nämä olivat Manassen tuhannenpäälliköitä. ²²Nämä autoivat Daavidia rosvojoukkoja vastaan, sillä he olivat kaikki urheita sotureita, ja heistä tuli sotajoukon päälliköitä. ²³Päivä päivältä tuli lisää miehiä Daavidin

puolelle hänen avukseen, kunnes hänen sotajoukkonsa oli suuri kuin Jumalan sotajoukko.

Daavidista tulee koko Israelin kuningas

²⁴ Nämä ovat sotaan varustautuneiden joukkojen lukumäärät, niiden, jotka tulivat Daavidin luo Hebroniin siirtääkseen kuninkuuden Saulilta Daavidille Herran käskyn mukaan. ²⁵ Juudan miehiä, kilven ja keihään kantajia, oli sotaan varustettuina 6.800, ²⁶ simeonilaisia oli 7.100 urheaa soturia, ²⁷ leeviläisiä 4.600, ²⁸ lisäksi Joojada, Aaronin suvun päämies, ja hänen kanssaan 3.700 miestä ²⁹ sekä nuorukainen Saadok, urhea soturi, ja lisäksi kaksikymmentäkaksi perhekuntansa päämiestä. ³⁰ Benjaminilaisia, Saulin veljiä, oli 3.000. Suurin osa benjaminilaisista palveli vielä siihen aikaan uskollisesti Saulin kuningashuonetta. ³¹ Efraimilaisia oli 20.800, urheita satureita, perhekuntiensa kuuluisia miehiä. ³² Manassen heimon toisesta puoliskosta oli 18.000 miestä. Heidät oli nimeltä mainiten valittu, jotta he menisivät tekemään Daavidin kuninkaaksi. ³³ Isaskarilaisia, jotka ymmärsivät, mitä aika vaati, ja tiesivät, mitä Israelin oli tehtävä, oli kaksisataa päällikköä ja kaikki heidän veljensä heidän johdollaan. ³⁴ Sebulonilaisia oli 50.000 miestä, jotka olivat varustautuneet sotaan

kaikin asein. He olivat yksimielisesti valmiita järjestäytymään taisteluun.

³⁵ Naftalilaisia oli tuhat päällikköä ja heidän kanssaan 37.000 miestä, kullakin kilpi ja keihäs varusteinaan. ³⁶ Daanilaisia oli 28.600 sotaan varustautunutta miestä ³⁷ ja asserilaisia 40.000 taisteluun valmista sotilasta. ³⁸ Jordanin toisella puolella asuvia ruubenilaisia, gaadilaisia ja Manassen heimon toista puoliskoa oli 120.000 kaikin sota-asein varustautunutta miestä.

³⁹ Kaikki nämä sotilaat tulivat Hebroniin kaikesta sydäimestään kuin taisteluun järjestäytyneinä tehdäkseen Daavidin koko Israelin kuninkaaksi. Myös kaikki muut israelilaiset olivat yksimielisiä Daavidin kuninkuudesta. ⁴⁰ Miehet olivat siellä Daavidin kanssa kolme päivää syöden ja juoden eväitä, joita heidän veljensä olivat heille valmistaneet. ⁴¹ Myös ne, jotka asuivat Hebronin lähellä ja aina Isaskarin, Sebulonin ja Naftalin alueille asti, toivat ruokaa aaseilla, kameleilla, muuleilla ja härillä. He toivat ruokatavaroita, jauhoja, kuivattuja viikunoita ja rusinoita, viiniä ja öljyä, nautakarjaa ja pikkukarjaa runsaasti, sillä Israelissa vallitsi ilo.

Liitonarkku tuodaan Kirjat-Jearimista

(2Sm 6:1-5)

13 Sitten Daavid neuvotteli tuhannen- ja sadanpäälliköiden,

kaikkien johtomiesten kanssa. ² Daavid sanoi koko Israelin seurakunnalle: "Jos se on teistä hyvä ja jos se on Herrasta, meidän Jumalastamme, niin lähettäkäämme kutsu joka taholle veljillemme, jotka ovat jääneet kaikkiin Israelin maakuntiin ja heidän lisäksi papeille ja leeviläisille, jotka asuvat laidunmaiden ympäröimissä kaupungeissa, että he kokoontuisivat meidän luoksemme. ³ Siirtäkäämme sitten Jumalamme liitonarkku luoksemme. Mehän emme välittäneet siitä Saulin päivinä." ⁴ Koko seurakunta vastasi, että näin oli tehtävä, sillä kaikkien mielestä se oli oikein.

⁵ Niin Daavid kutsui koko Israelin koolle, aina Egyptin Siihorista asti ja sieltä, mistä mennään Hamatiin, tuomaan Jumalan arkkua Kirjat-Jearimista. ⁶ Daavid ja koko Israel menivät ylös Baalatiin eli Kirjat-Jearimiin, joka on Juudassa, hakemaan sieltä Jumalan arkkua, jonka Herra, joka istuu kerubien keskellä, oli ottanut nimiinsä. ⁷ He asettivat Jumalan arkun uusiin vaunuihin ja lähtivät kuljettamaan sitä Abinadabin talosta. Ussa ja Ahjo ohjasivat vaunuja. ⁸ Daavid ja koko Israel riemuitsivat Jumalan edessä kaikin voimin laulaen ja lyyroja, harppuja, rumpuja, symbaaleja ja torvia soittaen.

Ussan kuolema

(2Sm 6:6-11)

⁹ Kun he tulivat Kiidonin puimatantereeseen luo, Ussa ojensi kätensä pitääkseen arkusta kiinni, sillä härät alkoivat vikuroida. ¹⁰ Silloin Herra vihastui Ussaan ja surmasi hänet, koska tämä oli ojentanut kätensä ja tarttunut arkkuun. Niin Ussa kuoli siihen paikkaan, Jumalan eteen.

¹¹ Daavid vihastui, koska Herra oli murtanut Ussan. Siksi paikan nimenä on Peres-Ussa vielä tänäkin päivänä. ¹² Sinä päivänä Daavidissa heräsi pelko Jumalaa kohtaan ja hän sanoi: "Kuinka minä voisin tuoda Jumalan arkun luokseni?" ¹³ Eikä Daavid siirtänyt arkkua luokseen Daavidin kaupunkiin, vaan kuljetti sen syrjään gatilaisen Oobed-Edomin taloon. ¹⁴ Jumalan liitonarkku jäi kolmeksi kuukaudeksi Oobed-Edomin perheen haltuun hänen taloonsa. Ja Herra siunasi Oobed-Edomin perhettä ja kaikkea, mitä hänellä oli.

Hiiramin ystävydenosoitus

(2Sm 5:11-16)

14 Hiiram, Tyyron kuningas, lähetti Daavidin luo lähettiläitä. Hän lähetti myös setripuuta sekä kivenhakkaajia ja puuseppiä rakentamaan Daavidille linnaa. ² Tästä Daavid ymmärsi, että Herra oli vahvistanut hänen kuninkuutensa

Israelissa, koska hänen kuninkuutensa oli korotettu korkealle Herran kansan Israelin tähden.

Daavidille Jerusalemissa syntyneet lapset

³ Daavid otti lisää vaimoja Jerusalemissa, ja hänelle syntyi vielä poikia ja tyttäriä. ⁴ Niiden poikien nimet, jotka syntyivät hänelle Jerusalemissa, olivat Sammua, Soobab, Naatan, Salomo, ⁵ Jibhar, Elisua, Elpelet, ⁶ Noogah, Nefeg, Jaafia, ⁷ Elisama, Beeljada ja Elifelet.

Daavid voittaa filistealaiset

(2Sm 5:17-25)

⁸ Kun filistealaiset kuulivat, että Daavid oli voideltu koko Israelin kuninkaaksi, he lähtivät kaikki etsimään Daavidia. Sen kuultuaan Daavid lähti heitä vastaan. ⁹ Kun filistealaiset olivat tulleet ja tehneet ryöstöretken Refaiminlaaksoon, ¹⁰ Daavid kysyi Jumalta: "Menenkö filistealaisia vastaan? Annatko heidät minun käsiini?" Herra sanoi hänelle: "Mene, minä annan heidät sinun käsiisi." ¹¹ Filistealaiset menivät Baal-Perasimiin, ja Daavid löi heidät siellä. Silloin Daavid sanoi: "Jumala on murtanut viholliseni minun kädelläni niin kuin vedet murtavat padon." Siksi hän antoi sen paikan nimeksi Baal-Perasim. ¹² Filistealaiset jättivät

siihen jumalansa, ja Daavidin käskystä ne poltettiin.

¹³ Mutta filistealaiset tekivät vielä kerran ryöstöretken laaksoon. ¹⁴ Daavid kysyi taas Jumalta, ja Jumala vastasi: "Älä lähde heidän peräänsä, vaan kierrä heidät ja käy heidän kimppuunsa balsamipuiden puolelta. ¹⁵ Kun kuulet askelten kahinan balsamipuiden latvoista, lähde silloin taisteluun, sillä Jumala käy sinun edelläsi ja tuhoaa filistealaisten sotajoukon." ¹⁶ Daavid teki niin kuin Jumala oli häntä käskenyt, ja israelilaiset voittivat filistealaisten sotajoukon ja ajoivat heitä takaa Gibeonista aina Geseriin saakka. ¹⁷ Daavidin maine levisi kaikkiin maihin, ja Herra saattoi kaikki kansat pelkäämään häntä.

Leeviläisten palvelutehtävät

15 Daavid rakensi itselleen taloja Daavidin kaupunkiin ja valmisti paikan Jumalan liitonarkulle ja pystytti sitä varten telttamajan. ² Sitten Daavid sanoi: "Jumalan arkkua eivät saa kantaa muut kuin leeviläiset, sillä heidät Herra on valinnut kantamaan Herran arkkua ja palvelemaan häntä ikuisesti." ³ Daavid kutsui koko Israelin koolle Jerusalemiin tuomaan Herran arkkua paikkaan, jonka hän oli sitä varten valmistanut. ⁴ Daavid kutsui koolle myös Aaronin jälkeläiset ja leeviläiset: ⁵ Kehatin jälkeläisistä suvun päämiehen Uurielin ja hänen veljensä, 120 miestä, ⁶ Merarin jälkeläisistä päämies Asajan ja hänen veljensä,

220 miestä, ⁷ Geersomin jälkeläisistä päämies Joelin ja hänen veljensä, 130 miestä, ⁸ Elisafanin jälkeläisistä päämies Semajan ja hänen veljensä, 200 miestä, ⁹ Hebronin jälkeläisistä päämies Elielin ja hänen veljensä, 80 miestä, ¹⁰ ja Ussielin jälkeläisistä päämies Amminadabin ja hänen veljensä, 112 miestä.

¹¹ Sitten Daavid kutsui papeista Saadokin ja Ebjatarin sekä leeviläisistä Uurielin, Asajan, Joelin, Semajan, Elielin ja Amminadabin ¹² ja sanoi heille: "Te olette leeviläisten perhekuntien päämiehet. Pyhittäytykää, te ja teidän veljenne, ja tuokaa Herran, Israelin Jumalan, arkku siihen paikkaan, jonka minä olen sitä varten valmistanut. ¹³ Koska te ette ensimmäisellä kerralla olleet mukana, niin Herra, meidän Jumalamme, mursi meidät, sillä me emme etsineet häntä oikealla tavalla." ¹⁴ Silloin papit ja leeviläiset pyhittäytyivät tuomaan Herran, Israelin Jumalan, arkkua. ¹⁵ Leeviläiset kantoivat Jumalan arkkua kantotankojen varassa olkapäillään, niin kuin Mooses oli Herran sanan mukaan käskennyt.

¹⁶ Daavid käski leeviläisten päämiesten valita veljiensä keskuudesta laulajia korottamaan äänensä riemullisesti harppujen, lyyrojen ja symbaalien säestyksellä. ¹⁷ Silloin leeviläiset asettivat tähän tehtävään veljiensä keskuudesta

Heemanin, Joelin pojan, Aasafin, Berekjan pojan, ja Merarin jälkeläisistä Eetanin, Kuusajan pojan. ¹⁸ Heidän kanssaan arvossa seuraavina olivat heidän veljensä Sakarja, Ben, Jaasiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Benaja, Maaseja, Mattitja, Elifelehu, Mikneja, Oobed-Edom ja Jegiel, jotka olivat portinvartijoita. ¹⁹ Laulajista Heemanin, Aasafin ja Eetanin tuli soittaa vaskisymbaaleja. ²⁰ Sakarjan, Asielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Maasejan ja Benajan tuli harppujen säestyksellä laulaa korkeassa äänialassa. ²¹ Mattitjan, Elifelehun, Miknejan, Oobed-Edomin, Jegielin ja Asasjan tuli lyyrojen säestyksellä johtaa laulua matalassa äänialassa. ²² Kenanja, leeviläisten johtaja kantamistehtävässä, valvoi pyhien esineiden kantamista, sillä hänellä oli siihen taitoa. ²³ Berekja ja Elkana olivat liitonarkun vartijoina. ²⁴ Papit, Sebanja, Joosafat, Netanel, Amasai, Sakarja, Benaja ja Elieser, puhalsivat torviin Jumalan arkun edellä. Myös Oobed-Edom ja Jehia olivat arkun vartijoina.

Liitonarkku tuodaan Jerusalemiin

(2Sm 6:12-16)

²⁵ Sitten Daavid, Israelin vanhimmat ja tuhannenpäälliköt lähtivät liikkeelle ja toivat riemuiten Herran liitonarkun Oobed-Edomin talosta. ²⁶ Kun leeviläiset Jumalan auttaessa

heitä kantoivat Herran liitonarkkua, uhrattiin seitsemän sonnimullikkaa ja seitsemän pässiä. ²⁷ Daavid oli pukeutunut hienosta pellavasta tehtyyn viittaan. Samoin olivat pukeutuneet kaikki leeviläiset, jotka kantoivat arkkua, ja laulajat sekä Kenanja, joka johti kantamista ja laulajia. Daavidilla oli yllään myös pellavainen kasukka.

²⁸ Näin koko Israel toi Herran liitonarkun ylös Jerusalemiin. Pasuunoihin puhallettiin, ja riemuhuudot raikuivat torvien, symbaalien, harppujen ja lyyrojen soudessa. ²⁹ Kun Herran liitonarkku oli tulossa Daavidin kaupunkiin, Saulin tytär Miikal katseli ikkunasta. Nähdessään kuningas Daavidin hyppivän ja karkeloivan hän halveksi tätä sydämessään.

Liitonarkku sijoitetaan telttamajaan

(2Sm 6:17-22)

16 Jumalan liitonarkku tuotiin ja asetettiin telttamajaan, jonka Daavid oli sitä varten pystyttänyt. Sitten uhrattiin polttouhreja ja yhteysuhreja Jumalan edessä. ² Kun Daavid oli suorittanut loppuun polttouhrien ja yhteysuhrien uhraamisen, hän siunasi kansan Herran nimessä. ³ Sitten hän jakoi kaikille israelilaisille, miehille ja naisille, kullekin leivän, kappaleen lihaa ja kakun rusinoita.

⁴ Daavid asetti leeviläisiä Herran liitonarkun eteen palvelemaan ja kunnioittamaan, kiittämään ja ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa. ⁵ Heidän johtajanaan oli Aasaf ja hänestä seuraavana Sakarja. Harppuja ja lyyroja soittivat Jegiel, Semiramot, Jehiel, Mattitja, Eliab, Benaja, Oobed-Edom ja Jegiel. Symbaaleja helisytti Aasaf, ⁶ ja papit, Benaja ja Jahasiel, puhalsivat lakkaamatta torviin Jumalan liitonarkun edessä.

Daavidin ylistyslaulu

(Ps 105:1-15, 96:1-13, 106:1,47,48)

⁷ Silloin, sinä päivänä, Daavid asetti ensimmäistä kertaa Aasafin ja hänen veljensä kiittämään Herraa näin:

⁸ "Kiittäkää Herraa, huutakaa
avuksi hänen nimeään,
tehkää hänen tekonsa tunnetuiksi
kansojen keskuudessa!

⁹ Laulakaa hänelle, laulakaa
hänelle ylistystä,
kertokaa kaikista hänen
ihmeistään!

¹⁰ Kerskatkaa hänen pyhästä
nimestään!
Iloitkoon niiden sydän, jotka
etsivät Herraa.

¹¹ Etsikää Herraa ja hänen
voimaansa,
etsikää alati hänen kasvojaan.

¹² Muistakaa hänen ihmeitään,
jotka hän on tehnyt,

hänen tunnustekojaan ja hänen
suunsa tuomioita,
¹³ te Israelin, hänen palvelijansa,
siemen,
te Jaakobin lapset, hänen
valittunsa.
¹⁴ Hän on Herra, meidän
Jumalamme.
Hänen tuomionsa kohtaavat
koko maata.
¹⁵ Muistakaa ikuisesti hänen
liittonsa,
sana, jonka hän sääti tuhansia
sukupolvیا varten,
¹⁶ liitto, jonka hän teki Abrahamin
kanssa,
ja vala, jonka hän vannoi lisakille.
¹⁷ Hän vahvisti sen laiksi Jaakobille,
Israelille ikuiseksi liitoksi,
¹⁸ sanoen: 'Sinulle minä annan
Kanaanin maan,
se on teidän perintöosanne.'
¹⁹ Teitä oli vähäinen joukko,
vain muutamia,
ja te olitte muukalaisia
siinä maassa.
²⁰ He vaelsivat kansan luota
toisen luo
ja valtakunnasta toisen
kansakunnan luo.
²¹ Hän ei sallinut kenenkään
heitä sortaa,
hän nuhteli kuninkaita heidän
vuokseen:
²² 'Älkää koskeko minun
voideltuihini,

älkää tehkö pahaa minun
profeetoilleni.'
²³ Laulakaa Herralle, kaikki maa!
Julistakaa päivästä päivään hänen
pelastussanomaansa.
²⁴ Kertokaa kansojen keskuudessa
hänen kunniastaan,
hänen ihmeistään kaikkien
kansojen keskellä,
²⁵ sillä Herra on suuri ja sangen
ylistettävä,
hän on kaikkia jumalia
pelättävämpi.
²⁶ Kaikki kansojen jumalat ovat
epäjumalia,
mutta Herra on tehnyt taivaat.
²⁷ Kunnia ja loisto on hänen
edessään,
voima ja riemu hänen
asuinpaikassaan.
²⁸ Antakaa Herralle, te kansojen
heimot,
antakaa Herralle kunnia ja voima.
²⁹ Antakaa Herralle hänen
nimensä kunnia,
tuokaa uhrilahjoja ja tulkaa
hänen eteensä.
Kumartukaa Herran eteen
pyhyiden kauneudessa,
³⁰ vaviskaa hänen kasvojensa
edessä, kaikki maa.
Maanpiiri pysyy lujana, horjumatta.
³¹ Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon
maa!
Sanokaa kansojen keskuudessa:
'Herra on kuningas!'

³² Pauhatkoon meri ja kaikki,
mitä siinä on!

Riemuitkoot kedot ja kaikki,
mitä niillä kasvaa!

³³ Kaikki metsän puut huutavat
riemusta Herran edessä,
sillä hän on tullut tuomitsemaan
maata.

³⁴ Kiittäkää Herraa, sillä hän
on hyvä,
hänen armonsa pysyy ikuisesti.

³⁵ Sanokaa: 'Pelasta meidät,
pelastuksemme Jumala!
Vapauta ja kokoa meidät
kansojen seasta,
että kiittäisimme sinun
pyhää nimeäsi
ja pitäisimme kunnianamme
sinun ylistystäsi.'

³⁶ Kiitetty olkoon Herra, Israelin
Jumala,
ikuisuudesta ikisuuteen!"
Ja kaikki kansa sanoi: "Aamen",
ja ylisti Herraa.

Pappien ja leeviläisten tehtävät

³⁷ Daavid asetti Aasafin ja hänen
veljensä telttamajaan Herran
liitonarkun eteen suorittamaan
vakituista palvelusta arkun
edessä, sen mukaan kuin kullekin
päivälle oli määrätty, ³⁸ samoin
Oobed-Edomin ja hänen veljensä,
kuusikymmentäkahdeksan miestä.
Oobed-Edomin, Jeditunin pojan, ja
Hoosan hän asetti portinvartijoiksi.
³⁹ Pappi Saadokin ja hänen veljensä,

papit, hän asetti palvelukseen
Herran asumuksen eteen kukkulalle,
joka on Gibeonissa. ⁴⁰ Heidän
tuli uhrata säännöllisesti aamuin
ja illoin polttouhreja Herralle
polttouhrialttarilla, niin kuin on
kirjoitettuna Herran laissa, jonka
Herra antoi Israelille. ⁴¹ Heeman ja
Jedutun sekä muut nimeltä mainitut
oli valittu heidän kanssaan kiittämään
Herraa laululla: "Hänen armonsa pysyy
ikuisesti". ⁴² Heemanin ja Jedutunin
hallussa olivat torvet ja symbaalit
soittajia varten sekä säestyssoittimet
jumalanpalveluslauluja varten.
Jedutunin pojat olivat portinvartijoita.
⁴³ Sitten koko kansa lähti, ja
kukin palasi kotiinsa. Daavidkin meni
tervehtimään perhettään.

Daavidille annettu lupaus

(2Sm 7:1-17)

17 Kerran, kun Daavid oli kotonaan,
hän sanoi profeetta Naatanille:
"Katso, minä asun setripuisessa
palatsissa, mutta Herran liitonarkku
on telttakankaan alla." ² Naatan sanoi
Daavidille: "Tee kaikki, mitä sydämelläsi
on, sillä Jumala on sinun kanssasi."

³ Mutta sinä yönä Naatanille tuli
tämä Jumalan sana: ⁴ "Mene ja
sano palvelijalleni Daavidille: 'Näin
sanoo Herra: Et sinä rakenna
minulle huonetta asuakseni siinä.
⁵ Minä en ole asunut huoneessa
siitä päivästä alkaen, jolloin lähdin

johdattamaan Israelia, aina tähän päivään saakka, vaan olen siirtynyt teltasta telttaan ja asumuksesta toiseen. ⁶Olenko minä missään niistä paikoista, joissa olen vaeltanut Israelin kanssa, sanallakaan sanonut yhdellekään Israelin tuomareista, jotka olin asettanut kaitsemaan kansaani: Miksi ette ole rakentaneet minulle setripuista huonetta?’

⁷Sano siis nyt palvelijalleni Daavidille: 'Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut kansani Israelin hallitsijaksi laitumelta, lampaiden jäljestä. ⁸Minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä olet vaeltanut, ja olen hävittänyt edeltäsi kaikki vihollisesi. Minä teen sinun nimesi suureksi, maan mahtavimpien nimien vertaiseksi. ⁹Minä myös valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen siihen. Se asettuu paikoilleen eikä ole enää levoton, eivätkä vääryyden tekijät enää tuhoa sitä niin kuin ennen, ¹⁰siitä lähtien kun asetin tuomareita kansalleni Israelille. Minä alistan valtaasi kaikki sinun vihollisesi ja ilmoitan sinulle, että Herra rakentaa sinulle huoneen.

¹¹Kun päiväsi ovat täyttyneet ja menet isiesi luo, minä nostan seuraajaksesi sinun siemenesi, yhden jälkeläistesi joukosta, ja vahvistan hänen kuninkuutensa. ¹²Hän rakentaa minulle huoneen, ja minä vahvistan hänen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi. ¹³Minä olen oleva hänen isänsä, ja

hän on oleva minun poikani. Minä en ota häneltä pois armoani, niin kuin otin häneltä, joka oli ennen sinua. ¹⁴Minä pidän hänen asemansa ikuisesti lujana huoneessani ja valtakunnassani, ja hänen valtaistuimensa pysyy vahvana ikuisesti."

¹⁵Juuri näillä sanoilla ja tämän näyn mukaan Naatan puhui Daavidille.

Daavidin kiitosrukous

(2Sm 7:18-29)

¹⁶Silloin kuningas Daavid meni, asettui Herran eteen ja sanoi: "Oi Herra, Jumala! Mikä olen minä, tai mikä on minun sukuni, kun olet tuonut minut tähän asti? ¹⁷Mutta tämäkin on ollut vähäistä sinun silmissäsi, Jumala, ja niin sinä olet puhunut palvelijasi suvun kaukaisesta tulevaisuudesta, ja sinä, oi Herra, Jumala, olet nähnyt minut nousevina ihmissukupolvina. ¹⁸Mitä voisi Daavid vielä sanoa sinulle siitä kunniasta, jota olet osoittanut palvelijallesi! Sinähän tunnet palvelijasi. ¹⁹Herra, palvelijasi tähden ja oman tahtosi mukaan sinä olet tehnyt kaikki nämä suuret teot ja ilmoittanut kaikki nämä suuret asiat. ²⁰Herra, kaiken sen mukaan, mitä olemme korvillamme kuulleet, ei ole sinun vertaistasi, ei ole muuta Jumalaa kuin sinä. ²¹Mikä muu kansa maan päällä on sinun kansasi Israelin kaltainen, jota Jumala itse on lähtenyt lunastamaan omaksi kansakseen. Sinä teit itsellesi suuren ja

pelottavan nimen karkottamalla muut kansat oman kansasi edeltä, jonka lunastit Egyptistä. ²² Sinä olet tehnyt kansasi Israelin ikuisiksi ajoiksi omaksi kansaksesi, ja sinä, Herra, tulit tämän kansan Jumalaksi.

²³ Herra, olkoon nyt ikuisesti luja se sana, jonka olet puhunut palvelijastasi ja hänen suvustaan. Tee, niin kuin olet puhunut. ²⁴ Olkoon sinun nimesi ikuisesti vahva ja suuri, niin että voidaan sanoa: 'Herra Sebaot, Israelin Jumala, on Jumala Israelissa.' Ja pysyköön palvelijasi Daavidin suku ikuisesti sinun edessäsi. ²⁵ Sinä, minun Jumalani, olet ilmoittanut palvelijallesi rakentavasi hänelle huoneen. Siksi palvelijasi on saanut rohkeuden rukoilla edessäsi. ²⁶ Ja nyt, Herra, sinä, joka olet tosi Jumala, sinä, joka olet ilmoittanut palvelijallesi kaiken tämän hyvän, ²⁷ ole suosiollinen ja siunaa palvelijasi sukua, että se saisi ikuisesti olla sinun edessäsi, sillä se, mitä sinä, Herra, siunaat, on oleva ikuisesti siunattu."

Daavidin voitot

(2Sm 8:1-14)

18 Sen jälkeen Daavid voitti filistealaiset, nujersi heidät ja otti heidän käsistään Gatin ja sen tytärkaupungit. ² Hän voitti myös mooabilaiset, ja heistä tuli Daavidin alamaisia, jotka maksoivat veroa. ³ Samoin Daavid voitti Hadad-Eserin, Sooban kuninkaan, Hamatin suunnalla,

kun tämä oli menossa lujittamaan valtaansa Eufratvirralla. ⁴ Daavid otti häneltä tuhat vaunuhevosta, 7.000 ratsumiestä ja 20.000 jalkamiestä. Daavid katkaisi kaikilta vaunuhevosilta vuohisjanteet, ainoastaan sata vaunuhevosta hän säästi.

⁵ Kun Damaskon aramilaiset tulivat auttamaan Hadad-Eseriä, Sooban kuningasta, Daavid löi aramilaisista kuoliaaksi 22.000 miestä. ⁶ Daavid sijoitti varuskuntia Damaskon Aramiin, ja aramilaisista tuli Daavidin alamaisia, jotka maksoivat veroa. Herra antoi Daavidille voiton, minne tahansa hän meni. ⁷ Daavid otti kultakilvet, jotka Hadad-Eserin palvelijoilla oli, ja vei ne Jerusalemiin. ⁸ Hän otti myös suuret määrät kuparia Tibhatista ja Kuunista, Hadad-Eserin kaupungeista. Siitä Salomo teetti vaskimeren, pylväät ja muut kupariesineet.

⁹ Kun Tooou, Hamatin kuningas, kuuli, että Daavid oli voittanut Hadad-Eserin, Sooban kuninkaan, koko sotajoukon, ¹⁰ hän lähetti poikansa Hadoramin tervehtimään kuningas Daavidia ja onnittelemaan häntä siitä, että hän oli taistellut Hadad-Eseriä vastaan ja voittanut hänet. Hadad-Eser oli näet ollut usein sodassa Toooun kanssa. Hän lähetti Daavidille kaikenlaisia kulta-, hopea- ja kupariesineitä. ¹¹ Myös ne kuningas Daavid pyhitti Herralle sen hopean ja kullan lisäksi, minkä hän oli ottanut muilta kansoilta,

nimittäin edomilaisilta, mooabilaisilta, ammonilaisilta, filistealaisilta ja amalekilaisilta.

¹² Abisai, Serujan poika, voitti Suolalaaksossa edomilaiset, 18.000 miestä. ¹³ Hän sijoitti Edomiin varuskuntia, ja kaikista edomilaisista tuli Daavidin alamaisia. Näin Herra antoi Daavidille voiton, minne tahansa hän meni.

Daavidin korkeimmat virkamiehet

(2Sm 8:15-18)

¹⁴ Daavid hallitsi kuninkaana koko Israelia ja teki kaikelle kansalleen sitä, mikä on oikein ja vanhurskasta. ¹⁵ Jooab, Serujan poika, oli sotaväen ylipäällikkö, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kansleri. ¹⁶ Papeja olivat Saadok, Ahitubin poika, ja Abimelek, Ebjatarin poika. Savsa oli kirjuri. ¹⁷ Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkö, ja Daavidin pojat olivat kuninkaan ylimpiä virkamiehiä.

Haanun häpäisee Daavidin sanansaattajat

(2Sm 10:1-5)

19 Näiden tapahtumien jälkeen ammonilaisten kuningas Naahas kuoli, ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä. ² Daavid sanoi: "Minä osoitan ystävällisyyttä Haanunille, Naahaksen pojalle, sillä hänen isänsä osoitti ystävällisyyttä minulle." Niin Daavid

lähetti sanansaattajat lohduttamaan Haanunia hänen isänsä kuoleman tähden.

Mutta kun Daavidin palvelijat tulivat Haanunin luo ammonilaisten maahan lohduttamaan häntä, ³ ammonilaisten päälliköt sanoivat Haanunille: "Luuletko, että Daavid tahtoo kunnioittaa isääsi, kun hän lähettää lohduttajia luoksesi? Varmaankin hänen palvelijansa ovat tulleet luoksesi tutkimaan, hävittämään ja vakoilemaan maata." ⁴ Silloin Haanun otti kiinni Daavidin palvelijat, ajatti heiltä parran ja leikkautti heidän vaatteistaan puolet pois, takamuksia myöten. Sitten hän päästi heidät menemään.

⁵ Kun Daavidille tultiin kertomaan miehistä, hän lähetti sananviejän heitä vastaan, sillä heitä oli pahoin häväisty. Kuningas käski sanoa: "Jääkää Jerikoon, kunnes partanne on kasvanut, ja tulkaa sitten takaisin."

Daavid voittaa ammonilaiset ja aramilaiset

(2Sm 10:6-19)

⁶ Kun ammonilaiset huomasivat joutuneensa Daavidin vihoihin, Haanun ja ammonilaiset lähettivät tuhat talenttia hopeaa palkataksaan Mesopotamiasta, Maakan Aramista ja Soobasta itselleen sotavaunuja ja ratsumiehiä. ⁷ He palkkasivat 32.000 sotavaunua sekä Maakan kuninkaan

ja hänen väkensä. Nämä tulivat ja leiriytyivät Meedeban edustalle. Myös ammonilaiset tulivat kaupungeistaan, kokoontuivat yhteen ja lähtivät sotaan.

⁸ Kun Daavid kuuli sen, hän lähetti sinne Jooabin ja koko sotajoukon, kaikki soturit. ⁹ Ammonilaiset tulivat ulos kaupungista ja asettuivat taistelujärjestykseen kaupungin portin edustalle, ja paikalle saapuneet kuninkaat olivat joukkoineen erillään kedolla. ¹⁰ Kun Jooab näki, että häntä uhkasi hyökkäys edestä ja takaa, hän valitsi Israelin valiomiehistä joukon, jonka hän asetti rintamaan aramilaisia vastaan. ¹¹ Loput väestä hän antoi veljensä Abisain johtoon, ja ne asettuivat taistelujärjestykseen ammonilaisia vastaan. ¹² Jooab sanoi: "Jos aramilaiset osoittautuvat minulle ylivoimaisiksi, tule sinä minun avukseni. Jos taas ammonilaiset osoittautuvat sinulle ylivoimaisiksi, minä autan sinua. ¹³ Ole luja! Pysykäämme lujina kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta. Tehköön sitten Herra, minkä hyväksi näkee." ¹⁴ Sitten Jooab ja sotaväki, joka oli hänen kanssaan, ryhtyi taisteluun aramilaisia vastaan, ja nämä pakenivat. ¹⁵ Kun ammonilaiset näkivät aramilaisten pakenevan, myös he pakenivat Jooabin veljeä Abisaita ja vetäytyivät

kaupunkiin. Sitten Jooab palasi Jerusalemiin.

¹⁶ Kun aramilaiset huomasivat, että Israel oli voittanut heidät, he lähettivät sanansaattajia noutamaan Eufratvirran toisella puolella asuvia aramilaisia, joita johti Soofak, Hadad-Eserin sotaväen päällikkö. ¹⁷ Siitä ilmoitettiin Daavidille, ja hän kokosi koko Israelin sotaväen ja meni Jordanin yli. Kohdattuaan aramilaiset hän asettui rintamaan heitä vastaan. Kun Daavid oli asettunut rintamaan aramilaisia vastaan, nämä ryhtyivät taistelemaan hänen kanssaan ¹⁸ mutta joutuivat pakenemaan Israelia. Daavid surmasi aramilaisilta 7.000 vaunusoturia ja 40.000 jalkamiestä. Hän surmasi myös heidän päällikkönsä Soofakin. ¹⁹ Kun Hadad-Eserin miehet huomasivat, että Israel oli voittanut heidät, he tekivät rauhan Daavidin kanssa, ja heistä tuli hänen alamaisiaan. Tämän jälkeen aramilaiset eivät enää tahtoneet auttaa ammonilaisia.

Daavid valloittaa Rabban

(2Sm 11:1, 12:26-31)

20 Kun vuosi oli vaihtunut ja oli kuninkaiden sotaanlähdön aika, Jooab johti joukot taisteluun. Hän hävitti ammonilaisten maata ja piiritti Rabbaa, kun Daavid itse oli Jerusalemissa. Jooab valtasi Rabban ja hävitti sen. ² Daavid otti ammonilaisten kuninkaan päästä kultakruunun. Se osoittautui talentin

painoiseksi, ja siinä oli kallisarvoinen jalokivi. Kruunu pantiin Daavidin päähän, ja hän vei kaupungista hyvin paljon saalista. ³Kaupungin kansan hän vei pois ja pani sen tekemään kivityötä sahoilla, rautaisilla taltoilla ja hakuilla. Näin hän teki kaikille ammonilaisten kaupungeille. Sitten Daavid palasi Jerusalemiin mukanaan koko sotaväkensä.

Taisteluja filistealaisia vastaan

(2Sm 21:15-22)

⁴Sen jälkeen syntyi Geserissä taistelu filistealaisia vastaan. Huusalainen Sibbekai surmasi Sippain, joka oli Raafan jälkeläisiä, ja niin heidät nujerrettiin. ⁵Kun taas syntyi taistelu filistealaisia vastaan, Elhanan, Jaaorin poika, surmasi Lahmin, joka oli gatilaisen Goljatin veli ja jonka peitsen varsi oli kuin kangaspuiden tukki. ⁶Vielä syttyi taistelu, nyt Gatissa. Siellä oli kookas mies, jolla oli kuusi sormeä kummassakin kädessä ja kuusi varvasta kummassakin jalassa, yhteensä kaksikymmentäneljä. Myös hän polveutui Raafasta. ⁷Hän häpäisi Israelia, mutta Joonatan, Daavidin veljen Simean poika, surmasi hänet. ⁸Nämä polveutuivat Gatissa asuneesta Raafasta, ja he kaatuivat Daavidin ja hänen palvelijoittensa surmaamina.

Israelin ja Juudan väestönlaskenta

(2Sm 24:1-9)

21 Saatana nousi Israelia vastaan ja yllytti Daavidin laskemaan Israelin. ²Daavid sanoi Jooabille ja kansan johtomiehille: "Menkää ja laskekaa israelilaiset Beersebasta Daaniin asti ja tuokaa sitten minulle tieto heidän lukumäärästään." ³Jooab vastasi: "Herra lisätköön kansansa satakertaiseksi, olkoon se kuinka suuri tahansa. Eivätkö he, herrani, kuningas, kaikki ole herrani palvelijoita? Miksi herrani pyytää tätä? Miksi Israelin näin pitäisi joutua syylliseksi?"

⁴Kuninkaan sana kuitenkin velvoitti Jooabia, ja niin Jooab lähti ja kulki kaikkialla Israelissa. Sitten hän tuli takaisin Jerusalemiin ⁵ja ilmoitti kuninkaalle väestönlaskennan tuloksen: koko Israelissa oli 1.100.000 miekkamiestä ja Juudassa 470.000 miekkamiestä. ⁶Leevin ja Benjaminin heimoja Jooab ei kuitenkaan laskenut muiden joukkoon, sillä kuninkaan käsky kauhistutti Jooabia.

Rutto

(2Sm 24:10-17)

⁷Tämä väestönlaskenta oli Jumalan silmissä paha asia, ja hän löi Israelia. ⁸Silloin Daavid sanoi Jumalalle: "Minä olen tehnyt suuren synnin tehdessäni näin. Anna nyt anteeksi palvelijasi rikos. Minä olen menetellyt hyvin tyhmästi."

⁹Herra puhui Gaadille, Daavidin näkijälle: ¹⁰"Mene ja puhu Daavidille: 'Näin sanoo Herra: Minä annan sinulle kolme vaihtoehtoa. Valitse niistä yksi, niin minä teen sinulle sen mukaan.'"

¹¹Gaad meni Daavidin luo ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: 'Voit valita ¹²joko kolmeksi vuodeksi nälänhädän tai kolmeksi kuukaudeksi hävityksen ahdistajiesi vainotessa, vihollistesi miekka kintereilläsi, tai kolmeksi päiväksi maahan Herran miekan ja ruton, Herran enkelin tuottaman tuhon koko Israelin alueelle.' Harkitse nyt, mitä minä vastaan lähettäjäolleni."

¹³Daavid vastasi Gaadille: "Olen suuressa ahdingossa. Mutta minä tahdon jättäytyä Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on hyvin suuri. Ihmisten käsiin en tahdo joutua."

¹⁴Niin Herra salli ruton puhjeta Israelissa, ja kansaa kuoli 70.000 miestä.

¹⁵Jumala lähetti enkelin Jerusalemiin tekemään siellä tuhoa. Kun enkeli oli tekemässä tuhotyötään, Herra katsoi sitä, katui onnettomuutta ja sanoi tuhoojaenkeliille: "Jo riittää, laske kätesi alas." Herran enkeli oli silloin jebusilaisen Ornanin puimatanteren luona.

¹⁶Daavid kohotti katseensa ja näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, kädessään paljastettu miekka ojennettuna Jerusalemin yli. Silloin Daavid ja vanhimmat, säkkeihin pukeutuneina, heittäytyivät

kasvoilleen. ¹⁷Daavid sanoi Jumalalle: "Minä käskin laskea kansan. Minä olen se, joka olen tehnyt syntiä ja menetellyt väärin. Mutta nämä minun lampaani, mitä he ovat tehneet? Herra, minun Jumalani, minä pyydän, olkoon sinun kätesi minua ja minun isäni perhettä vastaan, mutta ei kansaasi vastaan sille vitsaukseksi."

Daavid rakentaa alttarin Herralle

(2Sm 24:18-25)

¹⁸Silloin Herran enkeli käski Gaadin sanoa Daavidille, että hänen oli mentävä pystyttämään Herralle alttari jebusilaisen Ornanin puimatantereelle.

¹⁹Daavid lähti sen sanan mukaan, jonka Gaad oli Herran nimessä puhunut.

²⁰Ornan oli juuri puimassa vehnää. Kun hän kääntyi katsomaan, hän näki enkelin. Silloin hänen neljä poikaansa, jotka olivat hänen kanssaan, menivät piiloon. ²¹Daavid meni Ornanin luo. Kun Ornan katsoi ja huomasi Daavidin, hän lähti puimatantereelta ja kumartui Daavidin eteen kasvoilleen maahan. ²²Daavid sanoi Ornanille:

"Anna puimatanner minulle, niin minä rakennan siihen alttarin Herralle. Myy se minulle täydestä hinnasta, että vitsaus lakkaisi vaivaamasta kansaa."

²³Ornan vastasi Daavidille: "Ota se itsellesi. Tehkoon herrani ja kuninkaani, mitä hyväksi näkee. Minä annan härät polttouhriksi, puimaäkeet haloiksi ja vehnän ruokauhriksi. Minä annan ne

kaikki." ²⁴ Mutta kuningas Daavid sanoi Ornanille: "Ei, minä ostan sen täydestä hinnasta. Minä en voi viedä Herralle sitä, mikä on sinun, enkä uhrata ilmaisia polttouhreja." ²⁵ Niin Daavid maksoi Ornanille siitä paikasta kuusisataa sekeliä kultaa. ²⁶ Sitten Daavid rakensi sinne alttarin Herralle ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja. Hän huusi avuksi Herra, ja Herra vastasi hänelle tulella, jonka hän lähetti taivaasta polttouhrialttarille. ²⁷ Ja Herra käski enkelin panna miekkansa tuppeen.

²⁸ Noina aikoina, kun Daavid näki, että Herra oli vastannut hänelle jebusilaisen Ornanin puimatantereella, hän alkoi uhrata siellä. ²⁹ Herran asumus ja polttouhrialttari, jotka Mooses oli teettänyt autiomaassa, olivat kuitenkin siihen aikaan Gibeonin uhrikukkulalla. ³⁰ Mutta Daavid ei voinut mennä sinne kysymään neuvoa Jumalalta, koska hän pelkäsi Herran enkelin miekkaa.

Tempppelin rakennustöiden valmistelut

22 Daavid sanoi: "Tässä olkoon Herran, Jumalan, temppeli ja tässä alttari Israelin polttouhria varten."

² Niin Daavid käski koota muukalaiset, jotka olivat Israelin maassa, ja pani heidät kivenhakkaajiksi louhimaan ja hakkaamaan kiviä Jumalan temppelin rakentamista varten. ³ Daavid hankki paljon rautaa, josta tehtiin portinovie naulat ja tukiraudat, sekä niin paljon kuparia, ettei sitä voitu punnita, ⁴ ja setripuuta niin paljon, ettei sen

määrää voitu mitata. Siidonilaiset ja tyrolaiset toimittivat hänelle runsaasti setripuuta. ⁵ Daavid sanoi: "Poikani Salomo on nuori ja hento. Tempppelin, joka rakennetaan Herralle, on oltava suuri ja mahtava, ja sen nimen ja loiston on tultava tunnetuksi kaikissa maissa. Sitä varten tahdon tehdä valmisteluja." Niin Daavid teki paljon valmisteluja ennen kuolemaansa.

Daavidin ohjeet Salomolle

⁶ Daavid kutsui poikansa Salomon luokseen ja käski hänen rakentaa temppelin Herralle, Israelin Jumalalle. ⁷ Hän sanoi Salomolle: "Poikani, minun sydämelläni oli ajatus rakentaa temppeli Herran, Jumalani, nimelle, ⁸ mutta minulle tuli tämä Herran sana: 'Sinä olet vuodattanut paljon verta ja käynyt suuria sotia. Sinä et saa rakentaa temppeliä minun nimelleni, koska olet vuodattanut maahan paljon verta minun edessäni. ⁹ Mutta sinulle on syntyy poika. Hänestä tulee rauhan mies, ja minä annan hänen päästä rauhaan kaikilta vihollisilta, jotka asuvat hänen ympärillään. Hänen nimekseen tulee Salomo, ja minä annan rauhan ja levon Israelille hänen päivinään. ¹⁰ Hän rakentaa temppelin minun nimelleni. Hän on oleva minun poikani, ja minä olen hänen isänsä, ja minä vahvistan hänen kuninkaallisen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi Israelissa.'

¹¹ Olkoon siis Herra sinun kanssasi, poikani, että menestyisit ja saisit

rakennetuksi temppelin Herralle, Jumalallesi, niin kuin hän on sinusta puhunut. ¹² Herra antakoon sinulle viisautta ja ymmärrystä, kun hän asettaa sinut Israelin hallitsijaksi, niin että voit noudattaa Herran, sinun Jumalasi, lakia. ¹³ Sinä menestyt, jos tarkoin noudatat niitä lakeja ja säädöksiä, jotka Herra antoi Moosekselle Israelia varten. Ole luja ja rohkea, älä pelkää äläkä arkaile. ¹⁴ Katso, vaikeuksienkin keskellä olen hankkinut Herran temppeliä varten satatuhatta talenttia kultaa, miljoona talenttia hopeaa sekä kuparia ja rautaa niin paljon, ettei sitä ole voitu punnita. Olen hankkinut myös puuta ja kiveä, ja sinä saat hankkia niitä vielä lisää. ¹⁵ Sinulla on käytössäsä paljon työmiehiä, kivenhakkaajia, muurareita, puuseppiä ja kaikenlaisen työn taitajia. ¹⁶ Kultaa, hopeaa, kuparia ja rautaa on ylen määrin. Nouse ja ryhdy työhön. Herra olkoon kanssasi!"

Daavidin ohjeet Israelin johtomiehille

¹⁷ Daavid käski kaikkien Israelin johtomiesten auttaa poikaansa Salomoa. Hän sanoi heille: ¹⁸ "Onhan Herra, teidän Jumalanne, ollut teidän kanssanne ja suonut teidän päästä joka taholla rauhaan. Hän on antanut maan asukkaat minun käsiini, ja maa on alistettu Herran ja hänen kansansa vallan alle. ¹⁹ Kääntäkää siis sydämenne ja sielunne etsimään Herraa, Jumalaanne! Nouskaa ja

rakentakaa Herran, Jumalan, pyhäkkö, että Herran liitonarkku ja Jumalan pyhät esineet voitaisiin viedä Herran nimelle rakennettuun temppeliin."

Leeviläiset ja heidän tehtävänsä

23 Kun Daavid oli tullut vanhaksi ja saanut elämästä kyllänsä, hän teki pojastaan Salomosta Israelin kuninkaan. ² Hän kutsui kokoon kaikki Israelin johtomiehet, papit ja leeviläiset. ³ Kolmikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat leeviläiset laskettiin, ja miesten lukumäärä oli yhteensä 38.000. ⁴ Daavid sanoi: "Näistä 24.000 johtakoon töitä Herran temppelissä, 6.000 olkoon johtomiehinä ja tuomareina, ⁵ 4.000 olkoon portinvartijoina ja 4.000 ylistäköön Herraa soittimilla, jotka olen teettänyt ylistämistä varten."

⁶ Daavid jakoi heidät osastoihin Leevin poikien Geersonin, Kehatin ja Merarin mukaan. ⁷ Geersonilaisia olivat Ladan ja Simei. ⁸ Ladanin poikia olivat Jehiel, joka oli päämies, ja Seetam ja Joael, nämä kolme. ⁹ Simein poikia olivat Selomit, Hasiel ja Haaran, nämä kolme. Nämä olivat Ladanin perhekuntien päämiehiä. ¹⁰ Simein poikia olivat myös Jahat, Siisa, Jeus ja Beria. Nämäkin olivat Simein poikia, nämä neljä. ¹¹ Jahat oli päämies, ja toinen poika oli Siisa. Jeuksella ja Berialla ei ollut monta poikaa, ja heidät laskettiin yhdeksi perhekunnaksi, yhdeksi palvelusvuoroksi.

¹² Kehatin poikia oli neljä: Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel. ¹³ Amramin pojat olivat Aaron ja Mooses. Aaron, hän ja hänen poikansa, erotettiin ikuisesti toimittamaan kaikkein pyhintä palvelusta, suitsuttamaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja siunaamaan kansaa hänen nimessään ikuisesti. ¹⁴ Jumalan miehen Mooseksen pojat luettiin kuuluviksi Leevin heimoon. ¹⁵ Mooseksen pojat olivat Geersom ja Elieser. ¹⁶ Geersomin poika oli Sebucl, päämies. ¹⁷ Elieserin poika oli Rehabja, päämies. Elieserillä ei ollut muita poikia, mutta Rehabjalla oli hyvin monta poikaa. ¹⁸ Jisharin poika oli Selomit, päämies. ¹⁹ Hebronin pojista ensimmäinen oli Jeria, päämies, toinen poika oli Amarja, kolmas Jahasiel ja neljäs Jekamam. ²⁰ Ussielin pojat olivat Miika, päämies, ja toinen poika Jissia.

²¹ Merarin pojat olivat Mahli ja Muusi. Mahlin pojat olivat Eleasar ja Kiis. ²² Eleasar kuoli, eikä häneltä jäänyt poikia vaan ainoastaan tyttäriä, jotka heidän serkkunsa, Kiisin pojat, ottivat vaimoikseen. ²³ Muusin poikia oli kolme: Mahli, Eeder ja Jeremot. ²⁴ Nämä olivat Leevin pojat perhekuntiensa mukaan, perhekuntien päämiehet, niin monta kuin heitä oli ollut katselmuksessa, nimien lukumäärän mukaan, pääluvun mukaan. Heistä kaksikymmenvuotiaat

ja sitä vanhemmat toimittivat palvelustehtäviä Herran temppelissä.

²⁵ Daavid sanoi: "Herra, Israelin Jumala, on suonut levon kansalleen, ja hän on asuva Jerusalemissa ikuisesti.

²⁶ Leeviläisten ei tarvitse enää kantaa asumusta eikä sen välineitä, joita palveluksessa käytetään."

²⁷ Daavidin viimeisten määräysten mukaan leeviläisten lukumäärään laskettiin kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat. ²⁸ Heidän tehtävänään oli avustaa Aaronin jälkeläisiä Herran temppelin palvelusmenoissa, pitää huolta esipihoista ja sivuhuoneista, pitää kaikki pyhät esineet puhtaina ja huolehtia Jumalan temppelin palvelustehtävistä, ²⁹ Herran eteen asetettavista leivistä, ruokauhrijauhuista, ohuista happamattomista leivistä, paistolevyllä paistetuista leivistä ja öljyyn leivotuista leivistä sekä tilavuus- ja pituusmitoista. ³⁰ Heidän tuli seisoa joka aamu kiittämässä ja ylistämässä Herraa, samoin joka ilta, ³¹ ja uhrata kaikki polttouhrit Herralle sapatteina, uudenkuun päivinä ja muina juhla-aikoina, joka kerta sen mukaan kuin niitä oli määrätty uhrattavaksi Herran edessä. ³² Näin heidän oli pidettävä huolta ilmestysmajasta ja pyhäköstä ja avustettava palvelustehtävissä veljiään, Aaronin jälkeläisiä, Herran temppelissä.

Aaronin jälkeläisten osastot

24 Myös Aaronin jälkeläiset jaettiin omiin osastoihinsa. Aaronin pojat olivat Naadab, Abihu, Eleasar ja litamar. ²Naadab ja Abihu kuolivat ennen isäänsä, eikä heillä ollut poikia. Sen vuoksi pappeina palvelivat ainoastaan Eleasar ja litamar. ³Daavid jakoi heidät yhdessä Saadokin, Eleasarin jälkeläisen, ja Ahimelekin, litamarin jälkeläisen, kanssa, osastoihin palvelusvuoroja varten. ⁴Kun Eleasarin jälkeläisillä havaittiin olevan enemmän päämiehiä kuin litamarin jälkeläisillä, heidät jaettiin niin, että Eleasarin jälkeläiset saivat perhekunnilleen kuusitoista päämiestä ja litamarin jälkeläiset kahdeksan. ⁵Heidät jaettiin arvalla, molemmat suvut keskenään, ja niin sekä Eleasarin että litamarin jälkeläisiä oli pyhäkköruhtinaina ja Jumalan ruhtinaina.

⁶Semaja, Netanelin poika, kirjuri, joka oli Leevin sukua, kirjoitti heidän nimensä muistiin kuninkaan, päämiesten, pappi Saadokin, Ahimelekin, Ebjatarin pojan, sekä pappien ja leeviläisten perhekuntien päämiesten läsnäollessa. Arvalla valittiin vuorotellen yksi Eleasarin ja yksi litamarin perhekunnasta.

⁷Ensimmäinen arpa tuli Joojaribille, toinen Jedajalle, ⁸kolmas Haarimille, neljäs Seoromille, ⁹viides Malkialle, kuudes Mijjaminille, ¹⁰seitsemäs Koosille, kahdeksas Abialle, ¹¹yhdeksäs

Jeesualle, kymmenes Sekanjalle, ¹²yhdestoista Eljasibile, kahdestoista Jaakimille, ¹³kolmastoista Huppalle, neljästoista Jesebabile, ¹⁴viidestoista Bilgalle, kuudestoista Immerille, ¹⁵seitsemästoista Heesirille, kahdeksastoista Pissekselle, ¹⁶yhdeksästoista Petahjalle, kahdeskymmenes Hesekielille, ¹⁷kahdeskymmenesyhdes Jaakinille, kahdeskymmeneskahdes Gaamulille, ¹⁸kahdeskymmeneskolmas Delajalle ja kahdeskymmenesneljäs Maasjalle. ¹⁹Nämä olivat heidän palvelusvuoronsa, kun he menivät Herran temppeliin. Näin heidän isänsä Aaron oli heille säätänyt sen mukaan kuin Herra, Israelin Jumala oli häntä käsenyt.

Muut Leevin jälkeläiset

²⁰Muita Leevin jälkeläisiä olivat Amramin poika Suubael, Suubaelin poika Jehdeja, ²¹Rehabjan poika Jissia, joka oli päämies, ²²ja jisharilaiset Selomot ja Selomotin poika Jahat. ²³Hebronin poikia olivat: Jeria, toinen Amarja, kolmas Jahasiel ja neljäs Jekamam. ²⁴Ussielin poika oli Miika, ja Miikan poika oli Saamir. ²⁵Miikan veli oli Jissia, ja Jissian poika oli Sakarja. ²⁶Merarin poikia olivat Mahli ja Muusi ja hänen poikansa Jaasian pojat. ²⁷Merarin pojalle Jaasialle syntyivät Sooham, Sakkur ja Ibri. ²⁸Mahlin jälkeläinen oli Eleasar, jolla ei ollut poikia. ²⁹Kiisin jälkeläinen

oli Jerahmeel.³⁰ Muusin poikia olivat Mahli, Eeder ja Jerimot.

Nämä olivat leeviläisten jälkeläisiä perhekuntiansa mukaan.³¹ Myös nämä heittivät arpaa samoin kuin heidän veljensä, Aaronin jälkeläiset, perhekuntapäämiehet tasavertaisina nuorimpien veljiensä kanssa, kuningas Daavidin, Saadokin, Ahimelekin sekä pappien ja leeviläisten perhekuntapäämiesten läsnä ollessa.

Temppelilaulajien osastot

25 Daavid ja sotapäälliköt erottivat palvelukseen Aasafin, Heemanin ja Jedutunin pojat, jotka soittivat profeetallisessa hengessä lyyroilla, harpuilla ja symbaaleilla. Seuraavassa luetellaan palveluksessa olleet miehet:

² Aasafin poikia olivat Sakkur, Joosef, Netanja ja Asarela. Heitä johti Aasaf, joka profeetallisessa hengessä soitti kuninkaan antamien ohjeiden mukaan.

³ Jedutunilaisia olivat Jedutunin kuusi poikaa, Gedalja, Seri, Jesaja, Hasabja ja Mattitja. Heitä johti heidän isänsä Jedutun, joka profeetallisessa hengessä lyyraa soittaen lauloi kiitosta ja ylistystä Herralle.⁴ Heemanilaisia olivat Heemanin pojat Bukkia, Mattanja, Ussiel, Sebucl, Jerimot, Hananja, Hanani, Eliata, Giddalti, Roomamti-Eser, Josbekasa, Malloti, Hootir ja Mahasiot.⁵ Nämä kaikki olivat Heemanin, kuninkaan näkijän, poikia. Jumala oli näet luvannut

korottaa korkealle hänen sarvensa ja oli antanut hänelle neljätoista poikaa ja kolme tytärtä.⁶ Kaikki nämä pojat lauloivat isiensä johdolla Herran temppelissä symbaalien, harppujen ja lyyrojen säestyksellä, kun Jumalan temppelipalvelusta toimitettiin kuninkaan, Aasafin, Jedutunin ja Heemanin antamien määräysten mukaan.

⁷ Temppelilaulajien ja heidän veljiensä lukumäärä – kaikkien taitajien, jotka oli opetettu laulamaan Herralle – oli 288.

⁸ He heittivät arpaa palvelusvuoroista, niin nuoret kuin vanhat, taitajat yhdessä oppilaiden kanssa.

⁹ Ensimmäinen arpa lankesi Aasafin suvulle, Joosefille. Toinen arpa lankesi Gedaljalle, hänelle ja hänen veljilleen ja pojilleen, yhteensä kahdelletoista,¹⁰ kolmas Sakkurille ja hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,¹¹ neljäs Jisrille ja hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,¹² viides Netanjalle ja hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,¹³ kuudes Bukkialle ja hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,¹⁴ seitsemäs Jesarelalle ja hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,¹⁵ kahdeksas Jesajalle ja hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,¹⁶ yhdeksäs Mattanjalle ja hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,¹⁷ kymmenes Simeille, hänen pojilleen

ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
¹⁸ yhdestoista Asarelille ja hänen
 pojilleen ja veljilleen, yhteensä
 kahdelletoista, ¹⁹ kahdestoista
 Hasabjalle ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
²⁰ kolmastoista Suubaelille ja hänen
 pojilleen ja veljilleen, yhteensä
 kahdelletoista, ²¹ neljästoista
 Mattitjalle ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
²² viidestoista Jeremotille ja hänen
 pojilleen ja veljilleen, yhteensä
 kahdelletoista, ²³ kuudestoista
 Hananjalle ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
²⁴ seitsemästoista Josbekasalle ja
 hänen pojilleen ja veljilleen, yhteensä
 kahdelletoista, ²⁵ kahdeksastoista
 Hananille ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
²⁶ yhdeksästoista Mallotille ja hänen
 pojilleen ja veljilleen, yhteensä
 kahdelletoista, ²⁷ kahdeskymmenes
 Elijatalle ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
²⁸ kahdeskymmenes ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
²⁹ kahdeskymmenes ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
³⁰ kahdeskymmenes ja hänen pojilleen ja
 veljilleen, yhteensä kahdelletoista,
³¹ ja kahdeskymmenesneljäs

Roomamti-Eserille ja hänen pojilleen
 ja veljilleen, yhteensä kahdelletoista.

Portinvartijoiden osastot

26 Portinvartijoiden osastot olivat:
 Koorahilainen Meselemja,
 Kooren poika, oli Aasafin jälkeläisiä.
² Meselemjan pojista Sakarja oli
 esikoinen, toinen oli Jediael, kolmas
 Sebadja, neljäs Jatniel, ³ viides Eelam,
 kuudes Joohanen ja seitsemäs Eljoenai.
⁴ Oobed-Edomin pojista esikoinen
 oli Semaja, toinen oli Joosabad,
 kolmas Jooah, neljäs Saakar, viides
 Netanel, ⁵ kuudes Ammiel, seitsemäs
 Isaskar ja kahdeksas Peulletai. Näin
 Jumala oli Oobed-Edomia siunannut.
⁶ Hänen pojalleen Semajalle syntyi
 poikia, jotka hallitsivat isänsä sukua,
 sillä he olivat erityisen kyvykkäitä
 miehiä. ⁷ Semajan pojat olivat Otni,
 Refael, Oobed, Elsabad ja hänen
 veljensä Elihu ja Semakja, kyvykkäitä
 miehiä. ⁸ Kaikki nämä Oobed-Edomin
 jälkeläiset, he ja heidän poikansa ja
 veljensä, olivat kyvykkäitä miehiä
 ja tarmokkaita palveluksessa.
 Oobed-Edomin jälkeläisiä oli kaikkiaan
 kuusikymmentäkaksi. ⁹ Meselemjalla
 oli kahdeksantoista poikaa ja veljeä,
 kyvykkäitä miehiä. ¹⁰ Myös Hoosalla,
 joka oli Merarin jälkeläisiä, oli poikia.
 Päämies oli Simri, jonka hänen isänsä
 asetti päämieheksi, vaikka hän ei ollut
 esikoinen. ¹¹ Toinen oli Hilikia, kolmas
 Tebalja ja neljäs Sakarja. Hoosan poikia
 ja veljiä oli kaikkiaan kolmetoista.

¹² Näiden portinvartijaosastojen päälliköiden, samoin kuin heidän veljiensä, tehtävänä oli palvella kukin vuorollaan Herran temppelissä. ¹³ He heittivät arpaa kustakin portista, niin nuoremmat kuin vanhemmatkin, perhekuntien mukaan. ¹⁴ Itäpuolen arpa lankesi Selemjalle. Sitten heitettiin arpaa hänen pojalleen Sakarjalle, joka oli viisas neuvonantaja. Hänelle lankesi pohjoispuolen arpa. ¹⁵ Oobed-Edomille tuli eteläpuoli ja hänen pojilleen varastohuone. ¹⁶ Suppimille ja Hoosalle tuli länsipuoli, Salleketportti, josta tie lähtee nousemaan ylöspäin. Vartiopaikat olivat toinen toisensa vieressä. ¹⁷ Idän puolella oli joka päivä kuusi miestä, pohjoisen puolella neljä ja etelän puolella neljä. Varastohuoneiden luona oli kaksi parivartiota. ¹⁸ Lännessä Parbarin luona oli tiellä neljä miestä ja lähempänä Parbaria kaksi. ¹⁹ Nämä olivat koorahilaisten ja merarilaisten portinvartijoiden osastot.

Temppelin aarrekammioiden valvojat

²⁰ Leeviläisistä Ahian tehtävänä oli valvoa Jumalan temppelin ja pyhien lahjojen aarrekammioita. ²¹ Ladanin pojat, geersonilaisten jälkeläiset, nimittäin geersonilaisen Ladanin perhekuntien päämiehet, jotka polveutuivat Ladanista, olivat jehieliläisiä. ²² Jehielin pojat olivat Seetam ja hänen veljensä Joel.

He valvoivat Herran temppelin aarrekammioita.

²³ Mitä tulee amramilaisiin, jisharilaisiin, hebronilaisiin ja ossielilaisiin, ²⁴ niin Sebucl, Mooseksen pojan Geersomin jälkeläinen, oli aarrekammioiden esimies. ²⁵ Geersomin veljet, jotka polveutuivat Elieseristä, olivat Elieserin poika Rehabja, tämän poika Jesaja, tämän Jooram, tämän Sikri ja tämän Selomot. ²⁶ Selomotin ja hänen veljiensä vastuulla olivat kaikki ne pyhät lahjat, jotka kuningas Daavid, perhekuntien päämiehet, tuhannen- ja sadanpäälliköt ja muut sotapäälliköt olivat pyhittäneet. ²⁷ He olivat pyhittäneet sodista saamaansa saalista Herran temppelin ylläpitoa varten. ²⁸ Samoin kaikki, mitä näkijä Samuel, Saul, Kiisin poika, Abner, Neerin poika, ja Jooab, Serujan poika, olivat pyhittäneet, kaikki, mikä pyhitettiin, jätettiin Selomotin ja hänen veljiensä valvontaan.

Virkamiehet ja tuomarit

²⁹ Jisharilaisista määrättiin Kenanja ja hänen poikansa toimimaan johtomiehinä ja tuomareina temppelin ulkopuolisissa hallintotehtävissä Israelissa. ³⁰ Hebronin jälkeläisistä määrättiin Hasabja ja hänen veljensä, 1.700 kyvykästä miestä, hallintotehtäviin Israelissa Jordanin länsipuolella, kaikkinaisiin Herran palvelusta

koskeviin toimiin ja myös kuninkaan palvelukseen. ³¹Hebronilainen Jeria oli isiensä sukuuetteloiden mukaan hebronilaisten päämies. Daavidin neljäntenäkymmenentenä hallitusvuotena hebronilaiset tutkittiin, ja Gileadin Jaeserissa heidän joukostaan löytyi erittäin kyvykkäitä miehiä. ³²Jerian sukua oli 2.700 kyvykästä miestä, perhekuntiensa päämiehiä. Heidät kuningas Daavid määräsi johtamaan ruubenilaisia, gaadilaisia ja toista puolta Manassen heimoa kaikissa Jumalan ja kuninkaan asioissa.

Sotaväen osastojen päälliköt

27 Israelilaiset, mukaan lukien perhekuntien päämiehet, tuhannen- ja sadanpäälliköt sekä johtomiehet, palvelivat kuningasta kaikessa, mikä koski osastoja. Nämä osastot vaihtuivat kuukausittain, vuoden jokaisena kuukautena. Kussakin osastossa oli 24.000 miestä. ²Ensimmäisen osaston päällikkönä, ensimmäisenä kuukautena, oli Jaasobeam, Sabdielin poika. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ³Hän kuului Pereksen jälkeläisiin ja oli ensimmäisenä kuukautena kaikkien osastojen päälliköiden komentaja. ⁴Toisen kuukauden osaston päällikkönä oli ahohilainen Doodai, ja osastossa oli myös päällikkö Miklot. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ⁵Kolmas sotapäällikkö,

kolmantena kuukautena, oli Benaja, ylipappi Joojadan poika. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ⁶Tämä Benaja oli niiden kolmenkymmenen joukkoon kuuluva sotasankari ja niiden kolmenkymmenen päällikkö. Hänen osastossaan oli myös hänen poikansa Ammisabad. ⁷Neljäs, neljäntenä kuukautena, oli Asael, Jooabin veli, ja hänen jälkeensä hänen poikansa Sebadja. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ⁸Viides, viidentenä kuukautena, oli päällikkö Samhut, jisrahilainen. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ⁹Kuudes, kuudentena kuukautena, oli tekoalainen lira, Ikkeksen poika. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ¹⁰Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli pelonilainen Heeles, Efraimin heimoa. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ¹¹Kahdeksas, kahdeksantena kuukautena, oli huusalainen Sibbekai, Serahin sukua. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ¹²Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuukautena, oli anatotilainen Abieser, Benjaminin heimoa. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ¹³Kymmenes, kymmenentenä kuukautena, oli netofalainen Mahrai, Serahin sukua. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ¹⁴Yhdestoista, yhdentenätoista kuukautena, oli piratonilainen Benaja, Efraimin heimoa. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä. ¹⁵Kahdestoista,

kahdentenatoista kuukautena, oli netofalainen Heldai, Otnielin sukua. Hänen osastossaan oli 24.000 miestä.

Israelin heimojen päämiehet

¹⁶ Israelin heimojen päämiehet olivat seuraavat: ruubenilaisten päämies oli Elieser, Sikrin poika, simeonilaisten Sefatja, Maakan poika, ¹⁷ leeviläisten Hasabja, Kemuelin poika, Aaronin suvun Saadok, ¹⁸ Juudan heimon Elihu, yksi Daavidin veljistä, Isaskarin Omri, Miikaelin poika, ¹⁹ Sebulonin heimon Jismaja, Obadjan poika, Naftalin Jerimot, Asrielin poika, ²⁰ efraimilaisten Hoosea, Asasjan poika, Manassen heimon toisen puolen päämies oli Jooel, Pedajan poika, ²¹ ja Manassen toisen puolen Jiddo, Sakarjan poika, Gileadissa, Benjaminin heimon Jaasiel, Abnerin poika, ²² ja Daanin heimon Asarel, Jerohamin poika. Nämä olivat Israelin heimojen päämiehet.

²³ Daavid ei ottanut luetteloon mukaan kaksikymmenvuotiaita tai sitä nuorempia, sillä Herra oli luvannut tehdä Israelin monilukaiseksi kuin taivaan tähdet. ²⁴ Jooab, Serujan poika, oli aloittanut väestönlaskennan mutta ei saanut sitä valmiiksi. Laskennan vuoksi viha kohtasi Israelia, eikä lukumäärää kirjoitettu kuningas Daavidin aikakirjaan.

Kuninkaan taloudenhoitajat

²⁵ Kuninkaan aarrekammioista vastasi Asmavet, Adielin poika,

ja maaseudulla, kaupungeissa, kylissä ja linnakkeissa olevista varastoista Joonatan, Ussian poika. ²⁶ Maatöitä tekeviä peltomiehiä valvoi Esri, Kelubin poika, ²⁷ viinitarhoja raamatilainen Simei, ja siitä, mitä tarhat tuottivat viinikellareihin, vastasi sifmiläinen Sabdi. ²⁸ Öljypuista ja Alankomaan metsäviikunapuista vastasi gaderilainen Baal-Haanan ja öljyvarastoista Jooas. ²⁹ Saaronissa laiduntavasta nautakarjasta vastasi saaronilainen Sitrai ja laaksojen nautakarjasta Saafat, Adlain poika. ³⁰ Kameleista vastasi ismaeilainen Oobil, aasintammoista meeronotilainen Jehdeja ³¹ ja lammaslaumoista hagrilainen Jaasis. Nämä kaikki olivat kuningas Daavidin omaisuuden ylihoitajia.

Daavidin lähimmät miehet

³² Daavidin setä Joonatan, viisas ja kirjanoppinut, oli neuvonantajana. Jehiel, Hakmonin poika, piti huolta kuninkaan pojista. ³³ Ahitofel oli kuninkaan neuvonantaja ja arkilainen Huusai kuninkaan ystävä. ³⁴ Ahitofelin jälkeen neuvonantajiksi tulivat Joojada, Benajan poika, ja Ebjatar. Kuninkaan sotapäällikkö oli Jooab.

Daavidin puhe Israelin johtomiehille

28 Daavid kutsui koolle Jerusalemiin kaikki Israelin johtomiehet: heimojen päämiehet, kuningasta palvelevat osastojen

päälliköt, tuhannen- ja sadanpäälliköt, kuninkaan ja hänen poikiensa kaiken omaisuuden ja karjan ylihoitajat, hovimiehet, sotasankarit ja urheat soturit. ² Sitten kuningas Daavid nousi seisomaan ja sanoi: "Kuulkaa minua, veljeni ja kansani! Sydämelläni oli aikomus rakentaa temppeli Herran liitonarkun leposijaksi ja meidän Jumalamme jalkojen astinlaudaksi, ja olin tehnyt valmisteluja sen rakentamiseksi. ³ Mutta Jumala sanoi minulle: 'Sinä et saa rakentaa temppeliä minun nimelleni, koska olet sotinut paljon ja vuodattanut verta.' ⁴ Herra, Israelin Jumala, oli kuitenkin valinnut minut koko isäni suvusta olemaan Israelin kuninkaana ikuisesti. Juudan hän oli valinnut ruhtinaaksi, Juudan heimosta hän valitsi minun isäni suvun, ja isäni poikien joukosta hän tahtoi tehdä minusta koko Israelin kuninkaan. ⁵ Ja kaikkien minun poikieni joukosta – Herra on antanut minulle monta poikaa – hän valitsi poikani Salomon istumaan Herran valtakunnan valtaistuimella ja hallitsemaan Israelia. ⁶ Herra sanoi minulle: 'Sinun poikasi Salomo rakentaa minulle temppelin ja esipihan, sillä minä olen valinnut hänet pojakseni ja minä olen oleva hänen isänsä. ⁷ Minä vahvistan hänen kuninkuutensa ikuisiksi ajoiksi, jos hän pysyy lujana ja noudattaa minun

lakejani ja säädöksiäni, niin kuin hän nyt tekee.'

⁸ Ja nyt, minä sanon koko Israelin, Herran seurakunnan, edessä ja meidän Jumalamme kuullen: Noudattakaa ja tutkikaa kaikkia Herran, Jumalanne, käskyjä, että saisitte pitää omananne tämän hyvän maan ja saisitte jättää sen jälkeenne ikuisiksi perinnöksi lapsillenne.

Daavidin ohjeet Salomolle ja temppelin rakenne

⁹ Ja sinä, poikani Salomo, opi tuntemaan isäsi Jumala ja palvele häntä ehyellä sydämellä ja alttiilla mielellä, sillä Herra tutkii kaikki sydämet ja ymmärtää kaikki ajatukset ja aikomukset. Jos etsit häntä, löydät hänet, mutta jos luovut hänestä, hän hylkää sinut ikuisiksi ajoiksi. ¹⁰ Huomaa siis nyt, että Herra on valinnut sinut rakentamaan temppelin. Ole luja ja ryhdy työhön!"

¹¹ Sitten Daavid antoi pojalleen Salomolle mallin temppelin eteishallista ja sen sivuhuoneista, aarrekammioista, yläsaleista, sisähuoneista ja siitä huoneesta, jossa armoistuin oli. ¹² Hän antoi myös määräyksen kaikesta, mitä hänellä oli mielessään Herran huoneen esipihoista ja kaikista niistä ympäröivistä huoneista – Jumalan temppelin ja pyhien esineiden aarrekammioista – ¹³ pappien ja leeviläisten osastoista, kaikesta

Herran temppelissä toimitettavasta jumalanpalveluksesta ja kaikista Herran temppelin esineistä, ¹⁴ kaikkien jumalanpalveluksessa käytettävien kultaesineiden kullan painosta ja kaikkien hopeaesineiden painosta, joita kussakin palvelustehtävässä tarvittiin. ¹⁵ Hän antoi määräyksen kultaisten, seitsenhaaraisten lampunjalkojen ja niiden kultaisten lamppujen painosta, erikseen kunkin lampunjalan ja sen lamppujen painosta, samoin hopeisten lampunjalkojen painosta, erikseen kaikkien lampunjalkojen ja niiden lamppujen painosta, jokaisen lampunjalan käytön mukaan, ¹⁶ edelleen sen kullan painosta, joka käytettiin niihin pöytiin, joille asetettiin leivät Herran eteen erikseen kunkin pöydän, samoin hopeisten pöytien hopeasta, ¹⁷ haarukoiden, maljojen ja kannujen valmistukseen käytetyn puhtaan kullan painosta, samoin kultapikareista, erikseen kunkin pikarin painosta, ja hopeapikareista, erikseen kunkin pikarin painosta, ¹⁸ sekä suitsutusalttariin käytetyn puhdistetun kullan painosta. Samoin hän antoi määräyksen vaunujen mallista ja kultakerubeista, joiden tuli levittää siipensä ja peittää Herran liitonarkku. ¹⁹ Daavid sanoi: "Tämä kaikki on kirjoituksessa, joka on lähtenyt Herran kädestä. Hän on opettanut minulle kaikki tämän mallin mukaan tehtävät työt."

²⁰ Daavid sanoi pojalleen Salomolle: "Ole luja ja rohkea! Ryhdy työhön, älä pelkää äläkä arkaile, sillä Herra Jumala, minun Jumalani, on kanssasi. Hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua, niin että saat valmiiksi kaikki Herran temppelissä tehtävät työt. ²¹ Pappien ja leeviläisten osastot ovat valmiina kaikkeen palvelukseen Jumalan temppelissä, ja sinulla on kaikkiin töihin käytössäsi niitä, jotka alttiisti ja taitavasti tekevät kaikenlaista työtä. Niin myös päälliköt ja koko kansa noudattavat kaikessa sinun käskyjäsi."

Lahjat temppelin rakentamiseen

29 Sitten kuningas Daavid sanoi koko seurakunnalle: "Poikani Salomo, hän jonka Jumala on valinnut, on nuori ja hento, ja tehtävä on suuri, sillä tätä rakennusta ei ole tarkoitettu ihmiselle vaan Herralle Jumalalle. ² Siksi minä olen parhaan kykyni mukaan hankkinut Jumalani huonetta varten kultaa kultatöihin, hopeaa hopeatöihin, kuparia kuparitöihin, rautaa rautatöihin, ja puuta puutöihin, sekä onyksi-kiveä ja muita jalokiviä, mustankiiltävää ja kirjavaa kiveä, kaikenlaista kallista kiveä ja marmorikiveä suuret määrät. ³ Ja vielä, koska Jumalani temppeli on minulle rakas, minä luovutan omistamani kulta- ja hopea-aarteet Jumalani temppeliä varten, kaiken sen lisäksi, minkä olen jo hankkinut pyhää temppeliä varten: ⁴ 3.000 talenttia

kultaa, Oofirin kultaa, 7.000 talenttia puhdistettua hopeaa huoneiden seinien päällystämiseen, ⁵ kultaa kultatöihin ja hopeaa hopeatöihin, kaikenlaisiin taitavien mestarien töihin. Kuka muu haluaa tänään tuoda runsaskätisesti lahjoja Herralle?"

⁶ Silloin perhekuntien päämiehet, Israelin heimojen päämiehet, tuhannen- ja sadanpäälliköt ja kuninkaan töiden ylivalvojat toivat vapaaehtoisia lahjoja. ⁷ He antoivat Jumalan temppelin rakennustyötä varten 5.000 talenttia ja 10.000 dareikkia kultaa, 10.000 talenttia hopeaa, 18.000 talenttia kuparia ja 100.000 talenttia rautaa. ⁸ Ne, joilla oli jalokiviä, antoivat ne Herran temppelin aarrekammioon geersonilaisen Jehielin huostaan. ⁹ Kansa iloitsi heidän alttiudesta, sillä he antoivat ehyellä sydämellä vapaaehtoisesti Herralle. Myös kuningas Daavid iloitsi suuresti.

Daavidin kiitosrukous

¹⁰ Daavid ylisti Herraa koko seurakunnan nähden ja sanoi: "Ole ylistetty, Herra, meidän isämme Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen! ¹¹ Sinun, Herra, on suuruus ja voima, kunnia, kirkkaus ja majesteettius, sillä sinun on kaikki taivaassa ja maan päällä. Sinun, Herra, on valtakunta, ja sinä olet korkein, yli kaiken ja kaikkien. ¹² Rikkaus ja kunnia ovat sinulta, ja sinä hallitset kaikkea.

Sinun kädessäsi on voima ja valta, sinun vallassasi on tehdä mikä tahansa suureksi ja vahvaksi.

¹³ Nyt me kiitämme sinua, Jumalamme, ja ylistämme sinun ihanaa nimeäsi. ¹⁴ Mikä minä olen, tai mikä on minun kansani, kyetäksemme antamaan vapaaehtoisesti tällaisia lahjoja? Sinulta tämä kaikki on tullut, ja omasta kädestäsi me olemme ne sinulle antaneet. ¹⁵ Mehän olemme muukalaisia ja vieraita sinun edessäsi kuten kaikki isämmekin, ja meidän päivämme maan päällä ovat kuin varjo, ilman toivoa.

¹⁶ Herra, meidän Jumalamme, sinun kädestäsi on kaikki tämä runsaus, jonka olemme tuoneet rakentaaksemme temppelin sinulle, sinun pyhälle nimellesi, ja sinulle kuuluu tämä kaikki. ¹⁷ Mutta minä tiedän, Jumalani, että sinä koettelet sydämen ja miellyt vilpittömyyteen. Vilpittömällä sydämellä olen antanut kaikki nämä vapaaehtoiset lahjat ja nyt olen ilolla nähnyt, kuinka tänne kokoontunut kansasi on antanut sinulle vapaaehtoiset lahjansa. ¹⁸ Herra, isiemme Abrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, säilytä aina kansasi sydämen ajatukset ja aikomukset tällaisina ja ohjaa heidän sydämensä sinun puoleesi. ¹⁹ Anna pojalleni Salomolle ehyt sydän, että hän noudattaisi sinun käskyjäsi, todistuksiasi ja säädöksiäsi ja toimisi

niiden kaikkien mukaan ja että hän myös rakentaisi tämän temppelin, jota varten minä olen tehnyt valmisteluja."

²⁰Sitten Daavid sanoi koko seurakunnalle: "Ylistäkää Herraa, Jumalaanne!" Niin koko seurakunta ylisti Herraa, isiensä Jumalaa, ja kumartui maahan osoittamaan kunnioitusta Herralle ja kuninkaalle.

Salomo voidellaan kuninkaaksi

²¹Seuraavana päivänä he uhrasivat teurasuhreja ja toivat polttouhreja Herralle tuhat sonnimullikkaa, tuhat pössä ja tuhat karitsaa sekä niihin kuuluvat juomauhrit. He uhrasivat myös paljon teurasuhreja koko Israelin puolesta. ²²He söivät ja joivat Herran edessä sinä päivänä suuren ilon vallitessa. Sitten he toistamiseen asettivat Salomon, Daavidin pojan, kuninkaaksi ja voitelivat hänet Herran ruhtinaaksi. Saadokin he voitelivat ylipapiksi.

²³Salomo istui kuninkaana isänsä Daavidin sijasta Herran valtaistuimella. Hän menestyi, ja koko Israel oli hänelle kuuliainen. ²⁴Samoin kaikki päälliköt ja sotasankarit ja myös kaikki

kuningas Daavidin pojat vanhoivat kättä lyöden uskollisuutta kuningas Salomolle. ²⁵Herra teki Salomon hyvin suureksi koko Israelin silmissä ja antoi hänelle kuninkaallisen loiston, jonka kaltaista ei ollut yhdelläkään Israelin kuninkaalla ollut ennen häntä.

Daavidin kuolema

²⁶Daavid, Iisain poika, oli hallinnut koko Israelia. ²⁷Aika, jonka hän hallitsi Israelia, oli neljäkymmentä vuotta. Hebronissa hän hallitsi seitsemän vuotta ja Jerusalemissa kolmekymmentäkolme vuotta. ²⁸Sitten hän kuoli korkeassa iässä, elämästä, rikkaudesta ja kunniaista kyllänsä saaneena, ja hänen poikansa Salomo tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ²⁹Daavidin vaiheet, sekä aikaisemmat että myöhemmät, on kirjoitettu näkijä Samuelin, profeetta Naatanin ja näkijä Gaadin aikakirjoihin. ³⁰Niissä kerrotaan kaikesta, mitä tapahtui hänen hallituskaudellaan, hänen sankariteoistaan sekä tapahtumista, jotka kohtasivat häntä, Israelia ja kaikkien maiden valtakuntia.

TOINEN AIKAKIRJA

SALOMON HALLITUSKAUSI, 1 – 9

Salomon uhri

1 Salomo, Daavidin poika, vahvistui kuninkuudessaan, ja Herra, hänen Jumalansa oli hänen kanssaan ja teki hänet hyvin mahtavaksi.

²Salomo puhui koko Israelille, tuhannen- ja sadanpäälliköille sekä tuomareille ja kaikille Israelin ruhtinaille ja perhekuntien päämiehille. ³Sitten Salomo lähti yhdessä koko seurakunnan kanssa Gibeonissa olevalle uhrikukkulalle, sillä siellä oli Jumalan ilmestysmaja, jonka Herran palvelija Mooses oli tehnyt autiomaassa. ⁴Jumalan liitonarkun Daavid oli kuitenkin tuonut Kirjat-Jearimista Jerusalemiin, paikkaan, jonka hän oli sille valmistanut ja johon hän oli pystyttänyt teltan sitä varten. ⁵Sen sijaan vaskialttari, jonka Besalel, Uurin poika, Huurin pojanpoika, oli rakentanut, oli Herran asumuksen edessä Gibeonissa. Siellä Salomo ja seurakunta etsivät Herraa. ⁶Salomo uhrasi siellä Herran edessä ilmestysmajan edustalla vaskialttarin ääressä. Hän uhrasi alttarilla tuhat polttouhria.

Jumala ilmestyy Salomolle

(1Kn 3:5-15)

⁷Yöllä Jumala ilmestyi Salomolle ja sanoi hänelle: "Pyydä, mitä tahdot, niin minä annan sen sinulle." ⁸Salomo vastasi Jumalalle: "Sinä olet osoittanut suurta armollisuutta isälleni Daavidille ja olet tehnyt minusta kuninkaan hänen sijaansa. ⁹Toteutukoon nyt, Herra Jumala, lupaus, jonka olet antanut isälleni Daavidille! Olethan sinä pannut minut hallitsemaan kansaa, jota on niin paljon kuin tomua maassa. ¹⁰Anna siis minulle viisaus ja ymmärrys, jotta voisin johtaa tätä kansaa, sillä kuka voi muuten jakaa oikeutta tälle sinun suurelle kansallesi?"

¹¹Jumala sanoi Salomolle: "Koska sinulla on tämä mieli etkä pyytänyt rikkautta, omaisuutta tai kunniaa, et vihamiestesi henkeä etkä myöskään pitkää ikää, vaan anoit itsellesi viisautta ja ymmärrystä jakaaksesi oikeutta kansalleni, jonka kuninkaaksi minä olen sinut tehnyt, ¹²sinulle annetaan viisautta ja ymmärrystä. Lisäksi minä annan sinulle enemmän rikkautta, omaisuutta ja kunniaa, kuin kenelläkään kuninkaalla on ollut ennen sinua tai tulee olemaan sinun jälkeesi."

¹³ Kun Salomo oli käynyt Gibeonin uhrikukkulalla ilmestysmajan luona, hän palasi Jerusalemiin ja alkoi hallita Israelia.

Salomo vaurastuu

(1Kn 10:26-29)

¹⁴ Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli 1.400 sotavaunua ja 12.000 ratsumiestä. Ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja Jerusalemiin kuninkaan luo. ¹⁵ Kuningas hankki Jerusalemiin hopeaa ja kultaa kuin kiviä, ja setripuuta niin paljon kuin on metsäviikunapuita Alankomaassa. ¹⁶ Hevosia Salomolle tuotiin Egyptistä ja Kuvesta. Kuninkaan kauppiaat noutivat niitä Kuvesta maksua vastaan. ¹⁷ Egyptistä tuodut vaunut maksoivat 600 sekeliä hopeaa ja hevonen 150. Kauppiaat välittivät niitä myös kaikille heettiläisten kuninkaille ja aramilaisten kuninkaille.

¹⁸ Salomo käski rakentaa temppelin Herran nimelle ja kuninkaallisen linnan itselleen.

Temppelin rakennustyön valmistelut

2 Salomo määräsi 70.000 miestä taakankantajiksi, 80.000 miestä kivenlouhijoiksi vuoristoon ja heille 3.600 työnjohtajaa.

² Sitten Salomo lähetti Huuramille, Tyron kuninkaalle, sanan: "Tee minulle, niin kuin teit isälleni Daavidille, jolle lähetit setripuuta, jotta hän

rakentaisi itselleen linnan asuakseen siinä. ³ Minä rakennan temppelin Herran, Jumalani, nimelle ja pyhitän sen hänelle, että siellä poltettaisiin hyvänhajuista suitsuketta hänen edessään ja että siellä pyhät leivät olisivat aina asetettuina paikalleen ja polttouhreja uhrattaisiin aamuin ja illoin, sapatteina, uudenkuun päivinä ja Herran, meidän Jumalamme, juhlina. Tämä on Israelin ikuinen velvollisuus. ⁴ Temppelistä, jonka rakennan, tulee suuri, sillä meidän Jumalamme on suurin kaikista jumalista. ⁵ Mutta kuka kykenisi rakentamaan hänelle huoneen, kun taivaat ja taivasten taivaatkaan eivät riitä hänen asumukseensa? Ja mikä minä olen rakentamaan hänelle huonetta muuta varten kuin uhratakseni hänen edessään.

⁶ Lähetä siis minulle mies, joka on taitava tekemään kulta-, hopea-, kupari- ja rautatöitä ja myös tekemään kudontatöitä purppuranpunaisista, helakanpunaisista ja sinipunaisista langoista ja joka osaa tehdä myös kaiverrustöitä. Hän saa työskennellä yhdessä niiden taitajien kanssa, joita minulla on Juudassa ja Jerusalemissa ja jotka minun isäni Daavid on tehäviin hankkinut. ⁷ Lähetä minulle Libanonilta setri-, syypessi- ja santelipuuta, sillä minä tiedän, että palvelijasi ovat taitavia kaatamaan Libanonin puita. Minun palvelijani olkoot yhdessä sinun palvelijojtesi kanssa ⁸ hankkimassa

minulle suuret määrät puuta, sillä temppelistä, jonka minä rakennan, tulee suuri ja ihmeellinen. ⁹Sinun palvelijoillesi, hakkuumiehille, jotka kaatavat puut, minä annan 20.000 koor-mittaa vehnäjuuhoja, 20.000 koor-mittaa ohraa, 20.000 bat-mittaa viiniä ja 20.000 bat-mittaa öljyä."

¹⁰Huuram, Tyyron kuningas, vastasi kirjeellä, jonka hän lähetti Salomolle: "Koska Herra rakastaa kansaansa, hän on asettanut sinut sen kuninkaaksi."

¹¹Huuram jatkoi: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka on tehnyt taivaan ja maan! Hän on antanut kuningas Daavidille viisaan pojan, jolla on viisautta ja ymmärrystä rakentaa temppeli Herralle ja kuninkaallinen linna itselleen. ¹²Minä lähetän viisaan ja taitavan miehen, Huuram-Aabin.

¹³Hän on daanilaisen naisen poika, ja hänen isänsä on tyyrolainen. Hän osaa tehdä kulta-, hopea-, kupari-, rauta-, kivi- ja puutöitä, niin myös kutoa purppuranpunaisista ja sinipunaisista langoista, hienosta pellavasta ja helakanpunaisista langoista. Hän osaa tehdä kaikenlaisia kaiverrustöitä ja suunnitella kaikenlaisia teoksia, joita hänen tehtäväkseen annetaan, sinun taitavien miestesi ja herrani, sinun isäsi Daavidin, taitavien miesten kanssa.

¹⁴Lähetäköön herrani siis sanansa mukaan palvelijoilleen vehnää, ohraa, öljyä ja viiniä. ¹⁵Me hakkaamme puita Libanonilta niin paljon kuin tarvitset ja

tuomme ne lauttoina meritse sinulle Jaafoon. Kuljeta sinä ne sitten ylös Jerusalemiin."

¹⁶Salomo käski laskea kaikki Israelin maassa asuvat miespuoliset muukalaiset niin kuin hänen isänsä Daavid oli laskenut. Heitä huomattiin olevan 153.600. ¹⁷Hän asetti näistä 70.000 taakankantajiksi, 80.000 kivenlouhijoiksi vuoristoon ja 3.600 työnjohtajiksi teettämään väellä työtä.

Temppelin rakentaminen

3 Sitten Salomo alkoi rakentaa Herran temppeliä Jerusalemiin, Moorian vuorelle, jossa Herra oli ilmestynyt hänen isälleen Daavidille, paikkaan, jonka Daavid oli valinnut jebusilaisen Ornanin puimatantereelta.

²Salomo alkoi rakentaa neljäntenä hallitusvuotenaan toisen kuun toisena päivänä. ³Tällaisen perustuksen

Salomo laski rakennettavalle Jumalan temppelille: sen pituus oli, vanhan mitan mukaan, 60 kyynärää ja leveys 20 kyynärää. ⁴Temppelin edessä olevan eteishallin pituus oli sama kuin temppelin leveys, 20 kyynärää, ja sen korkeus oli 120. Salomo päällysti sen sisältä puhtaalla kullalla. ⁵Suuren huoneen hän päällysti syypressipuulla, johon hän teki kohokuvina palmuja ja ketjuja, ja silasi sen parhaalla kullalla. ⁶Hän upotti huoneen seiiniin kaunistukseksi kalliita kiviä. Kulta oli Parvaimin kultaa. ⁷Huoneen palkit, kynnykset, seinät ja ovet hän silasi

kullalla. Seiniin hän oli kaivertanut kerubeja.

⁸Salomo teki huoneen, kaikkeinpyhimmän, jonka pituus oli sama kuin temppelin leveys, 20 kyynärää, ja leveys 20 kyynärää. Hän käytti sen päällystämiseen 600 talenttia parasta kultaa.

⁹Kultanaulojen paino oli 50 sekeliä. Myös yläsalit hän silasi kullalla. ¹⁰Hän teki kaikkeinpyhimpään valutyönä kaksi kerubia, ja ne silattiin kullalla.

¹¹Kerubien siipien pituus oli yhteensä 20 kyynärää. Toisen kerubin toinen siipi oli viisi kyynärää pitkä ja kosketti huoneen seinää, ja sen toinen siipi oli viisi kyynärää pitkä ja ulottui toisen kerubin siipeen. ¹²Toisen kerubin toinen siipi oli viisi kyynärää pitkä ja ulottui huoneen seinään. Myös sen toinen siipi oli viisi kyynärää pitkä ja oli kiinni toisen kerubin siivessä.

¹³Näiden kerubien levällään olevien siipien pituudeksi tuli yhteensä 20 kyynärää. Kerubit seisoivat jaloillaan, kasvot käännettyinä huoneen keskustaa kohti. ¹⁴Hän teetti esiripun sinipunaisista, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja hienosta pellavasta ja teetti siihen kerubeja.

Pylväät

(1Kn 7:15-22)

¹⁵Temppelin eteen Salomo teetti kaksi 35 kyynärän korkuista pylvästä.

Niiden päässä olevien pylväskruunujen korkeus oli viisi kyynärää. ¹⁶Hän teetti kaikkeinpyhimpään ketjuja ja laitatti ne pylväiden päähän. Hän teetti sata granaattimenaa ja antoi kiinnittää ne ketjuihin. ¹⁷Pylväät hän pystytti temppelin eteen, toisen oikealle puolelle ja toisen vasemmalle puolelle. Oikeanpuoleiselle hän antoi nimen Jaakin ja vasemmanpuoleiselle nimen Boas.

Vaskialttari, meri ja altaat

(1Kn 7:23-51)

4 Salomo teetti vaskialttarin, jonka pituus oli 20 kyynärää, leveys 20 kyynärää ja korkeus 10 kyynärää. ²Hän teetti myös ympyränmuotoisen valetun meren. Se oli 10 kyynärää reunasta reunaan, korkeudeltaan viisi kyynärää, ja 30 kyynärän pituinen mittanuora ulottui sen ympäri. ³Sen alaosassa oli yltymäri joka puolella häränkuvia, kymmenen kutakin kyynärää kohti. Häränkuvia oli kaksi riviä, yhtä valua meren kanssa. ⁴Meri seiso i kahdentoista härkäpatsaan varassa, joista kolme katsoi pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään. Meri oli härkien päällä, ja niiden kaikkien takamukset olivat sisään päin. ⁵Meri oli kämmenenleveyden paksuinen, ja sen reuna oli kuin maljan reuna, auenneen liljankukan muotoinen. Meri oli 3.000 bat-mitan vetoinen. ⁶Salomo teetti myös

kymmenen allasta ja asetti niistä viisi oikealle sivulle ja viisi vasemmalle sivulle pesemistä varten. Niissä huuhdottiin se, mikä kuului polttouhuriin. Meri taas oli pappien peseytymistä varten.

Tempppelin muu kalusto

⁷ Salomo teetti kymmenen kultaista, seitsenhaaraista lampunjalkaa niistä annettujen säädösten mukaan ja pani ne temppelisaliin, viisi oikealle ja viisi vasemmalle puolelle. ⁸ Hän teetti kymmenen pöytää ja asetti ne temppelisaliin, viisi oikealle ja viisi vasemmalle puolelle. Hän teetti myös sata kultaista vihmontamaljaa.

⁹ Salomo teetti pappien esipihan sekä suuren esipihan ja sinne johtavat ovet. Nämä ovet hän päällysti kuparilla. ¹⁰ Meren hän asetti oikealle sivulle, kaakkoiskulmaan. ¹¹ Huuram teki myös altaat, lapiot ja vihmontamaljat. Näin Huuram sai suoritetuksi sen työn, mikä hänen oli tehtävä kuningas Salomolle Jumalan temppeliä varten: ¹² kaksi pylvästä, kaksi maljanmuotoista pylväskruunua, jotka olivat pylväiden päissä, kaksi ristikkokoristetta peittämään kahta maljanmuotoista pylväskruunua, ¹³ neljäsataa granaattiomenaa kahteen ristikkokoristeeseen, kaksi riviä granaattimenoita kumpaankin ristikkokoristeeseen peittämään kahta pylväiden päissä olevaa maljanmuotoista pylväskruunua.

¹⁴ Hän teki alustat ja altaat alustojen päälle, ¹⁵ meren ja kaksitoista härkää meren alle. ¹⁶ Kattilat, lapiot ja haarukat sekä kaikki niihin kuuluvat esineet, jotka Huuram-Aabiv teki kuningas Salomolle Herran temppeliin, olivat kiillotettua kuparia. ¹⁷ Kuningas antoi valaa ne kovaan maaperään kaivetuissa muoteissa Jordanin tasangolla, Sukkotin ja Seredan välillä. ¹⁸ Salomo teetti kaikkia näitä esineitä hyvin paljon, eikä kuparin painoa selvitetty.

¹⁹ Salomo teetti myös kaikki esineet, jotka Jumalan temppelissä ovat: kultaisen alttarin ja pöydät, joilla pidettiin Jumalan eteen asetettuja leipiä, ²⁰ puhtaasta kullasta kaikkeinpyhimmän edessä olevat lampunjalat lamppuineen, jotka oli sytytettävä säädetyllä tavalla, ²¹ kukkakoristeet, lamput ja lamppusakset, kaikki kultaa, puhtainta kultaa, ²² samoin veitset, maljat, kupit ja hiilipannut, puhdasta kultaa, sekä kultaiset temppelin sisäosan ovet, jotka veivät kaikkeinpyhimpään, ja ne temppelin ovet, jotka veivät temppelisaliin.

5 Kun koko se työ, jonka Salomo teetti Herran temppeliin, oli valmis, Salomo vei sinne isänsä Daavidin pyhät lahjat: hopean ja kullan sekä kaikki esineet. Ne hän luovutti Jumalan temppelin aarrekammioihin.

Liitonarkku tuodaan temppeliin

(1Kn 8:1-11)

²Sitten Salomo kokosi Jerusalemiin Israelin vanhimmat, kaikki heimojen päämiehet ja israelilaisten perhekuntapäämiehet, jotta he toisivat Herran liitonarkun Siionista, Daavidin kaupungista. ³Niin kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuninkaan luo juhlapäivänä, joka on seitsemännessä kuussa.

⁴Kun kaikki Israelin vanhimmat olivat tulleet, leeviläiset nostivat arkun ⁵ja veivät arkun ja ilmestysmajan ja kaiken majassa olevan pyhän kaluston ylös temppeliin. Leeviläiset papit veivät ne sinne. ⁶Kuningas Salomo ja koko Israelin seurakunta, joka oli kokoontunut hänen luokseen, uhrasivat liitonarkun edessä lampaita ja vuohia sekä nautaeläimiä niin paljon, ettei niitä voitu lukea eikä laskea.

⁷Papit veivät Herran liitonarkun paikoilleen temppelin sisäkammioon, kaikkeinpyhimpään, kerubien siipien alle. ⁸Kerubit levittivät siipensä sen paikan yli, missä arkku oli, ja peittivät ylhäältäpäin arkkua ja sen kantotankoja. ⁹Kantotangot olivat niin pitkät, että niiden arkusta ulkonevat päät voitiin nähdä aivan sisäkammion edustalta, mutta ulos ne eivät näkyneet. Siellä ne ovat vielä tänäkin päivänä. ¹⁰Arkussa ei ollut muuta kuin ne kaksi taulua, jotka Mooses oli pannut sinne Hoorebilla, missä Herra teki liiton

israelilaisten kanssa, kun he olivat lähteneet Egyptistä.

¹¹Kaikki paikalla olevat papit olivat pyhittäytyneet osastoihin katsomatta. Kun papit lähtivät pyhäköstä, ¹²seisoivat kaikki leeviläiset laulajat, Aasaf, Heeman ja Jedutun poikineen ja veljineen alttarin itäpuolella, yllään hienosta pellavasta tehdyt vaatteet, symbaalit, harput ja lyyrat käsissään. Heidän kanssaan oli satakaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat torviin, ¹³ja niin puhaltajat ja laulajat rupesivat yhteen ääneen ylistämään ja kiittämään Herraa. Kun torvet, symbaalit ja kielisoittimet soivat ja Herraa ylistettiin sanoen: "Hän on hyvä, hänen armonsa pysyy ikuisesti", täytti pilvi Herran huoneen, ¹⁴niin etteivät papit voineet pilven vuoksi mennä toimittamaan palvelusta, sillä Herran kirkkaus täytti Jumalan temppelin.

Salomon puhe

(1Kn 8:12-21)

6 Silloin Salomo sanoi: "Herra on sanonut haluavansa asua pimeässä.

²Minä olen kuitenkin rakentanut sinulle asumuksen, paikan, jossa voit asua ikuisesti."

³Sitten kuningas kääntyi ympäri ja siunasi koko Israelin seurakunnan. Seurakunnan seisoessa ⁴hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka on kädellään toteuttanut sen,

minkä suullaan lupasi sanoessaan isälleni Daavidille: ⁵'Siitä päivästä lähtien, jona toin kansani, Israelin, pois Egyptistä, en ole valinnut minkään Israelin heimon alueelta kaupunkia, jotta siihen rakennettaisiin temppeli minun nimeni asuinsijaksi. En ole myöskään valinnut ketään olemaan kansani Israelin ruhtinaana. ⁶Mutta sitten minä valitsin Jerusalemin nimeni asuinsijaksi ja Daavidin kansani Israelin hallitsijaksi.'

⁷Isäni Daavidin sydämellä oli aikomus rakentaa temppeli Herran, Israelin Jumalan, nimelle. ⁸Mutta Herra sanoi isälleni Daavidille: 'Olet aikonut rakentaa temppelin minun nimelleni. Olet kyllä tehnyt hyvin, kun olet sitä aikonut, ⁹mutta sinä et temppeliä rakenna, vaan sen rakentaa poikasi, joka lähtee sinun kupeistasi. Hän rakentaa temppelin minun nimelleni.'

¹⁰Herra on täyttänyt puhumansa sanan. Minä olen noussut isäni Daavidin paikalle ja istun Israelin valtaistuimella, niin kuin Herra on puhunut, ja olen rakentanut temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle. ¹¹Minä olen asettanut sinne arkun, ja arkussa ovat Herran liiton taulut, liiton, jonka hän teki israelilaisten kanssa."

Salomon rukous

(1Kn 8:22-53)

¹²Salomo seisoi Herran alttarin ääressä koko Israelin seurakunnan

edessä ja ojensi kätensä. ¹³Salomo oli näet teettänyt kuparista lavan, viisi kyynärää pitkän, viisi kyynärää leveän ja kolme kyynärää korkean, ja antanut asettaa sen esipihan keskelle. Hän nousi lavalle, polvistui koko Israelin seurakunnan edessä, ojensi kätensä taivasta kohti ¹⁴ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala! Ei ole sinun vertaistasi jumalaa taivaassa eikä maan päällä. Sinä pidät liiton ja säilytät laupeuden palvelijoitasi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi koko sydämestään. ¹⁵Sinä pidit, mitä olit luvannut palvelijallesi Daavidille, minun isälleni. Mitä suullasi puhuit, sen sinä kädelläsi toteutit, niin kuin nyt on tapahtunut. ¹⁶Ja nyt, Herra, Israelin Jumala! Pidä se, minkä olet luvannut palvelijallesi Daavidille, minun isälleni: 'Aina on mies sinun suvustasi istuva minun edessäni Israelin valtaistuimella, jos poikasi vain pitävät huolen tiestään, niin että vaeltavat minun lakini mukaan, niin kuin sinä olet minun edessäni vaeltanut.' ¹⁷Ja nyt, Herra, Israelin Jumala! Käyköön siis toteen sanasi, jonka puhuit palvelijallesi Daavidille.

¹⁸Mutta asuisiko Jumala todella maan päällä ihmisten joukossa? Eivät taivaat eivätkä taivasten taivaatkaan riittäisi sinulle asunnoksi, kuinka sitten tämä temppeli, jonka minä olen rakentanut! ¹⁹Käänny kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet huudon ja rukouksen,

jonka palvelijasi rukoilee sinun edessäsi.

²⁰ Olkoot silmäsi avoinna päivin ja öin tätä temppeliä kohti, tätä paikkaa kohti, johon sinä olet sanonut asettavasi nimesi, niin että kuulet rukouksen, jonka palvelijasi rukoilee tähän paikkaan päin kääntyneenä.

²¹ Kuule palvelijasi ja kansasi Israelin rukoukset, kun he rukoilevat tähän paikkaan päin kääntyneinä. Kuule asuinpaikassasi taivaassa, ja kun kuulet, anna anteeksi.

²² Jos joku rikkoo lähimmäistään vastaan ja hänet pannaan vannomaan vala ja hän tulee valalle alttarisi eteen tässä temppelissä, ²³ niin kuule taivaassa ja tuomitse palvelijasi ja kosta syyliselle. Anna hänen tekojensa tulla hänen oman päänsä päälle, mutta julista syytön syyttömäksi ja tee hänelle hänen syyttömyytensä mukaisesti.

²⁴ Jos kansasi Israel on kärsinyt tappion vihollisen edessä siksi, että israelilaiset ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he sitten kääntyvät sinun puoleesi, kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat ja anovat armoa kasvojesi edessä tässä temppelissä, ²⁵ niin kuule taivaassa, anna anteeksi kansasi Israelin synti ja tuo heidät takaisin maahan, jonka olet heille ja heidän isilleen antanut.

²⁶ Jos taivas sulkeutuu eikä tule sadetta, koska israelilaiset ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he sitten rukoilevat kääntyneinä tähän

paikkaan päin, kiittävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistään sen tähden, että sinä nöyryytät heitä, ²⁷ niin kuule taivaassa ja anna anteeksi palvelijointesi ja kansasi Israelin synti, sinä, joka osoitat heille hyvän tien, jota heidän tulee vaeltaa, ja anna sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöösäksi.

²⁸ Jos maahan tulee nälänhätä, rutto, nokitähkä tai viljanruoste, jos tulevat heinäsiirakat tai tuhosirakat, jos vihollinen ahdistaa kansaa maassa, jossa sen portit ovat, tai olkoonpa kyseessä mikä tahansa vitsaus tai vaiva, ²⁹ mutta jos silloin kuka hyvänsä ihminen tai koko sinun kansasi Israel rukoilee ja anoo armoa, kun he kukin tuntevat vitsauksensa ja tuskansa ja ojentavat kätensä tätä temppeliä kohti, ³⁰ niin kuule silloin taivaassa, asuinpaikassasi, ja anna anteeksi. Anna kullekin hänen vaelluksensa mukaan – sinähän tunnet jokaisen sydämen, sinä yksin tunnet ihmisten sydämet – ³¹ jotta he pelkäisivät sinua ja vaeltaisivat sinun teitäsi niin kauan kuin elävät tässä maassa, jonka olet meidän isillemme antanut.

³² Samoin, jos joku muukalainen, joka ei kuulu kansaasi Israeliin, tulee kaukaisesta maasta sinun suuren nimesi, väkevän kätesi ja ojetetun käsivartesi tähden, ja jos hän rukoilee tähän temppeliin päin kääntyneenä, ³³ niin kuule häntä taivaassa, asuinpaikassasi, ja tee kaikki

se, mitä muukalainen sinulta rukoilee. Tee sillä tavoin, jotta kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua kansasi Israelin tavoin ja tulisivat tietämään, että tätä temppeliä, jonka minä olen rakentanut, kutsutaan sinun nimesi mukaan.

³⁴ Jos kansasi lähtee sotaan vihollistaan vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat sinua kääntyneinä kohti tätä kaupunkia, jonka sinä olet valinnut, ja temppeliä, jonka minä olen rakentanut sinun nimellesi, ³⁵ niin kuule taivaassa heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.

³⁶ Jos he tekevät syntiä sinua vastaan – eihän ole ihmistä, joka ei syntiä tee – ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan ja heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi kaukana tai lähellä olevaan maahan, ³⁷ mutta he menevät itseensä siinä maassa, johon heidät on viety vangeiksi, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vankeutensa maassa sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, olemme tehneet väärin ja olleet jumalattomia', ³⁸ ja jos he silloin palaavat sinun luoksesi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vankeutensa maassa, jonne heidät on viety vangeiksi, ja rukoilevat sinua kääntyneinä kohti maata, jonka sinä olet antanut heidän isilleen, ja

kohti kaupunkia, jonka olet valinnut, ja kohti temppeliä, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut, ³⁹ niin kuule asuinsijassasi taivaassa heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus ja anna anteeksi kansallesi synnit, joita he ovat tehneet sinua vastaan. ⁴⁰ Olkoot siis, Jumalani, silmäsi avoinna ja tarkatkoot korvasi rukouksia tässä paikassa.

⁴¹ Ja nyt: nouse, Herra Jumala, tule leposijaasi, sinä ja sinun voimasi arku! Olkoon, Herra Jumala, sinun pappiesi pukuna pelastus, ja sinun hurskaasi riemuitkoot siitä, mikä on hyvää. ⁴² Herra Jumala, älä hylkää voideltuasi. Muista armolupauksiasi, jotka annoit palvelijallesi Daavidille."

Herran kirkkaus täyttää temppelin

7 Kun Salomo oli lakannut rukoilemasta, taivaasta lankesi tuli, joka kulutti polttouhrin ja teurasuhrit, ja Herran kirkkaus täytti temppelin, ² niin etteivät papit voineet mennä Herran temppeliin, sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelin. ³ Kun kaikki israelilaiset näkivät tulen lankeavan alas ja Herran kirkkauden olevan temppelin yllä, he polvistuivat kivetyllä pihalla maahan kasvoilleen, palvoivat ja kiittivät Herraa sanoen: "Hän on hyvä, hänen armonsa pysyy ikuisesti."

Tempppelin vihkimisuhri

(1Kn 8:62-66)

⁴Sitten kuningas ja kaikki kansa uhrasivat teurasuhrin Herran edessä.

⁵Kuningas Salomo uhrasi teurasuhrina 22.000 nautaa ja 120.000 lammasta ja vuohta. Näin kuningas ja koko kansa vihkivät Jumalan temppelin.

⁶Papit seisoivat palveluspaikoillaan. Myös leeviläiset, käsissään kuningas Daavidin teettämät Herran soittimet, seisoivat kiittämässä Herraa Daavidin ylistyslaulun sanoin: "Hänen armonsa pysyy ikuisesti." Heitä vastapäätä papit soittivat torvia, ja koko Israel seisoi.

⁷Salomo pyhitti Herran temppelin edessä olevan esipihan keskiosan, sillä hän uhrasi siellä polttouhrit ja yhteysuhrien rasvat. Polttouhrit, ruokauhrit ja rasvat eivät näet mahtuneet vaskialttarille, jonka Salomo oli teettänyt.

⁸Näin Salomo yhdessä koko Israelin kanssa vietti siihen aikaan juhlaa seitsemän päivää. Se oli hyvin suuri seurakunnankokous, johon tultiin aina sieltä, mistä mennään Hamatiin, Egyptinpurolle asti.

⁹Kahdeksantena päivänä heillä oli juhlakokous, sillä he viettivät alttarin vihkimisjuhlaa seitsemän päivää ja lehtimajanjuhlaa seitsemän päivää. ¹⁰Mutta seitsemännen kuun kahdentenakymmenentenäkolmantena päivänä Salomo päästi kansan menemään koteihinsa. He iloitsivat ja

olivat hyvillä mielin kaikesta hyvästä, mitä Herra oli tehnyt Daavidille, Salomolle ja kansalleen Israelille.

Herra ilmestyy Salomolle

(1Kn 9:1-9)

¹¹Kun Salomo oli saanut valmiiksi Herran temppelin ja kuninkaanlinnan ja onnistuneesti suorittanut kaiken, mitä oli ajatellut tehdä Herran temppelissä ja omassa linnassaan, ¹²niin Herra ilmestyi Salomolle yöllä ja sanoi hänelle: "Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja valinnut tämän temppelin paikaksi, jossa minulle uhrataan. ¹³Jos minä suljen taivaan, niin ettei tule sadetta, tai jos käsken heinäsiirkojen syödä maan kasvun tai jos lähetän ruton kansani keskuuteen, ¹⁴mutta minun kansani, jota kutsutaan minun nimelläni, nöyrytyy ja rukoilee ja etsii minun kasvojani ja palaa pahoilta teiltään, niin minä kuulen taivaassa, annan anteeksi sen synnit ja teen maan jälleen terveeksi.

¹⁵Silmäni ovat avoinna ja korvani kuuntelevat tarkoin rukouksia tässä paikassa. ¹⁶Ja nyt, minä olen valinnut ja pyhittänyt tämän temppelin, että minun nimeni olisi siinä iäti. Minun silmäni ja sydämeni tulevat olemaan siinä kaikkina päivinä. ¹⁷Jos sinä vaellat minun edessäni, niin kuin isäsi Daavid vaelsi, ja teet kaiken, mitä olen käskenyt sinun tehdä, ja noudatat lakejani ja säädöksiäni, ¹⁸minä vahvistan sinun kuninkaallisen valtaistuimesi, niin kuin

minä lupasin tehdessäni liiton isäsi Daavidin kanssa: 'Aina on mies sinun suvustasi oleva hallitsijana Israelissa.'

¹⁹ Mutta jos te käännytte pois minusta ja hylkäätte lakini ja käskyni, jotka minä olen pannut teidän eteenne, ja menette ja palvelette muita jumalia ja palvotte niitä, ²⁰ minä kiskaisen teidät irti maasta, jonka olen teille antanut, ja tämän temppelin, jonka olen pyhittänyt nimelleni, minä heitän pois kasvojeni edestä ja teen siitä sananparsien ja pilkkapuheiden aiheen kaikkien kansojen keskuudessa. ²¹ Vaikka tämä temppeli nyt on mahtava, niin silloin jokainen, joka kulkee sen ohi, tyrmistyy ja kysyy: 'Minkä vuoksi Herra on tehnyt näin tälle maalle ja tälle temppelille?' ²² Silloin vastataan: 'Siitä syystä, että he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta, ja turvautuivat muihin jumaliin, palvoivat ja palvelivat niitä. Sen tähden hän on antanut kaiken tämän pahan heitä kohdata.'"

Salomon linnoitukset

(1Kn 9:10-28)

8 Kun kaksikymmentä vuotta oli kulunut ja Salomo oli rakentanut Herran temppelin ja oman linnansa, ² hän ryhtyi linnoittamaan kaupunkeja, jotka Huuram oli antanut hänelle, ja asetti israelilaisia asumaan niihin. ³ Sitten Salomo meni Hamat-Soobaan ja valloitti sen. ⁴ Hän linnoitti

myös Tadmorin autiomaassa ja kaikki varastokaupungit, jotka hän oli rakentanut Hamatiin. ⁵ Vielä Salomo linnoitti Ylä-Beet-Hooronin ja Ala-Beet-Hooronin muureilla, porteilla ja salvoilla varustetuiksi kaupungeiksi, ⁶ samoin Baalatin ja kaikki varastokaupungit, vaunukaupungit ja ratsumiesten kaupungit, mitä hänellä oli, sekä kaiken muun haluamansa, kaiken, mitä hän tahtoi linnoittaa, Jerusalemissa, Libanonilla ja koko siinä maassa, jota hän hallitsi.

Salomon työväki

⁷ Kaiken väen, joka oli jäänyt jäljelle heettiläisistä, amorilaisista, perissiläisistä, hivviläisistä ja jebusilaisista, ne, jotka eivät olleet israelilaisia, ⁸ heidän jälkeläisensä, jotka vielä olivat jäljellä siinä maassa ja joita israelilaiset eivät olleet kokonaan tuhonneet, Salomo määräsi työvelvollisiksi, ja työvelvollisia he ovat tänäkin päivänä. ⁹ Israelilaisista Salomo ei kuitenkaan ottanut ketään orjaksi työhönsä, vaan heitä oli sotilaina sekä hänen vaunusoturiensa ja hänen sotavaunujensa ja ratsumiestensä päällikköinä. ¹⁰ Kuningas Salomolla oli myös 250 israelilaista töiden ylivalvojaa johtamassa työväkeä.

¹¹ Salomo toi faraon tyttären Daavidin kaupungista taloon, jonka hän oli tälle rakentanut. Salomo näet sanoi: "Älköön nainen, joka minulla on, asuko Daavidin, Israelin kuninkaan, linnassa, sillä se on

pyhä paikka, koska Herran liitonarkku aikoinaan saapui sinne."

Salomon uhrijärjestys

¹² Siihen aikaan Salomo uhrausi Herralle polttouhreja Herran alttarilla, jonka hän oli rakentanut eteishallin edustalle. ¹³ Hän uhrausi kunakin päivänä sen päivän uhrin, niin kuin Mooses oli käsenyt: sapatteina ja uudenkuun päivinä sekä kolme kertaa vuodessa juhla-aikoina, happamattoman leivän juhvana, viikkojuhvana ja lehtimajanjuhvana.

¹⁴ Hän asetti isänsä Daavidin sääntämyksen mukaisesti pappien osastot toimittamaan palvelustyötään ja leeviläiset suorittamaan tehtäviään, laulamaan ylistystä ja palvelemaan pappien rinnalla kunakin päivänä sen päivän tehtävissä. Hän asetti myös portinvartijat osastoittain joka portille, niin kuin Jumalan mies Daavid oli käsenyt. ¹⁵ Missään kohden ei poikettu kuninkaan pappeja ja leeviläisiä ja aarrekammioita koskevista käskyistä. ¹⁶ Näin suoritettiin Salomon kaikki työt Herran temppelin perustamispäivään asti ja aina siihen asti, kunnes temppeli valmistui. Niin oli Herran temppeli valmis.

Salomon laivasto

¹⁷ Siihen aikaan Salomo meni Esjon-Geberiin ja Eelatiin, joka on meren rannalla Edomin maassa.

¹⁸ Huuram lähetti palvelijansa tuomaan hänelle laivoja. Nämä palvelijat tunsivat merenkulun ja menivät Salomon palvelijoiden kanssa Oofiriin. Sieltä he hakivat kultaa 450 talenttia ja toivat sen kuningas Salomolle.

Saban kuningatar Salomon luona

(1Kn 10:1-13)

9 Kun Saban kuningatar sai kuulla Salomon maineesta, hän tuli Jerusalemiin koettelemaan Salomoa arvoituksilla. Hän tuli hyvin suuren seurueen kanssa; kamelienvuorissa oli tuoksuaineita ja hyvin paljon kultaa ja jalokiviä. Kun hän tuli Salomon luo, hän kertoi tälle kaiken, mitä hänellä oli sydämellään. ² Salomo vastasi kaikkiin kuningattaren kysymyksiin, eikä mikään asia ollut hänelle niin vaikea, ettei hän kyennyt siihen vastaamaan.

³ Kun Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden, linnan, jonka hän oli rakentanut, ⁴ ruuat hänen pöydällään ja hänen palvelijoittensa asunnot, ja sen, miten he palvelivat ja olivat pukeutuneet, hänen juomanlaskijansa ja heidän vaatetuksensa sekä portaat, joita pitkin hän nousi Herran temppeliin, hän meni miltei hengettömäksi. ⁵ Ja sanoi kuninkaalle: "Totta on, mitä kuulin maassani puhuttavan sinusta ja sinun viisaudestasi. ⁶ Minä en kuitenkaan uskonut niitä puheita ennen kuin tulin ja sain omin silmin nähdä. Todellakin, ei puoltakaan sinun suuresta viisaudestasi

ollut minulle kerrottu! Sinä olet paljon suurempi kuin minä olin kuullut huhuttavan. ⁷ Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka aina saavat seistä edessäsi ja kuulla viisauttasi! ⁸ Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on mieltynyt sinuun, niin että on asettanut sinut valtaistuimelleen olemaan kuninkaana Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi. Koska Jumalasi rakastaa Israelia, hän tahtoo pitää sen vahvana ikuisesti. Siksi hän on asettanut sinut heille kuninkaaksi, hallitsemaan oikeuden ja vanhurskauden mukaan."

⁹ Saban kuningatar antoi kuninkaalle 120 talenttia kultaa ja suuret määrät tuoksuaineita ja jalokiviä. Kuningas Salomolla ei ollut aikaisemmin ollut sellaisia tuoksuaineita, joita Saban kuningatar hänelle antoi.

¹⁰ Tämän lisäksi Huuramin ja Salomon palvelijat, jotka hakivat kultaa Oofirista, toivat myös santelipuuta ja jalokiviä.

¹¹ Santelipuusta kuningas teetti portaat Herran temppeliin ja kuninkaanlinnaan sekä lyyroja ja harppuja laulajille. Sellaisia ei ollut ennen nähty Juudan maassa.

¹² Kuningas Salomo antoi Saban kuningattarelle kaiken, mitä tämä halusi ja pyysi, antoi vielä enemmän kuin tämä oli tuonut kuninkaalle. Sitten kuningatar lähti paluumatkalle ja meni palvelijoihin omaan maahansa.

Salomon rikkaus ja viisaus

(1Kn 10:14-25)

¹³ Yhden vuoden aikana Salomolle tuodun kullan paino oli 666 talenttia, ¹⁴ paitsi mitä kauppamiehet ja kaupustelijat toivat. Sen lisäksi kaikki Arabian kuninkaat ja oman maan käskynhaltijat toivat Salomolle kultaa ja hopeaa.

¹⁵ Kuningas Salomo teetti taotusta kullasta 200 suurta kilpeä ja käytti jokaiseen kilpeen 600 sekeliä kultaa. ¹⁶ Samoin hän teetti 300 pienempää kilpeä taotusta kullasta ja käytti jokaiseen 300 sekeliä kultaa. Kilvet hän asetti Libanoninmetsätaloon.

¹⁷ Vielä kuningas teetti suuren norsunluisen valtaistuimen ja päällysti sen puhtaalla kullalla. ¹⁸ Valtaistuimelle johti kuusi porrasta ja kultainen astinlauta, joka oli kiinnitetty valtaistuimeen. Istuimen kummallakin sivulla oli käsinoja, ja käsinojen vieressä seisoivat kaksi leijonaa. ¹⁹ Kuudella portaalla seisoivat kummassakin päässä leijona, kaikkiaan kaksitoista leijonaa. Sen kaltaista ei ole tehty missään muussa valtakunnassa.

²⁰ Kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja myös kaikki Libanoninmetsätalon astiat olivat puhdasta kultaa. Hopeaa ei Salomon päivinä pidetty minkään arvoisena. ²¹ Kuninkaalla oli näet laivoja, jotka purjehtivat Tarsiiseen mukanaan Huuramin palvelijoita.

Kerran kolmessa vuodessa nämä Tarsiin laivat palasivat ja toivat kultaa ja hopeaa, norsunluuta, apinoita ja riikinkukkoja.

²² Kuningas Salomo oli rikkaampi ja viisaampi kuin yksikään kuningas maan päällä, ²³ ja kaikki maan kuninkaatt halusivat nähdä Salomon ja kuulla viisautta, jonka Jumala oli hänen sydämeensä antanut. ²⁴ Tulijat toivat kukin vuosi vuodelta lahjansa: hopea- ja kultaesineitä, vaatteita, aseita, tuoksuaineita, hevosia ja muuleja. ²⁵ Salomolla oli 4.000 tallipaikkaa hevosia ja sotavaunuja varten sekä 12.000 ratsumiestä. Ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja Jerusalemiin kuninkaan luo. ²⁶ Hän hallitsi kaikkia kuninkaita Eufratvirrasta filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti. ²⁷ Hopeaa kuningas hankki Jerusalemiin kuin kiviä ja setripuuta niin paljon kuin metsäviikunapuita on Alankomaassa. ²⁸ Hevosia Salomolle tuotiin Egyptistä ja kaikista muista maista.

Salomon kuolema

(1Kn 11:41-43)

²⁹ Muista Salomoa koskevista asioista, niin hänen aikaisemmista kuin myöhemmistäkin vaiheistaan, on kirjoitettu profeetta Naatanin historiassa, siilolaisen Ahian profetiassa ja näkijä Jeddön näyissä, jotka koskivat Jerobeamia, Nebatin poikaa. ³⁰ Salomo hallitsi Jerusalemissa

koko Israelia neljäkymmentä vuotta. ³¹ Sitten Salomo meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

JUUDAN VALTAKUNNAN HISTORIA, 10 – 36

Rehabeam kuninkaana

(1Kn 12:1-19)

10 Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli tullut sinne tehdäkseen hänet kuninkaaksi. ² Kun Jerobeam, Nebatin poika, sai kuulla tästä ollessaan Egyptissä, jonne hän oli paennut kuningas Salomoa, hän palasi Egyptistä. ³ Jerobeamille lähetettiin kutsu, ja niin hän ja kaikki israelilaiset tulivat Rehabeamin luo, ja he sanoivat hänelle: ⁴ "Sinun isäsi teki ikeemme raskaaksi, mutta kevennä sinä sitä kovaa työtä ja raskasta iestä, jonka isäsi pani päällemme, niin me palvelemme sinua." ⁵ Hän vastasi heille: "Odottakaa kolme päivää ja tulkaa sitten minun luokseni." Niin kansa lähti pois.

⁶ Kuningas Rehabeam kysyi neuvoa vanhoilta miehiltä, jotka olivat palvelleet hänen isäänsä Salomoa tämän vielä eläessä. Hän kysyi: "Kuinka te neuvotte vastaamaan tälle kansalle?"

⁷ He vastasivat hänelle: "Jos olet hyvä ja suosiollinen tätä kansaa kohtaan ja

puhut sille hyviä sanoja, niin siitä tulee sinun palvelijasi koko elinajaksesi."

⁸ Mutta Rehabeam hylkäsi vanhojen hänelle antaman neuvon ja kysyi neuvoa nuorilta miehiltä, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan ja olivat nyt hänen palveluksessaan. ⁹ Hän kysyi heiltä: "Mitä te neuvotte vastaamaan tälle kansalle, joka on sanonut minulle: 'Kevennä iestä, jonka isäsi pani meidän päällemme'?" ¹⁰ Silloin nuoret miehet, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan, sanoivat hänelle: "Sano näin tälle kansalle, joka on sanonut sinulle: 'Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi, mutta kevennä sinä sitä meidän päältämme', sano heille näin: 'Minun pikkusormeni on paksumpi kuin isäni lantio. ¹¹ Jos isäni on pannut teidän päällenne raskaan ikeen, minä teen teidän ikeenne vielä raskaammaksi. Jos isäni on kurittanut teitä raipoilla, minä kuritan teitä piikkiruoskilla.'"

¹² Kolmantena päivänä Jerobeam ja koko kansa tulivat Rehabeamin luo, niin kuin kuningas oli sanonut: "Palatkaa kolmantena päivänä minun luokseni." ¹³ Kuningas Rehabeam vastasi israelilaisille kovin sanoin. Hän hylkäsi vanhojen neuvon ¹⁴ ja puhui heille nuorten miesten neuvon mukaan: "Minä teen teidän ikeenne vielä raskaammaksi ja lisään sen kuormaa. Jos isäni on kurittanut teitä raipoilla, minä kuritan teitä piikkiruoskilla." ¹⁵ Kuningas ei kuunnellut kansaa, sillä

Jumala salli tapahtua näin, jotta hän, Herra, toteuttaisi sanansa, jonka hän oli puhunut siilolaisen Ahian kautta Jerobeamille, Nebatin pojalle.

Valtakunta jakautuu kahtia

(1Kn 12:1-19)

¹⁶ Kun koko Israelin kansa huomasi, ettei kuningas kuunnellut heitä, he sanoivat kuninkaalle: "Mitä osaa meillä on Daavidiin? Ei meillä ole perintöosaa lisain poikaan. Majoillesi, Israel, joka mies! Pidä huolta huoneestasi, Daavid!" Ja israelilaiset menivät kotiinsa. ¹⁷ Näin Rehabeamista tuli ainoastaan niiden israelilaisten kuningas, jotka asuivat Juudan kaupungeissa.

¹⁸ Kun kuningas Rehabeam lähetti verotöiden valvojan Hadoramin israelilaisten luo, he kivittivät hänet kuoliaaksi. Silloin kuningas Rehabeam nousi kiireesti vaunuihinsa ja pakeni Jerusalemiin. ¹⁹ Näin Israel nousi luopui Daavidin suvun alaisuudesta, ja näin on ollut aina tähän päivään asti.

Herran sana Rehabeamille

(1Kn 12:21-24)

11 Rehabeam tuli Jerusalemiin ja kutsui koolle Juudan ja Benjaminin heimot, 180.000 sotakuntoista valiomiestä, sotaan Israelia vastaan palauttaakseen kuninkuuden itselleen. ² Mutta Jumalan miehelle Semajalle tuli tämä Herran sana: ³ "Sano Juudan

kuninkaalle Rehabeamille, Salomon pojalle, sekä kaikille Juudan ja Benjaminin alueilla asuville israelilaisille: ⁴'Näin sanoo Herra: Älkää lähtekö sotimaan veljiänne vastaan. Palatkaa kukin kotiinne, sillä tämä asia on lähtöisin minusta.'" He tottelivat Herran sanaa, kääntyivät takaisin eivätkä menneet sotimaan Jerobeamia vastaan.

Rehabeam lujittaa valtaansa

⁵ Rehabeam asui Jerusalemissa ja linnoitti Juudan kaupunkeja piirityksen varalle. ⁶ Hän linnoitti Beetlehemin, Eetanin, Tekoan, ⁷ Beet-Suurin, Sookon, Adullamin, ⁸ Gatin, Maaresan, Siifin, ⁹ Adoraimin, Laakiksen, Asekan, ¹⁰ Soran, Aijalonin ja Hebronin. Nämä ovat Juudan ja Benjaminin alueilla olevia linnoitettuja kaupunkeja. ¹¹ Hän vahvisti niiden varustuksia, asetti niille päälliköt ja sijoitti niihin ruoka-, öljy- ja viinivarastoja. ¹² Jokaiseen kaupunkiin hän sijoitti kilpiä ja keihäitä ja linnoitti kaupungit hyvin lujiksi. Juuda ja Benjamin olivat hänen vallassaan.

¹³ Papit ja leeviläiset kaikkialta Israelista tulivat kukin alueeltaan ja asettuivat Rehabeamin puolelle. ¹⁴ Leeviläiset näet jättivät laidunmaansa ja perintömaansa ja lähtivät Juudaan ja Jerusalemiin, koska Jerobeam ja hänen poikansa olivat hylänneet heidät, eivätkä sallineet heidän pappeina palvella Herraa. ¹⁵ Jerobeam oli asettanut

omia pappejaan palvelemaan uhrikukkuloilla ja uhraamaan vuohipukeille ja mullikoille, jotka hän oli teettänyt. ¹⁶ Leeviläisiä seurasivat kaikista Israelin heimoista ne, jotka sydäimestään antautuivat etsimään Herraa, Israelin Jumalaa. He tulivat Jerusalemiin uhratakseen Herralle, isiensä Jumalalle. ¹⁷ Näin he vahvistivat Juudan valtakuntaa ja tukivat kolme vuotta Rehabeamia, Salomon poikaa, sillä kolme vuotta he vaelsivat Daavidin ja Salomon teitä.

Rehabeamin perhe

¹⁸ Rehabeam otti vaimokseen Mahalatin, joka oli Daavidin pojan Jerimotin ja Iisain pojan Eliabin tyttären Abihailin tytär. ¹⁹ Mahalat synnytti hänelle poikia: Jeuksen, Semarjan ja Saahamin. ²⁰ Mahalatin jälkeen Rehabeam otti vaimokseen Maakan, Absalomnin tyttären, joka synnytti hänelle Abian, Attain, Siisan ja Selomitin. ²¹ Rehabeam rakasti Maakaa, Absalomnin tytärtä, enemmän kuin kaikkia muita vaimojaan ja sivuvaimojaan. Hän oli näet ottanut kahdeksantoista vaimoa ja kuusikymmentä sivuvaimoa, ja hänelle syntyi kaksikymmentäkahdeksan poikaa ja kuusikymmentä tytärtä. ²² Rehabeam asetti Abian, Maakan pojan, päämieheksi, ruhtinaaksi veljiensä joukossa, sillä hän aikoi tehdä tästä kuninkaan. ²³ Viisaasti hän jakoi kaikki Juudan ja Benjaminin

maakunnat ja varustetut kaupungit kaikkien poikiensa kesken ja antoi heille runsaasti elintarpeita ja hankki heille paljon vaimoja.

Siisak hyökkää Juudaan

(1Kn 14:26-28)

12 Kun Rehabeamin kuninkuus oli vakiintunut ja hänestä oli tullut mahtava, hän hylkäsi Herran lain, niin myös koko Israel hänen kanssaan. ² Mutta kuningas Rehabeamin viidentenä hallitusvuotena Egyptin kuningas Siisak hyökkäsi Jerusalemia vastaan. Näin tapahtui sen vuoksi, että israelilaiset olivat tulleet uskottomiksi Herraa kohtaan. ³ Siisakilla oli mukanaan 1.200 sotavaunua ja 60.000 ratsumiestä. Lisäksi hänen kanssaan tuli Egyptistä suunnaton joukko libyalaisia, sukkilaisia ja kuusilaisia. ⁴ Siisak valloitti Juudan varustetut kaupungit ja tuli Jerusalemiin saakka.

⁵ Profeetta Semaja tuli Rehabeamin ja Juudan päämiesten luo, jotka olivat vetäytyneet Jerusalemiin Siisakia pakoon, ja sanoi heille: "Näin sanoo Herra: 'Te olette hylänneet minut, ja siksi minäkin olen hylännyt teidät ja jättänyt teidät Siisakin käsiin.'" ⁶ Silloin Israelin päämiehet ja kuningas nöyrytyivät ja sanoivat: "Herra on vanhurskas." ⁷ Kun Herra näki heidän nöyrytyvän, tuli Semajalle tämä Herran sana: "He ovat nöyrytyneet; minä en

tuhoa heitä vaan annan heidän juuri ja juuri pelastua, eikä minun vihaani vuodateta Jerusalemin päälle Siisakin käden kautta. ⁸ Heistä tulee kuitenkin hänen palvelijoitaan, että he tulisivat tietämään, millaista on palvella minua ja millaista on palvella vieraiden maiden kuninkaita."

⁹ Siisak, Egyptin kuningas, hyökkäsi siis Jerusalemia vastaan. Hän otti Herran temppelin aarteet ja kuninkaanlinnan aarteet ja vei ne kaikki. Hän otti myös kaikki Salomon teettämät kultakilvet. ¹⁰ Kuningas Rehabeam teetti niiden tilalle kuparikilvet ja uskoi ne kuninkaanlinnan ovella vartioivan henkikaartin päälliköiden haltuun. ¹¹ Niin usein kuin kuningas meni Herran temppeliin, henkivartijat seurasivat mukana ja kantoivat kilpiä ja veivät ne sitten takaisin henkivartijoiden huoneeseen.

¹² Kun Rehabeam nöyrytyi, Herran viha häntä kohtaan lauhui eikä täydellistä tuhoa tullut. Olihan Juudassa vielä jotain hyvääkin.

Rehabeamin kuolema

(1Kn 14:21,30,31)

¹³ Kuningas Rehabeamin asema vahvistui Jerusalemissa, ja hän säilytti kuninkuutensa. Hän oli neljäkymmenen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi seitsemäntoista vuotta Jerusalemissa, kaupungissa, jonka

Herra oli valinnut kaikkien Israelin heimojen keskeltä asettaakseen nimensä sinne. Rehabeamin äiti oli ammonilainen, nimeltään Naema.

¹⁴ Rehabeam teki sitä, mikä on pahaa, sillä hän ei kiinnittänyt sydäntään etsimään Herraa. ¹⁵ Rehabeamin vaiheet, aikaisemmat ja myöhemmät, on kirjoitettu sukuluetteloiden tapaan profeetta Semajan ja näkijä Iddon historiaan. Rehabeam ja Jerobeam kävivät sotaa kaiken aikaa. ¹⁶ Sitten Rehabeam meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Kuninkaaksi hänen sijaansa tuli hänen poikansa Abia.

Abia Juudan kuninkaana

(1Kn 15:1-8)

13 Kuningas Jerobeamin kahdeksantena toista hallitusvuotena tuli Abia Juudan kuninkaaksi. ² Hän hallitsi kolme vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Miikaja, Uurielin tytär, kotoisin Gibeasta. Abian ja Jerobeamin välillä vallitsi sotatila. ³ Abia aloitti sodan kokeneiden soturien sotajoukolla, 400.000 valiomiehellä, mutta Jerobeam asettui rintamaan häntä vastaan 800.000 valiomiehellä, urhealla soturilla.

⁴ Abia nousi Semaraimin vuoren laelle Efraimin vuoristossa ja huusi: "Kuulkaa minua, Jerobeam ja koko Israel! ⁵ Kyllä teidän pitäisi tietää, että

Herra, Israelin Jumala, on antanut Daavidille ja hänen pojilleen ikuisiksi ajoiksi Israelin kuninkuuden, lujan kuin suolaliitto. ⁶ Jerobeam, Nebatin poika, Daavidin pojan Salomon palvelija, nousi kuitenkin kapinaan herraansa vastaan. ⁷ Hänen luokseen kokoontui tyhjäntoimittajia, kelvottomia miehiä, ja he pääsivät voitolle Rehabeamista, Salomon pojasta. Rehabeam oli nuori ja arka eikä voinut vastustaa heitä.

⁸ Nyt te luulette voivanne vastustaa Herran kuninkuutta, joka on Daavidin poikien käsissä, koska teitä on suuri joukko ja teillä on kultaiset mullikat, jotka Jerobeam on teettänyt teille jumaliksi. ⁹ Ettekö te karkottaneet Herran pappeja, Aaronin jälkeläisiä ja leeviläisiä, ja asettaneet itsellenne pappeja niin kuin muiden maiden kansat? Kuka tahansa tuli vihittämään itsensä papinvirkaan mullikka ja seitsemän pässiä mukanaan, hänestä tuli epäjumalan pappi.

¹⁰ Mutta meidän Jumalamme on Herra. Me emme ole hylänneet häntä, ja Aaronin jälkeläiset palvelevat pappeina Herraa, ja leeviläiset toimivat omissa palvelutehtävissään. ¹¹ He polttavat joka aamu ja joka ilta polttouhreja ja hyvänhajuista suitsuketta Herralle, järjestävät leivät puhtaalla kullalla päällystetyille pöydälle ja sytyttävät joka ilta kultaisen, seitsenhaaraisen lampunjalan lamput.

Me näet noudatamme Herran, meidän Jumalamme, säädöksiä, mutta te olette hylänneet hänet. ¹² Huomatkaa, meidän kanssamme, meidän edellämme, on Jumala, ja hänen pappinsa puhaltavat torvillaan taistelumerkin teitä vastaan. Israelilaiset, älkää sotiko Herra, isienne Jumalaa, vastaan, sillä siinä te ette onnistu!"

¹³ Mutta Jerobeam oli pannut väijytysjoukkoja kiertämään Juudan miesten taakse. Niinpä osa joukoista oli Juudan miesten edessä ja osa väijyksissä heidän takanaan. ¹⁴ Kun Juudan miehet kääntyivät, he näkivät, että heillä oli sota edessä ja takana. Silloin he huusivat Herra, ja papit puhalsivat torviin. ¹⁵ Sitten Juudan miehet nostivat sotahuudon, ja heidän huutaessaan Jumala löi Jerobeamin ja koko Israelin ja antoi Abian ja Juudan voittaa heidät. ¹⁶ Israelilaiset kääntyivät pakoon Juudan miesten edessä, ja Jumala antoi heidät näiden käsiin. ¹⁷ Abia joukkoineen tuotti heille suuren tappion. Israelilaisista kaatui surmattuina 500.000 valiomiestä.

¹⁸ Näin israelilaiset nöyryytettiin sillä kertaa. Mutta Juudan miehet voimistuivat, koska he turvautuivat Herraan, isiensä Jumalaan. ¹⁹ Abia ajoi Jerobeamia takaa ja valloitti häneltä kaupunkeja: Beetelin ja sen tytärkaupungit, Jesanan ja sen tytärkaupungit sekä Efronin ja sen

tytärkaupungit. ²⁰ Jerobeam ei enää tullut voimiinsa Abian aikana. Herra löi häntä, niin että hän kuoli.

²¹ Mutta Abia vahvistui. Hän otti itselleen neljätoista vaimoa, ja hänelle syntyi kaksikymmentäkaksi poikaa ja kuusitoista tytärtä.

²² Muista Abiaa koskevista asioista, hänen vaelluksestaan ja sanoistaan, on kirjoitettu profeetta Iddon selityskirjaan. ²³ Sitten Abia meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Kuninkaaksi hänen sijaansa tuli hänen poikansa Aasa. Hänen aikanaan maassa oli rauha kymmenen vuotta.

Aasa Juudan kuninkaana

14 Aasa teki sitä, mikä oli hyvää ja oikein Herran, hänen Jumalansa, silmissä. ² Hän hävitti vieraat alttarit ja uhrikukkulat, murskasi patsaat ja hakkasi maahan asera-paalut. ³ Aasa kehotti Juudaa etsimään Herra, isiensä Jumalaa, ja noudattamaan lakia ja käskyjä. ⁴ Hän hävitti kaikista Juudan kaupungeista uhrikukkulat ja auringonpatsaat, ja hänen hallitessaan valtakunnassa oli rauha.

⁵ Aasa rakensi Juudaan linnoitettuja kaupunkeja. Maassa oli näet rauha, eikä hän näinä vuosina joutunut sotaan, sillä Herra oli antanut hänelle levon. ⁶ Aasa sanoi Juudalle: "Linnoittakaamme nämä kaupungit, ympäröikäämme ne muureilla ja torneilla, porteilla ja salvoilla. Maa

on vielä vallassamme, koska olemme etsineet Herraa, Jumalaamme. Me olemme etsineet häntä, ja hän on antanut meille levon joka taholla." Niin he rakensivat ja onnistuivat siinä.

⁷ Aasalla oli sotajoukko, Juudan heimosta 300.000 miestä varustettuina kilvillä ja keihäillä ja Benjaminin heimosta 280.000 miestä, jotka kantoivat kilpeä ja jännittivät joutua. Kaikki nämä olivat urheita sotureita.

Aasa voittaa kuusilaisen Serahin

⁸ Kuusilainen Serah lähti heitä vastaan sotajoukolla, jossa oli tuhannen tuhatta miestä ja kolmesataa sotavaunua, ja tuli Maaresaan saakka. ⁹ Aasa lähti häntä vastaan, ja he järjestäytyivät taisteluun Sefatan laaksoon lähelle Maaresaa. ¹⁰ Silloin Aasa huusi avuksi Herraa, Jumalaansa, ja sanoi: "Herra, sinä yksin voit auttaa taistelussa vahvan ja heikon välillä. Auta meitä, Herra, meidän Jumalamme, sillä sinuun me turvaamme ja sinun nimessäsi me olemme lähteneet tuota suurta joukkoa vastaan. Herra, sinä olet meidän Jumalamme, älä salli ihmisen päästä voitolle sinusta!"

¹¹ Niin Herra löi kuusilaiset Aasan ja Juudan edessä, ja kuusilaiset pakenivat.

¹² Aasa sotajoukkoineen ajoi heitä takaa Gerariin saakka, ja kuusilaisia kaatui niin paljon, ettei heistä jäänyt henkiin ainoatakaan, sillä Herra ja

hänen sotajoukkonsa tuhosivat heidät. Aasan joukot saivat hyvin paljon saalista ¹³ ja valloittivat kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä, sillä Herran kauhu oli vallannut ne. He ryöstivät kaikki kaupungit, sillä niissä oli paljon ryöstettävää. ¹⁴ He valtasivat myös paimentolaisleirit ja ottivat saaliikseen paljon pikkukarjaa ja kameleita. Sitten he palasivat Jerusalemiin.

Asarjan profetia

15 Jumalan Henki tuli Asarjan, Oodedin pojan, ylle. ² Hän meni Aasan luo ja sanoi hänelle: "Kuulkaa minua, Aasa ja koko Juuda ja Benjamin! Herra on teidän kanssanne, kun te olette hänen kanssaan. Jos etsitte häntä, te löydätte hänet, mutta jos hylkäätte hänet, hän hylkää teidät. ³ Kauan aikaa Israel oli ilman oikeaa Jumalaa, ilman opetusta antavaa pappia ja ilman lakia. ⁴ Mutta kun he ahdistuksessaan palasivat Herran, Israelin Jumalan, luo ja etsivät häntä, he löysivät hänet. ⁵ Tuohon aikaan ei kulkijoilla ollut rauhaa, sillä suuri sekasorto vallitsi kaikkien maiden asukkaiden keskuudessa. ⁶ Kansa hyökkäsi kansaa vastaan ja kaupunki kaupunkia vastaan, sillä Jumala saattoi ne kaikenlaisilla ahdistuksilla sekasorron valtaan. ⁷ Mutta olkaa te lujia älkääkään antako kätenne vaipua, sillä te saatte teoistanne palkan."

Aasa puhdistaa jumalanpalveluksen

(1Kn 15:13-15)

⁸Kun Aasa kuuli nämä profeetta Oodedin sanat ja profetian, hän rohkaisi mielensä ja poisti iljetykset kaikkialta Juudan ja Benjaminin alueelta sekä kaupungeista, jotka hän oli valloittanut Efraimin vuoristosta. Sitten hän kunnosti Herran alttarin, joka oli Herran temppelin eteishallin edessä. ⁹Aasa kutsui koolle koko Juudan ja Benjaminin ja niiden keskuudessa asuvat muukalaiset, jotka olivat tulleet Efraimista, Manassesta ja Simeonista. Monet olivat näet siirtyneet Israelista hänen luokseen nähtyään, että Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssaan.

¹⁰He kaikki kokoontuivat Jerusalemiin Aasan viidennentoista hallitusvuoden kolmannessa kuussa. ¹¹Sinä päivänä he uhrasivat Herralle 700 nautaa ja 7.000 lammasta ja vuohta siitä saaliista, jonka he olivat tuoneet. ¹²He sitoutuivat liittoon etsiäkseen Herraa, isiensä Jumalaa, koko sydämistään ja kaikesta sielustaan, ¹³ja sopivat, että jokainen, joka ei etsisi Herraa, Israelin Jumalaa, surmattaisiin, olipa hän pieni tai suuri, mies tai nainen. ¹⁴He vannoin valan Herralle suureen ääneen, riemuhuudoin, torvien ja pasuunoiden pauhatessa. ¹⁵Koko Juuda iloitsi tästä valasta, sillä he olivat vannoneet sen koko sydämistään. Kun he näin vakain mielin etsivät Herraa,

he löysivät hänet, ja Herra antoi heidän päästä rauhaan joka taholla.

¹⁶Kuningas Aasa erotti jopa äitinsä Maakan kuningattaren arvosta, koska tämä oli pystyttänyt iljetyksen Aseralle. Aasa hakkasi tämän iljetyksen maahan, rouhensi ja poltti sen Kidroninlaaksossa.

¹⁷Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet Israelista, vaikka Aasan sydän oli koko hänen elinaikansa ehyesti antautunut Herralle. ¹⁸Hän vei Jumalan temppeliin isänsä pyhät lahjat ja omat pyhät lahjansa: hopean ja kullan ja esineet. ¹⁹Sotaa ei ollut Aasan kolmanteenkymmenenteenviidenteen hallitusvuoteen asti.

Aasan ja Benhadadin liitto

(1Kn 15:17-22)

16 A a s a n kolmantenäkymmenentenäkuudentena hallitusvuotena Baesa, Israelin kuningas, nousi Juudaa vastaan ja linnoitti Raaman estääkseen ketään tulemasta Juudan kuninkaan Aasan luota tai menemästä hänen luokseen. ²Silloin Aasa otti hopeaa ja kultaa Herran temppelin ja kuninkaanlinnan aarrekammioista ja lähetti ne Benhadadille, Aramin kuninkaalle, joka asui Damaskossa. Aasa käski sanoa: ³"Olkoon liitto meidän välillämme, niin kuin oli minun isäni ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle hopeaa ja kultaa. Mene ja riko liittosi

Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, jotta hän lähtisi minun kimpustani."

⁴ Benhadad kuuli kuningas Aasa. Hän lähetti sotajoukkojensa päälliköt Israelin kaupunkeja vastaan ja valtasi Iijonin, Daanin ja Aabel-Maimin sekä kaikki Naftalin varastokaupungit. ⁵ Kun Baesa kuuli tämän, hän lopetti Raaman linnoittamisen ja jätti työnsä kesken. ⁶ Kuningas Aasa otti mukaansa kaikki Juudan miehet, ja he veivät Raamasta pois kivet ja puut, joilla Baesa oli kaupunkia linnoittanut. Niillä Aasa linnoitti Geban ja Mispan.

Aasa vihastuu näkijä Hananiin

⁷ Noihin aikoihin näkijä Hanani tuli Aasan, Juudan kuninkaan, luo ja sanoi hänelle: "Koska olet turvautunut Aramin kuninkaaseen etkä Herraan, Jumalaasi, Aramin kuninkaan sotajoukko on päässyt sinun käsistäsi. ⁸ Eikö kuusilaisia ja libyalaisia ollut suuri sotajoukko, hyvin paljon vaunuja ja ratsumiehiä? Mutta koska sinä turvauduit Herraan, hän antoi heidät sinun käsiisi. ⁹ Sillä Herran silmät tarkkailevat koko maata auttaakseen voimakkaasti niitä, jotka ehyellä sydämellä ovat antautuneet hänelle. Olet nyt tehnyt tyhmästi. Tästä lähtien joudut jatkuvasti käymään sotia." ¹⁰ Mutta Aasa vihastui näkijään ja heittäti hänet vankilaan, niin vihoissaan hän oli Hananille tästä. Tuohon aikaan Aasa sorti myös muita alamaisiaan.

Aasan sairaus ja kuolema

¹¹ Aasan aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheista on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuninkaiden kirjaan. ¹² Kolmantenäkymmenentenäyhdeksäntenä hallitusvuotenaan Aasa sairastui jaloistaan, ja tauti yltyi ankaraksi. Ei edes sairautensa aikana hän etsinyt Herraa vaan lääkäreitä. ¹³ Sitten Aasa meni lepoon isiensä luo. Hän kuoli neljäntenäkymmenentenäyhdeksäntenä hallitusvuotenaan. ¹⁴ Hänet haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli hakkauttanut itselleen Daavidin kaupunkiin, ja asetettiin leposijalle, joka oli täytetty tuoksuaineilla ja erilaisilla voiteensekoittajan valmistamilla aineilla. Hänen kunniakseen poltettiin hyvin runsas hautajaissuitsutus.

Joosafat Juudan kuninkaana

17 Kuninkaaksi Aasan sijaan tuli hänen poikansa Joosafat. Hän vahvisti valtansa Israelissa. ² Hän sijoitti sotaväkeä kaikkiin Juudan linnoitettuihin kaupunkeihin ja asetti maaherroja Juudan maahan ja Efraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä Aasa oli valloittanut.

³ Herra oli Joosafatin kanssa, sillä hän vaelsi samoja teitä, joita hänen isänsä Daavid oli aikaisemmin kulkenut. Hän ei etsinyt baaleja, ⁴ vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyjensä mukaan eikä tehnyt niin

kuin Israel teki. ⁵ Siksi Herra vahvisti Joosafatin kuninkuuden, ja koko Juuda antoi hänelle lahjoja. Näin hän sai paljon rikkautta ja kunniaa. ⁶ Hänen rohkeutensa kasvoi Herran teillä, hän jopa hävitti uhrikukkulat ja asera-paalut Juudasta.

Kansalle opetetaan Herran lakia

⁷ Kolmantena hallitusvuotenaan Joosafat lähetti ylimmät virkamiehensä Benhailin, Obadjan, Sakarjan, Netanelin ja Miikajan antamaan opetusta Juudan kaupungeissa. ⁸ Heidän kanssaan hän lähetti leeviläiset Semajan, Netanjan, Sebadjan, Asaelin, Semiramotin, Joonatanin, Adonian, Tobian ja Toob-Adonian, ja näiden kanssa papit Elisaman ja Jooramin. ⁹ Nämä opettivat Juudassa. Heillä oli mukanaan Herran lain kirja, ja he kiersivät kaikissa Juudan kaupungeissa ja opettivat kansaa.

Joosafatin valta kasvaa

¹⁰ Kaikissa Juudaa ympäröivien maitten valtakunnissa syntyi sellainen pelko Herraa kohtaan, etteivät ne uskaltaneet sotia Joosafatia vastaan. ¹¹ Jotkut filistealaisetkin toivat Joosafatille lahjoja ja verona hopeaa. Arabialaiset toivat hänelle pikkukarjaa, 7.700 pässiä ja 7.700 pukkia.

¹² Joosafat tuli yhä mahtavammaksi, ja hän rakensi Juudaan linnoituksia ja varastokaupunkeja. ¹³ Hänellä oli

suuria rakennushankkeita Juudan kaupungeissa, ja Jerusalemissa hänellä oli sotaväkeä, urheita sotureita. ¹⁴ Joukot oli järjestetty suvuittain. Juudan heimon tuhannenpäälliköitä olivat päällikkö Adna ja hänen kanssaan 300.000 soturia. ¹⁵ Hänen rinnallaan oli päällikkö Joohanin ja hänen kanssaan 280.000 soturia. ¹⁶ Joohanin rinnalla oli Amasja, Sikrin poika, Herralle vapaaehtoisesti antautunut, ja hänen kanssaan 200.000 soturia.

¹⁷ Benjamista oli Eljada, urhea soturi ja hänen kanssaan 200.000 jousella ja kilvellä varustettua miestä, ¹⁸ ja hänen rinnallaan Joosabad ja hänen kanssaan 180.000 sotaan varustettua miestä. ¹⁹ Nämä palvelivat kuningasta niiden rinnalla, jotka kuningas oli sijoittanut kaikkialle Juudan linnoitettuihin kaupunkeihin.

Joosafatin ja Ahabin liitto

(1Kn 22:1-4)

18 Joosafatille kertyi paljon rikkautta ja kunniaa ja hän lankoutui Ahabin kanssa. ² Muutamien vuosien kuluttua hän meni Ahabin luo Samariaan. Ahab teurastutti Joosafatille ja hänen kanssaan olevalle välle paljon pikkukarjaa ja nautoja ja yllytti häntä lähtemään sotaan Gileadin Raamotia vastaan. ³ Ahab, Israelin kuningas, kysyi Joosafatilta, Juudan kuninkaalta: "Lähdetkö kanssani Gileadin Raamotiin?"

Joosafat vastasi hänelle: "Minä niin kuin sinä, minun kansani niin kuin sinun kansasi! Minä lähdén kanssasi sotaan."

Väärien profeettojen neuvot Ahabile

(1Kn 22:5-12)

⁴Joosafat sanoi vielä Israelin kuninkaalle: "Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo." ⁵Israelin kuningas kutsui koolle profeettoja, neljäsataa miestä, ja kysyi heiltä: "Tuleeko meidän lähteä sotaan Gileadin Raamotia vastaan vai emmekö lähde?" He vastasivat: "Lähde! Jumala antaa sen kuninkaan käsiin." ⁶Mutta Joosafat sanoi: "Eikö täällä ole enää ketään muuta Herran profeettaa, jolta voisimme kysyä?" ⁷Israelin kuningas vastasi Joosafatille: "On vielä yksi mies, jonka kautta voisimme kysyä Herralta. Mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan profetoi minulle hyvää vaan aina pahaa. Hän on Miika, Jimlan poika." Joosafat sanoi: "Älköön kuningas noin puhuko." ⁸Israelin kuningas kutsui erään hoviheraan ja sanoi: "Hae kiireesti Miika, Jimlan poika!"

⁹Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin valtaistuimellaan Samarian portin aukiolla puettuina kuninkaallisiin vaatteisiin, ja kaikki profeetat olivat hurmoksissa heidän edessään. ¹⁰Sidkia, Kenaanan poika, teki itselleen rautasarvet ja sanoi: "Näin sanoo

Herra: 'Näillä sinä pusket aramilaisia, kunnes teet heistä lopun.'" ¹¹Kaikki profeetat profetoivat samoin sanoin: "Mene Gileadin Raamotiin, niin sinä menestyt. Herra antaa kaupungin kuninkaan käsiin."

Miikan neuvoja ei kuunnella

(1Kn 22:13-28)

¹²Sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, sanoi hänelle: "Katso, kaikki profeetat ovat yhdestä suusta luvanneet kuninkaalle hyvää. Olkoon sinunkin sanasi heidän sanansa kaltainen. Lupaa sinäkin hyvää." ¹³Mutta Miika vastasi: "Niin totta kuin Herra elää, minä puhun sen, minkä Jumalani minulle sanoo."

¹⁴Miika tuli kuninkaan eteen, ja kuningas kysyi häneltä: "Miika, lähdemmekö sotaan Gileadin Raamotiin vai luovunko ajatuksesta?" Miika vastasi: "Lähtekää, niin te menestytte; heidät annetaan teidän käsiinne." ¹⁵Mutta kuningas sanoi hänelle: "Kuinka monta kertaa minun on vannotettava sinua, ettet puhu minulle muuta kuin totta Herran nimessä?" ¹⁶Miika vastasi: "Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää. Palatkoon kukin rauhassa kotiinsa.'" ¹⁷Niin Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Enkö minä sanonut

sinulle, ettei hän koskaan profetoi minulle hyvää vaan aina pahaa!"

¹⁸ Mutta Miika sanoi: "Kuulkaa siis Herran sana! Minä näin Herran istuvan istuimellaan ja kaikki taivaan joukot seisomassa hänen oikealla ja vasemmalla puolellaan. ¹⁹ Ja Herra kysyi: 'Kuka viekoittelisi Ahabin, Israelin kuninkaan, lähtemään sotaan, että hän kaatuisi Gileadin Raamotissa?' Yksi sanoi yhtä, toinen toista. ²⁰ Silloin tuli eräs henki, joka asettui seisomaan Herran eteen ja sanoi: 'Minä viekoittelen hänet.' Herra kysyi siltä: 'Miten?' ²¹ Henki vastasi: 'Minä menen valheen hengeksi kaikkien hänen profeettojensa suuhun.' Silloin Herra sanoi: 'Saat viekoitella; sinä pystyt siihen. Mene ja tee niin!' ²² Ja nyt, katso, Herra on pannut valheen hengen kaikkien näiden sinun profeettojesi suuhun. Herra on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden."

²³ Silloin Sidkia, Kenaanan poika, meni Miikan luo, löi häntä poskelle ja sanoi: "Mitä tietä Herran Henki olisi poistunut minusta puhuakseen sinun kanssasi?" ²⁴ Miika vastasi: "Sen saat nähdä sinä päivänä, jona menet sisimpään kammioon piiloutuaksesi."

²⁵ Israelin kuningas sanoi: "Ottakaa Miika kiinni ja viekää hänet takaisin kaupungin päällikön Aamonin ja kuninkaan pojan Jooaksen luo ²⁶ ja sanokaa: 'Näin sanoo kuningas: Pankaa tämä mies vankilaan ja elättäkää häntä

vesitilkalla ja leivänkannikalla, kunnes minä palaan voittajana takaisin.'" ²⁷ Miika vastasi: "Jos sinä todella palaat voittajana takaisin, silloin Herra ei ole puhunut minun kauttani." Ja vielä hän sanoi: "Kuulkaa tämä, kaikki kansat!"

Ahab kuolee taistelussa

(1Kn 22:29-35)

²⁸ Sitten Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin. ²⁹ Israelin kuningas sanoi Joosafatille: "Minäpä pukeudun tuntemattomaksi ennen kuin käyn taisteluun. Ole sinä kuitenkin omissa vaatteissasi." Niin Israelin kuningas pukeutui tuntemattomaksi ja lähti taisteluun. ³⁰ Mutta Aramin kuningas oli antanut käskyn sotavaunujen päälliköille: "Älkää ryhtykö taisteluun kenenkään muun kanssa, oli hän alempi tai ylempi, kuin ainoastaan Israelin kuninkaan kanssa." ³¹ Kun sotavaunujen päälliköt näkivät Joosafatin, he sanoivat: "Tuo on varmaankin Israelin kuningas", ja piirittivät hänet hyökätäkseen hänen kimppuunsa. Silloin Joosafat huusi apua, ja Herra auttoi häntä. Jumala houkutteli heidät pois hänen luotaan. ³² Kun sotavaunujen päälliköt näkivät, ettei se ollutkaan Israelin kuningas, he vetäytyivät pois.

³³ Mutta eräs mies, joka oli jännittänyt jousensa ja ampui umpimähkään, osui Israelin kuningasta

vyöpanssarin ja rintahaarniskan väliin. Kuningas sanoi silloin vaunujensa ohjaajalle: "Käännä vaunut ja vie minut pois taistelukentältä. Minä olen haavoittunut." ³⁴ Mutta taistelun käydessä tuona päivänä yhä kiivaammaksi Israelin kuningas jäi seisomaan vaunuihinsa vastapäätä aramilaisia iltaan asti. Auringonlaskun aikaan hän kuoli.

Jeehu nuhtelee Joosafatia

19 Joosafat, Juudan kuningas, palasi rauhassa takaisin kotiinsa Jerusalemiin. ² Silloin näkijä Jeehu, Hananin poika, meni kuningas Joosafatia vastaan ja sanoi hänelle: "Oliko sinun autettava jumalatonta? Rakastatko sinä Herran vihamiehiä? Tämän vuoksi sinun päälläsi on Herran viha. ³ Mutta sinussa on myös hyvää. Olethan hävittänyt aserat maasta ja taivuttanut sydämesi etsimään Jumalaa."

Joosafat järjestää oikeusasioita

⁴ Niin Joosafat jäi Jerusalemiin. Hän kulki jälleen kansan keskuudessa Beersebasta aina Efraimin vuoristoon asti ja sai kansan palaamaan takaisin Herran, isiensä Jumalan, luo. ⁵ Hän asetti tuomareita maahan, kaupunki kaupungilta jokaiseen Juudan linnoitettuun kaupunkiin. ⁶ Hän sanoi tuomareille: "Katsokaa, mitä teette, sillä te ette ole tuomitessanne vastuussa ihmisille vaan Herralle.

Hän on teidän kanssanne, kun te tuomitsette. ⁷ Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Katsokaa tarkoin, mitä teette, sillä Herra, meidän Jumalamme, ei ole väärämielinen eikä puolueellinen, eikä hän ota lahjuksia." ⁸ Myös Jerusalemiin Joosafat asetti leeviläisiä, pappeja ja Israelin perhekuntien päämiehiä jakamaan Herran oikeutta ja ratkaisemaan riita-asioita.

Kun Joosafat oli palannut Jerusalemiin, ⁹ hän antoi tuomareille käskyn: "Tehkää näin Herran pelossa, uskollisesti ja kokosydämisesti: ¹⁰ Jokaisessa riita-asiassa, jonka omissa kaupungeissaan asuvat virkaveljenne tuovat teidän eteenne – koskipa asia sitten henkirikosta tai lain, käskyjen, säädöksien tai oikeuksien tulkintaa – varoittakaa heitä, ettei heistä tulisi syllisiä Herran edessä ja ettei viha kohtaisi teitä ja veljiänne. Tehkää näin, niin ette joudu syllisiksi. ¹¹ Ylipappi Amarja on esimiehenne kaikissa Herran asioissa ja Sebadja, Ismaelin poika, Juudan heimon päämies, kaikissa kuninkaan asioissa. Leeviläiset ovat teidän johtomiehiänne. Olkaa lujat ja ryhtykää työhön! Herra olkoon sen kanssa, joka on hyvä."

Joosafat etsii hädässä Herraa

20 Tämän jälkeen lähtivät mooabilaiset ja ammonilaiset ja heidän kanssaan myös muita kuin ammonilaisia sotimaan Joosafatia vastaan. ² Joosafatille

tultiin kertomaan: "Suuri sotajoukko tulee sinua vastaan meren toiselta puolelta, Edomista, ja se on jo Hasason-Taamarissa." Hasason-Taamar tarkoittaa Een-Gediä.³ Joosafat pelästyi ja kääntyi etsimään neuvoa Herralta, ja hän kuulutti paaston koko Juudaan.

⁴ Silloin Juuda kokoontui pyytämään apua Herralta, ja kaikista Juudan kaupungeista tultiin etsimään Herraa. ⁵ Joosafat astui Juudan ja Jerusalemin seurakunnan eteen Herran temppelissä, uuden esipihan edessä, ⁶ ja sanoi: "Herra, meidän isiemme Jumala! Etkö juuri sinä ole Jumala taivaassa? Sinä hallitset kaikkia kansoja ja valtakuntia, sinun kädessäsi on voima ja väkevyys, eikä kukaan kestä sinun edessäsi. ⁷ Etkö sinä, meidän Jumalamme, ole se, joka karkotit tämän maan asukkaat kansasi Israelin edeltä ja annoit maan ystäväsi Abrahamin jälkeläisille ikuisiksi ajoiksi? ⁸ He asettuivat siihen asumaan, rakensivat siihen temppelin sinulle, sinun nimellesi, ja sanoivat: ⁹ 'Jos meitä kohtaa onnettomuus, miekka, rangaistus, rutto tai nälänhätä, niin me astumme tämän temppelin eteen ja sinun eteesi, sillä sinun nimesi on tässä temppelissä. Me huudamme sinua hädässämme, ja sinä kuulet ja autat.'

¹⁰ Ja katso, siinä ovat nyt ammonilaiset, mooabilaiset ja Seirin

vuoristolaiset! Sinä et antanut israelilaisten kulkea näiden kansojen alueiden kautta, kun he tulivat Egyptin maasta, vaan he kulkivat niiden ohi eivätkä tuhonneet niitä. ¹¹ Näin he nyt palkitsevat meidät: he ovat tulossa karkottamaan meidät maasta, joka kuuluu sinulle ja jonka olet antanut meille perinnöksi. ¹² Jumalamme, etkö tuomitse heitä? Meillä ei ole voimaa vastustaa tuota suurta joukkoa, joka on tulossa kimppuumme. Me emme tiedä mitä tehdä, ja siksi meidän silmämme katsovat sinuun."

¹³ Kaikki Juudan miehet seisoivat Herran edessä mukanaan vaimot ja lapset, sylivauvatkin.

Herra vastaa Joosafatille

¹⁴ Silloin Herran Henki tuli seurakunnan keskellä leeviläisen Jahasielin, Aasafin jälkeläisen päälle. Jahasiel oli Sakarjan poika, tämä Benajan poika, tämä Jegielin ja tämä Mattanjan poika. ¹⁵ Hän sanoi: "Kuunnelkaa tarkasti, kaikki te Juudan ja Jerusalemin asukkaat ja sinä kuningas Joosafat. Näin sanoo teille Herra: 'Älkää pelätkö alkääkää arkaillo tuota suurta sotajoukkoa, sillä tämä sota ei ole teidän vaan Jumalan. ¹⁶ Menkää huomenna alas vihollisia vastaan. He nousevat silloin Siisin solaa pitkin, ja te kohtaatte heidät sen laakson päässä, joka on itään päin Jeruelin autiomaasta. ¹⁷ Mutta teidän asianne ei ole silloin taistella.

Pysykää paikoillanne, seisokaa ja katsokaa, kuinka Herra pelastaa teidät, Juuda ja Jerusalem. Älkää pelätkö älkääkä arkailko! Menkää huomenna heitä vastaan, ja Herra on teidän kanssanne'."

¹⁸ Silloin Joosafat kumartui maahan kasvoilleen, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat heittäytyivät Herran eteen palvomaan häntä. ¹⁹ Kehatin ja Koorahin jälkeläisiin kuuluvat leeviläiset nousivat ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa, hyvin voimakkaalla äänellä.

²⁰ Varhain seuraavana aamuna he kaikki nousivat ja lähtivät Tekoan autiomaahan. Kun he olivat lähdessä, Joosafat astui esiin ja sanoi: "Kuulkaa minua, Juudan ja Jerusalemin asukkaat! Uskokaa Herraan, Jumalaanne, niin te olette turvassa, ja uskokaa hänen profeettojaan, niin te menestytte."

²¹ Kysyttyään kansalta neuvoa hän asetti laulajat ylistämään Herraa pyhässä kaunistuksessa. Nämä lähtivät liikkeelle sotaan varustautuneen joukon edellä ja lauloivat: "Kiittäkää Herraa, sillä hänen armonsa pysyy ikuisesti."

Joosafat voittaa vihollisensa

²² Samalla hetkellä kun he virittivät riemuhuudon ja ylistyslaulun, Herra antoi väijyksissä olleen joukon hyökätä ammonilaisten, mooabilaisten ja Seirin vuoristolaisten selustaan, niiden, jotka olivat hyökänneet Juudan kimppuun,

ja niin heidät lyötiin. ²³ Ammonilaiset ja mooabilaiset asettuivat näet Seirin vuoristolaisia vastaan tuhoamaan ja hävittämään näitä. Lopetettuaan Seirin miehet he auttoivat tuhoamaan toinen toisensa. ²⁴ Kun Juudan miehet tulivat tähytyspaikalle, josta näkyi autiomaahan, ja kääntyivät katsomaan sotajoukkoa, he näkivät maassa vain ruumiita. Yksikään vihollisista ei ollut päässyt pakoon. ²⁵ Silloin Joosafat lähti joukkoineen ryöstämään heiltä saalista. He löysivät ruumiiden seasta paljon tavaraa, vaatteita ja kalliita esineitä ja ottivat itselleen enemmän kuin jaksoivat kantaa. Kolme päivää he ryöstivät saalista, sillä sitä oli paljon. ²⁶ Neljäntenä päivänä he kokoontuivat Berakalaaksoon. Siellä he ylistivät Herraa, ja siksi paikan nimenä on Berakalaakso vielä tänäkin päivänä.

²⁷ Sen jälkeen kaikki Joosafatin johdossa olevat Juudan ja Jerusalemin miehet kääntyivät iloiten paluumatkalle Jerusalemiin, sillä Herra oli antanut heille ilon heidän vihollisistaan. ²⁸ He saapuivat Jerusalemiin ja menivät harppuja, lyyroja ja torvia soittaen Herran temppeliin. ²⁹ Jumalan kauhu valtasi kaikki maat ja valtakunnat, kun niissä kuultiin Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan. ³⁰ Sitten Joosafatin valtakunta sai elää rauhassa, sillä hänen Jumalansa antoi hänen päästä rauhaan joka taholla.

Joosafatin ajan historiaa

(1Kn 22:41-51)

³¹Joosafat hallitsi Juudaa. Hän oli kolmenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentäviisi vuotta. Hänen äitinsä oli Asuba, Silhin tytär. ³²Joosafat kulki isänsä Aasan tietä, siltä poikkeamatta, ja teki sitä, mikä oli oikein Herran silmissä. ³³Uhrikukkulat eivät kuitenkaan hävinneet, eikä kansa ollut vielääkään taivuttanut sydäntään isiensä Jumalan puoleen.

³⁴Muista Joosafatia koskevista asioista, hänen aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheistaan, on kirjoitettu Jeehun, Hananin pojan, historiassa, joka on otettu Israelin kuninkaiden kirjaan.

Joosafatin liitto Ahasjan kanssa

(1Kn 22:49-50)

³⁵Myöhemmin Juudan kuningas Joosafat liittoutui Israelin kuninkaan Ahasjan kanssa, jonka teot olivat jumalattomia. ³⁶Joosafat liittoutui Ahasjan kanssa rakentaakseen laivoja, joiden oli määrä kulkea Tarsiiseen. Laivat he rakensivat Esjon-Geberissä. ³⁷Mutta Elieser, Doodavahun poika Maaresasta, profetoi Joosafatia vastaan ja sanoi: "Koska olet liittoutunut Ahasjan kanssa, Herra särkee sen, mitä olet rakentanut." Niin

laivat rikkoutuivat eivätkä päässeet Tarsiiseen.

Jooram Juudan kuninkaana

(2Kn 8:17-22)

21 Joosafat meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Hänen sijaansa tuli kuninkaaksi hänen poikansa Jooram. ²Jooramin veljiä olivat Joosafatin pojat Asarja, Jehiel, Sakarja, Asarjahu, Miikael ja Sefatja. Nämä kaikki olivat Juudan kuninkaan Joosafatin poikia. ³Heidän isänsä oli antanut heille paljon lahjoja: hopeaa, kultaa ja kalleuksia sekä linnoitettuja kaupunkeja Juudassa. Kuninkuuden hän oli kuitenkin antanut Jooramille, sillä tämä oli esikoinen. ⁴Kun Jooram oli noussut isänsä valtaistuimelle ja vahvistanut asemansa, hän tappoi miekalla kaikki veljensä ja eräitä Israelin johtomiehiä.

⁵Jooram oli kuninkaaksi tullessaan kolmenkymmenen kahden vuoden ikäinen, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta. ⁶Hän vaelsi Israelin kuninkaiden tietä Ahabin suvun tavoin. Hänellä oli näet vaimona Ahabin tytär, ja hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. ⁷Herra ei kuitenkaan tahtonut tuhota Daavidin sukua, koska hän oli tehnyt liiton Daavidin kanssa ja koska hän oli luvannut antaa Daavidin ja hänen poikiensa lampun palaa ikuisesti.

Edom ja Libna luopuvat Juudan alaisuudesta

⁸Jooramin päivinä edomilaiset luopuivat Juudan alaisuudesta ja asettivat itselleen kuninkaan. ⁹Silloin Jooram lähti liikkeelle päällikköineen ja kaikkine sotavaunuineen. Hän nousi yöllä ja voitti edomilaiset, jotka olivat piirittäneet hänet ja sotavaunujen päälliköt. ¹⁰Edomilaiset kuitenkin luopuivat Juudan alaisuudesta, ja Edom on ollut erillään tähän päivään asti. Myös Libna luopui Jooramin alaisuudesta, koska hän oli hylännyt Herran, isiensä Jumalan. ¹¹Hänkin teetti uhrikukkuloita Juudan vuoristoon, saattoi Jerusalemin asukkaat harjoittamaan haureutta ja vietti Juudan.

Profeetta Elian kirje

¹²Jooramille tuli profeetta Elialta kirje, jossa sanottiin: "Näin sanoo Herra, isäsi Daavidin Jumala: Sinä et ole kulkenut isäsi Joosafatin teitä etkä Aasan, Juudan kuninkaan, teitä ¹³vaan olet kulkenut Israelin kuninkaiden tietä. Olet saattanut Juudan ja Jerusalemin asukkaat haureuteen niin kuin Ahabin suku saattoi kansansa haureuteen, ja olet myös tappanut veljesi, jotka olivat sinun isäsi perhekuntaa, parempia kuin sinä. ¹⁴Sen tähden Herra lyö ankaralla vitsauksella sinun kansaasi, poikiasi, vaimojasi ja kaikkea omaisuuttasi.

¹⁵Sinä itse sairastut vaikeaan tautiin, sisusvaivaan, kunnes ajan mittaan sisälmyksesi työntyvät taudin voimasta ulos."

Jooramin rangaistus ja kuolema

¹⁶Sitten Herra herätti Jooramia vastaan filistealaisten hengen ja niiden arabialaisten hengen, jotka asuivat kuusilaisten naapureina.

¹⁷Nämä hyökkäsivät Juudaa vastaan, valloittivat sen ja veivät saaliinaan kaiken omaisuuden, mitä kuninkaanlinnassa oli. He veivät myös hänen poikansa ja vaimonsa, niin ettei hänen pojistaan jäänyt jäljelle kuin Jooahas, hänen nuorin poikansa.

¹⁸Kaiken tämän jälkeen Herra rankaisi häntä parantumattomalla sisusvaivalla. ¹⁹Tauti paheni päivä päivältä, kunnes toisen vuoden lopulla hänen sisälmyksensä työntyvät taudin voimasta ulos, ja hän kuoli koviin tuskiin. Hänen kansansa ei polttanut hänelle kuolinsuitsutusta, niin kuin oli poltettu hänen isilleen.

²⁰Jooram oli kolmenkymmenen kahden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta. Hän meni pois kenenkään kaipaamatta, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin, ei kuitenkaan kuninkaiden hautoihin.

Ahasja Juudan kuninkaana

(2Kn 8:25-29)

22 Jerusalemin asukkaat tekivät Ahasjan, Jooramin nuorimman pojan, kuninkaaksi hänen sijaansa, sillä kaikki vanhemmat pojat oli tappanut rosvojoukko, joka oli tullut arabialaisten kanssa leiriin. Näin Ahasjasta, Jooramin pojasta, tuli Juudan kuningas. ² Ahasja oli kahdenkymmenen kahden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yhden vuoden. Hänen äitinsä oli nimeltään Atalja, Omrin tytär.

³ Myös Ahasja vaelsi Ahabin suvun teitä, sillä hänen äitinsä oli neuvomassa häntä jumalattomuuteen. ⁴ Ahabin suvun tavoin Ahasja teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, sillä hänen isänsä kuoleman jälkeen Ahabin sukulaiset olivat hänen neuvonantajinaan, hänen turmiokseen. ⁵ Heidän neuvostaan Ahasja myös lähti Israelin kuninkaan Jooramin, Ahabin pojan, kanssa sotimaan Aramin kuningasta Hasaelia vastaan Gileadin Raamotiin, mutta aramilaiset haavoittivat Jooramia. ⁶ Hän palasi Jisreeliin parantuakseen haavoista, joita häneen oli lyöty Raamassa hänen taistellessaan Aramin kuningasta Hasaelia vastaan. Juudan kuningas Ahasja, Jooramin poika, tuli Jisreeliin katsomaan Jooramia, Ahabin poikaa, koska tämä oli sairaana.

Jeehu surmauttaa Ahasjan

⁷ Jumalalta tuli Ahasjan tuhoksi se, että hän meni Jooramin luo. Sinne tultuaan hän lähti Jooramin kanssa kohtaamaan Jeehua, Nimsin poikaa, jonka Herra oli voidellut hävittämään Ahabin suvun. ⁸ Kun Jeehu oli toteuttamassa Ahabin suvun tuomiota, hän tapasi Juudan ruhtinaat ja Ahasjan veljenpojat, jotka palvelivat Ahasjaa, ja tappoi heidät. ⁹ Sitten hän etsi Ahasjaa, ja tämä saatiin kiinni Samariassa, jossa hän piileskeli. Ahasja vietiin Jeehun eteen ja surmattiin. Hänet haudattiin, sillä sanottiin: "Onhan hän Joosafatin poika, hänen, joka etsi koko sydämeästään Herraa." Mutta Ahasjan suvussa ei ollut ketään, joka olisi kyennyt hallitsemaan kuninkaana.

Ataljan hirmuvalta

(2Kn 11:1-16)

¹⁰ Kun Atalja, Ahasjan äiti, näki, että hänen poikansa oli kuollut, hän nousi ja tuhosi koko Juudan heimon kuningassuvun. ¹¹ Kuninkaan tytär Joosabat oli kuitenkin salaa ottanut surmattaviksi joutuvien kuninkaan poikien joukosta Ahasjan pojan Jooaksen ja vienyt hänet ja hänen imettäjänsä makuuhuoneeseen. Näin Joosabat, joka oli kuningas Jooramin tytär, pappi Joojadan vaimo ja Ahasjan sisar, sai Jooaksen kätkeytyksi Ataljalta, niin ettei tämä voinut surmata häntä. ¹² Poika oli piilotettuna heidän luonaan

Jumalan temppelissä kuusi vuotta Ataljan hallitessa maata.

Pappi Joojada kukistaa Ataljan

23 Seitsemäntenä vuotena Joojada rohkaisi mielensä ja teki liiton sadanpäälliköiden Asarjan, Jerohamin pojan, Ismaelin, Joohanenin pojan, Asarjan, Oobedin pojan, Maasejan, Adajan pojan, ja Elisafatin, Sikrin pojan, kanssa. ²Nämä kiertelivät Juudassa ja kokosivat leeviläiset kaikista Juudan kaupungeista sekä Israelin perhekuntien päämiehet. Sitten he palasivat Jerusalemiin.

³Koko seurakunta teki liiton kuninkaan kanssa Jumalan temppelissä. Joojada sanoi: "Kuulkaa! Kuninkaan pojasta on tuleva kuningas, niin kuin Herra on puhunut Daavidin pojista. ⁴Teidän tulee tehdä näin: Se kolmannes teistä, papeista ja leeviläisistä, jonka on mentävä palvelukseen sapattina, olkoon sisäänkäyntien vartijoina, ⁵kolmannes kuninkaanlinnassa ja kolmannes Jesodportilla. Muu väki olkoon Herran temppelin esipihoilla. ⁶Muut kuin papit ja palvelusta suorittavat leeviläiset eivät saa mennä Herran temppeliin. Nämä voivat mennä, sillä he ovat pyhiä, mutta muun kansan on noudatettava Herran määräystä.

⁷Leeviläisten on asetuttava kuninkaan ympärille kullakin ase kädessään. Jokainen, joka tunkeutuu temppeliin, on surmattava. Olkaa te kuninkaan

luona, menipä hän sitten ulos tai sisään."

⁸Leeviläiset ja koko Juudan kansa tekivät aivan niin kuin pappi Joojada oli heitä käskenyt. Kukin sadanpäällikkö otti ne miehensä, joiden oli mentävä palvelukseen sapattina, ja ne, jotka olivat vapaavuorossa sapattina, sillä pappi Joojada ei ollut vapauttanut osastoja palveluksesta.

⁹Pappi Joojada antoi sadanpäälliköille Jumalan temppelissä olevat keihäät, pienet kilvet ja suuret kilvet, jotka olivat kuuluneet kuningas Daavidille.

¹⁰Hän asetti kaikki miehet seisomaan kuninkaan ympärille kullakin keihäs kädessään. Heitä seisojien temppelin eteläsivulta sen pohjoissivulle saakka alttaria ja temppeliä päin kääntyneinä.

¹¹Sitten tuotiin esiin kuninkaan poika, pantiin kruunu hänen päähänsä ja hänelle annettiin lain kirja. Hänet julistettiin kuninkaaksi, ja Joojada ja hänen poikansa voitelivat hänet ja huusivat: "Eläköön kuningas!"

¹²Kun Atalja kuuli kansan huudon sen juostessa ja ylistäessä kuningasta, hän meni kansan luo Herran temppeliin.

¹³Siellä hän näki kuninkaan seisomassa pylvään vieressä sisäänkäynnin luona. Päälliköt ja torvensoittajat olivat kuninkaan vierellä, ja koko kansa riemuitsi. Torviin puhallettiin, ja laulajat soittimineen johtivat ylistystä. Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: "Salaliitto! Salaliitto!" ¹⁴Mutta pappi

Joojada käski sotajoukkoa komentavia sadanpäälliköitä ja sanoi heille: "Viekää hänet pois rivien välitse ja surmatkaa miekalla jokainen, joka yrittää seurata häntä." Joojada oli näet sanonut: "Älkää surmatko häntä Herran temppelissä."¹⁵ He kävivät Ataljaan käsiksi, ja kun hänet oli tuotu kuninkaanlinnan Hevosportille, porttikäytävään, hänet surmattiin siellä.

Ataljan valta päättyy

(2Kn 11:17-20)

¹⁶Joojada teki liiton omasta, koko kansan ja kuninkaan puolesta, että he olisivat Herran kansa. ¹⁷Sitten koko kansa meni Baalin temppeliin ja hajotti sen. Temppelin alttarit ja kuvat murskattiin, ja Mattan, Baalin pappi, tapettiin alttarien edessä.

¹⁸Joojada asetti Herran temppeliä valvomaan leeviläisiä pappeja, jotka Daavid oli jakanut osastoihin Herran temppeliä varten uhraamaan polttouhreja Herralle, niin kuin on kirjoitettu Mooseksen laissa, iloiten ja laulaen Daavidin ohjeiden mukaan. ¹⁹Hän asetti portinvartijat Herran temppelin porteille, ettei sisään pääsisi kukaan, joka oli jollakin tavalla saastainen.

²⁰Hän otti mukaansa sadanpäälliköt, ylimykset ja kansan johtomiehet sekä koko maan kansan. He veivät kuninkaan Herran temppelistä ja tulivat Yläportin kautta kuninkaanlinnaan ja asettivat

kuninkaan istumaan kuninkaalliselle valtaistuimelle. ²¹Koko maan kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena. Atalja oli surmattu miekalla.

Jooas Juudan kuninkaana

(2Kn 12:1-3)

24 Jooas oli seitsemän vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa neljäkymmentä vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Sibja, kotoisin Beersebasta. ²Niin kauan kuin pappi Joojada eli, Jooas teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä. ³Joojada otti hänelle kaksi vaimoa, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

Jooas korjauttaa temppelin

⁴Sen jälkeen Jooas sai sydämelleen kunnostaa Herran temppelin. ⁵Hän kutsui kokoon papit ja leeviläiset ja sanoi heille: "Lähtekää Juudan kaupunkeihin ja kootkaa kaikkialta Israelista rahaa vuosittain Jumalanne temppelin korjaamista varten. Teidän tulee kiirehtiä tätä asiaa." Leeviläiset eivät kuitenkaan kiirehtineet. ⁶Silloin kuningas kutsui ylipappi Joojadan ja sanoi hänelle: "Miksi et ole huolehtinut siitä, että leeviläiset toisivat Juudasta ja Jerusalemista Israelin seurakunnan veron, jonka Herran palvelija Mooses määräsi todistuksen telttamajaa varten?" ⁷Jumalaton Atalja ja hänen poikansa ovat näet

tunkeutuneet Jumalan temppeliin, ja he ovat käyttäneet kaikkia Herran temppelin pyhiä esineitä baalien palvontaan."

⁸ Kuninkaan käskystä tehtiin arkku ja se asetettiin Herran temppelin portin ulkopuolelle. ⁹ Juudassa ja Jerusalemissa kuulutettiin, että Herralle oli tuotava vero, jonka Jumalan palvelija Mooses oli autiomaassa määrännyt Israelille. ¹⁰ Kaikki johtomiehet ja koko kansa toivat iloiten verorahan ja heittivät sen arkkuun, kunnes se täyttyi.

¹¹ Aina kun leeviläiset toivat arkun kuninkaan asettamien valvojien luo ja näkivät, että siinä oli paljon rahaa, kuninkaan kirjuri ja ylipapin virkamies tulivat tyhjentämään arkun, ja sitten he kantoivat sen takaisin paikoilleen. Näin he tekivät päivittäin ja kokosivat paljon rahaa.

¹² Sitten kuningas ja Joojada antoivat rahat Herran temppelin työn valvojille, ja nämä palkkasivat kivenhakkaajia ja puuseppiä kunnostamaan Herran temppeliä, niin myös rauta- ja kupariseppiä korjaamaan sitä.

¹³ Työntekijät ahkeroivat, ja työ edistyi heidän käsissään. He saattoivat entiselleen Jumalan temppelin sen määrämittojen mukaan ja kunnostivat sen. ¹⁴ Kun he olivat saaneet työnsä valmiiksi, he veivät loput rahat kuninkaalle ja Joojadalle. Niillä teetettiin kalustoa Herran temppeliin: jumalanpalveluksessa ja uhraamisessa

käytettäviä esineitä, kuppeja ja kulta- ja hopeaesineitä. Papit uhrasivat Herran temppelissä säännöllisesti polttouhreja niin kauan kuin Joojada eli.

¹⁵ Mutta Joojada tuli vanhaksi ja kuoli elämästä kyllänsä saaneena. Hän oli kuollessaan sadankolmenkymmenen vuoden ikäinen. ¹⁶ Hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin kuninkaiden viereen, sillä hän oli tehnyt hyvää Israelissa Jumalan ja hänen temppelinsä puolesta.

Jooas luopuu Herrasta

¹⁷ Joojadan kuoleman jälkeen Juudan johtomiehet tulivat kuningas Jooaksen luo ja osoittivat maahan kumartuen hänelle kunnioitustaan. Silloin kuningas kuuli heitä. ¹⁸ He hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, temppelin ja palvelivat asera-paaluja ja epäjumalankuvia. Niin Jumalan viha kohtasi Juudan ja Jerusalemin asukkaita tämän heidän syyllisyytensä tähden. ¹⁹ Hän lähetti heidän keskuuteensa profeettoja palauttamaan heidät Herran luo. Nämä varoittivat heitä, mutta he eivät kuunnelleet.

²⁰ Silloin Jumalan Henki puki voimalla Sakarjan, pappi Joojadan pojan, ja hän nousi korokkeelle kansan eteen ja sanoi: "Näin sanoo Jumala: 'Miksi te rikotte Herran käskyt? Ette te silloin menesty. Koska olette hylänneet Herran, hänkin hylkää teidät.'" ²¹ Mutta he tekivät salaliiton

Sakarjaa vastaan ja kivittivät hänet kuoliaaksi kuninkaan käskystä Herran temppelin esipihalla.²² Kuningas Jooas ei muistanut hyvyyttä, jota Sakarjan isä Joojada oli hänelle osoittanut, vaan surmautti Joojadan pojan. Tämä sanoi kuollessaan: "Herra nähköön ja kostakoon."

Jooaksen tuomio ja kuolema

²³ Vuoden vaihteessa aramilaisten sotajoukko hyökkäsi Jooaksen kimppuun. Aramilaiset tulivat Juudaan ja Jerusalemiin ja surmasivat kaikki kansan johtomiehet. Kaiken heiltä saadun saaliin he lähettivät Damaskon kuninkaalle.²⁴ Vaikka aramilaisten sotajoukko tuli vähälukuisena, Herra antoi sen käsiin Juudan valtavan sotajoukon, koska Juuda oli hylännyt Herran, isiensä Jumalan. Näin aramilaiset panivat toimeen Jooaksen tuomion.

²⁵ Kun aramilaiset sitten lähtivät Jooaksen kimpusta, he jättivät hänet pahoin haavoittuneena. Hänen palvelijansa tekivät salaliiton häntä vastaan pappi Joojadan pojan murhan tähden ja tappoivat Jooaksen hänen omaan vuoteeseensa. Näin hän kuoli, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin, mutta häntä ei haudattu kuninkaiden hautoihin.²⁶ Ne, jotka tekivät salaliiton Jooasta vastaan olivat: Saabad, ammonilaisen naisen Simeatin poika, ja Joosabad, mooabilaisen naisen Simritin poika.²⁷ Jooaksen

pojista, monista häntä koskevista ennustuksista ja Jumalan temppelin korjaustöistä on kirjoitettu Kuninkaiden kirjan selityskirjaan. Kuninkaaksi hänen sijaansa tuli hänen poikansa Amasja.

Amasja Juudan kuninkaana

(2Kn 14:2-6)

25 Amasja oli kahdenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentäyhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jooaddan, kotoisin Jerusalemistä.

² Amasja teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ei kuitenkaan ehyellä sydämellä.³ Kun hänen kuninkuutensa oli vahvistunut, hän tappoi ne palvelijansa, jotka olivat murhanneet kuninkaan, hänen isänsä.⁴ Mutta heidän lapsensa hän jätti surmaamatta, niin kuin on kirjoitettu lakiin, Mooseksen kirjaan, jossa Herra on käskennyt näin: "Älköön isiä surmattako lasten tähden älköönkään lapsia isien tähden. Jokainen kuolkoon oman syntinsä tähden."

Amasja voittaa edomilaiset

⁵ Sitten Amasja kokosi Juudan miehet ja jakoi heidät osastoihin, koko Juudan ja Benjaminin perhekunnittain, tuhannen- ja sadanpäällikköiden mukaan. Hän piti heistä katselmuksen, kaksikymmenvuotiaista ja sitä

vanhemmista, ja huomasi heitä olevan 300.000 sotakelpoista, keihästä ja kilpeä käyttävää valiomiestä. ⁶ Lisäksi hän palkkasi Israelista sadalla hopeatalentilla 100.000 soturia. ⁷ Mutta Jumalan mies tuli hänen luokseen ja sanoi: "Kuningas! Älköön Israelin sotajoukko lähtekö sinun kanssasi, sillä Herra ei ole Israelin, ei kenenkään näiden efraimilaisten kanssa. ⁸ Mutta lähde sinä rohkeasti taisteluun. Muuten Jumala kaataa sinut vihollistesi edessä, sillä Jumalalla on valta auttaa ja kaataa." ⁹ Amasja kysyi Jumalan mieheltä: "Miten sitten käy niille sadalle talentille, jotka olen antanut Israelin joukolle?" Jumalan mies vastasi: "Herra voi antaa sinulle paljon enemmän kuin ne." ¹⁰ Silloin Amasja erotti sen joukon, joka oli tullut Efraimista hänen luokseen, ja lähetti sen kotiin. Miehet vihastuivat kovin Juudaan ja palasivat kotiinsa vihasta hehkuen.

¹¹ Mutta Amasja rohkaisi mielensä ja johti väkensä Suolalaaksoon. Siellä hän surmasi 10.000 seiriläistä. ¹² Toiset 10.000 Juudan miehet ottivat elävinä vangeiksi. Nämä he veivät kallion laelle ja syöksivät heidät sieltä alas, niin että kaikki ruhjoutuivat. ¹³ Mutta ne, jotka kuuluivat Amasjan takaisin lähettämään joukkoon eivätkä olleet päässeet hänen kanssaan sotaan, tekivät ryöstöretken Juudan kaupunkeihin, Samariasta aina Beet-Hooroniin saakka. He surmasivat

niiden asukkaista 3.000 ja ottivat paljon saalista.

¹⁴ Kun Amasja tuli takaisin voitettuaan edomilaiset, hän toi mukanaan seiriläisten jumalat ja asetti ne itselleen jumaliksi. Hän palvoi niitä ja poltti niille uhreja. ¹⁵ Silloin Herran viha syttyi Amasjaa kohtaan, ja hän lähetti tämän luo profeetan, joka sanoi hänelle: "Miksi kysyt neuvoa tuon kansan jumaliita, jotka eivät voineet pelastaa omaa kansaansa sinun käsistäsi?" ¹⁶ Kun profeetta näin puhui Amasjalle, hän vastasi: "Olemmeko asettaneet sinut kuninkaan neuvonantajaksi? Lopeta jo, ettei sinua surmattaisi." Profeetta lopetti ja sanoi: "Minä tiedän, että Jumala on päättänyt tuhota sinut, koska teet näin etkä ole kuunnellut neuvoani."

Juudan ja Israelin sota

(2Kn 14:8-20)

¹⁷ Keskusteltuaan neuvonantajiansa kanssa Amasja, Juudan kuningas, lähetti Jooakselle, Jooahaksen pojalle, Jeehun pojanpojalle, Israelin kuninkaalle, tämän sanan: "Tule, kohdatkaamme toisemme taistelussa."

¹⁸ Mutta Israelin kuningas Jooas lähetti Juudan kuninkaalle Amasjalle tämän vastauksen: "Libanonin ohdake lähetti Libanonin setrille sanan: 'Anna tyttäresi vaimoksi pojalleni.' Mutta Libanonin villieläimet kulkivat ohdakkeen ylitse ja tallasivat sen maahan. ¹⁹ Sinä sanot: 'Näetkö, minä

olen voittanut edomilaiset!' Sydämesi on ylpistynyt saatuasi kunniaa. Pysy kotonasi. Miksi haastaisit riitaa onnettomuudeksesi ja sortuisit, sinä itse ja Juuda sinun kanssasi?"

²⁰ Mutta Amasja ei kuunnellut häntä. Se tuli Jumalalta, jotta Jumala voisi antaa Juudan Jooaksen käsiin, koska Juuda oli kysynyt neuvoa Edomin jumalilta. ²¹ Silloin Israelin kuningas Jooas lähti liikkeelle. Hän ja Juudan kuningas Amasja kohtasivat toisensa taistelussa Beet-Semeksessä, joka on Juudan aluetta. ²² Juudan miehet joutuivat Israelia vastaan tappiolle ja pakenivat kukin kotiinsa. ²³ Israelin kuningas Jooas otti Beet-Semeksessä vangiksi Juudan kuninkaan Amasjan, joka oli Jooahaksen pojan Jooaksen poika. Kun Jooas tuli Jerusalemiin, hän antoi repiä Jerusalemin muuria neljänsadan kyynärän matkalta Efraiminportilta Kulmaportille saakka. ²⁴ Jooas otti kaiken kullan ja hopean sekä kaikki esineet, jotka olivat Jumalan temppelissä Oobed-Edomin hallussa, sekä kuninkaanlinnan aarteet. Hän otti myös panttivankeja ja palasi sitten Samariaan.

Amasjan kuolema

(2Kn 14:17-20)

²⁵ Juudan kuningas Amasja, Jooaksen poika, eli Israelin kuninkaan Jooaksen, Jooahaksen pojan, kuoleman jälkeen viisitoista vuotta. ²⁶ Muista Amasjaa

koskevista asioista, aikaisemmista ja myöhemmistä, on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuninkaiden kirjaan.

²⁷ Siitä ajasta alkaen, jolloin Amasja luopui Herrasta, punottiin Jerusalemissa salaliittoa häntä vastaan. Hän pakeni Laakikseen, mutta sinne lähetettiin miehiä hänen jälkeensä, ja he surmasivat hänet siellä. ²⁸ Hänet nostettiin hevosten selkään ja vietiin haudattavaksi isiensä viereen Juudan kaupunkiin.

Ussia Juudan kuninkaana

(2Kn 14:21,22, 15:2,3)

26 Sitten koko Juudan kansa otti Ussian, joka oli kuudentoista vuoden ikäinen, ja asetti hänet kuninkaaksi hänen isänsä Amasjan sijaan. ² Ussia linnoitti Eelatin ja palautti sen Juudalle, sen jälkeen kun kuningas Amasja oli mennyt lepoon isiensä luo.

³ Ussia oli kuudentoista vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentäkaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jekolja, kotoisin Jerusalemistä.

⁴ Ussia teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niin kuin hänen isänsä Amasja oli tehnyt. ⁵ Hän etsi Jumalaa niin kauan kuin Jumalan näkyjä ymmärtävä Sakarja eli, ja niin kauan kuin hän etsi Herraa, Jumala antoi hänen menestystä.

Ussian sotajoukko ja mahtavuus

⁶ Ussia lähti sotimaan filistealaisia vastaan ja antoi repiä Gatin, Jabnen ja Asdodin muurit. Sitten hän rakennutti kaupunkeja Asdodin alueella ja filistealaisten maassa. ⁷ Jumala auttoi häntä taisteluissa filistealaisia vastaan ja Guur-Baalissa asuvia arabialaisia vastaan sekä meunilaisia vastaan. ⁸ Ammonilaiset maksoivat veroa Ussialle, ja hänen maineensa levisi aina Egyptiin saakka, sillä hänestä oli tullut hyvin mahtava.

⁹ Ussia rakennutti Jerusalemiin tornit Kulmaportin, Laaksoportin ja Kulmauksen päälle ja varusti ne lujiksi. ¹⁰ Hän rakennutti torneja myös autiomaahan ja hakkautti paljon vesisäiliöitä, sillä hänellä oli paljon karjaa sekä Alankomaassa että ylätasangolla. Vuoristossa ja puutarhamaille hänellä oli maanviljelijöitä ja viinitarhureita, sillä hän harrasti maanviljelystä.

¹¹ Ussialla oli sotajoukko, joka suoritti palvelusta ja lähti sotaan osastoittain sen lukumäärän mukaan, miten paljon miehiä oli ollut katselmuksessa, jonka kirjuri Jegiel ja johtomies Maaseja olivat toimittaneet Hananjan, kuninkaallisen päällikön, johdolla. ¹² Perhekuntien päämiesten, urheiden soturien, lukumäärä oli kaikkiaan 2.600. ¹³ Heidän rinnallaan oli 307.500 miehen suuruinen sotajoukko, joka taisteli

väellä ja voimalla kuninkaan puolesta vihollista vastaan.

¹⁴ Ussia varusti koko sotajoukon kilvillä, keihäillä, kypärillä, rintahaarniskoilla, jousilla, lingoilla ja linkokivillä. ¹⁵ Hän teetti Jerusalemiin taitavasti suunniteltuja sotakoneita, jotka asetettiin torneihin ja muurien kulmiin ja joilla ammuttiin nuolia ja suuria kiviä. Hänen maineensa levisi kauas, sillä hän sai ihmeellisesti apua, niin että hänestä tuli mahtava.

Ussian ylpeys ja rangaistus

¹⁶ Kun Ussiasta oli tullut mahtava, hänen sydämensä ylpisty, niin että hän toimi kelvottomasti. Hänestä tuli uskonon Herraa, Jumalaansa, kohtaan, ja hän meni suitsutusalttarin ääreen Herran temppeliin suitsuttamaan. ¹⁷ Mutta pappi Asarja meni sinne hänen jälkeensä mukanaan kahdeksankymmentä Herran pappia, rohkeita miehiä. ¹⁸ He asettuivat seisomaan kuningas Ussian ympärille ja sanoivat hänelle: "Ei ole sinun asiasi, Ussia, suitsuttaa Herralle. Sen saavat tehdä vain papit, Aaronin jälkeläiset, jotka on pyhitetty suitsuttamaan. Lähde ulos pyhäköstä, sillä sinä olet ollut uskonon, ja siitä sinulle ei tule kunniaa Herralta, Jumalta." ¹⁹ Silloin Ussia, jolla juuri silloin oli kädessään suitsutusastia suitsuttamista varten, vihastui. Mutta kun hän vihastui pappeihin, hänen otsaansa puhkesi spitaali Herran

temppelissä suitsutusalttarin ääressä pappien läsnäollessa.

²⁰ Kun ylipappi Asarja ja kaikki muut papit kääntyivät Ussiaan päin, he näkivät, että hänellä oli spitaali otsassa. Silloin he ajoivat hänet kiireesti ulos, ja itsekin hän lähti sieltä kiireesti pois, sillä Herra oli lyönyt häntä.

²¹ Kuningas Ussia sairasti spitaalia kuolinpäiväänsä saakka. Hän asui spitaalisenä eri talossa, sillä hänet oli estetty menemästä Herran temppeliin. Jootam, hänen poikansa, oli kuninkaanlinnan päällikkönä ja jakoi oikeutta maan kansalle.

²² Muista Ussiaa koskevista asioista, aikaisemmista ja myöhemmistä, on kirjoittanut profeetta Jesaja, Aamoksen poika. ²³ Sitten Ussia meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin isiensä viereen, kuninkaiden hautausmaalle. Hänestä sanottiin: "Hän on spitaalinen." Kuninkaaksi hänen sijaansa tuli hänen poikansa Jootam.

Jootam Juudan kuninkaana

(2Kn 15:33-38)

27 Jootam oli kahdenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hänen äitinsä oli Saadokin tytär, nimeltään Jerusa. ² Jootam teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niin kuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt. Hän ei kuitenkaan tunkeutunut

Herran temppeliin. Kansa vaelsi silti yhä kelvottomasti.

³ Jootam rakennutti Yläportin Herran temppeliin, ja hän rakennutti paljon myös Oofelin muuria. ⁴ Hän linnoitti Juudan vuoriston kaupunkeja, ja metsiin hän rakensi linnoja ja torneja.

⁵ Jootam kävi sotaa ammonilaisten kuningasta vastaan. Hän voitti ammonilaiset, ja heidän oli maksettava hänelle sinä vuonna sata talenttia hopeaa, 10.000 koor-mittaa vehnää ja 10.000 koor-mittaa ohraa. Tämän ammonilaiset suorittivat hänelle myös toisena ja kolmantena vuotena.

⁶ Jootam vahvistui, koska hän vaelsi vakaasti Herran, Jumalansa, edessä.

⁷ Muista Jootamia koskevista asioista, kaikista hänen sodistaan ja hänen vaelluksestaan, on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuninkaiden kirjaan. ⁸ Hän oli kahdenkymmenenviiden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. ⁹ Sitten Jootam meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä.

Aahas Juudan kuninkaana

(2Kn 16:2-4)

28 Aahas oli kahdenkymmenen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hän ei tehnyt sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niin kuin

hänen isänsä Daavid oli tehnyt. ² Hän vaelsi Israelin kuninkaiden teitä ja teki myös valettuja kuvia baaleille. ³ Hän suitsutti Ben-Hinnomin laaksossa ja poltti poikiaan tulella niiden kansojen iljettävien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkottanut israelilaisten tieltä. ⁴ Hän uhrasi ja suitsutti uhrikukkuloilla ja kummuilla ja jokaisen lehtevän puun alla.

Aram ja Israel hyökkäävät Juudaan

⁵ Siksi Herra, hänen Jumalansa, antoi hänet Aramin kuninkaan käsiin. Aramilaiset löivät hänet, ottivat häneltä suuren joukon sotilaita vangiksi ja veivät heidät Damaskoon. Hänet annettiin myös Israelin kuninkaan käsiin, ja tämä tuotti hänelle suuren tappion. ⁶ Pekah, Remaljan poika, surmasi yhtenä päivänä 120.000 Juudan sotakuntoista miestä, koska Juuda oli hylännyt Herran, isiensä Jumalan. ⁷ Sikri, efraimilainen sotasankari, tappoi kuninkaanpojan Maasejan, linnan päällikön Asrikamin ja Elkanan, joka oli arvossa kuninkaasta seuraava. ⁸ Israelilaiset ottivat vangiksi heimoveljiensä vaimoja, poikia ja tyttäriä, yhteensä 200.000 ja ryöstivät heiltä myös paljon saalista, jonka he veivät Samariaan.

⁹ Siellä oli Herran profeetta nimeltään Ooded. Hän meni sotajoukkoa vastaan, kun se oli tulossa Samariaan, ja sanoi: "Herra, teidän isienne Jumala, on vihastunut Juudaan ja antanut heidät teidän käsiinne. Te olette

tappaneet heitä raivon vallassa, joka on noussut taivaaseen asti. ¹⁰ Nyt te aiotte alistaa nämä Juudan ja Jerusalemin asukkaat orjiksenne ja orjattariksenne! Ettekö te itsekkin ole syyllisiä Herran, Jumalanne, edessä? ¹¹ Kuulkaa nyt minua ja palauttakaa vangit, jotka olette ottaneet veljienne joukosta, sillä Herran vihan hehku on teidän päällänne."

¹² Myös muutamat efraimilaisten johtomiehistä, Asarja, Joohanenin poika, Berekja, Mesillemotin poika, Hiskia, Sallumin poika, ja Amasa, Hadlain poika, nousivat vastustamaan sodasta palaavia. ¹³ Ja sanoivat heille: "Älkää tuoko tänne noita vankeja. Niin tehden te saatatte meidät syyllisiksi Herran edessä, kun aiotte entisestään lisätä meidän syntejämme ja syyllisyyttämme. Onhan meidän syyllisyytemme jo nyt suuri, ja vihan hehku on Israelin päällä."

¹⁴ Silloin sotilaat luopuivat vangeista ja saaliista johtomiesten ja koko seurakunnan edessä. ¹⁵ Tehtävään nimetyt miehet nousivat, ottivat huostaansa vangit ja antoivat saaliista vaatteet kaikille niille, jotka heidän joukossaan olivat alasti. He antoivat heille vaatteita ja kenkiä, ruokaa ja juomaa. He voitelivat heidät öljyllä ja toimittivat kaikille uupuneille aasit ja veivät heidät Jerikoon, Palmukaupunkiin, veljiensä luo. Sitten he palasivat Samariaan.

Assur ahdistaa Juudaa

(2Kn 16:7-9)

¹⁶Siihen aikaan kuningas Aahas lähetti sanansaattajia Assurin kuninkaiden luo saadakseen apua, ¹⁷sillä edomilaisetkin olivat tulleet, voittaneet Juudan ja ottaneet vankeja. ¹⁸Myös filistealaiset olivat tehneet ryöstöretken Alankomaan ja Juudan Etelämaan kaupunkeihin. He olivat valloittaneet Beet-Semeksen, Aijalonin ja Gederotin sekä Sookon ja sen tytärkaupungit, Timnan ja sen tytärkaupungit ja Gimson ja sen tytärkaupungit ja asettuneet niihin asumaan. ¹⁹Näin Herra nöyryytti Juudaa Aahaksen, Israelin kuninkaan, tähden, koska tämä oli harjoittanut kurittomuutta Juudassa ja ollut uskonon Herraa kohtaan. ²⁰Tillegat-Pilneser, Assurin kuningas, tuli Aahasta vastaan, mutta kävikin hänen kimppuunsa sen sijaan että olisi tukenut häntä. ²¹Vaikka Aahas otti osan Herran temppelin, kuninkaanlinnan ja johtomiesten linnojen aarteista ja antoi kaiken Assurin kuninkaalle, siitä ei ollut hänelle apua.

Aahaksen luopumus ja kuolema

²²Ahdinkonsa aikana kuningas Aahas oli entistäkin uskottomampi Herraa kohtaan. ²³Hän uhrasi Damaskon jumalille, jotka olivat voittaneet hänet, sillä hän ajatteli: "Koska

Aramin kuninkaiden jumalat ovat auttaneet heitä, uhraan minäkin niille, että ne auttaisivat myös minua." Mutta ne koituivat hänelle ja koko Israelille lankeemukseksi. ²⁴Aahas kokosi Jumalan temppelin esineet ja hakkasi ne kappaleiksi. Hän sulki Herran temppelin ovet ja teetti itselleen alttareita joka puolelle Jerusalemia. ²⁵Lisäksi hän teetti jokaiseen Juudan kaupunkiin uhrikukkuloita suitsuttaakseen vieraille jumalille. Näin hän vihoitti Herran, isiensä Jumalan.

²⁶Mitä tulee muihin Aahasta koskeviin asioihin ja koko hänen aikaisempaan ja myöhempään vaellukseensa, niistä on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuninkaiden aikakirjaan. ²⁷Sitten Aahas meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin kaupunkiin, Jerusalemiin; häntä ei viety Israelin kuninkaiden hautoihin. Hänen poikansa Hiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Hiskia Juudan kuninkaana

(2Kn 18:2,3)

29 Hiskia tuli kuninkaaksi kahdenkymmenenviiden vuoden ikäisenä, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentäyhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Abia, Sakarjan tytär. ²Hiskia teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä,

aivan niin kuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt.

Hiskian puhe leeviläisille

³ Hiskia avasi ensimmäisen hallitusvuotensa ensimmäisessä kuussa Herran temppelin ovet ja korjasi ne. ⁴ Sitten hän kutsui papit ja leeviläiset ja kokosi heidät itäiselle aukiolle. ⁵ Hän sanoi heille: "Kuulkaa minua, leeviläiset! Pyhittäytykää nyt ja pyhittäkää Herran, isienne Jumalan, temppeliä ja viekää pyhäköstä pois kaikki saastaisuus. ⁶ Meidän isämme ovat olleet uskottomia ja tehneet sitä, mikä on pahaa Herran, meidän Jumalamme, silmissä. He ovat hylänneet hänet, he ovat kääntäneet kasvonsa pois Herran asumuksesta ja kääntäneet sille selkänsä. ⁷ He ovat myös sulkeneet eteishallin ovet ja sammuttaneet lamput. He eivät ole polttaneet suitsuketta eivätkä ole uhranneet polttouhreja pyhäkössä Israelin Jumalalle. ⁸ Sen tähden on Herran viha kohdannut Juudaa ja Jerusalemiä, ja hän on tehnyt ne kauhun, hämmästyksen ja ivan vihellyksen aiheiksi, niin kuin omin silmin näette. ⁹ Sen tähden ovat meidän isämme kaatuneet miekkaan ja meidän poikamme, tyttäremme ja vaimomme joutuneet vankeuteen. ¹⁰ Minä tahdon nyt sydämeistäni tehdä liiton Herran, Israelin Jumalan, kanssa, että hänen vihansa hehku kääntyisi pois meistä. ¹¹ Älkää siis, poikani,

enää olko välinpitämättömiä, sillä Herra on valinnut teidät seisomaan hänen edessään ja palvelemaan häntä, olemaan hänen palvelijoinaan ja suitsuttamaan hänelle."

Herran temppeli puhdistetaan

¹² Silloin nousivat leeviläisistä kehatilaiset Mahat, Amasain poika, ja Jooel, Asarjan poika, merarilaiset Kiis, Abdin poika, ja Asarja, Jehallelelin poika, geersonilaiset Jooah, Simman poika, ja Eeden, Jooahin poika, ¹³ Elisafanin jälkeläiset Simri ja Jegiel, Aasafin jälkeläiset Sakarja ja Mattanja, ¹⁴ Heemanin jälkeläiset Jehiel ja Simei, ja Jedutunin jälkeläiset Semaja ja Ussiel. ¹⁵ He kokosivat veljensä, pyhittäytyivät ja menivät puhdistamaan Herran temppeliä, niin kuin kuningas oli Herran sanan mukaan käskenyt. ¹⁶ Papit menivät sisälle Herran temppeliin puhdistamaan sitä. He toivat Herran temppelin esipihalle kaiken saastan, minkä löysivät Herran temppelistä. Leeviläiset ottivat sen vastaan ja veivät ulos Kidroninlaaksoon. ¹⁷ He alkoivat pyhittämisen ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä. Kuukauden kahdeksantena päivänä he olivat edenneet Herran temppelin eteishalliin asti. Herran temppeliä he pyhittivät toiset kahdeksan päivää ja saivat työnsä valmiiksi ensimmäisen kuun kuudentenatoista päivänä.

¹⁸ Sitten he menivät sisälle kuningas Hiskian luo ja sanoivat: "Me olemme puhdistaneet koko Herran temppelin, polttouhrialttarin ja kaikki sen esineet sekä pyhien leipien pöydän ja kaikki sen esineet. ¹⁹ Kaikki esineet, jotka kuningas Aahas hallitusaikanaan oli uskottomuudessaan hylännyt, me olemme kunnostaneet ja pyhittäneet, ja ne ovat nyt Herran alttarin edessä."

Temppelipalvelus uudistetaan

²⁰ Kuningas Hiskia kutsui varhain aamulla koolle kaupungin johtomiehet ja meni Herran temppeliin. ²¹ He toivat seitsemän sonnimullikkaa, seitsemän pässiä, seitsemän karitsaa ja seitsemän pukkia syntiuhriksi valtakunnan puolesta, pyhäkön puolesta ja koko Juudan puolesta. Hiskia käski pappien, Aaronin jälkeläisten, uhrata ne Herran alttarilla. ²² Papit teurastivat mullikat, ottivat veren ja vihmoivat sen alttarille. Sitten he teurastivat pässit ja vihmoivat veren alttarille. Vielä he teurastivat karitsat ja vihmoivat veren alttarille. ²³ Lopuksi he toivat syntiuhripukit kuninkaan ja seurakunnan eteen ja laskivat kätensä niiden päälle. ²⁴ Papit teurastivat ne ja uhrasivat niiden veren syntiuhrina alttarilla koko Israelin sovituksiksi, sillä kuningas oli käsenyt uhrata polttouhrin ja syntiuhrin koko Israelin puolesta.

²⁵ Kuningas asetti leeviläiset symbaaleineen, harppuineen ja

lyyroiineen Herran temppeliin, niin kuin Daavid, kuninkaan näkijä Gaad ja profeetta Naatan olivat käskeneet. Tämä oli Herran antama käsky, joka oli tullut hänen profeettojensa kautta. ²⁶ Leeviläiset seisoivat paikoillaan käsissään Daavidin teettämät soittimet, samoin papit torvet käsissään. ²⁷ Sitten Hiskia käski uhrata alttarilla polttouhrin. Kun uhraaminen aloitettiin, alkoi myös laulu Herralle torvien ja Daavidin, Israelin kuninkaan, teettämien soittimien säestyksellä.

²⁸ Koko seurakunta kumartui maahan, ja laulu kaikui ja torvet soivat niin kauan kuin polttouhria uhrattiin. ²⁹ Kun uhraaminen oli päättynyt, kuningas ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan, kumartuivat palvomaan Herraa. ³⁰ Kuningas Hiskia ja johtomiehet käskivät leeviläisten ylistää Herraa Daavidin ja näkijä Aasafin sanoin. Leeviläiset ylistivät häntä iloiten, kumartuivat maahan ja palvoivat häntä.

³¹ Sitten Hiskia alkoi puhua ja sanoi: "Nyt te olette vihkiytyneet Herralle. Tulkaa ja tuokaa teurasuhreja ja kiitosuhreja Herran temppeliin." Silloin seurakunta toi teurasuhreja ja kiitosuhreja, ja jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, toi myös polttouhreja. ³² Seurakunnan tuomien polttouhrien lukumäärä oli seitsemänkymmentä nautaa, sata pässiä ja kaksisataa karitsaa. Kaikki

nämä tuotiin polttouhriksi Herralle.

³³ Muita pyhiä lahjoja oli kuusisataa nautaa ja kolmetuhatta lammasta.

³⁴ Pappeja oli kuitenkin niin vähän, etteivät he voineet nylkeä kaikkia polttouhriteuraita. Siksi heidän leeviläiset veljensä auttoivat heitä, kunnes työ oli suoritettu ja muutkin papit olivat pyhittäytyneet. Leeviläiset näet olivat pyhittäytymisessään tunnollisempia kuin papit. ³⁵ Myös polttouhreja, yhteysuhrirasvoja ja polttouhriin kuuluvia juomauhreja oli paljon. Näin järjestettiin palvelus Herran temppelissä. ³⁶ Hiskia ja koko kansa iloitsivat siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut, sillä se oli tapahtunut nopeasti.

Hiskian järjestämä pääsiäisjuhla

30 Hiskia lähetti sanansaattajia kaikkialle Israeliin ja Juudaan ja kirjoitti myös kirjeet Efraimiin ja Manasseen, että kaikki tulisivat Herran temppeliin Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi. ² Kuningas oli näet sopinut yhdessä johtomiestensä ja koko Jerusalemin seurakunnan kanssa, että pääsiäistä vietettäisiin toisessa kuussa. ³ He eivät nimittäin voineet viettää pääsiäistä ajallaan, koska pappeja ei ollut pyhittäytynyt riittävää määrää eikä kansa vielä ollut koolla Jerusalemissa. ⁴ Suunnitelma oli kuninkaan ja koko seurakunnan mielestä hyvä. ⁵ Niin he päättivät kuuluttaa kaikkialla Israelissa

Beersebasta Daaniin asti, että oli tultava Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi. Sitä ei ollut vietetty joukolla, niin kuin on laissa kirjoitettuna.

⁶ Juoksijat kulkivat kuninkaan ja johtomiesten kirjeet mukanaan halki koko Israelin ja Juudan ja julistivat kuninkaan käskyn mukaisesti: "Israelilaiset! Palatkaa Herran, Abrahamin, Iisakin ja Israelin Jumalan, luo, niin hän palaa teidän luoksenne, teidän, jotka olette päässeet pakoon ja pelastuneet Assurin kuninkaiden käsistä. ⁷ Älkää olko niin kuin teidän isänne ja veljenne, jotka olivat uskottomia Herralle, isiensä Jumalalle, ja jotka hän antoi tuhon omiksi, kuten te itse olette nähneet. ⁸ Älkää siis olko niskureita niin kuin teidän isänne. Ojentakaa kätenne Herran puoleen, tulkaa hänen pyhäkköönsä, jonka hän on pyhittänyt ikuisiksi ajoiksi, ja palvelkaa Herraa, teidän Jumalaanne, että hänen vihansa hehku väistyisi teistä. ⁹ Jos palaatte Herran luo, veljenne ja poikanne saavat vangitsijoiltaan armahduksen ja voivat palata takaisin tähän maahan. Herra, teidän Jumalanne, on armollinen ja laupias eikä käännä kasvojaan pois teistä, kun te palaatte hänen luokseen."

¹⁰ Juoksijat kulkivat kaupungista kaupunkiin Efraimin ja Manassen alueella, aina Sebuloniin asti, mutta

heille naurettiin ja heitä pilkattiin.
¹¹ Kuitenkin jotkut Asserin, Manassen ja Sebulonin miehistä nöyryivät ja tulivat Jerusalemiin. ¹² Myös Juudassa vaikutti Jumalan käsi, ja hän antoi kansalle yksimielisen sydämen, niin että se teki, mitä kuningas ja johtomiehet olivat Herran sanan mukaan määränneet.

¹³ Niin Jerusalemiin kokoontui paljon kansaa viettämään happamattoman leivän juhlaa toisessa kuussa. Kokoontuneita oli hyvin paljon. ¹⁴ He lähtivät liikkeelle ja poistivat Jerusalemissa olleet epäjumalien alttarit. Myös kaikki suitsutusalttarit he poistivat ja heittivät Kidroninlaaksoon. ¹⁵ Toisen kuun neljäntenätoista päivänä he teurastivat pääsiäislampaan. Papit ja leeviläiset olivat häpeissään ja pyhittäytyivät. Sitten he toivat polttouhreja Herran temppeliin. ¹⁶ He asettuivat tavallisille paikoilleen Mooseksen, Jumalan miehen, lain mukaisesti. Papit vihmoivat veren, jonka leeviläiset antoivat heille.

¹⁷ Koska seurakunnassa oli paljon sellaisia, jotka eivät olleet pyhittäytyneet, leeviläiset huolehtivat pääsiäislampaiden teurastamisesta ja pyhittämisestä Herralle kaikkien niiden puolesta, jotka eivät olleet puhtaita. ¹⁸ Vaikka kansan joukosta useimmat, varsinkin Efraimista, Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, eivät olleet puhdistautuneet, vaan

söivät pääsiäislampaan vastoin sitä, mitä oli kirjoitettu, Hiskia rukoili heidän puolestaan ja sanoi: "Herra, joka on hyvä, antakoon anteeksi ¹⁹ jokaiselle, joka on taivuttanut sydämensä etsimään Herraa, isiensä Jumalaa, vaikka ei olekaan puhdas pyhäkkösäädösten mukaisesti." ²⁰ Herra kuuli Hiskiaa ja antoi kansalle anteeksi.

²¹ Jerusalemissa olevat israelilaiset viettivät seitsemän päivää happamattoman leivän juhlaa iloiten suuresti, ja leeviläiset ja papit ylistivät Herraa joka päivä soittaen voimakkaasti soittimilla. ²² Hiskia puhutteli ystävällisesti leeviläisiä, jotka suorittivat tehtävänsä taitavasti Herran kunniaksi. Seitsemän päivän ajan he söivät juhlahuureja, uhrasivat yhteysuhreja ja ylistivät Herraa, isiensä Jumalaa. ²³ Koko seurakunta päätti viettää juhlaa vielä toiset seitsemän päivää, ja niin vietettiin ilojuhlaa vielä seitsemän päivää. ²⁴ Hiskia, Juudan kuningas, oli nimittäin antanut seurakunnalle tuhat sonnimullikkaa ja seitsemäntuhatta lammasta. Lisäksi johtomiehet olivat antaneet seurakunnalle tuhat sonnimullikkaa ja kymmenentuhatta lammasta. Suuri joukko pappeja oli pyhittäytynyt. ²⁵ Koko Juudan seurakunta iloitsi, samoin papit, leeviläiset ja koko Israelista tullut väki, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet

Israelin maasta ja ne, jotka asuivat Juudassa. ²⁶Jerusalemossa oli suuri ilo. Tämän kaltaista ei Jerusalemissa ollut tapahtunut Israelin kuninkaan Salomon, Daavidin pojan, ajoista asti. ²⁷Sitten leeviläiset papit nousivat ja siunasivat kansan. Heidän äänensä tuli kuulluksi, ja heidän rukouksensa nousi Herran pyhään asumukseen, taivaaseen.

Hiskia järjestää jumalanpalveluksen

31 Kun kaikki tämä oli päättynyt, kaikki saapuvilla olevat israelilaiset lähtivät Juudan kaupunkeihin. He murskasivat patsaat, hakkasivat asera-paalut maahan ja hävittivät uhrikukkulat ja alttarit kaikkialta Juudasta, Benjaminista, Efraimista ja Manassesta. Sitten kaikki israelilaiset palasivat kukin perintömaalleen ja kaupunkeihinsa.

²Hiskia asetti tehtäviinsä pappien ja leeviläisten osastot. Hän asetti jokaisen osastoonsa ja tehtäviinsä hänen papillisen tai leeviläisen palvelustehtävänsä mukaan, toimittamaan polttouhreja ja yhteysuhreja sekä suorittamaan palvelusta, kiittämään ja ylistämään Herran leirin porteilla. ³Se osa, jonka kuningas antoi omaisuudestaan, käytettiin polttouhreiksi, aamu- ja iltapolttouhreiksi, sekä sapatteina, uudenkuun päivinä ja muina juhlina toimitettaviksi polttouhreiksi, niin kuin Herran laissa on kirjoitettuna.

⁴Kuningas käski kansan, Jerusalemin asukkaiden, antaa papeille ja leeviläisille heidän osuutensa, jotta nämä pitäisivät kiinni Herran laista.

⁵Kun tämä sana levisi, israelilaiset toivat runsaat ensihedelmät viljasta, viinistä, öljystä, hunajasta ja kaikesta maan sadosta. He toivat lisäksi runsaat kymmenykset kaikesta. ⁶Ne Israelin ja Juudan miehet, jotka asuivat Juudan kaupungeissa, toivat hekin kymmenykset nautakarjasta, lampaista ja vuohista. Niiden lisäksi he erottivat kymmenykset Herralle, heidän Jumalalleen, muista pyhistä lahjoista ja panivat ne kasoihin. ⁷Kolmannessa kuussa he alkoivat tehdä kasoja ja lopettivat työn seitsemännessä kuussa.

⁸Kun Hiskia ja johtomiehet tulivat ja näkivät kasat, he kiittivät Herraa ja hänen kansaansa Israelia. ⁹Ja kun Hiskia kysyi papeilta ja leeviläisiltä näistä kasoista, ¹⁰ylipappi Asarja, joka oli Saadokin sukua, vastasi hänelle: "Siitä asti kun Herran temppeliin alettiin tuoda uhrilahjoja, olemme syöneet kylliksemme, ja paljon on jäänyt tähteeksikin. Herra on siunannut kansaansa, ja siksi näin paljon on jäänyt tähteeksi."

¹¹Sitten Hiskia käski kunnostaa Herran temppelin sivuhuoneet. Kun ne oli kunnostettu, ¹²niihin tuotiin tunnollisesti uhrilahjat, kymmenykset ja pyhät lahjat. Niitä valvomassa oli leeviläinen Koonanja ja hänen

veljensä Simei, joka oli arvossa hänestä seuraava. ¹³ Jehiel, Asasja, Nahat, Asael, Jerimot, Joosabad, Eliel, Jismakja, Mahat ja Benaja olivat Koonanjan ja hänen veljensä Simein käskyläisinä kuningas Hiskian ja Asarjan, Jumalan temppelin esimiehen, määräyksestä. ¹⁴ Leeviläinen Koore, Jimnan poika, joka oli portinvartijana idän puolella, huolehti Jumalalle annetuista vapaaehtoisista lahjoista ja Herralle tulevista uhrilahjoista ja kaikkein pyhimmistä lahjoista. ¹⁵ Hänen alaisinaan olivat Eeden, Minjamin, Jeesua, Semaja, Amarja ja Sekanja, joiden oli tunnollisesti osastoittain suoritettava osuudet veljilleen pappiskaupungeissa, niin pienille kuin suurillekin.

¹⁶ Osuudet suoritettiin kaikille miehille sukuluetteloihin katsomatta, kolmivuotiaille ja sitä vanhemmille, sekä kaikille, jotka menivät joka päivä osastoittain Herran temppeliin tekemään palvelusta vuorollaan. ¹⁷ Papit merkittiin sukuluetteloihin perhekunnittain ja leeviläiset, kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, osastoittain palvelustehtäviensä mukaan. ¹⁸ Sukuluetteloihin oli merkitty kaikki heidän pikkulapsensa, vaimonsa, poikansa ja tyttärensä koko seurakunnasta, sillä papit pyhittäytyivät palvelustehtävänsä tunnollisesti. ¹⁹ Niitä Aaronin

jälkeläisiä, pappeja varten, jotka asuivat kaupunkiansa laidunmailla, oli kussakin kaupungissa nimeltä mainitut miehet, joiden tehtävänä oli suorittaa osuudet kaikille pappisperheiden miespuolisille jäsenille, samoin kaikille sukuluetteloihin merkityille leeviläisille.

²⁰ Näin Hiskia teki koko Juudassa. Hän teki sitä, mikä oli hyvää, oikeaa ja totta Herran, hänen Jumalansa, edessä. ²¹ Hän etsi Jumalaansa kaikessa, mihin ryhtyi, koskipa se sitten palvelusta Jumalan temppelissä, lakia tai käskyjä. Kaiken tämän hän teki koko sydämeästään, ja niin hän menestyi.

Sanheribin sotaretki Juudaan

(Jes 36:1-22, 37:8-38)

32 Näiden tapahtumien ja Hiskian uskollisen vaelluksen jälkeen tuli Sanherib, Assurin kuningas, ja hyökkäsi Juudaan, piiritti sen linnoitettuja kaupunkeja ja aikoi valloittaa ne itselleen. ² Kun Hiskia näki, että Sanherib oli tullut sotiakseen Jerusalemia vastaan, ³ hän neuvotteli johtomiesten ja sotasankareiden kanssa kaupungin ulkopuolella olevien vesilähteiden tukkimisesta. He päättivät auttaa häntä. ⁴ Paljon kansaa tuli koolle, ja he tukkivat kaikki lähteet ja puron, joka virtasi sen seudun läpi. He sanoivat: "Miksi Assurin kuninkaat tultuaan löytäisivät paljon vettä?"

⁵ Hiskia rohkaisi mielensä ja rakensi uudelleen koko revityn osan muuria, korotti torneja ja rakensi muurin ulkopuolelle toisen muurin. Hän vahvisti Millon varustuksia Daavidin kaupungissa ja teetti paljon heittoaseita ja kilpiä. ⁶ Hän asetti kansalle sotapäälliköt, kokosi nämä luokseen aukiolle kaupungin portin eteen ja puhui heille rohkaisevasti sanoen: ⁷ "Olkaa lujat ja rohkeat! Älkää pelätkö älkääkä arkailko Assurin kuningasta ja kaikkea joukkoa, joka on hänen kanssaan. Hän, joka on meidän kanssamme, on suurempi kuin se, joka on hänen kanssaan. ⁸ Hänen kanssaan on lihan käsivarsi, mutta meidän kanssamme on Herra, meidän Jumalamme. Hän auttaa meitä ja sotii meidän sotiamme." Ja kansa luotti Hiskian, Juudan kuninkaan, sanoihin.

⁹ Tämän jälkeen Sanherib, Assurin kuningas, joka oli Laakiksen edustalla koko sotajoukkonsa kanssa, lähetti palvelijoitaan Jerusalemiin Hiskian, Juudan kuninkaan, ja kaikkien Jerusalemissa olevien Juudan miesten luo ja käski sanoa: ¹⁰ "Näin sanoo Sanherib, Assurin kuningas: Mihin te luotatte, kun jäätte saarroksiin Jerusalemiin? ¹¹ Eikö ole niin, että Hiskia viettelee teitä ja antaa teidän kuolla nälkään ja janoon, kun hän sanoo: 'Herra, meidän Jumalamme, pelastaa meidät Assurin kuninkaan käsistä?' ¹² Eikö juuri Hiskia hävittänyt

hänen uhrikukkulansa ja alttarinsa ja sanonut Juudalle ja Jerusalemile näin: 'Yhden ainoan alttarin eteen teidän on kumarruttava palvontaan ja vain sen päällä poltettava uhreja'? ¹³ Ettekö tiedä, mitä minä ja isäni olemme tehneet kaikkien maiden kansoille? Ovatko näiden kansojen jumalat voineet pelastaa maitaan minun käsistäni? ¹⁴ Onko yksikään minun isieni tuhoamien kansojen kaikista jumalista voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni? Kuinka sitten teidän jumalanne voisi pelastaa teidät minun käsistäni? ¹⁵ Ja nyt, älkää antako Hiskian pettää ja vietellä itseänne älkääkä uskoko häntä, sillä ei minkään kansan eikä minkään valtakunnan jumala ole voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni tai isieni käsistä, miten sitten teidän jumalanne. Hän ei pelasta teitä minun käsistäni."

¹⁶ Sanheribin palvelijat puhuivat vielä muutakin Herraa, Jumalaa, ja hänen palvelijaansa Hiskiaa vastaan. ¹⁷ Sanherib kirjoitti myös kirjeitä häpäistäkseen Herraa, Israelin Jumalaa, ja puhuakseen häntä vastaan. Niissä sanottiin: "Niin kuin eivät muiden maiden kansojen jumalat ole pelastaneet kansojaan minun käsistäni, ei Hiskiankaan jumala pelasta kansaansa minun käsistäni." ¹⁸ Sanheribin palvelijat huusivat kovalla äänellä juudan kielellä jerusalemilaisille, joita oli

muurilla, herättääkseen heissä pelkoa ja kauhua ja niin saadakseen kaupungin valloitetuksi. ¹⁹ He puhuivat Jerusalemin Jumalasta niin kuin muiden maiden kansojen jumalista, jotka ovat ihmiskätten tekoa.

Herra pelastaa Juudan

²⁰ Kuningas Hiskia ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, rukoilivat tämän vuoksi ja huusivat taivaan puoleen. ²¹ Silloin Herra lähetti enkelin, joka tuhosi kaikki soturit, johtomiehet ja päälliköt Assurin kuninkaan leirissä. Kuningas palasi takaisin maahansa häpeä kasvoillaan. Kun hän sitten meni jumalansa temppeliin, hänet surmasivat siellä miekalla ne, jotka olivat lähteneet hänen omasta ruumiistaan.

²² Näin Herra pelasti Hiskian ja kaikki Jerusalemin asukkaat Assurin kuninkaan Sanheribin käsistä ja kaikkien muidenkin käsistä ja antoi heille rauhan joka taholla. ²³ Monet toivat Herralle lahjoja Jerusalemiin ja kalleuksia Hiskialle, Juudan kuninkaalle. Kaiken tämän jälkeen hän kohosi kaikkien kansojen silmissä suureen arvoon.

Hiskian sairaus ja hänen rikkautensa

(Jes 38:1-3, 39:1-8)

²⁴ Niihin aikoihin Hiskia sairastui ja oli kuolemaisillaan. Hän rukoili Herraa, ja Herra vastasi ja antoi hänelle

ennusmerkin. ²⁵ Hiskia ei kuitenkaan palkinnut hyvää hyvällä, sillä hänen sydämensä ylpistyi. Sen tähden hänen niin kuin Juudan ja Jerusalemin osaksi tuli viha. ²⁶ Mutta kun Hiskia nöyrytyi sydämensä ylpeydestä ja myös Jerusalemin asukkaat nöyrytyivät, ei Herran viha kohdannut heitä Hiskian päivinä.

²⁷ Hiskia sai hyvin paljon rikkautta ja kunniaa. Hän teetti itselleen aarrekammioita hopeaa, kultaa, kalliita kiviä, tuoksuaineita, kilpiä ja kaikenlaisia kallisarvoisia esineitä varten, ²⁸ samoin varastoja vilja-, viini- ja öljysatoa varten sekä talleja kaikenlaisille eläimille ja katoksia karjalaumojen varten. ²⁹ Hän rakennutti myös kaupunkeja itselleen ja hankki suuret laumat lampaita ja vuohia sekä nautakarjaa, sillä Jumala oli antanut hänelle hyvin suuren omaisuuden. ³⁰ Hiskia myös patosi Giihonin ylälähteen veden ja johti sen alas Daavidin kaupunkiin, länteen päin. Hiskia menestyi kaikessa, mitä hän teki.

³¹ Kun Baabelin johtomiesten lähettiläät, jotka oli lähetetty ottamaan selvää maassa tapahtuneesta ennusmerkistä, tulivat hänen luokseen, Jumala jätti hänet yksin vain koetellakseen häntä ja tullakseen tuntemaan kaiken, mitä hänen sydämessään oli.

Hiskian kuolema

(2Kn 20:20,21)

³² Muista Hiskiaa koskevista asioista ja hänen hurskaista teoistaan on kirjoitettu profeetta Jesajan, Aamoksen pojan, näyssä Juudan ja Israelin kuninkaiden kirjassa. ³³ Sitten Hiskia meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin siihen, mistä nouseaan Daavidin jälkeläisten haudoille. Hänen kuoltuaan koko Juuda ja kaikki Jerusalemin asukkaat osoittivat hänelle kunnioitustaan. Kuninkaaksi hänen sijaansa tuli hänen poikansa Manasse.

Manasse Juudan kuninkaana

(2Kn 21:1-9)

33 Manasse oli kahdentoista vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentäviisi vuotta.

² Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, samoja iljettäviä tekoja kuin ne kansat, jotka Herra oli karkottanut israelilaisten edeltä.

³ Hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Hiskia oli hävittänyt, pystytti alttareita baaleille ja teki asera-tarhoja. Hän kumarsi ja palveli kaikkea taivaan joukkoa ⁴ ja rakensi alttareita myös Herran temppeliin, josta Herra oli sanonut: "Minun nimeni on oleva Jerusalemissa ikuisesti." ⁵ Hän rakensi alttareita kaikelle taivaan joukolle Herran temppelin molempiin esipihoihin.

⁶ Poikansakin hän pani kulkemaan tulen läpi Ben-Hinnomin laaksossa, hän ennusti merkeistä, harjoitti noituutta ja velhoutta ja hankki itselleen vainaja- ja tietäjähenkien manaajia. Hän teki paljon sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja niin vihoitti hänet.

⁷ Manasse asetti teettämänsä veistetyin kuvapatsaan Jumalan temppeliin, josta Jumala oli sanonut Daavidille ja hänen pojalleen Salomolle: "Tähän temppeliin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikkien Israelin heimojen alueilta, minä asetan nimeni ikiajoiksi.

⁸ En minä enää anna israelilaisten jalkojen kulkea pois siitä maasta, jonka minä määräsin teidän isillenne, jos te vain tarkoin noudatatte kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa, koko sitä lakia ja niitä säädöksiä ja oikeuksia, jotka on annettu Mooseksen kautta."

⁹ Mutta Manasse eksytti Juudan ja Jerusalemin asukkaat, niin että he tekivät pahaa enemmän kuin ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten tieltä.

Manassen vankeus ja nöyrytyminen

¹⁰ Herra puhui Manasselle ja hänen kansalleen, mutta he eivät kuunnelleet.

¹¹ Silloin Herra toi Assurin kuninkaan sotapäälliköt heidän kimppuunsa. He ottivat Manassen kiinni, panivat hänelle nenärenkaan ja veivät hänet kuparikahleisiin kytkettynä Baabeliin.

¹² Mutta ahdingossa ollessaan Manasse etsi Herran, Jumalansa, mielisuosiota ja nöyrytyi syvästi isiensä Jumalan edessä. ¹³ Ja kun hän rukoili Jumalaa, Jumala kuuli hänen rukouksensa ja suostui hänen pyyntöönsä ja toi hänet jälleen kuninkaaksi Jerusalemiin. Silloin hän ymmärsi, että Herra on Jumala.

¹⁴ Sen jälkeen Manasse rakennutti Daavidin kaupungin ulomman muurin Giihonin länsipuolisessa laaksossa Kalaporttiin saakka, niin että se ympäröi Oofelin, ja teki siitä hyvin korkean. Hän asetti sotapäälliköitä kaikkiin Juudan linnoitettuihin kaupunkeihin.

¹⁵ Hän poisti Herran temppelistä vieraat jumalat ja kuvapatsaan sekä kaikki alttarit, jotka hän oli rakennuttanut Herran temppelin vuorelle ja Jerusalemiin. Hän heittäti ne kaupungin ulkopuolelle. ¹⁶ Sitten hän kunnosti Herran alttarin, uhrasi sillä yhteys- ja kiitosuhreja ja kehotti Juudaa palvelemaan Herraa, Israelin Jumalaa. ¹⁷ Mutta kansa uhrasi edelleen uhrikukkuloilla, kuitenkin ainoastaan Herralle, Jumalalleen.

Manassen kuolema

(2Kn 21:17,18)

¹⁸ Muista Manassea koskevista asioista – siitä, miten hän rukoili Jumalaansa, ja näkijöiden sanoista, jotka hänelle puhuttiin Herran, Israelin Jumalan, nimessä – on kirjoitettu

Israelin kuninkaiden aikakirjaan.

¹⁹ Myös hänen rukouksestaan ja siitä, kuinka se tuli kuulluksi, ja kaikista hänen synneistään ja uskottomuudestaan sekä paikoista, joihin hän rakensi uhrikukkuloita ja pystytti asera-tarhoja ja jumalankuvia ennen nöyryytymistään, on kirjoitettu Hoosain aikakirjaan. ²⁰ Sitten Manasse meni lepoon isiensä luo, ja hänet haudattiin linnaansa. Kuninkaaksi hänen sijaansa tuli hänen poikansa Aamon.

Aamon Juudan kuninkaana

(2Kn 21:19-24)

²¹ Aamon oli kahdenkymmenen kahden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta. ²² Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niin kuin hänen isänsä Manasse oli tehnyt. Aamon uhrasi kaikille niille jumalankuville, jotka hänen isänsä Manasse oli teettänyt, ja palveli niitä.

²³ Aamon ei nöyrtynyt Herran edessä, niin kuin hänen isänsä Manasse oli nöyrtynyt, vaan kartutti itselleen suuren syntivelan. ²⁴ Niin Aamonin palvelijat tekivät salaliiton häntä vastaan ja tappoivat hänet hänen omassa linnassaan. ²⁵ Mutta maan kansa surmasi kaikki, jotka olivat tehneet salaliiton kuningas Aamonia vastaan, ja maan kansa teki hänen

poikansa Joosian kuninkaaksi hänen sijaansa.

Joosia Juudan kuninkaana

(2Kn 22:1,2)

34 Joosia oli kahdeksan vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolmekymmentäyksi vuotta. ² Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi kaikessa isänsä Daavidin teitä poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.

³ Kahdeksantena hallitusvuotenaan, ollessaan vielä nuorukainen, Joosia alkoi etsiä isänsä Daavidin Jumalaa. Kahdentenatoista vuotena hän alkoi puhdistaa Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista ja asera-tarhoista sekä veistetyistä ja valetuista jumalankuvista. ⁴ Baalin alttarit hajotettiin hänen läsnäollessaan, ja niiden yli kohoavat auringonpatsaat hän hakkasi maahan. Asera-paalut sekä veistetyt ja valetut jumalankuvat hän murskasi ja rouhensi tomuksi ja sirotteli tomun niiden haudoille, jotka olivat niille uhranneet. ⁵ Myös pappien luut hän poltti heidän omilla alttareillaan. Näin hän puhdisti Juudan ja Jerusalemin. ⁶ Manassen, Efraimin ja Simeonin kaupungeissa aina Naftaliin asti, kaikkialla niiden raunioilla ⁷ koko Israelin maassa, hän hajotti alttarit, löi palasiksi ja rouhensi asera-paalut ja jumalankuvat ja hakkasi maahan

kaikki auringonpatsaat. Sitten hän palasi Jerusalemiin.

Tempppelin korjaus

⁸ Kahdeksantena toista hallitusvuotenaan, puhdistettuaan maan ja temppelin, Joosia lähetti Saafanin, Asaljan pojan, kaupungin päällikön Maasejan ja kansleri Jooahin, Jooahaksen pojan, korjaamaan Herran, Jumalansa, temppeliä. ⁹ He tulivat ylipappi Hilkian luo ja antoivat hänelle Jumalan temppeliin tuodut rahat, jotka ovenvartijoina toimivat leeviläiset olivat koonneet Manassesta, Efraimista ja koko muusta Israelista sekä Juudasta, Benjaminista ja Jerusalemin asukkailta. ¹⁰ Rahat annettiin työnjohtajille, jotka oli pantu valvomaan töitä Herran temppelissä, ja he palkkasivat niillä miehiä, jotka työskentelivät Herran temppelissä kunnostaen ja korjaten temppeliä. ¹¹ Osa rahoista annettiin puusepille ja rakennusmiehille, että he voisivat hankkia hakattuja kiviä sekä puutavaraa kiinnitysparruiksi ja kattohirsiksi niihin rakennuksiin, jotka Juudan kuninkaat olivat päästäneet rappeutumaan. ¹² Nämä miehet toimivat siinä työssä luottomiehinä. Heitä valvomaan ja johtamaan oli pantu leeviläiset Merarin jälkeläiset Jahat ja Obadja, sekä Kehatin jälkeläiset Sakarja ja Mesullam, samoin kaikki ne leeviläiset, jotka olivat soittotaitoisia. ¹³ He valvoivat

taakankantajia ja johtivat kaikkia työmiehiä eri töissä. Leeviläisiä oli myös kirjureina, johtomiehinä ja portinvartijoina.

Temppelistä löytyy lain kirja

(2Kn 22: 8-13)

¹⁴ Kun leeviläiset olivat viemässä pois Herran temppeliin tuotuja rahoja, pappi Hilkia löysi Herran lain kirjan, joka oli annettu Mooseksen kautta. ¹⁵ Silloin Hilkia sanoi kirjuri Saafanille: "Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan." Hilkia antoi kirjan Saafanille. ¹⁶ Saafan meni kirja mukanaan kuninkaan luo ja teki hänelle selkoa korjaustöistä. Hän sanoi: "Palvelijasi ovat tehneet kaiken, mitä heidän tehtäväkseen annettiin. ¹⁷ He ovat ottaneet esille rahat, jotka olivat Herran temppelissä, ja antaneet ne työnjohtajille ja ammattimiehille."

¹⁸ Kirjuri Saafan sanoi vielä kuninkaalle: "Pappi Hilkia antoi minulle erään kirjan." Ja Saafan luki kirjaa kuninkaan edessä.

¹⁹ Kun kuningas kuuli lain sanat, hän repäisi vaatteensa. ²⁰ Sitten kuningas antoi Hilkialle, Saafanin pojalle Ahikamille, Miikan pojalle Abdonille, kirjuri Saafanille ja kuninkaan palvelijalle Asajalle käskyn sanoen: ²¹ "Menkää ja kysykää tämän löydetyn kirjan vuoksi Herralta neuvoa minun puolestani ja niiden puolesta, jotka ovat jäljellä Israelissa ja Juudassa. Herran viha on näet suuri, ja se on vuodatettu päällemme, koska isämme eivät ole

noudattaneet Herran sanaa niin, että olisivat tehneet kaikessa sen mukaisesti, mitä tässä kirjassa on kirjoitettu."

Naisprofeetta Huldin vastaus

(2Kn 22:14-20)

²² Hilkia ja muut, jotka kuningas määräsi, menivät naisprofeetta Huldin luo, joka oli vaatevaraston hoitajan Sallumin, Tokhatin pojan, Hasran pojanpojan, vaimo ja asui Jerusalemissa, toisessa kaupunginosassa. He puhuivat Huldalle tästä asiasta, ²³ ja hän sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun luokseni:

²⁴ Näin sanoo Herra: Minä annan onnettomuuden kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita, kaikkien niiden kirousten, jotka on kirjoitettu Juudan kuninkaalle luettuun kirjaan. ²⁵ Koska he ovat hylänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla, minun vihani tulvii tämän paikan ylle, eikä se sammu. ²⁶ Mutta sanokaa Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka olet kuullut: ²⁷ Koska sydämesi on pehmennyt ja sinä olet nöyrytnyt Jumalan edessä kuultuasi hänen sanansa tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan – koska olet nöyrytnyt minun edessäni,

repäissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin olen minäkin kuullut sinua, sanoo Herra. ²⁸Sen vuoksi minä otan sinut isiesi luo, ja sinut lasketaan rauhassa hautaasi, eivätkä silmäsi tule näkemään mitään siitä onnettomuudesta, jonka minä tuotan tälle paikalle ja sen asukkaille." Tämä vastaus tuotiin kuninkaalle.

Liitto Herran kanssa

(2Kn 23:1-20)

²⁹Sitten kuningas lähetti sanansaattajat kokoamaan luokseen kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat. ³⁰Kuningas meni Herran temppeliin, samoin kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, myös papit ja leeviläiset, koko kansa suurimmasta pienimpään. Hän luki heille kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat.

³¹Kuningas seiso i omalla paikallaan ja teki Herran edessä liiton, jonka mukaan heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjään, todistuksiaan ja säädöksiään kaikesta sydäimestään ja kaikesta sielustaan ja pitää liiton sanat, jotka oli kirjoitettu siihen kirjaan. ³²Hän otti liittoon kaikki, jotka asuivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Jerusalemin asukkaat sitoutuivat Jumalan, isiensä Jumalan, liittoon.

³³Joosia poisti kaikki iljetykset kaikilta israelilaisten alueilta ja vaati jokaista

Israelissa asuvaa palvelemaan Herraa, hänen Jumalaansa. Niin kauan kuin Joosia eli, he eivät luopuneet Herrasta, isiensä Jumalasta.

Joosia järjestää pääsiäisen vieton

(2Kn 23:21-23)

35 Sitten Joosia järjesti Jerusalemissa pääsiäisen vieton Herran kunniaksi. Pääsiäislammas teurastettiin ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä. ²Joosia asetti papit palvelustehtäviinsä ja rohkaisi heitä palvelemaan Herran temppelissä. ³Hän sanoi leeviläisille, jotka opettivat koko Israelia ja olivat Herralle pyhitettyjä: "Asettakaa pyhä arkku temppeliin, jonka Salomo, Daavidin poika, Israelin kuningas, on rakentanut. Teidän ei enää tarvitse kantaa sitä olallanne. Palvelkaa Herraa, Jumalaanne, ja hänen kansaansa Israelia. ⁴Valmistautukaa perhekunnittain, osastojenne mukaan, niin kuin Daavid, Israelin kuningas, on määrännyt ja niin kuin on kirjoitettuna Salomon, hänen poikansa, käskykirjeessä. ⁵Asettukaa pyhäkköön veljienne, kansan, perhekuntaosastojen mukaan siten, että jokaista osastoa kohden on yksi leeviläisten perhekuntaryhmä. ⁶Pyhittäkää itsenne, teurastakaa pääsiäislammas ja valmistakaa se veljillenne. Tehkää tämä sen sanan

mukaan, jonka Herra on antanut Mooseksen kautta."

⁷Joosia antoi kansalle, kaikille, jotka olivat saapuneet, pääsiäisuhreiksi karitsoita ja kilejä, pikkukarjaa yhteensä 30.000, ja lisäksi 3.000 nautaa. Nämä otettiin kuninkaan omaisuudesta. ⁸Myös päämiehet antoivat vapaaehtoisia lahjoja kansalle, papeille ja leeviläisille. Jumalan temppelin esimiehet Hilkiä, Sakarja ja Jehiel antoivat papeille pääsiäisuhreiksi yhteensä 2.600 karitsaa ja kiliä ja lisäksi 300 nautaa. ⁹Leeviläisten päämiehet Koonanja, Semaja ja hänen veljensä Netanel sekä Hasabja, Jeiel ja Joosabad antoivat leeviläisille pääsiäisuhreiksi yhteensä 5.000 karitsaa ja kiliä ja lisäksi 500 nautaa.

¹⁰Kun kaikki oli valmista temppelipalvelusta varten, papit asettuivat paikoilleen, samoin leeviläiset osastojensa mukaan, niin kuin kuningas oli käskennyt. ¹¹Sitten teurastettiin pääsiäislammas, ja papit vihmoivat veren, jonka leeviläiset antoivat heille. Leeviläiset nylkivät nahan, ¹²mutta panivat polttouhrikappaleet syrjään, jotta ne annettaisiin kansalle perhekuntaryhmien mukaan Herralle uhrattaviksi, niin kuin on kirjoitettu Mooseksen kirjaan. Samoin he tekivät nautoille. ¹³Leeviläiset paistoivat tulella pääsiäislampaan säädetyllä tavalla, mutta pyhät uhrilihat

he keittivät padoissa, ruukuissa ja vadeissa ja veivät ne kiireesti kansalle. ¹⁴Sitten he valmistivat pääsiäislampaan itselleen ja papeille, sillä papit, Aaronin jälkeläiset, uhrasivat polttouhreja ja rasvoja yöhön asti. Sen tähden leeviläiset valmistivat pääsiäislampaan sekä itselleen että papeille, Aaronin jälkeläisille. ¹⁵Laulajat, Aasafin jälkeläiset, olivat paikoillaan sen käskyn mukaisesti, jonka Daavid, Aasaf, Heeman ja kuninkaan näkijä Jedutun olivat antaneet, ja portinvartijat vartioivat jokaisella portilla. Koska heillä ei ollut lupa lähteä palveluksesta, heidän leeviläiset veljensä valmistivat pääsiäislampaan heille.

¹⁶Näin järjestettiin kaikki Herran palvelus sinä päivänä, pääsiäisen vietto ja polttouhrien uhraaminen Herran alttarilla sillä tavoin kuin kuningas Joosia oli käskennyt. ¹⁷Paikalla olevat israelilaiset viettivät silloin pääsiäistä ja happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää. ¹⁸Sellaista pääsiäistä ei ollut vietetty Israelissa sitten profeetta Samuelin päivien, eikä yksikään Israelin kuningas ollut viettänyt pääsiäistä niin kuin nyt olivat viettäneet Joosia, papit ja leeviläiset, koko Juuda, saapuvilla olevat israelilaiset ja Jerusalemin asukkaat. ¹⁹Tämä pääsiäinen vietettiin Joosian kahdeksantenatoista hallitusvuotena.

Joosian kuolema

(2Kn 23:28-30)

²⁰ Kaiken tämän jälkeen, kun Joosia oli kunnostanut temppelin, lähti Egyptin kuningas Neko sotimaan Karkemikseen, joka on Eufratin varrella. Joosia lähti häntä vastaan. ²¹ Mutta Neko lähetti hänen luokseen sanansaattajia sanomaan: "Mitä sinulla on tekemistä minun kanssani, Juudan kuningas? Enhän minä nyt ole hyökkäämässä sinua vastaan vaan sitä kuningashuonetta vastaan, joka on sodassa minun kanssani. Jumala on käskennyt minun kiiruhtaa. Jätä rauhaan Jumala, joka on minun kanssani, ettei hän tuhoaisi sinua."

²² Joosia ei kuitenkaan väistynyt hänen tieltään vaan pukeutui tuntemattomaksi taistellakseen häntä vastaan. Hän ei totellut Nekon sanoja, jotka kuitenkin tulivat Jumalan suusta, vaan ryhtyi taisteluun Megiddon tasangolla. ²³ Mutta jousiampujat osuivat kuningas Joosiaan. Silloin hän sanoi palvelijoilleen: "Vieköö minut pois, sillä minä olen pahasti haavoittunut." ²⁴ Kuninkaan palvelijat siirsivät hänet sotavaunuista, panivat hänet hänen toisiin vaunuihinsa ja kuljettivat Jerusalemiin. Näin hän kuoli, ja hänet haudattiin isiensä hautaan. Koko Juuda ja Jerusalem surivat Joosiaa. ²⁵ Jeremia sepitti Joosiasta valitusvirren, ja kaikki laulajat ja laulajattaret ovat esittäneet

valitusvirsiä Joosiasta tähän päivään asti. Nämä ovat tulleet yleisiksi Israelissa, ja ne on kirjoitettu Valitusvirsiin.

²⁶ Muista Joosiaa koskevista asioista, hänen hurskaista teoistaan, joita hän teki kirjoitetun Herran lain mukaisesti, ²⁷ ja hänen aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheistaan on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuninkaiden kirjaan.

Jooahas Juudan kuninkaana

(2Kn 23:30-35)

36 Maan kansa otti Joosian pojan Jooahaksen ja teki hänestä kuninkaan Jerusalemissa hänen isänsä sijaan. ² Jooahas oli kahdenkymmenenkolmen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi. Hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta. ³ Egyptin kuningas pani hänet viralta Jerusalemissa ja otti maasta pakkoverona sata talenttia hopeaa ja yhden talentin kultaa. ⁴ Egyptin kuningas asetti Jooahaksen veljen Eljakimin Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Jooahaksen, hänen veljensä, Neko otti kiinni ja vei Egyptiin.

Joojakim Juudan kuninkaana

(2Kn 23:36-24:7)

⁵ Joojakim oli kahdenkymmenen viiden

vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä. ⁶Baabelin kuningas Nebukadnessar hyökkäsi hänen kimppuunsa ja kytki hänet vaskikahleisiin viedäkseen hänet Baabeliin. ⁷Nebukadnessar vei osan Herran temppelin esineistä Baabeliin ja pani ne Baabelissa olevaan temppeleinsä.

⁸Muista Joojakimia koskevista asioista ja iljettävyyksistä, joita hän teki ja joita hänessä havaittiin, on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuninkaiden kirjaan. Hänen poikansa Joojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Joojakin Juudan kuninkaana

(2Kn 24:8-17)

⁹Joojakin oli kahdeksantoista vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta ja kymmenen päivää. Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä. ¹⁰Vuoden vaihteessa kuningas Nebukadnessar lähetti noutamaan hänet sekä Herran temppelin kallisarvoiset esineet Baabeliin. Nebukadnessar asetti Joojakinin veljen Sidkian Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi.

Sidkia Juudan kuninkaana

(2Kn 24:18-20; Jer 52:1-11)

¹¹Sidkia oli kahdenkymmenen vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. ¹²Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä, eikä hän nöyrytnyt profeetta Jeremian edessä, jonka sanat tulivat Herran suusta.

¹³Hän myös kapinoi kuningas Nebukadnessaria vastaan, joka oli vannottanut hänellä valan Jumalan nimeen. Hän oli uppiniskainen ja paadutti sydämensä eikä kääntynyt Herran, Israelin Jumalan, puoleen. ¹⁴Myös kaikki pappien johtomiehet ja kansa harjoittivat paljon uskottomuutta jäljittelemällä kaikkia muiden kansojen iljettävyyksiä. Näin he saastuttivat Herran temppelin, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.

¹⁵Herra, heidän isiensä Jumala, lähetti jo varhain ja aina uudestaan heille varoituksia sanansaattajiensa kautta, sillä hän sääli kansaansa ja asumustaan. ¹⁶Mutta he ivasivat Jumalan sanansaattajia, halveksivat hänen sanaansa ja pilkkasivat hänen profeettojaan, kunnes Herran viha hänen kansaansa kohtaan oli kasvanut niin, ettei parannuskeinoa enää ollut.

**Jerusalemien hävitys ja
kansan pakkosiirtolaisuus**

(2Kn 25:1-21)

¹⁷ Herra toi Juudan asukkaiden kimppuun kaldealaisten kuninkaan ja surmautti miekalla heidän nuoret miehensä heidän pyhäkössään. Hän ei säästänyt nuorukaista eikä neitosta, ei vanhusta eikä harmaapäätä, vaan antoi kaikki kaldealaisten kuninkaan käsiin. ¹⁸ Kaikki Jumalan temppelin esineet, suuret ja pienet, Herran temppelin aarteet sekä kuninkaan ja hänen johtomiestensä aarteet, nämä kaikki Nebukadnessar vei Babylooniiin. ¹⁹ Jumalan temppeli poltettiin, Jerusalemien muurit hajotettiin, kaikki sen palatsit poltettiin tulella ja kaikki sen kallisarvoiset esineet tuhottiin. ²⁰ Ne, jotka olivat säästyneet miekalta, vietiin pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin, ja he joutuivat Baabelin kuninkaan ja hänen poikiensa palvelijoiksi siihen asti, kunnes Persian kuningaskunta sai

vallan. ²¹ Näin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian kautta. Maa oli autiona ja lepäsi, kunnes se oli saanut hyvityksen sapateistaan, täydet seitsemänkymmentä vuotta.

Kooreksen käsky

(Esr 1:1-3)

²² Persian kuninkaan Kooreksen ensimmäisenä vuotena Herra herätti Kooreksen, Persian kuninkaan, hengen täyttääkseen Herran sanan, jonka hän oli puhunut Jeremian suulla. Niin Koorek antoi kuuluttaa koko valtakunnassaan ja julisti myös käskykirjeessä: ²³ "Näin sanoo Koorek, Persian kuningas: Herra, taivaan Jumala, on antanut minulle kaikki maan valtakunnat. Hän on käskennyt minun rakentaa itselleen temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa. Kuka vain teidän joukostanne kuuluu hänen kansaansa, olkoon Herra, hänen Jumalansa, hänen kanssaan ja menköön hän sinne."

ESRAN KIRJA

SERUBBAABELIN JA JEESUAN JOHTAMA KOTIINPALUU, 1 – 6

Kooreksen julistus

(2Ak 36:22-23)

1 Persian kuninkaan Kooreksen ensimmäisenä vuotena Herra herätti Persian kuninkaan Kooreksen hengen, jotta toteutuisi Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta. Niin Koores käski kuuluttaa koko valtakunnassaan ja ilmoittaa myös kirjallisesti: ²”Näin sanoo Persian kuningas Koores: Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle, ja hän on määrännyt minut rakentamaan itselleen temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa. ³Kuka vain teidän joukossanne on hänen kansaansa, sen kanssa olkoon hänen Jumalansa, ja hän lähteköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, rakentamaan Herran, Israelin Jumalan, temppeliä. Hän on se Jumala, joka asuu Jerusalemissa. ⁴Kuka vain on jäljellä, missä sitten asuukin muukalaisena, se saakoon paikkakuntansa miehiltä kannatukseksi hopeaa ja kultaa, tavaraa ja karjaa sekä vapaaehtoisia lahjoja Jumalan

temppeliä varten, joka rakennetaan Jerusalemiin.”

Herran temppelin esineet tuodaan Jerusalemiin

⁵Silloin Juudan ja Benjaminin perhekuntien päämiehet sekä papit ja leeviläiset varustautuivat matkaan, kaikki, joiden hengen Jumala herätti, niin että he päättivät lähteä rakentamaan Herran temppeliä Jerusalemiin. ⁶Kaikki, jotka asuivat heidän ympärillään, avustivat heitä hopeaesineillä, kullalla, tavaralla, karjalla ja kalleuksilla – kaiken sen lisäksi, mitä annettiin vapaaehtoisina lahjoina.

⁷Kuningas Koores käski tuoda esiin Herran temppelin esineet, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemista ja asettanut oman jumalansa temppeliin.

⁸Koores, Persian kuningas, käski aarteistonhoitaja Mitredatin tuoda ne esiin, ja tämä teki niistä luettelon Sesbassarille, Juudan ruhtinaalle.

⁹Niiden lukumäärät olivat: 30 kultamaljaa, 1.000 hopeamaljaa, 29 uhriveistä, ¹⁰30 kultapikaria, niiden jäljennöksiä 410 hopeapikaria, 1.000 muuta esinettä. ¹¹Kulta- ja

hopeaesineitä oli kaikkiaan 5.400. Nämä kaikki Sesbassar toi mukanaan, kun pakkosiirtolaiset palasivat Baabelista Jerusalemiin.

Kotiin palanneiden luettelo

2 Nämä ovat ne tämän maakunnan asukkaat, jotka lähtivät pakkosiirtolaisuudesta, Baabelin vankeudesta, jonne Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli vienyt heidät pakkosiirtolaisuuteen. He palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin kaupunkiinsa. ²He tulivat yhdessä Serubbaabelin, Jeesuan, Nehemian, Serajan, Reelajan, Mordekain, Bilsanin, Misparin, Bigvain, Rehum ja Baanan kanssa.

Israelin kansan miesten lukumäärä oli: ³Paroksen jälkeläisiä 2.172, ⁴Sefatjan jälkeläisiä 372, ⁵Aarahin jälkeläisiä 775, ⁶Pahat-Mooabin sukua, Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä, 2.812, ⁷Eelamin jälkeläisiä 1.254, ⁸Sattun jälkeläisiä 945, ⁹Sakkain jälkeläisiä 760, ¹⁰Baanin jälkeläisiä 642, ¹¹Beebain jälkeläisiä 623, ¹²Asgadin jälkeläisiä 1.222, ¹³Adonikamin jälkeläisiä 666, ¹⁴Bigvain jälkeläisiä 2.056, ¹⁵Aadinin jälkeläisiä 454, ¹⁶Hiskian sukua olevan Aaterin jälkeläisiä 98, ¹⁷Beesain jälkeläisiä 323, ¹⁸Jooran jälkeläisiä 112, ¹⁹Haasumin jälkeläisiä 223, ²⁰Gibbarin jälkeläisiä 95.

²¹Beetlehemiläisiä 123, ²²Netofan miehiä 56, ²³Anatotin miehiä 128, ²⁴asmavetilaisia 42,

²⁵kirjat-aarimilaisia, kefiralaisia ja beerotilaisia 743, ²⁶raamalaisia ja gebalaisia 621, ²⁷Mikmaan miehiä 122, ²⁸Beetelin ja Ain miehiä 223, ²⁹nebolaisia 52.

³⁰Magbisin jälkeläisiä 156, ³¹toisen Eelamin jälkeläisiä 1.254, ³²Haarimin jälkeläisiä 320.

³³Loodilaisia, haadidilaisia ja oonolaisia 725, ³⁴jerikolaisia 345, ³⁵senaalaisia 3.630.

³⁶Pappeja oli: Jeesuan sukua olevan Jedajan jälkeläisiä 973, ³⁷Immerin jälkeläisiä 1.052, ³⁸Pashurin jälkeläisiä 1.247, ³⁹Haarimin jälkeläisiä 1.017.

⁴⁰Leeviläisiä oli: Hoodavjan jälkeläisten Jeesuan ja Kadmielin jälkeläisiä 74.

⁴¹Laulajia oli: Aasafin jälkeläisiä 128.

⁴²Portinvartijoiden jälkeläisiä: Sallumin, Aaterin, Talmonin, Akkubin, Hatitan ja Soobain jälkeläisiä oli kaikkiaan 139.

⁴³Temppelipalvelijoita olivat: Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbautin jälkeläiset, ⁴⁴Keeroksen jälkeläiset, Siihan jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset, ⁴⁵Lebanan jälkeläiset, Hagaban jälkeläiset, Akkubin jälkeläiset, ⁴⁶Haagabin jälkeläiset, Salmain jälkeläiset, Haananin jälkeläiset, ⁴⁷Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset, Reajan jälkeläiset, ⁴⁸Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, Gassamin jälkeläiset, ⁴⁹Ussan jälkeläiset,

Paaseahin jälkeläiset, Beesain jälkeläiset, ⁵⁰ Asnan jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset, Nefusimin jälkeläiset, ⁵¹ Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset, ⁵² Baslutin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset, ⁵³ Barkoksen jälkeläiset, Siiseran jälkeläiset, Taamahin jälkeläiset, ⁵⁴ Nesiahin jälkeläiset, Hatifan jälkeläiset.

⁵⁵ Salomon palvelijoiden jälkeläisiä olivat: Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Perudan jälkeläiset, ⁵⁶ Jaalan jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset, ⁵⁷ Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Pookeret-Sebaimin jälkeläiset, Aamin jälkeläiset.

⁵⁸ Temppelipalvelijoita ja Salomon palvelijoiden jälkeläisiä oli kaikkiaan 392.

⁵⁹ Nämä ovat ne, jotka olivat lähteneet Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addanista ja Immeristä mutta eivät kenneet ilmoittamaan, olivatko suvultaan ja syntyperältään israelilaisia: ⁶⁰ Delajan jälkeläisiä, Tobian jälkeläisiä ja Nekodan jälkeläisiä 652. ⁶¹ Pappien poikia olivat Hobaijan jälkeläiset, Koosin jälkeläiset ja Barsillain jälkeläiset, nimittäin sen miehen, joka oli ottanut vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä ja jota kutsuttiin heidän sukunsa nimellä. ⁶² Nämä

etsivät sukuuetteloitaan niitä löytämättä, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi. ⁶³ Maaherra kielsi heitä syömästä pyhistä pyhintä ruokaa, ennen kuin nousisi pappi, joka voi hoitaa uurimia ja tummimia.

⁶⁴ Koko seurakunta oli yhteensä 42.360. ⁶⁵ Sen lisäksi heidän palvelijoitaan ja palvelijattariaan oli 7.337, heihin kuului laulajia ja laulajattaria 200. ⁶⁶ Hevosia heillä oli 736, muuleja 245, ⁶⁷ kameleita 435, aaseja 6.720.

⁶⁸ Muutamat perhekuntien päämiehistä, kun he tulivat Herran temppelin paikalle Jerusalemiin, antoivat vapaaehtoisia lahjoja Jumalan temppelille, jotta se voitaisiin pystyttää paikalleen. ⁶⁹ He antoivat rakennusrahastoon sen mukaan kuin pystyivät: 61.000 dareikkia kultaa, 5.000 minaa hopeaa ja 100 papinpaitaa.

⁷⁰ Papit, leeviläiset ja osa kansasta sekä laulajat, ovenvartijat ja temppelipalvelijat asettuivat asumaan kaupunkeihinsa ja kaikki muut israelilaiset omiinsa.

Altari rakennetaan

3 Kun tuli seitsemäs kuukausi ja israelilaiset jo asuivat kaupungeissaan, kansa kokoontui yhtenä miehenä Jerusalemiin. ² Silloin Jeesua, Joosadakin poika, ja hänen pappisveljensä, sekä Serubbaabel,

Sealtielin poika, veljineen ryhtyivät rakentamaan Israelin Jumalan alttaria uhratakseen sen päällä polttouhreja, niin kuin on kirjoitettuna Jumalan miehen Mooseksen laissa. ³He pystyttivät alttarin entiselle paikalleen, sillä he olivat kauhuissaan maan kansojen vuoksi. He uhrasivat alttarilla polttouhreja Herralle, polttouhreja aamuin ja illoin.

⁴He viettivät myös lehtimajanjuhlaa, niin kuin oli säädetty, ja uhrasivat polttouhreja joka päivä niin paljon, kuin oli säädetty, kunakin päivänä sen päivän uhrin. ⁵Siitä lähtien papit uhrasivat jokapäiväisen polttouhrin, sekä uudenkuun ja kaikkien muiden Herran pyhien juhlien uhrin ja lisäksi kaikki vapaaehtoisina lahjoina Herralle tuodut uhrin. ⁶Seitsemännen kuun ensimmäisestä päivästä alkaen he uhrasivat polttouhreja Herralle, vaikka temppelin perustusta ei ollut vielä laskettu.

⁷He antoivat rahaa kivenhakkaajille ja kirvesmiehille sekä ruokaa, juomaa ja öljyä siidonilaisille ja tyyrolaisille, jotta nämä kuljettaisivat setripuita Libanonilta meritse Jaafon, sen valtuuden nojalla, jonka Persian kuningas Koores oli heille antanut.

Temppelin perustus lasketaan

⁸Toisena vuotena siitä, kun he olivat tulleet Jumalan temppelin paikalle Jerusalemiin, sen toisessa kuussa, Serubbaabel, Sealtielin poika, ja

Jeesua, Joosadakin poika, ja heidän muut veljensä – papit ja leeviläiset, ja kaikki, jotka olivat tulleet vankeudesta Jerusalemiin – ryhtyivät työhön, ja he asettivat kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat leeviläiset johtamaan Herran temppelin rakennustyötä. ⁹Jeesua poikineen ja veljineen ja Kadmiel poikineen, jotka olivat Hoodavjan jälkeläisiä, ryhtyivät yhdessä johtamaan Jumalan temppelin rakennustyötä, samoin kuin leeviläiset Heenadadin pojat poikineen ja veljineen.

¹⁰Kun rakentajat olivat laskeneet Herran temppelin perustuksen, asetettiin virkapukuiset papit torvineen ja leeviläiset, Aasafin jälkeläiset, symbaaleineen ylistämään Herraa Israelin kuninkaan Daavidin antamien ohjeiden mukaan. ¹¹He lauloivat ylistystä ja kiitosta Herralle siitä, että hän on hyvä ja että hänen armonsä pysyy ikuisesti Israelia kohtaan. Ja koko kansa kohotti suuren riemuhuudon ylistäen Herraa siitä, että Herran temppelin perustus oli laskettu.

¹²Mutta monet vanhat papit, leeviläiset ja perhekuntien päämiehet, jotka olivat nähneet edellisen temppelin, itkivät suureen ääneen, kun tämän temppelin perustus laskettiin heidän silmiensä nähden. Monet taas huusivat ilosta ja riemusta.

¹³Eikä raikuvaa riemuhuutoa voitu

erottaa kansan äänekkäästä itkusta, sillä kansa nosti niin suuren huodon, että ääni kuului kauas.

Vastustajat juonittelevat

4 Kun Juudan ja Benjaminin vastustajat kuulivat, että pakkosiirtolaisuudesta palanneet rakensivat temppeliä Herralle, Israelin Jumalalle, ² tulivat he Serubbaabelin ja perhekuntien päämiesten luo ja sanoivat heille: ”Me tahdomme rakentaa yhdessä teidän kanssanne, sillä me etsimme teidän Jumalaanne niin kuin tekin. Hänelle me olemme uhranneet Assurin kuninkaan Eesarhaddonin päivistä asti, hänen, joka toi meidät tänne.” ³ Mutta Serubbaabel ja Jeesua ja muut Israelin perhekuntien päämiehet sanoivat heille: ”Ei sovi teidän ja meidän yhdessä rakentaa temppeliä meidän Jumalallemme, vaan me yksin rakennamme Herralle, Israelin Jumalalle, niin kuin kuningas Koores, Persian kuningas, on meille käskyn antanut.”

⁴ Mutta maan kansa yritti saada Juudan kansan kädet herpoamaan, ja se pelotteli heitä rakentamasta.

⁵ Maan kansa palkkasi heitä vastaan neuvonantajia, jotta nämä tekisivät heidän hankkeensa tyhjäksi. Tätä jatkui niin kauan kuin Persian kuningas Koores eli, ja aina Persian kuninkaan Daarejaveksen hallitusaikaan saakka.

Syytöskirje juutalaisia vastaan

⁶ Ahasveroksen ollessa kuninkaana, hänen hallituskautensa alussa, vastustajat kirjoittivat syytöskirjeen Juudan ja Jerusalemin asukkaita vastaan.

⁷ Artahsastan aikana Bislam, Mitredat ja Taabeel sekä heidän muut virkatoverinsa kirjoittivat kirjeen Persian kuninkaalle Artahsastalle. Se oli kirjoitettu aramealaisella kirjoituksella ja käännetty aramean kielelle.

⁸ Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai kirjoittivat kuningas Artahsastalle Jerusalemia koskevan kirjeen, joka alkoi näin: ⁹ ”Silloin ja silloin. Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai sekä muut heidän virkatoverinsa, tuomarit ja viranomaiset, tarpelilaiset, persialaiset, erekiläiset, baabelilaiset, suusanilaiset, dehavilaiset, eelamilaiset ¹⁰ ja muut kansat, jotka suuri ja kunniakas Aasenappar vei pakkosiirtolaisuuteen ja sijoitti Samarian kaupunkiin ja muualle Eufratvirran tämänpuoleiselle alueelle” ja niin edelleen.

¹¹ Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka he lähettivät hänelle: ”Kuningas Artahsastalle sinun palvelijasi, miehet Eufratvirran tältä puolelta” ja niin edelleen.

¹² ”Tulkoon kuninkaan tietoon, että ne juutalaiset, jotka lähtivät sinun luotasi meidän luoksemme, ovat tulleet Jerusalemiin. He ovat nyt rakentamassa tuota kapinallista ja pahaa kaupunkia.

He panevat kuntoon sen muureja ja korjaavat sen perustuksia.¹³ Tulloon siis kuninkaalle tietoon, että jos se kaupunki rakennetaan ja sen muurit pannaan kuntoon, he eivät enää suorita rahaveroa, eivät veroa luonnontuotteista eivätkä tiemaksuja, ja siitä kärsivät kuninkaiden tulot.¹⁴ Kun kerran syömme palatsin suolaa, ei meidän ole soveliasta nähdä kuninkaan häpäisemistä. Sen tähden me lähetämme tämän tiedoksi kuninkaalle,¹⁵ että hän antaisi tutkia sinun isiesi aikakirjaa. Siitä aikakirjasta huomaat ja saat tietää, että se kaupunki on ollut kapinallinen kaupunki, joka on aiheuttanut vahinkoa kuninkaille ja maakunnille. Siellä on muinaisista ajoista asti pantu toimeen levottomuuksia. Sen tähden se kaupunki on hävitetty.¹⁶ Me ilmoitamme siis kuninkaalle, että jos se kaupunki rakennetaan ja sen muurit pannaan kuntoon, ei sinulle jää mitään osaa Eufratvirran tämänpuoleiseen maahan.”

Temppelin rakennustyö keskeytetään

¹⁷ Kuningas lähetti vastauksen käskynhaltija Rehumille ja kirjuri Simsaille ja muille heidän virkatovereilleen, jotka asuivat Samariassa ja muualla Eufratvirran tällä puolella: ”Rauhaa” ja niin edelleen.¹⁸ ”Kirjelmä, jonka lähetitte meille, on minulle tarkasti luettu.¹⁹ Minä annoin käskyn tutkia asiaa,

ja niin huomattiin, että se kaupunki on muinaisista ajoista asti noussut kuninkaita vastaan ja että siellä on pantu toimeen kapinoita ja levottomuuksia.²⁰ Jerusalemissa on ollut mahtavia kuninkaita, jotka ovat hallinneet kaikkea Eufratvirran senpuoleista maata ja joille on suoritettu rahaveroa, veroa luonnontuotteista ja tiemaksuja.²¹ Antakaa siis käsky, että niiden miesten on keskeytettävä työnsä eikä sitä kaupunkia saa rakentaa, ennen kuin minulta tulee käsky.²² Ja varokaa lyömästä laimin mitään tässä asiassa, ettei tästä koituisi vielä suurempaa vahinkoa kuninkaalle.”

²³ Niin pian kuin kuningas Artahsastan kirjelmän jäljennös oli luettu Rehumille, kirjuri Simsaille ja heidän virkatovereilleen, he lähtivät kiireesti Jerusalemiin juutalaisten luo ja keskeyttivät väkivalloin heidät työnsä.

²⁴ Silloin keskeytyi Jumalan temppelin rakennustyö Jerusalemissa, ja se oli pysähdyksissä Persian kuninkaan Daarejaveksen toiseen hallitusvuoteen asti.

Rakentaminen aloitetaan uudelleen

5 Mutta profeetta Haggai ja profeetta Sakarja, Iddon poika, profetoivat Juudassa ja Jerusalemissa oleville juutalaisille Israelin Jumalan nimessä.² Niin Serubbaabel, Sealtielin poika, ja Jeesua, Joosadakin poika, ryhtyivät

rakentamaan Jumalan temppeliä Jerusalemissa, ja heidän kanssaan Jumalan profeetat, jotka tukivat heitä.

³Siihen aikaan heidän luokseen tulivat Tattenai, Eufratvirran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, Setar-Boosenai ja näiden virkatoverit ja sanoivat heille näin: "Kuka on antanut teille määräyksen ryhtyä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?"

⁴Niin me kerroimme heille niiden miesten nimet, jotka rakensivat tätä rakennusta. ⁵Juutalaisten vanhinten yllä oli heidän Jumalansa silmä, niin ettei heitä estetty työstä, vaan asiasta meni selonteko Daarejavekselle. Aikanaan siihen vastattiin kirjelmällä.

⁶Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka Tattenai, Eufratvirran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, ja Setar-Boosenai sekä tämän virkatoverit, Eufratvirran tällä puolella olevat persialaiset hallintovirkamiehet, lähettivät kuningas Daarejavekselle. ⁷Selonteko, jonka he lähettivät hänelle, kuului näin: "Kuningas Daarejavekselle runsasta rauhaa!

⁸Tulkoon kuninkaalle tietäväksi, että me menimme Juudan maakuntaan suuren Jumalan temppelille. Sitä rakennetaan työstetyistä kivistä, ja seiiniin pannaan hirsiiä. Työ tehdään tarkasti, ja se sujuu rakentajien käsissä.

⁹Sitten me kysyimme vanhimmilta ja sanoimme heille näin: 'Kuka on antanut

teille määräyksen ryhtyä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?' ¹⁰Me kysyimme heiltä myös heidän nimiään ilmoittaaksemme ne sinulle. Niinpä kirjoitimme muistiin niiden miesten nimet, jotka ovat heitä johtamassa.

¹¹He antoivat meille tämän vastauksen: 'Me olemme taivaan ja maan Jumalan palvelijoita, ja olemme rakentamassa temppeliä, joka oli rakennettu jo monia vuosia sitten. Suuri Israelin kuningas rakensi sitä ja sai sen valmiiksi. ¹²Mutta sen takia, että meidän isämme vihastuttivat taivaan Jumalan, hän antoi heidät kaldealaisen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, käsiin. Nebukadnessar hävitti tämän temppelin ja vei kansan pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin. ¹³Mutta Kooreksen, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena kuningas Koores antoi käskyn, että tämä Jumalan temppeli on rakennettava ennalleen.

¹⁴Myös ne Jumalan temppelin esineet, jotka olivat kultaa ja hopeaa ja jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemin temppelistä ja tuonut Baabelin temppeliin, kuningas Koores antoi tuoda esiin Baabelin temppelistä, ja ne annettiin Sesbassar-nimiselle miehelle, jonka hän oli asettanut käskynhaltijaksi. ¹⁵Koores sanoi hänelle: Ota nämä esineet ja mene

viemään ne Jerusalemin temppeliin. Jumalan temppeli rakennettakoon entiselle paikalleen. ¹⁶Niin tämä Sesbassar tuli Jerusalemiin ja laski Jumalan temppelin perustuksen. Siitä lähtien aina tähän asti sitä on rakennettu, eikä se vieläkään ole valmis.’

¹⁷Jos siis kuningas näkee hyväksi, tutkittakoon kuninkaan aarrekammiossa siellä Baabelissa, onko niin, että kuningas Koores on antanut käskyn rakentaa tämän Jumalan temppelin Jerusalemissa. Kuningas lähettäneee meille tiedon tahdostaan tässä asiassa.”

Kooreksen käsky vahvistetaan

6 Niin kuningas Daarejaves antoi käskyn tutkia asiaa Baabelin arkistossa, jonne myös aarteet koottiin. ²Ahmetan linnasta Meedian maakunnasta löydettiin kirjakäärö, johon oli kirjoitettu seuraavasti: ”Muistettava tapahtuma: ³Kuningas Kooreksen ensimmäisenä hallitusvuotena kuningas Koores antoi käskyn: Jumalan temppeli Jerusalemissa, se temppeli rakennettakoon paikaksi, jossa uhrataan uhreja. Sen perustukset laskettakoon lujiksi, sen korkeus olkoon 60 kyynärää ja leveys 60 kyynärää. ⁴Siinä olkoon vuorotellen kolme kerrosta työstettyjä kiviä ja yksi kerros hirsiiä. Kustannukset maksetaan kuninkaan varoista.

⁵Myös Jumalan temppelin kulta- ja hopeaesineet, jotka Nebukadnessar vei pois Jerusalemin temppelistä ja toi Baabeliin, palautettakoon takaisin. Ne vietäköön paikoilleen Jerusalemin temppeliin, ja ne on asetettava Jumalan huoneeseen.”

⁶Tämän johdosta Daarejaves ilmoitti: ”Nyt on sinun Tattenai, joka olet Eufratvirran senpuoleisen maan käskynhaltija, sinun Setar-Boosenai ja teidän virkatoverienne, niiden persialaisten hallintovirkamiesten, jotka ovat Eufratvirran sillä puolella, pysyttävä kaukana sieltä. ⁷Jättäkää Jumalan temppelin rakennustyö rauhaan. Juutalaisten käskynhaltija ja juutalaisten vanhimmat rakentakoot Jumalan temppelin entiselle paikalleen. ⁸Minä annan käskyn, mitä teidän on tehtävä juutalaisten vanhimpien hyväksi heidän rakentaessaan Jumalan temppeliä: Niistä kuninkaan varoista, jotka tulevat Eufratvirran senpuoleisen alueen verotuloista, maksettakoon niille miehille kustannukset tarkasti ja keskeytymättä. ⁹Mitä sitten tarvitaankin – mullikoita, päsejä ja karitsoita polttouhreiksi taivaan Jumalalle, vehnää, suolaa, viiniä ja öljyä – se annettakoon heille Jerusalemin pappien esityksestä joka päivä, mitään laiminlyömättä, ¹⁰että he voisivat uhrata suloisesti tuoksuvia uhreja taivaan Jumalalle ja rukoilla kuninkaan

ja hänen poikiensa elämän puolesta.
¹¹Minä annan myös käskyn, että kuka ikinä muuttaa tätä määräystä, hänen talostaan revittäköön hirsi, ja hänet lyötäköön siihen riippumaan, ja hänen talostaan tehtäköön siitä syystä soraläjä. ¹²Jumala, joka on asettanut nimensä asumaan siinä temppelissä, kukistakoon jokaisen kuninkaan ja kansan, joka ojentaa kätensä muuttamaan tätä määräystä ja yrittää hävittää Jerusalemissa olevan Jumalan temppelin. Minä Daarejaves olen antanut tämän käskyn. Noudatettakoon sitä tarkoin.”

Temppeli valmistuu

¹³Niin Tattenai, Eufratvirran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, Setar-Boosenai ja heidän virkatoverinsa tekivät tarkoin sen käskyn mukaan, jonka kuningas Daarejaves oli heille lähettänyt. ¹⁴Juutalaisten vanhimmat jatkoivat rakentamista, ja työ onnistui heiltä profeetta Haggain ja Sakarjan, Iddon pojan, profetoinnin tukemana. He rakensivat temppelin valmiiksi Israelin Jumalan käskystä ja Persian kuninkaiden Kooreksen, Daarejaveksen ja Artahsastan määräyksen mukaan. ¹⁵Tämä temppeli tuli valmiiksi adar-kuun kolmantena päivänä, kuningas Daarejaveksen kuudentena hallitusvuotena.

¹⁶Silloin israelilaiset – papit, leeviläiset ja muut

pakkosiirtolaisuudesta palanneet – viettivät Jumalan temppelin vihkiäisjuhlaa iloiten. ¹⁷He uhrasivat Jumalan temppelin vihkiäisjuhlassa 100 sonnia, 200 pössä ja 400 karitsaa sekä syntiuhriksi koko Israelin puolesta 12 vuohipukkia Israelin heimojen luvun mukaan.

¹⁸Sitten he asettivat papit ryhmittäin ja leeviläiset osastoittain huolehtimaan jumalanpalveluksesta Jerusalemissa, niin kuin on kirjoitettu Mooseksen kirjassa.

Pääsiäisjuhla

¹⁹Sen jälkeen pakkosiirtolaisuudesta palanneet viettivät pääsiäistä ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä. ²⁰Papit ja leeviläiset olivat kuin yhtenä miehenä puhdistautuneet, niin että he kaikki olivat puhtaita. He teurastivat pääsiäislampaat kaikille pakkosiirtolaisuudesta palanneille, veljilleen papeille ja itselleen. ²¹Pääsiäislammasta söivät pakkosiirtolaisuudesta palanneet israeliläiset ja kaikki, jotka olivat erottautuneet maassa asuvien pakanoiden saastaisuudesta ja liittyneet heihin etsiäkseen Herraa, Israelin Jumalaa. ²²Iloiten he viettivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää, sillä Herra oli ilahduttanut heitä, kun hän oli kääntänyt Assurin kuninkaan sydämen heidän puolelleen tukemaan heitä

Jumalan, Israelin Jumalan, temppelin rakentamistyössä.

ESRAN JOHTAMA KOTIINPALUU, 7 – 10

Esra lähtee Jerusalemiin

7 Näiden tapausten jälkeen, Persian kuninkaan Artahsastan hallitusaikana, lähti Esra, Serajan poika, Baabelista Jerusalemiin. Serajan isä oli Asarja, tämän isä Hilkia, ² tämän Sallum, tämän Saadok, tämän Ahitub, ³ tämän Amarja, tämän Asarja, tämän Merajot, ⁴ tämän Serahja, tämän Ussi, tämän Bukki, ⁵ tämän Abisua, tämän Piinehas, tämän Eleasar ja tämän ylimmäinen pappi Aaron. ⁶ Tämä Esra lähti Baabelista. Hän oli kirjanoppinut, hyvin perehtynyt Mooseksen lakiin, jonka Herra, Israelin Jumala, oli antanut. Kuningas antoi Esralle kaiken, mitä tämä halusi, koska Esran yllä oli Herran, hänen Jumalansa, käsi.

⁷ Muitakin israelilaisia, myös pappeja, leeviläisiä, laulajia, ovenvartijoita ja temppelipalvelijoita lähti Jerusalemiin kuningas Artahsastan seitsemäntenä hallitusvuotena. ⁸ Esra saapui Jerusalemiin kuninkaan seitsemännen hallitusvuoden viidennessä kuussa. ⁹ Esra oli määrännyt lähdön Baabelista ensimmäisen kuun ensimmäiseksi päiväksi, ja viidennen kuun ensimmäisenä päivänä hän tuli Jerusalemiin Jumalan hyvän

käden suojaamana, ¹⁰ koska Esra oli kiinnittänyt sydämensä Herran lain tutkimiseen noudattaakseen sitä ja opettaakseen Israelissa lakia ja oikeutta.

Kuningas Artahsastan kirje

¹¹ Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka kuningas Artahsasta antoi pappi Esralle, kirjanoppineelle, joka oli Herran Israelille antamien käskyjen ja säädösten tuntija:

¹² "Artahsasta, kuningasten kuningas, pappi Esralle, taivaan Jumalan lain tuntijalle, täydellistä rauhaa!", ja niin edelleen. ¹³ "Minä annan käskyn, että minun valtakunnassani jokainen Israelin kansan jäsen, joka on halukas lähtemään Jerusalemiin, lähteköön kanssasi, samoin sen papit ja leeviläiset. ¹⁴ Niin ollen kuningas ja hänen seitsemän neuvonantajansa lähettävät sinut tarkastamaan, ovatko olot Juudassa ja Jerusalemissa sinun Jumalasi lain mukaiset, lain, joka on sinun hallussasi. ¹⁵ Sinun on vietävä mukanasi hopea ja kulta, jotka kuningas ja hänen neuvonantajansa ovat antaneet vapaaehtoisena lahjana Israelin Jumalalle, jonka asumus on Jerusalemissa. ¹⁶ Sinun on vietävä myös kaikki se hopea ja kulta, jonka saat kootuksi koko Baabelin maakunnasta, sekä ne vapaaehtoiset lahjat, jotka kansa ja papit antavat Jumalansa temppeliin Jerusalemiin. ¹⁷ Osta siis näillä rahoilla tunnollisesti sonneja,

pässejä ja karitsoita sekä niihin kuuluvia ruoka- ja juomauhreja, ja uhraa ne teidän Jumalanne temppelin alttarilla Jerusalemissa. ¹⁸Ja mitä sinä ja veljesi näette hyväksi tehdä jäljelle jääneellä hopealla ja kullalla, tehkää se Jumalanne tahdon mukaisesti. ¹⁹Ne esineet, jotka sinulle annetaan sinun Jumalasi temppelissä toimitettavaa palvelusta varten, sinun on vietävä täysilukuisina Jerusalemin Jumalan eteen. ²⁰Muut Jumalasi temppelin kulut, joita sinulle aiheutuu, saat suorittaa kuninkaan aarrekkamion varoista.

²¹Ja minä, kuningas Artahsasta, annan käskyn kaikille aarteistojen hoitajille Eufratvirran senpuoleisella alueella: 'Kaikki, mitä pappi Esra, taivaan Jumalan lain tuntija, pyytää teiltä, se täsmällisesti toimitettakoon hänelle: ²²hopeaa aina sataan talenttiin asti, vehnää sataan koor-mittaan, viiniä sataan bat-mittaan ja öljyä sataan bat-mittaan asti sekä suolaa rajoituksetta. ²³Kaikki, mitä taivaan Jumala käskee, tehtäköön taivaan Jumalan temppelin hyväksi täsmällisesti, ettei viha kohtaisi kuninkaan ja hänen poikiensa valtakuntaa. ²⁴Vielä tehdään teille tiettäväksi, ettei kukaan ole oikeutettu vaatimaan rahaveroa, veroa luonnontuotteina ja tiemaksuja yhdeltäkään papilta tai leeviläiseltä, laulajalta, portinvartijalta,

temppelipalvelijalta tai keneltäkään muulta, joka toimittaa Jumalan temppelin palvelustehtäviä.'

²⁵Ja sinun, Esra, tulee asettaa sen viisauden mukaan, jonka Jumalasi on sinulle antanut, tuomareita ja lakimiehiä jakamaan oikeutta kaikelle Eufratvirran sillä puolella olevalle kansalle, kaikille, jotka tuntevat Jumalasi lain. Niille, jotka eivät sitä tunne, opettakaa sitä. ²⁶Jokainen, joka ei noudata sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, tuomittakoon tarkoin harkiten joko kuolemaan tai karkotukseen, omaisuuden menetykseen tai vankeuteen."

Esra kiittää Herraa

²⁷Kiitetty olkoon Herra, meidän isiemme Jumala, joka on antanut kuninkaan sydämeen halun kaunistaa Herran temppeliä Jerusalemissa ²⁸ja joka on suonut minun saavuttaa kuninkaan, hänen neuvonantajiansa ja kaikkien kuninkaan mahtavien ruhtinaiden suosion.

Niin minä rohkaisin mieleni, koska Herran, minun Jumalani, käsi oli minun ylläni, ja minä kokosin Israelista päämiehiä lähtemään kanssani matkaan.

Luettelo Esran kanssa lähteneistä

8 Nämä olivat ne perhekuntien päämiehet ja heidän sukuluetteloihinsa merkityt, jotka

kuningas Artahsastan hallitusaikana lähtivät minun kanssani Baabelista:

²Piinehaan jälkeläisiä Geersom, litamarin jälkeläisiä Daniel, Daavidin jälkeläisiä Hattus, ³Paroksen jälkeläisen Sekanjan jälkeläisiä Sakarja ja hänen kanssaan 150 sukuluetteloihin merkittyä miestä, ⁴Pahat-Mooabin jälkeläisiä Eljoenai, Serahjan poika, ja hänen kanssaan 200 miestä, ⁵Sekanjan jälkeläisiä Jahasielin poika ja hänen kanssaan 300 miestä, ⁶Aadinin jälkeläisiä Ebed, Joonatanin poika, ja hänen kanssaan 50 miestä, ⁷Eelamin jälkeläisiä Jesaja, Ataljan poika, ja hänen kanssaan 70 miestä, ⁸Sefatjan jälkeläisiä Sebadja, Miikaelin poika, ja hänen kanssaan 80 miestä, ⁹Jooabin jälkeläisiä Obadja, Jehielin poika, ja hänen kanssaan 218 miestä, ¹⁰Selomitin jälkeläisiä Joosifjan poika ja hänen kanssaan 160 miestä, ¹¹Beebain jälkeläisiä Sakarja, Beebain poika, ja hänen kanssaan 28 miestä, ¹²Asgadin jälkeläisiä Joohanan, Hakkatanin poika, ja hänen kanssaan 110 miestä, ¹³Adonikamin jälkeläisistä viimeiset, joiden nimet olivat Elifelet, Jegiel ja Semaja, ja heidän kanssaan 60 miestä, ¹⁴Bigvain jälkeläisiä Uutai ja Sabbud ja heidän kanssaan 70 miestä.

Leeviläisiä etsitään

¹⁵Minä kokosin heidät joelle, joka virtaa Ahavaan päin, ja me olimme siellä leiriytyneinä kolme päivää. Kun

tarkastin kansan ja papit, en löytänyt sieltä yhtään leeviläistä. ¹⁶Silloin lähetin päämiehet Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaaribin, Elnatanin, Naatanin, Sakarjan ja Mesullamin sekä Joojaribin ja Elnatanin, jotka olivat oppineita miehiä. ¹⁷Minä käskin heidän mennä päämies Iddon luo Kaasifjan paikkakunnalle. Panin heidän suuhunsa sanat, jotka heidän oli puhuttava veljelleen Iddolle ja Kaasifjan paikkakunnan temppelipalvelijoille, että he toisivat meille palvelijoita Jumalamme temppeliä varten. ¹⁸Koska meidän Jumalamme hyvä käsi oli yllämme, he toivat meille ymmärtäväisen miehen Seerebjan, joka oli Mahlin, Leevin pojan ja Israelin pojanpojan, jälkeläisiä, sekä hänen poikansa ja veljensä, yhteensä 18 miestä. ¹⁹He toivat myös Hasabjan ja hänen kanssaan Jesajan, joka oli Merarin jälkeläisiä, veljineen ja poikineen, yhteensä 20 miestä, ²⁰samoin temppelipalvelijoista, jotka Daavid ja päämiehet olivat antaneet leeviläisten palvelukseen, 220 temppelipalvelijaa. Heidän kaikkien nimet merkittiin luetteloon.

Esra kuuluttaa paaston

²¹Minä kuulutin siellä Ahavajoen rannalla pidettäväksi paaston, että me nöyrytisimme Jumalamme edessä ja anoisimme häneltä suotuisaa matkaa itsellemme, vaimoillemme ja lapsillemme sekä kaikelle

omaisuudellemme. ²² Minua näet hävetti pyytää kuninkaalta sotaväkeä ja ratsumiehiä auttamaan meitä vihollisia vastaan matkalla, koska olimme sanoneet kuninkaalle näin: "Meidän Jumalamme käsi on kaikkien niiden yllä, jotka etsivät häntä, heidän parhaakseen, mutta hänen voimansa ja vihansa on kaikkia niitä vastaan, jotka hylkäävät hänet." ²³ Niin me paastosimme ja anoimme tätä Jumalaltamme, ja hän kuuli meidän rukouksemme.

Lahjaksi saatujen kalleuksien hoito

²⁴ Valitsin pappien päämiehistä kaksitoista, nimittäin Seerebjan ja Hasabjan sekä heidän lisäksi kymmenen heidän veljistään, ²⁵ ja punnitsin heille hopean ja kullan ja esineet, sen lahjan, jonka kuningas ja hänen neuvonantajansa ja ruhtinaansa sekä kaikki Baabelissa olevat israelilaiset olivat lahjoittaneet meidän Jumalamme temppeliä varten. ²⁶ Punnitsin ja annoin heidän haltuunsa hopeaa 650 talenttia, 100 talentin arvosta hopeaesineitä ja kultaa 100 talenttia, ²⁷ kultapikareita 20, arvoltaan 1.000 dareikkia, sekä kaksi hienoa, kullankiiltävää vaskiastiaa, jotka olivat kallisarvoisia kuin kulta. ²⁸ Sanoin heille: "Te olette pyhitettyjä Herralle, ja esineet ovat pyhitettyjä. Hopea ja kulta on vapaaehtoinen lahja Herralle, teidän isienne Jumalalle." ²⁹ Valvokaa ja vartioikaa niitä kunnes

punnitsette ne pappien päämiesten, leeviläisten ja Israelin perhekuntien päämiesten edessä Jerusalemissa, Herran temppelin kammioissa. ³⁰ Niin papit ja leeviläiset ottivat vastaan punnitun hopean, kullan ja esineet viedäkseen ne Jerusalemiin Jumalamme temppeliin.

Esra saapuu Jerusalemiin

³¹ Ensimmäisen kuun kahdentenatoista päivänä lähdimme liikkeelle Ahavajoelta mennäksemme Jerusalemiin. Meidän Jumalamme käsi oli yllämme, ja hän pelasti meidät vihollisten kourista ja väijytyksistä tiellä. ³² Niin saavuimme Jerusalemiin ja lepäsimme siellä kolme päivää. ³³ Neljäntenä päivänä punnittiin hopea, kulta ja esineet Jumalamme temppelissä ja luovutettiin pappi Meremotille, Uurian pojalle. Paikalla olivat myös Eleasar, Piinehaan poika, ja leeviläiset Joosabad, Jeesuan poika, ja Nooadja, Binnuin poika. ³⁴ Kaikki esineet laskettiin ja punnittiin, ja kaikkien niiden painot kirjoitettiin samalla muistiin.

³⁵ Vankeudesta palanneet pakkosiirtolaiset uhrasivat polttouhreiksi Israelin Jumalalle 12 sonnia koko Israelin puolesta, 96 pässiä, 77 karitsaa ja 12 syntiuhripukkia, kaikki polttouhriksi Herralle. ³⁶ Sitten he toimittivat kuninkaan määräykset kuninkaan satraapeille ja Eufratvirran tämänpuolisen

alueen käskynhaltijoille, ja nämä antoivat tukensa kansalle ja Jumalan temppelille.

Seka-avioliitot

9 Kun tämä oli suoritettu loppuun, päämiehet tulivat luokseni ja sanoivat: "Israelin kansa ei ole, eivät edes papit ja leeviläiset, pysyneet erillään näiden maiden kansoista ja niiden iljetyksistä – ei kanaanolaisista, heettiläisistä, perissiläisistä, jebusilaisista, ammonilaisista, mooabilaisista, egyptiläisistä eikä amorilaisista. ² Sillä niiden tyttäriä he ovat ottaneet itselleen ja pojilleen vaimoiksi, ja niin on pyhä siemen sekaantunut maiden kansoihin. Päämiehet ja johtomiehet ovat olleet ensimmäisinä tässä uskottomuudessa."

³ Tämän kuultuani repäisin rikki vaatteeni ja viittani, revin pääni hiuksia ja partaani ja kävin tyrmistyneenä istumaan. ⁴ Minun luokseni kokoontuivat kaikki, jotka pelkäsivät sitä, mitä Israelin Jumala oli puhunut pakkosiirtolaisten uskottomuudesta, ja minä istuin tyrmistyneenä iltahuuriin asti.

Esran rukous kansan puolesta

⁵ Mutta iltauhrin aikaan nousin nöyryyttämästä itseäni. Revittyäni vaatteeni ja viittani polvistuin ja ojensin käteni Herran, Jumalani, puoleen, ⁶ ja sanoin: "Jumalani, minua

hävettää niin, etten ilkeä kohottaakaan kasvojani sinun puoleesi, Jumalani, sillä meidän pahat tekomme ovat tulvineet päämme yli ja syyllisyytemme on kohonnut taivaaseen asti. ⁷ Isiemme päivistä aina tähän päivään asti on meidän syyllisyytemme ollut suuri, ja pahojen tekojemme takia on meidät, meidän kuninkaamme ja pappimme annettu vieraiden maiden kuninkaiden käsiin miekan, vankeuden, ryöstön ja häpeän alaisiksi, niin kuin on vielä tänäänkin. ⁸ Mutta nyt on meille hetkiseksi tullut armo Herralta, Jumalaltamme, koska hän on sallinut pelastuneen joukon meistä jäädä jäljelle ja antanut meille jalansijan pyhässä paikassaan, että hän, meidän Jumalamme, valaisisi silmämme ja soisi meidän hiukan hengähtää orjuudessamme. ⁹ Sillä orjia me olemme, mutta meidän Jumalamme ei hylännyt meitä orjuuteemme. Hän on suonut meidän saavuttaa Persian kuninkaiden suosion ja jäädä henkiin, jotta voisimme pystyttää Jumalamme temppelin ja kohottaa sen raunioistaan. Hän on antanut meille suojatun paikan Juudassa ja Jerusalemissa.

¹⁰ Ja nyt, Jumalamme, mitä me voimme sanoa kaiken tämän jälkeen? Mehän olemme hylänneet sinun käskysi, ¹¹ jotka sinä olet antanut palvelijoidesi, profeettojen, julistamina: 'Maa, jota te menette ottamaan omaksenne, se maa on saastainen

sen kansojen saastaisuuden takia ja niiden iljettävien tekojen takia, joilla he saastaisuudessaan ovat täyttäneet sen äärestä ääreen. ¹² Älkää siis antako tyttäriänne heidän pojilleen älkääkään ottako heidän tyttäriään pojillemme vaimoiksi. Älkää koskaan tavoitelko heidän menestystään ja hyvinvointiaan. Silloin te vahvistutte ja saatte syödä parasta, mitä maassa on, ja voitte jättää sen perinnöksi lapsillenne ikuisiksi ajoiksi.'

¹³ Kaiken sen jälkeen, mikä on meitä kohdannut pahojen tekojemme ja suuren syyllisyytemme takia – ja kuitenkin sinä, Jumalamme, olet jättänyt huomioon ottamatta rikkomuksiamme ja olet sallinut meistä tällaisen joukon pelastua – ¹⁴ kävisimmekö me nyt jälleen rikkomaan sinun käskyjäsi ja liittoutumaan avioliittojen kautta kansojen kanssa, joiden teot ovat iljettäviä? Etkö sinä silloin vihastuisi meihin niin, että tekisit meistä lopun: ketään ei jäisi jäljelle eikä kukaan pelastuisi?

¹⁵ Herra, Israelin Jumala, sinä olet vanhurskas. Meistä on jäljellä pelastuneita vain sen verran kuin tänä päivänä on. Tässä me olemme sinun edessäsi syyllisyydessämme emmekä sen vuoksi voi kestää sinun edessäsi."

Kansa kääntyy uskottomuudestaan

10 Kun Esra rukoili ja tunnusti kansan synnit itkien ja maahan

heittäytyneenä Jumalan temppelin edustalla, kokoontui hänen luokseen hyvin suuri joukko Israelin miehiä, naisia ja lapsia. Kansakin itki katkerasti. ² Silloin Sekanja, Jehielin poika, Eelamin jälkeläisiä, alkoi puhua ja sanoi Esralle: "Me olemme olleet uskottomat Jumalammme kohtaan, kun olemme ottaneet itsellemme vierasheimoisia vaimoja maan kansoista. Israelilla on kuitenkin vielä toivoa. ³ Tehkäämme nyt Jumalamme kanssa liitto, että me Herran neuvon mukaan ja niiden neuvon mukaan, jotka pelkäävät Jumalamme käskyä, lähetämme pois kaikki nämä naiset ja heistä syntyneet lapset. Tehtäköön lain mukaan. ⁴ Nouse, sillä tämä asia on sinun vastuullasi, ja me olemme sinun kanssasi. Ole luja ja ryhdy toimeen."

⁵ Niin Esra nousi ja vannotti pappien, leeviläisten ja koko Israelin päämiehiä tekemään näin, ja he vanhoivat. ⁶ Sitten Esra lähti Jumalan temppelin edustalta ja meni Joohanenin, Eljasibin pojan, kammioon. Sinne tultuaan hän ei syönyt leipää eikä juonut vettä, koska hän suri pakkosiirtolaisten uskottomuutta.

⁷ Kaikille pakkosiirtolaisille kuulutettiin Juudassa ja Jerusalemissa, että heidän tuli kokoontua Jerusalemiin. ⁸ Päämiesten ja vanhimpien päätös oli, että joka ei tulisi kolmen päivän kuluessa, sen koko omaisuus vihittäisiin tuhon omaksi ja hänet itsensä erotettaisiin

pakkosiirtolaisten seurakunnasta.
⁹Niin kaikki Juudan ja Benjaminin miehet kokoontuivat Jerusalemiin kolmanneksi päiväksi, joka oli yhdeksännän kuun kahdeskymmenes päivä. Koko kansa asettui Jumalan temppelin aukealle, ja he vapisivat sekä tämän asian että rankkasateen vuoksi.

¹⁰Pappi Esra astui esiin ja sanoi heille: ”Te olette olleet uskottomia, kun olette ottaneet vierasheimoisia vaimoja. Niin te olette lisänneet Israelin syyllisyyttä. ¹¹Mutta nyt antakaa kunnia Herralle, isienne Jumalalle, ja tehkää hänen tahtonsa mukaan: erottautukaa maan kansoista ja vierasheimoisista vaimoista.”

¹²Koko seurakunta vastasi suureen ääneen: ”Niin kuin sinä olet puhunut, niin on meidän tehtävä. ¹³Mutta kansaa on paljon, ja nyt on sadeaika – ei nyt voi seistä ulkona. Eikä tämä ole yhden tai kahden päivän toimitus, sillä me olemme paljon rikkoneet tässä asiassa. ¹⁴Käykööt päämiehemme esiin koko seurakunnan puolesta, ja kaikki, jotka kaupungeissamme ovat ottaneet vierasheimoisia vaimoja, tulkoot tänne määrättyinä aikoina ja heidän kanssaan kunkin kaupungin vanhimmat ja tuomarit. Näin saadaan käännettyä meistä pois Jumalan viha, joka on syttynyt tämän asian takia.”

¹⁵Ainoastaan Joonatan, Asaelin poika, ja Jahseja, Tikvan poika,

asettuivat vastustamaan tätä, ja Mesullam ja leeviläinen Sabbetai kannattivat heitä. ¹⁶Mutta pakkosiirtolaisuudesta palanneet tekivät ehdotuksen mukaan. Pappi Esran johdolla valittiin nimeltään mainiten miehiä, perhekuntien päämiehiä, perhekuntien mukaan. Kymmenennen kuun ensimmäisenä päivänä he istuivat tutkimaan asiaa, ¹⁷ja ensimmäisen kuun ensimmäiseen päivään mennessä he olivat saaneet selville kaikki ne miehet, jotka olivat ottaneet vierasheimoisia vaimoja.

Luettelo syyllisistä miehistä

¹⁸Pappien poikia, jotka olivat ottaneet vierasheimoisia vaimoja, havaittiin olevan: Jeesuan, Joosadakin pojan, jälkeläisiä ja hänen veljiään: Maaseja, Elieser, Jaarib ja Gedalja, ¹⁹jotka kättä lyöden lupasivat lähettää pois vaimonsa ja syyllisinä uhrata pässin syyllisyytensä sovittamiseksi, ²⁰Immerin jälkeläisiä Hanani ja Sebadja, ²¹Haarimin jälkeläisiä Maaseja, Elia, Semaja, Jehiel ja Ussia, ²²Pashurin jälkeläisiä Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netanel, Joosabad ja Elasa.

²³Leeviläisiä: Joosabad, Siimej, Kelaja eli Kelita, Petahja, Juuda ja Elieser.

²⁴Laulajia: Eljasib.

Ovenvartijoita: Sallum, Telem ja Uuri.

²⁵Israelilaisia: Paroksen jälkeläisiä Ramja, Jissia, Malkia, Mijamin, Elasar, Malkia ja Benaja, ²⁶Eelamin jälkeläisiä Mattanja, Sakarja, Jehiel,

Abdi, Jeremot ja Elia, ²⁷ Sattun jälkeläisiä Eljoenai, Eljasib, Mattanja, Jeremot, Saabad ja Asisa, ²⁸ Beebain jälkeläisiä Joohanana, Hananja, Sabbai ja Atlai, ²⁹ Baanin jälkeläisiä Mesullam, Malluk, Adaja, Jaasub, Seal ja Jeramot, ³⁰ Pahat-Mooabin jälkeläisiä Adna, Kelal, Benaja, Maaseja, Mattanja, Besalel, Binnui ja Manasse, ³¹ Haarimin jälkeläisiä Elieser, Jissia, Malkia, Semaja, Simeon, ³² Benjamin, Malluk ja Semarja, ³³ Haasumin jälkeläisiä Mattenai, Mattatta, Saabad, Elifelet, Jeremai,

Manasse ja Siimei, ³⁴ Baanin jälkeläisiä Maadai, Amram, Uuel, ³⁵ Benaja, Beedja, Keluhu, ³⁶ Vanja, Meremot, Eljasib, ³⁷ Mattanja, Mattenai, Jaasai, ³⁸ Baani, Binnui, Siimei, ³⁹ Selemja, Naatan, Adaja, ⁴⁰ Maknadbai, Saasai, Saarai, ⁴¹ Asarel, Selemja, Semarja, ⁴² Sallum, Amarja ja Joosef, ⁴³ Nebon jälkeläisiä Jegiel, Mattitja, Saabad, Sebina, Jaddai, Jooel ja Benaja.

⁴⁴ Nämä kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, ja osa näistä vaimoista oli synnyttänyt lapsia.

NEHEMIAN KIRJA

JERUSALEMIN JÄLLEENRAKENTAMINEN, 1 – 7

Nehemia saa kuulla Jerusalemien kurjuudesta

1 Nehemian, Hakaljan pojan, kertomus.

Kahdentenakymmenentenä vuotena kislev-kuussa, kun olin Suusanin linnassa, ²tuli Hanani, eräs veljistäni, ja muita miehiä Juudasta. Minä kyselin heiltä Jerusalemistä ja juutalaisista, siitä pelastuneesta joukosta, jäännöksestä, joka oli palannut vankeudesta. ³He sanoivat minulle: "Ne vankeudesta palanneet, jotka asuvat siinä maakunnassa, ovat suuressa kurjuudessa ja häväistynä. Myös Jerusalemin muurit on hajotettu ja sen portit poltettu."

Nehemia rukoilee

⁴Tämän kuultuani minä istuin monta päivää itkien ja murehtien. Minä paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä ⁵ja sanoin: "Oi Herra, taivaan Jumala, suuri ja pelättävä Jumala, joka pidät voimassa liiton ja säilytät laupeuden niille, jotka rakastavat sinua ja noudattavat sinun käskyjäsi.

⁶ Kuunnelkoot korvasi tarkoin palvelijasi rukousta ja olkoot silmäsi avoimina, kun minä nyt päivin ja öin rukoilen sinun edessäsi palvelijoittesi israelilaisten puolesta ja tunnustan synnit, jotka me israelilaiset olemme tehneet sinua vastaan. Myös minä ja isäni suku olemme tehneet syntiä!

⁷ Kovin pahoin olemme tehneet sinua vastaan emmekä ole noudattaneet käskyjä, lakeja ja säädöksiä, jotka sinä annoit palvelijallesi Moosekselle.

⁸ Muista sana, jonka annoit palvelijallesi Moosekselle: 'Jos te olette uskottomia, minä hajotan teidät kansojen sekaan.

⁹ Mutta jos te palaatte minun luokseni, noudatatte minun käskyjäni ja teette niiden mukaan, niin vaikka teidän karkotettunne olisivat taivaan äärissä, minä kokoan heidät sieltäkin ja tuon heidät paikkaan, jonka olen valinnut nimeni asuinsijaksi.'

¹⁰ Ovathan he sinun palvelijoitasi, sinun kansaasi, jonka sinä vapautit suurella voimallasi ja väkevällä kädelläsi. ¹¹ Oi Herra, kuunnelkoot korvasi tarkoin palvelijasi ja niiden palvelijoittesi rukousta, jotka tahtovat pelätä sinun nimeäsi! Anna nyt palvelijasi hankkeen menestyä ja

suo hänen saada armo sen miehen edessä." Minä olin näet kuninkaan juomanlaskija.

Nehemia saa luvan lähteä Jerusalemiin

2 N i i s a n - k u u s s a kuningas Artahsastan kahdentenakymmenentenä vuotena, kun viini oli kuninkaan edessä, minä otin viinin ja annoin sen hänelle. Kun en ollut koskaan aikaisemmin ollut murheellinen hänen edessään, ²kuningas kysyi minulta: "Miksi kasvosi ovat murheelliset? Et kai ole sairas? Sinulla on varmaan jokin sydämen suru!" Silloin minä pelästyin kovin, ³mutta sanoin kuninkaalle: "Eläköön kuningas ikuisesti! Kuinka kasvoni eivät näyttäisi murheellisilta, kun se paikka, jossa isieni haudat ovat, on raunioina ja sen portit tulen tuhoamat?"

⁴Kuningas sanoi minulle: "Mitä sinä siis pyydät?" Minä rukoilin taivaan Jumalaa ⁵ja vastasin kuninkaalle: "Jos kuninkaalle sopii ja pidät palvelijaasi kelpoisena, niin lähetä minut Juudaan rakentamaan uudelleen kaupunkia, jossa isieni haudat ovat." ⁶Kuningas kysyi minulta kuningattaren istuessa hänen vieressään: "Kuinka kauan matkasi kestäisi? Milloin voisit palata?" Kuningas siis näki hyväksi lähettää minut, ja minä ilmoitin hänelle arvioimani ajan.

⁷Sanoin vielä kuninkaalle: "Jos kuningas hyväksi näkee, annettakoon

mukaani kirjeet Euftratvirran toisen puolen käskynhaltijoille, että he sallisivat minun kulkea alueittensa kautta kunnes saavun Juudaan.

⁸Samoin annettakoon mukaani kirje kuninkaan puistometsän vartijalle Aasafille, että hän antaisi minulle hirssiä temppelin linnoituksen porttien kattamista varten sekä kaupungin muuria ja sitä taloa varten, johon menen asumaan." Kuningas antoi ne minulle, koska Jumalani hyvä käsi oli minun ylläni.

⁹Saavuttuani käskynhaltijoiden luo Euftratvirran toiselle puolelle minä annoin heille kuninkaan kirjeet. Kuningas oli lähettänyt minun kanssani myös ratsumiehiä päällikköineen. ¹⁰Mutta kun hooronilainen Sanballat ja ammonilainen virkamies Toobia kuulivat tästä, he pahastuivat kovin siitä, että oli tullut joku, joka tahtoi toimia israelilaisten parhaaksi.

Nehemia tarkastaa Jerusalemin muurit

¹¹Kun olin saapunut Jerusalemiin ja ollut siellä kolme päivää, ¹²minä nousin yöllä muutamien miesten kanssa. En ollut ilmoittanut kenellekään, mitä Jumalani oli pannut sydämelleni tehtäväksi Jerusalemin hyväksi. Minulla ei ollut mukanani muita juhtia kuin se, jolla ratsastin. ¹³Minä lähdin yöllä Laaksoportista Lohikäärmelähteelle ja Lantaportille päin ja tarkastelin Jerusalemin hajotettuja muureja ja tulen

tuhoamia portteja. ¹⁴ Kuljin eteenpäin Lähdeportille ja Kuninkaanlammikolle, mutta ratsu, jonka selässä istuin, ei päässyt sieltä enää eteenpäin. ¹⁵ Niinpä ratsastin yöllä laaksoa pitkin ylöspäin ja tarkastelin muuria. Sitten palasin Laaksoportin kautta takaisin kaupunkiin.

¹⁶ Johtomiehet eivät tienneet, missä olin käynyt ja mitä olin tehnyt, sillä en ollut kertonut vielä mitään juutalaisille, en papeille, ylimyksille, johtomiehille enkä muillekaan, jotka tulisivat olemaan mukana työssä. ¹⁷ Mutta nyt minä sanoin heille: "Te näette, missä kurjuudessa me olemme, kun Jerusalem on raunioina ja sen portit on poltettu. Ryhtykäämme nyt rakentamaan Jerusalemin muuria, ettemme enää olisi häväistyksen alaisina." ¹⁸ Kerroin heille myös, kuinka Jumalani hyvä käsi oli ollut minun ylläni ja mitä kuningas oli minulle sanonut. Silloin miehet sanoivat: "Nouskaamme ja ryhtykäämme rakentamaan." Ja he saivat rohkeuden käydä käsiksi tähän hyvään työhön.

¹⁹ Mutta kun hooronilainen Sanballat ja ammonilainen virkamies Toobia sekä arabialainen Gesem saivat kuulla tästä, he pilkkasivat meitä ja sanoivat meille halveksien: "Mitä te oikein teette? Kapinoitteko te kuningasta vastaan?" ²⁰ Minä vastasin heille: "Taivaan Jumala antaa meille menestystä, ja me, hänen palvelijansa, ryhdymme rakentamaan.

Teillä sen sijaan ei ole mitään osuutta eikä oikeutta Jerusalemiin, eikä teistä jää tänne muistoa."

Luettelo muurin rakentajista

3 Ylipappi Eljasib ja hänen pappisveljensä, nousivat ja rakensivat Lammasportin. He pyhittivät sen ja asettivat ovet paikoilleen. Siitä he jatkoivat Sadantorniin saakka, jonka he pyhittivät, ja siitä edelleen Hananelintorniin saakka. ² Eljasibista eteenpäin rakensivat Jerikon miehet, ja heistä eteenpäin rakensi Sakkur, Imrin poika. ³ Kalaportin rakensivat senaalaiset. He kattoivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. ⁴ Heistä eteenpäin muuria korjasi Meremot, Uurian poika, Koosin pojanpoika, hänen vierellään Mesullam, Berekjan poika, Mesesabelin pojanpoika, ja hänen vierellään Saadok, Baanan poika. ⁵ Näiden vierellä tekivät korjaustyötä tekoalaiset, mutta heidän ylimyksensä eivät taivuttaneet niskaansa Herransa ikeeseen.

⁶ Vanhanportin korjasivat Joojada, Paaseahin poika, ja Mesullam, Besodjan poika. He kattoivat sen ja asettivat paikoilleen ovet, teljet ja salvat. ⁷ Heistä eteenpäin muuria korjasivat gibeonilainen Melatja ja meeronotilainen Jaadon sekä Gibeonin ja Mispan miehet. He olivat Eufratvirran tämänpuoleisen käskynhaltijan vallan alaisia. ⁸ Heidän vierellään teki

korjaustyötä Ussiel, Harhajan poika, yksi kultasepistä, ja hänen vierellään Hananja, yksi voiteensekoittajista. He korjasivat Jerusalemin muuria Leveään muuriin saakka. ⁹ Heistä eteenpäin korjasi Refaja, Huurin poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö. ¹⁰ Hänestä eteenpäin muuria korjasi oman talonsa kohdalta Jedaja, Harumafin poika, ja hänen vierellään Hattus, Hasabnejan poika.

¹¹ Seuraavan osuuden ja Uunitornin korjasivat Malkia, Haarimin poika, ja Hassub, Pahat-Mooabin poika. ¹² Heidän vierellään muuria korjasi tyttäriensä kanssa Sallum, Looheksen poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö. ¹³ Laaksoportin korjasi Haanun yhdessä Saanoahin asukkaiden kanssa. He rakensivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi he korjasivat muuria tuhat kyynärää Lantaporttiin saakka. ¹⁴ Lantaportin korjasi Malkia, Reekabin poika, Beet-Keremin piirin päällikkö. Hän rakensi sen ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. ¹⁵ Lähdeportin korjasi Sallun, Kolhoosen poika, Mispan piirin päällikkö. Hän rakensi sen, teki siihen katon ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi hän korjasi kuninkaan puutarhan luona olevan Vesijohtolammikon muurin Daavidin kaupungista laskeutuviin portaisiin saakka. ¹⁶ Hänestä seuraavana muuria

korjasi Nehemia, Asbukin poika, Beet-Suurin piirin toisen puolen päällikkö, Daavidin hautojen kohdalle, tekolammikolle ja Urhojentalolle saakka.

¹⁷ Hänestä seuraavana tekivät korjaustyötä leeviläiset johtajanaan Rehun, Baanin poika, ja siitä eteenpäin oman piirinsä puolesta Hasabja, Kegilan piirin toisen puolen päällikkö. ¹⁸ Hänestä seuraavana muuria korjasivat heidän veljensä johtajanaan Bavvai, Heenadadin poika, Kegilan piirin toisen puolen päällikkö. ¹⁹ Hänestä eteenpäin Eeser, Jeesuan poika, Mispan päällikkö, korjasi toisen osan muuria siltä kohdalta, mistä nouseaan murinkulmauksessa olevaan asehuoneeseen. ²⁰ Seuraavan osan muuria korjasi innokkaasti Baaruk, Sabbain poika, murinkulmauksesta ylipappi Eljasibin talon oveen saakka. ²¹ Seuraavan osan korjasi Meremot, Uurian poika, Koosin pojanpoika, Eljasibin talon ovesta hänen talonsa päähän asti. ²² Seuraavina muuria korjasivat lähiseutujen papit.

²³ Heistä seuraavina muuria korjasivat Benjamin ja Hassub oman talonsa kohdalta ja heidän vierellään Asarja, Maasejan poika, Ananjan pojanpoika, oman talonsa kohdalta. ²⁴ Seuraavan osan korjasi Binnui, Heenadadin poika Asarjan talosta murinkulmaukseen saakka. ²⁵ Paalal, Uusain poika,

korjasi muuria läheltä kulmausta ja tornia, joka kohoaa ylemmän kuninkaanlinnan vartioston pihasta. Seuraavan osan korjasi Pedaja, Paroksen poika. ²⁶ Oofelissa asuvat temppelipalvelijat kunnostivat muuria itäiseen Vesiporttiin ja sen luona kohoavaan torniin saakka.

²⁷ Seuraavan osan korjasivat tekoalaiset muurista kohoavan suuren tornin kohdalta Oofelin muuriin saakka. ²⁸ Hevosportista eteenpäin muuria korjasivat papit, kukin oman talonsa kohdalta. ²⁹ Seuraavan osan korjasi Saadok, Immerin poika, oman talonsa kohdalta, ja hänestä seuraavana Semaja, Sekanjan poika, Itäportin vartija. ³⁰ Seuraavan osan korjasivat Hananja, Selemjan poika, ja Haanun, Saalafin kuudes poika. Heistä seuraavana muuria korjasi Mesullam, Berekjan poika, oman asuntonsa kohdalta. ³¹ Hänestä eteenpäin korjasi muuria Malkia, yksi kultasepistä, Katselmusportin kohdalta temppelipalvelijoiden ja kauppiaiden taloon ja kulmauksessa olevaan yläsaliin saakka. ³² Kultasepät ja kauppiat korjasivat kulmauksessa olevan yläsalin ja Lammasporthin välisen osan.

Vastustajat juonittelevat

³³ Kun Sanballat sai kuulla meidän rakentavan muuria, hän vihastui ja suuttui kovin. Hän pilkkasi juutalaisia ³⁴ ja sanoi veljiensä ja Samarian

sotajoukon edessä: "Mitä nuo kurjat juutalaiset tekevät? Jätetäänkö heidät rauhaan? Tulevatko he uhraamaan? Saavatko he näinä päivinä työnsä valmiiksi? Herättävätkö he eloon tuhkäläjästä kivet, jotka on poltettu?" ³⁵ Hänen vierellään ammonilainen Toobia sanoi: "Rakentakoot vain! Kettukin saa heidän kivimuurinsa hajoamaan, jos kipeää sen päälle."

Nehemian rukous

³⁶ "Kuule, Jumalamme, kuinka halveksittuja meistä on tullut. Saata heidän häpäisevät sanansa kääntymään heitä itseään vastaan. Anna heidän joutua ryöstetyiksi vankeutensa maassa. ³⁷ Älä peitä heidän syyllisyyttään äläkä pyyhi heidän syntejään pois edestäsi, sillä he ovat loukanneet rakentajia." ³⁸ Me rakensimme muuria, ja muuri tuli yhtenäiseksi koko pituudeltaan puoleen korkeuteensa asti. Siitä kansa sai rohkeutta jatkaa työtä.

Rakennustöitä jatketaan ase kädessä

4 Mutta kun Sanballat, Toobia, arabialaiset, ammonilaiset ja asdodilaiset kuulivat, että Jerusalemin muurien korjaus edistyi ja niiden aukot alkoivat täyttyä, he suuttuivat kovasti. ² He kaikki liittoutuivat keskenään lähteäkseen taistelemaan Jerusalemia vastaan ja saattaakseen sen sekasortoon. ³ Silloin me rukoilimme Jumalaamme ja asetimme heidän

varaltaan vartijat vartioimaan yötä päivää.⁴ Juuda sanoi: "Kantajien voimat ehtyvät, ja soraa on vielä paljon. Emme jaksa rakentaa muuria."

⁵ Meidän ahdistajamme sanoivat: "He eivät tiedä eivätkä huomaa mitään, ennen kuin jo olemme heidän keskellään. Silloin me tapamme heidät ja teemme lopun siitä työstä." ⁶ Niin heidän lähellään asuvat juutalaiset tulivat joka taholta ja sanoivat meille kymmenenkin kertaa: "Vetäytykää meidän luoksemme." ⁷ Silloin asetin kansan muurin taakse sen mataliin ja avoimiin kohtiin. Asetin kansan asemiinsa suvuittain miekkoineen, keihäineen ja jousineen. ⁸ Tarkastettuani kaiken minä nousin ja sanoin ylimyksille, johtomiehille ja muulle kansalle: "Älkää pelätkö heitä! Muistakaa, että Herra on suuri ja pelättävä. Taistelkaa veljienne, poikienne ja tyttärienne, vaimojenne ja kotienne puolesta."

⁹ Kun vihollisemme olivat kuulleet, että olimme saaneet tietää heidän hankkeestaan ja että Jumala oli tehnyt sen tyhjäksi, me kaikki palasimme takaisin muurille, jokainen omaan työhönsä.¹⁰ Siitä päivästä alkaen puolet palvelijoistani teki työtä ja puolet oli varustautunut keihäillä, kilvillä, jousilla ja rintahaarniskoilla. Päälliköt olivat taempaan johtamassa koko Juudan heimoa ¹¹ sen rakentaessa muuria. Nekin, jotka tekivät taakkoja

ja kantoivat niitä, tekivät toisella kädellään työtä, toisessa he pitivät asetta. ¹² Kullakin rakentajalla oli miekka vyöllään työtä tehdessään. Torvensoittaja oli vierelläni. ¹³ Minä sanoin ylimyksille, esimiehille ja muulle kansalle: "Työ on suuri ja laaja, ja me olemme muurilla hajallamme, kaukana toisistamme. ¹⁴ Kun kuulette torven soivan jossakin paikassa, kokoontukaa sinne meidän luoksemme. Meidän Jumalamme sotii puolestamme."

¹⁵ Niin me teimme työtä, ja puolet väestä oli aseistettuna keihäillä aamunkoitosta aina siihen asti, kun tähdet tulivat näkyviin. ¹⁶ Siihen aikaan minä sanoin kansalle myös näin: "Jokainen yöpyköön palvelijoineen Jerusalemissa, että kaikki voisivat olla apunamme yöllä vartioimassa ja päivällä tekemässä työtä." ¹⁷ Me emme edes riisuneet vaatteitamme, en minä, eivät veljeni eivätkä palvelijani, eivät myöskään mukani kulkevat vartijat. Heillä jokaisella oli aseensa sekä vettä.

Kansa valittaa velkojaan

5 Mutta kansan keskuudessa miehet vaimoineen alkoivat valittaa äänekkäästi juutalaisia heimoveljiään vastaan. ² Jotkut sanoivat: "Meitä ja meidän poikiamme ja tyttäriämme on paljon. Meidän on saatava viljaa syödäksemme, jotta pysyisimme hengissä." ³ Toiset taas sanoivat: "Meidän on täytynyt pantata peltomme, viinitarhamme

ja talomme saadaksemme viljaa nälkäämme." ⁴ Vielä oli niitä, jotka sanoivat: "Meidän on täytynyt lainata rahaa kuninkaan veroihin peltojamme ja viinitarhojamme vastaan. ⁵ Olemmehan me sentään samaa lihaa ja verta kuin veljemme, ja meidän lapsemme ovat heidän lastensa veroisia. Nyt meidän täytyy kuitenkin pakottaa poikamme ja tyttäremme orjiksi. Tyttäriämme on jo pakotettukin, emmekä voi sille mitään, koska peltomme ja viinitarhamme ovat toisten käsissä."

Velkojen anteeksianto

⁶ Kuultuani heidän valituksensa ja nämä puheet minä vihastuin kovin. ⁷ Harkittuani asiaa mielessäni minä nuhtelin ylimyksiä ja johtomiehiä. Minä sanoin heille: "Te kaikki kiskotte korkoa veljiltänne." Sitten kutsuin koolle suuren kansankokouksen heitä vastaan ⁸ ja sanoin: "Me olemme mahdollisuuksiemme mukaan ostaneet vapaiksi juutalaisia veljiämme, jotka oli myyty vieraisiin kansoihin, ja nyt te sitten myytte veljiänne. Onko meidän lunastettava heidätkin?" He olivat vaiti eivätkä keksineet mitä vastata. ⁹ Minä sanoin: "Se, mitä teette, ei ole oikein. Eikö teidän tulisi vaeltaa Jumalamme pelossa, etteivät viholliskansat saisi aihetta pilkata meitä? ¹⁰ Myös minä, veljeni ja palvelijani olemme lainanneet näille veljille rahaa ja viljaa. Luopukaamme nyt vaatimasta näitä

saatavia. ¹¹ Palauttakaa tekin heille heti heidän peltonsa, viinitarhansa, öljypuunsa ja talonsa sekä perimänne korko rahasta, viljasta, viinistä ja öljyistä."

¹² He vastasivat: "Me palautamme ne emmekä vaadi heiltä mitään. Teemme niin kuin sinä sanot." Niin minä kutsuin papit paikalle ja vannotin kaikkia tekemään tämän sopimuksen mukaan. ¹³ Sitten ravistin viittani helmaa ja sanoin: "Näin ravistakoon Jumala jokaisen tämän sopimuksen rikkojan pois talostaan ja vaivannäkönsä hedelmistä. Näin hänet ravistettakoon tyhjiin." Koko kansankokous sanoi: "Aamen!" Kansa ylisti Herraa ja teki tämän sopimuksen mukaan.

Nehemia käskynhaltijana

¹⁴ Minä ja veljeni emme syöneet käskynhaltijalle kuuluvaa ruokaa kahtenatoista vuotena siitä päivästä lähtien, jona minut määrättiin käskynhaltijaksi Juudan maahan, siis kuningas Artahsastan kahdennestakymmenenestä hallitusvuodesta aina hänen kolmanteenkymmenenteenkahdenteen hallitusvuoteensa saakka. ¹⁵ Minua aikaisemmat käskynhaltijat olivat rasittaneet kansaa ja ottaneet siltä leipää ja viiniä sekä vielä neljäkymmentä hopeasekeliä, ja myös heidän palvelijansa olivat sortaneet kansaa. Mutta minä en tehnyt niin, koska pelkäsin Jumalaa.

¹⁶Minä kävin myös itse käsiksi muurin korjaustyöhön. Kaikki palvelijankin olivat kokoontuneet muurille työhön; peltomaata emme hankkineet. ¹⁷Minun pöydässäni aterioi sataviisikymmentä juutalaista sekä johtomiehet ja lisäksi ne miehet, jotka ympärillämme olevista kansoista olivat tulleet luoksemme. ¹⁸Minun kustannuksellani valmistettiin päivittäin ruuaksi yksi härkä ja kuusi valiolammasta sekä lintuja. Joka kymmenes päivä hankittiin paljon kaikenlaisia viinejä. Siitä huolimatta en vaatinut itselleni käskynhaltijalle kuuluvaa ruokaa, koska työ painoi kansaa raskaasti.

¹⁹"Jumalani, muista minun hyväkseni kaikki, mitä olen tehnyt tämän kansan parhaaksi."

Vastustajat pelottelevat Nehemiaa

6 Kun Sanballat, Toobia, arabialainen Gesem ja meidän muut vihollisemme kuulivat, että minä olin rakentanut muurin ja ettei siinä enää ollut aukkoja – tosin en vielä siihen aikaan ollut asettanut porttien ovia paikoilleen, ²Sanballat ja Gesem lähettivät minulle sanan: "Tule, kohdatkaamme toisemme Kefirimissä, Oononlaaksossa." He näet aikoivat tehdä minulle pahaa. ³Minä lähetin heidän luokseen sanansaattajat sanomaan: "Minulla on suuri työ tekeillä enkä voi tulla. Miksi työn pitäisi keskeytyä sen vuoksi, että

minä jättäisin sen ja tulisin teidän luoksenne?" ⁴He lähettivät minulle saman viestin neljä kertaa, mutta minä vastasin heille aina samoin sanoin.

⁵Sitten Sanballat lähetti viidennen kerran luokseni palvelijansa samoissa asioissa, ja tällä oli kädessään avoin kirje. ⁶Siihen oli kirjoitettu: "Kansojen keskuudessa puhutaan, ja myös Gasmu sanoo, että sinä ja juutalaiset suunnittelette kapinaa ja siitä syystä sinä rakennat muuria ja että sinä olet heidän kuninkaansa. Näiden puheiden mukaan ⁷sinä olet myös asettanut profeettoja julistamaan itsestäsi Jerusalemissa näin: 'Juudassa on kuningas.' Nyt kuningaskin saa kuulla nämä puheet. Tule siis, meidän on neuvoteltava yhdessä." ⁸Silloin minä lähetin hänelle sanan: "Mitään tuollaista, mistä puhut, ei ole tapahtunut, vaan olet keksinyt sen omasta päästäsi." ⁹He kaikki pelottelivat meitä arvellen, että kätemme herpoavat työstä ja työ jää tekemättä. Jumala, vahvista nyt minun käteni!

¹⁰Minä menin Semajan, Delajan pojan, Mehetabelin pojanpojan, taloon, jonne hän oli eristäytynyt. Hän sanoi: "Mennään yhdessä Jumalan temppeliin, temppelisaliin, ja suljetaan salin ovet, sillä sinut aiotaan tappaa. He tulevat yöllä ja tappavat sinut." ¹¹Mutta minä sanoin: "Pakenisiko minunlaiseni mies? Tai kuinka voisi minunlaiseni

mies mennä temppeliin ja kuitenkin jäädä eloon? Minä en tule." ¹² Minä näet ymmärsin, ettei Semaja ollut Jumalan lähettämä, vaan hän lausui minulle tämän ennustuksen, koska Toobia ja Sanballat olivat palkanneet hänet. ¹³ Hänet oli palkattu, jotta minä pelästyisin ja tekisin niin kuin he toivoivat. Näin olisin tehnyt syntiä, ja he olisivat saaneet pilkan aiheen häväistäkseen minua.

¹⁴ "Jumalani, muista Toobian ja Sanballatin teot, niin myös naisprofeetta Nooadjan ja muiden profeettojen, jotka pelottelivat minua."

Muuri valmistuu

¹⁵ Muuri valmistui elul-kuun kahdentenakymmenentenäviidentenä päivänä, kun työtä oli tehty viisikymmentäkaksi päivää. ¹⁶ Kun kaikki vihollisemme kuulivat tästä ja kaikki ympärillämme asuvat kansat näkivät sen, he menettivät kokonaan rohkeutensa. He näet ymmärsivät, että työ oli suoritettu meidän Jumalamme avulla.

¹⁷ Niinä päivinä kulki myös lukuisia kirjeitä Juudan ylimyksiltä Toobialle ja Toobialta tuli kirjeitä heille, ¹⁸ sillä Juudassa monet olivat vannoneet hänelle uskollisuudenvalan. Olihan Toobia Sekanjan, Aarahin pojan, vävy, ja hänen poikansa Joohanin oli ottanut vaimokseen Berekjan pojan Mesullamin tyttären. ¹⁹ He myös puhuivat Toobiasta

hyvää minun edessäni ja kertoivat sitten hänelle, mitä olin sanonut. Kirjeitäkin Toobia lähetti minulle pelotellakseen minua.

Jerusalem vartiointi järjestetään

7 Kun muuri oli valmistunut, minä asetin porttien ovet paikoilleen. Sitten portinvartijat, laulajat ja leeviläiset määrättiin tehtäviinsä. ² Jerusalem johtoon minä asetin veljeni Hananin ja linnanpäällikön Hananjan, sillä hän oli luotettava mies ja pelkäsi Jumalaa enemmän kuin monet muut. ³ Sanoin heille: "Jerusalem portteja ei saa avata ennen kuin aurinko paistaa kuumasti, ja ne on suljettava ja teljettävä vartijoiden vielä seistessä paikoillaan. Jerusalem asukkaat on pantava vartioimaan kukin vartiopaikalleen, kukin oman talonsa kohdalle." ⁴ Kaupunki oli suuri ja laaja, mutta siinä oli vähän väkeä, ja taloja oli vielä rakentamatta.

Luettelo pakkosiirtolaisuudesta palanneista

⁵ Jumala pani sydämelleni, että minun tuli koota ylimykset, johtomiehet ja kansa sukuuetteloihin merkitsemistä varten. Silloin löysin ensimmäisinä palanneiden sukuuettelon ja huomasin, että siihen oli kirjoitettu näin:

⁶ Nämä ovat ne Juudan maakunnan asukkaat, jotka tulivat pakkosiirtolaisuudesta, vankeudesta,

jonne Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli heidät vienyt, ja jotka nyt palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin omaan kaupunkiinsa.⁷ He tulivat Serubbaabelin, Jeesuan, Nehemian, Asarjan, Raamian, Nahamanin, Mordokain, Bilsanin, Misperetin, Bigvain, Nehumin ja Baanan kanssa.

Israelin kansan miesten lukumäärä oli: ⁸ Paroksen jälkeläisiä 2172, ⁹ Sefatjan jälkeläisiä 372, ¹⁰ Aarahin jälkeläisiä 652, ¹¹ Pahat-Mooabin jälkeläisten Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä 2.818, ¹² Eelamin jälkeläisiä 1.254. ¹³ Sattun jälkeläisiä 845, ¹⁴ Sakkain jälkeläisiä 760, ¹⁵ Binnuin jälkeläisiä 648, ¹⁶ Beevain jälkeläisiä 628, ¹⁷ Asgadin jälkeläisiä 2322, ¹⁸ Adonikamin jälkeläisiä 667, ¹⁹ Bigvain jälkeläisiä 2067, ²⁰ Aadinin jälkeläisiä 655, ²¹ Aaterin jälkeläisiä, Hiskian sukua, 98, ²² Haasumin jälkeläisiä 328, ²³ Beesain jälkeläisiä 324, ²⁴ Haarifin jälkeläisiä 112 ²⁵ ja Gibeonin jälkeläisiä 95.

²⁶ Beetlehemin ja Netofan miehiä oli 188, ²⁷ Anatotin miehiä 128, ²⁸ Beet-Asmavetin miehiä 42, ²⁹ Kirjat-Jearimin, Kefiran ja Beerotin miehiä 743, ³⁰ Raaman ja Geban miehiä 621, ³¹ Mikmaan miehiä 122, ³² Beetelin ja Ain miehiä 123 ³³ ja toisen Nebon miehiä 52.

³⁴ Toisen Eelamin jälkeläisiä oli tuhat 254, ³⁵ Haarimin jälkeläisiä 320, ³⁶ Jerikon miehiä 345, ³⁷ Loodin,

Haadidiln ja Oonon miehiä 721 ³⁸ ja Senaan miehiä 3930.

³⁹ Pappeja, Jedajan jälkeläisiä Jeesuan suvusta, oli 973, ⁴⁰ Immerin jälkeläisiä 1.052, ⁴¹ Pashurin jälkeläisiä 1.247 ⁴² ja Haarimin jälkeläisiä 1.017.

⁴³ Leeviläisiä, Hoodevan poikien Jeesuan ja Kadmielin jälkeläisiä, oli 74.

⁴⁴ Laulajia, Aasafin jälkeläisiä, oli 148.

⁴⁵ Portinvartijoita, Sallumin, Aaterin, Talmonin, Akkubin, Hatitan ja Soobain jälkeläisiä, oli 138.

⁴⁶ Temppeipalvelijoita olivat Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbautin jälkeläiset, ⁴⁷ Keeroksen jälkeläiset, Siian jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset, ⁴⁸ Lebanon jälkeläiset, Hagaban jälkeläiset, Salmain jälkeläiset, ⁴⁹ Haananin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset, ⁵⁰ Reajan jälkeläiset, Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, ⁵¹ Gassamin jälkeläiset, Ussan jälkeläiset, Paaseahin jälkeläiset, ⁵² Beesain jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset, Nefusesimin jälkeläiset, ⁵³ Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset, ⁵⁴ Baslitin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset, ⁵⁵ Barkoksen jälkeläiset, Siiseran jälkeläiset, Taamahin jälkeläiset, ⁵⁶ Nesiahin jälkeläiset ja Hatifan jälkeläiset.

⁵⁷ Salomon palvelijoiden jälkeläisiä olivat Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Peridan jälkeläiset, ⁵⁸ Jaalan

jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelín jälkeläiset, ⁵⁹Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Pookeret-Sebaimin jälkeläiset ja Aamonin jälkeläiset.

⁶⁰Kaikkiaan temppelipalvelijoita ja Salomon palvelijoiden jälkeläisiä oli 392.

⁶¹Seuraavat Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addonista ja Immeristä lähteneet eivät kenneet ilmoittamaan, olivatko he suvultaan ja syntyperältään israelilaisia: ⁶²Delajan jälkeläiset, Toobian jälkeläiset ja Nekodan jälkeläiset, 642 henkeä.

⁶³Pappeja olivat Habaijan, Koosin ja Barsillain jälkeläiset. Barsillai oli ottanut itselleen vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä, ja häntä kutsuttiin heidän sukunsa nimellä. ⁶⁴Nämä miehet etsivät sukuuetteloitaan, mutta niitä ei löytynyt, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi. ⁶⁵Maaherra sanoi heille, etteivät he saa syödä pyhistä pyhintä ruokaa, ennen kuin nousisi pappi, joka voisi käyttää uurimia ja tummimia.

⁶⁶Kaiken kaikkiaan seurakuntaa oli 42.360 henkeä ⁶⁷sekä heidän palvelijansa ja palvelijattarensa, joita oli 7.337. Lisäksi mukana oli 245 laulajaa, miehiä ja naisia. ⁶⁸Kameleja heillä oli 435 ja aaseja 6.720.

Vapaaehtoisia lahjoja rakennustyötä varten

⁶⁹Osa perhekuntien päämiehistä antoi lahjoja rakennustyötä varten. Maaherra antoi rahastoon 1.000 dareikkia kultaa, 50 vihmontamaljaa ja 530 papinpaitaa. ⁷⁰Muutamit perhekuntien päämiehistä antoivat rakennusrahastoon 20.000 dareikkia kultaa ja 2.200 minaa hopeaa. ⁷¹Muu kansa antoi yhteensä 20.000 dareikkia kultaa ja 2.000 minaa hopeaa sekä 67 papinpaitaa.

⁷²Koko Israel, papit, leeviläiset, portinvartijat, laulajat, temppelipalvelijat ja kansa, asettui asumaan kaupunkeihinsa. Kun tuli seitsemäs kuukausi, israeliläiset asuivat jo kaupungeissaan.

USKONNOLLINEN UUDISTUS, 8 – 13

Esra lukee kansalle Jumalan lain kirjaa

8 Silloin koko kansa kokoontui yhtenä miehenä Vesiportin edustalla olevalle aukiolle ja Esraa, kirjanoppinutta, pyydettiin tuomaan Mooseksen lain kirja, jonka lain Herra oli antanut Israelille. ²Seitsemännen kuun ensimmäisenä päivänä pappi Esra toi lain kansankokouksen eteen, miesten ja naisten, kaikkien, jotka kykenivät ymmärtämään, mitä kuulivat. ³Hän luki sitä

Vesiportin edustalla olevalla aukiolla päivänkoitosta puolipäivään saakka miesten ja naisten edessä, kaikkien, jotka kykenivät ymmärtämään, ja koko kansa kuunteli lain kirjan lukemista. ⁴ Esra, kirjanoppinut, seiso puukorokkeella, joka oli tehty tätä tarkoitusta varten. Hänen vierellään oikealla puolella seisoivat Mattitja, Sema, Anaja, Uuria, Hilkia ja Maaseja ja vasemmalla puolella Pedaja, Miisael, Malkia, Haasum, Hasbaddana, Sakarja ja Mesullam. ⁵ Esra avasi kirjan koko kansan nähdessä – hän näet seiso kansaa ylempänä – ja kun hän avasi sen, koko kansa nousi seisomaan. ⁶ Esra ylisti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa kohotti kätensä ylös ja vastasi: "Aamen, aamen!" Sitten he kumartuivat kasvoilleen maahan palvomaan Herraa. ⁷ Sitten Jeesua, Baani, Seerebja, Jaamin, Akkub, Sabbetai, Hoodia, Maaseja, Kelita, Asarja, Joosabad, Haanan, Pelaja ja muut leeviläiset opettivat kansaa ymmärtämään lakia, ja kansa seiso paikoillaan. ⁸ He lukivat Jumalan lain kirjaa selkeästi ja selittivät sitä niin, että luettu ymmärrettiin.

⁹ Maaherra Nehemia, pappi Esra, kirjanoppinut, ja leeviläiset, jotka opettivat kansaa, sanoivat koko kansalle: "Tämä päivä on pyhitetty Herralle, teidän Jumalallenne. Älkää murehtiko älkääkään itkeä." Koko kansa näet itki kuullessaan

lain sanat. ¹⁰ Nehemia sanoi vielä: "Menkää ja syökää rasvaisia ruokia ja juokaa makeita juomia. Lähettäkää maistiaisja niillekin, joilla ei ole mitään valmistettuna. Tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme. Älkää siis olko murheissanne, sillä ilo Herrassa on teidän voimanne." ¹¹ Myös leeviläiset rauhoittivat kansaa ja sanoivat: "Rauhoittukaa, sillä tämä päivä on pyhä. Älkää enää olko murheissanne." ¹² Niin koko kansa lähti syömään ja juomaan. He lähettivät maistiaisja viettivät suurta ilojuhlaa, sillä he olivat ymmärtäneet, mitä heille oli julistettu.

Lehtimajanjuhla

¹³ Seuraavana päivänä kaikki Israelin perhekuntien päämiehet, myös papit ja leeviläiset, kokoontuivat Esran, kirjanoppineen, luo oppiakseen ymmärtämään lain sanoja. ¹⁴ He huomasivat lakiin kirjoitetun, että Herra oli Mooseksen kautta käskennyt israelilaisten asua lehtimajoissa seitsemännessä kuussa pidettävän juhlan aikana ¹⁵ ja että kaikkiin heidän kaupunkeihinsa, myös Jerusalemiin, oli vietävä sana ja kuulutettava: "Menkää vuorille ja tuokaa öljypuun, metsäöljypuun, myrtin, palmun ja muiden tuuheiden puiden oksia ja tehkää lehtimajoja, niin kuin on kirjoitettu."

¹⁶ Niin kansa lähti, toi oksia ja teki lehtimajoja kukin talonsa katolle ja

pihalleen. Niitä tehtiin myös Jumalan temppelin esipihoille sekä Vesiportin aukiolle ja Efraiminportin aukiolle. ¹⁷ Kaikki vankeudesta palanneet, koko seurakunta, tekivät lehtimajoja ja asuivat niissä. Näin israelilaiset eivät olleet tehneet sitten Joosuan, Nuunin pojan, aikojen, ja niin vallitsi hyvin suuri ilo. ¹⁸ Jumalan lain kirjaa luettiin joka päivä, ensimmäisestä päivästä viimeiseen asti. Juhlaa vietettiin seitsemän päivää, ja kahdeksantena päivänä pidettiin juhlakokous säädetyllä tavalla.

Israelilaisten suuri synnintunnustus

9 S a m a n
k u u n
kahdentenakymmenentenäneljäntenä päivänä israelilaiset kokoontuivat paastoten, säkit yllään ja multaa pään päällä. ² Israelin jälkeläiset erottautuivat kaikista muukalaisista, ja paikoillaan seisten he tunnustivat syntinsä ja isiensä rikkomukset. ³ He seisoiivat paikoillaan, ja heille luettiin Herran, heidän Jumalansa, lain kirjaa neljännespäivän ajan. Toisen neljänneksen aikana he tunnustivat syntinsä ja palvoivat maahan kumartuneina Herraa, Jumalaansa.

⁴ Jeesua, Baani, Kadmiel, Sebanja, Bunni, Seerebja, Baani ja Kenani nousivat leeviläisten korokkeelle ja huusivat kovalla äänellä avuksi Herraa, Jumalaansa. ⁵ Leeviläiset Jeesua,

Kadmiel, Baani, Hasabneja, Seerebja, Hoodia, Sebanja ja Petahja sanoivat:

"Nouskaa ja ylistäkää Herraa,
Jumalaanne:

Ikuisuudesta ikuisuuteen
olkoon sinun kunniakas
nimesi ylistetty
ja korotettu yli kaiken kiitoksen
ja ylistyksen.

⁶ Sinä yksin olet Herra!
Sinä olet tehnyt taivaat ja
taivasten taivaat kaikkine
joukkoineen,
maan ja kaiken, mitä siinä on,
meret ja kaiken, mitä niissä on.

Sinä annat elämän kaikille,
ja taivaan joukot palvovat sinua.

⁷ Sinä olet Herra Jumala, joka
valitsit Abramia.

Sinä veit hänet pois Kaldean Uurista
ja annoit hänelle nimen Abraham.

⁸ Sinä havaitsit hänen sydämensä
uskolliseksi kasvojesi edessä
ja teit hänen kanssaan liiton
antaaksesi hänen
jälkeläisilleen

kanaanilaisten, heettiläisten,
amorilaisten maan,
perissiläisten, jebusilaisten ja
girgasilaisten maan.

Lupauksesi sinä olet täyttänyt, sillä
sinä olet vanhurskas.

⁹ Sinä näit isiemme kurjuuden
Egyptissä

ja kuulit heidän huutonsa
Kaislameren rannalla.

¹⁰ Sinä teit tunnustekoja ja
ihmeitä faraolle,
kaikille hänen palvelijoilleen ja koko
hänen maansa kansalle,
sillä sinä tiesit heidän kohdelleen
kansaasi ylimielisesti.
Sinä teit itsellesi nimen, joka on
suuri tänäkin päivänä.
¹¹ Meren sinä halkaisit heidän
edessään,
ja he kulkivat meren poikki
kuivaa myöten,
mutta heidän takaa-ajajansa sinä
syöksit syvyyteen
kuin kiven valtaviin vesiin.
¹² Sinä johdit heitä päivällä
pilvipatsaassa
ja yöllä tulipatsaassa valaisten
heille tien,
jota heidän tuli kulkea.
¹³ Sinä laskeuduit Siinainvuorelle,
puhuit heille korkeuksista ja annoit
heille oikeat tuomiot,
luotettavat lait, hyvät säädökset
ja käskyt.
¹⁴ Pyhän sapattisi sinä ilmoitit heille
ja annoit heille käskyt, säädökset
ja lain
palvelijasi Mooseksen kautta.
¹⁵ Sinä annoit heille taivaasta
leipää heidän nälkäänsä
ja annoit virrata heille vettä
kalliosta heidän janoonsa.
Sinä käskit heidän mennä ja ottaa
omakseen sen maan,

jonka olit kättä kohottaen
vannonut antavasi heille.
¹⁶ Mutta meidän isämme olivat
ylimielisiä.
He alkoivat niskoitella eivätkä
totelleet sinun käskyjäsi.
¹⁷ He kieltäytyivät olemasta
kuuliaisia
eivätkä muistaneet ihmeitäsi,
jotka sinä olit heidän keskellään
tehnyt.
He olivat niskureita
ja valitsivat kapinallisuudessaan
johtajan
palatakseen takaisin orjuuteensa.
Mutta sinä olet anteeksiantava
Jumala,
armollinen ja laupias, pitkämielinen
ja hyvin armollinen.
Sinä et hylännyt heitä,
¹⁸ vaikka he tekivät itselleen
valetun mullikan ja sanoivat:
'Tämä on sinun jumalasi, joka on
johdattanut sinut Egyptistä.'
He pilkkasivat sinua pahoin.
¹⁹ Kuitenkin sinä olit hyvin
armollinen etkä hylännyt
heitä autiomaassa.
Pilvipatsas ei poistunut heidän
luotaan johtamasta heitä
päivisin tiellä,
eikä tulipatsas yöllä valaisemasta
heille tietä,
jota heidän tuli kulkea.
²⁰ Hyvän Henkesi sinä annoit
heitä opettamaan,

manaa et heiltä kieltänyt,
ja vettä sinä annoit heidän
janoonsa.

²¹ Neljäkymmentä vuotta sinä
eläit heitä autiomaassa,
heiltä ei puuttunut mitään.
Heidän vaatteensa eivät kuluneet,
eivätkä heidän jalkansa turvonneet.

²² Sinä annoit heidän haltuunsa
valtakuntia ja kansoja,
ja niiden maat sinä jaoit heille
reunoja myöten.
He ottivat omakseen Siihonin
maan, Hesbonin kuninkaan
maan,

ja Baasanin kuninkaan Oogin maan.

²³ Sinä teit heidän lapsensa
lukuisiksi kuin taivaan tähdet
ja veit heidät siihen maahan,
jonka olit luvannut heidän isilleen,
että he ottaisivat sen omakseen.

²⁴ Lapset tulivat ja ottivat maan
omakseen.

Sinä nöyryytit heidän edessään
maan asukkaat,
kanaanilaiset.

Sinä annoit nämä heidän käsiinsä
myös heidän kuninkaansa
ja maan kansat,
niin että he voivat tehdä näille,
mitä tahtoivat.

²⁵ He valloittivat linnoitetut
kaupungit ja rehevän maan.
He ottivat omakseen talot, jotka
olivat täynnä kaikkea hyvää,

kallioon hakatut vesisäiliöt,
viinitarhat ja öljypuut
ja suuret määrät hedelmäpuita.
He saivat syödä kyllikseen
ja lihoivat.

He saivat nauttia antimiesi
runsaudesta.

²⁶ Kuitenkin he niskoittelivat ja
kapinoivat sinua vastaan,
heittivät sinun lakisi selkensä
taakse.

He tappoivat sinun profeettasi,
jotka varoittivat heitä
saadakseen heidät palaamaan
sinun luoksesi.

He pilkkasivat sinua pahoin.

²⁷ Sen tähden sinä annoit heidät
ahdistajien käsiin,

ja nämä ahdistivat heitä.

Mutta ahdinkonsa aikana he
huusivat sinua,

ja sinä kuulit taivaassa

ja suuren laupeutesi tähden annoit
heille vapauttajia,

jotka vapauttivat heidät
ahdistajien käsistä.

²⁸ Kun heillä oli helpompaa,
he tekivät jälleen pahaa
sinun edessäsi.

Silloin sinä jätit heidät vihollisten
käsiin.

Nämä sortivat heitä,
mutta kun he jälleen huusivat
sinua avukseen,

sinä kuulit taivaassa ja pelastit
heidät laupeudessasi
monta kertaa.

²⁹ Sinä varoitit heitä saadaksesi
heidät jälleen noudattamaan
lakiasi,

mutta he olivat ylimielisiä eivätkä
totelleet käskyjäsi.

He tekivät syntiä säädoksiäsi
vastaan,

joita noudattamalla ihminen
saa elää.

He käänsivät uppiniskaisina
selkänsä,
olivat niskureita eivätkä totelleet.

³⁰ Sinä olit kärsivällinen heitä
kohtaan monia vuosia,
ja varoitit heitä Hengelläsi
profeettojesi kautta,
mutta he eivät kuunnelleet.

Siksi sinä annoit heidät vieraiden
maiden kansojen käsiin.

³¹ Suuressa armossasi et
kuitenkaan tehnyt
heistä loppua.

Sinä et hylännyt heitä, sillä sinä olet
laupias ja armollinen Jumala.

³² Ja nyt, Jumalamme, sinä
suuri Jumala,
väkevä ja pelättävä,
sinä, joka pidät voimassa liittosi
ja laupeutesi:
älä katso vähäksi kaikkea sitä
ahdinkoa,

joka on kohdannut meitä,
kuninkaitamme ja
ruhtinaitamme,

pappejamme, profeettojamme
ja isiämme, koko sinun
kansaasi,

Assurin kuninkaiden ajoista tähän
päivään saakka.

³³ Sinä olet vanhurskas kaikessa,
mikä meitä on kohdannut.
Sinä olet ollut uskollinen teoissasi,
mutta me olemme olleet
jumalattomat.

³⁴ Meidän kuninkaamme,
ruhtinaamme, pappimme
ja isämme
eivät ole toimineet sinun
lakisi mukaan
eivätkä kuunnelleet sinun käskyjäsi
ja todistuksiasi,
joilla olit varoittanut heitä.

³⁵ Huolimatta suuresta
hyvyydestäsi valtakunnassa,
jotka olit heille antanut,
avarassa ja rehevässä maassa,
jotka olit heille lahjoittanut,
he eivät palvelleet sinua eivätkä
kääntyneet pois pahoista
teoistaan.

³⁶ Katso, nyt me olemme orjia!
Siinä maassa, jonka annoit
isillemme,
jotta he saisivat syödä sen
hedelmiä ja antimia,
siinä meidän täytyy nyt olla orjina.

³⁷Se tuottaa runsaan sadon
kuninkaille,
jotka sinä syntiemme tähden olet
pannut meitä hallitsemaan.
He hallitsevat meitä ja karjaamme
niin kuin tahtovat,
ja me olemme suuressa
ahdingossa."

Kansa sitoutuu noudattamaan lakia

10 "Kaiken tämän johdosta me
teemme sopimuksen, kirjallisen
sopimuksen. Sinetöidyssä asiakirjassa
olkoon päämiestemme, leeviläistemme
ja pappiemme nimet. ² Sinetöidyssä
asiakirjassa ovat nämä nimet:

Maaherra Nehemia, Hakaljan poika,
ja Sidkia, ³ Seraja, Asarja, Jeremia,
⁴ Pashur, Amarja, Malkia, ⁵ Hattus,
Sebanja, Malluk, ⁶ Haarim, Meremot,
Obadja, ⁷ Daniel, Ginneton, Baaruk,
⁸ Mesullam, Abia, Mijamin, ⁹ Maasja,
Bilgai ja Semaja, jotka ovat pappeja.

¹⁰ Leeviläisiä ovat Jeesua, Asanjan
poika, Binnui, Heenadadin jälkeläinen,
Kadmiel ¹¹ ja heidän veljensä Sebanja,
Hoodia, Kelita, Pelaja, Haanan, ¹² Miika,
Rehob, Hasabja, ¹³ Sakkur, Seerebja,
Sebanja, ¹⁴ Hoodia, Baani ja Beninu.

¹⁵ Kansan päämiehiä ovat Paros,
Pahat-Mooab, Eelam, Sattu, Baani,
¹⁶ Bunni, Asgad, Beebai, ¹⁷ Adonia,
Bigvai, Aadin, ¹⁸ Aater, Hiskia, Assur,
¹⁹ Hoodia, Haasum, Beesai, ²⁰ Haarif,
Anatot, Neebai, ²¹ Magpias, Mesullam,
Heesir, ²² Mesesabel, Saadok, Jaddua,
²³ Pelatja, Haanan, Anaja, ²⁴ Hoosea,

Hananja, Hassub, ²⁵ Halloohes, Pilha,
Soobek, ²⁶ Rehum, Hasabna, Maaseja,
²⁷ Ahia, Haanan, Aanan, ²⁸ Malluk,
Haarim ja Baana.

²⁹ Ja muu kansa, papit,
leeviläiset, portinvartijat, laulajat,
temppelipalvelijat ja kaikki, jotka
ovat erottautuneet vieraiden maiden
kansoista noudattaakseen Jumalan
lakia, sekä heidän vaimonsa, poikansa
ja tyttärensä, kaikki, jotka pystyvät
ymmärtämään, ³⁰ kaikki he liittyvät
ylhäisiin veljiinsä. He tulevat valalle ja
vannovat kirouksen uhalla vaeltavansa
Jumalan lain mukaan, joka on annettu
Jumalan palvelijan Mooseksen
kautta. He vannovat kirouksen uhalla
noudattavansa ja seuraavansa kaikkia
Herran, meidän Herramme, käskyjä,
oikeusperiaatteita ja säädöksiä.

³¹ Me emme anna tyttäriämme
maan kansoille emmekä ota heidän
tyttäriään pojillemme vaimoiksi.
³² Jos maan kansat tuovat sapattina
myytäväksi tavaroita tai mitä tahansa
viljaa, me emme osta heiltä sapattina
emmekä muinakaan pyhäpäivinä.
Joka seitsemäs vuosi jätämme
maan lepäämään ja kaikki saatavat
velkomatta. ³³ Me sitoudumme
antamaan kolmanneskelin
vuodessa Jumalamme temppelissä
suoritettavaa palvelusta varten:
³⁴ Herran eteen asetettavia leipiä
varten, jokapäiväistä ruokauhria ja
polttouhria, sapattiuhreja, uudenkuun

uhreja, juhlahreja, pyhiä lahjoja ja syntiuhreja varten sovituksen toimittamiseksi Israelille sekä kaikkia Jumalamme temppelissä suoritettavia palvelutehtäviä varten.

³⁵ Me, papit, leeviläiset ja kansa, olemme heittäneet arpaa siitä, mikä perhekunta tuo Jumalamme temppeliin uhrilahjahalkoja kunakin vuonna määrääkoina poltettaviksi Herran, meidän Jumalamme, alttarilla, niin kuin laissa on kirjoitettuna. ³⁶ Me tuomme joka vuosi Herran temppeliin peltojemme ensisadon ja kaikkien hedelmäpuiden ensihedelmät, ³⁷ samoin esikoiset pojistamme ja karjastamme, niin kuin laissa on kirjoitettuna. Tuomme esikoiset naudoistamme ja lampaistamme Jumalamme temppeliin papeille, jotka hoitavat virkaansa Jumalamme temppelissä.

³⁸ Me tuomme papeille Jumalamme temppelin varastohuoneisiin rouhittujen jyviemme ensisadon ja muut antimme ja kaikkien viiniköynnösten ja öljypuiden ensihedelmät. Me annamme leeviläisille maamme kymmenykset. Leeviläiset itse keräävät kymmenykset kaikista kaupungeista, joiden peltoja me viljelemme. ³⁹ Papin, Aaronin pojan, tulee olla leeviläisten mukana heidän ottaessaan vastaan kymmenyksiä, ja leeviläisten tulee viedä kymmenykset saamistaan

kymmenyksistä Jumalamme temppelin varastohuoneisiin. ⁴⁰ Israelilaisten ja leeviläisten on vietävä uhraamansa vilja, viini ja öljy huoneisiin, joissa säilytetään pyhäkön esineitä ja joissa oleskelevat palvelusvuorossa olevat papit, portinvartijat ja laulajat. Me emme laiminlyö Jumalamme temppeliä."

Jerusalemin asukkaat

11 Kansan johtomiehet asettuivat asumaan Jerusalemiin, mutta muu kansa heitti arpaa saadakseen aina yhden kymmenestä asettumaan Jerusalemiin, pyhään kaupunkiin, yhdeksän jäädessä asumaan muihin kaupunkeihin. ² Kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka vapaaehtoisesti asettuivat asumaan Jerusalemiin.

³ Seuraavat maakunnan päämiehet asettuivat asumaan Jerusalemiin. Juudan kaupungeissa asui israelilaisia, heidän joukossaan pappeja, leeviläisiä ja temppelipalvelijoita sekä Salomon palvelijoiden jälkeläisiä, kukin perintöosallaan ja kaupungissaan. ⁴ Jerusalemissa asuivat nämä Juudan ja Benjaminin heimojen miehet:

Juudan heimosta: Ataja, Ussian poika – tämä oli Sakarjan poika, tämä Amarjan, tämä Sefatjan ja tämä Mahalalelin. He olivat Pereksen jälkeläisiä, ⁵ ja Maaseja, joka oli Baarukin poika. Baaruk oli Kolhoosen poika, tämä Hasajan, tämä Adajan, tämä Joojaribin ja tämä Sakarjan poika,

Seelan jälkeläisiä.⁶ Jerusalemissa asuvia Pereksen jälkeläisiä oli kaikkiaan 468 sotakuntoista miestä.

⁷ Benjaminin heimoa: Sallu, Mesullamin poika. Mesullam oli Jooedin poika, tämä Pedajan, tämä Koolajan, tämä Maasejan, tämä Iitielin ja tämä Jesajan poika.⁸ Hänen lisäksi olivat Gabbai ja Sallai, yhteensä 928. ⁹ Jooel, Sikrin poika, toimi heidän esimiehenään ja Juuda, Senuan poika, toisena kaupunginpäällikkönä.

¹⁰ Pappeja: Jedaja, Joojaribin poika, Jaakin ¹¹ ja Seraja, Hilikian poika, Jumalan temppelin esimies. Hilkia oli Mesullamin poika, tämä Saadokin, tämä Merajotin ja tämä Ahitubin poika.¹² Lisäksi olivat heidän veljensä, jotka toimittivat palvelusta temppelissä, 822 miestä. Heidä olivat myös Adaja, Jerohamin poika. Jeroham oli Pelaljan poika, tämä Amsin, tämä Sakarjan, tämä Pashurin ja tämä Malkian poika,¹³ ja heidän veljensä, jotka olivat perhekuntien päämiehiä, 242 miestä. Lisäksi siellä asui Amassai, Asarelin poika, tämä oli Ahsain poika, tämä Mesillemotin ja tämä Immerin poika,¹⁴ sekä heidän veljensä, jotka olivat urheita sotureita, 128 miestä. Heidän päällikkönsä oli Sabdiel, Gedolimin poika.

¹⁵ Leeviläisiä: Semaja, Hassubin poika – tämä oli Asrikamin poika, tämä Hasabjan ja tämä Bunnin poika

– ¹⁶ sekä Sabbetai ja Joosabad, leeviläisten johtomiehet, jotka valvoivat maallisia töitä Jumalan temppelissä,¹⁷ lisäksi Mattanja, Miikan poika, joka rukoiltaessa aloitti kiitoksen – tämä oli Sabdin poika ja tämä Aasafin, ensimmäisen ylistyksen johtajan, poika – sekä Bakbukja, Mattanjan nuorempi veli, ja Abda, Sammuan poika – tämä oli Gaalalin poika ja tämä Jedutunin poika.¹⁸ Leeviläisiä oli pyhässä kaupungissa yhteensä 284.

¹⁹ Portinvartijoita olivat Akkub, Talmon ja heidän veljensä, yhteensä 172. He vartioivat portteja.

²⁰ Muut israelilaiset ja papit ja leeviläiset asuivat Juudan muissa kaupungeissa, kukin perintömaallaan.²¹ Temppelipalvelijat asuivat Oofelissa. Siiha ja Gispa valvoivat temppelipalvelijoita. ²² Leeviläisten esimiehenä Jerusalemissa Jumalan temppelin palvelutehtävissä oli Ussi, Baanin poika – tämä oli Hasabjan poika, tämä Mattanjan ja tämä Miikan poika, Aasafin jälkeläisiä, laulajia. ²³ Laulajista oli kuninkaan käsky, sopimus, joka turvasi heidän päivittäiset tarpeensa. ²⁴ Petahja, Mesesabelin poika, Juudan pojan Serahin jälkeläisiä, oli lähinnä kuningasta kaikissa kansaa koskevissa asioissa.

Muiden kaupunkien asukkaat

²⁵ Juudan heimon miehiä asui myös seuraavissa kylissä, jotka

olivat heidän omien peltomaittensa ympäröimiä: Kirjat-Arbassa ja sen tytärkaupungeissa, Diibonissa ja sen tytärkaupungeissa, Jekabseelissa ja siihen kuuluvissa kylissä ²⁶ sekä Jeesuassa, Mooladassa, Beet-Peletissä, ²⁷ Hasar-Suualissa, Beersebassa ja sen tytärkaupungeissa, ²⁸ Siklagissa, Mekonassa ja sen tytärkaupungeissa, ²⁹ Een-Rimmonissa, Sorassa, Jarmutissa, ³⁰ Saanoahissa, Adullamissa ja niihin kuuluvissa kylissä, Laakiksessa ja sen alueilla, Asekassa ja sen tytärkaupungeissa. Heitä asui Beersebasta Hinnominlaaksoon asti.

³¹ Benjaminin heimon miehiä asui Gebassa, Mikmaassa, Aijassa, Beetelissä ja sen tytärkaupungeissa, ³² Anatotissa, Noobissa, Ananjassa, ³³ Haasorissa, Raamassa, Gittaimissa, ³⁴ Haadidissa, Seboimissa, Neballatissa, ³⁵ Loodissa, Oonossa ja Gee-Harasimissa. ³⁶ Eräitä leeviläisten osastoja siirtyi Juudasta Benjaminiin.

Pappien ja leeviläisten sukuluettelot

12 Nämä ovat ne papit ja leeviläiset, jotka olivat tulleet pakkosiirtolaisuudesta Serubbaabelin, Sealtielin pojan, ja ylipappi Jeesuan kanssa: Seraja, Jeremia, Esra, ² Amarja, Malluk, Hattus, ³ Sekanja, Rehum, Meremot, ⁴ Iddo, Ginnetoi, Abia, ⁵ Mijamin, Maadja, Bilga, ⁶ Semaja, Joojarib, Jedaja, ⁷ Sallu, Aamok, Hilikia ja Jedaja. Nämä olivat pappien ja heidän

veljiensä päämiehiä ylipappi Jeesuan aikana.

⁸ Leeviläisiä olivat Jeesua, Binnui, Kadmiel, Seerebja, Juuda ja Mattanja. He johtivat yhdessä veljiensä kanssa kiitoslaulua. ⁹ Heidän veljensä Bakkukja ja Unni hoitivat tehtäviä heidän rinnallaan.

¹⁰ Ylipappi Jeesualle syntyi Joojakim, Joojakimille Eljasib, Eljasibille Joojada, ¹¹ Joojadalle Joonatan ja Joonatanille Jaddua.

¹² Seuraavat papit olivat Joojakimin aikana sukujensa päämiehiä: Meraja oli Serajan suvun päämies, Hananja Jeremian, ¹³ Mesullam Esrän, Joohanin Amarjan, ¹⁴ Joonatan Mallukin, Joosef Sebanjan, ¹⁵ Adna Haarimin, Helkai Merajotin, ¹⁶ Sakarja Iddon, Mesullam Ginnetonin, ¹⁷ Sikri Abian, Piltai Minjaminin ja Mooadjan, ¹⁸ Sammua Bilgan, Joonatan Semajan, ¹⁹ Mattenai Joojaribin, Ussi Jedajan, ²⁰ Kallai Sallain, Eeber Aamokin, ²¹ Hasabja Hilikian ja Netanel Jedajan.

²² Ylipappien Eljasibin, Joojadan, Joohanin ja Jadduan aikana merkittiin leeviläisten perhekuntien päämiehet luetteloihin, samoin papit persialaisen Daarejaveksen hallitusaikana. ²³ Leeviläisten perhekuntien päämiehet on merkitty

aikakirjaan Joohanin, Eljasibin pojan, aikaan asti. ²⁴ Leeviläisten päämiehet Hasabja, Seerebja ja Jeesua, Kadmielin poika, sekä heidän veljensä heidän

rinnallaan lauloivat ylistystä ja kiitosta järjestäytyneinä Daavidin, Jumalan miehen, käskyn mukaan. ²⁵ Mattanja, Bakkukja, Obadja, Mesullam, Talmon ja Akkub olivat portinvartijoita, joiden tehtävänä oli vartioida porttien varastohuoneita.

²⁶ Nämä miehet elivät Joojakimin, Jeeseen pojan, Joosadakin pojanpojan, aikana ja käskynhaltija Nehemian ja pappi Eran, kirjanoppineen, aikana.

Muurin vihkimisjuhla

²⁷ Jerusalemin muurin vihkiäisiä varten haettiin leeviläiset kaikista asuinpaikoistaan ja tuotiin Jerusalemiin viettämään iloiten vihkiäisjuhlaa ja laulamaan kiitosvirsiä ja lauluja symbaalien, harppujen ja lyyrojen säestyksellä. ²⁸ Laulajien jälkeläiset koottiin kaikkialta Jerusalemin ympäristön tasangoilta ja netofalaisten kylistä, ²⁹ Beet-Gilgalista sekä Geban ja Asmavetin alueilta. Laulajat olivat rakentaneet itselleen kyliä Jerusalemin ympäristöön.

³⁰ Papit ja leeviläiset puhdistautuivat, ja sitten he puhdistivat kansan sekä portit ja muurin. ³¹ Sen jälkeen minä vein Juudan päämiehet ylös muurin päälle ja järjestin kaksi suurta kiitoskulkuetta. Toinen niistä kulki muuria pitkin oikealle, kohti Lantaporttia. ³² Sen jäljessä kulkivat Hoosaja ja toinen puoli Juudan päämiehistä ³³ sekä Asarja, Esra, Mesullam, ³⁴ Juuda, Benjamin, Semaja,

Jeremia ³⁵ ja torvia soittavat papit Sakarja, Joonatanin poika – tämä oli Semajan poika, tämä Mattanjan, tämä Miikajan, tämä Sakkurin ja tämä Aasafin poika – ³⁶ ja hänen veljensä Semaja, Asarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel, Juuda ja Hanani, jotka soittivat Daavidin, Jumalan miehen, soittimia. Heidän edellään kulki Esra, kirjanoppinut. ³⁷ He kulkivat Lähdeportin ohi, jatkoivat suoraan eteenpäin ja nousivat Daavidin kaupungin portaita ylös Daavidin palatsin yläpuolella olevalle muurille. Sieltä he kulkivat itään päin Vesiportille asti.

³⁸ Toinen kiitoskulkue kulki muurilla vastakkaiseen suuntaan, sen jäljessä minä ja toinen puoli kansaa, Uunitornin ohi Leveällemuurille asti, ³⁹ Efraiminportin, Vanhanportin, Kalaportin, Hananelintornin ja Sadantornin ohi Lammasportille. Kulkue pysähtyi Vartioportin luona. ⁴⁰ Sitten molemmat kiitoskulkueet asettuivat Jumalan temppeliin, niin myös minä ja kanssani puolet johtomiehistä, ⁴¹ samoin papit Eljakim, Maaseja, Minjamin, Miikaja, Eljoenai, Sakarja ja Hananja, joilla oli torvet, ⁴² sekä Maaseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Joohanen, Malkia, Eelam ja Eser. Laulajat aloittivat laulun Jisrahjan johdolla. ⁴³ Tuona päivänä uhrattiin suuret teurasuhrit, ja kansa iloitsi, sillä Jumala oli antanut heille suuren

ilon. Myös naiset ja lapset iloitsivat, ja ilonpito kuului Jerusalemissa kauas.

Pappien ja leeviläisten osuudet

⁴⁴ Samana päivänä asetettiin miehiä valvomaan varastohuoneita, joissa säilytettiin lahjoja, ensihedelmiä ja kymmenyksiä. Niihin oli myös kerättävä kaupunkien peltomailta papeille ja leeviläisille lain mukaan kuuluvat osuudet. Juuda näet iloitsi jumalanpalvelusta toimittavista papeista ja leeviläisistä. ⁴⁵ Nämä hoitivat jumalanpalvelustehtävät ja puhdistusmenot tunnollisesti. Myös laulajat ja portinvartijat hoitivat tehtävänsä niin kuin Daavid ja hänen poikansa Salomo olivat käskeneet. ⁴⁶ Olihan jo muinoin, Daavidin ja Aasafin aikana, ollut laulunjohtajia, jotka johtivat ylistys- ja kiitoslauluja Jumalan kunniaksi. ⁴⁷ Koko Israel antoi Serubbaabelin aikana ja Nehemian aikana laulajille ja portinvartijoille heidän jokapäiväiset osuutensa. Israelilaiset pyhittivät osuudet myös leeviläisille, ja leeviläiset pyhittivät osuudet Aaronin jälkeläisille.

Nehemian tekemät uudistukset

13 Tuona päivänä luettiin Mooseksen kirjaa kansan kuullen. Siihen havaittiin kirjoitetun, etteivät ammonilaiset eivätkä mooabilaiset pääsisi koskaan Jumalan seurakuntaan, ² sillä he eivät tulleet israelilaisia vastaan leipää

ja vettä tuoden vaan palkkasivat Bileamin kiroamaan Israelia. Meidän Jumalamme muutti kuitenkin kirouksen siunaukseksi. ³ Kuultuaan tämän säädöksen israelilaiset erottivat keskuudestaan kaiken sekakansan.

⁴ Tätä ennen ylipappi Eljasib, Toobian sukulainen, oli asetettu meidän Jumalamme temppelin varastohuoneiden valvojaksi. ⁵ Eljasib oli sisustanut Toobian käyttöön suuren huoneen. Aikaisemmin sinne oli tapana panna ruokauhri, suitsuke, astiat sekä leeviläisille, laulajille ja portinvartijoille säädetyt kymmenykset viljasta, viinistä ja öljystä ja myös pappien osuudet.

⁶ Tämän kaiken tapahtuessa minä en ollut Jerusalemissa, sillä Artahsastan, Baabelin kuninkaan, kolmantenakymmenentenäkahdentena hallitusvuotena olin mennyt kuninkaan luo. Jonkin ajan kuluttua pyysin kuninkaalta luvan ⁷ ja palasin Jerusalemiin. Kun minä huomasin, millaisen vahingon Eljasib oli tehnyt varatessaan huoneen Toobian käyttöön Jumalan temppelin esipihoilta, ⁸ minä suutuin kovasti ja heitin kaikki Toobian suvun esineet ulos huoneesta. ⁹ Sitten käskin puhdistaa huoneet ja viedä niihin takaisin Jumalan temppelin esineet, ruokauhrin ja suitsukkeen.

¹⁰ Sain myös tietää, ettei leeviläisille ollut annettu heidän osuuksiaan ja

että leeviläiset ja laulajat, joiden olisi ollut tehtävä palvelusta, olivat paenneet kukin maatilalleen. ¹¹ Minä nuhtelin esimiehiä ja kysyin: "Miksi Jumalan temppeli on laiminlyöty?" Sitten kokosin leeviläiset ja laulajat ja asetin heidät tehtäviinsä. ¹² Silloin koko Juuda toi kymmenykset viljasta, viinistä ja öljystä varastohuoneisiin. ¹³ Minä asetin ylipappi Selemjan, lainoppineen Saadokin ja leeviläisen Pedajan valvomaan varastohuoneita sekä heidän kanssaan Haananin, Sakkurin pojan, Mattanjan pojanpojan. Heidä kaikkia pidettiin luotettavina, ja heidän tehtävänä oli jakaa osuudet veljilleen.

¹⁴ "Muista minua tämän tähden, Jumalani, äläkä pyyhi pois uskollisia tekojani, jotka minä olen tehnyt Jumalani temppelin ja sen palveluksen hyväksi."

¹⁵ Siihen aikaan minä näin, että Juudassa poljettiin sapattina viinikuurnia ja kuljetettiin viljakuurnia. Viljaa kuljetettiin aasien selässä samoin kuin viiniä, rypäleitä, viikunoita ja kaikenlaista muuta tavaraa; niitä tuotiin Jerusalemiin sapatinpäivänä. Minä varoitin kauppiaita, kun he myivät elintarvikkeita tuona päivänä. ¹⁶ Kaupungissa asui myös tyyrolaisia, jotka toivat sinne kalaa ja kaikenlaista kauppatavaraa ja myivät sitä Juudan kansalle sapattina, vieläpä Jerusalemissa. ¹⁷ Minä

nuhtelin Juudan ylimyksiä ja sanoin heille: "Miksi teette näin pahoin ja häpäisette sapatinpäivän? ¹⁸ Eivätkö teidän isänne tehneet juuri näin? Eikö Jumalamme siksi antanut kaiken tämän pahan kohdata meitä ja tätä kaupunkia? Ja silti te vain lisäätte vihaa Israelin päälle häpäisemällä sapatin."

¹⁹ Kun Jerusalemin porteilla alkoi hämärtää ennen sapattia, minä käskin sulkea portit ja kielsin avaamasta niitä ennen sapatin päättymistä. Minä asetin palvelijoitani porteille, ettei yksikään kuorma pääsisi kaupunkiin sapatinpäivänä. ²⁰ Kauppiaat ja kaikenlaisten tavaroiden myyjät jäivät kuitenkin yöksi Jerusalemin ulkopuolelle kerran tai kahdesti. ²¹ Silloin minä varoitin heitä ja sanoin heille: "Miksi te jätte yöksi muurin edustalle? Jos te vielä kerrankin teette sen, minä käyn teihin käsiksi." Sen jälkeen he eivät enää tulleet sapattina. ²² Sitten sanoin leeviläisille, että heidän oli puhdistauduttava ja tultava vartioimaan portteja, jotta sapatinpäivä pyhitettäisiin.

Jumalani, muista hyväkseni myös
tämä ja armahda minua
suuressa armossasi.

²³ Noina päivinä näin myös juutalaisia, jotka olivat ottaneet vaimoikseen asdodilaisia, ammonilaisia ja mooabilaisia naisia. ²⁴ Puolet heidän lapsistaan puhui asdodin kieltä tai jonkin muun kansan kieltä.

He eivät osanneet puhua juudan kieltä. ²⁵Silloin minä nuhtelin heitä ja kirosin heitä. Muutamia heistä minä jopa löin ja revin heitä parrasta. Vannotin heitä Jumalan kautta: "Älkää antako tyttärenne heidän pojilleen vaimoiksi älkääkään ottako heidän tyttäriään vaimoiksi pojillenne tai itsellenne. ²⁶Eikö Salomo, Israelin kuningas, tehnyt juuri tuollaista syntiä? Hänen vertaistaan kuningasta ei ollut yhdelläkään maan päällä asuvista monilukuisista kansoista. Hän oli rakas Jumalalleen, ja Jumala asetti hänet koko Israelin kuninkaaksi. Kuitenkin vieraiden kansojen naiset saivat hänetkin tekemään syntiä. ²⁷Pitääkö meidän yhä kuulla teistä, että te harjoitatte kaikkea tätä suurta pahuutta ja olette uskottomia meidän

Jumalaamme kohtaan ottamalla vaimoiksenne muukalaisnaisia?"

²⁸Yksi ylipappi Eljasibin pojan Joojadan pojista oli hooronilaisen Sanballatin vävy. Hänet minä karkotin luotani.

²⁹Jumalani, muista, että he ovat saastuttaneet pappeuden sekä pappeutta ja leeviläisiä koskevan liiton.

³⁰Näin minä puhdistin kansan kaikesta muukalaisuudesta ja asetin papit ja leeviläiset palvelutehtäviin, kunkin omaan tehtäväänsä, ³¹ja määräsin myös ajat, jolloin uhrihalot ja ensihedelmät oli tuotava.

Jumalani, muista tämä minun hyväkseni.

ESTERIN KIRJA

PERSIAN KUNINKAAN HOVI, 1–2

Kuningas Ahasveroksen pidot

1 Tämä tapahtui Ahasveroksen aikana, sen Ahasveroksen, joka hallitsi 127 maakuntaa Intiasta Kuusiin saakka. ²Siihen aikaan, kun kuningas Ahasveros istui kuninkaallisella valtaistuimellaan, joka oli Suusanin linnassa, ³hän järjesti kolmantena hallitusvuotenaan pidot kaikille ruhtinailleen ja ylimmille virkamiehilleen. Persian ja Meedian sotavoimien päälliköt, ylimykset ja maaherrat olivat hänen luonaan, ⁴kun hän esitteli heille kunniakkaan valtakuntansa rikkautta ja suuruutensa loistoa ja komeutta – ja sitä kesti kauan, 180 päivää.

⁵Ja kun ne päivät olivat täyttymässä, järjesti kuningas kaikelle Suusanin linnassa läsnäolevalle väelle, suurimmasta pienimpään, kuninkaan palatsin puutarhan esipihaan seitsenpäiväiset pidot. ⁶Valkoisia ja sinipunaisia pellava- ja puuvillaverhoja oli ripustettu valkoisilla ja purppuranpunaisilla pellavaköysillä katoksiksi hopeatankojen ja valkomarmoripylväiden varaan.

Piha-aukiolla, joka oli kivetty mosaiikiksi vihreällä ja valkoisella marmorilla, helmiäisellä ja kirjavalla marmorilla, oli kultaisia ja hopeisia lepovuoteita. ⁷Juotavaa tarjottiin kulta-astioissa, ja astiat olivat erimuotoisia. Kuninkaallista viiniä oli runsaasti, kuninkaalliseen tapaan. ⁸Juomisessa oli sääntönä, ettei saanut olla mitään pakkoa, sillä kuningas oli antanut kaikille hovimestareilleen sellaisen määräyksen, että oli tehtävä jokaisen oman mieltymyksen mukaan. ⁹Kuningatar Vasti puolestaan laittoi naisille pidot kuningas Ahasveroksen kuninkaalliseen palatsiin.

Kuningatar Vasti on tottelematon

¹⁰Seitsemäntenä päivänä, kun kuningas oli viinistä hilpeällä mielellä, hän käski Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Seetarin ja Karkasin, niiden seitsemän eunukin, jotka olivat kuningas Ahasveroksen henkilökohtaisia palvelijoita, ¹¹tuoda kuningatar Vastin, kuninkaallinen kruunu päässään, kuninkaan eteen, että hän saisi näyttää kansoille ja ruhtinaille hänen kauneutensa, sillä Vasti oli näöltään hyvin kaunis.

¹² Mutta kuningatar Vasti kieltäytyi tulemasta huolimatta eunukkien tuomasta kuninkaan käskystä. Silloin kuningas suuttui kovin, ja hänen vihansa syttyi.

Vasti hylätään kuninkaallisesta arvosta

¹³ Kuningas puhui viisaille, ajantietäjille – sillä näin oli tapana esittää kuninkaan asia kaikille lain ja oikeuden tuntijoille. ¹⁴ Lähimpänä häntä olivat Karsena, Seetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Meedian ruhtinasta, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat valtakunnan johtopaikoilla. ¹⁵ Kuningas kysyi: ”Mitä on lain mukaan tehtävä kuningatar Vastille, kun hän ei ole noudattanut käskyä, jonka kuningas Ahasveros on antanut eunukkien välityksellä?”

¹⁶ Memukan sanoi kuninkaan ja ruhtinaiden edessä: ”Kuningatar Vasti ei ole rikkonut ainoastaan kuningasta vastaan, vaan myös kaikkia ruhtinaita vastaan ja kaikkia kansoja vastaan kuningas Ahasveroksen kaikissa maakunnissa. ¹⁷ Kun kuningattaren teko leviää kaikkien vaimojen tietoon, se saattaa heidät halveksimaan aviomiehiään, kun voidaan sanoa: ’Kuningas Ahasveros käski tuoda kuningatar Vastin eteensä, mutta tämäpä ei tullut!’ ¹⁸ Jo tänä päivänä voivat Persian ja Meedian ruhtinattaret, jotka ovat kuulleet kuningattaren teosta, mainita siitä kaikille kuninkaan

ruhtinaille, ja siitä koituu halveksuntaa ja suuttumusta kyllyksi asti.

¹⁹ Jos kuningas hyväksi näkee, julkaistakoon kuninkaallinen käsky ja kirjoitettakoon se peruuttamattomana Persian ja Meedian lakeihin, ettei Vasti enää saa tulla kuningas Ahasveroksen eteen ja että kuningas antaa hänen kuninkaallisen arvonsa toiselle, häntä paremmalle naiselle. ²⁰ Kun kuninkaan antama säädös tulee tunnetuksi koko hänen valtakunnassaan, vaikka se onkin suuri, niin kaikki vaimot antavat kunnian aviomiehilleen, suurimmasta pienimpään.”

²¹ Tämä puhe miellytti kuningasta ja ruhtinaita, ja kuningas teki Memukanin ehdotuksen mukaan. ²² Hän lähetti kaikkiin kuninkaan maakuntiin – kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä – kirjeet, että jokainen mies olkoon herra talossaan ja saakoon puhua oman kansansa kieltä.

Esteristä tulee kuningatar

2 Näiden tapausten jälkeen, kun kuningas Ahasveroksen viha oli lauhtunut, hän muisti Vastin ja sen, mitä tämä oli tehnyt, ja mitä hänestä oli päätetty. ² Niin nuorukaiset, jotka olivat kuninkaan palveluksessa, sanoivat: ”Etsittäköön kuninkaalle nuoria neitsyitä, näöltään ihania. ³ Määrätköön kuningas kaikkiin valtakuntansa maakuntiin asiamiehet kokoamaan kaikki nuoret ja näöltään

ihanat neitsyet Suusanin linnaan haaremiin, Heegain, kuninkaan eunukin ja vaimojen vartijan, huostaan. Siellä heille annettakoon heidän kauneudenhoitonsa. ⁴Se neitonen, joka kuningasta miellyttää, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan.” Tämä puhe miellytti kuningasta, ja hän teki niin.

⁵Suusanin linnassa oli juutalainen mies nimeltään Mordokai. Hän oli benjaminilainen, ja hänen isänsä oli Jaair, joka oli Kiisin pojan Siimein poika. ⁶Hänet oli viety Jerusalemistä pakkosiirtolaisuuteen siinä joukossa, joka vietiin samalla kertaa kuin Juudan kuningas Jekonja, jonka Baabelin kuningas Nebukadnessar vei pakkosiirtolaisuuteen. ⁷Hänestä oli tullut setänsä tyttären Hadassan, toiselta nimeltään Esterin, kasvatusisä, koska Esterillä ei ollut isää eikä äitiä. Tyttö oli vartaloltaan kaunis ja näöltään ihana, ja hänen isänsä ja äitinsä kuoltua oli Mordokai ottanut hänet tyttäreksen.

⁸Kun kuninkaan käsky ja laki tuli tunnetuksi ja kun paljon neitosia koottiin Suusanin linnaan Heegain huostaan, otettiin Esterin kuninkaan palatsiin Heegain, vaimojen vartijan, huostaan. ⁹Tyttö miellytti häntä ja pääsi hänen suosioonsa. Heegai järjesti hänelle kiireesti hänen kauneudenhoitonsa ja määrätyn ravinto-osansa sekä

seitsemän valikoitua palvelijatarta kuninkaan palatsista ja siirsi hänet palvelijattarineen haaremin parhaaseen paikkaan. ¹⁰Ester ei ilmaissut kansaansa eikä syntyperäänsä, sillä Mordokai oli kieltänyt häntä ilmaisemasta sitä. ¹¹Mutta Mordokai kuljeskeli joka päivä haaremin esipihan edustalla saadakseen tietää, voiko Ester hyvin ja mitä hänelle tapahtui.

¹²Kunkin neitosen vuoro tuli mennä kuningas Ahasveroksen luo sen jälkeen, kun hän oli saanut kaksitoista kuukautta kauneudenhoitoa vaimoista annetun määräyksen mukaan. Kuusi kuukautta hoitoa annettiin mirhaöljyllä ja toiset kuusi kuukautta balsamiöljyllä sekä muilla naisten kauneudenhoitokeinoilla. ¹³Ja tällä tavoin neitonen meni kuninkaan luo: Kaikki, mitä hän pyysi, annettiin hänelle mukaan haaremista kuninkaan palatsiin. ¹⁴Illalla hän meni, ja aamulla hän palasi toiseen haaremiin kuninkaan eunukin Saasgasin, sivuvaimojen vartijan, huostaan. Hän ei enää mennyt kuninkaan luo, paitsi jos kuningas oli mieltynyt häneen, ja hänet kutsuttiin nimeltä.

¹⁵Kun Esterin, Mordokain sedän Abihailin tyttären, jonka Mordokai oli ottanut tyttäreksen, vuoro tuli mennä kuninkaan luo, hän ei pyytänyt mukaansa muuta kuin sen, mitä kuninkaan eunukki Heegai, vaimojen

vartija, neuvoi häntä ottamaan. Ester pääsi kaikkien niiden suosioon, jotka näkivät hänet.

¹⁶ Ester vietiin kuningas Ahasveroksen luo hänen kuninkaalliseen palatsiinsa kymmenennessä kuussa, eli teebet-kuussa, hänen seitsemäntenä hallitusvuotenaan. ¹⁷ Ja kuningas rakastui Esteriin enemmän kuin kaikkiin muihin naisiin, ja hän sai kuninkaan edessä suuremman armon ja suosion kuin muut neitsyet. Ahasveros pani kuninkaallisen kruunun Esterin päähän ja teki hänet kuningattareksi Vastin sijaan. ¹⁸ Kuningas järjesti suuret pidot kaikille ruhtinailleen ja ylimmille virkamiehilleen, pidot Esterin kunniaksi, myönsi maakunnille verohelpotuksia ja jakeli lahjoja kuninkaalliseen tapaan.

Mordokai paljastaa salaliiton

¹⁹ Kun neitsyitä koottiin toinen kerta, Mordokai istui kuninkaan portissa. ²⁰ Ester ei ollut ilmaissut syntyperäänsä eikä kansaansa niin kuin Mordokai oli häntä kieltänytkin tekemästä sitä. Ester teki yhä sen mukaan kuin Mordokai neuvoi, samoin kuin ollessaan hänen kasvattinaan.

²¹ Siihen aikaan, kun Mordokai jo istui kuninkaan portissa, Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan eunukkia, ovenvartijoita, suuttuivat ja etsivät tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen. ²² Mutta asia tuli

Mordokain tietoon, ja hän ilmoitti sen kuningatar Esterille. Ester kertoi sen kuninkaalle Mordokain nimissä. ²³ Asia tutkittiin, ja kun se havaittiin todeksi, ripustettiin molemmat eunukit hirsipuuhun. Ja se kirjoitettiin kuninkaan aikakirjaan.

JUUTALAISIA UHKAAVA AHDINKO, 3 – 5

Haaman päättää tuhota juutalaiset

3 Näiden tapausten jälkeen kuningas Ahasveros korotti agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, ylensi hänet ja asetti hänen asemansa kaikkien luonaan olevien ruhtinaiden yläpuolelle. ² Kaikki kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, polvistuivat ja kumartuivat maahan Haamanin edessä, sillä niin oli kuningas käskenyt häntä kohdella. Mutta Mordokai ei polvistunut eikä kumartunut maahan. ³ Niin kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, sanoivat Mordokaille: ”Miksi sinä rikot kuninkaan käskyä?” ⁴ Kun he päivästä toiseen sanoivat hänelle näin, eikä hän kuunnellut heitä, he ilmoittivat sen Haamanille nähdäkseen, olivatko Mordokain esittämät syyt päteviä. Hän oli näet ilmoittanut heille olevansa juutalainen.

⁵ Kun Haaman näki, ettei Mordokai polvistunut eikä kumartunut maahan

hänen edessään, tuli Haaman kiukkua täyteen. ⁶Kun hänelle oli ilmoitettu, mitä kansaa Mordokai oli, hän väheksyi käydä käsiksi yksin Mordokaihin. Haaman etsi tilaisuutta hävittääkseen kaikki juutalaiset, Mordokain kansan, Ahasveroksen koko valtakunnasta.

⁷Ensimmäisessä kuussa, eli niisan-kuussa, kuningas Ahasveroksen kahdentenatoista vuotena, heitettiin Haamanin edessä puuria, eli arpaa, jokaisesta päivästä ja jokaisesta kuukaudesta, jotta Mordokain kansa tuhottaisiin yhtenä päivänä. Arpa osui kahdennentoista kuukauden, eli adar-kuun, kolmanteentoista päivään. ⁸Haaman sanoi kuningas Ahasverokselle: “On yksi kansa hajallaan ja erillään muiden kansojen seassa sinun valtakuntasi kaikissa maakunnissa. Heidän lakinsa ovat toisenlaiset kuin kaikkien muiden kansojen, eivätkä he noudata kuninkaan lakeja. Kuninkaan ei sovi jättää heitä rauhaan. ⁹Jos kuningas hyväksi näkee, kirjoitettakoon määräys, että heidät on tuhottava, ja minä punnitsen 10.000 talenttia hopeaa rahastonhoitajille vietäväksi kuninkaan aarrekkammioiden.”

¹⁰Niin kuningas otti sormestaan sinettisormuksensa ja antoi sen agagilaiselle Haamanille, Hammedatan pojalle, juutalaisten vastustajalle.

¹¹Kuningas sanoi Haamanille: “Hopea olkoon annettu sinulle, ja samoin se

kansa, tehdäksesi sille, mitä hyväksi näet.”

¹²Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit ensimmäisessä kuussa, sen kolmantenatoista päivänä, ja kirjoitettiin, aivan niin kuin Haaman käski, määräys kuninkaan satraapeille ja kaikkien maakuntien käskynhaltijoille ja kaikkien kansojen ruhtinaille, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä. Kuningas Ahasveroksen nimessä se kirjoitettiin ja sinetöitiin kuninkaan sinettisormuksella. ¹³Juoksijoiden

mukana lähetettiin kaikkiin kuninkaan maakuntiin kirjeet, että oli hävitettävä, tapettava ja tuhottava kaikki juutalaiset, nuorukaisista vanhuksiin, lapset ja naiset, samana päivänä, kahdennentoista kuun, eli adar-kuun, kolmantenatoista päivänä, ja että oli ryöstettävä heiltä saalista.

¹⁴Kirjoituksen jäljennös oli julkaistava lakina jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, että ne olisivat valmiit tuona päivänä.

¹⁵Juoksijat lähtivät kuninkaan käskystä kiireesti matkaan, kun laki oli annettu Suusanin linnassa. Kuningas ja Haaman istuivat juomaan, mutta Suusanin kaupungissa vallitsi hämmennys.

Mordokai vaatii apua Esteriltä

4 Kun Mordokai sai tietää kaiken, mitä oli tapahtunut, repäisi Mordokai vaatteensa, pukeutui

säkkiin ja sirotteli päälleen tuhkaa, meni keskelle kaupunkia ja huusi kovia ja katkeria valitushuutoja. ² Hän meni kuninkaan portin edustalle asti, sillä sisälle kuninkaan porttiin ei saanut mennä säkkiin puetuna. ³ Jokaisessa maakunnassa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen määräyksensä saapui, syntyi juutalaisten keskuudessa suuri suru: paastottiin, itkettiin ja valitettiin. Monet levittivät alleen säkin ja tuhkaa.

⁴ Kun Esterin palvelijattaret ja hänen eunukkinsa tulivat ja kertoivat hänelle tämän, kuningatar oikein vapisi tuskasta. Hän lähetti vaatteita, että Mordokai puettaisiin niihin ja että hän riisuisi säkin yltään, mutta hän ei ottanut niitä vastaan. ⁵ Niin Ester kutsui Hatakin, joka oli yksi kuninkaan eunukeista ja jonka tämä oli asettanut häntä palvelemaan, ja käski hänen mennä Mordokain luo, saadakseen tietää, mitä tämä kaikki oli ja mistä se johtui. ⁶ Niin Hatak meni Mordokain luo kaupungin torille, joka on kuninkaan portin edustalla. ⁷ Mordokai ilmoitti hänelle kaiken, mitä hänelle oli tapahtunut, ja myös tarkalleen, kuinka paljon hopeaa Haaman oli luvannut punnita kuninkaan aarrekammioihin juutalaisten tuhoamiseksi. ⁸ Myös jäljennöksen sen lain sanamuodosta, joka Suusanissa oli annettu heidän hävittämisekseen, hän antoi Hatakille, että tämä näyttäisi sen Esterille ja

ilmoittaisi asian hänelle sekä velvoittaisi hänet menemään kuninkaan luo anomaan häneltä armoa ja etsimään apua kansalleen.

⁹ Niin Hatak meni ja kertoi Esterille Mordokain sanat. ¹⁰ Mutta Ester puhui Hatakille ja käski hänen sanoa Mordokaille: ¹¹ ”Kaikki kuninkaan palvelijat ja kuninkaan maakuntien kansa tietävät, että jokaiselle miehelle tai naiselle, joka kutsumatta menee kuninkaan luo sisempään esipihaan, on yksi ja sama laki: hänet surmataan. Ainoastaan se, jota kohti kuningas ojentaa kultavaltikkansa, saa jäädä eloon. Mutta minua ei ole kutsuttu tulemaan kuninkaan luo viimeiseen kolmeenkymmeneen päivään.”

¹² Kun Mordokaille kerrottiin Esterin sanat, ¹³ käski Mordokai vastata Esterille: ”Älä kuvittelekaan mielessäsi, että sinä yksin kaikista juutalaisista pelastut sen vuoksi, että asut kuninkaan palatsissa. ¹⁴ Jos sinä tänä aikana pysyttelet vaiti, tulee apu ja pelastus juutalaisille muualta, mutta sinä ja sinun isäsi perhe tuhoudutte. Kenties on niin, että sinä olet päässyt kuninkaalliseen arvoon juuri tällaista aikaa varten?”

¹⁵ Niin Ester käski vastata Mordokaille: ¹⁶ ”Mene ja kutsu koolle kaikki juutalaiset, jotka ovat Suusanissa, ja paastotkaa minun puolestani. Älkää syökö ja juoko mitään kolme vuorokautteen – ei yöllä eikä päivällä. Samoin paastoan minäkin

palvelijattarieni kanssa. Sitten minä menen kuninkaan luo, vaikka se on vastoin lakia. Jos kerran tuhoudun, niin tuhoudun.”¹⁷ Niin Mordokai meni pois ja teki, aivan niin kuin Ester oli häntä käskenyt.

Ester järjestää pidot kuninkaalle ja Haamanille

5 Kolmantena päivänä Ester pukeutui kuninkaalliseen asuunsa ja meni seisomaan kuninkaan palatsin sisempään esipihaan, kuninkaan linnan eteen. Kuningas istui kuninkaallisella valtaistuimellaan kuninkaallisessa palatsissa vastapäätä palatsin ovea.² Kun kuningas näki kuningatar Esterin seisovan esipihassa, sai tämä armon hänen silmissään, ja kuningas ojensi Esteriä kohti kultavaltikan, joka hänellä oli kädessään. Ester astui esiin ja kosketti valtikan päätä.³ Kuningas sanoi hänelle: ”Mitä sinulla on mielessäsi, kuningatar Ester, ja mikä on toiveesi? Olkoon vaikka puoli valtakuntaa, se annetaan sinulle.”⁴ Niin Ester vastasi: ”Jos kuningas hyväksi näkee, tulkoon kuningas ja myös Haaman tänä päivänä pitoihin, jotka olen hänen kunniakseen järjestänyt.”⁵ Kuningas sanoi: ”Kiirehtikää Haamania tekemään Esterin toivomuksen mukaan.”

Kuningas ja Haaman menivät pitoihin, jotka Ester oli järjestänyt.⁶ Kuningas kysyi viinin juonnin aikana Esteriltä: ”Mikä on pyyntösi? Se sinulle annetaan.

Ja mikä on toivomuksesi? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.”⁷ Niin Ester vastasi sanoen: ”Tämä on minun pyyntöni ja toivomukseni: ⁸ Jos olen saanut armon kuninkaan silmissä ja jos kuningas näkee hyväksi antaa minulle, mitä pyydän, ja täyttää, mitä toivon, niin tulkoot kuningas ja Haaman vielä pitoihin, jotka minä heille järjestän. Huomenna minä teen kuninkaan toivomuksen mukaan.”

Haaman kerskailee asemallaan

⁹ Haaman lähti sieltä sinä päivänä iloisena ja hyvillä mielin. Mutta kun Haaman näki Mordokain kuninkaan portissa, eikä tämä noussut ylös eikä näyttänyt pelkäävän häntä, täytti Haamanin viha Mordokaita kohtaan.¹⁰ Haaman hillitsi kuitenkin itsensä ja meni kotiinsa. Sitten hän lähetti noutamaan luokseen lähimmät ystävänsä ja vaimonsa Sereksen.¹¹ Haaman kehuskeli heille rikkautensa loistoa ja poikiensa paljoutta ja kaikkea sitä, millä kuningas oli korottanut hänet ja ylentänyt hänet ruhtinaiden ja kuninkaan palvelijoiden yläpuolelle.¹² Haaman sanoi: ”Eipä kuningatar Esterkään antanut tulla järjestämiinsä pitoihin kuninkaan kanssa kenenkään muun kuin minun. Ja huomiseksikin minut on kutsuttu hänen luokseen kuninkaan kanssa.”¹³ Mutta tämä kaikki ei minua miellytä niin kauan kuin minä näen juutalaisen Mordokain istuvan kuninkaan portissa.”

¹⁴ Niin hänen vaimonsa Seres ja kaikki hänen lähimmät ystävänsä sanoivat hänelle: “Tehtäköön hirsipuu, 50 kyynärää korkea, ja pyydä huomenaamuna kuninkaalta, että Mordokai ripustetaan siihen. Silloin voit mennä kuninkaan kanssa pitoihin iloisena.” Tämä puhe miellytti Haamania, ja hän teetti hirsipuun.

JUUTALAISTEN RIEMUVOITTO, 6 – 10

Kuningas muistaa Mordokain

6 Sinä yönä uni pakeni kuningasta. Niin hän käski tuoda muistettavien tapahtumien kirjan, aikakirjan. Kun sitä luettiin kuninkaalle, ² huomattiin kirjoitetun, kuinka Mordokai oli ilmaissut, että Bigtana ja Teres, kaksi kuninkaan eunukkia, ovenvartijoita, oli etsinyt tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen. ³ Niin kuningas kysyi: “Mitä kunniaa ja korotusta on Mordokai tästä saanut?” Kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, vastasivat: “Ei hän ole saanut mitään.” ⁴ Kuningas kysyi: “Kuka on esipihassa?” Haaman oli juuri tullut kuninkaan palatsin ulompaan esipihaan pyytämään kuninkaalta, että Mordokai ripustettaisiin hirsipuuhun, jonka hän oli pystyttänyt Mordokain varalle. ⁵ Niin kuninkaan palvelijat vastasivat hänelle: “Esipihassa seisoo

Haaman.” Kuningas sanoi: “Tulkoon sisään.”

⁶ Kun Haaman oli tullut, kysyi kuningas häneltä: “Mitä on tehtävä miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa?” Niin Haaman ajatteli sydämessään: “Kenellepä muulle kuningas tahtoisi osoittaa kunniaa kuin minulle?” ⁷ Haaman vastasi kuninkaalle: “Miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, ⁸ tuotakoon kuninkaallinen puku, johon kuningas on ollut puettuna, ja hevonen, jolla kuningas on ratsastanut ja jonka päähän on pantu kuninkaallinen töyhtö. ⁹ Puku ja hevonen annettakoon jollekin kuninkaan ruhtinaista, ylimyksistä. Se mies, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, puettakoon siihen pukuun ja häntä kuljetettakoon sen hevosen selässä kaupungin torilla ja hänen edellään huudettakoon: ‘Näin tehdään miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.’”

Haamanin nöyryytys

¹⁰ Kuningas sanoi Haamanille: “Hae kiireesti puku ja hevonen, niin kuin sanoit, ja tee näin juutalaiselle Mordokaille, joka istuu kuninkaan portissa. Älä jätä tekemättä mitään kaikesta siitä, mitä olet puhunut.”

¹¹ Niin Haaman otti puvun ja hevosen, puki Mordokain ja kuljetti häntä hevosen selässä kaupungin torilla ja huusi hänen edellään: “Näin tehdään miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.”

¹²Sitten Mordokai palasi takaisin kuninkaan porttiin, mutta Haaman kiirehti kotiinsa murheellisena ja pää peitettynä. ¹³Kun Haaman kertoi vaimolleen Serekselle ja kaikille ystävilleen kaiken, mitä hänelle oli tapahtunut, sanoivat hänen viisaansa ja hänen vaimonsa Seres hänelle: ”Jos Mordokai, jonka edessä olet alkanut kaatua, on syntyjään juutalainen, et sinä voi hänelle mitään, vaan kaadut hänen eteensä maahan asti.”

¹⁴Heidän vielä puhuessaan hänen kanssaan, saapuivat kuninkaan eunukit ja veivät kiireesti Haamanin pitoihin, jotka Ester oli laittanut.

Esterin pidot ja pyyntö

7 Kun kuningas ja Haaman olivat tulleet kuningatar Esterin luo juomaan viiniä, ²sanoi kuningas nytkin, toisena päivänä, viinin juonnin aikana Esterille: ”Mikä on pyyntösi, kuningatar Ester? Se sinulle annetaan. Ja mikä on toivomuksesi? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.”

³Niin kuningatar Ester vastasi ja sanoi: ”Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, kuningas, ja jos kuningas hyväksi näkee, niin annettakoon minulle oma henkeni, kun sitä pyydän, ja kansani, kun sitä toivon. ⁴Sillä meidät on myyty, minut ja kansani, hävitettäväksi, tapettaviksi ja tuhottaviksi. Jos meidät olisikin myyty vain orjiksi ja orjattariksi, olisin

ollut vaiti, sillä sen ahdingon takia ei kannattaisi kuningasta vaivata.”

⁵Silloin sanoi kuningas Ahasveros ja kysyi kuningatar Esteriltä: ”Kuka se on, ja missä se on, joka on rohjennut tehdä sellaista?” ⁶Ester vastasi: ”Se vastustaja ja vihollinen on tuo paha Haaman.” Niin Haaman pelästyi kuningasta ja kuningatarta.

Haaman hirtetään

⁷Kuningas nousi vihoissaan kesken viinin juonnin ja meni palatsin puutarhaan, mutta Haaman jäi siihen seisomaan pyytääkseen kuningatar Esteriä säästämään hänen henkensä, sillä hän näki, että kuninkaalla oli paha mielessä häntä vastaan. ⁸Kun kuningas tuli palatsin puutarhasta takaisin palatsiin, jossa viinijuhlat olivat, oli Haaman juuri heittäytymässä lepovuoteelle, jolla kuningatar Ester oli. Niin kuningas sanoi: ”Vai tekee hän vielä väkivaltaa kuningattarelle palatsissa – ja minun läsnäollessani!” Tuskin oli tämä sana lähtenyt kuninkaan suusta, kun jo Haamanin kasvot peitettiin. ⁹Harbona, yksi kuningasta palvelevista eunukeista, sanoi: ”Onhan siellä Haamanin talon edessä hirsipuu, 50 kyynärää korkea. Se, jonka Haaman on teettänyt Mordokain varalle, jonka puhe kerran koitui kuninkaan hyväksi.” Kuningas sanoi: ”Ripustakaa hänet siihen.” ¹⁰Niin ripustettiin Haaman hirsipuuhun, jonka hän oli pystyttänyt

Mordokain varalle. Sitten kuninkaan viha lauhui.

Mordokai korotetaan

8 Sinä päivänä kuningas Ahasveros lahjoitti kuningatar Esterille Haamanin, juutalaisten vastustajan, talon. Mordokai sai tulla kuninkaan eteen, sillä Ester oli ilmoittanut, mikä Mordokai oli hänelle. ² Kuningas otti kädestään sinettisormuksensa, jonka hän oli ottanut pois Haamanilta, ja antoi sen Mordokaille. Ester asetti Mordokain Haamanin talon hoitajaksi.

³ Mutta Ester puhui vielä kuninkaan edessä ja heittäytyi hänen jalkojensa juureen, itki ja anoi häneltä armoa, jotta kuningas tekisi tyhjäksi agagilaisen Haamanin pahuuden ja sen juonen, jonka tämä oli punonut juutalaisia vastaan. ⁴ Niin kuningas ojensi Esteriä kohti kultavaltikan, ja Ester nousi, jäi seisomaan kuninkaan eteen ⁵ ja sanoi: "Jos kuningas näkee hyväksi ja jos minä olen saanut armon hänen edessään ja kuningas katsoo sen soveliaaksi ja minä olen hänen silmissään ihana, niin kirjoitettakoon peruutus agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, juonelle, niille kirjeille, jotka hän kirjoitutti tuhotakseen juutalaiset kaikissa kuninkaan maakunnissa. ⁶ Sillä kuinka minä jaksaisin nähdä kansaani kohtaavan onnettomuuden ja kuinka jaksaisin nähdä sukuni surman!"

⁷ Niin kuningas Ahasveros sanoi kuningatar Esterille ja juutalaiselle

Mordokaille: "Haamanin talon minä olen jo lahjoittanut Esterille, ja Haaman itse on ripustettu hirsipuuhun, koska hän oli käynyt käsiksi juutalaisiin. ⁸ Kirjoitakaa nyt kuninkaan nimessä sellainen juutalaisia koskeva määräys kuin hyväksi näette, ja sinetöikää se kuninkaan sinettisormuksella. Sellainen kirjelmä, joka on kirjoitettu kuninkaan nimessä ja sinetöity kuninkaan sinettisormuksella on peruuttamaton."

Juutalaisten sallitaan puolustautua

⁹ Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit, kun oli kolmannen kuun, eli siivan-kuun, kahdeskymmeneskolmas päivä, ja kirjoitettiin, aivan niin kuin Mordokai käski, määräys juutalaisille sekä satraapeille, käskynhaltijoille ja maaherroille 127 maakuntaan, Intiasta Kuusiin saakka, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä, myös juutalaisille heidän omalla kirjoituksellaan ja kielellään. ¹⁰ Hän kirjoitutti kirjeet kuningas Ahasveroksen nimessä ja sinetöi ne kuninkaan sinettisormuksella. Kirjeet lähetettiin ratsulähettien mukana, jotka ratsastivat kuninkaallisilla postihevosilla, jotka olivat juoksijatammojen jälkeläisiä.

¹¹ Kirjeissä kerrottiin, että kuningas sallii juutalaisten kaikissa kaupungeissa, missä heitä onkin, kokoontua puolustamaan henkeään. Heidän sallittiin hävittää, tappaa

ja tuhota heitä vainoavan kansan ja maakunnan kaiken aseväen vaimoineen ja lapsineen, ja ryöstää heiltä saatava saalis. ¹²Näin oli lupa tehdä yhtenä päivänä, kahdennentoista kuukauden eli adar-kuun kolmantenatoista päivänä, kaikissa kuningas Ahasveroksen maakunnissa. ¹³Kirjeen jäljennös oli julkaistava säädöksenä jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, jotta juutalaiset olisivat sinä päivänä valmiita kostamaan vihollisilleen. ¹⁴Ratsulähetit, jotka ratsastivat kuninkaallisilla postihevosilla, lähtivät kuninkaan käskystä kiireesti ja vauhdilla matkaan heti, kun laki oli annettu Suusanin linnassa.

¹⁵Mordokai lähti kuninkaan luota puettuna kuninkaalliseen sinipunaiseen pellavapukuun, ja hänellä oli suuri kultakruunu ja viitta, joka oli tehty purppuranpunaisesta pellavakankaasta. Silloin Suusanin kaupungissa raikuivat riemuhuudot. ¹⁶Juutalaisille oli koittanut valo, ilo, riemu ja kunnia. ¹⁷Jokaisessa maakunnassa ja kaupungissa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen säädöksensä saapui, oli juutalaisilla ilo ja riemu, pidot ja juhlapäiviä. Monet maan muihin kansoihin kuuluvat kääntyivät juutalaisiksi, sillä kauhu juutalaisia kohtaan oli vallannut heidät.

Juutalaiset tuhoavat vihollisensa

9 Niin tuli kahdennentoista kuukauden, eli adar-kuun, kolmastoista päivä, se päivä, jolloin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa oli määrä toteuttaa. Tuona päivänä, jona juutalaisten viholliset olivat odottaneet saavansa heidät valtaansa, kävikin juuri päinvastoin, kun juutalaiset saivat valtaansa vihamiehensä. ²Juutalaiset kokoontuivat kaikissa kuningas Ahasveroksen maakuntien kaupungeissa, joissa he asuivat, käydäkseen käsiksi niihin, jotka hankkivat heille onnettomuutta. Eikä kukaan kestänyt heidän edessään, sillä kauhu heitä kohtaan oli vallannut kaikki kansat. ³Kaikki maaherrat, satraapit ja käskynhaltijat ja kuninkaan virkamiehet kannattivat juutalaisia, sillä kauhu Mordokaita kohtaan oli vallannut heidät. ⁴Sillä Mordokai oli korkeassa asemassa kuninkaan palatsissa, ja hänen maineensa levisi kaikkiin maakuntiin, koska tuo mies, Mordokai, tuli yhä mahtavammaksi.

⁵Niin juutalaiset löivät kaikki vihollisensa iskien miekoilla, tappaen ja tuhoten, ja tekivät vihamiehilleen, mitä tahtoivat. ⁶Suusanin linnassa juutalaiset tappoivat ja tuhosivat 500 miestä. ⁷Myös Parsandatan, Dalfonin, Aspatan, ⁸Pooratan, Adaljan, Aridatan, ⁹Parmastan, Arisain, Aridain ja Vaisatan, ¹⁰juutalaisten vastustajan Haamanin, Hammedatan pojan,

kymmenen poikaa he tappoivat. Mutta saaliiseen he eivät käyneet käsiksi.

¹¹Samana päivänä tuli Suusanin linnassa tapettujen lukumäärä kuninkaan tietoon. ¹²Niin kuningas sanoi kuningatar Esterille: "Suusanin linnassa juutalaiset ovat tappaneet ja tuhonneet 500 miestä ja Haamanin kymmenen poikaa. Muissa kuninkaan maakunnissa mitä lienevätkään tehneet! Mitä nyt pyydät? Se sinulle annetaan. Ja mitä vielä haluat? Sekin täytetään." ¹³Niin Ester sanoi: "Jos kuningas hyväksi näkee, sallittakoon Suusanin juutalaisten huomennakin tehdä saman lain mukaan kuin tänään. Ja ripustettakoon Haamanin kymmenen poikaa hirsipuuhun."

¹⁴Kuningas käski tehdä niin, ja siitä annettiin laki Suusanissa. Ja Haamanin kymmenen poikaa ripustettiin hirteen. ¹⁵Suusanin juutalaiset kokoontuivat myös adar-kuun neljäntenätoista päivänä ja tappoivat Suusanissa 300 miestä. Mutta saaliiseen he eivät käyneet käsiksi.

¹⁶Myös muut juutalaiset, jotka olivat kuninkaan maakunnissa, olivat kokoontuneet puolustamaan henkeään päästäkseen rauhaan vihollisistaan. Tapettuaan vihamiehiään 75.000 – mutta käymättä käsiksi saaliiseen – ¹⁷adar-kuun kolmantenatoista päivänä he lepäsivät sen kuun

neljännenatoista päivän viettäen sen juhla- ja ilopäivänä. ¹⁸Mutta Suusanin juutalaiset olivat kokoontuneet sekä kuun kolmantenatoista että neljäntenätoista päivänä, ja he lepäsivät sen kuun viidennentoista päivän viettäen sen juhla- ja ilopäivänä. ¹⁹Sen vuoksi maaseudun juutalaiset, jotka asuvat maaseutukaupungeissa, viettävät adar-kuun neljännenatoista päivän iloiten pito- ja juhlapäivänä ja lähettävät toisilleen maistiaisja.

Puurim-juhla

²⁰Mordokai kirjoitti muistiin nämä tapaukset. Hän lähetti kirjeet kaikille juutalaisille kuningas Ahasveroksen kaikkiin maakuntiin, niin lähellä kuin kaukana oleville, ²¹velvoittaen heidät viettämään adar-kuun neljättätoista päivää ja saman kuun viidettätoista päivää joka vuosi sen muistoksi, ²²että niinä päivinä juutalaiset olivat päässeet rauhaan vihollisistaan ja siinä kuussa murhe oli kääntynyt heille iloksi ja suru juhlaaksi. Heidän oli vietettävä ne päivät iloisina juhlapäivinä ja lähetettävä toisilleen maistiaisja ja lahjoja köyhille. ²³Juutalaiset ottivat pysyväksi tavaksi sen, mitä he olivat jo alkaneet noudattaa ja mistä Mordokai oli heille kirjoittanut.

²⁴Koska agagilainen Haaman, Hammedatan poika, kaikkien juutalaisten vastustaja, oli punonut juonen juutalaisia vastaan tuhotakseen heidät ja oli heittänyt puuria, eli arpaa,

saattaakseen heidät hämminkiin ja tuhotakseen heidät, ²⁵ ja koska sen tultua kuninkaan tietoon tämä oli kirjeellisesti määrännyt, että Haamanin katalan juonen, jonka tämä oli punonut juutalaisia vastaan, tuli kääntyä hänen omaan päähänsä ja että hänet ja hänen poikansa oli ripustettava hirsipuuhun. ²⁶ Siksi juutalaiset antoivat näille päiville nimeksi puurim, puur-sanana mukaan. Kaiken sen vuoksi, mitä tuohon käskykirjeeseen oli kirjoitettu, mitä juutalaiset olivat itse nähneet ja mitä heille oli tapahtunut, ²⁷ he vahvistivat ja ottivat itselleen ja jälkeläisilleen ja kaikille heihin liittyville muuttumattomaksi ja pysyväksi tavaksi, että näitä kahta päivää oli vietettävä määräyksen mukaisesti ja määräaikana joka vuosi. ²⁸ Näitä päiviä tuli jokaisen sukupolven ja suvun muistaa ja viettää kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa, ettei puurim-päivien vietto katoaisi juutalaisten keskuudesta eikä niiden muisto häviäisi heidän jälkeläistensä mielestä.

²⁹ Kuningatar Ester, Abihailin tytär, ja juutalainen Mordokai kirjoittivat kaikella arvovallallaan toisen puurim-käskykirjeen vahvistaakseen aikaisemmat määräykset. ³⁰ Mordokai lähetti kirjeitä, ystävällisin ja

vilpittömin sanoin, kaikille juutalaisille Ahasveroksen valtakunnan 127 maakuntaan. ³¹ Näin hän saattoi voimaan puurim-päivien vieton niiden määräaikana, niin kuin juutalainen Mordokai ja kuningatar Ester olivat niistä säättäneet ja sillä tavoin kuin juutalaiset itsekin olivat säättäneet niistä itselleen ja jälkeläisilleen. Kirjeissä oli myös määräyksiä puurim-päiviin kuuluvista paastoista ja valitushuudoista.

³² Näin vahvistettiin Esterin käskystä nämä puurim-juhlaa koskevat määräykset ja ne kirjoitettiin kirjaan.

Mordokain korkea arvo

10 Kuningas Ahasveros saattoi työveron alaisiksi sekä mannermaan että merensaares. ² Koko hänen arvovaltainen ja mahtava toimintansa ja tarkka selvitys Mordokain suuruudesta, johon kuningas hänet korotti, on kirjoitettu Meedian ja Persian kuninkaiden aikakirjassa. ³ Juutalainen Mordokai oli kuningas Ahasveroksen lähin mies ja juutalaiset pitivät häntä suuressa arvossa. Hän oli lukuisten heimoveljiensä rakastama, koska hän toimi kansansa parhaaksi ja puhui kaikkien sen jälkeläisten hyvinvoinnin puolesta.

JOBIN KIRJA

JOHDANTOKERTOMUS, 1 – 2

Job ja hänen perheensä

1 Uusin maassa oli mies, jonka nimi oli Job. Hän oli nuhteeton ja oikeamielinen, pelkäsi Jumalaa ja karttoi pahaa. ² Hänelle syntyi seitsemän poikaa ja kolme tytärtä. ³ Karjaa hänellä oli seitsemäntuhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa härkää ja viisisataa aasintammaa. Palvelusväkeäkin hänellä oli hyvin paljon. Job oli kaikista Idän miehistä mahtavin.

⁴ Hänen pojillaan oli tapana järjestää pitoja; kullakin oli talossaan pidot vuoropäivänään. Silloin he lähettivät sanan kolmelle sisarelleen ja kutsuivat heidät syömään ja juomaan kanssaan. ⁵ Aina kun pitopäivät olivat kierroksensa kiertäneet, Job lähetti pojille sanan ja pyhitti heidät. Varhain aamulla hän nousi ja uhrasi polttouhreja, yhtä monta kuin poikia oli. Job näet ajatteli: "Ehkä poikani ovat tehneet syntiä ja sydämessään heittäneet hyvästit Jumalalle." Näin Job teki joka kerta.

Saatana saa koetella Jobia

⁶ Eräänä päivänä, kun Jumalan pojat tulivat ja asettuivat Herran eteen, tuli heidän joukossaan myös Saatana. ⁷ Herra kysyi Saatanalta: "Mistä sinä

tulet?" Saatana vastasi Herralle: "Maata kiertämästä ja siellä kuljeskelemasta."

⁸ Herra kysyi Saatanalta: "Oletko pannut merkille palvelijani Jobin? Ei ole maan päällä hänen vertaistaan. Hän on nuhteeton ja oikeamielinen mies, hän pelkää Jumalaa ja karttaa pahaa."

⁹ Saatana vastasi Herralle: "Suottako Job pelkää Jumalaa?" ¹⁰ Oletan itse joka puolelta suojannut hänet, hänen talonsa ja kaiken, mitä hänellä on. Olet siunannut hänen kättensä työn, ja hänen karjalaumansa ovat levinneet ympäri maata. ¹¹ Mutta ojennapa kätesi ja kajoa siihen, mitä hänellä on. Varmasti hän heittää sinulle hyvästit vasten kasvoja." ¹² Silloin Herra sanoi Saatanalle: "Hyvä on. Kaikki, mitä hänellä on, olkoon sinun vallassasi, mutta häntä itseään vastaan et saa ojentaa kättäsi." Sitten Saatana lähti pois Herran kasvojen edestä.

Job menettää omaisuutensa ja lapsensa

¹³ Eräänä päivänä, kun Jobin pojat ja tyttäret taas aterioivat ja joivat viiniä vanhimman veljensä talossa, ¹⁴ Jobin luo tuli sanantuoja, joka sanoi: "Härillä kynnettiin, ja aasintammat olivat laitumella siinä lähellä. ¹⁵ Silloin sabalaiset hyökkäsivät, ryöstivät eläimet ja surmasivat palvelijat miekan terällä. Vain minä yksin pelastuin

kertomaan tästä sinulle." ¹⁶Hänen vielä puhuessaan tuli toinen ja sanoi: "Jumalan tuli iski alas taivaasta, sytytti palamaan lampaat, vuohet ja palvelijat ja kulutti kaikki. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tästä sinulle."

¹⁷Hänen vielä puhuessaan tuli taas yksi, joka sanoi: "Kaldealaiset jakaantuivat kolmeksi joukoksi, ryntäsivät kamelien kimppuun ja ryöstivät ne. Palvelijat he surmasivat miekan terällä. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tästä sinulle." ¹⁸Hänen vielä puhuessaan tuli jälleen yksi, joka sanoi: "Poikasi ja tyttäresi aterioivat ja joivat viiniä vanhimman veljensä talossa. ¹⁹Yhtäkkiä tuli raju myrsky autiomaan toiselta puolelta ja iski talon neljään nurkkaan, ja se luhistui nuorten päälle, niin että he kuolivat. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tästä sinulle."

²⁰Silloin Job nousi ja repäisi viittansa. Ajettuaan päänsä paljaaksi hän heittäytyi maahan palvomaan Herraa ²¹ja sanoi:

"Alastomana minä tulin
aitini kohdusta
ja alastomana sinne palaan.
Herra antoi, Herra otti,
kiitetty olkoon Herran nimi!"

²²Kaikessa tässä Job ei tehnyt syntiä eikä puhunut Jumalasta sopimattomasti.

Saatana saa vielä koetella Jobia

2 Eräänä päivänä, kun Jumalan pojat taas tulivat ja asettuivat Herran

eteen, myös Saatana tuli heidän joukossaan ja asettui Herran eteen.

²Herra kysyi Saatanalta: "Mistä sinä tulet?" Saatana vastasi Herralle: "Maata kiertämästä ja siellä kuljeskelemasta."

³Niin Herra sanoi Saatanalle: "Oletko pannut merkkeille palvelijani Jobin? Ei ole hänen vertaistaan maan päällä. Hän on nuhteeton ja oikeamielinen mies, hän pelkää Jumalaa ja karttaa pahaa. Yhä hän pysyy nuhteettomuudessaan, vaikka sinä olet yllyttänyt minut häntä vastaan, tuhoamaan hänet ilman syytä." ⁴Saatana vastasi Herralle: "Nahka nahasta! Kaiken, mitä ihmisellä on, hän antaa hengestään. ⁵Mutta ojennapa kätesi ja koske hänen luihinsa ja lihaansa. Varmasti hän heittää sinulle hyvästit vasten kasvojasi." ⁶Herra sanoi Saatanalle: "Katso, hän on käsissäsi. Säästä kuitenkin hänen henkensä."

Jobin ahdinko pahenee

⁷Niin Saatana lähti pois Herran kasvojen edestä ja löi Jobiin pahoja paiseita, jalkapohjista päälakeen asti.

⁸Job otti saviastian palasen ja kaapi sillä itseään tuhkakasassa istuen. ⁹Hänen vaimonsa sanoi hänelle: "Vieläkö pysyt nuhteettomuudessasi? Heitä hyvästit Jumalalle ja kuole." ¹⁰Mutta Job vastasi: "Sinä puhut kuin mikäkin houkkamainen nainen. Otammehan vastaan Jumalalta hyvää, emmekö ottaisi vastaan myös pahaa?" Kaikessa tässä Job ei tehnyt syntiä huulillaan.

JOB JA HÄNEN KOLME YSTÄVÄÄNSÄ, 2 – 28

Ystävät saapuvat lohduttamaan Jobia

¹¹ Kun Jobin kolme ystävää kuulivat kaikesta siitä onnettomuudesta, joka oli kohdannut Jobia, he tulivat kukin paikkakunnaltaan: teemanilainen Elifas, suuhilainen Bildad ja naamalainen Soofar. Yhteisestä sopimuksesta he päättivät mennä osoittamaan hänelle myötätuntoa ja lohduttamaan häntä.

¹² Kun he olivat vielä etäällä, he nostivat katseensa mutta eivät voineet tuntea häntä. Silloin he puhkesivat äänekkääseen itkuun, kukin repäisi rikki viittansa ja viskasi tomua päänsä päälle kohti taivasta. ¹³ Sitten he istuivat Jobin kanssa maassa seitsemän päivää ja seitsemän yötä. Kukaan heistä ei puhunut hänelle sanaakaan, sillä he näkivät, että hänen tuskansa oli hyvin suuri.

JOBIN ENSIMMÄINEN PUHE

Job kiroaa syntymäpäivänsä

3 Sen jälkeen Job avasi suunsa ja kirosi syntymäpäivänsä. ² Hän sanoi:

³ "Kadotkoon se päivä,
jona synnyin,
ja yö, joka sanoi: 'Poika on
saanut alkunsa.'"

⁴ Muuttukoon pimeydeksi se päivä.

Älköön sitä kysykö Jumala
korkeudessa,

älköön sille päivänvalo loistako.

⁵ Vaatikoon sen itselleen pimeys
ja kuoleman varjo.

Laskeutukoon pilvi sen päälle,
kauhistuttakoon sitä päivän
pimeneminen.

⁶ Sen yön vieköön pimeys.
Älköön se iloitko vuoden päivien
joukossa,

älköön se tulko kuukausien lukuun.

⁷ Hedelmätön olkoon se yö,
älköön sinä yönä riemuhuuto
raikuko.

⁸ Kirotkoon sen päivienmanaajat,
ne, jotka ovat valmiit herättämään
Leviatanin.

⁹ Pimentykööt sen aamutähdet.
Odottakoon se valoa, joka ei tule,
älköön se aamuruskon säteitä
nähkö,

¹⁰ sillä se ei sulkenut minulta
kohdun ovea
eikä kätkenyt vaivaa silmiltäni."

Kuolema olisi elämää parempi

¹¹ "Miksi en kuollut heti
äidin helmaan,
menehtynyt kohdusta tullessani?"

¹² Miksi olivat polvet minua
vastaanottamassa,
minkä vuoksi rinnat imeäkseni?

¹³ Makaisinhan nyt rauhassa,
nukkuisin ja saisin levätä

¹⁴ kuninkaiden ja maan
neuvosmiesten kanssa,

joiden rakennelmat ovat jo
raunioina,
¹⁵ tai ruhtinaiden kanssa, joilla
oli kultaa,
jotka täyttivät talonsa hopealla.
¹⁶ Tai olisin olematon kuin maahan
kätkeyty keskonen,
kuin lapset, jotka eivät ole
päivänvaloa nähneet.
¹⁷ Siellä lakkaavat jumalattomat
raivoamasta,
siellä saavat uupuneet levätä.
¹⁸ Kaikki vangit ovat rauhassa,
eivät kuule käskijän ääntä.
¹⁹ Samanlaisia ovat siellä pieni
ja suuri,
orja on vapaa herrastaan."

Olemassaolon tuska

²⁰ "Miksi hän antaa vaivatulle valoa
ja elämää murhemielisille?
²¹ Hänen odottavat kuolemaa,
joka ei tule,
etsivät sitä enemmän kuin aarretta.
²² He iloitsisivat riemusta huutaen,
jos saisivat osakseen haudan.
²³ Miksi hän antaa valoa miehelle,
jonka tie on ummessa,
jonka Jumala on sulkenut
aitaukseen?
²⁴ Huokaus on tullut leiväkseni,
valitukseni virtaa kuin vesi.
²⁵ Mitä minä kauhistuin, se
minua kohtasi,
mitä pelkäsin, se minulle tapahtui.
²⁶ En ehtinyt tyyntyä, en rauhoittua,

en käydä lepoon, kun tuska
tuli jälleen."

ELIFAAN ENSIMMÄINEN PUHE

Miksi tuskastut?

4 Silloin teemanilainen Elifas vastasi:
² "Tuskastutko, jos sinulle
yritetään puhua?
Kuka voisi pidättääkään sanojaan?
³ Katso, monia sinä olet ojentanut,
hervonneita käsiä olet vahvistanut.
⁴ Sanasi ovat nostaneet
kompastuneen,
horjuvia polvia olet tukenut.
⁵ Mutta nyt, kun sinua kohtaa
onnettomuus, sinä
tuskastut.
Kun se itseesi osuu, sinä kauhistut.
⁶ Eikö jumalanpelko ole uskalluksesi
ja nuhteeton vaellus sinun toivosi?"

Kärsimyksillä on syynsä

⁷ "Muistelehan: kuka viaton on
joskus hukkunut,
ja missä oikeamieliset ovat
joutuneet tuhoon?
⁸ Sen mukaan kuin minä
olen nähnyt:
ne, jotka vääryyttä kyntävät ja
turmiota kylvävät,
ne sitä myös niittävät.
⁹ Jumalan henkäyksestä he
hukkuvat,
hänen vihansa henkäisystä
he häviävät.

¹⁰ Leijonan ärjyntä, jalopeuran
ääni, vaiennetaan,
nuorten leijonien hampaat
murskataan.

¹¹ Vanha leijona menehtyy saaliin
puutteessa,
ja naarasleijonan pennut
joutuvat hajalle."

Onko ihminen vanhurskas Jumalan edessä?

¹² "Varkain tuli minulle sana,
korvani kuuli kuiskauksen siitä,
¹³ kun ajatukset häilyivät
öisissä näyissä,
kun raskas uni oli vallannut ihmiset.

¹⁴ Minut valtasi pelko ja vavistus,
kaikki minun luuni kauhistuivat.

¹⁵ Tuulenhenkäys puhalsi yli
kasvojeni,
ihoni karvat nousivat pystyyn.

¹⁶ Jokin hahmo seiso i silmiäni
edessä,
en erottanut, millainen se oli.
Hiljaisuudessa kuulin äänen:

¹⁷ "Onko ihminen vanhurskaampi
kuin Jumala,
onko mies puhtaampi kuin
hän en Luojansa?

¹⁸ Katso, palvelijoihinsakaan
hän ei luota,
enkeleissäänkin hän näkee vikoja,

¹⁹ saati sitten niissä, jotka asuvat
savimajoissa,
joiden perustukset ovat tomussa!
He rusentuvat kuin koiperhonen;

²⁰ ennen kuin päivä iltaan painuu,
heidät muserretaan.

Kukaan ei kiinnitä huomiota, kun
he hukkuvat ainiaks i.

²¹ Eikö ole niin, että heidän
telttanuoransa irrotetaan,
ja he kuolevat viisaudesta
osattomina?"

Ihminen on syypää kärsimyksiinsä

5 "Huuda vain!
Onko ketään, joka sinulle vastaisi,
kuka on se pyhä, jonka puoleen
voisit kääntyä?

² Mielettömän tappaa suuttumus,
yksinkertaisen surmaa kiivaus.

³ Minä näin mielettömän juurtuvan,
mutta äkkiä jouduin kiroamaan
hän en asuinsijaansa.

⁴ Hän en lapsensa jäävät apua vaille.
Heitä poljetaan portissa, eikä
pelastajaa ole.

⁵ Minkä hän on leikannut, sen
syö nälkäinen,
ottaa vaikka orjantappuroista,
ja janoiset tavoittelevat hänen
omaisuuttaan.

⁶ Eihän onnettomuus kasva
mullasta,

eikä vaiva verso maasta,

⁷ vaan ihminen syntyy vaivaan,
ja kipinät, liekin lapset, lentävät
korkealle."

Minä ainakin etsisin Jumalaa

⁸ "Minä ainakin etsisin Jumalaa
ja asettaisin asiani Jumalan eteen,

⁹ hänen, joka tekee suuria,
tutkimattomia tekoja,
ihmeitä ilman määrää,
¹⁰ joka antaa sateen maan päälle
ja lähettää vettä vainioille.
¹¹ Hän korottaa alhaiset,
surevat saavat avun ja turvan.
¹² Hän tekee tyhjäksi viekkaitten
hankkeet,
niin ettei mikään menesty
heidän käsissään.
¹³ Hän vangitsee viisaat heidän
viekkauteensa,
juonittelijoiden suunnitelmat
raukeavat tyhjiin.
¹⁴ Päivällä heidät yllättää pimeys,
keskellä päivää he hapuilevat
kuin yöllä.
¹⁵ Mutta köyhän hän pelastaa
heidän suunsa miekalta,
auttaa väkevän käsistä.
¹⁶ Ja niin on köyhällä toivo,
mutta vääräys joutuu sulkemaan
suunsa."

**Älä pidä halpana
Kaikkivaltiaan kuritusta**

¹⁷ "Katso, autuas se ihminen,
jota Jumala ojentaa!
Älä pidä halpana Kaikkivaltiaan
kuritusta.
¹⁸ Sillä hän haavoittaa ja hän sitoo,
hän lyö murskaksi,
mutta hänen kätensä myös
parantavat.
¹⁹ Kuudesta ahdingosta hän
sinut pelastaa,

seitsemässä paha ei sinua kohtaa.
²⁰ Nälänhädässä hän lunastaa
sinut kuolemasta
ja sodassa miekan vallasta.
²¹ Kielen ruoskalta sinä
olet turvassa
etkä pelkää, kun hävitys tulee.
²² Hävitykselle ja nälänhädälle
sinä naurat,
eikä sinun tarvitse pelätä
metsän petoja.
²³ Kedon kivien kanssa sinä
olet liitossa,
metsän pedot elävät rauhassa
sinun kanssasi.
²⁴ Saat huomata, että majasi
on rauhassa,
ja kun tarkastat asuinsijaasi, ei
sieltä mitään puutu.
²⁵ Saat myös huomata, että
jälkeläisiäsi on paljon
ja vesasi runsaat kuin
ruoho maassa.
²⁶ Ikäsi kypsytydessä sinä
menet hautaan,
niin kuin lyhde korjataan ajallaan.
²⁷ Huomaa: tämän me olemme
tutkineet, ja näin se on.
Kuule se ja ota siitä opiksesi."

JOBIN TOINEN PUHE

Job toivoo kuolemaa

6 Job vastasi:
² "Jospa minun suruni
punnittaisiin

ja kova onneni pantaisiin samaan
vaakakuppiin!

³ Ne painavat enemmän kuin
meren hiekka,
siksi sanani menevät harhaan.

⁴ Ovathan Kaikkivaltiaan nuolet
osuneet minuun,
minun henkeni juo niiden myrkkyyä.
Jumalan kauhut nousevat
minua vastaan.

⁵ Huutaako villiaasi vihannassa
ruohikossa,
ammuuko härkä rehuviljansa
ääressä?

⁶ Syödäänkö mautonta
ilman suolaa,
onko makua malvan nesteessä?

⁷ Sieluni kieltäytyy koskemasta
sellaisiin.

Ne ovat minulle kuin saastainen
ruoka.

⁸ Kunpa pyyntöni täyttyisi
ja Jumala antaisi minulle sen,
mitä toivon.

⁹ Jospa Jumala vain suvaitsisi
musertaa minut,
ojentaa kätensä ja leikata
minut pois!

¹⁰ Silloin minulla olisi vielä
lohdutuksena se,
etten ole kieltänyt Pyhän sanoja.
Hypähtäisin ilosta armottoman
tuskan alla."

Job on pettynyt ystäviinsä

¹¹ "Mikä on voimani, että voisin
enää toivoa,

mikä loppuni, että voisin olla
kärsivällinen?

¹² Onko minulla kiven lujuus,
onko ruumiini vaskea?

¹³ Eikö minulla enää ole
mitään apua?

Onko ymmärrys kaikonnut
minusta?

¹⁴ Tuleehan ystävän olla laupias
nääntyvälle,
vaikka tämä olisikin hylännyt
Kaikkivaltiaan pelon.

¹⁵ Minun veljeni ovat pettäneet
minut kuin keväinen puro,
kuin sadepurot, jotka juoksevat
kuiviin.

¹⁶ Ne ovat jääsohjosta sameita,
niihin kätkeytyy lumi.

¹⁷ Auringon paahtaessa ne ehtyvät.
Kun tulee helle, ne häviävät
paikastaan.

¹⁸ Niiden juoksun urat mutkistuvat,
ne haihtuvat tyhjiin ja katoavat.

¹⁹ Teeman karavaanit tähystelivät
niitä,

Saban matkalaiset panivat
toivonsa niihin.

²⁰ He joutuivat häpeään, kun
luottivat niihin,
perille päästyään he joutuivat
pettymään.

²¹ Samoin tekin olette nyt
tyhjän veroisia.

Te näette kauheita asioita ja
pelästytte.

²² Olenko sanonut: 'Antakaa minulle jotakin'
tai 'Maksakaa varoistanne lahjus minun puolestani'
²³ tai 'Pelastakaa minut vihollisen vallasta
ja lunastakaa minut väkivaltaisten käsistä?'
²⁴ Opettakaa minua, niin minä vaikenen.
Osoittakaa minulle, missä olen erehtynyt.
²⁵ Kuinka tehoakaan oikea puhe!
Mutta mitä hyötyä teidän nuhtelustanne on?
²⁶ Aiotteko nuhdella sanoja?
Tuultahan ovat epätoivoisen sanat.
²⁷ Orvostakin te heittäisitte arpaa ja hieroisitte kauppaa ystävästänne.
²⁸ Suvaitkaa nyt kääntyä minuun päin:
valehtelenko minä vasten kasvojanne?
²⁹ Perukaa puheenne, älköön vääryyttä tapahtuko,
perukaa, vielä minä olen oikeassa.
³⁰ Onko kielelläni vääryys?
Eikö suulakeni tuntisi, mikä on turmiollista?"

Ihmisen elämä on sotapalvelusta

7 "Eikö ihmisen elämä maan päällä ole sotapalvelusta, eivätkö hänen päivänsä ole kuin palkkalaisen päivät?

² Hän on kuin orja, joka kaipaa varjoon,

kuin palkkalainen, joka odottaa työnsä palkkaa.
³ Minä olen saanut perinnöksi pettymysten kuukaudet, ja vaivan yöt on annettu osakseni.
⁴ Maata mennessäni ajattelen, milloin voisin nousta.
Ilta venyy ja tuskastun, käänteledin levottomana aamuhämärään asti.
⁵ Madot peittävät ruumiini, rupeni ovat kuin maan kamara, ihoni halkeilee ja märkii.
⁶ Päiväni kiitävät nopeammin kuin kutojan sukkula, ne katoavat vailla toivoa."

Ihmisen elämä on tuulen henkäys

⁷ "Muista, että elämäni on vain tuulen henkäys.
Silmäni ei enää saa nähdä onnea.
⁸ Silmä, joka minut näki, ei enää minua näe.
Sinun silmäsi etsivät minua, mutta minua ei ole.
⁹ Pilvi häipyy ja häviää, ei myöskään tuonelaan vaipunut sieltä nouse.
¹⁰ Taloonsa hän ei enää palaa, eikä hänen asuinsijansa häntä enää tunne.
¹¹ En minä suitsi suutani, minä puhun henkeni ahdistuksessa, valitan sieluni katkerassa murheessa.
¹² Olenko minä meri tai lohikäärme,

kun asetat vartioston
minua vastaan?

¹³ Kun ajattelen: leposijani
lohduttaa minua,
vuoteeni ottaa kantaakseen
osan tuskaani,

¹⁴ niin sinä kauhistutat minua unilla
ja säikytät minua näyillä.

¹⁵ Mieluummin tukehdun,
mieluummin kuolen kuin kidun
luurankona."

Jätä minut rauhaan

¹⁶ "Olen saanut tarpeekseni,
en tahdo elää ikuisesti.
Jätä minut rauhaan,
ovathan päiväni kuin henkäys.

¹⁷ Mikä on ihminen,
että pidät häntä niin tärkeänä
ja kiinnität häneen huomiosi,

¹⁸ tarkastelet häntä aamu aamulta,
tutkit häntä hetki hetkeltä?

¹⁹ Milloin sinä käännät katseesi
minusta?

Etkö hellitä sen vertaa,
että saan sylkeni nielaistuksi?

²⁰ Jos olenkin tehnyt syntiä,
niin mitä sillä olen sinulle tehnyt,
sinä ihmisten vartija?

Miksi asetit minut maalitauluksesi?
Miksi tulin itselleni taakaksi?

²¹ Miksi et anna rikostani anteeksi
etkä ota pois syyllisyyttäni?
Sillä nyt minä menen levolle
maan tomuun.

Sinä etsit minua, mutta minua
ei enää ole."

BILDADIN ENSIMMÄINEN PUHE

Jumalako vääristäisi oikeuden?

8 Suuhilainen Bildad vastasi Jobille:
² "Kuinka kauan sinä tuollaisia
puhelet?

Suusi sanat ovat kuin raju tuuli.

³ Jumalako vääristäisi oikeuden,
Kaikkivaltiasko vääristäisi
vanhurskauden?

⁴ Ehkä lapsesi tekivät syntiä
häntä vastaan,
ja hän hylkäsi heidät heidän
rikkomuksensa valtaan.

⁵ Jos sinä etsit Jumalaa
ja anot Kaikkivaltialta armoa,

⁶ jos olet puhdas ja rehellinen,
silloin hän varmasti herää avuksesi
ja saattaa entiselleen
vanhurskautesi asunnon.

⁷ Vaikka alkusi on vähäinen,
lopulta kasvat hyvin suureksi."

Kuuntele isien viisautta

⁸ "Kysypä aikaisemmalta
sukupolvelta;
tarkkaa, mitä heidän isänsä
ovat tutkineet.

⁹ Mehän olemme eilisen lapsia
emmekä mitään tiedä,
päivämme ovat vain varjo
maan päällä.

¹⁰ He opettavat sinua, puhuvat
sinulle,
tuovat julki sanat sydämestään.

¹¹ Kasvaako papyrus siellä, missä
ei ole rämettä?

Nostaako ruoko varttaan siellä,
missä ei ole vettä?

¹² Kun se vielä versoo eikä ole
valmista korjattavaksi,
se kuivettuu ennen kaikkia
muita kasveja.

¹³ Niin käy kaikkien, jotka
unohtavat Jumalan;
jumalattoman toivo katoaa.

¹⁴ Hän panee turvansa seittiin,
etsii tukea hämähäkinverkosta.

¹⁵ Hän nojaa taloonsa, mutta
se ei pysy pystyssä,
hän pitää siitä kiinni, mutta
se ei kestä.

¹⁶ Hän kasvaa rehevänä auringon
paisteessa,
ja hänen vesansa leviävät yli
puutarhan.

¹⁷ Hänen juurensa kietoutuvat
kiviröykkiöön,
hän kiinnittää katseensa
kiviseen taloon.

¹⁸ Kun hänet hävitetään
asuinsijaltaan,
se kieltää hänet: 'En ole sinua
nähtykään.'

¹⁹ Katso, siinä oli hänen
vaelluksensa ilo,
ja tomusta kasvaa toisia."

Jumala ei hylkää nuhteetonta

²⁰ "Ei Jumala hylkää nuhteetonta
eikä tartu pahantekijöiden käteen.

²¹ Vielä hän täyttää suusi naurulla

ja huulesi riemuhuudolla.

²² Sinun vihamiehesi puetaan
häpeään,
eikä jumalattomien majaa
enää ole."

JOBIN KOLMAS PUHE

Kuka voi estää Jumalaa?

9 Job vastasi näin:

² "Totta kai minä tiedän,
että asia on niin.

Kuinka ihminen voisi olla oikeassa
Jumalaa vastaan!

³ Jos ihminen tahtois käydä
oikeutta hänen kanssaan,
hän ei pystyisi vastaamaan hänelle
edes yhteen kysymykseen
tuhannesta.

⁴ Hän on viisas sydämeltään ja
väkevä voimassaan.
Kuka on niskoitellut häntä vastaan
joutumatta kärsimään?

⁵ Hän siirtää vuoret äkkiarvaamatta,
hän kukistaa ne vihassaan.

⁶ Hän järkyttää maan paikaltaan,
ja sen pylvää vapisevat.

⁷ Hän kieltää aurinkoa, eikä
se nouse,

hän lukitsee tähdet sinetillään.

⁸ Yksinään hän levittää taivaat
ja kulkee meren kuohujen päällä.

⁹ Hän teki Leijonan tähdistön
ja Kalevanmiekan,
Seulaset ja etelän tähtitarhat.

¹⁰ Hän tekee suuria, tutkimattomia
tekoja,

ihmeitä ilman määrää.

¹¹ Katso, hän kulkee ohitseni,
enkä minä häntä näe,
hän kiittää ohi,
enkä minä häntä huomaa.

¹² Kun hän tempaa pois,
kuka voi häntä estää?
Kuka voi sanoa hänelle: 'Mitä
sinä teet?'"

Kuka voi vetää Jumalan tilille?

¹³ "Jumala ei lakkaa vihastaan,
hänen alleen vaipuvat Rahabin
auttajat.

¹⁴ Kuinka sitten minä voisin
vastata hänelle,
valita sanani hänen edessään?

¹⁵ Vaikka olisin oikeassa,
en kykenisi vastaamaan.
Minun täytyisi anoa armoa
tuomariltani.

¹⁶ Jos minä huuttaisin,
ja hän vastaisi minulle,
en usko, että hän ottaisi korviinsa
valitustani,

¹⁷ hän, joka murjoo minua
myrskytuudessa
ja lisää haavojeni lukua ilman syytä.

¹⁸ Hän ei anna minun edes
vetää henkeäni
vaan täyttää minut katkeralla
tuskalla.

¹⁹ Jos kysytään vahvaa voimaa,
hän sanoo: 'Tässä!'

Jos oikeutta: 'Kuka vetää
minut tilille?'

²⁰ Vaikka olisin oikeassa,
oma suuni tuomitsisi minut
syylliseksi.

Vaikka olisin syytön,
hän kuitenkin julistaisi minut
väärintekijäksi.

²¹ Syytön minä olen.
En välitä hengestäni,
inhoan elämäni.

²² Yhdentekevää kaikki!

Sen tähden sanon:
hän tekee lopun niin syyttömästä
kuin syyllisestäkin.

²³ Jos ruoska surmaa äkisti,
hän pilkkaa viattomien epätoivoa.

²⁴ Maa on jätetty jumalattomien
valtaan,

hän peittää sen tuomarien kasvot –
ellei hän, kuka sitten?"

Päiväni kiitävät pois

²⁵ "Minun päiväni rientävät
juoksijaa nopeammin,

pakenevat onnea näkemättä,
²⁶ ne kiitävät kuin ruokoveneet,
kuin kotka, joka iskee saaliiseen.

²⁷ Jos ajattelen: 'Tahdon unohtaa
valitukseni,

luopua kasvojeni synkkyydestä
ja muuttua iloiseksi',

²⁸ niin minä kauhistun kaikkia
tuskiani.

Tiedän, ettet julista minua
viattomaksi.

²⁹ Minä olen syylinen.

Miksi turhaan vaivaan itseäni?

³⁰ Jos peseytyisin lumessa
ja puhdistaisin käteni lipeällä,
³¹ sinä upottaisit minut liejuiseen

kuoppaan,
niin että omat vaatteenikin
inhoaisivat minua.

³² Eihän hän ole ihminen niin
kuin minä,
niin että voisin vastata hänelle
ja kävisimme oikeutta
keskenämme.

³³ Ei meillä ole riidan ratkaisijaa,
joka laskisi kätensä meidän
molempien päälle

³⁴ ja ottaisi hänen vitsansa
pois päältäni,
niin ettei hänen kauhunsa
säikyttäisi minua.

³⁵ Silloin minä puhuisin enkä
pelkäisi häntä.

Mutta niin ei ole.
Minä olen yksin."

Jumala, miksi vaadit minua tilille?

10 "Sieluni on kyllästynyt
elämään.

Minä päästän valitukseni valloilleen
ja puhun sieluni katkeruudessa.

² Minä sanon Jumalalle: Älä
tuomitse minua syylliseksi!
Ilmoita minulle, miksi käyt oikeutta
minua vastaan.

³ Onko sinulle hyötyä siitä,
että sorrat,
että hylkäävät sen, jonka kätesi
ovat tehneet,

mutta valaiset jumalattomien
hankkeet?

⁴ Onko sinulla lihalliset silmät,
näetkö niin kuin ihminen näkee?

⁵ Ovatko sinun päiväsi kuin
ihmisen päivät,
ovatko vuotesi kuin
miehen vuodet?

⁶ Sinähän etsit vääryyttä minusta
ja otat selvää synneistäni,

⁷ vaikka tiedät, etten ole syyllinen
ja ettei ole ketään,
joka pelastaa sinun käsistäsi."

Sinähän olet minut luonut

⁸ "Sinun kätesi ovat minut
muovanneet
ja valmistaneet kaikin puolin;
mutta nyt sinä tuhoat minut.

⁹ Muista, että olet muovannut
minua kuin savea,
ja nyt sinä muutat minut
tomuksi jälleen.

¹⁰ Etkö sinä valuttanut minua
kuin maitoa
ja juoksuttanut kuin juustoa?

¹¹ Sinä puit minut nahkaan
ja lihaan,
kudoit minut kokoon luista
ja jänteistä.

¹² Elämän ja armon sinä
minulle soit.

Sinun huolenpitosi on varjellut
henkeni.

¹³ Mutta sinä kätkit sydämeesi
tämän,

minä tiedän, että tämä oli
sinun mielessäsi:

¹⁴ jos syntiä tein, sinä vartioit
minua,

rikkomustani et jättänyt
rankaisematta.

¹⁵ Jos olisin syyllinen, niin
voi minua!

Ja vaikka olisin oikeassa, en silti
voisi päätäni nostaa,
häpeästä kylläisenä ja kurjuuttani
katsellen.

¹⁶ Jos pääni nousee, sinä metsästät
minua kuin leijona

ja teet yhä ihmeitäsi minua vastaan.

¹⁷ Sinä hankit yhä uusia todistajia
minua vastaan.

Vihasi minua kohtaan kasvaa,
ja sinä lähetät yhä uusia joukkoja
minun kimppuuni."

Miksi minun piti syntyä?

¹⁸ "Miksi toit minut ulos äitini
kohdusta?

Olisinpa menehtynyt, ennen kuin
yksikään silmä minua näki!

¹⁹ Olisin niin kuin minua ei
olisi ollutkaan,
minut olisi kannettu kohdusta
hautaan.

²⁰ Eikö elämäni päiviä ole vähän?
Jättäköön hän minut rauhaan,
kääntyköön hän minusta pois,
että hiukan ilahtuisin

²¹ ennen kuin lähden, ikinä
palaamatta,

pimeyden ja kuoleman
varjon maahan,

²² pimeyden maahan, synkkään
maahan,

kuoleman varjon maahan, jossa
vallitsee sekasorto

ja jossa valkeuskin on pimeyttä."

SOOFARIN ENSIMMÄINEN PUHE

Hillitse kieleksi, Job

11 Nyt alkoi puhua naamalainen
Soofar:

² "Jäisikö sanatulva vastausta vaille?
Olisiko suupaltti oikeassa?

³ Saisivatko tyhjät puheesi miehet
vaikenemaan,

niin että pilkkaisit eikä kukaan saisi
sinua häpeämään?

⁴ Sinähän sanot: 'Vilpitön olen
puheissani,

ja puhdas minä olen ollut sinun
silmiesi edessä.'

⁵ Toivoisinpa tosiaan, että
Jumala puhuisi,

avaisi huulensa sinua vastaan

⁶ ja ilmaisisi sinulle viisauden
salaisuudet,

sen, että hänellä on monin
verroin ymmärrystä.

Silloin huomaisit, että Jumala on
painanut unhoon montakin
pahaa tekoasi.

⁷ Sinäkö ottaisit selvän Jumalan
syvyyksistä?

Sinäkö pääsisit perille Kaikkivaltiaan
täydellisyydestä?

⁸ Se on korkea kuin taivas –
mitä voit tehdä?

Se on syvempi kuin tuonela –
mitä voit ymmärtää?

⁹ Se on avarampi kuin maa
ja laajempi kuin meri.

¹⁰ Jos hän kiittää paikalle ja
ottaa vangiksi,
kutsuu oikeuden koolle, kuka
voi häntä estää?

¹¹ Tunteehan hän valheen miehet,
vääryyden hän näkee sitä
tarkkaamattakin."

Jos nöyrryt, voit olla turvassa

¹² "Onttopäinen mies voi saada
ymmärrystä

ja villiaasi muuttua ihmiseksi!

¹³ Valmista sinäkin sydämesi
ja ojenna kätesi hänen puoleensa.

¹⁴ Mutta jos kädessäsi on vääryys,
heitä se kauas
äläkä anna petoksen asua
majoissasi.

¹⁵ Silloin saat kohottaa kasvosi
ilman häpeän tahraa,
olet kuin valettu etkä
pelkää mitään.

¹⁶ Sinä unohdat onnettomuutesi,
muistelet sitä kuin vettä, joka
on virrannut pois.

¹⁷ Elämäsi kirkastuu sydänpäivää
selkeämmäksi,
pimeän aikakin on kuin
aamunkoitto.

¹⁸ Olet luottavalla mielellä, sillä
sinulla on toivo.

Tähystelet ympärillesi ja käyt
turvassa nukkumaan;

¹⁹ käyt levolle, eikä kukaan
sinua säikytä.

Monet etsivät sinun suosiotasi.

²⁰ Mutta jumalattomien silmät
raukeavat.

Turvapaikka on heiltä kadonnut,
ja heidän toivonsa on viimeinen
henkäys."

JOBIN NELJÄS PUHE

On minullakin ymmärrystä

12 Job vastasi:
² "Totisesti, te olette kansa,
ja teidän mukanne
kuolee viisaus!

³ Onhan minullakin ymmärrystä
yhtä hyvin kuin teillä,
en ole teitä huonompi.

Kukapa ei tuollaista tietäisi?

⁴ Minä olen ystäväni pilkattavana,
minä, joka huusin Jumalaa avuksi,
ja hän vastasi minulle.

Hurskas ja nuhteeton on
pilkattavana.

⁵ Turvassa olevan mielestä
onnettomuudelle sopii
ylenkatse;

sehän on valmiina niille, joiden
jalka horjuu.

⁶ Rauhassa ovat rosvojen teltat,

turvassa ne, jotka uhmaavat
 Jumalaa,
 ne, jotka kantavat jumalansa
 kädessään.
⁷ Kysy vaikka eläimiltä, niin ne
 opettavat sinua,
 ja taivaan linnuilta, niin ne
 ilmoittavat sen sinulle.
⁸ Tai tutkistele maata, niin se
 opettaa sinua,
 ja meren kalat kertovat siitä sinulle.
⁹ Kuka kaikista näistä ei tietäisi,
 että Herran käsi on tämän tehnyt.
¹⁰ Hänen kädessään on jokaisen
 elävän olennon sielu
 ja jokaisen ihmisen henki.
¹¹ Eikö korva koettele sanoja
 ja suulaki maista ruuan makua?
¹² Vanhuksilla on viisautta
 ja kauan eläneillä ymmärrystä."

Jumalan viisaus ja voima

¹³ "Jumalalla on viisaus ja voima,
 hänellä on neuvo ja ymmärrys.
¹⁴ Minkä hän hajottaa, sitä ei
 enää rakenneta;
 kenet hän sulkee sisälle, sille
 ei avata.
¹⁵ Katso, hän pidättää vedet,
 ja syntyy kuivuus,
 hän päästää ne irti, ja ne
 myllertävät maan.
¹⁶ Hänellä on voima ja ymmärrys.
 Hänelle kuuluu niin eksyksissä
 kulkeva kuin eksyttäjäkin.
¹⁷ Hän kuljettaa neuvonantajat
 paljasjalkaisina pois

ja tekee tuomareista tyhmiä.
¹⁸ Kuninkaitten kurituksesta
 hän vapauttaa
 ja sitoo köyden heidän omille
 vyötäisilleen.
¹⁹ Hän kuljettaa papit
 paljasjalkaisina pois,
 ja ikimahtavat hän kukistaa.
²⁰ Hän hämmentää luotettavien
 puheen
 ja vie vanhimmilta ymmärryksen.
²¹ Hän vuodattaa halveksuntaa
 ruhtinaiden päälle
 ja avaa virtojen padot.
²² Hän paljastaa syvyydet
 pimeyden peitosta
 ja tuo pilkkopimeän valon piiriin.
²³ Hän antaa kansojen kasvaa,
 mutta hän tekee niistä lopun.
 Hän laajentaa kansojen alueet,
 mutta hän kuljettaa lopulta ne pois.
²⁴ Maan kansan päämiehiltä hän
 vie ymmärryksen
 ja saattaa heidät harhailemaan
 tiettömässä autiomaassa.
²⁵ He haparoivat pimeässä,
 valoa vailla,
 hän panee heidät harhailemaan
 kuin juopuneet."

Jospa edes osaisitte vaieta

13 "Katso, kaiken tämän on
 silmäni nähnyt,
 korvani kuullut ja sen ymmärtänyt.
² Mitä te tiedätte, sen
 tiedän minäkin,
 en ole teitä huonompi.

³ Minä haluan puhua
Kaikkivaltiaalle,
tahdon ajaa asiaani Jumalan
edessä.

⁴ Tehän voitelette valheella,
olette kelvottomia lääkäreitä,
jokainen teistä.

⁵ Jospa edes osaisitte visusti vaieta!
Se luettaisiin teille viisaudeksi.

⁶ Kuulkaa siis minun perustelujani
ja kuunnelkaa, mitä huuleni
puhuvat puolestani.

⁷ Puolustatteko te Jumalaa
väärällä puheella
ja puhutte petosta hänen
puolestaan?

⁸ Oletteko te puolueellisia hänen
hyväkseen?

Tekö ajatte Jumalan asiaa?

⁹ Käykö teidän hyvin, kun hän
käy teitä tutkimaan?
Voitteko pettää hänet niin kuin
ihminen petetään?

¹⁰ Hän rankaisee teitä ankarasti,
jos olette salassa puolueellisia.

¹¹ Eikö hänen valtasuuruutensa
pelästyttä teitä?
Eikö teitä valtaa kauhu hänen
edessään?

¹² Tuhkamietelmiä ovat teidän
mietelauseenne,
savivarustuksia teidän
varustuksenne."

Minä tiedän, että olen oikeassa

¹³ "Vaietkaa, antakaa minun olla;
minä tahdon puhua,

käyköön minun miten tahansa.

¹⁴ Miksi otan lihani hampaisiini
ja panen henkeni kämmenelleni?

¹⁵ Katso, hän surmaa minut,
en enää toivo mitään.
Tahdon vain puolustaa vaellustani
hänen edessään.

¹⁶ Jo sekin koituu minulle
pelastukseksi,
sillä jumalaton ei voi tulla hänen
kasvojensa eteen.

¹⁷ Kuunnelkaa tarkoin minun
puhettani,
sitä, mitä julistan korvienne
kuullen.

¹⁸ Olenhan esittänyt asiani,
minä tiedän, että olen oikeassa.

¹⁹ Kuka voi käydä oikeutta
minua vastaan?

Silloin minä vaikenen ja kuolen.

²⁰ Kahta vain älä minulle tee,
niin en kätkeydy kasvojesi edestä:

²¹ älä enää pidä kättäsi päälläni,
älköön kauhusi minua säilyttäkö.

²² Kutsu sitten minua, niin
minä vastaan.
Tai minä puhun, ja vastaa
sinä minulle."

**Jumala, miksi pidät
minua vihollisenasi?**

²³ "Mikä on pahojen tekojeni
ja syntieni määrä?
Ilmoita minulle rikkomukseni
ja syntini.

²⁴ Miksi peität kasvosi
ja pidät minua vihollisenasi?

²⁵ Tuulen lennättämää lehteäkö
sinä säikytät,

kuivunutta korttako vainoat?

²⁶ Sinähän määrääät osakseni
katkerat kärsimykset
ja perinnökseni nuoruuteni
pahat teot.

²⁷ Jalkani sinä panet kahleisiin,
kaikkia polkujani sinä vartioit.
Sinä piirräät rajan jalkapohjieni
ääreen.

²⁸ Ihminen hajoaa kuin laho puu,
kuin koinsoymä vaate."

Ihminen elää vain hetken

14 "Ihminen, naisesta syntynyt,
elää vähän aikaa ja on täynnä
levottomuutta.

² Hän kasvaa ja lakastuu kuin
kukkanen,
hän pakenee kuin varjo, joka
ei pysy.

³ Ja sellaista sinä pidät silmällä!
Sinä viet minut käymään
oikeutta kanssasi.

⁴ Syntyisikö saastaisesta puhdasta?
Ei yhden yhtäkään.

⁵ Hänen päivänsä ovat määrättyt,
ja hänen kuukausiensa luku on
sinun tiedossasi.

Sinä olet asettanut hänelle rajat,
joita hän ei voi ylittää.

⁶ Käännä siis katseesi pois hänestä,
että hän pääsisi rauhaan
ja saisi iloita kuin palkkalainen
työpäivän päätettyään.

⁷ Onhan puullakin toivo:

vaikka se kaadetaan maahan,
se kasvaa uudelleen,
eikä siltä vesaa puutu.

⁸ Vaikka sen juuri vanhennee maassa
ja kanto kuolee mullassa,

⁹ se versoo jälleen veden tuoksusta
ja työntää oksia kuin istutettu taimi.

¹⁰ Mutta kun mies kuolee, hänen
voimansa on poissa.

Kun ihminen on menehtynyt,
missä hän on?

¹¹ Vesi juoksee pois järvestä,
joki ehtyy ja kuivuu.

¹² Samoin ihminen käy levolle
eikä enää nouse.

Ennen kuin taivaat katoavat,
he eivät herää,
eivät he havahdu unestaan."

Jospa muistaisit minua, Jumala

¹³ "Jospa kätkisit minut tuonelaan,
piilottaisit minut, kunnes vihasi
on asettunut.

Jospa asettaisit minulle määrääjan
ja sitten muistaisit minua.

¹⁴ Kun mies on kuollut, virkoaako
hän jälleen eloon?

Minä odottaisin kaikki
sotapalvelukseni päivät,
kunnes tulisi vuoroni päästä
vapaalle.

¹⁵ Sinä kutsuisit minua, ja minä
vastaisin sinulle,
sinä kaipaaisit kättesi tekoa.

¹⁶ Silloin sinä kyllä laskisit askeleeni
mutta et pitäisi kirjaa synneistäni.

¹⁷ Rikokseni olisi sinetillä lukittuna
kukkaroon,

pahat tekoni sinä peittäisit piiloon.

¹⁸ Mutta niin kuin vuori sortuu
ja hajoaa,

ja kallio siirtyy sijaltaan,

¹⁹ vesi kuluttaa kivet

ja rankkasade huuhtoo pois
maan mullan,

niin sinä hävität ihmisen toivon.

²⁰ Sinä nujerrat hänet iäksi,
ja hän lähtee.

Sinä muutat hänen hahmonsia ja
lähetät hänet pois.

²¹ Hänen lapsensa saavat
osakseen kunniaa,

mutta hän ei siitä tiedä.

Heistä tulee halpa-arvoisia,
mutta hän ei sitä huomaa.

²² Hän tuntee vain oman
ruumiinsa kivun,
vain oman sielunsa murheen."

ELIFAAN TOINEN PUHE

Oma suusi julistaa sinut syylliseksi

15 Teemanilainen Elifas lausui
näin:

² "Vastaako viisas tiedolla, joka
on vain tuulta,
täyttääkö hän sisimpänsä
itätuulella?

³ Puolustautuuko hän puheella,
josta ei ole hyötyä,
ja sanoilla, jotka eivät auta?

⁴ Sinähän teet tyhjäksi
jumalanpelonkin

ja häiritset hiljentymistä
Jumalan edessä.

⁵ Pahuutesi panee sanat suuhusi,
sinä valitset viekkaitten kielen.

⁶ Oma suusi julistaa sinut
syylliseksi, en minä,
omat huulesi todistavat
sinua vastaan.

⁷ Synnytkö sinä ihmisistä
ensimmäisenä,
synnytetttiinkö sinut ennen
kukkuloita?

⁸ Oletko ollut kuulemassa Jumalan
neuvonpitoa
ja sieltä siepannut viisauden
itsellesi?

⁹ Mitä sinä tiedät, jota me
emme tietäisi?

Mitä sinä ymmärrät, jota mekin
emme tuntisi?

¹⁰ Onhan joukossamme sekä
harmaapää että vanhus,
iältään isänsikin vanhempi.

¹¹ Väheksytkö Jumalan lohdutuksia,
sanaa, jonka hän puhui sinulle
lempeästi?

¹² Miksi olet suunniltasi,
miksi pyörivät silmäsi?

¹³ Sinähän käännät kiukkusi
Jumalaa vastaan

ja syydät sanoja suustasi!

¹⁴ Kuinka ihminen voisi olla puhdas,
kuinka naisesta syntynyt
vanhurskas!

¹⁵ Katso, pyhiinsäkään hän ei luota,
eivät taivaatkaan ole puhtaat
hänen silmissään,
¹⁶ saati sitten ihminen, inhottava
ja keltoton,
joka juo vääryyttä kuin vettä."

Jumalattoman osa

¹⁷ "Kuuntele minua, minä
ilmoitan sinulle,
minä kerron, mitä olen nähnyt.
¹⁸ Näin viisaat ilmoittavat
eivätkä salaa,
mitä ovat isiltään oppineet,
¹⁹ niiltä, joille yksin maa oli annettu
ja joiden seassa ei muukalainen
liikkunut:
²⁰ 'Jumalaton elää pelossa koko
elämänsä ajan,
ne harvat vuodet, jotka
väkivaltaiselle on määrätty.
²¹ Kauhun äänet kuuluvat hänen
korvissaan,
keskellä rauhaakin hävittäjä käy
hänen kimppuunsa.
²² Hän ei usko pääsevänsä
pimeydestä,
hänet on määrätty miekalle.
²³ Hän harhailee etsien leipää:
missä sitä on?
Hän ymmärtää, että hänelle on
valmiina pimeyden päivä.
²⁴ Hätä ja ahdinko kauhistuttavat
häntä,
ne käyvät hänen kimppuunsa
kuin kuningas,
joka on valmiina hyökkäykseen.

²⁵ Hän ojensi kätensä Jumalaa
vastaan,
uhitteli Kaikkivaltiaalle
²⁶ ja ryntäsi häntä vastaan
niska köyryssä,
paksujen kilvenkupujensa suojassa.
²⁷ Hän peitti kasvonsa ihrallaan
ja kasvatti lanteensa lihaviksi.
²⁸ Hän asui hävitetyissä
kaupungeissa,
taloissa, joissa ei ollut lupa asua,
jotka oli määrätty jäämään
raunioiksi.
²⁹ Ei hän rikastu, eikä hänen
omaisuutensa ole pysyvää.
Hänen tähkänsä eivät taivu
maata kohden.
³⁰ Ei hän pääse pimeydestä,
liekki korventaa hänen vesansa,
Herran suun henkäyksestä
hän häviää.
³¹ Älköön hän luottako tyhjään –
hän tulee pettymään.
Hänen voittonsa häipyy tyhjiin.
³² Mitta täyttyy ennen aikojaan,
hänen lehvänsä ei vihannoi.
³³ Hän on kuin viiniköynnös,
joka pudottaa raakileensa,
kuin öljypuu, joka varistaa
kukkansa.
³⁴ Jumalattoman joukko on
hedelmätön,
tuli kuluttaa lahjustenottajan teltat.
³⁵ He kantavat sisällään tuhoa
ja synnyttävät turmiota,

heidän kohtunsa valmistaa
petosta."

JOBIN VIIDES PUHE

Kurjia lohduttajia olette kaikki

16 Tähän Job vastasi:
² "Tuollaista olen
 kuullut paljon,
 kurjia lohduttajia te olette kaikki.
³ Eikö tule jo loppu sanoista,
 jotka ovat pelkkää tuulta,
 vai mikä yllyttää sinua vastaamaan?
⁴ Voisinhan minäkin puhua
 niin kuin te,
 jos te olisitte minun sijassani.
 Voisin sommitella sanoja
 teitä vastaan
 ja nököytellä teille päätäni,
⁵ rohkaista teitä suuni puheella
 ja tuottaa huojennusta huulteni
 lohduttelulla."

Jumala asetti minut maalitaulukseen

⁶ "Jos puhun, ei tuskani helpota.
 Jos vaikenen, lähteekö se silläkään?
⁷ Mutta nyt Jumala on minut
 uuvuttanut.
 Sinä olet tuhonnut koko minun
 joukkoni.
⁸ Sinä olet rusikoinut minua –
 siitä muka tuli todistaja.
 Riutunut olemukseni nousi
 minua vastaan
 syyttäen minua vasten kasvoja.

⁹ Hänen vihansa raateli ja
 vainosi minua,
 hän kiristeli minulle hampaitaan.
 Viholliseni hiovat minua vastaan
 katseitaan,
¹⁰ avaavat suunsa ammolleen
 minua vastaan
 ja lyövät minua pilkaton poskille.
 Kaikki he lyöttäytyvät yhteen
 minua vastaan.
¹¹ Jumala jättää minut
 väärintekijöiden valtaan
 ja syöksee minut jumalattomien
 käsiin.
¹² Minä elin rauhassa, mutta
 hän ravisteli minua,
 tarttui minua niskasta ja
 ruhjoi minut.
 Hän asetti minut maalitaulukseen.
¹³ Hänen jousimiehensä saartavat
 minut.
 Hän halkaisee munuaiseni
 säälimättä
 ja vuodattaa sappeni maahan.
¹⁴ Hän murtaa minuun aukon
 toisensa jälkeen
 ja ryntää kimppuuni kuin soturi.
¹⁵ Säkipuvun ompelin iholleni,
 sarveni painoin tomuun.
¹⁶ Minun kasvoni punoittavat
 itkusta,
 silmäluomillani on kuoleman varjo,
¹⁷ vaikka käsissäni ei ole vääryyttä
 ja rukoukseni on puhdas."

Todistaja ja puolustaja

¹⁸ "Maa, älä peitä minun vertani!

Älköön huudollani olko
lepopaikkaa!

¹⁹ Katso, nytkin on todistajani
taivaassa,

ja puolustajani korkeuksissa.

²⁰ Minun ystäväni pilkkaavat minua.
Jumalaan minä katson kyynelsilmin,

²¹ että hän puolustaisi miestä
Jumalan edessä

ja ihmistä hänen lähimmäistään
vastaan.

²² Sillä vähän on vuosia enää
edessäni,

sitten lähdän tielle, jolta en palaa."

Henkeni on raastettu rikki

17 "Minun henkeni on rikki
raastettu,
minun päiväni sammuvat.
Minua odottaa hauta.
² Totisesti, pilkkaajat piirittävät
minua,
ja silmieni täytyy alati katsella
heidän töykeätä käytöstään.
³ Aseta pantti talteen puolestani,
Jumala!
Kuka muu rupeaisi kättä lyöden
takaajakseni?
⁴ Sinähän olet sulkenut
ymmärrykseltä heidän
sydämensä,
sen tähden sinä et päästä
heitä voitolle.
⁵ Ystäviä kutsutaan saamaan
osansa,
mutta omilta lapsilta raukeavat
silmät.

⁶ Minut on pantu kansoille
sananparreksi,
kasvoille syljettävä minusta
on tullut.

⁷ Silmäni ovat surusta hämärtyneet,
kaikki jäseneni ovat varjon kaltaisia.

⁸ Tästä ovat oikeamieliset
kauhuissaan,
viaton joutuu kuuhuksiin
jumalattoman vuoksi.

⁹ Vanhurskas pitää kiinni tiestään,
ja se, jolla on puhtaat kädet,
kasvaa voimassa."

Kuolema on ainoa toivoni

¹⁰ "Mutta te kaikki, tulkaa
jälleen tänne!

En löydä viisasta teidän
joukostanne.

¹¹ Päiväni ovat menneet,
suunnitelmani ovat rauenneet,
sydämeni toiveet.

¹² Yön he tekevät päiväksi,
valo muka lähenee pimeydestä.

¹³ Vaikka kuinka toivoisin, tuonela
on asuntoni.

Minä levitän vuoteeni pimeyteen,

¹⁴ minä sanon haudalle: 'Sinä
olet isäni',

ja madoille: 'Äitini ja sisareni.'

¹⁵ Missä on silloin toivoni?
Minun toivoni, kuka sitä näkee?

¹⁶ Tuonelan salvat sulkeutuvat
kiinni,
kun yhdessä käymme levolle
maan tomuun."

BILDADIN TOINEN PUHE

Jumalattoman valo sammuu

18 Nyt alkoi suuhilainen Bildad puhua. Hän lausui näin:

² "Milloin lopetatte tällaiset puheet?

Tulkaa järkiinne, sitten puhelemme.

³ Miksi meitä pidetään eläinten kaltaisina, olemmeko teidän silmissänne tylsimyksiä?

⁴ Sinä, joka raivossasi raatelet itseäsi –

sinunko tähtesi jätettäisiin maa autioksi

ja kallio siirtyisi sijaltaan?

⁵ Myös on niin, että jumalattoman valo sammuu,

hänen tulensa liekki ei loista.

⁶ Valo pimenee hänen majassaan, hänen lamppunsa sammuu.

⁷ Hänen väkevyytensä askeleet joutuvat ahtaalle,

hänen omat hankkeensa syöksevät hänet maahan.

⁸ Omat jalat vievät hänet verkkoon, hän kävelee pyyntihaudan katteella.

⁹ Verkko tarttuu hänen kantapäähänsä, silmukka kiristyy hänen ympärilleen.

¹⁰ Hänelle on viritetty maahan ansa, polulle häntä varten pyydys.

¹¹ Joka puolella on kauhuja, jotka pelottavat häntä; ne ajavat häntä takaa hänen kintereillään.

¹² Hänen väkevyytensä näantyy, onnettomuus odottaa hänen vierellään.

¹³ Hänen ruumiinsa jäseniä kalvaa, hänen jäseniään kalvaa kuoleman esikoinen.

¹⁴ Hänet temmataan pois majansa turvasta, hänet pannaan kulkemaan kauhujen kuninkaan luo.

¹⁵ Hänen majassaan asuvat vieraat, hänen asuinpaikalleen sirotellaan tulikiveä.

¹⁶ Alhaalta kuivuvat hänen juurensa,

ylhäältä lakastuvat hänen oksansa.

¹⁷ Hänen muistonsa katoaa maasta, hänen nimeään ei tunneta kadulla.

¹⁸ Hänet sysätään valosta pimeyteen

ja karkotetaan maan piiristä.

¹⁹ Ei jää häneltä vesaa eikä versoa kansansa keskuuteen, ketään ei jää jäljelle hänen asuntoihinsa.

²⁰ Lännen asukkaat kauhistuvat hänen tuomionsa päivää, idän asukkaat valtaa vavistus.

²¹ Näin käy väärintekijän huoneelle, näin sen asuinpaikalle, joka ei Jumalaa tunne."

JOBIN KUODES PUHE

Jumala on tehnyt minulle vääryyttä

19

Job vastasi näin:

² "Kuinka kauan te
vaivaatte sieluani

ja runtelette minua sanoillanne?

³ Jo kymmenenkin kertaa te olette
minua hävässeet,
häpeämättä te minua räökkäätte.

⁴ Jos olisinkin erehtynyt,
erehdykseni olisi oma asiani.

⁵ Voitteko todella ylvästellä
minua vastaan?

Voitteko osoittaa minun
ansainneen häpeäni?

⁶ Tietäkää siis, että Jumala on
tehnyt minulle vääryyttä

ja kietonut minut verkkoonsa.

⁷ Minä huudan: 'Väkivaltaa!' mutta
en saa vastausta,

huudan apua, mutta oikeutta ei ole.

⁸ Hän on aidannut tieni, niin
etten pääse läpi.

Hän on levittänyt pimeyden
poluilleni.

⁹ Hän on riisunut minulta kunniani
ja ottanut päästäni kruunun.

¹⁰ Hän raastaa minua joka puolelta,
olen mennyttä.

Hän repäisi irti toivoni kuin puun.

¹¹ Hän antoi vihansa syttyä
minua vastaan

ja piti minua vihollisenaan.

¹² Yhtenä miehenä tulivat hänen
joukkinsa

ja raivasivat tien hyökätäksään
minua vastaan.

He leiriytyivät majani ympärille."

Kaikki inhoavat minua

¹³ "Veljeni hän on karkottanut
luotani kauas,

tuttavani ovat minusta täysin
vieraantuneet.

¹⁴ Läheiseni ovat minut jättäneet,
uskottuni ovat minut unohtaneet.

¹⁵ Ne, jotka majailevat talossani,
jopa palvelijattareni, pitävät
minua outona.

Minusta on tullut muukalainen
heidän silmissään.

¹⁶ Minä kutsun palvelijaani, mutta
hän ei vastaa.

Suuni rukoo häneltä sääliä.

¹⁷ Hengitykseni on vastenmielinen
vaimolleni,

aitini poikien mielestä minä
löyhkään.

¹⁸ Poikasetkin halveksivat minua.
Kun nousen seisomaan, he
puhuvat minusta ilkkuen.

¹⁹ Kaikki läheiseni inhoavat minua;
ja ne, joita rakastin, ovat
kääntyneet minua vastaan.

²⁰ Luuni ovat tarttuneet kiinni
nahkaani ja lihaani,
minusta on jäljellä pelkät ikenet."

Armahtakaa te minua

²¹ "Armahtakaa minua,
armahtakaa, te minun
ystäväni,

sillä Jumalan käsi on koskenut
minuun!

²² Miksi te vainoatte minua samalla
tavoin kuin Jumala?
Ettekö saa jo kylliksenne lihani
kalvamisesta?

²³ Oi, jospa minun sanani
kirjoitettaisiin muistiin,
jospa ne piirrettäisiin kirjaan

²⁴ tai hakattaisiin kallioon
ikuisiksi ajoiksi
rautataltalla ja lyijyllä!"

Minä tiedän lunastajani elävän

²⁵ "Minä tiedän lunastajani elävän.
Viimeisenä hän seisoo multien
päällä.

²⁶ Kun tämä nahka on raastettu
yltäni
ja olen ruumiistani irti,
minä saan nähdä Jumalan.

²⁷ Hänet minä saan nähdä apunani.
Silmäni näkevät hänet, eikä hän
ole minulle vieras.

Munuaiseni riutuvat sisälläni,

²⁸ kun sanotte: 'Ahdistetaan
häntä ankarasti' –
minusta muka löytyy asian juuri.

²⁹ Pelätkää miekkaa,
sillä viha kohtaa miekan
ansainneita rikoksia,
jotta tietäisitte, että on olemassa
tuomari."

SOOFARIN TOINEN PUHE

Jumalattomien riemu loppuu lyhyeen

20 Naamalainen Soofar lausui näin:

² "Tuohon minun ajatukseni
tuovat vastauksen,

moisesta mieleni kuohuu.

³ Häpäisevää nuhdetta minun
täytyy kuunnella,

mutta henkeni ja ymmärrykseni
antaa minulle vastauksen.

⁴ Etkö sitä tiennyt jo vanhastaan,
eikö ole ollut tiedossa siitä asti,
kun ihminen asetettiin maan päälle,

⁵ että jumalattomien riemu
loppuu lyhyeen

ja riettaan ilo kestää vain hetkisen.

⁶ Vaikka hänen ylväytensä ulottuisi
taivaaseen asti

ja hänen päänsä koskettaisi pilviä,

⁷ hän kuitenkin katoaa ainiaaksi
oman ulosteensa tavoin.

Ne, jotka näkivät hänet, kysyvät:
'Missä hän on?'

⁸ Unen lailla hän lentää pois, eikä
häntä enää löydetä,

hän häipyä kuin öinen näky.

⁹ Silmä, joka näki hänet, ei näe
häntä enää,

eikä hänen asuinsijansa häntä
enää havaitse.

¹⁰ Hänen poikiensa on hyvitetävä
köyhät,

omin käsin hänen on annettava
pois omaisuutensa.

¹¹ Hänen luunsa olivat täynnä
nuoruuden voimaa,
mutta nyt se on vaipunut multaan
hänen kanssaan."

Kyyn kieli tappaa jumalattoman

¹² "Jos paha maistuu makealta
hänen suussaan,
hän kätkee sen kielensä alle.

¹³ Hän säästelee sitä eikä siitä luovu
vaan pysyttää sen keskellä
suulakeaan.

¹⁴ Mutta tämä ruoka muuttuu
hänen sisuksissaan:
siitä tulee kobran myrkkyä
hänen sisällään.

¹⁵ Hän nieli rikkautta, mutta hänen
on oksennettava se pois.
Jumala ajaa sen ulos hänen
vatsastaan.

¹⁶ Kobran myrkkyä hän imi,
kyyn kieli hänet tappaa.

¹⁷ Ei hän saa ilokseen katsella
puroja,
hunajan ja kerman virtoja ja jokia.

¹⁸ Vaivannäkönsä tulokset hänen
on annettava pois,
hän ei saa niistä itse nauttia.

Voittamastaan rikkaudesta
hän ei voi iloita.

¹⁹ Hän teki väkivaltaa köyhille
ja hylkäsi heidät,
hän ryösti itselleen talon, eikä
rakentanut sitä.

²⁰ Milloinkaan hän ei ole ollut
sisimmässään tyytyväinen,

mutta hänen himoitsemansa
tavara ei häntä pelasta.

²¹ Mikään ei säilynyt hänen
ahminnaltaan,
sen tähden hänen hyvinvointinsa
ei kestä.

²² Yltäkylläisyytensä runsaudessa
hänellä on hätä,
häneen iskevät kaikki kurjien
kourat.

²³ Kun hän on täyttämässä
vatsaansa,
Jumala lähettää hänen kimppuunsa
vihansa hehkun
ja antaa sen sataa hänen päälleen
hänen syödessään.

²⁴ Jos hän pakenee rauta-aseita,
hänet lävistää vaskijousen nuoli.

²⁵ Kun hän vetää nuolen selästään,
hänen sappensa läpi käy salama.

Kauhut valtaavat hänet,
²⁶ pilkkopimeys on varattu
hänen aarteilleen.

Hänet kuluttaa tuli, joka palaa
lietsomatta.

Se tuhoaa, mitä on jäljellä
hänen majassaan.

²⁷ Taivas paljastaa hänen
pahat tekonsa,
maa nousee häntä vastaan.

²⁸ Minkä hän taloonsa kokosi,
se menee menojaan vihan päivänä
kuin tulvavedet.

²⁹ Tämä on jumalattoman ihmisen
osa Jumalalta,

perintöosa, jonka Jumala
hänelle määrää."

JOBIN SEITSEMÄS PUHE

Kuulkaa minun sanojani!

21 Job vastasi näin:
² "Kuulkaa sentään
 minun sanojani!
 Olkoon se teidän antamanne
 lohdutus!
³ Kärsikää minua sen verran,
 että saan puhua.
 Kun olen puhunut, pilkatkaa sitten.
⁴ Ihmisiäkö vastaan minä valitan?
 Kuinka en kävisi kärsimättömäksi!
⁵ Kääntykää katsomaan minua
 niin tyrmistytte
 ja panette käden suullenne.
⁶ Kun käyn ajattelemaan, niin
 kauhistun,
 ja vavistus valtaa ruumiini."

Miksi jumalattomat saavat elää rauhassa?

⁷ "Miksi jumalattomat saavat elää,
 päästä korkeaan ikään,
 vieläpä lisätä mahtiaan ja
 rikkauttaan?
⁸ Heidän sukunsa pysyy vankkana
 heidän kanssaan,
 ja jälkeläisensä heidän
 silmiensä alla.
⁹ Heidän kotinsa ovat rauhassa,
 kauhuista kaukana,
 ei heihin osu Jumalan vitsa.

¹⁰ Hänen sonninsa astuu
 eikä turhaan,
 hänen lehmänsä poikii eikä
 synnytä kesken.
¹¹ Poikansa he laskevat ulos kuin
 lammaslauman,
 heidän lapsensa hyppelevät
 riemuissaan.
¹² He virittävät lauluja rumpua
 ja lyyraa soittaen,
 he iloitsevat huilunsoitosta.
¹³ He viettävät päivänsä onnessa,
 mutta hetkessä heidät syöstään
 alas tuonelaan.
¹⁴ Kuitenkin he sanovat Jumalalle:
 'Mene pois meidän luotamme,
 sinun teistäsi emme tahdo tietää.
¹⁵ Mikä on Kaikkivaltias, että
 häntä palvelisimme?
 Mitä hyötyä meillä on siitä, että
 pyydämme häneltä apua?'
¹⁶ Katso, heidän onnensa ei ole
 heidän omissa käsissään.
 Jumalattomien neuvo on kaukana
 minusta."

Jumalattomille ei kosteta

¹⁷ "Sammuuko useinkin
 jumalattomien lamppu,
 ja tavoittaako heidät onnettomuus?
 Jakeleeko Jumala heille arpaosat
 vihassaan?
¹⁸ Ovatko he kuin tuulen
 ajamat oljet,
 kuin akanat, jotka myrsky on
 temmannut mukaansa?

¹⁹ Jumala muka säästää
 jumalattoman rangaistuksen
 hänen lapsilleen.
 Kostakoon hänelle itselleen, niin
 että hän sen tuntee.
²⁰ Nähköön hän tuhonsa
 omin silmin,
 juokoon itse Kaikkivaltiaan vihaa.
²¹ Sillä mitä hän välittää
 omaisistaan, jälkeensä
 jäävistä,
 kun hänen kuukausiensa luku
 on täysi?
²² Onko opetettava ymmärrystä
 Jumalalle,
 hänelle, joka korkeuden olennotkin
 tuomitsee?
²³ Toinen kuolee täydessä
 onnessaan,
 kaikin tavoin rauhassa ja levossa.
²⁴ Hänen astiansa ovat
 maitoa täynnä,
 ja hänen luittensa ydin on tuore.
²⁵ Toinen kuolee katkeralla mielellä
 saamatta maistaa onnea.
²⁶ Samalla tavoin he käyvät
 levolle maahan,
 ja madot peittävät heidät.
²⁷ Kuulkaa, minä tunnen teidän
 ajatuksenne
 ja juonet, joiden avulla te yritätte
 nujertaa minut.
²⁸ Te sanotte: 'Missä on nyt
 mahtimiehen talo,
 missä maja, jossa jumalattomat
 asuivat?'

²⁹ Ettekö ole kyselleet tien
 kulkijoilta?
 Ette voi tehdä tyhjäksi heidän
 todistustaan siitä,
³⁰ että paha säästetään
 onnettomuuden päivänä,
 vihan päivänä hänet viedään
 suojaan.
³¹ Kuka syyttää häntä
 vasten kasvoja hänen
 vaelluksestaan?
 Kuka kostaa hänelle sen, mitä
 hän on tehnyt?
³² Hänet saatetaan kalmistoon,
 ja hänen hautakumpuaan vaalitaan.
³³ Lempeitä ovat hänelle
 laakson turpeet.
 Kaikki ihmiset seuraavat hänen
 jäljessään,
 niin kuin hänen edelläänkin on
 mennyt lukematon joukko.
³⁴ Kuinka tarjoatte minulle noin
 turhaa lohdutusta?
 Vastauksistanne jää pelkkä
 petollisuus jäljelle."

ELIFAAN KOLMAS PUHE

Voiko ihminen hyödyttää Jumalaa?

22 Teemanilainen Elifas lausui
 näin:

² "Voiko ihminen hyödyttää
 Jumalaa?
 Ei, ainoastaan itseään hyödyttää
 se, jolla on ymmärrystä.

³ Onko Kaikkivaltiaalle etua siitä,
että olet vanhurskas,
tai voittoa siitä, että vaellat
nuhteettomasti?

⁴ Jumalanpelkosiko vuoksi hän
sinua ojentaa
ja käy kanssasi oikeutta?"

Pahuutesi on suuri, Job

⁵ "Eikö pahuutesi ole suuri,
eikö vääriä tekojasi ole
loputtomasti?

⁶ Sinähän otit veljiltäsi pantin
ilman aihetta

ja riistit vaatteet alastomilta.

⁷ Et antanut nääntyvälle vettä
juotavaksi,

nälkäiseltä kielsit leivän.

⁸ Voimakkaan omaksi tuli maa,
ja vain suosikit saivat asua siinä.

⁹ Lesket sinä lähetit luotasi
tyhjin käsin,
orpojen käsivarret murskattiin.

¹⁰ Sen tähden ympärilläsi on
nyt ansoja,
ja äkillinen kauhu valtaa sinut.

¹¹ Vai etkö näe pimeyttä?
Vesitulva peittää sinut."

Sinä väheksyt Jumalaa

¹² "Eikö Jumala ole korkea
kuin taivas?

Katso ylimpiä tähtiä – kuinka
korkealla ne ovatkaan!

¹³ Ja sinä sanot: 'Mitäpä
Jumala tietää!

Voiko hän tuomita synkkien
pilvien takaa?

¹⁴ Hän on pilvien piilossa, ei
hän näe,
taivaan holvilla hän käyskentelee.'

¹⁵ Seuraatko ikivanhaa polkua,
jota pahantekijät vaelsivat,

¹⁶ nuo, jotka temmattiin pois
ennen aikaansa

ja joiden perustuksen virta vei
mennessään.

¹⁷ He sanoivat Jumalalle: 'Käänny
pois meistä.

Mitä Kaikkivaltias meille
voisi tehdä?'

¹⁸ Kuitenkin hän oli täyttänyt
heidän talonsa kaikella
hyvällä.

Mutta minusta on kaukana
jumalattomien neuvo.

¹⁹ Vanhurskaat näkevät heidän
tuhonsa ja iloitsevat,
nuhteeton pilkkaa heitä:

²⁰ 'Totisesti, vastustajamme
on tuhottu.

Sen, mitä heistä jäi jäljelle,
kulutti tuli."

Tee sovinto Jumalan kanssa

²¹ "Tee siis sovinto ja elä rauhassa
Jumalan kanssa,
niin saavutat onnen.

²² Ota vastaan opetus
hänen suustaan

ja kätke hänen sanansa sydämeesi.

²³ Jos palaat Kaikkivaltiaan luo,
sinun elämäsi rakentuu uudestaan.

Jos karkotat vääryyden kauas
majastasi,
²⁴ viskaat kultasi tomuun
ja Oofirin kullan jokilaakson
louhikkoon,
²⁵ jos Kaikkivaltiaasta tulee
kulta-aarteesi,
jaloin hopeasi,
²⁶ silloin iloitset Kaikkivaltiaasta
ja nostat kasvosi Jumalan puoleen.
²⁷ Kun rukoilet häntä, hän
kuulee sinua,
ja sinä voit täyttää lupauksesi.
²⁸ Kun jotakin päätät, se
onnistuu sinulle;
sinun teillesi loistaa valo.
²⁹ Jos tie painuu alaspäin, sinä
sanot: 'Ylös',
ja hän auttaa nöyrytyvää.
³⁰ Hän pelastaa senkin, joka
ei ole syytön;
sinun kättesi puhtauden tähden
tämä pelastuu."

JOBIN KAHDEKSAS PUHE

Kuinka voisin löytää Jumalan?

23 Job vastasi näin:
² "Tänäänkin valitukseni
on kapinaa!
Käteni on raskas huokaukseni
tähden.
³ Jospa tietäisin, kuinka
löytää hänet,
pääsisinpä hänen asunnolleen!
⁴ Minä esittäisin hänelle riita-asiani

ja täyttäisin suuni todisteilla.
⁵ Tahtoisinpa tietää, mitä hän
minulle vastaisi,
ja ymmärtää, mitä hän minulle
sanoisi.
⁶ Kävisikö hän oikeutta minua
vastaan suurella voimallaan?
Ei, totisesti hän kuuntelisi
minua tarkasti.
⁷ Silloin olisi hänen vastapuolenaan
oikeamielinen mies.
Olisin vapaa tuomaristani ainiaaksi.
⁸ Minä menen itään, mutta ei
hän ole siellä,
menen länteen enkä
häntä huomaa.
⁹ Jos hän toimii pohjoisessa,
en näe häntä,
jos hän kääntyy etelään, en
häntä havaitse.
¹⁰ Hän kyllä tietää kulkemani tien.
Jos hän tutkisi minut, osoittautuisin
kullan kaltaiseksi.
¹¹ Hänen askeleissaan on jalkani
pysynyt,
hänen tietään olen noudattanut
siltä poikkeamatta.
¹² Hänen huultensa käskystä
en ole poikennut.
Hänen suunsa sanat olen kätkenyt
tarkemmin kuin omat
päättökseni."

Jumala tekee mitä tahtoo

¹³ "Mutta hän pysyy samassa
päättöksessään,
kuka voi häntä estää?

Mitä hän tahtoo, sen hän tekee.

¹⁴ Hän toteuttaa sen, mikä on minulle säädetty.

Sellaista hänellä on tallella vielä paljon.

¹⁵ Sen tähden valtaa minut kauhu hänen kasvojensa edessä.

Kun sitä ajattelen, pelkään häntä.

¹⁶ Jumala on lannistanut minun rohkeuteni,

Kaikkivaltias on kauhistuttanut minut.

¹⁷ En minä pimeyden tähden menehdy,

en sen vuoksi, että synkeys peittää minut."

Miksi Jumala sallii jumalattomien pahat teot?

24 "Miksi Kaikkivaltias ei ole varannut tuomion aikoja?

Miksi eivät ne, jotka hänet tuntevat,

saa nähdä hänen tilintekonsa päiviä?

² Jumalattomat siirtävät rajoja, ryöstävät laumoja ja laskevat ne laitumelleen.

³ Orpojen aasin he vievät mennessään, ottavat pantiksi lesken härän.

⁴ He työntävät köyhät tien sivuun, kaikkien maan kurjien täytyy piileskellä.

⁵ Nuo köyhät ovat kuin villiaasit autiomaassa: he lähtevät työhönsä,

purtavaa etsimään, aro on heidän lastensa leipä.

⁶ Kedolta he korjaavat rehuviljaa ruuakseen,

jumalattoman viinitarhasta he keräävät tähteitä.

⁷ Alastomina he viettävät yönsä, vailla vaatteita,

ilman peittoa kylmässä.

⁸ Vuorilla vuotavasta sateesta he ovat likomärkiä,

vailla suojaa he syleilevät kalliota.

⁹ Äidin rinnoilta riistetään orpo, ja kurjalta otetaan pantti.

¹⁰ He kulkevat alastomina, ilman vaatteita,

nälkäisinä he kantavat lyhteitä.

¹¹ Muurien sisällä he pusertavat öljyä,

polkevat viinikuurnaa ja ovat itse janoissaan.

¹² Kaupungista kuuluu miesten voihkina,

ja haavoille lyötyjen sielu huutaa apua.

Mutta Jumala ei piittaa vääryydestä.

¹³ On niitä, jotka kapinoivat valoa vastaan,

eivät tunne sen teitä eivätkä pysy sen poluilla.

¹⁴ Ennen päivän valkenemista nousee murhaaja, tappaa kurjan ja köyhän. Hän hiipii yöllä kuin varas.

¹⁵ Avionrikkojan silmä tähyilee
hämärää,
hän ajattelee: 'Ei minua näe
kenenkään silmä.'
Kasvonsa hän peittää.
¹⁶ Pimeässä murtaudutaan taloihin.
Päiväksi nämä ihmiset sulkeutuvat
sisälle
eivätkä tahdo valosta tietää.
¹⁷ Pilkkopimeä on heille kuin
aamunkoitto,
ovathan pimeyden kauhut
heille tuttuja."

Lopulta vääräys murskataan kuin puu

¹⁸ "Kevyesti kiittää jumalaton
vetten viemänä.
Kirottu on maassa hänen
peltopalstansa,
ei hän enää poikkea viinitarhojen
tielle.
¹⁹ Kuiva maa ja kuumuus
ahmaisevat lumiveden,
tuonela nielee synnintekijät.
²⁰ Äidin kohtu unohtaa hänet,
madot syövät hänet herkkunaan,
eikä häntä enää muisteta.
Vääräys murskataan kuin puu.
²¹ Hän kohteli pahoin
hedelmätöntä,
joka ei synnyttä lapsia,
leskelle hän ei hyvää tehnyt.
²² Mahtavat Jumala pitää yllä
voimallaan.
He nousevat jälleen,
vaikka olivat jo epätoivoisia
hengestään.

²³ Hän antaa heidän olla turvassa,
heillä on tuki.
Hänen silmänsä valvovat
heidän teitään.
²⁴ Vähäksi aikaa he kohoavat
korkealle,
sitten heitä ei enää ole.
He vaipuvat kuolemaan,
heidät temmataan pois niin kuin
kaikki muutkin,
heidät taitetaan kuin tähkäpäät.
²⁵ Eikö näin ole?
Kuka osoittaa minut valehtelijaksi?
Kuka tekee tyhjäksi minun sanani?"

BILDADIN KOLMAS PUHE

Kukaan ei ole vanhurskas

25 Sitten lausui suuhilainen Bildad
näin:
² "Hallitusvalta ja pelättävyys
ovat hänen,
joka luo rauhaa korkeuksissaan.
³ Onko määrää hänen joukoillaan?
Kenelle ei koittaisi hänen valonsa?
⁴ Kuinka ihminen olisi vanhurskas
Jumalan edessä?
Kuinka naisesta syntynyt
olisi puhdas?
⁵ Katso, eihän kuukaan ole kirkas,
eivät tähdetkään ole puhtaat
hänen silmissään.
⁶ Kuinka sitten ihminen, tuo mato,
ja ihmislapsi, tuo toukka!"

JOBIN YHDEKSÄS PUHE

Kuinka oletkaan auttanut voimatonta!

26 Job vastasi näin:
² "Kuinka oletkaan auttanut

voimatonta,

tukenut käsivartta, jossa ei
 ole voimaa!

³ Kuinka oletkaan neuvonut sitä,
 jolta puuttuu viisautta,
 ja tuonut julki paljon ymmärrystä!

⁴ Kenelle oikein olet sanasi
 osoittanut?

Kenen henki on kauttasi puhunut?"

Jumalan valtasuuruus

⁵ "Vainajat värisevät vetten
 ja niiden asukkaitten alla.

⁶ Paljaana on tuonela Jumalan
 edessä,

ei ole manalalla peitettä.

⁷ Pohjoiset taivaat hän levittää
 tyhjiyden yli,
 ripustaa maan tyhjiyden päälle.

⁸ Hän käärii vedet pilviinsä,
 eivätkä pilvet halkea niiden
 painosta.

⁹ Hän peittää näkyvistä
 valtaistuimensa,
 levittää pilvensä sen yli.

¹⁰ Hän on vetänyt vetten
 pinnalle piirin,
 rajan sinne asti, missä valo
 päättyy pimeään.

¹¹ Taivaan pylväät huojuvat,
 ne tyrmistyvät hänen nuhtelustaan.

¹² Voimallaan hän taltutti meren,
 ymmärryksensä voimalla hän
 murskasi Rahabin.

¹³ Hänen henkäyksestään taivas
 kirkastui.

Hänen kätensä lävisti pakenevan
 käärmeen.

¹⁴ Katso, nämä ovat ainoastaan
 hänen tekojensa ääriviivoja.
 Kuinka hiljainen onkaan kuiskaus,
 jonka hänestä kuulemme!

Kuka sitten voi käsittää hänen
 väkevyytensä jylhinä?"

JOBIN KYMMENES PUHE

Omatuntoni ei soimaa minua

27 Job jatkoi mietelmiensä
 lausumista ja sanoi:

² "Niin totta kuin elää Jumala,
 joka on riistänyt minulta oikeuteni,
 ja Kaikkivaltias,
 joka on antanut katkeraa
 murhetta sielulleni:

³ niin kauan kuin minussa vielä
 on henkeä

ja Jumalan henkäys sieraimissani,

⁴ huuleni eivät totisesti
 puhu petosta

eikä kieleni lausu vilppiä.

⁵ Olkoon kaukana minusta,
 että myöntäisin teidän olevan
 oikeassa.

Niin kauan kuin elän,
 en luovu syyttömyydestäni.

⁶ Pidän kiinni vanhurskaudestani
enkä hellitä,
yhdestäkään elämäni päivästä ei
omatuntoni minua soimaa."

Itätuuli vie jumalattoman

⁷ "Käyköön viholliselleni niin kuin
jumalattomalle
ja vastustajalleni niin kuin
väärintekijälle.

⁸ Mitä toivoa on jumalattomalla,
kun Jumala leikkaa pois hänen
elämänsä,

tempaa pois hänen sielunsa?

⁹ Kuuleeko Jumala hänen huutonsa,
kun häntä kohtaa ahdinko?

¹⁰ Voiko hän iloita Kaikkivaltiaasta,
huutaa Jumalan puoleen
kaikkina aikoina?

¹¹ Minä opetan teille, millainen
on Jumalan käsi,
en salaa Kaikkivaltiaan ajatuksia.

¹² Olettehan te kaikki sen
itse nähneet,
miksi sitten puhutte turhia?

¹³ Tämä on jumalattoman ihmisen
osa, Jumalan säätämä,
tämä on perintöosa, jonka
väkivaltaiset saavat
Kaikkivaltialta:

¹⁴ Jos hänellä on paljonkin lapsia,
he ovat miekan omia.
Hänen jälkeläisensä eivät saa
kyllyksi leipää.

¹⁵ Jotka heistä jäävät jäljelle, ne
saattaa rutto hautaan;
heidän leskensä eivät itke.

¹⁶ Jos hän kasaa hopeaa
kuin multaa
ja valmistaa vaatteita niin paljon
kuin savea,

¹⁷ niin valmistakoon, mutta
vanhurskas pukee ne ylleen,
ja viattomat jakavat keskenään
hopean.

¹⁸ Hän rakentaa taloaan kuin
koiperhosen toukka,
se on kuin vartijan kyhäämä
maja pellolla.

¹⁹ Rikkaana hän menee levolle;
mitään ei ole hävinnyt.
Kun hän avaa silmänsä, mitään
ei ole jäljellä.

²⁰ Kauhut tavoittavat hänet
kuin tulvavedet,
yöllä varkain yllättää hänet
rajuilma.

²¹ Itätuuli nostaa hänet, hän
menee menojaan.
Tuuli puhalttaa hänet pois
paikaltaan.

²² Jumala heittää sen hänen
päälleen säälimättä,
hädissään on hänen paettava
Jumalan käden voimaa.

²³ Silloin hänelle paukutetaan käsiä
ja vihelletään hänen omalta
asuinpaikaltaan."

Ihminen etsii maan aarteita

28 "Hopeallakin on suonensa
ja löytöpaikkansa kullalla,
joka puhdistetaan.

² Rauta otetaan maasta,

kivistä sulatetaan kupari.

³ Pimeydestä tehdään loppu,
pilkkopimeässä olevat kivet
tutkitaan perin pohjin.

⁴ Kaivoskuilu louhitaan syvälle
maan asukkaiden alle.

Unohdettuina, kaukana kulkuteistä,
miehet siellä riippuvat,
heiluvat kaukana ihmisten ilmoilta.

⁵ Maasta kasvaa leipä,
mutta maan uumenissa myllertää
kuin tulen voima.

⁶ Sen kivissä on safiirilla sijansa,
siellä on kultahiekkaa.

⁷ Polkua sinne ei tiedä petolintu,
eikä haukan silmä sitä havaitse.

⁸ Sitä eivät astele ylväät eläimet,
leijona ei sitä kulje.

⁹ Siellä käydään käsiksi piikiveen,
vuoret myllerretään juuria myöten.

¹⁰ Kallioihin murretaan käytäviä.
Silmä näkee kaikenlaiset kalleudet.

¹¹ Vesisuonet estetään tihkumasta,
salattu tuodaan päivänvaloon."

Viisautta ei voi ostaa kullalla

¹² "Mutta viisaus – mistä se löytyy,
missä on ymmärryksen
asuinpaikka?

¹³ Ihminen ei tiedä sen arvoa,
eikä sitä löydy elävien maasta.

¹⁴ Syvyys sanoo: 'Ei se ole minussa',
ja meri sanoo: 'Ei se ole minun
luonani.'

¹⁵ Sitä ei voi ostaa puhtaalla kullalla,
eikä hopeaa voi punnita sen
hinnaksi.

¹⁶ Sen maksuksi ei riitä Oofirin kulta,
eivät kalliit onyksi-kivet eivätkä
safiirit.

¹⁷ Ei vedä sille vertaa kulta eikä lasi,
eivät riitä sen vaihtohinnaksi
aitokultaiset astiat.

¹⁸ Koralleja ja kristalleja ei voi
edes mainita,
viisauden omistaminen on
kalliimpi kuin helmet.

¹⁹ Ei vedä viisaudelle vertaa
Kuusin topaasi,
puhdas kulta ei riitä sen maksuksi."

Jumala yksin tuntee viisauden lähteen

²⁰ "Mistä sitten tulee viisaus,
ja missä on ymmärryksen
asuinpaikka?

²¹ Se on kätkeyty kaikkien
elävien silmiltä,
se on salattu taivaan linnuiltakin.

²² Manala ja kuolema sanovat:
'Korvamme ovat kuulleet siitä
kerrottavan.'

²³ Jumala tietää tien sen luokse,
hän tuntee sen asuinpaikan.

²⁴ Hänen katseensa tavoittaa
maan ääret,
hän näkee kaiken, mitä on
taivaan alla.

²⁵ Kun hän antoi tuulelle voiman
ja määräsi mitalla vedet,

²⁶ kun hän sääti lain sateelle
ja ukkospilvelle tien,

²⁷ silloin hän sen näki ja ilmoitti sen,
toi sen esille ja myös tutki sen.

²⁸ Ihmiselle hän sanoi:

'Katso, Herran pelko on viisautta,
pahan karttaminen ymmärrystä.'"

JOB VETOAA JUMALAA, 29 – 31

JOBIN YHDESTOISTA PUHE

**Jospa olisin niin kuin
parhaina päivinäni**

29 Job jatkoi mietelmiensä
lausumista ja sanoi:

² "Olisinpa niin kuin olin menneinä
kuukausina,
niin kuin niinä päivinä, joina
Jumala minua varjeli.

³ Silloin hänen lamppunsa loisti
pääni päällä
ja hänen valossaan minä vaelsin
pimeyden halki.

⁴ Jospa olisin niin kuin parhaina
päivinäni,
kun Jumalan ystävyys oli
majani yllä,

⁵ ja Kaikkivaltias oli vielä
minun kanssani

ja lapseni olivat ympärilläni.

⁶ Silloin askeleeni kylpivät kermassa
ja kallio vierelläni vuoti öljyvirtoja.

⁷ Kun menin kaupunginportille,
kun asetin istuimeni torille,

⁸ nuorukaiset väistyivät
nähdessään minut,
vanhukset nousivat ja jäivät
seisomaan,

⁹ päämiehet lakkasivat puhumasta

ja panivat käden suulleen,
¹⁰ ruhtinaiden ääni vaikenä,
ja heidän kielensä tarttui
kitalakeen."

Minä autoin kurjia

¹¹ "Kenen korva minusta kuuli,
hän ylisti minua onnelliseksi,
kenen silmä minut näki,
hän antoi minusta hyvän
todistuksen.

¹² Sillä minä pelastin kurjan,
joka huusi apua,
ja orvon, jolla ei ollut auttajaa.

¹³ Menehtyvän siunaus tuli
osakseni,
lesken sydämen sain
riemuitsemaan.

¹⁴ Vanhurskauden puin ylleni,
ja se verhosi minut,
oikeus oli minulla viittana ja
päähineenä.

¹⁵ Minä olin sokean silmä
ja ontuvan jalka.

¹⁶ Köyhille minä olin isä,
tuntemattomankin asiaa
tutkin tarkoin.

¹⁷ Minä murskasin väärintekijän
leukaluut
ja tempasin saaliin hänen
hampaistaan."

Silloin minua kunnioitettiin

¹⁸ "Silloin ajattelin:
'Minä saan kuolla omassa
pesässäni,

ja päiviä minulle lisääntyy kuin
hiekanjyviä.

¹⁹ Juureni ovat vedelle avoinna,
ja kaste viiptyy oksillani.

²⁰ Kunniani uudistuu alati,
ja jouseni nuortuu minun
kädessäni.'

²¹ Kaikki kuuntelivat minua
ja odottivat,
ottivat vaieten vastaan neuvo.

²² Kun olin puhunut, he eivät
sanaakaan sanoneet,
vihmana valui puheeni heihin.

²³ He odottivat minua kuin sadetta
ja avasivat suunsa kuin
kevätkuurolle.

²⁴ Minä hymyilin heille, kun he
olivat toivottomia,
minun kasvojeni valoisuus ei
jättänyt heitä synkiä.

²⁵ Jos suvaisin tulla heidän
luokseen,
minä istuin kunniapaikalla,
istuin kuin kuningas sotajoukkonsa
keskellä,
niin kuin se, joka lohduttaa
murheellisia."

Nyt olen pilkan kohde

30 "Nyt minulle nauravat
elinpäiviltään nuoremmat,
joiden isiä pidin arvottomina
paimenkoirieni pariin.

² Ja mitäpä minua hyödyttäisi
heidän kätensä voima,
kun heidän nuoruutensa tarmon
on vienyt

³ puute ja kova nälänhätä.

He kaluavat kuivaa maata,
jo ennestään typötyhjää maata.

⁴ He poimivat suolaheiniä
pensaiden ympäriltä,
heidän ruokanaan ovat
kinsteripensaan juuret.

⁵ Heidät karkotetaan ihmisten
parista,
heidän peräänsä huudetaan
kuin varkaille.

⁶ Heidän on asuttava rotkojen
rinteillä,
maakoloissa ja kallioluolissa.

⁷ Pensaiden keskellä he ulisevat,
piikkikasvien alle he sulloutuvat,

⁸ nuo houkkien ja halveksittujen
jälkeläiset,

jotka on ruoskalla ajettu maasta.

⁹ Nyt minusta on tullut heille
pilkkalaulu,
olen joutunut heidän
sananparrekseen.

¹⁰ He inhoavat minua,
pysyttelevät minusta kaukana,
mutta eivät häikäile sylkeä
silmilleni.

¹¹ Onhan Jumala irrottanut
jouseni janteen
ja nöyryyttänyt minut,
siksi he eivät hillitse kieltään
minun edessäni.

¹² Oikealta puoleltani nousee
tuo pentulauma.
He lyövät jalat altani,

he raivaavat minua vastaan
turmion tien.

¹³ He hävittävät minun polkuni,
ovat apuna minua tuhottaessa,
vaikka itse ovat vailla auttajaa.

¹⁴ Kuin leveästä muurinaukosta
he tulevat,
raunioiden alta he vyöryvät esiin.

¹⁵ Kauhut käyvät kimppuuni.
Kuin tuuli sinä pyyhkäiset pois
ylhäisen asemani,

ja onneni katoaa kuin pilvi.

¹⁶ Ja nyt, minun sieluni
vuotaa tyhjiin,
kurjuuden päivät ovat saavuttaneet
minut.

¹⁷ Yö kalvaa luut irti ruumiistani,
jäytävät tuskani eivät käy levolle.

¹⁸ Valtava voima on muuttanut
verhoni muodottomaksi,
se kiristyy ympärilleni kuin
paitani päänaukko.

¹⁹ Jumala on paiskannut
minut lokaan,
minusta on tullut kuin tomua
ja tuhkaa."

Sinä et vastaa minulle, Jumala

²⁰ "Minä huudan sinua avuksi,
mutta sinä et vastaa!
Tässä seison, mutta sinä vain
tuijotat minua.

²¹ Sinä olet muuttunut julmaksi
minua kohtaan,
sinä vainoat minua väkevällä
kädelläsi.

²² Sinä kohotat minut myrskytuulen
vietäväksi,
annat minun menehtyä rajuilman
pauhinassa.

²³ Minä tiedän, että sinä viet
minua kohti kuolemaa,
majaan, jonne kaikki elävät
kokoontuvat.

²⁴ Eikö kuitenkin saisi raunioista
kättään ojentaa
tai onnettomuudessa apua huutaa?

²⁵ Vai enkö itkenyt kovaosaisen
kohtaloa,
eikö sieluni säälinyt köyhää?

²⁶ Hyvää minä odotin, mutta
minua kohtasi paha,
ikäväin valoa, mutta tulikin
pimeys."

Minä kuljen suruasussa

²⁷ "Sisälläni kuohuu lakkaamatta,
kurjuuden päivät ovat kohdanneet
minua.

²⁸ Minä kuljen suruasussa, vailla
auringonvaloa.
Minä nousen ja huudan apua
väkijoukossa.

²⁹ Minusta on tullut sakaalien veli
ja strutsien toveri.

³⁰ Minun nahkani on mustunut
ja lohkeilee,
luuni ovat kuumeen korventamat.
³¹ Valitukseksi muuttui lyyrani
soitto
ja huiluni sävel itkijöiden ääneksi."

En ole vaeltanut valheessa

31 "Minä olen tehnyt liiton
silmieni kanssa:
kuinka voisinkaan katsoa
neitosen puoleen!
² Minkä osan saisin silloin ylhäältä,
minkä perintöosan Kaikkivaltiaalta
korkeudesta?
³ Tuleehan väärämielisille turmio
ja väärintekijöille onnettomuus.
⁴ Eikö hän näe minun teitäni
ja laske kaikki askeleeni?
⁵ Vaelsinko valheessa,
kiiruhtiko jalkani petokseen?
⁶ Punnitkoon Jumala minut
oikealla vaa'alla,
niin hän huomaa minun
nuhteettomuuteni.
⁷ Jos askeleeni poikkisivat tieltä
ja sydämeni seurasi silmieni
mukana,
jos tahra on tarttunut käsiini,
⁸ niin syököön toinen, mitä kylvän,
ja vesani revittäköön juurineen.
⁹ Jos sydämeni hullaantui
toisen vaimoon
ja väijyin lähimmäiseni ovella,
¹⁰ niin jauhakoon oma vaimoni
vieraan jyviä,
vaipukoot toiset hänen syleilyynsä.
¹¹ Sillä tekoni olisi ollut ilkityö,
raskaasti rangaistava rikos,
¹² kuin tuli, joka kuluttaisi kaiken
manalaan saakka,
repisi juurineen kaiken saton."

En ole riistänyt palvelijoitani

¹³ "Jos olen halveksinut orjani tai
orjattareni oikeutta,
kun heillä oli riita-asia minun
kanssani,
¹⁴ niin mitä tekisin, jos Jumala
nousisi tuomitsemaan,
mitä vastaisin, jos hän vaatisi
minut tilille?
¹⁵ Eikö hän, joka äidin kohdussa
teki minut, tehnyt heitäkin,
eikö hän valmistanut meidät
molemmat äidin kohdussa?
¹⁶ Olenko kieltänyt vähäosaisilta
sen, mitä he toivoivat,
ja saattanut lesken silmät
sammumaan?
¹⁷ Olenko syönyt leipäpalani yksin,
orvonkin saamatta siitä syödä?
¹⁸ Ei, nuoruudestani asti minä
kasvatin häntä kuin oma isä,
koko elinaikani olen pitänyt
hänestä huolta.
¹⁹ Jos näin jonkun menehtyvän
vaatteiden puutteessa,
köyhän olevan vailla ruumiin
verhoa,
²⁰ niin eivätkö hänen jäsenensä
siunanneet minua,
kun hän sai lämmitellä karitsoitteni
villoilla.
²¹ Puinko nyrkkiä orvolle,
kun huomasin saavani kannatusta
portissa?
²² Jos näin on,
irtaantukoon olkapääni hartioistani

ja murtukoon käsivarteni sijoiltaan.

²³ Silloin minun olisi pelättävä
Jumalalta tulevaa
onnettomuutta,
enkä kestäisi hänen
valtasuuruutensa edessä."

En ole luopunut Jumalasta

²⁴ "Olenko pannut luottamukseni
kultaan,
sanonut puhtaalle kullalle: 'Sinä
olet turvani'?

²⁵ Iloitsinko siitä, että rikkauteni
oli suuri
ja käteni oli saanut paljon
hankituksi?

²⁶ Kun katselin loistavaa aurinkoa
ja kuuta, joka vaelsi
ylhäisyydessään,

²⁷ antautuiko silloin sydämeni
salassa vieteltäväksi,
heittikö käteni niille suudelmia?

²⁸ Ei, sekin olisi ollut raskaasti
rangaistava rikos,
sillä olisin kieltänyt korkeuden
Jumalan."

En ole peitellyt rikkomuksiani

²⁹ "Olenko iloinnut vihamieheni
tuhosta,
huutanut riemusta, kun häntä
kohtasi onnettomuus?

³⁰ En ole sallinut suuni tehdä syntiä,
kiroten vaatia hänen henkeään.

³¹ Eiköhän talonväkeni sanoisi:
'Kuka ei olisi saanut
lihaa kylliksi?'

³² Muukalaisen ei tarvinnut
viettää yötä ulkona,
minä pidin oveni auki tielle päin.

³³ Olenko Aadamin tavoin peitellyt
rikkomuksiani,
kätkenyt poveeni syyllisyyden?
³⁴ Olenko säikkynyt suurta joukkoa,
pelännyt sukujen halveksuntaa
ja pysynyt hiljaa, ovesta ulos
menemättä?"

Kaikkivaltias vastatkoon minulle!

³⁵ "Olisipa joku, joka kuuntelisi
minua!
Tuossa on puumerkkini;
Kaikkivaltias vastatkoon minulle!
Vastapuoleni kirjoittakoon kirjaan
syytöksensä!

³⁶ Totisesti, olkapäälläni sitä
kantaisin,
sitoisin sen seppeleeksi päähäni.
³⁷ Tekisin hänelle selkoa jokaisesta
askeleestani,
astuisin hänen eteensä kuin
ruhtinas.

³⁸ Jos peltoni valitti minun tähteni
ja kaikki sen vaot itkivät,

³⁹ jos kulutin sen voiman
korvauksetta
ja saatoin sen oikeat omistajat
huokaamaan,

⁴⁰ niin kasvakoon se vehnän
sijasta piikkipensaita
ja ohran sijasta pahanhajuista
ruohoa."

Tähän päättyvät Jobin puheet.

ELIHUN PUHEET, 32 – 37

Elihu vihastuu

32 Niin nuo kolme miestä eivät enää vastanneet Jobille, hän kun oli omissa silmissään vanhurskas.
² Silloin vihastui buusilainen Elihu, Barakelin poika, Raamin suvusta. Jobiin hän vihastui, koska tämä piti itseään Jumalaa vanhurskaampana. ³ Myös tämän kolmeen ystävään hän vihastui, koska he eivät keksineet vastausta Jobille ja kuitenkin syyttivät häntä jumalattomaksi. ⁴ Elihu oli odottanut vuoroa puhuakseen Jobille, koska toiset olivat vuosiltaan häntä vanhempia. ⁵ Mutta kun hän näki, ettei noilla kolmella miehellä enää ollut sanaa suussa, vastaukseksi, hän vihastui.

ELIHUN ENSIMMÄINEN PUHE

Vanhukset eivät ymmärrä kaikkea

⁶ Buusilainen Elihu, Barakelin poika, lausui näin:

"Nuori minä olen vuosiltani,
 ja te olette vanhoja.
 Sen vuoksi minä arastelin
 ja pelkäsin ilmoittaa tietoani teille.
⁷ Minä ajattelin: 'Puhukoon ikä,
 ja vuosien paljous tuokoon
 julki viisautta.'
⁸ Mutta onhan ihmisissä henki,
 ja Kaikkivaltiaan henkäys antaa
 heille ymmärrystä.
⁹ Eivät iäkkäät aina ole viisaimpia,

eivätkä ainoastaan vanhukset
 ymmärrä, mikä on oikein.

¹⁰ Sen vuoksi minä sanon:
 Kuule minua!
 Minäkin ilmoitan, mitä tiedän."

Olen kuunnellut viisaita puheitanne

¹¹ "Olen odottanut, mitä te sanoisitte,
 olen kuunnellut taitavia
 puheitanne,
 kun te tutkitte sanoja.
¹² Minä kuuntelin teitä tarkasti,
 ja katso,
 kukaan ei kumonnut Jobin sanoja.
 Kukaan teistä ei voinut vastata
 hänen puheisiinsa.
¹³ Älkää vain sanoko: 'Olemme
 kohdanneet viisauden,
 vain Jumala voi voittaa hänet,
 ei ihminen.'
¹⁴ Minulle hän ei ole sanojaan
 suunnannut,
 enkä minä käy hänelle vastaamaan
 teidän puheillanne.
¹⁵ He ovat kauhuissaan, eivät
 enää vastaa,
 sanat ovat heiltä häipyneet.
¹⁶ Odottaisinko vielä, kun he
 eivät puhu,
 kun he siinä seisovat vastaamatta
 enää mitään?
¹⁷ Vastaanpa minäkin osaltani,
 minäkin ilmoitan, mitä tiedän."

Olen täynnä sanoja

¹⁸ "Minä olen täynnä sanoja,

henki sisimmässäni ahdistaa minua.

¹⁹ Katso, minun sisimpäni on
kuin viini, jolle ei avata
ulospääsyä,
se on pakahtumaisillaan kuin
vasta täytetyt leilit.

²⁰ Tahdon puhua saadakseni
helpotusta,
avata huuleni ja vastata.

²¹ En aio pitää kenenkään puolta
enkä liehakoida ketään ihmistä,

²² sillä en osaa liehakoida.
Jos niin tekisin,
Luojaani ottaisi minut pian pois."

Vilpittömästä sydäimestä lähtevät sanani

33 "Mutta kuule nyt, Job,
minun puhettani,
ota korviisi kaikki minun sanani.

² Katso, olen avannut suuni,
kieleni puhuu suussani.

³ Vilpittömästä sydäimestä
lähtevät sanani,
huuleni puhuvat puhdasta tietoa.

⁴ Jumalan Henki on minut luonut,
Kaikkivaltiaan henkäys antaa
minulle elämän.

⁵ Vastaa minulle, jos siihen kykenet!
Varustaudu minua vastaan,
asetu asemiisi!

⁶ Olen Jumalan edessä samanlainen
kuin sinä:
hyppysellinen savea – siitä
minutkin on muovattu.

⁷ Näethän, etten ole niin
kauhistava, että säikyttäisin
sinut.

Minun mahtini ei ole raskaana
ylläsi."

Sinä sanoit olevasi puhdas

⁸ "Sinä olet puhunut korvieni
kuullen,

olen kuullut sanojesi äänen:

⁹ 'Puhdas minä olen, en ole
rikkonut.

Olen viaton, eikä minussa ole
vääryyttä.

¹⁰ Katso, hän keksii syitä
minua vastaan,
hän pitää minua vihollisenaan.

¹¹ Hän panee minun jalkani
jalkapuuhun,

vartioi kaikkia polkujani.'

¹² Katso, tässä sinä et ole oikeassa –
niin minä vastaan sinulle –
sillä Jumala on suurempi
kuin ihminen.

¹³ Miksi riitelet häntä vastaan,
jos hän ei vastaa kaikkiin ihmisen
sanoihin?"

Jumala puhuu monella tavalla

¹⁴ "Jumala puhuu tavalla ja
puhuu toisella,
sitä vain ei huomata.

¹⁵ Unessa, öisessä näyssä,
kun raskas uni valtaa ihmiset
ja he nukkuvat vuoteillaan,

¹⁶ hän avaa ihmisten korvat

ja vahvistaa sinetillä heille
 antamansa varoituksen,
¹⁷ kääntääkseen ihmisen pois
 pahasta teosta,
 varjellakseen miestä ylpeydestä,
¹⁸ säästääkseen hänen sielunsa
 haudasta
 ja elämänsä syöksymästä peitsiin."

Sairauskin voi puhutella

¹⁹ "Häntä kuritetaan myös
 tuskalla vuoteessa,
 kun hänen luissaan on lakkaamaton
 kapina.
²⁰ Hänen henkensä inhoaa leipää
 ja sielunsa herkkuruokaa.
²¹ Hänen lihansa kuihtuu
 olemattomiin,
 ja hänen luunsa, ennen
 näkymättömät, paljastuvat.
²² Näin hänen sielunsa lähenee
 hautaa,
 hänen elämänsä kuoleman
 lähettiläitä.
²³ Jos hänen puolellaan silloin
 on enkeli,
 välittäjä, yksi tuhansista,
 niistä, jotka ilmoittavat ihmiselle,
 mikä on oikein,
²⁴ niin Jumala armahtaa häntä
 ja sanoo:
 'Päästä hänet joutumasta hautaan,
 minä olen saanut lunastusmaksun.'
²⁵ Silloin hänen ruumiinsa uhkuu
 nuoruuden voimaa,

hän palaa takaisin nuoruutensa
 päiviin.
²⁶ Hän rukoilee Jumalaa, ja Jumala
 on hänelle suosiollinen.
 Hän saa riemuiten katsella
 Jumalan kasvoja.
 Näin Jumala palauttaa ihmiselle
 hänen vanhurskautensa.
²⁷ Hän laulaa nyt muille ihmisille:
 'Minä tein syntiä ja vääristin
 oikeuden,
 mutta minulle ei maksettu
 samalla mitalla.
²⁸ Hän pelasti minut joutumasta
 hautaan,
 ja henkeni saa katsella valoa.'
²⁹ Kaiken tämän Jumala
 tekee miehelle
 kaksi, jopa kolmekin kertaa
³⁰ palauttaakseen hänen sielunsa
 haudasta
 ja antaakseen elämän valon
 loistaa hänelle."

Kuule minua, Job

³¹ "Tarkkaa, Job, kuule minua,
 vaikene ja anna minun puhua.
³² Mutta jos löydät sanoja,
 vastaa minulle.
 Puhu, sillä mielelläni soisin sinun
 olevan oikeassa.
³³ Jos et, niin kuule minua,
 vaikene, niin minä opetan
 sinulle viisautta."

ELIHUN TOINEN PUHE

Tutkikaamme, mikä on oikein

34

Elihu jatkoi näin:

² "Kuulkaa minun sanojani,
te viisaat,

kuunnelkaa minua, te tietomiehet.

³ Korvahan koettelee sanat,
suulaki maistaa ruuan maun.

⁴ Tutkikaamme, mikä on oikein,
yrittäkäämme yhdessä ymmärtää,
mikä on hyvää.

⁵ Onhan Job sanonut: 'Olen
oikeassa,
mutta Jumala on riistänyt
minulta oikeuteni.

⁶ Vaikka puolellani on oikeus,
minua pidetään valehtelijana.

Nuolenhaava minussa on
parantumaton,
vaikka en ole mitenkään rikkonut.'

⁷ Kuka muu mies on sellainen
kuin Job,

joka juo pilkkasanoja kuin vettä,

⁸ joka liittyy väärintekijöiden
seuraan

ja vaeltaa jumalattomien
miesten parissa?

⁹ Hänhän sanoo: 'Ei mies
siitä hyödy,

että elää Jumalalle mieliksi.'"

Jumalassa ei ole vääryyttä

¹⁰ "Sen tähden kuulkaa minua, te
ymmärtäväiset miehet!

Pois se, että Jumalassa olisi
jumalattomuutta

tai Kaikkivaltiaassa vääryyttä.

¹¹ Hän maksaa ihmiselle hänen
tekojensa mukaan
ja antaa miehen kohdata
vaelluksensa hedelmät.

¹² Totisesti, Jumala ei tee väärin,
Kaikkivaltias ei vääristä oikeutta.

¹³ Kuka on asettanut hänet
hallitsemaan maata?

Kuka on perustanut koko
maanpiirin?

¹⁴ Jos hän ajattelisi vain itseään
ja vetäisi takaisin Henkensä,
elämänhenkäyksen,

¹⁵ niin kaikki liha menehtyisi
yhdellä kertaa

ja ihminen tulisi jälleen tomuksi.

¹⁶ Jos sinulla on ymmärrystä,
kuule tätä,
kuuntele tarkoin sanojeni ääntä.

¹⁷ Voisiko todella hallita se, joka
vihaa oikeutta?

Tuomitsetko sinä syylliseksi
Vanhurskaan ja Voimallisen,

¹⁸ joka sanoo kuninkaalle:
'Sinä keltoton',

ja ylimyksille: 'Sinä jumalaton',

¹⁹ joka ei pidä päämiesten puolta
eikä aseta ylhäistä alhaisen edelle –
ovathan he kaikki hänen
kättensä tekoa.

²⁰ Yhtäkkiä he kuolevat,
keskellä yötä.

Ihmiset horjuvat ja menehtyvät,

mahtava siirretään pois käden
koskematta.

²¹ Sillä Jumalan silmät valvovat
ihmisen teitä,
hän näkee kaikki ihmisen askeleet.

²² Ei ole pimeyttä, ei synkeyttä,
johon väärintekijät voisivat
piiloutua.

²³ Jumala ei ilmoita ihmiselle
määräaikaa,
jolloin tämän on astuttava
tuomiolle hänen eteensä.

²⁴ Tutkimatta hän murskaa
mahtavat

ja asettaa toiset heidän sijaansa

²⁵ sen tähden, että hän tuntee
heidän tekonsa.

Yöllä hän syöksee heidät alas,
ja he musertuvat.

²⁶ Niin kuin jumalattomia
hän lyö heitä julkisella paikalla,

²⁷ koska he luopuivat seuraamasta
häntä

eivätkä vähääkään välittäneet
hänen teistään.

²⁸ Vähäosaisen huudon he saivat
kohoamaan hänen eteensä,

ja hän kuulee kurjien huudon.

²⁹ Jos hän on hiljaa,
kuka hänet siitä tuomitsee
sylliseksi?

Jos hän peittää kasvonsa,
kuka voi hänet nähdä?

Niin kansaa kuin ihmistäkin
hän valvoo,

³⁰ ettei jumalaton ihminen pääse
hallitsemaan,
ei kukaan niistä, jotka ovat
kansalle ansaksi."

Sinunko mielesi mukaan Jumalan pitäisi toimia?

³¹ "Sanooko hän Jumalalle:
'Olen kärsinyt rangaistuksen, en
enää tee pahaa.

³² Opeta sinä minulle, mitä en
voi ymmärtää.

Jos olen tehnyt vääryyttä, en
sitä enää tee'?

³³ Sinunko mielesi mukaan hänen
pitäisi palkita ja rangaista,
kun olet niin tyytymätön?
Sinunhan on tehtävä valinta
eikä minun.

Puhu, mitä tiedät.

³⁴ Ymmärtäväiset miehet
sanovat minulle,
viisas mies, joka kuuntelee
minua, lausuu:

³⁵ 'Job puhuu taitamattomasti,
hänen sanoistaan puuttuu
ymmärrys.

³⁶ Kunpa Jobia koeteltaisiin
lakkaamatta!

Hänhän vastaa kuin väärintekijät!

³⁷ Syntiinsä hän lisää
kapinallisuuden,
paukuttaa käsiään keskellämme
ja syytää sanoja Jumalaa vastaan.""

ELIHUN KOLMAS PUHE

Jumala on ihmisen yläpuolella

35 Elihu lausui näin:
² "Onko mielestäsi oikein,
 että sanot olevasi vanhurskaampi
 kuin Jumala?
³ Sinähän kysyt: 'Mitä se minua
 hyödyttää?
 Hyödynkö siitä enemmän kuin
 synninteosta?'
⁴ Minä vastaan sinulle
 ja myös ystäville, jotka
 ovat luonasi.
⁵ Luo silmäsi taivaalle ja katso,
 katsele pilviä, jotka ovat korkealla
 yläpuolellasi.
⁶ Jos syntiä teet, mitä sillä
 hänelle teet?
 Vaikka sinulla olisi paljonkin
 rikoksia,
 mitä sillä hänelle mahdat?
⁷ Jos olet vanhurskas, mitä
 hän siitä saa?
 Ottaako hän jotakin sinun
 kädestäsi?
⁸ Ihmistä, kaltaistasi, koskee
 jumalattomuutesi
 ja ihmislasta sinun vanhurskautesi.
⁹ Sorron paljoutta valitetaan,
 huudetaan apua mahtavien
 käsivartta vastaan.
¹⁰ Ei kysyt: 'Missä on Jumala,
 minun Luojaani,
 joka yöllä saa viriämään
 ylistyslaulut,

¹¹ joka opettaa meille enemmän
 kuin maan eläimille
 ja antaa meille viisautta enemmän
 kuin taivaan linnuille?'
¹² Sitten huudetaan apua, mutta
 hän ei vastaa
 pahojen ylpeyden tähden."

Asiasi on Jumalan edessä, odota häntä

¹³ "Ei, turhia ei Jumala kuule,
 Kaikkivaltias ei sellaista ota
 huomioon,
¹⁴ saati jos sanot, ettet voi
 häntä nähdä.
 Asia on hänen edessään,
 odota häntä.
¹⁵ Mutta nyt, kun hän ei vaadi
 tilille vihassaan
 eikä juuri kiinnitä huomiota
 ylimielisyyteen,
¹⁶ niin Job avaa suunsa puhumaan
 joutavia
 ja syytää suuria sanoja ilman
 ymmärrystä."

ELIHUN NELJÄS PUHE

Jumala ei halveksi ketään

36 Elihu jatkoi puhettaan:
² "Maltahan vähän, niin
 ilmoitan sinulle jotakin,
 sillä vielä minulla on sanoja
 Jumalan puolustukseksi.
³ Minä noudan tietoni kaukaa
 ja osoitan Luojaani vanhurskauden.
⁴ Sanani eivät totisesti ole valhetta,

hän, jolla on täydellinen tieto,
on kanssasi.

⁵ Katso, Jumala on voimallinen
mutta ei halveksi ketään.

Hänen ymmärryksensä voima
on väkevä.

⁶ Jumalattoman hän ei anna elää,
mutta kurjille hän hankkii oikeuden.

⁷ Hän ei käännä silmiään
vanhurskaista

vaan antaa heidän istua
kuninkaiden kanssa

ikuisesti valtaistuimella;
he kohoavat korkealle.

⁸ Jos heidät kytketäänkin kahleisiin,
sidotaan kurjuuden köysillä,

⁹ niin hän ilmoittaa heille, mitä
he ovat tehneet

ja miten rikkoneet uhittelullaan.

¹⁰ Hän avaa heidän korvansa
nuhtelulle

ja käskee heidän kääntyä pois
vääryydestä.

¹¹ Jos he tottelevat ja palvelevat
häntä,

he saavat viettää päivänsä onnessa
ja vuotensa ihanasti.

¹² Mutta jos he eivät tottele,
he syöksyvät pistimiin

ja menehtyvät
ymmärtämättömyyteensä.

¹³ Jumalattomat pysyvät
vihamielisinä

eivätkä huuda apua, kun hän on
heidät vanginnut.

¹⁴ He menettävät henkensä
nuoruudessaan

ja elämänsä pyhäkön miesportoitten
joukossa.

¹⁵ Kurjan Jumala pelastaa hänen
kurjuutensa kautta
ja avaa hänen korvansa ahdingon
aikana."

Nautinto ja vääritys on ihmiselle mieluisampi kuin kärsimys

¹⁶ "Sinutkin houkutteli ahdingosta
avara tila, jossa ei ole ahtautta,
ja rasvaisista ruuista notkuvan
ruokapöydän rauha.

¹⁷ Nyt kohtasi sinua täysin määrin
jumalattoman tuomio,
tuomio ja oikeus ovat käyneet
sinuun käsiksi.

¹⁸ Älköön kärsimyksen polte
houkutelko sinua
pilkaamaan,
älköönpä lunastusmaksun suuruus
viekö sinua harhaan.

¹⁹ Voiko avunhuutosi auttaa
ahdingosta

tai kaikki voimasi ponnistukset?

²⁰ Älä ikävöi yötä,
joka siirtää kansat paikoiltaan.

²¹ Varo, ettet käänny vääryyteen;
sehän on sinulle mieluisampi
kuin kärsimys."

Emme voi käsittää Jumalan suuruutta

²² "Katso, Jumala on valtava
voimassaan.

Kuka on hänen kaltaisensa
opettaja?

²³ Kuka määrää hänen tiensä?
Kuka sanoo hänelle: 'Sinä olet
tehnyt vääryyttä'?

²⁴ Muista sinäkin ylistää
hänen töitään,
niitä, joiden kiitosta ihmiset
laulavat.

²⁵ Kaikki ihmiset näkevät ne,
kuolevaiset katselevat niitä kaukaa.

²⁶ Jumala on suuri, emme me
häntä käsitä,
hänen vuosiensa luku on
tutkimaton.

²⁷ Hän vetää ylös vesipisarat,
sade vihmana valuu sumusta alas.

²⁸ Pilvet sitä vuodattavat,
valuttavat ihmispaljouden päälle.

²⁹ Kuka ymmärtää pilvien
leviämisen
ja jyrähdykset hänen majastaan?

³⁰ Katso, hän levittää niiden
yli valonsa
ja peittää meren syvyydet.

³¹ Näin hän tuomitsee kansoja
ja antaa runsaan ravinnon.

³² Hän täyttää molemmat kätensä
leimauksella
ja lähettää salamat hyökkääjää
vastaan.

³³ Hänet ilmoittaa hänen jylinänsä,
karjakin tietää hänen tulonsa."

Jumala hallitsee luomakuntaa

37 "Sen vuoksi sydämeni vapisee
ja hypähtää paikoiltaan.

² Kuulkaa, kuulkaa hänen
äänensä pauhua
ja kohinaa, joka käy ulos hänen
suustaan!

³ Hän antaa sen kaikua vapaasti
kaiken taivaan alla
ja lähettää leimauksensa maan
ääriin asti.

⁴ Heti perään ärjyy ukkonen,
hän antaa ylvään äänensä jylistä.
Ei hän säästele salamoitaan
vaan antaa äänensä raikua.

⁵ Ihmeellisesti jylisee Jumalan ääni,
hän tekee suuria tekoja,
joita emme voi käsittää.

⁶ Hän sanoo lumelle:

'Putoa maahan',
samoin sadekuurolle
ja valtaville rankkasateilleen.

⁷ Näin hän sinetöi jokaiselta kädet,
että hänen luomansa ihmiset
saisivat ymmärrystä.

⁸ Pedot vetäytyvät piiloon
ja pysyvät luolissaan.

⁹ Rajuilma tulee kammiostaan,
pohjatuuli tuo pakkasen.

¹⁰ Jää syntyy Jumalan henkäyksestä,
ja laajakin ulappa jäähmettyy.

¹¹ Hän kuormaa pilvet kosteudella
ja levittää välähtelevät
ukkospilvensä.

¹² Ne vyöryvät sinne tänne hänen
ohjauksessaan
tehdäkseen maanpiirin
päällä kaiken,
mitä hän niille määrää.

¹³ Hän antaa niiden kohdata maata,
milloin kuritukseksi,
milloin siunaukseksi.

¹⁴ Kuuntele tätä tarkoin, Job,
pysähdy ja tarkkaa Jumalan
ihmetekoja.

¹⁵ Tiedätkö, kuinka Jumala antaa
pilville käskynsä
ja kuinka hän saa ne välhtämään?

¹⁶ Käsitätkö pilvien tasapainon
ja Kaikkietävän ihmeet?

¹⁷ Sinä, jota vaatteet tukahduttavat,
kun maa on raukeana etelätuulesta,

¹⁸ sinäkö pingottaisit hänen
kanssaan taivaan,
joka on luja kuin valettu kuvastin?"

Jumalan pelottava valtasuuruus

¹⁹ "Neuvo meille, mitä meidän
on hänelle sanottava.

Pimeydessämme emme voi
tuoda esiin mitään.

²⁰ Olisiko hänelle ilmoitettava,
että tahdon puhua?

Kukapa vaatisi omaa tuhoaan!

²¹ Näin se vaan on: ihmiset eivät
voi katsella valoa,
joka loistaa kirkkaana taivaalla,
kun tuuli on puhaltanut ja
puhdistanut sen.

²² Pohjoisesta tulee kullanhohde.
Jumalaa ympäröi pelottava
majesteettius.

²³ Kaikkivaltiaasta emme voi
tavoittaa,
häntä, joka on suuri voimassa.

Oikeamielistä ja täydellisen
vanhurskasta hän ei vaivaa.

²⁴ Sen tähden ihmiset häntä
pelkäävät.

Hän ei katso kehenkään,
joka on omasta mielestään viisas."

HERRA VASTAA JOBILLE, 38 – 42

HERRAN ENSIMMÄINEN PUHE

Nyt minä kysyn sinulta, Job

38 Silloin Herra vastasi Jobille
myrskyn keskeltä ja sanoi:

² "Kuka on tämä, joka hämärtää
minun tarkoitukseni

ymmärtämättömillä puheillaan?

³ Vyötä nyt kupeesi kuin mies!

Minä kyselen sinulta, opeta
sinä minua.

⁴ Missä olit silloin, kun minä
maan perustin?

Ilmoita se, jos ymmärryksesi
riittää."

Herra on luonut taivaan ja maan

⁵ "Kuka määräsi maan mitat –
sinähän sen tiedät!

Tai kuka veti mittanuoran sen yli?

⁶ Mihin upotettiin sen perustukset,
kuka pani paikoilleen sen
kulmakiven,

⁷ kun kaikki aamutähdet
riemuitsivat

ja kaikki Jumalan pojat puhkesivat
riemuhuutoon?

⁸ Kuka sulki meren ovilla,
kun se murtautui esiin kohdustaan,

⁹ kun minä annoin sille pilven
vaatteenksi

ja synkän pimeyden kapaloksi,

¹⁰ kun minä määräsin sille rajani,
asetin paikoilleen sen teljet ja ovet

¹¹ ja sanoin: 'Tähän asti saat tulla
mutta et pitemmälle,

tässä täytyy sinun ylväiden
aaltojesi asettua'?

¹² Oletko milloinkaan eläessäsi
käskenyt päivän koittaa

tai osoittanut aamuruskolle paikan,

¹³ että se tarttuisi kiinni maan
liepeisiin

ja jumalattomat ravistettaisiin
siitä pois?

¹⁴ Maa muuttaa muotoaan kuin
savi sinetin alla,

ja kaikki tulee näkyviin kuin
vaatetettuna.

¹⁵ Jumalattomilta riistetään
heidän valonsa,

ja kohotettu käsivarsi murskataan.

¹⁶ Oletko käynyt meren lähteillää asti
ja kulkenut tutkimassa syvyydet?

¹⁷ Ovatko kuoleman portit
paljastuneet sinulle,

oletko nähnyt kuoleman
varjon portit?

¹⁸ Oletko tutkinut maan koko
laajuudessaan?

Ilmoita, jos kaiken tämän tiedät!

¹⁹ Missä on tie, jolla valo asuu,

ja missä on pimeyden asuinsija,

²⁰ että veisit sen alueelleen

ja tuntisit sen majalle vievät polut?

²¹ Sinähän sen tiedät, kun synnyit
jo siihen aikaan,

ja päiviesi luku on ylen suuri!

²² Oletko käynyt lumen

varastohuoneissa,

oletko nähnyt rakeiden varastot,

²³ jotka minä olen säästänyt
ahdingon ajaksi,

taistelun ja sodan päiväksi?

²⁴ Mitä tietä valo jakaantuu

ja itätuuli leviää yli maan?

²⁵ Kuka on avannut väylän
sadekuurolle

ja ukkospilvelle tien,

²⁶ niin että se sataa maahan,
joka on asumaton,

autiomaahan, jossa ei ihmistä ole?

²⁷ Näin saa autio aavikko vettä
kyllikseen,

ja maa kasvaa vihantaa ruohoa.

²⁸ Onko sateella isää?

Kuka on saanut syntymään
kastepisarat?

²⁹ Kenen kohdusta jää on tullut?

Kuka on synnyttänyt taivaan
huurteen?

³⁰ Vesi kätkeytyy kuin kiven alle,
syvyyden pinta sulkeutuu.

³¹ Pystytkö solmimaan yhteen
Seulasten siteet

tai irrottamaan kahleista

Kalevanmiekan?

³² Voitko tuoda esiin eläinradan
tähdet aikanaan
ja taluttaa Leijonaa pentuineen?
³³ Tunnetko taivaan lait?
Sinäkö säädät, miten se maata
hallitsee?
³⁴ Voitko korottaa äänesi
pilviin asti,
niin että vesimassat peittävät sinut?
³⁵ Pystytkö lähettämään salamat
matkaan?
Sanovatko ne sinulle: 'Tässä
me olemme'?
³⁶ Kuka on antanut iibis-linnulle
viisauden?
Kuka on antanut kukolle
ymmärryksen?
³⁷ Kuka laskee viisauudessaan
pilvien luvun?
Kuka kaataa tyhjiksi taivaan leilit,
³⁸ kun multa on kuin valettua
metallia
ja maakokkareet toisiinsa
takertuneita?
³⁹ Sinäkö ajat saaliin leijonalle,
tyydytät nuorten leijonien nälän,
⁴⁰ kun ne kyyristelevät luolissaan
ja väijyvät tiheikössä?
⁴¹ Kuka hankkii ravinnon korpeille,
kun niiden poikaset huutavat
Jumalan puoleen
ja harhailevat ympäriinsä
ruokaa vailla?"

Herra on luonut eläinkunnan

39

"Tiedätkö sinä vuorikauristen
poikimisajat,

valvotko sinä peurojen
synnytyskipuja?
² Lasketko, milloin niiden
kuukaudet tulevat täyteen?
Tiedätkö ajan, jolloin ne poikivat?
³ Ne kyyristyvät maahan,
synnyttävät vasansa
ja pääsevät synnytystuskistaan.
⁴ Niiden vasat vahvistuvat ja
kasvavat kedolla.
Ne lähtevät pois eivätkä enää palaa.
⁵ Kuka on päästänyt villiaasin
vapaaksi,
kuka on irrottanut metsäaasin
siteet,
⁶ sen, jolle minä annoin
asunnoksi aron,
asuinsijaksi suola-aavikon?
⁷ Se nauraa kaupungin hälinälle,
ajajan huutoa se ei kuuntele.
⁸ Se hakee vuorilta laitumensa
ja etsii kaikkea vihantaa.
⁹ Suostuuko villihärkä sinua
palvelemaan?
Yöpyykö se syöttökaukalosi
ääressä?
¹⁰ Voitko ohjaksilla pakottaa
villihärän vaolle?
Äestääkö se laaksonpohjia
sinua seuraten?
¹¹ Voitko luottaa siihen, kun sen
voima on niin suuri?
Voitko jättää työsi sen tehtäväksi?
¹² Voitko uskoa, että se tuo
pellolta viljasi

ja kokoaa ne sinun
 puimatantereellesi?
¹³ Strutsin siipi lepattaa iloisesti,
 mutta asuuko sen sulissa ja
 höyhenissä haikaran hellyys?
¹⁴ Se jättää munansa maahan,
 antaa niiden hautua hiekan
 lämmössä.
¹⁵ Se unohtaa, että jalka voi
 ne murskata,
 metsän eläimet voivat polkea
 ne rikki.
¹⁶ Se on tyly poikasilleen aivan kuin
 ne eivät olisikaan sen omia.
 Hukkaan menee sen vaiva, mutta
 sitä se ei pelkää.
¹⁷ Onhan Jumala evännyt siltä
 viisauden
 ja jättänyt sen ymmärryksestä
 osattomaksi.
¹⁸ Kun se kiittää ylväästi
 ilmaa piesten,
 se nauraa hevoselle ja
 ratsumiehelle.
¹⁹ Sinäkö annat hevoselle voiman,
 puetat sen kaulaan hulmuavan
 harjan?
²⁰ Saatko sinä sen hyppimään
 kuin heinäsiirkka?
 Sen uljas korskunta on pelottavaa.
²¹ Se kuopii lakeuden pintaa
 ja iloitsee,
 voimalla se syöksyy asevarustuksia
 vastaan.
²² Se nauraa pelolle,
 ei se säiky eikä väistä miekkaa.

²³ Sen yllä rämisee nuoliviini,
 välkehtii keihäs ja peitsi.
²⁴ Käy jyrinä ja jytinä,
 kun se laukaten taivalta ahmii,
 mikään ei sitä pidättelee,
 kun sotatorvi soi.
²⁵ Milloin vain sotatorvi soi, se
 hirnuu: iihaha!
 Jo kaukaa se vainuaa taistelun,
 päälliköiden karjunnan ja
 sotahuudon äänen.
²⁶ Sinunko ymmärryksesi voimasta
 haukka korkealle kohoaa,
 kun se levittää siipensä
 etelätuuleen?
²⁷ Sinunko käskystäsi kotka
 lentää korkeuksiin
 ja tekee pesänsä korkealle?
²⁸ Kalliolla se asuu, siellä se yöpyy,
 kallion kielekkeellä vuorilinnassaan.
²⁹ Sieltä se tähyilee syötävää,
 kauas katsovat sen silmät.
³⁰ Sen poikaset särpivät verta.
 Missä on kaatuneita, siellä
 on sekin."

Job nöyrytyy Herran edessä

40 Herra sanoi vielä Jobille:
² "Tahtooko vikoilija käydä
 oikeutta Kaikkivaltiaasta
 vastaan?
 Jumalan nuhtelija vastatkoon
 tähän!"
³ Silloin Job vastasi Herralle:
⁴ "Siihen minä olen vähäpätöinen,
 mitä voisin sinulle vastata?
 Panen käteni suuni eteen.

⁵ Kerran olen puhunut,
enää en mitään virka,
kahdestikin, enkä enää sitä tee."

HERRAN TOINEN PUHE

Onko sinun käsivartesi niin kuin Jumalan käsivarsi?

⁶ Silloin Herra vastasi Jobille myrskyn
keskeltä näillä sanoilla:

⁷ "Vyötä nyt kupeesi kuin mies!
Minä kyselen sinulta, opeta
sinä minua.

⁸ Teetkö sinä tyhjäksi minun
tuomiopäätökseni?

Tuomitsetko minut sylliseksi,
jotta olisit itse oikeassa?

⁹ Onko käsivartesi kuin Jumalan
käsivarsi?

Voitko jylistä äänelläsi niin kuin
hän jylisee?

¹⁰ Kaunista itsesi kunnialla ja
majesteettiudella,
pukeudu loistoon ja kirkkauteen.

¹¹ Päästä vihasi valloilleen,
katso kaikkia ylpeitä ja lannista
heidät.

¹² Nöyryytä katseellasi kaikki ylpeät
ja murskaa jumalattomat siihen
paikkaan.

¹³ Kätke heidät kaikki tomuun,
sulje heidän kasvonsa salaiseen
paikkaan.

¹⁴ Silloin minäkin ylistän sinua,
kun oikea kätesi on hankkinut
sinulle voiton."

Herra loi Behemotin

¹⁵ "Katso Behemotia, jonka minä
loin niin kuin sinutkin.

Se syö ruohoa niin kuin nauta.

¹⁶ Katso, sen voima on lanteissa,
sen väkevyys vatsalihaksissa.

¹⁷ Se ojentaa häntänsä jäykäksi
kuin setripuun,
sen reisijänteet ovat kuin
punottua köyttä.

¹⁸ Sen luut ovat vaskiputkia,
selkäranka kuin rautatanko.

¹⁹ Behemot on Jumalan töistä
ensimmäinen.

Sen Tekijä tuo esiin miekkansa.

²⁰ Sille kantavat satonsa vuoret,
joilla kaikki metsän eläimet
kisailevat.

²¹ Lootuspensaiden alla se makaa,
ruovikon ja rämeen kätkössä.

²² Lootukset peittävät sen
varjoonsa,
puron pajut ympäröivät sitä.

²³ Se ei säiky, vaikka virta
on väkevä,
se on huoleton, vaikka itse Jordan
kuohuisi sen kitaan.

²⁴ Kukapa kävisi kiinni sen silmiin?
Kuka lävistäisi koukulla
sen turvan?"

Herra loi Leviatanin

²⁵ "Voitko vetää ongella ylös
Leviatanin
tai siimalla kietoa sen kielen?

²⁶ Voitko kiinnittää kaislaköyden
sen kuonoon
ja atraimella lävistää sen leuat?
²⁷ Anooko se sinulta hartaasti
armoa?
Puhuuko se sinulle lempeästi?
²⁸ Tekeekö se liiton sinun kanssasi,
niin että saat sen orjaksesi
ainiaaksi?
²⁹ Voitko leikkiä sillä niin kuin
lintusella
tai sitoa sen palvelijatartesi pidellä?
³⁰ Hierovatko pyyntimiehet
siitä kauppaa?
Paloittelevatko he sen kauppiaiden
kesken?
³¹ Voitko iskeä sen nahan
täyteen keihäitä
ja sen pään kalaharppuunoita?
³² Käyhän vain käsiksi siihen!
Tulet muistamaan sen ottelun,
et yritä toista kertaa!"

Leviatanin kuvauksen jatkoa

41 "Ymmärrät varmaan, että
siinä toivo pettää.
Jo sen näkemisestä sortuu maahan.
² Ei kukaan ole niin hurja, että
ärsyttäisi sitä.
Kuka sitten kestäisi minun
edessäni?
³ Kuka on ensin antanut minulle
jotakin,
joka minun olisi korvattava?
Minunhan on kaikki, mitä on
taivaan alla.

⁴ En malta olla puhumatta
Leviatanin jäsenistä,
sen voimasta ja
sopusuhtaisuudesta.
⁵ Kuka voi riisua siltä
päällysvaatteen,
kuka tunkeutua sen hammasrivien
väliin?
⁶ Kuka on avannut sen kasvojen
ovet?
Sen hampaitten ympärillä
on kauhu.
⁷ Sen ylpeytenä ovat selkäkilpien
rivit,
lujalla sinetillä kiinnitetyt.
⁸ Ne sopivat tarkasti toisiinsa,
tuuli ei pääse niiden lävitse.
⁹ Ne liittyvät tiiviisti yhteen,
pysyvät kiinni eivätkä irtoa
toisistaan.
¹⁰ Valo välähtää, kun Leviatan
aivastaa.
Sen silmät ovat kuin aamuruskon
silmät.
¹¹ Sen kidasta lähtee tulisoihtuja,
sinkoilee säkeniä.
¹² Sen sieraimista suitsuaa savu
kuin kiehuva kattilasta ja
kaislatulesta.
¹³ Sen puhallus sytyttää hiilet,
ja sen suusta lähtee liekki.
¹⁴ Sen niskassa asuu voima,
ja sen edellä hyppelee kauhu.
¹⁵ Sen lihapoimut ovat kiinteät,
ne ovat kuin valetut,
järkkymättömät.

¹⁶ Sen sydän on valettu kovaksi
 kuin kivi,
 kovaksi kuin alempi jauhinkivi.
¹⁷ Kun se nousee, väkevät miehet
 kauhistuvat,
 järkyttyneinä he vetäytyvät pois.
¹⁸ Jos sen kimppuun käydään
 miekoin, ei se tehoa,
 ei tehoa peitsi, ei heittoase
 eikä nuoli.
¹⁹ Rauta on sille kuin olkea,
 vaski kuin lahoa puuta.
²⁰ Ei aja sitä pakoon nuoli,
 jousen poika,
 pehkuiksi muuttuvat sen edessä
 linkokivet.
²¹ Nuija on sille kuin heinänkorsi,
 keihästen ryskeelle se nauraa.
²² Sen vatsapuoella on kuin teräviä
 saviastiansiruja,
 se kyntää mutaa leveästi kuin
 puimaäes.
²³ Se saa syvyyden kiehumaan
 niin kuin pata kiehuu,
 tekee meren voidekattilan
 kaltaiseksi.
²⁴ Jälkeensä se jättää loistavan
 polun,
 syvyydellä näyttää olevan
 hopeahapset.
²⁵ Maan päällä ei ole sen vertaista.
 Se on luotu pelottomaksi.
²⁶ Se katselee halveksien kaikkea
 korkeaa,
 se on kaikkien ylväitten eläinten
 kuningas."

JOBIN VASTAUS HERRALLE, 42:1 – 6

Job tunnustaa Herran kaikkivaltiuden

42 Silloin Job vastasi Herralle:
² "Minä tiedän, että
 sinä voit kaiken
 eikä mikään päätöksesi ole sinulle
 mahdoton toteuttaa.
³ Sinä kysyt: 'Kuka on tämä,
 joka hämärtää minun tarkoitukseni
 ymmärtämättömillä
 puheillaan?'
 Sen tähden myönnän,
 että minä puhuin
 ymmärtämättömästi
 asioista,
 jotka ovat kovin ihmeellisiä
 minun käsittää.
⁴ Kuule siis minua, kun minä puhun,
 minä kysyn, opeta sinä minua.
⁵ Vain korvakuulolta olin
 sinusta kuullut,
 mutta nyt on silmäni nähnyt sinut.
⁶ Sen tähden peruutan puheeni
 ja kadun tomussa ja tuhkassa."

LOPPUSANAT, 42:7 – 17

Herran sanat Jobin kolmelle ystävälle

⁷ Puhuttuaan Jobille nämä sanat
 Herra sanoi teemanilaiselle Elifaalle:
 "Minun vihani on syttynyt sinua ja
 sinun kahta ystävääsi kohtaan, koska
 ette ole puhuneet minusta oikein

niin kuin palvelijani Job. ⁸ Ottakaa siis seitsemän sonnimullikkaa ja seitsemän pässiä, menkää minun palvelijani Jobin luo ja uhratkaa puolestanne polttouhri, ja palvelijani Job rukoilkoon teidän puolestanne. Tehdäkseni hänelle mieliksi en määrää teille häpeällistä rangaistusta siitä, ettette puhuneet minusta oikein niin kuin palvelijani Job."

⁹ Teemanilainen Elifas, suuhilainen Bildad ja naamalainen Soofar menivät ja tekivät niin kuin Herra oli heille puhunut, ja Herra oli Jobille suosiollinen. ¹⁰ Kun Job rukoili ystäviensä puolesta, Herra käänsi Jobin kohtalon. Ja Herra antoi Jobille kaksin verroin kaikkea, mitä hänellä ennen oli ollut.

¹¹ Kaikki hänen veljensä ja sisarensa ja kaikki entiset tuttavat tulivat hänen luokseen ja aterioivat hänen kanssaan hänen talossaan. He osoittivat hänelle myötätuntoa ja lohduttivat häntä kaiken sen onnettomuuden vuoksi, jonka Herra oli antanut häntä kohdata.

Kukin heistä antoi hänelle yhden kesitan hopeaa ja yhden kultarenkaan.

Herra siunaa Jobia

¹² Herra siunasi Jobin elämän loppuvaiheita vielä runsaammin kuin sen alkupuolta, niin että hän sai neljätoistatuhatta lammasta, kuusituhatta kamelia, tuhat härkäparia ja tuhat aasintammaa. ¹³ Hän sai vielä seitsemän poikaa ja kolme tyttäretä. ¹⁴ Ensimmäiselle tyttärelle hän antoi nimen Jemima, toiselle nimen Kesia ja kolmannelle nimen Keren-Happuuk. ¹⁵ Eikä koko maassa ollut niin kauniita naisia kuin Jobin tyttäret. Heidän isänsä antoi heille perintöosan heidän veljiensä rinnalla.

¹⁶ Tämän jälkeen Job eli vielä sataneljäkymmentä vuotta ja sai nähdä lapsensa ja lastensa lapset aina neljänteen polveen asti. ¹⁷ Sitten Job kuoli vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena.

PSALMIEN KIRJA

ENSIMMÄINEN KIRJA, 1 – 41

Psalmi 1

Vanhurskaan tie ja jumalattoman tie

¹ Autuas se mies,
joka ei vaella jumalattomien
neuvon mukaan,
ei viivy syntisten teillä
eikä istu pilkkaajien parissa,
² vaan on mieltynyt Herran
opetukseen
ja mietiskelee sitä päivin ja öin.
³ Hän on kuin vesipurojen ääreen
istutettu puu,
joka antaa hedelmänsä ajallaan
ja jonka lehti ei lakastu.
Kaikki, mitä hän tekee, menestyy.
⁴ Niin ei ole jumalattomien laita,
vaan he ovat kuin akanat,
joita tuuli lennättää.
⁵ Sen tähden jumalattomat eivät
kestä tuomiolla
eivätkä syntiset vanhurskaiden
seurakunnassa.
⁶ Sillä Herra tuntee vanhurskaiden
tien,
mutta jumalattomien tie tuhoutuu.

Psalmi 2

Herra ja hänen Voideltunsa

¹ Miksi kansat kohisevat
ja kansakunnat turhia ajattelevat?
² Maan kuninkaat nousevat,
ruhtinaat yhdessä liittoutuvat
Herraa ja hänen Voideltuaan
vastaan:
³ "Katkaiskaamme yltämme
heidän kahleensa,
heittäkäämme päältämme
heidän köytensä."
⁴ Hän, joka istuu taivaassa, nauraa,
Herra pilkkaa heitä.
⁵ Silloin hän puhuu heille vihassaan,
kauhistuttaa heidät kiivaudessaan:
⁶ "Minä olen asettanut kuninkaani
Siioniin, pyhälle vuorelleni."
⁷ Tahdon ilmoittaa, mitä Herra
on säätänyt.
Hän sanoi minulle: "Sinä olet
minun Poikani,
tänä päivänä minä sinut synnytin.
⁸ Pyydä minulta,
niin minä annan kansat
perinnöksesi
ja maan ääret omiksesi.
⁹ Sinä murskaat ne rautaisella
valtikalla,
särjet kuin saviastian."
¹⁰ Tulkaa siis järkiinne, kuninkaat!

Ottakaa nuhteesta opiksenne,
 maan tuomarit!
¹¹Palvelkaa Herraa peläten,
 iloitkaa vavisten.
¹²Suudelkaa Poikaa,
 ettei hän vihastuisi ettekä te
 joutuisi tuhoon tiellä,
 sillä hänen vihansa syttyy äkkiä.
 Autuaita ovat kaikki, jotka
 häneen turvaavat.

Psalmi 3

Ahdistetun rukous

¹*Daavidin psalmi hänen paetessaan
 poikaansa Absalomia.*

²Herra, kuinka paljon minulla
 onkaan ahdistajia!
 Monet nousevat minua vastaan.

³Monet sanovat minusta:
 "Ei ole hänellä pelastusta
 Jumalassa." Sela.

⁴Mutta sinä, Herra, olet minun
 suojakilpeni.

Sinä olet kunniani, sinä nostat
 pääni pystyyn.

⁵Ääneen minä huudan Herraa,
 ja hän vastaa minulle pyhältä
 vuoreltaan. Sela.

⁶Minä käyn levolle ja nukun;
 minä herään, sillä Herra
 tukee minua.

⁷En pelkää kymmentuhantista
 joukkoa,
 joka asettuu minua piirittämään.

⁸Nouse, Herra!

Pelasta minut, Jumalani!
 Sinä lyöt kaikkia vihollisiani
 poskelle,
 sinä murskaat jumalattomien
 hampaat.
⁹Herrassa on pelastus.
 Sinun siunauksesi on kansasi
 yllä. Sela.

Psalmi 4

Luottamus Herran varjelukseen

¹*Musiikinjohtajalle.
 Kielisoittimilla. Daavidin psalmi.*

²Vastaa minulle, kun huudan sinua,
 Jumala, minun vanhurskauteni.
 Sinä päästät minut ahdistuksesta.
 Ole minulle armollinen, kuule
 rukoukseni!

³Ihmiset, kuinka kauan minun
 kunniaani häväistään?
 Te rakastatte turhuutta, etsitte
 valhetta. Sela.

⁴Tietäkää: ihmeellisesti Herra
 johdattaa hurskastaan.
 Herra kuulee, kun huudan häntä.

⁵Vihastukaa, mutta älkää
 syntiä tehkö.

Puhukaa sydämissänne
 vuoteillanne
 ja olkaa hiljaa. Sela.

⁶Uhratkaa vanhurskauden uhreja
 ja luottakaa Herraan.

⁷Moni sanoo: "Kuka antaa meidän
 nähdä jotakin hyvää!"

Herra, käännä meihin kasvojesi
valo.

⁸ Sinä annat sydämeeni
suuremman ilon,
kuin on sadonkorjuun aikaan
runsaasta viljasta ja viinistä.

⁹ Rauhassa minä käyn levolle
ja myös nukun,
sillä sinä, Herra, sinä yksin annat
minun asua turvassa.

Psalmi 5

Vainotun rukous

¹ *Musiikinjohtajalle.*

Huiluilla. Daavidin psalmi.

² Herra, kuule minun sanani,
huomaa huokaukseni!

³ Ota huomioon avunhuutoni,
kuninkaani ja Jumalani,
sillä sinua minä rukoilen.

⁴ Herra, aamun tullen sinä
kuulet ääneni,
aamulla minä esitän pyyntöni
sinulle

ja hartaasti odotan.

⁵ Sinä et ole Jumala, joka mieltyy
vääryyteen,
paha ei saa asua sinun luonasi.

⁶ Ylvästelijät eivät kestä sinun
silmiesi edessä.

Sinä vihaat kaikkia väärintekijöitä,

⁷ sinä tuhoat valheenpuhujat.

Verenvuodattajia ja petollisia
Herra inhoaa.

⁸ Suuren armosi tähden minä saan
tulla sinun huoneeseesi,
saan kumartua pyhään temppeliisi
päin sinun pelossasi.

⁹ Herra, johdata minua
vanhurskaudessaasi
vihamiesteni tähden,
tasoita tiesi eteeni.

¹⁰ Heidän suussa ei ole
luotettavaa sanaa,
heidän sisimmässään on turmion
ajatukset.

Heidän kurkkunsa on avoin hauta,
kielellään he liehrittelevät.

¹¹ Jumala, osoita heidät syyllisiksi,
kaatukoot he omiin hankkeisiinsa.
Karkota heidät pois monien
rikostensa vuoksi,
sillä he ovat niskoittelleet
sinua vastaan.

¹² Mutta iloitkoot kaikki,
jotka sinuun turvaavat,
ja riemuitkoot ikuisesti,
sillä sinä suojelet heitä.
Iloitkoot sinussa ne,
jotka rakastavat sinun nimeäsi.

¹³ Sillä sinä, Herra, siunaat
vanhurskasta,
sinä suojaat häntä hyvyydelläsi
kuin kilvellä.

Psalmi 6

Ahdistuneen rukous

¹ *Musiikinjohtajalle. Kahdeksankielisillä soittimilla. Daavidin psalmi.*

² Herra, älä rankaise minua
vihassasi,
älä kiivaudessasi minua kurita.

³ Armahda minua, Herra,
sillä minä olen näännyksissä,
paranna minut, Herra,
sillä olen pelästynyt luitani myöten.

⁴ Sieluni on kovin säikähtänyt.
Voi, Herra – kuinka kauan?

⁵ Käänny jälleen puoleeni, Herra,
vapauta sieluni,
pelasta minut armosi tähden.

⁶ Eihän kuolemassa sinua muisteta.
Kuka kiittää sinua tuonelassa?

⁷ Olen uupunut huokaamisesta.
Joka yö itken vuoteeni märäksi,
kastelen leposijani kyynelilläni.

⁸ Silmäni ovat surusta
sumentuneet,
hämärtyneet kaikkien vastustajieni
tähden.

⁹ Menkää pois luotani, kaikki
väärintekijät,
sillä Herra on kuullut itkuni äänen.

¹⁰ Herra on kuullut anomiseni,
Herra ottaa rukoukseni vastaan.

¹¹ Häpeään ja kauhun valtaan
joutuvat kaikki viholliseni.

He pakenevat ja joutuvat
hetkessä häpeään.

Psalmi 7

Syyttömästi vainottu turvaa Herraan

¹ *Daavidin valituspsalmi, jonka hän lauloi Herralle benjaminilaisen Kuusin sanojen johdosta.*

² Herra, minun Jumalani, sinuun
minä turvaan!

Pelasta minut kaikista vainoojistani,
vapauta minut,

³ etteivät he raatelisi minua
kuin leijona,
repisi kappaleiksi, eikä olisi
pelastajaa.

⁴ Herra, minun Jumalani, jos
olen tehnyt näin:

jos käsissäni on vääryyttä,

⁵ jos olen tehnyt pahaa sille, joka
eli rauhassa minun kanssani,

ja riistänyt siltä, joka syyttää
minua ahdistaa,

⁶ niin ajakoon vihollinen
minua takaa,

saakoon kiinni, polkekoon
maahan elämäni

ja painakoon kunniani tomuun.
Sela.

⁷ Herra, nouse vihassasi,
nouse ahdistajieni raivoa vastaan
ja herää avukseni, sinä, joka olet
säättänyt tuomion.

⁸ Ympäröiköön sinua kansakuntien
joukko;

palaa sen yläpuolelle korkeuteen.

⁹ Herra tuomitsee kansat.

Auta minut oikeuteeni, Herra,
vanhurskauteni ja viattomuuteni
mukaan.

¹⁰ Tee loppu jumalattomien
pahuudesta,
vahvista vanhurskaita,
sinä, vanhurskas Jumala,
joka tutkit sydämet ja mielet.

¹¹ Minun kilpenäni on Jumala,
oikeamielisten pelastaja.

¹² Jumala on vanhurskas tuomari,
Jumala, joka langettaa tuomioita
joka päivä.

¹³ Jos kääntymystä ei tapahdu, hän
teroittaa miekkansa,
jännittää jousensa ja tähtää.

¹⁴ Hän valmistaa jumalatonta
varten surma-aseensa
ja tekee nuolensa palaviksi.

¹⁵ Katso, jumalaton hautoo
pahuutta,
kantaa tuhoa kohdussaan ja
synnyttää valhetta.

¹⁶ Hän kaivaa kuopan ja
kovertaa sen,
mutta kaatuu itse kaivamaansa
hautaun.

¹⁷ Hänen tuhotyönsä kääntyy
häntä itseään vastaan,
ja hänen vääryytensä lankeaa
hänen oman päänsä päälle.

¹⁸ Minä kiitän Herraa hänen
vanhurskaudestaan
ja laulan ylistystä Herran,
Korkeimman, nimelle.

Psalmi 8

Luojan suuret teot

¹ *Musiikinjohtajalle.*

Viininkorjuulaulu. Daavidin psalmi.

² Herra, meidän Herramme,
kuinka mahtava onkaan
sinun nimesi kaikkialla
maan päällä,
sinun, joka olet asettanut kunniasi
yli taivaiden!

³ Lasten ja imeväisten suusta
sinä perustit voiman
vastustajiesi tähden,
vaientaaksesi vihollisen ja
kostonhimoisen.

⁴ Kun katselen sinun taivastasi,
sormiesi tekoa,
kuuta ja tähtiä, jotka sinä olet
asettanut paikoilleen,

⁵ niin mikä on ihminen,
että sinä häntä muistat,
tai ihmislapsi, että pidät
hänenstä huolen!

⁶ Sinä teit hänet hieman
vähäisemmäksi kuin
jumalolennot,
seppelöit hänet kunnialla ja
kirkkaudella.

⁷ Sinä panit hänet hallitsemaan
kättesi tekoja,
asetit kaiken hänen jalkojensa alle:

⁸ lampaat ja naudat, ne kaikki,
niin myös kedon eläimet,
⁹ taivaan linnut ja meren kalat,

ne, jotka merten polkuja kulkevat.

¹⁰ Herra, meidän Herramme,
kuinka mahtava onkaan
sinun nimesi
kaikkialla maan päällä!

Psalmi 9

Herra on sorrettujen puolustaja

*¹ Musiikinjohtajalle. Lauletaan
kuin "Pojan kuoleman
johdosta". Daavidin psalmi.*

² Minä kiitän sinua, Herra, koko
sydämestäni,
tahdon kertoa kaikista sinun
ihmeteoistasi.

³ Minä iloitsen ja riemuitsen
sinussa,
laulan ylistystä nimellesi,
sinä Korkein.

⁴ Kun viholliseni perääntyivät,
he kompastuivat ja tuhoutuivat
sinun kasvojesi edessä,

⁵ sillä sinä hankit minulle oikeuden
ja ajoit minun asiani.

Sinä istuit valtaistuimelle,
sinä vanhurskas tuomari.

⁶ Sinä nuhtelit kansoja,
tuhosit jumalattomat
ja pyyhit pois heidän nimensä
ainiaaksi.

⁷ Vihollisista on tullut loppu –
ikuisesti raunioina!

Kaupungit sinä tuhosit,
niiden muisto on kadonnut.

⁸ Herra hallitsee ikuisesti.

Hän on pystyttänyt istuimensa
käydäkseen oikeutta.

⁹ Hän tuomitsee maanpiirin
vanhurskaasti,
langettaa kansakunnille tuomiot
oikeudenmukaisesti.

¹⁰ Herra on sorretun turva,
turvapaikka ahdingon aikoina.

¹¹ Sinuun luottavat ne,
jotka sinun nimesi tuntevat,
sillä sinä et hylkää niitä,
jotka etsivät sinua, Herra.

¹² Laulakaa ylistystä Herralle,
joka asuu Siionissa,
kertokaa kansojen keskuudessa
hänen teoistaan.

¹³ Sillä veritekojen rankaisija
muistaa heidät,
hän ei unohda kurjien huutoa.

¹⁴ Armahda minua, Herra,
katso, kuinka vihamieheni
sortavat minua!

Sinä nostat minut kuoleman
porteilta,

¹⁵ että minä kertoisin kaikki sinun
ylistettävät tekosi,

tytär Siionin porteissa
riemuitsisin valmistamastasi
pelastuksesta.

¹⁶ Kansat ovat vajonneet
kaivamaansa hautaan.

Jumalattomien jalat ovat
takertuneet verkkoon,
jonka he itse virittivät.

¹⁷ Herra on tullut tunnetuksi siitä,
että hän tekee oikeuden.

Jumalaton kietoutuu kättensä
tekoihin.

Higgajon. Sela.

¹⁸ Perääntykööt jumalattomat
tuonelaan,
kaikki kansat, jotka unohtavat
Jumalan.

¹⁹ Köyhää ei unohdeta iäksi,
eikä kurjien toivo katoa ainiaaksi.

²⁰ Nouse, Herra! Älköön ihminen
mahtailko.

Tuomittakoon kansat sinun
kasvojesi edessä.

²¹ Herra, saata ne pelon valtaan!
Tietäkööt kansat olevansa vain
ihmisiä. Sela.

Psalmi 10

Jatkoa edelliseen psalmiin

¹ Miksi, Herra, seisot kaukana,
miksi kätkeydyt ahdingon aikoina?

² Ylpeydessään jumalattomat
vainoavat kurjia,
jotka takertuvat heidän
punomiinsa juoniin.

³ Jumalaton kerskailee omista
himoistaan,
kiskuri siunailee, mutta halveksii
Herraa.

⁴ Jumalaton ajattelee ylpeydessään:
"Ei Jumala vaadi tilille – eihän
Jumalaa edes ole."

Siinä kaikki hänen ajatuksensa.

⁵ Hänen hankkeensa menestyvät
aina,

sinun tuomiosi ovat korkealla,
kaukana hänestä.

Kaikille vastustajilleen hän
hymähtää.

⁶ Hän sanoo sydämessään: "En
minä horju,
en ikinä joudu onnettomuuteen."

⁷ Hänen suunsa on täynnä kirousta,
petosta ja sortoa,
tuho ja turmio on hänen
kielensä alla.

⁸ Hän istuu väijyksissä kylien
liepeillä,
salassa hän surmaa viattoman.
Hänen silmänsä vaanivat avutonta.

⁹ Hän väijyy kätöksä kuin leijona
pensaikossa,
hän väijyy ottaakseen kurjan kiinni.
Hän saa kurjan kiinni, vetää
hänet verkkoonsa.

¹⁰ Hän kyyristyy, painautuu
maahan,
ja avuttomat joutuvat hänen
kynsiinsä.

¹¹ Hän sanoo sydämessään:
"Jumala on sen unohtanut.
Hän on peittänyt kasvonsa
eikä ikinä näe."

¹² Nouse, Herra! Kohota kätesi,
Jumala!

Älä unohda kurjia.

¹³ Miksi jumalaton halveksii
Jumalaa,
ja sanoo sydämessään, ettet
sinä vaadi tilille?

¹⁴ Sinä olet sen nähnyt.

Tuskan ja murheen sinä havaitset,
sinä ojennat kätesi.

Sinulle avuton uskoo asiansa,
sinä olet orpojen auttaja.

¹⁵ Murskaa jumalattoman käsivarsi
ja rankaise pahan jumalattomuus,
niin ettei sitä enää ole.

¹⁶ Herra on kuningas aina ja
ikuisesti.

Vieraat kansat ovat hävinneet
hänen maastaan.

¹⁷ Nöyrien kaipauksen sinä
kuulet, Herra.

Sinä vahvistat heidän sydämensä.

Korvasi kuuntelevat tarkkaan

¹⁸ auttaaksesi orvon ja sorretun
oikeuteensa,
ettei ihminen, maasta tehty,
enää saisi kauhua aikaan.

Psalmi 11

Herra on vanhurskas

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

Heraan minä turvaan.

Kuinka voitte sanoa minulle:

"Paetkaa vuorellemme kuin linnut!"

² Katso, jumalattomat jännittävät
jousensa,

he ovat panneet nuolensa jänteelle
ampuakseen pimeässä
oikeamielisiä.

³ Kun perustukset tuhotaan,
mitä vanhurskas voi tehdä?

⁴ Herra on pyhässä temppelissään,

Herra, jonka valtaistuin on
taivaassa.

Hänen silmänsä näkevät,
hänen katseensa tutkii ihmislapset.

⁵ Herra tutkii vanhurskaan,
mutta jumalatonta ja väkivaltaa
rakastavaa hänen
sielunsa vihaa.

⁶ Hän antaa sataa jumalattomien
päälle ansoja,
tulta ja tulikiveä.

Polttava tuuli on heidän
maljaosansa.

⁷ Sillä Herra on vanhurskas ja
rakastaa vanhurskautta.

Oikeamieliset saavat nähdä
hänen kasvonsa.

Psalmi 12

Jumalattomat kerskailevat

¹ *Musiikinjohtajalle. Kahdeksankielisillä
soittimilla. Daavidin psalmi.*

² Herra auta, sillä hurskaita
ei enää ole,
uskollisuus on hävinnyt ihmisten
keskuudesta.

³ He puhuvat valhetta toinen
toiselleen.

He puhuvat liukkein huulin,
kaksimielisin sydämin.

⁴ Herra hävittää kaikki liukkaat
huulet,

jokaisen kielen, joka ylvästellen
puhuu,

⁵ ne, jotka sanovat:

"Kielemme voimalla me voitamme,
huulemme ovat apunamme –
kenestä on meille herraksi?"

⁶ "Kurjien ryöstön, köyhien
huokausten tähden
minä nyt nousen", sanoo Herra.

"Minä tuon pelastuksen sille,
joka sitä huokaillen ikävöi."

⁷ Herran sanat ovat puhtaita sanoja,
hopeaa, maasulatossa jalostettua,
seitsenkertaisesti puhdistettua.

⁸ Sinä, Herra, varjelet heitä.
Sinä suojelet heitä aina tältä
sukupolvelta.

⁹ Jumalattomat kiertelevät
ympäriinsä,
kun kataluus pääsee valtaan
ihmisten keskuudessa.

Psalmi 13

Kauan kärsineen rukous

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Kuinka kauan, Herra, unohdat
minut?

Ainiaaksiko?

Kuinka kauan kätket minulta
kasvosi?

³ Kuinka kauan minun täytyy
kantaa huolia sielussani,
päivästä päivään murheita
sydämessäni?

Kuinka kauan viholliseni saa
ylvästellä minua vastaan?

⁴ Katso tänne, vastaa minulle,
Herra, Jumalani!

Valaise silmäni, etten nukkuisi
kuolemaan,

⁵ ettei viholliseni sanoisi:

"Minä voitin hänet",
etteivät ahdistajani riemuitsisi,
kun minä horjun.

⁶ Mutta minä luotan sinun armoosi.

Riemuitkoon sydämeni
valmistamastasi
pelastuksesta.

Minä tahdon laulaa Herralle,
sillä hän pitää minusta huolen.

Psalmi 14

Jumalattomuuden mielettömyys

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

Mieletön sanoo sydämessään:
"Ei Jumalaa ole."

Turmeltuneita ja iljettäviä ovat
heidän tekonsa.

Ei ole ketään, joka tekee hyvää.

² Herra katsoo taivaasta ihmisiin
nähdäkseen, onko ketään
ymmärtävää,

ketään, joka etsii Jumalaa.

³ Kaikki ovat poikenneet pois,
kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet.
Ei ole ketään, joka tekee hyvää,
ei yhden yhtäkään.

⁴ Eivätkö he mitään käsitä,
kaikki nuo väärintekijät?

He syövät minun kansaani,
syövät kuin leipää,
eivät he huuda avukseen Herraa.

⁵Yhtäkkiä he joutuvat
kauhun valtaan,
sillä Jumala on läsnä vanhurskaassa
sukukunnassa.

⁶Te tahdotte häpäistä
kurjan aikeet,
mutta Herra on hänen turvansa.

⁷Kunpa Israelin pelastus jo
tulisi Siionista!
Kun Herra kääntää kansansa
kohtalon,
silloin Jaakob riemuitsee,
Israel iloitsee.

Psalmi 15

Kuka saa asua Herran vuorella?

¹Daavidin psalmi.

Herra, kuka saa majailla
telttamajassasi,
kuka asua sinun pyhällä vuorellasi?

²Se, joka vaeltaa nuhteettomasti,
joka toimii vanhurskaasti
ja puhuu totuus sydämessään.

³Se, joka ei panettele kielellään,
joka ei tee toiselle pahaa
eikä saata lähimmäistään
häväistyksen alaiseksi.

⁴Se, joka halveksii kelvotonta
mutta kunnioittaa Herraa
pelkääviä.

Se, joka ei valaansa riko,
vaikka olisi vannonut vahingokseen.

⁵Se, joka ei vaadi rahastaan korkoa
eikä ota lahjusta viattoman
vahingoksi.

Joka näin tekee,
ei ikinä horju.

Psalmi 16

Herrassa on turva

¹Daavidin laulu.

Varjele minua, Jumala,
sillä sinuun minä turvaan.

²Minä sanon Herralle:
"Sinä olet minun Herrani,
ilman sinua minulla ei ole
mitään hyvää."

³Pyhät, jotka ovat maan päällä,
ovat kunnioitettavia,
heille kuuluu minun koko suosioni.

⁴Murhetta lisää saavat ne,
jotka kiiruhtavat muiden
jumalien luo.

Minä en vuodata niille verta
juomauhriksi
enkä ota huulilleni niiden nimiä.

⁵Herra, sinä olet minun
perintöösani ja maljaosani,
sinä hoidat minun arpani.

⁶Ihana maa on tullut osakseni,
ja kaunis on minun perintöösani.

⁷Minä ylistän Herraa,
joka on minua neuvonut.
Yölläkin sisimpäni minua siihen
kehottaa.

⁸Minä pidän aina edessäni Herran.
Kun hän on oikealla puolellani,
minä en horju.

⁹Sen tähden minun sydämeni
iloihsee,

sieluni riemuitsee,
ja myös ruumiini asuu turvassa.

¹⁰ Sillä sinä et hylkää minun
sieluani tuonelaan
etkä anna hurskaasi nähdä
katoavaisuutta.

¹¹ Sinä ilmoitat minulle elämän tien.
Sinun kasvojesi edessä on
yltäkyläinen ilo,
sinun oikeassa kädessäsi ikuinen
ihanuus.

Psalmi 17

Syyttömästi vainottu turvaa Herraan

¹ *Daavidin rukous.*

Kuule, Herra, oikeaa asiaani!
Tarkkaa minun huutoani,
kuuntele rukoustani,
joka ei lähde petollisilta huuilta.

² Sinulta tulee oikeuteni,
sinun silmäsi näkevät sen,
mikä on oikein.

³ Sinä koettelet sydäntäni,
tarkkaat sitä yöllä.
Sinä tutkit minua mutta et
mitään löydä.

Olen päättänyt, ettei suuni
tee syntiä.

⁴ Tehkoot ihmiset mitä tahansa,
minä pysyn sinun huultesi sanassa
ja kartan väkivaltaisen teitä.

⁵ Tue askeleitani poluillasi,
etteivät jalkani horju.

⁶ Minä huudan sinua avukseni,
sillä sinä, Jumala, vastaat minulle.

Kallista korvasi puoleeni,
kuule minun puheeni.

⁷ Osoita ihmeellinen armosi,
sinä, joka pelastat sinuun
turvaavat niiltä,
jotka nousevat sinun oikeaa
kättäsi vastaan.

⁸ Varjele minua kuin silmäterää,
kätke minut siipiesi suojaan

⁹ jumalattomilta, jotka riistävät
minua,
verivihollisiltani, jotka saartavat
minut.

¹⁰ He ovat sulkeneet tunnottomat
sydämensä,
heidän suunsa puhuu ylpeillen.

¹¹ He ovat kintereilläni,
nyt he saartavat minut!
He vaanivat silmillään painaakseen
minut maahan.

¹² Tuo on kuin saalista himoitseva
leijona,
kuin nuori leijona, joka väijyy
piilossa.

¹³ Nouse, Herra!
Asetu häntä vastaan, paina
hänet maahan!

Vapauta miekallasi minun sieluni
jumalattoman vallasta,

¹⁴ kädelläsi ihmisistä, Herra,
tämän maailman ihmisistä,
joiden osa on tässä elämässä.

Heidän vatsansa sinä täytät
antimillasi –
heidän lapsensakin tulevat
kyläisiksi –

ja he jättävät yltäkylläisyytensä
 pienokaisilleen.
¹⁵ Mutta minä saan katsella
 sinun kasvojasi vanhurskaudessa,
 herätessäni ravita itseni
 sinun muotosi katselemisella.

Psalmi 18

Herra pelastaa kaikilta vihollisilta

¹ *Musiikinjohtajalle. Herran palvelijan
 Daavidin psalmi. Nämä sanat hän
 puhui Herralle sinä päivänä, jona
 Herra oli pelastanut hänet kaikkien
 hänen vihollistensa ja Saulin käsistä.*

² Hän sanoi:
 Sydäimestäni minä rakastan sinua,
 Herra, minun voimani,

³ Herra, minun kallioni, linnani
 ja pelastajani,
 minun Jumalani, kallioni, jonka
 turviin pakenen,
 minun kilpeni, pelastukseni sarvi
 ja turvapaikkani!

⁴ Ylistetty olkoon Herra!
 Näin minä huudan ja pelastun
 vihollisiltani.

⁵ Kuoleman köydet kiertyivät
 ympärilleni,
 turmion virrat pelästyttivät minut.
⁶ Tuonelan siteet kietoiivat minut,
 kuoleman ansat tulivat yllättäen
 eteeni.

⁷ Ahdistuksessani minä
 huusin Herraa,
 huusin avuksi Jumalaani.

Hän kuuli temppelistään
 minun ääneni,
 avunhuutoni tuli hänen eteensä
 ja kantautui hänen korviinsa.
⁸ Silloin maa huojuu ja järisi,
 vuorten perustukset järkkäyivät.
 Ne horjuivat, koska hän vihastui.
⁹ Savu nousi hänen sieraimistaan,
 ja kuluttava tuli hänen suustaan,
 palavat hiilet hehkuivat hänestä.
¹⁰ Hän taivutti taivaat ja astui alas
 synkkä pilvi jalkojensa alla.
¹¹ Hän ratsasti kerubilla ja lensi,
 kiiti tuulen siivillä.
¹² Hän teki kätköpaikakseen
 pimeyden,
 majaksi ympärilleen synkät vedet,
 paksut pilvet.
¹³ Loisteesta, joka kävi hänen
 edellään,
 purkautuivat pilvet rakeiksi ja
 tulisiksi hiiliksi.
¹⁴ Herra jylisi taivaassa,
 Korkein antoi äänensä kuulua:
 satoi rakeita ja tulisia hiiliä.
¹⁵ Hän ampui nuolensa ja
 hajotti viholliset,
 iski salamoita ja saattoi heidät
 hämmennyksiin.
¹⁶ Vetten syvänteet tulivat näkyviin,
 ja maanpiirin perustukset
 paljastuivat
 sinun nuhtelustasi, Herra,
 vihasi hengen puhalluksesta.
¹⁷ Hän ojensi kätensä korkeudesta
 ja tarttui minuun,

hän veti minut ylös syvistä vesistä.

¹⁸ Hän pelasti minut väkevältä
viholliseltani,
vihamiehiltäni, jotka olivat minua
vahvempia.

¹⁹ He nousivat minua vastaan
hätäni päivänä,
mutta Herra tuli minun tuekseni.

²⁰ Hän toi minut avaraan paikkaan.
Hän pelasti minut,
sillä hän on mieltynyt minuun.

²¹ Herra palkitsee minut
vanhurskauteni mukaan,
kätteni puhtauden mukaan hän
minulle maksaa.

²² Sillä minä olen noudattanut
Herran teitä
enkä ole luopunut Jumalastani,
jumalattomuuteen.

²³ Kaikki hänen säädöksensä
ovat edessäni,
hänen lakejaan en luotani torju.

²⁴ Olen nuhteeton hänen edessään
ja varon tekemästä pahaa.

²⁵ Herra maksaa minulle
vanhurskauteni mukaan,
sen mukaan kuin käteni
ovat puhtaat

hänen silmiensä edessä.

²⁶ Uskollista kohtaan sinä olet
uskollinen,
vilpittömälle osoitat olevasi
täydellinen.

²⁷ Puhdasta kohtaan sinä
olet puhdas
mutta kieroä kohtaan nurja.

²⁸ Sinä pelastat nöyrän kansan,
mutta ylpeät silmät sinä painat alas.

²⁹ Sinä saat minun lamppuni
loistamaan.
Herra, minun Jumalani, valaisee
pimeyteni.

³⁰ Sinun avullasi minä juoksen
kiinni rosvojoukon,
Jumalani avulla hyppään yli muurin.

³¹ Jumalan tie on täydellinen,
Herran sana tuleessa koeteltu.
Hän on kilpenä kaikille,
jotka häneen turvaavat.

³² Sillä kuka muu on Jumala
paitsi Herra,
ja kuka on kallio paitsi meidän
Jumalamme?

³³ Hän on Jumala, joka vyöttää
minut voimalla

ja tekee tieni nuhteettomaksi.

³⁴ Hän tekee minun jalkani peuran
jalkojen kaltaisiksi

ja asettaa minut kukkuloilleni.

³⁵ Hän opettaa käteni sotimaan
ja käsivarteni vaskijousta
jännittämään.

³⁶ Sinä annat minulle pelastuksesi
kilven.

Sinun oikea kätesi tukee minua,
sinun nöyryytesi tekee minut
suureksi.

³⁷ Sinä annat askeleilleni
avaran tilan,
eivätkä minun nilkkani nyrjähdä.

³⁸ Minä ajan vihollisiani takaa ja
saavutan heidät

enkä palaa, ennen kuin heistä
on tullut loppu.

³⁹ Minä murskaan heidät, eivätkä
he voi nousta,
he sortuvat minun jalkojeni alle.

⁴⁰ Sinä vyötät minut voimalla
sotaan,
sinä painat vastustajani alleni.

⁴¹ Sinä ajat minun viholliseni
pakoon,
vihamieheni minä tuhoan.

⁴² He huutavat apua, mutta
auttajaa ei ole,
huutavat Herraa, mutta hän
ei vastaa heille.

⁴³ Minä murskaan heidät
tomuksi tuuleen,
viskaan heidät kuin loan kadulle.

⁴⁴ Sinä vapautat minut kansan
riidoista.

Sinä asetat minut kansojen pääksi,
ja kansat, joita en tuntenut,
palvelevat minua.

⁴⁵ Jo korvan kuulemalta ne
minua tottelevat,
muukalaiset matelevat edessäni.

⁴⁶ He menettävät rohkeutensa
ja tulevat vavisten varustuksistaan.

⁴⁷ Herra elää! Kiitetty olkoon
kallioni,
ylistetty olkoon Jumala, minun
pelastajani!

⁴⁸ Hän on Jumala, joka kostaa
puolestani
ja saattaa kansat valtani alle.

⁴⁹ Hän vapauttaa minut
vihollisistani.

Niin, sinä korotat minut
vastustajieni ylitse,
vapautat minut väkivaltaisesta
miehestä.

⁵⁰ Sen tähden minä kiitän sinua,
Herra, kansojen keskuudessa,
ja laulan kiitosta sinun nimellesi.

⁵¹ Hän antaa kuninkaalleen
suuria voittoja
ja osoittaa laupeutta voidellulleen,
Daavidille ja hänen siemenelleen,
ikuisesti.

Psalmi 19

Jumalan ilmoitus luomakunnassa ja sanassa

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Taivaat julistavat Jumalan
kunniaa,
taivaankansi ilmoittaa hänen
kättensä tekoja.

³ Päivä lausuu päivälle sanan,
yö ilmoittaa yölle tiedon.

⁴ Se ei ole puhetta eikä sanoja,
joiden ääni ei kuuluisi.

⁵ Niiden vaikutusala ulottuu
yli koko maan
ja niiden sanat maanpiirin ääriin.
Sinne hän on sijoittanut majan
auringolle.

⁶ Se on kuin hääkammioista
tuleva sulhanen,

se riemuitsee kuin sankari
juostessaan rataansa.

⁷ Se nousee taivaiden ääristä
ja kiertää niiden toisiin ääriin,
eikä mikään voi piiloutua sen
helteeltä.

⁸ Herran opetus on täydellinen,
se virvoittaa sielun.
Herran todistus on luotettava,
se tekee yksinkertaisesta viisaan.
⁹ Herran asetukset ovat oikeat,
ne ilahduttavat sydämen.
Herran käskyt ovat selkeät,
ne valaisevat silmät.

¹⁰ Herran pelko on puhdas,
se pysyy iäti.
Herran säädökset ovat tosia
ja vanhurskaita kaikki tyynni.

¹¹ Ne ovat halutumpia kuin kulta,
puhtaan kullan paljous,
makeammat kuin hunaja,
kennosta valuva hunaja.

¹² Myös sinun palvelijasi ottaa
niistä opikseen,
niiden noudattamisesta saa
suuren palkan.

¹³ Erehdykset kuka ymmärtää?
Anna anteeksi minun salaiset
syntini.

¹⁴ Myös varjele palvelijasi
julkeilta ihmisiltä,
älkööt he hallitko minua.
Silloin olen nuhteeton
ja paljosta synnistä puhdas.

¹⁵ Kelvatkoot suuni sanat

ja sydämeni ajatukset sinun
edessäsi,
Herra, minun kallioni ja lunastajani.

Psalmi 20

Herra auttaa hädän päivänä

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Vastatkoon Herra sinulle
hädän päivänä,
suojelkoon sinua Jaakobin
Jumalan nimi.

³ Lähettäköön hän sinulle avun
pyhäköstä
ja tukensa Siionista.

⁴ Muistakoon hän kaikki uhrilahjasi,
ja olkoon polttouhrisi lihava hänen
silmissään. Sela

⁵ Hän antakoon sinulle, mitä
sydämesi haluaa,
ja toteuttakoon kaikki
suunnitelmasi.

⁶ Riemuitkaamme sinun voitostasi
ja nostakaamme lippumme
Jumalamme nimessä.
Täyttäköön Herra kaikki sinun
pyyntösi.

⁷ Nyt minä tiedän,
että Herra pelastaa voideltunsa,
vastaa hänelle pyhästä taivaastaan,
pelastaa hänet oikean kätensä
voimateoilla.

⁸ Toiset turvaavat vaunuihin,
toiset hevosiin,
mutta me tunnustamme Herran,
Jumalamme, nimeä.

⁹ He vaipuvat maahan ja kaatuvat,
mutta me nousemme ja pysymme
pystyssä.

¹⁰ Herra, pelasta!

Vastatkoon Kuningas meille, kun
me huudamme.

Psalmi 21

Kuningas luottaa Herraan

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Herra, sinun voimastasi
kuningas iloitsee,
kuinka suuresti hän riemuitseekaan
valmistamastasi
pelastuksesta.

³ Hänen sydämensä kaipauksen
sinä täytit
etkä kieltänyt hänen huultensa
toivetta. Sela.

⁴ Sinä suot hänelle onnen ja
siunauksen,
panet hänen päähänsä kultaisen
kruunun.

⁵ Elämää hän sinulta pyysi,
sen sinä hänelle annoit:
pitkän iän, ainaisen, iankaikkisen.

⁶ Suuri on hänen kunniansa,
kun sinä pelastat hänet.
Sinä puolet hänen ylleen loiston
ja kirkkauden.

⁷ Sinä teet hänet siunaukseksi
ikuisiksi ajoiksi,
ilahdutat häntä riemulla
kasvojesi edessä.

⁸ Kun kuningas luottaa Herraan

ja Korkeimman armoon,
hän ei horju.

⁹ Sinun kätesi löytää kaikki
vihollisesi,
sinun oikea kätesi löytää
vihamiehesi.

¹⁰ Sinä teet heidät tulisen
pätsin kaltaisiksi,
kun sinä paljastat kasvosi.
Herra nielee heidät vihassaan,
tuli kuluttaa heidät.

¹¹ Sinä hävität maasta heidän
hedelmänsä
ja heidän jälkeläisensä ihmisten
joukosta.

¹² Vaikka he suunnittelevat pahaa
sinua vastaan,
punovat juonia,
he eivät mitään voi.

¹³ Sinä ajat heidät pakoon,
kun jännität jousesi heidän
kasvojaan päin.

¹⁴ Nouse voimassasi, Herra!
Laulaen ja soittaen me ylistämme
sinun väkevyyttäsi.

Psalmi 22

Vanhurskaan kärsimys ja korotus

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
"Aamuruskon peura". Daavidin psalmi.*

² Jumalani, Jumalani, miksi
hylkäsit minut?

Olet kaukana, et pelasta minua,
olet kaukana, kun huudan apua.

³ Jumalani, minä huudan päivin,

mutta sinä et vastaa,
ja öin, enkä voi olla hiljaa.
⁴ Kuitenkin sinä olet Pyhä,
sinä asut Israelin ylistyslaulujen
keskellä.
⁵ Sinuun luottivat isämme,
he luottivat, ja sinä saatoit
heidät turvaan.
⁶ He huusivat sinua ja pelastuivat,
sinuun he luottivat eivätkä
joutuneet häpeään.
⁷ Mutta minä olen mato
enkä ihminen,
ihmisten herjaama ja kansan
halveksima.
⁸ Kaikki, jotka minut näkevät,
pilkkavat minua.
He aukovat suutaan ja
nyökyttelevät päätänsä:
⁹ "Jätä itsesi Herran haltuun!
Herra vapauttakoon ja pelastakoon
hänet,
koska on mieltynyt häneen."
¹⁰ Sinä päästit minut kohdusta,
annoit minun olla turvassa
aitini rinnoilla.
¹¹ Sinun huomaasi minut on jätetty
syntymästäni saakka,
aitini kohdusta asti sinä olet
ollut Jumalani.
¹² Älä ole minusta kaukana,
sillä ahdistus on lähellä eikä
auttajaa ole.
¹³ Minua ympäröi sonnilauma,
Baasanin väkevät härät piirittävät
minut.

¹⁴ Ne avaavat kitansa
minua vastaan,
kuin raatelevat, karjuvat leijonat.
¹⁵ Olen kuin maahan vuodatettu
vesi,
kaikki minun luuni ovat irti
toisistaan.
Sydämeni on kuin vahaa,
se on sulanut sisimmässäni.
¹⁶ Minun voimani on kuivettunut
kuin saviastian siru,
ja kieleni on tarttunut kitalakeeni.
Sinä lasket minut alas kuoleman
tomuun.
¹⁷ Koirat piirittävät minut,
pahantekijöiden parvi saartaa
minut.
He ovat lävistäneet käteni ja jalkani.
¹⁸ Minä voin laskea kaikki luuni.
He katselevat ja tuijottavat minua.
¹⁹ He jakavat vaatteeni keskenään
ja heittävät puvustani arpaa.
²⁰ Mutta sinä, Herra, älä
ole kaukana,
väkevyyteni, riennä avukseni!
²¹ Pelasta sieluni miekalta,
ainokaiseni koirien kynsistä.
²² Pelasta minut leijonan kidasta,
villihärkien sarvista.
Sinä vastasit minulle.
²³ Minä julistan sinun nimeäsi
veljilleni,
ylistän sinua seurakunnan keskellä.
²⁴ Te, jotka pelkäätte Herraa,
ylistäkää häntä!

Kunnioittakaa häntä, kaikki
Jaakobin jälkeläiset!
Pelätkää häntä, kaikki Israelin
jälkeläiset!

²⁵ Ei hän halveksinut
eikä inhonnut kurjan kärsimystä,
ei kätkenyt häneltä kasvojaan
vaan kuuli hänen avunhuutonsa.

²⁶ Sinusta on minun ylistyslauluni
suuressa seurakunnassa.

Minä täytän lupaukseni häntä
pelkäävien edessä.

²⁷ Nöyrät syövät ja tulevat
kylläisiksi,
ne, jotka Herraa etsivät,
ylistävät häntä.

Eläköön sydämenne ikuisesti!

²⁸ Kaikki maan ääret muistavat
tämän

ja palaavat Herran luo.
Kaikki kansojen heimot kumartuvat
palvoen sinun eteesi.

²⁹ Herran on kuninkuus,
hän hallitsee kansoja.

³⁰ Kaikki maan mahtavat syövät,
he kumartuvat ja polvistuvat
hänen edessään,
kaikki, jotka maan tomuun
vaipuvat.

He eivät voi pysyä elossa.

³¹ Heidän jälkeensä tulevat
palvelevat Herraa,
hänestä kerrotaan tulevalle
sukupolvelle.

³² He tulevat ja julistavat hänen
vanhurskauttaan

vastedes syntyvälle kansalle,
kertovat, että hän on tämän tehnyt.

Psalmi 23

Herra on minun paimeneneni

¹ *Daavidin psalmi.*

Herra on minun paimeneneni,
ei minulta mitään puutu.

² Vihreille niityille hän vie minut
lepäämään,
tyynten vetten äärelle hän
minut johdattaa.

³ Hän virvoittaa minun sieluni.
Hän johdattaa minua
vanhurskauden teillä
nimensä tähden.

⁴ Vaikka minä vaeltaisin kuoleman
varjon laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinun suojele- ja paimensauvasi
lohduttavat minua.

⁵ Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni nähden.
Sinä voitelet pääni öljyllä,
minun maljani on ylitsevuotava.

⁶ Pelkästään hyvyys ja armo
seuraavat minua
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran
huoneessa
päivieni loppuun asti.

Psalmi 24

Herra on kunnian kuningas

¹ *Daavidin psalmi.*

Herran on maa ja kaikki,
mitä siinä on,
maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat.

² Hän on perustanut sen
merten päälle,
vahvistanut sen virtoja
korkeammalle.

³ Kuka saa nousta Herran vuorelle
ja kuka seisoa hänen pyhässä
paikassaan?

⁴ Se, jolla on viattomat kädet
ja puhdas sydän,
joka ei tavoittele turhuutta
eikä vanno väärin.

⁵ Hän saa siunauksen Herralta
ja vanhurskauden Jumalalta,
pelastajaltaan.

⁶ Tämä on suku, joka etsii häntä,
joka etsii sinun kasvojasi, Jaakobin
Jumala. Sela.

⁷ Nostakaa pääanne, te portit,
kohotkaa korkeiksi, te ikuiset ovet!
Kunnian kuningas tulee.

⁸ Kuka on tämä kunnian kuningas?
Hän on Herra, väkevä ja
voimallinen,

Herra, voimallinen sodassa.

⁹ Nostakaa pääanne, te portit,
nostakaa pääanne, te ikuiset ovet!
Kunnian kuningas tulee.

¹⁰ Kuka hän on, tämä kunnian
kuningas?

Hän on Herra Sebaot,
hän on kunnian kuningas. Sela.

Psalmi 25

Pelastuksen ja anteeksiantamuksen rukous

¹ *Daavidin psalmi.*

Sinun puoleesi, Herra,
minä ylennän sieluni.

² Jumalani, sinuun minä luotan,
älä salli minun joutua häpeään.
Älkööt viholliseni saako riemuita
minusta.

³ Ei yksikään, joka sinua odottaa,
joudu häpeään.

Häpeään joutuvat ne,
jotka ovat syyttä uskottomia.

⁴ Herra, ilmoita minulle tiesi,
opeta minulle polkusi.

⁵ Johdata minua totuudessasi
ja opeta minua,
sillä sinä olet Jumala, minun
pelastajani.

Sinua minä odotan kaiken päivää.

⁶ Muista laupeuttasi, Herra,
ja armoasi,

sillä ne ovat olleet ikuisuudesta asti.

⁷ Älä muista nuoruuteni syntejä
äläkä rikoksiani.

Muista minua armosi mukaan,
hyvyytesi tähden, Herra.

⁸ Herra on hyvä ja oikeamielinen,

sen tähden hän neuvoo
syntiset tielle.

⁹ Hän johdattaa nöyriä oikein
ja opettaa nöyrille tiensä.

¹⁰ Kaikki Herran polut ovat armo
ja totuus niille,
jotka pitävät hänen liittonsa
ja todistuksensa.

¹¹ Nimesi tähden, Herra,
anna anteeksi syntivelkani,
vaikka se on suuri.

¹² Kuka on se mies, joka
Herraa pelkää?
Hänelle Herra neuvoo tien, joka
hänen tulee valita.

¹³ Hänen sielunsa saa asua
hyvässä maassa,
ja hänen jälkeläisensä perivät
maan.

¹⁴ Herra ilmoittaa salaisuutensa
ja liittonsa niille,
jotka häntä pelkäävät.

¹⁵ Minun silmäni katsovat
aina Herraan,
sillä hän päästää jalkani verkosta.

¹⁶ Käänny puoleeni, armahda
minua,
sillä minä olen yksinäinen ja kurja.

¹⁷ Sydämeni pakahtuu tuskasta,
päästä minut ahdingostani.

¹⁸ Katso minun kurjuuttani
ja vaivaani,

anna kaikki syntini anteeksi.

¹⁹ Katso vihollisiani, heitä on paljon,
julmaa väkivaltaa on heidän
vihansa minua kohtaan.

²⁰ Varjele minun sieluni ja
vapauta minut.

Älä salli minun joutua häpeään,
sillä sinuun minä turvaan.

²¹ Nuhteettomuus ja oikeamielisyys
varjelkoon minua,
sillä sinuun minä turvaan.

²² Jumala, lunasta Israel kaikista
sen ahdistuksista.

Psalmi 26

Tutki minua, Herra

¹ *Daavidin psalmi.*

Auta minut oikeuteeni, Herra,
sillä minä olen vaeltanut
nuhteettomasti;
minä luotan horjumatta Herraan.

² Tutki minua, Herra, ja pane
minut koetukselle,
puhdistä sisimpäni ja sydämeni.

³ Sinun armosi on minun
silmieni edessä,
minä olen vaeltanut sinun
totuudessasi.

⁴ En istu valehtelijoiden seurassa
enkä kulje salakavalien kanssa.

⁵ Minä vihaan pahantekijöiden
seuraa
enkä istu jumalattomien parissa.

⁶ Minä pesen käteni
viattomuudessa

ja kierrän alttarisi ympäri, Herra,
⁷ antaakseni kuulua kiitoksen äänen
ja julistaakseni kaikkia sinun
ihmeitäsi.

⁸ Herra, minä rakastan sinun
huoneesi asuinsijaa,
sinun kirkkautesi asumuksen
paikkaa.
⁹ Älä tempaa sieluani pois
syntisten kanssa
äläkä elämäni verenvuodattajien
mukana,
¹⁰ joiden käsiä ilkitö tahraa,
joiden oikea käsi on lahjuksia
täynnä.
¹¹ Minä vaellan nuhteettomasti.
Lunasta minut ja ole minulle
armollinen!
¹² Minun jalkani seisoo tasaisella
maalla.
Seurakunnan kokouksissa minä
ylistän Herraa.

Psalmi 27

Herra on elämäni turva

¹ *Daavidin psalmi.*

Herra on minun valoni ja
pelastukseni,
ketä minä pelkäisin!
Herra on elämäni turva,
ketä minä kauhistuisin!
² Kun pahantekijät käyvät
kimppuuni syödäkseen
lihaani,
niin he, minun ahdistajani ja
vihamieheni,
kompastuvat ja kaatuvat.
³ Vaikka sotajoukko leiriytyisi
minua vastaan,

sydämeni ei pelkäisi.
Vaikka minua vastaan nousisi sota,
silloinkin olisin luottavainen.
⁴ Yhtä olen pyytänyt Herralta,
sitä minä etsin,
että saisin asua Herran huoneessa
kaikki elämäni päivät,
katsella Herran ihanuutta
ja mietiskellä hänen temppelissään.
⁵ Hän piilottaa minut majaan
pahana päivänä,
hän kätkee minut telttansa suojaan.
Hän nostaa minut kalliolle.
⁶ Nyt pääni kohoaa vihollisteni yli,
jotka minua ympäröivät.
Riemuhuudoin minä uhraan uhreja
hänen majassaan,
laulan ja soitan Herralle.
⁷ Kuule, Herra, ääneni, kun huudan!
Ole minulle armollinen ja
vastaa minulle!
⁸ Sinun sanaasi vetoaa sydämeni:
"Etsikää minun kasvojani."
Herra, minä etsin sinun kasvojasi.
⁹ Älä kätke minulta kasvojasi,
älä työnnä vihassa pois palvelijaasi.
Sinä olet ollut minun apuni,
älä jätä äläkä hylkää minua,
Jumala, minun pelastajani.
¹⁰ Vaikka isäni ja äitini minut
hylkäisivät,
Herra pitää minusta huolen.
¹¹ Herra, opeta minulle tiesi
ja johdata minua tasaista polkua
vihamiesteni tähden.

¹² Älä anna minua alttiiksi
ahdistajieni mielivallalle,
sillä väärät todistajat nousevat
minua vastaan
ja puhkuvat väkivaltaa.
¹³ Mutta minä uskon näkeväni
Herran hyvyyden elävien
maassa.
¹⁴ Odota Herraa.
Ole luja, ja olkoon sydämesi rohkea.
Odota Herraa.

Psalmi 28

Herra on kansansa väkevyys

¹ *Daavidin psalmi.*

Sinua, Herra, minä huudan,
minun kallioni, älä ole minua
kohtaan kuuro,
etten minä muuttuisi, kun
sinä olet vaiti,
hautaen vaipuvien kaltaiseksi.
² Kuule ääneni, kun anon armoa
ja huudan sinua avuksi,
kun nostan käteni sinun pyhäkkösi
pyhintä kohti.
³ Älä tempaa minua pois
jumalattomien kanssa
äläkä väärintekijöiden mukana.
He puhuvat lähimmäisilleen
rauhasta,
mutta heidän sydämissään
on pahuus.
⁴ Anna heille heidän
työnsä mukaan,

heidän tekojensa pahuuden
mukaan.
Anna heille heidän kättensä
tekojen mukaan,
maksa heille palkka, joka
heille kuuluu.
⁵ Sillä he eivät välitä Herran töistä
eivätkä hänen kättensä teoista.
Hän kukistaa heidät,
ei hän heitä rakenna.
⁶ Kiitetty olkoon Herra,
sillä hän on kuullut ääneni,
kun anoin armoa.
⁷ Herra on voimani ja kilpeni.
Häneen minun sydämeni turvasi,
ja minä sain avun;
siitä sydämeni riemuitsee,
ja laulullani minä häntä ylistän.
⁸ Herra on kansansa väkevyys,
hän on voideltunsa pelastus
ja turva.
⁹ Pelasta kansasi ja siunaa
perintöosaasi.
Kaitse heitä ja kanna heitä ikuisesti.

Psalmi 29

Herra ilmoittaa voimansa luomakunnassa

¹ *Daavidin psalmi.*

Antakaa Herralle, te jumalien pojat,
antakaa Herralle kunnia ja
väkevyys.
² Antakaa Herralle hänen
nimensä kunnia,

kumartukaa Herran eteen
pyhyiden kauneudessa.

³ Herran ääni vetten päällä –
kunnian Jumala jylisee!

Herra suurten vetten päällä!

⁴ Herran ääni on voimallinen,
Herran ääni on mahtava.

⁵ Herran ääni särkee setrit,
Herra särkee Libanonin setrit.

⁶ Hän hypittää niitä kuin vasikkaa,
Libanonia ja Sirjonia kuin nuorta
villihärkää.

⁷ Herran ääni halkoo tulen liekit.

⁸ Herran ääni saa autiomaan
vapisemaan,
Herra saa vapisemaan Kaadeksen
autiomaan.

⁹ Herran ääni saa peurat poikimaan
ja riisuu paljaiksi metsät.
Kaikki hänen temppelissään
sanoo: "Kunnia!"

¹⁰ Herra hallitsi vedenpaisumuksen
yllä,
Herra hallitsee kuninkaana
ikuisesti.

¹¹ Herra antaa kansalleen
väkevyyden,
Herra siunaa kansaansa rauhalla.

Psalmi 30

Pelastuneen kiitoslaulu

¹ *Daavidin psalmi,
temppelinvihkimislaulu.*

² Minä ylistän sinua, Herra,
sillä sinä nostit minut syvyyksistä

etkä sallinut viholliseni
iloita minusta.

³ Herra, minun Jumalani,
sinua minä huusin,
ja sinä paransit minut.

⁴ Herra, sinä nostit sieluni
tuonelasta,
sinä herätit minut henkiin hautaan
vaipuvien joukosta.

⁵ Laulakaa ylistystä Herralle, te
hänen hurskaansa,
kiittäkää hänen pyhää nimeään.

⁶ Sillä hetken kestää hänen vihansa,
hänen hyvä tahtonsa läpi elämän.
Illalla on vieraana itku mutta
aamulla ilo.

⁷ Minä sanoin menestykseni
päivinä:

"En minä ikinä horju."

⁸ Herra, armossasi sinä vahvistit
vuoreni.

Mutta kun sinä kätkit kasvosi,
minä säikähdin.

⁹ Sinua, Herra, minä huusin,
Herralta anoin armoa:

¹⁰ Mitä hyötyä on verestäni,
kun vaivun hautaan?

Kiittääkö tomu sinua,
julistaako se sinun uskollisuuttasi?

¹¹ Kuule, Herra, ja armahda minua,
Herra, tule auttajakseni.

¹² Sinä muutit valitukseni
karkeloksi,
sinä riisuit surupukuni ja vyötit
minut ilolla,

¹³ että sieluni laulaisi sinun
kunniaasi eikä vaikenisi.
Herra, minun Jumalani,
sinua minä kiitän ikuisesti.

Psalmi 31

Herraan minä turvaan

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Sinuun, Herra, minä turvaan,
älä salli minun ikinä joutua häpeään.
Vapauta minut vanhurskaudessaasi.

³ Kallista korvasi puoleeni,
pelasta minut pian!
Ole minulle turvakallio,
vuorilinna, johon minut pelastat.

⁴ Sinä olet minun kallioni ja
vuorilinnani,
ja nimesi tähden sinä johdatat
ja ohjaat minua.

⁵ Päästä minut verkosta,
joka on minulle viritetty,
sillä sinä olet minun turvani.

⁶ Sinun käteesi minä uskon henkeni.
Sinä, Herra, lunastat minut,
sinä uskollinen Jumala.

⁷ Minä vihaan niitä,
jotka seuraavat turhia ja
tyhjänpäiväisiä epäjumalia,
mutta minä luotan Herraan.

⁸ Minä iloitsen ja riemuitsen
sinun armostasi,
sinun, joka olet nähnyt minun
kurjuuteni,
tuntenut sieluni ahdistukset.

⁹ Sinä et jättänyt minua
vihollisen käsiin
vaan asetit jalkani avaralle paikalle.

¹⁰ Armahda minua, Herra,
sillä minulla on ahdistus.
Minun silmäni ovat surusta
sumentuneet,

niin myös sieluni ja ruumiini.

¹¹ Minun elämäni kuluu murheessa,
vuoteni huokauksissa.

Voimani on rauennut syyllisyyteni
tähden,

ja luuni ovat riutuneet.

¹² Kaikkien ahdistajieni tähden
minusta on tullut häväistyksen
kohde,

ylenpalttisen pilkan aihe
naapureilleni,
pelon aihe tuttavilleni.

Ne, jotka minut ulkona näkevät,
pakenevat minua.

¹³ Minut on unohdettu kuin
olisin kuollut,
olen kuin särkynyt astia.

¹⁴ Minä kuulen monien parjaukset –
kauhua kaikkialla!

He liittoutuvat minua vastaan,
aikovat ottaa minulta hengen.

¹⁵ Mutta sinuun, Herra,
minä turvaan.

Minä sanon: "Sinä olet minun
Jumalani."

¹⁶ Minun aikani ovat sinun
kädessäsi,
pelasta minut vihollisteni kädestä
ja vainoojiltani.

¹⁷ Valaise kasvosi palvelijallesi,
pelasta minut armossasi.

¹⁸ Herra, älä salli minun
joutua häpeään,
sillä sinua minä huudan avukseni.
Jumalattomat joutukoot häpeään,
vaietkoot ja vaipukoot tuonelaan.

¹⁹ Mykistykööt valheen huulet,
jotka puhuvat vanhurskasta
vastaan röyhkeästi,
ylpeästi ja halveksien.

²⁰ Kuinka suuri onkaan hyvyytesi,
jonka olet varannut niille,
jotka sinua pelkäävät,
ja jota osoitat niille,
jotka sinuun turvautuvat,
ihmisten edessä!

²¹ Sinä kätket heidät kasvojesi
suojaan
ihmisten juonilta,
sinä kätket heidät turvapaikkaan
kielten riidalta.

²² Kiitetty olkoon Herra,
sillä hän osoitti minulle ihmeellisen
armonsa
piiritetyssä kaupungissa.

²³ Minä sanoin hädässäni:
”Minut on reväisty pois sinun
silmiesi edestä.”
Kuitenkin sinä kuulit anomiseni
äänen,
kun huusin sinua avuksi.

²⁴ Rakastakaa Herraa, kaikki
hänen hurskaansa.
Herra varjelee uskolliset,

mutta ylpeilijöille hän kostaa
runsain mitoin.

²⁵ Olkoon sydämenne rohkea
ja olkaa lujia,
kaikki te, jotka odotatte Herraa.

Psalmi 32

Synnintunnustus ja anteeksianto

¹ *Daavidin mietepsalmi.*

Autuas se, jonka rikos on
annettu anteeksi,
jonka synti on peitetty!

² Autuas se ihminen,
jolle Herra ei lue hänen
pahoja tekojaan
ja jonka hengessä ei ole vilppiä!

³ Kun minä vaikenin synnistäni,
minun luuni riutuivat
parkuessani kaiken päivää.

⁴ Sillä öin ja päivin
sinun kätesi oli raskaana päälläni.
Elinvoimani kuivui kuin kesän
helteessä. Sela.

⁵ Minä tunnustin sinulle syntini
enkä peittänyt syyllisyyttäni.
Minä sanoin: ”Minä tunnustan
rikkomukseni Herralle”,
ja sinä annoit anteeksi minun
syntivelkani. Sela.

⁶ Sen tähden rukoilukoon sinua
jokainen hurskas
aikana, jona sinut voidaan löytää.
Vaikka suuret vedet tulvisivat,
ne eivät häneen ulotu.

⁷ Sinä olet minun piilopaikkani,

sinä varjelet minut hädästä,
sinä ympäröit minut pelastuksen
riemulla. Sela.

⁸ "Minä opetan sinua ja osoitan
sinulle tien,

jota sinun tulee vaeltaa.

Minä neuvon sinua,
minun silmäni valvoo sinua."

⁹ Älkää olko niin kuin järjettömät
hevoset ja muulit.

Suitsilla ja ohjaksilla valjastettuina
niitä on hillittävä,

muuten niitä et saa lähellesi.

¹⁰ Jumalattomalla on monta tuskaa,
mutta joka Herraan turvaa,
häntä ympäröi armo.

¹¹ Iloitkaa ja riemuitkaa Herrassa,
vanhurskaat,

kohottakaa riemuhuuto, kaikki
oikeamieliset!

Psalmi 33

Laulakaa Herralle uusi laulu!

¹ Riemuitkaa Herrassa, te
vanhurskaat!

Oikeamielisten on soveliaasta
ylistää häntä.

² Kiittäkää Herraa lyyran
säestyksellä,
soittakaa hänelle kymmenkielisellä
harpulla.

³ Laulakaa hänelle uusi laulu,
soittakaa ihanasti riemuhuudon
kaikuessa.

⁴ Sillä Herran sana on oikea,

ja kaikki hänen tekonsa ovat
luotettavia.

⁵ Hän rakastaa vanhurskautta
ja oikeutta.

Herran armo täyttää maan.

⁶ Herran sanalla on taivaat tehty
ja kaikki niiden joukot hänen
suunsa henkäyksellä.

⁷ Hän kokoaa meren vedet
kuin röykkiöksi,

panee syvyydet varastoihin.

⁸ Pelätköön Herraa kaikki maa,
hänen edessään vaviskoot kaikki
maanpiirin asukkaat.

⁹ Sillä hän sanoi, ja niin tapahtui.
Hän käski, ja se oli tehty.

¹⁰ Herra tekee tyhjäksi kansojen
suunnitelmat,
estää kansojen aikeet.

¹¹ Herran päätökset pysyvät
ikuisesti,

hänen sydämensä ajatukset
polvesta polveen.

¹² Autuas se kansa, jonka Jumala
on Herra,
kansakunta, jonka hän on
perinnökseen valinnut!

¹³ Herra katsoo taivaasta
ja näkee kaikki ihmiset.

¹⁴ Valtaistuimeltaan hän valvoo
kaikkia maan asukkaita,

¹⁵ hän, joka on luonut kaikkien
heidän sydämensä,
hän, joka ymmärtää kaikki
heidän tekonsa.

¹⁶ Kuningas ei pelastu paljolla
sotaväellä,
eikä sankari selviydy suurella
voimalla.

¹⁷ Pettävä on sotaratsu pelastajaksi,
ei sen suuri voima auta pakoon.

¹⁸ Katso, Herran silmä valvoo niitä,
jotka pelkäävät häntä
ja panevat toivonsa hänen
armoonsa,

¹⁹ että hän pelastaisi heidän
sielunsa kuolemasta,
pitäisi heidät elossa nälänhädän
aikana.

²⁰ Meidän sielumme odottaa
Herraa,
hän on meidän apumme ja
kilpemme.

²¹ Hänessä iloitsee meidän
sydämemme,
me turvaamme hänen pyhään
nimeensä.

²² Sinun armosi, Herra, olkoon
meidän yllämme,
kun panemme toivomme sinuun.

Psalmi 34

Pelastuneen kiitoslaulu

¹ *Daavidin psalmi, kun hän oli
tekeytynyt mielipuoleksi Abimelekin
edessä. Tämä karkotti hänet
luotaan, ja hän lähti pois.*

² Minä kiitän Herraa joka hetki,
hänen ylistyksensä on aina
minun suussani.

³ Herrassa kerskaa minun sieluni,
nöyrät kuulevat sen ja iloitsevat.

⁴ Julistakaa kanssani Herran
suuruutta,

ylistäkäämme yhdessä
hänen nimeään.

⁵ Minä etsin Herraa, ja hän
vastasi minulle.

Hän vapautti minut kaikesta
siitä, mitä pelkään.

⁶ Ne, jotka häneen katsovat,
säteilevät iloa,
eivätkä heidän kasvonsa punastu
häpeästä.

⁷ Tässä on kurja, joka huusi,
ja Herra kuuli
ja pelasti hänet kaikista
ahdistuksista.

⁸ Herran enkeli asettuu niiden
ympäri, ja
jotka pelkäävät Herraa, ja
vapauttaa heidät.

⁹ Maistakaa ja nähkää, että
Herra on hyvä.

Autuus se mies, joka häneen turvaa!

¹⁰ Pelätkää Herraa, te
hänen pyhänsä,
sillä häntä pelkääviltä ei
puutu mitään.

¹¹ Nuoret leijonat kärsivät puutetta
ja näkevät nälkää,
mutta Herraa etsiviltä ei puutu
mitään hyvää.

¹² Tulkaa, lapset, kuulkaa minua,
Herran pelkoa minä teille opetan.

¹³ Kuka oletkin, joka tahdot elää,

rakastat elämää ja haluat nähdä
hyviä päiviä,
¹⁴ varjele kieleesi pahasta
ja huulesi vilppiä puhumasta,
¹⁵ karta pahaa ja tee hyvää,
etsi rauhaa ja tavoittele sitä.
¹⁶ Herran silmät tarkkaavat
vanhurskaita
ja hänen korvansa heidän
avunhuutoaan.
¹⁷ Herran kasvot ovat
pahantekijöitä vastaan,
jotta hän hävittäisi maasta
heidän muistonsa.
¹⁸ Vanhurskaat huutavat, ja
Herra kuulee
ja pelastaa heidät kaikista
ahdistuksista.
¹⁹ Lähellä on Herra niitä,
joilla on särkynyt sydän,
ja hän pelastaa ne,
joilla on murtunut mieli.
²⁰ Monet ahdistukset kohtaavat
vanhurskasta,
mutta Herra pelastaa hänet
niistä kaikista.
²¹ Hän varjelee kaikki hänen luunsa,
yksikään niistä ei murru.
²² Pahuus tappaa jumalattoman,
ja ne, jotka vanhurskasta vihaavat,
tulevat syyllisiksi.
²³ Herra lunastaa palvelijoittensa
sielun,
eikä yksikään, joka häneen turvaa,
tule syylliseksi.

Psalmi 35

Rukous jumalattomien vainotessa

¹ *Daavidin psalmi.*

Aja asiani, Herra, minun
riitapuoliani vastaan,
sodi niitä vastaan, jotka minua
vastaan sotivat.
² Ota pieni kilpi ja suuri kilpi,
nouse avukseni.
³ Vedä esiin keihäs ja sulje tie
vainoojiltani.
Sano sielulleni:
"Minä olen sinun pelastuksesi."
⁴ Joutukoot häpeään ja pilkattaviksi,
ne, jotka tavoittelevat henkeäni.
Perääntykööt ja hävetkööt,
ne, jotka aikovat minulle pahaa.
⁵ Olkoot he kuin akanat tuulessa,
ja Herran enkeli syösköön
heidät pois.
⁶ Olkoon heidän tiensä pimeä
ja liukas,
ja Herran enkeli ajakoon
heitä takaa.
⁷ Sillä syyttä he ovat kätkeneet
eteeni kuopan verkkoineen,
syyttä he ovat sen kaivaneet
minua varten.
⁸ Tulkoon vainoojalleni tuho
aavistamatta,
tarttukoon hän itse virittämäänsä
verkkoon,
pudotkoon siihen ja tuhoutukoon.
⁹ Silloin sieluni iloitsee Herrassa,

riemuitsee hänen antamastaan
pelastuksesta.

¹⁰ Kaikki minun luuni sanovat:
"Herra, kuka on sinun vertaisesi,
sinun, joka pelastat kurjan
vahvempansa käsistä,
kurjan ja köyhän riistäjänsä
vallasta."

¹¹ Väärät todistajat nousevat esiin
ja kysyvät minulta sellaista,
mitä en tiedä.

¹² He palkitsevat minulle
hyvän pahalla,
minun sieluni on kuin lapsensa
menettänyt.

¹³ Kun he sairastivat,
minä pukeuduin säkkiin,
vaivasin itseäni paastolla
ja rukoilin pää painuksissa.

¹⁴ Kuljeskelin kuin ystävää,
kuin omaa veljeäni surren.
Olin kuin omaa äitiäni surren
synkkänä ja maahan vaipuneena.

¹⁵ Mutta kun kompastuin,
he iloitsivat ja kokoontuivat,
kokoontuivat minua vastaan,
nuo lyöjät, joita en tuntenut.
He raatelivat minua lakkaamatta.

¹⁶ Kuin jumalattomat palkatut
irvailijat
he kiristelivät minulle hampaitaan.

¹⁷ Herra, kuinka kauan sinä
tätä katselet?
Päästä minun sieluni tuhosta,
varjele minun ainokaiseni
nuorilta leijonilta.

¹⁸ Minä kiitän sinua suuressa
seurakunnassa,
ylistän sinua kansanpaljouden
keskellä.

¹⁹ Älkööt iloitko minusta petolliset
viholliseni,
älkööt silmää isekö ne,
jotka vihaavat minua syyttä.

²⁰ Sillä he eivät puhu
rauhan puheita
vaan miettivät petoksen sanoja
maan hiljaisia vastaan.

²¹ He levittelevät suutaan
minua vastaan
ja sanovat: "Kas niin, kas niin!
Nyt me sen omin silmin näemme!"

²² Sinä, Herra, näet sen, älä
ole vaiti!
Herra, älä ole minusta kaukana.

²³ Herää ja nouse käymään
oikeutta riita-asiassani,
minun Jumalani ja Herrani.

²⁴ Tuomitse minut vanhurskautesi
mukaan,
Herra, minun Jumalani,
älä salli heidän riemuista minusta.

²⁵ Älä salli heidän sanoa
sydämessään:
"Kas niin! Sitä me halusimmekin."

Älä salli heidän sanoa:
"Me olemme hänet nielleet."

²⁶ Joutukoot häpeän ja pilkan
alaisiksi kaikki,
jotka iloitsevat onnettomuudestani.
Saakoot puvukseen häpeän
ja pilkan

ne, jotka ylvästelevät
minua vastaan.
²⁷ Huutakoot ilosta ja riemuitkoot
ne,
jotka haluavat minulle oikeutta.
Sanokoot he aina: "Suuri on Herra,
joka tahtoo palvelijansa parasta."
²⁸ Myös minun kieleni julistakoon
sinun vanhurskauttasi,
sinun ylistystäsi kaiken päivää.

Psalmi 36

Herran luona on elämän lähde

¹ *Musiikinjohtajalle. Herran
palvelijan Daavidin psalmi.*

² Synti sanoo jumalattomalle:
"Minun sydämessäni ei ole
jumalanpelkoa
hänen silmiensä edessä."
³ Synti silottelee kaiken hänen
silmissään,
niin ettei hän huomaa eikä
vihaa pahuuttaan.
⁴ Hänen suunsa sanat ovat
vääryyttä ja petosta.
Hän ei enää ymmärrä tehdä hyvää.
⁵ Vääryyttä hän miettii
vuoteessaan.
Hän asettuu tielle, joka ei ole hyvä,
hän ei kaihda pahaa.
⁶ Herra, sinun armosi täyttää
taivaat,
pilviin ulottuu sinun uskollisuutesi.
⁷ Sinun vanhurskautesi on kuin
Jumalan vuoret,

sinun tuomiosi kuin suuri syvyys.
Ihmistä ja eläintä sinä autat, Herra.
⁸ Kuinka kallis on sinun armosi,
Jumala!
Ihmiset turvautuvat sinun
siipiesi suojaan.
⁹ He virvoittuvat sinun huoneesi
runsaista antimista,
sinä juotat heitä suloisuutesi
virrasta.
¹⁰ Sillä sinun luonasi on
elämän lähde,
sinun valossasi me näemme
valkeuden.
¹¹ Tee armosi laajaksi niille, jotka
sinut tuntevat,
ja vanhurskautesi oikeamielisille.
¹² Älköön ylpeiden jalka tallatko
minua,
älköönkä jumalattomien käsi
minua karkottako.
¹³ Tuonne ovat pahantekijät
kaatuneet!
Heidät on syösty maahan, eivät
he voi nousta.

Psalmi 37

Jumalaton ja vanhurskas

¹ *Daavidin psalmi.*

Älä vihastu pahantekijöiden
tähdien,
älä kadehdi väärintekijöitä.
² Sillä hetkessä heidät niitetään
pois kuin heinä,
ja he lakastuvat kuin vihreä ruoho.

³ Luota Herraan ja tee hyvää,
 asu maassa ja noudata totuutta.
⁴ Olkoon ilosi Herrassa,
 niin hän antaa sinulle
 mitä sydämesi pyytää.
⁵ Anna tiesi Herran haltuun
 ja luota häneen, niin hän sen tekee.
⁶ Hän tuo esiin vanhurskautesi
 kuin valon
 ja oikeutesi kuin keskipäivän.
⁷ Hiljenny Herran edessä
 ja odota häntä.
 Älä vihastu siihen, joka menestyy
 tiellään,
 mieheen, joka juonia punoo.
⁸ Jätä pois viha ja hylkää kiukku.
 Älä kiivastu, se on vain pahaksi.
⁹ Sillä pahantekijät hävitetään,
 mutta ne, jotka Herraa odottavat,
 perivät maan.
¹⁰ Vielä vähän aikaa, niin
 jumalatonta ei enää ole.
 Kun katsot hänen asuinpaikkaansa,
 hän on poissa.
¹¹ Mutta nöyrät perivät maan
 ja nauttivat rauhan runsaudesta.
¹² Jumalaton juonittelee
 vanhurskasta vastaan
 ja kiristelee hänelle hampaitaan.
¹³ Herra nauraa jumalattomalle,
 koska näkee hänen päivänsä
 tulevan.
¹⁴ Jumalattomat ovat paljastaneet
 miekkansa
 ja jännittäneet jousensa
 kaataakseen kurjan ja köyhän,

teurastaakseen ne, jotka kulkevat
 oikeaa tietä.
¹⁵ Mutta heidän miekkansa osuu
 heidän omaan sydämeensä,
 ja heidän jousensa särkyvät.
¹⁶ Parempi se vähä, mikä
 vanhurskaalla on,
 kuin monen jumalattoman rikkaus.
¹⁷ Sillä jumalattomien käsivarret
 murretaan,
 mutta Herra tukee vanhurskaita.
¹⁸ Herra tuntee nuhteettomien
 päivät,
 ja heidän perintönsä pysyy ikuisesti.
¹⁹ Pahana aikana he eivät
 joudu häpeään,
 ja nälän päivinä he ovat kylläisiä.
²⁰ Mutta jumalattomat hukkuvat,
 ja Herran viholliset ovat kuin
 niittyjen koreus.
 He katoavat – kuin savu he
 katoavat.
²¹ Jumalaton ottaa lainan eikä
 maksa takaisin,
 mutta vanhurskas on armahtava
 ja antelias.
²² Herran siunaamat perivät maan,
 mutta hänen kiroamansa revitään
 juurineen maasta.
²³ Herra vahvistaa sen miehen
 askeleet,
 jonka tie on hänelle mieluinen.
²⁴ Jos hän kaatuu, ei hän
 sorru maahan,
 sillä Herra tukee häntä kädellään.
²⁵ Olen ollut nuori ja tullut vanhaksi,

mutta en ole nähnyt vanhurskasta
hylättynä
enkä hänen lapsiaan kerjäämässä
leipää.

²⁶ Aina hän armahtaa ja antaa
lainaksi,
ja hänen jälkeläisensä ovat
siunaukseksi.

²⁷ Karta pahaa ja tee hyvää,
niin saat asua maassa ikuisesti.

²⁸ Sillä Herra rakastaa oikeutta
eikä hylkää hurskaitaan.
Heidät varjellaan ikuisesti,
mutta jumalattomien jälkeläiset
hävitetään.

²⁹ Vanhurskaat perivät maan
ja asuvat siinä ikuisesti.

³⁰ Vanhurskaan suu lausuu
viisautta,
ja hänen kielensä puhuu oikeutta.

³¹ Hänen Jumalansa laki on hänen
sydämessään,

hänen askeleensa eivät horju.

³² Jumalaton väijyy vanhurskasta
ja etsii tilaisuutta tappaakseen
hänet.

³³ Mutta Herra ei jätä vanhurskasta
hänen käsiinsä

eikä julista vanhurskasta syylliseksi,
kun tämä on tuomittavana.

³⁴ Odota Herra
ja kulje aina hänen tietään,
niin hän korottaa sinut, ja sinä
perit maan

ja saat nähdä, kuinka jumalattomat
hävitetään.

³⁵ Minä näin jumalattoman,
väkivaltaisen,
rehevänä kuin paikoilleen
juurtunut viheriöivä puu.

³⁶ Mutta hän meni pois,
eikä häntä enää ollut,
minä etsin häntä,
eikä häntä löytynyt.

³⁷ Tarkkaa nuhteetonta ja katso
rehellistä –
rauhan miehellä on tulevaisuus.

³⁸ Kaikki pahantekijät tuhoutuvat,
jumalattomien tulevaisuus
leikataan pois.

³⁹ Mutta vanhurskaiden pelastus
tulee Herralta,
hän on heidän turvansa
ahdingon aikana.

⁴⁰ Herra auttaa heitä ja vapauttaa
heidät,
vapauttaa jumalattomista ja
pelastaa heidät,
sillä he turvaavat häneen.

Psalmi 38

Kärsivän rukous, katumuspsalmi

¹ *Daavidin psalmi. Muistettavaksi.*

² Herra, älä rankaise minua
vihassasi,
älä kiivaudessasi minua kurita.

³ Ovathan nuolesi uponneet
minuun,

ja sinun kätesi painaa minua.

⁴ Lihassani ei ole tervettä paikkaa
sinun vihastuksesi tähden

eikä luissani rauhaa syntieni
tähden.

⁵ Sillä syntieni taakka on kohonnut
pääni yli.

Kuin raskas kuorma se painaa
minua yli voimieni.

⁶ Haavani haisevat ja märkivät
mielettömyyteni tähden.

⁷ Olen painunut kumaraan,
aivan kyyryyn,
kuljen synkkänä kaiken päivää.

⁸ Lanteeni ovat täynnä polttoa,
lihassani ei ole tervettä paikkaa.

⁹ Olen voimaton ja peräti runneltu,
minä huudan sydämeni tuskassa.

¹⁰ Herra, sinun edessäsi on kaikki
minun kaipaukseni,
eikä huokaukseni ole sinulta
salassa.

¹¹ Sydämeni värisee,
voimani on jättänyt minut.
Ja silmiäni valo – sitäkään ei
minulla ole.

¹² Rakkaani ja ystäväni pysyvät
syrjässä vitsauksestani,
ja läheiseni seisovat kaukana.

¹³ Ne, jotka tavoittelevat henkeäni,
virittävät ansoja,
ja ne, jotka aikovat tehdä

minulle paha,
puhuvat turmion puheita
ja punovat juonia kaiken aikaa.

¹⁴ Mutta minä olen kuin kuuro,
en mitään kuule,
olen kuin mykkä, joka ei
suutaan avaa.

¹⁵ Minusta on tullut kuin mies,
joka ei kuule

ja jonka suussa ei ole vastaväitteitä.

¹⁶ Sillä sinua, Herra, minä odotan.
Sinä vastaat, Herra, minun
Jumalani.

¹⁷ Minä sanon: älkööt he iloitko
minusta,
älkööt ylvästelkö minua vastaan,
kun jalkani horjuu.

¹⁸ Olenhan kaatumaisillani,
ja tuskani on aina edessäni.

¹⁹ Minä tunnustan pahat tekoni,
murehdin syntieni tähden.

²⁰ Mutta viholliseni elävät ja
ovat mahtavia.

Paljon on niitä, jotka vihaavat
minua ilman syytä,

²¹ jotka palkitsevat hyvän pahalla
ja vastustavat minua,
koska minä pyrin hyvään.

²² Älä hylkää minua, Herra!
Jumalani, älä ole minusta kaukana!

²³ Riennä avukseni,
Herra, minun pelastukseni!

Psalmi 39

Elämän katoavaisuus

¹ *Musiikinjohtajalle. Jedutunin
mukaan. Daavidin psalmi.*

² Minä sanoin: "Minä tahdon
valvoa vaellustani,
etten tekisi kielelläni syntiä.
Minä tahdon vartioida suutani
ja suitsia sen,

niin kauan kuin jumalaton on
edessäni."

³ Minä vaikenin, olin ääneti,
en puhunut siitä, mikä on hyvää,
mutta tuskani vain yltyi.

⁴ Sydämeni hehkui rinnassani,
huokaillessani syttyi tuli,
ja niin minä puhuin kielelläni.

⁵ Herra, ilmoita minulle
minun loppuni

ja mikä on päivieni määrä,
että ymmärtäisin,
kuinka katoavainen olen.

⁶ Katso, muutaman
kämmenenleveyden verran
sinä annoit minulle päiviä,
ja elinaikani on edessäsi kuin
ei mitään.

Vain tuulenhenkäys ovat
kaikki ihmiset,
kuinka lujina seisokootkin. Sela.

⁷ Vain varjokuvana ihminen vaeltaa,
aivan turhaan hän metelöi.

Hän kokoaa omaisuutta
eikä tiedä, kuka sen lopulta saa.

⁸ Ja nyt, mitä minä odotan, Herra?
Sinuun minä panen toivoni.

⁹ Vapauta minut kaikista
rikkomuksistani,
älä pane minua houkkien
häväistäväksi.

¹⁰ Minä vaikenen enkä suutani
avaa,
sillä sinä olet tämän tehnyt.

¹¹ Poista vitsauksesi minun
päältäni,

muuten minä menehdyn sinun
kätesi kuritukseen.

¹² Sinä kuritat ihmistä
rangaistuksilla
synnin tähden,
sinä kulutat hänen ihanuutensa
niin kuin koi kuluttaa.
Vain tuulenhenkäys ovat kaikki
ihmiset. Sela.

¹³ Kuule rukoukseni, Herra,
kuuntele avunhuutoani,
älä ole kuuro kyneleilleni.
Minä olen muukalainen
sinun luonasi,

vieras niin kuin kaikki isänikin.
¹⁴ Käännä katseesi pois minusta,
että minä ilahtuisin,
ennen kuin menen pois eikä
minua enää ole.

Psalmi 40

Pelastetun kiitos ja rukous

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Hartaasti minä odotin Herraa,
ja hän kumartui puoleeni
ja kuuli avunhuutoni.

³ Hän nosti minut ylös kurjuuden
kuopasta,
upottavasta liejusta.

Hän asetti jalkani kalliolle
ja vahvisti askeleeni.

⁴ Hän antoi minun suuhuni
uuden laulun,
ylistyslaulun Jumalallemme.
Sen näkevät monet ja pelkäävät

ja turvaavat Herraan.

⁵ Autuas se mies,
joka panee luottamuksensa
Herraan
eikä käännä ylpeiden puoleen
eikä niiden, jotka valheeseen
eksyvät.

⁶ Paljon olet tehnyt ihmeitäsi,
Herra, minun Jumalani.
Ja sinun ajatuksesi meitä kohtaan –
ei ole ketään sinun vertaistasi –
niitä tahdon julistaa ja niistä puhua.
Niitä on paljon enemmän kuin
voidaan luetella.

⁷ Teurasuhria ja ruokauhria
sinä et halua –
korvani sinä avasit –
polttohria ja syntiuhria sinä
et vaadi.

⁸ Silloin minä sanoin:
”Katso, minä tulen,
kirjakääröön on minusta kirjoitettu.

⁹ Sinun tahtosi, Jumalani,
minä teen mielelläni,
ja sinun opetuksesi on
sisimmässäni.”

¹⁰ Minä julistan ilosanomaa
vanhurskaudesta
suuressa seurakunnassa.
Katso, minä en sulje huuliani,
sinä, Herra, sen tiedät.

¹¹ Minä en peitä vanhurskauttasi
omaan sydämeeni
vaan puhun sinun uskollisuudestasi
ja pelastusteeoistasi.

Minä en salaa sinun armoasi
ja totuuttasi

suurelta seurakunnalta.

¹² Sinä, Herra, älä sulje minulta
laupeuttasi!

Armosi ja totuutesi varjelkoon
minua aina.

¹³ Onnettomuudet ovat saartaneet
minut,

niitä on määrättömästi.

Syntini ovat ottaneet minut kiinni,
niin etten saata nähdä,
sillä niitä on enemmän kuin
hiuksia päässäni,

ja rohkeuteni on mennyt.

¹⁴ Tahdothan Herra pelastaa minut,
Herra, riennä avukseni!

¹⁵ Hävetkööt ja joutukoot
pettymään kaikki,
jotka tavoittelevat henkeäni
tuhotakseen minut.

Perääntykööt ja joutukoot
häpeään ne,
jotka tahtovat minulle
onnettomuutta.

¹⁶ Tyrmistykööt häpeästään ne,
jotka sanovat minulle: "Kas
niin, kas niin!"

¹⁷ Iloitkoot ja riemuitkoot
sinussa kaikki,
jotka sinua etsivät.
Ne, jotka rakastavat sinun
pelastustasi,
sanokoot aina: "Herra on suuri!"

¹⁸ Vaikka olen kurja ja köyhä,
Herra pitää minusta huolen.

Sinä olet minun apuni ja
pelastajani.
Jumalani, älä viivytä!

Psalmi 41

Sairaan ja parjatun rukous

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Autuas se, joka pitää huolta
vähäosaisesta.

Hänet Herra pelastaa
pahana päivänä.

³ Herra varjelee häntä ja pitää
hänet elossa.

Maassa häntä kutsutaan
onnelliseksi,

etkä sinä, Herra, anna häntä alttiiksi
hänen vihollistensa mielivallalle.

⁴ Herra tukee häntä tautivuoteella.

Kun hän sairastaa,
sinä nostat hänet vuoteeltaan.

⁵ Minä sanoin: "Herra, armahda
minua!

Paranna sieluni,
sillä minä olen tehnyt syntiä
sinua vastaan!"

⁶ Viholliseni puhuvat minusta
pahaa:

"Milloin hän kuolee
ja hänen nimensä häviää?"

⁷ Ja jos joku tulee katsomaan
minua,

hän puhuu tyhjämpäiväisiä.

Hän kerää sydämeensä pahuutta,
lähtee ulos ja puhuu sitä.

⁸ Kaikki vihamieheni yhdessä
kuiskuttelevat minusta,
he ajattelevat minusta pahaa:

⁹ "Jokin parantumaton paha on
tarttunut häneen,
ei hän enää nouse siitä
missä makaa."

¹⁰ Jopa läheinen ystäväni,
johon minä luotin
ja joka söi leipääni,
on nostanut kantapäätänsä
minua vastaan.

¹¹ Mutta sinä, Herra, armahda
minua

ja nosta minut ylös,
niin minä maksan heille.

¹² Siitä minä tiedän sinun
mieltyneen minuun,
ettei viholliseni saa minusta
riemuita.

¹³ Mutta minä –
minua sinä tuet nuhteettomuuteni
tähden

ja asetat minut kasvojesi eteen
ainiaaksi.

¹⁴ Kiitetty olkoon Herra, Israelin
Jumala,
iankaikkisesta iankaikkiseen!
Aamen, aamen.

TOINEN KIRJA, 42 – 72

Psalmi 42

Masentuneen rukous

¹ *Musiikinjohtajalle.*

Koorahilaisten mietepsalmi.

² Niin kuin peura kaipaa

vesipuroille,

niin minun sieluni kaipaa

sinua, Jumala.

³ Minun sieluni janoaa Jumalaa,

elävää Jumalaa.

Milloin saan tulla ja nähdä

Jumalan kasvot?

⁴ Kyyneleet ovat leipäni päivin

ja öin,

kun minulle kaiken päivää

sanotaan:

”Missä on sinun Jumalasi?”

⁵ Näitä minä muistelen

ja vuodatan julki sieluni murheen,

kun astelen väenpaljoudessa

Jumalan huoneeseen

riemun ja kiitoksen raikuessa

juhlivasta joukosta.

⁶ Miksi olet masentunut, sieluni,

ja olet minussa niin levoton?

Odota Jumalaa,

sillä vielä minä saan kiittää häntä

hänen kasvojensa suomasta

pelastuksesta.

⁷ Minun Jumalani,

sieluni on minussa masentunut,

sen tähden minä muistan sinua

Jordanin maalla,

Hermonin kukkuloilla ja

Misarinvuorella.

⁸ Syvyys huutaa syvyydelle

sinun koskiesi pauhatessa;

kaikki sinun tyrskysi ja aaltosi

vyöryvät ylitseni.

⁹ Päivällä Herra antaa käskyn

armostaan,

ja yöllä on sisimmässäni hänen

laulunsa –

rukous elämäni Jumalalle.

¹⁰ Minä sanon Jumalalle, kalliolleni:

”Miksi olet unohtanut minut?

Miksi minun täytyy kulkea

synkkänä,

vihollisen ahdistamana?”

¹¹ Luissani on kuin kuolemantuska,

kun viholliseni häpäisevät minua

sanoen minulle kaiken päivää:

”Missä on sinun Jumalasi?”

¹² Miksi olet masentunut, sieluni,

ja miksi olet minussa levoton?

Odota Jumalaa.

Vielä minä saan kiittää häntä,

kasvojeni apua, minun Jumalaani.

Psalmi 43

Jatkoa edelliseen psalmiin

¹ Hanki minulle oikeus, Jumala,

ja aja asiani jumalatonta

kansaa vastaan.

Päästä minut petollisista

ja väärämielisistä ihmisistä.

² Sillä sinä, Jumalani, olet
turvapaikkani.
Miksi olet hylännyt minut?
Miksi minun täytyy kulkea
synkkänä,
vihollisen ahdistamana?
³ Lähetä valosi ja totuutesi,
ne johdattakoot minua.
Viekööt ne minut pyhälle vuorellesi,
sinun asuntoihisi,
⁴ että saan tulla Jumalan
alttarin eteen,
Jumalan eteen, joka on iloni
ja riemuni.
Silloin kiitän sinua lyyraa soittaen,
Jumala, minun Jumalani.
⁵ Miksi olet masentunut, sieluni,
ja miksi olet minussa levoton?
Odota Jumalaa.
Vielä minä saan kiittää häntä,
kasvojeni apua, minun Jumalaani.

Psalmi 44

Rukous vihollisten ahdistaa

¹ *Musiikinjohtajalle.*
Koorahilaisten mietepsalmi.
² Jumala, me olemme kuulleet
omin korvin,
isämme ovat kertoneet
meille teosta,
jonka sinä teit heidän päivinään,
muinaisina päivinä.
³ Sinä karkotit kädelläsi kansat,
mutta heidät sinä istutit,
sinä murskasit kansakunnat,

sinä ajoit ne pois.
⁴ Eivät isämme ottaneet maata
haltuun miekallaan
eikä heidän käsivartensa
pelastanut heitä,
vaan sinun oikea kätesi,
sinun käsivartesi ja sinun
kasvojesi valo,
koska sinä olit mieltynyt heihin.
⁵ Sinä, Jumala, olet minun
kuninkaani,
anna määräys Jaakobin
pelastuksesta.
⁶ Sinun avullasi me puskemme
ahdistajamme maahan,
sinun nimesäsi me tallaamme
vastustajamme.
⁷ En minä jouseeni luota
eikä miekkani minua pelasta,
⁸ vaan sinä pelastat meidät
ahdistajistamme
ja saatat vihamiehemme häpeään.
⁹ Jumalassa me kerskaamme
kaiken päivää,
sinun nimeäsi me kiitämme
ikuisesti. Sela.
¹⁰ Kuitenkin sinä hylkäsit ja
häpäisit meidät
etkä lähtenyt meidän
sotajoukkojemme mukaan.
¹¹ Sinä panit meidät pakenemaan
ahdistajaa,
ja vihamiehemme ryöstivät
itselleen saalista.
¹² Sinä annoit meidät syötäviksi
kuin lampaat

ja hajotit meidät kansojen sekaan.

¹³ Sinä myit kansasi halvalla
etkä heidän hinnastaan hyötynyt.

¹⁴ Sinä jätit meidät naapuriemme
häväistäviksi,
ympärillämme asuvien pilkan
ja ivan kohteeksi.

¹⁵ Sinä teit meidät sananparreksi
kansojen keskuudessa,
päänpuhdistuksen aiheeksi
kansakuntien keskellä.

¹⁶ Kaiken päivää häväistykseäni
on mielessäni,
ja kasvojeni häpeä peittää minut

¹⁷ herjaajan ja pilkkaajan
puheiden tähden,
vihollisen ja kostonhimoisen
tähden.

¹⁸ Tämä kaikki on meitä kohdannut,
vaikka emme ole sinua unohtaneet
emmekä rikkoneet sinun liittoasi.

¹⁹ Ei ole sydämemme vetäytynyt
sinusta pois,
eivätkä askeleemme ole
poikenneet sinun polultasi,
²⁰ vaikka olet runnellut meitä
sakaalien asuinsijoilla
ja peittänyt meidät kuoleman
varjolla.

²¹ Jos olisimme unohtaneet
Jumalamme nimen
ja ojentaneet kätemme vieraan
jumalan puoleen,

²² eikö Jumala tutkisi sitä?
Hän tuntee sydämen salaisuudet.

²³ Totisesti, sinun vuoksesi meitä
surmataan kaiken päivää,
meidä pidetään teuraslampaina.

²⁴ Herää, miksi nukut, Herra?
Nouse, älä hylkää iäksi!

²⁵ Miksi peität kasvosi,
unohdat kurjuutemme ja
ahdistuksemme?

²⁶ Onhan sielumme vaipunut
tomuun,
ruumiimme on painunut maahan.

²⁷ Nouse, auta meitä
ja lunasta meidät armosi tähden!

Psalmi 45

Ylistyslaulu kuninkaan häissä

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan
kuin "Liljat". Koorahilaisten
mietepsalmi. Laulu rakkaudesta.*

² Sydämeni tulvii ihania sanoja.
Minä lausun säkeeni kuninkaalle,
kieleni on taitavan kirjoittajan kynä.

³ Sinä olet ihmislapsista ihanin,
suloisuus on vuodatettu huulillesi,
sen vuoksi Jumala siunaa sinua iäti.

⁴ Vyötä miekka kupeellesi,
sinä sankari,
vyöttäydy kunniaasi ja
majesteettisuuteesi.

⁵ Ja majesteettisuudessasi ratsasta
voitokkaasti
totuuden, nöyryyden ja
vanhurskauden puolesta!
Oikea kätesi opettakoon sinulle
pelottavia tekoja.

⁶ Sinun nuolesi ovat teräviä,
kansat kaatuvat allesi.
Nuolesi osuvat kuninkaan
vihollisten sydämiin.

⁷ Jumala, sinun valtaistuimesi
pysyy aina ja ikuisesti.
Sinun kuninkuutesi valtikka on
oikeuden valtikka.

⁸ Sinä rakastat vanhurskautta
ja vihaat laittomuutta.
Sen vuoksi on Jumala, sinun
Jumalasi,
voidellut sinua iloöljyllä
enemmän kuin kumppaneitasi.

⁹ Mirhalta, aaloelta ja kassialta
tuoksuvat kaikki vaatteesi,
norsunluupalatseista sinua
ilahdutetaan kielisoittimilla.

¹⁰ Kuninkaiden tyttäriä on hovisi
kaunistuksena,
kuningatar seisoo oikealla
puolellasi
Oofirin kullassa.

¹¹ Kuule, tytär, katso ja kuuntele
tarkoin:
unohda kansasi ja isäsi koti.

¹² Kuningas on mieltynyt sinun
kauneuteesi.
Hän on herrasi,
heittäydy maahan hänen eteensä.

¹³ Tytär Tyyro tulee luoksesi
lahjoineen,
kansan rikkaimmat etsivät
suosiotasi.

¹⁴ Kuninkaan tytär kaikessa
loistossaan on sisähuoneissa,

kultakudosta on hänen pukunsa.

¹⁵ Kirjailluissa vaatteissa
hänet saatetaan kuninkaan luo.
Neitsyet, hänen ystävättärensä,
seuraavat häntä,
heidät tuodaan sinun luoksesi.

¹⁶ Iloiten ja riemuiten heitä
saatetaan,
he tulevat kuninkaan palatsiin.

¹⁷ Sinun poikasi nouskoot
isiesi sijaan,
sinä asetat heidät ruhtinaiksi
koko maahan.

¹⁸ Minä teen nimesi muistettavaksi
polvesta polveen,
sen vuoksi kansat kiittävät sinua
aina ja ikuisesti.

Psalmi 46

Jumala on meidän linnumme

¹ *Musiikinjohtajalle. Koorahilaisten
laulu, korkeassa äänialassa.*

² Jumala on meidän turvamme
ja väkevyytemme,
varma apumme hädän hetkellä.

³ Sen tähden emme pelkää,
vaikka maa järkkyyisi
ja vuoret sortuisivat merten
syvyyksiin,

⁴ vaikka merten aallot pauhaisivat
ja kuohuisivat
ja vuoret vapisivat hänen
majesteettiutensa
tähden. Sela.

⁵ Virta haaroineen ilahduttaa

Jumalan kaupunkia,
Korkeimman pyhiä asuinsijoja.

⁶ Jumala on sen keskellä, ei se horju.

Jumala auttaa sitä aamun

koitteessa.

⁷ Kansat metelöivät, valtakunnat

horjuvat,

hän antaa äänensä kuulua, ja

maa järkkyy.

⁸ Herra Sebaot on meidän

kanssamme,

Jaakobin Jumala on meidän

linnamme. Sela.

⁹ Tulkaa ja katsokaa Herran töitä,

hänen, joka tekee hämmästyttäviä

tekoja maan päällä.

¹⁰ Hän lopettaa sodat maan

ääriä myöten.

Hän särkee jousen, taittaa keihään

ja polttaa sotavaunut tulella.

¹¹ "Heretkää ja tietäkää, että

minä olen Jumala,

minä olen korkea kansojen keskellä,

korkea maan päällä."

¹² Herra Sebaot on meidän

kanssamme,

Jaakobin Jumala on meidän

linnamme. Sela.

Psalmi 47

Herra on kansojen kuningas

¹ *Musiikinjohtajalle.*

Koorahilaisten psalmi.

² Taputtakaa käsiänne,

kaikki kansat,

kohottakaa riemuhuuto Jumalalle!

³ Sillä Herra on korkein, pelottava,

koko maan suuri kuningas.

⁴ Hän alistaa kansat valtaamme,

kansakunnat jalkojemme alle.

⁵ Hän on valinnut meille

perintöosan,

joka on Jaakobin, hänen rakkaansa,

kunnia. Sela.

⁶ Jumala on astunut ylös

riemuhuudon raikuessa,

Herra pasuunan pauhatessa.

⁷ Laulakaa ylistystä Jumalalle,

laulakaa,

laulakaa ylistystä kuninkaallemme,

laulakaa!

⁸ Jumala on koko maan kuningas,

laulakaa hänelle psalmi.

⁹ Jumala on kansojen kuningas,

Jumala istuu pyhällä istuimellaan.

¹⁰ Kansojen ylhäiset kokoontuvat

Abrahamin Jumalan kansaksi,

sillä maan kilvet kuuluvat Jumalalle.

Hän on ylen korkea.

Psalmi 48

Siion on Jumalan kaupunki

¹ *Laulu, koorahilaisten psalmi.*

² Suuri on Herra,
suuresti ylistettävä
meidän Jumalamme kaupungissa,
hänen pyhällä vuorellaan.

³ Kauniina kohoaa,
kaiken maan ilona,
pohjoisen puolella Siionin vuori,
suuren Kuninkaan kaupunki.

⁴ Sen linnoissa Jumala
tunnetaan turvapaikaksi.

⁵ Katso, kuninkaat kokoontuivat,
lähtivät yhdessä hyökkäykseen.

⁶ Mutta he hämmästyivät
näkemästään,
pelästyivät ja ryntäsivät pois.

⁷ Vavistus valtasi heidät siellä,
kuin synnyttäjän tuska.

⁸ Itätuulella sinä särjet
Tarsiin-laivat.

⁹ Niin kuin olimme kuulleet,
niin me sen nyt näimme
Herran Sebaotin kaupungissa,
Jumalamme kaupungissa.
Jumala pitää sen lujana
ikuisesti. Sela.

¹⁰ Jumala, me mietiskelemme
armoasi
sinun temppelissäsi.

¹¹ Niin kuin sinun nimesi, Jumala,
niin ulottuu ylistyksesi maan
ääriin saakka.

Sinun oikea kätesi on
vanhurskautta täynnä.

¹² Siionin vuori iloitsee,
Juudan tyttäret riemuitsevat
sinun tuomioittesi tähden.

¹³ Kiertäkää Siion, kulkekaa
sen ympäri,
laskekaa sen tornit.

¹⁴ Tarkastelkaa sen muureja,
kulkekaa sen linnojen läpi
kertoaksenne niistä tulevalle
sukupolvelle.

¹⁵ Sillä tämä on Jumala,
meidän Jumalamme aina ja
ikuisesti.

Hän johdattaa meidät kuoleman yli.

Psalmi 49

Mahtavinkin ihminen on kuolevainen

¹ *Musiikinjohtajalle.
Koorahilaisten psalmi.*

² Kuulkaa tämä, kaikki kansat,
kuunnelkaa, kaikki maan asukkaat,
³ sekä alaiset että ylhäiset,
niin rikkaat kuin köyhät.

⁴ Minun suuni puhuu viisautta,
sydämeni mietteissä on
ymmärrystä.

⁵ Minä kallistan korvani kuulemaan
mietelauseita,
ratkaisen arvoitukseni lyyraa
soittaen.

⁶ Miksi pelkäisin pahoina päivinä,
kun petturien vääräys ympäröi
minua,

⁷ noiden, jotka luottavat
vaurauteensa
ja kerskailevat suuresta
rikkaudestaan.
⁸ Ei kukaan voi veljeään lunastaa
eikä hänestä Jumalalle
sovitusmaksua maksaa –
⁹ kallis on heidän sielujensa
lunastus,
ja jää meiltä ikuisesti
suorittamatta –
¹⁰ niin että hän saisi elää ikuisesti
eikä näkisi kuolemaa.
¹¹ Nähdäänhän, että viisaat
kuolevat.
Myös tyhmät ja järjettömät
menehtyvät
ja jättävät toisille vaurautensa.
¹² Sisimmässään he ajattelevat,
että heidän huoneensa pysyvät
ikuisesti,
heidän asuinsijansa polvesta
polveen.
He nimittävät maatiloja nimensä
mukaan.
¹³ Mutta mahtavinkaan ihminen
ei ole pysyvä,
häntä voi verrata eläimiin,
jotka häviävät.
¹⁴ Tämä on heidän tiensä,
heidän hulluutensa,
ja heidän jälkeensä niiden,
jotka mieltyvät heidän
puheisiinsa. Sela.
¹⁵ Kun lammaslauma he kulkevat
kohti tuonela,

kuolema heitä kaitsee.
Aamun koittaessa oikeamieliset
hallitsevat heitä.
Heidän hahmonsa riutuu,
tuonela on heidän asuntonsa.
¹⁶ Mutta Jumala lunastaa minun
sieluni tuonelan vallasta,
sillä hän ottaa minut huomaansa.
Sela.
¹⁷ Älä pelkää, kun joku rikastuu,
kun hänen kotinsa loisto lisääntyy.
¹⁸ Eihän hän kuollessaan ota
mitään mukaansa
eikä hänen rikkautensa astu alas
hänen jäljessään.
¹⁹ Vaikka hän eläessään kutsuu
itseään siunatuksi –
ja sinuahan ylistetään, kun sinulla
on kaikki hyvin –
²⁰ hän menee isiensä suvun perästä,
he eivät ikinä valoa näe.
²¹ Mahtavinkin ihminen, jolla
ei ole ymmärrystä,
on verrattavissa eläimiin,
jotka häviävät.

Psalmi 50

Kuuliaisuus on oikea uhri

¹ *Aasafin psalmi.*

Jumala, Herra Jumala,
on puhunut ja kutsunut maan
auringon noususta sen laskuun asti.
² Siionista, jonka kauneus on
täydellinen,

Jumala on ilmestynyt
kirkkaudessaan.

³ Meidän Jumalamme tulee
eikä vaikene.

Hänen edellään käy kuluttava tuli
ja hänen ympärillään
väkevä myrsky.

⁴ Hän kutsuu taivaat ylhäältä
ja maan käydäkseen oikeutta
kansansa kanssa.

⁵ "Kootkaa eteeni minun hurskaani,
jotka uhrin kautta ovat tehneet
liiton minun kanssani."

⁶ Taivaat julistavat hänen
vanhurskauttaan,
sillä Jumala itse on tuomari. Sela.

⁷ "Kuule, kansani, kun minä puhun.
Israel, minä todistan sinua vastaan.
Minä olen Jumala, sinun Jumalasi.

⁸ En minä nuhtele sinua uhriesi
tähten –
polttouhriksi ovat aina minun
edessäni.

⁹ En ota härkää talostasi
enkä pukkeja karjatarhoistasi,

¹⁰ sillä minun ovat kaikki
metsän eläimet

ja tuhansien vuorten karja.

¹¹ Minä tunnen kaikki vuorten
linnut,

ja kaikki kedon eläimet ovat minun.

¹² Jos minun tulisi nälkä,
en minä sitä sinulle sanoisi,
sillä minun on maanpiiri ja kaikki,
mitä siinä on.

¹³ Minäkö söisin härkien lihaa

tai joisin pukkien verta?

¹⁴ Uhraa kiitosta Jumalalle
ja täytä lupauksesi Korkeimmalle.

¹⁵ Huuda minua avuksi ahdistuksen
päivänä.

Minä pelastan sinut,
ja sinun tulee kunnioittaa minua."

¹⁶ Mutta jumalattomalle
Jumala sanoo:

"Mikä sinä olet kertomaan minun
säädöksistäni

ja ottamaan liittoni huulillesi?

¹⁷ Sinähän vihaat ojennusta
ja heität minun sanani selkäsi
taakse!

¹⁸ Jos näet varkaan, sinä miellyt
häneen,

ja avionrikkojien kanssa sinä
pidät yhtä.

¹⁹ Sinä päästät suusi puhumaan
pahaa

ja kielesi punomaan petosta.

²⁰ Sinä istut ja puhut veljeäsi
vastaan,

sinä panettelet äitisi poikaa.

²¹ Näitä olet tehnyt, ja minä
olen ollut vaiti.

Luuletko sinä, että minä olen
ollut sinun kaltaisesi?

Minä nuhtelen sinua
ja asetan nämä silmiesi eteen.

²² Ymmärtäkää tämä, te, jotka
unohdatte Jumalan,
etten minä raatelisi teitä
eikä olisi pelastajaa!

²³ Joka kiitosta uhraa, se
kunnioittaa minua.
Joka pitää huolen vaelluksestaan,
se saa nähdä Jumalan antaman
pelastuksen."

Psalmi 51

Langenneen rukous, katumuspsalmi

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi*

² *profeetta Naatanin tultua hänen
luokseen sen jälkeen, kun
hän oli yhtynyt Batsebaan.*

³ Jumala, ole minulle armollinen
hyvyytesi tähden,
pyyhi pois syntini suuren
laupeutesi tähden.

⁴ Pese minut puhtaaksi rikoksestani,
puhdistä minut synnistäni.

⁵ Minä tunnen rikokseni,
ja minun syntini on aina edessäni.

⁶ Sinua Ainoaa vastaan olen
syntiä tehnyt,
olen tehnyt sitä, mikä on paha
sinun silmissäsi.

Sinä olet vanhurskas puheessasi
ja puhdas tuomitessasi.

⁷ Katso, synnin alaisena olen
syntynyt,
synnin alaiseksi sikisin äitini
kohdussa.

⁸ Totuutta sinä tahdot sisimpään
saakka,
ja salassa sinä ilmoitat minulle
viisauden.

⁹ Puhdistä minut synnistä iisopilla,

niin minä puhdistun.

Pese minut, niin tulen lunta
valkeammaksi.

¹⁰ Anna minun kuulla iloa ja riemua,
riemuikoot luut, jotka olet
murskannut.

¹¹ Peitä kasvosi näkemästä
syntejäni

ja pyyhi pois kaikki pahat tekoni.

¹² Jumala, luo minuun
puhdas sydän

ja uudista vahvaksi henki minun
sisimmässäni.

¹³ Älä heitä minua pois kasvojesi
edestä

äläkä ota minulta pois Pyhää
Henkeäsi.

¹⁴ Anna minulle jälleen
pelastuksesi ilo

ja tue minua alttiuden hengellä.

¹⁵ Minä tahdon opettaa
väärintekijöille sinun tiesi,
että syntiset palaisivat sinun
luoksesi.

¹⁶ Vapauta minut verivelasta,
Jumala,

minun pelastukseni Jumala.
Silloin minun kieleni riemuitsee
sinun vanhurskaudestasi.

¹⁷ Herra, avaa minun huuleni,
niin suuni julistaa sinun ylistystäsi.

¹⁸ Sillä sinä et halua uhria,
sen kyllä antaisin,
polttouhri ei ole sinulle mieleen.

¹⁹ Jumalalle kelpaava uhri on
särkynyt henki.

Särkynyttä ja murtunutta sydäntä
 et sinä, Jumala, halveksi.
²⁰ Tee armossasi hyvää Siionille,
 rakenna Jerusalemin muurit.
²¹ Silloin sinä miellyt
 vanhurskauden uhreihin,
 polttouhreihin ja kokonaisuhreihin.
 Silloin uhrataan härkiä sinun
 alttarillasi.

Psalmi 52

Jumala rankaisee väärintekijää

¹ Musiikinjohtajalle. Daavidin
 mietepsalmi, ² kun edomilainen Dooeg
 oli tullut ilmoittamaan Saulille: "Daavid
 on mennyt Ahimelekin taloon."

³ Miksi kerskailet pahuudesta,
 sankari?
 Jumalan armo pysyy ainaisesti.
⁴ Sinun kielesi punoo häijyjä juonia,
 se on kuin terävä partaveitsi,
 sinä petturi.
⁵ Sinä rakastat pahaa enemmän
 kuin hyvää,
 valhetta enemmän kuin totuuden
 puhumista. Sela.
⁶ Sinä rakastat kaikkia tuhoisia
 sanoja,
 sinä kavala kieli.
⁷ Sen vuoksi Jumala kukistaa
 sinut ainiaaksi,
 hän tarttuu sinuun ja raastaa
 sinut teltastasi,
 repii sinut juurinesi elävien
 maasta. Sela.

⁸ Vanhurskaat näkevät sen ja
 pelkäävät,
 he nauravat häntä:
⁹ "Katsokaa miestä,
 joka ei pitänyt Jumalaa turvanaan
 vaan luotti suureen rikkauteensa
 ja mahtaili häijyydessään."
¹⁰ Mutta minä olen kuin
 viheriöivä öljypuu
 Jumalan huoneessa,
 minä turvaan Jumalan armoon
 aina ja ikuisesti.
¹¹ Minä kiitän sinua aina siitä,
 mitä olet tehnyt,
 ja hurskaittesi edessä panen
 toivoni sinun nimeesi,
 sillä se on hyvä.

Psalmi 53

Jumalattomuuden mielettömyys

¹ Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
 "Sairaus". Daavidin mietepsalmi.
² Mieleton sanoo sydämessään:
 "Ei Jumalaa ole."
 Turmeltuneita ja inhottavia he
 ovat vääryydessään;
 ei ole ketään, joka tekee hyvää.
³ Jumala katsoo taivaasta ihmisiin
 nähdäkseen,
 onko ketään ymmärtäväistä,
 ketään, joka etsii Jumalaa.
⁴ Kaikki he ovat poikenneet pois,
 kaikki tynni kelvottomiksi käyneet.
 Ei ole ketään, joka tekee hyvää,
 ei ainoatakaan.

⁵ Eivätkö he mitään käsitä, nuo
väärintekijät,
jotka syövät kansaani kuin
söisivät leipää
eivätkä huuda avukseen Jumalaa?
⁶ He joutuvat pelon valtaan siinä,
missä ei ole pelättävää.
Jumala hajottaa niiden luut,
jotka sinua saartavat.
Sinä saatat heidät häpeään,
sillä Jumala on hylännyt heidät.
⁷ Jospa Israelin pelastus jo
tulisi Siionista!
Kun Jumala palauttaa kansansa
ennalleen,
silloin Jaakob riemuitsee,
Israel iloitsee.

Psalmi 54

Vainotun rukous

¹ Musiikinjohtajalle. Kielisoittimilla.
*Daavidin mietepsalmi, ² kun siifiläiset
olivat tulleet kertomaan Saulille:
"Eiköhän Daavid piileksi meillä päin."*

³ Jumala, pelasta minut nimesi
voimalla,
aja minun asiani voimassasi!
⁴ Jumala, kuule rukoukseni,
kuuntele suuni sanoja,
⁵ sillä muukalaiset nousevat
minua vastaan
ja väkivaltaiset tavoittelevat
henkeäni.
He eivät piittaa Jumalasta. Sela.
⁶ Katso, Jumala on auttajani,

Herra on niiden kanssa,
jotka minua tukevat.
⁷ Hän kääntää pahan minun
vihamiehiäni kohti.
Hävitä heidät uskollisuudessasi.
⁸ Alttiisti minä uhraan sinulle,
kiitan sinun nimeäsi, Herra,
sillä se on hyvä.
⁹ Hän on vapauttanut minut
kaikesta ahdingosta,
ja silmäni ovat saaneet nähdä
vihollisteni tappion.

Psalmi 55

Rukous petollisen ystävän takia

¹ Musiikinjohtajalle. Kielisoittimilla.
Daavidin mietepsalmi.

² Jumala, kuule rukoukseni,
älä kätkeydy, kun anon armoa.
³ Kuuntele minua ja vastaa minulle.
Minä kuljen rauhattomana
ja vaikeroin,
⁴ koska vihollinen huutaa ja
jumalaton ahdistaa.
He vyöryttävät päälleni
onnettomuutta
ja vainoavat minua vihassaan.
⁵ Sydämeni vapisee rinnassani,
kuoleman kauhut ovat langenneet
päälleni.
⁶ Pelko ja vapina valtaa minut,
minut peittää järkytys.
⁷ Minä sanon:
Olisipa minulla siivet kuin
kyyhkysellä,

niin lentäisin pois lepäämään!

⁸ Minä pakenisin kauas
ja yöpyisin autiomaassa. Sela.

⁹ Rientäisin pakopaikkaani
myrskytuulen ja rajuilman alta.

¹⁰ Sekoita, Herra,
tee eripuraisiksi heidän kielensä.

Minä näen väkivaltaa ja riitaa
kaupungissa,

¹¹ yötä päivää ne kiertävät
sen muureilla.

Vääryys ja pahuus ovat sen
keskellä.

¹² Turmelus on sen sisällä,
ei väisty sen torilta sorto ja petos.

¹³ Ei minua herjaa vihollinen –
sen minä kestäisin.

Eikä minua vastaan mahtaille
vihamieheni –

häneltä voisin piiloutua.

¹⁴ Ei, vaan se olet sinä,
vertaiseni ihminen,
ystäväni ja tuttavani,

¹⁵ jonka kanssa olimme suloisessa
sovussa,

yhdessä vaelsimme Jumalan
huoneeseen

juhlakansan kohinassa.

¹⁶ Yllättäköön kuolema heidät,
menkööt he elävältä alas

tuonelaan,
sillä pahuus on heidän
asunnoissaan

ja heidän sisimmässään.

¹⁷ Mutta minä huudan Jumalaa,

ja Herra pelastaa minut.

¹⁸ Illoin, aamuin ja keskipäivällä
minä valitan ja huokailen,

ja hän kuulee minun ääneni.

¹⁹ Hän on lunastanut minun
sieluni rauhaan

taistelusta, jota käydään
minua vastaan;

paljon on niitä, jotka ovat
minua vastaan.

²⁰ Jumala kuulee minua ja
nöyryyttää heidät,

hän, joka on hallinnut muinaisista
ajoista asti. Sela.

He eivät muuta mieltään
eivätkä pelkää Jumalaa.

²¹ Jumalaton käy käsiksi niihin,
jotka elävät rauhassa hänen

kanssaan,

ja rikkoo liittonsa.

²² Sulava kuin voi on hänen suunsa,
mutta hänellä on sota mielessä.

Pehmeämpiä kuin öljy ovat
hänen sanansa,

kuitenkin ne ovat kuin paljastetut
miekat.

²³ Heitä taakkasi Herran huomaa,
hän pitää sinusta huolen.

Ei hän ainaisesti salli vanhurskaan
horjua.

²⁴ Sinä, Jumala, syökset heidät
tuonelan syvyyteen.

Murhamiehet ja petturit eivät
pääse edes puoleen ikäänsä.

Mutta minä luotan sinuun.

Psalmi 56

Luottamus Jumalaan vihollisen vainotessa

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
"Mykkä kyyhkynen kaukaisessa
maassa". Daavidin laulu, kun
filistealaiset ottivat hänet kiinni Gatissa.*

² Armahda minua, Jumala,
sillä ihmiset polkevat minua,
kaiken päivää he sotivat
minua vastaan
ja ahdistavat minua.

³ Vihamieheni polkevat minua
kaiken päivää.

Paljon on niitä,
jotka sotivat ylpeästi
minua vastaan.

⁴ Sinä päivänä, jona pelkään,
minä turvaudun sinuun.

⁵ Jumalaan, jonka sanaa
minä ylistän,
Jumalaan minä luotan enkä pelkää.
Mitä ihminen voisi minulle tehdä?

⁶ Kaiken aikaa he vääntelevät
sanojani,
kaikki heidän ajatuksensa
tarkoittavat minulle pahaa.

⁷ He väijyvät, he kätkeytyvät,
he vakoilevat askeleitani
tavoitellessaan henkeäni.

⁸ Hekö pahuudessaan pelastuisivat?
Syökse, Jumala, vihassasi
kansat maahan.

⁹ Sinä olet laskenut pakolaispäiväni.

Pane leiliisi kyyneleeni,
ovathan ne sinun kirjassasi.

¹⁰ Kerran kääntyvät viholliseni
takaisin,

sinä päivänä, jona huudan Herraa.
Siitä tiedän, että Jumala on
puolellani.

¹¹ Jumalaan minä luotan
ja ylistän hänen sanaansa,
Herraan minä luotan
ja ylistän hänen sanaansa.

¹² Jumalaan minä luotan,
enkä pelkää.

Mitä ihminen minulle tekisi?

¹³ Minulla on lupauksia
täytettävänä sinulle, Jumala;
minä uhraan sinulle kiitosuhrit.

¹⁴ Sillä sinä pelastit sieluni
kuolemasta,
varjelit jalkani kompastumasta,
että minä vaeltaisin Jumalan
edessä,
elämän valossa.

Psalmi 57

Rukous ja kiitos hädässä

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
"Älä tuhoa". Daavidin laulu, kun
hän pakeni Saulia luolaan.*

² Armahda minua, Jumala,
armahda minua,
sillä sinuun sieluni turvautuu.
Minä turvaudun sinun siipiesi
suojaan,

kunnes onnettomuudet ovat
menneet ohi.

³ Minä huudan avukseni Jumalaa,
Korkeinta,
Jumalaa, joka vie asiani
päättökseen.

⁴ Hän lähettää taivaasta minulle
pelastuksen
ja saattaa sortajani häpeään. Sela.
Jumala lähettää armonsa ja
totuutensa.

⁵ Sieluni on leijonien keskellä,
joudun makaamaan niiden keskellä,
jotka syöksevät tulta,
ihmisten, joiden hampaat ovat
keihäitä ja nuolia
ja joiden kieli on terävä miekka.

⁶ Kohoa yli taivaitten, Jumala,
kohotkoon kirkkautesi yli
kaiken maan!

⁷ He virittivät verkon minun tielleni,
sieluni painui maahan.
He kaivoivat eteeni kuopan
mutta suistuivat siihen itse. Sela.

⁸ Minun sydämeni on valmis,
Jumala,
minun sydämeni on valmis,
minä tahdon laulaa ja soittaa!

⁹ Herää, sieluni,
herää, harppu ja lyyra!
Minä tahdon herättää aamuruskon.

¹⁰ Herra, sinua minä kiitän
kansojen keskellä,
laulan ylistystäsi kansakuntien
keskuudessa.

¹¹ Sillä sinun armosi on suuri

ja yltää taivaisiin,
ja sinun totuutesi pilviin asti.
¹² Kohoa yli taivaitten, Jumala,
kohotkoon kirkkautesi yli
kaiken maan!

Psalmi 58

Jumala tuomitsee maan päällä

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
"Älä tuhoa". Daavidin laulu.*

² Onko todellakin vanhurskaus
mykkä,
ja te puhutte?
Tekö tuomitsette oikein, te
ihmislapset?

³ Ette, vaan sydämestänne te teette
vääryyttä maan päällä.
Kättenne väkivallalla te raivaatte
tien maan päällä.

⁴ Eksyksissä ovat jumalattomat
kohdusta asti,
harhassa ovat valheenpuhujat
syntymästään saakka.

⁵ Heissä on myrkkyä,
kuin käärmeen myrkkyä;
he ovat kuin kuuro kobra,
joka tukkii korvansa

⁶ eikä kuule lumoojien ääntä,
taitavan taikojan loitsuja.

⁷ Jumala, särje hampaat heidän
suustaan,
Herra, murskaa nuorten leijonien
raateluhampaat!

⁸ Häipykööt he pois kuin vesi,
joka menee menojaan.

Kärjettömiä olkoot heidän
 ampumansa nuolet.
⁹ Olkoot he kuin etana,
 joka sulaa mataessaan,
 kuin naisen synnyttämät keskuset,
 jotka eivät aurinkoa näe.
¹⁰ Ennen kuin patanne tuntevat
 orjantappuroiden liekin,
 hän myrskyllään puhaltaa pois
 niin tuoreen kuin kuivankin.
¹¹ Vanhurskas iloitsee, kun
 näkee koston;
 hän pesee jalkansa jumalattoman
 veressä.
¹² Silloin ihmiset sanovat:
 ”Totisesti, vanhurskaalla
 on hedelmä.
 Totisesti, on olemassa Jumala,
 joka tuomitsee maan päällä.”

Psalmi 59

Rukous vihollisten vainotessa

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
 ”Älä tuhoa”. Daavidin laulu, kun Saul
 lähetti miehiä vartioimaan hänen
 taloaan ja tappamaan hänet.*
² Vapauta minut vihollisistani,
 Jumalani.
 Suojele minua niiltä,
 jotka nousevat minua vastaan.
³ Vapauta minut pahantekijöistä,
 pelasta minut murhamiesten
 käsistä.
⁴ Katso, kuinka he väijyvät
 henkeäni.

Mahtavat kokoontuvat
 minua vastaan,
 vaikka en ole rikkonut enkä
 syntiä tehnyt, Herra.
⁵ Ilman syytäni he juoksevat
 ja varustautuvat minua vastaan.
 Herää, tule avukseni ja katso
 puoleeni!
⁶ Sinä, Jumala, Herra Sebaot,
 Israelin Jumala,
 herää kostamaan kaikille
 pakanoille.
 Älä armahda ketään pahaa
 petturia. Sela.
⁷ He palaavat illalla,
 ulvovat kuin koirat
 ja kiertävät kaupunkia.
⁸ Kuule, mitä he syytävät suustaan.
 Miekat ovat heidän huulillaan,
 sillä: ”Kuka sen kuulee?”
⁹ Mutta sinä, Herra, naurat heille,
 sinä pidät pilkkanasi kaikkia
 pakanoita.
¹⁰ Minun väkevyyteni, sinua
 minä odotan,
 Jumala on minun linnani.
¹¹ Armollinen Jumalani tulee
 minua vastaan.
 Jumala antaa minun nähdä
 vihamiesteni tappion.
¹² Älä tapa heitä,
 ettei kansani unohtaisi sitä.
 Horjuta heitä voimallasi
 ja syökse heidät alas,
 Herra, meidän kilpemme.
¹³ Heidän suunsa synnin,

heidän huultensa sanojen tähden,
joutukoot he ylpeydessään kiinni,
kirousten ja valheiden tähden,
joita he puhuvat.

¹⁴ Hävitä heidät vihassasi,
hävitä olemattomiin,
niin he saavat tietää,
että Jumala hallitsee Jaakobissa
ja maan ääriin saakka. Sela.

¹⁵ He palaavat illalla,
ulvovat kuin koirat
ja kiertävät kaupunkia.

¹⁶ He harhailevat saadakseen
ruokaa,
ja elleivät saa kyllikseen, he
murisevat.

¹⁷ Mutta minä laulan sinun
voimastasi,
riemuitsen aamuisin sinun
armostasi,
sillä sinä olet minun linnani
ja pakopaikkani, kun minulla
on ahdistus.

¹⁸ Jumala, minun voimani,
sinulle minä tahdon laulaa ylistystä,
sillä sinä olet linnani,
minun armollinen Jumalani.

Psalmi 60

Rukous tappion kääntyessä voitoksi

¹ Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
"Todistuksen lilja". Opetettavaksi.
Daavidin laulu, ² kun hän taisteli
Mesopotamian ja Sooban aramilaisia
vastaan ja kun Jooab palatessaan
voitti Suolalaaksossa edomilaiset,
kaksitoistatuhatta miestä.

³ Jumala, sinä hylkäsit meidät
ja hajotit meidät,

sinä olit vihastunut –
auta meidät ennallemme!

⁴ Sinä järisytit maan ja saatoit
sen halkeilemaan.

Korjaa sen repeämät, sillä
se horjuu.

⁵ Olet antanut kansasi kokea kovia,
olet juottanut meille horjuttavaa
viiniä.

⁶ Niille, jotka sinua pelkäävät,
olet antanut lipun
nostettavaksi ylös totuuden
puolesta, sela,

⁷ että rakkaasi vapautettaisiin.
Pelasta meidät oikealla kädelläsi
ja vastaa meille!

⁸ Jumala on puhunut pyhydessään:

”Riemuiten minä jaan Sikemin
ja mittaani Sukkotin laakson.

⁹ Minun on Gilead, minun
on Manasse.

Efraim on pääni suojus,
ja Juuda on valtikkani.

¹⁰ Mooab on pesuastiani,
Edomiin viskaan kenkäni.
Filisteä, nosta minulle riemuhuuto!”

¹¹ Kuka vie minut linnoitettuun
kaupunkiin?

Kuka johtaa minut Edomiin?

¹² Etkö sinä, Jumala, hylännyt
meidät?

Et lähtenyt, Jumala,
sotajoukkojemme kanssa!

¹³ Anna meille apu ahdistajaa
vastaan,

sillä ihmisten apu on turha.

¹⁴ Jumalan voimassa me teemme
väkeviä tekoja.

Hän tallaa ahdistajamme maahan.

Psalmi 61

Avunhuuto maan ääristä

¹ *Musiikinjohtajalle.*
Kielisoittimilla. Daavidin psalmi.

² Jumala, kuule minun huutoni,
kuuntele tarkoin rukoustani.

³ Maan ääristä minä huudan sinua,
kun sydämeni nääntyy.

Saata minut kalliolle,
joka on minulle liian korkea,
⁴ sillä sinä olet turvapaikkani,
vahva torni vihollista vastaan.

⁵ Anna minun asua majassasi
ikuisesti,
kätkeytyä sinun siipiesi
suojaan. Sela.

⁶ Olethan sinä, Jumala, kuullut
lupaukseni,
olet antanut minulle perinnön,
joka kuuluu nimeäsi pelkääville.

⁷ Sinä lisää kuninkaalle elinpäiviä,
hänen vuotensa ovat kuin
sukupolvien saatto.

⁸ Hallitkoon hän ikuisesti
Jumalan edessä.
Säädä armo ja totuus häntä
varjelemaan,

⁹ niin minä laulan ikuisesti
ylistystä nimellesi,
täytän lupaukseni päivästä päivään.

Psalmi 62

Jumala on meidän turvamme

¹ *Musiikinjohtajalle. Jedutunin*
tapaan. Daavidin psalmi.

² Jumalaa yksin minun sieluni
hiljaisuudessa odottaa.
Häneltä tulee minun pelastukseni.

³ Hän yksin on minun kallioni
ja pelastukseni.

Hän on turvani,
en minä suuresti horju.

⁴ Kuinka kauan te hyökkäätte
yhtä miestä vastaan
yhdessä hänet surmataksenne,
niin kuin hän olisi kaatuva seinä,
kuin sortuva muuri.

⁵ He juonittelevat,
kuinka syöstä hänet korkeasta
asemastaan.
He ovat mieltyneet valheeseen.
Suullaan he siunaavat
mutta sydämessään kiroavat. Sela.

⁶ Odota, sieluni, hiljaisuudessa
yksin Jumalaa,
sillä hänessä on minun toivoni.
⁷ Hän yksin on minun kallioni
ja pelastukseni.

Hän on turvani,
en minä horju.
⁸ Jumalassa on pelastukseni
ja kunniani.

Minun voimani kallio ja turvani
on Jumalassa.

⁹ Luottakaa häneen joka hetki,
te kansa,
vuodattakaa hänen eteensä
sydämenne.

Jumala on meidän turvamme. Sela.

¹⁰ Vain tuulenhenkäys ovat ihmiset,
pelkkää valhetta ylhäiset.
Kaikki he nousevat vaa'assa
tuulta kevyempinä.

¹¹ Älkää turvautuko riistoon,
älkää turhaan panko toivoanne
ryöstösaaliiseen.

Jos rikkautta karttuu,
älkää siihen sydäntänne kiinnittäkö.

¹² Kerran on Jumala puhunut,
kahdesti olen kuullut,
että väkevyys on Jumalan.

¹³ Sinun, Herra, on armo,

sillä sinä maksat ihmiselle hänen
tekojensa mukaan.

Psalmi 63

Jumalan armo on parempi kuin elämä

¹ *Daavidin psalmi, kun hän oli
Juudan autiomaassa.*

² Jumala, sinä olet minun Jumalani,
sinua minä etsin varhain.
Sinua minun sieluni janoaa,
sinua kaipaa minun ruumiini
kuivassa ja nääntyvässä maassa,
jossa ei vettä ole.

³ Minä katselin sinua pyhäkössä
nähdäkseni voimasi ja kunniasi.

⁴ Sillä sinun armosi on parempi
kuin elämä;
minun huuleni ylistävät sinua.

⁵ Minä ylistän sinua koko
elämäni ajan

ja kohotan käteni sinun nimessäsi.

⁶ Sieluni ravitaan kuin pitopöydässä.

Suuni ylistää riemuitsevin huulin,

⁷ kun muistan sinua vuoteessani
ja ajattelen sinua yön vartiohetkinä.

⁸ Sillä sinä olet ollut apuni,
minä riemuitsen siipiesi suojassa.

⁹ Minun sieluni riippuu sinussa
kiinni,

sinun oikea kätesi tukee minua.

¹⁰ Mutta ne,
jotka suunnittelevat turmiota
sielulleni,

joutuvat maan syvyyksiin.

¹¹ Heidät annetaan miekan saaliiksi,

he joutuvat sakaalien osaksi.
¹² Mutta kuningas iloitsee
 Jumalassa.
 Jokainen, joka vannoo Jumalan
 kautta,
 kerskaa Jumalasta,
 sillä valheenpuhujien suu tukitaan.

Psalmi 64

Salakavalat juonittelijat

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Jumala, kuule ääneni, kun valitan.
 Varjele elämäni vihollisen pelolta.

³ Kätke minut pahojen salaliitolta,
 pahantekijöiden riehuvalta
 joukolta.

⁴ He hiovat kielensä kuin miekan,
 suuntaavat katkeran puheensa
 kuin nuolen

⁵ ampuakseen piilopaikastaan
 nuhteetonta.

Yhtäkkiä he ampuvat häntä
 eivätkä pelkää.

⁶ He rohkaisevat itseään pahoissa
 aikeissaan.

He kehuivat virittävänsä ansoja
 ja kysyvät: "Kuka sen näkee?"

⁷ He suunnittelevat vääryyksiä:
 "Meillä on juoni suunniteltuna."
 Syvä on miehen sisin ja sydän.

⁸ Mutta Jumala ampuu heitä
 nuolella,
 yhtäkkiä heitä kohtaavat iskut,
⁹ ja he kompastuvat,

heidän oma kielensä on
 heitä vastaan.

Kaikki, jotka heidät näkevät,
 pudistavat päätään.

¹⁰ Ja kaikki ihmiset pelästävät.
 He julistavat Jumalan töitä
 ja ottavat opikseen hänen
 teoistaan.

¹¹ Iloitkoon vanhurskas Herrassa
 ja turvatkoon häneen!
 Kaikki oikeamieliset kerskatkoot!

Psalmi 65

Jumalan virta on vettä täynnä

¹ *Musiikinjohtajalle.
 Daavidin psalmi, laulu.*

² Sinua, Jumala, ylistetään
 hiljaisuudessa Siionissa,
 ja sinulle täytetään lupaus.

³ Sinä, joka kuulet rukouksen,
 sinun luoksesi tulee kaikki liha.

⁴ Syntini ovat minulle ylen raskaat,
 mutta sinä sovitat meidän
 rikoksemme.

⁵ Autuas se, jonka sinä valitset
 ja otat lähellesi,
 esipihoissasi asumaan!

Me tulemme kylläisiksi sinun
 huoneesi hyvyydestä,
 sinun temppelisi pyhyydestä.

⁶ Pelottavilla teoilla sinä vastaat
 meille vanhurskaudessa,
 Jumala, meidän pelastajamme,
 kaikkien maan äärten ja kaukaisen
 meren turva.

⁷ Voimallasi sinä olet perustanut
 vuoret,
 sinä olet vyöttäytynyt väkevyydellä.
⁸ Sinä hiljennät merten pauhinan,
 niiden aaltojen pauhinan
 ja kansojen metelin,
⁹ niin että maan äärissä asuvat
 pelkäävät
 sinun tunnustekojasi.
 Sinä saat idän ja lännen maat
 kohottamaan riemuhuudon.
¹⁰ Sinä pidät maasta huolen
 ja kastelet sen runsaasti,
 teet sen hyvin rikkaaksi.
 Jumalan virta on vettä täynnä.
 Sinä valmistat heidän viljansa,
 sinä todellakin valmistat maan.
¹¹ Sinä kastelet maan vaot,
 tasoitat sen multapaakut,
 sadekuuroilla sinä sen pehmität
 ja siunaat sen kasvun.
¹² Sinä kruunaat vuoden
 hyvyydelläsi,
 ja sinun polkusi tihkuvat runsautta,
¹³ tihkuvat erämaan laitumille,
 ja kukkulat vyöttäytyvät riemuun.
¹⁴ Kedot verhoutuvat
 lammasmaumoihin,
 ja laaksot lainehtivat viljaa.
 Riemuitaan ja lauletaan!

Psalmi 66

Ylistys Jumalan ihmeellisestä avusta

¹ *Musiikinjohtajalle. Laulu, psalmi.*
 Kohottakaa Jumalalle riemuhuuto,
 kaikki maa!
² Laulakaa hänen nimensä kunniaa,
 antakaa hänelle kunnia ja ylistys!
³ Sanokaa Jumalalle:
 ”Kuinka pelottavia ovatkaan
 sinun tekosi!”
 Suuren voimasi tähden
 vihollisesi matelevat sinun edessäsi.
⁴ Koko maa kumartaa sinua
 ja laulaa ylistystäsi,
 laulaa nimesi ylistystä. Sela.
⁵ Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä,
 pelottavia tekoja ihmisiä kohtaan.
⁶ Hän muutti meren kuivaksi
 maaksi,
 virran poikki mentiin jalkaisin.
 Siellä me iloitsimme hänestä.
⁷ Hän hallitsee voimassaan ikuisesti,
 hänen silmänsä tarkkaavat kansoja.
 Niskoittelijat alkoot korottako
 itseään. Sela.
⁸ Ylistäkää, kansat, meidän
 Jumalaamme,
 antakaa hänen ylistyksensä
 äänen raikua.
⁹ Hän antaa meidän sielullemme
 elämän

eikä salli jalkamme horjua.

¹⁰ Totisesti sinä, Jumala,
olet koetellut meitä,
olet puhdistanut meitä,
niin kuin hopea puhdistetaan.

¹¹ Sinä veit meidät verkkoon,
panit kuorman lanteillemme.

¹² Sinä panit ihmiset ajamaan
päämme yli.

Me jouduimme tuleen ja veteen,
mutta sinä veit meidät
ylitsevuotavaan
virvoitukseen.

¹³ Minä saavun huoneeseesi
polttohrien kera.

Minä täytän sinulle lupaukseni,

¹⁴ jotka huuleni lausuvat
ja suuni puhui hädässäni.

¹⁵ Minä uhraan sinulle lihavia
polttohreja

pässien uhrisavun kera.

Minä valmistan sinulle uhreiksi
härkiä ja vuohipukkeja. Sela.

¹⁶ Tulkaa, kaikki jotka pelkääte
Jumalaa,

kuulkaa, niin kerron,
mitä hän on sielulleni tehnyt.

¹⁷ Häntä minä suullani huusin,
ja ylistys oli kielelläni.

¹⁸ Jos minä olisin vaalinut vääryyttä
sydämessäni,

ei Herra olisi minua kuullut.

¹⁹ Kuitenkin Jumala kuuli minua
ja kuunteli tarkoin rukoukseni
ääntä.

²⁰ Kiitetty olkoon Jumala,
joka ei hylännyt rukoustani
eikä ottanut minulta pois armoaan!

Psalmi 67

Kiitos Jumalan siunauksesta

¹ *Musiikinjohtajalle.
Kielisoittimilla. Psalmi, laulu.*

² Jumala olkoon meille armollinen
ja siunatkoon meitä.

Hän valaiskoon kasvonsa
meille, sela,

³ että maan päällä tunnettaisiin
sinun tiesi,

kaikissa kansoissa sinun
valmistamasi pelastus.

⁴ Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt,
sinua kaikki kansat kiittäkööt.

⁵ Iloitkoot ja huutakoot riemusta
kansakunnat,

sillä sinä tuomitset kansat oikein
ja johdat kansakuntia maan
päällä. Sela.

⁶ Kiittäkööt kansat sinua, Jumala,
kiittäkööt sinua kaikki kansat.

⁷ Maa on antanut satonsa.

Siunatkoon meitä Jumala, meidän
Jumalamme.

⁸ Siunatkoon meitä Jumala,
ja pelätkööt häntä kaikki
maan ääret.

Psalmi 68

Meillä on Jumala, joka auttaa

¹ Musiikinjohtajalle.

Daavidin psalmi, laulu.

² Nouskoon Jumala,
hajaantukoot hänen vihollisensa,
hänen vihamiehensä paatkoot
hänen kasvojensa edestä.

³ Sinä hajotat heidät niin kuin
savu hajooa.

Niin kuin vaha sulaa tulen
hohteessa,
niin katoavat jumalattomat
Jumalan kasvojen edestä.

⁴ Mutta vanhurskaat iloitsevat
ja riemuitsevat,
Jumalan edessä he iloitsevat
riemuiten.

⁵ Laulakaa Jumalalle,
laulakaa hänen nimensä ylistystä!
Tehkää tie hänelle,
joka ratsastaa halki aromaiden.
Herra on hänen nimensä,
riemuitkaa hänen kasvojensa
edessä!

⁶ Hän on orpojen isä ja leskien
puolustaja,
Jumala pyhässä asunnossaan.

⁷ Jumala antaa yksinäisille kodin
ja vie vangitut vapauteen ja
hyvinvointiin,
mutta niskoittelijat saavat asua
kuivassa maassa.

⁸ Jumala, kun sinä lähdit
kansasi edellä,
kun sinä astelit autiomaassa, sela,
⁹ niin maa vapisi,
jopa taivaatkin pisaroivat vettä
Jumalan edessä,

itse Siinai vapisi Jumalan,
Israelin Jumalan, edessä.

¹⁰ Runsailla sateilla sinä, Jumala,
vihmoit perintömaatasi;
kun se oli näännyksissä,
sinä virvoitit sen.

¹¹ Sinun laumasi asettui
siihen asumaan.

Hyvyydessäsi sinä, Jumala,
valmistit sen kurjille.

¹² Herra antaa sanoman,
suuri on ilosanoman saattajatarten
joukko.

¹³ "Sotajoukkojen kuninkaat
pakenevat,
he pakenevat,

ja perheenemäntä jakaa saaliin.

¹⁴ Jäättekö makailemaan
lammastarhojen vaiheille?

Kyyhkysen siivet on silattu
hopealla,

sen sulat vihertävällä kullalla.

¹⁵ Kun Kaikkivaltias ajoi kuninkaat
hajalle,
satoi lunta Salmonilla."

¹⁶ Jumalan vuori on Baasanin vuori,
monihuippuinen vuori on
Baasanin vuori.

¹⁷ Miksi te, monihuippuiset vuoret,
katsotte karsaasti vuorta,

jonka Jumala on halunnut
asuinpaikakseen?

Totisesti, Herra asuu siellä ikuisesti.

¹⁸ Jumalan sotavaunuja on
kymmeniätuhansia,
tuhansia ja taas tuhansia.
Herra on niiden keskellä
pyhydessään kuin Siinai.

¹⁹ Sinä nousit korkeuteen,
otit vankeja saaliiksi,
sait lahjaksi ihmisiä,
jopa niskoittelijoitakin,
asumaan Herran Jumalan luona.

²⁰ Kiitetty olkoon Herra,
joka päivittäin kantaa kuormamme,
Jumala, meidän pelastajamme.
Sela.

²¹ Meillä on Jumala, Jumala,
joka pelastaa,
ja Herra, Herra, joka kuolemasta
vapauttaa.

²² Mutta vihollistensa pään
Jumala murskaa,
niiden karvaisen päälleen,
jotka syyllisyydessään vaeltavat.

²³ Herra sanoo: "Baasanista minä
heidät palautan,
palautan meren syvyyksistä,

²⁴ että saisit polkea jalkasi
heidän vereensä
ja että koiriesi kieli saisi osansa
vihollisista."

²⁵ Jumala, ihmiset näkevät
juhlakulkueesi,
minun Jumalani ja kuninkaani
kulkueet pyhäkössä.

²⁶ Edellä kulkevat laulajat,
jäljessä soittajat,
rumpuja lyövien neitsyiden
keskellä.

²⁷ Kiittäkää Jumalaa seurakunnan
kokouksissa,
kiittäkää Herraa, te jotka olette
Israelin lähteestä.

²⁸ Siellä nuori Benjamin
johtaa heitä,
Juudan ruhtinaita joukkoineen,
Sebulonin ruhtinaita,
Naftalin ruhtinaita.

²⁹ Jumalasi on säätänyt sinulle
vallan.

Jumala, osoita voimasi,
niin kuin olet tehnyt meille
ennenkin.

³⁰ Sinun temppelisi tähden,
joka kohoo Jerusalemin yli,
kuninkaat tuovat sinulle lahjoja.

³¹ Nuhtele ankarasti ruovikon
petoa,
härkien laumaa, kansojen vasikoita,
niin että ne lankeavat maahan
hopeaharkkoineen.

Hajota kansat, jotka rakastavat
taistelua.

³² Mahtimiehet saapuvat Egyptistä,
Kuus kiiruhtaa ojentamaan käsiään
Jumalan puoleen.

³³ Maan valtakunnat,
laulakaa Jumalalle,
laulakaa Herran ylistystä, sela,

³⁴ hänen, joka ratsastaa ikuisten
taivaitten taivaassa!

Katso, hän antaa äänensä kuulua,
mahtavan äänen.

³⁵ Tunnustakaa Jumalan voima!

Hänen majesteettiutensa on

Israelin yllä

ja hänen voimansa pilvissä.

³⁶ Pelättävä olet sinä pyhäkössäsi,
Jumala!

Hän on Israelin Jumala,

hän antaa kansalleen voiman

ja väkevyyden.

Kiitetty olkoon Jumala!

Psalmi 69

Herran kärsivän palvelijan rukous

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan
kuin "Liljat". Daavidin psalmi.*

² Pelasta minut, Jumala,
sillä vedet nousevat sieluuni asti.

³ Olen vajonnut syvälle
pohjattomaan liejuun,
olen joutunut vetten syvyyksiin,
ja virta on huuhtonut minut
mukanaan.

⁴ Olen väsynyt huutamisesta,
kurkkuni kuivettuu.

Silmäni ovat rauenneet
odottaessani Jumalaani.

⁵ Enemmän kuin hiuksia päässäni
on niitä, jotka minua syyttä
vihaavat.

Paljon on niitä, jotka tahtovat
tuhota minut,
noita petollisia vihollisiani.
Se, mitä en ole ryöstänyt,

minun täytyy palauttaa.

⁶ Jumala, sinä tunnet
mielettömyyteni,
eikä syyllisyyteni ole sinulta salassa.

⁷ Älkööt minun vuokseni joutuko
häpeään ne,

jotka odottavat sinua,

Herra, Herra Sebaot.

Älkööt minun vuokseni joutuko

häväistyiksi ne,

jotka etsivät sinua,

Israelin Jumala.

⁸ Sillä sinun tähtesi minä

kannan häpeää,

pilkka peittää kasvoni.

⁹ Vieraaksi olen käynyt veljilleni,
muukalaiseksi äitini lapsille,

¹⁰ sillä kiivaus huoneesi puolesta
on kuluttanut minut

ja sinua herjaavien herjaukset

ovat osuneet minuun.

¹¹ Minä itkin ja vaivasin sieluani

paastolla,

mutta siitäkin sain pilkkaa osakseni.

¹² Kun otin puvukseni säkin,
niin minusta tuli heille sananparsa.

¹³ Porteissa istujat jaarittelevat,
väkijuomien juojat laulavat

minusta.

¹⁴ Mutta minä tuon rukoukseni

sinulle, Herra,

otollisella ajalla.

Jumala, vastaa minulle suuressa

armossasi

pelastavan uskollisuutesi tähden.

¹⁵ Pelasta minut liejusta,

etten vajoaisi siihen.

Anna minun pelastua vihamiesteni
käsistä

ja vetten syvyyksistä.

¹⁶ Älköön virta huuhtoko minua
mukanaan,

älköön syvyys minua nielkö,
älköön kuilu sulkeko suutaan ylläni.

¹⁷ Vastaa minulle, Herra,
sillä sinun armosi on hyvä,
käänny puoleeni suuren
laupeutesi tähden.

¹⁸ Älä kätke kasvojasi palvelijaltasi.
Vastaa minulle pian,
sillä minulla on ahdistus.

¹⁹ Tule lähelle sieluani ja lunasta se,
lunasta minut vihollisteni tähden.

²⁰ Sinä tiedät minun häväistykseni
ja häpeäni ja pilkkani.
Kaikki ahdistajani ovat sinun
edessäsi.

²¹ Häväistys on särkenyt sydämeni,
olen kuolemansairas.

Minä odotin sääliä, mutta
sitä ei ollut,

ja lohduttajia, mutta en löytänyt.

²² He panivat koiruohoa ruokaani
ja juottivat hapanviiniä janooni.

²³ Tulkoon heidän pöytänsä
heille pyydykseksi

ja ansaksi noille huolettomille.

²⁴ Pimentykööt heidän silmänsä,
etteivät he näe,
ja saata heidän lanteensa alati
horjumaan.

²⁵ Vuodata heidän päälleen
kiivautesi,

ja vihasi hehku saavuttakoon
heidät.

²⁶ Tulkoon heidän leiripaikkansa
autioksi,

älköön heidän teltoissaan
olko asukasta.

²⁷ Sillä he vainoavat sitä,
jota sinä olet lyönyt,
kertoilevat niiden tuskista,
joita sinä olet haavoittanut.

²⁸ Lisää heille syyllisyyttä
syyllisyyden päälle,
älkööt he pääskö osallisiksi sinun
vanhurskaudestasi.

²⁹ Pyyhittäköön heidät pois
elämän kirjasta,
älköön heitä kirjoitettako
vanhurskaiden joukkoon.

³⁰ Minä olen kurja ja tunnen tuskaa.
Sinun valmistamasi pelastus,
Jumala, suojatkoon minua.

³¹ Minä ylistän Jumalan
nimeä laulaen
ja julistan hänen suuruuttaan
kiittäen.

³² Se kelpaa Herralle paremmin
kuin härkä,
paremmin kuin sonni, sarvipää
ja sorkkajalka.

³³ Nöyrät näkevät tämän ja
iloitsevat.

Elpyköön teidän sydämenne,
teidän, jotka etsitte Jumalaa,
³⁴ sillä Herra kuulee köyhiä

eikä halveksi vankejaan.

³⁵ Ylistäkööt häntä taivaat ja maa,
meret ja kaikki, mitä niissä liikkuu.

³⁶ Sillä Jumala pelastaa Siionin
ja rakentaa Juudan kaupungit.
Hänen palvelijansa asettuvat sinne
ja saavat sen perinnökseen.

³⁷ Se tulee heidän jälkeläistensä
perintöosuudeksi,
ja ne, jotka hänen nimeään
rakastavat,
saavat asua siinä.

Psalmi 70

Jumala on suuri!

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin
psalmi. Muistettavaksi.*

² Jumala, riennä pelastamaan
minut!

Herra, riennä avukseni!

³ Hävetkööt ja hämmentykööt
ne, jotka tavoittelevat henkeäni.
Perääntykööt ja joutukoot häpeään
ne, jotka tahtovat minulle pahaa.

⁴ Kääntykööt takaisin häpeissään
ne, jotka sanovat: "Kas niin,
kas niin!"

⁵ Iloitkoot ja riemuitkoot sinussa
kaikki, jotka sinua etsivät.
Ne, jotka rakastavat sinun
valmistamaasi pelastusta,
sanokoot aina: "Jumala on suuri!"

⁶ Mutta minä olen kurja ja köyhä.
Jumala, riennä minun luokseni.

Sinä olet minun apuni ja
vapauttajani.

Herra, älä viivy!

Psalmi 71

Vanhuksen rukous ja kiitos

¹ Sinuun, Herra, minä turvaan,
älä salli minun ikinä joutua häpeään.

² Pelasta minut vanhurskaudessasi
ja vapauta minut,
käännä korvasi puoleeni ja
auta minua.

³ Ole minulle turvakallio,
jolle saan aina tulla;
sinä olet säätänyt minulle
pelastuksen,
sillä sinä olet minun kallioni
ja linnani.

⁴ Jumalani, vapauta minut
jumalattoman kädestä,
väärintekijän ja väkivaltaisen
kourista.

⁵ Sillä sinä olet minun toivoni,
Herra,
Herra, sinä olet ollut minun turvani
nuoruudestani asti.

⁶ Sinun varassasi olen ollut
kohdusta saakka,
sinä päästit minut äitini kohdusta.
Sinua minä aina ylistän.

⁷ Monelle minä olen kuin
kummajainen,
mutta sinä olet vahva turvani.

⁸ Suuni on täynnä sinun kiitostasi,

kaiken päivää sinun ihanuutesi
ylistystä.

⁹ Älä heitä minua pois vanhuuteni
päivinä,
älä hylkää minua, kun voimani
loppuvat.

¹⁰ Sillä viholliseni puhuvat minusta,
ne, jotka väijyvät henkeäni,
neuvottelevat keskenään

¹¹ ja sanovat: "Jumala on
hylännyt hänet.

Ajakaa häntä takaa ja ottakaa kiinni,
ei hänellä ole pelastajaa."

¹² Jumala, älä ole kaukana minusta,
Jumalani, riennä avukseni.

¹³ Joutukoot häpeään ja
tuhoutukoot minun
syyttäjäni.

Peittykööt häväistykseen
ja pilkkaan

ne, jotka hankkivat minulle pahaa.

¹⁴ Mutta minä odotan ja toivon alati
ja ylistän sinua yhä enemmän.

¹⁵ Suuni kertoo sinun
vanhurskaudestasi,

kaiken päivää sinun

pelastusteastasi,

vaikka en tunnekaan niiden määrää.

¹⁶ Minä tuon julki Herran, Herran,
voimatekoja,

muistutan sinun vanhurskaudestasi,
sinun ainoan.

¹⁷ Jumala, sinä olet opettanut
minua nuoruudestani asti,

ja tähän saakka olen julistanut
sinun ihmeitäsi.

¹⁸ Ja vaikka olen tullut vanhaksi
ja harmaaksi,
älä hylkää minua, Jumala,
että saan julistaa käsivartesi
voimaa nousevalle polvelle,
sinun voimatekojasi kaikille
vielä tuleville.

¹⁹ Jumala, sinun vanhurskautesi
ulottuu korkeuksiin,
sinun, joka teet suuria tekoja.
Jumala, kuka on sinun vertaisesi?

²⁰ Sinä, joka olet antanut minun
kokea ahdistuksia,
monia ja vaikeita,
sinä virvoitat minut
ja nostat minut jälleen ylös
maan syvyyksistä.

²¹ Anna minun arvoni kasvaa,
käänny puoleeni ja lohduta minua.

²² Silloin minä kiitän sinua
harppua soittaen,
sinun uskollisuuttasi, Jumalani.
Soitan lyyralla ylistystä sinulle,
sinä Israelin Pyhä.

²³ Huuleni riemuitsevat,
kun laulan sinulle ylistystä,
niin myös sieluni,
jonka olet lunastanut.

²⁴ Kaiken päivää minun kieleni
kertoo sinun vanhurskaudestasi,
sillä häpeän ja pilkan kohteiksi
joutuvat

ne, jotka hankkivat minulle pahaa.

Psalmi 72

Rukous kuninkaan puolesta

¹ *Omistettu Salomolle.*

Jumala, anna kuninkaalle oikeat
tuomiosi,
anna vanhurskautesi kuninkaan
pojalle.

² Tuomitkoon hän kansaasi
vanhurskaasti
ja kurjiasi oikeuden mukaan.

³ Kantakoot vuoret rauhaa kansalle,
niin myös kukkulat,
vanhurskaudessa.

⁴ Hankkikoon hän kansan kurjille
oikeuden,
pelastakoon köyhien lapset
ja musertakoon sortajan.

⁵ Niin he pelkäävät sinua
niin kauan kuin pysyvät aurinko
ja kuu,
polvesta polveen.

⁶ Olkoon hän kuin sade, joka
lankeaa nurmikolle,
kuin sadekuuro, joka kustuttaa
maan.

⁷ Hänen päivinään vanhurskas
kukoistaa,
ja rauha on oleva runsas,
kunnes kuuta ei enää ole.

⁸ Hallitkoon hän merestä mereen
ja Eufratvirrasta maan
ääriin saakka.

⁹ Hänen edessään polvistuvat
aavikon asujat,

ja hänen vihollisensa nuolevat
tomua.

¹⁰ Tarsiin ja saarten kuninkaat
tuovat lahjoja,
Saban ja Seban kuninkaat
maksavat veroa.

¹¹ Hänen edessään kumartuvat
maahan kaikki kuninkaat,
kaikki kansakunnat palvelevat
häntä,

¹² sillä hän pelastaa köyhän,
joka huutaa apua,
ja kurjan, jolla ei ole auttajaa.

¹³ Hän säälii vähäosaista ja köyhää
ja pelastaa köyhien sielun.

¹⁴ Sorrosta ja väkivallasta hän
lunastaa heidät,
heidän verensä on hänen
silmissään kallis.

¹⁵ Hän eläköön,
ja hänelle annettakoon
Saban kultaa.

Hänen puolestaan rukoiltakoon
aina

ja häntä siunattakoon lakkaamatta.

¹⁶ Olkoon viljan runsaus maassa
vuorten huippuja myöten.

Sen hedelmä huojukoon
kuin Libanon,

ja kansaa nouskoon kaupungeista
kuin ruohoa maasta.

¹⁷ Pysyköön hänen nimensä
ikuisesti.

Niin kauan kuin aurinko paistaa,
versokoon hänen nimensä.

Hänessä siunatkoot itsensä
 kaikki kansat
 ja ylistäkööt häntä onnelliseksi.
¹⁸ Kiitetty olkoon Herra Jumala,
 Israelin Jumala,
 ainoa, joka ihmeitä tekee.
¹⁹ Kiitetty olkoon hänen kunniakas
 nimensä ikuisesti,
 kaikki maa olkoon täynnä hänen
 kunniaansa.
 Aamen, aamen.
²⁰ Daavidin, lisain pojan, rukoukset
 päättyvät.

KOLMAS KIRJA, 73 – 89

Psalmi 73

Miksi jumalattomat menestyvät?

¹ *Aasafin psalmi.*

Todellakin, Jumala on hyvä
 Israelille,
 niille, joilla on puhdas sydän.
² Mutta minun jalkani olivat
 vähällä kompastua,
 askeleeni olivat liukastua,
³ sillä minä kadehdin ylvästelijöitä,
 kun näin jumalattomien
 menestyvän.
⁴ He ovat vapaita vaivoista
 kuolemaansa asti,
 heidän ruumiinsa on terve ja lihava.
⁵ Eivät he ole osallisia tavallisten
 kuolevaisten raadannasta,

eikä heitä vaivata niin kuin
 muita ihmisiä.
⁶ Siksi ylpeys on heillä
 kaulakoristeena,
 väkivalta on puku, joka verhoaa
 heidät.
⁷ Heidän silmänsä pullistuvat ulos
 lihavuuden vuoksi,
 heidän sydämensä kuvittelut
 kulkevat valtoimina.
⁸ Pahuudessaan he pilkkaavat
 ja puhuvat väkivallan puheita.
 He puhuvat kuin korkeuksista.
⁹ He ovat suunnanneet suunsa
 taivasta vastaan,
 ja heidän kielensä kulkee
 pitkin maata.
¹⁰ Siksi kansa kääntyy heidän
 puoleensa
 ja särpii vettä yllin kyllin.
¹¹ He sanovat: "Kuinka Jumala
 sen tietäisi,
 onko Korkeimmalla tietoa?"
¹² Katso näitä ovat jumalattomat:
 he elävät ainaisessa rauhassa
 ja lisäävät rikkauttaan.
¹³ Aivan turhaan olen pitänyt
 sydämeni puhtaana
 ja pessyt käteni viattomuudessa,
¹⁴ sillä minua vaivataan
 kaiken päivää
 ja saan kuritusta joka aamu.
¹⁵ Jos olisin sanonut: noin
 minäkin puhun,
 olisin pettänyt lastesi suvun.

¹⁶ Minä mietin ymmärtääkseni
tämän,
mutta se oli minusta kovin vaikeaa,
¹⁷ kunnes pääsin sisälle Jumalan
pyhiin salaisuuksiin
ja käsitin, mikä heidän loppunsa on.
¹⁸ Todellakin, sinä panet heidät
liukkaalle,
syökset heidät perikatoon.
¹⁹ Kuinka äkkiä he joutuvatkaan
tuhoon!
He tuhoutuvat täysin,
heidän loppunsa on kauhea.
²⁰ Niin kuin uni katoaa herätessä,
niin sinä, Herra,
teet herätessäsi tyhjäksi heidän
valhekuvansa.
²¹ Kun sydämeni katkeroitui
ja munuaisiini pisti,
²² silloin minä olin järjetön
enkä ymmärtänyt mitään,
olin edessäsi kuin elukka.
²³ Kuitenkin minä pysyn aina
sinun luonasi,
sinä pidät kiinni oikeasta kädestäni.
²⁴ Sinä johdatat minua neuvosi
mukaan
ja otat minut viimein kunniaan.
²⁵ Ketä muuta minulla olisi
taivaassa!
Ja kun sinä olet kanssani,
en kaipaa mitään maan päältä.
²⁶ Vaikka ruumiini ja sieluni
riutuvat,
Jumala on sydämeni kallio
ja ikuinen osani.

²⁷ Sillä katso,
ne, jotka ovat sinusta kaukana,
hukkuvat.
Sinä tuhoat kaikki,
jotka haureudessa luopuvat
sinusta.
²⁸ Mutta minun onneni on olla
lähellä Jumalaa,
minä panen turvani Herraan,
Herraan,
kertoakseni kaikista sinun töistäsi.

Psalmi 74

Valitus temppelin hävityksen johdosta

¹ Aasafin mietepsalmi.

Miksi, oi Jumala, hylkäsit meidät
ainiaaksi?
Miksi vihasi savuaa laitumesi
lampaita vastaan?
² Muista seurakuntaasi,
jonka muinoin ostit
ja lunastit perintöheimoksesi,
muista Siionin vuorta, jolla asut!
³ Ohjaa askeleesi ikuisille raunioille.
Kaiken on vihollinen turmellut
pyhäkössä.
⁴ He karjuivat kokoushuoneessasi,
he pystyttivät sinne omat
merkkinsä voitonmerkeiksi.
⁵ Näytti kuin olisi tiheässä metsässä
heilutettu kirveitä korkealle.
⁶ Ja nyt he lyövät kaikki temppelin
koristeveistokset
kirveillä ja nuijilla rikki!

⁷ He polttivat pyhäkkösi tulessa
maan tasalle,

häpäisivät nimesi asumuksen.

⁸ He sanoivat sydämessään:

"Me hävitämme kaiken."

He polttivat kaikki Jumalan
kokoushuoneet maasta.

⁹ Emme näe merkkejämme,
ei ole enää profeettaa.

Joukossamme ei ole ketään,
joka tietäisi, kuinka kauan!

¹⁰ Kuinka kauan, Jumala,
ahdistaja saa herjata,
saako vihollinen iankaiken
pilkata sinun nimeäsi?

¹¹ Miksi pidätät kättäsi,
oikeaa kättäsi?

Vedä se povestasi
ja tee hävityksestä loppu.

¹² Jumala on kuninkaani
muinaisuudesta asti.

Hän tekee pelastustekoja
maan päällä.

¹³ Sinä halkaisit voimallasi meren,
musersit lohikäärmeiden päät
vetten päällä.

¹⁴ Sinä ruhjoit rikki Leviatanin päät
ja annoit sen ruuaksi aavikon
asujille.

¹⁵ Sinä puhkaisit kuohumaan
lähteen ja puron,
sinä kuivasit väkevät virrat.

¹⁶ Sinun on päivä ja sinun on yökin,
sinä valmistit valon ja auringon.

¹⁷ Sinä määräsit kaikki maan rajat,
kesän ja talven olet sinä tehnyt.

¹⁸ Muista tämä: vihollinen
herjaa Herraa,

ja houkka kansa pilkkaa
sinun nimeäsi.

¹⁹ Älä anna pedolle alttiiksi
metsäkyyhkyäsi sielua,
älä unohda iäksi kurjiesi elämää.

²⁰ Katso liittoasi, sillä täynnä ovat
maan pimennot väkivallan pesiä.

²¹ Älä salli sorretun kääntyä
häväistynä takaisin.

Kurja ja köyhä saakoot ylistää
sinun nimeäsi.

²² Nouse, Jumala, aja asiasi!
Muista, miten houkat herjaavat
sinua kaiken päivää.

²³ Älä unohda vihollistesi huutoa,
älä vastustajiesi meteliä,
joka kohoo lakkaamatta.

Psalmi 75

Jumalan vanhurskas tuomio

¹ *Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
"Älä tuhoa". Psalmi, Aasafin laulu.*

² Me kiitämme sinua, Jumala,
me kiitämme sinua!
Lähellä on sinun nimesi,
sinun ihmeistäsi kerrotaan.

³ "Vaikka minä asetan määrääjän,
minä tuomitsen oikein.

⁴ Maa kaikkine asukkaineen järkkyy,
mutta minä pidän lujina sen
pylväät. Sela.

⁵ Ylvästeilijöille minä sanon:
'Älkää ylvästelkö!'

ja jumalattomille: 'Älkää sarvea
nostako!'

⁶ Älkää nostako sarveanne
korkealle,
älkää puhuko niskoitellen,
julkeasti."

⁷ Ei tule apua idästä, ei lännestä,
ei vuorisesta autiomaasta,

⁸ vaan Jumala on tuomari:
yhden hän alentaa,
toisen ylentää.

⁹ Sillä Herran kädessä on malja,
joka vaahtoa täynnä sekoitettua
viiniä.

Siitä hän kaataa,
ja kaikkien maan jumalattomien
täytyy se juoda,
särpiä se pohjasakkoja myöten.

¹⁰ Minä julistan iäti,
laulan ylistystä Jaakobin Jumalalle.

¹¹ Ja kaikki jumalattomien sarvet
minä katkaisen,
mutta korkealle kohoavat
vanhurskaan sarvet.

Psalmi 76

Israelin Jumala on voitokas tuomari

¹ *Musiikinjohtajalle. Kielisoittimilla.
Psalmi, Aasafin laulu.*

² Jumala on tunnettu Juudassa,
hänen nimensä on suuri Israelissa.

³ Saalemissa on hänen majansa,
hänen asumuksensa on Siionissa.

⁴ Siellä hän mursi jousen salamat,
kilven, miekan ja sodan. Sela.

⁵ Sinä olet loistokas,
ylväämpi kuin voittosaaliin vuoret.

⁶ Urhoollisilta ryöstettiin aseet,
he nukkuivat uneensa,
kaikkien sankarien kädet
herposivat.

⁷ Sinun nuhtelustasi, Jaakobin
Jumala,
vaunumiehet ja hevoset vaipuivat
raskaaseen uneen.

⁸ Sinä olet pelottava, sinä yksin.
Kuka kestää sinun edessäsi,
kun sinä vihastut?

⁹ Taivaasta sinä annoit tuomiosi
kuulua.

Maa pelästyi ja vaikenä,
¹⁰ kun Jumala nousi tuomiolle
pelastaakseen kaikki maan
nöyrät. Sela.

¹¹ Ihmisten vihakin tulee sinulle
ylistykseksi.
Vihasta pelastuneet sinä vyötät
voimalla.

¹² Tehkää lupauksia
ja täyttäkää ne Herralle,
Jumalallenne.

Kaikki hänen ympärillään asuvat
tuokoot lahjoja Pelättävälle.

¹³ Hän lannistaa ruhtinaitten
rohkeuden,
häntä pelkäävät maan kuninkaat.

Psalmi 77

Lohdullinen katsaus menneisyyteen

¹ *Musiikinjohtajalle. Jedutunin
tapaan. Aasafin psalmi.*

² Minä korotan ääneni Jumalan
puoleen ja huudan.

Minä korotan ääneni Jumalan
puoleen,

ja hän kuuntelee minua.

³ Ahdistukseni aikana minä
etsin Herraa;

käteni on yöllä ojentuneena
eikä väsy.

Minun sieluni ei lohduituksesta
huoli.

⁴ Minä muistan Jumalaa
ja huokaan.

Minä mietiskelen ja henkeni
nääntyy. Sela.

⁵ Sinä pidät silmäni auki.
Olen niin järkyttynyt,
etten voi puhua.

⁶ Minä ajattelen muinaisia päiviä,
ammon menneitä vuosia.

⁷ Minä muistan yöllä soittoni
ja lauluni,

mietiskelen sydämessäni,
ja henkeni tutkii:

⁸ Hylkääkö Herra ikuisiksi ajoiksi,
eikö hän enää ole suosiollinen?

⁹ Onko hänen armonsa mennyt
ainiaaksi,

onko hänen ilmoituksensa
lakannut ikiajoiksi?

¹⁰ Onko Jumala unohtanut
olla armollinen,

onko hän vihassaan sulkenut
laupeutensa? Sela.

¹¹ Minä sanon: minun tuskani on se,
että Korkeimman oikea käsi
on muuttunut.

¹² Minä muistelen Herran tekoja,
niin, minä muistelen sinun
muinaisia ihmeitäsi.

¹³ Minä mietiskelen kaikkia
sinun töitäsä

ja ajattelen sinun tekojasi.

¹⁴ Jumala, sinun tiesi on pyhä.
Kuka on jumala, suuri niin kuin
sinä, Jumala?

¹⁵ Sinä olet Jumala, joka
teet ihmeitä.

Sinä olet tehnyt voimasi tunnetuksi
kansojen keskuudessa.

¹⁶ Käsivarrellasi sinä lunastit
kansasi,

Jaakobin ja Joosefin lapset. Sela.

¹⁷ Vedet näkivät sinut, Jumala,
vedet näkivät sinut ja vapisivat,
jopa syvydet järisivät.

¹⁸ Paksut pilvet syöksivät vettä,
ukkospilvet antoivat äänensä
jylistä,

ja sinun nuolesi lensivät.

¹⁹ Sinun ukkosesi jylinä vyöryi,
salamat valaisivat maanpiirin,
maa vapisi ja järkkyi.

²⁰ Meren halki kävi sinun tiesi,
polkusi läpi suurten vetten,
eikä jalanjälkiäsi voitu havaita.

²¹ Sinä johdit kansaasi kuin
lammaslaumaa
Mooseksen ja Aaronin kädellä.

Psalmi 78

Jumalan johdatus Israelin historiassa

¹ *Aasafin mietepsalmi.*

Kuuntele, kansani, minun
opetustani,
kääntäkää korvanne kuulemaan
sanojani.

² Minä avaan suuni vertauksiin,
tuon ilmi muinaisaikojen
arvoituksia.

³ Mitä olemme kuulleet ja
saaneet tietää
ja mitä isämme ovat meille
kertoneet,

⁴ sitä me emme heidän
lapsiltaan salaa.

Me kerromme tulevalle
sukupolvelle

Herran ylistettävistä teoista,
hänen voimastaan ja ihmeistään,
joita hän on tehnyt.

⁵ Hän asetti Jaakobiin todistuksen,
sääti Israeliin lain
ja käski isiämme opettamaan
ne lapsilleen,

⁶ jotta ne tuntisi tulevakin polvi,
vastedes syntyvät lapset nousisivat
ja kertoisivat niistä omille
lapsilleen.

⁷ Ja niin nämä panisivat
luottamuksensa Jumalaan

eivätkä unohtaisi Jumalan tekoja
vaan pitäisivät hänen käskynsä.

⁸ Silloin he eivät olisi niin
kuin isänsä,
niskoitteleva ja kapinoiva polvi,
sukupolvi, jonka sydän ei
ollut vakaa

ja jonka henki ei pysynyt
uskollisena Jumalalle.

⁹ Efraimilaiset, aseistetut
jousimiehet,
kääntyivät pakoon taistelun
päivänä.

¹⁰ He eivät pitäneet Jumalan liittoa,
vaan kieltäytyivät vaeltamasta
hänen opetuksensa mukaan.

¹¹ He unohtivat hänen tekonsa
ja ihmeensä, jotka hän oli antanut
heidän nähdä.

¹² Heidän isiensä nähden hän
teki ihmeitä

Egyptin maassa, Soonanin kedolla.

¹³ Hän halkaisi meren ja vei
heidät sen läpi,

hän pani vedet seisomaan
kuin seinämän.

¹⁴ Hän johdatti heitä päivisin
pilvellä

ja öisin tulen valolla.

¹⁵ Hän halkoi kalliot autiomaassa
ja juotti heitä runsaasti, kuin
syvistä vesistä.

¹⁶ Hän puhkaisi purot kalliosta
ja vuodatti vettä virtanaan.

¹⁷ Silti he yhä tekivät syntiä
häntä vastaan,

niskoittelivat Korkeinta vastaan
kuivassa maassa.

¹⁸ He kiusasivat Jumalaa
sydämessään

vaatimalla mielensä mukaista
ruokaa.

¹⁹ He puhuivat Jumalaa vastaan
ja sanoivat:

”Voiko Jumala kattaa pöydän
autiomaassa?

²⁰ Kyllä hän kallioon iski,
niin että vedet vuotivat ja
purot tulvivat,

mutta voiko hän antaa myös leipää
tai hankkia kansalleen lihaa?”

²¹ Kun Herra sen kuuli, hän kiivastui.

Tuli syttyi Jaakobissa,

ja viha nousi Israelia vastaan,

²² koska he eivät uskoneet Jumalaa
eivätkä luottaneet hänen apuunsa.

²³ Hän käski pilviä korkeudessa
ja avasi taivaan ovet.

²⁴ Hän antoi sataa heille mannaa
syötäväksi

ja tarjosi heille taivaan viljaa.

²⁵ Ihmiset söivät enkelten leipää,
hän lähetti heille evästä yllin kyllin.

²⁶ Hän pani itätuulen liikkeelle
taivaalla

ja ohjasi voimallaan etelätuulta.

²⁷ Hän antoi sataa heille lihaa
kuin tomua,

siivekkäitä lintuja kuin
meren hiekkaa.

²⁸ Hän pudotti ne heidän leiriinsä,
heidän asuntojensa ympärille.

²⁹ He söivät ja tulivat kylläisiksi.

Hän toi heille sitä, mitä he
himoitsivat.

³⁰ He eivät olleet vielä päässeet
himostaan,

ja ruoka oli vielä heidän suussaan,

³¹ kun Jumalan viha nousi
heitä vastaan.

Hän tappoi lihavimmat heidän
joukostaan

ja painoi maahan Israelin
nuoret miehet.

³² Kaikesta huolimatta he yhä
tekivät syntiä

eivätkä uskoneet hänen
ihmeisiinsä.

³³ Sen tähden hän lopetti
heidän päivänsä

kuin tuulahduksen,
päätti heidän vuotensa äkilliseen
perikatoon.

³⁴ Kun hän surmasi heitä,
he etsivät häntä,
kääntyivät ja etsivät hartaasti
Jumalaa.

³⁵ He muistivat,
että Jumala on heidän kallionsa
ja että Jumala, Korkein,
on heidän lunastajansa.

³⁶ Mutta he yrittivät pettää
häntä suullaan

ja valehtelivat hänelle kielellään.

³⁷ Heidän sydämensä ei ollut
vakaa häntä kohtaan,
eivätkä he olleet uskollisia
hänen liitossaan.

³⁸ Silti hän on laupias,
 antaa anteeksi rikkomukset eikä
 tahdo hukuttaa.
 Usein hän käänsi vihansa pois
 eikä antanut kaiken kiivautensa
 herätä.
³⁹ Hän muisti, että he ovat
 vain lihaa,
 he ovat tuulenhenkäys, joka
 menee eikä palaa.
⁴⁰ Kuinka usein he niskoittelivatkaan
 häntä vastaan autiomaassa
 ja murehduttivat aavikolla
 hänen mielensä!
⁴¹ Yhä uudelleen he koettelivat
 Jumalaa
 ja kiusasivat Israelin Pyhää.
⁴² He eivät muistaneet hänen
 kätensä voimaa,
 eivät päivää, jona hän lunasti
 heidät ahdistajan vallasta,
⁴³ hän, joka teki tunnustekonsa
 Egyptissä
 ja ihmeensä Sooanin kedolla.
⁴⁴ Hän muutti vereksi Egyptin joet
 ja purot, niin ettei niistä
 voinut juoda.
⁴⁵ Hän lähetti egyptiläisten
 keskuuteen paarmoja,
 jotka purivat heitä,
 ja sammakoita, jotka tekivät
 heille vahinkoa.
⁴⁶ Hän antoi heidän satonsa toukille
 ja heidän vaivannäkönsä hedelmät
 heinäsirkoille.

⁴⁷ Hän hävitti rakeilla heidän
 viiniköynnöksensä
 ja heidän metsäviikunapuunsa
 jäärakeilla.
⁴⁸ Hän antoi heidän karjansa
 alttiiksi rakeille
 ja heidän laumansa salamoille.
⁴⁹ Hän lähetti heitä vastaan
 vihansa hehkun,
 kiivastuksen, vihastuksen ja
 ahdistuksen,
 parven pahoja enkeleitä.
⁵⁰ Hän raivasi tien vihalleen,
 ei säästänyt heidän sielujaan
 kuolemalta
 vaan antoi heidät ruton valtaan.
⁵¹ Hän surmasi kaikki esikoiset
 Egyptistä,
 miehuuden ensihedelmät
 Haamin majoista.
⁵² Hän saattoi kansansa liikkeelle
 kuin lampaat
 ja johdatti heitä autiomaassa
 kuin laumaa.
⁵³ Hän johdatti heitä turvallisesti,
 eivätkä he pelänneet,
 mutta heidän vihollisensa
 peitti meri.
⁵⁴ Hän vei kansansa pyhälle
 alueelleen,
 tälle vuorelle, jonka hänen oikea
 kätensä oli hankkinut.
⁵⁵ Hän karkotti kansat heidän
 tieltään,
 jakoi niiden maan arvalla heille
 perinnöksi

ja asetti Israelin heimot asumaan
niiden majoihin.

⁵⁶ Mutta he kiusasivat Jumalaa,
Korkeinta,
ja kapinoivat häntä vastaan
eivätkä noudattaneet hänen
säädöksiään.

⁵⁷ He kääntyivät pois
ja olivat uskottomia isiensä tavoin,
he kävivät kelvottomiksi kuin
velto jousi.

⁵⁸ He vihoittivat hänet
uhrikukkuloillaan
ja herättivät veistetyillä kuvillaan
hänen kiivautensa.

⁵⁹ Jumala kuuli sen ja kiivastui,
hän peräti hylkäsi Israelin.

⁶⁰ Hän jätti asumuksensa Siilossa,
telttamajan, jonka hän oli
pystyttänyt ihmisten
keskelle.

⁶¹ Hän salli väkevyytensä joutua
vankeuteen

ja kunniansa vihollisen käsiin.

⁶² Hän antoi kansansa alttiiksi
miekalle

ja kiivastui perintöosaansa.

⁶³ Sen nuorukaiset kulutti tuli,
eikä sen neitoja ylistetty
häälauluilla.

⁶⁴ Sen papit kaatuivat miekkaan,
eivätkä heidän leskensä itkeneet.

⁶⁵ Silloin Herra heräsi kuin unesta,
kuin viinin voittama sankari.

⁶⁶ Hän löi vihollisensa takaisin,
tuotti heille ikuisen häpeän.

⁶⁷ Hän hylkäsi Joosefin majan
eikä valinnut Efraimin heimoa,
⁶⁸ vaan valitsi Juudan heimon,
Siionin vuoren, jota hän rakastaa.

⁶⁹ Hän rakensi pyhäkkönsä
korkeuksien tasalle,
niin kuin maan, jonka oli
perustanut ikiajoiksi.

⁷⁰ Hän valitsi palvelijansa Daavidin,
otti hänet lammastarhoista,

⁷¹ imettävien lampaiden jäljestä
toi hänet

kaitsemaan kansaansa Jaakobia
ja perintöosaansa Israelia.

⁷² Ja Daavid kaitsi heitä vilpittömin
sydämin,

johti heitä taitavalla kädellä.

Psalmi 79

Valitus Jerusalemin hävityksestä

¹ *Aasafin psalmi.*

Jumala, pakanat ovat tunkeutuneet
perintöosaasi.

He ovat saastuttaneet sinun
pyhän temppelisi,
ovat tehneet Jerusalemin
kiviraunioiksi.

² He ovat antaneet palvelijoittesi
ruumiit
ruuaksi taivaan linnuille,
hurskaittesi lihan maan pedoille.

³ He ovat vuodattaneet heidän
vertaan kuin vettä
ympäri Jerusalemia,

eikä kukaan ole haudannut
kuolleita.

⁴ Me olemme joutuneet
naapuriemme häväistäviksi,
ympärillämme asuvien pilkattaviksi
ja ivattaviksi.

⁵ Kuinka kauan, Herra, olet
vihainen?

Ikuisestiko?

Kuinka kauan kiivautesi palaa
kuin tuli?

⁶ Vuodata vihasi pakanakansoihin,
jotka eivät sinua tunne,
ja niiden valtakuntien päälle,
jotka eivät huuda avukseen
sinun nimeäsi.

⁷ Sillä he ovat syöneet Jaakobin
ja autioittaneet sen asuinsijat.

⁸ Älä lue meidän syyksemme
isiemme rikoksia
vaan anna armosi pian kohdata
meitä,

sillä me olemme joutuneet
suureen kurjuuteen.

⁹ Auta meitä, Jumala, meidän
pelastajamme,
nimesi kunnian tähden!
Pelasta meidät ja anna anteeksi
meidän syntimme
nimesi tähden.

¹⁰ Miksi pakanat saisivat sanoa:
”Missä on heidän Jumalansa?”
Tulkoon pakanoiden keskuudessa
tunnetuksi,
meidän silmiemme nähden,

palvelijoittesi vuodatetun
veren kosto.

¹¹ Tulkoon vankien valitus
sinun eteesi.

Mahtavan käsivartesi voimalla
pidä elossa kuoleman lapset.

¹² Maksa naapureittemme syliin
seitsenkertaisesti se herjaus,
jolla he ovat häväisseet
sinua, Herra.

¹³ Mutta me, sinun kansasi,
sinun laitumesi lampaat,
kiitämme sinua ikuisesti,
julistamme ylistystäsi polvesta
polveen.

Psalmi 80

Jumala, palauta meidät ennallemme

¹ Musiikinjohtajalle. Lauletaan kuin
”Liljat”. Aasafin todistus. Psalmi.

² Kuule, Israelin paimen,
joka johdat Joosefia kuin
lammaslaumaa.

Sinä, joka istut kerubien keskellä,
ilmesty kirkkaudessa

³ Efraimin, Benjaminin ja
Manassen edessä.

Herätä voimasi ja tule meille
pelastukseksi.

⁴ Jumala, palauta meidät
ennallemme,
anna kasvojesi valon loistaa,
niin me pelastumme.

⁵ Herra Jumala Sebaot,
kuinka kauan olet vihastunut

kansasi rukoukseen?

⁶ Olet syöttänyt heille kyynelten
leipää,
olet juottanut heille maljoittain
kyyneleitä.

⁷ Olet pannut meidät riidaksi
naapureillemme,
ja vihollisemme ilkkuvat meitä.

⁸ Sotajoukkojen Jumala,
palauta meidät ennallemme,
anna kasvojesi valon loistaa,
niin me pelastumme.

⁹ Sinä siirsit viiniköynnöksen
Egyptistä,
karkotit pakanat ja istutit sen.

¹⁰ Sinä raivasit tilaa sen eteen,
juurrutit sen, ja se täytti maan.

¹¹ Vuoret peittyivät sen varjoon
ja Jumalan setrit sen oksien alle.

¹² Se levitti köynnöksensä
mereen asti
ja vesansa Eufratvirtaan saakka.

¹³ Miksi hajotit aidan sen ympäriltä,
niin että kaikki tien kulkijat
sitä raastavat?

¹⁴ Sitä repii metsäkarju,
kedon eläimet sitä syövät.

¹⁵ Sotajoukkojen Jumala, palaa
takaisin!

Katso taivaasta ja näe!

Ota hoitoosi tämä viiniköynnös

¹⁶ ja suoja se, minkä oikea
kätesi istutti,
ja taimi, jonka olet vahvistanut
itseäsi varten.

¹⁷ Se on tulen polttama,
maahan hakattu.
Sinun kasvojesi uhkauksesta
he hukkuvat.

¹⁸ Olkoon kätesi miehen yllä,
joka on oikealla puolellasi,
ihmislapsen yllä,
jonka olet vahvistanut itseäsi
varten.

¹⁹ Silloin emme enää luovu sinusta.
Pidä meidät elossa,
niin me huudamme avuksemme
sinun nimeäsi.

²⁰ Herra Jumala Sebaot,
palauta meidät ennallemme,
valaise meille kasvosi,
niin me pelastumme.

Psalmi 81

Juhlapäivän kiitoslaulu

¹ Musiikinjohtajalle.

Viininkorjuulaulu. Aasafin psalmi.

² Kohottakaa ilohuuto Jumalalle,
joka on meidän väkevyytemme!
Nostakaa riemuhuuto Jaakobin
Jumalalle!

³ Virittäkää kiitoslaulu,
lyökää rumpuja,
soittakaa suloisesti lyyraa
ja harppua.

⁴ Puhaltakaa pasuunaan
uudenkuun aikaan
ja täydenkuun päivänä,
juhlapäivämme kunniaksi.

⁵ Sillä tämä on määräys Israelille,

Jaakobin Jumalan säädös.

⁶ Hän asetti sen todistukseksi

Joosefille

lähtiessään Egyptin maata vastaan.

Kuulen puhetta, joka on

minulle outoa:

⁷ "Minä poistin taakan hänen

harteiltaan,

päästin hänen kätensä irti

kantokorista.

⁸ Hädässäsi sinä huusit,

ja minä vapautin sinut;

ukkospilven kätkestä minä

vastasin sinulle.

Minä koettelin sinua Meribanveden

luona. Sela.

⁹ Kuule, kansani, minä varoitan

sinua.

Israel, jospa kuulisit minua!

¹⁰ Älköön sinulla olko vierasta

jumalaa,

älä kumarru palvomaan

muukalaisten jumalaa.

¹¹ Minä olen Herra, sinun Jumalasi,

joka toin sinut Egyptin maasta.

Avaa suusi, niin minä sen täytän.

¹² Mutta kansani ei kuullut

minun ääntäni,

Israel ei välittänyt minusta.

¹³ Niinpä minä annoin heidän

mennä pois paatunein

sydämin

vaeltamaan omien neuvojensa

mukaan.

¹⁴ Oi, jospa minun kansani

kuulisi minua

ja Israel vaeltaisi minun teitäni!

¹⁵ Silloin minä hetkessä kukistaisin

sen viholliset

ja kääntäisin käteni sen ahdistajia

vastaan."

¹⁶ Ne, jotka Herraa vihaavat,

matelisivat hänen edessään,

tämä olisi heidän osansa ikuisesti.

¹⁷ Mutta kansaansa hän ruokkisi

parhaalla vehnällä:

"Minä ravitsen sinut hunajalla

kalliosta."

Psalmi 82

Jumala tuomitsee väärät tuomarit

¹ Aasafin psalmi.

Jumala seisoo Jumalan

seurakunnassa,

tuomitsee jumalien keskellä:

² "Kuinka kauan te tuomitsette

väärin

ja pidätte jumalattomien

puolta? Sela.

³ Auttakaa oikeuteensa

vähäosainen ja orpo,

hankkikaa kurjalle ja

puutteenalaiselle oikeus.

⁴ Vapauttakaa vähäosainen

ja köyhä,

pelastakaa hänet jumalattomien

käsistä.

⁵ Eivät he tiedä eivätkä ymmärrä,

he vaeltavat pimeydessä.

Kaikki maan perustukset horjuvat.

⁶ Minä sanoin: 'Te olette jumalia,

kaikki te olette Korkeimman poikia.

⁷ Silti te kuolette kuin ihmiset,
kaadutte kuin kuka tahansa
ruhtinaista."

⁸ Nouse, Jumala, tuomitse maa,
sillä kaikki kansat ovat sinun
perintöösasi.

Psalmi 83

Avunhuuto Israelin vihollisia vastaan

¹ *Laulu, Aasafin psalmi.*

² Jumala, älä ole ääneti!

Älä vaikene, Jumala,
älä ole niin hiljaa!

³ Sillä katso, sinun vihollisesi
metelöivät

ja vihaajasi ovat nostaneet päänsä.

⁴ He punovat juonia sinun
kansaasi vastaan

ja pitävät neuvoa suojattejasi
vastaan.

⁵ He sanovat:

"Tulkaa, hävittäkäämme heidät
olemasta kansa,
niin ettei Israelin nimeä enää
muisteta."

⁶ Yksissä tuumin he ovat
neuvotelleet,

sinua vastaan he ovat tehneet
liiton:

⁷ Edomin teltat ja ismaelilaiset,
Mooab ja hagrilaiset,

⁸ Gebal, Ammon ja Amalek,

Filistea ja Tyyron asukkaat.

⁹ Myös Assur on liittynyt heihin.

He ovat tulleet tueksi Lootin

lapsille. Sela.

¹⁰ Tee heille niin kuin Midianille,
niin kuin Siiseralle,
niin kuin Jaabinille Kiisoninpurolla.

¹¹ He tuhoutuivat Een-Doorissa,
he joutuivat lannaksi maahan.

¹² Tee heidän ylhäisilleen
niin kuin Oorebille ja Seebille,
kaikille heidän ruhtinailleen
niin kuin Sebahille ja Salmunnalle,

¹³ jotka sanoivat:

"Ottakaamme haltuumme
Jumalan asuinsijat."

¹⁴ Jumalani, tee heidät
kuin pyöriviksi ohdakepalloiksi,
kuin kuiviksi korsiksi, joita tuuli ajaa.

¹⁵ Niin kuin tuli polttaa metsän,
niin kuin liekki korventaa vuoret,

¹⁶ niin aja heitä takaa rajuilmallasi
ja kauhistuta heitä myrskylläsi.

¹⁷ Täytä heidän kasvonsa häpeällä,
että he etsisivät sinun nimeäsi,
Herra.

¹⁸ Joutukoot he häpeään
ja olkoot kauhuissaan ainaisesti,
tulkoot häväistyiksi ja hukkukoot.

¹⁹ Saakoot he tietää,
että sinä ainoa, jonka nimi
on Herra,

olet korkein kaikessa maassa.

Psalmi 84

Pyhiinvaeltajan laulu

¹ *Musiikinjohtajalle. Koorahilaisten viininkorjuulaulu. Psalmi.*

² Kuinka ihanat ovat sinun
asuinsijasi,

Herra Sebaot!

³ Minun sieluni ikävöi ja nääntyy
kaipauksesta

Herran esipihoihin,
sydämeni ja ruumiini kohottaa
riemuhuudon

elävälle Jumalalle.

⁴ Löysihän lintunen kodin
ja pääskynen pesän,
johon se poikasensa laskee –
sinun alttarisi,
Herra Sebaot, minun kuninkaani
ja Jumalani.

⁵ Onnellisia ovat ne,
jotka asuvat sinun huoneessasi!
He ylistävät sinua alati. Sela.

⁶ Onnellisia ne ihmiset,
joiden voima on sinussa,
joilla on sydämellään pyhät matkat!

⁷ Kun he kulkevat kyynellaakson
kautta,
he muuttavat sen lähteitten
maaksi,
ja syyssade peittää sen siunauksilla.

⁸ He kulkevat voimasta voimaan,
heidät nähdään Jumalan edessä
Siionissa.

⁹ Herra Jumala Sebaot,

kuule minun rukoukseni,
kuuntele, Jaakobin Jumala. Sela.

¹⁰ Jumala, katso kilpeämme,
katso voideltusi kasvoja!

¹¹ Yksi päivä sinun esipihoihissasi
on parempi

kuin tuhat muualla.

Mieluummin olen vartijana
Jumalani huoneen kynnyksellä
kuin asun jumalattomien majoissa.

¹² Sillä Herra Jumala on aurinko
ja kilpi.

Herra antaa armon ja kunnian,
ei hän pidätä hyvää niiltä,
jotka vaeltavat nuhteettomasti.

¹³ Herra Sebaot,
autuas se ihminen,
joka luottaa sinuun!

Psalmi 85

Herran kansa rukoilee siunauksen aikaa

¹ *Musiikinjohtajalle.
Koorahilaisten psalmi.*

² Herra, sinä olit suosiollinen
maallesi,
sinä palautit Jaakobin vankeudesta.

³ Sinä annoit anteeksi kansasi
pahat teot

ja peitit kaikki heidän syntinsä. Sela.

⁴ Sinä vedit pois kaiken
suuttumuksesi

ja käännit pois vihasi hehkusta.

⁵ Palauta meidät ennallemme,
Jumala, meidän pelastajamme,

ja poista vihasi päältäämme.

⁶ Oletko suuttunut meihin ikuisesti, pitkitätkö vihaasi polvesta polveen?

⁷ Etkö virvoita meitä jälleen eloon, että kansasi iloitsisi sinussa?

⁸ Herra, osoita meille armosi ja pelasta meidät.

⁹ Minä tahdon kuulla, mitä

Jumala puhuu;

Herra puhuu rauhaa kansalleen ja hurskaalleen.

Älkööt he palatko tyhmyyteen.

¹⁰ Onhan hänen valmistamansa

pelastus lähellä niitä,

jotka häntä pelkäävät,

että kunnia asuisi maassamme.

¹¹ Armo ja totuus tapaavat

toisensa,

vanhurskaus ja rauha suutelevat

toisiaan.

¹² Totuus versoo maasta,

ja vanhurskaus katsoo taivaasta.

¹³ Totisesti, Herra antaa

kaikkea hyvää,

ja maamme antaa satonsa.

¹⁴ Vanhurskaus käy hänen edellään

ja valmistaa tien hänen

askeleistaan.

Psalmi 86

Opeta minulle tiesi, Herra

¹ *Daavidin rukous.*

Kallista korvasi, Herra, ja

vastaa minulle,

sillä minä olen kurja ja köyhä.

² Varjele sieluni, sillä minä olen uskollinen.

Sinä olet minun Jumalani;

pelasta palvelijasi, joka luottaa sinuun.

³ Armahda minua, Herra,

sillä sinua minä huudan

kaiken päivää.

⁴ Ilahduta palvelijasi sielu,

sillä sinun puoleesi, Herra,

minä ylennän sieluni.

⁵ Sillä sinä, Herra, olet hyvä ja

anteeksiantava,

ja armosi on suuri kaikille,

jotka huutavat sinua avukseen.

⁶ Kuule, Herra, rukoukseni,

kuuntele tarkoin anomiseni ääntä.

⁷ Hätäni päivänä minä huudan

sinua avukseni,

sillä sinä vastaat minulle.

⁸ Ei ole sinun vertaistasi jumalien

joukossa, Herra,

eikä ole mitään sinun tekojesi

vertaista.

⁹ Kaikki kansat, jotka olet tehnyt,

tulevat ja kumartuvat palvoen

sinun edessäsi,

Herra, ja kunnioittavat

sinun nimeäsi.

¹⁰ Sillä sinä olet suuri ja

teet ihmeitä,

sinä yksin olet Jumala.

¹¹ Opeta minulle tiesi, Herra,

että vaeltais sinun totuudessasi.

Tee sydämeni ehyeksi,

että pelkäisin sinun nimeäsi.

¹² Minä kiitän sinua, Herra,
minun Jumalani,
kaikesta sydäimestäni
ja kunnioitan sinun nimeäsi
ikuisesti,
¹³ sillä sinun armosi on suuri
minua kohtaan,
sinä olet pelastanut sieluni
tuonelan syvyyksistä.
¹⁴ Jumala, röyhkeät ovat nousseet
minua vastaan,
väkivaltaisten joukko tavoittelee
henkeäni,
eivät he pidä sinua silmiensä
edessä.
¹⁵ Mutta sinä, Herra, olet laupias ja
armahtava Jumala.
Sinä olet pitkämielinen,
suuri on sinun armosi ja
uskollisuutesi.
¹⁶ Käänny puoleeni ja armahda
minua!
Anna voimasi palvelijallesi,
pelasta palvelijattaresi poika.
¹⁷ Tee tunnusteko minun
hyväkseni.
Nähkööt vihamieheni sen ja
hävetkööt,
kun sinä, Herra, autat ja
lohdutat minua.

Psalmi 87

Siion, Jumalan kaupunki

¹ *Koorahilaisten psalmi, laulu.*

Pyhille vuorille perustamaansa
kaupunkia,
² Siionin portteja, Herra rakastaa
enemmän
kuin Jaakobin kaikkia muita
asuinsijoja.

³ Sinusta puhutaan kunnioittavasti,
sinä Jumalan kaupunki. Sela.

⁴ "Minä mainitsen tunnustajikseni
Rahabin ja Baabelin.
Katso, Filisteasta, Tyyrosta
ja Kuusista
minä mainitsen: sekin on
syntynyt siellä.

⁵ Siionista sanotaan:
Joka ainoa on syntynyt siellä."
Hän itse, Korkein, vahvistaa sen.

⁶ Herra luettelee kirjatessaan
kansat:

"Tämä on syntynyt siellä." Sela.

⁷ Karkeloiden he laulavat:

"Kaikki lähteeni ovat sinussa."

Psalmi 88

Epätoivoisen rukous

¹ *Laulu, koorahilaisten psalmi.
Musiikinjohtajalle. Lauletaan
kuin "Sairaus". Esrahilaisen
Heemanin mietepsalmi.*

² Herra, Jumala, minun
pelastukseni,
päivällä minä huudan
ja yöllä sinun edessäsi.
³ Tulkoon rukoukseni sinun eteesi,
kallista korvasi huutoni puoleen.
⁴ Sillä minun sieluni on
kärsimyksistä kylläinen,
elämäni on lähellä tuonelaa.
⁵ Minua pidetään hautaan
menevien kaltaisena,
minä olen kuin mies,
jolta on voima poissa.
⁶ Minut on jätetty kuolleitten
joukkoon
kuin kaatuneet, jotka haudassa
makaavat.
Heitä sinä et enää muista,
ja heidät on erotettu sinun
kädestäsi.
⁷ Sinä olet pannut minut
syvimpään hautaan,
pimeyden syvyyksiin.
⁸ Sinun vihasi painaa minua,
ja kaikki tyrskysi ahdistavat
minua. Sela.
⁹ Sinä olet karkottanut tuttavani
minusta kauas,

olet tehnyt minut heille
inhottavaksi.
Olen suljettuna sisään enkä
pääse ulos.
¹⁰ Silmäni ovat kuihtuneet
kurjuudesta.
Joka päivä minä huudan
sinua, Herra,
ja ojennan käteni sinun puoleesi.
¹¹ Teetkö sinä ihmeitä kuolleille,
nousevatko vainajat sinua
kiittämään? Sela.
¹² Kerrotaanko haudassa sinun
armostasi,
manalassa sinun uskollisuudestasi?
¹³ Tunnetaanko pimeydessä
sinun ihmeitäsi
ja unohduksen maassa
vanhurskauttasi?
¹⁴ Mutta minä huudan sinun
puoleesi, Herra,
ja aamulla varhain tuon rukoukseni
sinun eteesi.
¹⁵ Miksi, Herra, hylkää sieluni,
miksi peität kasvosi minulta?
¹⁶ Minä olen kurja ja lähellä
kuolemaa
nuoruudestani asti.
Minä kärsin sinun kauhujasi,
olen neuvoton.
¹⁷ Sinun vihasi vyöryy minun
ylitseni,
kauhusi tuhoavat minut.
¹⁸ Ne saartavat minua kaiken
päivää kuin vedet,
kaikki yhdessä ne piirittävät minua.

¹⁹ Sinä olet karkottanut
luotani kauas
rakkaani ja ystäväni;
pimeys on ainoa tuttavani.

Psalmi 89

Rukous Daavidille annettujen lupausten täyttymisestä

¹ *Esrailaisen Eetanin mietepsalmi.*

² Minä laulan lakkaamatta Herran
armoteoista,
julistan suullani sinun
uskollisuuttasi polvesta
polveen.

³ Olenhan sanonut:
"Armo on laadittu kestäämään
ikuisesti,
taivasiin sinä olet perustanut
uskollisuutesi."

⁴ "Minä olen tehnyt liiton
valittuni kanssa,
olen vannonut palvelijalleni
Daavidille:

⁵ "Minä vahvistan jälkeläisesi
ikiajoiksi
ja rakennan sinulle valtaistuimen,
joka kestää polvesta polveen.""
Sela.

⁶ Taivaat ylistävät sinun
ihmeitäsi, Herra,
ja pyhien seurakunta sinun
uskollisuuttasi.

⁷ Sillä kuka korkeuksissa on
Herran vertainen,

kuka jumalien poikien joukossa
Herran kaltainen?

⁸ Hän on Jumala,
suuresti kunnioitettu pyhien
kokouksessa,
kaikkia ympärillään olevia
pelättävämpi.

⁹ Herra Jumala Sebaot,
kuka on sinun vertaisesi
voimassa, Herra?

Uskollisuutesi ympäröi sinua.
¹⁰ Sinä hallitset meren raivon.
Kun sen aallot kohoavat,
sinä tynnytät ne.

¹¹ Sinä ruhjoit Rahabin kuoliaaksi.
Väkevällä käsivarrellasi sinä löit
vihollisesi hajalle.

¹² Sinun ovat taivaat, sinun
on myös maa.

Maanpiirin kaikkineen sinä
olet perustanut.

¹³ Sinä loit pohjoisen ja etelän.
Taabor ja Hermon riemuitsevat
sinun nimessäsi.

¹⁴ Sinun käsivartesi on
voimaa täynnä,
väkevä on sinun kätesi,
kohotettu oikea kätesi.

¹⁵ Vanhurskaus ja oikeus
ovat sinun valtaistuimesi perustus.
Armo ja totuus käyvät kasvojesi
edellä.

¹⁶ Onnellinen se kansa,
joka tuntee juhlariemun
ja vaeltaa sinun kasvojesi
valossa, Herra!

17 Sinun nimessäsi he riemuitsevat
kaiken päivää,
sinun vanhurskaudessaasi heidät
korotetaan.

18 Sinä olet heidän voimansa ja
kaunistuksensa,
ja armossasi sinä kohotat meidän
sarvemme.

19 Herran suojassa on meidän
kilpemme,
Israelin Pyhän suojassa meidän
kuninkaamme.

20 Muinoin sinä puhuit näyssä
hurskaillesi ja sanoit:
”Olen antanut avun sankarille,
olen korottanut kansan keskeltä
nuorukaisen.

21 Olen löytänyt palvelijani
Daavidin.
Olen voidellut pyhällä öljylläni
hänet,

22 jota käteni lujasti tukee
ja jota käsivarteni vahvistaa.

23 Vihollinen ei voi häntä pettää
eikä vääryyden mies häntä sortaa,

24 sillä minä murskaan hänen
ahdistajansa hänen tieltään
ja lyön hänen vihamiehensä
maahan.

25 Minun uskollisuuteni ja armoni
ovat hänen kanssaan,
minun nimessäni kohoaa hänen
sarvensa.

26 Minä asetan hänen kätensä
meren ylle,
virtojen ylle hänen oikean kätensä.

27 Hän kutsuu minua: 'Sinä
olet Isäni,
Jumalani ja pelastukseni kallio.'

28 Niinpä minä asetan hänet
esikoiseksi,
maan kuninkaista korkeimmaksi.

29 Minä säilytän armoni hänelle
ikuisesti,
liittoni hänen kanssaan on luja.

30 Minä annan hänen jälkeläistensä
pysyä iäti

ja hänen valtaistuimensa yhtä
kauan kuin taivaat.

31 Jos hänen poikansa hylkäävät
minun lakini

eivätkä vaella määräyksieni
mukaan,

32 jos he rikkovat minun
säädöksieni

eivätkä noudata käskyjäni,

33 minä rankaisen heitä vitsalla
heidän rikoksistaan

ja kuritan heitä vitsauksilla
heidän pahojen tekojensa tähden.

34 Mutta armoani minä en ota
häneltä pois

enkä vilpistele uskollisuudessani.

35 Minä en riko liittoani enkä
muuta sitä,

mikä on huuliiltani lähtenyt.

36 Minä olen kerran vannonut
pyhyytteni kautta,
totisesti, minä en valehtele
Daavidille!

37 Hänen siemenensä pysyy
ikuisesti

ja hänen valtaistuimensa
 niin kuin aurinko minun edessäni.
³⁸ Se pysyy lujana iäti kuin kuu,
 uskollinen todistaja taivaalla." Sela.
³⁹ Kuitenkin sinä hylkäsit hänet
 ja pidit häntä halpana,
 sinä vihastuit voideltuusi.
⁴⁰ Sinä olet tehnyt tyhjäksi
 palvelijasi liiton,
 olet häväissyt hänen kruununsa
 ja heittänyt sen maahan.
⁴¹ Olet särkenyt kaikki hänen
 murinsa,
 olet tehnyt raunioiksi hänen
 linnoituksensa.
⁴² Kaikki tien kulkijat ovat häntä
 ryöstäneet,
 hän on joutunut naapuriensa
 häväistäväksi.
⁴³ Sinä olet korottanut
 hänen ahdistajiensa oikean käden,
 olet tuottanut ilon kaikille hänen
 vihamiehilleen.
⁴⁴ Olet kääntänyt takaisin hänen
 miekkansa terän
 etkä ole sodassa pitänyt häntä
 pystyssä.
⁴⁵ Sinä olet tehnyt lopun hänen
 loistostaan
 ja syössyt maahan hänen
 valtaistuimensa.
⁴⁶ Olet lyhentänyt hänen
 nuoruutensa päivät,
 olet peittänyt hänet häpeällä. Sela.
⁴⁷ Kuinka kauan, Herra?
 Kätkeydytkö iäksi?

Kuinka kauan vihasi palaa kuin tuli?
⁴⁸ Muista, kuinka lyhyt elämäni on!
 Kuinka mitättömiksi oletkaan
 luonut kaikki ihmiset!
⁴⁹ Kuka on se mies,
 joka elää näkemättä kuolemaa,
 joka pelastaa sielunsa tuonelan
 vallasta? Sela.
⁵⁰ Herra, missä ovat sinun entiset
 armotekosi?
 Olethan vannonut Daavidille
 uskollisuuttasi.
⁵¹ Muista, Herra, palvelijoittesi
 häväistys;
 minä kärsin sisimmässäni
 kaikkien noiden monien
 kansojen vuoksi,
⁵² jotka herjaavat – sinun
 vihollisesi, Herra –
 jotka herjaavat voideltusi askeleita.
⁵³ Kiitetty olkoon Herra, ikuisesti!
 Aamen, aamen.

NELJÄS KIRJA, 90 – 106

Psalmi 90

Ihmiselämän katoavaisuus

¹ *Mooseksen, Jumalan miehen, rukous.*

Herra, sinä olet ollut meidän
 turvapaikkamme
 polvesta polveen.

² Ennen kuin vuoret syntyivät,
 ennen kuin loit maan ja
 maanpiirin –

iankaikkisesta iankaikkiseen
olet sinä, Jumala.

³ Sinä palautat ihmiset tomuun.
Sinä sanot: "Palatkaa, te
Aadamin lapset."

⁴ Tuhat vuotta on sinun silmissäsi
kuin eilinen päivä, joka kiiti ohi,
kuin öinen vartiohetki.

⁵ Sinä huuhdot heidät pois
kuin unen.

He ovat kuin aamulla versova
ruoho:

⁶ aamulla se kasvaa ja puhkeaa
kukkaan,
mutta illalla se leikataan, ja
se lakastuu.

⁷ Näin me katoamme sinun
vihasi voimasta,
ja sinun kiivautesi kauhistuttaa
meitä.

⁸ Sinä asetat pahat tekomme eteesi,
salaiset syntimme kasvojesi valoon.

⁹ Kaikki päivämme kuluvat
sinun vihasi alla,
vuotemme haihtuvat kuin huokaus.

¹⁰ Meidän elinpäivämme ovat
seitsemänkymmentä vuotta,
ja jos voimaa riittää,
kahdeksankymmentä vuotta.
Ja parhaimmillaankin ne ovat
vaivaa ja turhuutta,
sillä ne kiitävät ohi,
ja me lennämme pois.

¹¹ Kuka tuntee sinun vihasi voiman,
sinun kiivautesi,
että hän pelkäisi sinua?

¹² Opetä meitä laskemaan
päivämme oikein,
että saisimme viisaan sydämen.

¹³ Herra, palaa takaisin!
Kuinka kauan!

Armahda palvelijotasi.

¹⁴ Ravitse meidät aamuisin
armollasi,
niin me riemuitsemme ja
iloitsemme

kaikkina päivinäamme.

¹⁵ Ilahduta meitä yhtä monta päivää
kuin olet nöyryyttänyt meitä,
yhtä monta vuotta
kuin olemme kokeneet pahaa.

¹⁶ Saakoot palvelijasi nähdä
sinun tekosi

ja heidän lapsensa sinun kunniasi.

¹⁷ Olkoon yllämme Herran,
meidän Jumalamme, lempeys.
Vahvista kättemme työ,
niin, vahvista meidän kättemme
työ!

Psalmi 91

Korkeimman suojelus

¹ Joka Korkeimman suojassa istuu
ja Kaikkivaltiaan varjossa yöpyy,

² se sanoo Herralle:

"Minun turvani ja linnani,
minun Jumalani, johon
minä luotan."

³ Hän päästää sinut linnustajan
ansasta
ja surmaavasta rutosta.

⁴ Sulillaan hän suojaa sinua,
hänen siipiensä alla sinä
saat turvan.

Kilpi ja suojus on hänen
uskollisuutensa.

⁵ Sinä et pelkää yön kauhuja,
et päivällä lentävää nuolta,

⁶ et ruttoa, joka kulkee pimeässä,
et tautia, joka tekee tuhojaan
keskellä päivää.

⁷ Kaatukoon tuhat sivultasi,
kymmenentuhatta oikealta
puoleltasi,
mutta sinuun ei satu.

⁸ Sinä saat omin silmin katsella
ja nähdä, kuinka jumalattomille
maksetaan takaisin,

⁹ sillä sinä ajattelet:
"Sinä, Herra, olet minun turvani."
Korkeimman sinä olet ottanut
turvapaikaksesi.

¹⁰ Ei kohtaa sinua onnettomuus,
eikä vitsaus lähesty sinun majaasi.

¹¹ Sillä hän antaa enkeleilleen
sinusta käskyn
varjella sinua kaikilla teilläsi.

¹² He kantavat sinua käsillään,
ettet loukkaisi jalkaasi kiveen.

¹³ Sinä kuljet leijonan ja
kyykäärmeen yli,
sinä tallaat jalkoihisi
nuoren leijonan ja lohikäärmeen.

¹⁴ "Koska hän on kiintynyt minuun,
minä pelastan hänet.
Minä vien hänet turvaan,
koska hän tuntee minun nimeni.

¹⁵ Hän huutaa minua avukseen,
ja minä vastaan hänelle.

Minä olen hänen kanssaan
ahdistuksessa.

Minä vapautan hänet
ja osoitan hänelle kunnioitusta.

¹⁶ Minä tyydytän hänet pitkällä iällä
ja suon hänen nähdä valmistamani
pelastuksen."

Psalmi 92

Vanhurskas kukoistaa

¹ *Psalmi, sapatinpäivän laulu.*

² Hyvä on kiittää Herraa
ja laulaa ylistystä nimellesi,
sinä Korkein.

³ Hyvä on julistaa aamulla
sinun armoasi

ja yön tullen sinun uskollisuuttasi
⁴ kymmenkielisellä soittimella
ja harpulla,
lyyraa soittaen.

⁵ Sillä sinä olet ilahduttanut minua
teoillasi, Herra,
minä riemuitsen sinun kättesi
töistä.

⁶ Kuinka suuret ovatkaan sinun
tekosi, Herra!

Sinun ajatuksesi ovat sangen syvät.

⁷ Järjetön mies ei tätä tiedä,
eikä tyhmä tätä ymmärrä.

⁸ Vaikka jumalattomat rehottavat
kuin ruoho
ja kaikki väärintekijät kukoistavat,

se koituu heidän ikuiseksi
tuhokseen.

⁹ Mutta sinä, Herra, olet
ikuisesti korkea.

¹⁰ Totisesti, sinun vihollisesi, Herra,
totisesti, sinun vihollisesi hukkuvat,
kaikki väärintekijät joutuvat
hajalleen.

¹¹ Mutta minun sarveni
sinä kohotat
kuin villihärän sarvet,
minut voidellaan tuoreella öljyllä.

¹² Silmäni katsovat vainoojiani,
korvani kuulevat noista
pahantekijöistä,
jotka nousivat minua vastaan.

¹³ Vanhurskas kukoistaa kuin
palmupuu,
hän kasvaa kuin Libanonin setri.

¹⁴ Ne, jotka on istutettu Herran
huoneeseen,
kukoistavat meidän Jumalamme
esipihoissa.

¹⁵ Vielä vanhuudessaan he
tuottavat hedelmää,
ovat vehreitä ja tuoreita
¹⁶ ja julistavat, että Herra on
oikeamielinen,
hän, minun kallioni, jossa ei
ole vääryyttä.

Psalmi 93

Herra on kuningas

¹ Herra on kuningas,
hän on pukeutunut ylhäisyyteen.

Herra on pukeutunut,
vyöttäytynyt voimaan.
Sen tähden maanpiiri pysyy lujana,
se ei horju.

² Sinun valtaistuimesi on vahva
aikojen alusta,
hamasta ikuisuudesta olet sinä.

³ Virrat nostavat, Herra,
virrat nostavat äänensä,
virrat nostavat kuohunsa.

⁴ Mutta mahtavampi kuin suurten
vetten pauhina,
valtavien vetten,
mahtavampi kuin meren kuohut
on Herra korkeudessa.

⁵ Sinun todistuksesi ovat täysin
luotettavat.

Pyhyys kaunistaa sinun huonettasi,
Herra,
aikojen loppuun asti.

Psalmi 94

Herra on koston Jumala

¹ Koston Jumala, Herra,
koston Jumala, ilmesty
kirkkaudessa!

² Nouse, maan tuomari,
maksa ylpeille heidän ansionsa
mukaan.

³ Kuinka kauan jumalattomat,
Herra,
kuinka kauan jumalattomat
saavat riemuita?

⁴ He syytävät sanoja, puhuvat
röyhkeästi,

he ylpeilevät, kaikki nuo
väärintekijät.

⁵ Sinun kansaasi, Herra, he
runtelevat,

he sortavat sinun perintöosaasi.

⁶ He tappavat leskiä ja muukalaisia,
murhaavat orpoja

⁷ ja sanovat: "Ei Herra näe,
ei Jaakobin Jumala huomaa."

⁸ Ymmärtäkää, te kansan
järjettömät,
te tyhmät, milloin tulette järkiinne?

⁹ Hän, joka on istuttanut korvan
– hänkö ei kuule?

Hän, joka on luonut silmän –
hänkö ei näe?

¹⁰ Hän, joka kurittaa kansoja –
hänkö ei nuhtelisi,
hän, joka antaa ihmiselle
ymmärrystä?

¹¹ Herra tuntee ihmisten ajatukset:
ne ovat turhuutta.

¹² Onnellinen se mies,
jota sinä, Herra, kuritat
ja jolle opetat lakiasi

¹³ antaaksesi hänelle rauhan
pahoina päivinä,
kunnes jumalattomalle on
kaivettu hauta.

¹⁴ Ei Herra hylkää kansaansa,
eikä jätä perintöosaansa,

¹⁵ sillä oikeus noudattaa jälleen
vanhurskautta,
ja kaikki oikeamieliset seuraavat
sitä.

¹⁶ Kuka nousee puolelleni
pahantekijöitä vastaan,
kuka asettuu rinnalleni
väärintekijöitä
vastustamaan?

¹⁷ Ellei Herra olisi apunani,
sieluni asuisi kohta hiljaisuuden
maassa.

¹⁸ Kun sanon: minun jalkani horjuu,
sinun armosi, Herra, tukee minua.

¹⁹ Kun minulla on paljon huolia
sisimmässäni,
sinun lohdutuksesi ilahduttaa
sieluni.

²⁰ Onko yhteyttä sinun kanssasi
turmeltuneella tuomioistuimella,
jossa lain varjolla tehdään
vääryyttä,

²¹ ahdistetaan vanhurskaan sielua
ja viaton tuomitaan syylliseksi?

²² Mutta Herrasta on tullut
minulle turvapaikka,
Jumalastani minulle suojakallio.

²³ Hän kääntää heidän vääryytensä
heitä itseään vastaan
ja tuhoaa heidät heidän
pahuutensa tähden.
Herra, meidän Jumalamme,
tuhoaa heidät.

Psalmi 95

Herra on suuri Jumala

¹ Tulkaa, kohottakaamme
ilohuuto Herralle,

huutakaamme riemusta
pelastuksemme kalliolle!
² Käykäämme hänen kasvojensa
eteen kiittäen,
laulakaamme hänelle riemulauluja,
³ sillä Herra on suuri Jumala,
kaikkia jumalia suurempi kuningas.
⁴ Maan tutkimattomat syvyydet
ovat hänen kädessään,
vuorten huiputkin kuuluvat hänelle.
⁵ Hänen on meri, hän on sen tehnyt,
kuivan maan ovat hänen kätensä
muovanneet.
⁶ Tulkaa, palvokaamme häntä,
kumartukaamme ja
polvistukaamme
Herran, Luojamme, eteen,
⁷ sillä hän on meidän Jumalamme.
Me olemme kansa, jota hän
paimentaa,
lauma, jota hänen kätensä kaitsee.
Tänä päivänä, jos kuulette
hänen äänensä,
⁸ älkää kovettako sydäntänne
niin kuin Meribassa,
niin kuin Massan päivänä
autiomaassa,
⁹ jossa teidän isänne kiusasivat
ja koettelivat minua,
vaikka olivat nähneet minun tekoni.
¹⁰ Neljäkymmentä vuotta
minä olin tympääntynyt siihen
sukupolveen
ja sanoin: "He ovat kansa, jonka
sydän on eksynyt,
eivätkä he tunne minun teitani."

¹¹ Heistä minä vannoin vihassani:
"He eivät pääse minun lepoonni."

Psalmi 96

Herra on suuri ja sangen ylistettävä

¹ Laulakaa Herralle uusi laulu!
Laulakaa Herralle, kaikki maa!
² Laulakaa Herralle, ylistäkää
hänen nimeään!
Julistakaa päivästä päivään
ilosanomaa
hänen valmistamastaan
pelastuksesta.
³ Kertokaa kansojen keskuudessa
hänen kunniastaan,
hänen ihmeistään kaikkien
kansojen keskellä,
⁴ sillä Herra on suuri ja sangen
ylistettävä,
hän on kaikkia jumalia
pelättävämpi.
⁵ Kaikki pakanakansojen jumalat
ovat epäjumalia,
mutta Herra on tehnyt taivaat.
⁶ Kunnia ja loisto on hänen
edessään,
voima ja kauneus hänen
pyhäkössään.
⁷ Antakaa Herralle, te kansojen
heimot,
antakaa Herralle kunnia,
tunnustakaa hänen voimansa.
⁸ Antakaa Herralle hänen
nimensä kunnia,

tuokaa uhrilahjoja ja tulkaa
hänen esipihoihinsa.

⁹ Kumartukaa palvomaan Herraa
pyhässä kauneudessa,
vaviskaa hänen kasvojensa
edessä, kaikki maa.

¹⁰ Sanokaa kansojen keskuudessa:
”Herra on kuningas,
maanpiiri pysyy lujana, horjumatta.
Hän tuomitsee kansat
oikeudenmukaisesti.”

¹¹ Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon
maa!

Pauhatkoon meri ja kaikki,
mitä siinä on!

¹² Ilahtukoot kedot ja kaikki,
mitä kedolla on!

Huutakoot samalla riemusta
kaikki metsän puut

¹³ Herran edessä, sillä hän tulee,
hän tulee tuomitsemaan maata.

Hän tuomitsee maanpiirin
vanhurskaasti

ja kansat totuuden mukaan.

Psalmi 97

Herra on Korkein yli kaiken maan

¹ Herra on kuningas, riemuitkoon
maa!

Iloitkoon saarten suuri joukko.

² Pilvi ja pimeys on hänen
ympärillään,
vanhurskaus ja oikeus
ovat hänen valtaistuimensa
perustus.

³ Tuli käy hänen edellään
ja polttaa ympäriltä hänen
vihollisensa.

⁴ Hänen salamansa valaisevat
maanpiirin.

Maa näkee sen ja vapisee.

⁵ Vuoret sulavat kuin vaha
Herran edessä,
koko maan Herran edessä.

⁶ Taivaat julistavat hänen
vanhurskauttaan,
ja kaikki kansat näkevät hänen
kunniansa.

⁷ Häpeään joutuvat kaikki
kuvien palvojat,
jotka kerskuvat epäjumalista.
Kumartukaa hänen edessään,
kaikki jumalat.

⁸ Siion kuulee sen ja iloitsee,
ja Juudan tyttäret riemuitsevat
sinun tuomioittesi tähden, Herra.

⁹ Sillä sinä, Herra,
olet Korkein yli kaiken maan,
olet ylen korkea,
ylitse kaikkien jumalien.

¹⁰ Te, jotka rakastatte Herraa,
vihatkaa pahaa.
Hän varjelee hurskaittensa sielut,
jumalattomien käsistä hän
heidät pelastaa.

¹¹ Vanhurskaalle koittaa valo
ja oikeamielisille ilo.

¹² Iloitkaa Herrassa, te vanhurskaat!
Kiittäkää hänen pyhää nimeään!

Psalmi 98

Herra on kuningas ja tuomari

¹ *Psalmi.*

Laulakaa Herralle uusi laulu,
sillä hän on tehnyt ihmeitä.

Hän on saanut voiton oikealla
kädellään,
pyhällä käsivarrellaan.

² Herra on ilmoittanut
valmistamansa pelastuksen,
pakanoiden silmien edessä
hän on paljastanut
vanhurskautensa.

³ Hän on muistanut armonsa
ja uskollisuutensa
Israelin heimoa kohtaan.
Kaikki maan ääret ovat nähneet
meidän Jumalamme valmistaman
pelastuksen.

⁴ Kohottakaa riemuhuuto Herralle,
kaikki maa!

Puhjetkaa riemuun,
iloitkaa ja laulakaa ylistystä!

⁵ Laulakaa Herran ylistystä lyiran
säestyksellä,

lyiran ja ylistyslaulun sävelin,
⁶ vaskitorvilla ja pasuunan pauhulla.

Kohottakaa riemuhuuto Herran,
kuninkaan, edessä!

⁷ Pauhatkoon meri ja kaikki,
mitä siinä on,
maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat.

⁸ Virrat taputtakoot käsiään,
vuoret yhtykööt riemuhuutoon

⁹ Herran edessä, sillä hän tulee
tuomitsemaan maata.

Hän tuomitsee maanpiirin
vanhurskaasti
ja kansat oikeuden mukaan.

Psalmi 99

Herra, meidän Jumalamme, on pyhä

¹ Herra on kuningas – vaviskoot
kansat!

Hän istuu kerubien keskellä –
vavahdelkoon maa!

² Herra on suuri Siionissa,
korkea yli kaikkien kansojen.

³ Kiittäkööt ne sinun nimeäsi,
suurta ja pelättävää.

Se on pyhä.

⁴ Kuninkaan voima on siinä,
että hän rakastaa oikeutta.

Sinä olet asettanut
oikeudenmukaisuuden
kohdalleen,
oikeuden ja vanhurskauden sinä
toteutat Jaakobissa.

⁵ Ylistäkää Herraa, meidän
Jumalaamme,
kumartukaa palvoen hänen
jalkojensa astinlaudan eteen.

Hän on pyhä.

⁶ Mooses ja Aaron ovat hänen
pappiensa joukossa,
Samuel niiden joukossa,
jotka huutavat avuksi
hänen nimeään.

He huutavat avuksi Herraa,

ja hän vastaa heille.

⁷ Pilvipatsaasta hän puhui heille.
He noudattivat hänen todistuksiaan
ja käskyjä, jotka hän oli
heille antanut.

⁸ Herra, meidän Jumalamme,
sinä vastasit heille.
Sinä olit heille anteeksiantava
Jumala
mutta kostit heidän pahat tekonsa.
⁹ Ylistäkää Herraa, meidän
Jumalaamme!
Kumartukaa palvoen hänen pyhää
vuortaankohti,
sillä Herra, meidän Jumalamme,
on pyhä.

Psalmi 100

Palvelkaa Herraa iloiten!

¹ *Kiitospsalmi.*

Kohottakaa riemuhuuto Herralle,
kaikki maa!
² Palvelkaa Herraa iloiten,
tulkaa hänen kasvojensa eteen
riemuiten.
³ Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät tehnyt, ja hänen
me olemme,
hänen kansansa ja hänen
laitumensa lampaat.
⁴ Tulkaa hänen portteihinsa
kiittäen,
hänen esipihoihinsa ylistäen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää
hänen nimeään,

⁵ sillä Herra on hyvä.
Hänen armonsa pysyy ikuisesti
ja hänen uskollisuutensa
polvesta polveen.

Psalmi 101

Jumalan mielen mukainen hallitsija

¹ *Daavidin psalmi.*

Armasta ja oikeudesta minä laulan,
sinulle, Herra, minä laulan ylistystä.
² Tahdon kulkea viisaasti
nuhteettomuuden tiellä.
Milloin tulet minun luokseni?
Tahdon vaeltaa vilpittömin
sydämin kodissani.
³ En kiinnitä silmiäni siihen, mikä
on turmiollista.
Eksyttäväistä menoa minä vihaan,
se ei saa tarttua minuun.
⁴ Kiero sydän poistukoon minusta,
pahasta en tahdo tietää.
⁵ Joka salaa panettelee
lähimmäistään,
sen minä hävitän.
Ylpeitä silmiä ja kopeaa sydäntä –
niitä minä en siedä.
⁶ Minun silmäni etsivät maan
uskollisia,
että he asuisivat minun kanssani.
Joka vaeltaa nuhteettomuuden
tietä,
se saa palvella minua.
⁷ Minun talossani ei saa asua
petoksen harjoittaja,

valheiden puhuja ei kestä
silmieni edessä.

⁸ Joka aamu minä hävitän maasta
kaikki jumalattomat,
tuhotakseni Herran kaupungista
kaikki väärintekijät.

Psalmi 102

**Herra rakentaa Siionin ja
ilmestyy kunniaasaan**

*¹ Kurjan rukous, kun hän on
näännyksissä ja vuodattaa
valituksensa Herran eteen.*

² Herra, kuule rukoukseni,
tulkoon avunhuutoni eteesi.
³ Älä kätke minulta kasvojasi,
kun minulla on ahdistus.
Kallista korvasi minun puoleeni.

Kiiruhda vastaamaan minulle,
kun huudan sinua avuksi,

⁴ sillä päiväni ovat haihtuneet
kuin savu

ja luitani polttaa kuin ahjossa.

⁵ Sydämeni on kuin tallattu ja
kuivunut ruoho,
sillä minä olen unohtanut
syödä leipääni.

⁶ Äänekään valitukseni tähden
olen pelkkää luuta ja nahkaa.

⁷ Olen kuin pelikaani autiomaassa,
minusta on tullut kuin huuhkaja
raunioissa.

⁸ Unettomana makaan,
olen kuin yksinäinen lintu katolla.

⁹ Kaiken päivää viholliseni
häpäisevät minua.

Ne, jotka pitävät minua pilkkanaan,
ovat vannoneet valan
minua vastaan.

¹⁰ Minä syön tuhkaa kuin leipää
ja sekoitan juomani kyynelillä

¹¹ sinun vihasi ja kiivastumisesi
tähden,

sillä sinä olet nostanut minut ylös
ja viskannut pois.

¹² Päiväni ovat kuin pitenevä varjo,
ja minä kuivun kuin ruoho.

¹³ Mutta sinä, Herra, pysyt ikuisesti,
sinun muistosi pysyy polvesta
polveen.

¹⁴ Sinä nouset ja armahdat Siionia.
On aika tehdä sille laupeus,
sillä määrähetki on tullut.

¹⁵ Sen kivet ovat palvelijoillesi
rakkaita,

ja heidän on sääli sen multaa.

¹⁶ Kansat pelkäävät Herran nimeä
ja kaikki maan kuninkaat hänen
kunniaansa,

¹⁷ kun Herra rakentaa Siionin ja
ilmestyy kunniaasaan.

¹⁸ Hän kääntyy niiden rukouksen
puoleen,

jotka ovat menettäneet kaikkensa,
eikä halveksi heidän rukoustaan.

¹⁹ Tämä kirjoitettakoon tulevalle
sukupolvelle,

ja kansa, joka vastaisuudessa
luodaan,
ylistää Herraa.

²⁰ Herra katseli pyhästä
korkeudesta,
hän katsoi taivaasta maahan
²¹ kuullakseen vankien huokaukset,
vapauttaakseen kuoleman lapset,
²² että Siionissa julistettaisiin
Herran nimeä
ja Jerusalemissa hänen ylistystään,
²³ kun kansat kokoontuvat yhteen,
valtakunnat palvelemaan Herraa.
²⁴ Hän on lannistanut matkalla
minun voimani,
lyhentänyt päiväni.
²⁵ Minä sanon: Jumalani,
älä ota minua pois kesken ikääni,
sinä, jonka vuodet kestävät
polvesta polveen.
²⁶ Muinoin sinä perustit maan,
ja taivaat ovat sinun kättesi tekoa.
²⁷ Ne katoavat, mutta sinä pysyt;
ne kuluvat kaikki kuin vaate.
Sinä vaihdat ne kuin vaatteet,
ja ne vaihtuvat.
²⁸ Mutta sinä olet aina sama,
eivätkä sinun vuotesi lopu.
²⁹ Sinun palvelijointesi lapset
asuvat turvassa,
ja heidän jälkeläisensä vahvistuvat
sinun edessäsi.

Psalmi 103

Herra on laupias ja armahtava

¹ *Daavidin psalmi.*

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,

hänen pyhää nimeään.
² Ylistä Herraa, minun sieluni,
äläkä unohda, mitä hyvää hän
on tehnyt.
³ Hän antaa kaikki syntisi anteeksi
ja parantaa kaikki sairautesi.
⁴ Hän lunastaa sinun elämäsi
turmiosta
ja kruunaa sinut armolla ja
laupeudella.
⁵ Hän tyydyttää sinun kaipauksesi
hyvyydellään;
sinun nuoruutesi uudistuu
kuin kotka.
⁶ Herra tekee vanhurskaita tekoja
ja hankkii oikeuden kaikille
sorretuille.
⁷ Hän on tehnyt tiensä tunnetuksi
Moosekselle,
tekonsa Israelin lapsille.
⁸ Herra on laupias ja armahtava,
pitkämielinen, ja hänen armonsä
on suuri.
⁹ Ei hän aina riitele
eikä pidä vihaa ikuisesti.
¹⁰ Ei hän tee meille syntiemme
mukaan
eikä maksa meille pahojen
tekojemme mukaan.
¹¹ Sillä niin korkealla kuin taivas
on maan yllä,
niin voimallinen on hänen armonsä
niitä kohtaan,
jotka häntä pelkäävät.
¹² Niin kaukana kuin itä on lännestä,

niin kauas hän siirtää meistä
rikkomuksemme.

¹³ Niin kuin isä armahtaa lapsiaan,
niin Herrakin armahtaa niitä,
jotka häntä pelkäävät.

¹⁴ Sillä hän tietää,
millaista tekoa me olemme;
hän muistaa, että olemme tomua.

¹⁵ Ihmisen elinpäivät ovat
kuin ruoho;
hän kukoistaa kuin kedon kukka.

¹⁶ Kun tuuli käy hänen ylitseen,
ei häntä enää ole,
eikä hänen asuinpaikkansa häntä
enää tunne.

¹⁷ Mutta Herran armo pysyy
ikuisuudesta ikisuuteen
niille, jotka häntä pelkäävät,
ja hänen vanhurskautensa
lasten lapsille,

¹⁸ niille, jotka pitävät hänen
liittonsa,
muistavat hänen asetuksensa
ja noudattavat niitä.

¹⁹ Herra on asettanut istuimensa
taivaisiin,
ja hänen kuninkuutensa hallitsee
kaikkea.

²⁰ Ylistäkää Herraa, te hänen
enkelinsä,
te väkevät sankarit,
jotka toteutatte hänen sanansa,
kun kuulette hänen sanansa äänen.

²¹ Ylistäkää Herraa, kaikki hänen
joukkonsa,
te hänen palvelijansa,

jotka täytätte hänen tahtonsa.

²² Ylistäkää Herraa, kaikki
hänen luotunsa
hänen valtakuntansa kaikissa
paikoissa.

Ylistä Herraa, minun sieluni!

Psalmi 104

Herran luomistekojen ylistys

¹ Ylistä Herraa, minun sieluni!
Herra, minun Jumalani, sinä
olet ylen suuri;
olet pukeutunut loistoon ja
kirkkauteen.

² Sinä verhoudut valoon kuin
viittaaan,
sinä levität taivaat kuin
telttakankaan.

³ Sinä rakennat yläsalisi vetten
keskelle,

teet pilvet vaunuiksesi
ja kuljet tuulen siivillä.

⁴ Sinä teet tuulet sanasi saattajiksi,
palvelijoiksesi tulenliekit.

⁵ Sinä asetit maan perustuksilleen,
niin ettei se ikinä horju.

⁶ Sinä peitit syvyyden kuin
vaatteella,
vedet seisoivat vuorten yllä.

⁷ Ne pakenivat sinun nuhteluasi,
sinun jylinäsi ääntä ne riensivät
pakoon.

⁸ Vuoret kohosivat ja laaksot
laskeutuivat

paikkoihin, jotka sinä olit niille
valmistanut.

⁹ Sinä asetit rajan, jonka yli
vedet eivät käy
eivätkä palaa peittämään maata.

¹⁰ Sinä puhkaisit lähteet laaksoihin.

Vedet virtaavat vuorten välissä

¹¹ ja antavat juoman kaikille
kedon eläimille;

villiaasit niistä janonsa
sammuttavat.

¹² Niiden äärellä asuvat taivaan
linnut

ja laulavat lehvien välistä.

¹³ Yläsaleistaan hän kastelee
vuoret;

sinun töittesi hedelmistä maa
tulee kylläiseksi.

¹⁴ Hän kasvattaa ruohon karjalle
ja kasvit ihmisen viljeltäviksi,
tuottamaan maasta leivän.

¹⁵ Viini ilahduttaa ihmisen
sydämen,

öljy saa hänen kasvonsa kiiltämään,
ja leipä vahvistaa hänen sydäntään.

¹⁶ Kyllikseen saavat vettä
Herran puut,

Libanonin setrit, jotka hän
on istuttanut.

¹⁷ Niissä pesivät linnut,
haikaralla on sypresseissä kotinsa.

¹⁸ Korkeat vuoret ovat kauriita
varten,

kalliot ovat tamaanien suojana.

¹⁹ Hän on tehnyt kuun näyttämään
aikoja,

aurinko tietää laskunsa hetken.

²⁰ Sinä teet pimeän, ja tulee yö.

Silloin kaikki metsän eläimet
lähtevät liikkeelle.

²¹ Nuoret leijonat karjuvat saalista
ja pyytävät Jumalalta ruokaansa.

²² Aurinko nousee – ne
vetäytyvät pois

ja laskeutuvat makuulle
pesäpaikkoihinsa.

²³ Silloin ihminen lähtee toimiinsa
ja on työssään iltaan asti.

²⁴ Kuinka moninaiset ovat sinun
tekosi, Herra!

Sinä olet tehnyt ne kaikki viisaasti.
Maa on täynnä sinun luotujasi.

²⁵ Merikin, suuri ja aava –
siinä vilisee lukematon määrä
pieniä ja suuria eläimiä.

²⁶ Siellä kulkevat laivat,
siellä on Leviatan,
joka sinä olet luonut kisailemaan
siellä.

²⁷ Kaikki ne odottavat sinua,
että antaisit niille ruuan ajallaan.

²⁸ Sinä jakelet niille, ja ne kokoavat,
sinä avaavat kätesi,
ja ne tulevat kylläisiksi
hyvyydestäsi.

²⁹ Kun sinä peität kasvosi, ne
pelästyvät.

Kun otat pois niiden hengen,
ne kuolevat

ja palaavat jälleen tomuun.

³⁰ Kun sinä lähetät Henkesi,
ne luodaan,

ja sinä uudistat maan kasvot.

³¹ Pysyköön Herran kunnia ikuisesti,
saakoon Herra iloita teoistaan!

³² Hän katsoo maata, ja se vapisee,
hän koskettaa vuoria, ja ne
savuavat.

³³ Minä laulan Herralle koko
elämäni ajan,
laulan ylistystä Jumalalleni niin
kauan kuin elän.

³⁴ Olkoon mietiskelyni hänelle
mieluisaa.

Minä iloitsen Herrassa.

³⁵ Hävitkööt syntiset maasta,
älköön jumalattomia enää olko.
Ylistä minun sieluni Herraa!
Halleluja!

Psalmi 105

Herran armotekojen ylistys

¹ Kiittäkää Herraa, huutakaa avuksi
hänen nimeään,
tehkää hänen tekonsa tunnetuiksi
kansojen keskuudessa!

² Laulakaa hänelle, laulakaa
hänelle ylistystä,
kertokaa kaikista hänen
ihmeistään!

³ Hänen pyhä nimensä olkoon
teidän kerskauksenne!
Iloitkoon niiden sydän, jotka
etsivät Herraa.

⁴ Etsikää Herraa ja hänen
voimaansa,
etsikää alati hänen kasvojaan.

⁵ Muistakaa hänen ihmeitään,
jotka hän on tehnyt,
hänen tunnustekojaan ja hänen
suunsa tuomioita,

⁶ te Abrahamin, hänen palvelijansa,
siemen,
te Jaakobin lapset, hänen
valittunsa.

⁷ Hän on Herra, meidän
Jumalamme.
Hänen tuomionsa ulottuvat
yli koko maan.

⁸ Hän muistaa ikuisesti liittonsa,
säättämänsä sanan tuhansiin
sukupolviin,

⁹ liittonsa, jonka hän teki
Abrahamin kanssa,
ja valansa, jonka hän vannoi
lisakille.

¹⁰ Hän vahvisti sen säädökseksi
Jaakobille,

Israelille ikuiseksi liitoksi,

¹¹ sanoen: "Sinulle minä annan
Kanaaninmaan,
teidän perintöosaksenne."

¹² Heitä oli vähäinen joukko,
vain muutamia,
ja he olivat muukalaisia
siinä maassa.

¹³ He vaelsivat kansasta kansaan
ja valtakunnasta toiseen.

¹⁴ Hän ei sallinut kenenkään
heitä sortaa,
hän nuhteli kuninkaita heidän
vuokseen:

¹⁵ "Älkää koskeko minun
 voideltuihini,
 älkää tehkö pahaa minun
 profeetoilleni."
¹⁶ Hän kutsui nälänhädän maahan,
 mursi kaiken leivän tuen.
¹⁷ Hän oli lähettänyt heidän
 edellään miehen:
 Joosef oli myyty orjaksi.
¹⁸ Hänen jalkojaan vaivattiin
 kahleilla.
 Hän joutui rautoihin,
¹⁹ kunnes hänen sanansa
 kävi toteen
 ja Herran sana oli puhdistanut
 hänet.
²⁰ Silloin kuningas lähetti
 vapauttamaan hänet,
 kansojen hallitsija päästi hänet
 vapaaksi.
²¹ Hän pani Joosefin talonsa
 herraksi
 ja kaiken omaisuutensa hoitajaksi,
²² sitomaan faraon ruhtinaat
 tahtoonsa
 ja opettamaan hänen
 vanhimmilleen viisautta.
²³ Niin Israel tuli Egyptiin,
 Jaakob muukalaiseksi
 Haamin maahan.
²⁴ Herra teki kansansa hyvin
 hedelmälliseksi,
 väkevämmäksi kuin sen ahdistajat,
²⁵ joiden sydämet hän käänsi
 vihaamaan Jumalan kansaa,

kohtelevaan kavalasti hänen
 palvelijoitaan.
²⁶ Hän lähetti Mooseksen,
 palvelijansa,
 ja Aaronin, jonka hän oli valinnut.
²⁷ Nämä tekivät hänen
 tunnustekojaan
 egyptiläisten keskellä,
 ihmeitä Haamin maassa.
²⁸ Hän lähetti pimeyden, ja
 pimeys tuli,
 eivätkä he voineet vastustaa
 hänen sanojaan.
²⁹ Hän muutti vedet vereksi
 ja antoi heidän kalojensa kuolla.
³⁰ Heidän maansa vilisi sammakoita
 kuninkaiden makuuhuoneita
 myöten.
³¹ Hän sanoi, ja tuli paarmoja
 ja syöpäläisiä kaikkialle heidän
 alueelleen.
³² Hän antoi heille rakeita
 sateen sijaan
 ja tulen leimauksia heidän
 maahansa.
³³ Hän hävitti heidän
 viiniköynnöksensä ja
 viikunapuunsa
 ja pirstoi puut heidän alueeltaan.
³⁴ Hän sanoi, ja tuli heinäsiirkkoja
 ja niiden toukkia lukematon joukko,
³⁵ ja ne söivät kaiken vihannan
 heidän maastaan,
 söivät heidän maansa hedelmät.
³⁶ Hän surmasi kaikki esikoiset
 heidän maassaan,

kaikki heidän miehuutensa
ensihedelmät.

³⁷ Sitten hän vei Israelin sieltä pois
varustettuna hopealla ja kullalla,
eikä sen heimoissa ollut
kompastelevia.

³⁸ Egypti iloitsi heidän lähdöstään,
sillä sen oli vallannut kauhu
heidän vuokseen.

³⁹ Herra levitti kansansa
suojaksi pilven
ja tulen valaisemaan yötä.

⁴⁰ Kansa pyysi, ja hän laittoi
tulemaan viiriäisiä
ja antoi heille kylliksi taivaan leipää.

⁴¹ Hän avasi kallion, ja vedet
virtasivat,
kuivassa maassa juoksivat virrat.

⁴² Sillä hän muisti pyhän sanansa,
hän muisti palvelijaansa
Abrahamia.

⁴³ Hän vei kansansa pois sen
iloitessa,
valittunsa riemuhuudon raikuessa.

⁴⁴ Hän antoi heille pakanakansojen
maat,
ja he perivät kansakuntien
vaivannäön hedelmät,

⁴⁵ että he noudattaisivat hänen
säädöksiään
ja seuraisivat hänen opetuksiaan.
Halleluja!

Psalmi 106

Herran uskollisuus, Israelin uskottomuus

¹ Halleluja!
Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä,
hänen armonsa pysyy ikuisesti.
² Kuka voi luetella Herran
voimateot,
kylliksi kuuluttaa hänen ylistystään?
³ Autuaat ne, jotka noudattavat
oikeutta,
jotka aina toimivat vanhurskaasti!
⁴ Herra, muista minua suosiolla,
jota kansallesi osoitat.
Etsi minua ja pelasta minut,
⁵ että näkisin valittujesi onnen
ja saisin iloita yhdessä kansasi
kanssa,
kerskata perintöosasi kanssa.
⁶ Me olemme tehneet syntiä
isiemme tavoin,
olemme tehneet pahaa, olleet
jumalattomia.
⁷ Meidän isämme eivät
ymmärtäneet sinun
ihmeitäsi Egyptissä,
eivät muistaneet monia
armotekoiasi,
vaan kapinoivat meren rannalla,
Kaislameren äärellä.
⁸ Mutta Herra pelasti heidät
nimensä tähden,
tehdäkseen voimansa tunnetuksi.

⁹ Hän nuhteli Kaislamerta,
ja se kuivui.
Hän kuljetti heitä syvyyksien halki
kuin autiomaassa.
¹⁰ Hän pelasti heidät vihamiehen
kädestä
ja lunasti heidät vihollisen vallasta.
¹¹ Vedet peittivät heidän
ahdistajansa,
yksikään niistä ei jäänyt jäljelle.
¹² Silloin he uskoivat hänen sanansa
ja lauloivat hänen ylistystään.
¹³ Mutta pian he unohtivat
hänen tekonsa
eivätkä odottaneet hänen
neuvoaan.
¹⁴ He hehkuivat himosta
autiomaassa
ja kiusasivat Jumalaa aavikolla.
¹⁵ Niinpä hän antoi heille, mitä
he pyysivät,
mutta lähetti heihin hivuttavan
taudin.
¹⁶ He kadehtivat leirissä Moosesta
ja Aaronia, Herran pyhää.
¹⁷ Silloin maa aukeni ja nieli
Daatanin,
peitti Abiramin joukon.
¹⁸ Heidän joukossaan syttyi tuli,
liekki poltti jumalattomat.
¹⁹ He tekivät mullikan Hoorebilla
ja kumartuivat palvomaan
valettua kuvaa.
²⁰ He vaihtoivat Kunniansa
ruohoa syövän härän kuvaan.

²¹ He unohtivat Jumalan,
pelastajansa,
joka oli tehnyt Egyptissä
suuria tekoja,
²² ihmeitä Haamin maassa,
pelottavia tekoja Kaislameren
äärellä.
²³ Hän olisi tuhonnut heidät,
ellei Mooses, hänen valittunsa,
olisi seisonut välimiehenä
hänen edessään
ja kääntänyt pois hänen vihaansa
tuhoa tuottamasta.
²⁴ He pitivät halpana ihanan maan
eivätkä uskoneet hänen sanaansa.
²⁵ He nurisivat teltoissaan
eivätkä kuunnelleet Herran ääntä.
²⁶ Silloin hän nosti kätensä
heitä vastaan
kaataakseen heidät autiomaassa,
²⁷ heittääkseen heidän jälkeläisensä
kansojen sekaan
ja hajottaakseen heidät vieraisiin
maihiin.
²⁸ He antautuivat palvelemaan
Baal-Peoria,
söivät kuolleille jumalille
tuotuja uhreja
²⁹ ja vihoittivat teoillaan Jumalan.
Silloin vitsaus puhkesi heidän
keskuudessaan.
³⁰ Mutta Piinehas astui esiin,
pani tuomion täytäntöön,
ja vitsaus lakkasi.
³¹ Se luettiin hänelle
vanhurskaudeksi,

polvesta polveen, ikuisesti.

³² He vihastuttivat Jumalan
Meriban vesien äärellä.
Mooseksen kävi pahoin heidän
vuokseen,

³³ sillä he katkerottivat hänen
mielensä,
ja hän puhui huulillaan
ajattelemattomasti.

³⁴ He eivät hävittäneet kansoja,
jotka Herra oli käskenyt heidän
hävittää,

³⁵ vaan sekoittuivat vieraisiin
kansoihin
ja ottivat oppia heidän teoistaan.

³⁶ He palvelivat heidän
jumalankuviaan,
ja niistä tuli heille ansa.

³⁷ He uhrasivat poikiaan
ja tyttäriään riivaajille.

³⁸ He vuodattivat viatonta verta,
poikiensa ja tyttäriensä verta,
ja uhrasivat heidät Kanaanin
epäjumalille.

Maa saastui verenvuodatuksesta,
³⁹ he saastuttivat itsensä töillään
ja olivat haureellisia teoissaan.

⁴⁰ Herra vihastui kansaansa
ja inhosi perintöosaansa.

⁴¹ Hän antoi heidät vieraiden
kansojen käsiin,
ja heidän vihamiehensä
hallitsivat heitä.

⁴² Heidän vihollisensa ahdistivat
heitä,

ja heidän oli alistuttava näiden
käden alle.

⁴³ Monet kerrat Herra pelasti
heidät,

mutta he niskoittelivat oman
mielensä mukaan

ja sortuivat pahojen tekojensa
tähden.

⁴⁴ Kuitenkin hän katsoi heihin
heidän ahdistuksessaan,
kun kuuli heidän huutonsa.

⁴⁵ Hän muisti heidän kanssaan
tekemänsä liiton
ja sääli heitä suuressa armossaan.

⁴⁶ Hän salli heidän saada
laupeutta kaikilta,
jotka olivat vieneet heidät
vankeuteen.

⁴⁷ Pelasta meidät, Herra, meidän
Jumalamme!

Kokoa meidät kansojen seasta,
että me kiittäisimme sinun
pyhää nimeäsi

ja pitäisimme kunnianamme
sinun ylistystäsi.

⁴⁸ Kiitetty olkoon Herra, Israelin
Jumala,
iankaikkisesta iankaikkiseen,
ja kaikki kansa sanokoon: "Aamen.
Halleluja!"

VIIDES KIRJA, 107 – 150

Psalmi 107

Lunastettujen kiitoslaulu

¹ Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä,
hänen armonsa pysyy ikuisesti.

² Näin sanokoot Herran lunastetut,
jotka hän on lunastanut
ahdistajan kädestä

³ ja koonnut vieraista maista,
idästä ja lännestä,
pohjoisesta ja meren suunnalta.

⁴ He harhailivat autiomaassa,
kuivassa maassa,
löytämättä tietä kaupunkiin,
johon asettua asumaan.

⁵ Heillä oli nälkä ja jano,
heidän sielunsa nääntyi.

⁶ Mutta hädässään he huusivat
Herraa,
ja hän pelasti heidät ahdingosta.
⁷ Hän ohjasi heidät kulkemaan
suoraa tietä kaupunkiin, jossa asua.

⁸ Kiittäkööt he Herraa hänen
armostaan
ja hänen ihmeistään ihmislapsia
kohtaan,

⁹ sillä hän tyydyttää nääntyvän
sielun
ja täyttää nälkäisen sielun
hyvillä antimilla.

¹⁰ He istuivat pimeydessä ja
kuoleman varjossa,
vangittuina kurjuuteen ja rautoihin,

¹¹ koska olivat niskoitelleet
Jumalan sanoja vastaan
ja pitäneet halpana Korkeimman
neuvon.

¹² Hän lannisti heidän mielensä
raadannalla.

He sortuivat, eikä ollut auttajaa.

¹³ Silloin he huusivat hädässään
Herraa,

ja hän pelasti heidät ahdingosta.

¹⁴ Hän vei heidät ulos pimeydestä
ja kuoleman varjosta

ja katkaisi heidän kahleensa.

¹⁵ Kiittäkööt he Herraa hänen
armostaan

ja hänen ihmeistään ihmislapsia
kohtaan,

¹⁶ sillä hän särkee vaskiset ovet
ja rikkoo rautaiset salvat.

¹⁷ He olivat tyhmiä vaeltaessaan
syntisesti

ja saivat kärsiä vaivaa pahojen
tekojensa tähden.

¹⁸ Kaikki ruoka inhotti heitä,
ja he saapuivat kuoleman
porteille asti.

¹⁹ Silloin he huusivat hädässään
Herraa,

ja hän pelasti heidät ahdingosta.

²⁰ Hän lähetti sanansa ja
paransi heidät.

Hän pelasti heidät tuhosta.

²¹ Kiittäkööt he Herraa hänen
armostaan

ja hänen ihmeistään ihmislapsia
kohtaan.

²² Uhratkoot kiitosuhreja
ja kertokoot riemuhuudoin
hänen töistään.
²³ He lähtivät laivoilla merelle
ja tekivät työtä aavoilla vesillä.
²⁴ He näkivät Herran teot,
hänen ihmeensä meren
syvyyksissä.
²⁵ Hän sanoi sanansa ja nosti
myrskytuulen,
aallot kohosivat korkealle.
²⁶ He kohosivat kohti taivasta,
vajosivat syvyyksiin,
heidän sielunsa nääntyi hädässä.
²⁷ He horjuivat ja hoippuivat
kuin juopuneet,
ja kaikki heidän viisautensa raukeni.
²⁸ Silloin he huusivat hädässään
Herraa,
ja hän vapautti heidät ahdingosta.
²⁹ Hän tynnytti myrskyn,
ja meren aallot hiljenivät.
³⁰ He iloitsivat, kun ne vaikenivat,
ja hän johti heidät kaivattuun
satamaan.
³¹ Kiittäköt he Herraa hänen
armostaan
ja hänen ihmeistään ihmislapsia
kohtaan.
³² Kuuluttakoot hänen kunniaansa
kansankokouksessa
ja ylistäköt häntä vanhinten
istunnossa.
³³ Hän muutti virrat autiomaaksi

ja vesilähteet janoiseksi maaksi,
³⁴ hedelmällisen maan suola-aroksi
sen asukkaiden pahuuden tähden.
³⁵ Hän muutti autiomaan
vesilammikoiksi
ja kuivan maan vesilähteiksi.
³⁶ Hän asutti sinne nälkäiset,
ja he rakensivat kaupungin
asuakseen siinä.
³⁷ He kylvivät peltoja ja istuttivat
viinitarhoja,
jotka tuottivat runsaan sadon.
³⁸ Hän siunasi heitä, ja he
lisääntyivät suuresti,
eikä hän antanut heidän
karjansa vähetä.
³⁹ Mutta sorron, onnettomuuden
ja huolten painon alla
he vähenivät ja vaipuivat maahan.
⁴⁰ Hän vuodattaa halveksuntaa
ruhtinaitten päälle
ja panee heidät harhailemaan
tiettömissä autiomaissa,
⁴¹ mutta nostaa köyhän
kurjuudesta
ja tekee suvut suuriksi kuin
lammaslaumat.
⁴² Oikeamieliset näkevät sen
ja iloitsevat,
ja kaiken vääryyden täytyy
tukkia suunsa.
⁴³ Joka on viisas, se pitääköön
nämä mielessään
ja tutkikoon Herran armotekoja.

Psalmi 108

Kiitos ja rukous

¹ *Laulu. Daavidin psalmi.*

² Minun sydämeni on valmis,
Jumala;
minä tahdon laulaa ja soittaa.
Se olkoon kunniani.
³ Herätkää, harppu ja lyyra!
Minä tahdon herättää aamuruskon.
⁴ Herra, sinua minä kiitän
kansojen keskellä
ja laulan ylistystäsi kansakuntien
keskuudessa.
⁵ Sillä suuri, yli taivaitten, on
sinun armosi,
ja sinun uskollisuutesi ulottuu
pilviin asti.
⁶ Kohoa yli taivaitten, Jumala,
kohotkoon kirkkautesi yli
kaiken maan!
⁷ Jotta rakkaasi vapautettaisiin,
auta meitä oikealla kädelläsi
ja vastaa minulle.
⁸ Jumala on puhunut pyhyydessään:
"Riemuiten minä jaan Sikemin
ja mittaan Sukkotin laakson.
⁹ Minun on Gilead, minun
on Manasse.
Efraim on pääni suojus,
Juuda on valtikkani.
¹⁰ Mooab on minun pesuastiani,
Edomiin minä viskaan kenkäni.
Minä noston riemuhuudon
Filistean yli."

¹¹ Kuka vie minut linnoitettuun
kaupunkiin?

Kuka johtaa minut Edomiin?

¹² Etkö sinä, Jumala, hylännyt
meidät?

Et lähtenyt, Jumala,
sotajoukkojemme kanssa.

¹³ Anna meille apu ahdistajaa
vastaan,

sillä ihmisten apu on turha.

¹⁴ Jumalan voimassa me teemme
väkeviä tekoja.

Hän tallaa ahdistajamme maahan.

Psalmi 109

Syyttömästi vainotun rukous

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

Jumala, minun ylistykseni,
älä ole vaiti,

² sillä jumalattomat ja petolliset
ovat avanneet suunsa
minua vastaan.

He puhuvat minulle valheellisin
kielin.

³ Vihan sanoin he ovat minut
piirittäneet
ja sotivat syyttä minua vastaan.

⁴ Rakkauteni palkaksi he
syyttävät minua,
mutta minä vain rukouilen.

⁵ He palkitsevat minulle
hyvän pahalla
ja rakkauteni vihalla.

⁶ Aseta jumalaton vihamiestäni
vastaan,

seisokoon syyttäjä hänen oikealla
puolellaan.

⁷ Oikeuden edessä hän
osoittautukoon syylliseksi,
ja hänen rukouksensa tulkoon
synniksi.

⁸ Olkoot hänen päivänsä
vähälukuiset,
ottakoon toinen hänen tehtävänsä.

⁹ Tulkoon hänen lapsistaan orpoja
ja hänen vaimostaan leski.

¹⁰ Kuljeksikoot hänen lapsensa
aina kerjäten,
anelkoot kaukana kotinsa
raunioilta.

¹¹ Koronkiskuri saalistakoon kaiken
hänen omansa,
ja vieraat riistäkööt hänen
työnsä hedelmät.

¹² Älköön kukaan osoittako
hänelle laupeutta,
älköön kukaan armahtako
hänen orpojaan.

¹³ Hänen jälkeläisensä hävitkööt,
pyyhittäköön heidän nimensä pois
toisessa polvessa.

¹⁴ Hänen isiensä rikkomukset
pysykööt Herran muistissa,
älköönkä hänen äitinsä syntiä
pyyhittäkö pois.

¹⁵ Olkoot ne aina Herran edessä,
ja hävittäköön hän heidän
muistonsa maan päältä,

¹⁶ koska tuo mies ei ajatellutkaan
tehdä laupeutta
vaan vainosi kurjaa ja köyhää

ja sydämen tuskassa olevaa
tappaakseen hänet.

¹⁷ Hän rakasti kirousta,
ja se kohtasi häntä.
Hän ei huolinut siunauksesta,
ja se loittoni hänestä kauas.

¹⁸ Hän puki kirouksen ylleen
kuin vaatteensa,
ja se meni hänen sisuksiinsa
kuin vesi

ja hänen luihinsa kuin öljy.

¹⁹ Se olkoon vaate, johon hän
verhoutuu,
ja vyö, jolla hän itsensä
aina vyöttää.

²⁰ Tämä olkoon Herralta palkka
minun syyttäjilleni
ja niille, jotka puhuvat pahaa
minua vastaan.

²¹ Mutta sinä, Herra, minun Herrani,
toimi puolestani nimesi tähden,
sillä sinun armosi on hyvä.
Pelasta minut,

²² sillä minä olen kurja ja köyhä
ja sydämeni on haavoittunut
rinnassani.

²³ Minä katoan kuin pitenevä varjo,
minut pudistellaan pois kuin
heinäsirkka.

²⁴ Polveni horjuvat paastoamisesta,
ja ruumiini on kuihtunut
rasvattomaksi.

²⁵ Olen joutunut heidän
herjattavakseen.

Minut nähdessään he nyökyttävät
päättään.

²⁶ Auta minua, Herra, minun
Jumalani,
pelasta minut armossasi.
²⁷ Tulkoot he tietämään,
että tämä on sinun kätesi työtä,
että sinä, Herra, sen teit.
²⁸ He kiroavat, mutta sinä siunaat.
He nousevat ja joutuvat häpeään,
mutta palvelijasi saa iloita.
²⁹ Olkoon vastustajieni pukuna
häväistys,
kietoutukoot he häpeäänsä
kuin viittaaan.
³⁰ Minun suuni kiittää suuresti
Herraa,
ja monien keskellä minä
ylistän häntä.
³¹ Sillä Herra seisoo köyhän
oikealla puolella
ja pelastaa hänet niiden käsistä,
jotka hänet tuomitsevat.

Psalmi 110

Herran Voideltu

¹ *Daavidin psalmi.*

Herra sanoi minun Herralleni:
"Istu minun oikealle puolelleni,
kunnes minä panen vihollisesi
sinun jalkojesi astinlaudaksi."
² Sinun voimasi valtikan
Herra ojentaa Siionista:
"Hallitse vihollistesi keskellä!
³ Sinun kansasi on altis
sinun voimasi päivänä.
Pyhässä kauneudessa –

kuin kasteen aamuruskon
kohdusta –
olen sinut synnyttänyt."
⁴ Herra on vannonut
eikä muuta mieltään:
"Sinä olet pappi ikuisesti,
Melkisedekin järjestyksen
mukaan."
⁵ Herra on sinun oikealla puolellasi,
hän murskaa kuninkaat vihansa
päivänä.
⁶ Hän tuomitsee kansojen
keskuudessa.
Kaikkialla on ruumiita!
Hän murskaa päitä laajalti
maan päällä.
⁷ Hän juo purosta tien varrelta,
sen tähden hän kohottaa päänsä.

Psalmi 111

Herran teot ovat suuria

¹ Halleluja!
Minä kiitän Herraa kaikesta
sydämeistäni
oikeamielisten kokouksessa ja
seurakunnassa.
² Suuret ovat Herran teot.
Kaikki, jotka ovat niihin mieltyneet,
tutkivat niitä.
³ Kunniakkaat ja ihanat ovat
hänen tekonsa,
hänen vanhurskautensa pysyy iäti.
⁴ Hän on tehnyt ihmeensä
muistettaviksi.
Herra on armollinen ja laupias.

⁵ Hän antaa ruuan niille,
jotka häntä pelkäävät,
hän muistaa liittonsa ikuisesti.
⁶ Hän ilmoitti kansalleen
tekojensa voiman
antaessaan heille kansojen
perintöosan.
⁷ Hänen kättensä teot ovat
totuus ja oikeus.
Luotettavia ovat kaikki hänen
asetuksensa,
⁸ ne pysyvät lujina aina ja ikuisesti.
Ne on laadittu totuudessa ja
oikeamielisesti.
⁹ Hän lähetti kansalleen
lunastuksen,
sääteli liittonsa ikuisiksi ajoiksi.
Pyhä ja pelättävä on
hänen nimensä.
¹⁰ Herran pelko on viisauden alku,
hyvä ymmärrys kaikille, jotka
sitä noudattavat.
Hänen ylistyksensä pysyy ikuisesti.

Psalmi 112

Herraa pelkäävän onni

¹ Halleluja!
Autuas se mies, joka pelkää Herraa
ja on suuresti mieltynyt hänen
käskyihinsä.
² Hänen jälkeläisistään tulee
maan mahtavia,
oikeamielisten suku tulee
siunatuksi.

³ Varallisuutta ja rikkautta on
hänen kodissaan.
Hänen vanhurskautensa pysyy iäti.
⁴ Oikeamielisille loistaa
pimeydessä valo,
armollinen, laupias ja vanhurskas.
⁵ Hyvin käy sen miehen,
joka on laupias ja antaa lainaksi,
joka hoitaa asiansa oikeuden
mukaan.
⁶ Hän ei ikinä horju.
Vanhurskas muistetaan ikuisesti.
⁷ Ei hän pelkää pahaa sanomaa.
Hänen sydämensä on vahva,
hän turvaa Herraan.
⁸ Hänen sydämensä on luja
ja peloton,
ja lopulta hän katselee iloiten
ahdistajiaan.
⁹ Hän jakelee, hän antaa köyhille,
hänen vanhurskautensa pysyy
ainaisesti,
hänen sarvensa kohoaa kunniassa.
¹⁰ Jumalaton näkee sen ja
raivostuu,
hän kiristelee hampaitaan ja
pakahtuu.
Jumalattomien halu raukeaa tyhjiin.

Psalmi 113

Herra on alhaisten auttaja

¹ Halleluja!
Ylistäkää, te Herran palvelijat,
ylistäkää Herran nimeä!
² Kiitetty olkoon Herran nimi

nyt ja ikuisesti!

³ Auringon noususta sen
laskuun saakka
olkoon Herran nimi ylistetty.

⁴ Herra on korkea yli kaikkien
kansojen,
yli taivaitten kohoa hänen
kunniansa.

⁵ Kuka on niin kuin Herra, meidän
Jumalamme,
joka istuu korkealla,
valtaistuimellaan,

⁶ ja alentuu katsomaan
taivasta ja maata?

⁷ Hän nostaa tomusta vähäosaisen,
korottaa tunkiolta köyhän

⁸ asettaakseen hänet istumaan
ruhtinain rinnalle,
kansansa ruhtinain rinnalle.

⁹ Hän saattaa hedelmättömän
asumaan kodissa
iloisena lasten äitinä.
Halleluja!

Psalmi 114

Israelin pelastuminen Egyptistä

¹ Kun Israel lähti Egyptistä,
Jaakobin suku vieraskielisestä
kansasta,

² silloin Juudasta tuli
Herran pyhäkkö,
Israelista hänen valtakuntansa.

³ Meri näki sen ja pakeni,
Jordan kääntyi takaisin.

⁴ Vuoret hyppivät kuin pässit,

kukkulat kuin lampaiden karitsat.

⁵ Mikä sinun on, meri, kun pakenet,
Jordan, kun käännyt takaisin?

⁶ Vuoret, miksi te hypitte
kuin pässit,
te kukkulat kuin lampaiden
karitsat?

⁷ Vapise, maa, Herran kasvojen
edessä,
Jaakobin Jumalan kasvojen edessä.

⁸ Hän muuttaa kallion
vesilammeksi,
kovan kiven vesilähteeksi.

Psalmi 115

Israel, luota Herraan!

¹ Älä meille, Herra, älä meille
vaan omalle nimellesi anna kunnia,
armosi ja totuutesi tähden.

² Miksi kansat saisivat sanoa:
"Missä onkaan heidän Jumalansa?"

³ Meidän Jumalamme on taivaissa.
Kaiken, mitä hän tahtoo, hän tekee.

⁴ Kansojen epäjumalat ovat
hopeaa ja kultaa,
ihmiskätten tekoa.

⁵ Suu niillä on, mutta ne eivät puhu,
silmät, mutta ne eivät näe.

⁶ Korvat niillä on, mutta ne
eivät kuule,
nenä, mutta hajua ne eivät tunne.

⁷ Niiden kädet eivät koskettele,
niiden jalat eivät astu,
ei tule ääntä niiden kurkusta.

⁸ Niiden kaltaisiksi tulevat
niiden tekijät
ja kaikki, jotka niihin luottavat.
⁹ Israel, luota Herraan!
Hän on sinun apusi ja kilpesi.
¹⁰ Aaronin suku, luota Herraan!
Hän on sinun apusi ja kilpesi.
¹¹ Te, jotka Herraa pelkätte,
luottakaa Herraan!
Hän on teidän apunne ja kilpenne.
¹² Herra muistaa meitä ja siunaa,
hän siunaa Israelin sukua,
hän siunaa Aaronin sukua.
¹³ Hän siunaa niitä, jotka Herraa
pelkäävät,
niin pieniä kuin suuriakin.
¹⁴ Herra lisätköön teitä,
teitä ja teidän lapsianne.
¹⁵ Te olette Herran siunaamia,
hänen, joka on tehnyt taivaan
ja maan.
¹⁶ Taivas on Herran taivas,
mutta maan hän on antanut
Aadamin lapsille.
¹⁷ Eivät kuolleet ylistä Herraa,
ei kukaan hiljaisuuteen
laskeutuneista.
¹⁸ Mutta me, me ylistämme Herraa,
nyt ja ikuisesti.
Halleluja!

Psalmi 116

Pelastetun kiitosuhri

¹ Minä rakastan,
sillä Herra kuulee anomiseni äänen

² ja on kallistanut korvansa
puoleeni.
Siksi minä huudan häntä avuksi
kaikkina päivinäni.
³ Kuoleman köydet kietoiivat minut,
tuonelan ahdistukset kohtasivat
minua,
jouduin hätään ja murheeseen.
⁴ Mutta minä huusin avukseni
Herran nimeä:
"Oi Herra, pelasta minun sieluni!"
⁵ Herra on armollinen ja
vanhurskas,
meidän Jumalamme on laupias.
⁶ Herra varjelee yksinkertaiset.
Minä olin vajonnut kurjuuteen,
mutta hän pelasti minut.
⁷ Palaa takaisin lepoosi, sieluni,
sillä Herra on tehnyt sinulle hyvin.
⁸ Hän pelasti sieluni kuolemasta,
silmani kyynelistä
ja jalkani kompastumasta –
⁹ minä saan vaeltaa Herran edessä
elävien maassa.
¹⁰ Minä uskon, siksi puhun,
minä, joka olin kovin ahdistettu.
¹¹ Minä sanoin hädän hetkellä:
"Kaikki ihmiset ovat valehtelijoita."
¹² Millä minä korvaan Herralle
kaikki hänen hyvät tekonsa
minua kohtaan?
¹³ Minä kohotan pelastuksen
maljan
ja huudan avukseni Herran nimeä.
¹⁴ Minä täytän lupaukseni Herralle
koko hänen kansansa edessä.

¹⁵ Kallis on Herran silmissä
hänen hurskaittensa kuolema.

¹⁶ Oi Herra, minä olen sinun
palvelijasi!

Minä olen sinun palvelijasi,
sinun palvelijattaresi poika.

Sinä päästit minut siteistäni.

¹⁷ Sinulle minä uhraan kiitosuhrin
ja huudan avukseni Herran nimeä.

¹⁸ Minä täytän lupaukseni Herralle
koko hänen kansansa edessä

¹⁹ Herran huoneen esipihoissa,
sinun keskelläsi, Jerusalem.
Halleluja!

Psalmi 117

Herran uskollisuus pysyy ikuisesti

¹ Ylistäkää Herraa, kaikki kansat,
ylistäkää häntä, kaikki kansakunnat!

² Sillä hänen armonsa on
voimallinen meitä kohtaan
ja Herran uskollisuus pysyy
ikuisesti.

Halleluja!

Psalmi 118

Kiitetty olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!

¹ Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä,
hänen armonsa pysyy ikuisesti!

² Näin sanokoon Israel,
sillä hänen armonsa pysyy ikuisesti.

³ Näin sanokoon Aaronin suku,
sillä hänen armonsa pysyy ikuisesti.

⁴ Näin sanokoot ne, jotka
pelkäävät Herraa,
sillä hänen armonsa pysyy ikuisesti.

⁵ Ahdingossani minä huusin Herraa.
Hän vastasi minulle ja vei minut
avaralle paikalle.

⁶ Herra on minun puolellani,
en minä pelkää.
Mitä voi ihminen minulle tehdä!

⁷ Herra on minun puolellani,
hän on minun auttajani.

Minä saan iloiten katsella
vihamiehiäni.

⁸ Parempi on turvata Herraan
kuin luottaa ihmiseen.

⁹ Parempi on turvata Herraan
kuin luottaa ylhäisiin.

¹⁰ Kaikki kansat piirittivät minua,
mutta Herran nimessä minä
nujerran ne.

¹¹ He piirittivät minua joka taholta,
mutta Herran nimessä minä
nujerran heidät.

¹² Niin kuin mehiläiset he minua
piirittivät,

mutta he sammuvat kuin tuli
orjantappuroissa.

Herran nimessä minä nujerran
heidät.

¹³ Minua sysättiin rajusti, jotta
kaatuisin,
mutta Herra auttoi minua.

¹⁴ Herra on minun voimani ja
ylistyslauluni,

hän tuli minulle pelastukseksi.

¹⁵ Riemun ja pelastuksen huuto

kuuluu vanhurskaitten majoissa:
”Herran oikea käsi tekee
väkeviä tekoja.

¹⁶ Herran oikea käsi on kohotettu,
Herran oikea käsi tekee väkeviä
tekoja!”

¹⁷ En minä kuole, vaan elän
ja julistan Herran tekoja.

¹⁸ Herra kyllä kuritti minua,
mutta kuolemalle hän ei
minua antanut.

¹⁹ Avatkaa minulle vanhurskauden
portit!

Niistä minä käyn sisälle kiittämään
Herraa.

²⁰ Tämä on Herran portti;
vanhurskaat käyvät siitä sisälle.

²¹ Minä kiitän sinua siitä,
että vastasit minulle
ja tulit minulle pelastukseksi.

²² Kivistä, jonka rakentajat
hylkäsivät,
on tullut kulmakivi.

²³ Herralta tämä on tullut;
se on ihmeellistä meidän
silmissämme.

²⁴ Tämä on se päivä, jonka
Herra on tehnyt.
Riemuitkaamme ja iloitkaamme
siitä!

²⁵ Oi Herra, pelasta!
Oi Herra, anna menestys!

²⁶ Kiitetty olkoon hän, joka tulee
Herran nimessä!

Me siunaamme teitä Herran
huoneesta.

²⁷ Herra on Jumala, hän
valaisee meitä.

Sitokaa juhlahuiri köysillä
alttarin sarviin.

²⁸ Sinä olet minun Jumalani, ja
sinua minä kiitän,
minun Jumalani, sinua minä ylistän.

²⁹ Kiittäkää Herraa, sillä hän
on hyvä,
hänen armonsa pysyy ikuisesti!

Psalmi 119

Herran sana on kokonaan totuus

¹ Autuaita ne, joiden tie on
nuhteeton,
jotka vaeltavat Herran opetuksen
mukaan.

² Autuaita ne, jotka pitävät kiinni
hänen todistuksistaan,
jotka etsivät häntä koko
sydämeästään

³ eivätkä tee vääryyttä,
vaan vaeltavat hänen teillään.

⁴ Sinä olet säätänyt asetuksesi,
että niitä tarkoin noudatettaisiin.

⁵ Kunpa tieni olisivat vakaat,
että noudattaisin sinun
määräyksiäsi!

⁶ Silloin en joudu häpeään,
kun katselen kaikkia sinun
käskyjäsi.

⁷ Minä kiitän sinua vilpittömin
sydämin,
kun opin tuntemaan sinun
vanhurskaat tuomiosi.

⁸ Minä noudatan sinun käskyjäsi –
älä minua peräti hylkää.

⁹ Kuinka voi nuorukainen pitää
tiensä puhtaana?

Siten, että noudattaa sinun sanaasi.

¹⁰ Minä etsin sinua koko
sydämestäni.

Älä salli minun eksyä sinun
käskyistäsi.

¹¹ Olen kätkenyt sanasi sydämeeni,
etten tekisi syntiä sinua vastaan.

¹² Ylistetty olet sinä, Herra!
Opeta minulle säädöksesi.

¹³ Huulillani minä kerron
kaikki sinun suusi tuomiot.

¹⁴ Minä iloitsen sinun todistustesi
tiellä,

niin kuin iloitaan kaikesta
rikkaudesta.

¹⁵ Minä mietiskelen sinun
asetuksiasi

ja tarkkailen sinun teitäsi.

¹⁶ Minä saan iloni sinun
säädöksistäsi.

Sinun sanaasi minä en unohda.

¹⁷ Tee palvelijallesi hyvää,
että eläisin

ja noudattaisin sinun sanaasi.

¹⁸ Poista peite silmiltäni,
niin että voin katsella opetuksesi
ihmeitä.

¹⁹ Minä olen muukalainen
maan päällä,

älä salaa minulta käskyjäsi.

²⁰ Minun sieluni murtuu,

kun se ikävöi kaiken aikaa sinun
tuomioitasi.

²¹ Sinä nuhtelet julkeita, noita
kirottuja,

jotka poikkeavat sinun käskyistäsi.

²² Poista minun päältäni häväistys
ja halveksunta,

olenhan pitänyt sinun todistuksesi.

²³ Ruhtinaatkin istuvat ja puhuvat
keskenään minua vastaan,

mutta palvelijasi mietiskelee
sinun säädöksiäsi.

²⁴ Myös sinun todistuksesi ovat
ihastukseni,

ne ovat minun neuvonantajiani.

²⁵ Minun sieluni on painunut
maahan,

virvoita minua sanasi mukaan.

²⁶ Minä kerroin vaelluksestani,
ja sinä vastasit minulle.

Opeta minulle säädöksesi.

²⁷ Auta minua ymmärtämään
asetustesi tie,

niin minä mietiskelen sinun
ihmeitäsi.

²⁸ Minun sieluni itkee surusta.

Vahvista minua sanasi mukaan.

²⁹ Pidä minut poissa valheen teiltä
ja armossasi opeta minua.

³⁰ Minä olen valinnut uskollisuuden
tien,

olen asettanut eteeni sinun
säädöksesi.

³¹ Minä pidän kiinni sinun
todistuksistasi, Herra.

Älä saata minua häpeään.

³² Minä juoksen sinun käskyjesi
tietä,
sillä sinä avarrat sydämeni.
³³ Herra, opeta minulle
säädöstesi tie,
niin minä seuraan sitä loppuun asti.
³⁴ Anna minulle ymmärrys,
niin seuraan sinun opetustasi
ja noudatan sitä kaikesta
sydämestäni.
³⁵ Opasta minua käskyjesi polulla,
sillä sitä minä haluan.
³⁶ Taivuta sydämeni todistustesi
puoleen,
älä väärän voiton puoleen.
³⁷ Käännä silmäni pois katselemasta
turhuutta,
virvoita minua tielläsi.
³⁸ Toteuta palvelijallesi sanasi,
joka on annettu sinua pelkääville.
³⁹ Poista häväistykseni,
jota kammoan,
sillä sinun tuomiosi ovat hyvät.
⁴⁰ Kuinka ikävöinkään sinun
asetuksiasi!
Virvoita minua vanhurskaudessa.
⁴¹ Tulkoon minulle sinun
armosi, Herra,
sinun apusi lupauksesi mukaan,
⁴² että voisin vastata herjaajalleni.
Sinun sanaasi minä luotan.
⁴³ Älä ota suustani peräti pois
totuuden sanaa,
sillä sinun tuomioosi minä
panen toivoni.

⁴⁴ Minä tahdon noudattaa alati
sinun opetustasi,
aina ja ikuisesti.
⁴⁵ Minä saan vaeltaa avaralla
paikalla,
sillä olen etsinyt sinun asetuksiasi.
⁴⁶ Minä puhun sinun todistuksistasi
kuninkaiden edessä
enkä joudu häpeään.
⁴⁷ Minä saan iloni sinun käskyistäsi,
joita minä rakastan.
⁴⁸ Minä kohotan käteni sinun
käskyjesi puoleen,
joita rakastan,
ja mietiskelen sinun säädöksiäsi.
⁴⁹ Muista palvelijallesi antamaasi
sanaa,
jonka kautta annoit minulle toivon.
⁵⁰ Tämä on lohdutukseni
kurjuudessa:
sinun sanasi virvoittaa minua.
⁵¹ Julkeat ilkkuvat minua kovin,
mutta sinun opetuksestasi minä
en poikkeaa.
⁵² Minä muistan sinun tuomiosi
ikiajoista asti, Herra,
ja saan lohdutuksen.
⁵³ Palava vihastus valtaa minut
jumalattomien tähden,
jotka hylkäävät sinun lakisi.
⁵⁴ Sinun säädöksesi ovat
ylistyslauluni
muukalaisuuteni majassa.
⁵⁵ Yölläkin minä muistan sinun
nimeäsi, Herra;
tahdon noudattaa sinun opetustasi.

⁵⁶ Tämä on tullut osakseni:
noudattaa sinun asetuksiasi.

⁵⁷ Herra on minun osani;
olen luvannut noudattaa
sinun sanaasi.

⁵⁸ Minä etsin sinun suosiotasi
koko sydämestäni,
ole minulle armollinen lupauksesi
mukaan.

⁵⁹ Minä tutkin teitäni
ja käännän askeleeni sinun
todistuksiasi kohti.

⁶⁰ Minä riennän viivyttelemättä
noudattamaan sinun käskyjäsi.

⁶¹ Jumalattomien köydet kiertyvät
ympärilleni,
mutta sinun opetustasi minä
en unohda.

⁶² Keskiyölläkin minä nousen
kiittämään sinua
sinun vanhurskaista tuomioistasi.

⁶³ Minä olen ystävä kaikille, jotka
pelkäävät sinua
ja noudattavat sinun asetuksiasi.

⁶⁴ Maa on täynnä sinun
armoasi, Herra.
Opetä minulle säädöksesi.

⁶⁵ Herra, hyvin sinä olet
palvelijallesi tehnyt,
sanasi mukaan.

⁶⁶ Opetä minulle hyvä ymmärrys
ja tieto,
sillä minä luotan sinun käskyihisi.

⁶⁷ Ennen kuin minut nöyryytettiin,
minä eksyin,

mutta nyt minä noudatan
sinun sanaasi.

⁶⁸ Sinä olet hyvä, ja hyvää sinä teet.
Opetä minulle säädöksesi.

⁶⁹ Julkeat mustamaalaavat minua
valheillaan.

Minä noudatan sinun asetuksiasi
koko sydämestäni.

⁷⁰ Heidän sydämensä on turta
kuin ihra,
mutta minä saan iloni sinun
opetuksestasi.

⁷¹ Hyväksi oli minulle, että minut
nöyryytettiin,
näin opin sinun säädöksesi.

⁷² Sinun suusi opetus on minulle
arvokkaampi
kuin tuhannet kulta- ja
hopeaharkot.

⁷³ Sinun kätesi ovat minut tehneet
ja valmistaneet.

Anna minulle ymmärrys oppiakseni
sinun käskysi.

⁷⁴ Ne, jotka sinua pelkäävät,
näkevät minut ja iloitsevat,
sillä minä panen toivoni
sinun sanaasi.

⁷⁵ Herra, minä tiedän,
että sinun tuomiosi ovat
vanhurskaat

ja että uskollisuudessasi sinä olet
minua nöyryyttänyt.

⁷⁶ Sinun armosi lohduttakoon
minua,
niin kuin olet palvelijallesi luvannut.

⁷⁷ Tulkoon minulle sinun
 laupeutesi, että eläisin,
 sillä sinun opetuksesi on
 ihastukseni.
⁷⁸ Joutukoot häpeään julkeat,
 koska he syyttävät minua
 valheellisesti.
 Minä tutkiskelen sinun asetuksiasi.
⁷⁹ Palatkoot minun luokseni ne,
 jotka pelkäävät sinua
 ja tuntevat sinun todistuksesi.
⁸⁰ Pysyköön sydämeni vilpittömänä
 sinun säädöksissäsi,
 etten joutuisi häpeään.
⁸¹ Minun sieluni riutuu
 ikävöidessäni valmistamaasi
 pelastusta,
 sinun sanaasi minä panen toivoni.
⁸² Minun silmäni riutuvat
 ikävöidessäni sanaasi:
 milloin lohdutat minua?
⁸³ Vaikka minusta on tullut kuin
 nahkaleili savussa,
 en ole unohtanut sinun säädöksiäsi.
⁸⁴ Kuinka monta päivää
 palvelijallasi vielä on?
 Milloin sinä panet täytäntöön
 vainoojieni tuomion?
⁸⁵ Julkeat kaivavat minulle kuoppia,
 nuo, jotka eivät elä sinun
 lakisi mukaan.
⁸⁶ Kaikki sinun käskysi ovat
 luotettavia.
 He vainoavat minua syyttä;
 auta minua!

⁸⁷ He ovat miltei tuhonneet
 minut tässä maassa,
 mutta minä en ole hylännyt
 sinun asetuksiasi.
⁸⁸ Virvoita minua armosi mukaan,
 niin minä noudatan suusi
 todistusta.
⁸⁹ Ikuisesti, Herra,
 on sinun sanasi vakaa taivaissa.
⁹⁰ Sinun uskollisuutesi kestää
 polvesta polveen.
 Sinä perustit maan, ja se pysyy.
⁹¹ Sinun päätötesi mukaan ne
 pysyvät tänäkin päivänä,
 sillä ne kaikki palvelevat sinua.
⁹² Ellei sinun opetuksesi olisi
 ollut ihastukseni,
 olisin menehtynyt kurjuuteeni.
⁹³ En ikinä unohda sinun
 asetuksiasi,
 sillä niillä sinä olet virvoittanut
 minua.
⁹⁴ Sinulle minä kuulun, pelasta
 minut,
 sillä minä etsin sinun asetuksiasi.
⁹⁵ Jumalattomat väijyvät minua
 tuhotakseen minut,
 mutta minä tutkin sinun
 todistuksiasi.
⁹⁶ Kaikella täydelliselläkin
 on rajansa,
 sen olen nähnyt,
 mutta sinun käskysi ovat
 hyvin avarat.
⁹⁷ Kuinka rakastankaan sinun
 opetustasi!

Kaiken päivää se on mietiskelyni
aiheena.

⁹⁸ Vihollisiani viisaammaksi tekee
minut sinun käskysi,
sillä se on ikuisesti minun.

⁹⁹ Minulla on enemmän
ymmärrystä kuin kaikilla
opettajillani,
sillä sinun todistuksiasi minä
mietiskelen.

¹⁰⁰ Minulla on enemmän
ymmärrystä kuin vanhoilla,
sillä sinun asetuksiasi minä
noudatan.

¹⁰¹ Minä pidän jalkani pois kaikilta
pahoilta teiltä
noudattaakseni sinun sanaasi.

¹⁰² En ole poikennut sinun
säädöksistäsi,
sillä sinä olet opettanut minua.

¹⁰³ Kuinka suloisia ovatkaan
sanasi kielelläni,
hunajaa makeampia suussani!

¹⁰⁴ Sinun asetuksistasi minä
saan ymmärrystä.

Sen tähden minä vihaan kaikkia
valheen teitä.

¹⁰⁵ Sinun sanasi on jalkojeni lamppu
ja valo minun polullani.

¹⁰⁶ Olen vannonut, ja tahdon
sen toteuttaa,
että noudatan sinun vanhurskaita
päättöksiäsi.

¹⁰⁷ Olen kärsinyt hyvin paljon.
Herra, virvoita minua
sanasi mukaan.

¹⁰⁸ Kelvatkoot sinulle, Herra,
minun suuni vapaaehtoiset uhrit.
Opetä minulle säädöksesi.

¹⁰⁹ Henkeni on aina kämmenelläni,
mutta sinun opetustasi en unohda.

¹¹⁰ Jumalattomat ovat virittäneet
ansan minun eteeni,
mutta sinun asetuksistasi
minä en eksy.

¹¹¹ Sinun todistuksesi ovat ikuinen
perintöösani,
ne ovat sydämeni ilo.

¹¹² Olen taivuttanut sydämeni
noudattamaan sinun
säädöksiäsi,

aina ja loppuun asti.

¹¹³ Kaksimielisiä minä vihaan,
mutta sinun opetustasi minä
rakastan.

¹¹⁴ Sinä olet kätköpaikkani
ja kilpeni,
sinun sanaasi minä panen toivoni.

¹¹⁵ Menkää pois luotani, te
pahantekijät!

Minä tahdon pitää Jumalani käskyt.

¹¹⁶ Tue minua lupauksesi mukaan,
että eläisin,
äläkä saata minua toivossani
häpeään.

¹¹⁷ Vahvista minua, niin
minä pelastun
ja tarkastelen aina sinun
säädöksiäsi.

¹¹⁸ Sinä hylkäätkä kaikki, jotka
eksyvät säädöksistäsi,

sillä valhetta on heidän
petollisuutensa.
¹¹⁹ Niin kuin kuonan sinä hävität
kaikki maan jumalattomat.
 Sen tähden minä rakastan sinun
todistuksiasi.
¹²⁰ Sinun pelostasi vapisee
ruumiini,
 minä pelkään sinun tuomioitasi.
¹²¹ Olen tehnyt sitä,
 mikä on oikein ja vanhurskasta,
 älä jätä minua sortajieni käsiin.
¹²² Ole palvelijasi takaaja hänen
hyväkseen,
 älä salli röyhkeiden minua sortaa.
¹²³ Silmäni ikävöivät pelastusta
ja sinun vanhurskasta lupaustasi.
¹²⁴ Tee palvelijallesi armosi mukaan
ja opeta minulle säädöksesi.
¹²⁵ Minä olen sinun palvelijasi,
 anna minulle ymmärrys,
 että tuntisin sinun todistuksesi.
¹²⁶ Nyt on aika Herran toimia –
 sinun lakiasi rikotaan!
¹²⁷ Mutta minä rakastan sinun
käskyjäsi
 enemmän kuin kultaa,
 enemmän kuin puhdasta kultaa.
¹²⁸ Minä pidän kaikkia sinun
asetuksiasi oikeina,
 kaikkia valheen teitä minä vihaan.
¹²⁹ Ihmeelliset ovat sinun
todistuksesi,
 siksi minun sieluni säilyttää ne.
¹³⁰ Kun sinun sanasi avautuvat,
 ne valaisevat

ja antavat yksinkertaiselle
ymmärrystä.
¹³¹ Minä avaen suuni ja huohotan,
 sillä minä kaipaen sinun käskyjäsi.
¹³² Käänny puoleeni ja armahda
minua,
 niin kuin on oikein niitä kohtaan,
 jotka sinun nimeäsi rakastavat.
¹³³ Tee askeleeni vakaiksi sanallasi,
 ettei mikään vääryys minua hallitse.
¹³⁴ Vapauta minut ihmisten
sorrosta,
 niin minä noudatan sinun
asetuksiasi.
¹³⁵ Valaise kasvosi palvelijallesi
ja opeta minulle säädöksesi.
¹³⁶ Silmäni vuotavat kyynelvirtoja,
 kun sinun opetustasi ei noudateta.
¹³⁷ Herra, sinä olet vanhurskas,
 ja sinun tuomiosi ovat
oikeamielisiä.
¹³⁸ Sinä olet säätänyt todistuksesi
vanhurskaudessa
ja suuressa uskollisuudessa.
¹³⁹ Kiivauteni on kuluttanut minut,
 sillä ahdistajani ovat unohtaneet
sinun sanasi.
¹⁴⁰ Sinun sanasi on koeteltu
ja puhdas,
 palvelijasi rakastaa sitä.
¹⁴¹ Vähäinen minä olen ja
halveksittu,
 mutta sinun asetuksiasi en
ole unohtanut.
¹⁴² Sinun vanhurskautesi on
ikuinen vanhurskaus,

ja sinun opetuksesi on totuus.

¹⁴³ Hätä ja ahdistus ovat
kohdanneet minua,
mutta sinun käskysi ovat
ihastukseni.

¹⁴⁴ Sinun todistuksesi ovat ikuisesti
vanhurskaat,
anna minulle ymmärrys,
että eläisin.

¹⁴⁵ Kaikesta sydämeistäni minä
huudan sinua,
vastaa minulle, Herra.
Minä tahdon noudattaa sinun
säädöksiäsi.

¹⁴⁶ Minä huudan sinua, pelasta
minut.

Silloin minä noudatan sinun
todistuksiasi.

¹⁴⁷ Jo ennen aamun valkenemista
minä huudan apua,
sinun sanoihisi minä panen toivoni.

¹⁴⁸ Ennen yön vartiohetkiä
silmiäni tutkiskelevat sinun sanaasi.

¹⁴⁹ Kuule minun ääneni
armosi mukaan.
Herra, virvoita minua oikeutesi
mukaan.

¹⁵⁰ Lähellä ovat ilkeät vainoojat,
sinun laistasi he ovat kaukana.

¹⁵¹ Lähellä olet sinä, Herra.
Kaikki sinun käskysi ovat totuus.

¹⁵² Jo kauan olen tiennyt
todistuksistasi,
että sinä olet perustanut ne
iäti pysyviksi.

¹⁵³ Näe kurjuuteni ja pelasta minut,

sillä minä en unohda sinun
opetustasi.

¹⁵⁴ Aja minun asiani ja lunasta
minut,
virvoita minua lupauksesi mukaan.

¹⁵⁵ Kaukana on pelastus
jumalattomista,
sillä he eivät välitä sinun käskyistäsi.

¹⁵⁶ Monet ovat sinun armotekosi,
Herra,
virvoita minua oikeutesi mukaan.

¹⁵⁷ Monta on minulla vainoojaa
ja ahdistajaa,
mutta sinun todistuksistasi
minä en poikkeaa.

¹⁵⁸ Minä näen petturit, ja
minua inhottaa,
koska he eivät noudata
sinun sanaasi.

¹⁵⁹ Katso, minä rakastan sinun
asetuksiasi,
Herra, virvoita minua armossasi.

¹⁶⁰ Sinun sanasi on kokonaan
totuus,
ja kaikki sinun vanhurskaat
päätyksesi pysyvät ikuisesti.

¹⁶¹ Ruhtinaat vainoavat
minua syyttä,
mutta minun sydämeni pelkää
sinun sanojasi.

¹⁶² Minä riemuitsen sinun sanastasi
niin kuin suuren saaliin löytäjä.

¹⁶³ Valhetta minä vihaan ja inhoan,
sinun opetustasi minä rakastan.

¹⁶⁴ Seitsemästi päivässä minä
ylistän sinua

vanhurskaiden tuomioitteesi tähden.

¹⁶⁵ Suuri rauha on niillä,
jotka rakastavat sinun opetustasi,
eikä heille tule kompastusta.

¹⁶⁶ Minä odotan pelastusta
sinulta, Herra,
ja teen käskyjesi mukaan.

¹⁶⁷ Sieluni noudattaa sinun
todistuksiasi;
minä rakastan niitä suuresti.

¹⁶⁸ Minä noudatan sinun
asetuksiasi ja todistuksiasi,
sillä kaikki tieni ovat sinun edessäsi.

¹⁶⁹ Tulkoon valitushuutoni sinun
eteesi, Herra,
anna minulle ymmärrys
sanasi mukaan.

¹⁷⁰ Tulkoon anomiseni sinun eteesi,
pelasta minut lupauksesi mukaan.

¹⁷¹ Vuodattakoot huuleni ylistystä,
sillä sinä opetat minulle säädöksesi.

¹⁷² Laulakoon kieleni lupauksestasi,
sillä kaikki sinun käskysi ovat
vanhurskaita.

¹⁷³ Olkoon sinun kätesi apunani,
olenhan valinnut sinun asetuksesi.

¹⁷⁴ Minä ikävöin pelastusta
sinulta, Herra,
ja sinun opetuksesi on minun
ihastukseni.

¹⁷⁵ Saakoon sieluni elää ja
ylistää sinua,
sinun tuomiosi auttakoot minua.

¹⁷⁶ Minä olen eksyksissä kuin
kadonnut lammas.

Etsi palvelijaasi,

sillä sinun käskyjäsi minä
en unohda.

Psalmi 120

Rauhaa kaipaavan rukous

¹ *Matkalaulu.*

Ahdistuksessa minä
huudan Herraa,
ja hän vastaa minulle.

² Herra, pelasta minun sieluni
valheellisilta huuliilta,
petolliselta kieleltä.

³ Mitä hän sinulle antaakaan ja
mitä siihen lisää,
sinä petollinen kieli:

⁴ soturin teräviä nuolia
ja kinsteripensaan tulisia hiiliä!

⁵ Voi minua,
sillä minä asun muukalaisena
Mesekissä,
oleskelen Keedarin telttojen
keskellä!

⁶ Kauan on sieluni asunut
niiden seurassa,
jotka vihaavat rauhaa.

⁷ Minä tahdon rauhaa,
mutta jos sanankin sanon,
he ovat valmiit sotaan.

Psalmi 121

Herra on sinun varjelijasi

¹ *Matkalaulu.*

Minä nostan silmäni vuoria kohti –

mistä minulle tulee apu?

² Apu minulle tulee Herralta,
häneltä, joka on tehnyt taivaan
ja maan.

³ Hän ei salli sinun jalkasi horjua,
sinun varjelijasi ei torku.

⁴ Katso, ei torku eikä nuku
hän, joka Israelia varjelee.

⁵ Herra on sinun varjelijasi,
Herra on suojaava varjo oikealla
puolellasi.

⁶ Päivällä ei aurinko vahingoita
sinua
eikä kuu yöllä.

⁷ Herra varjelee sinut kaikesta
pahasta,

hän varjelee sinun sielusi.

⁸ Herra varjelee sinun lähtemisesi
ja tulemisesi
nyt ja ikuisesti.

Psalmi 122

Rukoilkaa rauhaa Jerusalemlle!

¹ *Daavidin matkalaulu.*

Minä iloitsin, kun minulle sanottiin:
"Menkäämme Herran
huoneeseen."

² Meidän jalkamme seisovat
sinun porteissasi, Jerusalemlle.

³ Jerusalemlle on rakennettu
kuin kaupunki,
joka on liitetty yhteen.

⁴ Sinne nousevat sukukunnat,
Herran sukukunnat,
niin kuin Israelille on säädetty,

kiittämään Herran nimeä.

⁵ Sillä siellä ovat tuomioistuimet,
Daavidin huoneen istuimet.

⁶ Rukoilkaa rauhaa Jerusalemlle!
Ne, jotka sinua rakastavat,
saavat levon ja rauhan.

⁷ Vallitkoon rauha muuriasi sisällä,
levollisuus linnoissasi!

⁸ Veljieni ja ystäväni tähden
tahdon lausua:

olkoon sinulla rauha.

⁹ Herran, meidän Jumalamme,
huoneen tähden
tahdon etsiä sinun parastasi.

Psalmi 123

Halveksittujen avunpyyntö

¹ *Matkalaulu.*

Minä nostan silmäni sinua kohti,
joka asut taivaissa.

² Katso, niin kuin palvelijoiden
silmit

katsovat heidän isäntiensä kättä
ja niin kuin palvelijattaren silmät
katsovat hänen emäntänsä kättä,
niin meidän silmämme katsovat

Herran,
meidän Jumalamme, puoleen,
kunnes hän armahtaa meitä.

³ Armahda meitä, Herra,
armahda meitä,
sillä kylliksi olemme jo saaneet
halveksuntaa.

⁴ Sielumme on jo saanut aivan
kyllikseen

ylimielisten pilkasta,
ylpeitten ylenkatseesta.

Psalmi 124

Herra on auttajamme

¹ *Daavidin matkalaulu.*

Ellei Herra olisi ollut puolellamme –
näin sanokoon Israel –

² ellei Herra olisi ollut puolellamme
ihmisten noustessa meitä vastaan,

³ he olisivat nielleet meidät
elävältä,

kun heidän vihansa syttyi
meitä kohtaan.

⁴ Silloin vedet olisivat huuhtoneet
meidät mukanaan,

virta olisi tulvinut sielumme yli,

⁵ kuohuvat vedet olisivat tulvineet
meidän sielumme yli.

⁶ Kiitetty olkoon Herra,
joka ei antanut meitä heidän
hampaattensa raadeltaviksi.

⁷ Meidän sielumme pääsi pakoon
kuin lintu pyydystäjien ansasta.

Ansa särkyi, ja me pääsimme
pakoon.

⁸ Meidän apumme on
Herran nimessä,
hänen, joka on tehnyt taivaan
ja maan.

Psalmi 125

Rauha Israelille!

¹ *Matkalaulu.*

Jotka Herraan turvaavat,
ovat kuin Siionin vuori.

Se ei horju vaan pysyy ikuisesti.

² Vuoret ympäröivät Jerusalemia,
ja Herra ympäröi kansaansa,
nyt ja ikuisesti.

³ Jumalattoman valtikka ei pysy
vanhurskaitten arpaosan yllä,
jotta vanhurskaat eivät ojentaisi
käsiään vääryyteen.

⁴ Herra, tee hyvää hyvälle
ja sydämeltään oikeamielisille.

⁵ Mutta ne, jotka poikkeavat
mutkaisille teilleen,
Herra vieköön pois yhdessä
väärintekijöiden kanssa.

Rauha Israelille!

Psalmi 126

**Kyynelin kylvetään,
riemuiten leikataan**

¹ *Matkalaulu.*

Kun Herra käänsi Siionin kohtalon,
me olimme kuin unta näkevät.

² Silloin suumme täyttyi naurusta
ja kиеlemme riemusta.

Silloin sanottiin kansojen
keskuudessa:

"Herra on tehnyt suuria heitä
kohtaan."

³ Herra on tehnyt suuria
meitä kohtaan,
ja siitä me iloitsemme!

⁴ Herra, palauta meidän
ennallemme,
niin kuin uomat täyttyvät vedellä
Etelämaassa.

⁵ Jotka kyynelin kylvävät,
ne riemuiten leikkaavat.

⁶ Joka itkien lähtee matkaan
kylvösiementä vieden,
se riemuiten palaa lyhteitään
kantaen.

Psalmi 127

Lapset ovat Herralta saatu perintö

¹ *Salomon matkalaulu.*

Jos Herra ei taloa rakenna,
turhaan sen rakentajat näkevät
vaivaa.

Jos Herra ei kaupunkia varjele,
turhaan sen vartija valvoo.

² Turhaan te nousette varhain,
istutte yömyöhään ja syötte
murehtien leipänne.

Hän kyllä sallii ystävälleen unen.

³ Katso, lapset ovat Herralta
saatu perintö,
kohdun hedelmä on palkka.

⁴ Kun nuolet sankarin kädessä,

ovat nuoruudessa saadut pojat.

⁵ Onnellinen se mies,
jonka viini on niitä täynnä!
He eivät joudu häpeään,
kun puhuvat portissa vihollistensa
kanssa.

Psalmi 128

Herraa pelkäävää siunataan

¹ *Matkalaulu.*

Autuas on jokainen, joka
pelkää Herraa
ja vaeltaa hänen teitään.

² Sinä saat nauttia vaivannäkösi
hedelmistä.

Onnellinen olet sinä, sinun
käy hyvin!

³ Vaimosi on kuin hedelmällinen
viiniköynnös huoneesi
perällä,
lapsesi kuin öljypuun taimet
pöytäsi ympärillä.

⁴ Katso, tällaisen siunauksen
saa mies,

joka pelkää Herraa.

⁵ Herra siunatkoon sinua Siionista,
niin että saat katsella Jerusalemin
menestystä

kaikkina elinpäivinäsi,

⁶ ja saat nähdä lastesi lapset.

Rauha Israelille!

Psalmi 129

Siionin vihollisten voimattomuus

¹ *Matkalaulu.*

Kovin he ovat ahdistaneet minua
nuoruudestani asti –

näin sanokoon Israel –

² kovin he ovat ahdistaneet minua
nuoruudestani asti
mutta eivät ole mahtaneet
minulle mitään.

³ Kyntäjät ovat selkääni kyntäneet
ja vetäneet pitkät vaot.

⁴ Mutta Herra on vanhurskas,
hän on katkonut jumalattomien
köydet.

⁵ Joutukoot häpeään ja kääntykööt
takaisin

kaikki, jotka vihaavat Siionia.

⁶ Olkoot he kuin katoilla
kasvava ruoho,
joka kuivuu ennen korrelle
puhkeamista.

⁷ Siitä ei leikkaaja täytä kouraansa,
ei lyhteensitoja syliään,

⁸ eivätkä ohikulkijat sano:

”Herran siunaus tulkoon teille.

Me siunaamme teitä Herran
nimessä.”

Psalmi 130

Syvyyksistä minä huudan sinua, Herra

¹ *Matkalaulu.*

Syvyyksistä minä huudan
sinua, Herra.

² Herra, kuule minun ääneni.
Kuunnelkoot korvasi tarkoin
rukousteni ääntä.

³ Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi
synnit,

Herra, kuka silloin kestää?

⁴ Mutta sinun luonasi on
anteeksiantamus,
että sinua pelättäisiin.

⁵ Minä odotan Herraa,
minun sieluni odottaa,
ja hänen sanaansa minä
panen toivoni.

⁶ Sieluni odottaa Herraa
hartaammin kuin vartijat aamua,
vartijat aamua.

⁷ Pane, Israel, toivosi Herraan,
sillä Herran luona on armo,
hänen luonaan on täysi lunastus.

⁸ Hän lunastaa Israelin
kaikista sen synneistä.

Psalmi 131

Nöyrä tyytyminen Jumalan tahtoon

¹ *Daavidin matkalaulu.*

Herra, minun sydämeni ei ole ylpeä,
eivätkä silmäni ole korskeat.

En puuhaile asioiden parissa,
jotka ovat minulle liian suuria
ja liian ihmeellisiä.

² Totisesti, minä olen tyyntynyt
ja rauhoittanut sieluni.

Niin kuin vieroitettu lapsi äidin
helmassa,

niin kuin vieroitettu lapsi,
niin on minun sieluni.

³ Pane toivosi Herraan, Israel,
nyt ja ikuisesti!

Psalmi 132

Siion on Herran asuinpaikka

¹ *Matkalaulu.*

Herra, muista Daavidin hyväksi
kaikki hänen kärsimyksensä,

² hänen, joka vannoi valan Herralle
ja teki lupauksen Jaakobin
Väkevälle:

³ "Totisesti, en mene kotiteltaani
enkä nouse leposijalleni,

⁴ en suo silmilleni unta
enkä silmäluomilleni lepoa,

⁵ ennen kuin löydän paikan
Herralle,
asuinsijan Jaakobin Väkevälle."

⁶ Katso, me kuulimme siitä
Efratassa,

me löysimme sen Jaarin kedoilta.

⁷ Menkäämme hänen
asumukseensa,
kumartukaamme hänen jalkojensa
astinlaudan eteen.

⁸ Nouse, Herra, lepopaikkaasi,
sinä ja sinun väkevyytesi arkku.

⁹ Sinun pappisi pukeutukoot
vanhurskauteen,
ja sinun hurskaasi riemuitkoot.

¹⁰ Palvelijasi Daavidin tähden,
älä torju voideltusi kasvoja.

¹¹ Herra on vannonut Daavidille,
ja totisesti, hän ei peräänny siitä:
"Sen, joka on sinun ruumiisi
hedelmä,

minä asetan valtaistuimellesi.

¹² Jos sinun poikasi pitävät
minun liittoni

ja todistukseni, jotka minä
heille opetan,

niin heidänkin poikansa saavat
ainaisesti

istua sinun valtaistuimellasi."

¹³ Sillä Herra on valinnut Siionin,
hän on halunnut sen
asuinpaikakseen:

¹⁴ "Tämä on minun lepopaikkani
ainaisesti,
tässä minä asun, tänne olen
halunnut.

¹⁵ Siionin ravinnon minä siunaan
runsaasti,

sen köyhille minä annan
kylliksi leipää.

¹⁶ Sen pappien ylle minä puen
pelastuksen,
ja sen hurskaat iloitsevat ja
riemuitsevat.

¹⁷ Siellä minä annan nousta
Daavidille sarven,
asetan paikoilleen voideltuni
lampun.

¹⁸ Hänen vihollisensa minä
puen häpeään,
mutta hänen päässään loistaa
hänen kruununsa."

Psalmi 133

Veljessovun siunaus

¹ *Daavidin matkalaulu.*

Kuinka hyvää ja suloista onkaan,
kun veljekset elävät sopuisasti
yhdessä!

² Se on kuin pään päälle
vuodatettu jalo öljy,
jota valuu partaan, Aaronin
partaan,
öljy, jota tippuu hänen viittaansa
liepeisiin.

³ Se on kuin Hermonin kaste,
joka laskeutuu Siionin vuorille.
Sillä sinne on Herra säätänyt
siunauksen,
ikuisen elämän.

Psalmi 134

Psalmi yövartiossa

¹ *Matkalaulu.*

Kiittäkää Herraa, kaikki te
Herran palvelijat,
jotka öisin seisotte Herran
huoneessa.

² Kohottakaa kätenne pyhäkössä
ja kiittäkää Herraa!

³ Herra siunatkoon sinua Siionista,
hän, joka on tehnyt taivaan
ja maan.

Psalmi 135

Herran nimi pysyy ikuisesti

¹ Halleluja!

Ylistäkää Herran nimeä!

Ylistäkää, te Herran palvelijat,

² jotka seisotte Herran huoneessa,
meidän Jumalamme huoneen
esipihossa.

³ Ylistäkää Herraa,
sillä Herra on hyvä,
laulakaa kiitosta hänen nimelleen,
sillä se on suloinen.

⁴ Sillä Herra on valinnut Jaakobin
omakseen,

Israelin erityiseksi omaisuudekseen.

⁵ Minä tiedän, että Herra on suuri,
meidän Herramme on kaikkia
jumalia suurempi.

⁶ Kaiken, mitä Herra tahtoo,
hän tekee taivaassa ja maan päällä,

merissä ja kaikissa syvyyksissä.

⁷ Hän nostaa pilvet maan ääristä,
tekee sateen ja salamat
ja tuo tuulen varastoistaan.

⁸ Hän on se, joka löi Egyptin
esikoiset,
niin ihmisten kuin eläintenkin.

⁹ Hän lähetti tunnustekoja
ja ihmeitä
sinun keskellesi, Egypti,
faraota ja kaikkia hänen
palvelijoitaan vastaan.

¹⁰ Hän löi monet kansat
ja tuotti surman väkeville
kuninkaille –

¹¹ Siihonille, amorilaisten
kuninkaalle,
ja Oogille, Baasanin kuninkaalle –
ja kaikille Kanaanin valtakunnille

¹² ja antoi heidän maansa
perintöösaksi,
perintöösaksi kansalleen Israelille.

¹³ Herra, sinun nimesi pysyy
ikuisesti,
sinun muistosi, Herra, polvesta
polveen.

¹⁴ Herra hankkii kansalleen
oikeuden
ja armahtaa palvelijoitaan.

¹⁵ Kansojen epäjumalat ovat
hopeaa ja kultaa,
ihmiskätten tekoa.

¹⁶ Suu niillä on, mutta ne
eivät puhu,
silmät, mutta ne eivät näe.

¹⁷ Korvat niillä on, mutta ne
eivät kuule,
henkäystäkään ei ole niiden suussa.

¹⁸ Niiden tekijät tulevat niiden
kaltaisiksi,
kaikki, jotka niihin turvaavat.

¹⁹ Israelin suku, kiittäkää Herraa!
Aaronin suku, kiittäkää Herraa!

²⁰ Leevin suku, kiittäkää Herraa!
Herraa pelkäävät, kiittäkää Herraa!

²¹ Kohotkoon Herralle kiitos
Siionista,
hänelle, joka asuu Jerusalemissa.
Halleluja!

Psalmi 136

Herran armo pysyy ikuisesti

¹ Kiittäkää Herraa, sillä hän
on hyvä –
hänen armonsä pysyy ikuisesti.

² Kiittäkää jumalien Jumalaa,
hänen armonsä pysyy ikuisesti.

³ Kiittäkää herrojen Herraa,
hänen armonsä pysyy ikuisesti,

⁴ häntä, joka yksin tekee
suuria ihmeitä,

hänen armonsä pysyy ikuisesti,
⁵ häntä, joka on tehnyt taivaat
ymmärryksellä,

hänen armonsä pysyy ikuisesti,
⁶ häntä, joka on levittänyt maan
vesien ylle,

hänen armonsä pysyy ikuisesti,
⁷ häntä, joka on tehnyt suuret valot,

hänen armonsä pysyy ikuisesti,

⁸ auringon hallitsemaan päivää,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
⁹ kuun ja tähdet hallitsemaan yötä,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti.
¹⁰ Kiittäkää häntä, joka löi
 egyptiläisiä surmaten
 heidän esikoisensa,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
¹¹ ja vei Israelin pois heidän
 keskeltään,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
¹² väkevällä kädellä ja ojennetulla
 käsivarrella,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti.
¹³ Kiittäkää häntä, joka halkaisi
 Kaislameren kahtia,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
¹⁴ ja kuljetti Israelin sen keskitse,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
¹⁵ ja syöksi faraon sotajoukkoineen
 Kaislamereen,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti.
¹⁶ Kiittäkää häntä, joka johdatti
 kansaansa autiomaassa,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
¹⁷ häntä, joka löi suuret kuninkaat,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
¹⁸ ja surmasi mahtavat kuninkaat,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
¹⁹ Siihonin, amorilaisten kuninkaan,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
²⁰ ja Oogin, Baasanin kuninkaan,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
²¹ ja antoi heidän maansa
 perintöösaksi,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,

²² perintöösaksi palvelijalleen
 Israelille,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti.
²³ Kiittäkää häntä, joka muisti
 meitä alennustilassamme,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
²⁴ ja tempaisi meidät
 ahdistajiemme käsistä,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti,
²⁵ häntä, joka antaa ravinnon
 kaikelle lihalle,
 hänen armonsa pysyy ikuisesti.
²⁶ Kiittäkää taivaan Jumalaa,
 sillä hänen armonsa pysyy ikuisesti.

Psalmi 137

Baabelin virtojen varsilla

¹ Baabelin virtojen varsilla
 me istuimme ja itkimme,
 kun muistelimme Siionia.
² Pajuihin, joita siellä oli,
 me ripustimme lyyramme.
³ Siellä vaativat vangitsijamme
 meiltä lauluja
 ja sortajamme iloa:
 "Laulakaa meille Siionin lauluja!"
⁴ Kuinka me voisimme laulaa
 Herran lauluja
 vieraalla maalla?
⁵ Jos unohdan sinut, Jerusalem,
 unohda sinä minun oikea käteni.
⁶ Tarttukoon kieleni kitalakeeni,
 ellen sinua muista,
 ellen pidä Jerusalemia ylimpänä
 ilonani.

⁷ Muista, Herra, Jerusalemin
 tuhon päivää,
 kun edomilaiset huusivat:
 "Repikää se,
 repikää perustuksiaan myöten!"
⁸ Tytär Baabel, sinä tuhoon
 tuomittu!
 Autuas se, joka maksaa sinulle
 palkan
 siitä, minkä olet meille tehnyt.
⁹ Autuas se, joka ottaa pienokaisesi
 ja murskaa ne kallioon.

Psalmi 138

Kiitos Herralle rukousvastauksesta

¹ *Daavidin psalmi.*

Minä kiitän sinua kaikesta
 sydämestäni,
 laulan sinun kiitostasi jumalien
 edessä.
² Minä kumarrun sinun pyhää
 temppeliäsi kohti
 ja kiitän sinun nimeäsi armosi
 ja totuutesi tähden,
 sillä sinä olet tehnyt nimesi ja
 sanasi suureksi yli kaiken.
³ Kun huusin sinua avuksi,
 sinä vastasit minulle.
 Sinä rohkaisit minua,
 ja minun sieluni sai voiman.
⁴ Sinua, Herra, kiittävät kaikki
 maan kuninkaat,
 koska ovat kuulleet sinun
 suusi sanat.
⁵ He laulavat Herran teistä,

sillä suuri on Herran kunnia.
⁶ Herra on korkea,
 hän näkee alhaisen,
 ja ylpeän hän tuntee jo kaukaa.
⁷ Vaikka minä vaellan ahdistuksen
 keskellä,
 sinä pidät minut elossa.
 Vihollisteni vihaa vastaan sinä
 ojennat kätesi,
 ja sinun oikea kätesi pelastaa
 minut.
⁸ Herra vie asiani päätökseen.
 Herra, sinun armosi pysyy ikuisesti.
 Älä jätä kesken kättesi työtä!

Psalmi 139

Herra on kaikkivaltias

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

Herra, sinä olet minut tutkinut
 ja sinä tunnet minut.
² Sinä tiedät, milloin minä istun
 ja milloin nousen,
 sinä ymmärrät ajatukseni kaukaa.
³ Kuljenpa tai lepään, sinä
 sen havaitset,
 kaikki minun tieni ovat sinulle tutut.
⁴ Ei ole sanaakaan kielelläni,
 jota sinä, Herra, et täysin tuntisi.
⁵ Edestä ja takaa sinä olet
 minut saartanut,
 olet laskenut kätesi päälleni.
⁶ Tämä tieto on minulle
 ihmeellinen,
 niin korkea, etten voi sitä käsittää.

⁷ Minne voisin mennä sinun
Henkesi ulottuvilta,
minne paeta kasvojesi edestä?

⁸ Jos nousisin taivaaseen,
sinä olet siellä,
jos tekisin vuoteeni tuonelaan,
sielläkin sinä olet.

⁹ Jos kohoaisin aamuruskon siivin
ja asettuisin asumaan meren ääriin,

¹⁰ sielläkin sinun kätesi minua
johtaisi,
sinun oikea kätesi pitäisi
minusta kiinni.

¹¹ Ja vaikka sanoisin: "Pimeys
peittääköön minut,
ja valo ympärilläni muuttukoon
yöksi",

¹² ei pimeyskään olisi sinulle pimeä,
vaan yö valaisisi kuin päivä,
pimeys olisi kuin valo.

¹³ Sinä loit minut sisintäni myöten,
sinä kudoit minut kokoon
äitini kohdussa.

¹⁴ Minä kiitän sinua siitä,
että minut on tehty ylen
ihmeellisesti.

Ihmeelliset ovat sinun tekosi,
sieluni tietää sen varsin hyvin.

¹⁵ Minun luuni eivät olleet
sinulta kätöksessä,
kun minut salassa valmistettiin,
kun minut kudottiin taidokkaasti
maan syvyyksissä.

¹⁶ Sinun silmäsi näkivät minut
jo idullani.

Kaikki päivät oli suunniteltu ja
kirjoitettu sinun kirjaasi,
ennen kuin ainoakaan niistä
oli tullut.

¹⁷ Kuinka kalliit ovatkaan minulle
sinun ajatuksesi, Jumala,
kuinka valtava onkaan
niiden määrä!

¹⁸ Jos laskisin ne, niitä olisi
enemmän kuin hiekanjyviä.
Minä herään ja olen yhä
sinun luonasi.

¹⁹ Jumala, kunpa sinä surmaisit
jumalattoman!

Murhamiehet, väistykää luotani!

²⁰ He puhuvat sinusta juonitellen
ja lausuvat nimesi turhaan,
nuo vihollisesi.

²¹ Herra, enkö vihaisi niitä,
jotka sinua vihaavat,
enkö inhoaisi niitä,
jotka sinua vastustavat?

²² Minun vihani on loputon
heitä kohtaan,
heistä on tullut minun vihollisiani.

²³ Tutki minua, Jumala, ja tunne
sydämeni,

koettele minua ja tunne
levottomat ajatukseni,

²⁴ ja jos näet tieni johtavan vaivaan,
ohjaa minut iankaikkiselle tielle.

Psalmi 140

Avunhuuto väkivaltaisten vuoksi

¹ *Musiikinjohtajalle. Daavidin psalmi.*

² Vapauta minut, Herra, pahoista ihmisistä,

varjele minut väkivaltaisilta miehiltä,

³ jotka ajattelevat sydämessään pahaa

ja lietsovat joka päivä sotaa.

⁴ He hiovat kielensä kuin käärme, kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla. Sela.

⁵ Varjele minut, Herra, jumalattoman käsistä, varjele minut väkivaltaisilta miehiltä,

jotka miettivät, kuinka saada jalkani kompastumaan.

⁶ Nuo ylpeät ovat virittäneet minulle ansan ja pauloja, levittäneet verkon tielle, asettaneet pyydyksiä minua varten. Sela.

⁷ Minä sanoin Herralle: "Sinä olet minun Jumalani."

Herra, kuule avunpyyntöni.

⁸ Herra, Herra, minun väkevä pelastukseni,

sinä suojaat pääni taistelun päivänä.

⁹ Älä anna, Herra, jumalattomien halujen täytyä,

älä anna heidän aikeittensa onnistua,

etteivät he ylpeilisi. Sela.

¹⁰ Saartajieni pään peittäköön paha,

jota heidän huulensa puhuvat.

¹¹ Tulkoon tulisia hiiliä heidän päälleen.

Herra syösköön heidät tuleen, syviin kuoppiin, joista he eivät voi nousta.

¹² Liukaskielinen mies ei saa pysyvää sijaa maassa, väkivaltaista ajaa onnettomuus takaa toistuvasti.

¹³ Minä tiedän, että Herra ajaa kurjan asiaa, hankkii oikeuden köyhille.

¹⁴ Totisesti, vanhurskaat kiittävät sinun nimeäsi,

ja oikeamieliset saavat asua sinun kasvojesi edessä.

Psalmi 141

Herra, aseta suulleni vartija

¹ *Daavidin psalmi.*

Herra, minä huudan sinua, riennä luokseni.

Kuuntele minun ääntäni, kun sinua huudan.

² Olkoon rukoukseni eteesi asetettu suitsutusuhri, kätteni kohottaminen olkoon iltauhri.

³ Herra, aseta suulleni vartija,

vartioi huulteni ovea.

⁴ Älä anna sydämeni taipua pahaan,
tekemään jumalattomia tekoja
väärintekijöiden kanssa,
etten joutuisi maistamaan heidän
herkkupalojaan.

⁵ Lyököön minua vanhurskas
– se on armaa.

Ojentakoon hän minua – se
on öljyä päähäni,
siitä älköön pääni kieltäytykö.
Yhä uudelleen minä kohotan
rukoukseni

jumalattomien pahoja
tekoja vastaan.

⁶ Heidän tuomarinsa syöstään
kalliojyrkänteeltä alas,
ja silloin minun sanojani
kuunnellaan,
sillä ne ovat suloiset.

⁷ Niin kuin kuokittu ja kynnetty maa
ovat meidän luumme hajallaan
tuonelan suulle asti.

⁸ Sinuun katsovat silmäni,
Herra, Herra.

Sinuun minä turvaan,
älä jätä sieluani suojoittomaksi.

⁹ Varjele minut ansasta,
joka on minulle viritetty,
ja väärintekijöiden pyydyksistä.

¹⁰ Pudotkoot kaikki jumalattomat
omiin verkkoihinsa,
salli minun käydä niiden ohitse.

Psalmi 142

Vainotun rukous

¹ *Daavidin mietepsalmi. Daavidin
rukous hänen ollessaan luolassa.*

² Minä korotan ääneni ja
huudan Herraa,
minä korotan ääneni ja anon
Herralta armaa.

³ Minä vuodatan hänen eteensä
valitukseni,
kerron hänelle ahdistukseni.

⁴ Minun henkeni nääntyy,
mutta sinä tunnet polkuni.
Tielle, jota kuljen,
on viritetty minulle ansa.

⁵ Katso oikealle puolelleni,
niin näet,
että kukaan ei halua tuntea minua.
Minulla ei ole pakopaikkaa,
kukaan ei välitä sielustani.

⁶ Minä huudan sinun puoleesi,
Herra,
ja sanon: Sinä olet minun turvani,
minun osani elävien maassa.

⁷ Kuuntele tarkoin huutoani,
sillä minä olen joutunut suureen
kurjuuteen.

Pelasta minut vainoojieni käsistä,
sillä he ovat minua vahvempia!

⁸ Vie minun sieluni ulos
vankeudesta
kiittämään sinun nimeäsi.
Vanhurskaat kokoontuvat
ympärilleni,

kun sinä teet minulle hyvin.

Psalmi 143

**Kukaan ei ole vanhurskas
Herran edessä**

¹ *Daavidin psalmi.*

Herra, kuule minun rukoukseni,
ota korviisi anomiseni!

Vastaa minulle uskollisuudessasi
ja vanhurskaudessasi.

² Älä käy tuomiolle palvelijasi
kanssa,
sillä sinun edessäsi ei yksikään
elävä ole vanhurskas.

³ Vihollinen vainoaa sieluani,
hän on ruhjonut elämäni maahan
ja pannut minut istumaan pimeässä
kuin ammoiden kuolleet.

⁴ Minun henkeni näännyy,
sydän rinnassani on tyrmistynyt.

⁵ Minä muistelen muinaisia päiviä,
mietin kaikkia sinun töitäsi
ja pohdin kättesi tekoja.

⁶ Minä ojennan käteni sinun
puoleesi,
sieluni on edessäsi kuin janoinen
maa. Sela.

⁷ Kiirehdi, vastaa minulle, Herra,
henkeni näännyy!

Älä kätke minulta kasvojasi,
etten tulisi hautaan vaipuvien
kaltaiseksi.

⁸ Anna minun aamulla kuulla
armostasi,
sillä sinuun minä turvaan.

Ilmoita minulle tie,
jota minun tulee kulkea,
sillä sinun puoleesi minä
ylennän sieluni.

⁹ Pelasta minut vihollisistani, Herra.
Sinun suojaasi minä kätkeydyn.

¹⁰ Opetä minua tekemään sinun
tahtosi mukaan,
sillä sinä olet minun Jumalani.
Sinun hyvä Henkesi johdattakoon
minua tasaista maata.

¹¹ Nimesi tähden, Herra,
virvoita minua,
vanhurskaudessasi päästä sieluni
ahdistuksesta.

¹² Tuhoa armossasi minun
viholliseni

ja hävitä kaikki sieluni ahdistajat,
sillä minä olen sinun palvelijasi.

Psalmi 144

Kiitoslaulu Jumalan siunauksista

¹ *Daavidin psalmi.*

Kiitetty olkoon Herra, minun
kallioni,
joka opettaa käteni taistelemaan,
sormeni sotimaan.

² Hän on minun armahtajani
ja linnani,
varustukseni ja pelastajani,
kilpeni, johon minä turvaan,
hän, joka laskee kansani minun
valtani alle.

³ Herra, mikä on ihminen, että
otat hänet huomioon,

mikä ihmislapsi, että häntä
ajattelet!

⁴ Ihminen on kuin tuulenhenkäys,
hänen päivänsä kuin väistyvä varjo.

⁵ Herra, taivuta taivaasi ja astu alas,
kosketa vuoria, niin että ne
savuavat.

⁶ Iske salamoilla ja hajota
viholliseni,
lennätä nuolesi ja saata heidät
sekasortoon.

⁷ Ojenna kätesi korkeudesta,
tempaa ja pelasta minut
suurista vesistä,
muukalaisten käsistä.

⁸ Heidän suunsa puhuu turhuutta,
ja heidän oikea kätensä on
valheen oikea käsi.

⁹ Jumala, minä laulan sinulle
uuden laulun,
soitan sinulle kymmenkielisellä
harpulla,

¹⁰ sinulle, joka suot kuninkaille
pelastuksen

ja tempaat palvelijasi Daavidin
turvaan pahalta miekalta.

¹¹ Tempaa minut ja pelasta
muukalaisten käsistä.

Heidän suunsa puhuu turhuutta
ja heidän oikea kätensä on
valheen oikea käsi.

¹² Meidän poikamme ovat
kuin taimet,
nuoruudessaan suuriksi kasvatetut,
tyttäremme kuin veistetyt
kulmapatsaat,

palatsin kaunistus.

¹³ Ruoka-aittamme ovat täynnä,
ne tarjoavat kaikenlaista ravintoa.

Pikkukarjamme lisääntyy
laitumillamme tuhansin,
kymmenintuhansin.

¹⁴ Härkämme ovat kuormatut.

Ei ole aukkoa muurissa, ei
pakolaista,
ei kuulu valitushuutoa
kaduillamme.

¹⁵ Autuas se kansa, jolle näin käy,
autuas se kansa, jonka Jumala
on Herra!

Psalmi 145

Ylistyslaulu Herran hyvyystensä

¹ Daavidin ylistyslaulu.

Minä ylistän sinua, Jumalani,
sinä kuningas,
minä kiitän sinun nimeäsi aina
ja ikuisesti.

² Joka päivä minä kiitän sinua,
ylistän sinun nimeäsi aina ja
ikuisesti.

³ Suuri on Herra ja sangen
ylistettävä,
hänen suuruutensa on tutkimaton!

⁴ Sukupolvi ylistää sukupolvelle
sinun tekojasi

ja kertoo sinun voimallisista
töistäsi.

⁵ Sinun majesteettisen kunniasi
kirkkautta,

sinun ihmeellisiä tekojasi minä
tahdon mietiskellä.

⁶ Sinun pelottavien tekojesi
voimasta puhutaan,
minä kerron sinun suurista töistäsi.

⁷ Sinun suuren hyvyytesi maine
tulee julki,
ja sinun vanhurskaudestasi
riemuitaan.

⁸ Armahtava ja laupias on Herra,
pitkämielinen ja suuri armossaan.

⁹ Herra on hyvä kaikkia kohtaan
ja armahtaa kaikkia luotujaan.

¹⁰ Kiittäkööt sinua, Herra, kaikki
sinun luotusi,
sinun hurskaasi ylistäkööt sinua.

¹¹ Puhukoot he sinun valtakuntasi
kunniaista,
kertokoot sinun voimastasi.

¹² Näin he saattavat ihmisten
tietoon
Herran voimalliset teot
ja hänen valtakuntansa kunnian
ja kirkkauden.

¹³ Sinun valtakuntasi on ikuinen
valtakunta,
sinun herruutesi pysyy polvesta
polveen.

¹⁴ Herra tukee kaikkia kaatuvia,
kaikki alaspainetut hän
nostaa pystyyn.

¹⁵ Kaikkien silmät katsovat
odottaen sinuun,
ja sinä annat heille heidän
ravintonsa ajallaan.

¹⁶ Sinä avaat kätesi

ja ravitset hyvydessäsi kaiken
elollisen.

¹⁷ Herra on vanhurskas kaikissa
toimissaan
ja uskollinen kaikissa teoissaan.

¹⁸ Herra on lähellä kaikkia,
jotka häntä avuksi huutavat,
kaikkia, jotka totuudessa häntä
avuksi huutavat.

¹⁹ Hän täyttää häntä pelkäävien
toiveet,
hän kuulee heidän avunhuutonsa
ja auttaa heitä.

²⁰ Herra varjelee kaikkia,
jotka häntä rakastavat,
mutta kaikki jumalattomat
hän hukuttaa.

²¹ Minun suuni lausukoon
Herran ylistystä,
ja kaikki liha kiittäköön hänen
pyhää nimeään
aina ja ikuisesti.

Psalmi 146

Ylistyslaulu Herran uskollisuudesta

¹ Halleluja!
Ylistä Herraa, minun sieluni!

² Tahdon ylistää Herraa koko
elämäni ajan,
tahdon laulaa ylistystä Jumalalleni
niin kauan kuin elän.

³ Älkää luottako ruhtinaisiin,
älkää ihmiseen –
ei hänestä ole pelastajaksi.

⁴ Hänen henkensä lähtee,

ja hän tulee jälleen maaksi;
sinä päivänä hänen hankkeensa
raukeavat tyhjiin.

⁵ Autuas se, jonka apuna on
Jaakobin Jumala,
joka panee toivonsa Herraan,
Jumalaansa.

⁶ Hän on tehnyt taivaan ja maan
ja meren ja kaiken, mitä niissä on.
Hän pysyy ikuisesti uskollisena.

⁷ Hän hankkii oikeuden sorretuille
ja antaa leivän nälkäisille.
Herra vapauttaa vangitut.

⁸ Herra avaa sokeiden silmät,
Herra nostaa pystyyn alaspainetut.
Herra rakastaa vanhurskaita.

⁹ Herra varjelee muukalaisia,
tukee orpoja ja leskiä,
mutta jumalattomien tien hän
tekee mutkaiseksi.

¹⁰ Herra on kuningas ikuisesti,
sinun Jumalasi, Siion, polvesta
polveen.

Halleluja!

Psalmi 147

Herran armon ja voiman ylistys

¹ Ylistäkää Herraa!
Hyvä on laulaa ylistystä meidän
Jumalallemme.

Se on suloista,
ylistäminen on soveliaista.

² Herra rakentaa Jerusalemin,
hän kokoaa Israelin karkotetut.

³ Hän parantaa ne, joilla on
särkynyt sydän,

ja sitoo heidän haavansa.

⁴ Hän on määrännyt tähtien luvun,
hän kutsuu niitä kaikkia nimeltä.

⁵ Suuri on meidän Herramme,
hänen voimansa on suuri,
hänen ymmärryksensä on
mittaamaton.

⁶ Herra tukee nöyriä,
mutta jumalattomat hän
painaa maahan.

⁷ Laulakaa Herralle kiitosta,
laulakaa ylistystä Jumalallemme
lyyran säestyksellä!

⁸ Hän peittää pilvillä taivaan
ja valmistaa maalle sateen.
Hän saa vuorille kasvamaan
ruohoa.

⁹ Hän antaa ruuan eläimille,
korpin poikasillekin, kun ne
huutavat.

¹⁰ Ei hänelle kelpaa hevosen voima,
ei hän mielly miehen jalkojen
nopeuteen.

¹¹ Herra mieltyy niihin, jotka
häntä pelkäävät,
niihin, jotka panevat toivonsa
hänen armoonsa.

¹² Kiitä Herraa, Jerusalem,
ylistä Jumalaasi, Siion,

¹³ sillä hän tekee lujiksi porttiesi
salvat,

hän siunaa sinun lapsesi keskelläsi.

¹⁴ Hän antaa rauhan rajoillesi,
ravitsee sinut parhaalla vehnällä.

¹⁵ Hän lähettää sanomansa
maahan,
nopeasti kiittää hänen sanansa.
¹⁶ Hän antaa sataa lunta kuin villaa
ja sirottaa härmää kuin tuhkaa.
¹⁷ Hän viskaa rakeitaan kuin
murusia –
kuka voi kestää hänen pakkastaan?
¹⁸ Hän lähettää sanansa ja
sulattaa rakeet.
Hän panee tuulensa puhaltamaan,
ja vedet virtaavat.
¹⁹ Hän julistaa sanansa Jaakobille,
määräyksensä ja säädöksensä
Israelille.
²⁰ Niin hän ei ole tehnyt
yhdelekään muulle kansalle,
eivätkä ne tunne hänen
säädöksiään.
Halleluja!

Psalmi 148

Kaikki luodut ylistäkööt Herran nimeä!

¹ Halleluja!
Ylistäkää Herraa taivaissa,
ylistäkää häntä korkeuksissa!
² Ylistäkää häntä, kaikki hänen
enkelinsä,
ylistäkää häntä, kaikki hänen
sotajoukkonsa!
³ Ylistäkää häntä, aurinko ja kuu,
ylistäkää häntä, kaikki loistavat
tähdet!
⁴ Ylistäkää häntä, te taivaitten
taivaat

ja te vedet, jotka olette taivaitten
yläpuolella!
⁵ Ylistäkööt ne Herran nimeä,
sillä hän antoi käskyn,
ja ne tulivat luoduiksi.
⁶ Hän asetti ne olemaan aina
ja ikuisesti,
hän antoi lain, joka ei häviä.
⁷ Ylistäkää Herraa maassa,
ylistäkää te meripedot ja kaikki
syvyynet,
⁸ tuli ja rakeet, lumi ja sumu,
sinä myrskytuuli, joka panet
toimeen hänen käskynsä,
⁹ te vuoret ja kaikki kukkulat,
te hedelmäpuut ja kaikki setrit,
¹⁰ te villieläimet ja kaikki
kotieläimet,
te matelijat ja siivekkäät linnut,
¹¹ maan kuninkaat ja kaikki
kansakunnat,
ruhtinaat ja kaikki maan tuomarit,
¹² nuorukaiset ja myös neitoset,
te vanhat yhdessä nuorten kanssa.
¹³ Ylistäkööt he Herran nimeä,
sillä yksin hänen nimensä
on korkea,
hänen kunniansa ulottuu yli
maan ja taivaitten.
¹⁴ Hän on korottanut kansalleen
sarven,
ylistyksen aiheeksi kaikille
hurskailleen,
Israelin lapsille, kansalle, joka
on häntä lähellä.
Halleluja!

Psalmi 149

**Herran kansa ylistäköön
hänen nimeään!**

¹ Halleluja!

Laulakaa Herralle uusi laulu,
laulakaa hänen ylistystään pyhien
seurakunnassa!

² Iloitkoon Israel tekijästään,
riemuitkoot Siionin lapset
kuninkaastaan!

³ Ylistäkööt he hänen nimeään
karkeloiden,
ylistäkööt häntä rumpuja ja
lyyraa soittaen,

⁴ sillä Herra on mieltynyt
kansaansa,
hän kaunistaa nöyrät pelastuksella.

⁵ Iloitkoot hurskaat kunniasta,
riemuitkoot he vuoteillaan!

⁶ Heidän suustaan kuulukoon
Jumalan ylistys,
ja heidän kädessään olkoon
kaksiteräinen miekka,

⁷ että he kostaisivat kansoille,
kurittaisivat kansakuntia,

⁸ panisivat kahleisiin niiden
kuninkaas

ja jalkarautoihin niiden ylhäiset

⁹ ja panisivat täytäntöön heistä
kirjoitetun tuomion.

Se on kunniaksi kaikille hänen
hurskaalleen.

Halleluja!

Psalmi 150

**Kaikki, joissa on henki,
ylistäkää Herraa!**

¹ Halleluja!

Ylistäkää Jumalaa hänen
pyhäkössään,
ylistäkää häntä valtavissa
taivaanavaruuksissa!

² Ylistäkää häntä hänen
voimallisista teoistaan,
ylistäkää häntä hänen valtavan
suuruutensa tähden!

³ Ylistäkää häntä pasuunan
pauhulla,

ylistäkää häntä harppua ja
lyyraa soittaen!

⁴ Ylistäkää häntä rumpua lyöden
ja karkeloiden,
ylistäkää häntä kielisoittimilla
ja huiluilla!

⁵ Ylistäkää häntä helisevillä
symbaaleilla,
ylistäkää häntä kumisevilla
symbaaleilla!

⁶ Kaikki, joissa on henki, ylistäkää
Herraa!

Halleluja!

SANANLASKUJEN KIRJA

OPETUS VIISAUTEEN JA YMMÄRRYKSEEN, 1 – 9

Sananlaskujen tarkoitus

- 1** Salomon, Daavidin pojan, Israelin
kuninkaan, sananlaskut
² viisauden ja kurin oppimiseksi,
ymmärryksen sanojen
ymmärtämiseksi,
³ ymmärrystä tuovan kurin
saamiseksi,
vanhurskauden,
oikeudenmukaisuuden ja
vilpittömyyden oppimiseksi.
⁴ Antakoot ne yksinkertaisille
järkevyyttä,
nuorisolle tietoa ja harkintakykyä.
⁵ Viisas kuulkoon ja saakoon
lisää oppia,
ja ymmärtävä hankkikoon
opastusta
⁶ ymmärtääkseen sananlaskuja
ja vertauksia,
viisaiden sanoja ja heidän
ongelmiaan.

Herran pelko on tiedon alku

- ⁷ Herran pelko on tiedon alku,
tyhmit pitävät halpana viisauden
ja kurin.
⁸ Kuule, poikani, isäsi ojennusta
äläkä hylkää äitisi opetusta,

- ⁹ sillä ne ovat ihana seppele
sinun päähäsi
ja käädyt sinun kaulaasi.

Älä lähde synnin teille

- ¹⁰ Poikani, jos synnintekijät sinua
viekoittelevat,
älä suostu,
¹¹ vaikka he sanovat: "Lähde
mukaamme!
Väijykäämme verta,
vaanikaamme viatonta syyttömästi.
¹² Nielaiskaamme heidät elävältä
kuin tuonela,
kokonaisina niin kuin ne, jotka
hautaan vaipuvat.
¹³ Me saamme kaikenlaista
kallista tavaraa,
täytämme talomme saaliilla.
¹⁴ Heitä kanssamme arpaa,
olkoon meillä kaikilla yhteinen
kukkaro."
¹⁵ Älä lähde, poikani, samalle
tielle kuin he.
Pidätä jalkasi heidän polultaan,
¹⁶ sillä heidän jalkansa juoksevat
pahuuteen,
kiiruhtavat vuodattamaan verta.
¹⁷ Turhaa on virittää verkko
kaikkien siivekkäiden silmien
nähdessä.
¹⁸ He väijyvät omaa vertaan,
vaanivat omaa henkeään.

¹⁹ Näin käy jokaiselle väärän
voiton tavoittelijalle;
se ottaa omistajaltaan hengen.

Viisaus kutsuu

²⁰ Viisaus huutaa kadulla,
antaa äänensä kuulua toreilla.

²¹ Meluisten katujen kulmissa
se kutsuu,
porttien luona kaupungissa se
lausuu sanansa:

²² "Kuinka kauan te, yksinkertaiset,
rakastatte yksinkertaisuutta?

Kuinka kauan pilkkaajilla on
halu pilkkaan

ja tyhmät vihaavat tietoa?

²³ Kääntykää minun
nuhdeltavikseni.

Katso, minä vuodatan teille
henkeäni,

ilmoitan teille sanani.

²⁴ Kun minä kutsuin, te ette
siitä piitanneet,

kun ojensin kättäni, kukaan
ei kuunnellut.

²⁵ Te vieroksuitte kaikkia minun
neuvojani
ettekä suostuneet minun
ojennettavikseni.

²⁶ Niinpä minäkin nauran teidän
hädällenne

ja pilkkaan, kun tulee se, mitä
te kauhistutte,

²⁷ kun tulee myrskynä se, mitä
te kauhistutte,

kun hätänne saapuu kuin rajuilma,

kun päällenne tulee vaiva
ja ahdistus.

²⁸ Silloin he kutsuvat minua, mutta
minä en vastaa,

etsivät minua, mutta eivät löydä,

²⁹ koska he vihasivat tietoa,
eivät valinneet Herran pelkoa

³⁰ eivätkä suostuneet minun
neuvooni,

vaan pitivät halpana kaiken
nuhteluni.

³¹ Niinpä he saavat syödä
vaelluksensa hedelmää

ja saavat kyllänsä omista
hankkeistaan.

³² Sillä yksinkertaiset tappaa
heidän luopumuksensa,

ja tyhmät tuhoaa heidän
huolettomuutensa.

³³ Mutta joka minua kuulee,
saa asua turvassa
ja olla rauhassa onnettomuutta
pelkäämättä."

Viisaus varjelee pahasta

2 Poikani, jos sinä otat minun
sanani varteen

ja kätket käskyni mieleesi,

² niin että herkistät korvasi
viisaudelle

ja taivutat sydämesi ymmärrykseen,

³ jos kutsut avuksi oivallusta,
ääneesi huudat ymmärrystä,

⁴ jos haet sitä kuin hopeaa
ja etsit kuin aarretta,

⁵ silloin pääset ymmärtämään
Herran pelon

ja löydät Jumalan tuntemisen,
⁶ sillä Herra antaa viisautta,
 hänen suustaan lähtee tieto
 ja ymmärrys.
⁷ Oikeamielisille hänellä on
 tallella menestys
 ja kilpi nuhteettomasti vaeltaville,
⁸ niin että hän suojelee
 oikeuden polut
 ja varjelee hurskaittensa tien.
⁹ Silloin sinä ymmärrät
 vanhurskauden ja oikeuden
 ja oikeamielisyyden, hyvyyden
 koko tien.
¹⁰ Viisaus tulee sydämeesi,
 tieto tulee sielullesi mieluisaksi,
¹¹ harkinta sinua varjelee
 ja ymmärrys sinua suojelee.
¹² Se pelastaa sinut pahuuden
 tieltä,
 kavalasti puhuvalta mieheltä,
¹³ niiltä, jotka ovat hylänneet
 oikeat polut
 vaeltaakseen pimeyden teitä,
¹⁴ niiltä, jotka iloitsevat
 pahanteosta,
 riemuitsevat häijystä kavaluudesta.
¹⁵ Heidän polkunsä ovat mutkaiset,
 ja he joutuvat teillään harhaan.
¹⁶ Viisaus pelastaa sinut vieraalta
 naiselta,
 toisen vaimolta, sanoillaan
 liukkaasti liehakoivalta,
¹⁷ joka on hylännyt nuoruutensa
 ystävän
 ja unohtanut Jumalansa liiton.

¹⁸ Hänen huoneensa vaipuu
 kohti kuolemaa,
 hänen tiensä kulkee vainajien luo.
¹⁹ Ei palaa kukaan, joka hänen
 luokseen menee,
 eikä pääse takaisin elämän poluille.
²⁰ Ota tämä varteen vaeltaaksesi
 hyvien tietä
 ja noudattaaksesi vanhurskaitten
 polkuja,
²¹ sillä oikeamieliset saavat
 asua maassa,
 ja nuhteettomat jäävät siihen
 jäljelle,
²² mutta jumalattomat hävitetään
 maasta,
 ja uskottomat reväistään siitä pois.

Viisaus ja jumalanpelko

3 Poikani, älä unohda minun
 opetustani,
 säilyttäköön sydämesi
 minun käskyni,
² sillä pitkää ikää ja elinvuosia
 ja rauhaa ne sinulle kartuttavat.
³ Laupeus ja uskollisuus älkööt
 hylätkö sinua.
 Sido ne kaulaasi, kirjoita ne
 sydämesi tauluun,
⁴ niin saat suosion ja oikean
 ymmärryksen
 Jumalan ja ihmisten edessä.
⁵ Turvaa Herraan kaikesta
 sydäimestäsi,
 äläkä nojaudu omaan
 ymmärrykseesi.
⁶ Tunne hänet kaikilla teilläsi,

niin hän tasoittaa sinun polkusi.

⁷ Älä ole viisas omissa silmissäsi.

Pelkää Herraa ja karta paha!

⁸ Se on terveellistä ruumiillesi
ja virkistävää luillesi.

⁹ Kunnioita Herraa antamalla
varoistasi

ja kaiken satosi parhaimmasta,

¹⁰ niin sinun jyväättasi täyttyvät
runsaudella

ja viini pursuaa kuurnistasi.

¹¹ Poikani, älä pidä halpana
Herran kuritusta

äläkä vieroksu hänen ojennustaan,

¹² sillä jota Herra rakastaa, sitä
hän kurittaa

niin kuin isä poikaa, joka on
hänelle mieluinen.

¹³ Autuas se ihminen, joka on
löytänyt viisauden,
ihminen, joka on saanut omakseen
ymmärryksen!

¹⁴ Parempi on hankkia sitä
kuin hopeaa,
sen antama hyöty on
kultaa parempi.

¹⁵ Se on kallisarvoisempi
kuin helmet,
mitkään kalleutesi eivät vedä
sille vertaa.

¹⁶ Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä,
vasemmassa rikkaus ja kunnia.

¹⁷ Sen tiet ovat suloisia teitä,
rauhaisia ovat kaikki sen polut.

¹⁸ Elämän puu se on niille, jotka
siihen tarttuvat;

onnellisia ne, jotka siitä
pitävät kiinni.

¹⁹ Viisaudella on Herra maan
perustanut,

ymmärryksellä vahvistanut taivaat.

²⁰ Hänen tietonsa jakoi syvyydet,
ja pilvet pisaroivat kastetta.

²¹ Poikani, nämä älkööt häipykö
näkyvistäsi:

säilytä harkinta ja maltti.

²² Ne ovat elämä sinun sielullesi
ja kaunistus sinun kaulallesi.

²³ Silloin kuljet tiesi turvallisesti
etkä loukkaa jalkaasi.

²⁴ Kun menet maata, et
pelkää mitään,

ja maatessasi unesi on makea.

²⁵ Pääset pelkäämästä
äkkikauhistuksia
ja jumalattomien tuhoa, kun
se tulee.

²⁶ Sinä saat luottaa Herraan;
hän varjelee jalkasi tarttumasta
ansaan.

Laupeus ja oikeamielisyyys

²⁷ Älä kiellä tarvitsevalta hyvää,
jos sen antaminen on sinun
vallassasi.

²⁸ Älä sano lähimmäisesellesi: "Mene
nyt ja tule uudelleen,
huomenna minä annan sinulle",
kun sinulla kuitenkin on.

²⁹ Älä mieti paha lähimmäistäsi
vastaan,
joka asuu lähelläsi luottavaisena.

- ³⁰ Älä käräjöi syyttä kenenkään
kanssa,
kun toinen ei ole sinulle
pahaa tehnyt.
- ³¹ Älä kadehdi väkivaltaista miestä
äläkä omaksu yhtäkään hänen
teistään,
- ³² sillä Herra inhoaa kieroilijaa,
mutta oikeamielisille hän on ystävä.
- ³³ Jumalattoman huoneessa
on Herran kirous,
mutta vanhurskaitten asuinsijan
hän siunaa.
- ³⁴ Pilkkaajille hänkin on pilkallinen,
mutta nöyrille hän antaa armon.
- ³⁵ Viisaat perivät kunnian,
mutta tyhvät tuovat julki häpeää.

Viisauden tie

- 4** Kuulkaa, lapset, isän ojennusta,
kuunnelkaa tarkoin oppiaksenne
ymmärrystä.
- ² Minä annan teille hyviä neuvoja,
älkää hylätkö minun opetustani.
- ³ Olinhan minäkin isäni poika,
hento ja äitini ainokainen.
- ⁴ Isäni opetti minua ja sanoi minulle:
”Pitäköön sydämesi kiinni minun
sanoistani,
noudata käskyjäni, niin saat elää.
- ⁵ Hanki viisautta, hanki ymmärrystä,
älä unohda sanojani äläkä
poikkea niistä.
- ⁶ Älä hylkää viisautta, niin se
varjelee sinua,
rakasta sitä, niin se suojelee sinua.
- ⁷ Viisauden alku on: hanki viisautta

- ja kaikella hankkimallasi hanki
ymmärrystä.
- ⁸ Anna sille korkea arvo, niin
se korottaa sinut.
Se tuo sinulle kunniaa, jos
suljet sen syliisi.
- ⁹ Se painaa päähäsi ihanan
seppeleen
ja lahjoittaa sinulle kauniin
kruunun.”
- ¹⁰ Kuuntele, poikani, ja ota
sanani varteen,
niin enenevät elämäsi vuodet.
- ¹¹ Minä neuvon sinut viisauden
tielle,
ohjaan sinut oikeille poluille.
- ¹² Kulkiessasi askeleesi eivät
joudu ahtaalle,
ja jos juokset, et kompastu.
- ¹³ Tartu ojennukseen äläkä hellitä,
säilytä se huolellisesti, se on
sinun elämäsi.

Jumalattomien polku ja vanhurskaitten polku

- ¹⁴ Älä lähde jumalattomien polulle,
älä kulje pahojen tietä.
- ¹⁵ Karta sitä, älä astu sille,
poikkea pois ja kulje ohitse.
- ¹⁶ Hehän eivät voi nukkua,
elleivät tee pahaa,
heiltä menee uni, elleivät ole
ketään kaataneet.
- ¹⁷ He syövät leipänään
jumalattomuutta,
juovat viininään väkivallan tekoja.

¹⁸ Mutta vanhurskaitten polku on
 kuin aamun koitto,
 joka kirkastuu kirkastumistaan
 täyteen päivään saakka.
¹⁹ Jumalattomien tie on
 kuin pimeys:
 he eivät tiedä, mihin kompastuvat.

Varjele sydämesi

²⁰ Poikani, tarkkaa minun
 puhettani,
 kallista korvasi sanoilleni.
²¹ Älkööt ne väistykö silmistäsi,
 varjele niitä sydämesi sisimmässä,
²² sillä ne ovat elämä sille,
 joka ne löytää,
 ja lääke koko hänen ruumiilleen.
²³ Yli kaiken varottavan varjele
 sydämesi,
 sillä sieltä elämä lähtee.
²⁴ Poista itsestäsi suun kavaluus
 ja karkota kauas luotasi huulten
 kierous.
²⁵ Katsokoot silmäsi suoraan,
 eteenpäin olkoon katseesi luotu.
²⁶ Tasoita polku jaloillesi,
 kaikki sinun tiesi olkoot vakaat.
²⁷ Älä poikkea oikeaan, älä
 vasempaan,
 väistäköön jalkasi pahaa.

Varoitus irstaista naisista

5 Poikani, kuuntele minun
 viisauttani,
 kallista korvasi ymmärrykselleni.
² Säilytä harkintakyky,
 huulillasi säilyköön tieto.

³ Hunajaa tihkuvat vieraan
 naisen huulet,
 hänen suunsa on öljyä liukkaampi.
⁴ Lopulta hän on karvas kuin
 koiruoho,
 terävä kuin kaksiteräinen miekka.
⁵ Hänen jalkansa kulkevat alas
 kuolemaan,
 tuonelaan vetävät hänen
 askeleensa.
⁶ Ei hän käy tasaista elämän polkua,
 hänen tiensä horjuvat hänen
 huomaamattaan.
⁷ Ja nyt, lapset, kuulkaa minua,
 älkää poiketko sanoistani.
⁸ Pysy kaukana tuollaisesta,
 älä lähesty hänen talonsa ovea,
⁹ ettet antaisi voimaasi muille,
 vuosiasi armottomalle,
¹⁰ ettei sinun voimasi hedelmä
 ravitsisi vieraita,
 vaivannäkösi tulos joutuisi
 toisen taloon
¹¹ ja ettet joutuisi lopulta
 voihkimaan
 ruumiisi ja lihasi riutuessa
¹² ja sanomaan: "Miksi minä
 vihasin ojennusta
 ja sydämeni halveksi nuhdetta?
¹³ Miksi en kuullut neuvojieni ääntä,
 kallistanut korvaani opettajieni
 puoleen?
¹⁴ Olin vähällä joutua
 aivan turmioon
 seurakunnan ja kansan keskellä."

Iloitse nuoruutesi vaimosta

- ¹⁵ Juo vettä omasta kaivostasi,
sitä, mikä omasta lähteestäsi
juoksee.
- ¹⁶ Virtaisivatko lähteesi kadulle,
vesipurosi toreille?
- ¹⁷ Olkoot ne sinun omasi yksin,
älkөөt vieraiden sinun ohessasi.
- ¹⁸ Olkoon sinun lähteesi siunattu,
iloitse nuoruutesi vaimosta.
- ¹⁹ Armas peura, suloinen
vuorikauris!
Hänen rintansa sinua aina
juovuttakoot,
hurmaudu alati hänen
rakkauteensa.
- ²⁰ Miksi, poikani, hurmautuisit
toisen vaimoon
ja syleilisit vieraan naisen povea?
- ²¹ Sillä Herran silmien edessä
ovat miehen tiet,
Herra tarkkaa kaikkia hänen
polkujaan.
- ²² Jumalattoman vangitsevat
hänen rikoksensa,
hän takertuu oman syntinsä
pauloihin.
- ²³ Kurittomuuteensa hän kuolee
ja joutuu harhaan suuressa
hulluudessaan.

Varoitus takuuseen menosta

- 6** Poikani, jos olet mennyt takuuseen
lähimmäisesi puolesta
ja lyönyt kättä vieraan hyväksi,

- ² jos olet kietoutunut oman
suusi sanoihin
ja joutunut sanoistasi kiinni,
³ niin tee, poikani, näin, että
pelastuisit –
olethan joutunut lähimmäisesi
valtaan:
Mene, heittäydy maahan ja
ahdista lähimmäistäsi.
- ⁴ Älä suo silmillesi unta
äläkä silmäluomillesi lepoa.
- ⁵ Tempaudu käsistä kuin gaselli,
kuin lintu pyydystäjän käsistä.

Laiskuus

- ⁶ Mene, laiska, muurahaisen luo,
katso sen menoja ja viisastu.
- ⁷ Ei sillä ole päällikköä,
ei johtajaa eikä hallitsijaa,
- ⁸ mutta silti se hankkii leipänsä
kesällä
ja kokoaa ruokansa sadonkorjuun
aikana.
- ⁹ Kuinka kauan sinä, laiska, makaat,
milloin nousest unestasi?
- ¹⁰ Nuku vielä vähän, torku vähän,
makaa vielä vähän ristissä käsin,
- ¹¹ niin köyhyys käy päällesi kuin
kuljeksiva rosvo
ja puute kuin aseellinen mies.

Kavaluus

- ¹² Kelvoton ihminen, pahanilkinen
mies,
on se, joka alituisen kieroilee,
¹³ joka iskee silmää, antaa
merkkejä jaloillaan,

viittoilee viestejä sormillaan.

¹⁴ Kavaluus mielessä hän
mieltii pahaa
ja kaiken aikaa rakentaa riitoja.

¹⁵ Sen tähden hänen turmionsa
tulee äkisti,
hetkessä hänet muserretaan,
eikä apua ole.

Seitsemän Herran inhoamaa asiaa

¹⁶ Näitä kuutta Herra vihaa,
seitsemää hänen sielunsa inhoaa:

¹⁷ ylpeitä silmiä, petollista kieltä,
käsiä, jotka vuodattavat
viatonta verta,

¹⁸ sydäntä, joka mieltii häijyjä
juonia,
jalkoja, jotka juoksevat kiireesti
pahaan,

¹⁹ väärää todistajaa, joka
puhuu valheita,
ja riidan rakentajaa veljesten välille.

Aviorikoksen mielettömyys

²⁰ Säilytä, poikani, isäsi käsky
äläkä hylkää äitisi opetusta.

²¹ Pidä ne aina sydämellesi
sidottuina,
kiedo ne kaulasi ympärille.

²² Kulkiessasi ne sinua ohjaavat,
levolle käytyäsi ne sinua vartioivat,
herätessäsi ne sinua puhuttelevat.

²³ Käsky on lamppu, opetus on valo,
ja ojentava nuhde on elämän tie.

²⁴ Ne varjelevat sinut pahalta
naiselta,
vieraan naisen lipevältä kieleltä.

²⁵ Älä himoitse sydämessäsi
hänen kauneuttaan,
älköön hän saako sinua katseillaan
vangituksi.

²⁶ Porttonaisen tähden menee
viimeinenkin leipä,
ja naitu nainen pyydystää
kallista sielua.

²⁷ Voiko kukaan ottaa tulta syliinsä,
ilman että hänen vaattensa
syttyvät?

²⁸ Voiko kukaan kävellä hiilloksella
jalkojen kärventymättä?

²⁹ Samoin käy sen, joka lähestyy
lähimmäisensä vaimoa:
ei jää rankaisematta kukaan, joka
toisen vaimoon kajoaa.

³⁰ Eikö varasta halveksita, vaikka
hän olisi varastanut nälissään
syödäkseen vatsansa täyteen?

³¹ Kiinni jäätyään hänen on
korvattava seitsenkertaisesti,
annettava kaikki talonsa varat.

³² Joka tekee aviorikoksen,
on mieletön;
itsensä tuhoaa, joka niin tekee.

³³ Hän saa rangaistuksen ja häpeän,
eikä hänen häväistystään
pyyhitä pois.

³⁴ Sillä mustasukkaisuus nostaa
miehen vihan,
ja säälimätön hän on
koston päivänä.

³⁵ Hän ei huoli mistään
lunastusmaksusta,

ei suostu sovintoon, vaikka kuinka
lahjaasi lisäisit.

Varo viettelijätärtä!

7 Poikani, noudata minun sanojani,
kätke mieleesi minun käskyni.

² Noudata käskyjäni, niin saat elää,
säilytä opetukseni kuin silmäteräsi.

³ Sido ne sormiisi,
kirjoita ne sydämesi tauluun.

⁴ Sano viisaudelle: "Sinä olet
sisareni",

kutsu ymmärrystä sukulaiseksesi,
⁵ että varjeltuisit toisen vaimolta,
vieraalta naiselta, joka liukkaasti
liehakoitsee.

⁶ Taloni ikkunasta minä katselin
ristikon läpi

⁷ ja näin yksinkertaisten joukossa,
panin merkille poikien seassa
nuorukaisen, joka oli vailla
ymmärrystä.

⁸ Hän meni kadun yli naisen
talon kulmauksessa
ja asteli naisen asuntoa kohti

⁹ päivän illaksi hämähäyryttyä,
yön tultua, pimeässä.

¹⁰ Ja katso, nainen tulee
häntä vastaan
porton puvussa, salakavala
sydämeltään.

¹¹ Hän on levoton ja hillitön,
hänen jalkansa eivät pysy kotona.

¹² Milloin hän on kadulla,
milloin torilla,
hän väijyy jokaisessa kulmauksessa.

¹³ Hän tarttui nuorukaiseen,
suuteli häntä

ja julkeasti katsoen sanoi hänelle:

¹⁴ "Minun oli uhrattava yhteysuhri,
tänä päivänä täytin lupaukseni.

¹⁵ Sen tähden lähdin ulos
sinua vastaan,
etsiäkseni sinua, ja olen sinut
löytänyt.

¹⁶ Olen leposijalleni levittänyt
peitteitä,
monivärisiä Egyptin liinavaatteita.

¹⁷ Vuoteelleni olen pirskokannut
mirhaa,
aaloeta ja kanelia.

¹⁸ Tule, juopukaamme lemmeä,
nauttikaamme aamuun asti,
riemuitkaamme rakkaudesta.

¹⁹ Mieheni ei ole kotona,
hän lähti pitkälle matkalle.

²⁰ Rahakukkaron hän otti
mukaansa,
hän tulee kotiin vasta täydenkuun
päiväksi."

²¹ Nainen taivutti hänet paljolla
houkuttelullaan,
vietteli lipevillä huulillaan.

²² Äkkiä poika lähti hänen
jälkeensä,

niin kuin härkä menee
teurastettavaksi,
niin kuin kahlehdittu hullu
kuritettavaksi,

²³ niin kuin lintu kiiruhtaa
pyydykseen.

Hän ei tiennyt olevansa henkeään
kaupalla,
kunnes nuoli lävisti hänen
maksansa.

²⁴ Sen tähden, poikani, kuulkaa
minua,
tarkatkaa suuni sanoja.

²⁵ Älköön sydämesi poiketto
tuon naisen teille,
älä eksy hänen poluilleen.

²⁶ Sillä paljon on surmattuja,
hänen kaatamiaan,
lukuisasti niitä, jotka hän on
tappanut.

²⁷ Hänen talostaan lähtevät
tuonelan tiet,
ne vievät alas kuoleman
kammioihin.

lankaikkinen viisaus kutsuu

8 Eikö viisaus kutsu,
eikö ymmärrys anna äänensä
kuulua?

² Kukkuloiden laelle, tien viereen,
polkujen risteyksiin hän on
asettunut.

³ Porttien luona, kaupunkiin
vievillä väylillä,
oviaukoilla hän huutaa:

⁴ "Teitä minä kutsun, miehet,
ihmislapsille kaiku minun ääneni.

⁵ Oppikaa, yksinkertaiset,
järkevyyttä,
te tyhmät, oppikaa ymmärrystä.

⁶ Kuulkaa, jaloja asioita minä puhun
ja avaan huuleni puhumaan sitä,
mikä on oikein.

⁷ Totuutta tuo minun suuni julki,
jumalattomuus on huulilleni
kauhistus.

⁸ Vanhurskaita ovat kaikki minun
suuni sanat,
niissä ei ole mitään kieroa
eikä väärää.

⁹ Ne ovat kaikki selkeitä
ymmärtäville,
suoria niille, jotka löytävät tiedon.

¹⁰ Ottakaa vastaan minun
ojennukseni, älkää hopeaa,
ja tietoa mieluummin kuin
hienointa kultaa.

¹¹ Onhan viisaus parempi
kuin helmet,
eivät mitkään kalleudet vedä
sille vertaa.

¹² Minä, viisaus, asun yhdessä
järkevyyden kanssa,
olen löytänyt tiedon ja
harkintakyvyn.

¹³ Herran pelko on pahan
vihaamista.

Kopeutta ja ylpeyttä, pahuuden
tietä

ja kavalaa suuta minä vihaan.

¹⁴ Minun luonani on neuvo ja
neuvokkuus.

Minä olen ymmärrys, minun
on voima.

¹⁵ Minun avullani kuninkaat
hallitsevat
ja ruhtinaat säättävät sen,
mikä on oikein.

¹⁶ Minun avullani päämiehet
hallitsevat
ja ylhäiset, kaikki, jotka tuomitsevat
vanhurskaasti.

¹⁷ Minä rakastan niitä, jotka
minua rakastavat,
ja jotka minua varhain etsivät,
ne löytävät minut.

¹⁸ Minun luonani on rikkaus
ja kunnia,
ikivanha varallisuus ja vanhurskaus.

¹⁹ Minun hedelmäni on parempi
kuin kulta, kuin puhtain
kulta,
minun antamani tuotto parempi
kuin hienoin hopea.

²⁰ Minä vaellan vanhurskauden
polkua,
keskellä oikeuden tietä,

²¹ antaakseni minua rakastaville
pysyvän perinnön.

Minä täytän heidän
aarrekammionsa.

²² Herralla oli minut tiensä alussa,
muinaisuudessa, ennen kuin hän
oli tehnyt mitään.

²³ Iankaikkisuudesta minä
olen ollut,
alusta asti, ennen kuin
maata olikaan.

²⁴ Ennen kuin oli merten syvyyksiä,
synnyin minä,
ennen kuin oli runsasvetisiä
lähteitä.

²⁵ Ennen kuin vuoret upotettiin
paikoilleen,

ennen kukkuloita synnyin minä,
²⁶ kun hän ei vielä ollut tehnyt
maata eikä mantua,
ei maanpiirin tomujen alkuakaan.

²⁷ Kun hän valmisti taivaat,
minä olin siinä,
kun hän veti piirin syvyyden
pinnalle,

²⁸ kun hän lujitti pilvet korkeudessa,
kun syvyyden lähteet saivat voiman,

²⁹ kun hän asetti merelle sen rajat,
etteivät vedet nousisi
korkeammalle kuin hän
oli säätänyt,

kun hän vahvisti maan perustukset,
³⁰ silloin minä olin hänen rinnallaan
työtä tekemässä,

olin hänen ilonsa päivästä päivään
ja leikin hänen edessään
kaikin ajoin.

³¹ Minä leikin hänen maanpiirinsä
päällä,
ja ihastuksenani olivat ihmislapset.

³² Ja nyt, lapset, kuulkaa minua:
autuaita ovat ne, jotka noudattavat
minun teitäni.

³³ Ottakaa varteen ojennus,
niin viisastutte,
älkää lyökö sitä laimin.

³⁴ Autuas se ihminen, joka
minua kuulee,
joka valvoo minun ovillani
päivästä päivään,
vartioi minun ovieni pieliä!

³⁵ Joka minut löytää, löytää elämän
ja saa osakseen Herran suosion.

³⁶ Mutta joka eksyy minusta, tekee
vääryyttä sielulleen.
Kaikki, jotka minua vihaavat,
rakastavat kuolemaa."

Viisaus kutsuu pitoihinsa

9 Viisaus on rakentanut talonsa,
veistänyt seitsemän pylvästään.

² Hän on teuraansa teurastanut,
viininsä sekoittanut
ja myös pöytänsä kattanut.

³ Hän on lähettänyt palvelustytöt
kutsua kuuluttamaan
kaupungin kumpujen laelta:

⁴ "Joka on yksinkertainen,
poiketkoon tänne."
Niille, joilta puuttuu ymmärrystä,
hän sanoo:

⁵ "Tulkaa syömään minun leipääni
ja juomaan viiniä, minun
sekoittamaani.

⁶ Hylätkää yksinkertaisuus, niin
saatte elää,
ja astukaa ymmärryksen tielle."

Herran pelko on viisauden alku

⁷ Joka pilkkaajaa ojentaa, saa
itselleen häpeän,
tahrان maineeseensa se, joka
jumalatonta nuhtelee.

⁸ Älä nuhtele pilkkaajaa, ettei
hän sinua vihaisi.
Nuhtele viisasta, niin hän
rakastaa sinua.

⁹ Anna viisaalle opetusta, niin
hän yhä viisastuu,
anna vanhurskaalle tietoa, niin
hän oppii lisää.

¹⁰ Herran pelko on viisauden alku,
Pyhimmän tunteminen on
ymmärrystä.

¹¹ Viisaus lausuu:
"Minun avullani päiväsi enenevät,
ja jatkuvat elämäsi vuodet.

¹² Jos olet viisas, olet omaksi
hyväksesi viisas.
Jos olet pilkkaaja, saat sen
yksin kestää."

Tyhmyys houkuttelee

¹³ Tyhmä nainen on levoton ja
yksinkertainen,
eikä hän mistään mitään tiedä.

¹⁴ Hän istuu talonsa ovella,
istuimella kaupungin kummulla,
¹⁵ kutsumassa tien kulkijoita,
jotka kulkevat polullaan suoraan:

¹⁶ "Joka on yksinkertainen,
poiketkoon tänne."
Sille, jolta puuttuu ymmärrystä,
hän sanoo:

¹⁷ "Varastettu vesi on makeaa,
salassa syöty leipä maistuu
hyvältä."

¹⁸ Eikä toinen tiedä, että siellä
on haamuja,
että hänen kutsuvieraansa ovat
tuonelan laaksoissa.

LYHYITÄ SANANLASKUJA
ELÄMÄN ERI ALOILTA, 10 – 22:16

10 Salomon sananlaskut.
 Viisas poika on isälleen iloksi,
 tyhmä poika on äidilleen
 murheeksi.

² Jumalattoman aarteista ei
 ole hyötyä,
 mutta vanhurskaus pelastaa
 kuolemasta.

³ Herra ei salli vanhurskaan
 nähdä nälkää,
 mutta jumalattomien halun
 hän torjuu.

⁴ Köyhtyy, joka veltosti käyttää
 kättä,
 mutta ahkerien kädet tuottavat
 rikkautta.

⁵ Viisas poika kokoaa kesällä,
 kelvoton poika nukkuu
 korjuuaikana.

⁶ Siunaukset tulevat vanhurskaan
 pään päälle,
 mutta jumalattomien suussa
 piilee väkivalta.

⁷ Vanhurskaan muisto on
 siunaukseksi,
 mutta jumalattomien nimi lahoaa.

⁸ Sydämeltään viisas ottaa
 käskyt varteen,
 mutta huuliltaan typerä kukistuu.

⁹ Vilpittömästi vaeltava kulkee
 turvassa,
 tiellään mutkitteleva tulee
 tunnetuksi.

¹⁰ Joka silmää iskee, saa
 aikaan tuskaa,
 ja huuliltaan typerä kukistuu.

¹¹ Vanhurskaan suu on
 elämän lähde,
 mutta jumalattomien suussa
 piilee väkivalta.

¹² Viha virittää riitoja,
 mutta rakkaus peittää kaikki
 rikkomukset.

¹³ Ymmärtäväisen huulilta
 löytyy viisaus,
 mutta joka on ymmärrystä vailla,
 sille vitsa selkään!

¹⁴ Viisaat kätkevät tietonsa,
 mutta typerän suu on pikainen
 turmio.

¹⁵ Rikkaan omaisuus on hänen
 vahva kaupunkinsa,
 mutta vähäosaisten köyhyys on
 heidän turmionsa.

¹⁶ Vanhurskaan työ koituu
 elämäksi,
 jumalattoman voitto synniksi.

¹⁷ Joka ottaa ojennuksen varteen,
 on elämän tiellä,
 mutta nuhteet hylkäävä on
 eksyttäjä.

¹⁸ Joka vihansa peittää, sen
 huulilla on valhe,
 ja joka parhausta levittää, on tyhmä.

¹⁹ Missä on paljon sanoja, sieltä
 ei syntiä puutu,
 mutta joka huulensa hillitsee,
 on taitava.

²⁰ Vanhurskaan kieli on hienointa
hopeaa,
jumalattomien äly ei ole
paljonkaan arvoinen.

²¹ Vanhurskaan huulet kaitsevat
monia,
mutta tyhvät kuolevat
mielettömyyteensä.

²² Herran siunaus rikkaaksi tekee,
ei oma vaiva siihen mitään lisää.

²³ Tyhmälle on iloksi ilkityn teko
mutta ymmärtävälle miehelle
viisaus.

²⁴ Mitä jumalaton pelkää, se
häntä kohtaa,
mitä vanhurskaat kaipaavat, se
heille annetaan.

²⁵ Myrskyn mentyä jumalatonta
ei enää ole,
mutta vanhurskaalla on
iankaikkinen perustus.

²⁶ Kuin etikka hampaille ja
savu silmille
on laiska lähettäjilleen.

²⁷ Herran pelko elinpäiviä jatkaa,
mutta jumalattomien vuodet
vähenevät.

²⁸ Vanhurskaitten odotus
johtaa iloon,
mutta jumalattomien toivo hukkuu.

²⁹ Herran johdatus on
nuhteettoman turva,
mutta väärintekijöille se on
turmioksi.

³⁰ Vanhurskas ei ikinä horju,

mutta jumalattomat eivät saa
asua maassa.

³¹ Vanhurskaan suu kantaa
viisauden hedelmää,
mutta kavala kieli leikataan pois.

³² Vanhurskaan huulet tietävät,
mikä on Herralle mieleen,
mutta jumalattomien suu on
pelkkää kavaluutta.

11 Väärä vaaka on Herralle iljetys,
mutta täysipainoinen punnus
on hänelle mieleen.

² Minne julkeus tulee, sinne
tulee häpeäkin,
mutta nöyrien luona on viisaus.

³ Oikeamielistä ohjaa hänen
nuhteettomuutensa,
mutta uskottomat tuhoaa heidän
kieroutensa.

⁴ Ei auta omaisuus vihan päivänä,
mutta vanhurskaus pelastaa
kuolemasta.

⁵ Nuhteettoman vanhurskaus
tasoittaa hänen tiensä,
mutta jumalaton sortuu
jumalattomuuteensa.

⁶ Oikeamieliset pelastaa heidän
vanhurskautensa,
uskottomat vangitsee
heidän himonsa.

⁷ Jumalattoman ihmisen kuollessa
hukkuu toivo,
ja pahantekijöiden odotus
raukeaa tyhjiin.

⁸ Vanhurskas pelastetaan hädästä,
ja jumalaton joutuu hänen sijaansa.

⁹ Jumalaton turmelee suullaan
lähimmäisensä,
mutta ymmärrys on vanhurskaiden
pelastus.

¹⁰ Vanhurskaiden onnesta
kaupunki iloitsee,
ja jumalattomien tuhoutumisesta
syntyy riemu.

¹¹ Oikeamielisten siunauksesta
kaupunki kohooa,
mutta jumalattomien suu
sen hajottaa.

¹² Vailla ymmärrystä on se, joka
halveksii lähimmäistään,
mutta ymmärtäväinen mies
on vaiti.

¹³ Panettelijana kulkeva ilmaisee
salaisuuden,
mutta jolla on luotettava henki,
se kätkee asian.

¹⁴ Missä ohjausta ei ole,
kansa sortuu,
mutta neuvonantajien runsaus
tuo menestyksen.

¹⁵ Pahoin käy sen, joka menee
takuuseen vieraan puolesta,
mutta joka vihaa kädenlyöntiä,
on turvassa.

¹⁶ Viehättävä nainen saa kunniaa,
ja vallanpitäjät saavat rikkautta.

¹⁷ Armelias mies tekee hyvää
itselleen,
mutta armoton syöksee
onnettomuuteen
oman lihansa.

¹⁸ Jumalaton hankkii pettävää
voittoa,
mutta joka vanhurskautta kylvää,
saa pysyvän palkan.

¹⁹ Joka on vakaa vanhurskaudessa,
saa elämän,
mutta pahaa tavoitteleva saa
kuoleman.

²⁰ Väärämieliset ovat Herralle
iljetys,
mutta nuhteettomasti vaeltaviin
hän mieltyy.

²¹ Totisesti, paha ei jää
rankaisematta,
mutta vanhurskaiden siemen
pelastuu.

²² Kultarengas sian kärsässä
on kaunis nainen vailla ymmärrystä.

²³ Vanhurskaiden kaipuu on
vain hyvään,
jumalattomien toivo johtaa vihaan.

²⁴ Toinen jakaa omastaan ja
saa yhä lisää,
toinen säästää yli kohtuuden ja
on aina vain puutteessa.

²⁵ Sielu, joka jakaa siunausta, saa
itsekin kyllikseen,
ja joka muita virvoittaa, se
itsekin virvoittuu.

²⁶ Joka viljan pitää takanaan,
sitä kansa kiroaa,
mutta joka viljan antaa
kaupaksi, sen pään päälle
tulee siunaus.

²⁷ Hyvään pyrkivä etsii sitä, mikä
on Jumalalle mieleen,

mutta joka pahaa suunnittelee,
sitä se kohtaa.

²⁸ Joka rikkauteensa luottaa,
se kukistuu,
mutta vanhurskaat viheriöivät
kuin lehvä.

²⁹ Joka laskee talonsa rappiolle,
perii tuulta,
tyhmä joutuu viisaan orjaksi.

³⁰ Vanhurskaan hedelmä on
elämän puu,
ja viisas voittaa sieluja.

³¹ Katso, vanhurskas saa palkkansa
maan päällä,
saati sitten jumalaton ja syntinen.

12 Tietoa rakastaa, joka
varoitusta rakastaa,
mutta järjetön on se, joka
vihaa nuhdetta.

² Hyvä saa osakseen
Herran suosion,
mutta juonittelijan hän tuomitsee
syylliseksi.

³ Ihminen ei kestä
jumalattomuuden varassa,
mutta vanhurskaan juuri on
horjumaton.

⁴ Kelpo vaimo on miehensä kruunu,
mutta kelvoton on kuin mätä
hänen luissaan.

⁵ Vanhurskaitten ajatukset
ovat oikeita,
jumalattomien suunnitelmat
petollisia.

⁶ Jumalattomien puheet
väijyvät verta,

mutta oikeamieliset pelastaa
heidän suunsa.

⁷ Jumalattomat hävitetään, eikä
heitä enää ole,
mutta vanhurskaitten suku pysyy.

⁸ Ymmärryksensä mukaan
miestä kiitetään,
mutta nurjasydämistä halveksitaan.

⁹ Parempi halpa-arvoinen, jolla
on palvelija,
kuin ylvästelijä, joka on vailla leipää.

¹⁰ Vanhurskas tietää, mitä hänen
karjansa kaipaa,
mutta jumalattomien sydän
on armoton.

¹¹ Joka viljelee maataan, saa
kyllyksi leipää,
mutta tyhjän tavoittelija on
vailla ymmärrystä.

¹² Jumalaton himoitsee pahojen
saalista,
mutta vanhurskaiden juuri
on antoisa.

¹³ Huulten rikkomus on paha ansa,
mutta vanhurskas pääsee hädästä.

¹⁴ Suunsa hedelmästä mies saa
kyllykseen hyvää,
ihmisen eteen kiertyvät hänen
kättensä työt.

¹⁵ Tyhmän tie on hänen omissa
silmissään oikea,
mutta neuvoa kuunteleva on viisas.

¹⁶ Tyhmän suuttumus tulee
heti ilmi,
mutta järkevä peittää häpeänsä.

¹⁷ Toden puhuja tuo esiin sen,
mikä on oikein,
mutta valheellinen todistaja
puhuu petosta.

¹⁸ Moni viskoo sanoja kuin
miekanpistoja,
mutta viisaitten kieli on lääke.

¹⁹ Se, jonka huulet puhuvat
totta, pysyy iäti,
mutta se, jonka kieli puhuu
valhetta, vain hetkisen.

²⁰ Jotka pahaa miettivät, niillä
on mielessä petos,
mutta jotka rauhaan neuvovat,
niille tulee ilo.

²¹ Ei kohtaa turmio vanhurskasta,
mutta jumalattomat saavat
onnettomuutta
täysin määrin.

²² Iljetys Herralle ovat valheelliset
huulet,
mutta uskollisesti toimivat ovat
hänelle mieleen.

²³ Järkevä ihminen kätkee tiedon,
mutta tyhmien sydän huutaa
julki mielettömyyttä.

²⁴ Ahkerien käsi saa hallita,
mutta velto joutuu pakkotyöhön.

²⁵ Huoli painaa alas miehen mielen,
mutta hyvä sana sen ilahduttaa.

²⁶ Vanhurskas opastaa
lähimmäistään,
mutta jumalattomat eksyttää
heidän oma tiensä.

²⁷ Veltto ei saa paistetuksi
saalistaan,

mutta ahkeruus on ihmiselle
arvokas omaisuus.

²⁸ Vanhurskauden polulla on elämä,
sillä tiellä kulkeminen ei ole
kuolemaksi.

13 Viisas poika kuuntelee
isän ojennusta,
mutta pilkkaaja ei ota nuhdetta
kuullakseen.

² Suunsa hedelmästä ihminen
saa nauttia hyvää,
mutta uskottomilla on halu
väkivaltaan.

³ Joka pitää suunsa kurissa,
säilyttää henkensä,
mutta avosuinen joutuu turmioon.

⁴ Laiskan sielu kaipaa mutta
ei saa mitään,
ahkerat tulevat kylläisiksi.

⁵ Vanhurskas vihaa valhepuhetta,
mutta jumalattoman vaellus on
iljettävää ja häpeällistä.

⁶ Vanhurskaus varjelee
nuhteettomasti vaeltavan,
mutta jumalattomuus syöksee
syntisen maahan.

⁷ Toinen on olevinaan rikas
omistamatta mitään,
toinen köyhä, vaikka hänellä on
paljon omaisuutta.

⁸ Henkensä lunnaiksi mies joutuu
antamaan rikkautensa,
mutta köyhän ei tarvitse
kuunnella uhkailua.

⁹ Vanhurskaitten valo loistaa
iloisesti,

mutta jumalattomien
lamppu sammuu.

¹⁰ Ylimielisyys tuottaa pelkkää
riitaa,
mutta niillä on viisaus, jotka
ottavat neuvon varteen.

¹¹ Helposti saatu omaisuus
hupenee,
mutta joka vähin erin kokoaa,
se saa karttumaan.

¹² Pitkittynyt odotus tekee
sydämen sairaaksi,
mutta täyttynyt toive on
elämän puu.

¹³ Joka sanaa halveksii, joutuu
turmioon,
joka käskyä pelkää, se palkitaan.

¹⁴ Viisaan opetus on elämän lähde
kuoleman ansojen välttämiseksi.

¹⁵ Hyvä ymmärrys tuo suosiota,
mutta petturien tie on aina sama.

¹⁶ Jokainen järkevä toimii taitavasti,
mutta tyhmä levittää
mielettömyyttä.

¹⁷ Jumalaton sanansaattaja
suistuu turmioon,
mutta uskollinen lähetti on lääke.

¹⁸ Köyhyys ja häpeä kuria vierovalle,
mutta sitä, joka ottaa nuhteesta
opikseen, kunnioitetaan.

¹⁹ Toteutunut toive on sielulle
mieluininen,
pahan karttaminen tyhmille
kauhistus.

²⁰ Vaella viisaiden kanssa,
niin viisastut,

tyhmien kumppanin käy huonosti.

²¹ Synnintekijöitä vainoa
onnettomuus,
mutta vanhurskaat saavat
palkakseen onnen.

²² Hyvä ihminen jättää perinnön
lapsenlapsillekin,
mutta syntisen varat talletetaan
vanhurskasta varten.

²³ Köyhien uudismaa tuottaa
runsaan ruuan,
mutta moni joutuu tuhoon
vailla oikeutta.

²⁴ Joka vitsaa säästää, se
vihaa lastaan,
joka häntä rakastaa, se häntä
ajoissa kurittaa.

²⁵ Vanhurskas saa syödä kyllikseen,
mutta jumalattoman vatsa
jää vajaaksi.

14 Vaimon viisaus talon rakentaa,
mutta tyhmyys sen omin
käsin purkaa.

² Joka vaeltaa suoraan, se
pelkää Herraa,
mutta joka mutkittelee tiellään,
se häntä halveksii.

³ Tyhmän suussa on ylpeydelle
vitsa,
mutta viisaita vartioivat heidän
huulensa.

⁴ Missä härkiä puuttuu, siellä
syöttökaukalo on tyhjä;
runsas sato saadaan sonnien
voimasta.

⁵ Uskollinen todistaja ei valehtelee,

mutta väärä todistaja puhuu
valheita.

⁶ Pilkkaaja etsii turhaan viisautta,
mutta ymmärtävälle tiedon
saaminen on helppoa.

⁷ Lähdet pois tyhmän miehen luota;
et tullut tuntemaan tiedon huulia.

⁸ Järkevän viisaus on tarkata
omaa vaellustaan,
tyhmien mielettömyys on petosta.

⁹ Tyhmiä pilkkaa vikauhri,
mutta oikeamielisten keskellä
on Jumalan suosio.

¹⁰ Sydän tuntee katkeran surunsa,
eikä sen iloon saa vieras sekaantua.

¹¹ Jumalattoman talo hävitetään,
mutta oikeamielisten maja
kukoistaa.

¹² Miehen mielestä on oikea
monikin tie,
vaikka se lopulta on kuoleman tie.

¹³ Nauraessakin voi sydän kärsiä,
ja ilo voi päättyä murheeseen.

¹⁴ Omista teistään saa tyydytyksen
se, jolla on luopunut sydän,
mutta itsestään löytää tyydytyksen
hyvä mies.

¹⁵ Yksinkertainen uskoo joka sanan,
mutta järkevä tarkkailee
askeleitaan.

¹⁶ Viisas pelkää ja karttaa pahaa,
mutta tyhmä on ylimielinen
ja huoleton.

¹⁷ Äkkipikainen tekee
mielettömyyksiä,
ja juonittelija joutuu vihatuksi.

¹⁸ Yksinkertaiset saavat
perinnökseen
mielettömyyden,
mutta järkevät tiedon kruunukseen.

¹⁹ Pahojen täytyy kumartua
hyvien edessä
ja jumalattomien vanhurskaan
porteilla.

²⁰ Köyhää vihaa hänen
kumppaninsakin,
mutta rikasta rakastavat monet.

²¹ Syntiä tekee, joka lähimmäistään
halveksii;
autuas se, joka kurjia armahtaa.

²² Eivätkö eksy ne, jotka
mieltivät pahaa?
Armo ja uskollisuus niille, jotka
mieltivät hyvää.

²³ Kaikesta vaivannäöstä on hyötyä
mutta tyhjistä puheesta vain
vahinkoa.

²⁴ Viisaiden kruunu on heidän
rikkautensa,
mutta tyhmien mielettömyys on
pelkkää mielettömyyttä.

²⁵ Uskollinen todistaja on hengen
pelastaja,
mutta joka valheita puhuu, on
täynnä petosta.

²⁶ Herran pelossa on
vahva varmuus,
vielä lapsillekin siinä on turva.

²⁷ Herran pelko on elämän lähde
kuoleman ansojen välttämiseksi.

²⁸ Kansan paljous on kuninkaan
kunnia,

väen vähyys ruhtinaan turmio.

²⁹ Pitkämielisellä on paljon
ymmärrystä,
mutta äkkipikainen tuo julki
mielettömyyttä.

³⁰ Levollinen sydän on ruumiille
elämäksi,
mutta kiihko on mätä luissa.

³¹ Joka sortaa vähäosaista, herjaa
hänen Luojaansa,
mutta Luojaa kunnioittaa se, joka
köyhää armahtaa.

³² Jumalaton sortuu omaan
pahuuteensa,
mutta vanhurskas on
kuollessaankin turvattu.

³³ Ymmärtävän sydämeen
asettuu viisaus,
tyhmien keskellä se tekee
itsensä tunnetuksi.

³⁴ Vanhurskaus kansan korottaa,
mutta synty on kansakuntien häpeä.

³⁵ Taitava palvelija saa kuninkaan
suosion
mutta kelvoton hänen vihansa.

15 Lempeä vastaus taltuttaa
kiukun,
mutta loukkaava sana nostaa vihan.

² Viisaiden kieli puhuu tietoa
taitavasti,
mutta tyhmien suu syytää
mielettömyyksiä.

³ Joka paikkaan näkevät
Herran silmät,
ne pitävät silmällä hyviä ja pahoja.

⁴ Sävyisä kieli on elämän puu,

mutta kielen vilpillisyys haavoittaa
mielen.

⁵ Tyhmä pitää halpana isänsä
ojennuksen,
mutta joka nuhdetta noudattaa,
on järkevä.

⁶ Vanhurskaan talossa on
suuret aarteet,
mutta jumalattoman saalis
joutuu tuhoon.

⁷ Viisaiden huulet levittävät tietoa,
mutta tyhmien sydän ei ole vakaa.

⁸ Jumalattomien uhrit ovat
Herralte iljetys,
mutta oikeamielisten rukoukset
ovat hänelle mieluisia.

⁹ Jumalattoman tie on Herralte
iljetys,
mutta vanhurskauteen pyrkivää
hän rakastaa.

¹⁰ Kova kuritus tulee sille, joka
hylkää oikean tien;
joka nuhdetta vihaa, on
kuoleman oma.

¹¹ Tuonelan ja manalan
Herra näkee,
saati sitten ihmislasten sydämet.

¹² Pilkkaaja ei pidä siitä, että
häntä nuhdellaan,
viisaiden luo hän ei mene.

¹³ Iloinen sydän kaunistaa kasvot,
mutta sydämen tuskassa mieli
on murtunut.

¹⁴ Ymmärtävän sydän etsii tietoa,
mutta tyhmien suu suosii
mielettömyyttä.

¹⁵ Puutteenalaiselle ovat pahoja
 kaikki päivät,
 mutta hyvä mieli on kuin
 alituiset pidot.
¹⁶ Parempi vähän Herran pelossa
 kuin runsaat varastot
 levottomuudessa.
¹⁷ Parempi vihannesruoka
 rakkaudessa
 kuin syöttöhärkä vihassa.
¹⁸ Kiivas mies aloittaa kiistan,
 mutta pitkämielinen saa riidan
 loppumaan.
¹⁹ Laiskan tie on kuin piikkinen
 pensasaita,
 mutta oikeamielisten polku
 on raivattu.
²⁰ Viisas poika on isälleen iloksi,
 mutta tyhmä ihminen halveksii
 äitiään.
²¹ Mielettömyys on ilo sille, joka
 on vailla ymmärrystä,
 mutta ymmärtävä mies
 kulkee suoraan.
²² Hankkeet sortuvat siellä, missä
 puuttuu neuvonpito,
 mutta toteutuvat siellä, missä on
 runsaasti neuvonantajia.
²³ Mies saa ilon suunsa
 vastauksesta.
 Kuinka hyvä onkaan oikeaan
 aikaan sanottu sana!
²⁴ Taitava käy elämän tietä ylöspäin
 välttääkseen tuonelan, joka
 on alhaalla.

²⁵ Ylpeiden huoneen Herra
 hajottaa,
 mutta lesken rajan hän vahvistaa.
²⁶ Pahan ihmisen hankkeet ovat
 Herralle iljetys,
 mutta lempeät sanat ovat puhtaita.
²⁷ Väärän voiton tavoittelija saattaa
 huoneensa turmioon,
 mutta joka lahjuksia vihaa, saa elää.
²⁸ Vanhurskaan sydän miettii
 mitä vastata,
 mutta jumalattomien suu
 syyttää pahuutta.
²⁹ Kaukana on Herra
 jumalattomista,
 mutta vanhurskaiden rukouksen
 hän kuulee.
³⁰ Valoisa katse ilahduttaa
 sydämen,
 hyvä sanoma virvoittaa luut.
³¹ Se, jonka korva kuuntelee
 elämän nuhdetta,
 saa asua viisaiden keskellä.
³² Joka kuria vieroo, halveksii
 omaa elämänsä,
 mutta joka kuuntelee nuhdetta,
 se hankkii ymmärrystä.
³³ Herran pelko on kuri viisauteen,
 kunnian edellä käy nöyryys.
16 Ihminen suunnittelee
 mielessään,
 mutta Herralta tulee kielen vastaus.
² Kaikki miehen tiet ovat hänen
 omissa silmissään puhtaat,
 mutta Herra tutkii henget.
³ Heitä työsi Herran haltuun,

niin sinun hankkeesi menestyvät.

⁴ Kaiken on Herra tehnyt
tarkoitustaan varten,
myös jumalattoman
onnettomuuden
päivän varalle.

⁵ Jokainen sydämeltään ylpeä
on Herralle iljetys:
totisesti, sellainen ei jää
rankaisematta.

⁶ Armolla ja uskollisuudella
rikos sovitetaan,
ja Herran pelko pitää loitolla
pahasta.

⁷ Jos miehen tiet ovat Herralle
mieleen,
Herra saattaa vihamiehetkin
sovintoon hänen kanssaan.

⁸ Parempi vähän vanhurskaudessa
kuin suuret voitot vääryydessä.

⁹ Sydämessään ihminen
suunnittelee tiensä,
mutta Herra ohjaa hänen
askeleensa.

¹⁰ Kuninkaan huulilla on
jumalallinen ratkaisu,
kun hän tuomitsee, hänen
suunsa ei petä.

¹¹ Oikea puntari ja vaaka
ovat Herran,
hänen tekoaan ovat kaikki
painot kukkarossa.

¹² Jumalattomuuden
harjoittaminen on
kuninkaille kauhistus,

sillä vanhurskaudesta valtaistuini
vahvistuu.

¹³ Vanhurskaat huulet ovat
kuninkaille mieleen,
oikein puhuvaa he rakastavat.

¹⁴ Kuninkaan viha on kuoleman
sanansaattaja,
mutta viisas mies sen lepyttää.

¹⁵ Kuninkaan kasvojen valoisuus
on elämäksi,
hänen suosionsa on kuin
keväinen sadepilvi.

¹⁶ Kuinka paljon parempi onkaan
hankkia viisautta kuin kultaa!
Parempi on hankkia ymmärrystä
kuin hienointa hopeaa.

¹⁷ Oikeamielisten tie kiertää pahan,
elämänsä varjelee, joka pitää
huolta vaelluksestaan.

¹⁸ Kukistumisen edellä käy ylpeys,
kompastumisen edellä ylimielisyys.

¹⁹ Parempi alhaisena köyhien
parissa
kuin jakamassa saalista ylpeiden
kanssa.

²⁰ Joka painaa mieleensä sanan,
se löytää onnen.

Autuus se, joka turvaa Herraan!

²¹ Jolla on viisas sydän, sitä
sanotaan ymmärtäväiseksi,
ja miellyttävä puhe antaa
opetukselle tehoa.

²² Ymmärrys on omistajalleen
elämän lähde,
mutta tyhmyys on tyhmille kuritus.

²³ Viisaan sydän tekee hänen
suunsa taitavaksi
ja antaa tehoa hänen huultensa
opetukselle.

²⁴ Lempeät sanat ovat kuin
valuva hunaja:
makeita sielulle ja lääkeksi luille.

²⁵ Miehen mielestä on oikea
monikin tie,
vaikka se lopulta on kuoleman tie.

²⁶ Työmiehen nälkä tekee työtä
hänen hyväkseen,
sillä oma suu panee hänelle pakon.

²⁷ Kelvoton mies suunnittelee
pahuutta,
hänen huulillaan on kuin
kärventävä tuli.

²⁸ Juonitteleva mies saa
aikaan riidan,
ja panettelija erottaa ystävykset.

²⁹ Väkivallan mies houkuttelee
lähimmäistään
ja johtaa hänet tielle, joka
ei ole hyvä.

³⁰ Joka silmillään kyräilee, sillä
on kavaluus mielessä;
joka huulensa yhteen puristaa, sillä
on paha mietittynä.

³¹ Harmaat hapsset ovat kunnian
kruunu;
se saadaan vanhurskauden tiellä.

³² Pitkämielinen on parempi
kuin sankari
ja mielensä hillitsevä parempi kuin
kaupungin valloittaja.

³³ Helmassa pudistellen arpa
heitetään,
mutta Herralta tulee aina
sen ratkaisu.

17 Parempi kuiva leivänkannikka
rauhassa
kuin talo täynnä paistilihaa riidassa.

² Taitava palvelija hallitsee
kelvotonta poikaa
ja saa veljesten rinnalla osan
perinnöstä.

³ Hopealle sulatin, kullalle uuni,
mutta sydämet koettelee Herra.

⁴ Paha kuuntelee ilkeitä puheita,
petollinen tarkkaa turmion kieltä.

⁵ Joka köyhää pilkkaa, se herjaa
hänen Luojaansa,
joka onnettomuudesta iloitsee,
ei jää rankaisematta.

⁶ Vanhusten kruunu ovat
lastenlapset,
ja isät ovat lasten kunnia.

⁷ Ei sovi hokalle ylevä puhe,
saati sitten jalosukuiselle valheen
puhuminen.

⁸ Lahjus on käyttäjänsä silmissä
ihana kivi:
minne vain hän kääntyy, hän
menestyy.

⁹ Joka rikkomuksen peittää, se
vaalii rakkautta,
mutta joka asioita kaivelee, se
erottaa ystävykset.

¹⁰ Nuhde tehoaa paremmin
ymmärtäväiseen
kuin sata lyöntiä tyhmään.

- ¹¹ Vain kapinaa hankkii
paha ihminen,
mutta häntä vastaan lähetetään
armoton sanansaattaja.
- ¹² Kohdatkoon miestä karhu, jolta
on riistetty pennut,
mutta älköön tyhmä
typerydessään.
- ¹³ Joka hyvän pahalla palkitsee,
sen kodista ei onnettomuus väisty.
- ¹⁴ Kiistan aloittaminen on kuin
päästäisi vedet valloilleen –
luovu siitä, ennen kuin
riita puhkeaa.
- ¹⁵ Julistaa syyllinen syyttömäksi
tai syytön syylliseksi,
kumpikin on Herralle iljetys.
- ¹⁶ Mitä hyötyä on rahasta
tyhmän käsissä?
Viisauden hankkimiseen ei hänellä
ole ymmärrystä.
- ¹⁷ Ystävä rakastaa kaikkina aikoina,
veli on syntynyt avuksi hädässä.
- ¹⁸ Vailla ymmärrystä on mies,
joka lyö kättä
ja menee takuuseen toisen
puolesta.
- ¹⁹ Joka riitaa rakastaa, se rakastaa
rikkomusta.
Joka porttinsa korottaa, se
etsii tuhoa.
- ²⁰ Kieroilija ei löydä onnea,
kavalakielinen suistuu
onnettomuuteen.
- ²¹ Tyhmä on murheeksi
siittäjälleen,

- houkan isä on iloa vailla.
- ²² Iloinen sydän on terveydeksi,
mutta murtunut mieli kuivattaa
luut.
- ²³ Jumalaton ottaa lahjuksen
povestaan
vääristääkseen oikeuden tiet.
- ²⁴ Ymmärtäväisen kasvoilla
on viisaus,
mutta tyhmän silmät kiertävät
maailman rantaa.
- ²⁵ Tyhmä poika on isälleen suruksi
ja synnyttäjälleen katkeraksi
murheeksi.
- ²⁶ Paha jo sekin, jos syytöntä
sakotetaan,
kovin kohtuutonta, jos
jaloja lyödään.
- ²⁷ Joka hillitsee sanansa, on taitava,
ja mielensä malttavalla miehellä
on ymmärrystä.
- ²⁸ Tyhmäkin käy viisaasta,
jos on vaiti;
joka huulensa sulkee, on
ymmärtäväinen.

- 18** Eristäytyvä noudattaa omia
pyyteitään,
kaikin neuvoin hän haastaa riitaa.
- ² Tyhmän halu ei ole
ymmärrykseen,
vaan oman mielensä julki
tuomiseen.
- ³ Minne jumalaton tulee, sinne
tulee halveksuntakin
ja häpeällisen elämän mukana
häväistys.

⁴ Syviä vesiä ovat sanat
miehen suusta,
ne ovat virtaava puro ja
viisauden lähde.

⁵ Ei ole hyvä pitää syyllisen puolta
ja vääntää vääräksi syyttömän
asiaa oikeudessa.

⁶ Tyhmän huulet tuovat
mukanaan riidan,
ja hänen suunsa kutsuu lyöntejä.

⁷ Oma suu on tyhmälle turmioksi
ja omat huulet ansaksi hänelle
itselleen.

⁸ Panettelijan puheet ovat kuin
herkkupaloja,
ne painuvat syvälle sisimpään asti.

⁹ Joka on velto toimessaan,
se on vahingontekijän veli.

¹⁰ Herran nimi on vahva torni,
vanhurskas juoksee sinne ja
saa turvan.

¹¹ Rikkaan omaisuus on hänen
vahva kaupunkinsa,
kuin korkea muuri hänen
kuvitteluissaan.

¹² Tuhon edellä miehen sydän
ylpistyy,
mutta kunnian edellä käy nöyryys.

¹³ Jos joku vastaa ennen kuin
on kuullut,
se on tyhmyyttä ja se koituu
hänelle häpeäksi.

¹⁴ Miehekäs mieli kestää sairauden,
mutta kuka voi kantaa murtunutta
mieltä?

¹⁵ Ymmärtävän sydän hankkii
tietoa,
viisaitten korvat etsivät tietoa.

¹⁶ Lahja laajentaa ihmisen piirit
ja vie hänet mahtimiesten pariin.

¹⁷ Riita-asiassa ensiksi puhuva
on oikeassa,
kunnes hänen vastapuolensa tulee
ja ottaa hänestä selvän.

¹⁸ Arpa riidat asettaa
ja ratkaisee väkevien välit.

¹⁹ Loukattu veli on vaikeampi
voittaa kuin vahva kaupunki,
ja riidat ovat kuin linnanportin
salvat.

²⁰ Suunsa hedelmästä mies saa
vatsansa täyteen,
huultensa sadosta hän syö
kyllikseen.

²¹ Kuolema ja elämä ovat
kielen vallassa.
Joka sitä rakastaa, saa syödä
sen hedelmää.

²² Joka vaimon löysi, se onnen löysi,
sai osakseen Herran suosion.

²³ Köyhä puhuu anellen,
mutta rikas vastaa tylästi.

²⁴ Vahingokseen mies on
monien ystävä,
mutta on myös ystäviä, veljiäkin
uskollisempia.

19 Parempi on köyhä, joka
vaeltaa nuhteettomasti,
kuin kieropuheinen, joka on
vielä tyhmäkin.

² Ilman taitoa ei intokaan
 ole hyväksi,
 ja kiirehtivän jalka astuu harhaan.
³ Ihmisen oma mielettömyys
 turmelee hänen tiensä,
 mutta Herralle hän sydämessään
 vihoittelee.
⁴ Omaisuus tuo paljon ystäviä,
 mutta vähävarainen joutuu
 ystävästään eroon.
⁵ Väärä todistaja ei jää
 rankaisematta,
 ja joka valheita puhuu, ei pelastu.
⁶ Monet etsivät ylhäisen suosiota,
 ja kaikki ovat anteliaan ystäviä.
⁷ Köyhä on kaikkien veljiensä
 vihaama,
 vielä enemmän karttavat häntä
 hänen ystävänsä.
 Hän tavoittelee heitä sanoillaan,
 mutta he häipyvät pois.
⁸ Joka viisautta hankkii, se
 rakastaa sieluaan,
 joka ymmärrystä vaalii, se
 löytää onnen.
⁹ Väärä todistaja ei jää
 rankaisematta,
 ja joka valheita puhuu, tuhoutuu.
¹⁰ Ei sovi tyhmälle ylellinen elämä,
 saati sitten orjalle ruhtinaiden
 hallitseminen.
¹¹ Ymmärrys tekee ihmisen
 pitkämieliseksi,
 hänen kunniansa on antaa
 rikkomus anteeksi.

¹² Kuninkaan viha on kuin nuoren
 leijonan karjunta,
 mutta hänen suosionsa on kuin
 kaste ruohikolle.
¹³ Tyhmä poika on isälleen
 onnettomuus,
 vaimon riitaisuus kuin pahoin
 vuotava katto.
¹⁴ Talo ja omaisuus peritään isiltä,
 mutta viisas vaimo tulee Herralta.
¹⁵ Laiskuus vaivuttaa sikeään
 uneen,
 ja velto joutuu näkemään nälkää.
¹⁶ Joka käskyä noudattaa, säilyttää
 henkensä;
 joka ei tietään tarkkaa, on
 kuoleman oma.
¹⁷ Joka vähäosaista armahtaa,
 se lainaa Herralle,
 ja Herra maksaa takaisin hänen
 hyvän tekonsa.
¹⁸ Kurita poikaasi, kun vielä
 on toivoa;
 ethän halua hänen kuolemaansa.
¹⁹ Rajuluontoinen joutuu sakkoihin,
 jos häntä autat, joudut tekemään
 sen toistekin.
²⁰ Kuule neuvoa, ota ojennus
 varteen,
 että olisit vastedes viisaampi.
²¹ Monet ovat miehen mielessä
 ajatukset,
 mutta Herran päätös pysyy.
²² Ihaninta ihmisessä on hänen
 laupeutensa,

ja köyhä on parempi kuin
valehtelija.

²³ Herran pelko on elämäksi:
saa levätä yönsä kylläisenä, eikä
mikään paha kohtaa.

²⁴ Laiska pistää kätensä kulhoon
mutta ei jaksa viedä sitä
suuhun saakka.

²⁵ Lyö pilkkaajaa, niin
yksinkertainen saa
ymmärrystä,
nuhtelee ymmärtäväistä, niin hän
saa lisää ymmärrystä.

²⁶ Joka kohtelee pahoin isäänsä
ja häätää pois äitinsä,
on kelvoton ja hävytön poika.

²⁷ Jos lakkaat, poikani, kuulemasta
ojennusta,
eksyt pois tiedon sanoista.

²⁸ Kelvoton todistaja pitää
oikeutta pilkkanaan,
ja jumalattomien suu nielee
vääryyttä.

²⁹ Tuomiot ovat valmiina
pilkkaajille,
lyönnit tyhmien selkään.

20 Viini on pilkkaaja, väkijuoma
räyhääjä;
ei ole viisas kukaan, joka siitä
hoipertelee.

² Kuninkaan viha on pelottava kuin
nuoren leijonan karjunta.
Joka hänet vihastuttaa, tekee syntiä
omaa elämäänsä vastaan.

³ Miehelle on kunniaksi pysyä
erossa riidoista;

kaikki tyhmät haastavat riitaa.

⁴ Syksyllä ei laiska kynnä,
korjuuaikana hän tyhjää
tavoittelee.

⁵ Syviä vesiä ovat miehen
sydämen ajatukset,
mutta mies, jolla on ymmärrystä,
ammentaa ne esiin.

⁶ Monet kuuluttavat omaa
uskollisuuttaan,
mutta kuka voi löytää luotettavan
miehen?

⁷ Vanhurskas vaeltaa
nuhteettomasti,
onnellisia ovat myös lapset
hänen jälkeensä.

⁸ Kuningas istuu tuomioistuimella,
silmillään hän perkaa pois
kaiken pahan.

⁹ Kuka voi sanoa: "Olen
puhdistanut sydämeni,
olen puhdas synnistäni"?

¹⁰ Kahtalaiset punnukset ja
kahtalaiset eefa-mitat –
molemmat ovat Herralle iljetys.

¹¹ Teoistaan tuntee jo poikasenkin,
onko hänen toimintansa puhdasta
ja oikeaa.

¹² Kuulevan korvan ja näkevän
silmän –
molemmat on Herra luonut.

¹³ Älä unta rakasta, ettet köyhtyisi.
Pidä silmäsi auki, niin saat
kyllyksi leipää.

¹⁴ "Huonoa, huonoa!" sanoo ostaja,

mutta ostettuaan ja mentyään
pois hän kehuskelee.

¹⁵ Olkoon kultaa, olkoon
helmiä paljon,
kallein aarre on taitavat huulet.

¹⁶ Ota vaatteet siltä, joka meni
takaamaan vierasta,
ota häneltä pantti muukalaisten
puolesta.

¹⁷ Makea on miehelle petoksella
saatu leipä,
mutta jälkeensä hän saa suunsa
täyteen soraa.

¹⁸ Neuvotellen suunnitelmat
vahvistuvat,
sotaa sinun on käytävä
neuvokkuudella.

¹⁹ Salaisuuden ilmaisee, joka
panettelijana kulkee,
älä siis antaudu avosuisen pariin.

²⁰ Joka isäänsä ja äitiänsä kiroaa,
sen lamppu sammuu
pilkkopimeään.

²¹ Perintö, jota aluksi ahneesti
tavoitellaan,
ei lopulta tuo siunausta.

²² Älä sano: "Minä kosten pahan."
Odota Herraa, hän auttaa sinua.

²³ Kahdenlaiset punnukset ovat
Herralta iljetys,
ja väärä vaaka ei ole hyväksi.

²⁴ Herralta tulevat miehen askeleet,
mitäpä ymmärtäisi tiestään
ihminen itse?

²⁵ Ihmiselle on ansaksi luvata
hätköiden pyhä lahja

ja vasta sitten harkita lupauksiaan.

²⁶ Viisas kuningas perkaa pois
jumalattomat

ja antaa puimajyrän käydä
heidän ylitseen.

²⁷ Ihmisen henki on Herran lamppu,
se tutkii sisimmän kammiot kaikki.

²⁸ Laupeus ja uskollisuus suojaavat
kuningasta,

laupeudella hän vahvistaa
valtaistuimensa.

²⁹ Nuorukaisten kunnia on
heidän voimansa,
ja harmaat hapset ovat vanhusten
kaunistus.

³⁰ Ruhjeet ja haavat puhdistavat
pois pahan,
lyönnit puhdistavat sisimmätkin
kammiot.

21 Kuninkaan sydän on Herran
kädessä kuin vesiojat:
hän taivuttaa sen, minne
ikinä tahtoo.

² Kaikki miehen tiet ovat hänen
omissa silmissään oikeita,
mutta Herra tutkii sydämet.

³ Vanhurskauden ja oikeuden
harjoittaminen
on Herralle mieluisampaa kuin
teurasuhrit.

⁴ Ylpeät silmät ja kopea sydän,
jumalattomien lamppu, ovat syntiä.

⁵ Vain hyödyksi ovat ahkeran
ajatukset,
mutta kaikki hätköijät joutuvat
puutteeseen.

⁶ Ne, jotka hankkivat aarteita
petollisin kielin,
ovat haihtuva henkäys; he
etsivät kuolemaa.

⁷ Jumalattomat tempaa pois
heidän oma väkivaltansa,
sillä he kieltäytyvät tekemästä
oikeutta.

⁸ Rikollisen tie on mutkainen,
mutta puhtaan teot ovat oikeat.

⁹ Parempi asua katon kulmalla
kuin riitaisan vaimon kanssa
yhteisessä talossa.

¹⁰ Jumalattoman sielu himoitsee
pahaa,
lähimmäinen ei saa armoa hänen
silmiensä edessä.

¹¹ Kun pilkkaa jaa rangaistaan,
yksinkertainen viisastuu;
kun viisasta neuvotaan, hän
ottaa opikseen.

¹² Vanhurskas Jumala tarkkaa
jumalattoman taloa,
hän syöksee jumalattomat
onnettomuuteen.

¹³ Joka tukkii korvansa
puutteenalaisen huudolta,
se joutuu itse huutamaan
vastausta saamatta.

¹⁴ Salainen lahja lepyttää vihan
ja poveen kätkeyty lahjus
kiivaan kiukun.

¹⁵ Vanhurskaalla on ilo siitä, että
tehdään oikeutta,
mutta väärintekijöille se on
kauhistus.

¹⁶ Ihminen, joka eksyy
ymmärryksen tieltä,
joutuu lepäämään vainajien
joukossa.

¹⁷ Puutteeseen päätyy riemujen
rakastaja;
ei rikastu se, joka viiniä ja
öljyä rakastaa.

¹⁸ Jumalaton joutuu lunnaksi
vanhurskaan puolesta
ja uskon oikeamielisten sijasta.

¹⁹ Parempi asua autiomaassa
kuin riitaisan vaimon vaivattavana.

²⁰ Kalliita aarteita ja öljyä on
viisaan majassa,
mutta tyhmä ihminen tuhlaa ne.

²¹ Joka vanhurskauteen ja
laupeuteen pyrkii,
se löytää elämän, vanhurskauden
ja kunnian.

²² Viisas nousee väkevien
kaupunkiin
ja kukistaa varustuksen, joka
oli sen turva.

²³ Joka suutaan ja kieltään vartioi,
se varjelee sielunsa ahdistuksilta.

²⁴ Julkea röyhkeilijä saa pilkkaajan
nimen,
hänen tekonsa ovat määrätöntä
julkeutta.

²⁵ Oma halu laiskan tappaa,
hänen kätensä kieltäytyvät
tekemästä työtä.

²⁶ Aina on hartaasti haluavia,
ja vanhurskas antaa säästelemättä.

²⁷ Jumalattomien uhri on iljetys,

saati sitten, jos se tuodaan
ilkityön edestä!

²⁸ Valheellinen todistaja hukkuu,
mutta kuunteleva mies saa aina
puheenvuoron.

²⁹ Julkeiksi tekee jumalaton
kasvonsa,
oikeamielinen tekee tiensä vakaiksi.

³⁰ Ei auta viisaus eikä ymmärrys,
ei mikään neuvo Herraa vastaan.

³¹ Hevonen on varustettu
taistelun päiväksi,
mutta voitto on Herran hallussa.

22 Hyvä nimi on suurta rikkautta
kalliimpi,
suosio parempi kuin hopea ja kulta.
² Rikas ja köyhä kohtaavat toisensa,
Herra on luonut kumpaisenkin.
³ Järkevä näkee vaaran ja piiloutuu,
mutta yksinkertaiset käyvät kohti
ja joutuvat kärsimään.
⁴ Nöyryyden ja Herran pelon palkka
on rikkaus, kunnia ja elämä.

⁵ Okaita ja ansoja on väärämielisen
tiellä;
henkensä varjelee, joka niistä
pysyy kaukana.

⁶ Totuta poikanen tiensä suuntaan,
niin hän ei vanhetessaankaan
siltä poikkeaa.

⁷ Rikas hallitsee köyhiä,
ja velallinen joutuu velkojan orjaksi.

⁸ Joka vääryyttä kylvää, se
turmiota niittää,
ja hänen vihansa vitsasta
tulee loppu.

⁹ Hyväsydäminen saa siunauksen,
sillä hän antaa leivästään
vähäosaiselle.

¹⁰ Aja pois pilkkaaja, niin
kiista poistuu,
loppuu riita ja häväistys.

¹¹ Joka rakastaa sydämen
puhtautta,
sen puhe on miellyttävää;
kuningas on hänen ystävänsä.

¹² Herran silmät varjelevat
ymmärtäväistä,
mutta uskottoman sanat hän
tekee tyhjäksi.

¹³ Laiska sanoo: "Ulkona on leijona,
minut tapetaan keskellä toria."

¹⁴ Vieraan naisen suu on
syvä kuoppa,
Herran vihan alainen suistuu siihen.

¹⁵ Typeryys on kiertynyt kiinni
pojan sydämeen,
mutta kurituksen vitsa karkottaa
sen hänestä.

¹⁶ Vähäosaiselle on voitoksi, jos
häntä sorretaan,
rikkaalle tappioksi, jos hänelle
annetaan.

VIISAIDEN SANOJA, 22:17–24:34

¹⁷ Kallista korvasi ja kuuntele
viisaiden sanoja
ja tarkkaa minun opetustani.

¹⁸ On ihanaa, jos kätket ne
sisimpääsi,
olkoot ne kaikki huulillasi valmiina.

¹⁹ Siksi, että Herra olisi sinun
turvanasi,
minä olen nyt neuvonut juuri sinua.

²⁰ Olenhan kirjoittanut sinulle
jo kauan sitten,
antanut neuvoja ja tietoa

²¹ opettaakseni sinulle totuutta,
luotettavia sanoja,
että voisit luotettavin sanoin
vastata lähettäjäillesi.

²² Älä riistä heikolta siksi, että
hän on heikko,

äläkä polje kurjan oikeutta portissa,
²³ sillä Herra ajaa hänen asiansa
ja riistää hänen riistäjiltään hengen.

²⁴ Älä ryhdy äkkipikaisen ystäväksi
äläkä pidä yhtä kiivaan
miehen kanssa,

²⁵ ettet tottuisi hänen teihinsä
ja saattaisi sieluasi ansaan.

²⁶ Älä ole niitä, jotka kättä lyövät,
jotka menevät takuuseen veloista.

²⁷ Ellei sinulla ole, millä maksaa,
viedään pian vuodekin altasi!

²⁸ Älä siirrä ikivanhaa rajaa,
jonka esi-isäsi ovat asettaneet
paikalleen.

²⁹ Näet miehen, taitavan
toimissaan:
hänen paikkansa on kuninkaiden,
ei alhaisten, palveluksessa.

23 Kun istut aterialle mahtimiehen
seurassa,
pidä tarkoin mielessä, kuka
on edessäsi,

² ja pane veitsi kurkullesi,

jos olet kovin nälkäinen.

³ Älä himoitse hänen herkkujaan,
ne ovat petollisia ruokia.

⁴ Älä näe vaivaa rikastuaksesi,
lakkaa käyttämästä siihen
ymmärrystäsi.

⁵ Yhtäkkiä, kun suuntaat silmäsi
rikkauteen, se onkin poissa;
totisesti se saa siivet,
kuin kotka se lentää taivaalle.

⁶ Älä syö pahantahtoisen leipää
äläkä himoitse hänen herkkujaan.

⁷ Hän näet mielessään laskelmoi
– ja sellainen hän on –
hän sanoo sinulle: "Syö ja juo",
mutta se ei tule hänen
sydämeästään.

⁸ Syömäsi palan sinä oksennat,
ja suloiset sanasi tuhlasit turhaan.

⁹ Älä puhu tyhmän kuullen,
sillä hän halveksii viisaita sanojasi.

¹⁰ Älä siirrä ikivanhaa rajaa
äläkä mene orpojen pelloille,

¹¹ sillä heidän lunastajansa
on väkevä,

ja hän ajaa heidän asiansa
sinua vastaan.

¹² Tuo sydämesi kuritettavaksi
ja korvasi ymmärryksen sanojen
ääreen.

¹³ Älä kiellä pojalta kuritusta,
sillä jos lyöt häntä vitsalla, hän
säästyy kuolemasta.

¹⁴ Vitsalla sinä häntä lyöt,
tuonelasta hänen sielunsa pelastat.

¹⁵ Poikani, jos sinun sydämesi
 viisastuu,
 niin minunkin sydämeni iloitsee.
¹⁶ Sisimpäni riemuitsee,
 kun sinun huulesi puhuvat sitä,
 mikä on oikein.
¹⁷ Älköön sydämesi kadehtiko
 synnintekijöitä,
 mutta kiivaile aina Herran
 pelon puolesta.
¹⁸ Silloin sinulla totisesti on
 tulevaisuus
 eikä toivosi raukea tyhjiin.
¹⁹ Kuule, sinä poikani, viisastu,
 ohjaa sydämesi oikealle tielle!
²⁰ Älä vietä aikaasi viininjuojien
 parissa
 äläkä lihan ahmijoiden,
²¹ sillä juomari ja ahmatti
 köyhtyvät,
 ja uneliaisuus puettaa ryysyihin.
²² Kuuntele isääsi, joka on
 sinut siittänyt,
 äläkä halveksi äitiäsi, kun hän
 on vanha.
²³ Osta totuutta, älä myy,
 osta viisautta, kuria ja ymmärrystä.
²⁴ Totisesti saa riemuita
 vanhurskaan isä,
 joka on siittänyt viisaan, saa
 iloita hänestä.
²⁵ Iloitkoot sinun isäsi ja äitisi,
 riemuitkoon synnyttäjäsi.
²⁶ Anna, poikani, sydämesi minulle,
 olkoot minun tieni silmissäsi
 mieluisat.

²⁷ Portto on syvä kuoppa,
 ja vieras nainen on ahdas kaivo.
²⁸ Hän väijyy aivan kuin rosvo
 ja lisää uskottomien lukua
 ihmisten seassa.
²⁹ Kenellä on voivotus, kenellä
 vaikerrus?
 Kenellä riidat, kenellä valitus?
 Kenellä haavat ilman syytä?
 Kenellä sameat silmät?
³⁰ Niillä, jotka viipyvät
 viinin ääressä,
 jotka tulevat mausteviiniä
 maistelemaan.
³¹ Älä katsele viiniä, kuinka
 se punoittaa,
 kuinka se maljassa hohtaa,
 ja helposti valahtaa kurkusta alas.
³² Lopulta se puree kuin käärme
 ja vuodattaa myrkkyä kuin kyy.
³³ Silmäsi näkevät outoja,
 ja sydämesi puhelee sekavia.
³⁴ Sinusta tuntuu kuin makaisit
 keskellä merta,
 kuin makaisit maston huipussa.
³⁵ "Löivät minua, mutta en
 tuntenut kipua,
 pieksivät minua, mutta en tiennyt
 siitä mitään.
 Milloinkahan herään?
 Tahdonpa taas hakea tätä samaa."
24 Älä kadehdi pahoja ihmisiä
 äläkä pyri heidän seuraansa,
² sillä heidän sydämensä miettii
 tuhotöitä

ja heidän huulensa puhuvat
 turmion puheita.
³ Viisaudella talo rakennetaan
 ja ymmärryksellä vahvistetaan.
⁴ Ymmärryksen avulla kammiot
 täyttyvät
 kaikesta kallisarvoisesta ja ihanasta.
⁵ Viisas mies on väkevä,
 ja mies, jolla on ymmärrystä,
 on täynnä voimaa.
⁶ Neuvokkuudella sinun on
 käytävä sotaa,
 neuvonantajien runsaus tuo
 menestyksen.
⁷ Kovin on korkea tyhmälle viisaus,
 ei hän suutaan avaa portissa.
⁸ Jolla on pahanteko mielessä,
 sitä sanotaan juonittelijaksi.
⁹ Tyhmän suunnitelmat ovat syntiä;
 pilkkaajaa ihmiset kammoksuvat.
¹⁰ Jos olet ollut veltto,
 ahdingon aikana voimasi
 joutuu ahtaalle.
¹¹ Pelasta ne, joita viedään
 kuolemaan,
 pysäytä ne, jotka hoippuvat
 surmattaviksi.
¹² Jos sanot: "Emme me siitä
 tienneet",
 niin ymmärtäähän asian
 sydänten tutkija.
 Hän, joka valvoo sieluasi,
 tietää kaiken
 ja maksaa ihmiselle hänen
 tekojensa mukaan.

¹³ Syö hunajaa, poikani, sillä
 se on hyvää,
 ja mesi on makeaa suussasi.
¹⁴ Tiedä, että viisaus on
 samanlaista sielullesi.
 Jos sen löydät, sinulla on
 tulevaisuus
 eikä toivosi mene hukkaan.
¹⁵ Älä väijy, jumalaton,
 vanhurskaan majaa,
 älä hävitä hänen leposijaansa.
¹⁶ Seitsemästi vanhurskas kaatuu
 ja nousee jälleen,
 mutta jumalattomat suistuvat
 onnettomuuteen.
¹⁷ Älä iloitse vihamiehesi kaatuessa,
 älköön sydämesi riemuitko hänen
 kompastuessaan,
¹⁸ ettei Herra, kun hän sen näkee,
 pitäisi sitä pahana
 ja kääntäisi vihaansa pois hänestä.
¹⁹ Älä vihastu pahantekijöiden
 tähden,
 älä kadehdi jumalattomia.
²⁰ Ei pahalla ole tulevaisuutta;
 jumalattomien lamppu sammuu.
²¹ Pelkää Herraa, poikani, ja
 kuningasta!
 Älä liity kapinallisten seuraan,
²² sillä yhtäkkiä tulee heille
 onnettomuus.
 Kuka aavistaa näiltä kahdelta
 tulevan tuhon.
²³ Nämäkin ovat viisaitten sanoja:
 Ei ole hyvä tuomitessa katsoa
 henkilöön.

²⁴ Joka sanoo syylliselle: "Sinä olet syytön",
 sitä kansat kiroavat, kansakunnat sadattelevat.
²⁵ Mutta niiden, jotka nuhtelevat häntä, käy hyvin,
 ja heidän osakseen tulee siunaus ja onni.
²⁶ Huulille suutelee se, joka oikean vastauksen antaa.
²⁷ Suorita tehtäväsi ulkona, pane peltosi kuntoon.
 Sitten perusta itsellesi perhe.
²⁸ Älä ole syyttä todistajana lähimmäistäsi vastaan.
 Vai haluatko pettää huulillasi?
²⁹ Älä sano: "Niin kuin hän teki minulle,
 niin minäkin teen hänelle, minä maksan miehelle hänen tekojensa mukaan."
³⁰ Minä kuljin laiskurin pellon ohitse,
 mielettömän miehen viinitarhan vieritse.
³¹ Ja katso: se kasvoi kauttaaltaan ohdakkeita,
 maan pinta oli nokkosten peitossa, ja kiviaita oli luhistunut.
³² Minä katselin ja painoin mieleeni, näin ja otin opikseni:
³³ nuku vielä vähän, torku vähän, makaa vähän aikaa ristissä käsin,
³⁴ niin köyhyys käy päällesi kuin kuljeksiva rosvo
 ja puute kuin aseellinen mies.

HISKIAN MIESTEN KOKOAMIA SANANLASKUJA, 25 – 29

25 Nämäkin ovat Salomon sananlaskuja, Hiskian, Juudan kuninkaan, miesten kokoamia.

- ² Jumalan kunnia on salata asia, kuninkaiden kunnia on tutkia asia.
- ³ Taivaan korkeus ja maan syvyys ja kuninkaiden sydämet ovat tutkimattomia.
- ⁴ Kun hopeasta poistetaan kuona, syntyy hopeasepältä astia.
- ⁵ Kun jumalaton poistetaan kuninkaan luota, valtaistuin vahvistuu vanhurskaudessa.
- ⁶ Älä ylvästele kuninkaan edessä äläkä asetu mahtimiesten paikoille.
- ⁷ Parempi on, jos sinulle sanotaan: "Tule tänne ylös", kuin että sinut alennetaan ylhäisen edessä, jonka silmäsi ovat nähneet.
- ⁸ Älä lähde kärkkäästi käräjöimään! Lopulta et tiedä mitä tehdä, kun vastapuolesi saattaa sinut häpeään.
- ⁹ Riitele oma riitasi vastapuolesi kanssa, mutta älä ilmaise toisen salaisuutta.
- ¹⁰ Muutoin kuka siitä kuuleekin, häpäisee sinua, eivätkä pahat puheet sinusta lakkaa.
- ¹¹ Kultaomenia hopeamaljoissa ovat oikeaan aikaan lausutut sanat.

¹² Kultainen korvarengas ja
hienokultainen koru
ovat viisas neuvoja ja kuuleva
korva.

¹³ Kuin lumen viileys korjuuaikana
on luotettava lähetti lähettäjiilleen:
isäntiensä sielun hän virvoittaa.

¹⁴ Pilvet ja tuuli, vaan ei sadetta,
on mies, joka kerskuu lahjoilla,
joita ei anna.

¹⁵ Kärsivällisyydellä taivutetaan
mahtimies,
ja lempeä kieli murskaa luut.

¹⁶ Jos hunajaa löydät, syö
kohtuullisesti,
ettet kyllästyisi siihen ja sitä
oksentaishi.

¹⁷ Astu harvoin jalallasi
lähimmäisesi kotiin,
ettei hän sinuun kyllästyisi ja
alkaisi vihata sinua.

¹⁸ Sotanuija, miekka ja terävä nuoli
on mies, joka todistaa väärin
lähimmäistään vastaan.

¹⁹ Mureneva hammas ja
horjuva jalka
on uskottoman antama turva
ahdingon päivänä.

²⁰ Kuin se, joka riisuu vaatteet
pakkaspäivänä,
kuin etikka lipeän sekaan,
on se, joka laulaa lauluja
murheelliselle sydämelle.

²¹ Jos vihamiehelläsi on nälkä, anna
hänelle leipää syötäväksi,

jos hänellä on jano, anna hänelle
vettä juotavaksi.

²² Näin sinä kokoat tulisia hiiliä
hänen päänsä päälle,
ja Herra palkitsee sen sinulle.

²³ Pohjoistuuli saa aikaan sateen
ja salassa kuiskiva kieli vihaiset
kasvot.

²⁴ Parempi on asua katon kulmalla
kuin riitaisan vaimon kanssa
yhteisessä talossa.

²⁵ Kuin raikas vesi nääntyvälle
on hyvä sanoma kaukaisesta
maasta.

²⁶ Sotkettu lähde ja turmeltu kaivo
on vanhurskas, joka horjuu
jumalattoman edessä.

²⁷ Liika hunajan syönti ei
ole hyväksi,
oman kunniansa etsiminen ei
ole kunniakasta.

²⁸ Kuin kaupunki, jonka muurit
ovat hajalla,
on mies, joka ei mieltään hillitse.

26 Niin kuin lumi kesällä ja
sade korjuuaikana,
yhtä vähän sopii tyhmälle kunnia.

² Kuin pakeneva lintu, kuin
lentävä pääsky
on aiheeton kirous: ei se
käy toteen.

³ Hevoselle ruoska, aasille suitset,
tyhmille vitsaa selkään!

⁴ Älä vastaa tyhmälle hänen
tyhmyytensä mukaan,

ettet olisi hänen kaltaisensa
sinäkin.

⁵ Vastaa tyhmälle hänen
tyhmyytensä mukaan,
ettei hän pitäisi itseään viisaana.

⁶ Jalat altaan katkaisee ja
vääryyttä saa kärsiä
se, joka lähettää sanan
tyhmän mukana.

⁷ Velttoina riippuvat halvaantuneen
sääret,
samoin sananlasku tyhmien suussa.

⁸ Sama kuin sitoisi kiven
linkoon kiinni
on antaa tyhmälle kunniaa.

⁹ Kuin ohdake, joka on osunut
juopuneen käteen,
on sananlasku tyhmien suussa.

¹⁰ Kuin jousimies, joka kaikkia
haavoittaa,
on se, joka palkkaa tyhmän tai
palkkaa ohikulkijoita.

¹¹ Kuin koira, joka palaa
oksennukselleen,
on tyhmä, joka toistaa
mielettömyksiään.

¹² Näet miehen, viisaan omista
silmissään –
enemmän on toivoa tyhmästä
kuin hänestä.

¹³ Laiska sanoo: "Tiellä on leijona,
jalopeura torien vaiheilla."

¹⁴ Ovi saranoillaan kääntyilee,
laiska vuoteellaan.

¹⁵ Laiska pistää kätensä kulhoon

mutta ei jaksu viedä sitä
suuhun saakka.

¹⁶ Laiska on omista silmissään
viisaampi
kuin seitsemän, jotka vastaavat
älykkäästi.

¹⁷ Kulkukoira korvista tarttuu se,
joka toisten riidasta suuttuu.

¹⁸ Kuin mieletön, joka ampuu
tulisia surmannuolia,

¹⁹ on mies, joka pettää
lähimmäisensä
ja sanoo: "Leikillänihän minä
sen tein."

²⁰ Puiden loppuessa sammuu tuli,
ja panettelijan poistuessa
tyyntyy riita.

²¹ Hiilistä hehku, puista tuli,
toraisa mies riidan lietsoo.

²² Panettelijan puheet ovat kuin
herkkupaloja,
ne painuvat syvälle sisimpään asti.

²³ Kuin hopeasilaus saviastian
pinnassa
ovat ystävyyttä hehkuvat huulet
ja paha sydän.

²⁴ Vihamies tekeytyy huulillaan
ystäväksi

mutta hautoo petosta
sisimmässään

²⁵ Vaikka hän muuttaisi äänensä
suloiseksi, älä usko häntä,
sillä seitsemän iljettävyyttä on
hänellä sydämessään.

²⁶ Vihamielisyys kätkeytyy
kavalasti,

mutta seurakunnan kokouksessa
sen pahuus paljastuu.

²⁷ Joka kuopan kaivaa, se itse
siihen suistuu;
joka kiveä vierittää, sen päälle se
takaisin vyörähtää.

²⁸ Valheellinen kieli vihaa niitä,
joita se ruhjoo,
lipevä suu tuottaa turmion.

27 Älä kerskaile huomisesta
päivästä,
ethän tiedä, mitä kukin päivä
tuo tullessaan.

² Kehukoon sinua toinen, ei
oma suusi,

vieras, eivät omat huulesi.

³ Raskas on kivi ja painavaa hiekka,
mutta molempia raskaampi
tyhmän suuttumus.

⁴ On kiukun julmuus ja vihan tulva,
mutta kuka kestää
mustasukkaisuuden edessä?

⁵ Parempi julkinen nuhde
kuin salattu rakkaus.

⁶ Ystävän lyönnitkin ilmaisevat
uskollisuutta,
mutta ylettömiä ovat vihamiehen
suudelmat.

⁷ Kylläinen polkee hunajaakin,
nälkäiselle kaikki karvaskin
on makeaa.

⁸ Kun pesästään paennut lintu
on mies, joka on paossa
kotiseudultaan.

⁹ Öljy ja suitsuke ilahduttavat
sydämen,

samoin ystävän lempeys ja hänen
alttiit neuvonsa.

¹⁰ Ystävääsi ja isäsi ystävää
älä hylkää.

Älä mene veljesi taloon
onnettomuutesi päivänä,
sillä parempi on läheinen naapuri
kuin kaukainen veli.

¹¹ Ole viisas, poikani, niin ilahdutat
sydäntäni,
ja minä voin antaa herjaajalleni
vastauksen.

¹² Järkevä näkee vaaran ja
piiloutuu,
yksinkertaiset käyvät kohti ja
joutuvat kärsimään.

¹³ Ota vaatteet siltä, joka meni
toista takaamaan;
ota häneltä pantti vieraan
naisen tähden.

¹⁴ Joka siunaa ystäväänsä
äänekkäästi aamulla varhain,
sille se luetaan kiroukseksi.

¹⁵ Pahoin vuotava katto
rankkasateen päivänä
ja riitaisa vaimo ovat yhdenveroiset.

¹⁶ Joka tahtoo pitää hänet salassa,
se pitää salassa tuulta
ja tavoittaa öljyä oikeaan käteensä.

¹⁷ Rauta rautaa hioo,
ja ihminen toistaan hioo.

¹⁸ Joka hoitaa viikunapuuta, saa
syödä sen hedelmää.
Joka palvelee hyvin isäntäänsä,
sitä kunnioitetaan.

- ¹⁹ Niin kuin kasvot kuvastuvat
vedessä,
niin kuvastuu ihmisen sydän
toisessa ihmisessä.
- ²⁰ Tuonela ja manala eivät
saa kyllikseen,
eivät myöskään saa kyllikseen
ihmisen silmät.
- ²¹ Hopealle sulatin, kullalle uuni,
miestä arvioidaan hänen
maineensa mukaan.
- ²² Survo typerää huhmaressa,
survimella jyvien seassa,
ei erkane hänestä hänen
typeryytensä.
- ²³ Tiedä tarkoin, miltä pikkukarjasi
näyttää,
pidä huoli laumoista.
- ²⁴ Eiväthän aarteet säily iäti,
pysykö kruunukaan polvesta
polveen?
- ²⁵ Kun heinä on korjattu ja tuore
odelma tulee näkyviin
ja vuorten ruoho on koottu talteen,
- ²⁶ sinulla on karitsoita vaatteiden
ostoa varten,
vuohipukkeja pellon ostohinnaksi
- ²⁷ ja kylliksi vuohenmaitoa itsesi
ja perheesi ravinnoksi.
ja palvelustyttöjesi elatukseksi.

28 Jumalattomat pakenevat,
vaikka kukaan ei aja takaa,
mutta vanhurskaat ovat pelottomia
kuin nuori leijona.

- ² Rikkomustensa tähden maa saa
paljon ruhtinaita,

- mutta yhden ymmärtävän ja
viisaan miehen ansiosta
järjestys pysyy kauan.
- ³ Köyhä mies, joka sortaa
vähäosaisia,
on kuin rankkasade, joka lyö
lakoon, niin ettei tule leipää.
- ⁴ Laista piittaamattomat kehuvat
jumalattomia,
mutta lain noudattajat vastustavat
heitä.
- ⁵ Pahat ihmiset eivät ymmärrä,
mikä on oikein,
mutta ne, jotka Herraa etsivät,
ymmärtävät kaiken.
- ⁶ Parempi on köyhä, joka vaeltaa
nuhteettomasti,
kuin kahdella tiellä mutkitteleva
rikas.
- ⁷ Joka noudattaa lakia, on
ymmärtävä poika,
mutta kemuilijoiden kumppani
tuottaa isälleen häpeää.
- ⁸ Joka kartuttaa omaisuuttaan
korolla ja voitolla,
kokoaa sille, joka armahtaa
vähäosaisia.
- ⁹ Joka kääntää korvansa
kuulemasta lakia,
sen rukouskin on iljetys.
- ¹⁰ Joka eksyttää oikeamielisiä
pahalle tielle,
suistuu omaan kuoppaansa,
mutta nuhteettomat perivät
onnen.

- ¹¹ Rikas mies on omissa
silmissään viisas,
mutta köyhä, jolla on ymmärrystä,
ottaa hänestä selvän.
- ¹² Kun vanhurskaat riemuitsevat,
ihanuus on suuri,
mutta kun jumalattomat nousevat,
ihmisiä saa etsiä.
- ¹³ Joka rikkomuksensa salaa,
se ei menesty,
mutta joka ne tunnustaa ja
hylkää, saa armon.
- ¹⁴ Onnellinen se ihminen, joka
aina on aralla tunnolla,
mutta joka sydämensä kovettaa,
se suistuu onnettomuuteen.
- ¹⁵ Muriseva leijona ja kohti
ryntäävä karhu
on köyhän kansan jumalaton
hallitsija.
- ¹⁶ Ruhtinas, jolta puuttuu
ymmärrystä, tekee paljon
vääryyttä,
mutta väärän voiton vihaaja
saa elää kauan.
- ¹⁷ Ihmisen, jota verivelka painaa,
on pakoitava aina hautaan saakka;
älköön häntä autettako.
- ¹⁸ Nuhteettomasti vaeltava
pelastuu,
mutta kahdella tiellä mutkittelija
kaatuu äkisti.
- ¹⁹ Joka peltonsa viljelee, saa
kyllikseen leipää,
mutta tyhjän tavoittelija saa
kyllikseen köyhyyttä.

- ²⁰ Luotettava mies saa runsaan
siunauksen,
mutta se, jolla on kiihko rikastua,
ei jää rankaisematta.
- ²¹ Ei ole hyvä henkilöön katsoa,
mutta rikkomus tehdään
leipäpalankin tähden.
- ²² Pahantahtoinen haluaa
kiihkeästi varallisuutta
eikä ymmärrä joutuvansa
puutteeseen.
- ²³ Joka toista nuhtelee, saa lopulta
enemmän suosiota
kuin se, joka kielellään liehakoi.
- ²⁴ Joka ryöstää isältään ja äidiltään
ja sanoo: "Ei tämä ole rikos",
se on tuhontekijän kumppani.
- ²⁵ Ahne nostaa riidan,
mutta Herraan luottava tulee
kylläiseksi.
- ²⁶ Omaan ymmärrykseensä
luottava on tyhmä,
mutta viisaudessa vaeltava
pelastuu.
- ²⁷ Joka köyhälle antaa, ei joudu
puutteeseen,
mutta se, joka sulkee häneltä
silmänsä, saa paljon
kirouksia.
- ²⁸ Kun jumalattomat nousevat,
ihmiset piiloutuvat,
kun he tuhoutuvat, lisääntyy
vanhurskaitten luku.
- 29** Paljon kuritusta saanut mies,
joka pysyy niskurina,

muserretaan äkisti, eikä
paranemista tapahdu.

² Vanhurskaiden enentyessä
kansa iloitsee,
mutta jumalattomien hallitessa
kansa huokailee.

³ Se, joka rakastaa viisautta,
on isälleen iloksi,
mutta porttojen kumppani
hävittää omaisuuden.

⁴ Oikeudenmukaisuudella kuningas
pitää maan pystyssä,
mutta lahjusten ottaja luhistaa sen.

⁵ Mies, joka liehakoi lähimmäistään,
virittää verkon hänen askeleilleen.

⁶ Pahalle miehelle on oma
rikos ansaksi,
mutta vanhurskas saa riemuita
ja iloita.

⁷ Vanhurskas tuntee vähäosaisten
asian,
mutta jumalaton ei siitä
mitään ymmärrä.

⁸ Pilkkaajat villitsevät kaupungin,
mutta viisaat tynnyttävät vihan.

⁹ Kun viisas mies käy oikeutta
tyhmän miehen kanssa,
tämä räyhää ja nauraa eikä
rauhoiu.

¹⁰ Verenhimoiset vihaavat
nuhteetonta,
oikeamielisten henkeä he väijyvät.

¹¹ Tyhmä purkaa kaiken sisunsa,
mutta viisas sen viimein tynnyttää.

¹² Hallitsija, joka kuuntelee
valhepuheita,

saa palvelijoikseen vain
jumalattomia.

¹³ Köyhä ja hänen sortajansa
kohtaavat toisensa;
kummankin silmille Herra
antaa valon.

¹⁴ Jos kuningas tuomitsee
vähäosaisia oikein,
hänen valtaistuimensa on
iäti vahva.

¹⁵ Vitsa ja nuhde antavat viisautta,
mutta heitteille jätetty poika
tuottaa äidilleen häpeää.

¹⁶ Kun jumalattomia tulee lisää,
rikoksetkin lisääntyvät,
mutta vanhurskaat saavat nähdä
heidän kukistumisensa.

¹⁷ Ojenna poikaasi, niin hän
virvoittaa sinua
ja antaa sielullesi ilonaiheita.

¹⁸ Kun ei ole näkyä, kansa villiintyy.
Autuas se, joka ottaa opetuksen
varteen!

¹⁹ Sanoista ei palvelija ota
ojentuakseen:
hän kyllä ymmärtää, mutta
ei tottele.

²⁰ Näet miehen, joka puhuu
hätköiden –
enemmän on toivoa tyhmästä
kuin hänestä.

²¹ Jos palvelijaansa hemmottelee
nuoresta pitäen,
hänestä tulee lopulta röyhkeä.

²² Äkkipikainen mies nostaa riidan,

ja helposti kiivastuva joutuu
 moniin rikkomuksiin.
²³ Ihmisen alentaa hänen oma
 ylpeytensä,
 mutta nöyrähenkinen saa kunniaa.
²⁴ Joka käy jaolle varkaan kanssa,
 se vihaa itseään;
 hän kuulee vannotuksen, mutta
 ei ilmaise mitään.
²⁵ Ihmispelko asettaa ansan,
 mutta Herraan luottava on
 turvassa.
²⁶ Hallitsijan suosiota etsivät
 monet,
 mutta Herralta tulee miehelle
 oikeus.
²⁷ Vääryyden mies on vanhurskaille
 iljetys,
 ja oikean tien kulkija on iljetys
 jumalattomalle.

LOPPUSANAT, 30 – 31

Aagurin sanat

30 Aagurin, Jaaken pojan, sanat
 ja lausemat.
 Näin puhuu tämä mies:
 Minä olen väsyttänyt itseni, Jumala.
 Olen väsyttänyt itseni, Jumala,
 minä näännyn.
² Järjetön olen minä mieheksi,
 eikä minulla ole ihmisen
 ymmärrystä;
³ en ole oppinut viisautta,
 niin että olisin tullut tuntemaan
 Pyhimmän.

⁴ Kuka on noussut taivaaseen ja
 astunut sieltä alas?
 Kuka on koonnut kouriinsa tuulen?
 Kuka on käärinyt vedet
 viitan sisään?
 Kuka on kohdalleen asettanut
 kaikki maan ääret?
 Mikä on hänen nimensä ja mikä
 hänen Poikansa nimi,
 sinähän sen tiedät?
⁵ Jokainen Jumalan sana on
 tulessa koeteltu;
 hän on niiden kilpi, jotka häneen
 turvaavat.
⁶ Älä lisää mitään hänen sanoihinsa,
 ettei hän vaatisi sinua tilille
 ja ettet osoittautuisi valehtelijaksi.
⁷ Kahta minä sinulta pyydän,
 älä niitä minulta koskaan kiellä
 kuolemaani saakka:
⁸ Vilppi ja valhepuhe pidä
 minusta kaukana.
 Älä köyhyyttä minulle anna,
 älä rikkautta,
 anna minulle ravinnoksi
 määräosani leipää,
⁹ ettei minusta kylläisenä
 tulisi kieltäjää
 ja etten sanoisi: "Kuka on Herra?"
 tai etten köyhtyneenä varastaisi
 ja käyttäisi väärin Jumalani nimeä.
¹⁰ Älä kieli palvelijasta hänen
 herralleen,
 ettei hän kiroaisi sinua ja ettet
 joutuisi syylliseksi.

¹¹ Voi sukupolvea, joka
 kiroaa isäänsä
 eikä siunaa äitiään,
¹² sukupolvea, joka on omissa
 silmissään puhdas,
 vaikka ei ole pesty saastastaan.
¹³ Voi sitä sukupolvea – kuinka
 ylpeät ovatkaan sen silmät
 ja kuinka kopeasti se katsookaan –
¹⁴ sukupolvea, joka tekee
 hampaansa miekoiksi
 ja leukaluunsa veitsiksi
 syödäkseen kurjat pois maasta
 ja köyhät ihmisten joukosta!
¹⁵ Verenimijällä on kaksi tytärtä:
 "Anna! Anna!"
 Kolme on, jotka eivät saa kyllikseen,
 neljä, jotka eivät sano: "Jo riittää":
¹⁶ tuonela ja hedelmätön kohtu,
 maa, joka ei saa kylliksi vettä,
 ja tuli, joka ei sano: "Jo riittää."
¹⁷ Joka isäänsä pilkkaa
 ja pitää halpana totella äitiään,
 siltä korpit hakkaavat puron
 luona silmät puhki
 ja kotkan poikaset syövät ne.
¹⁸ Kolme on minusta kovin
 ihmeellistä,
 ja neljä on, joita en käsitä:
¹⁹ kotkan tie taivaalla,
 käärmeeen tie kalliolla,
 laivan tie keskellä merta
 ja miehen tie nuoren naisen luo.
²⁰ Niin myös avionrikkojanaisen tie:
 hän syö, pyyhkii suunsa
 ja sanoo: "En ole pahaa tehnyt."

²¹ Kolmen alla järkkyy maa,
 neljän alla se ei voi kestää:
²² orjan alla, kun hän pääsee
 kuninkaaksi,
 houkan, kun hän saa kyllikseen
 leipää,
²³ hyljityn naisen alla, kun hän
 saa miehen,
 ja palvelijattaren, kun hän
 syrjäyttää emäntänsä.
²⁴ Neljä on maan vähäisintä,
 mutta viisaan viisasta silti:
²⁵ Muurahaiset ovat voimaton
 kansa,
 mutta leipänsä ne kokoavat kesällä.
²⁶ Tamaanit ovat heikko kansa,
 mutta asuntonsa ne tekevät
 kallioihin.
²⁷ Heinäsirkoilla ei ole kuningasta,
 mutta koko lauma lähtee liikkeelle
 järjestyksessä.
²⁸ Sisiliskoon voi tarttua käsin,
 kuitenkin se asuu kuninkaiden
 linnoissa.
²⁹ Kolmella on ylväs astunta,
 neljä kulkee komeasti:
³⁰ leijona, sankari eläinten
 joukossa,
 joka ei väisty minkään tieltä,
³¹ ylvästelevä kukko ja kauris
 sekä kuningas joukkonsa johdossa.
³² Jos kerskailit
 houkkamaisuudessasi
 tai harkiten, niin laske käsi suullesi.
³³ Sillä maitoa vatkaamalla
 saa voita,

nenää vääntämällä saa esiin verta
ja vihaa lietsomalla saa
aikaan riidan.

Lemuelin sanat

31 Lemuelin, Massan kuninkaan,
sanat, joilla hänen äitinsä oli
häntä kasvattanut.

² Mitä, poikani, mitä, kohtuni poika,
mitä, lupausteni poika?

³ Älä anna voimaasi naisille,
vaellustasi kuninkaiden
tuhoojattarien valtaan.

⁴ Ei sovi kuninkaiden, Lemuel,
ei sovi kuninkaiden viiniä juoda
eikä ruhtinaiden kysellä: ”Missä
on väkijuomaa.”

⁵ Juopotellessaan he unohtavat,
mitä on säädetty,
ja vääntävät vääräksi kaikkien
kurjuuden lasten oikeuden.

⁶ Antakaa väkijuomaa menehtyvälle
ja viiniä murhemielisille.

⁷ Sellainen juokoon ja unohtakoon
köyhyytensä
älköönpk enää vaivaansa muistelko.

⁸ Avaa suusi mykän hyväksi,
oikeuden hankkimiseksi kaikille
syrjityille.

⁹ Avaa suusi, tuomitse oikein,
hanki kurjalle ja köyhälle oikeus.

Kelpo vaimon ylistys

¹⁰ Kelpo vaimon kuka löytää?
Sellaisen arvo on helmiä paljon
kalliimpi.

¹¹ Hänen miehensä sydän
luottaa häneen,
eikä siltä mieheltä saalista puutu.

¹² Hän toimii miehensä parhaaksi,
ei vahingoksi,
kaikkina elinpäivinään.

¹³ Hän hankkii villat ja pellavat
ja tekee työtä mielihyvin
ahkerin käsin.

¹⁴ Hän on kauppiaan laivojen
kaltainen:

leipänsä hän noutaa kaukaa.

¹⁵ Hän nousee, kun vielä on yö,
ja antaa ravinnon talonsa väelle,
palvelustyöillekin heidän osansa.

¹⁶ Hän haluaa peltoa ja hankkii sen,
istuttaa viinitarhan kätensä
työn hedelmällä.

¹⁷ Hän vyöttää kupeensa voimalla
ja vahvistaa käsivartensa.

¹⁸ Hankkeensa hän huomaa
käyvän hyvin,
ei sammu hänen lamppunsa yöllä.

¹⁹ Hän ojentaa kätensä
kehräpuuhun,
hänen kämmenensä käyttävät
värttinää.

²⁰ Hän avaa kätensä kurjalle,
ojentaa köyhälle molemmat
kätensä.

²¹ Hän ei pelkää talonväkensä
puolesta lunta,
sillä koko hänen väkensä on puettu
purppuravillaan.

²² Hän valmistaa itselleen peitteitä,

hienoa pellavaa ja purppuravillaa
on hänen pukunsa.

²³ Hänen miehensä on tunnettu
porteissa,
istuessaan maan vanhinten
joukossa.

²⁴ Hän tekee pellavapaitoja
ja myy niitä,
voitää hän kauppiaille toimittaa.

²⁵ Voima ja kunnia on hänen
pukunaan,
hän nauraa tulevalle päivälle.
²⁶ Suunsa hän avaa puhumaan
viisautta,
hänen kielellään on lempeä opetus.

²⁷ Hän tarkkaa, mitä hänen
talossaan tehdään,

ei hän laiskan leipää syö.

²⁸ Hänen poikansa nousevat ja
ylistävät häntä onnelliseksi,
hänen miehensä nousee ja
ylistää häntä:

²⁹ "Paljon on naisia, töissään
erinomaisia,
mutta yli niiden kaikkien
kohoat sinä."

³⁰ Pettävää on sulous, kauneus
katoavaa,
ylistettävä on se vaimo, joka
pelkää Herraa.

³¹ Suokaa hänen nauttia kättensä
työn hedelmistä,
hänen tekonsa häntä porteissa
ylistäkööt.

SAARNAAJAN KIRJA

ELÄMÄN TARKOITUSTA ETSIMÄSSÄ, 1 – 6

Kaikki on turhuutta

¹ Saarnaajan sanat, Daavidin pojan,
joka oli kuninkaana Jerusalemissa.

1 Turhuuksien turhuus, sanoi
Saarnaaja,
turhuuksien turhuus, kaikki
on turhuutta!

Ei mitään uutta auringon alla

³ Mitä hyötyä on ihmiselle kaikesta
vaivannäöstään,
jolla hän vaivaa itseään
auringon alla?

⁴ Sukupolvi menee, sukupolvi tulee,
mutta maa pysyy ikuisesti.

⁵ Aurinko nousee, aurinko laskee.
Se kiirehtii sijalleen,
josta se jälleen nousee.

⁶ Tuuli kääntyy etelään
ja kiertää pohjoiseen,
kiertää yhä kiertämistään.
Samalle kierrolleen tuuli palaa.

⁷ Kaikki joet laskevat mereen,
mutta meri ei täyty.
Paikkaan, jonne joet ovat ennen
laskeneet,

ne yhä edelleen laskevat.

⁸ Kaikki asiat ovat työläitä –
ei sitä kukaan sanoa saata.

Silmä ei saa kylläänsä näkemisestä
eikä korva täyttään kuulemisesta.

⁹ Mitä on ollut, sitä on vastakin,
ja mitä on tehty, sitä tullaan
vastakin tekemään.

Ei ole mitään uutta auringon alla.

¹⁰ Jos olisikin jotakin, mistä
sanotaan:

"Katso, tämä on uutta",
niin on sitä ollut ennenkin,
muinaisina aikoina,
jotka olivat ennen meitä.

¹¹ Ei jää muistoa esi-isistä,
eikä jälkeläisistäkään jää
muistoa niille,
jotka heidän jälkeensä tulevat.

Saarnaaja tutkii ajallista elämää

¹² Minä, Saarnaaja, olin Israelin
kuningas Jerusalemissa. ¹³ Minä käänsin
sydämeni etsimään ja tutkimaan
viisautta kaikesta, mitä tapahtuu
auringon alla. Tämä on vaikea tehtävä,
jonka Jumala on antanut ihmislapsille,
että he sillä itseään vaivaisivat.

¹⁴ Katselin kaikkia tekoja, joita tehdään
auringon alla, ja katso, kaikki ne ovat
turhuutta ja tuulen tavoittelua.

¹⁵ Väärä ei voi suoristua, eikä vajaata
voi laskea täydeksi.

¹⁶ Minä puhuin sydämessäni:
Olen hankkinut suuren viisauden ja
lisännyt sitä enemmän kuin kukaan,
joka ennen minua on hallinnut

Jerusalemossa. Sydämeni on löytänyt paljon viisautta ja tietoa. ¹⁷Minä käänsin sydämeni tutkimaan viisautta ja tietoa, mielettömyyttä ja tyhmyyttä, ja tulin tietämään, että sekin on tuulen tavoittelua. ¹⁸Sillä missä on paljon viisautta, siellä on paljon murhetta. Joka tietoa lisää, se tuskaa lisää.

Elämän nautinnot ovat turhuutta

2 Minä sanoin sydämessäni: "Tule, minä tahdon koetella sinua ilolla, nauti hyvää." Mutta katso, sekin oli turhuutta. ²Naurusta minä sanoin: "Mielettöntä!", ja ilosta: "Mitä se hyödyttää?" ³Minä päätin mielessäni virkistää ruumistani viinillä – kuitenkin niin, että sydämeni pysyisi viisaudessa – ja noudattaa tyhmyyttä, kunnes saisin nähdä, mikä on hyväksi ihmislapsille, mitä heidän tulee tehdä taivaan alla vähin elämänsä päivinä.

Suuret teot ovat turhuutta

⁴Ryhdyin suuriin töihin: rakensin itselleni taloja ja istutin viinitarhoja, ⁵tein itselleni puutarhoja ja puistoja ja istutin niihin kaikenlaisia hedelmäpuita. ⁶Tein itselleni vesilammikoita kastellakseni niiden vedellä puita kasvavaa metsikköä. ⁷Minä ostin orjia ja orjattaria, ja kotona syntyneitäkin minulla oli. Minulla oli myös karjaa, nautaeläimiä ja pikkukarjaa, enemmän kuin kenelläkään niistä, jotka ennen minua olivat olleet Jerusalemissa.

⁸Kokosin itselleni myös hopeaa ja kultaa, kuninkaiden ja maakuntien aarteita. Hankin itselleni laulajia ja laulajattaria ja ihmislasten iloja: vaimon, jopa vaimoja. ⁹Minä tulin yhä mahtavammaksi, yli kaikkien, jotka ennen minua olivat olleet Jerusalemissa, kuitenkin viisauteni säilyttäen. ¹⁰En evännyt silmiltäni mitään, mitä ne pyysivät, enkä kieltänyt sydämeltäni mitään iloa. Minun sydämeni iloitsi kaiken vaivannäköni tuloksista. Se oli osani kaikesta vaivannäöstäni. ¹¹Mutta kun käänsin huomioni kaikkiin töihin, joita käteni olivat tehneet, ja vaivannäköön, jolla olin itseäni vaivannut niitä tehdessäni, niin katso: se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua, eikä siitä ollut hyötyä auringon alla.

Viisaus on tyhmyyttä hyödyllisempi

¹²Kun käännyin katsomaan viisautta, mielettömyyttä ja tyhmyyttä – sillä mitäpä muuta voi tehdä ihminen, joka tulee toisen kuninkaan jälkeen, kuin mitä jo ennenkin on tehty – ¹³niin minä näin, että viisaus on tyhmyyttä hyödyllisempi, niin kuin valo on pimeyttä hyödyllisempi. ¹⁴Viisaalla on silmät päässään, tyhmä vaeltaa pimeässä. Minä tulin kuitenkin tietämään, että toisen käy niin kuin toisenkin. ¹⁵Minä sanoin sydämessäni: Se, mikä kohtaa tyhmää, kohtaa minuakin. Miksi sitten olen tullut näin ylen viisaaksi? Niinpä sanoin

sydämessäni: Tämäkin on turhuutta.

¹⁶ Eihän viisaasta, sen paremmin kuin tyhmästäkään, jää ikuista muistoa, kun kerran tulevina päivinä kaikki joutuu unohduksiin. Eikö viisas kuole samoin kuin tyhmäkin? ¹⁷ Ja minä vihasin elämää, sillä minusta oli pahaa se, mitä tapahtuu auringon alla. Kaikki on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

¹⁸ Minä vihasin kaikkea vaivannäköäni, jolla vaivasin itseäni auringon alla, koska minun täytyy jättää sen hedelmät ihmiselle, joka tulee minun jälkeeni. ¹⁹ Ja kuka tietää, onko hän viisas vai tyhmä? Kuitenkin hän tulee hallitsemaan kaikkia vaivannäköni hedelmiä, joiden tähden olen vaivannut itseäni ja ollut viisas auringon alla. Tämäkin on turhuutta. ²⁰ Niin minä annoin sydämeni vaipua epätoivoon kaiken vaivannäköni vuoksi, jolla olin rasittanut itseäni auringon alla. ²¹ Joku ihminen näkee vaivaa toimien viisaasti, taitavasti ja menestyksellisesti, mutta hänen on luovutettava omaisuutensa ihmiselle, joka ei ole siitä vaivaa nähnyt. Sekin on turhuutta ja suuri onnettomuus. ²² Mitä siis ihminen saa kaikesta vaivannäöstään ja sydämensä pyrkimyksestä, jolla hän vaivaa itseään auringon alla? ²³ Ovathan kaikki hänen päivänsä pelkkää tuskaa ja hänen työnsä murhetta, eikä yölläkään hänen sydämensä saa lepoa. Tämäkin on turhuutta.

Kaikki tulee Jumalan kädestä

²⁴ Ei ole ihmisellä muuta onnea kuin syödä ja juoda ja antaa sielunsa nauttia hyvää vaivannäkönsä ohessa. Mutta tästäkin minä tulin näkemään, että se tulee Jumalan kädestä. ²⁵ "Sillä kuka voi syödä ja kuka nauttia ilman minua?" ²⁶ Ihmiselle, joka on hänelle mieleen, hän antaa viisautta, tietoa ja iloa, mutta syntiselle hän antaa työksi koota ja kartuttaa omaisuutta annettavaksi sille, joka on Jumalalle mieluinen. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

Kaikella on aikansa

3 Kaikella on määräaika.
Jokaisella asialla on aikansa taivaan alla.

² Aika on syntyä

ja aika kuolla,

aika on istuttaa

ja aika repiä istutus,

³ aika on surmata

ja aika parantaa,

aika on purkaa

ja aika rakentaa,

⁴ aika on itkeä

ja aika nauraa,

aika on valittaa

ja aika hypellä,

⁵ aika on heitellä kiviä

ja aika kerätä kivet,

aika on syleillä

ja aika olla syleilemättä,

⁶ aika on etsiä

ja aika kadottaa,

aika on säilyttää
 ja aika viskata pois,
⁷ aika on repäistä rikki
 ja aika ommella yhteen,
 aika on olla vaiti
 ja aika puhua,
⁸ aika on rakastaa
 ja aika vihata,
 aika on sodalla
 ja aika rauhalla.

Jumalan teot ovat ikuiset

⁹ Mitä hyötyä työntekijälle on vaivannäöstään? ¹⁰ Minä olen katsellut työtä, jonka Jumala on antanut ihmislapsille heidän sillä itseään rasittaakseen. ¹¹ Kaiken hän on tehnyt kauniisti aikanaan, myös ikuisuuden hän on pannut heidän sydämeensä. Kuitenkin on niin, ettei ihminen käsitä tekoja, jotka Jumala on tehnyt, ei niiden alkua eikä loppua. ¹² Minä tulin tietämään, ettei ihmisillä ole muuta hyvää kuin iloita ja tehdä hyvää eläessään. ¹³ Jo sekin on jokaiselle ihmiselle Jumalan lahja, että hän voi syödä, juoda ja nauttia hyvää kaiken vaivannäkönsä ohessa. ¹⁴ Minä tulin tietämään, että kaikki, mitä Jumala tekee, pysyy ikuisesti. Ei ole siihen lisäämistä eikä siitä vähentämistä. Jumala on sen niin tehnyt, että häntä pelättäisiin. ¹⁵ Mitä nyt on, sitä on ollut ennenkin, ja mitä vastedes on, sitäkin on ollut jo ennen. Jumala etsii jälleen sen, mikä on mennyttä.

Kaikki palaa tomuun

¹⁶ Vielä minä näin auringon alla oikeuspaikan, ja siellä oli jumalattomuus. Minä näin vanhurskauden paikan, ja sielläkin oli jumalattomuus. ¹⁷ Minä sanoin sydämessäni: Vanhurskaan ja jumalattoman Jumala tuomitsee, sillä hänen edessään on jokaisella asialla ja jokaisella teolla aikansa. ¹⁸ Minä sanoin sydämessäni: Ihmisten tähden se on näin, jotta Jumala koettelisi heitä, ja he näkisivät, että omassa olossaan he ovat eläimiä. ¹⁹ Ihmisten käy niin kuin eläinten; sama on molempien kohtalo. Niin kuin nämä kuolevat niin nuokin, yhtäläinen henki on kaikilla. Ihmisillä ei ole mitään etusijaa eläimiin nähden, sillä kaikki on turhuutta. ²⁰ Kaikki menevät samaan paikkaan. Kaikki ovat tulleet tomusta, ja kaikki palaavat tomuun. ²¹ Kuka tietää ihmisen hengestä, kohoaako se ylös, ja eläimen hengestä, vajoaako se alas maahan? ²² Minä havaitsin, ettei ole mitään parempaa kuin se, että ihminen iloitsee teoistaan. Se on hänen osansa, sillä kuka tuo hänet takaisin, niin että hän näkisi sen, mitä tulee hänen jälkeensä?

Sorrettujen kyyneleet

4 Taas minä katselin kaikkea sortoa, jota harjoitetaan auringon alla. Minä näin sorrettujen kyyneleet, eikä heillä ole lohduttajaa. Voimakas on

heidän sortajiensa käsi, eikä heillä ole lohduttajaa.

² Niin minä ylistin vainajia, jotka ovat jo kuolleet, onnellisemmiksi kuin niitä, jotka vielä ovat elossa. ³ Näitä kumpiakin onnellisemmaksi ylistin sitä, joka ei vielä ole olemassa eikä ole nähnyt sitä pahaa, mitä tehdään auringon alla.

Kateus on turhuutta

⁴ Ja minä näin kaikesta vaivannäöstä ja työn oivallisuudesta, että se on toisen kateutta toista kohtaan. Tämäkin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

⁵ Tyhmä panee kädet ristiin ja kalvaa omaa lihaansa. ⁶ Parempi on kourallinen lepoa kuin kahmalollinen vaivannäköä ja tuulen tavoittelua.

Kaksin on parempi kuin yksin

⁷ Vielä minä näin turhuuden auringon alla: ⁸ Tuossa on yksinäinen, jolla ei ole toista, ei hänellä ole poikaa, ei veljeäkään, mutta ei ole loppua kaikella hänen vaivannäöllään, eivätkä hänen silmänsä saa kyllikseen rikkaudesta. Kenen hyväksi minä siis näen vaivaa ja kiellän sieluni nauttimasta hyvää? Tämäkin on turhuutta ja paha asia.

⁹ Kaksin on parempi kuin yksin, sillä he saavat vaivannäöstään hyvän palkan. ¹⁰ Jos he kaatuvat, niin toinen nostaa ylös toverinsa, mutta voi yksinäistä, jos hän kaatuu! Ei ole toista nostamassa häntä ylös. ¹¹ Ja jos kaksi makaa yhdessä, heillä on lämmin,

mutta kuinka voisi yksinäisellä olla lämmin? ¹² Yksinäisen kimppuun voi joku käydä, mutta kaksi pitää puolensa. Kolmisäikeinen lanka ei helposti katkea.

Viisaus on parempi tyhmyyttä

¹³ Parempi on köyhä mutta viisas nuorukainen kuin vanha ja tyhmä kuningas, joka ei enää ymmärrä ottaa varoituksesta opikseen. ¹⁴ Vankilastahan tuo toinen lähti, mutta hänestä tuli kuningas, vaikka oli syntynyt köyhänä tuon toisen ollessa kuninkaana. ¹⁵ Minä näin kaikkien, jotka elivät ja vaelsivat auringon alla, olevan nuorukaisen puolella, tuon uuden, joka asettuisi vanhan sijalle. ¹⁶ Ei ollut loppua kaikella väellä, niillä kaikilla, joiden edellä hän kulki, mutta jälkipolvet eivät hänestä iloitse. Tämäkin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

¹⁷ Kulje varovaisin askelin, kun menet Jumalan huoneeseen. Tulo kuulemaan on parempi kuin tyhmien uhraamat teurasuhrit, sillä tietämättään he tekevät pahaa.

Varoitus turhista lupauksista

5 Älä avaa suutasi hätiköiden, älköön sydämesi kiirehtikö tuomaan esiin sanoja Jumalan edessä, sillä Jumala on taivaassa ja sinä olet maan päällä. Olkoot siis sanasi harvat. ² Sillä työn paljoudesta tulee unia, ja missä on paljon sanoja, siinä on tyhmä äänessä.

³ Kun teet lupauksen Jumalalle, täytä se viivyttelämättä. Ei hän mielisty tyhmiin; täytä, mitä lupaat. ⁴ On parempi, ettet lupaa, kuin että lupaat etkä täytä. ⁵ Älä anna suusi saattaa ruumistasi syylliseksi äläkä sano Jumalan sanansaattajan edessä: "Se oli erehdys." Miksi Jumalan pitäisi vihastua sinun puheeseesi ja turmella kättesi työt? ⁶ Ovathan paljot puheet turhuutta niin kuin paljot unetkin. Mutta pelkää sinä Jumalaa.

Oikeutta poljetaan

⁷ Jos näet, että maakunnassa sorretaan köyhää, poljetaan oikeutta ja vanhurskautta, älä sitä asiaa ihmettele. Ylhäistä valvoo ylhäisempi ja vielä ylhäisemmät heitä molempia. ⁸ Viljellyn maan kannalta on kuitenkin kaikin tavoin hyödyksi, että maassa on kuningas.

Rikkaus on turhuutta

⁹ Joka rakastaa rahaa, ei saa rahaa kyllikseen, eikä voittoa se, joka rakastaa rikkautta. Tämäkin on turhuutta. ¹⁰ Varallisuuden karttuessa karttavat sen syöjätkin. Mitä muuta etua siitä on omistajalleen, kuin että hän näkee sen silmillään? ¹¹ Työntekijän uni on makea, söipä hän vähän tai paljon, mutta rikkaan kylläisyys ei anna hänen nukkua.

¹² Raskaan onnettomuuden olen nähnyt auringon alla: rikkauden, joka on säilytetty onnettomuudeksi

omistajalleen. ¹³ Tuo rikkaus voi kadota onnettoman tapauksen vuoksi, ja jos hänelle on syntynyt poika, tämän käsiin ei jää mitään. ¹⁴ Yhtä alastomana, kuin hän tuli äitinsä kohdusta, hänen on mentävä pois. Vaivannäkönsä hedelmistä hän ei voi viedä mitään täältä mukanaan. ¹⁵ Tämäkin on raskas onnettomuus: hänen on mentävä, aivan niin kuin hän tuli. Mitä hyötyä hänellä on siitä, että on nähnyt vaivaa tuulen hyväksi? ¹⁶ Kaikki päivänsäkin hän kuluttaa pimeydessä, ja paljon on hänellä surua, kärsimystä ja harmia.

¹⁷ Katso, mitä olen huomannut: hyvää ja sopivaa on ihmisen syödä ja juoda ja nauttia hyvää kaiken vaivannäkönsä ohessa, jolla hän vaivaa itseään auringon alla vähinä elämänsä päivinä, jotka Jumala on hänelle antanut. Se on hänen osansa. ¹⁸ Sekin on Jumalan lahja, jos hän jollekin ihmiselle antaa rikkautta ja varallisuutta ja sallii tämän nauttia siitä, saada siitä osansa ja iloita vaivannäkönsä ohessa. ¹⁹ Hän ei silloin tule paljon ajatelleeksi elämänsä päiviä, kun Jumala suostuu hänen sydämensä iloon.

Kaiken vaivannäön turhuus

6 Onnettomuus on tämäkin, jonka olen nähnyt auringon alla ja joka painaa raskaasti ihmistä: ² Jumala antaa miehelle rikkautta, varallisuutta ja kunniaa, niin ettei häneltä puutu mitään kaikesta siitä, mitä hän kaipaa. Mutta Jumala ei salli hänen nauttia siitä, vaan

sen nauttii vieras. Tämä on turhuutta ja raskas kärsimys. ³ Vaikka miehelle syntyisi sata lasta ja hän eläisi vuosia paljon ja paljon olisi hänen vuosiensa päiviä, mutta hän ei saisi tyydyttää haluaan sillä hyvällä, mitä hänellä on, eikä saisi edes hautausta, niin minä sanon, että kuolleen syntynyt keskonen olisi onnekkaampi kuin hän. ⁴ Turhaan se tulee ja pimeyteen menee, pimeyteen peittyy sen nimi. ⁵ Ei edes aurinkoa se saa nähdä eikä tulla tuntemaan. Sen lepo on parempi kuin tuon miehen elämä, ⁶ vaikka hän eläisi kaksi kertaa tuhat vuotta mutta ei saisi nähdä onnea. Eivätkö kuitenkin kaikki mene samaan paikkaan? ⁷ Kaikki ihmisen vaivannäkö tapahtuu hänen oman suunsa hyväksi, ja kuitenkin halu ei täyty.

⁸ Mitä etua siis viisaalla on tyhmään verrattuna, mitä nöyrällä siitä, että ymmärtää oikein vaeltaa elävien edessä? ⁹ Parempi se, minkä silmä näkee, kuin halun haihattelu. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

¹⁰ Kaikelle, mitä on olemassa, on annettu nimi jo muinoin; tunnettua on ollut, mikä ihminen on. Ei hän voi riidellä väkevämpänsä kanssa. ¹¹ Paljot puheet vain lisäävät turhuutta. Mitä etua ihmiselle siitä on? ¹² Kuka tietää, mikä on ihmiselle hyväksi elämänsä aikana, niinä turhina päivinä, jotka hän viettää kuin varjo. Entä kuka

ilmoittaa ihmiselle, mitä on tuleva hänen jälkeensä auringon alla?

ELÄMÄNOHJEITA, 7 – 12

Mikä on hyvää?

- 7** Hyvä nimi on parempi kuin kallis öljy
ja kuolinpäivä parempi kuin syntymäpäivä.
- ² Parempi on mennä surutaloon kuin mennä ilojuhlien taloon, sillä siellä näkee, mikä on kaikkien ihmisten loppu.
- Elossa oleva painaa asian mieleensä.
- ³ Suru on parempi kuin nauru, sillä sydämelle on hyväksi, että kasvot ovat murheelliset.
- ⁴ Viisaitten sydän on surutalossa, tyhmien sydän ilojuhlien talossa.
- ⁵ Parempi on kuunnella viisaan nuhdetta
kuin olla kuulemassa tyhmien laulua.
- ⁶ Kuin orjantappuroiden rätinä padan alla
on tyhmän nauru;
sekin on turhuutta.
- ⁷ Väärä voitto tekee viisaan hulluksi,
lahjus tuhoaa ymmärryksen.
- ⁸ Asian loppu on parempi kuin sen alku,
ja pitkämielinen on parempi kuin ylimielinen.

⁹ Älköön mielesi olko karkäs
vihastumaan,

sillä viha pesii tyhmien povessa.

¹⁰ Älä sano: "Mikä siinä on, että
entiset ajat olivat paremmat
kuin nykyiset?",

sillä sitä et viisauttasi kysy.

¹¹ Viisaus on yhtä hyvä kuin
perintöosa

ja parempikin niille, jotka
näkevät auringon.

¹² Viisauden varjossa on kuin
rahan varjossa.

Mutta tiedon etuna on,
että viisaus pitää haltijansa elossa.

¹³ Katso Jumalan tekoja:
kuka voi suoristaa sen,
minkä hän on vääräksi tehnyt?

¹⁴ Hyvänä päivänä ole hyvillä mielin
ja pahana päivänä ymmärrä,
että toisen niin kuin toisenkin
on Jumala tehnyt.

Eihän ihminen saa mitään siitä,
mikä tulee hänen jälkeensä.

¹⁵ Kaikkea olen nähnyt elämäni
turhina päivinä: on vanhurskaita, jotka
joutuvat tuhoon vanhurskaudessaan,
ja on jumalattomia, jotka elävät kauan
pahuudessaan.

Kohtuuden noudattaminen on viisautta

¹⁶ Älä ole kovin vanhurskas äläkä
esiinny ylen viisaana: miksi tuhoaisit
itsesi? ¹⁷ Älä ole kovin jumalaton äläkä
ole tyhmä: miksi kuolisit ennen aikaasi?

¹⁸ On hyvä, että pidät tästä kiinni etkä

hellitä kättäsi tuostakaan, sillä Jumalaa
pelkäävä selviää kaikesta. ¹⁹ Viisaus
auttaa viisasta voimakkaammin kuin
kaupungin kymmenen mahtimiestä.

²⁰ Maan päällä ei ole niin vanhurskasta
ihmistä, että hän tekisi vain hyvää
eikä tekisi syntiä. ²¹ Älä ota huomioon
kaikkea, mitä puhutaan, ettet kuulisi
palvelijasi kiroavan sinua. ²² Tietäähän
oma sydämesi, että myös sinä olet
monta kertaa kironnut muita.

²³ Kaiken tämän olen viisaudella
koetellut. Minä sanoin: "Tahdon tulla
viisaaksi", mutta viisaus pysyi minusta
kaukana.

²⁴ Kaukana on kaiken olemus, ja
syvällä, syvällä, kuka voi sen löytää?

²⁵ Minä ryhdyin sydämessäni
oppimaan, pohtimaan ja etsimään
viisautta ja oikeaa ajattelua, tullakseni
tuntemaan jumalattomuuden
tyhmyydeksi ja tyhmyyden
mielettömyydeksi. ²⁶ Ja minä löysin
sen, mikä on kuolemaa katkerampi:
naisen, joka on verkko, jonka sydän on
ansa ja jonka kädet ovat kahleet. Se,
joka on Jumalalle mieleen, pelastuu
hänenä, mutta synnintekijä joutuu
hänen saaliikseen. ²⁷ Katso, tämän
minä olen löytänyt – Saarnaaja sanoi –
pyrkiessäni kohta kohdalta löytämään
selvyyttä. ²⁸ Se, mitä en ole löytänyt,
vaikka sieluni on sitä kaiken aikaa
etsinyt, on tämä: tuhannesta olen
löytänyt yhden miehen, mutta koko
siitä luvusta en ole löytänyt yhtäkään

naista. ²⁹ Huomaa, ainoastaan tämän olen havainnut: Jumala on tehnyt ihmiset suoriksi, mutta itse he etsivät monia juonia.

Älä asetu pahan asian puolelle

8 Kuka on viisaan vertainen, ja kuka tietää asian selityksen? Ihmisen viisaus kirkastaa hänen kasvonsa, ja hänen kasvojensa kovuus muuttuu. ² Minä sanon: Noudata kuninkaan käskyä, varsinkin Jumalan kautta vannomasi valan tähden. ³ Älä hevillä luovu hänestä äläkä asetu pahan asian puolelle, sillä hän tekee mitä tahtoo. ⁴ Onhan kuninkaan sanalla valta. Kuka voi sanoa hänelle: "Mitä sinä oikein teet?" ⁵ Joka noudattaa käskyä, ei joudu kokemaan mitään pahaa. Viisaan sydän tietää ajan ja tuomion, ⁶ sillä jokaisella asialla on aikansa ja tuomionsa, ja ihmistä painaa raskaasti hänen pahuutensa. ⁷ Hän ei tiedä, mitä tulee tapahtumaan. Kukapa ilmoittaisi hänelle, miten asiat tapahtuvat?

Jumalattomuus ei pelasta harjoittajaansa

⁸ Ihminen ei ole tuulen valtiias, niin että voisi estää tuulta. Kukaan ei hallitse kuoleman päivää, eikä ole pääsyä sodasta. Jumalattomuus ei pelasta harjoittajaansa. ⁹ Kaiken tämän minä näin, kun käänsin sydämeni tarkkailemaan kaikkea, mitä auringon alla tapahtuu aikana, jolloin

ihminen vallitsee toista ihmistä hänen onnettomuudekseen.

Oikeus ei toteudu

¹⁰ Sitten näin, kuinka jumalattomat haudattiin ja he menivät lepoon. Mutta ne, jotka olivat tehneet oikein, joutuivat lähtemään pyhästä paikasta, ja heidät unohdettiin kaupungissa. Tämäkin on turhuutta. ¹¹ Kun pahan teon tuomio ei tule pian, ihmiset saavat rohkeutta pahantekoon, ¹² koskapa syntinen saa tehdä pahaa sata kertaa ja elää kauan. Minä tosin tiedän: Jumalaa pelkääville käy hyvin sen tähden, että he häntä pelkäävät. ¹³ Mutta jumalattomalle ei käy hyvin, eikä hän saa jatkaa elämäänsä pitkäksi kuin varjo, koska hän ei pelkää Jumalaa.

¹⁴ Turhuutta on sekin, mitä tapahtuu maan päällä. On vanhurskaita, joiden käy niin kuin he olisivat tehneet jumalattomien tekoja, ja jumalattomia, joiden käy niin kuin he olisivat tehneet vanhurskaitten tekoja. Minä sanon: tämäkin on turhuutta. ¹⁵ Ja minä ylistin iloa. Eihän ihmisellä auringon alla ole mitään parempaa kuin syödä ja juoda ja olla iloinen. Ilo seuraa häntä hänen vaivannäkönsä ohessa hänen elämänsä päivinä, jotka Jumala on hänelle antanut auringon alla.

Ihminen ei voi käsittää Jumalan tekoja

¹⁶ Kun käänsin sydämeni oppimaan viisautta ja tarkastelemaan työtä, jota tehdään maan päällä saamatta unta

silmiinsä päivällä tai yöllä, ¹⁷ niin tulin näkemään kaikista Jumalan teoista, ettei ihminen voi käsittää sitä, mikä tapahtuu auringon alla. Kuinka kovasti ihminen ponnisteleekaan etsiessään ratkaisua, hän ei pääse siitä selville. Ja jos viisas luulee tietävänsä, ei hän kuitenkaan voi käsittää.

Kaikilla on sama kohtalo

9 Kaiken tämän minä painoin mieleeni ja pyrin saamaan selvyyttä kaikesta tällaisesta – siitä, että vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä. Ei rakkaus eikä viha ole ihmisen tiedossa, kaikki on hänellä edessäpäin. ² Kaikkea voi tapahtua kaikille. Sama kohtalo on vanhurskaalla ja jumalattomalla, hyvällä, puhtaalla ja saastaisella, uhraajalla ja sillä, joka ei uhraa. Hyvän käy niin kuin syntisen, vanhojen niin kuin valaa karttavan. ³ Onnetonta kaikessa, mitä tapahtuu auringon alla, on se, että kaikilla on sama kohtalo. Samoin se, että ihmislasten sydän on täynnä pahaa ja että heillä elinaikanaan on sydämessään mielettömyys. Ja sen jälkeen – vainajien luo!

⁴ Onhan sillä, jonka suodaan olla kaikkien elävien seurassa, vielä toivoa. Elävä koira on parempi kuin kuollut leijona. ⁵ Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään, eikä heillä ole enää mitään palkkaa saatavana, sillä heidän muistonsa on joutunut unohduksiin.

⁶ Myös heidän rakkautensa, vihansa ja kiihkonsa ovat jo aikoja sitten menneet, eikä heillä ole enää milloinkaan osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla.

Oikea elämäntapa

⁷ Tule siis, syö leipäsi iloiten ja juo viinisi hyvillä mielin, sillä jo aikoja sitten Jumala on hyväksynyt nuo tekosi. ⁸ Vaatteesi olkoot aina valkeat, ja öljy älköön puuttuko päästäsi. ⁹ Nauti elämästä vaimosi kanssa, jota rakastat, kaikkina turhan elämäsi päivinä, jotka Jumala on sinulle suonut auringon alla – kaikkina turhina päivinäsi. Sehän on sinun osasi elämässä keskellä vaivannäköä, jolla vaivaat itseäsi auringon alla. ¹⁰ Tee tarmokkaasti kaikki, mitä kätesi voi tehdä, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa, jonne joudut menemään.

Viisaus on parempi kuin voima

¹¹ Vielä tulin näkemään auringon alla, ettei juoksu ole nopeiden vallassa eikä sota sankareiden, ei leipä viisaiden, ei rikkaus ymmärtävien eikä suosio taitavien, vaan aika ja kohtalo hallitsevat kaikkia. ¹² Ei ihminen tiedä aikaansa. Niin kuin kalat, jotka takertuvat pahaan verkkoon, ja linnut, jotka jäävät kiinni ansaan, niin pyydystetään ihmisetkin pahana aikana, joka yllättää heidät äkisti.

¹³ Tämänkin tulin huomaamaan viisaudeksi auringon alla, ja se oli minusta suuri asia: ¹⁴ Oli pieni kaupunki,

jossa oli vähän ihmisiä. Mahtava kuningas hyökkäsi sitä vastaan, saartoi sen ja rakensi sitä vastaan suuria piiritystorneja.¹⁵ Mutta siellä oli köyhä, viisas mies, joka pelasti kaupungin viisaudellaan. Myöhemmin yksikään ihminen ei muistanut sitä köyhää miestä.¹⁶ Niinpä minä sanoin: Viisaus on parempi kuin voima, mutta köyhän viisautta halveksitaan eikä hänen sanojaan kuunnella.¹⁷ Viisaiden sanat, hiljaisuudessa kuullut, ovat paremmat kuin tyhmien päämiehen huuto.¹⁸ Viisaus on parempi kuin sota-aseet, mutta yksi ainoa synnintekijä hävittää paljon hyvää.

Mietelmiä ja elämänohjeita

10 Kuolleet kärpäset saavat löyhkäämään ja kuplimaan voiteentekijän voiteen.

Enemmän kuin viisaus ja kunnia painaa pieni tyhmyys.

² Viisaan sydän vetää oikealle, tyhmän vasemmalle.

³ Tietä kulkiessaankin tyhmä on vailla ymmärrystä; jokaiselle hän paljastaa olevansa tyhmä.

⁴ Jos hallitsijassa nousee viha sinua kohtaan, älä jätä paikkaasi, sillä sävyisyys lievittää suuretkin synnit.

⁵ On olemassa onnettomuus, olen nähnyt sen auringon alla,

virhe, joka on vallanpitäjästä lähtöisin:

⁶ Tyhmyys asetetaan korkeille paikoille, ja rikkaat saavat istua alhaisella sijalla.

⁷ Olen nähnyt palvelijoiden istuvan hevosten selässä ja ruhtinaiden kävelevän maassa palvelijoiden tavoin.

⁸ Joka kuopan kaivaa, se itse siihen suistuu.

Joka kiviaitaa purkaa, sitä puree käärme.

⁹ Joka kiviä louhii, se loukkaa niihin itsensä.

Joka puita halkoo, se joutuu siinä vaaraan.

¹⁰ Jos teräase on tylsynyt eikä terää tahkota, on ponnistettava voimia. On hyödyllistä käyttää hyväksi viisautta.

¹¹ Jos käärme puree, kun sitä ei ole lumottu, lumoojalla ei ole hyötyä taidostaan.

¹² Sanat viisaan suusta saavat suosiota, mutta tyhmän tuhoavat hänen omat huulensa.

¹³ Hänen suunsa sanojen alku on tyhmyyttä ja hänen puheensa loppu pahaa mielettömyyttä.

¹⁴ Tyhmä puhuu paljon,

mutta ihminen ei tiedä, mitä
tulee tapahtumaan.
Ja kuka ilmaisee hänelle, mitä
hänen jälkeensä tulee?
¹⁵ Oma vaivannäkö väsyttää
tyhmän,
kaupunkiinkaan hän ei osaa kulkea.
¹⁶ Voi sinua, maa, jolla on
kuninkaana poikanen
ja jonka ruhtinaat jo aamusta
aterioita pitävät!
¹⁷ Onnellinen sinä, maa, jonka
kuningas on jalosukuinen
ja jonka ruhtinaat aterioivat
oikeaan aikaan,
miehekkäästi eikä juopotellen!
¹⁸ Missä laiskuus vallitsee, siellä
kattopalkit vaipuvat.
Missä kädet riippuvat velttoina,
siellä huoneeseen
tippuu vettä.
¹⁹ Hauskuudeksi pidot laitetaan,
ja viini antaa iloa elämään,
mutta raha kaiken hankkii.
²⁰ Älä edes ajatuksissasi kiroa
kuningasta
äläkä makuuhuoneessasi kiroa rikasta,
sillä taivaan linnut kuljettavat
äänesi
ja siivekkäät ilmaisevat sanasi.

Elämän epävarmuus

11 Lähetä leipäsi vetten yli,
sillä ajan mittaan saat
sen takaisin.

² Anna osa seitsemälle,
kahdeksallekin.
Ethän tiedä, mitä onnettomuutta
maahan voi tulla.
³ Jos pilvet tulevat täyteen vettä,
ne valavat sen sateena maahan.
Kaatuupa puu etelää kohti
tai pohjoista,
mihin paikkaan puu kaatuu,
siihen se jää.
⁴ Joka tuulta tarkkaa, ei kylvä,
joka pilviä pälyilee, ei leikkaa.
⁵ Niin kuin et tiedä tuulen teitä
etkä luiden rakentumista raskaana
olevan kohdussa,
niin et myöskään tiedä Jumalan
tekoja,
hänen, joka kaiken tekee.
⁶ Kylvä siemenesi aamulla
äläkä hellitä kättäsi illan tullen.
Ethän tiedä, kumpi onnistuu,
tämäkö vai tuo, vai ovatko
molemmat yhtä hyviä.

Ihminen iloittkoon nuoruudessaan

⁷ Suloista on valo,
ja silmille tekee hyvää nähdä
aurinkoa.
⁸ Vaikka ihminen eläisi paljonkin
vuosia,
iloittkoon hän niistä kaikista
mutta muistakoon pimeitä päiviä,
sillä niitä tulee paljon.
Kaikki, mikä tulee, on turhuutta.
⁹ Iloitse, nuorukainen,
nuoruudessasi,

sydämesi ilahduttakoon sinua
 nuoruutesi päivinä.
 Vaella sydämesi teitä ja silmiesi
 halun mukaan,
 mutta tiedä: kaikesta tästä Jumala
 tuo sinut tuomiolle.
¹⁰ Karkota suru sydämestäsi
 ja torju kärsimys ruumiistasi,
 sillä nuoruus ja aamurusko
 ovat turhuutta.

Muista Luojaa nuoruudessasi

12 Muista Luojaasi nuoruutesi
 päivinä,
 ennen kuin tulevat pahat päivät
 ja joutuvat ne vuodet, joista sanot:
 "Eivät nämä minua miellytä",
² ennen kuin pimenee aurinko,
 päivänvalo, kuu ja tähdet,
 ja pilvet palaavat sateen jälkeen.
³ Silloin talon vartijat vapisevat,
 voimakkaat miehet käyvät
 koukkuisiksi,
 jauhajanaiset ovat joutilaina, kun
 ovat käyneet vähiin,
 ja ikkunoista katselijat
 jäävät pimeään.
⁴ Kadulle vievät kaksoisovet
 sulkeutuvat
 ja myllyn ääni heikkenee.
 Noustaan linnun lauluun,
 kaikki laulun tyttäret vaimenevat.
⁵ Myös pelätään mäkiä
 ja tiellä on kauhuja,
 mantelipuu kukkii,
 heinäsirikka kulkee laahustaen,
 ja kapriksennappu on tehoton.

Ihminen menee ikuiseen majaansa,
 ja valittajat kiertelevät kaduilla.

⁶ Muista Luojaasi,
 ennen kuin hopealanka katkeaa
 ja kultamalja särkyä,
 vesiastia rikkoutuu lähteellä
 ja ammennuspyörä putoaa
 särkyneenä kaivoon.

⁷ Tomu palaa maahan, josta
 se on tullutkin,
 ja henki palaa Jumalan luo, joka
 sen on antanutkin.

⁸ Turhuuksien turhuus,
 sanoi Saarnaaja.
 Kaikki on turhuutta!

Loppusanat

⁹ Sen lisäksi, että Saarnaaja oli
 viisas, hän myös opetti kansalle
 tietoa, punnitsi, harkitsi ja muotoili
 paljon sananlaskuja. ¹⁰ Saarnaaja pyrki
 löytämään kelvollisia sanoja, oikeassa
 mielessä kirjoitettuja, totuuden
 sanoja. ¹¹ Viisaiden sanat ovat kuin
 häränpistimiä, kootut lauseet kuin
 iskettyjä nauloja. Ne ovat saman
 Paimenen antamia. ¹² Tämän lisäksi,
 poikani, ota varoituksesta opiksesi:
 paljon kirjojen tekemisellä ei ole
 loppua, ja pitkälinen tutkiskelu
 väsyttää ruumiin.

¹³ Loppupäätelmä kaikesta, mitä on
 kuultu, on tämä: pelkää Jumalaa ja
 pidä hänen käskynsä. Niin tulee jokaisen
 ihmisen tehdä, ¹⁴ sillä Jumala tuo kaikki
 teot tuomiolle. Tämä koskee kaikkea

salassa olevaa, olkoon se hyvää tai
pahaa.

LAULUJEN LAULU

Sulhasen rakkauden suloisuus

1 Laulujen laulu, Salomon laulu.

Morsian:

² "Suudelkoon hän minua suunsa
suudelmilla –
sinun rakkautesi on parempaa
kuin viini!

³ Voiteittesi tuoksu on ihana,
vuodatettu öljy on sinun nimesi.
Sen tähden nuoret naiset
rakastavat sinua.

⁴ Vedä minut mukaasi,
rientäkäämme!
Kuningas on vienyt minut
kamareihinsa.

Me riemuitsemme ja iloitsemme
sinusta,
me ylistämme rakkauttasi
paremmaksi kuin viini!
Syystä sinua rakastetaan. "

Morsiamen ihanuus

⁵ "Minä olen musta mutta ihana,
te Jerusalemin tyttäret,
olen kuin Keedarin teltat,
kuin Salomon telttakankaat.

⁶ Älkää sitä katsoko, että minä
olen musta,
että olen päivän paahtama.
Äitini pojat vihastuivat minuun,
panivat minut vartioimaan
viinitarhoja.

Omaa viinitarhaani en vartioinut.

⁷ Kerro minulle sinä, jota sieluni
rakastaa,
missä laumaasi paimennat,
missä annat sen levätä
keskipäivällä.
Miksi minun pitäisi joutua
hunnutettuna
toveriesi laumojen luo!"

Muut:

⁸ "Jos et sitä tiedä,
sinä naisista kaunein,
lähde kulkemaan lammasten jälkiä,
kaitse karitsoitasi paimenten
telttapaikoilla."

Sulhanen:

⁹ "Tammaani, joka on faraon
vaunujen edessä,
minä vertaan sinua, armaani.
¹⁰ Ihanat ovat poskesi ketjuineen,
kaulasi helminauhoinen.
¹¹ Kultaiset ketjut me sinulle
teemme
ja niihin hopeiset helmet."

Morsian:

¹² "Kuninkaan istuessa pöydässään
nardukseni tuoksui kaiken aikaa.

¹³ Rakkaani on minulle
mirhakimppu,
joka lepää rintojeni välissä.

¹⁴ Rakkaani on minulle

Een-Gedin viinitarhojen
hennaterttu."

Sulhanen:

¹⁵ "Kuinka kaunis sinä oletkaan,
armaani,
sinä olet kaunis, silmäsi ovat
kuin kyyhkyl!"

Morsian:

¹⁶ "Kuinka kaunis sinä oletkaan,
rakkaani, kuinka ihana!
Kuinka vehreä onkaan vuoteemme!
¹⁷ Talomme hirret ovat setripuuta,
kattopalkkimme syypessii."

Saaronin kukka

Morsian:

2 "Minä olen Saaronin kukka,
laaksojen lilja."

Sulhanen:

² "Kuin lilja ohdakkeiden keskellä
on minun armaani neitosten
keskellä."

Morsian:

³ "Kuin omenapuu metsän
puiden keskellä
on rakkaani nuorukaisten keskellä.
Sen varjoon kaipaen, siellä istun,
sen hedelmä on suussani makea.
⁴ Hän on tuonut minut viinimajaan,
rakkaus on hänen lippunsa ylläni.
⁵ Vahvistakaa minua rusinakakuilla,
virvoittakaa minua omenilla,

sillä minä olen rakkaudesta sairas.

⁶ Hänen vasen kätensä on
pääni alla,
ja hänen oikea kätensä halailee
minua.

⁷ Minä vannotan teitä,
te Jerusalemin tyttäret,
gasellien tai kedon peurojen kautta:
älkää herättäkö, alkää herätelkö
rakkautta,
ennen kuin se itse haluaa."

Rakkauden kevät

Morsian:

⁸ "Rakkaani ääni!
Katso, hän tulee loikkien vuorilla,
kirmaten kukkuloilla.
⁹ Rakkaani on kuin gaselli
tai nuori peura.
Juuri nyt hän seisoo seinämme
takana,
katselee ikkunasta,
kurkistelee ristikon läpi.
¹⁰ Rakkaani puhuu ja sanoo minulle:

Sulhanen: 'Nouse, armaani,

kaunokaiseni, ja tule!
¹¹ Näethän, että talvi on mennyt,
sateet ovat ohitse, menneet
menojaan,
¹² ja maassa näkyy kukkia.
Laulun aika on tullut,
ja metsäkyyhkyksen ääni kuuluu
maassamme.
¹³ Viikunapuu tekee
kevähedelmää,

viiniköynnökset kukkivat ja
tuoksuvat.

Nouse, armaani,
kaunokaiseni, ja tule.

¹⁴ Kyyhkyseni kallionkoloissa,
pengermien kätköissä:
näytä minulle kasvosi,
anna minun kuulla äänesi,
sillä äänesi on suloinen
ja kasvosi ovat ihanat.

Muut:

¹⁵ Ottakaamme ketut kiinni,
pienet ketut, jotka turmelevat
viinitarhoja.
Ovathan viiniköynnöksemme
nupullaan.'

Morsian:

¹⁶ Rakkaani on minun ja
minä hänen,
hän paimentaa liljojen keskellä.
¹⁷ Kiertele, rakkaani, kuin gaselli
tai nuori peura tuoksuvilla vuorilla,
kunnes illan tuuli herää
ja varjot pitenevät."

Missä on rakkaani?

Morsian:

3 "Yöllä minä etsin vuoteellani
häntä,
jota sieluni rakastaa.
Minä etsin häntä mutta en löytänyt.
² Silloin päätin:
Minäpä nousen ja kiertelen
kaupunkia,

sen katuja ja toreja.

Etsin häntä, jota sieluni rakastaa.

Minä etsin häntä, mutta en
löytänyt.

³ Minua vastaan tulivat vartijat,
jotka kiertävät kaupunkia.
Oletteko nähneet häntä, jota
sieluni rakastaa?

⁴ Tuskin olin kulkenut heidän
ohitse, kun löysin hänet, jota sieluni
rakastaa.

Minä tartuin häneen enkä
päästänyt häntä,
ennen kuin olin vienyt hänet
äitini taloon,
kantajani kammioon.

⁵ Minä vannotan teitä, te
Jerusalem tyttäret,
gasellien tai kedon peurojen kautta:
älkää herättäkö, alkää herätelkö
rakkautta,
ennen kuin se itse haluaa."

Hän saapuu!

Jerusalem tyttäret:

⁶ "Mikä on tuo, joka tulee
autiomaasta
kuin savupatsaat?
Se tuoksuu mirhalta ja
suitsukkeelta,
kaikenlaisilta kauppiaiden jauheilta.
⁷ Katsokaa, Salomon kantotuoli!
Sen ympärillä on kuusikymmentä
urhoa,
Israelin urhoja,

⁸ kaikki miekkamiehiä,
sotaan harjaantuneita,
jokaisella miekkansa kupeellaan
yön kauhujen vuoksi.
⁹ Kantotuolin teetti itselleen
kuningas Salomo Libanonin puista.
¹⁰ Hän teetti sen pylvää hopeasta,
selkänojan kullasta
ja istuimen purppurasta.
Sisältä sen koristeli
Jerusalemien tyttärien rakkaus.
¹¹ Siionin tyttäret, tulkaa
ja katsokaa
kuningas Salomoa ja kruunua,
jolla hänen äitinsä hänet kruunasi
hänen hääpäivänään,
hänen sydämensä ilonpäivänä."

**Sulhanen ylistää
morsiamen kauneutta**

Sulhanen:

4 "Kuinka kaunis oletkaan, armaani,
kuinka kaunis oletkaan!
Kyyhkyjä ovat sinun silmäsi
huntusi takana,
hiuksesi kuin vuohilauma,
joka laskeutuu Gileadin vuorilta.
² Sinun hampaasi ovat kuin lauma
kerittyjä lampaita,
jotka ovat nousseet pesulta.
Kaikilla on parinsa,
ei ole yhtään yksinäistä.
³ Sinun huulesi ovat kuin
purppuranauha,
suloinen on sinun suusi.

Kuin granaattiomena, kypsyyttään
halkeileva,
on sinun ohimosi sinun huntusi
takana.
⁴ Kaulasi on kuin Daavidin torni,
kerroksittain rakennettu.
Siinä riippuu tuhat kilpeä,
sankareiden kilpiä kaikki.
⁵ Sinun rintasi ovat kuin kaksi
nuorta peuraa,
kuin gasellin kaksoiset,
jotka käyvät laitumella liljojen
keskellä.
⁶ Kunnes illan tuuli viriää
ja varjot pitenevät,
minä menen mirhavuorelle
ja suitsukekukulalle.
⁷ Kaikki sinussa on kaunista,
armaani;
sinussa ei ole yhtäkään virhettä.
⁸ Tule kanssani Libanonilta,
morsiameni,
tule kanssani Libanonilta.
Tule pois Amanan huipulta,
Senirin ja Hermonin huipulta,
leijonien asuinsijoilta,
pantterien vuorilta."

Sulhanen ylistää morsiamen rakkautta

Sulhanen:

⁹ "Olet vienyt sydämeni, siskoni,
morsiameni,
olet vienyt sydämeni yhdellä
silmäykselläsi,
yhdellä kaulaketjusi helmellä.

¹⁰ Kuinka ihana onkaan rakkautesi,
siskoni, morsiameni!

Kuinka paljon viiniä suloisempi
on sinun rakkautesi,
voiteittesi tuoksu voittaa kaikki
muut tuoksut!

¹¹ Hunajaa tiukkuvat sinun huulesi,
morsiameni,
hunajaa ja maitoa on kielesi alla.
Vaateittesi tuoksu on kuin
Libanonin tuoksu."

Rakkauden paratiisi

Sulhanen:

¹² "Olet lukittu puutarha, siskoni,
morsiameni,

lukittu puutarha, sinetöity lähde,

¹³ paratiisi, joka kasvaa
granaattiomenia,

herkullisia hedelmiä,
hennaa ja nardus-lajeja,

¹⁴ nardusta ja sahramia,
maasteruokoa ja kanelia
ja kaikkia suitsukepuita,
mirhaa ja aaloeta

sekä parasta balsamia.

¹⁵ Sinä olet puutarhojen lähde,
elävien vetten kaivo,
Libanonilta virtaavien."

Morsian:

¹⁶ "Herää, pohjatuuli, tule,
etelätuuli,

puhalla puutarhaani, niin että
sen tuoksut leviävät.

Rakkaani tulkoon puutarhaansa

ja syököön sen herkullisia
hedelmiä."

Sulhanen:

5 "Olen tullut puutarhaani, siskoni,
morsiameni.

Olen poiminut mirhani ja balsamini,
olen syönyt hunajaa kennostani,
olen juonut viinini ja maitoni.
Syökää, ystävät,
juokaa ja juopukaa rakkaudesta."

Morsian unelmoi

Morsian:

² "Minä nukun, mutta sydämeni
valvoo.

Rakkaani kolkuttaa ja sanoo:

Sulhanen:

'Avaa minulle, siskoseni, armaani,
kyyhkyseni, täydälliseni!
Pääni on täynnä kastetta,
kiharani yön pisaroita.'

Morsian:

³ Olen riisunut ihokkaani –
kuinka voisin pukea sen jälleen
päälleni?

Olen pessyt jalkani –
kuinka voisin tahria ne taas?'

⁴ Rakkaani pisti kätensä ovenraosta,
ja sisimpäni värähti häntä kohti.

⁵ Minä nousin avaamaan
rakkaalleni,
ja käsistäni tihkui mirhaa,

sormistani sulaa mirhaa salvan
kädensijaan.

⁶ Minä avasin rakkaalleni,
mutta rakkaani oli häipynyt,
mennyt menojaan.

Hänen puhuessaan sieluni
joutui hämilleen.

Minä etsin häntä mutta en löytänyt,
huusin häntä, mutta hän ei
vastannut minulle.

⁷ Vastaani tulivat vartijat,
jotka kiertävät kaupunkia.
He löivät minua, haavoittivat,
ja riistivät hunnun kasvoiltani,
nuo muurien vartijat.

⁸ Minä vannotan teitä,
te Jerusalemin tyttäret:
jos löydätte rakkaani, mitä
sanotte hänelle?

Sanokaa, että minä olen
rakkaudesta sairas."

Jerusalemin tyttäret:

⁹ "Miten sinun rakkaasi on
muita parempi,
sinä naisista kaunein?
Miten sinun rakkaasi on
muita parempi,
kun meitä näin vannotat?"

Morsian ylistää sulhasen ihanuutta

Morsian:

¹⁰ "Minun rakkaani on säteilevä
ja verevä,
hän erottuu kymmenientuhansien
joukosta.

¹¹ Hänen päänsä on kultaa,
puhtainta kultaa,
hänen kiharansa palmunlehviä,
mustia kuin korppi.

¹² Hänen silmänsä ovat kuin
kyyhkyset
vesipurojen varsilla.

Ne ovat kylpeneet maidossa
ja istuvat runsauden ääressä.

¹³ Hänen poskensa ovat kuin
balsamilavat,

kuin tuoksuaineiden säiliöt.
Hänen huulensa ovat liljat,
joista tiukkuu sulaa mirhaa.

¹⁴ Hänen käsivartensa ovat
kultatangot,
niihin on upotettu krysoliitteja.
Hänen vatsansa on norsunluinen
taideteos,

safiireilla peitetty.

¹⁵ Hänen säärensä ovat
marmoripylväät,
aitokultaisille jalustoille pystytetyt.
Hän on näöltään kuin Libanon,
ylväs kuin setripuut.

¹⁶ Hänen suunsa on suloisuus,
hän on aivan ihana.
Sellainen on rakkaani, sellainen
ystäväni,
te Jerusalemin tyttäret."

Minä kuulun rakkaalleni ja hän minulle

Jerusalemin tyttäret:

6 "Minne on rakkaasi mennyt,
sinä naisista kaunein?
Minne on rakkaasi lähtenyt,

että voisimme etsiä häntä
yhdessä?"

Morsian:

² "Rakkaani on mennyt
puutarhaansa,
balsamilavojen luo,
paimentamaan laumaansa
puutarhoissa
ja poimimaan liljoja.
³ Minä olen rakkaani oma, ja
rakkaani on minun –
hän, joka paimentaa liljojen
keskellä."

**Sulhanen ylistää
morsiamen kauneutta**

Sulhanen:

⁴ "Armaani, sinä olet kaunis
kuin Tirsa,
ihana kuin Jerusalem,
pelottava kuin sotajoukot
lippuineen.
⁵ Käänä silmäsi pois minusta,
sillä ne hurmaavat minut.
Sinun hiuksesi ovat kuin
vuohilauma,
joka laskeutuu Gileadilta.
⁶ Hampaasi ovat kuin lauma
lampaita,
jotka ovat nousseet pesulta.
Kaikilla on parinsa,
ei ole yhtään yksinäistä.
⁷ Kun granaattiomena, kypsyyttään
halkeileva,

on sinun ohimosi huntusi takana.
⁸ Kuningattaria on kuusikymmentä,
sivuvaimoja kahdeksankymmentä
ja neitsyitä lukematon määrä.
⁹ Yksi ainoa on minun kyyhkyseni,
täydelliseni,
hän on äitinsä ainokainen,
synnyttäjänsä valio.
Hänet nähdessään neitokset
ylistävät häntä onnelliseksi,
kuningattaret ja sivuvaimot
ylistävät häntä:
¹⁰ "Kuka on tuo, jonka katse on
kuin aamunkoitto?
Hän on kaunis kuin kuu,
kirkas kuin aurinko,
pelottava kuin sotajoukot
lippuineen."

Morsian:

¹¹ "Menin pähkinätarhaan
katselemaan laakson vehreyttä,
katsomaan, joko viiniköynnös
versoo,
joko granaattiomenuut kukkivat.
¹² Ennen kuin aavistinkaan, sieluni
oli asettanut minut
jalon kansani vaunuihin."

Morsian on täydellisen kaunis

Muut:

7 "Palaa, palaa, Suulamin neito!
Palaa, palaa, että voimme
katsella sinua!"

Morsian:

"Miksi tahdotte katsella
Suulamin neitoa
kuin kahden sotaleirin karkeloa?"

Sulhanen:

² "Kuinka kauniit ovat jalkasi
kenkineen,
jalosukuinen neito!
Lanteittesi kaarteet ovat kuin korut,
taitajan kätten tekemät.
³ Sinun napasi on pyöreä malja –
sekoitettu viini älköön siitä
puuttuko.

Vatsasi on vehnäkeko,
liljojen ympäröimä.

⁴ Sinun rintasi ovat kuin kaksi
nuorta peuraa,
kuin gasellin kaksoset.

⁵ Kaulasi on kuin norsunluinen
torni,
silmäsi ovat kuin Hesbonin
lammikot

Bat-Rabbimin portin luona.
Nenäsi on kuin Libanonin torni,
joka katsoo Damaskoon päin.

⁶ Kun Karmel kohoo sinun pääsi,
pääsi hiukset ovat kuin purppuraa –
niihin kutreihin on kuningas
kiedottu."

Rakkaimman ihanuus

Sulhanen:

⁷ "Kuinka kaunis oletkaan,
kuinka suloinen,

sinä rakkain, ihanuuksinesi!

⁸ Tällainen on vartalosi: se on
kuin palmupuu,
ja rintasi ovat kuin rypäletertut.

⁹ Minä ajattelin: Nousen
palmupuuhun,
tartun sen hedelmää kantaviin
oksiin.

Olkoot rintasi silloin
kuin viiniköynnöksen rypäleet,
hengityksesi tuoksu kuin
omenien tuoksu

¹⁰ ja suusi kuin hyvä viini."

Morsian:

"Se valahtaa helposti rakkaaseeni
ja hyväilee nukkuvan huulia."

Rakkaani, lähtekäämme maalle!

Morsian:

¹¹ "Minä olen rakkaani oma,
ja minuun on hänen halunsa.

¹² Tule, rakkaani,
lähtekäämme maalle,
kylissä yöpykäämme.

¹³ Nouskaamme varhain
viinitarhoihin
katsomaan, joko viiniköynnös kukkii
ja nuput ovat auenneet,
joko kukkivat granaattiomenapuut.
Siellä minä annan sinulle
rakkauteni.

¹⁴ Lemmenmarjat tuoksuvat,
ja ovienne edessä on kaikenlaisia
herkkuja,
uusia ja myös vanhoja.

Sinua varten, rakkaani, olen
ne säästänyt."

Älkää häiritkö rakkautta

Morsian:

8 "Olisitpa kuin oma veljeni,
äitini rintoja imenyt!
Tapaisin sinut ulkona, suutelin
sinua,
eikä kukaan halveksisi minua.
² Minä kuljettaisin sinua, veisin
äitini taloon,
hänen, joka on minua opettanut.
Minä juottaisin sinulle mausteviiniä,
granaattiomenieni mehua.
³ Hänen vasen kätensä on
minun pääni alla,
ja hänen oikea kätensä halailee
minua.
⁴ Minä vannotan teitä, te
Jerusalemien tyttäret:
älkää herättäkö, alkää herätelkö
rakkautta,
ennen kuin se itse haluaa."

Rakkaus on väkevä kuin kuolema

Muut:

⁵ "Kuka tuolla tulee erämaasta
rakkaaseensa nojaten?"

Morsian:

"Omenapuun alla minä
sinut herätin.
Siellä äitisi kärsi kipuja vuoksesi,
siellä kärsi kipuja synnyttjäsi.

⁶ Pane minut sinetiksi sydämellesi,
sinetiksi käsivarrellesi.

Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
sen kiivaus on tuima kuin tuonela.
Sen hehku on kuin tulen hehku,
Herran liekki.

⁷ Suuret vedet eivät voi rakkautta
sammuttaa,
virrat eivät voi sitä tulvaansa
hukuttaa.

Jos joku tarjoaisi talonsa ja
tavaransa rakkauden
hinnaksi,
häntä vain halveksittaisiin."

Veljet kiusoittelevat sisartaan

Morsiamen veljet:

⁸ "Meillä on pieni sisko,
jolla ei vielä ole rintoja.
Mitä teemme siskollemme silloin,
kun häntä aletaan kysellä?
⁹ Jos hän on muuri,
rakennamme sille hopeisen harjan.
Jos hän on ovi,
vahvistamme sen setrilaudoin."

Morsian:

¹⁰ "Minä olen muuri,
ja rintani ovat kuin tornit.
Mutta nyt olen hänen silmissään
kuin antautumaan valmis.

¹¹ Salomolla oli viinitarha
Baal-Haamonissa.

Hän antoi viinitarhan vartijoiden
huostaan.

Joku antaisi sen hedelmistä tuhat
sekeliä hopeaa.

Laulujen laulu 8

¹² Minun viinitarhani on edessäni.

Ne tuhat sekeliä olkoot

sinun, Salomo,

ja hedelmien vartijat saakoot

kaksisataa."

Riennä rakkaani!

Sulhanen:

¹³ "Hedelmätarhojen asujatar,

ystävät kuuntelevat ääntäsi.

Anna minunkin kuulla sitä."

Morsian:

¹⁴ "Riennä, rakkaani,

ja ole kuin gaselli

tai nuori peura

tuoksuvilla vuorilla."

JESAJAN KIRJA

SYNTI TUO TUOMION, 1 – 39

SANOMA HERRAN KANSALLE, 1 – 12

Israel on luopunut Herrasta

1 Jesajan, Aamoksen pojan, näky Juudasta ja Jerusalemista, jonka hän näki Juudan kuninkaiden Ussian, Jootamin, Aahaksen ja Hiskian päivinä.

² Kuulkaa, taivaat, kuuntele, maa, sillä Herra puhuu:

Minä kasvatin lapsia, sain heidät suuriksi, mutta he luopuivat minusta.

³ Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen, mutta Israel ei tunne, minun kansani ei ymmärrä.

⁴ Voi syntistä sukua, kansaa, jota syyllisyys raskaana painaa!

Voi pahantekijöiden siementä, kelvottomia lapsia!

He ovat hylänneet Herran, pitäneet Israelin Pyhää pilkkanaan, he ovat kääntyneet pois.

⁵ Mihin teitä vielä pitäisi lyödä, kun yhä jatkatte luopumustanne? Koko pää on kipeä, koko sydän sairas.

⁶ Jalkapohjista päälakeen asti

ei ole tervettä paikkaa, ainoastaan ruhjeita ja kuhmuja ja vereksiä haavoja, joita ei ole puhtaaksi puristettu eikä sidottu

eikä öljyllä pehmitetty.

⁷ Teidän maanne on autiona, kaupunkinne ovat tulella poltetut. Muukalaiset syövät teidän peltojanne

teidän silmienne edessä.

Ne ovat autioina kuin ainakin muukalaisten hävittämät.

⁸ Jäljellä on tytär Siion yksinään kuin maja viinitarhassa, kuin vartiolava kurkkumaalla, kuin saarrettu kaupunki.

⁹ Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meistä jäännöstä,

vaikka vähäistäkin, meidän olisi käynyt kuin Sodomian, olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi.

Ulkonainen jumalanpalvelus on turhaa

¹⁰ Kuulkaa Herran sana, te Sodomian päämiehet, kuuntele Jumalamme opetusta, sinä Gomorran kansa.

¹¹ Mitä merkitsevät minulle teidän runsaat teurasuhrinne? sanoo Herra.

Minä olen saanut kyllekseni polttouhripässeistä

ja syöttöeläinten rasvasta.
 Ei minua miellytä mullikoiden,
 karitsoiden eikä pukkien veri.

¹² Kun te tulette minun kasvojeni
 eteen,
 kuka sitä teiltä vaatii –
 minun esipihojeni tallaamista?

¹³ Älkää enää tuoko minulle
 turhaa ruokauhria,
 suitsutus on minulle iljetystä.
 Uusikuu, sapatti ja kokouksen
 kuuluttaminen –
 en voi sietää vääryyttä ja
 juhlakokousta.

¹⁴ Minun sieluni vihaa teidän
 uusiakuitanne ja
 juhla-aikojanne.

Niistä on tullut minulle kuorma,
 jota olen väsynyt kantamaan.

¹⁵ Kun te ojennatte kätenne,
 minä peitän teiltä silmäni.
 Vaikka kuinka paljon rukoilisitte,
 minä en kuule.
 Teidän kätenne ovat verta täynnä.
¹⁶ Peseytykää, puhdistautukaa,
 viekää pahat tekonne pois minun
 silmiäni edestä.

Lakatkaa tekemästä pahaa.

¹⁷ Oppikaa tekemään hyvää,
 tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta,
 ojentakaa sortajaa,
 hankkikaa orvolle oikeus,
 ajakaa lesken asiaa.

Tuomio ja armo

¹⁸ Tulkaa, käykäämme oikeutta
 keskenämme,

sanoo Herra.

Vaikka teidän syntinne ovat
 verenpunaiset,
 ne tulevat lumivalkeiksi,
 vaikka ne ovat purppuranväriset,
 ne tulevat villanvalkoisiksi.
¹⁹ Jos suostutte kuulemaan minua,
 saatte syödä maan hyvyttä,
²⁰ mutta jos ette suostu vaan
 niskoittelette,
 miekka syö teidät.
 Sillä Herran suu on puhunut.

Jerusalemin uskottomuus ja puhdistus

²¹ Kuinka onkaan portoksi tullut
 uskollinen kaupunki!
 Se oli täynnä oikeutta,
 siellä asui vanhurskaus,
 mutta nyt murhamiehet.
²² Sinun hopeasi on muuttunut
 kuonaksi,
 jalo viinisi on vedellä laimennettu.
²³ Päämiehesi ovat kapinoitsijoita
 ja varkaiden tovereita,
 kaikki he rakastavat lahjuksia
 ja tavoittelevat palkkioita.
 He eivät hanki orvolle oikeutta,
 lesken asia ei pääse heidän eteensä.
²⁴ Sen tähden, näin sanoo Herra,
 Herra Sebaot, Israelin Väkevä:
 Voi heitä!
 Minä tyydytän vihani
 vastustajissani,
 minä kosten vihollisilleni.
²⁵ Minä käännän käteni sinua kohti
 ja puhdistan sinusta kuonan
 kuin lipeällä

ja poistan sinusta kaiken tinan.

²⁶ Minä palautan sinun tuomarisi entiselleen

ja neuvosmiehesi sellaisiksi kuin he alkuaan olivat.

Sen jälkeen sinua kutsutaan vanhurskauden kaupungiksi ja uskolliseksi kaupungiksi.

Siion lunastetaan, luopiot hukkuvat

²⁷ Siion lunastetaan oikeudella ja sen kääntyneet vanhurskaudella.

²⁸ Mutta kapinalliset ja syntiset joutuvat kaikki turmioon, ja ne, jotka hylkäävät Herran, tuhoutuvat.

²⁹ Te saatte häpeän tammista, joita te himoitsitte, ja tunnette häpeää puutarhojen vuoksi,

jotka te valitsitte.

³⁰ Teidän käy kuin tammen, jonka lehdet lakastuvat, kuin puutarhan, joka on vailla vettä.

³¹ Mahtimiehestä tulee tappuratukko

ja hänen teostaan kipinä. Molemmat palavat yhdessä, eikä sammuttajaa ole.

Tuleva rauhan aika

2 Sana Juudasta ja Jerusalemista; Jesajan, Aamoksen pojan, näky.

² Päivien lopulla tapahtuu, että Herran temppelin vuori seisoo lujana, ylimpänä vuorista,

korkeimpana kukkuloista.

Kaikki kansat virtaavat sinne.

³ Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen:

"Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle,

Jaakobin Jumalan huoneeseen, että hän opettaisi meille teitään ja me vaeltaisimme hänen polkujaan.

Sillä Siionista lähtee opetus, Jerusalemista Herran sana."

⁴ Hän tuomitsee kansakuntien välit, jakaa oikeutta monille kansoille. Ne takovat miekkansa auranteriksi ja keihäänsä oksaveitsiksi.

Kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä ne enää opettele sotimaan.

⁵ Tulkaa, Jaakobin heimo, vaeltakaamme Herran valkeudessa.

Herran päivä masentaa ihmisten ylpeyden

⁶ Sinä hylkäsit kansasi, Jaakobin heimon,

koska se oli täynnä Idän tapoja.

Maa on kuin Filistea, täynnä ennustelijoita;

muukalaisten kanssa lyödään kättä.

⁷ Heidän maansa tuli täyteen hopeaa ja kultaa,

eikä heidän aarteillaan ole määrää.

Heidän maansa tuli täyteen hevosia,

eikä heidän vaunuillaan ole loppua.

⁸ Heidän maansa tuli täyteen
epäjumalia.

He kumartavat kättensä tekoa,
sitä, minkä ovat sormillaan
valmistaneet.

⁹ Ihminen masentuu,
ja mies painuu maahan,
mutta älä anna heille anteeksi.

¹⁰ Mene kallion kätköön,
piiloudu maan peittoon
Herran kauhistavuutta
ja hänen ylhäistä kirkkauttaan
pakoon.

¹¹ Ihmisten ylpeät silmät painuvat
maahan,
miesten pöyhkeys masentuu.
Sinä päivänä Herra yksin on
ylhäinen.

¹² Herran Sebaotin päivä kohtaa
kaikkea ylpeää ja pöyhkeää
ja kaikkea korkeaa, niin että se
painuu maahan,

¹³ Se kohtaa Libanonin setripuita,
ylväitä ja korkeita,
kaikkia Baasanin tammia,

¹⁴ kaikkia ylväitä vuoria
ja kaikkia korkeita kukkuloita,

¹⁵ kaikkia korkeita torneja
ja kaikkia vahvoja muureja,

¹⁶ kaikkia Tarsiin-laivoja
ja kaikkia uljaita aluksia.

¹⁷ Silloin ihmisten ylpeys masentuu,
ja miesten pöyhkeys
painuu maahan.

Sinä päivänä Herra yksin on
ylhäinen,

¹⁸ mutta epäjumalat katoavat
kaikki tyynni.

¹⁹ Ihmiset menevät kallioluoliin
ja maakuoppiin
Herran kauhistavuutta
ja hänen ylhäistä kirkkauttaan
pakoon,

kun hän nousee maata
kauhistuttamaan.

²⁰ Sinä päivänä ihmiset viskaavat
myyrille ja lepakoille
hopea- ja kultajumalansa,
jotka he ovat tehneet
palvottavikseen.

²¹ He menevät kallionkoloihin ja
kallionhalkeamiin
pakoon Herran kauhistavuutta
ja hänen ylhäistä kirkkauttaan,
kun hän nousee maata
kauhistuttamaan.

²² Lakatkaa siis luottamasta
ihmisiin,
joilla on vain henkäys sieraimissaan.
Minkä arvoisia he ovat?

Jerusalem rappio ja kukistuminen

3 Katso, Herra, Herra Sebaot,
ottaa pois
Jerusalemilta ja Juudalta tuen
ja turvan:
kaiken leivän tuen
ja kaiken veden tuen,
² sankarin ja soturin,
tuomarin ja profeetan,
ennustajan ja vanhimman,
³ viidenkymmenenpäällikön ja
korkea-arvoisen,

neuvonantajan, taitavan mestarin
ja loitsujen taitajan.

⁴ Nuorukaiset minä annan heille
ruhtinaiksi,

ja pahanilkiset hallitsevat heitä.

⁵ Kansassa kukin sortaa toistaan,
jokainen lähimmäistään.

Nuorukainen rehentelee vanhaa
miestä vastaan,
halveksittu kunnianarvoisaa
vastaan.

⁶ Kun veli tarttuu veljeensä
isänsä talossa ja sanoo:

"Sinulla on viitta, rupea sinä
ruhtinaaksemme

ja ota hoitoosi tämä rauniokasa",

⁷ niin tämä korottaa sinä päivänä
äänensä ja vastaa:

"Ei ole minusta haavoja sitomaan.

Talossani ei ole leipää eikä
vaatteita,

älkää tehkö minusta kansan
ruhtinasta."

⁸ Sillä Jerusalemin kompastuu ja
Juuda kaatuu,

koska heidän sanansa ja tekonsa
ovat Herraa vastaan.

He uhmaavat hänen kirkkautensa
katsetta.

⁹ Heidän kasvojensa hahmo
todistaa heitä vastaan.

Syntinsä he tuovat julki kuin
sodomalaiset,

eivät he niitä salaa.

Voi heitä!

Itselleen he pahaa tekevät.

¹⁰ Sanokaa vanhurskaasta, että
hänen käy hyvin;

vanhurskaat saavat nauttia
tekojensa hedelmistä.

¹¹ Voi jumalatonta! Hänen
käy pahoin,

sillä hänen kättensä teot
maksetaan hänelle.

Kansan johtajat tuomitaan

¹² Minun kansani valtiaat
ovat lapsia,

ja naiset sitä hallitsevat.

Kansani, sinun johtajasi ovat
eksyttäjiä,

he ovat hämmentäneet polkujesi
suunnan.

¹³ Herra asettuu käymään oikeutta,
nousee tuomitsemaan kansoja.

¹⁴ Herra käy tuomiolle kansansa
vanhimpia

ja sen päämiehiä vastaan.

Te olette turmelleet viinitarhan,
teidän taloissanne on kurjilta
ryöstettyä tavaraa.

¹⁵ Kuinka saatatte runnella
minun kansani

ja ruhjoa kurjien kasvot?

sanoo Herra, Herra Sebaot.

Siionin turhamaisten naisten rangaistus

¹⁶ Herra sanoo: Siionin tyttäret
ovat tulleet ylpeiksi,

kulkevat kaula kenossa ja silmillään
keimaillen,

astua sipsuttelevat ja kilistelevät
nilkkarenkaitaan.

¹⁷ Sen vuoksi Herra tekee Siionin
tytärten pääläet rupisiksi,
Herra paljastaa heidän häpynsä.

¹⁸ Sinä päivänä Herra poistaa
upeat nilkkarenkaat, otsanauhat
ja puolikuukurut,

¹⁹ korvarenkaat, rannerenkaat
ja hunnut,

²⁰ juhlapäähineet, nilkkavitjat
ja rintavyöt,

hajustepullot ja amuletit,

²¹ sormukset ja nenärenkaat,

²² juhlapuvut, viitat, hartiahuivit
ja kukkarot,

²³ käsipeilit ja hienopellavaiset
paidat,

päähineet ja harsohuivit.

²⁴ Silloin tuoksun sijaan
tulee löyhyä,

vyön sijaan nuora,

kampausten sijaan kaljuus,

hienojen vaatteiden sijaan

säkkipuku,

kauneuden sijaan polttomerkki.

Siionin miehet kaatuvat sodassa

²⁵ Sinun miehesi, Siion, kaatuvat
miekkaan,

sinun sankarisi sortuvat sodassa.

²⁶ Siionin portit valittavat ja
vaikeroivat,

typötyhjänä se istuu maassa.

4 Seitsemän naista tarttuu sinä
päivänä yhteen mieheen
ja sanoo:

"Me syömme omaa leipäämme
ja pukeudumme omiin

vaatteisiimme,

kunhan vain meidät otetaan
sinun nimiisi.

Ota pois meidän häpeämme."

Puhdistetun Siionin kirkkaus

² Sinä päivänä on Herran vesa
oleva Israelin pelastuneille ihana ja
kunniakas ja maan hedelmä on heille
rehevä ja kukoistava. ³ Niitä, jotka
ovat säilyneet Siionissa ja jääneet
jäljelle Jerusalemiin, kutsutaan pyhiksi,
kaikkia, jotka on kirjoitettu elävien
kirjaan Jerusalemissa. ⁴ Kun Herra on
pessyt pois Siionin tytärten saastan ja
huuhtonut Jerusalemista sen verivelat
tuomion ja puhdistuksen hengellä,
⁵ Herra luo Siionin vuorelle koko
asuinsijansa ja sen juhlaokousten ylle
päivän ajaksi pilven ja savun ja yön
ajaksi liekehtivän tulen hohteen. Kaiken
kirkkauden yllä on oleva suojakatos ⁶ ja
maja antamassa varjoa päivän helteeltä
sekä turvaamassa ja suojaamassa
rajuilmalta ja sateelta.

Israel on Herran viinitarha

5 Minä tahdon laulaa ystävästäni,
rakkaan ystäväni laulun hänen
viinitarhastaan.

Ystävälläni oli viinitarha
hedelmällisellä
vuorenrinteellä.

² Hän kuokki sen, perkasi siitä kivet

ja istutti siihen jaloja
viiniköynnöksiä.

Hän rakensi sen keskelle tornin
ja louhi sinne myös viinikuurnan.

Hän odotti sen tuottavan
hyviä rypäleitä,
mutta se tuottikin huonoja
hedelmiä.

³ Ja nyt, Jerusalemin asukkaat
ja Juudan miehet,
olkaa tuomareina minun ja
viinitarhani välillä.

⁴ Mitä viinitarhalleni vielä
olisi tehtävä?
Mitä jätin tekemättä?
Miksi se tuotti huonoja hedelmiä,
vaikka odotin sen tuottavan
hyviä rypäleitä?

⁵ Nyt minä ilmoitan teille,
mitä teen viinitarhalleni:
Minä poistan siitä
piikkipensasaidan,
niin että se jää turmeltavaksi,
hajotan siitä kivimuurin,
niin että se jää tallattavaksi.
⁶ Minä jätän sen joutomaaksi,
ei sitä enää leikata eikä kuokita,
vaan se kasvaa ohdaketta ja
orjantappuraa.

Minä kiellän pilviä satamasta
sille vettä.

⁷ Herran Sebaotin viinitarha on
Israelin huone,
ja Juudan miehet ovat hänen
istutuksensa, josta
hän iloitsi.

Hän odotti oikeutta, mutta
tulikin turmelus,
ja vanhurskautta, mutta tulikin
vaikerrus.

Voi-huutoja synniharjoittajille

⁸ Voi teitä, jotka liitätte
talon taloon,
yhdistätte pellon peltoon,
kunnes ei enää jää tilaa,
ja te yksin asutte maassa.

⁹ Korviini kuului Herran
Sebaotin sana:
Totisesti, monet talot jäävät
autoioiksi,
suuret ja kauniit rakennukset
asukasta vaille.

¹⁰ Kymmenen auranalan viinitarha
tuottaa vain yhden
bat-mitan viiniä
ja hoomerin kylvä eefa-mitallisen
viljaa.

¹¹ Voi niitä, jotka aamusta varhain
juoksevat väkijuoman perässä
ja iltamyöhään asti
viipyvät viinistä hehkuvina!

¹² Heillä on lyyrat, harput
ja rummut,
huilut ja viinit pidoissaan,
mutta Herran tekoja he
eivät huomaa,
eivät näe hänen kättensä töitä.

¹³ Sen vuoksi kansani joutuu
pakkosiirtolaisuuteen
ennalta arvaamatta.
Sen ylhäiset näkevät nälkää,

ja rahvaan meluava joukko
nääntyy janoon.

¹⁴ Sen vuoksi tuonela levittää
kitansa ammolleen,
avaa suunsa suunnattomaksi.
Sinne vaipuvat sen loistavat
ylimykset,

sinne meluava rahvaan joukko,
kaikki ilonpitäjät.

¹⁵ Ihminen joutuu taipumaan alas,
ja mies painuu maahan,
maahan painuvat ylpeitten silmät.

¹⁶ Mutta Herra Sebaot on ylhäinen
tuomitessaan,
pyhä Jumala on pyhä
vanhurskaudessaan.

¹⁷ Karitsat käyvät siellä kuin
laitumillaan,
ja muukalaiset syöttävät karjaansa
riikkaitten rauniopaikoilla.

¹⁸ Voi niitä, jotka vetävät
perässään syyllisyyttä
turhuuden köysillä,
syntiä kuin vaunuja valjailla,

¹⁹ niitä, jotka sanovat: "Pitäköön
hän kiirettä,
tehköön pian tekonsa, niin että
me sen näemme.

Lähestyköön ja toteutukoon
Israelin Pyhän suunnitelma,
niin että me sen huomaamme!"

²⁰ Voi niitä, jotka sanovat
pahaa hyväksi
ja hyvää pahaksi,
jotka kääntävät pimeyden
valkeudeksi

ja valkeuden pimeydeksi,
jotka tekevät karvaan makeaksi
ja makean karvaaksi!

²¹ Voi niitä, jotka ovat viisaita
omissa silmissään
ja ymmärtäviä omasta mielestään!

²² Voi niitä, jotka ovat sankareita
viinin juonnissa

ja voimamiehiä väkijuoman
sekoittamisessa,

²³ jotka lahjuksesta julistavat
syyllisen syyttömäksi
ja riistävät oikeuden siltä, joka
on oikeassa.

²⁴ Sen tähden: niin kuin tulen
kieli syö oljenkorret

ja kuloheinä häviää liekkiin,
niin mätänee heidän juurensa
ja heidän kukkansa hajoaa
tomuna ilmaan,

sillä he ovat hylänneet Herran
Sebaotin opetuksen
ja pitäneet pilkkanaan Israelin
Pyhän sanaa.

²⁵ Sen tähden Herran viha syttyi
kansaansa kohtaan.
Hän ojensi kätensä heitä vastaan
ja löi heitä,

niin että vuoret vapisivat
ja heidän ruumiinsa lojuivat
tunkiona keskellä katuja.

Tästä kaikesta hänen vihansa
ei ole asettunut,
vaan hänen kätensä on yhä
ojennettuna.

**Kaukainen kansa tulee
rankaisemaan Israelia**

²⁶ Hän pystyttää viirin kaukaiselle
kansalle

ja viheltää sen luokseen
maan ääristä.

Ja katso, se rientää, se tulee
nopeasti.

²⁷ Ei kukaan heistä väsy eikä
kompastu,

ei kukaan torku eikä nuku.
Heidän vyönsä ei irtoa vyötäisiltä,
heidän kengistään ei katkea hihna.

²⁸ Sen kansan nuolet on teroitettu,
sen jouset kaikki jännitetty.

Sen hevosten kaviot ovat
kuin piikiveä

ja sen vaunujen pyörät kuin
rajuilma.

²⁹ Se karjuu kuin leijona,
se karjuu kuin nuoret leijonat.

Ärjyen se tempaa saaliin ja
vie sen pois,

eikä pelastajaa ole.

³⁰ Se ärjyy saaliilleen sinä päivänä
kuin ärjyvä meri.

Jos maata tähyillään, nähdään
pimeyttä ja ahdistusta,
ja valo on pimennyt synkkiin pilviin.

Jesajan näky ja kutsu profeetaksi

6 Kuningas Ussian kuolinvuonna
minä näin Herran istuvan korkealla
ja ylhäisellä valtaistuimella, ja hänen
viittansa liepeet täyttivät temppelin.

² Sen yläpuolella seisoivat serafit, joilla

oli kullakin kuusi siipeä. Kahdella he
peittivät kasvonsa, kahdella jalkansa,
ja kahdella he lensivät. ³ He huusivat
toisilleen:

"Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot;
koko maa on täynnä hänen
kunniaansa."

⁴ Ovenpielet ja kynnykset vapisivat
heidän huutonsa äänestä, ja huone
tuli täyteen savua. ⁵ Niin minä sanoin:
"Voi minua! Minä olen tuhon oma,
sillä minulla on saastaiset huulet ja
minä asun kansan keskellä, jolla on
saastaiset huulet. Ovathan silmäni
nähtäneet kuninkaan, Herran Sebaotin."

⁶ Silloin yksi serafeista lensi luokseni
kädessään hehkuva hiili, jonka hän
oli pihdeillä ottanut alttarilta. ⁷ Hän
koskettti sillä suutani ja sanoi: "Katso,
tämä on koskettanut sinun huuliasi.
Sinun syyllisyytesi on poistettu ja syntisi
sovitettu."

⁸ Sitten kuulin Herran äänen sanovan:
"Kenet minä lähetän? Kuka lähtee
meidän puolestamme?" Minä sanoin:
"Tässä minä olen, lähetä minut."

⁹ Niin hän sanoi: "Mene ja sano
tälle kansalle: 'Kuulemalla
kuulkaa älkääkään ymmärtäkö,
näkemällä nähkää älkääkään
käsittäkö.'"

¹⁰ Paaduta tämän kansan sydän,
koveta sen korvat, sokaise
sen silmät,
ettei se näkisi silmillään,

ei kuulisi korvillaan,
ei ymmärtäisi sydämellään
eikä kääntyisi ja tulisi
parannetuksi."

¹¹ Minä kysyin: "Kuinka pitkäksi
aikaa, Herra?"

Hän vastasi: "Siihen asti, kunnes
kaupungit ovat autioina,
asukkaita vailla,
talot tyhjinä ihmisistä
ja pellot hävitetty autioiksi.

¹² Herra karkottaa ihmiset kauas,
ja suuri osa maata jää hylätyksi.

¹³ Jos siellä on jäljellä
kymmenesosakin,
niin sekin hävitetään.
Mutta niin kuin tammesta ja
rautatammesta
jää kaadettaessa kanto, niin
jää siitäkin.

Se kanto on pyhä siemen."

Rohkaisun sana kuningas Aahakselle

7 Juudan kuninkaan Aahaksen,
Jootamin pojan, Ussian
pojanpojan, aikana lähtivät Resin,
Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan
poika, Israelin kuningas, sotimaan
Jerusalemia vastaan, mutta he eivät
kyenneet sotimaan sitä vastaan
voitokkaasti. ² Kun Daavidin huoneelle
ilmoitettiin, että Aram oli leiriytynyt
Efraimiin, kuninkaan ja hänen
kansansa sydän vapisi niin kuin metsän
puut vapisevat tuulen voimasta.

³ Silloin Herra sanoi Jesajalle: "Mene
poikasi Sear-Jaasubin kanssa Aahasta

vastaan Yläaltaan vesijohdon päähän
Pyykinpesijänkedon tielle ⁴ ja sano
hänelle: Katso, että pysyt rauhallisena,
älä pelkää, älköön sydämesi arkaillko
noita kahta savuavaa kekäleenpätkää
– Resinin ja Aramin sekä Remaljan
pojan vihanvimmaa. ⁵ Aram, Efraim
ja Remaljan poika ovat suunnitelleet
sinua vastaan pahaa ja sanoneet: ⁶ 'Me
lähdemme Juudaa vastaan, lyömmme sen
kauhulla, valtaamme sen itsellemme ja
asetamme sinne kuninkaaksi Taabalin
pojan.'

⁷ Näin sanoo Herra, Herra:

Ei se onnistu, eikä niin tapahdu.

⁸ Sillä Aramin pää on Damasko,
ja Damaskon pää on Resin.

Vielä kuusikymmentäviisi vuotta,
ja Efraim on murskattu, eikä se
enää ole kansa.

⁹ Efraimin pää on Samaria,
ja Samarian pää on Remaljan poika.
Ellette usko, niin ette kestä."

Merkki Herralta: Immanuel

¹⁰ Herra puhui jälleen Aahakselle ja
sanoi hänelle: ¹¹ "Pyydä itsellesi merkki
Herralta, Jumalaltasi, pyydä alhaalta
syvyydestä tai ylhäältä korkeudesta."

¹² Mutta Aahas vastasi: "En pyydä enkä
kiusaa Herraa."

¹³ Siihen Jesaja lausui: "Kuulkaa,
Daavidin suku: eikö teille riitä, että
te väsyttätte ihmiset, kun vielä minun
Jumalanikin väsyttätte itseenne? ¹⁴ Sen
vuoksi Herra itse antaa teille merkin:
Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja

synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel. ¹⁵ Kermaa ja hunajaa hän syö siinä iässä, jolloin oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän. ¹⁶ Mutta ennen kuin poika on oppinut hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän, joutuu hylätyksi maa, jonka kahta kuningasta sinä kauhistut."

Assurin kuningas hyökkää Juudaan

¹⁷ Herra antaa tulla sinulle, sinun kansallesi ja isäsi suvulle ajan, jollaista ei ole ollut siitä lähtien, kun Efraim erosi Juudasta – Herra antaa tulla Assurin kuninkaan.

¹⁸ Sinä päivänä tapahtuu, että Herra viheltää kärpäsille

Egyptin virtojen ääriillä
ja mehiläisille Assurin maassa.

¹⁹ Ne tulevat kaikki ja laskeutuvat puronrotkoihin ja kallionhalkeamiin, kaikkiin piikkipensaisiin ja kaikille juottopaikoille.

²⁰ Sinä päivänä Herra ajaa partaveitsellä, joka on palkattu virran tuolta puolen,

Assurin kuninkaalla, hiukset ja häpykarvat; viepä se vielä parrankin.

²¹ Siihen aikaan mies pitää hiehon ja pari lammasta,

²² mutta runsaan maidontulon tähden hän syö voita – voita ja hunajaa syövät

kaikki maahan jäljelle jääneet.

²³ Siihen aikaan jokainen paikka, jossa kasvaa

tuhat viiniköynnöstä, arvoltaan tuhat sekeliä,

joutuu orjantappuroiden ja ohdakkeiden valtaan.

²⁴ Nuolet ja jousi mukana sinne on mentävä,

sillä koko maa on orjantappuran ja ohdakkeen vallassa.

²⁵ Ei yhdellekään niistä vuorista, joita nyt perataan kuokalla, enää kukaan mene

orjantappuroiden ja ohdakkeiden pelosta.

Ne jäävät härkien laitumeksi ja lampaiden tallattaviksi."

Merkki kansalle

8 Herra sanoi minulle: "Ota iso taulu ja kirjoita siihen selkein kirjaimin 'Maher-Saalal-Haas-Bas'." ² Niin minä otin itselleni luotettavat todistajat, pappi Uurian ja Sakarjan, Jeberekjan pojan.

³ Sitten minä lähestyin profeettavaimoani, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Herra sanoi minulle: "Anna pojalle nimeksi Maher-Saalal-Haas-Bas." ⁴ Sillä ennen kuin poika oppii sanomaan 'isäni' ja 'äitini', viedään Damaskon rikkaudet ja Samarian ryöstösaalis Assurin kuninkaan eteen."

Assurin hyökyaalto Juudaan

⁵ Herra puhui minulle jälleen ja sanoi näin:

⁶ "Koska tämä kansa halveksii
Siiloahin hiljaa virtaavia vesiä
ja iloitsee Resinistä ja Remaljan
pojasta,

⁷ niin katso, Herra antaa vyöryä
heidän ylitseen virran vedet,
valtavat ja suuret:

Assurin kuninkaan ja kaiken
hänen mahtinsa.

Virta nousee yli kaikkien uomiensa
ja tulvii yli kaikkien äyräittensä.

⁸ Se tunkeutuu Juudaan,
peittää tulvallaan maan, ulottuu
kaulaan saakka.

Se levittää siipensä ja täyttää sinun
maasi, Immanuel,
laidasta laitaan."

⁹ Nostakaa sotahuuto, kansat,
kuitenkin kukistutte.

Kuulkaa, kaikki maan ääret:
varustautukaa, kuitenkin
kukistutte,
varustautukaa, kuitenkin
kukistutte.

¹⁰ Tehkää yhdessä suunnitelma:
se raukeaa,
puhukaa mitä puhutte, ei
se menesty,
sillä Jumala on meidän kanssamme.

Loukkauskivi ja kompastuksen kallio

¹¹ Näin Herra sanoi minulle, kun
hänen kätensä voima oli päälläni.

Hän varoitti minua vaeltamasta tämän
kansan tietä:

¹² "Älkää kutsuko salaliitoksi
kaikkea,
mitä tämä kansa salaliitoksi kutsuu.
Älkää pelätkö, mitä se pelkää,
älkääkähän kauhistuko.

¹³ Herra Sebaot pitääkään pyhänä,
pelätkään ja kauhistukaa häntä.

¹⁴ Hän on oleva pyhäkkö.
Hänestä tulee loukkauskivi ja
kompastuksen kallio

molemmille Israelin
kuningashuoneille,
loukku ja ansa Jerusalemin
asukkaille.

¹⁵ Monet heistä kompastuvat,
kaatuvat ja ruhjoutuvat,
monet joutuvat ansaan ja
jäävät kiinni.

¹⁶ Sido todistus yhteen,
lukitse laki sinetillä minun
opetuslapsiini."

¹⁷ Minä odotan Herraa, vaikka hän
on katkenyt kasvonsa Jaakobin suvulta.
Minä panen toivoni häneen. ¹⁸ Katso,
minä ja lapset, jotka Herra on minulle
antanut, me olemme Herran Sebaotin
merkkeinä ja ihmeinä Israelissa, hänen,
joka asuu Siionin vuorella.

Kansaa kohtaa synkeys ja pimeys

¹⁹ Kun teille sanotaan: "Kysykään
vainajahengiltä ja tietäjähengiltä,
jotka supisevat ja mumisevat",
niin vastatkaa: "Eikö kansa kysyisi
Jumaltaan? Kuolleiltako elävien

puolesta?" ²⁰ Pysykää laissa ja todistuksessa. Elleivät he näin sano, ei heille aamunkoittoa tule.

²¹ He kulkevat pitkin maata kärsien vaivaa ja nälkää.

Nälissään he ärtyvät ja kiroavat kuninkaansa ja Jumalansa.

He luovat silmänsä korkeuteen,

²² he katsahtavat maan puoleen, mutta katso, vain ahdistavaa pimeyttä,

tuskaista synkeyttä.

Heidät on syösty pimeyteen.

²³ Mutta tuskainen ei jää synkeyteen.

Entiseen aikaan Herra teki halveksituksi

Sebulonin maan ja Naftalin maan, mutta tulevina aikoina hän saattaa kunniaan meren tien,

Jordanin tuonpuoleisen alueen, pakanoiden Galilean.

Ennustus Messiaan syntymästä

9 Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valon.

Niille, jotka asuvat kuolemanvarjon maassa,

loistaa valkeus.

² Sinä teet kansan suureksi, annat sille suuren ilon.

He iloitsevat sinun edessäsi niin kuin sadonkorjuun aikana iloitaan,

niin kuin saaliinjaolla riemuitaan.

³ Sillä heidän kuormansa ikeen,

heidän hartioitaan rasittavan kantotangon

ja heidän käskijänsä sauvan sinä särjet niin kuin Midianin päivänä.

⁴ Kaikki taistelun melskeeseen marssineet sotasaappaat ja veren tahrimat vaatteet poltetaan,

tulen ruuaksi ne joutuvat.

⁵ Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu. Hänen harteillaan on herruus, ja hänen nimensä on Ihmeellinen Neuvonantaja, Väkevä Jumala, lankaikkinen Isä, Rauhanruhtinas.

⁶ Herruus on oleva suuri ja rauha loppumaton

Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnallaan.

Se vahvistetaan ja lujitetaan oikeudella ja vanhurskaudella nyt ja ikuisesti.

Herran Sebaotin kiivaus tekee sen.

Herran käsi rankaisee Israelia

⁷ Herra lähetti sanan Jaakobille, se iski Israeliin,

⁸ sen sai tuntea koko kansa, Efraim ja Samarian asukkaat.

Mutta he sanoivat ylpeydessään ja sydämensä pöyhkeydessä:

⁹ "Tiiliseinät sortuivat maahan, mutta me rakennamme hakatuista kivistä, Metsäviikunapuut hakattiin poikki,

mutta me korvaamme ne
setripuilla."

¹⁰ Silloin Herra nostatti Resinin
väen ahdistamaan Israelia
ja yllytti sen vihollisia.

¹¹ Aramilaiset edestä ja
filistealaiset takaa
söivät Israelia suun täydeltä.
Kaikesta tästä ei hänen vihansa
ole asettunut,
ja vielä on hänen kätensä
ojennettuna.

¹² Mutta kansa ei palannut
kurittajansa luo
eikä etsinyt Herraa Sebaotia.

¹³ Sen vuoksi Herra katkaisee
Israelilta pään ja hännän,
palmunlatvan ja kaislanvarret
samana päivänä.

¹⁴ Vanhin ja arvohenkilö on pää,
mutta profeetta, joka opettaa
valhetta, on häntä.

¹⁵ Tämän kansan johtajista
tuli eksyttäjiä,
ja johdettavat joutuivat sekasorron
valtaan.

¹⁶ Sen tähden Herra ei iloitse sen
nuorista miehistä
eikä armahda sen orpoja ja leskiä,
sillä he ovat kaikki jumalattomia
ja pahantekijöitä.
Jokainen suu puhuu
mielettömyyttä.
Kaikesta tästä ei hänen vihansa
ole asettunut,

ja vielä on hänen kätensä
ojennettuna.

¹⁷ Sillä jumalattomuus palaa
kuin tuli,
joka kuluttaa orjantappurat
ja ohdakkeet
ja sytyttää metsän tiheiköt,
niin että ne tupruavat savuna
korkealle.

¹⁸ Herran Sebaotin vihasta maa
syttyy palamaan,
kansa on kuin tulen ruokaa.
Toinen toistaan he eivät sääli.

¹⁹ He ahmivat oikealta, mutta
yhä on nälkä,
he syövät vasemmalta, mutta
eivät saa kyllikseen.
Jokainen syö oman käsivartensa
lihaa.

²⁰ Manasse syö Efraimia ja
Efraim Manassea,
ja yhdessä molemmat käyvät
Juudan kimppuun.
Kaikesta tästä ei hänen vihansa
ole asettunut,
vielä on hänen kätensä
ojennettuna.

Voi-huuto väärintekijöille

10 Voi niitä, jotka säätävät
kelvottomia lakeja
ja laativat vääriä tuomioita
² vääntääkseen vääräksi
vähäosaisten asian
ja riistääkseen kansani kurjilta
oikeuden,

niin että lesket joutuvat heidän
saaliikseen

ja orvot heidän ryöstettäväikseen.

³ Mutta mitä te teette tilinteon
päivänä,

kaukaa saapuvan rajuilman
kourissa?

Kenen turviin pakenette
apua saamaan

ja minne jätätte kalleutenne?

⁴ Ei auta kuin vaipua vangittujen
joukkoon

tai kaatua surmattujen sekaan.

Kaikesta tästä ei hänen vihansa
ole asettunut,

ja vielä on hänen kätensä
ojennettuna.

Assur on Jumalan vihan vitsa

⁵ Voi Assuria, minun vihani vitsaa!

Voi häntä, jolla on kädessään
suuttumukseni sauva!

⁶ Minä lähetän hänet jumalattoman
kansakunnan kimppuun,

käsken hänet kansaa vastaan,
johon olen vihastunut,
saalistamaan ja ryöstämään,
tallaamaan sitä kuin katujen lokaa.

⁷ Mutta hän ei ajattele näin.

Tämä ei ole hänen sydämensä
ajatus,

vaan hänen sydämessään on
halu hävittää

ja tuhota paljon kansoja.

⁸ Hänhän sanoo:

"Eivätkö päämieheni ole kaikki
kuninkaita?

⁹ Eikö Kalnon käynyt samoin
kuin Karkemiin,

eikö Hamatin samoin kuin Arpadin
ja Samarian samoin kuin

Damaskon?

¹⁰ Minun käteni on saavuttanut
epäjumalien valtakunnat,

joiden jumalankuvat olivat
paremmat kuin Jerusalemin
ja Samarian.

¹¹ Enkö siis tekisi Jerusalemille
ja sen epäjumalille

samoin kuin tein Samarialle ja
sen jumalankuville?"

Herra kostaa Assurin ylpeyden

¹² Mutta kun minä, Herra, olen
päättänyt kaiken työni Siionin vuorella
ja Jerusalemissa, minä vaadin Assurin
kuninkaan tilille hänen sydämensä
ylpeyden hedelmistä ja kopeitten
silmiensä korskeudesta. ¹³ Hänhän
sanoo:

"Oman käteni voimalla minä
sen tein

ja omalla viisaudellani, sillä minulla
on ymmärrystä.

Minä siirsin kansojen rajat,
ryöstin niiden aarteet
ja puskin kuin härkä kumoon
valtaistuimella istujat.

¹⁴ Minun käteni tavoitti kansojen
rikkaudet

kuin linnunpesän.

Niin kuin hylätyt munat kootaan,
niin olen koonnut kaikki maat.

Ei ollut ketään, joka olisi siipeä
räpyttänyt
tai nokkaa avannut ja piipittänyt."

¹⁵ Mahtailleeko kirves hakkaajaa
vastaan,
tai isotteleeko saha sahaajaa
vastaan?

Ikään kuin vitsa heiluttaisi
kohottajaansa
ja sauva nostaisi ilmaan sen,
mikä ei ole puuta!

¹⁶ Sen tähden Herra, Herra
Sebaot, lähettää
Assurin roteviin miehiin
hivuttavan taudin,
ja hänen loistonsa alle syttyy
tuli kuin tulipalo.

¹⁷ Israelin valkeus on oleva tuli,
Israelin Pyhä on liekki,
joka polttaa ja kuluttaa hänen
ohdakkeensa
ja orjantappuransa samana päivänä.

¹⁸ Hänen metsänsä ja
hedelmätarhansa
ihanuudesta
tulee kerta kaikkiaan loppu,
maasta tulee kuin riutuva sairas.

¹⁹ Vähän jää jäljelle hänen
metsänsä puista;
pieni poikakin voi kirjoittaa
ne muistiin.

Israelin jäännös turvautuu Herraan

²⁰ Sinä päivänä ei Israelin jäännös
eikä Jaakobin heimon pelastunut
joukko enää turvaudu lyöjäänsä, vaan
totuudessa se turvautuu Herraan,

Israelin Pyhään. ²¹ Jäännös palaa
takaisin, Jaakobin jäännös, Väkevän
Jumalan luo. ²² Sillä vaikka sinun
kansaasi, Israel, olisi kuin meren
hiekkaa, siitä palaa ainoastaan
jäännös. Päätetty on hävitys, tulvillaan
vanhurskautta. ²³ Herra, Herra
Sebaot, panee toimeen päätöksensä,
hävityksen kaikessa maassa.

Herra kukistaa Assurin

²⁴ Sen tähden, näin sanoo Herra,
Herra Sebaot: "Älä pelkää Assuria,
kansani, joka asut Siionissa, vaikka hän
lyö sinua vitsallaan ja kohottaa sauvansa
sinua vastaan Egyptin tavoin. ²⁵ Sillä
lyhyt hetki vielä, niin suuttumus täyttyy,
ja minun vihani kääntyy hävittämään
heidät." ²⁶ Herra Sebaot heiluttaa
ruoskaa häntä vastaan niin kuin silloin,
kun Midian lyötiin Oorebin kalliolla.
Hänen sauvansa on ojennettuna meren
yli, ja hän kohottaa sen niin kuin hän
kohotti sen Egyptiä vastaan.

²⁷ Sinä päivänä tapahtuu,
että hänen kuormansa kirpoaa
harteiltasi ja
hänen ikeensä niskaltasi.
Ies särkyy voitelun vaikutuksesta.

²⁸ Hän tulee Aijatiin,
kulkee Migronin kautta,
jättää kuormastonsa Mikmaaseen.

²⁹ He kulkevat solatien kautta:
"Gebassa me yövymme."

Raama vapisee,
Saulin Gibeaa pakenee.

³⁰ Kirkaise kimakasti, tytär Gallim!

Kuuntele tarkoin, Laisa!

Poloinen Anatot!

³¹ Madmena lähtee pakoon,
Geebimin asukkaat etsivät turvaa.

³² Vielä samana päivänä hän
pysähtyy Noobiin,
hän heristää nyrkkiään tytär
Siionin vuorta,

Jerusalemiin kukkulaa, vastaan.

³³ Yhtäkkiä Herra, Herra Sebaot,
karsii oksat kauhastavalla voimalla,
mahtavat rungot kaadetaan,
ja korkeat puut sortuvat maahan.

³⁴ Metsän tiheiköt hakataan
kirveellä maahan,
Libanon kaatuu Voimallisen edessä.

Messias ja hänen valtakuntansa

11 Mutta lisain kannosta
puhkeaa verso,
ja vesa nousee sen juurista
kantaen hedelmää.

² Hänen päällään lepää
Herran Henki,
viisauden ja ymmärryksen henki,
neuvon ja voiman henki,
tiedon ja Herran pelon henki.

³ Herran pelko on hänen ilonsa.
Ei hän tuomitse silmämitalla
eikä jaa oikeutta korvakuulolta;

⁴ hän tuomitsee köyhien asiat
vanhurskaasti
ja jakaa oikein oikeutta maan
nöyrille.

Suunsa sauvalla hän lyö maata,
surmaa jumalattomat huultensa
henkäyksellä.

⁵ Vanhurskaus on hänen
kupeittensa vyö,
totuus on vyönä hänen lanteillaan.

⁶ Silloin susi asuu karitsan kanssa
ja pantteri lepäilee kilin vieressä.
Vasikka, nuori leijona ja
syöttöhärkä ovat yhdessä,
ja pieni poika paimentaa niitä.

⁷ Lehmä ja karhu käyvät samalla
laitumella,
niiden vasikat ja pennut lepäilevät
vierekkäin.

Leijona syö rehua kuin härkä.

⁸ Imeväinen leikkii kobran
kolon luona,
vieroitettu lapsi kurottaa kätensä
kyyn onkaloon.

⁹ Missään minun pyhällä vuorellani
ei tehdä pahaa eikä vahinkoa,
sillä maa on täynnä Herran
tuntemista,
niin kuin vedet peittävät meren.

¹⁰ Sinä päivänä tapahtuu,
että lisain juurivesa seisoo
kansojen viirinä.

Häntä kansat etsivät,
ja hänen asumuksensa on
täynnä kunniaa.

Herra kokoaa kansansa Israelin

¹¹ Sinä päivänä tapahtuu,
että Herra ojentaa kätensä
toisen kerran
hankkiakseen omakseen kansansa
jäännöksen,
joka on jäljellä Assurissa ja
Egyptissä,

Patroksessa, Kuusissa ja Eelamissa,
Sinearissa, Hamatissa ja meren
saarilla.

¹² Hän kohottaa viirin kansoille
ja kokoaa Israelin karkotetut;
Juudan hajalleen joutuneet
hän kerää

maan neljältä kulmalta.

¹³ Silloin katoaa Efraimin kateus
ja Juudasta häviävät ahdistajat.
Efraim ei kadehdi Juudaa,
eikä Juuda ahdistaa Efraimia.

¹⁴ Rinta rinnan he ryntäävät länteen
filistealaisten maahan,
yhdessä he ryöstävät idän miehiä.
Edom ja Mooab joutuvat
heidän käsiinsä,
ammonilaiset heidän
alamaisikseen.

¹⁵ Herra tuhoaa Egyptin
merenlahden
ja kohottaa vihansa hehkussa
kätensä virtaa vastaan,
lyö sen hajalle seitsemäksi puroksi,
niin että sen yli voi kulkea
kengät jalassa.

¹⁶ Silloin on oleva valtatie hänen
kansansa jäännökselle,
joka on jäljellä Assurissa,
niin kuin oli Israelia varten silloin,
kun se lähti Egyptin maasta.

Pelastettujen ylistyslaulu

12 Sinä päivänä sinä sanot:
"Minä kiitan sinua, Herra.
Sinä olit minuun vihastunut,
mutta sinun vihasi väistyi pois,

ja sinä lohdutit minua.

² Katso, Jumala on pelastukseni.
Minä olen turvassa enkä pelkää,
sillä Herra, Herra on minun
väkevyyteni ja ylistyslauluni.
Hän tuli minulle pelastukseksi."

³ Te saatte iloiten ammentaa vettä
pelastuksen lähteistä.

⁴ Sinä päivänä te sanotte:
"Kiittäkää Herraa, huutakaa avuksi
hänen nimeään,
ilmoittakaa hänen tekonsa
kansojen keskuudessa,
julistakaa, että hänen nimensä
on ylhäinen.

⁵ Laulakaa ylistystä Herralle,
sillä jaloja tekoja hän on tehnyt;
tulkoot ne tunnetuiksi kaikessa
maassa.

⁶ Huutakaa ja riemuitkaa,
Siionin asukkaat,
sillä suuri on teidän keskellänne
Israelin Pyhä."

SANOMA

PAKANAKANSOILLE, 13 – 23

Herran päivä tulee armottomana

13 Ennustus Baabelista. Sen näki
Jesaja, Aamoksen poika.

² Pystyttäkää viiri paljaalle
vuoren laelle,
korottakaa äänenne heille,
viittokaa heitä menemään sisälle
ruhtinaitten porteista.

³ Minä olen antanut käskyn
vihkiytyneilleni,

kutsunut urhoni vihani työhön,
ylvääni, riemuitsevani.

⁴ Kuule, ääni vuorilta,
kuin paljon väen pauhina,
valtakuntien kohina,
kokoontuneitten kansojen!
Herra Sebaot katsastaa
sotajoukkoaan.

⁵ He tulevat kaukaisesta maasta,
taivaan ääristä,
Herra ja hänen vihansa aseet,
hävittämään koko maan.

⁶ Vaikeroikaa, sillä Herran päivä
on lähellä,
se tulee niin kuin hävitys
Kaikkivaltialta.

⁷ Sen tähden herpoavat kaikki kädet
ja kaikki ihmissydämet raukeavat.

⁸ He kauhistuvat,
kivut ja tuskat valtaavat heidät.
Kuin synnyttäjät he vääntelehtivät,
tuijottavat toisiinsa
hämmästyneinä,
liekehtivin kasvoin.

⁹ Katso, Herran päivä tulee
armottomana,
tulee kiivaus ja vihan hehku,
joka autioittaa maan
ja hävittää sen syntiset.

¹⁰ Taivaan tähdet ja tähtikuviot
eivät loista valoaan,
aurinko on pimeä noustessaan,
kuu ei kirkkaana kumota.

¹¹ Minä vaadin maanpiirin tilille
pahuudestaan
ja jumalattomat pahoista teoistaan.
Minä teen lopun julkeiden
pöyhkeydestä
ja painan maahan väkivaltaisten
ylpeyden.

¹² Minä teen ihmisen
harvinaisemmaksi kuin
puhdas kulta,
ihmiset harvinaisemmiksi kuin
Oofirin kulta.

¹³ Sen tähden minä järeisytän
taivaat,
ja maa järkkyy paikaltaan
Herran Sebaotin kiivaudesta
hänen vihansa hehkun päivänä.

Babel hävitetään autioksi

¹⁴ Kuin säikytetyt gasellit,
kuin lammaslauma, jota ei
kukaan kokoa,
kukin heistä kääntyy kansansa luo,
kukin pakenee omalle maalleen.

¹⁵ Kuka ikinä tavoitetaan, se
lävistetään,
joka saadaan kiinni, se kaatuu
miekkaan.

¹⁶ Heidän pienet lapsensa
lyödään murskaksi
heidän silmiensä edessä,
heidän talonsa ryöstetään
ja vaimonsa raiskataan.

¹⁷ Katso, minä herätän heitä
vastaan meedialaiset,
jotka eivät pidä hopeaa arvossa
eivätkä kullasta välitä.

¹⁸ Heidän jousensa murskaavat
nuorukaiset,

he eivät armahda kohdun
hedelmää,

lapsia he eivät sääli.

¹⁹ Baabelin, valtakuntien

kaunistuksen,

joka loistossaan on kaldealaisten
ylpeys,

käy niin kuin kävi Sodomalle

ja Gomorralle,

kun Jumala hävitti ne.

²⁰ Ei siellä enää ikinä asuta,

se jää autioksi polvesta polveen.

Ei arabi sinne telttaansa pystytä,

eivätkä paimenet siellä laumaansa
lepuuta.

²¹ Autiomaan eläimet siellä

lepäävät,

huoneet ovat täynnä huuhekajia,

strutsit siellä asuvat

ja villivuohet hyppelevät.

²² Hyeenat ulvovat sen palatseissa,
sakaalit sen huvilinnoissa.

Sen aika tulee, se on lähellä,

ei sen päiviä pidennetä.

Israel palaa Herran maahan

14 Herra armahtaa Jaakobia,
valitsee vielä Israelin; hän
asettaa israelilaiset heidän omaan
maahansa. Muukalaiset liittyvät heihin
ja yhdistyvät Jaakobin heimoon.

² Kansat tuovat heidät heidän omaan
maahansa. Israelin heimo saa heidät
Herran maassa omikseen, palvelijoiksi

ja palvelijattariksi. Näin he vangitsevat
vangitsijansa ja vallitsevat käskijöitään.

Pilkkalaulu Baabelin kuninkaan kukistumisesta

³ Sinä päivänä, jona Herra päästää
sinut rauhaan vaivastasi, ahdingostasi
ja siitä kovasta työstä, jota sinulla
teetetään, ⁴ sinä virität tämän
pilkkalaulun Baabelin kuninkaasta:

"Kuinka onkaan käskijästä
tullut loppu,

tullut loppu sortamisesta!

⁵ Herra on katkaissut

jumalattomien sauvan,

vallanpitäjien vitsan,

⁶ joka vimmoissaan löi kansoja,

löi lakkaamatta,

joka vihaa täynnä alisti kansakuntia,
vainosi armottomasti.

⁷ Koko maa on saanut levon

ja rauhan,

i ihmiset puhkeavat riemuun.

⁸ Sypressitkin ilakoivat sinun

vuoksesi ja Libanonin

setrit: 'Nyt kun sinä

makaat maassa,

ei kukaan nouse meitä

hakkaamaan.'

⁹ Tuonela tuolla alhaalla vapisee

sinun vuoksesi,

se ottaa sinut vastaan, kun tulet.

Se panee liikkeelle haamut

sinun takiasi,

kaikki maan johtokauriit,

se nostattaa valtaistuimiltaan

kaikki kansojen kuninkaat.

¹⁰ Kaikki he lausuvat sinulle: 'Myös
sinä olet yhtä riutunut
niin kuin me,
olet tullut meidän kaltaiseksemme.'

¹¹ Alas tuonelaan on syösty
sinun loistosi,
sinun harppujesi helinä.

Vuoteena allasi ovat madot,
peitteenäsi toukat.

¹² Kuinka olet taivaalta pudonnut,
sinä kointähti, aamuruskon poika?
Kuinka oletkaan maahan syösty,
sinä kansojen kukistaja!

¹³ Sinä sanoit sydämessäsi: 'Minä
nousen taivaaseen,
korkeammalle Jumalan tähtiä,
minä korotan istuimeni
ja istun kohtaamisvuorelle,
perimmäiseen pohjolaan.
¹⁴ Minä nousen pilvien kukkuloille,
teen itseni Korkeimman
vertaiseksi.'

¹⁵ Mutta tuonelaan sinut on syösty,
perimmäiseen kuiluun.

¹⁶ Ne, jotka sinut näkevät, katsovat
sinua pitkään,
tarkastelevat sinua: 'Onko tämä se
mies, joka järisytti maata,
vapisutti valtakuntia,

¹⁷ joka teki maanpiirin autiomaaksi
ja hävitti sen kaupungit
eikä päästänyt vankejaan kotiin?'

¹⁸ Kaikki kansojen kuninkaat
lepäävät kunniaassa,
kukin kammiossaan.

¹⁹ Mutta sinut on viskattu kauas
haudastasi

kuin inhottu vesa.

Olet peittynyt surmattujen alle,
miekalla lävistettyjen,
kiviseen kuoppaan suistuneiden.
Sinä olet kuin tallattu raato.

²⁰ Et sinä saa liittyä heihin
haudassa,

sillä sinä olet maasi hävittänyt,
kansasi tappanut.

Ei ikinä enää mainita
pahantekijöiden siementä.

²¹ Valmistakaa teurastuspaikka
hänen lapsilleen

heidän isiensä pahojen tekojen
tähden,

etteivät he nousisi ottamaan
omakseen maata

ja täyttäisi maanpiiriä
kaupungeilla."

Baabel lakaistaan pois

²² Minä nousen heitä vastaan,
sanoo Herra Sebaot,
ja hävitän Baabelilta nimen ja
jäännöksen,
perilliset ja jälkeläiset, sanoo Herra.

²³ Minä teen siitä pöllöjen
perintömaan,
vetisen rämeen.

Minä lakaisen sen pois hävityksen
luudalla,
sanoo Herra Sebaot.

Herra musertaa Assurin

²⁴ Herra Sebaot on vannonut näin:

Totisesti, niin kuin olen ajatellut,
niin tapahtuu,
minkä olen päättänyt, se toteutuu:

²⁵ Minä murskaan Assurin maassani
ja tallaan hänet vuorillani,
niin että hänen ikeensä heltiää
kansani päältä

ja hänen kuormansa kirpoaa
heidän hartioiltaan.

²⁶ Tämä on päätös, päätetty
kaikesta maasta.

Tämä on käsi, ojennettu kaikkien
kansojen yli.

²⁷ Sillä Herra Sebaot on päättänyt
– kuka sen tyhjäksi tekee?

Hänen kätensä on ojennettu –
kuka sen torjuu?

Filistean tuomio, Siionin pelastus

²⁸ Kuningas Aahaksen kuolinvuonna
tuli tämä sanoma:

²⁹ Älä iloitse, Filistea kaikkinesi,
siitä, että sauva, joka sinua
löi, on murtunut.

Käärmeen juuresta kasvaa kyy,
ja sen hedelmä on lentävä
tulinen käärme.

³⁰ Kurjista kurjimmat löytävät
laitumen,
ja köyhät saavat levätä turvassa,
mutta sinun juuresi minä
näännytän nälkään,
sinun jäännöksesi surmataan.

³¹ Valita portti! Huuda kaupunki!
Menehdy pelkoon, Filistea
kaikkinesi!

Sillä pohjoisesta tulee savu.

Yksikään ei erkane vihollisen
riveistä.

³² Ja mitä vastataan vieraan
kansan lähettäiläille?

Herra on laskenut Siionin
perustuksen,
ja hänen kansansa kurjat saavat
sieltä turvan.

Hävityksen yö kohtaa Mooabia

15 Ennustus Mooabista.
Hävityksen yönä tuhoutuu

Aar-Mooab,
hävityksen yönä tuhoutuu
Kiir-Mooab.

² Bait ja Diibon nousevat
uhrikukkuloille itkemään.

Nebon laella ja Meedebassa
Mooab valittaa.

Kaikki päät on paljaiksi ajeltu,
kaikki parrat on leikattu.

³ Kaduilla he kulkevat säkkeihin
vyöttäytyneinä,

katoilta ja toreilta kuuluu
pelkkää valitusta.

He vaipuvat itkien maahan.

⁴ Hesbon ja Elale parkuvat,
Jahakseen asti kuuluu niiden ääni.

Sen vuoksi Mooabin aseistetut
miehet vaikeroivat,

Mooabin sielu vapisee.

⁵ Minun sydämeni valittaa
Mooabin tähden,

sen pakolaisia on aina Sooariin ja
Eglat-Selisijaan asti.

Luuhitin solatietä he nousevat
itkien,

Hooronaimin tiellä he puhkeavat
valitushuutoon hävityksen
tähdän.

⁶ Nimrimin vedet ehtyvät, siitä
tulee autio.

Ruoho kuivuu, heinikko lakastuu,
vihantaa ei ole.

⁷ Sen vuoksi he kantavat
hankkimansa omaisuuden
ja tallessa pitämänsä tavarän
Pajupuron yli.

⁸ Huuto kiirii kautta Mooabin maan,
valitus kantaa Eglaimiin asti,
se kuuluu Beer-Eelimiin asti,

⁹ sillä Diimonin vedet ovat
verta täynnä.

Minä tuotan vielä lisääkin
onnettomuutta Diimonille:
leijonan Mooabin pelastuneiden
ja maahan jääneiden kimppuun.

Mooabin pakolaiset

16 "Lähetäkää lampaat maan
hallitsijalle

Selasta autiomaan kautta tytär
Siionin vuorelle."

² Kuin pakenevat linnut,
säilytetty pesue,
ovat Mooabin tyttäret Arnonin
kahlauspaikoilla.

³ "Anna neuvo, tee päätös,
anna varjosi olla kuin yö
keskellä päivää,

kätke karkotetut,
älä anna ilmi pakenevia.

⁴ Asukoot luonasi Mooabin
karkotetut,

ole heille suojana hävittäjää
vastaan."

Sillä sortajalle tulee loppu,
hävitys lakkaa,
ja maahan polkija häviää maasta.

⁵ Valtaistuini vahvistetaan
laupeudella,
ja Daavidin majassa istuu
luotettava tuomari,
joka noudattaa oikeutta
ja ahkeroi vanhurskautta.

Mooabin ylpeily vaiennetaan

⁶ "Me olemme kuulleet Mooabin
ylpeilyn,

tuon kovin ylpeän,
hänen pöyhkeilynsä, ylpeilynsä
ja vihansa

ja hänen väärät puheensa."

⁷ Sen vuoksi Mooab valittaa
Mooabin tähden,
kaikki he valittavat.

Kiir-Haresetin rypälekakkuja
te huokaillette,
perin murtuneina.

⁸ Sillä kuihtuneet ovat Hesbonin
penkereet

ja Sibman viiniköynnökset.

Kansojen valtiaita kaatoivat niiden
jalot rypäleet.

Köynnökset ulottuivat Jaeseriin asti,
harhailivat halki erämaan,
niiden vesat levisivät, ylittivät
meren.

⁹ Sen tähden minä itken
Jaeserin kanssa
Sibman viiniköynnöksiä,

kastelen kyöneleilläni
sinua, Hesbon,
ja sinua, Elale.
Hedelmän- ja viininkorjuun keskelle
on kajahtanut sotahuuto.

¹⁰ Ilo ja riemu on kadonnut

hedelmätarhasta,
viinitarhoissa ei riemusta
remahdella,

viiniä ei poljeta viinikuurnissa.
Minä olen vaientanut ilohuodon.

¹¹ Siksi sisimpäni väräjäa Mooabin
tähdien kuin lyyra,
sydämeni väräjäa Kiir-Hereksen
tähdien.

¹² Kun Mooab näyttäytyy
uhrikukkulalla,
hän vain uuvuttaa itsensä.

Vaikka hän menee pyhäkköön
rukoilemaan,
ei hän sillä mitään voita.

¹³ Tämä on sana, jonka Herra jo
aikaisemmin puhui Mooabille. ¹⁴ Mutta
nyt Herra puhuu näin: Ennen kuin
kolme vuotta on kulunut loppuun,
kolme palkkalaisen vuotta, menee
mitättömäksi Mooabin kunnia ja sen
suuret, meluavat joukot. Jäännös on
oleva vähälukuinen ja merkityksetön.

Damaskon ja Efraimin rangaistus

17 Ennustus Damaskosta:
Katso, Damasko poistetaan
kaupunkien joukosta,
ja siitä tulee rauniokasa.

² Autoioksi jäävät Aroerin kaupungit,
karjalaumojen haltuun.

Ne makailevat siellä kenenkään
pelottelematta.

³ Efraimilta häviävät linnoitetut
kaupungit,

Damaskolta kuninkuus,
Aramista ei jää jäännöstäkään.

Niiden käy niin kuin israelilaisten
kunnian,
sanoo Herra Sebaot.

⁴ Sinä päivänä Jaakobin kunnia
painuu alas

ja hänen lihava ruumiinsa laihtuu.

⁵ Käy niin kuin viljalle, kun
leikkaaja korjaa sen,
kun hänen käsivartensa leikkaa
tähtäpäitä.

Käy niin kuin tähtäpäitä
poimittaessa Refaimin
tasangolla.

⁶ Sinne jää jälkikorjuuta sen verran
kuin öljypuuhun,
kun sitä ravistetaan:
pari kolme marjaa korkealle
latvaan,

neljä viisi hedelmällisiin oksiin,
sanoo Herra, Israelin Jumala.

⁷ Sinä päivänä ihminen luo katseen
Luojaansa, ja hänen silmänsä katsovat
Israelin Pyhään. ⁸ Ei hän luo katsettaan
alttareihin, omien kätensä tekoihin,
eikä katso siihen, mitä hänen sormensa
ovat valmistaneet, ei aserapaaluihin
eikä auringonpatsaisiin.

⁹ Sinä päivänä hänen vahvat
kaupunkinsa

ovat kuin hylätyt asuinpaikat
metsissä ja vuorten huipuilla,
jotka jätettiin autioiksi israelilaisten
tullessa.

Maasta tulee autio,

¹⁰ sillä sinä unohdit pelastuksesi
Jumalan,

etkä muistanut turvakalliotasi.

Sen tähden sinä istutat ihania
istutuksia

ja kylvät vieraita viiniköynnöksiä.

¹¹ Samana päivänä, jona ne istutat,
saat ne kasvamaan suuriksi,
samana aamuna saat kylvösi
kukoistamaan.

Mutta poissa on sato sairauden
päivänä

ja parantumaton on kipu.

Kansojen pauhu

¹² Voi paljojen kansojen pauhua –
ne pauhaavat niin kuin meri
pauhaisi!

Voi kansakuntien kohinaa –
ne kohisevat niin kuin valtavat
vedet kohisisivat!

¹³ Kansakunnat kohisevat kuin
paljot vedet,
mutta hän nuhtelee niitä,
ja ne pakenevat kauas.
Niitä ajetaan takaa,
ne ovat kuin akanat vuorilla
tuulen puhaltaessa,
kuin ohdakepallo myrskyn kourissa.

¹⁴ Katso, illalla on oleva kahu,
aamun tullen niitä ei enää ole.
Tämä on riistäjienme osa,

ryöstäjiemme arpa.

Herran sana Kuusin lähettiläille

18 Voi siipien surinan maata,
joka on tuolla puolen

Kuusin jokien,

² joka lähettää sanansaattajat
meritse,

ruokoveneissä vesitse!

Lähtekää, te nopeat sanansaattajat,
kookkaan ja kiiltäväihoisen
kansan luo,

lähellä ja kaukana pelätyn kansan,
väkevän valloittajakansan luo,
jonka maata joet halkovat.

³ Kaikki maanpiirin asukkaat,
te, jotka asutte maan päällä,
katsokaa, milloin viiri nostetaan
vuorille,

ja kuunnelkaa, kun pasuunaan
puhalletaan.

⁴ Sillä näin on Herra minulle
sanonut:

"Minä pysyn hiljaa ja katselen
asunnostani,
kuin hehkuva helle auringon
paistaessa,
kuin kastepilvi korjuuajan
helteessä."

⁵ Ennen viininkorjuuta, kun
kukinta on lopussa
ja kukasta on tullut kypsä rypäle,
köynnökset leikataan oksaveitsellä,
rönsyt poistetaan ja katkotaan.

⁶ Kaikki ne jätetään vuorten
petolintujen
ja maan eläinten haltuun.

Petolinnut siellä viettävät kesää,
ja kaikenlaiset maan eläimet
siellä talvehtivat.
⁷ Siihen aikaan kookas ja
kiiltävaihoinen kansa,
lähellä ja kaukana pelätty kansa,
väkevä valloittajakansa,
jonka maata joet halkovat,
tuodaan lahjaksi Herralle Sebaotille
siihen paikkaan, jossa asuu Herran
Sebaotin nimi:
Siionin vuorelle.

Egyptin alennustila

19 Ennustus Egyptistä:
Katso, Herra ajaa nopeasti
kiitävällä pilvellä
ja tulee Egyptiin.
Silloin vapisevat hänen edessään
Egyptin epäjumalat,
sydän raukeaa Egyptin rinnassa.
² Minä yllytän Egyptin Egyptiä
vastaan,
niin että he sotivat keskenään:
veli veljeä, ystävä ystävää vastaan,
kaupunki kaupunkia, valtakunta
valtakuntaa vastaan.
³ Egypti hämmentyy, rohkeus
katoaa sen rinnasta,
ja minä sekoitan sen suunnitelmat.
He kysyvät neuvoa epäjumalilta
ja henkien manaajilta,
vainaja- ja tietäjähengiltä.
⁴ Minä luovutan Egyptin kovan
herran käsiin,
ja julma kuningas hallitsee sitä,
sanoo Herra, Herra Sebaot.

⁵ Vesi katoaa virrasta,
joki ehtyy ja kuivuu.
⁶ Joet levittävät löyhkää,
Egyptin kanavat mataloituvat
ja ehtyvät,
ruoko ja kaisla mustuvat.
⁷ Kaislikot virran varsilla ja
virran suulla,
ja kaikki virran rannan kylvömaat
kuivuvat,
tuuli lennättää ne pois, eikä
niitä enää ole.
⁸ Kalastajat valittavat ja murehtivat.
Kaikki, jotka heittävät onkea virtaan
ja laskevat verkkoa veteen,
nääntyvät.
⁹ Häpeään joutuvat
pellavanmuokkaajat
ja ne, jotka kutovat kankaita
hienosta pellavasta.
¹⁰ Maan peruspylväät murskataan,
ja kaikki palkkalaiset ovat
murheellisella mielellä.
¹¹ Mielettömiä ovat kaikki Soonanin
päämiehet,
viisaimmatkin faraon
neuvonantajista antavat
järjettömiä neuvoja.
Kuinka voitte sanoa faraolle:
"Olen viisaitten poika,
muinaisajan kuninkaiden
jälkeläinen?"
¹² Missä siis ovat viisaasi?
Ilmoittakoot sinulle – hehän
sen tietävät –

mitä Herra Sebaot on Egyptin
osaksi määrännyt.

¹³ Soonanin päämiehet ovat
mieltä vailla,
Noofin päämiehiä on petetty.
Egyptiä johtavat harhaan sen
sukukuntien kulmakivet.

¹⁴ Herra on vuodattanut sen
keskuuteen hämmennyksen
hengen.

He johtavat Egyptin harhaan
kaikessa, mitä se tekee;
se on kuin juopunut, joka horjahtaa
oksennukseensa.

¹⁵ Eikä Egyptiltä onnistu
mikään teko,
tekipä sen pää tai häntä,
palmunlehvä tai kaislanvarsi.

¹⁶ Sinä päivänä Egypti on oleva naisten
kaltainen. Se vapisee ja pelkää Herran
Sebaotin kohotettua kättä, kun hän
kohottaa kätensä sitä vastaan. ¹⁷ Ja
Juudan maa on Egyptille kauhuksi.
Niin usein kuin Juudan nimi mainitaan,
Egypti kauhistuu Herran Sebaotin
päätotstä, jonka hän on siitä päättännyt.

Egypti kääntyy Herran puoleen

¹⁸ Sinä päivänä viisi kaupunkia
Egyptin maassa puhuu kanaanin
kieltä ja vannoo valansa Herralle
Sebaotille. Yhtä niistä kutsutaan
Hävityksenkaupungiksi.

¹⁹ Sinä päivänä on keskellä Egyptin
maata Herran alttari ja Egyptin rajalla
Herran patsas. ²⁰ Ne ovat merkkini
ja todistuksena Herrasta Sebaotista

Egyptin maassa. Egyptiläiset huutavat
Herraa sortajien vuoksi, ja hän lähettää
heille vapauttajan, joka ajaa heidän
asiansa ja pelastaa heidät. ²¹ Näin Herra
tekee itsensä tunnetuksi egyptiläisille.
Sinä päivänä egyptiläiset tuntevat
Herran ja palvelevat häntä teuras-
ja ruokauhrein. He tekevät Herralle
lupauksia ja täyttävät ne. ²² Herra
lyö egyptiläisiä, hän lyö, mutta myös
parantaa. Kun he palaavat Herran luo,
hän kuulee heidän rukouksensa ja
parantaa heidät.

Egypti, Assur ja Israel siunauksena

²³ Sinä päivänä on oleva valtatie
Egyptistä Assuriin. Assurilaiset kulkevat
Egyptiin ja egyptiläiset Assuriin. Egypti
ja Assur palvelevat yhdessä Herraa.

²⁴ Sinä päivänä Israel on kolmantena
Egyptin ja Assurin rinnalla, siunauksena
keskellä maata. ²⁵ Herra Sebaot siunaa
niitä näin: "Siunattu olkoon Egypti,
minun kansani, ja Assur, minun kätteni
teko, ja Israel, minun perintöosani."

Assur valloittaa Egyptin ja Kuusin

20 Sinä vuonna, jona tartan tuli
Assurin kuninkaan Sargonin
lähettämänä Asdodiin ja ryhtyi
taisteluun sitä vastaan ja valloitti
sen, ² Herra puhui Jesajan, Aamoksen
pojan, kautta. Hän sanoi: "Mene ja
riisu säkkipuku lanteiltasi ja vedä
kengät jalastasi." Jesaja teki niin: kulki
vaatteitta ja avojaloin.

³Sitten Herra sanoi: "Niin kuin palvelijani Jesaja on kolme vuotta kulkenut vaatteitta ja avojaloin, merkiksi ja enteeksi Egyptille ja Kuusille, ⁴niin Assurin kuningas kuljettaa sotavankeja Egyptistä ja pakkosiirtolaisia Kuusista, nuoria ja vanhoja, alastomina ja avojaloin, takapuolet paljaina – Egyptin häpeä! ⁵Silloin kauhistuvat ja häpeävät ne, jotka olivat panneet toivonsa Kuusiin, ja joiden ylpeyden aiheena oli Egypti. ⁶Tämän rantamaan asukkaat sanovat sinä päivänä: "Katso, miten on käynyt sen, johon me panimme toivomme ja jonka turviin me pakenimme apua saamaan pelastuaksemme Assurin kuninkaan käsistä. Kuinka sitten me pelastuisimme?"

Baabel kukistuu

21 Ennustus meren rannan autiomaasta.

Niin kuin myrskytuulet kiitävät
Etelämaassa,
se tulee autiomaasta, pelottavasta
maasta.

²Ankara näky ilmoitettiin minulle:
"Pettäjä pettää, hävittäjä hävittää.
Hyökkää, Eelam! Piiritä, Meedia!
Kaikesta huokailusta minä
teen lopun."

³Sen tähden täyttää lanteeni
vavistus,
tuskat valtaavat minut kuin
synnyttäjän tuskat.

Olen niin hämmentynyt, etten
voi kuulla,
niin kauhuissani, etten voi nähdä.
⁴Sydämeni harhailee,
kauhut pelästyttävät minua.
Ikävöimäni iltahämärä
tuokin minulle vavistuksen.
⁵Pöytä katetaan,
istuintyyny pannaan paikoilleen,
syödään ja juodaan.
Nouskaa, ruhtinaat,
voidelkaa kilvet.
⁶Näin sanoi minulle Herra:
"Mene, aseta tähystäjä vartioon!
Hän ilmoittakoon sen, mitä näkee.
⁷Kun hän näkee tulevan vaunuja,
parivaljakon vetämiä,
jonon aaseja tai kamelijonon,
kuunnelkoon tarkasti,
hyvin tarkasti."
⁸Tähystäjä huusi kuin leijona:
"Tähystyspaikalla, Herra,
olen seisonut päivät pitkät,
vartiopaikallani olen pysynyt
kaiket yöt.
⁹Ja tuolla ne nyt tulevat,
miehet ja parivaljakot."
Sitten hän huusi vielä näin:
"Kukistunut, kukistunut on Baabel,
kaikki sen jumalankuvat
hän on murskannut maahan."
¹⁰Voi kansani maahan puitu
ja puimatantereella poljettu!
Mitä olen kuullut Herralta
Sebaotilta,
Israelin Jumalalta,

sen minä teille ilmoitan.

Edomin yö jatkuu

¹¹ Ennustus Duumasta.

Minulle huutaa ääni Seiristä:

"Vartija, mikä aika yöstä on?

Vartija, mikä aika yöstä on?"

¹² Vartija vastaa:

"Aamu on tullut, mutta silti on yö.

Jos kyselette, niin kyselkää,

tulkaa uudelleen!"

Arabia pakenee sotaa

¹³ Ennustus Arabiaa vastaan:

Yöpykää Arabian metsiköissä,

te dedanilaisten karavaanit.

¹⁴ Menkää janoisia vastaan,

viekää heille vettä,

Teeman maan asukkaat.

Ottakaa pakolaiset vastaan,

tarjotkaa heille leipää.

¹⁵ Sillä he ovat miekkoja paossa,

he pakenevat paljastettua miekkaa

ja jännitettyä jousta,

sodan ankaruutta.

¹⁶ Näin on Herra minulle sanonut:

Vielä vuosi, sellainen kuin palkkalaisen

vuosi, niin Keedarin kunnia on kokonaan

kadonnut, ¹⁷ ja Keedarin sankarien

jousiluvusta on jäljellä vain vähäinen

jäännös. Sillä Herra, Israelin Jumala,

on puhunut.

Näkylaakson paatumus

22 Ennustus Näkylaaksosta:
Mikä sinun oikein on,

kun sinä katoille nouset, kaikkine
asukkainesi,

² sinä meluisa, pauhaava kaupunki,
sinä ilakoiva kylä?

Surmatut miehesi eivät kuolleet
miekkaan,

he eivät saaneet surmaansa
sodassa.

³ Kaikki sinun päämiehesi pakenivat
yhtenä miehenä.

Heidät otettiin vangiksi jousta
käyttämättä.

Kaikki sinun omasi, jotka tavattiin,
joutuivat vangiksi yhdessä,

kuinka kauas pakenivatkin.

⁴ Sen tähden minä sanon:

"Kääntäkää katseenne minusta,
minä itken katkerasti.

Älkää tunkeilko minua
lohduttamaan,

kun tytär, minun kansani,
tuhoutuu."

⁵ Sillä hämmingin, kukistamisen
ja sekasorron päivän

Herra, Herra Sebaot, pitää
Näkylaaksossa.

Hän murtaa muurit, ja vuoria
kohti kohoa huuto.

⁶ Eelam otti nuolikotelon,
tuli vaunuineen, sutureineen ja

ratsumiehineen;

Kiir paljasti kilven.

⁷ Ihanimmat laaksosi täyttyivät
vaunuista,

ratsumiehet asettuivat asemiin
portin eteen.

⁸ Hän riisui Juudaa suojaavan
verhon.
Sinä päivänä te loitte katseenne
Metsätalon asevarastoon.
⁹ Te huomasitte paljon halkeamia
Daavidin kaupungin
muurissa.
Te varastoitte vettä
Alalammikkoon,
¹⁰ te laskitte Jerusalemin talot
ja revitte hajalle taloja
vahvistaaksenne muuria.
¹¹ Molempien muurien väliin te
teitte kokoamisaltaan
Vanhanlammikon vesiä varten,
mutta ette katsoneet häneen,
joka tämän tuotti.
Häntä, joka tämän kauan
sitten valmisti,
te ette huomanneet.
¹² Sinä päivänä Herra, Herra Sebaot,
kutsui itkemään ja valittamaan,
ajamaan pään paljaaksi ja
vyöttäytymään säkkiin.
¹³ Mutta katso, on ilo ja riemu,
nautojen tappaminen ja lampaiden
teurastus,
lihan syönti ja viinin juonti.
"Syödään ja juodaan, sillä
huomenna me kuolemme."
¹⁴ Korviini kuului Herran Sebaotin
ilmoitus:
Totisesti, tämä teidän syntinne
jää sovittamatta aina
kuolemaanne saakka,
sanoo Herra, Herra Sebaot.

Sebna ja Eljakim

¹⁵ Näin sanoo Herra, Herra Sebaot:
Mene sanomaan tuolle voudille,
Sebnalle, joka on linnan
päällikkönä:
¹⁶ Mitä sinulla täällä on tekemistä,
ja keitä sinulla täällä on,
kun tänne itsellesi haudan
hakkautat,
korkealle hakkautat hautasi,
kallioon louhit itsellesi asunnon?
¹⁷ Katso, Herra heittää sinua
rajusti, mies.
Totisesti, hän kahmaisee
sinut kokoon,
¹⁸ käärii keräksi ja paiskaa
pallona maahan,
joka on laaja joka suuntaan.
Sinne sinä kuolet,
ja sinne katoavat sinun
loistovaunusi,
sinä herrasi huoneen häpeä.
¹⁹ Minä syöksen sinut paikaltasi;
sinut raastetaan pois asemastasi.
²⁰ Mutta sinä päivänä tapahtuu,
että minä kutsun palvelijani
Eljakimin, Hilkian pojan,
²¹ ja puen hänen ylleen sinun
ihokkaasi,
vyötän hänet sinun vyölläsi
ja annan hänen käteensä
sinun valtasi,
niin että hän on isänä
Jerusalemin asukkaille ja
Juudan suvulle.

²² Minä panen Daavidin huoneen
avaimen hänen olalleen.

Hän avaa, eikä kukaan sulje,
ja hän sulkee, eikä kukaan avaa.

²³ Minä isken hänet vaarnaksi
lujaan kohtaan,
ja hänestä tulee kunniaistuin
isänsä suvulle.

²⁴ Hänen varaansa ripustetaan hänen
isänsä suvun koko paino: vesat ja versot,
kaikki pienetkin astiat, maljat ja ruukut.

²⁵ Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot,
irtoaa lujaan kohtaan isketty vaarna.
Se katkeaa ja putoaa maahan, ja sen
varassa ollut kuorma murskaantuu. Sillä
Herra on puhunut.

Tyyron hävitys

23 Ennustus Tyyrosta:
Valittakaa, Tarsiin laivat,
sillä Tyyro on hävitetty.
Ei siellä enää ole taloja
eikä satamaa.

Kittiläisten maasta saatiin
tämä tieto.

² Mykistykää, rantamaan asukkaat!
Siidonin kauppiaat, meren kulkijat,
täyttivät sinut.

³ Suuria vesiä kulki Siijhorin siemen,
Niilin vilja, Tyyron voitto.
Siitä tuli kansojen kauppavaraa.

⁴ Häpeä, Siidon, meren linnoitus,
sillä näin sanoo meri:
"En ole synnytyskivuissa ollut
enkä synnyttänyt,
en ole nuorukaisia kasvattanut

enkä neitoja saattanut
varttumaan."

⁵ Kun tämä kuullaan Egyptissä,
niin siellä tuskissa vavistaan
Tyyrosta tulevien viestien vuoksi.

⁶ Purjehtikaa Tarsiiseen ja
valittakaa,
te rantamaan asukkaat.

⁷ Onko tämä teidän ilakoiva
kaupunkinne,
j jonka alku on muinaisuudesta?
Omin jaloin kulkevat sen asukkaat
kauas muukalaisina asumaan.

⁸ Kuka on tämän päättänyt
Tyyron osaksi,
kuninkaiden kruunaajan,
j jonka kauppiaat olivat ruhtinaita,
kauppamiehet maan
arvohenkilöitä?

⁹ Herra Sebaot on sen päättänyt
häväistäkseen kaiken loiston,
josta ylpeillään,
saattaakseen kaikki maan
arvohenkilöt halveksituiksi.

¹⁰ Tulvi yli maasi, tytär Tarsis,
kuin Niili;
satamaa ei enää ole.

¹¹ Hän on ojentanut kätensä
meren yli,
järisyttänyt valtakuntia.
Herra on antanut käskyn
Kanaania vastaan:

hävitetäköön sen linnoitukset.

¹² Hän sanoo: "Enää et ilakoi,
sinä häväisty neitsyt, tytär Siidon.
Nouse, lähde kittiläisten maahan.

Sielläkään et saa rauhaa.

¹³ Katso kaldealaisten maata,
kansaa, jota ei enää ole,
maata, jonka Assur muutti
asuinsijaksi autiomaan eläimille.

Assurilaiset pystyttivät
piiritystorninsa,

he kukistivat sen palatsit,
muuttivat sen raunioiksi.

¹⁴ Valittakaa, Tarsiin laivat,
sillä hävitetty on teidän
linnoituksenne."

Tyyro elpyy

¹⁵ Siihen aikaan Tyyro unohdetaan
seitsemäksikymmeneksi vuodeksi, jotka
ovat kuin saman kuninkaan aikaa.
Seitsemänkymmenen vuoden kuluttua
Tyyron käy niin kuin sanotaan porton
laulussa:

¹⁶ "Ota lyyrasi, kierrä kaupunkia,
sinä unohdettu portto.
Soita kauniisti, laula ahkerasti,
että sinut muistettaisiin!"

¹⁷ Seitsemänkymmenen vuoden
kuluttua Herra katsoo Tyyron
puoleen, ja se palaa portonpalkoilleen
ja harjoittaa haureutta kaikkien
maan päällä olevien valtakuntien
kanssa. ¹⁸ Mutta sen saama voitto ja
portonpalkka pyhitetään Herralle. Ei
sitä koota eikä talleteta. Tyyron voitto
koituu niiden hyväksi, jotka asuvat
Herran edessä. He saavat syödä
kyllikseen ja pukeutua parhaisiin
vaatteisiin.

ILMESTYS LOPUN AJOISTA, 24 – 27

Kirous kalvaa maata

24 Herra tekee maan autioksi
ja hävittää sen,
hän mullistaa sen muodon
ja karkottaa hajalleen sen asukkaat.
² Papin käy samoin kuin kansankin,
niin isännän kuin hänen orjansa,
niin emännän kuin hänen
orjattarensa,
niin ostajan kuin myyjän,
niin lainanantajan kuin
lainanottajan,
niin velkojan kuin velallisen.
³ Maa tyhjennetään työpötyhjäksi
ja ryöstetään putipuhtaaksi,
sillä niin on Herra sanonut.
⁴ Maa murehtii ja lakastuu,
maanpiiri näantyy ja lakastuu.
Kansan ylhäiset näantyvät maassa.
⁵ Maa on saastunut asukkaittensa
alla,
sillä he ovat kiertäneet lait ja
muuttaneet käskyt,
rikkoneet ikuisen liiton.
⁶ Sen vuoksi kirus kalvaa maata
ja sen asukkaat syystään kärsivät.
Sen vuoksi maan asukkaat
kärventyvät kuumuudesta,
ja vain vähän jää ihmisiä jäljelle.
⁷ Viini murehtii, viiniköynnös
kuihtuu,
kaikki ilonpitäjät huokailevat.
⁸ Loppunut on rumpujen riemu,

lakannut ilakoivien melu,
loppunut lyyrojen riemu.

⁹ Viiniä ei enää laulaen juoda,
väkijuoma käy karvaaksi juojilleen.

¹⁰ Raunioina on autio kaupunki,
joka talo teljetty,
sisään ei pääse.

¹¹ Kaduilla kaikuu valitushuuto
viinin vuoksi.

Kaikki ilo on mennyt mailleen,
riemu maasta paennut.

¹² Jäljellä on kaupungissa autius,
portti on lyöty pirstaleiksi.

Ihana on vanhurskaan osa!

¹³ Niin käy maan päällä kansojen
keskuudessa
niin kuin öljypuuta karistettaessa,
niin kuin jälkikorjuussa
viininkorjuun päätyttyä.

¹⁴ He korottavat äänensä
ja huutavat riemusta.
Herran suuruutta
he kuuluttavat mereltä päin:

¹⁵ "Kunnioittakaa Herraa
valon mailla

ja Herran, Israelin Jumalan, nimeä,
meren saarilla."

¹⁶ Maan ääristä kuulemme
ylistyslaulut:

"Ihana on vanhurskaan osa!"

Maailman tuomio

Mutta minä sanon:

"Riutuminen on osani, riutuminen.

Voi minua!

Petturit pettävät,

petollisesti petturit pettävät!"

¹⁷ Kauhu ja kuoppa ja ansa
odottavat sinua, maan asukas.

¹⁸ Joka pakenee kauhun ääntä,
putoaa kuoppaan,
ja joka nousee kuopasta,
jää kiinni ansaan.

Sillä korkeuden ikkunat aukeavat
ja maan perustukset vapisevat.

¹⁹ Maa murskaantuu ja musertuu,
maa halkeaa ja hajoaa,
maa horjuu ja huojuu.

²⁰ Maa hoippuu ja hoipertelee
kuin juopunut,

vaappuu kuin vartiolava tuulessa.
Raskaana painaa sitä sen rikkomus,
se kaatuu eikä enää nouse.

Herra hallitsee kuninkaana Siionissa

²¹ Sinä päivänä Herra vaatii tilille
korkeuden sotajoukon korkeudessa
ja maan kuninkaat maan päällä.

²² Heidät kootaan yhteen,
vangeiksi vankikuoppaan.
Heidät pannaan telkien taakse,
mutta pitkän ajan kuluttua heidät
pannaan tilille.

²³ Kuu punastuu, ja aurinko häpeää,
sillä Herra Sebaot on kuningas
Siionin vuorella ja Jerusalemissa.
Hänen vanhintensa edessä
loistaa kirkkaus.

Herra on kurjan ja köyhän turva

25 Herra, sinä olet minun
Jumalani!

Minä ylistän sinua ja kiitän
sinun nimeäsi,
sillä sinä olet tehnyt ihmeitä,
kauan sitten tekemäsi suunnitelmat
ovat luotettavat ja varmat.

² Sinä olet tehnyt kaupungista
kiviröykkiön,
varustetusta kaupungista
rauniopaikan.

Muukalaisten palatsi on kadonnut
kaupungista,
ei sitä enää rakenneta.

³ Sen tähden sinua kunnioittaa
väkevä kansa,
väkivaltaisten kansojen kaupunki
pelkää sinua.

⁴ Sinä olit turvana kurjalle,
turvana köyhälle hänen
ahdingossaan,
suojana rankkasateelta, varjona
helteeltä.

Väkivaltaisten kiukku on kuin
rankkasade seinää vasten.

⁵ Niin kuin helteen kuivassa maassa
sinä vaiensit muukalaisten metelin.
Kuin helle pilven varjossa,
niin vaimenee väkivaltaisten
voittolaulu.

Pidot Siionin vuorella

⁶ Herra Sebaot valmistaa
tällä vuorella kaikille kansoille
pidot rasvaisista ruuista,
pidot vanhoista viineistä ja
ydinrasvasta,

puhtaasta vanhasta viinistä.

⁷ Hän hävittää tällä vuorella verhon,

joka verhoaa kaikkia kansoja,
ja peitteen, joka peittää kaikkia
kansakuntia.

⁸ Hän hävittää kuoleman ainiaaksi.
Herra, Herra pyyhkii kyöneleet
kaikkien kasvoilta

ja ottaa pois kansansa häväistyksen
kaikesta maasta,

sillä Herra on puhunut.

⁹ Sinä päivänä sanotaan:

"Tässä on meidän Jumalamme,
jota me odotimme,
hän pelastaa meidät.

Tämä on Herra, jota me odotimme.
Iloitkaamme ja riemuitkaamme
pelastuksesta, jonka
hän toi!"

¹⁰ Herran käsi lepää tällä vuorella.

Mooabin kukistuminen

Mutta Mooab tallataan paikkaansa
niin kuin olkiläjä tallaantuu
lantaveteen.

¹¹ Siinä hän riuhtoo käsillään
niin kuin uimari riuhtoo uidessaan,
mutta hänen ylpeytensä
nujerretaan,
kuinka taitavasti hän käsillään
rimpuileekin.

¹² Sinun korkeat muurisi, sinun
linnoituksesi, hän kukistaa,
painaa alas, hajottaa maan
tasalle, tomuun asti.

Herra on iankaikkinen kallio

26 Sinä päivänä lauletaan Juudan
maassa tätä laulua:

"Meillä on vahva kaupunki,
pelastuksen hän asettaa
muuriksi ja suojavalliksi.
² Avatkaa portit,
vanhurskaan kansan käydä sisälle,
kansan, joka pysyy uskollisena.
³ Vakaamieliselle sinä
takaat rauhan,
rauhan, sillä hän turvaa sinuun.
⁴ Turvatkaa Herraan aina ja
jatkuvasti,
sillä Herra, Herra on iankaikkinen
kallio.
⁵ Hän on kukistanut korkealla
asuvat,
luoksepääsemättömän kaupungin.
Hän painoi sen alas, painoi
maan tasalle,
syöksi tomuun asti.
⁶ Sitä tallaa jalka, kurjan jalat,
vähäosaisten askeleet.

Tuomio ja pelastus

⁷ Vanhurskaan polku on suora,
sinä teet vanhurskaan tien
tasaiseksi.
⁸ Niin, tuomioittesi tiellä me
odotamme sinua, Herra,
sinun nimeäsi ja muistoasi
sielumme ikävöi.
⁹ Minun sieluni ikävöi sinua yöllä,
henkeni sisimmässäni etsii sinua
aamuvarhain.
Kun sinun tuomiosi kohtaavat
maata,
maanpiirin asukkaat oppivat
vanhurskautta.

¹⁰ Jos jumalaton saa armon,
hän ei opi vanhurskautta.
Oikeuden maassa hän tekee
vääryyttä
eikä näe Herran valtasuuruutta.
¹¹ Herra, sinun kätesi on kohotettu,
mutta he eivät sitä näe.
He saavat nähdä sinun kiivautesi
kansasi puolesta
ja joutuvat häpeämään.
Heidät kuluttaa tuli,
se tuli, joka kuluttaa sinun
vihollisesi.
¹² Herra, sinä takaa meille rauhan.
Myös kaikki meidän tekomme
olet sinä valmistanut.
¹³ Herra, meidän Jumalamme,
meitä ovat vallinneet muut
herrat, et sinä.
Sinua yksin, sinun nimeäsi, me
tunnustamme.
¹⁴ Kuolleet eivät virkoa eloon,
vainajat eivät nouse.
Sinä olet vaatinut heidät tilille,
tuhonnut heidät
ja hävittänyt kaiken heidän
muistonsa.

Herran omien ylösnousemus

¹⁵ Sinä olet lisännyt kansan
määrää, Herra,
olet lisännyt kansan määrää ja
osoittanut kunniasi,
olet siirtänyt kauas kaikki
maan rajat.
¹⁶ Herra, ahdistuksessa he
etsivät sinua,

vuodattivat hiljaisia rukouksia,
kun sinä kuritit heitä.

¹⁷ Niin kuin raskaana oleva nainen,
jonka aika on tullut,
vääntelehtii ja huutaa kivuissaan,
sellaisia me olimme sinun
edessäsi, Herra.

¹⁸ Me olimme raskaina, me
vääntelehdimme,
mutta oli kuin olisimme
synnyttäneet tuulta.
Emme saaneet aikaan pelastusta
maalle,
maanpiirin asukkaat eivät
tulleet esiin.

¹⁹ Mutta sinun vainajasi
virkoavat eloon,
heidän ruumiinsa nousevat ylös.
Herätkää ja riemuitkaa, te, jotka
tomussa lepäätte!
Sinun aamukasteesi on valkeuksien
kaste,
ja maa tuo vainajat esiin.

Herra vaatii maan asukkaat tilille teoistaan

²⁰ Mene, kansani, kammioihisi
ja sulje ovet jälkeesi.
Pysy piilossa hetken aikaa,
kunnes viha on mennyt ohi,
²¹ sillä katso, Herra lähtee
asuinsijastaan
vaatiakseen maan asukkaat tilille
heidän pahoista teoistaan.
Maa paljastaa vuodatetun veren
eikä enää peitä surmattuun."

27 Sinä päivänä Herra vaatii
tilille ja lyö
terävällä, suurella ja vahvalla
miekallaan
Leviatanin, liukkaasti pakenevan
käärmeen,
ja Leviatanin, kiemurtelevan
käärmeen.
Hän tappaa meressä olevan
lohikäärmeen.

Herran viinitarha

² Sinä päivänä sanotaan:
"Ihana viinitarha! Laulakaa siitä!"
³ "Minä, Herra, olen sen vartija,
minä kastelen sitä kaiken aikaa.
Öin ja päivin minä sitä vartioin,
ettei mikään sitä vahingoittaisi.
⁴ Vihaa minulla ei ole.
Olisipa vain orjantappuroita
ja ohdakkeita
sotimassa minua vastaan,
niiden kimppuun kävisin
ja polttaisin ne kaikki tyynni –
⁵ kaikki, jotka eivät antaudu
minun turviini
eivätkä tee rauhaa minun kanssani,
tee minun kanssani rauhaa."
⁶ Tulevina aikoina Jaakob juurtuu,
Israel kukkii ja kukoistaa.
Koko maanpiiri on täynnä
sen hedelmää.
⁷ Löikö hän sitä, niin kuin sen
lyöjiä lyötiin?
Tapettiinko se, niin kuin sen
tappajat tapettiin?

⁸ Karkottamalla, pois lähettämällä,
sinä sitä rankaisit.

Hän pyyhkäisi sen pois kovalla
myrskyllään itätuulen
päivänä.

⁹ Sen tähden Jaakobin pahat
teot sovitetaan niin,
että hän tekee kaikista alttarikivistä
murskattujen kalkkikivien kaltaisia.
Se on hänen syntiensä poistamisen
täysi hedelmä.

Enää eivät kohoa aserat eivätkä
auringonpatsaat.

Hylätty kaupunki

¹⁰ Autiona on varustettu kaupunki,
se on hylätty asuinpaikka,
asumaton kuin autiomaan.
Vasikat siellä käyvät laitumella,
siellä ne makailevat ja kaluavat
viimeisenkin vesan.

¹¹ Kun oksat kuivuvat, ne taitetaan;
naiset tulevat ja virittävät
niistä valkean.

Ei sillä kansalla ole ymmärrystä.
Sen vuoksi sen Tekijä ei sitä sääli,
eikä sen Luoja sitä armahda.

Israelin paluu

¹² Sinä päivänä Herra karistaa tähkistä
jyvät maahan Eufratvirrasta aina
Egyptin puroon asti, ja teidät poimitaan
yksitellen, te israelilaiset.

¹³ Sinä päivänä puhalletaan suureen
pasuunaan. Silloin tulevat Assurin
maahan kadonneet ja Egyptin maahan

karkotetut, ja kumartuvat Herran eteen
pyhällä vuorella Jerusalemissa.

VAROITUKSIA JA LUPAUKSIA, 28 – 35

Voi Efraimin juopumusta!

28 Voi Efraimin juomarien
ylvästä kruunua
ja sen loistavan kauneuden
kuihtuvaa kukkaa,
joka on kukkulan laella viinistä
päihtyneiden rehevän
laakson keskellä!

² Katso, Herralta tulee hän,
joka on väkevä ja voimallinen,
kuin raesade ja raju myrsky.
Kuin rankkasade, valtaiset
tulvivat vedet,

hän voimalla maahan kaataa.

³ Jalkoihin tallataan Efraimin
juomarien ylväs kruunu.

⁴ Sen loistavan kauneuden
kuihtuvan kukan,
joka on kukkulan laella rehevän
laakson keskellä,
käy kuin varhaisviikunan ennen
korjuuaikaa:

kuka vain sen näkee,
heti kun se on hänen kourassaan,
hän jo ahmaisee sen.

Herra on kansansa kunnia ja oikeus

⁵ Sinä päivänä Herra Sebaot
on oleva

ihana kruunu ja loistava sepele
kansansa jäännökselle,
⁶ oikeuden henki sille, joka istuu
jakamassa oikeutta,
ja voima niille, jotka torjuvat
hyökkäyksen portilla.

Papit ja profeetat horjuvat juovuksissa

⁷ Myös nämä horjuvat viinistä
ja hoippuvat väkijuomasta:
väkijuomasta horjuu pappi
ja profeetta,
he ovat sekaisin viinistä,
hoippuvat väkijuomasta.
He horjuvat näyissään,
huojuvat tuomioissaan.

⁸ Kaikki pöydät ovat täynnä
oksennusta,
saastaa on joka paikassa.

⁹ "Keitähän tuokin luulee
viisauteen neuvovansa,
keitä puheellaan opettavansa?
Niitäkö, jotka on juuri maidosta
vieroitettu,
äidin rinnoilta otettu?"

¹⁰ Käsky käskyn päälle, käsky
käskyn päälle,
mitta mitan päälle, mitta
mitan päälle,
vähän siellä ja vähän täällä!"

Herra puhuu tottelemattomalle kansalle

¹¹ Sopertavin huulin ja vieraalla
kielellä

hän puhuu tälle kansalle,

¹² hän, joka on sanonut heille:

"Tässä on lepopaikka,
antakaa väsyneen levätä,
tässä on levähdyspaikka."
Mutta he eivät ole tahtoneet
kuulla.

¹³ Niinpä on Herran sana heille:
"Käsky käskyn päälle, käsky
käskyn päälle,
mitta mitan päälle, mitta
mitan päälle,
vähän siellä, vähän täällä",
niin että he kulkiessaan
kompastuvat,
kaatuvat taaksepäin ja ruhjoutuvat,
joutuvat ansaan ja heidät
vangitaan.

Herra asettaa Siioniin kulmakiven

¹⁴ Sen vuoksi kuulkaa Herran sana,
te pilkkaajat,
jotka hallitsette tätä kansaa,
joka asuu Jerusalemissa.

¹⁵ Te sanotte:

"Me olemme tehneet liiton
kuoleman kanssa,
ja tuonelan kanssa olemme
tehneet sopimuksen.
Tulkoon vitsaus kuin tulva,
ei se meitä saavuta,
sillä me olemme tehneet valheesta
turvamme
ja piiloutuneet petokseen."

¹⁶ Sen tähden, näin sanoo

Herra, Herra:
Katso, minä lasken Siioniin
peruskiven,
koetellun kiven, kalliin kulmakiven,

lujan perustuksen.

Joka uskoo, se ei säiky.

¹⁷ Minä panen oikeuden
mittanuoraksi

ja vanhurskauden luotilangaksi.

Rakeet hävittävät valheturvan,
ja tulvavedet vievät mukanaan
piilopaikan.

¹⁸ Teidän liittonne kuoleman
kanssa pyyhkäistään pois,
sopimuksenne tuonelan kanssa
ei kestä.

Kun vitsaus tulee kuin tulva,
se tallaa teidät maahan.

¹⁹ Niin usein kuin se tulee,
se tempaa teidät mukaansa.

Aamu aamulta se tulee,
tulee päivällä ja yöllä.

Totisesti, vain kauhuksi on tämän
sanoman opetus.

²⁰ Sillä vuode on oleva liian
lyhyt ojentautua

ja peite liian kapea kääriytyä.

²¹ Herra nousee niin kuin
Perasimin vuorella,

hän kiivastuu niin kuin Gibeonin
laaksossa

tehdäkseen työnsä,

oudon työnsä,

ja suorittaakseen tekonsa,
merkillisen tekonsa.

²² Älkää siis pilkatko,
etteivät teidän siteenne vielä
kiristyisi.

Minä olen kuullut tuomiopäätöksen
hävityksestä,

joka kohtaa koko maata,

Herralta, Herralta Sebaotilta.

Jumala neuvo viljelijää

²³ Kuunnelkaa minua, kuulkaa
minun ääntäni,

tarkatkaa ja kuunnelkaa minun
sanojani.

²⁴ Ainako kyntäjä vain kyntää
kylvääkseen,

ainako kyntää vakoja ja
äestää maataan?

²⁵ Eikö ole niin: kun hän on
tasoittanut maan pinnan,

hän ripottelee mustaa kuminaa,
sirottelee maustekuminaa,

sijoittaa omiin paikkoihinsa
vehnää, hirssiä ja ohraa

ja reunoille spelttivehnää?

²⁶ Oikean tavan on hänelle
neuvonut

hänen Jumalansa, joka opettaa
häntä.

²⁷ Eihän mustaa kuminaa
puimareella puida,

eikä vaunun pyörää panna
pyörimään maustekuminan
päällä,

vaan musta kumina lyödään
irti kepillä

ja maustekumina sauvalla.

²⁸ Puidaanko leipävilja murskaksi?
Ei sitä kukaan loputtomiin pui.

Vaikka sen päältä pannaan
kulkemaan vaununpyörät
ja hevoset,

ei sitä kuitenkaan murskaksi puida.

²⁹ Tämäkin on lähtöisin Herralta
Sebaotilta.
Hänen neuvonsa ovat ihmeelliset
ja hänen ymmärryksensä on suuri.

Voi Arielia, Daavidin kaupunkia!

29 Voi Arielia, Arielia,
kaupunkia, jonne Daavid
asetti leirinsä!
Lisätkää vuosi vuoteen,
kiertäkööt juhlat kiertonsa,
² niin minä panen ahtaalle Arelin,
ja se tulee täyteen valitusta
ja vaikerrusta.
Siitä tulee minulle kuin Jumalan
uhriliesi.
³ Minä asetan leirini sinua vastaan
joka puolelta,
saarran sinut valleilla
ja pystytän piirityslaitteet
ympärillesi.
⁴ Silloin sinä puhut maasta
matalalta,
sanasi tulevat vaimeina tomusta.
Sinä uikutat kuin vainajahenki
maasta,
puheesi tulee supinana tomusta.
⁵ Mutta ahdistajiesi laumasta tulee
kuin hienoa pölyä
ja väkivaltaisten laumasta kuin
lentäviä akanoita.
Tämä tapahtuu yhtäkkiä, yhdessä
hetkessä.
⁶ Herra Sebaot vetää sinut tilille
ukkosen jylinässä,
maanjäristyksessä ja kovassa
pauhinassa,

myrskyssä ja rajuilmassa,
kuluttavan tulen liekissä.
⁷ Niin kuin uni, kuin yöllinen näky,
on oleva kansojen lauma, joka
sotii Arielia vastaan –
kaikkien niiden, jotka sotivat sitä ja
sen varustuksia vastaan
ja ahdistavat sitä.
⁸ Niin kuin nälkäinen on unessa
syövinään
mutta herää tyhjyyden tunne
vatsassaan,
ja niin kuin janoinen on unessa
juovinaan
mutta herätessään onkin
näännyksissä ja janoissaan,
niin käy koko sille kansojen
laumalle,
joka sotii Siionin vuorta vastaan.

**Juudan hengellinen sokeus
ja muotojumalisuus**

⁹ Ällistykää ja ihmetelkää,
tuijottakaa itsenne sokeiksi ja
jääkää sokeiksi!
He ovat juovuksissa, mutta
eivät viinistä,
he hoippuvat, mutta eivät
väkijuomasta.
¹⁰ Sillä Herra on vuodattanut
teidän päällenne
raskaan unen hengen
ja sulkenut teidän silmänne,
profeetat,
ja peittänyt teidän päänne, näkijät.
¹¹ Niinpä kaikki näyt ovat teille kuin
sinetöidyn kirjan sanat. Jos se annetaan

lukutaitoiselle ja sanotaan: "Lue tämä",
hän vastaa: "En voi, sillä se on
sinetöity", ¹²ja jos kirja annetaan
lukutaidottomalle ja sanotaan: "Lue
tämä", hän vastaa: "En osaa lukea."

¹³ Niin Herra sanoi:

Koska tämä kansa lähestyy
minua suullaan
ja kunnioittaa minua huulillaan
mutta pitää sydämensä minusta
kaukana,
niin heidän pelkonsa minua kohtaan
on vain opittu ihmiskäskey.

¹⁴ Sen vuoksi, katso, minä
teen jälleen
tälle kansalle merkillisiä tekoja,
merkillisiä ja ihmeellisiä.
Sen viisaitten viisaus häviää,
ja sen ymmärtävien ymmärrys
hämärtyy.

¹⁵ Voi niitä, jotka kätkevät
hankkeensa syvälle Herralta,
niitä, joiden teot tapahtuvat
pimeässä

ja jotka sanovat:
"Kukapa meidät näkisi,
kukapa meidät tuntisi!"

¹⁶ Voi teidän mielettömyyttänne!
Onko savi savenvalajan veroinen?
Sanooko työ tekijästään: "Ei hän
ole minua tehnyt",
tai sanooko luomus luojastaan: "Ei
hän mitään ymmärrä"?

Pelastuksen aika

¹⁷ Vain vähän aikaa enää,

niin Libanon muuttuu
hedelmätarhaksi,
ja hedelmätarhaa pidetään
metsän veroisena.

¹⁸ Sinä päivänä kuurot kuulevat
kirjan sanat

ja sokeiden silmät näkevät,
vapaina synkästä pimeydestä.

¹⁹ Nöyrät saavat yhä uutta
iloa Herrassa,
ja ihmisistä köyhimmätkin
riemuitsevat Israelin
Pyhästä.

²⁰ Sillä väkivaltaisista on
tullut loppu,
pilkkajaajat ovat hävinneet,
ja kaikki, jotka vaanivat tilaisuutta
tehdä vääryyttä, on tuhottu,
²¹ nuo, jotka sanoillaan tekevät
ihmisistä syyllisiä,
virittävät ansoja sille, joka
puolustaa oikeutta portissa,
ja perättömillä puheilla vääntävät
vääräksi syyttömän asian.

²² Sen tähden Herra, joka lunasti
Abrahamin, sanoo Jaakobin
heimolle näin:

Ei Jaakob enää joudu häpeään,
eivätkä hänen kasvonsa
enää kalpene.

²³ Kun hän näkee keskuudessaan
lapsensa, kätteni työn,
niin he pyhittävät minun nimeni,
pitävät pyhänä Jaakobin Pyhän
ja pelkäävät Israelin Jumalaa.

²⁴ Hengessään eksyneet pääsevät
ymmärrykseen,
ja nurisijat ottavat oppia.

Egyptin apu on turha ja tyhjä

30 Voi tottelemattomia lapsia,
sanoo Herra.
He tekevät suunnitelmia, mutta
ilman minua,
ja vahvistavat liittoja juomauhrein
ilman minun Henkeäni.
He kokoavat syntiä synnin päälle.
² He lähtevät kulkemaan
Egyptiä kohti,
minulta kysymättä,
hakeutuakseen faraon turviin,
etsiäkseen suojaa Egyptin varjosta.
³ Häpeäksi koituu teille
faraon turva,
häväistykseksi suojan etsiminen
Egyptin varjosta.
⁴ Vaikka hänen ruhtinaansa
ovat jo Soonanissa
ja hänen lähettiläänsä ovat
saapuneet Haanekseen asti,
⁵ kaikki joutuvat häpeään
kansan tähden,
josta ei ole heille hyötyä,
ei apua eikä hyötyä,
vaan häpeää ja pilkkaa.
⁶ Ennustus Etelän eläimistä.
Halki ahdingon ja ahdistuksen
maan,
halki leijonan ja jalopeuran maan,
kyykkäärmeen ja lentävän
myrkkykkäärmeen maan

he kuljettavat rikkautensa
aasien selässä
ja aarteensa kameliien kyttyröillä
kansan luo,
josta ei hyötyä ole.
⁷ Egyptin apu on turha ja tyhjä.
Sen vuoksi minä annan sille nimen
"Paikalleen jämähtänyt Rahab".

Kapinoiva kansa saa rangaistuksen

⁸ Mene nyt ja kirjoita se tauluun
heidän nähtensä.
Piirrä se kirjaan,
että se säilyisi tuleviin aikoihin asti,
aina ja ikuisesti.
⁹ Sillä he ovat kapinoiva kansa,
vilpillisiä lapsia,
lapsia, jotka eivät tahdo kuulla
Herran opetusta.
¹⁰ He sanovat näkijöille:
"Älkää nähkö",
ja ennustajille: "Älkää ennustako
meille tosia,
puhukaa meille mieluisia,
ennustakaa meille hauskoja asioita.
¹¹ Poiketkaa tieltä, jättäkää polku;
viekää pois kasvojemme edestä
Israelin Pyhä."
¹² Sen tähden, näin sanoo
Israelin Pyhä:
Koska te halveksitte tätä sanaa
ja luotatte väkivaltaan ja
kavaluuteen
ja turvaudutte siihen,
¹³ niin tämä synti on oleva teille
kuin repeämä korkeassa muurissa,
joka pullistuu ja uhkaa sortua.

Yhtäkkiä, yhdessä hetkessä
se hajoaa.

¹⁴ Se hajoaa niin kuin savenvalajan
astia,

joka lyödään rikki säälimättä.
Ei sen sirpaleista löydy palasta,
jolla ottaisi tulta liedestä
tai ammentaisi vettä lammikosta.

¹⁵ Sillä näin sanoo Herra, Herra,
Israelin Pyhä:

Kääntymällä ja pysymällä
levollisina te pelastutte,
hiljainen luottamus on teidän
voimanne.

Mutta te ette tahtoneet

¹⁶ vaan sanoitte: "Ei! Hevosilla
me kiidämme."

Niinpä saattekin kiittää pakoon.

Te sanoitte: "Nopean ratsun
selässä me ratsastamme."

Niinpä ovatkin vainoojanne nopeat.

¹⁷ Tuhat pakenee yhden ärjäisyä,
viiden ärjäisyä te pakenette kaikki,
kunnes se, mikä teistä jää jäljelle,
on kuin lipputanko vuoren huipulla,
kuin viiri kukkulan laella.

Siionin ahdistus ja armahdus

¹⁸ Siksi Herra odottaa, että voisi
olla teille armollinen,
ja sen tähden hän nousee
armahtaakseen teitä,
sillä Herra on oikeuden Jumala.

Autuaita ovat kaikki, jotka
häntä odottavat!

¹⁹ Siionin kansa, sinä, joka asut
Jerusalemissa,

sinun ei tarvitse enää itkeä.

Totisesti hän on sinulle armollinen,
kun huudat apua.

Heti kun hän kuulee äänesi, hän
vastaa sinulle.

²⁰ Vaikka Herra antaa teille
hädän leipää ja ahdistuksen vettä,
ei opettajasi sitten enää kätkeydy,
vaan sinun silmäsi saavat nähdä
opettajasi.

²¹ Ja korvasi kuulevat takanasi
sanottavan nämä sanat:
"Tässä on tie, tätä kulkekaa",
jos olet poikkeamassa oikealle
tai vasemmalle.

²² Silloin sinä pidät saastaisena
veistettyjen jumalankuviesi
hopeapäällystä
ja valettujen jumalankuviesi
kultakuorta.

Sinä viskaat ne pois kuin
kuukautisista saastuneen
vaatteen,

sinä sanot niille: "Ulos!"

²³ Hän antaa sateen siemenelle,
jonka kylvät maahan,
ja maan sadosta saat leivän,
joka on mehevä ja ravitseva.
Sinun karjasi käy sinä päivänä
laajalla laitumella.

²⁴ Härät ja aasit, jotka tekevät
työtä pellolla,
syövät hapanta rehuviljaa,
joka on viskattu lapiolla ja
viskaushangolla.

²⁵ Kaikilla korkeilla vuorilla ja
 kaikilla suurilla kukkuloilla
 juoksee puroja ja vesivirtoja
 suuren surman päivänä tornien
 sortuessa.

²⁶ Kuun valo on silloin kuin
 auringon valo,
 ja auringon valo on
 seitsenkertainen,
 kuin seitsemän päivän valo,
 sinä päivänä, jona Herra sitoo
 kansansa vammat
 ja parantaa siihen isketyt haavat.

Herra sotii Assuria vastaan

²⁷ Katso, Herran nimi tulee kaukaa,
 hänen vihansa leimuaa, savupilvi
 on sankka.

Hänen huulensa ovat täynnä
 kiivautta,
 ja hänen kielensä on kuin
 kuluttava tuli.

²⁸ Hänen henkäyksensä on kuin
 tulviva virta,
 joka ulottuu kaulaan asti.
 Se seuloo kansakuntia turmion
 seulalla
 ja panee eksyttävät suitset
 kansojen suupieliin.

²⁹ Silloin te laulatte niin kuin yöllä,
 kun pyhä juhla alkaa,
 ja sydämessänne on ilo niin
 kuin sillä,
 joka vaeltaa huilujen soudessa
 mennäkseen Herran
 vuorelle,
 Israelin kallion luo.

³⁰ Herra antaa kuulua
 majesteettisen äänensä ja
 näkyä käsivartensa,
 joka laskeutuu alas vihan
 tuimuudessa ja kuluttavan
 tulen liekissä,
 ukonilmana, rankkasateena
 ja raekivinä.

³¹ Assur kauhistuu Herran ääntä.
 Herra lyö sitä vitsalla,

³² ja jokaisella sallimallaan
 sauvan iskulla,
 jonka Herra sille antaa,
 soivat rummut ja lyyrat.
 Herra sotii Assuria vastaan
 käsi koholla.

³³ Sillä aikoja sitten on polttopaikka
 valmistettu,
 kuninkaallekin se on varattu,
 se on syvä ja leveä,
 sytykkeitä ja polttopuita on paljon.
 Herran henkäys, kuin tulikivivirta,
 sytyttää sen.

Voi niitä, jotka turvautuvat Egyptin apuun

31 Voi niitä, jotka lähtevät alas
 Egyptiin apua hakemaan!
 He turvautuvat hevosiin,
 he luottavat sotavaunuihin, koska
 niitä on paljon,
 ja ratsumiehiin, koska niitä on
 valtaiset määrät,
 mutta eivät katso Israelin Pyhään,
 eivätkä kysy neuvoa Herralta.
² Mutta Herra onkin viisas,
 hän tuottaa onnettomuuden

eikä peruuta sanojaan.
Hän nousee pahantekijöiden sukua
ja väärintekijöiden apuun
tuloa vastaan.

³ Egypti on ihminen, ei Jumala,
sen hevoset ovat lihaa,
eivät henkeä.

Kun Herra ojentaa kätensä,
auttaja kompastuu ja autettava
kaatuu.

Yhdessä molemmat tuhoutuvat.

Herra sotii Siionin puolesta

⁴ Sillä näin on Herra minulle
sanonut:

Niin kuin leijona ärisee,
nuori leijona saaliinsa ääressä,
kun sitä vastaan hälytetään
paimenten parvi –
ei se hätkähdä heidän huutoaan
eikä välitä heidän hälinästään –
niin käy silloin, kun Herra Sebaot
astuu alas

sotiakseen Siionin vuorella ja
sen kukkulalla.

⁵ Niin kuin liitelevät linnut,
niin varjelee Herra Sebaot
Jerusalemia,

varjelee ja pelastaa,
armahtaa ja vapauttaa.

⁶ Palatkaa, israelilaiset, hänen
luokseen,
josta olette niin syvälle luopuneet.

⁷ Sinä päivänä jokainen
teistä hylkää
hopeiset ja kultaiset epäjumalansa,

jotka kätenne ovat tehneet
teille synniksi.

Herran miekka syö Assurin

⁸ Assur kaatuu miekkaan, joka
ei ole miehen,
hänet syö miekka, joka ei
ole ihmisen.

Hän pakenee miekkaa,
ja hänen nuoret miehensä joutuvat
pakkotyöhön.

⁹ Hänen kallionsa kukistuu
kauhusta,
ja hänen ruhtinaansa pakenevat
peloissaan lipun luota,
sanoo Herra, jolla on tuli Siionissa
ja pätsi Jerusalemissa.

Vanhurskauden ja oikeuden valtakunta

32 Tulee aika, jolloin kuningas
hallitsee vanhurskaasti,
ja valtiat käyttävät valtaansa
oikeuden mukaan.

² Silloin jokainen heistä on
turvana tuulelta
ja suojana rankkasateelta.
He ovat kuin vesipurot kuivassa
maassa,

kuin jyhkeän kallion varjo
nääntyvässä maassa.

³ Silloin eivät näkevien silmät
ole ummessa,
kuulevien korvat kuulevat tarkkaan.

⁴ Hätäilevien sydän saavuttaa
ymmärryksen,

ja änkyttävien kieli puhuu sujuvasti
ja selkeästi.

⁵ Houkkaa ei enää kutsuta jaloksi,
eikä petollista sanota ylhäiseksi.

⁶ Sillä houkka puhuu houkan tavoin,
ja hänen sydämensä hautoo pahaa:
hän harjoittaa jumalattomuutta
ja puhuu eksyttävästi Herrasta,
jättää tyhjäksi nälkäisen sielun
ja janoisen vaille juomaa.

⁷ Pahat ovat petollisen aseet.
Hän miettii ilkeitä juonia
tuhotakseen kurjat valheen
sanoilla,

vaikka köyhä puhuisi oikeaa asiaa.

⁸ Mutta jalo miettii jaloja asioita
ja pysyy lujana jaloudessa.

Varoitus huolettomille ja itsevarmoille naisille

⁹ Te huolettomat naiset,
nouskaa ja kuunnelkaa minun
puhettani;

te itsevarmat tyttäret,
tarkatkaa minun sanojani.

¹⁰ Vielä vuosi ja päiviä päälle,
niin vapisette, te itsevarmat.
Viinisato on tuhoutunut,
hedelmänkorjuuta ei tule.

¹¹ Kauhistukaa, huolettomat,
vaviskaa, itsevarmat,
riisuutukaa, paljastautukaa,
vyöttäkää säkki lanteillenne.

¹² Silloin lyödään rintoihin ja
valitetaan
ihanie peltujen tähden

ja hedelmää kantavien
viiniköynnösten tähden,
¹³ minun kansani maan tähden,
joka kasvaa orjantappuraa
ja ohdaketta,
remuavan kaupungin kaikkien
ilakoivien talojen tähden.

¹⁴ Sillä palatsi on hylätty,
kohiseva kaupunki jätetty autioksi,
Oofel ja vartiotorni ovat jääneet
luoliksi ikuisiksi ajoiksi,
villiaasien iloksi ja laumojen
laitumeksi.

Hengen vuodatus ja sen vaikutukset

¹⁵ Näin on siihen asti, kunnes
päällemme vuodatetaan
Henki korkeudesta.

Silloin autiomaata muuttuu
hedelmätarhaksi
ja hedelmätarhaa pidetään
metsän veroisena.

¹⁶ Autiomaassa asuu oikeus,
ja hedelmätarhassa majailee
vanhurskaus.

¹⁷ Silloin on vanhurskauden
hedelmänä rauha,
vanhurskauden vaikutuksena lepo
ja turvallisuus iankaikkisesti.

¹⁸ Minun kansani asuu rauhan
majoissa,
turvallisissa asuinpaikoissa,
huolettomilla leposijoilla.

¹⁹ Mutta raesade tulee,
metsä kaatuu,
ja kaupunki sortuu maan tasalle.

²⁰ Onnellisia te, jotka kylvätte
kaikkien vesien varsille
ja annatte härän ja aasin jalkojen
kulkea vapaina!

Valitus ja rukous hädän aikana

33 Voi sinua tuhooja, jota itseäsi
ei ole tuhottu,
petturi, jota kukaan ei ole pettänyt!
Kun olet hävittämisesi hävittänyt,
sinutkin hävitetään,
kun olet pettämisesi pettänyt,
sinutkin petetään.
² Herra, armahda meitä,
sinua me odotamme.
Tule käsivarreksemme
aamu aamulta,
ole meidän apumme hädän aikana.
³ Kansat pakenevat sinun
jylinäsi ääntä;
sinun noustessasi kansakunnat
hajaantuvat pakoon.
⁴ Teiltä ryöstettyä saalista viedään
niin kuin tuhosirkat vievät.
Niin kuin hyppysirkat ryntäävät,
niin rynnätään sen
kimppuun.
⁵ Herra on ylhäinen, hän asuu
korkeudessa.
Hän täyttää Siionin oikeudella
ja vanhurskaudella.
⁶ Hän on sinun aikojesi vahva turva,
avun runsaus, viisaus ja ymmärrys.
Herran pelko on Siionin aarre.
⁷ Kuule, heidän sankarinsa
huutavat ulkona,

rauhan lähettäviä itkevät
katkerasti.

⁸ Valtatiet ovat autioina,
polulta on kulkija poissa.
Liitto on rikottu, kaupungit hylätty,
ihmiselle ei anneta arvoa.

⁹ Maa murehtii ja nääntyy,
Libanon kuihtuu häpeästä,
Saaron on muuttunut aromaaksi,
Baasan ja Karmel varistavat
lehtensä.

Kuka voi asua kuluttavassa tuleessa?

¹⁰ Nyt minä nousen, sanoo Herra,
nyt minä korotan itseni, nyt minä
kohoan korkealle.

¹¹ Kuloheinää te kannatte
kohdussanne,
olkia te synnyttätte.
Teidän kiukkunne on tuli, joka
kuluttaa teidät.

¹² Kansat poltetaan kalkiksi.
Kuin katkotut orjantappurat ne
leimahtavat liekkiin.

¹³ Kuulkaa, te kaukana olevat,
mitä minä olen tehnyt,
te lähellä olevat,
tuntekaa minun voimani.

¹⁴ Syntiset Siionissa kauhistuvat,
vavistus valtaa jumalattomat:
"Kuka meistä voi asua kuluttavassa
tuleessa?

Kuka meistä voi asua iankaikkisessa
hehkussa?"

¹⁵ Se, joka vaeltaa vanhurskaasti
ja puhuu sitä, mikä on oikein,
joka halveksii väärää voittoa

ja pitää kätensä erossa lahjuksista,
joka tukkii korvansa kuulemasta
murhahankkeita
ja sulkee silmänsä näkemästä
pahoja houkutuksia,
¹⁶ hän saa asua korkealla,
kalliolinnat ovat hänen
turvapaikkansa.
Hänelle annetaan hänen leipänsä,
eikä vesi häneltä ehdy.

Herra on Siionin kuningas

¹⁷ Sinun silmäsi saavat katsella
kuningasta hänen
kauneudessaan,
ne saavat nähdä kauas yli
avaran maan.

¹⁸ Sinun sydämesi muistelee
kauhuja:

missä on nyt veronlaskija,
missä punnitsija,
missä tornien lukija?

¹⁹ Enää et näe tuota röyhkeää
kansaa,
kansaa, jonka outoa puhetta
ei voi käsittää,
jotka sopertavaa kieltä ei voi
ymmärtää.

²⁰ Katso Siionia, juhliemme
kaupunkia!

Sinun silmäsi näkevät Jerusalemin,
turvaisan asuinpaikan,
telttamajan, jota ei siirretä,
jossa vaarvoja ei ikinä repäistä irti,
jossa köysistä ei yksikään katkea.

²¹ Sillä majesteettinen on meillä
siellä Herra.

Siellä on joet, on leveät virrat,
niillä ei kulje soutualus,
niiden poikki ei pääse uljainkaan
laiva.

²² Herra on tuomarimme,
Herra on johtajamme,
Herra on kuninkaamme,
hän pelastaa meidät.

²³ Nyt ovat köytesi höltyneet,
ne eivät pidä mastoa kannassaan,
eivät pidä lippua liehumassa.
Mutta silloin jaetaan ryöstösaalista
runsaasti,

rammatkin ryöstävät saalista,

²⁴ eikä yksikään asukas sano:
"Minä olen heikko."

Kansa, joka siellä asuu, on saanut
syntinsä anteeksi.

Maan ja taivaan joukot tuhotaan

34 Kansat, tulkaa kuulemaan,
kansakunnat, kuunnelkaa
tarkkaan.

Kuulkoon maa ja kaikki, mitä
siinä on,
maanpiiri ja kaikki, mikä
siitä versoo.

² Herran viha kohtaa kaikkia
kansoja

ja hänen suuttumuksensa kaikkia
niiden sotajoukkoja.

Hän on vihkinnyt ne tuhon omiksi,
antanut ne teurastettaviksi.

³ Surmattujen ruumiit viskataan
pois,

raadoista nousee löyhkä.

Vuoret valuvat heidän vertaan.

⁴ Kaikki taivaan joukot menehtyvät,
taivas kääritään kokoon kuin
kirjakäärö,
ja kaikki taivaan joukot
varisevat alas
kuin lakastuneet lehdet
viiniköynnöksestä,
kuin kuivettuneet hedelmät
viikunapuusta.

Edomin tuomio ja perikato

⁵ Minun miekkani taivaassa
on juopunut.
Se iskee alas Edomiin,
tuomioksi kansalle, jonka olen
vihkinyt tuhoon.

⁶ Herran miekka on verta täynnä,
se valuu rasvaa,
karitsojen ja pukkien verta,
pässien munuaisrasvaa.
Sillä Herralla on uhri Bosrassa,
suuri teurastus Edomin maassa.

⁷ Villihärkiä kaatuu yhteen
joukkoon,
mullikoita ja vahvoja härkiä.
Heidän maansa juopuu verestä,
ja heidän multansa kiiltää rasvasta.

⁸ Sillä Herralla on koston päivä,
maksun vuosi Siionin asian tähden.

⁹ Edomin purot muuttuvat pieksi
ja sen multa tulikiveksi.
Sen maa muuttuu palavaksi pieksi.

¹⁰ Ei sammu se yöllä eikä päivällä,
iäti nousee sen savu.
Polvesta polveen se on raunioina,
aina ja ikuisesti se on kulkijaa vailla.

¹¹ Sen perivät pelikaanit ja
sarvipöllöt,
kissapöllöt ja korpit asuvat siellä.
Hän vetää Edomin yli autiuden
mittanuoran
ja tyhjyyden luotilangan.

¹² Ylimyksiä ei siellä enää ole,
jotka valitsisivat kuninkaan.
Kaikki sen ruhtinaat ovat
kadonneet.

¹³ Sen palatsit kasvavat
orjantappuroita,
sen varustukset nokkosia ja
ohdakkeita.
Siitä tulee sakaalien asunto,
strutsien tyyssija.

¹⁴ Siellä kohtaavat aavikon
ulvovat eläimet,
villipukit huutelevat toisilleen.
Siellä pääsee öinen velhotar
rauhaan
ja löytää lepopaikan.

¹⁵ Siellä pesii nuolikäärme.
Sinne se laskee munansa
ja hautoo ne poikasiksi raunioiden
varjossa.

Sinne haaskalinnutkin kokoontuvat,
sieltä ne löytävät toisensa.

¹⁶ Tutkikaa Herran kirjaa ja
lukekaa siitä.

Yhtäkään näistä ei puutu,
yksikään ei kaipaa toistaan.
Hänen suunsa käskee niin,
ja hänen Henkensä kokoaa
ne yhteen.

¹⁷ Hän on heittänyt arpaa
niiden kesken,
hänen kätensä on jakanut niille
maan mittanuoralla.
Ne perivät sen ikiajoiksi,
asuvat siellä polvesta polveen.

Pelastuksen ajan ihanuus

35 Autiomaan ja kuiva maa
iloitsevat,
aromaa riemuitsee ja kukoistaa
kuin lilja.

² Se kukoistaa kauniisti,
iloitsee ja huutaa riemusta.
Sille annetaan Libanonin kunnia,
Karmelin ja Saaronin ihanuus.
Silloin nähdään Herran kunnia,
meidän Jumalamme ihanuus.

³ Vahvistakaa hervonneet kädet,
lujittakaa horjuvat polvet.

⁴ Sanokaa niille, joiden sydän
hätäilee:

"Olkaa lujia, älkää pelätkö.
Katsokaa, teidän Jumalanne!
Kosto tulee,
Jumalan rangaistus.

Hän tulee ja pelastaa teidät."

⁵ Silloin avautuvat sokeiden silmät
ja kuurojen korvat aukenevat.

⁶ Silloin rampa hyppii kuin peura
ja mykän kieli ratkeaa riemuun,
sillä vedet puhkeavat autiomaahan
ja purot aromaahan.

⁷ Hehkuva hiekka muuttuu
lammikoiksi
ja kuiva maa vesilähteiksi.

Sakaalien asunnoissa, niiden
makuusijoilla,
kasvaa ruoho, ruoko ja kaisla.

⁸ Siellä on oleva valtatie,
jonka nimi on Pyhä tie.
Sitä ei kulje saastainen,
se on niitä varten, jotka vaeltavat
Herran tiellä.

Tyhmätkään eivät siellä eksy.

⁹ Ei ole siellä leijonaa,
ei nouse sinne raateleva peto.
Sellaisia ei siellä tavata,
lunastetut siellä kulkevat.

¹⁰ Näin palaavat Herran
lunastamat:
he tulevat Siioniin riemuhuudoin,
päänsä päällä iankaikkinen ilo.
Riemu ja ilo saavuttavat heidät,
mutta murhe ja huokaus
pakenevat.

KUNINGAS HISKIAN AJAN HISTORIAA, 36 – 39

Assurin kuningas hyökkää Juudaan

36 Kuningas Hiskian
neljäntenätoista
hallitusvuotena hyökkäsi Sanherib,
Assurin kuningas, kaikkien Juudan
linnoitettujen kaupunkien kimppuun
ja valloitti ne. ² Laakiksesta Assurin
kuningas lähetti rabsaken suuren
sotajoukon kanssa kuningas Hiskiaa
vastaan Jerusalemiin. Rabsake
pysähtyi Ylälammikon vesijohdolle,
joka on Pyykinpesijänkedolle johtavan

tien varrella. ³ Eljakim, Hilkian poika, joka oli linnan päällikkönä, kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, menivät hänen luokseen.

Rabsaken puhe Jerusalemin edustalla

⁴ Rabsake sanoi heille: "Sanokaa Hiskialle: Näin sanoo suuri kuningas, Assurin kuningas: 'Mihin perustuu tuo luottamus, joka sinulla on?' ⁵ Luuletko sinä, että pelkkä huulten puhe riittää taidoksi ja voimaksi sodankäyntiin? Keneen sinä oikein luotat, kun kapinoit minua vastaan? ⁶ Ai niin, sinähän luotat Egyptiin, tuohon särkyneeseen ruokosauvaan, joka tunkeutuu sen käteen, joka siihen nojaa, ja lävistää sen. Sellainen on farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka luottavat häneen. ⁷ Vai sanotko minulle: 'Me luotamme Herraan, meidän Jumalaamme?' Mutta eikö Hiskia poistanut juuri hänen uhrikukkulansa ja alttarinsa? Eikö hän sanonut Juudalle ja Jerusalemile: 'Vain tämän alttarin edessä teidän on kumartuen rukoiltava?'

⁸ Mutta lyö nyt vetoa minun herrani, Assurin kuninkaan, kanssa: minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos itse pystyt hankkimaan niille ratsastajat. ⁹ Kuinka sitten voisit torjua ainoankaan käskynhaltijan, edes herrani vähäisimmän palvelijan, hyökkäyksen? Ja sinä vain luotat Egyptiin, sen vaunuihin ja ratsumiehiin. ¹⁰ Olenko minä nyt Herran sallimatta hyökännyt tähän maahan hävittämään

sitä? Herra itse sanoi minulle: 'Hyökkää tähän maahan ja hävitä se.'"

¹¹ Niin Eljakim, Sebna ja Jooah sanoivat rabsakelle: "Puhu palvelijoillesi aramean kieltä, sillä me ymmärrämme sitä. Älä puhu meille juudan kieltä muurilla olevan väen kuullen." ¹² Mutta rabsake vastasi: "Onko minun herrani lähettänyt minut puhumaan näitä sanoja herrallesi ja sinulle? Eikö pikemminkin niille miehille, jotka istuvat muurilla ja joutuvat teidän kanssanne syömään omaa ulostettaan ja juomaan omaa virtsaansa?"

¹³ Sitten rabsake astui esiin, huusi kovalla äänellä juudan kielellä: "Kuulkaa suuren kuninkaan, Assurin kuninkaan, sanoja! ¹⁴ Näin sanoo kuningas: 'Älkää antako Hiskian pettää itseänne, sillä hän ei voi teitä pelastaa. ¹⁵ Älköön Hiskia saako teitä luottamaan Herraan sanomalla: Varmasti Herra pelastaa meidät, ei tätä kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.' ¹⁶ Älkää kuunnelko Hiskiaa, sillä Assurin kuningas sanoo näin: 'Tehkää sovinto minun kanssani ja antautukaa minulle, niin saatte syödä kukin oman viiniköynnöksenne ja viikunapuunne hedelmiä ja juoda kukin vettä omasta säiliöstänne, ¹⁷ kunnes minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen, viljan ja viinin maa, leivän ja viinitarhojen maa. ¹⁸ Älkää vain antako Hiskian johtaa teitä harhaan sanomalla: 'Herra pelastaa

meidät'. Onko muidenkaan kansojen jumalista kukaan pelastanut maataan Assurin kuninkaan käsistä? ¹⁹ Missä ovat Hamatin ja Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin jumalat? Pelastivatko ne Samarian minun käsistäni? ²⁰ Kuka kaikkien näiden maiden jumalista on pelastanut maansa minun käsistäni? Pelastaisiko sitten Herra Jerusalemin minun käsistäni?"

²¹ Mutta he olivat vaiti eivätkä vastanneet hänelle mitään, sillä kuninkaan käsky oli tämä: "Älkää vastatko hänelle mitään." ²² Sitten palatsin päällikkö Eljakim, Hilkian poika, kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, palasivat Hiskian luo vaatteet rikki reväistytinä ja kertoivat hänelle, mitä rabsake oli puhunut.

Hiskia etsii Herran apua

37 Kun kuningas Hiskia kuuli tämän, hän repäisi vaatteensa, pukeutui säkkipukuun ja meni Herran temppeliin. ² Sitten hän lähetti palatsin päällikön Eljakimin yhdessä kirjuri Sebnan ja pappien vanhimpien kanssa säkkeihin pukeutuneina profeetta Jesajan, Aamoksen pojan, luo. ³ He sanoivat hänelle: "Näin sanoo Hiskia: 'Tämä päivä on hädän, kurituksen ja häväistymisen päivä. Lapset ovat tulleet kohdun suulle saakka, mutta ei ole voimaa synnyttää.' ⁴ Ehkä Herra, sinun Jumalasi, kuulee rabsaken sanat, joilla hänen herransa, Assurin kuningas, on lähettänyt hänet pilkkaamaan elävää

Jumalaa, ja rankaisee rabsakea hänen sanoistaan. Herra, sinun Jumalasi, on kuullut ne. Kohota siis nyt rukous jäännöksen puolesta, joka on jäljellä."'

Jesaja ennustaa Sanheribin kuoleman

⁵ Kun kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesajan luo, ⁶ Jesaja sanoi heille: "Sanokaa näin herrallenne: 'Näin sanoo Herra: Älä pelkää niitä sanoja, jotka olet kuullut ja joilla Assurin kuninkaan palvelijat ovat minua häväisseet. ⁷ Katso, minä annan mennä häneen sellaisen hengen, että hän kuultuaan sanoman palaa omaan maahansa. Minä annan hänen kaatua miekkaan omassa maassaan."'

Sanherib uhkailee Hiskiaa

⁸ Rabsake lähti takaisin ja tapasi Assurin kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan. Hän oli näet kuullut, että tämä oli lähtenyt pois Laakiksesta.

⁹ Mutta sitten Sanherib kuuli sanottavan Tirhakasta, Kuusin kuninkaasta: "Hän on lähtenyt liikkeelle sotiakseen sinua vastaan." Sen kuultuaan Sanherib lähetti lähettiläitä Hiskian luo sanoen heille: ¹⁰ "Sanokaa näin Hiskialle, Juudan kuninkaalle: 'Älä anna Jumalasi, johon luotat, pettää itseäsi äläkä ajattele, ettei Jerusalemia anneta Assurin kuninkaan käsiin. ¹¹ Sinä olet kyllä kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, kuinka he ovat vihkineet ne tuhon omiksi. Ja sinäkö

pelastuisit! ¹² Pelastivatko kansojen jumalat niitä, jotka minun isäni tuhosivat: Goosanin, Harranin, Resefin ja Telassarin edeniläiset? ¹³ Missä ovat Hamatin kuningas ja Arpadin kuningas, Sefarvaimin kaupungin kuningas, Heenan ja Ivvän kuningas?"

Hiskian rukous

¹⁴ Kun Hiskia oli ottanut kirjeen lähettiläiden kädestä ja lukenut sen, hän meni Herran temppeliin ja levitti kirjeen Herran eteen. ¹⁵ Sitten Hiskia rukoili Herraa näillä sanoilla:

¹⁶ "Herra Sebaot, Israelin Jumala, sinä, jonka valtaistuini on kerubien keskellä, sinä yksin olet maan kaikkien valtakuntien Jumala. Sinä olet tehnyt taivaan ja maan. ¹⁷ Herra, kallista korvasi ja kuule! Herra, avaa silmäsi ja katso! Kuule kaikki Sanheribin sanat, jotka hän lähetti meille pilkatakseen elävää Jumalaa. ¹⁸ On totta, Herra, että Assurin kuninkaat ovat hävittäneet kaikki kansat ja niiden maat. ¹⁹ He ovat heittäneet niiden jumalat tuleen. Eiväthän ne olleet jumalia vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja sen vuoksi he voivat hävittää ne. ²⁰ Ja nyt, Herra, meidän Jumalamme, pelasta meidät hänen käsistään, jotta kaikki maan valtakunnat tulisivat tietämään, että sinä olet Herra, sinä yksin."

Herra taltuttaa Assurin kuninkaan ylpeyden

²¹ Niin Jesaja, Aamoksen poika, lähetti Hiskialle tämän sanan: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Koska olet rukoillut minua avuksi Sanheribia, Assurin kuningasta, vastaan, ²² niin tämä on se sana, jonka Herra on puhunut hänestä:

Neitsyt, tytär Siion,
halveksii ja pilkkaa sinua,
tytär Jerusalem nyökyttää
päättään sinun jälkeesi.

²³ Ketä olet pilkannut ja herjannut,
ketä vastaan olet äänesi
korottanut?

Korkealle olet kohottanut katseesi
Israelin Pyhää vastaan.

²⁴ Palvelijoihtesi kautta sinä
herjasit Herraa

ja sanoit: 'Monine vaunuineni
minä nousin vuorten korkeuteen,
Libanonin ääriin saakka.

Minä hakkasin maahan sen
korkeat setrit,

sen parhaat sypressit,
ja tunkeuduini sen korkeimmalle
harjalle,

sen rehevimpään metsään.

²⁵ Minä kaivoin kaivoja ja join vettä,
jalkapohjillani minä kuivasin
kaikki Egyptin virrat.'

²⁶ Etkö ole kuullut: jo kauan sitten
minä olen tämän valmistanut,

muinaisuudesta saakka tätä
suunnitellut!
Nyt minä olen sen toteuttanut,
ja sinä sait hävittää varustetut
kaupungit
autioiksi kiviroykiksi.

²⁷ Niiden asukkaat olivat
voimattomia,
kauhu ja häpeä valtasi heidät.
Heidän kävi kuin kedon ruohon,
kuin viheriövän heinän,
kuin katolla kasvavien korsien ja
kuin pengermien viljan,
joka kuivettuu ennen oljelle
tulemistaan.

²⁸ Istuitpa sinä tai menit ulos
tai sisään,
minä sen tiedän,
samoin kuin sen,
että sinä raivoat minua vastaan.

²⁹ Koska sinä raivoat minua vastaan
ja sinun ylimielisyytesi on
tullut korviini,
minä panen koukkuni sinun nenääsi
ja suitseni sinun suuhusi
ja vien sinut takaisin samaa tietä,
jota tulitkin."

Herra antaa merkin Hiskialle

³⁰ "Tämä on sinulle merkinä:
tänä vuonna syödään jälkikasvua
ja toisena vuonna kesantoviljaa,
mutta kolmantena vuonna kylväkää
ja leikatkaa, istuttakaa viinitarhoja ja
nauttikaa niiden hedelmää. ³¹ Juudan
heimon pelastuneet – ne, jotka ovat

jääneet jäljelle – tekevät taas juurta
alaspäin ja hedelmää ylöspäin.

³² Sillä Jerusalemistä lähtee
kasvamaan jäännös,
pelastunut joukko Siionin vuorelta.
Herran Sebaotin kiivaus sen tekee."

Herra pelastaa Jerusalemin

³³ "Sen tähden, näin sanoo Herra
Assurin kuninkaasta:
Hän ei tule tähän kaupunkiin
eikä siihen nuolta ammu,
ei tuo sen edustalle kilpeä
eikä luo sitä vastaan vallia.

³⁴ Samaa tietä, jota hän tuli,
hän palaa.

Tähän kaupunkiin hän ei tule,
sanoo Herra.

³⁵ Minä suojoelen tätä kaupunkia
ja pelastan sen
itseni tähden ja palvelijani
Daavidin tähden."

Sanheribin tappio ja kuolema

³⁶ Niin Herran enkeli lähti liikkeelle ja
löi Assurin leirissä kuoliaaksi 185.000
miestä. Kun varhain aamulla noustiin,
huomattiin, että ne kaikki olivat
kuolleita ruumiita. ³⁷ Silloin Sanherib,
Assurin kuningas, purki leirinsä ja
lähti pois. Hän palasi maahansa ja jäi
Niiniveen.

³⁸ Kun hän kerran oli kumartuneena
rukoukseen jumalansa Nisrokin
temppelissä, hänen poikansa
Adrammelek ja Sareser surmasivat
hänet miekalla. Sitten he pakenivat

Araratin maahan. Kuninkaaksi Sanheribin jälkeen tuli hänen poikansa Eesarhaddon.

Hiskian sairaus ja paraneminen

38 Niihin aikoihin Hiskia sairastui ja oli kuolemaisillaan. Profeetta Jesaja, Aamoksen poika, tuli hänen luokseen ja sanoi hänelle: "Näin sanoo Herra: Järjestä talosi ja kuningashuoneesi asiat, sillä sinä kuolet etkä enää parane."

² Niin Hiskia käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoili Herraa: ³ "Oi Herra, muista, kuinka minä olen vaeltanut sinun edessäsi uskollisesti ja ehyellä sydämellä ja tehnyt sitä, mikä on hyvää sinun silmissäsi." Ja Hiskia itki katkerasti.

⁴ Silloin Jesajalle tuli tämä Herran sana: ⁵ "Mene ja sano Hiskialle: 'Näin sanoo Herra, isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi, olen nähnyt kyöneleesi. Katso, minä lisään elinpäiviisi viisitoista vuotta. ⁶ Minä pelastan sinut ja tämän kaupungin Assurin kuninkaan käsistä ja suojelen tätä kaupunkia. ⁷ Ja tämä on sinulle merkinä Herralta siitä, että Herra toteuttaa tämän asian, jonka hän on ilmoittanut: ⁸ katso, minä annan varjon siirtyä Aahaksen portaikossa taaksepäin kymmenen askelmaa, jotka se on jo laskeutunut auringon mukana.'"

Ja auringon varjo siirtyi portaikossa takaisin kymmenen askelmaa, jotka se oli jo laskeutunut.

Hiskian ylistyslaulu

⁹ Hiskian, Juudan kuninkaan, kirjoittama laulu, kun hän oli ollut sairaana ja toipunut sairaudestaan:

¹⁰ "Minä sanoin:

Kesken rauhallisten päivieni
minun on mentävä sisään
tuonelan porteista.
Jäljellä olevat vuoteni on
riistetty minulta.

¹¹ Minä sanoin:

Enää en saa nähdä Herraa, Herraa,
elävien maassa,
enää en saa katsella ihmisiä
katoavan maan asukkaiden
joukossa.

¹² Minun majani puretaan ja
viedään minulta pois

kuin paimenen teltta.

Olen kiertänyt loppuun elämäni
kuin kutoja kankaansa,
minut leikataan irti loimilangoista.
Ennen kuin päivä muuttuu yöksi,
sinä teet minusta lopun.

¹³ Minä pysyttelin hiljaa
aamuun asti.

Kuin leijona hän murskaa kaikki
minun luuni.

Ennen kuin päivä muuttuu yöksi,
sinä teet minusta lopun.

¹⁴ Kuin pääskynen, kuin kurki
minä uikutan,

minä kujerran kuin kyyhkynen;
nääntyen katsovat silmäni
korkeuteen.

Herra, minä olen ahtaalla, tule
puolustajakseni!

¹⁵ Mitä nyt sanonkaan?

Hän lupasi minulle ja myös
täytti lupauksensa.

Hiljaisesti minä vaellan kaikki
elämäni vuodet

sieluni katkeran murheen vuoksi.

¹⁶ Herra, tämän kaltaiset ovat
elämäksi;

niissä on minun henkeni
koko elämä.

Sinä vahvistat minua ja annat
minun elää.

¹⁷ Katso, minun parhaakseni koitui
katkera murhe.

Sinä rakastit minun sieluani,
nostit sen kuoleman kuilusta.

Sinä heitit selkäsi taakse kaikki
minun syntini.

¹⁸ Ei tuonela sinua kiitä,
eikä kuolema sinua ylistä,
eivät hautaan vaipuneet
pane toivoaan

sinun uskollisuuteesi.

¹⁹ Elävät, elävät sinua kiittävät,
niin kuin minä tänä päivänä.
Isä ilmoittaa lapsilleen sinun
uskollisuutesi.

²⁰ Herra on minun auttajani.
Soittakaamme minun laulujani
kaikkina elinpäivinämme Herran
huoneessa."

²¹ Jesaja oli käskennyt tuoda
viikunakakun ja hautoa sillä paisetta,
että Hiskia tulisi terveeksi. ²² Hiskia oli

kysynyt: "Mikä on merkinä siitä, että
voin mennä Herran huoneeseen?"

Baabelin kuninkaan lähettiläät

39 Siihen aikaan Baabelin kuningas
Merodak-Baladan, Baladanin
poika, lähetti Hiskialle kirjeen ja
lahjoja, kun oli kuullut hänen olleen
sairaana ja parantuneen. ² Hiskia iloitsi
lähettiläiden tulosta ja näytti heille
varastohuoneensa, hopean ja kullan,
tuoksuaineet ja hienon öljyn, koko
asehuoneensa ja kaiken, mitä hänen
aarrekammioissaan oli. Ei ollut mitään
Hiskian talossa eikä koko hänen
valtakunnassaan, mitä hän ei olisi heille
näyttänyt.

³ Mutta profeetta Jesaja tuli kuningas
Hiskian luo ja kysyi häneltä: "Mitä
nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä
he ovat tulleet sinun luoksesi?" Hiskia
vastasi: "He ovat tulleet luokseni
kaukaisesta maasta, Baabelista." ⁴ Hän
kysyi edelleen: "Mitä he ovat nähneet
talossasi?" Hiskia vastasi: "Kaiken,
mitä talossani on, he ovat nähneet.
Aarrekammioissani ei ole mitään, mitä
en olisi heille näyttänyt".

⁵ Niin Jesaja sanoi Hiskialle: "Kuule
Herran Sebaotin sana: ⁶ Katso, päivät
tulevat, jolloin kaikki, mitä sinun
talossasi on ja mitä isäsi ovat koonneet
tähän päivään asti, viedään pois
Baabeliin. Mitään ei jää jäljelle, sanoo
Herra. ⁷ Sinun poikiasi – jälkeläisiäsi,
jotka sinulle syntyvät – viedään

hovipalvelijoiksi Baabelin kuninkaan palatsiin."

⁸ Hiskia sanoi Jesajalle: "Herran sana, jonka olet puhunut, on hyvä." Hän näet ajatteli: "Onpahan rauha ja turvallisuus minun päivinäni."

JUMALAN ARMO TUO LOHDUTUKSEN, 40 – 66

HERRA PELASTAA ISRAELIN BAABELISTA, 40 – 48

Pelastuksen sanoma Israelille

40 "Lohduttakaa, lohduttakaa minun kansaani",
sanoo teidän Jumalanne.
² "Puhukaa lempeästi Jerusalemlle
ja julistakaa sille,
että sen pakkotyö on päättynyt
ja sen syntivelka on sovitettu.
Se on saanut Herran kädestä
kaksin verroin kaikista
synneistään."
³ Huutavan ääni kuuluu:
"Raivatkaa autiomaahan
Herralle tie,
tasoittakaa arolle valtatie meidän
Jumalallemme.
⁴ Jokainen laakso korotettakoon,
jokainen vuori ja kukkula
alennettakoon.
Koleikoista tulkoon tasankoja
ja louhikoista tasaista maata.

⁵ Herran kunnia ilmestyy,
kaikki liha saa sen nähdä.
Sillä Herran suu on puhunut."

⁶ Ääni sanoo: "Julista!"
Toinen vastaa: "Mitä minä
julistan?"

Kaikki liha on kuin ruohoa
ja kaikki sen kauneus kuin
kedon kukkanen.

⁷ Ruoho kuivuu, kukkanen lakastuu,
kun Herran henkäys puhalttaa
siihen.

Totisesti, ruohoa on kansa.

⁸ Ruoho kuivuu, kukkanen lakastuu,
mutta meidän Jumalamme sana
pysyy ikuisesti.

⁹ Nouse korkealle vuorelle,
Siion, ilosanoman tuoja.
Korota voimakkaasti äänesi,
Jerusalem, ilosanoman tuoja!
Korota äänesi, älä pelkää,
sano Juudan kaupungeille:
"Katsokaa, teidän Jumalanne!"

¹⁰ Herra, Herra tulee voimallisena,
hänen käsivartensa hallitsee.
Katso, hänen palkkansa on
hänen mukanaan,
hänen työnsä ansio käy hänen
edellään.

¹¹ Paimenen lailla hän kaitsee
laumaansa,
käsivartensa turviin hän
kokoaa karitsat
ja kantaa niitä sylissään,
johdattelee imettäviä lampaita.

Jumalan suuruus ja kaikkivaltius

¹² Kuka on kourallaan mitannut
vedet
ja vaaksalla määrännyt taivaitten
mitat?
Kuka on saanut kolmannesmittaan
mahtumaan maan tomun?
Kuka on puntarillaan punninnut
vuoret, vaa'allaan kukkulat?
¹³ Kuka on ohjannut Herran Henkeä,
ollut hänen neuvonantajansa
ja opettajansa?
¹⁴ Kenen kanssa hän on
neuvotellut?
Kuka olisi ohjannut häntä
ymmärrykseen
ja opastanut oikealle polulle?
Kuka olisi opettanut hänelle tietoa
ja osoittanut hänelle ymmärryksen
tien?
¹⁵ Katso, kansakunnat ovat kuin
vesipisara sangon pohjassa,
ne ovat kuin tomuhiukkanen
vaa'assa.
Meren saaret hän nostaa ilmaan
kuin hiekkajyvän.
¹⁶ Ei Libanon riittäisi polttopuiksi
eivätkä sen eläimet polttouhreiksi.
¹⁷ Kaikki kansakunnat ovat kuin ei
mitään hänen edessään,
ne ovat hänelle kuin olematon,
kuin tyhjyys.
¹⁸ Keneen te siis vertaatte Jumalaa,
minkä muotoiseksi te hänet
kuvaatte?

¹⁹ Seppämestari valaa
jumalankuvan,
kultaseppä päällystää sen kullalla,
takoo sille hopeaketjut.
²⁰ Kenellä ei ole varaa sellaiseen
uhrilahjaan,
se valitsee puun, joka ei lahoa,
ja etsii taitavan mestarin
pystyttämään jumalankuvan,
joka ei horju.
²¹ Ettekö tiedä, ettekö ole kuulleet?
Eikö teille ole alusta asti ilmoitettu,
ettekö ole ymmärtäneet,
miten maa on perustettu?
²² Hän istuu korkealla maanpiirin
yläpuolella,
kuin heinäsiirkoja ovat sen
asukkaat.
Hän levittää taivaan kuin harson,
pingottaa sen kuin teltan
asuttavaksi.
²³ Hän alentaa ruhtinaat
olemattomiksi,
tekee maan tuomarit tyhjän
veroisiksi.
²⁴ Tuskin heidät on istutettu,
tuskin kylvetty,
tuskin on juurtunut heidän
vesansa maahan,
kun hän jo puhalttaa heihin, ja
he kuivettuvat.
Myrsky tempaa heidät mukaansa
kuin oljenkorret.
²⁵ "Keneen te siis minua vertaatte,
niin että minä olisin hänen
kaltaisensa?"

sanoo Pyhä.

²⁶ Kohottakaa katseenne korkeutta
kohti ja katsokaa:
kuka on nämä luonut?
Hän, joka johdattaa esiin niiden
joukot täysilukuisina,
joka nimeltä kutsuu ne kaikki.
Suuri on hänen väkevyytensä ja
valtaisa hänen voimansa;
yksikään ei jää pois.

Herra vahvistaa väsyneitä

²⁷ Miksi sinä, Jaakob, sanot näin,
miksi puhut näin, Israel:
"Minun tieni on Herralta salassa,
oikeuteni jää vaille Jumalani
huomiota."
²⁸ Etkö tiedä, etkö ole kuullut?
Herra on iankaikkinen Jumala,
hän on luonut maan ääret.
Ei hän väsy eikä uuvu,
hänen ymmärryksensä on
tutkimaton.
²⁹ Hän antaa väsyneelle voimaa
ja voimattomalle väkevyyttä
runsain määrin.
³⁰ Nuorukaiset väsyvät ja uupuvat,
nuoret miehet kompastuvat
ja kaatuvat,
³¹ mutta ne, jotka Herraa odottavat,
saavat uuden voiman.
He kohottavat siipensä kuin kotkat,
he juoksevat eivätkä uuvu,
he vaeltavat eivätkä väsy.

Herra ohjaa kansojen vaihteita

41 ¹ Vaietkaa, meren saaret,
kuunnelkaa minua.
Kansat saakoot uutta voimaa,
astukoot esiin ja sitten puhukoot.
Käykäämme oikeutta keskenämme.
² Kuka herätti idästä hänet,
jota vanhurskaus seuraa joka
askeleella?
Kuka antaa kansat hänen valtaansa
ja kukistaa kuninkaat,
muuttaa heidän miekkansa
tomuksi,
heidän jousensa lentäviksi
oljenkorsiksi?
³ Hän ajaa heitä takaa,
kulkee turvallisesti polkua,
jota hänen jalkansa eivät ole
ennen kulkeneet.
⁴ Kuka on tämän tehnyt ja
toteuttanut?
Hän, joka alusta asti on kutsunut
sukupolvet esiin:
minä, Herra, joka olen
ensimmäinen
ja viimeistenkin keskellä minä
olen sama.
⁵ Meren saaret näkivät sen
ja säikähtivät,
maan ääret vapisivat.
Ne lähestyivät ja tulivat tänne.
⁶ He auttavat toinen toistaan
ja sanovat toisilleen: "Pysy lujana!"
⁷ Puuseppä rohkaisee kultaseppää,
vasaralla takoja alasimen lyöjää.

Juotoksesta sanotaan: "Se
on hyvä",
ja se vahvistetaan nauloilla, niin
ettei se horju.

Herra pitää Israelista huolen

⁸ Mutta sinä Israel, minun
palvelijani,
sinä Jaakob, jonka minä olen
valinnut,
ystäväni Abrahamin siemen,
⁹ jonka minä otin maan ääristä
ja kutsuin maan kaukaisimmista
perukoista,
jolle minä sanoin: "Sinä olet
minun palvelijani,
sinut minä olen valinnut enkä
ole sinua hylännyt",
¹⁰ älä pelkää, sillä minä olen
sinun kanssasi.
Älä arkana pälyile, sillä minä
olen sinun Jumalasi.
Minä vahvistan sinua, minä
autan sinua,
minä tuen sinua vanhurskauteni
oikealla kädellä.
¹¹ Katso, häpeän ja pilkan
saavat kaikki,
jotka palavat vihasta sinua vastaan.
Tyhjiin raukeavat ja tuhoutuvat
ne, jotka riitelevät sinun kanssasi.
¹² Etsimälläkään et löydä niitä,
jotka taistelivat sinua vastaan;
tyhjiin katoavat, olemattomiin,
ne, jotka kanssasi sotivat.
¹³ Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi,

tartun oikeaan käteesi ja
sanon sinulle:
"Älä pelkää, minä autan sinua."
¹⁴ Älä pelkää, Jaakob, sinä mato,
sinä Israelin vähäinen väki.
Minä autan sinua, sanoo Herra,
sinun lunastajasi, Israelin Pyhä.
¹⁵ Minä teen sinusta puimareen,
rajusti raastavan,
uuden ja monipiikkisen.
Sinä puit ja rouhit vuoret,
muutat kukkulat akanoiksi.
¹⁶ Sinä viskaat ne,
tuuli ne vie ja myrsky ne hajottaa.
Mutta sinä iloitset Herrassa,
Israelin Pyhä on sinun kerskauksesi.

Autiomaan kukoistaa

¹⁷ Kurjat ja köyhät etsivät vettä,
mutta sitä ei ole,
heidän kielensä kuivuu janosta.
Mutta minä, Herra, kuulen heitä,
minä, Israelin Jumala, en
heitä hylkää.
¹⁸ Minä annan puhjeta purot
paljaille kukkuloille,
lähteet laaksojen pohjiin.
Autiomaan minä muutan
vesilammikoiksi
ja kuivan maan lähteiksi.
¹⁹ Minä kaswatan autiomaahan
setripuita,
akasioita, myrttejä ja öljypuita,
minä istutan arolle sypressettä,
myös plataaneja ja vuorimäntyjä,
²⁰ jotta he näkisivät ja oppisivat
tuntemaan,

huomaisivat ja myös ymmärtäisivät,
että Herran käsi on tämän tehnyt,
Israelin Pyhä tämän luonut.

Epäjumalat ovat turhuutta

²¹ Tuokaa esiin riita-asianne,
sanoo Herra,
esittäkää todisteenne, sanoo
Jaakobin kuningas.

²² Esittäkää ja ilmoittakaa meille,
mitä tulee tapahtumaan.
Ilmoittakaa entiset asiat, millaisia
ne olivat,
tarkataksemme niitä
ja tietääksemme, mitä niistä
on tullut.

Tai antakaa meidän kuulla
tulevat asiat,

²³ ilmoittakaa, mitä vastedes
tapahtuu,
tietääksemme, oletteko te jumalia.
Tehkää hyvää tai tehkää pahaa,
niin me katsomme ja arkana
pälyilemme.

²⁴ Tehän olette pelkkää tyhjää,
ja tekonne ovat tyhjän veroiset.
Iljettävä on se, joka teidät valitsee!

²⁵ Minä herätin hänet pohjoisesta,
ja hän tuli,
auringonnousun suunnalta hänet,
joka huutaa avuksi minun nimeäni.
Hän tallaa käskynhaltijoita
kuin lokaa,
hän on kuin savenvalaja, joka
sotkee savea.

²⁶ Kuka on sen alun pitäen
ilmoittanut,

että olisimme sen tienneet,
kuka edeltäpäin kertonut,
niin että voisimme sanoa: "Hän
oli oikeassa"?

Ei kukaan sitä ilmoittanut,
ei kukaan sitä tuonut julki,
ei kukaan kuullut teidän puhuvan
sanaakaan.

²⁷ Minä olen se, joka ilmoitin
ensimmäisenä Siionille:
"Katso, tässä ne ovat!"
ja annoin Jerusalemmille ilosanoman
tuojan.

²⁸ Minä katselen ympärilleni,
mutta ei ole ketään.
Kukaan näistä ei kykene
neuvomaan,
niin että minä kysyisin heiltä ja
he vastaisivat jotakin.

²⁹ Kaikki ne ovat pelkkää harhaa,
olemattomat ovat niiden teot,
tuulta ja tyhjää ovat niiden
valetut kuvat.

Messias on Herran valittu palvelija

42 Katso, minun palvelijani,
jota minä tuen,
valittuni, johon sieluni on mieltynyt.
Olen laskenut Henkeni
hänen ylleen,
hän tuo oikeuden kansakuntien
keskuuteen.

² Hän ei huuda eikä korota ääntään,
ei anna sen kuulua kaduilla.

³ Särjettyä ruokoa hän ei muserra,
ja heikosti palavaa kynttilänsydäntä
hän ei sammuta.

Hän toteuttaa oikeutta uskollisesti.

⁴ Hän ei sammu eikä murru,
ja hän saattaa oikeuden voimaan
maan päällä.

Meren saaret odottavat hänen
opetustaan.

⁵ Näin sanoo Jumala, Herra,
joka loi taivaan ja kaarrutti sen,
joka muovasi maan ja mitä
siitä versoo,

joka antoi henkäyksensä maan
ihmisille
ja hengen niille, jotka siellä
vaeltavat:

⁶ Minä, Herra, olen
vanhurskaudessa sinut
kutsunut,

minä tartun sinun käteesi,
varjelen sinut ja annan sinut
liitoksi kansalle,

valkeudeksi pakanoille,
⁷ avaamaan sokeat silmät,
päästämään vangit tyrmästä,
pimeydessä istuvat vankilasta.

⁸ Minä, Herra – se on minun
nimeni –

minä en anna kunniaani toiselle
enkä ylistystäni veistetyille
epäjumalankuville.

⁹ Katso, entiset ovat käyneet
toteen,

ja uusia minä ilmoitan.
Ennen kuin ne puhkeavat taimelle,
minä annan teidän ne kuulla.

Laulakaa Herralle uusi laulu

¹⁰ Laulakaa Herralle uusi laulu,

laulakaa hänen ylistystään maan
ääristä asti,
te merenkulkijat ja kaikki, mitä
meressä on,
te meren saaret ja niiden asukkaat.

¹¹ Antakoot äänensä kuulua
autiomaa ja sen kaupungit,
kylät, joissa Keedar asuu;
riemuitkoot Selan asukkaat,
huutakoot ilosta vuorten laelta.

¹² Antakoot he Herralle kunnian
ja julistakoot hänen ylistystään
meren saarissa.

¹³ Herra lähtee liikkeelle
kuin sankari,
kuin soturi hän herättää
kiivautensa.

Hän nostaa sotahuudon ja ärjyy,
hän osoittaa vihollisilleen
voimansa.

¹⁴ Minä olen ollut vaiti
ikiajoista asti,
olen ollut hiljaa ja hillinnyt itseni.
Mutta nyt minä huudan kuin
synnyttäjä,

puhallaan ja puuskutan.

¹⁵ Minä teen autoioiksi vuoret
ja kukkulat

ja annan kaiken ruohon
niillä kuivua.

Minä muutan virrat saariksi ja
kuivaan lammikot.

¹⁶ Minä kuljetan sokeat tietä,
jota he eivät tunne,
johdatan heitä poluilla, joita he
eivät ennen tunteneet.

Minä muutan pimeyden heidän
edellään valoksi
ja louhikot tasangoksi.
Nämä asiat minä teen
enkä jätä niitä tekemättä.
¹⁷ Mutta ne perääntyvät ja
joutuvat häpeään,
jotka turvaavat veistettyyn kuvaan
ja sanovat valetuille kuville:
"Te olette meidän jumaliamme."

**Israel on kuuro ja sokea
Herran palvelija**

¹⁸ Kuulkaa, te kuurot!
Katsokaa ja nähkää, te sokeat!
¹⁹ Kuka on sokea, ellei minun
palvelijani,
ja kuka niin kuuro kuin minun
sanansaattajani,
jonka minä lähetän?
Kuka on niin sokea kuin minun
uskottuni,
niin sokea kuin Herran palvelija?
²⁰ Paljon olet nähnyt mutta et
ole ottanut varteen;
korvat avattiin, mutta kukaan
ei kuule.
²¹ Herra on nähnyt hyväksi
vanhurskautensa tähden
tehdä lain suureksi ja
majesteettiseksi.
²² Mutta tämä on rosvottu ja
ryöstetty kansa.
Kaikki on suljettu vankikuoppiin ja
vankiloiden uumeniin.
He ovat joutuneet saaliiksi, eikä
ole kuka pelastaisi,

ryöstetyiksi, eikä ole ketään, kuka
sanoisi: "Anna takaisin!"

²³ Kuka teistä ottaa tämän
kuullakseen,
tarkkaa ja kuuntelee vastaisen
varalle?

²⁴ Kuka antoi Jaakobin
ryöstettäväksi
ja Israelin rosvojen valtaan?
Eikö Herra, jota vastaan me
olemme tehneet syntiä?
He eivät tahtoneet vaeltaa
hänen teitään
eivätkä totelleet hänen lakiaan.

²⁵ Niinpä hän vuodatti Israelin
päälle vihansa hehkun
ja sodan tuimuuden.
Se liekehti Israelin ympärillä,
mutta he eivät sitä huomanneet.
Se poltti heitä, mutta he eivät
siitä välittäneet.

Herra kokoaa kansansa

43 Mutta nyt, näin sanoo Herra,
joka loi sinut, Jaakob,
ja muovasi sinut, Israel:
Älä pelkää, sillä minä olen
sinun lunastajasi,
minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.
² Jos kuljet vetten halki, minä
olen sinun kanssasi,
jos virtojen poikki, ne eivät
tulvi ylitsesi.
Jos kuljet tulen läpi, et kärvenny
eikä liekki sinua polta.

³ Sillä minä olen Herra, sinun
Jumalasi,
Israelin Pyhä, sinun pelastajasi.

Minä annan sinun lunnaiksesi
Egyptin,
sinun sijastasi Kuusin ja Seban.

⁴ Koska sinä olet silmissäni
kallis ja arvokas
ja koska minä rakastan sinua,
minä annan ihmisiä sinun sijastasi
ja kansakuntia henkesi edestä.

⁵ Älä pelkää, sillä minä olen
sinun kanssasi.
Minä tuon sinun jälkeläisesi idästä,
lännestä minä sinut kokoan.

⁶ Minä sanon pohjoiselle:
Anna tänne!
ja etelälle: Älä estä!
Tuo minun poikani kaukaa
ja tyttäreni maan ääristä,
⁷ kaikki, jotka on otettu
minun nimiini
ja jotka olen kunniakseni luonut,
muovannut ja valmiiksi tehnyt.

Israel on Herran todistaja

⁸ Tuo esiin sokea kansa, jolla
on silmät,
ja kuurot, joilla on korvat.

⁹ Kaikki kansat ovat kokoontuneet
yhteen,
kansakunnat tulleet koolle.
Kuka heistä voi ilmoittaa tällaista
tai antaa meidän kuulla entisistä
asioista?

Asettakoot todistajansa ja
näyttäkööt, että ovat
oikeassa.
Sittenpä kuullaan ja sanotaan:
"Se on totta."

¹⁰ Te olette minun todistajani,
sanoo Herra,
te olette palvelijoitani, jotka
olen valinnut,
jotta tuntuksitte minut ja uskoisitte
minuun
ja ymmärtäisitte, että minä se olen.
Ennen minua ei ole syntynyt
yhtään Jumalaa,
eikä minun jälkeeni tule ketään.

¹¹ Minä, minä olen Herra,
eikä ole muuta pelastajaa
kuin minä.

¹² Minä olen ilmoittanut sen,
olen pelastanut ja julistanut,
eikä vierasta jumalaa ollut teidän
keskuudessanne.

Te olette minun todistajani,
sanoo Herra,
ja minä olen Jumala.

¹³ Tästedeskin minä olen sama.
Ei kukaan voi vapauttaa minun
kädestäni.

Minä toimin, kuka sen estää?

Baabel kukistuu

¹⁴ Näin sanoo Herra,
teidän lunastajanne, Israelin Pyhä:
Teidän tähtenne minä lähetän
sanan Baabeliin,
minä syöksen heidät kaikki pakoon,
kaldealaiset syöksyvät laivoihin,

jotka olivat heidän ylpeytensä.

¹⁵ Minä, Herra, olen teidän
pyhä Jumalanne,
minä, Israelin Luoja, olen teidän
kuninkaanne.

Herra tekee uutta

¹⁶ Näin sanoo Herra, joka teki
tien mereen,
polun valtaviin vesiin,
¹⁷ joka pani liikkeelle vaunut
ja hevoset,
sotaväen ja väkevät urhot.
Yhdessä he makaavat eivätkä
enää nouse,
he vaipuivat vesiin, sammuivat
kuin lampunsydän:

¹⁸ Älkää entisiä muistelko,
älkää menneistä välittäkö.

¹⁹ Katso, minä teen uutta!
Nyt se puhkeaa taimelle,
ettekö sitä huomaa?
Minä teen tien autiomaahan,
virrat aavikolle.

²⁰ Minua kunnioittavat
metsän eläimet,
sakaalit ja strutsit,
koska minä johdan vedet
autiomaahan,
virrat kuivaan maahan,
antaakseni kansani, minun
valittuni, juoda.

²¹ Kansa, jonka olen luonut
itseäni varten,
julistaa minun ylistystäni.

Syntien anteeksianto armosta

²² Minua sinä et ole avuksi
huutanut, Jaakob,
minun vuokseni et ole vaivaa
nähty, sinä Israel.

²³ Lampaita et ole tuonut minulle
polttouhriksi
etkä teurasuhreillasi minua
kunnioittanut.

Minä en ole rasittanut sinua
ruokauhrilla
enkä suitsutusuhrilla sinua
uuvuttanut.

²⁴ Et ole minulle suitsutusruokoa
hopealla ostanut
etkä minua teurasuhriesi rasvalla
virvoittanut,
vaan olet rasittanut minua
synneilläsi
ja uuvuttanut minut pahoilla
teoillasi.

²⁵ Minä, minä olen se, joka pyyhin
pois sinun rikkomuksesi
itseni tähden,
enkä sinun syntejäsi muista.

²⁶ Muistuta minua, käykäämme
oikeutta keskenämme.
Esitä asiasi ja osoita olevasi
oikeassa.

²⁷ Jo kantaisäsi teki syntiä,
ja puolestapuhujasi luopuivat
minusta.

²⁸ Niin minä annoin häväistä
pyhät ruhtinaat,
annoin Jaakobin tuhon omaksi,
Israelin muiden pilkattavaksi.

Hengen vuodatus

44 Mutta nyt kuule, Jaakob,
minun palvelijani,
sinä Israel, jonka olen valinnut.
² Näin sanoo Herra, sinun Luojasi,
joka on muovannut sinua aina
äidin kohdusta saakka,
hän, sinun auttajasi:
Älä pelkää, palvelijani Jaakob,
sinä Jesurun, jonka minä olen
valinnut.
³ Sillä minä vuodatan vedet
janoisen päälle
ja virrat kuivan maan päälle.
Minä vuodatan Henkeni sinun
siemenesi päälle
ja siunaukseni vesojesi päälle,
⁴ niin että ne versovat ruohikossa
kuin pajut vesipurojen äärellä.
⁵ Tämä sanoo: "Minä olen
Herran oma",
tuo nimittää itseään Jaakobin
nimellä,
tuo kirjoittaa käteensä:
"Herran oma"
ja ottaa Israelin kunnianimekseen.

Vain Herra on Jumala

⁶ Näin sanoo Herra, Israelin
kuningas,
ja sen lunastaja, Herra Sebaot:
Minä olen ensimmäinen ja minä
olen viimeinen,
ei ole muuta Jumalaa kuin minä.
⁷ Kuka on minun kaltaiseni?
Ilmoittautukoon minulle,

selittäköön ja osoittakoon sen.
Kertokoon kaiken siitä lähtien,
kun minä perustin muinaisaikojen
kansan.

Ilmoittakoon hän tulevat asiat,
sen mitä tulee tapahtumaan.
⁸ Älkää säikkykö älkääkä pelätkö.
Enkö minä aikoja sitten antanut
sinun ne kuulla
ja ilmoittanut ne sinulle.
Te olette minun todistajani:
onko muuta Jumalaa kuin minä?
Ei ole muuta pelastuskalliota,
minä en toista tiedä.

Epäjumalat ja niiden tekijät

⁹ Jumalankuvien tekijät ovat
tyhjänpäiväisiä kaikki,
eivät nuo heidän rakkaansa
mitään auta.
He ovat niiden todistajia,
etteivät ne näe eivätkä ymmärrä
mitään,
ja niin he joutuvat häpeään.
¹⁰ Kuka tahansa muovaakin
jumalan ja valaa kuvan,
ei siitä ole mitään hyötyä.
¹¹ Katso, kaikki niiden ystävät
joutuvat häpeään;
sepäthän ovat vain ihmisiä.
Tulkoot kaikki koolle ja
astukoot esiin:
he kauhistuvat ja joutuvat
yhdessä häpeään!
¹² Rautaseppä ottaa työkalun
ja tekee työtä hiilten hehkussa,
muotoilee kuvaa vasaroilla

ja työstää sitä käsivartensa
voimalla.

Nälkäkin tulee, ja voimat ehtyvät;
hän ei saa vettä juodakseen,
ja hän nääntyy.

¹³ Puuseppä jännittää mittanuoran,
piirtää hahmon punaliidulla,
vuolee kovertimella,
mittailee harpilla ja tekee
miehen kuvan,
kauniin ihmishahmon huoneeseen
asumaan.

¹⁴ Ihminen kaataa tarpeisiinsa
setripuita,
ottaa rautatammen tai tammen,
jonka hän on kasvattanut vahvaksi
metsän puiden seassa.
Hän istuttaa lehtikuusen, ja sade
kasvattaa sen suureksi.

¹⁵ Ne ovat ihmisellä polttopuina.
Hän käyttää niitä lämmitelläkseen,
sytyttää uunin ja paistaa leipää,
vieläpä veistää niistä jumalan
ja kumartaa sitä,
tekee jumalankuvan ja heittäytyy
maahan sen eteen.

¹⁶ Osan puusta hän polttaa tulesa,
tulen ääressä hän syö lihaa.
Hän paistaa paistin ja syö itsensä
kylläiseksi.

Hän myös lämmittelee ja sanoo:
"Hohhoijaa,
minun on lämmin, minä näen
tulenliekin."

¹⁷ Lopusta hän tekee jumalan,
jumalankuvan,

jonka eteen hän heittäytyy
maahan.

Sitä hän palvoo ja rukoilee sanoen:
"Pelasta minut, sillä sinä olet
minun jumalani."

¹⁸ Eivät he tajua, eivät he ymmärrä,
sillä suljetut ovat heidän silmänsä,
niin etteivät he näe,
samoin heidän sydämensä,
niin etteivät he käsitä.

¹⁹ Eivät he ota opikseen,
ei ole heillä järkeä eikä ymmärrystä,
että sanoisivat:

"Osan siitä poltin tulesa,
paistoin sen hiilillä leipää,
kypsytin lihaa ja söin.
Tekisinkö lopusta iljetyksen,
heittäytyisinkö maahan puupölkyn
eteen!"

²⁰ Joka pitää ystävänsä tuhkaa,
sen on petetty sydän harhaan
vienyt.

Ei hän pelasta sieluaan eikä
hän sano:

"Eikö ole petosta se, mikä on
oikeassa kädessäni."

Herra lunastaa Israelin

²¹ Muista tämä, Jaakob,
ja sinä, Israel, sillä sinä olet
minun palvelijani.

Minä olen sinut muovannut,
sinä olet minun palvelijani.
En minä sinua unohda, Israel.

²² Minä pyyhin pois sinun
rikkomuksesi kuin pilven,
sinun syntisi kuin sumun.

Palaa minun luokseni,
sillä minä olen sinut lunastanut.

²³ Huutakaa riemusta, taivaat,
sillä Herra on tämän tehnyt.
Huutakaa, maan syvyydet,
puhjetkaa riemuhuutoihin, vuoret,
sinä, metsä, ja kaikki sinun puusi!
Herra on lunastanut Jaakobin,
hän kirkastaa itsensä Israelissa.

²⁴ Näin sanoo Herra, sinun
lunastajasi,
joka muovasi sinut jo kohdussa:
Minä olen Herra, minä olen
tehnyt kaiken.

Yksinäni minä levitin taivaan auki,
muovasin maan – kuka oli
minun kanssani?

²⁵ Minä teen tyhjäksi
ennustajapappien merkit,
teen taikurit tyhmiiksi.
Viisaat minä pakotan
perääntymään
ja muutan heidän tietonsa
typeryydeksi.

²⁶ Mutta palvelijani sanan
minä toteutan
ja panen täytäntöön
sanansaattajieni neuvon.
Minä sanon Jerusalemile: "Sinussa
asuttakoon"
ja Juudan kaupungeille: "Teidät
rakennettakoon!"
Sen raunioista minä annan
nousta taloja.

²⁷ Minä sanon syvyydelle: "Kuivu!
Minä kuivatan sinun virtasi."

²⁸ Minä sanon Koorekselle:
"Minun paimeneni."
Hän toteuttaa kaiken, mitä
minä tahdon,
hän sanoo Jerusalemile: "Sinut
rakennettakoon"
ja temppelille: "Laskettakoon
sinun perustuksesi."

Koores Jumalan palvelijana

45 Näin sanoo Herra voidellulleen
Koorekselle,
jonka oikeaan käteen minä
olen tarttunut
alistaakseni kansat hänen edessään
ja irrottaakseni vyöt kuninkaitten
kupeilta,
avatakseni ovet hänen edessään,
niin etteivät portit sulkeudu:

² Minä kuljen sinun edelläsi
ja tasoitan vuorimaat.
Vaskiovet minä murran
ja rautasalvat lyön rikki.

³ Minä annan sinulle aarteet
pimeään peitosta,
kalleudet kätköistään,
jotta tietäisit, että minä, Herra
olen sinut nimeltä kutsunut,
minä, Israelin Jumala.

⁴ Palvelijani Jaakobin ja valittuni
Israelin tähden
minä kutsuin sinut nimeltä
ja annoin sinulle kunnianimen,
vaikka sinä et minua tuntenut.

⁵ Minä olen Herra, eikä toista ole,
ei ole muuta Jumalaa kuin minä.

Minä vyötän sinut, vaikka sinä
et minua tunne,
⁶jotta auringon nousun maista
sen laskun sijoille asti
tiedettäisiin,
ettei ole ketään muuta kuin minä.
Minä olen Herra, eikä toista ole,
⁷minä, joka teen valon ja luon
pimeyden,
joka tuotan onnen ja luon
onnettomuuden.
Minä, Herra, teen kaiken tämän.
⁸Pisaroikaa, te taivaat, ylhäältä,
vuotakoot pilvet vanhurskautta.
Avautukoon maa
ja antakoon hedelmänään
pelastuksen,
versokoon se myös vanhurskautta.
Minä, Herra, olen sen luonut.
⁹Voi sitä, joka riitelee luojaansa
vastaan,
saviastia saviastioiden joukossa!
Sanooko savi muovaajalleen:
"Mitä sinä pystyt tekemään?
Sinun työsi on kädettömän työtä!"
¹⁰Voi sitä, joka sanoo isälle: "Mikä
sinä olet siittämään?"
ja äidille: "Mikä sinä olet
synnyttämään?"
¹¹Näin sanoo Herra,
Israelin Pyhä, sen Luoja:
Tulevia asioita kysykää minulta,
lapseni ja kätteni työt jättäkää
minun haltuuni.
¹²Minä olen tehnyt maan
ja luonut ihmisen maan päälle.

Minun käteni levittivät taivaan auki,
minä annoin käskyni kaikille
sen joukoille.
¹³Minä herätin tuon miehen
vanhurskaudessa
ja minä tasoitan kaikki
hänen tiensä.
Hän rakentaa minun kaupunkini
ja päästää pakkosiirtolaiseni
lähtemään
vaatimatta maksua tai lahjusta,
sanoo Herra Sebaot.

Herra on salattu Jumala

¹⁴Näin sanoo Herra:
Egyptin vaivannäön tulos ja
Kuusin kauppavoitto
sekä sebalaiset, kookkaat miehet,
tulevat luoksesi, sinun omiksesi.
Sinun perässäsi he kulkevat,
astuvat kahleissa,
sinua he kumartavat, sinua
rukoilevat:
"Ainoastaan sinun keskuudessasi
on Jumala, ei ole toista,
ei ole muuta Jumalaa."
¹⁵Totisesti, sinä olet Jumala,
joka salaa itsensä,
sinä Israelin Jumala, Pelastaja.
¹⁶Häpeään he joutuvat kaikki,
pilkan kohteiksi.
Pilkattuina kulkevat, nuo
kuvien tekijät.
¹⁷Mutta Israelin pelastaa Herra
iankaikkisella pelastuksella.
Te ette joudu häpeään ettekä
pilkattaviksi,

ette ikinä, ikuisuuksien ikuisuuksiin
saakka.

Herran eteen on kaikkien tultava

¹⁸ Näin sanoo Herra,
joka on luonut taivaat:
– Hän on Jumala,
joka on muovannut maan ja
tehnyt sen,
hän on asettanut sen lujasti
paikoilleen.
Ei hän sitä autioksi luonut,
asuttavaksi hän sen valmisti –
"Minä olen Herra, eikä toista ole.

¹⁹ En ole puhunut salassa,
en pimeässä maankolkassa.
En ole sanonut Jaakobin
jälkeläisille:
etsikää minua tyhyydestä.
Minä, Herra, puhun vanhurskautta,
ilmoitan, mikä on oikein.
²⁰ Kokoontukaa ja tulkaa tänne,
astukaa esiin kaikki,
te kansoista eloon jääneet.
Eivät ne mitään ymmärrä,
jotka kantavat puisia
jumalankuviaan
ja rukoilevat jumalaa, joka ei
voi pelastaa.

²¹ Ilmoittakaa ja tuokaa esiin –
neuvotelkoot vaikka keskenään –
kuka on tämän julistanut jo
muinaisina aikoina,
ilmoittanut aikoja sitten.
Enkö minä, Herra!
Minun lisäkseni ei ole yhtäkään
Jumalaa.

Vanhurskasta ja pelastavaa Jumalaa
ei ole muuta kuin minä.

²² Kääntykää minun puoleeni ja
antakaa pelastaa itsenne,
kaikki te maan ääret,
sillä minä olen Jumala, eikä
toista ole.

²³ Minä olen vannonut
itseni kautta,
minun suustani on lähtenyt totuus,
peruuttamaton sana:
Minun edessäni on kaikkien
polvien notkistuttava,
minulle pitää jokaisen kielen
vannoa valansa."

²⁴ Hän sanoi minulle:
"Ainoastaan Herrassa on
vanhurskaus ja voima."
Hänen luokseen tulevat
häveten kaikki,
jotka ovat palaneet vihasta
häntä vastaan.
²⁵ Herrassa tulee vanhurskaaksi
ja hänestä kerskaa
koko Israelin heimo.

Ero Jumalan ja epäjumalien välillä

46 Beel vaipuu polvilleen, Nebo
taipuu kumaraan.
Heidän kuvansa joutuvat
vetoeläinten
ja kuormajuhtien selkään.
Mitä te kulkueessa kannoitte,
se säilytetään kuormaksi uupuneille.
² Yhdessä he taipuvat ja vaipuvat
polvilleen.
He eivät voi pelastaa kuormaa,

ja itse he vaeltavat vankeuteen.

³ Kuulkaa minua, Jaakobin heimo,
te Israelin heimon koko jäännös,
te, joita on pitänyt kantaa

äidinkohdusta asti,
nostaa äidinhelmasta alkaen.

⁴ Vanhuuteenne asti minä
olen sama,
vielä harmaantuneinkin minä
teitä kannan.

Niin minä olen tehnyt,
ja vastedeskin minä nostan,
minä kannan ja pelastan.

⁵ Keneen te minua vertaatte,
kenen rinnalle minut asetatte,
kenen kaltaisena pidätte minua,
että hän olisi minun vertaiseni?

⁶ Nuo kaatavat kultaa kukkarosta
ja punnitsevat hopeaa vaa'alla.
He palkkaavat kultasepän, ja hän
tekee siitä jumalan,
sen eteen he kumartuvat ja
sitä he palvovat.

⁷ He nostavat sen olalleen,
kantavat sitä ja asettavat sen
paikoilleen,
ja siinä se seisoo,
paikaltaan se ei liikahta.
Sitä huudetaan avuksi, mutta

se ei vastaa,
häädystä se ei pelasta.

Varoitus luopioille ja kovasydämisille

⁸ Muistakaa tämä ja olkaa lujia.
Pankaa tämä mieleenne, te luopiot.

⁹ Muistakaa entisiä asioita
ikiajoista asti:

minä olen Jumala, eikä toista ole.
Minä olen Jumala, eikä ole
minun vertaistani.

¹⁰ Minä ilmoitan alusta asti, mitä
lopuksi tapahtuu,
muinaisista ajoista asti, mitä ei
vielä ole tapahtunut.

Minä sanon: päätökseni pysyy,
kaiken, mitä tahdon, minä teen.

¹¹ Minä olen kutsunut idästä
petolinnun,
kaukaisesta maasta miehen, joka
toteuttaa päätökseni.

Minkä olen puhunut, sen minä
myös toteutan,
mitä olen suunnitellut, sen
minä myös teen.

¹² Kuulkaa minua, te
kovasydämiset,
te, jotka olette kaukana
vanhurskaudesta.

¹³ Minä olen antanut
vanhurskauteni lähestyä,
se ei ole kaukana,
ei viivy pelastus, jonka minä tuon.
Siionille minä annan pelastuksen,
Israelille kirkkauteni.

Ylpeän Baabelin nöyryytys

47 Astu alas, istu tomuun,
neitsyt, tytär Baabel.
Istu maahan, valtaistuinta vailla,
Kaldean tytär.

Ei sinua enää kutsuta hienoksi
ja hemmotelluksi.

² Tartu käsikiviin ja jauha jauhoja.
Riisu huntusi,

kohota helmasi ja paljasta sääresi,
kahlaa virtojen poikki.

³ Häpysi paljastuu,
häpeäsi näkyy;
minä kosten enkä säästä ketään.

⁴ Meidän lunastajamme nimi on
Herra Sebaot, Israelin Pyhä.

⁵ Istu ääneti, väisty pimeään,
sinä Kaldean tytär.

Ei sinua enää kutsuta valtakuntien
valtiattareksi.

⁶ Minä vihastuin kansaani,
annoin häväistä perintöösani,
annoin heidät sinun käsiisi.

Sinä et osoittanut sääliä
heitä kohtaan,
vanhuksellekin teit ikeesi kovin
raskaaksi.

⁷ Sinä sanoit:
"Ikuisesti minä olen valtiatar."
Sen vuoksi et ottanut näitä
asioita sydämellesi,
et ajatellut loppua.

⁸ Mutta nyt kuule tämä, sinä, joka
elät nautinnoissa,
joka istut muka turvassa
ja sanot sydämessäsi:
"Minä, eikä ketään muuta!
Minä en tule istumaan leskenä
enkä kokemaan lapsien
menettämistä."

⁹ Kuitenkin nämä molemmat
tulevat sinun osaksesi
yhtäkkiä, samana päivänä:
lapsettomuus ja leskeys.
Täysin määrin ne kohtaavat sinua

huolimatta taikojesi paljoudesta,
loitsujesi suuresta voimasta.

¹⁰ Sinä luotit pahuuteesi,
sinä sanoit: "Ei kukaan minua näe."
Sinun viisautesi ja tietosi, ne
eksyttivät sinut,

ja niin sinä sanoit sydämessäsi:
"Minä, eikä ketään muuta!"

¹¹ Sen tähden sinua kohtaa
onnettomuus,

jota et osaa manata pois.
Sinut yllättää tuho,
jota et kykene torjumaan,
äkkiä sinua kohtaa perikato,
jota et aavistanut.

Baabelin voimattomuus

¹² Astupa esiin loitsuinesi
ja paljoine taikoinesi,
joiden parissa olet vaivaa nähnyt
nuoruudestasi asti.

Ehkä hyvinkin saat avun,
ehkä herätät kauhua.

¹³ Sinä olet väsyttänyt itsesi
paljolla neuvottelullasi.

Astukoot nyt esiin ja auttakoot
sinua

nuo taivaan mittaajat,
tähtien tähyilijät,
jotka kuu kuulta ilmoittavat,
mitä sinulle tapahtuu.

¹⁴ Katso, he ovat kuin olkia.
Tuli polttaa heidät;
eivät he voi pelastaa itseään
sen liekistä.

Se ei ole hiillos, jonka luona
lämmittelään,

eikä valkea, jonka ääressä
istuskellaan.

¹⁵ Näin käy niiden, joiden kanssa
olet vaivaa nähnyt
ja käynyt kauppaa nuoruudestasi
asti:
he harhailevat kukin suunnalleen,
kukaan ei sinua pelasta.

**Herra on puhunut ja
puhuu yhä kansalleen**

48 Kuulkaa tämä, Jaakobin heimo,
te, joita kutsutaan Israelin
nimellä

ja jotka olette Juudan lähteestä,
te, jotka vannotte Herran nimeen
ja tunnustatte Israelin Jumalan,
mutta ette totuudessa ettekä
vanhurskaudessa:

² Heitähän kutsutaan pyhän
kaupungin mukaan,
ja he pitävät tukenaan Israelin
Jumalaa,

jonka nimi on Herra Sebaot.

³ Entiset asiat minä ilmoitin
kauan sitten,

minun suustani ne ovat lähteneet,
ja minä olen ne julki julistanut.

Yhtäkkiä minä toteutin ne,
ja ne tapahtuivat.

⁴ Minä tiesin, että sinä olet
paatunut,
että sinun niskasi on rautajänne
ja otsasi vaskea.

⁵ Siksi minä ilmoitin nämä asiat
sinulle jo kauan sitten,
annoin sinun kuulla niistä,

ennen kuin ne tapahtuivat,
ettet sanoisi: "Jumalankuvani
on ne tehnyt,
veistetty kuvani ja valettu kuvani
on niin säätänyt."

⁶ Sinä olet ne kuullut, katso
nyt kaikkea.

Etkö myönnä sitä?

Tästä lähtien minä annan sinun
kuulla uusia asioita,
salattuja, joita et ole tiennyt.

⁷ Ne on luotu nyt eikä aikoja sitten.
Ennen tätä päivää et ole
niistä kuullut,

ettet voisi sanoa: "Johan minä
ne tiedän!"

⁸ Et ole niistä kuullut etkä tiennyt,
eikä ole korvasi ollut niille
aikaisemmin avoin.

Minä kyllä tiesin, että sinä olet
aivan uskonon,
nimesi on "Luopio äidin
kohdusta asti".

**Herra on pitkämielinen
nimensä tähden**

⁹ Oman nimeni tähden minä
olen pitkämielinen,
ylistykseni tähden minä hillitsen
vihani,

etten sinua tuhoaisi.

¹⁰ Katso, minä olen sulattanut
sinua hopeaa saamatta,
minä olen koetellut sinua
ahdingon ahjossa.

¹¹ Itseni, itseni tähden minä
sen teen,

sillä kuinka onkaan nimeäni
häväisty.

Kunniaani minä en toiselle anna.

¹² Kuule minua, Jaakob,
ja sinä, Israel, jonka olen kutsunut:
Minä olen aina sama,
minä olen ensimmäinen ja
myös viimeinen.

¹³ Minun käteni on perustanut
maan,
minun oikea käteni on levittänyt
taivaan auki.

Minä kutsun niitä,
ja siinä ne pysyvät yhdessä.

Koores kukistaa Baabelin

¹⁴ Kokoontukaa kaikki ja kuulkaa:
Kuka niistä muista on ilmoittanut,
että hän, jota Herra rakastaa,
tekee Baabelille hänen tahtonsa
mukaan
ja on hänen käsivartenaan
kaldealaisia vastaan?

¹⁵ Minä, minä olen puhunut,
minä olen hänet kutsunut,
olen tuonut hänet esiin,
ja hän menestyy teillään.

¹⁶ Tulkaa lähelleni, kuulkaa tämä:
Alun alkaenkaan en ole puhunut
salassa.

Kun nämä tapahtuivat, minä
olin jo siellä.

Ja nyt Herra, Herra, on lähettänyt
minut
ja myös oman Henkensä.

Paetkaa pois Baabelista

¹⁷ Näin sanoo Herra, sinun
lunastajasi,

Israelin Pyhä:

Minä olen Herra, sinun Jumalasi,
joka opetan sinulle, mikä on
hyödyllistä,

johdatan sinua tiellä, jota kuljet.

¹⁸ Jospa kuulisit minun käskyjäni!

Silloin rauhasi olisi kuin virta
ja vanhurskautesi kuin
meren aallot,

¹⁹ sinun jälkeläisiäsi olisi
kuin hiekkaa,

sinun ruumiisi versoja kuin
hiekanjyviä.

Heidän nimensä ei häviäisi
eikä katoaisi

minun kasvojeni edestä.

²⁰ Lähtekää Baabelista, paetkaa
Kaldeasta,

ilmoittakaa riemuhuudoin,

kuuluttakaa tämä,

vielä tietä siitä maan ääriin
asti, sanokaa:

"Herra on lunastanut palvelijansa
Jaakobin."

²¹ Eivät he janoa kärsineet,
kun hän kuljetti heitä autioilla
seuduilla.

Veden hän sai vuotamaan
heille kalliosta;

hän halkaisi kallion, ja vedet
virtasivat.

²² Jumalattomilla ei ole rauhaa,
sanoo Herra.

HERRA PELASTAA ISRAELIN SYNNISTÄ, 49 – 57

Herran palvelijan kutsuminen

49 Kuulkaa minua, te
meren saaret,
ja tarkatkaa, kaukaiset kansat!
Herra on kutsunut minut äitini
kohdusta asti,
hän mainitsi nimeni, kun vielä
olin äitini sisällä.
² Hän teki suuni terävän miekan
kaltaiseksi,
kätki minut kätensä varjoon.
Hän teki minusta hiotun nuolen,
talletti minut viineensä.
³ Ja hän sanoi minulle:
"Sinä olet minun palvelijani,
Israel, jossa osoitan kirkkauteni."
⁴ Mutta minä sanoin:
"Tyhjän vuoksi olen väsyttänyt
itseni,
kuluttanut voimani turhaan
ja tyhjään.
Kuitenkin on oikeuteni Herran
huomassa,
palkkani Jumalan luona."
⁵ Ja nyt Herra puhuu,
hän, joka äitini kohdusta asti
on valmistanut minut
palvelijakseen
palauttamaan Jaakobin hänen
luokseen,
niin että Israel koottaisiin hänen
omakseen –
minä olen arvokas Herran silmissä,

Jumalani on tullut voimakseni.

⁶ Näin sanoo Herra:

Liian vähäistä on sinulle olla
palvelijani,
joka palauttaa ennalleen Jaakobin
sukukunnat
ja tuo takaisin Israelin varjeltuneet.
Minä asetan sinut valkeudeksi
pakanoille,
ja niin minulta tulee pelastus
maan ääriin asti.

Israelin ihmeellinen pelastus

⁷ Näin sanoo Herra,

Israelin lunastaja, Israelin Pyhä,
syvästi halveksitulle, kansan
inhoamalle,
valtiaitten orjalle:
Kuninkaat saavat nähdä, he
nousevat seisomaan,
ruhtinaat kumartuvat maahan
Herran tähden, joka on uskollinen,
Israelin Pyhän tähden, joka on
sinut valinnut.

⁸ Näin sanoo Herra:

Armon aikana olen sinulle
vastannut
ja pelastuksen päivänä sinua
auttanut.
Minä olen sinut valmistanut
ja teen sinusta kansalle liiton
takaajan.

Sinä palautat maan ennalleen,
jaat hävitetyt perintöosat,

⁹ sanot vangituille: "Astukaa ulos!"
ja pimeässä oleville: "Tulkaa
valoon!"

Teiden varsilta he löytävät
ravintonsa,
kaikki paljaat kukkulat ovat heillä
laidunpaikkoina.

¹⁰ Ei heidän tule nälkä eikä jano,
ei ahdistaa heitä helle eikä
auringon paahde,
sillä heidän armahtajansa
johdattaa heitä
ja vie heidät vesilähteille.

¹¹ Kaikille vuorilleni minä teen teitä,
minun valtatieni kulkevat korkealla.

¹² Tässä he tulevat, he tulevat
kaukaa:

nuo pohjoisesta, nuo lännestä,
nuo siiniläisten maasta!

¹³ Riemuitkaa, taivaat, iloitse, maa,
puhjetkaa riemuhuutoon, vuoret,
sillä Herra lohduttaa kansaansa
ja armahtaa kurjiaan!

Herra ei unohda Siionia

¹⁴ Mutta Siion sanoo: "Herra on
minut hylännyt,
Herra on minut unohtanut."

¹⁵ Unohtaako nainen rintalapsensa,
niin ettei hän armahda kohtunsa
poikaa?

Ja vaikka hän unohtaisikin,
minä en sinua unohda.

¹⁶ Katso, kämmeniini olen
sinut piirtänyt;
sinun muurisi ovat aina minun
edessäni.

¹⁷ Sinun lapsesi tulevat rientäen,
repijäsi ja raastajasi lähtevät
sinusta pois.

¹⁸ Nosta katseesi, katso ympärillesi:
kaikki sinun lapsesi kokoontuvat
ja tulevat luoksesi.

Niin totta kuin minä elän,
sanoo Herra,
sinä puolet heidät kaikki ylläsi
kuin koristeen
ja sidot heidät ympärillesi niin
kuin morsian vyönsä.

¹⁹ Sillä sinä, sinun rauniosi ja
autiot paikkasi,
sinun hävitetty maasi,
sinä käyt silloin ahtaaksi
asukkaiden paljoudesta,
ja kaukana ovat ne, jotka sinua
ennen ahmivat.

²⁰ Vielä sanovat korviesi kuullen
sinun lapsettomuutesi lapset:
"Paikka on minulle ahdas,
siirry vähän, että minäkin voin
asettua asumaan."

²¹ Silloin sinä sanot sydämessäsi:
"Kuka on nämä minulle
synnyttänyt?

Minä olin menettänyt lapseni ja
olin hedelmätön,
olin karkotettu ja syrjään sysätty.
Kuka on heidät kasvattanut?
Minuthan oli jätetty yksin.
Missä nämä silloin olivat?"

²² Näin sanoo Herra, Herra:
Katso, minä nostan käteni
kansakuntien puoleen,
kohotan lippuni kansoja kohti.
He tuovat sinun poikasi sylissään
ja kantavat tyttäriäsi olallaan.

²³ Kuninkaista tulee sinulle
lastenhoitajat,
heidän ruhtinattaristaan imettäjät.
Kasvoilleen maahan he kumartuvat
sinun edessäsi
ja nuolevat tomun jaloistasi.
Silloin sinä tiedät, että minä
olen Herra
ja että ne, jotka minua odottavat,
eivät joudu häpeään.

²⁴ Voidaanko sankarilta viedä saalis
tai voiko vanhurskaan vanki
päästä pakoon?

²⁵ Totisesti, näin sanoo Herra:
Vangit viedään sankarilta,
ja väkivaltaisen saalis
pääsee pakoon.
Minä taistelen sitä vastaan, joka
hyökkää kimppuusi,
ja minä pelastan sinun lapsesi.

²⁶ Minä syötän sinun sortajillesi
heidän omaa lihaansa,
he juopuvat omasta verestään
kuin rypäleen mehusta.
Kaikki liha saa tietää,
että minä, Herra, olen sinun
pelastajasi,
että Jaakobin Väkevä on sinun
lunastajasi.

Siionin syyllisyys

50 Näin sanoo Herra:
Missä on äitinne erokirja,
jolla olisin ajanut hänet pois?
Tai kuka on minun velkojani,
jolle olisin teidät myynyt?

Pahojen tekojenne tähden
teidät on myyty,
rikkomustenne tähden on
äitinne ajettu pois.

² Miksi ei ollut ketään, kun
minä tulin,
miksi kukaan ei vastannut, kun
minä kutsuin?
Onko käteni todella liian lyhyt
vapauttamaan,
eikö minulla ole voimaa pelastaa?
Minä kuivaan meren nuhtelullani,
minä teen virrat autiomaaksi,
niin että niiden kalat mätänevät.
Veden puutteessa ne kuolevat
janoon.

³ Minä puen taivaat mustiin
ja verhoan ne säkkipukuun.

Herran palvelijan kärsivällisyys

⁴ Herra, Herra, on antanut minulle
opetuslasten kielen,
niin että voin sanalla virvoittaa
väsynyttä.
Hän herättää aamu aamulta,
hän herättää minun korvani
kuulemaan opetuslasten
tavoin.

⁵ Herra, Herra on avannut
minun korvani,
enkä minä ole niskoitellut,
en vetäytynyt pois.

⁶ Selkäni annoin lyötäväksi,
poskieni parran revittäväksi,
kasvojani en peittänyt pilkalta
ja syljeltä.

⁷ Herra, Herra auttaa minua,

sen tähden ei pilkka minuun
koskenut.
Sen tähden minä tein kasvoni
koviksi kuin piikivi;
minä tiedän, etten joudu häpeään.
⁸ Lähellä on hän, joka julistaa
minut syyttömäksi;
kuka voi käydä oikeutta minun
kanssani!
Astukaamme yhdessä esiin.
Kuka on minun vastapuoleni?
Tulkoon hän tänne!
⁹ Katso, Herra, Herra auttaa minua,
kuka voi tuomita minut syylliseksi?
Kaikki he hajoavat kuin vaate,
koi syö heidät.
¹⁰ Kuka teistä pelkää Herraa
ja kuulee hänen palvelijansa ääntä?
Se, joka vaeltaa pimeydessä
ja valoa vailla,
luottakoon Herran nimeen
ja turvautukoon Jumalaansa.
¹¹ Mutta te kaikki, jotka
sytytätte tulta,
te palavilla nuolilla varustautuneet,
syöksykää oman tulenne liekkeihin,
sytyttämiinne palaviin nuoliin.
Minun kädestäni tämä teille tulee;
vaivassa te joudutte virumaan.

Herra lohduttaa Siionia

51 Kuulkaa minua, te jotka
tavoittelette vanhurskautta,
te, jotka etsitte Herraa.
Katsokaa kalliota, josta teidät
on lohkaistu,

ja kaivantoa, josta teidät on
louhittu.
² Katsokaa Abrahamia, isäänne,
ja Saaraa, joka teidät kivulla
synnytti.
Yksi ainoa hän oli, kun minä
hänet kutsuin,
mutta minä siunasin hänet ja
enensin hänet.
³ Herra lohduttaa Siionia,
lohduttaa kaikkia sen raunioita.
Hän tekee sen autiomaasta
kuin Eedenin
ja sen aromaasta kuin Herran
puutarhan.
Siellä on oleva riemu ja ilo,
kiitoksen ja ylistyslaulun ääni.
⁴ Kuuntele minua, kansani,
kuule minua, kansakuntani,
sillä minusta on lähtöisin laki,
minä säädän oikeuteni valoksi
kansoille.
⁵ Lähellä on minun vanhurskauteni,
minun apuni ilmestyy,
minun käsivarteni tuomitsevat
kansoja.
Minua odottavat merensaaret
ja panevat toivonsa minun
käsivarteeni.
⁶ Nostakaa silmänne taivasta kohti
ja katsokaa maata, joka on alhaalla,
sillä taivaat hajoavat kuin savu,
maa kuluu pois kuin vaate
ja sen asukkaat kuolevat kuin
hyttyset.

Mutta minun pelastukseni
 pysyy ikuisesti,
 eikä minun vanhurskauteni järky.
⁷ Kuulkaa minua, te, jotka tunnette
 vanhurskauden,
 kansa, jonka sydämessä on
 minun lakini:
 älkää pelätkö ihmisten pilkkaa,
 älkää säikkykö heidän herjauksiaan.
⁸ Sillä koi syö heidät kuin vaatteen,
 toukka syö heidät kuin villan,
 mutta minun vanhurskauteni
 pysyy ikuisesti,
 minun pelastukseni polvesta
 polveen.

Herran väkevä käsivarsi

⁹ Herää, herää, pukeudu voimaan,
 sinä Herran käsivarsi!
 Herää niin kuin menneinä päivinä,
 muinaisten sukupolvien aikana.
 Etkö juuri sinä lyönyt kuoliaaksi
 Rahabin,
 lävistänyt lohikäärmeen?
¹⁰ Etkö juuri sinä kuivannut meren,
 suuren syvyyden vedet?
 Sinä teit meren syvänteet tieksi
 lunastettujen kulkea.
¹¹ Herran vapaiksi lunastamat
 palaavat,
 he tulevat Siioniin riemuhuudoin,
 päänsä päällä iankaikkinen ilo.
 Riemu ja ilo saavuttavat heidät,
 mutta murhe ja huokaus
 pakenevat.
¹² Minä, minä olen teidän
 lohduttajanne.

Mikä olet sinä, joka pelkää
 kuolevaista ihmistä,
 ihmislasta, jonka käy kuin ruohon,
¹³ ja unohdat Herran, joka on
 sinut tehnyt,
 joka on levittänyt taivaan auki
 ja laskenut maan perustukset.
 Sinä vapiset aina ja kaikki päivät
 sortajan vihan edessä,
 kun hän valmistautuu hävittämään?
 Mutta missä on sortajan viha?
¹⁴ Pian päästetään kumarainen
 vanki vapaaksi.
 Ei hän vankikuoppaan kuole,
 eikä häneltä leipää puutu.
¹⁵ Minä olen Herra, sinun Jumalasi,
 joka liikutan meren, niin että sen
 aallot pauhaavat.
 Herra Sebaot on hänen nimensä.
¹⁶ Minä olen pannut sanani
 sinun suuhusi,
 olen kätkenyt sinut käteni varjoon.
 Minä levitin taivaan auki ja
 perustin maan,
 ja minä sanon Siionille: "Sinä
 olet minun kansani."

Herra ottaa pois vihansa maljan

¹⁷ Herää, herää, nouse, Jerusalelm,
 sinä, joka olet juonut
 Herran kädestä
 hänen vihansa maljan.
 Horjuttavan maljan olet juonut,
 tyhjäksi särpinyt.
¹⁸ Ei ollut häntä taluttamassa
 yksikään

kaikista hänen synnyttämistään
lapsista.

Ei tarttunut hänen käteensä kukaan
kaikista hänen kasvattamistaan
lapsista.

¹⁹ Kaksittain sinua kohtasivat
tuho ja hävitys, nälkä ja miekka.
Kukapa sinua surkuttelisi, kuka?
Minä lohdutan sinua.

²⁰ Tajuttomina makasivat poikasi
jokaisessa kadun kulmassa
kuin antiloopit verkossa,
täynnä Herran vihaa,
sinun Jumalasi nuhtelua.

²¹ Sen tähden kuule tätä, sinä
poloinen,
joka olet juopunut vaikka et viinistä.

²² Näin sanoo sinun Herrasi, Herra,
sinun Jumalasi,
joka ajaa kansansa asian:
Katso, minä otan pois sinun
kädestäsi

horjuttavan maljan, vihani pikarin,
ei sinun enää tarvitse siitä juoda.

²³ Minä panen sen kiusaajiesi
käteen,
niiden, jotka sanoivat sinulle:
"Kumarru maahan, niin me
kuljemme ylitsesi",
ja niin sinä annoit selkäsi
maankamaraksi,
kulkijoille kaduksi.

Ilosanoma Siionin pelastuksesta

52 Herää, herää, pukeudu
voimaasi, Siion,

pukeudu kirkkautesi juhlapukuun,
Jerusalem,
sinä pyhä kaupunki!
Sillä ei koskaan enää astu
sinun sisällesi
ympärileikkaamaton eikä
saastainen.

² Pudista tomu päältäsi ja nouse,
istu istuimellesi, Jerusalem!
Irrota kahleet kaulastasi,
vangittu tytär Siion!

³ Sillä näin sanoo Herra:
Ilmaiseksi teidät myytiin,
rahatta teidät lunastetaan.

⁴ Näin sanoo Herra, Herra: Ensin
minun kansani meni alas Egyptiin
asuakseen siellä muukalaisena, ja sitten
Assur sortii sitä ilman mitään syytä.

⁵ Mitä minulla on nyt täällä tekemistä,
sanoo Herra, kun minun kansani on
viety pois ilmaiseksi? Sen valtiat
elämöivät, sanoo Herra, ja minun
nimeäni pilkataan jatkuvasti, kaikki
päivät. ⁶ Sen tähden minun kansani
tulee sinä päivänä tuntemaan minun
nimeni, ymmärtämään, että minä olen
se, joka sanon: "Tässä minä olen."

⁷ Kuinka suloiset ovat vuorilla
ilosanoman tuojan jalat,
hänen, joka julistaa rauhaa,
ilmoittaa hyvän sanoman,
julistaa pelastusta ja sanoo Siionille:
"Sinun Jumalasi on kuningas!"

⁸ Kuule! Vartiomiehesi korottavat
äänensä,

kaikki he puhkeavat
 riemuhuutoihin,
 sillä he näkevät silmästä silmään,
 kuinka Herra palaa Siioniin.
⁹ Puhjetkaa riemuhuutoihin,
 kaikki Jerusalemin rauniot,
 sillä Herra on antanut kansalleen
 lohdutuksen,
 hän on lunastanut Jerusalemin.
¹⁰ Herra on paljastanut pyhän
 käsivartensa
 kaikkien kansojen nähden,
 ja kaikki maan ääret saavat nähdä
 meidän Jumalamme antaman
 pelastuksen.
¹¹ Pois, pois! Lähtekää sieltä,
 älkää koskeko saastaiseen.
 Lähtekää sen keskeltä,
 puhdistautukaa,
 te Herran aseenkantajat.
¹² Ei teidän tarvitse hädissänne
 lähteä,
 ei paeten kulkea,
 sillä Herra kulkee teidän edellänne,
 Israelin Jumala seuraa suojananne.

**Herran vanhurskaan palvelijan
kärsimys ja uhrikuolema**

¹³ Katso, minun palvelijani
 menestyy.
 Hän nousee ja kohoaa,
 hän on oleva hyvin korkea.
¹⁴ Niin kuin monet kauhistuivat
 häntä –
 niin runneltu hän oli,
 hän ei enää näyttänyt ihmiseltä,

hänen hahmonsa ei ollut
 ihmislasten hahmo –
¹⁵ niin hän saattaa ihmetyksiin
 monet kansat,
 hänen tähtensä kuninkaات
 sulkevat suunsa.
 Sillä mitä heille ei ole ikinä kerrottu,
 sen he saavat nähdä;
 mitä he eivät ole kuulleet, sen
 he voivat havaita.

53 Kuka uskoo meidän
 sanomamme,
 kenelle ilmoitetaan Herran
 käsivarsi?
² Hän kasvoi Herran edessä
 kuin vesa,
 kuin juurivesa kuivasta maasta.
 Ei ollut hänellä komeutta eikä
 kauneutta.
 Me näimme hänet, mutta hänellä
 ei ollut hahmoa,
 johon olisimme mieltyneet.
³ Hän oli halveksittu ja ihmisten
 hylkäämä,
 kipujen mies ja sairauden tuttava,
 jota näkemästä kaikki kasvonsa
 peittivät,
 halveksittu, jota emme minäkään
 pitäneet.
⁴ Mutta totisesti,
 meidän sairautemme hän otti
 kantaakseen,
 meidän kipumme hän otti
 taakakseen.
 Me pidimme häntä rangaistuna,
 Jumalan lyömänä ja vaivaamana,

⁵ mutta hänet haavoitettiin meidän
rikkomustemme tähden,
runneltiin meidän pahojen
tekojemme tähden.
Rangaistus oli hänen päällään,
että meillä olisi rauha,
ja hänen haavojensa kautta meidät
on parannettu.

⁶ Kaikki me vaelsimme eksyksissä
kuin lampaat,
kukin meistä poikkesi omalle
tielleen.

Mutta Herra pani hänen päälleen
kaikkien meidän syntivelkamme.

⁷ Häntä piinattiin, ja hän
alistui siihen
eikä suutaan avannut.
Kuin karitsa, joka viedään
teurastettavaksi,
kuin lammas, joka on ääneti
keritsijöittensä edessä,
ei hänkään suutaan avannut.

⁸ Vangittuna ja tuomittuna hänet
otettiin pois,
mutta kuka hänen aikalaisistaan
sitä ajatteli?
Sillä hänet leikattiin pois
elävien maasta,
minun kansani rikkomusten tähden
rangaistus kohtasi häntä.
⁹ Hänelle annettiin hauta
jumalattomien joukossa,
mutta rikkaan luo hän tuli
kuoltuaan,
sillä hän ei ollut tehnyt vääryyttä
eikä hänen suussaan ollut petosta.

¹⁰ Herra näki hyväksi runnella
häntä,
lyödä häntä kärsimyksellä.
Jos sinä asetat hänen sielunsa
vikauhriksi,
hän saa nähdä jälkeläisiä ja
elää kauan,
ja Herran tahto toteutuu hänen
kauttaan.
¹¹ Sielunsa vaivan tähden hän saa
nähdä työnsä hedelmän
ja kokee työnsä täyttymyksen.
Tuntemisensa kautta minun
vanhurskas palvelijani
vanhurskauttaa monet ja kantaa
heidän pahat tekonsa.
¹² Sen tähden minä annan hänelle
osan suurten joukossa,
ja väkevien kanssa hän jakaa
saalista,
sillä hän antoi sielunsa alttiiksi
kuolemalle,
ja hänet luettiin pahantekijöiden
joukkoon.
Hän kantoi monien synnit
ja rukoili pahantekijöiden puolesta.

Siionin saama armo ja kunnia

54 Huuda riemusta, sinä
hedelmätön,
joka et ole synnyttänyt!
Puhkea riemuhuutoon ja
iloiitse sinä,
jolla ei ole ollut synnytyskipuja!
Sillä yksinäisellä naisella on
enemmän lapsia
kuin aviovaimolla, sanoo Herra.

² Laajenna telttasi ala,
 levitä majojesi seinäkankaat.
 Älä säästele!
 Pidennä telttaköytesi
 ja vahvista vaarnasi!
³ Sinä leviät oikealle ja vasemmalle,
 sinun jälkeläisesi ottavat
 omikseen kansat
 ja asuttavat autiot kaupungit.
⁴ Älä pelkää, sillä sinä et
 joudu häpeään,
 älä ole häpeissäsi, sillä et tule
 pettymään.
 Nuoruutesi häpeän sinä unohdat,
 leskeytesi häväistystä et
 enää muista,
⁵ sillä hän, joka sinut teki, on
 sinun aviomiehesi,
 Herra Sebaot on hänen nimensä.
 Sinun lunastajasi on Israelin Pyhä;
 häntä kutsutaan kaiken maan
 Jumalaksi.
⁶ Sillä niin kuin hylätyn, syvästi
 murheellisen vaimon
 on Herra sinut kutsunut –
 nuoruusajan vaimon, jota on
 halveksittu –
 sanoo sinun Jumalasi.
⁷ Lyhyeksi hetkeksi minä sinut
 hylkäsin,
 mutta suurella laupeudella minä
 sinut jälleen kokoan.
⁸ Ylitsevuotavassa vihassani
 minä peitin
 hetkeksi sinulta kasvoni,

mutta minä armahdan sinut
 iankaikkisella armolla,
 sanoo Herra, sinun lunastajasi.
⁹ Tämä on minulle niin kuin
 olivat Nooan vedet:
 niin kuin minä vannoin,
 etteivät Nooan vedet enää
 tulvi maan yli,
 niin minä vannon,
 etten enää vihastu sinuun enkä
 sinua nuhtele.
¹⁰ Vuoret väistykööt ja kukkulat
 horjukoot,
 mutta minun armoni ei
 sinusta väisty
 eikä minun rauhanliittoni horju,
 sanoo Herra, sinun armahtajasi.
¹¹ Sinä poloinen, myrskyn
 raastama,
 sinä, joka olet vailla lohduttajaa!
 Katso, minä peitän seinäsi
 turkoosikivillä,
 lasken perustuksesi safiireista.
¹² Minä teen muuriasi harjat
 rubiineista,
 porttisi säkenöivistä kivistä
 ja koko ympärysmuurisi jalokivistä.
¹³ Sinun lapsesi ovat kaikki Herran
 opetuslapsia,
 lapsillasi on oleva suuri rauha.
¹⁴ Sinut vahvistetaan
 vanhurskaudella.
 Sinä saat olla kaukana sorrosta,
 ei sinun tarvitse pelätä,
 ja kaukana hävityksestä,
 ei se sinua lähesty.

¹⁵ Jos joku hyökkää kimppuusi,
se ei tapahdu minun tahdostani.
Se, joka hyökkää kimppuusi,
kaatuu eteesi.

¹⁶ Katso, minä olen luonut sepän,
joka lietsoo hiilet hehkumaan
ja valmistaa asean käyttäjän
käteen.

Minä olen myös luonut tuhoajan
hävitystyötä varten.

¹⁷ Jokainen ase, joka valmistetaan
sinun varallesi,
on tehoton,
ja jokaisen kielen, joka nousee
tuomitsemaan sinua,
sinä osoitat vääräksi.

Tämä on Herran palvelijoiden
perintöosa,
heidän minulta saamansa
vanhurskaus, sanoo Herra.

Kutsu armoliittoon

55 Hei, kaikki janoiset! Tulkaa
veden ääreen!
Tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaa,
ostakaa viljaa ja syökää.
Tulkaa, ostakaa rahatta ja hinnatta
viiniä ja maitoa.

² Miksi punnitsette hopeaa
maksuksi siitä, mikä
ei ole leipää,
ja annatte uurastuksenne tuloksen
siitä, mikä ei ravitse?
Kuulkaa minua, niin saatte
syödä hyvää,
ja sielunne nauttii rasvaisista
ruuista.

³ Kallistakaa korvanne, tulkaa
minun luokseni.

Kuulkaa, niin sielunne saa elää.
Minä teen teidän kanssanne
iankaikkisen liiton,
Daavidin lujan armoliiton.

⁴ Hänet minä asetin kansoille
todistajaksi,
kansojen ruhtinaaksi ja käskijäksi.

⁵ Sinä kutsut kansan, jota et tunne,
ja kansa, joka ei sinua tunne,
rientää luoksesi Herran, sinun
Jumalasi, tähden,
Israelin Pyhän tähden, sillä hän
korottaa sinut kunniaan.

Etsikkoaika

⁶ Etsikää Herraa silloin, kun hänet
voidaan löytää,
huutakaa häntä avuksi, kun
hän on lähellä.

⁷ Jumalaton hylätköön tiensä
ja väärintekijä ajatuksensa
ja palatkoon Herran luo, niin
hän armahtaa,
ja meidän Jumalamme luo,
sillä hänellä on paljon
anteeksiantamusta.

⁸ Minun ajatukseni eivät ole
teidän ajatuksianne,
eivätkä teidän tienne ole minun
teitäni, sanoo Herra.

⁹ Niin paljon kuin taivas on
maata korkeampi,
ovat minun tieni korkeammat
teidän teitänne

ja minun ajatukseni teidän
ajatuksianne.

Herran sanan vaikutus

¹⁰ Niin kuin sade ja lumi tulevat
taivaasta
eivätkä sinne palaa vaan
kostuttavat maan,
tekevät sen hedelmälliseksi
ja versovaksi,
niin että se antaa kylväjälle
siemenen ja syöjälle leivän,
¹¹ niin on myös minun sanani,
joka suustani lähtee:
ei se palaa luokseni tyhjin toimin
vaan toteuttaa sen, mitä
minä haluan,
ja saa menestymään sen, mitä
varten minä sen lähetin.
¹² Iloiten te lähdette,
ja rauhassa teitä saatetaan.
Vuoret ja kukkulat puhkeavat
edessänne riemuhuutoon,
ja kaikki kedon puut paukuttavat
käsiään.
¹³ Orjantappuroiden sijaan
kasvaa syypressejä,
nökkosten sijaan myrtejä.
Tämä tapahtuu Herran nimen
kunniaksi,
ikuseksi merkiksi, joka ei häviä.

Muukalaisetkin pääsevät Herran yhteyteen

56 Näin sanoo Herra:
Noudattakaa oikeutta ja
toteuttakaa vanhurskautta,

sillä minun pelastukseni tulee,
se on lähellä,
ja minun vanhurskauteni ilmestyy.
² Autuas on se ihminen, joka
tämän tekee,
ihmislapsi, joka tässä pysyy,
joka varoo saastuttamasta sapattia
ja tekemästä käsillään
mitään pahaa.
³ Älköön sanoko muukalainen,
joka on liittynyt seuraamaan
Herraa:
"Varmasti Herra erottaa minut
kansastaan."
Älköön kuohittu sanoko:
"Minähän olen kuiva puu."
⁴ Sillä näin sanoo Herra:
Kuohituille, jotka pitävät minun
sapattini,
valitsevat sen, mikä on minulle
mieleen
ja pysyvät minun liitossani,
⁵ minä annan huoneessani ja
muurieni sisällä
muistomerkin ja nimen,
joka on parempi kuin pojat
ja tyttäret.
Minä annan heille iankaikkisen
nimen,
joka ei häviä.
⁶ Ja muukalaiset, jotka ovat
liittyneet Herran kansaan
palvellakseen häntä ja
rakastaakseen
Herran nimeä,
ollakseen hänen palvelijoitaan –

kaikki, jotka varovat
 saastuttamasta sapattia
 ja pysyvät minun liitossani –
⁷heidät minä tuon pyhälle
 vuorelleni,
 ja he saavat iloita minun
 rukoushuoneessani.
 Heidän polttouhrinsa ja
 teurasuhrinsa minun
 alttarillani ovat minulle
 mieluisat,
 sillä minun huonettani on
 kutsuttava kaikkien kansojen
 rukoushuoneeksi.
⁸Herra, Herra sanoo näin,
 hän, joka kokoaa Israelin
 karkotetut:
 Minä kokoan vielä muitakin näiden
 koottujen lisäksi.

Israelin kelvottomat paimenet

⁹Kaikki villieläimet, tulkaa syömään,
 te metsän eläimet kaikki.
¹⁰Israelin vartijat ovat
 kaikki sokeita,
 eivät he mitään käsitä.
 He ovat kaikki mykkiä koiria,
 jotka eivät osaa haukkua.
 He uneksivat ja makailevat
 ja nukkuvat mielellään.
¹¹Kuitenkin näillä koirilla on
 vimmainen nälkä,
 ei niitä mikään tyydytä.
 Ja tällaisia ovat paimenet!
 Eivät he mitään kykene
 ymmärtämään.

He ovat kaikki kääntyneet
 omille teilleen
 ja etsivät kukin omaa voittoaan,
 joka ikinen.
¹²He sanovat: "Tulkaa, minä
 hankin viiniä,
 ryypätään väkevää juomaa.
 Olkoon huomina päivä tämän
 päivän kaltainen,
 verrattoman ihana."

Israelinirstaus ja uskottomuus

57 Vanhurskas joutuu tuhoon,
 eikä kukaan pane sitä
 sydämelleen,
 hurksaat miehet otetaan pois,
 eikä kukaan siitä välitä.
 Vanhurskas otetaan pois
 onnettomuuden alta.
²Hän menee rauhaan.
 Ne saavat levätä leposijoillaan,
 jotka vilpittömästi vaeltavat.
³Mutta te, tulkaa tänne,
 noitanaisen lapset,
 avionrikkojamiehen ja porttonaisen
 jälkeläiset.
⁴Ketä te pidätte pilkkananne?
 Ketä vastaan avaatte suunne
 ammolleen
 ja työnnätte kielenne pitkälle ulos?
 Ettekö te ole rikoksen lapsia,
 valheen sikiöitä,
⁵te, jotka hehkutte himosta
 tammien varjossa,
 jokaisen vehreän puun alla,
 te, jotka teurastatte lapsia
 rotkoissa,

kallionkielekkeiden alla?

⁶ Laakson sileät paadet ovat

sinun osasi,

juuri ne ovat sinun arpaosasi.

Niille sinä olet juomauhrit

vuodattanut,

ruokauhrit uhrannut.

Näistäkö minun pitäisi leppyä!

⁷ Suurelle ja korkealle vuorelle

sinä asetit vuoteesi.

Sinne sinä myös nousit teurasuhria

uhraamaan.

⁸ Oven ja pihtipielien taakse sinä

panit merkkisi.

Minusta sinä erkanit,

paljastit itsesi ja nousit vuoteellesi,

teit sen tilavaksi.

Sinä liittouduit heidän kanssaan,

makasit heidän kanssaan mielelläsi,

näit heidän elimensä.

⁹ Sinä kuljit kuninkaan luo öljyinesi,

hankit runsaasti voiteita.

Sinä lähetit sanansaattajiasi kauas,

laskeuduit aina tuonelaan asti.

¹⁰ Sinä väsyit matkasi pituudesta,

kuitenkaan et sanonut:

"Turha vaiva!"

Sinä löysit uutta voimaa,

sen tähden et käynyt heikoksi.

¹¹ Ketä sinä arkailit ja pelkäsit,

kun olit petollinen

etkä minua muistanut,

et minusta piitannut?

Eikö niin: minä olen ollut vaiti

ikiajoista asti,

ja niin sinä et pelkää minua?

¹² Mutta minä ilmoitan,

mitä on sinun vanhurskautesi

ja mitä sinun tekosi;

ne eivät sinua hyödytä.

¹³ Kun sinä huudat apua,

auttakoon sinua jumaliesi joukko!

Kuitenkin tuuli tempaa mukaansa

ne kaikki,

tuulenhenkäys vie ne pois.

Mutta joka minuun turvaa,

se perii maan

ja saa omakseen minun

pyhän vuoreni.

Herra armahtaa nöyryviä

¹⁴ Herra sanoo näin:

Raivatkaa, raivatkaa, tasoittakaa

tie,

poistakaa kompastuskivet minun

kansani tieltä.

¹⁵ Näin sanoo Korkea ja Ylhäinen,

joka pysyy ikuisesti ja jonka

nimi on Pyhä:

Minä asun korkeudessa ja

pyhydessä

ja niiden luona, joilla on murtunut

ja nöyrä henki,

että minä virvoittaisin nöyrien

hengen

ja herättäisin eloon murtuneiden

sydämen.

¹⁶ En minä ikuisesti riitele

enkä vihastu ainiaaksi.

Muutoin henki nääntyisi minun

kasvojeni edessä,

ne sielut, jotka olen tehnyt.

¹⁷ Hänen ahneutensa synnin
tähden minä vihastuin.
Minä löin häntä, kätkeydyin ja
olin vihoissani.
Minusta luopuneena hän kulki
oman sydämensä tietä.
¹⁸ Minä olen nähnyt hänen tiensä,
mutta minä parannan hänet.
Minä johdatan häntä ja annan
lohdutuksen
hänelle ja hänen surevilleen.
¹⁹ Minä luon huulten hedelmän,
rauhan, rauhan kaukaisille
ja läheisille,
sanoo Herra, ja minä parannan
hänet.
²⁰ Mutta jumalattomat ovat
kuin kuohuva meri,
joka ei voi tyyntyä
ja jonka aallot kuohuttavat esiin
liejua ja mutaa.
²¹ Jumalattomilla ei ole rauhaa,
sanoo minun Jumalani.

LUONNOLLINEN JA HENGELLINEN ISRAEL, 58 – 66

Oikea paasto ja sapatin vietto

58 Huuda täyttä kurkkua,
älä säästele,
anna äänesi raikua kuin pasuuna.
Ilmoita minun kansalleni heidän
rikoksensa,
Jaakobin huoneelle heidän
syntinsä.

² Minua he muka etsivät joka päivä

ja haluavat tietoa minun teistäni,
niin kuin kansa, joka toteuttaa
vanhurskautta
eikä hylkää Jumalansa säättämää
oikeutta.
He vaativat minulta vanhurskaita
tuomioita,
haluavat, että Jumala lähestyisi
heitä:
³ "Miksi paastoamme, kun sinä
et sitä näe,
kuritamme itseämme, kun sinä
et sitä huomaa?"
Tehän ajatte omia asioitanne
paastopäivänäkin
ja ahdistatte työhön kaiken
raatajajoukkonne.
⁴ Tehän paastotte riidaksi ja
eripuraksi,
lyödäksenne jumalattomin nyrkein.
Ette te nyt paastoa sillä tavoin,
että teidän äänenne kuultaisiin
korkeudessa.
⁵ Tällainenko on paasto, jonka
minä hyväksyn,
päivä, jona ihminen kurittaa
itseään.
Jos kallistaa päänsä kuin kaisla
ja makaa säkissä ja tuhassa,
sitäkö sinä sanot paastoksi
ja Herralle mieluisaksi päiväksi?
⁶ Eikö tämä ole paasto, jonka
minä hyväksyn:
että avaatte vääryyden kahleet,
irrotatte ikeen nuorat,
päästätte pahoinpidellyt vapaiksi

ja särjette kaikki ikeet?

⁷ Eikö tämä ole oikea paasto,
että taitat leivästäsi nälkäiselle
ja viet kodittomat köyhät
huoneeseesi
ja että nähdessäsi alastoman
vaatetat hänet
etkä kätkeydy siltä, joka on
omaa lihaasi?

⁸ Silloin sinulle koittaa valkeus
kuin aamurusko
ja haavasi kasvavat nopeasti
umpeen.

Vanhurskautesi käy edelläsi,
ja Herran kunnia seuraa suojanasi.

⁹ Silloin sinä rukoilet, ja
Herra vastaa,
sinä huudat apua, ja hän sanoo:
"Tässä olen."

Jos poistat keskuudestasi ikeen,
sormella osoittelun ja
väärät puheet,

¹⁰ jos annat omastasi nälkäiselle
ja ravitset kylläiseksi hätää kärsivän,
sinulle koittaa pimeässä valo,
ja pilkkopimeä on sinulle kuin
keskipäivä.

¹¹ Herra ohjaa sinua jatkuvasti.
Hän ravitsee sinun sielusi auringon
paahtamalla maalla,
hän vahvistaa sinun luusi.
Sinä olet kuin runsaasti kasteltu
puutarha,
kuin lähteensilmä, jonka vesi
ei ehdy.

¹² Jälkeläisesi rakentavat jälleen
ikivanhat rauniopaikat,
sinä kohotat paikalleen muinaisten
sukupolvien perusmuurit.
Sinun nimesi on oleva: halkeamien
umpeen muuraaja,
teiden korjaaja maan asuttamiseksi.

¹³ Jos sinä sapatin vuoksi
pidätät jalkasi,
niin ettet toimita omia asioitasi
minun pyhänä päivänäni,
ja kutsut sapattia ilon päiväksi,
Herran pyhäpäivää
kunnioitettavaksi,

ja kunnioitat sitä, niin ettet kulje
omilla asioillasi,
et aja omaa etuasi etkä puhu
joutavia,

¹⁴ silloin on ilosi oleva Herrassa.
Minä kuljetan sinua maan
kukkuloilla
ja annan sinulle elannon isäsi
Jaakobin perintöosasta.
Sillä Herran suu on puhunut.

Synti erottaa Jumalasta

59 Katso, ei Herran käsi ole liian
lyhyt auttamaan
eikä hänen korvansa kuuro
kuulemaan,
² vaan teidän pahat tekonne
erottavat teidät
Jumalastanne.
Teidän syntinne peittävät teiltä
hänen kasvonsa,
niin ettei hän kuule.

³ Teidän kätenne ovat
veren tahrinat
ja sormenne vääryyden
saastuttamat.

Teidän huulenne puhuvat valhetta
ja kielenne kuiskii petosta.

⁴ Ei kukaan haasta oikeuteen
vanhurskaasti,
eikä kukaan käy oikeutta
rehellisesti.

He turvautuvat olemattomaan ja
puhuvat perättömiä.

He kantavat tuhoa kohdussaan ja
synnyttävät turmion.

⁵ Myrkkykäärmeen munia he
hautovat,
hämähäkinseittejä he kutovat.
Joka niitä munia syö, se kuolee,
rikki poljetusta puhkeaa
kyykäärme.

⁶ Ei tule vaatetta heidän seiteistään,
eivät he voi verhoutua siihen,
minkä valmistivat.

Heidän työnsä ovat vääryyden
töitä,

ja heidän kätensä ovat täynnä
väkivaltaisia tekoja.

⁷ Heidän jalkansa juoksevat
pahantekoon,
he kiiruhtavat vuodattamaan
viatonta verta.

Heidän ajatuksensa ovat
vääryyden ajatuksia,
tuho ja hävitys on heidän teillään.

⁸ Rauhan tietä he eivät tunne,
oikeus ei johda heidän askeleitaan.

Polkunsä he tekevät mutkaisiksi;
ei kukaan, joka niitä kulkee,
tunne rauhaa.

Kansa tunnustaa syntinsä

⁹ Sen tähden on oikeus
meistä kaukana,
eikä vanhurskaus tavoita meitä.

Me odotamme valoa, mutta
katso, on pimeää,
kirkkautta, mutta me vaellamme
synkässä pimeydessä.

¹⁰ Kuin sokeat me haparoimme
seinänvieriä pitkin,
haparoimme kuin olisimme
silmiä vailla.

Keskipäivällä me kompastelemme
niin kuin hämärissä,
olemme terveitten keskellä
kuin kuolleet.

¹¹ Me murisemme kaikki
kuin karhut

ja kujerramme huokaillen kuin
kyyhkyset.

Me odotamme oikeutta, mutta
sitä ei tule,

pelastusta, mutta se on
meistä kaukana,

¹² sillä rikoksemme ovat
monilukuiset sinun edessäsi
ja syntimme todistavat
meitä vastaan.

Meidän rikoksemme seuraavat
meitä,

ja pahat tekemme me tunnemme.

¹³ Me olemme luopuneet Herrasta
ja kieltäneet hänet,

vetäytyneet pois seuraamasta
Jumalaamme.
Olemme puhuneet sorron ja
kapinan puheita,
kantaneet kuin kohdussa
valheen sanoja
ja purkaneet niitä sisimmästämme.

¹⁴ Oikeus on työnnetty syrjään,
ja vanhurskaus seisoo kaukana,
sillä totuus kompastelee torilla,
rehellisyys ei voi tulla sisälle.

Herra tuo pelastuksen katuville

¹⁵ Näin oli totuus kaikonnut pois,
ja joka luopui pahasta, se
ryöstettiin paljaaksi.
Herra näki sen, ja hänen
silmissään oli paha,
ettei ollut oikeutta.

¹⁶ Hän näki, ettei ollut ketään,
hän ihmetteli, ettei kukaan
astunut väliin.

Silloin häntä auttoi hänen oma
käsivartensa,
ja hänen vanhurskautensa
tuki häntä.

¹⁷ Hän puki ylleen vanhurskauden
kuin haarniskan,
pelastuksen kypärän hän pani
päähänsä,
hän puki koston vaatteet
puvukseen
ja verhoutui kiivauteen kuin
viittaaan.

¹⁸ Tekojen mukaan hän
maksaa palkan:

vihan vastustajilleen, koston
vihollisilleen.

Meren saarillekin hän
maksaa palkan.

¹⁹ Lännessä pelätään Herran nimeä
ja auringonnousun mailla hänen
kunniaansa.

Sillä se tulee kuin padottu virta,
jota Herran Henki ajaa eteenpäin.

²⁰ Mutta Siionille tulee lunastaja,
niille Jaakobissa, jotka kääntyvät
synnistä,
sanoo Herra.

²¹ Näin minä teen, tämä on minun
liittoni heidän kanssaan, sanoo Herra:
minun Henkeni, joka on sinun ylläsi, ja
minun sanani, jotka minä olen pannut
suuhusi, eivät väisty suustasi, eivät
lastesi suusta eivätkä lastesi lasten
suusta, sanoo Herra – eivät nyt eivätkä
milloinkaan.

Siion on Herran kaupunki

60 Nouse, ole kirkas, sillä sinun
valkeutesi tulee
ja Herran kunnia koittaa
sinun ylläsi.

² Sillä katso, pimeys peittää maan
ja synkeys kansat,
mutta sinun ylitsesi koittaa
Herran kirkkaus,
sinun ylläsi näkyy hänen kunniansa.

³ Kansat vaeltavat sinun
valoasi kohti,
kuninkaat kohti aamunkoittosi
kirkkautta.

⁴ Nosta silmäsi, katso ympärillesi:

kaikki nämä ovat kokoontuneet,
he tulevat luoksesi.

Sinun poikasi tulevat kaukaa,
tyttäriäsi kannetaan sylissä.

⁵ Silloin saat sen nähdä, ja sinä
loistat ilosta.

Sydämesi sykkii kiivaasti ja avartuu,
kun meren aarteet tuodaan
luoksesi,

kansojen rikkaudet tulevat
omiksesi.

⁶ Kamelien paljous peittää sinut,
Midianin ja Eefan nuorten
kamelien.

Kaikki ne tulevat Sabasta
ja kantavat kultaa ja suitsuketta.
Herran ylistystä, ilosanomaa
ne ilmoittavat.

⁷ Kaikki Keedarin laumat
kokoontuvat luoksesi,
Nebajotin pässit palvelevat sinua.
Minulle mieluisina uhreina ne
nousevat alttarilleni,
ja minä kirkastan kirkkauteeni
huoneen.

⁸ Keitä ovat nuo, jotka lentävät
kuin pilvet,

kuin kyyhkyset lakkoihinsa?

⁹ Meren saaret odottavat minua.
Etumaisina tulevat Tarsiin-laivat
tuodakseen sinun lapsesi kaukaa.
Hopeansa ja kultansa heillä
on mukanaan

Herran, sinun Jumalasi, nimen
kunniaksi,

Israelin Pyhän, sillä hän on
kirkastanut sinut.

¹⁰ Muukalaiset rakentavat
sinun muurisi,
ja heidän kuninkaansa palvelevat
sinua.

Vihassani minä sinua löin,
mutta laupeudessani minä
sinua armahdan.

¹¹ Sinun porttisi pidetään aina auki,
ei niitä suljeta päivällä eikä yöllä,
että kansojen rikkaudet
tuotaisiin sinulle
ja heidän kuninkaansa saatettaisiin
luoksesi.

¹² Mutta kansa tai valtakunta, joka
ei palvele sinua, tuhoutuu,
ja ne kansat hävitetään kokonaan.

¹³ Libanonin kunnia tulee luoksesi,
sypressit, plataanit ja
vuorimännytkin
kaunistamaan minun pyhäkköni
paikkaa.

Minä saatan kunniaan jalkojeni
sijan.

¹⁴ Kumarassa kulkien tulevat
luoksesi sortajiesi pojat,
ja kaikki sinun pilkkaajasi
heittäytyvät jalkojesi
juureen.

He nimittävät sinua Herran
kaupungiksi,
Israelin Pyhän Siioniksi.

Herra on Siionin iankaikkinen valkeus

¹⁵ Sen sijaan, että olet ollut hylätty,

niin vihattu, ettei kukaan

kulkenut kauttasi,

minä teen sinut ikuisesti

kunniakkaaksi,

iloksi polvesta polveen.

¹⁶ Sinä saat imeä kansojen maitoa,

kuninkaiden rintoja sinä imet.

Tulet tuntemaan, että minä, Herra,

olen sinun pelastajasi,

sinun lunastajasi on Jaakobin

Väkevä.

¹⁷ Vasken sijaan minä annan kultaa

ja raudan sijaan hopeaa,

puun sijaan vaskea

ja kiven sijaan rautaa.

Minä annan sinulle hallitsijaksi

rauhan

ja valtiaaksi vanhurskauden.

¹⁸ Ei kuulla enää väkivallasta

sinun maassasi,

ei tuhosta eikä hävityksestä

rajojesi sisällä.

Sinä kutsut pelastusta muuriksesi

ja ylistystä portiksesi.

¹⁹ Valonasi päivällä ei enää

ole aurinko,

eikä sinua valaise kuun hohde,

vaan Herra on sinun iankaikkinen

valosi,

ja Jumalasi on sinun kirkkautesi.

²⁰ Aurinkosi ei enää laske,

eikä kuu katoa näkyvistäsi,

sillä Herra on sinun iankaikkinen

valosi,

ja päättäneet ovat murheesi päivät.

²¹ Sinun kansasi, kaikki he ovat

vanhurskaita,

ikuisiksi ajoiksi he perivät maan.

He ovat minun istutukseni vesa,

minun kätteni teko kirkkauteeni

ilmoittamiseksi.

²² Pienimmästä tulee

tuhatlukuinen heimo,

vähäisimmästä väkevä kansa.

Minä, Herra, sen aikanaan

nopeasti toteutan.

Herran Voideltu tuo ilosanoman

61 Herran, Herran Henki on
minun päälläni,

sillä Herra on voidellut minut

julistamaan ilosanomaa nöyrille.

Hän on lähettänyt minut sitomaan

särjettyjä sydämiä,

julistamaan vangituille vapautusta

ja kahlituille kahleiden kirpoamista,

² julistamaan Herran suosion vuotta

ja meidän Jumalamme

kostonpäivää.

Hän on lähettänyt minut

lohduttamaan kaikkia murheellisia,

³ panemaan Siionin murheellisten

päähän,

antamaan heille, juhlapäähineen

tuhkan sijaan,

iloöljyä murheen sijaan,

ylistyksen viitan masentuneen

hengen sijaan.

Heitä kutsutaan vanhurskauden

tammiksi,

Herran istutukseksi hänen

kirkkautensa ilmoittamiseksi.

Israelin uudistus

⁴ He rakentavat jälleen ikivanhat rauniot,
kohottavat ennalleen esi-isien
autioituneet asuinpaikat.
He palauttavat ennalleen
rauniokaupungit,
jotka ovat olleet autioina
polvesta polveen.
⁵ Vieraat paimentavat teidän
laumojanne,
muukalaiset ovat peltomiehiänne
ja viinitarhureitanne.
⁶ Mutta teitä kutsutaan Herran
papeiksi,
nimitetään meidän Jumalamme
palvelijoiksi.
Te saatte nauttia kansojen
rikkaudet
ja kerskua niiden aarteista.
⁷ Häpeänne hyvitetään teille
kaksin verroin,
ja pilkatut saavat riemuita
osastaan.
He saavat kaksinkertaisen
perinnön maassaan,
heillä on oleva iankaikkinen ilo,
⁸ sillä minä, Herra, rakastan
oikeutta,
vihaan riistoa ja vääryyttä.
Minä annan heille palkan
uskollisesti
ja teen heidän kanssaan
iankaikkisen liiton.
⁹ Heidän siemenensä tulee
tunnetuksi kansojen keskellä

ja heidän versionsa kansakuntien
joukossa.
Kaikki, jotka heidät näkevät,
huomaavat,
että he ovat Herran siunaama
siemen.

Pelastuksen ilo

¹⁰ Minä iloitsen suuresti Herrassa,
minun sieluni riemuitsee
Jumalassani,
sillä hän pukee ylleni pelastuksen
vaatteet
ja verhoaa minut vanhurskauden
viittaaan.
Olen kuin sulhanen, joka
kantaa papin tavoin
juhlapäähinettä,
ja kuin morsian, joka on
kaunistautunut koruillaan.
¹¹ Niin kuin maa työntää esiin
versojaan
ja puutarha saa kylvetyn siemenen
kasvamaan,
niin saattaa Herra, Herra,
versomaan vanhurskauden
ja ylistyksen kaikkien kansojen
nähdén.

Siionia kutsutaan Herran rakastetuksi

62 Siionin tähden en voi vaieta,
Jerusalem tähden en
saa rauhaa,
ennen kuin sen vanhurskaus
nousee kuin kirkas valo
ja sen pelastus kuin leimuava
soihdu.

² Kansat näkevät sinun
 vanhurskautesi,
 kaikki kuninkaat kunniasi.
 Sinulle annetaan uusi nimi,
 jonka Herran suu säätää.
³ Sinusta tulee kaunis kruunu
 Herran kädessä,
 kuninkaallinen päähine Jumalasi
 kämmenellä.
⁴ Ei sinua enää sanota hylätyksi
 eikä sinun maatasi enää sanota
 autioksi,
 vaan sinua kutsutaan nimellä
 Rakastettuni
 ja sinun maatasi nimellä Aviovaimo,
 sillä Herra rakastaa sinua
 ja ottaa sinun maasi omakseen.
⁵ Niin kuin nuori mies ottaa
 neitsyen vaimokseen,
 niin ottavat sinun lapsesi sinut
 omakseen,
 ja niin kuin sulhanen iloitsee
 morsiamesta,
 niin sinun Jumalasi iloitsee sinusta.
⁶ Sinun muureillesi, Jerusalemin,
 minä olen asettanut vartijat.
 Älkööt he vaietko hetkeksikään,
 ei päivällä eikä yöllä.
 Te, jotka muistutatte Herraa
 hänen lupauksistaan,
 älkää suoko itsellenne lepoa.
⁷ Älkääkä suoko hänelle lepoa,
 ennen kuin hän on lujittanut
 Jerusalemin,
 tehnyt sen ylistyksen aiheeksi
 maassa.

⁸ Herra on vannonut oikean kätensä
 ja väkevän käsivartensa kautta:
 En totisesti enää anna jyyiäsi
 vihollistesi ruuaksi,
 eivätkä muukalaiset enää
 juo viiniäsi,
 josta sinä olet nähnyt vaivan.
⁹ Ne, jotka viljan kokoavat,
 ne sen syövätkin ja ylistävät Herraa,
 ja jotka viinin korjaavat,
 ne sen juovatkin minun pyhissä
 esipihissani.

Siionin pelastus tulee

¹⁰ Menkää, menkää porteista,
 tasoittakaa kansalle tie.
 Tehkää, tehkää valtatie,
 raivatkaa kivet pois,
 kohottakaa lippu kansoille.
¹¹ Kuulkaa, Herra kuuluttaa
 maan ääriin asti:
 Sanokaa tytär Siionille:
 Katso, sinun pelastajasi tulee.
 Hänen palkkansa on hänen
 mukanaan,
 hänen työnsä ansio kulkee
 hänen edellään.
¹² Heitä kutsutaan nimellä
 Pyhä kansa,
 Herran lunastamat,
 ja sinua nimellä Kaivattu,
 Kaupunki, jota ei hylätä.

Herran vihan päivä

63 Kuka tuolla tulee Edomista,
 kirkkaanpunaisissa vaatteissa
 Bosrasta,

tuo komeapukuinen,
joka uljaana astelee suuressa
voimassaan?
"Minä, joka puhun vanhurskautta,
joka olen voimallinen auttamaan."
² Miksi on punaväriä puvussasi,
miksi vaatteesi ovat kuin
viinikuurnan polkijan?
³ "Kuurnan minä poljin, minä
yksinäni,
ei ketään kansojen joukosta
ollut kanssani.
Minä poljin heidät vihassani,
tallasin heidät kiivaudessani,
ja niin heidän vertaan roiskui
vaatteilleni,
ja minä tahrasin koko pukuni.
⁴ Sillä koston päivä oli mielessäni,
ja lunastettujeni vuosi oli tullut.
⁵ Minä katselin ympärilläni, mutta
ei ollut auttajaa,
ja minä ihmettelin, kun ei kukaan
tullut tueksi.
Silloin oma käsivarteni auttoi minua
ja kiivauteni tuli tuekseni.
⁶ Minä tallasin kansat vihassani
ja juovutin heidät kiivaudessani.
Minä vuodatin maahan heidän
verensä."

Herran armo Israelia kohtaan

⁷ Herran armoitit minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja,
kaikkea, mitä Herra on
meille tehnyt,
hänen suurta hyvyttään Israelin
heimoa kohtaan,

kaikkea, mitä hän on heille tehnyt
laupeudessaan
ja suuressa armossaan.
⁸ Hän sanoi: "Ovathan he
minun kansani,
he ovat lapsia, jotka eivät
ole vilpillisiä."
Niin hän ryhtyi heidän
pelastajakseen.
⁹ Kaikissa heidän ahdistuksissaan
oli hänelläkin ahdistus,
hänen lähettämänsä enkeli
pelasti heidät.
Rakkaudessaan ja
sääliäisyydessään
hän lunasti heidät vapaiksi,
hän nosti ja kantoi heitä
kaikkina muinaisina päivinä.

Katuvan Israelin valitus

¹⁰ Mutta he niskuroivat
ja tekivät murheelliseksi hänen
Pyhän Henkensä.
Niin hän muuttui heidän
viholliseksi,
hän itse soti heitä vastaan.
¹¹ Silloin hänen kansansa muisti
muinaiset Mooseksen
päivät:
Missä on hän, joka toi heidät
ylös merestä,
heidät ja laumansa paimenen?
Missä on hän, joka pani paimenen
sydämeen Pyhän Henkensä,
¹² hän, joka antoi kirkkautensa
käsivarren

kulkea Mooseksen oikealla
puolella,
hän, joka halkaisi vedet
heidän edessään
tehdäkseen itselleen iankaikkisen
nimen?

¹³ Missä on hän, joka kuljetti heitä
syvyyksien halki

kuin hevosia autiomaassa,
eivätkä he kompastelleet?

¹⁴ Niin kuin karja laskeutuu
laaksoon,
niin he pääsivät lepoon Herran
Hengen johtamina.
Näin sinä olet kansaasi johdattanut
tehdäksesi itsellesi kunniakkaan
nimen.

¹⁵ Katsahda taivaasta ja näe,
kirkkautesi pyhästä asunnosta.
Missä on sinun kiivautesi ja
voimalliset tekosi?

Sisimpäsi tunteet ja
armahtavaisuutesi
ovat minulta sulkeutuneet.

¹⁶ Sinähän olet meidän Isämme,
sillä ei Abraham meistä tiedä
eikä Israel meitä tunne.
Sinä, Herra, olet meidän Isämme,
meidän Lunastajamme on sinun
nimesi ikuisuudesta asti.

¹⁷ Miksi päästät meidät eksymään
sinun teiltäsi, Herra,
ja annat sydämemme kovettua,
niin ettemme pelkää sinua?
Palaa takaisin palvelijoittesi tähden,
perintöösasi sukukuntien tähden.

¹⁸ Vain vähän aikaa sai pyhä
kansasi pitää perintönsä;
meidän ahdistajamme ovat
tallanneet sinun pyhäkkösi.

¹⁹ Nyt olemme niin kuin ne, joita
sinä et ole koskaan hallinnut,
niin kuin meitä ei olisi otettukaan
sinun nimiisi.

Katuvan Israelin rukous

64 Jospa sinä halkaisisit taivaat
ja astuisit alas,
niin että vuoret sulaisivat edessäsi,
niin kuin risut leimahtavat tuleen,
niin kuin vesi kiehuu tulen
voimasta.

Jospa tekisit nimesi tunnetuksi
vastustajillesi,
niin että kansat vapisisivat sinun
kasvojesi edessä,
² kun sinä teet pelottavia tekoja,
joita emme odottaneet.
Jospa astuisit alas, niin että vuoret
sulaisivat sinun edessäsi!

³ Ei ole ikiajoista asti kuultu,
korva ei ole kuullut
eikä silmä nähnyt muuta Jumalaa
paitsi sinut,
joka sellaisia tekisi häntä
odottavalle.

⁴ Sinä käyt kohtaamaan niitä,
jotka iloiten noudattavat
vanhurskautta
ja muistavat sinua teilläsi.
Mutta me teimme syntiä, ja
sinä vihastuit.
Näin on ollut ikiajoista asti –

voimmeko pelastua?

⁵ Kaikista meistä on tullut
 kuin saastaa
 ja kaikki meidän vanhurskautemme
 on kuin tahrainen vaate.
 Kaikki me olemme lakastuneet
 kuin lehdet,
 ja pahat tekomme heittelevät
 meitä kuin tuuli.

⁶ Ei ole ketään, joka huutaisi
 avukseen sinun nimeäsi,
 havahtuisi pitämään sinusta kiinni,
 sillä sinä olet peittänyt
 meiltä kasvosi,
 jättänyt meidät menehtymään
 syntiemme valtaan.

⁷ Mutta olethan sinä, Herra,
 meidän Isämme!
 Me olemme savi, ja sinä olet
 meidän valajamme,
 kaikki me olemme sinun
 kättesi tekoa.

⁸ Älä vihastu, Herra, ylen määrin
 äläkä loputtomiin muistele
 pahoja tekojamme.
 Katso meitä, me olemme kaikki
 sinun kansaasi.

⁹ Sinun pyhät kaupunkisi ovat
 tulleet autiomaaksi,
 Siionista on tullut autiamaa,
 Jerusalemissa autio.

¹⁰ Tuo pyhä ja ihana huoneemme,
 jossa isämme sinua ylistivät,
 on tulella poltettu.
 Raunioina on kaikki meille
 kallisarvoinen.

¹¹ Voitko tästä huolimatta hillitä
 itsesi, Herra,
 voitko olla vaiti ja vaivata meitä
 ylen määrin?

Pelastus ja kadotus

65 Minä olen suonut niiden
 etsiä minua, jotka eivät
 minua kyselleet,
 niiden löytää minut, jotka eivät
 minua etsineet.

Kansalle, jota ei ole otettu
 minun nimiini,
 minä olen sanonut: "Tässä minä
 olen, tässä minä olen!"

² Kaiket päivät olen ojentanut
 käsiäni
 uppiniskaista kansaa kohti –
 he vaeltavat tietä, joka ei ole hyvä,
 omien ajatustensa mukaan –
³ kansaa kohti, joka vihoittaa minut
 yhä uudestaan vasten kasvojani,
 uhraa puutarhoissa ja suitsuttaa
 tiilikivialttareilla.

⁴ He asuvat haudoissa
 ja yöpyvät salaisissa paikoissa.
 He syövät sianlihaa,
 ja saastaiset liemet on heillä
 astioissaan.

⁵ He sanovat: "Pysy loitolla,
 älä tule minua lähelle,
 sillä minä olen sinulle pyhä."
 Nämä ovat savu minun
 sieraimissani,
 tuli, joka palaa kaiket päivät.

⁶ Katso, se on kirjoitettuna
 minun edessäni.

En ole vaiti, vaan minä maksan,
 minä maksan heidän syliinsä
⁷ heidän pahat tekonsa ja heidän
 isiensä pahat teot,
 sanoo Herra.
 Koska he ovat suitsuttaneet vuorilla
 ja häväisseet minua kukkuloilla,
 minä mittaan heidän aikaisempien
 tekojensa palkan heidän
 syliinsä.
⁸ Näin sanoo Herra:
 Niin kuin sanotaan rypäleestä,
 jos siinä on mehua:
 "Älä hävitä sitä,
 sillä siinä on siunaus",
 niin minä teen palvelijoitteni
 tähden,
 etten kaikkea hävittäisi.
⁹ Minä tuon Jaakobista
 esiin siemenen
 ja Juudasta vuorteni perijän.
 Minun valittuni saavat periä maan,
 ja palvelijani saavat asua siinä.
¹⁰ Saaronista tulee lampaiden
 laidun
 ja Aakorinlaaksosta karjan
 lepopaikka
 minun kansalleni, joka minua etsii.
¹¹ Mutta te, jotka hylkääte Herran
 ja unohdatte minun pyhän vuoreni,
 te, jotka katatte pöydän Gadille
 ja täytätte sekoitusmaljan
 Menin kunniaksi,
¹² teidät minä määrään
 miekan omiksi.

Te kaikki kumarrutte
 teurastettaviksi,
 koska te ette vastanneet, kun
 minä kutsuin,
 ettekä kuunnelleet, kun
 minä puhuin,
 vaan teitte sitä, mikä on pahaa
 minun silmissäni,
 ja valitsitte sen, mikä ei ole
 minulle mieleen.
¹³ Sen tähden, näin sanoo
 Herra, Herra:
 Katso, minun palvelijani syövät,
 mutta te näette nälkää.
 Katso, minun palvelijani juovat,
 mutta te kärsitte janoa.
 Katso, minun palvelijani iloitsevat,
 mutta te joudutte häpeään.
¹⁴ Katso, minun palvelijani
 riemuitsevat
 sydämen kyllyydestä,
 mutta te huudatte sydämen
 tuskasta
 ja voihtitte mieli murtuneena.
¹⁵ Te jätätte nimenne
 kirouslauseeksi minun
 valituilleni:
 "Niin surmatkoon sinut
 Herra, Herra",
 mutta palvelijoilleen hän antaa
 toisen nimen.
¹⁶ Joka itsensä siunaa siinä maassa,
 siunaa itsensä tosi Jumalan nimeen,
 ja joka vannoo siinä maassa,
 se vannoo tosi Jumalan nimeen,

sillä entiset ahdistukset on
unohdettu
ja ne ovat peitossa minun silmiltäni.

Jumalan valtakunta

¹⁷ Katso, minä luon uudet taivaat
ja uuden maan.

Entisiä ei enää muisteta,
eivätkä ne enää nouse mieleen,

¹⁸ vaan te saatte iloita ja riemuita
iankaikkisesti
siitä, mitä minä luon.

Sillä katso, riemuksi minä luon
Jerusalemin,
iloksi sen kansan.

¹⁹ Minä riemuitsen Jerusalemistani,
minä iloitsen kansastani.
Ei siellä enää kuulla itkun ääntä
eikä valitusta.

²⁰ Ei siellä ole enää lasta,
joka eläisi vain muutaman päivän,
ei vanhusta, joka ei täyttäisi
päiviensä määrää.

Sillä nuorin kuolee satavuotiaana,
ja vasta satavuotiaana synnintekijä
joutuu kiroukseen.

²¹ He rakentavat taloja ja
asuvat niissä,
istuttavat viinitarhoja ja nauttivat
niiden hedelmät.

²² Eivät he rakenna toisten
asuttavaksi,
eivät istuta toisten syötäväksi,
sillä niin kuin ovat puiden päivät,
niin ovat elinpäivät minun kansani
keskuudessa.

Minun valittuni kuluttavat itse
kättensä työn.

²³ He eivät tee työtä turhaan
eivätkä synnytä lapsia
äkkikuoleman omiksi,
sillä he ovat Herran siunaamien
siemen,

ja heidän vesansa pysyvät
heidän luonaan.

²⁴ Ennen kuin he huutavat,
minä vastaan;
heidän vielä puhuessaan
minä kuulen.

²⁵ Susi ja karitsa käyvät yhdessä
laitumella,

leijona syö rehua kuin nauta,
ja käärmeen ruokana on
maan tomu.

Ei missään minun pyhällä vuorellani
tehdä pahaa eikä vahinkoa,
sanoo Herra.

Nöyrät pelastuvat, tottelemattomat tuomitaan

66 Näin sanoo Herra:
Taivas on minun valtaistuimeni,
ja maa on minun jalkojeni
astinlauta.

Millaisen rakennuksen te minulle
rakentaisitte,
millainen paikka olisi leposijani?

² Minun käteni on kaikki
nämä tehnyt,

ja niin ne ovat syntyneet,
sanoo Herra.

Mutta minä katson sen puoleen,
joka on nöyrä,

jolla on särkynyt henki
ja joka vavisten kunnioittaa
minun sanaani.

³ Joka teurastaa härän,
mutta myös lyö kuoliaaksi miehen,
joka uhraa lampaan,
mutta myös taittaa koiralta niskan,
joka uhraa ruokauhrin,
mutta myös sian verta,
joka polttaa suitsuketta,
mutta myös siunaa vääryyttä –
nämä ovat valinneet omat tiensä
ja heidän sielunsa on mieltynyt
heidän iljetyksiinsä.

⁴ Niinpä minäkin valitsen heidän
vaivaamisensa
ja annan heitä kohdata sen,
mitä he pelkäävät,
sillä kukaan ei vastannut, kun
minä kutsuin.

He eivät kuunnelleet, kun
minä puhuin,
vaan tekivät sitä, mikä on pahaa
minun silmissäni,
ja valitsivat sen, mikä ei ole
minulle mieleen.

⁵ Kuulkaa Herran sana,
te, jotka vavisten kunnioittatte
hänen sanaansa:
Teidän veljenne, jotka vihaavat
teidä
ja työntävät teidät luotaan minun
nimeni tähden,
sanovat: "Osoittakoon Herra
kunniansa,

niin että me näemme
teidän ilonne!"
Mutta he joutuvat häpeään.
⁶ Metelin ääni kaupungista!
Ääni temppelistä!
Herran ääni: hän maksaa
palkan vihollisilleen.

Siionin tuleva kunnia

⁷ Ennen kuin Siion tuntee kipuja,
hän jo synnyttää;
ennen kuin tuskat tulevat,
hän saa aikaan poikalapsen.
⁸ Kuka on tällaista kuullut?
Kuka on nähnyt tällaista?
Syntykö maa yhden päivän kivulla,
tai synnytetäänkö kansa

yhdeällä kertaa?

Siionhan tunsikin kipuja
ja samalla jo synnytti lapsensa.

⁹ Minäkö avaisin kohdun
suun antamatta voimaa
synnyttää,

sanoo Herra,
tai minäkö, joka annan voiman
synnyttää,

estäisin synnyttämästä?

¹⁰ Iloitkaa Jerusalemin kanssa ja
riemuitkaa hänestä
kaikki te, jotka rakastatte häntä.
Iloitkaa suuresti hänen kanssaan,
te, jotka olette surreet hänen
vuokseen,

¹¹ jotta saisitte imeä kyllicksenne
hänen lohdutuksensa rinnoista,
että joisitte ja virkistysisitte
hänen kunniansa nisistä.

¹² Sillä näin sanoo Herra:
Minä ohjaan hänen luokseen
rauhan kuin virran
ja kansojen rikkaudet kuin
tulvivan joen.

Te saatte imeä, teitä kannetaan
sylissä,
pidetään polvilla ja hellitellään.

¹³ Niin kuin äiti lohduttaa lastaan,
niin minäkin lohdutan teitä;
Jerusalemossa te saatte
lohdutuksen.

¹⁴ Te näette sen, ja teidän
sydämenne iloitsee
ja luonne virkistyyvät kuin
vihanta ruoho.
Herran käsi tulee tunnetuksi
hänen palvelijoilleen,
mutta hänen vihollisilleen
hänen vihansa.

Herran tuli ja miekka tuomitsevat

¹⁵ Katso, Herra saapuu tulessa,
ja hänen vaununsa ovat
kuin myrsky.

Hän antaa vihansa purkautua
hehkussa,
nuhtelunsa tulenliekeissä.

¹⁶ Herra käy oikeutta tulella
ja miekallaan kaiken lihan kanssa.
Herran surmaamia on oleva paljon.

¹⁷ Niistä, jotka pyhittäytyvät
ja puhdistautuvat
puutarhamenoja varten
seuraten yhtä, joka on heidän
keskellään,
ja jotka syövät sianlihaa

ja muuta inhottavaa, myös hiiriä,
niistä kaikista tulee loppu,
sanoo Herra.

Herran kunnia ilmestyy

¹⁸ Minä tunnen heidän tekonsa ja
ajatuksensa. Aika tulee, jolloin minä
kokoan kaikki kansat ja kielet, ja ne
tulevat ja näkevät minun kunniani.
¹⁹ Minä teen tunnusteen heidän
keskellään ja lähetän eloon jääneitä
heidän joukostaan vieraiden kansojen
luo Tarsiiseen, Puuliin ja Luudiin,
jousenjännittäjien luo, Tuubaliin ja
Jaavaniin, kaukasiin merensaariin,
jotka eivät ole kuulleet minusta
kerrottavan eivätkä ole nähneet minun
kunniani. He ilmoittavat minun
kunniani kansojen keskuudessa. ²⁰ He
tuovat kaikki teidän veljenne kaikista
kansoista hevosilla, avoimilla vaunuilla
ja katetuilla vankkureilla, muuleilla ja
ratsukameleilla uhrilahjana Herralle
minun pyhälle vuorelleni Jerusalemiin,
sanoo Herra, niin kuin israelilaiset
tuovat ruokauhrin puhtaassa astiassa
Herran huoneeseen. ²¹ Ja heitäkin minä
otan leeviläisiksi papeiksi, sanoo Herra.

²² Niin kuin uudet taivaat
ja uusi maa, jotka minä teen,
pysyvät minun kasvojeni edessä,
sanoo Herra,
niin pysyvät teidän siemenenne
ja teidän nimenne.

²³ Joka kuukausi uudenkuun
päivänä

Jesajan kirja 66

ja joka viikko sapattina tulee

kaikki liha

ja kumartuu minun eteeni,

sanoo Herra.

²⁴ Ja he lähtevät ulos katselemaan

minusta luopuneiden ihmisten
ruumiita.

Niiden mato ei kuole

eikä niiden tuli sammua,

ne ovat kauhistukseksi kaikelle
lihalle.

JEREMIAN KIRJA

ENNEN JERUSALEMIN VALLOITUSTA, 1 – 38

Herra kutsuu Jeremian profeetaksi

1 Jeremian, Hilkian pojan, sanat. Hän oli Anatotissa, Benjaminin maassa, asuvia pappeja. ² Hänelle tuli Herran sana Juudan kuninkaan Joosian, Aamonin pojan, päivinä, tämän kolmantenatoista hallitusvuotena, ³ ja vielä Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, päivinä ja edelleen Juudan kuninkaan Sidkian, Joosian pojan, yhdennentoista hallitusvuoden loppuun asti. Sen vuoden viidennessä kuussa Jerusalemin asukkaat vietiin pakkosiirtolaisuuteen.

⁴ Minulle tuli tämä Herran sana:

⁵ "Jo ennen kuin minä muovasin sinut äidinkohdussa, minä tunsin sinut. Jo ennen kuin sinä synnyit, minä pyhitin sinut ja asetin sinut kansojen profeetaksi."

⁶ Mutta minä sanoin: "Voi, Herra, Herra!

Enhän minä osaa puhua, sillä minä olen nuori!"

⁷ Herra sanoi minulle:

"Älä sano: 'Minä olen nuori', vaan mene, minne ikinä minä sinut lähetän,

ja puhu kaikki, mitä minä käsken sinun puhua.

⁸ Älä pelkää heitä, sillä minä olen sinun kanssasi ja pelastan sinut, sanoo Herra."

⁹ Sitten Herra ojensi kätensä, kosketti minun suutani ja sanoi minulle:

"Minä panen sanani sinun suuhusi.

¹⁰ Katso, minä olen tänä päivänä asettanut sinut

kansojen ja valtakuntien yläpuolelle repimään ja hajottamaan, hävittämään ja tuhoamaan, rakentamaan ja istuttamaan."

Mantelipuu ja kiehuva pata

¹¹ Minulle tuli tämä Herran sana:

"Mitä sinä näet, Jeremia?" Minä vastasin: "Minä näen mantelipuun oksan." ¹² Herra sanoi minulle: "Sinä olet nähnyt oikein, sillä minä valvon, että minun sanani toteutuu."

¹³ Toisen kerran minulle tuli tämä Herran sana: "Mitä sinä näet?" Minä vastasin: "Näen kiehuvan padan; se näkyy pohjoisen suunnalla."

¹⁴ Herra sanoi minulle:

"Pohjoisesta purkautuu onnettomuus kaikkien maan asukkaiden päälle, ¹⁵ sillä minä kutsun esiin

kaikki pohjoisten valtakuntien
heimot,
sanoo Herra.

Ne tulevat ja asettavat kukin
valtaistuimensa
Jerusalemien porttien eteen,
kaikkien sen muurien ympärille
ja kaikkien Juudan kaupunkien
ympärille.

¹⁶ Minä julistan Juudan asukkaille
tuomioni
kaiken heidän pahuutensa vuoksi:
he ovat hylänneet minut,
polttaneet uhreja muille jumalille
ja palvoneet kättensä tekoja."

Herra lupaa olla Jeremian kanssa

¹⁷ "Mutta sinä, vyötä kupeesi,
mene ja puhu heille kaikki,
mitä minä käsken sinun puhua.
Älä kauhistu heitä,
etten minä kauhistuttaisi sinua
heidän edessään.

¹⁸ Katso, minä teen sinusta
tänä päivänä linnoitetun
kaupungin,
rautapatsaan ja vaskimuurin
koko maata vastaan,
Juudan kuninkaita ja sen ruhtinaita,
sen pappeja ja maan
kansaa vastaan.

¹⁹ He sotivat sinua vastaan mutta
eivät voita sinua,
sillä minä olen sinun kanssasi
ja pelastan sinut,
sanoo Herra."

Israel on hylännyt Herran

2 Minulle tuli tämä Herran sana:
² "Mene ja julista Jerusalemin
kuullen:

Näin sanoo Herra:

'Minä muistan sinun nuoruusaikasi
uskollisuuden,
morsiusaikasi rakkauden.

Sinä seurasit minua autiomaassa,
maassa, jossa ei mitään voi kylvää.'

³ Israel on Herralle pyhitetty,
hänen satonsa ensihedelmä.

Kaikki, jotka sitä syövät, tulevat
syyllisiksi,

onnettomuus kohtaa heitä,
sanoo Herra.

⁴ Kuulkaa Herran sana, te
Jaakobin huone

ja kaikki Israelin huoneen suvut!

⁵ Näin sanoo Herra:

'Mitä vääryyttä isänne minusta
löysivät,

kun he vetäytyivät minusta kauas
ja lähtivät kulkemaan

tyhjän perässä
ja tulivat tyhjänpäiväisiksi?

⁶ He eivät kysyneet: Missä on Herra,
joka toi meidät pois Egyptin maasta
ja johdatti meitä autiomaassa,
aroen ja kuilujen maassa,
kuivuuden ja kuoleman
varjon maassa,

jossa ei kukaan kulje
eikä yksikään ihminen asu?

⁷ Minä toin teidät hedelmätarhojen
maahan

syömään sen hedelmiä ja
hyviä antimia,
mutta sinne tultuanne te
saastutitte minun maani
ja teitte perintöosani iljettäväksi.
⁸ Papit eivät kysyneet:
Missä on Herra?
Lain käyttäjät eivät minua
tunteneet,
paimenet luopuivat minusta.
Profeetat ennustivat Baalin nimessä
ja seurasivat niitä, joista ei ole apua.
⁹ Sen tähden minä käyn vielä
oikeutta teidän kanssanne,
sanoo Herra,
ja teidän lastenne lasten kanssa
minä käyn oikeutta.
¹⁰ Menkää kittiläisten saarille
katsomaan
ja lähettäkää miehiä Keedariin
tutkimaan tarkoin,
niin saatte nähdä, onko tällaista
tapahtunut.
¹¹ Onko mikään kansa vaihtanut
jumalia –
vaikka eiväthän ne jumalia
olekaan –
mutta minun kansani on vaihtanut
kunniansa
sellaiseen, mistä ei ole apua.
¹² Hämmästykää tästä, te taivaat!
Kauhistukaa ja tyrmistykää
perin pohjin,
sanoo Herra.
¹³ Sillä minun kansani on tehnyt
pahaa kaksin verroin:

minut se on hylännyt,
elävän veden lähteen,
ja hakannut itselleen vesisäiliöitä,
särkyviä säiliöitä,
jotka eivät vettä pidä.
¹⁴ Onko Israel orja, kotona
syntynyt?
Miksi hän on joutunut saaliiksi?
¹⁵ Häntä vastaan karjuivat
nuoret leijonat,
antoivat äänensä kuulua.
Ne tekivät hänen maansa autioksi,
hävittivät hänen kaupunkinsa,
niissä ei enää asukkaita ole.
¹⁶ Myös Noofin ja Tahpanheen
miehet
pitivät päälakeasi laitumenaan.
¹⁷ Eikö tämä tapahdu sinulle
sen vuoksi,
että hylkää Herran, Jumalasi,
kun hän tahtoo johdattaa
sinua tiellä?
¹⁸ Ja nyt, mitä menemistä sinulla
on Egyptiin
juomaan Siihorin vettä?
Mitä menemistä sinulla on Assuriin
juomaan Eufratvirran vettä?
¹⁹ Sinua kurittaa sinun pahuutesi
ja ojentaa sinun luopumuksesi.
Tiedä ja ymmärrä, kuinka pahaa
ja katkeraa on,
että sinä hylkää Herran, Jumalasi,
etkä pelkää minua,
sanoo Herra, Herra Sebaot."

Israel palvelee epäjumalia

²⁰ "Kautta aikojen sinä olet
särkenyt ikeesi,
katkaissut ikeesi siteet
ja sanonut: 'En tahdo palvella
sinua.'

Kaikilla korkeilla kukkuloilla
ja kaikkien lehtevien puiden alla
sinä lojuit porttona.

²¹ Minä olin istuttanut sinut jaloksi
viiniköynnökseksi
jaloimmasta siemenestä.
Kuinka olet voinut muuttua
vieraan viiniköynnöksen
villiversoiksi?

²² Vaikka pesisit itsesi saippualla
ja käyttäisit paljon lipeää,
syntiesi tahrat pysyvät edessäni,
sanoo Herra, Herra.

²³ Kuinka voit sanoa: 'En ole
saastuttanut itseäni
enkä seurannut baaleja'?
Katso tietäsi laaksossa
ja muista, mitä olet tehnyt,
sinä nopea, nuori naaraskameli,
joka juokset sinne ja tänne,

²⁴ sinä villiaasi, autiomaahan
tottunut,
joka himoissasi ilmaa nuuhkit –
kuka voi hillitä sen kiiman?
Ei yhdenkään, joka sitä etsii,
tarvitse väsyttää itseään;
kun tulee sen kuukausi, sen
kyllä löytää.

²⁵ Varo, ettet joudu juoksemaan
paljain jaloin

ja kurkku janoisena.

Mutta sinä sanot: 'Ei! Tuo on
turhaa puhetta!

Minä rakastan muukalaisia,
ja heitä minä seuraan.'

²⁶ Niin kuin teosta tavattu varas
on häpeissään,

niin joutuu häpeään Israelin huone
kuninkaineen ja ruhtinaiseen,
pappeineen ja profeettoineen,

²⁷ nuo, jotka sanovat puulle:
'Sinä olet isäni',

ja kivelle: 'Sinä olet minut
synnyttänyt.'

He ovat kääntäneet minuun
päin selkensä,
eivät kasvojaan.

Kun onnettomuus kohtaa, he
kuitenkin huutavat:

'Nouse ja pelasta meidät!'

²⁸ Missä ovat silloin jumalasi, jotka
olet itsellesi tehnyt?

Nouskoot nyt, jos voivat pelastaa
sinut onnettomuuden
aikana.

Onhan sinulla, Juuda, jumalia,
yhtä paljon kuin kaupunkeja.

²⁹ Miksi te riitelette minua vastaan?
Tehän olette kaikki luopuneet
minusta,

sanoo Herra.

³⁰ Turhaan minä olen lyönyt
teidän lapsianne,

eivät he ole ottaneet kuritusta
opikseen!

Teidän miekkanne on syönyt
 profeettojanne
 kuin hävittävä leijona.
³¹Te nykyinen polvi!
 Pankaa merkillle Herran sana:
 Olenko minä ollut Israelille
 autioma,
 pimeyden maa?
 Miksi kansani sanoo:
 'Me juoksemme vapaina
 emmekä tule enää sinun luoksesi'?"

Israel uskottelee olevansa syytön

³²"Unohtaako neitsyt koristeensa,
 morsian koruvyönsä?
 Mutta minun kansani on
 unohtanut minut
 lukemattomina päivinä.
³³Kuinka ovelasti kuljetkaan
 lempeä etsiessäsi!
 Kylläpä oletkin perehtynyt
 pahuuden teihin.
³⁴Vaatteittesi liepeetkin ovat
 viattomien köyhien veressä,
 vaikka et ole tavannut heitä
 murtautumasta sisälle.
 Kuitenkin, kaikesta huolimatta,
³⁵sinä sanot: 'Minä olen syytön,
 varmasti Herran viha on kääntynyt
 pois minusta.'
 Katso, minä käyn oikeutta
 sinun kanssasi,
 koska sinä sanot: 'En ole
 syntiä tehnyt.'
³⁶Miksi sinä niin ajattelemattomasti
 muutat suuntaa!
 Egyptistäkin saat häpeän,

niin kuin olet saanut häpeän
 Assurista.
³⁷Sieltäkin sinä lähdet pois
 kädet pääsi päällä,
 sillä Herra on hylännyt nuo,
 joihin sinä luotat,
 etkä sinä heidän avullaan
 menestystä saa."

Israelin ja Juudan uskottomuus

3 Näin sanoo Herra:
 "Jos mies lähettää vaimonsa pois
 ja tämä lähtee hänen luotaan
 ja joutuu toisen miehen vaimoksi,
 voiko mies enää palata tuon
 naisen luo?
 Eikö silloin tämä maa tule peräti
 saastaiseksi?
 Mutta sinä olet harjoittanut
 haureutta
 monen rakastajan kanssa;
 voisitko silti palata minun luokseni,
 sanoo Herra.
²Nosta katseesi kukkuloita
 kohti ja katso:
 missä ei sinua olisi maattu?
 Teiden varsilla sinä istuit ja
 odotit heitä
 kuin arabi autiomaassa.
 Sinä saastutit maan
 haureudellasi ja pahuudellasi.
³Sadekuurot tyrehtyivät,
 kevätsadetta ei tullut,
 mutta sinulla oli porttonaisen otsa:
 sinä kieltäydyit häpeämästä.
⁴Nyt sinä kuitenkin huudat minulle:
 'Isäni, sinä olet nuoruuteni ystävä!'

⁵ Onko hän ainiaan vihoissaan,
pitääkö hän vihansa voimassa
ikuisesti?"

Näinhän sinä puhut ja teet pahaa,
ja siihen sinä pystyt."

⁶ Kuningas Joosian päivinä Herra sanoi minulle: "Oletko nähnyt, mitä luopiovaimo Israel on tehnyt? Hän kuljeskeli kaikilla korkeilla vuorilla sekä kaikkien lehtevien puiden alla ja harjoitti siellä haureutta. ⁷ Minä ajattelin, että kaiken tämän tehtyään hän palaisi minun luokseni, mutta hän ei palannut. Tämän näki hänen uskon sisarensa Juuda. ⁸ Ja minä näin, että kaikesta tästä huolimatta – vaikka luopiovaimo Israel oli tehnyt aviorikoksen ja minä olin antanut hänelle erokirjan ja lähettänyt hänet pois – ei hänen sisarensa, uskon Juuda, kuitenkaan pelännyt, vaan meni ja harjoitti hänkin haureutta. ⁹ Haureus oli hänestä pikkuasia, ja niin hän saastutti maan tekemällä aviorikoksen kiven ja puun kanssa. ¹⁰ Kaikesta tästä huolimatta hänen uskon sisarensa Juuda ei palannut minun luokseni koko sydämeästään vaan teeskennellen, sanoo Herra."

Kehotus kääntymykseen

¹¹ Herra sanoi minulle vielä: "Luopiovaimo Israel on osoittanut olevansa vanhurskaampi kuin uskon Juuda. ¹² Mene ja julista nämä sanat pohjoiseen päin ja sano:

Palaa, luopiovaimo Israel,
sanoo Herra!

Minä en enää synkistä teille
kasvojani,

sillä minä olen armollinen,
sanoo Herra,
en pidä vihaa ikuisesti.

¹³ Ainoastaan tunne syntisi,
että olet luopunut Herrasta,
Jumalastasi,
olet juossut muukalaisten luo
jokaisen lehtevän puun alle
etkä ole kuunnellut minun ääntäni,
sanoo Herra.

¹⁴ Palatkaa, te luopiolapset, sanoo Herra, sillä minä olen ottanut teidät omikseni. Minä noudan teidät, yhden ainoankin kaupungista ja kaksi heimosta, ja tuon teidät Siioniin. ¹⁵ Minä annan teille sydämeni mukaisia paimenia, ja he kaitsevat teitä ymmärtäväisesti ja taitavasti.

¹⁶ Näin sanoo Herra: Kun te niinä päivinä lisääntyte ja olette hedelmällisiä maassa, silloin ei enää puhuta Herran liitonarkusta. Se ei tule enää kenenkään mieleen, eikä sitä muisteta, sitä ei enää kaivata eikä sellaista enää tehdä.

¹⁷ Siihen aikaan Jerusalemiä sanotaan Herran valtaistuimeksi. Kaikki kansat kokoontuvat Herran nimen vuoksi Jerusalemiin, eivätkä ne enää vaella pahan sydämensä paatumuksessa.

¹⁸ Niinä päivinä Juudan heimo liittyy Israelin heimoon, ja ne tulevat yhdessä pohjoisesta maasta siihen maahan,

jonka minä annoin teidän isillenne perinnöksi.

¹⁹ Minä ajattelin:

Kuinka asetankaan sinut lasteni joukkoon

ja annan sinulle kauniin maan, ihanista ihanimman perintöosan kansojen joukossa!

Minä ajattelin, että sinä kutsuisit minua isäksi

etkä koskaan kääntyisi pois seuraamasta minua.

²⁰ Mutta niin kuin vaimo on uskonon puolisolleen, niin te, Israelin huone, olette olleet uskottomia minulle, sanoo Herra.

²¹ Kalliokukkuloilta kuuluu ääni: israelilaiset anovat itkien armoa, sillä he ovat kulkeneet väärää tietä, unohtaneet Herran, Jumalansa.

²² Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset, niin minä parannan teidän luopumuksenne." Israelilaiset vastaavat: "Katso, me tulemme sinun luoksesi, sillä sinä olet Herra, meidän Jumalamme.

²³ Totisesti, petosta on se, mikä kuuluu kukkuloilta, kohina vuorilta. Totisesti, Herrassa, meidän Jumalassamme, on Israelin pelastus.

²⁴ Häpeä on syönyt isiemme vaivannäön tulokset nuoruudestamme asti, heidän lampaansa ja nautansa, poikansa ja tyttärensä.

²⁵ Maatkaamme maassa häpeissämme. Häväistyksemme peittäköön meidät, sillä me olemme tehneet syntiä Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan, me ja meidän isämme nuoruudestamme saakka aina tähän päivään asti. Emme ole kuunnelleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä."

Ympärileikatkaa sydämenne

4 "Jos sinä, Israel, käännyt, sanoo Herra, käännä minun luokseni. Jos poistat iljetyksesi kasvojeni edestä

etkä harhaile

² vaan vannot totuudessa, oikein ja vanhurskaasti:

'Niin totta kuin Herra elää', niin kansat siunaavat itsensä hänen nimessään

ja kerskaavat hänestä.

³ Sillä näin sanoo Herra Juudan miehille ja Jerusalemile: Raivatkaa itsellenne uudispelto, älkää kylväkö orjantappuroiden sekaan.

⁴ Ympärileikatkaa itsenne Herralle,

poistakaa sydämenne esinahka,
te Juudan miehet ja Jerusalemin
asukkaat!
Muutoin minun vihani syttyy
kuin tuli
teidän tekojenne pahuuden vuoksi.
Se palaa, eikä kukaan voi sitä
sammuttaa."

Tuho on tulossa

⁵ "Ilmoittakaa Juudassa,
kuuluttakaa Jerusalemissa,
puhaltakaa pasuunaan
kautta maan,
huutakaa täyttä kurkkua:
'Kokoontukaa, niin lähdemme
linnoitettuihin kaupunkeihin.'
⁶ Nostakaa lippu kohti Siionia,
paetkaa pysähtymättä,
sillä minä annan tulla pohjoisesta
onnettomuuden ja suuren
hävityksen.
⁷ Leijona on noussut tiheiköstään,
kansojen tuhoaja on lähtenyt
liikkeelle,
lähtenyt omasta paikastaan
autioittamaan sinun maasi.
Kaupunkisi hävitetään,
ne jäävät asukkaita vaille.
⁸ Vyöttäkää tämän vuoksi
säkki yllenne,
valittakaa ja parkukaa,
sillä päältämme ei ole väistynyt
Herran vihan hehku.
⁹ "Sinä päivänä, sanoo Herra,
katoaa kuninkaan rohkeus
ja ruhtinaiden rohkeus.

Papit tyrmistyvät
ja profeetat hämmästyvät.
¹⁰ Mutta minä sanoin: 'Voi,
Herra, Herra!
Totisesti, sinä olet pahoin
pettänyt tämän kansan
ja Jerusalemin!'
Sinä sanoit: 'Teillä on oleva rauha!'
mutta nyt miekka koskee
sieluun asti."
¹¹ Siihen aikaan sanotaan
tälle kansalle ja Jerusalemille:
"Polttava tuuli autiomaan
kalliokukkuloilta
tulee minun kansaani, tytärtäni,
kohti.
Ei se sovi viljan viskaamiseen
eikä puhdistamiseen.
¹² Se tuuli on liian tuima sellaiseen,
se tulee minun tarkoituksiani
varten.
Nyt minä julistan heille tuomion."
¹³ Katso, hän nousee pilvien lailla,
ja hänen vaununsa ovat kuin
myrskytuuli,
hänen hevosensa kotkia
nopeammat.
Voi meitä, me olemme tuhon omat!
¹⁴ "Pese pahuus sydäimestäsi,
Jerusalem,
että pelastuisit.
Kuinka kauan viipyvät sisimmässäsi
väärät ajatuksesi?
¹⁵ Jo kuuluu Daanista
sanansaattajan ääni,

Efraimin vuorilta onnettomuuden
julistus:

¹⁶ Ilmoittakaa kansoille,
kuuluttakaa Jerusalemile:
'Piirittäjät tulevat kaukaisesta
maasta

ja korottavat äänensä Juudan
kaupunkeja vastaan.'

¹⁷ Niin kuin pellon vartijat he
ovat sen ympärillä,
koska se on niskoitellut
minua vastaan,
sanoo Herra.

¹⁸ Sinun vaelluksesi ja tekosi
ovat tuottaneet sinulle tämän.
Tämä on pahuutesi palkka;
se on sinulle katkeraa,
se koskee sydämeesi asti."

Koko maa tulee autioksi

¹⁹ Voi sisimpäni, sisimpäni!
Minä väentelehdin tuskasta.
Voi sydämeni kammioita!
Sydämeni hakkaa,
en voi vaieta,
sillä sieluni on kuullut pasuunan
äänen,
sotahuudon.

²⁰ Hävityksestä kuulutetaan
hävityksen perään,
sillä koko maa on tuhottu.
Äkisti tuhoutuivat majani,
hetkessä telttani.

²¹ Kuinka kauan minun täytyy
nähdä sotalippuja,
kuulla pasuunan ääntä?

²² Minun kansani on tyhjä,

minua he eivät tunne.

He ovat typeriä lapsia,
heillä ei ole ymmärrystä.
He ovat viisaita tekemään paha,
mutta hyvää he eivät osaa tehdä.

²³ Minä katselin maata, ja se oli
autio ja tyhjä,
ja taivasta, eikä siellä ollut valoa.

²⁴ Minä näin, kuinka vuoret
järkkyivät

ja kaikki kukkulat järähtelivät.

²⁵ Minä katselin, eikä näkynyt
yhtään ihmistä,
ja kaikki taivaan linnutkin
olivat paenneet.

²⁶ Minä näin, että hedelmätarha
oli autiomaana
ja kaikki sen kaupungit oli
revitty maahan.

Tämän oli tehnyt Herra
ja hänen vihansa hehku.

²⁷ Sillä näin sanoo Herra:
'Koko maa tulee autioksi,
mutta kokonaan minä en
sitä tuhoa.

²⁸ Sen tähden maa murehtii
ja taivas ylhäällä synkkenee,
mutta minä olen puhunut,
olen tehnyt päätöksen.

En kadu enkä peruuta sitä.'

²⁹ Ratsu- ja jousimiesten huutoa
pakenee koko kaupunki,
asukkaat piiloutuvat tiheikköihin
ja nousevat kallioille.

Koko kaupunki on hylätty,
eikä siinä asu ketään.

³⁰ Ja sinä, hävitetty kaupunki,
mitä teet, kun pukeudut
purppuraan,
koristaudut kultakoruilla
ja suurennat silmäsi ihomaalilla?
Turhaan sinä itseäsi kaunistat!
Rakastajasi ovat hylänneet sinut,
he tavoittelevat henkeäsi.

³¹ Minä kuulen kuin synnyttäjän
huutoa,
kuin ensisynnyttäjän tuskanhuutoa.
Se on tytär Siionin huutoa.
Voihkien hän levittää kätensä:
'Voi minua! Minun sieluni
menehtyy
murhamiesten käsiin!'"

Uskotonta kansaa kohtaa rangaistus

5 "Kierrelkää Jerusalemin katuja,
katselkaa, tiedustelkaa
ja etsikää sen toreilta.
Jos löydätte yhdenkään, joka
tekee oikein,
ainoankaan, joka pyrkii
uskollisuuteen,
niin minä annan anteeksi
Jerusalemlle."

² Vaikka he sanovat: "Niin totta
kuin Herra elää",
he kuitenkin vannovat väärin.

³ Herra, eivätkö sinun silmäsi
etsi uskollisuutta?
Sinä löit heitä, mutta he eivät
tunteneet kipua;
sinä teit heistä melkein lopun,
mutta he eivät ottaneet kuritusta
opikseen.

He ovat kovettaneet kasvonsa
kalliota kovemmiksi,
he ovat kieltäytyneet palaamasta
luoksesi.

⁴ Minä sanoin: Tällaisia ovat
vain alhaiset –
he ovat tyhmiä,
koska he eivät tunne Herran tietä,
Jumalansa oikeutta.

⁵ Minäpä menen ylhäisten luo
ja puhun heidän kanssaan,
sillä he tuntevat Herran tien,
Jumalansa oikeuden.
Mutta kaikki olivat särkeneet ikeen,
katkaisseet siteet.

⁶ Sen tähden metsän leijona
surmaa heidät,
aavikon susi hävittää heidät,
pantteri väijyy heidän
kaupunkiansa ympärillä.
Kuka ikinä lähtee kaupungista,
hänet raadellaan,
sillä heidän rikoksiaan on paljon,
heidän luopumuksensa on
määrätön.

⁷ "Kuinka minä voisin antaa
sinulle anteeksi?
Lapsesi ovat hylänneet minut
ja vannoneet niiden kautta,
jotka eivät ole jumalia.
Minä ravitsin heidät,
mutta he olivat uskottomia
ja kokoontuivat porttojen taloissa.

⁸ He ovat hyvin syöneitä,
himokkaita oriita,

kaikki he hirnuvat lähimmäistensä
vaimoja.

⁹ Enkö minä tällaisesta rankaisisi,
sanoo Herra,
enkö tahtoisi kostaa
tämänkaltaiselle kansalle?

¹⁰ Nouskaa sen viinitarhojen
penkereille ja hävittääkää,
mutta älkää tehkö siitä loppua.
Karsikaa sen köynnökset,
sillä ne eivät ole Herran.

¹¹ Israelin heimo ja Juudan heimo
ovat pettämällä pettäneet minut,
sanoo Herra."

Kaukainen kansa hyökkää Israeliin

¹² "Israel on kieltänyt Herran
ja sanonut:
'Ei hän tee mitään,
ei meitä kohtaa onnettomuus.
Emme tule näkemään miekkaa
emme nälkää.'

¹³ Profeetoista on tullut tuulen
kaltaisia,
sanaa heillä ei ole.
Niinpä heille itselleen käy
sen mukaan.

¹⁴ Sen tähden näin sanoo Herra,
sotajoukkojen Jumala:
Koska he ovat puhuneet tällaista,
niin katso,
minä teen sanani sinun suussasi
tuleksi
ja tämän kansan puiksi,
ja tuli syö heidät.

¹⁵ Katso, minä tuon teitä vastaan
kansan kaukaa,

te Israelin heimo,
sanoo Herra.

Se on luja kansa, ikivanha kansa,
se on kansa, jonka kieltä sinä
et tunne,
et ymmärrä, mitä se puhuu.

¹⁶ Heidän viinensä ovat kuin
avoin hauta,
kaikki he ovat sankareita.

¹⁷ Se kansa syö sinun satosi
ja leipäsi,
se syö poikasi ja tyttäresi,
se syö lampaasi ja nautasi,
se syö viiniköynnöksesi ja
viikunapuusi.

Miekalla se hävittää linnoitetut
kaupunkisi,
joihin sinä panet turvasi.

¹⁸ Mutta niinäkään päivinä minä en
tee teistä loppua, sanoo Herra. ¹⁹ Ja
kun he kysyvät: 'Miksi Herra, meidän
Jumalamme, on tehnyt meille kaiken
tämän?', niin vastaa heille: 'Koska te
olette hylänneet minut ja palvelleet
vieraita jumalia omassa maassanne,
teidän täytyy palvella muukalaisia
maassa, joka ei ole teidän.'"

Uppiniskainen kansa saa rangaistuksen

²⁰ "Ilmoittakaa tämä Jaakobin
heimolle,
kuuluttakaa Juudassa näin:

²¹ Kuulkaa tämä,
te typerä ja ymmärtämätön kansa!
Silmät teillä on, mutta ette näe;
korvat teillä on, mutta ette kuule.

²² Ettekö te pelkää minua,
 sanoo Herra,
 ettekö vapise minun edessäni,
 minun, joka olen ikuisella
 säädöksellä määrännyt
 hiekan meren rajaksi, jonka
 yli se ei pääse?
 Vaikka meri pauhaa, se ei
 voi mitään,
 ja vaikka sen aallot kohisevat,
 ne eivät ylitä rajaa.

²³ Mutta tällä kansalla on
 uppiniskainen ja tottelematon
 sydän.
 He ovat poikenneet pois ja
 menneet menojaan.

²⁴ He eivät sano sydämestään:
 'Pelätkäämme Herraa, meidän
 Jumalaamme,
 joka antaa sateen,
 syyssateen ja kevätsateen ajallaan,
 ja pitää huolen, että meille tulevat
 sadonkorjuun määräviikot.'

²⁵ Teidän pahat tekonne käänsivät
 nämä pois,
 syntinne estivät teitä saamasta
 sitä, mikä on hyvää.

²⁶ Sillä kansani keskuudessa
 on jumalattomia,
 jotka väijyvät kyyryssä kuin
 linnunpyydystäjät.
 He asettavat ansoja
 ja ottavat ihmisiä vangiksi.

²⁷ Niin kuin häkki on täynnä lintuja,
 niin ovat heidän talonsa
 täynnä petosta.

Siksi heistä on tullut mahtavia
 ja rikkaita,
²⁸ lihavia ja kiiltäviä.
 Heidän pahoilla puheillaan ei
 ole määrää.
 Eivät he jaa oikeutta,
 eivät aja orpojen asiaa, että
 nämä voittaisivat.
 Köyhille he eivät oikeutta hanki.
²⁹ Enkö minä tällaisesta rankaisisi,
 sanoo Herra,
 enkö tahtoisi kostaa
 tämänkaltaiselle kansalle?

³⁰ Hirveitä ja kauhistavia asioita
 tapahtuu maassa:
³¹ profeetat profetoivat valhetta,
 papit hallitsevat mielensä mukaan,
 ja sitä minun kansani rakastaa.
 Mutta mitä te teette, kun tästä
 tulee loppu?"

Jerusalem pysyy pahuudessaan

6 "Paetkaa, benjaminilaiset,
 Jerusalemin muurien sisältä,
 puhaltakaa pasuunaan Tekoassa
 ja nostakaa merkki Beet-Keremin
 kohdalle,
 sillä pohjoisesta nousee
 onnettomuus
 ja suuri hävitys.
² Tuon kauniin ja hemmotellun
 tytär Siionin minä hävitän.
³ Hänen luokseen tulee laumoineen
 paimenia,
 jotka pystyttävät telttansa
 kaikkialle hänen ympärilleen
 ja laiduntavat kukin kohdaltaan.

⁴ Julistakaa Siionia vastaan
pyhä sota.

'Nouskaa, lähtekäämme liikkeelle
puolenpäivän aikaan!

Voi meitä, sillä päivä kääntyy
laskuun

ja illan varjot pitenevät!

⁵ Nouskaa, lähtekäämme yöllä
ja hävittäkäämme sen palatsit.'

⁶ Sillä näin sanoo Herra Sebaot:
Kaatakaa puita ja luokaa piiritysvalli
Jerusalemiä vastaan.

Se on kaupunki, jota on rangaistava,
se on kokonaan sortoa täynnä.

⁷ Niin kuin kaivo pitää vetensä
raikkaana,
niin sekin pitää pahuutensa
tuoreena.

Sieltä kuuluu väkivallan ja
sorrin ääni,
kipu ja haavat ovat aina edessäni.

⁸ Ota kuritus opiksesi, Jerusalem,
ettei sieluni vieraantuisi sinusta
enkä tekisi sinua autioksi,
asumattomaksi maaksi."

Israel on hylännyt Herran sanan

⁹ "Näin sanoo Herra Sebaot:
Israelin jäännökselle tehdään
jälkikorjuu
niin kuin viiniköynnökselle.
Ojenna kätesi kuin viininkorjaaja
takaisin oksiin.

¹⁰ Kenelle puhuisin, ketä
varoittaisin,
että he kuuntelisivat?

Heidän korvansa ovat
ympärileikkaamattomat,
eivät he osaa kuunnella.
Herran sana on heille pilkan aihe,
ei se heitä miellytä.

¹¹ Minä olen täynnä Herran vihaa,
olen väsynyt pidättämään sitä.
Vuodata se lapsukaisiin kadulla
ja nuorukaisjoukkoon.
Niin miehet kuin naisetkin
vangitaan,

myös vanhat ja ikääntyneet.

¹² Heidän talonsa joutuvat vieraille,
niin myös pellot ja vaimot,
sillä minä ojennan käteni maan
asukkaita vastaan,

sanoo Herra.

¹³ Sillä kaikki he pienimmästä
suurimpaan

ahnehtivat väärää voittoa,
profeetat niin kuin papitkin
harjoittavat kaikki petosta.

¹⁴ Kevyesti he yrittävät parantaa
minun kansani vamman sanoen:
'Rauha, rauha!', vaikka rauhaa
ei ole.

¹⁵ He joutuvat häpeään,
sillä he ovat tehneet iljettäviä
tekoja.

Silti he eivät tunne lainkaan
häpeää,
he eivät osaa hävetä.
Kaatukoot sen tähden kaatuvien
joukkoon,
sortukoot, kun minä heitä
rankaisen,

sanoo Herra."

Kysykää muinaisia polkuja

¹⁶ Näin sanoo Herra:

"Menkää teiden varsille ja
katselkaa,

kyselkää muinaisia polkuja.

Kysykää, mikä tie on hyvä, ja
vaeltakaa sitä,

niin löydätte levon sieluillenne.

"Mutta he vastasivat:

"Emme vaella."

¹⁷ "Minä olen asettanut teille
vartiomiehet;

kuunnelkaa pasuunan ääntä."

Mutta he vastasivat: "Emme
kuuntele."

¹⁸ "Sen tähden kuulkaa, te kansat,
ja tiedä, seurakunta,
mitä heille tapahtuu.

¹⁹ Kuule, maa!

Minä tuotan onnettomuuden
tälle kansalle,

heidän ajatustensa hedelmän,
sillä he eivät ole kuunnelleet

minun sanojani

vaan ovat hylänneet opetukseni.

²⁰ Mitä minulle merkitsee Sabasta
tuotu suitsuke

tai paras tuoksuruoko kaukaisesta
maasta?

Teidän polttouhrejanne en ota
suosiollisesti vastaan,

teidän teurasuhrinne eivät ole
minulle mieluisia.

²¹ Sen tähden, näin sanoo Herra:

Katso, minä asetan tälle kansalle
kompastuskiviä, joihin he

kompastuvat,

isät ja pojat yhdessä.

Naapuri tuhoutuu naapurinsa
kanssa."

Pohjoisesta tulee hävittäjä

²² Näin sanoo Herra:

"Katso, kansa tulee pohjoisesta
maasta,

suuri kansa nousee maan
perimmäisiltä äärieltä.

²³ He käyttävät jousta ja keihästä,
he ovat julmia ja armottomia.

Heidän äänensä on kuin
meren pauhu.

He ratsastavat hevosilla,
soturit varustettuina taisteluun
sinua vastaan, tytär Siion."

²⁴ Me kuulimme sanoman,
ja meidän kätemme herposivat,
meidät valtasi ahdistus kuin
synnytystuska.

²⁵ "Älkää menkö pelloille, älkää
kulkeko tiellä,

sillä siellä on vihollisen miekka,
kauhua kaikkialla!

²⁶ Tytär, minun kansani!

Vyötydy säkkiin ja kieriskele
tuhassa,

sure niin kuin ainokaista
poikaa surraan,

pidä katkerat valittajaiset,
sillä äkkiarvaamatta käy

kimppuumme hävittäjä."

Profeetta on kansan koetteliija

²⁷ "Minä olen asettanut sinut koettelemaan ja tutkimaan kansaani, että oppisit tuntemaan heidät ja koettelisit heidän vaelluksensa.

²⁸ Kaikki he ovat paatuneita niskureita, he kulkevat panettelijoina, he ovat pelkkää vaskea ja rautaa, kelvottomia kaikki.

²⁹ Palkeet puhkuvat, mutta tulesta valuu pelkkää lyijyä.

Turhaan on sulatettu ja puhdistettu, mutta pahoja ei ole saatu eroon.

³⁰ Hylkyhopeaksi heitä kutsutaan, sillä Herra on heidät hylännyt."

Temppelistä on tullut rosvojen luola

7 Jeremialle tuli Herralta tämä sana: ² "Asetu Herran huoneen portille ja julista siellä tämä sana: Kuulkaa Herran sana, kaikki te Juudan asukkaat, jotka tulette näistä porteista palvomaan Herra.

³ Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Parantakaa vaelluksenne ja tekonne, niin minä annan teidän asua tässä paikassa. ⁴ Älkää luottako valhepuheeseen: 'Tämä on Herran temppeli, Herran temppeli, Herran temppeli!' ⁵ Jos te sen sijaan todella parannatte vaelluksenne ja tekonne, jos todella jaatte oikeutta tasapuolisesti

jokaiselle, ⁶ ette sorra muukalaista, orpoa tai leskeä, ette vuodata viatonta verta tässä paikassa ettekä seuraa muita jumalia itsellenne onnettomuudeksi, ⁷ niin minä sallin teidän asua tässä paikassa, maassa, jonka minä annoin teidän isillenne ikuisiksi ajoiksi.

⁸ Kuitenkin te luotatte valheen sanoihin, joista ei ole apua. ⁹ Voisitteko te varastaa, tappaa, tehdä aviorikoksia, vanhoa väärin, suitsuttaa Baalille, seurata muita jumalia, joita ette tunne, ¹⁰ ja kuitenkin asettua minun kasvojeni eteen tähän temppeliin, joka on pyhitetty minun nimelleni. Tehän sanotte: 'Me kyllä pelastumme', vaikka yhä teette kaikkia näitä iljettäviä tekoja. ¹¹ Rosvojen luolanako te pidätte tätä temppeliä, joka on pyhitetty minun nimelleni? Sellaiseksi minäkin olen sen havainnut, sanoo Herra.

¹² Mutta menkääpä asuinpaikkaani Siiloon, jossa minä ensin annoin nimeni asua, ja nähkää, mitä minä olen sille tehnyt kansani Israelin pahuuden tähden! ¹³ Nyt te olette tehneet kaikkia näitä tekoja, sanoo Herra, ette ole kuunnelleet ettekä vastanneet, vaikka minä varhaisesta alkaen olen yhä uudestaan puhunut teille ja kutsunut teitä. ¹⁴ Sen tähden minä teen tälle huoneelle, joka on pyhitetty minun nimelleni ja johon te luotatte, niin kuin olen tehnyt Siilolle. Aivan samoin minä teen tälle paikalle, jonka minä olen

antanut teille ja teidän isillenne.¹⁵ Minä heitän teidät pois kasvojeni edestä, niin kuin olen heittänyt pois teidän veljenne, kaikki Efraimin jälkeläiset."

Tottelemattomuus tuo tuomion

¹⁶"Ja sinä, älä rukoile tämän kansan puolesta, älä kohota heidän puolestaan huutoa tai rukousta äläkä vaivaa minua, sillä minä en kuule sinua.¹⁷ Etkö näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla?¹⁸ Lapset kokoavat puita, isät sytyttävät tulen ja naiset alustavat taikinan. He valmistavat uhrikakkuja taivaan kuningattarelle ja vuodattavat juomauhreja muille jumalille tuottaakseen minulle mielipahaa.¹⁹ Minulleko he tuottavat mielipahaa, sanoo Herra, eivätkö pikemminkin itselleen, kun joutuvat häpeään?²⁰ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minun vihani ja kiivauteni vuotaa tämän paikan ylle, ihmisten, eläinten, puiden ja maan sadonkin ylle, ja se palaa eikä sammu."

²¹Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: "Lisätkää polttouhrinne teurasuhreihinne ja syökää itse lihat.²² Sillä en minä puhunut teidän isillenne poltto- ja teurasuhreista enkä antanut niistä käskyä, kun vein heidät pois Egyptin maasta.²³ Sen sijaan minä annoin heille tämän käskyn: Kuunnelkaa minun ääntäni, niin minä olen teidän Jumalanne ja teistä tulee minun kansani. Vaeltakaa

kaikessa sitä tietä, jota minä käsken teidän vaelttaa, että teidän kävisi hyvin.²⁴ Mutta he eivät kuunnelleet minua eivätkä kallistaneet korvaansa minun puheelleni vaan vaelsivat omien neuvojensa mukaan pahan sydämensä paatumuksessa. He ovat kääntäneet minuun päin selkänsä, eivät kasvojaan.²⁵ Siitä päivästä lähtien, jona teidän isänne lähtivät Egyptin maasta, tähän päivään asti minä olen lähettänyt teidän luoksenne kaikki palvelijani, profeetat – päivä päivältä varhaisista ajoista alkaen.²⁶ Mutta kukaan ei kuunnellut minua eikä kallistanut korvaansa minun puheelleni. He olivat uppiniskaisia ja tekivät enemmän pahaa kuin isänsä.

²⁷Puhu heille kaikki nämä sanat, vaikka he eivät kuuntele sinua, ja kutsu heitä, vaikka he eivät vastaa sinulle.²⁸ Sano heille: Tämä on kansa, joka ei ole kuunnellut Herran, Jumalansa, ääntä eikä ottanut kuritusta opikseen. Uskollisuus on kadonnut ja totuus hävinnyt heidän suustaan.

²⁹Tytär Siion,
leikkaa hiuksesi ja heitä ne pois.
Viritä kalliokukkuloilla valitusvirsi,
sillä Herra on hylännyt ja
sysännyt pois
vihansa alaisen sukupolven.

³⁰Juudan miehet ovat tehneet sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, sanoo Herra. He ovat asettaneet iljetyksensä temppeliin, joka on pyhitetty minun

nimelleni, ja saastuttaneet sen. ³¹ He ovat rakentaneet uhrikukkuloita Toofetiin, joka on Ben-Hinnomin laaksossa, polttaakseen tuleessa poikiaan ja tyttäriään. Sellaista minä en ole käskenyt, eikä se ole tullut mieleenikään.

³² Sen tähden Herra sanoo näin: Katso, päivät tulevat, jolloin ei enää sanota 'Toofet' ja 'Ben-Hinnomin laakso' vaan 'Murhalaakso'. Toofetiin haudataan, kun muualla ei ole tilaa, ³³ ja tämän kansan ruumiit joutuvat ruuaksi taivaan linnuille ja maan eläimille, joita ei kukaan karkota pois. ³⁴ Minä lopetan Juudan kaupungeista ja Jerusalemin kaduilta ilon äänen ja riemun äänen, sulhasen äänen ja morsiamen äänen, sillä maa muuttuu rauniokasaksi."

Väärän rauhan julistajat

8 "Siihen aikaan, sanoo Herra, viedään Juudan kuninkaiden ja sen ruhtinaiden luut, pappien ja profeettojen luut sekä Jerusalemin asukkaiden luut pois heidän haudoistaan. ² Ne levitetään auringon, kuun ja kaiken taivaan joukon eteen, joita he rakastivat, palvelivat ja seurasivat, joilta he kysivät neuvoa ja joita he palvoivat. Niitä ei koota eikä haudata, vaan niistä tulee lantaa maan pinnalle. ³ Koko se jäännös, joka jää jäljelle tästä pahasta heimosta kaikissa paikoissa, joihin minä karkotan heidät, valitsee mielummin kuoleman kuin elämän, sanoo Herra Sebaot.

⁴ Sano heille: Näin sanoo Herra: Eivätkö ne, jotka kompastuvat, nouse jälleen?

Eikö se, joka kääntyy pois, käännny takaisin?

⁵ Miksi tämä kansa kääntyy pois, Jerusalem, ainaisessa luopumuksessa?

He pitävät kiinni petoksesta eivätkä tahdo palata.

⁶ Minä olen kuunnellut tarkkaan ja havainnut, että he eivät puhu oikein. Ei kukaan kadu pahuuttaan eikä sano: 'Mitä olenkaan tehnyt!' Kaikki he juoksevat omaa rataansa, niin kuin hevonen ryntää taisteluun.

⁷ Jopa haikara taivaalla tietää aikansa, metsäkyyhkyksen, pääskynen ja kurki pitävät kiinni tuloajastaan, mutta minun kansani ei tunne Herran oikeutta.

⁸ Kuinka voitte sanoa: 'Me olemme viisaita, ja meillä on Herran laki'? Totisesti, valhetta on kirjoittanut kirjanoppineiden valhekynä.

⁹ Viisaat joutuvat häpeään, joutuvat kauhun valtaan ja heidät vangitaan.

Katso, he ovat hylänneet Herran sanan – mitä viisautta heillä voisi olla?

¹⁰ Sen tähden minä annan heidän
vaimonsa toisille,
ja toiset ottavat haltuunsa
heidän peltonsa,
sillä kaikki pienimmästä
suurimpaan
ahnehtivat väärää voittoa.
He kaikki harjoittavat petosta,
niin profeetat kuin papitkin.
¹¹ Kevyesti he yrittävät parantaa
minun kansani vamman sanoen:
'Rauha, rauha', vaikka rauhaa ei ole.
¹² He joutuvat häpeään,
sillä he ovat tehneet iljettäviä
tekoja.
Silti he eivät tunne lainkaan
häpeää,
he eivät osaa hävetä.
Kaatukoot sen tähden kaatuvien
joukkoon,
sortukoot, kun heidän
rangaistuksensa aika tulee,
sanoo Herra.
¹³ Minä tempaan heidät pois,
sanoo Herra.
Ei ole rypäleitä viiniköynnöksessä
eikä viikunoita viikunapuussa
ja lehdetkin lakastuvat,
kun se, mitä annoin heille,
otetaan heiltä pois."
¹⁴ "Miksi istumme alallamme?
Tulkaa koolle!
Menkäämme linnoitettuihin
kaupunkeihin
tuhoutuaksemme siellä,

sillä Herra, meidän Jumalamme, on
antanut meidät tuhon omiksi
ja juottanut meille myrkkyyvettä,
koska olemme tehneet syntiä
Herraa vastaan.
¹⁵ Rauhaa toivotaan,
mutta mitään hyvää ei tule,
paranemisen aikaa,
mutta sen sijaan koittaakin kauhu!"
¹⁶ Daanista kuuluu hänen
hevostensa korskuminen,
hänen oriittensa hirnunnasta
vapisee koko maa.
Ne tulevat ja syövät maan ja
kaiken, mitä siinä on,
kaupungin ja sen asukkaat.
¹⁷ Minä lähetän teidän
keskuuteenne käärmeitä,
myrkkykäärmeitä, joihin lumous
ei tehoa,
ja ne purevat teitä,
sanoo Herra."

Murtunut profeetta

¹⁸ Iloni on mennyt, murhe on osani,
sydämeni on sairas.
¹⁹ Kuule, tyttären, minun kansani,
avunhuuto kaukaisesta
maasta:
"Eikö Herra ole Siionissa,
eikö sen kuningas ole siellä?"
"Miksi he ovat vihoittaneet minut
veistetyillä kuvillaan,
vieraan maan turhilla
epäjumalilla?"
²⁰ Sadonkorjuu on ohi, kesä
on lopussa,

mutta me emme ole saaneet apua.

²¹ Minun kansani, tyttäreni,
murtumisen tähden
minä olen murtunut,
kuljen surupuvussa,
tyrmistys on vallannut minut.

²² Eikö Gileadissa ole balsamia,
eikö siellä ole parantajaa,
vai miksi eivät kasva umpeen
kansani, minun tyttäreni, haavat?

²³ Jospa pääni olisi silkkaa vettä
ja silmäni kyynelten lähde,
niin itkisin päivät ja yöt kansani,
tyttäreni, kaatuneita!

Kaikki pettävät toisiaan

9 Olisipa minulla autiomaassa
matkamiehen yömaja!
Silloin jättäisin kansani ja lähtisin
pois heidän luotaan,
sillä he ovat kaikki avionrikkooja,
he ovat petturien joukkio.

² He jännittävät kielensä jousen
valheeseen;
he eivät käytä valtaansa maassa
uskollisesti
vaan kulkevat pahanteosta
pahantekoon.

Minua he eivät tunne, sanoo Herra.

³ Varokaa kukin ystävääne,
älkää luottako yhteenkään veljeen,
sillä jokainen veli viekkaasti pettää
ja jokainen ystävä kulkee
panettelijana.

⁴ Kaikki pettävät toisiaan,
eivät he puhu totta.

He ovat totuttaneet kielensä
puhumaan valhetta,
ovat tehneet vääryyttä
väsyksiin asti.

⁵ Sinä asut keskellä petollisuutta;
petollisuudessaan he eivät tahdo
tuntea minua,
sanoo Herra.

⁶ Sen tähden, näin sanoo
Herra Sebaot:
"Katso, minä sulatan heidät ja
koettelen heitä,
sillä mitä muuta voisin tehdä
tyttärelleni, omalle
kansalleni?

⁷ Tappava nuoli on heidän kielensä,
petosta se puhuu.
Suussaan heillä on rauhan puheet
lähimmäistensä kanssa,
mutta sydämessään he punovat
juoniaan.

⁸ Enkö minä tällaisista rankaisisi
heitä,
sanoo Herra,
enkö minä kostaisi tämänkaltaiselle
kansalle?"

⁹ Vuorten tähden minä kohotan
ääneni itkuun ja valitukseen,
autiomaan laitumien tähden minä
viritän itkuvirren,
sillä ne on poltettu;
kukaan ei siellä kulje,
eikä karjan ääniä kuulu.
Niin taivaan linnut kuin kedon
eläimetkin

ovat paenneet, menneet
menojaan.

**Jerusalem hävitetään
ja kansa hajotetaan**

¹⁰ "Minä teen Jerusalemissa
rauniopaikan,
sakaalien asuinsijan,
ja Juudan kaupungeista minä
teen autioita,
niihin ei jää asukkaita."

¹¹ Kuka on se viisas mies, joka
ymmärtää tämän, mies, jolle Herra on
puhunut, niin että hän voi ilmoittaa
tämän? Minkä tähden maa on hävitetty,
miksi se on korventunut kuin autiomaa,
jossa kukaan ei kulje? ¹² Herra sanoi:
"Sen tähden, että he ovat hylänneet
minun opetukseni, jonka minä heille
annoin. He eivät ole kuunnelleet minun
ääntäni eivätkä vaeltaneet sen mukaan.
¹³ Paatuneen sydämensä mukaan he
ovat vaeltaneet ja seuranneet baaleja,
niin kuin heidän isänsä olivat heille
opettaneet.

¹⁴ Sen tähden, näin sanoo Herra
Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä
syötän tälle kansalle koiruohoa ja juotan
sille myrkkyyvettä. ¹⁵ Minä hajotan
heidät kansojen sekaan, joita eivät he
eivätkä heidän isänsä ole tunteneet,
ja lähetän heidän jälkeensä miekan,
kunnes olen tehnyt heistä lopun."

Valitusvirsi Siionista

¹⁶ Näin sanoo Herra Sebaot:

"Miettikää tätä: kutsukaa
itkijänaisia,
että he tulisivat tänne,
ja lähettäkää noutamaan
viisaita naisia,
että hekin tulisivat.
¹⁷ Kohottakoot he kiireesti
valitushuodon meidän
vuoksemme,
että silmämme vuotaisivat
kyyneleitä
ja silmäluomemme valuisivat vettä.
¹⁸ Siionista kuuluu valitus:
'Kuinka meidät onkaan hävitetty,
me olemme joutuneet suureen
häpeään.
Meidän on täytynyt lähteä maasta,
meidän asuntomme on hajotettu.'"
¹⁹ Kuulkaa siis Herran sana,
te naiset,
kuunnelkaa tarkkaan hänen
suunsa sanaa!
Opettakaa valitushuuto
tyttärillenne
ja itkuvirsi toinen toisellenne,
²⁰ sillä kuolema on noussut sisään
ikkunoistamme,
tullut meidän palatseihimme.
Se tuhoaa lapset kadulta,
nuorukaiset toreilta.
²¹ "Puhu: Tämä on Herran sana:
Ihmisten ruumiita makaa maassa
kuin lantaa pellolla,
kuin lyhteitä leikkaajan jäljessä,
ei niitä kukaan korjaa."

Oikea ja väärä kerskuminen

²² Näin sanoo Herra: "Älköön viisas kerskuko viisaudesta, älköön väkevä voimistaan, älköön rikas rikkaudesta!"

²³ Jos joku kerskuu, kerskukoon siitä, että hänellä on ymmärrystä ja että hän tuntee minut, Herran, joka toimin uskollisesti, oikeudenmukaisesti ja vanhurskaasti maan päällä, sillä sellainen on minulle mieleen, sanoo Herra.

²⁴ Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä rankaisen kaikkia ympärileikattuja, jotka kuitenkin ovat ympärileikkaamattomia: ²⁵ Egyptiä, Juudaa, Edomia, ammonilaisia, Mooabia ja kaikkia autiomaan asukkaita, jotka leikkaavat ohimoilta hiuksensa. Kaikki pakanakansat ovat näet ympärileikkaamattomia, ja koko Israelin huone on sydämeltään ympärileikkaamaton."

Epäjumalanpalvelus on turhuutta

10 Kuulkaa sana, jonka Herra on puhunut teistä, te Israelin huone.

² Näin sanoo Herra:

"Älkää opetelko muiden kansojen tapoja
älkääkään kauhistuko taivaan merkkejä,
vaikka kansat kauhistuvatkin niitä.

³ Sillä kansojen tavat ovat turhuutta.

Puita hakataan metsästä,

puuseppä veistelee niitä kirveellä.

⁴ Ne koristetaan hopealla ja kullalla.

Nauloja ja vasaroita käyttäen
ne tuetaan,

etteivät ne horju.

⁵ Ne ovat kuin linnunpelättimet
kurkkumaalla,

eivät ne osaa puhua.

Kantamalla niitä täytyy kantaa,
sillä ne eivät osaa kävellä.

Älkää pelätkö niitä,

sillä ne eivät voi tehdä

mitään pahaa

eivätkä ne voi tehdä hyvääkään."

Vain Herra on elävä Jumala

⁶ Ei ole ketään sinun vertaistasi,
Herra!

Sinä olet suuri,
ja sinun nimesi on suuri ja
voimallinen.

⁷ Kuka ei pelkäisi sinua,
sinä kansojen kuningas;
sinä olet sen arvoinen.

Ei minkään kansan viisaiden
joukossa,

ei missään valtakunnassa ole
sinun vertaistasi.

⁸ Kaikki he ovat mielettömiä
ja tyhmiä.

Turhien jumalien opetuksia!

Ne jumalat ovat puuta,

⁹ ohueksi taottua hopeaa,

Tarsiista tuotua,

ja Uufaksen kultaa.

Puuseppä ja kultaseppä ovat
ne valmistaneet,

niiden puku on sinipunaa ja
purppuraa,

taitajien tekoa kaikki.

¹⁰ Mutta Herra on tosi Jumala,
hän on elävä Jumala ja ikuinen
kuningas.

Hänen vihastaan vapisee maa,
kansat eivät kestä hänen
kiivauttaan.

¹¹ Sanokaa kansoille näin:
Jumalat, jotka eivät ole tehneet
taivasta ja maata,
katoavat maan päältä ja
taivaan alta.

¹² Herra on tehnyt voimallaan
maan,
valmistanut viisaudellaan
maanpiirin

ja levittänyt taivaat taidollaan.

¹³ Kun hän antaa äänensä kuulua,
vedet satavat kohisten taivaalta.
Hän nostaa pilvet maan ääristä,
tekee salamat sadetta varten
ja tuo tuulen varastoistaan.

¹⁴ Järjetön on jokainen ihminen,
tietoa vailla.

Häpeään joutuu jokainen
kultaseppä jumalankuviansa
vuoksi,

sillä hänen valamansa kuvat
ovat petosta,
ei niissä ole henkeä.

¹⁵ Ne ovat turhuutta, naurettavia
tekeleitä,
ne tuhoutuvat, kun niiden
rangaistuksen aika tulee.

¹⁶ Niiden kaltainen ei ole
Jaakobin Jumala,
sillä hän on kaiken Luoja,
ja Israel on hänen perintöheimonsa.
Hänen nimensä on Herra Sebaot.

Profeetta rukoilee kurituksen lievennystä

¹⁷ Kokoa tavarasi maasta,
sinä, joka istut piiritettynä,

¹⁸ sillä näin sanoo Herra:

"Katso, tällä kertaa minä linkoan
pois maan asukkaat
ja panen heidät niin ahtaalle,
että he saavat tarpeekseen."

¹⁹ Voi minua vammaani tähden,
haavani on kipeä!

Minä sanon: Tämä on
minun vaivani,
minun on se kannettava.

²⁰ Telttani on hävitetty ja kaikki
telttaköyteni katkaistu.

Lapseni ovat lähteneet luotani,
eikä heitä enää ole.

Ei ole enää ketään, joka
pystyttäisi telttani
ja nostaisi paikoilleen
telttakankaani.

²¹ Sillä paimenet olivat järjettömiä,
he eivät etsineet Herraa.
Sen tähden he eivät menestyneet,
ja heidän koko laumansa joutui
hajalleen.

²² Kuuletteko äänen? Se lähenee!
Suuri pauhina tulee pohjoisesta
maasta,
se tekee Juudan kaupungeista

autioita sakaalien asuinsijoja.

²³ Herra, minä tiedän,
ettei ihmisen tie ole hänen
omassa vallassaan.

Ei ole miehen vallassa,
kuinka hän vaeltaa ja askeleensa
ohjaa.

²⁴ Kurita minua, Herra, mutta
kohtuudella,
älä vihassasi, ettet minua ihan
musertaisi.

²⁵ Vuodata vihasi kansoihin,
jotka eivät sinua tunne,
ja niihin heimoihin,
jotka eivät huuda avukseen
sinun nimeäsi,
sillä ne ovat nielleet Jaakobin,
nielleet hänet ja tehneet
hänestä lopun
ja autioittaneet hänen asuinsijansa.

Israel ja Juuda ovat rikkoneet liiton

11 Herralta tuli Jeremialle tämä sana: ² "Kuulkaa tämän liiton sanat! Puhu ne Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille ³ ja sano heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirottu olkoon se mies, joka ei kuuntele tämän liiton sanoja, ⁴ liiton, jonka minä säädin teidän isillenne, kun vein heidät pois Egyptin maasta, sulatusuunista. Minä sanoin: Kuunnelkaa minun ääntäni ja tehkää aivan niin kuin minä käsken, niin te olette minun kansani ja minä olen teidän Jumalanne. ⁵ Silloin minä pidän voimassa valan, jonka vannoin teidän isillenne luvattessani

antaa heille maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Ja näin on tänä päivänä." Minä vastasin: "Aamen, Herra!"

⁶ Herra sanoi minulle: "Julista kaikki nämä sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla ja sano: Kuulkaa tämän liiton sanat ja noudattakaa niitä.

⁷ Kun minä toin teidän isänne pois Egyptin maasta, minä kehotin heitä vakavasti: 'Kuunnelkaa minun ääntäni.' Näin minä olen kehottanut varhaisista ajoista alkaen tähän päivään saakka.

⁸ He eivät kuitenkaan kuunnelleet minua eivätkä kallistaneet korvaansa minun puheelleni vaan vaelsivat kukin pahan sydämensä paatumuksessa. Siksi minä toin heidän päälleen kaikki tämän liiton sanat, joita minä olin käskenyt heidän noudattaa mutta joita he eivät noudattaneet."

⁹ Herra sanoi minulle: "Juudan miesten ja Jerusalemin asukkaiden keskuudessa on salaliitto. ¹⁰ He ovat kääntyneet takaisin esi-isiansä pahoihin tekoihin, niiden, jotka kieltäytyivät kuuntelemasta minun sanojani ja jotka seurasivat muita jumalia ja palvelivat niitä. Israelin heimo ja Juudan heimo ovat rikkoneet minun liittoni, jonka minä tein heidän isiensä kanssa.

¹¹ Sen tähden, näin sanoo Herra: Katso, minä tuotan heille onnettomuuden, jota he eivät voi väistää. Silloin he huutavat minua, mutta minä en kuule heitä. ¹² Juudan kaupunkien ja Jerusalemin asukkaat

menevät ja huutavat avukseen niitä jumalia, joille he suitsuttavat, mutta ne eivät pelasta heitä heidän onnettomuutensa aikana. ¹³ Sillä yhtä paljon kuin sinulla on kaupunkoja, on sinulla jumalia, Juuda, ja yhtä paljon kuin Jerusalemissa on katuja, te olette pystyttäneet alttareita Häpeälle, alttareita polttaaksenne uhreja Baalille."

Onnettomuus on tulossa

¹⁴ "Ja sinä, älä rukoile tämän kansan puolesta, älä kohota heidän puolestaan huutoa äläkä rukousta. Sillä minä en kuuntele heitä siihen aikaan, kun he huutavat minua avuksi onnettomuutensa tähden.

¹⁵ Mitä tekee rakkaani minun

temppelissäni,

punooko hän juonia?

Ottavatko mahtimiehet tai uhriliha pois sinun pahuutesi, niin että voit riemuista?

¹⁶ Vehreäksi öljypuuksi, ihanaksi,

kaunishedelmäiseksi

Herra sinua kutsui.

Suuren jylinän pauhatessa

hän sytytti puun tuleen,

ja sen lehtevät oksat turmeltuivat.

¹⁷ Herra Sebaot, joka sinut istutti, on säätänyt sinun osallesi onnettomuuden. Israelin heimo ja Juudan heimo ovat harjoittaneet pahuutta, he ovat vihoittaneet minut polttamalla suitsuketta Baalille."

Anatotin miehet väijyvät Jeremian henkeä

¹⁸ Herra ilmoitti minulle, ja minä sain sen tietää; sinä näytit silloin minulle vihollisteni hankkeen. ¹⁹ Minä olin kuin kesy karitsa, jota viedään teurastettavaksi, enkä tiennyt, että he punoivat minua vastaan juonia: "Tuhotkaamme puu hedelmineen, hävittäkäämme hänet elävien maasta, niin ettei hänen nimeään enää muisteta." ²⁰ Mutta Herra Sebaot on vanhurskas tuomari, joka tutkii mielet ja sydämet. Herra, salli minun nähdä, miten sinä kostat heille, sillä sinulle minä olen uskonut riita-asiani.

²¹ Sen tähden Herra sanoo Anatotin miehistä: "He tavoittelevat sinun henkeäsi ja sanovat: 'Älä profetoi enää Herran nimessä, ettet kuolisi meidän käsissämme.'" ²² Sen tähden, näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä rankaisen heitä. Heidän nuoret miehensä kuolevat miekkaan, ja heidän poikansa ja tyttärensä kuolevat nälkään. ²³ Heistä ei jää jäljelle ketään, sillä minä tuotan onnettomuuden Anatotin miehille heidän rangaistuksensa vuotena."

Jeremian valitus ja Herran vastaus

12 Herra, sinä olet vanhurskas, kuinka minä voisin riidellä sinua vastaan?

Kuitenkin tahdon puhua sinulle tuomioistasi.

Miksi jumalattomien tie menestyy,

miksi kaikki pettäjät saavat
elää rauhassa?

² Sinä olet istuttanut heidät,
he myös juurtuvat,
kasvavat ja kantavat hedelmää.
Sinä olet lähellä heidän puheissaan,
mutta kaukana heidän
sisimmästään.

³ Sinä, Herra, tunnet minut,
sinä näet minut ja tutkit,
millainen sydämeni on
sinua kohtaan.

Tempaa heidät pois niin kuin
lampaat teuraiksi
ja vihi heidät surmapäivää varten.

⁴ Kuinka kauan maan
täytyy murehtia
ja kaiken kedon ruohon kuivettua?
Eläimet ja linnut tuhoutuvat
maan asukkaiden pahuuden
tähden,

sillä he sanovat:

"Ei hän tule näkemään meidän
loppuamme."

⁵ Jos sinä juokset jalkamiesten
kanssa ja he väsyttävät sinut,
kuinka voisit kilpailla hevosten
kanssa?

Vaikka sinä oletkin luottavainen
turvallisella seudulla,
kuinka selviät Jordanin tiheiköissä?

⁶ Myös kotiväkesi ja omat veljesi
ovat petollisia sinua kohtaan,
hekin huutavat täyttä kurkkua
selkäsi takana.

Älä usko heitä, vaikka he puhuvat
sinulle ystävällisesti.

Herra on vihastunut perintöosaansa

⁷ Minä olen jättänyt huoneeni,
hylännyt perintöosani.

Olen antanut rakkaimpani
hänen vihollistensa käsiin.

⁸ Perintöosastani on tullut minulle
kuin leijona metsässä,
se karjuu minulle.

Sen tähden minä vihastuin siihen.

⁹ Onko perintöosani minulle
kirjava petolintu,
jonka ympärillä on muita
petolintuja.

Menkää, kootkaa kaikki
metsän eläimet,

tuokaa ne ruualle.

¹⁰ Monet paimenet ovat turmelleet
minun viinitarhaani,
tallanneet peltoani.

He ovat tehneet ihanasta pellostani
aution aavikon.

¹¹ Siitä on tehty autio,
se suree autiona minun edessäni.
Koko maa on autiona,
sillä kukaan ei siitä välitä.

¹² Kaikkien autiomaan kukkuloiden
yli tulivat tuhoojat,
sillä Herran miekka syö maan
laidasta laitaan.

Ei jää rauhaan mikään, mikä
on lihaa.

¹³ He ovat kylväneet vehnää
mutta korjanneet ohdakkeita.

He ovat nähneet vaivaa
 näännnyksiin asti
 hyötyä saamatta.
 Te saatte häpeän sadostanne
 Herran vihan hehkun tähden.

Israel ja naapurikansat

¹⁴ Näin sanoo Herra kaikista pahoista naapureista, jotka koskevat perintöosaan, jonka hän on antanut kansalleen Israelille: "Katso, minä tempaan heidät pois maastaan, ja Juudan heimon minä tempaan pois heidän keskeltään. ¹⁵ Mutta sen jälkeen, kun minä olen temmannut heidät pois, minä armahdan heitä jälleen ja annan heidän palata, jokaisen perintöosalleen ja maalleen. ¹⁶ Jos he todella oppivat minun kansani tiet, niin että vannovat valansa minun nimessäni: 'Niin totta kuin Herra elää' – aivan niin kuin he ennen opettivat minun kansaani vannomaan Baalin kautta – niin he saavat pysyvän sijan minun kansani keskellä. ¹⁷ Mutta jos jokin kansa ei kuule minua, minä revin sen juurineen pois ja tuhoan sen, sanoo Herra."

Pilalle menneen vyön opetus

13 Herra sanoi minulle: "Mene, osta itsellesi pellavainen vyö ja sido se vyötäisillesi. Älä anna sen joutua veteen." ² Minä ostin vyön Herran sanan mukaan ja sidoin sen vyötäisilleni.

³ Sitten minulle tuli toinen Herran sana: ⁴ "Ota vyö, jonka ostit ja joka on

vyötäisilläsi, mene Eufratille ja kätke se siellä kallionkoloon." ⁵ Niin minä menin Eufratille ja kätkin sen sinne, niin kuin Herra oli minua käskenyt.

⁶ Pitkän ajan kuluttua Herra sanoi minulle: "Nouse, lähde Eufratille ja ota sieltä vyö, jonka minä käskin sinun kätkeä sinne." ⁷ Minä menin Eufratille ja kaivoin vyön esiin paikasta, johon olin sen kätkenyt. Mutta vyö oli mennyt pilalle eikä kelvannut mihinkään.

⁸ Silloin minulle tuli tämä Herran sana: ⁹ "Näin sanoo Herra: Samalla tavoin minä teen lopun Juudan ja Jerusalemin suuresta ylpeydestä. ¹⁰ Tämä paha kansa vaeltaa paatunein sydämin. Se ei tahdo kuulla minun sanojani vaan seuraa muita jumalia, palvelee ja kumartaa niitä. Sen tähden siitä tulee tämän vyön kaltainen, joka ei kelpaa mihinkään. ¹¹ Sillä niin kuin vyö liittyy miehen vyötäisiin, sanoo Herra, niin minä liitin koko Israelin huoneen ja koko Juudan huoneen itseeni, olemaan minun kansani, minulle kunniaksi, ylistykseksi ja kirkkaudeksi. Mutta he eivät kuunnelleet minua."

Herran lauma viedään vankeuteen

¹² "Puhu siis heille tämä sana: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jokainen leili täytetään viinillä. Jos he sanovat sinulle: 'Emmekö me muka tiedä, että jokainen leili täytetään viinillä?', ¹³ vastaa silloin heille: Näin sanoo Herra: Katso, minä täytän päihtymyksellä kaikki tämän maan

asukkaat, niin Daavidin valtaistuimella istuvat kuninkaat kuin papit ja profeetatkin ja kaikki Jerusalemin asukkaat.¹⁴ Minä lyön heidät murskaksi toisiaan vasten, niin isät kuin lapsetkin, sanoo Herra. Minä en sääli, en säästä enkä armahda, niin että jättäisin heidät hävittämättä."

¹⁵ Kuulkaa ja kuunnelkaa älkääkä ylpeilkö,

sillä Herra on puhunut.

¹⁶ Antakaa Herralle, teidän Jumalallenne, kunnia, ennen kuin tulee pimeä, ennen kuin loukkaatte jalkanne vuorilla hämärissä.

Silloin te odotatte valoa, mutta hän tekee siitä kuoleman varjon,

muuttaa sen synkeydeksi.

¹⁷ Ellette kuuntele tätä, minun sieluni itkee salassa sellaisen ylpeyden vuoksi

Sieluni itkee katkerasti, ja silmäni vuotavat kyyneleitä, sillä Herran lauma joutuu vankeuteen.

¹⁸ "Sano kuninkaalle ja kuninkaan äidille:

Istukaa alhaiselle sijalle, sillä pudonnut on päästänne loistokas kruununne.

¹⁹ Etelän kaupungit ovat suljetut, eikä ole, kuka avaisi ne.

Koko Juuda on viety pakkosiirtolaisuuteen,

koko kansa on pakkosiirtolaisuudessa.

²⁰ Nostakaa katseenne niin näette ne,

jotka tulevat pohjoisesta.

Missä on haltuusi annettu lauma, lampaat, jotka olivat kunniasi?

²¹ Mitä sanot, kun Herra määrää käskijöiksesi ne,

jotka olit totuttanut ystäviksesi?

Eivätkö silloin tuskat kourista sinua niin kuin synnyttävää naista?

²² Silloin sinä kysyt itseltäsi: 'Miksi minulle on näin tapahtunut?'

Suuren pahuutesi tähden on helmasi nostettu

ja sinulle on tehty väkivaltaa.

²³ Voiko kuusilainen muuttaa ihonsa värin

tai pantteri pilkkunsa?

Yhtä vähän te voitte tehdä hyvää, te pahantekoon tottuneet.

²⁴ Minä hajotan teidät kuin oljenkorret

autiomaan tuulen vietäviksi.

²⁵ Tämä on sinun kohtalosi, Jerusalem,

minun sinulle mittaamani osa, sanoo Herra,

koska olet unohtanut minut ja luottanut valheeseen.

²⁶ Siksi minä nostan sinun helmasi kasvojesi yli,

niin että häpysi paljastuu.

²⁷ Aviorikoksesi ja hirnumisesi, haureutesi riettauden

ja iljetyksesi kedon kukkuloilla
minä olen nähnyt.
Voi sinua, Jerusalem,
et sinä puhdistu vielä pitkään
aikaan."

Suuri kuivuus

14 Herran sana, joka tuli Jeremialle
suuren kuivuuden aikana:

² "Juuda murehtii,
sen portit nääntyvät
ja vaipuvat murehtien maahan.
Jerusalemista nousee valitushuuto.
³ Sen ylimykset lähettävät alaisensa
hakemaan vettä.

Nämä tulevat kaivolle
mutta eivät löydä vettä.
He palaavat astiat tyhjinä,
pettyneinä ja häpeissään he
peittävät päänsä.

⁴ Peltomiehet ovat häpeissään
ja peittävät päänsä
peltomaan tähden, joka halkeilee,
kun maa ei ole saanut sadetta.

⁵ Peura poikii kedolla ja
hylkää vasansa,
kun ei ole vihantaa ruohoa.

⁶ Villiaasit seisovat kukkuloilla
ja haukkovat ilmaa kuin sakaalit.
Niiden silmät ovat riutuneet,
sillä ruohoa ei ole."

⁷ Vaikka pahat tekomme todistavat
meitä vastaan,
tee työsi, Herra, nimesi tähden.
Me olemme monesti luopuneet
sinusta,

sinua vastaan olemme tehneet
syntiä.

⁸ Sinä, Israelin toivo,
pelastaja ahdingon aikana!
Miksi sinusta on tullut kuin
muukalainen maassa,
kuin matkamies, joka poikkeaa
vain yöpyäkseen?

⁹ Miksi sinusta on tullut kuin
tyrmistynyt mies,
kuin sankari, joka ei voi pelastaa?
Kuitenkin sinä olet meidän
keskellämme, Herra,
ja meidät on pyhitetty sinun
nimellesi –
älä jätä meitä!

Kansa uskoo

valheprofeettojen ennustukset

¹⁰ Näin sanoo Herra tästä kansasta:
"Noin he harhailevat mielellään eivätkä
hillitse askeleitaan. Herra ei ole
mieltynyt heihin; hän muistaa heidän
pahat tekonsa ja rankaisee heitä heidän
synneistään."

¹¹ Herra sanoi minulle: "Älä rukoile
tämän kansan puolesta, sen parhaaksi.
¹² Vaikka he paastoavat, minä en kuule
heidän huutoaan. Vaikka he uhraavat
polttohrejia ja ruokauhrejia, minä en
mielly heihin vaan teen heistä lopun
miekalla, nälällä ja rutolla."

¹³ Minä sain: "Voi, Herra, Herra,
profeetathan sanovat heille: 'Te ette
tule näkemään miekkaa ettekä nälkää,
sillä minä annan teille vakaan rauhan
tässä paikassa.'" ¹⁴ Mutta Herra sanoi

minulle: "Valhetta profetoivat nuo profeetat minun nimessäni. Minä en ole lähettänyt heitä, en käsenyt heitä enkä puhunut heille. Valhenäkyjä, tyhjiä ennustuksia ja oman sydämensä petosta he profetoivat teille. ¹⁵ Sen tähden, näin sanoo Herra profeetoista, jotka profetoivat minun nimessäni, vaikka minä en ole heitä lähettänyt, ja sanovat, ettei miekka eikä nälkä tule tähän maahan: Nuo profeetat kuolevat miekkaan ja nälkään, ¹⁶ ja kansa, jolle he profetoivat, heitetään virumaan Jerusalemin kaduille nälkään ja miekkaan kuolleina. Kukaan ei hautaa heitä eikä heidän vaimojaan, poikiaan tai tyttäriään. Minä vuodatan heidän päälleen heidän oman pahuutensa."

Profeetan esirukous kansan puolesta

¹⁷ "Sano heille näin:

Minun silmistäni vuotavat
kyyneleet
yötä päivää lakkaamatta,
sillä neitsyttä, tytärtäni, kansaani,
on raskaasti ruhjottu,

lyöty hyvin pahasti.

¹⁸ Jos lähden kedolle,
näen miekan kaatamia,
jos tulen kaupunkiin,
näen nälkään nääntyviä.
Niin profeetat kuin papitkin
kiertävät maata

eivätkä tiedä mitä tehdä."

¹⁹ Oletko sinä, Herra, hylännyt
Juudan kokonaan,
inhoaako sielusi Siionia?

Miksi olet lyönyt meitä niin,
ettemme voi parantua?
Rauhaa toivotaan,
mutta mitään hyvää ei tule,
paranemisen aikaa,
mutta sen sijaan koittaakin kauhu!

²⁰ Herra, me tunnemme
jumalattomuutemme
ja isiemme pahat teot.
Me olemme tehneet syntiä
sinua vastaan.

²¹ Nimesi tähden, älä hylkää!
Älä anna häväistä kunniasi
valtaistuinta!

Muista liittoasi meidän
kanssamme, älä riko sitä.

²² Voisiko kansojen turhista
jumalista yksikään
antaa sadetta,
tai taivasko antaa sadekuuroja –
etkö se ole sinä, Herra,
meidän Jumalamme, jota me
odotamme.

Sinä olet tehnyt kaiken tämän.

Tuomio on peruuttamaton

15 Herra sanoi minulle: "Vaikka Mooses ja Samuel seisoisivat minun edessäni, ei sieluni taipuisi tämän kansan puoleen. Aja se pois minun kasvojeni edestä; heidän on lähdettävä!
² Kun he kysyvät sinulta: 'Minne meidän on lähdettävä?' niin vastaa heille:

Näin sanoo Herra:
Joka on kuoleman oma, se
kuolemaan,
joka miekan, se miekkaan,

joka nälän, se nälkään,
joka vankeuden, se vankeuteen!

³ Minä asetan heille neljänlaiset rankaisijat, sanoo Herra: miekan surmaamaan, koirat raahaamaan sekä taivaan linnut ja maan eläimet syömään ja raatelemaan. ⁴ Minä teen heistä kauhistuksen aiheen kaikille valtakunnille maan päällä Manassen, Juudan kuninkaan Hiskian pojan, tähden, kaiken sen tähden, mitä hän teki Jerusalemissa.

⁵ Kuka säälii sinua, Jerusalem, kuka sinua surkuttelee, kuka poikkeaa kysymään, kuinka sinä voit?

⁶ Sinä olet hylännyt minut, sanoo Herra, olet kääntynyt pois.

Niinpä minä ojennan käteni sinua vastaan ja hävitän sinut.

Olen väsynyt armahtamaan.

⁷ Minä seulon heitä viskaushangolla maan kaupunkien porteilla.

Minä teen kansani lapsettomaksi, minä tuhoan sen, sillä he eivät ole palanneet omilta teiltään.

⁸ Heidän leskiään on oleva enemmän kuin meren hiekkaa.

Minä tuon heidän nuorukaistensa äitien kimppuun hävittäjän keskellä päivää, saatan äkkiä lankeamaan heidän päälleen

tuskan ja kauhun.

⁹ Seitsemän pojan synnyttäjä menehtyy

ja huokaisee henkensä pois.

Hänen aurinkonsa laski, kun vielä on päivä,

hän joutui häpeään ja häväistyksi.

Sen, mitä kansasta jää jäljelle,

minä annan miekalle alttiiksi heidän vihollistensa edessä, sanoo Herra."

Jeremian valitus ja Herran vastaus

¹⁰ Voi minua, äitini, kun

synnytit minut

mieheksi, jolla on riita ja tora

koko maan kanssa!

En ole lainaksi antanut enkä

lainaksi ottanut,

mutta silti kaikki kiroavat minua.

¹¹ Herra sanoi:

"Totisesti, minä vapautan sinut, ja sinun käy hyvin!

Totisesti, minä panen sinun

vihollisesi pyytämään

sinua avukseen

onnettomuuden ja ahdingon aikana.

¹² Murtuuko rauta, pohjoisesta tuotu rauta, tai vaski?

¹³ Rikkautesi ja aarteesi, Juuda,

minä annan vapaasti ryöstettäväiksi

kaikkien sinun syntiesi tähden

kaikkia rajojasi myöten.

¹⁴ Minä teen sinusta vihollistesi orjan

maassa, jota et tunne,

sillä minun vihani tuli on syttynyt
ja se leimuaa teitä vastaan."

¹⁵ Herra, sinä tiedät kaiken.

Muista minua, pidä minusta huoli
ja kosta puolestani vainoojilleni!
Ole pitkämielinen äläkä tempaa
minua pois.

Tiedäthän, kuinka minä kannan
häväistystä sinun tähtesi.

¹⁶ Sinun sanasi löytyivät, ja
minä söin ne.

Sanoistasi tuli minulle riemu
ja sydämeni ilo,
sillä minut on otettu sinun nimiisi,
Herra, sotajoukkojen Jumala.

¹⁷ Minä en ole istunut iloitsemassa
ilakoivien seurassa.

Sinun kätesi tähden minä olen
istunut yksinäni,
sinä olet täyttänyt minut
kiivaudella.

¹⁸ Miksi kipuni kestää ainiaan
ja haavani on paha eikä tahdo
parantua?

Onko sinusta tullut minulle
kuin ehtyvä puro,
kuin lähde, jossa vesi ei pysy?

¹⁹ Sen tähden, näin sanoo Herra:

"Jos sinä käännyt, niin minä
annan sinun kääntyä
ja sinä saat palvella minua.
Jos tuot esiin jaloa, et arvotonta,
niin sinä saat olla minun suunani,
ja he kääntyvät sinun puoleesi,
mutta sinä et joudu kääntymään
heidän puoleensa.

²⁰ Minä teen sinusta lujan
vaskimuurin tätä
kansaa vastaan.

He sotivat sinua vastaan
mutta eivät voita sinua,
sillä minä olen sinun kanssasi.
Minä pelastan ja vapautan sinut,
sanoo Herra.

²¹ Minä pelastan sinut pahojen
käsistä
ja lunastan sinut väkivaltaisten
kourista."

Profeetan on katkaistava yhteytensä kansaan

16 Minulle tuli tämä Herran sana:
² "Älä ota itsellesi vaimoa,
älköönpä sinulle syntykö poikia tai
tyttäriä tässä paikassa. ³ Sillä näin
sanoo Herra tässä maassa syntyvistä
pojista ja tyttäristä ja heidän äideistään,
jotka heidät synnyttävät, sekä heidän
isistään, jotka siirtävät heidät: ⁴ He
kuolevat tuskallisen kuoleman, heille ei
pidetä valittajaisia eikä heitä haudata
– heistä tulee lantaa maan pinnalle.
He tuhoutuvat miekkaan ja nälkään,
ja heidän ruumiistaan tulee taivaan
lintujen ja maan eläinten ruokaa.

⁵ Näin sanoo Herra: Älä mene
surutaloon, älä valittajaisiin äläkä ota
osaa heidän suruunsa, sillä minä otan
pois tältä kansalta rauhani, sanoo Herra,
armoni ja laupeuteni. ⁶ Sekä suuret
että pienet kuolevat tässä maassa.
Heitä ei haudata, heille ei pidetä
valittajaisia, eikä kukaan viiltele ihoaan

tai ajele päättään paljaaksi heidän vuokseen. ⁷Kukaan ei murra sureville leipää lohduttaakseen heitä, eikä heille anneta juotavaksi lohdutusmaljaa heidän isänsä ja äitinsä kuoleman tähden.

⁸Älä mene pitotaloon istumaan heidän seurassaan, syömään ja juomaan, ⁹sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Minä lopetan tästä paikasta teidän silmienne nähden ja teidän päivinänne riemun ja ilon äänet, sulhasen äänen ja morsiamen äänen."

Kansa joutuu pakkosiirtolaisuuteen

¹⁰"Kun sinä ilmoitat tälle kansalle kaiken tämän, he kysyvät sinulta: 'Minkä vuoksi Herra uhkaa meitä kaikella tällä suurella onnettomuudella? Minkä rikoksen ja minkä synnin olemme tehneet Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan?' ¹¹Sano silloin heille: 'Sen vuoksi, että teidän isänne hylkäsivät minut, sanoo Herra, ja seurasivat muita jumalia. He palvelivat ja kumarsivat niitä, mutta hylkäsivät minut eivätkä noudattaneet minun opetustani. ¹²Ja te olette tehneet vielä enemmän paha kuin isänne. Nytkin jokainen teistä vaelttaa pahan sydämensä paatumuksessa eikä tottele minua. ¹³Siksi minä heidän teidät pois tästä maasta maahan, jota te ette tunne eivätkä teidän isänne tunteneet. Siellä te palvelette muita jumalia yötä päivää, sillä minä en anna teille armoa.'"

Kalastajat ja metsästäjät

¹⁴"Sen tähden Herra sanoo: Katso, päivät tulevat, jolloin ei enää sanota: 'Niin totta kuin Herra elää, hän, joka johdatti israelilaiset Egyptin maasta', ¹⁵vaan sanotaan: 'Niin totta kuin Herra elää, hän, joka johdatti israelilaiset pohjoisesta maasta ja kaikista muista maista, joihin hän oli heidät karkottanut.' Sillä minä tuon heidät takaisin heidän omaan maahansa, jonka minä annoin heidän isilleen.

¹⁶Katso, minä lähetän monta kalastajaa, sanoo Herra, kalastamaan heitä. Sen jälkeen minä lähetän monta metsästäjää metsästäämään heitä kaikilta vuorilta, kaikilta kukkuloilta ja kallioiden rotkoista. ¹⁷Sillä minun silmäni näkevät kaikki heidän tiensä. Ne eivät ole minulta salassa, eikä heidän pahuutensa ole piilossa minun silmiltäni. ¹⁸Ennen kuin tuon kansani takaisin, minä kosten kaksinkertaisesti heidän pahuutensa ja syntinsä, koska he ovat saastuttaneet minun maani iljetystensä raadoilla ja täyttäneet minun perintöösani inhotuksillaan."

Ihminen ei voi tehdä jumalia

¹⁹Herra, minun voimani ja turvani, pakopaikkani hädän päivänä! Sinun luoksesi tulevat kansat maan ääristä ja sanovat: "Pelkkää petosta saivat isämme perinnökseen,

turhia jumalia, joista ei ole
mitään apua.

²⁰ Tekeekö ihminen itselleen
jumalia?

Eivät ne jumalia ole!"

²¹ "Sen tähden, katso, minä annan
heidän tuntea,

tällä kertaa annan heidän tuntea,
käteni voiman ja suuruuteni,
ja niin he tulevat tietämään,
että minun nimeni on Herra."

Juudan synti saa tuomionsa

17 "Juudan synti on kirjoitettu
rautapiirtimellä
ja kaiverrettu timanttikärjellä
heidän sydäntensä tauluun
ja heidän alttariensa sarviin.
² Heidän lapsensakin muistavat
heidän alttarinsa ja asera-paalunsa
lehtevien puiden vieressä,
korkeilla kukkuloilla.
³ Vuoreni, joka on kedolla,
ja kaikki sinun rikkautesi ja aarteesi
minä annan ryöstettäväiksi,
myös uhrikukkulasi kaikkialla
alueellasi,
synnin tähden.
⁴ Sinun on luovuttava
perintöosastasi,
jonka minä olen sinulle antanut,
ja minä teen sinusta vihollistesi
orjan
maassa, jota et tunne,
sillä te olette sytyttäneet
vihani tulen,
ja se palaa ikuisesti."

Kirous ja siunaus

⁵ Näin sanoo Herra:

"Kirottu se mies, joka turvaa
ihmisiin,

luottaa lihan käsivarteeseen,
jonka sydän luopuu Herrasta.

⁶ Hän on kuin alaston puu arolla,
ei hän näe mitään hyvää tulevan.

Hänen on asuttava helteen
polttamalla aavikolla,
asumattomassa suolamaassa.

⁷ Siunattu se mies, joka luottaa
Herraan

ja jonka turvana on Herra.

⁸ Hän on kuin veden partaalle
istutettu puu,
joka levittää juurensa puroon asti.
Ei se pelästy helteen tuloa,
sen lehdet pysyvät vihreinä.
Kuivanakaan vuonna ei sillä
ole hätää,

se ei lakkaa tekemästä hedelmää.

⁹ Sydän on petollisempi kaikkea
muuta

ja parantumattoman paha;
kuka sen tuntee?

¹⁰ Minä, Herra, tutkin sydämet
ja koettelen sisimmät
antaakseni jokaiselle palkan hänen
vaelluksensa mukaan,
hänen tekojensa hedelmän
mukaan.

¹¹ Kuin peltopyy, joka hautoo,
mitä ei ole muninut,
on se, joka hankkii rikkautta
vääryydellä.

Päiviensä puolivälissä hänen
on se jätettävä,
ja hänen loppunsa on
houkan loppu."

¹² Kunnian valtaistuini, korkein
ikiajoista asti,
meidän pyhäkkömme paikka!

¹³ Herra, sinä Israelin toivo!
Kaikki, jotka sinut hylkäävät,
joutuvat häpeään.
"Jotka lähtevät luotani pois, ne
kirjoitetaan tomuun,
sillä he ovat hylänneet Herran,
elävän veden lähteen."

Jeremian paimentehtävä

¹⁴ Paranna minut, Herra, niin
minä parannun,
pelasta minut, niin minä pelastun,
sillä sinä olet ylistykseni aihe.

¹⁵ Hehän sanovat minulle:
"Missä on Herran sana?
Toteutukoon se!"

¹⁶ Mutta minä en ole pakoillut
paimenen tehtävää.
Sinua olen seurannut, en ole
toivonut turmion päivää.

Sinä tiedät, mitä huuliltani
on lähtenyt,
se on sinun kasvojesi edessä.

¹⁷ Älä saata minua kauhistumaan!
Sinä olet turvani onnettomuuden
päivänä.

¹⁸ Joutukoot vainoojani häpeään,
mutta älä anna minun
joutua häpeään.
Joutukoot he kauhun valtaan,

mutta älä anna minun joutua
kauhun valtaan.

Tuota heille onnettomuuden päivä
ja murskaa heidät perin pohjin.

Pyhittäkää sapatti

¹⁹ Herra sanoi minulle näin: "Mene
seisomaan Kansanportille, josta Juudan
kuninkaat kulkevat sisään ja ulos.
Käy myös kaikilla muilla Jerusalemin
porteilla ²⁰ ja sano ihmisille: Kuulkaa
Herran sana, te Juudan kuninkaat, koko
Juuda ja kaikki Jerusalemin asukkaat,
jotka kuljette näistä porteista. ²¹ Näin
sanoo Herra: Varokaa, ettette kannu
sapattina mitään kantamusta ettekä tuo
mitään sisään Jerusalemin porteista.

²² Älkää myöskään viekö sapattina
mitään kantamusta ulos taloistanne
älkääkä tehkö mitään työtä, vaan
pyhittäkää sapatti, niin kuin minä
käskin teidän isienne tehdä. ²³ He
eivät kuitenkaan kuunnelleet minua
eivätkä kallistaneet korvaansa minun
puheelleni vaan olivat uppiniskaisia.
He eivät kuunnelleet eivätkä ottaneet
ojennuksesta opikseen.

²⁴ Herra sanoo: Jos te todella
kuuntelette minua, niin ettette tuo
mitään kantamusta tämän kaupungin
porteista sapattina, vaan pyhitätte
sapatin ettekä tee silloin mitään
työtä, ²⁵ niin tämän kaupungin
porteista tulee vielä sisälle vaunuilla
ja hevosilla ajaen kuninkaita, jotka
istuvat Daavidin valtaistuimella, ja
heidän ruhtinaitaan. Juudan miehet ja

Jerusalem asukkaat tulevat, ja tämä kaupunki on oleva asuttu ikuisesti.
²⁶ Silloin tullaan Juudan kaupungeista ja Jerusalemin ympäristöstä, Benjaminin maasta ja alankomaasta, vuoristosta ja Etelämaasta ja tuodaan polttouhreja, teurasuhreja, ruokauhreja ja suitsutusuhreja sekä kiitosuhreja Herran huoneeseen.
²⁷ Mutta jos te ette kuuntele minua ettekä pyhitä sapattia vaan kuljette sapattina Jerusalemin porteista kantaen taakkoja, niin minä sytytän sen portit tuleen. Tuli kuluttaa Jerusalemin palatsit, eikä se sammu."

Jeremia savenvälajan talossa

18 Herralta tuli Jeremialle tämä sana: ² "Nouse ja mene alas savenvälajan taloon, sillä siellä minä annan sinun kuulla sanani."

³ Minä menin alas savenvälajan taloon, jossa tämä teki työtä pyöränsä ääressä. ⁴ Jos astia, jota savenvälaja teki, meni pilalle hänen käsissään, niin savenvälaja teki siitä uudelleen toisen astian, sellaisen kuin hän näki parhaaksi tehdä.

⁵ Silloin minulle tuli tämä Herran sana: ⁶ "Enkö minä voi tehdä teille, te Israelin huone, niin kuin tuo savenvälaja tekee, sanoo Herra. Katso, te olette minun kädessäni niin kuin savi savenvälajan kädessä, te Israelin huone. ⁷ Joskus minä uhkaan temmata pois, hajottaa ja hävittää kansan ja valtakunnan, ⁸ mutta jos tuo kansa

kääntyy pois pahuudestaan, jonka tähden minä sitä uhkasin, niin minä kadun onnettomuutta, jonka ajattelin tuottaa sille. ⁹ Joskus minä taas lupaan rakentaa ja istuttaa kansan ja valtakunnan, ¹⁰ mutta jos se tekee sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, eikä kuuntele minun ääntäni, niin minä kadun sitä hyvää, mitä olin sanonut tekeväni sille.

¹¹ Sano siis nyt Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Näin sanoo Herra: Katso, minä valmistan teille onnettomuutta, minulla on suunnitelmia teitä vastaan. Kääntykää siis kukin pois pahalta tieltänne ja parantakaa vaelluksenne ja tekonne."
¹² Mutta he vastasivat: "Turha toivo! Me vaellamme omien ajatustemme mukaan ja kukin meistä toimii oman pahan sydämensä paatumuksen mukaan."

¹³ Sen tähden, näin sanoo Herra: "Kysykää kansojen keskuudessa, kuka on kuullut tällaisesta? Hyvin kauhistavia tekoja on tehnyt neitsyt Israel.

¹⁴ Häviääkö aukealta kalliolta Libanonin lumi?

Ehtyvätkö kaukaa tulevat vedet, kylminä virtaavat?

¹⁵ Mutta minun kansani on unohtanut minut, he polttavat suitsuketta turhille jumalille.

Ne ovat saaneet heidät
 kompuroimaan teillään,
 ikivanhoilla poluilla;
 he kulkevat syrjäpolkuja,
 raivaamatonta tietä.
¹⁶ Näin he tekevät maansa autioksi,
 ikuiseksi ivan vihellyksen aiheeksi.
 Jokainen, joka kulkee sen kautta,
 tyrmistyy ja pudistaa päätään.
¹⁷ Kun itätuuli minä heidät hajotan
 vihollisen edessä.
 Selkäni minä näytän heille,
 en kasvojani,
 heidän onnettomuutensa päivänä."

Profeetta pyytää kostoa vainoojilleen

¹⁸ Jotkut sanoivat: "Tulkaa,
 pitäkäämme neuvoa Jeremiaa vastaan,
 sillä ei katoa opetus papilta, ei neuvo
 viisaalta eikä sana profeetalta. Tulkaa,
 lyödään hänet sanoilla. Ei kuunnella
 ollenkaan hänen puheitaan!"

¹⁹ Kuuntele sinä, Herra, minua
 ja kuule, mitä vastustajani puhuvat.
²⁰ Palkitaanko hyvä pahalla?
 Hehän ovat kaivaneet kuopan
 surmatakseen minut.
 Muista, kuinka minä olen seisonut
 sinun edessäsi
 ja puhunut hyvää heidän
 puolestaan,
 että vihasi kääntyisi heistä pois.
²¹ Jätä siis heidän lapsensa
 nääntymään nälkään
 ja anna heidät miekan ruuaksi.
 Tulkoot heidän vaimonsa
 lapsettomiksi ja leskiksi,

miehet kuolkoot ruttoon,
 ja nuorukaiset surmatkoon
 sodassa miekka.
²² Kuulukoon heidän taloistaan
 avunhuuto,
 kun sinä äkkiä tuot heidän
 kimppuunsa rosvojoukon.
 He ovat kaivaneet kuopan
 pyydystääkseen minut
 ja virittäneet salaa tielleni ansoja.
²³ Sinä, Herra, tiedät,
 kuinka he pitävät neuvoa
 tappaakseen minut.
 Älä anna anteeksi heidän rikostaan
 äläkä pyyhi pois heidän syntiään
 kasvojesi edestä.
 Kaatukoot he sinun kasvojesi
 edessä –
 tee tämä heille vihasi aikana.

**Saviruukku särjetään
 Ben-Hinnomin laaksossa**

19 Herra sanoi näin: "Mene,
 osta ruukku savenvalajalta, ota
 mukaasi kansan ja pappien vanhimpia
² ja lähde Ben-Hinnomin laaksoon, joka
 on Sirpaleportin edustalla. Julista siellä
 sanat, jotka minä sinulle puhun.
³ Sano: Kuulkaa Herran sana, te
 Juudan kuninkaat ja Jerusalemin
 asukkaat: Näin sanoo Herra Sebaot,
 Israelin Jumala: Katso, minä tuotan
 tälle paikalle sellaisen onnettomuuden,
 että jokaisen korvat soivat, joka siitä
 kuulee. ⁴ Tämä tapahtuu, koska he ovat
 hylänneet minut. He ovat saastuttaneet
 tämän paikan ja polttaneet täällä uhreja

muille jumalille, joita eivät he, eivät heidän isänsä eivätkä Juudan kuninkaatt ole tunteneet. He ovat täyttäneet tämän paikan viattomien verellä. ⁵ He ovat rakentaneet Baalin uhrikukkuloita ja polttaneet lapsiaan polttouhreina Baalille. Sellaisesta minä en ole antanut käskyä enkä puhunut, eikä se ole tullut mieleenikään.

⁶ Sen tähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin tätä paikkaa ei enää sanota Toofetiksi eikä Ben-Hinnomin laaksoksi vaan Murhalaaksoksi. ⁷ Minä teen tyhjäksi Juudan ja Jerusalemin asukkaiden suunnitelmat tässä paikassa ja annan heidän kaatua miekkaan vihollistensa edessä. Minä annan heidän joutua niiden käsiin, jotka tavoittelevat heidän henkeään, ja heidän ruumiinsa minä annan ruuaksi taivaan linnuille ja maan eläimille. ⁸ Minä teen tämän kaupungin autioksi, ivan vihellyksen aiheeksi. Jokainen, joka kulkee sen ohi, tyrmistyy ja viheltää kaikkien sen vitsausten tähden. ⁹ Minä panen heidät syömään poikiensa ja tyttäriensä lihaa. He syövät toinen toisensa lihaa ollessaan piiritettyinä ja ahdingossa, kun heidän vihollisensa, jotka tavoittelevat heidän henkeään, ahdistavat heitä.

¹⁰ Särje ruukku niiden miesten nähden, jotka ovat tulleet kanssasi, ¹¹ ja sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot: Näin minä särjen tämän kansan ja tämän kaupungin. Ne

särjetään niin kuin savenvalajan astia, jota ei enää voi korjata. Toofetiin haudataan, kun muualla ei ole tilaa haudata. ¹² Näin minä teen tälle paikalle ja sen asukkaille, sanoo Herra: minä teen tästä kaupungista Toofetin kaltaisen. ¹³ Jerusalemin taloista ja Juudan kuninkaiden taloista tulee Toofetin kaltaisia – saastaisia tulee kaikista taloista, joiden katoilla on uhrattu suitsuketta kaikelle taivaan joukolle ja vuodatettu juomauhreja muille jumalille."

Jeremia joutuu jalkapuuhun

¹⁴ Palattuuan Toofetista, jonne Herra oli lähettänyt hänet profetoimaan, Jeremia asettui seisomaan Herran huoneen esipihaan ja sanoi kaikelle kansalle: ¹⁵ "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä tuotan tälle kaupungille ja kaikille sen tytärkaupungeille kaiken onnettomuuden, jolla minä olen sitä uhannut, koska he ovat olleet uppiniskaisia eivätkä ole kuunnelleet minun sanojani."

20 Pappi Pashur, Immerin poika, Herran temppelin ylivalvoja, kuuli Jeremian profetoivan nämä sanat. ² Silloin Pashur löi profeetta Jeremiaa ja pani hänet jalkapuuhun, joka oli Herran temppeliin kuuluvassa Benjaminin yläportissa. ³ Kun Pashur seuraavana päivänä päästi Jeremian jalkapuusta, Jeremia sanoi hänelle: "Herra ei enää kutsu sinua nimellä

Pashur vaan nimellä Maagor-Missaabib.
⁴ Sillä näin sanoo Herra: 'Katso, minä teen sinut kauhun aiheeksi sekä itsellesi että kaikille ystävillesi. He kaatuvat vihollistensa miekkaan sinun silmiesi nähden. Koko Juudan minä annan Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän vie heidät Baabeliin pakkosiirtolaisuuteen ja surmaa heitä miekalla.' ⁵ Minä annan heidän vihollistensa käsiin kaikki tämän kaupungin rikkauudet: kaiken, mistä se on nähnyt vaivaa, kaikki sen kalleudet ja kaikki Juudan kuninkaiden aarteet. Ne ryöstetään ja viedään Baabeliin. ⁶ Ja sinä, Pashur, ja kaikki talosi asukkaat, te vaellatte vankeuteen. Baabeliin sinä menet ja sinne sinä kuolet. Sinne haudataan sinut ja kaikki ystäväsi, joille olet profetoinut valhetta."

Jeremia valittaa kutsumustaan

⁷ "Sinä olet taivutellut minua,
 Herra, ja minä olen taipunut.

Sinä olet tarttunut minuun ja
 olet voittanut.

Minä olen ollut naurun aiheena
 kaikki päivät,

kaikki pilkkaavat minua.

⁸ Niin usein kuin minä puhun,
 minun täytyy huutaa,
 kuuluttaa väkivaltaa ja sortoa.
 Herran sana on tullut minulle
 häväistykseksi

ja pilkaksi pitkin päivää."

⁹ Niinpä minä sanoin: "En tahdo
 muistella häntä

enkä enää puhua hänen
 nimessään."

Mutta sisälläni oli kuin polttava tuli
 suljettuna minun luihini.

Väsyksiin asti minä koetin
 sitä pidättää,

mutta en voinut.

¹⁰ Minä olen kuullut monien
 parhaavan:

"Kauhua kaikkialla!"

"Ilmoittakaa siitä, annetaan
 hänet ilmi!"

Kaikki ystävänikin tarkkaavat,
 milloin kompastuisin.

"Ehkä hän antaa viekoitella itsensä,
 ja niin me voitamme hänet
 ja voimme kostaa hänelle."

¹¹ Mutta Herra on minun kanssani
 kuin väkevä sankari.

Sen tähden vainoojani kompastuvat
 eivätkä mahda mitään.

Suuren häpeän he saavat osakseen,
 koska heillä ei ole ymmärrystä,
 ikuisen pilkan, joka ei unohdu.

¹² Herra Sebaot, sinä joka tutkit
 vanhurskaan

ja näet sisimmän ja sydämen,
 salli minun nähdä, että kostat heille,
 sillä sinulle minä olen uskonut
 asiani.

¹³ Laulakaa Herralle,
 ylistäkää Herraa,
 sillä hän pelastaa köyhän
 pahantekijöiden käsistä.

Jeremia kiroaa syntymäpäivänsä

¹⁴ Kirottu olkoon se päivä,

jona minä synnyin,
päivä, jona äitini minut synnytti,
älköön se olko siunattu!
¹⁵ Kirottu olkoon se mies,
joka toi ilosanoman isälleni sanoen:
"Sinulle on syntynyt poikalapsi."
Hän tuotti isälleni suuren ilon.

¹⁶ Käyköön sen miehen niin kuin
niiden kaupunkien,
jotka Herra kukisti armoa
antamatta.

Kuulkoon hän avunhuudon aamulla
ja sotahuudon keskipäivällä,

¹⁷ koska ei surmannut
minua kohtuun.

Silloin äitini olisi ollut hautani
ja hänen raskautensa olisi
kestänyt ikuisesti.

¹⁸ Miksi olen tullut ulos kohdusta
näkemään tuskaa ja vaivaa?
Minun päiväni päättyvät häpeässä.

Profetia Jerusalemin tuhosta

21 Sana, joka tuli Jeremialle
Herralta, kun kuningas Sidkia
lähetti hänen luokseen Pashurin,
Malkian pojan, ja pappi Sefanjan,
Maasejan pojan, sanomaan: ² "Kysy
puolestamme neuvoa Herralta, sillä
Nebukadressar, Baabelin kuningas,
sotii meitä vastaan. Ehkäpä Herra
tekee meille ihmeen, kaikkien
muiden ihmeittensä vertaisen, niin
että vihollinen lähtee pois meidän
kimpustamme." ³ Jeremia vastasi
heille: "Sanokaa Sidkialle:

⁴ Näin sanoo Herra, Israelin Jumala:
Katso, minä käännän teitä itseänne
vastaan teidän käsissänne olevat
sota-aseet, joilla te taistelette muurin
ulkopuolella teitä piirittäviä Baabelin
kuningasta ja kaldealaisia vastaan,
ja kokoan ne tämän kaupungin
keskelle. ⁵ Minä itse sodin teitä vastaan
ojennetulla kädellä ja voimallisella
käsivarrella, vihassa, kiivaudessa ja
suuressa suuttumuksessa. ⁶ Minä
lyön vitsauksella tämän kaupungin
asukkaita, ihmisiä ja eläimiä, ja he
kuolevat kauheaan ruttoon. ⁷ Sen
jälkeen, sanoo Herra, minä luovutan
Juudan kuninkaan Sidkian, hänen
palvelijansa sekä kansan, joka on
tähän kaupunkiin jäänyt jäljelle rutolta,
miekalta ja nälältä, Nebukadressarin,
Baabelin kuninkaan, käsiin. He
joutuvat vihollistensa käsiin, niiden,
jotka tavoittelevat heidän henkeään.
Nebukadressar surmaa heidät miekalla;
hän ei säästä heitä, ei sääli eikä
armahda.

⁸ Sinun on sanottava tälle kansalle:
Näin sanoo Herra: Minä asetan
nyt teidän eteenne elämän tien ja
kuoleman tien. ⁹ Jokainen, joka jää
tähän kaupunkiin, kuolee miekkaan,
nälkään tai ruttoon. Mutta se, joka
lähtee ulos ja antautuu teitä piirittäville
kaldealaisille, saa elää ja pitää henkensä
saaliinaan, ¹⁰ sillä minä olen kääntänyt
kasvoni tätä kaupunkia kohti sen
onnettomuudeksi, ei onneksi, sanoo

Herra. Se annetaan Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän polttaa sen."

Varoitus Juudan kuningashuoneelle

¹¹ "Sano Juudan kuningashuoneelle:

Kuulkaa Herran sana:

¹² Daavidin huone! Näin

sanoo Herra:

Tuomitkaa joka aamu

oikeudenmukaisesti

ja pelastakaa ryöstetty sortajan

kädestä.

Muutoin minun vihani syttyy

kuin tuli

ja palaa teidän tekojenne

pahuuden tähden,

eikä kukaan voi sitä sammuttaa.

¹³ Katso, minä käyn sinun

kimppuusi,

sinä laakson asujatar,

sinä tasangon kalliolinna,

sanoo Herra.

Tehän sanotte: 'Kuka voi hyökätä

meitä vastaan,

kuka tunkeutua asuntoihimme?'

¹⁴ Minä rankaisen teitä

teidän tekojenne hedelmän

mukaan,

sanoo Herra.

Minä sytytän tuleen kaupunkinne

metsän,

ja tuli polttaa kaiken sen ympäriltä."

22 Näin sanoo Herra: "Mene Juudan kuninkaanlinnaan ja julista siellä tämä sana: ² Kuulkaa Herran sana, sinä Juudan kuningas, joka istut Daavidin valtaistuimella, ja

sinun palvelijasi ja kansasi, jotka kuljette näistä porteista! ³ Näin sanoo Herra:

Tehkää, mitä oikeus ja vanhurskaus

vaatii, ja pelastakaa ryöstetty sortajan

käsistä. Älkää tehkö vääryyttä ja

väkivaltaa muukalaiselle, orvolle tai

leskelle älkääkä vuodattako tässä

paikassa viatonta verta. ⁴ Sillä jos

te todella teette tämän sanan

mukaan, niin tämän linnan porteista

tulee vaunuilla ja hevosilla ajaen

kuninkaita, jotka istuvat Daavidin

valtaistuimella, kuninkaita, joilla on

mukanaan palvelijansa ja kansansa.

⁵ Mutta jos te ette kuule näitä sanoja,

niin minä vannon itseni kautta, sanoo

Herra, että tästä linnasta tulee raunio.

⁶ Näin sanoo Herra Juudan

kuningashuoneesta:

Vaikka sinä olisit minulle

kuin Gilead,

kuin Libanonin huippu,

niin minä totisesti teen sinusta

autiomaan,

teen kaupunkisi asumattomiksi.

⁷ Minä vihin tuhoojat sinua vastaan,

miehet ja heidän aseensa.

He hakkaavat maahan sinun

valiosetrisi

ja heittävät ne tuleen.

⁸ Monet kansat kulkevat silloin tämän

kaupungin ohi ja kysyvät toisiltaan:

'Miksi Herra on tehnyt näin tälle suurelle

kaupungille?'

⁹ Siihen vastataan: 'Siksi, että he

hylkäsivät Herran, Jumalansa, liiton,

palvoivat muita jumalia ja palvelivat niitä."

Profetia Sallumista

¹⁰ "Älkää itkekö kuollutta, älkää häntä surko.

Itkekää häntä, jonka täytyy lähteä pois,

sillä hän ei saa enää palata eikä nähdä synnyinmaataan.

¹¹ Sillä näin sanoo Herra Sallumista, Joosian pojasta, Juudan kuninkaasta, joka tuli kuninkaaksi isänsä Joosian sijaan ja joka on lähtenyt pois tästä paikasta: Hän ei enää palaa tänne,

¹² vaan hän kuolee siellä, minne hänet on viety vangiksi. Tätä maata hän ei enää näe."

Profetia Joojakimista

¹³ "Voi sitä, joka ei rakenna taloan vanhurskauden mukaan

eikä yläsaliaan oikeutta noudattaen,

joka teettää työtä ilmaiseksi lähimmäisellään

eikä anna hänelle hänen palkkaansa.

¹⁴ Hän sanoo:

'Minä rakennan itselleni tilavan talon

ja avarat yläsalit.'

Hän hakkauttaa taloon ikkunat,

laudoittaa sen setripuulla

ja maalauttaa punavärillä.

¹⁵ Siksi sinä olet kuningas, että sinulla on into setripuuhun?

Eikö isäsiikin syönyt ja juonut, ja kuitenkin hän toimi oikein ja vanhurskaasti?

Silloin hänen kävi hyvin.

¹⁶ Hän hankki oikeuden kurjalle ja köyhälle,

ja silloin kaikki oli hyvin.

Eikö juuri tämä ole minun tuntemistani,

sanoo Herra?

¹⁷ Mutta sinun silmäsi ja sydämesi tavoittelevat vain väärää voittoa, viattoman veren vuodattamista, väkivallan ja sorron harjoittamista.

¹⁸ Sen tähden, näin sanoo Herra Juudan kuninkaasta Joojakimista, Joosian pojasta:

Hänen vuokseen ei valiteta:

'Voi veljeni! Voi sisareni!'

Hänen takiaan ei valiteta:

'Voi herraamme, voi hänen loistoaan!'

¹⁹ Hänet haudataan niin kuin aasi, raahataan pois ja viskataan Jerusalemin porttien tuolle puolen."

Jerusalem ei tahtonut kuulla Herran ääntä

²⁰ "Nouse Libanonille ja huuda, korota äänesi Baasanissa, huuda Abarimin vuorilta, sillä kaikki sinun rakastajasi on murskattu.

²¹ Minä puhuin sinulle menestyksesi päivinä, mutta sinä vastasit: 'En tahdo kuulla.'

Tämä on ollut sinun tapasi
nuoruudestasi asti,
sinä et ole kuunnellut
minun ääntäni.

²² Tuuli kaitsee kaikkia sinun
paimeniasi,
ja rakastajiesi on mentävä
vankeuteen.

Silloin sinä joudut häpeän ja
pilkan alaiseksi
kaiken pahuutesi tähden.

²³ Sinä, joka asut Libanonilla,
olet rakentanut pesäsi setripuihin:
kuinka voihtitkaan, kun sinulle
tulevat tuskat
kuin synnyttäjän kouristukset!"

Profetia Konjasta

²⁴ "Niin totta kuin minä elän,
sanoo Herra: vaikka sinä, Konja,
Joojakimin poika, Juudan kuningas,
olisit sinettisormus minun oikeassa
kädessäni, minä repäisisin sinut siitäkin
irti. ²⁵ Minä annan sinut niiden
käsiin, jotka tavoittelevat henkeäsi
ja joiden vuoksi olet kauhuissasi:
Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan,
ja kaldealaisten käsiin. ²⁶ Minä heitän
sinut ja äitisi, joka on sinut synnyttänyt,
toiseen maahan, jossa te ette ole
syntyneet, ja sinne te kuolette. ²⁷ Siihen
maahan, jonne teidän sielunne ikävöi,
te ette enää voi palata.

²⁸ Onko tämä mies, Konja,
halveksittu, rikottu astia,
kenellekään kelpaamaton kapine?

Miksi hänet ja hänen jälkeläisensä
on heitetty pois,
viskattu maahan, jota he
eivät tunne?

²⁹ Maa, maa, maa!

Kuule Herran sana!

³⁰ Näin sanoo Herra:

Merkittävä tämä mies
lapsettomaksi,
mieheksi, joka ei menesty koko
elinaikanaan.

Ei myöskään kukaan hänen
jälkeläisistään menesty,
niin että istuisi Daavidin
valtaistuimella
ja hallitsisi vielä Juudaa."

Pahat paimenet ovat hajottaneet lauman

23 "Voi paimenia, jotka tuhoavat ja
ajavat hajalle minun laitumeni
lampaat, sanoo Herra.

² Sen tähden, näin sanoo Herra,
Israelin Jumala, paimenista,
jotka kaitsevat minun kansaani:
Te olette hajottaneet minun
laumani, karkottaneet lampaat pois
ettekä ole pitäneet niistä huolta.
Katso, minä pidän huolen teidän
pahojen tekojenne rankaisemisesta,
sanoo Herra.

³ Minä kokoan laumani jäännöksen
kaikista maista, joihin olen lampaani
karkottanut. Minä tuon ne takaisin
laitumelle, ja niistä tulee
hedelmällisiä, ja ne lisääntyvät.

⁴ Minä herätän heille paimenia, jotka

kaitsevat heitä. He eivät enää pelkää
eivätkä ole kauhuissaan, eikä yhtäkään
heistä puutu, sanoo Herra."

Daavidin vanhurskas vesa

⁵"Katso, päivät tulevat,
sanoo Herra,
jolloin minä herätän Daavidille
vanhurskaan vesan.
Hän hallitsee kuninkaana ja
menestyy,
hän toteuttaa oikeuden ja
vanhurskauden maassa.

⁶Hänen päivinään Juuda pelastuu
ja Israel asuu turvassa.
Ja tämä on hänen nimensä, jolla
häntä kutsutaan:

'Herra, meidän vanhurskaudemme'.

⁷Sen tähden Herra sanoo: Katso,
päivät tulevat, jolloin ei enää sanota:
'Niin totta kuin Herra elää, hän, joka
toi israelilaiset pois Egyptin maasta',
⁸vaan: 'Niin totta kuin Herra elää,
hän, joka johdatti Israelin heimon
jälkeläiset tänne pohjoisesta maasta ja
kaikista muista maista, joihin oli heidät
karkottanut.' Silloin he saavat jälleen
asua omassa maassaan."

Väärät profeetat eksyttävät kansaa

⁹Profeetoista:
"Sydämeni on murtunut rinnassani,
kaikki luuni vapisevat.
Minä olen kuin juopunut,
kuin mies, jonka viini on voittanut,
Herran vuoksi
ja hänen pyhien sanojensa vuoksi.

¹⁰Maa on täynnä avionrikkovia,
se murehtii kirouksen tähden,
erämaan laitumet kuivuvat.
Kaikki he rientävät pahantekoon,
heidän voimanaan on vääräys.

¹¹He ovat jumalattomia, niin
profeetta kuin pappikin.
Omasta huoneestanikin minä olen
löytänyt heidän pahuuttaan,
sanoo Herra.

¹²Sen tähden heidän tiensä
on heille

kuin liukas polku.
Pimeässä he suistuvat
ja kaatuvat polullaan,
koska minä tuotan heille
onnettomuuden

heidän rangaistuksensa vuotena,
sanoo Herra.

¹³Samarian profeetoissa
minä näin turmelusta:
he ennustivat Baalin nimessä
ja eksyttivät kansani Israelin.

¹⁴Jerusalemien profeettojen
joukossa
minä näin kauhistavia tekoja:
aviorikosta ja valheessa
vaeltamista.

He vahvistavat pahantekijöiden
käsiä,

ettei kukaan kääntyisi pois
pahuudestaan.

Kaikki he ovat minulle kuin
sodomalaisia
ja kaupungin asukkaat kuin
gomorralaisia.

¹⁵ Sen tähden, näin sanoo Herra
Sebaot näistä profeetoista:
Katso, minä syötän heille koiruohoa
ja juotan heille myrkkylvettä,
sillä Jerusalemin profeetoista
on jumalattomuus levinnyt
koko maahan.

¹⁶ Näin sanoo Herra Sebaot:
Älkää kuunnelko, mitä puhuvat
nuo profeetat,
jotka profetoivat teille
ja täyttävät teidät turhilla toiveilla.
Oman sydämensä näkyjä
he puhuvat,
eivät he profetoi Herran käskystä.

¹⁷ He hokevat halveksijoilleni:
'Herra on puhunut:
Teillä on oleva rauha!'
Kaikille, jotka vaeltavat paatunein
sydämin, he sanovat:
'Ei teitä kohtaa onnettomuus.'

¹⁸ Mutta kuka on ollut mukana
Herran neuvottelussa,
nähty ja kuullut hänen sanansa?
Kuka on tarkkaan kuunnellut
hänen sanojaan
ja ymmärtänyt ne?

¹⁹ Katso, Herran kiivas
myrsky puhkeaa,
pyörremyrsky riehuu
jumalattomien pään päällä.

²⁰ Herran viha ei asetu,
ennen kuin hän on täysin
toteuttanut
sydämensä ajatukset.

Aikojen lopulla te sen hyvin
ymmärrätte.

²¹ Minä en ole lähettänyt noita
profeettoja,
mutta silti he juoksevat;
minä en ole puhunut heille,
mutta silti he profetoivat.

²² Jos he olisivat olleet mukana
minun neuvottelussani,
he julistaisivat minun sanani
kansalleni
ja saisivat sen palaamaan
pahalta tieltään
ja pahoista teoistaan.

²³ Olenko minä Jumala vain läheltä,
sanoo Herra,
enkö ole Jumala myös kaukaa?

²⁴ Voisiko joku piiloutua sellaiseen
piiloon,
etten minä häntä näkisi?
sanoo Herra.
Enkö minä täytä taivasta ja maata?
sanoo Herra.

²⁵ Minä olen kuullut, mitä julistavat
nuo profeetat, jotka profetoivat minun
nimessäni valhetta sanoen: 'Olen
nähty unta, olen nähty unta!'

²⁶ Kuinka kauan? Mitä on mielessä
noilla profeetoilla, jotka profetoivat
valhetta ja oman sydämensä petosta?

²⁷ Aikovatko he unillaan, joita he
kertovat toisilleen, saada kansani
unohtamaan minun nimeni? Niinhän
heidän isänsä unohtivat minun nimeni
Baalin tähden. ²⁸ Se profeetta, jolla on
uni, kertokoon unensa, mutta se, jolla

on minun sanani, puhukoon sanani uskollisesti.

Mitä tekemistä akanoilla on
jyvien seassa?

sanoo Herra.

²⁹ Eikö minun sanani ole kuin tuli,
sanoo Herra,
ja kuin moukari, joka murskaa
kallion?

³⁰ Sen tähden, sanoo Herra, minä olen niitä profeettoja vastaan, jotka varastavat minun sanani toinen toiseltaan. ³¹ Katso, minä olen niitä profeettoja vastaan, sanoo Herra, jotka ottavat sanan omalta kieleltään ja nimittävät sitä Herran sanaksi. ³² Minä olen niitä vastaan, jotka profetoivat valheunien perusteella, kertovat niistä ja eksyttävät minun kansaani valheillaan ja kerskumisellaan. Minä en ole heitä lähettänyt enkä käskenyt, eikä heistä ole mitään apua tälle kansalle, sanoo Herra."

Herran taakka

³³ "Kun tämä kansa tai profeetta tai pappi kysyy sinulta: 'Mikä on Herran taakka', niin sano heille: 'Mikä taakka? Minä heitän teidät pois, sanoo Herra.' ³⁴ Jos profeetta, pappi tai joku kansasta sanoo: 'Herran taakka', minä vaadin hänet ja hänen perheensä siitä tilille.

³⁵ Puhukaa keskenänne ja kysykää toisiltanne näin: 'Mitä Herra on vastannut?' tai 'Mitä Herra on puhunut?' ³⁶ Mutta älkää enää mainitko Herran taakkaa, sillä jokaiselle tulee

taakaksi hänen oma sanansa. Tehän vääntelette elävän Jumalan, meidän Jumalamme, Herran Sebaotin, sanoja.

³⁷ Näin teidän tulee kysyä profeetalta: 'Mitä Herra on sinulle vastannut ja mitä Herra on puhunut?' ³⁸ Mutta jos te vielä puhutte Herran taakasta, niin Herra sanoo näin: Koska te käytätte tätä sanaa: 'Herran taakka', vaikka minä olen lähettänyt teidän luoksenne tämän sanoman: 'Älkää sanoko: Herran taakka', ³⁹ niin minä unohdan teidät kokonaan ja heitän kasvojeni edestä pois teidät ja tämän kaupungin, jonka minä annoin teille ja teidän isillenne. ⁴⁰ Minä annan tulla teidän päällemme ikuisen häpeän ja ikuisen pilkan, joka ei unohdu."

Kaksi viikunakoria

24 Sen jälkeen, kun Baabelin kuningas Nebukadressar oli vienyt Jerusalemissa pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin Juudan kuninkaan Jekonjan, Joojakimin pojan, ja Juudan päämiehet sekä sepät ja lukkosepät, Herra näytti minulle näyn: Kaksi viikunakoria oli asetettu Herran temppelin edustalle.

² Toisessa korissa oli oikein hyviä viikunoita, kuin varhaisviikunoita, mutta toisessa korissa oli kovin huonoja viikunoita, niin huonoja, ettei niitä voinut syödä. ³ Herra sanoi minulle: "Mitä sinä näet, Jeremia?" Minä vastasin: "Viikunoita. Hyvät viikunat ovat oikein hyviä, mutta huonot ovat

hyvin huonoja, niin huonoja, ettei niitä voi syödä."

⁴Silloin minulle tuli tämä Herran sana: ⁵"Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Näiden hyvien viikunoiden kaltaisina minä pidän Juudan pakkosiirtolaisia, jotka minä lähetin tästä paikasta kaldealaisten maahan heidän hyväkseen. ⁶Minä olen kiinnittänyt katseeni heihin heidän parhaakseen, ja minä tuon heidät takaisin tähän maahan. Minä rakennan heidät enkä hajota, minä istutan heidät enkä revi pois. ⁷Minä annan heille sellaisen sydämen, että he tuntevat minut, sillä minä olen Herra. He ovat minun kansani ja minä olen heidän Jumalansa, sillä he palaavat minun luokseni kaikesta sydämestään.

⁸Mutta niin kuin tehdään huonoille viikunoille, joita ei niiden huonouden takia voi syödä, niin minä, sanoo Herra, teen Juudan kuninkaalle Sidkialle, hänen ruhtinailleen ja Jerusalemin jäännökselle, niille, jotka ovat jääneet jäljelle tähän maahan, ja niille, jotka asuvat Egyptin maassa. ⁹Minä teen heidät kauhun aiheeksi ja onnettomuudeksi kaikille valtakunnille maan päällä, minä teen heidän nimensä häväistykseksi ja sananparreksi, irvailun aiheeksi ja kiroukseksi kaikissa paikoissa, minne minä heidät karkotan. ¹⁰Minä lähetän heidän kimppuunsa miekan, nälän ja ruton, kunnes he ovat kokonaan hävinneet siitä maasta, jonka

minä olen antanut heille ja heidän isilleen."

Seitsemänkymmentä vuotta kestävä pakkosiirtolaisuus

25 Koko Juudan kansaa koskeva sana, joka tuli Jeremialle Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä vuotena eli Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä vuotena. ²Profeetta Jeremia puhui sanansa koko Juudan kansalle ja kaikille Jerusalemin asukkaille. Hän sanoi:

³"Juudan kuninkaan Joosian, Aamonin pojan, kolmannestatoista vuodesta alkaen tähän päivään saakka – kaksikymmentäkolme vuotta – on minulle tullut Herran sana, ja minä olen puhunut teille varhaisesta alkaen, mutta te ette ole kuunnelleet. ⁴Herra on varhaisista ajoista alkaen lähettänyt teidän luoksenne kaikki palvelijansa, profeetat, mutta te ette ole kuunnelleet heitä ettekä kallistaneet korvaanne heidän puheelleen. ⁵He sanoivat: 'Kääntykää jokainen pahalta tieltänne ja pahoista teoistanne, niin saatte asua maassa, jonka Herra on antanut teille ja teidän isillenne ikuisiksi ajoiksi. ⁶Älkää seuratko muita jumalia, älkää palvelko ja palvoko niitä. Älkää vihoittako minua teoillanne, etten minä tuottaisi teille onnettomuutta.' ⁷Te ette kuitenkaan kuunnelleet minua, sanoo

Herra, vaan vihoititte minut teoillanne omaksi onnettomuudeksenne.

⁸Sen tähden, näin sanoo Herra Sebaot: Koska te ette ole kuunnelleet minun sanojani, ⁹minä lähetän noutamaan kaikki pohjoisen heimot, sanoo Herra, ja palvelijani Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, ja tuon heidät tämän maan ja sen asukkaiden kimppuun ja kaikkien näiden ympärillä olevien kansojen kimppuun. Minä vihin nämä maat tuhon omiksi ja teen niistä autioita, ivan vihellyksen aiheita ja ikuisia raunioita. ¹⁰Minä hävitän niiden keskeltä riemun ja ilon äänet, sulhasen äänen ja morsiamen äänen, käsikivien äänen ja lampun valon. ¹¹Koko tästä alueesta tulee raunioitunut ja autio, ja nämä kansat joutuvat palvelemaan Baabelin kuningasta seitsemänkymmentä vuotta.

¹²Mutta kun seitsemänkymmentä vuotta on täyttynyt, minä kosten Baabelin kuninkaalle ja hänen kansalleen heidän pahuutensa, sanoo Herra. Myös kaldealaisten maata minä rankaisen ja teen siitä ikuisesti aution. ¹³Minä toteutan kaikki sanani sitä maata vastaan – kaiken, mitä tähän kirjaan on siitä kirjoitettu, kaiken, mitä Jeremia on profetoinut kaikkia niitä kansoja vastaan. ¹⁴Nekin joutuvat näet palvelemaan monia kansoja ja suuria kuninkaita, ja minä maksan

heille heidän töittensä ja heidän kättensä tekojen mukaan."

Jeremia juottaa kansoille Herran vihan maljan

¹⁵Näin sanoi minulle Herra, Israelin Jumala: "Ota kädestäni tämä vihan viinin malja ja juota siitä kaikki kansat, joiden luo minä sinut lähetän.

¹⁶Kun ne juovat siitä, ne alkavat horjua ja ovat kuin mielettömiä miekan edessä, jonka minä lähetän niiden keskuuteen."

¹⁷Niin minä otin maljan Herran kädestä ja juotin kaikkia kansoja, joiden luokse Herra minut lähetti:

¹⁸Jerusalemia ja Juudan kaupunkeja kuninkaineen ja ruhtinaineen tehdäkseeni niistä raunioita, kauhun, ivan vihellyksen ja kirouksen aiheita, sellaisia kuin ne ovat tänä päivänä; ¹⁹Egyptin kuningasta, faraota, ja hänen palvelijoitaan ja ruhtinaitaan sekä koko hänen kansaansa; ²⁰kaikkeaa sekakansaa, kaikkia Uusin maan kuninkaita, kaikkia filistealaisten maan kuninkaita, Askelonia, Gassaa, Ekronia ja asdodilaisten jäännöstä; ²¹Edomia, Mooabia ja ammonilaisia; ²²kaikkia Tyyron ja Siidonin kuninkaita sekä meren tuolla puolen olevan rantamaan kuninkaita; ²³Dedania, Teemaa ja Buusia ja kaikkia, jotka leikkaavat hiuksensa ohimoilta; ²⁴kaikkia Arabian kuninkaita ja kaikkia autiomaassa asuvan sekakansan kuninkaita; ²⁵kaikkia Simrin kuninkaita

ja kaikkia Eelamin kuninkaita ja kaikkia Meedian kuninkaita;²⁶ kaikkia pohjoisen kuninkaita, lähellä ja kaukana asuvia, toista toisensa jälkeen – kaikkia valtakuntia maan päällä. Näiden jälkeen on myös Seesakin kuninkaan juotava.

²⁷ Sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Juokaa ja juopukaa, oksentakaa ja kaatukaa älkääkään enää nousko sen miekan vuoksi, jonka minä lähetän teidän keskellenne.

²⁸ Mutta jos he kieltäytyvät ottamasta maljaa sinun kädestäsi ja juomasta siitä, niin sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot: Kyllä teidän on juotava siitä,²⁹ sillä jos minä aloitan onnettomuuden tuottamisen kaupungista, joka on pyhitetty minun nimelleni, miten te voisitte jäädä rankaisematta? Te ette jää rankaisematta, sillä minä kutsun miekan kaikkia maan asukkaita vastaan, sanoo Herra Sebaot.

³⁰ Ja sinä, profetoi heille kaikki nämä sanat ja sano heille:

Herra ärjyy korkeudesta,
antaa äänensä kaikua pyhästä
asunnostaan.

Hän ärjyy jylisten yli laitumensa,
huutaa kaikille maan asukkaille
kuin viinikuurnan polkijat.

³¹ Pauhu kiirii maan ääriin asti,
sillä Herralla on riita kansojen
kanssa,
hän käy oikeutta kaiken
lihan kanssa.

Jumalattomat hän antaa miekan
surmattaviksi,
sanoo Herra.

³² Näin sanoo Herra Sebaot:
Katso, onnettomuus kulkee
kansasta kansaan,
raju myrsky nousee
maan perimmäisiltä ääriiltä.

³³ Herran surmaamia on oleva sinä
päivänä maan äärestä toiseen ääreen.
Ei heille pidetä valittajaisia, ei heitä
korjata pois eikä haudata; heistä tulee
lantaa maan pinnalle.

³⁴ Parkukaa, paimenet, ja huutakaa,
kieriskelkää tomussa, te lauman
valtiaat,
sillä on tullut aika teidän joutua
teurastettaviksi.

Te kaadutte ja hajoatte pirstaleiksi
kuin kallisarvoinen astia.

³⁵ Kadonnut on pakopaikka
paimenilta,
pelastus lauman valtiailta.

³⁶ Kuulkaa! Paimenet huutavat,
lauman valtiaat valittavat,
sillä Herra hävittää heidän
laitumensa.

³⁷ Heidän rauhasat niittynsä
ovat tuhoutuneet
Herran vihan hehkusta.

³⁸ Hän on lähtenyt tiheiköstään
kuin nuori leijona.
Totisesti, heidän maansa on
tullut autioksi
sortajan vihan hehkusta,
Herran vihan hehkusta."

Jeremia puhuu temppelissä

26 Joojakimin, Joosian pojan, Juudan kuninkaan, hallitusajan alussa tuli Herralta tämä sana:

²"Näin sanoo Herra: Asetu seisomaan Herran temppelin esipihalle ja puhu kaikkia niitä Juudan kaupunkija vastaan, joista tullaan Herran temppeliin häntä palvomaan. Puhu kaikki nämä sanat, jotka minä olen käsenyt sinun sanoa heille. Älä jätä pois sanaakaan. ³Ehkäpä he kuuntelevat sinua ja palaavat itse kukin pois pahalta tieltään. Silloin minä kadun sitä onnettomuutta, jonka olen aikonut heille tuottaa heidän pahojen tekojensa tähden.

⁴Sano heille: Näin sanoo Herra: Ellette kuuntele minua ja vaella minun opetukseni mukaan, jonka minä olen teille antanut, ⁵ettekä kuuntele palvelijoitteni sanoja, profeettojen, joita minä olen lähettänyt teidän luoksenne varhaisista ajoista alkaen yhä uudelleen, vaikka ette ole kuunnelleet heitä, ⁶niin minä teen tälle temppelille, niin kuin tein Siilolle, ja tästä kaupungista minä teen kiroussanan kaikille maan kansoille."

"Kuolemantuomio tälle miehelle!"

⁷Papit, profeetat ja koko kansa kuulivat Jeremian puhuvan nämä sanat Herran temppelissä. ⁸Kun Jeremia oli puhunut loppuun kaiken, minkä Herra oli käsenyt hänen puhua kaikelle

kansalle, papit, profeetat ja kansa ottivat hänet kiinni ja sanoivat: "Sinun on totisesti kuoltava! ⁹Miksi olet profetoinut Herran nimessä, että tälle temppelille käy niin kuin Siilolle, ja tästä kaupungista tulee rauniopaikka, jossa ei ole asukkaita?" Ja koko kansa kokoontui Jeremian ympärille Herran temppelissä.

¹⁰Kun Juudan ruhtinaat kuulivat tästä, he menivät kuninkaanlinnasta Herran temppeliin ja istuutuivat Herran temppelin uudelle portille. ¹¹Papit ja profeetat sanoivat ruhtinaille ja kaikelle kansalle: "Kuolemantuomio tälle miehelle! Hän on profetoinut tätä kaupunkia vastaan, niin kuin olette omin korvin kuulleet."

¹²Mutta Jeremia sanoi kaikille ruhtinaille ja koko kansalle: "Herra on lähettänyt minut profetoimaan tälle temppelille ja tälle kaupungille kaikki ne sanat, jotka te olette kuulleet.

¹³Parantakaa siis nyt vaelluksenne ja tekonne ja kuunnelkaa Herran, teidän Jumalanne, ääntä, niin Herra katuu onnettomuutta, jolla hän on teitä uhannut. ¹⁴Mitä minuun tulee, minä olen teidän käsissänne. Tehkää minulle niin kuin katsotte hyväksi ja oikeaksi. ¹⁵Mutta se tietäkää, että jos surmaatte minut, te saatatte viattoman veren päällenne ja tämän kaupungin ja sen asukkaiden päälle, sillä Herra on todellakin lähettänyt minut teidän luoksenne puhumaan kaikki nämä sanat."

"Ei kuolemantuomiota tälle miehelle!"

¹⁶ Silloin ruhtinaat ja kaikki kansa sanoivat papeille ja profeetoille: "Ei kuolemantuomiota tälle miehelle! Hän on puhunut meille Herran, meidän Jumalamme, nimessä."

¹⁷ Myös muutamat miehet maan vanhimmistä nousivat ja sanoivat koko kansanjoukolle näin:

¹⁸ "Mooresetilainen Miika profetoi Juudan kuninkaan Hiskian päivinä ja sanoi koko Juudan kansalle: Näin sanoo Herra Sebaot:

'Siion kynnetään pelloksi,
Jerusalemista tulee kiviraunio
ja temppelivuoresta metsäinen
kukkula.'

¹⁹ Surmasivatko Juudan kuningas Hiskia ja koko Juuda hänet silloin? Eikö Hiskia pelännyt Herraa ja pyrkinyt lepyttämään Herraa, ja niin Herra katui onnettomuutta, jolla oli heitä uhannut? Me sen sijaan olemme tuottamassa itsellemme suuren onnettomuuden."

**Kuningas Joojakim
surmauttaa profeetta Uurian**

²⁰ Oli toinenkin mies, joka profetoi Herran nimessä: Uuria, Semajan poika, Kirjat-Jearimista. Hän profetoi tätä kaupunkia ja tätä maata vastaan aivan samalla tavoin kuin Jeremia.
²¹ Kun kuningas Joojakim, kaikki hänen soturinsa ja kaikki ruhtinaat kuulivat hänen sanansa, kuningas etsi häntä tappaakseen. Siitä kuultuaan Uuria

peloissaan lähti pakoon ja meni Egyptiin. ²² Kuningas Joojakim lähetti kuitenkin Egyptiin Elnatanin, Akborin pojan, muutamien miesten kanssa. ²³ Nämä toivat Uurian Egyptistä ja veivät hänet kuningas Joojakimin eteen. Tämä surmautti hänet miekalla ja heitätti hänen ruumiinsa tavallisen kansan hautaan.

²⁴ Mutta Ahikamin, Saafanin pojan, käsi oli Jeremian suojana, niin ettei häntä jätetty kansan käsiin surmattavaksi.

**Kaikkien on alistuttava Baabelin
kuninkaan ikeen alle**

27 Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, hallituskauden alussa tuli Jeremialle Herralta tämä sana.

² Näin sanoi Herra minulle: "Tee itsellesi ikeitä ja niihin siteet ja pane ikeet kaulaasi. ³ Lähetä ne sitten Edomin kuninkaalle, Mooabin kuninkaalle, ammonilaisten kuninkaalle, Tyron kuninkaalle ja Siidonin kuninkaalle niiden lähettiläiden mukana, jotka ovat tulleet Jerusalemiin Sidkian, Juudan kuninkaan, luo. ⁴ Käske heidän mennä herrojensa luo ja sanoa heille: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala:

⁵ Minä olen tehnyt maan sekä maan päällä olevat ihmiset ja eläimet suurella voimallani ja ojennetulla käsivarrellani, ja minä annan ne, kenelle hyväksi näen. ⁶ Nyt minä annan kaikki nämä maat palvelijani

Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, valtaan. Myös villieläimet minä annan hänelle, hänen palvelijoikseen.⁷ Kaikki kansat palvelevat häntä ja hänen poikaansa ja pojanpoikaansa, kunnes hänenkin maansa aika tulee ja monet kansat ja suuret kuninkaat alistavat sen palvelukseensa.

⁸Sitä kansaa ja valtakuntaa, joka ei tahdo palvella Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta, eikä ottaa niskaansa Baabelin kuninkaan iestä, sitä kansaa minä rankaisen miekalla, nälällä ja rutolla, sanoo Herra, kunnes minä teen siitä lopun hänen kauttaan.⁹ Ja te, älkää kuunnelko profeettojanne tai ennustelijoitanne, unennäkijöitäne, tietäjiänne tai noitianne, jotka sanovat teille, että te ette joudu palvelemaan Baabelin kuningasta,¹⁰ sillä he profetoivat teille valhetta. Jos uskotte heitä, te joudutte kauas pois omasta maastanne; minä karkotan teidät, ja te tuhoudutte.¹¹ Mutta sen kansan, joka ottaa niskaansa Baabelin kuninkaan ikeen ja palvelee häntä, minä annan jäädä omaan maahansa, sanoo Herra. Siellä se saa asua ja viljellä maataan."

Älkää kuunnelko valheprofeettoja

¹²Minä puhuin myös Juudan kuninkaalle Sidkialle nämä samat asiat ja sanoin: Ottakaa niskaanne Baabelin kuninkaan ies ja palvelkaa häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää.¹³ Miksi sinä ja sinun kansasi kuolisitte miekkaan, nälkään ja ruttoon, niin kuin

Herra on puhunut siitä kansasta, joka ei tahdo palvella Baabelin kuningasta?¹⁴ Älkää kuunnelko niitä profeettoja, jotka sanovat teille, että te ette joudu palvelemaan Baabelin kuningasta, sillä he profetoivat teille valhetta.¹⁵ "En minä ole heitä lähettänyt", sanoo Herra, "vaan he profetoivat minun nimessäni valhetta, jotta minä karkottaisin teidät ja te tuhoutuisitte, te ja nuo profeetat, jotka teille profetoivat."

¹⁶Minä sanoin papeille ja koko tälle kansalle: Näin sanoo Herra: Älkää kuunnelko noita profeettojanne, jotka profetoivat teille, että Herran temppelin esineet tuodaan aivan pian takaisin Baabelista. He profetoivat teille valhetta.¹⁷ Älkää kuunnelko heitä vaan palvelkaa Baabelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi tästä kaupungista pitäisi tulla rauniopaikka?¹⁸ Jos he ovat profeettoja ja jos heillä on Herran sana, niin rukoilkoot Herraa Sebaotia, etteivät Baabeliin joutuisi nekin esineet, jotka vielä ovat jäljellä Herran temppelissä, Juudan kuninkaan linnassa ja Jerusalemissa.

Loputkin temppelin esineet viedään Baabeliin

¹⁹Sillä näin sanoo Herra Sebaot pylväistä, merestä, jalustoista ja muista esineistä, jotka vielä ovat jäljellä tässä kaupungissa²⁰ ja joita Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ei ottanut mukaansa, kun hän vei Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan

kuninkaan, sekä kaikki Juudan ja Jerusalemin ylimykset Jerusalemistä pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin. ²¹ Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, esineistä, jotka vielä ovat jäljellä Herran temppelissä, Juudan kuninkaan linnassa ja muualla Jerusalemissa: ²² "Ne viedään Baabeliin, ja sinne ne jäävät siihen päivään asti, jona minä kiinnitän huomioni niihin, sanoo Herra, ja annan tuoda ne takaisin tähän paikkaan."

Väärä profeetta Hananja

28 Sinä vuonna, Sidkian, Juudan kuninkaan, hallituskauden alkupuolella, neljännen vuoden viidennessä kuussa, profeetta Hananja, Assurin poika, joka oli kotoisin Gibeonista, sanoi minulle Herran temppelissä pappien ja kaiken kansan katsellessa:

² "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen. ³ Vielä kaksi vuotta, niin minä tuon takaisin tähän paikkaan kaikki Herran temppelin esineet, jotka Baabelin kuningas Nebukadnessar otti täältä ja vei Baabeliin. ⁴ Minä tuon takaisin tähän paikkaan myös Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan pakkosiirtolaiset, jotka joutuivat Baabeliin, sanoo Herra, sillä minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen."

⁵ Profeetta Jeremia vastasi profeetta Hananjalle pappien ja kaiken Herran temppelissä seisovan kansan edessä.

⁶ Profeetta Jeremia sanoi: "Aamen, tehköönn Herra niin! Toteuttakoon Herra sanasi, jotka olet profetoinut, ja tuokoon Herran temppelin esineet ja kaikki pakkosiirtolaiset takaisin Baabelista tähän paikkaan. ⁷ Kuule kuitenkin tämä sana, jonka minä puhun sinun ja kaiken kansan kuullen. ⁸ Profeetat, jotka ovat olleet ennen minua ja sinua varhaisista ajoista alkaen, ovat profetoineet monille maille ja suurille valtakunnille sotaa, onnettomuutta ja ruttoa. ⁹ Profeetta, joka profetoi rauhaa, tunnetaan todellakin Herran lähettämäksi profeetaksi siitä, että hänen sanansa toteutuu."

¹⁰ Silloin profeetta Hananja otti ikeen profeetta Jeremian kaulasta ja särki sen.

¹¹ Koko kansan läsnä ollessa Hananja sanoi: "Näin sanoo Herra: Tällä tavoin minä särjen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, ikeen kaikkien kansojen kaulasta, ennen kuin kaksi vuotta on kulunut." Silloin profeetta Jeremia lähti pois.

Jeremia julistaa tuomion Hananjalle

¹² Mutta sen jälkeen kun profeetta Hananja oli särkenyt ikeen profeetta Jeremian kaulasta, Jeremialle tuli tämä Herran sana: ¹³ "Mene ja sano Hananjalle: Näin sanoo Herra: Puisen ikeen sinä olet särkenyt mutta tehnyt sen sijaan rautaisen ikeen. ¹⁴ Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Minä olen pannut rautaisen

ikeen kaikkien näiden kansojen niskaan, jotta ne palvelisivat Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta, ja ne palvelevatkin häntä. Myös villieläimet minä olen antanut hänen valtaansa."

¹⁵Profeetta Jeremia sanoi vielä profeetta Hananjalle: "Kuule, Hananja! Ei Herra ole sinua lähettänyt, vaan sinä olet saanut tämän kansan turvaamaan valheeseen. ¹⁶Sen tähden, näin sanoo Herra: Katso, minä poistan sinut maan päältä. Tänä vuonna sinä kuolet, sillä sinä olet julistanut luopumusta Herrasta." ¹⁷Ja profeetta Hananja kuoli sinä vuonna, seitsemännessä kuussa.

Jeremian kirje pakkosiirtolaisille

29 Tässä on sen kirjeen teksti, jonka profeetta Jeremia lähetti Jerusalemistä vielä jäljellä oleville pakkosiirtolaisten vanhimmille sekä papeille, profeetoille ja kaikelle kansalle, jotka Nebukadnessar oli vienyt Jerusalemistä pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin. ²Hän kirjoitti kirjeen sen jälkeen, kun kuningas Jekonja ja kuninkaan äiti, hoviherrot, Juudan ja Jerusalemin ruhtinaat sekä sepät ja lukkosepät olivat joutuneet lähtemään Jerusalemistä. ³Jeremia antoi kirjeen Elasan, Saafanin pojan, ja Gemarjan, Hilikian pojan, mukaan, kun Sidkia, Juudan kuningas, lähetti heidät Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, luo Baabeliin. Kirje kuului näin:

⁴"Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, kaikille pakkosiirtolaisille,

jotka hän on vienyt Jerusalemistä pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin: ⁵Rakentakaa taloja ja asettukaa niihin asumaan, istuttakaa puutarhoja ja syökää niiden hedelmiä. ⁶Ottakaa itsellenne vaimot ja siittäkää poikia ja tyttäriä. Ottakaa vaimot myös pojillenne ja naittakaa tyttärenne, ja synnyttäkööt myös nämä poikia ja tyttäriä. Lisääntykää siellä älkääkää vähentykö. ⁷Tavoitelkaa sen kaupungin parasta, johon minä olen teidät siirtänyt, ja rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen hyvinvointi koituu teidänkin hyvinvoinniksenne.

⁸Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Älkää antako profeettojenne ja ennustajienne, joita teillä on keskuudessanne, pettää itseänne älkääkää kuunnelko unia, joita he näkevät, ⁹sillä valheita he teille profetoivat minun nimessäni. Minä en ole lähettänyt heitä, sanoo Herra."

Herra antaa tulevaisuuden ja toivon

¹⁰"Näin sanoo Herra: Vasta kun ne seitsemänkymmentä Baabelin vuotta ovat kuluneet, minä katson teidän puoleenne. Minä toteutan teille antamani hyvän lupauksen ja tuon teidät takaisin tähän paikkaan, ¹¹sillä minä tunnen ajatukseni, joita minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra. Ne ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia – minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. ¹²Silloin te huudatte minua avuksenne, tulette minun luokseni ja

rukoillette minua, ja minä kuulen teitä.
¹³ Silloin te etsitte minua ja löydätte minut, kun etsitte minua kaikesta sydämestänne. ¹⁴ Minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra, ja minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikkien kansojen keskuudesta ja kaikista paikoista, joihin olen teidät karkottanut, sanoo Herra. Minä tuon teidät takaisin tähän paikkaan, josta minä vein teidät pakkosiirtolaisuuteen.

¹⁵ Te sanotte: 'Herra on herättänyt meille profeettoja Baabelissa.' ¹⁶ Mutta Herra sanoo kuninkaasta, joka istuu Daavidin valtaistuimella, ja kaikesta tässä kaupungissa asuvasta kansasta, teidän veljistänne, jotka eivät joutuneet teidän kanssanne pakkosiirtolaisuuteen, ¹⁷ Herra Sebaot sanoo näin: Minä lähetän heidän keskuuteensa miekan, nälän ja ruton. Minä teen heistä kuin mädäntyneitä viikunoita, jotka ovat niin huonoja, ettei niitä voi syödä. ¹⁸ Minä ajan heitä takaa miekalla, nälällä ja rutolla. Minä teen heistä kauhistuksen kaikille valtakunnille maan päällä, kirouksen ja tyrmistyksen aiheen, ivan vihellyksen ja häväistyksen kohteen kaikkien kansojen keskuudessa, minne minä heidät karkotan. ¹⁹ Tämä tapahtuu siksi, etteivät he kuunnelleet minun sanojani, sanoo Herra, kun minä lähetin heidän luokseen palvelijoitani profeettoja varhaisista ajoista alkaen. Te ette ole kuunnelleet, sanoo Herra. ²⁰ Mutta

te, kaikki pakkosiirtolaiset, jotka minä olen lähettänyt Jerusalemissa Baabeliin, kuulkaa Herran sana."

Väärät profeetat Ahab ja Sidkia

²¹ "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, Ahabista, Koolajan pojasta, ja Sidkiasta, Maasejan pojasta, jotka profetoivat teille valhetta minun nimessäni: Katso, minä annan heidät Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin, ja hän surmaa heidät teidän nähtenne. ²² Kaikki Juudan pakkosiirtolaiset, jotka ovat Baabelissa, ottavat heidän nimensä kiroussanaksi ja sanovat: 'Herra tehköön sinulle niin kuin Sidkialle ja Ahabille, jotka Baabelin kuningas kärvensi tulessa', ²³ sillä he ovat tehneet Israelissa häpeällisiä tekoja. He ovat tehneet aviorikoksen lähimmäistensä vaimojen kanssa ja puhuneet valheellisesti minun nimessäni sellaista, mitä minä en ole käskennyt heidän puhua. Minä tiedän sen ja olen sen todistaja, sanoo Herra."

Jeremia julistaa tuomion Semajalle

²⁴ "Puhu nehelamilaiselle Semajalle: ²⁵ Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Sinä olet lähettänyt kaikelle Jerusalemissa asuvalle kansalle ja myös pappi Sefanjalle, Maasejan pojalle, ja muille papeille omissa nimissäsi kirjeitä. Sefanjalle olet sanonut: ²⁶ 'Herra on asettanut sinut papiksi pappi Joojadan sijaan, jotta Herran temppelissä olisi järjestyksen valvoja

kaikkien hullujen ja ennustajien varalle, niin että panisit sellaiset jalkapuuhun ja kaularautaan. ²⁷ Miksi et siis ole nuhdellut anatotilaista Jeremiaa, joka profetoi teille? ²⁸ Niinpä hän on saattanut lähettää meille Baabeliin tämän sanan: 'Tämä kestää vielä kauan. Rakentakaa taloja ja asettukaa niihin asumaan, istuttakaa puutarhoja ja syökää niiden hedelmiä.'

²⁹ Pappi Sefanja luki tämän kirjeen profeetta Jeremialle. ³⁰ Silloin Jeremialle tuli tämä Herran sana: ³¹ "Lähetä kaikille pakkosiirtolaisille tämä viesti: Näin sanoo Herra nehelamilaisesta Semajasta: Semaja on profetoinut teille, vaikka minä en ole lähettänyt häntä. Hän on saanut teidät turvaamaan valheeseen. ³² Sen tähden, näin sanoo Herra: Katso, minä rankaisen nehelamilaista Semajaa ja hänen jälkeläisiään. Yksikään heistä ei tule asumaan tämän kansan keskuudessa eikä näkemään sitä hyvää, jonka minä teen kansalleni, sanoo Herra, sillä hän on julistanut luopumusta Herrasta."

Pelastus ahdistuksen jälkeen

30 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, kuului näin: ² "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirjoita kirjaan kaikki sanat, jotka minä olen sinulle puhunut. ³ Sillä katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä käännän kansani Israelin ja Juudan kohtalon, sanoo Herra. Minä tuon

heidät takaisin siihen maahan, jonka olen antanut heidän isilleen, ja he ottavat sen jälleen omakseen."

⁴ Nämä sanat Herra puhui Israelista ja Juudasta:

⁵ "Näin sanoo Herra:

Olemme kuulleet vavisuttavan
huudon,

kauhua, ei rauhaa!

⁶ Kyselkää ja tutkikaa,

voiko mies synnyttää?

Miksi sitten näen kaikkien miesten
pitelevän lanteitaan kuin
synnyttäjä?

Kaikkien kasvot ovat kalvenneet?

⁷ Voi! Suuri on se päivä,
ei ole toista sen kaltaista.

Se on Jaakobille ahdistuksen aika,
mutta hän pelastuu siitä.

⁸ Sinä päivänä tapahtuu, sanoo Herra Sebaot, että minä särjen vihollisen ikeen sinun niskastasi ja katkaisen siteesi, eivätkä muukalaiset enää orjuuta sinua.

⁹ Silloin israelilaiset palvelevat Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, kuningastaan, jonka minä heille herätän.

¹⁰ Älä siis pelkää, palvelijani Jaakob, sanoo Herra,

älä ole kauhuissasi, Israel,
sillä minä pelastan sinut kaukaa
ja sinun jälkeläisesi vankeutensa
maasta.

Jaakob saa palata ja elää rauhassa,
huolettomana kenenkään
pelottelematta.

¹¹ Minä olen sinun kanssasi,

sanoo Herra,
ja pelastan sinut.
Totisesti, minä teen lopun
    kaikista kansoista,
joiden sekaan olen sinut hajottanut,
mutta sinusta minä en loppua tee.
Silti en jätä sinua rankaisematta
vaan kuritan sinua

    oikeudenmukaisesti.

¹² Näin sanoo Herra:
Parantumaton on vammasi,
kipeä on saamasi isku.

¹³ Ei kukaan aja sinun asiaasi,
haavaasi ei paranneta,
se ei kasva umpeen.

¹⁴ Kaikki rakkaat ystäväsi ovat
    sinut unohtaneet,
eivät he sinua kaipa.

Kuin vihollista minä olen
    sinua lyönyt,
kurittanut ankarasti,
koska syyllisyytesi on suuri
ja syntisi monilukuiset.

¹⁵ Miksi huudat vammaasi
ja kipusi parantumattomuutta?
Suuren syyllisyytesi ja syntiesi
    paljouden vuoksi

minä olen tehnyt sinulle näin.

¹⁶ Myös kaikki sinun syöjäsi
    syödään,
ja kaikki ahdistajasi, jokainen
    heistä kulkee vankeuteen.
Sinun ryöstäjäsi joutuvat itse
    ryöstetyiksi,
ja kaikki saalistajasi minä
    annan saaliiksi.

¹⁷ Minä kasvatan umpeen
    sinun haavasi,
minä parannan sinun vammasi,
sanoo Herra,
koska sinua, Siion, kutsutaan
    hylätyksi,
sellaiseksi, jota kukaan ei kaipa.

¹⁸ Näin sanoo Herra:
Katso, minä asetan ennalleen
    Jaakobin majat
ja armahdan hänen asuinsijojaan.
Kaupunki rakennetaan
    kummulleen,
ja palatsi on oleva oikealla
    paikallaan.

¹⁹ Sieltä kaikuu kiitos ja
    iloitsevien ääni.
Minä teen heidät monilukuisiksi,
eivätkä he vähene,
minä korotan heidät kunniaan,
eivät he jää mitättömiksi.

²⁰ Silloin heidän poikansa ovat
    niin kuin muinoin,
ja heidän seurakuntansa pysyy
    vahvana minun edessäni.
Minä rankaisen kaikkia heidän
    sortajiaan.

²¹ Heidän valtiaansa nousee heidän
    omasta joukostaan,
heidän hallitsijansa tulee heidän
    keskuudestaan.
Minä tuon hänet lähelleni, ja hän
    saa astua eteeni.
Sillä kuka muuten antaisi
    henkensä alttiiksi
lähestyäkseen minua? sanoo Herra.

²² Ja niin te olette minun kansani,
ja minä olen teidän Jumalanne."

²³ Katso, Herran vihan
myrsky puhkeaa,
pyörremyrsky vyöryy
kohti jumalattomien päätä.

²⁴ Eikä Herran hehkuva viha väisty,
ennen kuin hän on toteuttanut
ja täyttänyt
sydämensä suunnitelmat.
Aikojen lopulla te sen ymmärrätte.

Herra uudistaa Israelin

31 "Siihen aikaan, sanoo Herra,
Minä olen kaikkien Israelin
heimojen Jumala, ja he ovat minun
kansani.

² Näin sanoo Herra:
Autiomaassa löysi armon
miekalta säästynyt kansa.
Minä menen saattamaan
Israelin rauhaan.

³ Kaukaa ilmestyi minulle
Herra ja sanoi:
Ikuisella rakkaudella minä olen
sinua rakastanut,
sen tähden olen vetänyt sinua
puoleeni armosta.

⁴ Minä rakennan sinut jälleen,
sinä tulet rakennetuksi,
neitsyt Israel.

Sinä koristelet jälleen rumpusi
ja lähdet karkeloon iloitsevien
kanssa.

⁵ Sinä istutat jälleen viinitarhoja
Samarian vuorille;

istuttajat saavat myös korjata
hedelmät.

⁶ Tulee päivä, jolloin vartijat
huutavat Efraimin vuorella:

'Nouskaa, lähdetään Siioniin
Herran, meidän Jumalamme, luo'.

⁷ Näin sanoo Herra:
Kohottakaa riemuhuuto Jaakobista,
iloitkaa ja riemuitkaa hänestä,
joka on kansojen pää!

Kuuluttakaa, ylistäkää ja sanokaa:
'Pelasta, Herra, kansasi, Israelin
jäännös.'

⁸ Katso, minä tuon heidät
pohjoisesta maasta,
kokoan heidät maan perimmäisiltä
ääriltä.

Heidän joukossaan on sokeita
ja rampoja,
raskaana olevia ja synnyttäjiä.
Suurena joukkona he palaavat
tänne.

⁹ Itkien he tulevat,
ja minä johdatan heitä, kun he
kulkevat rukoillen.

Minä vien heidät vesivirroille
tasaista tietä, jolla he eivät
kompastu,

sillä minä olen Israelin isä
ja Efraim on minun esikoiseni.

¹⁰ Kuulkaa Herran sana, te kansat,
kuuluttakaa kaukaisilla saarilla
ja sanokaa:

'Hän, joka hajotti Israelin, kokoaa
sen jälleen,

hän vartioi sitä kuin paimen
laumaansa.'

¹¹ Sillä Herra on ostanut vapaaksi
Jaakobin

ja lunastanut hänet sen vallasta,
joka on häntä vahvempi.

¹² He tulevat ja kohottavat
riemuhuudon Siionin
kukkulalla.

Virtanaan he tulevat Herran
hyvyyden luo,

viljan, viinin ja öljyn luo,
lampaiden, vuohien ja
nautakarjan luo.

Silloin heidän sielunsa on kuin
runsaasti kasteltu puutarha,
eivätkä he enää näänny.

¹³ Silloin neitsyt iloitsee karkeloiden
ja nuorukaiset yhdessä vanhusten
kanssa.

Minä muutan heidän surunsa
riemuksi

ja annan heille murheen sijaan
lohdutuksen ja ilon.

¹⁴ Minä virvoitan pappien sielut
runsaudella,

ja kansani ravitaan minun
hyvyydelläni,

sanoo Herra.

¹⁵ Näin sanoo Herra:

Kuule, Raamasta kuuluu valitus,
katkera itku.

Raakel itkee lapsiaan
eikä lohdutuksesta huoli,
surussaan lastensa tähden,
sillä heitä ei enää ole.

¹⁶ Näin sanoo Herra:

Pidätä äänesi itkusta

ja silmäsi kyyneleistä,

sillä työstäsi tulee palkka,

sanoo Herra,

ja lapsesi saavat palata vihollisen
maasta.

¹⁷ Sinulla on tulevaisuuden toivo,

sanoo Herra,

ja lapsesi palaavat omalle
alueelleen.

¹⁸ Minä olen kyllä kuullut

Efraimin valituksen:

'Sinä olet kurittanut minua,

olen saanut kuritusta kuin

opettamaton mullikka.

Tuo minut takaisin, niin

minä palaan,

sillä sinä olet Herra, minun

Jumalani.

¹⁹ Totisesti, käännettyäni

minä kaduin,

ja päästyäni ymmärrykseen

minä löin lanteisiini.

Minä häpesin, minä jouduin

häpeään,

ja olen kantanut häväistystä

nuoruudestani asti.'

²⁰ Eikö Efraim ole minun

kallis poikani,

minun lempilapseni?

Vaikka minä puhunkin

häntä vastaan,

minä kuitenkin muistan häntä.

Siksi sisimpäni väräjäi hänen
vuokseen;

minä totisesti armahdan häntä,
sanoo Herra.

²¹ Pystytä itsellesi kivimerkkejä,
aseta itsellesi tienviittoja,
paina mieleesi tie,
polku, jota olet kulkenut.

Palaa, neitsyt Israel,
palaa näihin kaupunkeihisi.

²² Kuinka kauan sinä kuljeksit
sinne tänne,

sinä luopiotytär?

Nyt Herra luo maahan uutta:
nainen piirittää miestä.

²³ Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin
Jumala: Kun minä käännän heidän
kohtalonsa, niin vielä kerran sanotaan
Juudan maassa ja sen kaupungeissa
näin: 'Herra siunatkoon sinua, sinä
vanhurskauden asuinsija,

sinä pyhä vuori!' ²⁴ Juudan maassa
ja kaikissa sen kaupungeissa
asutaan. Siellä on
peltomiehiä ja laumoineen
vaeltavia paimenia. ²⁵ Minä
virvoitan väsyneen sielun, ja
jokaisen nääntyvän sielun
minä täytän voimalla."

²⁶ Siihen minä heräsin. Olin nähnyt
unen, joka miellytti minua.

²⁷ Katso, päivät tulevat, sanoo Herra,
jolloin minä kylvän Israelin maahan ja
Juudan maahan ihmisen siementä ja
karjan siementä. ²⁸ Ja niin kuin minä
olen valvonut, että heidät revitään
ja hajotetaan, hävitetään ja tuhotaan
heidän onnettomuudekseen, niin minä

valvon, että heidät rakennetaan ja
istutetaan, sanoo Herra.

²⁹ Niinä päivinä ei enää sanota:

'Isät söivät raakoja rypäleitä,
lasten hampaat vioittuivat',

³⁰ vaan jokaisen on kuoltava oman
syntinsä tähden. Jokaiselta ihmiseltä,
joka syö raakoja rypäleitä, vioittuvat
hänen omat hampaansa."

Uusi liitto

³¹ "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra,
jolloin minä teen Israelin heimon ja
Juudan heimon kanssa uuden liiton.

³² En tee sellaista liittoa kuin se, jonka
tein heidän isiensä kanssa silloin, kun
tartuin heidän käteensä viedäkseni
heidät pois Egyptin maasta. Sen liiton
he rikkoivat, vaikka minä olin ottanut
heidät omikseni, sanoo Herra.

³³ Mutta se liitto, jonka minä teen
Israelin huoneen kanssa tulevina
päivinä, sanoo Herra, on tällainen: Minä
panen opetukseni heidän sisimpäänsä
ja kirjoitan sen heidän sydämeensä.
Niin minä olen heidän Jumalansa,
ja he ovat minun kansani. ³⁴ Silloin
kukaan ei enää opeta lähimmäistään
eikä veli veljeään sanoen: 'Tuntekaa
Herra.' Kaikki pienimmästä suurimpaan
tuntevat minut, sanoo Herra, sillä minä
annan anteeksi heidän rikoksensa enkä
enää muista heidän syntejään.

³⁵ Näin sanoo Herra,
joka on pannut auringon
valaisemaan päivää,

kuun ja tähdet lakiensa mukaan
valaisemaan yötä,
hän, joka saa meren liikkeelle, niin
että sen aallot pauhaavat –
Herra Sebaot on hänen nimensä:

³⁶ Vain jos nämä lait väistivät
kasvojeni edestä,
sanoo Herra,
lakkaa myös Israelin siemen
olemasta kansa minun edessäni
ainiaan.

³⁷ Näin sanoo Herra:
Vain jos voidaan mitata taivaat
ylhäältä
ja tutkia maan perustukset alhaalta,
silloin myös minä hylkään koko
Israelin siemenen
kaiken sen tähden, mitä he
ovat tehneet,
sanoo Herra.

³⁸ Katso, päivät tulevat, sanoo Herra,
jolloin Herran kaupunki rakennetaan
uudelleen Hananelintornista
Kulmaporttiin asti. ³⁹ Sieltä mittanuora
kulkee suoraan Gaarebinkukkulalle
ja kiertää sieltä Gooaan. ⁴⁰ Koko
laakso ruumiineen ja tuhkiineen ja
kaikki penkereet Kidroninpuroon ja
Hevosportin kulmaan asti idässä ovat
silloin Herralle pyhitettyjä. Kaupunkia
ei enää koskaan hajoteta eikä tuhota."

Jerusalemia piiritetään

32 Tämä sana tuli Herralta
Juudan kuninkaan Sidkian
kymmenentenä hallitusvuotena, joka
oli Nebukadressarin kahdeksastoista

vuosi. ² Baabelin kuninkaan sotajoukko
piiritti silloin Jerusalemiä, ja profeetta
Jeremia oli suljettuna Juudan
kuninkaanlinnan päävartion pihaan.

³ Juudan kuningas Sidkia oli sulkenut
hänet sinne sanoen: "Miksi sinä
profetoit tällä tavoin: 'Näin sanoo
Herra: Katso, minä annan tämän
kaupungin Baabelin kuninkaan
käsiin, ja hän valloittaa sen. ⁴ Juudan
kuningas Sidkia ei pääse pakoon
kaldealaisten käsistä, vaan hän joutuu
Baabelin kuninkaan käsiin. Hän joutuu
puhumaan tämän kanssa kasvokkain
ja näkee hänet silmästä silmään.

⁵ Sidkia viedään Baabeliin, ja sinne
hän jää, kunnes minä katson hänen
puoleensa, sanoo Herra. Kun te
taistelette kaldealaisia vastaan, teillä
ei ole menestystä."

Jeremia ostaa pellon Anatotissa

⁶ Jeremia kertoi: "Minulle tuli tämä
Herran sana: ⁷ 'Sinun luoksesi tulee
Hanamel, setäsi Sallumin poika, ja
hän sanoo: Osta minun peltoni,
joka on Anatotissa, sillä sinulla on
lunastusoikeus, niin että voit ostaa sen.'

⁸ Setäni poika Hanamel tulikin Herran
sanon mukaan luokseni päävartion
pihaan ja sanoi minulle: 'Ostaisitko
peltoni, joka on Anatotissa, Benjaminin
maassa, sillä sinulla on siihen perintö- ja
lunastusoikeus? Osta se itsellesi.' Silloin
minä tiesin, että tämä sana tuli Herralta.

⁹ Niin minä ostin serkultani
Hanamelilta tuon Anatotissa olevan

pellon. Minä punnitsin hänelle rahat, seitsemäntoista sekeliä hopeaa, ¹⁰ kirjoitin kauppakirjan, sinetöin sen, hankin todistajat ja punnitsin rahat vaa'alla. ¹¹ Sitten minä otin sinetöidyn kauppakirjan, joka sisälsi sopimuksen ja määräykset, sekä avoimen asiakirjan. ¹² Annoin kauppakirjan Baarukille, Neerian, Mahsejan pojan, pojalle serkkuni Hanamelin ja todistajien nähden, jotka olivat allekirjoittaneet kauppakirjan, ja kaikkien juutalaisten nähden, jotka istuivat päävartion pihassa. ¹³ Heidän nähtensä minä annoin Baarukille tämän käskyn: ¹⁴ 'Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Ota nämä asiakirjat, sekä sinetöity että avoin kauppakirja, ja pane ne saviastiaan, että ne säilyisivät kauan aikaa, ¹⁵ sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Tässä maassa ostetaan vielä taloja ja peltoja ja viinitarhoja.'"

Jeremian rukous

¹⁶ "Annettuani kauppakirjan Baarukille, Neerian pojalle, minä rukoilin Herraa näillä sanoilla: ¹⁷ 'Oi, Herra, Herra, sinä, joka olet tehnyt taivaan ja maan suurella voimallasi ja ojennetulla käsivarrellasi! Sinulle ei mikään ole mahdotonta. ¹⁸ Sinä teet laupeuden tuhansille, mutta kostat isien pahat teot heidän lapsilleen, jotka tulevat heidän jälkeensä, sinä suuri ja voimallinen Jumala, jonka nimi on Herra Sebaot. ¹⁹ Sinä olet suuri

ajatuksissasi, ja mahtava teoissasi. Sinun silmäsi ovat avoinna näkemään kaikki ihmisten tiet, antaaksesi jokaiselle palkan hänen vaelluksensa ja hänen tekojensa hedelmän mukaan. ²⁰ Sinä olet tehnyt tunnustekoja ja ihmeitä Egyptin maassa ja myös Israelissa ja muiden kansojen keskuudessa tähän päivään asti. Näin sinä olet tehnyt itsellesi sellaisen nimen kuin se tänä päivänä on. ²¹ Sinä veit kansasi Israelin pois Egyptin maasta tunnusteoilla ja ihmeillä, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sinä herätit suurta pelkoa. ²² Sinä annoit heille tämän maan, jonka olit valalla vanhojen luvannut antaa heidän isilleen, maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa.

²³ Mutta kun he olivat tulleet ja ottaneet sen omakseen, he eivät kuunnelleet sinun ääntäsi eivätkä vaeltaneet sinun lakisi mukaan. He eivät tehneet mitään siitä, mitä sinä olit käkenyt heidän tehdä. Niinpä sinä annoit kaiken tämän onnettomuuden kohdata heitä. ²⁴ Katso, piiritysvallit ulottuvat kaupunkiin asti, ja se valloitetaan. Se joutuu miekan, nälän ja ruton vuoksi kaldealaisten valtaan, jotka sotivat sitä vastaan. Se, mitä sinä olet puhunut, on tapahtunut – sinä näet sen! ²⁵ Kuitenkin sinä, Herra, Herra, sanot minulle: Osta rahalla itsellesi pelto ja hanki todistajat – vaikka kaupunki joutuu kaldealaisten käsiin.'"

Herra antaa Jerusalemin Baabelin kuninkaan käsiin

²⁶ Silloin Jeremialle tuli tämä Herran sana:

²⁷ "Katso, minä olen Herra, kaiken lihan Jumala! Onko minulle mikään mahdotonta? ²⁸ Sen tähden, näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin kaldealaisten käsiin ja Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin, ja hän valloittaa sen. ²⁹ Kaldealaiset, jotka sotivat tätä kaupunkia vastaan, tulevat ja sytyttävät sen tuleen ja polttavat, myös ne talot, joiden katoilla ihmiset ovat polttaneet uhreja Baalille ja vuodattaneet juomauhreja vieraille jumalille ja niin vihastuttaneet minut. ³⁰ Sillä Israelin ja Juudan miehet ovat tehneet hamasta nuoruudestaan ainoastaan sitä, mikä on pahaa minun silmissäni. He ovat pelkästään vihastuttaneet minua kättensä teoilla, sanoo Herra.

³¹ Tämä kaupunki on herättänyt minussa vihaa ja kiivautta siitä päivästä lähtien, jona se rakennettiin, tähän päivään asti. Minä poistan sen kasvojeni edestä ³² kaiken sen pahan tähden, mitä Israelin ja Juudan miehet – Juudan ja Jerusalemin asukkaat kuninkaineen ja ruhtinaineen, pappeineen ja profeettoineen – ovat tehneet ja millä he ovat vihastuttaneet minut. ³³ He ovat kääntäneet minuun päin selkensä, eivät kasvojaan. Vaikka

minä olen opettanut heitä varhaisista ajoista alkaen, he eivät ole kuunnelleet eivätkä ottaneet opetusta varteen. ³⁴ He ovat asettaneet iljetyksiään minun nimelleni pyhitettyyn huoneeseen ja saastuttaneet sen. ³⁵ He ovat rakentaneet Baalille uhrikukkuloita Ben-Hinnomin laaksoon uhratakseen poikiaan ja tyttäriään Molokille. Sellaisesta minä en ole antanut heille käskyä, eikä se ole tullut mieleenikään. Tällaisia iljettäviä tekoja he tekivät ja saivat Juudan tekemään syntiä."

Herra kääntää kansansa kohtalon

³⁶ "Sen vuoksi Herra, Israelin Jumala sanoo nyt näin tästä kaupungista, jonka te sanotte joutuvan Baabelin kuninkaan käsiin miekan, nälän ja ruton lyömänä: ³⁷ Katso, minä kokoan heidät jälleen kaikista maista, joihin minä heidät karkotin vihassani, kiivaudessani ja suuressa suuttumuksessani. Minä annan heidän palata tähän paikkaan, ja he saavat asua turvassa. ³⁸ Silloin he ovat minun kansani ja minä olen heidän Jumalansa ³⁹ ja minä annan heille yhden sydämen ja yhden tien, niin että he pelkäävät minua aina. Silloin heidän ja heidän lastensa käy hyvin. ⁴⁰ Minä teen heidän kanssaan ikuisen liiton: minä en hylkää heitä enkä lakkaa tekemästä heille hyvää. Pelkoni minä annan heidän sydämiinsä, niin etteivät he luovu minusta. ⁴¹ Silloin minä iloitsen heistä ja siitä, että teen heille hyvää. Minä totisesti istutan

heidät tähän maahan koko sydämestäni ja koko sielustani.

⁴² Sillä näin sanoo Herra: Niin kuin olen tuottanut tälle kansalle kaiken tämän suuren onnettomuuden, niin minä myös annan heille kaiken sen hyvän, minkä minä heille lupaan. ⁴³ Vielä ostetaan peltoja tässä maassa, josta te sanotte: 'Se on autio, vailla ihmisiä ja eläimiä, se on annettu kaldealaisten haltuun.' ⁴⁴ Peltota ostetaan rahalla ja kauppakirjoja kirjoitetaan ja sinetöidään ja niille hankitaan todistajia Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa sekä vuoriston, alankomaan ja Etelämaan kaupungeissa, sillä minä käänän niiden kohtalon, sanoo Herra."

Israelin ihana tulevaisuus

33 Herran sana tuli Jeremialle vielä toisen kerran hänen ollessaan suljettuna päävartion pihaan, ja se kuului näin:

² "Näin sanoo Herra, joka sen tekee, Herra, joka sen luo ja toteuttaa – Herra on hänen nimensä: ³ Huuda minua avuksesi, niin minä vastaan sinulle ja ilmoitan sinulle suuria ja salattuja asioita, joita et ole tiennyt. ⁴ Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala, tämän kaupungin taloista ja Juudan kuninkaiden linnoista, jotka hajotetaan piiritysvallien ja miekan voimalla, ⁵ ja niistä, jotka ovat tulleet taistelemaan kaldealaisia vastaan: talot tulevat täyteen niiden

ihmisten ruumiita, jotka minä surmaan vihassani ja kiivaudessa. Kaiken heidän pahuutensa tähden minä olen kätkenyt kasvoni tältä kaupungilta. ⁶ Kuitenkin minä annan sen haavojen kasvaa umpeen ja parantua. Minä parannan heidät ja avaan heille rauhan ja totuuden runsauden. ⁷ Minä käänän Juudan ja Israelin kohtalon ja rakennan ne entiselleen. ⁸ Minä puhdistan heidät kaikista pahoista teoista, joilla he ovat tehneet syntiä minua vastaan, ja annan anteeksi kaikki heidän pahat tekonsa, joilla he ovat tehneet syntiä ja rikkoneet minua vastaan. ⁹ Tämä kaupunki on oleva minulle kunniaksi ja iloksi, ylistykseksi ja kirkkaudeksi kaikkien maan kansojen edessä. Kun ne kuulevat kaikesta hyvästä, mitä minä sille teen, ne pelkäävät ja vapisevat kaiken hyvinvoinnin ja menestyksen vuoksi, jonka minä sille suon.

¹⁰ Näin sanoo Herra: Vielä kerran tässä paikassa, jonka te sanotte olevan raunioina, vailla ihmisiä ja eläimiä, – Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin autioilla kaduilla, joissa ei ole asukkaita, ei ihmisiä eikä eläimiä – ¹¹ kuullaan riemun ääni ja ilon ääni, sulhasen ääni ja morsiamen ääni. Silloin tuodaan Herran huoneeseen kiitosuhreja ja sanotaan: 'Kiittäkää Herraa Sebaotia, sillä Herra on hyvä ja hänen armonsa pysyy ikuisesti.' Minä käänän tämän maan kohtalon ja palautan sen entiselleen, sanoo Herra.

¹² Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä kerran on tässä paikassa, joka nyt on rauniona, vailla ihmisiä ja eläimiä, ja kaikkien muidenkin kaupunkien ympärillä laitumia, joilla paimenet lepuuttavat lampaitaan. ¹³ Vielä kerran kulkee lampaita laskijan ohi vuoriston kaupungeissa, alankomaan ja Etelämaan kaupungeissa, Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa, sanoo Herra."

Daavidin vanhurskas vesa

¹⁴ "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä toteutan sen hyvän sanan, jonka olen puhunut Israelin heimolle ja Juudan heimolle. ¹⁵ Niinä päivinä ja siihen aikaan minä kasvatan Daavidille vanhurskauden vesan, ja hän toteuttaa oikeuden ja vanhurskauden maassa. ¹⁶ Niinä päivinä Juuda pelastuu ja Jerusalemin saa asua turvassa. Tämä on se nimi, jolla häntä kutsutaan: 'Herra, meidän vanhurskaudemme', ¹⁷ sillä näin sanoo Herra: Daavidilta ei koskaan puutu jälkeläistä, joka istuu Israelin huoneen valtaistuimella. ¹⁸ Ei myöskään leeviläisten pappien suvusta puutu koskaan miestä, joka uhraa minun edessäni polttouhreja, sytyttää ruokauhreja sekä toimittaa teurasuhrin joka päivä."

Herra ei riko liittoaan

¹⁹ Jeremialle tuli tämä Herran sana:

²⁰ "Näin sanoo Herra: Jos te voitte rikkoa minun liittoni päivän ja yön

kanssa, niin etteivät päivä ja yö enää tule ajallaan, ²¹ vasta silloin rikkoutuu liittoni palvelijani Daavidin kanssa, niin ettei hänellä enää ole poikaa, joka hallitsisi kuninkaana hänen valtaistuimellaan. Vasta silloin rikkoutuu liittoni myös palvelijoitteni, leeviläisten pappien, kanssa. ²² Minä teen palvelijani Daavidin jälkeläiset ja minulle palvelusta toimittavat leeviläiset yhtä monilukuisiksi kuin taivaan joukot, joita ei voi laskea, tai kuin meren hiekka, jota ei voi mitata."

²³ Jeremialle tuli tämä Herran sana:

²⁴ "Etkö ole huomannut, mitä tämä kansa puhuu: 'Ne kaksi sukua, jotka Herra valitsi, hän on hylännyt.' He halveksivat minun kansaani eivätkä enää pidä sitä edes kansana. ²⁵ Näin sanoo Herra: Vasta sitten, jos liittoni päivän ja yön kanssa ei enää ole voimassa ja jos en ole säättänyt taivaan ja maan lakeja, ²⁶ vasta silloin minä hylkään Jaakobin siemenen ja palvelijani Daavidin jälkeläiset enkä valitse heistä Abrahamin, lisäkin ja Jaakobin jälkeläisten hallitsijoita. Totisesti, minä käännän heidän kohtalonsa ja armahdan heitä."

Jeremia ilmoittaa Sidkian kohtalon

34 Kun Baabelin kuningas Nebukadressar, koko hänen sotajoukkonsa ja kaikki hänen alaisuudessaan olevat valtakunnat ja kansat sotivat Jerusalemia ja kaikkia

sen tytärkaupunkeja vastaan, tuli Jeremialle Herralta tämä sana:

² "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Mene ja sano Sidkialle, Juudan kuninkaalle: Näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän polttaa sen.

³ Sinä et pääse häntä pakoon, vaan sinut otetaan kiinni ja annetaan hänen käsiinsä. Sinä joudut katsomaan Baabelin kuningasta silmästä silmään ja puhumaan kasvojen välillä hänen kanssaan. Baabeliin sinun on mentävä.

⁴ Mutta kuule Herran sana, Sidkia, Juudan kuningas! Herra sanoo sinusta näin: Sinä et kuole miekkaan. ⁵ Sinä saat kuolla rauhassa, ja sinulle poltetaan suitsuketta niin kuin sinun isillesi, aikaisemmilte kuninkaille, jotka olivat ennen sinua, ja sinua valitetaan: 'Voi, herra!' Tämän minä olen puhunut, sanoo Herra."

⁶ Profeetta Jeremia puhui kaikki nämä sanat Jerusalemissa Juudan kuninkaalle Sidkialle, ⁷ samaan aikaan kun Baabelin kuninkaan sotajoukko taisteli Jerusalemiä ja kaikkia vielä jäljellä olevia Juudan kaupunkeja vastaan, Laakista ja Asekaa vastaan. Nämä olivat jäljellä Juudan linnoitetuista kaupungeista.

Orjien vapautus ja uusi orjuus

⁸ Sana, joka tuli Jeremialle Herralta sen jälkeen, kun kuningas Sidkia oli tehnyt sopimuksen koko kansan kanssa Jerusalemissa siitä, että julistettaisiin

vapautus⁹ ja jokainen päästäisi vapaiksi orjansa ja orjattarensa, heprealaiset miehet ja heprealaiset naiset, eivätkä enää pitäisi heitä orjinaan, eivät ketään juutalaisista veljistään.

¹⁰ Kaikki ruhtinaat ja kansa, jotka olivat tehneet tämän sopimuksen, suostuivat siihen, että jokainen päästäisi vapaaksi orjansa ja orjattarensa eikä enää pitäisi heitä orjinaan. He tottelivat ja päästivät orjat menemään. ¹¹ Myöhemmin he kuitenkin muuttivat mielensä, ottivat takaisin vapaiksi päästämänsä orjat ja orjattaret, ja pakottivat heidät jälleen orjikkeeseen ja orjattarikseen.

¹² Silloin Jeremialle tuli Herralta tämä sana:

¹³ "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kun minä vein teidän isänne pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä, minä tein liiton heidän kanssaan ja sanoin: ¹⁴ 'Joka seitsemäs vuosi jokaisen teistä tulee päästää vapaaksi heprealainen veljensä, joka on myynyt itsensä teille. Kun hän on palvellut sinua kuusi vuotta, päästä hänet luotasi vapaaksi.' Teidän isänne eivät kuitenkaan kuunnelleet minua eivätkä kallistaneet korvaansa minun puheelleni. ¹⁵ Nyt te käännytte ja teitte oikein minun silmissäni julistamalla kukin vapautuksen lähimmäiselleen, ja te teitte liiton minun edessäni temppelissä, joka on pyhitetty minun nimelleni. ¹⁶ Sitten te kuitenkin

jälleen häpäisitte minun nimeni: jokainen teistä otti takaisin orjansa ja orjattarensa, jotka te olitte päästäneet menemään vapaina minne halusivat, ja pakotitte heidät olemaan orjinanne ja orjattarinanne.

¹⁷ Sen tähden, näin sanoo Herra: Te ette ole totelleet minua, niin että olisitte julistaneet vapautuksen kukin veljelleen ja lähimmäiselleen. Nyt minä julistan teille vapautuksen, sanoo Herra: miekkaan, ruttoon ja nälkään. Minä teen teistä kauhun aiheen kaikille maan valtakunnille.

¹⁸ Minä luovutan miehet, jotka ovat rikkoneet minun liittoni eivätkä ole tehneet sen liiton sanojen mukaan, jonka he tekivät minun edessäni halkaisten kahtia vasikan ja kulkien sen puolikkaiden välitse. ¹⁹ Juudan ja Jerusalemin ruhtinaat, hoviherrot ja papit sekä kaiken maan kansan, jotka kulkivat vasikan puolikkaiden välitse, ²⁰ heidät minä luovutan vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka tavoittelevat heidän henkeään, ja heidän ruumiinsa joutuvat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi. ²¹ Myös Juudan kuninkaan Sidkian ja hänen ruhtinaansa minä annan heidän vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka tavoittelevat heidän henkeään. Minä annan heidät Baabelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka on jo lähtenyt pois teidän kimpustanne. ²² Katso, minä annan käskyn, sanoo Herra, ja tuon heidät takaisin tämän

kaupungin luo sotimaan sitä vastaan, ja he valloittavat ja polttavat sen. Minä teen Juudan kaupungeista niin autioita, ettei niissä ole ainoatakaan asukasta."

Reekabilaiset esikuvana

35 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, päivinä: ² "Mene reekabilaisten luo, puhu heille ja tuo heidät Herran temppeliin, johonkin sen sivuhuoneista, ja tarjoa heille viiniä juotavaksi."

³ Niin minä hain Jaasanjan, Jeremian pojan, Habassinjan pojanpojan sekä hänen veljensä ja kaikki hänen poikansa ja kaikki muutkin reekabilaiset. ⁴ Minä vein heidät Herran temppeliin, Jumalan miehen Haananin, Jigdaljan pojan, poikien huoneeseen, joka on päämiesten huoneen vieressä, ovenvartija Maasejan, Sallumin pojan, huoneen yläpuolella. ⁵ Minä asetin reekabilaisten eteen täysiä viiniruukkuja ja maljoja ja sanoin heille: "Juokaa viiniä."

⁶ Mutta he vastasivat: "Me emme juo viiniä, sillä meidän isämme Joonadab, Reekabin poika, on antanut meille käskyn: 'Älkää koskaan juoko viiniä, te ja teidän jälkeläisenne.' ⁷ Älkää myöskään rakentako taloja, älkää kylväkö siementä älkääkään istuttako viinitarhoja; älköön teillä olko sellaisia. Aukaa sen sijaan teltoissa koko elinaikanne, että

eläisitte kauan siinä maassa, jossa asutte muukalaisina.' ⁸ Me olemme kuuliaisia isällemme Joonadabille, Reekabin pojalle, kaikessa, mitä hän on käskennyt meidän tehdä. Me emme juo viiniä koko elinaikanamme, emme me eivätkä vaimomme, poikamme tai tyttäremme. ⁹ Me emme myöskään rakenna asunnoiksemme taloja, eikä meillä ole viinitarhoja eikä peltoja, emmekä me kylvä viljaa. ¹⁰ Me asumme teltoissa ja olemme kuuliaisia isällemme Joonadabille kaikessa, mitä hän on käskennyt meidän tehdä. ¹¹ Mutta kun Nebukadressar, Baabelin kuningas, hyökkäsi maahan, me sanoimme: 'Tulkaa, menkäämme Jerusalemiin kaldealaisten ja aramilaisten sotajoukkoja pakoön.' Niin me asetuimme asumaan Jerusalemiin."

¹² Silloin Jeremialle tuli tämä Herran sana:

¹³ "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Ettekö vihdoin ota opiksenne ja kuuntele minun sanojani? sanoo Herra. ¹⁴ Joonadabin, Reekabin pojan sanoja, joilla hän kielsi poikiaan juomasta viiniä, kyllä noudatetaan. Hänen jälkeläisensä eivät ole juoneet viiniä tähän päivään asti, sillä he ovat kuuliaisia isänsä käskylle. Mutta minua te ette ole kuunnelleet, vaikka

minä olen puhunut teille varhaisista ajoista alkaen. ¹⁵ Minä olen varhaisista ajoista alkaen lähettänyt luoksenne kaikki palvelijani, profeetat, sanomaan: 'Palatkaa kukin pahalta tieltänne ja tehkää hyviä tekoja. Älkää seuratko muita jumalia älkääkä palvelko niitä, niin te saatte asua siinä maassa, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne.' Mutta te ette ole kallistaneet korvaanne minun puheelleni ettekä kuunnelleet minua. ¹⁶ Joonadabin, Reekabin pojan, jälkeläiset ovat kyllä täyttäneet isänsä käskyn, jonka hän heille antoi, mutta tämä kansa ei ole kuunnellut minua. ¹⁷ Sen tähden, näin sanoo Herra, sotajoukkojen Jumala, Israelin Jumala: Nyt minä annan Juudaa ja kaikkia Jerusalemin asukkaita kohdata kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut, koska he eivät kuunnelleet, kun minä puhuin heille, eivätkä vastanneet, kun minä kutsuin heitä."

¹⁸ Mutta reekabilaisten suvulle Jeremia sanoi: "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Koska te olette olleet kuuliaisia isänne Joonadabin käskylle, noudattaneet kaikkia hänen ohjeitaan ja tehneet aivan niin kuin hän on teitä käskennyt, ¹⁹ sen tähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Joonadabin, Reekabin pojan, suvusta ei koskaan puutu miestä, joka on minun palveluksessani_."

**Baaruk kirjoittaa Jeremian
sanat kirjakääröön**

36 Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä vuotena tuli Jeremialle Herralta tämä sana:

²"Ota kirjakäärö ja kirjoita siihen kaikki sanat, jotka minä olen puhunut sinulle Israelista, Juudasta ja kaikista muista kansoista siitä päivästä lähtien, jona minä aloin puhua sinulle, Joosian päivistä aina tähän päivään saakka.

³Ehkäpä Juudan heimo, jokainen heistä, kääntyy pois pahalta tieltään, kun he kuulevat kaikesta siitä onnettomuudesta, jonka minä aion heille tuottaa. Silloin minä annan anteeksi heidän pahat tekonsa ja syntinsä."

⁴Jeremia kutsui Baarukin, Neerian pojan, ja Baaruk kirjoitti kirjakääröön hänen sanelunsa mukaan kaikki ne sanat, jotka Herra oli hänelle puhunut.

⁵Sitten Jeremia antoi Baarukille käskyn sanoen: "Minut on estetty, en voi mennä Herran temppeliin. ⁶Mene sinä ja lue koko kansan kuullen Herran temppelissä paastopäivänä Herran sanat kirjakääröstä, johon olet kirjoittanut ne minun saneluni mukaan. Sinun on luettava ne koko Juudalle, kaikille, jotka ovat tulleet tänne kaupungeistaan. ⁷Ehkäpä he lankeavat maahan anomaan armoa Herran edessä ja kääntyvät kukin pahalta tieltään, sillä suuri on Herran

viha ja kiivaus, jolla Herra on uhannut tätä kansaa."

⁸Baaruk, Neerian poika, teki aivan niin kuin profeetta Jeremia oli häntä käskenyt. Hän luki kirjasta Herran sanat Herran temppelissä. ⁹Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, viidennen vuoden yhdeksännessä kuussa oli julistettu paasto Herran edessä kaikille Jerusalemin asukkaille ja kaikelle Juudan kaupungeista Jerusalemiin tulleelle kansalle. ¹⁰Silloin Baaruk luki kirjasta Jeremian sanat kaiken kansan kuunnellessa Herran temppelin ylemmässä esipihassa, kirjuri Gemarjan, Saafanin pojan, huoneen kohdalla Herran temppelin uuden portin ovella.

¹¹Kun Miika, Saafanin pojan Gemarjan poika, oli kuullut kaikki Herran sanat, jotka luettiin kirjasta, ¹²hän meni alas kuninkaanlinnaan, kirjurin huoneeseen. Siellä istuivat kaikki päämiehet, kirjuri Elisama, Delaja, Semajan poika, Elnatan, Akborin poika, Gemarja, Saafanin poika, Sidkia, Hananjan poika, ja kaikki muut päämiehet. ¹³Miika kertoi heille kaiken, mitä oli kuullut Baarukin lukevan kirjasta kansan kuunnellessa.

¹⁴Silloin kaikki päämiehet lähettivät Baarukin luokse Jehudin, Netanjan pojan. Netanja oli Selemjan poika ja tämä Kuusin poika. Päämiehet käskivät sanoa: "Ota mukaasi kirjakäärö, josta luit kansalle, ja tule tänne." Niin

Baaruk, Neerian poika, otti kirjakäärön käteensä ja meni heidän luokseen.¹⁵ He sanoivat hänelle: "Istu ja lue se, niin me kuuntelemme." Silloin Baaruk luki sen heille.¹⁶ Kuultuaan kaiken he katsoivat toisiinsa peloissaan ja sanoivat Baarukille: "Meidän täytyy ilmoittaa kaikki nämä asiat kuninkaalle." ¹⁷ He sanoivat vielä Baarukille: "Kerrothan meille, kuinka sinä kirjoitit kaikki nämä sanat hänen suustaan." ¹⁸ Baaruk vastasi: "Hän itse saneli minulle kaikki nämä sanat, ja minä kirjoitin ne musteella tähän käärröön." ¹⁹ Silloin päämiehet sanoivat Baarukille: "Menkää ja piiloutukaa, sinä ja Jeremia, niin ettei kukaan saa tietää, missä te olette!" ²⁰ Päämiehet menivät kuninkaan luo esipihaan mutta jättivät kirjakäärön kirjuri Elisaman haltuun hänen huoneeseensa. Sitten he ilmoittivat kuninkaalle koko asian.

Joojakim polttaa kirjakäärön

²¹ Silloin kuningas lähetti Jehudin hakemaan kirjakääröä, ja tämä haki sen kirjuri Elisaman huoneesta. Jehudi luki sen kuninkaan ja kaikkien hänen ympärillään seisovien päämiesten kuunnellessa.²² Kuningas istui talvipalatsissa, ja hänen edessään olevassa hiilipannussa paloi tuli, koska oli yhdeksäs kuukausi.²³ Aina kun Jehudi oli lukenut kolme tai neljä palstaa, kuningas leikkasi ne irti kirjurinveitsellä ja viskasi tuleen, joka oli hiilipannussa, kunnes koko kirjakäärö

oli palanut hiilipannun tuleessa.²⁴ Mutta ei kuningas eikä kukaan hänen palvelijoistaan, jotka kuulivat kaikki nämä asiat, pelästynyt eikä reväissyt vaatteitaan.²⁵ Kuningas ei myöskään kuunnellut, vaikka Elnatan, Delaja ja Gemarja pyysivät häneltä hartaasti, ettei hän polttaisi kirjakääröä.²⁶ Sitten hän käski kuninkaanpojan Jerahmeelin ja Serajan, Asrielin pojan ja Selemjan, Abdeelin pojan, ottaa kiinni kirjuri Baarukin ja profeetta Jeremian, mutta Herra kätki heidät.

Uusi, ankarampi kirjakäärö

²⁷ Kun kuningas oli polttanut kirjakäärön – sanat, jotka Baaruk oli kirjoittanut Jeremian sanelun mukaan – tuli Jeremialle tämä Herran sana:²⁸ "Ota itsellesi toinen kirjakäärö ja kirjoita siihen kaikki sanat, jotka olivat edellisessä kirjakäärössä, jonka Juudan kuningas Joojakim poltti.²⁹ Sano sitten Juudan kuninkaalle Joojakimille: Näin sanoo Herra: Sinä olet polttanut tämän kirjakäärön ja sanonut: 'Miksi olet kirjoittanut siihen näin: Baabelin kuningas tulee ja hävittää tämän maan ja sen ihmiset ja eläimet?'" ³⁰ Sen tähden, näin sanoo Herra Juudan kuninkaasta Joojakimista: Hänellä ei tule olemaan jälkeläistä, joka istuisi Daavidin valtaistuimella. Hänen ruumiinsa viskataan virumaan päivän helteessä ja yön kylmyydessä.³¹ Minä rankaisen häntä ja hänen jälkeläisiään ja palvelijoitaan heidän

pahoista teoistaan. Minä tuotan heille sekä Jerusalemin asukkaille ja Juudan miehille kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut eivätkä he ole kuunnelleet."

³² Sitten Jeremia otti uuden kirjakkäärön ja antoi sen kirjuri Baarukille, Neerian pojalle. Tämä kirjoitti siihen Jeremian sanelun mukaan kaiken, mitä oli ollut Juudan kuninkaan Joojakimin polttamassa kirjassa, ja vielä paljon muitakin samankaltaisia asioita.

Jeremia varoittaa Sidkiaa

37 Sidkia, Joosian poika, tuli kuninkaaksi Konjan, Joojakimin pojan, sijaan, kun Baabelin kuningas Nebukadressar asetti hänet kuninkaaksi Juudan maahan. ² Mutta ei hän, eivät hänen palvelijansa eikä maan kansa totelleet Herran sanoja, jotka hän puhui profeetta Jeremian kautta. ³ Kuningas Sidkia lähetti kuitenkin Juukalin, Selemjan pojan, ja pappi Sefanjan, Maasejan pojan, profeetta Jeremian luo ja käski sanoa: "Rukoile meidän puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme." ⁴ Jeremia sai siihen aikaan liikkua vapaasti kansan keskellä, sillä häntä ei ollut vielä pantu vankeuteen.

⁵ Faraon sotajoukko oli lähtenyt liikkeelle Egyptistä. Kun kaldealaiset, jotka piirittivät Jerusalemia, saivat tiedon siitä, he lähtivät pois Jerusalemin

kimpusta. ⁶ Silloin profeetta Jeremialle tuli tämä Herran sana:

⁷ "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät luokseni kysymään minulta neuvoa: Katso, faraon sotajoukko, joka on lähtenyt teidän avuksenne, palaa takaisin maahansa Egyptiin. ⁸ Sitten kaldealaiset palaavat sotimaan tätä kaupunkia vastaan, ja he valloittavat ja polttavat sen. ⁹ Näin sanoo Herra: Älkää pettäkö itseänne sanoen: 'Kyllä kaldealaiset lähtevät pois meidän kimpustamme.' Eivät he lähde. ¹⁰ Vaikka te voittaisitte koko teitä vastaan sotivan kaldealaisten sotajoukon ja heistä jäisi jäljelle vain muutama haavoittunut mies, jokainen heistäkin lähtisi liikkeelle teltastaan ja he polttaisivat tämän kaupungin."

Jeremia joutuu vankeuteen

¹¹ Kun kaldealaisten sotajoukko oli faraon sotajoukon vuoksi lähtenyt pois Jerusalemia piirittämästä, ¹² Jeremia yritti lähteä Jerusalemistä ja mennä Benjaminin maahan ottaakseen osaa perinnönjakoon sikäläisen kansan keskuudessa. ¹³ Kun hän tuli Benjamininportille, siellä oleva vartiopäällikkö, nimeltään Jiiria, Hananjan pojan Selemjan poika, pysäytti profeetta Jeremian ja sanoi: "Sinä aiot mennä kaldealaisten puolelle!" ¹⁴ Jeremia vastasi: "Se on vale! En minä aio mennä kaldealaisten puolelle." Mutta Jiiria ei kuunnellut

Jeremiaa vaan otti hänet kiinni ja vei päälliköiden luo. ¹⁵ He vihastuivat Jeremiaan, löivät häntä ja panivat hänet vankeuteen kirjuri Joonatanin taloon, sillä he olivat tehneet siitä vankilan. ¹⁶ Näin Jeremia joutui vankiluolan selliin ja jäi sinne kauaksi aikaa.

Jeremian vankeutta lievennetään

¹⁷ Sitten kuningas Sidkia lähetti hakemaan Jeremian. Kuningas kysyi häneltä salaa linnassaan: "Onko sinulla sanaa Herralta?" Jeremia vastasi: "On." Hän jatkoi: "Sinut annetaan Baabelin kuninkaan käsiin!" ¹⁸ Jeremia sanoi vielä kuningas Sidkialle: "Mitä syntiä minä olen tehnyt sinua, sinun palvelijoitasi tai tätä kansaa vastaan, kun te olette panneet minut vankilaan? ¹⁹ Missä ovat nyt teidän profeettanne, jotka profetoivat teille, ettei Baabelin kuningas hyökkää teidän eikä tämän maan kimppuun? ²⁰ Jospa nyt kuuntelisit, herrani, kuningas, ja sallisit pyyntöni langeta eteesi! Älä lähetä minua takaisin kirjuri Joonatanin taloon, etten kuolisi siellä."

²¹ Silloin kuningas Sidkia käski pitää Jeremiaa vangittuna päävartion pihassa, ja hänelle annettiin leipä päivässä Leipurienkadulta, kunnes kaikki leipä oli loppunut kaupungista. Niin Jeremia jäi päävartion pihaan.

Jeremia heitetään vesisäiliöön

38 Sefatja, Mattanin poika, Gedalja, Pashurin poika, Juukal, Selemjan poika, ja Pashur, Malkian poika, kuulivat Jeremian sanovan kaikelle kansalle:

² "Näin sanoo Herra: Joka jää tähän kaupunkiin, se kuolee miekkaan, nälkään tai ruttoon, mutta joka menee kaldealaisten luo, saa elää ja pitää henkensä saaliinaan. ³ Näin sanoo Herra: Tämä kaupunki joutuu Baabelin kuninkaan sotajoukon käsiin, ja se valloitetaan."

⁴ Silloin päämiehet sanoivat kuninkaalle: "Tämä mies on surmattava, sillä kun hän puhuu tuolla tavoin, hän saa herpoamaan tässä kaupungissa vielä jäljellä olevien sotilaiden ja koko muun kansan kädet. Tämä mies ei tavoittele tämän kansan menestystä vaan onnettomuutta."

⁵ Kuningas Sidkia vastasi: "Hän on teidän käsissänne; eihän kuningas teille mitään voi." ⁶ Silloin he ottivat Jeremian ja heittivät hänet Malkian, kuninkaan pojan, vesisäiliöön, joka oli vankilan pihassa. He laskivat Jeremian köysillä alas. Säiliössä ei ollut silloin vettä vaan pelkkää liejua, ja Jeremia vajosi liejuun.

Jeremia vedetään ylös vesisäiliöstä

⁷ Ollessaan kuninkaanlinnassa kuusilainen hoviherra Ebed-Melek sai kuulla, että miehet olivat panneet

Jeremian vesisäiliöön. Kuningas istui silloin Benjamininportilla. ⁸Ebed-Melek lähti kuninkaanlinnasta ja puhui kuninkaalle: ⁹"Herrani, kuningas! Nuo miehet ovat tehneet pahoin kaikessa, mitä ovat tehneet profeetta Jeremialle, jonka he ovat heittäneet vesisäiliöön. Siellä hän kuolee nälkään, eihän kaupungissakaan enää ole leipää."

¹⁰Silloin kuningas antoi kuusilaiselle Ebed-Melekillä tämän käskyn: "Ota täältä mukaasi kolmekymmentä miestä ja nosta profeetta Jeremia säiliöstä, ennen kuin hän kuolee."

¹¹Ebed-Melek otti miehet mukaansa ja meni kuninkaanlinnan aarrekammion alla olevaan varastoon, otti sieltä rikkinäisiä ja kuluneita vaateriepuja ja laski ne köysillä Jeremialle vesisäiliöön.

¹²Kuusilainen Ebed-Melek sanoi Jeremialle: "Pane nämä kuluneet vaaterievut kainaloihisi köysien alle." Jeremia teki niin. ¹³Miehet vetivät hänet köysillä ylös ja nostivat vesisäiliöstä. Jeremia jäi päävartion pihaan.

Sidkia kysyy salaa Jeremialta neuvoa

¹⁴Kuningas Sidkia lähetti hakemaan profeetta Jeremian luokseen Herran temppelin kolmanteen sisäänkäyntiin. Kuningas sanoi Jeremialle: "Minä kysyn sinulta yhtä asiaa. Älä salaa minulta mitään." ¹⁵Jeremia vastasi Sidkialle: "Jos minä ilmoitan sinulle jotakin, sinä surmautat minut, ja jos annan

sinulle neuvon, sinä et kuuntele minua."

¹⁶Kuningas Sidkia vannoi kahden kesken Jeremialle: "Niin totta kuin Herra elää, joka on antanut meille tämän elämän, minä en sinua surmauta enkä anna sinua niiden miesten käsiin, jotka tavoittelevat henkeäsi."

¹⁷Silloin Jeremia sanoi Sidkialle: "Näin sanoo Herra, sotajoukkojen Jumala, Israelin Jumala: Jos sinä menet Baabelin kuninkaan sotapäälliköiden luo, sinun henkesi säilyy eikä tätä kaupunkia polteta. Sinä ja perheesi saatte elää."

¹⁸Mutta ellet mene Baabelin kuninkaan sotapäälliköiden luo, tämä kaupunki annetaan kaldealaisten käsiin ja he polttavat sen. Sinäkään et pääse heiltä pakoon."

¹⁹Kuningas Sidkia sanoi Jeremialle: "Minä pelkään, että minut annetaan kaldealaisten puolelle menneiden juutalaisten käsiin ja he pitävät minua pilkkanaan."

²⁰Jeremia vastasi: "Ei anneta. Kuuntele vain Herran ääntä, kuuntele, mitä minä sinulle puhun, niin sinun käy hyvin ja henkesi säilyy."

²¹Mutta jos kieltäydyt lähtemästä, niin tämän on Herra minulle näyttänyt:

²²Kaikki naiset, jotka ovat jäljellä Juudan kuninkaan linnassa, viedään Baabelin kuninkaan päälliköiden luo, ja silloin he sanovat:

'He ovat viettelleet sinut ja päässeet sinusta voitolle, nuo sinun liittolaisesi.

Kun jalkasi vajosivat liejuun,

he vetäytyivät pois.'

²³ Kaikki vaimosi ja lapsesi viedään kaldealaisten luo, etkä sinäkään pääse kaldealaisia pakoon, vaan Baabelin kuninkaan käsi tarttuu sinuun. Sinun syystäsi tämä kaupunki poltetaan."

²⁴ Silloin Sidkia sanoi Jeremialle: "Älköön kukaan saako tietää näistä asioista, muuten sinä kuolet. ²⁵ Mutta jos ruhtinaat saavat kuulla, että minä olen puhunut sinun kanssasi, he tulevat ehkä luoksesi ja sanovat sinulle: 'Ilmoita meille, mitä olet puhunut kuninkaalle ja mitä kuningas on puhunut sinulle. Älä salaa meiltä mitään, tai me surmaamme sinut.' ²⁶ Sano heille silloin: 'Minä anoin kuninkaalta armoa, ettei hän lähettäisi minua takaisin Joonatanin taloon, kuolemaan sinne.'"

²⁷ Kaikki ruhtinaat tulivat Jeremian luo ja kysyivät häneltä asiasta, ja hän vastasi heille aivan niin kuin kuningas oli käkenyt hänen puhua. Niin he vaikenivat ja jättivät hänet rauhaan, sillä mitään ei ollut tullut heidän tietoonsa. ²⁸ Jeremia jäi päävartion pihaan siihen päivään asti, jona Jerusalem valloitettiin.

JERUSALEM VALLOITETAAN, 39

Sidkia vangitaan ja sokaistaan

39 Juudan kuninkaan Sidkian yhdeksännen hallitusvuoden kymmenennessä kuussa Baabelin kuningas Nebukadressar hyökkäsi

kaikkine sotajoukkoineen Jerusalemin kimppuun ja saartoi sen. ² Kaupunki vallattiin Sidkian yhdentenätoista vuotena, sen neljännen kuun yhdeksäntenä päivänä. ³ Silloin kaikki Baabelin kuninkaan päämiehet tulivat ja istuutuivat Keskiporttiin: Neergal-Sareser, Samgar-Nebo, hoviherrojen päällikkö Sarsekim, tietäjien päällikkö Neergal-Sareser ja kaikki muut Baabelin kuninkaan päämiehet.

⁴ Kun Sidkia, Juudan kuningas, ja kaikki sotilaat näkivät heidät, he pakenivat. He lähtivät yöllä kaupungista kuninkaan puutarhan kautta muurien välisestä portista kohti aromaata. ⁵ Mutta kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa ja saavutti Sidkian Jerikon aroilla. Kaldealaiset ottivat hänet kiinni ja veivät hänet Riblaan, Hamatin maahan, Baabelin kuninkaan Nebukadressarin eteen, ja tämä julisti hänelle tuomion. ⁶ Baabelin kuningas teurastutti Sidkian pojat Riblassa hänen silmiensä edessä. Myös kaikki Juudan ylimykset Baabelin kuningas teurastutti. ⁷ Hän antoi sokaista Sidkian silmät ja kahlita hänet vaskikahleisiin viedäkseen hänet Baabeliin.

⁸ Kaldealaiset polttivat kuninkaanlinnan ja kansan talot ja hajottivat Jerusalemin muurit. ⁹ Kaupungissa jäljellä olevan kansan sekä ne, jotka olivat menneet kaldealaisten puolelle, kaikki, jotka

olivat jäljellä kansasta, Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, vei pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.
¹⁰ Kansan köyhimmät, ne, jotka eivät omistaneet mitään, henkivartijoiden päällikkö Nebusaradan jätti Juudan maahan ja antoi heille sinä päivänä viinitarhoja ja peltoja.

Jeremia vapautetaan

¹¹ Baabelin kuningas Nebukadressar oli antanut Nebusaradanille, henkivartijoiden päällikölle, Jeremiasta tämän käskyn: ¹² "Käske noutaa Jeremia ja pidä hänestä hyvää huolta. Älä tee hänelle mitään pahaa, vaan tee hänelle aivan niin kuin hän itse sinulle sanoo."

¹³ Silloin Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, Nebusasban, hoviherrojen päällikkö, Neergal-Sareser, tietäjien päällikkö, ja kaikki muut Baabelin kuninkaan päämiehet lähettivät ¹⁴ noutamaan Jeremian päävartion pihasta. He antoivat hänet Gedaljan, Ahikamin pojan, Saafanin pojanpojan, huostaan, että tämä veisi hänet kotiin. Niin Jeremia jäi kansan keskuuteen.

Herran lupaus Ebed-Melekille

¹⁵ Jeremialle oli tullut tämä Herran sana, kun hän oli ollut suljettuna päävartion pihaan: ¹⁶ "Mene ja sano kuusilaiselle_ Ebed-Melekille: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä toteutan sanani tämän

kaupungin onnettomuudeksi eikä onneksi. Minun sanani toteutuvat silmiesi edessä sinä päivänä. ¹⁷ Mutta sinut minä pelastan sinä päivänä, sanoo Herra. Sinä et joudu niiden miesten käsiin, joita sinä pelkää, ¹⁸ sillä minä pelastan sinut etkä sinä kaadu miekkaan. Sinä saat pitää henkesi saaliinasi, koska turvasit minuun, sanoo Herra."

JERUSALEMIN VALLOITUKSEN JÄLKEEN, 40 – 45

Jeremia siirtyy Mispaan

40 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta sen jälkeen, kun henkivartijoiden päällikkö Nebusaradan oli päästänyt hänet lähtemään Raamasta. Hän oli ollut kahleilla sidottuna kaikkien Baabeliin vietävien Jerusalemin ja Juudan pakkosiirtolaisten joukossa, mutta Nebusaradan otti hänet sieltä pois.

² Henkivartijoiden päällikkö otti Jeremian erilleen ja sanoi hänelle: "Herra, sinun Jumalasi, uhkasi tätä paikkaa tällaisella onnettomuudella.

³ Herra on nyt antanut onnettomuuden tulla ja on tehnyt niin kuin hän on puhunut, sillä te olette tehneet syntiä Herraa vastaan ettekä ole kuunnelleet hänen ääntään. Siksi tämä on tapahtunut teille. ⁴ Nyt minä päästän sinut kahleista, jotka ovat käsissäsi. Jos näet hyväksi tulla minun kanssani

Baabeliin, niin tule, ja minä pidän sinusta huolen. Mutta jos et näe hyväksi tulla kanssani Baabeliin, älä tule. Koko maa on edessäsi; mene, minne näet hyväksi ja oikeaksi mennä."

⁵ Kun Jeremia ei heti lähtenyt, Nebusaradan sanoi: "Mene Gedaljan, Ahikamin pojan, Saafanin pojanpojan, luo. Hänet Baabelin kuningas on asettanut Juudan kaupunkien käskynhaltijaksi. Jää hänen luokseen kansan keskuuteen tai mene, minne vain näet oikeaksi mennä." Henkivartijoiden päällikkö antoi hänelle evästä ja lahjoja ja päästi hänet menemään. ⁶ Jeremia saapui Gedaljan, Ahikamin pojan, luo Mispaan ja jäi asumaan maahan jääneen kansan keskuuteen.

Gedalja Juudan käskynhaltijana

⁷ Kaikki maaseudulla olevat sotaväen päälliköt ja heidän miehensä kuulivat, että Baabelin kuningas oli asettanut Gedaljan, Ahikamin pojan, käskynhaltijaksi maahan ja jättänyt hänen haltuunsa miehet, vaimot ja lapset, ne maan köyhät, joita ei ollut siirretty Baabeliin. ⁸ Silloin päälliköt – Ismael, Netanjan poika, Joohanin poika, Joonatan, Kaareahin pojat, Seraja, Tanhumetin poika, netofalaisen Eefain pojat ja Jesanja, maakatilaisen poika – tulivat miehineen Gedaljan luo Mispaan. ⁹ Gedalja, Saafanin pojan Ahikamin poika, vakuutti heille ja heidän miehilleen näin:

"Älkää pelätkö palvella kaldealaisia. Jääkää maahan asumaan ja palvelkaa Baabelin kuningasta, niin teidän käy hyvin. ¹⁰ Minä itse asun Mispassa palvellakseni kaldealaisia, jotka tulevat meidän luoksemme. Ja te, kootkaa viiniä, hedelmiä ja öljyä, varastoikaa ne astioihinne ja asukaa kaupungeissanne, jotka olette ottaneet haltuunne."

¹¹ Myös kaikki Mooabissa, ammonilaisten keskuudessa ja Edomissa sekä kaikissa muissa maissa asuvat juutalaiset saivat kuulla, että Baabelin kuningas oli jättänyt Juudaan jäännöksen ja asettanut sille käskynhaltijaksi Gedaljan, Ahikamin pojan, Saafanin pojanpojan. ¹² Silloin kaikki nämä juutalaiset palasivat Juudan maahan kaikista paikoista, joihin heidät oli karkotettu. He tulivat Gedaljan luo Mispaan. He korjasivat hyvin suuren viini- ja hedelmäsadon.

¹³ Joohanin, Kaareahin poika, ja kaikki muut maaseudulla olevat sotaväen päälliköt tulivat Gedaljan luo Mispaan ¹⁴ ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö sinä, että ammonilaisten kuningas Baalis on lähettänyt Ismaelin, Netanjan pojan, lyömään sinut kuoliaaksi?" Mutta Gedalja, Ahikamin poika, ei uskonut heitä. ¹⁵ Silloin Joohanin, Kaareahin poika, sanoi Gedaljalle Mispassa salaa näin: "Minäpä menen ja lyön kuoliaaksi Ismaelin, Netanjan pojan, kenenkään tietämättä. Miksi hän saisi lyödä sinut

kuoliaaksi, niin että kaikki juutalaiset, jotka ovat kokoontuneet sinun luoksesi, hajaantuvat ja Juudan kansan jäännös tuhoutuu?" ¹⁶ Mutta Gedalja, Ahikamin poika, vastasi Joohananelle, Kaareahin pojalle: "Älä tee sitä, sillä sinä puhut valhetta Ismaelistä."

Gedaljan murha

41 Seitsemännessä kuussa tuli Ismael, Elisaman pojan Netanjan poika, joka oli kuninkaallista sukua ja kuninkaan lähimpiä miehiä, Gedaljan, Ahikamin pojan, luo Mispaan mukanaan kymmenen miestä. Siellä he aterioivat yhdessä. ² Sitten Ismael, Netanjan poika, ja hänen kanssaan tulleet kymmenen miestä nousivat ja surmasivat miekalla Gedaljan, Saafanin pojan Ahikamin pojan. Näin Ismael surmasi miehen, jonka Baabelin kuningas oli asettanut käskynhaltijaksi maahan. ³ Ismael surmasi myös kaikki juutalaiset, jotka olivat Gedaljan luona Mispassa, sekä kaldealaiset sotilaat, jotka sieltä tavattiin.

⁴ Gedaljan surmaamisen jälkeisenä päivänä, kun kukaan ei vielä sitä tiennyt, ⁵ tuli Sikemistä, Siilosta ja Samariasta kahdeksankymmentä miestä parrat leikattuina, vaatteet reväistynä ja iho viilleltynä. Heillä oli mukanaan ruokauhreja ja suitsuketta vietäväksi Herran temppeliin. ⁶ Ismael, Netanjan poika, lähti Mispasta heitä vastaan ja itki koko ajan kulkiessaan. Kun hän

kohtasi heidät, hän sanoi heille: "Tulkaa Gedaljan, Ahikamin pojan, luo." ⁷ Mutta kun he olivat tulleet keskelle kaupunkia, Ismael, Netanjan poika, ja miehet, jotka olivat hänen kanssaan, tappoivat heidät ja heittivät vesisäiliöön. ⁸ Mutta heidän joukossaan oli kymmenen miestä, jotka sanoivat Ismaelille: "Älä surmaa meitä, sillä meillä on kedolla kätkössä vehnää, ohraa, öljyä ja hunajaa." Niin hän jätti heidät eloon eikä surmannut heitä heidän veljiensä kanssa.

⁹ Vesisäiliö oli kuningas Aasan teettämä Israelin kuninkaan Baasan hyökkäyksen varalta. Siihen vesisäiliöön Ismael heitti niiden miesten ruumiit, jotka hän oli surmannut samoin kuin Gedaljan. Ismael, Netanjan poika, täytti vesisäiliön surmatuilla.

Ismael pakenee ammonilaisten luo

¹⁰ Sitten Ismael otti vangiksi kaikki, jotka olivat kansasta jäljellä Mispassa, kuninkaan tyttäret ja kaiken Mispaan jäljelle jääneen väen, jonka käskynhaltijaksi Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, oli asettanut Gedaljan, Ahikamin pojan. Heidät Ismael, Netanjan poika, otti vangiksi ja lähti kulkemaan ammonilaisten luo.

¹¹ Kun Joohanen, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, saivat kuulla kaikesta pahasta, mitä Ismael, Netanjan poika, oli tehnyt, ¹² he ottivat kaikki miehensä ja lähtivät taistelemaan

Ismaelia, Netanjan poikaa, vastaan. He tavoittivat hänet Gibeonissa olevan suuren vesilammikon luona. ¹³ Kun kaikki väki, joka oli Ismaelin mukana, näki Joohanenin, Kaareahin pojan ja hänen kanssaan olevat sotaväen päälliköt, he ilahtuivat, ¹⁴ ja koko väki, jonka Ismael oli ottanut Mispasta vangiksi, kääntyi takaisin ja meni Joohanenin, Kaareahin pojan, puolelle. ¹⁵ Mutta Ismael, Netanjan poika, pääsi kahdeksan miehen kanssa Joohananilta pakoon ja meni ammonilaisten luo.

Mispan asukkaat aikoivat paeta Egyptiin

¹⁶ Joohanen, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, ottivat haltuunsa kaiken jäljelle jääneen väen. Joukossa oli miehiä, sotilaita, naisia ja lapsia ja hoviherroja, jotka Ismael, Netanjan poika, oli vienyt Mispasta murhattuaan Gedaljan, Ahikamin pojan. Heidät Joohanen toi takaisin Gibeonista. ¹⁷ He menivät Geerut-Kimhamiin, joka on lähellä Beetlehemia. Sieltä he aikoivat lähteä Egyptiin ¹⁸ kaldealaisia pakoon. He pelkäsivät näitä, koska Ismael, Netanjan poika, oli murhannut Gedaljan, Ahikamin pojan, jonka Baabelin kuningas oli asettanut maan käskynhaltijaksi.

Jeremialta kysytään neuvoa

42 Silloin astuivat esiin Joohanen, Kaareahin poika, Jesanja,

Hoosajan poika, ja kaikki muut sotaväen päälliköt sekä kaikki kansa pienimmästä suurimpaan ² ja sanoivat profeetta Jeremialle: "Saakoon pyyntömme langeta sinun eteesi, ja rukoile Herraa, Jumalaasi, meidän puolestamme, kaikkien jäljellä olevien puolesta. Onhan meitä lukuisasta kansasta jäänyt jäljelle vain vähän, niin kuin omin silmin näet. ³ Ilmoittakoon Herra, sinun Jumalasi, meille tien, jota meidän on kuljettava ja mitä meidän on tehtävä."

⁴ Profeetta Jeremia vastasi heille: "Olen kuullut pyyntönne. Kyllä minä rukoulen Herraa, teidän Jumalaanne, niin kuin te pyydätte, ja kaiken, mitä Herra vastaa, minä ilmoitan teille. En salaa teiltä mitään." ⁵ He sanoivat Jeremialle: "Olkoon Herra varma ja luotettava todistaja meitä vastaan, ellemme tee aivan sen sanan mukaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, lähettää meille sinun kauttasi. ⁶ Olkoonpa sana sitten hyvä tai paha, me kuuntelemme Herran, meidän Jumalamme, ääntä, hänen, jonka luokse me sinut lähetämme, että meidän kävisi hyvin, kun kuuntelemme Herran, meidän Jumalamme, ääntä."

Jeremia varoittaa kansaa menemästä Egyptiin

⁷ Kymmenen päivän kuluttua tuli Herran sana Jeremialle. ⁸ Hän kutsui silloin luokseen Joohanenin, Kaareahin pojan ja kaikki sotaväen päälliköt,

jotka olivat hänen kanssaan, sekä koko kansan pienimmästä suurimpaan.

⁹ Hän sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, jonka luokse te lähetitte minut, jotta minä veisin teidän rukouksenne hänen eteensä:

¹⁰ Jos te jäätte asumaan tähän maahan, minä rakennan teidät enkä hajota, istutan teidät enkä revi pois, sillä minä kadun onnettomuutta, jonka olen tuottanut teille. ¹¹ Älkää pelätkö Baabelin kuningasta; nyhän te pelkääte häntä. Älkää pelätkö häntä, sanoo Herra, sillä minä olen teidän kanssanne pelastaakseni teidät ja vapauttaakseni teidät hänen käsistään.

¹² Minä osoitan teille laupeutta, niin että hän armahtaa teitä ja antaa teidän palata omaan maahanne.

¹³ Mutta jos te sanotte: 'Me emme jää tähän maahan' ettekä kuuntele Herran, teidän Jumalanne, ääntä

¹⁴ vaan sanotte: 'Ei, me lähdemme Egyptin maahan, jossa meidän ei tarvitse nähdä sota, ei kuulla pasuunan ääntä eikä kärsiä leivän nälkää – siellä me tahdomme asua', ¹⁵ niin kulkaa nyt Herran sana, te Juudan jäännös: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Jos te todella suuntaatte kulkunne Egyptiä kohti ja menette sinne asumaan muukalaisina, ¹⁶ niin miekka, jota te pelkääte, saavuttaa teidät sielläkin, Egyptin maassa, ja nälkä, josta te olette huolissanne,

seuraa kintereillänne Egyptiin, ja sinne te kuolette. ¹⁷ Jokainen, joka suuntaa kulkunsa Egyptiä kohti asuakseen siellä muukalaisena, kuolee miekkaan, nälkään tai ruttoon. Ainoakaan ei pääse pakoon eikä pelastu siitä onnettomuudesta, jonka minä heille tuotan.

¹⁸ Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Niin kuin minun vihani ja kiivauteni vuodatettiin Jerusalemin asukkaiden päälle, niin minun kiivauteni vuotaa teidän päällemme, jos te menette Egyptiin. Silloin teistä tulee kirous ja kauhistus ja nimestänne kiroussana ja häväistys, ettekä te enää saa nähdä tätä paikkaa. ¹⁹ Herra on puhunut teille, te Juudan jäännös, ja sanonut: 'Älkää menkö Egyptiin.' Tietäkää siis varmasti, että minä olen tänä päivänä varoittanut teitä. ²⁰ Te petitte itseänne, kun lähetitte minut Herran, teidän Jumalanne, luo ja sanoitte: 'Rukoile puolestamme Herraa, Jumalaamme, niin me teemme kaiken, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo ja minkä sinä meille ilmoitat.' ²¹ Minä olen sen tänä päivänä teille ilmoittanut, mutta te ette ole kuunnelleet Herran, teidän Jumalanne, ääntä, ette mitään siitä, mitä hän on lähettänyt minut teille puhumaan. ²² Tietäkää siis nyt varmasti, että te kuolette miekkaan, nälkään ja ruttoon siinä paikassa, jonne te haluatte mennä asumaan muukalaisina."

Kansa lähtee Egyptiin

43 Kun Jeremia oli puhunut koko kansalle kaikki ne sanat, jotka Herra, heidän Jumalansa, oli lähettänyt hänet puhumaan heille, ²Asarja, Hoosajan poika, ja Joohan, Kaarehin poika, ja kaikki muut julkeat miehet sanoivat Jeremialle: "Sinä puhut valhetta! Ei Herra, meidän Jumalamme, ole lähettänyt sinua sanomaan: 'Älkää menkö Egyptiin muukalaisina asumaan.' ³Baaruk, Neerian poika yllyttää sinut meitä vastaan, että joutuisimme kaldealaisten käsiin tapettaviksi tai että meidät vietäisiin pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin."

⁴Joohan, Kaarehin poika ja kaikki sotapäälliköt ja koko kansa eivät kuunnelleet Herran ääntä, niin että olisivat jääneet Juudan maahan asumaan. ⁵Sen sijaan Joohan, Kaarehin poika, ja kaikki sotavaen päälliköt ottivat mukaansa Juudan koko jäännöksen, joka oli palannut asumaan Juudan maahan kaikkien kansakuntien keskuudesta, jonne heidät oli karkotettu.

⁶Joukossa oli miehiä, naisia ja lapsia, kuninkaantytöt ja kaikki väki, jonka Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, oli jättänyt Gedaljan, Ahikamin pojan, Saafanin pojanpojan, huostaan. Mukaan otettiin myös profeetta Jeremia ja Baaruk, Neerian poika. ⁷Näin kansa ei kuunnellut

Herran ääntä vaan lähti Egyptin maahan ja saapui Tahpanheeseen.

Jeremia profetoi Egyptin tuhon

⁸Tahpanheessa Jeremialle tuli tämä Herran sana:

⁹"Ota suuria kiviä ja kätke ne Juudan miesten nähden muurilaastiin tiilikiveykseen, joka on faraon linnan oven edustalla Tahpanheessa.

¹⁰Sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä lähetän noutamaan palvelijani Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, ja asetan hänen valtaistuimensa näiden kivien päälle, jotka minä olen käskenyt kätkeä, ja hän levittää valtaistuinkatoksensa niiden yli. ¹¹Hän tulee ja lyö Egyptin maata: joka on ruton oma, se kuolee ruttoon, joka vankeuden, se joutuu vankeuteen, joka miekan, se kaatuu miekkaan!

¹²Minä sytytän tuleen Egyptin jumalien temppelit. Nebukadressar polttaa jumalankuvat tai vie ne vankeuteen. Hän kietoo ylleen Egyptin maan niin kuin paimen kietoutuu vaatteeseensa, ja lähtee sieltä rauhassa. ¹³Hän murskaa patsaat Beet-Semeksessä, joka on Egyptin maassa, ja Egyptin jumalien temppelit hän polttaa."

**Jeremia julistaa tuomion
Egyptiin lähteneelle kansalle**

44 Jeremialle tuli tämä sana kaikista Egyptin maassa olevista

juutalaisista, jotka asuivat Migdolissa, Tahpanheessa, Noofissa ja Patroksen alueella:

²"Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Te olette nähneet kaiken sen onnettomuuden, jonka minä olen tuottanut Jerusalemlle ja kaikille Juudan kaupungeille. Nehän ovat nyt raunioina, eikä niissä ole yhtään asukasta. ³Näin on tapahtunut, koska niiden asukkaat tekivät pahaa ja vihoittivat minut suitsuttamalla muille jumalille ja palvelemalla jumalia, joita he eivät tunteneet, joita teidän isänne eivät tunteneet ja joita tekään ette tunne. ⁴Varhaisista ajoista alkaen minä olen lähettänyt luoksenne palvelijoitani, profeettoja, sanomaan: 'Älkää tehkö näitä iljettäviä tekoja, joita minä vihaan.' ⁵Mutta he eivät ole kuunnelleet minua eivätkä kallistaneet korvaansa minun puheelleni, niin että olisivat kääntyneet pois pahuudestaan ja lakanneet suitsuttamasta muille jumalille. ⁶Sen tähden minä annoin kiivauteni ja vihani vuotaa heidän ylleen, ja se liekehti Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, ja kaupungeista tuli autioita rauniopaikkoja, sellaisia kuin ne tänä päivänä ovat.

⁷Näin sanoo nyt Herra, sotajoukkojen Jumala, Israelin Jumala: Miksi te tuotatte itsellenne suuren onnettomuuden ja hävitätte Juudasta miehet ja naiset, lapset ja imeväiset,

niin ettei teistä jää jäännöstkään?

⁸Te vihoitatte minut teoillanne, suitsuttamalla muille jumalille Egyptin maassa, jonne te olette menneet asumaan muukalaisina. Näin te tuotatte itsellenne tuhon ja teistä tulee kirouksen ja häväistyksen aihe kaikissa maan kansoissa. ⁹Oletteko unohtaneet isienne pahat teot, Juudan kuninkaiden ja heidän vaimojensa pahat teot sekä omat ja vaimojenne pahat teot, jotka te israelilaiset olette tehneet Juudan maassa ja Jerusalemin kaduilla? ¹⁰Tähän päivään mennessä te ette ole nöyrytyneet. Te ette pelkää minua ettekä vaella minun lakini ja käskyjeni mukaan, jotka minä olen antanut teille ja teidän isillenne.

¹¹Sen tähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä käännän kasvoni teitä vastaan teidän onnettomuudeksenne ja tuhotakseni Juudan kokonaan. ¹²Minä tempaan pois Juudan jäännöksen, joka suuntasi kulkunsa kohti Egyptin maata mennäkseen asumaan siellä muukalaisena. He kaikki tuhoutuvat Egyptin maassa, he kaatuvat miekkaan ja kuolevat nälkään. Pienimmästä suurimpaan he kuolevat miekkaan tai nälkään, ja heistä tulee kirous ja kauhistus ja heidän nimestään kiroussana ja häväistys. ¹³Minä rankaisen Egyptin maassa asuvia juutalaisia miekalla, nälällä ja rutolla, niin kuin minä rankaisin Jerusalemia.

¹⁴ Juudan jäännöksestä ei kukaan pelastu, eikä ketään jää jäljelle niistä, jotka ovat menneet Egyptin maahan asuakseen siellä muukalaisina. He eivät saa palata Juudan maahan, jonne he ikävöivät päästä jälleen asumaan. He eivät palaa sinne, paitsi muutamat pakolaiset."

Kansa palvelee epäjumalia

¹⁵ Silloin kaikki miehet, jotka tiesivät vaimojensa suitsuttavan muille jumalille, ja kaikki naiset, jotka seisovat paikalla suurena joukkona, ja koko Juudan kansa, joka asui Patroksessa, Egyptin maassa, vastasi Jeremialle näin: ¹⁶ "Me emme kuuntele sinua siinä, mitä sinä nyt olet meille Herran nimessä puhunut, ¹⁷ vaan teemme kaiken, mitä olemme suullamme luvanneet – suitsutamme taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja. Niinhän me ja meidän isämme olemme ennenkin tehneet, samoin kuninkaamme ja ruhtinaamme Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla. Silloin meillä oli leipää kylliksi ja meidän oli hyvä olla, eikä meidän tarvinnut nähdä onnettomuutta. ¹⁸ Mutta siitä asti, kun me lakkasimme polttamasta suitsuketta taivaan kuningattarelle ja vuodattamasta hänelle juomauhreja, meillä on ollut puutetta kaikesta, ja me tuhoudumme miekkaan ja nälkään."

¹⁹ Naiset sanoivat: "Kun me poltamme suitsuketta taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja, teemmekö niin miestemme tietämättä. Leivommeko miestemme tietämättä hänelle hänen kuvansa muotoisia uhrikakkuja ja vuodatamme hänelle juomauhreja?"

²⁰ Silloin Jeremia sanoi kaikelle kansalle, miehille ja naisille, jotka olivat näin hänelle vastanneet: ²¹ "Eikö Herra muistaisi ja pitäisi mielessään sitä suitsukkeen polttoa, jota te itse, teidän isänne, kuninkaanne, ruhtinaanne ja maan kansa olette harjoittaneet Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla? ²² Herra ei voinut enää kärsiä niitä pahoja ja iljettäviä tekoja, joita te teitte, ja niin teidän maastanne tuli raunioalue, kauhistus ja kiroussana, autio ja asumaton niin kuin se tänä päivänä on. ²³ Onnettomuus, jonka te näette tänä päivänä, on kohdannut teitä, koska te poltitte suitsuketta epäjumalille ja teitte syntiä Herraa vastaan ettekä kuunnelleet Herran ääntä, niin että olisitte vaeltaneet hänen lakinsa, käskyjensä ja säädöksiensä mukaan."

Herra antaa Egyptin Baabelin kuninkaan käsiin

²⁴ Jeremia sanoi vielä koko kansalle ja kaikille naisille: "Kuule Herran sana, koko Juuda, joka olet Egyptin maassa! ²⁵ Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Te ja teidän vaimonne olette suullanne luvanneet

ja käsillänne toteuttaneet sen, mitä sanoitte: 'Me pidämme varmasti lupauksemme, jonka olemme tehneet taivaan kuningattarelle. Me poltamme hänelle suitsuketta ja vuodatamme hänelle juomauhreja.' Täyttäkää toki lupauksenne ja pankaa ne täytäntöön!

²⁶ Kuulkaa sen tähden Herran sana, koko Juudan kansa, te, jotka asutte Egyptin maassa! Katso, minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo Herra: Koko Egyptin maassa ei ole pian ainoatakaan Juudan miestä, joka voisi lausua minun nimeni ja sanoa: 'Niin totta kuin Herra, Herra, elää.'

²⁷ Katso, minä valvon tuottaakseni heille onnettomuuden, en menestystä. Jokainen Juudan mies Egyptin maassa tuhoutuu miekkaan tai nälkään, kunnes heistä on tullut loppu. ²⁸ Vain muutama miekasta pelastunut palaa Egyptin maasta Juudan maahan. Koko Juudan jäännös, ne, jotka tulivat Egyptin maahan asuakseen siellä muukalaisina, tulee tietämään, kumman sana toteutuu, minun vai heidän.

²⁹ Ja tämä on teille merkinä, sanoo Herra: minä rankaisen teitä tässä paikassa, jotta te tietäisitte, että minun sanani teitä vastaan toteutuvat teille onnettomuudeksi. ³⁰ Näin sanoo Herra: Katso, minä annan farao Hofran, Egyptin kuninkaan, hänen vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka tavoittelevat hänen henkeään, niin kuin minä annoin Juudan kuninkaan Sidkian Baabelin

kuninkaan Nebukadressarin käsiin. Tämä oli hänen vihollisensa ja tavoitteli hänen henkeään."

Herran lupaus Baarukille

45 Sana, jonka profeetta Jeremia puhui Baarukille, Neerian pojalle, kun tämä oli kirjoittanut nämä sanat kirjaan Jeremian sanelun mukaan Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä vuotena, kuului näin:

² "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, sinusta, Baaruk: ³ Sinä sanot: 'Voi minua! Herra on lisännyt tuskaa kipuuni. Minä olen uupunut huokaamisesta enkä ole löytänyt lepoa.' ⁴ Herra sanoi: Sano Baarukille: Näin sanoo Herra: Katso, minkä olen rakentanut, sen minä hajotan, ja minkä olen istuttanut, sen minä revin irti. Tämä koskee koko maata. ⁵ Sinä pyydät itsellesi suuria. Älä pyydä! Sillä katso, minä tuotan onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo Herra. Mutta sinun minä annan pitää henkesi saaliinasi joka paikassa, minne menetkin."

TUOMION SANOJA ERI KANSOILLE, 46 – 51

Egypti kukistuu Karkemiin taistelussa

46 Herran sana, joka tuli profeetta Jeremialle kansoja vastaan.

² Egyptille: Ennustus farao Nekon, Egyptin kuninkaan, sotajoukkoa

vastaan, joka oli Eufratvirran rannalla
Karkemiissa ja jonka Nebukadressar,
Baabelin kuningas, voitti Juudan
kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan,
neljäntenä vuotena:

³"Varustautukaa pienin ja
suurin kilvin

ja käykää taisteluun!

⁴Valjastakaa hevoset,
nouskaa ratsujen selkään,
käykää esiin kypärät päässä!
Kiillottakaa keihäät

ja pukekaa yllenne haarniskat!

⁵Mutta miksi näen,
että he kauhistuvat ja perääntyvät!
Heidän sankarinsa sortuvat,
he syöksyvät pakoon taakseen
katsomatta.

Kauhua on kaikkialla,
sanoo Herra.

⁶Älköön nopea pääsko pakoon,
älköön sankari pelastuko.
Pohjoisessa Eufratvirran rannalla
he sortuvat ja kaatuvat.

⁷Kuka on tuo,
joka nousee kuin Niilinvirta,
kuin kuohuvien vesien virrat?

⁸Egypti nousee kuin Niilinvirta,
kuin kuohuvien vesien virrat.
Se sanoo: 'Minä nousen ja
peitän maan,

hävitän kaupungin ja sen asukkaat.'

⁹Hyökätkää, hevoset,
ajakaa hurjasti, vaunut!
Lähtekööt sankarit liikkeelle,
kuusilaiset ja puutilaiset kilpineen

ja luudilaiset jousimiehet,
jousella ampujat!

¹⁰Tuo päivä on Herran, Herran
Sebaotin, päivä,
koston päivä, jona hän kostaa
vihollisilleen.

Miekka syö kyllikseen
ja juopuu heidän verestään,
kun Herralla, Herralla Sebaotilla,
on uhrijuhla
pohjoisessa maassa Eufratvirran
varrella.

¹¹Mene Gileadiin, hae balsamia,
sinä neitsyt, tytär Egypti!
Turhaan sinä hankit paljon
lääkkeitä,

haavasi ei kasva umpeen.

¹²Kansat kuulevat sinun
häpeästäsi,
ja valitushuutosi täyttää maan,
sillä sankari kompastuu sankariin,
yhdessä he kaatuvat molemmat."

Egypti joutuu Baabelin kuninkaan käsiin

¹³Sana, jonka Herra puhui profeetta
Jeremialle siitä, että kuningas
Nebukadressar tulisi valloittamaan
Egyptin maan:

¹⁴"Julistakaa Egyptissä ja
kuuluttakaa Migdolissa,
kuuluttakaa Noofissa ja
Tahpanheessa!

Sanokaa: 'Asetu asemiin,
valmistaudu,
miekka syö jo sinun ympäriltäsi.'

¹⁵ Miksi väkevät sankarisi
 makaavat maassa?
 He eivät pysyneet pystyssä,
 sillä Herra sysäsi heidät kumoon.
¹⁶ Hän sai monet sortumaan,
 ja he kaatuivat toinen toisensa
 päälle.
 Toiset sanoivat:
 'Nouse, palatkaamme kansamme
 luo
 ja synnyinmaahamme
 sortajan miekkaa pakoon.'
¹⁷ Siellä huudetaan: 'Farao,
 Egyptin kuningas
 on pelkkää pauhua;
 hän on antanut aikansa mennä ohi.'
¹⁸ Niin totta kuin minä elän,
 sanoo Kuningas,
 Herra Sebaot on hänen nimensä;
 hän tulee, hän, joka on vuorten
 joukossa kuin Taabor,
 kuin merestä kohoava Karmel.
¹⁹ Tee itsellesi varusteet
 pakkosiirtolaisuutta varten,
 sinä valtiatar, tytär Egypti,
 sillä Noofista tulee autio,
 se hävitetään, sinne ei
 asukkaita jää.
²⁰ Egypti on kaunis hieho,
 mutta pohjoisesta tulee paarma!
²¹ Myös sen palkkasoturit ovat
 kuin syöttövasikoita,
 mutta hekin kääntyvät pakoon
 eivätkä pysähdy.
 Heille on tullut heidän
 onnettomuutensa päivä,

heidän rangaistuksensa aika.
²² Egypti sähisee kuin käärme,
 sillä sen kimppuun käyvät
 sotilaat kirveineen
 kuin puiden hakkaajat.
²³ He kaatavat siltä metsän,
 sanoo Herra,
 sen läpipääsemättömän,
 sillä heitä on enemmän kuin
 heinäsirkkoja
 eikä heidän määräänsä voi laskea.
²⁴ Häpeään joutuu tytär Egypti,
 se annetaan pohjoisen
 kansan käsiin.
²⁵ Herra Sebaot, Israelin Jumala,
 sanoo: Katso, minä rankaisen Aamonia,
 joka on Noossa, samoin faraota ja
 Egyptiä, sen jumalia ja kuninkaita,
 sekä faraota että niitä, jotka häneen
 turvaavat. ²⁶ Minä annan heidät niiden
 käsiin, jotka tavoittelevat heidän
 henkeään, Nebukadressarin, Baabelin
 kuninkaan, ja hänen palvelijoittensa
 käsiin. Mutta myöhemmin Egyptissä
 asutaan niin kuin muinaisina aikoina,
 sanoo Herra."

Herran lupaus Israelille

²⁷ "Mutta sinä, palvelijani Jaakob,
 älä pelkää,
 älä ole kauhuissasi, Israel.
 Sillä katso, minä pelastan sinut
 kaukaisesta maasta
 ja sinun jälkeläisesi vankeutensa
 maasta.
 Jaakob saa palata ja elää rauhassa

ja turvassa kenenkään
säilyttämättä.
²⁸ Sinä palvelijani Jaakob,
älä pelkää,
sanoo Herra,
sillä minä olen sinun kanssasi.
Minä teen lopun kaikista kansoista,
joiden sekaan olen sinut
karkottanut,
mutta sinusta minä en loppua tee.
Silti en jätä sinua rankaisematta
vaan kuritan sinua oikeuden
mukaan."

Tuho uhkaa filistealaisia

47 Herran sana filistealaisia
vastaan. Se tuli profeetta
Jeremialle ennen kuin farao valloitti
Gassan.

² "Näin sanoo Herra:
Katso, vedet nousevat pohjoisesta,
ja niistä tulee tulvavirta.
Ne tulvivat yli maan ja kaiken
mitä siinä on,
yli kaupungin ja sen asukkaiden.
Ihmiset huutavat apua,
kaikki maan asukkaat vaikeroivat.
³ Kun kuuluu hänen oriittensa
kavioiden töminä,
hänen vaunujensa jyrinä ja
rattaittensa ryske,
isät eivät käänny auttamaan
lapsiaan,
sillä heidän kätensä ovat
hervottomat.
⁴ Tulee päivä, joka tuhoaa kaikki
filistealaiset.

Tyyrolta ja Siidonilta häviävät
kaikki jäljelle jääneet auttajat.
Herra tuhoaa filistealaiset,
Kaftorin saarelta tulleiden
jäännöksen.

⁵ Kaljuus tulee Gassan osaksi,
Askelon on hävitetty –
se, mitä siitä oli jäljellä laaksossa.
Kuinka kauan vielä viiltelet ihoasi?
⁶ Voi, Herran miekka,
milloin vihdoin lepää?
Mene takaisin tuppeesi,
taltu ja ole hiljaa.
⁷ Kuinka se voisi levätä,
kun Herra on sille käskyn antanut?
Askelonia ja meren rantaa kohti
hän on sen suunnannut."

Mooab hävitetään

48 Ennustus Mooabista: "Näin
sanoo Herra Sebaot, Israelin
Jumala:

"Voi Neboa, sillä se on hävitetty!
Kirjaim on joutunut häpeään,
se on valloitettu,
vuorilinna on joutunut häpeään,
se on hajotettu.
² Mennyt on Mooabin kunnia.
Hesbonissa hankitaan sille pahaa:
'Tulkaa, hävittäkäämme se
kansojen joukosta.'
Myös sinä, Madmen, kukistut!
Miekka seuraa jo kintereilläsi.
³ Huuto kuuluu Hooronaimista:
tuho ja suuri hävitys!
⁴ Mooab on hävitetty,
sieltä kuuluu pienokaisten parku.

⁵ Luuhitin solatietä noustaankitkien,
Hooronaimin rinteeltä kuuluu
tuskanhuuto
hävityksen tähden.

⁶ Paetkaa, pelastakaa henkenne
ja olkaa kuin katajat autiomaassa.

⁷ Koska sinä turvaat omiin
saavutuksiisi ja aarteisiisi,
niin sinutkin valloitetaan.
Kemos joutuu pakkosiirtolaisuuteen
yhdessä pappiensa ja
ruhtinaattensa kanssa.

⁸ Hävittäjä tulee jokaiseen
kaupunkiin,
yksikään kaupunki ei pelastu.
Laakso joutuu tuhon omaksi,
ja tasanko hävitetään,
niin kuin Herra on sanonut.

⁹ Antakaa Mooabille siivet,
sillä lentämällä sen on lähdettävä.
Sen kaupungit tulevat autioiksi,
niihin ei jää yhtäkään asukasta.

¹⁰ Kirottu on se, joka tekee
veltosti Herran työn,
kirottu se, joka pidättää miekkansa
verestä."

Huolettoman Mooabin turmio

¹¹ "Mooab on elänyt huolettomana
nuoruudestaan asti
ja levännyt rauhassa sakkansa
päällä.

Sitä ei ole tyhjennetty astiasta
astiaan,
eikä se ole joutunut
pakkosiirtolaisuuteen.

Sen tähden siihen on jäänyt
sen oma maku,
eikä sen haju ole muuttunut.

¹² Tietäkää siis, että päivät tulevat,
sanoo Herra, jolloin minä lähetän
Mooabille viininlaskijat. He tyhjentävät
sen astiat ja rikkovat sen viiniruukut.

¹³ Mooab saa häpeän Kemoksesta,
niin kuin Israelin heimo sai häpeän
Beetelistä, johon se turvasi.

¹⁴ Miksi te sanotte:
'Me olemme sankareita ja
väkeviä satureita'?

¹⁵ Mooab hävitetään,
sen kaupunkeihin hyökätään,
sen valionuorukaiset vaipuvat
teurastettaviksi,
sanoo kuningas, jonka nimi on
Herra Sebaot.

¹⁶ Lähellä on Mooabin tuho,
se tulee,
sen onnettomuus kiiruhtaa.

¹⁷ Ottakaa osaa sen suruun,
kaikki sen naapurit,
kaikki, jotka tunnette sen nimen.
Sanokaa: 'Kuinka onkaan särkynyt
mahtava valtikka,
loistava hallitsijansauva!'

¹⁸ Astu alas kunniastasi ja
istu aavikolle,
sinä tytär Diibonin asukas,
sillä Mooabin hävittäjä hyökkää
sinun kimppuusi
ja tuhoaa linnoituksesi.

¹⁹ Seiso tiellä ja tähystelee,
Aroerin asukas,

tiedustele pakolaisilta ja
pelastuneilta ja kysy:

'Mitä on tapahtunut?'

²⁰ Häpeään on joutunut Mooab,
sillä se on murskattu.

Valittakaa ja huutakaa,
julistakaa Arnonin äyräillä,
että Mooab on hävitetty.

²¹ Tuomio on tullut tasankomaalle:
Hoolonille, Jahakselle ja
Meefaatile, ²² Diibonille, Nebolle ja
Beet-Diblataimille, ²³ Kirjataimille,
Beet-Gaamulille ja Beet-Meonille,
²⁴ Kerijotille, Bosralle ja kaikille
Mooabin maan kaupungeille, kaukana
ja lähellä oleville."

Mooab on ylpeillyt Herraa vastaan

²⁵ "Katkaistu on Mooabin sarvi, ja
hänen käsivartensa on murskattu,
sanoo Herra.

²⁶ Juottakaa hänet juovuksiin,
sillä hän on mahtaillut Herraa
vastaan. Rypeköön Mooab omassa
oksennuksessaan ja joutukoon hänkin
naurunalaiseksi. ²⁷ Eikö Israel ollut
sinulle naurun aihe? Tavattiinko hänet
varkaiden joukosta? Silti sinä pudistelit
päätäsi, milloin vain puhuit hänestä.

²⁸ Jättäkää kaupungit ja asukaa
kallioilla,
te Mooabin asukkaat!
Olkaa kuin kyyhkyset,
jotka tekevät pesänsä kuilun
partaalle.

²⁹ Me olemme kuulleet Mooabin
ylpeilyn,

tuon hyvin korskean,
hänen mahtailunsa, ylpeilynsä
ja kopeilunsa
ja hänen sydämensä pöyhkeyden.

³⁰ Minä tunnen hänen vihansa ja
väävät puheensa, sanoo Herra. Väärin
he ovat tehneet.

³¹ Siksi minä vaikeroin Mooabin
tähten,

koko Mooabin tähden minä
huudan tuskasta,
Kiir-Hereksen miesten tähden
minä huokailen.

³² Enemmän kuin Jaeseria minä
itken sinua,
sinä Sibman viiniköynnös.

Sinun versosi ylittivät meren,
ulottuivat Jaeserin mereen asti.
Hedelmän- ja viininkorjuusi keskelle
on hyökännyt hävittäjä.

³³ Ilo ja riemu on korjattu pois
hedelmätarhoista ja koko
Mooabin maasta;
viinikuurnien viinistä minä olen
tehnyt lopun.

Enää ei poljeta ilohuudoin
viinikuurnaa –

ilohuuto ei enää ole ilohuuto.

³⁴ Hesbonin avunhuuto kuuluu
Elaleen ja Jahakseen asti, ääni
kuuluu Sooarista Hooronaimiin ja
Eglat-Selisijjaan asti, sillä Nimrimin
vedet ehtyvät ja maasta tulee autio.

³⁵ Minä hävitän Mooabista kukkuloilla
jumalilleen uhraajat ja suitsuttajat,
sanoo Herra.

³⁶ Siksi minun sydämeni valittaa Mooabin tähden kuin huilu, sydämeni valittaa Kiir-Hereksen miesten tähden kuin huilu, koska heidän hankkimansa varallisuus on kadonnut. ³⁷ Kaikki päät on ajeltu paljaksi, kaikki parrat leikattu, kaikkien kädet on viileskelty, ja lanteilla on säkki. ³⁸ Kaikilta Mooabin katoilta ja toreilta kuuluu pelkkää valitusta, sillä minä olen murskannut Mooabin kuin kelpaamattoman astian, sanoo Herra. ³⁹ Kuinka se onkaan murskattu! Valittakaa! Kuinka Mooab onkaan kääntynyt selin häpeissään! Mooabista on tullut naurun ja kauhistelun aihe kaikille sen ympärillä asuville kansoille."

Mooab hävitetään kansojen joukosta

⁴⁰ "Näin sanoo Herra:

Katso, kotkan kaltainen liittää ja levittää siipensä Mooabin yli.

⁴¹ Kerijot valloitetaan ja linnoitukset kukistetaan.

Sinä päivänä on Mooabin sankarien sydän kuin synnytytystuskissa olevan naisen sydän.

⁴² Mooab hävitetään, eikä se enää ole kansa, sillä se on ylpeillyt Herraa vastaan.

⁴³ Kauhu, kuoppa ja ansa ovat edessäsi,

sinä Mooabin asukas, sanoo Herra.

⁴⁴ Joka pakenee kauhua, se putoaa kuoppaan, ja joka kuopasta nousee,

se jää ansaan.

Minä annan tulla Mooabille hänen rangaistuksensa vuoden, sanoo Herra.

⁴⁵ Hesbonin varjossa seisovat pakolaiset voimattomina, sillä tuli lähti Hesbonista, liekki Siihonin vaiheilta.

Se poltti Mooabin ohimot ja meluisan kansan päälleen.

⁴⁶ Voi sinua, Mooab!

Hukkunut on Kemoksen kansa.

Sinun poikasi on otettu vangeiksi, tyttäresi viety vankeuteen.

⁴⁷ Mutta aikojen lopulla minä käännän Mooabin kohtalon, sanoo Herra."

Tähän asti Mooabin tuomiosta.

Ammonilaisten tuho

49 Ennustus ammonilaisista:

Näin sanoo Herra:

"Eikö Israelilla ole lapsia, eikö hänellä ole perillistä?

Miksi sitten Malkam on perinyt Gaadin

ja hänen kansansa asettunut asumaan sen kaupunkeihin?

² Sen tähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra,

jolloin minä nostan sotahuudon ammonilaisten Rabbaa vastaan.

Siitä tulee autio rauniokumpu, ja sen tytärkaupungit sytytetään tuleen.

Silloin Israel perii perijänsä,

sanoo Herra.

³ Valita, Hesbon, sillä Ai on hävitetty!

Huutakaa, Rabban tyttäret, vyöttäytykää säkkeihin, pitäkää valittajaiset

ja harhaillkaa ympäriinsä lammastarhoissa.

Joutuuhan Malkam pakkosiirtolaisuuteen ja hänen kanssaan hänen pappinsa ja ruhtinaansa.

⁴ Miksi kerskaat laaksoistasi, laaksosi yltäkyläisyydestä, sinä luopiotytär?

Hän luottaa aarteisiinsa ja sanoo: 'Kuka voisi käydä kimppuuni?'

⁵ Katso, minä tuotan sinulle kauhua joka taholta, sanoo Herra, Herra Sebaot, ja teidät karkotetaan kuka minnekin, eikä ole ketään, joka kokoaisi pakenevat.

⁶ Mutta sen jälkeen minä käännän ammonilaisten kohtalon, sanoo Herra."

Edomin viisaus loppuu

⁷ Ennustus Edomista:

"Näin sanoo Herra Sebaot: Eikö Teemanissa enää ole viisautta? Ymmärtäviltä on loppunut neuvo, heidän viisautensa on haihtunut.

⁸ Paetkaa, kääntykää pois, piiloutukaa syvälle, te Dedanin asukkaat,

sillä minä tuotan onnettomuuden Eesaulle,

hänen rangaistuksensa ajan.

⁹ Jos viininkorjaajat tulevat luoksesi, eivätkö he jätä jälkikorjuuta? Jos varkaat tulevat yöllä, he tekevät tuhoaan vain tarpeensa mukaan.

¹⁰ Mutta minä olen riistänyt Eesaun paljaaksi, olen paljastanut hänen kätköpaikkansa, eikä hän voi piiloutua.

Hänen lapsensa, veljensä ja naapurinsa hävitetään, niin ettei häntä enää ole.

¹¹ Jätä orposi minun elätettäväkseni, sinun leskesi turvatkoot minuun.

¹² Sillä näin sanoo Herra: Katso, niidenkin, joita ei ole tuomittu juomaan siitä maljasta, täytyy siitä juoda. Sinäkö siis jäisit rankaisematta? Sinä et jää rankaisematta, vaan sinun täytyy juoda.

¹³ Herra sanoo: Minä olen vannonut itseni kautta, että Bosrasta tulee autio paikka, häpeän, tyrmistyksen ja kirouksen aihe, ja kaikista sen ympäristökaupungeista tulee ikuisia raunioita."

Herra kutsuu kansat Edomia vastaan

¹⁴ Minä olen kuullut sanoman Herralta,

ja kansojen keskelle on lähetetty sanansaattaja:

"Kokoontukaa ja hyökätäkää Edomia vastaan,

nouskaa ja lähtekää sotaan.

¹⁵ Katso, minä teen sinut kansojen
joukossa vähäiseksi,
ihmisten halveksimaksi.

¹⁶ Herättämäsi pelko ja sydämesi
julkeus

ovat sinut pettäneet,
sinut, joka asut kallionrotkoissa,
pidät hallussasi korkeita kukkuloita.
Vaikka tekisit pesäsi korkealle
kuin kotka,
sieltäkin minä syöksisin sinut alas,
sanoo Herra.

¹⁷ Edomista tulee autio. Jokainen, joka
kulkee sen ohi, tyrmistyy ja viheltää
kaikkien sen vitsausten tähden. ¹⁸ Niin
kuin oli silloin, kun Sodoma ja Gomorra
naapurikaupunkeineen hävitettiin, ei
sielläkään kukaan asu, ei yksikään
ihminen oleskele, sanoo Herra.

¹⁹ Niin kuin leijona, joka hyökkää
Jordanin rantatiheiköstä
lakastumattomalle laitumelle,
minä karkotan äkisti
heidät maastaan

ja asetan sinne kaitsijaksi hänet,
joka on valittu.

Sillä kuka on minun vertaiseni,
ja kuka vetää minut tilille?
Kuka on se paimen,
joka seisoo minun edessäni?

²⁰ Kuulkaa siis Herran suunnitelma,
jonka hän on suunnitellut
Edomia varten,
ja hänen ajatuksensa,

jotka hän on ajatellut Teemanin
asukkaista:

Totisesti, nuo lauman vähäiset
raahataan pois,
totisesti, niiden laidun tulee
autioksi.

²¹ Heidän sortumisensa pauhusta
vapisee maa,
valitushuuto kuuluu Kaislamerelle
asti.

²² Katso, kotkan kaltainen
nousee ja liittää
ja levittää siipensä Bosraa kohti.
Sinä päivänä Edomin sankarien
sydän on
kuin synnytytuskissa olevan
naisen sydän."

Tuho kohtaa Damaskoa

²³ Damaskoa koskeva ennustus:
"Hamat ja Arpad joutuvat häpeään,
sillä he kuulevat pahan sanoman.
Heidän voimansa raukeaa –
levottomuus kuin meressä,
joka ei voi tyyntyä!

²⁴ Damasko herpaantuu, kääntyy
pakoon,

sen on vallannut kauhu.
Sitä kouristaa ahdistus ja tuska
kuin synnyttävää naista.

²⁵ Kuinka hylätty onkaan tuo
ylistetty kaupunki,
minun iloni kaupunki!

²⁶ Sen tähden sen nuorukaiset
kaatuvat kuolleina kaduille,
ja kaikki sen soturit saavat
surmansa sinä päivänä,

sanoo Herra Sebaot.

²⁷ Minä sytytän tuleen Damaskon
muurit,
tuli kuluttaa Benhadadin palatsit.”

Tuomio Keedarille ja Haasorille

²⁸ Ennustus Keedarista ja Haasorin
valtakunnista, jotka Nebukadressar,
Baabelin kuningas, kukisti:

"Näin sanoo Herra:

Nouskaa! Hyökätkää Keedariin
ja hävittäkää idän miehet.

²⁹ Heidän telttansa ja laumansa
ryöstetään,
telttakankaat ja kaikki tavarat,
heidän kamelinsa viedään heiltä.

Heistä huudetaan: 'Kauhua
kaikkialla!'

³⁰ Lähtekää pakoon, paetkaa
nopeasti,
piiloutukaa syvälle,
te Haasorin asukkaat, sanoo Herra.
Nebukadressar, Baabelin kuningas,
on pitänyt neuvoa teitä vastaan,
hän on tehnyt teitä vastaan
suunnitelman.

³¹ Nouskaa, sanoo Herra, käykää
kansan kimppuun,
joka asuu rauhassa ja luottavaisena.
Sillä ei ole portteja eikä salpoja,
se asuu erillään.

³² Heidän kamelinsa joutuvat
ryöstösaaliiksi,
heidän suuret karjalaumansa
ryöstetään.

Minä hajotan heidät kaikkiin tuuliin,

nuo, jotka leikkaavat hiuksensa
ohimoilta.

Joka suunnalta minä tuotan heille
onnettomuuden,

sanoo Herra.

³³ Haasorista tulee sakaalien
asuinpaikka,
ikuisesti autio.
Siellä ei asu kukaan,
yksikään ihminen ei siellä oleskele."

Eelam hajotetaan kaikkien kansojen sekaan

³⁴ Herran sana, joka koskee Eelamia
ja joka tuli profeetta Jeremialle Juudan
kuninkaan Sidkian hallituskauden
alussa:

³⁵ "Näin sanoo Herra Sebaot:
Minä särjen Eelamin jousen,
heidän mahtinsa perustan.

³⁶ Minä tuon Eelamia vastaan
neljä tuulta
taivaan neljältä ääreltä
ja hajotan heidät kaikkiin
näihin tuuliin.

Ei ole yhtäkään kansaa,
jonka keskuuteen ei tulisi Eelamin
karkotettuja.

³⁷ Minä saatan eelamilaiset
kauhistumaan vihollistensa
edessä,
niiden edessä, jotka tavoittelevat
heidän henkeään.

Minä tuotan heille onnettomuuden
palavassa vihassani, sanoo Herra,
ja lähetän heidän jälkeensä miekan,
kunnes olen tehnyt heistä lopun.

³⁸ Minä asetan valtaistuimeni
Eelamiin

ja hävitän sieltä kuninkaan
ja ruhtinaat,

sanoo Herra.

³⁹ Mutta aikojen lopulla minä
käänän Eelamin kohtalon,
sanoo Herra."

Baabel valloitetaan

50 Sana, jonka Herra puhui
profeetta Jeremian kautta
Baabelista, kaldealaisten maasta:

² "Julistakaa ja kuuluttakaa
kansojen keskuudessa,
nostakaa lippu ja kuuluttakaa,
älkää salailko.

Sanokaa: 'Baabel on valloitettu,
Beel on joutunut häpeään,
Merodak on murskattu.

Baabelin jumalankuvat ovat
joutuneet häpeään,
sen epäjumalat on murskattu.

³ Baabelin kimppuun käy kansa
pohjoisesta ja tekee maasta aution.
Sinne ei jää yhtään asukasta, niin
ihmiset kuin eläimetkin pakenevat
pois."

Herra tuo kansansa pois Baabelista

⁴ "Niinä päivinä ja siihen aikaan,
sanoo Herra, israelilaiset tulevat
yhdessä Juudan kansan kanssa. He
kulkevat itkien lakkaamatta ja etsivät
Herraa, Jumalaansa. ⁵ Siionia he
kysyvät, sinne he suuntaavat kulkunsa:

'Tulkaa, liittykäämme Herran kanssa
iankaikkiseen liittoon, joka ei unohdu!'

⁶ Eksyneitten lampaiden lauma
oli minun kansani.

Heidän paimenensa olivat
johtaneet heidät harhaan
eksyttävillä vuorilla.

He kulkivat vuorelta kukkulalle,
unohtivat lepopaikkansa.

⁷ Kaikki, jotka heitä tapasivat,
kalvoivat heitä,

heidän ahdistajansa sanoivat:
'Emme tule syyllisiksi'.

He olivat tehneet syntiä
Herraa vastaan,

Herraa, joka on vanhurskauden
asumus ja heidän
isiensä toivo.'

⁸ Paetkaa Baabelista,
lähtekää pois kaldealaisten maasta,
kulkekaa kuin johtokauriit
lauman edellä."

Baabel joutuu ryöstettäväksi

⁹ "Katso, minä herätän ja tuon
Baabelia vastaan
suurten kansojen joukot
pohjoisesta maasta.

Ne järjestäytyvät rintamaan
sitä vastaan,
sieltä päin se valloitetaan.

Heidän nuolensa ovat kuin
taitava soturi,

joka ei palaa tyhjin toimin.

¹⁰ Kaldea joutuu ryöstetyksi,
kaikki sen ryöstäjät saavat
kyllikseen saalista,

sanoo Herra.

¹¹ Iloitkaa vain, riemuitkaa vain,
te minun perintöösani riistäjät,
hypelkää kuin vasikat niityllä
ja hirnukaa kuin oriit!

¹² Äitinne joutuu suureen häpeään,
synnyttäjänne saa hävetä.

Katso, kansoista vihoviimeinen,
autiomaan, kuiva aavikko!

¹³ Herran vihan tähden siitä

tulee asumaton,
se on oleva aivan autio.

Jokainen Baabelin kautta kulkeva
tyrmistyy
ja viheltää kaikkien sen vitsausten
vuoksi.

¹⁴ Käykää rintamaan Baabelia
vastaan sen ympärille,
kaikki te jousen jännittäjät.
Ampukaa sitä, älkää säästäkö
nuolia,

sillä se on tehnyt syntiä
Herraa vastaan.

¹⁵ Nostakaa sotahuuto sitä vastaan
joka taholta!

Se antautuu, sen tornit kaatuvat
ja sen muurit sortuvat,
sillä tämä on Herran kosto;
kostakaa sille,
tehkää sille niin kuin se itse
on tehnyt.

¹⁶ Hävittäkää Baabelista kylväjät
ja ne, jotka tarttuvat sirppiin
korjuuaikana.

Kukin kääntyy oman kansansa luo,
pakenee omaan maahansa

sortajan miekkaa pakoon."

Herra antaa kansalleen anteeksi

¹⁷ "Israel on kuin laumasta eksynyt
lammas, jonka leijonat ovat ajaneet
eksyksiin. Assurin kuningas söi sitä
ensin, ja nyt viimeksi Nebukadressar,
Baabelin kuningas, kalusi sen luut.

¹⁸ Sen tähden Herra Sebaot, Israelin
Jumala, sanoo näin: Katso, minä
rankaisen Baabelin kuningasta ja hänen
maataan, niin kuin minä rankaisin
Assurin kuningasta. ¹⁹ Minä tuon
Israelin takaisin omille laidunmailleen.
Se saa käydä laitumella Karmelilla ja
Baasanissa ja syödä kyllikseen Efraimin
vuorilla ja Gileadissa.

²⁰ Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo
Herra, etsitään Israelin rikosta, mutta
sitä ei enää ole, ja Juudan syntiä, mutta
sitä ei löydetä, sillä minä annan anteeksi
niille, jotka minä jätän jäljelle."

Ylpeä Baabel uhitteli Herraa vastaan

²¹ Merataimin maata vastaan:

"Käy sen kimppuun
ja Pekodin asukkaiden kimppuun.
Hävitä heidät, vihi heidät
tuhon omiksi,
aja heitä takaa, sanoo Herra.
Tee aivan niin kuin minä olen
sinua käsenyt.

²² Maassa on sodan melske,
suuri hävitys!

²³ Kuinka onkaan särjetty ja
rikottu vasara,
joka löi koko maanpiiriä!

Kuinka onkaan Baabelista tullut
tyrmistyksen aihe kansojen seassa!

²⁴ Minä viritin sinulle ansan,
ja sinä jäit kiinni, Baabel,
ennen kuin huomasitkaan.
Sinut tavattiin ja otettiin kiinni,
sillä sinä olit noussut taisteluun
Herraa vastaan.

²⁵ Herra avasi varastonsa
ja toi esiin vihansa aseet.
Herralla, Herralla Sebaotilla,
on tehtävänä työ
kaldealaisten maassa.

²⁶ Tulkaa sen kimppuun
maan ääritä,
avatkaa sen aitat!
Heittäkää kaikki läjiin kuin lyhteet,
vihkikää se tuhon omaksi.
Siitä ei saa jäädä mitään jäljelle.

²⁷ Hävittäkää kaikki sen härät,
menkööt ne teurastettaviksi.
Voi Baabelin asukkaita,
sillä heidän päivänsä on tullut,
heidän rangaistuksensa aika.

²⁸ Kuulkaa!
Pakenevia ja pelastuneita
Baabelin maasta!
He tulevat kertomaan Siionissa
Herran, meidän Jumalamme,
kostosta,
hänen temppelinsä hävityksen
kostosta.

²⁹ Kutsukaa Baabelia vastaan
ampujat,
kaikki jousimiehet!
Leiriytykää sen ympärille,

älkөөn kukaan pääskö pakoon.
Maksakaa sille sen tekojen mukaan,
tehkää sille aivan niin kuin

se on tehnyt,
sillä se on uhittelut Herraa,
Israelin Pyhää vastaan.

³⁰ Sen tähden nuorukaiset kaatuvat
Baabelin kaduille
ja kaikki sen soturit saavat
surmansa sinä päivänä,
sanoo Herra.

³¹ Katso, minä olen sinua vastaan,
sinä julkea,
sanoo Herra, Herra Sebaot.
Sinun päiväsi on tullut,
sinun rangaistuksesi aika.

³² Tuo julkea kompastuu ja kaatuu,
eikä hänellä ole nostajaa.
Minä sytytän hänen kaupunkinsa
tuleen,
joka tuhoaa kaiken hänen
ympäritään."

Herra Sebaot on Israelin lunastaja

³³ "Näin sanoo Herra Sebaot:
Sorretti on Israel, niin myös Juuda.
Kaikki heidän vangitsijansa
pitävät heistä kiinni
eivätkä tahdo päästää heitä
vapaiksi.

³⁴ Mutta heidän lunastajansa
on väkevä,
Herra Sebaot on hänen nimensä.
Hän ajaa heidän asiansa
antaakseen rauhan
heidän maalleen

mutta Baabelin asukkaille
rauhattomuuden."

Baabel jää autioksi

³⁵ "Miekka kaldealaisia vastaan,
sanoo Herra,
ja Baabelin asukkaita vastaan,
sen ruhtinaita ja viisaita vastaan!
³⁶ Miekka tyhjänpuhujia vastaan,
ja heistä tulee typeryksiä!
Miekka sen sankareita vastaan,
ja he kauhistuvat!
³⁷ Miekka sen hevosia ja
vaunuja vastaan
ja kaikkea sen sekakansaa vastaan,
ja heistä tulee naisia!
Miekka sen aarteita vastaan,
ja ne ryöstetään!
³⁸ Helle sen vesiä vastaan, ja
ne kuivuvat,
sillä se on veistettyjen
jumalankuvien maa
ja hirmuisista jumalistaan he
mielettöminä kerskailevat.
³⁹ Sen tähden siellä asuvat
autiomaan eläimet,
sakaalit ja strutsit.
Ikinä ei siellä ihminen asu,
se jää asumattomaksi polvesta
polveen.
⁴⁰ Niin kuin oli silloin,
kun Jumala hävitti Sodomian ja
Gomorran ja niiden naapurit,
sanoo Herra,
niin ei Baabelissakaan enää
asu kukaan,
ei oleskele yksikään ihminen."

Pohjoinen kansa hyökkää Baabelin kimppuun

⁴¹ "Katso, kansa tulee pohjoisesta,
suuri kansa,
monet kuninkaat nousevat
maan perimmäisiltä ääritä.
⁴² He käyttävät jousta ja keihästä,
he ovat julmia ja armottomia.
Heidän äänensä on kuin
meren pauhu.
He ratsastavat hevosilla
järjestäytyneinä kuin soturit
taisteluun
sinua vastaan, tytär Baabel.
⁴³ Baabelin kuningas on kuullut
sanoman heistä,
ja hänen kätensä ovat hervonneet.
Hänet on vallannut ahdistus,
tuska kuin synnyttävän naisen.
⁴⁴ Niin kuin leijona, joka hyökkää
Jordanin tiheiköstä lakastumattomalle
laitumelle, minä karkotan heidät äkisti
ja asetan kaitsijaksi hänet, joka on
valittu. Sillä kuka on minun vertaiseni
ja kuka vetää minut tilille? Kuka on
se paimen, joka voi seisoa minun
edessäni?
⁴⁵ Kuulkaa siis Herran suunnitelma,
jonka hän on suunnitellut Baabelia
varten, ja hänen ajatuksensa, jotka
hän on ajatellut kaldealaisten maasta:
Totisesti, nuo lauman vähäiset
raahataan pois, totisesti, niiden laidun
tulee autioksi. ⁴⁶ Huuto kuuluu: 'Baabel
on valloitettu', ja maa vapisee. Kansojen
keskuudesta kuuluu parku."

Herra kostaa Baabelille

51 "Näin sanoo Herra:
Katso, minä herätän Baabelia

vastaan,

Leeb-Kaamain asukkaita vastaan,
tuhota tuottavan tuulen.

² Minä lähetän Baabeliin viljan

viskaajat,

jotka viskaavat Baabelin hajalleen
ja tyhjentävät maan.

He käyvät sitä vastaan joka taholta
onnettomuuden päivänä.

³ Älköön jousimies jännittääkö

joustaan,

älköön rehvastelko

rintahaarniskassaan.

Älkää säälikö sen nuorukaisia,

vihkikää tuhon omaksi koko

sen sotajoukko.

⁴ Surmattuja kaatuu kaldealaisten

maassa

lävistettyinä sen kaduille.

⁵ Mutta Israel ja Juuda eivät

ole leskiä,

Jumalansa, Herran Sebaotin,

hylkäämiä,

vaikka heidän maansa on täynnä

syllisyyttä

Israelin Pyhän edessä.

⁶ Paetkaa Baabelista,

jokainen paetkoon henkensä

edestä,

ettette tuhoutuisi sen syntien

vuoksi.

Tämä on Herran koston aika;

hän maksaa Baabelille sen
ansion mukaan."

Baabel – Herran juovuttava malja

⁷ "Baabel oli Herran kädessä

kultainen malja,

joka juovutti koko maan.

Kansat joivat sen viiniä,

sen tähden niistä tuli mielettömiä.

⁸ Hetkessä Baabel kaatui ja

murskaantui –

valittakaa hänen vuokseen!

Hakekaa hänen kipuunsa balsamia,
ehkä hän paranee."

⁹ Me olemme parantaneet

Baabelia,

mutta hän ei ole parantunut.

Jättäkää hänet, mennään pois,

kukin omaan maahansa,

sillä hänen tuomionsa ulottuu

taivaaseen,

kohooa pilviin asti.

¹⁰ Herra on tuonut julki meidän

vanhurskautemme.

Tulkaa, julistakaamme Siionissa,

mitä Herra, meidän Jumalamme,

on tehnyt!

¹¹ Teroittakaa nuolet,

täyttäkää viinet!

Herra on herättänyt Meedian

kuninkaiden hengen,

sillä hänen suunnitelmansa

Baabelia vastaan on,

että se hävitetään.

Se on Herran kosto,

hänen temppelinsä hävityksen

kosto.

¹² Kohottakaa lippu Baabelin
muureja vastaan,
vahvistakaa vartiosto,
asettakaa vartijat ja väijyjät
paikoilleen.

Sillä Herra on suunnitellut ja
myös tekee sen,
mitä hän on puhunut Baabelin
asukkaita vastaan.

¹³ Sinä, joka asut suurten vetten
äärellä suurine aarteinesi,
sinun loppusi on tullut,
väärän voittosi mitta on täyttynyt.

¹⁴ Herra Sebaot on vannonut
itsensä kautta:
"Totisesti, minä täytän sinut
ihmisillä kuin heinäsirkoilla,
ja he nostavat voitonhuudon
sinua vastaan."

Herran voiman ja viisauden ylistys

¹⁵ Herra on tehnyt maan
voimallaan,
valmistanut maanpiirin
viisaudellaan
ja levittänyt taivaat taidollaan.

¹⁶ Kun hän antaa äänensä kuulua,
vedet satavat kohisten taivaalta.
Hän nostaa pilvet maan ääristä,
tekee salamoillaan sateen
ja tuo tuulen varastoistaan.

¹⁷ Mutta jokainen ihminen on
älytön, tietoa vailla.
Jokainen kultaseppä saa häpeän
jumalankuvistaan,
sillä hänen valamansa kuvat
ovat petosta,

ei niissä ole henkeä.

¹⁸ Ne ovat tyhjänpäiväisiä,
naurettavia tekeleitä.
Ne tuhotaan, kun niiden
rangaistuksen aika tulee.

¹⁹ Niiden kaltainen ei ole hän,
joka on Jaakobin osa.
Hän on luonut kaiken, myös
perintöheimonsa.
Herra Sebaot on hänen nimensä.

Baabel – Herran tuomion vasara

²⁰ "Sinä olit minun vasarani, Baabel,
minun sota-aseeni.

Minä murskasin sinulla kansoja,
tuhosin valtakuntia.

²¹ Minä murskasin sinulla hevosen
ja ratsastajan,
murskasin vaunut ja ajajan.

²² Minä murskasin sinulla miehen
ja naisen,
murskasin vanhan ja nuoren,
murskasin nuorukaisen ja neitosen.

²³ Minä murskasin sinulla paimenen
ja hänen laumansa,
murskasin peltomiehen ja hänen
juhtaparinsa.

Minä murskasin sinulla
käskynhaltijat ja maaherrat."

Herra kostaa Baabelille Siionin hävityksen

²⁴ "Minä maksan Baabelille ja kaikille
Kaldean asukkaille teidän silmienne
edessä, sanoo Herra, kaiken pahan,
minkä he ovat tehneet Siionille.

²⁵ Minä käyn sinun kimppuusi,
 sinä hävityksen vuori,
 joka hävitit koko maan,
 sanoo Herra.
 Minä ojennan käteni sinua kohti ja
 vieritän sinut alas kalliolta.
 Minä teen sinusta poltetun vuoren.
²⁶ Ei sinusta enää oteta kulmakiveä
 eikä perustuskiveä,
 vaan sinusta tulee ikuisesti autio,
 sanoo Herra.
²⁷ Nostakaa lippu maassa,
 puhaltakaa pasuunaan kansojen
 keskellä,
 vihkikää kansat Baabelia vastaan.
 Kutsukaa sitä vastaan Araratin,
 Minnin ja Askenasin
 valtakunnat,
 asettakaa päällikkö sitä vastaan,
 antakaa tulla hevosia kuin pörheitä
 heinäsiirkantoukkia.
²⁸ Vihkikää kansat sotaan
 sitä vastaan,
 Meedian kuninkaat ja sen
 käskynhaltijat,
 kaikki sen päämiehet ja koko sen
 vallassa oleva maa.
²⁹ Maa vapisee ja vääntelee
 tuskasta,
 sillä Herran suunnitelma Baabelia
 vastaan toteutuu:
 hän tekee Baabelin maasta
 asumattoman aavikon.
³⁰ Baabelin sankarit ovat lakanneet
 taistelemasta,
 he istuvat linnoituksissaan.

Heidän voimansa on rauennut,
 he ovat muuttuneet naisiksi.
 Baabelin asuinpaikat on poltettu,
 sen porttien salvat rikottu.
³¹ Lähetti juoksee lähettiä vastaan,
 sanansaattaja sanansaattajaa
 vastaan.
 Baabelin kuninkaalle ilmoitetaan,
 että hänen kaupunkinsa on
 kokonaan valloitettu.
³² Sen kahlauspaikat on vallattu
 ja ruovikot poltettu;
 soturit ovat kauhuissaan.
³³ Sillä näin sanoo Herra Sebaot,
 Israelin Jumala:
 Tytär Baabel on kuin puimatanner,
 jota poljetaan.
 Vielä vähän aikaa, niin elon aika
 tulee."
³⁴ Siion sanoo:
 "Nebukadressar, Baabelin
 kuningas, on syönyt
 minut suihin
 ja saattanut minut sekasortoon,
 pannut minut syrjään kuin
 tyhjän astian.
 Hän on niellyt minut kuin
 lohikäärme,
 täyttänyt vatsansa herkuillani ja
 sysännyt minut pois."
³⁵ "Kärsimäni väkivalta ja
 raadeltu lihani tulkoon
 Baabelin päälle",
 sanoo Siionin asukas.
 "Vereni tulkoon Kaldean
 asukkaiden päälle",

sanoo Jerusalelm.

³⁶ Sen tähden, näin sanoo Herra:

"Katso, minä ajan sinun asiasi
ja kosten sinun puolestasi.

Minä kuivaan hänen merensä
ja ehdytän hänen lähteensä.

³⁷ Baabel muuttuu kivistä kiviä, sakaalien asuinpaikaksi,
tyrmistyksen ja ivan vihellyksen
aiheeksi,

kun siellä ei ole yhtään asukasta.

³⁸ Kaldealaiset karjuvat yhdessä
kuin nuoret leijonat,
murisevat kuin leijonien pennut.

³⁹ Kun he ovat kiihkeimmillään,
minä laitan heille juomingit
ja juovutan heidät niin, että
he riemastuvat.

Sitten he nukkuvat ikuisen uneen
eivätkä herää, sanoo Herra.

⁴⁰ Minä vien heidät teurastettaviksi
kuin karitsat,
kuin pässit ja pukit."

Herra kosta Baabelin epäjumalille

⁴¹ "Kuinka onkaan Seesak
kukistunut,
vallattu se, jota koko maa ylisti!
Kuinka onkaan Baabelista tullut
tyrmistyksen aihe kansojen
keskuudessa!

⁴² Meri nousi Baabelin yli,
Baabel peittyi aaltojen pauhuun.

⁴³ Sen kaupungeista on tullut
autioita,
kuivaa maata ja aroa,
maata, jossa ei asu kukaan

eikä kulje yksikään ihminen.

⁴⁴ Minä rankaisen Beeliä Baabelissa
ja vedän ulos hänen kidastaan,
mitä hän on niellyt.

Kansat eivät enää virtaa hänen
luokseen,

ja Baabelin muurikin on kaatunut.

⁴⁵ Lähde pois sen keskeltä,
minun kansani!

Paetkoon jokainen henkensä
edestä

Herran palavan vihan vuoksi,

⁴⁶ ettei sydämenne raukeaisi
ettekä pelästyisi sanomaa, joka
kuullaan maassa.

Tänä vuonna tulee tämä sanoma ja
seuraavana vuonna tuo sanoma, kun
maassa on väkivaltaa ja hallitsija nousee
hallitsijaa vastaan.

⁴⁷ Sen tähden, katso, päivät tulevat,
jolloin minä vaadin tilille Baabelin
jumalankuvat.

Koko sen maa joutuu häpeään,
ja kaikkialla makaa sen kaatuneita.

⁴⁸ Silloin huutavat riemusta
Baabelin vuoksi
taivas ja maa ja kaikki, mitä
niissä on.

Pohjoisesta tulevat sen hävittäjät,
sanoo Herra.

⁴⁹ Myös Baabelin on sorruttava
Israelin surmattujen vuoksi,
koska Baabelin vuoksi
kaikkialla maassa makaa
surmattuja.

⁵⁰ Te miekalta pelastuneet,

menkää, älkää pysähtykö!
Muistakaa Herraa kaukanakin,
ja olkoon Jerusalemin sydämellänne.

⁵¹ Me häpeämme, sillä meidän
täytyy kuulla pilkkaa.

Häpeä peittää meidän kasvomme,
sillä muukalaiset ovat tunkeutuneet
Herran huoneen pyhiin paikkoihin.

⁵² Sen tähden, katso, päivät tulevat,
sanoo Herra,
jolloin minä vaadin tilille Baabelin
jumalankuvat.

Kaikkialla maassa voihkivat
haavoittuneet.

⁵³ Vaikka Baabel astuisi ylös
taivaaseen,
vaikka se linnoittautuisi
tavoittamattomiin
korkeuksiin,

sittenkin sille tulisivat minulta
hävittäjät,
sanoo Herra.

⁵⁴ Baabelista kuuluu huuto,
kaldealaisten maassa on
suuri hävitys,

⁵⁵ sillä Herra hävittää Baabelin
ja lopettaa sieltä suuren melskeen.
Baabel pauhasi kuin suuret
meren aallot,
sen kohina oli suuri.

⁵⁶ Hävittäjä käy Baabelin kimppuun,
sen sankarit vangitaan,
heidän jousensa murretaan,
sillä Herra on Jumala, joka kostaa,
hän maksaa täydellä mitalla.

⁵⁷ Minä juovutan sen ruhtinaat
ja viisaat,
sen käskynhaltijat, päämiehet
ja sankarit.

He nukkuvat ikuiseen uneen
eivätkä enää herää,
sanoo Kuningas, jonka nimi on
Herra Sebaot.

⁵⁸ Näin sanoo Herra Sebaot:
Laajan Baabelin muuri hajotetaan
maan tasalle
ja sen korkeat portit sytytetään
tuleen.

Kansat näkevät vaivaa
tyhjän tähden,
kansakunnat väsyttävät itsensä
tulen hyväksi."

Jeremian profetia luetaan Baabelissa

⁵⁹ Asia, jonka profeetta Jeremia
käski Serajan, Neerian pojan,
Mahsejan pojanpojan, toimittaa,
kun tämä lähti Sidkian, Juudan
kuninkaan, kanssa Baabeliin hänen
neljäntenä hallitusvuotenaan. Seraja
oli majoituspäällikkö.

⁶⁰ Jeremia kirjoitti kaikesta
onnettomuudesta, joka kohtaisi
Baabelia, kirjaan kaikki nämä sanat,
jotka on kirjoitettu Baabelia vastaan.

⁶¹ Jeremia sanoi Serajalle: "Kun tulet
Baabeliin, niin katso, että luet siellä
ääneen kaikki nämä sanat ⁶² ja sano
sitten: 'Herra, sinä olet ilmoittanut
hävittäväsi tämän paikan niin
perusteellisesti, ettei tänne jää yhtään
asukasta, ei ihmistä eikä eläintä, vaan

siitä tulee ikuinen autiomaan.⁶³ Kun olet lukenut tämän kirjan loppuun, sido siihen kivi ja viskaa se Eufratiin.⁶⁴ Sano sitten: 'Näin uppoaa Baabel eikä enää nouse sen onnettomuuden vuoksi, jonka minä sille tuotan. Heidän voimansa raukeaa.'

Tähän päättyvät Jeremian sanat.

JEREMIAN AJAN HISTORIAA, 52

Sidkia Juudan kuninkaana

52 Sidkia oli kahdenkymmenen yhden vuoden ikäinen tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär Libnasta.² Sidkia teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan niin kuin Joojakim oli tehnyt.³ Herran vihan tähden Jerusalemlle ja Juudalle kävi niin kuin kävi, ja viimein Herra heitti heidät pois kasvojensa edestä. Sidkia nousi kapinaan Baabelin kuningasta vastaan.

Jerusalemien valloitus ja Sidkian kohtalo

⁴ Sidkian yhdeksännen hallitusvuoden kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, Baabelin kuningas Nebukadnessar hyökkäsi koko sotajoukollaan Jerusalemiä vastaan. He leiriytyivät kaupungin ulkopuolelle ja rakensivat piiritysvallin sen ympärille.⁵ Kaupunki oli piiritettyä kuningas Sidkian yhdenteentoista vuoteen asti.

⁶ Neljännen kuun yhdeksäntenä päivänä, kun nälänhätä kaupungissa oli käynyt ankaraksi eikä maan kansalla enää ollut ruokaa,⁷ kaupungin muuriin murrettiin aukko. Kaikki sotilaat pakenivat ja lähtivät yöllä ulos kaupungista muurien välitse vievää porttitietä, joka on kuninkaan puutarhan puolella, ja menivät Jordanin tasangolle päin. Kaldealaiset olivat kaupungin ympärillä.⁸ Kaldealaisten sotajoukko ajoi kuningasta takaa, ja he saavuttivat Sidkian Jerikon aroilla. Koko hänen sotaväkensä oli hajaantunut ja jättänyt hänet.

⁹ Kaldealaiset ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Baabelin kuninkaan eteen Riblaan, joka on Hamatin maassa, ja tämä julisti hänelle tuomion.¹⁰ Baabelin kuningas teurastutti Sidkian pojat hänen silmiensä edessä. Hän teurastutti Riblassa myös kaikki Juudan ruhtinaat.¹¹ Hän käski sokaista Sidkian silmät, kytkeä hänet vaskikahleisiin ja viedä hänet Baabeliin. Siellä Baabelin kuningas heitti hänet vankilaan, jossa hän oli kuolinpäiväänsä asti.

Temppelin hävitys ja Juudan pakkosiirtolaisuus

¹² Baabelin kuninkaan Nebukadnessarin yhdeksännentoista hallitusvuoden viidennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, tuli Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, joka palveli Baabelin kuningasta, Jerusalemiin.¹³ Hän poltti

Herran temppelin, kuninkaanlinnan ja kaikki Jerusalemin talot. Kaikki suuret rakennukset hän poltti.

¹⁴ Kaldealaisten sotajoukko, joka henkivartijoiden päälliköllä oli mukanaan, repi maahan kaikki Jerusalemin ympärillä olevat muurit.

¹⁵ Osan kaupunkiin jäljelle jääneestä köyhästä kansasta, jäljellä olevat käsityöläiset sekä Baabelin kuninkaan puolelle menneen väen Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, vei pakkosiirtolaisuuteen. ¹⁶ Mutta osan maan köyhistä Nebusaradan, henkivartijoiden päällikkö, jätti jäljelle viinitarhureiksi ja maanviljelijöiksi.

¹⁷ Kaldealaiset särkivät Herran temppelin vaskipylväät, altaiden jalustat ja vaskimeren, ja veivät kaiken niiden vasken Baabeliin. ¹⁸ He ottivat myös padat, lapiot, veitset, maljat, kupit ja muut vaskiesineet, joita oli käytetty jumalanpalveluksessa.

¹⁹ Henkivartijoiden päällikkö otti myös vadit, hiilipannut, maljat, kattilat, lampunjalat, kupit ja kulhot, jotka olivat kokonaan kultaa tai hopeaa. ²⁰ Hän otti myös kaksi pylvästä, vaskimeren, kaksitoista vaskihärkää, jotka olivat sen alla, sekä altaiden jalustat, jotka Salomo oli teettänyt Herran temppeliin. Näiden esineiden vaski ei ollut punnittavissa. ²¹ Kummankin pylvään korkeus oli kahdeksantoista kyynärää, ja kahdentoista kyynärän pituinen

nauha ulottui niiden ympäri. Pylvään seinämän vahvuus oli neljä sormenleveyttä; pylväs oli ontto.

²² Pylvään päässä oli vaskinen pylväskruunu. Kummankin kruunun korkeus oli viisi kyynärää, ja sen ympärillä oli ristikkokoriste ja granaattiomenia, kaikki vaskea. Myös toisessa pylväässä oli samanlainen pylväskruunu ja ristikkokoriste sekä granaattiomienat. ²³ Pylvään päässä ristikkokoristeen päällä oli ympäriinsä sata granaattiomenea, joista yhdeksänkymmentäkuusi riippui koristeen ulkopuolella.

²⁴ Henkivartijoiden päällikkö otti kiinni ylipappi Serajan, häntä lähimmän papin Sefanjan sekä kolme ovenvartijaa.

²⁵ Kaupungista hän otti kiinni erään hoviheraan, joka oli sotaväen tarkastaja, ja kuninkaan seitsemän lähintä miestä, jotka tavattiin kaupungista, sekä sotaväen päällikön kirjurin, joka värväsi kansaa sotapalvelukseen, ja maan kansasta kuusikymmentä miestä, jotka tavattiin kaupungista. ²⁶ Nämä henkivartijoiden päällikkö Nebusaradan otti kiinni ja vei heidät Baabelin kuninkaan eteen Riblaan. ²⁷ Baabelin kuningas surmautti heidät Riblassa, Hamatin maassa. Näin Juuda vietiin maastaan pakkosiirtolaisuuteen.

²⁸ Tämä on sen väen määrä, jonka Nebukadressar vei seitsemäntenä hallitusvuotenaan pakkosiirtolaisuuteen: 3.023

juutalaista. ²⁹ Nebukadressarin kahdeksantentoista vuotena Jerusalemit vietiin pakkosiirtolaisuuteen 832 henkeä. ³⁰ Nebukadressarin kahdentenäkymmenentenäkolmantena vuotena henkivartijoiden päällikkö Nebusaradan vei pakkosiirtolaisuuteen 745 juutalaista. Kaikkiaan pakkosiirtolaisuuteen vietyjä oli 4.600 henkeä.

Kuningas Joojakin armahdetaan

³¹ Kun oli kulunut kolmekymmentäseitsemän vuotta siitä, kun Juudan kuningas Joojakin oli viety pakkosiirtolaisuuteen, Evil-Merodak, Baabelin kuningas,

armahti Juudan kuninkaan Joojakinin ja päästi hänet pois vankilasta. Tämä tapahtui samana vuonna, jona Evil-Merodak tuli kuninkaaksi, sen kahdennentoista kuun kahdentenäkymmenentenäviidentenä päivänä. ³² Hän puhutteli Joojakinia ystävällisesti ja antoi hänen istua arvokkaammalla paikalla kuin muut kuninkaat, jotka olivat hänen luonaan Baabelissa. ³³ Joojakin sai vaihtaa pois vanginpuvun, ja hän aterioi aina Baabelin kuninkaan luona, niin kauan kuin eli. ³⁴ Hän sai Baabelin kuninkaalta elatuksensa joka päivä koko elämänsä ajan, kuolinpäiväänsä asti.

VALITUSVIRRET

Jerusalemin kurjuus ja murhe

1 Kuinka istuukaan yksinään
tuo väkirikas kaupunki!
Lesken kaltaiseksi on tullut
tuo suuri kansojen joukossa.
Maakuntien ruhtinatar
on joutunut pakkotyöhön.
² Katkerasti hän itkee yössä
kyyneleet poskillaan.
Ei hänelle löydy lohduttajaa
kaikkien hänen rakastajiensa
joukosta.
Kaikki ystävät ovat hänet
pettäneet,
heistä on tullut hänen vihollisiaan.
³ Juuda on joutunut
pakkosiirtolaisuuteen
kurjuuden ja raskaan raadannan
jälkeen;
se asuu kansojen seassa
eikä löydä lepopaikkaa.
Kaikki sen vainoojat saavuttivat sen
ahdistuksien keskellä.
⁴ Siionin tiet surevat,
sillä juhlille tulijoita ei ole.
Kaikki hänen porttinsa ovat
autioina,
hänen pappinsa huokailevat,
hänen neitsyensä ovat
murheissaan.
Siionilla on katkera mieli.
⁵ Siionin ahdistajista on tullut
valtiaita,

hänen vihollisensa menestyvät,
sillä Herra on antanut Siionille
murhetta
hänen rikkomustensa paljouden
tähtien.
Hänen pienet lapsensa kulkivat
vankeuteen
ahdistajien ajamina.
⁶ Tytär Siion on menettänyt
kaiken loistonsa.
Hänen ruhtinaansa ovat
kuin peurat,
jotka eivät löydä laidunta.
He kulkevat voimattomina
vainoojaa paeten.
⁷ Jerusalemin muistelee
kurjuutensa ja kodittomuutensa
päivinä
kaikkeaa kallisarvoista,
mitä hänellä oli muinaisina aikoina.
Mutta kun hänen kansansa sortui
ahdistajan käsiin,
hänellä ei ollut auttajaa.
Ahdistajat katselivat nauraen
hänen tuhoaan.
⁸ Jerusalemin on tehnyt raskaasti
syntiä,
sen tähden hänestä on tullut
saastainen.
Kaikki, jotka häntä kunnioittivat,
halveksivat häntä,
kun näkevät hänen
alastomuutensa.

Itsekin hän huokaa ja kääntyy pois.

⁹ Saastaisuus näkyy hänen
helmoissaan.

Hän ei ajatellut tulevaisuuttaan.

Siksi hän sortui järkyttävästi,
eikä hänellä ole lohduttajaa.

Katso, Herra, minun kurjuuttani,
sillä vihollinen ylvästelee!

¹⁰ Vihollinen ojensi kätensä
kaikkia kaupungin kalleuksia kohti.
Jerusalem näki, kuinka pakanat
tunkeutuivat pyhäkköön,
ne, joista sinä olit antanut käskyn,
etteivät he saa tulla sinun
seurakuntaasi.

¹¹ Kaikki sen kansa huokaa
etsiessään leipää.

He ovat vaihtaneet kalleutensa
ruokaan

pysyäkseen elossa.

Herra, katso ja näe,
kuinka halveksittu minusta
on tullut!

¹² Eikö tämä liikuta teitä, kaikki
te ohikulkijat?

Katsokaa ja nähkää:

onko kipua, sellaista kuin
minun kipuni,

joka on pantu kannettavakseni,
jolla Herra on murehduttanut
minua

palavan vihansa päivänä?

¹³ Korkeudesta hän lähetti tulen,
joka ankarasti kuritti luitani.
Hän viritti verkon jaloilleni
ja pani minut peäntymään.

Hän teki minusta aution,
ainaisesti sairaan.

¹⁴ Minun rikokseni on sidottu
ikeeksi,

hänen kätensä punoi ne yhteen,
ja ies pantiin minun niskaani;
hän sai voimani raukeamaan.

Herra antoi minut niiden käsiin,
joita vastaan olen voimaton.

¹⁵ Herra peräti hylkäsi
kaikki uljaat urhot keskelläni.
Hän määräsi ajan minua vastaan
murskatakseni valiosoturini.
Herra polki viinikuurnan neitsyelle,
tytär Juudalle.

Profeetta itkee hävitettyä Jerusalemia

¹⁶ Kaikkea tätä minä itken,
silmäni, silmäni vuotavat vettä.
Kaukana on minusta lohduttaja,
joka virvoittaisi sieluani.
Lapseni ovat tyrmistyneet,
sillä vihollinen on päässyt voitolle.

¹⁷ Siion levittää kätensä,
kukaan ei lohduta häntä.
Herra on käsenyt Jaakobia vastaan
ahdistajat joka taholta.
Jerusalemista on tullut saastainen
heidän keskellään.

¹⁸ Herra on tehnyt oikein,
sillä minä olen kapinoinut hänen
sanaansa vastaan.

Kuulkaa, kaikki kansat,
ja katsokaa minun tuskaani!
Neitsyeni ja nuorukaiseni
ovat joutuneet vankeuteen.

¹⁹ Minä kutsuin rakastajiani,

mutta he pettivät minut.
 Pappini ja vanhimpani kuolivat
 kaupungissa,
 kun he etsivät itselleen ruokaa
 pysyäkseen hengissä.
²⁰ Katso, Herra, minulla on ahdistus,
 sisimpäni kuohuu!
 Sydäntäni kouristaa rinnassani,
 sillä minä olen ollut hyvin
 kapinallinen.
 Ulkona minulta riisti lapset miekka,
 sisällä rutto.
²¹ Ihmiset ovat kuulleet, kuinka
 minä huokailen,
 minulla ei ole lohduttajaa.
 Kaikki viholliseni ovat kuulleet
 onnettomuudestani,
 ja he iloitsivat, kun sinä teit tämän.
 Sinä annoit tulla päivän, jonka
 olit ilmoittanut.
 Käyköön heidän samoin
 kuin minun!
²² Tulkoon heidän kaikki
 pahuutensa sinun eteesi,
 ja kohtele heitä samalla tavoin
 kuin olet kohdellut minua
 kaikkien rikosteni tähden.
 Minun huokaukseni ovat monet,
 ja sydämeni on sairas.

Jumalan tuomio kohtasi tytär Siionia

2 Kuinka onkaan Herra vihassaan
 peittänyt pilveen tytär Siionin!
 Hän heitti taivaasta maahan
 Israelin kunnian
 eikä muistanut jalkojensa
 astinlautaa

vihansa päivänä.
² Herra on säälimättä hävittänyt
 kaikki Jaakobin asuinpaikat,
 hän on vihassaan hajottanut
 tytär Juudan linnoitukset.
 Hän on maahan painanut ja
 häpäissyt
 valtakunnan ja sen ruhtinaat.
³ Hän on hakannut hehkuvassa
 vihassaan poikki
 Israelin sarven kokonaan.
 Hän veti pois oikean kätensä,
 kun vihollinen hyökkäsi.
 Hän poltti Jaakobia kuin
 liekehtivä tuli,
 joka syö kaiken ympäriltään.
⁴ Hän jännitti jousensa kuin
 vihollinen,
 seisoi oikea käsi koholla
 kuin vihamies ja tappoi kaiken,
 mihin silmä oli ihastunut.
 Hän vuodatti vihansa kuin tulen
 tytär Siionin majaan.
⁵ Herrasta on tullut kuin vihollinen.
 Hän on hävittänyt Israelin:
 hän on hävittänyt kaikki sen
 palatsit,
 tuhonnut sen linnoitukset
 ja antanut tytär Juudalle
 paljon surua ja murhetta.
⁶ Hän on runnellut asumuksensa
 kuin puutarhamajan,
 hävittänyt juhliensa paikan.
 Herra on saattanut Siionissa
 unohduksiin
 juhla-ajat ja sapatit,

vihansa vimmassa hän piti halpana
kuninkaat ja papit.

⁷ Herra on hylännyt alttarinsa,
jättänyt pyhäkkönsä
ja luovuttanut vihollisen valtaan
Siionin palatsien muurit.

Viholliset nostivat huudon
Herran huoneessa,
riemuhuudon kuin juhlapäivänä.

⁸ Herra oli päättänyt tuhota
tytär Siionin muurit.

Hän jännitti mittanuoran
eikä vetänyt kättään pois
hävittämästä.

Hän saattoi murheeseen
linnoitukset ja muurit,
yhdessä ne nääntyivät.

⁹ Siionin portit ovat vajonneet
maahan,
hän hävitti ja särki sen salvat.
Sen kuningas ja ruhtinaat ovat
joutuneet kansojen sekaan,
opetusta ei ole,
eivätkä profeetat saa näkyjä
Herralta.

¹⁰ Ääneti istuvat maassa tytär
Siionin vanhimmat.
He ovat heittäneet tomua
päänsä päälle
ja vyöttäneet säkit ylleen.
Jerusalem in neitsyet ovat
painaneet päänsä maahan.

¹¹ Silmäni ovat riutuneet itkusta,
sisimpäni kuohuu.

Maksani on maahan vuodatettu

tyttären, minun kansani,
sortumisen tähden,
sillä lapset ja imeväiset nääntyvät
kaupungin kaduilla.

¹² Äideiltään he kysyvät:
"Missä on leipää ja viiniä?"
He nääntyvät kuin sodassa
kaatuneet
kaupungin kaduilla,
heittävät henkensä äitiensä sylissä.

¹³ Kuinka puhuisin sinulle, mihin
vertaisin sinua,
tytär Jerusalem?
Mihin vertaisin sinua voidakseni
lohduttaa sinua,

neitsyt, tytär Siion,
sillä suuri kuin meri on sinun
sortumisesi?

Kuka voi sinut parantaa?
¹⁴ Profeettasi ovat sinulle nähneet
petollisia, äiteliä näkyjä.
Sinun syntiäsi he eivät ole
paljastaneet

kääntääkseen sinun kohtalosi.
Ei, he ovat nähneet sinulle
petollisia, eksyttäviä näkyjä.

¹⁵ Käsiään lyövät yhteen sinun
vuoksesi kaikki tien kulkijat,
he viheltävät ja nyökyttävät
päättään tytär Jerusalemille:

"Tämäkö on kaupunki,
jota sanottiin täydellisen kauniiksi,
koko maan iloksi?"

¹⁶ Suu ammollaan huutavat
sinua vastaan kaikki
sinun vihollisesi,

he viheltävät, kiristelevät
hampaitaan ja sanovat:
"Me olemme sinut hävittäneet!
Juuri tätä päivää odotimme,
nyt olemme saaneet sen nähdä!"
¹⁷ Herra on tehnyt sen, mitä
oli aikonut,
hän on toteuttanut sanansa,
jonka hän oli ilmoittanut
muinaisina päivinä.
Hän on hävittänyt säälimättä,
saattanut viholliset iloitsemaan
vuoksesi
ja kohottanut ahdistajiesi sarven.
¹⁸ Ihmisten sydämet huutavat
Herran puoleen.
Tytär Siionin muuri!
Anna kyyneltesi virtana vuotaa
päivät ja yöt,
älä suo itsellesi lepoa,
älkööt silmäteräsi ummistuko.
¹⁹ Nouse, huuda ja valita yöllä,
kun vartiohetket alkavat.
Vuodata sydämesi kuin vesi Herran
kasvojen eteen!
Kohota kätesi hänen puoleensa
pienten lastesi elämän puolesta,
jotka nääntyvät nälkään kaikkien
katujen kulmissa.
²⁰ Katso, Herra, ja näe, kenelle
olet tämän tehnyt!
Onko vaimojen syötävä oman
ruumiinsa hedelmät,
hellästi hoitamansa pienet lapset?
Pitääkö pappien ja profeettojen

joutua murhatuiksi Herran
pyhäkössä?
²¹ Kaduilla maassa makaa
nuorukaisia ja vanhuksia.
Minun neitsyeni ja nuorukaiseni
ovat kaatuneet miekkaan.
Sinä olet surmannut vihasi päivänä,
teurastanut säälimättä.
²² Sinä kutsuit kuin juhlan viettoon
joka taholta ne, joita kauhistuin.
Ei jäänyt jäljelle Herran
vihan päivänä,
ei pelastunutta, ei pakoon
päässyttä.
Niistä, joita olin hellästi hoitanut
ja kasvattanut,
viholliseni teki lopun.

Kurjuutta nähnyt mies

3 Minä olen mies, joka on nähnyt
kurjuutta
Herran vihan vitsan alla.
² Minut hän on johdattanut
ja kuljettanut
pimeyteen eikä valkeuteen.
³ Minua vastaan hän kääntää
yhä uudelleen
kätensä kaiken päivää.
⁴ Hän on riuduttanut lihani
ja nahkani,
murskannut minun luuni.
⁵ Hän on rakentanut varustuksia
minua vastaan
ja piirittänyt minut myrkyllä
ja vaivalla.
⁶ Pimeyteen hän on pannut
minut asumaan

kuin aikoja sitten kuolleet.
⁷ Hän on sulkenut minut muurin
 sisään, enkä pääse ulos,
 hän on pannut minut raskaisiin
 vaskikahleisiin.
⁸ Vaikka minä huudan ja valitan,
 hän sulkee korvansa rukoukseltani.
⁹ Hän on sulkenut tieni hakatuilla
 kivillä,
 tehnyt polkuni mutkaisiksi.
¹⁰ Vaaniva karhu hän on minulle,
 piilossa väijyvä leijona.
¹¹ Hän on johtanut tieni harhaan
 ja repinyt minut säpäleiksi,
 hän on jättänyt minut hylätyksi.
¹² Hän jännitti jousensa ja
 asetti minut
 nuoltensa maalitauluksi.
¹³ Hän ampui munuaisiini nuolensa,
 viinensä lapset.
¹⁴ Minusta on tullut koko kansani
 naurunaihe,
 heidän ainainen laulunsa.
¹⁵ Hän on ravinnut minua
 katkerilla yrteillä,
 juottanut minua koiruoholla.
¹⁶ Hän on pannut hampaani
 jauhamaan soraa,
 painanut minut tuhkaan.
¹⁷ Minun sieluni on hylätty
 ja rauhaton,
 olen unohtanut onnellisen elämän.
¹⁸ Minä sanoin: Mennyt on
 minun kunniani
 ja kaikki, mitä odotin Herralta.

¹⁹ Muista kurjuuttani ja
 kodittomuuttani,
 koiruohoa ja myrkyä.
²⁰ Sinä kyllä muistat,
 että sieluni on painunut maahan.
²¹ Tämän minä painan sydämeeni,
 sen tähden minä toivon.

Herran armo ei ole loppunut

²² Herran armoa on, ettemme ole
 täysin tuhoutuneet,
 sillä hänen laupeutensa ei ole
 loppunut.
²³ Se on joka aamu uusi,
 ja suuri on hänen uskollisuutensa.
²⁴ Minun sieluni sanoo: "Herra
 on osani,
 sen tähden minä panen toivoni
 häneen."
²⁵ Herra on hyvä häntä odottaville,
 jokaiselle, joka häntä etsii.
²⁶ Hyvä on hiljaisuudessa toivoa
 pelastusta Herralta.
²⁷ Miehellä on hyväksi, että
 hän kantaa
 iestä nuoruudessaan.
²⁸ Istukoon hän yksin ja hiljaa,
 kun ies on pantu hänen osakseen.
²⁹ Painakoon hän suunsa tomuun,
 ehkä on vielä toivoa.
³⁰ Kääntäköön hän posken sille,
 joka häntä lyö,
 saakoon hän yllin kyllin häväistystä.
³¹ Mutta Herra ei hylkää iäksi.
³² Jos hän on tehnyt murheelliseksi,
 hän myös armahtaa suuressa
 uskollisuudessaan.

³³ Ei hän sydämensä halusta
ihmistä vaivaa
eikä tuota hänelle tuskaa.
³⁴ Kun jalkojen alle poljetaan
kaikki maan vangit,
³⁵ kun vääristetään miehen oikeutta
Korkeimman kasvojen edessä,
³⁶ tehdään vääryyttä ihmiselle
hänen riita-asiassaan,
eikö Herra sitä näkisi?
³⁷ Kuka voi sanoa jotakin, niin
että se toteutuu,
ellei se ole Herran käsky?
³⁸ Eikö Korkeimman suusta lähde
paha ja hyvä!
³⁹ Miksi ihminen valittaa eläessään,
mies syntiensä palkkaa?

Kehotus palata Herran luo

⁴⁰ Tutkikaamme teitämme,
tarkastelkaamme niitä
ja palatkaamme Herran luo.
⁴¹ Kohottakaamme sydämemme
ja kätemme
taivaan Jumalan puoleen.
⁴² Me olemme luopuneet ja
kapinoineet.
Sinä et ole antanut anteeksi.
⁴³ Sinä verhouduit vihaasi ja
ajoit meitä takaa,
surmasit säälimättä.
⁴⁴ Sinä olet verhoutunut pilveen,
rukoukset eivät pääse läpi.
⁴⁵ Sinä teit meistä roskatunkion,
hylkytavaraa kansojen sekaan.
⁴⁶ Suu ammollaan huutavat
meitä vastaan

kaikki meidän vihollisemme.
⁴⁷ Osaksemme on tullut kauhu
ja kuoppa,
tuho ja sortuminen.
⁴⁸ Vesipurot juoksevat silmistäni
tyttären, minun kansani,
sortumisen tähden.
⁴⁹ Silmäni vuotavat lakkaamatta,
taukoamatta,
⁵⁰ kunnes Herra katsoo
ja näkee taivaasta.
⁵¹ Silmäni tuottavat tuskaa
sielulleni
kaikkien kaupunkini tyttärien
tähden.
⁵² Kiihkeästi metsästäivät minua
kuin lintua,
viholliseni ilman syytä.
⁵³ He tahtoivat tuhota kuoppaan
elämäni
ja heittivät päälleni kiviä.
⁵⁴ Vedet tulvivat pääni yli,
luulin olevani tuhon oma.
⁵⁵ Minä huusin sinun nimeäsi,
Herra,
kuopan syvyyksistä:
⁵⁶ "Älä peitä korvaasi
avunhuudoltani,
anna minun hengähtää!"
Sinä kuulit huutoni,
⁵⁷ sinä lähestyit, kun huusin sinua,
ja sanoit: "Älä pelkää."
⁵⁸ Herra, sinä ajat sieluni asian,
sinä lunastat elämäni.
⁵⁹ Sinä olet nähnyt kärsimäni
sorrion, Herra,

hanki minulle oikeus.

⁶⁰ Sinä olet nähnyt kaiken heidän
kostonhimonsa,
kaikki heidän juonensa
minua vastaan.

⁶¹ Sinä olet kuullut, Herra, kuinka
he häpäisevät minua,
olet kuullut kaikki heidän juonensa
minua vastaan.

⁶² Vastustajieni puheet ja ajatukset
ovat minua vastaan kaiken aikaa.

⁶³ Katso, istuvatpa he tai nousevat,
minä olen aina heidän laulunsa
aihe.

⁶⁴ Herra, maksa heille palkka
heidän kättensä tekojen mukaan.

⁶⁵ Pane peite heidän sydämelleen,
kohdatkoon heitä sinun kirouksesi.

⁶⁶ Aja heitä takaa vihassasi ja
hävitä heidät

Herran taivaan alta.

Rangaistus tuli synnin tähden

4 Kuinka onkaan kulta tummunut,
hieno kulta muuttunut!

Pyhät kivet on viskelty
kaikkien katujen kulmiin.

² Siionin kalliit pojat,
puhtaimman kullan arvoiksi
punnitut!

Kuinka heitä nyt pidetään
saviastioiden arvoisina,
savenvalajan kätten tekojen!

³ Sakaalitkin tarjoavat nisiään
ja imettävät pentujaan,
mutta minun kansani tyttäristä
on tullut julmia

kuin autiomaan strutsit.

⁴ Imeväisen kieli tarttuu
kitalakeen janon vuoksi.
Pienet lapset pyytävät leipää,
eikä ole ketään, joka sitä
heille antaisi.

⁵ Jotka ennen söivät herkkuja,
nääntyvät nyt kaduilla.

Jotka ennen pukeutuivat
purppuraan,
syleilevät nyt tunkioita.

⁶ Minun kansani syntivelka
on kasvanut

suuremmaksi kuin Sodomän synty.
Sodoma tuhoutui hetkessä,
ihmiskäden koskematta.

⁷ Siionin ruhtinaat olivat
puhtaampia kuin lumi,
valkoisempia kuin maito,
heidän ihonsa oli rusottavampi
kuin korallit,

heidän hahmonsä oli kuin safiiri.

⁸ Nyt he näyttävät nokeakin
mustemmilta,

heitä ei voi tuntea kaduilla.
Heidän nahkansa on rypyssä
luiden päällä,

se on kuivaa kuin puu.

⁹ Miekan kaatamien osa
on parempi

kuin nälän kaatamien,
jotka menehtyvät kuin lävistetyt
vailla pellon antimia.

¹⁰ Armeliaat naiset keittivät omin
käsin lapsensa.

Niistä tuli heille ruokaa

minun kansani sortuessa.

¹¹ Herra on pannut täytäntöön
kiivautensa,
vuodattanut palavan vihansa.
Hän on sytyttänyt Siionin tuleen,
tuli on kuluttanut sen perustukset.

¹² Eivät olisi uskoneet maan
kuninkaat,
ei kukaan maanpiirin asukkaista,
että ahdistaja ja vihollinen
pääsisi sisään
Jerusalemien porteista.

¹³ Näin on käynyt
Siionin profeettojen syntien
tähten,
sen pappien pahojen tekojen
tähten.

He ovat vuodattaneet siellä
vanhurskaiden verta.

¹⁴ Nyt he harhailevat kaduilla
sokeina,
veren tahrimina,
heidän vaatteisiinsa ei voi koskea.

¹⁵ Heistä huudetaan: "Väistykää!
Saastainen!

Väistykää, väistykää, älkää
koskeko!"

He pakenevat ja harhailevat.
Kansojen keskuudessa sanotaan:
"Eivät he enää saa asua täällä."

¹⁶ Herra itse on hajottanut heidät,
hän ei enää katso heihin.
Papeista ei välitetty,
vanhimpia ei armahdettu.

¹⁷ Yhä edelleen, raukeavin silmin,
me odotimme turhaan apua.

Tähystyspaikastamme me
tähyilimme kansaa,
josta ei ollut pelastajaksi.

¹⁸ Askeleitamme vaanittiin,
niin ettemme voineet kulkea
kaduillamme.

Loppumme lähestyi, päivämme
täyttyivät –
loppumme oli tullut.

¹⁹ Vainoojamme olivat nopeampia
kuin kotkat taivaalla.

He ajoivat meitä takaa vuorilla,
väijyivät meitä autiomaassa.

²⁰ Meidän elämämme henki,
Herran voideltu,
joutui vangiksi heidän kuoppiinsa.

Hänestä me olimme sanoneet:
"Hänen suojassaan me elämme
kansojen keskellä."

²¹ Iloitse vain ja riemuitse,
tytär Edom,
sinä Uusin maan asujatar!
Myös sinun kohdallesi tulee malja,
sinä juovut ja paljastat itsesi.

²² Sinun syntivelkasi on poissa,
tytär Siion,

Herra ei enää vie sinua
pakkosiirtolaisuuteen.

Mutta sinua, tytär Edom, hän
rankaisee syntivelkasi
tähten,

hän paljastaa sinun syntisi.

Profeetta rukoilee kansansa puolesta

5 Muista, Herra, mitä meille
on tapahtunut!

Katso ja näe meidän
häväistyksemme!

² Perintöosamme on siirtynyt
vieraille,
talomme muukalaisille.

³ Meistä on tullut orpoja, isättömiä,
äitimme ovat kuin leskiä.

⁴ Oman juomavetemme me
ostamme rahalla,
omat puumme me saamme, kun
maksamme hinnan.

⁵ Vainoojat ovat niskassamme.
Olemme uupuneita, mutta meille
ei suoda lepoa.

⁶ Egyptille me annamme kättä
ja Assurille saadaksemme
leipää kyliksi.

⁷ Isämme tekivät syntiä, eikä
heitä enää ole,
mutta me kannamme heidän
syntivelkaansa.

⁸ Orjat hallitsevat meitä, eikä
ole ketään,
joka tempaisi meidät pois
heidän käsistään.

⁹ Henkemme kaupalla me
noudamme leipämme
autiomaasta uhkaavan
miekan vuoksi.

¹⁰ Ihomme kuumottaa kuin uuni
nälän poltteen vuoksi.

¹¹ Naisia raiskataan Siionissa,
neitsyitä Juudan kaupungeissa.

¹² Ruhtinaita hirtetään,

vanhimpia ei kunnioiteta.

¹³ Nuorukaiset kantavat
myllynkiviä,
pojat kompastelevat puutaakkojen
alla.

¹⁴ Poissa ovat vanhukset porteilta,
nuorukaiset kielisoittimiensa
äärestä.

¹⁵ Poissa on ilo sydämistämme,
karkelomme on kääntynyt
murheeksi.

¹⁶ Kruunu on pudonnut
päästämme.

Voi meitä, sillä me olemme
tehneet syntiä!

¹⁷ Tämän vuoksi sydämemme
on sairas,
näiden tähden silmämme ovat
pimenneet,

¹⁸ Siionin vuoren tähden, joka
on autiona,
jolla ketut juoksentelevat.

¹⁹ Sinä, Herra, hallitset ikuisesti,
sinun valtaistuimesi pysyy
polvesta polveen.

²⁰ Miksi unohdat meidät ainiaaksi,
hylkää meidät ikiajoiksi?

²¹ Tuo meidät takaisin luoksesi,
Herra, niin me palaamme,
uudista päivämme muinaiselleen.

²² Vai oletko meidät peräti
hylännyt,
vihastunut meihin ylen määrin?

HESEKIELIN KIRJA

HERRAN KIRKKAUS ILMESTYY, 1 – 3

PROFEETAN KUTSUMUS, 1 – 3

Hesekiel näkee Jumalan kirkkauden

1 Kolmantenakymmenentenä vuotena neljännessä kuussa, kuukauden viidentenä päivänä, kun olin pakkosiirtolaisten joukossa Kebarjoen varrella, taivaat aukenivat, ja minä näin Jumalan näkyjä.

² Kuukauden viidentenä päivänä, kuningas Joojakinin pakkosiirtolaisuuden viidentenä vuotena, ³ Jumalan sana tuli pappi Hesekielille, Buusin pojalle, Kaldean maassa olevan Kebarjoen varrella. Hänen päälleen tuli siellä Herran käsi.

⁴ Minä näin, kuinka pohjoisesta tuli myrsky, suuri pilvi ja välkehtivä tuli. Pilveä ympäröi kirkkaus, ja tulen keskeltä näkyi jotakin hehkuvan metallin kaltaista. ⁵ Keskellä hekua näkyivät neljän olennon hahmot, ja ne näyttivät tällaisilta: Niillä oli ihmisen hahmo, ⁶ mutta kullakin niistä oli neljät kasvot ja kullakin neljä siipeä. ⁷ Niiden jalat olivat suorat ja niiden jalkaterät kuin vasikan sorkat, ja ne välkkyivät kuin kiillotettu vaski. ⁸ Niillä oli ihmiskädet siipiensä alla neljällä puolella; kaikilla

neljällä oli kasvot ja siivet joka puolella. ⁹ Niiden siivet koskettivat toisiaan. Olennot eivät kääntyneet kulkiessaan, ne kulkivat kukin suoraan eteenpäin. ¹⁰ Niillä oli kasvot kuin ihmisellä, mutta oikealla puolen kaikilla neljällä oli leijonan kasvot, vasemmalla puolen härän kasvot, ja niillä neljällä oli myös kotkan kasvot. ¹¹ Sellaiset olivat niiden kasvot. Niiden siivet olivat levällään ylöspäin. Kullakin oli kaksi siipeä, jotka koskettivat toisen olennon siipeä, ja kaksi, joilla ne peittivät vartalonsa. ¹² Kukin niistä kulki suoraan eteenpäin. Minne henki johti kulkemaan, sinne ne kulkivat. Kulkiessaan ne eivät kääntyneet.

¹³ Olennot näyttivät tulisilta, palavilta hiililtä. Olentojen välissä liikkui jotakin tulisoitujen kaltaista. Tuli loisti kirkkaasti, ja siitä lähti salamoita. ¹⁴ Olennot kiitivät edestakaisin ja näyttivät salamanleimauksilta.

¹⁵ Kun katselin olentoja, minä näin, että olentojen vierellä maassa oli yksi pyörä jokaiseen neljään suuntaan. ¹⁶ Pyörät olivat näöltään ja rakenteeltaan krysoliitin kaltaisia, ja kaikki neljä olivat samanmuotoiset. Ne näyttivät rakenteeltaan sellaisilta kuin pyörän sisällä olisi ollut toinen pyörä. ¹⁷ Kun ne kulkivat, ne voivat liikkua neljään eri suuntaan, eivätkä

ne kääntyneet kulkiessaan. ¹⁸ Pyörien kehät olivat korkeat ja pelottavat, ja kaikki neljä kehää olivat joka puolelta täynnä silmiä. ¹⁹ Kun olennot kulkivat, pyörät kulkivat niiden mukana, ja kun olennot kohosivat maasta, kohosivat myös pyörät. ²⁰ Minne henki ohjasi kulkemaan, sinne olennot kulkivat – minne vain henki johti kulkemaan. Pyörät kohosivat niiden mukana, sillä olentojen henki oli pyörissä. ²¹ Kun olennot kulkivat, kulkivat pyörätkin, ja kun ne seisahtuivat, seisahtuivat pyörätkin. Kun olennot kohosivat ylös maasta, kohosivat pyörät niiden mukana, sillä olentojen henki oli pyörissä.

²² Olentojen päiden yllä näytti olevan taivaanavaruus kuin pelottavaa jääkristallia, joka kaartui päiden yläpuolella. ²³ Taivaanavaruuden alla olentojen siivet olivat suorina, toinen siipi toista kohti. Kullakin oli myös kaksi siipeä, jotka peittivät sen ruumista yhtäältä, ja kaksi, jotka peittivät sitä toisaalta. ²⁴ Kun olennot kulkivat, minä kuulin niiden siipien äänen kuin suurten vetten kohinan, kuin Kaikkivaltiaan jylinän. Meteli oli kuin sotajoukon pauhua. Kun ne seisahtuivat, ne laskivat siipensä alas. ²⁵ Avaruudesta niiden päitten yläpuolelta kuului ääni. Seisahtuessaan ne laskivat siipensä alas. ²⁶ Avaruudessa niiden päitten yläpuolella oli ikään kuin valtaistuin, näöltään kuin safiiria, ja tällä korkealla

olevan valtaistuimen kaltaisella istui ihmisen näköinen hahmo.

²⁷ Minä näin ikään kuin hehkuva, tulenhoitoista metallia. Istujaa ympäröi kehä ylöspäin siitä, mikä näytti hänen lanteiltaan. Alaspäin siitä, mikä näytti hänen lanteiltaan, minä näin kuin tulta, jonka ympärillä oli kirkas hohde. ²⁸ Tuo kirkas hohde oli näöltään kuin kaari, joka on pilvissä sadepäivänä – sellaiselta näytti Herran kirkkaus. Kun minä sen näin, heittäydyin kasvoilleni. Silloin kuulin äänen puhuvan.

Herra kutsuu Hesekielin profeetaksi

2 Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, nouse jaloillesi, niin minä puhun sinulle." ² Kun hän puhui minulle, minuun tuli Henki, joka nosti minut jaloilleni, ja minä kuulin hänen puhuvan minulle.

³ Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, minä lähetän sinut israelilaisten luo, kapinallisen kansan, joka on kapinoinut minua vastaan. He ja heidän isänsä ovat rikkoneet minua vastaan aina tähän päivään asti, ⁴ ja heidän lapsillaan on kovat kasvot ja paatunut sydän. Heidän luokseen minä sinut lähetän, ja sinun on sanottava heille: 'Näin sanoo Herra, Herra.' ⁵ Kuulkoot tai olkoot kuulematta – hehän ovat kapinallinen heimo. He tulevat kuitenkin tietämään, että heidän keskellään on ollut profeetta. ⁶ Mutta sinä, ihmislapsi, älä pelkää heitä, älä pelkää heidän sanojaan. Edessäsi on tosin ohdakkeita

ja orjantappuroita, ja sinä asut skorpionien seassa, mutta älä pelkää heidän sanojaan äläkä säiky heitä, vaikka he ovat kapinallinen heimo. ⁷ Puhu heille minun sanani, kuulkoot tai olkoot kuulematta – kapinallisahan he ovat. ⁸ Mutta sinä, ihmislapsi, kuule, mitä minä puhun sinulle. Älä ole kapinallinen niin kuin tuo kapinallinen heimo. Avaa suusi ja syö, mitä minä sinulle annan."

⁹ Minä katsoin ja näin käden, joka ojentui minua kohti, ja kädessä oli kirjakäärö. ¹⁰ Se levitettiin minun eteeni, ja se oli kirjoitettu täyteen sisältä ja päältä. Siihen oli kirjoitettu valitusvirsiä, huokauksia ja voi-huutoja.

Hesekiel syö kirjakäärön

3 Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, syö, mitä tässä on. Syö tämä kirjakäärö ja mene puhumaan Israelin heimolle." ² Silloin minä avasin suuni, ja hän antoi minulle syötäväksi tuon kirjakäärön. ³ Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, ravitse vatsasi ja täytä sisimpäsi tästä kirjakääröstä, jonka minä sinulle annan." Niin minä söin, ja se maistui suussani makealta kuin hunaja.

⁴ Vielä hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, mene nyt Israelin heimon luo ja puhu heille minun sanani. ⁵ Sinua ei lähetetä kansan luo, jolla on outo kieli ja vaikea puhetapa, vaan Israelin heimon luo. ⁶ Ei sinua lähetetä monien kansojen luo, joilla on outo kieli ja vaikea puhetapa, jota et ymmärrä. Totisesti,

jos lähettäisin sinut niiden luo, ne kuulisivat sinua. ⁷ Mutta Israelin heimo ei tahdo kuulla sinua, koska se ei tahdo kuulla minua. Koko Israelin heimolla on kova otsa ja paatunut sydän. ⁸ Katso, minä teen sinun kasvosi yhtä koviksi kuin heidän kasvonsa ja sinun otsasi yhtä kovaksi kuin heidän otsansa. ⁹ Timantin kaltaiseksi, kiveäkin kovemmaksi, minä teen sinun otsasi. Älä pelkää äläkä säiky heitä, vaikka he ovatkin kapinallinen heimo."

¹⁰ Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, kuuntele tarkoin ja kätke sydämeesi jokainen sanani, jonka minä sinulle puhun. ¹¹ Mene pakkosiirtolaisten luo, oman kansasi luo. Sano heille: 'Näin sanoo Herra, Herra' – kuulkoot tai olkoot kuulematta."

¹² Henki nosti minut, ja minä kuulin takaani kovan, jylisevän äänen: "Kiitetty olkoon Herran kirkkaus siinä, missä se on!" ¹³ Olentojen siivistä lähti voimakas ääni niiden osuessa toisiinsa, ja olentojen rinnalla jyrisivät pyörät; oli kova jylinä. ¹⁴ Henki nosti minut taas ja vei mukanaan. Minä kuljin murheellisena henkeni kiivaudessa, ja Herran käsi oli väkevänä päälläni. ¹⁵ Minä saavuin Tel-Aabibiin Kebarjoen varrella asuvien pakkosiirtolaisten luo ja istuin siellä heidän keskellään tyrmistyneenä seitsemän päivää.

Profeetan vastuu

¹⁶ Seitsemän päivän kuluttua minulle tuli tämä Herran sana:

¹⁷ "Ihmislapsi, minä olen asettanut sinut Israelin heimon vartijaksi. Kun kuulet sanan suustani, sinun on varoitettava heitä minun puolestani.

¹⁸ Jos minä sanon jumalattomalle: 'Sinun on totisesti kuoltava', mutta sinä et varoita häntä etkä puhu varoittaaksesi jumalatonta hänen pahasta vaelluksestaan pelastaaksesi hänen henkensä, jumalaton kuolee synneissään, mutta sinut minä vaadin tilille hänen verestään. ¹⁹ Mutta jos sinä varoitat jumalatonta eikä hän silti käänny jumalattomuudestaan eikä pahasta vaelluksestaan, hän kyllä kuolee synneissään, mutta sinä olet pelastanut henkesi.

²⁰ Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestaan tekemään vääryyttä ja minä panen hänen eteensä kompastuskiven, hän kuolee synneissään, jos sinä et ole häntä varoittanut. Silloin ei enää muisteta hänen harjoittamaansa vanhurskautta, mutta sinut minä vaadin tilille hänen verestään. ²¹ Mutta jos sinä varoitat vanhurskasta, ettei hän tekisi syntiä, ja hän ei tee enää syntiä, hän saa elää. Hän otti varoituksesta opikseen, ja sinä olet pelastanut henkesi."

²² Herran käsi tuli siellä minun päälleni, ja hän sanoi minulle: "Nouse ja lähde laaksoon, niin minä puhun sinulle siellä." ²³ Niin minä nousin ja lähdin laaksoon. Siellä minä näin Herran kirkkauden, samanlaisen kirkkauden,

jonka olin nähnyt Kebarjoen varrella, ja minä heittäydyn kasvoilleni.

²⁴ Silloin minuun tuli Henki, joka nosti minut jaloilleni. Hän puhui minulle ja sanoi: "Mene ja sulkeudu sisälle taloosi.

²⁵ Ihmislapsi! Sinut pannaan köysiin, sinut sidotaan niillä, niin ettet voi lähteä ulos heidän keskuuteensa. ²⁶ Kielesi minä annan juuttua kitalakeesi, niin että sinä tulet mykäksi etkä voi olla heidän nuhtelijansa. He ovat kapinallinen heimo. ²⁷ Mutta kun minä taas puhun sinulle, minä avaan sinun suusi, ja sinun on sanottava heille: 'Näin sanoo Herra, Herra.' Joka kuulee, se kuulkoon, ja joka ei kuule, se olkoon kuulematta – ovathan he kapinallinen heimo."

HERRAN KIRKKAUS POISTUU JERUSALEMISTA, 4 – 39

TUOMION JULISTUS JUUDALLE, 4 – 24

Ennustus Jerusalemin piirityksestä

4 "Ja sinä, ihmislapsi, ota tiilikivi ja aseta se eteesi. Kaiverra siihen Jerusalemin kaupunki ² ja pane se saarroksiin. Rakenna sen ympärille piiritysvarustus, luo sitä vastaan valli ja aseta sen ympärille sotajoukkoja ja muurinmurtajia. ³ Ota sitten rautainen leivinlevy ja aseta se rautamuuriksi itsesi ja kaupungin väliin. Suuntaa kasvosi piiritykseen joutunutta kaupunkia kohti

ja piiritä sitä. Tämä on merkki Israelin heimolle.

⁴ Makaa vasemmalla kyljelläsi ja aseta sen päälle Israelin heimon syntivelka. Yhtä monta päivää kuin sinä makaat sillä kyljellä, sinä kannat heidän syntivelkaansa. ⁵ Minä olen asettanut Israelin heimon syntivelan sinun kannettavaksesi yhtä moneksi päiväksi kuin on heidän syntivelkansa vuosia: kolmesataayhdeksänkymmentä. ⁶ Kun nuo päivät ovat kuluneet, sinun on käytävä uudelleen makuulle, nyt oikealle kyljellesi, ja kannettava Juudan heimon syntivelkaa neljäkymmentä päivää. Minä olen määrännyt sinulle päivän vuotta kohti.

⁷ Suuntaa kasvosi ja paljastettu käsivartesi piiritettyä Jerusalemiä kohti ja profetoi sitä vastaan. ⁸ Minä sidon sinut köysillä, etkä sinä voi kääntyä toiselle kyljellesi, ennen kuin piirityspäiväsi ovat kuluneet loppuun."

Piiritetyn kaupungin ahdinko

⁹ "Hanki itsellesi vehnää, ohraa, papuja, linsejä, hirssiä ja spelttivehnää. Pane ne samaan astiaan ja tee niistä itsellesi leipää. Sinun on syötävä sitä yhtä monta päivää kuin makaat kyljelläsi: kolmesataayhdeksänkymmentä päivää. ¹⁰ Sinun on syötävä ruokasi painon mukaan: kaksikymmentä sekeliä päivässä. Syö se määräaikoina. ¹¹ Myös vettä sinun on juotava mitan mukaan: kuudennes hiin-mittaa.

Sinun on juotava määräaikoina. ¹² Ohraleipää sinun on syötävä ja paistettava se ihmissonnalla heidän nähtensä."

¹³ Herra sanoi: "Näin joutuvat israelilaiset syömään leipänsä saastaisena niiden kansojen keskuudessa, joihin minä heidät karkotan."

¹⁴ Mutta minä sanoin: "Voi Herra, Herra! Enhän minä ole koskaan saastuttanut itseäni. En ole syönyt raatoa tai kuoliaaksi raadeltua nuoruudestani tähän asti, eikä mitään saastaista lihaa ole päässyt suuhuni." ¹⁵ Hän sanoi minulle: "Minä annan sinulle ihmissonnan sijaan karjanlannan. Paista leipäsi sillä."

¹⁶ Hän sanoi vielä minulle: "Ihmislapsi, minä murran leivän tuen Jerusalemistä. He syövät leipää painon mukaan ja huolissaan ja juovat vettä mitan mukaan ja kauhuissaan. ¹⁷ Näin he joutuvat leivän ja veden puutteeseen; kaikki he ovat kauhuissaan ja riutuvat syntivelkansa tähden."

Vertauskuva Jerusalemin tuhosta

5 "Sinä ihmislapsi, hanki itsellesi terävä miekka. Käytä sitä partaveitsenä, leikkaa sillä hiuksesi ja partasi, ota sitten vaaka ja jaa ne. ² Polta niistä kolmannes tullessa keskellä kaupunkia, kun piirityspäivät ovat päättyneet. Ota sitten toinen kolmannes ja lyö sitä miekalla kaupungin ympärillä. Hajota loput

tuuleen, ja minä ajan niitä takaa paljastetulla miekalla. ³Ota kuitenkin pieni määrä karvoja ja sido ne helmukseesi. ⁴Ota vielä niistäkin osa, viskaa se tuleen ja polta se. Siitä lähtee tuli koko Israelin heimoon."

Nälkä, rutto ja miekka

⁵Näin sanoo Herra, Herra: "Tämä on Jerusalemin kansojen keskelle minä olen sen asettanut, ja niiden maat ovat sen ympärillä. ⁶Kuitenkin se on vastustanut minun säädöksiäni jumalattomammin kuin pakanakansat ja lakejani pahemmin kuin sitä ympäröivät maat. He ovat hylänneet minun säädökseni eivätkä ole vaeltaneet lakieni mukaan.

⁷Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Te olette raivonneet minua vastaan pahemmin kuin ympärillänne olevat kansat, ette ole vaeltaneet minun lakieni mukaan ettekä noudattaneet minun säädöksiäni. Ette ole noudattaneet edes ympärillänne asuvien kansojen säädöksiä. ⁸Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minäkin käyn sinua vastaan, Jerusalemin, ja panen tuomiot täytäntöön keskuudessasi kansojen nähden. ⁹Kaikkien iljettävien tekojesi tähden minä teen sinulle sellaista, mitä en ole ennen tehnyt enkä vastakaan tee. ¹⁰Niinpä isät tulevat syömään lapsiaan keskuudessasi, ja lapset syövät isiään. Minä panen tuomiosi

täytäntöön ja hajotan jäännöksesi kaikkiin tuuliin.

¹¹Sen tähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: Totisesti, koska olet saastuttanut pyhäkköni kaikilla iljetyksilläsi ja kaikilla kauhistuksillasi, minä teen sinusta vähälukuisen. Minä en sääli enkä armahda. ¹²Kolmannes sinusta kuolee ruttoon ja nääntyy nälkään, kolmannes kaatuu ympärilläsi riehuvaan miekkaan, ja kolmanneksen minä hajotan kaikkiin tuuliin ja ajan sitä takaa paljastetulla miekalla. ¹³Silloin minun vihani täyttyy, minä tyydytän heissä kiivauteni ja minä saan hyvityksen. He tulevat tietämään, että minä, Herra, olen puhunut kiivaudessani, kun minä panen vihani täytäntöön heissä.

¹⁴Minä teen sinusta rauniokasan ja pilkan aiheen kansoille, jotka asuvat ympärilläsi. Kaikki ohikulkijat töllistelevät sinua. ¹⁵Ympärilläsi asuvat kansat häpäisevät ja herjaavat sinua. Sinä olet heille varoitus ja kauhun aihe, kun minä panen toimeen sinun tuomiosi vihassani ja kiivaudessani ankarilla rangaistuksilla. Minä, Herra, olen puhunut.

¹⁶Minä lähetän teidän kimppuunne nälän pahat nuolet tekemään tuhojaan. Minä lähetän ne tuhoamaan teitä ja teen nälänhätänne entistä pahemmaksi ja murran teiltä leivän tuen. ¹⁷Minä lähetän teidän kimppuunne nälänhädän ja pahoja petoja, jotka

riistävät teiltä lapset. Keskuudessanne kulkee rutto ja vuotaa veri, ja minä tuon miekan teidän kimppuunne. Minä, Herra, olen puhunut."

Israelin vuorille julistetaan tuomio

6 Minulle tuli tämä Herran sana: ²"Ihmislapsi, suuntaa kasvosi Israelin vuoria kohti, profetoi niille ³ja sano: Israelin vuoret, kuulkaa Herran, Herran, sana. Näin sanoo Herra, Herra, vuorille ja kukkuloille, rotkoille ja laaksoille: Katso, minä tuon miekan teidän kimppuunne ja hävitän uhrikukkulanne. ⁴Teidän alttarinne autioituvat, teidän auringonpatsaanne murskataan, ja teidän itsenne minä annan kaatua surmattuina jumalankuvienne eteen. ⁵Minä jätän israelilaisten ruumiit lojumaan heidän jumalankuviensa eteen ja hajotan heidän luunsa heidän alttariensa ympärille. ⁶Kaikissa asuinpaikoissanne kaupungit raunioituvat ja uhrikukkulat autioituvat. Teidän alttarinne autioituvat raunioiksi, ja teidän jumalankuvanne murskataan ja hävitetään, auringonpatsaanne hakataan maahan ja kaikki tekeleenne hävitetään olemattomiin. ⁷Keskuudessanne kaatuu kansaa miekan lävistämänä, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

⁸Minä jätän kuitenkin jäännöksen: teistä on oleva jäljellä kansojen seassa miekalta pelastuneita sen jälkeen, kun teidät on hajotettu eri maihin.

⁹Ne teistä, jotka ovat pelastuneet miekalta, muistavat minut niiden kansojen keskuudessa, joihin heidät on viety vangeiksi. He muistavat, kuinka murtunut minä olin heidän haureellisen sydämensä vuoksi, koska se kääntyi pois minun luotani ja koska heidän silmänsä kääntyivät haureellisina heidän jumalankuviensa puoleen. Silloin he inhoavat itseään pahojen tekojensa tähden, joita he ovat tehneet kaikissa iljettävissä menoissaan. ¹⁰Silloin he tulevat tietämään, että minä olen Herra ja etten minä ole turhaan uhannut tuottaa heille tätä onnettomuutta.

¹¹Näin sanoo Herra, Herra: Lyö käsiäsi yhteen, polje jalkaasi ja sano: 'Voi!' kaikista israelilaisten pahoista ja iljettävistä teoista. He kaatuvat miekkaan, nälkään ja ruttoon. ¹²Kaukana asuva kuolee ruttoon, lähellä asuva kaatuu miekkaan, ja se, joka on jäänyt jäljelle ja säilynyt, kuolee nälkään. Minä tyhjennän heihin kaiken vihani. ¹³Te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun surmansa saaneita makaa heidän jumalankuviensa seassa alttarien ympärillä kaikilla korkeilla kukkuloilla, kaikilla vuorten huipuilla, jokaisen lehtevän puun ja jokaisen tuuhean tammen alla, paikoissa, joissa he ovat tarjonneet suloista tuoksua kaikille jumalankuvilleen. ¹⁴Minä ojennan käteni heitä vastaan ja teen maasta aution ja hävitetyn

kaikkialla, missä he asuvat, autiomaasta aina Riblaan asti. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Israelin maalle tulee loppu

7 Minulle tuli tämä Herran sana:

² "Sinä ihmislapsi!

Näin sanoo Herra, Herra,
Israelin maalle:

Loppu! Tulee loppu maan
neljälle äärelle.

³ Nyt sinulle tulee loppu,
minä päästän vihani valloilleen
sinua vastaan.

Minä tuomitsen sinut vaelluksesi
mukaan

ja teen sinulle kaikkien iljetystesi
mukaan.

⁴ Sinä et saa sääliä silmissäni,
minä en armahda sinua.
Minä teen sinulle vaelluksesi
mukaan,
iljettävät tekosi tulevat keskellesi.
Te tulette tietämään, että minä
olen Herra.

⁵ Näin sanoo Herra, Herra:
Katso, tulee onnettomuus,
erityinen onnettomuus!

⁶ Loppu on tullut, tullut on loppu!
Se on noussut kimppuusi –
siinä se on!

⁷ Kehä on kiertynyt umpeen
sinun kohdallasi, maan asukas!
On tullut aika,
lähellä on se päivä –
hämminki, ei ilohuutoa vuorilta.

⁸ Aivan pian minä vuodatan
vihani päällesi,
tyhjennän sinuun suuttumukseni
ja tuomitsen sinut vaelluksesi
mukaan.

Minä annan kaikkien iljettävien
tekojesi kohdata sinua.

⁹ Minä en sääli enkä armahda.
Minä teen sinulle vaelluksesi
mukaan,

iljettävät tekosi tulevat keskellesi.
Te tulette tietämään, että minä,
Herra, teitä lyön.

¹⁰ Nyt on se päivä,
nyt se on tullut.
Kehä on kiertynyt umpeen,
vitsa kukkii,
julkeus versoo.

¹¹ Väkivalta on noussut vitsaksi
jumalattomuudelle.

Mitään ei jää jäljelle heistä,
heidän meluisista joukoistaan.
Poissa on heidän loistonsa.

¹² Se aika on tullut,
se päivä on joutunut,
älkөөn ostaja iloitko,
älkөөn myyjä murehtiko.
Viha kohtaa koko sitä joukkoa.

¹³ Myyjä ei enää palaa myymälleen
maalle,

vaikka olisikin elävien joukossa,
sillä näky koskee koko sitä joukkoa,
ei se raukea.
Ei kukaan, joka pysyy synnissään,
voi varjella henkeään.

¹⁴ Torviin puhalletaan, kaikki
varustetaan,
mutta yhtään sotaan lähtijää ei ole,
sillä minun vihani kohtaa koko
sitä joukkoa.

¹⁵ Ulkona on miekka,
sisällä rutto ja nälkä.
Joka on kedolla, kuolee miekkaan;
joka on kaupungissa,
sen syövät nälkä ja rutto.

¹⁶ Ne heistä, jotka pelastuvat,
pakenevat vuorille kuin laaksojen
kyyhkysset.

Kaikki he valittavat,
jokainen syntejään.

¹⁷ Kaikki kädet herpoavat,
kaikki polvet ovat kuin vettä.

¹⁸ He kääriytyvät säkkeihin,
kauhu valtaa heidät.
Kaikkien kasvoilla on häpeä,
kaikki ovat ajaneet päänsä
paljaaksi.

¹⁹ Hopeansa he viskaavat kaduille,
heidän kultansa käy saastaiseksi.
Ei heidän kultansa ja hopeansa
voi heitä pelastaa Herran
vihan päivänä.

Eivät he voi tyydyttää niillä
nälkäänsä
eivätkä täyttää vatsaansa,
sillä ne ovat saaneet heidät
lankeamaan syntiin.

²⁰ Korujensa loistolla he ylpeilivät,
kullasta he tekivät inhottavat,
iljettävät kuvansa.

Sen tähden minä teen ne
heille saastaksi.

²¹ Minä annan sen muukalaisten
ryöstösaaliiksi,
maan jumalattomien saaliiksi,
ja he häpäisevät sen.

²² Minä käännän kasvoni
heistä pois,
ja minun aarteeni häväistään:
väkivaltaiset tulevat ja
häpäisevät sen.

²³ Valmista kahleketjut,
sillä maa on täynnä verivelkaa,
ja kaupunki on täyttynyt
väkivallasta.

²⁴ Minä tuon kansoista pahimmat,
ja ne ottavat omikseen
teidän talonne.

Minä teen lopun mahtavien
ylpeilystä,
ja heidän pyhät paikkansa
häpäistään.

²⁵ Kun tulee ahdinko,
he etsivät rauhaa, mutta sitä ei ole.

²⁶ Tuho tulee tuhon jälkeen,
viesti viestin perään.
Profeetalta pyydetään näkyä;
papilta katoaa opetus ja
vanhimmilta neuvo.

²⁷ Kuningas murehtii, päämies
pukeutuu kauhuun,
maan kansan kädet vapisevat
pelosta.

Minä teen heille heidän
vaelluksensa mukaan

ja tuomitsen heidät niin kuin he ovat tuominneet.

He tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Epäjumalanpalvelus Herran temppelissä

8 Kuudentena vuotena, kuudennessa kuussa, kuukauden viidentenä päivänä minä istuin talossani ja Juudan vanhimmat istuivat edessäni. Silloin Herran, Herran, käsi laskeutui siellä minun päälleni, ²ja minä näin kuin tulisen ihmishahmon. Alaspäin siitä, mikä näytti sen lanteilta, leimusi tuli, ja siitä ylöspäin näkyi kuin hehkuvan metallin hohto. ³Hän ojensi ikään kuin käden, otti kiinni hiuksistani ja nosti minut hengessä maan ja taivaan välille. Hän vei minut Jumalan näyissä Jerusalemiin, pohjoiseen päin olevalle sisemmän esipihan portille, sinne, missä on patsas, joka herättää kiivauden.

⁴Ja katso, siellä oli Israelin Jumalan kirkkaus, samanlainen kuin se, jonka olin nähnyt laaksossa. ⁵Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, käännä katseesi pohjoista kohti." Minä käänsin katseeni pohjoista kohti ja näin alttariportista pohjoiseen päin olevassa sisäänkäynnissä tuon kiivautta herättävän patsaan. ⁶Hän kysyi minulta: "Ihmislapsi, näetkö sinä, mitä he tekevät? Israelin heimo tekee täällä hyvin iljettäviä tekoja, että minä väistyisin kauas pyhäköstäni. Sinä saat

nähdä vielä muitakin hyvin iljettäviä tekoja."

⁷Sitten hän vei minut esipihan ovelle, ja minä huomasin, että seinässä oli reikä. ⁸Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, kaivaudu läpi seinän." Minä kaivauduin seinän läpi ja näin, että siinä oli ovi. ⁹Hän sanoi minulle vielä: "Mene katsomaan niitä pahoja ja iljettäviä tekoja, joita he täällä tekevät." ¹⁰Minä menin ja katselin. Näin, että kaikkialle seinään oli kaiverrettu kaikenlaisten iljettävien maassa matelevien ja nelijalkaisten eläinten kuvia sekä kaikkia Israelin heimon jumalankuvia. ¹¹Niiden edessä seisoivat seitsemänkymmentä miestä Israelin heimon vanhimmista. Miesten keskellä seisoivat Jaasanja, Saafanin poika, ja jokaisella oli kädessään suitsutusastia, ja niistä kohosi suitsutuspilven tuoksu.

¹²Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, olet kai nähnyt, mitä Israelin heimon vanhimmat tekevät pimeässä, jokainen omassa kuvakammiossaan? Hehän sanovat: 'Ei Herra meitä näe; Herra on hylännyt tämän maan.'" ¹³Hän sanoi minulle: "Sinä saat nähdä vielä muitakin hyvin iljettäviä tekoja, joita he tekevät."

¹⁴Ja hän vei minut Herran huoneen pohjoista kohden olevalle portille, ja minä näin siellä naisia istumassa ja itkemässä Tammusta. ¹⁵Hän sanoi minulle: "Näitkö, ihmislapsi? Sinä saat nähdä vieläkin iljettävämpiä tekoja kuin nämä."

¹⁶ Hän vei minut Herran huoneen sisemmälle esipihalle. Siellä, Herran temppelin ovella, eteisen ja alttarin välillä, oli noin kaksikymmentäviisi miestä. Heidän selkensä olivat Herran temppeliin päin ja kasvonsa itään päin, ja he kumartuivat maahan itää kohden ja palvoivat aurinkoa. ¹⁷ Hän sanoi minulle: "Näitkö, ihmislapsi? Eikö Juudan heimolle riitä se, että he tekevät näitä iljetyksiä, joita täällä on tehty? Hehän ovat täyttäneet maan väkivallalla ja vihoittaneet minut yhä uudestaan? Katso, nyt he vievät viiniköynnöksen lehvää nenänsä eteen! ¹⁸ Siksi minäkin annan vihalleni vallan, en sääli enkä armahda. Vaikka he huutaisivat minua suureen ääneen, minä en heitä kuule."

Epäjumalanpalvelijat surmataaan

9 Sitten minä kuulin, kun hän huusi kovalla äänellä: "Tulkaa, te, jotka on määrätty rankaisemaan kaupunkia, kullakin olkoon tuhoaseensa kädessään!" ² Silloin minä näin kuuden miehen tulevan pohjoiseen johtavan Yläportin kautta. Kullakin heistä oli kädessään hävitysase, mutta yksi mies heidän joukossaan oli pukeutunut pellavavaatteisiin, ja hänellä oli vyöllään kirjurin välineet. He tulivat ja asettuivat seisomaan vaskialttarin ääreen.

³ Mutta Israelin Jumalan kirkkaus, joka oli ollut kerubin yllä, oli siirtynyt sieltä huoneen ovelle. Herra kutsui pellavapukuista miestä, jolla oli kirjurin välineet vyöllään, ⁴ ja sanoi hänelle:

"Kulje läpi kaupungin, läpi Jerusalemin, ja tee merkki niiden miesten otsaan, jotka huokaavat ja valittavat kaikkia iljettäviä tekoja, joita tehdään sen muurien sisällä." ⁵ Toisille miehille kuulin hänen sanovan: "Kulkekaa kaupungin läpi hänen jäljessään ja surmatkaa. Älkää säälikö älkääkä armahtako ketään. ⁶ Tappakaa tyystin vanhukset ja nuorukaiset, neitokset, lapset ja naiset, mutta älkää koskeko kehenkään, jossa on merkki. Aloittakaa minun pyhäköstäni." Niin he aloittivat miehistä, jotka olivat temppelin edessä, kansan vanhimmista. ⁷ Hän sanoi heille: "Saastuttakaa temppeli ja täyttäkää esipihat surmatuilla. Lähtekää liikkeelle!" Niin miehet lähtivät ja surmasivat kaupungin kansaa.

⁸ Mutta kun minä heidän surmatessaan olin jäänyt yksin jäljelle, minä heittäydyin kasvoilleni ja huusin: "Voi Herra, Herra! Hävitätkö sinä Israelin koko jäännöksen, kun vuodatat vihasi Jerusalemin päälle?" ⁹ Niin hän sanoi minulle: "Israelin ja Juudan heimon syntivelka on suunnattoman suuri. Maa on kokonaan veren tahraama, ja kaupunki on täynnä vääryyttä. Hehän sanovat: 'Herra on hylännyt tämän maan; ei Herra mitään näe.' ¹⁰ Niinpä minäkään en sääli enkä armahda. Minä annan heidän vaelluksensa tulla heidän itsensä päälle." ¹¹ Silloin pellavapukuinen mies, jolla oli vyöllään kirjurin välineet,

ilmoitti: "Minä olen tehnyt niin kuin sinä minua käskit."

Herran kirkkaus poistuu temppelistä

10 Sitten minä näin, että taivaanavarauudessa, kerubien pään päällä, oli valtaistuimen kaltainen, näöltään kuin safiirikiveä. ² Pellavapukuiselle miehelle sanottiin: "Mene kerubin alle pyörien väliin, täytä kourasi kerubien välissä olevilla tulisilla hiilillä ja sirottele ne kaupungin päälle." Ja minä näin miehen lähtevän.

³ Kerubit seisoivat temppelin oikealla puolella miehen tullessa niiden luo. Pilvi peitti sisemmän esipihan, ⁴ ja Herran kirkkaus siirtyi kerubien yltä temppelin ovelle. Pilvi täytti temppelin, ja esipiha tuli täyteen Herran kirkkauden loistetta. ⁵ Kerubien siipien ääni kuului ulompaan esipihaan asti. Se oli kuin Kaikkivaltiaan Jumalan ääni, kun hän puhuu.

⁶ Herra käski pellavapukuista miestä: "Ota tulta pyörien välistä, kerubien keskeltä." Niin tämä meni ja seisahtui pyörän luo. ⁷ Yksi kerubeista ojensi kätensä kerubien välitse niiden keskellä olevaan tuleen, otti tulta ja antoi pellavapukuisen kouriin. Tämä otti tulen ja lähti pois. ⁸ Silloin tuli kerubien siipien alta näkyviin ikään kuin ihmiskäsi.

⁹ Minä näin, että kerubien vierellä oli neljä pyörää, yksi pyörä kunkin kerubin kohdalla. Pyörät olivat näöltään kuin krysolittikiveä. ¹⁰ Kaikki neljä näyttivät samanlaisilta, ikään kuin pyörän sisässä olisi ollut toinen pyörä. ¹¹ Kulkiessaan

ne liikkuivat neljään suuntaan eivätkä kääntyneet. Mitä paikkaa kohti päät olivat kääntyneet, sinne ne kulkivat. Ne eivät kääntyneet kulkiessaan.

¹² Kerubien koko ruumis, selkä ja kädet ja myös siivet ja pyörät olivat kauttaaltaan täynnä silmiä – ¹³ niiden neljän pyöriä minä kuulin kutsuttavan rattaiksi. ¹⁴ Kullakin kerubilla oli neljät kasvot. Yhdet kasvot olivat kerubin kasvot, toiset kasvot ihmisen kasvot, kolmannet leijonan kasvot ja neljännet kotkan kasvot. ¹⁵ Sitten kerubit kohosivat. Ne olivat samat olennot, jotka olin nähnyt Kebarjoen varrella. ¹⁶ Kun kerubit kulkivat, pyörät kulkivat niiden mukana, ja kun kerubit nostivat siipensä kohotakseen ylös maasta, eivät myöskään pyörät jääneet pois niiden viereltä. ¹⁷ Kun ne seisahtuivat, seisahtuivat pyörätkin, ja kun ne kohosivat, pyörät kohosivat niiden mukana, sillä pyörissä oli elämän henki.

¹⁸ Sitten Herran kirkkaus lähti temppelin ovelta ja asettui kerubien ylle. ¹⁹ Lähtiessään kerubit nostivat siipensä ja kohosivat maasta silmieni edessä. Pyörät kohosivat niiden kanssa, ja ne seisahtuivat Herran temppelin itäisen portin ovelle. Niiden yläpuolella oli Israelin Jumalan kirkkaus. ²⁰ Ne olivat samat olennot, jotka olin nähnyt Israelin Jumalan alla Kebarjoen varrella. Minä tulin tietämään, että ne olivat kerubeja. ²¹ Kullakin neljällä oli neljät

kasvot ja neljä siipeä, ja siipien alla oli ikään kuin ihmiskädet. ²²Niiden kasvot olivat hahmoltaan samanlaiset kuin ne, jotka olin nähnyt Kebarjoen varrella. Sellaisilta ne näyttivät, ja sellaisia ne olivat. Kukin niistä kulki suoraan eteenpäin.

Tuomio Israelin päämiehille

11 Sitten Henki nosti minut ja vei Herran huoneen itäiselle, itään johtavalle, portille. Portinaukossa näin kaksikymmentäviisi miestä, ja heidän keskellään minä näin kansan ruhtinaat Jaasanjan, Assurin pojan, ja Pelatjan, Benajan pojan. ²Herra sanoi minulle: "Ihmislapsi, nämä miehet tekevät turmiollisia suunnitelmia ja antavat huonoja neuvoja tässä kaupungissa. ³He sanovat: 'Lähiaikoina ei kannata rakentaa taloja: tämä kaupunki on pata, me olemme liha.' ⁴Profetoi siis heistä, ihmislapsi, profetoi."

⁵Silloin Herran Henki laskeutui päälleni ja käski minun sanoa: "Näin sanoo Herra: Tällä tavoin te olette puhuneet, Israelin heimo, ja minä tiedän, mitä teidän mielessänne liikkuu. ⁶Paljon on teidän surmaamianne tässä kaupungissa, te olette täyttäneet sen kadut ruumiilla. ⁷Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Ne, jotka te olette heittäneet sen kaduille surmattuina, ovat liha, ja kaupunki on pata, mutta teidät minä vien sieltä pois. ⁸Miekkaa te pelkätte, ja miekan

minä tuon teidän kimppuunne, sanoo Herra, Herra. ⁹Minä vien teidät pois tästä kaupungista ja annan teidät muukalaisten käsiin. Minä panen toimeen tuomiot teidän keskuudessanne. ¹⁰Miekkään te kaadutte; Israelin rajalla minä teidät tuomitsen. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra. ¹¹Tämä paikka ei tule olemaan teille patana ettekä te siinä lihana. Israelin rajalla minä teidät tuomitsen, ¹²ja te tulette tietämään, että minä olen Herra. Te ette ole vaeltaneet minun lakieni mukaan ettekä ole noudattaneet minun säädöksiäni vaan olette noudattaneet ympärillänne olevien kansojen säädöksiä."

¹³Kun minä profetoin, niin Pelatja, Benajan poika, kuoli. Silloin minä lankesin kasvoilleni ja huusin kovalla äänellä: "Voi Herra, Herra! Teetkö sinä kokonaan lopun Israelin jäännöksestä?"

Kivisydän ja lihasydän

¹⁴Sitten minulle tuli tämä Herran sana: ¹⁵"Ihmislapsi, sinun veljistäsi, sukulaisistasi ja koko Israelin heimosta Jerusalemin asukkaat sanovat: 'He ovat kaukana Herrasta! Meille tämä maa on annettu perinnöksi!' ¹⁶Sano siis: Näin sanoo Herra, Herra: Koska minä olen vienyt heidät kauas kansojen sekaan ja hajottanut heidät muihin maihin, minä olen ollut heille vähän aikaa pyhäkkönä niissä maissa, joihin he ovat joutuneet. ¹⁷Sano sen tähden: Näin sanoo Herra,

Herra: Minä kokoan teidät kansojen seasta ja kerään teidät maista, joihin teidät on hajotettu, ja annan teille Israelin maan.

¹⁸ Silloin israelilaiset tulevat sinne ja poistavat maasta kaikki sen iljetykset ja kaikki sen kauhistukset. ¹⁹ Minä annan heille yhden sydämen, ja uuden hengen minä annan heidän sisimpäänsä. Minä poistan kivisydämen heidän rinnastaan ja annan heille lihasydämen, ²⁰ niin että he vaeltavat minun lakieni mukaan, noudattavat minun säädöksiäni ja toimivat niiden mukaan. Silloin heistä tulee minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa. ²¹ Mutta joiden sydän seuraa heidän iljetyksiään ja kauhistuksiaan, niiden vaelluksen minä annan tulla heidän itsensä päälle, sanoo Herra, Herra."

Herran kirkkaus poistuu Jerusalemistä

²² Sitten kerubit nostivat siipensä, ja pyörät nousivat niiden mukana, ja Israelin Jumalan kirkkaus oli niiden yläpuolella. ²³ Herran kirkkaus kohosi ylös, pois kaupungin keskeltä, ja asettui vuorelle, joka on kaupungin itäpuolella. ²⁴ Mutta minut Henki nosti ja vei näyssä, Jumalan Hengessä, Kaldeaan pakkosiirtolaisten luo. Sitten näky, jota katselin, otettiin minulta pois. ²⁵ Minä kerroin pakkosiirtolaisille kaiken, mitä Herra oli minulle näyttänyt.

Profeetta on ennusmerkki Israelille

12 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, sinä asut kapinallisen heimon keskellä. Heillä on silmät nähdä, mutta eivät he näe, heillä on korvat kuulla, mutta eivät he kuule, koska he ovat kapinallinen heimo. ³ Ihmislapsi, sinun on pakattava tavarasi pakkosiirtolaisuutta varten ja mentävä päiväsaikaan heidän nähtensä pakkosiirtolaisen tavoin omalta paikkakunnaltasi toiselle paikkakunnalle. Ehkäpä he ymmärtävät sen, vaikka ovatkin kapinallinen heimo. ⁴ Vie tavarasi ulos päiväsaikaan heidän nähtensä, niin kuin pakkosiirtolaiset vievät tavaransa, mutta sinun on lähdettävä vasta illalla, ikään kuin lähtisit pakkosiirtolaisuuteen heidän nähtensä. ⁵ Murra seinään aukko heidän nähtensä ja vie tavarasi siitä ulos. ⁶ Nosta ne harteillesi heidän nähtensä ja vie ne ulos pimeässä. Peitä kasvosi, niin ettet näe maata. Minä teen sinusta ennusmerkin Israelin heimolle."

⁷ Minä tein niin kuin minua oli käsketty: Vein päiväsaikaan tavarani ulos, niin kuin pakkosiirtolaiset vievät tavaransa. Illalla mursin käsin seinään aukon, vein pimeässä tavarani ulos ja nostin ne harteilleni heidän nähtensä.

⁸ Aamulla minulle tuli tämä Herran sana: ⁹ "Ihmislapsi, eivätkö israelilaiset, tuo kapinallinen heimo, ole kysyneet

sinulta, mitä sinä teet? ¹⁰ Sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Tämä ennustus koskee ruhtinasta, joka on Jerusalemissa, ja kaikkea siellä olevaa Israelin heimoa. ¹¹ Sano: Minä olen ennusmerkkinä teille. Niin kuin minä tein, niin heillekin tehdään: heidän on mentävä vankeina pakkosiirtolaisuuteen. ¹² Ruhtinas, joka on heidän keskuudessaan, nostaa tavaransa hartioilleen ja lähtee pimeässä ulos. He murtavat aukon seinään viedäkseen tavaransa siitä ulos. Ruhtinas peittää kasvonsa, niin ettei hän voi nähdä silmillään maata.

¹³ Minä levitän verkkoni hänen ylitseen, niin että hän takertuu pyydykseeni. Sitten minä vien hänet Baabeliin, kaldealaisten maahan, mutta hän ei saa sitä nähdä, ja sinne hän kuolee. ¹⁴ Minä hajotan hänen ympäriltään kaikkiin tuuliin kaikki hänen avustajansa ja koko hänen sotajoukkonsa, ja lähetän paljastetun miekan heidän jälkeensä. ¹⁵ He tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä hajotan heidät kansojen sekaan ja sirottelen heidät eri maihin. ¹⁶ Mutta muutamia heistä minä jätän jäljelle. Heidät minä pelastan miekalta, nälältä ja rutolta, että he kertoisivat kaikista iljetyksistään kansojen seassa, minne ovatkin joutuneet. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Herran sana toteutuu

¹⁷ Sitten minulle tuli tämä Herran sana: ¹⁸ "Ihmislapsi, syö leipäsi vavisten ja juo juomasi väristen ja huolissasi. ¹⁹ Sano maan kansalle: Näin sanoo Herra, Herra, Jerusalemin asukkaista Israelin maassa: He tulevat syömään leipänsä huolissaan ja juomaan juomansa kauhuissaan. Maa tulee autioksi kaikesta, mitä siinä on, kaikkien sen asukkaiden väkivaltaisuuksien tähden. ²⁰ Asutut kaupungit raunioituvat, ja maasta tulee autio. Silloin te tiedätte, että minä olen Herra."

²¹ Minulle tuli tämä Herran sana: ²² "Ihmislapsi, mitä tarkoittaa tämä teidän sananlaskunne Israelin maasta: 'Aika venyy pitkälle, ja kaikki näyt raukeavat tyhjiin'? ²³ Sen tähden sano heille: 'Näin sanoo Herra, Herra: Minä teen lopun tästä sananlaskusta, eikä sitä enää lausuta Israelissa.' Sano heille päinvastoin: 'Lähellä on se aika ja kaikkien näkyjen täyttymys.' ²⁴ Sillä petollisia näkyjä tai lipevää ennustelua ei ole enää oleva Israelin heimon keskuudessa. ²⁵ Mutta se, minkä minä, Herra, puhun, sen minä puhun, ja se toteutuu eikä enää viivy. Totisesti, minä puhun ja minä myös toteutan sanani teidän aikananne, te kapinallinen heimo, sanoo Herra, Herra."

²⁶ Vielä minulle tuli tämä Herran sana: ²⁷ "Ihmislapsi, kuule, mitä Israelin heimo sanoo: 'Näyt, joita hän näkee,

niihin on paljon päiviä; hän profetoi kaukaisista ajoista.' ²⁸ Niinpä sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Ei viivy enää yhdenkään sanani toteutuminen. Jokainen sana, jonka minä puhun, toteutuu, sanoo Herra, Herra."

Sana valheprofeettoja vastaan

13 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, profetoi Israelin profeettoja vastaan ja sano niille, jotka profetoivat oman sydämensä voimasta: Kuulkaa Herran sana. ³ Näin sanoo Herra, Herra: Voi mielettömiä profeettoja, jotka seuraavat omaa henkeään ilman, että ovat nähneet mitään! ⁴ Sinun profeetoistasi, Israel, on tullut kuin raunioiden kettuja.

⁵ Te ette ole nousseet muureille korjaamaan aukkoja Israelin huoneen ympäriltä, että se kestäisi sodassa Herran päivänä. ⁶ Profeetat ovat nähneet petollisia näkyjä. He ennustavat valhetta sanoessaan: 'Näin sanoo Herra', vaikka Herra ei ole heitä lähettänyt. Kuitenkin he odottavat, että hän toteuttaisi heidän sanansa.

⁷ Ettekö olekin nähneet petollisia näkyjä ja lausuneet valheellisia ennustuksia, kun olette sanoneet: 'Näin sanoo Herra', vaikka minä en ole puhunut?

⁸ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska te olette puhuneet petollisesti ja nähneet valhenäkyjä, niin tietäkää, että minä itse käyn teitä vastaan, sanoo Herra, Herra. ⁹ Minun käteni on

niitä profeettoja vastaan, jotka näkevät petollisia näkyjä ja ennustavat valhetta. He eivät saa tulla minun kansani neuvonpitoon, eikä heidän nimiään kirjoiteta Israelin heimon kirjaan. He eivät saa tulla Israelin maahan, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra.

¹⁰ Näin tapahtuu siksi, että he johtavat minun kansani harhaan lupaamalla rauhaa, vaikka rauhaa ei ole. Kansa rakentaa seinän, ja he valkaisevat sen kalkilla. ¹¹ Sano noille kalkilla valkaisijoille, että se kaatuu. Tulee kaatosade, raekivet syöksyvät maahan, myrskytuuli puhkeaa, ¹² ja seinä kaatuu! Eikö teiltä silloin kysytä: 'Missä nyt on laasti, jonka te olette sivelleet?'

¹³ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä saatan kiivaudessani myrskytuulen puhkeamaan, vihassani kaatosateen lankeamaan ja vimmassani raekivet syöksymään, niin että tuosta kaikesta tulee loppu. ¹⁴ Minä hajotan seinän, jonka te valkaisitte kalkilla, ja syöksen sen maahan, niin että sen perustus paljastuu ja se sortuu. Teillekin tulee samalla loppu, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra. ¹⁵ Minä tyydytän kiivauteni tuhoamalla seinän ja ne, jotka sen kalkilla valkaisivat. Minä sanon teille: Ei ole enää seinää eikä sen valkaisijoita, ¹⁶ Israelin profeettoja, jotka profetoivat Jerusalemile ja näkivät sille rauhan

näkyjä, vaikka rauhaa ei ollut tulossa, sanoo Herra, Herra."

Profetia taikurinaisia vastaan

¹⁷ "Ja sinä, ihmislapsi, käännä kasvosi kansasi tyttäriä vastaan, jotka profetoivat oman sydämensä voimasta. Profetoi heistä ¹⁸ ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Voi naisia, jotka punovat taikasiteitä kaikkiin ranteisiin ja tekevät huntuja kaikenkokoisten ihmisten päähän pyydystääkseen sieluja! Tehän pyydystätte minun kansani sieluja, mutta annatte toisten sielujen jäädä eloon omaksi eduksenne. ¹⁹ Te häpäisette minut kansani edessä muutamista kourallisista ohraa ja leipäpalasista. Te saatatte kuolemaan sieluja, joiden ei tulisi kuolla, ja jätätte eloon sieluja, jotka eivät saisi elää, kun valehtelette minun kansalleni, joka kuuntelee valheita.

²⁰ Sen tähden näin sanoo Herra, Herra: Minä käyn käsiksi teidän taikasiteisiinne. Niillä te olette pyydystäneet sieluja kuin lintuja, mutta minä revin ne teidän käsivarsistanne ja päästän vapaiksi ne sielut, jotka te olette pyydystäneet niin kuin lintuja pyydystetään. ²¹ Minä revin teidän huntunne ja vapautan kansani teidän käsistänne, eivätkä he enää joudu teidän saaliiksenne. Silloin te tulette tietämään, että minä olen Herra.

²² Te olette valheilla murehduuttaneet vanhurskaan sydämen, vaikka minä en ole murehduuttanut häntä. Te olette

vahvistaneet jumalattoman käsiä, ettei hän kääntyisi pahalta tieltään ja saisi elää. ²³ Sen tähden te ette enää saa nähdä turhia näkyjänne ettekä esittää ennustelujanne. Minä vapautan kansani teidän käsistänne, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra."

Vastaus Israelin vanhimmille

14 Minun luokseni tuli miehiä Israelin vanhinten joukosta, ja he istuivat eteeni. ² Silloin minulle tuli tämä Herran sana: ³ "Ihmislapsi, nämä miehet ovat asettaneet jumalankuvansa sydämeensä ja panneet kasvojensa eteen sen, mikä saa heidät lankeamaan syntiin. Antaisinko minä todella heidän kysyä itseltäni neuvoa? ⁴ Puhuttele siis heitä ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Minä, Herra, annan kyllä vastauksen jokaiselle israelilaiselle, joka asettaa jumalankuvansa sydämeensä ja panee kasvojensa eteen sen, mikä saa hänet lankeamaan syntiin, ja menee sitten profeetan luo. Hänelle minä, Herra, annan vastauksen hänen jumalankuviensa paljouden mukaan. ⁵ Minä tartun Israelin heimoa sydäimestä, koska he kaikki ovat kääntyneet minusta pois jumalankuviensa puoleen.

⁶ Sano siis Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Kääntykää, kääntäkää kasvonne pois jumalankuvistanne ja kaikista iljetyksistänne. ⁷ Sillä kuka ikinä,

israelilainen tai Israelissa asuva muukalainen, luopuu minusta, asettaa jumalankuvansa sydämeensä ja panee kasvojensa eteen sen, mikä saa hänet lankeamaan syntiin, ja sitten menee profeetan luo kysymään itselleen neuvoa minulta, niin minä, Herra, itse annan hänelle vastauksen. ⁸ Minä suuntaan kasvoni sitä miestä vastaan, teen hänestä varoittavan esimerkin ja sananlaskun ja poistan hänet kansani keskuudesta. Silloin te tulette tietämään, että minä olen Herra.

⁹ Jos profeetta antaa vietellä itsensä ja sanoo sanankin, minä, Herra, olen sallinut sen profeetan tulla vietellyksi. Minä ojennan käteni häntä vastaan ja hävitän hänet kansani Israelin keskuudesta. ¹⁰ Heidän on kannettava oma syntinsä, niin kysyjän kuin profeetankin, ¹¹ etteivät israelilaiset enää eksyisi seuraamasta minua eivätkä enää saastuttaisi itseään kaikilla rikkomuksillaan vaan he olisivat minun kansani ja minä olen heidän Jumalansa, sanoo Herra, Herra."

Nooa, Daniel ja Job

¹² Minulle tuli tämä Herran sana:
¹³ "Ihmislapsi! Kun maa tekee syntiä minua vastaan olemalla uskoton, minä ojennan sitä vastaan käteni, murrann siltä leivän tuen ja lähetän maahan nälän hävittääkseni siitä ihmiset ja eläimet. ¹⁴ Jos siellä olisivat silloin nämä kolme miestä, Nooa, Daniel ja Job, niin

he pelastaisivat vanhurskaudellaan vain oman henkensä, sanoo Herra, Herra.

¹⁵ Jos minä annan pahojen petojen kulkea maan halki, niin että ne surmaavat lapset ja maa tulee autioksi eikä kukaan voi kulkea siellä petojen tähden, ¹⁶ eivät nämä kolme miestä sen keskellä voisi, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, pelastaa poikiaan eivätkä tyttäriään. Ainoastaan he itse pelastuisivat, mutta maa tulisi autioksi.

¹⁷ Tai jos minä toisin miekan sen maan kimppuun ja sanoisin: 'Miekka, kulje halki maan!' ja niin hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet, ¹⁸ ja sen keskellä olisivat silloin nämä kolme miestä, he eivät voisi, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, pelastaa poikiaan eivätkä tyttäriään, vaan ainoastaan he itse pelastuisivat.

¹⁹ Tai jos minä lähettäisin ruton tähän maahan ja vuodattaisin vihani sen päälle surmaten ja hävittäen siitä ihmiset ja eläimet ²⁰ ja Nooa, Daniel ja Job olisivat silloin sen keskellä, he eivät voisi, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, pelastaa poikiaan eivätkä tyttäriään. Ainoastaan oman henkensä he pelastaisivat vanhurskaudellaan.

²¹ Totisesti, näin sanoo Herra, Herra: Entä sitten, kun minä lähetän Jerusalemiin neljä pahaa tuomiotani: miekan, nälän, pahat pedot ja ruton hävittämään siitä ihmiset ja eläimet? ²² Kuitenkin jää jäljelle poikia ja tyttäriä, jotka kuljetetaan pois. He tulevat

teidän luoksesse, ja te näette heidän vaelluksensa ja tekonsa ja saatte lohdutuksen siitä onnettomuudesta, jonka minä olen tuottanut Jerusalemlle – kaikesta, minkä olen sille tuottanut. ²³ He ovat teille lohdutukseksi, kun te näette heidän vaelluksensa ja tekonsa. Silloin te tulette tietämään, etten minä syyttä ole tehnyt kaikkea sitä, minkä olen Jerusalemlle tehnyt, sanoo Herra, Herra."

Israel on hyödytön viiniköynnös

15 Sitten minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, miten viiniköynnös olisi parempi kuin kaikki muut puut? Sehän on köynnös metsän puiden joukossa. ³ Otetaanko siitä puuta, josta tehdään tarve-esine? Otetaanko siitä edes vaarnaa, johon ripustetaan kaikenlaisia esineitä? ⁴ Katso, se annetaan tulen ruuaksi. Sen molemmat päät on tuli polttanut, ja keskeltä se on kärventynyt. Onko siitä enää mihinkään käyttöön? ⁵ Jos siitä ei voinut tehdä tarve-esineitä, kun se oli ehyt, niin vielä vähemmän sitä voidaan käyttää nyt, kun tuli on polttanut sen ja se on kärventynyt.

⁶ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Niin kuin viiniköynnöksen, jonka minä olen antanut tulen ruuaksi metsän puiden mukana, minä annan tulen ruuaksi myös Jerusalemin asukkaat. ⁷ Minä käännän kasvoni heitä vastaan: tulesta he ovat päässeet, mutta tulen ruuaksi he joutuvat. Te tulette

tietämään, että minä olen Herra, kun minä suuntaan kasvoni heitä vastaan ⁸ ja teen maan autioksi, koska he ovat olleet uskottomia, sanoo Herra, Herra."

Jerusalemin alkuperä ja kauneus

16 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, tee Jerusalemlle tiettäväksi sen iljetykset. ³ Sano: Näin sanoo Herra, Herra, Jerusalemlle: Sinä olet alkuperältäsi ja syntyisin kanaanilaisten maasta, isäsi oli amorilainen ja äitisi heetiläinen. ⁴ Sinun alkuvaiheesi olivat tällaiset: Kun sinä synnyit, sinulta ei leikattu napanuoraa eikä sinua pesty vedellä puhtaaksi, sinua ei hierottu suolalla eikä sinua kääritytty kapaloihin. ⁵ Ei kukaan säälinyt sinua sen vertaa, että olisi armeliaisuudesta tehnyt sinulle mitään näistä. Sen sijaan sinut pantiin heitteille kedolle; niin halpana sinua pidettiin sinä päivänä, jona synnyit.

⁶ Minä kuljin ohitsesi ja näin sinut sätkyttelemässä verissäsi. Silloin sanoin sinulle: 'Sinä saat elää.' Niin minä sanoin sinulle, kun olit verissäsi: 'Sinä saat elää.' ⁷ Minä tein sinut monilukaiseksi kuin kedon kasvit, ja sinä kasvoit ja tulit suureksi. Sinusta tuli kuin kaunein koru, rintasi paisuivat ja hiuksesi kasvoivat. Kuitenkin sinä olit vielä alaston ja paljas.

⁸ Minä kuljin taas ohitsesi ja näin, että sinä olit iässä, joka on lemмен aikaa. Minä levitin viittani liepeen päällesi ja peitin häpysi. Minä vannoin sinulle valan ja kävin kanssasi liittoon, sanoo

Herra, Herra. Niin sinusta tuli minun omani. ⁹Minä pesin sinut vedellä, huuhtelin sinut verestäsi ja voitelin sinut öljyllä.

¹⁰Minä puin sinut kirjailtuihin vaatteisiin, panin jalkoihisi merilehmännahkaiset kengät, kiedoin sinut hienoon pellavaan ja peitin sinut silkkiin. ¹¹Minä kaunistin sinua koruilla, panin ranteisiisi rannerenkaat ja kaulaasi kaulakorun. ¹²Nenääsi minä panin nenärenkaan, korviisi korvarenkaat ja päähäsi kauniin kruunun. ¹³Näin yllesi puettiin kulta ja hopeakorut, ja vaatteesi olivat hienoa pellavaa, silkkiä ja kirjailtua kangasta. Sinä käytit ravinnoksesi hienoja vehnäjauhoja, hunajaa ja öljyä. Sinusta tuli sanomattoman kaunis, ja sinä pääsit kuninkaalliseen arvoon. ¹⁴Nimesi tuli tunnetuksi kansojen keskuudessa kauneutesi vuoksi, sillä se oli täydellinen sen loiston vuoksi, jonka minä puin sinun yllesi, sanoo Herra, Herra."

Jerusalem lankeaa haureuteen

¹⁵Mutta sinä luotit kauneutesi ja aloit harjoittaa haureutta maineesi turvin. Sinä vuodatit haureuttasi ohikulkijoille, jokainen sai siitä osansa. ¹⁶Sinä otit vaatteitasi, teit itsellesi monenkirjavia uhrikukkuloita ja harjoitit haureutta vaatteittesi päällä. Sellaista ei ole ennen tapahtunut eikä tule tapahtumaan. ¹⁷Sinä otit ihania korujasi, minun kultaani ja hopeaani,

jota minä olin antanut sinulle, teit itsellesi miehenkuvia ja harjoitit haureutta niiden kanssa. ¹⁸Sinä otit kirjailtuja vaatteitasi ja verhosit kuvat niillä, sinä panit niiden eteen minun öljyni ja suitsukkeeni. ¹⁹Ruuan, jonka minä sinulle annoin ja jolla minä sinua ruokin, hienot vehnäjauhot, öljyn ja hunajan, sinä panit kuvien eteen suloiseksi tuoksuksi. Näin tapahtui, sanoo Herra, Herra.

²⁰Sinä otit poikasi ja tyttäresi, jotka olit minulle synnyttännyt, ja teurastit heidät kuvien ruuaksi. Oliko haureutesi liian vähäistä, ²¹niin että sinun piti vielä teurastaa minun poikani, panna heidät kulkemaan tulen läpi uhrina niille? ²²Harjoittaessasi kaikkia iljetyksiäsi ja haureuttasi sinä unohdit lapsuutesi päivät, jolloin olit alaston ja paljas ja sätkyttelit verissäsi.

²³Voi, voi sinua, sanoo Herra, Herra! Kaikkien pahojen tekojesi lisäksi ²⁴sinä rakensit itsellesi korokkeita ja teit itsellesi kumpuja kaikille toreille. ²⁵Sinä rakensit kumpusi jokaiseen kadunkulmaan ja saastutit kauneutesi; sinä levitit reitesä jokaiselle ohikulkijalle ja harjoitit yhä enemmän haureuttasi. ²⁶Sinä harjoitit haureutta naapuriesi, suurijäsenisten egyptiläisten kanssa, ja lisäsit haureuttasi yhä enemmän ja niin vihoitit minut.

²⁷Silloin minä ojensin käteni sinua vastaan, tein määräosasi pieneksi ja annoin sinut alttiiksi vihollistesi,

filistealaisten tyttärien, mielivallalle. Jopa heidän mielestään sinun irstas elämäsi oli häpeällistä. ²⁸ Sinä harjoitit haureutta myös assurilaisten kanssa, kun olit niin kyltymätön. Vaikka harjoitit haureutta heidän kanssaan, et tyytynyt siihenkään ²⁹ vaan harjoitit yhä enemmän haureutta, myös kauppiaitten maassa, Kaldeassa, mutta et saanut siitäkään kylliksesi.

³⁰ Kuinka himokas olikaan sydämesi, kun teit tämän kaiken, niin kuin tekee itse pääportto, sanoo Herra, Herra. ³¹ Sinä rakensit korokkeesi kaikkiin kadunkulmiin ja teit kumpusi kaikille toreille. Sinä et kuitenkaan ollut muiden porttojen kaltainen, koska pudit halpana portonpalkkaa. ³² Sinä avionrikkojavaimo, joka miehesi sijaan otat vieraita! ³³ Kaikille portoilta annetaan lahja, mutta sinä annoit lahjoja kaikille rakastajillesi, lahjoit haureudessasi heitä tulemaan luoksesi joka taholta. ³⁴ Hauraudessasi toimit päinvastoin kuin muut naiset: sinun perässäsi ei juostu haureuteen eikä sinulle maksettu portonpalkkaa, vaan sinä itse maksoit rakastajillesi. Näin se oli päinvastoin.

³⁵ Kuule siis Herran sana, sinä portto!"

Rietas portto saa tuomion

³⁶ "Näin sanoo Herra, Herra: Sinä olet tuhlaannut rahasi ja olet haureudessasi paljastanut häpysi kaikille rakastajillesi ja kaikille iljettävälle jumalankuvillesi, ja sinä olet antanut niille uhriksi lastesi

veren. ³⁷ Tiedä siis, että minä kokoan kaikki rakastajasi, jotka olivat sinulle mieleen, kaikki, joita sinä rakastit ja myös kaikki, joita aloit vihata. Heidät minä kokoan sinua vastaan joka taholta ja paljastan heille häpysi, niin että he näkevät koko alastomuutesi. ³⁸ Minä tuomitsen sinut niin kuin tuomitaan naiset, jotka ovat tehneet aviorikoksen ja murhan. Minä annan sinun veresi vuotaa vihassa ja kiivaudessa. ³⁹ Minä annan sinut heidän käsiinsä. He hajottavat korokkeesi ja repivät hajalle kumpusi, riisuvat vaatteesi, ottavat korusi ja jättävät sinut paljaaksi ja alastomaksi. ⁴⁰ He nostattavat kansanjoukon sinua vastaan ja kivittävät sinut. He hakkaavat sinut kappaleiksi miekoillaan, ⁴¹ polttavat talosi ja panevat toimeen tuomiosi monien naisten nähden. Minä teen lopun sinun portonelämästäsi, etkä sinä enää maksa portonpalkkoja. ⁴² Minä tyydytän vihani sinussa, mutta sen jälkeen minun kiivauteni kääntyy sinusta pois. Silloin minä tyynnyn enkä enää ole vihastunut. ⁴³ Minä annan vaelluksesi seurausten kohdata sinua, koska et muistanut nuoruutesi päiviä vaan ärsytit minua kaikella tällä, sanoo Herra, Herra. Etkö muka ole harjoittanut riettautta kaikkien iljettävyyksiesi lisäksi?

⁴⁴ Jokainen, joka käyttää sananlaskuja, sanoo sinusta: 'Millainen äiti, sellainen tytär.' ⁴⁵ Sinä olet äitisi tytär: hän inhosi miestään ja lapsiaan.

Sinä olet sisartesi sisar: he inhosivat miehiään ja lapsiaan. Äitinne oli heettiläinen ja isänne amorilainen."

Samarian ja Sodoman synnit

⁴⁶ "Isompi sisaresi on Samaria, joka asuu tyttärineen sinusta pohjoiseen, ja pienempi sisaresi on Sodoma, joka asuu tyttärineen sinusta etelään. ⁴⁷ Sinä et ainoastaan vaeltanut heidän teitään ja tehnyt samanlaisia iljettäviä tekoja kuin he; pian olit jo kaikilla teilläsi kelvottomampi kuin he. ⁴⁸ Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: toisesti, sisaresi Sodoma tyttärineen ei ole tehnyt yhtä pahoin kuin sinä tyttärinesi olet tehnyt. ⁴⁹ Tämä oli sisaresi Sodoman synty: ylpeys, leivän yltäkylläisyys ja huoleton lepo hänellä ja hänen tyttärillään, mutta kurjan ja köyhän käteen hän ei tarttunut auttaakseen häntä. ⁵⁰ He ylpeilivät ja tekivät iljettäviä tekoja minun edessäni. Kun minä sen näin, minä pyyhkäisin heidät pois. ⁵¹ Samaria ei kuitenkaan ole tehnyt puoleksikaan niin paljon syntiä kuin sinä. Sinä olet tehnyt iljettäviä tekoja paljon enemmän kuin sisaresi ja olet saanut heidät näyttämään vanhurskailta kaikkien iljettävien tekojesi vuoksi. ⁵² Kanna siis sinäkin häpeäsi, koska olet synneilläsi hankkinut moisen hyvityksen sisarellesi. Onhan sinusta tullut iljettävämpi kuin he, ja niin he ovat vanhurskaampia kuin sinä. Häpeä sinäkin ja kannä häpeääsi,

olethan saanut sisaresi näyttämään vanhurskailta.

⁵³ Minä käännän heidän kohtalonsa, Sodoman ja hänen tyttäriensä kohtalon sekä Samarian ja hänen tyttäriensä kohtalon. Minä käännän myös sinun kohtalosi heidän keskellään, ⁵⁴ että saisit kantaa häpeääsi, hävetä kaiken sen vuoksi, mitä teit, kun sait heidät tuntemaan lohdutusta.

⁵⁵ Sisaresi Sodoma tyttärineen palaa entiselleen, ja Samaria tyttärineen palaa entiselleen. Myös sinä tyttärinesi palaat entisellesi. ⁵⁶ Eikö sisaresi Sodoma ollutkin huhupuheena suussasi sinun ylpeytesi aikana, ⁵⁷ ennen kuin oma pahuutesi paljastui, kun jouduit Aramin tyttärien ja kaikkien heidän ympärillään asuvien filistealaisten tyttärien häväistäväksi? He pilkkaavat sinua joka taholta, ⁵⁸ ja joudut kantamaan riettautesi ja iljettävien tekojesi seuraukset, sanoo Herra."

Jerusalem joutuu häpeään

⁵⁹ "Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minä olen tehnyt sinulle tekojesi mukaan: sinä halveksit valaa ja rikoit liiton. ⁶⁰ Kuitenkin minä muistan liittoni, jonka tein kanssasi nuoruutesi päivinä, ja minä pidän sen voimassa ikuisena liittona. ⁶¹ Silloin sinä muistat vaelluksesi ja sinä häpeät, kun otat vastaan vanhemmat sisaresi ja myös nuoremmat. Heidät minä annan sinulle tyttäriksi, mutta en sinun uskollisuutesi vuoksi. ⁶² Minä itse pidän sinun kanssasi tekemäni liiton

voimassa, ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.⁶³ Niin sinä muistat ja häpeät, etkä voi avata suutasi häpeäsi tähden, kun minä annan sinulle anteeksi kaiken mitä olet tehnyt, sanoo Herra, Herra."

Kaksi kotkaa, setripuu ja viiniköynnös

17 Minulle tuli tämä Herran sana:

² "Ihmislapsi, esitä arvoitus ja lausu vertaus Israelin heimolle.

³ Sano: Näin sanoo Herra, Herra: Suuri kotka, suurisiipinen ja pitkäsulkainen, runsashöyheninen ja monivärinen, tuli Libanonille ja otti latvuksen setripuusta.

⁴ Se taittoi siitä latvaverson, vei sen kauppiaiden maahan, asetti sen kauppamiesten kaupunkiin.

⁵ Sitten se otti siitä maasta taimen ja istutti sen peltoon, vei taimen runsaan veden ääreen, asetti sen kasvamaan kuin paju.

⁶ Taimi kasvoi, ja siitä tuli viiniköynnös, laajalle versova, matalakasvuinen. Sen oksat kääntyivät kotkaan päin ja juuret sen alle. Siitä tuli viiniköynnös, se haaroittui ja työnsi oksia.

⁷ Tuli toinen suuri kotka, suurisiipinen ja runsashöyheninen.

Viiniköynnös käänsi nyt juurensa sitä kohti ja oksansa kasvamaan siihen päin saadakseen sieltä enemmän vettä kuin siitä palstasta, johon se oli istutettu.

⁸ Hyvään peltoon, runsaan veden ääreen, se oli istutettu, että se tekisi oksia, kantaisi hedelmää ja siitä tulisi jalo viiniköynnös.

⁹ Sano: Näin sanoo Herra, Herra: Menestyyköhän se? Eikö sen juuria katkota ja sen hedelmiä revitä irti, niin että kaikki sen versomat lehdet kuivuvat?

Ei tarvita suurta voimaa eikä paljoa väkeä sen nostamiseksi juuriltaan.

¹⁰ Istutettu se on, mutta menestyykö se?

Eiköhän se kuivu kokonaan, kun itätuuli puhaltaa siihen? Se kuivuu penkereeseen, jossa se versoi."

Baabel, Jerusalem ja Egypti

¹¹ Minulle tuli tämä Herran sana: ¹² "Sano kapinalliselle heimolle: 'Ettekö ymmärrä, mitä tämä merkitsee?' Sano heille: Baabelin kuningas tuli Jerusalemiin, otti sen kuninkaan ja ruhtinaat ja vei heidät luokseen Baabeliin. ¹³ Hän otti kuninkaallisesta suvusta yhden miehen, teki hänen

kanssaan liiton ja vannotti hänellä valan, mutta muut maan mahtimiehet hän vei mukanaan, ¹⁴ että valtakunta jäisi vähäpätöiseksi eikä vahvistuisi ja että se pitäisi liittonsa voimassa. ¹⁵ Mutta tuo mies kapinoi Baabelin kuningasta vastaan ja lähetti lähettiläänsä Egyptiin saadakseen hevosia ja paljon sotaväkeä. Menestyyköhän se, joka tällaista tekee, pelastuuko hän? Pelastuuko se, joka rikkoo liiton?

¹⁶ Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: hänen on totisesti kuoltava Baabelissa, sen kuninkaan luona, joka asetti hänet kuninkaaksi ja jolle vannomaansa valaa hän on halveksinut ja jonka liiton hän on rikkonut. ¹⁷ Eikä faraosta, hänen suuresta sotajoukostaan ja paljosta väestään, ole hänelle apua sodassa, kun luodaan piiritysvalli ja rakennetaan saartovarusteet suurten joukkojen tuhoamiseksi. ¹⁸ Tuo mies halveksi valaa ja rikkoi liiton. Hän teki kaiken tämän, vaikka oli lyönyt kättä. Ei hän pelastu.

¹⁹ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Niin totta kuin minä elän, minä annan rangaistuksen kohdata häntä, koska hän halveksi valaani ja rikkoi liittoni. ²⁰ Minä levitän verkkoni hänen ylitseen, ja hän takertuu minun pyydykseeni. Minä vien hänet Baabeliin ja käyn siellä oikeutta hänen kanssaan uskottomuuden vuoksi, jota hän on osoittanut minua kohtaan. ²¹ Kaikki hänen sotajoukoistaan paenneet

kaatuvat miekkaan, ja jäljelle jääneet hajaantuvat kaikkiin tuuliin. Silloin te tulette tietämään, että minä, Herra, olen puhunut."

Herra istuttaa setripuun latvuksen

²² "Näin sanoo Herra, Herra: Minä itse otan sen korkean setripuun latvuksesta ylimmän hennon version ja istutan sen korkealle ja jyrkälle vuorelle. ²³ Israelin korkeille vuorille minä sen istutan, ja se tekee oksia ja kantaa hedelmää; siitä tulee mahtava setri. Sen alla oleilevat kaikki linnut, kaikki siivekkäät, pesivät sen oksien varjossa. ²⁴ Kaikki metsän puut tulevat tietämään, että minä olen Herra, joka teen korkean puun matalaksi ja matalan puun korkeaksi, tuoreen puun kuivaksi ja kuivan puun kukoistavaksi. Minä, Herra, olen puhunut, ja toteutan sen."

Jokainen joutuu vastuuseen omista teoistaan

18 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Mitä te oikein tarkoittatte, kun käytätte Israelin maassa tätä sananlaskua: 'Isät söivät raakoja rypäleitä, lasten hampaat vioittuivat'?"

³ Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, enää ette saa lausua tätä sananlaskua Israelissa. ⁴ Kaikki sielut kuuluvat minulle, niin isän sielu kuin pojankin – ne ovat minun. Jokaisen sielun, joka tekee syntiä, on kuoltava.

⁵ Vanhurskas mies toimii oikein ja vanhurskaasti. ⁶ Hän ei syö uhrivuorilla,

ei katso Israelin heimon jumalankuvien puoleen, ei saastuta lähimmäisensä vaimoa, ei yhdy kuukautistilassa olevaan naiseen, ⁷ ei sorra ketään vaan antaa takaisin velan pantin, ei ryöstä eikä riistä. Hän tarjoaa leivästään nälkäiselle ja antaa vaatetta alastoman verhoksi. ⁸ Hän ei lainaa korkoa vastaan eikä ota voittoa vaan pitää kätensä erossa vääryydestä ja antaa miesten kiistassa oikean tuomion. ⁹ Hän vaeltaa minun lakieni mukaan, noudattaa säädöksiäni ja tekee sitä, mikä on oikein. Hän on vanhurskas, hän saa totisesti elää, sanoo Herra, Herra.

¹⁰ Mutta hänelle voi syntyä poika, joka on väkivaltainen, vuodattaa verta ja tekee jotakin näistä asioista, ¹¹ joita hän itse ei ole tehnyt. Jos poika syö uhrivuorilla, saastuttaa lähimmäisensä vaimon, ¹² sortaa kurjaa ja köyhää, ryöstää ja riistää, ei anna takaisin velan panttia, katsoo jumalankuvien puoleen, tekee iljettäviä tekoja, ¹³ lainaa korkoa vastaan ja ottaa voittoa, saisiko hän elää? Hän ei saa elää: hän on tehnyt kaikkia näitä iljettäviä tekoja. Hänet on surmattava, hänen verensä tulee hänen itsensä päälle.

¹⁴ Hänelle taas saattaa syntyä poika, joka näkee kaikki isänsä tekemät synnit, hän näkee ne, mutta ei tee niiden mukaan: ¹⁵ Hän ei syö uhrivuorilla, ei katso Israelin heimon jumalankuvien puoleen, ei saastuta lähimmäisensä vaimoa, ¹⁶ ei sorra toista, ei ota panttia,

ei ryöstä eikä riistä. Hän jakaa leivästään nälkäiselle, antaa vaatetta alastoman verhoksi, ¹⁷ ei sorra kurjaa, ei ota korkoa eikä voittoa vaan tekee minun säädösteni mukaan ja vaeltaa käskyjeni mukaan. Hänen ei tarvitse kuolla isänsä syyllisyyden vuoksi, hän saa totisesti elää. ¹⁸ Hänen isänsä harjoitti väkivaltaa, riisti ja ryösti veljeltään ja teki kansansa keskuudessa sellaista, mikä ei ole hyvää. Sen tähden hänen oli kuoltava syyllisyytensä vuoksi.

¹⁹ Te kysytte: 'Miksi pojan ei tarvitse kantaa isän syyllisyyttä?' Kun poika on toiminut oikeuden ja vanhurskauden mukaan, noudattanut kaikkia minun säädöksiäni ja tehnyt niiden mukaan, hän totisesti saa elää. ²⁰ Mutta sen, joka tekee syntiä, on kuoltava. Poika ei kanna isän syyllisyyttä eikä isä pojan syyllisyyttä. Vanhurskas saa vanhurskautensa mukaan, jumalaton jumalattomuutensa mukaan.

²¹ Jos jumalaton kääntyy kaikista synneistään, joita hän on tehnyt, ja noudattaa kaikkia minun säädöksiäni ja tekee sitä, mikä on oikein ja vanhurskasta, hän totisesti saa elää eikä hänen tarvitse kuolla. ²² Yhtäkään hänen tekemistään synneistä ei enää muisteta. Hän saa elää vanhurskautensa tähden, jota hän on noudattanut. ²³ Olisiko minulle mieleen jumalattoman kuolema, sanoo Herra, Herra? Eikö ennemmin se, että hän kääntyy teiltään ja saa elää?"

**Herran tiet ovat oikeat,
syntisten tiet ovat väärät**

²⁴ Jos vanhurskas luopuu vanhurskaudestaan ja tekee vääryyttä, samoja iljettäviä tekoja, joita jumalaton tekee, saisiko hän elää, vaikka tekee niin? Yhtäkään hänen vanhurskaista teoistaan, joita hän on tehnyt, ei silloin muisteta, ja hänen on kuoltava uskottomuutensa tähden ja syntinsä tähden, jota hän on harjoittanut.

²⁵ Mutta te sanotte: 'Herran tie ei ole oikea.' Kuulkaahan, te Israelin heimo! Minunko tieni ei olisi oikea? Eikö ole niin, että teidän omat tienne eivät ole oikeat! ²⁶ Jos vanhurskas luopuu vanhurskaudestaan ja tekee vääryyttä, hänen on sen tähden kuoltava. Tekemänsä vääryyden tähden hänen on kuoltava. ²⁷ Ja jos jumalaton kääntyy harjoittamastaan jumalattomuudesta ja toimii oikein ja vanhurskaasti, hän pelastaa sielunsa. ²⁸ Koska hän ymmärsi kääntyä kaikista synneistään, joita oli tehnyt, hän totisesti saa elää eikä hänen tarvitse kuolla. ²⁹ Mutta Israelin heimo sanoo: 'Herran tie ei ole oikea.' Minunko tieni eivät olisi oikeat, te Israelin heimo? Eikö ole niin, että teidän omat tienne eivät ole oikeat! ³⁰ Niinpä minä tuomitsen teidät, te Israelin heimo, itse kunkin hänen vaelluksensa mukaan, sanoo Herra, Herra. Kääntykää, palatkaa kaikista synneistänne, ettei syylisyys saisi

teidä kompastumaan. ³¹ Heittäkää pois päältänne kaikki rikoksenne, joita olette tehneet, ja hankkikaa itsellenne uusi sydän ja uusi henki. Minkä tähden te kuolisitte, Israelin heimo! ³² Ei minulle ole mieleen ihmisen kuolema, sanoo Herra, Herra. Kääntykää, niin te saatte elää!"

Valitusvirsi Israelin ruhtinaista

19 "Ja sinä, laula Israelin ruhtinaista valitusvirsi ² näillä sanoilla:

'Mikä naarasleijona äitisi olikaan leijonien joukossa!

Se makasi nuorten leijonien keskellä,

kasvatti pentujaan.

³ Se sai suureksi yhden pennuistaan:

siitä tuli nuori leijona,
se oppi raatelemaan saalista,
se söi ihmisiä.

⁴ Kansat kuulivat siitä:
se pyydystettiin niiden kuoppaan
ja vietiin koukuista taluttaen
Egyptin maahan.

⁵ Kun emo näki, että aikaa kului
ja toivo katosi,
se otti toisen pennuistaan
ja kasvatti siitä nuoren leijonan.

⁶ Se käyskenteli leijonien keskellä,
siitä tuli nuori leijona,
se oppi raatelemaan saalista,
se söi ihmisiä.

⁷ Se hävitti heidän palatsinsa
ja raunioitti heidän kaupunkinsa.
Maa ja kaikki, mitä siinä on,

kauhistui sen karjuntaa.

⁸ Sen kimppuun hyökkäsivät kansat

kaikkialta maakunnista,

ne levittivät sen yli verkkonsa.

Se jäi kiinni niiden pyyntikuoppaan.

⁹ Se pantiin koukkuihin ja

kaularautoihin

ja vietiin Baabelin kuninkaan eteen.

Se vietiin linnoituksiin,

ettei sen ääni enää kuuluisi

Israelin vuorille.

¹⁰ Äitisi oli kuin köynnös

viinitarhassa,

veden ääreen istutettu.

Siitä tuli hedelmää kantava ja

tuuheaoksainen

runsaan veden voimasta.

¹¹ Siihen tuli vahvoja oksia

hallitsijoiden valtikoiksi.

Sen runko kohosi korkealle tiheän

lehvistön keskellä,

ja se näkyi kauas korkeana ja

runsasokaisena.

¹² Mutta vihaisesti se temmattiin

juuriltaan

ja viskattiin maahan,

itätuuli kuivatti sen hedelmät.

Sen vahvat oksat taitettiin pois,

ja ne kuivettuivat,

tuli kulutti ne.

¹³ Nyt se on istutettu autiomaahan,

kuivaan ja janoiseen maahan.

¹⁴ Sen valtaoksasta on lähtenyt tuli,

joka on kuluttanut puun hedelmät,

eikä siinä enää ole vahvaa oksaa

hallitsijan valtikaksi."

Valitusvirsi tämä oli, ja valitusvirsi
siitä on tullut.

Herra vei Israelin pois Egyptistä oman nimensä tähden

20 Seitsemännen vuoden
viidennessä kuussa, kuukauden
kymmenentenä päivänä, tuli miehiä
Juudan vanhinten joukosta kysymään
neuvoa Herralta. Kun he istuivat
minun eteeni, ² minulle tuli tämä
Herran sana:

³ "Ihmislapsi, puhu Israelin
vanhimmille ja sano heille: Näin sanoo
Herra, Herra: Tuletteko te kysymään
minulta neuvoa? Niin totta kuin
minä elän, minä en suostu antamaan
teille neuvoa, sanoo Herra, Herra.

⁴ Etkö tuomitse heitä, ihmislapsi,
etkö tuomitse? Tee heille tiettäviksi
heidän isiensä iljettävät teot ⁵ ja sano
heille: Näin sanoo Herra, Herra: Kun
minä valitsin Israelin, minä vannoin
kättä kohottaen valan Jaakobin
heimon jälkeläisille. Minä tein itseni
heille tunnetuksi Egyptin maassa
ja sanoin heille kättä kohottaen:
'Minä olen Herra, teidän Jumalanne.'

⁶ Sinä päivänä minä lupasin heille
kättä kohottaen, että vien heidät
pois Egyptin maasta siihen maahan,
jonka olin heitä varten etsinyt. Se
vuotaa maitoa ja hunajaa; se on
kaikista maista ihanin. ⁷ Minä sanoin
heille: 'Heittäköön jokainen teistä
pois iljetykset kasvojensa edestä,
älkää saastuttako itseänne Egyptin

jumalankuvilla. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.'

⁸ Mutta he kapinoivat minua vastaan eivätkä tahtoneet kuunnella minua. Kukaan heistä ei heittänyt pois iljetyksiään kasvojensa edestä eikä hylännyt Egyptin jumalankuvia. Silloin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän päälleen ja tyydyttää vihani heissä Egyptin maassa.

⁹ Mutta sen mitä tein, minä tein oman nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi kansojen nähden, joiden keskellä he olivat. Niiden nähden minä tein itseni heille tunnetuksi viemällä israelilaiset pois Egyptin maasta."

Israel niskoitteli Herraa vastaan autiomaassa

¹⁰ "Kun olin vienyt heidät pois Egyptin maasta ja tuonut heidät autiomaahan, ¹¹ minä annoin heille lakini ja ilmoitin heille säädökseni. Ihminen, joka niitä noudattaa, elää niistä. ¹² Minä annoin heille myös sapattini olemaan merkinä välillämme, minun ja heidän, ja muistuttamaan heille, että minä olen Herra, joka pyhitän heidät.

¹³ Mutta Israelin heimo kapinoi minua vastaan autiomaassa. He eivät vaeltaneet minun lakieni mukaan vaan hylkäsivät säädökseni, joista ihminen elää, jos hän noudattaa niitä. Myös minun sapattini he häpäisivät pahoin. Silloin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän päälleen autiomaassa tehdäkseni heistä lopun. ¹⁴ Mutta minä

tein, mitä tein, nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi kansojen nähden, joiden silmien edessä olin vienyt heidät pois Egyptistä. ¹⁵ Kuitenkin minä vannoin heille autiomaassa kättä kohottaen, etten vie heitä siihen maahan, jonka olin antanut heille, maahan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa ja joka on ihanin kaikista maista. ¹⁶ Näin tapahtui siksi, että he hylkäsivät minun säädökseni eivätkä vaeltaneet lakieni mukaan vaan häpäisivät sapattini, sillä heidän sydämensä seurasi heidän jumalankuviaan. ¹⁷ Silti minä säälin heitä enkä hävittänyt heitä enkä tehnyt heistä loppua autiomaassa.

¹⁸ Minä sanoin siellä heidän lapsilleen: Älkää vaeltako isienne lakien mukaan älkääkä noudattako heidän säädöksiään. Älkää saastuttako itseänne heidän jumalankuvillaan. ¹⁹ Minä olen Herra, teidän Jumalanne. Vaeltakaa minun lakieni mukaan ja noudattakaa minun säädöksiäni, tehkää niiden mukaan. ²⁰ Pyhittäkää minun sapattini. Olkoot ne merkinä liitosta meidän välillämme, jotta tietäisitte, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.

²¹ Mutta hekin kapinoivat minua vastaan: he eivät vaeltaneet minun lakieni mukaan eivätkä noudattaneet säädöksiäni, niin että olisivat toimineet niiden mukaan. Ihminen, joka noudattaa niitä, elää niistä. He häpäisivät sapattini. Silloin

minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän päälleen ja tyydyttää vihani heissä autiomaassa. ²² Mutta minä vedin käteni takaisin ja tein, mitä tein, nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi kansojen nähden, joiden silmien edessä olin vienyt heidät pois Egyptistä. ²³ Kuitenkin minä vannoin heille kättä kohottaen autiomaassa, että minä hajotan heidät kansojen joukkoon ja sirottelen heidät muihin maihin, ²⁴ koska he eivät tehneet säädöksieni mukaan vaan hylkäsivät lakini, häpäisivät sapattini ja kiinnittivät katseensa isiensä jumalankuviin. ²⁵ Niinpä minäkin annoin heille lakeja, jotka eivät olleet hyviä, ja säädöksiä, joista he eivät voineet elää. ²⁶ Minä annoin heidän saastua uhrilahjoistaan, kun he panivat kulkemaan tulen läpi jokaisen esikoisensa. Näin tein, jotta saattaisin heidät kauhun valtaan ja he tulisivat tietämään, että minä olen Herra."

Israel oli Herralle uskoton luvatussa maassa

²⁷ "Ihmislapsi, puhu siis Israelin heimolle ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Tälläkin tavoin isänne herjasivat minua ja osoittivat uskottomuutta minua kohtaan: ²⁸ Kun minä toin heidät maahan, jonka olin kättä kohottaen luvannut antaa heille, niin missä vain he näkivät korkean kukkulan tai tuuhean puun, siinä he uhrasivat teurasuhrinsa ja antoivat

vihastuttavat uhrilahjansa. Siinä he polttivat sulotuoksuiset suitsukkeensa ja vuodattivat juomauhrinsa. ²⁹ Minä kysyin heiltä: 'Mikä on se kukkula, jolle te menette?' Siksi sitä kutsutaan vielä tänäkin päivänä uhrikukkulaksi.

³⁰ Sano siis Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Ettekö te saastuta itsenne isienne tavoin kulkemalla haureellisesti heidän iljetystensä jäljessä! ³¹ Kun tuotte lahjojanne ja panette lapsenne kulkemaan tulen läpi, te saastutatte itsenne kaikilla jumalankuvillanne vielä tänäkin päivänä. Pitäisikö minun suostua antamaan teille neuvoa, Israelin heimo? Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä en anna teille neuvoa. ³² Sitä, mikä on tullut teidän mieleenne, ei suinkaan tapahdu. Tehän sanotte: 'Olkaamme kuin muut kansat, kuin muiden maiden heimot, jotka palvelevat puuta ja kiveä.'"

Herra käy oikeutta hajotetun kansansa kanssa

³³ "Näin sanoo Herra, Herra: niin totta kuin minä elän, minä totisesti hallitsen teitä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella ja vuodatan kiivauteni päällenne. ³⁴ Minä vien teidät pois kansojen keskeltä ja kokoan teidät väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella maista, joihin teidät oli hajotettu, ja vuodatan kiivauteni. ³⁵ Minä vien teidät kansojen autiomaahan, ja siellä minä käyn

oikeutta kasvotusten teidän kanssanne.
³⁶ Niin kuin minä kävin oikeutta isienne kanssa Egyptin autiomaassa, niin minä käyn oikeutta teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra. ³⁷ Minä panen teidät kulkemaan sauvan alitse ja saatan teidät liiton siteeseen. ³⁸ Minä perkaan teistä pois ne, jotka kapinoivat minua vastaan ja luopuvat minusta. Minä vien heidät pois maasta, jossa he asuvat muukalaisina, mutta Israelin maahan he eivät pääse. Silloin te tulette tietämään, että minä olen Herra."

Herra tuo kansansa takaisin Israelin maahan oman nimensä tähden

³⁹ "Mutta te, Israelin heimo! Näin sanoo Herra, Herra: Menkää vain palvelemaan kukin omia jumalankuvianne! Lopulta te kuitenkin olette minulle kuuliaisia ettekä enää häpäise minun pyhää nimeäni lahjoillanne ja jumalankuvillanne.

⁴⁰ Näin sanoo Herra, Herra: Koko Israelin heimo, joka asuu maassaan, palvelee minua Israelin korkeilla vuorilla, minun pyhällä vuorellani. Siellä minä olen heille suosiollinen ja siellä minä otan vastaan teidän lahjojanne ja ensisatonne antimia sekä kaikkia teidän pyhiä lahjojanne.

⁴¹ Niin kuin sulotuoksuiseen uhriin minä miellyn teihin, kun olen vienyt teidät pois kansojen keskeltä ja koonnut teidät maista, joihin teidät oli hajotettu. Minä osoitan teissä

pyhyyteni kansojen silmien edessä.
⁴² Te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä tuon teidät Israelin maahan, siihen maahan, jonka minä kättä kohottaen lupasin antaa teidän isillenne. ⁴³ Siellä te muistatte vaelluksenne ja kaikki tekonne, joilla olette itsenne saastuttaneet. Te inhoatte itseänne kaikkien pahojen tekojenne tähden, joita olette tehneet, ⁴⁴ ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä teen teille sen, minkä teen, oman nimeni tähden. En tee teille pahan vaelluksenne ja kelvottomien tekojenne mukaan, te Israelin heimo, sanoo Herra, Herra."

Jumalan tuomioita verrataan metsäpaloön

21 Minulle tuli tämä Herran sana:
² "Ihmislapsi, käännä kasvosi etelää kohti, saarnaa etelää vastaan ja profetoi Etelämaan metsää vastaan.
³ Sano Etelämaan metsälle: Kuule Herran sana. Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä sytytän sinut tuleen, joka kuluttaa kaikki tuoreet ja kuivat puusi. Leimuava liekki ei sammu, ja se kärventää kaikkien kasvot etelästä pohjoiseen asti. ⁴ Kaikki liha saa nähdä, että minä, Herra, olen sen sytyttänyt, eikä se sammu."

⁵ Minä sanoin: "Voi Herra, Herra! He sanovat minusta: 'Hänhän puhuu pelkkiä vertauksia!'"

Herran miekka

⁶ Minulle tuli tämä Herran sana:
⁷ "Ihmislapsi, käännä kasvosi
 Jerusalemia kohti, saarnaa pyhäkköä
 vastaan ja profetoi Israelin maata
 vastaan. ⁸ Sano Israelin maalle: Näin
 sanoo Herra: Katso, minä käyn sinua
 vastaan ja vedän miekkani tupestaani
 hävittääkseni sinusta sekä vanhurskaat
 että jumalattomat. ⁹ Minun miekkani
 lähtee tupestaani kaiken lihan
 kimppuun, etelästä pohjoiseen asti,
 niin että hävitän sinusta vanhurskaan
 ja jumalattoman. ¹⁰ Silloin kaikki liha
 tulee tietämään, että minä, Herra,
 olen vetänyt miekkani tupestaani, eikä
 se enää palaa takaisin.

¹¹ Mutta sinä, ihmislapsi, huokaile!
 Huokaile heidän nähtensä katkerasti,
 murtunein sydämin. ¹² Kun he kysyvät
 sinulta, minkä tähden sinä huokaillet,
 niin sano: 'Sanoman tähden: se saapuu,
 ja kaikkien sydämet raukeavat, kaikkien
 kädet herpoavat, kaikki tyrmistyvät ja
 kaikkien polvet muuttuvat kuin vedeksi.
 Huomatkaa, se tulee, se tapahtuu,
 sanoo Herra, Herra.'"

¹³ Ja minulle tuli tämä Herran sana:

¹⁴ "Ihmislapsi, profetoi: Näin
 sanoo Herra:

Miekka, miekka on teroitettu
 ja myös hiottu kirkkaaksi.

¹⁵ Teurastusta varten se on
 teroitettu,
 salamoivaksi se on hiottu.

Voisimmeko iloita?

Se halveksii poikani valtikkaa,
 kaikkea, mikä on puuta.

¹⁶ Se on annettu hiottavaksi,
 käteen otettavaksi.

Se miekka on teroitettu,
 se on hiottu kirkkaaksi
 annettavaksi tappajan käteen.

¹⁷ Huuda ja valita, ihmislapsi,
 sillä tämä kohtaa minun kansaani,
 se kohtaa kaikkia Israelin ruhtinaita.
 Heidät on annettu alttiiksi miekalle
 yhdessä kansani kanssa.

Lyö siis valittaen lanteitasi,
¹⁸ sillä koetus tulee.

Entä jos se halveksii valtikkaakin?
 Sitä ei enää ole, sanoo Herra, Herra.

¹⁹ Mutta sinä, ihmislapsi, profetoi
 ja lyö käsiäsi yhteen!

Tulkoon miekasta kaksi miekkaa,
 tulkoon kolme!

Se on miekka, joka kaataa
 ja surmaa,
 suuri surmamiekka tunkeutuu
 heihin.

²⁰ Menehtyköön sydän pelkoon,
 olkoon kompastuksia paljon.
 Kaikille heidän porteilleen
 olen asettanut miekan välkkymään.
 Voi, se on tehty salamoivaksi,
 hiottu teurastusta varten!

²¹ Lyö terävästi oikealle, suuntaa
 vasemmalle,
 mihin vain teräsi käännetään.

²² Myös minä lyön käsiäni yhteen
 ja tyydytän kiivauteni.

Minä, Herra, olen puhunut."

Baabelin kuninkaan miekka

²³ Minulle tuli tämä Herran sana:
²⁴ "Sinä, ihmislapsi! Piirrä kaksi tietä Baabelin kuninkaan miekan tulla. Lähtekööt molemmat samasta maasta. Tee tienviitta, tee se kaupunkiin vievän tien alkupäähän. ²⁵ Piirrä tie, jota pitkin miekka tulee ammonilaisten Rabbaa vastaan, sekä Juudaan, linnoitettua Jerusalemia vastaan.

²⁶ Baabelin kuningas on seisahtunut tienhaaraan, kahden tien risteykseen tekemään taikojaan. Hän ravistelee nuolia, kysyy kotijumalilta, tarkastelee maksaa. ²⁷ Hänen oikeaan käteensä osuu Jerusalemin arpa: muurinmurtajia pannaan aseisiin, suut avataan karjumaan, sotahuuto kohotetaan, porteille pannaan muurinmurtajia, luodaan piiritysvalli, rakennetaan saartovarusteet. ²⁸ Jerusalemin asukkaiden mielestä tämä on turhaa taikomista – heillähän on valojen valat. Mutta Herra tuo heidän syntivelkansa ilmi, niin että he joutuvat kiinni.

²⁹ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Te olette saaneet minut muistamaan syntivelkanne, kun rikkomuksenne ovat tulleet julki ja syntinne ovat näkyneet kaikissa teoissanne. Teidät otetaan käsin kiinni, koska te olette muistuttaneet minua niistä. ³⁰ Ja sinä, Israelin ruhtinas, sinä saastainen ja jumalaton, jonka päivä on tullut! Syntivelka on silloin täynnä.

³¹ Näin sanoo Herra, Herra: Ota pois turbaani, nosta kruunu päästäsi! Tämä ei jatku entisellään! Alhainen korotetaan, korkea alennetaan. ³² Raunioiksi, raunioiksi, raunioiksi minä teen tämän maan. Tämäkään ei tapahdu, ennen kuin tulee hän, jolla on oikeus. Hänen valtaansa minä annan maan."

Tuomion sanoma ammonilaisille

³³ "Ja sinä, ihmislapsi, profetoi ja sano: Näin sanoo Herra, Herra, ammonilaisia ja heidän herjauksiaan vastaan: Miekka, miekka on paljastettu, hiottu teurastamaan, täyttämään tehtävänsä, iskemään kuin salama! ³⁴ Sinulle nähdään petollisia näkyjä ja ennustellaan valhetta siitä, että sinä saat muka tallata kuolettavasti haavoitettujen jumalattomien niskaa, joiden päivä tulee, kun syntivelka on täyttynyt. ³⁵ Pane miekka takaisin tuppeensa. Paikassa, jossa sinut on luotu, maassa, josta olet lähtöisin, minä sinut tuomitse. ³⁶ Minä vuodatan kiivauteni sinun päällesi, puhallan sinuun vihani tulta ja annan sinut raakalaisten käsiin, jotka ovat taitavia tuhotyössä. ³⁷ Sinut annetaan tulen ruuaksi, veresi vuotaa keskellä maata. Sinua ei enää muisteta, sillä minä, Herra, olen puhunut."

Jerusalem, verivelkojen kaupunki

22 Minulle tuli tämä Herran sana:
² "Ihmislapsi, etkö tuomitse,

etkö tuomitse verenvuodattajien kaupunkia? Tee sille tiettäviksi kaikki sen iljettävät teot. ³Sano: Näin sanoo Herra, Herra: Sinä kaupunki, jonka muurien sisällä on vuodatettu verta ja jonka määräaika on sen vuoksi tullut, sinä olet tehnyt itsellesi jumalankuvia ja niin tullut saastaiseksi. ⁴Verestä, jota olet vuodattanut, sinä olet tullut syyliseksi ja jumalankuvistasi, jotka olet tehnyt, sinä olet saastunut. Sinä olet jouduttanut tuomiosi päivää ja tullut vuosiesi päähän. Niinpä minä olen antanut sinut kansojen häväistäväksi ja kaikkien maitten pilkattavaksi. ⁵Lähellä ja kaukana asuvat pilkkaavat sinua, jonka nimi on tahraantunut, ja jossa on paljon hämminkiä.

⁶Israelin ruhtinaat sinussa luottavat kukin käsivartensa voimaan ja vuodattavat verta. ⁷Isää ja äitiä sinussa halveksitaan, muukalaista sinussa sorretaan, orvolle ja leskelle tehdään sinussa vääryyttä. ⁸Sinä halveksit sitä, mikä on minulle pyhitettyä, ja minun sapattini sinä häpäiset. ⁹Sinussa on niitä, jotka panettelevat vuodattaakseen verta. Uhrivuorilla syödään ja irstautta harjoitetaan. ¹⁰Sinussa, Jerusalem, häpäistään isän aviovuode ja tehdään väkivaltaa naiselle, joka on saastainen kuukautistensa tähden. ¹¹Mies tekee iljettäviä tekoja lähimmäisensä vaimon kanssa, toinen häpäisee irstaudessaan miniänsä, joku makaa

väkinä sisarensa, isänsä tyttären. ¹²Sinussa otetaan lahjuksia ja sitten vuodatetaan viatonta verta. Sinä otat korkoa ja voittoa, kun kiskot sitä vääryydellä lähimmäiseltäsi, mutta minut sinä unohdat, sanoo Herra, Herra.

¹³Kuule siis, kuinka minä lyön käteni siihen, että olet hankkinut vääryyttä voittoa ja muuriesi sisällä vuodattanut verta! ¹⁴Kestääköhän rohkeutesi, pysyvätköhän kätesi lujina niinä päivinä, joina minä vaadin sinut tilille? Minä, Herra, olen puhunut, ja minä toteutan sen. ¹⁵Minä hajotan sinut kansojen sekaan ja sirotan sinut muihin maihin. Minä poistan sinusta kaiken saastaisuutesi. ¹⁶Sinusta on tullut saastainen kansojen silmissä, ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra."

Jerusalem saa tuomionsa

¹⁷Minulle tuli tämä Herran sana: ¹⁸"Ihmislapsi, Israelin heimosta on minun silmissäni tullut kuonaa. Kaikista heistä on tullut hopean kuonaa: vaskea, tinaa, rautaa ja lyijyä. ¹⁹Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska teistä kaikista on tullut kuonaa, niin katso, minä kokoan teidät keskelle Jerusalemiä. ²⁰Niin kuin hopea, vaski, rauta, lyijy ja tina kootaan ahjon sisälle, jotta niihin lietsottaisiin tulta ja ne sulatettaisiin, niin minä kokoan teidät vihassani ja kiivaudessaani, asetan ahjoon ja sulatan. ²¹Minä kerään

teidät ja lietson teihin vihani tulta, ja te sulatte Jerusalemissa. ²² Niin kuin hopea sulatetaan ahjossa, niin teidät sulatetaan Jerusalemissa. Silloin te tulette tietämään, että minä, Herra, olen vuodattanut kiivauteni teidän ylitsenne."

**Papit, profeetat ja päämiehet
ovat luopuneet Herrasta**

²³ Minulle tuli tämä Herran sana:
²⁴ "Ihmislapsi, sano Israelille: Sinä olet maa, jota ei ole puhdistettu, joka ei ole saanut sadetta vihan päivänä.
²⁵ Profeettojen salaliitto sen keskellä on kuin karjuva, saalista raateleva leijona: he tuhoavat ihmisiä, ottavat aarteet ja kalleudet ja tekevät maassa suureksi leskien luvun. ²⁶ Sen papit tekevät väkivaltaa minun lailleni ja häpäisevät sen, mikä on minulle pyhitettyä. He eivät tee erotusta pyhän ja maallisen välillä eivätkä ilmoita, mikä on saastaista ja mikä puhdasta; he sulkevat silmänsä sapattieni rikkomiselta. Näin minä olen tullut häväistyksi heidän keskuudessaan. ²⁷ Israelin ruhtinaat ovat sen keskellä kuin raatelevat sudet, jotka vuodattavat verta. He tappavat ihmisiä saadakseen väärää voittoa.
²⁸ Sen profeetat valkaisevat kalkilla kaiken, he näkevät valheellisia näkyjä ja ennustelevat kansalle valheita sanoen: 'Näin sanoo Herra, Herra', vaikka Herra ei ole puhunut. ²⁹ Maan kansa harjoittaa sortoa, ryöstää ja riistää. He tekevät vääryyttä kurjalle ja köyhälle

ja sortavat muukalaista oikeudesta välittämättä.

³⁰ Minä olen etsinyt heidän joukostaan miestä, joka korjaisi muurin ja seisoi muurinaukossa minun edessäni maan puolesta, ettei se tuhoutuisi. Sellaista miestä en ole löytänyt. ³¹ Sen tähden minä vuodatan kiivauteni heidän päälleen, tuhoan heidät vihani tulella ja maksan heille heidän vaelluksensa mukaan, sanoo Herra, Herra."

Iljettävät sisarukset Ohola ja Oholiba

23 Minulle tuli tämä Herran sana:
² "Ihmislapsi, oli kaksi naista, saman äidin tyttäriä. ³ Nuoruudessaan he harjoittivat haureutta Egyptissä. Siellä heidän rintojaan puristeltiin ja heidän neitseellisiä nisiään likisteltiin.
⁴ Heistä vanhemman nimi oli Ohola ja hänen sisarensa nimi Oholiba. Heistä tuli minun omiani, ja he synnyttivät poikia ja tyttäriä. Nimi Ohola tarkoittaa Samariaa ja Oholiba Jerusalemia.

⁵ Mutta Ohola harjoitti haureutta, vaikka oli minun omani, ja himoitsi rakastajiaan, naapureitaan assurilaisia.
⁶ He pukeutuivat purppuraan, nuo käskynhaltijat ja hallitusmiehet, komeita nuoria miehiä kaikki. He ajoivat vaunuilla ja hevosilla. ⁷ Ohola harjoitti haureuttaan heidän kanssaan – kaikkien Assurin valiomiesten kanssa. Kaikkien jumalankuvien kanssa, joita hän himoitsi, hän saastutti itsensä.
⁸ Ei hän myöskään jättänyt pois

Egyptin-aikaista haureuttaan, sillä egyptiläiset olivat maanneet hänen kanssaan hänen nuoruudessaan, likistelleet hänen neitseellisiä nisiään ja vuodattaneet hänen päälleen haureuttaan. ⁹Sen tähden minä annoin hänet rakastajiensa käsiin, Assurin poikien, joita hän oli himoinnut. ¹⁰He paljastivat hänen alastomuutensa, ottivat vangeiksi hänen poikansa ja tyttärensä, tappoivat hänet itsensä miekalla ja panivat hänen tuomionsa täytäntöön. Näin hänestä tuli varoittava esimerkki muille naisille.

¹¹Vaikka hänen sisarensa Oholiba näki tämän, hän oli himossaan vieläkin irstaampi kuin sisarensa ja haureudessaan vieläkin riettaampi. ¹²Oholiba himoitsi naapureitaan Assurin poikia, käskynhaltijoita ja hallitusmiehiä, jotka upeasti pukeutuneina ratsastivat ja ajoivat vaunuilla, kaikki komeita nuoria miehiä. ¹³Minä näin, että hän oli saastuttanut itsensä. Molemmat sisarukset kulkivat samaa tietä, ¹⁴mutta Oholiba meni vielä pitemmälle haureudessaan. Hän näki seinään helakanpunaisella värillä piirrettyjä kuvia kaldealaisista miehistä, ¹⁵joiden kupeilla oli vyö ja päässä muhkea päähine. Kaikki olivat päälliköiden näköisiä, sellaisia kuin ovat Baabelin miehet, joiden synnyinmaa on Kaldea. ¹⁶Hän alkoi

heidät nähtyään himoita heitä ja lähetti sanansaattajia heidän luokseen Kaldeaan. ¹⁷Baabelin miehet tulivat, makasivat ja rakastelivat hänen kanssaan ja saastuttivat hänet haureudellaan. Näin hän saastui heistä mutta kääntyi sitten inhoten pois heidän luotaan. ¹⁸Näin hän paljasti haureellisuutensa. Kun hän paljasti häpynsä, minä käännyn inhoten pois hänestä, niin kuin olin kääntynyt inhoten pois hänen sisarestaan. ¹⁹Oholiba harjoitti yhä enemmän haureutta. Hän muisti nuoruutensa päivät, jolloin hän oli harjoittanut haureutta Egyptin maassa, ²⁰ja hän himoitsi egyptiläisiä rakastajiaan, joiden elin oli kuin aasilla ja vuoto kuin oriilla.

²¹Sinä muistit nuoruutesi irstauden, kun egyptiläiset likistelivat nisiäsi nuorten rintojesi vuoksi. ²²Sen tähden, Oholiba, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä kiihotan rakastajasi hyökkäämään kimppuusi, nuo, joiden luota sinä käännyt inhoten pois, ja tuon heidät kimppuusi joka taholta: ²³Baabelin miehet ja kaikki kaldealaiset, Pekodin, Soosan ja Kooan ja heidän kanssaan kaikki Assurin miehet. He ovat kaikki komeita nuoria miehiä, käskynhaltijoita ja hallitusmiehiä, päälliköitä ja maineikkaita miehiä, jotka ratsastavat ja ajavat vaunuilla. ²⁴He hyökkäävät kimppuusi mukanaan paljon vaunuja, rattaita ja satureita

monesta kansasta varustautuneina suurin ja pienin kilvin. Kypärät päässä he asettuvat rintamaan sinua vastaan joka taholta, ja minä annan heille tuomiovallan. He tuomitsevat sinut säädöstensä mukaan. ²⁵ Minä tyydytän sinussa kiivauteni, ja vihoissaan he kohtelevat sinua julmasti: nenän ja korvat he leikkaavat sinulta pois, ja sinun jälkeläisesi kaatuvat miekkaan. He ottavat poikasi ja tyttäresi, ja mitä sinulta jää jäljelle, sen kuluttaa tuli. ²⁶ He riisuvat sinulta vaatteesi ja ottavat korusi. ²⁷ Näin minä teen lopun sinun irstaudestasi ja Egyptissä harjoittamastasi haureudesta, etkä sinä enää kaipaa niitä etkä muistele Egyptiä.

²⁸ Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minä annan sinut niiden käsiin, joita vihaat, niiden käsiin, joiden luota olet kääntynyt inhoten pois. ²⁹ He kohtelevat sinua vihamielisesti, ottavat kaiken, mistä olet nähnyt vaivaa, ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi. Silloin paljastuu häpeällinen haureellisuutesi, irstautesi ja riettautesi. ³⁰ Näin sinulle tehdään sen tähden, että sinä seurasit haureellisesti pakanakansoja ja siten saastuit niiden jumalankuvista. ³¹ Sisaresi tietä sinä vaelsit, ja hänen maljansa minä annoin sinun käteesi.

³² Näin sanoo Herra, Herra:
Sisaresi maljan sinä juot,
syvän ja laajan,

siihen mahtuu paljon naurua
ja pilkkaa.

³³ Sinä tulet täyteen juopumusta
ja murhetta.

Kauhun ja hävityksen malja
on sisaresi Samarian malja.

³⁴ Sen sinä juot, juot pohjasakkoja
myöten,
sen sirpaleita sinä kaluat ja
revit niillä rintasi.

Sillä minä olen puhunut, sanoo
Herra, Herra.

³⁵ Sen tähden, näin sanoo Herra,
Herra: Koska sinä olet unohtanut minut
ja heittänyt minut selkäsi taakse, niin
kanna myös irstautesi ja haureutesi
palkka."

Ohola ja Oholiba tuomitaan

³⁶ Herra sanoi minulle: "Ihmislapsi,
etkö tuomitse Oholaa ja Oholibaa?
Ilmoita heille heidän iljettävät tekonsa,
³⁷ sillä he ovat aviorikkoja ja heidän
käsissään on verta. He ovat tehneet
aviorikoksen jumalankuviensa kanssa
ja myös polttaneet niiden ruuaksi
lapsiaan, jotka he olivat synnyttäneet
minulle. ³⁸ Vielä tämänkin he ovat
minulle tehneet: samana päivänä
he ovat saastuttaneet pyhäkköni ja
häpäisseet sapattini. ³⁹ Teurastettuaan
lapsiaan jumalankuvilleen he
tulivat vielä samana päivänä minun
pyhäkkööni ja niin häpäisivät sen.
Näin he ovat tehneet minun huoneeni
sisällä. ⁴⁰ Vieläpä he lähettivät kutsun
miehille, jotka asuivat kaukana. Kun

sana oli lähetetty, he tulivat, nuo, joita varten sinä peseydyit, maalasit silmäluomesi ja koruillasi koristauduit.

⁴¹Sitten sinä, Oholiba, istuit komealle vuoteelle, jonka vieressä oli katettu pöytä. Sille sinä olit pannut minun suitsukkeeni ja öljyni. ⁴²Kuului huolettoman joukon melua. Kansanjoukosta tulleiden miesten lisäksi tuotiin autiomaasta juoppoja. He panivat noiden naisten käsiin rannerenkaat ja päähän kauniit kruunut. ⁴³Minä sanoin: 'Tuolle kuihtuneelleko kelpaa aviorikos? Vieläkö hänenkin kanssaan harjoitetaan haureutta?' Ja hänkin? ⁴⁴Hänen luokseen tultiin niin kuin tullaan porttonaisen luo. Niin tultiin noiden irstaiden naisten, Oholan ja Oholiban, luo.

⁴⁵Vanhurskaat miehet tuomitsevat heidät sen mukaan, mitä on säädetty avionrikkojanaisista, ja sen mukaan, mitä on säädetty verenvuodattajanaisista. He ovat tehneet aviorikoksen, ja heidän käsissään on verta. ⁴⁶Sillä näin sanoo Herra, Herra: Tuotakoon heitä vastaan kansanjoukko ja saatettakoon heidät kauhun valtaan ja ryöstäjien armoille. ⁴⁷Kansanjoukko kivittäköön heidät ja tehköön heistä lopun miekoillaan. Heidän poikansa ja tyttärensä tapettakoon ja heidän talonsa poltettakoon. ⁴⁸Minä lopetan maasta irstauden, ja kaikki naiset ottavat siitä

opikseen, etteivät harjoita sellaista irstautta kuin te. ⁴⁹He maksavat teille irstautenne mukaan, ja te saatte kantaa seuraukset synnistänne ja jumalankuvienne palvelemisesta. Silloin te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra."

Vertaus ruostuneesta padasta

24 Yhdeksännän vuoden kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, minulle tuli tämä Herran sana: ²"Ihmislapsi, kirjoita muistiin tämän päivän nimi, juuri tämän päivän. Baabelin kuningas hyökkää Jerusalemia vastaan juuri tänä päivänä. ³Lausu tälle kapinalliselle heimolle tämä vertaus:

Näin sanoo Herra, Herra:

'Pane pata liedelle, pane, ja kaada siihen vettä.

⁴Kokoa siihen lihankappaleita, kaikkia hyviä kappaleita, reittä ja lapaa.

Täytä pata parhailla luilla,

⁵ota ne valiolampaista.

Lado halkoja padan alle ja anna sen kiehua kiehumistaan, kunnes luutkin kypsyvät siinä.'

⁶Näin sanoo Herra, Herra: Voi verenvuodattajien kaupunkia, pataa, joka on ruostunut ja josta sen ruoste ei ole lähtenyt! Tyhjennä se kappale kappaleelta; ei sille ole arpaosaa langennut. ⁷Sen keskellä on verta. Se on jättänyt veren paljaalle kalliolle eikä

ole vuodattanut sitä maahan mullan peittoon. ⁸ Nostattaakseni kiivauden ja toteuttaakseni koston minä olen jättänyt sen vuodattaman veren paljaalle kalliolle, ettei se peittyisi.

⁹ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Voi verenvuodattajien kaupunkia! Niinpä minäkin suurennan roviota: ¹⁰ lisää puita, pane tuli palamaan, keitetään liha loppuun, sekoitetaan mausteet, annetaan luiden palaa karrelle. ¹¹ Sitten annetaan padan olla tyhjänä hiiliensä päällä, niin että se kuumenee, sen vaski hehkuu ja saasta sulaa siitä ja sen ruosteesta tulee loppu. ¹² Väsyksiin asti on nähty vaivaa, mutta sen paljon ruoste ei ole siitä lähtenyt. Tuleen sen ruoste! ¹³ Minä tahdoin puhdistaa sinut irstautesi saastaisuudesta, mutta koska sinä et ole puhdistunut saastaisuudestasi, sinä et enää puhdistu, ennen kuin minä olen tyydyttänyt kiivauteni sinussa. ¹⁴ Minä, Herra, olen puhunut, ja niin tapahtuu. Minä toteutan sen; minä en hellitä, en säästä enkä kadu. Sinut tuomitaan vaelluksesi ja tekojesi mukaan, sanoo Herra, Herra."

Profeetan murhe ennusmerkkinä

¹⁵ Minulle tuli tämä Herran sana: ¹⁶ "Ihmislapsi, minä otan äkkikuolemalla sinulta pois silmiesi ihastuksen, mutta älä murehdi, älä itke äläkä anna kyyneltesi vuotaa. ¹⁷ Huokaile hiljaa, mutta älä pane toimeen vainajan valittajaisia. Kiedo

päähine päähäsi ja pane kengät jalkaasi. Älä peitä partaasi äläkä syö lohduttajien tuomaa ruokaa."

¹⁸ Aamulla minä puhuin tämän kansalle. Illalla vaimoni kuoli, ja seuraavana aamuna minä tein niin kuin minua oli käsketty. ¹⁹ Silloin kansa sanoi minulle: "Etkö ilmoita meille, mitä nämä asiat, joita teet, merkitsevät meille?"

²⁰ Minä vastasin heille, että minulle oli tullut tämä Herran sana:

²¹ "Sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä häpäisen pyhäkköni, joka on teidän luja turvanne ja ylpeytenne, silmienne ihastus ja sielujenne kaipaus. Poikanne ja tyttärenne, jotka teidän oli jätettävä, kaatuvat miekkaan." ²² Silloin te teette niin kuin minä olen tehnyt: ette peitä partaanne ettekä syö lohduttajien tuomaa ruokaa. ²³ Te pidätte silloin päähineen päässänne ja kengät jalassanne; ette te murehdi ettekä itke. Kuitenkin te riudutte syntivelkanne tähden ja voihkitte toinen toisellenne. ²⁴ Hesekielistä on tullut teille ennusmerkki: aivan niin kuin hän on tehnyt, niin tekin teette. Kun ennustus toteutuu, te ymmärrätte, että minä olen Herra, Herra.

²⁵ Sinä, ihmislapsi! Kun minä otan heiltä pois heidän varustuksensa ja riistan heiltä heidän ihanan ilonsa, heidän silmiensä ihastuksen ja sielujensa kaipauksen, heidän poikansa ja tyttärensä, ²⁶ sinä päivänä tulee

pakolainen luoksesi kertomaan siitä.
²⁷ Sinä päivänä sinun suusi avautuu puhumaan pakolaiselle, ja sinä puhut jälleen etkä enää ole mykkänä. Sinä olet heille ennusmerkinä, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra."

TUOMION JULISTUSTA PAKANAKANSOILLE, 25 – 32

Tuomio ammonilaisille

25 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, suuntaa kasvosi ammonilaisia kohti ja profetoi heitä vastaan. ³ Sano ammonilaisten maalle: Kuulkaa Herran, Herran sana, näin sanoo Herra Herra: Koska sinä sanoit: 'Kas niin!', kun minun pyhäkköni häväistiin, kun Israelin maa hävitettiin ja Juudan heimo joutui pakkosiirtolaisuuteen, ⁴ minä annan sinut idän miesten perintömaaksi. He pystyttävät sinuun leirinsä ja asettuvat asumaan sinuun. He syövät sinun hedelmäsi ja juovat sinun maitosi. ⁵ Minä teen Rabbasta kamelien laitumen ja ammonilaisten maasta lammaslauvojen lepopaikan. Silloin te tulette tietämään, että minä olen Herra.

⁶ Sillä näin sanoo Herra, Herra: Koska sinä taputit käsiä, poljit jalkaa ja ilakoit, ja halveksit koko sielustasi Israelin maata, ⁷ minä ojennan käteni sinua vastaan ja annan sinut kansojen ryöstettäväksi. Minä hävitän sinut kansojen joukosta, pyyhin sinut pois

maitten joukosta ja tuhoan sinut. Silloin sinä tulet tietämään, että minä olen Herra."

Tuomio Mooabille

⁸ "Näin sanoo Herra, Herra: Mooab ja Seir ovat sanoneet: 'Katsokaa, Juudan heimo on aivan samanlainen kuin kaikki muutkin kansat!' ⁹ Niinpä minä teen Mooabin harjanteen tyhjäksi kaupungeista, kaikista sen alueen kaupungeista, jotka ovat maan kaunistus – Beet-Jesimot, Baal-Meon ja Kirjataim. ¹⁰ Minä annan sen ja ammonilaisten maan idän miesten perinnöksi, ettei ammonilaisia enää muistettaisi kansojen keskuudessa. ¹¹ Mooabissa minä panen toimeen tuomiot, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Tuomio Edomille

¹² "Näin sanoo Herra, Herra: Kostaessaan Juudan heimolle Edom teki pahoin ja veti kostaessaan päälleen suuren syyllisyyden. ¹³ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä ojennan käteni Edomia vastaan ja hävitän siitä ihmiset ja eläimet. Teemanista lähtien Dedaniin asti minä raunioitan sen. Miekkään he kaatuvat. ¹⁴ Kostoni, joka kohtaa Edomia, minä annan kansani Israelin käteen. He kohtelevat Edomia minun vihani ja kiivauteni mukaan, ja Edom saa tuntea minun kostoni, sanoo Herra, Herra."

Tuomio filistealaisille

¹⁵ "Näin sanoo Herra, Herra: Filistealaiset ovat toimineet kostonhimoisesti. Halveksunta sielussaan he ovat ikimuistoisen vihansa ajamina kostaneet julmasti ja tahtoneet tuhota. ¹⁶ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä ojennan käteni filistealaisia vastaan ja hävitän kreetit. Minä tuhoan ne, jotka ovat jäljellä meren rannikolla. ¹⁷ Minä panen toimeen heidän keskuudessaan ankaran koston ja rankaisen heitä kiivaudessaani. Kun minun kostoni kohtaa heitä, he tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Tuomio Tyyrolle

26 Yhdentenätoista vuotena, ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, Tyyro sanoi Jerusalemissa: 'Kas niin! Kansojen ovi on murrettu, se on auki minulle. Jerusalemissa on raunioina, mutta minä olen täynnä väkeä.'

³ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinua vastaan, Tyyro. Minä nostan monet kansat sinua vastaan niin kuin meri nostaa aaltonsa. ⁴ Ne tuhoavat Tyyron muurit ja hajottavat sen tornit. Minä lakaisen siitä pois sen toimitukset ja teen sen paljaaksi kallioksi. ⁵ Siitä tulee verkkojen kuivauspaikka keskelle merta, sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra. Se

joutuu kansojen ryöstettäväksi. ⁶ Sen mantereella olevien tytärkaupunkien asukkaat surmataankin miekalla, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

⁷ Sillä näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tuon pohjoisesta Tyyron kimppeihin Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, kuninkaiden kuninkaan, hänen hevosensa ja vaununsia, ratsumiehensä ja koko hänen suuren sotajoukkonsa. ⁸ Mantereella olevien tytärkaupunkien asukkaat häntä surmaa miekalla ja rakentaa sinua vastaan piiritysarvusteet, luo sinua vastaan vallin ja nostaa sinua vastaan kilpensä.

⁹ Hän suuntaa muurinmurtajansa iskut muureihisi ja aseillaan hajottaa tornisi.

¹⁰ Hänen hevostensa paljous peittää sinut pölyyn, ja muurisi vapisevat ratsujen, pyörien ja vaunujen ryskeestä, kun hän tulee porteistasi sisälle niin kuin valloitetuun kaupunkiin tullaan. ¹¹ Hänen hevostensa kaviot tallaavat kaikkia katuja; hän surmaa miekalla kansasi, ja sinun mahtavat patsaasi kaatuvat maahan. ¹² He saavat saaliikseen rikkautesi ja ryöstävät kauppatavarasi. He repivät muurisi maahan ja hajottavat kauniit talosi. He heittävät sinusta mereen kivet, puut ja mullan.

¹³ Minä lopetan laulujesi pauhinan, eikä lyyrojesi soittoa enää kuulla.

¹⁴ Minä teen sinusta paljaan kallion; sinusta tulee verkkojen kuivauspaikka. Sinua ei enää rakenneta, sillä minä,

Herra, olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

¹⁵ Näin sanoo Herra, Herra, Tyyrolle: Eivätkö saaret vapise sinun sortumisesi pauhusta, kun haavoitetut voihkivat ja verilöyly on käynnissä sinun keskelläsi?

¹⁶ Kaikki meren ruhtinaat astuvat alas valtaistuimiltaan, heittävät pois viittansa ja riisuvat kirjaillut vaatteensa. Kauhun valtaamina he istuvat maahan ja vapisevat joka hetki tyrmistyneinä sinun tähtesi.

¹⁷ He virittävät vuoksesi valitusvirren ja sanovat sinusta:

'Kuinka oletkaan tuhoutunut,
sinä merten valtiatar,
sinä ylistetty kaupunki,
joka olit mahtava merillä.
Asukkaasi levittivät kauhuaan
kaikkien rannikoilla asuvien
keskuuteen.

¹⁸ Nyt rannikot vapisevat
sinun sortumisesi päivänä,
meren saaret säikähtivät lähtöäsi.'

¹⁹ Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minä teen sinusta rauniokaupungin, samanlaisen kuin kaupungit, joissa ei enää asuta, kun minä annan syvyyden vyöryä ylitsesi ja paljot vedet peittävät sinut. ²⁰ Minä syöksen sinut hautaan vaipuneiden joukkoon alas muinaisen kansan luo ja panen sinut asumaan maan syvyyksissä kuin ikiaikojen rauniot hautaan vaipuneiden joukossa, eikä sinussa enää koskaan asuta. Mutta elävien maan minä kaunistan. ²¹ Minä

teen sinusta kauhun aiheen, eikä sinua sitten enää ole. Jos sinua etsitään, sinua ei enää koskaan löydy, sanoo Herra, Herra."

Valitusvirsi Tyyrosta

27 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, viritä valitusvirsi Tyyrosta! ³ Sano Tyyrolle, joka asuu meren porteilla ja käy kauppaa monilla saarilla asuvien kansojen kanssa: Näin sanoo Herra, Herra:

Tyyro, sinä sanot: 'Minä olen kauneuden täydellisyys!'

⁴ Keskellä merta on sinun alueesi, rakentajasi tekivät sinusta täydellisen kauniin.

⁵ Senirin sypressistä he tekivät kaikki lautasi, Libanonilta he ottivat setrin tehdäkseen sinulle maston.

⁶ Baasanin tammista he tekivät airosi,

kantasi he tekivät norsunluusta ja kittiläisten saarten hopeakuusesta.

⁷ Kirjailtua Egyptin pellavaa olivat sinun purjeesi, ne olivat sinulla lippuina.

Elisasaarten sinipunaista ja helakanpunaista kangasta oli katoksesi.

⁸ Siidonin ja Arvadin asukkaita sinulla oli soutajina.

Omat viisaasi, Tyyro, olivat sinussa, he olivat laivureinasi.

⁹ Gebalin vanhimmat ja viisaat
 olivat sinussa vuotokohtien
 korjaajina,
 kaikki merellä olevat laivat
 merimiehineen olivat sinussa
 vaihtamassa tavaroitaan sinun
 tavaroilhisi.

¹⁰ Persia, Luud ja Puut olivat
 sotajoukossasi, sinun
 satureinasi.

He ripustivat sinuun kypäriä
 ja kilpiä,
 ne olivat koristeinasi.

¹¹ Muureillasi olivat arvadilaiset
 ja muu sotajoukkosi ja torneissasi
 gammadilaiset. He ripustivat kilpensä
 kaikkialle muureillesi; ne tekivät
 kauneudestasi täydellisen. ¹² Tarsis
 osti kauppatavaroitasi, koska sillä
 oli kaikkea rikkautta: hopealla,
 raudalla, tinalla ja lyijyllä he ostivat
 sinun tavarasi. ¹³ Jaavan, Tuubal
 ja Mesek kävivät kauppaa sinun
 kanssasi. He maksoivat kauppatavarasi
 orjilla ja vaskiesineillä. ¹⁴ Toogarman
 heimo antoi tavaroittesi vastineeksi
 hevosia, sotaratsuja ja muuleja.
¹⁵ Myös dedanilaiset kävivät kanssasi
 kauppaa, ja monien saarten kauppiaat
 olivat alaisiasi ja toivat maksuna
 tavaroistasi norsunluuta ja eebenpuuta.
¹⁶ Tuotteittesi runsauden vuoksi myös
 Aram kävi kauppaa kanssasi. Se maksoi
 tavarasi turkooseilla, punapurppuralla,
 kirjaillulla kankaalla, pellavakankaalla,
 koralleilla ja rubiineilla.

¹⁷ Kanssasi kävivät kauppaa myös
 Juuda ja Israelin maa. He antoivat
 tavaroistasi vaihdossa Minnitin vehnää,
 leivoksia, hunajaa, öljyä ja balsamia.

¹⁸ Damasko kävi kauppaa kanssasi
 Helbonin viinillä ja Saharin villoilla
 monien tuotteittesi ja suurten
 rikkauksiesi vuoksi. ¹⁹ Daanilaiset ja
 Ussalin jaavanilaiset antoivat sinulle
 kauppatavaroittesi vastineeksi taottua
 rautaa, kassiaa ja kalmoruokoa.

²⁰ Dedan kävi kauppaa kanssasi
 satulaloimilla. ²¹ Arabia ja kaikki
 Keedarin ruhtinaat olivat läheisiä
 kauppakumppaneitasi. He kävivät
 kauppaa kanssasi lampailla, päseillä
 ja vuohipukeilla. ²² Saban ja Raman
 kauppiaat kävivät hekin kauppaa
 kanssasi. He maksoivat kauppatavarasi
 kaikkein parhaimmilla tuoksuaineilla
 sekä kaikenlaisilla jalokivillä ja kullalla.
²³ Haaran, Kanne ja Eden ja myös
 Saban kauppiaat ja Assur ja Kilmad
 kävivät kauppaa kanssasi. ²⁴ He
 toivat markkinoillesi kaupaksi kauniita
 vaatteita, sinipunaisia ja kirjaittuja
 viittoja ja värikkäitä mattoja ja lujia,
 punottuja köysiä.

²⁵ Tarsiin laivat kuljettivat
 tavaroitasi,
 ja sinä tulit täyteen, hyvin
 painavaksi,
 keskellä merta.

²⁶ Soutajat veivät sinut suurille
 vesille,
 itätuuli rikkoi sinut merten aavoilla.

²⁷ Rikkautesi, kauppatavarasi,
merimiehesi ja laivurisi,
vuotokohtiesi korjaajat,
tavaravälittäjäsi, kaikki
sotilaasi ja koko väenpaljous,
joka sinussa on, vajoavat
meren syvyyksiin sinä
päivänä, jona sinä kukistut.

²⁸ Laivuriesi huudon voimasta
vapisevat rannikot.

²⁹ Laivoistaan laskeutuvat kaikki,
jotka käyttävät airoja,
kaikki merimiehet ja merten
laivurit astuvat maihin.

³⁰ He huutavat sinun vuoksesi
kovalla äänellä

ja parkuvat katkerasti,
heittävät tomua päänsä päälle ja
kieriskelevät tuhkassa.

³¹ He ajelevat sinun tähtesi
päänsä kaljuksi
ja kääriytyvät säkkeihin.
He itkevät sinua katkeralla mielellä,
haikeasti valittaen.

³² He virittävät sinusta itkuvirren,
valittaen he laulavat sinusta:
'Kuka oli Tyyron vertainen,
joka nyt on tuhottuna keskellä
merta?'

³³ Kun tavarasi saapuivat meriltä,
sinä tyydytit monien kansojen
toiveet.

Rikkauksiesi ja kauppatavaroittesi
runsaudella
sinä teit rikkaiksi maan kuninkaat.

³⁴ Nyt olet meren aaltojen
hajottama vetten
syvyyksissä.

Mukanasi sinne vajosivat
kauppatavarasi ja
koko väkesi.

³⁵ Kaikki saarten asukkaat
tyrmistyvät sinun vuoksesi.

Heidän kuninkaansa ovat
kauhuissaan,
vavistus on heidän kasvoillaan.

³⁶ Kauppiaat kansojen joukossa
viheltävät sinulle.

Sinusta on tullut kauhun aihe,
sinua ei enää ole, ikiaikoihin asti."

Tyyron ruhtinaan tuomio

28 Minulle tuli tämä Herran
sana: ² "Ihmislapsi, sano Tyyron
ruhtinaalle: Näin sanoo Herra, Herra:
Sinun sydämesi on ylpistynyt ja
sinä sanot: 'Minä olen jumala,
minä istun jumalien istuimella
merten keskellä.' Sinä olet kuitenkin
vain ihminen, et jumala, vaikka
pidätkin viisauttasi Jumalan viisauden
vertaisena. ³ Viisaampi sinä oletkin
kuin Daniel, eikä mikään salaisuus
ole sinulle liian vaikea. ⁴ Viisautesi ja
ymmärryksesi avulla olet saanut itsellesi
omaisuutta, olet hankkinut kultaa
ja hopeaa aarreaittoihisi. ⁵ Suuressa
viisaudessasi olet kaupankäynnillä
kartuttanut omaisuuttasi, ja sydämesi
on ylpistynyt rikkautesi vuoksi.

⁶ Sen tähden, näin sanoo Herra,
Herra: Koska sinä pidät itseäsi Jumalan

vertaisena,⁷ minä tuon sinun kimppuusi muukalaiset, kansoista julmimmat. He vetävät miekkansa tupestaan sinun loistavaa viisauttasi vastaan ja häpäisevät ihanuutesi.⁸ He syöksevät sinut kuoppaan, ja sinä kuolet niin kuin kuolivat ne, jotka makaavat surmattuina merten syvyyksissä.

⁹ Vieläkö sanot surmaajasi edessä, tappajiesi käsissä: 'Minä olen jumala'? Ihminen sinä vain olet, et jumala.¹⁰ Sinä kuolet kuin ympärileikkaamattomat, muukalaisten käsissä, sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra."

Valitusvirsi Tyyron kuninkaasta

¹¹ Minulle tuli tämä Herran sana:
¹² "Ihmislapsi, viritä valitusvirsi Tyyron kuninkaasta. Sano hänelle: Näin sanoo Herra, Herra: Sinä olet sopusuhtaisuuden sinetti, täynnä viisautta, täydellisen kaunis.
¹³ Sinä olit Eedenissä, Jumalan puutarhassa. Kaikenlaiset jalokivet olivat koristeinasi. Karneolia, topaasia, kalsedonia, krysoliittia, onyksia, berylliä, safiiria, rubiinia ja smaragdia sekä kultaa olivat upotus- ja kaiverrustyöt sinussa. Ne valmistettiin sinä päivänä, jona sinut luotiin.¹⁴ Sinä olit sädehtivä, suojeleva kerubi, ja minä asetin sinut Jumalan pyhälle vuorelle; sinä käyskentelit tulisten kivien keskellä.¹⁵ Vaelluksessasi sinä olit nuhteeton luomisesi päivästä siihen asti, kunnes sinussa havaittiin vääryys.

¹⁶ Paljosta kaupankäynnistäsi sisimpäsi tuli täyteen väkivaltaa, ja sinä teit syntiä. Niin minä syöksin sinut häväistynä alas Jumalan vuorelta ja karkotin sinut, suojeleva kerubi, pois tulisten kivien keskeltä.
¹⁷ Sinun sydämesi ylpistyi kauneutesi vuoksi, ja viisautesi turmeltui loistosi tähden. Minä viskasin sinut maahan kuninkaiden eteen, jätin sinut heidän katseltavakseen.¹⁸ Paljoilla synneilläsi, tekemällä vääryyttä kaupoissasi, sinä olet häväissyt pyhäkkösi. Niinpä minä annoin tulen syttyä sinun keskelläsi, ja se poltti sinut. Minä tein sinut tuhkaksi maahan kaikkien nähden, jotka sinua katselivat.¹⁹ Kaikki tuttavasi kansojen keskuudessa ovat tyrmistyneet sinun tähtesi. Sinusta on tullut kauhun aihe, eikä sinua enää ole ikiaikoihin asti."

Tuomio Siidonille, lupaus Israelille

²⁰ Minulle tuli tämä Herran sana:
²¹ "Ihmislapsi, suuntaa kasvosi Siidonia kohti, profetoi sitä vastaan.²² Ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinua vastaan, Siidon! Minä näytän kunniani keskuudessasi, ja kansasi tulee tietämään, että minä olen Herra, kun minä panen sen keskellä toimeen tuomiot ja näytän pyhyyteni.
²³ Minä lähetän ruton ja verta Siidonin kaduille. Kaatuneita viruu sen keskellä, kun miekka käy sen kimppuun joka taholta. Kaikki tulevat tietämään, että minä olen Herra.²⁴ Silloin ei yksikään Israelin naapureista, jotka ovat heitä

halveksineet, enää ole heille pistävä orjantappura eikä repivä piikkipensas. He tulevat tietämään, että minä olen Herra, Herra.

²⁵ Näin sanoo Herra, Herra: Kun minä kokoan Israelin heimon kansoista, joiden sekaan se on hajotettu, minä näytän pyhyytteni heissä kansojen nähden. Silloin he saavat asua maassaan, jonka minä annoin palvelijalleni Jaakobille. ²⁶ He saavat turvallisesti asua siinä, rakentaa taloja ja istuttaa viinitarhoja. Turvallisesti he asuvat, kun minä olen pannut toimeen tuomiot kaikkien heitä halveksineiden naapurien keskuudessa, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa."

Farao on ylpeä krokotiili

29 Kymmenentenä vuotena, kymmenennen kuukauden kahdentenatoista päivänä minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, suuntaa kasvosi kohti faraota, Egyptin kuningasta, ja profetoi häntä ja koko Egyptiä vastaan.

³ Sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinua vastaan, farao, Egyptin kuningas, sinä suuri krokotiili, joka makaat Niilissä ja sanot: 'Niilinvirta on minun, minä olen sen itselleni tehnyt.'

⁴ Minä panen koukut sinun leukoihisi,

tartutan virtojesi kalat sinun suomuihisi

ja nostan sinut ylös virtojesi keskeltä kaikkine kaloinesi, jotka ovat tarttuneet suomuihisi. ⁵ Minä viskaan sinut autiomaahan ja myös kaikki sinun virtojesi kalat, ja sinä jätät maahan lojumaan; sinua ei oteta talteen eikä korjata pois.

Metsän pedoille ja taivaan linnuille minä annan sinut ruuaksi.

⁶ Kaikki Egyptin asukkaat tulevat tietämään, että minä olen Herra.

Sinä olet kuin ruokosauva Israelin heimolle:

⁷ kun he tarttuvat sinuun, sinä katkeat

ja revit rikki kaikkien heidän olkapäänsä;

kun he nojaavat sinuun, sinä murrut ja teet jäykiksi kaikkien heidän lanteensa.

⁸ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tuon miekan sinun kimppuusi ja hävitän sinusta ihmiset ja eläimet. ⁹ Egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun Egyptin maasta tulee autio ja raunioitunut. Onhan farao sanonut: 'Niilinvirta on minun, ja minä olen sen tehnyt'.

¹⁰ Sen tähden, katso, minä käyn sinun ja virtojesi kimppuun. Minä teen Egyptin maan raunioiksi, kuivaksi

ja autioksi maaksi, Migdolist aina Seveeneen ja Kuusin rajalle saakka.

¹¹ Ei kulje siellä enää ihmisen jalka, ei kulje siellä eläimen jalka. Siellä ei asuta neljääkymmeneen vuoteen.

¹² Minä teen Egyptin autioksi autioiden maiden joukkoon; sen kaupungit ovat neljäkymmentä vuotta autioita rauniokaupunkien joukossa. Minä hajotan egyptiläiset kansojen sekaan ja sirottelen heidät muihin maihin.

¹³ Mutta näin sanoo Herra, Herra: Neljäkymmenen vuoden kuluttua minä kokoan egyptiläiset kansoista, joiden sekaan heidät oli hajotettu.

¹⁴ Minä käännän Egyptin kohtalon ja tuon heidät takaisin Patroksen maahan, heidän synnyinmaahansa. Siellä he tulevat olemaan vähäisenä valtakuntana. ¹⁵ Heidän valtakuntansa on oleva valtakunnista vähäisin, eikä se enää korota itseään kansakuntien yläpuolelle. Minä teen heistä niin vähälukuisen kansan, etteivät he enää herroina hallitse kansoja. ¹⁶ Egypti ei kelpaa enää turvaksi Israelin heimolle, vaan se muistuttaa Israelia synnistä, jonka se teki kääntyessään Egyptin puoleen. Silloin he tulevat tietämään, että minä olen Herra, Herra."

Nebukadressar valloittaa Egyptin

¹⁷ Kahdentenkymmenentenäseitsemäntenä vuotena, ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä minulle tuli tämä Herran sana: ¹⁸ "Ihmislapsi, Baabelin kuningas Nebukadressar on

teettänyt joukoillaan suuren työn Tyyron vuoksi. Kaikkien päät ovat kaljuuntuneet ja olkapäät hiertyneet, mutta hän ja hänen joukkonsa eivät ole saaneet palkkaa työstä, jota he ovat tehneet Tyyroa vastaan. ¹⁹ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä annan Baabelin kuninkaalle Nebukadressarille Egyptin maan. Hän vie mukanaan sen rikkaudet, ottaa saaliikseen, mitä sieltä voi saada, ja ryöstää, mitä sieltä voi ryöstää. Siinä on hänen sotajoukkojensa saama palkka. ²⁰ Palkaksi, jonka toivossa hän on tehnyt työtä, minä annan hänelle Egyptin maan. Minun puolestani hän on sitä tehnyt, sanoo Herra, Herra. ²¹ Sinä päivänä minä annan kasvaa Israelin heimolle sarven, ja sinulle minä annan voiman avata suusi heidän keskellään. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Herran päivä kohtaa Egyptin

30 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, profetoi ja sano:

Näin sanoo Herra, Herra:

Valittakaa: 'Voi sitä päivää,

³ sillä se on lähellä, Herran päivä on lähellä!

Se on oleva pilvinen päivä, pakanakansojen tuomion aika.

⁴ Miekkä saapuu Egyptiin, Kuusilla on tuska, kun surmattuja kaatuu Egyptissä. Sieltä viedään pois sen rikkaudet,

ja sen perustukset revitään hajalle.

⁵ Kuus, Puut ja Luud sekä kaikki sekakansa,

ja Kuub ja liittolaismaan miehet kaatuvat miekkaan heidän kanssaan.

⁶ Näin sanoo Herra:

Egyptin tukijat kaatuvat, ja sen korskea mahti painuu maahan.

Migdolista aina Seveeneen asti he siellä kaatuvat miekkaan, sanoo Herra, Herra.

⁷ Egyptistä tulee autio autioituneiden maiden joukkoon, ja sen kaupungeista tulee raunioita raunioituneiden kaupunkien joukkoon. ⁸ Ihmiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä sytytän Egyptin tuleen ja kaikki sen auttajat murtuvat. ⁹ Sinä päivänä lähtee minun tahdostani laivoilla lähettiläitä, jotka saattavat huolettoman Kuusin kauhun valtaan. Kuusilaiset joutuvat tuskan valtaan Egyptin tuhon päivänä. Se päivä tulee pian."

Tuomio Egyptille

¹⁰ "Näin sanoo Herra, Herra: Minä teen lopun Egyptin meluavista joukoista Baabelin kuninkaan Nebukadressarin avulla. ¹¹ Hän ja hänen väkensä, kansoista julmimmat, tuodaan hävittämään maata. He vetävät miekkansa tupesta Egyptiä vastaan ja täyttävät maan surmatuilla. ¹² Minä kuivatan virrat ja luovutan

maan pahojen käsiin. Minä teen koko maan autioksi muukalaisten avulla. Minä, Herra, olen puhunut.

¹³ Näin sanoo Herra, Herra: Minä tuhoan jumalankuvat ja hävitän epäjumalat Noofista ja ruhtinaat Egyptistä, eikä niitä sitten enää ole. Minä saatan Egyptin maan pelon valtaan. ¹⁴ Minä teen Patroksen autioksi, sytytän Soonanin tuleen ja panen toimeen tuomiot Noossa. ¹⁵ Minä vuodatan kiivauteni Siiniin, Egyptin linnoitukseen, hävitän Noon meluavat joukot ¹⁶ ja sytytän Egyptin tuleen. Siin kierii tuskissaan, Noon muurit murretaan, ja Noofin kimpussa on ahdistajia päivästä päivään. ¹⁷ Aavenin ja Piivesetin nuorukaiset kaatuvat miekkaan, ja naiset menevät vankeuteen. ¹⁸ Tehafnehesissa piminee päivä, kun minä särjen siellä Egyptin ikeen, ja siellä tulee loppu sen korskeasta mahdista. Sen peittää pilvi, ja sen tyttäret viedään vankeuteen. ¹⁹ Näin minä panen tuomiot täytäntöön Egyptissä, ja egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Baabelin kuningas murskaa Egyptin

²⁰ Yhdentenätoista vuotena, ensimmäisen kuun seitsemäntenä päivänä, minulle tuli tämä Herran sana: ²¹ "Ihmislapsi, minä olen murskannut faraon, Egyptin kuninkaan, käsivarren. Katso, sitä ei ole sidottu, että se tervehtyisi, eikä sitä ole lastoitettu,

että se sidottuna vahvistuisi ja voisi tarttua miekkaan.

²² Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn faraota, Egyptin kuningasta vastaan. Minä murskaan häneltä käsivarret, sekä terveen että jo murskatun, ja pudotan miekan hänen kädestään. ²³ Minä hajotan egyptiläiset kansojen sekaan ja sirottelen heidät muihin maihin. ²⁴ Minä vahvistan Baabelin kuninkaan käsivarret ja annan miekkani hänen käteensä. Faraon käsivarret minä sen sijaan murskaan, ja hän voi hii Baabelin kuninkaan edessä haavoittuneena. ²⁵ Baabelin kuninkaan kädet minä vahvistan, mutta faraon kädet vaipuvat alas. Ihmiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä annan miekkani Baabelin kuninkaan käteen ja hän ojentaa sen Egyptin maata vastaan. ²⁶ Minä hajotan egyptiläiset kansojen sekaan ja sirottelen heidät muihin maihin. He tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Faraon kukistuminen

31 Yhdentenätoista vuotena, kolmannen kuun ensimmäisenä päivänä, minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, sano Egyptin kuninkaalle faraolle ja hänen meluavalle joukolleen:

Kenen kaltainen sinä olet suuruudessasi?

³ Katsohan Assuria, se oli kuin Libanonin setri,

kaunisoksainen ja laajalti varjoa antava, korkea kasvultaan, pilvien keskelle ulottui sen latva.

⁴ Vedet olivat sen kasvattaneet suureksi,

korkeaksi oli sen tehnyt syvyys, jonka virrat kulkivat kaikkialla sen kasvupaikassa

ja jonka ojat saavuttivat kaikki metsän puut.

⁵ Sen tähden siitä tuli korkein kaikista metsän puista.

Siihen tuli paljon lehviä, sen oksat kasvoivat pitkiksi ja venyivät laajalle veden runsaudesta.

⁶ Sen lehvillä pesivät kaikki taivaan linnut, sen oksien alla synnyttivät kaikki metsän eläimet, ja sen varjossa asuivat kaikki suuret kansat.

⁷ Se oli kaunis suuruudessaan pitkine oksineen, ulottuivathan sen juuret runsaisiin vesiin asti.

⁸ Setrit eivät voineet peittää sitä Jumalan puutarhassa, syressien lehvät eivät olleet sen lehvien veroiset eivätkä plataanien oksat niin kuin sen oksat.

Yksikään puu Jumalan puutarhassa ei ollut kauneudessa sen veroinen.

⁹Minä tein sen kauniiksi ja runsasoksaiseksi; sitä kadehtivat kaikki Eedenin puut Jumalan puutarhassa.

¹⁰Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska se kasvoi korkeaksi, työnsi latvansa pilvien keskelle ja ylpistyi korkeudesta, ¹¹minä annoin sen kansoista mahtavimman käsiin, joka tekee sille sen jumalattomuuden mukaan. Minä olen sysännyt sen pois.

¹²Muukalaiset, kansoista julmimmat, hakkasivat sen poikki ja jättivät paikkaansa. Sen oksat kaatuivat vuorille ja kaikkiin laaksoihin, ja sen haarat katkeilivat kaikkiin maan virtoihin. Kaikki maan kansat lähtivät pois sen varjosta ja hylkäsivät sen. ¹³Sen kaatuneella rungolla majailevat kaikki taivaan linnut, ja sen haarojen luona oleskelevat kaikki metsän eläimet.

¹⁴Näin tapahtui, ettei yksikään puu kasvaisi vetten äärellä niin korkeaksi eikä työntäisi latvaansa pilvien keskelle. Eivät mahtavimmatkaan niistä, ei yksikään vettä juova puu, pysy korkeudessaan, sillä ne kaikki on määrätty kuoleman valtaan, maan syvyyksiin, hautaan vaipuneitten ihmisten pariin.

¹⁵Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä, jona tuo puu astui alas tuonelaan, minä sain aikaan murhetta. Minä peitin puun vuoksi syvyyden, estin virrat juoksemasta, ja suuret vedet pysähtyivät. Minä puin Libanonin

mustiin sen sortumisen vuoksi; sen puun vuoksi kaikki metsän puut nääntyivät. ¹⁶Minä panin kansat vapisemaan sen kaatumisen ryskeestä, kun syöksin sen alas tuonelaan, hautaan vaipuneitten pariin. Silloin saivat lohdutuksen maan syvyyksissä kaikki Eedenin puut, Libanonin valiot ja parhaat puut, kaikki, jotka juovat vettä. ¹⁷Nekin olivat vaipuneet sen puun kanssa tuonelaan, miekalla surmattujen pariin, samoin sen liittolaiset, jotka olivat asuneet sen varjossa kansojen keskellä.

¹⁸Mikä Eedenin puista olisi sinun vertaisesi kunniassa ja suuruudessa? Kuitenkin sinut on syösty Eedenin puiden kanssa alas maan syvyyksiin. Sinä makaat ympärileikkaamattomien keskellä, miekalla surmattujen parissa. Näin käy faraolle ja koko hänen meluavalle joukolleen, sanoo Herra, Herra."

Valitusvirsi faraosta

32 Kahdentenatoista vuotena, kahdennentoista kuun ensimmäisenä päivänä, minulle tuli tämä Herran sana: ²"Ihmislapsi, viritä valitusvirsi faraosta, Egyptin kuninkaasta. Sano hänelle:

Sinä olet kuin nuori leijona
kansojen joukossa,
olet kuin merten lohikäärme:
sinä kuohutit virtojasi,
sekoitit ne jaloillasi ja samensit ne.

³Näin sanoo Herra, Herra:

Minä levitän verkkoni sinun ylitsesi.
Monien kansojen joukko tekee sen,
ja ne vetävät sinut verkollani ylös.

⁴ Minä viskaan sinut maalle ja
heitän sinut kedolle.

Minä tuon kaikki taivaan linnut
pesimään sinun päällesi
ja annan kaikkien maan eläinten
syödä lihaasi kyllikseen.

⁵ Minä jätän lihasi vuorille
ja täytän laaksot sillä, mitä
sinusta on jäljellä.

⁶ Minä kastelen verellä, joka
sinusta valuu,
maan vuorille asti,
ja jokiuomat täyttyvät siitä.

⁷ Loistosi sammuesssa minä
peitän taivaan
ja pimennän sen tähdet.
Auringon minä peitän pilvillä,
eikä kuu anna valoaan.

⁸ Kaikki taivaan loistavat valot minä
pimennän sinun vuoksesi
ja peitän maasi pimeyteen,
sanoo Herra, Herra.

⁹ Monet kansat minä murehdutan,
kun teen sortumisesi tunnetuksi
kansojen keskuudessa, maissa, joita
sinä et ole tuntenut. ¹⁰ Minä tyrmistytän
sinun vuoksesi monet kansat, ja
heidän kuninkaansa vapisevat pelosta
sinun tähtesi, kun minä heilutan
miekkaani heidän kasvojensa edessä.
Sinun sortumisesi päivänä he vapisevat
ja pelkäävät joka hetki, kukin henkensä
puolesta.

¹¹ Sillä näin sanoo Herra, Herra:

Baabelin kuninkaan miekka
tulee sinua kohti,

¹² sankarien miekoilla minä kaadan
sinun monilukuiset joukkosi.

Nuo kaikki, kansoista julmimmat,
hävittävät Egyptin loiston,
ja koko sen meluisa joukko
tuhotaan.

¹³ Minä hävitän kaiken sen karjan
paljojen vetten ääriältä.

Vesiä eivät enää sotke ihmisten
jalat eivätkä karjan sorkat.

¹⁴ Minä annan Egyptin vesien
muuttua selkeiksi

ja panen sen virrat juoksemaan
kuin öljy,

sanoo Herra, Herra.

¹⁵ Kun minä teen Egyptin
maan autioksi,
kun maa tulee autioksi kaikesta,
mikä sen täytti,

ja kun minä surmaan kaikki
sen asukkaat,
ihmiset tulevat tietämään, että
minä olen Herra.

¹⁶ Tämä on valitusvirsi, ja
valitusvirtenä sitä lauletaan. Kansojen
tyttäret virittävät sen Egyptistä ja
koko sen meluisasta joukosta, sanoo
Herra, Herra."

Egypti syöstään tuonelaan

¹⁷ Kahdententoista vuotena,
ensimmäisen kuun viidentenätoista
päivänä, minulle tuli tämä Herran
sana: ¹⁸ "Ihmislapsi, valita Egyptin

suurta kansaa ja hautaa se mahtavien
kansojen tyttärien joukkoon maan
syvyyksiin, hautaan vaipuneiden
pariin.

¹⁹ Luuletko olevasi muita
ihanampi? Astu alas
ja tee vuoteesi
ympärileikkaamattomien
pariin!

²⁰ He ovat kaatuneet miekalla
surmattujen joukkoon.
Egypti on annettu alttiiksi miekalle,
se on temmattu pois
kaikkine joukkoineen.

²¹ Sankareista mahtavimmat
puhuvat tuonelassa
faraolle ja hänen auttajilleen:
'Alas vaipuneina makaavat
ympärileikkaamattomat
miekalla surmattuina.'

²² Siellä on Assur kaikkine
joukkoineen,
joiden haudat ovat sen ympärillä.
Kaikki ovat surmattuja, miekan
kaatamia.

²³ Hänen hautansa on syvyyden
perimmäisillä ääriillä,
ja hänen väkensä lepää sen
haudan ympärillä.
Heidät kaikki on surmattu,
miekkaan he ovat kaatuneet,
nuo, jotka herättivät kauhua
elävien maassa.

²⁴ Siellä on Eelam, ja koko hänen
meluisa joukkonsa
lepää hänen hautansa ympärillä.

Heidät kaikki on surmattu,
miekkaan he ovat kaatuneet,
nuo, jotka ympärileikkaamattomina
astuivat alas maan
syvyyksiin.

He herättivät kauhua elävien
maassa,
mutta nyt he saavat
kantaa häpeänsä
hautaan vaipuneitten parissa.

²⁵ Surmattujen keskeltä on annettu
makuusija Eelamille
ja koko hänen meluisalle
joukolleen.

Hänen väkensä haudat ovat
hänen ympärillään.
Kaikki he ovat
ympärileikkaamattomia,
miekan surmaamia.

He herättivät kauhua elävien
maassa,
mutta nyt he saavat
kantaa häpeänsä
hautaan vaipuneitten parissa.
Surmattujen keskelle hänet
on syösty.

²⁶ Siellä ovat Mesek ja Tuubal
kaikkine meluisine
joukkoineen.

Heidän väkensä haudat ovat
heidän ympärillään.
He ovat kaikki
ympärileikkaamattomia,
miekalla surmattuja,
sillä he herättivät kauhua
elävien maassa.

²⁷ He eivät makaa niiden sankarien
joukossa,
jotka kaatuivat
ympärileikkaamattomina
ja jotka ovat astuneet alas
tuonelaan sota-aseet
mukanaan
ja joiden miekat on pantu heidän
päänsä alle.

Heidän syntivelkansa on heidän
luittensa päällä,
sillä näiden sankarien kauhu oli
elävien maassa.

²⁸ Ympärileikkaamattomien joukossa
sinutkin murskataan, ja sinä joudut
makaamaan miekalla surmattujen
joukossa. ²⁹ Siellä on Edom, sen
kuninkaat ja kaikki sen ruhtinaat,
jotka sankaruudesta huolimatta
joutuivat miekalla surmattujen pariin.
He makaavat ympärileikkaamattomien
ja hautaan vaipuneitten parissa.

³⁰ Siellä ovat kaikki pohjoisen
maan valtiaat ja kaikki siidonilaiset,
jotka pelottavuudesta huolimatta
ovat joutuneet alas surmattujen
joukkoon. Sankaruudesta huolimatta
he ovat joutuneet häpeään. He
makaavat ympärileikkaamattomina
miekalla surmattujen seassa ja
saavat kantaa häpeäänsä hautaan
vaipuneitten kanssa.

³¹ Farao saa nähdä heidät ja
saa lohdutuksen meluisan joukkonsa
tuhosta. Miekkaan ovat kaatuneet
farao ja koko hänen joukkonsa,

sanoo Herra, Herra. ³² Minä annoin
hänen herättää kauhua elävien
maassa, mutta nyt farao on saanut
koko meluisan joukkonsa kanssa
makuusijan ympärileikkaamattomien
seassa, miekalla surmattujen joukossa,
sanoo Herra, Herra."

PELASTUKSEN JULISTUSTA, 33 – 39

Profeetan vastuu

33 Minulle tuli tämä Herran
sana: ² "Ihmislapsi, puhu
maanmiehillesi näin: Jos minä annan
miekkan tulla maan kimppuun ja sen
maan kansa on ottanut keskuudestaan
yhden miehen ja asettanut hänet
vartiomieheksi, ³ ja hän näkee miekan
tulevan maan kimppuun, hän puhalttaa
pasuunaan ja varoittaa kansaa. ⁴ Jos
joku kuulee pasuunan äänen mutta ei
välitä varoituksesta ja miekka tulee ja
surmaa hänet, hänen verensä tulee
hänen oman päänsä päälle. ⁵ Hän
kuuli kyllä pasuunan äänen mutta
ei välittänyt varoituksesta; hänen
verensä tulee hänen itsensä päälle.
Jos hän olisi välittänyt varoituksesta,
hän olisi pelastanut sielunsa.

⁶ Mutta jos vartiomies näkee miekan
tulevan eikä puhalla pasuunaan, kansa
ei saa varoitusta. Jos miekka silloin
surmaa jonkun heistä ja tämä kuolee
synneissään, minä vaadin vartiomiehen
tilille hänen verestään.

⁷ Sinut, ihmislapsi, minä olen asettanut vartiomieheksi Israelin heimolle. Kun kuulet sanan minun suustani, sinun on varoitettava heitä minun puolestani. ⁸ Jos minä sanon jumalattomalle: 'Jumalaton, sinun on kuoltava', mutta sinä et puhu hänelle ja varoita häntä hänen tiestään, tuo jumalaton kuolee synnissään, mutta minä vaadin sinut vastuuseen hänen verestään. ⁹ Mutta jos sinä varoitat jumalatonta hänen tiestään ja kehotat häntä kääntymään siltä pois mutta hän ei käänny, hän kuolee synnissään, mutta sinä olet pelastanut sielusi."

Kukin tuomitaan tekojensa mukaan

¹⁰ "Ihmislapsi, sinun on sanottava Israelin heimolle: Te sanotte näin: 'Rikoksemme ja syntimme ovat päällämme, ja me riudumme niiden tähden. Kuinka voimme pysyä elossa?' ¹¹ Sano heille: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä en tahdo jumalattoman kuolemaa vaan sitä, että jumalaton kääntyy tieltään ja saa elää. Kääntykää, palatkaa pahoilta teiltänne! Minkä tähden teidän pitäisi kuolla, te Israelin heimo?

¹² Ihmislapsi, sinun on sanottava kansallesi: Vanhurskasta ei pelasta hänen vanhurskautensa sinä päivänä, jona hän tekee syntiä, ja jumalatonta ei suista turmioon hänen jumalattomuutensa sinä päivänä, jona hän kääntyy pois jumalattomuudestaan. Vanhurskas

ei voi elää vanhurskautensa turvin, silloin kun hän tekee syntiä. ¹³ Jos minä sanon vanhurskaalle, että hän totisesti saa elää, mutta hän tekeekin vääryyttä luottaen vanhurskauteensa, hänen vanhurskauttaan ei lainkaan muisteta. Hänen on kuoltava tekemänsä vääryyden vuoksi. ¹⁴ Ja jos sanon jumalattomalle, että hänen on totisesti kuoltava, mutta hän kääntyykin synnistään ja tekee sitä, mikä on oikein ja vanhurskasta – ¹⁵ jos tuo jumalaton antaa ottamansa pantin takaisin, korvaa, mitä on ryöstänyt ja vaelttaa elämän käskyjen mukaan eikä tee vääryyttä, hän saa totisesti elää, eikä hänen tarvitse kuolla. ¹⁶ Yhtäkään hänen tekemistään synneistä ei enää muisteta. Hän on tehnyt sitä, mikä on oikein ja vanhurskasta, hän saa totisesti elää.

¹⁷ Maanmiehesi kuitenkin sanovat: 'Ei Herran tie ole oikea.' Heidän omat tiensä eivät ole oikeat. ¹⁸ Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudesta ja tekee vääryyttä, hänen on kuoltava sen tähden. ¹⁹ Jos taas jumalaton kääntyy pois jumalattomuudestaan ja tekee sitä, mikä on oikein ja vanhurskasta, hän saa elää. ²⁰ Kuitenkin te sanotte: 'Herran tie ei ole oikea.' Mutta minä tuomitsen teidät, te Israelin heimo, jokaisen teittensä mukaan."

Jerusalem on valloitettu

²¹ Pakkosiirtolaisuutemme kahdentenatoista vuotena,

kymmenennen kuun viidentenä päivänä luokseni tuli pakolainen Jerusalemissa ja sanoi: "Kaupunki on valloitettu." ²² Herran käsi oli tullut päälleni jo illalla, ja hän avasi suuni, ennen kuin pakolainen aamulla tuli luokseni. Minun suuni avattiin, enkä enää ollut mykkänä.

Herra tekee Israelin autioksi

²³ Silloin minulle tuli tämä Herran sana:

²⁴ "Ihmislapsi, nuo, jotka asuvat raunioiden keskellä Israelin maassa, sanovat näin: 'Abraham peri maan, vaikka hän oli yksin. Meitä on paljon, meille maa on annettu perinnöksi.'

²⁵ Sano sen tähden heille: Näin sanoo Herra, Herra: Te syötte lihaa verineen, nostatte katseenne jumalankuvienne puoleen ja vuodatatte viatonta verta. Tekö saisitte periä maan? ²⁶ Te turvaatte miekkaanne, teette iljettäviä tekoja ja saastutatte toistenne vaimot. Tekö saisitte periä maan?

²⁷ Näin on sinun heille sanottava: Näin sanoo Herra, Herra: Niin totta kuin minä elän, ne, jotka asuvat kaupunkien raunioissa, kaatuvat miekkaan, ja ne, jotka asuvat maalla, minä annan petoeläinten ruuaksi, ja ne, jotka ovat vuorilainnoissa ja luolissa, kuolevat ruttoon. ²⁸ Minä teen maasta aution ja hävitetyn, ja sen ylpeästä uhmasta tulee loppu. Israelin vuorista tulee niin autioita, ettei niillä kulje kukaan. ²⁹ Kaikki tulevat tietämään, että minä

olen Herra, kun minä teen maasta aution ja hävitetyn kaikkien heidän harjoittamiensa iljettävien tekojen tähden.

³⁰ Maanmiehesi puhuvat seinänvierustoilla ja talojen ovilla keskenään sinusta, ihmislapsi, ja sanovat toisilleen näin: 'Tulkaahan kuulemaan, millainen sana on tullut Herralta.' ³¹ He tulevat sinun luoksesi niin kuin kansan on tapana ja istuvat edessäsi minun kansanani. He kuuntelevat sanojasi mutta eivät tee niiden mukaan, sillä he osoittavat rakkautta suullaan, mutta heidän sydämensä ahnehtii väärää voittoa. ³² Sinä olet heille kuin rakkauslaulu, kauniisti laulettu ja hyvin soitettu. He kyllä kuuntelevat sanojasi mutta eivät tee niiden mukaan. ³³ Mutta kun sanasi toteutuu – ja varmasti se toteutuu – he tulevat tietämään, että heidän keskuudessaan on ollut profeetta."

Israelin kelvottomat paimenet

34 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, profetoi Israelin paimenia vastaan! Profetoi paimenille, sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Voi Israelin paimenia, koska he ovat pitäneet huolta vain itsestään! Eikö paimenten olisi pidettävä huolta lampaista? ³ Rasvat te olette syöneet ja villat pukeneet päällenne. Lihavat lampaat te olette teurastaneet, mutta laumasta te ette

ole pitäneet huolta. ⁴ Heikkoja te ette ole vahvistaneet, sairaita te ette ole hoitaneet, loukkaantuneita te ette ole sitoneet, eksyneitä te ette ole hakeneet takaisin, kadonneita te ette ole etsineet. Tylysti te olette kohdelleet lampaita ja väkivaltaisesti. ⁵ Niinpä ne ovat joutuneet hajalle paimenen puuttuessa ja päätyneet kaikkien villipetojen ruuaksi. Hajallaan ne ovat. ⁶ Minun lampaani harhailevat kaikilla vuorilla ja kaikilla korkeilla kukkuloilla. Minun lampaani ovat hajaantuneet kaikkialle maahan, eikä kukaan niitä kysele, kukaan ei niitä etsi.

⁷ Sen tähden, paimenet, kuulkaa Herran sana! ⁸ Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, eivätkö minun lampaani ole ryöstettävänä ja kaikkien villipetojen syötävinä sen vuoksi, ettei niillä ole paimenta? Minun paimeneni eivät etsi minun lampaitani vaan paimentavat vain itseään eivätkä minun lampaitani?

⁹ Kuulkaa siis Herran sana, paimenet!

¹⁰ Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn paimenten kimppuun ja vaadin lampaani pois heidän käsistään. Minä teen lopun heidän kaitsemisestaan, eivätkä nuo paimenet enää kaitse niitä. Minä pelastan lampaani heidän suustaan, eivätkä ne enää ole heidän syötävinään."

Herra itse kaitsee laumaansa

¹¹ "Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä itse etsin lampaani ja pidän

niistä huolta. ¹² Niin kuin paimen pitää huolta laumastaan, kun hän on lauman keskellä ja lampaat ovat hajaantuneet hänen luotaan, niin minäkin pidän huolen lampaistani ja pelastan ne kaikkialta, minne ne ovat hajaantuneet pilvisenä ja pimeänä päivänä. ¹³ Minä haen ne kansojen seasta, kokoan ne muista maista ja tuon ne omaan maahansa. Minä paimennan niitä Israelin vuorilla ja purolaaksoissa ja kaikissa maan asutuissa paikoissa. ¹⁴ Hyvillä laitumilla minä niitä kaitsen. Israelin korkeilla vuorilla niillä on laitumensa. Siellä ne saavat levätä hyvällä laitumella, ja niillä on rehevä laidunmaa Israelin vuorilla. ¹⁵ Minä itse kaitsen lampaitani ja vien ne lepäämään, sanoo Herra, Herra. ¹⁶ Kadonneet minä etsin, eksyneet minä tuon takaisin, loukkaantuneet minä sidon ja heikkoja vahvistan, mutta lihavat ja vahvat minä hävitän. Minä paimennan laumaani oikeuden mukaan."

Herra tuomitsee lampaidensa välillä

¹⁷ "Ja te, lampaani, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tuomitsen lampaan ja lampaan välillä ja myös pässien ja pukkien välillä. ¹⁸ Onko teistä niin pieni asia olla hyvällä laitumella, että te vielä tallaatte jaloillanne loput laitumestanne? Tehän saatte juoda kirkasta vettä, miksi vielä sotkette jaloillanne loput siitä? ¹⁹ Onko minun lampaitteni syötävä laitumella, jota

teidän jalkanne ovat tallanneet, ja juotava vettä, jonka teidän jalkanne ovat sotkeneet?"

²⁰"Sen tähden Herra, Herra sanoo laumalle näin: Minä itse tuomitsen lihavien ja laihojen lampaiden välillä.

²¹Koska te olette sysineet kyljillänne ja hartioillanne kaikkia heikkoja ja puskeneet niitä sarvillanne, kunnes olette saaneet ne ajetuiksi ulos, hajalleen, ²²minä pelastan lampaani eivätkä ne enää jää ryöstettäväiksi. Minä tuomitsen lampaan ja lampaan välillä."

Herra herättää Daavidin paimeneksi

²³"Minä herätän heille yhden paimenen, ja hän, palvelijani Daavid, kaitsee heitä. Hänestä tulee heidän paimenensa. ²⁴Silloin minä olen Herra, heidän Jumalansa, ja palvelijani Daavid on ruhtinas heidän keskellään. Minä, Herra, olen puhunut.

²⁵Silloin minä teen heidän kanssaan rauhan liiton ja hävitän maasta petoeläimet, niin että minun lampaani saavat asua turvallisesti autiomaassa ja nukkua metsissä. ²⁶Minä annan siunauksen heille ja kaikelle, mitä kukkulani ympärillä on, ja annan sateiden tulla ajallaan. Ne ovat siunauksen sateita. ²⁷Kedon puut kantavat hedelmänsä, maa antaa satonsa, ja minun lampaani saavat olla turvassa omassa maassaan. Kun minä särjen heidän ikeensä ja pelastan heidät heidän orjuuttajiensa käsistä, he tulevat tietämään, että minä olen

Herra. ²⁸Silloin he eivät enää ole kansojen ryöstettävinä eivätkä maan pedot syö heitä, vaan he saavat asua turvassa, eikä kukaan pelottele heitä.

²⁹Minä kasvatan heille istutuksen, josta tulee maineikas. Kukaan ei enää menehdy nälkään siinä maassa, eikä heidän tarvitse enää kärsiä kansojen pilkkaa. ³⁰Silloin he tietävät, että minä, Herra, heidän Jumalansa, olen heidän kanssaan ja että he, Israelin heimo, ovat minun kansani, sanoo Herra, Herra.

³¹Te ihmiset olette minun lampaitani, lampaita laitumellani. Minä olen teidän Jumalanne, sanoo Herra, Herra."

Tuomio Seirin vuorelle ja Edomille

35 Minulle tuli tämä Herran sana: ²"Ihmislapsi, suuntaa kasvosi Seirin vuorta kohti ja profetoi sitä vastaan. ³Sano sille: Näin sanoo Herra, Herra:

Katso, minä käyn sinua vastaan,
Seirin vuori.

Minä ojennan käteni sinua vastaan
ja teen sinusta aution ja hävitetyn.

⁴Sinun kaupungeistasi minä
teen raunioita,
sinusta tulee autio.

Sinä tulet tietämään, että minä
olen Herra.

⁵Koska sinä olet pitänyt ikuista vihaa ja luovutit israelilaisia miekalla tapettaviksi heidän onnettomuutensa aikana, jolloin syntivelka tuli täyttymykseensä, ⁶sen tähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra,

Herra, minä vuodatan sinun veresi, ja veri vainoaa sinua. Totisesti, vereen saakka olet vihannut, ja veri vainoaa sinua. ⁷Minä teen Seirin vuoresta tyhjän ja aution. Minä hävitän sieltä menijät ja tulijat. ⁸Minä täytän Seirin vuoret surmatuilla. Sinun kukkuloillasi, laaksoissasi ja kaikissa puronotkoissasi makaa miekalla surmattuja. ⁹Minä teen sinusta ainaisesti aution, ja sinun kaupunkisi jäävät asumattomiksi. Te tulette tietämään, että minä olen Herra.

¹⁰Sinä sanoit niistä kahdesta maasta ja kahdesta kansasta: 'Ne ovat minun, me otamme sen maan omaksemme', vaikka Herra oli siellä. ¹¹Sen tähden Herra, Herra sanoo: Niin totta kuin minä elän, minä teen sinulle kiukkusi ja kiivautesi mukaan – teen niin kuin sinä olet vihasi ajamana tehnyt heille. Kun minä tuomitsen sinut, minä tulen tunnetuksi noiden kansojen keskuudessa. ¹²Silloin sinä tulet tietämään, että minä olen Herra. Minä olen kuullut kaiken, mitä olet halveksien puhunut Israelin vuoria vastaan ja sanonut: 'Ne ovat autioina, ne on annettu meidän valtaamme.' ¹³Te olette ylvästelleet suullanne minua vastaan ja puhuneet röyhkeästi minua vastaan. Minä olen kuullut kaiken.

¹⁴Näin sanoo Herra, Herra: Kun minä teen sinut autioksi, koko maa iloitsee ¹⁵niin kuin sinä iloitsit Israelin heimon perintöosan autioitumisesta. Minä teen

samoin sinulle: sinusta, Seirin vuori, tulee autio, samoin koko Edomista. Ja edomilaiset tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Lupaus Israelin vuorille

36 "Ja sinä, ihmislapsi, profetoi Israelin vuorille ja sano: Israelin vuoret, kuulkaa Herran sana! ²Näin sanoo Herra, Herra: Vihollinen on sanonut teistä: 'Kas niin! Ikaikaisista kukkuloista on tullut meidän omaisuuttamme!'

³Profetoi siis ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Koska teitä on joka taholta hävitetty ja ahdistettu, niin että teistä on tullut toisten kansojen omaisuutta ja te olette joutuneet pahojen kielten ja ihmisten panettelun kohteiksi, ⁴niin kuulkaa Herran, Herran sana, te Israelin vuoret! Näin sanoo Herra, Herra, vuorille ja kukkuloille, puronotkoille ja laaksoille, autioille raunioille ja hylätyille kaupungeille, jotka ovat joutuneet ryöstettäviksi ja muiden, ympärillä asuvien, kansojen pilkattaviksi:

⁵Totisesti, näin sanoo Herra, Herra: palavassa kiivaudessa minä puhun koko Edomia vastaan ja muita kansoja vastaan, jotka ovat kaikesta sydäimestään iloiten ja täynnä halveksuntaa ottaneet omakseen minun maani karkottaakseen siitä ihmiset ja ryöstääkseen sen.

⁶Sen tähden profetoi Israelin maasta ja sano sen vuorille, kukkuloille,

puronotkoille ja laaksoille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä olen puhunut kiivaudessaani ja vihassani, koska te olette saaneet kantaa kansojen pilkkaa. ⁷ Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä kohotan käteni ja vannon: tosisesti, teidän ympärillänne olevat pakanakansat joutuvat itse kantamaan oman pilkkansa.

⁸ Mutta te, Israelin vuoret, kasvatatte oksia ja kannatte hedelmää kansalleni Israelille, sillä se on jo tulossa, aivan lähellä. ⁹ Katso, minä tulen teidän luoksenne ja käännyn teidän puoleenne. Silloin teitä viljellään ja teihin kylvetään. ¹⁰ Minä tuon paljon ihmisiä, koko Israelin heimon, teidän rinteillenne; kaupungit asutetaan ja rauniot rakennetaan. ¹¹ Minä tuon teidän rinteillenne runsaasti ihmisiä ja karjaa, ja ne lisääntyvät ja ovat hedelmällisiä. Minä teen teidät asutuiksi niin kuin muinoin. Minä teen teille hyvää vielä enemmän kuin entisinä aikoina, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra. ¹² Minä tuon ihmiset, kansani Israelin, kulkemaan teidän rinteillänne. He saavat periä sinut, sinusta tulee heidän perintöosansa, etkä sinä enää tee heistä lapsettomia.

¹³ Näin sanoo Herra, Herra: Sinun sanotaan syövän ihmisiä ja tekevän oman kansasi lapsettomaksi. ¹⁴ Sen tähden, enää et syö ihmisiä etkä riistä lapsia omalta kansaltasi, sanoo

Herra, Herra. ¹⁵ Minä en enää anna sinun kuulla kansojen pilkkaa, eikä sinun tarvitse enää kärsiä kansojen herjauksia. Sinä et myöskään enää tee omaa kansaasi lapsettomaksi, sanoo Herra, Herra."

Uusi sydän ja uusi henki

¹⁶ Minulle tuli tämä Herran sana: ¹⁷ "Ihmislapsi, kun Israelin heimo asui maassaan, he saastuttivat sen vaelluksellaan ja teoillaan. Heidän vaelluksensa oli minun edessäni saastaista kuin kuukautisveri. ¹⁸ Niinpä minä vuodatin kiivauteni heidän päälleen heidän Israelin maassa vuodattamansa veren tähden ja heidän jumalankuviensa tähden, joilla he olivat saastuttaneet maan. ¹⁹ Minä hajotin heidät kansojen sekaan, he joutuivat hajalleen muihin maihin. Minä tuomitsin heidät vaelluksensa ja tekojensa mukaan. ²⁰ Näin he joutuivat kansojen sekaan, ja minne he tulivatkin, he häpäisivät minun pyhän nimeni, kun heistä sanottiin: 'Nämä ovat Herran kansaa, kuitenkin he ovat joutuneet pois hänen maastaan.' ²¹ Mutta minun tuli sääli pyhää nimeäni, jonka Israelin heimo häpäisi kansojen keskuudessa kaikkialla, minne se tuli.

²² Sano siis Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Sitä, minkä teen, minä en tee teidän tähtenne, Israelin heimo, vaan pyhän nimeni tähden, jonka te olette häväisseet kansojen seassa, minne olettekin tulleet. ²³ Minä

pyhitän suuren nimeni, jota on häväisty kansojen keskuudessa; te olette sen häväisseet heidän keskuudessaan. Kun minä osoitan teissä pyhyiteni kansojen nähden, ne tulevat tietämään, että minä olen Herra, sanoo Herra, Herra.

²⁴Minä otan teidät pois kansojen seasta ja kokoan teidät kaikista maista. Minä tuon teidät omaan maahanne ²⁵ja vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte. Minä puhdistan teidät kaikista saastaisuuksistanne ja kaikista jumalankuvistanne. ²⁶Minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan sisimpäanne. Minä otan kivisydämen pois teidän sisältänne ja annan teille lihasydämen. ²⁷Ja Henkeni minä annan teidän sisimpäanne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun lakieni mukaan, noudatatte minun säädöksiäni ja toimitte niiden mukaan. ²⁸Silloin te saatte asua maassa, jonka minä annoin teidän isillenne, ja te olette minun kansani ja minä olen teidän Jumalanne ²⁹ja minä pelastan teidät kaikista saastaisuuksistanne. Silloin minä kutsun esiin viljan ja annan sen kasvaa runsaana, enkä anna teidän nähdä nälkää. ³⁰Minä teen puiden hedelmän ja pellon sadon runsaaksi, ettette enää joutuisi kärsimään kansojen herjausta nälän vuoksi.

³¹Silloin te muistatte pahan vaelluksenne ja tekonne, jotka eivät

olleet hyviä, ja te inhoatte itseänne syntienne ja iljettävien tekojenne tähden. ³²Minä en tee tätä teidän tähtenne, sanoo Herra, Herra, tietäkää se. Hävetkää, tuntekaa häpeää vaelluksenne tähden, te Israelin heimo."

Israelille tuleva siunaus

³³"Näin sanoo Herra, Herra: Kun minä puhdistan teidät kaikista pahoista teoistanne, minä asutan teidät kaupunkeihin, ja rauniot rakennetaan jälleen. ³⁴Silloin autioitunut maa viljellään, eikä se enää ole autiona jokaisen ohikulkijan katseltavana. ³⁵Silloin sanotaan: 'Tämä maa, joka oli autiona, on muuttunut kuin Eedenin puutarhaksi, ja rauniokaupungit, autiot ja maahan revityt, ovat nyt linnoitettuja ja asuttuja.' ³⁶Silloin kansat, jotka ovat jäljellä teidän ympärillänne, tulevat tietämään, että minä, Herra, rakennan jälleen sen, joka on ollut raunioina, ja istutan kasveja autioon maahan. Minä, Herra, olen puhunut, ja minä sen teen. ³⁷Näin sanoo Herra, Herra: Vielä tätäkin minä annan Israelin heimon anoa minulta, että tekisin heille: Minä lisään heille ihmisiä kuin lammasmaa. ³⁸Niin kuin Jerusalem on juhla-aikoina täynnä uhrattavien lampaiden laumoja, niin täyttyvät raunioina olevat kaupungit ihmislaumoista. Ja niin he tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Kuolleet luut

37 Herran käsi tuli minun päälleni ja vei minut pois Hengessä ja laski minut keskelle laaksoa, joka oli täynnä luita. ² Hän kuljetti minua kaikkialla niiden ympärillä ja minä näin, että niitä oli hyvin paljon pitkin laaksoa ja että ne olivat hyvin kuivia.

³ Hän kysyi minulta: "Ihmislapsi, voiko näistä luista tulla eläviä?" Minä vastasin: "Herra, Herra, sinä sen tiedät." ⁴ Hän sanoi minulle: "Profetoi näistä luista ja sano niille: Kuivat luut, kuulkaa Herran sana! ⁵ Näin sanoo Herra, Herra, näille luille: Katso, minä annan teihin tulla hengen, ja teistä tulee eläviä. ⁶ Minä kasvatan teihin janteet ja lihan, peitän teidät nahalla ja annan teihin hengen. Niin teistä tulee eläviä, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra."

⁷ Minä profetoin niin kuin minua oli käsketty. Kun profetoin, kuului ääntä, kuului kolinaa, ja luut lähenivät toisiaan. ⁸ Minä katselin niitä ja näin, kuinka niihin kasvoi janteet ja liha, ja niiden päälle tuli nahka. Niissä ei kuitenkaan ollut vielä henkeä.

⁹ Herra sanoi minulle: "Profetoi hengestä. Ihmislapsi, profetoi ja sano hengelle: Näin sanoo Herra, Herra: Tule, henki, neljältä tuulelta ja puhalla näihin surmattuihin, että he heräisivät eloon." ¹⁰ Minä profetoin niin kuin hän oli minua käkenyt. Silloin surmattuihin tuli henki; he heräivät eloon ja nousivat jaloilleen. Heitä oli hyvin suuri joukko.

¹¹ Herra sanoi minulle: "Ihmislapsi, nämä luut ovat koko Israelin heimo. He sanovat: 'Meidän luumme ovat kuivettuneet, toivomme on mennyt, ja me olemme hukassa.' ¹² Sen tähden profetoi ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä avaan hautanne ja nostan teidät, kansani, ylös haudoistanne ja tuon teidät Israelin maahan. ¹³ Te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä avaan hautanne ja nostan teidät, minun kansani, ylös haudoistanne. ¹⁴ Minä panen teihin Henkeni, ja te heräätte eloon. Minä sijoitan teidät omaan maahanne, ja te tulette tietämään, että minä, Herra, olen puhunut ja toteuttanut sanani, sanoo Herra."

Kaksi sauvaa – Juuda ja Israel

¹⁵ Minulle tuli tämä Herran sana: ¹⁶ "Sinä, ihmislapsi, ota sauva ja kirjoita siihen: 'Juudalle ja häneen liittyneille israelilaisille.' Ota sitten toinen sauva ja kirjoita siihen: 'Joosefille; Efraimin ja koko häneen liittyneen Israelin huoneen sauva.' ¹⁷ Vie ne sitten lähelle toisiaan ikään kuin yhdeksi sauvaksi, niin että niistä tulee kädessäsi yhtenäinen. ¹⁸ Kun sitten maanmiehesi pyytävät sinua kertomaan heille, mitä tarkoitat sauvoilla, ¹⁹ niin sano heille: 'Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä otan Efraimin kädessä olevan Joosefin sauvan, ja häneen liittyneet Israelin heimot, ja asetan sen yhteen Juudan sauvan kanssa. Minä teen niistä

yhden sauvan, ja niistä tulee kädessäni yhtenäinen.'

²⁰ Olkoot sauvat, joihin olet kirjoittanut, kädessäsi heidän nähtensä, ²¹ ja puhu heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä otan israelilaiset pois kansojen keskeltä, minne he ovatkin joutuneet. Minä kokoan heidät kaikkialta ja tuon heidät omaan maahansa. ²² Minä teen heistä yhden kansan siinä maassa, Israelin vuorilla, ja yksi kuningas hallitsee heitä kaikkia. Silloin he eivät enää ole kahtena kansana eivätkä enää jakaannu kahdeksi valtakunnaksi. ²³ He eivät enää saastuta itseään jumalankuvillaan ja iljetyksillään eivätkä millään rikkomuksillaan. Minä vapautan heidät kaikista asuinpaikoista, joissa he ovat tehneet syntiä, ja minä puhdistan heidät. Heidästä tulee minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.

²⁴ Palvelijani Daavid on heidän kuninkaansa, ja heillä kaikilla on yksi paimen. Silloin he vaeltavat minun säädösteni mukaan, noudattavat minun lakejani ja toimivat niiden mukaan. ²⁵ He saavat asua maassa, jonka minä annoin palvelijalleni Jaakobille ja jossa teidän isänne asuivat. He saavat asua siellä ikuisesti, he ja heidän lapsensa ja lastensa lapset. Minun palvelijani Daavid on oleva ikuisesti heidän ruhtinaansa.

²⁶ Minä teen heidän kanssaan rauhan liiton; se on ikuinen liitto heidän kanssaan. Minä juurrutan heidät sinne ja teen heistä monilukuisen kansan. Minä asetan pyhäkköni heidän keskuuteensa ainaiseksi. ²⁷ Minun asumukseni on oleva heidän luonaan. Minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. ²⁸ Kansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, joka pyhitän Israelin kansan, kun minun pyhäkköni on sen keskellä ikuisesti."

Googin sota

38 Minulle tuli tämä Herran sana: ² "Ihmislapsi, suuntaa kasvosi kohti Maagogin maata. Ennusta Googia, Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinasta vastaan ³ ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinua vastaan, Goog, Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinas. ⁴ Minä käännän sinut ympäri, panen koukut sinun leukoihisi ja tuon sinut ulos maastasi, sinut ja koko sotaväkesi, hevoset ja ratsumiehet, suuren joukon suurine ja pienine kilpineen, kaikki komeasti pukeutuneita, kaikki miekkamiehiä. ⁵ Persia, Kuus ja Puut ovat heidän kanssaan, kaikilla kilvet ja kypärät, ⁶ Goomer ja kaikki sen joukot, Toogarman heimo pohjan periltä ja kaikki sen joukot – mukanasi on monia kansoja.

⁷ Ole valmis ja varustaudu, sinä ja kaikki sinun joukkosi, jotka ovat kokoontuneet luoksesi, ja ole sinä

heidän päällikkönsä. ⁸ Pitkien aikojen perästä sinä saat määräyksen, vuosien lopulla sinun on mentävä maahan, joka on toipunut miekan jäljiltä, ja kansan luo, joka on koottu monien kansojen seasta. Sinun on mentävä Israelin vuorille, jotka kauan aikaa ovat olleet rauniomaana. Se kansa on tuotu pois kansojen seasta ja kaikki asuvat siellä turvallisesti. ⁹ Sinä hyökkäät kuin rajuilma, tulet kuin pilvi, joka peittää maan. Sinä hyökkäät kaikkine joukkoinesi, ja mukanasi on monia kansoja.

¹⁰ Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä mieleesi tulee eräitä asioita ja sinä mietit pahan juonen. ¹¹ Sinä sanot: Minä hyökkään suojattomaan maahan, käyn rauhallisten, luottavaisina asuvien ihmisten kimppuun – he kaikki asuvat muureja vailla, ilman salpoja ja portteja. ¹² Sinä aiot saada saalista, ryöstää ryöstettävää, ojentaa kätesi raunioita kohti, jotka on asutettu uudelleen, kansaa kohti, joka on koottu kansojen keskeltä. Se on hankkinut karjaa ja omaisuutta ja asuu maan navassa. ¹³ Saba, Dedan ja Tarsiin kauppiaat sekä kaikki heidän nuoret leijonansa kyselevät sinulta: 'Oletko menossa saamaan saalista? Oletko koonnut joukkosi ryöstämään ryöstettävää, viemään mukanasi hopeaa ja kultaa, ottamaan karjaa ja omaisuutta, ryöstämään suurta saalista?'

¹⁴ Sen tähden profetoi, ihmislapsi, ja sano Googille: Näin sanoo Herra, Herra: Kun sinä saat tietää, että minun kansani Israel asuu luottavaisena, ¹⁵ sinä lähdet liikkeelle asuinpaikastasi perimmäisestä pohjolasta mukanasi monia kansoja. Kaikki ratsastavat hevosilla; se on suuri joukko, lukuisa sotaväki. ¹⁶ Sinä hyökkäät minun kansani Israelin kimppuun kuin pilvi, joka peittää maan. Päivien lopulla tämä tapahtuu, ja minä tuon sinut maahani, että kansat tulisivat tuntemaan minut, kun minä osoitan pyhytyeni sinussa, Goog, niiden nähden.

¹⁷ Näin sanoo Herra, Herra: Etkö sinä ole se, josta minä muinaisina päivinä puhuin palvelijoitteni, Israelin profeettojen, kautta? He profetoivat tuohon aikaan vuosikausia siitä, että sinut tuodaan minun kansani kimppuun. ¹⁸ Mutta sinä päivänä, jona Goog saapuu Israelin maahan, sanoo Herra, Herra, nousee minun vihani hehku. ¹⁹ Kiivaudessani, palavassa vihassani, minä vannon: Totisesti, sinä päivänä tulee suuri maanjäristys Israelin maahan. ²⁰ Silloin vapisevat minun edessäni meren kalat, taivaan linnut ja kedon eläimet ja kaikki, jotka matelevat maassa, ja myös kaikki ihmiset maan päällä. Silloin vuoret luhistuvat ja vuorenpengermät sortuvat, myös kaikki muurit sortuvat maahan. ²¹ Minä kutsun kaikille vuorilleni miekan Googia vastaan, sanoo Herra, Herra. Toisen

miekka on oleva toista vastaan.²² Minä käyn oikeutta hänen kanssaan rutolla ja verenvuodatuksella. Rankkasadetta, raekiviä, tulta ja tulikiveä minä annan sataa hänen ja hänen joukkojensa päälle sekä niiden monien kansojen päälle, jotka ovat hänen kanssaan.²³ Näin minä osoitan suuruuteni ja pyhyiteni sekä ilmoitan itseni monien kansojen silmien edessä, ja ne tulevat tietämään, että minä olen Herra."

Googin joukkojen tuho

39 "Ihmislapsi, sinun on ennustettava Googia vastaan ja sanottava: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinua vastaan, Goog, Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinas.² Minä käännän sinut ympäri, kuljetan sinua, tuon sinut perimmäisestä pohjolasta ja vien sinut Israelin vuorille.³ Siellä minä lyön jousesi vasemmasta kädestäsi ja pudotan nuolesi oikeasta kädestäsi.⁴ Israelin vuorille sinä kaadut, samoin kaikki joukkosi ja mukanasasi olevat kansat. Minä annan sinut ruuaksi petolinnuille ja kaikille siivekkäille sekä kedon eläimille.⁵ Kentälle sinä kaadut, sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

⁶ Minä lähetän tulen Maagogiin ja rannikolla turvassa asuvien keskuuteen, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.⁷ Pyhän nimeni minä teen tunnetuksi kansani Israelin keskuudessa, enkä enää salli sitä

häväistävän. Silloin kansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, Israelin Pyhä.⁸ Tämä käy toteen ja tapahtuu sinä päivänä, josta minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

⁹ Israelin kaupunkien asukkaat lähtevät porttien ulkopuolelle ja polttavat aseita: pieniä ja suuria kilpiä, jousia, nuolia, nuijia ja keihäitä. He käyttävät niitä polttopuina seitsemän vuotta.¹⁰ He eivät kannu puita kedolta eivätkä hakkaa niitä metsistä vaan polttavat aseita. He saalistavat saalistajiltaan ja ryöstävät ryöstäjiltään, sanoo Herra, Herra.

¹¹ Sinä päivänä minä annan Googille hautapaikan Israelista, Kulkijoidenlaakson, joka on merestä itään päin. Se sulkee tien noilta kulkijoilta. Sinne haudataan Goog ja koko hänen meluava joukkonsa, ja sille annetaan nimeksi "Googin meluavan joukon laakso".¹² Israelin heimo hautaa heitä seitsemän kuukautta puhdistukseen maan.¹³ Maan koko kansa on hautaamassa heitä ja saa siitä mainetta sinä päivänä, jona minä näytän kunniani, sanoo Herra, Herra.

¹⁴ Sitten asetetaan vakinaiset miehet, jotka kulkevat pitkin maata ja hautaavat vielä hautaamatta jääneet noista kulkijoista ja näin puhdistavat maan. Seitsemän kuukauden kuluttua he tutkivat tarkoin maan.¹⁵ Hautaajat vaeltavat kautta maan, ja kun joku heistä näkee ihmisen luut, hän pystyttää

niiden viereen kivimerkin. Se on paikallaan, kunnes hautaajat vievät luut Googin meluavan joukon laaksoon.

¹⁶ Onpa eräällä kaupungillakin nimenä Hamona. Näin he puhdistavat maan.

¹⁷ Näin sanoo Herra, Herra: Sinä ihmislapsi, sano linnuille, kaikille siivekkäille, ja kaikille kedon eläimille: Kokoontukaa, tulkaa joka taholta teurasuhrilleni, jonka minä teurastan teitä varten, suurelle teurasuhrille Israelin vuorille. Syökää lihaa ja juokaa verta. ¹⁸ Syökää sankarien lihaa ja juokaa maan ruhtinaitten verta – päsejä, lampaita, vuohia ja härkiä, Baasanissa lihotettuja kaikki. ¹⁹ Syökää itsenne kylläisiksi rasvasta ja juokaa itsenne juovuksiin verestä, teurasuhrista, jonka minä teitä varten teurastan. ²⁰ Tulkaa kylläisiksi minun pöydässäni ratsuista ja vaunuhevosista, sankareista ja kaikenlaisista satureista, sanoo Herra, Herra.

²¹ Minä osoitan kunniani kansojen keskuudessa, ja kaikki kansat saavat nähdä minun tuomioni, jonka minä panen toimeen, ja käteni, jonka minä käännän heitä vastaan. ²² Mutta Israelin heimo tulee tietämään, että siitä päivästä lähtien minä, Herra, olen heidän Jumalansa. ²³ Kansat tulevat tietämään, että Israelin heimo joutui pakkosiirtolaisuuteen syntivelkansa tähden. Israelilaiset olivat

olleet uskottomat minulle, ja minä kätkin heiltä kasvoni. Minä annoin heidät vihollistensa käsiin, ja he kaatuivat kaikki miekkaan. ²⁴ Minä tein heille heidän saastaisuutensa ja rikkomustensa mukaan ja kätkin kasvoni heiltä."

Israel saa asua turvallisesti omassa maassaan

²⁵ "Sen tähden, näin sanoo Herra, Herra: Nyt minä käännän Jaakobin kohtalon ja armahdan koko Israelin heimoa. Minä kiivailen pyhän nimeni puolesta. ²⁶ He saavat unohtaa häpeänsä ja kaiken uskottomuutensa, jota he ovat osoittaneet minua kohtaan, asuessaan maassaan turvallisesti, kenenkään pelottelematta. ²⁷ Minä osoitan heissä pyhytyeni monien kansojen nähden, kun minä tuon heidät takaisin kansojen seasta ja kokoan heidät heidän vihamiestensä maista. ²⁸ He tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa, kun minä kokoan heidät omaan maahansa pakkosiirtolaisuudesta, johon olin karkottanut heidät kansojen luo, enkä jätä sinne ainoatakaan heistä. ²⁹ Minä en myöskään enää kätke heiltä kasvojani, sillä minä vuodatan Henkeni Israelin heimon päälle, sanoo Herra, Herra."

HERRAN KUNNIA PALAA JERUSALEMIIN, 40 – 48

UUSI TEMPPELI, 40 – 46

Temppelin muurit, portit ja esipihat

40 Pakkosiirtolaisuutemme kahdentenakymmenentenä viidentenä vuotena, vuoden ensimmäisen kuukauden kymmenentenä päivänä, sinä päivänä, jolloin oli kulunut neljätoista vuotta Jerusalemin valloituksesta, Herran käsi tuli minun päälleni. Hän vei minut ²Jumalan näyissä Israelin maahan ja laski minut hyvin korkealle vuorelle, jonka etelärinteellä oli kaupungin kaltainen rakennelma.

³Hän vei minut sinne, ja minä näin vaskenhoitoisen miehen. Miehellä oli kädessään pellavanuora ja mittaruoko, ja hän seisoj portilla. ⁴Mies puhui minulle: "Ihmislapsi, katso silmilläsi, kuule korvillasi ja paina mieleesi kaikki, mitä minä näytän sinulle, sillä sinut on tuotu tänne sitä varten, että se näytettäisiin sinulle. Ilmoita Israelin heimolle kaikki, mitä näet."

⁵Minä näin temppelin ja sitä joka puolelta ympäröivän muurin. Miehen kädessä oli kuusikyynäräinen mittaruoko. Kyynärä oli kämmenenleveyden verran tavallista kyynärää pitempi. Hän

mittasi rakennuksen: leveys oli yksi ruoko ja korkeus yksi ruoko.

⁶Sitten hän meni itää kohden johtavalle portille, nousi ylös sen portaita ja mittasi portin kynnynksen: se oli yhden ruo'on levyinen. Toinen kynnys oli myös yhden ruo'on levyinen. ⁷Portin sivuhuoneet olivat yhden ruo'on pituiset ja yhden ruo'on levyiset, ja sivuhuoneiden väliä oli viisi kyynärää. Portin kynnys porttieteisen laidassa, sisäpuolella, oli yhden ruo'on levyinen. ⁸Mies mittasi porttieteisen sisäpuolelta: yksi ruo'on mitta. ⁹Hän mittasi porttieteisen: kahdeksan kyynärää, ja sen pylvää: kaksi kyynärää. Porttietien oli muurin sisäpuolella. ¹⁰Itään päin johtavan portin sivuhuoneita oli kolme kummallakin puolella. Kaikki kolme olivat samankokoisia, ja niiden seinäpylvää kummallakin puolella olivat samankokoiset.

¹¹Hän mittasi myös porttiaukon leveyden: kymmenen kyynärää, ja porttikäytävän pituuden: kolmetoista kyynärää. ¹²Sivuhuoneiden edessä oli kyynärän korkuinen aitaus, samanlainen portin kummallakin puolella. Kukin sivuhuone oli kuusi kyynärää pitkä ja kuusi leveä. ¹³Hän mittasi portin, yhden sivuhuoneen katosta toisen kattoon asti: ovien väliä oli kaksikymmentäviisi kyynärää, ja ne olivat vastakkain. ¹⁴Sitten hän mittasi seinäpylvää: kuusikymmentä

kyynärää. Seinäpylväiden edessä, portin ympärillä, oli esipiha. ¹⁵ Portin sisäänkäynnin edestä sisäportin eteiseen oli viisikymmentä kyynärää. ¹⁶ Sivuhuoneissa ja seinäpylväiden välissä oli ympäriinsä suljettavia ikkuna-aukkoja, samoin eteisissä. Ikkuna-aukot avartuivat sisäänpäin, ja pylväissä oli palmukoristeita.

¹⁷ Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan, ja siellä oli huoneita ympäri esipihan ja kiveys. Huoneita oli kolmekymmentä, ja ne olivat kiveyksen laidassa. ¹⁸ Kiveys ulottui porttien sivuseinämiin niiden koko pituudelta. Tämä oli alempi kiveys. ¹⁹ Mies mittasi matkan ulkoa alemman portin edestä sisemmän esipihan edustalle: sata kyynärää itään ja pohjoiseen.

²⁰ Sitten hän mittasi pohjoiseen päin olevan ja ulompaan esipihaan vievän portin pituuden ja leveyden. ²¹ Siinä oli kolme sivuhuonetta kummallakin puolella, ja sen seinäpylväät ja eteinen olivat saman mittaiset kuin ensimmäisessä portissa. Sen pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentäviisi kyynärää. ²² Sen ikkuna-aukot, eteinen ja palmukoristeet olivat samankokoisia kuin itää kohden olevan portin vastaavat. Sinne, portin eteiseen, johti seitsemän porrasta. ²³ Sisemmällä esipihalla oli portti sekä pohjoiseen että itään johtavaa porttia vastapäätä. Mies mittasi matkan portilta portille: sata kyynärää.

²⁴ Sitten hän kuljetti minua etelään päin, ja minä näin etelään johtavan portin. Hän mittasi sen seinäpylväät ja eteisen: ne olivat samankokoiset kuin nuo toiset. ²⁵ Portissa ja sen eteisessä oli ympäriinsä samanlaisia ikkuna-aukkoja kuin toisissa porteissa. Portin pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentäviisi kyynärää. ²⁶ Siihen johti seitsemän porrasta, ja niistä eteenpäin oli portin eteinen. Siinä, sen seinäpylväissä, oli palmukoristeita, yksi kummallakin puolella. ²⁷ Sisemmässä esipihassa oli portti etelää kohti. Mies mittasi etelään johtavien ulko- ja sisäporttien välin: sata kyynärää.

²⁸ Sitten hän vei minut eteläportin kautta sisempään esipihaan ja mittasi eteläportin; se oli samankokoinen kuin toiset portit. ²⁹ Sen sivuhuoneet, seinäpylväät ja eteinen olivat samankokoisia kuin nuo toiset, ja siinä ja sen eteisessä oli ympäriinsä ikkuna-aukkoja. Portin pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentäviisi kyynärää. ³⁰ Eteiset olivat kaikkialla pituudeltaan kaksikymmentäviisi kyynärää ja leveydeltään viisi kyynärää. ³¹ Eteläportin eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpylväissä oli palmukoristeita. Sen portaissa oli kahdeksan askelmaa.

³² Sitten mies vei minut itää kohti sisempään esipihaan. Hän mittasi portin; se oli samankokoinen

kuin toisetkin. ³³ Sen sivuhuoneet, seinäpylväät ja eteinen olivat samankokoiset kuin nuo toiset. Portissa ja sen eteisessä oli ympäriinsä ikkuna-aukkoja. Portin pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentäviisi kyynärää. ³⁴ Portin eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpylväissä oli palmukoristeita kummallakin puolella. Sen portaissa oli kahdeksan askelmaa.

³⁵ Sitten mies vei minut pohjoisportille. Hän mittasi portin; se oli samankokoinen kuin toisetkin. ³⁶ Siinä oli myös sivuhuoneet, seinäpylväät ja eteinen. Portissa oli ikkuna-aukkoja ympäriinsä. Portin pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentäviisi kyynärää. ³⁷ Portin eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpylväissä oli palmukoristeita kummallakin puolella. Sen portaissa oli kahdeksan askelmaa.

³⁸ Porteissa oli huone, jossa huuhdottiin polttouhri. Sen ovi oli seinäpylväiden välissä. ³⁹ Porttieteisessä oli kummallakin puolella kaksi pöytää polttouhrin, syntiuhrin ja vikauhrin teurastamista varten. ⁴⁰ Pohjoisenpuoleisella ulkosivulla, portin ovelle noustaessa, oli kaksi pöytää. Myös porttieteisen toisella sivulla oli kaksi pöytää. ⁴¹ Portin kummankin puolen sivuilla oli neljä pöytää, yhteensä kahdeksan

pöytää, joilla uhrit teurastettiin. ⁴² Polttouhria varten oli neljä hakatuista kivistä tehtyä pöytää, jotka olivat puolentoista kyynärän pituisia, puolentoista kyynärän levyisiä ja yhden kyynärän korkuisia. Niillä pidettiin välineitä, joilla teurastettiin polttouhri ja teurasuhri. ⁴³ Kämmenenleveyden pituisia koukkuja oli kiinnitetty ympäri huonetta, mutta uhriliha pantiin pöydille.

⁴⁴ Sisemmän portin ulkopuolella oli kaksi laulajien huonetta sisemmässä esipihassa. Toinen huone oli pohjoisen portin sivulla, ja sen etupuoli oli etelää kohden. Toinen oli eteläisen portin sivulla, ja sen etupuoli oli pohjoista kohden. ⁴⁵ Mies puhui minulle: "Tämä huone, jonka etupuoli on etelää kohden, on temppelipalvelusta toimittavia pappeja varten. ⁴⁶ Se huone, jonka etupuoli on pohjoista kohden, on alttaripalvelusta toimittavia pappeja varten. He ovat Saadokin jälkeläisiä, niitä leeviläisiä, jotka saavat lähestyä Herraa palvellakseen häntä."

⁴⁷ Mies mittasi esipihan: sen pituus oli sata kyynärää ja leveys sata kyynärää. Esipiha oli neliön muotoinen, ja alttari oli temppelin edustalla. ⁴⁸ Sitten hän vei minut temppelin eteiseen ja mittasi eteisen kummallakin puolella olevat pylväät: viisi kyynärää, ja portin kummankin puoliskon leveyden: kolme kyynärää. ⁴⁹ Eteisen leveys oli kaksikymmentä kyynärää ja

pituus yksitoista kyynärää. Sinne johti kymmenen porrasta. Seinäpylväiden luona oli erilliset pylväät, yksi kummallakin puolella.

Temppelin esipiha ja kaikkeinpyhin

41 Sitten mies vei minut temppelisaliin ja mittasi ovipylväät. Ne olivat kuusi kyynärää paksut kummallakin puolella, yhtä paksut kuin ilmestysmajan leveys.² Ovi oli kymmenen kyynärää leveä, ja sen molemmin puolin oli viiden kyynärän mittaiset sivuseinät. Mies mittasi temppelisalin: se oli neljäkymmentä kyynärää pitkä ja kaksikymmentä kyynärää leveä.

³ Sitten hän meni perimmäiseen huoneeseen ja mittasi oven sivupylväät, kaksi kyynärää, ja ovenpielet, kuusi kyynärää. Oviaukon leveys oli seitsemän kyynärää.⁴ Sitten mies mittasi itse huoneen ja sai sen pituudeksi kaksikymmentä kyynärää ja leveydeksi temppelisalin puoleiselta seinältä mitattuna myös kaksikymmentä kyynärää. Mies sanoi minulle: "Tämä on kaikkeinpyhin."

Temppelin sivuhuoneet

⁵ Sitten hän mittasi temppelin seinän: kuusi kyynärää, ja temppeliä ympäröivien sivuhuoneiden leveyden: neljä kyynärää.⁶ Sivuhuoneita oli kolmessa kerroksessa, yhteensä kolmekymmentä. Ne tulivat kunkin sivuhuoneen kohdalla olevan

temppelin seinän sisään, niin että ne pysyivät siinä kiinni, mutta niitä ei ollut kiinnitetty temppelin seinään.⁷ Sivuhuoneet olivat kerros kerrokselta sitä leveämpiä, mitä ylempänä ne olivat. Huoneet kiersivät temppeliä yhä ylemmäksi ja levenivät ylhäällä. Alimmasta kerroksesta noustiin ylimpään keskikerroksen kautta.

⁸ Minä näin, että temppelin ympärillä oli koroke. Sivuhuoneiden perustusten korkeus oli täysi ruo'on mitta, kuusi kyynärää, reunustaan asti.⁹ Sivuhuoneiden ulkoseinän paksuus oli viisi kyynärää. Avoin tila temppelin sivuhuonerakennuksen¹⁰ ja piharakennuksien välillä oli joka puolella kaksikymmentä kyynärää leveä.¹¹ Sivuhuoneista avoimeen tilaan johti kaksi ovea, yksi pohjoiseen ja toinen etelään. Avoimen tilan muurin paksuus oli joka puolella viisi kyynärää.¹² Rakennus, joka oli erillisen alueen laidassa lännen puoleisella sivulla, oli seitsemänkymmentä kyynärää leveä. Rakennuksen seinän paksuus oli kaikkialla viisi kyynärää, ja sen pituus oli yhdeksänkymmentä kyynärää.

Temppelisali

¹³ Mies mittasi temppelin: sen pituus oli sata kyynärää. Hän mittasi myös erillisellä alueella olevan rakennuksen seinineen: se oli sata kyynärää pitkä.¹⁴ Temppelin etupuolen ja erillisen

alueen leveys itään päin oli sata kyynärää.

¹⁵ Sitten mies mittasi sen rakennuksen pituuden, joka oli erillisen alueen takareunassa, ja sen holvikäytävät kummaltakin puolelta. Rakennuksen pituus oli sata kyynärää. Sisempi temppelisali, esipihan eteiset, ¹⁶ kynnykset, suljettavat ikkuna-aukot ja holvikäytävät kolmessa kerroksessa ympäriinsä kynnyksen kohdalla, olivat kauttaaltaan laudoitetut maasta ikkuna-aukkoihin asti. Ikkuna-aukot olivat peitetyt. ¹⁷ Ovien yläpuolelle, sisempään temppeliin ja ulos asti, sisä- ja ulkopuolelle, oli koko seinän laajuudelta säännöllisin välein ¹⁸ tehty kerubeja ja palmuja; kahden kerubin välissä oli aina palmu. Kullakin kerubilla oli kahdet kasvat, ¹⁹ toiseen palmuun päin ihmisen kasvat ja toiseen nuoren leijonan kasvat. Näitä kuvia oli tehty kaikkialle temppeliin. ²⁰ Kerubeja ja palmuja oli tehty lattiasta alkaen oviaukkojen yläpuolelle asti, samoin temppelisalin seinille.

²¹ Temppelisalin ovipylväät olivat nelikulmaiset. Mutta pyhimmän edessä oli ²² ikään kuin puinen alttari, kolme kyynärää korkea ja kaksi kyynärää pitkä. Siinä oli nurkkaukset, ja sen jalusta ja sivut olivat puuta. Mies sanoi minulle: "Tämä on pöytä, joka on Herran edessä."

²³ Temppelisalissa ja pyhimmässä oli ovet, ²⁴ joissa oli kaksi kääntyvää

ovenpuoliskoa. Kummassakin ovela oli kaksi ovenpuoliskoa. ²⁵ Näihin temppelisalin oviin oli tehty kerubeja ja palmuja, samanlaisia kuin oli tehty seiniin. Ulkona, eteisen edessä, oli puinen katos. ²⁶ Eteisen sivuseinissä oli kummallakin puolella suljettavat ikkuna-aukot ja palmuja, samoin temppelin sivuhuoneissa ja katoksissa.

Pappien huoneet

42 Sitten mies vei minut pohjoisen puolella olevaan ulompaan esipihaan. Hän vei minut huoneeseen, joka oli vastapäätä erillistä aluetta ja pohjoisen puolella olevaa rakennusta. ² Pohjoiseen päin johtava ovi oli sata kyynärää pitkän rakennuksen sivulla. Rakennuksen leveys oli viisikymmentä kyynärää. ³ Vastapäätä kahdenkymmenen kyynärän pituista sisemmän esipihan osaa ja ulomman esipihan kiveystä oli kolmessa kerroksessa holvikäytävä kummallakin puolella. ⁴ Huoneiden editse kulki kymmenen kyynärää leveä ja sata kyynärää pitkä käytävä sisempään esipihaan. Huoneiden ovet olivat pohjoiseen päin. ⁵ Ylimmät huoneet olivat kapeimmat, sillä käytävät ottivat niiltä tilaa enemmän kuin rakennuksen alimmilta ja keskimmäisiltä huoneilta. ⁶ Huoneet olivat kolmessa kerroksessa. Kun niissä ei ollut pylväitä kuten esipihoissa, ylimmät kerrokset olivat kapeampia kuin alimmat ja keskimmäiset.

⁷ Huoneiden kohdalla oli muuri, joka kulki huoneiden suuntaisena niiden editse ulomman esipihan suuntaan. Sen pituus oli viisikymmentä kyynärää.

⁸ Ulomman esipihan suunnalla olevien huoneiden pituus oli näet viisikymmentä kyynärää. Tempppelin puoleisella sivulla se oli sata kyynärää.

⁹ Näiden huoneiden alaosassa oli sisäänkäynti idästä, ulomman esipihan suunnalta.

¹⁰ Huoneita oli myös esipihaa ympäröivän kivimuurin leveällä sivulla, idän puolella, erillisen alueen ja rakennuksen edustalla. ¹¹ Niiden editse kulki käytävä. Huoneet olivat samanlaisia kuin ne, jotka olivat pohjoisempana, yhtä pitkiä ja leveitä. Samanlaisia olivat myös sisäänkäynnit, järjestelyt ja oviaukot. ¹² Käytävän päässä oleva ovi oli samanlainen kuin niiden huoneiden ovet, jotka olivat kohti etelää. Sinne tultaessa käytävä kulki sillä puolella olevan kivimuurin viertä itää kohden.

¹³ Mies sanoi minulle: "Pohjoispuolen huoneet ja eteläpuolen huoneet, jotka ovat erillisen alueen edustalla, ovat pyhiä huoneita, joissa papit, jotka lähestyvät Herraa, syövät sitä, mikä on pyhistä pyhintä. Sinne he vievät sen, mikä on pyhistä pyhintä, ruokauhrin, syntiuhrin ja vikauhrin, sillä se paikka on pyhä. ¹⁴ Kun papit ovat menneet sisälle pyhäkköön, he eivät saa lähteä pyhäköstä ulos esipihaan, ennen kuin

ovat jättäneet sinne vaatteensa, joissa he toimittavat virkaansa, sillä ne ovat pyhät. Heidän on pukeuduttava toisiin vaatteisiin, ja vasta sitten he voivat mennä kansan pariin."

Tempppelin muuri

¹⁵ Kun mies oli saanut tempppelin sisäosan kokonaan mitatuksi, hän vei minut ulos sille portille, joka oli itää kohti. Sitten hän mittasi koko temppeelialueen. ¹⁶ Hän mittasi mittaruolla itäisen sivun: yhteensä viisisataa ruo'on mittaa. ¹⁷ Hän mittasi pohjoisen sivun: viisisataa ruo'on mittaa. ¹⁸ Mies mittasi eteläisen sivun: viisisataa ruo'on mittaa. ¹⁹ Sitten hän kääntyi länteen ja mittasi läntisen sivun: viisisataa ruo'on mittaa. ²⁰ Hän mittasi alueen neljältä ilmansuunnalta. Sen ympärillä oli muuri, viisisataa ruo'onmittaa pitkä ja viisisataa leveä. Se erotti pyhän alueen maallisesta.

Herran kunnia tulee temppeleihin

43 Sitten mies kuljetti minut portille, joka vei itää kohden.

² Siellä minä näin Israelin Jumalan kirkkauden tulevan idästä. Sen ääni oli kuin suurten vetten kohina, ja maa tuli valoisaksi hänen kirkkaudestaan.

³ Näky, jonka näin, oli samanlainen kuin se näky, jonka olin nähnyt silloin, kun kaupunki hävitettiin, ja samanlainen kuin se näky, jonka olin nähnyt Kebarjoen varrella. Minä heittäydyin kasvoilleni.

⁴ Herran kirkkaus meni sisään siitä temppeliin portista, joka oli itää kohti, ⁵ ja Henki nosti minut ja vei sisempään esipihaan, ja siellä minä näin, että Herran kirkkaus täytti temppelin.

Temppelin laki

⁶ Miehen seisoessa yhä vierelläni kuulin, että temppelistä puhuttiin minulle. ⁷ Minulle sanottiin: "Ihmislapsi, tämä on minun valtaistuimeni paikka ja jalkapohjieni sija. Täällä minä asun israelilaisten keskellä ikuisesti. Ei Israelin heimo eivätkä sen kuninkaat enää saastuta minun pyhää nimeäni haureudellaan, kuninkaittensa ruumiilla eivätkä uhrikukkuloillaan. ⁸ He asettivat oman kynnyksensä minun kynnykseni viereen, ovenpielensä minun ovenpieleni rinnalle, niin että vain seinä oli minun ja heidän välillä. He saastuttivat minun pyhän nimeni iljettävillä teoillaan, ja minä tein heistä lopun vihassani. ⁹ Nyt he vievät haureutensa ja kuninkaittensa ruumiit kauas minusta, ja niin minä asun aina heidän keskellään.

¹⁰ Ihmislapsi, kerro Israelin heimolle tästä temppelistä, että he häpeäisivät syntejään. Mitatkoot sen mittasuhteet! ¹¹ Jos he häpeävät kaikkea, mitä ovat tehneet, niin anna heille tiedoksi, piirrä ja kirjoita heidän nähtensä, temppelin muoto ja sisustus, uloskäynnit, sisäänkäynnit, kaikki muodot, kaikki säädökset ja kaikki lait. Kirjoita ne heidän nähtäväkseen, että he pitäisivät

mielellään koko sen mallin ja kaikki säädökset ja tekisivät niiden mukaan. ¹² Tämä on laki temppelistä: sen koko alue vuoren laella on kauttaaltaan pyhistä pyhin. Katso, tämä on temppelin laki."

Altari

¹³ Nämä olivat alttarin mitat kyynärissä, kun kyynärään luetaan tavallinen kyynärä ja kämmenenleveys: sen jalusta oli kyynärän korkuinen ja kyynärän levyinen. Koko laidan ympäri ulottuva reunus oli yhden vaaksan korkuinen. Tämä oli alttarin jalusta. ¹⁴ Alempi välireuna oli kaksi kyynärää korkeammalla maassa olevaa jalustaa, ja sen leveys oli yksi kyynärä. Suurempi välireuna oli neljä kyynärää korkeammalla kuin pienempi, ja sen leveys oli yksi kyynärä. ¹⁵ Alttarin tulisija oli neljän kyynärän korkuinen, ja siitä ylöspäin kohosi neljä sarvea. ¹⁶ Tulisijan pituus oli kaksitoista kyynärää ja leveys kaksitoista. Sen neljä sivua muodostivat neliön. ¹⁷ Välireunan pituus oli neljätoista ja leveys neljätoista kyynärää; kaikki neljä sivua olivat yhtä pitkät. Sitä ympäröivä reunus oli puoli kyynärää, ja sen jalusta oli kyynärän mittainen joka puolelta. Alttarin portaat olivat itäpuolella.

Alttarin vihkiminen

¹⁸ Mies sanoi minulle: "Ihmislapsi, näin sanoo Herra, Herra: Nämä ovat

alttaria koskevat lait. Kun se on saatu valmiiksi, niin että sen päällä voidaan uhrata polttouhri ja pirskottaa sen päälle verta, ¹⁹anna leeviläisille papeille syntiuhria varten mullikka, Saadokin jälkeläisille, jotka saavat tulla lähelleni palvelemaan minua, sanoo Herra, Herra. ²⁰Ota sen verta ja sivele alttarin neljään sarveen, välireunan neljään kulmaan ja ympäri reunusta. Näin sinun on puhdistettava se ja toimitettava sille sovitus. ²¹Ota sitten syntiuhrimullikka ja polta se säädetyssä paikassa temppelialueella pyhäkön ulkopuolella.

²²Toisena päivänä sinun on uhrattava virheetön pukki syntiuhriksi, että alttari puhdistettaisiin samoin kuin se puhdistettiin mullikalla. ²³Suoritettuasi loppuun puhdistuksen sinun on uhrattava virheetön mullikka ja virheetön pässi. ²⁴Tuo ne Herran eteen, ja papit heittäkoot niiden päälle suolaa ja uhratkoot ne polttouhriksi Herralle.

²⁵Seitsemän päivän ajan sinun on uhrattava joka päivä syntiuhripukki sekä virheetön mullikka ja virheetön pässi. ²⁶Altтарin sovitus, puhdistus ja vihkiminen toimitetaan seitsemän päivän aikana. ²⁷Noiden päivien kuluttua, kahdeksantena päivänä ja siitä eteenpäin, papit uhratkoot alttarilla polttouhrejaan ja yhteysuhrejaan. Silloin minä olen teille suosiollinen, sanoo Herra, Herra."

Suljettu itäportti

44 Sitten mies vei minut takaisin pyhäkön ulommalle portille, joka johtaa itään, mutta se oli suljettu. ²Herra sanoi minulle: "Tämä portti pysyy suljettuna. Sitä ei avata, eikä kukaan saa kulkea sen kautta, sillä Herra, Israelin Jumala, on kulkenut siitä sisälle, ja se suljettiin. ³Vain ruhtinas saa istua siellä aterioimassa Herran edessä, koska hän on ruhtinas. Hänen tulee mennä sisään porttieteisen kautta ja lähteä ulos samaa tietä."

Leeviläisten synnit ja rangaistus

⁴Sitten mies vei minut pohjoisportin kautta temppelin edustalle. Minä näin, että Herran kirkkaus täytti Herran temppelin. Silloin minä heittäydyin kasvoilleni, ⁵ja Herra sanoi minulle: "Ihmislapsi, paina mieleesi, mitä näet silmilläsi ja kuulet korvillasi – kaikki, mitä minä sinulle puhun kaikista Herran temppelin säädöksistä ja kaikista sen laeista. Paina mieleesi temppelin sisäänkäynti ja jokainen pyhäkön uloskäytävä.

⁶Sano kapinalliselle Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Jo riittävät kaikki teidän iljettävät tekonne, te Israelin heimo! ⁷Te olette tuoneet muukalaisia, sydämeltään ja ruumiiltaan ympärileikkaamattomia, minun pyhäkkööni ja annatte heidän olla siellä. Kun te uhraatte minun leipääni, rasvaa ja verta, he saastuttavat

läsnäolollaan minun temppelini. Näin te olette rikkoneet minun liittoni kaikkien muiden tekemienne iljettävyyksien lisäksi.⁸ Te ette ole itse pitäneet huolta pyhäkköni tehtävistä, vaan olette panneet heidät hoitamaan puolestanne minun pyhäkössäni suoritettavat tehtävät.⁹ Näin sanoo Herra, Herra: Yksikään muukalainen, sydämeltään ja ruumiiltaan ympärileikkaamaton, ei saa tulla minun pyhäkköni, ei yksikään niistä muukalaisista, jotka asuvat israelilaisten keskuudessa.

¹⁰ Leeviläisetkin, jotka menivät kauas luotani, silloin kun israelilaiset kulkivat harhaan hyläten minut ja seuraten jumalankuviaan, joutuvat kantamaan syntinsä,¹¹ mutta he saavat palvella minun pyhäkössäni. Heidän on valvottava temppelin portteja ja toimitettava temppelipalvelusta. Heidän on teurastettava polttouhrit ja teurasuhrit kansan puolesta ja oltava valmiina kansan edessä sitä palvelemissa.¹² Koska he ovat palvelleet kansaa sen jumalankuvien edessä ja olleet Israelin heimolle kompastuksena syntiin, sen tähden minä vannoin heistä kättä kohottaen, että heidän on kannettava syntinsä, sanoo Herra, Herra.¹³ He eivät saa lähestyä minua hoitamaan pappeutta edessäni, eivätkä he saa lähestyä mitään minulle pyhitettyä, mitään pyhistä pyhintä. Heidän on kannettava häpeänsä ja iljettävät tekonsa,

joita he ovat tehneet.¹⁴ Kuitenkin minä teen heistä temppelissä suoritettavien palvelustehtävien hoitajia, kaikenlaisten töiden, joita siellä tehdään.

Saadokin jälkeläiset saavat toimia pappeina

¹⁵ Mutta leeviläiset papit, Saadokin jälkeläiset, jotka hoitivat minun pyhäkössäni suoritettavat tehtävät silloinkin, kun israelilaiset kulkivat harhaan luotani, saavat lähestyä minua ja palvella minua. He seisovat edessäni uhraamassa minulle rasvaa ja verta, sanoo Herra, Herra.¹⁶ He saavat tulla pyhäkköni ja lähestyä minun pöytäni, palvella minua ja hoitaa minulle suoritettavat tehtävät.

¹⁷ Tullessaan sisemmän esipihan porteille heidän on pukeuduttava pellavavaatteisiin. He eivät saa pitää yllään villavaatteita toimittaessaan virkaansa sisemmän esipihan porteissa ja sisällä temppelissä.¹⁸ Heillä tulee olla pellavaiset juhlapäähineet päässään ja pellavahousut lanteillaan. Älkööt he panko vyötäisilleen mitään hiostavaa.¹⁹ Kun he sitten lähtevät ulompaan esipihaan, ulompaan esipihaan kansan luo, heidän on riisuttava vaatteensa, joihin pukeutuneina he toimittivat palvelusta, ja jätettävä ne pyhäkön sivuhuoneisiin. Sitten heidän on pukeuduttava toisiin vaatteisiin, etteivät pyhittäisi kansaa vaatteillaan.

²⁰ Älkööt he ajattako hiuksiaan kokonaan pois älköötäkä myöskään antako tukkansa kasvaa valtoimenaan. Heidän on leikattava hiuksensa. ²¹ Kukaan papeista ei saa juoda viiniä silloin, kun hänen on mentävä sisempään esipihaan. ²² Vaimokseen he eivät saa ottaa leskeä tai hylättyä, vaan heidän on otettava neitsyt Israelin heimon jälkeläisistä tai papin leski.

²³ Heidän tulee opettaa kansalleni ero pyhän ja maallisen välillä ja antaa sille tiedoksi, mikä on saastaista ja mikä puhdasta. ²⁴ Riita-asiassa pappien tulee toimia tuomareina ja jakaa oikeutta minun säädösteni mukaan. Noudattakoot he minun opetuksiani ja lakejani kaikkien juhlieni suhteen ja pyhittäkööt minun sapattini.

²⁵ Papit eivät saa mennä kuolleen ihmisen luo, etteivät saastuisi. He saavat saastua ainoastaan isästään tai äidistään, pojastaan, tyttärestään, veljestään tai sisarestaan, jos tämä on ollut naimaton. ²⁶ Kun pappi on puhdistautunut, laskettakoon hänelle vielä seitsemän päivää, ²⁷ ja sinä päivänä, jona hän tulee pyhäkköön, sisempään esipihaan, toimittamaan virkaansa pyhäkössä, hänen tulee uhrata syntiuhrintsa, sanoo Herra, Herra.

²⁸ Mitä pappien perintöosaan tulee, niin minä olen heidän perintöosansa. Teidän ei tule antaa heille maaomaisuutta Israelissa: minä

olen heidän maaomaisuutensa. ²⁹ He saavat syödä ruokauhrit, syntiuhrit ja vikauhrit, ja heille kuuluu kaikki, mikä Israelissa on pyhitettyä. ³⁰ Paras osa kaikesta ensisadosta ja kaikki annit, kaikenlaatuiset, mitä tahansa antinne ovatkin, kuuluvat papeille. Teidän tulee antaa satojenne ensimmäiset leipomukset papille, että siunaukseni lepäisi kotienne yllä. ³¹ Papit eivät saa syödä itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua eläintä, olipa se sitten lintu tai muu eläin."

Maan jakaminen

45 "Kun arvotte maata perintöosiksi, erottakaa siitä Herralle anti, pyhä osa, 25.000 kyynärää pitkä ja 20.000 leveä. Olkoon se alue kauttaaltaan pyhä. ² Siitä tulee pyhäkölle neliön muotoinen alue, viisisataa kertaa viisisataa, ja neliön ympäriltä viisikymmentä kyynärää avointa tilaa joka suuntaan. ³ Mitatusta alueesta teidän on erotettava 25.000 kyynärää pitkä ja 10.000 leveä osa. Siihen tulee pyhäkkö, kaikkein pyhin paikka. ⁴ Tämä on pyhä osa maasta, ja se kuuluu pyhäkössä palveleville papeille, niille, jotka lähestyvät palvelemaan Herraa. Se on alue, jonne he rakentavat talonsa, ja se on pyhä paikka pyhäkköä varten.

⁵ Alue, jonka pituus on 25.000 kyynärää ja leveys 10.000, kuuluu maaomaisuutena leeviläisille, jotka palvelevat pyhäkössä. Tällä alueella

olkoot heidän asuinkaupunkinsa.

⁶Kaupungin maa-alueeksi antakaa 5.000 kyynärää leveä ja 25.000 pitkä alue pyhän antimaan viereltä. Se kuuluu koko Israelin heimolle.

⁷Ruhtinaalle kuuluu molemmilta puolin pyhää antimaata ja kaupungin maata, pyhän alueen sivusta ja kaupungin maan sivusta, lännen puolelta länteen päin ja idän puolelta itään päin, yhtä pitkä maa-alue kuin on yhden heimon osuuden pituus länsirajasta itärajaan. ⁸Se olkoon hänen maansa, maaomaisuutensa Israelissa, etteivät ruhtinaani enää sortaisi minun kansaani vaan antaisivat Israelin heimon pitää maansa, kunkin heimon oman osansa."

Määräyksiä ruhtinaille

⁹"Näin sanoo Herra, Herra: Jo riittää, te Israelin ruhtinaat! Heittäkää pois väkivalta ja sorto ja noudattakaa oikeutta ja vanhurskautta. Lakatkaa karkottamasta kansaani mailtaan, sanoo Herra, Herra.

¹⁰Olkoon teillä oikeat punnukset, oikea eefa-mitta ja oikea bat-mitta.

¹¹Eefa ja bat olkoot yhtä suuret. Bat vetää kymmenesosan hoomeria ja eefa kymmenesosan hoomeria; niiden tilavuus määräytyy hoomerin mukaan. ¹²Sekelissä olkoon teillä kaksikymmentä geeraa ja minassa kaksikymmentä sekeliä, kaksikymmentäviisi sekeliä ja viisitoista sekeliä.

¹³Tämä on anti, joka teidän on annettava: kuudennes eefa-mittaa hoomerista vehnää ja kuudennes eefa-mittaa hoomerista ohraa.

¹⁴Antina annettavan öljyn määrä yhtä koor-mittaa kohti on kymmenesosa bat-mittaa. Koor on kymmenen bat-mittaa eli yksi hoomer; hoomer on kymmenen batia. ¹⁵Pikkukarjasta, Israelin runsasvetisiltä laitumilta, on annettava yksi lammas jokaista kahtasataa kohti ruokauhriksi, polttouhriksi ja yhteysuhriksi, että kansalle voitaisiin toimittaa sovitus, sanoo Herra, Herra. ¹⁶Maan koko kansa on velvollinen antamaan tämän annin Israelin ruhtinaalle.

¹⁷Ruhtinas on velvollinen uhraamaan polttouhrin, ruokauhrin ja juomauhrin juhlina, uuden kuun päivinä ja sapatteina, kaikkina Israelin heimon juhla-aikoina. Uhratkoon hän syntiuhrin, ruokauhrin, polttouhrin ja yhteysuhrin toimittaakseen sovituksen Israelin heimolle."

Pääsiäisen ja lehtimajanjuhlan uhrin

¹⁸"Näin sanoo Herra, Herra: Ota ensimmäisessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, virheetön mullikka ja puhdista pyhäkkö. ¹⁹Pappi ottakoon syntiuhrin verta ja sivelkään sitä temppelin ovenpieliin ja alttarin välireunan neljään kulmaan sekä sisemmän esipihan portin pieliin. ²⁰Tee samoin kuukauden seitsemäntenä päivänä sen varalta, että joku olisi

vahingossa tai tietämättömyydestä tehnyt syntiä. Näin te toimitatte temppelin sovituksen.

²¹Ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä teillä alkaa pääsiäinen, seitsenpäiväinen juhla. Silloin syötäköön happamatonta leipää. ²²Sinä päivänä ruhtinas uhratkoon omasta puolestaan ja koko maan kansan puolesta mullikan syntiuhriksi. ²³Seitsenpäiväisen juhlan jokaisena päivänä hänen on uhrattava polttouhriksi Herralle seitsemän virheetöntä mullikkaa ja seitsemän virheetöntä püssiä ja syntiuhriksi pukki joka päivä. ²⁴Ruokauhriksi hänen tulee uhrata eefa-mitta jauhoja mullikkaa ja eefa-mitta jauhoja püssiä kohti sekä hiin-mitta öljyä eefaa kohti.

²⁵Seitsemännen kuun viidentenätoista päivänä ja siitä alkavan juhlan seitsemänä päivänä hän uhratkoon samanlaisen syntiuhrin, polttouhrin ja ruokauhrin sekä saman määrän öljyä."

Ruhtinaan uhrin

46 "Näin sanoo Herra, Herra: Sisemmän esipihan portti, joka johtaa itään, olkoon kuutena työpäivänä suljettu, mutta sapatinpäivänä se on avattava. Samoin se on avattava uudenkuun päivänä. ²Ruhtinas saapukoon porttieteisen kautta ulkoa ja jääköön seisomaan portinpieleen. Pappien uhratessa hänen polttouhriaan ja

yhteyshuriaan hän itse palvokoon Herraa porttiaukossa ja menköön sitten ulos. Porttia ei kuitenkaan saa sulkea ennen iltaa. ³Maan kansan tulee palvoa Herraa hänen edessään saman portin sisäänkäynnissä sapatteina ja uudenkuun päivinä.

⁴Ruhtinaan on uhrattava Herralle sapatinpäivänä polttouhriksi kuusi virheetöntä karitsaa ja virheetön püssi. ⁵Ruokauhrina on püssin osalta eefa-mitta jauhoja püssiä kohti, mutta karitsoiden osalta se, mitä ruhtinas tahtoo antaa, sekä jauhoihin hiin-mitta öljyä eefaa kohti.

⁶Uudenkuunpäivänä ruhtinas uhratkoon mullikan, kuusi karitsaa ja püssin. Niiden on oltava virheetömiä. ⁷Hänen tulee uhrata ruokauhrina eefa-mitallinen jauhoja mullikkaa ja püssiä kohti, mutta karitsoita kohti se, mitä hän saa hankituksi, sekä öljyä hiin-mitta eefaa kohti.

⁸Kun ruhtinas saapuu, hänen on tultava sisään porttieteisen kautta ja lähdeittävä ulos samaa tietä. ⁹Maan kansan tullessa juhline Herran eteen on sen, joka tulee palvomaan Herraa pohjoisportin kautta, mentävä ulos eteläportin kautta, ja sen, joka tulee eteläportin kautta, on mentävä ulos pohjoisportin kautta. Kukaan ei saa palata sen portin kautta, josta tuli, vaan jokainen lähteköön ulos vastakkaisesta portista. ¹⁰Ruhtinaan pitää tulla sisään

kansan mukana ja lähteä ulos kansan lähtiessä.

¹¹ Juhlina ja juhla-aikoina uhrattava ruokauhri on eefa-mitallinen jauhoja mullikkaa ja pässiä kohti. Karitsoita kohti annettakoon se, mitä kukin tahtoo antaa, sekä hiin-mitta öljyä eefaa kohti. ¹² Kun ruhtinas uhraa Herralle vapaaehtoisen uhrin, joko polttouhrin tai yhteysuhrin, hänelle on avattava idänpuoleinen portti. Hänen on uhrattava polttouhrinsa ja yhteysuhrinsa samalla tavoin kuin hän tekee sapatinpäivänä. Sitten hän lähteköön ulos, ja hänen mentyään portti suljettakoon.

¹³ Uhraa joka päivä vuoden vanha virheetön karitsa polttouhriksi Herralle. Uhraa se aamu aamulta. ¹⁴ Uhraa lisäksi joka aamu ruokauhriksi kuudennes eefa-mitallista jauhoja karitsaa kohti sekä kolmannes hiin-mittaa öljyä hienojen vehnäjauhojen kustuttamiseksi. Tämä on Herralle uhrattavaa ruokauhria koskeva ikuinen, pysyvä säädös. ¹⁵ Uhratkaa siis aamu aamulta karitsa, ruokauhri ja öljy jokapäiväisenä polttouhrina."

Ruhtinaan perintöosa

¹⁶ "Näin sanoo Herra, Herra: Kun ruhtinas antaa lahjan jollekin pojistaan, se on tämän perintöosa ja jää pojan perintönä hänen pojilleen heidän perittynä maaomaisuutenaan. ¹⁷ Jos hän sen sijaan antaa perintöosastaan

lahjan jollekin palvelijoistaan, se kuuluu palvelijalle vapautusvuoteen saakka mutta palaa sitten ruhtinaalle. Hänen perintömaansa jää pysyvästi vain hänen pojilleen. ¹⁸ Ruhtinas ei saa ottaa itselleen kansan perintöosia eikä häättää ihmisiä pois heidän perintömailtaan. Antakoon hän pojilleen perintöosat omasta maaomaisuudestaan, ettei kansani joutuisi hajalleen, pois perintömailtaan."

Uhrien keittopaikka

¹⁹ Sitten mies vei minut sisään portin sivussa olevasta sisäänkäynnistä niiden pohjoisen puolella olevien huoneiden luo, jotka oli pyhitetty pappien käyttöön. Hän vei minut erääseen paikkaan alueen länsireunalle. ²⁰ Mies sanoi minulle: "Tämä on paikka, jossa papit keittävät vikauhrin ja syntiuhrin ja leipovat ruokauhrin. Niitä ei viedä ulompaan esipihaan, ettei kansa tulisi pyhitetyksi."

²¹ Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan ja kuljetti minut esipihan neljän nurkkauksen kautta. Esipihan jokaisessa nurkkauksessa oli piha. ²² Esipihan neljässä nurkkauksessa oli suljetut pihat, neljäkymmenen kynnärän pituiset ja kolmenkymmenen levyiset. Nämä neljä nurkkapihaa olivat yhtä suuret. ²³ Niiden jokaisen ympärillä oli kivikehä, ja kivikehään oli tehty ympäriinsä keittoliesiä. ²⁴ Mies sanoi minulle: "Nämä ovat keittiötiloja, joissa

temppelipalvelijat keittävät kansan teurasuhrit."

ISRAELIN MAA, 47 – 48

Temppelistä kumpuaa kaksoisvirta

47 Sitten hän vei minut takaisin temppelin ovelle, ja minä näin, että temppelin kynnyksen alta kumpusi vettä itään päin. Temppelin etusivu oli näet itää kohti. Vesi juoksi temppelin oikeanpuoleisen sivun alitse ja sitten eteenpäin alttarin eteläpuolitse. ²Hän vei minut ulos pohjoisportin kautta ja kuljetti minut ulkokautta idänpuoleiselle ulkoportille. Siellä näin veden virtaavan oikeanpuoleisen sivun suunnalta.

³Mies lähti itää kohti mittanuora kädessään ja mittasi tuhat kyynärää. Hän vei minut veden poikki, ja vettä oli nilkkoihin asti. ⁴Hän mittasi toiset tuhat kyynärää ja vei minut veden poikki. Vettä oli polviin asti. Hän mittasi vielä tuhat kyynärää ja vei minut veden poikki. Vettä oli lanteisiin asti. ⁵Hän mittasi vielä tuhat kyynärää, ja virran vesi nousi niin, etten voinut mennä yli. Se nousi uimavedeksi, virraksi, jonka poikki ei voinut kahlata.

⁶Mies kysyi minulta: "Näetkö, ihmislapsi?" Sitten hän kuljetti minut takaisin pitkin virran rantaa. ⁷Tullessani takaisin näin, että virran molemmilla rannoilla kasvoi hyvin paljon puita.

⁸Mies sanoi minulle: "Nämä vedet juoksevat itäiselle alueelle, virtaavat alas tasangolle ja päätyvät mereen. Kun ne saavuttavat meren, sen vesi paranee.

⁹Kaikkialla, minne tämä kaksoisvirta tulee, virkoavat eloon kaikki elolliset, kaikki, jotka liikkuvat, ja kaloja on oleva hyvin paljon. Kun nämä vedet tulevat mereen, sen vesi paranee ja kaikki virkoaa eloon joka paikassa, minne virta tulee. ¹⁰Virran rannalla seisoo kalastajia, ja Een-Gedistä Een-Eglaimiin asti on verkkoja kuivumassa. Siellä on oleva kaikenlaisia kaloja, kuin suuren meren kaloja, hyvin paljon. ¹¹Siellä olevat rämeet ja lätäköt eivät kuitenkaan parane. Ne jätetään suolan valtaan.

¹²Mutta virran varrella, sen molemmilla rannoilla, kasvaa kaikenlaisia hedelmäpuita. Niiden lehdet eivät lakastu eivätkä niiden hedelmät lopu. Ne kantavat joka kuukausi tuoreet hedelmät, sillä virran vedet juoksevat pyhäköstä. Puiden hedelmiä käytetään ruuaksi ja niiden lehtiä lääkkeeksi."

Israelille jaettavan maan rajat

¹³"Näin sanoo Herra, Herra: Nämä ovat sen maan rajat, joka teidän on jaettava perintöosiksi Israelin kahdelletoista heimolle; Joosefin heimolle on annettava kaksi osaa. ¹⁴Te saatte maasta perintöosan, jokainen heimo yhtä suuren, sillä minä lupasin kättä kohottaen antaa sen teidän

isillenne. Niin tästä maasta tuli teidän perintöösanne.

¹⁵Tämä on maan pohjoisraja: Suuresta merestä Hetlonin tietä Sedadiin asti, ¹⁶sieltä Hamatiin, Beerotaan, Sibraimiin, joka on Damaskon alueen ja Hamatin alueen välissä, ja Haaser-Hattiikoniin, joka on Hauranin rajalla. ¹⁷Raja kulkee siis merestä Hasar-Eenoniin, Damaskon rajalle. Damaskon alue jää pohjoiseen ja samoin Hamatin alue. Tämä on pohjoisraja.

¹⁸Itäpuolella merkitkää raja kulkemaan Hauranin ja Damaskon välistä sekä Gileadin ja Israelin maan välistä, Jordania pitkin, itäiseen mereen. Tämä on itäpuoli. ¹⁹Eteläpuolella raja kulkee Taamarista Meriba-Kaadeksen vesiin, joenuomaan ja Suureenmereen. Tämä on eteläraja. ²⁰Länsipuolella rajana on Suurimeri eteläisen rajan päästä sinne asti, mistä mennään Hamatiin. Tämä on länsiraja.

²¹Jakakaa tämä maa keskenänne, Israelin heimojen kesken. ²²Arpokaa se perintöösiksi itsellenne ja muukalaisille, jotka asuvat keskuudessanne ja ovat synnyttäneet lapsia keskuudessanne. Pitäkää heitä samanarvoisina kuin maassa syntyneitä israelilaisia, ja saakoot he teidän kanssanne arvalla perintöösän Israelin heimojen keskuudessa. ²³Minkä heimon alueella muukalainen

asuu, siitä antakaa hänelle perintöosa, sanoo Herra, Herra."

Säädöksiä maan jakamisesta

48 "Nämä ovat heimojen perintöosat ja nimet: Daanin osuus on pohjoispäässä, raja kulkee pitkin Hetlonin tietä siihen asti, mistä mennään Hamatiin, ja siitä Hasar-Eenaniin. Damaskon alue jää pohjoiseen Hamatin viereen. Tämä tulee Daanille idästä länteen asti: Daan, yksi osuus. ²Daanin alueen vieressä, idästä länteen asti: Asser, yksi osuus. ³Asserin alueen vieressä, idästä länteen asti: Naftali, yksi osuus. ⁴Naftalin alueen vieressä, idästä länteen asti: Manasse, yksi osuus. ⁵Manassen alueen vieressä, idästä länteen asti: Efraim, yksi osuus. ⁶Efraimin alueen vieressä, idästä länteen asti: Ruuben, yksi osuus. ⁷Ruubenin alueen vieressä, idästä länteen asti: Juuda, yksi osuus.

⁸Juudan alueen vieressä, idästä länteen asti, on alue, joka teidän on erotettava uhrilahjaksi. Sen leveys on 25.000 kyynärää ja pituus sama kuin yhden heimon osuuden, idästä länteen asti, ja pyhäkkö on sen keskellä. ⁹Alue, jonka te annatte Herralle anniksi, olkoon 25.000 kyynärää pitkä ja 20.000 leveä.

¹⁰Pyhä antimaa kuuluu seuraaville: Papeille tulee alue, joka on pohjoisesta 25.000 kyynärää pitkä, lännestä 10.000 kyynärää leveä, idästä 10.000 kyynärää

leveä ja etelästä 25.000 kyynärää pitkä. Sen keskellä olkoon Herran pyhäkkö.

¹¹ Tämä alue tulee papeille, pyhitetyille Saadokin jälkeläisille, jotka ovat pitäneet huolta minun määräysten täyttämisestä eivätkä ole harhautuneet niin kuin leeviläiset harhautuivat yhdessä israelilaisten kanssa. ¹² Se kuuluu heille pyhistä pyhimpänä osana anniksi annettua aluetta. Se on leeviläisten alueen vieressä.

¹³ Leeviläisten alue, joka on pappien alueen vieressä, on 25.000 kyynärää pitkä ja 10.000 leveä. Koko pituus on 25.000 kyynärää ja leveys 10.000. ¹⁴ He eivät saa myydä eivätkä vaihtaa siitä mitään, ettei maan paras osa joutuisi vieraiden käsiin, sillä se on pyhitetty Herralle.

¹⁵ Muu alue, joka on 5.000 kyynärää leveä ja 20.000 pitkä, ei ole pyhä. Se on kaupungin asumuksia ja laidunmaata varten, ja kaupunki on sen keskellä. ¹⁶ Nämä ovat kaupungin mitat: pohjoissivu 4.500 kyynärää, eteläsivu 4.500, itäsivu 4.500 ja länsisivu 4.500 kyynärää. ¹⁷ Kaupungilla olkoon laidunmaata 250 kyynärää pohjoiseen päin, 250 etelään päin, 250 itään päin ja 250 länteen päin. ¹⁸ Pyhän antimaan vierelle jää sekä itään että länteen alue, jonka leveys on 10.000 kyynärää. Näiden pyhän antimaan vierellä olevien alueiden sato käytettäköön kaupungin työmiesten ruuaksi, ¹⁹ ja kaupungin työmiehet kaikista Israelin heimoista

viljelkoot sitä. ²⁰ Koko antimaa on 25.000 kyynärää pitkä ja 25.000 leveä. Teidän on erotettava alueestanne neliönmuotoinen pyhä antimaa sekä kaupungin maaomaisuus.

²¹ Muu maa kuuluu ruhtinaalle: molemmin puolin pyhää antimaa ja kaupungin maaomaisuutta 25.000 kyynärää pyhän alueen sivusta itärajaan sekä 25.000 kyynärää länsirajaan asti, heimojen osuuksien rinnalla. Pyhä antimaa ja temppeli ovat sen keskellä.

²² Juudan ja Benjaminin alueiden välissä oleva alue kuuluu ruhtinaalle lukuun ottamatta leeviläisten perintömaata ja kaupungin maata, jotka ovat ruhtinaalle tulevan maan keskellä.

²³ Muidenkin heimojen alueet ulottuvat idästä länteen asti. Benjaminille yksi osuus. ²⁴ Benjaminin alueen vieressä, idästä länteen asti: Simeon, yksi osuus. ²⁵ Simeonin alueen vieressä, idästä länteen asti: Isaskar, yksi osuus. ²⁶ Isaskarin alueen vieressä, idästä länteen asti: Sebulon, yksi osuus. ²⁷ Sebulonin alueen vieressä, idästä länteen asti: Gaad, yksi osuus. ²⁸ Gaadin alueen raja kulkee etelän puolella Taamarista Meribat-Kaadeksen vesiin, joenuomaan ja Suureenmereen. ²⁹ Tämä on se maa, joka teidän on jaettava arvalla perintöosiksi Israelin heimoille, ja nämä ovat heidän osuutensa, sanoo Herra, Herra."

Jerusalem portit ja sen uusi nimi

³⁰ "Nämä ovat kaupungin uloskäynnit: pohjoisella sivulla, jonka pituus on 4.500 kyynärää, ³¹ on niistä kolme: Ruubenin portti yksi, Juudan portti toinen ja Leevin portti kolmas. Kaupungin portit on nimetty Israelin heimojen mukaan. ³² Itäisivun pituus on 4.500 kyynärää, ja portteja on kolme: Joosefin portti yksi, Benjaminin portti toinen ja Daanin portti kolmas.

³³ Eteläisivun pituus on 4.500 kyynärää, ja portteja on kolme: Simeonin portti yksi, Isaskarin portti toinen ja Sebulonin portti kolmas. ³⁴ Länsisivun mitta on 4.500 kyynärää, ja portteja on kolme: Gaadin portti yksi, Asserin portti toinen ja Naftalin portti kolmas. ³⁵ Kaupungin ympärysmitta on kahdeksantoistatuhatta kyynärää.

Kaupungin nimi on tästä päivästä lähtien 'Herra on täällä'."

DANIELIN KIRJA

DANIELIN HISTORIA, 1 – 6

Danielin kasvatus Baabelissa

1 Juudan kuninkaan Joojakimin kolmantena hallitusvuotena tuli Baabelin kuningas Nebukadnessar Jerusalemin edustalle ja piiritti sitä. ² Herra antoi hänen käsiinsä Juudan kuninkaan Joojakimin sekä osan Jumalan huoneen esineistä. Nebukadnessar vei esineet Sinearin maahan ja sijoitti ne jumalansa huoneen aarekammioon.

³ Kuningas käski eunukkiensa päällikön Aspenaan valita israelilaisia poikia, jotka olivat kuninkaallisesta suvusta tai ylimysperheistä, ⁴ nuorukaisia, joissa ei ollut mitään vammaa ja jotka olivat ulkonäöltään kauniita, jotka kykenivät käsittämään kaikkea viisautta, olivat terävä-älyisiä ja nopeita oppimaan ja jotka olisivat kelvollisia palvelemaan kuninkaan hovissa. Heille tuli opettaa kaldealaisten kirjoitusta ja kieltä. ⁵ Kuningas määräsi annettavaksi heille jokapäiväiseksi ravinnoksi ruokaa kuninkaan pöydästä ja viiniä, jota hän itse joi. Heitä oli kasvatettava kolme vuotta, ja niiden kuluttua heidän tuli astua kuninkaan palvelukseen.

⁶ Heidän joukossaan olivat Juudan heimosta Daniel, Hananja, Miisael ja

Asarja. ⁷ Eunukkien päällikkö antoi heille uudet nimet: Danielille hän antoi nimen Beeltesassar, Hananjalle Sadrak, Miisaelille Meesak ja Asarjalle Abednego.

⁸ Mutta Daniel päätti lujasti olla saastuttamatta itseään kuninkaan pöydän ruualla ja viinillä, jota kuningas joi, ja anoi eunukkien päälliköltä, ettei hänen tarvitsisi saastuttaa itseään. ⁹ Jumala salli Danielin päästä eunukkien päällikön armoihin ja suosioon. ¹⁰ Eunukkien päällikkö sanoi kuitenkin Danielille: ”Minä pelkään herraani, kuningasta, joka on määrännyt teidän ruokanne ja juomanne. Jos hän huomaa teidän kasvonne kalpeammiksi kuin muiden ikäistenne nuorukaisten, niin te saatatte minun pääni vaaraan kuninkaan edessä.”

¹¹ Silloin Daniel sanoi valvojalle, jonka eunukkien päällikkö oli määrännyt pitämään huolta Danielista, Hananjasta, Miisaelista ja Asarjasta: ¹² ”Koettele palvelijoitasi kymmenen päivää. Annettakoon meille kasvisruokaa syödäksemme ja vettä juodaksemme. ¹³ Sitten tarkastettakoon sinun läsnäollessasi, miltä me näytämme ja miltä näyttävät ne nuorukaiset, jotka syövät kuninkaan pöydän ruokaa. Tee sitten palvelijoillesi sen mukaan, mitä silloin

havaitset.” ¹⁴ Valvoja suostui tähän ja pani heidät koetteelle kymmeneksi päiväksi.

¹⁵ Kymmenen päivän kuluttua he näyttivät kauniimmilta ja terveemmiltä kuin yksikään niistä nuorukaisista, jotka söivät kuninkaan pöydän ruokaa.

¹⁶ Niinpä valvoja jätti heiltä pois kuninkaan pöydän ruuan ja heidän juotavakseen määrätyn viinin ja antoi heille kasvisruokaa. ¹⁷ Näille neljälle nuorukaiselle Jumala antoi kyvyn käsittää kaikkia kirjoituksia ja kaikkea viisautta. Daniel ymmärsi myös kaikenlaiset näyt ja unet.

¹⁸ Kun sitten ne päivät olivat tulleet täyteen, joiden kuluttua kuningas oli käkenyt tuoda nuorukaiset esille, vei eunukkien päällikkö heidät Nebukadnessarin eteen. ¹⁹ Keskustellessaan heidän kanssaan kuningas huomasi, ettei heidän joukossaan ollut ketään Danielin, Hananjan, Miisaelin ja Asarjan vertaista. Niin he pääsivät kuninkaan palvelukseen.

²⁰ Kaikissa viisautta ja ymmärrystä vaativissa asioissa, joita kuningas heiltä kyseli, hän havaitsi heidät kymmenen kertaa etevämmiksi kuin kaikki tietäjät ja manaajat koko hänen valtakunnassaan. ²¹ Daniel oli hovissa kuningas Kooreksen ensimmäiseen vuoteen asti.

Nebukadnessarin uni suuresta kuvapatsaasta

2 Toisena hallitusvuotenaan Nebukadnessar näki unia, joista hänen mielensä tuli niin levottomaksi, ettei hän enää saanut unta. ² Silloin kuningas käski kutsua tietäjät, manaajat, noidat ja kaldealaiset, jotta he ilmoittaisivat kuninkaalle hänen unensa. He tulivat ja asettuivat kuninkaan eteen. ³ Kuningas sanoi heille: ”Minä olen nähnyt unen, ja mieleni on levoton, kunnes saan tietää sen unen.” ⁴ Silloin kaldealaiset puhuivat kuninkaalle aramean kielellä: ”Kuningas eläköön ikuisesti! Kerro uni palvelijoillesi, niin me ilmoitamme sen selityksen.” ⁵ Kuningas vastasi kaldealaisille: ”Tämä minun sanani on peruuttamaton: Ellette ilmoita minulle unta ja sen selitystä, teidät hakataan kappaleiksi ja teidän taloistanne tehdään soraläjiä.” ⁶ Mutta jos ilmoitatte unen ja sen selityksen, te saatte minulta lahjoja, palkintoja ja suuren kunnian. Ilmoittakaa siis minulle uni ja sen selitys.” ⁷ He vastasivat toistamiseen: ”Kuningas kertokoon unen palvelijoilleen, niin me ilmoitamme sen selityksen.”

⁸ Kuningas vastasi: ”Minä huomaan selvästi, että te vain koettatte voittaa aikaa, koska näette peruuttamattomaksi tämän minun sanani. ⁹ Ellette ilmoita minulle unta, teillä on edessänne vain tuo

yksi tuomio. Te olette sopineet keskenänne, että puhutte minun edessäni valheellista ja kavalaa puhetta siinä toivossa, että aika muuttuu. Kertokaa siis minulle uni – silloin minä tiedän, että te osaatte ilmoittaa myös sen selityksen.”

¹⁰ Kaldealaiset vastasivat kuninkaan edessä ja sanoivat: ”Ei ole maan kamaralla ihmistä, joka kykenisi ilmoittamaan kuninkaan asian. Eikä yksikään suuri ja mahtava kuningas ole koskaan vaatinut tällaista asiaa keneltäkään tietäjältä, manaajalta tai kaldealaiselta. ¹¹ Asia, jota kuningas vaatii, on vaikea, eikä ole ketään, joka voisi ilmoittaa sen kuninkaalle paitsi jumalat, joiden asuinsija ei ole ihmisten keskuudessa.”

¹² Tämän kuultuaan kuningas suuttui, julmistui kovin ja käski surmata kaikki Baabelin viisaat.

Daniel selittää unen

¹³ Kun käsky oli annettu, että viisaat joutuvat tapettaviksi, myös Danielia ja hänen tovereitaan etsittiin tapettaviksi.

¹⁴ Silloin Daniel puhui neuvokkaasti ja taitavasti Arjokille, kuninkaan henkivartijoiden päällikölle, joka oli lähtenyt tappamaan Baabelin viisaita.

¹⁵ Hän sanoi Arjokille, kuninkaan päällikölle: ”Miksi kuningas on antanut niin ankaran käskyn?” Silloin Arjok kertoi asian Danielille. ¹⁶ Niin Daniel meni sisälle palatsiin ja pyysi kuningasta

antamaan hänelle aikaa, jotta hän voisi ilmoittaa kuninkaalle selityksen.

¹⁷ Sitten Daniel meni kotiinsa ja kertoi asian tovereilleen Hananjalle, Miisaelille ja Asarjalle ¹⁸ ja kehotti heitä rukoilemaan armoa taivaan Jumalalta tämän salatun asian vuoksi, etteivät Daniel ja hänen toverinsa joutuisi surmattaviksi muiden Baabelin viisaiden kanssa.

¹⁹ Silloin salaisuus ilmoitettiin Danielille yöllisessä näyssä. Niin Daniel ylisti taivaan Jumalaa ²⁰ näin sanoen:

”Olkoon Jumalan nimi ylistetty ikuisuudesta ikuisuuteen, sillä hänen on viisaus ja voima.

²¹ Hän muuttaa ajat ja määrähetket, hän syökee kuninkaat vallasta ja nostaa kuninkaat valtaan, hän antaa viisaille viisauden ja ymmärtäväisille ymmärryksen.

²² Hän paljastaa syvät ja salatut asiat, hän tietää, mitä on pimeydessä, ja valkeus asuu hänen luonaan.

²³ Sinua, minun isieni Jumala, minä kiitän ja ylistän siitä, että olet antanut minulle viisauden ja voiman ja että nyt ilmoitit minulle sen, mitä me sinulta rukoilimme, ja annoit meidän tietää kuninkaan asian.”

²⁴ Niin ollen Daniel meni Arjokin luo, jonka kuningas oli määrännyt surmaamaan Baabelin viisaat. Daniel meni ja sanoi Arjokille näin: "Älä surmaa Baabelin viisaita, vaan vie minut kuninkaan eteen, niin minä ilmoitan kuninkaalle selityksen." ²⁵ Silloin Arjok vei kiireesti Danielin kuninkaan eteen ja sanoi: "Minä olen löytänyt Juudan pakkosiirtolaisten joukosta miehen, joka ilmoittaa kuninkaalle selityksen". ²⁶ Kuningas kysyi Danielilta, jonka nimenä oli Beeltesassar: "Pystytkö sinä ilmoittamaan minulle unen, jonka minä näin, ja sen selityksen?" ²⁷ Daniel vastasi kuninkaalle: "Salaisuutta, jonka kuningas tahtoo tietää, eivät viisaat, manaajat, tietäjät eivätkä tähtienselittäjät kykene ilmoittamaan kuninkaalle. ²⁸ Mutta taivaassa on Jumala, joka paljastaa salaisuudet ja ilmoittaa kuningas Nebukadnessarille, mitä tapahtuu aikojen lopussa. Tämä on sinun unesi ja pääsi näky, jonka näit vuoteessasi.

²⁹ Kun sinä, kuningas, olit vuoteessasi, mieleesi nousi ajatus, mitä tämän jälkeen tapahtuu. Hän, joka paljastaa salaisuudet, ilmoitti sinulle, mitä tapahtuu tulevaisuudessa. ³⁰ Tämä salaisuus on paljastettu minulle, ei oman viisauteni voimasta, ikään kuin minulla olisi sitä sen enempää kuin kenelläkään muulla ihmisellä, vaan siitä syystä, että selitys ilmoitettaisiin

kuninkaalle ja sinä ymmärtäisit sydämesi ajatukset.

³¹ Sinä katselit unessasi, kuningas, ja näit ison kuvapatsaan. Tuo kuvapatsas oli suuri ja sen kirkkaus suunnaton. Se seiso i sinun edessäsi, ja se oli pelottavan näköinen. ³² Patsaan pää oli puhdasta kultaa, rinta ja käsivarret hopeaa, vatsa ja lanteet vaskea. ³³ Sen sääret olivat rautaa, jalkaterät osaksi rautaa, osaksi savea. ³⁴ Sitä katsellessasi irtautui kivilohkare – ei ihmiskäden voimasta – ja iski kuvapatsasta jalkoihin, jotka olivat rautaa ja savea, ja murskasi ne. ³⁵ Silloin murskaantuivat yhdellä kertaa rauta, savi, vaski, hopea ja kulta, ja niille kävi kuin akanoille kesäisillä puimatantereilla: tuuli vei ne, eikä niistä löydetty jälkeäkään. Mutta kivistä, joka oli murskannut kuvapatsaan, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maan. ³⁶ Tämä oli se uni, ja nyt sanomme kuninkaalle sen selityksen.

³⁷ Sinä, kuningas, olet kuninkaiden kuningas, jolle taivaan Jumala on antanut valtakunnan, vallan, voiman ja kunnian. ³⁸ Sinun valtaasi hän on antanut ihmiset, missä ikinä heitä asuukin, kedon eläimet ja taivaan linnut. Hän on asettanut sinut kaikkien niiden valtiaaksi – sinä olet se kultainen pää. ³⁹ Mutta sinun jälkeesi nousee toinen valtakunta, joka on vähäisempi kuin sinun, ja sitten kolmas valtakunta, joka on vaskea ja joka hallitsee koko maata. ⁴⁰ Vielä tulee neljäs valtakunta, luja

kuin rauta. Niin kuin rauta musertaa ja särkee kaiken, niin kuin rauta murskaa, niin sekin musertaa ja murskaa nuo kaikki muut. ⁴¹Se, että näit jalkaterien ja varpaiden olevan osaksi savenvalajan savea ja osaksi rautaa, merkitsee, että se on jakautunut valtakunta. Kuitenkin siinä on raudan lujutta, niin kuin sinä näit rautaa ruukkusaven seassa. ⁴²Se, että jalkojen varpaat olivat osaksi rautaa ja osaksi savea, merkitsee, että se valtakunta on osittain luja ja osittain hauras. ⁴³Ja se, että näit ruukkusaven seassa rautaa, merkitsee, että vaikka ne sekaantuvat toisiinsa ihmissiemenellä, ne eivät liity lujasti toisiinsa, niin kuin ei rautakaan sekaannu saveen.

⁴⁴Mutta noiden kuninkaiden päivinä taivaan Jumala pystyttää valtakunnan, joka on ikuisesti kukistumaton, eikä sitä valtakuntaa luovuteta millekään muulle kansalle. Se murskaa kaikki nuo muut valtakunnat ja tekee niistä lopun, mutta se itse pysyy ikuisesti, ⁴⁵niin kuin sinä näit, että kivilohkare irtautui vuoresta – ei ihmiskäden voimasta – ja murskasi raudan, vasken, saven, hopean ja kullan. Suuri Jumala on ilmoittanut kuninkaalle, mitä tämän jälkeen tapahtuu. Tämä uni on tosi ja sen selitys luotettava.”

Daniel palkitaan

⁴⁶Silloin kuningas Nebukadnessar heittäytyi kasvoilleen maahan, osoitti kunnioitusta Danielille ja käski uhrata hänelle ruokauhria ja suitsutusta. ⁴⁷Kuningas tunnusti Danielille: ”Totta

on, että teidän Jumalanne on jumalien Jumala ja kuningasten Herra, salaisuuksien paljastaja, sillä sinä olet pystynyt paljastamaan tämän salaisuuden.”

⁴⁸Sitten kuningas ylensi Danielin korkeaan arvoon, antoi hänelle paljon kallisarvoisia lahjoja ja koko Baabelin maakunnan hallittavaksi ja asetti hänet kaikkien Baabelin viisaiden ylimmäksi päämieheksi. ⁴⁹Danielin pyynnöstä kuningas asetti Sadrakin, Meesakin ja Abednegon hoitamaan Baabelin maakunnan hallintoa, mutta Daniel itse pysyi kuninkaan hovissa.

Nebukadnessarin kultainen kuvapatsas

3 Kuningas Nebukadnessar teetti kultaisen kuvapatsaan, jonka korkeus oli kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusi kyynärää. Hän pystytti sen Duuran tasangolle Baabelin maakuntaan. ²Sitten kuningas Nebukadnessar lähetti kutsumaan koolle satraapit, käskynhaltijat, maaherrat, neuvonantajat, aarteistonhoitajat, tuomarit, poliisipäälliköt ja kaikki muut maakuntien virkamiehet, että he tulisivat kuningas Nebukadnessar oli pystyttämän kuvapatsaan vihkiäisjuhlaan. ³Silloin kokoontuivat satraapit, käskynhaltijat, maaherrat, neuvonantajat, aarteistonhoitajat, tuomarit, poliisipäälliköt ja kaikki muut maakuntien virkamiehet kuningas

Nebukadnessarin pystyttämän kuvapatsaan vihkiäisiin. He asettuivat sen kuvapatsaan eteen, jonka Nebukadnessar oli pystyttänyt.

⁴Kuuluttaja huusi kovalla äänellä: "Teille, kansat, kansakunnat ja kielet, julistetaan: ⁵Heti kun te kuulette torven, huilun, sitran, harpun, psalterionin, säkkipillin ja kaikkien muiden soittimien äänen, heittäytykää maahan ja kumartakaa kultaista kuvapatsasta, jonka kuningas Nebukadnessar on pystyttänyt. ⁶Se, joka ei heittäydy maahan ja kumarra, heitetään sillä hetkellä tuliseen pätsiin." ⁷Sen vuoksi siinä silmänräpäyksessä, kun kaikki kansanjoukot kuulivat torven, huilun, sitran, harpun, psalterionin, säkkipillin ja kaikkien muiden soittimien äänen, heittäytyivät ihmiset kaikista kansoista, kansakunnista ja kielistä maahan ja kumarsivat kultaista kuvapatsasta, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt.

Danielin kolme toveria tulisessa pätsissä

⁸Siinä samassa astui kaldealaisia miehiä esiin syyttämään juutalaisia. ⁹He sanoivat kuningas Nebukadnessarille: "Kuningas eläköön ikuisesti! ¹⁰Sinä, kuningas, olet antanut käskyn, että jokaisen, joka kuulee torven, huilun, sitran, harpun, psalterionin, säkkipillin ja kaikkien muiden soittimien äänen, on heittäydyttävä maahan ja kumarrettava

kultaista kuvapatsasta, ¹¹ja että se, joka ei heittäydy maahan ja kumarra, heitetään tuliseen pätsiin. ¹²Täällä on juutalaisia miehiä, jotka sinä olet asettanut hoitamaan Baabelin maakunnan hallintoa: Sadrak, Meesak ja Abednego. Nämä miehet eivät välitä sinun käskystäsi, kuningas. He eivät palvele sinun jumaliasi eivätkä kumarra kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt."

¹³Silloin Nebukadnessar vihan vimmassa käski tuoda Sadrakin, Meesakin ja Abednegon. Kun nämä miehet oli tuotu kuninkaan eteen, ¹⁴Nebukadnessar sanoi heille: "Aivanko tarkoituksella te, Sadrak, Meesak ja Abednego, ette tahdo palvella minun jumalani ettekä kumartaa kultaista kuvapatsasta, jonka minä olen pystyttänyt? ¹⁵Jos te nyt siinä silmänräpäyksessä, kun kuulette torven, huilun, sitran, harpun, psalterionin, säkkipillin ja kaikkien muiden soittimien äänen, olette valmiit heittäytymään maahan ja kumartamaan kuvapatsasta, jonka minä olen teettänyt, niin hyvä! Mutta ellette kumarra, teidät heitetään heti paikalla tuliseen pätsiin. Ja kuka on se jumala, joka pelastaa teidät minun käsistäni?"

¹⁶Sadrak, Meesak ja Abednego vastasivat kuninkaalle: "Nebukadnessar! Ei ole meidän tarpeellista vastata sinulle tähän

sanaakaan. ¹⁷ Jos käy niin kuin sanoit, voi meidän Jumalamme, jota me palvelemme, pelastaa meidät tulisesta pätsistä. Ja hän pelastaa myös sinun kädestäsi, kuningas. ¹⁸ Ja vaikka ei pelastaisikaan, niin tulkoon sinulle tietäväksi, kuningas, että me emme palvele sinun jumaliasi emmekä kumarra kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt.”

¹⁹ Silloin Nebukadnessar tuli täyteen vihaa Sadrakia, Meesakia ja Abednegoa kohtaan, ja hänen kasvojensa muoto muuttui. Hän antoi käskyn, että pätsi oli kuumennettava seitsemän kertaa kuumemmaksi kuin tavallisesti, ²⁰ ja että hänen sotajoukkonsa vahvimpien miesten piti sitoa Sadrak, Meesak ja Abednego ja heittää heidät tuliseen pätsiin. ²¹ Niin heidät sidottiin takkeineen, housuineen, päähineineen ja muine vaatteineen ja heitettiin tuliseen pätsiin. ²² Koskapa nyt kuninkaan sana oli niin ankara ja pätsi oli kuumennettu perin kuumaksi, tappoi tulen liekki ne miehet, jotka veivät ylös Sadrakin, Meesakin ja Abednegon. ²³ Mutta nämä kolme miestä, Sadrak, Meesak ja Abednego, suistuivat sidottuina tuliseen pätsiin.

²⁴ Samassa kuningas Nebukadnessar hämmästyí, nousi kiireesti seisomaan ja sanoi neuvonantajilleen: ”Emmekö me heittäneet kolme miestä sidottuina tuleen?” He vastasivat kuninkaalle: ”Aivan varmasti, kuningas!” ²⁵ Kuningas

sanoi: ”Mutta kun minä näen neljä miestä kävelevän vapaina tuleessa, eivätkä he ole vahingoittuneet. Se neljäs on näöltään kuin jumalan poika.”

²⁶ Sitten Nebukadnessar lähestyi tulisen pätsin oviaukkoa ja huusi: ”Sadrak, Meesak ja Abednego, te korkeimman Jumalan palvelijat, astukaa ulos ja tulkaa tänne!” Sadrak, Meesak ja Abednego astuivat ulos tulesta. ²⁷ Satraapit, käskynhaltijat, maaherrat ja kuninkaan neuvonantajat kokoontuivat ja näkivät, ettei tuli ollut voinut tehdä mitään näiden miesten ruumiille. Heidän hiuksensa ja partansa eivät olleet kärventyneet eivätkä heidän vaatteensa vioittuneet, eikä heissä tuntunut tulen käryäkään.

Nebukadnessar tunnustaa Jumalan valtasuuruuden

²⁸ Silloin Nebukadnessar puhkesi puhumaan: ”Kiitetty olkoon Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumala, joka lähetti enkelinsä ja pelasti palvelijansa, jotka turvasivat häneen. He torjuivat kuninkaan käskyn ja antoivat ennemmin ruumiinsa alttiiksi kuin palvelivat ja kumarsivat muuta jumalaa kuin omaa Jumalaansa. ²⁹ Minä annan tämän käskyn: Jokainen – olkoon hän mitä kansaa, kansakuntaa tai kieltä tahansa – joka puhuu kevytmielisesti Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumalasta, hakattakoon kappaleiksi, ja hänen talostaan tehtäköön soräläjä. Näin siksi, että ei ole muuta

jumalaa, joka voi pelastaa niin kuin tämä.” ³⁰ Sitten kuningas asetti Sadrakin, Meesakin ja Abednegon entistä suurempaan valtaan Baabelin maakunnassa.

Nebukadnessarin julistus kansoille

³¹ ”Kuningas Nebukadnessar kaikille kansoille, kansakunnille ja kielille, jotka asuvat kaiken maan päällä: suuri olkoon teidän rauhanne!

³² Olen nähnyt hyväksi ilmoittaa ne tunnusteet ja ihmeet, jotka korkein Jumala on minun nähteni tehnyt.

³³ Kuinka suuret ovatkaan hänen tunnustekonsa ja kuinka voimalliset hänen ihmeensä!

Hänen valtakuntansa on iankaikkinen valtakunta ja hänen valtansa pysyy sukupolvesta sukupolveen.”

Nebukadnessarin uni suuresta puusta

4 ”Minä Nebukadnessar elin huolettomana hovissani ja elinvoimaisena palatsissani. ² Minä näin unen, ja se kauhistutti minua. Unikuvat, joita minulla oli vuoteessani, minun pääni näyt, pelästyttivät minut.

³ Niin minä annoin käskyn tuoda eteeni kaikki Baabelin viisaat, jotta he ilmoittaisivat minulle unen selityksen.

⁴ Silloin tulivat tietäjät, manaajat, kaldealaiset ja tähtienselittäjät. Minä

kerroin heille unen, mutta he eivät voineet ilmoittaa minulle sen selitystä.

⁵ Mutta viimein tuli eteeni Daniel, jonka nimenä on Beeltesassar minun jumalani nimen mukaisesti ja jossa on pyhien jumalien henki. Hänelle minä kerroin unen:

⁶ ’Beeltesassar, sinä tietäjien päämies! Minä tiedän, että sinussa on pyhien jumalien henki eikä mikään salaisuus ole sinulle selittämätön. Nämä ovat uninäkyni, jotka näin, kerro sinä niiden selitys. ⁷ Nämä olivat pääni näyt, jotka vuoteessani näin:

Katso, keskellä maata oli puu, ja se oli hyvin korkea.

⁸ Puu kasvoi ja vahvistui, sen latva ulottui taivaaseen ja se näkyi kaikkialle maan ääriin asti.

⁹ Sen lehvät olivat kauniit ja hedelmät runsaat, siinä oli ravintoa kaikille. Sen alta etsivät varjoa kedon eläimet,

ja sen oksilla pesivät taivaan linnut. Kaikki liha sai siitä ravintonsa.

¹⁰ Minä näin pääni näyissä, joita minulla oli vuoteessani: katso, pyhä valvojaenkeli laskeutui alas taivaasta.

¹¹ Hän huusi voimakkaalla äänellä: hakatkaa puu poikki ja karsikaa sen oksat, riipikää sen lehvät ja heitelkää hajalle sen hedelmät.

Paetkoot eläimet sen alta ja
linnut sen oksilta.

¹² Mutta sen kanto juurineen
jättäkää maahan,
rauta- ja vaskikahleissa kedon
ruohikkoon.

Taivaan kasteesta hän kastukoon,
ja eläinten kanssa hän saakoon
osansa maan ruohosta.

¹³ Hänen sydämensä muutetaan,
niin ettei se enää ole ihmisen sydän,
ja hänelle annetaan eläimen sydän.
Näin vierähtäköön häneltä
seitsemän aikaa.

¹⁴ Tämä on säädetty
valvojaenkeliä päätöksellä,
ja näin ovat tästä asiasta pyhät
enkelit sanoneet,
jotta elävät tietäisivät,
että Korkein hallitsee ihmisten
valtakuntaa
ja antaa sen kenelle tahtoo –
hän voi nostaa valtaan vaikka
ihmisistä halvimman.’

¹⁵ Tämän unen minä, kuningas
Nebukadnessar, olen nähnyt. Ja sinä,
Beeltesassar, kerro sen selitys, siksi että
yksikään valtakuntani viisaista ei pysty
ilmoittamaan minulle sen selitystä.
Mutta sinä pystyt, sillä sinussa on
pyhien jumalien henki.”

Daniel selittää unen

¹⁶ Silloin Daniel, jonka nimenä oli
Beeltesassar, hämmentyi hetkeksi,
ja hänen ajatuksensa pelästyttivät
häntä. Kuningas sanoi: “Beeltesassar,

älköön uni ja sen selitys pelästyttäkö
sinua.” Beeltesassar vastasi: “Herrani,
koskekoon uni vihollisiasi ja sen selitys
vastustajiasi. ¹⁷ Puu, jonka sinä näit
ja joka kasvoi ja vahvistui, niin että
sen latva ulottui taivaaseen ja se näkyi
kaikkialle maan päällä, ¹⁸ jonka lehvät
olivat kauniit ja hedelmät runsaat ja
jossa oli ravintoa kaikille, jonka alla
asustivat kedon eläimet ja jonka oksilla
majailivat taivaan linnut, ¹⁹ se puu olet
sinä, kuningas! Sinä olet kasvanut ja
vahvistunut, sinun mahtisi on kasvanut
ja ulottuu taivaaseen asti ja sinun valtasi
maan ääriin.

²⁰ Se että kuningas näki pyhän
valvojaenkeliä laskeutuvan alas
taivaasta ja sanovan: ‘Hakatkaa puu
poikki ja hävittäkää se, mutta jättäkää
sen kanto juurineen maahan, rauta-
ja vaskikahleissa kedon ruohikkoon,
taivaan kasteesta hän kastukoon, ja
yhdessä kedon eläinten kanssa olkoon
hänen osansa, kunnes häneltä on
vierähtänyt seitsemän aikaa’, ²¹ sen
selitys, kuningas, ja Korkeimman
päätos, joka koskee herraani,
kuningasta, on tämä: ²² Sinut ajetaan
pois ihmisten joukosta, ja kedon
eläinten parissa on asuinpaikkasi oleva.
Sinä joudut syömään ruohoa niin kuin
härät, ja sinä kastut taivaan kasteesta.
Niin sinulta vierähtää seitsemän aikaa,
kunnes tulet tietämään, että Korkein
hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa
sen, kenelle hän tahtoo.

²³Se, että puun kanto juurineen käskettiin jättää maahan, tarkoittaa, että sinun valtakuntasi säilytetään sinua varten, ja sinä saat sen, niin pian kuin olet oppinut tietämään, että valta on taivaan. ²⁴Sen vuoksi, kuningas, olkoon neuvoni sinulle mieluisa: karkoita synnit itsestäsi tekemällä hyvää ja pahat tekosi armahtamalla köyhiä. Ehkäpä silloin hyvinvointisi jatkuu.”

Uni käy toteen

²⁵Kaikki tämä kohtasi kuningas Nebukadnessaria. ²⁶Kaksitoista kuukautta myöhemmin, kun kuningas oli kävelemässä kuninkaallisen palatsinsa katolla Baabelissa, ²⁷hän puhkesi puhumaan: ”Eikö tämä ole se suuri Baabel, jonka minä väkevällä voimallani olen rakentanut kuninkaalliseksi asuinsijaksi, valtasuuruuteni kunniaksi!” ²⁸Sana oli vielä kuninkaan suussa, kun taivaasta kuului ääni: ”Sinulle, kuningas Nebukadnessar, julistetaan: Sinun valtakuntasi on otettu sinulta pois. ²⁹Sinut ajetaan pois ihmisten joukosta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva. Sinä joudut syömään ruohoa niin kuin härät. Niin sinulta vierähtää seitsemän aikaa, kunnes tulet tietämään, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo.” ³⁰Sillä hetkellä tuo sanoma toteutui Nebukadnessarille. Hänet ajettiin pois ihmisten joukosta, hän söi ruohoa

kuin härät, ja hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta. Lopulta hänen hiuksensa olivat kasvaneet sellaisiksi kuin kotkan sulat ja hänen kyntensä kuin lintujen kynnet.

³¹”Mutta sen ajan kuluttua minä, Nebukadnessar, nostin silmäni taivasta kohti, ja minun ymmärrykseni palasi. Minä kiitin Korkeinta, minä ylistin ja kunnioitin häntä, joka elää ikuisesti:

’Hänen valtansa on iankaikkinen
valta

ja hänen valtakuntansa pysyy
sukupolvesta sukupolveen.

³² Kaikki maan asukkaat ovat
tyhjän veroiset.

Tahtonsa mukaan hän tekee
taivaan joukoille ja maan
asukkaille,

eikä ole ketään, joka pidättäisi
hänen kättään

ja sanoisi hänelle: Mitä sinä teet?’

³³Siihen aikaan palasi minun ymmärrykseni, ja palasi myös valtasuuruuteni ja loistoni valtakuntani kunniaksi. Neuvonantajani ja ylimykseni etsivät minut, minun kuninkuuteni palautettiin ennalleen, ja valtani lisääntyi entisestään.

³⁴Nyt minä, Nebukadnessar, kiitän, ylistän ja kunnioitan taivaan kuningasta, sillä kaikki hänen työnsä ovat totuudenmukaiset ja hänen tiensä oikeudenmukaiset. Hän pystyy nöyryyttämään ne, jotka vaeltavat ylpeydessä.”

Beelsassarin pidot

5 Kuningas Beelsassar laittoi suuret pidot tuhannelle ylimykselleen, ja hän joi viiniä näiden tuhannen edessä. ²Viinin humalluttamana Beelsassar käski tuoda ne kulta- ja hopea-astiat, jotka hänen isänsä Nebukadnessar oli ottanut Jerusalemin temppelistä, jotta kuningas ja hänen ylimyksensä, vaimonsa ja sivuvaimonsa joisivat niistä. ³Silloin tuotiin ne kulta-astiat, jotka oli otettu Jerusalemin temppelistä, Jumalan huoneesta, ja kuningas ja hänen ylimyksensä, vaimonsa ja sivuvaimonsa joivat niistä. ⁴He joivat viiniä ja ylistivät kultaisia ja hopeisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.

Seinälle ilmestyy kirjoitus

⁵Yhtäkkiä tulivat näkyviin ihmiskäden sormet, ja ne kirjoittivat kuninkaan palatsin kalkitulle seinälle vastapäätä lampunjalkaa. Kuningas näki käden, joka kirjoitti. ⁶Silloin kuninkaan kasvat kalpenivat, ja hänen ajatuksensa pelästyttivät hänet. Hänen lanteittensa nivelet herposivat, ja hänen polvensa tutisivat. ⁷Kuningas huusi kovalla äänellä ja käski tuoda manaajat, kaldealaiset ja tähtienselittäjät. Kuningas julisti Baabelin viisaille: "Kuka ikinä voi lukea tämän kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, hänet puetaan purppuraan, hänen kaulaansa pannaan kultakäädyt, ja

hänenstä tulee kolmanneksi mahtavin mies valtakunnassa."

⁸Silloin kaikki kuninkaan viisaat tulivat paikalle, mutta he eivät pystyneet lukemaan kirjoitusta eivätkä ilmoittamaan kuninkaalle sen selitystä.

⁹Nyt kuningas Beelsassar pelästyi pahanpäiväisesti, ja hänen kasvonsa kalpenivat entisestään. Myös hänen ylimyksensä tyrmistyivät. ¹⁰Kuninkaan äiti tuli kuninkaan ja hänen ylimystensä puheen vuoksi pitosaliin. Kuninkaan äiti sanoi: "Eläköön kuningas ikuisesti! Älkööt ajatuksesi pelästyttäkö sinua, älkööt kä kasvosi kalvetko.

¹¹Sinun valtakunnassasi on mies, jossa on pyhien jumalien henki ja jolla isäsi päivinä havaittiin olevan valaistuneisuus ja ymmärrys sekä sellainen viisaus kuin on jumalilla. Isäsi, kuningas Nebukadnessar, asetti hänet tietäjien, manaajien, kaldealaisten ja tähtienselittäjien päämieheksi. Näin teki sinun isäsi, kuningas, ¹²sen vuoksi, että hänessä – Danielissa, jolle kuningas antoi nimen Beeltesassar – oli havaittu olevan erityinen henki, ymmärrys ja taito selittää unia, tulkita arvoituksia ja ratkaista ongelmia. Kutsuttakoon nyt Daniel, niin hän ilmoittaa selityksen."

Daniel selittää kirjoituksen

¹³Silloin Daniel tuotiin kuninkaan eteen. Kuningas kysyi Danielilta: "Sinäkö olet Daniel, niitä juutalaisia pakkosiirtolaisia, jotka kuningas, minun

isäni, toi tänne Juudasta? ¹⁴Minä olen kuullut sinusta, että sinussa on jumalien henki ja että sinussa on havaittu valaistuneisuus, ymmärrys ja erinomainen viisaus. ¹⁵Minun eteeni on nyt tuotu viisaat ja manaajat, jotta he lukisivat tämän kirjoituksen ja antaisivat tiedokseni sen selityksen, mutta he eivät ole pystyneet ilmoittamaan mitään selitystä koko asialle. ¹⁶Minä olen kuullut, että sinä pystyt selittämään unia ja ratkaisemaan ongelmia. Jos nyt pystyt lukemaan kirjoituksen ja antamaan tiedokseni sen selityksen, niin sinut puetaan purppuraan, kultakäädyt pannaan kaulaasi, ja sinusta tulee kolmanneksi mahtavin mies valtakunnassa.”

¹⁷Silloin Daniel vastasi kuninkaalle: “Lahjasi pidä itse, ja palkintosi anna toisille. Mutta kirjoituksen minä luen kuninkaalle ja annan hänelle tiedoksi sen selityksen. ¹⁸Sinä kuningas! Korkein Jumala antoi isällesi Nebukadnessarille kuninkuuden, mahtavuuden, kunnian ja valtasuuruuden. ¹⁹Ja sen mahtavuuden vuoksi, jonka Jumala oli hänelle antanut, kaikki kansat, kansakunnat ja kielet vapisivat ja pelkäsivät hänen edessään. Hän tappoi kenet tahtoi ja jätti henkiin kenet tahtoi, hän ylensi kenet tahtoi ja alensi kenet tahtoi. ²⁰Mutta kun hänen sydämensä ylpistyi ja hänen henkensä vahvistui ylimieliseksi, hänet syöstiin kuninkaalliselta valtaistuimeltaan, ja hänen kunniansa otettiin häneltä

pois. ²¹Hänet ajettiin pois ihmisten joukosta, ja hänen sydämensä muuttui eläinten sydämen kaltaiseksi. Hänen asuinpaikkansa oli villiaasien parissa, hän joutui syömään ruohoa niin kuin härät, ja hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hän oppi tietämään, että korkein Jumala hallitsee ihmisten valtakuntaa ja asettaa sen päämieheksi, kenet tahtoo.

²²Mutta sinä, hänen poikansa Beelsassar, et ole nöyryyttänyt sydäntäsi, vaikka tiesit kaiken tämän, ²³vaan sinä olet noussut taivaan Herraa vastaan. Hänen huoneensa astiat on tuotu eteesi. Sinä ja sinun ylimyksesi, vaimosi ja sivuvaimosi olette juoneet niistä viiniä, ja sinä olet ylistänyt hopeisia ja kultaisia, vaskisia ja rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia, jotka eivät näe, eivät kuule eivätkä tiedä mitään. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä on sinun henkesi ja kaikki sinun tiesi, sinä et ole kunnioittanut. ²⁴Sen vuoksi on tuo käsi lähetetty hänen luotaan ja tuo kirjoitus kirjoitettu.

²⁵Kirjoitus, joka on tuonne kirjoitettu, on tämä: ‘Mene, mene, tekel, ufarsin.’ ²⁶Ja tämä on sen selitys: mene merkitsee: Jumala on laskenut sinun valtakuntasi päivien luvun ja tehnyt siitä lopun. ²⁷Tekel: sinut on vaa’alla punnittu ja kevyeksi havaittu. ²⁸Ufarsin: sinun valtakuntasi on pirstottu ja annettu meedialaisille ja persialaisille.”

²⁹ Silloin Beelsassar antoi käskyn, että Daniel oli puettava purppuraan, hänen kaulaansa oli pantava kultakäädyt ja oli kuulutettava, että hänestä tulee kolmanneksi mahtavin mies valtakunnassa. ³⁰ Samana yönä tapettiin Beelsassar, kaldealaisten kuningas.

Salaliitto Danielia vastaan

6 Meedialainen Daarejaves sai haltuunsa valtakunnan ollessaan noin 62 vuoden ikäinen.

² Daarejaves näki hyväksi asettaa valtakuntansa hallintoon 120 satraappia, jotta heitä olisi kaikkialla valtakunnassa. ³ Heidän yläpuolellaan oli kolme valvojaa, joista Daniel oli yksi. Näille oli satraappien tehtävä toimistaan selvitys, ettei kuningas kärsisi vahinkoa. ⁴ Mutta Daniel osoittautui etevämmäksi kuin muut valvojat ja satraapit, sillä hänessä oli erityinen henki. Kuningas aikoikin asettaa hänet koko valtakunnan johtoon.

⁵ Silloin toiset valvojat ja satraapit etsivät Danielia vastaan tekosyytä valtakunnan hallinnossa. Mutta he eivät voineet löytää mitään tekosyytä eikä kavaluutta, sillä Daniel oli luotettava eikä hänestä löytynyt mitään laiminlyöntiä eikä kavaluutta. ⁶ Silloin nuo miehet sanoivat: ”Me emme löydä tuossa Danielissa mitään syytä – ellemmme löydä sitä hänen Jumalansa laista.” ⁷ Sen jälkeen nämä valvojat ja

satraapit riensivät joukolla kuninkaan luo ja sanoivat hänelle: ”Kuningas Daarejaves eläköön ikuisesti! ⁸ Kaikki kuninkaalliset valvojat, käskynhaltijat, satraapit, neuvonantajat ja maaherrat ovat neuvotelleet keskenään, että olisi annettava kuninkaallinen asetus ja vahvistettava kielto, että kuka ikinä 30 päivän kuluessa rukoilee mitä tahansa yhdeltäkään jumalalta tai ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäkään leijonien luolaan. ⁹ Nyt, kuningas! Säädä kielto ja kirjoita määräys, jota meedialaisten ja persialaisten peruuttamattoman lain mukaan ei voida muuttaa.” ¹⁰ Niinpä kuningas Daarejaves kirjoitti määräyksen ja kiellon.

¹¹ Heti kun Daniel sai tietää, että määräys oli kirjoitettu, hän meni taloonsa, jonka kattohuoneen ikkunat olivat avoinna Jerusalemiin päin. Kolmena hetkenä päivässä hän polvistui, ja polvillaan hän rukoili ja kiitti Jumalaansa, aivan niin kuin hänellä oli ennenkin ollut tapana tehdä. ¹² Silloin nuo miehet ryntäsivät joukolla sinne ja tapasivat Danielin rukoilemasta ja anomasta armoa Jumalansa edessä. ¹³ Sitten he menivät kiireesti kuninkaan eteen ja muistuttivat kuninkaallisesta kiellosta: ”Etkö ole kirjoittanut kiellon, että kuka ikinä 30 päivän kuluessa rukoilee mitä tahansa yhdeltäkään jumalalta tai ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäkään

leijonien luolaan?” Kuningas vastasi: “Kielto on luja, meedialaisten ja persialaisten peruuttamattoman lain mukaan.” ¹⁴Silloin he sanoivat kuninkaalle: “Daniel, joka on Juudan pakkosiirtolaisia, ei välitä sinun käskystäsi, kuningas, eikä kiellosta, jonka olet kirjoittanut, vaan kolmena hetkenä päivässä hän rukoilee rukouksensa.”

Daniel leijonien luolassa

¹⁵Kun kuningas kuuli tämän, asia tuntui hänestä hyvin pahalta, ja hän alkoi miettiä, miten voisi pelastaa Danielin. Auringon laskuun asti hän vaivasi itseään löytääkseen keinon vapauttaa hänet. ¹⁶Silloin ne miehet riensivät joukolla kuninkaan luo ja sanoivat kuninkaalle: “Tiedä, kuningas, että meedialaisten ja persialaisten lain mukaan mitään kuninkaan vahvistamaa kieltoa tai säädöstä ei saa muuttaa.”

¹⁷Niin kuningas käski tuoda Danielin ja heittää hänet leijonien luolaan. Kuningas sanoi Danielille: “Sinun Jumalasi, jota sinä lakkaamatta palvelet, pelastakoon sinut.” ¹⁸Luolan suulle tuotiin kivi. Kuningas sinetöi sen omalla ja ylimystensä sineteillä, ettei mikään voisi muuttaa Danielin kohtaloa.

¹⁹Sen jälkeen kuningas meni palatsiinsa. Hän vietti yönsä paastoten eikä sallinut tuoda eteensä mitään huvituksia, ja uni pakeni hänen silmistään. ²⁰Aamun sarastaessa, heti kun oli valoisaa, kuningas

nousi ja meni kiireesti leijonien luolalle. ²¹Lähestyessään luolaa hän huusi Danielia murheellisella äänellä. Kuningas puhkesi puhumaan Danielille: “Daniel, elävän Jumalan palvelija, onko sinun Jumalasi, jota sinä lakkaamatta palvelet, voinut pelastaa sinut leijonilta?” ²²Silloin Daniel vastasi kuninkaalle: “Kuningas eläköön ikuisesti! ²³Minun Jumalani lähetti enkelinsä ja sulki leijonien kidat, eivätkä ne vahingoittaneet minua, sillä minut on havaittu nuhteettomaksi hänen edessään, enkä minä ole tehnyt mitään väärää sinuakaan vastaan, kuningas.” ²⁴Silloin kuningas ilahtui kovasti ja käski vetää Danielin ylös luolasta. Kun Daniel oli vedetty ylös luolasta, ei hänessä havaittu mitään vammaa, sillä hän oli luottanut Jumalaansa. ²⁵Kuningas käski tuoda ne miehet, jotka olivat syyttäneet Danielia, ja heittää heidät lapsineen ja vaimoineen leijonien luolaan. He eivät olleet vielä ehtineet luolan pohjalle, kun leijonat jo hyökkäsivät heidän kimppuunsa ja murskasivat kaikki heidän luunsa.

²⁶Sitten kuningas Daarejaves kirjoitti kaikille kansoille, kansakunnille ja kielille, mitä koko maan päällä asuu: “Suuri olkoon teidän rauhanne! ²⁷Minä olen antanut käskyn, että valtakuntani koko valtapiirissä vavisten pelättäköön Danielin Jumalaa.

Sillä hän on elävä Jumala

ja pysyy ikuisesti.

Hänen valtakuntansa ei häviä,
eikä hänen valtansa koskaan lopu.

²⁸ Hän pelastaa ja vapauttaa,
hän tekee tunnustekoja ja ihmeitä
taivaassa ja maan päällä,
hän, joka pelasti Danielin
leijonien kynsistä.”

²⁹ Ja tämä Daniel menestyi
Daarejaveksen valtakunnassa sekä
persialaisen Kooreksen valtakunnassa.

DANIELIN NÄYT, 7 – 12

Näky neljästä pedosta ja Ihmisen Pojasta

7 Beelsassarin, Baabelin kuninkaan,
ensimmäisenä hallitusvuotena
Daniel näki unen, päänsä näyn,
vuoteessaan. Sitten hän kirjoitti unen
pääkohdat muistiin. ² Näin Daniel
sanoi: Minä näin yöllä näyssäni, ja
katso, taivaan neljä tuulta kuohuttivat
suurta merta. ³ Merestä nousi neljä
suurta petoa, kaikki erilaisia.

⁴ Ensimmäinen oli kuin leijona,
mutta sillä oli kotkan siivet. Minun
katsellessani siltä reväistiin siivet, ja
se nostettiin maasta pystyyn ja pantiin
seisomaan kahdelle jalalle niin kuin
ihminen, ja sille annettiin ihmisen
sydän.

⁵ Ja katso, oli toinen peto, karhun
näköinen. Se nostettiin toiselle
kyljelleen, ja sillä oli suussa kolme

kylkiluuta hampaiden välissä. Sille
sanottiin: ”Nouse ja syö paljon lihaa.”

⁶ Tämän jälkeen näin kolmannen
pedon, kuin pantterin, ja sen selässä
oli neljä linnunsiipeä. Sillä pedolla oli
neljä päätä, ja sille annettiin valta.

⁷ Sen jälkeen näin yöllisessä näyssäni
neljännen pedon, pelottavan,
hirmuisen ja tavattoman voimakkaan.
Sillä oli suuret rautaiset hampaat, ja
se söi ja murskasi ja tallasi tähteet
jalkoihinsa. Se oli erilainen kuin
kaikki edelliset pedot, ja sillä oli
kymmenen sarvea. ⁸ Tarkkaillessani
sarvia huomasin, että niiden väliin
puhkesi vielä pieni sarvi, ja kolme
edellisistä sarvista repäistiin pois sen
tieltä. Ja katso, sillä sarvella oli silmät
kuin ihmisen silmät, ja suu, joka puhui
suuria sanoja.

⁹ Minun sitä katsellessani
valtaistuimet asetettiin paikoilleen,
ja Ikaikainen istuutui.

Hänen vaatteensa olivat valkeat
kuin lumi

ja hänen päänsä hiukset kuin
puhdas villa.

Hänen valtaistuimensa oli
tulen liekkejä,
ja sen pyörät olivat palavaa tulta.

¹⁰ Tulivirta vyöryi,
se lähti hänen luotaan.

Tuhannen tuhatta palveli häntä,
ja kymmenen tuhatta kertaa
kymmenen tuhatta

seisoi hänen edessään.
Oikeus istui tuomiolle,
ja kirjat avattiin.

¹¹ Minä katselin edelleen ja näin,
kuinka peto tapettiin niiden suurien
sanojen takia, joita sarvi puhui. Sen
ruumis tuhottiin ja heitettiin tuleen
palamaan. ¹² Muiltakin pedoilta otettiin
valta pois, mutta niiden sallittiin elää
määrättyyn aikaan ja hetkeen asti.

¹³ Minä näin yöllisessä näyssä,
ja katso, taivaan pilvissä tuli
Ihmisen Pojan kaltainen.
Hän saapui Ikiaikaisen luo,
ja hänet saatettiin Ikiaikaisen eteen.
¹⁴ Hänelle annettiin valta,
kunnia ja kuninkuus,
ja kaikki kansat, kansakunnat
ja kielet
palvelivat häntä.
Hänen valtansa on iankaikkinen
valta,
jolla ei ole loppua,
ja hänen valtakuntansa on
valtakunta,
joka ei häviä.

Näky selitetään

¹⁵ Minä, Daniel, tunsin henkeni
tulevan levottomaksi tämän vuoksi,
ja minun näkemäni näyt pelästyttivät
minut. ¹⁶ Minä lähestyin yhtä siellä
seisovista ja pyysin häneltä varmaa
tietoa kaikista näistä asioista. Hän

vastasi minulle ja ilmoitti minulle niiden
selityksen:

¹⁷ ”Nuo suuret pedot, joita on neljä,
ovat neljä kuningasta, jotka
nousevat maasta.

¹⁸ Mutta Korkeimman pyhät
saavat valtakunnan
ja omistavat valtakunnan ikuisesti –
iankaikkisesta iankaikkiseen.”

¹⁹ Sen jälkeen minä tahdoin saada
varman tiedon neljännestä pedosta,
joka oli erilainen kuin kaikki muut, hyvin
pelottava, ja jolla oli rautaiset hampaat
ja vaskiset kynnet ja joka söi ja murskasi
ja tallasi tähteet jalkoihinsa. ²⁰ Halusin
tietää myös pedon pään kymmenestä
sarvesta sekä siitä sarvesta, joka puhkesi
esiin ja jonka tieltä kolme sarvea putosi.
Sillä sarvella oli silmät ja suuria sanoja
puhuva suu ja se näytti suuremmalta
kuin ne muut. ²¹ Minä näin sen sarven
sotivan pyhiä vastaan ja voittavan
heidät, ²² siihen asti kunnes Ikiaikainen
tuli ja oikeus annettiin Korkeimman
pyhille. Määrähetki joutui ja pyhät
saivat omakseen valtakunnan.

²³ Hän vastasi näin:

”Neljäs peto on neljäs valtakunta,
joka syntyy maan päälle,
erilainen kuin kaikki muut
valtakunnat.

Se syö koko maan,
tallaa ja murskaa sen.

²⁴ Ne kymmenen sarvea

ovat kymmenen kuningasta,
jotka nousevat siitä valtakunnasta.
Heidän jälkeensä nousee vielä yksi,
ja hän on erilainen kuin edelliset.
Hän kukistaa kolme kuningasta.

²⁵ Hän puhuu sanoja Korkeinta
vastaan

ja tuhoaa Korkeimman pyhiä.
Hän pyrkii muuttamaan ajat ja lain,
ja ne annetaan hänen käteensä
ajaksi ja kahdeksi ajaksi ja
puoleksi ajaksi.

²⁶ Sitten oikeus istuu tuomiolle,
ja hänen valtansa otetaan pois
ja hävitetään ja tuhotaan
lopullisesti.

²⁷ Kuninkuus ja valta
ja valtakuntien mahti kaiken
taivaan alla
annetaan Korkeimman pyhien
kansalle.

Hänen valtakuntansa on
iankaikkinen valtakunta,
ja kaikki vallat palvelevat ja
tottelevat häntä.”

²⁸ Tähän päättyy kertomus. Minua,
Danielia, ajatukseni pelottivat suuresti,
ja minun kasvoni kalpenivat, mutta
minä kätkin asian sydämeeni.

Näky pässistä ja pukista

8 Kuningas Beelsassarin kolmantena
hallitusvuotena minä, Daniel,
näin näyn, sen näyn lisäksi, jonka olin
aikaisemmin nähnyt. ² Katsellessani
näkyäni minä olin Suusanin linnassa,
Eelamin maakunnassa. Näyssä

huomasin kuitenkin olevani Uulaijoen
rannalla.

³ Kun kohotin katseeni, minä näin, että
joen rannalla seisoi pässi, jolla oli kaksi
sarvea. Sarvet olivat korkeat, ja toinen
oli toista korkeampi; ja korkeampi
kohosi esiin myöhemmin. ⁴ Minä näin
pässin puskevan länteen, pohjoiseen ja
etelään. Yksikään eläin ei kestänyt sen
edessä, eikä kukaan voinut pelastaa sen
vallasta. Se teki, mitä tahtoi, ja tuli yhä
mahtavammaksi.

⁵ Jatkoin tarkkailemista ja huomasin,
että lännen suunnalta tuli vuohipukki,
joka kulki koko maan yli koskettamatta
maata. Pukilla oli keskellä otsaa muhkea
sarvi. ⁶ Se tuli sen kaksisarvisen pässin
luo, jonka olin nähnyt seisovan joen
rannalla, ja ryntäsi sen kimppuun
vihansa vimmassa. ⁷ Minä näin, kuinka
se pässin luo tultuaan kävi kiukuissaan
sen kimppuun ja murskasi sen
molemmat sarvet. Pässillä ei ollut
voimaa kestää pukin edessä, vaan pukki
heitti sen maahan ja tallasi sitä. Eikä
ollut ketään, joka olisi voinut pelastaa
pässin pukin vallasta. ⁸ Vuohipukista
tuli hyvin mahtava, mutta kun se oli
mahtavimmillaan, sen suuri sarvi särkyi.
Tilalle kasvoi neljä muhkeaa sarvea,
taivaan neljää tuulta kohti.

⁹ Yhdestä niistä puhkesi esiin sarvi,
aluksi vähäinen, mutta se kasvoi
suuresti etelään, itään ja lhanaan
maahan päin. ¹⁰ Se kasvoi taivaan
sotajoukkoon asti ja pudotti maahan

osan siitä sotajoukosta ja tähdistä ja tallasi niitä. ¹¹Se ylpeili sotajoukon ruhtinastakin vastaan, ja häneltä otettiin pois jokapäiväinen uhri, ja hänen pyhäkkönsä paikka kukistettiin. ¹²Jokapäiväisen uhrin lisäksi myös sotajoukko annettiin rikollisesti sen valtaan. Se sarvi heitti totuuden maahan, ja se menestyi siinä, mitä se teki.

¹³Sitten minä kuulin yhden pyhän enkelin puhuvan, ja toinen pyhä enkeli kysyi siltä, joka puhui: "Kuinka pitkää aikaa tarkoittaa näky jokapäiväisestä uhrista ja kauhistavasta rikoksesta, siitä, että pyhäkkö ja sotajoukko luovutetaan tallattavaksi?" ¹⁴Hän sanoi minulle: "Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua. Sitten pyhäkkö asetetaan oikeaan asemaansa".

Näky selitetään

¹⁵Kun minä, Daniel, olin nähnyt tämän näyn ja yritin ymmärtää sitä, niin yhtäkkiä edessäni seiso i miehen kaltainen olento. ¹⁶Ja minä kuulin ihmisen äänen Uulain keskeltä, ja se huusi ja sanoi: "Gabriel, selitä näky tälle miehelle!" ¹⁷Silloin hän tuli aivan lähelle sitä paikkaa, jossa seiso i n. Hänen tullessaan minut valtasi pelko, ja minä heittäydyin kasvoilleni. Hän sanoi minulle: "Ihmislapsi, sinun tulee ymmärtää, että näky koskee lopun aikaa." ¹⁸Hänen puhuessaan minä vaivu i n syvään uneen, kasvot maata

vasten. Mutta hän tarttui minuun ja nosti minut seisomaan.

¹⁹Sitten hän sanoi: "Katso, minä ilmoitan sinulle, mitä tapahtuu vihan ajan lopussa, sillä lopun aikaa tämä tarkoittaa. ²⁰Kaksisarvinen pässi, jonka näit, tarkoittaa Meedian ja Persian kuninkaita. ²¹Vuohipukki on Jaavanin kuningas, ja suuri sarvi, joka sillä oli keskellä otsaa, on ensimmäinen kuningas. ²²Särkynyt sarvi ja sen tilalle nousseet neljä sarvea tarkoittavat, että siitä kansasta nousee neljä valtakuntaa, ei kuitenkaan niin voimakasta kuin hän.

²³Kun niiden valta on loppuillaan

ja luopiot ovat täyttäneet

syntiensä mitan,

nousee röyhkeäkasvoinen

kuningas,

joka taitava juonittelemaan.

²⁴Valtava on hänen voimansa,

vaikka se ei ole hänen omasta

voimastaan,

ja ihmeen paljon hän saa

aikaan hävitystä.

Hän menestyy siinä mitä tekee,

hän tuhoaa mahtavia ja

pyhien kansaa.

²⁵Hänen oveluutensa tähden

onnistuu petos hänen kädessään.

Hän suunnittelee suuria

sydämessään,

ja keskellä rauhaa hän

tuhoaa monet.

Ruhtinaiden Ruhtinastakin vastaan

hän nousee,

mutta ilman ihmiskättä hänet muserretaan.

²⁶ Sinulle annettu näky illoista ja aamuista on tosi.

Mutta sinun on lukittava näky, sillä se koskee kaukaista aikaa.”

²⁷ Minä, Daniel, olin uupunut ja sairastin jonkin aikaa. Sitten minä nousin ja aloitin jälleen työn kuninkaan palveluksessa. Minä olin hämmästyksissäni näyn vuoksi enkä ymmärtänyt sitä.

Danielin rukous Jerusalemin puolesta

9 Meedialaista sukua olevan Daarejaveksen, Ahasveroksen pojan, ensimmäisenä vuotena – hänestä oli tullut kaldealaisten valtakunnan kuningas – ² hänen ensimmäisenä hallitusvuotenaan, minä, Daniel, huomasin kirjoituksista vuosien luvun, josta profeetta Jeremialle oli tullut Herran sana. Sen mukaan Jerusalemin oli oleva raunioina seitsemänkymmentä vuotta. ³ Niin minä käänsin kasvoni Herran Jumalan puoleen etsien häntä rukouksessa ja anomisessa, paastossa, säkissä ja tuhassa.

⁴ Minä rukoilin Herraa, Jumalaani, ja tunnustin hänelle: ”Oi Herra, sinä suuri ja pelättävä Jumala, joka pidät liiton ja pysyt armollisena niille, jotka rakastavat sinua ja noudattavat sinun käskyjäsi. ⁵ Me olemme tehneet syntiä, olemme tehneet väärin, olleet jumalattomia ja uppiniskaisia. Olemme

poikenneet pois sinun käskyistäsi ja säädöksistäsi. ⁶ Me emme ole kuulleet palvelijoitasi, profeettoja, jotka puhuivat sinun nimessäsi kuninkaillemme, ruhtinaillemme ja isillemme, maan kaikelle kansalle.

⁷ Sinun, Herra, on vanhurskaus, mutta meidän kasvoillamme on tänä päivänä häpeä – niin Juudan miesten ja Jerusalemin asukkaiden kuin koko Israelin, läheisten ja kaukaisten, kaikissa maissa, joihin sinä olet heidät karkottanut heidän uskottomuutensa tähden, koska he ovat olleet uskottomia sinulle. ⁸ Herra, meidän kasvoillamme on häpeä, meidän kuninkaittemme, ruhtinaittemme ja isiemme kasvoilla, koska me olemme tehneet syntiä sinua vastaan. ⁹ Herran, meidän Jumalamme, on armo ja anteeksiantamus, vaikka me olemme kapinoineet häntä vastaan. ¹⁰ Me emme ole kuunnelleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä emmekä vaeltaneet hänen opetustensa mukaan, jotka hän antoi meille palvelijoittensa, profeettojen, kautta. ¹¹ Koko Israel rikkoi sinun lakisi, poikkesi pois eikä kuullut sinun ääntäsi. Niin meidän päällemme vuodatettiin se kirous ja vala, joka on kirjoitettu Mooseksen, Jumalan palvelijan, lakiin. Me olemme todella tehneet syntiä Herraa vastaan. ¹² Hän toteutti sanansa, jonka hän on puhunut meitä ja meidän tuomareitamme vastaan, jotka jakoivat meille oikeutta. Hän antoi

tulla meidän päällemme niin suuren onnettomuuden, ettei sellaista, mitä tapahtui Jerusalemissa, ole tapahtunut missään muualla koko taivaan alla. ¹³ Koko tämä onnettomuus kohtasi meitä kuin se oli kirjoitettu Mooseksen lakiin. Kuitenkaan me emme koettaneet lepyttää Herraa, meidän Jumalamme, niin että olisimme kääntyneet pois synneistämme ja ottaneet opiksemme sinun totuudestasi. ¹⁴ Sen tähden Herra piti huolen siitä, että tämä onnettomuus tuli meidän päällemme, sillä Herra, meidän Jumalamme, on vanhurskas kaikissa teoissaan, jotka hän tekee, mutta me emme ole kuunnelleet hänen ääntään.

¹⁵ Ja nyt, Herra, meidän Jumalamme, joka toit kansasi pois Egyptin maasta väkevällä kädellä ja teit itsellesi nimen, sellaisen kuin se on vielä tänäkin päivänä! Me olemme tehneet syntiä ja olleet jumalattomia. ¹⁶ Herra, kaikkien vanhurskaiden tekojesi mukaisesti kääntyköön sinun vihasi ja suuttumuksesi pois sinun kaupungistasi Jerusalemistasi, sinun pyhältä vuoreltasi. Meidän syntiemme tähden ja meidän isiemme pahojen tekojen tähden on Jerusalemi ja sinun kansasi joutunut kaikkien niiden häväistäväksi, jotka asuvat ympärillämme. ¹⁷ Ja nyt, meidän Jumalamme, kuule palvelijasi rukous ja hänen anomisensa ja valaise kasvosi pyhäkkösi yli, joka on autiona, Herran

tähden. ¹⁸ Jumalani, kallista korvasi ja kuule, avaa silmäsi ja katso meidän hävitystämme ja sitä kaupunkia, joka on otettu sinun nimiisi, sillä me annamme rukoustemme langeta sinun eteesi, emme omaan vanhurskauteemme, vaan sinun suureen armoosi luottaen. ¹⁹ Herra, kuule, Herra, anna anteeksi! Kuuntele, Herra, ja toimi itsesi tähden, älä viivyttelä, minun Jumalani, sillä sinun kaupunkisi on otettu sinun nimiisi, samoin sinun kansasi.”

Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa

²⁰ Minä puhuin vielä, rukoilin ja tunnustin syntini ja kansani Israelin synnit ja annoin rukoukseni langeta Herran, Jumalani, eteen minun Jumalani pyhän vuoren puolesta. ²¹ Minun vielä puhuessani rukouksessa tuli se mies, Gabriel, jonka olin aikaisemmin nähnyt näyssä, iltauhrin aikaan nopeasti kiitäen minun luokseni. ²² Hän opetti minua näillä sanoilla: ”Daniel, minä olen nyt tullut johdattamaan sinua ymmärrykseen. ²³ Kun aloit rukoilla, lähti sana liikkeelle, ja minä olen tullut sen ilmoittamaan sinulle, sillä sinä olet rakastettu. Kuuntele siis tarkkaavaisesti tätä sanaa ja ymmärrä näky.

²⁴ Seitsemänkymmentä viikkoa
on säädetty
sinun kansallesi ja pyhälle
kaupungillesi.
Sitten loppuu lain rikkominen,

synnistä tehdään loppu
ja pahat teot sovitetaan.
Iankaikkinen vanhurskaus
    saatetaan voimaan,
näky ja profeetta vahvistetaan
    sinetillä

ja kaikkeinpyhin voidellaan.

²⁵ Tiedä ja käsitä:

siitä ajasta, jolloin tuli sana,
että Jerusalemin on jälleen

    rakennettava,
voideltuun, ruhtinaaseen, asti,
kuluu seitsemän viikkoa
ja kuusikymmentäkaksi viikkoa.
Kaupunki rakennetaan jälleen
toreineen ja vallihautoineen,
mutta keskellä ahtaita aikoja.

²⁶ Kuudenkymmenen kahden
    viikon kuluttua
voideltu tuhotaan, eikä häneltä
    jää mitään.

Kaupungin ja pyhäkön hävittää
hyökkäävän ruhtinaan väki,
mutta hän itse saa loppunsa
    tulvassa.

Loppuun asti on oleva sota:
hävitys on säädetty.

²⁷ Hän tekee lujan liiton
    monien kanssa
yhden viikon ajaksi.
Viikon puolessa välissä
hän lakkauttaa teurasuhrin ja
    ruokauhrin,
ja hävittäjä tulee iljetysten siivin.

Tämä loppuu vasta, kun säädetty
tuomio vuodatetaan
hävittäjän yli.”

Näky Hiddekel-virran rannalla

10 Persian kuninkaan Kooreksen
kolmantena hallitusvuotena
ilmoitettiin sana Danielille, jota
kutsuttiin Beeltesassariksi. Se sana on
tosi ja merkitsee suurta vaivaa. Daniel
ymmärsi sanan, ja hän käsitti näyn.

² Niinä päivinä minä, Daniel, murehdin
kolmen viikon päivät. ³ Herkullista
ruokaa en syönyt, suuhuni ei tullut liha
eikä viini enkä voidellut itseäni öljyllä,
ennen kuin nuo kolmen viikon päivät
olivat loppuun kuluneet.

⁴ Ensimmäisen kuun
kahdentenäkymmenentenä neljäntenä
päivänä minä olin suuren virran,
Hiddekelin, rannalla. ⁵ Kun kohotin
katseeni, näin miehen, joka oli
pukeutunut pellavavaatteisiin ja
vyöttänyt kupeensa Ufaan kullalla.
⁶ Hänen ruumiinsa oli krysoliitin
kaltainen, hänen kasvonsa olivat kuin
salaman leimahdus, hänen silmänsä
kuin tulisoihdut, hänen käsivartensa
ja jalkansa kuin kiiltävän vasken
välke. Hänen sanojensa ääni oli kuin
kansanjoukon pauhina.

⁷ Vain minä, Daniel, näin tämän näyn.
Miehet, jotka olivat kanssani, eivät sitä
nähneet, mutta suuri kauhu valtasi
heidät, ja he pakenivat ja piiloutuivat.
⁸ Niin minä jäin yksin. Kun minä näin
tämän suuren näyn, minulta meni kaikki

voima, minun komea muotoni muuttui kaamean näköiseksi, eikä minussa ollut voimaa mihinkään.⁹ Minä kuulin hänen sanojensa äänen. Kuullessani hänen sanojensa äänen minä vaivuin syvään uneen, kasvot maata vasten.¹⁰ Yhtäkkiä minua kosketti käsi ja ravisti minut hereille, polvieni ja käsieni varaan.¹¹ Hän sanoi minulle: ”Daniel, sinä rakastettu mies, kuuntele tarkoin sanoja, jotka minä sinulle puhun. Nouse seisomaan, sillä minut on nyt lähetetty sinun luoksesi.” Hänen puhuessaan minulle näitä sanoja minä nousin vavisten seisomaan.

¹² Sitten hän sanoi minulle: ”Älä pelkää, Daniel, sillä sinun sanasi on kuultu ensimmäisestä päivästä lähtien, jona sinä taivutit sydämesi ymmärrykseen ja nöyryyteen Jumalasi edessä. Sinun sanojesi tähden minä olen tullut.¹³ Persian valtakunnan enkeliruhtinas seisoj vastustamassa minua kaksikymmentäyksi päivää, mutta sitten Miikael, yksi ensimmäisistä enkeliruhtinaista, tuli avukseni, sillä minä olin jäänyt yksin sinne, Persian kuningaiden luo.¹⁴ Nyt olen tullut selittämään sinulle, mitä sinun kansallesi tapahtuu päivien lopulla, sillä niitä päiviä koskee vielä tämäkin näky.”

¹⁵ Kun hän puhui minulle näin, minä käänsin mykistyneenä kasvoni maata kohti.¹⁶ Silloin eräs ihmisen kaltainen kosketti huuliani. Minä avasin suuni ja sanoin sille, joka seisoj edessäni:

”Herrani, nähdessäni näyn minut valtasi tuska, ja minulta meni kaikki voima.¹⁷ Kuinka herrani palvelija, tällainen kuin minä, voisi puhua sellaisen kanssa kuin herrani on? Eihän minussa ole enää voimaa, tuskin henkeäkään.”

¹⁸ Silloin ihmisen kaltainen kosketti minua uudelleen ja vahvisti minua.¹⁹ Hän sanoi: ”Älä pelkää, sinä rakastettu mies, rauha sinulle! Vahvistu! Vahvistu!” Kun hän puhui minulle, minä vahvistuin ja sanoin: ”Puhukoon herrani, sillä sinä olet vahvistanut minua.”

²⁰ Niin hän sanoi: ”Tiedätkö, mitä varten minä olen tullut sinun luoksesi? Nyt minä palaan sotimaan Persian enkeliruhtinasta vastaan, ja kun olen hänestä selvinnyt, niin katso: tulee Jaavanin enkeliruhtinas.²¹ Mutta minä ilmoitan sinulle, mitä on kirjoitettu totuuden kirjaan. Ketään muuta ei ole tukemassa minua heitä vastaan paitsi teidän enkeliruhtinaanne Miikael.”

Etelän kuningas ja Pohjoisen kuningas

11 ”Meedialaisen Daarejaveksen ensimmäisenä hallitusvuotena minä olin häntä vahvistamassa ja suojelemassa.

² Nyt minä ilmoitan sinulle totuuden: Katso, vielä nousee Persiassa kolme kuningasta, ja neljäs rikastuu kaikkia muita rikkaammaksi. Kun hän on vahvistunut rikkautensa avulla, hän panee liikkeelle kaiken voimansa Jaavanin valtakuntaa vastaan.³ Sitten

nousee sankarikuningas, joka hallitsee suurella vallalla ja tekee, mitä tahtoo. ⁴ Mutta kun hän on noussut valtaan, hänen valtakuntansa hajoaa ja jakaantuu neljään taivaan tuuleen. Se ei siirry hänen jälkeläisilleen eikä ole sellainen kuin hänen hallitessaan. Hänen valtakuntansa revitään hajalle, ja se joutuu muille, eikä jää heille itselleen.

⁵ Etelän kuningas vahvistuu, samoin yksi hänen ruhtinaistaan. Tämä vahvistuu mahtavammaksi kuin kuningas, hän hallitsee ja hänen valtansa on suuri. ⁶ Vuosien kuluttua he tekevät keskenään liiton, ja Etelän kuninkaan tytär menee Pohjoisen kuninkaan luo sopimuksen aikaansaamiseksi. Mutta häneltä menee hänen käsivartensa voima, eikä kuningaskaan pysy, eikä hänen käsivartensa voima. Tytär annetaan alttiiksi, samoin ne, jotka olivat hänet tuoneet, ja hänen isänsä ja se, joka häntä aikoinaan tuki.

⁷ Sitten nousee tyttären juurivesoista yksi Etelän kuninkaan sijaan. Hän hyökkää sotajoukkoa vastaan, tulee Pohjoisen kuninkaan linnoitukseen, tekee heille mielensä mukaan ja osoittaa voimansa. ⁸ Jopa heidän jumalansa ja valetut kuvansa sekä kallisarvoiset astiansa, hopeat ja kullat, hän vie saaliinaan Egyptiin. Sitten hän pysyy muutamia vuosia Pohjoisen kuninkaasta erillään.

⁹ Pohjoisen kuningas hyökkää Etelän kuninkaan valtakuntaan, mutta palaa takaisin omaan maahansa.

¹⁰ Hänen poikansa ryhtyvät sotaan ja kokoavat valtaisan sotajoukon. Se tulee kuin kuohuva tulva, tulee toistamiseen ja tunkeutuu Etelän kuninkaan linnoitukseen asti. ¹¹ Silloin Etelän kuningas raivostuu ja lähtee sotimaan Pohjoisen kuningasta vastaan. Tämä panee liikkeelle suuren sotajoukon, mutta se annetaan Etelän kuninkaan käsiin. ¹² Kun tuo joukko on raivattu pois, Etelän kuninkaan sydän ylpistyy. Hän kaataa kymmeniätuhansia, mutta ei ole kyllin vahva, ¹³ sillä Pohjoisen kuningas kokoaa jälleen sotajoukon, entistä suuremman, ja jonkin ajan, muutaman vuoden kuluttua, hän hyökkää suurella sotavoimalla hyvin varustautuneena.

¹⁴ Niinä aikoina monet nousevat Etelän kuningasta vastaan. Myös sinun oman kansasi väkivaltaiset miehet nousevat toteuttaakseen näyn, mutta he sortuvat. ¹⁵ Pohjoisen kuningas tulee, luo vallin ja valloittaa varustetun kaupungin. Eivät kestä Etelän sotajoukot, ei sen valioväki, eikä ole sillä voimaa pysyä pystyssä. ¹⁶ Hyökkääjä tekee sille mitä tahtoo, eikä kukaan voi kestää hänen edessään. Hän asettuu Ihanaan maahan, ja tuho on hänen kädessään. ¹⁷ Hän aikoo ryhtyä hyökkäämään valtakuntansa koko voimalla, mutta

hänellä on mielessä sopimuksen teko, ja hän saa sen aikaan. Hän antaa Etelän kuninkaalle yhden tyttärästään tuottaakseen tuhon maalle. Hänen suunnitelmansa ei kuitenkaan onnistu, eikä siitä ole hänelle etua.¹⁸ Sitten hän kääntyy rantamaita vastaan ja ottaa niistä monet valtaansa. Mutta muuan sotapäällikkö tekee lopun hänen herjauksistaan ja maksaa hänelle takaisin hänen herjauksensa.¹⁹ Silloin hän kääntyy kohti oman maansa linnoituksia mutta kompastuu ja kaatuu, eikä häntä enää ole.

²⁰ Hänen sijaansa nousee eräs, joka antaa veronkiskojan käydä läpi valtakunnan ihanimman osan. Mutta muutamien päivien kuluttua hän tuhoutuu, ei kuitenkaan vihan eikä sodan johdosta.

²¹ Hänen sijaansa nousee halveksittu, jolle ei annettu kuninkaan arvoa. Hän tulee keskellä rauhaa ja ottaa haltuunsa kuninkuuden liukaskielisesti.²² Tulvana tulevat sotajoukot huuhtoutuvat pois hänen edessään. Ne joutuvat tuhoon, niin myös liiton ruhtinas.²³ Sen jälkeen kun hänen kanssaan liittoudutaan, hän harjoittaa petosta. Hän lähtee liikkeelle ja saa ylivallan vähällä väellä.²⁴ Keskellä rauhaa hän hyökkää maakunnan vauraimpiin seutuihin ja tekee, mitä eivät hänen isänsä eivätkä hänen isiensä isät olleet tehneet. Ryöstösaalista ja tavaraa hän jakelee omilleen, ja linnoituksia vastaan hän

punoo juoniaan – määrättyyn aikaan asti.

²⁵ Hän panee liikkeelle voimansa ja rohkeutensa Etelän kuningasta vastaan hyökäten suurella sotajoukolla. Myös Etelän kuningas lähtee sotaan varustautuneena hyvin suurella ja vahvalla sotajoukolla. Hän ei kuitenkaan kestä, sillä häntä vastaan hankitaan juonia.²⁶ Ne, jotka syövät hänen pöydästään, tuhoavat hänet, ja hänen sotajoukkonsa huuhtoutuu pois. Monet kaatuvat surmattuina.²⁷ Kummallakin kuninkaalla on paha mielessään, samassa pöydässä he puhuvat valhetta toisilleen. Juonet eivät kuitenkaan onnistu, sillä loppu tulee määrääaikana.²⁸ Silloin Pohjoisen kuningas palaa maahansa paljoine tavaroineen, paha mielessään pyhää liittoa vastaan. Hän toteuttaa aikeensa ja palaa sitten maahansa.

²⁹ Määrääaikana hän hyökkää jälleen Etelämaahan, mutta tällä viimeisellä kerralla ei käy niin kuin kävi ensimmäisellä.³⁰ Kun häntä vastaan hyökkäävät kittiläisten laivat, hän menettää rohkeutensa, kääntyy takaisin ja purkaa kiukkuaan pyhää liittoa vastaan. Kotiin palattuaan hän suo huomiota niille, jotka hylkäävät pyhän liiton.³¹ Hänen lähettämänsä sotajoukot tulevat ja häpäisevät pyhäkön linnoituksineen, lakkauttavat jokapäiväisen uhrin ja asettavat pyhäkköön hävityksen iljetyksen.

³² Liiton rikkojat hän viettelee liukaskielisesti jumalattomuuteen, mutta niiden joukko, jotka tuntevat Jumalansa, pysyy lujana ja tekee tehtävänsä. ³³ Kansan keskuudessa ne, joilla on ymmärrystä, johdattavat monia ymmärrykseen, mutta heitä sorretaan miekalla, tulella, vankeudella ja ryöstöllä – jonkin aikaa. ³⁴ Mutta kun heitä sorretaan, heille annetaan vähän apua, ja monet liittyvät heihin liehakoiden. ³⁵ Jotkut ymmärtävistä kompastuvat, jotta heidän joukkonsa koeteltaisiin, puhdistettaisiin ja kirkastettaisiin lopun ajaksi, sillä vielä on aikaa määräetkeä.

³⁶ Tuo kuningas tekee, mitä hän tahtoo. Hän korottaa itsensä kaikkien jumalien yläpuolelle. Itse jumalien Jumalaa vastaan hän puhuu mahdottomia. Hän menestyy, kunnes vihan aika on lopussa, sillä mikä on säädetty, se tapahtuu. ³⁷ Hän ei välitä isiensä jumalista, ei naisten lempijumalasta eikä mistään muustakaan jumalasta, vaan korottaa itsensä kaikkien niiden yläpuolelle. ³⁸ Linnoitusten jumalaa hän sen sijaan kunnioittaa. Tätä jumalaa, jota hänen isänsä eivät tunteneet, hän kunnioittaa kullalla ja hopealla, jalokivillä ja muilla kalleuksilla. ³⁹ Vieraan jumalansa avulla hän hyökkää vahvojen linnoitusten kimppuun. Niille, jotka tunnustavat hänet, hän osoittaa suurta kunniaa,

asettaa heidät hallitsemaan monia ja jakaa heille maata palkaksi.

⁴⁰ Mutta lopun aikana Etelän kuningas iskee yhteen hänen kanssaan. Pohjoisen kuningas ryntää Etelän kuningasta vastaan vaunuin, ratsuin ja monilukuisin laivoin, hyökkää hänen maihinsa ja vyöryy tulvana niiden yli. ⁴¹ Hän hyökkää myös Ihanaan maahan, ja monet maat kukistuvat. Mutta nämä pelastuvat hänen kädestään: Edom, Mooab ja ammonilaisten pääosa.

⁴² Hän ojentaa kätensä monia maita kohti; Egyptin maakaan ei tule säästymään. ⁴³ Hän ottaa haltuunsa kulta- ja hopea-aarteet ja kaikki Egyptin kalleudet. Libyalaiset ja kuusilaiset seuraavat hänen askeleitaan. ⁴⁴ Mutta sanomat idästä ja pohjoisesta pelästyttävät hänet, ja hän lähtee vihansa vimmassa tuhoamaan ja perin pohjin hävittämään monia. ⁴⁵ Hän pystyttää kuninkaallisen telttansa meren ja pyhäkön ihanan vuoren välille. Mutta hänen loppunsa tulee, eikä hänellä ole auttajaa.”

Ylösnousemus ja lopun aika

12 ”Siihen aikaan nousee Miikaël, se suuri enkeliruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten suojana.
Se on oleva ahdistuksen aika, jollaista ei ole ollut siitä alkaen, kun kansoja on ollut, aina siihen aikaan asti.

Sinä aikana pelastetaan
sinun kansasi,
jokainen, jonka nimi on kirjoitettu
kirjaan.

² Monet, jotka nukkuvat maan
tomussa, heräävät,
toiset iankaikkiseen elämään,
toiset häpeään ja iankaikkiseen
kauhistukseen.

³ Ymmärtäväiset loistavat,
niin kuin loistaa taivaankansi,
ja ne, jotka johdattavat monta
vanhurskauteen,
niin kuin tähdet, aina ja
iankaikkisesti.

⁴ Mutta sinä, Daniel, lukitse
nämä sanat
ja sinetöi tämä kirja lopun
aikaan asti.

Monet tutkivat sitä, ja ymmärrys
lisääntyy.”

⁵ Sitten minä, Daniel, näin kaksi
muuta miestä. Toinen seiso i virran
tällä rannalla, toinen virran tuolla
rannalla. ⁶ Toinen heistä sanoi
pellavapukuiselle miehelle, joka oli
virran vesien yläpuolella: ”Kuinka kauan
on vielä näiden ihmeellisten asioiden

toteutumiseen?” ⁷ Silloin kuulin, kuinka
pellavapukuinen mies, joka oli virran
vesien yläpuolella, vannoi hänen
kauttaan, joka elää iankaikkisesti. Hän
nosti oikean ja vasemman kätensä
taivasta kohti ja vannoi: ”Vielä kuluu
aika, kaksi aikaa ja puoli aikaa. Kun
pyhän kansan voiman murtaminen on
päättynyt, silloin tämä kaikki toteutuu.”

⁸ Minä kuulin, mutta en ymmärtänyt,
joten kysyin: ”Herrani, miten tämä
kaikki päättyy?” ⁹ Niin hän sanoi:
”Mene, Daniel, sillä nuo sanat pysyvät
lukittuina ja sinetöityinä lopun
aikaan asti. ¹⁰ Monet puhdistetaan,
kirkastetaan ja koetellaan, mutta
jumalattomat harjoittavat edelleen
jumalattomuutta, eikä yksikään
jumalaton käsitä tätä. Mutta
viisaat ymmärtävät. ¹¹ Siitä
ajasta, jolloin jokapäiväinen uhri
lakkautetaan ja hävityksen iljetys
asetetaan paikoilleen, kuluu tuhat
kaksisataayhdeksänkymmentä päivää.
¹² Autuas se, joka odottaa ja saavuttaa
tuhat kolmesataakolmekymmentäviisi
päivää! ¹³ Mutta sinä, kulje tiesi
loppuun asti! Lepää sitten ja nouse
osaasi päivien lopulla.”

HOOSEAN KIRJA

Profeetan avioliitto vertauskuvana

1 Herran sana, joka tuli Hoosealle, Beerin pojalle, Juudan kuninkaiden Ussian, Jootamin, Aahaksen ja Hiskian päivinä ja Israelin kuninkaan Jerobeamin, Jooaksen pojan, päivinä.

² Kun Herra alkoi puhua Hoosealle, Herra sanoi hänelle: "Mene, hanki itsellesi haureutta harjoittava vaimo ja haureudesta syntyneet lapset, sillä maa on totisesti harjoittanut haureutta ja luopunut Herrasta." ³ Niin Hoosea otti vaimokseen Goomerin, Diblainin tyttären. Tämä tuli raskaaksi ja synnytti hänelle pojan. ⁴ Herra sanoi Hoosealle: "Anna hänelle nimeksi Jisreel, sillä vain vähän aikaa vielä, niin minä vaadin Jeehun suvun tilille Jisreelin veritöistä ja teen lopun Israelin heimon kuningaskunnasta. ⁵ Sinä päivänä minä särjen Israelin jousen Jisreelin laaksossa."

⁶ Vaimo tuli jälleen raskaaksi ja synnytti tyttären. Nyt Herra sanoi Hoosealle: "Anna hänelle nimeksi Loo-Ruhamaa, sillä tästä lähtien en enää armahda Israelin heimoa, niin että antaisin sille anteeksi. ⁷ Juudan heimoa minä armahdan, ja minä annan heille pelastuksen Herrassa, heidän Jumalassaan. En minä pelasta heitä jousella, miekalla enkä sodalla, en hevosilla enkä ratsumiehillä."

⁸ Kun vaimo oli vieroittanut Loo-Ruhaman, hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan. ⁹ Ja Herra sanoi: "Anna hänelle nimeksi Loo-Ammi, sillä te ette ole minun kansani enkä minä tahdo olla teidän Jumalanne."

2 "Israelilaisten luku on oleva kuin meren hiekka.

Ei sitä voi mitata eikä laskea.

Sen sijaan että heille sanottiin: 'Te ette ole minun kansani',

heille sanotaan: 'Te elävän Jumalan lapset!'

² Juudan miehet kokoontuvat yhteen Israelin miesten kanssa.

He asettavat itselleen yhteisen päämiehen

ja lähtevät liikkeelle maasta, sillä suuri on Jisreelin päivä.

³ Sanokaa veljillenne: Ammi ja sisarillenne: Ruhama."

Uskottoman Israelin kuritus

⁴ "Käykää oikeutta äitiänne vastaan, käykää oikeutta, sillä ei hän ole minun vaimoni enkä minä ole hänen miehensä. Poistakoon hän haureutensa kasvoistaan

ja aviorikoksensa rintojensa välistä,

⁵ etten minä riisuisi häntä alasti ja jättäisi häntä seisomaan yhtä paljaana

kuin syntymisensä päivänä,
etten tekisi hänestä autiomaan

kaltaista,
saattaisi häntä kuivan maan
kaltaiseksi
ja antaisi hänen kuolla janoon.

⁶ Ja hänen lapsiaan minä
en armahda,
sillä he ovat haureudesta
syntyneitä lapsia.

⁷ Onhan heidän äitinsä harjoittanut
haureutta,
heidän synnyttävänsä elänyt
häpeällisesti.

Onhan hän sanonut: 'Minä kuljen
rakastajieni perässä.
He antavat minulle leipäni ja veteni,
villani ja pellavani,
öljyni ja juomani.'

⁸ Sen tähden, katso, minä tukin
sinun tiesi orjantappuroilla.
Minä muuraan muurin
hänen eteensä,
niin ettei hän löydä polkujaan.

⁹ Hän ajaa takaa rakastajiaan
mutta ei saavuta heitä,
etsii heitä mutta ei löydä.
Silloin hän sanoo: 'Minäpä lähden
ja palaan entisen mieheni luokse,
sillä parempi oli minun elämäni
silloin kuin nyt.'

¹⁰ Hän ei ole tajunnut,
että minä olen hänelle antanut
viljan, viinin ja öljyn.
Olen antanut hänelle paljon hopeaa

ja kultaa, josta hän on tehnyt
Baalin kuvia.

¹¹ Sen tähden minä otan takaisin
viljani ajallaan
ja viinini määrääkanaan.
Minä tempaan pois villani
ja pellavani,

joiden piti peittää hänen
alastomuutensa.

¹² Sitten minä paljastan
hänen häpynsä
hänen rakastajiensa silmien edessä,
eikä kukaan pelasta häntä
minun kädestäni.

¹³ Minä teen lopun kaikesta
hänen ilonpidostaan,
hänen juhlistaan, uusistakuistaan
ja sapateistaan
ja kaikista hänen juhla-ajoistaan."

¹⁴ "Minä hävitän hänen
viiniköynnöksensä ja
viikunapuunsa,
joista hän on sanonut:
'Ne ovat minun palkkani,
rakastajani ovat ne minulle
antaneet.'

Minä annan niiden metsittyä,
ja kedon eläimet nakertavat niitä.

¹⁵ Minä vaadin hänet tilille
baalien päivistä,
joina hän poltti niille suitsutusta,
koristautui renkaiksiinsa ja
kaulaketjuihinsa
ja kulki rakastajiensa jäljessä
mutta unohti minut,
sanoo Herra."

Herra armahtaa ja kihlaa Israelin

¹⁶ "Sen tähden,
katso, minä suostuttelen häntä,
vien hänet autiomaahan
ja puhun hänen sydämelleen.
¹⁷ Sieltä alkaen minä annan
hänelle viinitarhansa
ja muutan Aakorin laakson
toivon portiksi.
Hän vastaa siellä kutsuuni niin kuin
nuoruutensa päivinä,
niin kuin sinä päivänä, jona hän
lähti Egyptin maasta.
¹⁸ Sinä päivänä tapahtuu,
sanoo Herra,
että sinä kutsut minua mieheksesi
etkä enää baalikesi.
¹⁹ Minä poistan baalien nimet
hänen suustaan,
niiden nimiä ei enää mainita.
²⁰ Sinä päivänä minä teen heidän
hyväkseen liiton
kedon eläinten, taivaan lintujen ja
maan matelijoiden kanssa.
Jousen, miekan ja sodan minä
hävitän maasta
ja annan heidän asua turvassa.
²¹ Minä kihlaan sinut itselleni
ikiajoiksi,
kihlaan sinut itselleni
vanhurskaudella ja oikeudella,
armolla ja laupeudella,
²² minä kihlaan sinut itselleni
uskollisuudella,
ja sinä olet tunteva Herran.
²³ Sinä päivänä tapahtuu,

että minä vastaan, sanoo Herra,
minä vastaan taivaalle,
ja se vastaa maalle,
²⁴ ja maa vastaa antamalla viljaa
ja viiniä ja öljyä,
ja ne ovat vastaus Jisreelille.
²⁵ Minä kylvän hänet itseäni varten
tähän maahan.
Minä armahdan Loo-Ruhamaa
ja sanon Loo-Ammille: 'Sinä olet
minun kansani',
ja hän vastaa: 'Minun Jumalani'."

Profeetta ja avionrikkjavaimo

3 Sitten Herra sanoi minulle: "Mene
vielä ja rakasta naista, jolla on
toinen mies rakastajana ja joka rikkoo
avion. Rakasta häntä niin kuin Herra
rakastaa israelilaisia, vaikka nämä
kääntyvät muiden jumalien puoleen ja
rakastavat rypälekakkuja."

² Niin minä hankin hänet omakseni
viidellätoista sekelillä hopeaa sekä
hoomer-mitalla ja leetek-mitalla ohria.
³ Ja minä sanoin hänelle: "Ole kauan
aikaa minun luonani, älä harjoita
haureutta äläkä ole muiden miesten
kanssa. Minäkin teen samoin sinua
kohtaan." ⁴ Sillä kauan aikaa saavat
israelilaiset olla ilman kuningasta ja
ruhtinasta, ilman uhreja ja patsaita,
ilman kasukoita ja kotijumalia. ⁵ Sen
jälkeen israelilaiset kääntyvät ja etsivät
Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia,
kuningastaan. Vavisten he lähestyvät
Herraa ja hänen hyvyttään päivien
lopulla.

Kansan ja pappien suuret synnit

4 "Kuulkaa Herran sana, te israelilaiset, sillä Herra käy oikeutta maan asukkaiden kanssa. Ei ole uskollisuutta eikä laupeutta eikä Jumalan tuntemista maassa.
² Vannotaan väärin, valehdellaan ja murhataan, varastetaan ja tehdään aviorikoksia ja murtaudutaan taloihin. Veriteko seuraa veritekoa.
³ Sen tähden maa murehtii, ja kaikki sen asukkaat nääntyvät, niin myös kedon eläimet ja taivaan linnut. Kalatkin katoavat merestä.
⁴ Älköön vain kukaan nuhdelko, älköön kukaan ojentako, vaikka sinun kansasi kyllä riitelee pappien kanssa.
⁵ Sinä kompastut päivällä, myös profeetta kompastuu kanssasi yöllä. Sinun äitisi minä tuhoan.
⁶ Minun kansani tuhoutuu, sillä se on vailla ymmärrystä. Koska olet hylännyt ymmärryksen, minäkin hylkään sinut, et saa enää olla pappinani. Koska olet unohtanut Jumalasi lain, minäkin unohdan sinun lapsesi.
⁷ Niin paljon kuin heitä onkin, kaikki he ovat tehneet syntiä minua vastaan.

Minä muutan heidän kunniansa häpeäksi.
⁸ Minun kansani synnistä papit saavat ruokansa, sen pahoja tekoja heidän sielunsa himoitsee.
⁹ Mutta papin käy samoin kuin kansankin. Minä vaadin hänet tilille vaelluksestaan ja kosten hänelle hänen tekonsa.
¹⁰ He syövät mutta eivät tule kylläisiksi, harjoittavat haureutta mutta eivät lisäänny, sillä he ovat hylänneet Herran eivätkä hänestä välitä.
¹¹ Haureus ja viini, rypäleen mehu, vievät järjen.
¹² Minun kansani kysyy neuvoa puupökölöltään, ja sen sauva sille vastaa. Haureuden henki on sen eksyttänyt, haureudessaan se on luopunut Jumalastaan.
¹³ Vuorten huipuilla he uhraavat, kukkuloilla he suitsuttavat, tammen, poppelin ja rautatammen alla, sillä niiden varjo on suloinen. Sen tähden tyttäristänne tulee porttoja, miniöistänne avionrikkovia.
¹⁴ En minä rankaise tyttäriänne siitä, että he ovat porttoja,

enkä miniöitänne siitä, että he
ovat avionrikkomia,
sillä miehet itse poikkeavat syrjään
porttojen kanssa,
uhraavat pyhäkköporttojen
seurassa.

Ymmärtämätön kansa
joutuu tuhoon.

¹⁵ Jos sinä, Israel, harjoitatkin
haureutta,
älköön Juuda syyllistykö samaan.
Älkää lähtekö Gilgaliin,
älkää menkö ylös Beet-Aaveniin
älkääkä vannoko: "Niin totta
kuin Herra elää."

¹⁶ Kuin niskuri lehmä
on Israel niskoitellut.
Nyt Herra kaitsee heitä
kuin lammasta laajalla laiturilla.

¹⁷ Efraim on liitossa jumalankuvien
kanssa –
anna hänen olla.

¹⁸ Kun heidän humalansa on
haihtunut,
he harjoittavat törkeää haureutta.
Efraimin johtajat rakastavat
häpeällisiä asioita.

¹⁹ Tuuli kietoo Efraimin siivillään;
he saavat häpeän
teurasuhreistaan."

Tuomio Israelin ja Juudan synneille

5 "Kuulkaa tämä, te papit,
kuunnelkaa, Israelin heimo,
kuuntele tarkoin, kuningashuone:
teitä koskee tämä tuomio.
Sillä te olette olleet ansa Mispalle,

verkko, joka on levitetty
Taaborinvuorelle.

² Luopiot ovat syvälle vajonneet
turmeluksen valtaan,
mutta minä kuritan heitä kaikkia.

³ Minä tunnen Efraimin,
eikä Israel voi kätkeytyä minulta.
Sinä olet nyt harjoittanut

haureutta, Efraim,
Israel on saastuttanut itsensä.

⁴ Heidän tekonsa eivät salli
heidän kääntyä Jumalansa puoleen,
sillä haureuden henki on heidän
sisimmässään
eivätkä he tunne Herraa.

⁵ Israelin ylpeys syyttää häntä
vasten silmiä,
Israel ja Efraim kompastuvat
syntivelkaansa.

Myös Juuda kompastuu heidän
kanssaan.

⁶ Lampaineen ja nautoineen he
tulevat etsimään Herraa
mutta eivät löydä häntä:
hän on vetäytynyt pois
heidän luotaan.

⁷ He ovat olleet uskottomia Herralle
ja synnyttäneet vieraita lapsia.
Nyt uudenkuun juhla syö heidät
ja heidän tiluksensa.

⁸ Puhaltakaa pasuunaan Gibeassa,
vaskitorveen Raamassa,
nostakaa sotahuuto
Beet-Aavenissa.

Vihollinen on kintereilläsi,
Benjamin!

⁹ Efraimista tulee autio
kurituksen päivänä.
Israelin heimoja vastaan
minä ilmoitan totuuden.
¹⁰ Juudan ruhtinaista on tullut
rajan siirtäjien kaltaisia.
Minä vuodatan heidän päälleen
vihani kuin vedet.
¹¹ Efraimia on sorretty,
hänen oikeuttaan on loukattu,
sillä hän tahtoi vaeltaa
ihmisten käskyjen mukaan.
¹² Minä olen Efraimille kuin
kointoukka
ja Juudan heimolle kuin
märkivä paise.
¹³ Efraim näki sairautensa
ja Juuda paiseensa.
Silloin Efraim meni Assuriin,
lähetti sanan sotalaiselle kuninkaalle.
Mutta hän ei voinut tehdä
teitä terveiksi
eikä parantaa teidän paiseitanne.
¹⁴ Minä olen Efraimille kuin leijona,
Juudan heimolle kuin nuori leijona.
Minä, minä raatelen ja lähden pois
ja vien mennessäni, eikä
pelastajaa ole.
¹⁵ Minä palaan asumukseeni
ja odotan,
kunnes he tuntevat syyllisyytensä
ja etsivät minun kasvojani.
Ahdistuksessaan he etsivät minua."

Kehotus kääntymykseen

6 Tulkaa, palatkaamme Herran luo!
Hän on raadellut meitä, mutta
hän parantaa meidät,
hän on lyönyt meitä, mutta
hän myös sitoo meidän
haavamme.
² Hän virvoittaa meidät eloon
kahden päivän kuluttua,
kolmantena päivänä hän meidät
herättää,
ja me saamme elää hänen
edessään.
³ Tuntekaamme, pyrkikäämme
tuntemaan Herra.
Hänen nousunsa on varma kuin
aamunkoitto,
hän tulee meille kuin sade,
kuin kevätsade, joka kostuttaa
maan.

Herra haluaa laupeutta eikä uhria

⁴ "Mitä minun on tehtävä
sinulle, Efraim,
mitä minun on tehtävä sinulle,
Juuda,
kun teidän rakkautenne on
kuin aamun pilvi,
kuin varhain haihtuva kaste?
⁵ Sen tähden olen antanut teille
iskuja profeettojen kautta,
olen surmannut suuni sanoilla.
Sinun tuomiosi nousevat kuin
aamun valo.
⁶ Sillä laupeutta minä tahdon
enkä uhria

ja Jumalan tuntemista enemmän
kuin polttouhreja,

⁷ mutta he ovat Aadamin tavoin
rikkoneet liiton.

Siinä he ovat olleet minulle
uskottomia.

⁸ Gilead on pahantekijöiden
kaupunki,
täynnä veren jälkiä.

⁹ Väijyvien rosvojen kaltainen
on pappien joukko.
He murhaavat Sikemin tiellä,
ilkitoita he tekevät.

¹⁰ Israelin heimon keskuudessa
minä olen nähnyt
kauhistavia tekoja.

Sieltä löytyy Efraimin haureus,
Israel on itsensä saastuttanut.

¹¹ Myös sinua, Juuda, odottaa
sadonkorjuuaika,
kun minä käänän kansani
kohtalon."

Efraimin ja Samarian rikokset

7 "Kun minä parannan Israelin,
silloin tulevat julki Efraimin
rikokset

ja Samarian pahat teot.
Petosta he harjoittavat,
varas tunkeutuu sisään,
rosvojoukko ryöstää ulkona.

² Eivät he ajattele sydämessään,
että minä muistan kaiken heidän
pahuutensa.

Nyt heidän tekonsa saartavat heitä,
ne ovat tulleet minun kasvojeni
eteen.

³ Pahuudellaan he ilahduttavat
kuningasta

ja valheillaan ruhtinaita.

⁴ Kaikki he ovat avionrikkooja,
he ovat kuin leipurin sytyttämä
uuni.

Hän jättää tulen kohentamatta
taikinan alustamisesta sen
happanemiseen asti.

⁵ Meidän kuninkaamme
juhlapäivänä
ruhtinaat ovat sairaina viinin
hehkusta.

Kuningas lyö kättä pilkkaajien
kanssa.

⁶ Väijyessään he ovat saattaneet
sydämensä kuumaksi
kuin uuni.

Koko yön heidän vihansa nukkuu,
aamulla se palaa kuin liekehtivä tuli.

⁷ He ovat kaikki kuumia kuin uuni,
he syövät tuomarinsa.

Kaikki heidän kuninkaansa
ovat sortuneet,
yksikään heistä ei ole minua
avuksi huutanut.

⁸ Efraim on kansojen seassa,
hän sekaantuu sinne.
Efraimista on tullut kuin leipä,
jota ei ole käännetty.

⁹ Muukalaiset syövät hänen
voimansa,
mutta hän ei sitä ymmärrä.
Hänen hiuksissaankin on jo
harmaata,
mutta hän ei sitä huomaa.

¹⁰ Israelin ylpeys syyttää sitä
vasten silmiä,
mutta se ei palaa Herran,
Jumalansa, luo.
Kaikesta huolimatta he eivät
etsi häntä.

¹¹ Efraimista on tullut kuin
kyyhkynen,
yksinkertainen ja vailla ymmärrystä.
Egyptiä he huutavat avuksi,
Assuriin he lähtevät.

¹² He lähtevät matkaan,
mutta minä levitän verkkoni
heidän päälleen
ja pudotan heidät alas kuin
taivaan linnut.
Minä kuritan heitä, niin kuin
on ilmoitettu heidän
seurakunnalleen.

¹³ Voi heitä, sillä he ovat lähteneet
minua pakoon!
Tuho heille, sillä he ovat
luopuneet minusta!
Minä tahdoin lunastaa heidät,
mutta he puhuivat minulle
valhetta.

¹⁴ Eivät he sydämistään huuda
minun puoleeni
vaan vaikeroivat vuoteillaan.
Viljan ja viinin tähden he
kokoontuvat,
mutta minusta he kääntyvät pois.

¹⁵ Minä olen heitä kurittanut.
Minä vahvistin heidän käsivartensa,
mutta minua vastaan he
hautoivat pahaa.

¹⁶ He kääntyvät mutta eivät
korkeutta kohti.
He ovat kuin veltto jousi.
Heidän ruhtinaansa kaatuvat
miekkaan
kieltensä kiukkuisuuden tähden.
Tästä heitä pilkataan Egyptin
maassa."

Israelin väärä jumalanpalvelus

8 "Nosta pasuuna huulillesi!
Kotkan lailla Herran temppeliä
vastaan!
He ovat rikkoneet minun liittoni,
luopuneet minun laistani.

² Minun puoleeni he huutavat:
'Minun Jumalani!
Me tunnemme sinut, me
olemme Israel.'

³ Israel on hylännyt hyvän;
vihollinen ajaa sitä takaa.

⁴ He ovat asettaneet itselleen
kuninkaita,
joita minä en tahtonut,
ruhtinaita, joista minä en tiennyt.
Hopeastaan ja kullastaan he
ovat tehneet
itselleen jumalankuvia,
että tulisi tuho.

⁵ Sinun vasikkasi on hylätty,
Samaria.
Minun vihani on syttynyt
heitä vastaan.
Kuinka kauan he ovat
kykenemättömiä
puhdistautumaan?

⁶ Israelista vasikka on lähtöisin,

seppä sen on tehnyt.

Ei se ole Jumala;

pirstaleiksi hajoaa Samarian
vasikka.

⁷ Sillä tuulta he kylvävät

ja myrskyä leikkaavat.

Laiho ei kasva täyteen mittaan,
ei se tuota jauhoja.

Ja jos vähän tuottaakin,
kaiken nielevät muukalaiset.

⁸ Nielty on Israel.

Se on nyt kansojen seassa
kuin astia, josta kukaan ei välitä.

⁹ Assuriin he ovat kulkeneet –
villiaasi, joka kulkee yksinään.

Efraim ostelee lahjoilla rakastajia.

¹⁰ Ostelkoot vain kansojen seassa,
nyt minä heidät kokoan,
ja he alkavat käydä vähälukuisiksi
ruhtinaitten kuninkaan taakan alla.

¹¹ Koska Efraim on rakentanut
paljon alttareita
tehdäkseen syntiä,
ovat alttarit tulleetkin sille synniksi.

¹² Vaikka kirjoittaisin hänelle
lakejani tuhansittain,
vieraina niitä pidetään.

¹³ He tuovat lahjojaan minulle,
teurasuhreja,
he uhraavat lihaa ja syövät sitä.
Ei Herra niihin mielly.
Hän muistaa nyt heidän rikoksensa
ja rankaisee heidän syntinsä.
Egyptiin heidän on palattava.
¹⁴ Israel on unohtanut tekijänsä
ja rakentanut palatseja,

Juuda on rakentanut paljon

linnoitettuja kaupunkeja.

Mutta minä lähetän tulen niihin
kaupunkeihin,
tuli kuluttaa nuo palatsit."

Rangaistuksen päivät tulevat

9 "Älä iloitse, Israel,
älä riemuitse niin kuin
muut kansat,
sillä sinä olet haureudessa
luopunut Jumalastasi.
Sinä olet rakastanut portonpalkkaa
kaikilla puimatantereilla.
² Puimatanner ja viinikuurna
eivät heitä elätä,
rypäleen mehu tuottaa heille
pettymyksen.
³ Eivät he saa jäädä Herran maahan.
Efraimin on palattava Egyptiin,
Assurissa he syövät saastaista
ruokaa.
⁴ Eivät he vuodata viiniä
juomauhriksi Herralle,
heidän teurasuhrinsa eivät
hänelle kelpaa.
Ne ovat heille kuin murheen leipää.
Kaikki, jotka sitä syövät,
saastuttavat itsensä.
Leipänsä he syövät itse,
ei siitä tule mitään Herran
huoneeseen.
⁵ Mitä te teette,
kun tulee juhla-aika,
Herran juhlapäivä?
⁶ Katso, he lähtevät hävitystä
pakoon:

Egypti heidät kokoa,
Moof heidät hautaa.
Nokkosten valtaan joutuvat heidän
hopeakalleutensa,
ohdakkeita kasvaa heidän
majoissaan.

⁷ Tilinteon päivät tulevat,
palkanmaksun päivät tulevat,
Israel saa tuntea sen.
Hulluksi tulee profeetta,
mielettömäksi hengen mies
sinun paljojen rikostesi
ja suuren vihamielisyytesi tähden.

⁸ Efraimin vartija on Jumalani
asialla.

Kaikilla profeetan teillä on
pyydystäjän ansa
ja hänen Jumalansa temppelissä
vihamielisyys.

⁹ He ovat vajonneet syvälle
turmeluksen
niin kuin Gibeon päivinä.
Herra muistaa heidän rikoksensa,
rankaisee heidän syntinsä.

¹⁰ Kuin rypäleet autiomaassa
oli Israel, kun minä sen löysin;
kuin viikunapuun ensihedelmät
alullaan
olivat isänne, kun minä heidät näin.
He tulivat Baal-Peoriin,
vihkiytyivät Häpeälle,
ja heistä tuli iljettäviä,
tuon rakastettunsa kaltaisia.

¹¹ Efraim – lintuna lentää pois
sen loisto.

Ei synnyttämistä, ei raskautta, ei
hedelmöitystä enää.

¹² Ja vaikka he saisivatkin
lapsensa isoiksi,
minä teen heidät lapsettomiksi,
yhtäkään ei jää.

Totisesti, voi heitä,
kun minä käännyn heistä pois!

¹³ Olen nähnyt Efraimin Tyyron
kaltaisena,
laidunmaalle istutettuna.
Kuitenkin täytyy Efraimin
viedä lapsensa surmaajan käsiin."

¹⁴ Anna heille, Herra –
mitä antaisitkaan?
Anna heille hedelmätön kohtu
ja kuihtuneet rinnat!

¹⁵ "Kaikki heidän pahuutensa
löytyy Gilgalista,
siellä minä aloin vihata heitä.
Heidän tekojensa pahuuden tähden
minä karkotan heidät huoneestani
pois.

En minä enää rakasta heitä;
kaikki heidän ruhtinaansa ovat
niskureita.

¹⁶ Efraim on hakattu maahan,
sen juuri on kuivettunut,
hedelmää se ei tuota.
Jos he synnyttävätkin,
minä annan kuolla heidän kohtunsa
ihanimpien hedelmien.

¹⁷ Minun Jumalani hylkää heidät,
sillä he eivät ole totelleet häntä.
He joutuvat pakolaisiksi vieraiden
kansojen sekaan."

Assur hävittää Israelin

10 "Israel oli rehevä viiniköynnös,
joka tuotti hedelmää.

Mitä runsaammin se tuotti
hedelmää,

sitä enemmän se teki alttareita.

Mitä parempi sen maa oli,
sitä parempia patsaita se pystytti.

² Heidän sydämensä oli
jakaantunut;

nyt he saavat siitä kärsiä.

Herra särkee heidän alttarinsa,
hävittää heidän patsaansa.

³ Nyt he sanovat:

'Ei meillä ole kuningasta,
sillä me emme ole pelänneet
Herraa.

Ja mitä hyvää kuningas
meille tekisi!'

⁴ He pitävät puheita,
vannovat väärin,
tekevät liittoja,
mutta tuomio versoo kuin
koiroho pellon vaosta.

⁵ Beet-Aavenin vasikoiden tähden
pelkäävät Samarian
asukkaat.

Vasikan tähden vaikeroi
Samarian kansa,
ja vasikan tähden sen papit
vapisevat,

Samarian kunnian tähden,
joka vaeltaa sieltä pois.

⁶ Vasikka viedään Assuriin
lahjaksi sotalle kuninkaalle.
Efraim saa häpeän,

Israel joutuu hankkeissaan
häpeään.

⁷ Hukassa on Samaria kuninkaineen,
se on kuin katkennut oksa
veden pinnalla.

⁸ Aavenin uhrikukkulat, Israelin
synti, hävitetään,
orjantappuraa ja ohdaketta kasvaa
heidän alttareillaan.

He sanovat vuorille: 'Peittääkää
meidät',
ja kukkuloille: 'Kaatukaa meidän
päällemme.'

⁹ Gibeon päivästä asti sinä olet
tehnyt syntiä, Israel.

Sinne he ovat pysähtyneet.
Eikö saavuttaisi heitä Gibeassa
sota vääryyden miehiä vastaan?

¹⁰ Omasta halustani minä
heitä kuritan.

Heitä vastaan kokoontuvat kansat,
kun minä kytken heidät kiinni
heidän kahteen rikokseensa.

¹¹ Efraim on työhön totutettu
hieho,

se pui mielellään.
Minä kuljin sen ohi
ja näin sen kauniin kaulan.
Minä valjastan Efraimin;
Juuda saa kyntää,
Jaakob äestää.

¹² Kylväkää itsellenne
vanhurskauden kylvö,
niin saatte korjata laupeuden satoa;
raivatkaa itsellenne uudispelto.
Nyt on aika etsiä Herraa,

kunnes hän tulee ja antaa teille
vanhurskauden sateen.

¹³ Te olette kyntäneet
jumalattomuutta,
leikanneet vääryyttä
ja syöneet valheen hedelmiä.
Sinä olet luottanut omaan tiehesi,
sankariesi paljouteen.

¹⁴ Taistelun pauhu nousee sinun
kansasi keskelle,
ja kaikki linnoituksesi hävitetään
niin kuin Salman hävitti sodan
päivänä Beet-Arbelin.
Äiti ruhjotaan lastensa päälle.
¹⁵ Tämän tuottaa teille Beetel
ylettömän pahuutenne tähden.
Totisesti, aamunkoitossa tuhotaan
Israelin kuningas."

Herra armahtaa vielä Israelia

11 "Kun Israel oli nuori, minä
rakastin sitä,
ja Egyptistä minä kutsuin poikani.

² Kutsujat kutsuivat israelilaisia,
mutta nämä menivät pois heidän
kasvojensa edestä,
uhrasivat baaleille
ja polttivat uhreja veistetyille
kuville.

³ Minä opetin Efraimin kävelemään,
otin hänet käsivarsilleni.
Mutta he eivät ymmärtäneet,
että minä heidät paransin.

⁴ Ihmissiteillä minä heitä vedin,
rakkauden köysillä.
Minä ikään kuin nostin ikeen
heidän leukapieliltään,

kumarruin heidän puoleensa
ja syötin heitä.

⁵ Eivät he palaa Egyptin maalle,
mutta Assur on oleva heidän
kuninkaansa,
koska he eivät ole tahtoneet
kääntyä.

⁶ Miekka riehuu Efraimin
kaupungeissa,
hävittää sen ennustajapapit
ja tekee tuhoa heidän
hankkeittensa vuoksi.

⁷ Minun kansallani on taipumus
kääntyä minusta pois.
Kun sitä kutsutaan korkeutta kohti,
ei yksikään heistä ylenny
Herran puoleen.

⁸ Kuinka vois in hylätä sinut, Efraim,
jättää sinut alttiiksi, Israel?
Kuinka hylkäisin sinut niin
kuin Adman,

tekisin sinulle niin kuin Seboimille?
Minun sydämeni heltyy,
minun säälini herää.

⁹ En laske valloilleen vihani hehkua,
en enää hävitä Efraimia,
sillä minä olen Jumala
enkä ihminen,

minä olen pyhä sinun keskelläsi;
en tule vihan vimmassa.

¹⁰ Herran jäljessä he vaeltavat.
Hän ärjyy kuin leijona –
niin, hän ärjyy,
ja vavisten tulevat lapset
mereltä päin.

¹¹ Vavisten he tulevat Egyptistä
 kuin linnut,
 Assurin maasta kuin kyyhkyset,
 ja minä saatan heidät asumaan
 kodeissaan,
 sanoo Herra."

Israel aina on ollut vilpillinen

12 "Efraim on ympäröinyt
 minut valheella
 ja Israelin huone vilpillä.
 Juudakin on yhä uskon Jumalalle,
 Pyhälle, Uskolliselle.
² Efraim tavoittelee tuulta,
 ajaa kaikki päivät takaa itätuulta,
 ja kartuttaa valhetta ja väkivaltaa.
 Se tekee liiton Assurin kanssa
 ja vie öljyä Egyptiin.
³ Herra käy oikeutta Juudan kanssa.
 Hän rankaisee Jaakobia sen
 vaelluksen mukaan,
 tekojen mukaan hän maksaa sille.
⁴ Äidin kohdussa Jaakob piti kiinni
 veljensä kantapäästä
 ja miehuutensa voimassa taisteli
 Jumalan kanssa.
⁵ Hän taisteli enkelin kanssa
 ja voitti,
 hän itki ja anoi armoa.
 Beetelissä Jumala löysi hänet
 ja puhui siellä hänen kanssaan.
⁶ Herra on sotajoukkojen Jumala,
 hänet tunnetaan nimellä Herra.
⁷ Ja sinä Israel, palaa Jumalasi luo,
 noudata laupeutta ja oikeutta
 ja pane alati toivosi Jumalaasi.

⁸ Kanaanin kädessä on petollinen
 vaaka,
 vääryyden tekemistä hän rakastaa.
⁹ Efraim sanoo: 'Olenpa rikastunut,
 olen hankkinut itselleni
 omaisuuden.
 Mitkään vaivannäköni tulokset
 eivät tuota minulle syyllisyyttä,
 joka olisi syntiä.'
¹⁰ Mutta minä olen Herra,
 sinun Jumalasi,
 aina Egyptin maasta lähtien
 olen ollut Jumalasi.
 Minä saatan sinut vielä asumaan
 teltoissa
 niin kuin juhlapäivinä.
¹¹ Minä olen puhunut profeetoille
 ja antanut heille paljon näkyjä.
 Profeettojen kautta olen puhunut
 vertauksin.
¹² Jos Gilead on petosta ollutkin,
 niin tyhjiin se häviääkin.
 Gilgalissa on uhrattu härkiä,
 niinpä heidän alttareistaan tulee
 kuin kiviröykkiöitä,
 joita on pellon vakojen vierillä.
¹³ Jaakob pakeni Aramin kedoille,
 Israel palveli naisen tähden,
 naisen tähden hän paimensi.
¹⁴ Mutta profeetan kautta Herra
 vei Israelin ulos Egyptistä,
 profeetta sitä paimensi.
¹⁵ Efraim on syvästi loukannut
 Herraa.
 Hänen Herransa heittää hänen
 verivelkansa hänen päälleen

ja kääntää hänen herjauksensa
häntä itseään kohti."

Tuomio Israelin ylpeydelle

13 "Milloin Efraim puhuikin,
syntyi kauhu,
korkealle hän kohosi Israelissa.
Mutta hän tuli syylliseksi
Baalin vuoksi,
ja hän kuoli.
² Aina vain he tekevät syntiä,
valmistavat itselleen valettuja
kuvia,
jumalankuvia hopeastaan
ymmärryksensä mukaan,
taitavien mestarien tekemiä
kaikki tyynni.
Niille he puhuvat,
ihmisiä teurastavat,
vasikoita suutelevat.
³ Sen tähden he ovat kuin
aamuinen pilvi,
kuin varhain haihtuva kaste,
kuin akanat, joita tuuli lennättää
puimatantereelta,
kuin ikkunaluukusta haihtuva savu
⁴ Mutta minä olen Herra,
sinun Jumalasi,
aina Egyptin maasta lähtien
olen ollut Jumalasi.
Muuta Jumalaa sinä et tunne
kuin minut,
eikä ole muuta pelastajaa
kuin minä.
⁵ Minä tunsin sinut autiomaassa,
polttavan kuumassa maassa.
⁶ Heidän laitumensa olivat lihavat,

ja he tulivat kylläisiksi.
He tulivat kylläisiksi,
ja heidän sydämensä ylpisty;
sen tähden he unohtivat minut.
⁷ Silloin minusta tuli heille
kuin leijona,
kuin tien vierellä väijyvä pantteri.
⁸ Minä käyn heidän kimppuunsa
kuin karhu,
jolta on riistetty pennut,
minä revin heidän sydänkalvonsa
ja syön heidät siinä paikassa
kuin leijona.
Metsän pedot raatelevat heidät.
⁹ Se on sinun turmiosi, Israel,
että vastustat minua, auttajaasi.
¹⁰ Missä on nyt kuninkaasi,
että hän auttaisi sinua kaikissa
kaupungeissasi,
ja tuomarisi, joista olet sanonut:
'Anna minulle kuningas ja
ruhtinaat'?
¹¹ Kuninkaan minä annan
sinulle vihassani
ja otan pois suuttumuksessani.
¹² Efraimin rikos on kääritty
kokoon,
talteen on pantu hänen syntinsä.
¹³ Hänelle tulevat synnyttäjän
tuskat.
Hän ei ole viisas lapsi,
hän ei ilmesty aikanaan
kohdun suulle.
¹⁴ Tuonelan kädestä minä ostan
heidät vapaiksi,
kuolemasta minä heidät lunastan.

Missä on sinun ruttosi, kuolema,
missä on pistimesi, tuonela?
Sääli on peitetty silmiltäni.
¹⁵ Vaikka hän veljien joukossa
kantaa hedelmää,
itätuuli lähtee liikkeelle,
autiomaasta nousee Herran tuuli.
Efraimin kaivo kuivuu
ja hänen lähteensä ehtyy.
Itätuuli ryöstää hänen aarteensa,
kaikki hänen kallisarvoiset
esineensä."

Israelin kääntyminen ja armahdus

14 "Samaria kärsii syyllisyytensä
vuoksi,
se on kapinoinut Jumalaansa
vastaan.
Miekkään he kaatuvat,
heidän pienet lapsensa
murskataan,
ja heidän raskaina olevat vaimonsa
viilletään halki.
² Palaa Israel,
Herran, sinun Jumalasi luo,
sinä olet kompastunut rikoksiisi.
³ Ottakaa mukaanne sanoja
ja palatkaa Herran luo.
Sanokaa hänelle:
Anna anteeksi kaikki rikokset,
ota meidät armoihisi,
niin me uhraamme sinulle
huultemme hedelmän.
⁴ Assur ei meitä auta,
hevosilla emme tahdo ratsastaa
emmeikä enää sano: 'Meidän
Jumalamme!'

omien kättemme teoille,
sillä sinussa saa orpo armon.
⁵ Minä parannan heidän
luopumuksensa,
omasta halustani minä heitä
rakastan,
sillä minun vihani on kääntynyt
heistä pois.
⁶ Minä olen Israelille kuin
aamun kaste.
Israel kukoistaa kuin lilja,
työntää juurensa syvälle kuin
Libanonin puut.
⁷ Sen versot leviävät,
sen kauneus on oleva kuin öljypuun
ja sen tuoksu kuin Libanonin.
⁸ Jälleen sen varjossa asuvat
kasvattavat viljaa
ja kukoistavat kuin viiniköynnös.
Sen maine on oleva kuin
Libanonin viinin.
⁹ Efraim sanoo:
'Mitä minulla enää on tekemistä
jumalankuvien kanssa?'
Minä, Herra, kuuntelen häntä,
minä katson hänen puoleensa,
minä, joka olen kuin viheriöivä
syppressi.
Minusta on sinun hedelmäsi.
¹⁰ Kuka on viisas ja ymmärtää
nämä asiat?
Kenellä on niin paljon ymmärrystä,
että käsittää ne?
Herran tiet ovat suorat:
vanhurskaat niillä vaeltavat,
mutta luopiot niillä kompastuvat."

JOOELIN KIRJA

Heinäsirkkavitsaus

1 Herran sana, joka tuli Jooelille,
Petuelin pojalle:

² Kuulkaa tämä, te vanhimmat,
kuunnelkaa, kaikki maan asukkaat.

Onko tällaista tapahtunut teidän
päivinänne

tai teidän isienne päivinä?

³ Kertokaa tämä lapsillenne,
lapsenne kertokoot sen lapsilleen
ja heidän lapsensa tulevalle
polvelle.

⁴ Mitä kalvajasirkalta jäi, sen
söi heinäsirkka,
mitä heinäsirkalta jäi, sen söi
sirkan toukka,
mitä toukalta jäi, sen söi tuhosirkka.

⁵ Herätkää, juopuneet, ja itkekää!
Valittakaa, kaikki viininjuojat,
rypälemehun tähden,
se on riistetty teidän suustanne.

⁶ Minun maahani on hyökännyt
kansa,
väkevä ja lukematon.

Sen hampaat ovat leijonan
hampaat,

sillä on jalopeuran leukaluut.

⁷ Se on hävittänyt viiniköynnökseni,
ja repinyt viikunapuuni,
kuorinut ne paljaiksi ja
heittänyt pois.

Niiden oksat ovat vaalenneet.

⁸ Valita kuin neitsyt, joka on
vyöttäytynyt säkkiin
nuoruutensa sulhasen tähden.

⁹ Pois on viety ruokauhri
ja juomauhri Herran
huoneesta.

Murheissaan ovat papit,
Herran palvelijat.

¹⁰ Hävitetty on pelto,
maa murehtii,
sillä vilja on tuhottu,
viini kuivunut,
öljy ehtynyt.

¹¹ Peltomiehet ovat joutuneet
häpeään

vehnän ja ohran vuoksi,
sillä pellon sato on mennyt.

Viinitarhurit valittavat,
¹² kun viiniköynnös on kuivettunut
ja viikunapuu lakastunut.

Granaattiomenapuu, myös
taatelipalmu ja omenapuu,
kaikki kedon puut ovat
kuivettuneet.

Kuivettunut on ilokin,
kaukana ihmisten ilmoilta.

Vyöttäytykää säkkiin

¹³ Vyöttäytykää säkkiin, pitäkää
valittajaiset, te papit,
vaikeroikaa, te, jotka palvelette
alttarin äärellä.

Tulkaa, viettäkää yö säkkeihin
puettuina,

te minun Jumalani palvelijat,
sillä poissa on Jumalanne
huoneesta
ruokauhri ja juomauhri.

¹⁴ Julistakaa pyhä paasto,
kutsukaa koolle juhla kokous.
Kootkaa vanhimmat ja kaikki
maan asukkaat
Herran, teidän Jumalanne,
huoneeseen

ja huutakaa Herran puoleen.

¹⁵ Voi, mikä päivä!

Lähellä on Herran päivä,
se tulee kuin hävitys
Kaikkivaltialta.

¹⁶ Eikö ole silmiemme nähden
meiltä riistetty ruoka,
ja Jumalamme huoneesta
ilo ja riemu

¹⁷ Surkastuneet ovat siemenjyvät
multakokkareittensa alla.
Varastot ovat työttyhjiä,
aitat on purettu,
kun vilja on kuivettunut pelloille.

¹⁸ Kuinka huokaakaan karja!
Kuinka hädissään ovatkaan
karjalaumat,

sillä niillä ei ole laidunta!
Myös lammasmaumat joutuvat
tuhon omiksi.

¹⁹ Sinua, Herra, minä huudan,
sillä tuli on kuluttanut autiomaan
laitumet,
liekki on polttanut kaikki
kedon puut.

²⁰ Myös kedon eläimet ikävöivät
sinua,
sillä vesipurot ovat kuivuneet
ja tuli on kuluttanut autiomaan
laitumet.

Herran päivä on lähellä

2 Puhaltakaa pasuunaan Siionissa,
antakaa raikua minun pyhällä
vuorellani.

Vaviskoot kaikki maan asukkaat,
sillä Herran päivä on tulossa,
se on lähellä,

² pimeyden ja synkeyden päivä,
pilvien ja sankan sumun päivä.
Vuorille levinneenä kuin aamurusko
on lukuisa ja väkevä kansa.

Sen vertaista ei ole ollut
ikiajoista asti
eikä tämän jälkeen enää tule,
tulevien polvien aikoihin saakka.

³ Sen edellä käy kuluttava tuli,
sen jäljessä leimuaa liekki.
Kuin Eedenin puutarha on maa
sen edessä,

sen jäljessä on autio aavikko,
ei ole ketään, joka siltä pelastuisi.

⁴ Hevosilta ne näyttävät,
kuin ratsut ne juoksevat.

⁵ Rämisten kuin sotavaunut
ne hyppivät vuorten huipuilla,
rätisten kuin tulen liekki,
joka kuluttaa oljet.

Ne ovat kuin väkevä kansa,
taisteluun järjestäytynyt.

⁶ Niiden edessä kansat vapisevat,
kaikkien kasvot kalpenevat.

⁷ Ne ryntäävät kuin sankarit,
soturien lailla ne nousevat muurille.

Jokainen kulkee omaa tietään,
poikkeamatta polultaan.

⁸ Toinen toistaan ne eivät sysi,
jokainen kulkee omaa reittiään.
Heittoaseitten välistä ne syöksyvät
eivätkä pysähdy.

⁹ Kaupunkiin ne ryntäävät,
muurille juoksevat,
taloihin nousevat ikkunoiden
kautta,

tulevat sisään kuin varkaat.

¹⁰ Niiden edessä maa vapisee
ja taivaat järkkyvät.

Aurinko ja kuu pimenevät,
tähdet menettävät loistonsa.

¹¹ Herra antaa äänensä jylhistä
sotajoukkonsa edellä.

Hyvin suuri on hänen sotaväkinsä,
väkevä hänen käskynsä täyttäjä.

Suuri on Herran päivä ja hyvin
pelottava;

kuka voi sen kestää?

Reväiskää rikki sydämenne!

¹² Mutta vielä nytkin,
sanoo Herra,
palatkaa luokseni kaikesta
sydämeštänne,
paastoten, itkien ja valittaen.

¹³ Reväiskää rikki sydämenne,
älkää vaatteilanne,
palatkaa Herran, teidän
Jumalanne, luo.

Hän on armahtava ja laupias,
pitkämielinen ja hyvin armollinen,

ja hän katuu tuottamaansa
onnettomuutta.

¹⁴ Ehkä hän vielä katuu päätöstään
ja jättää jälkeensä siunauksen:
ruokauhrin ja juomauhrin
Herralle, teidän Jumalallenne.

¹⁵ Puhaltakaa pasuunaan Siionissa,
kuuluttakaa pyhä paasto,
kutsukaa koolle juhlakokous.

¹⁶ Kootkaa kansa,
pyhittäkää seurakunta,
tuokaa koolle vanhukset,
kootkaa lapset,
nekin, jotka imevät rintoja.
Lähteköön sulhanen huoneestaan
ja morsian kammiostaan.

¹⁷ Eteishallin ja alttarin välillä
itkekööt papit,
sanokoot Herran palvelijat:

"Sääli, Herra, kansaasi,
älä anna perintöosaasi
häväistäväksi,
kansojen sananparreksi!
Miksi sanottaisiin kansojen seassa:
'Missä on heidän Jumalansa?'"

Herra siunaa jälleen kansaansa

¹⁸ Niin Herra kiivaili maansa puolesta
ja sääli kansaansa. ¹⁹ Herra vastasi
kansalleen näin:

Katso, minä lähetän teille
viljaa, viiniä ja öljyä,
ja te tulette niistä kylläisiksi.
Enkä minä enää anna teidän joutua
häväistyiksi kansojen seassa.

²⁰ Sen mikä pohjoisesta tulee,
minä karkotan teistä kauas

ja syöksen kuivaan ja autioon
maahan,
sen alkupään itäiseen mereen
ja loppupään läntiseen mereen.
Ja siitä nousee löyhyä,
nousee mädän haju.

Sillä suuria se on yrittänyt.

²¹ Älä pelkää, viljelysmaa!

Iloitse ja riemuitse,
sillä Herra on tehnyt suuria.

²² Älkää pelätkö, kedon eläimet,
sillä autiomaan laitumet
vihannoivat

ja puut kantavat hedelmänsä,
viikunapuu ja viiniköynnös
antavat satonsa.

²³ Ja te, Siionin lapset,
iloitkaa ja riemuitkaa Herrassa,
teidän Jumalassanne,
sillä hän antaa teille syyssateen
vanhurskauden mukaan,
vuodattaa teille sateen,
syyssateen ja kevätsateen niin
kuin ennen.

²⁴ Puimatantereet tulevat
jyviä täyteen,
ja kuurna-altaat pursuavat
viiniä ja öljyä.

²⁵ Minä korvaan teille ne
vuodentulot,
jotka söi heinäsiirkka ja
siirkantoukka,
tuhosiirkka ja kalvajasirkka,
minun suuri sotajoukkoni,
jonka lähetin teitä vastaan.

²⁶ Te syötte ja tulette kylläisiksi

ja ylistätte Herran, teidän
Jumalanne, nimeä,
hänen, joka on tehnyt ihmeitä
teitä kohtaan.

Minun kansani ei joudu häpeään
enää milloinkaan.

²⁷ Te tulette tietämään, että minä
olen Israelin keskellä.

Minä olen Herra, teidän
Jumalanne, eikä toista ole.
Minun kansani ei joudu häpeään
enää milloinkaan.

Hengen vuodatus

3 Tämän jälkeen tapahtuu,
että minä vuodatan Henkeni
kaiken lihan päälle.

Teidän poikanne ja tyttärenne
ennustavat,
vanhuksenne uneksivat unia,
nuorukaisenne näkevät näkyjä.

² Myös palvelijoiden ja
palvelijattarien päälle
minä niinä päivinä vuodatan
Henkeni.

³ Minä annan näkyä merkkejä
taivaalla ja maan päällä,
verta, tulta ja savupatsaita.

⁴ Aurinko muuttuu pimeydeksi
ja kuu vereksi,
ennen kuin Herran päivä tulee,
se suuri ja pelottava.

⁵ Mutta jokainen, joka huutaa
avuksi Herran nimeä,
pelastuu.

Siionin vuorella ja Jerusalemissa on
pelastuneiden joukko,

niin kuin Herra on sanonut.
Jäljelle jääneiden joukossa ovat ne,
jotka Herra kutsuu.

**Pakanakansat tuomitaan
Herran päivänä**

4 Niinä päivinä ja siihen aikaan,
kun minä käännän Juudan ja
Jerusalemin kohtalon,
² minä kokoan kaikki kansat,
vien ne alas Joosafatin laaksoon
ja käyn siellä oikeutta niitä vastaan
kansani ja perintöösani Israelin
tähten.

He ovat hajottaneet sen
kansojen sekaan,
jakaneet minun maani
³ ja heittäneet kansastani arpaa.
He ovat antaneet pojan maksuksi
portosta

ja myyneet tytön viinistä,
jonka ovat juoneet.
⁴ Mitä te mahdatte minulle,
Tyyro ja Siidon
ja kaikki filistealaisten alueet?
Tahdotteko te kostaa minulle,
mitä olen tehnyt,
vai itse tehdä minulle pahaa?
Nopeasti, joutuisasti,
minä annan teidän tekojenne
kohdata teitä itseänne.

⁵ Te olette ottaneet minun
hopeani ja kultani,
vieneet ihanat kalleuteni
palatseihinne.

⁶ Juudan ja Jerusalemin lapsia
te olette myyneet jaavanilaisille

saadaksenne heidät kauas
omalta alueeltaan.

⁷ Katso, minä herätän heidät
liikkeelle sieltä,
minne te olette heidät myyneet,
ja käännän tekonne teitä
itseänne vastaan.

⁸ Minä myyn teidän poikianne
ja tyttäriänne
Juudan poikien käsiin,
ja nämä myyvät heidät sabalaisille,
kaukaiselle kansalle.

Sillä Herra on puhunut.
⁹ Kuuluttakaa tämä kansojen
seassa,

julistakaa pyhä sota,
pankaa sankarit liikkeelle!
Tulkoot kaikki soturit
ja lähtekööt hyökkäykseen!

¹⁰ Takokaa auranteränne miekoiksi
ja oksaveitsenne keihäiksi.
Heikko sanokoon:

"Minä olen sankari."

¹¹ Pitäkää kiirettä, tulkaa,
kaikki kansat joka taholta,
kokoontukaa tänne.

Anna, Herra, sankariesi astua alas.

¹² Lähtekööt kansat liikkeelle
ja hyökätkööt Joosafatin laaksoon,
sillä siellä minä, Herra, istun
tuomitsemassa
kaikkia kansoja, joka taholta
tulleita.

¹³ Lähettäkää sirppi,
sillä sato on kypsynyt.
Tulkaa tänne alas,

viinikuurna on täynnä
ja kuurna-altaat pursuavat ylitse,
sillä heidän pahuutensa on suuri.

¹⁴ Meluavia joukkoja,
meluavia joukkoja ratkaisun
laaksossa!

Lähellä on Herran päivä ratkaisun
laaksossa.

¹⁵ Aurinko ja kuu pimenevät,
ja tähdet menettävät loistonsa.

¹⁶ Herra ärjyy Siionista,
antaa äänensä kuulua
Jerusalemista.

Taivaat ja maa järkkyvät,
mutta Herra on kansansa suoja,
Israelin lasten turvapaikka.

Jumalan valtakunnan siunaus

¹⁷ Te tullette tietämään,
että minä olen Herra, teidän
Jumalanne,
joka asun Siionissa, pyhällä
vuorellani.
Jerusalem on oleva pyhä,

eivätkä muukalaiset enää
kulje sen läpi.

¹⁸ Sinä päivänä tapahtuu,
että vuoret valuvat rypälemehua,
ja kukkulat vuotavat maitoa.
Kaikissa Juudan puronuomissa
virtaa vesi.

Herran huoneesta kumpuaa lähde,
se kastelee Akasialaakson.

¹⁹ Egyptistä tulee autio,
ja Edom muuttuu autioksi aavikoksi
väkivallan tähden,
jota ne ovat tehneet Juudan
asukkaille,

kun ovat vuodattaneet viatonta
verta heidän maassaan.

²⁰ Mutta Juuda pysyy asuttuna iäti
ja Jerusalem polvesta polveen.

²¹ Minä vapautan heidät
verivelasta,
josta en ole heitä vapauttanut.
Herra on asuva Siionissa.

AAMOKSEN KIRJA

TUOMION JULISTUKSET, 1 – 6

Herra ärjyy

1 Aamoksen, tekoalaisen
lampaankasvattajan, sanat siitä,
mitä hän näki näyssä Israelista
Ussian, Juudan kuninkaan, päivinä ja
Jerobeamin, Jooaksen pojan, Israelin
kuninkaan, päivinä, kaksi vuotta ennen
maanjäristystä. ² Aamos sanoi:

Herra ärjyy Siionista,
antaa äänensä kuulua
Jerusalemista.

Paimenten laitumet lakastuvat,
ja Karmelin laki kuivuu.

Damaskolle

³ Näin sanoo Herra:

Damaskon kolmen rikoksen,
neljänsä rikoksen tähden
päättökseni pysyy.

Koska he ovat puineet Gileadin
rautaisilla puimaäkeillä,

⁴ minä lähetän tulen Hasaelin
linnaan,

ja se kuluttaa Benhadadin palatsit.

⁵ Minä murran Damaskon
porttien salvat,

hävitan asukkaat Bikat-Aavenista
ja valtikanpitäjät Beet-Edenistä.

Aramin kansa viedään
pakkosiirtolaisuuteen Kiiriin,
sanoo Herra.

Gassalle

⁶ Näin sanoo Herra:

Gassan kolmen rikoksen,
neljänsä rikoksen tähden
päättökseni pysyy.

Koska he ovat vieneet
pakkosiirtolaisuuteen
koko joukon kansaa
ja luovuttaneet heidät Edomille,

⁷ minä lähetän tulen Gassan
muurille,

tuli kuluttaa sen palatsit.

⁸ Minä hävitan asukkaat Asdodista
ja valtikanpitäjät Askelonista.
Minä käännän käteni Ekronia

vastaan,
ja filistealaisten jäännös
joutuu tuhoon,
sanoo Herra, Herra.

Tyyrolle

⁹ Näin sanoo Herra:

Tyyron kolmen rikoksen,
neljänsä rikoksen tähden
päättökseni pysyy.

Koska he ovat luovuttaneet
koko joukon kansaa
pakkosiirtolaisina Edomille
eivätkä ole muistaneet veljien
välistä liittoa,

¹⁰ minä lähetän tulen Tyyron
muurille,
tuli kuluttaa sen palatsit.

Edomille

¹¹ Näin sanoo Herra:
Edomin kolmen rikoksen,
neljänsä rikoksen tähden
päättökseni pysyy.
Koska se on vainonnut miekalla
veljeään
ja tukahduttanut kaiken säälin,
raadellut vihassaan lakkaamatta
ja säilyttänyt kiukkunsa ainaisesti,
¹² minä lähetän tulen Teemaniin,
ja se kuluttaa Bosran palatsit.

Ammonilaisille

¹³ Näin sanoo Herra:
Ammonilaisten kolmen rikoksen,
neljänsä rikoksen tähden
päättökseni pysyy.
Koska he ovat halkaisseet Gileadin
raskaana olevat vaimot
laajentaessaan aluettaan,
¹⁴ minä sytytän tulen Rabban
muurille.
Tuli kuluttaa sen palatsit
sotahuudon raikuessa taistelun
päivänä,
myrskyn pauhatessa rajuilman
päivänä.
¹⁵ Heidän kuninkaansa kulkee
pakkosiirtolaisuuteen,
hän ja hänen ruhtinaansa yhdessä
hänen kanssaan,
sanoo Herra.

Mooabille

2 Näin sanoo Herra:
Mooabin kolmen rikoksen,
neljänsä rikoksen tähden
päättökseni pysyy.
Koska se on polttanut kalkiksi
Edomin kuninkaan luut,
² minä lähetän tulen Mooabiin,
tuli kuluttaa Kerijotin palatsit.
Mooab tuhoutuu taistelun
melskeessä,
sotahuudon ja pasuunan
pauhatessa.
³ Minä hävitän sen keskeltä
tuomarin,
ja kaikki sen päämiehet minä
tapan samalla kertaa,
sanoo Herra.

Juudalle

⁴ Näin sanoo Herra:
Juudan kolmen rikoksen,
neljänsä rikoksen tähden
päättökseni pysyy.
He ovat hylänneet Herran
opetuksen
eivätkä ole noudattaneet hänen
säädöksiään.
Heidän valhejumalansa ovat
eksyttäneet heidät,
niiden jäljessähän heidän
isänsäkin kulkivat.
⁵ Niinpä minä lähetän
tulen Juudaan,
ja tuli kuluttaa Jerusalemin palatsit.

Israelille

- ⁶ Näin sanoo Herra:
 Israelin kolmen rikoksen,
 neljänsäkin rikoksen tähden
 päätökseni pysyy.
 He myyvät vanhurskaan rahasta
 ja köyhän kenkäparista,
⁷ polkevat maan tomuun
 vähäosaisten pään
 ja mutkistavat kurjien tien.
 Poika ja isä käyvät saman
 naisen luona
 ja häpäisevät näin minun
 pyhän nimeni.
⁸ Pantiksi otettujen vaatteiden
 päällä heitä lojuu
 jokaisen alttarin ympärillä,
 sakotettujen viiniä he juovat
 jumalansa huoneessa.
⁹ Ja kuitenkin minä hävitin heidän
 tieltään amorilaiset,
 jotka olivat korkeita kuin setrit
 ja vahvoja kuin tammet.
 Minä hävitin amorilaisten
 hedelmän ylhäältä
 ja juuret alhaalta.
¹⁰ Minä toin teidät pois Egyptin
 maasta
 ja kuljetin teitä autiomaassa
 neljäkymmentä vuotta,
 että saisitte omaksenne
 amorilaisten maan.
¹¹ Minä herätin pojistanne
 profeettoja
 ja nuorukaisistanne nasiireja.
 Vai eikö näin ole, te israelilaiset?

sanoo Herra.

- ¹² Mutta te juotitte nasiireille viiniä,
 ja profeettoja te kielsitte: "Älkää
 ennustako."
¹³ Katso, minä panen maan
 allanne huojumaan,
 niin kuin huojuvat vaunut,
 jotka ovat täynnä lyhteitä.
¹⁴ Silloin nopeakaan ei
 pääse pakoon,
 väkevää ei auta hänen voimansa,
 eikä sankari pelasta henkeään,
¹⁵ jousimies ei pysy pystyssä,
 nopeajalkainen ei pelastu,
 ratsumies ei pelasta henkeään.
¹⁶ Sankareista rohkeinkin
 pakenee alasti sinä päivänä,
 sanoo Herra.

Profeetan on puhuttava

3 Kuulkaa sana, jonka Herra
 on puhunut teitä vastaan, te
 israelilaiset, koko sitä sukua vastaan,
 jonka minä olen johdattanut Egyptin
 maasta:

- ² Ainoastaan teidät minä
 olen valinnut
 kaikista maan suvuista.
 Sen vuoksi minä vaadin teidät tilille
 kaikista pahoista teoistanne.
³ Kulkeeko kaksi yhdessä,
 elleivät ole sopineet keskenään?
⁴ Ärjyykö leijona metsässä,
 ellei sillä ole raadeltavaa?
 Karjuuko nuori leijona luolassaan,
 ellei se ole saanut saalista?
⁵ Jääkö lintu ansaan maassa,

ellei sille ole viritetty pyydystä?

Nouseeko ansa maasta,
ellei saalis ole siihen tarttunut?

⁶ Puhalletaanko pasuunaan
kaupungissa,
niin ettei kansa säikähdä?

Tapattuuko kaupungissa
onnettomuutta,
jota Herra ei olisi saanut aikaan?

⁷ Sillä Herra, Herra ei tee mitään
ilmoittamatta salaisuuttaan
palvelijoilleen profeetoille.

⁸ Leijona ärjyy,
kuka ei pelkäisi?
Herra, Herra puhuu,
kuka ei ennustaisi?

Samarian turmelus ja rangaistus

⁹ Kuuluttakaa yli Asdodin palatsien ja
Egyptin maan palatsien ja sanokaa:

"Kokoontukaa Samarian vuorille
ja nähkää, miten suuria mellakoita
on kaupungissa
ja mikä sorto sen muurien sisällä."

¹⁰ He eivät ymmärrä tehdä sitä,
mikä on oikein,
sanoo Herra,
he kokoavat väkivaltaa ja sortoa
palatseihinsa.

¹¹ Sen tähden, näin sanoo
Herra, Herra:
Vihollinen tulee maahan joka
puolelta,
repii maahan sinun linnoituksesi,
ja sinun palatsisi ryöstetään.

¹² Näin sanoo Herra:

Niin kuin paimen pelastaa
leijonan kidasta
pari koipea tai palasen korvaa,
niin pelastuu israelilaisiakin –
heitä, jotka istuvat Samariassa
sohvien kulmauksissa
ja damaskolaisilla leposijoilla.

¹³ Kuulkaa ja todistakaa Jaakobin
heimoa vastaan,
sanoo Herra, Herra, sotajoukkojen
Jumala:

¹⁴ Sinä päivänä, jona minä vaadin
Israelin tilille rikoksistaan,
minä vaadin tilille myös Beetelin
alttarit.

Alttarin sarvet hakataan irti,
ja ne putoavat maahan.

¹⁵ Minä lyön hajalle talviasunnot
ja kesäasunnot,
norsunluutalot häviävät.
Talojen paljoudesta tulee loppu,
sanoo Herra.

Samarian ylhäiset naiset

4 Kuulkaa tämä sana, te Baasanin
lehmät Samarian vuorella.

Te sorratte vähäosaisia
ja runtelette köyhiä
ja sanotte herroillenne:
"Tuokaa meille juotavaa."

² Herra, Herra on vannonut
pyhyytensä kautta:
Totisesti teille tulevat päivät,
jolloin teidät nostetaan pois
koukuilla
ja viimeisetkin teistä kalakoukuilla.

³ Muurin halkeamista te lähdette
ulos, kukin suorinta tietä,
ja teidät heitetään kohti Harmonia,
sanoo Herra.

Israel ei ole palannut Herran luo

⁴ Menkää Beeteliin ja tehkää syntiä,
Gilgaliin ja tehkää vielä enemmän
syntiä.

Tuokaa aamulla teurasuhrinne,
kolmantena päivänä
kymmenyksenne.

⁵ Uhratkaa hapanta kiitosuhriksi,
kuuluttakaa ja julistakaa
vapaaehtoisia lahjoja,
sellaistahan te rakastatte,
te israelilaiset,
sanoo Herra, Herra.

⁶ Minä tein teidän hampaanne
joutilaiksi
kaikissa kaupungeissanne
ja annoin leivän puutteen kaikkiin
asuinpaikkoihinne.

Silti te ette palanneet minun
luokseni,
sanoo Herra.

⁷ Minä pidätin teiltä sateen,
kun oli vielä kolme kuukautta
elonkorjuuseen.

Toiselle kaupungille minä
annoin sadetta,
mutta toiselle en antanut.
Toinen pelto sai sadetta,
mutta toinen, jolle ei satanut,
kuivui.

⁸ Silloin kaksi, kolme kaupunkia
hoippui yhteen kaupunkiin
juomaan
mutta eivät saaneet vettä
kyllikseen.

Silti te ette palanneet minun
luokseni,
sanoo Herra.

⁹ Minä löin teitä nokitähkillä ja
viljanruosteella.

Teidän lukuisat puutarhanne
ja viinitarhanne,
viikunapuunne ja öljypuunne
söi kalvajasirkka.

Silti te ette palanneet minun
luokseni,
sanoo Herra.

¹⁰ Minä lähetin keskuuteenne
ruton niin kuin Egyptiin.

Minä tapoin miekalla teidän
nuoret miehenne,
ja ratsunne vietiin ryöstösaaliiksi.
Minä annoin löyhkän nousta
sieraimiinne omista
leireistänne.

Silti te ette palanneet minun
luokseni,
sanoo Herra.

¹¹ Minä panin toimeen hävityksen
teidän keskuudessanne
niin kuin silloin, kun Jumala hävitti
Sodoman ja Gomorran,
ja te olitte kuin tulesta temmattu
kekäle.

Silti te ette palanneet minun
luokseni,

sanoo Herra.

¹² Sen tähden minä teen sinulle
vielä jotakin, Israel.

Koska minä sen sinulle teen,
niin valmistaudu, Israel,
kohtaamaan Jumalaasi.

¹³ Sillä katso, hän, joka on
muovannut vuoret ja
luonut tuulen,
hän ilmoittaa ihmiselle, mitä
hänellä on mielessään.

Hän tekee aamuruskon
ja pimeyden
ja kulkee yli maan kukkuloiden.
Herra, sotajoukkojen Jumala,
on hänen nimensä.

Itkuvirsi Israelista

5 Kuulkaa tämä sana, itkuvirsi, jonka
minä teistä viritän, te Israelin
heimo!

² Hän on kaatunut eikä enää nouse,
neitsyt Israel.

Hän makaa tomuun syöstynä
omassa maassaan,
eikä ole ketään, joka nostaisi
hänet ylös.

³ Sillä näin sanoo Herra, Herra:
Israelin huoneen kaupunkiin,
josta lähti liikkeelle tuhat, jää
jäljelle sata,
ja josta lähti sata, jää jäljelle
kymmenen.

⁴ Näin sanoo Herra Israelin
huoneelle:
Etsikää minua, niin te saatte elää.

⁵ Älkää etsikö Beeteliä,

älkää menkö Gilgaliin,
älkää vaeltako Beersebaan.

Sillä totisesti, Gilgal viedään
pakkosiirtolaisuuteen,
ja Beetel joutuu tuhon omaksi.

⁶ Etsikää Herraa, niin te saatte elää.
Muutoin hän tunkeutuu tulena
Joosefin huoneeseen
ja kuluttaa sen, eikä löydy
sammuttajaa Beetelille.

⁷ Hehän muuttavat oikeuden
koiruohoksi
ja heittävät vanhurskauden
maahan.

⁸ Hän on tehnyt Seulaset ja
Kalevanmiekan,
hän muuttaa pilkkopimeän aamuksi
ja pimentää päivän yöksi.

Hän kutsuu kokoon meren vedet
ja vuodattaa ne maan pinnalle.
Herra on hänen nimensä.

⁹ Hän antaa tuhon välähtää
väkevän yllä,
ja hävitys tulee linnoitettuun
kaupunkiin.

¹⁰ He vihaavat sitä, joka puolustaa
oikeutta portissa,
totuuden puhujaa he hyljeksivät.

¹¹ Te poljette vähäosaista
ja vaaditte häneltä viljaveroa.
Sen tähden käy näin:
te rakennatte taloja hakatusta
kivistä,

mutta ette niissä asu,
te istutatte ihania viinitarhoja,
mutta ette juo niiden viiniä.

¹² Minä tiedän, että teidän rikoksenne ovat monet ja syntinne monilukuiset. Te vainoatte vanhurskasta, otatte lahjuksia ja väännätte portissa vääräksi köyhien asiat.

¹³ Sen vuoksi viisas vaikenee tällaisena aikana, sillä tämä aika on paha.

¹⁴ Pyrkikää hyvään, älkää pahaan, että saisitte elää.

Silloin Herra, sotajoukkojen Jumala, on oleva teidän kanssanne, niin kuin te sanotte.

¹⁵ Vihatkaa pahaa ja rakastakaa hyvää, saattakaa oikeus voimaan portissa. Ehkäpä Herra, sotajoukkojen Jumala, armahtaa Joosefin jäännöstä.

¹⁶ Sillä näin sanoo Herra, sotajoukkojen Jumala, Herra:

Kaikilta toreilta kuuluu valitus, kaikilla kaduilla sanotaan:

"Voi! Voi!"

Peltomiehiä kutsutaan surujuhlaan ja itkuvirren taitajia valittajaisiin.

¹⁷ Kaikissa viinitarhoissa on valitus, sillä minä kuljen sinun keskitsesi, sanoo Herra.

Herran päivä

¹⁸ Voi teitä, jotka toivotte Herran päivän tulemistä. Miksi te kaipaatte Herran päivää?

Se päivä tulee olemaan pimeys eikä valkeus.

¹⁹ Käy niin kuin silloin, kun joku pakenee leijonaa ja hänet kohtaa karhu tai kun joku kotiin tullessaan nojaa kätensä seinään ja häntä pistää käärme.

²⁰ Eikö Herran päivä ole pimeys eikä valkeus, eikö se ole synkeys, jossa ei valoa ole?

Pakkosiirtolaisuus ennustetaan

²¹ Minä vihaan, minä halveksin teidän juhlianne enkä mielly teidän juhlakokouksiinne.

²² Vaikka te tuotte minulle polttouhrejanne ja ruokauhrejanne, ne eivät minulle kelpaa, en edes katsahda yhteyshuoneihinne, syöttövasikkoihin.

²³ Vie pois minun edestäni virsiesi pauhu, en tahdo kuulla harppujesi soittoa.

²⁴ Mutta oikeus virratkoon kuin vesi ja vanhurskaus kuin ehtymätön puro.

²⁵ Toitteko te minulle teurasuhreja ja ruokauhreja autiomaassa neljänäkymmenenä vuotena,

te Israelin huone?

²⁶ Ei, te olette kantaneet kuningastanne Sikkutia

ja Kijjunin kuvianne,
tähtijumalaanne, jonka itsellenne
teitte.

²⁷ Sen tähden minä vien teidät
pakkosiirtolaisuuteen
tuolle puolen Damaskon,
sanoo Herra,
jonka nimi on Sotajoukkojen
Jumala.

**Tuomio Siionin huolettomille
ja itsevarmoille**

6 Voi huolettomia Siionissa,
itsevarmoja Samarian vuorella,
kansoista ensimmäisen ylimyksiä,
joiden puoleen Israelin
heimo kääntyy!

² Menkää Kalneen ja katsokaa,
kulkekaa sieltä suureen Hamatiin
ja alas filistealaisten Gatiin.
Ovatko ne parempia kuin nämä
valtakunnat,
onko niiden alue suurempi kuin
teidän alueenne?

³ Voi teitä,
jotka työnnätte kauas pahan päivän
mutta vedätte luoksenne
väkivallan,
valtaistuimella istumaan!

⁴ Te makaatte norsunluusohvilla
ja lojutte leposijoillanne.
Te syötte karitsoita laumasta
ja juottovasikoita karsinasta.

⁵ Te näppäilette harpun kieliä
ja sommittelette soittimia kuin
mikäkin Daavid.

⁶ Te juotte viiniä maljoista

ja voitelette itseänne parhaalla
öljyllä,
mutta ette murehdi Joosefin
sortumista.

⁷ Sen vuoksi heidän on nyt mentävä
pakkosiirtolaisuuteen
pakkosiirtolaisten etunenässä.
Silloin lakkaavat lojujien ilohuudot.

⁸ Herra, Herra, on vannonut
itsensä kautta,
sanoo Herra, sotajoukkojen Jumala:
Minä inhoan Jaakobin ylpeyttä
ja vihaan hänen palatsejaan.
Minä jätän kaupungin kaikkineen
hylätyksi.

⁹ Jos silloin johonkin taloon on
jäänyt kymmenen miestä,
niin hekin kuolevat.

¹⁰ Jos kuolleen omainen, polttaja, joka
tulee korjaamaan ruumiin ja viemään
luut pois talosta, kysyy siltä, joka on
talon perimmäisessä sopessa: "Onko
luonasi vielä joku?", ja tämä vastaa: "Ei
ole," niin toinen sanoo: "Hiljaa!", sillä
Herran nimeä ei pidä mainita.

¹¹ Sillä katso, Herra antaa käskyn:
Suuri talo lyödään raunioiksi
ja pieni talo pirstaleiksi.

¹² Juoksevatko hevoset
kallionseinää,
kynnetäänkö sitä härillä?
Mutta te muutatte oikeuden
myrkyksi

ja vanhurskauden hedelmän
koiruohoksi,

¹³ te, jotka iloitsette Loo-daavarista

ja sanotte: "Emmekö omalla
voimallamme
valloittaneet Karnaimia?"
¹⁴ Mutta minä nostatan
teitä vastaan,
te Israelin heimo,
sanoo Herra, sotajoukkojen Jumala,
kansan, joka ahdistaa teitä
sieltä, mistä käännytään Hamatiin,
aina Pajupurolle saakka.

VIISI NÄKYÄ, 7 – 9

Heinäsiirakat

7 Tämän näytti minulle Herra, Herra:
Katso, hän loi heinäsiirakkoja, kun
odelmaheinä alkoi nousta kuninkaan
heinänkorkjuun jälkeen. ² Kun siirakat
olivat syöneet kaikki maan kasvit, minä
sanoin: "Herra, Herra, anna anteeksi.
Kuinka Jaakob voi kestää, sillä hän on
vähäinen?" ³ Niin Herra perui sen. "Näin
ei tule tapahtumaan", Herra sanoi.

Tuli

⁴ Tämän näytti minulle Herra, Herra:
Katso, Herra, Herra, kutsui tulen
panemaan toimeen tuomiota. Se
kulutti suuren syvyyden, ja se kulutti
peltomaan. ⁵ Niin minä sanoin: "Herra,
Herra, lakkaa jo. Kuinka Jaakob voi
kestää, sillä hän on vähäinen." ⁶ Niin
Herra perui sen. "Ei tämäkään tapahdu",
sanoi Herra, Herra.

Luotilanka

⁷ Herra näytti minulle tämän: Katso,
Herra seiso i luotisuoran muurin päällä
kädessään luotilanka. ⁸ Ja Herra sanoi
minulle: "Mitä sinä näet, Aamos?" Minä
vastasin: "Luotilangan." Niin Herra sanoi
minulle: "Katso, minä olen laskenut
luotilangan kansani Israelin keskelle.
Minä en enää säästä sitä, vaan ⁹ lisäkin
uhrikukkuloista tulee autoita ja Israelin
pyhäköistä raunioita. Minä nouden
miekka kädessä Jerobeamin huonetta
vastaan."

Aamos karkotetaan Beetelistä

¹⁰ Silloin Amasja, Beetelin pappi,
lähetti Jerobeamille, Israelin
kuninkaalle, sanan: "Aamos on
tehnyt salaliiton sinua vastaan
Israelin heimon keskuudessa. Maa
ei kestä kaikkea, mitä hän puhuu.
¹¹ Aamos on näet sanonut: 'Jerobeam
kuolee miekkaan, ja Israel viedään
pakkosiirtolaisuuteen, pois omasta
maastaan.'"

¹² Sitten Amasja sanoi Aamokselle:
"Näkiä, mene tiehesi, pakene Juudan
maahan, syö leipäsi siellä ja ennusta
siellä. ¹³ Mutta Beetelissä et enää saa
ennustaa, sillä se on kuninkaan pyhäkkö
ja valtakunnan temppele."

¹⁴ Niin Aamos vastasi Amasjalle:
"En minä ole profeetta enkä
profeetanoppilas vaan karjankasvattaja
ja metsäviikunoiden viljelijä. ¹⁵ Mutta
Herra otti minut pikkukarjan parista, ja

Herra sanoi minulle: 'Mene ja ennusta kansaani Israelia vastaan.'

¹⁶ Kuule siis nyt Herran sana: Sinä sanot: 'Älä ennusta Israelia vastaan äläkä saarnaa lisakin huonetta vastaan.'

¹⁷ Sen tähden näin sanoo Herra:

Sinun vaimostasi tulee portto tähän kaupunkiin,
sinun poikasi ja tyttäresi kaatuvat miekkaan,
sinun maasi jaetaan mittanuoralla,
ja sinä itse kuolet saastaisessa maassa.

Totisesti, Israel viedään
pakkosiirtolaisuuteen
pois omasta maastaan."

Hedelmäkori

8 Herra, Herra näytti minulle tämän: Katso, oli korillinen kesähedelmiä. ²Ja hän kysyi: "Mitä sinä näet, Aamos?" Minä vastasin: "Korillisen kesähedelmiä." Niin Herra sanoi minulle:

"Loppu tulee kansalleni Israelille, enää en sitä säästä.

³ Valitukseksi muuttuvat palatsin laulut sinä päivänä, sanoo Herra, Herra.
Ruumiita on oleva paljon, joka paikkaan heitettyjä.
Hiljaa!"

Rikkaiden ahneus ja rangaistus

⁴ Kuulkaa tämä, te, jotka poljette puutteenalaisia ja tahdotte tuhota maan köyhät. ⁵ Te sanotte:

"Milloin päättyy uusikuu, että saamme myydä viljaa, milloin sapatti, että saamme avata vilja-aitan, pienentää eefa-mitan, suurentaa sekelin ja pettää väärällä vaa'alla?

⁶ Näin saamme ostaa vähäosaiset rahalla

ja köyhän kenkäparin hinnalla ja myydä akanoita jyvänä."

⁷ Herra on vannonut Jaakobin kunnian kautta:

Totisesti, minä en ikinä unohda yhtäkään heidän teoistaan.

⁸ Eikö senkaltaisesta maa vapise ja kaikki sen asukkaat murehdi? Eikö se kaikkineen nouse kuin Niili, tulvi ja alene kuin Egyptin virta?

Tuomion päivä

⁹ Sinä päivänä tapahtuu, sanoo Herra, Herra, että minä annan auringon laskea sydänpäivällä

ja pimennän maan keskellä kirkasta päivää.

¹⁰ Minä muutan teidän juhlanne murheeksi

ja kaikki laulunne valitusvirsiksi. Minä vyötän säkkipuvun kaikkien lanteille

ja teen kaljuksi jokaisen pään.

Minä aiheutan surun, joka on kuin suru ainoasta pojasta. Ja sen loppu on kuin katkeran päivän loppu.

Herran sanojen kuulemisen nälkä

¹¹ Katso, päivät tulevat,
sanoo Herra, Herra,
jolloin minä lähetän maahan
nälän –
en leivän nälkää
enkä veden janoa,
vaan Herran sanojen kuulemisen
nälän.

¹² Silloin ihmiset hoippuvat
merestä mereen,
harhailevat pohjoisesta itään
etsien Herran sanaa,
mutta eivät löydä.

¹³ Sinä päivänä nääntyvät janoon
kauniit neitoset ja nuorukaiset,

¹⁴ nuo, jotka vannovat sen nimeen,
joka on Samarian syntivelka.
He sanovat: "Niin totta kuin sinun
jumalasi elää, Daan,
ja niin totta kuin elävät Beerseban
menot!" –
He kaatuvat eivätkä enää nouse.

Näky Beetelin pyhäkön tuhosta

9 Minä näin Herran seisovan alttarin
ääressä, ja hän sanoi:
Lyö pylväänpäihin, niin että
kynnykset vapisevat,
lyö ne murskaksi kaikkien
heidän päähänsä.
Loput minä surmaan miekalla,
yksikään heistä ei pääse pakoon
eikä yksikään pelastu.
² Jos he murtautuvat tuonelaan,

sieltäkin minun käteni
heidät tempaa.

Jos he nousevat taivaaseen,
sieltä minä syökseen heidät alas.

³ Jos he kätkeytyvät Karmelin laelle,
sieltäkin minä heidät etsin ja
tuon pois.

Jos he piiloutuvat meren pohjaan
silmieni edestä,
siellä minä käsken käärmeeen
pistää heitä.

⁴ Jos he kulkevat vankeuteen
vihollistensa edellä,
minä käsken miekan tappaa heidät.
Minä kiinnitän katseeni heihin,
heidän onnettomuudekseen,
en onnekseen.

⁵ Herra, Herra Sebaot, koskettaa
maata,
niin että se sulaa
ja kaikki sen asukkaat murehtivat.
Se nousee kaikkineen kuin Niili
ja laskee kuin Egyptin virta.

⁶ Hän rakentaa yläsalinsa taivasiin
ja vahvistaa holvinsa maan ylle,
hän kutsuu meren vedet
ja vuodattaa ne maan pinnalle.
Herra on hänen nimensä.

⁷ Ettekö te, israelilaiset,
ole minulle kuin kuusilaiset?
sanoo Herra.

Enkö minä johdattanut israelilaisia
Egyptin maasta,
filistealaisia Kaftorista ja
aramilaisia Kiiristä?

⁸ Katso, Herran, Herran, silmät

ovat syntistä valtakuntaa vastaan,
ja minä hävitän sen maan pinnalta.
Kuitenkaan en Jaakobin heimoa
kokonaan hävitä,
sanoo Herra.

⁹ Sillä katso, minä käsken
ravistella Israelin heimoa kaikkien
kansojen seassa,
niin kuin seulalla ravistellaan,
mutta yksikään kivi ei
putoa maahan.

¹⁰ Miekkaan kuolevat kaikki minun
kansani syntiset,
nuo, jotka sanovat: "Ei
meitä saavuta,
ei meitä kohtaa onnettomuus."

Israelin uudistus

¹¹ Sinä päivänä minä pystytän
jälleen
Daavidin sortuneen majan.
Minä muuraan umpeen sen
halkeamat,
nostan entiselleen sen luhistuneet
kohdat
ja rakennan sen sellaiseksi kuin se
oli muinaisina päivinä.

¹² Minun kansani saa omakseen
Edomin jäännöksen
ja kaikki vieraat kansat, jotka
otetaan minun nimiini,
sanoo Herra, joka tämän tekee.

¹³ Katso, päivät tulevat,
sanoo Herra,
jolloin kyntäjä tavoittaa leikkaajan
ja rypäleitten polkija siemenen
kylväjän.

Silloin vuoret valuvat rypäleen
mehua,
se virtaa kaikilta kukkuloilta.

¹⁴ Silloin minä käännän kansani
Israelin kohtalon.

He rakentavat jälleen autiot
kaupungit ja asuvat niissä,
he istuttavat viinitarhoja ja
juovat niiden viiniä,
hankkivat itselleen puutarhoja ja
syövät niiden hedelmiä.

¹⁵ Minä istutan heidät heidän
omaan maahansa,
eikä heitä enää revitä irti maasta,
jotka minä olen heille antanut,
sanoo Herra, sinun Jumalasi.

OBADJAN KIRJA

Edomin ylpeys ja perikato

1 Obadjan näky.
Näin sanoo Edomista
Herra, Herra:
Me olemme kuulleet sanoman
Herralta,
sanansaattaja on lähetetty
kansojen keskuuteen:
"Nouskaa, nouskaamme sotaan
sitä vastaan!"
² Katso, vähäiseksi minä teen sinut
kansojen joukossa,
sinusta tulee perin halveksittu.
³ Sinun sydämesi julkeus on
pettänyt sinut,
joka asut kallion halkeamissa,
jonka asunto on korkeuksissa.
Sinä sanot sydämessäsi:
"Kuka voi syöstä minut maahan?"
⁴ Vaikka kohoaisit korkealle
kuin kotka
ja tekisit pesäsi tähtien keskelle,
sieltäkin minä syöksisin sinut alas,
sanoo Herra.
⁵ Jos varkaat tulisivat kimppuusi,
jos yölliset rosvot,
millaista tuhoa he tekisivätkään
sinulle!
Mutta eivätkö he varastaisi vain
sen, mitä tarvitsevat?
Jos viininkorjaajat tulisivat luoksesi,
eivätkö he jättäisi jälkikorjuuta?

⁶ Mutta kuinka onkaan Eesau
tarkoin tutkittu,
hänen kätöksensä pengottu!
⁷ He ovat ajaneet sinut rajalle asti,
kaikki nuo liittolaisesi.
He ovat pettäneet ja voittaneet
sinut,
nuo sinun ystäväsi.
Tarjoamasi leivän he ovat panneet
ansaksi eteesi.
Ei ole hänessä ymmärrystä.
⁸ Totisesti, sinä päivänä,
sanoo Herra,
minä hävitän viisaat Edomista
ja ymmärryksen Eesaun vuorelta.
⁹ Sinun sankarisi, Teeman,
kauhistuvat –
jotta viimeinenkin mies häviäisi
Eesaun vuorelta,
kaikki tapetaan.

Jaakobin onnettomuus

¹⁰ Väkivallan tähden veljeäsi
Jaakobia kohtaan
sinut peittää häpeä ja sinut
hävitetään ikiajoiksi.
¹¹ Sinä päivänä, jona seisoiit sivussa,
päivänä, jona vierasmaalaiset
veivät pois hänen
rikkautensa,
kun muukalaiset tunkeutuivat
sisään hänen porteistaan
ja heittivät arpaa Jerusalemita,
sinäkin olit kuin yksi heistä.

¹² Älä katso iloiten veljesi päivää,
hänen onnettomuutensa päivää.

Älä ilku Juudan lapsia
heidän tuhonsa päivänä
äläkä levittele leukojasi
heidän ahdistuksensa päivänä.

¹³ Älä tunkeudu sisään minun
kansani portista
heidän hätänsä päivänä.

Älä katsele iloiten, sinäkin, veljesi
onnettomuutta
hänen hätänsä päivänä.

Älä ojenna kättäsi hänen
omaisuuteensa

hänen hätänsä päivänä.

¹⁴ Älä seiso tienhaarassa
surmaamassa hänen
pelastuneitaan.

Älä luovuta hänen eloon jääneitään
ahdingon päivänä.

Herran päivä tuo koston

¹⁵ Sillä lähellä on Herran päivä
kaikkia kansoja.

Niin kuin sinä olet tehnyt, niin
sinulle tehdään;
sinun tekosi palaavat oman
pääsi päälle.

¹⁶ Niin kuin te olette juoneet
minun pyhällä vuorellani,
niin juovat kaikki kansat ainaian.
He juovat ja latkivat

ja ovat ikään kuin heitä ei
olisi ollutkaan.

Israelin riemuvoitto

¹⁷ Mutta Siionin vuorella
ovat pelastuneet.

Se on oleva pyhä,
ja Jaakobin heimo perii perintönsä.

¹⁸ Jaakobin heimo on tuli
ja Joosefin heimo liekki,
mutta Eesaun heimo on kuin oljet.

Tulen liekki polttaa, nielee ne,
yksikään ei pääse pakoon
Eesaun heimosta.

Sillä Herra on puhunut.

¹⁹ Etelämaan asukkaat ottavat
perinnökseen Eesaun vuoren, ja
Alankomaan asukkaat filistealaisten
alueen. He ottavat perinnökseen
Efraimin maan ja Samarian
maan, Benjaminin ja Gileadin.

²⁰ Tästä israelilaisten joukosta
pakkosiirtolaisuuteen viedyt ottavat
perinnökseen kanaanilaisten alueen
Sarpatiin asti. Ja Jerusalemin
pakkosiirtolaiset, jotka ovat
Sefaradissa, ottavat perinnökseen
Etelämaan kaupungit. ²¹ Pelastajat
nousevat Siionin vuorelle
tuomitsemaan Eesaun vuorta.

Kuninkuus on oleva Herran.

JOONAN KIRJA

Joona pakenee Herran kutsua

1 Joonalle, Amittain pojalle, tuli tämä Herran sana: ² "Nouse ja mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sitä vastaan, koska sen pahuus on noussut minun kasvojeni eteen." ³ Mutta Joona nousi paetakseen Herran kasvojen edestä Tarsiiseen. Hän meni alas Jaafoon ja löysi laivan, joka oli lähdössä sinne. Suoritettuaan laivamaksun hän astui laivaan mennäkseen siinä Tarsiiseen, pois Herran kasvojen edestä.

Joona heitetään mereen

⁴ Mutta Herra heitti merelle rajun tuulen, ja merellä nousi niin ankara myrsky, että laiva uhkasi hajota. ⁵ Merimiehet alkoivat pelätä ja rupesivat itse kukin huutamaan avuksi jumalaansa. Keventääkseen laivaa he heittivät mereen kaiken tavarain, mitä laivassa oli. Mutta Joona oli mennyt alas laivan uumeniin ja käynyt makuulle ja nukkui nyt sikeästi. ⁶ Laivan päällikkö meni hänen luokseen ja sanoi: "Mitä – nukutko sinä? Nouse ja huuda avuksi jumalaasi. Ehkäpä se jumala välittää meistä, niin ettemme huku."

⁷ Merimiehet sanoivat toisilleen: "Tulkaa, heitetään arpa, että saamme tietää, kenen vuoksi tämä onnettomuus on meille tullut." He heittivät arpa, ja

arpa osui Joonaan. ⁸ Niin he sanoivat hänelle: "Kerrohan meille, kenen takia tämä onnettomuus on meille tullut. Millä asioilla olet ja mistä tulet? Mistä maasta ja kansasta sinä olet?" ⁹ Hän vastasi heille: "Minä olen heprealainen ja pelkään Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt meren ja kuivan maan."

¹⁰ Silloin miehet pelästyivät kovasti ja sanoivat hänelle: "Mitä oikein oletkaan tehnyt?" Miehet näet tiesivät, että Joona pakeni Herran kasvoja, koska hän oli kertonut sen heille. ¹¹ He sanoivat hänelle: "Mitä meidän on tehtävä sinulle, että meri tyyntyisi?" Meri näet myrskysi yhä raivokkaammin. ¹² Joona vastasi heille: "Ottakaa minut ja heittäkää mereen, niin meri tyyntyy teille. Minä tiedän, että tämä ankara myrsky on kohdannut teitä minun vuokseni."

¹³ Miehet soutivat voimiensa takaa päästäkseen takaisin kuivalle maalle mutta eivät onnistuneet, sillä myrsky yltyi yltymistään merellä. ¹⁴ He huusivat Herraa ja sanoivat: "Voi, Herra, älä anna meidän hukkua tämän miehen hengen tähden. Älä lue syyksemme viatonta verta, sillä sinä olet Herra ja sinä teet niin kuin itse tahdot." ¹⁵ Sitten he ottivat Joonan ja heittivät hänet mereen, ja meri asettui raivostaan. ¹⁶ Miehet pelkäsivät suuresti Herraa,

uhrasivat Herralle teurasuhrin ja tekivät lupauksia.

Joona rukoilee kalan vatsassa ja pelastuu

2 Mutta Herra käski suuren kalan nielaista Joonan, ja Joona oli kalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä.

² Joona rukoili Herraa, Jumalaansa, kalan vatsassa ³ ja sanoi:

"Minä huusin ahdistuksessani

Herraa,

ja hän vastasi minulle.

Tuonelan kohdussa minä

huusin apua,

ja sinä kuulit minun ääneni.

⁴ Sinä syöksit minut syvyyteen,

merten sydämeen,

ja virta ympäröi minut.

Kaikki sinun tyrskysi ja aaltosi

vyöryivät ylitseni.

⁵ Minä ajattelin:

'Minut on karkotettu sinun

silmiesi edestä.

Kuitenkin saan jälleen katsella

sinun pyhää temppeliäsi.'

⁶ Vedet saartoivat minut

sieluun saakka,

syvyys ympäröi minut,

kaislat kietoutuivat päähäni.

⁷ Minä vajosin alas vuorten

perustuksiin asti,

maan salvat sulkeutuivat ylitseni

ainiaaksi.

Mutta sinä nostit minut elävänä

haudasta,

Herra, minun Jumalani.

⁸ Kun sieluni nääntyi minussa,
minä muistin Herraa.

Rukoukseni tuli luoksesi sinun
pyhään temppeliisi.

⁹ Ne, jotka kunnioittavat turhia ja
tyhjänpäiväisiä jumalia,
hylkäävät armon, jota heille
tarjotaan.

¹⁰ Kiitosta laulaen minä tahdon
uhrata sinulle.

Mitä olen luvannut, sen
tahdon täyttää.

Pelastus tulee Herralta."

¹¹ Sitten Herra käski kalaa,
ja se oksensi Joonan
kuivalle maalle.

Joona julistaa Niinivessä

3 Joonalle tuli uudestaan Herran sana: ² "Nouse ja mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja julista sille se sanoma, jonka minä sinulle puhun."

³ Niin Joona nousi ja meni Niiniveen Herran sanan mukaan. Niinive oli suuri kaupunki Jumalan edessä, laidasta laitaan kolme päivänmatkaa. ⁴ Joona alkoi kulkea kaupungissa ensimmäistä päivänmatkaa ja julisti kulkiessaan: "Vielä neljäkymmentä päivää, ja Niinive hävitetään."

Kansa katuu ja saa armon

⁵ Niiniven miehet uskoivat Jumalaan, kuuluttivat paaston ja pukeutuivat säkkeihin, niin suuret kuin pienet.

⁶ Kun tieto tästä saavutti Niiniven kuninkaan, hän nousi valtaistuimeltaan,

riisui yltään viittansa, verhoutui säkkiin ja istuutui tuhkaan. ⁷Sitten hän antoi kuuluttaa Niinivessä: "Kuninkaan ja hänen ylimystensä käsky kuuluu: Älkööt ihmiset älköötäkään naudat, lampaat ja muut eläimet edes maistako mitään ruokaa tai juoko vettä. Älkööt eläimet käykö laitumella. ⁸Olkoot ihmiset ja eläimet säkkeihin puettuina ja huutakoot väkevästi Jumalan puoleen. Kääntykööt he itse kukin pois pahalta tieltään ja hylätkööt väkivallan, joka tahraa heidän käsiään. ⁹Kenties Jumala vielä katuu päätöstään ja kääntyy vihansa hehkusta, niin ettemme tuhoutu."

¹⁰Kun Jumala näki heidän tekonsa, että he kääntyivät pois pahalta tieltään, Jumala katui sitä pahaa, minkä hän oli sanonut tekevänsä heille, eikä toteuttanut sitä.

Joonaa suuttuu

4 Mutta Joonaa pahastui tästä kovin ja suuttui. ²Hän rukoili Herraa ja sanoi: "Voi, Herra! Enkö minä sitä jo sanonut, kun olin vielä omassa maassani? Siksihän minä kiirehdin pakenemaan Tarsiiseen. Minä näet tiesin, että sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala, pitkämielinen ja hyvin armollinen, ja että sinä kadut suunnittelemaasi onnettomuutta. ³Ja nyt, Herra, ota minun henkeni, sillä kuolema on minulle parempi kuin elämä." ⁴Herra vastasi: "Onko oikein, että suutut?"

Herra opettaa Joonaa

⁵Sitten Joonaa lähti kaupungista ja asettui kaupungin itäpuolelle. Hän teki sinne itselleen lehtimajan ja kävi istumaan sen sisälle varjoon, kunnes näkisi, mitä kaupungille tapahtuisi. ⁶Herra Jumala antoi risiinipensaaseen kasvaa Joonan yläpuolelle olemaan varjona hänen päänsä päällä ja vapauttamaan hänet hänen mielipahastaan. Joonaa iloitsi suuresti risiinipensaasta. ⁷Mutta seuraavana päivänä, aamun sarastaessa, Jumala lähetti madon kalvamaan risiinipensasta, niin että se kuivettui. ⁸Auringon noustua Jumala lähetti polttavan itätuulen, ja aurinko paahtoi Joonaa päähän, niin että hän oli nääntymäisillään. Silloin Joonaa toivotti itselleen kuolemaa ja sanoi: "Parempi on minulle kuolema kuin elämä."

⁹Mutta Jumala sanoi Joonalle: "Onko oikein, että suutut risiinipensaaseen vuoksi?" Joonaa vastasi: "Oikein on, että suutuin, vaikka kuolla pitäisi!" ¹⁰Niin Herra sanoi: "Sinä säälit risiinipensasta, josta et ole nähnyt vaivaa ja jota et ole kasvattanut, joka yhden yön lapsena syntyi ja yhden yön lapsena kuoli. ¹¹Enkö minä sitten säälisi Niiniveä, tuota suurta kaupunkia, jossa on enemmän kuin 120.000 ihmistä, jotka eivät tiedä, kumpi käsi on oikea ja kumpi vasen, ja lisäksi siellä on paljon eläimiä?"

MIIKAN KIRJA

Tuomio Samarialle ja Jerusalemlle

1 Herran sana, joka tuli mooresetilaiselle Miikalle Jootamin, Aahaksen ja Hiskian, Juudan kuninkaiden, päivinä. Tämän näyn hän näki Samariasta ja Jerusalemistä.

² Kuulkaa, kaikki kansat, kuuntele tarkoin maa ja kaikki, mitä sinussa on!

Olkoon Herra, Herra, todistaja teitä vastaan,

Herra pyhästä temppelistään.

³ Katso, Herra lähtee asumuksestaan, astuu alas ja kulkee maan kukkuloiden yli.

⁴ Vuoret sulavat hänen allaan, ja laaksot halkeavat kuin vaha tulen paahteessa.

Ne ovat kuin vedet, jotka syöksyvät jyrkännettä alas.

⁵ Jaakobin rikoksen tähden tapahtuu tämä kaikki ja Israelin heimon syntien tähden. Mistä on peräisin Jaakobin rikos? Eikö Samariasta! Entä mistä Juudan uhrikukkulat? Eivätkö Jerusalemistä!

⁶ Minä teen Samarian kiviröykkiöksi kedolle, viinitarhan istutusmaaksi. Minä syöksen laaksoon sen kivet ja paljastan sen perustukset.

⁷ Kaikki sen veistetyt kuvat särjetään, kaikki sen portonpalkat poltetaan tulella, kaikki sen jumalankuvat minä hävitän.

Portonpalkoista se on ne koonnut, ja portonpalkoiksi ne jälleen tulevat.

⁸ Tämän vuoksi tahdon valittaa ja vaikeroida, kulkea avojaloin ja alastomana, virittää valituslaulun kuin sakaalit, suruhuudon kuin strutsit.

⁹ Sillä parantumaton on Samarian haava.

Se ulottuu Juudaan asti, se tulee minun kansani porttiin, aina Jerusalemiin asti.

¹⁰ Älkää ilmoittako sitä Gatissa, älkää lainkaan itkekö.

Beet-Leafrassa minä kieriskelen tuhassa.

¹¹ Lähde matkaan, Saafirin asujatar, alasti ja häväistynä!

Ei lähde liikkeelle Saananin asujatar.

Beet-Eeselin valitus riistää teiltä turvapaikan.'

¹² Tuskaisesti odottaa hyvää Maarotin asujatar.

Mutta Herralta tulee onnettomuus Jerusalemin portille.

¹³ Valjasta hevoset vaunujen eteen,
Laakiin asujatar.

Tytär Siionin synnin alku olet sinä,
sillä sinussa tavattiin Israelin
rikokset.

¹⁴ Sen tähden sinä annat
erojislahjoja
Mooreset-Gatille.

Aksibin talot tuottavat pettymyksen
Israelin kuninkaille.

¹⁵ Minä tuon vieläkin perijän
sinulle,

Maaresan asujatar.

Adullamiin asti kulkee Israelin
kunnia.

¹⁶ Tytär Siion, leikkaa hiuksesi,
ajele pääsi kaljuksi lastesi tähden,
jotka olivat sinun ilosi.

Ajele pääsi laajalti kaljuksi kuin
korpipikotkalla,

sillä he kulkevat luotasi
pakkosiirtolaisuuteen.

Voi-huuto ahneille sortajille

2 Voi niitä, jotka miettivät turmiota
ja valmistelevat pahaa vuoteillaan!

Aamun valjettua he sen
toteuttavat,

sillä heillä on siihen valta.

² He himoitsevat pelloja ja
anastavat ne,

taloja ja ottavat ne haltuunsa.

He tekevät väkivaltaa miehelle

ja hänen talolleen,

miehelle ja hänen perintöösalleen.

³ Sen tähden, näin sanoo Herra:

"Katso, minä mietin onnettomuutta
tälle kansalle.

Siitä ette saa irti kaulaanne,
ettekä voi ylväästi astella.

Se on oleva paha aika.

⁴ Sinä päivänä teistä viritetään
pilkkalaulu,

sepitetään valitusvirsi,

jossa sanotaan:

'Meidät on perin hävitetty,
hän muuttaa kansani perintöosan.

Miksi hän ottaa sen minulta pois
ja jakaa peltomme luopioille?'

⁵ Sen tähden sinulla ei ole ketään,
joka heittäisi arpaa maaosuudesta
Herran seurakunnassa.

⁶ 'Älkää saarnatko', he saarnaavat,
'ei sellaisista saa saarnata,
eikö jo lopu häpäiseminen?'

⁷ Onko tämä Jaakobin
heimon puhetta?

Onko Herra äkkikipainen?

Tällaisiako ovat hänen tekonsa?

Eivätkö minun puheeni ole hyvät
sitä kohtaan, joka vaeltaa oikein?

⁸ Mutta aikoja sitten on
minun kansani

toiminut kuin vihollinen.

Vaatteiden päältä te riistätte viitan
niiltä, jotka kulkevat luottavaisesti,
jotka ovat palanneet sodasta.

⁹ Minun kansani naiset te
ajatte pois

kodeistaan, jotka ovat
heidän ilonsa.

Heidän pieniltä lapsiltaan te
riistätte
minun ihanuuteni ainiaaksi.
¹⁰ Nouskaa ja lähtekää pois!
Tässä ei ole leposijaa saastutuksen
tähden,
joka on tuottanut turmion,
parantumattoman turmion.
¹¹ Jos tulisi mies, joka tuulta
tavoittelisi
ja petollisuudessaan valehtelisi:
"Minä saarnaan sinulle viinistä
ja väkijuomasta",
siinä olisi saarnaaja tälle kansalle.

Herra kokoaa kansansa

¹² Totisesti, minä kokoan
sinut, Jaakob,
minä kerään tarkoin Israelin
jäännöksen.
Minä saatan heidät yhteen kuin
lampaat tarhaan,
kuin lauman laitumelleen,
on oleva ihmisten kohina.
¹³ Tien raivaaja käy heidän
edellään.
He raivaavat tiensä,
kulkevat portille ja lähtevät
siitä ulos.
Heidän kuninkaansa kulkee
heidän edellään,
ja Herra on heidän johtajanaan."

Tuomio päämiesten ja profeettojen vääryydelle

3 Minä sanoin:
Kuulkaahan, Jaakobin
päämiehet
ja Israelin heimon johtajat!
Eikö ole teidän asianne
tuntea oikeus?
² Te vihaatte hyvää
ja rakastatte pahaa,
raastatte ihmisiltä nahan päältä
ja lihan luista?
³ He syövät minun kansani lihan
ja nylkevät nahan heidän päältään,
murskaavat heidän luunsa,
paloittelevat heidät kuin pataan,
kuin lihan kattilaan.
⁴ Kerran he huutavat
Herran puoleen,
mutta hän ei vastaa heille.
Silloin hän kätkee heiltä kasvonsa,
koska he ovat tehneet pahoja töitä.
⁵ Näin sanoo Herra profeetoista,
jotka eksyttävät minun kansaani,
jotka huutavat: "Rauha teille!",
kun heidän hampaissaan on
purtavaa,
mutta julistavat pyhän sodan
sille, joka ei anna mitään heidän
suuhunsa.
⁶ Tämän vuoksi teille tulee yö,
vailla näkyjä,
teille tulee pimeys, vailla
ennustelua.

Näiltä profeetoilta laskee aurinko,
ja päivä pimenee heiltä.

⁷ Näkijät joutuvat häpeään,
ennustelijoiden kasvot kalpenevat.
Kaikki he peittävät partansa,
sillä Jumalan vastausta ei tule.

⁸ Mutta minä olen täynnä voimaa,
Herran Henkeä, oikeutta ja
väkevyyttä

ilmoittaakseni Jaakobille
sen rikokset

ja Israelille sen synnit.

⁹ Kuulkaa tämä, Jaakobin heimon
päämiehet

ja Israelin heimon johtajat,
te, jotka inhoatte oikeutta
ja väännätte vääräksi kaiken,
mikä on oikeaa,

¹⁰ te, jotka rakennatte Siionia
veriteoilla

ja Jerusalemia vääryydellä.

¹¹ Sen päämiehet jakavat oikeutta
lahjuksia vastaan,
papit opettavat maksusta,
ja profeetat ennustavat rahasta.
Kuitenkin he turvautuvat

Herraan sanoen:

"Eikö Herra ole meidän
keskellämme?

Ei meille tule onnettomuutta."

¹² Siitä syystä, teidän tähtenne,
Siion kynnetään pelloksi,
Jerusalemistä tulee kiviraunio
ja temppelivuoresta metsäinen
kukkula.

Tuleva rauhan valtakunta

4 Päivien lopulla Herran
temppelin vuori
seisoo lujana ylimpänä vuorista,
korkeimpana kukkuloista,
ja kansat virtaavat sinne.

² Monet kansat lähtevät liikkeelle
sanoen:

"Tulkaa, nouskaamme Herran
vuorelle,
Jaakobin Jumalan huoneeseen,
että hän opettaisi meille teitään
ja me vaeltaisimme hänen
polkujaan.

Sillä Siionista lähtee opetus,
Jerusalemistä Herran sana."

³ Hän tuomitsee monien
kansojen kesken,
hän säättää oikeutta väkeville
kansoille,
kaukasiin maihin saakka.
Ne takovat miekkansa auranteriksi
ja keihäänsä oksaveitsiksi.

Kansa ei nosta miekkaa
kansaa vastaan,
eivätkä ne enää opettele sotaa.

⁴ Jokainen istuu oman
viiniköynnöksensä alla
ja viikunapuunsa alla kenenkään
säikyttämättä.

Sillä Herran Sebaotin suu
on puhunut.

⁵ Kaikki kansat vaeltavat
kukin oman jumalansa nimessä.
Me vaellamme Herran,
Jumalamme, nimessä

aina ja ikuisesti.

⁶ Sinä päivänä, sanoo Herra,
minä tahdon koota ontuvat
ja tuoda yhteen hajalle ajetut
ja ne, joille olin tuottanut
onnettomuuden.

⁷ Minä teen ontuvista jäljelle
jääneiden joukon
ja kauas viedyistä väkevän kansan.
Herra on oleva heidän kuninkaansa
Siionin vuorella
nyt ja iankaikkisesti.

⁸ Ja sinä Karjatorni,
tytär Siionin kukkula!
Sinun luoksesi on tuleva,
on saapuva entinen valta,
tytär Jerusalemin kuninkuus.

Siion joutuu pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin

⁹ Ja nyt! Miksi huudat niin kovasti?
Eikö sinulla ole kuningasta,
onko sinulta kadonnut
neuvonantaja,
kun tuska valtaa sinut kuin
synnyttäjän?

¹⁰ Vääntelehdi ja voihi, tytär Siion,
kuin synnyttäjä,
sillä nyt sinun on lähdeävä
kaupungista,
asuttava kedolla ja mentävä
Baabeliin asti.

Siellä sinut pelastetaan,
siellä Herra lunastaa sinut
vihamiestesi käsistä.

¹¹ Nyt sinua vastaan kokoontuvat
monet kansat sanoen:

"Saastutettakoon se!

Katselkoot silmämme Siionin
häpeää!"

¹² Mutta he eivät tunne Herran
ajatuksia
eivätkä ymmärrä hänen
suunnitelmaansa,
sillä hän kokoaa heidät kuin lyhteet
puimatantereelle.

¹³ Nouse ja pui, tytär Siion,
sillä minä annan sinulle rautaiset
sarvet,
minä annan vaskiset sorkat,
ja sinä murskaat monet kansat.
Minä vihin Herralle, tuhon omaksi,
heidän väärän voittonsa,
kaiken maan Herralle heidän
rikkautensa.

¹⁴ Nyt kokoa joukkosi, sotajoukon
tytär!
Meitä piiritetään,
he lyövät kepillä poskelle Israelin
tuomaria.

Messias on lähtöisin Beetlehemistä

5 Mutta sinä, Beetlehem Efrata,
joka olet vähäinen olemaan
Juudan sukujen joukossa,
sinusta tulee minulle hän,
joka on oleva hallitsija Israelissa,
jonka alkuperä on muinaisuudesta,
iankaikkisista ajoista.

² Sen tähden hän antaa heidät
alttiiksi siihen aikaan asti,
jolloin synnyttäjä synnyttää.
Silloin jäljelle jääneet hänen
veljistään

palaavat israelilaisten luo.

³ Hän astuu esiin ja kaitsee heitä
Herran voimassa,
Herran, Jumalansa, nimen
ylhäisessä voimassa.

He asuvat rauhassa, sillä hän
on silloin suuri

aina maan ääriin saakka.

⁴ Ja hän on oleva rauha.
Jos Assur hyökkää maahamme,
jos se tunkeutuu palatseihimme,
me asetamme sitä vastaan
seitsemän paimenta
ja kahdeksan kansanjohtajaa.

⁵ He kaitsevat miekalla Assurin
maata,

Nimrodin maata sen omien
porttien luona.

Hän pelastaa meidät Assurin
vallasta,
jos se hyökkää meidän maahamme,
jos se astuu meidän alueellemme.

⁶ Jaakobin jäännös on oleva
monien kansojen keskellä
kuin kaste, joka tulee Herralta,
kuin sadekuuro ruohikolle.

Ei se viivy kenenkään vuoksi,
ei se odota ihmisiä.

⁷ Jaakobin jäännös kansojen
joukossa,
monien kansojen keskellä,
on kuin leijona metsän eläinten
joukossa,
kuin nuori leijona lammasmaumojen
keskellä.

Jos se hyökkää ja tallaa maahan

ja raatelee, ei pelastajaa ole.

⁸ Kohotkoon kätesi vihollisiasi
vastaan,
kaikki vihamiehesi joutukoot
tuhoon.

Herra hävittää epäjumalanpalveluksen

⁹ Sinä päivänä tapahtuu,
sanoo Herra,
että minä hävitän sinulta hevosesi
ja tuhoan sinun vaunusi.

¹⁰ Minä hävitän sinun maasi
kaupungit
ja hajotan maahan kaikki
linnoituksesi.

¹¹ Minä hävitän taikakalut käsistäsi,
eikä sinulla enää ole ennustelijoita.

¹² Minä hävitän sinun veistetyt
kuvasi
ja sinun patsaasi,
etkä sinä enää kumarru palvomaan
kättesi tekoa.

¹³ Minä revin juurineen
asera-tarhat sinun keskeltäsi
ja tuhoan sinun kaupunkisi.

¹⁴ Vihassa, tulisessa vihassa,
minä kosten
kansoille, jotka eivät minua
kuulleet.

Herra käy oikeutta kansansa kanssa

6 Kuulkaa, mitä Herra sanoo:
Nouse ja käy oikeutta
vuorten kuullen,
kukkulat kuulkooot sinun äänesi.

² Kuulkaa Herran oikeudenkäyntiä,
te vuoret,

ikiaikaiset maan perustukset.

Sillä Herralla on riita-asia

kansaansa vastaan,

Israelin kanssa hän käy oikeutta:

³ Minun kansani, mitä olen

sinulle tehnyt,

millä olen sinut väsyttänyt;

vastaa minulle!

⁴ Minä toin sinut pois Egyptin

maasta,

orjuuden pesästä sinut lunastin.

Minä lähetin Mooseksen

kulkemaan sinun edelläsi,

ja Aaronin ja Mirjamin.

⁵ Muista, kansani,

mitä oli mielessä Baalakilla,

Mooabin kuninkaalla,

ja mitä Bileam, Beorin poika,

hänelle vastasi.

Muista vaellustasi Sittimistä

aina Gilgaliin asti,

että käsittäisit Herran vanhurskaat
teot.

Mitä Herra vaatii ihmiseltä?

⁶ Mitä otan mukaani, kun käyn

Herran eteen,

kumarrun korkeuden Jumalan

eteen?

Käynkö hänen eteensä

polttouhreja tuoden,

vuoden vanhoja vasikoita?

⁷ Ovatko Herralle mieleen

tuhannet pässit,

kymmenettuhannet öljyvirrat?

Annanko esikoisen rikoksestani,

ruumiini hedelmän sieluni

syntiuhriksi?

⁸ Hän on ilmoittanut sinulle,

ihminen, mikä on hyvää.

Mitä muuta Herra sinulta vaatii,

kuin että teet sitä, mikä on oikein,

rakastat laupeutta

ja vaellat nöyrästi Jumalasi edessä?

⁹ Herran ääni huutaa kaupungille:

– se, jolla on ymmärrystä, pelkää

sinun nimeäsi –

Totelkaa vitsaa ja häntä, joka

on sen määrännyt.

Vääryys vie siunauksen

¹⁰ Vieläkö ovat jumalattoman

talossa

vääryyden aarteet

ja vajaa, kirottu eefa-mitta?

¹¹ Olisinko minä puhdas, jos

minulla olisi väärä vaaka

ja kukkarossa petolliset punnukset?

¹² Kaupungin rikkaat uhkuvat

väkivaltaa,

sen asukkaat puhuvat valhetta,

kieli heidän suussaan on pelkkää

petosta.

¹³ Niinpä minäkin lyön sinua

sairaudella,

teen sinut autioksi syntiesi tähden.

¹⁴ Sinä syöt, mutta et tule

kylläiseksi,

ja vatsassasi on tyhjyys.

Mitä otat talteen, sitä et

voi varjella,

ja minkä varjelet, sen minä annan

alttiiksi miekalle.

¹⁵ Sinä kylvät, mutta et leikkaa.
Sinä poljet oliiveja, mutta et
voitele itseäsi öljyllä,
viinirypäleitä, mutta et juo viiniä.

¹⁶ Mutta Omrin säädöksiä
noudatetaan
ja kaikkia Ahabin suvun tekoja
jäljitellään.
Heidän neuvojensa mukaan
te vaellatte.
Sen vuoksi minä teen sinut autioksi
ja jätän asukkaasi pilkattaviksi.
Te saatte kantaa kansani
häväistyksen.

Vääryys vie sekasortoon

7 Voi minua,
sillä minun käy kuin
hedelmänkorkoruussa,
kuin viinisadon jälkikorkoruussa:
ei ole rypälettä syödäkseni,
ei varhaisviikunaa, jota sieluni
kaipaa.

² Poissa ovat hurskaat maasta,
ei ole oikeamielisiä ihmisten
seassa.

Kaikki väijyvät verta,
pyydystävät verkolla toisiaan.

³ Pahantekoon kaksin käsin
yhteiseksi hyödyksi!
Päämies vaatii ja tuomari
tuomitsee maksusta –
mahtava puhuu julki sielunsa
himon.

Näin he punovat juoniaan.

⁴ Paras heistä on kuin orjantappura,

oikeamielisin pahempi kuin
okainen aita.
Tähystäjiesi ilmoittama koston
päivä kohtaa sinua.
Silloin he joutuvat sekasortoon.
⁵ Älkää uskoko ystävää,
älkää luottako uskottuun.
Vaimolta, joka sylissäsi lepää,
vartioi suusi ovet.
⁶ Sillä poika halveksii isää,
tytär nousee äitiään vastaan,
miniä anoppiaan vastaan.
Ihmisen vihamiehiä ovat hänen
perheensä jäsenet.

Langennut kansa saa armon

⁷ Mutta minä kohotan katseeni
Herraan,
odotan pelastukseni Jumalaa.
Minun Jumalani kuulee minua.
⁸ Älä iloitse minusta, viholliskansa!
Vaikka olen kaatunut, minä nousen.
Vaikka istun pimeydessä,
Herra on minun valoni.
⁹ Minä kannan nyt Herran vihaa,
sillä olen tehnyt syntiä
häntä vastaan.
Mutta vielä hän ajaa minun asiani
ja hankkii minulle oikeuden.
Hän tuo minut ulos valoon;
minä saan nähdä hänen
vanhurskautensa.
¹⁰ Viholliskansa saa sen nähdä,
ja häpeä peittää sen.
Sanoihan se minulle:
"Missä on Herra, sinun Jumalasi?"
Minun silmäni saavat katsella sitä,

kun se joutuu tallattavaksi
kuin katujen loka.

¹¹ Tulee päivä, jolloin sinun
muurisi rakennetaan;
sinä päivänä raja on kaukana.

¹² Sinä päivänä tullaan luoksesi
Assurista ja Maasorin kaupungeista,
Maasorista aina Eufratvirtaan,
merestä mereen, vuoresta
vuoreen.

¹³ Ja maa tulee autioksi
asukkaittensa tähden,
heidän töittensä hedelmän vuoksi.

¹⁴ Kaitse kansaasi sauvallasi,
perintölaumaasi,
joka asuu erillään metsässä,
keskellä Karmelia.
Käykööt he laitumella Baasanissa
ja Gileadissa

niin kuin muinaisina päivinä.

¹⁵ Niin kuin lähtönne päivinä
Egyptin maasta
minä annan teidän nähdä ihmeitä.

¹⁶ Sen näkevät kansat ja joutuvat
häpeään
kaikessa väkevyydessään.
He panevat käden suulleen,

heidän korvansa tulevat kuuroiksi.

¹⁷ He nuolevat tomua kuin käärme,
kuin maan matelijat.

Vavisten he tulevat ulos
varustuksistaan,
Herraa, meidän Jumalaamme,
he lähestyvät kauhuissaan,
he pelkäävät sinua.

¹⁸ Kuka on Jumala, sellainen
kuin sinä,
joka annat anteeksi pahat teot
perintösi jäännökselle
ja jätät rankaisematta heidän
rikoksensa?

Ei hän pidä vihaa iäti,
sillä hän haluaa olla armollinen.

¹⁹ Hän armahtaa meitä jälleen,
polkee maahan meidän
pahat tekemme.

Sinä heität meren syvyyteen
kaikki heidän syntinsä.

²⁰ Sinä osoitat Jaakobille
uskollisuutta,
Abrahamille armoa,
niin kuin olet isillemme vannonut
muinaisista päivistä alkaen.

NAHUMIN KIRJA

Jumalan tuomio ja armo

1 Ennustus Niinivestä. Elkosilaisen Nahumin näyn kirja.

² Herra on kiivas Jumala, hän on kostaja.

Herra kostaa, hän on täynnä vihaa.

Herra kostaa vihollisilleen ja pitää vihaa vihamiehilleen.

³ Herra on pitkämielinen ja suuri voimassaan,

ei Herra jätä rankaisematta.

Myrskyssä ja rajuilmassa käy

hänen tiensä,

pilvi on hänen jalkojensa tomu.

⁴ Hän nuhtelee merta ja kuivattaa sen,

hän antaa kaikkien virtojen ehtyä.

Baasan ja Karmel kuihtuvat, myös Libanonin kukoistus kuihtuu.

⁵ Vuoret järkkyvät hänen edessään, kukkulat sulavat.

Hänen kasvojensa voimasta

kohoa maa,

maanpiiri ja kaikki sen asukkaat.

⁶ Kuka voi seisoa hänen

kiivautensa edessä

ja kuka kestää hänen vihansa

hehkua?

Hänen vihastuksensa purkautuu

kuin tuli,

kalliot halkeavat hänen edessään.

⁷ Hyvä on Herra,

turvapaikka ahdistuksen päivänä.

Hän tuntee ne, jotka häneen turvaavat,

⁸ mutta vyöryvällä tulvalla hän tekee siitä paikasta lopun.

Vihamiehiään hän ahdistaa pimeydellä.

Tuomio Niinivelle, lupaus Juudalle

⁹ Mitä te juonittelette Herraa vastaan?

Hän kyllä tekee teistä lopun; ei nouse ahdistus kahta kertaa.

¹⁰ Sillä vaikka he olisivat yhteen kietoutuneita kuin

orjantappurat

ja yhtä märkiä viinistä kuin

heidän viininsä,

tuli syö heidät kokonaan kuin

kuivat oljet.

¹¹ Sinusta on lähtöisin se, jolla on paha mielessä

Herraa vastaan,

kelvoton neuvonantaja!

¹² Näin sanoo Herra:

Kuinka voimakkaita ja monilukuisia he ovatkin,

heidät niitetään pois, ja he häviävät.

Mutta jos minä olenkin

vaivannut sinua,

en minä sinua enää vaivaa.

¹³ Ja nyt,

minä murran hänen ikeensä sinun päältäsi

ja katkaisen sinun kahleesi.

¹⁴ Mutta sinusta Herra on
 antanut käskyn:
 Enää ei kasva nimellesi siementä.
 Jumalasi huoneesta minä hävitän
 veistetyt ja valetut kuvat.
 Minä hankin sinulle haudan,
 sillä sinä olet rauennut tyhjiin.

Niiniven hävitys

2 Katso, jo ovat vuorilla ilosanoman
 tuojan jalat,
 hänen, joka kuuluttaa rauhaa:
 "Juhli, Juuda, juhliasi,
 täytä lupauksesi,
 sillä enää ei tuo keltoton tule
 kimppuusi.

Hänet on kokonaan tuhottu."

² Hajottaja hyökkää sinua
 vastaan, Niinive!

Vartioi varustuksia,
 tähystä tietä,
 vyötä kupeesi,
 jännitä koko voimasi!

³ Herra palauttaa entiselleen
 Jaakobin suuruuden,
 niin myös Israelin suuruuden,
 vaikka ryöstäjät ovat niitä
 ryöstäneet

ja turmelleet niiden
 viiniköynnökset.

⁴ Hänen sankariensa kilvet
 hohtavat punaisina,
 soturit ovat purppurapukuiset.
 Teräksen tulta säihkyvät
 sotavaunut
 hänen varustautumisensa päivänä,

ja sypressikeihäät heiluvat.

⁵ Sotavaunut ajavat hurjasti
 kaduilla,
 syöksyvät toreilla sinne ja tänne.
 Ne ovat näöltään kuin soihdut,
 ne kiitävät kuin salamat.

⁶ Hän muistaa ylimyksensä.
 He kompastelevat kulkiessaan,
 kiiruhtavat kaupungin muurille.
 Suojakatos on pantu kuntoon,
⁷ virranpuoleiset portit on avattu.
 Palatsi menehtyy pelkoon.

⁸ Päätös on tullut:
 hänet on paljastettu ja viety pois.
 Kaupungissa orjattaret huokailevat,
 uikuttavat kuin kyyhkysen,
 takovat rintaansa.

⁹ Niinive on ollut kuin veden
 täyttämä lammikko

päiviensä alusta alkaen,
 mutta nyt vesi pakenee.
 "Seis! Pysähtykää!"

Mutta yksikään ei käänny takaisin.

¹⁰ Ryöstäkää hopeaa, ryöstäkää
 kultaa!

Loppumattomat ovat aarteet,
 runsain määrin kaikenlaisia
 kalleuksia.

¹¹ Tyhjänä, työpötyhänä,
 hävitettynä!

Sydän raukeaa, polvet tutisevat,
 kaikkien lanteet vapisevat,
 kaikkien kasvot kalpenevat.

¹² Missä on nyt leijonien makuusija,
 nuorten leijonien riistamaa,

jossa leijona kuljeskeli
naarasleijonineen
ja leijonanpentuineen kenenkään
pelottelematta?

¹³ Leijona raateli, mitä sen
pennut tarvitsivat,
ja surmasi naarasleijonilleen,
täytti luolansa saaliilla
ja asuinsijansa raatelemillaan.

¹⁴ Katso, minä käyn sinun
kimppuusi,
sanoo Herra Sebaot.
Minä poltan sinun sotavaunusi,
savuksi taivaalle,
nuoret leijonasi syö miekka.
Minä teen lopun maan päältä
sinun raatelustasi,
enää ei kuulla sanansaattajiesi
ääntä.

Verivelkojen kaupunki häpäistään

3 Voi veristä kaupunkia,
joka on täynnä valhetta,
tulvillaan väkivaltaa.

Ei taukoa raatelu!

² Kuuntele!

Ruoskat läiskyvät,
pyörät ryskyvät,
hevoset kiitävät,
vaunut hyppivät,
³ ratsumiehet rynnäköivät,
miekat välkkyvät,
keihäät salamoivat.

Paljon on kaatuneita,
läjittäin raatoja,
loputtomiin ruumiita!
Ruumiisiin kompastellaan.

⁴ Tämä tapahtuu tuon porton
suuren haureuden tähden,
ihanan ja suloisen, taitavan
velhottaren,
joka myi kansakunnat
haureudellaan,
sukukunnat velhouksillaan.

⁵ Katso, minä käyn sinun kimppuusi,
sanoo Herra Sebaot,
nostan vaatteesi liepeet
kasvojesi yli
ja näytän kansoille alastomuutesi,
valtakunnille häpeäsi.

⁶ Minä viskaan saastaa sinun
päällesi,
häpäisen sinut ja asetan sinut
kaikkien katseltavaksi.

⁷ Kaikki, jotka näkevät sinut,
pakenevat luotasi sanoen:
"Hävitetty on Niinive!
Kuka sitä surkuttelisi?
Mistä etsisin sinulle lohduttajia?"

Niiniven tuho on lopullinen

⁸ Oletko sinä parempi kuin
Noo-Aamon,
joka istui hallitsijana virtojen
varsilla

vetten ympäröimänä,
jolla oli virta varustuksena
ja virta muurina?

⁹ Kuus oli sen väkevyytensä
ja egyptiläiset, joilla ei ollut määrää.
Puut ja libyalaiset olivat sinun
tukenasi.

¹⁰ Mutta myös Noo-Aamon kulki
pakkosiirtolaisuuteen

vangiksi otettuna.

Sen pienet lapset murskattiin
kaikkien katujen kulmissa,
sen ylhäisistä miehistä heitettiin
arpaa,
kaikki sen mahtimiehet pantiin
kahleisiin.

¹¹ Myös sinä olet juopuva,
sinä vaivut pimeyteen.
Myös sinä etsit suojaa
vihamiehen uhatessa.

¹² Kaikki sinun linnoituksesi
ovat viikunapuita,
joissa on varhaisviikunoita:
jos niitä ravistellaan,
viikunat putoavat syöjän suuhun.

¹³ Sotaväkesi on naisia sinun
keskelläsi.
Selkoselällään ovat vihamiehillesi
maasi portit.

Tuli on kuluttanut salpasi.

¹⁴ Ammenna vettä piirityksen
varalta,
vahvista varustuksiasi.

Astu liejuun,
polje savea,
tartu tiilimuottiin.

¹⁵ Siinä sinut kuluttaa tuli,
mieikka sinut tuhoaa.
Se syö sinut niin kuin syövät
sirkantoukat,

vaikka lisääntyisit kuin sirkantoukat,
vaikka lisääntyisit heinäsiirkojen
tavoin.

¹⁶ Taivaan tähtiä lukuisammiksi
sinä olet tehnyt kauppiasi.
Heinäsiirkoina he ryöstävät
ja lentävät pois.

¹⁷ Virkamiehesi ovat kuin
heinäsiirkat,
kirjurisi ovat kuin siirkkaparvi,
joka asettuu kiviaidalle kylmänä
päivänä.

Auringon noustua ne lentävät pois,
eikä kukaan tiedä paikkaa,
missä ne ovat.

¹⁸ Sinun paimenesi ovat vaipuneet
uneen,

Assurin kuningas,
ylimyksesi ovat nukahtaneet.
Sinun väkesi on hajaantunut
vuorille,

eikä ole kuka heidät kokoaisi.

¹⁹ Ei ole lievitystä vammallesi,
parantumaton on sinun haavasi.
Kaikki, jotka sinusta kuulevat,
lyövät käsiään yhteen sinun
vuoksesi.

Sillä ketä ei olisi kohdannut
sinun pahuutesi kaiken aikaa?

HABAKUKIN KIRJA

Profeetan valitus: miksi Jumala sallii vääryyden?

1 Sanoma, jonka profeetta Habakuk
sai näyssä.

² Kuinka kauan, Herra, minun
täytyy huutaa apua,
etkä sinä kuule,
huutaa sinulle: "Väkivaltaa!"
etkä sinä pelasta?

³ Miksi annat minun nähdä
vääryyttä?

Miksi katselet vaiti pahantekoa?
Edessäni on hävitystä ja väkivaltaa.
On syntynyt riita, on noussut
vihanpito.

⁴ Sen tähden laki on heikko
eikä oikeus milloinkaan toteudu.
Jumalaton saartaa vanhurskasta,
sen tähden oikeus vääristyy.

Jumalan vastaus: kaldealaiset tulevat rankaisijoiksi

⁵ Katsokaa kansoja, katselkaa,
kauhistukaa ja ihmetelkää,
sillä minä teen teidän päivinänne
teon,

jota ette uskoisi, jos siitä
kerrotaisiiin.

⁶ Sillä katso, minä panen liikkeelle
kaldealaiset,
tuiman ja rajun kansan,
joka kulkee laajalti maassa

ja ottaa omakseen asuinsijat,
jotka eivät sille kuulu.

⁷ Se on kauhea ja pelottava,
se määrää itse oikeutensa
ja valtansa.

⁸ Panttereita nopeammat ovat
sen hevoset,
ne ovat ärhäkämpiä kuin
sudet illoin.

Sen ratsut kiitävät,
kaukaa tulevat sen ratsumiehet
kiitäen kuin kotka,
joka syöksyy syömään saalistaan.

⁹ Sen koko joukko tulee väkivallan
tekoon,
he kulkevat vääjäämättä eteenpäin.
He kokoavat vankeja kuin hiekkaa.

¹⁰ Kuninkaita se kansa pitää
pilkkanaan,
ruhtinaat ovat sille naurun aihe.
Se nauraa kaikille linnoituksille,
kasaa maata valliksi ja valloittaa ne.

¹¹ Sitten se kiittää tuulena ja
jatkaa kulkuaan,
mutta joutuu syynalaiseksi, tuo,
jonka jumalana on oma voima.

Profeetan valitus: Herra, miksi sinä vaikenet?

¹² Etkö sinä, Herra, ole ollut
ikiajoista asti?

Minun pyhä Jumalani, me
emme kuole.

Sinä, Herra, olet pannut tämän
tuomioksi,
sinä, kallio, olet asettanut tämän
kuritukseksi.

¹³ Sinun silmäsi ovat puhtaat,
sinä et voi katsoa pahaa,
et katsella vääryyttä.
Minkä tähden sinä katselet

vaieten petollisia,
kun jumalaton nielee
hurskaampansa?

¹⁴ Sinä teet ihmiset meren
kalojen kaltaisiksi,
kuin matelijoiksi, joilla ei ole
hallitsijaa.

¹⁵ Se kansa nostaa heidät kaikki
ylös koukulla,
vetää heidät verkkoonsa
ja kokoaa heidät pyydykseensä.
Sen tähden se iloitsee ja riemuitsee.

¹⁶ Sen tähden se uhraa verkolleen
ja polttaa suitsuketta
pyydykselleen.

Niiden ansiosta sen osuus
on rasvainen
ja sen ruoka mehevää.

¹⁷ Saako se yhä tyhjentää
verkkonsa,
surmata kansoja säälimättä?

**Jumalan vastaus:
vanhurskas elää uskostaan**

2 Minä seison vartiopaikallani,
asetun torniin ja tähystän
nähdäkseni, mitä hän minulle
puhuu,

minkälaisen vastauksen saan
valitukseeni.

² Herra vastasi minulle näillä
sanoilla:

"Kirjoita näky ja piirrä se selvästi
tauluihin,
niin että sen voi juostessakin
lukea."

³ Näky odottaa vielä aikaansa,
mutta se rientää päämääräänsä
eikä petä.

Jos se viipyy, odota sitä,
sillä varmasti se toteutuu eikä
myöhästy.

⁴ Katso, tuon miehen sielu on
paisunut, se ei ole vilpiton.
Mutta vanhurskas elää uskostaan.

Voi-huudot sortajille

⁵ Niin, viini on petollista.
Hän on röyhkeä mies,
mutta hän ei tule kestäämään.
Hän kyllä levittää kitansa
kuin tuonela
ja on kyltymätön kuin kuolema,
hän kokoaa omakseen kaikki kansat
ja haalii itselleen kaikki
kansakunnat.

⁶ Mutta ne kaikki keksivät hänestä
sananparren,
pilkallisen arvoituksen.
He sanovat: "Voi sitä,
joka hankkii paljon omaisuutta,
joka ei hänelle kuulu
– kuinkahan pitkäksi aikaa –
ja kasaa itselleen pantteja!

⁷ Eivätkö äkkiä nouse sinun
velkojasi,
eivätkö herää ne, jotka saavat
sinut vapisemaan?
Sinä joudut heidän
ryöstettäväkseen.
⁸ Niin kuin sinä ryöstit monia
kansakuntia,
niin ryöstävät sinua kaikki jäljelle
jääneet kansat
vuodatetun ihmisveren ja
väkivallan tähden, joka
on tehty maalle,
kaupungille ja kaikille sen
asukkaille.
⁹ Voi sitä, joka kiskoo väärää voittoa
oman talonsa hyväksi
tehdäkseen pesänsä korkealle,
pelastuakseen kovan onnen
kourista!
¹⁰ Sinä olet hankkeillasi tuottanut
häpeää huoneellesi,
kun tuhosit paljon kansoja,
ja niin olet tehnyt pahaa itsellesi.
¹¹ Sillä kivi seinästä huutaa
ja hirsi katosta vastaa.
¹² Voi sitä, joka rakentaa
kaupungin veriteoin,
perustaa kaupungin vääryyttä
käyttäen!
¹³ Katso, eikö tule Herralta
Sebaotilta se,
että kansat näkevät vaivaa
tulen hyväksi
ja kansakunnat väsyttävät itseään
tyhjän vuoksi?

¹⁴ Maa on oleva täynnä Herran
kunnian tuntemista,
niin kuin vedet peittävät meren.
¹⁵ Voi sinua, joka juotat
lähimmäisesi,
sekoitat juomaan myrkkyyäsi ja
juovutat hänet
nähdäksesi hänen alastomuutensa.
¹⁶ Sinä saat kylliksesi häpeää,
et kunniaa.
Juo sinäkin ja paljasta
ympärileikkaamattomuutesi.
Sinunkin kohdallesi kiertyy Herran
oikean käden malja,
kunniasi peittyy häpeään.
¹⁷ Sinut peittää Libanonille
tekemäsi väkivalta,
samanlainen hävitys, jolla säikytit
sen eläimet,
vuodatetun ihmisveren tähden
ja väkivallan tähden, jota on
tehty maalle,
kaupungille ja kaikille sen
asukkaille.
¹⁸ Mitä hyötyä on veistetystä
kuvasta,
siitä, että sen valmistaja
veistää sen?
Onko hyötyä valetusta kuvasta,
valheen opettajasta,
vaikka sen valmistaja luottaa siihen.
Hän tekee mykkiä epäjumalia!
¹⁹ Voi sitä, joka sanoo puulle:
'Herää!'
ja mykälle kivelle: 'Nouse!'
Sellainenko opettaisi?

Katso, kullalla ja hopealla se
on silattu,
mutta ei siinä mitään henkeä ole.
²⁰ Herra on pyhässä temppelissään,
vaietkoon hänen edessään
koko maa."

Profeetan rukous ja ylistys

3 Profeetta Habakukin rukous
valitusvirren tapaan.

² Herra, minä olen kuullut
sinulta sanoman,
ja minä pelkään, Herra.
Herätä tekosi eloon jo
näinä vuosina,
tee se jo näinä vuosina tunnetuksi.
Vihastuessasi muista laupeuttasi.

³ Jumala tulee Teemanista,
Pyhä Paaranin vuorelta.
Sela.

Hänen loistonsa peittää taivaat,
hänen ylistystään on maa täynnä.

⁴ Hänen hohteensa on kuin
auringon valo,
hänen käsistään lähtevät säteet.
Niihin kätkeytyy hänen voimansa.

⁵ Hänen edellään kulkee rutto,
polttava kuume tulee hänen
jäljessään.

⁶ Hän pysähtyy mittaamaan maata,
hän katsoo, ja kansat vavahtavat.
Ikiaikaiset vuoret menevät
murskaksi,

ikuiset kukkulat vaipuvat.
Hänen tiensä ovat iankaikkiset.

⁷ Onnettomuuden alla näen
Kuusanin majat,

Midianin maan telttakankaat
vapisevat.

⁸ Virtoihinko Herra on vihastunut?
Virtojako vihasi kohtaa,
merta suuttumukseksi,
kun ajat hevosillasi,
pelastukseksi vaunuilla?

⁹ Paljaaksi paljastettu on
sinun jousesi,
valat, vitsat, sana.
Sela.

Virroilla sinä halkaiset maan.

¹⁰ Vuoret näkevät sinut ja
vapisevat,
rankkasade valaa vettä,
syvyys antaa äänensä kuulua,
kohottaa kätensä korkealle.

¹¹ Aurinko ja kuu pysyvät
majassaan,
kun sinun loistavat nuolesi kiitävät,
sinun keihääsi salama hohtaa.

¹² Suuttumuksessasi sinä marssit
pitkin maata,
käyt puimaan kansoja vihassasi.

¹³ Sinä olet lähtenyt auttamaan
kansaasi,
pelastamaan voideltuasi.

Sinä murskaat pään jumalattoman
huoneesta,
paljastat perustukset kokonaan.
Sela.

¹⁴ Sinä lävistät heidän omilla
keihäillään
pään heidän satureiltaan,
jotka hyökkäävät myrskyn lailla
karkottamaan minua.

Se on heidän nautintonsa,
niin kuin söisivät kurjaa salassa.

¹⁵ Sinä ajat hevosillasi meren halki
paljojen vetten kuohuessa.

¹⁶ Minä kuulin tämän, ja minun
sisimpäni vapisee,
huuleni värisevät äänen pauhusta,
mätä menee luihini,
minä vapisen paikallani.
Minä odotan hiljaa ahdingon
päivää,
sen tuloa kansalle, joka
ahdistaa meitä.

¹⁷ Viikunapuu ei puhkea kukkaan,

eikä viiniköynnöksistä tule satoa,
öljypuun sato pettää,
pengerpellot eivät tuota syötävää.
Lampaat ovat kadonneet tarhasta,
eikä navetoissa ole karjaa.

¹⁸ Mutta minä riemuitsen Herrassa,
iloitsen pelastukseni Jumalassa.

¹⁹ Herra, Herra on minun voimani.
Hän tekee jalkani peuran
jalkojen kaltaisiksi
ja kuljettaa minua kukkuloillani.
Laulunjohtajalle. Minun
kielisoittimillani.

SEFANJAN KIRJA

Herran vihan päivä on lähellä

1 Herran sana, joka tuli Sefanjalle Juudan kuninkaan Joosian, Aamonin pojan, päivinä. Sefanja oli Kuusin poika, Kuusi oli Gedaljan, tämä Amarjan ja tämä Hiskian poika.

² Totisesti, minä poistan kaiken maan pinnalta, sanoo Herra.

³ Minä poistan ihmiset ja eläimet, minä poistan taivaan linnut ja meren kalat, viettelykset ja jumalattomat. Minä hävitän ihmiset maan pinnalta, sanoo Herra.

⁴ Minä ojennan käteni Juudaa vastaan ja kaikkia Jerusalemin asukkaita vastaan.

Minä hävitän tästä paikasta Baalin jäänteet, epäjumalanpappien nimet ja myös Herran papit.

⁵ Minä hävitän ne, jotka palvovat katoilla taivaan joukkoa, ja ne, jotka palvovat Herraa ja vannovat hänen kauttaan mutta vannovat myös Milkomin kautta,

⁶ ja myös ne, jotka ovat luopuneet seuraamasta Herraa, eivät etsi Herraa eivätkä häntä kysy.

⁷ Vaiti Herran, Herran edessä!

Lähellä on Herran päivä. Herra on valmistanut teurasuhrin ja pyhittänyt kutsumansa.

⁸ Herran teurasuhrin päivänä minä vaadin tilille ruhtinaat ja kuninkaanpojat ja kaikki, jotka ovat pukeutuneet vieraan maan vaatteisiin.

⁹ Minä vaadin sinä päivänä tilille kaikki kynnyksen yli hyppääjät, jotka täyttävät herransa huoneen väkivallalla ja petoksella.

¹⁰ Sinä päivänä, sanoo Herra, kuuluu huuto Kalaportilta ja valitus toisesta kaupunginosasta. Kukkuloilta kuuluu suuren hävityksen ryske.

¹¹ Valittakaa, te Huhmaren asukkaat, sillä tuhottu on kaikki kauppa käyvä väki, hävitetty kaikki hopean punnitsijat.

¹² Siihen aikaan minä tutkin lampuilla Jerusalemin ja vaadin tilille ne miehet, jotka makaavat rauhassa pohjasakkansa päällä ja sanovat sydämessään: "Ei Herra tee hyvää eikä pahaa."

¹³ Heidän omaisuutensa ryöstetään, ja heidän talonsa jäävät autioiksi.

He rakensivat taloja mutta eivät
saa asua niissä.
He istuttivat viinitarhoja mutta
eivät saa juoda niiden viiniä.
¹⁴ Lähellä on Herran suuri päivä!
Se on lähellä, se rientää nopeasti.
Kuule Herran päivän ääntä!
Silloin sankarit parkuvat surkeasti.
¹⁵ Se päivä on vihan päivä,
hädän ja ahdingon päivä,
tuhon ja hävityksen päivä,
pimeyden ja synkeyden päivä,
pilven ja sankan sumun päivä,
¹⁶ pasuunan ja sotahuudon päivä
varustettuja kaupunkeja ja korkeita
muurintorneja vastaan.
¹⁷ Minä saatan ihmiset ahdinkoon,
niin että he kulkevat kuin sokeat,
sillä he ovat tehneet syntiä
Herraa vastaan.
Heidän verensä vuodatetaan
kuin tomu
ja heidän sisäelimensä kuin
ulosteet.
¹⁸ Heidän hopeansa ja kultansa
ei voi heitä pelastaa
Herran vihan päivänä.
Hänen kiivautensa tulesta palaa
koko maa.
Lopun, äkkilopun,
hän tekee kaikista maan asukkaista.

Kehotus kääntymykseen

2 Kokoontukaa, tulkaa koolle,
te häpeämätön kansa,
² ennen kuin päätös on
toteutunut –

päivä kiittää pois kuin akanat –
ennen kuin päällemme tulee
Herran vihan hehku,
ennen kuin päällemme tulee
Herran vihan päivä.
³ Etsikää Herraa,
kaikki maan nöyrät,
te, jotka toimitte hänen oikeutensa
mukaan.
Etsikää vanhurskautta,
etsikää nöyryyttä,
ehkä saatte suojan Herran
vihan päivänä.

Filistealaisia vastaan

⁴ Gassa on oleva hylätty
ja Askelon autio,
Asdod ajetaan pois keskellä päivää
ja Ekron hävitetään perin pohjin.
⁵ Voi merenrannikon asukkaita,
kreettien kansaa!
Tämä on Herran sana sinulle,
Kanaan, filistealaisten maa:
minä tuhoan sinut, jäät
asukkaita vaille.
⁶ Meren rannikko on oleva
laitumina,
siellä on paimenten vesikuoppia
ja lammastarhoja.
⁷ Tuo seutu joutuu Juudan heimon
jäännökselle.
Siellä he laiduntavat,
Askelonin taloihin he asettuvat
iltaisin levolle.
Herra, heidän Jumalansa, pitää
heistä huolen
ja kääntää heidän kohtalonsa.

Mooabia, ammonilaisia ja kuusilaisia vastaan

⁸Minä olen kuullut Mooabin herjaukset
ja ammonilaisten pilkkapuheet,
joilla he ovat häväisseet
minun kansaani

ja ylvästelleet sen aluetta vastaan.

⁹Sen tähden, niin totta kuin
minä elän,
sanoo Herra Sebaot, Israelin
Jumala,
Mooab tulee Sodomian kaltaiseksi
ja ammonilaisten maa Gomorran
kaltaiseksi,
nokkospehkojen maaksi,
suolakuopaksi,
autioksi iankaikkisesti.
Kansani jäännös ryöstää niitä,
ja kansakuntani jäljelle jääneet
perivät ne.

¹⁰Tämä tapahtuu heidän ylpeytensä
vuoksi, siksi että he ovat herjanneet
Herran Sebaotin kansaa ja ylvästelleet
sitä vastaan.

¹¹Pelottava on Herra heille, sillä
hän nujertaa kaikki maan jumalat.
Kaikki kansojen saaret, kukin paikaltaan,
kumartuvat hänen edessään.

¹²Myös te kuusilaiset!
Teidätkin miekkani lävistää!

Assuria ja Niiniveä vastaan

¹³Hän ojentaa kätensä
pohjoista kohti

ja tuhoaa Assurin.

Hän tekee Niinivestä aution,
kuivan kuin aavikko.

¹⁴Sen keskellä makaa laumoja,
kaikkia villieläimiä joukoittain.
Pelikaani ja pöllö yöpyvät sen
pylväänpäissä.

Laulun ääntä ikkuna-aukoissa!
Kynnyksellä on autius,
setrilaudoituksen hän on
paljastunut.

¹⁵Tämä on se ilakoiva kaupunki,
joka asui turvassa,
joka sanoi sydämessään:
"Minä eikä ketään muuta!"
Kuinka autio siitä onkaan tullut,
villieläinten makuupaikka!
Jokainen, joka kulkee siitä ohi,
viheltää ja heiluttaa kättään.

Jerusalemia vastaan

3 Voi kapinallista ja saastaista,
voi väkivaltaista kaupunkia!

²Se ei kuunnellut puhetta,
ei ottanut ojennusta varteen.
Herraan se ei luottanut,
Jumalaansa se ei lähestynyt.

³Kaupungin päämiehet sen
muurien sisällä
ovat karjuvia leijonia.
Sen tuomarit ovat kuin sudet illalla,
he eivät säästä luutakaan aamuksi.

⁴Sen profeetat ovat holtittomia,
petollisia miehiä.
Sen papit saastuttavat pyhän
ja tekevät laille väkivaltaa.

⁵Herra on vanhurskas sen keskellä,

hän ei tee vääryyttä.

Joka aamu hän tuo valoon

oikeutensa,

ei se jää tulematta.

Mutta väärintekijä ei tunne häpeää.

⁶ Minä olen hävittänyt vieraat

kansat,

niiden muurinkulmat ovat autioina.

Minä olen tehnyt niiden kaduista

autioita,

niillä ei ole kulkijaa.

Niiden kaupungit on hävitetty,

ei ole ihmistä,

ei asukasta.

⁷ Minä sanoin: Jos vain pelkää

minua

ja otat varteen ojennuksen,

niin sinun asumustasi, tytär

Siion, ei hävitetä,

ei mitään siitä, mitä olen sinulle

määrännyt.

Kaikki heidän tekonsa olivat

kuitenkin pahoja varhaisesta

alkaen.

⁸ Sen tähden, odottakaa minua,

sanoo Herra,

odottakaa sitä päivää, jona minä

nousen saaliille.

Päätökseni on koota kansat,

tuoda yhteen valtakunnat,

vuodattaakseni niiden päälle

suuttumukseni,

kaiken vihani hehkun.

Minun kiivauteni tuli kuluttaa

koko maan.

Jäännös pelastuu

⁹ Silloin minä muutan puhtaiksi

kansojen huulet,

niin että ne kaikki huutavat

avuksi Herran nimeä,

palvelevat häntä rinta rinnan.

¹⁰ Tuolta puolen Kuusin virtojen

tuovat minun rukoilijani,

minun hajallaan asuva joukkoni,

minulle ruokauhreja.

¹¹ Sinä päivänä sinun ei tarvitse

hävetä

yhtäkään niistä teoista,

joilla olet rikkonut minua vastaan,

sillä silloin minä poistan sinun

keskuudestasi

ylvästelevät ilakoitsijasi,

etkä sinä sitten enää ylpeile minun

pyhällä vuorellani.

¹² Mutta minä jätän jäljelle sinun

keskuuteesi kansan,

joka on köyhä ja alhainen,

ja he turvautuvat Herran nimeen.

¹³ Israelin jäännös ei tee vääryyttä,

ei puhu valhetta,

heidän suussaan ei tavata

petollista kieltä.

He käyvät laitumella ja lepäävät

kenenkään säilyttämättä.

Herra on kuningas Siionissa

¹⁴ Riemuitse, tytär Siion,

puhkea huutoon, Israel.

Iloitse ja riemuitse kaikesta

sydämestäsi,

tytär Jerusalem.

¹⁵ Herra on poistanut sinun
tuomiosi,
raivannut pois vihollisesi.
Herra, Israelin kuningas, on
keskelläsi.
Ei sinun enää tarvitse pelätä
onnettomuutta.
¹⁶ Sinä päivänä sanotaan
Jerusalemille:
"Älä pelkää, Siion,
älkööt kätesi hervotko.
¹⁷ Herra, sinun Jumalasi, on
keskelläsi pelastava sankari.
Hän sinusta ilolla iloitsee,
hän on ääneti rakkaudessaan,
hän sinusta riemulla riemuitsee."
¹⁸ Ne, jotka murehtivat kaukana
juhlakokouksista,
ne minä kokoan; ovathan
he sinusta.
Häväistys on taakkana heillä.

¹⁹ Katso, siihen aikaan minä
vaadin tilille
kaikki sinun nöyryyttäjäsi.
Minä pelastan ontuvat,
karkotetut minä kokoan.
Minä teen heistä ylistettyjä ja
maineikkaita
jokaisessa maassa, jossa he elivät
häpeän alaisina.
²⁰ Siihen aikaan minä tuon
teidät takaisin,
siihen aikaan minä kokoan teidät.
Minä teen teidät maineikkaiksi
ja ylistetyiksi
kaikkien maan kansojen
keskuudessa,
kun minä käännän teidän
kohtalonne silmienne
nähdessä,
sanoo Herra.

HAGGAIN KIRJA

Kehotus temppelin rakentamiseen

1 Kuningas Daarejaveksen toisen vuoden kuudennessa kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, tuli tämä Herran sana profeetta Haggain kautta Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille, Sealtielin pojalle, ja ylipappi Joosualle, Joosadakin pojalle: ² Näin sanoo Herra Sebaot: Tämä kansa sanoo: "Ei ole vielä tullut aika rakentaa Herran huonetta." ³ Mutta profeetta Haggain kautta tuli tämä Herran sana:

⁴ "Onko sitten aika teidän asua paneloiduissa taloissanne, kun tämä talo on raunioina?"

⁵ Ja nyt, Herra Sebaot sanoo näin: Tarkatkaa elämääanne!

⁶ Te kylvätte paljon mutta saatte vähän satoa.

Te syötte, mutta ette tule kylläisiksi, te juotte, mutta janonne ei sammu, te pukeudutte, mutta teidän ei tule lämmin.

Palkkatyöläinen panee työnsä palkan

rikkinäiseen kukkaraan.

⁷ Näin sanoo Herra Sebaot: Tarkatkaa elämääanne!

⁸ Nouskaa vuorille, tuokaa puita ja rakentakaa temppeli,

niin minä miellyn siihen ja näytän kunniani, sanoo Herra.

⁹ Te luulette saavanne paljon mutta saatte vähän.

Te tuotte kotiin, mutta minä puhallan pois.

Minkä vuoksi? kysyy Herra Sebaot.

Minun huoneeni tähden; se on raunioina,

mutta te juoksette kukin oman huoneenne hyväksi.

¹⁰ Sen vuoksi taivas pidättää teiltä kasteen

ja maa pidättää satonsa.

¹¹ Minä olen kutsunut kuivuuden maahan,

vuorille ja viljapelloille,

viini- ja oliivitarhoille,

ja kaikelle, mitä maa tuottaa.

Se vaivaa ihmisiä ja eläimiä

ja kaikkea kätten työtä."

Rakennustyö aloitetaan

¹² Serubbaabel, Sealtielin poika, ja ylipappi Joosua, Joosadakin poika, ja koko jäljellä oleva kansa kuuntelivat Herran, Jumalansa, ääntä ja profeetta Haggain sanoja. Sitä varten Herra, heidän Jumalansa, oli hänet lähettänytkin. Ja kansa pelkäsi Herraa.

¹³ Haggai, Herran sanansaattaja, sanoi Herran lähettämänä kansalle: "Minä olen teidän kanssanne,

sanoo Herra." ¹⁴Ja Herra herätti Juudan käskynhaltijan Serubbaabelin, Sealtielin pojan, hengen ja ylipappi Joosuan, Joosadakin pojan, hengen ja koko muun kansan hengen. He tulivat koolle ja alkoivat tehdä työtä Herran Sebaotin, heidän Jumalansa, temppelin rakentamiseksi ¹⁵kuudennen kuun kahdentenakymmenentenäneljäntenä päivänä, kuningas Daarejaveksen toisena vuotena.

Uuden temppelin kunnia

2 S e i t s e m ä n n e s s ä kuussa, kuukauden kahdentenakymmenentenäyhdyntenä päivänä, tuli profeetta Haggain kautta tämä Herran sana:

²"Sano Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille, Sealtielin pojalle, ja ylipappi Joosualle, Joosadakin pojalle, ja muulle kansalle näin:

³Kuka teidän joukossanne on jäljellä niistä, jotka näkivät tämän temppelin entisessä kunniaassaan? Miltä se näyttää teistä nyt? Eikö se ole tyhjän veroinen teidän silmissänne?

⁴Mutta nyt, ole luja, Serubbaabel, sanoo Herra, ole luja, Joosua, Joosadakin poika, ylimmäinen pappi, ja ole luja, maan koko kansa, sanoo Herra. Tehkää työtä, sillä minä olen teidän kanssanne,

sanoo Herra Sebaot.

⁵Sen liiton sana, jonka minä tein teidän kanssanne Egyptistä lähtiessänne, ja minun Henkeni pysyvät teidän keskellänne.

Älkää pelätkö.

⁶Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Vielä vähän aikaa, ja minä järisytän taivaat ja maan, meren ja mantereen.

⁷Minä panen kaikki kansat vapisemaan.

Kaikkien kansojen kalleudet tulevat tänne, ja minä täytän tämän huoneen kunnialla,

sanoo Herra Sebaot.

⁸Minun on hopea ja minun on kulta,

sanoo Herra Sebaot.

⁹Tämän temppelin myöhempi kunnia

on oleva suurempi kuin aikaisempi, sanoo Herra Sebaot.

Tähän paikkaan minä annan rauhan, sanoo Herra Sebaot."

Pyhyys ja saastaisuus

¹⁰Yhdeksannen kuun kahdentenakymmenentenäneljäntenä päivänä, Daarejaveksen toisena vuotena, tuli profeetta Haggaille tämä Herran sana: ¹¹Näin sanoo Herra Sebaot: Pyydä papeilta opetusta, kysy heiltä:

¹² "Jos mies kantaa pyhää lihaa vaatteensa liepeessä ja koskettaa liepeellä leipää tai keittoa, viiniä tai öljyä tai mitä tahansa muuta ruokaa, tuleeko sekin pyhäksi?" Papit vastasivat: "Ei."
¹³ Haggai kysyi: "Jos joku kuolleesta saastunut koskettaa jotakin näistä, tuleeko ruoka saastaiseksi?" Papit vastasivat: "Tulee."

¹⁴ Silloin Haggai sanoi:
 "Sellaisia ovat nämä ihmiset, sellainen tämä kansa minun edessäni, sanoo Herra.
 Sellaisia ovat kaikki heidän kättensä työt ja se, mitä he siellä uhraavat. Saastaisia ne ovat."

Lupaus siunauksesta

¹⁵ Ja nyt, pankaa merkille, kuinka käy tästä päivästä eteenpäin.
 Kun ei vielä ollut pantu kiveä kiven päälle Herran temppelissä,
¹⁶ mentiin kahdenkymmenen mitan viljakasalle, mutta siellä oli vain kymmenen. Ja mentiin viinikuurnalle ammentamaan viittäkymmentä mittaa; siellä oli vain kaksikymmentä.
¹⁷ Minä löin teitä, kaikkia kättenne töitä, nokitähkällä, viljanruosteella ja rakeilla,

mutta yksikään teistä ei palannut luokseni, sanoo Herra.

¹⁸ Pankaa merkille, kuinka käy tästä päivästä eteenpäin, yhdeksännen kuun kahdennestakymmenen neljänneestä päivästä, Herran temppelin perustamispäivästä, lähtien. Pankaa merkille! ¹⁹ Onko aitassa enää siementä? Ja viiniköynnös, viikunapuu, granaattiomenapuu ja öljypuu, nekään eivät ole kantaneet hedelmää. Mutta tästä päivästä lähtien minä annan siunauksen.

Lupaus Serubbaabelille

²⁰ Herran sana tuli toistamiseen Haggaille kuukauden kahdentenakymmenenten neljäntenä päivänä. Se kuului näin:

²¹ Sano Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille:

"Minä panen järkkymään taivaat ja maan.

²² Minä kaadan kumoon kuningaskuntien valtaistuimet,

hävitän kansojen kuningaskuntien väkevyyden.

Minä kaadan kumoon vaunut ajajineen,

hevoset ja ratsastajat kaatuvat, mies toisensa miekkaan.

²³ Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä otan sinut, palvelijani Serubbaabel, Sealtielin poika, sanoo Herra, ja teen sinusta ikään kuin

sinettisormuksen. Sillä sinut minä olen
valinnut, sanoo Herra Sebaot."

SAKARJAN KIRJA

NÄKYJÄ TEMPPELIN RAKENTAMISEN AIKAAN, 1 – 8

Kehotus kääntymykseen

1 Daarejaveksen toisena hallitusvuotena, kahdeksannessa kuussa, tuli profeetta Sakarjalle, Berekjan pojalle, joka oli Iddon poika, tämä Herran sana:

² Herra oli ankarasti vihastunut teidän isiinne.

³ Sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot:

"Palatkaa minun luokseni, sanoo Herra Sebaot, niin minäkin palaan teidän luoksenne, sanoo Herra Sebaot.

⁴ Älkää olko isienne kaltaisia, joille entiset profeetat saarnasivat sanoen: 'Näin sanoo Herra Sebaot: Palatkaa pahoilta teiltänne ja pahoista teoistanne.' Mutta he eivät kuulleet, eivätkä he kuunnelleet minua, sanoo Herra.

⁵ Teidän isänne, missä he ovat? Entä profeetat, ovatko he eläneet ikuisesti?

⁶ Mutta minun sanani ja käskyni, jotka minä olen antanut palvelijoitteni profeettojen kautta –

eivätkö ne kohdanneet teidän isiänne?

Ja niin he kääntyivät ja sanoivat: 'Niin kuin Herra Sebaot aikoi meille tehdä, meidän vaelluksemme ja tekojemme mukaan, niin hän on meille tehnyt.'

Ensimmäinen näky: mies myrttien keskellä

⁷ Kahdentenakymmenentenäneljäntenä päivänä yhdennessätoista kuussa, joka on sebat-kuu, Daarejaveksen toisena vuotena, tuli profeetta Sakarjalle, Berekjan pojalle, Iddon pojanpojalle, tämä Herran sana:

⁸ Minä näin yöllä näyssä miehen, joka ratsasti punaruskealla hevosella. Hän seisahtui myrttien keskelle laaksoon, ja hänen jäljessään tuli punaruskeita, vaaleanruskeita ja valkoisia hevosia.

⁹ Minä kysyin: "Mitä nämä ovat, herrani?" Enkeli, joka puhui kanssani, vastasi minulle: "Minä näytän sinulle, mitä ne ovat." ¹⁰ Myrttien keskelle pysähtynyt mies sanoi: "Nämä ovat ne, jotka Herra on lähettänyt kulkemaan pitkin maata." ¹¹ Ne sanoivat Herran enkelille, joka oli pysähtynyt myrttien keskelle: "Me olemme kulkeneet pitkin maata, ja katso, koko maa on alallaan ja rauhassa." ¹² Herran enkeli sanoi: "Herra Sebaot, kuinka kauan kestää vielä, ennen kuin armahdat Jerusalemia

ja Juudan kaupunkeja, joihin olet ollut vihostunut nämä seitsemänkymmentä vuotta?" ¹³ Niin Herra vastasi enkelille, joka puhui minun kanssani, ja lausui hyviä, lohdullisia sanoja.

¹⁴ Enkeli, joka puhui kanssani, sanoi minulle: "Julista ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot:

Minä kiivailen Jerusalemin puolesta ja Siionin puolesta suurella kiivaudella.

¹⁵ Minä tunnen suurta vihaa itsevarmoja kansoja kohtaan, jotka pahensivat onnettomuutta, kun minä vähän vihastuin.

¹⁶ Sen tähden, näin sanoo Herra: Minä käännyin armahtaen Jerusalemin puoleen.

Minun temppelini rakennetaan sinne, sanoo Herra Sebaot, ja mittanuora jännitetään Jerusalemin yli.

¹⁷ Julista vielä ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä ovat kaupunkini ylitsevuotavia hyvydestä, ja vielä Herra lohduttaa Siionia ja valitsee vielä Jerusalemin."

Toinen näky: neljä sarvea ja neljä seppää

2 Minä kohotin katseeni ja näin neljä sarvea. ² Minä kysyin enkeliltä, joka puhui kanssani: "Mitä nämä ovat?" Hän sanoi minulle: "Nämä ovat ne sarvet,

jotka ovat hajottaneet ympäriinsä Juudan, Israelin ja Jerusalemin."

³ Sitten Herra näytti minulle neljä seppää. ⁴ Minä kysyin: "Mitä nämä ovat tulleet tekemään?" Hän vastasi näin: "Nuo sarvet ovat ajaneet Juudan niin hajalle, ettei yksikään mies voi nostaa päätään. Mutta nämä sepät ovat tulleet saattamaan ne pelon valtaan ja paiskaamaan maahan niiden kansojen sarvet, jotka ovat puskeneet Juudan maata hajottaakseen sen."

Kolmas näky: mies ja mittanuora

⁵ Sitten minä nostin katseeni ja näin miehen, jolla oli kädessään mittanuora.

⁶ Minä kysyin häneltä: "Minne olet menossa?" Hän vastasi: "Mittaamaan Jerusalemia nähdäkseni kuinka leveä ja kuinka pitkä se on." ⁷ Ja katso, enkeli, joka puhui minulle, lähti liikkeelle, ja toinen enkeli tuli häntä vastaan ⁸ ja sanoi hänelle: "Juokse sanomaan tuolle nuorelle miehelle:

Jerusalem on oleva muureja vailla ihmisten ja eläinten paljouden tähden.

⁹ Mutta minä olen, sanoo Herra, tulimuuri sen ympärillä ja kunnia sen keskellä.

¹⁰ Voi, voi! Paetkaa pohjoisesta maasta,

sanoo Herra!

Minä olen hajottanut teidät neljään taivaan tuuleen, sanoo Herra.

¹¹ Voi, Siion, pelastaudu,
sinä, joka asut tytär Baabelin luona!

¹² Näin sanoo Herra Sebaot:
Oman kunniani vuoksi minä olen
lähettänyt sinut
kansojen luo, jotka ovat teitä
saalistaneet.

Joka teihin koskee,
se koskee hänen silmäteräänsä.

¹³ Katso, minä kohotan käteni
heitä vastaan,
ja he joutuvat orjiensa saaliiksi.
Te tulette tietämään,
että Herra Sebaot on minut
lähettänyt.

¹⁴ Huuda riemusta ja iloitse,
tytär Siion!
Sillä minä tulen ja asun sinun
keskelläsi,
sanoo Herra.

¹⁵ Sinä päivänä monet kansat liittyvät
Heraan, ja niistäkin tulee minun
kansaani. Minä asun sinun keskelläsi,
ja sinä tulet tietämään, että Herra
Sebaot on lähettänyt minut luoksesi.

¹⁶ Herra ottaa Juudan perintöosakseen
pyhällä maaperällä ja valitsee jälleen
Jerusalemin.

¹⁷ Vaiti Herran edessä, kaikki liha!
Hän on lähtenyt liikkeelle pyhästä
asuinsijastaan."

Neljäs näky: Joosua Herran enkelin edessä

3 Enkeli näytti minulle ylipappi
Joosuan seisomassa Herran enkelin
edessä ja Saatanan seisomassa hänen

oikealla puolellaan häntä syyttämässä.

² Niin Herran enkeli sanoi Saatanalle:
"Herra nuhdelkoon sinua, Saatana.
Nuhdelkoon sinua Herra, joka on
valinnut Jerusalemin. Eikö tämä mies
ole kekäle, joka on tulesta temmattu?"

³ Joosua oli hyvin likaisissa vaatteissa, ja
hän seisoi enkelin edessä. ⁴ Enkeli sanoi
niille, jotka seisoivat hänen edessään:
"Riisukaa likaiset vaatteet hänen
yltään." Ja hän jatkoi: "Katso, minä
olen ottanut sinulta pois pahat tekosi,
ja minä puetan sinut juhla-vaatteisiin."

⁵ Minä sanoin: "Pantakoon puhdas
turbaani hänen päähänsä." Niin he
panivat puhtaan turbaanin hänen
päähänsä ja pukivat hänet puhtaisiin
vaatteisiin, Herran enkelin seisoessa
vierellä.

⁶ Herran enkeli vakuutti Joosualle:

⁷ "Näin sanoo Herra Sebaot:
Jos sinä kuljet minun teitäni
ja pidät huolen antamistani
palvelustehtävistä,
sinä saat myös tuomita minun
huonettani
ja vartioida esipihojani,
ja minä annan sinulle pääsyn tässä
seisovien joukkoon.

⁸ Kuule Joosua, ylimmäinen pappi,
sinä ja sinun ystäväsi, jotka
istuvat edessäsi.

Ennusmerkin miehiä he ovat,
sillä katso,
minä annan tulla palvelijani Vesan.

⁹ Katso, tässä on kivi, jonka
minä olen asettanut
Joosuan eteen.

Tässä yhdessä kivessä on
seitsemän silmää.

Katso, minä kaiverran siihen
kaiverrukset,

sanoo Herra Sebaot,

ja otan pois tämän maan

syllisyyden yhtenä päivänä.

¹⁰ Sinä päivänä, sanoo Herra
Sebaot, te kutsutte kukin ystävänne
viiniköynnöksen ja viikunapuun alle."

Viides näky: lampunjalka ja kaksi öljypuuta

4 Enkeli, joka oli puhunut kanssani,
palasi ja herätti minut niin kuin
joku herätetään unestaan. ² Hän sanoi
minulle: "Mitä sinä näet?" Minä
vastasin: "Näen lampunjalan, joka
on kokonaan kultaa, ja öljyastian
sen yläpuolella. Lampunjalassa on
seitsemän lamppua ja seitsemän
öljyputkea lamppuihin, jotka ovat
sen yläosassa. ³ Lampunjalan vieressä
on kaksi öljypuuta, toinen öljyastian
oikealla ja toinen vasemmalla puolella."
⁴ Minä kysyin enkeliltä, joka puhui
minun kanssani: "Mitä ne ovat,
herrani?" ⁵ Enkeli, joka puhui kanssani,
vastasi minulle: "Etkö tiedä, mitä ne
ovat?" Minä sanoin: "En, herrani." ⁶ Hän
sanoi minulle: Tämä on Herran sana
Serubbaabelille:

"Ei väellä eikä voimalla,

vaan minun Hengelläni,
sanoo Herra Sebaot.

⁷ Mikä sinä olet, sinä suuri vuori
Serubbaabelin edessä? Tasangoksi!
Hän on asettava paikoilleen
huippukiven
huutojen kaikuessa: 'Suosio,
suosio sille!'"

⁸ Sitten minulle tuli tämä Herran sana:

⁹ "Serubbaabelin kädet ovat laskeneet
tämän temppelin perustukset, ja hänen
kätensä saattavat sen valmiiksi. Ja
sinä tulet tietämään, että Herra
Sebaot on lähettänyt minut teidän
luoksenne. ¹⁰ Kuka piti vähäisenä
pienten alkujen päivää? He iloitsevat
nähdessään luotilangan Serubbaabelin
kädessä. Nuo seitsemän Herran silmää
tarkkailevat koko maata."

¹¹ Minä kysyin häneltä: "Mitä ovat
nämä kaksi öljypuuta lampunjalan
oikealla ja vasemmalla puolella?"

¹² Kysyin häneltä vielä: "Mitä ovat
nuo kaksi öljypuun terttua noiden
kahden kultaisen putken kohdalla, jotka
vuodattavat sisästäan öljyn kultaa?"

¹³ Hän vastasi minulle: "Etkö tiedä, mitä
ne ovat?" Minä vastasin: "En, herrani."

¹⁴ Hän sanoi: "Nämä ovat ne kaksi öljyllä
voideltua, jotka seisovat koko maan
Herran edessä."

Kuudes näky: lentävä kirjakäärö

5 Kun jälleen kohotin katseeni,
näin lentävän kirjakäärön. ² Enkeli
kysyi minulta: "Mitä sinä näet?"
Minä vastasin: "Minä näen lentävän

kirjakäärön, kaksikymmentä kyynärää pitkän ja kymmenen kyynärää leveän."

³ Hän sanoi minulle: "Tämä on kirous, joka kulkee yli koko maan. Tämän kirouksen mukaisesti siitä puhdistetaan pois jokainen varas, ja myös jokainen vannoskelija puhdistetaan siitä pois.

⁴ Minä lähetän liikkeelle kirouksen, sanoo Herra Sebaot, ja se menee varkaan kotiin ja sen kotiin, joka vannoo väärin minun nimessäni.

Kirous jää asumaan hänen kotiinsa ja tuhoaa sen, sekä hirret että kivet."

Seitsemäs näky: nainen eefa-mitassa

⁵ Sitten enkeli, joka oli puhunut kanssani, astui esiin ja sanoi minulle: "Nosta silmäsi ja katso! Mikä on tuo, joka on lähdössä liikkeelle?" ⁶ Minä sanoin: "Mikä se sitten on?" Hän vastasi: "Tämä on eefa-mitta, joka lähtee liikkeelle." Ja hän jatkoi: "Tämän näköisiä ne ovat kaikessa maassa."

⁷ Silloin lyijykansi kohosi, ja siellä istui nainen, eefa-mitan sisällä. ⁸ Enkeli sanoi: "Tämä on jumalattomuus." Ja hän sysäsi naisen sisälle eefa-mittaan ja paikaksi lyijypainon sen suulle.

⁹ Kun kohotin katseeni, näin, kuinka kaksi naista lähti liikkeelle. Heillä oli tuulta siivissään, ja heidän siipensä olivat kuin haikaran siivet. He kantoivat eefa-mittaa taivaan ja maan välillä.

¹⁰ Niin minä kysyin enkeliltä, joka puhui kanssani: "Minne he kuljettavat

eefa-mittaa?" ¹¹ Hän vastasi minulle: "He menevät rakentamaan sille asumusta Sinearin maahan. Kun se on valmis, eefa-mitta lasketaan sinne paikoilleen."

Kahdeksas näky: neljät vaunut

6 Kun jälleen kohotin katseeni, näin neljät vaunut, jotka lähtivät liikkeelle kahden vuoren välistä. Ne vuoret olivat vaskivuoria. ² Ensimmäisten vaunujen edessä oli punaruskeat hevoset, toisten edessä mustat hevoset, ³ kolmansien edessä valkoiset hevoset ja neljänsien vaunujen edessä oli täplikkäät, voimakkaat hevoset.

⁴ Minä kysyin enkeliltä, joka puhui kanssani: "Mitä nämä ovat, herrani?"

⁵ Enkeli vastasi minulle: "Nämä ovat neljä taivaan tuulta, jotka lähtevät liikkeelle seisottuaan koko maan Herran edessä. ⁶ Ne vaunut, joiden edessä on mustat hevoset, lähtevät pohjoiseen maahan, ja valkoiset lähtevät niiden perään. Täplikkäät lähtevät eteläiseen maahan."

⁷ Väkevät hevoset tulivat esille ja halusivat lähteä kulkemaan pitkin maata. Enkeli sanoi: "Menkää, kiertäkää maata!" Niin ne lähtivät kiertämään maata. ⁸ Sitten hän kutsui minut ja sanoi minulle: "Katso, nuo jotka lähtivät pohjoiseen maahan, saattavat minun Henkeni lepäämään pohjoisessa maassa."

Joosua Messiaan esikuvana

⁹ Minulle tuli tämä Herran sana:
¹⁰ Ota vastaan lahja pakkosiirtolaisilta Heldailta, Tobialta ja Jedajalta. Mene vielä samana päivänä Joosian, Sefanjan pojan, taloon, jonne he ovat tulleet Baabelista. ¹¹ Ota vastaan hopea ja kulta, tee kruunu ja pane se ylipappi Joosuan, Joosadakin pojan, päähän ¹² ja sano hänelle: Näin sanoo Herra Sebaot:

Katso, mies nimeltä Vesa!
 Omalta pohjaltaan hän versoo,
 ja hän rakentaa Herran temppelin.
¹³ Herran temppelin hän rakentaa,
 ja valtasuuruutta hän kantaa.
 Hän istuu ja hallitsee
 valtaistuimellaan.
 Hän on pappi valtaistuimellaan,
 ja rauhaisa yhteisymmärrys
 vallitsee niiden molempien
 välillä.

¹⁴ Kruunu on oleva muistona Herran temppelissä Heelemistä, Tobiasta ja Jedajasta sekä Sefanjan pojan suosiollisuudesta. ¹⁵ Kaukaa tulleet rakentavat Herran temppeliä. Ja te tulette tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut teidän luoksenne. Näin tapahtuu, jos te todella kuuntelette Herran, teidän Jumalanne, ääntä."

Paasto ja Herran sanan kuuleminen

7 Kuningas Daarejaveksen neljäntenä vuotena tuli Sakarjalle Herran

sana yhdeksännen kuun, kislev-kuun, neljäntenä päivänä. ² Beetel oli lähettänyt Sareserin ja Regem-Melekin miehineen rukoilemaan Herralta armoa ³ ja kysymään Herran Sebaotin temppelin papeilta ja profeetoilta: "Onko meidän viidennessä kuussa itkettävä ja elettävä pidättyvästi, niin kuin olemme tehneet jo vuosikausia?"

⁴ Silloin minulle tuli tämä Herran Sebaotin sana:

⁵ "Sano maan koko kansalle
 ja papeille näin:
 'Kun te olette paastonneet ja
 pitäneet valittajaisia
 viidennessä ja seitsemännessä
 kuussa,
 jo seitsemänäkymmenenä vuotena,
 niin minulleko te olette paastonne
 paastonneet?
⁶ Ja kun olette syöneet ja juoneet,
 niin ettekö te ole itsellenne
 syöneet ja juoneet?"

⁷ Eivätkö nämä ole ne sanat, jotka Herra julisti aikaisempien profeettojen kautta, kun Jerusalemin vielä oli asuttuna ja turvassa, ympärillään alaisensa kaupungit, ja myös Etelämaa ja Alankomaa olivat asuttuja?"

Tottelemattomuus tuo rangaistuksen

⁸ Sakarjalle tuli vielä tämä Herran sana: ⁹ Näin on Herra Sebaot sanonut:

Tuomitkaa oikea tuomio,
 ja osoittakaa laupeutta ja
 armahtavaisuutta

toinen toisellenne.

¹⁰ Leskeä ja orpoa,
muukalaista ja kurjaa älkää sortako,
älkääkä miettikö mielessänne
pahaa toisianne vastaan.

¹¹ Mutta he kieltäytyivät
kuuntelemasta, käänsivät minulle
uppiniskaisina selkänsä ja
tukkivat korvansa, etteivät kuulisi.

¹² Sydämensä he tekivät kovaksi kuin
timantti, etteivät kuulisi lakia eivätkä
niitä sanoja, jotka Herra Sebaot lähetti
Henkensä voimalla aikaisempien
profeettojen kautta. Sen vuoksi on
tullut Herran Sebaotin suuri viha.

¹³ Niin kuin he eivät kuunnelleet,
kun minä kutsuin, niin en minäkään
kuunnellut, kun he huusivat apua,
sanoo Herra Sebaot. ¹⁴ Myrskynä minä
karkotin heidät kaikkien kansojen
sekaan, joita he eivät tunteneet, ja
maa jäi heidän jälkeensä autioksi,
menijöitä ja tulijoita vaille. Ihanan
maan he tekivät autioksi."

Jerusalemien tuleva onnen aika

8 Sitten tuli tämä Herran Sebaotin
sana:

² "Näin sanoo Herra Sebaot:
Minä kiivailen Siionin puolesta
suurella kiivaudella,
suurella vihalla minä sen
puolesta kiivailen.

³ Näin sanoo Herra:
Minä palaan jälleen Siioniin
ja asun keskellä Jerusalemia.

Jerusalemia kutsutaan Uskolliseksi
kaupungiksi

ja Herran Sebaotin vuorta
Pyhäksi vuoreksi.

⁴ Näin sanoo Herra Sebaot:
Vielä on istuva vanhuksia,
miehiä ja naisia Jerusalemin
toreilla,

kullakin kädessään sauva
päiviensä paljouden vuoksi.

⁵ Kaupungin kadut tulevat täyteen
poikia ja tyttöjä;
he leikkivät sen toreilla.

⁶ Näin sanoo Herra Sebaot:
Jos tämä onkin niinä päivinä
ihmeellistä

tämän kansan jäännöksen silmissä,
pitäisikö sen olla ihmeellistä
minunkin silmissäni,

sanoo Herra Sebaot?

⁷ Näin sanoo Herra Sebaot:
Katso, minä pelastan kansani
itäisestä maasta

ja auringonlaskun maasta.

⁸ Minä tuon heidät,
ja he asuvat keskellä Jerusalemia.
He ovat minun kansani,
ja minä olen heidän Jumalansa,
uskollinen ja vanhurskas.

⁹ Näin sanoo Herra Sebaot:
Olkooot kätenne lujat,
teidän, jotka olette näinä aikoina
kuulleet nämä sanat
niiden profeettojen suusta,
jotka profetoivat sinä päivänä,

jona laskettiin Herran Sebaotin
huoneen perustus
tempppelin rakentamista varten.

¹⁰ Ennen sitä aikaa ei saatu palkkaa,
ei ihmisen työstä eikä
juhdan työstä.

Ei ollut menijällä eikä tulijalla
rauhaa ahdistajalta,
ja minä yllytin kaikki ihmiset
toinen toisensa kimppuun.

¹¹ Mutta nyt minä en enää kohtelee
tämän kansan jäännöstä
niin kuin entisinä päivinä,
sanoo Herra Sebaot.

¹² Sillä rauhan kylvö kylvetään,
viiniköynnös antaa hedelmänsä,
maa antaa satonsa ja taivas
kasteensa.

Tämän kansan jäännökselle
minä annan perintöosaksi
kaiken tämän.

¹³ Niin kuin te olette olleet
kirouksena kansojen seassa,
Juudan heimo ja Israelin heimo,
niin te tulette olemaan
siunauksena,
kun minä teidät pelastan.
Älkää pelätkö,
olkoot kätenne lujat.

¹⁴ Sillä näin sanoo Herra Sebaot:
Minulla oli mielessä tehdä teille pahaa,
kun teidän isänne vihoittivat minut,
sanoo Herra Sebaot, enkä minä sitä
katunut. ¹⁵ Näinä aikoina minulla taas
on mielessä tehdä hyvää Jerusalemile
ja Juudan heimolle. Älkää pelätkö.

¹⁶ Näin tehkää:

Puhukaa totta toinen toisellenne.
Tuomitkaa porteissanne oikein,
tuomitkaa rauhan tuomio.

¹⁷ Älkää hautoko mielessänne
pahaa toinen toisellenne
älkääkään rakastako väärää valaa.
Sillä kaikkia näitä minä vihaan,
sanoo Herra."

Pakanat etsivät Herraa

¹⁸ Sitten minulle tuli tämä Herran
Sebaotin sana:

¹⁹ "Näin sanoo Herra Sebaot:
Neljännen ja viidennen kuun paasto
ja seitsemännen ja kymmenennen
kuun paasto

on oleva Juudan heimolle iloa
ja riemua ja onnellista juhlaa.
Rakastakaa totuutta ja rauhaa!

²⁰ Näin sanoo Herra Sebaot:

Vielä tulee kansoja,
monien kaupunkien asukkaita.

²¹ Kaupungin asukkaat lähtevät
toiseen kaupunkiin

ja sanovat: 'Lähdetään yhdessä
anomaan Herralta armoa,
etsimään Herraa Sebaotia' –
'Minäkin tahdon lähteä!'

²² Monet kansat tulevat,
mahtavat kansakunnat,
Jerusalemiin etsimään Herraa
Sebaotia,

anomaan Herralta armoa.

²³ Näin sanoo Herra Sebaot: Niinä
päivinä kymmenen miestä erikielisistä

kansoista tarttuu juutalaisen miehen liepeeseen sanoen: 'Me tahdomme kulkea teidän mukanne, sillä me olemme kuulleet, että Jumala on teidän kanssanne.'"

JUMALAN VALTAKUNNAN TULEMINEN, 9 – 14

Pakanavaltojen sortuminen

9 Ennustus, Herran sana on Hadrakin maata vastaan, Damasko on sen lepopaikka:

"Herran silmä tarkkaa ihmisiä,
kaikkia Israelin heimoja

² ja Hamatia, joka on Damaskon
kanssa rajakkain,
sekä Tyyroa ja Siidonia, sillä ne
ovat sangen viisaat.

³ Tyyro on rakentanut itselleen
linnoituksen
ja kasannut kokoon hopeaa
kuin tomua

ja kultaa kuin katujen lokaa.

⁴ Katso, Herra valloittaa sen,
syöksee mereen sen voiman,
ja kaupunki tuhoutuu tulessa.

⁵ Sen näkee Askelon ja pelästyy,
ja Gassa, ja vapisee kovin.
Ekronkin vapisee, sillä sen toivo
joutuu häpeään.

Gassasta häviää kuningas,
eikä Askelonissa enää asuta.

⁶ Asdodissa asuu sekasikiöitä;

minä teen lopun filistealaisten
ylpeydestä.

⁷ Minä poistan veret Asdodin
suusta,
iljetykset hänen hampaittensa
välistä,
ja hänestäkin jää jäännös meidän
Jumalallemme.

Hän on oleva kuin sukuruhtinas
Juudassa,
ja Ekron on kuin jebusilainen.

⁸ Minä pystytän leirini suojaamaan
temppliäni
sotajoukoilta, jotka tulevat
ja menevät.
Sortaja ei enää kulje heidän
ylitseän,
sillä nyt minä itse pidän sitä
silmillä."

Siionin kuningas

⁹ "Iloitse suuresti, tytär Siion,
huuda riemusta, tytär Jerusalem.
Katso, kuninkaasi tulee sinun
luoksesi!

Vanhurskas ja voittaja hän on;
hän on nöyrä, hän ratsastaa aasilla,
aasintamman varsalla.

¹⁰ Minä hävitän sotavaunut
Efraimista

ja hevoset Jerusalemista.
Sodan jousi särjetään,
ja hän julistaa rauhaa kansoille.
Hänen hallitusvaltansa ulottuu
merestä mereen,

Euftratvirrasta aina maan ääriin asti.

¹¹ Ja sinä – liittosi veren tähden

minä päästän vankisi pois
vedettömästä kuopasta.
¹² Palatkaa takaisin linnoitukseen,
te vangit, joilla on toivo.
Tänäkin päivänä minä julistan:
kaksin verroin minä sinulle korvaan.
¹³ Minä jännitän Juudan jousekseni,
asetan siihen nuoleksi Efraimin
ja nostan sinun poikasi, Siion,
sinun poikiasi vastaan, Jaavan.
Minä teen sinut sankarin miekan
kaltaiseksi.
¹⁴ Herra näyttäytyy heidän
yläpuolellaan,
hänen nuolensa lähtee lentoon
kuin salama.
Herra, Herra puhaltaa pasuunaan
ja kulkee etelän myrskytuulissa.
¹⁵ Herra Sebaot suojaa heitä.
He nielevät vihollisensa ja
tallaavat linkokiviä.
He juovat ja meluavat kuin
viinin vallassa,
he ovat täynnä kuin uhrimaljat,
kuin alttarin kulmat.
¹⁶ Herra, heidän Jumalansa
pelastaa sinä päivänä heidät,
kansansa, lammaslaumansa.
He ovat kruunuun kiinnitettyjä
kiviä,
jotka välkehtivät yli hänen maansa.
¹⁷ Niin, kuinka ihanaa, kuinka
kaunista!
Vilja saa kukoistamaan nuorukaiset,
rypälemehu neitoset."

Herra lunastaa kansansa

10 "Pyytääkää Herralta sadetta,
kun on kevätsateen aika.
Herra tekee ukkospilvet
ja antaa teille sadekuurot,
kasvit jokaisen pellolle.
² Mutta kotijumalat puhuvat
valhetta,
tietäjät näkevät petollisia näkyjä,
kertovat joutavia unia
ja lohduttavat turhuuksilla.
Sen vuoksi kansa harhailee kuin
lammaslauma
ja kärsii vaivaa, kun ei ole paimenta.
³ Paimenia kohtaan syttyy
minun vihani,
johtokauriita minä rankaisen.
Herra Sebaot pitää huolen
laumastaan,
Juudan heimosta,
ja tekee siitä itselleen kuin
kuninkaallisen sotaratsun.
⁴ Siitä on lähtöisin kulmakivi,
siitä kiinnityspaalu,
siitä sotajousi,
siitä tulevat mahtimiehet kaikki.
⁵ He ovat kuin sankarit,
jotka sodassa polkevat katujen
lokaa.
He taistelevat, sillä Herra on
heidän kanssaan;
häpeään joutuvat hevosilla
ratsastajat.
⁶ Minä teen väkeväksi
Juudan heimon,
ja Joosefin heimon minä pelastan."

Minä annan heidän palata,
sillä minä olen armahtanut heidät,
ja he tulevat olemaan,
niin kuin en olisi heitä
hyljännytkään.

Sillä minä olen Herra, heidän
Jumalansa,

ja minä vastaan heille.

⁷ Efraim on oleva kuin sankari,
heidän sydämensä iloitsevat
kuin viinistä.

Heidän lapsensakin näkevät
sen ja iloitsevat,
heidän sydämensä riemuitsee
Herrassa.

⁸ Minä vihellän heille ja
kokoan heidät,
sillä minä olen heidät lunastanut.
Heistä tulee yhtä lukuisa kansa
kuin he olivat ennen.

⁹ Kun minä sirottelen heidät
kansojen sekaan,
he muistavat minua kaukaisissa
maissa.

He ja heidän lapsensa saavat elää
ja palata takaisin.

¹⁰ Minä tuon heidät takaisin
Egyptin maasta
ja kokoan heidät Assurista.
Minä vien heidät Gileadin maahan
ja Libanonille,

eivätkä nekään riitä heille.

¹¹ Hän kulkee ahdistuksen
meren läpi,
hän lyö meren aaltoja,
ja kaikki Niilin syvyudet kuivuvat.

Assurin ylpeys painetaan alas,
ja Egyptin valtikka väistyy pois.

¹² Mutta heidät minä teen
väkeviksi Herrassa.

Hänen nimessään he vaeltavat,
sanoo Herra."

Hyvä paimen ja mieletön paimen

11 Avaa ovesi, Libanon!
Tuli syö sinun setrиси.

² Valita, sypressi,
sillä setri on kaatunut,
nuo mahtavat on hävitetty.
Valittakaa, Baasanin tammet,
sillä sankka metsä on sortunut.

³ Kuule paimenten valitusta,
kun heidän ylpeytensä on hävitetty.
Kuule nuorten leijonien karjuntaa,
kun Jordanin tiheikkö on tuhattu.

⁴ Näin sanoi Herra, minun Jumalani:
"Paimenna teuraslampaita, ⁵ joita
niiden ostajat tappavat tuntematta
syyllisyyttä ja joista niiden myyjät
sanovat: 'Kiitetty olkoon Herra, minä
olen rikastunut.' Niiden paimenetkaan
eivät niitä sääli. ⁶ Sillä minä en enää
sääli maan asukkaita, sanoo Herra.
Minä annan ihmisten joutua toistensa
käsiin ja oman kuninkaansa käsiin. He
tuhoavat maan, enkä minä pelasta
ketään heidän käsistään."

⁷ Niinpä minä kaitsin teuraslampaita,
lampaista kurjimpia. Minä otin itselleni
kaksi sauva; toiselle annoin nimen
Suloisuus, toiselle nimen Yhteys.
Sitten minä paimensin lampaita.

⁸ Yhden kuukauden aikana minä hävitin

kolme paimenta, sillä minä menetin kärsivällisyyteni lampaita kohtaan, ja nekin tympääntyivät minuun. ⁹ Niin minä sanoin: "En minä enää teitä paimenna. Kuolkoon, joka kuolee, hävitköön, joka häviää, ja jäljelle jääneet syökööt toinen toisensa lihaa." ¹⁰ Ja minä otin sauvani Suloisuuden ja katkaisin sen purkaakseni liittoni, jonka olin tehnyt kaikkien kansojen kanssa.

¹¹ Sinä päivänä se purkaantui, ja niin lampaista kurjimmat, jotka olivat noudattaneet tahtoani, tulivat tietämään, että tämä oli Herran sana. ¹² Sitten minä sanoin heille: "Jos niin hyväksi näette, antakaa minulle palkkani; jos ette, niin olkaa antamatta." Niin he punnitsivat palkakseni kolmekymmentä hopearahaa. ¹³ Herra sanoi minulle: "Viskaa ne savenvalajalle, tuo kallis hinta, jonka arvoiseksi he ovat minut arvioineet." Silloin minä otin ne kolmekymmentä hopearahaa ja viskasin ne savenvalajalle Herran huoneessa. ¹⁴ Minä katkaisin toisenkin sauvani, Yhteyden, purkaakseni veljeyden Juudan ja Israelin väliltä. ¹⁵ Sitten Herra sanoi minulle: "Ota vielä itsellesi mielettömän paimenen varusteet. ¹⁶ Sillä katso, minä herätän maahan paimenen. Nääntyvästä hän ei pidä huolta, erilleen joutunutta hän ei etsi, loukkaantunutta hän ei paranna, pystyssä pysyvää hän

ei ruoki. Lihavien lihan hän syö ja halkaisee niiden sorkat.

¹⁷ Voi mieletöntä paimenta, joka lampaat hylkää!
Mieikka osukoon hänen käsivarteensa
ja oikeaan silmäänsä!
Kuivettukoon hänen käsivartensa,
ja sumentukoon hänen oikea silmänsä!"

Jerusalemien pelastus

12 Ennustus, Herran sana Israelista. Näin sanoo Herra, joka on levittänyt taivaat ja perustanut maan ja joka on luonut ihmisen hengen hänen sisimpäänsä:

² "Katso, minä teen Jerusalemien maljaksi, joka saa kaikki ympärillä olevat kansat horjumaan. Myös Juudan kohdalle se tulee, kun Jerusalemia piiritetään. ³ Sinä päivänä minä teen Jerusalemista raskaan kiven kaikkien kansojen tielle: kaikki, jotka sitä nostavat, repivät pahoin itsensä. Kaikki maan kansakunnat kokoontuvat sitä vastaan.

⁴ Sinä päivänä, sanoo Herra, minä lyön kaikki hevoset vauhkoudella ja niiden ratsastajat hulluudella. Juudan heimoa kohti minä avaan silmäni, mutta kaikki kansojen hevoset minä lyön sokeudella. ⁵ Silloin Juudan sukuruhtinaat sanovat sydämessään: 'Minun väkevyyteni ovat Jerusalemien asukkaat Herrassa Sebaotissa, heidän Jumalassaan.' ⁶ Sinä päivänä minä

teen Juudan sukuruhtinaat ikään kuin palavaksi hiiliastiaksi polttopuiden sekaan ja ikään kuin tulisoihduksi lyhteiden sekaan. He kuluttavat oikealta ja vasemmalta, kuluttavat kaikki kansat ympäriinsä. Jerusalemin saa yhä olla paikallaan – Jerusalemissa.

⁷ Herra vapauttaa ensin Juudan majat, etteivät Daavidin suku ja Jerusalemin asukkaat saisi suurempaa kunniaa kuin Juuda. ⁸ Sinä päivänä Herra suojelee Jerusalemin asukkaita. Kompastelevin heistä on sinä päivänä kuin Daavid, ja Daavidin suku on kuin jumalolento, kuin Herran enkeli heitä johtamassa.

⁹ Sinä päivänä minä tahdon hävittää kaikki kansat, jotka hyökkäävät Jerusalemia vastaan. ¹⁰ Mutta Daavidin suvun päälle ja Jerusalemin asukkaiden päälle minä vuodatan armon ja rukouksen hengen, ja he katsovat minuun, jonka ovat lävistäneet. He valittavat häntä niin kuin valitetaan ainokaista, murehtivat häntä katkerasti niin kuin murehditaan esikoista. ¹¹ Sinä päivänä pidetään Jerusalemissa suuret valittajaiset, sellaiset kuin olivat Hadadrimmonin valittajaiset Megiddon laaksossa. ¹² Maa pitää valittajaisia, kukin suku erikseen: Daavidin huone, hänen sukunsa, erikseen ja heidän naisensa erikseen; Naatanin huone, hänen sukunsa, erikseen ja heidän naisensa erikseen, ¹³ Leevin huone, hänen sukunsa, erikseen ja heidän naisensa erikseen; simeiläisten suku

erikseen ja heidän naisensa erikseen ¹⁴ ja kaikki muutkin suvut, kukin suku erikseen ja heidän naisensa erikseen."

Avoin lähde syntiä vastaan

13 "Sinä päivänä Daavidin suvulla ja Jerusalemin asukkailla on oleva avoin lähde syntiä ja saastaisuutta vastaan.

² Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä hävitän epäjumalien nimet maasta, eikä niitä enää muisteta. Myös profeetat ja saastaisuuden hengen minä ajan maasta pois. ³ Jos joku vielä profetoi, hänen isänsä ja äitinsä, hänen omat vanhempansa, sanovat hänelle: 'Sinä et voi jäädä eloon, koska olet puhunut valhetta Herran nimessä.' Ja hänen isänsä ja äitinsä, hänen omat vanhempansa, lävistävät hänet miekalla, kun hän profetoi.

⁴ Sinä päivänä profeetat häpeävät kukin näkyään, kun he profetoivat, eivätkä he valehdellakseen pue ylleen profeetan karvaista viittaa. ⁵ Profeetta sanoo: 'En ole profeetta vaan maatyöläinen, sillä eräs mies osti minut orjakseen jo nuoruudessani.' ⁶ Jos häneltä kysytään: 'Mitä ovat nuo haavat sinun käsiesi välissä?' hän vastaa: 'Minua lyötiin ystävieni huoneessa.'"

Paimenta lyödään, lauma hajoaa

⁷ "Herää, miekka, minun paimentani vastaan ja lähintä miestäni vastaan, sanoo Herra Sebaot.

Lyö paimenta,
ja lampaat joutukoot hajalleen.
Mutta minä käännän käteni
    pienimpiä kohti.
⁸Koko maassa käy näin,
    sanoo Herra:
kaksi osaa siitä hävitetään ja
    saa surmansa,
mutta kolmas osa siitä jää jäljelle.
⁹Sen kolmannen osan minä
    vien tuleen.
Minä puhdistan heidät niin kuin
    hopea puhdistetaan
ja koettelen heitä niin kuin
    kulta koetellaan.
He huutavat avuksi minun nimeäni,
ja minä vastaan heille.
Minä sanon: "Se on minun
    kansani",
ja se sanoo: "Herra, minun
    Jumalani."

Jerusalem Herran päivänä

14 Katso, Herran päivä tulee,
ja sinun saaliisi jaetaan
    sinun keskelläsi.

²"Minä kokoan kaikki kansat
sotaan Jerusalemiä vastaan.
Kaupunki valloitetaan,
talot ryöstetään,
naiset raiskataan,
puolet kaupungista lähtee
    pakkosiirtolaisuuteen,
mutta jäljelle jäävää kansaa ei
    hävitetä kaupungista."
³Mutta Herra lähtee liikkeelle ja
    sotii näitä kansoja vastaan

niin kuin sotimisensa päivänä,
    taistelun päivänä.

⁴Hänen jalkansa seisovat sinä päivänä
Öljymäellä, joka on Jerusalemin
edustalla, idän suunnalla. Öljymäki
halkeaa kahtia idästä länteen hyvin
suureksi laaksoksi: toinen puoli
vuorta siirtyy pohjoiseen ja toinen
etelään päin. ⁵Te pakenette minun
vuorteni väliseen laaksoon, sillä
vuorten välinen laakso ulottuu
Aasaliin asti. Te pakenette niin
kuin pakenitte maanjäristystä Ussian,
Juudan kuninkaan, päivinä.

Herra, minun Jumalani, tulee;
kaikki pyhät ovat sinun kanssasi.

⁶Sinä päivänä ei ole valoa,
on kylmä ja pakkanen.

⁷On tuleva päivä –
Herralta se on tunnettu.
Silloin ei vaihdu päivä ja yö;
illan tultua on vielä valoisaa.

⁸Sinä päivänä virtaavat
elävät vedet Jerusalemistä:
puolet niistä itäistä,
puolet läntistä merta kohti.
Näin tapahtuu kesät ja talvet.

⁹Herra on oleva kuningas
    koko maassa.

Sinä päivänä Herra on yksi
ja hänen nimensä yksi.

¹⁰Koko maa Gebasta Rimmoniin asti,
joka on Jerusalemin eteläpuolella,
muuttuu tasaiseksi kuin Aromaa.
Jerusalem kohoo korkealla
omalla paikallaan. Siellä asutaan

Benjaminin portilta ensimmäisen portin kohdalle asti, Kulmaportille, ja Hananelintornilta kuninkaan viinikuurnille asti. ¹¹Jerusalemassa asutaan, eikä sitä enää vihitä tuhon omaksi. Jerusalem asuu turvassa.

¹²Ja tämä on se vitsaus, jolla Herra lyö kaikkia niitä kansoja, jotka sotivat Jerusalemiä vastaan: hän mädättää heidän lihansa, kun he vielä seisovat jaloillaan, heidän silmänsä mätänevät kuopissaan, ja heidän kielensä mätänee heidän suussaan.

¹³Sinä päivänä tulee Herralta suuri hämminki heidän joukkoonsa. He käyvät käsiksi toinen toiseensa, nostavat kätensä toisiaan vastaan.

¹⁴Myös Juuda sotii Jerusalemissa.

Kaikkien kansojen rikkaudet
kootaan joka taholta:
kultaa, hopeaa ja vaatteita
hyvin paljon.

¹⁵Vitsaus kohtaa myös hevosia ja muuleja, kameleita ja aaseja ja kaikkia eläimiä, mitä noissa leireissä on – samanlainen vitsaus.

¹⁶Mutta kaikki jäljelle jääneet niistä kansoista,

jotka hyökkäsivät Jerusalemiä vastaan,

kulkevat vuosi vuodelta sinne ylös palvoakseen kuningasta, Herraa

Sebaotia,

ja viettääkseen lehtimajanjuhlaa.

¹⁷Niille maan suvuista, jotka eivät lähde ylös Jerusalemiin palvomaan kuningasta, Herraa Sebaotia, ei tule sadetta. ¹⁸Jos egyptiläisten suku ei lähde sinne ylös, ei sadetta tule heillekään. Heitäkin kohtaa sama vitsaus, jolla Herra lyö niitä kansoja, jotka eivät lähde sinne ylös viettämään lehtimajanjuhlaa. ¹⁹Tämä on oleva egyptiläisten synnin palkka ja kaikkien niiden kansojen synnin palkka, jotka eivät lähde sinne ylös viettämään lehtimajanjuhlaa.

²⁰Sinä päivänä hevosten kulkusissa on kirjoitus: "Pyhitetty Herralle". Ja padat Herran huoneessa ovat kuin vihmontamaljoja, jotka ovat alttarin edessä. ²¹Jokainen pata Jerusalemissa ja Juudassa on oleva pyhitetty Herralle Sebaotille, ja kaikki, jotka tulevat uhraamaan, ottavat ne ja keittävät niissä. Eikä sinä päivänä enää ole yhtään kaupustelijaa Herran Sebaotin huoneessa.

MALAKIAN KIRJA

Israelin kiittämättömyys

1 Ennustus, Herran sana Israelille
Malakian kautta.

² Minä olen rakastanut teitä,
sanoo Herra.

Mutta te sanotte:

"Miten sinä olet osoittanut
rakkautesi meihin?"

Eikö Eesau ollut Jaakobin veli?
sanoo Herra.

Jaakobia minä rakastin,
³ mutta Eesauta vihasin.

Minä tein hänen vuorensa autioiksi
ja annoin hänen perintöosansa
aavikon sakaaleille.

⁴ Edom sanoo: "Meidät on
murskattu,
mutta me rakennamme jälleen
rauniopaikat."

Herra Sebaot sanoo näin:
"Rakentakoot, mutta minä
revin maahan."

Heitä kutsutaan jumalattomuuden
maaksi
ja kansaksi, jota Herra vihaa
ikuisesti.

⁵ Teidän silmänne saavat sen
nähdä, ja te sanotte:
"Herra on suuri yli Israelin rajojen."

Herralle eivät kelpaa saastaiset uhrin

⁶ Poika kunnioittaa isäänsä
ja palvelija herraansa.

Mutta jos minä olen isä,
missä on minun kunnioitukseni?

Ja jos minä olen Herra,
missä on minun pelkoni?
sanoo Herra Sebaot teille,
te papit, jotka halveksitte
minun nimeäni.

Mutta te kysytte:

"Miten me olemme halveksineet
sinun nimeäsi?"

⁷ Tehän tuotte minun alttarilleni
saastunutta leipää.

Mutta te kysytte:

"Miten me olemme sinut
saastuttaneet?"

Siten, että sanotte:

"Herran pöytä on halpa-arvoinen."

⁸ Kun tuotte uhriksi sokean eläimen,
eikö se ole paha asia?

Kun tuotte uhriksi ontuvan
ja sairaan,

eikö se ole paha asia?

Viepä se maaherrallesi!

Onko hän tyytyväinen sinuun,
onko hän sinulle suosiollinen?
sanoo Herra Sebaot.

⁹ Lepyttäkää siis Jumalaa,
että hän armahtaisi meitä.
Tuollaisia ovat teidän kättenne
annit!

Olisiko hän teille suosiollinen,
sanoo Herra Sebaot.

¹⁰ Kunpa teidän joukossanne olisi joku, joka sulkisi ovet, ettette turhaan sytyttäisi tulta alttarilleni!
Minä en ole mieltynyt teihin, sanoo Herra Sebaot, enkä hyväksy ruokauhria teidän kädestänne.

¹¹ Auringonnousun maista aina auringonlaskun seuduille asti on minun nimeni oleva suuri kansojen keskuudessa. Joka paikassa uhrataan suitsuketta minun nimeni kunniaksi ja tuodaan puhdas ruokauhri. Minun nimeni on oleva suuri kansojen keskuudessa, sanoo Herra Sebaot.
¹² Mutta te häpäisette sen, kun sanotte: "Herran pöytä on saastainen ja sen hedelmän syöminen arvotonta." ¹³ Ja te sanotte: "Voi mikä vaiva!" ja pidätte sitä turhana, sanoo Herra Sebaot. Te tuotte ryöstettyjä, ontuvia ja sairaita eläimiä uhrilahjaksi. Minäkö suostuisin ottamaan ne vastaan teidän kädestänne? sanoo Herra. ¹⁴ Kirottu olkoon petturi, jolla on laumassaan kelvollinen uros ja joka on tehnyt lupauksen, mutta uhraakin Herralle viallisen. Sillä minä olen suuri kuningas, sanoo Herra Sebaot, ja minun nimeäni pelätään kansojen keskuudessa.

Varoitus papeille

2 Ja nyt, tämä käsky on teille, te papit!
² Jos ette kuuntele minua ja paina sydämeenne, niin että annatte kunnian minun nimelleni, sanoo Herra Sebaot,

minä lähetän teitä vastaan kirouksen ja kiroan teidän saamanne siunaukset. Minä olenkin ne jo kironnut, sillä te ette ole painaneet tätä sydämeenne.

³ Minä kiroan teidän jälkeläisenne. Minä heittelen sontaa teidän kasvoillenne,

teidän juhlahuhrienne sontaa, ja samaan tunkioon teidät itsennekin kannetaan.

⁴ Niin te tulette tietämään, että minä olen teille lähettänyt tämän käskyn, jotta minun liittoni Leevin kanssa pysyisi voimassa, sanoo Herra Sebaot.

⁵ Minun liittoni Leevin kanssa oli elämä ja rauha, ja minä annoin ne hänelle, että hän pelkäisi minua. Ja hän pelkäsi minua ja vapisi nimeni edessä.

⁶ Oikea opetus oli hänen suussaan, eikä vääryyttä tavattu hänen huuliltaan.

Rauhaisasti ja vakaasti hän vaelsi kanssani, ja monet hän käänsi pois synnistä.

⁷ Papin huulten tulee säilyttää tieto, hänen suustaan etsitään opetusta. Hän on Herran Sebaotin sanansaattaja.

⁸ Mutta te olette poikenneet tieltä, ja opetuksenne on saanut monet kompastumaan.

Te olette turmelleet Leevin liiton,

sanoo Herra Sebaot.

⁹ Niinpä minäkin teen teistä
halveksittuja
ja alhaisia kaiken kansan silmissä,
koska te ette noudata
minun teitäni,
vaan katsotte opetuksessanne
henkilöön.

Varoitus uskottomuudesta

¹⁰ Eikö meillä kaikilla ole sama Isä?
Eikö sama Jumala ole
meidät luonut?
Miksi me olemme uskottomia
toisillemme

ja häpäisemme isiemme liiton?

¹¹ Juuda on ollut uskoton,
iljettäviä tekoja on tehty
Israelissa ja Jerusalemissa.
Juuda on häväissyt Herran
pyhäkön, jota Herra
rakastaa, ja ottanut avioksi
vieraan jumalan tyttäriä.

¹² Hävittäköön Herra siltä
mieheltä, joka näin tekee,
Jaakobin majoista valvojan
ja vastaajan ja Herran
Sebaotin uhrilahjan tuojan.

Herra vihaa hylkäämistä

¹³ Ja toisekseen te teette näin:
te peitätte kyynelillä Herran
alttarin,
ja itkulla ja huokauksilla,
kun hän ei enää käänny
uhrilahjojen puoleen

eikä suostu ottamaan mitään
teidän kädestänne.

¹⁴ Mutta te kysytte:
"Minkä tähden?"

Sen tähden, että Herra on todistaja
sinun ja nuoruutesi vaimon välillä,
jolle sinä olet ollut uskoton,
vaikka hän on sinun kumppanisi,
aviovaimosi.

¹⁵ Niin ei tee yksikään, jolla on
jäännöskin Hengestä.

Mutta entä se yksi?
Hän pyrki saamaan Jumalan
lupaamia jälkeläisiä.

Olkaa siis valppaita hengessänne
älkääkä olko uskottomia
nuoruutenne vaimolle.

¹⁶ Sillä minä vihaan hylkäämistä,
sanoo Herra, Israelin Jumala.

Minä vihaan sitä,
joka verhoaa vaatteensa
vääryydellä,
sanoo Herra Sebaot.

Olkaa siis valppaita hengessänne
älkääkä olko uskottomia.

Tuomion Jumala ilmestyy

¹⁷ Te olette väsyttäneet Herran
puheillanne.
Mutta te kysytte: "Miten me
olemme hänet väsyttäneet?"
Siten, että sanotte: "Jokainen,
joka tekee pahaa,
on hyvä Herran silmissä,
ja sellaisille hän on suosiollinen",
tai: "Missä on tuomion Jumala?"

3 Katso, minä lähetän
 sanansaattajani,
 hän raivaa tietä minun edelläni.
 Äkkiä tulee temppeliinsä Herra,
 jota te etsitte,
 ja liiton enkeli, jota te kaipaatte.
 Katso, hän tulee,
 sanoo Herra Sebaot.
² Mutta kuka kestää hänen
 tulemisensa päivän
 ja kuka voi seistä horjumatta,
 kun hän ilmestyy?
 Sillä hän on kuin kultasepän tuli,
 kuin pesijäin saippua.
³ Hän istuu ja sulattaa, puhdistaa
 hopean. Hän puhdistaa Leevin pojat,
 jalostaa heidät kuin kullan ja hopean,
 niin että he tuovat Herralle uhrilahjoja
 vanhurskaudessa. ⁴ Silloin Juudan ja
 Jerusalemin uhrilahjat ovat Herralle
 mieluisia niin kuin muinaisina päivinä
 ja entisinä vuosina.

⁵ Minä tulen teidän luoksenne
 pitämään tuomiota.
 Tulen kiiruusti todistajaksi
 noitia, avionrikkokkia ja
 väärinvannoja vastaan
 ja niitä vastaan, jotka
 sortavat palkkalaista
 palkanmaksussa,
 sortavat leskeä ja orpoa,
 vääntävät vääreksi muukalaisen
 asian
 eivätkä pelkää minua,
 sanoo Herra Sebaot.

Tuokaa täydet kymmenykset

⁶ Minä, Herra, en muutu,
 ettekä tekään, Jaakobin lapset,
 ole lopettaneet:
⁷ isienne päivistä asti te olette
 poikenneet minun
 käskyistäni
 ettekä ole noudattaneet niitä.
 Palatkaa minun luokseni, niin minä
 palaan teidän luoksenne,
 sanoo Herra Sebaot.
 Mutta te kysytte: "Missä asiassa
 meidän on palattava?"
⁸ Riistääkö ihminen Jumalalta?
 Te kuitenkin riistätte minulta.
 Mutta te kysytte: "Missä asiassa
 me riistämme sinulta?"
 Kymmenyksissä ja uhrilahjoissa!
⁹ Te olette kirouksella kirotut,
 koko kansa,
 kun te riistätte minulta.
¹⁰ Tuokaa täydet kymmenykset
 varastuhuoneeseen,
 että minun huoneessani
 olisi ruokaa.
 Koetelkaa näin minua,
 sanoo Herra Sebaot.
 Totisesti, minä avaan teille
 taivaan ikkunat
 ja vuodatan siunausta
 yltäkyläisesti.
¹¹ Minä karkotan nuhtelullani
 tuholaiset
 turmelemasta maanne satoa,
 eikä viiniköynnöksenne kedolla
 jää ilman hedelmää,

sanoo Herra Sebaot.

¹² Silloin teidän onneanne ylistävät
    kaikki kansat,
sillä teidän maanne on oleva
    ihana maa,
sanoo Herra Sebaot.

**Ero vanhurskaan ja
jumalattoman välillä**

¹³ Röyhkeästi te olette puhuneet
    minua vastaan,
sanoo Herra.

Mutta te kysytte: "Mitä me
    olemme puhuneet sinua
    vastaan?"

¹⁴ Te olette sanoneet: "Turhaa
    on palvella Jumalaa.
Mitä hyötyä siitä on ollut,
että olemme huolehtineet hänen
    palvelemisestaan
ja vaeltaneet murheellisina
Herran Sebaotin kasvojen edessä?

¹⁵ Nyt me ylistämme julkeiden
    onnea.

Jumalattomuuden harjoittajat
    menestyvät,
he kiusaavat Jumalaa mutta
    pelastuvat."

¹⁶ Silloin ne, jotka pelkäävät Herraa,
puhuvat toinen toisensa kanssa,
ja Herra tarkkaa ja kuulee.
Muistokirja kirjoitetaan hänen
    edessään niiden hyväksi,
jotka pelkäävät Herraa
ja pitävät hänen nimensä
    kunniassa.

¹⁷ He ovat, sanoo Herra Sebaot,

sinä päivänä, jonka minä valmistan,
minun omaisuuteni.

Minä olen heille laupias,
niin kuin mies on laupias pojalleen,
joka häntä palvelee.

¹⁸ Te näette jälleen eron
    vanhurskaan ja
    jumalattoman välillä,
sen välillä, joka palvelee Jumalaa,
ja sen, joka ei häntä palvele.

Herran päivä tulee

¹⁹ Sillä katso, se päivä tulee,
joka palaa kuin pätsi.
Kaikki julkeat ja kaikki
    jumalattomuuden
    harjoittajat
ovat silloin kuin oljenkorsia.
Heidät polttaa se päivä, joka tulee,
sanoo Herra Sebaot,
niin ettei heistä jää juurta
    eikä oksaa.

²⁰ Mutta teille, jotka pelkäätte
    minun nimeäni,
koittaa vanhurskauden aurinko
ja parantumisen sen siipien
    suojassa.

Te lähдете ulos ja hypitte kuin
    syöttövasikat.

²¹ Te tallaatte jumalattomat,
ja he ovat tomua teidän
    jalkapohjienne alla
sinä päivänä, jonka minä teen,
sanoo Herra Sebaot.

²² Muistakaa palvelijani
    Mooseksen laki,
joka minä hänen kauttaan annoin

Malakian kirja 3

Hoorebilla koko Israelille
säädöksi ja oikeusperiaatteiksi.

²³ Katso, minä lähetän teille
profeetta Elia,
ennen kuin tulee Herran päivä,
se suuri ja pelottava.

²⁴ Hän kääntää jälleen isien
sydämet lasten puoleen
ja lasten sydämet heidän
isiensä puoleen,
etten minä tulisi ja löisi maata
ja vihkisi sitä tuhon omaksi.

EVANKELIUMI MATTEUKSEN MUKAAN

JEESUKSEN SYNTYMÄ JA LAPSUUS, 1–2

Jeesuksen sukuluettelo

(Lk 3:23–38)

1 Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Abrahamin pojan, sukuluettelo:

²Abrahamille syntyi lisak, lisakille Jaakob, Jaakobille Juuda ja tämän veljet, ³Juudalle Peres ja Serah, joiden äiti oli Taamar. Perekselle syntyi Hesron, Hesronille Raam, ⁴Raamille Amminadab, Amminadabille Nahson, Nahsonille Salmon, ⁵Salmonille Boogas, jonka äiti oli Raahab. Boogaselle syntyi Oobed, jonka äiti oli Ruut. Oobedille syntyi lisai ⁶ja lisaille Daavid, kuningas.

Kuningas Daavidille syntyi Salomo Uurian vaimosta. ⁷Salomolle syntyi Rehabeam, Rehabeamille Abia, Abialle Aasa, ⁸Aasalle Joosafat, Joosafatille Jooram, Jooramille Ussia, ⁹Ussialle Jootam, Jootamille Aahas, Aahakselle Hiskia, ¹⁰Hiskialle Manasse, Manasselle Aamon, Aamonille Joosia ¹¹ja Joosialle Jekonja ja tämän veljet siihen aikaan, kun kansaa siirrettiin Babyloniaan.

¹²Babyloniaan siirtämisen jälkeen Jekonjalle syntyi Sealtiel, Sealtielille Serubbaabel, ¹³Serubbaabelille Abihud, Abihudille Eljakim, Eljakimille

Assur, ¹⁴Assurille Saadok, Saadokille Jaakin, Jaakinille Elihud, ¹⁵Elihudille Eleasar, Eleasarille Mattan, Mattanille Jaakob ¹⁶ja Jaakobille Joosef, Marian mies. Mariasta syntyi Jeesus, jota kutsutaan Kristukseksi.

¹⁷Abrahamista Daavidiin on siten kaikkiaan neljätoista sukupolvea, Daavidista Babylonian pakkosiirtolaisuuteen asti neljätoista ja Babylonian pakkosiirtolaisuudesta Kristukseen asti neljätoista sukupolvea.

Jeesuksen syntymä

(Lk 2:1–7)

¹⁸Jeesuksen Kristuksen syntyminen tapahtui näin: Kun hänen äitinsä Maria oli kihlattu Joosefille, kävi ennen heidän yhteenmenoan ilmi, että Maria oli raskaana Pyhästä Hengestä. ¹⁹Koska Joosef, hänen miehensä, oli hurskas eikä tahtonut saattaa Mariaa häpeään, hän aikoi salassa hylätä hänet.

²⁰Mutta kun Joosef tätä ajatteli, hänelle ilmestyi unessa Herran enkeli, joka sanoi: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa luoksesi Mariaa, vaimoasi, sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä. ²¹Hän synnyttää pojan, ja sinun on annettava hänelle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä.”

²²Tämä kaikki on tapahtunut, jotta toteutuisi se, minkä Herra on puhunut profeetan kautta: ²³”Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja hänelle annetaan nimeksi Immanuel” – se on käännettynä: Jumala meidän kanssamme. ²⁴Unesta herättyään Joosef teki niin kuin Herran enkeli oli käskennyt ja otti vaimonsa luokseen. ²⁵Hän ei kuitenkaan yhtynyt vaimoonsa, ennen kuin tämä oli synnyttänyt pojan, esikoisensa. Joosef antoi pojalle nimeksi Jeesus.

Itämaiden tietäjät

2 Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beetlehemissä kuningas Herodeksen aikana, niin tietäjiä tuli idän mailta Jerusalemiin. ²He kysyivät: ”Missä on se äskettäin syntynyt juutalaisten kuningas? Me näimme hänen tähtensä idän mailta ja tulimme kumartamaan häntä.” ³Sen kuullessaan kuningas Herodes allistyi ja hänen kanssaan koko Jerusalem. ⁴Hän kutsui koolle kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet ja tiedusteli heiltä, missä Kristuksen oli määrä syntyä. ⁵He sanoivat hänelle: ”Juudean Beetlehemissä, sillä näin on kirjoitettu profeetan kautta: ⁶”Sinä Juudan maan Beetlehem, et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinaiden joukossa, sillä sinusta nousee hallitsija, joka paimentaa minun kansaani Israelia.”

⁷Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät luokseen ja otti heiltä tarkoin selville, mihin aikaan tähti oli ilmestynyt. ⁸Hän lähetti heidät Beetlehemiin ja sanoi: ”Menkää ja kyselkää tarkoin lapsesta. Kun löydätte hänet, niin ilmoittakaa minulle, että minäkin voisin tulla kumartamaan häntä.” ⁹Kuultuaan kuninkaan sanat he lähtivät matkaan. Tähti, jonka he olivat nähneet idän mailta, kulki heidän edellään, kunnes tuli sen paikan yläpuolelle, missä lapsi oli, ja pysähtyi siihen. ¹⁰Nähdessään tähden tietäjät ilahtuivat ylen määrin. ¹¹He menivät taloon ja näkivät lapsen ja Marian, hänen äitinsä. Maahan heittäytyen he kumarsivat lasta, avasivat aarrearkkunsaa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa, suitsuketta ja mirhaa.

¹²Heitä varoitettiin unessa, etteivät palaisi Herodeksen luo, ja niin he lähtivät pois toista tietä takaisin omaan maahansa.

Pako Egyptiin

¹³Kun tietäjät olivat lähteneet pois, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille ja sanoi: ”Nouse, ota mukaasi lapsi ja hänen äitinsä ja pakene Egyptiin. Ole siellä siihen asti, kunnes sinulle toisin ilmoitan, sillä Herodes aikoo etsiä lasta surmataakseen hänet.” ¹⁴Herättyään yöllä Joosef otti mukaansa lapsen ja hänen äitinsä ja lähti pois Egyptiin. ¹⁵Hän oli siellä Herodeksen kuolemaan asti, jotta toteutuisi se, mitä Herra

oli puhunut profeetan kautta sanoen:
 ”Egyptistä minä kutsuin poikani.”

Beetleheimin lastenmurha

¹⁶Kun sitten Herodes huomasi, että tietäjät olivat pitäneet häntä pilkkanaan, hän raivostui ja käski tappaa Beetleheimistä ja koko sen ympäristöstä kaikki kaksivuotiaat ja sitä nuoremmat poikalapset sen ajankohdan perusteella, jonka hän oli tietäjiltä tarkoin ottanut selville. ¹⁷Silloin toteutui profeetta Jeremian kautta puhuttu sana: ¹⁸”Huuto kuuluu Raamasta, valitus, itku ja kova parku. Raakel itkee lapsiaan eikä halua lohdutusta, koska heitä ei enää ole.”

Paluu Egyptistä

¹⁹Kun Herodes oli kuollut, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille Egyptissä ²⁰ja sanoi: ”Nouse, ota mukaasi lapsi ja hänen äitinsä ja mene Israelin maahan, sillä ne, jotka tavoittelivat lapsen henkeä, ovat kuolleet.” ²¹Herättyään Joosef otti mukaansa lapsen ja hänen äitinsä ja lähti Israelin maahan.

²²Mutta kun hän kuuli, että Arkelaos hallitsi Juudeaa isänsä Herodeksen jälkeen, hän pelkäsi mennä sinne. Saatuaan unessa ilmoituksen hän lähti pois Galilean alueelle. ²³Sinne tultuaan hän asettui asumaan Nasaret-nimiseen kaupunkiin, jotta toteutuisi se, mitä on puhuttu profeettojen kautta: häntä kutsutaan Nasaretilaiseksi.

JEE SUKSEN TOIMINNAN ALKU, 3–4

Johannes Kastaja

(Mk 1:1–8; Lk 3:1–9, 15–17; Jh 1:19–28)

3 Niinä päivinä Johannes Kastaja tuli ja saarnasi Juudean erämaassa. ²Hän sanoi: ”Kääntykää sydämessänne, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle!” ³Juuri hän on se, josta profeetta Jesaja puhui sanoessaan: ”Huutavan ääni kuuluu erämaassa: ‘Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle suoriksi ja tasaisiksi!’” ⁴Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö. Hänen ruokanaan olivat heinäsirkat ja luonnonhunaja. ⁵Hänen luokseen tuli paljon ihmisiä Jerusalemissa ja kaikkialta Juudeasta sekä Jordanin ympäristöstä. ⁶Hän kastoi heidät Jordanissa, kun he tunnustivat syntinsä.

⁷Mutta nähdessään monien fariseusten ja saddukeusten tulevan hänen kasteelleen Johannes sanoi heille: ”Te kyykkäärmeiden sikiöt, kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaa vihaa?” ⁸Tehkää siis kääntymyksen mukaista hedelmää, ⁹älkääkä luulko, että voitte sanoa: ’Meillä on isänä Abraham.’ Minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Abrahamille. ¹⁰Kirves on jo pantu puiden juurelle. Niinpä jokainen puu, joka ei tee hyvää

hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen.

¹¹ Minä tosin kastan teidät vedessä kääntymykseen, mutta minun jälkeeni tulee toinen, joka on minua väkevämpi. Minä en ole kelvollinen edes kantamaan hänen kenkiään. Hän kastaa teidät Pyhässä Hengessä ja tuleessa. ¹² Hänellä on kädessään viskaimensa, ja hän puhdistaa tarkoin puimatantereensa. Jyvänsä hän kokoaa aittaan, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomassa tuleessa.”

Jeesuksen kaste

(Mk 1:9–11; Lk 3:21,22)

¹³ Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen luo hänen kastettavakseen. ¹⁴ Johannes kuitenkin esteli häntä ja sanoi: ”Minä tarvitsen kasteen sinulta – ja sinä tulet minun luokseni!” ¹⁵ Mutta Jeesus vastasi hänelle: ”Salli se nyt, sillä näin meidän sopii täyttää koko vanhurskaus.” Silloin Johannes salli sen hänelle.

¹⁶ Kun Jeesus oli kastettu, hän nousi heti vedestä. Samassa taivaat aukenivat, ja Jeesus näki Jumalan Hengen laskeutuvan kyyhkysen kaltaisena ja tulevan hänen päälleen. ¹⁷ Samalla taivaista kuului ääni, joka sanoi: ”Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt.”

Jeesuksen kiusaus

(Mk 1:12,13; Lk 4:1–13)

4 Sitten Henki vei Jeesuksen ylös autiomaahan Paholaisen kiusattavaksi. ² Kun Jeesus oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, hänen tuli lopulta nälkä. ³ Silloin kiusaaja tuli hänen luokseen ja sanoi: ”Jos sinä olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi.” ⁴ Mutta Jeesus vastasi: ”On kirjoitettu: ‘Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta.’”

⁵ Sitten Paholainen vei hänet pyhään kaupunkiin, asetti hänet temppelimuurin harjalle ⁶ ja sanoi: ”Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy alas, sillä on kirjoitettu: ‘Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta’ ja ‘He kantavat sinua käsillään, ettet loukkaisi jalkaasi kiveen.’” ⁷ Jeesus sanoi hänelle: ”On myös kirjoitettu: ‘Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi.’”

⁸ Vielä Paholainen vei Jeesuksen hyvin korkealle vuorelle, näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston ⁹ ja sanoi: ”Tämän kaiken minä annan sinulle, jos heittäydyt maahan palvomaan minua.” ¹⁰ Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Mene pois, Saatana, sillä on kirjoitettu: ‘Herraa, sinun Jumalaasi, sinun tulee kumartaen palvoa ja ainoastaan häntä palvella.’” ¹¹ Silloin

Paholainen jätti hänet, ja Jeesuksen luo tuli enkeleitä, jotka palvelivat häntä.

Jeesus aloittaa toimintansa Galileassa

(Mk 1:14,15; Lk 4:14,15)

¹² Kun Jeesus kuuli, että Johannes oli vangittu, hän lähti pois Galileaan.

¹³ Hän jätti Nasaretin ja asettui asumaan Kapernaumiin, joka on järven rannalla Sebulonin ja Naftalin alueella.

¹⁴ Näin tapahtui, jotta toteutuisi profeetta Jesajan kautta puhuttu sana:

¹⁵ ”Sebulonin maa ja Naftalin maa, meren tie, Jordanin takainen maa, pakanoiden Galilea – ¹⁶ kansa, joka istui pimeydessä, näki suuren valon, ja niille, jotka istuivat kuoleman maassa ja varjossa, koitti valkeus.”

¹⁷ Siitä lähtien Jeesus alkoi julistaa: ”Kääntykää sydämessänne, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle!”

Ensimmäiset opetuslapset

(Mk 1:16–20; Lk 5:1–11)

¹⁸ Kulkiessaan Galileanjärven rantaa Jeesus näki kaksi veljestä: Simonin, jota kutsuttiin Pietariksi, ja hänen veljensä Andreaksen. He olivat heittelemässä heittoverkkoa järveen, sillä he olivat kalastajia. ¹⁹ Jeesus sanoi heille: ”Tulkaa minun mukaani, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia.” ²⁰ He jättivät heti verkot ja seurasivat häntä. ²¹ Kulkiessaan sieltä eteenpäin Jeesus näki toiset kaksi veljestä: Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja

hänen veljensä Johanneksen. He olivat veneessä isänsä Sebedeuksen kanssa laittamassa verkkojaan kuntoon. Hän kutsui heidätkin. ²² Niin he jättivät heti veneen ja isänsä ja seurasivat häntä.

Jeesuksen maine leviää

(Lk 6:17–19)

²³ Jeesus kierteli kaikkialla Galileassa ja opetti synagogissa, julisti valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikenlaisia tauteja ja kaikenlaista raihnautta kansan keskuudessa.

²⁴ Hänen maineensa levisi koko Syyriaan. Hänen luokseen tuotiin kaikki sairaat – monenlaisten tautien ja vaivojen rasittamat, pahojen henkien riivaamat, kuunvaihetautiset ja halvaantuneet – ja hän paransi heidät. ²⁵ Suuret kansanjoukot Galileasta, Dekapoliista, Jerusalemistä, Juudeasta ja Jordanin toiselta puolelta seurasivat häntä.

VUORISAARNA, 5–7

Autuaaksi julistaminen

(Lk 6:20–23)

5 Nähdessään kansanjoukot Jeesus nousi vuorelle, ja kun hän oli istunut, opetuslapset tulivat hänen luokseen. ² Hän alkoi puhua ja opetti heitä sanoen: ³ ”Autuaita ovat hengellisesti köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta. ⁴ Autuaita

ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen. ⁵ Autuaita ovat sävyisät, sillä he perivät maan. ⁶ Autuaita ovat ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano, sillä heidät ravitaan. ⁷ Autuaita ovat laupiaat, sillä he saavat laupeuden. ⁸ Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan. ⁹ Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heitä kutsutaan Jumalan lapsiksi. ¹⁰ Autuaita ovat vanhurskauden tähden vainotut, sillä heidän on taivasten valtakunta. ¹¹ Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni solvaavat ja vainoavat teitä ja valehdellen puhuvat teistä kaikkea pahaa. ¹² Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Samoinhan vainottiin profeettoja, jotka olivat ennen teitä.”

Maan suola ja maailman valo

(Mk 9:50; Lk 14:34,35)

¹³ “Te olette maan suola. Mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se suolataan? Se ei kelpaa enää mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi.

¹⁴ Te olette maailman valo. Ylhäällä vuorella oleva kaupunki ei voi olla kätöksessä. ¹⁵ Eikä lampua sytytetä ja panna vakan alle vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville. ¹⁶ Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isäännä, joka on taivaissa.”

Jeesus tuli täyttämään lain

¹⁷ “Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan. En minä ole tullut kumoamaan vaan täyttämään. ¹⁸ Totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennen kuin kaikki on tapahtunut. ¹⁹ Joka siis jättää pois yhdenkin näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavoin opettaa ihmisiä, häntä kutsutaan pienimmäksi taivasten valtakunnassa. Mutta joka noudattaa ja opettaa näitä käskyjä, häntä kutsutaan suureksi taivasten valtakunnassa.

²⁰ Minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljon runsaampaa kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, te ette pääse taivasten valtakuntaan.”

Tappaminen ja viha

²¹ “Te olette kuulleet, että muinoin eläneille on sanottu: ‘Älä tapa’ ja ‘Joka tappaa, ansaitsee oikeuden tuomion.’ ²² Mutta minä sanon teille: jokainen, joka on syyttä vihoissaan veljelleen, on ansainnut oikeuden tuomion. Se taas, joka sanoo veljelleen: ‘Sinä tyhjänveroinen’, on ansainnut Suuren neuvoston tuomion. Mutta se, joka sanoo: ‘Sinä hullu’, on ansainnut helvetin tulen.

²³ Jos siis olet viemässä lahjaasi alttarille ja siinä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, ²⁴ jätä

lahjasi siihen alttarin eteen, käy ensin sopimassa veljesi kanssa ja mene sitten uhraamaan lahjasi.

²⁵ Suostu pian sovintoon riitapuolesi kanssa, niin kauan kuin olet hänen kanssaan matkalla, ettei riitapuolesi luovuttaisi sinua tuomarille ja tuomari luovuttaisi sinua oikeudenpalvelijalle ja ettei sinua heitettäisi vankilaan. ²⁶ Totisesti minä sanon sinulle: sieltä sinä et pääse, ennen kuin maksat viimeisenkin kolikon.”

Aviorikos ja avioero

²⁷ “Te olette kuulleet sanottavan: ‘Älä tee aviorikosta.’ ²⁸ Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista niin, että alkaa himoita häntä, on sydämessään jo tehnyt aviorikoksen hänen kanssaan. ²⁹ Jos oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se irti ja heitä pois. Sinulle on parempi, että yksi jäsenistäsi tuhoutuu, kuin että koko ruumiisi heitetään helvettiin. ³⁰ Jos oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä pois. Sinulle on parempi, että yksi jäsenistäsi tuhoutuu, kuin että koko ruumiisi joutuu helvettiin.

³¹ On sanottu: ‘Se, joka hylkää vaimonsa, antakoon hänelle erokirjan.’ ³² Mutta minä sanon teille: jokainen, joka hylkää vaimonsa muun syyn kuin haureuden takia, saattaa hänet tekemään aviorikoksen, ja joka nai hylätyn, tekee aviorikoksen.”

Vala ja vannominen

³³ “Vielä olette kuulleet, että muinoin eläneille on sanottu: ‘Älä vanno väärin vaan täytä Herralle vannomasi vala.’ ³⁴ Mutta minä sanon teille: älkää vannoko ollenkaan. Älkää taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuini, ³⁵ älkää maan kautta, sillä se on hänen jalkojensa astinlauta, älkää myöskään Jerusalemin kautta, sillä se on suuren kuninkaan kaupunki. ³⁶ Älä vannomyöskään pääsi kautta, sillä et sinä pysty tekemään ainuttakaan hiusta valkoiseksi tai mustaksi. ³⁷ Olkoon teidän puheenne sellaista, että ‘kyllä’ on kyllä ja ‘ei’ on ei. Mikä ylittää tämän, on pahasta.”

Kosto

(Lk 6:29,30)

³⁸ “Te olette kuulleet sanottavan: ‘Silmä silmästä ja hammas hampaasta.’ ³⁹ Mutta minä sanon teille: älkää tehkö pahalle vastarintaa. Jos joku sivaltaa sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin poskesi. ⁴⁰ Jos joku tahtoo käydä oikeutta sinua vastaan viedäkseen paitasi, anna hänelle viittasikin. ⁴¹ Jos joku pakottaa sinut virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi. ⁴² Anna sille, joka sinulta pyytää, äläkä käännä selkääsi sille, joka tahtoo lainata sinulta.”

Rakastakaa vihollisianne

(Lk 6:27–36)

⁴³ “Te olette kuulleet sanottavan: ‘Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.’ ⁴⁴ Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka kiroavat teitä, tehkää hyvää niille, jotka vihaavat teitä, ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka parjaavat ja vainoavat teitä, ⁴⁵ että olisitte taivaallisen Isänne lapsia. Hän antaa aurinkonsa nousta niin pahoille kuin hyvillekin ja antaa sataa sekä vanhurskaille että väärämielisille. ⁴⁶ Jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, minkä palkan te siitä saatte? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? ⁴⁷ Jos te tervehditte ainoastaan veljiänne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin? ⁴⁸ Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen.”

Laupeudentyö

6 “Varokaa harjoittamasta laupeudentyötänne ihmisten edessä sitä varten, että he katselisivat teitä; muuten ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa.

² Kun siis teet laupeudentyötä, älä soitata torvea edelläsi, niin kuin tekopyhät tekevät synagogissa ja sivukaduilla, jotta ihmiset heitä ylistäisivät. Totisesti minä sanon teille: he ovat jo palkkansa saaneet. ³ Kun

sinä teet laupeudentyötä, älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea kätesi tekee, ⁴ jotta laupeudentyösi pysyisi salassa. Isäsi, joka salassa näkee, maksaa itse sinulle julkisesti.

Rukous

(Lk 11:2–4)

⁵ Kun rukoilette, älkää olko niin kuin tekopyhät. He asettuvat mielellään rukoilemaan synagogiin ja katujen kulmiin, jotta ihmiset näkisivät heidät. Totisesti minä sanon teille: he ovat jo palkkansa saaneet. ⁶ Mutta kun sinä rukoilet, mene kammioosi, sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa. Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle julkisesti. ⁷ Kun rukoilette, älkää hokeko tyhjää niin kuin pakanat, jotka luulevat, että heitä kuullaan heidän monisanaisuutensa vuoksi. ⁸ Älkää siis olko heidän kaltaisiaan. Teidän Isänne kyllä tietää, mitä te tarvitsette, ennen kuin häneltä anottekaan.

⁹ Rukoilkaa te siis näin: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi. ¹⁰ Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa. ¹¹ Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. ¹² Ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi meidän velallisillemme. ¹³ Älkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta. Sillä sinun

on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Aamen.

¹⁴ Sillä jos te annatte ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, niin myös teidän taivaallinen Isänne antaa teille anteeksi.

¹⁵ Mutta jos te ette anna ihmisille anteeksi heidän rikkomuksiaan, ei myöskään teidän Isänne anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

Paasto

¹⁶ Kun paastatte, älkää olko synkän näköisiä niin kuin tekopyhät. He tekevät kasvonsa surkean näköisiksi, jotta heidän paastoamisensa näkyisi ihmisille. Totisesti minä sanon teille: he ovat jo palkkansa saaneet. ¹⁷ Mutta kun sinä paastoat, voitele pääsi ja pese kasvosi, ¹⁸ jotta sinun paastoamisesi ei näkyisi ihmisille vaan sinun Isällesi, joka on salassa. Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.”

Jumala vai mammona

(Lk 12:33,34, 11:34–36, 16:13)

¹⁹ “Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle, missä koi ja ruoste turmelevat ja varkaat murtautuvat sisään ja varastavat. ²⁰ Kootkaa sen sijaan itsellenne aarteita taivaaseen, missä ei koi eikä ruoste turmele eivätkä varkaat murtaudu sisään ja varasta. ²¹ Sillä missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi.

²² Silmä on ruumiin lamppu. Jos silmäsi on terve, niin koko ruumiisi

on valaistu. ²³ Mutta jos silmäsi on viallinen, niin koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka on sinussa, on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!

²⁴ Ei kukaan voi palvella kahta herraa, sillä hän joko vihaa toista ja rakastaa toista tai on uskollinen toiselle ja halveksii toista. Ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa.”

Jumalan huolenpito

(Lk 12:22–34)

²⁵ “Sen tähden minä sanon teille: älkää olko huolissanne hengestänne, siitä mitä söisitte tai mitä joisitte, älkääkä ruumiistanne, siitä mitä päällenne pukisitte. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet? ²⁶ Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät leikkaa eivätkä kokoa aittoihin, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ettekö te ole paljon arvokkaampia kuin ne? ²⁷ Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa?

²⁸ Mitä te murehditte vaatteista? Katsokaa kedon kukkia, kuinka ne kasvavat. Eivät ne tee työtä eivätkä kehää. ²⁹ Kuitenkin minä sanon teille: ei edes Salomo kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä. ³⁰ Jos siis Jumala näin pukee ruohon, joka on tänään kedolla ja huomenna menossa uuniin, niin eikö hän paljon enemmän vaateta teitä, te vähäuskoiset?

³¹ Älkää siis murehtiko sanoen: ‘Mitä me syömme?’ tai ‘Mitä me juomme?’ tai ‘Mitä me puemme päällemme?’

³² Tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Teidän taivaallinen Isänne kyllä tietää, että te tarvitsette kaikkea tätä.

³³ Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin teille annetaan lisäksi myös kaikki tämä.

³⁴ Älkää siis kantako huolta huomisesta, sillä huominen päivä pitää huolen itsestään. Kullekin päivälle riittää oma vaivansa.”

Älkää tuomitko

(Lk 6:37–42)

7 “Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi. ² Millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan, ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan. ³ Kuinka näet roskan veljesi silmässä, mutta et huomaa hirttä omassa silmässäsi? ⁴ Tai kuinka voit sanoa veljellesi: ‘Anna minun ottaa roska silmästäsi’, kun omassa silmässäsi on hirsi? ⁵ Sinä tekopyhä! Ota ensin hirsi omasta silmästäsi, niin sitten näet ottaa roskan veljesi silmästä.

Ei helmiä sioille

⁶ Älkää antako koirille sitä, mikä on pyhää, älkääkään heittäkö helmiänne sikojen eteen, etteivät ne tallaisi niitä jalkoihinsa ja kääntyisi raatelemaan teitä.”

Anova saa

(Lk 11:9–13)

⁷ “Anokaa, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan. ⁸ Sillä jokainen anova saa, etsivä löytää ja kolkuttavalle avataan. ⁹ Vai kuka teistä on sellainen ihminen, joka antaisi pojalleen kiven, kun hän pyytää leipää, ¹⁰ tai antaisi käärmeen, kun hän pyytää kalaa? ¹¹ Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljon enemmän teidän taivaallinen Isänne antaa hyvää niille, jotka sitä häneltä anovat.

¹² Sen vuoksi kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää tekin samoin heille. Tämä on laki ja profeetat.”

Ahdas portti

(Lk 13:24)

¹³ “Menkää sisälle ahtaasta portista, sillä se portti on avara ja tie leveä, joka vie kadotukseen, ja monet menevät siitä portista sisälle. ¹⁴ Mutta se portti on ahdas ja se tie kapea, joka vie elämään, ja harvat löytävät sen!”

Hedelmästään puu tunnetaan

(Lk 6:43,44, 13:25–27)

¹⁵ “Varokaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lampaiden vaatteissa, mutta sisältä he ovat raatelevia susia. ¹⁶ Heidän

hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita. ¹⁷ Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta mädännyt puu tekee kelvottomia hedelmiä. ¹⁸ Ei hyvä puu voi tehdä kelvottomia hedelmiä eikä mädännyt puu hyviä hedelmiä. ¹⁹ Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen. ²⁰ Niinpä heidän hedelmistään te tunnette heidät.

²¹ Ei jokainen, joka sanoo minulle: ‘Herra, Herra’, pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon. ²² Monet sanovat minulle sinä päivänä: ‘Herra, Herra, emmekö me sinun nimeäsi käyttäen profetoineet, sinun nimeäsi käyttäen ajaneet ulos riivaajia ja sinun nimeäsi käyttäen tehneet paljon voimatekoja?’ ²³ Silloin minä vakuutan heille: ‘Minä en ole koskaan tuntenut teitä. Menkää pois minun luotani, te laittomuuden tekijät.’”

Kaksi rakentajaa

(Lk 6:47–49)

²⁴ “Sen vuoksi jokainen, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, on verrattavissa viisaaseen mieheen, joka rakensi talonsa kalliolle. ²⁵ Kun satoi rankasti, virrat tulvivat, tuulet puhalsivat ja ne syöksivät taloa

vastaan, niin se ei sortunut, sillä sen perustus oli laskettu kalliolle.

²⁶ Mutta jokainen, joka kuulee nämä minun sanani mutta ei tee niiden mukaan, on verrattavissa tyhmään mieheen, joka rakensi talonsa hiekalle. ²⁷ Kun satoi rankasti, virrat tulvivat, tuulet puhalsivat ja ne syöksivät taloa vastaan, niin se sortui, ja se sortui kokonaan.”

²⁸ Kun Jeesus oli lopettanut nämä puheensa, kansanjoukot olivat hämmästyksissään hänen opetuksestaan, ²⁹ sillä hän opetti heitä niin kuin se, jolla on valta, eikä niin kuin heidän kirjanoppineensa.

JEEUSKEN VOIMATEOT, 8–9

Jeesus parantaa spitaalisen

(Mk 1:40–45; Lk 5:12–16)

8 Kun Jeesus tuli alas vuorelta, suuret kansanjoukot seurasivat häntä. ² Hänen luokseen tuli silloin spitaalinen mies, kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: “Herra, jos tahdot, niin sinä voit puhdistaa minut.” ³ Jeesus ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: “Minä tahdon, puhdistu.” Heti mies puhdistui spitaalistaan. ⁴ Jeesus sanoi hänelle: “Varo, ettet puhu tästä kenellekään, vaan mene näyttämään itsesi papille ja uhraa lahja, jonka Mooses on säätänyt – todistukseksi heille.”

Sadanpäällikön usko

(Lk 7:1–10; Jh 4:43–54)

⁵ Kun Jeesus saapui Kapernaumiin, hänen luokseen tuli muuan sadanpäällikkö ja pyysi häneltä apua ⁶sanoen: ”Herra, minun palvelijani makaa kotona halvaantuneena ja hirveissä tuskissa.” ⁷Jeesus sanoi hänelle: ”Minä tulen ja par annan hänet.” ⁸Mutta sadanpäällikkö vastasi: ”Herra, en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun katonni alle. Sano ainoastaan sana, niin minun palvelijani paranee.” ⁹Minä olen itsekin käskyvallan alainen, ja minulla on sotilaita alaisinani. Kun sanon yhdelle: ’Mene’, niin hän menee, ja toiselle: ’Tule’, niin hän tulee, ja palvelijalleni: ’Tee tämä’, niin hän tekee.”

¹⁰Tämän kuullessaan Jeesus ihmetteli ja sanoi niille, jotka häntä seurasivat: ”Totisesti minä sanon teille: en edes Israelissa ole löytänyt näin suurta uskoa keneltäkään.” ¹¹Minä sanon teille: monet tulevat idästä ja lännestä ja asettuvat aterialle Abrahamin, lisakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa. ¹²Mutta valtakunnan lapset heitetään uloimpaan pimeyteen. Siellä on itku ja hammasten kiristys.” ¹³Sitten Jeesus sanoi sadanpäällikölle: ”Mene. Tapahtukoon sinulle niin kuin uskot.” Sillä hetkellä palvelija parani.

Jeesus parantaa Pietarin anopin ja muita sairaita

(Mk 1:29–34; Lk 4:38–41)

¹⁴ Kun Jeesus tuli Pietarin kotiin, hän näki, että tämän anoppi makasi sairaana kuumeessa. ¹⁵Jeesus kosketti hänen kättään, ja kuume lähti hänestä. Niin hän nousi ja palveli Jeesusta.

¹⁶ Illan tultua Jeesuksen luo tuotiin monta riivattua. Hän ajoi henget ulos sanalla ja paransi kaikki sairaat, ¹⁷jotta toteutuisi profeetta Jesajan kautta puhuttu sana: ”Hän otti päälleen meidän sairautemme ja kantoi meidän tautimme.”

Seuraa minua!

(Lk 9:57–62)

¹⁸ Kun Jeesus näki paljon kansaa ympärillään, hän käski lähteä toiselle rannalle. ¹⁹Silloin hänen luokseen tuli eräs kirjanoppinut ja sanoi: ”Opettaja, minä seuraan sinua, minne tahansa menetkin.” ²⁰Jeesus sanoi hänelle: ”Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi.” ²¹Eräs toinen hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: ”Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isäni.” ²²Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Seuraa sinä minua ja anna kuolleiden haudata kuolleen!”

Jeesus tyynnyttää myrskyn

(Mk 4:35–41; Lk 8:22–25)

²³ Jeesus astui veneeseen, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. ²⁴ Järvellä nousi kova myrsky, ja vene oli peittymäisillään aaltoihin, mutta Jeesus nukkui. ²⁵ Niin opetuslapset menivät herättämään hänet ja sanoivat: ”Herra, pelasta meidät, me hukumme!” ²⁶ Hän sanoi heille: ”Te vähäuskoiset, miksi olette niin pelokkaita?” Sitten hän nousi ja nuhteli tuulia ja merta, ja tuli aivan tyyntä. ²⁷ Miehet hämmästyivät ja sanoivat: ”Mikä tämä mies oikein on, kun sekä tuulet että meri tottelevat häntä?”

Jeesus Gadaran alueella

(Mk 5:1–20; Lk 8:26–39)

²⁸ Kun Jeesus tuli toiselle rannalle, gadaralaisten alueelle, häntä vastaan tuli kaksi hautaluolista lähtenyt riivattua miestä. Nämä olivat niin väkivaltaisia, ettei kukaan uskaltanut kulkea sitä tietä. ²⁹ He huusivat kysyen: ”Mitä sinä meistä tahdot, Jeesus, Jumalan Poika? Oletko tullut tänne piinaamaan meitä ennen aikaa?” ³⁰ Jonkin matkan päässä heistä oli suuri sikalauma laitumella. ³¹ Riivaajat anelivat häneltä sanoen: ”Jos ajat meidät pois, niin lähetä meidät sikalaumaan.” ³² Jeesus sanoi niille: ”Menkää.” Silloin riivaajat lähtivät miehistä ja menivät sikoihin, ja koko

lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkui veteen.

³³ Paimentajat pakenivat, menivät kaupunkiin ja kertoivat kaiken tämän ja myös sen, mitä riivatuille oli tapahtunut.

³⁴ Silloin koko kaupunki lähti Jeesusta vastaan. Kun ihmiset näkivät hänet, he pyysivät häntä lähtemään pois heidän alueeltaan.

Jeesus parantaa halvaantuneen

(Mk 2:1–12; Lk 5:17–26)

9 Jeesus astui veneeseen, ylitti järven ja tuli kotikaupunkiinsa. ² Silloin jotkut toivat hänen luokseen halvaantuneen, joka makasi vuoteella. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: ”Ole turvallisella mielellä, lapsi. Sinun syntisi annetaan anteeksi.”

³ Muutamat kirjanoppineista sanoivat mielessään: ”Tämä pilkkaa Jumalaa.”

⁴ Mutta Jeesus tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi: ”Mitä varten te ajattelette paha sydämessänne?” ⁵ Kumpi on helpompaa, sanoa: ’Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi’, vai sanoa: ’Nouse ja kävele’? ⁶ Mutta jotta tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on maan päällä valta antaa syntejä anteeksi” – hän sanoi halvaantuneelle: ”Nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.” ⁷ Mies nousi ja lähti kotiinsa. ⁸ Tämän nähdessään kansanjoukko hämmästyí ja ylisti Jumalaa, joka oli antanut ihmisille sellaisen vallan.

Jeesus kutsuu Matteuksen

(Mk 2:13–17; Lk 5:27–32)

⁹ Kulkieksaan sieltä eteenpäin Jeesus näki Matteus-nimisen miehen istumassa tulliasemalla. Jeesus sanoi hänelle: “Seuraa minua.” Niin hän nousi ja seurasi Jeesusta.

¹⁰ Kun Jeesus oli aterialla Matteuksen kodissa, sinne tuli monta publikaania ja syntistä aterioimaan Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa.

¹¹ Sen nähdessään fariseukset sanoivat hänen opetuslapsilleen: “Miksi teidän opettajanne syö publikaanien ja syntisten kanssa?” ¹² Kun Jeesus kuuli sen, hän sanoi: “Eivät terveet tarvitse parantajaa vaan sairaat. ¹³ Mutta menkää ja oppikaa, mitä tämä tarkoittaa: ‘Laupeutta minä tahdon enkä uhria.’ Sillä en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita vaan syntisiä kääntymyksen.”

Kysymys paastoamisesta

(Mk 2:18–22; Lk 5:33–39)

¹⁴ Sitten Johanneksen opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja sanoivat: “Minkä vuoksi me ja fariseukset paastoamme usein, mutta sinun opetuslapsesi eivät paastoa?” ¹⁵ Jeesus sanoi heille: “Eiväthän häävieraat voi surra niin kauan kuin sulhanen on heidän kanssaan? Mutta päivät tulevat, jolloin sulhanen otetaan heiltä pois, ja silloin he paastoavat. ¹⁶ Eihän kutistamattomasta kankaasta panna

paikkaa vanhaan viittaan, sillä sellainen täytetilkku repii viitan, ja reikä tulee pahemmaksi. ¹⁷ Eikä uutta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin. Silloinhan leilit repeytyvät, viini valuu maahan, ja leilit menevät pilalle. Ei, vaan uusi viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät.”

Jairoksen tytär ja verenvuotoa sairastava nainen

(Mk 5:21–43; Lk 8:40–56)

¹⁸ Kun Jeesus puhui heille näitä asioita, tuli muuan päämies, kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: “Minun tyttäreni kuoli juuri äsken, mutta tule ja pane kätesi hänen päälleen, niin hän herää henkiin.” ¹⁹ Jeesus nousi ja lähti seuraamaan miestä, samoin hänen opetuslapsensa.

²⁰ Silloin eräs nainen, joka oli sairastanut verenvuotoa kaksitoista vuotta, lähestyi Jeesusta takaapäin ja kosketti hänen viittansa tupsua. ²¹ Hän näet ajatteli mielessään: “Jos vain saan koskettaa hänen viittaansa, niin minä tulen terveeksi.” ²² Silloin Jeesus kääntyi, näki naisen ja sanoi: “Tyttäreni, ole turvallisella mielellä, uskosi on parantanut sinut.” Sillä hetkellä nainen tuli terveeksi.

²³ Kun Jeesus tuli päämiehen taloon ja näki huilunsoittajat ja metelöivän väkijoukon, ²⁴ hän sanoi: “Menkää pois, sillä tyttö ei ole kuollut vaan nukkuu.” Mutta he nauroivat hänelle. ²⁵ Kun

väkijoukko oli ajettu ulos, Jeesus meni sisään ja tarttui tyttöä kädestä, ja tyttö nousi. ²⁶ Sanoma tästä levisi koko sille seudulle.

Kaksi sokeaa

²⁷ Kun Jeesus kulki sieltä eteenpäin, häntä seurasi kaksi sokeaa, jotka huusivat: "Armahda meitä, Daavidin Poika!" ²⁸ Hänen mentyään sisälle taloon sokeat tulivat hänen luokseen. Jeesus kysyi heiltä: "Uskotteko, että minä voin tehdä sen?" He vastasivat: "Uskomme, Herra." ²⁹ Silloin hän kosketti heidän silmiään ja sanoi: "Tapahtukoon teille uskonne mukaan." ³⁰ Heidän silmänsä aukenivat, mutta Jeesus varoitti heitä ankarasti sanoen: "Katsokaa, ettei kukaan saa tietää tästä." ³¹ Lähdettyään sieltä he kuitenkin levittivät hänestä tietoa koko sille seudulle.

Mykkä mies

³² Kun miehet olivat menossa ulos, Jeesuksen luo tuotiin mykkä mies, joka oli riivattu. ³³ Kun riivaaja oli ajettu ulos, mykkä alkoi puhua. Väkijoukko oli ihmeissään ja sanoi: "Tällaista ei ole Israelissa ikinä nähty." ³⁴ Mutta fariseukset sanoivat: "Riivaajien päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia."

Jeesus sääli kansaa

³⁵ Jeesus kierteli kaikissa kaupungeissa ja kylissä, opetti niiden

synagogissa, julisti valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikenlaisia tauteja ja vaivoja kansan keskuudessa.

³⁶ Nähdessään kansanjoukot hänen tuli niitä sääli, sillä ne olivat nääntyneitä ja heitteille jätettyjä kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. ³⁷ Silloin hän sanoi opetuslapsilleen: "Satoa on paljon, mutta työmiehiä vähän. ³⁸ Rukoilkaa siis sadonkorjuun Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä sadonkorjuuseensa."

OPETUSLASTEN LÄHETTÄMINEN, 10

Kaksitoista apostolia

(Mk 3:13–19; Lk 6:12–16)

10 Jeesus kutsui kaksitoista opetuslastaan luokseen ja antoi heille vallan ajaa ulos saastaisia henkiä ja parantaa kaikenlaisia tauteja ja vaivoja.

² Nämä ovat niiden kahdentoista apostolin nimet: ensimmäinen oli Simon, jota kutsuttiin Pietariksi, ja hänen veljensä Andreas, sitten Jaakob, Sebedeuksen poika, ja hänen veljensä Johannes, ³ Filippos ja Bartolomeus, Tuomas ja Matteus, joka oli publikaani, Jaakob Alfeuksen poika ja Lebbeus, lisänimeltään Taddeus, ⁴ Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, joka kavalsi Jeesuksen.

Matkaohjeet apostoleille

(Mk 6:7–13; Lk 9:1–6)

⁵ Nämä kaksitoista Jeesus lähetti matkaan annettuaan heille nämä ohjeet: ”Älkää lähtekö pakanoiden keskuuteen älkääkä menkö mihinkään samarialaisten kaupunkiin, ⁶ vaan menkää ennemmin Israelin huoneen kadonneiden lampaiden luo. ⁷ Ja minne menettekin, julistakaa: ’Taivasten valtakunta on tullut lähelle.’ ⁸ Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa spitaalisia, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa.

⁹ Älkää hankkiko vyöhönne kultaa, hopeaa tai kuparia, ¹⁰ älkää laukkaa matkalle, kahta paitaa, kenkiä tai sauvaa, sillä työmies on ruokansa ansainnut.

¹¹ Kun tullette johonkin kaupunkiin tai kylään, ottakaa selvää, kuka siellä on käyntinne arvoinen. Jääkää hänen luokseen, kunnes lähdette paikkakunnalta. ¹² Mennessänne taloon tervehtikää sitä rauhaa toivottaen. ¹³ Jos talo on sen arvoinen, tulkoon sille teidän rauhanne, mutta jos se ei ole sen arvoinen, palatkoon toivottamanne rauha teille takaisin. ¹⁴ Jos joku ei ota teitä vastaan eikä kuuntele teidän sanojanne, lähtekää pois siitä talosta tai kaupungista ja pudistakaa pöly jaloistanne. ¹⁵ Totisesti minä sanon teille: Sodoman

ja Gomorran maalla on tuomiopäivänä helpompaa kuin sillä kaupungilla.”

Niin kuin lampaat susien keskellä

(Mk 13:9–13; Lk 21:12–17)

¹⁶ ”Huomatkaa, minä lähetän teidät niin kuin lampaat susien keskelle. Olkaa siis älykkäitä kuin käärmeet ja viattomia kuin kyyhkyset.

¹⁷ Varokaa ihmisiä, sillä he luovuttavat teidät tuomioistuimille ja ruoskivat teitä synagogissaan. ¹⁸ Minun vuokseni teidät viedään maaherrojen ja kuninkaiden eteen todistukseksi heille ja pakanoille. ¹⁹ Mutta kun teidät luovutetaan heidän käsiinsä, älkää olko huolissanne siitä, miten tai mitä puhuisitte. Teille annetaan sillä hetkellä se, mitä teidän tulee puhua. ²⁰ Te ette itse ole puhumassa, vaan teidän Isänne Henki puhuu teissä.

²¹ Veli luovuttaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa. Lapset nousevat vanhempiaan vastaan ja tuottavat heille kuoleman. ²² Te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden, mutta se, joka kestää loppuun asti, pelastuu.

²³ Kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen. Totisesti minä sanon teille: te ette ehdi käydä kaikissa Israelin kaupungeissa ennen kuin Ihmisen Poika tulee.

²⁴ Ei opetuslapsi ole opettajansa yläpuolella eikä palvelija isäntänsä yläpuolella. ²⁵ Opetuslapselle riittää,

että hänelle käy niin kuin hänen opettajalleen, ja palvelijalle niin kuin hänen isännälleen. Jos talon isäntää nimitetään Beelsebuliksi, kuinka paljon enemmän hänen talonväkeään!”

Älkää pelätkö ihmisiä

(Lk 12:2–9)

²⁶ “Älkää siis pelätkö ihmisiä. Ei ole mitään peitettyä, mitä ei paljastettaisi, eikä mitään salattua, mikä ei tulisi julki. ²⁷ Minkä minä sanon teille pimeässä, se puhukaa päivänvalossa. Minkä kuulette kuiskattavan korvaanne, se julistakaa katoilta. ²⁸ Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät voi tappaa sielua. Pelätkää enemmän häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin. ²⁹ Eikö kahta varpusta myydä yhdellä kuparilantilla? Eikä yksikään niistä putoa maahan teidän Isänne sallimatta. ³⁰ Onpa kaikki pääanne hiuksetkin laskettu. ³¹ Älkää siis pelätkö. Te olette arvokkaampia kuin suuret määrät varpusia.”

Kristuksen tunnustaminen

(Lk 12:8–9)

³² “Sen vuoksi jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, minäkin tunnustan Isäni edessä, joka on taivaissa. ³³ Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa.”

Ei rauhaa vaan miekka

(Lk 12:51–53, 14:26,27)

³⁴ “Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle. En minä ole tullut tuomaan rauhaa vaan miekan. ³⁵ Minä olen tullut nostamaan pojan isäänsä vastaan, tyttären äitiään vastaan ja miniän anoppiaan vastaan, ³⁶ ja ihmisen vihamiehet ovat oman talon väkeä.

³⁷ Joka rakastaa isäänsä tai äitiään enemmän kuin minua, ei ole minulle kelvollinen, ja joka rakastaa poikaansa tai tytärtään enemmän kuin minua, ei ole minulle kelvollinen. ³⁸ Joka ei ota ristiään ja seuraa minua, ei ole minulle kelvollinen. ³⁹ Joka löytää elämänsä, kadottaa sen, ja joka kadottaa elämänsä minun vuokseni, hän löytää sen.”

Hyvän teon palkka

(Mk 9:41)

⁴⁰ “Joka ottaa vastaan teidät, ottaa vastaan minut, ja joka ottaa vastaan minut, ottaa vastaan hänet, joka on minut lähettänyt. ⁴¹ Joka ottaa profeetan vastaan profeetan nimen tähden, saa profeetan palkan, ja joka ottaa vanhurskaan vastaan vanhurskaan nimen tähden, saa vanhurskaan palkan. ⁴² Kuka tahansa antaa yhdellekin näistä vähäisistä juotavaksi maljallisen kylmää vettä ainoastaan opetuslapsen nimen tähden – totisesti minä sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille.”

KUKA JEESUS ON?, 11–12

Jeesuksen vastaus Johannes Kastajalle

(Lk 7:18-23)

11 Kun Jeesus oli päättänyt määräysten antamisen kahdelletoista opetuslapselleen, hän lähti sieltä heidän kaupunkeihinsa opettamaan ja julistamaan.

²Kun Johannes kuuli vankilassa Kristuksen teoista, hän lähetti kaksi opetuslastaan ³kysymään häneltä: “Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän odottaa toista?” ⁴Jeesus vastasi heille: “Menkää ja kertokaa Johannekselle, mitä kuulette ja näette: ⁵Sokeat saavat näkönsä ja rammatt kävelevät, spitaaliset puhdistuvat ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään ja köyhille julistetaan evankeliumia. ⁶Autuas on se, joka ei loukkaannu minuun.”

Jeesuksen todistus Johanneksesta

(Lk 7:24-35)

⁷Heidän mentyään Jeesus alkoi puhua kansalle Johanneksesta: “Mitä te lähditte erämaahan katsomaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa? ⁸Vai mitä te lähditte katsomaan? Ihmistäkö hienoihin vaatteisiin puettuna? Hienopukuisethan ovat kuninkaiden palatseissa. ⁹Vai mitä sitten lähditte katsomaan? Profeettaako? Todellakin! Minä sanon teille: hän on enemmän kuin profeetta. ¹⁰Hän on se,

josta on kirjoitettu: ‘Minä lähetän sanansaattajani sinun edelläsi, hän valmistaa tien sinun eteesi.’

¹¹Totisesti minä sanon teille: ei ole naisista syntyneiden joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja, mutta vähäisin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän. ¹²Mutta Johannes Kastajan päivistä tähän asti taivasten valtakunta on hyökkäysten kohteena, ja hyökkääjät tempaavat sen itselleen. ¹³Kaikki profeetat ja laki aina Johannekseen asti ovat ennustaneet, ¹⁴ja jos tahdotte ottaa vastaan: hän on Elia, jonka oli määrä tulla. ¹⁵Jolla on korvat, se kuulkoon!

¹⁶Mihin minä vertaisin tätä sukupolvea? Se on kuin lapset, jotka istuvat toreilla ja huutelevat toisilleen: ¹⁷‘Me soitimme teille huilua, mutta te ette tanssineet. Me veisasimme itkuvirsiä, mutta te ette valittaneet.’ ¹⁸Johannes tuli, hän ei syö eikä juo, ja hänestä sanotaan: ‘Hänessä on riivaaja.’ ¹⁹Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja hänestä sanotaan: ‘Mikä syömäri ja viininjuoja, publikaanien ja syntisten ystävä!’ Niinpä viisaus on osoittautunut oikeaksi lapsissaan ja teoissaan.”

Jeesus nuhtelee Galilean kaupunkeja

(Lk 10:13–15)

²⁰Sitten Jeesus alkoi nuhdella niitä kaupunkeja, joissa useimmat hänen

voimateoistaan olivat tapahtuneet, siitä, etteivät ne olleet kääntyneet:

²¹ “Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Jos ne voimateot, jotka ovat tapahtuneet teissä, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, ne olisivat aikoja sitten katuneet säkissä ja tuhassa.

²² Mutta minä sanon teille: Tyyrolla ja Siidonilla on tuomiopäivänä helpompaa kuin teillä.

²³ Entä sinä, Kapernaum, korotettaisiinko sinut ylös taivasiin? Ei, vaan alas tuonelaan sinun on astuttava! Jos ne voimateot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, olisi tehty Sodomassa, se olisi pystyssä vielä tänäkin päivänä. ²⁴ Mutta minä sanon teille: Sodomassa maalla on tuomiopäivänä helpompaa kuin sinulla.”

Jeesus ylistää Isää

(Lk 10:21,22)

²⁵ Siihen aikaan Jeesus alkoi puhumaan: “Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä että olet salannut nämä asiat viisailta ja älykkäiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille. ²⁶ Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt.

²⁷ Kaiken on Isäni uskonut minun haltuuni. Poikaa ei tunne kukaan muu kuin Isä, eikä Isää tunne kukaan muu kuin Poika ja se, jolle Poika tahtoo hänet ilmoittaa.”

Tulkaa minun luokseni

²⁸ “Tulkaa minun luokseni, kaikki te, jotka teette raskasta työtä ja kannatte taakkoja, niin minä annan teille levon.

²⁹ Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen sävyisä ja nöyrä sydämeltäni. Näin te löydätte levon sielullenne, ³⁰ sillä minun ikeeni on sopiva ja minun kuormani on kevyt.”

Sapatin herra

(Mk 2:23–28; Lk 6:1–5)

12 Siihen aikaan Jeesus kulki sapattina viljapeltojen halki.

Hänen opetuslapsilleen tuli nälkä, ja he rupesivat katkomaan tähkäpäitä ja syömään. ² Mutta kun fariseukset näkivät sen, he sanoivat Jeesukselle:

“Katso, sinun opetuslapsesi tekevät sellaista, mitä ei ole lupa tehdä sapattina.” ³ Hän vastasi heille: “Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänelle ja hänen seuralaisilleen tuli nälkä? ⁴ Hän meni Jumalan huoneeseen, ja he söivät Herran eteen asetetut leivät, joita ei hänellä eikä hänen seuralaisillaan ollut lupa syödä vaan ainoastaan papeilla. ⁵ Tai ettekö ole lukeneet laista, että papit sapattina loukkaavat sapatin pyhyyttä temppelissä mutta ovat syyttömiä?

⁶ Mutta minä sanon teille: tässä on enemmän kuin temppeli. ⁷ Jos te olisitte ymmärtäneet, mitä tarkoittaa: ‘Laupeutta minä tahdon enkä uhria’,

niin ette olisi tuominneet syyttömiä.
⁸ Sillä Ihmisen Poika on sapatin herra.”

Jeesus parantaa sapattina

(Mk 3:1–6; Lk 6:6–11)

⁹ Sitten Jeesus lähti sieltä ja meni heidän synagogaansa. ¹⁰ Siellä oli mies, jonka käsi oli surkastunut. Voidakseen nostaa syytteen Jeesusta vastaan fariseukset kysyivät häneltä: “Onko luvallista parantaa sapattina?” ¹¹ Mutta Jeesus sanoi heille: “Kuka teistä on se mies, jolla on lammas, ja jos se sapattina putoaa kuoppaan, ei tartu siihen ja nosta sitä ylös?” ¹² Kuinka paljon arvokkaampi onkaan ihminen kuin lammas! Siispä sapattina on lupa tehdä hyvää.” ¹³ Sitten hän sanoi miehelle: “Ojenna kätesi.” Mies ojensi, ja käsi tuli ennalleen, yhtä terveeksi kuin toinenkin käsi. ¹⁴ Silloin fariseukset lähtivät ulos ja pitivät neuvottelun Jeesusta vastaan, miten saisivat hänet surmatuksi.

Jeesus, Jumalan valitsema palvelija

¹⁵ Kun Jeesus huomasi sen, hän poistui sieltä. Suuret väkijoukot seurasivat häntä, ja hän paransi heidät kaikki. ¹⁶ Mutta hän varoitti heitä saattamasta häntä julki, ¹⁷ jotta toteutuisi profeetta Jesajan kautta puhuttu sana: ¹⁸ “Katso, minun palvelijani, jonka minä olen valinnut, minun rakkaani, johon minun sieluni on mieltynyt. Minä panen Henkeni hänen päälleen, ja hän julistaa oikeutta kansoille. ¹⁹ Ei hän riitele eikä

huuda, ei kukaan kuule hänen ääntään kaduilla. ²⁰ Särkynyttä ruokoa hän ei muserra, ja savuavaa lampunsydäntä hän ei sammuta. Lopulta hän vie oikeuden voittoon. ²¹ Hänen nimeensä pakanakansat panevat toivonsa.”

Beelsebulin vai Jumalan Hengen voimalla?

(Mk 3:20–30; Lk 11:14–23, 12:10)

²² Sitten Jeesuksen luo tuotiin riivattu mies, joka oli sokea ja mykkä. Jeesus paransi hänet, niin että mies puhui ja näki. ²³ Koko kansa oli hämmästyksissään ja sanoi: “Entäpä jos tämä on Daavidin Poika?” ²⁴ Kun fariseukset kuulivat sen, he sanoivat: “Tämä ei aja riivaajia ulos muuten kuin Beelsebulin, riivaajien päämiehen, voimalla.”

²⁵ Mutta Jeesus tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: “Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, autioituu, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitautuu itsensä kanssa, pysy pystyssä. ²⁶ Jos Saatana ajaa ulos Saatanan, niin hän on joutunut riitaan itsensä kanssa. Kuinka hänen valtakuntansa silloin voi pysyä pystyssä? ²⁷ Jos minä ajan ulos riivaajia Beelsebulin voimalla, kenen voimalla teidän lapsenne sitten ajavat niitä ulos? Niinpä he tulevat olemaan teidän tuomareitanne. ²⁸ Mutta jos minä ajan riivaajia ulos Jumalan Hengen voimalla, silloinhan

Jumalan valtakunta on saapunut teidän luoksenne.

²⁹ Kuinka kukaan voi tunkeutua väkevän miehen taloon ja ryöstää hänen tavaroitaan, ellei hän ensin sido sitä väkevää? Vasta sitten hän voi ryöstää hänen talonsa. ³⁰ Joka ei ole minun kanssani, on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.

³¹ Sen vuoksi minä sanon teille: jokainen synti ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen pilkkaamista ei anteeksi anneta. ³² Jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se annetaan hänelle anteeksi. Mutta jos joku puhuu Pyhää Henkeä vastaan, sitä ei anneta hänelle anteeksi, ei tässä eikä tulevassa maailmanajassa.”

Puu ja sen hedelmät

(Lk 6:43–45)

³³ ”Joko tehkää puusta hyvä, niin sen hedelmästäkin tulee hyvä, tai tehkää puusta mätä, niin sen hedelmästäkin tulee mätä. Hedelmästä puu tunnetaan.

³⁴ Te kyykkäärmeiden sikiöt, kuinka te voisitte puhua hyvää, kun itse olette pahoja! Sydämen kyllyydestä suu puhuu. ³⁵ Hyvä ihminen tuo hyvyyden aarrekammioista esiin hyvää, ja paha ihminen tuo pahuuden aarrekammioista esiin pahaa. ³⁶ Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, jonka ihmiset puhuvat, heidän on tuomiopäivänä tehtävä

tili. ³⁷ Sillä sanoistasi sinut julistetaan vanhurskaaksi ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi.”

Jeesukselta vaaditaan merkkiä

(Mk 8:11,12; Lk 11:29–32)

³⁸ Silloin muutamat kirjanoppineet ja fariseukset sanoivat Jeesukselle: ”Opettaja, me haluamme nähdä sinulta merkin.” ³⁹ Hän vastasi heille: ”Tämä paha avionrikkojien sukupolvi vaatii merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin profeetta Joonan merkki. ⁴⁰ Niin kuin Joona oli meripedon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin myös Ihmisen Poika on oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä. ⁴¹ Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja koituvat sille tuomioksi, koska he kääntyivät Joonan saarnan vaikutuksesta. Mutta tässä on enemmän kuin Joona! ⁴² Etelän kuningatar herää tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja koituu sille tuomioksi, koska hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta. Mutta tässä on enemmän kuin Salomo!”

Saastaisen hengen paluu

(Lk 11:24–26)

⁴³ ”Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, se kuljeskelee vedettömillä seuduilla etsien lepopaikkaa mutta ei löydä. ⁴⁴ Silloin se sanoo: ’Minä palaan asuntooni, josta lähdin.’ Kun

se tulee, se löytää asunnon tyhjillään, lakaistuna ja kauniisti järjestettynä.

⁴⁵ Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, pahempia kuin se itse. Ne tulevat sisään ja jäävät sinne asumaan. Sen ihmisen tila on lopussa pahempi kuin alussa. Näin käy myös tälle pahalle sukupolvelle.”

Jeesuksen äiti ja veljet

(Mk 3:31–35; Lk 8:19–21)

⁴⁶ Jeesuksen vielä puhuessa kansalle hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona ja halusivat puhua hänen kanssaan. ⁴⁷ Niin joku sanoi hänelle: ”Äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja haluavat puhua sinun kanssasi.”

⁴⁸ Mutta hän vastasi sille, joka sen hänelle sanoi: ”Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljiäni?” ⁴⁹ Hän ojensi kätensä opetuslapsiinsa päin ja sanoi: ”Tässä ovat minun äitini ja veljeni! ⁵⁰ Sillä jokainen, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon, on minun veljeni ja sisareni ja äitini.”

VERTAUKSET TAIVASTEN VALTAKUNNASTA, 13

Kylväjävertaus

(Mk 4:1–9; Lk 8:4–8)

13 Sinä päivänä Jeesus lähti ulos asunnostaan ja istuutui järven rantaan. ² Hänen luokseen kokoontui paljon väkeä, ja siksi hän

astui veneeseen ja istuutui, ja koko väkijoukko seiso i rannalla.

³ Hän puhui heille paljon vertauksin. Hän sanoi: ”Kuulkaa, kylväjä lähti kylvämään. ⁴ Hänen kylväessään jotkin siemenet putosivat tien viereen, ja linnut tulivat ja söivät ne. ⁵ Toiset putosivat kallioperälle, missä niillä ei ollut tarpeeksi maata. Ne nousivat kohta oraalle, koska niillä ei ollut syvää maata, ⁶ mutta auringon noustua oraat paahtuivat, ja koska niillä ei ollut juurta, ne kuivettuivat. ⁷ Toiset taas putosivat orjantappuroihin, ja orjantappurat kasvoivat ja tukahduttivat ne. ⁸ Mutta toiset putosivat hyvään maahan ja tuottivat sadon, jotkut sata, jotkut kuusikymmentä ja jotkut kolmekymmentä jyvää. ⁹ Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!”

Vertausten tarkoitus

(Mk 4:10–12; Lk 8:9,10)

¹⁰ Opetuslapset tulivat Jeesuksen luo kysymään häneltä: ”Miksi sinä puhut heille vertauksin?” ¹¹ Hän vastasi heille: ”Siksi, että teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu. ¹² Jolla on, sille annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin. Mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mitä hänellä on. ¹³ Tämän vuoksi minä puhun heille vertauksin, koska he näkevinä eivät näe ja kuulevina eivät kuule eivätkä ymmärrä. ¹⁴ Heissä toteutuu Jesajan ennustus,

joka sanoo: ‘Kuulemalla kuulkaa alkääkä ymmärtäkö, näkemällä nähkää alkääkä käsittäkö. ¹⁵ Sillä paatunut on tämän kansan sydän. Vaivoin he kuulevat korvillaan, ja silmänsä he ovat sulkeneet, etteivät he silmillään näkisi, eivät korvillaan kuulisi eivätkä sydämellään ymmärtäisi, etteivät he kääntyisi enkä minä parantaisi heitä.’

¹⁶ Mutta autuaat ovat teidän silmänne, koska ne näkevät, ja teidän korvanne, koska ne kuulevat. ¹⁷ Sillä totisesti minä sanon teille: monet profeetat ja vanhurskaat ovat hartaasti halunneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet.”

Kylväjävertauksen selitys

(Mk 4:13–20; Lk 8:11–15)

¹⁸ “Kuulkaa siis te vertaus kylväjästä: ¹⁹ Kun joku kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä sitä, niin tulee Paha ja tempaa pois sen, mikä on kylvetty hänen sydämeensä. Tätä tarkoittaa se, mikä on kylvetty tien viereen. ²⁰ Kallioperälle kylvetty tarkoittaa ihmistä, joka sanan kuullessaan ottaa sen heti iloiten vastaan, ²¹ mutta koska hän on juureton, hän kestää vain hetken. Hän luopuu heti, kun tulee ahdistus tai vaino sanan tähden. ²² Orjantappuroihin kylvetty tarkoittaa ihmistä, joka kuulee sanan, mutta tämän maailman huolet ja

rikkauden viettelys tukahduttavat sanan, ja hän jää hedelmättömäksi. ²³ Mutta hyvään maahan kylvetty tarkoittaa ihmistä, joka kuulee sanan ja ymmärtää sen ja tuottaa sadon, joku sata, joku kuusikymmentä ja joku kolmekymmentä jyvää.”

Vertaus rikkaviljasta

²⁴ Jeesus esitti heille toisen vertauksen: “Taivasten valtakuntaa voidaan verrata mieheen, joka kylvi hyvää siementä peltoonsa. ²⁵ Mutta ihmisten nukkuessa hänen vihamiehensä tuli, kylvi vehnän sekaan rikkaviljaa ja lähti pois. ²⁶ Kun vilja kasvoi ja teki tähkää, silloin myös rikkavilja tuli näkyviin. ²⁷ Palvelijat menivät isäntänsä luo ja kysyivät: ‘Herra, etkö kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen sitten on tullut rikkaviljaa?’ ²⁸ Hän sanoi heille: ‘Sen on vihamies kylvänyt.’ Niin palvelijat sanoivat hänelle: ‘Tahdotko, että menemme kitkemään sen pois?’ ²⁹ Mutta hän sanoi: ‘En, ettette rikkaviljaa kootessanne nyhtäisi sen mukana vehnääkin. ³⁰ Antakaa niiden molempien kasvaa yhdessä sadonkorjuuseen asti. Korjuun aikana minä sanon leikkuuväelle: Kootkaa ensin rikkavilja ja sitokaa se kimppuihin poltettavaksi. Mutta vehnä korjatkaa aittaani.”

Vertaukset sinapinsiemenestä ja hapatteesta

(Mk 4:30–32; Lk 13:18–21)

³¹Jeesus esitti heille myös tämän vertauksen: “Taivasten valtakunta on kuin sinapinsiemen, jonka mies otti ja kylvi peltoonsa. ³²Se on kaikista siemenistä pienin, mutta kun se kasvaa, se on puutarhakasveista suurin. Siitä tulee puu, niin että taivaan linnut tulevat ja pesivät sen oksilla.”

³³Hän kertoi heille vielä vertauksen: “Taivasten valtakunta on kuin hapate, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, ja koko taikina happani.”

Miksi Jeesus puhuu vertauksin?

(Mk 4:33,34)

³⁴Tämän kaiken Jeesus puhui väkijoukolle vertauksin. Ilman vertausta hän ei puhunut heille mitään, ³⁵jotta toteutuisi tämä profeetan sana: “Minä avaan suuni vertauksiin. Minä tuon julki sen, mikä on ollut salassa maailman perustamisesta asti.”

Rikkaviljavertauksen selitys

³⁶Sitten Jeesus päästi väkijoukon luotaan ja meni asuntoonsa. Opetuslapset tulivat hänen luokseen ja sanoivat: “Selitä meille vertaus pellon rikkaviljasta.” ³⁷Hän vastasi: “Hyvän siemenen kylväjä on Ihmisen Poika. ³⁸Pelto on maailma. Hyvä siemen on valtakunnan lapset, mutta rikkavilja

on Pahan lapset. ³⁹Vihamies, joka sen kylvi, on Paholainen, sadonkorjuun aika on maailmanajan loppu, ja leikkuuväki on enkelit. ⁴⁰Niin kuin rikkavilja kootaan ja poltetaan tulella, niin tapahtuu maailmanajan lopussa. ⁴¹Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he kokoavat hänen valtakunnastaan kaikki, jotka ovat viettelykseksi ja jotka harjoittavat laittomuutta, ⁴²ja heittävät heidät tuliseen pätsiin. Siellä on itku ja hammasten kiristys. ⁴³Silloin vanhurskaat loistavat Isänsä valtakunnassa niin kuin aurinko. Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!”

Vertaukset aarteesta, helmestä ja nuotasta

⁴⁴“Taivasten valtakunta on kuin peltoon kätkeyty aarre, jonka mies löysi ja katki. Iloissaan hän meni ja myi kaiken, mitä hänellä oli, ja osti sen pellon.

⁴⁵Vielä taivasten valtakunta on kuin kauppias, joka etsi kauniita helmiä. ⁴⁶Kun hän löysi yhden kallisarvoisen helmen, hän meni ja myi kaiken, mitä hänellä oli, ja osti sen.

⁴⁷Vielä taivasten valtakunta on kuin nuotta, joka heitettiin mereen ja joka kokosi kaikenlaisia kaloja. ⁴⁸Kun se tuli täyteen, kalastajat vetivät sen rannalle, istuutuivat ja kokosivat hyvät koreihin mutta viskasivat kelvottomat pois. ⁴⁹Näin käy myös maailmanajan lopussa: enkelit lähtevät ja erottavat pahat vanhurskaiden joukosta ⁵⁰ja

heittävät heidät tuliseen pätsiin. Siellä on itku ja hammasten kiristys.”

Kirjanoppinut opetuslapsena

⁵¹“Oletteko ymmärtäneet tämän kaiken?” Jeesus kysyi. Opetuslapset vastasivat: “Olemme.” ⁵²Hän sanoi heille: “Sen vuoksi jokainen kirjanoppinut, josta on tullut taivasten valtakunnan opetuslapsi, on kuin talon isäntä, joka tuo aarrekammioistaan esiin uutta ja vanhaa.”

JEESUS VAELTAA GALILEASSA JA LÄHISEUDUILLA, 13–17

Jeesusta halveksitaan Nasaretissa

(Mk 6:1–6; Lk 4:16–30)

⁵³Kun Jeesus oli lopettanut näiden vertausten kertomisen, hän siirtyi pois siltä seudulta. ⁵⁴Tultuaan kotikaupunkiinsa hän opetti ihmisiä heidän synagogassaan. He olivat hämmästyksissään ja kyselivät: “Mistä hänellä on tämä viisaus ja nämä voimateot? ⁵⁵Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä nimi ole Maria, ja eivätkö Jaakob, Joosef, Simon ja Juudas ole hänen veljiään? ⁵⁶Eivätkö myös hänen sisarensa ole kaikki meidän keskuudessamme? Mistä hän sitten on saanut tämän kaiken?” ⁵⁷Niin he loukkaantuivat häneen. Mutta Jeesus sanoi heille: “Profeetta ei ole halveksittu muualla kuin

kotikaupungissaan ja kodissaan.” ⁵⁸Heidän epäuskonsa takia hän ei tehnyt siellä montakaan voimatekoa.

Johannes Kastajan kuolema

(Mk 6:14–29; Lk 9:7–9)

14 Siihen aikaan neljännesruhtinas Herodes sai kuulla Jeesuksen maineesta. ²Hän sanoi palvelijoilleen: “Se on Johannes Kastaja. Hän on noussut kuolleista, ja sen vuoksi nämä voimat vaikuttavat hänessä.”

³Herodes oli näet ottanut Johanneksen kiinni, kahlinnut hänet ja pannut vankilaan veljensä Filippoksen vaimon Herodiaan takia. ⁴Johannes oli nimittäin sanonut hänelle: “Sinun ei ole lupa pitää häntä vaimonasi.” ⁵Herodes olisi tahtonut tappaa Johanneksen mutta pelkäsi kansaa, sillä se piti Johannesta profeettana.

⁶Kun sitten vietettiin Herodeksen syntymäpäiviä, Herodiaan tytär tanssi vieraiden edessä, ja se miellytti Herodesta. ⁷Senpä vuoksi Herodes valalla vannonen lupasi antaa työlle, mitä tahansa hän pyytäisi. ⁸Äitinsä yllyttämänä tyttö sanoi: “Anna minulle tähän vadille Johannes Kastajan pää.” ⁹Silloin kuningas tuli murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävieraiden tähden hän käski antaa sen. ¹⁰Hän lähetti lyömään Johanneksesta pään poikki vankilassa. ¹¹Pää tuotiin vadilla ja annettiin työlle, ja tyttö vei sen äidilleen.

¹² Johanneksen opetuslapset menivät hakemaan ruumiin ja hautasivat sen. Sitten he menivät kertomaan Jeesukselle, mitä oli tapahtunut.

Jeesus ruokkii viisituhatta miestä

(Mk 6:30–44; Lk 9:10–17; Jh 6:1–14)

¹³ Kun Jeesus kuuli sen, hän lähti sieltä pois veneellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen. Kuultuaan siitä kansa lähti jalkaisin kaupungeista hänen peräänsä. ¹⁴ Astuessaan maihin Jeesus näki paljon ihmisiä. Hänen tuli heitä sääli, ja hän paransi heidän sairaansa.

¹⁵ Illan tullessa opetuslapset menivät hänen luokseen ja sanoivat: ”Tämä paikka on autio, ja päivä on jo päättymässä. Päästä siis ihmiset luotasi, jotta he menisivät kyliin ostamaan itselleen ruokaa.” ¹⁶ Mutta Jeesus sanoi heille: ”Ei heidän tarvitse mennä pois. Antakaa te heille syötävää.”

¹⁷ He vastasivat hänelle: ”Meillä ei ole täällä muuta kuin viisi leipää ja kaksi kalaa.” ¹⁸ Hän sanoi: ”Tuokaa ne tänne minulle.” ¹⁹ Sitten Jeesus käski kansan asettua ruohikolle. Hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen, siunasi, mursi ja antoi leivät opetuslapsilleen. Opetuslapset jakoivat ne kansalle. ²⁰ Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Sitten he keräsivät tähteeksi jääneitä palasia kaksitoista täyttä korillista. ²¹ Syömässä oli noin viisituhatta miestä ja lisäksi naisia ja lapsia.

Jeesus kävelee veden päällä

(Mk 6:45–52; Jh 6:15–21)

²² Heti tämän jälkeen Jeesus vaati opetuslapsiaan astumaan veneeseen ja menemään edeltä toiselle rannalle, sillä aikaa kun hän lähettäisi kansan luotaan. ²³ Päästettyään kansan menemään hän nousi vuorelle yksinäisyyteen rukoilemaan. Kun ilta oli tullut, hän oli siellä yksinään. ²⁴ Mutta vene oli jo keskellä järveä monen stadionmitan päässä rannasta, ja aallot ahdistivat sitä, oli näet vastatuuli.

²⁵ Neljännen yövartion aikaan Jeesus tuli heidän luokseen kävellen veden päällä. ²⁶ Kun opetuslapset näkivät hänen kävelevän veden päällä, he pelästyivät ja sanoivat: ”Se on aave”, ja huusivat pelosta. ²⁷ Mutta heti Jeesus sanoi heille: ”Olkaa turvallisella mielellä. Minä se olen, älkää pelätkö.” ²⁸ Pietari vastasi hänelle: ”Herra, jos se olet sinä, niin káske minun tulla luoksesi vettä pitkin.” ²⁹ Hän sanoi: ”Tule.” Niin Pietari astui veneestä ja käveli veden päällä mennäkseen Jeesuksen luo. ³⁰ Mutta katsellessaan myrskytuulta hän pelästyi, alkoi vajota ja parkaisi: ”Herra, pelasta minut!” ³¹ Jeesus ojensi heti kätensä, tarttui häneen ja sanoi: ”Sinä vähäuskoinen, mitä varten epäilit?”

³² Heidän noustuaan veneeseen tuuli tyyntyi. ³³ Ne, jotka olivat veneessä, kumartuivat hänen eteensä ja sanoivat: ”Totisesti sinä olet Jumalan Poika.”

**Jeesus parantaa
sairaita Gennesaretissa**

(Mk 6:53–56)

³⁴Ylitettyään järven he nousivat maihin Gennesaretissa. ³⁵Kun sen paikkakunnan miehet tunsivat Jeesuksen, he lähettivät sanan kaikkialle ympäristöön, ja hänen luokseen tuotiin kaikki sairaat. ³⁶He pyysivät häneltä, että saisivat edes koskettaa hänen viittansa tupsua. Kaikki, jotka koskettivat, parantuivat.

Jumalan sana ja perinnäissääntö

(Mk 7:1–13)

15 Silloin Jeesuksen luo tuli Jerusalemita fariseuksia ja kirjanoppineita, ja he kysyivät: ²”Miksi sinun opetuslapsesi rikkovat vanhinten perinnäissääntöä? Hehän eivät pese käsiään, kun rupeavat syömään leipää.”

³Jeesus vastasi heille: ”Miksi te itse rikotte Jumalan käskyn perinnäissääntönne takia? ⁴Sillä Jumala on käsenyt: ‘Kunnioita isääsi ja äitiäsi’, mutta toisaalta: ‘Sitä, joka kiroaa isäänsä tai äitiään, rangaistakoon kuolemalla.’ ⁵Vaan tepä sanotte: ‘Jos joku sanoo isälleen tai äidilleen: Annoin uhrilahjaksi sen, mitä sinun pitäisi saada minulta hyväksesi, niin hänen ei enää tarvitse kunnioittaa isäänsä tai äitiään.’ ⁶Näin te olette tehneet Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissääntönne takia. ⁷Te tekopyhät! Oikein on Jesaja teistä ennustanut sanoessaan: ⁸”Tämä

kansa lähestyy minua suullaan ja kunnioittaa minua huulillaan, mutta pitää sydämensä kaukana minusta. ⁹Turhaan se palvelee minua opettaen oppeina ihmisten käskyjä.”

Mikä saastuttaa ihmisen

(Mk 7:14–23)

¹⁰Niin Jeesus kutsui väkijoukon luokseen ja sanoi: ”Kuulkaa ja ymmärtäkää. ¹¹Ei ihmistä saastuta se, mikä menee suusta sisään, vaan mikä tulee suusta ulos, se saastuttaa ihmisen.”

¹²Silloin opetuslapset tulivat hänen luokseen ja sanoivat: ”Tiedätkö, että fariseukset loukkaantuivat kuultuaan tuon puheen?” ¹³Mutta hän vastasi: ”Jokainen istutus, jota minun taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, revitään juurineen pois. ¹⁴Antakaa heidän olla, he ovat sokeita sokeiden taluttajia. Jos sokea taluttaa sokeaa, molemmat putoavat kuoppaan.”

¹⁵Pietari sanoi hänelle: ”Selitä meille tämä vertaus.” ¹⁶Jeesus vastasi: ”Oletteko tekin vielä ymmärtämättömiä? ¹⁷Ettekö käsitä, että kaikki se, mikä menee suusta sisään, menee vatsaan, ja se ulostetaan käymälään? ¹⁸Mutta se, mikä tulee suusta ulos, lähtee sydäimestä, ja se saastuttaa ihmisen. ¹⁹Sillä sydäimestä lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, haureudet, varkaudet, väärät

todistukset ja jumalanpilkkaukset.

²⁰ Nämä saastuttavat ihmisen, mutta pesemättömin käsin syöminen ei saastuta ihmistä.”

Kanaanilaisen naisen usko

(Mk 7:24–30)

²¹ Lähdettyään sieltä Jeesus vetäytyi Tyroksen ja Siidonin alueelle. ²² Muuan kanaanilainen nainen, joka oli niiltä seuduilta, tuli ja huusi hänelle: ”Armahda minua, Herra, Daavidin Poika! Riivaaja vaivaa kauheasti minun tytärtäni.” ²³ Mutta hän ei vastannut naiselle sanaakaan.

Opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja pyysivät: ”Päästä hänet menemään, sillä hän huutaa meidän peräämme.” ²⁴ Jeesus vastasi: ”Ei minua ole lähetetty muiden kuin Israelin huoneen kadonneiden lampaiden luo.” ²⁵ Mutta nainen tuli, kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: ”Herra, auta minua!” ²⁶ Jeesus vastasi hänelle: ”Ei ole oikein ottaa lasten leipää ja heittää koiranpenikoille.” ²⁷ Nainen vastasi: ”Niin, Herra, mutta syöväthän penikatkin isäntiensä pöydältä putoilevia muruja.” ²⁸ Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Oi nainen, suuri on sinun uskosi! Tapahtukoon sinulle niin kuin tahdot.” Siitä hetkestä hänen tyttärensä oli terve.

Jeesus parantaa sairaita vuorella

²⁹ Sieltä lähdettyään Jeesus tuli Galileanjärven rantaan, ja noustuaan vuorelle hän istuutui sinne. ³⁰ Hänen luokseen tuli paljon kansaa mukanaan rampoja, sokeita, raajarikkoja, mykkiä ja paljon muita. Heidät jätettiin hänen jalkojensa juureen, ja hän paransi heidät, ³¹ niin että ihmiset hämmästyivät nähdessään, miten mykät puhuivat, raajarikot tulivat terveiksi, rammat kävelivät ja sokeat näkivät. Ja he ylistivät Israelin Jumalaa.

Jeesus ruokkii neljätuhatta miestä

(Mk 8:1–10)

³² Jeesus kutsui opetuslapsensa luokseen ja sanoi: ”Minun käy sääliksi kansaa. He ovat olleet luonani jo kolme päivää, eikä heillä ole mitään syötävää. Minä en tahdo lähettää näitä ihmisiä pois nälkäisinä, etteivät he nääntyisi matkalla.” ³³ Opetuslapset sanoivat hänelle: ”Mistä meillä täällä erämaassa on niin paljon leipää, että voimme ruokkia näin suuren väkijoukon?” ³⁴ Jeesus kysyi heiltä: ”Montako leipää teillä on?” He vastasivat: ”Seitsemän, ja muutama pikkukala.” ³⁵ Hän käski kansan asettua istumaan maahan. ³⁶ Sitten hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti Jumalaa, mursi ja antoi ne opetuslapsilleen, ja opetuslapset jakoivat ne kansalle. ³⁷ Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Tähteeksi jääneitä palasia kerättiin seitsemän täyttä

korillista. ³⁸ Syömässä oli neljätuhatta miestä ja lisäksi naisia ja lapsia.

³⁹ Sitten Jeesus päästi kansan luotaan, astui veneeseen ja meni Magdalan alueelle.

Merkkiä vaaditaan jälleen

(Mk 8:11–13; Lk 12:54–56)

16 Siellä fariseukset ja saddukeukset tulivat Jeesuksen luo. Kiusaten he pyysivät, että hän näyttäisi heille merkin taivaasta. ² Mutta hän vastasi heille: “Kun tulee ilta, te sanotte: ‘Tulee selkeä ilma, sillä taivas ruskottaa.’ ³ Aamulla te sanotte: ‘Tänään tulee raju ilma, sillä taivas ruskottaa ja on synkkä.’ Te tekopyhät osaatte arvioida taivaan muodon, mutta aikojen merkkejä ette osaa. ⁴ Tämä paha ja avionrikkojien sukupolvi vaatii merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin profeetta Joonan merkki.” Hän jätti heidät ja lähti pois.

Fariseusten ja saddukeusten hapatus

(Mk 8:14–21)

⁵ Opetuslapset saapuivat toiselle rannalle mutta olivat unohtaneet ottaa leipää mukaansa. ⁶ Jeesus sanoi heille: “Varokaa ja karttakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta.” ⁷ Mutta he puhelivat keskenään ja sanoivat: “Emme ottaneet leipää mukaamme.” ⁸ Jeesus huomasi sen ja sanoi: “Te vähäuskoiset! Mitä te puhelette

keskenänne siitä, ettei teillä ole leipää?

⁹ Ettekö vielääkään käsitä? Ettekö muista niitä viittä leipää viidelletuhannelle ettekä sitä, kuinka monta korillista otitte talteen, ¹⁰ ja niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle ettekä sitä, kuinka monta korillista otitte talteen? ¹¹ Kuinka te ette käsitä, etten minä puhunut teille leivästä? Karttakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta!” ¹² Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt karttamaan leivän hapatetta vaan fariseusten ja saddukeusten oppia.

Pietari tunnustaa

Jeesuksen Kristukseksi

(Mk 8:27–30; Lk 9:18–21)

¹³ Kun Jeesus oli tullut Filippoksen Kesarean alueelle, hän kysyi opetuslapsiltaan: “Kenen ihmiset sanovat minun, Ihmisen Pojan, olevan?” ¹⁴ He vastasivat: “Jotkut Johannes Kastajan, toiset Elían, toiset taas Jeremian tai jonkun muun profeetoista.” ¹⁵ Hän sanoi heille: “Entä kenen te itse sanotte minun olevan?” ¹⁶ Simon Pietari vastasi: “Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.”

¹⁷ Jeesus sanoi hänelle: “Autuas olet sinä, Simon, Joonan poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut vaan minun Isäni, joka on taivaissa. ¹⁸ Minä sanon sinulle: Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, eivätkä tuonelan portit sitä voita. ¹⁹ Minä annan

sinulle taivasten valtakunnan avaimet. Minkä sinä sidot maan päällä, se on sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on päästetty taivaissa.”²⁰ Sitten hän kielsi opetuslapsiaan kertomasta kenellekään, että hän on Jeesus Kristus.

Jeesus puhuu kuolemastaan

(Mk 8:31–33; Lk 9:22)

²¹ Siitä lähtien Jeesus alkoi ilmaista opetuslapsilleen, että hänen pitää mennä Jerusalemiin ja kärsiä paljon vanhinten, ylipappien ja kirjanoppineiden käsissä, ja että hänen pitää tulla tapetuksi ja kolmantena päivänä nousta ylös.²² Silloin Pietari otti hänet erilleen ja alkoi nuhdella häntä sanoen: ”Jumala varjelkoon sinua, Herra! Älköön sinulle ikinä sellaista tapahtuko!”²³ Mutta hän kääntyi pois päin ja sanoi Pietarille: ”Mene pois tieltäni, Saatana! Sinä olet minulle ansa, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan vaan sitä, mikä on ihmisten.”

Ristin kantaminen

(Mk 8:34–38; Lk 9:23–27)

²⁴ Sitten Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Jos joku tahtoo kulkea minun perässäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.”²⁵ Se, joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta se, joka kadottaa elämänsä

minun tähteni, löytää sen.²⁶ Mitä se hyödyttäisi ihmistä, vaikka hän voittaisi omakseen koko maailman, mutta saisi sielulleen vahingon? Tai mitä ihminen voi antaa sielunsa lunnaiksi?²⁷ Sillä kun Ihmisen Poika tulee Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa, silloin hän maksaa kullekin tämän tekojen mukaan.²⁸ Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennen kuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan kuninkuudessaan.”

Jeesuksen kirkastuminen

(Mk 9:2–8; Lk 9:28–36)

17 Kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin sekä Jaakobin ja tämän veljen Johanneksen ja vei heidät korkealle vuorelle yksinäisyyteen.² Siellä hänen hahmonsä muuttui heidän nähtensä. Hänen kasvonsa loistivat kuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi kuin valo.

³ Samassa heille ilmestyivät Mooses ja Elia, jotka keskustelivat Jeesuksen kanssa.⁴ Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: ”Herra, meidän on hyvä olla täällä. Jos tahdot, teemme tänne kolme majaa: sinulle yhden, Moosekselle yhden ja Elialle yhden.”⁵ Hänen vielä puhuessaan heidät peitti valoisa pilvi. Pilvestä kuului ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt. Kuulkaa

häntä!”⁶ Sen kuullessaan opetuslapset heittäytyivät kasvoilleen maahan ja pelästivät suunnattomasti.⁷ Mutta Jeesus tuli heidän luokseen, kosketti heitä ja sanoi: ”Nouskaa, älkää pelätkö.”⁸ Kohottaessaan katseensa he eivät nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen yksin.

Kysymys Eliasta

(Mk 9:9–13)

⁹ Kun he olivat tulossa alas vuorelta, Jeesus kielsi heitä: ”Älkää puhuko kenellekään tästä näystä, ennen kuin Ihmisen Poika on noussut kuolleista.”¹⁰ Opetuslapset kysyivät häneltä: ”Miksi sitten kirjanoppineet sanovat, että Elia pitää tulla ensin?”¹¹ Jeesus vastasi: ”Elia tosin tulee ensin ja asettaa kaiken kohdalleen,¹² mutta minä sanon teille, että Elia on jo tullut. He eivät kuitenkaan tunteneet häntä vaan tekivät hänelle, mitä tahtoivat. Samoin myös Ihmisen Poika joutuu kärsimään heidän käsissään.”¹³ Silloin opetuslapset ymmärsivät, että hän puhui heille Johannes Kastajasta.

Riivattu poika

(Mk 9:14–29; Lk 9:37–43)

¹⁴ Kun he saapuivat väkijoukon luo, Jeesuksen luo tuli muuan mies, joka polvistui hänen eteensä¹⁵ ja sanoi: ”Herra, armahda minun poikaani! Hänellä on kuunvaihetauti, ja hän

kärsii kovin. Hän kaatuu usein, milloin tuleen, milloin veteen.”¹⁶ Minä toin hänet sinun opetuslastesi luo, mutta he eivät pystyneet parantamaan häntä.”¹⁷ Silloin Jeesus vastasi: ”Voi tätä epäuskoista ja kieroutunutta sukupolvea! Kuinka kauan minun on oltava teidän kanssanne? Kuinka kauan minun on kärsittävä teitä? Tuokaa hänet tänne minun luokseni.”¹⁸ Jeesus nuhteli riivaajaa, ja se lähti ulos lapsesta. Siitä hetkestä poika oli terve.

¹⁹ Sitten opetuslapset menivät Jeesuksen luo, ja ollessaan keskenään he kysyivät häneltä: ”Miksi me emme pystyneet ajamaan sitä ulos?”²⁰ Jeesus sanoi heille: ”Teidän epäuskonne takia. Totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa edes sinapinsiemenen verran, te voisitte sanoa tälle vuorelle: ’Siirry täältä tuonne’, ja se siirtyisi. Eikä mikään olisi teille mahdotonta.”²¹ Mutta tämä laji ei lähde ulos ilman rukousta ja paastoa.”

Jeesus puhuu jälleen kuolemastaan

(Mk 9:30–32; Lk 9:43–45)

²² Kun he vaelsivat yhdessä Galileassa, Jeesus sanoi heille: ”Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin.”²³ He tappavat hänet, mutta kolmantena päivänä hän nousee ylös.” Niin opetuslapset tulivat hyvin murheellisiksi.

Temppeliveron maksaminen

²⁴ Heidän saavuttuaan Kapernaumiin temppeliveron kantajat tulivat Pietarin luo ja sanoivat: “Eikö teidän opettajanne maksa temppeliveroa?”

²⁵ “Kyllä maksaa”, hän vastasi. Kun hän meni sisälle taloon, Jeesus ennätti ennen häntä kysymään: “Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaat perivät tullia tai veroa, lapsiltaanko vai vierailta?” ²⁶ Kun hän vastasi: “Vierailta”, Jeesus sanoi hänelle: “Lapset ovat siis vapaat. ²⁷ Mutta ettemme loukkaisi heitä, mene ja heitä onki järveen. Ota sitten kala, jonka ensiksi saat. Kun avaat sen suun, löydät hopearahat. Ota se ja anna heille minun puolestani ja omasta puolestasi.”

NEUVOJA OPETUSLAPSILLE, 18

Kuka on suurin?

(Mk 9:33–37; Lk 9:46–48)

18 Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: “Kuka oikein on suurin taivasten valtakunnassa?” ² Niin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ³ ja sanoi: “Totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. ⁴ Joka siis nöyrytyy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa. ⁵ Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen

yhdenkin tämän kaltaisen lapsen, se ottaa luokseen minut. ⁶ Mutta joka viettelee yhdenkin näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sille olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen.”

Varoitus viettelyksistä

(Mk 9:42–48; Lk 17:1,2)

⁷ “Voi maailmaa viettelysten tähden! Viettelysten täytyy kyllä tulla, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee!

⁸ Jos kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä pois. Sinulle on parempi, että käsipuolena tai jalkapuolena pääset sisälle elämään, kuin että sinut molemmat kädet tai molemmat jalat tallella heitetään ikuiseen tuleen. ⁹ Jos silmäsi viettelee sinua, repäise se irti ja heitä pois. Sinulle on parempi, että silmäpuolena pääset sisälle elämään, kuin että sinut molemmat silmät tallella heitetään helvetin tuleen.

Vertaus eksyneestä lampaasta

(Lk 15:3–7)

¹⁰ Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä pienistä. Sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun taivaallisen Isäni kasvot. ¹¹ Ihmisen Poika on tullut pelastamaan sitä, mikä on kadonnut.”

¹² “Mitä arvelette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentäyhdeksää vuorille ja mene etsimään sitä eksynyttä? ¹³ Ja jos käy niin, että hän löytää sen, toisesti minä sanon teille: hän iloitsee siitä yhdestä enemmän kuin niistä yhdeksästäkymmenestäyhdeksästä, jotka eivät olleet eksyksissä. ¹⁴ Niinpä ei myöskään teidän taivaallisen Isänne tahto ole, että yksikään näistä pienistä joutuisi hukkaan.”

Langenneen veljen kohtelu

(Lk 17:3)

¹⁵ “Jos veljesi tekee syntiä sinua vastaan, mene ja nuhtele häntä kahden kesken. Jos hän kuulee sinua, olet voittanut veljesi. ¹⁶ Mutta jos hän ei kuule sinua, ota vielä yksi tai kaksi todistajaa kanssasi, että jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan suulla. ¹⁷ Jos hän ei ota kuullakseen heitä, ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei välitä kuulla seurakuntaakaan, olkoon hän sinulle kuin pakana ja publikaani. ¹⁸ Toisesti minä sanon teille: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te päästätte maan päällä, on päästetty taivaassa.

¹⁹ Vielä minä sanon teille: jos kaksi teistä maan päällä sopii keskenään mistä asiasta tahansa, että he sitä anovat, he saavat sen minun Isältäni,

joka on taivaissa. ²⁰ Sillä missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään.”

Vertaus armottomasta palvelijasta

²¹ Silloin Pietari tuli Jeesuksen luo ja kysyi: “Herra, kuinka monta kertaa veljeni voi rikkoa minua vastaan ja minun on annettava hänelle anteeksi? Ihanko seitsemän kertaa?”

²² Jeesus vastasi hänelle: “Minä sanon sinulle: ei seitsemän kertaa vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.

²³ Sen tähden taivasten valtakunta on verrattavissa kuninkaaseen, joka tahtoi selvittää tilit palvelijoidensa kanssa. ²⁴ Kun hän rupesi tilintekoon, hänen eteensä tuotiin palvelija, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta talenttia. ²⁵ Mutta kun palvelijalla ei ollut, millä maksaa, herra määräsi hänet, hänen vaimonsa ja lapsensa ja kaiken, mitä hänellä oli, myytäväksi ja velan maksettavaksi. ²⁶ Silloin palvelija heittäytyi maahan ja rukoili häntä sanoen: ‘Herra, ole pitkämielinen minua kohtaan. Minä maksan kyllä sinulle kaiken.’ ²⁷ Herran tuli sääli tuota palvelijaa, ja hän päästi hänet vapaaksi ja antoi velan anteeksi.

²⁸ Mutta mentyään ulos se palvelija tapasi erään palvelustovereistaan, joka oli hänelle velkaa sata denaaria. Hän kävi toveriinsa käsiksi, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: ‘Maksa, mitä olet velkaa!’ ²⁹ Palvelustoveri heittäytyi maahan hänen jalkoihinsa ja pyysi

häneltä: ‘Ole pitkämielinen minua kohtaan, minä kyllä maksan sinulle.’

³⁰ Mutta hän ei suostunut vaan meni ja heitti miehen vankeuteen, kunnes tämä maksaisi velkansa.

³¹ Kun muut palvelustoverit näkivät, mitä tapahtui, he tulivat hyvin murheellisiksi ja menivät kertomaan herralleen kaiken, mitä oli tapahtunut.

³² Silloin herra kutsui palvelijan eteensä ja sanoi: ‘Sinä kelvoton palvelija! Minä annoin sinulle anteeksi koko velan, koska sitä minulta pyysit.’ ³³ Eikö myös sinun olisi pitänyt armahtaa palvelustoveriasi, niin kuin minäkin armahdin sinua?’ ³⁴ Vihastuneena herra antoi hänet vanginvartijoiden käsiin, kunnes hän maksaisi koko velan.

³⁵ Näin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, ellette anna kukin veljellenne sydämestänne anteeksi heidän rikkomuksiaan.”

JEEСУKSEN VAELLUS JERUSALEMIIN, 19–20

Kysymys avioerosta ja naimattomuudesta

(Mk 10:1–12)

19 Kun Jeesus oli päättänyt nämä puheensa, hän siirtyi pois Galileasta ja kulki Jordanin toista puolta Juudean alueelle. ² Häntä seurasi suuri joukko ihmisiä, ja hän paransi heitä siellä.

³ Hänen luokseen tuli fariseuksia, jotka koetellakseen häntä kysivät: “Onko miehen lupa hylätä vaimonsa mistä syystä tahansa?” ⁴ Hän vastasi: “Ettekö ole lukeneet, että Luoja jo alussa loi heidät mieheksi ja naiseksi ⁵ ja sanoi: ‘Sen tähden mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi?’ ⁶ Niinpä he eivät enää ole kaksi vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.”

⁷ He kysyivät häneltä: “Miksi Mooses sitten käski antaa vaimolle erokirjan ja hylätä hänet?” ⁸ Hän vastasi heille: “Teidän kovasydämisyytenne takia Mooses salli teidän hylätä vaimonne. Mutta alun perin ei ollut niin. ⁹ Mutta minä sanon teille: se, joka hylkää vaimonsa muun syyn kuin haureuden tähden ja nai toisen, tekee aviorikoksen ja joka nai hylätyn, tekee aviorikoksen.”

¹⁰ Opetuslapset sanoivat hänelle: “Jos miehen suhde vaimoon on tällainen, ei kannata mennä naimisiin.” ¹¹ Mutta hän sanoi heille: “Tämä sana ei sovellu kaikkiin vaan ainoastaan niihin, joille se on suotu. ¹² On sellaisia, jotka ovat äitinsä kohdusta syntyneet avioon kelpaamattomina. On myös niitä, jotka ihmiset ovat tehneet avioon kelpaamattomiksi. Samoin on niitä, jotka taivasten valtakunnan tähden ovat tehneet itsensä avioon

kelpaamattomiksi. Joka tämän voi itseensä soveltaa, se soveltakoon.”

Jeesus siunaa lapsia

(Mk 10:13–16; Lk 18:15–17)

¹³ Sitten Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän panisi kätensä heidän päälleen ja rukoilisi. Opetuslapset nuhtelivat tuojia, ¹⁴ mutta Jeesus sanoi: “Antakaa lasten olla älkääkään estäkö heitä tulemastani minun luokseni, sillä heidän kaltaistensa on taivasten valtakunta.”

¹⁵ Ja pantuaan kätensä heidän päälleen hän lähti sieltä.

Rikas nuorukainen

(Mk 10:17–27; Lk 18:18–27)

¹⁶ Eräs mies tuli Jeesuksen luo ja kysyi häneltä: “Hyvä opettaja, mitä hyvää minun pitää tehdä, että saisin iankaikkisen elämän?” ¹⁷ Jeesus vastasi hänelle: “Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi yksi – Jumala. Mutta jos tahdot päästä sisälle elämään, pidä käskyt.” ¹⁸ Mies kysyi: “Mitkä?” Jeesus vastasi: “Nämä: älä tapa, älä tee aviorikosta, älä varasta, älä anna väärää todistusta, ¹⁹ kunnioita isääsi ja äitiäsi, rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.” ²⁰ Nuorukainen sanoi hänelle: “Kaikkia niitä olen noudattanut nuoruudestani asti. Mitä minulta vielä puuttuu?” ²¹ Jeesus vastasi hänelle: “Jos tahdot olla täydellinen, mene ja myy omaisuutesi ja anna köyhille, niin sinulla on aarre taivaassa. Tule sitten

ja seuraa minua.” ²² Tämän kuultuaan nuorukainen lähti murheellisenä pois, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.

²³ Silloin Jeesus sanoi opetuslapsilleen: “Totisesti minä sanon teille: vaikea on rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan. ²⁴ Vielä minä sanon teille: helpompi on kamelin mennä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan.” ²⁵ Kun opetuslapset kuulivat sen, he olivat kovin hämmästyksissään ja kysyivät: “Kuka sitten voi pelastua?” ²⁶ Jeesus katsahti heihin ja sanoi: “Ihmisille se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista.”

Opetuslasten palkka

(Mk 10:28–31; Lk 18:28–30)

²⁷ Silloin Pietari sanoi Jeesukselle: “Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua. Mitä me siis saamme?” ²⁸ Jeesus vastasi heille: “Totisesti minä sanon teille: siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimelle, saatte tekin, jotka olette minua seuranneet, istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista heimoa. ²⁹ Ja jokainen, joka on luopunut taloista, veljistä tai sisarista, isästä, äidistä, vaimosta tai lapsista tai pelloista minun nimeni tähden, saa satakertaisesti takaisin ja perii iankaikkisen elämän. ³⁰ Mutta

monet ensimmäisistä tulevat viimeisiksi ja monet viimeisistä ensimmäisiksi.”

Vertaus viinitarhan työmiehistä

20 ”Taivasten valtakunta on kuin talonisäntä, joka lähti aikaisin aamulla palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa. ² Kun hän oli sopinut työmiesten kanssa yhden denaarin päiväpalkasta, hän lähetti heidät viinitarhaansa. ³ Kolmannen tunnin vaiheilla hän lähti ulos ja näki torilla miehiä seisomassa joutilaina. ⁴ Hän sanoi heille: ‘Menkää tekin minun viinitarhaani, ja mikä oikein on, sen maksan teille.’ ⁵ Niin he menivät. Kuudennen ja yhdeksännen tunnin aikaan hän lähti taas ulos ja teki samoin. ⁶ Kun hän lähti ulos yhdennentoista tunnin vaiheilla, hän tapasi vielä joitakin miehiä seisoskelemassa joutilaina. Hän kysyi heiltä: ‘Miksi seisotte täällä kaiken päivää joutilaina?’ ⁷ He vastasivat hänelle: ‘Koska kukaan ei ole meitä palkannut.’ Hän sanoi heille: ‘Menkää tekin minun viinitarhaani, ja mikä oikein on, sen saatte.’

⁸ Illan tultua viinitarhan isäntä sanoi tilanhoitajalle: ‘Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka, viimeisistä alkaen ensimmäisiin asti.’ ⁹ Ne, jotka oli palkattu yhdennentoista tunnin tienoilla, tulivat ja saivat kukin denaarin. ¹⁰ Kun sitten ensimmäiset tulivat, he luulivat saavansa enemmän, mutta myös he saivat kukin denaarin. ¹¹ Sen

saatuaan he nurisivat talonisäntää vastaan ¹² ja sanoivat: ‘Nämä viimeisinä tulleet ovat tehneet työtä vain yhden tunnin. Kuitenkin sinä teet heidät samanvertaisiksi meidän kanssamme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.’ ¹³ Mutta isäntä sanoi yhdelle heistä: ‘Ystäväni, en minä tee sinulle vääryyttä. Etkö sopinut kanssani yhdestä denaarista?’ ¹⁴ Ota omasi ja mene. Mutta minä tahdon antaa tälle viimeiselle saman verran kuin sinullekin. ¹⁵ Enkö saa tehdä omallani, mitä tahdon? Vai katsetko pahalla silmällä sitä, että minä olen hyvä?’ ¹⁶ Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi. Sillä monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut.”

Jeesus puhuu vielä kerran kuolemastaan

(Mk 10:32–34; Lk 18:31–34)

¹⁷ Kun Jeesus oli kulkemassa ylös Jerusalemiin, hän otti matkalla kaksitoista opetuslastaan erilleen ja sanoi heille: ¹⁸ ”Me menemme nyt ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineiden käsiin. He tuomitsevat hänet kuolemaan ¹⁹ ja luovuttavat hänet pakanoille pilkattavaksi, ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi, mutta kolmantena päivänä hän nousee ylös.”

Jaakobin ja Johanneksen äidin pyyntö

(Mk 10: 35–45)

²⁰ Silloin Sebedeuksen poikien äiti tuli poikiensa kanssa Jeesuksen luo ja kumartui maahan aikoen pyytää häneltä jotakin. ²¹ Niin Jeesus kysyi: “Mitä tahdot?” Nainen sanoi hänelle: “Sano, että nämä kaksi poikaani saavat istua rinnallasi, toinen oikealla ja toinen vasemmalla puolella, sinun valtakunnassasi.” ²² Mutta Jeesus vastasi: “Te ette tiedä, mitä pyydätte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, ja tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?” He vastasivat: “Voimme.” ²³ Hän sanoi heille: “Minun maljani te tosin juotte ja sillä kasteella jolla minut kastetaan, kastetaan teidätkin, mutta istuminen minun oikealla ja vasemmalla puolellani ei ole minun annettavissani. Se suodaan niille, joille minun Isäni on sen valmistanut.”

²⁴ Kun ne kymmenen sen kuulivat, he närkästyivät näihin kahteen veljekseen. ²⁵ Mutta Jeesus kutsui heidät luokseen ja sanoi: “Te tiedätte, että kansojen ruhtinaat herroina hallitsevat niitä ja mahtavat pitävät niitä vallassaan. ²⁶ Näin ei saa olla teidän keskuudessanne. Joka teidän joukossanne tahtoo tulla suureksi, se olkoon teidän palvelijanne, ²⁷ ja joka teidän joukossanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon teidän orjanne. ²⁸ Eihän Ihmisen Poikakaan tullut

palveltavaksi vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monien edestä.”

Kaksi sokeaa Jerikon tiellä

(Mk 10: 46–52; Lk 18:35–43)

²⁹ Kun he lähtivät Jerikosta, Jeesusta seurasi suuri väkijoukko. ³⁰ Tien vieressä istui kaksi sokeaa, ja kun he kuulivat, että Jeesus oli kulkemassa ohi, he alkoivat huutaa: “Armahda meitä, Herra, Daavidin Poika!” ³¹ Väkijoukko nuhteli heitä saadakseen heidät vaikenemaan, mutta he huusivat entistä kovemmin: “Armahda meitä, Herra, Daavidin Poika!” ³² Silloin Jeesus pysähtyi, kutsui heidät luokseen ja sanoi: “Mitä tahdotte minun tekävän teille?” ³³ He vastasivat: “Herra, että meidän silmämme aukenisivat.” ³⁴ Jeesuksen tuli heitä sääli, ja hän kosketti heidän silmiään. Heti heidän silmänsä näkivät jälleen, ja he lähtivät seuraamaan häntä.

JEEСУKSEN TOIMINTA JERUSALEMISSA, 21–22

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin

(Mk 11:1–11; Lk
19:28–38; Jh 12:12–19)

21 Kun he lähestyivät Jerusalemia ja saapuivat Beetfageen Öljymäelle, Jeesus lähetti edeltä kaksi opetuslasta ² ja sanoi heille:

”Menkää edessänne olevaan kylään, niin te löydätte heti aasintamman kiinni sidottuna ja varsan sen kanssa. Päästäkää ne irti ja tuokaa minulle.³ Jos joku sanoo teille jotakin, vastatkaa, että Herra tarvitsee niitä mutta lähettää ne pian takaisin.”

⁴Tämä kaikki tapahtui, jotta toteutuisi profeetan kautta puhuttu sana:
⁵”Sanokaa tytär Siionille: ’Katso, sinun kuninkaasi tulee luoksesi nöyränä, ratsastaen aasilla, työjuhnan varsalla.’”⁶ Opetuslapset menivät ja tekivät niin kuin Jeesus oli heitä käskenyt.⁷ He toivat aasintamman varsoineen, panivat niiden selkään vaatteitaan, ja hän istuutui niiden päälle.⁸ Suurin osa kansasta levitti tielle vaatteitaan, toiset taas katkoivat puista oksia ja levittelivät niitä tielle.⁹ Kansanjoukot, jotka kulkivat hänen edellään, ja ne, jotka seurasivat häntä, huusivat: ”Hoosianna Daavidin Pojalle! Kiitetty olkoon hän, joka tulee Herran nimessä! Hoosianna korkeuksissa!”

¹⁰Kun hän tuli Jerusalemiin, koko kaupunki joutui kuohuksiin ja kyseli: ”Kuka hän on?”¹¹ Ihmiset sanoivat: ”Hän on se profeetta, Jeesus, Galilean Nasaretista.”

Temppelin puhdistaminen

(Mk 11:15–19; Lk 19:45–48; Jh 2:13–22)

¹²Jeesus meni Jumalan temppeliin ja ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja

ostivat temppelissä. Hän kaatoi kumoon rahanvaihtajien pöydät ja kyyhkysten myyjien istuimet¹³ ja sanoi heille: ”On kirjoitettu: ’Minun huonettani on kutsuttava rukouksen huoneeksi.’ Mutta te olette tehneet siitä rosvojen luolan.”

¹⁴Jeesuksen luo tuli temppelissä sokeita ja rampoja, ja hän paransi heidät.¹⁵ Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ihmeet, joita Jeesus teki, ja lapset, jotka huusivat temppelissä: ”Hoosianna Daavidin Pojalle!”, he suuttuivat¹⁶ ja sanoivat hänelle: ”Kuuletko, mitä nämä sanovat?” Jeesus vastasi heille: ”Kuulen. Ettekö ole koskaan lukeneet: ’Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?’”¹⁷ Hän jätti heidät, meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä yötä.

Viikunapuun kuivettuminen

(Mk 11:12–14, 20–24)

¹⁸Kun Jeesus oli varhain aamulla palaamassa kaupunkiin, hänen tuli nälkä.¹⁹ Nähdessään tien vieressä viikunapuun hän meni sen luo, mutta ei löytänyt siitä muuta kuin pelkästään lehtiä. Hän sanoi sille: ”Älköön sinusta enää ikinä kasvako hedelmää.” Samassa viikunapuu kuivettui.

²⁰Kun opetuslapset sen näkivät, he hämmästyivät ja sanoivat: ”Kuinka tuo viikunapuu näin äkkiä kuivettui?”
²¹Jeesus vastasi heille: ”Totisesti

minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi, te ette voisi tehdä ainoastaan sitä, mikä tapahtui viikunapuulle, vaan voisitte sanoa jopa tälle vuorelle: ‘Nouse ja heittäydy mereen’, ja se tapahtuisi.²² Kaiken, mitä sitten anottekin rukouksessa uskoen, te saatte.”

Kysymys Jeesuksen vallasta

(Mk 11:27–33; Lk 20:1–8)

²³ Kun Jeesus oli mennyt temppeeliin ja oli siellä opettamassa, hänen luokseen tuli ylipappeja ja kansan vanhimpia. He kysyivät: “Millä vallalla sinä tätä kaikkea teet? Kuka on antanut sinulle nämä valtuudet?”²⁴ Jeesus sanoi heille: “Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa. Jos te vastaatte minulle, minäkin sanon teille, millä vallalla minä tätä kaikkea teen.²⁵ Mistä Johanneksen kaste oli peräisin? Taivaasta vai ihmisistä?” Niin he neuvottelivat keskenään: “Jos me sanomme: ‘Taivaasta’, hän sanoo meille: ‘Miksi ette siis uskoneet häntä?’²⁶ Mutta jos sanomme: ‘Ihmisistä’, saamme pelätä kansaa, sillä kaikki pitävät Johannesta profeettana.”²⁷ Niin he vastasivat Jeesukselle: “Emme tiedä.” Silloin Jeesus sanoi heille: “Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä tätä kaikkea teen.”

Vertaus kahdesta pojasta

²⁸ “Mutta mitä arvelette? Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. Hän meni

toisen luo ja sanoi: ‘Poikani, mene tänään työhön viinitarhaani.’²⁹ Tämä vastasi: ‘En tahdo’, mutta myöhemmin hän katui ja meni.³⁰ Isä meni toisen pojan luo ja sanoi samoin. Tämä vastasi: ‘Minä menen, herra’, mutta ei mennytkään.³¹ Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon?” “Ensimmäinen”, he vastasivat. Jeesus sanoi heille: “Totisesti minä sanon teille: publikaanit ja portot menevät Jumalan valtakuntaan ennen teitä.³² Sillä Johannes tuli teidän luoksenne vanhurskauden tietä, mutta te ette uskoneet häntä. Sen sijaan publikaanit ja portot uskoivat häntä. Ja vaikka te sen näitte, te ette myöhemminkään katuneet, niin että olisitte uskoneet häntä.”

Vertaus viinitarhan vuokraajista

(Mk 12:1–12; Lk 20:9–19)

³³ “Kuulkaa toinen vertaus. Oli eräs mies, talonisäntä, joka istutti viinitarhan, ympäröi sen aidalla, kaivoi siihen viinikuurnan ja rakensi tornin. Sitten hän vuokrasi sen viljelijöille ja matkusti ulkomaille.³⁴ Kun sadonkorjuun aika lähestyi, hän lähetti palvelijoitaan viljelijöiden luo perimään hänelle kuuluvan osan sadosta.³⁵ Mutta viljelijät ottivat kiinni hänen palvelijansa, jonkun he pieksivät, jonkun tappoivat, jonkun kivittivät.³⁶ Isäntä lähetti vielä muita palvelijoita, enemmän kuin ensimmäisellä kerralla, mutta he tekivät näille samoin.

³⁷ Viimein hän lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: ‘Minun poikaani he sentään kavahtavat.’ ³⁸ Mutta kun viljelijät näkivät pojan, he puhuivat keskenään: ‘Tämä on perillinen. Tulkaa, tapetaan hänet, niin saamme hänen perintönsä haltuumme.’ ³⁹ He ottivat hänet kiinni, heittivät ulos viinitarhasta ja tappoivat hänet. ⁴⁰ Kun viinitarhan omistaja tulee, mitä hän tekee noille viljelijöille?’ ⁴¹ He vastasivat hänelle: “Noille pahoille hän antaa pahan lopun ja vuokraa viinitarhan toisille viljelijöille, jotka antavat hänelle kuuluvan sadon ajallaan.”

⁴² Jeesus sanoi heille: “Ettekö ole koskaan lukeneet Kirjoituksista: ‘Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, siitä on tullut kulmakivi. Herralta se on tullut ja se on ihmeellinen meidän silmissämme’? ⁴³ Sen vuoksi minä sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä. ⁴⁴ Joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, mutta jonka päälle se putoaa, sen se murskaa.”

⁴⁵ Kun ylipapit ja fariseukset kuulivat Jeesuksen vertaukset, he ymmärsivät, että hän puhui heistä. ⁴⁶ He olisivat tahtoneet ottaa hänet kiinni mutta pelkäsivät kansaa, koska se piti häntä profeettana.

Vertaus kuninkaan pojan häistä

(Lk 14:15–24)

22 Jeesus jatkoi vastaustaan puhuen heille vertauksin. Hän sanoi: ² “Taivasten valtakunta on verrattavissa kuninkaaseen, joka valmisti häät pojalleen. ³ Hän lähetti palvelijansa kutsumaan häihin kutsuvieraita, mutta nämä eivät tahtoneet tulla. ⁴ Hän lähetti vielä muita palvelijoita ja sanoi: ‘Sanokaa kutsutuille: Kuulkaa, minä olen ateriani valmistanut, härät ja syöttiläät on teurastettu. Kaikki on valmiina. Tulkaa häihin!’ ⁵ Mutta kutsutut eivät siitä välittäneet vaan menivät pois, kuka pellolleen, kuka kaupoilleen. ⁶ Toiset taas ottivat kiinni hänen palvelijansa, pahoinpitelivät ja tappoivat heidät. ⁷ Kuultuaan tämän kuningas vihastui, lähetti sotajoukkonsa ja tuhosi nuo murhaajat ja poltti heidän kaupunkinsa. ⁸ Sitten hän sanoi palvelijoilleen: ‘Häät on kyllä valmistettu, mutta kutsutut eivät olleet kutsun arvoisia. ⁹ Menkää siis teiden risteyskiin ja kutsukaa häihin, ketkä vain tapaatte.’ ¹⁰ Palvelijat menivät teiden varsille ja kokosivat yhteen kaikki, jotka he tapasivat, sekä pahat että hyvät, ja häähuone tuli täyteen pöytävieraita.

¹¹ Kun kuningas meni katsomaan pöytävieraita, hän näki siellä miehen,

joka ei ollut pukeutunut häävaatteisiin.
¹² Kuningas kysyi häneltä: ‘Ystävä, kuinka sinä olet tullut tänne sisään ilman häävaatteita?’ Mutta mies jäi sanattomaksi. ¹³ Silloin kuningas sanoi palvelijoille: ‘Sitokaa hänen jalkansa ja kätensä ja heittäkää hänet uloimpaan pimeyteen. Siellä on itku ja hammasten kiristys.’ ¹⁴ Sillä monet ovat kutsutut mutta harvat valitut.”

Kysymys veron maksamisesta keisarille

(Mk 12:13–17; Lk 20:20–26)

¹⁵ Silloin fariseukset menivät neuvottelemaan siitä, kuinka saisivat Jeesuksen sanoistaan ansaan.
¹⁶ He lähettivät hänen luokseen opetuslapsiaan yhdessä herodilaisten kanssa sanomaan: “Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totuudellinen ja opetat Jumalan tietä totuudessa etkä välitä ihmisten mielipiteistä, sillä sinä et katso henkilöön. ¹⁷ Sano siis meille, mitä mieltä olet: onko luvallista maksaa keisarille veroa vai ei?” ¹⁸ Mutta Jeesus tiesi heidän pahuutensa ja sanoi: “Miksi kiusaatte minua, te tekopyhät? ¹⁹ Näyttäkää minulle veroraha.” He toivat hänelle denaarin. ²⁰ Hän kysyi heiltä: “Kenen kuva ja kirjoitus tässä on?” ²¹ He vastasivat hänelle: “Keisarin.” Silloin hän sanoi heille: “Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on.” ²² Sen

kuullessaan he ihmettelivät, jättivät hänet ja lähtivät pois.

Kysymys ylösnousemuksesta

(Mk 12:18–27; Lk 20:27–40)

²³ Samana päivänä Jeesuksen luo tuli saddukeuksia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole. He esittivät hänelle kysymyksen: ²⁴ “Opettaja, Mooses on sanonut: ‘Jos mies kuolee lapsettomana, hänen veljensä menköön naimisiin hänen vaimonsa kanssa ja hankkikoon jälkeläisen veljelleen.’ ²⁵ Keskuudessamme oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen meni naimisiin ja kuoli. Kun hänellä ei ollut jälkeläistä, hän jätti vaimonsa veljelleen. ²⁶ Samoin myös toinen ja kolmas – aina seitsemänteen asti. ²⁷ Viimeisenä kaikista kuoli vaimokin. ²⁸ Entä sitten ylösnousemuksessa, kenen vaimo noista seitsemästä hän silloin on? Hänhän oli ollut heidän kaikkien vaimona.”

²⁹ Jeesus vastasi heille: “Te olette eksyksissä, koska ette tunne Kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa. ³⁰ Ylösnousemuksessa ihmiset eivät ota vaimoa eivätkä mene vaimoksi, vaan he ovat kuin Jumalan enkelit taivaassa. ³¹ Mutta mitä tulee kuolleiden ylösnousemukseen, ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille sanoessaan: ³² ‘Minä olen Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala’? Ei Jumala ole

kuolleiden Jumala vaan elävien.”
³³ Sen kuullessaan kansanjoukot hämmästyivät hänen opetustaan.

Kysymys suurimmasta käskystä

(Mk 12:28–34; Lk 10:25–28)

³⁴ Mutta kun fariseukset kuulivat, että Jeesus oli tukkinut saddukeuksilta suun, he kokoontuivat yhteen. ³⁵ Eräs heistä – lainoppinut – kysyi häneltä pannakseen hänet koetukselle: ³⁶ ”Opettaja, mikä on lain suurin käsky?” ³⁷ Jeesus vastasi hänelle: ”’Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, koko sydämelläsi, koko sielullasi ja kaikella ymmärrykselläsi.’” ³⁸ Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky. ³⁹ Toinen, tämän vertainen, on: ’Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.’ ⁴⁰ Näiden kahden käskyn varassa on koko laki ja profeetat.”

Kristuksen alkuperä

(Mk 12:35–37; Lk 20:41–44)

⁴¹ Fariseusten ollessa koolla Jeesus kysyi heiltä: ⁴² ”Mitä arvelette Kristuksesta? Kenen poika hän on?” He vastasivat hänelle: ”Daavidin.” ⁴³ Hän sanoi heille: ”Kuinka sitten Daavid Hengessä kutsuu häntä Herraksi sanoen: ⁴⁴ ’Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen vihollisesi sinun jalkojesi alle.’” ⁴⁵ Jos siis Daavid kutsuu Kristusta Herraksi, kuinka Kristus voi olla hänen poikansa?”

⁴⁶ Kukaan ei pystynyt vastaamaan hänelle sanaakaan, eikä kukaan siitä päivästä lähtien rohjennut kysyä häneltä enää mitään.

PUHE KIRJANOPPINEITA JA FARISEUKSIA VASTAAN, 23

Varoitus itsensä ylentämisestä

(Mk 12:38–40; Lk 11:37–52, 20:45–47)

23 Sitten Jeesus puhui väkijoukoille ja opetuslapsilleen. ² Hän sanoi: ”Mooseksen istuimelle ovat istuneet kirjanoppineet ja fariseukset. ³ Sen tähden tehkää ja pitäkää kaikki, mitä he sanovat teille. Mutta älkää tehkö heidän tekojensa mukaan, sillä he eivät tee niin kuin puhuvat. ⁴ He sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ne ihmisten harteille, mutta itse he eivät tahdo niitä sormellaankaan liikuttaa. ⁵ He tekevät kaikki tekonsa sitä varten, että ihmiset katselisivat heitä. Raamatunlausekoteloistaan he tekevät leveitä ja viittansa tupsuista suuria. ⁶ He rakastavat kunniapaikkaa pidoissa ja etumaisia istuimia synagogissa ⁷ ja sitä, että heitä tervehditään toreilla ja että ihmiset kutsuvat heitä rabbiksi.

⁸ Mutta älkää te antako kutsua itseänne rabbiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, Kristus, ja te olette kaikki veljiä. ⁹ Älkää myöskään kutsuko isäksenne ketään maan päällä, sillä

yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaissa. ¹⁰ Älkää antako kutsua itseänne oppimestareiksi, sillä yksi on teidän mestarinne, Kristus. ¹¹ Joka teistä on suurin, se olkoon teidän palvelijanne. ¹² Joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.”

Voi teitä, te tekopyhät!

¹³ “Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te suljette taivasten valtakunnan ihmisiltä. Itse te ette mene sisälle ettekä salli mennä sisälle niidenkään, jotka olisivat menossa.

¹⁴ Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te syötte leskien talot ja näön vuoksi pidätte pitkiä rukouksia. Te saatte sitä kovemman tuomion.

¹⁵ Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te kierrätte meret ja mantereet tehdäkseen yhden käännynnäisen. Ja kun joku on sellaiseksi tullut, te teette hänestä helvetin lapsen, kaksin verroin pahemman kuin itse olette.

¹⁶ Voi teitä, te sokeat taluttajat! Te sanotte: ‘Jos joku vannoo pyhäkön kautta, se ei merkitse mitään, mutta jos joku vannoo pyhäkön kullan kautta, hän on valaansa sidottu.’ ¹⁷ Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, kulta vai pyhäkkö, joka kullan pyhittää? ¹⁸ Te sanotte myös: ‘Jos joku vannoo alttarin kautta, se ei merkitse mitään, mutta jos joku vannoo sen päällä olevan

uhrilahjan kautta, hän on valaansa sidottu.’ ¹⁹ Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, uhrilahja vai alttari, joka uhrilahjan pyhittää? ²⁰ Joka siis vannoo alttarin kautta, vannoo alttarin ja kaiken sen kautta, mitä alttarilla on. ²¹ Joka vannoo pyhäkön kautta, vannoo pyhäkön kautta ja hänen kauttaan, joka siinä asuu. ²² Ja joka vannoo taivaan kautta, vannoo Jumalan valtaistuimen kautta ja hänen kauttaan, joka sillä istuu.

²³ Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te annatte kymmenykset mintusta, tillistä ja kuminasta mutta laiminlyötte sen, mikä laissa on tärkeämpää: oikeuden, laupeuden ja uskollisuuden. Näitä teidän pitäisi noudattaa lyömättä laimin noita muitakaan. ²⁴ Te sokeat taluttajat, jotka siivilöitte hyttysen mutta nielette kamelin!

²⁵ Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolelta, mutta sisältä ne ovat täynnä riistoa ja hillittömyyttä. ²⁶ Sinä sokea fariseus, puhdistat ensin maljan ja vadin sisäpuoli, jotta niiden ulkopuolikin puhdistuisi!

²⁷ Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te olette kuin valkoiseksi kalkitut haudat. Ulkoapäin ne näyttävät kauniilta mutta sisältä ovat täynnä kuolleiden luita ja kaikkea saastaa. ²⁸ Samoin tekin

ihmisten silmissä näytätte ulkoapäin hurskailta, mutta sisältä te olette täynnä tekopyhyyttä ja laittomuutta.

²⁹Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te pystytätte profeettojen hautamuistomerkkejä ja koristelte vanhurskaiden hautakammioita. ³⁰Te sanotte: ‘Jos olisimme eläneet isiemme päivinä, emme olisi olleet heidän kanssaan osallisia profeettojen veren vuodattamiseen.’ ³¹Näin te itse todistatte olevanne niiden lapsia, jotka tappoivat profeetat. ³²Täyttäkää siis isienne mitta! ³³Te käärmeet! Te kyykäärmeiden sikiöt! Kuinka te voisitte päästä helvetin tuomiota pakoon?

³⁴Sen vuoksi, katso, minä lähetän luoksenne profeettoja, viisaita ja kirjanoppineita. Muutamia heistä te tapatte ja ristiinnaulitsette, ja muutamia te ruoskitte synagogissanne ja vainoatte kaupungista kaupunkiin. ³⁵Näin teidän päällenne tulee kaikki se vanhurskas veri, joka maan päällä on vuodatettu aina vanhurskaan Aabelin verestä Sakarjan, Berekjan pojan, vereen asti, hänen, jonka te tapoitte pyhäkön ja alttarin välillä. ³⁶Totisesti minä sanon teille: kaikki tämä tulee tämän sukupolven päälle.”

Jerusalem, Jerusalem!

(Lk 13:34,35)

³⁷“Jerusalem, Jerusalem! Sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka on lähetetty sinun luoksesi! Kuinka usein olenkaan halunnut koota yhteen sinun lapsesi, niin kuin kanaemo kokoaa poikasensa siipiensä suojaan. Mutta te ette tahtoneet tulla. ³⁸Kuulkaa siis: teidän huoneenne jätetään teille hylättynä. ³⁹Sillä minä sanon teille: tästä lähtien te ette näe minua ennen kuin sanotte: ‘Kiitetty olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!’”

JEEBUS PUHUU TULEVISTA TAPAHTUMISTA, 24–25

Temppelin hävitys

(Mk 13:1,2; Lk 21:5,6)

24 Kun Jeesus oli tullut ulos temppelistä ja oli menossa pois, opetuslapset tulivat hänen luokseen näyttääkseen hänelle temppelin rakennuksia. ²Niin Jeesus sanoi heille: “Näettekö kaiken tämän? Totisesti minä sanon teille: tähän ei jätetä kiveä kiven päälle, vaan kaikki hajotetaan maahan.”

Tulevan ahdistuksen merkkejä

(Mk 13:3–13; Lk 21:7–19)

³ Kun sitten Jeesus istui Öljymäellä, opetuslapset tulivat hänen luokseen erikseen ja kysyivät: "Sano meille, milloin se tapahtuu, ja mikä on sinun tulemisesi ja tämän maailmanajan lopun merkki." ⁴ Jeesus vastasi heille: "Varokaa, ettei kukaan eksytä teitä. ⁵ Monet tulevat minun nimessäni ja sanovat: 'Minä olen Kristus', ja he eksyttävät monia. ⁶ Te joudutte kuulemaan sodan ääniä ja uutisia sodista, mutta katsokaa ettette pelästy. Tämän kaiken täytyy tapahtua, mutta se ei vielä ole loppu. ⁷ Kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja monin paikoin tulee nälänhätää, ruttoa ja maanjäristyksiä. ⁸ Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alkua.

⁹ Silloin teidät luovutetaan ahdistukseen, monia teistä tapetaan ja teistä tulee kaikkien kansojen vihan kohde minun nimeni vuoksi. ¹⁰ Silloin monet luopuvat, ilmiantavat toisensa ja vihaavat toinen toistaan. ¹¹ Monta väärää profeettaa nousee, ja he eksyttävät monia. ¹² Ja koska laittomuus lisääntyy, kylmenee monien rakkaus. ¹³ Mutta joka kestää loppuun asti, pelastuu. ¹⁴ Tämä valtakunnan evankeliumi julistetaan koko maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu."

Suuri ahdistus

(Mk 13:14–23; Lk 21:20–24)

¹⁵ "Kun siis näette hävityksen iljetyksen, josta profeetta Daniel on puhunut, seisovan pyhässä paikassa" – lukija huomatkoon tämän – ¹⁶ "silloin ne, jotka ovat Juudeassa, paetkoot vuorille. ¹⁷ Joka on katolla, älköön menkö hakemaan mitään sisältä talostaan, ¹⁸ ja joka on pellolla, älköön palatko noutamaan viittaansa. ¹⁹ Voi niitä, jotka noina päivinä ovat raskaana tai imettävät!

²⁰ Rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sapattina, ²¹ sillä silloin on suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta tähän asti eikä milloinkaan tule olemaan. ²² Ellei niitä päiviä lyhennettäisi, yksikään ihminen ei pelastuisi. Mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään.

²³ Jos joku silloin sanoo teille: 'Katso, täällä on Kristus' tai 'Tuolla', älkää uskoko. ²⁴ Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että he eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin. ²⁵ Huomatkaa, että minä olen sen teille ennalta sanonut. ²⁶ Jos siis teille sanotaan: 'Katso, hän on autiomaassa', älkää menkö sinne, tai jos sanotaan: 'Hän on kammioissa', älkää uskoko sitä, ²⁷ sillä niin kuin salama leimahtaa idästä ja näkyy länteen asti, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus. ²⁸ Missä on raato, sinne kotkat kokoontuvat."

Ihmisen Pojan tuleminen

*(Mk 13:24–32; Lk 21:25–33,
17:26–30,34–36)*

²⁹ ”Mutta heti noiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee eikä kuu anna valoaan. Tähdet putoavat taivaalta, ja taivaiden voimat järkkyvät. ³⁰ Silloin taivaalla näkyy Ihmisen Pojan merkki ja silloin kaikki maan sukukunnat vaikeroivat, ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan. ³¹ Hän lähettää enkelinsä suuren pasuunan pauhatessa kokoamaan hänen valittunsa neljältä ilmansuunnalta, taivasten ääristä niiden toisiin ääriin asti.

³² Oppikaa viikunapuusta tämä vertaus: kun sen oksa on jo virkoamassa ja puhkeamassa lehteen, te tiedätte, että kesä on lähellä. ³³ Samoin nähdessänne kaiken tämän tietäkää, että se on lähellä, oven edessä. ³⁴ Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennen kuin tämä kaikki tapahtuu. ³⁵ Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa.

³⁶ Mutta siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivaan enkelit eikä Poika vaan yksin minun Isäni. ³⁷ Niin kuin olivat Nooan päivät, niin on myös oleva Ihmisen Pojan tulemus. ³⁸ Niinä päivinä ennen vedenpaisumusta ihmiset söivät ja joivat, menivät naimisiin ja naittivat

tyttäriään, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiiin. ³⁹ He eivät aavistaneet mitään, ennen kuin vedenpaisumus tuli ja vei heidät kaikki. Samoin käy myös, kun Ihmisen Poika tulee. ⁴⁰ Silloin on kaksi miestä pellolla. Toinen otetaan, toinen jätetään. ⁴¹ Kaksi naista on jauhamassa käsikivillä. Toinen otetaan, toinen jätetään.

Valvokaa!

(Mk 13:33–37, Lk 21:34–36)

⁴² Valvokaa siis, sillä ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee. ⁴³ Mutta sen te ymmärrätte, että jos talon isäntä tietäisi, millä yön hetkellä varas tulee, hän valvoisi eikä sallisi murtautua taloonsa. ⁴⁴ Sen vuoksi olkaa tekin valmiit, sillä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee.”

Hyvä ja paha palvelija

(Lk 12:41–48)

⁴⁵ ”Kuka siis on uskollinen ja viisas palvelija, jonka hänen herransa on asettanut pitämään huolta palvelusväestään, antamaan sille ruokaa ajallaan? ⁴⁶ Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan löytää näin tekemästä! ⁴⁷ Totisesti minä sanon teille: hänen herransa asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.

⁴⁸ Mutta jos palvelija on paha, hän sanoo sydämessään: ’Minun herrani tulo viipyy’, ⁴⁹ ja hän alkaa lyödä

palvelustovereitaan ja syö ja juo juopuneiden kanssa.⁵⁰ Mutta päivänä, jona hän ei odota sen tapahtuvan, ja hetkenä, jota hän ei tiedä, hänen herransa tulee⁵¹ ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin tekopyhille. Siellä on itku ja hammasten kiristys.”

Vertaus kymmenestä neitsyestä

25 “Silloin taivasten valtakunta on kuin kymmenen neitsyttä, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät sulhasta vastaan.² Viisi heistä oli tyhmää ja viisi viisasta.³ Tyhmät ottivat lamppunsa mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa.⁴ Mutta viisaat ottivat lamppujensa lisäksi öljyä astioihinsa.⁵ Sulhasen viiptyessä he kaikki torkahtivat ja nukkuivat.⁶ Mutta keskellä yötä kuului huuto: ‘Sulhanen saapuu! Menkää häntä vastaan!’⁷ Silloin kaikki nuo neitsyet heräsivät ja laittoivat lamppunsa kuntoon.⁸ Tyhmät sanoivat viisaille: ‘Antakaa meille öljyä, sillä meidän lamppumme ovat sammumaisillaan.’⁹ Mutta viisaat vastasivat: ‘Ei se mitenkään riitä meille ja teille. Menkää ennemmin myyjien luo ja ostakaa itsellenne.’¹⁰ Heidän lähdettyään ostamaan öljyä sulhanen tuli. Ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssaan häihin, ja ovi suljettiin.¹¹ Myöhemmin toisetkin neitsyet tulivat ja sanoivat: ‘Herra, Herra, avaa meille!’¹² Mutta hän vastasi: ‘Totisesti minä sanon teille: minä en tunne teitä.’

¹³ Valvokaa siis, sillä te ette tiedä päivää ettekä hetkeä, jolloin Ihmisen Poika tulee.”

Vertaus palvelijoille uskotuista talenteista

(Lk 19:11–27)

¹⁴ “Tapahtuu niin kuin silloin, kun mies matkusti ulkomaille. Hän kutsui palvelijansa ja uskoi omaisuutensa heidän haltuunsa.¹⁵ Yhdelle hän antoi viisi talenttia, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykyjensä mukaan. Sitten hän lähti ulkomaille.¹⁶ Se, joka oli saanut viisi talenttia, lähti heti käymään niillä kauppaa ja voitti toiset viisi talenttia.¹⁷ Samoin se, joka oli saanut kaksi talenttia, voitti toiset kaksi.¹⁸ Mutta se, joka oli saanut yhden talentin, lähti pois, kaivoi kuopan maahan ja kätki siihen herransa hopean.

¹⁹ Pitkän ajan kuluttua näiden palvelijoiden herra palasi ja rupesi tilintekoon heidän kanssaan.²⁰ Silloin se, joka oli saanut viisi talenttia, tuli tuomaan toiset viisi ja sanoi: ‘Herra, viisi talenttia sinä uskoit minun haltuuni. Katso, minä olen saanut voittoa toiset viisi.’²¹ Hänen herransa sanoi hänelle: ‘Hyvin tehty, sinä hyvä ja uskollinen palvelija! Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Tule herrasi ilojuhlaan!’

²² Myös se, joka oli saanut kaksi talenttia, tuli ja sanoi: ‘Herra, kaksi

talenttia sinä uskoit minun haltuuni. Katso, minä olen saanut voittoa toiset kaksi.’²³ Hänen herransa sanoi hänelle: ‘Hyvin tehty, sinä hyvä ja uskollinen palvelija! Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Tule herrasi ilojuhlaan!’

²⁴ Sitten myös se, joka oli saanut yhden talentin, tuli ja sanoi: ‘Herra, minä tiesin, että olet ankara mies. Sinä nität sieltä, minne et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, minne et ole siementä viskannut.’²⁵ Peloissani minä menin ja kätkin talenttisi maahan. Katso, tästä saat omasi.’²⁶ Mutta hänen herransa vastasi hänelle: ‘Sinä paha ja laiska palvelija! Sinä tiesit, että minä nitän sieltä, minne en ole kylvänyt, ja kokoan sieltä, minne en ole siementä viskannut.’²⁷ Sinunhan olisi pitänyt jättää rahani rahanvaihtajille, niin että tullessani olisin saanut omani takaisin korkoineen.’²⁸ Ottakaa häneltä pois se talentti ja antakaa sille, jolla on kymmenen talenttia!’²⁹ Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mitä hänellä on.’³⁰ Heittäkää tuo kelvoton palvelija uloimpaan pimeyteen. Siellä on itku ja hammasten kiristys.’”

Kansojen tuomio

³¹ “Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu tuoli kirkkautensa valtaistuimelle.’³² Kaikki

kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan, niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista.’³³ Hän asettaa lampaat oikealle puolelleen ja vuohet vasemmalle.

³⁴ Silloin Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: ‘Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Nyt saatte periä sen valtakunnan, joka on ollut valmistettuna teitä varten maailman perustamisesta asti.’³⁵ Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin muukalainen, ja te otitte minut luoksenne.’³⁶ Minä olin alaston, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairaana, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni.’

³⁷ Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle: ‘Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä ja annoimme sinulle ruokaa, tai janoisena ja annoimme sinulle juotavaa?’³⁸ Milloin me näimme sinut muukalaisena ja otimme sinut luoksemme, tai alastomana ja vaatetimme sinut?’³⁹ Ja milloin me näimme sinut sairaana tai vankilassa ja kävimme sinun luonasi?’⁴⁰ Niin Kuningas vastaa heille: ‘Totisesti minä sanon teille: kaiken, minkä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.’

⁴¹ Sitten hän sanoo myös vasemmalla puolellaan oleville: ‘Menkää pois minun

luotani, te kirotut, siihen ikuiseen tuleen, joka on valmistettu Paholaista ja hänen enkeleitään varten. ⁴² Minun oli nälkä, mutta te ette antaneet minulle ruokaa. Minun oli jano, mutta te ette antaneet minulle juotavaa. ⁴³ Minä olin muukalainen, mutta te ette ottaneet minua luoksenne. Minä olin alaston, mutta te ette vaatettaneet minua. Minä olin sairaana ja vankilassa, mutta te ette käyneet minua katsomassa.’

⁴⁴ Silloin hekin vastaavat hänelle: ‘Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä tai janoisena tai muukalaisena tai alastomana tai sairaana tai vankilassa, emmekä palvelleet sinua?’ ⁴⁵ Silloin hän vastaa heille: ‘Totisesti minä sanon teille: kaiken, minkä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle.’

⁴⁶ Ja nämä menevät pois iankaikkiseen rangaistukseen mutta vanhurskaat iankaikkiseen elämään.”

JEESUKSEN KUOLEMA JA YLÖSNOUSEMUS, 26–28

Jeesuksen surmaamista suunnitellaan

(Mk 14:1,2; Lk 22:1,2; Jh 11:45–53)

26 Kun Jeesus oli päättänyt kaikki nämä puheensa, hän sanoi opetuslapsilleen: ² “Te tiedätte, että kahden päivän kuluttua on pääsiäinen.

Silloin Ihmisen Poika luovutetaan ristiinnaulittavaksi.”

³ Samaan aikaan ylipapit, kirjanoppineet ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kaifas-nimisen ylipapin palatsiin ⁴ neuvottelemaan, miten he juonimalla ottaisivat Jeesuksen kiinni tappaakseen hänet. ⁵ Mutta he sanoivat: “Ei juhlan aikana, ettei kansassa syntyisi meteliä.”

Jeesus voidellaan Betaniassa

(Mk 14:3–9; Jh 12:1–8)

⁶ Kun Jeesus oli Betaniassa Simon Spitaalisen talossa, ⁷ hänen luokseen tuli nainen, jolla oli alabasteripullo täynnä kallisarvoista tuoksuöljyä, ja hän vuodatti sen Jeesuksen päähän hänen aterioidessaan. ⁸ Tämän nähdessään opetuslapset närkästyivät ja sanoivat: “Mitä varten tämä haaskaus?” ⁹ Olisihan sen voinut myydä korkeaan hintaan ja antaa rahat köyhille.”

¹⁰ Sen huomattessaan Jeesus sanoi heille: “Miksi te pahoitatte tämän naisen mielen? Hän teki hyvän työn minulle. ¹¹ Köyhät teillä on aina keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina. ¹² Kun hän vuodatti tämän öljyn päälleni, hän teki sen minun hautaamistani varten. ¹³ Totisesti minä sanon teille: kaikkialla maailmassa, missä ikinä tätä evankeliumia julistetaan, tullaan myös se, mitä hän teki, mainitsemaan hänen muistokseen.”

Juudas ryhtyy kavaltajaksi

(Mk 14:10,11; Lk 22:3–6)

¹⁴ Silloin yksi niistä kahdestatoista, nimeltään Juudas Iskariot, meni ylipappien luo ¹⁵ ja sanoi: "Mitä tahdotte antaa minulle, jos toimitan hänet teidän käsiinne?" He punnitsivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa. ¹⁶ Siitä lähtien Juudas etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen Jeesuksen.

Pääsiäisateria

(Mk 14:12–21; Lk 22:7–14,21–23; Jh 13:21–30)

¹⁷ Happamattoman leivän juhlan ensimmäisenä päivänä opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: "Minne tahdot meidän valmistavan sinulle pääsiäisaterian syödäksesi?" ¹⁸ Niin hän sanoi: "Menkää kaupunkiin sen ja sen luo ja sanokaa hänelle: 'Opettaja sanoo: Minun hetkeni on lähellä. Sinun luonasi minä vietän pääsiäistä opetuslasteni kanssa.'" ¹⁹ Opetuslapset tekivät niin kuin Jeesus oli käkenyt ja valmistivat pääsiäisaterian.

²⁰ Illan tultua Jeesus asettui aterialle kahdentoista opetuslapsensa kanssa. ²¹ Heidän syödessään hän sanoi: "Totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut." ²² Syvästi murheellisina he alkoivat kysellä häneltä toinen toisensa jälkeen: "Herra, en kai se ole minä?" ²³ Hän sanoi heille: "Joka minun kanssani pisti kätensä vatiin, se kavaltaa minut. ²⁴ Ihmisen

Poika tosin menee pois, niin kuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Parempi olisi sille ihmiselle, ettei hän olisi syntynytään." ²⁵ Niin Juudas, hänen kavaltajansa, kysyi: "Rabbi, en kai se ole minä?" Jeesus vastasi hänelle: "Sinäpä sen sanoit."

Ehtoollisen asettaminen

(Mk 14:22–26; Lk 22:15–20; 1Kr 11:23–25)

²⁶ Heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, kiitti Jumalaa, mursi ja antoi opetuslapsilleen sanoen: "Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini." ²⁷ Sitten hän otti maljan, kiitti Jumalaa, antoi maljan heille ja sanoi: "Juokaa tästä, te kaikki. ²⁸ Tämä on minun vereni, uuden liiton veri, joka vuodatetaan monien edestä syntien anteeksiantamiseksi. ²⁹ Minä sanon teille: tästedes en juo tätä viiniköynnöksen antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa."

Jeesus ennustaa

Pietarin lankeemuksen

(Mk 14:27–31; Lk 22:31–34; Jh 13:36–38)

³⁰ Laulettuaan kiitospsalmin he lähtivät Öljymäelle. ³¹ Silloin Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun, sillä on kirjoitettu: 'Minä lyön paimenta,

ja lauman lampaat joutuvat hajalle.’
³² Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan.” ³³ Pietari vastasi hänelle: “Vaikka kaikki muut loukkaantuisivat sinuun, minä en koskaan loukkaannu.” ³⁴ Jeesus sanoi hänelle: “Totisesti minä sanon sinulle: tänä yönä, ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.” ³⁵ Pietari sanoi: “Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, minä en ikinä sinua kiellä.” Samoin sanoivat kaikki muutkin opetuslapset.

Jeesus rukoilee Getsemanessa

(Mk 14:32–42; Lk 22:39–46)

³⁶ Sitten Jeesus tuli opetuslasten kanssa Getsemane-nimiseen paikkaan ja sanoi heille: “Istukaa tässä sillä aikaa kun minä menen tuonne rukoilemaan.”
³⁷ Hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa. Hän alkoi murehtia ja tuntee tuskaa, ³⁸ ja hän sanoi heille: “Minun sieluni on syvästi murheellinen, aina kuolemaan asti. Jääkää tähän ja valvokaa minun kanssani.” ³⁹ Sitten hän meni vähän kauemmaksi, heittäytyi kasvoilleen ja rukoili sanoen: “Isäni, jos mahdollista, niin menköön tämä malja minun ohitseni. Ei kuitenkaan niin kuin minä tahdon vaan niin kuin sinä!”

⁴⁰ Jeesus palasi opetuslasten luo ja tapasi heidät nukkumasta. Hän sanoi Pietarille: “Näinkö ette jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani?

⁴¹ Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko.”

⁴² Mentyään taas pois, toisen kerran, hän rukoili: “Isäni, jos tämä malja ei voi mennä ohitseni minun sitä juomatta, niin tapahtukoon sinun tahtosi.” ⁴³ Palatessaan hän tapasi heidät taas nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi.
⁴⁴ Hän jätti heidät, meni taas pois ja rukoili vielä kolmannen kerran samoin sanoin. ⁴⁵ Sitten hän tuli opetuslasten luo ja sanoi heille: “Te nukutte vielä ja lepäätte! Katsokaa, hetki on lähellä. Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin. ⁴⁶ Nouskaa, lähdetään! Se, joka minut kavaltaa, on lähellä.”

Jeesus vangitaan

(Mk 14:43–50; Lk 22:47–53; Jh 18:3–12)

⁴⁷ Jeesuksen vielä puhuessa tuli Juudas, yksi niistä kahdestatoista, ylipappien ja kansan vanhinten luota mukanaan suuri väkijoukko miekat ja seipäät aseinaan. ⁴⁸ Jeesuksen kavaltaja oli antanut heille merkin sanoen: “Hän on se, jota minä suutelen. Ottakaa hänet kiinni.” ⁴⁹ Hän meni heti Jeesuksen luo ja sanoi: “Terve, rabbi!”, ja suuteli häntä. ⁵⁰ Niin Jeesus sanoi hänelle: “Ystäväni, tätä vartenko sinä tänne tulit?” Silloin väkijoukko tuli Jeesuksen luo, he kävivät häneen käsiksi ja vangitsivat hänet.

⁵¹ Mutta yksi niistä, jotka olivat Jeesuksen seurassa, ojensi kätensä, veti miekkansa esiin ja iski ylipapin palvelijaa sivaltaen häneltä korvan irti. ⁵² Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Pistä miekkasi tuppeen! Sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan tuhoutuvat. ⁵³ Vai luuletko, etten voisi pyytää Isääni lähettämään heti minulle enemmän kuin kaksitoista legioonaa enkeleitä? ⁵⁴ Mutta kuinka silloin toteutuisivat Kirjoitukset, jotka sanovat, että näin täytyy tapahtua?"

⁵⁵ Saman tien Jeesus sanoi väkijoukolle: "Oletteko te lähteneet vangitsemaan minua kuin rosvoa miekat ja seipäät mukanne? Joka päivä minä olen istunut teidän luonanne temppelissä opettamassa, ettekä te ole ottaneet minua kiinni. ⁵⁶ Tämä kaikki on tapahtunut, jotta profeettojen kirjoitukset toteutuisivat."

Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat.

Jeesus Suuren neuvoston edessä

(Mk 14:53–65; Lk 22:54–71; Jh 18:13–24)

⁵⁷ Vangitsijat veivät Jeesuksen ylipappi Kaifaksen luo, jonne kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet. ⁵⁸ Pietari seurasi häntä kauempana ylipapin sisäpihaan asti. Hän meni sinne ja istuutui

palvelijoiden joukkoon nähdäkseen, kuinka lopulta kävisi.

⁵⁹ Ylipapit ja vanhimmat ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan saadakseen hänet surmatuksi. ⁶⁰ Mutta he eivät löytäneet, vaikka monta väärää todistajaa oli astunut esiin. Lopulta tuli kaksi väärää todistajaa, ⁶¹ jotka sanoivat: "Tämä on sanonut: 'Minä voin hajottaa Jumalan temppelin ja rakentaa sen kolmessa päivässä.'"

⁶² Silloin ylipappi nousi ja kysyi Jeesukselta: "Etkö vastaa mitään siihen, mitä nämä todistavat sinua vastaan?"

⁶³ Mutta Jeesus oli vaiti. Silloin ylipappi sanoi hänelle: "Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika." ⁶⁴ Jeesus vastasi: "Sinäpä sen sanoit. Mutta minä sanon teille: tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä." ⁶⁵ Silloin ylipappi repäisi vaatteensa ja sanoi: "Hän on pilkannut Jumalaa! Mihin me tässä enää todistajia tarvitsemme! Nyt te kuulitte hänen pilkkaamisensa. ⁶⁶ Mitä mieltä te olette?" He vastasivat: "Hän on ansainnut kuoleman!"

⁶⁷ Silloin he sylkivät häntä kasvoille ja löivät häntä nyrkillä. Muutamat sivalsivat häntä poskelle ⁶⁸ ja sanoivat: "Profetoi meille, Kristus, kuka sinua löi!"

Pietari kieltää Jeesuksen

(Mk 14:66–72; Lk 22:56–62;
Jh 18:15–18,25–27)

⁶⁹ Pietari istui ulkona pihalla. Hänen luokseen tuli eräs palvelustyttö, joka sanoi: ”Sinäkin olit tuon galilealaisen Jeesuksen seurassa.” ⁷⁰ Mutta Pietari kielsi kaikkien kuullen ja sanoi: ”En tiedä, mistä puhut.” ⁷¹ Kun hän oli mennyt ulos portille, eräs toinen palvelustyttö näki hänet ja sanoi siellä oleville: ”Tuokin oli nasaretilaisen Jeesuksen seurassa.” ⁷² Taas hän kielsi valalla vanhoen: ”En tunne sitä miestä!” ⁷³ Hetken kuluttua ne, jotka seisoskelivat siellä, tulivat Pietarin luo ja sanoivat: ”Varmasti myös sinä olet yksi heistä. Puhetapasikin paljastaa sinut.” ⁷⁴ Silloin hän alkoi kirotta ja vanhoi: ”En tunne sitä miestä!” Samassa kukko lauloi. ⁷⁵ Niin Pietari muisti Jeesuksen hänelle lausumat sanat: ”Ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.” Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

Jeesus luovutetaan Pilatukselle

(Mk 15:1; Lk 23:1,2; Jh 18:28–32)

27 Varhain aamulla kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat pitivät neuvottelun Jeesusta vastaan surmatakseen hänet. ² He sitoivat Jeesuksen, veivät pois ja luovuttivat hänet maaherra Pontius Pilatuksen käsiin.

Juudas hirttäytyy

(Apt 1:18,19)

³ Kun Juudas, Jeesuksen kavaltaja, näki, että Jeesus oli tuomittu, hän katui ja palautti ne kolmekymmentä hopearahaa ylipapeille ja vanhimmille ⁴ ja sanoi: ”Minä tein synnin, kun kavalsin viattoman veren.” He vastasivat: ”Mitä se meille kuuluu? Vastuu on sinun.” ⁵ Juudas viskasi hopearahat temppeliin ja lähti pois. Sitten hän meni ja hirttäytyi.

Kolmekymmentä hopearahaa

⁶ Ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat: ”Näitä ei ole lupa panna temppelirahastoon, koska ne ovat veren hinta.” ⁷ Neuvoteltuaan he ostivat niillä savenvalajan pellon muukalaisten hautausmaaksi. ⁸ Sen vuoksi sitä peltoa kutsutaan vielä tänäkin päivänä Veripelloksi. ⁹ Silloin toteutui profeetta Jeremian kautta puhuttu sana: ”He ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan siitä arvioidusta miehestä, jonka he olivat israelilaisten puolesta arvioineet, ¹⁰ ja antoivat ne maksuksi savenvalajan pellosta, niin kuin Herra oli minua käsenyt.”

Jeesus Pilatuksen edessä

(Mk 15:2–5; Lk 23:3–5; Jh 18:33–38)

¹¹ Jeesus seisoi maaherran edessä, ja maaherra kysyi häneltä: ”Sinäkö olet juutalaisten kuningas?” Jeesus vastasi:

“Sinäpä sen sanot.”¹² Kun ylipapit ja vanhimmat syyttivät häntä, hän ei vastannut mitään.¹³ Silloin Pilatus sanoi hänelle: “Etkö kuule, kuinka paljon todisteita he esittävät sinua vastaan?”¹⁴ Mutta Jeesus ei vastannut hänelle yhteenkään hänen kysymyksiensä, niin että maaherra ihmetteli kovasti.

Jeesus tuomitaan kuolemaan

*(Mk 15:6–15; Lk 23:13–25;
Jh 18:39–19:16)*

¹⁵ Juhlan aikana maaherralla oli tapana vapauttaa yksi vanki, se, jonka kansa tahtoi.¹⁶ Heillä oli silloin kuuluisa vanki nimeltään Barabbas.¹⁷ Kun kansa oli koolla, Pilatus kysyi: “Kummanko te tahdotte minun vapauttavan teille, Barabbaan vai Jeesuksen, jota kutsutaan Kristukseksi?”¹⁸ Hän näet tiesi, että Jeesus oli pelkästä kateudesta luovutettu hänen käsiinsä.

¹⁹ Kun Pilatus istui tuomaristuimella, hänen vaimonsa lähetti hänelle sanan: “Älä tee mitään sille vanhurskaalle miehelle, sillä minä olen viime yönä unessa kärsinyt paljon hänen vuokseen.”²⁰ Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbaan vapauttamista ja Jeesuksen surmaamista.²¹ Maaherra puhui kansalle ja kysyi: “Kummanko näistä kahdesta tahdotte minun teille vapauttavan?” Kansa vastasi: “Barabbaan.”²² Pilatus kysyi: “Mitä minä sitten

teen Jeesukselle, jota kutsutaan Kristukseksi?” Kaikki vastasivat hänelle: “Ristiinnaulittakoon!”²³ Niin maaherra kysyi: “Mitä pahaa hän on tehnyt?” Mutta he huusivat vielä kovemmin: “Ristiinnaulittakoon!”

²⁴ Kun Pilatus näki, ettei mikään auttanut vaan että meteli yhä yltyi, hän otti vettä, pesi kätensä kansan nähden ja sanoi: “Minä olen syytön tämän vanhurskaan miehen vereen. Vastuu on teidän.”²⁵ Koko kansanjoukko vastasi: “Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle!”²⁶ Silloin hän vapautti kansalle Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.

Sotilaat pilkkaavat Jeesusta

(Mk 15:16–20; Jh 19:2,3)

²⁷ Sitten maaherran sotilaat veivät Jeesuksen sisälle palatsiin ja keräsivät koko sotilasosaston hänen ympärilleen.²⁸ He riisuivat hänet ja panivat helakanpunaisen viitan hänen päälleen,²⁹ väänivät orjantappuroista kruunun ja panivat sen hänen päähänsä. Hänen oikeaan käteensä he panivat ruokokepin, polvistuivat hänen eteensä ja pilkkasivat häntä sanoen: “Terve, juutalaisten kuningas!”³⁰ He sylkivät hänen päälleen, ottivat ruokokepin ja löivät häntä päähän.³¹ Kun he olivat häntä pilkanneet, he riisuivat häneltä viitan, pukivat hänet

hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät ristiinnaulittavaksi.

Jeesus ristiinnaulitaan

(Mk 15:21–32; Lk 23:26–43; Jh 19:17–27)

³² Matkalla he tapasivat kyreneläisen miehen nimeltään Simon. He pakottivat hänet kantamaan Jeesuksen ristiä.

³³ Kun he tulivat paikalle, jota sanotaan Golgataksi, Pääkallonpaikaksi, ³⁴ he tarjosivat Jeesukselle juotavaksi hapanviiniä, johon oli sekoitettu sappea. Maistettuaan hän ei tahtonut juoda sitä.

³⁵ Kun he olivat ristiinnaulinneet hänet, he jakoivat hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa, jotta toteutuisi, minkä profeetta on puhunut: ”He jakoivat keskenään vaatteeni ja heittivät minun puvustani arpaa.” ³⁶ Sitten he istuutuivat ja vartioivat häntä siellä. ³⁷ Hänen päänsä yläpuolelle he olivat kiinnittäneet kirjoituksen, jossa luki hänen tuomionsa syy: ”Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas.”

³⁸ Samalla kertaa hänen kanssaan ristiinnaulittiin kaksi rosvoa, toinen oikealle ja toinen vasemmalle puolelle.

³⁹ Ohikulkijat pilkkasivat häntä ja päätään nyökyttäen sanoivat: ⁴⁰ ”Sinä, joka hajotat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat, pelasta itsesi, jos olet Jumalan Poika, ja astu alas ristiltä.” ⁴¹ Samoin ylipapit

kirjanoppineiden ja vanhinten ja fariseusten kanssa pilkkasivat häntä ja sanoivat: ⁴² ”Muita hän on auttanut, mutta itseään hän ei voi auttaa. Jos hän on Israelin kuningas, astukoon nyt alas ristiltä, niin me uskomme häneen.” ⁴³ Hän on luottanut Jumalaan. Pelastakoon nyt Jumala hänet, jos on häneen mieltynyt! Onhan hän sanonut: ”Minä olen Jumalan Poika.” ⁴⁴ Samalla tavalla häntä herjasivat rosvotkin, jotka oli ristiinnaulittu hänen kanssaan.

Jeesus antaa henkensä

(Mk 15:33–41; Lk 23:44–49; Jh 19:28–30)

⁴⁵ Kuudennesta tunnista alkaen tuli pimeys koko maan ylle, ja sitä kesti yhdeksänteen tuntiin saakka. ⁴⁶ Yhdeksännän tunnin vaiheilla Jeesus huusi kovalla äänellä: ”Eeli, Eeli, lema sabaktani?” Se merkitsee: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? ⁴⁷ Sen kuullessaan muutamat siellä seisovista sanoivat: ”Hän huutaa Eliaa.” ⁴⁸ Yksi heistä juoksi heti ottamaan sienen, täytti sen hapanviinillä, pani ruokosauvan päähän ja antoi hänen juoda. ⁴⁹ Toiset sanoivat: ”Saadaanpa nähdä, tuleeko Elia pelastamaan hänet.” ⁵⁰ Mutta Jeesus huusi taas kovalla äänellä ja antoi henkensä.

⁵¹ Silloin temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti, maa järisi ja kalliot halkesivat. ⁵² Haudat aukenivat, ja monta poisnukkuneiden

pyhien ruumista nousi ylös. ⁵³ He lähtivät haudoistaan ja Jeesuksen ylösnousemisen jälkeen tulivat pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät monille.

⁵⁴ Kun sadanpäällikkö ja ne, jotka hänen kanssaan vartioivat Jeesusta, näkivät maanjäristyksen ja kaiken, mitä tapahtui, he pelästyivät suunnattomasti ja sanoivat: ”Tämä oli todellakin Jumalan Poika!”

⁵⁵ Siellä oli kauempana katselemassa myös monta naista, jotka olivat Galileasta lähtien seuranneet Jeesusta ja palvelleet häntä. ⁵⁶ Heidän joukossaan oli Magdalan Maria, Jaakobin ja Joosefin äiti Maria sekä Sebedeuksen poikien äiti.

Jeesus haudataan

(Mk 15:42–47; Lk 23:50–56; Jh 19:38–42)

⁵⁷ Illan tultua saapui paikalle rikas arimatialainen mies nimeltään Joosef, joka itsekin oli Jeesuksen opetuslapsi. ⁵⁸ Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa ruumiin hänelle. ⁵⁹ Joosef otti ruumiin, kääri sen puhtaaseen liinavaatteeseen ⁶⁰ ja pani sen uuteen hautakammioonsa, jonka hän oli hakkauttanut kallioon. Hän vieritti suuren kiven haudan suulle ja lähti pois. ⁶¹ Magdalan Maria ja se toinen Maria olivat siellä ja istuivat hautaa vastapäätä.

Vartijat Jeesuksen haudalle

⁶² Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeen, ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Pilatuksen luo. ⁶³ He sanoivat: ”Herra, meille tuli mieleen, että se villitsijä sanoi vielä eläessään: ‘Kolmen päivän kuluttua minä nousen ylös.’” ⁶⁴ Käske siis vartioida hautaa tarkasti kolmanteen päivään asti, etteivät hänen opetuslapsensa tulisi yöllä varastamaan häntä ja sanoisi kansalle: ‘Hän nousi kuolleista.’ Silloin viimeinen villitys olisi pahempi kuin ensimmäinen.” ⁶⁵ Mutta Pilatus sanoi heille: ”Saatte vartiomiehiä. Menkää ja vartioikaa niin tarkasti kuin taidatte.” ⁶⁶ Niin he menivät ja varmistivat haudan sinetöimällä kiven ja asettamalla vartion.

Jeesuksen ylösnousemus

(Mk 16:1–8; Lk 24:1–12; Jh 20:1–10)

28 Sapatin jälkeen, viikon ensimmäisen päivän valjetessa, Magdalan Maria ja se toinen Maria tulivat katsomaan hautaa. ² Yhtäkkiä tuli voimakas maanjäristys, sillä Herran enkeli laskeutui alas taivaasta. Hän tuli, vieritti oviaukolta pois kiven ja istuutui sen päälle. ³ Hän oli näöltään kuin salama, ja hänen vaatteensa olivat valkoiset kuin lumi. ⁴ Pelästyen häntä vartijat alkoivat vapista, ja he tekeytyivät kuolleiksi.

⁵ Mutta naisille enkeli sanoi: ”Älkää te pelätkö. Minä tiedän, että te

etsitte ristiinnaulittua Jeesusta. ⁶ Ei hän ole täällä, sillä hän on noussut ylös, niin kuin hän itse sanoi. Tulkaa katsomaan paikkaa, jossa Herra oli. ⁷ Menkää kiireesti sanomaan hänen opetuslapsilleen: 'Hän on noussut kuolleista ja menee teidän edellänne Galileaan. Siellä te saatte nähdä hänet.' Minä olen sen teille sanonut."

⁸ Naiset lähtivät kiireesti haudalta pelon ja suuren ilon vallassa ja juoksivat kertomaan opetuslapsille. ⁹ Mutta heidän ollessaan matkalla ilmoittamaan tätä hänen opetuslapsilleen Jeesus tuli heitä vastaan ja sanoi: "Terve teille!" He menivät hänen luokseen, syleilivät hänen jalkojaan ja kumartuivat palvomaan häntä. ¹⁰ Silloin Jeesus sanoi heille: "Älkää pelätkö! Menkää ja viekää sana minun veljilleni, että he menisivät Galileaan. Siellä he saavat nähdä minut."

Vartijat lahjotaan

¹¹ Naisten ollessa matkalla muutamat vartijoista tulivat kaupunkiin ja kertoivat ylipapeille kaiken, mitä oli tapahtunut. ¹² Kun nämä olivat kokoontuneet vanhinten kanssa ja neuvotelleet, he antoivat sotilaille tarpeeksi paljon rahaa ¹³ ja sanoivat:

"Sanokaa näin: 'Hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja varastivat hänet meidän nukkuessamme.' ¹⁴ Jos tämä kantautuu maaherran korviin, me lepytämme hänet, ja te saatte olla huoletta." ¹⁵ Sotilaat ottivat rahat ja tekivät niin kuin heitä oli neuvottu. Tätä puhetta on levitetty juutalaisten keskuudessa aina tähän päivään asti.

Lähetyskäskey

(Mk 16:14–18; Lk 24:44–49; Jh 20:19–23; Apt 1:6–8)

¹⁶ Ne yksitoista opetuslasta menivät Galileaan sille vuorelle, minne Jeesus oli käsenyt heidän mennä. ¹⁷ Kun he näkivät hänet, he kumartuivat palvomaan häntä, mutta muutamat epäilivät. ¹⁸ Jeesus tuli heidän luokseen ja sanoi heille: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. ¹⁹ Menkää siis ja tehkää kaikista kansoista minun opetuslapsiani. Kastakaa heidät Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ²⁰ ja opettakaa heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käsenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailmanajan loppuun saakka."

EVANKELIUMI MARKUKSEN MUKAAN

JEESUKSEN TOIMINNAN ALKU, 1–3

Johannes Kastaja edelläkävijänä

(Mt 3:1–12; Lk
3:1–9, 15–17; Jh 1:19–28)

1 Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku.

² Niin kuin on kirjoitettu profeettojen kirjoituksissa: ”Minä lähetän sanansaattajani sinun edelläsi; hän valmistaa sinulle tien.” ³ Huutavan ääni kuuluu erämaassa: ”Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle suoriksi ja tasaisiksi!” ⁴ niin Johannes Kastaja tuli ja saarnasi erämaassa kääntymyksen kastetta syntien anteeksi saamiseksi. ⁵ Koko Juudean maa ja kaikki jerusalemilaiset tulivat hänen luokseen, ja hän kastoi heidät Jordanvirrassa, kun he tunnustivat syntinsä. ⁶ Johanneksella oli päällään kamelinkarvavaate ja vyötäisillään nahkavyö, ja hän söi heinäsiirkoja ja luonnonhunajaa.

⁷ Hän julisti: ”Minun jälkeeni tulee minua väkevämpi, jonka kengännauhaakaan minä en kelpaa maahan kumartuneena avaamaan.

⁸ Minä olen kastanut teidät vedellä,

mutta hän kastaa teidät Pyhässä Hengessä.”

Jeesuksen kaste ja kiusaus

(Mt 3:13–17, 4:1–11;
Lk 3:21, 22, 4:1–13)

⁹ Niinä päivinä Jeesus tuli Galilean Nasaretista, ja Johannes kastoi hänet Jordanissa. ¹⁰ Heti vedestä noustessaan Jeesus näki, kuinka taivaat aukenivat ja Henki laskeutui hänen päälleen kyyhkysen kaltaisena. ¹¹ Taivaista kuului ääni: ”Sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt.”

¹² Heti sen jälkeen Henki ajoi hänet autiomaahan. ¹³ Hän oli autiomaassa neljäkymmentä päivää Saatanan kiusattavana. Hän oli villieläinten keskellä, ja enkelit palvelivat häntä.

Jeesus aloittaa toimintansa Galileassa

(Mt 4:12–17; Lk 4:14, 15)

¹⁴ Sen jälkeen kun Johannes oli vangittu, Jeesus tuli Galileaan ja julisti Jumalan valtakunnan evankeliumia.

¹⁵ Hän sanoi: ”Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Kääntykää sydämessänne ja uskokaa evankeliumi.”

Ensimmäiset opetuslapset

(Mt 4:18–22; Lk 5:1–11)

¹⁶ Kulkieksaan Galileanjärven rantaa Jeesus näki Simonin ja tämän veljen Andreaan järvellä kalastamassa heittoverkolla, sillä he olivat kalastajia. ¹⁷ Jeesus sanoi heille: ”Tulkaa minun mukaani, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia.” ¹⁸ Heti he jättivät verkot ja lähtivät seuraamaan häntä.

¹⁹ Kun he olivat menneet vähän matkaa eteenpäin, Jeesus näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, veneessä kunnostamassa verkkoja. ²⁰ Jeesus kutsui heti heidätkin. He jättivät isänsä Sebedeuksen ja tämän palkkalaiset veneeseen ja lähtivät hänen mukaansa.

Jeesus Kapernaumin synagogassa

(Lk 4:31–37)

²¹ He tulivat Kapernaumiin. Heti sapattina Jeesus meni synagogaan ja opetti. ²² Ihmiset olivat hämmästyksissään hänen opetuksestaan, sillä hän opetti heitä niin kuin se, jolla on valta, eikä niin kuin kirjanoppineet.

²³ Heidän synagogassaan oli juuri silloin mies, jossa oli saastainen henki. Se alkoi huutaa: ²⁴ ”Mitä sinä meistä tahdot, Jeesus Nasaretilainen? Tulitko tuhoamaan meidät? Minä tiedän, kuka sinä olet, Jumalan Pyhä!” ²⁵ Mutta Jeesus nuhteli sitä sanoen: ”Vaikene ja lähe ulos hänestä!” ²⁶ Silloin

saastainen henki kouristi miestä ja lähti hänestä huutaen kovalla äänellä.

²⁷ Kaikki hämmästyivät ja kyselivät toisiltaan: ”Mitä tämä on? Uusi oppi! Hänellä on valta käskeä saastaisia henkiäkin, ja ne tottelevat häntä.”

²⁸ Hänen maineensa levisi nopeasti kaikkialle, ympäri koko Galilean.

Jeesus parantaa Simonin anopin ja muita sairaita

(Mt 8:14–17; Lk 4:38–41)

²⁹ Heti synagogasta lähdettyään he menivät Simonin ja Andreaan taloon Jaakobin ja Johanneksen kanssa.

³⁰ Simonin anoppi makasi sairaana kuumeessa, ja heti he kertoivat hänestä Jeesukselle. ³¹ Jeesus meni hänen luokseen, tarttui häntä kädestä ja nosti hänet ylös. Kuume lähti hänestä heti, ja hän alkoi palvella heitä.

³² Illan tultua, kun aurinko oli laskenut, Jeesuksen luo tuotiin kaikki sairaat ja riivatut. ³³ Koko kaupunki oli koolla oven edustalla. ³⁴ Hän paransi monia sairaita, joilla oli monenlaisia tauteja, ja ajoi ulos monta riivaajaa eikä antanut niiden puhua, koska ne tunsivat hänet.

Lähtö Kapernaumista

(Lk 4:42–44)

³⁵ Noustuaan varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, Jeesus lähti autioon paikkaan ja rukoili siellä. ³⁶ Mutta Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, riensivät etsimään Jeesusta,

³⁷ ja löydettyään hänet he sanoivat: “Kaikki etsivät sinua.” ³⁸ Jeesus sanoi heille: “Lähdetään muualle lähikyliin, jotta voisin julistaa sielläkin. Sitä vartenhan minä olen tullutkin.” ³⁹ Niin hän lähti ja saarnasi kaikkialla Galilean synagogissa ja ajoi ulos riivaajat.

Jeesus parantaa spitaalisen

(Mt 8:1–4; Lk 5:12–16)

⁴⁰ Jeesuksen luo tuli spitaalinen mies, joka pyysi häneltä polvistuneena hänen eteensä: “Jos tahdot, niin sinä voit puhdistaa minut.” ⁴¹ Jeesuksen kävi häntä sääliksi. Hän ojensi kätensä, kosketti miestä ja sanoi: “Minä tahdon, puhdistu.” ⁴² Heti kun hän oli sanonut tämän, spitaali lähti miehestä, ja mies puhdistui. ⁴³ Varoittaen häntä ankarasti Jeesus lähetti hänet pois ⁴⁴ sanoen: “Katso, ettet puhu tästä kenellekään mitään, vaan mene näyttämään itsesi papille ja uhraa puhdistumisestasi se, minkä Mooses on säätänyt, todistukseksi heille.” ⁴⁵ Mutta lähdettyään mies rupesi laajalti julistamaan ja levittämään asiasta tietoa, niin ettei Jeesus voinut enää julkisesti mennä mihinkään kaupunkiin. Hän oleskeli kaupunkien ulkopuolella autoissa paikoissa, ja kaikkialta tuli ihmisiä hänen luokseen.

Jeesus parantaa halvaantuneen

(Mt 9:1–8; Lk 5:17–26)

2 Muutamien päivien kuluttua Jeesus meni taas Kapernaumiin. Kun hänen kuultiin olevan kotona, ² väkeä kokoontui heti niin paljon, etteivät ihmiset mahtuneet edes oven edustalle. Hän puhui heille sanaa. ³ Samaan aikaan neljä miestä kantoi halvaantunutta; he yrittivät tuoda hänet Jeesuksen luo. ⁴ Kun he eivät väentungoksen vuoksi voineet päästä hänen luokseen, he purkivat katon siltä kohdalta, missä hän oli. Kaivettuaan aukon he laskivat alas vuoteen, jolla halvaantunut makasi. ⁵ Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: “Lapsi, sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi.” ⁶ Mutta siellä oli istumassa muutamia kirjanoppineita, ja he ajattelivat sydämessään: ⁷ “Mitä tämä tällä tavoin puhuu? Hänhän pilkkaa Jumalaa. Kuka muu voi antaa syntejä anteeksi kuin yksin Jumala?” ⁸ Jeesus tunsu heti hengessään, mitä he mielessään ajattelivat, ja sanoi heille: “Miksi te sellaista ajattelette sydämessänne?” ⁹ Kumpi on helpompaa, sanoa halvaantuneelle: ‘Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi’, vai sanoa: ‘Nouse, ota vuoteesi ja kävele’? ¹⁰ Mutta jotta tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi” – hän puhui nyt

halvaantuneelle – ¹¹ “minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.” ¹² Niin mies nousi heti, otti vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähdén. Kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa sanoen: “Tällaista emme ole ikinä nähneet.”

Jeesus kutsuu Leevin

(Mt 9:9–13; Lk 5:27–32)

¹³ Jeesus lähti taas ja kulki pitkén järven rantaa. Koko väkijoukko tuli hänen perässään, ja hän opetti heitä. ¹⁴ Kulkiessaan tulliaseman ohi hän näki Leevin, Alfeuksen pojan, istumassa siellä ja sanoi hänelle: “Seuraa minua.” Tämä nousi ja lähti seuraamaan häntä.

¹⁵ Kun Jeesus oli aterioimassa Leevin kodissa, myös monta publikaania ja syntistä aterioi Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa. Heitä oli näet paljon, ja he seurasivat häntä. ¹⁶ Kun fariseusten kirjanoppineet näkivät, että hän söi syntisten ja publikaanien kanssa, he sanoivat hänen opetuslapsilleen: “Publikaanien ja syntisten kanssako hän syö ja juo!” ¹⁷ Tämän kuultuaan Jeesus sanoi heille: “Eivät terveet tarvitse parantajaa vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita vaan syntisiä kääntymykseen.”

Kysymys paastosta

(Mt 9:14–17; Lk 5:33–39)

¹⁸ Johanneksen opetuslapset ja fariseukset paastosivat. Jeesukselta

tultiin kysymään: “Minkä vuoksi Johanneksen ja fariseusten opetuslapset paastoavat, mutta sinun opetuslapsesi eivät paastoa?”

¹⁹ Jeesus vastasi heille: “Eivät kai häävieraat voi paastota silloin, kun sulhanen on heidän kanssaan? Niin kauan kuin heillä on sulhanen seurassaan, he eivät voi paastota.

²⁰ Mutta päivät tulevat, jolloin sulhanen otetaan heiltä pois, ja silloin, sinä päivänä, he paastoavat. ²¹ Ei kukaan ompele kutistamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan viittaan. Silloinhan uusi täytetilkku repisi palan vanhasta viitasta ja reikä tulisi pahemmaksi. ²² Eikä kukaan laske uutta viiniä vanhoihin nahkaleileihin. Silloinhan uusi viini repii leilit, viini valuu hukkaan ja leilit menevät pilalle. Ei, vaan uusi viini on laskettava uusiin leileihin.”

Sapatin herra

(Mt 12:1–8; Lk 6:1–5)

²³ Jeesus kulki sapattina viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa rupesivat kulkiessaan katkomaan tähkäpäitä. ²⁴ Silloin fariseukset sanoivat hänelle: “Katso! Miksi he tekevät sapattina sitä, mikä ei ole luvallista?” ²⁵ Jeesus vastasi heille: “Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja hänen seuralaisensa kärsivät puutetta ja olivat nälissään?” ²⁶ Hän meni ylipappi

Abjatarin aikana Jumalan huoneeseen, söi Herran eteen asetettua leipää, jota ainoastaan pappien oli lupa syödä, ja antoi myös niille, jotka olivat hänen kanssaan.”²⁷ Jeesus sanoi heille vielä: ”Sapatti on asetettu ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten.”²⁸ Niinpä Ihmisen Poika on myös sapatin herra.”

Jeesus parantaa sapattina

(Mt 12:9–14; Lk 6:6–11)

3 Jeesus meni taas synagogaan. Siellä oli mies, jonka käsi oli surkastunut.² Fariseukset pitivät Jeesusta silmällä, parantaisiko hän miehen sapattina, jotta pääsisivät syyttämään häntä.³ Jeesus sanoi miehelle, jonka käsi oli surkastunut: ”Nouse ja astu esiin.”⁴ Fariseuksille hän sanoi: ”Onko sapattina lupa tehdä hyvää vai tehdä paha, pelastaa henki vai tappaa?” Mutta he pysyttelivät vaiti.⁵ Jeesus katsahti ympärilleen heihin vihaisesti, murheellisena heidän sydämensä kovuudesta, ja sanoi miehelle: ”Ojenna kätesi.” Mies ojensi kätensä, ja se tuli ennalleen, yhtä terveeksi kuin toinenkin käsi.⁶ Silloin fariseukset lähtivät ulos ja alkoivat heti pitää herodilaisten kanssa neuvottelua Jeesusta vastaan saadakseen hänet surmatuksi.

Monet tulevat Jeesuksen luo

⁷ Jeesus vetäytyi opetuslapsineen järven rannalle, ja häntä seurasi suuri joukko ihmisiä Galileasta. Myös

Juudeasta,⁸ Jerusalemissa, Idumeasta ja Jordanin takaa sekä Tyroksen ja Siidonin ympäristöstä tuli hänen luokseen paljon ihmisiä, kun he kuulivat, kuinka suuria tekoja hän teki.⁹ Jeesus käski opetuslastensa pitää hänelle venettä valmiina väkijoukon varalta, ettei se pääsisi ahdistamaan häntä.¹⁰ Hän oli näet parantanut monia, ja siksi kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat hänen luokseen koskettaakseen häntä.¹¹ Kun saastaiset henget näkivät hänet, ne heittäytyivät maahan hänen eteensä ja huusivat: ”Sinä olet Jumalan Poika!”¹² Mutta hän varoitti niitä ankarasti saattamasta häntä julki.

Kaksitoista apostolia

(Mt 10:1–4; Lk 6:12–16)

¹³ Jeesus nousi vuorelle ja kutsui luokseen ne, jotka hän itse tahtoi, ja he menivät hänen luokseen.¹⁴ Hän valitsi kaksitoista opetuslasta, joille hän myös antoi apostolin nimen, jotta he olisivat hänen kanssaan, ja hän lähettäisi heidät saarnaamaan¹⁵ ja hän antaisi heille vallan parantaa sairauksia ja ajaa ulos riivaajia.¹⁶ Nämä ovat ne kaksitoista, jotka hän valitsi: Simon, jolle hän antoi nimen Pietari,¹⁷ Jaakob, Sebedeuksen poika, ja hänen veljensä Johannes, joille hän antoi nimen Boanerges, joka merkitsee ’ukkosenjylinän pojat’,¹⁸ sekä Andreas, Filippus ja Bartolomeus, Matteus, Tuomas ja Jaakob, Alfeuksen poika,

Taddeus ja Simon Kananeus ¹⁹ sekä Juudas Iskariot, joka kavalsi hänet.

Beelsebulin voimallako?

(Mt 12:22–32; Lk 11:14–23, 12:10)

²⁰ Sitten Jeesus meni opetuslapsineen erääseen taloon. Taas kokoontui niin paljon kansaa, etteivät he ehtineet edes syödä. ²¹ Kun hänen omaisensa sen kuuliivat, he lähtivät ottaakseen hänet huostaansa, sillä puhuttiin, että hän oli järjiltään.

²² Kirjanoppineet, jotka olivat tulleet Jerusalemistä, sanoivat: ”Hänessä on Beelsebul” ja ”Riivaajien päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia.”

²³ Niin Jeesus kutsui heidät luokseen ja puhui heille vertauksin: ”Kuinka Saatana voi ajaa ulos Saatanan? ²⁴ Jos valtakunta riitautuu itsensä kanssa, ei se valtakunta voi pysyä pystyssä, ²⁵ ja jos perhe riitautuu itsensä kanssa, ei se perhekään voi kestää. ²⁶ Jos Saatana on noussut itseään vastaan ja riitautunut itsensä kanssa, ei hän voi enää kestää vaan hänen loppunsa on tullut. ²⁷ Ei kukaan voi tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaroitaan, ellei hän ensin sido sitä väkevää. Vasta sitten hän ryöstää hänen talonsa.

²⁸ Totisesti minä sanon teille: Ihmisten lapsille annetaan anteeksi kaikki synnit, kaikki pilkkaamisetkin, kuinka paljon pilkannevatkin. ²⁹ Mutta se, joka pilkkaa Pyhää Henkeä, ei saa ikinä anteeksi vaan on syypää ikuiseen syntiin.” ³⁰ He

näet sanoivat: ”Hänessä on saastainen henki.”

Jeesuksen äiti ja veljet

(Mt 12:46–50; Lk 8:19–21)

³¹ Silloin Jeesuksen äiti ja veljet saapuivat paikalle. He jäivät seisomaan ulos mutta lähettivät jonkun kutsumaan häntä. ³² Hänen ympärillään istui paljon ihmisiä, ja he sanoivat hänelle: ”Sinun äitisi ja veljesi ovat ulkona ja kysyvät sinua.” ³³ Jeesus vastasi heille: ”Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljiäni?” ³⁴ Katsellen ympärillään istuvia hän sanoi: ”Tässä ovat minun äitini ja veljeni! ³⁵ Se, joka tekee Jumalan tahdon, on minun veljeni ja sisareni ja äitini.”

VERTAUKSET JUMALAN VALTAKUNNASTA, 4

Kylväjävertaus

(Mt 13:1–9; Lk 8:4–8)

4 Jeesus rupesi taas opettamaan järven rannalla. Hänen luokseen kokoontui niin paljon kansaa, että hän nousi veneeseen ja istui siinä järvellä. Väkijoukko oli maalla järven rannassa. ² Hän opetti heille vertauksin monia asioita, ja opettaessaan hän sanoi: ³ ”Kuulkaa! Kylväjä lähti kylvämään. ⁴ Hänen kylväessään osa siemenistä putosi tien viereen, ja taivaan linnut tulivat ja söivät ne. ⁵ Osa taas putosi

kallioperälle, jossa siemenillä ei ollut paljon maata. Ne nousivat pian oraalle, kun niillä ei ollut syvää maata. ⁶Auringon noustua oraat kuitenkin paahtuivat helteessä, ja koska niillä ei ollut juurta, ne kuivettuivat. ⁷Osa putosi orjantappuroiden sekaan. Orjantappurat kasvoivat ja tukahduttivat oraan, eikä se antanut satoa. ⁸Mutta osa putosi hyvään maahan, nousi oraalle, kasvoi ja antoi sadon, mikä kolmikymmen-, mikä kuusikymmen- ja mikä satakertaisen.” ⁹Sitten hän sanoi heille: ”Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!”

Vertausten tarkoitus

(Mt 13:10–17; Lk 8:9,10)

¹⁰Kun sitten Jeesus oli jäänyt yksin, ne kaksitoista ja muut hänen ympärillään olevat kysyivät häneltä, mitä vertaukset tarkoittivat. ¹¹Hän sanoi heille: ”Teille on uskottu Jumalan valtakunnan salaisuus, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee vertauksina, ¹²niin että he näkemällä näkisivät eivätkä käsittäisi ja kuulemalla kuulisivat eivätkä ymmärtäisi, etteivät kääntyisi eivätkä saisi anteeksi.”

Kylväjävertauksen selitys

(Mt 13:18–23; Lk 8:11–15)

¹³Jeesus sanoi heille edelleen: ”Ettekö käsitä tätä vertausta? Kuinka sitten voisitte ymmärtää kaikki muut vertaukset? ¹⁴Kylväjä kylvää sanan.

¹⁵Tien viereen pudonnut siemen tarkoittaa niitä ihmisiä, joihin sana kylvetään, mutta kun he kuulevat sen, niin Saatana tulee heti ja ottaa pois heidän sydämiinsä kylvetyn sanan. ¹⁶Niin ikään kallioperälle kylvetyt ovat niitä, jotka kuullessaan sanan ottavat sen heti ilolla vastaan, ¹⁷mutta koska heillä ei ole juurta itsessään, he kestävät vain hetken. Kun sitten tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, he heti lankeavat pois. ¹⁸Toiset taas ovat niitä, jotka on kylvetty orjantappuroiden sekaan. Nämä ovat niitä, jotka kuulevat sanan, ¹⁹mutta tämän maailman huolet, rikkauden petollinen viettelys ja muut himot pääsevät heissä tukahduttamaan sanan, niin että se jää hedelmättömäksi. ²⁰Mutta nuo hyvään maahan kylvetyt ovat niitä, jotka kuulevat sanan, ottavat sen vastaan ja tuottavat sadon, mikä kolmikymmen-, mikä kuusikymmen-, mikä satakertaisen.”

Sanan oikea kuuleminen

(Lk 8:16–18)

²¹Sitten Jeesus sanoi heille: ”Eihän lamppua oteta esiin siksi, että se pantaisiin vakan tai vuoteen alle. Eikö siksi, että se pantaisiin lampunjalkaan? ²²Eihän mikään ole salaista muuta varten kuin tullakseen ilmi eikä kätkeytyä muuta varten kuin tullakseen julki. ²³Jos jollakin teistä on korvat kuulla, hän kuulkoon.” ²⁴Vielä hän sanoi heille: ”Tarkatkaa sitä, mitä kuulette.

Millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan, ja vielä lisätäänkin. ²⁵ Jolla on, sille annetaan, mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mitä hänellä on.”

Vertaus siemenestä kasvavasta viljasta

²⁶ Jeesus sanoi: “Jumalan valtakunta on kuin se, että ihminen kylvää siemenen maahan. ²⁷ Kun hän nukkuu ja hän herää, öin ja päivin, siemen orastaa ja kasvaa, mutta hän ei tiedä miten. ²⁸ Maa tuottaa sadon aivan itsestään: ensin korren, sitten tähkän ja viimein täyden jyvän tähkään. ²⁹ Heti kun sato on kypsynyt, hän lähettää sirpin, koska sadonkorjuun aika on käsillä.”

Vertaus sinapinsiemenestä

(Mt 13:31–35; Lk 13:18,19)

³⁰ Sitten Jeesus sanoi: “Mihin vertaisimme Jumalan valtakuntaa, mitä vertausta siitä käyttäisimme? ³¹ Se on kuin sinapinsiemen, joka maahan kylvettäessä on pienin kaikista siemenistä maan päällä. ³² Mutta kun se on kylvetty maahan, se nousee ja kasvaa suurimmaksi kaikista vihanneskasveista. Se tekee niin suuria oksia, että taivaan linnut voivat tehdä pesänsä sen varjoon.”

³³ Monin tällaisin vertauksin Jeesus puhui ihmisille sanaa, sen mukaan kuin he kykenivät kuulemaan. ³⁴ Ilman vertausta hän ei puhunut heille, mutta

opetuslapsilleen hän selitti kaiken, kun he olivat yksikseen.

SUURIA IHMEITÄ, 4–5

Jeesus tyynnyttää myrskyn

(Mt 8:23–27; Lk 8:22–25)

³⁵ Samana päivänä illan tultua Jeesus sanoi opetuslapsille: “Lähdetään toiselle rannalle.” ³⁶ He lähettivät kansan luotaan ja lähtivät Jeesuksen kanssa veneellä, jossa hän jo oli. Myös muita veneitä oli hänen matkassaan. ³⁷ Silloin nousi kova myrskytuuli ja aallot löivät yli laidan veneeseen, niin että se oli jo täyttymäisillään. ³⁸ Jeesus nukkui veneen perässä nojaten päänaluseen. Opetuslapset herättivät hänet ja sanoivat: “Opettaja, etkö välitä siitä, että me hukumme?” ³⁹ Herättyään hän nuhteli tuulta ja sanoi järvelle: “Vaikene, ole hiljaa!” Niin tuuli asettui, ja tuli aivan tyyntä. ⁴⁰ Hän sanoi heille: “Miksi te olette niin pelokkaita? Eikö teillä vielääkään ole uskoa?” ⁴¹ Mutta he pelästyivät ylen suuresti ja sanoivat toisilleen: “Kuka tämä oikein on, kun tuuli ja merikin tottelevat häntä?”

Jeesus Gerasan alueella

(Mt 8:28–34; Lk 8:26–39)

5 He tulivat järven toiselle puolelle, gerasalaisten alueelle. ² Heti kun Jeesus nousi veneestä, häntä vastaan tuli hautaluolista mies, jossa oli

saastainen henki. ³ Mies asusti haudoissa, eikä kukaan voinut enää kahleillakaan sitoa häntä. ⁴ Monet kerrat hänet oli kytketty jalkakahleisiin ja ketjuihin, mutta hän oli katkonut ketjut ja murtanut kahleet, eikä kukaan kyennyt hillitsemään häntä. ⁵ Hän oli jatkuvasti, yötä päivää, luolissa ja vuorilla, huusi ja runteli itseään kivillä. ⁶ Kun hän jo kaukaa näki Jeesuksen, hän tuli juosten, kumartui hänen eteensä ⁷ ja huusi kovalla äänellä: "Mitä sinä minusta tahdot, Jeesus, Korkeimman Jumalan Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, älä vaivaa minua!" ⁸ Jeesus oli näet juuri sanomaisillaan sille: "Lähde ulos miehestä, saastainen henki!" ⁹ Niin Jeesus kysyi siltä: "Mikä on nimesi?" Se vastasi hänelle: "Legioona on minun nimeni, sillä meitä on monta." ¹⁰ Ja se pyytämällä pyysi, ettei hän ajaisi niitä pois siltä seudulta.

¹¹ Läheisellä vuorenrinteellä oli suuri sikalauma laitumella. ¹² Kaikki nuo riivaajat pyysivät Jeesukselta: "Lähetä meidät sikoihin, niin menemme niihin." ¹³ Hän salli sen, ja saastaiset henget lähtivät miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma, noin kaksituhatta sikaa, syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkui.

¹⁴ Sikopaimenet lähtivät pakoon ja kertoivat tapahtuneesta kaupungissa ja maaseudulla. Ihmiset lähtivät katsomaan, mitä oikein oli tapahtunut.

¹⁵ He tulivat Jeesuksen luo ja näkivät riivatun istumassa pukeutuneena ja täydessä ymmärryksessä, sen, jossa oli ollut legioona riivaajia. Nuo ihmiset pelästivät, ¹⁶ ja silminnäkijät kertoivat heille, mitä riivatulle oli tapahtunut ja miten sikojen oli käynyt. ¹⁷ Niin he alkoivat pyytää Jeesusta lähtemään pois heidän alueeltaan.

¹⁸ Kun hän oli astumassa veneeseen, riivattuna ollut mies pyysi, että saisi jäädä hänen seuraansa. ¹⁹ Mutta Jeesus ei antanut hänen jäädä vaan sanoi hänelle: "Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro heille, mitä Herra on sinulle tehnyt ja miten hän on armahtanut sinua." ²⁰ Hän lähti ja alkoi julistaa Dekapoliin alueella, miten suuria tekoja Jeesus oli tehnyt hänelle, ja kaikki olivat ihmeissään.

Jairoksen tytär ja verenvuotoa sairastava nainen

(Mt 9:18–26; Lk 8:40–56)

²¹ Kun Jeesus oli tullut veneellä takaisin järven toiselle puolelle, hänen luokseen kokoontui paljon kansaa. Hän oli järven rannalla, ²² ja sinne tuli muuan synagogan esimies, nimeltään Jairos. Nähtyään Jeesuksen hän heittäytyi hänen jalkojensa juureen ²³ ja pyysi hartaasti: "Pieni tyttäreni on kuolemaisillaan. Tule ja pane kätesi hänen päälleen, että hän tulisi terveeksi ja jäisi eloon." ²⁴ Jeesus lähti miehen mukaan, ja häntä seurasi

suuri kansanjoukko tungeksien hänen ympärillään.

²⁵ Siellä oli myös nainen, jota oli kaksitoista vuotta vaivannut verenvuoto. ²⁶ Hän oli kärsinyt paljon monen lääkärin käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta mitään apua, pikemminkin hän oli tullut huonommaksi. ²⁷ Hän oli kuullut Jeesuksesta, ja nyt hän tuli väkijoukossa takaapäin ja kosketti hänen viittaansa. ²⁸ Nainen näet sanoi: ”Kunhan vain saan koskettaa hänen vaatteitaan, tulen terveeksi.” ²⁹ Siinä samassa verenvuoto tyrehtyi, ja hän tunsu ruumiissaan, että oli parantunut vaivastaan.

³⁰ Jeesus tunsu heti, että hänestä oli lähtenyt voimaa. Hän kääntyi väkijoukossa ja kysyi: ”Kuka koski minun vaatteisiini?” ³¹ Hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: ”Sinä näet väkijoukon tungeksivan ympärilläsi ja kysyt: ”Kuka minuun koski?”” ³² Mutta Jeesus katseli ympärilleen nähdäkseen naisen, joka oli sen tehnyt. ³³ Nainen oli peloissaan ja vapisi, sillä hän tiesi, mitä hänelle oli tapahtunut. Hän tuli esiin, heittäytyi maahan Jeesuksen eteen ja kertoi hänelle koko totuuden. ³⁴ Jeesus sanoi hänelle: ”Tyttäreni, uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Mene rauhassa ja ole terve vaivastasi.”

³⁵ Hänen vielä puhuessaan tultiin synagogan esimiehen kotoa sanomaan: ”Tyttäresi kuoli. Miksi enää vaivaat opettajaa?” ³⁶ Mutta Jeesus ei ottanut

kuullakseen, mitä puhuttiin, vaan sanoi synagogan esimiehelle: ”Älä pelkää, usko ainoastaan!” ³⁷ Hän ei antanut kenenkään muun tulla mukaansa kuin Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin veljen. ³⁸ He tulivat synagogan esimiehen taloon, ja Jeesus näki metelöivän joukon ihmisiä, jotka itkivät ja valittivat suureen ääneen. ³⁹ Mentyyään sisään hän sanoi: ”Mitä te metelöitte ja itkette? Ei lapsi ole kuollut vaan nukkuu.” ⁴⁰ Silloin he nauroivat hänelle, mutta hän ajoi kaikki ulos, otti mukaansa lapsen isän ja äidin sekä ne, jotka olivat hänen kanssaan, ja meni huoneeseen, jossa lapsi oli. ⁴¹ Jeesus tarttui lasta kädestä ja sanoi: ”Talita kuumi!” Se on käännettyinä: Tyttö, minä sanon sinulle, nouse! ⁴² Tyttö nousi heti kävelemään; hän oli iältään kaksitoistavuotias. Kaikki hämmästyivät valtavasti, ⁴³ mutta Jeesus varoitti heitä ankarasti, ettei kukaan saisi tietää tästä asiasta. Tytölle hän käski antaa syötävää.

JEEBUS VAELTAA GALILEASSA JA LÄHISEUDUILLA, 6–8

Jeesusta halveksitaan Nasaretissa

(Mt 13:53–58; Lk 4:16–30)

6 Jeesus lähti sieltä ja tuli kotikaupunkiinsa, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. ² Kun tuli sapatti, hän ryhtyi opettamaan

synagogassa. Häntä kuunnellessaan monet sanoivat hämmästyneinä: "Mistä tuo on saanut kaiken tämän? Mikä on se viisaus, joka hänelle on annettu? Ja mitä nämä tällaiset voimateot ovat, jotka tapahtuvat hänen kättensä kautta?" ³Eikö tämä ole se rakentaja, Marian poika ja Jaakobin, Jooseksen, Juudaksen ja Simonin veli? Eivätkö hänen sisarensa ole täällä meidän keskuudessamme?" Ja he loukkaantuivat häneen.

⁴Mutta Jeesus sanoi heille: "Profeetta ei ole halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan, sukulaistensa parissa ja omassa kodissaan." ⁵Eikä hän voinut tehdä siellä yhtään voimatekoa, paitsi että paransi muutamia sairaita panemalla kätensä heidän päälleen. ⁶Hän ihmetteli heidän epäuskoaansa. Sitten hän kierteli ympäristössä kylästä kylään ja opetti.

Apostolien lähettäminen

(Mt 10:1,5–15; Lk 9:1–6)

⁷Jeesus kutsui luokseen ne kaksitoista. Hän alkoi lähettää heitä kaksittain ja antoi heille vallan saastaisia henkiä vastaan. ⁸Hän kielsi heitä ottamasta matkalle mitään muuta kuin sauvan: ei leipää, ei laukkaa eikä rahaa vyöhön. ⁹Sandaalit he saivat ottaa jalkaansa. "Mutta älkää pukeko yllenne kahta paitaa." ¹⁰Vielä hän sanoi heille: "Missä vain menettekin johonkin taloon, jääkää

siihen asumaan, kunnes lähdette siltä seudulta. ¹¹Missä paikassa teitä ei oteta vastaan eikä teitä kuunnella, lähtekää sieltä ja pudistakaa tomu jaloistanne todistukseksi heille. Totisesti minä sanon teille: Sodomalla ja Gomorralla on tuomiopäivänä helpompaa kuin sillä kaupungilla."

¹²Niin he lähtivät ja saarnasivat, että ihmisten oli käännyttävä sydämessään. ¹³He ajoivat ulos monta riivaajaa. Lisäksi he voitelivat öljyllä monia sairaita ja paransivat heidät.

Johannes Kastajan kuolema

(Mt 14:1–12; Lk 9:7–9)

¹⁴Kuningas Herodeskin kuuli Jeesuksesta, sillä Jeesuksen nimi oli tullut tunnetuksi. Ihmiset sanoivat: "Johannes Kastaja on noussut kuolleista, ja sen tähden nämä voimat vaikuttavat hänessä." ¹⁵Mutta toiset sanoivat: "Hän on Elia", toiset taas sanoivat: "Hän on profeetta, niin kuin joku muukin profeetoista." ¹⁶Sen kuultuaan Herodes sanoi: "Hän on Johannes, jonka minä mestautin. Hän on noussut kuolleista."

¹⁷Herodes oli näet käsenyt ottaa kiinni Johanneksen ja kahlita hänet vankilaan veljensä Filippoksen vaimon Herodiaan takia. Herodes oli ottanut hänet vaimokseen, ¹⁸mutta Johannes oli sanonut Herodekselle: "Sinun ei ole lupa pitää veljesi vaimoa." ¹⁹Herodias piti salavihaa Johannesta kohtaan ja

tahtoi tappaa hänet mutta ei voinut,
²⁰ koska Herodes pelkäsi Johannesta. Hän tiesi Johanneksen vanhurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja suojeli häntä. Kun Herodes kuunteli Johannesta, hän tuli monesta asiasta epäroivälle mielelle. Ja Herodes kuunteli häntä mielellään.

²¹ Niin tuli sopiva päivä, kun Herodes piti syntymäpäivänään pidot ylimyksille, sotapäälliköille ja Galilean johtomiehille. ²² Silloin Herodiaan tytär tuli sisälle ja tanssi, ja se miellytti Herodesta ja hänen pöytävieraitaan. Kuningas sanoi työlle: "Pyydä minulta, mitä ikinä tahdot, niin minä annan sen sinulle." ²³ Hän vannoi työlle: "Mitä ikinä pyydät minulta, sen minä annan sinulle, vaikka puolet valtakuntaani." ²⁴ Tyttö meni ulos ja kysyi äidiltään: "Mitä minä pyytäisin?" Hän vastasi: "Johannes Kastajan päätä." ²⁵ Tyttö kiiruhti heti sisälle kuninkaan luo ja pyysi: "Minä tahdon, että nyt heti annat minulle vadilla Johannes Kastajan pään."

²⁶ Kuningas tuli hyvin murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävieraiden tähden hän ei tahtonut torjua tytön pyyntöä. ²⁷ Herodes lähetti heti henkivartijan ja käski tuoda Johanneksen pään. Henkivartija meni, löi Johannekselta pään poikki vankilassa ²⁸ ja toi sen vadilla työlle, ja tyttö antoi sen äidilleen.

²⁹ Kun Johanneksen opetuslapset kuulivat tästä, he tulivat ja ottivat hänen ruumiinsa ja panivat sen hautaan.

Jeesus ruokkii viisituhatta miestä

(Mt 14:13–21; Lk 9:10–17; Jh 6:1–14)

³⁰ Apostolit kokoontuivat Jeesuksen luo ja kertoivat hänelle kaiken, mitä olivat tehneet ja opettaneet. ³¹ Silloin hän sanoi heille: "Tulkaa yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levähtäkää vähän." Tulijoita ja menijöitä oli näet paljon, eikä heillä ollut aikaa edes syödä. ³² Niin he lähtivät veneellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen. ³³ Mutta heidän huomattiin lähtevän. Monet tunsivat heidät ja riensivät sinne jalan kaikista kaupungeista ja ehtivät perille ennen heitä.

³⁴ Astuessaan maihin Jeesus näki paljon kansaa, ja hänen tuli heitä sääli, sillä he olivat kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Hän rupesi opettamaan heille monia asioita. ³⁵ Kun päivä oli jo pitkälle kulunut, opetuslapset tulivat hänen luokseen ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja on jo myöhä." ³⁶ Päästä heidät luotasi, että he menisivät ympärillä oleviin maataloihin ja kyliin ostamaan itselleen leipiä, sillä heillä ei ole mitään syötävää." ³⁷ Hän vastasi opetuslapsille: "Antakaa te heille syötävää." He sanoivat hänelle: "Pitäisikö meidän mennä ostamaan leipää kahdellasadalla denaarilla

antaaksemme heille syötävää?”
³⁸ Mutta hän sanoi heille: ”Montako leipää teillä on? Menkää katsomaan.”
 Saatuaan sen selville he sanoivat: ”Viisi, ja kaksi kalaa.”

³⁹ Jeesus käski heidän asettaa heidät kaikki ateriointiryhmiksi vihantaan ruohikkoon. ⁴⁰ Väki asettui alas ryhmä ryhmän viereen, toisiin sata, toisiin viisikymmentä. ⁴¹ Hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen, siunasi ja mursi leivät, ja antoi ne opetuslapsilleen kansalle tarjottaviksi. Samoin hän jakoi kaikille ne kaksi kalaa. ⁴² Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. ⁴³ Sitten he keräsivät leivänpalasia kaksitoista täyttä korillista ja tähteet kaloista. ⁴⁴ Näitä leipiä oli syömässä viisituhatta miestä.

Jeesus kävelee veden päällä

(Mt 14:22–33; Jh 6:15–21)

⁴⁵ Heti tämän jälkeen Jeesus vaati opetuslapsiaan astumaan veneeseen ja menemään edeltä toiselle rannalle Beetsaidaan, sillä aikaa kun hän lähettäisi väkijoukon luotaan. ⁴⁶ Hyvästelttyään väkijoukon hän lähti vuorelle rukoilemaan.

⁴⁷ Illan tultua vene oli keskellä järveä ja Jeesus yksin oli maissa. ⁴⁸ Hän näki soutajien olevan vaikeuksissa, sillä heillä oli vastatuuli. Neljännen yövartion vaiheilla hän tuli heitä kohti kävellen veden päällä ja aikoi mennä heidän ohitse. ⁴⁹ Kun opetuslapset näkivät

hänen kävelevän veden päällä, he luulivat häntä aaveeksi ja rupesivat huutamaan. ⁵⁰ He kaikki näkivät hänet ja pelästivät. Mutta heti hän puhui heidän kanssaan ja sanoi heille: ”Olkaa turvallisella mielellä. Minä se olen, älkää pelätkö!”

⁵¹ Hän astui veneeseen heidän luokseen, ja tuuli tyyntyi. He olivat hämmästyksestä suunniltaan, ⁵² sillä he eivät olleet ymmärtäneet sitäkään, mitä leiville oli tapahtunut, vaan heidän sydämensä oli turtunut.

Jeesus parantaa Gennesaretissa

(Mt 14:34–36)

⁵³ Ylitettyään järven he ankkuroivat rantaan Gennesaretissa. ⁵⁴ Heidän noustessaan veneestä ihmiset tunsivat heti Jeesuksen. ⁵⁵ He kiersivät juosten koko seudun ja alkoivat kantaa vuoteilla sairaita sinne, missä kuului hänen olevan. ⁵⁶ Minne tahansa hän menikin, kyliin, kaupunkeihin tai maaseudulle, he asettivat sairaat toreille ja pyysivät häneltä, että nämä saisivat koskettaa edes hänen viittansa tupsua. Kaikki, jotka koskettivat häntä, paranivat.

Jumalan sana ja perinnäissääntö

(Mt 15:1–9)

7 Jeesuksen luo kokoontui fariseuksia ja joitakin kirjanoppineita, jotka olivat tulleet Jerusalemistä. ² Kun he näkivät, että jotkut hänen opetuslapsistaan söivät

leipää epäpuhtain eli pesemättömin käsin, he moittivat heitä siitä.

³Fariseukset kuten muutkaan juutalaiset eivät näet syö, ennen kuin ovat tarkoin pesseet kätensä, pitäen kiinni vanhinten perinnäissäännöstä.

⁴Torilta tultuaan he eivät syö, elleivät ensin peseydy. On paljon muitakin sääntöjä, joita he ovat ottaneet pitääkseen niistä kiinni, kuten maljojen, saviruukkujen, vaskiastoiden ja vuoteiden pesemisiä.

⁵Fariseukset ja kirjanoppineet kysyivät Jeesukselta: ”Miksi sinun opetuslapsesi eivät vaella vanhinten perinnäissäännön mukaan vaan aterioivat epäpuhtain käsin?” ⁶Jeesus vastasi heille: ”Oikein on Jesaja ennustanut teistä tekopyhistä, niin kuin on kirjoitettu: ‘Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä pysyy kaukana minusta. ⁷Turhaan he palvelevat minua opettaen oppeina ihmisten käskyjä.’ ⁸Te hylkääte Jumalan käskyn ja pidätte kiinni ihmisten perinnäissäännöstä. Te pesette kupariastioita ja maljoja ja teette paljon muuta sellaista.”

⁹Vielä hän sanoi: ”Näppärästi te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa perinnäissääntöänne. ¹⁰Mooses on sanonut: ‘Kunnioita isääsi ja äitiäsi’, mutta toisaalta ‘Sitä, joka kiroaa isäänsä tai äitiään, rangaistakoon

kuolemalla.’ ¹¹Vaan tepä sanotte, että jos joku sanoo isälleen tai äidilleen: ‘Se, mitä sinun pitäisi saada minulta avustukseksi, on korban’, eli uhrilahja, ¹²niin te ette salli hänen tehdä enää mitään isänsä tai äitinsä hyväksi. ¹³Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissäännöllänne, jota olette opettaneet. Paljon muutakin samanlaista te teette.”

Mikä saastuttaa ihmisen

(Mt 15:10–20)

¹⁴Jeesus kutsui taas kansan luokseen ja sanoi: ”Kuulkaa minua kaikki ja ymmärtäkää. ¹⁵Ei ihmistä voi saastuttaa mikään, mikä tulee häneen ulkoapäin. Se ihmisen saastuttaa, mikä tulee hänen sisältään ulos. ¹⁶Jos jollakulla on korvat kuulla, se kuulkoon.”

¹⁷Kun hän tuli kansan luota kotiin, hänen opetuslapsensa alkoivat kysellä häneltä tuosta vertauksesta. ¹⁸Hän sanoi heille: ”Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö käsitä, ettei mikään, mikä tulee ihmiseen ulkoapäin, voi saastuttaa häntä? ¹⁹Eihän se mene hänen sydämeensä vaan vatsaan ja poistuu käymälään.” Näin hän julisti kaikki ruuat puhtaiksi. ²⁰Hän jatkoi: ”Ihmisen saastuttaa se, mikä tulee hänestä ulos. ²¹Sisältä, ihmisen sydäimestä, lähtevät pahat ajatukset, haureudet, varkaudet, murhat, ²²aviorikokset, ahnehtimiset, pahuus,

petollisuus, irstaus, pahantahtoisuus, jumalanpilkkua, ylpeys ja mielettömyys.

²³ Kaikki tämä paha lähtee sisältä ja saastuttaa ihmisen.”

Foinikialaisnaisen usko

(Mt 15:21–28)

²⁴ Sitten Jeesus lähti sieltä Tyroksen ja Siidonin rajamaille ja meni erääseen taloon. Hän ei halunnut kenenkään tietävän siitä, mutta hän ei saanut olla salassa, ²⁵ vaan heti kun muuan nainen, jonka pienessä tyttäressä oli saastainen henki, sai kuulla Jeesuksesta, hän tuli ja heittäytyi Jeesuksen jalkojen juureen. ²⁶ Nainen oli kreikkalainen, syntyään syyrofoinikialainen. Hän pyysi Jeesusta ajamaan riivaajan ulos hänen tyttärestään, ²⁷ mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Anna ensin lasten syödä kyllikseen, sillä ei ole oikein ottaa lasten leipää ja heittää koiranpenikoille.”

²⁸ Nainen vastasi hänelle: ”Niin, Herra, mutta syöväthän penikatkin pöydän alla lapsilta putoilevia muruja.” ²⁹ Jeesus sanoi naiselle: ”Tämän sanan tähden, mene, riivaaja on lähtenyt tyttärestäsi.”

³⁰ Tultuaan kotiinsa nainen löysi lapsen makaamassa vuoteella, ja riivaaja oli lähtenyt hänestä.

Jeesus parantaa kuuron miehen

³¹ Jeesus lähti jälleen Tyroksen alueelta. Hän kulki Siidonin kautta ja tuli Galileanjärvelle Dekapoliin alueen keskitse. ³² Hänen luokseen tuotiin

kuuro mies, joka oli melkein mykkä, ja Jeesusta pyydettiin panemaan kätensä hänen päälleen. ³³ Jeesus otti miehen erilleen väkijoukosta, pani sormensa hänen korviinsa, sylkäisi ja kosketti hänen kieltään. ³⁴ Sitten Jeesus katsoi ylös taivaaseen, huokasi ja sanoi hänelle: ”Effata”, mikä merkitsee: aukene. ³⁵ Heti miehen korvat aukenivat ja hänen kielensä side irtosi, ja hän puhui selvästi.

³⁶ Jeesus kielsi ihmisiä kertomasta tästä kenellekään. Mutta mitä enemmän hän heitä kielsi, sitä enemmän he sitä julistivat. ³⁷ Kaikki olivat ylen määrin hämmästyksissään ja sanoivat: ”Hyvin hän on kaiken tehnyt. Kuurot hän saa kuulemaan ja mykät puhumaan.”

Jeesus ruokkii neljäentuhatta miestä

(Mt 15:32–39)

8 Niinä päivinä oli jälleen paljon kansaa koolla. Kun heillä ei ollut mitään syötävää, Jeesus kutsui opetuslapset luokseen ja sanoi heille: ² ”Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat viipyneet luonani jo kolme päivää, eikä heillä ole mitään syötävää. ³ Jos minä päästän heidät nälissään kotiin, he nääntyvät matkalla. Jotkut heistä ovat tulleet kaukaakin.” ⁴ Opetuslapset vastasivat hänelle: ”Mistä näitä voi kukaan täällä erämaassa ruokkia leivällä?” ⁵ Hän kysyi heiltä: ”Montako

leipää teillä on?” He vastasivat: “Seitsemän.”

⁶ Jeesus käski kansan asettua maahan. Sitten hän otti ne seitsemän leipää, kiitti Jumalaa, mursi ja antoi ne opetuslapsilleen kansalle tarjottaviksi. He jakoivat ne kansalle. ⁷ Heillä oli myös muutamia pikkukaloja, ja siunattuään ne hän käski tarjota nekin syötäväksi. ⁸ Niin kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Tähteeksi jääneitä palasia kerättiin seitsemän korillista. ⁹ Syöjiä oli noin neljätuhatta, ja Jeesus päästi heidät luotaan. ¹⁰ Heti sen jälkeen hän astui opetuslapsineen veneeseen ja meni Dalmanutan alueelle.

Jeesukselta vaaditaan merkkiä

(Mt 16:1–4)

¹¹ Fariseukset tulivat ja rupesivat väittelemään Jeesuksen kanssa. Kiusaten häntä he vaativat häneltä merkkiä taivaasta. ¹² Hän huokasi syvään hengessään ja sanoi: “Miksi tämä sukupolvi vaatii merkkiä? Totisesti minä sanon teille: tälle sukupolvelle ei merkkiä anneta.” ¹³ Hän jätti heidät, astui jälleen veneeseen ja lähti järven toiselle puolelle.

Fariseusten ja Herodeksen hapatus

(Mt 16:5–12)

¹⁴ Opetuslapset olivat unohtaneet ottaa mukaansa leipää, eikä heillä ollut veneessä enempää kuin yksi leipä.

¹⁵ Jeesus käski heitä sanoen: “Varokaa ja karttakaa niin fariseusten kuin Herodeksenkin hapatusta.” ¹⁶ Mutta he puhelivat keskenään siitä, ettei heillä ollut leipää. ¹⁷ Jeesus huomasi sen ja sanoi heille: “Miksi puhelette siitä, ettei teillä ole leipää? Ettekö vielääkään käsitätte ettekä ymmärrät? Onko teidän sydämenne kovettunut?” ¹⁸ Teillä on silmät, ettekö näe? Ja teillä on korvat, ettekö kuule? Vai ettekö muista? ¹⁹ Kun mursin ne viisi leipää viidelletuhannelle, kuinka monta korillista palasia te keräsitte?” He vastasivat hänelle: “Kaksitoista.” ²⁰ “Kun mursin ne seitsemän leipää neljälletuhannelle, kuinka monta korillista palasia te keräsitte?” He vastasivat: “Seitsemän.” ²¹ Hän sanoi heille: “Ettekö vielääkään ymmärrät?”

Jeesus parantaa sokean Beetsaidassa

²² He tulivat Beetsaidaan. Jeesuksen luo tuotiin sokea mies ja häntä pyydettiin koskettamaan miestä. ²³ Hän tarttui sokeaa kädestä ja talutti hänet kylän ulkopuolelle. Hän sylki miehen silmiin, pani kätensä hänen päälleen ja kysyi: “Näetkö mitään?” ²⁴ Mies katsahti ylöspäin ja sanoi: “Näen ihmisiä, näen ikään kuin käveleviä puita.” ²⁵ Sitten Jeesus pani uudestaan kätensä hänen silmilleen, ja nyt mies näki tarkasti. Hän oli parantunut ja näki kaiken aivan selvästi. ²⁶ Jeesus lähetti hänet kotiin sanoen: “Älä edes poikkea kylään.”

MATKA JERUSALEMIIN, 8–10

Pietari tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi

(Mt 16:13–20; Lk 9:18–21)

²⁷Jeesus ja hänen opetuslapsensa lähtivät Filippoksen Kesarean kyliin. Matkalla hän kysyi heiltä: “Kenen ihmiset sanovat minun olevan?” ²⁸He vastasivat hänelle: “Jotkut Johannes Kastajan, toiset Elian, toiset taas jonkun profeetoista.” ²⁹Jeesus kysyi heiltä: “Entä te, kenen te sanotte minun olevan?” Pietari vastasi: “Sinä olet Kristus.” ³⁰Niin Jeesus varoitti heitä puhumasta hänestä kenellekään.

Jeesus puhuu kuolemastaan

(Mt 16:21–23; Lk 9:22)

³¹Jeesus alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan pitää kärsiä paljon. Vanhimmat, ylipapit ja kirjanoppineet hylkäävät hänet. Hänet tapetaan, mutta kolmen päivän kuluttua hän nousee ylös. ³²Tämän hän puhui aivan avoimesti. Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi nuhtelevaan häntä. ³³Mutta hän kääntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja nuhteli Pietaria: “Mene pois tieltäni, Saatana! Sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan vaan mikä on ihmisten.”

Ristin kantaminen

(Mt 16:24–28; Lk 9:23–27)

³⁴Sitten Jeesus kutsui luokseen väkijoukon ja opetuslapsensa ja sanoi heille: “Jos joku tahtoo kulkea minun perässäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratko minua. ³⁵Joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun ja evankeliumin tähden, pelastaa sen. ³⁶Mitä se hyödyttäisi ihmistä, vaikka hän voittaisi omakseen koko maailman, mutta saisi sielulleen vahingon? ³⁷Tai mitä ihminen voi antaa sielunsa lunnaiksi? ³⁸Joka häpeää minua ja minun sanojani tässä avionrikkojen syntyisessä sukupolvessa, sitä myös Ihmisen Poika häpeää, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa.”

Jeesuksen kirkastuminen

(Mt 16:28–17:9; Lk 9:27–36)

9 Jeesus sanoi heille: “Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennen kuin näkevät, että Jumalan valtakunta on tullut voimaansa.”

²Kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen. Hän vei heidät korkealle vuorelle yksinäisyyteen, erilleen muista. Siellä hänen hahmonsa muuttui heidän nähtensä ³ja hänen vaatteensa tulivat

hohtaviksi, niin ylen valkoisiksi kuin lumi – sellaiseksi ei kukaan vaatteenvalkaisija maan päällä voi valkaista.

⁴ Heille ilmestyi Elia yhdessä Mooseksen kanssa, ja nämä keskustelivat Jeesuksen kanssa.

⁵ Pietari rupesi puhumaan Jeesukselle: ”Opettaja, meidän on hyvä olla täällä. Me voimme tehdä kolme majaa, sinulle yhden, Moosekselle yhden ja Elialle yhden.” ⁶ Hän ei näet tiennyt mitä sanoa, koska he olivat peloissaan. ⁷ Samassa tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani, kuulkaa häntä!” ⁸ Ja yhtäkkiä, kun he katsoivat ympärilleen, he eivät nähneet enää ketään muuta kuin yksin Jeesuksen heidän kanssaan.

⁹ Kun he olivat tulossa vuorelta alas, hän kielsi opetuslapsia kertomasta kenellekään, mitä olivat nähneet, ennen kuin Ihmisen Poika olisi noussut kuolleista. ¹⁰ He pitivät mielessään nämä sanat ja pohtivat keskenään, mitä kuolleista nouseminen tarkoitti.

Kysymys Eliasta

(Mt 17:10–13)

¹¹ Opetuslapset kysyivät Jeesukselta: ”Miksi kirjanoppineet sanovat, että Elian pitää tulla ensin?” ¹² Hän vastasi heille: ”Elia todellakin tulee ensin ja asettaa kaiken kohdalleen. Mutta miksi sitten on kirjoitettu Ihmisen Pojasta, että hän joutuu paljon kärsimään ja

häntä halveksitaan? ¹³ Mutta minä sanon teille: Elia onkin jo tullut, ja ihmiset tekivät hänelle mitä tahtoivat, niin kuin hänestä on kirjoitettu.”

Riivattu poika

(Mt 17:14–20; Lk 9:37–43)

¹⁴ Tullessaan muiden opetuslasten luo he näkivät paljon kansaa heidän ympärillään ja kirjanoppineita väittelemässä heidän kanssaan. ¹⁵ Heti nähdessään Jeesuksen väkijoukko hämmästyí, ihmiset juoksivat hänen luokseen ja tervehtivät häntä. ¹⁶ Niin hän kysyi heiltä: ”Mistä te kiistelette heidän kanssaan?” ¹⁷ Silloin joku kansanjoukosta vastasi hänelle: ”Opettaja, minä toin poikani sinun luoksesi. Hänessä on mykkä henki. ¹⁸ Missä tahansa se käykin hänen kimppuunsa, se riuhtoo häntä, ja hänen suustaan tulee vaahtoa. Hän kiristelee hampaitaan ja jäykistyy. Minä pyysin sinun opetuslapsiasi ajamaan hengen ulos, mutta he eivät kyenneet.”

¹⁹ Jeesus vastasi heille: ”Voi tätä epäuskoista sukupolvea! Kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne? Kuinka kauan minun pitää kärsiä teitä? Tuokaa hänet minun luokseni.” ²⁰ He toivat pojan Jeesuksen luo. Jeesuksen nähdessään henki heti kouristi poikaa. Poika kaatui, kieriskeli maassa, ja hänen suustaan tuli vaahtoa. ²¹ Jeesus kysyi isältä: ”Kuinka kauan tällaista

on hänelle tapahtunut?” “Lapsesta asti”, hän vastasi.²² “Henki on monesti heittänyt hänet milloin tuleen, milloin veteen, tuhotakseen hänet. Mutta jos sinä voit jotakin, niin armahda ja auta meitä!”²³ Niin Jeesus sanoi hänelle: “Jos voit! Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo.”²⁴ Heti lapsen isä parahti kyöneleet silmissä: “Minä uskon Herra! Auta minun epäuskoani!”

²⁵ Mutta kun Jeesus näki, että väkeä juoksi koolle, hän nuhteli saastaista henkeä sanoen: “Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua: lähde ulos hänestä äläkä enää mene häneen!”²⁶ Niin se huusi, ja kouristaen poikaa rajusti se lähti ulos. Poika meni aivan elottoman näköiseksi, ja monet sanoivatkin, että hän kuoli.²⁷ Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet jalkeille, ja poika nousi.

²⁸ Kun Jeesus oli mennyt sisälle taloon, opetuslapset kysyivät häneltä heidän ollessaan keskenään: “Miksi me emme pystyneet ajamaan sitä henkeä ulos?”²⁹ Hän vastasi heille: “Tätä lajia ei saa lähtemään muulla kuin rukouksella ja paastolla.”

Jeesus puhuu jälleen kuolemastaan

(Mt 17:22,23; Lk 9:43–45)

³⁰ He lähtivät sieltä ja kulkivat Galilean halki. Jeesus ei tahtonut kenenkään tietävän sitä,³¹ sillä hän opetti opetuslapsiaan ja sanoi heille: “Ihmisen Poika annetaan ihmisten

käsiin, ja he tappavat hänet. Kun hänet on tapettu, hän nousee kolmantena päivänä ylös kuolleista.”³² Mutta he eivät ymmärtäneet tätä puhetta ja pelkäsivät kysyä häneltä.

Kuka on suurin?

(Mt 18:1–5; Lk 9:46–48)

³³ He saapuivat Kapernaumiin. Kotiin tultuaan Jeesus kysyi opetuslapsiltaan: “Mistä te keskustelitte matkalla?”

³⁴ Mutta he pysyivät vaiti, sillä he olivat matkalla väitelleet keskenään siitä, kuka oli suurin.³⁵ Hän istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: “Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, hänen tulee olla kaikista viimeinen ja kaikkien palvelija.”³⁶ Hän kutsui luokseen lapsen ja asetti hänet heidän keskelleen. Nostettuaan hänet syliinsä hän sanoi heille:³⁷ “Joka ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen minun nimessäni, se ottaa luokseen minut. Ja joka ottaa luokseen minut, ei ota luokseen minua vaan hänet, joka on minut lähettänyt.”

Riivaajia ulos ajava mies

(Lk 9:49,50)

³⁸ Johannes sanoi Jeesukselle: “Opettaja, me näimme erään miehen, joka ei seuraa meitä, ajavan ulos riivaajia sinun nimessäsi. Me yritimme estää häntä, koska hän ei seuraa meitä.”³⁹ Jeesus sanoi: “Älkää estäkö häntä. Ei kukaan, joka tekee voimateon minun nimessäni, voi heti

sen jälkeen puhua minusta pahaa.
⁴⁰ Joka ei ole teitä vastaan, on teidän puolellanne. ⁴¹ Joka antaa teille maljan vettä juotavaksi siinä nimessä, että te olette Kristuksen omia – totisesti minä sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille.”

Varoitus viettelyksistä

(Mt 18:6–9; Lk 17:1,2)

⁴² “Kuka ikinä viettelee yhdenkin näistä pienistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet heitettäisiin mereen. ⁴³ Jos kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Sinulle on parempi, että käsipuolena menet sisälle elämään, kuin että molemmat kädet tallella joudut helvettiin, sammumattomaan tuleen, ⁴⁴ missä heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammuu. ⁴⁵ Jos jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Sinulle on parempi, että jalkapuolena menet sisälle elämään, kuin että sinut molemmat jalat tallella heitetään helvettiin, sammumattomaan tuleen, ⁴⁶ missä heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammuu. ⁴⁷ Jos silmäsi viettelee sinua, heitä se pois. Sinulle on parempi, että silmäpuolena menet sisälle Jumalan valtakuntaan, kuin että sinut molemmat silmät tallella heitetään helvetin tuleen, ⁴⁸ missä heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammuu.

⁴⁹ Jokainen ihminen suolataan tulella, ja jokainen uhri suolataan suolalla. ⁵⁰ Suola on hyvä. Mutta jos suola käy suolattomaksi, millä te sen maustatte? Olkoon teissä suola itsessänne, ja eläkää rauhassa keskenänne.”

Kysymys avioerosta

(Mt 19:1–12)

10 Jeesus lähti sieltä ja tuli Juudean alueelle kulkien Jordanin itäpuolta. Taas hänen luokseen kokoontui paljon kansaa, ja tapansa mukaan hän alkoi taas opettaa heitä. ² Hänen luokseen tuli fariseuksia, jotka koetellakseen häntä kysyivät, onko miehen lupa hylätä vaimonsa. ³ Hän vastasi: “Mitä Mooses on teille säätänyt?” ⁴ He sanoivat: “Mooses antoi luvan kirjoittaa erokirjan ja hylätä vaimon.” ⁵ Niin Jeesus sanoi heille: “Teidän kovasydämisyytenne takia hän kirjoitti teille tämän säädöksen. ⁶ Mutta jo luomakunnan alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. ⁷ Sen tähden mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa, ⁸ ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. Niin heitä ei enää ole kaksi, vaan he ovat yksi liha. ⁹ Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.”

¹⁰ Majapaikassa opetuslapset kysyivät uudelleen häneltä tätä samaa asiaa. ¹¹ Hän sanoi heille: “Joka hylkää

vaimonsa ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen vaimoan kohtaan. ¹²Ja jos vaimo hylkää miehensä ja menee naimisiin toisen kanssa, hänkin tekee aviorikoksen.”

Jeesus siunaa lapsia

(Mt 19:13–15; Lk 18:15–17)

¹³Jeesuksen luo tuotiin pieniä lapsia, jotta hän koskettaisi heitä, mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia. ¹⁴Kun Jeesus näki sen, hän närkästyi ja sanoi: ”Sallikaa lasten tulla minun luokseni älkääkään estäkö heitä, sillä heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. ¹⁵Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin lapsi, ei pääse sinne sisälle.” ¹⁶Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Rikas nuorukainen

(Mt 19:16–26; Lk 18:18–27)

¹⁷Jeesuksen lähtiessä jatkamaan matkaa muuan mies juoksi hänen luokseen, polvistui hänen eteensä ja kysyi: ”Hyvä opettaja, mitä minun on tehtävä, että perisin ikuisen elämän?”

¹⁸Jeesus vastasi hänelle: ”Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi yksi – Jumala. ¹⁹Käskyt sinä tiedät: älä tapa, älä tee aviorikosta, älä varasta, älä anna vääriä todistusta, älä riistä, kunnioita isääsi ja äitiäsi.”

²⁰Mies sanoi hänelle: ”Opettaja, niitä kaikkia olen noudattanut

nuoruudestani asti.” ²¹Niin Jeesus katsoi häneen, rakasti häntä ja sanoi: ”Yksi sinulta puuttuu. Mene ja myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on aarre taivaassa. Tule sitten, ota ristisi ja seuraa minua.” ²²Mutta mies synkistyi siitä puheesta ja lähti pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.

²³Silloin Jeesus katsahti ympärilleen ja sanoi opetuslapsilleen: ”Kuinka vaikea onkaan niiden, joilla on paljon omaisuutta, päästä Jumalan valtakuntaan!” ²⁴Opetuslapset hämmästelivät hänen sanojaan, mutta Jeesus sanoi heille uudelleen: ”Lapset, kuinka vaikea onkaan niiden, jotka luottavat omaisuuteen, päästä Jumalan valtakuntaan!” ²⁵Helpompi on kamelin mennä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan.” ²⁶He hämmästyivät vielä enemmän ja sanoivat toisilleen: ”Kuka sitten voi pelastua?” ²⁷Jeesus katsahti heihin ja sanoi: ”Ihmisille se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle, sillä Jumalalle on kaikki mahdollista.”

Opetuslasten tuleva palkka

(Mt 19:27–30; Lk 18:28–30)

²⁸Silloin Pietari rupesi puhumaan Jeesukselle: ”Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua.” ²⁹Jeesus vastasi: ”Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka minun tähteni ja evankeliumin

tähden on luopunut talosta, veljistä, sisarista, isästä, äidistä, vaimosta, lapsista tai pelloista, ³⁰ mutta ei saisi satakertaisesti nyt, tässä ajassa vainojen keskellä, taloja, veljiä ja sisaria, äitejä ja lapsia ja pelloja sekä tulevassa ajassa iankaikkista elämää. ³¹ Mutta monet ensimmäisistä tulevat viimeisiksi ja monet viimeisistä ensimmäisiksi.”

**Jeesus puhuu vielä
kerran kuolemastaan**

(Mt 20:17–19; Lk 18:31–34)

³² He olivat matkalla ylös Jerusalemiin, ja Jeesus kulki muiden edellä. Opetuslapset olivat hämmentyneitä, ja ne, jotka seurasivat heidän perässään, olivat peloissaan. Silloin hän jälleen otti erilleen ne kaksitoista ja alkoi puhua heille siitä, mitä hänelle tulisi tapahtumaan: ³³ ”Me menemme nyt ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineiden käsiin. He tuomitsevat hänet kuolemaan ja luovuttavat hänet pakanoiden käsiin. ³⁴ Nämä pilkkaavat häntä ja sylkevät hänen päälleen, ruoskivat häntä ja tappavat hänet. Mutta kolmantena päivänä hän nousee ylös.”

Sebedeuksen poikien pyyntö

(Mt 20:20–28)

³⁵ Jaakob ja Johannes, nuo kaksi Sebedeuksen poikaa, tulivat Jeesuksen luo ja sanoivat hänelle: ”Opettaja,

me tahdomme, että tekisit meille sen, mitä me sinulta pyydämme.”

³⁶ Hän kysyi heiltä: ”Mitä tahdotte minun tekävän teille?” ³⁷ He vastasivat: ”Anna meidän istua toisen oikealla ja toisen vasemmalla puolellasi sinun kirkkaudessaasi.” ³⁸ Mutta Jeesus sanoi heille: ”Te ette tiedä, mitä pyydätte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, ja tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?” ³⁹ He vastasivat hänelle: ”Voimme.” Niin Jeesus sanoi heille: ”Sen maljan, jonka minä juon, te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, teidätkin kastetaan. ⁴⁰ Mutta istuminen minun oikealla tai vasemmalla puolellani ei ole minun annettavissani. Se suodaan niille, joille se on valmistettu.”

⁴¹ Sen kuultuaan muut kymmenen alkoivat närkästyä Jaakobiin ja Johannekseen. ⁴² Mutta Jeesus kutsui opetuslapset luokseen ja sanoi heille: ”Te tiedätte, että ne, joiden luullaan hallitsevan kansoja, herroina alistavat niitä ja mahtavat pitävät niitä vallassaan. ⁴³ Näin ei saa olla teidän keskuudessanne, vaan joka teidän joukossanne tahtoo tulla suureksi, se olkoon teidän palvelijanne, ⁴⁴ ja joka teidän joukossanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon kaikkien orja. ⁴⁵ Eihän Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monien edestä.”

Jeesus parantaa sokean Bartimaioksen

(Mt 20:29–34; Lk 18:35–43)

⁴⁶ He tulivat Jerikoon. Kun Jeesus lähti Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon kanssa, tien vieressä istui sokea kerjäläinen, Bartimaios, Timaioksen poika kerjäämässä. ⁴⁷ Kun hän kuuli, että tulija oli Jeesus Nasaretilainen, hän alkoi huutaa: ”Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua!” ⁴⁸ Monet nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan, mutta hän huusi vielä kovemmin: ”Daavidin Poika, armahda minua!” ⁴⁹ Silloin Jeesus pysähtyi ja sanoi: ”Kutsukaa hänet tänne.” He kutsuivat sokean ja sanoivat hänelle: ”Ole turvallisella mielellä. Nouse, hän kutsuu sinua.” ⁵⁰ Mies heitti viittansa yltään, hypähti pystyyn ja tuli Jeesuksen luo. ⁵¹ Jeesus sanoi hänelle: ”Mitä tahdot minun tekevän sinulle?” Sokea vastasi: ”Rabbuuni, että saisin näköni jälleen.” ⁵² Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Mene, uskosi on pelastanut sinut.” Heti hän sai näkönsä ja lähti seuraamaan Jeesusta tiellä.

JEEСУKSEN TOIMINTA JERUSALEMISSA, 11–12

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin

(Mt 21:1–11; Lk 19:28–40; Jh 12:12–19)

11 Kun he lähestyivät Jerusalemia ja tulivat Beetfageen ja Betaniaan Öljymäelle, Jeesus lähetti

kaksi opetuslastaan ² ja sanoi heille: ”Menkää edessänne olevaan kylään. Heti kun tulette sinne, te löydätte kiinni sidotun varsan, jonka selässä yksikään ihminen ei ole vielä istunut. Päästäkää se irti ja tuokaa tänne.” ³ Jos joku kysyy teiltä, miksi te teette niin, vastatkaa, että Herra tarvitsee sitä, mutta lähettää sen pian takaisin.”

⁴ He menivät ja löysivät varsan, joka oli kujalla sidottuna oven eteen, ja päästivät sen irti. ⁵ Jotkut paikalla olevista sanoivat heille: ”Mitä te oikein teette, kun päästätte varsan irti?” ⁶ Opetuslapset vastasivat heille niin kuin Jeesus oli käskenyt, ja heidän annettiin mennä. ⁷ He toivat varsan Jeesuksen luo ja heittivät vaatteitaan sen päälle, ja hän istuutui sen selkään. ⁸ Monet levittivät vaatteitaan tielle, toiset taas kedoilta katkomiaan lehviä. ⁹ Ne, jotka kulkivat hänen edellään ja seurasivat hänen jäljessään, huusivat: ”Hoosianna! Kiitetty olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!” ¹⁰ Siunattu olkoon isämme Daavidin valtakunta, joka tulee Herran nimessä! Hoosianna korkeuksissa!”

¹¹ Niin Jeesus saapui Jerusalemiin ja meni temppeliin. Katseltuaan kaikkea hän lähti niiden kahdentoista kanssa Betaniaan, koska oli jo myöhä.

Jeesus kieltää viikunapuulta hedelmän

(Mt 21:18,19)

¹² Kun he seuraavana päivänä lähtivät Betaniasta, Jeesuksen tuli nälkä. ¹³ Hän

näki kaukaa viikunapuun, jossa oli lehtiä, ja meni katsomaan, löytäisikö hän siitä ehkä jotakin. Mutta tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä, sillä ei ollut viikunoiden aika. ¹⁴ Niin hän sanoi viikunapuulle: ”Älköön kukaan enää ikinä syökö sinusta hedelmää.” Hänen opetuslapsensa kuulivat sen.

Temppelin puhdistaminen

(Mt 21:12–17; Lk 19:45–48; Jh 2:13–22)

¹⁵ He tulivat Jerusalemiin. Jeesus meni temppeliin ja alkoi ajaa ulos niitä, jotka myivät ja ostivat temppelissä. Rahanvaihtajien pöydät ja kyyhkysten myyjien istuimet hän kaatoi kumoon ¹⁶ eikä sallinut kenenkään kantaa mitään tavaraa temppelin kautta. ¹⁷ Hän myös opetti heitä sanoen: ”Eikö ole kirjoitettu: ‘Minun huonettani on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi’? Mutta te olette tehneet siitä rosvojen luolan.” ¹⁸ Ylipapit ja kirjanoppineet kuulivat sen ja miettivät, miten saisivat Jeesuksen surmatuksi. He näet pelkäsivät häntä, koska koko kansa oli hämmästyksissään hänen opetuksestaan.

¹⁹ Illan tultua Jeesus lähti opetuslapsineen kaupungin ulkopuolelle.

Viikunapuusta saatu opetus

(Mt 21:20–22)

²⁰ Kun he varhain aamulla kulkivat viikunapuun ohi, he näkivät sen kuivettuneen juuriaan myöten. ²¹ Silloin Pietari muisti Jeesuksen sanat ja sanoi hänelle: ”Rabbi, katso! Viikunapuu, jonka sinä kiroit, on kuivettunut.” ²² Jeesus vastasi: ”Pitäkää usko Jumalaan. ²³ Totisesti minä sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: ‘Nouse ja heittäydy mereen’, eikä epäilisi sydämessään vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se hänelle tapahtuisi. ²⁴ Sen tähden minä sanon teille: kaiken, mitä te rukoulette ja anotte, uskokaa saaneenne sen, niin se tulee teille. ²⁵ Kun seisotte rukoilemassa, antakaa anteeksi, jos teillä on jotakin jotakuta vastaan, niin että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne. ²⁶ Mutta jos te ette anna anteeksi, ei teidän Isännekään, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikkomuksianne.”

Kysymys Jeesuksen vallasta

(Mt 21:23–27; Lk 20:1–8)

²⁷ He tulivat taas Jerusalemiin. Jeesuksen kävellessä temppelissä tulivat ylipapit, kirjanoppineet ja vanhimmat hänen luokseen ²⁸ ja sanoivat hänelle: ”Millä vallalla sinä tätä kaikkea teet? Kuka on antanut

sinulle valtuudet tehdä tätä?”²⁹ Jeesus sanoi heille: “Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa. Vastatkaa minulle, niin minä sanon teille, millä vallalla minä tätä kaikkea teen.”³⁰ Oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä? Vastatkaa minulle.”³¹ Niin he neuvottelivat keskenään: “Jos sanomme: ‘Taivaasta’, hän sanoo: ‘Miksi sitten ette uskoneet häntä?’³² Entä jos sanomme: ‘Ihmisistä?’” Mutta he pelkäsivät kansaa, sillä kaikkien mielestä Johannes todellakin oli profeetta.³³ Niin he vastasivat Jeesukselle: “Emme tiedä.” Silloin Jeesus sanoi heille: “Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä tätä kaikkea teen.”

Vertaus viinitarhan vuokraajista

(Mt 21:33–46; Lk 20:9–19)

12 Jeesus alkoi puhua heille vertauksin: “Mies istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille, kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin. Sitten hän vuokrasi sen viljelijöille ja matkusti ulkomaille.² Aikanaan hän lähetti palvelijan viljelijöiden luo saadakseen osansa viinitarhan hedelmistä.³ Mutta he ottivat palvelijan kiinni, pieksivät hänet ja lähettivät pois tyhjin käsin.⁴ Isäntä lähetti heidän luokseen toisen palvelijan. Tätä he löivät päähän ja häpäisivät.⁵ Hän lähetti taas yhden, ja hänet he tappoivat. Samoin kävi

useiden muiden: toiset he pieksivät, toiset he tappoivat.⁶ Jäljellä oli vielä yksi, hänen rakas poikansa. Tämän hän lähetti viimeiseksi heidän luokseen sanoen: ‘Minun poikaani he sentään kavahtavat.’⁷ Mutta viljelijät puhuivat keskenään: ‘Tämä on perillinen. Tulkaa, tapetaan hänet, niin perintö jää meille.’⁸ He ottivat hänet kiinni, tappoivat ja heittivät ulos viinitarhasta.

⁹ Mitä viinitarhan omistaja nyt tekee? Hän tulee ja tuhoaa viljelijät ja antaa viinitarhan muille.¹⁰ Ettekö ole lukeneet tätä kohtaa Kirjoituksista: ‘Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, siitä on tullut kulmakivi.’¹¹ Herralta se on tullut, ja se on ihmeellinen meidän silmissämme?’”

¹² Silloin he miettivät mahdollisuutta käydä Jeesukseen käsiksi, mutta he pelkäsivät kansaa. He ymmärsivät, että hän oli puhunut tämän vertauksen heistä. Niin he jättivät hänet ja lähtivät pois.

Kysymys veron maksamisesta keisarille

(Mt 22:15–22; Lk 20:20–26)

¹³ Sitten he lähettivät Jeesuksen luo muutamia fariseuksia ja herodilaisia saadakseen hänet sanoistaan kiinni.¹⁴ Nämä tulivat ja sanoivat hänelle: “Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totuudellinen etkä välitä ihmisten mielipiteistä. Sinä et katso henkilöön

vaan opetat Jumalan tietä totuuden mukaisesti. Onko luvallista maksaa keisarille veroa vai ei? Pitäisikö meidän maksaa vai ei?”

¹⁵ Hän tiesi heidän teeskentelynsä ja sanoi: “Miksi kiusaatte minua? Tuokaa minulle denaari nähtäväksi.”

¹⁶ He toivat, ja hän kysyi: “Kenen kuva ja kirjoitus tässä on?” He vastasivat: “Keisarin.” ¹⁷ Jeesus sanoi heille: “Antakaa siis keisarille, mikä keisarille kuuluu, ja Jumalalle, mikä Jumalalle kuuluu.” He ihmettelivät häntä kovasti.

Kysymys ylösnousemuksesta

(Mt 22:23–33; Lk 20:27–40)

¹⁸ Jeesuksen luo tuli saddukeuksia, jotka sanovat, ettei mitään ylösnousemusta ole. He kysyivät häneltä: ¹⁹ “Opettaja, Mooses on säättänyt meille: ‘Jos mieheltä kuolee vaimon, joka jättää jälkeensä vaimon mutta ei lasta, niin mies ottakoon veljensä vaimon ja hankkikoon jälkeläisen veljelleen.’” ²⁰ Oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon mutta kuoli jättämättä jälkeläistä. ²¹ Silloin toinen otti hänet, mutta hänkin kuoli jättämättä jälkeläistä. Samoin myös kolmas. ²² Kaikki seitsemän ottivat hänet vaimokseen, eikä yksikään heistä jättänyt jälkeläistä. Viimeisenä kaikista kuoli myös vaimo. ²³ Entä sitten ylösnousemuksessa, kun he nousevat ylös, kenelle heistä hän

menee vaimoksi? Hänhän oli ollut kaikkien seitsemän vaimona.”

²⁴ Jeesus sanoi heille: “Ettekö te siitä syystä eksy, kun ette tunne Kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa?” ²⁵ Kun ihmiset nousevat kuolleista, he eivät ota vaimoa eivätkä mene vaimoksi vaan ovat kuin enkelit taivaissa. ²⁶ Mutta mitä tulee kuolleiden ylösnousemiseen, ettekö ole lukeneet Mooseksen kirjasta kertomusta piikkipensaasta, kuinka Jumala puhui Moosekselle sanoen: ‘Minä olen Abrahamin Jumala, lisäkin Jumala ja Jaakobin Jumala?’” ²⁷ Ei hän ole kuolleiden Jumala vaan elävien. Te olette pahasti eksyksissä.”

Kysymys tärkeimmästä käskystä

(Mt 22:34–40; Lk 10:25–28)

²⁸ Silloin Jeesuksen luo tuli muuan kirjanoppinut. Hän oli kuullut heidän väittelynsä ja havainnut Jeesuksen vastanneen heille hyvin ja kysyi häneltä: “Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä?” ²⁹ Jeesus vastasi: “Ensimmäinen on tämä: ‘Kuule, Israel, Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi.’” ³⁰ Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi ja kaikesta voimastasi.’” ³¹ Toinen on tämä: ‘Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.’ Ei ole näitä suurempaa käskyä.”

³² Kirjanoppinut sanoi hänelle: “Oikein, opettaja, sinä sanoit totuuden, että Jumala on yksi ja ettei ole

ketään muuta kuin hän. ³³Ja se, että rakastaa häntä kaikesta sydäimestään ja kaikesta ymmärryksestään ja kaikesta sielustaan ja kaikesta voimastaan ja rakastaa lähimmäistään niin kuin itseään, on enemmän kuin kaikki polttouhrit ja teurasuhrit.” ³⁴Nähdessään hänen vastaavan ymmärtävästi Jeesus sanoi: ”Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta.” Eikä kukaan enää rojhennut kysyä Jeesukselta mitään.

Kristuksen alkuperä

(Mt 22:41–46; Lk 20:41–46)

³⁵Jeesus puhui vielä opettaessaan temppelissä ja kysyi: ”Kuinka kirjanoppineet voivat sanoa, että Kristus on Daavidin poika? ³⁶Daavid itsehän sanoi Pyhässä Hengessä: ’Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen vihollisesi sinun jalkojesi alle.’ ³⁷Daavid itse sanoo Kristusta Herraksi. Kuinka Kristus sitten on hänen poikansa?”

Suuri kansanjoukko kuunteli Jeesusta mielellään.

Varokaa kirjanoppineita!

(Mt 23:1–36; Lk 20:45–47)

³⁸Opettaessaan Jeesus sanoi: ”Varokaa kirjanoppineita! He kuljeskelevat mielellään pitkissä viitoissa ja haluavat tervehdyksiä toreilla. ³⁹He haluavat etumaiset

istuimet synagogissa ja kunniapaikat pidoissa. ⁴⁰He syövät leskien talot ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia. Sitä kovemman tuomion he saavat.”

Lesken ropo

(Lk 21:1–4)

⁴¹Jeesus istui vastapäätä uhriarkkua ja katseli, kuinka kansa heitti kuparirahaa uhriarkkuun. Monet rikkaat heittivät paljon. ⁴²Niin tuli köyhä leski ja pani siihen kaksi leptonia, yhteensä kvadrantin verran. ⁴³Jeesus kutsui opetuslapset luokseen ja sanoi heille: ”Totisesti minä sanon teille: tuo köyhä leski pudotti uhriarkkuun enemmän kuin nuo kaikki muut. ⁴⁴Kaikki muut antoivat liiastaan, mutta tämä antoi puutteestaan kaiken, mitä hänellä oli, koko omaisuutensa.”

JEESUS PUHUU TULEVISTA TAPAHTUMISTA, 13

Temppelin hävitys

(Mt 24:1,2; Lk 21:5,6)

13 Jeesuksen lähtiessä ulos temppelistä eräs hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: ”Opettaja, katso, millaiset kivet ja millaiset rakennukset!” ²Jeesus vastasi hänelle: ”Sinä näet nämä suuret rakennukset. Niistä ei jätetä kiveä kiven päälle, vaan kaikki hajotetaan maahan.”

Tulevan ahdistuksen merkkejä*(Mt 24:3–14; Lk 21:7–19)*

³ Kun Jeesus istui Öljymäellä vastapäätä temppeliä, kysyivät Pietari, Jaakob, Johannes ja Andreas häneltä erikseen: ⁴ ”Sano meille, milloin se tapahtuu. Mikä on merkkinä siitä, että kaikki tämä alkaa lopullisesti toteutua?” ⁵ Niin Jeesus rupesi puhumaan heille: ”Varokaa, ettei kukaan eksytä teitä. ⁶ Monet tulevat minun nimessäni ja sanovat: ‘Minä se olen’, ja he eksyttävät monia. ⁷ Kun kuulette sodan ääniä ja sanomia sodista, älkää pelästykö. Näin täytyy tapahtua, mutta se ei vielä ole loppu. ⁸ Kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan. Monin paikoin tulee maanjäristyksiä ja on nälänhätää ja levottomuuksia. Tämä on synnytystuskien alkua.

⁹ Olkaa varuillanne. Teidät luovutetaan tuomioistuimille ja teitä piestään synagogissa. Teidät viedään maaherrojen ja kuninkaiden eteen minun vuokseni, todistukseksi heille. ¹⁰ Mutta ensin on evankeliumi julistettava kaikille kansoille. ¹¹ Kun teitä viedään luovutettaviksi tuomiolle, älkää edeltäpäin huolehtiko, mitä puhuisitte. Puhukaa, mitä teille sinä hetkenä annetaan, sillä ette te itse puhu vaan Pyhä Henki.

¹² Veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiaan vastaan ja tuottavat

heille kuoleman. ¹³ Te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden, mutta se, joka kestää loppuun asti, pelastuu.”

Suuri ahdistus*(Mt 24:15–28; Lk 21:20–24)*

¹⁴ ”Kun te näette hävityksen iljetyksen, josta profeetta Daniel on puhunut, seisovan siinä, missä sen ei pitäisi olla” – lukija huomatkoon tämän – ”silloin Juudeassa olevat paetkoot vuorille. ¹⁵ Joka on katolla, älköön astuko alas huoneeseen älköönkä menkö noutamaan mitään talostaan, ¹⁶ ja joka on pellolla, älköön palatko noutamaan viittaansa. ¹⁷ Voi niitä, jotka noina päivinä ovat raskaana tai imettävät!

¹⁸ Rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella, ¹⁹ sillä niinä päivinä tulee olemaan ahdistus, jollaista ei ole ollut luomakunnan alusta, Jumalan luomistyöstä tähän päivään asti, eikä tule olemaan. ²⁰ Ellei Herra lyhentäisi niitä päiviä, yksikään ihminen ei pelastuisi. Mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, hän on lyhentänyt ne päivät.

²¹ Jos silloin joku sanoo teille: ‘Katso, täällä on Kristus’, tai: ‘Katso, tuolla’, älkää uskoko, ²² sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee. He tekevät tunnustekoja ja ihmeitä eksyttääkseen, jos mahdollista, valitutkin. ²³ Olkaa

siis varuillanne! Minä olen ennalta ilmoittanut teille kaiken.”

Ihmisen Pojan tuleminen

(Mt 24:29–35; Lk 21:25–33)

²⁴ “Mutta niinä päivinä, tuon ahdistuksen jälkeen, aurinko pimenee eikä kuu anna valoaan. ²⁵ Tähdet putoavat taivaalta, ja taivaiden voimat järkkyvät. ²⁶ Silloin nähdään Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kirkkaudella, ²⁷ ja silloin hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valittunsa neljältä ilmansuunnalta maan äärestä taivaan ääreen.

²⁸ Oppikaa viikunapuusta tämä vertaus: kun sen oksa on jo virkoamassa ja puhkeamassa lehteen, te tiedätte, että kesä on lähellä. ²⁹ Samoin myös te, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että se aika on lähellä, oven edessä. ³⁰ Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennen kuin tämä kaikki tapahtuu. ³¹ Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa. ³² Mutta sitä päivää tai hetkeä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa eikä Poika vaan yksin Isä.”

Valvokaa!

(Mt 24:36–44, Lk 21:34–36)

³³ “Olkaa varuillanne, valvokaa ja rukoilkaa, sillä te ette tiedä, milloin se aika tulee. ³⁴ Kun ulkomaille matkustava mies jättää talonsa ja

antaa palvelijoilleen hallintavallan, kullekin oman tehtävänsä, hän käskää myös ovenvartijan valvoa. ³⁵ Samoin valvokaa siis tekin, sillä te ette tiedä, milloin talon herra tulee: illalla vai keskiyöllä, kukonlaulun aikaan vai aamun sarastaessa, ³⁶ ettei hän yhtäkkiä tullessaan tapaisi teitä nukkumasta. ³⁷ Mutta minkä minä sanon teille, sen sanon kaikille: valvokaa!”

JEESUKSEN KUOLEMA JA YLÖSNOUSEMUS, 14–16

Jeesuksen surmaamisesta suunnitellaan

(Mt 26:1–5; Lk 22:1,2; Jh 11:45–53)

14 Kahden päivän päästä oli pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla. Ylipapit ja kirjanoppineet punoivat juonia, miten he saisivat Jeesuksen kiinni tappaakseen hänet. ² He kuitenkin sanoivat: “Ei juhlan aikana, ettei kansassa syntyisi meteliä.”

Jeesus voidellaan Betaniassa

(Mt 26:6–13; Jh 12:1–8)

³ Kun Jeesus oli Betaniassa aterialla Simon Spitaalisen talossa, sinne tuli nainen, jolla oli alabasteripullo täynnä aitoa, kallisarvoista nardusöljyä. Hän rikkoi alabasteripullon ja vuodatti öljyn Jeesuksen päähän. ⁴ Muutamat närkästyivät ja sanoivat toisilleen: “Mitä varten tämä voiteen haaskaus?

⁵ Olisihan tämän öljyn voinut myydä yli kolmellasadalla denaarilla ja antaa rahat köyhille.” Ja he ärhentelivät naiselle.

⁶ Mutta Jeesus sanoi: ”Antakaa hänen olla. Miksi pahoitatte hänen mielensä? Hän teki hyvän työn minulle. ⁷ Köyhät teillä on aina keskuudessanne, ja milloin vain tahdotte, te voitte tehdä heille hyvää, mutta minua teillä ei ole aina. ⁸ Hän teki minkä voi. Hän voiteli edeltäkäsini minun ruumiini hautaamista varten. ⁹ Totisesti minä sanon teille: kaikkialla maailmassa, missä ikinä evankeliumia julistetaan, tullaan sekin, mitä hän teki, mainitsemaan hänen muistokseen.”

Juudas ryhtyy kavaltajaksi

(Mt 26:14–16; Lk 22:3–6)

¹⁰ Juudas Iskariot, yksi niistä kahdestatoista, meni ylipappien luo kavaltakseen Jeesuksen heille. ¹¹ Kun he sen kuulivat, he ilahtuivat ja lupasivat antaa hänelle rahaa. Niin hän etsi sopivaa tilaisuutta voidakseen kavaltaa Jeesuksen.

Pääsiäisateria

(Mt 26:17–25; Lk 22:7–14; Jh 13:21–30)

¹² Happamattoman leivän juhlan ensimmäisenä päivänä, jolloin pääsiäislammas oli tapana teurastaa, opetuslapset kysyivät Jeesukselta:

”Missä tahdot syödä pääsiäisaterian? Minne menemme valmistamaan sen?”

¹³ Niin hän lähetti kaksi opetuslastaan ja sanoi heille: ”Menkää kaupunkiin. Teitä vastaan tulee mies kantaen vesiruukkua. Seuratkaa häntä, ¹⁴ ja minne hän meneekin, sanokaa sen talon isännälle: ‘Opettaja kysyy: Missä on minulle vierashuone, jossa voin syödä pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa?’ ¹⁵ Hän näyttää teille yläkerrasta suuren, valmiiksi varustetun huoneen. Valmistakaa sinne meille ateria.” ¹⁶ Opetuslapset lähtivät matkaan ja tulivat kaupunkiin. He havaitsivat kaiken olevan niin kuin Jeesus oli heille sanonut, ja he valmistivat pääsiäisaterian.

¹⁷ Illan tultua Jeesus saapui niiden kahdentoista kanssa. ¹⁸ Kun he olivat asettuneet aterioimaan ja söivät, Jeesus sanoi: ”Totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut – yksi, joka syö minun kanssani.” ¹⁹ Opetuslapset tulivat murheellisiksi ja alkoivat kysellä häneltä yksi toisensa jälkeen: ”En kai minä?” ²⁰ Hän sanoi heille: ”Yksi teistä kahdestatoista, se, joka kastaa leipäpalan vatiin minun kanssani. ²¹ Ihmisen Poika tosin menee pois, niin kuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Parempi olisi sille ihmiselle, ettei hän olisi syntynytään.”

Ehtoollisen asettaminen

(Mt 26:26–30; Lk 22:15–20; 1Kr 11:23–25)

²² Heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: “Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini.” ²³ Sitten hän otti maljan, kiitti Jumalaa ja antoi sen heille, ja he kaikki joivat siitä. ²⁴ Hän sanoi heille: “Tämä on minun vereni, uuden liiton veri, joka vuodatetaan monien edestä. ²⁵ Totisesti minä sanon teille: minä en enää juo viiniköynnöksen antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena Jumalan valtakunnassa.”

Jeesus ennustaa Pietarin lankeemuksen

(Mt 26:31–35; Lk 22:31–34; Jh 13:36–38)

²⁶ Laulettuaan kiitospsalmin he lähtivät Öljymäelle. ²⁷ Jeesus sanoi heille: “Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun, sillä on kirjoitettu: ‘Minä lyön paimenta, ja lampaat joutuvat hajalle.’ ²⁸ Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan.” ²⁹ Niin Pietari sanoi hänelle: “Vaikka kaikki loukkaantuisivat sinuun, en kuitenkaan minä.” ³⁰ Jeesus sanoi hänelle: “Totisesti minä sanon sinulle: tänään, tänä yönä, ennen kuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.” ³¹ Mutta Pietari vakuutti

vielä lujemmin: “Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, minä en ikinä kiellä sinua.” Samoin sanoivat kaikki muutkin.

Jeesus rukoilee Getsemanessa

(Mt 26:36–46; Lk 22:39–46)

³² He tulivat Getsemane-nimiseen paikkaan, ja Jeesus sanoi opetuslapsilleen: “Istukaa tässä sillä aikaa kun minä rukoilen.” ³³ Hän otti mukaansa Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen, ja hän alkoi tuntea kauhua ja tuskaa. ³⁴ Niin hän sanoi heille: “Minun sieluni on syvästi murheellinen, aina kuolemaan asti. Jääkää tähän ja valvokaa.” ³⁵ Hän meni vähän kauemmaksi, heittäytyi maahan ja rukoili, että se hetki, jos mahdollista, menisi häneltä ohi. ³⁶ Hän sanoi: “Abba, Isä, kaikki on sinulle mahdollista. Ota tämä malja minulta pois. Mutta ei niin kuin minä tahdon vaan niin kuin sinä!”

³⁷ Sitten hän tuli takaisin ja tapasi opetuslapset nukkumasta ja sanoi Pietarille: “Simon, nukutko sinä? Etkö jaksanut yhtä hetkeä valvoa?” ³⁸ Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko.”

³⁹ Taas hän meni pois ja rukoili samoin sanoin. ⁴⁰ Palattuaan hän tapasi heidät taas nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi. Eivätkä he tienneet, mitä vastaisivat hänelle.

⁴¹ Tullessaan kolmannen kerran hän sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Jo riittää! Hetki on koittanut, nyt Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin. ⁴² Nouskaa, lähdetään! Se, joka minut kavaltaa, on lähellä."

Jeesus vangitaan

(Mt 26:47–56; Lk 22:47–53; Jh 18:3–12)

⁴³ Heti, Jeesuksen vielä puhuessa, saapui paikalle Juudas, yksi niistä kahdestatoista. Hänen mukanaan oli joukko, joka tuli ylipappien, kirjanoppineiden ja vanhinten luota, miekat ja seipäät aseinaan. ⁴⁴ Jeesuksen kavalta oli sopinut heidän kanssaan merkistä sanoen: "Hän on se, jota minä suutelen. Ottakaa hänet kiinni ja viekää tarkasti vartioituna pois." ⁴⁵ Tultuaan sinne Juudas meni heti hänen luokseen ja sanoi: "Rabbi!", ja suuteli häntä. ⁴⁶ Silloin he kävivät Jeesukseen käsiksi ja vangitsivat hänet. ⁴⁷ Yksi lähellä seisovista vetäisi miekan esiin, iski ylipapin palvelijaa ja sivalsi häneltä korvan irti.

⁴⁸ Mutta Jeesus sanoi heille: "Oletteko te lähteneet vangitsemaan minua kuin rosvoa miekat ja seipäät mukanne? ⁴⁹ Joka päivä minä olen ollut teidän luonanne ja opettanut temppelissä, ettekä te ole ottaneet minua kiinni. Mutta näin tapahtuu, jotta Kirjoitukset kävisivät toteen." ⁵⁰ Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja lähtivät pakoon.

⁵¹ Jeesusta seurasi muuan nuorukainen, jolla oli liinavaate kietaistuna paljaalle iholle. He ottivat hänet kiinni, ⁵² mutta hän jätti liinavaatteen ja pakeni alastomana.

Jeesus Suuren neuvoston edessä

(Mt 26:57–68; Lk 22:54,55;
Jh 18:13,14,19–24)

⁵³ Jeesus vietiin ylipapin luo. Sinne kokoontuivat kaikki ylipapit, vanhimmat ja kirjanoppineet. ⁵⁴ Pietari seurasi häntä kauempana ylipapin palatsin sisäpihaan asti. Hän istuutui palvelijoiden joukkoon ja lämmitteli tulen ääressä.

⁵⁵ Ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jeesusta vastaan surmauttaakseen hänet, mutta eivät löytäneet. ⁵⁶ Monet kyllä todistivat väärin häntä vastaan, mutta todistukset eivät olleet yhtäpitäviä. ⁵⁷ Muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan sanoen: ⁵⁸ "Me olemme kuulleet hänen sanovan: 'Minä hajotan maahan tämän käsin tehdyn temppelin ja rakennan kolmessa päivässä toisen, joka ei ole käsin tehty.'" ⁵⁹ Mutta ei edes näin heidän todistuksensa ollut yhtäpitävä. ⁶⁰ Lopulta silloinen ylipappi nousi, astui esiin ja kysyi Jeesukselta: "Etkö vastaa mitään siihen, mitä nämä todistavat sinua vastaan?" ⁶¹ Mutta Jeesus oli vaiti eikä vastannut mitään. Taas ylipappi kysyi häneltä: "Oletko

sinä Kristus, sen Ylistetyn Poika?”
⁶² Jeesus vastasi: “Minä Olen. Ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä.”⁶³ Silloin ylipappi repäisi vaatteensa ja sanoi: “Mihin me tässä enää todistajia tarvitsemme!”
⁶⁴ Te kuulitte jumalanpilkan hänen suustaan. Mitä mieltä olette?” Niin he kaikki tuomitsivat Jeesuksen syylliseksi kuolemaan.

⁶⁵ Muutamat alkoivat sylkeä hänen päälleen, peittivät hänen kasvonsa, löivät häntä nyrkillä ja sanoivat: “Profetoi!” Palvelijatkin löivät häntä.

Pietari kieltää Jeesuksen

(Mt 26:69–75; Lk 22:56–62;
 Jh 18:15–18,25–27)

⁶⁶ Kun Pietari oli alhaalla sisäpihassa, sinne tuli yksi ylipapin palvelustytöistä.⁶⁷ Nähdessään Pietarin lämmittelemässä hän katsoi tätä ja sanoi: “Sinäkin olit sen nasaretilaisen, sen Jeesuksen, kanssa.”⁶⁸ Mutta Pietari kielsi sanoen: “En tiedä enkä käsitä, mitä sanot.” Hän meni ulkopihalle, ja samassa kukko lauloi.

⁶⁹ Kun palvelustyttö näki Pietarin uudelleen siellä, hän rupesi puhumaan lähellä seisoville: “Tuo on yksi niistä.”
⁷⁰ Mutta jälleen hän kielsi. Hetken päästä lähellä seisovat taas sanoivat Pietarille: “Varmasti sinä olet yksi heistä. Sinähän olet galilealainen,

puheesikin on samanlaista.”⁷¹ Mutta hän alkoi kirotta ja vannoa: “En tunne sitä miestä, josta te puhutte!”
⁷² Samassa kukko lauloi toisen kerran. Silloin Pietari muisti sanat, jotka Jeesus oli hänelle sanonut: “Ennen kuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.” Ja hän ratkesi itkemään.

Jeesus Pilatuksen edessä

(Mt 27:1,2,11–14; Lk
 23:1–5; Jh 18:28–38)

15 Heti aamuvarhaisella ylipapit pitivät neuvottelun vanhimpien, kirjanoppineiden ja koko neuvoston kanssa. He sitoivat Jeesuksen, veivät hänet pois ja luovuttivat Pilatuksen käsiin.

² Pilatus kysyi Jeesukselta: “Sinäkö olet juutalaisten kuningas?” Hän vastasi: “Sinäpä sen sanot.”³ Ylipapit esittivät monta syytöstä häntä vastaan.
⁴ Pilatus kysyi taas häneltä: “Etkö vastaa mitään? Näethän, kuinka paljon syytöksiä he esittävät sinua vastaan.”
⁵ Mutta Jeesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli.

Jeesus tuomitaan kuolemaan

(Mt 27:15–26; Lk 23:13–25;
 Jh 18:39–19:16)

⁶ Juhlan aikana Pilatuksella oli tapana vapauttaa yksi vanki, se, jota kansa pyysi.⁷ Eräs mies nimeltään Barabbas oli vangittuna muiden kapinoitsijoiden kanssa, jotka olivat kapinan aikana

tehneet murhan.⁸ Niin väkijoukko meni Pilatuksen luo ja alkoi huutaen vaatia, että hän tekisi niin kuin hänen tapansa oli.⁹ Pilatus vastasi: "Tahdotteko, että vapautan teille juutalaisten kuninkaan?"¹⁰ Hän näet ymmärsi, että ylipapit olivat kateudesta luovuttaneet hänet.¹¹ Mutta ylipapit yllyttivät kansaa anomaan, että hän pikemminkin vapauttaisi Barabbaan.¹² Pilatus kysyi uudelleen: "Mitä sitten tahdotte minun tekävän hänelle, jota te kutsutte juutalaisten kuninkaaksi?"¹³ Kansa huusi taas sanoen: "Ristiinnaulitse hänet!"¹⁴ Pilatus kysyi: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta kansa huusi vielä kovemmin: "Ristiinnaulitse hänet!"

¹⁵ Niin Pilatus päätti tehdä kansalle mieliksi ja vapautti Barabbaan. Mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.

Sotilaat pilkkaavat Jeesusta

(Mt 27:27–31; Jh 19:2,3)

¹⁶ Sotilaat veivät Jeesuksen sisälle linnaan, joka on maaherran palatsi, ja kutsuivat koolle koko sotilasosaston.¹⁷ He pukivat hänet purppuraviittaan, väänsivät orjantappuroista kruunun ja panivat sen hänen päähänsä.¹⁸ Sitten he rupesivat tervehtimään häntä: "Terve, juutalaisten kuningas!"¹⁹ He löivät häntä ruokokepillä päähän, syljeskelivät hänen päälleen ja laskeutuen polvilleen kumarsivat häntä.

²⁰ Kun he olivat häntä pilkanneet, he riisuivat häneltä purppuraviitan, pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät pois ristiinnaulittavaksi.

Jeesus ristiinnaulitaan

(Mt 27:32–44; Lk

23:26–43; Jh 19:17–27)

²¹ Sotilaat pakottivat erään ohikulkijan, joka oli tulossa pellolta, kantamaan Jeesuksen ristiä. Mies oli kyreneläinen Simon, Aleksandroksen ja Rufuksen isä.²² He veivät Jeesuksen paikkaan, jonka nimi on Golgata, käännettynä Pääkallonpaikka.²³ He tarjosivat hänelle juotavaksi mirhalla sekoitettua viiniä, mutta hän ei ottanut sitä.²⁴ Sitten he ristiinnaulitsivat hänet ja jakoivat keskenään hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa, mitä kukin saisi.

²⁵ Oli kolmas tunti, kun he ristiinnaulitsivat hänet.²⁶ Hänen yläpuolelleen oli kirjoitettu tuomion syy: "Juutalaisten kuningas".²⁷ Hänen lisäksi he ristiinnaulitsivat kaksi rosvoa, toisen hänen oikealle, toisen vasemmalle puolelleen.²⁸ Näin toteutui kirjoitus, joka sanoo: "Hänet luettiin pahantekijöiden joukkoon."

²⁹ Ohikulkijat pilkkasivat häntä päätään nyökytellen ja sanoivat: "Voi sinua, joka hajotat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat."³⁰ Pelasta itsesi ja astu alas ristiltä."³¹ Samaan tapaan

ylipapitkin ja kirjanoppineet puhuivat toisilleen häntä pilkaten: ”Muita hän on auttanut, itseään hän ei voi auttaa.”³² Astukoon nyt, Kristus, Israelin kuningas, alas ristiltä, että me sen näkisimme ja uskoisimme.” Myös ne, jotka oli ristiinnaulittu hänen kanssaan, herjasivat häntä.

Jeesus antaa henkensä

(Mt 27:45–56; Lk 23:44–49; Jh 19:28–30)

³³ Kuudennella tunnilla tuli pimeys yli koko maan. Sitä kesti yhdeksänteen tuntiin asti. ³⁴ Yhdeksännellä tunnilla Jeesus huusi kovalla äänellä: ”Elohi, Elohi, lema sabaktani?” Se on käännettynä: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? ³⁵ Sen kuullessaan muutamat lähellä seisovista sanoivat: ”Nyt hän huutaa Eliaa.” ³⁶ Joku juoksi täyttämään sienen hapanviinillä, pani sen ruokosauvan päähän ja tarjosi hänelle juotavaksi sanoen: ”Saadaanpa nähdä, tuleeko Elia ottamaan hänet alas.” ³⁷ Mutta Jeesus huusi kovalla äänellä ja antoi henkensä.

³⁸ Silloin temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti. ³⁹ Kun sadanpäällikkö, joka seisoi häntä vastapäätä, näki, että Jeesus näin huutaen antoi henkensä, hän sanoi: ”Tämä mies oli todellakin Jumalan Poika!”

⁴⁰ Kauempana oli myös naisia tätä katselemassa. Heidän joukossaan oli

Magdalan Maria ja Jaakob nuoremman ja Jooseksen äiti Maria sekä Salome. ⁴¹ He olivat seuranneet Jeesusta ja palvelleet häntä hänen ollessaan Galileassa. Paikalla oli myös useita muita naisia, jotka olivat tulleet hänen kanssaan ylös Jerusalemiin.

Jeesus haudataan

(Mt 27:57–61; Lk 23:50–56; Jh 19:38–42)

⁴² Ilta oli jo tullut, ja koska oli valmistuspäivä eli sapatin aatto, ⁴³ saapui paikalle arimatialainen Joosef, arvostettu neuvoston jäsen, joka hänkin odotti Jumalan valtakuntaa, rohkaisi mielensä ja meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. ⁴⁴ Pilatus ihmetteli, oliko Jeesus jo kuollut. Kutsuttuaan luokseen sadanpäällikön Pilatus kysyi tältä, oliko Jeesus jo kauankin ollut kuolleena. ⁴⁵ Saatuaan tiedon sadanpäälliköltä hän lahjoitti ruumiin Joosefille. ⁴⁶ Tämä osti liinavaatteen, otti Jeesuksen alas ristiltä, kääri hänet liinavaatteeseen ja pani hänet hautaan, joka oli hakattu kallioon. Hautakammion suulle hän vieritti kiven. ⁴⁷ Magdalan Maria ja Jooseksen äiti Maria näkivät, minne ruumis pantiin.

Jeesuksen ylösnousemus

(Mt 28:1–8; Lk 24:1–12; Jh 20:1–10)

16 Sapatin mentyä Magdalan Maria ja Maria, Jaakobin äiti, sekä Salome ostivat hyvänhajuisia

yrttivoiteita mennäkseen voitelemaan Jeesuksen. ² Ensimmäisenä sapatin jälkeisenä päivänä he tulivat haudalle ani varhain auringon noustessa. ³ He puhelivat keskenään: ”Kuka meille vierittää kiven hautakammion suulta?” ⁴ Katsahtaessaan ylös he näkivät, että kivi oli vieritetty pois; se oli näet hyvin suuri.

⁵ Naiset menivät hautakammioon ja näkivät oikealla puolella istuvan nuorukaisen yllään pitkä, valkoinen vaate, ja he pelästivät. ⁶ Mutta hän sanoi heille: ”Älkää olko peloissanne. Te etsitte Jeesusta, nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut ylös, ei hän ole täällä. Katsokaa, tässä on paikka, johon he hänet panivat. ⁷ Mutta menkää sanomaan hänen opetuslapsilleen, myös Pietarille: ‘Hän menee teidän edellänne Galileaan. Siellä te saatte nähdä hänet, niin kuin hän teille sanoi.’”

⁸ Tultuaan ulos naiset pakenivat haudalta vavisten ja hämmästyneinä eivätkä sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

Jeesus ilmestyy Magdalan Marialle

(Mt 28:9,10; Lk 24:9–11; Jh 20:11–18)

⁹ Kun Jeesus oli varhain viikon ensimmäisenä päivänä noussut kuolleista, hän ilmestyi ensiksi Magdalan Marialle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän riivaajaa. ¹⁰ Tämä meni ja ilmoitti sen niille, jotka olivat olleet

Jeesuksen kanssa ja nyt murehtivat ja itkivät. ¹¹ Mutta kun he kuulivat, että Jeesus eli ja että Maria oli nähnyt hänet, he eivät uskoneet.

Jeesus ilmestyy kahdelle opetuslapselle

(Lk 24:13–35)

¹² Tämän jälkeen Jeesus ilmestyi toisessa hahmossa kahdelle heistä, kun he olivat kävelen matkalla maaseudulle. ¹³ Myös nämä lähtivät ilmoittamaan siitä toisille, mutta heitäkään ei uskottu.

Lähetyskäskey

(Mt 28:16–20; Lk 24:44–49; Jh 20:19–23; Apt 1:6–8)

¹⁴ Vihdoin Jeesus ilmestyi niille yhdelletoista heidän ollessaan aterialla. Hän nuhteli heidän epäuskoa ja sydämensä kovuutta, kun he eivät olleet uskoneet niitä, jotka olivat nähneet hänet ylösnousseksi kuolleista. ¹⁵ Hän sanoi heille: ”Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumia kaikille luoduille. ¹⁶ Joka tulee uskovaksi ja kastetaan, pelastuu, mutta joka ei usko, se tuomitaan. ¹⁷ Nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: Minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä ¹⁸ ja nostavat käsin käärmeitä. Jos he juovat jotakin kuolettavaa, se ei vahingoita heitä. He panevat kätensä sairaiden päälle, ja nämä tulevat terveiksi.”

Jeesuksen taivaaseenastuminen

(Lk 24:50–53; Apt 1:9–11)

¹⁹ Kun nyt Herra Jeesus oli puhunut heille, hänet otettiin ylös taivaaseen ja hän istui Jumalan oikealle puolelle.

²⁰ Opetuslapset lähtivät ja saarnasivat kaikkialla. Herra vaikutti yhdessä heidän kanssaan ja vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta.

EVANKELIUMI LUUKKAAN MUKAAN

Omistuskirjoitus Teofilokselle

1 Monet ovat ryhtyneet laatimaan kertomusta tapahtumista, jotka ovat toteutuneet keskuudessamme, ²sen mukaan kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat olleet silminnäkijöitä ja joista on tullut sanan palvelijoita. ³Niinpä minäkin katsoin parhaaksi, tutkittuani alusta alkaen kaiken tarkasti, kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, korkea-arvoinen Teofilos, ⁴jotta saisit tietää, kuinka luotettavia ovat ne asiat, jotka sinulle on opetettu.

JOHANNES KASTAJAN SYNTYMÄ, 1

Enkeli ilmoittaa Johannes Kastajan syntymän

⁵Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli muuan pappi, nimeltään Sakarias, joka kuului Abian osastoon. Hänen vaimonsa oli Aaronin tyttäriä, nimeltään Elisabet. ⁶He olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä ja vaelsivat nuhteettomina kaikkien Herran käskyjen ja säädösten mukaan. ⁷Heillä ei kuitenkaan ollut lasta, koska

Elisabet oli hedelmätön, ja he olivat molemmat tulleet iäkkäiksi.

⁸Kun Sakariaan osaston palvelusvuoro tuli ja hän toimitti papillisia tehtäviä Jumalan edessä, tapahtui, ⁹että hän pappistehtävien tavanmukaisessa arvonnassa sai osakseen mennä Herran pyhäkköön suitsuttamaan. ¹⁰Koko kansanjoukko oli suitsuttamisen aikana ulkopuolella rukoilemassa. ¹¹Silloin Sakariaalle ilmestyi Herran enkeli, joka seisoi suitsutusalttarin oikealla puolella. ¹²Hänet nähdessään Sakarias hämmästyí ja pelko valtasi hänet. ¹³Enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää, Sakarias, sillä rukouksesi on kuultu. Vaimosi Elisabet synnyttää sinulle pojan, ja sinun on annettava hänelle nimeksi Johannes. ¹⁴Hän on sinulle iloksi ja riemuksi, ja monet iloitsevat hänen syntymästään, ¹⁵sillä hän on oleva suuri Herran edessä. Viiniä ja väkijuomaa hän ei juo, ja hänet on täytetty Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdusta asti. ¹⁶Hän kääntää monet Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa, puoleen. ¹⁷Hän kulkee Herran edellä Elian hengessä ja voimassa kääntääkseen isien sydämet

lasten puoleen ja tottelemattomat vanhurskaiden mielenlaatuun, näin valmistakseen kansan, joka on Herraa varten valmistautunut.”

¹⁸ Sakarias sanoi enkelille: ”Miten minä voisin tämän käsittää? Minähän olen vanha mies, ja vaimonikin on tullut iäkkääksi.” ¹⁹ Enkeli vastasi hänelle: ”Minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä. Minut on lähetetty sinun luoksesi puhumaan ja julistamaan sinulle tämä ilosanoma. ²⁰ Mutta sinä tulet mykäsi etkä kykene puhumaan ennen kuin sinä päivänä, jona tämä tapahtuu, koska et uskonut minun sanojani, jotka toteutuvat ajallaan.”

²¹ Kansa oli odottamassa Sakariasta, ja kaikki ihmettelivät sitä, että hän viipyi pyhäkössä niin kauan. ²² Kun hän tuli ulos, hän ei kyennyt puhumaan heille. Siitä he ymmärsivät, että hän oli nähnyt pyhäkössä näyn. Hän viittoili heille ja jäi mykäsi. ²³ Kun hänen virantoimituksensa päivät olivat päättäneet, hän meni kotiinsa.

²⁴ Niiden päivien jälkeen hänen vaimonsa Elisabet tuli raskaaksi ja pysytteli salassa viisi kuukautta. Hän sanoi: ²⁵ ”Näin on Herra tehnyt minulle niinä päivinä, jolloin hän katsoi puoleeni poistaakseen minusta ihmisten ylenkatseen.”

Enkeli ilmoittaa Jeesuksen syntymän

²⁶ Kun Elisabet oli kuudennella kuukaudella, Jumala lähetti enkeli Gabrielin Galileaan, Nasaret-nimiseen

kaupunkiin, ²⁷ neitsyen luo, joka oli kihlattu Daavidin sukuun kuuluvalla Joosef-nimiselle miehelle. Neitsyen nimi oli Maria. ²⁸ Tullessaan sisälle hänen luokseen enkeli sanoi: ”Terve, armoitettu! Herra olkoon kanssasi, siunattu sinä vaimojen joukossa!”

²⁹ Hänet nähdessään Maria hämmentyi kovin näistä sanoista ja mietti, mitä tämä tervehdys mahtoi merkitä.

³⁰ Niin enkeli sanoi hänelle: ”Älä pelkää, Maria, sillä sinä olet saanut armon Jumalan edessä. ³¹ Katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja sinun on annettava hänelle nimeksi Jeesus. ³² Hän on oleva suuri, häntä kutsutaan Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen. ³³ Hän hallitsee kuninkaana Jaakobin sukua ikuisesti, eikä hänen valtakunnallaan ole loppua.” ³⁴ Mutta Maria sanoi enkelille:

”Kuinka tämä voi tapahtua, kun minä en miehestä tiedä?” ³⁵ Enkeli vastasi hänelle: ”Pyhä Henki tulee päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut. Siksi myös sitä Pyhää, joka syntyy, kutsutaan Jumalan Pojaksi. ³⁶ Myös sukulaisesi Elisabet odottaa poikaa vanhalla iälläään. Hän, jota sanottiin hedelmättömäksi, on kuudennella kuukaudella, ³⁷ sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta.” ³⁸ Silloin Maria sanoi: ”Minä olen Herran palvelijatar. Tapahtukoon minulle sanasi mukaan.” Sitten enkeli lähti hänen luotaan.

Maria vierailee Elisabetin luona

³⁹ Niinä päivinä Maria lähti matkaan ja kiiruhti vuoriseudulle erääseen Juudean kaupunkiin. ⁴⁰ Hän meni Sakariaan taloon ja tervehti Elisabetia. ⁴¹ Kun Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, hypähti lapsi hänen kohdussaan ja Elisabet täyttyi Pyhällä Hengellä. ⁴² Hän huudahti suureen ääneen ja sanoi: "Siunattu olet sinä naisten joukossa, ja siunattu on sinun kohtusi hedelmä!" ⁴³ Kuinka minulle tapahtuu tämä, että Herrani äiti tulee minun luokseni? ⁴⁴ Samalla hetkellä kun tervehdyksesi ääni tuli korviini, lapsi hypähti riemusta kohdussani. ⁴⁵ Autuas se, joka uskoi, sillä se, mitä Herra on hänelle puhunut, käy toteen!"

Maria ylistää Herraa

⁴⁶ Maria sanoi: "Minun sieluni ylistää Herran suuruutta, ⁴⁷ ja minun henkeni riemuitsee Jumalasta, Pelastajastani, ⁴⁸ sillä hän on katsonut palvelijattarensa alhaisuuteen. Tästedes kaikki sukupolvet kutsuvat minua autuaaksi, ⁴⁹ sillä Voimallinen on tehnyt minulle suuria tekoja. Hänen nimensä on pyhä, ⁵⁰ ja sukupolvesta sukupolveen kestää hänen laupeutensa niitä kohtaan, jotka häntä pelkäävät. ⁵¹ Käsivarrellaan hän on osoittanut voimansa. Hän on lyönyt hajalle ne, joilla oli ylpeät ajatukset sydämessään. ⁵² Hän on kukistanut valtiat valtaistuimilta ja

korottanut alhaiset. ⁵³ Nälkäiset hän on täyttänyt hyvyydellään, mutta rikkaat hän on lähettänyt tyhjinä pois. ⁵⁴ Hän on ottanut huomaansa palvelijansa Israelin muistaakseen laupeuttaan ⁵⁵ Abrahamia ja hänen siementään kohtaan, iankaikkisesti, niin kuin hän on isillemme puhunut."

⁵⁶ Maria viipyi Elisabetin luona noin kolme kuukautta ja palasi sitten kotiinsa.

Johannes Kastajan syntymä

⁵⁷ Elisabetin synnyttämisen aika tuli, ja hän synnytti pojan. ⁵⁸ Kun hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli osoittanut hänelle suuren laupeutensa, he iloitsivat hänen kanssaan.

⁵⁹ Kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkaamaan lasta. He kutsuivat häntä hänen isänsä nimen mukaan Sakariaaksi, ⁶⁰ mutta hänen äitinsä sanoi: "Ei, vaan hänen nimekseen tulee Johannes." ⁶¹ He sanoivat hänelle: "Eihän sinun suvussasi ole ketään, jota kutsutaan sillä nimellä." ⁶² Sitten he viittoilivat isälle, minkä nimen hän tahtoisi antaa lapselle. ⁶³ Hän pyysi taulun ja kirjoitti siihen: "Johannes on hänen nimensä." Kaikki ihmettelivät. ⁶⁴ Samassa Sakarias sai puhekykynsä takaisin, ja hän alkoi puhua ylistäen Jumalaa.

⁶⁵ Pelko valtasi kaikki heidän ympärillään asuvat, ja koko Juudean vuoriseudulla puhuttiin kaikista näistä

tapahtumista. ⁶⁶ Kaikki, jotka niistä kuulivat, painoivat ne mieleensä ja sanoivat: ”Mikähän tästä lapsesta oikein tulee?” Ja Herran käsi oli hänen kanssaan.

Sakarias ylistää Herraa

⁶⁷ Sakarias, lapsen isä, täytti Pyhällä Hengellä, ja hän profetoi sanoen: ⁶⁸ ”Ylistetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen. ⁶⁹ Hän on kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta – ⁷⁰ niin kuin hän ikiajoista asti on puhunut pyhien profeettojensa suulla – ⁷¹ pelastukseksi vihollisistamme ja kaikkien niiden käsistä, jotka meitä vihaavat, ⁷² osoittaakseen laupeuttaan isillemme ja muistaakseen pyhää liittoaan, ⁷³ sitä valaa, jonka hän vannoi meidän isällemme Abrahamille, suodakseen meidän ⁷⁴ vapautettuina vihollistemme käsistä pelkäämättä palvella häntä ⁷⁵ pyhydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinä. ⁷⁶ Ja sinua, lapsukainen, kutsutaan Korkeimman profeetaksi, sillä sinä käyt Herran edellä valmistaaksesi hänen teitään, ⁷⁷ jotta hänen kansansa saisi tuntea pelastuksen heidän syntiensä anteeksisaamisessa ⁷⁸ meidän Jumalamme sydämellisen laupeuden tähden. Näin meidän puoleemme

katsoo aamunkoitto korkeudesta ⁷⁹ loistaakseen meille, jotka asumme pimeydessä ja kuoleman varjossa, ja ohjatakseen meidän jalkamme rauhan tielle.”

⁸⁰ Lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä. Hän oli erämaassa siihen päivään asti, jona hän astui julkisesti Israelin eteen.

JEESUKSEN SYNTYMÄ JA LAPSUUS, 2

Jeesuksen syntymä

(Mt 1:18–25)

2 Niinä päivinä antoi keisari Augustus käskyn, että koko maailma oli pantava verolle. ² Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana. ³ Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

⁴ Niin Joosefkin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beetlehem, koska hän oli Daavidin huonetta ja sukua, ⁵ verollepanoa varten kihlatun vaimonsa Marian kanssa, joka oli raskaana. ⁶ Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ⁷ ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majatalossa.

Paimenet ja enkelit

⁸Sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa. ⁹Yhtäkkiä heidän edessään seiso Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään. He pelästivät suunnattomasti, ¹⁰mutta enkeli sanoi heille: ”Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille suuren ilosanoman, joka tulee kaikelle kansalle. ¹¹Teille on tänä päivänä Daavidin kaupungissa syntynyt Pelastaja, joka on Kristus, Herra. ¹²Tämä on teille merkinä: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä.” ¹³Yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen: ¹⁴”Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maan päällä rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto.”

¹⁵Kun enkelit olivat menneet heidän luotaan taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: ”Lähdetään nyt Beetlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti.” ¹⁶He menivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. ¹⁷Tämän nähtyään he ilmoittivat sen sanan, joka heille oli tästä lapsesta puhuttu. ¹⁸Kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät, mitä paimenet heille puhuivat, ¹⁹mutta Maria kätki kaikki nämä sanat mieleensä ja mietti niitä sydämessään.

²⁰Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, mitä olivat

kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli puhuttu.

Jeesus tuodaan temppeliin

²¹Kun kahdeksan päivää oli kulunut ja lapsi oli ympärileikattava, hän sai nimen Jeesus, jonka enkeli oli hänelle antanut jo ennen kuin hän sikisi äitinsä kohdussa.

²²Kun heidän puhdistuspäivänsä Mooseksen lain mukaan olivat päättyneet, he veivät lapsen Jerusalemiin asettaakseen hänet Herran eteen – ²³niin kuin on kirjoitettu Herran laissa: ”Jokainen poikalapsi, joka avaa äidin kohdun, luettakoon Herralle pyhitetyksi” – ²⁴ja uhratakseen, niin kuin on säädetty Herran laissa, parin metsäkyyhkyisiä tai kaksi kyyhkysenpoikaa.

Simeon ja Jeesus-lapsi

²⁵Jerusalemossa oli mies, jonka nimi oli Simeon. Tämä mies oli hurskas ja jumalaapelkäävä. Hän odotti Israelin lohduitusta, ja Pyhä Henki oli hänen päällään. ²⁶Pyhä Henki oli ilmoittanut hänelle, ettei hän näe kuolemaa, ennen kuin on nähnyt Herran Voidellun. ²⁷Hän tuli Hengen vaikutuksesta temppeliin, ja kun vanhemmat toivat Jeesus-lasta sisälle tehdäkseen niin kuin lain mukaan oli tapana tehdä lapselle, ²⁸hänkin otti lapsen syliinsä, ylisti Jumalaa ja sanoi: ²⁹”Valtias, nyt sinä päästät palvelijasi rauhassa menemään, sanasi mukaan, ³⁰sillä minun silmäni ovat

nähneet sinun pelastuksesi, ³¹ jonka olet valmistanut kaikkien kansojen nähtäväksi, ³² valoksi, joka ilmestyy pakanoille, ja kirkkaudeksi kansallesi Israelille.”

³³ Lapsen isä ja äiti ihmettelivät sitä, mitä hänestä sanottiin. ³⁴ Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, lapsen äidille: ”Tämä lapsi on pantu kompastumiseksi ja nousemiseksi monelle Israelissa ja merkiksi, jota vastaan puhutaan, ³⁵ jotta monien sydänten ajatukset tulisivat julki. Myös sinun sielusi läpi käy miekka.”

Naisprofeetta Hanna

³⁶ Siellä oli myös naisprofeetta Hanna, Penuelin tytär, Asserin heimoa. Hän oli jo tullut iäkkääksi. Mentyään neitsyenä naimisiin hän oli elänyt miehensä kanssa seitsemän vuotta ³⁷ mutta oli nyt leski, noin kahdeksankymmenen neljän vuoden ikäinen. Hän ei poistunut temppelistä vaan paastoten ja rukoillen palveli siellä Jumalaa yötä päivää. ³⁸ Juuri sillä hetkellä hän astui esiin, ylisti Jumalaa ja puhui lapsesta kaikille, jotka odottivat Jerusalemin lunastusta.

Paluu Nasaretiin

³⁹ Suoritettuaan kaiken, mitä Herran laki vaati, he palasivat Galileaan, kotikaupunkiinsa Nasaretiin. ⁴⁰ Lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä täyttyen viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen yllään.

Jeesus kaksitoistavuotiaana temppelissä

⁴¹ Jeesuksen vanhemmat menivät joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhille.

⁴² Kun Jeesus oli kahdentoista vuoden ikäinen, he menivät jälleen Jerusalemiin juhlille, niin kuin tapa oli. ⁴³ Niiden päivien päätyttyä he lähtivät kotiin, mutta Jeesus-poika jäi Jerusalemiin. Hänen vanhempansa eivät huomanneet sitä, ⁴⁴ vaan luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat päivän matkan. Sitten he alkoivat etsiä häntä sukulaisten ja tuttavien joukosta. ⁴⁵ Kun he eivät löytäneet, he palasivat Jerusalemiin etsien häntä.

⁴⁶ Kolmen päivän kuluttua he löysivät Jeesuksen temppelistä, jossa hän istui opettajien keskellä kuunnellen heitä ja kysellen heiltä. ⁴⁷ Kaikki, jotka kuuntelivat häntä, ihmettelivät hänen ymmärrystään ja vastauksiaan. ⁴⁸ Hänet nähdessään hänen vanhempansa hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi: ”Poikani, miksi teit meille näin? Isäsi ja minä olemme tuskaisina etsineet sinua.” ⁴⁹ Jeesus vastasi heille: ”Mitä te minua etsitte? Ettekö tienneet, että minun pitää olla Isäni huoneessa?” ⁵⁰ Mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hän heille puhui.

⁵¹ Hän lähti heidän kanssaan, tuli Nasaretiin ja oli heille kuuliainen. Mutta hänen äitinsä säilytti kaiken tämän sydämessään. ⁵² Jeesus varttui

viisaudessa, iässä ja armossa, Jumalan ja ihmisten edessä.

JEEBUS VALMISTAUTUU TEHTÄVÄÄNSÄ, 3–4

Johannes Kastaja

(Mt 3:1–12; Mk 1:1–8; Jh 1:19–28)

3 Keisari Tiberiuksen viidentenätoista hallitusvuotena – kun Pontius Pilatus oli Juudean maaherrana, Herodes Galilean neljännesruhtinaana, hänen veljensä Filippos Iturean ja Trakonitiksen alueen neljännesruhtinaana ja Lysanias Abilenen neljännesruhtinaana, ² ja kun Hannas ja Kaifas olivat ylipappeina – tuli Jumalan sana erämaassa Johannekselle, Sakariaan pojalle.

³ Hän vaelsi kaikkialla Jordanin ympäristössä ja julisti kääntymyksen kastetta syntien anteeksi saamiseksi, ⁴ niin kuin on kirjoitettu profeetta Jesajan sanojen kirjassa: ”Huutavan ääni kuuluu erämaassa: ‘Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle suoriksi ja tasaisiksi!’ ⁵ Jokainen laakso täytettäköön, jokainen vuori ja kukkula tasoitettakoon, mutkat tulkoot suoriksi ja louhikot tasaisiksi teiksi. ⁶ Kaikki liha saa nähdä Jumalan lähettämän pelastuksen.”

⁷ Johannes sanoi väkijoukoille, jotka tulivat hänen kastettavakseen: ”Te kyykäärmeiden sikiöt! Kuka on

neuvonut teitä pakenemaan tulevaa vihaa? ⁸ Tehkää siis kääntymyksen arvoista hedelmää, älkääkä ruvetko sanomaan mielessänne: ‘Onhan Abraham meidän isämme.’ Minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Abrahamille. ⁹ Kirves on jo pantu puiden juurelle. Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen.”

¹⁰ Ihmiset kysyivät häneltä: ”Mitä meidän siis pitää tehdä?” ¹¹ Hän vastasi heille: ”Jolla on kaksi paitaa, antakoon toisen sille, joka on ilman, ja se, jolla on ruokaa, tehköön samoin.” ¹² Myös publikaaneja tuli kastettavaksi, ja he kysyivät häneltä: ”Opettaja, mitä meidän pitää tehdä?” ¹³ Hän sanoi heille: ”Älkää vaatiko enempää kuin teille on säädetty.” ¹⁴ Myös sotilaat kysyivät häneltä: ”Entä mitä meidän pitää tehdä?” Hän vastasi: ”Älkää kiskoko älkääkä kiristäkö keneltäkään vaan tyytykää palkkaanne.”

¹⁵ Kun kansa oli odotuksen vallassa ja kaikki ajattelivat sydämessään, mahtoiko Johannes olla Kristus, ¹⁶ Johannes vastasi kaikille ja sanoi: ”Minä kastan teidät vedellä, mutta on tulossa minua väkevämpi, jonka kenkien nauhojakaan minä en kelpaa avaamaan. Hän kastaa teidät Pyhässä Hengessä ja tulesa. ¹⁷ Hänellä on kädessään viskain, ja hän puhdistaa puimatantereensa. Jyvät hän kokoaa

aittaansa, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomassa tuleessa.”

¹⁸ Monilla muillakin tavoin Johannes kehotti kansaa julistaessaan evankeliumia. ¹⁹ Mutta kun hän nuhteli neljännesruhtinas Herodesta tämän veljen Filippoksen vaimon Herodiaan vuoksi ja kaiken sen pahan vuoksi, mitä Herodes oli tehnyt, ²⁰ Herodes kaiken lisäksi teki senkin, että sulki Johanneksen vankilaan.

Jeesuksen kaste

(Mt 3:13–17; Mk 1:9–11)

²¹ Kun kaikkea kansaa kastettiin ja myös Jeesus oli saanut kasteen, tapahtui hänen rukouksessaan, että taivas aukeni ²² ja Pyhä Henki laskeutui hänen päälleen ruumiillisessa muodossa, kuin kyyhkynen. Taivaasta kuului ääni: ”Sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt.”

Jeesuksen sukuluettelo

(Mt 1:1–17)

²³ Jeesus oli noin kolmenkymmenen vuoden ikäinen, kun hän aloitti toimintansa, ja oli – niin luultiin – Joosefin poika. Joosef oli Eelin poika, ²⁴ Eeli Mattatin, tämä Leevin, tämä Melkin, tämä Jannain, tämä Joosefin, ²⁵ tämä Mattatiaan, tämä Aamoksen, tämä Naahumin, tämä Eslin, tämä Naggain, ²⁶ tämä Maahatin, tämä Mattatiaan, tämä Semeinin, tämä Joosekin, tämä Joodan, ²⁷ tämä

Johananin, tämä Reesan, tämä Serubbaabelin, tämä Sealtielin, tämä Neerin, ²⁸ tämä Melkin, tämä Addin, tämä Koosamin, tämä Elmadamin, tämä Eerin, ²⁹ tämä Jeesuksen, tämä Elieserin, tämä Joorimin, tämä Mattatin, tämä Leevin, ³⁰ tämä Simeonin, tämä Juudan, tämä Joosefin, tämä Joonamin, tämä Eljakimin, ³¹ tämä Melean, tämä Mennan, tämä Mattatan, tämä Naatanin, tämä Daavidin, ³² tämä lisain, tämä Oobedin, tämä Booksen, tämä Salmonin, tämä Nahsonin, ³³ tämä Amminadabin, tämä Adminin, tämä Arnin, tämä Hesronin, tämä Perekseen, tämä Juudan, ³⁴ tämä Jaakobin, tämä lisakin, tämä Abrahamin, tämä Terahin, tämä Naahorin, ³⁵ tämä Serugin, tämä Regun, tämä Pelegin, tämä Eeberin, tämä Selahin, ³⁶ tämä Keenanin, tämä Arpaksadin, tämä Seemin, tämä Nooan, tämä Lemekin, ³⁷ tämä Metuselahin, tämä Hanokin, tämä Jeredin, tämä Mahalalelin, tämä Keenanin, ³⁸ tämä Enoksen, tämä Seetin, tämä Aadamin ja tämä Jumalan.

Paholainen kiusaa Jeesusta

(Mt 4:1–11; Mk 1:12,13)

4 Sitten Jeesus palasi Jordanilta täynnä Pyhää Henkeä. Henki kuljetti häntä autiomaassa ² neljäkymmentä päivää, ja Paholainen kiusasi häntä. Hän ei syönyt mitään niinä päivinä, mutta niiden päätyttyä hänen tuli lopulta nälkä. ³ Silloin Paholainen sanoi hänelle:

”Jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano tälle kivelle, että se muuttuu leiväksi.”

⁴ Jeesus vastasi: ”On kirjoitettu: ‘Ei ihminen elä ainoastaan leivästä vaan jokaisesta Jumalan sanasta.’”

⁵ Paholainen vei hänet korkealle vuorelle, näytti hänelle yhdessä hetkessä kaikki maailman valtakunnat ⁶ ja sanoi hänelle: ”Sinulle minä annan koko tämän valtapiirin ja sen loiston. Minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen kenelle tahdon. ⁷ Jos siis kumarrut eteeni, niin tämä kaikki on sinun.” ⁸ Jeesus vastasi hänelle ja sanoi: ”Mene pois tieltäni, Saatana! On kirjoitettu: ‘Herraa, sinun Jumalaasi, sinun tulee kumartaa ja vain häntä palvella.’”

⁹ Paholainen vei Jeesuksen Jerusalemiin, asetti hänet temppelimuurin harjalle ja sanoi hänelle: ”Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas, ¹⁰ sillä on kirjoitettu: ‘Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, että he varjelevat sinua’ ¹¹ ja ‘He kantavat sinua käsillään, niin ettet loukkaa jalkaasi kiveen.’” ¹² Jeesus vastasi: ”On sanottu: ‘Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi.’”

¹³ Kiusattuaan Jeesusta kaikin tavoin Paholainen poistui hänen luotaan joksikin aikaa.

JEEСУKSEN TOIMINTA GALILEASSA, 4–9

Jeesus aloittaa toimintansa

(Mt 4:12–17; Mk 1:14,15)

¹⁴ Jeesus palasi Hengen voimassa Galileaan, ja sanoma hänestä levisi kaikkialle ympäristöön. ¹⁵ Hän opetti heidän synagogissaan, ja kaikki ylistivät häntä.

Nasaretilaiset torjuvat Jeesuksen

(Mt 13:53–58; Mk 6:1–6)

¹⁶ Jeesus saapui Nasaretiin, jossa hän oli kasvanut, ja meni sapatinpäivänä tapansa mukaan synagogaan. Hän nousi lukemaan, ¹⁷ ja hänelle ojennettiin profeetta Jesajan kirja. Avattuaan kirjakäärön hän löysi kohdan, johon oli kirjoitettu: ¹⁸ ”Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan evankeliumia köyhille. Hän on lähettänyt minut parantamaan sydämeltään särkyneitä, julistamaan vangituille vapautusta ja sokeille näkönsä saamista, päästämään sorretut vapauteen ¹⁹ ja julistamaan Herran suosion vuotta.” ²⁰ Hän kääri kirjan kokoon, antoi sen palvelijalle ja istuutui. Kaikkien synagogassa olevien katseet kohdistuivat häneen. ²¹ Silloin hän alkoi puhua heille: ”Tänään tämä raamatunkohta on toteutunut teidän kuultenne.” ²² Kaikki antoivat hänestä hyvän todistuksen ja ihmettelivät

niitä armon sanoja, jotka hänen suustaan lähtivät. He sanoivat: "Eikö tämä ole Joosefin poika?"²³ Jeesus sanoi heille: "Varmaankin aiotte esittää minulle sananlaskun 'Parantaja, paranna itsesi!' ja sanoa: 'Tee myös täällä kotikaupungissasi kaikkea sitä, mitä olemme kuulleet tapahtuneen Kapernaumissa.'" ²⁴ Hän jatkoi: "Totisesti minä sanon teille: yksikään profeetta ei ole suosittu kotikaupungissaan."²⁵ Minä sanon teille totuuden: Israelissa oli monta leskeä Elian aikana, kun taivas oli suljettuna kolme vuotta ja kuusi kuukautta, ja koko maahan tuli kova nälänhätä.²⁶ Mutta Eliaa ei lähetetty kenenkään heidän luokseen vaan leskivaimon luo Sarpatiin, Siidonin maahan.²⁷ Ja Israelissa oli monta spitaalista profeetta Elisan aikana, mutta yhtäkään heistä ei puhdistettu, ainoastaan syryrialainen Naaman."

²⁸Tämän kuullessaan kaikki, jotka olivat synagogassa, joutuivat raivon valtaan.²⁹ He nousivat, ajoivat Jeesuksen ulos kaupungista ja veivät hänet sen vuoren jyrkänteelle asti, jolle heidän kaupunkinsa oli rakennettu, syöstäkseen hänet alas.³⁰ Mutta hän lähti pois kulkien väkijoukon halki.

Jeesus Kapernaumin synagogassa

(Mk 1:21–28)

³¹Sitten Jeesus meni Kapernaumin kaupunkiin, joka on Galileassa, ja

opetti kansaa sapattina.³² Ihmiset olivat hämmästyksissään hänen opetuksestaan, sillä hän puhui niin kuin se, jolla on valta.

³³Synagogassa oli mies, jossa oli saastaisen riivaajan henki. Se huusi kovalla äänellä:³⁴ "Voi, mitä sinä meistä haluat, Jeesus Nasaretilainen? Tulitko tuhoamaan meidät? Minä tiedän, kuka sinä olet, Jumalan Pyhä."³⁵ Mutta Jeesus nuhteli henkeä sanoen: "Vaikene ja lähde hänestä!" Silloin riivaaja heitti miehen maahan heidän keskelleen ja lähti hänestä vahingoittamatta häntä.³⁶ Kaikki joutuivat hämmästyksen valtaan ja puhuivat keskenään: "Mitä tämä puhe oikein on? Hän käsksee vallalla ja voimalla saastaisia henkiä, ja ne lähtevät ulos."³⁷ Niin hänen maineensa levisi kaikkialle ympäristöön.

Jeesus parantaa Simonin anopin ja muita sairaita

(Mt 8:14–17: Mk 1:29–34)

³⁸Jeesus lähti synagogasta ja meni Simonin kotiin. Simonin anoppi oli kovassa kuumeessa, ja Jeesusta pyydettiin auttamaan häntä.³⁹ Jeesus kumartui hänen ylleen ja nuhteli kuumetta, ja se lähti hänestä. Nainen nousi heti ja palveli heitä.

⁴⁰Auringon laskiessa kaikki, joilla oli sairaita, erilaisten tautien vaivaamia, toivat heidät Jeesuksen luo. Hän pani kätensä jokaisen päälle ja paransi heidät.⁴¹ Monista lähti myös riivaajia,

jotka huusivat: ”Sinä olet Kristus, Jumalan Poika!” Mutta hän nuhteli niitä eikä sallinut niiden puhua, koska ne tiesivät hänen olevan Kristus.

Jeesus lähtee Kapernaumista

(Mk 1:35–39)

⁴² Päivän koittaessa Jeesus lähti ulos ja meni yksinäiseen paikkaan. Ihmiset alkoivat etsiä häntä, ja kun he löysivät hänet, he estelivät häntä lähtemästä luotaan. ⁴³ Mutta hän sanoi: ”Minun tulee julistaa Jumalan valtakunnan evankeliumia muissakin kaupungeissa, sillä sitä varten minut on lähetetty.” ⁴⁴ Ja hän saarnasi Galilean synagogissa.

Jeesuksen ensimmäiset opetuslapset

(Mt 4:18–22; Mk 1:16–20)

5 Kun Jeesus seiso i Gennesaretinjärven rannalla ja kansa tungeksi hänen ympärillään kuullakseen Jumalan sanaa, ² hän näki rannassa kaksi venettä. Kalastajat olivat nousseet niistä huuhtomaan verkkojaan. ³ Jeesus astui toiseen veneistä, siihen, joka oli Simonin, ja pyysi häntä soutamaan vähän matkan päähän rannasta. Istuuduttuaan hän alkoi opettaa kansaa veneestä käsin.

⁴ Lopetettuaan puheensa Jeesus sanoi Simonille: ”Souda vene syvään veteen, ja laskekaa verkkonne apajalle.” ⁵ Simon vastasi: ”Mestari, koko yön me olemme tehneet työtä emmekä ole saaneet mitään, mutta sinun käskystäsi minä

lasken verkot.” ⁶ Näin tehtyään he saivat saarretuksi verkkoihin niin suuren määrän kalaa, että heidän verkkonsa repeilivät. ⁷ He viittoilivat toisessa veneessä olevia tovereitaan tulemaan apuun. Nämä tulivatkin, ja he saivat molemmat veneet niin täyteen kalaa, että ne olivat uppoamaisillaan. ⁸ Tämän nähdessään Simon Pietari heittäytyi Jeesuksen jalkoihin ja sanoi: ”Mene pois minun luotani, Herra, sillä minä olen syntinen mies.” ⁹ Heidän saamansa kalansaaliin vuoksi oli hämmästyks vallannut hänet ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan, ¹⁰ samoin myös Jaakobin ja Johanneksen, Sebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin kalastuskumppaneita. Mutta Jeesus sanoi Simonille: ”Älä pelkää. Tästedes sinä saat saaliiksesi ihmisiä.” ¹¹ He vetivät veneet maihin, jättivät kaiken ja lähtivät seuraamaan häntä.

Jeesus parantaa spitaalisen

(Mt 8:1–4; Mk 1:40–45)

¹² Kun Jeesus oli eräässä kaupungissa, siellä oli mies, joka oli yltä päältä spitaalissa. Nähdessään Jeesuksen mies heittäytyi kasvoilleen ja rukoili häntä sanoen: ”Herra, jos tahdot, sinä voit puhdistaa minut.” ¹³ Jeesus ojensi kätensä, kosketti miestä ja sanoi: ”Minä tahdon. Puhdistu!” Heti spitaali lähti hänestä. ¹⁴ Jeesus kielsi häntä kertomasta tästä kenellekään ja sanoi:

”Mene kuitenkin näyttämään itsesi papille ja anna uhri puhdistumisesi tähden, niin kuin Mooses on säätänyt, todistukseksi heille.”

¹⁵ Sanoma Jeesuksesta levisi kuitenkin yhä laajemmalle, ja paljon kansaa tuli koolle kuullakseen häntä ja parantuakseen hänen avullaan vaivoistaan. ¹⁶ Mutta hän vetäytyi erämaahan rukoilemaan.

Jeesus parantaa halvaantuneen

(Mt 9:1–8; Mk2:1–12)

¹⁷ Eräänä päivänä, kun Jeesus taas oli opettamassa, paikalla istui fariseuksia ja lainopettajia, joita oli tullut kaikista Galilean ja Juudean kylistä sekä Jerusalemista. Herran voima vaikutti, niin että hän paransi sairaita. ¹⁸ Silloin muutamat miehet kantoivat vuoteella miestä, joka oli halvaantunut. He yrittivät tuoda hänet sisälle taloon ja asettaa Jeesuksen eteen. ¹⁹ Mutta kun he eivät keksineet keinoa, millä tuoda hänet sisälle väkijoukon läpi, he nousivat katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi joukon keskelle Jeesuksen eteen. ²⁰ Nähdessään heidän uskonsa Jeesus sanoi: ”Ihminen, sinun syntisi ovat anteeksi annetut.” ²¹ Kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat ajattelemaan ja sanomaan: ”Kuka tämä mies on? Hänhän pilkkaa Jumalaa. Kuka muu voi antaa syntejä anteeksi kuin Jumala yksin?” ²² Mutta Jeesus tiesi heidän

ajatuksensa ja sanoi heille: ”Mitä te ajattelette sydämessänne? ²³ Kumpi on helpompaa, sanoa: ‘Sinun syntisi ovat anteeksi annetut’, vai sanoa: ‘Nouse ja kävele’? ²⁴ Mutta jotta tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi” – hän puhui nyt halvaantuneelle – ”minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.” ²⁵ Mies nousi heti heidän nähtensä, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja lähti kotiinsa ylistäen Jumalaa. ²⁶ Heidät kaikki valtasi hämmästyks, ja he ylistivät Jumalaa. Täynnä pelkoa he sanoivat: ”Olemme tänään nähneet jotakin uskomatonta.”

Jeesus kutsuu Leevin

(Mt 9:9–13; Mk 2:13–17)

²⁷ Tämän jälkeen Jeesus lähti sieltä ja näki Leevi-nimisen publikaanin istumassa tulliasemalla. Jeesus sanoi hänelle: ”Seuraa minua!” ²⁸ Niin hän jätti kaiken, nousi ja lähti seuraamaan Jeesusta. ²⁹ Leevi valmisti hänelle kodissaan suuret pidot. Heidän kanssaan oli aterialla suuri joukko publikaaneja ja muita ihmisiä. ³⁰ Fariseukset ja heidän kirjanoppineensa nurisivat Jeesuksen opetuslapsia vastaan ja sanoivat: ”Miksi te syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?” ³¹ Jeesus vastasi heille: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa vaan sairaat. ³² En minä

ole tullut kutsumaan kääntymykseen vanhurskaita vaan syntisiä.”

Kysymys paastoamisesta

(Mt 9:14–17; Mk 2:18–22)

³³ He sanoivat Jeesukselle: “Miksi Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin fariseustenkin opetuslapset, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat.”

³⁴ Jeesus sanoi heille: “Ette kai voi vaatia häävieraita paastoamaan, kun sulhanen on heidän kanssaan? ³⁵ Mutta päivät tulevat, jolloin sulhanen otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä päivinä, he paastoavat.”

³⁶ Hän kertoi heille myös vertauksen: “Ei kukaan leikkaa uudesta viitasta paikkaa ja pane sitä vanhaan viittaansa. Silloinhan hän leikkaa pilalle myös uuden, eikä uudesta viitasta leikattu paikka sovi vanhaan. ³⁷ Eikä kukaan laske uutta viiniä vanhoihin nahkaleileihin. Silloinhan uusi viini rikkoo leilit, viini valuu maahan ja leilit menevät pilalle. ³⁸ Ei, vaan uusi viini on laskettava uusiin leileihin, niin molemmat säilyvät. ³⁹ Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua heti uutta, sillä hän sanoo: ‘Vanha on parempaa.’”

Sapatin herra

(Mt 12:1–8; Mk 2:23–28)

6 Eräänä sapattina, kun Jeesus kulki viljapeltojen halki, hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä,

hiersivät niitä käsissään ja söivät.

² Silloin muutamat fariseuksista sanoivat: “Miksi teette sellaista, mitä ei ole lupa tehdä sapattina?” ³ Jeesus vastasi heille: “Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänelle ja hänen seuralaisilleen tuli nälkä? ⁴ Hän meni Jumalan huoneeseen, otti Herran eteen asetetut leivät, söi ja antoi myös seuralaisilleen, vaikka muilla kuin papeilla ei ollut lupa syödä niitä.” ⁵ Ja Jeesus sanoi heille: “Ihmisen Poika on sapatin herra.”

Jeesus parantaa sapattina

(Mt 12:9–14; Mk 3:1–6)

⁶ Eräänä toisena sapattina Jeesus meni synagogaan ja opetti. Siellä oli mies, jonka oikea käsi oli surkastunut. ⁷ Kirjanoppineet ja fariseukset pitivät Jeesusta silmällä, parantaisiko hän sapattina, jotta he löytäisivät aiheen syyttää häntä. ⁸ Mutta Jeesus tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jonka käsi oli surkastunut: “Nouse ja astu esiin.” Tämä nousi ja astui esiin. ⁹ Jeesus sanoi: “Minä kysyn teiltä: onko sapattina lupa tehdä hyvää vai tehdä pahaa, pelastaa elämä vai tuhota se?” ¹⁰ Hän katsoi ympärilleen heihin kaikkiin ja sanoi miehelle: “Ojenna kätesi.” Mies teki niin, ja hänen kätensä tuli ennalleen, yhtä terveeksi kuin toinenkin käsi. ¹¹ Mutta kirjanoppineet ja fariseukset raivostuivat mielettömästi, ja he

neuvottelivat keskenään, mitä tekisivät Jeesukselle.

Kaksitoista apostolia

(Mt 10:1–4; Mk 3:13–19)

¹² Niinä päivinä Jeesus lähti vuorelle rukoilemaan ja vietti siellä koko yön rukoillen Jumalaa. ¹³ Päivän tultua hän kutsui opetuslapsensa luokseen ja valitsi heistä kaksitoista, jotka hän myös nimesi apostoleiksi. ¹⁴ Nämä olivat Simon, jolle hän antoi myös nimen Pietari, ja tämän veli Andreas, Jaakob ja Johannes, Filippos ja Bartolomeus, ¹⁵ Matteus ja Tuomas, Jaakob Alfeuksen poika ja Simon, jota kutsuttiin Kiivailijaksi, ¹⁶ Juudas Jaakobin poika ja Juudas Iskariot, josta tuli kavaltaja.

Jeesus opettaa ja parantaa

(Mt 4:23–25)

¹⁷ Jeesus laskeutui alas vuorelta yhdessä heidän kanssaan ja pysähtyi tasaiselle paikalle. Siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa koko Juudeasta ja Jerusalemistä ja Tyroksen ja Siidonin rannikkoseudulta. ¹⁸ He olivat tulleet kuullakseen häntä ja parantuakseen taudeistaan. Myös saastaisten henkien vaivaamat tulivat terveiksi. ¹⁹ Koko kansanjoukko tahtoi päästä koskettamaan häntä, sillä hänestä lähti voima, joka paransi kaikki.

Autuaaksi julistaminen

(Mt 5:1–12)

²⁰ Jeesus kohotti katseensa, katsoi opetuslapsiaan ja sanoi: “Autuaita olette te köyhät, sillä teidän on Jumalan valtakunta. ²¹ Autuaita olette te, joilla nyt on nälkä, sillä teidät ravitaan. Autuaita olette te, jotka nyt itkette, sillä te saatte nauraa. ²² Autuaita olette te, kun Ihmisen Pojan tähden ihmiset vihaavat teitä ja erottavat teidät yhteydestään, herjaavat teitä ja pyyhkivät pois teidän nimenne ikään kuin jonkin pahan. ²³ Iloitkaa sinä päivänä ja hyppikää riemusta, sillä teidän palkkanne on suuri taivaassa! Samalla tavallahan heidän isänsä tekivät profeetoille.”

Voi teitä!

²⁴ “Mutta voi teitä, te rikkaat, sillä te olette jo saaneet lohdutuksenne! ²⁵ Voi teitä, jotka nyt olette kylläisiä, sillä te joudutte näkemään nälkää! Voi teitä, jotka nyt nauratte, sillä te saatte murehtia ja itkeä! ²⁶ Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Samoinhan tekivät heidän isänsä väärille profeetoille.”

Rakastakaa vihamiehiänne

(Mt 5:38–48, 7:12)

²⁷ “Mutta teille, jotka kuulette, minä sanon: Rakastakaa vihamiehiänne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat. ²⁸ Siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat.

Rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä solvaavat. ²⁹ Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa hänelle toinenkin poskesi. Jos joku ottaa sinulta viitan, älä kiellä häneltä paitasikaan. ³⁰ Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, äläkä vaadi takaisin siltä, joka ottaa sinun omaasi.

³¹ Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää tekin heille. ³² Jos te rakastatte niitä, jotka rakastavat teitä, mitä kiitosta teille siitä tulee? Rakastavathan syntisetkin niitä, jotka rakastavat heitä. ³³ Jos te teette hyvää niille, jotka tekevät hyvää teille, mitä kiitosta teille siitä tulee? Niinhän syntisetkin tekevät. ³⁴ Jos te lainaatte sellaisille, joilta toivotte saavanne takaisin, mitä kiitosta teille siitä tulee? Syntisetkin lainaavat syntisille saadakseen saman verran takaisin. ³⁵ Ei, vaan rakastakaa vihamiehiänne, tehkää hyvää ja lainatkaa toivomatta mitään takaisin. Silloin teidän palkkanne on suuri ja teistä tulee Korkeimman lapsia, sillä hän on hyvä kiittämättömille ja pahoille. ³⁶ Olkaa armahtavia, niin kuin teidän Isännekin on armahtavainen.”

Älkää tuomitko

(Mt 7:1–5)

³⁷ “Älkää tuomitko, niin ei teitäkään tuomita. Älkää tuomitko ketään syylliseksi, niin ei teitäkään tuomita syyllisiksi. Päästäkää vapaaksi, niin teidätkin päästetään vapaaksi.

³⁸ Antakaa, niin teille annetaan. Täysi mitta, sullottu, ravisteltu ja kukkurainen, annetaan teidän syliinne. Millä mitalla te mittaatte, sillä mitataan teille takaisin.”

³⁹ Hän kertoi heille myös vertauksen: “Eihän sokea voi taluttaa sokeaa? Eivätkö he molemmat putoa kuoppaan? ⁴⁰ Ei oppilas ole opettajaansa parempi, mutta kaiken opittuaan jokainen on niin kuin opettajansa.

⁴¹ Kuinka näet roskan veljesi silmässä mutta et huomaa hirttä omassa silmässäsi? ⁴² Kuinka voit sanoa veljellesi: ‘Veli, anna kun otan roskan pois silmästäsi’, mutta et näe hirttä omassa silmässäsi? Sinä tekopyhä! Ota ensin hirsä pois omasta silmästäsi, niin sitten näet ottaa roskan veljesi silmästä!”

Hedelmästään puu tunnetaan

(Mt 7:17–20, 12:34–35)

⁴³ “Ei ole hyvää puuta, joka tekisi kelvotonta hedelmää, eikä mädännyttä puuta, joka tekisi hyvää hedelmää. ⁴⁴ Hedelmästään jokainen puu tunnetaan. Eihän orjantappuroista koota viikunoita eikä piikkipensaasta poimita viinirypäleitä. ⁴⁵ Hyvä ihminen tuo sydämensä hyvästä aarrekammiosta esiin hyvää, ja paha ihminen tuo sydämensä pahuuden aarrekammiosta esiin pahaa, sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.”

Kaksi rakentajaa*(Mt 7:24–27)*

⁴⁶ “Miksi te huudatte minulle: ‘Herra, Herra’, mutta ette tee, mitä minä sanon? ⁴⁷ Minä osoitan teille, kenen kaltainen on se, joka tulee minun luokseni ja kuulee minun sanani ja tekee niiden mukaan. ⁴⁸ Hän on kuin mies, joka taloa rakentaessaan kaivoi syvään ja laski perustuksen kalliolle. Kun sitten tuli tulva, virta syöksyi taloa vastaan, mutta ei pystynyt sitä horjuttamaan, koska talo oli kalliolle perustettu ja hyvin rakennettu. ⁴⁹ Mutta se, joka kuulee eikä tee, on kuin mies, joka rakensi talonsa maan pinnalle, ilman perustusta. Kun virta syöksyi taloa vastaan, talo sortui heti ja romahti kokonaan.”

Sadanpäällikön usko*(Mt 8:5–13; Jh 4:43–54)*

7 Kun Jeesus oli kansan kuullen puhunut kaiken tämän, hän lähti Kapernaumiin. ² Erään sadanpäällikön palvelija oli sairaana ja oli kuolemaisillaan. Sadanpäällikkö piti häntä suuressa arvossa. ³ Kuultuaan Jeesuksesta sadanpäällikkö lähetti juutalaisten vanhimpia Jeesuksen luo pyytämään, että hän tulisi parantamaan hänen palvelijansa. ⁴ Kun nämä saapuivat Jeesuksen luo, he pyysivät häntä hartaasti ja sanoivat: “Hän ansaitsee sen, että suot hänelle tämän, ⁵ sillä hän rakastaa meidän

kansaaamme, ja synagogankin hän on meille rakentanut.”

⁶ Niin Jeesus lähti heidän kanssaan. Mutta kun hän ei enää ollut kaukana talosta, sadanpäällikkö lähetti ystäviään sanomaan hänelle: “Herra, älä suotta vaivaudu, sillä en minä ole sen arvoinen, että tulisit kattoni alle. ⁷ Siksi en pitänyt kukaan itseäni sen arvoisena, että olisin tullut sinun luoksesi. Mutta sano sana, niin palvelijani paranee. ⁸ Sillä minut itsenikin on määrätty käskyvallan alle, ja minulla on sotilaita alaisiani. Kun sanon yhdelle: ‘Mene’, niin hän menee, ja toiselle: ‘Tule’, niin hän tulee, tai palvelijalleni: ‘Tee tämä’, niin hän tekee.” ⁹ Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli häntä. Kääntyen väkijoukon puoleen, joka häntä seurasi, hän sanoi: “Minä sanon teille: en edes Israelista ole löytänyt näin suurta uskoa.” ¹⁰ Kun asialle lähetetyt miehet palasivat taloon, he tapasivat sairaana olleen palvelijan terveenä.

Jeesus herättää lesken pojan Nainissa

¹¹ Sen jälkeen Jeesus meni Nain-nimiseen kaupunkiin, ja hänen kanssaan kulki paljon hänen opetuslapsiaan ja suuri väkijoukko. ¹² Kun hän lähestyi kaupungin porttia, sieltä kannettiin ulos kuollutta, äitinsä ainoa poika, ja äiti oli leski. Hänen kanssaan oli suuri joukko kaupungin väkeä. ¹³ Nähdessään äidin Herra tunsu sääliä häntä kohtaan ja sanoi: “Älä itke.” ¹⁴ Sitten hän lähestyi paareja

ja kosketti niitä, jolloin kantajat pysähtyivät. Hän sanoi: "Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse!" ¹⁵ Kuollut nousi istumaan ja alkoi puhua, ja Jeesus antoi hänet takaisin hänen äidilleen.

¹⁶ Pelko valtasi heidät kaikki ja he ylistivät Jumalaa sanoen: "Suuri profeetta on noussut meidän keskuuteemme" ja "Jumala on katsonut kansansa puoleen." ¹⁷ Tämä sanoma hänestä levisi koko Juudeaan ja kaikkialle ympäristöön.

Jeesuksen vastaus Johannes Kastajalle

(Mt 11:2–6)

¹⁸ Johanneksen opetuslapset kertoivat hänelle kaikista näistä asioista, ¹⁹ joten hän kutsui luokseen opetuslapsistaan kaksi ja lähetti heidät Jeesuksen luo kysymään: "Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän odottaa toista?" ²⁰ Kun miehet saapuivat Jeesuksen luo, he sanoivat: "Johannes Kastaja lähetti meidät sinun luoksesi kysymään: 'Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän odottaa toista?'" ²¹ Juuri sillä hetkellä Jeesus paransi monia taudeista, vaivoista ja pahoista hengistä ja antoi näön monelle sokealle. ²² Niin hän vastasi heille: "Menkää ja kertokaa Johannekselle, mitä olette nähneet ja kuulleet: Sokeat saavat näkönsä, rammat kävelevät, spitaaliset puhdistuvat, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään

ja köyhille julistetaan evankeliumia. ²³ Autuas se, joka ei loukkaannu minuun."

Jeesuksen todistus Johannes Kastajasta

(Mt 11:7–19)

²⁴ Kun Johanneksen lähettämät miehet olivat menneet, Jeesus rupesi puhumaan kansanjoukoille Johanneksesta: "Mitä te lähditte erämaahan katsomaan? Ruokoako, jota tuuli huojuuttaa? ²⁵ Vai mitä lähditte katsomaan? Hienoihin vaatteisiin pukeutunutta miestäkö? Ne, jotka pukeutuvat komeisiin vaatteisiin ja elävät ylellisesti, ovat kuninkaiden linnoissa. ²⁶ Vai mitä sitten lähditte katsomaan? Profeettaako? Juuri niin! Minä sanon teille: hän on enemmänkin kuin profeetta. ²⁷ Hän on se, josta on kirjoitettu: 'Minä lähetän sanansaattajani sinun edelläsi, hän valmistaa tien sinun eteesi.' ²⁸ Minä sanon teille: ei ole naisista syntyneiden joukossa ketään suurempaa profeettaa kuin Johannes Kastaja, mutta vähäisin Jumalan valtakunnassa on suurempi kuin hän."

²⁹ Koko kansa, kaikki, jotka häntä kuulivat, publikaanitkin, tunnustivat Jumalan olevan oikeassa ja antoivat kastaa itsensä Johanneksen kasteella. ³⁰ Fariseukset ja lainoppineet sen sijaan hylkäsivät suunnitelman, joka Jumalalla

oli heitä varten, eivätkä ottaneet Johannekselta kastetta.

³¹ Niin Herra sanoi: ”Mihin minä siis vertaisin tämän sukupolven ihmisiä? Minkä kaltaisia he ovat? ³² He ovat samanlaisia kuin lapset, jotka istuvat torilla ja huutelevat toisilleen: ‘Me soitimme teille huilua, mutta te ette tanssineet. Me veisasimme teille itkuvirsiä, mutta te ette itkeneet.’

³³ Johannes Kastaja on tullut, hän ei syö leipää eikä juo viiniä, ja te sanotte: ‘Hänessä on riivaaja.’

³⁴ Ihmisen Poika on tullut, hän syö ja juo, ja te sanotte: ‘Katsokaa syömäriä ja viininjuojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!’ ³⁵ Mutta Viisauden tunnustavat oikeaksi kaikki Viisauden lapset.”

Fariseus ja syntinen nainen

³⁶ Eräs fariseus pyysi Jeesusta syömään kanssaan. Niin hän meni fariseuksen kotiin ja asettui aterioimaan. ³⁷ Siinä kaupungissa oli nainen, joka eli syntisesti. Kun hän sai tietää, että Jeesus oli aterioimassa fariseuksen talossa, hän toi mukanaan alabasteripullon, joka oli täynnä tuoksuöljyä. ³⁸ Hän asettui itkien Jeesuksen taakse jalkopäähän ja alkoi kyynelillään kastella hänen jalkojaan. Sitten hän kuivasi ne hiuksillaan, suuteli niitä ja voiteli ne tuoksuöljyllä.

³⁹ Fariseus, joka oli kutsunut Jeesuksen, näki sen ja ajatteli: ”Jos tämä mies olisi profeetta, hän tietäisi,

mikä ja millainen on tuo nainen, joka häneen koskee – että nainen on syntinen.” ⁴⁰ Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Simon, minulla on sinulle jotakin sanottavaa.” Hän vastasi: ”Sano, opettaja.”

⁴¹ ”Eräällä rahanlainaajalla oli kaksi velallista. Toinen oli velkaa viisisataa denaaria, toinen viisikymmentä. ⁴² Kun heillä ei ollut millä maksaa, hän antoi molemmille velan anteeksi. Sano, kumpi heistä siis rakastaa häntä enemmän?” ⁴³ Simon vastasi: ”Luulisin, että se, jolle hän antoi enemmän anteeksi.” Jeesus sanoi hänelle: ”Oikein ratkaisit.” ⁴⁴ Naiseen päin kääntyen hän sanoi Simonille: ”Näetkö tämän naisen? Minä tulin kotiisi, mutta sinä et antanut vettä jaloilleni. Tämä kuitenkin kasteli minun jalkani kyynelillään ja kuivasi ne päänsä hiuksilla. ⁴⁵ Sinä et antanut minulle suudelmaa, mutta tämä ei ole lakannut suutelemasta jalkojani siitä asti, kun tulin sisään. ⁴⁶ Sinä et voidellut päätäni öljyllä, mutta tämä voiteli jalkani tuoksuöljyllä. ⁴⁷ Sen tähden sanon sinulle: hänen paljot syntinsä on annettu anteeksi, ja sen vuoksi hän rakasti paljon. Mutta se, jolle annetaan vähän anteeksi, rakastaa vähän.” ⁴⁸ Sitten hän sanoi naiselle: ”Sinun syntisi ovat anteeksi annetut.”

⁴⁹ Niin pöytävieraat rupesivat ajattelemaan mielessään: ”Kuka tämä on, joka antaa synnitkin anteeksi?” ⁵⁰ Mutta Jeesus sanoi naiselle: ”Sinun

uskosi on sinut pelastanut. Mene rauhassa.”

Naisia Jeesuksen opetuslapsina

8 Sen jälkeen Jeesus vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään saarnaten ja julistaen Jumalan valtakunnan evankeliumia. Hänen kanssaan olivat ne kaksitoista ² ja muutamat naiset, jotka oli parannettu pahoista hengistä ja taudeista. Näitä olivat Maria, jota kutsuttiin Magdalan Mariaksi ja josta oli lähtenyt ulos seitsemän riivaajaa, ³ Johanna, Herodeksen taloudenhoitajan Kuusaan vaimo, ja Susanna sekä useita muita naisia, jotka palvelivat heitä varoillaan.

Kylväjävertaus

(Mt 13:1–9; Mk 4:1–9)

⁴ Kun paljon kansaa tuli koolle ja ihmisiä saapui Jeesuksen luo joka kaupungista, hän puhui käyttäen vertausta: ⁵ ”Kylväjä lähti kylvämään siementä. Hänen kylväessään osa putosi tien oheen ja tallautui, ja taivaan linnut söivät sen. ⁶ Osa putosi kalliolle, ja oraalle noustuaan se kuivettui, kun sillä ei ollut kosteutta. ⁷ Osa putosi orjantappuroiden sekaan, ja orjantappurat kasvoivat mukana ja tukahduttivat sen. ⁸ Mutta osa putosi hyvään maahan, kasvoi ja tuotti satakertaisen sadon.” Tämän sanottuaan hän huusi: ”Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!”

Kylväjävertauksen selitys

(Mt 13:10–23; Mk 4:10–20)

⁹ Jeesuksen opetuslapset kysyivät häneltä, mitä tämä vertaus mahtoi tarkoittaa. ¹⁰ Hän sanoi: ”Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille ne esitetään vertauksin, jotta he, vaikka näkevät, eivät näkisi, ja vaikka kuulevat, eivät ymmärtäisi.

¹¹ Vertaus tarkoittaa tätä: Siemen on Jumalan sana. ¹² Tien oheen pudonneet tarkoittavat niitä, jotka kuulevat sanan, mutta sitten tulee Paholainen ja ottaa sen pois heidän sydäimestään, etteivät he uskoisi ja pelastuisi. ¹³ Kalliolle pudonneet ovat niitä, jotka kuullessaan sanan ottavat sen iloiten vastaan mutta joilla ei ole juurta. He uskovat vain hetken aikaa ja koetuksen hetkellä luopuvat. ¹⁴ Se, mikä putosi orjantappuroihin, tarkoittaa niitä, jotka kuulevat sanan mutta vaeltaessaan tukehtuvat tämän elämän huoliin, rikkauteen ja nautintoihin eivätkä tuota kypsää hedelmää. ¹⁵ Mutta se, mikä on hyvässä maassa, tarkoittaa niitä, jotka sanan kuultuaan säilyttävät sen vilpittömässä ja hyvässä sydämessä ja kestävinä tuottavat satoa.”

Oikea kuuleminen

(Mk 4:21–25)

¹⁶ ”Ei kukaan, joka sytyttää lampun, peitä sitä astialla tai pane vuoteen alle, vaan hän panee sen lampunjalkaan,

jotta sisään tulevat näkisivät valon.¹⁷ Ei näet ole mitään salattua, mikä ei tulisi ilmi, eikä mitään kätkeytyä, mikä ei tulisi tunnetuksi ja joutuisi päivänvaloon.¹⁸ Tarkatkaa siis, miten kuulette. Jolla on, sille annetaan, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mitä hän luulee itsellään olevan.”

Jeesuksen äiti ja veljet

(Mt 12:46–50; Mk 3:31–35)

¹⁹ Jeesuksen äiti ja veljet tulivat tapaamaan häntä mutta eivät väentungoksen vuoksi päässeet hänen luokseen.²⁰ Niin hänelle ilmoitettiin: ”Sinun äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat nähdä sinut.”²¹ Mutta hän vastasi heille: ”Minun äitini ja veljeni ovat nämä, jotka kuulevat Jumalan sanan ja tekevät sen mukaan.”

Jeesus tyyntyy myrskyn

(Mt 8:23–27; Mk 4:35–41)

²² Eräänä päivänä Jeesus astui opetuslastensa kanssa veneeseen ja sanoi heille: ”Menkäämme järven yli toiselle rannalle.” Niin he lähtivät vesille.²³ Heidän purjehtiessaan hän nukahti. Alas järvelle syöksyi myrskytuuli. Pian vene oli täyttymäisillään vedellä, ja he olivat vaarassa.²⁴ Silloin he menivät herättämään hänet sanoen: ”Mestari, mestari, me hukumme!” Herättyään hän nuhteli tuulta ja veden aallokkoa. Ne asettuivat, ja tuli tyyntä.²⁵ ”Missä teidän uskonne on?” hän kysyi.

Peloissaan he ihmettelivät ja sanoivat toisilleen: ”Kuka tämä oikein on, kun hän käskee jopa tuulia ja vettä, ja ne tottelevat häntä?”

Jeesus Gerasan alueella

(Mt 8:28–34; Mk 5:1–20)

²⁶ He purjehtivat gerasalaisten alueelle, joka on vastapäätä Galileaa.²⁷ Kun Jeesus oli noussut maihin, häntä vastaan tuli kaupungista mies, jossa oli riivaajia. Mies ei ollut pitkään aikaan pukunut vaatteita ylleen eikä asunut talossa vaan hautaluolissa.²⁸ Nähdessään Jeesuksen hän parkaisi, heittäytyi maahan hänen eteensä ja huusi kovalla äänellä: ”Mitä sinä minusta tahdot, Jeesus, Korkeimman Jumalan Poika? Minä rukoulen sinua: älä piinaa minua!”²⁹ Jeesus oli näet käskemäisillään saastaista henkeä lähtemään ulos siitä miehestä. Se oli riuhtonut miestä mukanaan pitkän aikaa. Hänet oli sidottu kahleisiin ja jalkarautoihin, ja häntä oli vartioitu, mutta hän oli katkonut siteet ja kulkeutunut riivaajan ajamana autioille seuduille.³⁰ Niin Jeesus kysyi häneltä: ”Mikä on nimesi?” Mies vastasi: ”Legioona”, sillä häneen oli mennyt monta riivaajaa.³¹ Ne anelivat Jeesukselta, ettei hän käskisi niitä menemään syvyyteen.

³² Läheisellä vuorella oli suuri sikalauma laitumella. Riivaajat pyysivät Jeesukselta, että hän antaisi niille luvan

mennä sikoihin, ja hän antoi niille luvan.
³³ Silloin riivaajat lähtivät ulos miehestä ja menivät sikoihin, ja lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkuu.

³⁴ Kun sikopaimenet näkivät, mitä oli tapahtunut, he pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maaseudulla.
³⁵ Ihmiset lähtivät katsomaan, mitä oli tapahtunut. He tulivat Jeesuksen luo ja tapasivat miehen, josta riivaajat olivat lähteneet, istumassa Jeesuksen jalkojen juuressa pukeutuneena ja täydessä ymmärryksessä, ja he pelästyivät.
³⁶ Silminnäkijät kertoivat heille, kuinka riivattu oli tullut terveeksi.
³⁷ Silloin kaikki Gerasan seudun asukkaat pyysivät Jeesusta poistumaan luotaan, sillä suuri pelko oli vallannut heidät. Niinpä hän astui veneeseen ja palasi takaisin.
³⁸ Mies, josta riivaajat olivat lähteneet, pyysi häneltä hartaasti, että saisi olla hänen seurassaan, mutta Jeesus lähetti hänet luotaan sanoen:
³⁹ ”Palaa kotiisi ja kerro, kuinka suuria tekoja Jumala on sinulle tehnyt.” Mies meni ja julisti kaikkialla kaupungissa, kuinka suuria tekoja Jeesus oli hänelle tehnyt.

Jairoksen tytär ja verenvuotoa sairastava nainen

(Mt 9:18–26; Mk 5:21–43)

⁴⁰ Kun Jeesus palasi, kansanjoukko oli häntä vastassa, sillä kaikki odottivat häntä.
⁴¹ Silloin tuli esiin mies nimeltään Jairos, joka oli synagogan esimies. Hän

heittäytyi Jeesuksen jalkoihin ja pyysi häntä tulemaan kotiinsa,
⁴² sillä hänen ainoa lapsensa, noin kaksitoistavuotias tytär, oli kuolemaisillaan.

Kun Jeesus oli matkalla, väkijoukko tungeksi hänen ympärillään.
⁴³ Siellä oli nainen, joka oli sairastanut verenvuotoa kaksitoista vuotta ja kuluttanut lääkäreihin kaiken omaisuutensa, mutta kukaan ei ollut kyennyt parantamaan häntä.
⁴⁴ Nainen lähestyi takaapäin ja kosketti Jeesuksen viitan tupsua, ja heti hänen verenvuotonsa tyrehtyi.
⁴⁵ Jeesus kysyi: ”Kuka kosketti minua?” Kun kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan: ”Mestari, väkijoukko ahdistaa ja tönii sinua joka puolelta, ja sinä sanot: ’Kuka kosketti minua?’”
⁴⁶ Mutta Jeesus sanoi: ”Joku koski minuun, sillä minä tunsin, että minusta lähti voimaa.”
⁴⁷ Kun nainen huomasi, ettei pysynyt salassa, hän tuli vavisten, heittäytyi hänen eteensä ja kertoi kaiken kansan kuullen, mistä syystä hän oli koskenut Jeesukseen ja miten hän oli heti tullut terveeksi.
⁴⁸ Jeesus sanoi hänelle: ”Tytttäreni, ole turvallisella mielellä, uskosi on parantanut sinut. Mene rauhassa.”

⁴⁹ Hänen vielä puhuessaan tuli joku synagogan esimiehen kotoa ja sanoi: ”Tytttäresi on kuollut. Älä enää vaivaa opettajaa.”
⁵⁰ Mutta sen kuultuaan Jeesus sanoi hänelle: ”Älä pelkää. Usko ainoastaan, niin hän paranee.”
⁵¹ Kun hän tuli taloon, hän ei sallinut

kenenkään muun tulla kanssaan sisälle kuin Pietarin, Johanneksen ja Jaakobin sekä tytön isän ja äidin.⁵² Kaikki itkivät ja vaikeroivat tytön vuoksi, mutta Jeesus sanoi: ”Älkää itkekö, sillä hän ei ole kuollut vaan nukkuu.”⁵³ He nauroivat hänelle, koska tiesivät tytön kuolleen.⁵⁴ Mutta Jeesus ajoi kaikki ulos, tarttui tytön käteen ja sanoi kuuluvalla äänellä: ”Tyttö, nouse!”⁵⁵ Silloin hänen henkensä palasi. Hän nousi heti, ja Jeesus käski antaa hänelle syötävää.⁵⁶ Tytön vanhemmat hämmästyivät, mutta Jeesus kielsi heitä kertomasta kenellekään, mitä oli tapahtunut.

Jeesus lähettää kaksitoista apostolia

(Mt 10:5–15; Mk 6:7–13)

9 Jeesus kutsui koolle ne kaksitoista ja antoi heille voiman ja vallan karkottaa kaikki riivaajat ja parantaa tauteja.² Hän lähetti heidät julistamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita³ ja sanoi heille: ”Älkää ottako mitään mukaan matkalle, ei sauvaa, ei laukua, ei leipää, ei rahaa eikä toista paitaa.⁴ Mihin taloon tulettekin, siihen jääkää ja siitä lähtekää.⁵ Jos teitä ei oteta vastaan, lähtekää pois siitä kaupungista ja pudistakaa pöly jaloistanne todistukseksi heitä vastaan.”⁶ Niin he lähtivät ja kulkivat kylästä kylään julistaen evankeliumia ja parantaen sairaita kaikkialla.

Herodes kiinnostuu Jeesuksesta

(Mt 14:1–12; Mk 6:14–29)

⁷ Neljännesruhtinas Herodes sai kuulla kaikesta, mitä tapahtui, eikä tiennyt, mitä ajatella, kun jotkut sanoivat Johanneksen nousseen kuolleista,⁸ jotkut taas arvelivat, että Elia oli ilmestynyt, ja toiset taas, että joku entisajan profeetoista oli noussut ylös.⁹ Herodes sanoi: ”Johanneksen minä olen mestauttanut, mutta kuka tämä on, josta minä saan kuulla tällaista?” Niin hän etsi tilaisuutta nähdäkseen Jeesuksen.

Jeesus ruokkii viisituhatta miestä

(Mt 14:13–21; Mk 6:30–44; Jh 6:1–14)

¹⁰ Apostolit palasivat ja kertoivat Jeesukselle, mitä olivat tehneet. Hän otti heidät mukaansa ja vetäytyi yksinäisyyteen autioon paikkaan lähelle kaupunkia nimeltään Beetsaida.¹¹ Mutta kun ihmiset saivat tietää siitä, he seurasivat häntä. Hän otti heidät vastaan, puhui heille Jumalan valtakunnasta ja paransi ne, jotka parantamista tarvitsivat.

¹² Kun päivä alkoi kallistua iltaan, ne kaksitoista tulivat ja sanoivat hänelle: ”Lähetä ihmiset luotasi, että he menisivät ympärillä oleviin kyliin ja maataloihin hankkimaan yösijan ja ruokatarpeita, sillä täällä me olemme autiolla seudulla.”¹³ Jeesus sanoi heille: ”Antakaa te heille syötävää.” Mutta he vastasivat: ”Meillä ei

ole enempää kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme lähde ostamaan ruokaa kaikelle tälle väelle.” ¹⁴ Väkeä oli noin viisituhatta miestä. Hän sanoi opetuslapsilleen: ”Järjestäkää heidät aterioimaan ryhmiin, noin viisikymmentä kuhunkin.” ¹⁵ He tekivät niin ja järjestivät kaikki aterioimaan. ¹⁶ Sitten Jeesus otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen, siunasi ja mursi ja antoi ne opetuslapsilleen kansalle jaettaviksi. ¹⁷ Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Tähteeksi jääneitä palasia kerättiin kaksitoista korillista.

Pietari tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi

(Mt 16:13–19; Mk 8:27–29)

¹⁸ Kerran, kun Jeesus oli yksinäisyydessä rukoilemassa ja opetuslapset olivat hänen kanssaan, hän kysyi heiltä: ”Kenen ihmiset sanovat minun olevan?” ¹⁹ He vastasivat: ”Jotkut Johannes Kastajan, toiset Elian, toiset taas sanovat, että joku entisajan profeetoista on noussut ylös.” ²⁰ Niin hän sanoi heille: ”Entä te? Kenen te sanotte minun olevan?” Pietari vastasi: ”Sinä olet Jumalan Kristus.”

Jeesus puhuu kuolemastaan

(Mt 16:20–23; Mk 8:30–33)

²¹ Vakavasti varoittaen Jeesus kielsi heitä puhumasta tästä kenellekään ²² ja sanoi: ”Ihmisen Pojan pitää kärsiä

paljon ja joutua vanhinten, ylipappien ja kirjanoppineiden hylkäämäksi. Hänet tapetaan, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös.”

Ristin kantaminen

(Mt 16:24–28; Mk 8:34–38)

²³ Jeesus sanoi kaikille: ”Jos joku tahtoo kulkea minun jäljessäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon joka päivä ristinsä ja seuratkoon minua. ²⁴ Sillä se, joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun vuokseni, pelastaa sen. ²⁵ Mitä ihminen hyötyisi, vaikka hän voittaisi omakseen koko maailman, mutta saattaisi itsensä tuhoon tai turmioon? ²⁶ Joka häpeää minua ja minun sanojani, sitä Ihmisen Poika häpeää, kun hän tulee kirkkaudessaan ja Isän ja pyhien enkelien kirkkaudessa. ²⁷ Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa ennen kuin näkevät Jumalan valtakunnan.”

Kirkastusvuorella

(Mt 17:1–8; Mk 9:2–9)

²⁸ Noin kahdeksan päivän kuluttua siitä, kun Jeesus oli tämän puhunut, hän otti mukaansa Pietarin, Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle rukoilemaan. ²⁹ Jeesuksen rukoillessa hänen kasvojensa ulkonäkö muuttui toisenlaiseksi ja hänen vaatteensa tulivat säteilevän valkoisiksi. ³⁰ Samassa

kaksi miestä oli keskustelemassa hänen kanssaan – he olivat Mooses ja Elia.
³¹ He näkyivät kirkkaudessa ja puhuivat hänen poismenostaan, jonka hän oli toteuttava Jerusalemissa.

³² Mutta Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, olivat vaipuneet raskaaseen uneen. Siitä havahtuessaan he näkivät Jeesuksen kirkkauden ja kaksi miestä, jotka seisoivat hänen luonaan.
³³ Kun nämä olivat lähtemässä Jeesuksen luota, Pietari sanoi: ”Mestari, meidän on hyvä olla täällä. Me teemme kolme majaa, sinulle yhden, Moosekselle yhden ja Elialle yhden.”
 Mutta hän ei tiennyt, mitä sanoi.
³⁴ Pietarin vielä puhuessa tuli pilvi ja peitti heidät varjoonsa. He pelästivät joutuessaan pilven sisään.
³⁵ Pilvestä kuului ääni, joka sanoi: ”Tämä on minun rakas Poikani, se valittu. Kuulkaa häntä!”
³⁶ Kuultuaan äänen he huomasivat, että Jeesus oli yksin. He vaikenivat eivätkä niinä päivinä kertoneet kenellekään mitään siitä, mitä olivat nähneet.

Riivattu poika

(Mt 17:14–18; Mk 9:14–27)

³⁷ Kun he seuraavana päivänä olivat tulossa alas vuorelta, tuli Jeesusta vastaan suuri väkijoukko.
³⁸ Väkijoukon keskeltä huusi muuan mies: ”Opettaja, minä rukoulin sinua: tule katsomaan poikaani, sillä hän on ainoa lapseni.
³⁹ Vähän väliä henki ottaa hänet

valtaansa, ja hän alkaa heti huutaa. Se kouristaa häntä, niin että vaahtoa tulee suusta, ja vain vaivoin se poistuu hänestä, runnellen häntä.”
⁴⁰ Pyysin opetuslapsiasi ajamaan sen ulos, mutta he eivät pystyneet.”
⁴¹ Jeesus vastasi: ”Voi tätä epäuskoista ja kieroutunutta sukupolvea! Kuinka kauan minun on oltava teidän luonanne ja kärsittävä teitä? Tuo poikasi tänne.”
⁴² Vielä pojan tullessakin riivaaja repi ja kouristi häntä kovasti. Mutta Jeesus nuhteli saastaista henkeä, paransi pojan ja antoi hänet takaisin hänen isälleen.
⁴³ Kaikki hämmästyivät Jumalan valtasuuruutta.

Jeesus puhuu jälleen kuolemastaan

(Mt 17:22,23; Mk 9:30–32)

Kun kaikki ihmettelivät sitä, mitä Jeesus teki, hän sanoi opetuslapsilleen:
⁴⁴ ”Painakaa mieleenne nämä sanat: Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin.”
⁴⁵ Mutta he eivät käsittäneet tätä puhetta. Se oli heiltä salattu, niin etteivät he sitä ymmärtäneet, ja he pelkäsivät kysyä häneltä, mitä se puhe tarkoitti.

Kuka on suurin?

(Mt 18:1–5; Mk 9:33–37)

⁴⁶ Opetuslasten keskuudessa heräsi ajatus, kuka heistä mahtoi olla suurin.
⁴⁷ Jeesus tiesi heidän sydämensä ajatuksen. Hän otti lapsen ja asetti hänet viereensä
⁴⁸ ja sanoi heille: ”Joka ottaa luokseen tämän lapsen minun

nimessäni, ottaa luokseen minut, ja joka ottaa luokseen minut, ottaa luokseen hänet, joka on minut lähettänyt. Joka on pienin teistä kaikista, se on suuri.”

Riivaajia ulos ajava mies

(Mk 9:38–40)

⁴⁹ Silloin Johannes rupesi puhumaan ja sanoi: ”Mestari, me näimme erään miehen ajavan ulos riivaajia sinun nimessäsi. Me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meidän mukamme.”

⁵⁰ Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Älkää kieltäkö, sillä joka ei ole teitä vastaan, se on teidän puolellanne.”

JEEBUS MATKALLA KOHTI JERUSALEMIA, 9–19

Samarialaiset torjuvat Jeesuksen

⁵¹ Kun Jeesuksen ylösottamisen aika oli täyttymässä, hän määrätietoisesti suuntasi kulkunsa Jerusalemia kohti.

⁵² Edellään hän lähetti sananviejjä. Nämä lähtivät matkaan ja menivät erääseen samarialaisten kylään valmistelemaan hänen tuloaan.

⁵³ Mutta siellä ei otettu häntä vastaan, koska hän oli menossa Jerusalemiin.

⁵⁴ Kun hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes huomasivat sen, he sanoivat: ”Herra, tahdotko, että käskemme tulen iskeä alas taivaasta ja tuhota heidät, niin kuin Eliakin teki?”

⁵⁵ Mutta hän kääntyi ja nuhteli heitä ja sanoi: ”Ettekö tiedä, millaisen Hengen

omia te olette? ⁵⁶ Ihmisen Poika ei ole tullut ihmisten sieluja hukuttamaan, vaan pelastamaan.” Sitten he lähtivät toiseen kylään.

Seuraa minua!

(Mt 8:19–22)

⁵⁷ Heidän kulkiessaan tiellä joku sanoi Jeesukselle: ”Minä seuraan sinua, minne ikinä menet, Herra.” ⁵⁸ Jeesus sanoi hänelle: ”Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin päänsä kallistaisi.”

⁵⁹ Eräälle toiselle hän sanoi: ”Seuraa minua!” Tämä sanoi: ”Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni.”

⁶⁰ Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Anna kuolleiden haudata kuolleensa! Mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa.”

⁶¹ Vielä eräs toinen sanoi: ”Minä lähden seuraamaan sinua, Herra. Salli minun kuitenkin ensin käydä sanomassa jäähyväiset kotiväelleni.”

⁶² Hänelle Jeesus sanoi: ”Ei kukaan, joka on laskenut kätensä auraan ja jää katsomaan siihen, mikä on takana, ole kelvoinen Jumalan valtakuntaan.”

Jeesus lähettää

seitsemänkymmentäkaksi opetuslasta

10 Sen jälkeen Herra valitsi seitsemänkymmentäkaksi muuta ja lähetti heidät kaksittain edellään jokaiseen kaupunkiin ja kylään, jonne hän itse aikoi mennä. ² Hän sanoi heille: ”Satoa

on paljon mutta työmiehiä vähän. Rukoilkaa siis sadonkorjuun Herra, että hän lähettäisi työmiehiä sadonkorjuuseensa. ³ Menkää! Minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. ⁴ Älkää ottako mukaa rahakukkaroa, älkää laukkuja älkääkään kenkiä. Älkää tervehtikö ketään tiellä. ⁵ Kun astutte sisään johonkin taloon, sanokaa ensiksi: 'Rauha tälle kodille!' ⁶ Jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne jää lepäämään hänen ylleen. Ellei ole, se palaa teille. ⁷ Jääkää siihen taloon ja syökää ja juokaa, mitä heillä on tarjota, sillä työmies on palkkansa ansainnut. Älkää siirtykö talosta taloon.

⁸ Kun tulette johonkin kaupunkiin, jossa teidät otetaan vastaan, syökää, mitä teille tarjotaan, ⁹ parantakaa siellä olevat sairast ja julistakaa: 'Jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle.' ¹⁰ Mutta kun tulette johonkin kaupunkiin, jossa teitä ei oteta vastaan, menkää sen kaduille ja sanokaa: ¹¹ 'Pölynkin, joka teidän kaupungistanne on jalkoihimme tarttunut, me karistamme teille takaisin. Mutta tietäkää, että Jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle!' ¹² Minä sanon teille: Sodomalla on sinä päivänä helpompaa kuin sillä kaupungilla."

Jeesus nuhtelee Galilean kaupunkia (Mt 11:20–24)

¹³ "Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Jos ne voimateot, jotka ovat tapahtuneet teidän keskellänne, olisivat tapahtuneet Tyyrossa tai Siidonissa, ne olisivat jo kauan sitten kääntyneet säkissä ja tuhassa istuen. ¹⁴ Mutta Tyyrolla ja Siidonilla on tuomiopäivänä helpompaa kuin teillä. ¹⁵ Entä sinä, Kapernaum, korotetaanko sinut taivaaseen? Alas tuonelaan sinut syöstään! ¹⁶ Joka kuulee teitä, kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut. Mutta joka hylkää minut, hylkää hänet, joka on minut lähettänyt."

Opetuslapset palaavat

¹⁷ Ne seitsemänkymmentäkaksi palasivat iloiten ja sanoivat: "Herra, riivaajatkin ovat meille alamaisia sinun nimesi tähden." ¹⁸ Jeesus sanoi heille: "Minä näin, kuinka Saatana lankesi alas taivaasta kuin salama. ¹⁹ Katsokaa, minä olen antanut teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä mikään voi teitä vahingoittaa. ²⁰ Älkää kuitenkaan iloitko siitä, että henget ovat teille alamaisia, vaan iloitkaa siitä, että teidän nimenne ovat kirjoitettuina taivaissa."

Jeesus ylistää Isää

(Mt 11:25–27, 13:16,17)

²¹ Sillä hetkellä Jeesus riemuitsi Pyhässä Hengessä ja sanoi: “Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä, että olet salannut nämä viisailta ja älykkäiltä mutta olet ilmoittanut ne lapsenmielisille. Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt.” ²² Kaiken on minun Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan muu kuin Isä tiedä, kuka Poika on. Eikä sitä, kuka Isä on, tiedä kukaan muu kuin Poika ja se, jolle Poika tahtoo hänet ilmoittaa.”

²³ Jeesus kääntyi erikseen opetuslastensa puoleen ja sanoi: “Autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, mitä te näette! ²⁴ Minä sanon teille: monet profeetat ja kuninkaat ovat tahtoneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet.”

Laupias samarialainen

²⁵ Muuan lainoppinut, joka tahtoi panna Jeesuksen koetukselle, nousi ja kysyi: “Opettaja, mitä minun pitää tehdä, että perisin iankaikkisen elämän?” ²⁶ Jeesus sanoi hänelle: “Mitä laissa on kirjoitettuna? Kuinka sen luet?” ²⁷ Hän vastasi: “Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi, kaikella voimallasi ja kaikella ymmärrykselläsi, ja lähimmäistäsi niin

kuin itseäsi.” ²⁸ Jeesus sanoi: “Oikein vastasit. Tee se, niin saat elää.”

²⁹ Mutta mies tahtoi osoittaa olevansa vanhurskas ja kysyi Jeesukselta: “Kuka sitten on minun lähimmäiseni?”

³⁰ Jeesus vastasi: “Muuan mies kulki Jerusalemissa alas Jerikoon ja joutui rosvojen käsiin. He riisuivat hänet ja pieksivät haavoille. Sitten he lähtivät pois ja jättivät hänet virumaan puolikuolleena. ³¹ Sattumalta kulki muuan pappi samaa tietä, mutta nähdessään miehen hän meni tien toista laitaa ohi. ³² Samoin leeviläinen: kun hän tuli paikalle ja näki miehen, hänkin meni tien toista laitaa ohi.

³³ Mutta kun eräs sitä tietä matkustava samarialainen tuli paikalle ja näki miehen, hän liikkui säälistä. ³⁴ Hän meni miehen luo, vuodatti öljyä ja viiniä haavoihin ja sitoi ne. Sitten hän nosti miehen juhtansa selkään, vei hänet majataloon ja hoiti häntä.

³⁵ Seuraavana aamuna hän otti esiin kaksi denaaria, antoi ne majatalon isännälle ja sanoi: ‘Hoida häntä, ja jos sinulle koituu enemmän kuluja, minä maksan ne sinulle palatessani.’ ³⁶ Kuka siis näistä kolmesta sinun mielestäsi oli rosvojen käsiin joutuneen miehen lähimmäinen?” ³⁷ Lainoppinut vastasi: “Se, joka osoitti hänelle laupeutta.” Jeesus sanoi hänelle: “Mene ja tee sinä samoin!”

Martta ja Maria

³⁸ Heidän vaeltaessaan eteenpäin Jeesus tuli erääseen kylään. Muuan nainen, nimeltään Martta, otti hänet vieraakseen kotiinsa. ³⁹ Martalla oli sisar, jonka nimi oli Maria. Tämä asettui istumaan Herran jalkojen juureen ja kuunteli hänen puhettaan. ⁴⁰ Martta taas ahersi palvelleen vieraita monin tavoin. Hän tuli sanomaan: ”Herra, etkö lainkaan välitä siitä, että sisareni on jättänyt minut yksinäni palvelemaan vieraita? Sano hänelle, että hän auttaisi minua.” ⁴¹ Mutta Herra vastasi: ”Martta, Martta, sinä huolehdit ja hätäilet monista asioista, ⁴² mutta vain yksi on tarpeen. Maria on valinnut hyvän osan, eikä sitä oteta häneltä pois.”

Jeesus opettaa rukoilemaan

(Mt 6:9–15, 7:7–11)

11 Jeesus oli eräässä paikassa rukoilemassa. Kun hän oli lopettanut, eräs hänen opetuslapsistaan sanoi: ”Herra, opeta meitä rukoilemaan, niin kuin Johanneskin opetti opetuslapsiaan.” ² Jeesus sanoi heille: ”Kun rukoillette, sanokaa: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi. Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa. ³ Anna meille päivittäin meidän jokapäiväinen leipämme. ⁴ Anna meille meidän

syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi jokaiselle, joka on meille velkaa. Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta.”

⁵ Vielä hän sanoi heille: ”Ajatelkaapa, että teistä joku, jolla on ystävä, menee keskellä yötä hänen luokseen ja sanoo hänelle: ’Ystäväni, lainaa minulle kolme leipää. ⁶ Eräs ystäväni on matkallaan poikennut luokseni, eikä minulla ole mitään, mitä tarjoaisin hänelle.’ ⁷ Toinen vastaa sisältä: ’Älä häiritse minua! Ovi on jo lukossa, ja lapseni ovat kanssani nukkumassa. En voi nousta antamaan sinulle.’ ⁸ Minä sanon teille: vaikka hän ei nousekaan antamaan hänelle sen vuoksi, että hän on tämän ystävä, hän nousee kuitenkin siksi, että toinen hellittämättä pyytää, ja antaa hänelle niin paljon kuin hän tarvitsee.

⁹ Niinpä minä sanon teille: Anokaa, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan. ¹⁰ Sillä jokainen anova saa, etsivä löytää ja kolkuttavalle avataan. ¹¹ Kuka teistä on sellainen isä, joka pojan pyytäessä leipää antaa hänelle kiven? Ja jos hän pyytää kalaa, antaa hänelle kalan sijasta käärmeen, ¹² tai jos hän pyytää munaa, antaa hänelle skorpionin? ¹³ Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, niin kuinka paljon enemmän

taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat.”

Beelsebulin avullako?

(Mt 12:22–30; Mk 3:20–27)

¹⁴ Kerran Jeesus ajoi ulos riivaajan, joka oli mykkä. Kun riivaaja oli lähtenyt, mykkä mies alkoi puhua, ja väkijoukot hämmästyivät. ¹⁵ Muutamat sanoivat: ”Beelsebulin, riivaajien päämiehen, avulla hän ajaa ulos riivaajia!” ¹⁶ Toiset taas kiusaten häntä vaativat häneltä merkkiä taivaasta. ¹⁷ Mutta Jeesus tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: ”Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, autioituu, ja talo kaatuu talon päälle. ¹⁸ Jos siis Saatana riitautuu itsensä kanssa, kuinka hänen valtakuntansa voi pysyä pystyssä? Tehän sanotte minun ajavan ulos riivaajia Beelsebulin avulla. ¹⁹ Jos minä ajan ulos riivaajia Beelsebulin voimalla, kenen voimalla teidän lapsenne sitten ajavat niitä ulos? Sen vuoksi he tulevat olemaan teidän tuomareitanne. ²⁰ Mutta jos minä ajan ulos riivaajia Jumalan sormella, silloinhan Jumalan valtakunta on tullut teidän luoksenne.

²¹ Kun väkevä mies vartioi kartanoaan aseistettuna, hänen omaisuutensa on turvassa. ²² Mutta kun häntä väkevämpi hyökkää hänen kimppuunsa ja voittaa hänet, tuo väkevämpi ottaa häneltä kaikki aseet, joihin hän luotti, ja jakaa häneltä saamansa saaliin. ²³ Joka ei ole minun kanssani, on minua vastaan,

ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.”

Saastaisen hengen paluu

(Mt 12:43–45)

²⁴ ”Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, se kuljeskelee vedettömillä seuduilla etsien lepopaikkaa mutta ei löydä. Silloin se sanoo: ’Minä palaan asuntooni, josta lähdin.’ ²⁵ Kun se tulee, se löytää asunnon lakaistuna ja kauniisti järjestettynä. ²⁶ Silloin se menee ja ottaa mukaan seitsemän muuta henkeä, jotka ovat pahempia kuin se itse. Sisään päästyään ne jäävät sinne asumaan. Niin sen ihmisen tila on lopussa pahempi kuin alussa.”

Ketkä ovat autuaita?

²⁷ Jeesuksen näin puhuessa korotti eräs nainen kansanjoukosta äänensä ja sanoi hänelle: ”Autuas se kohtu, joka on sinua kantanut, ja autuaat ne rinnat, joita sinä olet imenyt!” ²⁸ Mutta Jeesus sanoi: ”Pikemminkin ne ovat autuaita, jotka kuulevat Jumalan sanan ja noudattavat sitä.”

Joonan merkki

(Mt 12:38–42; Mk 8:12)

²⁹ Kun kansaa tuli yhä enemmän koolle, Jeesus rupesi puhumaan: ”Tämä sukupolvi on paha sukupolvi. Se tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin profeetta Joonan merkki. ³⁰ Niin kuin

Joona tuli merkiksi niiniveläisille, niin Ihmisen Poikakin tulee olemaan merkinä tälle sukupolvelle. ³¹ Etelän kuningatar herää tuomiolle yhdessä tämän sukupolven miesten kanssa ja tulee heille tuomioksi, koska hän tuli maan ääristä saakka kuulemaan Salomon viisautta. Mutta tässä on enemmän kuin Salomo! ³² Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi, koska he kääntyivät Joonan saarnan vaikutuksesta. Mutta tässä on enemmän kuin Joona!”

Silmä on ruumiin lamppu

(Mt 5:15, 6:22,23)

³³ “Ei kukaan sytytä lampun ja pane sitä piiloon eikä vakan alle vaan lampunjalkaan, jotta sisään tulevat näkisivät valon. ³⁴ Sinun silmäsi on ruumiin lamppu. Kun siis silmäsi on terve, myös koko ruumiisi on valaistu, mutta kun silmäsi on viallinen, on ruumiisikin pimeä. ³⁵ Pidä siis varasi, ettei valo, joka sinussa on, ole pimeyttä. ³⁶ Niinpä jos koko ruumiisi on valaistu eikä miltään osin pimeä, se on kokonaan valoisa, aivan kuin lamppu valaisisi sinua kirkkaalla loisteellaan.”

Voi teitä, te tekopyhät!

(Mt 23:1–36; Mk 12:38–40; Lk 20:45–47)

³⁷ Jeesuksen vielä puhuessa muuan fariseus pyysi häntä luokseen

aterioimaan. Hän meni sisälle ja asettui aterialle. ³⁸ Fariseus ihmetteli nähdessään, ettei Jeesus peseytynyt ennen aterialla. ³⁹ Silloin Herra sanoi hänelle: “Te fariseukset kyllä puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolelta, mutta te itse olette sisältä täynnä riistoa ja pahuutta. ⁴⁰ Te mielettömät! Eikö hän, joka on tehnyt ulkopuolen, ole tehnyt sisäpuolenkin? ⁴¹ Antakaa siis almuksi se, mikä on sisällä. Silloin kaikki on teille puhdasta. ⁴² Voi teitä, te fariseukset! Te annatte kymmenykset mintuista, ruudanlehdistä ja kaikenlaisista vihanneksista mutta laiminlyötte oikeuden ja Jumalan rakkauden. Näitä teidän pitäisi noudattaa eikä noita muitakaan laiminlyödä. ⁴³ Voi teitä, te fariseukset! Te rakastatte etumaista istuinta synagogissa ja tervehdyksiä toreilla. ⁴⁴ Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te tekopyhät! Te olette kuin merkitsemättömät haudat, joiden päällä ihmiset tietämättään kävelevät.”

⁴⁵ Silloin eräs lainoppineista vastasi hänelle: “Opettaja, noin puhuessasi sinä häpäiset myös meitä.” ⁴⁶ Jeesus sanoi: “Voi teitäkin, te lainoppineet! Te kasaatte ihmisten päälle taakkoja, joita on vaikea kantaa, mutta itse te ette koske niihin sormellannekaan. ⁴⁷ Voi teitä! Te rakennatte hautamuistomerkkejä profeetoille, jotka teidän isänne

tappoivat. ⁴⁸Siten te todistatte ja hyväksytte isienne teot: he tappoivat profeetat, te rakennatte muistomerkit. ⁴⁹Siksi Jumalan Viisaus onkin sanonut: 'Minä lähetän heille profeettoja ja apostoleja. Muutamia heistä he tappavat ja toisia vainoavat', ⁵⁰jotta tältä sukupolvelta vaadittaisiin kaikkien profeettojen veri, joka on vuodatettu maailman perustamisesta asti, ⁵¹Aabelin verestä aina Sakarjan vereen asti, hänen, joka surmattiin alttarin ja pyhäkön välillä. Niin, minä sanon teille: se vaaditaan tältä sukupolvelta. ⁵²Voi teitä, te lainopettajat! Te olette ottaneet tiedon avaimen. Itse te ette ole menneet sisälle, ja sisälle meneviä te olette estäneet."

⁵³Jeesuksen lähtiessä sieltä kirjanoppineet ja fariseukset alkoivat ahdistaa häntä kiivaasti ja urkkia häneltä monenlaisia asioita ⁵⁴väijyen häntä ja koettaen saada hänet sanoistaan ansaan, jotta voisivat syyttää häntä.

Varokaa tekopyhyttä

12 Kun väkeä oli sillä välin kokoontunut tuhatmäärin, niin että ihmiset tallasivat toisiaan, Jeesus rupesi puhumaan ensin opetuslapsilleen: "Varokaa fariseusten hapatusta, nimittäin tekopyhyyttä. ²Ei ole mitään peitettyä, mikä ei paljastu, eikä mitään kätkeytyä, mikä ei tule tunnetuksi. ³Sen tähden, mitä

te pimeässä sanotte, se kuullaan päivänvalossa, ja mitä te kammioissa korvaan kuiskaatte, se julistetaan katoilta."

Ketä tulee pelätä

(Mt 10:28–31)

⁴"Mutta teille, ystävilleni, minä sanon: älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät sen jälkeen voi tehdä mitään enempää. ⁵Minä osoitan teille, ketä teidän tulee pelätä: pelätkää häntä, jolla on valta tappaa ja sen jälkeen syöstä helvettiin. Niin, minä sanon teille: häntä pelätkää. ⁶Eikö viittä varpusta myydä kahdella kuparilantilla? Silti Jumala ei ole unohtanut yhtäkään niistä. ⁷Jopa kaikki teidän pääanne hiuksetkin on laskettu. Älkää siis pelätkö, te olette arvokkaampia kuin paljot varpuset."

Jeesuksen tunnustaminen

(Mt 10:32,33, 12:32, 10:19,20)

⁸"Minä sanon teille: Jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, myös Ihmisen Poika tunnustaa Jumalan enkelien edessä. ⁹Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, se tullaan kieltämään Jumalan enkelien edessä. ¹⁰Jokaiselle, joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, annetaan anteeksi, mutta sille, joka pilkkaa Pyhää Henkeä, ei anteeksi anneta. ¹¹Kun teitä viedään synagogiin ja hallitusmiesten ja vallanpitäjien eteen, älkää olko

huolissanne siitä, miten tai millä puolustautuisitte tai mitä sanoisitte.

¹² Pyhä Henki opettaa teille sillä hetkellä, mitä teidän on sanottava.”

Maallinen rikkaus on katoavaa

¹³ Joku kansanjoukosta sanoi Jeesukselle: ”Opettaja, sano veljelleni, että hän jakaisi kanssani perinnön.”

¹⁴ Mutta Jeesus vastasi hänelle: ”Ihminen! Kuka on asettanut minut teille tuomariksi tai jakomieheksi?”

¹⁵ Sitten hän sanoi heille: ”Varokaa ja karttakaa kaikenlaista ahneutta, sillä ihmisen elämä ei riipu hänen omaisuudestaan, vaikka sitä olisi ylen määrin.”

¹⁶ Hän kertoi heille vertauksen: ”Rikkaan miehen maa tuotti hyvin.

¹⁷ Hän mietti mielessään: ’Mitä minä teen, kun minulla ei ole paikkaa, mihin kokoaisin satoni?’ ¹⁸ Sitten hän sanoi: ’Minäpä teen näin: puran aittani, rakennan suuremmat ja kokoan niihin kaiken viljani ja omaisuuteni. ¹⁹ Sitten sanon itselleni: Sieluni, nyt sinulla on tallessa paljon omaisuutta moneksi vuodeksi. Rentoudu, syö, juo ja iloitse!’

²⁰ Mutta Jumala sanoi hänelle: ’Sinä mieletön! Tänä yönä sinun sielusi vaaditaan sinulta pois. Kenelle sitten joutuu se, minkä sinä olet hankkinut?’

²¹ Näin käy sen, joka kerää aarteita itselleen mutta jolla ei ole rikkautta Jumalan luona.”

Jumalan huolenpito

(Mt 6:25–34,19–21)

²² Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Sen tähden minä sanon teille: älkää olko huolissanne hengestänne, siitä mitä söisitte, älkääkä ruumiistanne, siitä mitä päällenne pukisitte. ²³ Henki on enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet.

²⁴ Katselkaa korppeja: eivät ne kylvä eivätkä leikkaa, ei niillä ole varastoa eikä aittaa, ja silti Jumala ruokkii ne. Kuinka paljon arvokkaampia te olettekaan kuin linnut! ²⁵ Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa? ²⁶ Jos siis ette pysty näinkään vähäiseen asiaan, mitä te muusta murehditte?

²⁷ Katselkaa kukkia, kuinka ne kasvavat. Eivät ne tee työtä eivätkä kehrrää. Kuitenkin minä sanon teille: ei edes Salomo kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä. ²⁸ Jos siis Jumala näin pukee ruohon, joka on tänään kedolla ja huomenna menossa uuniin, niin kuinka paljon enemmän hän pukee teidät, te vähäuskoiset!

²⁹ Älkää te etsikö, mitä söisitte tai joisitte, älkääkä korkeita tavoitelko.

³⁰ Näitä kaikkia maailman kansat tavoittelevat. Teidän Isänne kyllä tietää, että te näitä tarvitsette. ³¹ Etsikää enemmän hänen valtakuntaansa, niin myös kaikki nämä annetaan teille lisäksi.

³² Älä pelkää, sinä pieni lauma, sillä

teidän Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan.

³³ Myykää, mitä teillä on, ja antakaa almuja. Tehkää itsellenne kulumattomat kukkarot, ehtymätön aarre taivasiin, minne varas ei ulotu ja missä koi ei turmele. ³⁴ Missä on teidän aarteenne, siellä on myös sydämenne.”

Herraansa odottavat palvelijat

(Mt 24:45–51)

³⁵ “Olkoot kupeenne vyötettyinä ja lamppunne palamassa. ³⁶ Olkaa niiden ihmisten kaltaisia, jotka odottavat herraansa, milloin hän palaa häistä, jotta he heti avaisivat hänelle oven, kun hän tulee ja kolkuttaa. ³⁷ Autuaita ovat ne palvelijat, jotka heidän herransa tullessaan tapaa valvomasta! Totisesti minä sanon teille: hän vyöttäytyy, asettaa heidät aterioimaan ja menee palvelemaan heitä. ³⁸ Autuaita ovat ne palvelijat, jotka hän tapaa näin valvomasta, tulipa hän sitten toisella tai kolmannella yövartiolla. ³⁹ Te ymmärrätte sen, että jos talon isäntä tietäisi, millä hetkellä varas tulee, hän valvoisi eikä sallisi talonsa murtauduttavan. ⁴⁰ Olkaa siis tekin valmiit, sillä Ihmisen Poika tulee hetkellä, jota ette aavista.”

⁴¹ Niin Pietari kysyi häneltä: “Herra, koskeeko tämä vertaus meitä vai kaikkia ihmisiä?” ⁴² Herra vastasi: “Kuka siis on uskollinen ja viisas taloudenhoitaja, jonka hänen herransa asettaa pitämään

huolta palvelusväestään ja antamaan jokaiselle määräosan viljaa ajallaan?

⁴³ Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan tapaa näin tekemästä! ⁴⁴ Totisesti minä sanon teille: hänen herransa asettaa hänet koko omaisuutensa hoitajaksi. ⁴⁵ Mutta jos palvelija ajattelee sydämessään: ‘Herrani tulo viivästyy’ ja alkaa lyödä palvelijoita ja palvelustyttyjä sekä syödä, juoda ja juopotella, ⁴⁶ niin tuon palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei osaa odottaa, ja hetkellä, jota hän ei tiedä, hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman kohtalon kuin uskottomille. ⁴⁷ Tuota palvelijaa, joka tiesi herransa tahdon mutta ei valmistautunut eikä toiminut hänen tahtonsa mukaan, piestään monilla lyönneillä. ⁴⁸ Sitä taas, joka tekee tietämättään sellaista, mistä ansaitsee lyönnejä, piestään vähemmän. Jokaiselta, jolle on paljon annettu, siltä paljon kysytään, ja jolle on paljon uskottu, siltä vielä enemmän vaaditaan.”

Ei rauhaa vaan riitaa

(Mt 10:34–36)

⁴⁹ “Tulta minä olen tullut heittämään maan päälle, ja kuinka tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt! ⁵⁰ Mutta minut on kasteella kastettava, ja kuinka ahdistettu olenkaan, ennen kuin se on täytetty! ⁵¹ Luuletteko, että olen tullut tuomaan maan päälle rauhaa?

En suinkaan, sanon minä teille, vaan riitaa! ⁵² Sillä tästedes samassa talossa viisi riitautuu keskenään: kolme kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan, ⁵³ isä poikaansa vastaan ja poika isäänsä vastaan, äiti tyttärtään vastaan ja tytär äitiään vastaan, anoppi miniäänsä vastaan ja miniä anoppiaan vastaan.”

Ajan arvioiminen

(Mt 16:2,3)

⁵⁴ Sitten Jeesus sanoi kansalle: “Kun näette pilven nousevan lännestä, te sanotte heti: ‘Tulee sade’, ja niin tuleeekin. ⁵⁵ Etelätuulen puhaltaessa te sanotte: ‘Tulee helle’, ja niin tuleeekin. ⁵⁶ Te tekopyhät! Maan ja taivaan ilmiöitä te kyllä osaatte arvioida, kuinka sitten ette osaa arvioida tätä aikaa?”

Sovi riitapuolesi kanssa

(Mt 5:25,26)

⁵⁷ “Miksi ette jo itse osaa päätellä, mikä on oikein? ⁵⁸ Kun menet riitapuolesi kanssa oikeuteen, tee matkalla voitavasi päästäksesi sovintoon hänen kanssaan, ettei hän raahaisi sinua tuomarin eteen ja tuomari luovuttaisi sinua oikeudenpalvelijalle ja ettei oikeudenpalvelija heittäisi sinua vankilaan. ⁵⁹ Minä sanon sinulle: sieltä sinä et pääse, ennen kuin maksat viimeisenkin kolikon.”

Luulot syyllisyydestä

13 Samaan aikaan muutamat paikalla olevista kertoivat Jeesukselle niistä galilealaisista, joiden veren Pilatus oli sekoittanut heidän teurasuhreihinsa. ² Jeesus vastasi heille: “Luuletteko, että nämä galilealaiset olivat syntisempiä kuin kaikki muut galilealaiset, koska he saivat tällaista kärsiä? ³ Minä sanon teille: eivät suinkaan! Mutta ellette käänny, samoin te kaikki tuhoudutte. ⁴ Entä ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun torni kaatui Siloassa heidän päälleen? Luuletteko, että he olivat syyllisempiä kuin kaikki muut ihmiset, jotka asuvat Jerusalemissa? ⁵ Minä sanon teille: eivät suinkaan! Mutta ellette käänny, samoin te kaikki tuhoudutte.”

Vertaus hedelmättömästä viikunapuusta

⁶ Jeesus kertoi tämän vertauksen: “Eräällä miehellä oli viinitarhassaan istutettuna viikunapuu. Hän meni etsimään siitä hedelmiä mutta ei löytänyt. ⁷ Niin hän sanoi viinitarhan hoitajalle: ‘Jo kolmena vuotena olen käynyt etsimässä hedelmiä tästä viikunapuusta mutta en ole löytänyt. Hakkaa se pois! Mitä varten se vielä köyhdyttää maata?’ ⁸ Mutta tämä vastasi hänelle: ‘Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi. Sillä välin minä kuokin ja lannoitan maan sen

ympäriltä. ⁹ Ehkäpä se ensi vuonna tekee hedelmää, mutta jos ei, niin käske sitten hakata se pois.”

Jeesus parantaa koukistuneen naisen sapattina

¹⁰ Jeesus oli opettamassa eräässä synagogassa sapattina. ¹¹ Siellä oli nainen, jossa oli ollut heikkouden henki kahdeksantoista vuotta. Hän oli koukistunut eikä lainkaan kyennyt oikaisemaan itseään. ¹² Nähdessään hänet Jeesus kutsui hänet luokseen ja sanoi: ”Nainen, olet päässyt heikkoudestasi.” ¹³ Hän pani kätensä naisen päälle, ja heti tämä oikaisi itsensä ja ylisti Jumalaa.

¹⁴ Mutta synagogan esimies närkästyi siitä, että Jeesus paransi sapattina. Hän rupesi puhumaan ja sanoi väkijoukolle: ”On kuusi päivää, joina tulee tehdä työtä. Tulkaa silloin parannettaviksi älkääkään sapatinpäivänä.” ¹⁵ Niin Herra vastasi hänelle: ”Te tekopyhät! Eikö jokainen teistä päästä sapattina härkäänsä tai aasiaan seimen äärestä ja vie sitä juomaan?” ¹⁶ Mutta tätä Abrahamin tyttärtä, jota Saatana on pitänyt sidottuna jo kahdeksantoista vuotta, eikö häntä olisi pitänyt päästää vapaaksi tästä siteestä sapatinpäivänä?” ¹⁷ Kun hän sanoi näin, kaikki hänen vastustajansa häpesivät, mutta kansa iloitsi kaikista niistä ihmeellisistä teoista, joita hän teki.

Sinapinsiemen ja hapate

(Mt 13:31–33; Mk 4:30–32)

¹⁸ Niin Jeesus sanoi: ”Minkä kaltainen on Jumalan valtakunta, ja mihin minä sitä vertaisin?” ¹⁹ Se on kuin sinapinsiemen, jonka mies otti ja kylvi puutarhaansa. Se kasvoi, siitä tuli suuri puu, ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille.”

²⁰ Vielä hän sanoi: ”Mihin vertaisin Jumalan valtakuntaa?” ²¹ Se on kuin hapate, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja. Lopulta koko taikina happani.”

Ahdas ovi

(Mt 7:13,14,21–23)

²² Jeesus vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään opettaen ja tehden matkaa kohti Jerusalemiä. ²³ Joku kysyi häneltä: ”Herra, onko niitä vähän, jotka pelastuvat?” Hän sanoi heille: ²⁴ ”Kilvoitelkaa päästäksenne sisälle ahtaasta ovesta, sillä monet, minä sanon teille, yrittävät päästä sisälle mutta eivät voi.

²⁵ Sen jakeen kun talon isäntä on noussut ja sulkenut oven, te alatte seistä ulkopuolella ja kolkuttaa ovea sanoen: ’Herra, Herra, avaa meille!’ Mutta hän vastaa teille: ’En tunne teitä enkä tiedä, mistä olette.’ ²⁶ Silloin te rupeatte sanomaan: ’Mehän söimme ja joimme sinun seurassasi, ja sinä opetit meidän kaduillamme.’ ²⁷ Hän vastaa sanoen teille: ’En tunne teitä, mistä

olette. Menkää pois minun luotani, kaikki te vääräydyntekijät.’ ²⁸ Siellä on itku ja hammasten kiristys, kun näette Abrahamin, lisakin ja Jaakobin ja kaikki profeetat Jumalan valtakunnassa mutta huomaatte, että teidät itsenne on heitetty ulos. ²⁹ Tulijoita saapuu idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä, ja he aterioivat Jumalan valtakunnassa. ³⁰ On viimeisiä, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja ensimmäisiä, jotka tulevat viimeisiksi.”

Jerusalem, Jerusalem!

(Mt 23:37–39)

³¹ Samalla hetkellä tuli muutamia fariseuksia sanomaan Jeesukselle: “Lähde pois täältä, sillä Herodes tahtoo tappaa sinut.” ³² Hän sanoi heille: “Menkää ja sanokaa sille ketulle: ‘Tänään ja huomenna minä ajan ulos riivaajia ja parannan sairaita, ja kolmantena päivänä pääsen määränpäähäni.’” ³³ Kuitenkin minun pitää vaeltaa tänään, huomenna ja ylihuomennakin, sillä ei sovi, että profeetta saa surmansa muualla kuin Jerusalemissa.

³⁴ Jerusalem, Jerusalem! Sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka on luoksesi lähetetty! Kuinka usein olenkaan halunnut koota yhteen sinun lapsesi, niin kuin kanaemo kokoaa poikasensa siipiensä suojaan. Mutta te ette ole tahtoneet. ³⁵ Kuulkaa siis, teidän huoneenne jätetään teille hylättynä. Mutta totisesti minä sanon

teille: te ette näe minua, ennen kuin tulee se aika, jolloin sanotte: ‘Kiitetty olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!’”

Jeesus parantaa sairaamiehen sapattina

14 Kun Jeesus meni sapattina aterialle erään fariseusten johtomiehen taloon, häntä pidettiin silmällä. ² Siellä oli hänen edessään mies, joka sairasti vesipöhöä. ³ Jeesus esitti lainoppineille ja fariseuksille kysymyksen: “Onko sapattina lupa parantaa vai ei?” ⁴ He olivat vaiti. Silloin Jeesus tarttui mieheen, paransi hänet ja päästi menemään. ⁵ Sitten hän sanoi heille: “Kuka teistä ei heti vetäisi kaivoon pudonnutta poikaansa tai härkäänsä ylös, vaikka olisikin sapatinpäivä?” ⁶ Tätä vastaan he eivät kenneet väittämään.

Itsensä ylentäminen ja alentaminen

⁷ Kun Jeesus huomasi, kuinka kutsutut valitsivat parhaita paikkoja, hän kertoi heille vertauksen: ⁸ “Kun joku on kutsunut sinut häihin, älä asetu aterioimaan kunniapaikalle. Hän on ehkä kutsunut jonkun, joka on sinua arvokkaampi, ⁹ ja niin se, joka on kutsunut teidät molemmat, tulee ja sanoo sinulle: ‘Anna paikkasi hänelle.’ Silloin joudut häveten siirtymään viimeiselle sijalle. ¹⁰ Vaan kun sinut on kutsuttu, mene ja asetu viimeiselle sijalle, jotta se, joka on sinut kutsunut,

tullessaan sanoisi sinulle: ‘Ystäväni, siirry lähemmäksi.’ Silloin saat kunnian kaikkien pöytävieraiden edessä, ¹¹ sillä jokainen, joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.”

Suuret illalliset

(Mt 22:1–10)

¹² Jeesus sanoi myös sille, joka oli hänet kutsunut: “Kun järjestät päivälliset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi, älä veljiäsi, älä sukulaisiasi äläkä rikkaita naapureita, jotteivät he vuorostaan kutsuisi sinua ja siten saisit siitä korvauksen. ¹³ Kun sinä järjestät pidot, kutsu köyhiä, raajarikkoja, rampoja ja sokeita. ¹⁴ Silloin sinä olet autuas, koska heillä ei ole mitään millä korvata sinulle. Sinulle maksetaan korvaus vanhurskaiden ylönousemuksessa.”

¹⁵ Tämän kuullessaan eräs pöytävieraista sanoi Jeesukselle: “Autuas se, joka saa olla aterialla Jumalan valtakunnassa.” ¹⁶ Jeesus sanoi hänelle: “Eräs mies järjesti suuret illalliset ja kutsui paljon vieraita. ¹⁷ Illallisajan tullessa hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: ‘Tulkaa, sillä kaikki on jo valmiina.’ ¹⁸ Mutta he rupesivat estelemään yksi toisensa jälkeen. Ensimmäinen sanoi hänelle: ‘Ostin pellon, ja minun täytyy mennä katsomaan sitä. Pyydän sinua, pidä minua esteellisenä.’ ¹⁹ Toinen

sanoi: ‘Ostin viisi härkäparia ja olen menossa kokeilemaan niitä. Pyydän sinua, pidä minua esteellisenä.’ ²⁰ Vielä eräs sanoi: ‘Otin juuri vaimon enkä sen vuoksi voi tulla.’

²¹ Palattuaan palvelija ilmoitti tämän kaiken herralleen. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalleen: ‘Mene kiireesti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo tänne köyhät, raajarikot, sokeat ja rammatt.’ ²² Palvelija sanoi: ‘Herra, se mitä käskit, on tehty, ja vielä on tilaa.’ ²³ Silloin herra sanoi palvelijalle: ‘Mene teille ja syrjäkujille ja vaadi ihmisiä tulemaan sisälle, jotta taloni täyttyisi. ²⁴ Minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka oli kutsuttu, pääse maistamaan minun illallistani!’”

Opetuslapsuuden hinta

(Mt 10:37,38)

²⁵ Jeesuksen mukana kulki suuri joukko ihmisiä. Hän kääntyi ja sanoi heille: ²⁶ “Jos joku tulee minun luokseni eikä vihaa isäänsä ja äitiään, vaimoaan ja lapsiaan, veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa elämänsäkin, hän ei voi olla minun opetuslapseni. ²⁷ Ja joka ei kanna ristiään ja seuraa minua, ei voi olla minun opetuslapseni.

²⁸ Jos joku teistä aikoo rakentaa tornin, eikö hän ensin istuudu laskemaan kustannuksia nähdäkseen, onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi? ²⁹ Sillä jos hän laskee perustuksen mutta ei kykene saamaan

rakennusta valmiiksi, niin kaikki, jotka sen näkevät, alkavat pilkata häntä.³⁰ He sanovat: ‘Tuo mies ryhtyi rakentamaan mutta ei kyennyt saamaan valmiiksi.’

³¹Tai jos kuningas lähtee taisteluun toista kuningasta vastaan, eikö hän ensin istuudu harkitsemaan, pystyykö hän kymmenellä tuhannella miehellä kohtaamaan sen, joka tulee häntä vastaan kahdellakymmenellä tuhannella?³² Ellei hän siihen pysty, hän lähettää lähetystön kysymään rauhanetoja toisen ollessa vielä kaukana.³³ Niinpä yksikään teistä ei voi olla minun opetuslapseni, ellei hän luovu kaikesta, mitä hänellä on.”

Mauton suola

(Mt 5:13; Mk 9:50)

³⁴“Suola on hyvä. Mutta jos suolakin käy mauttomaksi, millä se maustetaan?³⁵ Se ei kelpaa maahan eikä lantatunkioon. Se heitetään pois. Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!”

Vertaus kadonneesta lampaasta

(Mt 18:12–14)

15 Publikaanit ja syntiset tulivat kaikki Jeesuksen luo kuuntelemaan häntä.² Mutta fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat: “Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan.”

³Silloin Jeesus kertoi heille tämän vertauksen: ⁴“Jos jollakin teistä

on sata lammasta ja hän kadottaa niistä yhden, eikö hän jätä niitä yhdeksää kymmentä yhdeksää erämaahan ja lähde etsimään kadonnutta, kunnes löytää sen.⁵ Kun hän löytää lampaan, hän nostaa sen iloiten harteilleen,⁶ ja kotiin tultuaan hän kutsuu ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: ‘Iloitkaa kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut.’⁷ Minä sanon teille: samoin on taivaassa suurempi ilo yhdestä syntisestä, joka tulee kääntymykseen, kuin yhdeksästä kymmenestä yhdeksästä hurskaasta, jotka eivät tarvitse kääntymystä.”

Vertaus kadonneesta hopearahasta

⁸“Tai jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa niistä yhden, eikö hän sytytä lappua, lakaise taloa ja etsi huolellisesti, kunnes löytää sen?⁹ Löydettyään sen hän kutsuu koolle ystävättärensä ja naapuritalojen naiset ja sanoo: ‘Iloitkaa kanssani, sillä minä löysin rahan, jonka olin kadottanut.’¹⁰ Minä sanon teille: samoin on Jumalan enkeleillä ilo yhdestä syntisestä, joka tulee kääntymykseen.”

Vertaus tuhlaajapojasta, vanhemmasta veljestä ja isästä

¹¹Vielä Jeesus sanoi: “Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.¹² Nuorempi heistä sanoi isälleen: ‘Isä, anna minulle se osa

varallisuudesta, joka kuuluu minulle.’ Niin isä jakoi omaisuuden poikien kesken. ¹³ Ei mennyt montakaan päivää, kun nuorempi pojista kokosi kaiken omansa ja matkusti kaukaiseen maahan. Siellä hän hävitti koko varallisuutensa eläen irstaasti. ¹⁴ Kun hän oli tuhlannut kaiken, tuli siihen maahan ankara nälänhätä, ja hän alkoi kärsiä puutetta. ¹⁵ Niin hän lyöttäytyi erään sen maan kansalaisen seuraan, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen paimentamaan sikoja. ¹⁶ Hän olisi halunnut täyttää vatsansa palkohedelmillä, joita siat söivät, saadakseen ravintoa, mutta niitäkään ei kukaan hänelle antanut.

¹⁷ Silloin hän meni itseensä ja sanoi: ‘Kuinka monella minun isäni palkkalaisella on yllin kyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!’ ¹⁸ Minä nousen ja menen isäni luo ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi. ¹⁹ En ole enää sen arvoinen, että minua kutsutaan pojaksesi. Tee minut yhdeksi palkkalaisistasi.’ ²⁰ Niin hän nousi ja lähti isänsä luo.

Kun hän vielä oli kaukana, hänen isänsä näki hänet ja liikuttui säälistä. Isä juoksi häntä vastaan, sulki hänet syliinsä ja suuteli häntä hellästi. ²¹ Poika sanoi hänelle: ‘Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi. En ole enää sen arvoinen, että minua kutsutaan pojaksesi.’

²² Mutta isä sanoi palvelijoilleen: ‘Tuokaa nopeasti ne parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, pankaa sormus hänen sormeensa ja kengät hänen jalkaansa.’ ²³ Tuokaa se syöttövasikka ja teurastakaa se. Nyt syödään ja iloitaan! ²⁴ Sillä tämä minun poikani oli kuollut mutta heräsi eloon! Hän oli kadonnut, mutta nyt hän on löytynyt!’ Ja he aloittivat ilojuhlat.

²⁵ Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla. Kun poika oli palaamassa ja lähestyi taloa, hän kuuli laulun, soiton ja karkelon. ²⁶ Hän kutsui luokseen yhden palvelijoista ja tiedusteli, mitä mahtoi olla tekeillä. ²⁷ Palvelija vastasi: ‘Sinun veljesi on palannut, ja isäsi antoi teurastaa sen syöttövasikan, kun sai hänet terveenä takaisin.’ ²⁸ Silloin vanhempi veli suuttui eikä tahtonut mennä sisälle, mutta hänen isänsä tuli ulos ja puhui hänelle lempeästi. ²⁹ Poika vastasi isälleen: ‘Kuinka monta vuotta minä olenkaan palvellut sinua enkä ole koskaan laiminlyönyt käskyäsi. Kuitenkaan et ole antanut minulle edes kiliä, että olisin voinut juhlia ystäväieni kanssa.’ ³⁰ Mutta kun tuo sinun poikasi tuli, tuo, joka on pannut omaisuutesi menemään porttojen kanssa, hänelle sinä annoit teurastaa syöttövasikan!’ ³¹ Isä vastasi: ‘Poikani, sinä olet aina minun kanssani, ja kaikki, mikä on minun, on sinun.’ ³² Mutta pitihän nyt iloita ja riemuita, koska tämä sinun veljesi, joka oli kuollut, virkosi eloon.

Hän oli kadonnut, mutta nyt hän on löytynyt!”

Epärehellinen taloudenhoitaja

16 Jeesus puhui myös opetuslapsilleen: “Oli rikas mies, jolla oli taloudenhoitaja. Hänelle kanneltiin, että taloudenhoitaja hävitti hänen omaisuuttaan. ² Niin hän kutsui tämän luokseen ja sanoi hänelle: ‘Mitä minä kuulenkaan sinusta! Tee tili taloudenhoidostasi! Enää et saa hoitaa talouttani.’ ³ Silloin taloudenhoitaja sanoi itseksensä: ‘Mitä minä teen, kun isäntäni ottaa minulta pois taloudenhoidon? Kaivaa en jaksa, kerjäämistä häpeän. ⁴ Minäpä tiedän, mitä teen, että muut ottaisivat minut taloihinsa, kun minut pannaan pois taloudenhoitajan tehtävästä.’ ⁵ Hän kutsui luokseen jokaisen, joka oli velkaa hänen isännälleen. Ensimmäiseltä hän kysyi: ‘Paljonko sinä olet velkaa isännälleni?’ ⁶ Tämä vastasi: ‘Sata astiaa öljyä.’ Niin taloudenhoitaja sanoi hänelle: ‘Tässä on velkakirjasi. Istu ja kirjoita äkkiä viisikymmentä.’ ⁷ Sitten hän kysyi toiselta: ‘Entä sinä, paljonko sinä olet velkaa?’ Tämä vastasi: ‘Sata tynnyriä vehnää.’ Taloudenhoitaja sanoi hänelle: ‘Tässä on velkakirjasi, kirjoita kahdeksankymmentä.’ ⁸ Ja isäntä kehui epärehellistä taloudenhoitajaa siitä, että tämä oli toiminut ovelasti. Tämän maailman lapset ovat näet omaa

sukukuntaansa kohtaan ovelampia kuin valon lapset.

⁹ Minä sanon teille: hankkikaa itsellenne ystäviä väärällä mammonalla, jotta he, kun se loppuu, ottaisivat teidät iäisiin majoihin.

¹⁰ Joka on vähimmässä uskollinen, se on uskollinen paljossakin, ja joka on vähimmässä epärehellinen, se on epärehellinen myös paljossa. ¹¹ Jos siis ette ole uskollisia, kun on kyse väärästä mammonasta, kuka uskoo teille oikeaa? ¹² Ja jos ette ole uskollisia hoitaessanne toisen omaisuutta, kuka antaa teille sitä, mikä on teidän omaanne?

¹³ Ei yksikään palvelija voi palvella kahta herraa. Hän joko vihaa toista ja rakastaa toista tai on uskollinen toiselle ja halveksii toista. Ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa.”

Laki ja Jumalan valtakunta

(Mt 11:12,13)

¹⁴ Tämän kaiken kuulivat myös fariseukset, jotka olivat rahanahneita, ja he ivailivat Jeesusta. ¹⁵ Hän sanoi heille: “Juuri te tekeydytte vanhurskaiksi ihmisten edessä, mutta Jumala tuntee teidän sydämenne. Se, mikä ihmisten mielestä on korkea-arvoista, on Jumalan edessä iljetys.

¹⁶ Laki ja profeetat olivat Johannekseen asti. Siitä lähtien julistetaan hyvää sanomaa Jumalan valtakunnasta, ja jokaista vaaditaan tulemaan sinne. ¹⁷ Mutta ennemmin

taivas ja maa katoavat kuin häviää yksikään lain piirto.

¹⁸Jokainen, joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, tekee aviorikoksen, ja joka nai miehensä hylkäämän, tekee aviorikoksen.”

Rikas mies ja Lasarus

¹⁹”Oli rikas mies, joka pukeutui purppuraan ja hienoon pellavaan ja vietti iloista elämää loisteliaasti päivästä toiseen. ²⁰Mutta hänen porttinsa pieleen oli jätetty virumaan muuan köyhä mies, nimeltään Lasarus, täynnä paiseita. ²¹Hän halusi ravita itseään niillä muruilla, jotka putosivat rikkaan pöydältä, ja koiratkin kävivät nuolemassa hänen paiseitaan.

²²Sitten köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Abrahamin helmaan. Rikaskin kuoli, ja hänet haudattiin. ²³Kun hän tuonelassa tuskissaan kohotti katseensa, hän näki kaukana Abrahamin ja Lasarusen hänen helmassaan. ²⁴Hän huusi: ’Isä Abraham! Armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormenpäätäni veteen ja vilvoittamaan kieltäni, sillä minä kärsin tuskaa tässä liekissä.’ ²⁵Mutta Abraham sanoi: ’Poikani, muista, että sinä sait eläessäsi osaksesi hyvää, Lasarus sen sijaan pahaa. Nyt hän saa täällä lohdutusta, mutta sinä kärsit tuskaa. ²⁶Kaiken tämän lisäksi meidän ja teidän välille on vahvistettu suuri kuilu, etteivät ne, jotka tahtovat, voisi kulkea täältä teidän luoksenne

eivätkä ne, jotka siellä ovat, pääsisi yli meidän luoksemme.’ ²⁷Tämä sanoi: ’Pyydän siis sinua, isä, että lähettäisit hänet isäni taloon – ²⁸onhan minulla viisi veljeä – varoittamaan heitä, etteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan.’ ²⁹Abraham vastasi: ’Heillä on Mooses ja profeetat, kuulkoot heitä.’ ³⁰Mutta tämä sanoi: ’Ei, isä Abraham, vaan jos joku kuolleista menisi heidän luokseen, niin he kääntyisivät.’ ³¹Mutta Abraham sanoi hänelle: ’Jos he eivät kuuntele Moosesta ja profeettoja, eivät he suostu uskomaan, vaikka joku kuolleista nousisi ylös.’”

Viettelykset ja anteeksianto

(Mt 18:6,7,21,22; Mk 9:42)

17 Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”On mahdotonta, että viettelykset jäisivät tulematta, mutta voi sitä, jonka kautta ne tulevat! ²Hänelle olisi hyödyllisempää, että myllynkivi pantaisiin hänen kaulaansa ja hänet heitettäisiin mereen, kuin että hän viettelee syntiin yhdenkään näistä pienistä. ³Pitäkää varanne! Jos veljesi tekee syntiä sinua vastaan, nuhtele häntä, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi. ⁴Vaikka hän seitsemästi päivässä tekisi syntiä sinua vastaan ja seitsemästi päivässä kääntyisi sinun puoleesi ja sanoisi: ’Minä kadun’, anna hänelle anteeksi.”

Usko ja velvollisuus

⁵ Apostolit sanoivat Herralle: "Lisää meille uskoa!" ⁶ Niin Herra sanoi: "Jos teillä olisi uskoa sinapinsiemenen verran, te voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: 'Nouse juurinesi maasta ja istuta itsesi mereen', ja se tottelisi teitä."

⁷ Kuka teistä, jolla on palvelija kyntämässä tai paimentamassa, sanoo tämän tullessa pelloilta: 'Käy heti aterialle'? ⁸ Eikö hän pikemminkin sano hänelle: 'Valmista minulle syötävää, vyöttäydy ja palvele minua sen aikaa kun syön ja juon. Sen jälkeen saat sinä syödä ja juoda.' ⁹ Ei kai hän kiitä palvelijaa siitä, että tämä teki, mitä oli käsketty. ¹⁰ Niin myös te, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän on käsketty tehdä, sanokaa: 'Me olemme ansiottomia palvelijoita. Olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään.'"

Jeesus parantaa kymmenen spitaalista

¹¹ Ollessaan matkalla Jerusalemiin Jeesus kulki Samarian ja Galilean välisen alueen kautta. ¹² Kun hän oli menossa erääseen kylään, häntä vastaan tuli kymmenen spitaalista miestä. Nämä jäivät seisomaan loitommaksi, ¹³ korottivat äänensä ja huusivat: "Jeesus, mestari, armahda meitä!" ¹⁴ Heidät nähdessään Jeesus sanoi heille: "Menkää näyttämään

itsenne papeille." Ja mennessään he puhdistuivat.

¹⁵ Huomattuaan parantuneensa yksi heistä palasi takaisin ja ylisti Jumalaa suureen ääneen, ¹⁶ heittäytyi kasvoilleen Jeesuksen jalkojen juureen ja kiitti häntä. Se mies oli samarialainen. ¹⁷ Niin Jeesus kysyi: "Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän ovat?" ¹⁸ Eikö ollut muita, jotka olisivat palanneet ylistämään Jumalaa, kuin tämä muukalainen?" ¹⁹ Niin hän sanoi miehelle: "Nouse ja mene. Uskosi on pelastanut sinut."

Jumalan valtakunnan tuleminen

(Mt 24:23–28,37–41)

²⁰ Kun fariseukset kysyivät Jeesukselta, milloin Jumalan valtakunta tulee, hän vastasi heille: "Ei Jumalan valtakunta tule silmin nähtävällä tavalla, ²¹ eikä voida sanoa: 'Täällä se on' tai 'Tuolla!', sillä Jumalan valtakunta on teidän keskellänne."

Ihmisen Pojan päivä

²² Sitten Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Tulee aika, jolloin te hartaasti haluatte nähdä edes yhden Ihmisen Pojan päivästä mutta ette saa nähdä. ²³ Silloin jotkut sanovat teille: 'Hän on täällä!' tai 'Hän on tuolla!' Älkää lähtekö minnekään älkääkä juosko heidän perässään. ²⁴ Sillä niin kuin salama välähtää ja valaisee taivaan äärestä ääreen, niin

on Ihmisen Poika päivänään oleva.
²⁵ Mutta sitä ennen hänen pitää kärsiä paljon ja joutua tämän sukupolven hylkäämäksi.

²⁶ Niin kuin oli Nooan päivinä, niin on myös Ihmisen Pojan päivinä. ²⁷ Ihmiset söivät ja joivat, menivät naimisiin ja naittivat tyttäriään, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin, ja vedenpaisumus tuli ja tuhosi heidät kaikki. ²⁸ Käy samoin kuin kävi Lootin päivinä. Ihmiset söivät ja joivat, ostivat ja myivät, istuttivat ja rakensivat. ²⁹ Mutta sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, taivaasta satoi tulta ja tulikiveä, ja se tuhosi heidät kaikki.

³⁰ Samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy. ³¹ Sinä päivänä älköön se, joka on katolla ja jolla on tavaroita talossa, astuko alas noutamaan niitä, älköönkä se, joka on pellolla, palatko takaisin. ³² Muistakaa Lootin vaimoa!

³³ Joka yrittää turvata elämänsä itselleen, kadottaa sen, mutta joka elämänsä kadottaa, säilyttää sen. ³⁴ Minä sanon teille: Sinä yönä on kaksi samalla vuoteella: toinen otetaan, toinen jätetään. ³⁵ Kaksi naista on yhdessä jauhamassa: toinen otetaan, toinen jätetään. ³⁶ Kaksi miestä on pellolla: toinen otetaan, toinen jätetään.” ³⁷ He kysivät häneltä: ”Missä, Herra?” Niin hän sanoi heille: ”Missä on ruumis, sinne myös kotkat kokoontuvat.”

Vertaus leskestä ja vääramielisestä tuomarista

18 Jeesus kertoi heille vertauksen siitä, että heidän tulee aina rukoilla, lannistumatta. ² Hän sanoi: ”Eräässä kaupungissa oli tuomari, joka ei pelännyt Jumalaa eikä piitannut ihmisistä. ³ Siinä kaupungissa oli myös leskivaimo, joka vähän väliä tuli hänen luokseen ja sanoi: ‘Auta minua saamaan oikeus riitapuoltani vastaan.’ ⁴ Pitkään aikaan tuomari ei tahtonut, mutta sitten hän sanoi mielessään: ‘Vaikka en pelkää Jumalaa enkä kunnioita ihmistä, ⁵ niin kuitenkin, koska tämä leski tuottaa minulle vaivaa, minä autan häntä saamaan oikeuden, ettei hän lopulta tulisi ja kävisi minun silmilleni.’”

⁶ Niin Herra sanoi: ”Kuulkaa, mitä tuo vääramielinen tuomari sanoo! ⁷ Eikö sitten Jumala hankkisi oikeutta valituilleen, kun nämä yötä päivää huutavat häntä avukseen. Viivyttäisikö hän heiltä apuaan? ⁸ Minä sanon teille: hän hankkii heille oikeuden viipymättä. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?”

Vertaus fariseuksesta ja publikaanista

⁹ Muutamille, jotka olivat vakuuttuneita omasta vanhurskaudestaan ja halveksivat muita, Jeesus kertoi tämän vertauksen: ¹⁰ ”Kaksi miestä meni temppeliin rukoilemaan. Toinen oli fariseus ja toinen publikaani. ¹¹ Fariseus asettui

seisomaan ja rukoili itsekseen näin: 'Jumala, minä kiitän sinua, etten ole sellainen kuin muut ihmiset, riistäjät, väärämieliset, aviorikkojat, en myöskään sellainen kuin tuo publikaani. ¹² Minä paastoan kahdesti viikossa ja annan kymmenykset kaikesta, mitä ansaitsen.' ¹³ Mutta publikaani seisoj taempana eikä tahtonut edes kohottaa katsettaan taivasta kohti vaan löi rintaansa ja sanoi: 'Jumala, ole minulle syntiselle armollinen.' ¹⁴ Minä sanon teille: hän meni kotiinsa vanhurskautettuna, tuo toinen ei. Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, se alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se ylennetään."

Jeesus siunaa lapsia

(Mt 19:13–15; Mk 10:13–16)

¹⁵ Jeesuksen luo tuotiin myös pieniä lapsia, että hän koskettaisi heitä. Sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia, ¹⁶ mutta Jeesus kutsui lapset luokseen ja sanoi: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni älkääkä estäkö heitä, sillä heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. ¹⁷ Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle."

Rikas hallitusmies

(Mt 19:16–26; Mk 10:17–27)

¹⁸ Eräs hallitusmies kysyi Jeesukselta: "Hyvä opettaja, mitä minun pitää tehdä,

että perisin iankaikkisen elämän?"

¹⁹ Jeesus vastasi hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi yksi – Jumala. ²⁰ Käskyt sinä tiedät: älä tee aviorikosta, älä tapa, älä varasta, älä anna väärää todistusta, kunnioita isääsi ja äitiäsi." ²¹ Mutta hän sanoi: "Kaikkea tätä olen noudattanut nuoruudestani asti." ²² Tämän kuultuaan Jeesus sanoi hänelle: "Yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on, ja jakele köyhille, niin sinulla on aarre taivaissa. Tule sitten ja seuraa minua." ²³ Kun mies kuuli tämän, hän tuli kovin murheelliseksi, sillä hän oli hyvin rikas. ²⁴ Nähdessään hänen tulevan murheelliseksi Jeesus sanoi: "Kuinka vaikeaa onkaan niiden, joilla on paljon omaisuutta, päästä sisälle Jumalan valtakuntaan! ²⁵ Helpompi on kamelin mennä neulansilmästä kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."

²⁶ Ne, jotka sen kuulivat, kysyivät: "Kuka sitten voi pelastua?" ²⁷ Hän vastasi: "Mikä on ihmisille mahdotonta, se on mahdollista Jumalalle."

Opetuslasten palkka

(Mt 19:27–30; Mk 10:28–31)

²⁸ Silloin Pietari sanoi: "Me olemme luopuneet kaikesta, mitä meillä oli, ja seuranneet sinua." ²⁹ Jeesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka Jumalan valtakunnan tähden on luopunut kodista tai vanhemmista tai veljistä tai vaimosta

tai lapsista ³⁰ ja joka ei saisi tässä ajassa monin verroin takaisin ja tulevassa maailmanajassa iankaikkista elämää.”

**Jeesus puhuu vielä
kerran kuolemastaan**

(Mt 20:17–19; Mk 10:32–34)

³¹ Jeesus otti luokseen ne kaksitoista ja sanoi heille: “Me menemme nyt ylös Jerusalemiin, ja kaikki, mitä profeetat ovat kirjoittaneet Ihmisen Pojasta, käy toteen. ³² Hänet annetaan pakanoiden käsiin, häntä pilkataan ja häväistään ja hänen päälleen syljetään. ³³ Kun he ovat ruoskineet häntä, he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös.” ³⁴ Mutta opetuslapset eivät ymmärtäneet tästä mitään. Tämä asia oli heiltä niin salattu, etteivät he käsittäneet, mitä sanottiin.

Jeesus parantaa sokean kerjäläisen

(Mt 20:29–34; Mk 10:46–52)

³⁵ Kun Jeesus lähestyi Jerikoa, muuan sokea mies istui tien vieressä kerjäämässä. ³⁶ Kuullessaan kansanjoukon kulkevan ohi hän kyseli, mitä mahtoi olla tekeillä. ³⁷ Hänelle kerrottiin, että Jeesus Nasaretilainen oli menossa ohi. ³⁸ Silloin hän huusi: “Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua!” ³⁹ Edellä kulkevat nuhtelivat häntä, jotta hän olisi hiljaa, mutta hän huusi vielä kovemmin: “Daavidin Poika, armahda minua!” ⁴⁰ Jeesus pysähtyi ja käski taluttaa miehen luokseen. Kun

mies oli tullut lähelle, Jeesus kysyi häneltä: ⁴¹ “Mitä tahdot minun tekevän sinulle?” Mies vastasi: “Herra, että saisin näköni takaisin.” ⁴² Niin Jeesus sanoi hänelle: “Saa näkösi. Uskosi on pelastanut sinut.” ⁴³ Siinä samassa hän sai näkönsä, ja hän seurasi Jeesusta ylistäen Jumalaa. Kaikki, jotka sen näkivät, antoivat kiitoksen Jumalalle.

Jeesus ja Sakkeus

19 Tultuaan Jerikoon Jeesus kulki sen läpi. ² Siellä oli mies, jonka nimi oli Sakkeus. Hän oli publikaanien esimies ja oli rikas. ³ Hän yritti nähdä, kuka Jeesus oli, mutta ei voinut väkijoukon vuoksi, koska oli pienikokoinen. ⁴ Niinpä hän juoksi edelle ja kiipesi metsäviikunapuuhun nähdäkseen Jeesuksen, joka kulkisi siitä ohi. ⁵ Tultuaan sille paikalle Jeesus katsahti ylös, näki hänet ja sanoi: “Sakkeus, tule nopeasti alas, sillä tänään minun pitää olla sinun kodissasi.” ⁶ Sakkeus tuli nopeasti alas ja otti hänet iloiten vastaan.

⁷ Tämän nähdessään kaikki nurisivat sanoen: “Syntisen miehen luo hän meni majoilemaan.” ⁸ Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi Herralle: “Katso, Herra, puolet omaisuudestani minä annan köyhille, ja jos keneltä olen jotakin petoksella kiskonut, sille maksan nelinkertaisesti takaisin.” ⁹ Niin Jeesus sanoi hänestä: “Tänään on pelastus tullut tälle perhekunnalle, koska hänkin on Abrahamin poika. ¹⁰ Sillä Ihmisen

Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä on kadonnut.”

Vertaus kymmenestä palvelijasta

(Mt 25:14–30)

¹¹ Heidän kuunnellessaan tätä Jeesus kertoi vielä vertauksen, koska hän oli lähellä Jerusalemiä, ja monet luulivat, että Jumalan valtakunta ilmestyisi aivan pian. ¹² Hän sanoi näin: ”Muuan jalosukuinen mies lähti matkalle kaukaiseen maahan saadakseen itselleen kuninkuuden ja palatakseen sitten takaisin. ¹³ Hän kutsui luokseen kymmenen palvelijaansa, antoi heille kymmenen minaa hopeaa ja sanoi: ‘Asioikaa näillä, kunnes minä tulen.’ ¹⁴ Mutta hänen maanmiehensä vihasivat häntä ja lähettivät hänen peräänsä lähetystön sanomaan: ‘Emme tahdo tätä miestä kuninkaaksemme.’

¹⁵ Kun hän oli saanut kuninkuuden ja palannut takaisin, hän käski kutsua eteensä ne palvelijat, joille oli antanut hopean, saadakseen tietää, mitä kukin oli asioimisellaan ansainnut. ¹⁶ Ensimmäinen tuli hänen eteensä ja sanoi: ‘Herra, sinun hopeasi on tuottanut kymmenen minaa lisää.’ ¹⁷ Kuningas sanoi hänelle: ‘Hyvä on, sinä hyvä palvelija. Koska olet ollut

vähimmässä uskollinen, saat hallita kymmentä kaupunkia.’ ¹⁸ Toinen tuli ja sanoi: ‘Herra, sinun hopeasi on tuottanut viisi minaa.’ ¹⁹ Hänelle kuningas sanoi: ‘Sinä saat hallita viittä kaupunkia.’ ²⁰ Vielä tuli yksi ja sanoi: ‘Herra, tässä on sinun hopeasi. Olen säilyttänyt sitä liinaan käärittynä. ²¹ Minä näet pelkäsin sinua, koska olet ankara mies. Sinä otat sen, mitä et ole tallettanut, ja leikkaat, mitä et ole kylvänyt.’ ²² Kuningas sanoi hänelle: ‘Omien sanojesi mukaan minä sinut tuomitsen, sinä kelvoton palvelija. Sinä tiesit minut ankaraksi mieheksi, joka otan sen, mitä en ole tallettanut, ja leikkaan, mitä en ole kylvänyt. ²³ Miksi et siis vienyt hopeaani rahanvaihtajalle, niin että palattuani olisin voinut nostaa sen korkoineen?’ ²⁴ Vieressä seisoville kuningas sanoi: ‘Ottakaa häneltä pois se hopea ja antakaa sille, jolla on kymmenen minaa.’ ²⁵ He sanoivat hänelle: ‘Herra, hänellä on jo kymmenen minaa.’ ²⁶ Kuningas jatkoi: ‘Minä sanon teille: jokaiselle, jolla on, annetaan, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mitä hänellä on. ²⁷ Mutta nuo viholliseni, jotka eivät tahtoneet minua kuninkaakseen – tuokaa heidät tänne ja teloittakaa minun edessäni.”’

JEESUKSEN TOIMINTA JERUSALEMISSA, 19–21

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin

(Mt 21:1–11; Mk 11:1–11; Jh 12:12–19)

²⁸Tämän sanottuaan Jeesus lähti toisten edellä kulkemaan ylös Jerusalemiin. ²⁹Kun hän tuli lähelle Beetfagea ja Betaniaa, vuorelle, jota kutsutaan Öljymäeksi, hän lähetti kaksi opetuslastaan ³⁰ja sanoi: ”Menkää edessä olevaan kylään. Kun tulette sinne, te löydätte kiinni sidotun aasinvarsan, jonka selässä yksikään ihminen ei ole vielä istunut. Päästäkää se irti ja tuokaa tänne. ³¹Jos joku kysyy teiltä, miksi te päästätte sen irti, vastatkaa hänelle näin: ‘Herra tarvitsee sitä.’”

³²Lähetetyt menivät ja havaitsivat niin olevan kuin hän oli heille sanonut. ³³Kun he olivat päästämässä varsaa irti, sen omistajat kysyivät heiltä: ”Miksi te päästätte varsan irti?” ³⁴He vastasivat: ”Herra tarvitsee sitä.” ³⁵He toivat varsan Jeesukselle, heittivät sen päälle vaatteitaan ja nostivat Jeesuksen sen selkään. ³⁶Hänen kulkiessaan ihmiset levittivät vaatteitaan tielle.

³⁷Kun hän oli jo lähestymässä Öljymäeltä alas vievää rinnettä, koko opetuslasten joukko alkoi iloiten ylistää Jumalaa suureen ääneen kaikista niistä voimallisista teoista, jotka he olivat nähneet. ³⁸He huusivat: ”Kiitetty olkoon hän, joka tulee, Kuningas Herran

nimessä. Rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!”

³⁹Jotkut fariseuksista sanoivat väkijoukon keskeltä Jeesukselle: ”Opettaja, nuhtele opetuslapsiasi!” ⁴⁰Mutta Jeesus vastasi heille: ”Minä sanon teille: jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat.”

Jeesus itkee Jerusalemin kohtaloa

⁴¹Kun Jeesus tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, hän itki sitä ⁴²ja sanoi: ”Jospa sinäkin tänä päivänä tietäisit, mitä rauhaasi kuuluu! Mutta nyt se on sinun silmiltäsi salattu. ⁴³Vielä tulevat sinulle ne päivät, jolloin vihollisesi saartavat sinut vallilla, piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta. ⁴⁴He murskaavat maahan sinut ja lapsesi, jotka ovat sinussa, eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle, koska et tuntenut etsikko aikaasi.”

Temppelin puhdistaminen

(Mt 21:12–17; Mk 11:15–19; Jh 2:13–22)

⁴⁵Jeesus meni temppeliin ja alkoi ajaa ulos niitä, jotka siellä myivät ja ostivat. ⁴⁶Hän sanoi heille: ”On kirjoitettu: ‘Minun huoneeni on rukouksen huone.’ Mutta te olette tehneet siitä rosvojen luolan.”

⁴⁷Hän opetti joka päivä temppelissä. Ylipapit, kirjanoppineet ja kansan johtomiehet mielttivät, miten saisivat hänet surmatuksi. ⁴⁸He

eivät kuitenkaan keksineet, miten menetellä, sillä koko kansa pysytteli hänen ympärillään ja kuunteli häntä.

Kysymys Jeesuksen vallasta

(Mt 21:23–27; Mk 11:27–33)

20 Kun Jeesus eräänä päivänä opetti kansaa temppelissä ja julisti evankeliumia, ylipapit ja kirjanoppineet astuivat yhdessä vanhinten kanssa esiin ² ja sanoivat hänelle: “Sano meille: millä vallalla sinä tätä kaikkea teet tai kuka on antanut sinulle nämä valtuudet?” ³ Hän vastasi heille: “Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa. Sanokaa minulle, ⁴ oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä lähtöisin.” ⁵ Niin he neuvottelivat keskenään: “Jos sanomme: ‘Taivaasta’, hän sanoo: ‘Miksi sitten ette uskoneet häntä?’” ⁶ Jos taas sanomme: ‘Ihmistä’, koko kansa kivittää meidät. Sehän on vakuuttunut, että Johannes oli profeetta.” ⁷ Niin he vastasivat, etteivät tienneet, mistä se oli. ⁸ Silloin Jeesus sanoi heille: “Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä tätä kaikkea teen.”

Vertaus viinitarhan vuokraajista

(Mt 21:33–46; Mk 12:1–12)

⁹ Jeesus rupesi puhumaan kansalle ja kertoi tämän vertauksen: “Muuan mies istutti viinitarhan, vuokrasi sen viljelijöille ja matkusti ulkomaille pitkäksi aikaa. ¹⁰ Aikanaan hän lähetti palvelijan viljelijöiden luo, jotta nämä

antaisivat hänelle osan viinitarhan sadosta. Mutta viljelijät pieksivät hänet ja lähettivät hänet pois tyhjin käsin. ¹¹ Viinitarhan omistaja lähetti toisen palvelijan, mutta tämänkin he pieksivät ja häpäisivät ja lähettivät pois tyhjin käsin. ¹² Omistaja lähetti vielä kolmannen palvelijan, mutta tämänkin he haavoittivat ja heittivät ulos.

¹³ Silloin viinitarhan omistaja sanoi: ‘Mitä minä teen? Minä lähetän rakkaan poikani. Häntä he sentään kavahtavat, kun näkevät hänet.’ ¹⁴ Mutta kun viljelijät näkivät hänet, he järkeilivät keskenään ja sanoivat: ‘Hän on perillinen. Tulkaa, tapetaan hänet, niin saamme perinnön itsellemme.’ ¹⁵ Niin he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat hänet. Mitä nyt viinitarhan omistaja tekee heille? ¹⁶ Hän tulee ja tuhoaa nuo viljelijät ja antaa viinitarhan muille.”

Sen kuultuaan ihmiset sanoivat: “Ei ikinä!” ¹⁷ Jeesus katsahti heihin ja sanoi: “Mitä sitten tarkoittaa tämä kirjoitus: ‘Siitä kivistä, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakivi.’” ¹⁸ Jokainen, joka tähän kiveen kaatuu, ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa.”

¹⁹ Ylipapit ja kirjanoppineet olisivat halunneet sillä hetkellä käydä häneen käsiksi, mutta he pelkäsivät kansaa. He näet ymmärsivät, että hän oli puhunut tämän vertauksen heistä.

Kysymys veron maksamisesta keisarille

(Mt 22:15–22; Mk 12:13–17)

²⁰ He pitivät Jeesusta tarkkaan silmällä ja lähettivät hänen luokseen hurskaiksi tekeytyviä urkkijoita saadakseen hänet kiinni jostakin sanasta, niin että he voisivat luovuttaa hänet viranomaisille ja maaherran käsiin. ²¹ Nämä kysivät häneltä: ”Opettaja, me tiedämme, että sinä puhut ja opetat oikein etkä katso henkilöön, vaan sinä opetat Jumalan tietä totuuden mukaisesti. ²² Onko meidän lupa maksaa keisarille veroa, vai ei?” ²³ Mutta Jeesus huomasi heidän kavaluutensa ja sanoi heille: ”Miksi kiusaatte minua? ²⁴ Näyttäkää minulle denaari. Kenen kuva ja kirjoitus siinä on?” He vastasivat: ”Keisarin.” ²⁵ Silloin hän sanoi heille: ”Antakaa siis keisarin oma keisarille ja Jumalan oma Jumalalle.” ²⁶ Niinpä he eivät kansan edessä kenneet saamaan Jeesusta kiinni hänen puheistaan, ja hämmästyneinä hänen vastauksestaan he vaikenivat.

Kysymys ylösnousemuksesta

(Mt 22:23–33; Mk 12:18–27)

²⁷ Jeesuksen luo tuli muutamia saddukeuksia, jotka väittävät, ettei ylösnousemusta ole. He kysivät häneltä: ²⁸ ”Opettaja, Mooses on kirjoittanut meille säädöksen: ‘Jos mieheltä kuolee veli, jolla on vaimo

mutta ei lasta, niin mies ottakoon hänen vaimonsa ja hankkikoon jälkeläisen veljelleen.’ ²⁹ Nytpä oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli lapsettomana. ³⁰ Silloin toinen otti hänet vaimokseen, ja hänkin kuoli lapsettomana, ³¹ sitten kolmas ja samoin kaikki seitsemän. He kaikki kuolivat jättämättä jälkeensä lapsia. ³² Viimeiseksi kaikista vaimokin kuoli. ³³ Kenen vaimoksi tämä nainen sitten tulee ylösnousemuksessa? Hänhän on ollut kaikkien seitsemän vaimona.”

³⁴ Jeesus sanoi heille: ”Tämän maailmanajan lapset ottavat vaimon ja menevät vaimoksi. ³⁵ Mutta ne, jotka on katsottu arvollisiksi pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista, eivät enää ota vaimoa eivätkä mene vaimoksi. ³⁶ He eivät enää voi kuolla, sillä he ovat enkelien kaltaisia. He ovat Jumalan lapsia, koska he ovat ylösnousemuksen lapsia. ³⁷ Mutta sen, että kuolleet nousevat ylös, on Mooseskin osoittanut, sillä kertomuksessa orjantappurapensaasta hän sanoo Herraa Abrahamin Jumalaksi, lisäkin Jumalaksi ja Jaakobin Jumalaksi. ³⁸ Ei hän ole kuolleiden Jumala vaan elävien, sillä hänelle kaikki ovat eläviä.” ³⁹ Jotkut kirjanoppineista sanoivat tähän: ”Opettaja, sinä puhuit hyvin.” ⁴⁰ Eivätkä he enää uskaltaneet kysyä häneltä mitään.

Kristuksen alkuperä

(Mt 22:41–46; Mk 12:35–37)

⁴¹ Jeesus kysyi heiltä: “Kuinka voidaan sanoa, että Kristus on Daavidin poika?

⁴² Sanoohan Daavid itse Psalmien kirjassa: ‘Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni,’⁴³ kunnes minä panen vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.’ ⁴⁴ Daavid siis kutsuu Kristusta Herraksi. Kuinka Kristus sitten voi olla hänen poikansa?”

Varokaa kirjanoppineita!

(Mt 23:1–36; Mk 12:38–40; Jh 11:37–54)

⁴⁵ Kaiken kansan kuullen Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ⁴⁶ “Varokaa kirjanoppineita! He kuljeskelevat mielellään pitkissä viitoissa ja rakastavat tervehdyksiä toreilla, etumaisia istuimia synagogissa ja kunniapaikkoja pidoissa. ⁴⁷ He syövät leskiltä talot ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia. Sitä kovemman tuomion he saavat.”

Lesken ropo

(Mk 12:41–44)

21 Jeesus nosti katseensa ja näki rikkaiden panevan lahjojaan uhriarkkuun. ² Hän näki myös, miten köyhä leski pani siihen kaksi leptonia. ³ Silloin hän sanoi: “Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski antoi enemmän kuin kaikki muut. ⁴ Kaikki nuo antoivat uhrilahjansa Jumalalle liistaan, mutta

tämä antoi puutteestaan, kaiken, mitä hänellä oli elämiseensä.”

JEEBUS PUHUU TULEVISTA TAPAHTUMISTA, 21

Tempppelin hävitys

(Mt 24:1,2; Mk 13:1,2)

⁵ Kun jotkut puhuivat temppelistä, kuinka kauniilla kivillä ja temppelilahjoilla se oli koristettu, Jeesus sanoi: ⁶ “Päivät tulevat, jolloin tästä, mitä katselette, ei jätetä kiveä kiven päälle, vaan kaikki revitään maahan.”

Tulevan ahdistuksen merkkejä

(Mt 24:3–14; Mk 13:3–13)

⁷ Jeesukselta kysyttiin: “Opettaja, milloin se sitten tapahtuu? Ja mikä on merkinä sen toteutumisesta?” ⁸ Hän vastasi: “Varokaa, ettei teitä eksytetä! Monet tulevat minun nimessäni ja sanovat: ‘Minä se olen’ ja ‘Aika on lähellä’. Älkää menkö heidän perässään! ⁹ Ja kun kuulette sodista ja levottomuuksista, älkää pelästykö. Näiden kyllä täytyy ensin tapahtua, mutta loppu ei tule heti.”

¹⁰ Sitten Jeesus sanoi heille: “Kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ¹¹ monin paikoin tulee suuria maanjäristyksiä ja nälänhätää ja ruttoa. Pelottavia asioita

tapahtuu, ja taivaalla näkyy suuria ennusmerkkejä.

¹² Mutta ennen tätä kaikkea teihin käydään käsiksi, teitä vainotaan, luovutetaan synagogiin ja vankiloihin ja viedään kuninkaiden ja maaherrojen eteen minun nimeni tähden. ¹³ Näin te joudutte todistamaan. ¹⁴ Painakaa siis mieleenne, ettette etukäteen huolehdi, miten puolustaudutte. ¹⁵ Minä annan teille sanat ja viisauden, jota vastaan kukaan teidän vastustajistanne ei kykene asettumaan tai väittämään.

¹⁶ Jopa teidän vanhempanne, veljenne, sukulaisenne ja ystävännekin kavaltaavat teidät, ja muutamia teistä tapetaan. ¹⁷ Kaikki tulevat vihaamaan teitä minun nimeni tähden. ¹⁸ Mutta ei hiuskarvakaan teidän päästänne joudu hukkaan. ¹⁹ Kestävyydellänne te voitatte omaksenne elämän.”

Jerusalemین hävitys

(Mt 24:15–21; Mk 13:14–19)

²⁰ “Kun te näette Jerusalemin olevan sotajoukkojen piirittämä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä. ²¹ Silloin ne, jotka ovat Juudeassa, paetkoot vuorille. Ne, jotka ovat Jerusalemissa, lähtekööt sieltä pois, ja ne, jotka ovat maaseudulla, älkööt menkö kaupunkiin. ²² Sillä ne ovat koston päiviä, että täytyisi kaikki, mikä on kirjoitettu. ²³ Voi niitä, jotka noina

päivinä ovat raskaana tai imettävät! Maan päällä on silloin suuri hätä ja viha tätä kansaa kohtaan. ²⁴ Monet kaatuvat miekan terään, heitä viedään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan, ja Jerusalem on pakanoiden tallattavana, kunnes pakanoiden ajat täyttyvät.

Ihmisen Pojan tuleminen

(Mt 24:29–35; Mk 13:24–31)

²⁵ Auringossa, kuussa ja tähdissä on oleva merkkejä, ja maan päällä on kansoilla ahdistus ja epätoivo, kun meri ja aallot pauhaavat. ²⁶ Ihmiset menehtyvät pelätessään ja odottaessaan sitä, mikä kohtaa maanpiiriä, sillä taivaiden voimat järkkyvät. ²⁷ Silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvessä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan. ²⁸ Kun nämä alkavat tapahtua, rohkaiskaa mielenne ja nostakaa pääanne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä.”

²⁹ Vielä hän kertoi heille vertauksen: “Katsokaa viikunapuuta ja kaikkia puita. ³⁰ Kun näette niiden puhkeavan lehteen, te tiedätte itse, että kesä on jo lähellä. ³¹ Samoin nähdessänne tämän tapahtuvan te tiedätte, että Jumalan valtakunta on lähellä. ³² Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennen kuin kaikki tapahtuu. ³³ Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa.”

Valvokaa!

(Mt 24:42–44, Mk 13:33–37)

³⁴ “Pitäkää varanne, ettei päihtymys ja juopottelu tai maalliset murheet raskauta teidän sydäntänne, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta ³⁵ niin kuin ansa. Se päivä kohtaa kaikkia, jotka maan kamaralla asuvat. ³⁶ Valvokaa siis kaiken aikaa ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paeta kaikkea sitä, mikä tulee tapahtumaan, ja seisoa Ihmisen Pojan edessä.”

³⁷ Päivisin Jeesus oli temppelissä opettamassa, mutta öiksi hän lähti pois ja yöpyi vuorella, jota kutsutaan Öljymäeksi. ³⁸ Ja varhain aamulla koko kansa tuli hänen luokseen temppeliin kuulemaan häntä.

JEESUKSEN KUOLEMA JA YLÖSNOUSEMUS, 22–24

Juudas ryhtyy kavaltajaksi

(Mt 26:1–5; Mk 14:1,2,10,11; Jh 11:45–53)

22 Happamattoman leivän juhla, jota kutsutaan pääsiäiseksi, oli lähellä. ² Ylipapit ja kirjanoppineet mieltivät, millä tavoin saisivat Jeesuksen surmatuksi, sillä he pelkäsivät kansaa.

³ Silloin Saatana meni Juudakseen, jota kutsuttiin Iskariotiksi ja joka lukeutui niiden kahdentoista

joukkoon. ⁴ Juudas meni ylipappien ja temppelivartioston päällikköjen luo ja keskusteli heidän kanssaan siitä, miten toimittaisi Jeesuksen heidän käsiinsä. ⁵ He ilahtuivat ja sitoutuivat antamaan hänelle rahaa. ⁶ Hän suostui ja etsi sopivaa tilaisuutta toimittaakseen Jeesuksen heidän käsiinsä, kun väkijoukkoa ei olisi paikalla.

Valmistautuminen pääsiäisen viettoon

(Mt 26:17–25; Mk 14:12–21; Jh 13:21–30)

⁷ Niin tuli se happamattoman leivän päivä, jona pääsiäislammas oli teurastettava. ⁸ Jeesus lähetti Pietarin ja Johanneksen sanoen: “Menkää ja valmistakaa meille pääsiäisateria syödäksemme.” ⁹ He kysyivät häneltä: “Minne tahdot meidän valmistavan sen?” ¹⁰ Hän vastasi heille: “Kun saavutte kaupunkiin, teitä vastaan tulee mies, joka kantaa vesiruukkuja. Seuratkaa häntä siihen taloon, johon hän menee, ¹¹ ja sanokaa talon isännälle: ‘Opettaja kysyy sinulta: Missä on vierashuone, jossa voin syödä pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa?’ ¹² Hän näyttää teille yläkerrasta suuren, aterioiville varustetun huoneen. Valmistakaa sinne ateria.” ¹³ He lähtivät ja havaitsivat kaiken olevan niin, kuin Jeesus oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäisaterian.

Ehtoollisen asettaminen

(Mt 26:26–30; Mk
14:22–26; 1Kr 11:23–25)

¹⁴ Kun hetki koitti, Jeesus asettui aterialle ja ne kaksitoista apostolia hänen kanssaan. ¹⁵ Hän sanoi heille: ”Minä olen hartaasti halunnut syödä kanssanne tämän pääsiäisaterian ennen kärsimystäni. ¹⁶ Sillä minä sanon teille: enää en syö pääsiäisateriaa, ennen kuin se saa täyttymyksensä Jumalan valtakunnassa.” ¹⁷ Ja hän otti maljan, kiitti Jumalaa ja sanoi: ”Ottakaa tämä ja jakakaa keskenänne. ¹⁸ Sillä minä sanon teille: tästedes en juo viiniköynnöksen antia, ennen kuin Jumalan valtakunta tulee.”

¹⁹ Sitten hän otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi ja antoi heille sanoen: ”Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän edestänne. Tehkää tämä minun muistokseni.” ²⁰ Aterian jälkeen hän samalla tavoin otti maljan ja sanoi: ”Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän edestänne.

²¹ Mutta katsokaa, kavaltaiani käsi on pöydällä minun käteni kanssa. ²² Ihmisen Poika tosin menee pois, niin kuin on säädetty, mutta voi sitä ihmistä, joka hänet kavaltaa!” ²³ Opetuslapset alkoivat kysellä toisiltaan, kuka heistä mahtoi olla se, joka tämän tekee.

Suurin on se, joka palvelee

²⁴ Opetuslasten kesken syntyi myös kiistaa siitä, ketä heistä olisi pidettävä suurimpana. ²⁵ Niin Jeesus sanoi heille: ”Kansojen kuninkaatt hallitsevat herroina kansojaan, ja niiden vallanpitäjiä kutsutaan hyväntekijöiksi. ²⁶ Mutta niin älköön olko teidän keskuudessanne. Joka teidän keskuudessanne on suurin, se olkoon kuin nuorin, ja johtaja niin kuin palvelija. ²⁷ Sillä kumpi on suurempi, se, joka aterioi, vai se, joka palvelee? Eikö se, joka aterioi? Mutta minä olen teidän keskellänne niin kuin se, joka palvelee.

²⁸ Te olette pysyneet minun kanssani koettelemuksissani. ²⁹ Minä säädän teille, niin kuin minun Isäni on minulle säätänyt, kuninkaallisen vallan, ³⁰ niin että te saatte syödä ja juoda pöydässäni minun valtakunnassani ja istua valtaistuimilla ja tuomita Israelin kahtatoista heimoa.”

Jeesus ennustaa Pietarin lankeemuksen

(Mt 26:31–35; Mk
14:27–31; Jh 13:36–38)

³¹ Herra sanoi: ”Simon, Simon! Saatana on tavoitellut teitä valtaansa seuloakseen teitä niin kuin viljaa. ³² Mutta minä olen rukoillut puolestasi, ettei uskosi raukeaisi tyhjiin. Ja kun olet palannut takaisin, vahvista veljiäsi.” ³³ Niin Simon sanoi hänelle:

“Herra, sinun kanssasi minä olen valmis menemään vaikka vankilaan tai kuolemaan.” ³⁴ Mutta Jeesus vastasi: “Minä sanon sinulle, Pietari: ei laula tänään kukko, ennen kuin sinä kolmesti kiellät tuntevasi minut.”

Kukkaro, laukku ja miekka

³⁵ Sitten Jeesus sanoi heille: “Kun minä lähetin teidät ilman rahakukkaroa, laukkuja ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään?” He vastasivat: “Ei mitään.” ³⁶ Hän sanoi: “Mutta nyt, jolla on kukkaro, ottakoon sen mukaansa, samoin myös laukun, ja jolla ei ole, myyköön viittansa ja ostakoon miekan. ³⁷ Sillä minä sanon teille, että minussa täytyy käydä toteen vielä tämän kirjoituksen: ‘Hänet luettiin pahantekijöiden joukkoon.’ Sillä se, mikä minusta on sanottu, on täyttymässä.” ³⁸ Niin he sanoivat: “Herra, tässä on kaksi miekkaa.” Hän vastasi: “Riittää.”

Jeesus rukoilee Getsemanessa

(Mt 26:36–46; Mk 14:32–42)

³⁹ Jeesus lähti ulos ja meni tapansa mukaan Öljymäelle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. ⁴⁰ Tultuaan sinne hän sanoi heille: “Rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen.” ⁴¹ Hän vetäytyi heistä noin kivenheiton päähän, laskeutui polvilleen ja rukoili: ⁴² “Isä, jos sinä tahdot, niin ota tämä malja minulta

pois. Älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni vaan sinun.” ⁴³ Silloin hänelle ilmestyi taivaasta enkeli, joka vahvisti häntä. ⁴⁴ Tuskan valtaamana hän rukoili yhä hartaammin, ja hänen hikensä oli kuin veripisararat, jotka putosivat maahan.

⁴⁵ Kun hän nousi rukoilemasta ja meni opetuslastensa luo, hän tapasi heidät nukkumasta murheen uuvuttamina. ⁴⁶ Niin hän sanoi heille: “Miksi te nukutte? Nouskaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen.”

Jeesus vangitaan

(Mt 26:47–56; Mk 14:43–50; Jh 18:3–11)

⁴⁷ Jeesuksen vielä puhuessa paikalle tuli väkijoukko, ja sen edellä kulki yksi niistä kahdestatoista, nimeltään Juudas. Juudas tuli Jeesuksen luo suudellakseen häntä, ⁴⁸ mutta Jeesus sanoi hänelle: “Juudas, suudelmallako sinä kavallat Ihmisen Pojan?” ⁴⁹ Kun ne, jotka olivat Jeesuksen ympärillä, näkivät, mitä oli tulossa, he sanoivat hänelle: “Herra, iskemmekö miekalla?” ⁵⁰ Yksi heistä iski ylipapin palvelijaa ja sivalsi häneltä oikean korvan irti. ⁵¹ Mutta Jeesus sanoi: “Sallikaa vielä tämäkin!” Hän kosketti miehen korvaa ja paransi hänet.

⁵² Sitten Jeesus sanoi ylipapeille, temppelivartioston päälliköille ja vanhimmille, jotka olivat tulleet häntä vangitsemaan: “Te olette lähteneet

kuin rosvoa vastaan miekat ja seipäät mukanaan. ⁵³ Joka päivä minä olen ollut teidän kanssanne temppelissä, ettekä te ole kättänne ojentaneet minua vastaan. Mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta.”

Pietari kieltää Jeesuksen

(Mt 26:57,58,69–75; Mk 14:53,54,66–72; Jh 18:12–18,25–27)

⁵⁴ Silloin he ottivat Jeesuksen kiinni, kuljettivat pois ja veivät hänet ylipapin taloon. Pietari seurasi heitä kauempana. ⁵⁵ He sytyttivät nuotion keskelle sisäpihaa, ja kun he asettuivat istumaan, Pietari istuutui heidän joukkoonsa. ⁵⁶ Eräs palvelustytty näki hänen istuvan tulen ääressä, katsoi häntä tarkkaan ja sanoi: ”Tuokin oli hänen seurassaan.” ⁵⁷ Mutta Pietari kielsi hänet sanoen: ”Nainen, en tunne häntä.” ⁵⁸ Hetken kuluttua eräs mies hänet nähdessään sanoi: ”Sinäkin olet yksi niistä.” Mutta Pietari sanoi: ”Mies, en ole.” ⁵⁹ Noin tunnin kuluttua vielä toinen mies väitti: ”Totisesti, tuokin oli hänen kanssaan. Onhan hänkin galilealainen.” ⁶⁰ Mutta Pietari sanoi: ”En ymmärrä, mies, mistä puhut.” Samassa, hänen vielä puhuessaan, kukko lauloi. ⁶¹ Herra kääntyi ja katsoi Pietariin. Silloin Pietari muisti Herran sanat, jotka tämä oli sanonut hänelle: ”Ennen kuin kukko tänään laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.” ⁶² Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

Vartijat pilkkaavat Jeesusta

(Mt 26:67,68; Mk 14:65)

⁶³ Miehet, jotka vartioivat Jeesusta, pilkkasivat ja pieksivät häntä. ⁶⁴ He peittivät hänen silmänsä, löivät häntä kasvoihin ja sanoivat hänelle: ”Profetoi! Kuka sinua löi?” ⁶⁵ Monella muullakin tavalla he herjasivat häntä.

Jeesus Suuren neuvoston edessä

(Mt 26:59–66; Mk 14:55–64; Jh 18:19–24)

⁶⁶ Päivän valjetessa kokoontuivat kansan vanhimmat, ylipapit ja kirjanoppineet, ja he veivät Jeesuksen neuvostonsa eteen. ⁶⁷ He sanoivat hänelle: ”Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille.” Hän vastasi: ”Jos sanon sen teille, te ette usko, ⁶⁸ ja jos kysyn, te ette vastaa minulle ettekä päästä vapaaksi. ⁶⁹ Mutta tästedes Ihmisen Poika on istuva Jumalan voiman oikealla puolella.” ⁷⁰ Silloin he kaikki sanoivat: ”Sinä siis olet Jumalan Poika?” Hän vastasi heille: ”Tepä sen sanotte, että Minä Olen.” ⁷¹ He sanoivat: ”Mitä todisteita me enää tarvitsemme! Mehän itse kuulumme sen hänen omasta suustaan.”

Jeesus Pilatuksen edessä

(Mt 27:1,2,11–14; Mk 15:1–5; Jh 18:28–38)

23 He nousivat koko joukko ja veivät Jeesuksen Pilatuksen

eteen² ja alkoivat syyttää häntä sanoen: "Olemme todenneet, että tämä mies johtaa kansaamme harhaan, kieltää maksamasta veroa keisarille ja sanoo olevansa Kristus, kuningas." ³ Pilatus kysyi häneltä: "Sinäkö olet juutalaisten kuningas?" Jeesus vastasi: "Sinäpä sen sanot." ⁴ Pilatus sanoi ylipapeille ja väkijoukolle: "En löydä mitään syytä rangaista tätä miestä." ⁵ Mutta he painoivat päälle ja sanoivat: "Hän villitsee kansaa opettaen kaikkialla Juudeassa, Galileasta alkaen tänne asti."

Jeesus Herodeksen edessä

⁶ Kun Pilatus kuuli mainittavan Galilean, hän kysyi, oliko mies galilealainen. ⁷ Saatuaan tietää, että Jeesus oli Herodeksen hallintoalueelta, hän lähetti Jeesuksen Herodeksen luo, koska tämäkin oli niinä päivinä Jerusalemissa.

⁸ Kun Herodes näki Jeesuksen, hän ilahtui kovasti. Hän näet oli jo kauan halunnut nähdä Jeesuksen, koska oli kuullut hänestä paljon ja toivoi, että saisi nähdä hänen tekemän jonkin ihmeen. ⁹ Hän esitti Jeesukselle monia kysymyksiä, mutta Jeesus ei vastannut hänelle mitään. ¹⁰ Ylipapit ja kirjanoppineet seisoivat siellä ja syyttivät Jeesusta kiivaasti. ¹¹ Herodes ja hänen sotilaansa alkoivat kohdella Jeesusta halveksivasti. Kun he olivat pilkanneet häntä pukemalla hänet loisteliaaseen pukuun, Herodes lähetti hänet takaisin Pilatuksen eteen. ¹² Sinä

päivänä Herodeksesta ja Pilatuksesta tuli ystävät toisilleen. Aikaisemmin he olivat olleet toistensa vihamiehiä.

Jeesus tuomitaan kuolemaan

*(Mt 27:15–26; Mk 15:6–15;
Jh 18:39–19:16)*

¹³ Pilatus kutsui koolle ylipapit, hallitusmiehet ja kansan ¹⁴ ja sanoi heille: "Te toitte tämän miehen minun eteeni syyttäen häntä kansan villitsijäksi. Minä olen teidän läsnä ollessanne tutkinut häntä. En ole todennut häntä syylliseksi mihinkään, mistä te häntä syytätte," ¹⁵ ei myöskään Herodes, sillä tämä lähetti hänet takaisin meidän eteemme. Hän ei ole tehnyt mitään, mistä ansaitsisi kuolemantuomion. ¹⁶ Kuritettuani häntä minä siis päästän hänet vapaaksi." ¹⁷ Hänen oli näet aina juhlan aikana vapautettava heille yksi vanki.

¹⁸ Silloin he huusivat koko joukko: "Vie pois tämä, mutta päästä meille Barabbas!" ¹⁹ Barabbas oli heitetty vankilaan kaupungissa puhjenneen kapinan ja murhan takia. ²⁰ Niin Pilatus puhui heille uudestaan, koska hän tahtoi päästää Jeesuksen vapaaksi. ²¹ Mutta he huusivat vastaan: "Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet!" ²² Pilatus puhui heille kolmannen kerran: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? En ole löytänyt mitään syytä tuomita häntä kuolemaan. Kuritettuani häntä minä siis päästän

hänet vapaaksi.”²³ Mutta he painoivat päälle kovilla huudoilla vaatien Jeesusta ristiinnaulittavaksi, ja heidän ja ylipappien huudot pääsivät voitolle.

²⁴ Niin Pilatus päätti, että heidän vaatimuksensa täytetään. ²⁵ Hän vapautti miehen, jota he vaativat ja joka oli heitetty vankilaan kapinan ja murhan takia, mutta Jeesuksen hän antoi alttiiksi heidän mielivallalleen.

Jeesus viedään ristiinnaulittavaksi

(Mt 27:32,33; Mk 15:21,22; Jh 19:16–17)

²⁶ Kun sotilaat olivat viemässä Jeesusta pois, he ottivat kiinni Simonin, erään kyreneläisen miehen, joka oli tulossa pelloilta, ja panivat hänet kantamaan ristiä Jeesuksen jäljessä.

²⁷ Jeesusta seurasi suuri joukko kansaa, myös naisia, jotka valittivat ja itkivät häntä. ²⁸ Mutta Jeesus kääntyi heihin päin ja sanoi: ”Jerusalem in tyttäret, älkää minua itkekö, vaan itkekää itseänne ja lapsianne.” ²⁹ Sillä päivät tulevat, jolloin sanotaan: ’Autuaita ovat hedelmättömät ja ne kohdut, jotka eivät ole synnyttäneet, ja ne rinnat, jotka eivät ole imettäneet.’ ³⁰ Silloin aletaan sanoa vuorille: ’Kaatukaa meidän päallemme’ ja kukkuloille: ’Peittäkää meidät.’ ³¹ Jos näin tehdään vihannalle puulle, mitä sitten tapahtuu kuivalle!”

Jeesus ristillä

(Mt 27:34–44; Mk 15:23–32; Jh 19:18–27)

³² Myös kaksi muuta, kaksi pahantekijää, vietiin Jeesuksen kanssa surmattavaksi. ³³ Kun saavuttiin paikalle, jota kutsutaan Pääkalloksi, sotilaat ristiinnaulitsivat siellä Jeesuksen ja pahantekijät, toisen hänen oikealle ja toisen vasemmalle puolelleen. ³⁴ Mutta Jeesus sanoi: ”Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä tekevät.” Sotilaat jakoivat keskenään hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa.

³⁵ Kansa seisoi katsellen ja hallitusmiehetkin ivailivat häntä ja sanoivat: ”Muita hän on auttanut. Auttakoon nyt itseään, jos hän on Kristus, se Jumalan valittu.” ³⁶ Myös sotilaat pilkkasivat häntä. He menivät hänen luokseen, tarjosivat hänelle hapanviiniä ³⁷ ja sanoivat: ”Jos sinä olet juutalaisten kuningas, niin auta itseäsi.” ³⁸ Hänen päänsä yläpuolella oli kirjoitus kreikan, latinan ja heprean kirjaimin: ”Tämä on juutalaisten kuningas.”

³⁹ Toinen ristillä riippuvista pahantekijöistä herjasi häntä sanoen: ”Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä!” ⁴⁰ Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: ”Etkö sinä pelkää edes Jumalaa, vaikka olet saman tuomion alainen?” ⁴¹ Me tosin kärsimme oikeudenmukaisesti,

sillä me saamme, mitä tekomme ansaitsevat, mutta tämä ei ole tehnyt mitään pahaa.” ⁴² Ja hän sanoi Jeesukselle: ”Herra, muista minua, kun tulet valtakuntaasi.” ⁴³ Jeesus sanoi hänelle: ”Totisesti minä sanon sinulle: tänä päivänä sinä olet minun kanssani paratiisissa.”

Jeesus antaa henkensä

(Mt 27:45–56; Mk 15:33–41; Jh 19:28–30)

⁴⁴ Oli jo noin kuudes tunti. Silloin koko maan ylle tuli pimeys, jota kesti yhdeksänteen tuntiin asti, ⁴⁵ sillä aurinko oli pimentynyt. Temppelein esirippu repesi keskeltä kahtia, ⁴⁶ ja Jeesus huusi kovalla äänellä: ”Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni.” Sen sanottuaan hän antoi henkensä.

⁴⁷ Kun sadanpäällikkö näki, mitä tapahtui, hän kunnioitti Jumalaa sanoen: ”Todellakin, tämä mies oli vanhurskas.” ⁴⁸ Ja kun kaikki kansa, ne, jotka olivat kokoontuneet tätä katselemaan, näkivät, mitä tapahtui, he löivät rintaansa ja menivät pois. ⁴⁹ Mutta kaikki Jeesuksen tuttavat – myös naiset, jotka olivat seuranneet häntä Galileasta asti – seisoivat kauempana katselemassa tätä kaikkea.

Jeesus haudataan

(Mt 27:57–61; Mk 15:42–47; Jh 19:38–42)

⁵⁰ Muuan Joosef-niminen mies, joka oli neuvoston jäsen, hyvä ja hurskas mies, ⁵¹ ei ollut hyväksynyt neuvoston päätöstä ja menettelyä. Hän oli kotoisin Arimatiasta, juutalaisten kaupungista, ja odotti itsekin Jumalan valtakuntaa. ⁵² Joosef meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. ⁵³ Otettuaan sen alas ristiltä hän kääri sen liinavaatteeseen ja pani kallioon hakattuun hautakammioon, johon ei ollut vielä pantu ketään. ⁵⁴ Silloin oli valmistuspäivä, ja sapatti oli alkamaisillaan.

⁵⁵ Naiset, jotka olivat tulleet Jeesuksen kanssa Galileasta, seurasivat mukana. He katselivat hautaa ja näkivät, kuinka Jeesuksen ruumis pantiin sinne. ⁵⁶ Palattuaan kotiinsa naiset tekivät hyvänhajuisia yrttivoiteita ja öljyä, mutta sapatin he viettivät hiljaisuudessa lain käskyn mukaan.

Jeesuksen ylösnousemus

(Mt 28:1–10; Mk 16:1–8; Jh 20:1–18)

24 Ensimmäisenä sapatin jälkeisenä päivänä naiset menivät varhain aamulla haudalle vieden mukanaan valmistamansa

hyvänhajuiset yrttivoiteet. ²He huomasivat, että kivi oli vieritetty pois haudan suulta, ³mutta sisälle mentyään he eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista. ⁴Kun he olivat tästä ymmällä, niin yhtäkkiä heidän luonaan seisojaksi kaksi miestä säteilevän kirkkaissa vaatteissa. ⁵Naiset pelästyivät ja kumartuivat kasvoilleen maahan, mutta miehet sanoivat heille: "Miksi te etsitte elävää kuolleiden joukosta? ⁶Ei hän ole täällä, hän on noussut ylös. Muistakaa, mitä hän puhui teille ollessaan vielä Galileassa: ⁷'Näin pitää tapahtua: Ihmisen Poika annetaan syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulitaan, mutta kolmantena päivänä hän nousee ylös.'" ⁸Silloin he muistivat hänen sanansa.

⁹Kun naiset palasivat haudalta, he ilmoittivat tämän kaiken niille yhdelletoista ja kaikille muille. ¹⁰Ne, jotka kertoivat tämän apostoleille, olivat Magdalan Maria, Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja muut heidän kanssaan olleet naiset. ¹¹Mutta miesten mielestä naisten puheet tuntuivat turhilta, eivätkä he uskoneet heitä. ¹²Pietari kuitenkin nousi ja juoksi haudalle. Hän kurkisti hautaan ja näki ainoastaan käärinliinojen olevan siellä. Sitten hän lähti pois ihmetellen itsekseen sitä, mikä oli tapahtunut.

Jeesus ilmestyy Emmauksen tiellä

(Mk 16:12,13)

¹³Samana päivänä oli kaksi opetuslasta matkalla Emmaus-nimiseen kylään, joka on kuudenkymmenen stadionmitan päässä Jerusalemistä. ¹⁴He puhelivat keskenään kaikesta siitä, mitä oli tapahtunut. ¹⁵Kun he siinä keskustelivat ja pohdiskelivat, Jeesus itse lähestyi heitä ja kulki heidän kanssaan. ¹⁶Mutta heidän silmänsä olivat kuin sokaistut, niin etteivät he tunteneet häntä.

¹⁷Hän kysyi heiltä: "Mistä te siinä kävellessänne puhutte keskenänne?" He pysähtyivät synkännäköisinä, ¹⁸ja toinen heistä, nimeltään Kleopas, vastasi hänelle: "Oletko sinä Jerusalemissa ainoa muukalainen, joka ei tiedä, mitä siellä on näinä päivinä tapahtunut?" ¹⁹Hän kysyi heiltä: "Mitä sitten?" He vastasivat: "Sitä, mitä tapahtui Jeesus Nasaretilaiselle. Se mies oli profeetta, voimallinen teoissa ja sanoissa Jumalan ja koko kansan edessä. ²⁰Meidän ylipappimme ja hallitusmiehemme luovuttivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulitsivat hänet. ²¹Mutta me toivoimme, että hän olisi se, joka lunastaa Israelin. Kaiken tämän lisäksi tänään on jo kolmas päivä siitä, kun se tapahtui. ²²Ovatpa vielä muutamat naiset joukostamme saattaneet

meidät hämmennyksiin. He kävivät varhain aamulla haudalla ²³ mutta eivät löytäneet hänen ruumistaan. Kun he palasivat, he kertoivat nähneensä enkelinäyn. Enkelit olivat sanoneet hänen elävän. ²⁴ Jotkut niistä, jotka olivat meidän kanssamme, lähtivät haudalle ja havaitsivat asian olevan juuri niin kuin naiset olivat sanoneet, mutta Jeesusta he eivät nähneet.”

²⁵ Silloin Jeesus sanoi heille: ”Voi teitä, kun olette ymmärtämättömiä ja sydämeltänne hitaita uskomaan kaikkea sitä, mitä profeetat ovat puhuneet. ²⁶ Eikö Kristuksen pitänyt juuri näin kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa?” ²⁷ Alkaen Mooseksesta ja kaikista profeetoista hän selitti heille, mitä kaikissa Kirjoituksissa oli hänestä sanottu.

²⁸ Kun he lähestyivät kylää, jonne olivat matkalla, hän oli aikovinaan kulkea edemmäksi, ²⁹ mutta miehet suorastaan vaativat häntä sanoen: ”Jää meidän luoksemme, sillä päivä on jo kallistumassa iltaa kohti.” Niin hän meni sisään ja jäi heidän luokseen. ³⁰ Kun hän oli aterialla heidän kanssaan, hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen heille. ³¹ Silloin heidän silmänsä aukenivat ja he tunsivat Jeesuksen. Mutta hän katosi heidän näkyvistään. ³² He sanoivat toisilleen: ”Eikö meidän sydämemme ollutkin palava, kun hän puhui meille tiellä ja avasi meille Kirjoitukset?”

³³ Saman tien he nousivat ja palasivat Jerusalemiin. He tapasivat koolla ne yksitoista ja muut, jotka olivat heidän kanssaan. ³⁴ Nämä sanoivat: ”Herra on todella noussut ylös, ja hän on ilmestynyt Simonille!” ³⁵ He puolestaan kertoivat, mitä tiellä oli tapahtunut ja miten he olivat tunteneet Jeesuksen, kun hän mursi leivän.

Jeesus ilmestyy opetuslapsille

*(Mt 28:16-18; Mk 16:9-14;
Jh 20:19,20; Apt 1:3)*

³⁶ Heidän vielä puhuessaan näistä asioista Jeesus itse seiso i heidän keskellään ja sanoi heille: ”Rauha teille!” ³⁷ He säikähtivät ja joutuivat pelon valtaan luullen näkevänsä hengen. ³⁸ Mutta Jeesus sanoi heille: ”Miksi olette järkyttyneitä, ja miksi teidän sydämeenne nousee epäilyksiä? ³⁹ Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani: minä itse tässä olen. Koskettakaa minua ja katsokaa! Ei hengellä ole lihaa eikä luita, niin kuin te näette minulla olevan.” ⁴⁰ Näin sanoessaan hän näytti heille kätensä ja jalkansa. ⁴¹ Mutta kun he ilon tähden eivät vielä kään uskoneet vaan olivat ihmeissään, hän kysyi heiltä: ”Onko teillä täällä mitään syötävää?” ⁴² He antoivat hänelle palan paistettua kalaa ja osan mehiläisen hunajakennosta. ⁴³ Hän otti ne ja söi heidän nähtensä.

**Lähetyskäsky ja
lupaus Pyhästä Hengestä**

*(Mt 28:19,20; Mk 16:15-18; Jh
20:21-23; Apt 1:4-8)*

⁴⁴Jeesus sanoi heille: "Tätä tarkoittivat minun sanani, jotka puhuin teille ollessani vielä teidän kanssanne. Kaiken, mitä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa, profeetoissa ja psalmeissa, pitää käydä toteen." ⁴⁵Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään Kirjoitukset.

⁴⁶Hän sanoi heille: "Näin on kirjoitettu, että Kristuksen tuli kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä, ⁴⁷ja että kääntymystä syntien anteeksiantamiseksi on saarnattava hänen nimessään kaikille kansoille,

alkaen Jerusalemistä. ⁴⁸Te olette tämän todistajat. ⁴⁹Ja minä lähetän teille sen, minkä minun Isäni on luvannut. Mutta te, pysykää Jerusalemin kaupungissa, kunnes teidät puetaan voimalla korkeudesta."

Jeesuksen taivaaseenastuminen

(Mk 16:19,20; Apt 1:9–11)

⁵⁰Sitten Jeesus vei heidät pois, lähelle Betaniaa, ja kohottaen kätensä hän siunasi heidät. ⁵¹Siunatessaan heitä hän erkani heistä, ja hänet otettiin ylös taivaaseen.

⁵²He kumartuivat palvomaan häntä ja palasivat sitten Jerusalemiin suuresti iloiten. ⁵³Ja he olivat alati temppelissä ja kiittivät ja ylistivät Jumalaa.

EVANKELIUMI JOHANNEKSEN MUKAAN

ESIPUHE, 1

Sana tuli lihaksi

1 Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala. ² Hän oli alussa Jumalan luona. ³ Kaikki on syntynyt hänen kauttaan. Ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on. ⁴ Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. ⁵ Valo loistaa pimeydessä, eikä pimeys saanut sitä valtaansa.

⁶ Tuli mies, Jumalan lähettämä. Hänen nimensä oli Johannes. ⁷ Hän tuli todistamaan, todistaakseen valosta, jotta kaikki uskoisivat hänen kauttaan. ⁸ Ei hän ollut se valo, vaan hän tuli todistamaan valosta.

⁹ Todellinen valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan.

¹⁰ Maailmassa hän oli, ja maailma oli hänen kauttaan syntynyt, mutta maailma ei tuntenut häntä. ¹¹ Hän tuli sinne, mikä on hänen omaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan. ¹² Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi vallan tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä. ¹³ He eivät ole syntyneet verestä, eivät lihan

tahdosta eivätkä miehen tahdosta vaan Jumalasta. ¹⁴ Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me katselimme hänen kirkkauttaan, sellaista kirkkautta kuin ainutsyntyisellä Pojalla on Isältä, ja hän oli täynnä armoa ja totuutta.

¹⁵ Johannes todisti hänestä ja huusi: ”Tämä on se, josta minä sanoin: hän, joka tulee minun jäljessäni, on ollut minun edelläni, sillä hän oli jo ennen minua.” ¹⁶ Hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet osaksemme armoa armonkin lisäksi, ¹⁷ sillä laki on annettu Mooseksen kautta, armo ja totuus ovat tulleet Jeesuksen Kristuksen kautta. ¹⁸ Jumalaa ei ole kukaan milloinkaan nähnyt. Ainutsyntyinen Poika, joka on Jumala ja on Isän rinnalla, on hänet ilmoittanut.

JEEСУKSEN JULKINEN TOIMINTA, 1–12

Johannes Kastajan todistus

(Mt 3:1–12; Mk 1:2–8; Lk 3:15–17)

¹⁹ Tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät hänen luokseen Jerusalemissa pappeja ja leeviläisiä kysymään häneltä: ”Kuka sinä olet?”

²⁰ Johannes tunnusti eikä kieltänyt.

Hän tunnusti: "En minä ole Kristus."

²¹ He kysyivät häneltä: "Kuka sitten?

Oletko sinä Elia?" Hän sanoi: "En

ole." "Se profeettako sinä olet?"

Hän vastasi: "En." ²² Niin he sanoivat

hänelle: "Kuka sitten olet, että voimme

antaa vastauksen niille, jotka lähettivät

meidät. Mitä sanot itsestäsi?" ²³ Hän

vastasi: "Minä olen huutavan ääni

erämaassa: 'Tasoittakaa ja suoristakaa

Herran tie', niin kuin profeetta Jesaja

on sanonut."

²⁴ Lähetetyt olivat fariseuksia, ²⁵ ja he

kysyivät häneltä: "Miksi sitten kastat,

jos et ole Kristus etkä Elia etkä se

profeetta?" ²⁶ Johannes vastasi heille:

"Minä kastan vedessä, mutta teidän

keskellänne on jo hän, jota te ette

tunne. ²⁷ Hän on se, joka tulee minun

jälkeeni ja on ollut minun edelläni.

Minä en kelpaa edes avaamaan hänen

kenkiensä nauhoja." ²⁸ Tämä tapahtui

Betaniassa, Jordanin toisella puolella,

missä Johannes oli kastamassa.

Jumalan Karitsa

²⁹ Seuraavana päivänä Johannes näki

Jeesuksen tulevan luokseen ja sanoi:

"Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois

maailman synnin! ³⁰ Tämä on hän, josta

minä sanoin: minun jäljessäni tulee

mies, joka on ollut minun edelläni, sillä

hän oli jo ennen minua. ³¹ Minäkään

en tuntenut häntä, mutta sitä varten,

että hän tulisi tunnetuksi Israelille, minä

olen tullut kastamaan vedessä."

³² Johannes todisti sanoen: "Minä

näin Hengen laskeutuvan kuin

kyyhkynen alas taivaasta ja jäävän

hänen päälleen. ³³ Minäkään en

tuntenut häntä, mutta hän, joka

lähetti minut kastamaan vedessä, sanoi

minulle: 'Hän, jonka päälle sinä näet

Hengen laskeutuvan ja jäävän, kastaa

Pyhässä Hengessä.' ³⁴ Tämän minä olen

nähty ja olen todistanut, että hän on

Jumalan Poika."

Ensimmäiset opetuslapset

³⁵ Seuraavana päivänä

Johannes seisoi jälleen siellä

kahden opetuslapsensa kanssa.

³⁶ Kiinnittäessään katseensa

Jeesukseen, joka käveli siellä, hän

sanoi: "Katso, Jumalan Karitsa!" ³⁷ Kun

ne kaksi opetuslasta kuulsivat, mitä

hän sanoi, he lähtivät seuraamaan

Jeesusta. ³⁸ Jeesus kääntyi, ja

nähdessään heidän seuraavan hän

kysyi heiltä: "Mitä te etsitte?" He

vastasivat hänelle: "Rabbi" – se on

käännettynä: opettaja – "missä sinä

asut?" ³⁹ Hän sanoi heille: "Tulkaa

katsomaan." Niin he menivät ja

näkivät, missä hän asui, ja viipyivät

hänen luonaan sen päivän. Silloin oli

noin kymmenes tunti.

⁴⁰ Andreas, Simon Pietarin veli, oli

toinen niistä kahdesta, jotka olivat

kuulleet, mitä Johannes sanoi, ja

seuranneet Jeesusta. ⁴¹ Hän tapasi

ensin veljensä Simonin ja sanoi hänelle:

"Me olemme löytäneet Messiaan" – se

on käännettyinä: Kristuksen.⁴² Andreas vei hänet Jeesuksen luo. Jeesus kiinnitti katseensa häneen ja sanoi: ”Sinä olet Simon, Johanneksen poika. Sinun nimesi on oleva Keefas” – se on käännettyinä: Pietari.

Jeesus kutsuu Filippoksen ja Natanaelin

⁴³ Seuraavana päivänä aikoessaan lähteä Galileaan Jeesus tapasi Filippoksen ja sanoi hänelle: ”Seuraa minua.” ⁴⁴ Filippos oli Beetsaidan kaupungista, niin kuin myös Andreas ja Pietari. ⁴⁵ Filippos tapasi Natanaelin ja sanoi hänelle: ”Me olemme löytäneet hänet, josta Mooses laissa ja profeetat ovat kirjoittaneet: Jeesuksen, Joosefin pojan, Nasaretista.” ⁴⁶ Natanael sanoi hänelle: ”Voiko Nasaretista tulla mitään hyvää?” Filippos sanoi hänelle: ”Tule katsomaan!”

⁴⁷ Kun Jeesus näki Natanaelin tulevan luokseen, hän sanoi: ”Tässä on oikea israelilainen, jossa ei ole vilppiä!” ⁴⁸ Natanael kysyi häneltä: ”Mistä sinä minut tunnet?” Jeesus vastasi hänelle: ”Ennen kuin Filippos kutsui sinua, minä näin sinut viikunapuun alla.” ⁴⁹ Natanael vastasi hänelle: ”Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas.” ⁵⁰ Jeesus vastasi hänelle: ”Senkö tähden sinä uskot, että minä sanoin sinulle: minä näin sinut viikunapuun alla? Sinä saat nähdä vielä suurempia asioita.” ⁵¹ Vielä hän sanoi: ”Totisesti, totisesti minä sanon

teille: te saatte nähdä taivaan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeutuvan alas Ihmisen Pojan yllä.”

Kaanan häät

2 Kolmantena päivänä oli häät Galilean Kaanassa, ja Jeesuksen äiti oli siellä. ² Myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa oli kutsuttu häihin. ³ Kun viini loppui, Jeesuksen äiti sanoi hänelle: ”Heillä ei ole viiniä.” ⁴ Jeesus sanoi hänelle: ”Mitä sinä minusta tahdot, nainen? Minun aikani ei ole vielä tullut.” ⁵ Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: ”Mitä hän teille sanookin, se tehkää.”

⁶ Siellä oli juutalaisten puhdistautumistavan mukaan kuusi parin kolmen mitan vetoista kivistä vesiastiaa. ⁷ Jeesus sanoi heille: ”Täyttäkää astiat vedellä”, ja he täyttivät ne ääriään myöten. ⁸ Hän sanoi heille: ”Ammentakaa nyt ja viekää pitojen valvojalle”, ja he veivät. ⁹ Pitojen valvoja maistoi vettä, joka oli muuttunut viiniksi. Hän ei tiennyt, mistä se oli tullut, mutta palvelijat, jotka olivat veden ammentaneet, tiesivät sen. Hän kutsui sulhasen luokseen ¹⁰ ja sanoi: ”Jokainen panee tarjolle ensin hyvän viinin ja vasta sitten huonomman, kun väki juopuu. Sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.”

¹¹ Tämän ensimmäisen tunnustekonsa Jeesus teki Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi näin

kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen. ¹² Sen jälkeen hän meni alas Kapernaumiin äitinsä, veljiensä ja opetuslastensa kanssa. Siellä he eivät viipyneet montakaan päivää.

Jeesus puhdistaa temppelin

(Mt 21:12,13; Mk
11:15–17; Lk 19:45,46)

¹³ Juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin. ¹⁴ Hän havaitsi temppelissä olevan niitä, jotka myivät härkiä, lampaita ja kyyhkysiä. Siellä oli myös rahanvaihtajia istumassa. ¹⁵ Hän teki köydenpätäkistä ruoskan ja ajoi heidät kaikki ulos temppelistä lampaineen ja härkineen, heitti rahanvaihtajien rahat maahan ja kaatoi heidän pöytänsä kumoon. ¹⁶ Kyyhkysten myyjille hän sanoi: ”Viekää nämä pois täältä! Älkää tehkö minun Isäni huoneesta markkinatoria.” ¹⁷ Silloin hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: ”Kiivaus sinun huoneesi puolesta kuluttaa minut.”

¹⁸ Juutalaiset vastasivat hänelle: ”Minkä tunnusteon sinä näytät meille, kun tällaista teet?” ¹⁹ Jeesus vastasi heille: ”Hajottakaa maahan tämä temppeli, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä.” ²⁰ Silloin juutalaiset sanoivat: ”Neljäkymmentäkuusi vuotta on tätä temppeliä rakennettu, ja sinäkö pystyttaisit sen kolmessa

päivässä?” ²¹ Mutta hän puhui ruumiinsa temppelistä. ²² Kun hän sitten oli noussut kuolleista, hänen opetuslapsensa muistivat, mitä hän oli sanonut. Ja he uskoivat todeksi Kirjoitukset ja sen sanan, jonka Jeesus oli puhunut.

²³ Kun Jeesus oli Jerusalemissa pääsiäisjuhlan aikana, monet uskoivat hänen nimeensä nähdessään ne tunnusteet, jotka hän teki. ²⁴ Mutta Jeesus itse ei uskonut itseään heille, koska hän tuns heidät kaikki ²⁵ ja koska hän ei tarvinnut, että kukaan todistaisi ihmisestä. Hän kyllä itse tiesi, mitä ihmisessä on.

Jeesus ja Nikodeemos

3 Fariseusten joukossa oli Nikodeemos-niminen mies, yksi juutalaisten hallitusmiehistä. ² Hän tuli Jeesuksen luo yöllä ja sanoi hänelle: ”Rabbi, me tiedämme, että sinä olet Jumalan lähettämä opettaja. Eihän kukaan voi tehdä niitä tunnustekoja, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssaan.” ³ Jeesus vastasi hänelle: ”Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa.” ⁴ Nikodeemos kysyi: ”Kuinka ihminen voi vanhana syntyä? Ei kai hän voi mennä takaisin äitinsä kohtuun ja syntyä uudestaan?” ⁵ Jeesus vastasi: ”Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei voi päästä sisälle

Jumalan valtakuntaan. ⁶ Mikä lihasta on syntynyt, on liha, ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki. ⁷ Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä. ⁸ Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Näin on jokaisen Hengestä syntyneen laita.”

⁹ Nikodeemos kysyi häneltä: ”Kuinka tämä kaikki voi tapahtua?” ¹⁰ Jeesus vastasi: ”Etkö sinä, joka olet Israelin opettaja, ymmärrä tätä? ¹¹ Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: me puhumme, mitä tiedämme, ja todistamme siitä, mitä olemme nähneet, ettekä te ota vastaan meidän todistustamme. ¹² Jos ette usko, kun minä puhun teille maallisista asioista, kuinka sitten voisitte uskoa, jos puhun teille taivaallisista? ¹³ Ei kukaan ole noussut ylös taivaaseen paitsi hän, joka tuli alas taivaasta, Ihmisen Poika, joka on taivaasta. ¹⁴ Ja niin kuin Mooses korotti käärmeen autiomaassa, niin on Ihmisen Poika korotettava, ¹⁵ ettei yksikään, joka uskoo häneen, joutuisi kadotukseen, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.

¹⁶ Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainutsyntyisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä. ¹⁷ Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan

tuomitsemaan maailmaa vaan sitä varten, että maailma pelastuisi hänen kauttaan. ¹⁸ Sitä, joka uskoo häneen, ei tuomita. Mutta se, joka ei usko, on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut Jumalan ainutsyntyisen Pojan nimeen. ¹⁹ Ja tämä on tuomio: valo on tullut maailmaan, mutta ihmiset rakastivat pimeyttä enemmän kuin valoa, sillä heidän tekonsa olivat pahoja. ²⁰ Sillä jokainen, joka tekee paha, vihaa valoa eikä tule valoon, etteivät hänen tekonsa paljastuisi. ²¹ Mutta se, joka toimii totuuden mukaan, tulee valoon, jotta kävisi ilmi, että hänen tekonsa ovat Jumalassa tehdyt.”

Johannes Kastaja todistaa Kristuksesta

²² Tämän jälkeen Jeesus meni opetuslapsineen Juudean maaseudulle. Hän oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi. ²³ Myös Johannes kastoi Ainonissa lähellä Salimia, koska siellä oli paljon vettä. Ihmiset tulivat ja antoivat kastaa itsensä. ²⁴ Johannesta ei ollut näet vielä heitetty vankeuteen.

²⁵ Niin Johanneksen opetuslasten ja erään juutalaisen välillä syntyi väittely puhdistautumisesta. ²⁶ He tulivat Johanneksen luo ja sanoivat hänelle: ”Rabbi, se mies, joka oli kanssasi Jordanin toisella puolella ja josta sinä annoit todistuksen, kastaa, ja kaikki menevät hänen luokseen.” ²⁷ Johannes vastasi: ”Ei ihminen voi ottaa mitään, ellei sitä ole annettu hänelle taivaasta. ²⁸ Te voitte itse

todistaa, että minä sanoin: ‘En minä ole Kristus, vaan minut on lähetetty hänen edellään.’ ²⁹ Sulhanen on se, jolla on morsian. Mutta sulhasen ystävä, joka seisoo hänen vierellään ja kuuntelee sulhasta, iloitsee suuresti hänen äänestään. Nyt tämä minun iloni on täydellinen. ³⁰ Hänen tulee kasvaa mutta minun vähetä.

³¹ Hän, joka tulee ylhäältä, on kaikkien yläpuolella. Joka on maasta, on maata ja maallisista hän puhuu. Hän, joka tulee taivaasta, on kaikkien yläpuolella. ³² Hän todistaa siitä, mitä hän on nähnyt ja kuullut, mutta hänen todistustaan ei kukaan ota vastaan. ³³ Joka ottaa vastaan hänen todistuksensa, vahvistaa sinetillä, että Jumala on totuudellinen. ³⁴ Hän, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja, sillä Jumala ei anna Henkeä mitalla. ³⁵ Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaiken hänen käteensä. ³⁶ Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä. Mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, ei ole näkevä elämää, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällään.”

Jeesus ja samarialainen nainen

4 Kun Jeesus sai tietää fariseusten kuulleen, että hän teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes – ² tosin Jeesus ei itse kastanut vaan hänen opetuslapsensa – ³ niin hän lähti Juudeasta ja meni taas Galileaan. ⁴ Hänen oli kuljettava Samarian kautta.

⁵ Niin hän tuli Sykar-nimiseen Samarian kaupunkiin. Se on lähellä sitä maa-aluetta, jonka Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille, ⁶ ja siellä oli Jaakobin lähde. Niin Jeesus matkanteosta väsyneenä istuutui lähteelle. Oli noin kuudes tunti.

⁷ Eräs samarialainen nainen tuli ammentamaan vettä, ja Jeesus sanoi hänelle: “Anna minulle juotavaa.” ⁸ Hänen opetuslapsensa olivat näet menneet kaupunkiin ostamaan ruokaa. ⁹ Niin samarialainen nainen sanoi hänelle: “Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta?” Juutalaiset eivät nimittäin ole missään tekemisissä samarialaisten kanssa. ¹⁰ Jeesus vastasi hänelle: “Jos sinä tuntisit Jumalan lahjan ja hänet, joka sanoo sinulle: ‘Anna minulle juotavaa’, niin sinä pyytäisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä.” ¹¹ Nainen sanoi hänelle: “Herra, eihän sinulla ole edes ammennusastiaa, ja kaivo on syvä. Mistä sitten saisit sitä elävää vettä?” ¹² Et kai sinä ole suurempi kuin isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon? Hän joi siitä itse, samoin hänen poikansa ja hänen karjansa.” ¹³ Jeesus vastasi hänelle: “Jokaiselle, joka juo tätä vettä, tulee uudelleen jano, ¹⁴ mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, sille ei ikinä tule jano. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä sen veden lähde, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään.” ¹⁵ Nainen sanoi

hänelle: ”Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa.”

¹⁶ Jeesus sanoi hänelle: ”Mene kutsumaan miehesi ja tule tänne.”

¹⁷ Nainen vastasi: ”Ei minulla ole miestä.” Jeesus sanoi: ”Oikein sanoit: ‘Ei minulla ole miestä.’” ¹⁸ Viisi miestä sinulla on ollut, ja se, joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehesi. Siinä puhuit totta.” ¹⁹ Nainen sanoi hänelle: ”Herra, minä näen, että sinä olet profeetta.

²⁰ Meidän isämme ovat palvoneet Jumalaa tällä vuorella, mutta te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, missä tulee palvoa.” ²¹ Jeesus sanoi hänelle: ”Nainen, usko minua! Tulee aika, jolloin ette palvo Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa.

²² Te palvotte sitä, mitä ette tunne. Me palvomme häntä, jonka tunnemme, sillä pelastus tulee juutalaisten keskuudesta. ²³ Mutta tulee aika, ja se on jo nyt, jolloin oikeat rukoilijat palvovat Isää hengessä ja totuudessa. Sellaisia palvojia Isä etsii.

²⁴ Jumala on Henki, ja niiden, jotka häntä palvovat, tulee palvoa hengessä ja totuudessa.” ²⁵ Nainen sanoi hänelle: ”Minä tiedän, että Messias tulee, hän, jota sanotaan Kristukseksi. Kun hän tulee, hän ilmoittaa meille kaiken.”

²⁶ Jeesus sanoi hänelle: ”Minä olen se, minä, joka puhun kanssasi.”

²⁷ Samassa hänen opetuslapsensa tulivat ja ihmettelivät, että hän puhui naisen kanssa. Kukaan ei kuitenkaan

kysynyt: ”Mitä sinä hänestä tahdot?” tai ”Miksi puhut hänen kanssaan?”

²⁸ Silloin nainen jätti vesiruukkunsa, riensi kaupunkiin ja sanoi ihmisille:

²⁹ ”Tulkaa katsomaan miestä, joka kertoi minulle kaiken, mitä olen tehnyt.

Ei kai hän vain ole Kristus?” ³⁰ Niin ihmiset lähtivät kaupungista ja tulivat Jeesuksen luo.

Vaalenneet vainiot

³¹ Sillä välin opetuslapset pyysivät häntä sanoen: ”Rabbi, syö!” ³² Mutta hän sanoi heille: ”Minulla on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä.”

³³ Opetuslapset sanoivat toisilleen: ”Onkohan joku tuonut hänelle syötävää?” ³⁴ Jeesus sanoi heille: ”Minun ruokani on se, että

teen lähettäjäni tahdon ja vien hänen työnsä päätökseen. ³⁵ Ettekö sano: ‘Vielä on neljä kuukautta sadonkorjuuseen’? Minä sanon teille:

kohottakaa katseenne ja katselkaa vainioita, sillä ne ovat vaalenneet sadonkorjuuta varten. ³⁶ Leikkaaja saa palkan ja kokoaa satoa iankaikkiseen elämään, jotta kylväjäkin iloitsisi yhdessä leikkaajan kanssa. ³⁷ Tässä toteutuu sanonta: ‘Toinen on kylväjä ja toinen leikkaaja.’ ³⁸ Minä olen lähettänyt teidät leikkaamaan sitä,

mistä ette ole nähneet vaivaa. Toiset ovat nähneet vaivan, ja te olette päässeet heidän vaivannäkönsä hedelmille.”

Monet samarialaisista uskovat

³⁹ Monet sen kaupungin samarialaisista uskoivat Jeesukseen naisen puheen tähden, kun tämä todisti: ”Hän kertoi minulle kaiken, mitä olen tehnyt.” ⁴⁰ Kun siis samarialaiset tulivat Jeesuksen luo, he pyysivät häntä viipymään luonaan, ja hän jäi sinne kahdeksi päiväksi. ⁴¹ Vielä useammat uskoivat Jeesukseen hänen oman sanansa tähden, ⁴² ja he sanoivat naiselle: ”Emme usko enää vain sinun puheesi perusteella, sillä me olemme itse kuulleet ja tiedämme, että tämä mies todella on Kristus, maailman Pelastaja.”

Kuninkaan virkamiehen poika

(Mt 8:5–13; Lk 7:1–10)

⁴³ Niiden kahden päivän kuluttua Jeesus lähti sieltä ja meni Galileaan, ⁴⁴ vaikka hän oli itse todistanut, ettei profeettaa pidetä arvossa omalla kotiseudullaan. ⁴⁵ Kun hän siis tuli Galileaan, galilealaiset ottivat hänet vastaan, koska olivat nähneet kaiken, mitä hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlan aikana, sillä hekin olivat menneet juhlille.

⁴⁶ Niin Jeesus tuli taas Galilean Kaanaan, missä hän oli muuttanut veden viiniksi. Kapernaumissa oli kuninkaan virkamies, jonka poika oli sairaana. ⁴⁷ Kuultuaan Jeesuksen tulleen Juudeasta Galileaan mies meni hänen luokseen ja pyysi häntä tulemaan

ja parantamaan pojan, sillä tämä oli kuolemaisillaan. ⁴⁸ Niin Jeesus sanoi hänelle: ”Ellette näe tunnustekoja ja ihmeitä, te ette usko.” ⁴⁹ Virkamies sanoi hänelle: ”Herra, tule, ennen kuin lapseni kuolee.” ⁵⁰ Jeesus sanoi: ”Mene! Sinun poikasi elää.” Mies uskoi sanan, jonka Jeesus hänelle sanoi, ja lähti.

⁵¹ Kun hän oli vielä matkalla, hänen palvelijansa tulivat häntä vastaan ja kertoivat hänen poikansa olevan elossa. ⁵² Niin mies kysyi heiltä, mihin aikaan poika oli alkanut toipua. He vastasivat hänelle: ”Kuume lähti hänestä eilen seitsemännellä tunnilla.” ⁵³ Silloin isä ymmärsi sen tapahtuneen sillä hetkellä, kun Jeesus sanoi hänelle: ”Sinun poikasi elää.” Hän uskoi ja samoin koko hänen perhekuntansa. ⁵⁴ Tämän toisen tunnusteen Jeesus teki tultuaan Juudeasta Galileaan.

Tunnusteko Betesdan altaalla

5 Sen jälkeen oli eräs juutalaisten juhla, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin. ² Jerusalemissa on Lammasportin luona allas, jota kutsutaan heprean kielellä Betesdaksi, ja siihen kuuluu viisi pylväskäytävää. ³ Niissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetystautisia. He odottivat veden kuohuttamista. ⁴ Altaaseen näet laskeutui aika ajoin enkeli ja kuohutti veden. Se, joka veden kuohuttamisen jälkeen ensimmäisenä astui siihen, tuli terveeksi, sairastipa mitä tautia tahansa.

⁵ Siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentäkahdeksan vuotta.

⁶ Jeesus näki hänet siellä makaamassa ja tiesi hänen sairastaneen jo kauan aikaa. Jeesus kysyi häneltä: "Tahdotko tulla terveeksi?" ⁷ Sairas vastasi: "Herra, minulla ei ole ketään, joka veisi minut altaaseen, kun vesi kuohuu. Ja kun minä olen menossa, toinen astuu sinne ennen minua." ⁸ Jeesus sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja kävele." ⁹ Mies tuli heti terveeksi, otti vuoteensa ja alkoi kävellä.

Mutta se päivä oli sapatti. ¹⁰ Niin juutalaiset sanoivat parannelulle: "Nyt on sapatti, eikä sinun ole lupa kantaa vuodetta." ¹¹ Hän vastasi heille: "Se, joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: 'Ota vuoteesi ja kävele.'" ¹² He kysyivät häneltä: "Kuka se mies oli, joka sanoi sinulle: 'Ota vuoteesi ja kävele'?" ¹³ Mutta parannettu ei tiennyt, kuka hän oli, sillä Jeesus oli vetäytynyt pois, koska paikalla oli väentungos.

¹⁴ Tämän jälkeen Jeesus tapasi hänet temppelissä ja sanoi hänelle: "Sinä olet tullut terveeksi. Älä enää tee syntiä, ettei sinulle tapahtuisi mitään pahempaa." ¹⁵ Mies lähti sieltä ja ilmoitti juutalaisille, että Jeesus oli tehnyt hänet terveeksi.

¹⁶ Sen vuoksi juutalaiset alkoivat vainota Jeesusta ja etsivät häntä tappaakseen hänet, koska hän teki tällaista sapattina. ¹⁷ Mutta Jeesus vastasi heille: "Minun Isäni on tehnyt

työtä tähän asti ja tekee yhä, ja niin teen minäkin." ¹⁸ Tämän vuoksi juutalaiset vielä kiihkeämmin halusivat tappaa hänet, koska hän ei ainoastaan purkanut sapattisääntöä, vaan myös kutsui Jumalaa omaksi Isäkseen tehden itsensä Jumalan vertaiseksi.

Pojan valtaoikeudet

¹⁹ Niin Jeesus vastasi juutalaisille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: Poika ei voi tehdä mitään omasta aloitteestaan vaan ainoastaan sen, mitä näkee Isän tekevän. Mitä tahansa Isä tekee, sitä tekee samoin myös Poika. ²⁰ Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaiken, mitä itse tekee. Isä näyttää hänelle vielä suurempiakin tekoja, niin että te ihmettelette. ²¹ Niin kuin Isä herättää kuolleet ja antaa elämän, niin myös Poika antaa elämän niille, joille hän tahtoo. ²² Isä ei myöskään tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomiovallan Pojalle, ²³ että kaikki kunnioittaisivat Poikaa, niin kuin he kunnioittavat Isää. Se, joka ei kunnioita Poikaa, ei kunnioita Isää, joka on hänet lähettänyt.

²⁴ Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iankaikkinen elämä. Hän ei joudu tuomittavaksi vaan on siirtynyt kuolemasta elämään. ²⁵ Totisesti, totisesti minä sanon teille: tulee aika, ja se on jo nyt, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne,

jotka sen kuulevat, saavat elää. ²⁶ Niin kuin Isällä on elämä itsessään, niin hän on antanut elämän myös Pojalle, että hänelläkin on elämä itsessään. ²⁷ Isä on antanut Pojalle myös vallan tuomita, koska hän on Ihmisen Poika. ²⁸ Älkää ihmetelkö tätä, sillä tulee hetki, jolloin kaikki haudoissa olevat kuulevat hänen äänensä ²⁹ ja tulevat esiin: hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen mutta pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen. ³⁰ En minä voi tehdä mitään omasta aloitteestani. Minä tuomitsen sen mukaan kuin kuulen, ja minun tuomioni on oikea, sillä minä en etsi omaa tahtoani vaan Isän tahtoa, hänen joka on minut lähettänyt.”

Jeesuksen todistajat

³¹ ”Jos minä itse todistan puolestani, todistukseni ei ole pätevä. ³² Minun puolestani todistaa toinen, ja minä tiedän, että se todistus, jonka hän minusta antaa, on pätevä. ³³ Te lähettitte Johanneksen luo lähettiläitänne, ja hän todisti totuuden puolesta. ³⁴ En minä kuitenkaan ota vastaan todistusta ihmiseltä vaan sanon tämän, että te pelastuisitte. ³⁵ Hän oli palava ja loistava lamppu, mutta te tahdoitte vain hetken iloita hänen valostaan.

³⁶ Minulla on todistus, joka on painavampi kuin se, minkä Johannes antoi: ne teot, jotka Isä on uskonut minun täytettäväkseni. Nämä teot, jotka minä teen, todistavat puolestani

sen, että Isä on minut lähettänyt. ³⁷ Myös Isä, joka on minut lähettänyt, on todistanut minusta. Te ette ole koskaan kuulleet hänen ääntään ettekä nähneet hänen muotoaan, ³⁸ eikä hänen sanallaan ole teissä pysyvää sijaa, sillä te ette usko häntä, jonka Isä on lähettänyt. ³⁹ Te tutkitte Kirjoituksia, koska luulette, että teillä on niissä iankaikkinen elämä, ja juuri ne todistavat minusta. ⁴⁰ Silti te ette tahdo tulla minun luokseni, että saisitte elämän.

⁴¹ En minä ota vastaan kunniaa ihmisiltä. ⁴² Minä kyllä tunnen teidät: teissä ei ole Jumalan rakkautta. ⁴³ Minä olen tullut Isäni nimessä, mutta te ette ota minua vastaan. Jos joku toinen tulee omissa nimissään, niin hänet te otatte vastaan. ⁴⁴ Kuinka te voisitte uskoa, te, jotka otatte vastaan kunniaa toisiltanne ettekä etsi sitä kunniaa, joka tulee ainoalta Jumalalta?

⁴⁵ Älkää luulko, että minä syytän teitä Isän luona. Teidän syyttäjänne on Mooses, johon te olette panneet toivonne. ⁴⁶ Jos te uskoisitte Moosesta, uskoisitte minuakin, sillä minusta hän on kirjoittanut. ⁴⁷ Mutta jos te ette usko hänen kirjoituksiaan, kuinka te voisitte uskoa minun sanojani?”

Jeesus ruokkii viisituhatta miestä

(Mt 14:13–21; Mk 6:30–44; Lk 9:10–17)

6 Sen jälkeen Jeesus meni Galileanjärven eli Tiberiaanjärven

toiselle puolelle. ² Häntä seurasi suuri joukko ihmisiä, koska he olivat nähneet tunnusteot, joita hän teki sairaille. ³ Jeesus nousi vuorelle ja asettui istumaan sinne opetuslastensa kanssa. ⁴ Pääsiäinen, juutalaisten juhla, oli lähellä.

⁵ Kun Jeesus kohotti katseensa ja näki paljon kansaa tulevan luokseen, hän sanoi Filippokselle: "Mistä ostaisimme leipää, niin että he saisivat syödäkseen?" ⁶ Tämän Jeesus sanoi koetellakseen häntä – hän itse kyllä tiesi, mitä aikoi tehdä. ⁷ Filippos vastasi hänelle: "Eivät kahdensadan denaarin leivät riitä heille, niin että jokainen saisi edes vähän." ⁸ Yksi Jeesuksen opetuslapsista, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi hänelle: ⁹ "Täällä on eräs pieni poika, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi pientä kalaa. Mutta mitä ne ovat näin monelle!" ¹⁰ Jeesus sanoi: "Järjestäkää ihmiset aterioimaan." Siinä paikassa oli rehevä ruohikko, ja miehet, joita oli noin viisituhatta, asettuivat maahan. ¹¹ Sitten Jeesus otti leivät, kiitti Jumalaa ja jakoi ne opetuslapsille ja opetuslapset syömään asettuneille, samoin kalatkin, niin paljon kuin he tahtoivat. ¹² Kun he olivat kylläisiä, hän sanoi opetuslapsilleen: "Kootkaa tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään joutuisi hukkaan." ¹³ Niin he kokosivat kaksitoista korillista palasia. Ne olivat jääneet aterioivilta tähteeksi viidestä ohraleivästä. ¹⁴ Kun

ihmiset näkivät, minkä tunnusteon Jeesus teki, he sanoivat: "Tämä on todellakin se profeetta, joka oli määrätulla maailmaan." ¹⁵ Mutta kun Jeesus ymmärsi, että he aikoivat tulla ja kaapata hänet tehdäkseen hänestä kuninkaan, hän vetäytyi jälleen yksinään vuorelle.

Jeesus kävelee veden päällä

(Mt 14:22–27; Mk 6:45–52)

¹⁶ Illan tultua Jeesuksen opetuslapset menivät alas järven rantaan, ¹⁷ astuivat veneeseen ja lähtivät menemään järven yli kohti Kapernaumia. Oli tullut jo pimeä, eikä Jeesus ollut vielä palannut heidän luokseen. ¹⁸ Järvi aaltoili ankarasti kovan tuulen puhaltaessa. ¹⁹ Kun he olivat soutaneet noin kahdenkymmenenviiden tai kolmenkymmenen stadionin matkan, he näkivät Jeesuksen kävelevän veden päällä ja lähestyvän venettä. Silloin he pelästyivät, ²⁰ mutta hän sanoi heille: "Minä se olen, älkää pelätkö." ²¹ He tahtoivat ottaa hänet veneeseen, mutta samassa vene saapuikin siihen rantaan, jonne he olivat menossa.

Elämän leipä

²² Seuraavana päivänä järven toisella puolella oleva väkijoukko huomasi, että siellä oli ollut vain se yksi vene, johon hänen opetuslapsensa olivat nousseet, ja että Jeesus ei ollut mennyt opetuslastensa kanssa veneeseen vaan

hänen opetuslapsensa olivat lähteneet yksin. ²³ Tiberiaasta tuli kuitenkin veneitä lähelle sitä paikkaa, jossa he olivat syöneet leipää sen jälkeen, kun Herra oli lausunut kiitoksen. ²⁴ Kun ihmiset huomasivat, ettei Jeesus eivätkä hänen opetuslapsensa olleet siellä, hekin astuivat veneisiin ja tulivat Kapernaumiin etsimään Jeesusta.

²⁵ Löydettyään hänet järven toiselta puolelta he kysyivät: ”Rabbi, milloin sinä tänne tulit?” ²⁶ Jeesus vastasi heille: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: te etsitte minua, mutta ette sen tähden, että olette nähneet tunnustekoja, vaan siksi, että saitte syödä leipää ja tulitte kylläisiksi. ²⁷ Älkää tavoitelko katoavaa ruokaa vaan sitä ruokaa, joka säilyy iankaikkiseen elämään ja jota Ihmisen Poika teille antaa. Hänet on Isä Jumala sinetillä merkinnyt.” ²⁸ Niin he kysyivät häneltä: ”Mitä meidän on tehtävä, jotta tekisimme Jumalan tekoja?” ²⁹ Jeesus vastasi heille: ”Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt.”

³⁰ Niinpä he kysyivät häneltä: ”Minkä tunnusteon sinä sitten teet, että me sen nähtyämme uskoisimme sinuun? Mitä sinä teet?” ³¹ Meidän isämme söivät mannaa autiomaassa, niin kuin on kirjoitettu: ’Hän antoi heille taivaasta leipää syötäväksi.’” ³² Niin Jeesus vastasi heille: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses ole antanut teille leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa

teille taivaasta todellisen leivän. ³³ Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa maailmalle elämän.”

³⁴ Niin he sanoivat: ”Herra, anna meille aina sitä leipää.” ³⁵ Jeesus sanoi heille: ”Minä olen elämän leipä. Sille, joka tulee minun luokseni, ei koskaan tule nälkä, ja sille, joka uskoo minuun, ei koskaan tule jano. ³⁶ Mutta minä olen sanonut teille, että te olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan usko. ³⁷ Jokainen, jonka Isä antaa minulle, tulee minun luokseni, ja sitä, joka tulee minun luokseni, minä en ikinä heitä ulos. ³⁸ Minä en ole tullut taivaasta tekemään omaa tahtoani vaan hänen tahtonsa, joka on lähettänyt minut. ³⁹ Tämä on lähettäjäni, Isän tahto, etten kadota mitään siitä, minkä hän on antanut minulle, vaan herätän sen viimeisenä päivänä. ⁴⁰ Minun Isäni tahto on, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä. Ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.”

⁴¹ Niin juutalaiset nurisivat häntä vastaan, kun hän sanoi: ”Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta.”

⁴² He sanoivat: ”Eikö tämä ole Jeesus, Joosefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka hän sitten voi sanoa: ’Minä olen tullut alas taivaasta?’” ⁴³ Jeesus vastasi heille: ”Älkää nurisko keskenänne. ⁴⁴ Ei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, vedä häntä. Sen, joka

tulee, minä herätän viimeisenä päivänä.

⁴⁵ Profeetoissa on kirjoitettu: 'Heistä kaikista tulee Jumalan opettamia.' Jokainen, joka on kuunnellut Isää ja oppinut häneltä, tulee minun luokseni.

⁴⁶ Ei niin, että Isää olisi kukaan nähnyt. Ainoastaan hän, joka on tullut Jumalan luota, on nähnyt Isän. ⁴⁷ Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo minuun, sillä on iankaikkinen elämä. ⁴⁸ Minä olen elämän leipä. ⁴⁹ Teidän isänne söivät mannaa autiomaassa, ja kuitenkin he kuolivat. ⁵⁰ Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta sitä varten, ettei kukaan, joka sitä syö, kuolisi. ⁵¹ Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, hän elää ikuisesti. Se leipä, jonka minä annan maailman elämän puolesta, on minun lihani."

⁵² Silloin juutalaiset alkoivat riidellä keskenään sanoen: "Miten tämä mies voi antaa lihansa meille syötäväksi?"

⁵³ Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää itsessänne. ⁵⁴ Mutta joka syö minun lihaani ja juo minun vertani, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. ⁵⁵ Minun lihani on todellinen ruoka, ja minun vereni on todellinen juoma. ⁵⁶ Se, joka syö minun lihaani ja juo minun vertani, pysyy minussa ja minä hänessä. ⁵⁷ Niin kuin Isä, joka on minut lähettänyt, elää,

ja minä elän Isän kautta, niin myös se, joka syö minua, elää minun kauttani.

⁵⁸ Tämä on se leipä, joka on tullut alas taivaasta. Ei ole niin kuin silloin, kun isänne söivät mannaa ja kuolivat. Joka syö tätä leipää, elää ikuisesti."

⁵⁹ Tämän Jeesus puhui opettaessaan Kapernaumin synagogassa.

Iankaikkisen elämän sanat

⁶⁰ Sen kuultuaan monet Jeesuksen opetuslapsista sanoivat: "Tämä on kovaa puhetta. Kuka voi sitä kuunnella?" ⁶¹ Mutta koska Jeesus tiesi sisimmässään, että hänen opetuslapsensa nurisivat siitä, hän sanoi heille: "Loukkaako tämä teitä? ⁶² Entä sitten jos saatte nähdä Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän oli ennen! ⁶³ Henki tekee eläväksi, ei liha mitään hyödytä. Ne sanat, jotka minä olen puhunut teille, ovat henki ja elämä. ⁶⁴ Teidän joukossanne on kuitenkin muutamia, jotka eivät usko." Jeesus näet tiesi alusta asti, ketkä eivät uskoneet ja kuka hänet kavaltaisi. ⁶⁵ Hän jatkoi: "Sen tähden minä olen sanonut teille, ettei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei minun Isäni sitä hänelle suo."

⁶⁶ Tämän jälkeen monet hänen opetuslapsistaan vetäytyivät pois eivätkä enää vaeltaneet hänen kanssaan. ⁶⁷ Niin Jeesus kysyi niiltä kahdeltatoista: "Tahdotteko tekin mennä pois?" ⁶⁸ Simon Pietari vastasi hänelle: "Herra, kenen luo me

menisimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat, ⁶⁹ ja me uskomme ja tiedämme, että sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.” ⁷⁰ Jeesus vastasi heille: ”Enkö minä valinnut teidät kaksitoista? Ja yksi teistä on paholainen.” ⁷¹ Hän puhui Juudas Iskariotista, Simon pojasta. Tämä oli kavaltava hänet, vaikka oli yksi niistä kahdestatoista.

Jeesuksen veljien epäusko

7 Tämän jälkeen Jeesus kulki Galileassa. Hän ei näet halunnut kulkea Juudeassa, koska juutalaiset etsivät häntä tappaakseen hänet.

² Kun juutalaisten lehtimajanjuhla oli lähellä, ³ niin Jeesuksen veljet sanoivat hänelle: ”Lähde täältä ja mene Juudeaan, että opetuslapsesikin näkisivät ne teot, joita sinä teet. ⁴ Eihän kukaan, joka tahtoo julkisuutta itselleen, tee mitään salassa. Jos kerran teet tällaisia tekoja, tee itsesi tunnetuksi maailmalle.” ⁵ Hänen veljensäkin eivät näet uskoneet häneen. ⁶ Jeesus sanoi heille: ”Minun aikani ei ole vielä tullut, mutta teille aika on aina sopiva. ⁷ Teitä maailma ei voi vihata, mutta minua se vihaa, koska minä todistan siitä, että sen teot ovat pahoja. ⁸ Menkää te juhlille. Minä en vielä lähde näille juhlille, koska minun aikani ei ole vielä tullut.” ⁹ Näin hän sanoi ja jäi Galileaan.

Jeesus lehtimajanjuhlilla

¹⁰ Mutta kun hänen veljensä olivat lähteneet juhlille, silloin myös hän

lähti sinne, ei julkisesti vaan ikään kuin salaa. ¹¹ Juhlan aikana juutalaiset etsivät häntä ja kyselivät: ”Missä se mies on?” ¹² Kansan keskuudessa hänestä oli paljon kiistelyä. Toiset sanoivat: ”Hän on hyvä”, toiset taas sanoivat: ”Ei, vaan hän eksyttää kansan.” ¹³ Kukaan heistä ei kuitenkaan puhunut hänestä julkisesti, koska he pelkäsivät juutalaisia.

¹⁴ Kun juhla oli jo puolivälissä, Jeesus meni ylös temppeliin ja opetti. ¹⁵ Niin juutalaiset sanoivat ihmetellen: ”Kuinka tämä voi tuntea kirjoituksia, vaikka on oppimaton?” ¹⁶ Jeesus vastasi heille: ”Minun oppini ei ole minun vaan hänen, joka on minut lähettänyt. ¹⁷ Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, hän tulee tietämään, onko tämä oppi Jumalasta vai puhunko minä omia ajatuksiani. ¹⁸ Se, joka puhuu omiaan, etsii omaa kunniaansa. Mutta se, joka etsii lähettäjänsä kunniaa, on luotettava, eikä hänessä ole vääryyttä. ¹⁹ Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Kukaan teistä ei kuitenkaan täytä lakia. Miksi te tavoittelette minua tappaaksenne?” ²⁰ Ihmiset vastasivat: ”Sinussa on riivaaja. Kuka sinua tavoittelee tappaakseen?” ²¹ Jeesus vastasi heille: ”Yhden ainoan teon minä tein, ja te kaikki ihmettelette sitä. ²² Mooses on antanut teille ympärileikkauksen – tosin se ei ole Moosekselta vaan isiltä – ja sapattinakin te ympärileikkaatte

ihmisen. ²³ Jos ihminen saa ympärileikkauksen sapattina, ettei Mooseksen lakia rikottaisi, niin miksi te olette vihoissanne minulle siitä, että minä sapattina tein koko ihmisen terveeksi? ²⁴ Älkää tuomitko sen mukaan, miltä asia näyttää, vaan langettakaa oikea tuomio.”

Onko tämä Kristus?

²⁵ Silloin jotkut jerusalemilaiset sanoivat: ”Eikö tämä ole se, jota he tavoittelevat tappaakseen? ²⁶ Tuossa hän nyt puhuu julkisesti, eivätkä he sano hänelle mitään. Ovatkohan hallitusmiehet tosiaan saaneet selville, että hän on Kristus? ²⁷ Tästä miehestä me kuitenkin tiedämme, mistä hän on kotoisin, mutta kun Kristus tulee, ei kukaan tiedä, mistä hän on lähtöisin.” ²⁸ Opettaessaan temppelissä Jeesus huusi voimakkaalla äänellä: ”Te tunnette minut ja tiedätte, mistä minä olen lähtöisin. En minä ole tullut omasta aloitteestani, vaan minut on lähettänyt hän, joka on luotettava, ja häntä te ette tunne. ²⁹ Minä tunnen hänet, koska olen tullut hänen luotaan, ja hän on minut lähettänyt.”

³⁰ Niin he halusivat ottaa hänet kiinni, mutta kukaan ei käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut. ³¹ Monet kansasta kuitenkin uskoivat häneen ja sanoivat: ”Kun Kristus tulee, tuskinpa hän tekee sen

enempää tunnustekoja kuin tämä on tehnyt.”

Jeesus aiotaan pidättää

³² Fariseukset kuulivat kansan näin kiistelevän Jeesuksesta. Silloin ylipapit ja fariseukset lähettivät palvelijoita pidättämään hänet. ³³ Mutta Jeesus sanoi: ”Vielä vähän aikaa minä olen teidän kanssanne ja sitten menen pois hänen luokseen, joka on minut lähettänyt. ³⁴ Silloin te etsitte minua ettekä löydä, ja sinne, missä minä olen, te ette voi tulla.” ³⁵ Niin juutalaiset sanoivat toisilleen: ”Minne tämä aikoo mennä, niin ettemme löydä häntä? Ei kai hän aio mennä niiden luo, jotka asuvat hajallaan kreikkalaisten keskuudessa, ja opettaa kreikkalaisia? ³⁶ Mitä hän mahtoi tarkoittaa sanoessaan: ‘Te etsitte minua ettekä löydä’ ja ‘Sinne, missä minä olen, te ette voi tulla’?”

Kutsu elävän veden luo

³⁷ Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jeesus nousi puhumaan ja huusi: ”Jos jonkun on jano, tulkoon minun luokseni ja juokoon. ³⁸ Joka uskoo minuun, niin kuin Raamattu sanoo, hänen sisimmästään juoksevat elävän veden virrat.” ³⁹ Tämän hän sanoi Hengestä, jonka häneen uskovat tulisivat saamaan. Sillä Pyhä Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesusta ei ollut vielä kirkastettu.

Mielipiteet jakaantuvat

⁴⁰ Nämä sanat kuultuaan monet väkijoukosta sanoivat: ”Tämä on varmasti se profeetta.” ⁴¹ Toiset sanoivat: ”Tämä on Kristus.” Mutta toiset sanoivat: ”Eihän Kristus Galileasta tule?” ⁴² Eikö Raamattu sano, että Kristus on Daavidin jälkeläisiä ja tulee Beetlehemistä, siitä kylästä, josta Daavid oli kotoisin?” ⁴³ Näin syntyi väkijoukossa eripuraisuutta Jeesuksen vuoksi. ⁴⁴ Jotkut heistä tahtoivat ottaa hänet kiinni, mutta kukaan ei käynyt häneen käsiksi.

Valtaapitävien epäusko

⁴⁵ Kun sitten palvelijat palasivat ylipappien ja fariseusten luo, nämä kysyivät heiltä: ”Miksi ette tuoneet häntä?” ⁴⁶ Palvelijat vastasivat: ”Ei koskaan ole ihminen puhunut niin kuin se mies puhuu.” ⁴⁷ Niin fariseukset vastasivat heille: ”Onko teidätkin eksytetty?” ⁴⁸ Onko kukaan hallitusmiehistä uskonut häneen tai kukaan fariseuksista? ⁴⁹ Mutta tuo kansa, joka ei tunne lakia, on kirottu.” ⁵⁰ Niin Nikodeemos, yksi fariseuksista, hän, joka aikaisemmin oli yöllä mennyt Jeesuksen luo, sanoi heille: ⁵¹ ”Eihän meidän lakimme tuomitse ketään, ellei häntä ole ensin kuultu ja saatu tietää, mitä hän on tehnyt?” ⁵² He vastasivat hänelle: ”Et kai sinäkin ole Galileasta? Tutki ja näe, ettei Galileasta nouse profeettaa.”

Aviorikoksesta tavattu nainen

8 ⁵³ Kaikki he lähtivät kotiinsa, ¹ mutta Jeesus meni Öljymäelle. ² Varhain aamulla hän saapui taas temppeliin. Kaikki ihmiset tulivat hänen luokseen, ja hän istuutui ja opetti heitä. ³ Silloin kirjanoppineet ja fariseukset toivat hänen luokseen aviorikoksesta kiinniotetun naisen. He asettivat naisen väkijoukon keskelle ⁴ ja sanoivat: ”Opettaja, tämä nainen on saatu kiinni itse teosta, aviorikosta tekemästä. ⁵ Mooses on laissa antanut meille käskyn kivittää tuollaiset naiset. Entä mitä sinä sanot?” ⁶ Sen he sanoivat kiusatakseen häntä, jotta saisivat aiheen syyttää häntä.

Mutta Jeesus kumartui ja kirjoitti sormellaan maahan. ⁷ Kun he yhä edelleen kyselivät häneltä, hän nousi pystyyn seisomaan ja sanoi heille: ”Joka teistä on synnitön, se heittäköön ensimmäisenä häntä kivellä.” ⁸ Taas hän kumartui alas ja kirjoitti maahan. ⁹ Kun he kuulivat tämän ja heidän omatuntonsa todisti heidät syyllisiksi, he lähtivät pois toinen toisensa jälkeen, vanhimmista alkaen viimeisiin asti. Jäljelle jäi ainoastaan Jeesus ja nainen, joka oli ollut väkijoukon keskellä. ¹⁰ Kun Jeesus nousi pystyyn seisomaan eikä nähnyt ketään muuta kuin naisen, hän kysyi: ”Nainen, missä ovat syyttäjäsi? Eikö kukaan tuominut sinua?” ¹¹ Hän vastasi: ”Herra, ei kukaan.” Niin Jeesus

sanoi hänelle: "En minäkään sinua tuomitse. Mene, äläkä enää tee syntiä."

Maailman valo

¹² Niin Jeesus puhui taas heille ja sanoi: "Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei vaella pimeydessä, vaan hänellä on elämän valo." ¹³ Niin fariseukset sanoivat hänelle: "Sinä todistat itse itsestäsi. Sinun todistuksesi ei ole pätevä." ¹⁴ Jeesus vastasi heille: "Vaikka todistankin itsestäni, minun todistukseni on pätevä, sillä minä tiedän, mistä olen tullut ja minne olen menossa. Mutta te ette tiedä, mistä minä tulen ja minne menen." ¹⁵ Te tuomitsette lihan mukaan, minä en tuomitse ketään. ¹⁶ Ja jos minä tuomitsenkin, minun tuomioni on oikea, sillä minä en ole yksin, vaan kanssani on Isä, joka on minut lähettänyt. ¹⁷ Onhan teidän laissannekin kirjoitettu, että kahden ihmisen todistus on pätevä. ¹⁸ Minä olen se, joka todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka on minut lähettänyt." ¹⁹ Silloin he kysyivät häneltä: "Missä sinun isäsi on?" Jeesus vastasi: "Te ette tunne minua ettekä minun Isääni. Jos te tuntisitte minut, tuntisitte myös minun Isäni." ²⁰ Nämä sanat Jeesus puhui uhriarkun ääressä opettaessaan temppelissä, eikä kukaan ottanut häntä kiinni, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.

Isä on lähettänyt Jeesuksen

²¹ Niin Jeesus sanoi taas heille: "Minä menen pois, ja te etsitte minua ja kuolette syntiinne. Minne minä menen, sinne te ette voi tulla." ²² Juutalaiset puolestaan sanoivat: "Ei kai hän aio tappaa itseään, kun sanoo: 'Minne minä menen, sinne te ette voi tulla?'" ²³ Hän sanoi heille: "Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä. Te olette tästä maailmasta, minä en ole tästä maailmasta." ²⁴ Sen tähden minä sanoin teille, että te kuolette synteihinne. Jos ette usko, että minä olen se, te kuolette synteihinne." ²⁵ Niin he kysyivät häneltä: "Kuka sinä olet?" Jeesus vastasi heille: "Juuri se, mitä minä puhunkin teille." ²⁶ Paljon on minulla teistä sanottavaa ja teissä tuomittavaa. Mutta hän, joka on lähettänyt minut, on luotettava, ja minkä minä olen kuullut häneltä, sen minä puhun maailmalle."

²⁷ He eivät ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä. ²⁸ Niin Jeesus sanoi heille: "Kun olette korottaneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että minä se olen ja etten omasta aloitteestani tee mitään vaan puhun sen, minkä Isäni on minulle opettanut." ²⁹ Hän, joka on minut lähettänyt, on minun kanssani. Isä ei ole jättänyt minua yksin, koska minä teen aina sitä, mikä on hänelle mieluista." ³⁰ Kun hän puhui tämän, monet uskoivat häneen.

Totuus tekee vapaaksi

³¹Sitten Jeesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: "Jos te pysytte minun sanassani, te todella olette minun opetuslapsiani ³²ja tulette tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teidät vapaiksi." ³³Hänelle vastattiin: "Me olemme Abrahamin jälkeläisiä emmekä ole koskaan olleet kenenkään orja. Kuinka sinä sitten voit sanoa: 'Te pääsette vapaiksi'?" ³⁴Jeesus vastasi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. ³⁵Orja ei pysy talossa iäti. Poika pysyy iäti. ³⁶Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, te tulette todellisesti olemaan vapaita. ³⁷Minä tiedän, että te olette Abrahamin jälkeläisiä. Mutta te aiotte tappaa minut, koska minun sanani ei saa teissä sijaa. ³⁸Minä puhun, mitä olen Isäni luona nähnyt. Niin tekin teette, mitä olette omalta isältänne kuulleet."

Abrahamin lapset ja Paholaisen lapset

³⁹He vastasivat Jeesukselle: "Abraham on meidän isämme." Jeesus sanoi heille: "Jos te olisitte Abrahamin lapsia, niin te tekisitte Abrahamin tekoja. ⁴⁰Nyt te sen sijaan aiotte tappaa minut, miehen, joka on puhunut teille Jumalalta kuulemansa totuuden. Niin ei Abraham tehnyt. ⁴¹Te teette isänne tekoja." Niin he sanoivat hänelle: "Me emme ole

haureudesta syntyneitä, meillä on yksi Isä: Jumala." ⁴²Jeesus sanoi heille: "Jos Jumala olisi teidän Isänne, te rakastaisitte minua, sillä Jumalasta minä olen lähtenyt ja tänne tullut. En minä ole tullut omasta aloitteestani, vaan hän on minut lähettänyt. ⁴³Miksi te ette ymmärrä minun puhuttani? Siksi, että te ette kärsi kuulla minun sanaani. ⁴⁴Te olette isästä Paholaisesta, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti, eikä hän pysy totuudessa, koska hänessä ei ole totuutta. Kun hän valehtelee, hän puhuu omiaan, sillä hän on valehtelija ja valheen isä. ⁴⁵Mutta koska minä puhun totta, te ette usko minua. ⁴⁶Kuka teistä voi osoittaa minut syylliseksi syntiin? Jos minä puhun totta, miksi ette usko minua? ⁴⁷Se, joka on Jumalasta, kuuntelee Jumalan puhetta. Sen vuoksi, että te ette ole Jumalasta, te ette kuuntele."

Jeesus oli ennen Abrahamia

⁴⁸Niin juutalaiset vastasivat Jeesukselle: "Emmekö ole oikeassa, kun sanomme, että sinä olet samarialainen ja että sinussa on riivaaja?" ⁴⁹Jeesus vastasi: "Ei minussa ole riivaajaa, vaan minä kunnioitan Isääni, mutta te häpäisette minua. ⁵⁰En minä etsi omaa kunniaani. On yksi, joka etsii ja tuomitsee. ⁵¹Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä näe

kuolemaa.” ⁵² Juutalaiset sanoivat hänelle: “Nyt me ymmärrämme, että sinussa on riivaaja. Abraham on kuollut, samoin profeetat, ja sinä sanot: ‘Jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä maista kuolemaa.’” ⁵³ Oletko sinä muka suurempi kuin isämme Abraham, joka on kuollut? Samoin profeetat ovat kuolleet. Keneksi sinä oikein itsesi teet?” ⁵⁴ Jeesus vastasi: “Jos minä ottaisin itselleni kunnian, minun kunniani ei olisi mitään. Minun Isäni antaa minulle kunnian. Hän on se, josta te sanotte: ‘Hän on meidän Jumalamme.’” ⁵⁵ Kuitenkaan te ette ole oppineet tuntemaan häntä, mutta minä tunnen hänet. Jos sanoisin, etten tunne häntä, olisin valehtelija kuten tekin. Mutta minä tunnen hänet ja pidän hänen sanansa. ⁵⁶ Abraham, teidän isänne, riemuitsi siitä, että hän saisi nähdä minun päiväni. Hän näki sen ja iloitsi.” ⁵⁷ Niin juutalaiset sanoivat hänelle: “Et ole vielä viidenkymmenen vuoden ikäinen ja olet nähnyt Abrahamin!” ⁵⁸ Jeesus sanoi heille: “Totisesti, totisesti minä sanon teille: ennen kuin Abraham syntyi, Minä Olen.” ⁵⁹ Silloin he poimivat kiviä heittääkseen häntä niillä. Mutta Jeesus kätkeytyi ja lähti temppelistä kulkien heidän keskitseen ja ohitti heidät näin.

Sokeana syntynyt mies

9 Jatkaessaan matkaa Jeesus näki miehen, joka oli ollut sokea

syntymästään saakka. ² Opetuslapset kysyivät Jeesukselta: “Rabbi, kuka teki syntiä, hänkö vai hänen vanhempansa, niin että hän syntyi sokeana?” ³ Jeesus vastasi: “Ei hän tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan näin on tapahtunut, että Jumalan teot tulisivat hänessä julki. ⁴ Niin kauan kuin on päivä, meidän tulee tehdä minun lähettäjäni tekoja. Tulee yö, jolloin kukaan ei voi tehdä työtä. ⁵ Niin kauan kuin olen maailmassa, minä olen maailman valo.” ⁶ Tämän sanottuaan hän sylki maahan, teki syljestä tahnaa, sively sitä sokean silmille ⁷ ja sanoi hänelle: “Mene peseytymään Siloan altaalle” – nimi merkitsee: lähetetty. Niin hän meni, peseytyi ja palasi näkevänä.

⁸ Silloin naapurit ja ne, jotka ennen olivat nähneet hänet sokeana kerjäläisenä, sanoivat: “Eikö tämä ole se, joka istui kerjäämässä?” ⁹ Toiset sanoivat: “Hän se on.” Toiset taas väittivät: “Ei ole, hän on vain samannäköinen.” Mies itse sanoi: “Minä se olen.” ¹⁰ He kysyivät häneltä: “Miten sitten sinun silmäsi ovat auenneet?” ¹¹ Hän vastasi: “Se mies, jota sanotaan Jeesukseksi, teki tahnaa, sively sitä silmilleni ja käski minun mennä Siloan altaalle peseytymään. Niin minä menin ja peseydyin ja sain näköni.” ¹² He kysyivät häneltä: “Missä hän on?” Mies vastasi: “En tiedä.”

Fariseukset kuulusteleivat parantunutta

¹³ Mies, joka oli ennen ollut sokea, vietiin fariseusten luo. ¹⁴ Se päivä, jolloin Jeesus teki tahnan ja avasi hänen silmänsä, oli näet sapatti. ¹⁵ Siksi vielä fariseuksetkin kyselivät mieheltä, miten hän oli saanut näkönsä. Hän vastasi heille: "Hän pani tahnaa minun silmilleni, minä peseydyin ja nyt minä näen." ¹⁶ Silloin muutamat fariseuksista sanoivat: "Se mies ei ole Jumalasta, koska hän ei pidä sapattia." Toiset sanoivat: "Kuinka voi syntinen ihminen tehdä tällaisia tunnustekoja?" He olivat keskenään eri mieltä. ¹⁷ Sen vuoksi he kysyivät jälleen sokealta: "Mitä sinä sanot hänestä, kun kerran hän avasi sinun silmäsi?" Mies vastasi: "Hän on profeetta."

¹⁸ Mutta juutalaiset eivät uskoneet, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennen kuin he kutsuivat näkönsä saaneen vanhemmat ¹⁹ ja kysyivät heiltä: "Tämäkö on teidän poikanne, jonka te sanotte syntyneen sokeana? Kuinka hän sitten nyt näkee?" ²⁰ Niin hänen vanhempansa vastasivat: "Tiedämme, että tämä on meidän poikamme ja että hän on syntynyt sokeana. ²¹ Mutta kuinka hän nyt näkee, sitä me emme tiedä. Emme myöskään tiedä, kuka on avannut hänen silmänsä. Kysykää häneltä itseltään, hänellä on tarpeeksi ikää, hän puhuu itse puolestaan." ²² He sanoivat

näin, koska pelkäsivät juutalaisia. Juutalaiset olivat nimittäin jo sopineet keskenään, että se, joka tunnustaisi Jeesuksen Kristukseksi, erotettaisiin synagogasta. ²³ Sen vuoksi hänen vanhempansa sanoivat: "Hänellä on tarpeeksi ikää, kysykää häneltä."

²⁴ Niin he kutsuivat toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: "Anna kunnia Jumalalle. Me tiedämme, että se mies on syntinen."

²⁵ Hän vastasi: "Onko hän syntinen, sitä en tiedä, mutta sen tiedän, että minä, joka olin sokea, nyt näen." ²⁶ He kysyivät häneltä uudelleen: "Mitä hän teki sinulle? Miten hän avasi sinun silmäsi?" ²⁷ Hän vastasi heille: "Johan minä sen teille sanoin, mutta te ette kuunnelleet. Miksi te taas tahdotte sen kuulla? Tahdotteko tekin ruveta hänen opetuslapsikseen?" ²⁸ Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: "Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen opetuslapsia. ²⁹ Me tiedämme, että Jumala on puhunut Moosekselle, mutta tästä emme tiedä, mistä hän on lähtöisin."

³⁰ Mies vastasi heille: "Sehän tässä ihmeellistä onkin, että te ette tiedä, mistä hän on lähtöisin. Ja kuitenkin hän on avannut minun silmäni!

³¹ Me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä, mutta sitä hän kuulee, joka on jumalaapelkäävä ja tekee hänen tahtonsa. ³² Ei ole ikinä kuultu, että joku olisi avannut sokeana syntyneen

silmät. ³³ Jos hän ei olisi Jumalasta, ei hän voisi tehdä mitään.” ³⁴ He vastasivat hänelle: ”Sinä olet läpeensä synneissä syntynyt! Sinäkö opetat meitä!” Ja he ajoivat hänet ulos.

Hengellinen sokeus

³⁵ Jeesus sai kuulla, että mies oli ajettu ulos. Tavatessaan hänet Jeesus kysyi: ”Uskotko sinä Jumalan Poikaan?”

³⁶ Hän vastasi: ”Herra, kuka hän on, että voisin uskoa häneen.” ³⁷ Jeesus sanoi: ”Sinä olet nähnyt hänet, ja hän on se, joka puhuu kanssasi.” ³⁸ ”Herra, minä uskon”, mies sanoi ja kumartui palvomaan häntä.

³⁹ Jeesus sanoi: ”Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, että ne, jotka eivät näe, näkisivät, ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi.”

⁴⁰ Muutamat fariseukset, jotka olivat siinä hänen lähellään, kuulivat tämän ja kysyivät häneltä: ”Emme kai mekin ole sokeita?” ⁴¹ Jeesus vastasi heille: ”Jos te olisitte sokeita, teillä ei olisi syntiä, mutta nyt te sanotte: ‘Me näemme’, ja sen tähden teidän syntinne pysyy.”

Vertaus lammastarhasta

10 ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: se, joka ei mene ovesta lammastarhaan vaan nousee sinne muualta, on varas ja rosvo. ² Mutta joka menee ovesta sisälle, on lampaiden paimen. ³ Hänelle portinvartija avaa oven, ja lampaat kuulevat hänen äänensä. Hän kutsuu omia lampaitaan

nimeltä ja vie ne ulos. ⁴ Laskettuaan ulos kaikki omat lampaansa hän kulkee niiden edellä. Lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä.

⁵ Mutta vierasta ne eivät seuraa vaan pakenevat häntä, koska ne eivät tunne vieraiden ääntä.” ⁶ Jeesus kertoi heille tämän vertauksen, mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hänen puheensa tarkoitti.

⁷ Niin Jeesus sanoi vielä: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: minä olen lampaiden ovi. ⁸ Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja rosvoja, mutta lampaat eivät ole kuunnelleet heitä. ⁹ Minä olen ovi. Kuka ikinä tulee sisälle minun kauttani, hän pelastuu. Hän käy sisälle ja ulos ja löytää laitumen. ¹⁰ Varas ei tule muuta kuin varastamaan, tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut tuomaan elämän ja yltäkylläisyyden.

Hyvä paimen

¹¹ Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen antaa henkensä lampaiden edestä. ¹² Mutta kun palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, näkee suden tulevan, hän jättää lampaat ja pakenee. Susi ryöstää laumasta lampaita ja hajottaa sen.

¹³ Palkkalainen pakenee, koska hän on palkkalainen, eikä hän välitä lampaista.

¹⁴ Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut, ¹⁵ niin kuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän. Minä annan henkeni

lampaiden edestä. ¹⁶ Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta. Myös niitä minun tulee johdattaa, ja ne kuulevat minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen.

¹⁷ Sen vuoksi Isä rakastaa minua, että minä annan henkeni ottaakseni sen takaisin. ¹⁸ Kukaan ei sitä minulta ota, vaan minä annan sen vapaaehtoisesti. Minulla on valta antaa se, ja minulla on valta ottaa se takaisin. Tämän käskyn olen saanut Isältäni.”

¹⁹ Niin syntyi taas erimielisyyttä juutalaisten kesken näiden sanojen tähden. ²⁰ Monet heistä sanoivat: ”Hänessä on riivaaja, hän on järjiltään. Miksi te häntä kuuntelette?” ²¹ Toiset sanoivat: ”Nämä eivät ole riivatun puheita. Eihän riivaaja voi avata sokeiden silmiä?”

Juutalaiset hylkäävät Jeesuksen

²² Jerusalemissa vietettiin temppelin vihkimisen muistojuhlaa, ja oli talvi. ²³ Jeesus käveli temppelialueella Salomon pylväskäytävässä. ²⁴ Niin juutalaiset piirittivät hänet ja sanoivat: ”Kuinka kauan sinä pidät meitä epätietoisuudessa? Jos olet Kristus, sano se meille suoraan.” ²⁵ Jeesus vastasi: ”Minä olen sanonut sen teille, mutta te ette usko. Teot, joita minä teen Isäni nimessä, todistavat minusta. ²⁶ Mutta te ette usko, sillä te ette ole minun lampaitani niin kuin olen sanonut teille. ²⁷ Minun lampaani kuulevat

minun ääneni. Minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. ²⁸ Minä annan heille iankaikkisen elämän. He eivät ikinä joudu kadotukseen, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni. ²⁹ Isäni, joka on antanut heidät minulle, on kaikkia muita suurempi, eikä kukaan voi ryöstää heitä Isäni kädestä. ³⁰ Minä ja Isä olemme yhtä.”

³¹ Silloin juutalaiset ottivat jälleen kiviä maasta kivittääkseen hänet.

³² Jeesus vastasi heille: ”Minä olen näyttänyt teille monta hyvää tekoa, jotka ovat lähtöisin Isästä. Mikä niistä on se, jonka vuoksi te kivitätte minut?”

³³ Juutalaiset vastasivat hänelle: ”Hyvän teon tähden me emme sinua kivitä vaan jumalanpilkan takia, koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi.”

³⁴ Jeesus vastasi heille: ”Eikö teidän laissanne ole kirjoitettu: ‘Minä sanoin: te olette jumalia.’? ³⁵ Jos hän sanoo jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli

– eikä Raamattu voi raueta tyhjiin –

³⁶ niin hänellekö, jonka Isä pyhitti ja lähetti maailmaan, te sanotte: ‘Sinä pilkkaat Jumalaa’, koska minä sanoin olevani Jumalan Poika? ³⁷ Jos minä en tee Isäni tekoja, älkää uskonto minua.

³⁸ Mutta jos teen, niin vaikka ette minua uskoisikaan, uskokaa minun tekojani, jotta tietäisitte ja ymmärtäisitte, että Isä on minussa ja minä olen Isässä.” ³⁹ Niin he yrittivät taas ottaa Jeesuksen kiinni, mutta hän lähti pois heidän käsistään.

⁴⁰Jeesus meni jälleen Jordanin toiselle puolelle, siihen paikkaan, missä Johannes oli aluksi kastamassa, ja viipyi siellä. ⁴¹Monet tulivat hänen luokseen ja sanoivat: "Johannes tosin ei tehnyt yhtään tunnustekoa, mutta kaikki, mitä Johannes sanoi tästä miehestä, on totta." ⁴²Ja monet uskoivat siellä Jeesukseen.

Lasarus kuolee

11 Eräs Lasarus-niminen mies oli sairaana. Hän asui Betaniassa, Marian ja tämän sisaren Martan kylässä. ²Maria oli se, joka voiteli Herran hyväntuoksuksella voiteella ja kuivasi hänen jalkansa hiuksillaan, ja sairaana oli hänen veljensä Lasarus. ³Niin sisaret lähettivät Jeesukselle sanan: "Herra! Hän, joka on sinulle rakas, on sairaana." ⁴Sen kuultuaan Jeesus sanoi: "Tämä sairaus ei ole kuolemaksi vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika tulisi kirkastetuksi sen kautta."

⁵Jeesus rakasti Marttaa ja hänen sisartaan sekä Lasarusta. ⁶Kun hän siis kuuli Lasaruksen olevan sairaana, hän viipyi vielä kaksi päivää sillä seudulla, missä oli. ⁷Vasta sitten hän sanoi opetuslapsilleen: "Menkäämme takaisin Juudeaan." ⁸Opetuslapset sanoivat hänelle: "Rabbi, juutalaiset yrittivät vasta äsken kivittää sinut, ja taasko sinä olet menossa sinne?" ⁹Jeesus vastasi: "Eikö päivässä ole kaksitoista tuntia? Se, joka kulkee päivällä, ei kompastu, sillä hän näkee

tämän maailman valon. ¹⁰Mutta se, joka kulkee yöllä, kompastuu, koska hänessä ei ole valoa."

¹¹Tämän puhuttuaan hän sanoi heille: "Ystävämme Lasarus nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet." ¹²Niin opetuslapset sanoivat hänelle: "Herra, jos hän nukkuu, hän paranee." ¹³Jeesus puhui hänen kuolemastaan, mutta he luulivat, että hän puhui unessa nukkumisesta. ¹⁴Silloin Jeesus sanoi heille suoraan: "Lasarus on kuollut." ¹⁵Teidän tähtenne minä iloitsen siitä, etten ollut siellä, jotta te uskoisitte. Menkäämme nyt hänen luokseen." ¹⁶Niin Tuomas, jota sanottiin Didymokseksi, sanoi toisille opetuslapsille: "Mennään mekin sinne ja kuollaan hänen kanssaan."

Jeesus on ylösnousemus ja elämä

¹⁷Kun Jeesus tuli Betaniaan, hän sai tietää, että Lasarus oli ollut haudassa jo neljä päivää. ¹⁸Betania oli lähellä Jerusalemia, noin viidentoista stadionmitan päässä. ¹⁹Useita juutalaisia oli tullut Martan ja Marian luo lohduttamaan heitä heidän veljensä kuoleman vuoksi.

²⁰Kun Martta kuuli, että Jeesus oli tulossa, hän meni Jeesusta vastaan, mutta Maria istui kotona. ²¹Niin Martta sanoi Jeesukselle: "Herra, jos sinä olisit ollut täällä, minun veljeni ei olisi kuollut. ²²Mutta nytkin minä tiedän, että mitä tahansa sinä Jumalalta anotkin, sen Jumala antaa sinulle." ²³Jeesus

sanoi hänelle: "Sinun veljesi nousee ylös." ²⁴ Martta vastasi: "Minä tiedän hänen nousevan ylösnousemuksessa viimeisenä päivänä." ²⁵ Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, se elää, vaikka olisi kuollut." ²⁶ Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?" ²⁷ Martta vastasi hänelle: "Kyllä, Herra, minä uskon, että sinä olet Kristus, Jumalan Poika, joka oli tuleva maailmaan."

Jeesus itkee

²⁸ Tämän sanottuaan Martta meni kutsumaan sisarensa Marian salaa ja kuiskasi hänelle: "Opettaja on täällä ja kutsuu sinua." ²⁹ Kun Maria sen kuuli, hän nousi nopeasti ja meni Jeesuksen luo. ³⁰ Jeesus ei kuitenkaan ollut vielä saapunut kylään vaan oli yhä siinä paikassa, missä Martta oli kohdannut hänet. ³¹ Kun ne juutalaiset, jotka olivat huoneessa Marian kanssa häntä lohduttamassa, näkivät hänen nousevan nopeasti ja lähtevän ulos, he seurasivat häntä. He luulivat hänen menevän haudalle itkemään.

³² Kun Maria tuli sinne, missä Jeesus oli, ja näki hänet, hän heittäytyi Jeesuksen jalkojen juureen ja sanoi: "Herra, jos sinä olisit ollut täällä, minun veljeni ei olisi kuollut." ³³ Kun Jeesus näki Marian ja hänen kanssaan tulleiden juutalaisten itkevän, hän järkyttyi

hengessään ja vapisi liikutuksesta, ³⁴ ja hän kysyi: "Mihin te panitte hänet?" He vastasivat: "Herra, tule katsomaan." ³⁵ Ja Jeesus itki. ³⁶ Niin juutalaiset sanoivat: "Katsokaa, kuinka rakas Lasarus oli hänelle!" ³⁷ Mutta muutamat heistä sanoivat: "Eikö hän, joka avasi sokean silmät, olisi voinut estää tämän miehen kuoleman?"

Jeesus herättää Lasaruksen kuolleista

³⁸ Niin Jeesus järkyttyi jälleen sisimmässään ja meni haudalle. Se oli luola, ja sen suulla oli kivi. ³⁹ Jeesus sanoi: "Ottakaa kivi pois." Martta, kuolleen sisar, sanoi hänelle: "Herra, hän haisee jo, sillä siitä on neljä päivää." ⁴⁰ Jeesus vastasi: "Enkö minä sanonut sinulle, että jos uskot, niin saat nähdä Jumalan kirkkauden?"

⁴¹ Niin he ottivat kiven pois siitä, mihin kuollut oli pantu. Silloin Jeesus nosti katseensa ylös ja sanoi: "Isä, minä kiitän sinua, että olet kuullut minua." ⁴² Minä kyllä tiedän, että sinä kuulet minua aina, mutta kansan tähden, joka seisoo tässä ympärillä, minä sanon tämän, jotta he uskoisivat sinun lähettäneen minut." ⁴³ Sen sanottuaan hän huusi kovalla äänellä: "Lasarus, tule ulos!" ⁴⁴ Kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteisiin käärittyinä, ja hänen kasvojensa ympärille oli kääritty hikiliina. Jeesus sanoi heille: "Päästäkää hänet siteistä ja antakaa hänen mennä."

Jeesus päätetään tappaa

(Mt 26:1–5; Mk 14:1,2; Lk 22:1,2)

⁴⁵ Niin monet niistä juutalaisista, jotka olivat tulleet Marian luo ja nähneet, mitä Jeesus teki, uskoivat häneen. ⁴⁶ Mutta jotkut heistä menivät fariseusten luo ja kertoivat heille, mitä Jeesus oli tehnyt.

⁴⁷ Niin ylipapit ja fariseukset kutsuivat neuvoston koolle ja kysyivät: ”Mitä me teemme? Tämä mies tekee paljon tunnustekoja. ⁴⁸ Jos annamme hänen jatkaa näin, niin kaikki uskovat häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä tämän paikan että kansan.” ⁴⁹ Mutta yksi heistä, Kaifas, joka oli sinä vuonna ylipappi, sanoi heille: ”Te ette ymmärrä mitään ⁵⁰ ettekä ajattele, että meille on parempi, jos yksi ihminen kuolee kansan puolesta, kuin että koko kansa tuhoutuu.” ⁵¹ Mutta se, mitä hän sanoi, ei ollut lähtöisin hänestä itsestään, vaan koska hän oli sinä vuonna ylipappi, hän ennusti, että Jeesus oli kuoleva kansan edestä, ⁵² eikä ainoastaan tämän kansan edestä, vaan myös kootakseen yhteen hajallaan olevat Jumalan lapset.

⁵³ Niin heillä oli siitä päivästä lähtien päätös tappaa hänet. ⁵⁴ Jeesus ei sen vuoksi enää vaeltanut julkisesti juutalaisten keskuudessa vaan lähti sieltä maaseudulle lähelle autiomaata. Hän meni Efraim-nimiseen kaupunkiin ja oleskeli siellä opetuslapsineen.

⁵⁵ Juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja monet menivät ennen pääsiäistä maaseudulta ylös Jerusalemiin puhdistautumaan. ⁵⁶ He etsivät Jeesusta ja puhelivat keskenään seisoskellessaan temppelialueella: ”Mitä arvelette? Eikö hän sitten tulekaan juhliille?” ⁵⁷ Mutta ylipapit ja fariseukset olivat antaneet käskyn, että jos joku saisi tietää, missä Jeesus oli, hänen oli siitä ilmoitettava, jotta he voisivat pidättää Jeesuksen.

Maria voitelee Jeesuksen

(Mt 26:6–13; Mk 14:3–9)

12 Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jeesus meni Betaniaan. Siellä asui Lasarus, joka oli kuollut ja jonka Jeesus oli herättänyt kuolleista. ² Jeesukselle valmistettiin siellä aterialla. Martta palveli, ja Lasarus oli yksi niistä, jotka olivat asettuneet aterialle Jeesuksen kanssa.

³ Silloin Maria otti pullon aitoa, kallisarvoista nardusöljyä, voiteli Jeesuksen jalat ja kuivasi ne hiuksillaan. Huone tuli täyteen voiteen tuoksua. ⁴ Mutta yksi Jeesuksen opetuslapsista, Juudas Iskariot, Simonin poika, joka oli kavaltava hänet, sanoi: ⁵ ”Miksi tätä öljyä ei myyty kolmestasadasta denaarista ja rahoja annettu köyhille?” ⁶ Tätä hän ei kuitenkaan sanonut siksi, että olisi välittänyt köyhistä, vaan siksi, että oli varas. Hänellä oli hallussaan rahakukkaro, ja hän otti

osan itselleen siitä, mitä siihen pantiin.
⁷ Niin Jeesus sanoi: "Anna hänen olla, että hän saisi tehdä tämän minun hautaamispäivääni varten. ⁸ Köyhät teillä on aina keskuudessanne, mutta minua teillä ei aina ole."

Lasarus päätetään tappa

⁹ Suuri joukko juutalaisia sai tietää, että Jeesus oli Betaniassa. He tulivat sinne, ei ainoastaan Jeesuksen tähden, vaan myös nähdäkseen Lasaruksen, jonka hän oli herättänyt kuolleista. ¹⁰ Mutta ylipapit päättivät tappa Lasaruksenkin, ¹¹ koska hänen vuokseen monet juutalaiset menivät sinne ja uskoivat Jeesukseen.

Jeesus ratsastaa Jerusalemiin

(Mt 21:1–11; Mk 11:1–11; Lk 19:28–40)

¹² Seuraavana päivänä suuri kansanjoukko, joka oli saapunut juhlille, sai kuulla, että Jeesus oli tulossa Jerusalemiin. ¹³ Silloin ihmiset ottivat palmunoksia, lähtivät häntä vastaan ja huusivat: "Hoosianna! Kiitetty olkoon hän, joka tulee Herran nimessä, Israelin kuningas!" ¹⁴ Saatuaan nuoren aasin Jeesus istui sen selkään, niin kuin on kirjoitettu: ¹⁵ "Älä pelkää, tytär Siion. Sinun kuninkaasi tulee istuen aasin varsan selässä." ¹⁶ Tätä hänen opetuslapsensa eivät aluksi ymmärtäneet. Vasta kun Jeesus oli kirkastettu, he muistivat, että näin hänestä oli kirjoitettu

ja näin he olivat hänelle tehneet. ¹⁷ Kansanjoukko, joka oli ollut Jeesuksen kanssa, kun hän kutsui Lasaruksen haudasta ja herätti hänet kuolleista, todisti hänestä. ¹⁸ Sen vuoksi ihmiset lähtivätkin häntä vastaan, koska olivat kuulleet hänen tehneen tämän tunnusteen. ¹⁹ Mutta fariseukset puhuivat keskenään: "Näettekö! Te ette saa mitään aikaan! Katsokaa nyt, koko maailma juoksee hänen perässään."

Hetki on tullut

²⁰ Niiden joukossa, jotka tulivat ylös juhlille palvomaan Jumalaa, oli muutamia kreikkalaisia. ²¹ Nämä menivät Filippoksen luo, joka oli Galilean Beetsaidasta, ja pyysivät häneltä: "Herra, me haluamme nähdä Jeesuksen." ²² Filippos meni ja sanoi sen Andreaalle, ja Andreas ja Filippos menivät puhumaan siitä Jeesukselle. ²³ Jeesus vastasi heille: "On koittanut se hetki, jolloin Ihmisen Poika kirkastetaan. ²⁴ Totisesti, totisesti minä sanon teille: jollei vehnänjyvä putoa maahan ja kuole, se jää yksin, mutta jos se kuolee, se tuottaa runsaan hedelmän. ²⁵ Joka rakastaa elämänsä, menettää sen, mutta joka vihaa elämänsä tässä maailmassa, säilyttää sen iankaikkiseen elämään. ²⁶ Joka tahtoo minua palvella, hän seuratkoon minua, ja missä minä olen, siellä myös minun palvelijani tulee olemaan. Jos

joku palvelee minua, niin Isä kunnioittaa häntä.”

Jeesus puhuu kuolemastaan

²⁷ “Nyt minun sieluni on järkyttynyt. Mitä sanoisin? Isä, pelasta minut tästä hetkestä! Mutta tätä vartenhan minä olen tähän hetkeen tullut. ²⁸ Isä, kirkasta nimesi!” Silloin taivaasta kuului ääni: “Minä olen sen kirkastanut ja vastedeskin kirkastan.” ²⁹ Kansa, joka oli paikalla, kuuli äänen ja sanoi ukkosen jylysse. Toiset sanoivat: “Hänelle puhui enkeli.” ³⁰ Jeesus vastasi: “Ei tämä ääni tullut minun vuokseni vaan teidän vuoksenne. ³¹ Nyt on tämän maailman tuomio – nyt tämän maailman ruhtinas heitetään ulos. ³² Ja kun minut korotetaan maasta, minä vedän kaikki luokseni.” ³³ Mutta sen hän sanoi ilmaistakseen, millaisella kuolemalla hän kuolisi.

³⁴ Väkijoukossa olevat sanoivat hänelle: “Me olemme laista kuulleet, että Kristus pysyy iankaikkisesti. Kuinka sinä sitten sanot, että Ihmisen Poika on korotettava? Kuka on tämä Ihmisen Poika?” ³⁵ Niin Jeesus vastasi heille: “Vielä vähän aikaa valo on teidän keskellänne. Vaeltakaa niin kauan kuin teillä on valo, ettei pimeys saisi teitä valtaansa. Joka vaelttaa pimeässä, ei tiedä, minne menee. ³⁶ Niin kauan kuin teillä on valo, uskokaa valoon, että teistä tulisi valon lapsia.” Tämän sanottuaan Jeesus lähti pois ja kätkeytyi heiltä.

Juutalaisten epäusko

³⁷ Vaikka Jeesus oli tehnyt niin monta tunnustekoa heidän nähtensä, he eivät uskoneet häneen, ³⁸ että toteutuisi profeetta Jesajan sana, jonka hän on puhunut: “Herra, kuka uskoi meidän saarnamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoitettiin?” ³⁹ He eivät voineet uskoa sen tähden, että Jesaja on myös sanonut: ⁴⁰ “Hän on sokaissut heidän silmänsä ja paaduttanut heidän sydämensä, etteivät he silmillään näkisi eivätkä sydämellään ymmärtäisi ja kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.” ⁴¹ Tämän Jesaja sanoi, kun hän näki hänen kirkkautensa ja puhui hänestä. ⁴² Kaikesta huolimatta monet hallitusmiehistäkin uskoivat Jeesukseen. Mutta fariseusten takia he eivät sitä tunnustaneet, etteivät joutuisi erotetuiksi synagogasta, ⁴³ sillä he rakastivat ihmiskunniaa enemmän kuin Jumalan kunniaa.

Jeesuksen sanojen tuomiovalta

⁴⁴ Mutta Jeesus huusi ja sanoi: “Joka uskoo minuun, ei usko minuun vaan häneen, joka on minut lähettänyt. ⁴⁵ Joka näkee minut, näkee hänet, joka on minut lähettänyt. ⁴⁶ Minä olen tullut valoksi maailmaan, ettei yksikään, joka uskoo minuun, jäisi pimeyteen. ⁴⁷ Jos joku kuulee minun sanani eikä noudata niitä, en minä häntä tuomitse, sillä minä en ole tullut tuomitsemaan maailmaa vaan pelastamaan maailman. ⁴⁸ Joka

halveksii minua eikä ota vastaan minun sanojani, hänellä on tuomitsijansa: se sana, jonka minä olen puhunut, tuomitsee hänet viimeisenä päivänä.⁴⁹ Sillä en minä ole puhunut omiani, vaan Isä, joka on minut lähettänyt, on antanut minulle käskyn, mitä minun on sanottava ja mitä puhuttava.⁵⁰ Minä tiedän, että hänen käskynsä on iankaikkinen elämä. Minkä minä siis puhun, sen minä puhun niin kuin Isä on minulle sanonut.”

JEEBUS OPETUSLASTENSA KANSSA, 13–16

Jeesus pesee opetuslastensa jalat

13 Mutta ennen pääsiäisjuhlaa Jeesus tiesi hetkensä tulleen, että hän siirtyisi tästä maailmasta Isän luo. Hän oli rakastanut omiaan, jotka olivat maailmassa, ja osoitti heille rakkautta loppuun asti.² He olivat aterialla, ja Paholainen oli jo pannut Juudaksen, Simon Iskariotin pojan, sydämeen ajatuksen, että tämä kavaltaisi Jeesuksen.³ Jeesus tiesi, että Isä oli antanut kaiken hänen käsiinsä ja että hän oli lähtenyt Jumalan luota ja menee Jumalan luo.⁴ Hän nousi aterialta, riisui viittansa, otti liinavaatteen ja sitoi sen vyötäisilleen.⁵ Sitten hän kaatoi vettä pesuastiaan ja alkoi pestä opetuslastensa jalkoja ja kuivata niitä liinavaatteella, joka oli hänen vyötäisillään.

⁶ Kun hän tuli Simon Pietarin kohdalle, tämä sanoi hänelle: ”Herra, sinäkö peset minun jalkani?”⁷ Jeesus vastasi: ”Mitä minä teen, sitä sinä et nyt käsitä, mutta myöhemmin sinä sen ymmärrät.”⁸ Pietari sanoi hänelle: ”Et ikinä sinä saa pestä minun jalkojani!” Jeesus vastasi: ”Ellen minä pese sinua, ei sinulla ole osuutta minun kanssani.”⁹ Simon Pietari sanoi hänelle: ”Herra, älä pese vain jalkojani, vaan myös kädet ja pää.”¹⁰ Jeesus sanoi hänelle: ”Sen, joka on kylpenyt, ei tarvitse pestä muuta kuin jalat, ja niin hän on kokonaan puhdas. Te olette puhtaita, ette kuitenkaan kaikki.”¹¹ Hän tiesi kavaltaajansa. Sen tähden hän sanoi: ”Ette kuitenkaan kaikki ole puhtaita.”

¹² Kun hän siis oli pessyt heidän jalkansa, ottanut viittansa ja asettunut taas aterialle, hän sanoi heille: ”Ymmärrätekö, mitä minä olen teille tehnyt?”¹³ Te kutsutte minua Opettajaksi ja Herraksi, ja oikeassa olette, sillä se minä olen.¹⁴ Jos siis minä, teidän Herranne ja Opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, tekin olette velvolliset pesemään toistenne jalat.¹⁵ Minä olen antanut teille esikuvan, että tekisitte niin kuin minä olen tehnyt teille.¹⁶ Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei palvelija ole herraansa suurempi eikä lähettiläs lähettäjäänsä suurempi.¹⁷ Jos tämän tiedätte, te olette autuaita, jos näin teette.

¹⁸ En minä teistä kaikista puhu. Minä tiedän, ketkä olen valinnut. Mutta tämän raamatunkohdan piti toteutua: 'Joka minun leipääni syö, on nostanut kantapäänsä minua vastaan.' ¹⁹ Sanon sen teille jo nyt, ennen kuin se tapahtuu, jotta sen tapahtuessa te uskoisitte, että minä olen se. ²⁰ Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ottaa vastaan hänet, jonka minä lähetän, ottaa vastaan minut. Mutta joka ottaa vastaan minut, ottaa vastaan hänet, joka on minut lähettänyt."

Jeesus ilmaisee kavaltajansa

(Mt 26:20–25; Mk
14:17–21; Lk 22:21–23)

²¹ Tämän sanottuaan Jeesus järkyttyi hengessään ja vakuutti: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut." ²² Niin opetuslapset katsoivat toisiinsa käsittämättä, kenestä hän puhui. ²³ Yksi hänen opetuslapsistaan, se, jota Jeesus rakasti, oli aterioimassa Jeesuksen rinnalla. ²⁴ Simon Pietari nyökkäsi hänelle ja sanoi: "Kysy, kuka se mahtaa olla, josta hän puhuu." ²⁵ Tämä nojautui Jeesuksen rintaa vasten ja kysyi häneltä: "Herra, kuka se on?" ²⁶ Jeesus vastasi: "Se, jolle minä annan tämän leivänpalan kastettuani sen." Niin hän otti palan, kastoi sen ja antoi Juudakselle, Simon Iskariotin pojalle. ²⁷ Sen leivänpalan jälkeen Saatana meni Juudakseen. Niin Jeesus sanoi

hänelle: "Minkä teet, tee se pian!"

²⁸ Mutta kukaan aterialla olevista ei ymmärtänyt, mitä varten Jeesus sanoi hänelle näin. ²⁹ Koska rahakukkaro oli Juudaksella, jotkut luulivat, että Jeesus oli sanonut hänelle: "Osta, mitä tarvitsemme juhlaan" tai että hänen pitäisi antaa jotakin köyhille. ³⁰ Saatuaan leivänpalan Juudas meni heti ulos, ja oli yö.

Uusi käsky

³¹ Kun Juudas oli mennyt ulos, Jeesus sanoi: "Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä. ³² Jos Jumala on kirkastettu hänessä, niin myös Jumala kirkastaa hänet itsessään ja kirkastaa hänet pian. ³³ Lapsukaiset, vielä vähän aikaa minä olen teidän kanssanne. Te etsitte minua, mutta niin kuin sanoin juutalaisille, niin sanon nyt myös teille: minne minä menen, sinne te ette voi tulla. ³⁴ Uuden käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne. Niin kuin minä olen rakastanut teitä, että tekin niin rakastatte toisianne. ³⁵ Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus."

Pietari vakuuttaa uskollisuuttaan

(Mt 26:31–35; Mk
14:27–31; Lk 22:31–34)

³⁶ Simon Pietari kysyi: "Herra, minne sinä menet?" Jeesus vastasi hänelle: "Minne minä menen, sinne sinä et nyt

voi minua seurata, mutta myöhemmin seuraat.” ³⁷ Pietari sanoi hänelle: ”Herra, miksi en voi seurata sinua nyt? Henkeni minä annan sinun puolestasi.” ³⁸ Jeesus vastasi: ”Henkesikö annat minun puolestani? Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: ei ehdi kukko laulaa, ennen kuin sinä kolmesti kiellät minut.”

Tie, totuus ja elämä

14 ”Älköön teidän sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. ² Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa. Ellei niin olisi, sanoisinko teille, että menen valmistamaan teille paikan sinne? ³ Vaikka minä menenkin valmistamaan teille paikan, tulen takaisin ja otan teidät luokseni, että tekin olisitte siellä, missä minä olen. ⁴ Te tiedätte, minne minä menen, ja tien te tiedätte.”

⁵ Tuomas sanoi hänelle: ”Herra, me emme tiedä, minne sinä menet. Kuinka sitten voisimme tietää tien?” ⁶ Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan tule Isän luo muuten kuin minun kauttani. ⁷ Jos te olette oppineet tuntemaan minut, tulette tuntemaan myös minun Isäni. Tästä lähtien te tunnnette hänet ja olette nähneet hänet.”

⁸ Filippos sanoi hänelle: ”Herra, näytä meille Isä, niin se riittää meille.” ⁹ Jeesus sanoi hänelle: ”Näin kauan aikaa olen ollut teidän kanssanne, etkä sinä tunne minua, Filippos! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän. Kuinka sinä voit sanoa:

‘Näytä meille Isä’? ¹⁰ Etkö usko, että minä olen Isässä ja Isä on minussa? Niitä sanoja, joita minä puhun teille, en puhu omasta aloitteestani. Isä, joka asuu minussa, tekee teot, jotka ovat hänen. ¹¹ Uskokaa minua, että minä olen Isässä ja Isä on minussa. Mutta jos ette, niin uskokaa minua itse tekojen tähden.

¹² Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo minuun, myös hän tekee niitä tekoja, joita minä teen, ja tekee suurempiakin kuin ne, sillä minä menen Isäni luo. ¹³ Ja mitä hyvänsä te anotte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isä kirkastettaisiin Pojassa. ¹⁴ Jos te anotte minulta jotakin minun nimessäni, sen minä teen.”

Lupaus Pyhästä Hengestä

¹⁵ ”Jos te rakastatte minua, te pidätte minun käskyni. ¹⁶ Minä rukouilen Isää, ja hän antaa teille toisen Puolustajan olemaan teidän kanssanne iankaikkisesti, ¹⁷ Totuuden Hengen, jota maailma ei voi ottaa vastaan, sillä se ei näe häntä eikä tunne häntä. Mutta te tunnnette hänet, sillä hän pysyy teidän luonanne ja on teissä.

¹⁸ En minä jätä teitä orvoiksi. Minä tulen luoksenne. ¹⁹ Vielä vähän aikaa, niin maailma ei enää näe minua, mutta te saatte nähdä minut. Koska minä elän, tekin saatte elää. ²⁰ Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni ja te olette minussa ja minä teissä. ²¹ Se, jolla on minun käskyni ja joka noudattaa

niitä, rakastaa minua. Joka rakastaa minua, häntä minun Isäni rakastaa, ja minä rakastan häntä ja ilmaisen itseni hänelle.”

²²Juudas – ei se Iskariot – sanoi hänelle: ”Herra, mistä syystä sinä aiot ilmaista itsesi meille etkä maailmalle?”

²³Jeesus vastasi hänelle: ”Jos joku rakastaa minua, hän pitää minun sanani. Minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen luokseen ja jäämme asumaan hänen luokseen. ²⁴Se, joka ei rakasta minua, ei pidä minun sanojani. Sana, jonka te kuulette, ei ole minun vaan Isän, joka on minut lähettänyt.

²⁵Tämän minä olen puhunut teille ollessani teidän luonanne. ²⁶Mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä lähettää minun nimessäni, opettaa teille kaiken ja muistuttaa teitä kaikesta, mitä minä olen teille sanonut.”

Jeesus lupaa rauhan opetuslapsilleen

²⁷”Rauhan minä jätän teille: minun rauhani – sen minä annan teille. En minä anna teille niin kuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko levoton tai arkailko peloissaan. ²⁸Te kuulitte minun sanovan teille: minä menen pois ja tulen takaisin teidän luoksenne. Jos rakastaisitte minua, te iloitsisitte siitä, että minä menen Isän luo, sillä Isä on minua suurempi. ²⁹Olen sanonut sen teille jo nyt, ennen kuin se tapahtuu, jotta uskoisitte, kun se tapahtuu. ³⁰En enää puhu paljon teidän kanssanne. Tämän maailman ruhtinas

on tulossa, eikä minussa hänellä ole mitään. ³¹Mutta jotta maailma tietäisi, että minä rakastan Isää ja teen niin kuin Isä on minua käskennyt: nouskaa, lähtekäämme täältä!”

Viiniköynnös ja oksat

15 ”Minä olen se todellinen viiniköynnös, ja minun Isäni on viinitarhuri. ²Jokaisen oksan minussa, joka ei kanna hedelmää, hän karsii, ja jokaisen oksan, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, jotta se kantaisi runsaamman hedelmän. ³Te olette jo puhtaat sen sanan vaikutuksesta, jonka olen teille puhunut. ⁴Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Niin kuin oksa ei itsestään voi kantaa hedelmää, ellei se pysy viiniköynnöksessä, niin ette tekään, ellette pysy minussa. ⁵Minä olen viiniköynnös, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, kantaa paljon hedelmää, sillä ilman minua te ette voi tehdä mitään. ⁶Jos joku ei pysy minussa, hänet heitetään pois kuin oksa – ja se kuivettuu. Sellaiset oksat kootaan yhteen, heitetään tuleen ja poltetaan. ⁷Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte, ja se tapahtuu teille. ⁸Siinä minun Isäni kirkkaus tulee ilmi, että te kannatte paljon hedelmää ja niin osoittaudutte minun opetuslapsikseni.

⁹Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin minäkin olen rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessa. ¹⁰Jos

pidätte minun käskyni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn hänen rakkaudessaan.

¹¹ Olen puhunut teille näistä asioista, jotta minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. ¹² Tämä on minun käskyni: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä. ¹³ Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään, kuin että hän antaa henkensä ystäviensä puolesta. ¹⁴ Te olette minun ystäviäni, jos teette, mitä minä käsken teidän tehdä. ¹⁵ En sano teitä enää palvelijoiksi, sillä palvelija ei tiedä, mitä hänen herransa tekee. Minä kutsun teitä ystäviksi, sillä olen ilmoittanut teille kaiken, mitä olen kuullut Isältäni. ¹⁶ Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät sitä varten, että menisitte ja kantaisitte hedelmää ja että teidän hedelmänne pysyisi ja että Isä antaisi teille, mitä sitten anottekin häneltä minun nimessäni. ¹⁷ Sen käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne.”

Maailma vihaa opetuslapsia

¹⁸ “Jos maailma vihaa teitä, tietäkää, että se on vihannut minua ennen teitä. ¹⁹ Jos te olisitte maailmasta, se rakastaisi omaansa. Mutta koska te ette ole maailmasta, vaan minä olen teidät maailmasta valinnut, sen vuoksi maailma teitä vihaa. ²⁰ Muistakaa, mitä sanoin teille: ei palvelija ole herraansa suurempi. Jos ihmiset ovat vainonneet

minua, he vainoavat teitäkin. Jos he ovat noudattaneet minun sanaani, he noudattavat myös teidän sanaanne.

²¹ Mutta tämän kaiken he tekevät teille minun nimeni tähden, koska eivät tunne häntä, joka on minut lähettänyt.

²² Ellen minä olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä. Mutta nyt heillä ei ole mitään puolustelua synnilleen. ²³ Joka vihaa minua, vihaa myös minun Isääni. ²⁴ Ellen olisi tehnyt heidän keskuudessaan niitä tekoja, joita kukaan muu ei ole tehnyt, ei heillä olisi syntiä. Nyt he ovat nähneet minun tekoni ja kuitenkin vihaavat sekä minua että minun Isääni. ²⁵ Mutta näin on, jotta toteutuisi se sana, joka on kirjoitettuna heidän laissaan: ‘He ovat syyttä vihanneet minua.’

²⁶ Kun Puolustaja tulee, jonka minä lähetän teille Isän luota, niin hän, Totuuden Henki, joka lähtee Isän luota, todistaa minusta. ²⁷ Myös te todistatte, sillä te olette olleet minun kanssani alusta asti.”

16 “Tämän minä olen puhunut teille, ettette kompastuisi.

² Teidät erotetaan synagogista, ja tulee aika, jolloin jokainen, joka tappaa jonkun teistä, luulee tekevänsä uhripalveluksen Jumalalle. ³ Sen he tekevät teille, koska eivät tunne Isää eivätkä minua. ⁴ Tämän minä olen puhunut teille siksi, että kun se aika tulee, te muistaisitte minun niin sanoneen. En sanonut tätä teille

vielä alussa, koska minä olin teidän kanssanne.”

Totuuden Henki

⁵ ”Nyt minä menen lähettäjäni luo, eikä kukaan teistä kysy minulta: ‘Minne sinä menet?’ ⁶ Mutta murhe täyttää sydämenne, koska olen sanonut tämän teille. ⁷ Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on parempi, että minä menen pois. Jos en menisi pois, ei Puolustaja tulisi teidän luoksenne, mutta kun menen, minä lähetän hänet teidän luoksenne. ⁸ Kun hän tulee, hän osoittaa maailmalle todeksi synnin, vanhurskauden ja tuomion: ⁹ synnin, koska he eivät usko minuun, ¹⁰ vanhurskauden, koska minä menen Isän luo, ettekä te enää näe minua, ¹¹ ja tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu.

¹² Minulla on teille vielä paljon sanottavaa, mutta nyt te ette voi sitä kestää. ¹³ Mutta kun Totuuden Henki tulee, hän johdattaa teidät kaikkeen totuuteen. Hän ei puhu omia ajatuksiaan, vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja hän ilmoittaa teille, mitä tulee tapahtumaan. ¹⁴ Hän kirkastaa minut, sillä hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille. ¹⁵ Kaikki, mitä Isällä on, on minun. Siksi minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille.”

Murhe muuttuu iloksi

¹⁶ ”Vähän aikaa, niin te ette enää näe minua, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut, sillä minä menen Isän luo.” ¹⁷ Silloin jotkut hänen opetuslapsistaan sanoivat toisilleen: ”Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo meille: ‘Vähän aikaa, niin te ette näe minua, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut’ ja ‘Minä menen Isän luo?’” ¹⁸ Niin he puhuivat edelleen: ”Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo: ‘Vähän aikaa’? Emme ymmärrä, mistä hän puhuu.”

¹⁹ Kun Jeesus huomasi, että heillä oli jotakin kysyttävää häneltä, hän sanoi: ”Sitäkö kyselette keskenänne, että minä sanoin: ‘Vähän aikaa, niin te ette näe minua, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut’?” ²⁰ Totisesti, totisesti minä sanon teille: te joudutte itkemään ja valittamaan, mutta maailma iloitsee. Te joudutte murehtimaan, mutta teidän murheenne muuttuu iloksi. ²¹ Kun nainen synnyttää, hänellä on murhe, koska hänen hetkensä on tullut. Mutta kun hän on synnyttänyt lapsen, hän ei enää muista ahdistustaan sen ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan. ²² Teilläkin on nyt murhe. Mutta minä näen teidät jälleen, ja teidän sydämenne iloitsee, eikä kukaan ota teiltä pois iloanne.

²³ Sinä päivänä te ette kysy minulta mitään. Totisesti, totisesti minä sanon teille: mitä ikinä te anotte Isältä minun

nimessäni, sen hän antaa teille. ²⁴ Tähän asti te ette ole anoneet mitään minun nimessäni. Anokaa, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen.”

Jeesus on voittanut maailman

²⁵ “Olen puhunut näistä asioista vertauksin. Mutta tulee aika, jolloin en enää puhu vertauksin vaan kerron teille avoimesti Isästä. ²⁶ Sinä päivänä te anotte häneltä minun nimessäni, enkä minä sano teille, että pyydän Isältä teidän puolestanne. ²⁷ Sillä Isä itse rakastaa teitä, koska te olette rakastaneet minua ja uskoneet minun lähteneen Jumalan luota. ²⁸ Minä olen lähtenyt Isän luota ja tullut maailmaan. Nyt minä jätän maailman ja menen Isän luo.”

²⁹ Hänen opetuslapsensa sanoivat: “Nyt sinä puhut avoimesti etkä käytä mitään vertauskuvaa. ³⁰ Nyt me käsitämme, että sinä tiedät kaiken etkä ole sen tarpeessa, että kukaan kysyy sinulta. Sen tähden me uskomme sinun lähteneen Jumalan luota.” ³¹ Jeesus vastasi heille: “Nytkö te uskotte? ³² Mutta hetki tulee ja on jo tullut, jolloin teidät hajotetaan kukin taholleen ja te jätätte minut yksin. En minä kuitenkaan ole yksin, sillä Isä on minun kanssani. ³³ Tämän olen puhunut teille, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistus, mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman.”

JEESUKSEN YLIMMÄISPAPILLINEN RUKOUS, 17

Jeesus rukoilee omasta puolestaan

17 Puhuttuaan tämän Jeesus kohotti katseensa kohti taivasta ja sanoi: “Isä, hetki on tullut. Kirkasta Poikasi, että Poikasi kirkastaisi sinut, ² koska sinä olet uskonut hänen valtaansa kaiken lihan, jotta hän antaisi iankaikkisen elämän kaikille, jotka olet hänelle antanut. ³ Tämä on iankaikkinen elämä, että he tuntevat sinut, ainoan tosi Jumalan, ja Jeesuksen Kristuksen, jonka sinä olet lähettänyt. ⁴ Minä olen kirkastanut sinut maan päällä täyttämällä sen työn, jonka sinä annoit minun tehtäväkseni. ⁵ Ja nyt, kirkasta sinä Isä minut luonasi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun rinnallasi, ennen kuin maailma oli olemassa.”

Jeesus rukoilee opetuslastensa puolesta

⁶ “Minä olen ilmoittanut sinun nimesi ihmisille, jotka annoit minulle maailmasta. He olivat sinun, ja sinä annoit heidät minulle, ja he ovat noudattaneet sinun sanaasi. ⁷ Nyt he tietävät, että kaikki, minkä olet antanut minulle, on sinulta, ⁸ sillä minä olen antanut heille ne sanat, jotka sinä annoit minulle. He ottivat ne vastaan ja tulivat varmuudella tietämään, että minä olen

lähtenyt sinun luotasi, ja uskoivat, että sinä olet minut lähettänyt.

⁹ Minä rukoilen heidän puolestaan. En minä rukoile maailman puolesta vaan niiden, jotka sinä olet antanut minulle, sillä he ovat sinun. ¹⁰ Kaikki, mikä on minun, on sinun, ja mikä on sinun, on minun, ja minut on kirkastettu heissä. ¹¹ Minä en enää ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun luoksesi. Pyhä Isä, varjele heidät nimessäsi, jonka olet antanut minulle, että he olisivat yhtä niin kuin me. ¹² Kun minä olin heidän kanssaan, varjelin heidät sinun nimessäsi, jonka olet antanut minulle. Minä suojelin heitä, eikä heistä joutunut hukkaan yksikään paitsi se kadotuksen lapsi, jotta Raamatun sana toteutuisi. ¹³ Nyt minä tulen sinun luoksesi ja puhun tämän, kun vielä olen maailmassa, jotta minun iloni olisi täydellisenä heissä. ¹⁴ Minä olen antanut heille sinun sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska he eivät ole maailmasta, niin kuin en minäkään ole maailmasta. ¹⁵ En rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta vaan että varjelisit heidät pahasta. ¹⁶ He eivät ole maailmasta, niin kuin en minäkään ole maailmasta. ¹⁷ Pyhitä heidät totuudessasi. Sinun sanasi on totuus. ¹⁸ Niin kuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan, niin minäkin olen lähettänyt heidät maailmaan. ¹⁹ Minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että hekin olisivat pyhitettyjä totuudessa.”

Jeesus rukoilee kaikkien uskoviin puolesta

²⁰ “Mutta minä en rukoile ainoastaan näiden puolesta, vaan myös niiden, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, ²¹ että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Rukoilen, että hekin olisivat yhtä meissä, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut. ²² Sen kirkkauden, jonka sinä olet antanut minulle, minä olen antanut heille, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä – ²³ minä heissä ja sinä minussa – jotta he olisivat täydellisesti yhtä ja maailma tietäisi, että sinä olet lähettänyt minut ja rakastanut heitä, niin kuin sinä olet rakastanut minua.

²⁴ Isä, minä tahdon, että myös ne, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä, missä minä olen, ja näkisivät minun kirkkauteni, jonka sinä olet minulle antanut, koska olet rakastanut minua ennen maailman perustamista. ²⁵ Vanhurskas Isä, maailma ei ole tuntenut sinua, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat saaneet tietää, että sinä olet minut lähettänyt. ²⁶ Minä olen tehnyt sinun nimesi heille tunnetuksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla sinä olet rakastanut minua, olisi heissä ja minä olisin heissä.”

JEESUKSEN KÄRSIMYS JA KUOLEMA, 18–19

Jeesus kavalletaan ja vangitaan

(Mt 26:47–56; Mk 14:43–50; Lk 22:47–53)

18 Tämän sanottuaan Jeesus lähti opetuslapsineen Kidroninpuron toiselle puolelle. Siellä oli puutarha, ja hän meni opetuslastensa kanssa sinne. ²Myös Juudas, hänen kavaltajansa, tiesi sen paikan, sillä Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat usein kokoontuneet sinne. ³Niin Juudas otti mukaansa sotilasosaston sekä ylipappien ja fariseusten palvelijoita, ja he tulivat sinne lyhdyt, soihdut ja aseet mukanaan. ⁴Silloin Jeesus, tietäen kaiken, mikä häntä kohtaisi, astui esiin ja sanoi heille: ”Ketä te etsitte?” ⁵He vastasivat: ”Jeesus Nasaretilaista.” Jeesus sanoi heille: ”Minä olen.” Myös hänen kavaltajansa Juudas seisoivat heidän joukossaan.

⁶Kun siis Jeesus sanoi heille: ”Minä olen”, he perääntyivät ja kaatuivat maahan. ⁷Niin hän kysyi heiltä uudestaan: ”Ketä te etsitte?” He sanoivat: ”Jeesus Nasaretilaista.” ⁸Jeesus vastasi: ”Minähän sanoin teille, että minä se olen. Jos te siis minua etsitte, antakaa näiden mennä.” ⁹Näin tapahtui, jotta toteutuisi sana, jonka hän oli puhunut: ”Niistä, jotka sinä olet antanut minulle, en ole kadottanut yhtäkään.”

¹⁰Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen esiin, iski ylipapin palvelijaa ja löi häneltä oikean korvan irti. Palvelijan nimi oli Malkos. ¹¹Mutta Jeesus sanoi Pietarille: ”Pistä miekkasi tuppeen. Isä on antanut minulle tämän maljan. Enkö minä sitä joisi?”

Jeesus tuodaan Hannaksen luo

(Mt 26:57,58; Mk 14:53,54; Lk 22:54)

¹²Silloin sotilasosasto, sen komentaja ja juutalaisten palvelijat ottivat Jeesuksen kiinni. He sitoivat hänet ¹³ja veivät ensin Hannaksen luo, sillä tämä oli Kaifaksen appi, ja Kaifas oli sinä vuonna ylipappina. ¹⁴Juuri Kaifas oli neuvonut juutalaisia, että olisi parempi, jos yksi ihminen kuolisi kansan puolesta.

Pietari kieltää Jeesuksen

(Mt 26:69,70; Mk 14:66–68; Lk 22:55–57)

¹⁵Simon Pietari ja eräs toinen opetuslapsi seurasivat Jeesusta. Tämä opetuslapsi oli ylipapin tuttu, ja hän meni Jeesuksen mukana sisälle ylipapin pihaan, ¹⁶mutta Pietari jäi seisomaan portin ulkopuolelle. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli ylipapin tuttu, tuli ulos, puhui portinvartijalle ja toi Pietarin sisälle. ¹⁷Silloin palvelustyttö, joka oli portinvartijana, sanoi Pietarille: ”Etkö sinäkin ole tuon miehen opetuslapsia?” Hän vastasi: ”En ole.” ¹⁸Koska oli kylmä, palvelijat ja vartijat olivat tehneet hiilivalkean ja seisovat

lämmittelemässä. Myös Pietari seiso heidän kanssaan lämmittelemässä.

Ylipappi kuulustelee Jeesusta

(Mt 26:59–66; Mk 14:55–64; Lk 22:66–71)

¹⁹ Niin ylipappi kysyi Jeesukselta hänen opetuslapsistaan ja opetuksestaan. ²⁰ Jeesus vastasi hänelle: ”Minä olen puhunut julkisesti maailmalle. Olen aina opettanut synagogassa ja temppelissä, jonne kaikki juutalaiset kokoontuvat. Salassa en ole puhunut mitään. ²¹ Miksi minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet, mitä minä olen heille puhunut. He kyllä tietävät, mitä olen sanonut.” ²² Kun Jeesus oli tämän sanonut, yksi vieressä seisovista vartijoista löi häntä kasvoihin ja sanoi: ”Noinko sinä vastaat ylipapille?” ²³ Jeesus vastasi hänelle: ”Jos minä puhuin väärin, todista se vääräksi. Mutta jos puhuin oikein, miksi lyöt minua?” ²⁴ Niin Hannas lähetti Jeesuksen sidottuna ylipappi Kaifaksen luo.

Pietari kieltää uudestaan Jeesuksen

(Mt 26:71–75; Mk 14:69–72; Lk 22:58–62)

²⁵ Kun Simon Pietari seiso lämmittelemässä, häneltä kysyttiin: ”Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan?” Hän kielsi ja sanoi: ”En ole.” ²⁶ Yksi ylipapin palvelijoista,

sen sukulainen, jonka korvan Pietari oli lyönyt irti, sanoi: ”Enkö minä nähnyt sinua puutarhassa hänen kanssaan?” ²⁷ Pietari kielsi jälleen, ja samassa lauloi kukko.

Jeesus Pilatuksen edessä

(Mt 27:1,2,11–14; Mk 15:1–5; Lk 23:1–5)

²⁸ Niin juutalaiset veivät Jeesuksen Kaifaksen luota maaherran palatsiin. Oli varhainen aamu. He eivät itse menneet sisälle palatsiin, etteivät saastuisi vaan voisivat syödä pääsiäisaterian. ²⁹ Niin Pilatus tuli ulos heidän luokseen ja kysyi: ”Mikä syytös teillä on tätä miestä vastaan?” ³⁰ He vastasivat hänelle: ”Jos tämä ei olisi pahantekijä, emme olisi luovuttaneet häntä sinulle.” ³¹ Niin Pilatus sanoi heille: ”Pitäkää itse hänet ja tuomitkaa hänet oman lakinne mukaan.” Niin juutalaiset sanoivat: ”Meidän ei ole lupa tappaa ketään.” ³² Näin tapahtui, jotta toteutuisi Jeesuksen sana, jonka hän oli puhunut ilmaistessaan, millaisella kuolemalla hänen tuli kuolla.

³³ Silloin Pilatus meni takaisin palatsiin, kutsui Jeesuksen ja kysyi häneltä: ”Sinäkö olet juutalaisten kuningas?” ³⁴ Jeesus vastasi: ”Sanotko tämän omana ajatuksenas, vai ovatko muut sen sinulle minusta sanoneet?” ³⁵ Pilatus vastasi: ”Olenko minä juutalainen? Oma kansasi ja ylipapit ovat luovuttaneet sinut minulle. Mitä

olet tehnyt?” ³⁶ Jeesus vastasi: “Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta. Jos kuninkuuteni olisi tästä maailmasta, palvelijani olisivat taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten käsiin. Mutta nyt minun kuninkuuteni ei ole täältä.” ³⁷ Niin Pilatus sanoi hänelle: “Sinä siis kuitenkin olet kuningas?” Jeesus vastasi: “Sinäpä sen sanot, että minä olen kuningas. Sitä varten olen syntynyt ja tullut maailmaan, että todistaisin totuudesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni.” ³⁸ Pilatus sanoi hänelle: “Mikä on totuus?”

Jeesus tuomitaan kuolemaan

(Mt 27:15–31; Mk
15:6–20; Lk 23:13–25)

Sen sanottuaan Pilatus meni taas juutalaisten luo ja sanoi heille: “Minä en löydä hänestä mitään syytä.” ³⁹ Mutta teillä on tapana, että minä vapautan teille yhden vangin pääsiäisenä. Tahdotteko siis, että vapautan teille juutalaisten kuninkaan?” ⁴⁰ Niin he huusivat takaisin: “Ei häntä vaan Barabbas!” Mutta Barabbas oli rosvo.

19 Silloin Pilatus ruoskitti Jeesuksen. ² Sotilaat väänsivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja pukivat hänen ylleen purppuranpunaisen viitan. ³ He tulivat toinen toisensa jälkeen hänen eteensä ja sanoivat: “Terve,

juutalaisten kuningas!” ja löivät häntä kasvoihin.

⁴ Pilatus meni taas ulos ja sanoi juutalaisille: “Katsokaa, minä tuon hänet ulos, jotta tietäisitte, etten löydä hänestä mitään syytä.” ⁵ Niin Jeesus tuli ulos orjantappurakruunu päässään ja purppuranpunainen viitta yllään. Pilatus sanoi heille: “Katso, ihminen!” ⁶ Kun ylipapit ja palvelijat näkivät hänet, he huusivat: “Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!” Mutta Pilatus sanoi heille: “Ottakaa te hänet ja ristiinnaulitkaa, sillä minä en löydä hänestä mitään syytä.” ⁷ Juutalaiset vastasivat hänelle: “Meillä on laki, ja lakimme mukaan hänen on kuoltava, koska hän on tehnyt itsensä Jumalan Pojaksi.”

⁸ Kun Pilatus kuuli tämän, hän pelkäsi vielä enemmän. ⁹ Hän meni taas sisälle palatsiin ja kysyi Jeesukselta: “Mistä sinä olet?” Mutta Jeesus ei vastannut hänelle. ¹⁰ Niin Pilatus sanoi hänelle: “Etkö puhu minulle? Etkö tiedä, että minulla on valta vapauttaa ja valta ristiinnaulita sinut?” ¹¹ Jeesus vastasi: “Sinulla ei olisi mitään valtaa minuun, ellei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä. Siksi sen synti on suurempi, joka luovutti minut sinulle.”

¹² Tämän vuoksi Pilatus etsi mahdollisuutta vapauttaa hänet. Mutta juutalaiset huusivat: “Jos vapautat hänet, et ole keisarin ystävä. Jokainen, joka tekee itsensä

kuninkaaksi, asettuu keisaria vastaan.”

¹³ Kun Pilatus kuuli nämä sanat, hän vei Jeesuksen ulos ja asettui tuomarinistuimelle, paikkaan, jonka nimi on Kivipiha, hepreaksi Gabbata.

¹⁴ Oli pääsiäisen valmistuspäivä, noin kuudes tunti. Pilatus sanoi juutalaisille: ”Katsokaa, teidän kuninkaanne!”

¹⁵ Mutta he huusivat: ”Vie pois! Vie pois! Ristiinnaulitse hänet!” Pilatus sanoi heille: ”Pitäisikö minun ristiinnaulita teidän kuninkaanne?” Ylipapit vastasivat: ”Ei meillä ole kuningasta vaan keisari.” ¹⁶ Silloin Pilatus luovutti hänet heille ristiinnaulittavaksi, ja sotilaat veivät Jeesuksen pois.

Jeesus ristiinnaulitaan

*(Mt 27:32–44; Mk
15:21–32; Lk 23:26–43)*

¹⁷ Kantaen itse ristiään hän kulki niin sanotulle Pääkallonpaikalle, jota kutsutaan heprean kielellä Golgataksi.

¹⁸ Siellä hänet ristiinnaulittiin ja kaksi muuta hänen kanssaan, yksi kummallekin puolelle ja Jeesus heidän keskelleen. ¹⁹ Pilatus laati myös päällekirjoituksen ja antoi kiinnittää sen ristiin. Siihen oli kirjoitettu: ”Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas”.

²⁰ Niin monet juutalaiset lukivat tämän päällekirjoituksen, sillä paikka, jossa Jeesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia. Kirjoitus oli hepreaksi, latinaksi ja kreikaksi. ²¹ Juutalaisten

ylipapit sanoivat silloin Pilatukselle: ”Älä kirjoita: ‘Juutalaisten kuningas’, vaan että hän on sanonut: ‘Minä olen juutalaisten kuningas.’” ²² Pilatus vastasi: ”Minkä kirjoitin, sen kirjoitin.”

²³ Kun sotilaat olivat ristiinnaulinneet Jeesuksen, he ottivat hänen vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, kullekin sotilaalle osansa, sekä paidan. Mutta paita oli saumaton, kauttaaltaan yhtenäiseksi kudottu ylhäältä alas asti.

²⁴ Sen vuoksi he sanoivat toisilleen: ”Ei revitä sitä vaan heitetään arpaa, kuka sen saa.” Näin tapahtui, jotta toteutuisi tämä Raamatun sana: ”He jakoivat keskenään minun vaatteeni ja heittivät minun puvustani arpaa.” Juuri näin sotilaat tekivät.

²⁵ Jeesuksen ristin luona seisoivat hänen äitinsä ja tämän sisar sekä Maria, Kloopaksen vaimo, ja Magdalan Maria.

²⁶ Kun Jeesus näki äitinsä ja tämän vierellä sen opetuslapsen, jota hän rakasti, hän sanoi äidilleen: ”Nainen, katso, poikasi!” ²⁷ Sitten hän sanoi opetuslapselle: ”Katso, äitisi!” Ja siitä hetkestä opetuslapsi otti hänet kotiinsa.

Jeesus antaa henkensä

*(Mt 27:45–56; Mk
15:33–41; Lk 23:44–49)*

²⁸ Tämän jälkeen, kun Jeesus tiesi, että kaikki oli jo täytetty, hän sanoi, jotta Raamatun sana toteutuisi: ”Minun on jano.” ²⁹ Siellä oli astia täynnä hapanniiniä. Sotilaat kastoivat sienen

hapanviiniin, panivat sen iisoppikorren päähän ja ojensivat sen hänen suulleen.
³⁰ Kun Jeesus oli ottanut hapanviinin, hän sanoi: ”Se on täytetty!” Ja hän kallisti päänsä ja antoi henkensä.

Jeesuksen kylki lävistetään

³¹ Koska silloin oli sapatin valmistuspäivä, niin juutalaiset pyysivät Pilatukselta – tuo sapatinpäivä oli näet erityisen tärkeä juhla – että ristiinnaulittujen sääriluut rikottaisiin ja ruumiit otettaisiin alas, jotta ne eivät jäisi ristille sapatiksi. ³² Niinpä sotilaat tulivat ja rikkoivat sääriluut ensimmäiseltä ja sitten toiselta Jeesuksen kanssa ristiinnaulitulta.
³³ Mutta kun he tulivat Jeesuksen kohdalle ja näkivät, että hän oli jo kuollut, he eivät rikkoneet hänen sääriluitaan, ³⁴ vaan yksi sotilaista lävisti keihäällä hänen kylkensä, ja siitä vuoti heti verta ja vettä. ³⁵ Se, joka on tämän nähnyt, on todistanut siitä, että tekin uskoisitte. Hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää puhuvansa totta.
³⁶ Tämä tapahtui, jotta toteutuisi Raamatun sana: ”Älköön häneltä luuta rikottako.” ³⁷ Toinen raamatunkohta taas sanoo: ”He katsovat häneen, jonka ovat lävistäneet.”

Jeesus haudataan

(Mt 27:57–61; Mk 15:42–47; Lk 23:50–56)

³⁸ Sen jälkeen arimatialainen Joosef, joka oli Jeesuksen opetuslapsi, joskin salaa juutalaisten pelosta, pyysi Pilatukselta, että saisi haltuunsa Jeesuksen ruumiin, ja Pilatus suostui siihen. Niinpä Joosef tuli ja otti ruumiin alas ristiltä. ³⁹ Paikalle tuli myös Nikodeemos, joka oli tullut ensi kerran Jeesuksen luo yöllä. Hän toi mirhan ja aaloen seosta noin sata naulaa. ⁴⁰ He ottivat Jeesuksen ruumiin ja käärivät sen hyvänhajuisten yrttivoiteiden kanssa käärinliinoihin, niin kuin juutalaisilla on tapana haudata. ⁴¹ Alueella, jossa Jeesus ristiinnaulittiin, oli puutarha ja puutarhassa uusi hautakammio, johon ei ollut pantu vielä ketään. ⁴² He panivat Jeesuksen siihen, koska oli juutalaisten juhlan valmistuspäivä ja koska se hautakammio oli lähellä.

JEESUKSEN YLÖSNOUSEMUS, 20–21

Hauta on tyhjä!

(Mt 28:1–10; Mk 16:1–8; Lk 24:1–12)

20 Varhain viikon ensimmäisenä päivänä, kun oli vielä pimeä,

Magdalan Maria tuli haudalle ja näki, että kivi oli otettu pois hautakammion suulta. ² Niin hän lähti juosten Simon Pietarin ja sen toisen opetuslapsen luo, joka oli Jeesukselle rakas, ja sanoi heille: "Ovat ottaneet Herran pois haudasta, emmekä tiedä, minne ovat hänet panneet."

³ Niin Pietari ja se toinen opetuslapsi lähtivät ulos ja menivät haudalle. ⁴ He juoksivat yhdessä, mutta se toinen opetuslapsi juoksi nopeammin kuin Pietari ja tuli haudalle ensimmäisenä. ⁵ Hän kurkisti sisään ja näki käärinliinojen olevan siellä mutta ei mennyt sisälle. ⁶ Niin Simon Pietarikin tuli hänen perässään ja meni sisälle hautakammioon. Hän katseli siellä olevia käärinliinoja ⁷ ja hikiliinaa, joka oli ollut Jeesuksen pään ympärillä. Se ei ollut yhdessä käärinliinojen kanssa vaan käärittynä erillään, toisessa paikassa. ⁸ Silloin toinenkin opetuslapsi, joka oli ensimmäisenä tullut haudalle, meni sisälle, ja hän näki ja uskoi. ⁹ He eivät näet vielä olleet ymmärtäneet Raamatusta sitä, että Jeesuksen täytyi nousta kuolleista. ¹⁰ Niin opetuslapset palasivat omiensa luo.

Jeesus ilmestyy Magdalan Marialle

(Mk 16:9–11)

¹¹ Mutta Maria seisoi hautakammion ulkopuolella ja itki. Itkiessään hän kurkisti hautakammioon ¹² ja näki

kaksi valkopukuista enkeliä istumassa siinä, missä Jeesuksen ruumis oli ollut, toisen pääpuolessa ja toisen jalkopäässä. ¹³ Nämä kysyivät häneltä: "Nainen, mitä itket?" Hän vastasi: "Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä, minne ovat hänet panneet."

¹⁴ Tämän sanottuaan hän kääntyi ja näki Jeesuksen seisomassa takanaan mutta ei tiennyt, että se oli Jeesus. ¹⁵ Jeesus sanoi hänelle: "Nainen, mitä itket? Ketä etsit?" Maria luuli häntä puutarhuriksi ja sanoi: "Herra, jos sinä olet vienyt hänet pois, sano minulle, minne olet pannut hänet, niin minä haen hänet."

¹⁶ Jeesus sanoi hänelle: "Maria!" Tämä kääntyi ja sanoi hänelle heprean kielellä: "Rabbuuni!" – se tarkoittaa: opettaja.

¹⁷ Jeesus sanoi hänelle: "Älä tarraudu minuun, sillä minä en ole vielä mennyt ylös Isän luo. Mutta mene veljieni luo ja sano heille, että minä menen ylös minun Isäni ja teidän Isänne luo, minun Jumalani ja teidän Jumalanne luo."

¹⁸ Magdalan Maria meni ilmoittamaan opetuslapsille: "Minä olen nähnyt Herran!" Ja hän kertoi, mitä Herra oli hänelle sanonut.

Jeesus ilmestyy opetuslapsille

(Mt 28:16–20; Mk 16:12–20; Lk 24:36–49)

¹⁹ Samana päivänä, viikon ensimmäisenä, opetuslapset olivat illalla koolla lukittujen ovien takana juutalaisten pelosta. Silloin Jeesus

tuli, seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: “Rauha teille!” ²⁰ Sen sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset iloitsivat nähdessään Herran. ²¹ Jeesus sanoi heille uudestaan: “Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin minäkin lähetän teidät.” ²² Näin sanottuaan hän puhalsi heihin päin ja sanoi heille: “Ottakaa vastaan Pyhä Henki. ²³ Joiden synnit te annatte anteeksi, niille ne ovat anteeksi annetut. Joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt.”

Jeesus ja Tuomas

²⁴ Mutta Tuomas, lisänimeltään Didymos, joka oli yksi niistä kahdestatoista, ei ollut heidän kanssaan, kun Jeesus tuli. ²⁵ Niin toiset opetuslapset kertoivat hänelle: “Me olemme nähneet Herran.” Mutta hän sanoi heille: “Jos en näe naulanjälkiä hänen käsissään ja pistä sormeani naulanjälkiin ja jos en pistä kättäni hänen kylkeensä, minä en usko.”

²⁶ Kahdeksan päivän kuluttua Jeesuksen opetuslapset olivat taas sisällä, ja Tuomas oli heidän kanssaan. Niin ovien ollessa lukittuina Jeesus tuli, seisoi heidän keskellään ja sanoi: “Rauha teille!” ²⁷ Sitten hän sanoi Tuomaalle: “Ojenna sormesi tänne ja katso minun käsiäni. Ojenna kätesi ja pistä se minun kylkeeni. Älä ole epäuskoinen vaan uskovainen!” ²⁸ Tuomas vastasi hänelle: “Minun

Herrani ja minun Jumalani!” ²⁹ Jeesus sanoi hänelle: “Koska olet nähnyt minut, sinä uskot. Autuaita ovat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat.”

Tämän evankeliumin tarkoitus

³⁰ Paljon muitakin tunnustekoja, joista ei ole kirjoitettu tässä kirjassa, Jeesus teki opetuslastensa nähden. ³¹ Mutta nämä on kirjoitettu, jotta te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja jotta teillä, kun uskotte, olisi elämä hänen nimessään.

Jeesus ilmestyy

Tiberiaanjärven rannalla

21 Tämän jälkeen Jeesus ilmestyi jälleen opetuslapsilleen. Hän ilmestyi Tiberiaanjärven rannalla tällä tavoin:

² Simon Pietari ja Tuomas, lisänimeltään Didymos, ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, sekä Sebedeuksen pojat ja kaksi muuta Jeesuksen opetuslasta olivat yhdessä.

³ Simon Pietari sanoi heille: “Minä lähten kalaan.” He sanoivat hänelle: “Mekin tulemme sinun mukaasi.” Niin he lähtivät heti ja astuivat veneeseen, mutta sinä yönä he eivät saaneet mitään saaliiksi.

⁴ Aamun jo sarastaessa Jeesus seisoi rannalla. Opetuslapset eivät kuitenkaan tienneet, että se oli Jeesus. ⁵ Niin Jeesus sanoi heille: “Lapsukaiset, eikö teillä ole mitään leivän särvintä?” He vastasivat: “Ei.” ⁶ Hän sanoi heille: “Heittäkää

verkko veneen oikealle puolelle, niin saatte.” Niin he heittivät verkon mutta eivät jaksaneet vetää sitä enää ylös, koska kaloja oli niin paljon. ⁷ Silloin se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti, sanoi Pietarille: ”Se on Herra!” Kun Simon Pietari kuuli, että se oli Herra, hän kietaisi viitan ympärilleen, sillä hän oli ilman vaatteita, ja hyppäsi järveen. ⁸ Toiset opetuslapset tulivat veneellä, sillä he eivät olleet kaukana rannasta, vain noin kahdensadan kyynärän päässä, ja vetivät perässään verkkoa kaloiheen.

⁹ Kun he astuivat rannalle, he näkivät siellä hiiloksen, kalaa sen päällä ja leipää. ¹⁰ Jeesus sanoi heille: ”Tuokaa tänne niitä kaloja, joita juuri saitte saaliiksi.” ¹¹ Niin Simon Pietari nousi veneeseen ja veti maalle verkon, joka oli täynnä suuria kaloja – sataviisikymmentäkolme. Vaikka niitä oli niin paljon, verkko ei revennyt. ¹² Jeesus sanoi heille: ”Tulkaa aamiaiselle.” Kukaan opetuslapsista ei rohjennut kysyä häneltä: ”Kuka sinä olet?”, sillä he tiesivät, että se oli Herra. ¹³ Niin Jeesus meni, otti leivän ja antoi heille, samoin kalaa. ¹⁴ Tämä oli jo kolmas kerta, kun Jeesus ilmestyi opetuslapsilleen noustuaan kuolleista.

Jeesus ja Pietari

¹⁵ Kun he olivat syöneet, Jeesus sanoi Simon Pietarille: ”Simon, Johanneksen poika, rakastatko sinä minua enemmän kuin nämä?” Pietari vastasi hänelle:

”Kyllä, Herra, sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Jeesus sanoi hänelle: ”Ruoki minun karitsoitani.”

¹⁶ Jeesus kysyi häneltä toistamiseen: ”Simon, Johanneksen poika, rakastatko sinä minua?” Hän vastasi: ”Kyllä, Herra, sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Jeesus sanoi hänelle: ”Paimenna minun lampaitani.”

¹⁷ Jeesus kysyi häneltä kolmannen kerran: ”Simon, Johanneksen poika, olenko minä sinulle rakas?” Pietari tuli murheelliseksi siitä, että hän kolmannen kerran kysyi häneltä: ”Olenko minä sinulle rakas?”, ja vastasi hänelle: ”Herra, sinä tiedät kaiken. Sinä tiedät, että sinä olet minulle rakas.” Jeesus sanoi hänelle: ”Ruoki minun lampaitani. ¹⁸ Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: Kun olit nuorempi, sinä vyötit itsesi ja kuljit, minne tahdoit. Mutta kun vanhenet, sinä ojennat kätesi ja sinut vyöttää toinen ja vie sinut, minne et tahdo.” ¹⁹ Näin sanoessaan hän ilmaisi, millaisella kuolemalla Pietari oli kirkastava Jumalaa. Tämän jälkeen Jeesus sanoi hänelle: ”Seuraa minua.”

Pietari kysyy Johanneksen kohtalosta

²⁰ Pietari kääntyi ja näki, että heitä seurasi se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti ja joka oli aterialla nojannut Jeesuksen rintaa vasten ja kysynyt: ”Herra, kuka on sinun kavaltaajasi?”

²¹ Hänet nähdessään Pietari kysyi Jeesukselta: ”Herra, entäs tämä?”

²² Jeesus vastasi hänelle: ”Vaikka minä

tahtoisin hänen jäävän tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinulle kuuluu? Seuraa sinä minua!” ²³ Niin veljien keskuuteen levisi sellainen puhe, ettei tämä opetuslapsi kuole. Mutta Jeesus ei sanonut hänelle, ettei hän kuole, vaan: “Vaikka minä tahtoisin hänen jäävän tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinulle kuuluu?”

Loppusanat

²⁴ Juuri tämä opetuslapsi todistaa näistä asioista ja on kirjoittanut tämän. Me tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi. ²⁵ On paljon muutakin, mitä Jeesus teki. Jos niistä kirjoitettaisiin kohta kohdalta, luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa.

APOSTOLIEN TEOT

JOHDANTO, 1

Lupaus Pyhästä Hengestä ja lähetystyö

(Mt 28:16–20; Mk
16:14–18; Lk 24:36–51)

1 Edellisen kertomukseni, arvoisa Teofilos, kirjoitin kaikesta, mitä Jeesus alkoi tehdä ja opettaa, ² aina siihen päivään asti, jona hänet otettiin ylös, sen jälkeen kun hän Pyhän Hengen kautta oli antanut käskynsä valitsemilleen apostoleille. ³ Heille hän myös osoitti elävänsä kärsimisensä jälkeen monin kiistattomin todistein, näyttäytyen heille neljäkymmenen päivän aikana ja puhuen Jumalan valtakunnasta. ⁴ Kun hän oli yhdessä heidän kanssaan, hän käski heitä sanoen: ”Älkää lähtekö Jerusalemistä, vaan odottakaa sitä, minkä Isä on luvannut ja minkä olette minulta kuulleet. ⁵ Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhässä Hengessä, ei kauan näiden päivien jälkeen.”

⁶ Silloin ne, jotka olivat koolla, kysyivät Jeesukselta: ”Herra, tänä aikanako sinä palautat ennalleen Israelin valtakunnan?” ⁷ Hän sanoi heille: ”Ei teidän asianne ole tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa nojalla on asettanut. ⁸ Mutta te saatte voiman, kun Pyhä Henki tulee

teidän päällenne, ja te tulette olemaan minun todistajiani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka.”

Jeesuksen taivaaseenastuminen

(Mk 16:19)

⁹ Kun Jeesus oli tämän sanonut, hänet otettiin ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään. ¹⁰ Kun he hänen mennessään yhä tuijottivat taivaalle, niin yhtäkkiä heidän luonaan seisojaksi kaksista miestä yllään valkoiset vaatteet. ¹¹ Nämä sanoivat: ”Galilean miehet, mitä te seisotte katselemassa taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teidän luotanne ylös taivaaseen, tulee takaisin samalla tavoin kuin te näitte hänen menevän taivaaseen.”

¹² Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, jota kutsutaan Öljymäeksi ja joka on lähellä Jerusalemiä, sapatinmatkan päässä. ¹³ Sinne tultuaan he menivät siihen yläsaliin, jossa heillä oli tapana oleskella: niin Pietari kuin myös Jaakob, Johannes ja Andreas, Filippos ja Tuomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakob Alfeuksen poika, Simon Kiivailija ja Juudas Jaakobin poika. ¹⁴ He kaikki pysyivät yksimielisesti rukouksessa yhdessä naisten kanssa sekä Jeesuksen

äidin Marian ja Jeesuksen veljien kanssa.

JERUSALEMIN ALKUSEURAKUNNAN SYNTYVAIHEET, 1–8

Mattias valitaan apostoliksi

¹⁵ Niinä päivinä, kun väkeä oli koolla noin satakaksikymmentä henkeä, Pietari nousi veljien keskellä ja sanoi: ¹⁶ “Miehet, veljet! Sen raamatunsanan piti toteutua, jonka Pyhä Henki on edeltäpäin Daavidin suulla puhunut Juudaksesta, hänestä, joka rupesti oppaaksi Jeesuksen kiinniottajille. ¹⁷ Hänet luettiin meidän joukkoomme, ja hän oli saanut osan tässä palvelutehtävässä. ¹⁸ Se mies hankki itselleen pellon väärintekonsa palkalla. Hän suistui pää edellä maahan ja repesi keskeltä, niin että kaikki hänen sisälmyksensä valuivat ulos. ¹⁹ Tämä tuli kaikkien Jerusalemin asukkaiden tietoon, ja niin sitä peltoa kutsutaan heidän kielellään Hakeldamaksi eli Veripelloksi. ²⁰ Psalmien kirjassa on näet kirjoitettu: ‘Tulkoon hänen asuinsijansa autioksi, älköön siinä olko asukasta’ ja ‘Ottakoon toinen hänen kaitsijantehtävänsä.’ ²¹ Niin pitää siis yhden niistä miehistä, jotka ovat kulkeneet meidän kanssamme koko sen ajan, jona Herra Jeesus kävi sisälle ja ulos meidän keskuudessamme, ²² Johanneksen kasteesta alkaen

aina siihen päivään asti, jona hänet otettiin luotamme ylös, tulla hänen ylösnousemuksensa todistajaksi yhdessä meidän kanssamme.”

²³ He asettivat ehdolle kaksi, Joosefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi ja lisänimellä Justukseksi, sekä Mattiaan. ²⁴ Ja he rukoilivat sanoen: “Herra, sinä joka tunnet kaikkien sydämet, osoita, kumman näistä kahdesta olet valinnut ²⁵ ottamaan vastaan tämän palvelutehtävän ja apostolinviran, josta Juudas luopui mennäkseen omaan paikkaansa.” ²⁶ Sitten he heittivät heistä arpa. Arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet luettiin niiden yhdentoista lisäksi apostolien joukkoon.

Opetuslapset täyttyvät Pyhällä Hengellä

2 Kun helluntaipäivä oli tullut, he olivat kaikki yhdessä koolla. ² Yhtäkkiä tuli taivaasta humaus, kuin olisi käynyt raju tuulenpuuska, ja se täytti koko huoneen, jossa he istuivat. ³ He näkivät ikään kuin tulisia kieliä, jotka jakaantuivat ja laskeutuivat heidän itse kunkin päälle, ⁴ ja he täyttyivät kaikki Pyhällä Hengellä ja alkoivat puhua muilla kielillä sen mukaan, mitä Henki antoi heille puhuttavaksi.

⁵ Jerusalemissa asui juutalaisia, jumalaapelkääviä miehiä, kaikista kansoista, mitä taivaan alla on. ⁶ Kun tämä ääni kuului, paikalle tuli paljon väkeä, ja ihmiset joutuivat

ymmälle, sillä kukin kuuli puhuttavan omaa kieltään. ⁷He kaikki olivat hämmästyksissään ja sanoivat ihmetellen toisilleen: "Eivätkö nuo kaikki, jotka puhuvat, ole galilealaisia?" ⁸Kuinka me sitten kuulemme kukin omaa kieltämme, sen maan kieltä, jossa olemme syntyneet?" ⁹Me parthialaiset, meedialaiset ja eelamilaiset ja me, jotka asumme Mesopotamiassa, Juudeassa, Kappadokiassa, Pontoksessa ja Aasiassa, ¹⁰Frygiassa, Pamfyliassa, Egyptissä ja Kyrenen puoleisen Libyan alueella, me täällä oleskelevat roomalaiset, juutalaiset ja käännynnäiset, ¹¹kreetalaiset ja arabialaiset – me kaikki kuulemme heidän puhuvan omalla kielellämme Jumalan suurista teoista." ¹²He olivat kaikki hämmästyksissään eivätkä tienneet, mitä ajatella, ja he sanoivat toinen toiselleen: "Mitähän tämä oikein on?" ¹³Mutta jotkut sanoivat ivaten: "He ovat täynnä makeaa viiniä."

Pietari todistaa Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksesta

¹⁴Silloin Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: "Juutalaiset miehet ja te kaikki, jotka asutte Jerusalemissa! Tulkoon tämä teille tiettäväksi, kuulkaa mitä sanon: ¹⁵Eivät nämä ole juovuksissa, niin kuin te luulette, nythän on vasta päivän kolmas

tunti, ¹⁶vaan tämä on sitä, mikä on sanottu profeetta Joelin kautta: ¹⁷'Viimeisinä päivinä tapahtuu, sanoo Jumala, että minä vuodatan Henkeni kaikkien ihmisten päälle. Teidän poikanne ja tyttärenne profetoivat, nuorukaisenne näkevät näkyjä ja vanhuksenne uneksivat unia. ¹⁸Myös palvelijoitteni ja palvelijattarieni päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni, ja he profetoivat. ¹⁹Minä annan näkyä ihmeitä ylhäällä taivaalla ja merkkejä alhaalla maan päällä, verta, tulta ja savupatsaita. ²⁰Aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennen kuin tulee Herran päivä, suuri ja loistava. ²¹Ja tapahtuu, että jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.'

²²Israelin miehet, kuulkaa nämä sanat! Jeesus Nasaretilainen oli mies, josta Jumala todisti teille voimateoilla, ihmeillä ja merkeillä, joita Jumala teki hänen kauttaan teidän keskuudessanne, niin kuin itsekin tiedätte. ²³Hänet Jumala luovutti teille tekemänsä päätöksen ja ennaltatietämisensä mukaisesti, ja hänet te otitte ja laista tietämättömien miesten kätten kautta naulitsitte ristiin ja tapoitte. ²⁴Mutta Jumala herätti hänet ja päästi hänet kuoleman tuskista. Eihän ollut edes mahdollista, että kuolema olisi voinut pitää häntä vlassaan, ²⁵sillä Daavid sanoo hänestä: 'Minä näen alati edessäni Herran. Hän on minun oikealla

puolellani, etten horjahtaisi. ²⁶ Sen tähden minun sydämeni iloitsee ja kieleni riemuitsee, vieläpä ruumiinikin on lepäävä toivossa, ²⁷ sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta. ²⁸ Sinä olet ilmoittanut minulle elämän tiet ja täytät minut ilolla kasvojesi edessä.’

²⁹ Miehet, veljet! Kantaisästämme Daavidista on lupa teille rohkeasti sanoa, että hän on kuollut ja että hänet on haudattu. Hänen hautansa on meidän keskellämme vielä tänäkin päivänä. ³⁰ Mutta koska Daavid oli profeetta ja tiesi, että Jumala oli hänelle valalla vannonut asettavansa Kristuksen, hänen kupeittensa hedelmän lihan mukaan, hänen valtaistuimelleen, ³¹ niin hän ennalta nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta ja sanoi, että Kristusta ei hylätä tuonelaan eikä hänen ruumiinsa näe katoavaisuutta. ³² Tämän Jeesuksen on Jumala herättänyt, minkä todistajia me kaikki olemme. ³³ Koska hänet siis on korotettu Jumalan oikealle puolelle ja hän on saanut Isältä lupauksen Pyhästä Hengestä, on hän nyt vuodattanut sen, minkä te näette ja kuulette. ³⁴ Eihän Daavid noussut taivaisiin, sillä hän sanoo itse: ‘Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, ³⁵ kunnes minä panen vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.’

³⁶ Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on tehnyt hänet Herraksi ja Kristukseksi, tämän Jeesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte.”

³⁷ Tämän kuullessaan he saivat piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: “Miehet, veljet, mitä meidän on tehtävä?” ³⁸ Pietari sanoi heille: “Kääntykää sydämessänne, ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksi saamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. ³⁹ Sillä teille tämä lupaus kuuluu ja teidän lapsillenne ja kaikille, jotka ovat kaukana, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.” ⁴⁰ Monilla muillakin sanoilla hän todisti vakuuttavasti, ja hän kehotti heitä sanoen: “Antakaa pelastaa itsenne tästä kierosta sukupolvesta.”

Keskinäinen yhteys alkuseurakunnassa

⁴¹ Ne, jotka nyt ottivat Pietarin sanat iloiten vastaan, kastettiin, ja uskovien joukkoon tuli sinä päivänä lisää noin kolmetuhatta henkeä. ⁴² He pysyivät apostolien opetuksessa, keskinäisessä yhteydessä, leivän murtamisessa ja rukouksissa.

⁴³ Jokaisen valtasi pelko, ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien kautta. ⁴⁴ Kaikki uskovat olivat yhdessä ja pitivät kaikkea yhteisenä. ⁴⁵ He myivät omaisuutensa ja tavaransa ja jakelivat varoista kaikille sen mukaan, mitä kukin tarvitsi.

⁴⁶Joka päivä he tulivat yksimielisesti koolle temppelialueelle, ja he mursivat kodeissa leipää ja nauttivat ruokansa riemuiten ja vilpittömin sydämin. ⁴⁷He ylistivät Jumalaa ja olivat koko kansan suosiossa, ja Herra lisäsi seurakuntaan joka päivä niitä, jotka pelastuivat.

Kauniinportin ihme

3 Pietari ja Johannes olivat menossa temppeliin rukoushetkellä, yhdeksännellä tunnilla. ²Sinne kannettiin miestä, joka oli ollut rampa äitinsä kohdusta asti. Hänet pantiin joka päivä temppelin niin sanotun Kauniinportin luo anomaan almuja temppeliin meneviltä. ³Kun hän näki, että Pietari ja Johannes aikoivat mennä temppeliin, hän pyysi heiltä almuja. ⁴Pietari katsoi häneen kiinteästi, samoin Johannes, ja Pietari sanoi: ”Katso meihin.” ⁵Mies katsoi heitä tarkasti odottaen saavansa heiltä jotakin. ⁶Mutta Pietari sanoi: ”Hopeaa ja kultaa minulla ei ole, mutta mitä minulla on, sitä minä sinulle annan: Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä, nouse ja kävele.” ⁷Hän tarttui miehen oikeaan käteen ja nosti hänet ylös. Heti miehen jalat ja nilkat vahvistuivat. ⁸Mies hypähti pystyyn, seiso ja käveli, ja hän meni heidän kanssaan temppeliin kävellen, hypellen ja ylistäen Jumalaa. ⁹Koko kansanjoukko näki hänen kävelevän ja ylistävän Jumalaa. ¹⁰Ihmiset tunsivat hänet mieheksi, joka oli

almuja saadakseen istunut temppelin Kauniinportin luona, ja he täytyivät hämmästyksellä ja ihmetyksellä sen vuoksi, mitä hänelle oli tapahtunut.

Pietari puhuu Salomon pylväskäytävässä

¹¹Kun mies pysytteli Pietarin ja Johanneksen seurassa, koko kansanjoukko kiiruhti hämmästyksen vallassa heidän luokseen niin sanottuun Salomon pylväskäytävään. ¹²Sen nähdessään Pietari alkoi puhua kansalle: ”Israelin miehet, miksi te tätä ihmettelette? Miksi te tuijotatte meitä aivan kuin me omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisimme saaneet hänet kävelemään? ¹³Abrahamin, lisakin ja Jaakobin Jumala, meidän isiemme Jumala, on kirkastanut palvelijansa Jeesuksen, jonka te kavalсите ja kielsitte Pilatuksen edessä, kun tämä oli päättänyt vapauttaa hänet. ¹⁴Te kielsitte Pyhän ja Vanhurskaan ja pyysitte, että teille annettaisiin murhamies. ¹⁵Elämän ruhtinaan te tapoitte, mutta Jumala herätti hänet kuolleista, ja me olemme sen todistajia. ¹⁶Uskomalla Jeesuksen nimeen on tämä mies, jonka te näette ja tunnette, vahvistunut hänen nimensä voimalla. Usko, jonka Jeesus vaikuttaa, on antanut hänelle täyden terveyden kaikkien teidän nähtenne.

¹⁷Ja nyt, veljet, minä tiedän, että te olette toimineet tietämättömyyttänne, samoin

kuin teidän hallitusmiehennekin.

¹⁸ Mutta näin Jumala toteutti sen, minkä hän oli ennalta ilmoittanut kaikkien profeettojensa suulla: hänen Kristuksensa piti kärsiä.

¹⁹ Katukaa siis ja kääntykää, jotta teidän syntinne pyyhittäisiin pois,

²⁰ niin että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille ennalta määrätty, Kristuksen Jeesuksen. ²¹ Taivaan oli määrä ottaa hänet omakseen niihin aikoihin asti, jolloin kaikki asetetaan kohdalleen. Tästä Jumala on puhunut ikiajoista asti pyhien profeettojensa suulla. ²² Mooses on sanonut isille:

‘Profeetan, minun kaltaiseni, Herra, teidän Jumalanne, herättää teille veljienne joukosta. Kuulkaa häntä kaikessa, mitä hän teille puhuu. ²³ Ja tapahtuu, että jokainen, joka ei tätä profeettaa kuule, hävitetään kansasta.’

²⁴ Myös kaikki profeetat Samuelista alkaen, järjestään kaikki, jotka ovat puhuneet, ovat ennustaneet näistä päivistä. ²⁵ Te olette profeettojen ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki isiemme kanssa sanoessaan Abrahamille: ‘Sinun siemenessäsi siunataan kaikki maan sukukunnat.’

²⁶ Ennen kaikkea teitä varten Jumala herätti palvelijansa Jeesuksen ja lähetti hänet siunaamaan teitä, kun itse kukin käännytte pois pahuudestanne.”

Pietari ja Johannes

Suuren neuvoston edessä

4 Kun Pietari ja Johannes puhuivat kansalle, tulivat paikalle papit, temppelivartioston päällikkö ja saddukeukset ja astuivat heidän eteensä ²suutuksissaan siitä, että he opettivat kansaa ja julistivat Jeesuksessa ylösnousemusta kuolleista. ³ He kävivät apostoleihin käsiksi ja panivat heidät vankilaan seuraavaan päivään asti, sillä oli jo ilta. ⁴ Monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten lukumäärä nousi noin viiteentuhanteen.

⁵ Seuraavana päivänä kokoontuivat Jerusalemissa juutalaisten hallitusmiehet, vanhimmat ja kirjanoppineet, ⁶ samoin ylipappi Hannas sekä Kaifas, Johannes, Aleksandros ja kaikki muut, jotka olivat ylipapillista sukua. ⁷ He asettivat apostolit keskelleen ja kysyivät: “Millä voimalla tai kenen nimessä te tämän teitte?”

⁸ Silloin Pietari täynnä Pyhää Henkeä sanoi heille: “Kansan hallitusmiehet ja Israelin vanhimmat! ⁹ Jos meitä tänään kuulustellaan sairaalle miehelle tehdystä hyvästä teosta, siitä, kenen nimessä hän on parantunut, ¹⁰ niin tietäkää tämä, kaikki te ja koko Israelin kansa: Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte mutta jonka Jumala herätti kuolleista, hänen nimessään

tämä mies seisoo terveenä teidän edessänne. ¹¹ Hän on se kivi, jonka te rakentajat hylkäsitte mutta josta on tullut kulmakivi. ¹² Eikä ole pelastusta kenessäkään toisessa, sillä ei ole taivaan alla ihmisille annettu muuta nimeä, jossa meidän pitää pelastua.”

¹³ Kun hallitusmiehet ja vanhimmat näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidän olevan koulua käymättömiä ja oppimattomia miehiä, he ihmettelivät. He tunsivat heidät niiksi, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa. ¹⁴ Nähdessään myös parannetun miehen seisovan apostolien kanssa he eivät kenneet sanomaan mitään vastaan. ¹⁵ He käskivät apostolien mennä ulos neuvoston kokouksesta, neuvottelivat sitten keskenään ¹⁶ ja sanoivat: ”Mitä me teemme näille miehille? Sen, että heidän kauttaan on tapahtunut ilmeinen ihme, tietävät kaikki Jerusalemin asukkaat, emmekä me voi sitä kiistää. ¹⁷ Mutta ettei asia leviäisi laajemmalle kansan keskuuteen, kieltäkäämme heitä rangaistuksen uhalla enää puhumasta tässä nimessä yhdellekään ihmiselle.”

¹⁸ He kutsuivat apostolit ja kielsivät heitä puhumasta tai opettamasta yhtään mitään Jeesuksen nimessä. ¹⁹ Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille: ”Päätäkää itse, onko Jumalan edessä oikein kuulla ennemmin teitä kuin Jumalaa! ²⁰ Me emme voi olla

puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet.” ²¹ Silloin neuvoston jäsenet uhkailivat heitä vielä enemmän mutta päästivät heidät vapaaksi, kun kansan vuoksi eivät keksineet mitään syytä, minkä vuoksi rangaista heitä, koska kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mitä oli tapahtunut. ²² Mies, jolle tämä parantumisihme oli tapahtunut, oli jo sentään yli neljäkymmenen vuoden ikäinen.

Seurakunnan rukous

²³ Päästyään vapaaksi apostolit menivät omiensa luo ja kertoivat kaiken, mitä ylipapit ja vanhimmat olivat heille sanoneet. ²⁴ Sen kuultuaan he kaikki yksimielisesti korottivat äänensä Jumalan puoleen ja sanoivat: ”Valtias, sinä olet Jumala, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on! ²⁵ Sinä olet Pyhän Hengen kautta puhunut meidän isämme, palvelijasi Daavidin, suulla: ’Mitä varten pakanat pauhaavat ja kansat ajattelevat turhia? ²⁶ Maan kuninkaat nousevat ja ruhtinaat kokoontuvat yhteen Herraa ja hänen Voideltuaan vastaan.’ ²⁷ Todellakin, tässä kaupungissa kokoontuivat niin Herodes kuin Pontius Pilatuskin yhdessä pakanoiden ja Israelin heimojen kanssa pyhää palvelijaasi Jeesusta vastaan, jonka sinä olit voidellut. ²⁸ He tekivät kaiken sen, minkä sinun kätesi ja päätöksesi oli ennalta määrännyt tapahtuvaksi. ²⁹ Ja nyt,

Herra! Katso heidän uhkauksiaan ja anna palvelijoittesi puhua täysin rohkeasti sinun sanaasi. ³⁰ Ojenna kätesi, niin että sairaat parantuvat ja tunnustekoja ja ihmeitä tapahtuu sinun pyhän palvelijasi Jeesuksen nimen kautta.” ³¹ Kun he olivat rukoilleet, vavahteli paikka, jossa he olivat koolla, ja he kaikki täytyivät Pyhällä Hengellä, ja he puhuivat rohkeasti Jumalan sanaa.

Kaikki on yhteistä

³² Uskovien suurella joukolla oli yksi sydän ja yksi sielu. Kukaan ei sanonut omakseen mitään siitä, mitä omisti, vaan heillä oli kaikki yhteistä. ³³ Apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja suuri armo oli kaikkien heidän yllään. ³⁴ Eikä heidän joukossaan ollut ketään puutteenalaista, sillä kaikki ne, jotka omistivat maatiloja tai taloja, myivät ne ja toivat kauppasumman ³⁵ ja panivat sen apostolien jalkojen juureen, ja jokaiselle jaettiin hänen tarpeensa mukaan.

³⁶ Myös Joosef, Kyproksella syntynyt leeviläinen, jota apostolit kutsuivat Barnabaaksi – käännettynä: kehotuksen poika – ³⁷ myi omistamansa pellon, toi rahat ja pani ne apostolien jalkojen juureen.

Ananias ja Safira

5 Muuan Ananias-niminen mies myi yhdessä vaimonsa Safiran kanssa maatilaa. ² Mies pani vaimonsa tieteen

osan myyntihinnasta syrjään, ja osan hän toi apostolien jalkojen juureen.

³ Silloin Pietari sanoi: ”Ananias, miksi Saatana on saanut täyttää sydämesi, niin että yritit pettää Pyhää Henkeä ja panit syrjään osan tilan hinnasta?” ⁴ Eikö se ennen myyntiä ollut sinun omasi, ja eikö sen hinta myynnin jälkeenkin ollut sinun vallassasi? Miksi päätit sydämessäsi tehdä tämän? Et sinä ole valehdellut ihmisille vaan Jumalalle.”

⁵ Kun Ananias kuuli nämä sanat, hän kaatui maahan ja heitti henkensä, ja suuri pelko valtasi kaikki, jotka sen kuulivat. ⁶ Nuoret miehet tulivat ja kietoivat hänet vaatteeseen, kantoivat pois ja hautasivat hänet.

⁷ Noin kolmen tunnin kuluttua tuli hänen vaimonsa sisään tietämättä, mitä oli tapahtunut. ⁸ Pietari kysyi häneltä: ”Sano minulle: siihenkö hintaan te myitte maatilaa?” ”Kyllä, juuri siihen hintaan”, hän vastasi. ⁹ Silloin Pietari sanoi hänelle: ”Miksi te olette yksissä tuumin käyneet kiusaamaan Herran Henkeä? Katso, niiden miesten jalat, jotka veivät miehesi hautaan, ovat ovella, ja he kantavat pois myös sinut.”

¹⁰ Nainen kaatui heti hänen jalkojensa juureen ja heitti henkensä. Kun nuoret miehet tulivat sisään, he huomasivat hänen kuolleen. He kantoivat hänet pois ja hautasivat hänet miehensä viereen.

¹¹ Suuri pelko valtasi koko seurakunnan ja kaikki, jotka tästä kuulivat.

Tunnustekoja ja ihmeitä

¹² Apostolien kätten kautta tapahtui kansan keskuudessa monia tunnustekoja ja ihmeitä. Uskovat olivat kaikki yksimielisesti koolla Salomon pylväskäytävässä, ¹³ mutta muista ei kukaan rojhennut liittyä heihin. Kansa piti heitä kuitenkin suuressa arvossa, ¹⁴ ja yhä enemmän tuli lisää niitä, jotka uskoivat Herraan, joukoittain sekä miehiä että naisia. ¹⁵ Sairaita kannettiin jopa kaduille ja pantiin vuoteille ja paareille, että Pietarin kulkiessa ohi edes hänen varjonsa koskettaisi jotakuta heistä. ¹⁶ Myös ympärillä olevista kaupungeista tuli paljon ihmisiä Jerusalemiin. He toivat mukanaan sairaita ja saastaisten henkien vaivaamia, jotka kaikki tulivat terveiksi.

Apostolit vangitaan

¹⁷ Silloin nousi ylipappi, samoin kaikki hänen kannattajansa, koko saddukeusten laho, täynnä kiihkoa. ¹⁸ He kävivät käsiksi apostoleihin ja panivat heidät yleiseen vankilaan. ¹⁹ Mutta yöllä Herran enkeli avasi vankilan ovet, vei heidät ulos ja sanoi: ²⁰ ”Menkää, astukaa esiin ja puhukaa temppelissä kansalle kaikki tämän elämän sanat.” ²¹ Sen kuultuaan apostolit menivät aamun sarastaessa temppeliin ja alkoivat opettaa.

Mutta ylipappi ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, tulivat ja kutsuivat

koolle neuvoston ja koko Israelin vanhinten kokouksen ja lähettivät noutamaan apostoleja vankilasta. ²² Kun oikeudenpalvelijat saapuivat vankilaan eivätkä löytäneet heitä sieltä, he palasivat takaisin ja kertoivat: ²³ ”Me kyllä huomasimme, että vankila oli tarkasti lukittu ja vartijat seisoivat ulkopuolella ovien edessä, mutta kun avasimme ovet, emme löytäneet sisältä ketään.” ²⁴ Kun temppelivartioston päällikkö ja ylipapit kuulivat nämä sanat, he olivat ymmällä heistä eivätkä tienneet, mitä tästä mahtaisi tulla. ²⁵ Mutta joku tuli kertomaan heille: ”Katsokaa, ne miehet, jotka te panitte vankilaan, seisovat temppelissä ja opettavat kansaa.” ²⁶ Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijoiden kanssa hakemaan heitä, ei kuitenkaan väkivalloin, sillä he pelkäsivät, että kansa kivittäisi heidät.

Apostolit todistavat neuvostolle

²⁷ He toivat apostolit ja asettivat heidät neuvoston eteen, ja ylipappi kuulusteli heitä. ²⁸ Hän sanoi: ”Emmekö ole kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tässä nimessä? Ja nyt te olette täyttäneet Jerusalemin opetuksellanne ja tahdotte saattaa meidän päallemme tuon miehen veren.” ²⁹ Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat: ”Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä.” ³⁰ Meidän isiemme Jumala on herättänyt Jeesuksen, jonka te ripustitte puuhun

ja surmasitte. ³¹ Jumala on korottanut hänet oikealle puolelleen Päämieheksi ja Pelastajaksi antaakseen Israelille mielenmuutoksen ja syntien anteeksiantamuksen. ³² Me olemme kaiken tämän todistajia, niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka häntä tottelevat.” ³³ Tämän kuullessaan neuvoston jäsenet raivostuivat ja aikoivat tappa apostolit.

Gamalielin puhe neuvostossa

³⁴ Neuvostossa nousi eräs fariseus nimeltään Gamaliel, koko kansan kunnioittama lainopettaja. Hän käski viedä apostolit vähäksi aikaa ulos. ³⁵ Sitten hän sanoi neuvostolle: ”Israelin miehet, harkitkaa tarkoin, mitä aiotte tehdä näille miehille. ³⁶ Ennen näitä päiviä nousi Teudas. Hän sanoi olevansa jotakin, ja häneen liittyi noin neljäsataa miestä, mutta hänet tapettiin, ja hänen kannattajiensa joukko hajaantui ja hävisi jäljettömiin. ³⁷ Hänen jälkeensä nousi galilealainen Juudas verollepanon päivinä ja vietteli paljon kansaa puolelleen. Myös hän sai surmansa, ja hänen kannattajiensa joukko joutui hajalle. ³⁸ Nyt minä sanon teille: pysykää erossa näistä miehistä ja antakaa heidän olla. Jos tämä hanke tai toiminta on ihmisistä, se raukeaa tyhjiin, ³⁹ mutta jos se on Jumalasta, te ette voi kukistaa heitä. Varokaa, ettei teidän havaittaisi taistelevan Jumalaa vastaan.” Niin he myöntivät hänen

neuvoonsa. ⁴⁰ Kutsuttuaan apostolit sisään he pieksättivät heidät ja kielsivät heitä puhumasta Jeesuksen nimessä mutta päästivät heidät vapaaksi.

⁴¹ Silloin apostolit lähtivät pois neuvostosta iloiten siitä, että heidät oli katsottu arvallisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden. ⁴² Eivätkä he lakanneet vaan opettivat joka päivä temppelissä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta.

Seitsemän diakonia

6 Niinä päivinä, opetuslasten joukon kasvaessa, alkoivat hellenistit nurista heprealaisia vastaan siitä, että heidän leskiään syrjittiin päivittäisen avustuksen jaossa. ² Silloin ne kaksitoista kutsuivat koolle opetuslasten joukon ja sanoivat: ”Ei ole sopivaa, että me ruuan jakelun vuoksi lyömme laimin Jumalan sanan. ³ Valitkaa siis keskuudestanne, veljet, seitsemän miestä, joista on hyvä todistus ja jotka ovat täynnä Pyhää Henkeä ja viisautta, niin me asetamme heidät tähän tehtävään. ⁴ Me itse tahdomme pysyä rukouksessa ja sanan palveluksessa.” ⁵ Tämä puhe oli koko joukolle mieleen, ja he valitsivat Stefanoksen, miehen, joka oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Filippoksen, Prokoroksen, Nikanorin, Timonin, Parmenaksen ja Nikolaoksen, antiokialaisen käännynnäisen. ⁶ Nämä tuotiin apostolien eteen, ja apostolit

rukoilivat ja panivat kätensä heidän päälleen.

⁷Jumalan sana menestyi, ja opetuslasten määrä kasvoi suuresti Jerusalemissa. Myös suuri joukko pappeja tuli uskolle kuuliaisiksi.

Stefanos vangitaan

⁸Stefanos, täynnä armoa ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansan kesellä. ⁹Silloin nousivat hänen kanssaan väittelemään jotkut, jotka olivat niin sanotusta libertiinien synagogasta ja kyreneläisten ja aleksandrialaista synagogista, ja muutamat, jotka olivat Kilikian ja Aasian maakunnista. ¹⁰He eivät kuitenkaan pystyneet pitämään puoliaan sitä viisautta ja Henkeä vastaan, jonka voimassa hän puhui.

¹¹Silloin he hankkivat salaa miehiä sanomaan: ”Me olemme kuulleet hänen puhuvan pilkkaavia sanoja Moosesta ja Jumalaa vastaan.”

¹²He yllyttivät kansaa, vanhimpia ja kirjanoppineita ja astuivat esiin, tempasivat hänet mukaansa ja veivät neuvoston eteen. ¹³He toivat paikalle vääriä todistajia, jotka sanoivat: ”Tämä mies ei lakkaa puhumasta pilkkaavia sanoja tätä pyhää paikkaa ja lakia vastaan. ¹⁴Me olemme kuulleet hänen sanovan, että Jeesus, se Nasaretilainen, hajottaa maahan tämän paikan ja muuttaa säädökset, jotka Mooses on meille antanut.” ¹⁵Kaikki, jotka istuivat neuvostossa, kiinnittivät katseensa

Stefanokseen, ja hänen kasvonsa olivat heistä niin kuin enkelin kasvot.

Stefanoksen puhe

7 Ylipappi kysyi: ”Onko asia näin?” ²Stefanos sanoi: ”Miehet, veljet ja isät, kuulkaa! Kirkkauden Jumala ilmestyi isällemme Abrahamille hänen ollessaan Mesopotamiassa, ennen kuin hän oli asettunut asumaan Harraniin, ³ja sanoi hänelle: ‘Lähde maastasi ja suvustasi ja mene siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.’ ⁴Silloin hän lähti kaldealaisten maasta ja asettui asumaan Harraniin. Sitten kun hänen isänsä oli kuollut, Jumala siirsi hänet tähän maahan, jossa te nyt asutte. ⁵Jumala ei antanut hänelle siitä perintöösaa, ei jalanleveyyttäkään, mutta lupasi antaa sen omaksi hänelle ja hänen jälkeensä hänen siemenelleen – vaikka Abrahamilla ei ollut lasta. ⁶Jumala sanoi, että hänen jälkeläisensä joutuvat olemaan muukalaisina vieraalla maalla ja heitä orjuutetaan ja sorretaan neljäsataa vuotta. ⁷’Mutta sen kansan, jonka orjiksi he joutuvat, minä tuomitsen’, sanoi Jumala. ‘Sen jälkeen he lähtevät sieltä ja palvelevat minua tässä paikassa.’ ⁸Hän teki Abrahamin kanssa ympärileikkauksen liiton. Abrahamille syntyi lisä, ja Abraham ympärileikkasi hänet kahdeksantena päivänä, samoin lisä Jaakobin ja Jaakob ne kaksitoista kantaisää.

⁹ Kantaisät kadehtivat Joosefia ja myivät hänet Egyptiin. Mutta Jumala oli hänen kanssaan ¹⁰ ja pelasti hänet kaikista hänen ahdistuksistaan. Jumala antoi hänelle armon ja viisauden faraon, Egyptin kuninkaan, edessä, niin että tämä asetti hänet Egyptin ja koko taloutensa hallitsijaksi.

¹¹ Sitten tuli koko Egyptin maahan ja Kanaaniin nälänhätä ja suuri ahdistus, eivätkä isämme löytäneet mistään ravintoa. ¹² Kun Jaakob kuuli, että Egyptissä oli viljaa, hän lähetti isämme sinne ensimmäisen kerran. ¹³ Toisella kertaa Joosef ilmaisi itsensä veljilleen ja farao sai tietää Joosefin suvusta. ¹⁴ Joosef lähetti veljensä kutsumaan luokseen isänsä Jaakobin ja koko sukunsa, seitsemänkymmentäviisi henkeä. ¹⁵ Niin Jaakob meni Egyptiin, ja siellä hän kuoli, samoin meidän isämme. ¹⁶ Heidät siirrettiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Abraham oli hopealla ostanut Sikemistä Hamorin pojilta.

¹⁷ Kun lähestyi sen lupauksen aika, jonka Jumala oli vannonut Abrahamille, kansa kasvoi ja lisääntyi Egyptissä, ¹⁸ kunnes hallitsijaksi nousi toinen kuningas, joka ei tiennyt mitään Joosefista. ¹⁹ Hän toimi kavalasti kansaamme kohtaan, sorti isiämme ja pakotti heidät jättämään vastasyntyneet lapsensa heitteille, etteivät ne jäisi eloon. ²⁰ Siihen aikaan syntyi Mooses, ja hän oli Jumalalle

mieluinainen. Kolme kuukautta häntä hoidettiin isänsä kodissa, ²¹ ja kun hänet oli jätetty heitteille, faraon tytär otti hänet ja kasvatti häntä omana poikanaan. ²² Mooses kasvatettiin kaikkeen egyptiläisten viisauteen, ja hän oli voimallinen sanoissaan ja teoissaan.

²³ Kun hän oli täyttänyt neljäkymmentä vuotta, hänen sydämessään heräsi ajatus mennä katsomaan veljiään, israelilaisia.

²⁴ Nähdessään eräälle heistä tehtävän vääryyttä hän puolusti tätä ja kosti pahoinpidellyn puolesta lyömällä egyptiläisen kuoliaaksi. ²⁵ Hän luuli veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta antaa heille pelastuksen, mutta he eivät ymmärtäneet.

²⁶ Seuraavana päivänä hän tuli paikalle, kun kaksi heistä tappeli keskenään. Hän yritti saada heidät sovintoon ja sanoi: 'Miehet, teidän olette veljiä! Mitä varten teette toisillenne vääryyttä?' ²⁷ Mutta se, joka teki lähimmäiselleen vääryyttä, työnsi Mooseksen pois ja sanoi: 'Kuka sinut on asettanut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme?' ²⁸ Aiotko tappaa minutkin, niin kuin eilen tapoit sen egyptiläisen?' ²⁹ Näiden sanojen tähden Mooses pakeni, ja hän eli muukalaisena Midianin maassa. Siellä hänelle syntyi kaksi poikaa.

³⁰ Kun oli kulunut neljäkymmentä vuotta, hänelle ilmestyi Siinainvuoren

autiomaassa Herran enkeli palavan orjantappurapensaansa liekissä.

³¹ Mooses ihmetteli näkemäänsä näkyä, ja kun hän meni lähemmäs katsoakseen tarkemmin, kuului Herran ääni: ³² 'Minä olen sinun isiesi Jumala, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala.' Mooses alkoi vapista eikä uskaltanut katsoa. ³³ Mutta Herra sanoi hänelle: 'Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhää maata. ³⁴ Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huokauksensa, ja minä olen astunut alas vapauttamaan israelilaiset. Ja nyt, tule, minä lähetän sinut Egyptiin.'

³⁵ Tämän Mooseksen, jonka he kielsivät sanoen: 'Kuka sinut on asettanut päämieheksi ja tuomariksi?', hänet Jumala lähetti päämieheksi ja lunastajaksi sen enkelin välityksellä, joka ilmestyi hänelle orjantappurapensaassa. ³⁶ Hän johdatti heidät pois ja teki ihmeitä ja tunnustekoja Egyptin maassa, Punaisessa meressä ja autiomaassa neljäkymmenen vuoden ajan. ³⁷ Tämä on se Mooses, joka sanoi israelilaisille: 'Profeetan, minun kaltaiseni, Herra teidän Jumalanne herättää teille veljienne joukosta. Häntä kuunnelkaa.' ³⁸ Juuri hän oli seurakunnan keskellä autiomaassa enkelin kanssa, joka puhui hänelle Siinainvuorella, ja hän oli myös isiemme kanssa, ja hän sai eläviä

sanoja annettavaksi meille. ³⁹ Isämme eivät kuitenkaan tahtoneet totella häntä vaan työnsivät hänet pois ja kääntyivät sydämessään Egyptiin.

⁴⁰ He sanoivat Aaronille: 'Tee meille jumalia, jotka kulkevat meidän edellämme, sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tuolle miehelle, joka johdatti meidät ulos Egyptin maasta.' ⁴¹ Ja he tekivät niinä päivinä mullikkapatsaan, toivat uhrin epäjumalalleen ja riemuitsivat kättensä teoista. ⁴² Mutta Jumala kääntyi heistä pois ja jätti heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niin kuin on kirjoitettu profeettojen kirjassa: 'Toittekko te minulle teurasuhreja ja muita uhreja autiomaassa neljänäkymmenenä vuotena, te Israelin kansa?' ⁴³ Molokin telttamajaa ja Romfa-jumalanne tähteä te kannoitte, niitä kuvia, jotka olitte tehneet palvoaksenne niitä. Sen tähden minä siirrän teidät Babylonin tuolle puolen.'

⁴⁴ Isillämme oli todistuksen telttamaja autiomaassa, niin kuin hän, joka puhui Moosekselle, oli määrännyt sen tehtäväksi Mooseksen näkemän mallin mukaan. ⁴⁵ Sen telttamajan meidän isämme saivat perintönä ja toivat mukanaan Joosuan johdolla vallatessaan maan pakanoilta, jotka Jumala karkotti isiemme tieltä. Näin oli aina Daavidin päiviin asti. ⁴⁶ Daavid sai armon Jumalan

edessä ja pyysi, että saisi valmistaa asumuksen Jaakobin Jumalalle.
⁴⁷ Mutta temppelin hänelle rakensi Salomo. ⁴⁸ Korkein ei kuitenkaan asu käsin tehdyissä tempeleissä, sillä näin sanoo profeetta: ⁴⁹ 'Taivas on minun valtaistuimeni ja maa minun jalkojeni astinlauta. Millaisen huoneen te minulle rakentaisitte, sanoo Herra, tai mikä paikka olisi minun leposijani? ⁵⁰ Eikö minun käteni ole tehnyt tätä kaikkea?'

⁵¹ Te niskurit ja sydämeltänne ja korviltanne ympärileikkaamattomat! Aina te vastustatte Pyhää Henkeä – niin kuin isänne, niin tekin!
⁵² Ketä profeetoista teidän isänne eivät vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennalta ilmoittivat Vanhurskaan tulemisesta. Ja teistä on nyt tullut hänen kavaltaajiaan ja murhaajiaan, ⁵³ teistä, jotka enkelien välittämänä saitte lain mutta ette ole sitä noudattaneet.”

Stefanos kivetetään

⁵⁴ Kun neuvoston jäsenet tämän kuului, se viilsi heidän sydäntään, ja he kiristelivät Stefanokselle hampaitaan.
⁵⁵ Mutta täynnä Pyhää Henkeä hän käänsi katseensa taivasta kohti ja näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen, joka seiso i Jumalan oikealla puolella.
⁵⁶ Hän sanoi: “Katso! Minä näen taivaat avattuina ja Ihmisen Pojan seisomassa Jumalan oikealla puolella.”

⁵⁷ Mutta he huusivat kovalla äänellä, tukkivat korvansa ja ryntäsivät yhdessä

hänen kimppuunsa. ⁵⁸ He ajoivat hänet ulos kaupungista ja kivittivät hänet, ja todistajat riisuivat viittansa Saulus-nimisen nuoren miehen jalkojen juureen. ⁵⁹ Niin he kivittivät Stefanosta, joka rukoili sanoen: “Herra Jeesus, ota minun henkeni.” ⁶⁰ Lyyhistyen polvilleen hän huusi kovalla äänellä: “Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä!” Sen sanottuaan hän nukkui pois.

Saulus vainoaa seurakuntaa

8 Myös Saulus hyväksyi Stefanoksen surmaamisen. Sinä päivänä puhkesi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa kohtaan, ja apostoleja lukuun ottamatta kaikki hajaantuivat pitkin Juudean ja Samarian paikkakuntia. ² Muutamat jumalaapelkäävät miehet hautasivat Stefanoksen ja pitivät hänelle suuret valittajaiset. ³ Mutta Saulus raateli seurakuntaa, kulki talosta taloon, raastoi ulos miehiä ja naisia ja toimitti heidät vankilaan.

EVANKELIUMI LEVIÄÄ JERUSALEMIN YMPÄRISTÖÖN, 8–9

Filippos Samariassa

⁴ Ne, jotka näin olivat hajaantuneet, kulkivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa. ⁵ Filippos meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi kansalle Kristusta. ⁶ Ihmiset ottivat yksimielisesti vastaan sen, mitä Filippos

puhui, kun he kuuntelivat häntä ja näkivät tunnusteet, jotka hän teki.

⁷ Monista, joissa oli saastaisia henkiä, ne lähtivät ulos huutaen kovalla äänellä, ja moni halvaantunut ja rampa parani.

⁸ Siinä kaupungissa syntyi suuri ilo.

⁹ Mutta ennestään oli kaupungissa muuan Simon-niminen mies, joka harjoitti noituutta ja hämmästytti Samarian kansaa ja sanoi olevansa joku suuri. ¹⁰ Kaikki, pienimmästä suurimpaan, seurasivat häntä ja sanoivat: "Tämä mies on se Jumalan voima, jota kutsutaan Suureksi." ¹¹ He seurasivat häntä, koska hän oli pitkän aikaa hämmästyttänyt heitä noitatempuillaan. ¹² Mutta kun he nyt uskoivat Filipposta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, he ottivat kasteen, sekä miehet että naiset. ¹³ Simon itsekin uskoi, ja kun hänet oli kastettu, hän pysytteli Filippoksen seurassa. Nähdessään tunnustekoja ja suuria voimatekoja hän hämmästy.

Pietari ja Johannes Samariassa

¹⁴ Kun apostolit Jerusalemissa kuulivat, että samarialaiset olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan, he lähettivät heidän luokseen Pietarin ja Johanneksen. ¹⁵ Perille tultuaan nämä rukoilivat heidän puolestaan, että he saisivat Pyhän Hengen, ¹⁶ sillä hän ei ollut vielä tullut heidän kenenkään päälle. Heidät oli ainoastaan kastettu Herran Jeesuksen nimeen. ¹⁷ Sitten

apostolit panivat kätensä heidän päälleen, ja he saivat Pyhän Hengen.

¹⁸ Kun Simon näki, että Pyhä Henki annettiin sille, jonka päälle apostolit panivat kätensä, hän toi heille rahaa

¹⁹ ja sanoi: "Antakaa minullekin tuo valta, että kenen päälle minä panen käteni, se saa Pyhän Hengen." ²⁰ Mutta Pietari sanoi hänelle: "Menkööt rahasi sinun kanssasi kadotukseen, koska luulet, että Jumalan lahja on rahalla saatavissa! ²¹ Sinulla ei ole osaa eikä arpaakaan tähän asiaan, sillä sinun sydämesi ei ole vilpitön Jumalan edessä.

²² Käänny siis tuosta pahuudestasi ja rukoile Herraa. Ehkäpä sinun sydämesi ajatus annetaan sinulle anteeksi.

²³ Minä näen, että sinä olet täynnä katkeruuden sappea ja kiinni vääryyden siteissä." ²⁴ Simon vastasi: "Rukoilkaa te minun puolestani Herraa, ettei minulle tapahtuisi mitään siitä, mitä sanoitte."

²⁵ Kun apostolit olivat todistaneet ja puhuneet Herran sanaa, he lähtivät paluumatkalle Jerusalemiin ja julistivat evankeliumia monissa Samarian kylissä.

Filippos ja etiopialainen hoviherra

²⁶ Herran enkeli puhui Filippokselle: "Nouse ja mene etelään päin sille tielle, joka vie Jerusalemistä alas Gassaan ja on autio." ²⁷ Hän nousi ja lähti. Siellä kulki etiopialainen mies, eunukki, Etiopian kuningattaren eli kandaken mahtava hoviherra ja koko hänen aarteistonsa hoitaja. Hän oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan ²⁸ ja oli nyt paluumatkalla,

istui vaunuissaan ja luki profeetta Jesajaa.

²⁹Henki sanoi Filippokselle: ”Mene lähemmäs ja pysyttele noiden vaunujen vierellä.” ³⁰Filippos juoksi vaunujen luo, kuuli miehen lukevan profeetta Jesajaa ja kysyi: ”Ymmärrätkö myös, mitä luet?” ³¹Tämä vastasi: ”Kuinka voisinkaan, ellei kukaan minua opasta?” Hän pyysi Filipposta nousemaan ja istumaan viereensä. ³²Raamatunkohta, jota hän luki, oli tämä: ”Niin kuin lammas hänet vietiin teuraaksi, ja niin kuin karitsa on hiljaa keritsijänsä edessä, niin ei hänkään avaa suutaan.” ³³Hänen alentumisensa tähden oikeudenmukaisuus otettiin pois hänen kohdaltaan. Kuka pystyy kertomaan hänen syntyperänsä? Hänen elämänsä otetaan pois maan päältä.”

³⁴Hoviherra sanoi Filippokselle: ”Pyydän sinua sanomaan: kenestä profeetta puhuu näin, itsestäänkö vai jostakin toisesta?” ³⁵Filippos alkoi puhua ja lähtien tästä raamatunkohdasta julisti hänelle evankeliumia Jeesuksesta.

³⁶Tietä kulkiessaan he tulivat veden ääreen. Hoviherra sanoi: ”Tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua?”

³⁷Silloin Filippos sanoi hänelle: ”Jos sinä uskot koko sydäimestäsi, se käy päinsä.” Hoviherra vastasi: ”Minä uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika.”

³⁸Hän käski pysäyttää vaunut, ja

he molemmat, Filippos ja hoviherra, astuivat veteen, ja Filippos kastoi hänet.

³⁹Kun he olivat nousseet vedestä, Herran Henki tempasi Filippoksen pois, eikä hoviherra enää nähnyt häntä. Hän jatkoi matkaansa iloiten, ⁴⁰mutta Filippos tavattiin Asdodissa. Hän kulki kaikissa kaupungeissa evankeliumia julistaen, kunnes tuli Kesareaan.

Sauluksen kääntyminen

9 Saulus puhkui yhä uhkaa ja murhaa Herran opetuslapsia kohtaan. Hän meni ylipapin luo ²ja pyysi tältä kirjeitä Damaskoksen synagogille sitä varten, että jos hän löytäisi sen tien vaeltajia, miehiä tai naisia, hän saisi tuoda heidät kahlittuina Jerusalemiin.

³Kun hän oli matkalla ja lähestyi Damaskosta, yhtäkkiä taivaasta leimahti valo hänen ympärilleen. ⁴Hän kaatui maahan ja kuuli äänen sanovan hänelle: ”Saul, Saul, miksi vainoat minua?” ⁵Hän kysyi: ”Kuka olet, Herra?” Herra vastasi: ”Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. Työläs sinun on potkia pistimiä vastaan.” ⁶Vapisten ja hämmästyneenä Saulus sanoi: ”Herra, mitä tahdot minun tekevän?” Herra vastasi hänelle: ”Nouse ja mene kaupunkiin, niin sinulle sanotaan, mitä sinun on tehtävä.”

⁷Miehet, jotka tekivät matkaa hänen kanssaan, seisoivat mykkinä. He kyllä kuulivat äänen mutta eivät nähneet ketään. ⁸Saulus nousi maasta, mutta kun hän avasi silmänsä, hän ei

nähty mitään. Kädestä taluttaen he veivät hänet Damaskokseen.⁹ Kolmeen päivään hän ei nähty mitään, ei syönyt eikä juonut.

¹⁰ Damaskoksessa oli opetuslapsi nimeltään Ananias. Herra sanoi hänelle näyssä: ”Ananias!” Tämä vastasi: ”Tässä olen, Herra.” ¹¹ Herra sanoi hänelle: ”Nouse ja mene sille kadulle, jota kutsutaan Suoraksi, ja kysy Juudaksen talosta Saulus-nimistä tarsolaista. Hän on rukoilemassa ¹² ja on nähty näyssä Ananias-nimisen miehen tulevan sisään ja panevan kätensä hänen päälleen, että hän saisi näkönsä takaisin.”

¹³ Ananias vastasi: ”Herra, olen monelta kuullut siitä miehestä, kuinka paljon pahaa hän on tehnyt sinun pyhillesi Jerusalemissa. ¹⁴ Täälläkin hänellä on ylipapeilta saatu valtuus panna kahleisiin kaikki, jotka huutavat avuksi sinun nimeäsi.” ¹⁵ Mutta Herra sanoi hänelle: ”Mene, sillä hän on minun valittu aseeni viemään minun nimeäni pakanakansojen ja kuninkaiden ja Israelin lasten eteen. ¹⁶ Minä osoitan hänelle, kuinka paljon hän joutuu kärsimään minun nimeni tähden.”

¹⁷ Niin Ananias lähti. Hän meni sisälle taloon, pani molemmat kätensä Sauluksen päälle ja sanoi: ”Saul, veljeni! Herra lähetti minut – Jeesus, joka ilmestyi sinulle tiellä, jota kuljit. Hän lähetti minut, jotta saisit näkösi takaisin ja täytyisit Pyhällä Hengellä.” ¹⁸ Heti putosivat aivan kuin suomet hänen

silmistään, ja välittömästi hän sai näkönsä. Sitten hän nousi, ja hänet kastettiin. ¹⁹ Saatuaan ruokaa hän vahvistui.

Saulus saarnaa Damaskoksessa

Saulus oli opetuslasten keskuudessa Damaskoksessa muutamia päiviä. ²⁰ Heti hän alkoi saarnata synagogissa Jeesusta Kristusta, julistaen, että Jeesus on Jumalan Poika. ²¹ Kaikki kuulijat olivat hämmästyksissään ja sanoivat: ”Eikö juuri tämä tuhonnut Jerusalemissa niitä, jotka huutavat avuksi tätä nimeä? Eikö hän ole tullut tänne viedäkseen heidät kahlittuina ylipappien käsiin?” ²² Mutta Saulus sai yhä enemmän voimaa ja saattoi Damaskoksessa asuvat juutalaiset ymmälleen näyttäessään toteen, että Jeesus on Kristus.

Saulus pakenee juutalaisia

²³ Jonkin ajan kuluttua juutalaiset päättivät tappa Sauluksen. ²⁴ Hän sai kuitenkin tietää heidän salahankkeestaan. He vartioivat porttejakin yötä päivää, jotta saisivat hänet surmatuksi, ²⁵ mutta hänen opetuslapsensa ottivat hänet yöllä mukaansa ja laskivat hänet korissa alas muurilta.

Saulus Jerusalemissa

²⁶ Tultuaan Jerusalemiin Saulus yritti liittyä opetuslapsiin, mutta kaikki pelkäsivät häntä eivätkä uskoneet, että

hän oli opetuslapsi. ²⁷ Silloin Barnabas otti huolehtiakseen hänestä ja vei hänet apostolien luo. Hän kertoi heille, kuinka Saulus oli tiellä nähnyt Herran, kuinka Herra oli puhunut hänelle ja kuinka hän oli Damaskoksessa rohkeasti puhunut Jeesuksen nimessä. ²⁸ Niin Saulus liikkui heidän keskuudessaan sisälle ja ulos Jerusalemissa ja puhui rohkeasti Herran Jeesuksen nimessä. ²⁹ Hän puhui ja väitteli hellenistien kanssa, mutta he yrittivät surmata hänet. ³⁰ Kun veljet huomasivat tämän, he veivät hänet Kesareaan ja lähettivät hänet sieltä Tarsokseen.

³¹ Niin seurakunnalla oli nyt koko Juudeassa, Galileassa ja Samariassa rauha. Se rakentui ja eli Herran pelossa ja kasvoi Pyhän Hengen rohkaisevasta vaikutuksesta.

EVANKELIUMI LEVIÄÄ PAKANAKANSOILLE, 9–12

Aineaksen parantuminen

³² Kun Pietari kiersi kaikkien luona, hän tuli myös Lyddassa asuvien pyhien luo. ³³ Siellä hän tapasi Aineas-nimisen miehen, joka oli maannut vuoteessa kahdeksan vuotta halvaantuneena. ³⁴ Pietari sanoi hänelle: ”Aineas! Jeesus Kristus parantaa sinut. Nouse ja korjaa vuoteesi.” Hän nousi heti. ³⁵ Kaikki Lyddan ja Saaronin asukkaat näkivät hänet ja kääntyivät Herran puoleen.

Tabita herätetään kuolleista

³⁶ Joppessa oli muuan opetuslapsi, nainen nimeltään Tabita, kreikaksi Dorkas. Hän teki paljon hyviä tekoja ja antoi runsaasti almuja. ³⁷ Mutta noihin aikoihin hän sairastui ja kuoli, ja hänet pestiin ja siirrettiin yläkerran huoneeseen.

³⁸ Koska Lydda oli lähellä Joppea ja opetuslapset kuulivat Pietarin olevan siellä, he lähettivät kaksi miestä hänen luokseen pyytämään: ”Tule viivyttellemättä meidän luoksemme.” ³⁹ Pietari lähti heidän mukaansa. Kun hän oli päässyt perille, hänet vietiin yläkertaan, ja kaikki lesket tulivat hänen luokseen itkien ja näyttäen hänelle paitoja ja päällysvaatteita, jotka Dorkas oli tehnyt ollessaan heidän kanssaan. ⁴⁰ Mutta Pietari hääti kaikki ulos, polvistui ja rukoili. Sitten hän kääntyi ruumiiseen päin ja sanoi: ”Tabita, nouse ylös!” Tämä avasi silmänsä, ja nähdessään Pietarin hän nousi istumaan. ⁴¹ Pietari ojensi hänelle kätensä ja auttoi hänet jalkeille. Sitten hän kutsui sisään pyhät ja lesket ja toi hänet elävänä heidän eteensä.

⁴² Tämä tuli tunnetuksi koko Joppessa, ja monet uskoivat Herraan. ⁴³ Pietari viipyi Joppessa vielä jonkin aikaa erään nahkuri Simonin luona.

Pietari ja Kornelius

10 Kesareassa oli mies nimeltään Kornelius, sadanpäällikkö

niin sanotussa italialaisessa joukko-osastossa. ² Hän oli hurskas ja jumalaapelkäävä kuten koko hänen perhekuntansakin. Hän antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa. ³ Päivän yhdeksännen tunnin vaiheilla hän näki näyssä selvästi Jumalan enkelin, joka tuli hänen luokseen ja sanoi hänelle: "Kornelius!" ⁴ Kornelius tuijotti enkeliä ja kysyi pelästyneenä: "Mitä nyt, herra?" Tämä sanoi hänelle: "Sinun rukouksesi ja almusi ovat nousseet Jumalan eteen ja tulleet muistetuiksi. ⁵ Lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan Simon, jota kutsutaan myös Pietariksi. ⁶ Hän majailee nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla. Hän sanoo sinulle, mitä sinun on tehtävä." ⁷ Kun enkeli, joka oli puhunut Korneliukselle, oli mennyt pois, tämä kutsui kaksi palvelijaansa ja hurskaan sotilaan läheisimpien alaistensa joukosta. ⁸ Hän kertoi heille kaiken ja lähetti heidät Joppeen.

⁹ Seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, Pietari nousi kuudennen tunnin vaiheilla katolle rukoilemaan. ¹⁰ Hänen tuli nälkä, ja hän halusi ruokaa, mutta sitä valmistettaessa hän joutui hurmoksiin. ¹¹ Hän näki taivaan avoinna ja astian, joka laskeutui alas hänen luokseen. Se oli kuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan sidottuna laskettiin maahan. ¹² Siinä oli

kaikenlaisia maan nelijalkaisia ja petoja, matelijoita ja taivaan lintuja, ¹³ ja kuului ääni, joka sanoi hänelle: "Nouse, Pietari, teurasta ja syö!" ¹⁴ Pietari vastasi: "En suinkaan, Herra! En ole koskaan syönyt mitään epäpuhdasta enkä saastaista." ¹⁵ Ääni puhui hänelle toisen kerran: "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpuhtaaksi." ¹⁶ Tämä tapahtui kolmesti. Heti sen jälkeen astia otettiin takaisin taivaaseen.

¹⁷ Kun Pietari oli mielessään ymmällä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, seisautuivat Korneliuksen lähettämät miehet portille. He olivat kyselemällä löytäneet Simonin talon ¹⁸ ja tiedustelivat kuuluvalla äänellä, majailiko siellä Simon, jota kutsuttiin Pietariksi. ¹⁹ Pietarin yhä miettiessä tuota näkyä Henki sanoi hänelle: "Kolme miestä etsii sinua. ²⁰ Nouse nyt, mene alas ja lähde epäröimättä heidän kanssaan, sillä minä olen lähettänyt heidät." ²¹ Pietari meni alas miesten luo, jotka Kornelius oli lähettänyt hänen luokseen, ja sanoi: "Minä olen se, jota te etsitte. Mistä syystä olette tulleet?" ²² He sanoivat: "Sadanpäällikkö Kornelius, hurskas ja jumalaapelkäävä mies, josta koko juutalaisten kansa todistaa hyvää, on saanut pyhältä enkeliltä ilmoituksen noutaa sinut kotiinsa ja kuulla, mitä sinulla on sanottavana." ²³ Pietari pyysi heidät sisään ja piti heitä vierinaan.

Seuraavana päivänä Pietari lähti heidän kanssaan, ja muutamat veljet Joppesta lähtivät hänen mukaansa.

²⁴ Sitä seuraavana päivänä he saapuivat Kesareaan. Kornelius odotti heitä ja oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä. ²⁵ Kun Pietari oli astumassa sisään, Kornelius meni häntä vastaan ja osoitti kunnioitusta heittäytyen hänen jalkojensa juureen.

²⁶ Pietari nosti hänet ylös sanoen: "Nouse! Minäkin olen ihminen."

²⁷ Keskustellen Korneliuksen kanssa hän meni sisään ja tapasi monta koolla.

²⁸ Hän sanoi heille: "Te tiedätte, että juutalaisen miehen on kiellettyä liittyä yhteen vierasheimoisien kanssa tai mennä hänen luokseen. Jumala on kuitenkin osoittanut minulle, etten saa sanoa ketään ihmistä epäpyhäksi tai saastaiseksi. ²⁹ Siksi lähdinkin vastaan sanomatta, kun minua tultiin noutamaan. Kysyn siis: mitä varten olette minut noutaneet?"

³⁰ Kornelius sanoi: "Neljä päivää sitten olin paastossa tähän hetkeen asti ja rukoilin kotonani yhdeksännellä tunnilla. Yhtäkkiä edessäni seisoi mies yllään hohtavat vaatteet, ³¹ ja hän sanoi: 'Kornelius, sinun rukouksesi on kuultu ja almusi muistettu Jumalan edessä. ³² Lähetä siis sana Joppeen ja kutsu luoksesi Simon, jota kutsutaan myös Pietariksi. Hän asuu nahkuri Simonin talossa meren rannalla. Saavuttuaan hän puhuu sinulle.'

³³ Niinpä lähetin heti sinulle sanan, ja teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme siis kaikki Jumalan edessä kuullaksemme kaiken, mitä Herra on käsenyt sinun puhua."

Pietari puhuu Korneliuksen talossa

³⁴ Pietari alkoi puhua ja sanoi: "Nyt minä todella käsitan, ettei Jumala katso henkilöön ³⁵ vaan että jokaisessa kansassa se, joka pelkää häntä ja tekee sitä, mikä on oikein, on hänelle mieluinen. ³⁶ Hän lähetti sanan Israelin lapsille julistaen evankeliumia rauhasta, joka tulee Jeesuksen Kristuksen kautta, hänen, joka on kaikkien Herra. ³⁷ Te tiedätte tuon sanoman, joka lähti Galileasta ja levisi koko Juudeaan sen kasteen jälkeen, jota Johannes saarnasi. ³⁸ Te tiedätte, kuinka Jumala voiteli Pyhällä Hengellä ja voimalla Jeesuksen Nasaretista, hänet, joka kulki paikasta toiseen, teki hyvää ja paransi kaikki Paholaisen vallassaan pitämät, sillä Jumala oli hänen kanssaan. ³⁹ Me olemme kaiken sen todistajia, mitä hän teki juutalaisten maassa ja Jerusalemissa. Hänet he ripustivat puuhun ja surmasivat. ⁴⁰ Mutta Jumala herätti hänet kolmantena päivänä ja antoi hänen ilmestyä, ⁴¹ ei kaikelle kansalle vaan Jumalan ennalta valitsemille todistajille, meille, jotka söimme ja joimme hänen kanssaan sen jälkeen kun hän oli noussut kuolleista. ⁴² Hän käski meidän saarnata kansalle ja todistaa, että hänet Jumala

on asettanut elävien ja kuolleiden tuomariksi. ⁴³ Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta.”

Pakanat saavat Pyhän Hengen

⁴⁴ Kun Pietari vielä tätä puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka olivat sanaa kuulemassa. ⁴⁵ Kaikki ne uskovat, jotka olivat ympärileikattuja ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin myös pakanoiden päälle, ⁴⁶ sillä he kuuluivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari sanoi: ⁴⁷ ”Ei kai kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niin kuin mekin?” ⁴⁸ Ja hän käski kastaa heidät Jeesuksen Kristuksen nimessä. Sitten he pyysivät häntä viipymään siellä muutamia päiviä.

Pietari tekee selkoa toiminnastaan

11 Apostolit ja eri puolilla Juudeaa olevat veljet kuuluivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan. ² Kun Pietari tuli Jerusalemiin, ympärileikatut kiistelivät hänen kanssaan ³ ja sanoivat: ”Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssaan.”

⁴ Silloin Pietari selvitti heille kaiken alusta alkaen järjestyksessään ja sanoi: ⁵ ”Minä olin Joppen kaupungissa, ja kun

olin rukoilemassa, näin hurmoksissa näyn. Taivaasta tuli alas astia, kuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin alas, ja se tuli aivan minun eteeni. ⁶ Kun katsoin sitä tarkemmin, näin siinä maan nelijalkaisia ja petoja, matelijoita ja taivaan lintuja. ⁷ Kuulin myös äänen, joka sanoi minulle: ’Nouse, Pietari, teurasta ja syö!’ ⁸ Mutta minä vastasin: ’En suinkaan, Herra! Suuhuni ei ole koskaan päässyt mitään epäpuhdesta tai saastaista.’ ⁹ Mutta ääni taivaasta puhui toisen kerran: ’Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpuhtaaksi.’ ¹⁰ Tämä tapahtui kolmesti. Sitten kaikki vedettiin takaisin ylös taivaaseen.

¹¹ Siinä samassa seisahtui kolme miestä sen talon eteen, jossa me olimme. Heidät oli lähetetty Kesareasta minun luokseni. ¹² Henki sanoi minulle, että minun oli epäroimättä lähdeettävä heidän mukaansa. Myös nämä kuusi veljeä lähtivät kanssani, ja me menimme sen miehen taloon. ¹³ Hän kertoi meille, kuinka hän oli nähnyt talossaan seisomassa enkelin, joka oli sanonut hänelle: ’Lähetä miehiä Joppeen noutamaan Simon, jota kutsutaan myös Pietariksi. ¹⁴ Hän puhuu sinulle sanoja, joiden kautta sinä pelastut, sinä ja koko sinun perhekuntasi.’ ¹⁵ Ja kun minä aloin puhua, Pyhä Henki tuli heidän päälleen niin kuin alussa meidänkin päallemme. ¹⁶ Silloin muistin Herran

sanan, kun hän sanoi: ‘Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhässä Hengessä.’ ¹⁷ Jos siis Jumala antoi heille samanlaisen lahjan kuin meillekin, kun he uskoivat Herraan Jeesukseen Kristukseen, mikä minä olin voidakseni estää Jumalaa?”

¹⁸ Tämän kuultuaan he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: “Jumala on siis antanut pakanoillekin kääntymyksen, joka koituu elämäksi.”

Antiokian seurakunta

¹⁹ Ne, jotka olivat hajaantuneet sen ahdingon vuoksi, joka oli syntynyt Stefanoksen tähden, kulkivat paikasta toiseen Foinikiaan, Kyprokseen ja Antiokiaan asti mutta eivät puhuneet sanaa muille kuin juutalaisille. ²⁰ Heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia kyproslaisia ja kyreneläisiä miehiä, jotka Antiokiaan tultuaan puhuivat myös kreikkalaisille julistaen evankeliumia Herrasta Jeesuksesta. ²¹ Herran käsi oli heidän kanssaan, ja suuri joukko ihmisiä uskoi ja kääntyi Herran puoleen.

²² Tieto tästä saavutti Jerusalemissa olevan seurakunnan, ja Barnabas lähetettiin Antiokiaan. ²³ Kun hän saapui sinne ja näki Jumalan armon, hän iloitsi ja kehotti kaikkia pysymään vakaalla sydämellä Herrassa. ²⁴ Hän oli hyvä mies ja täynnä Pyhää Henkeä ja uskoa. Ja Herralle lisääntyi paljon kansaa.

²⁵ Sitten Barnabas lähti Tarsokseen etsimään Saulusta ²⁶ ja löydettyään toi

hänet Antiokiaan. He olivat yhdessä kokonaisen vuoden seurakunnan keskuudessa ja opettivat suurta joukkoa. Antiokiassa alettiin ensimmäiseksi kutsua opetuslapsia kristityiksi.

²⁷ Siihen aikaan tuli Jerusalemissa profeettoja Antiokiaan. ²⁸ Eräs heistä, nimeltään Agabos, astui esiin ja ilmoitti Hengen vaikutuksesta, että koko maailmaan oli tulossa suuri nälänhätä. Se tulikin keisari Klaudiuksen aikana. ²⁹ Opetuslapset päättivät lähettää avustusta Juudeassa asuville veljille, kukin varojensa mukaan. ³⁰ Niin he tekivätkin ja lähettivät sen vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen mukana.

Jaakob surmataaan ja Pietari vangitaan

12 Siihen aikaan kuningas Herodes kävi käsiksi muutamiin seurakunnan jäseniin ja antoi pahoinpidellä heitä. ² Hän mestautti miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen. ³ Nähtyään sen olevan juutalaisille mieleen hän antoi sen lisäksi vangita myös Pietarin. Silloin oli happamattoman leivän juhla. ⁴ Otettuaan Pietarin kiinni Herodes pani hänet vankilaan ja luovutti neljän nelimiehisen sotilasryhmän vartioitavaksi aikoen asettaa hänet pääsiäisen jälkeen kansan eteen. ⁵ Niin siis Pietaria pidettiin vankilassa, mutta seurakunta rukoili lakkaamatta Jumalaa hänen puolestaan.

Pietari vapautuu vankilasta

⁶ Sen päivän vastaisena yönä, jona Herodes aikoi viedä Pietarin oikeuden eteen, Pietari nukkui kahden sotilaan välissä. Hänet oli sidottu kaksilla kahleilla, ja vartijat olivat vankilan ovella vartiossa. ⁷ Yhtäkkiä hänen edessään seisoj Herran enkeli, ja vankihuoneessa loisti valo. Enkeli herätti Pietarin tönäisten häntä kylkeen ja sanoi: "Nouse nopeasti!" Silloin kahleet putosivat Pietarin käsistä. ⁸ Enkeli sanoi hänelle: "Vyötä itsesi ja pane sandaalit jalkaasi." Pietari teki niin. Vielä enkeli sanoi hänelle: "Heitä viitta yllesi ja seuraa minua."

⁹ Pietari lähti seuraamaan häntä mutta ei käsittänyt, että se, mitä enkelin vaikutuksesta tapahtui, oli totta, vaan luuli näkevänsä näyn. ¹⁰ He kulkivat ensimmäisen vartion ohi ja toisen ja tulivat rautaportille, joka vei kaupunkiin. Se aukeni heille itsestään, ja he menivät ulos ja kulkivat erästä katuja eteenpäin. Yhtäkkiä enkeli jätti hänet. ¹¹ Tajutessaan tilanteen Pietari sanoi: "Nyt todellakin tiedän, että Herra lähetti enkelinsä ja pelasti minut Herodeksen käsistä ja kaikesta siitä, mitä juutalaiset odottivat."

¹² Oivallettuaan tämän Pietari lähti kohti Markukseksi kutsutun Johanneksen äidin Marian taloa. Siellä oli monta koolla rukoilemassa. ¹³ Kun Pietari kolkutti ulkoportin ovea, Rode-niminen palvelustyttö

tuli kuulostelemaan. ¹⁴ Tuntiessaan Pietarin äänen hän ei illoissaan avannut ovea vaan juoksi sisään ja kertoi, että Pietari seisoj portilla. ¹⁵ Muut sanoivat hänelle: "Sinä olet järjiltäsi!" Kun hän kuitenkin väitti puhuvansa totta, he sanoivat: "Se on hänen enkelinsä." ¹⁶ Mutta Pietari kolkutti yhä. Avattuaan oven he näkivät hänet ja hämmästyivät. ¹⁷ Hän viittasi kädellään heitä vaikenemaan ja kertoi heille, kuinka Herra oli vienyt hänet ulos vankilasta. Hän sanoi: "Kertokaa tämä Jaakobille ja veljille." Sitten hän meni ulos ja lähti toiseen paikkaan.

¹⁸ Päivän valjettua sotilaille tuli kova hätä siitä, mihin Pietari oli joutunut. ¹⁹ Herodes antoi etsiä häntä. Kun häntä ei löytynyt, Herodes kuulusteli vartijoita ja käski viedä heidät rangaistaviksi. Sitten hän meni Juudeasta Kesareaan ja oleskeli siellä.

Herodeksen kuolema

²⁰ Herodes oli vihoissaan Tyroksen ja Siidonin asukkaille. Yksimielisesti nämä kuitenkin tulivat hänen luokseen. He suostuttelivat puolelleen kuninkaan kamaripalvelijan Blastoksen ja anoivat rauhaa, sillä heidän maakuntansa sai elatuksensa kuninkaan maasta. ²¹ Määräpäivänä Herodes pukeutui kuninkaalliseen pukuun, istuutui valtaistuimelleen ja piti heille puheen. ²² Siihen kansa huusi: "Jumalan ääni, ei ihmisen!" ²³ Heti Herran enkeli löi häntä, koska hän ei antanut kunniaa

Jumalalle. Matojen syömänä hän heitti henkensä.

²⁴ Mutta Jumalan sana menestyi ja levisi. ²⁵ Kun Barnabas ja Saulus olivat toimittaneet perille avustuksen, he palasivat Jerusalemistä ja toivat sieltä mukanaan Johanneksen, jota kutsuttiin myös Markukseksi.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN LÄHETYSMATKA, 13–15

Barnabas ja Saulus lähetystyöhön

13 Antiokian seurakunnassa oli muutamia profeettoja ja opettajia: Barnabas ja Simeon, lisänimeltä Niger, kyreneläinen Luukios ja Menahem, joka oli neljännesruhtinas Herodeksen kasvinkumppani, sekä Saulus. ² Heidän palveluksessaan Herraa ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: ”Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut.” ³ Silloin he paastosivat ja rukoilivat, panivat kätensä heidän päälleen ja antoivat heidän mennä.

Apostolit saarnaavat Kyproksessa

⁴ Näin he Pyhän Hengen lähettäminä menivät Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kyprokseen. ⁵ Salamiiseen saavuttuaan he julistivat Jumalan sanaa juutalaisten synagogissa. Heidän mukanaan oli myös Johannes, palvelijana.

⁶ Kun he olivat kulkeneet koko saaren halki Pafokseen asti, he tapasivat erään juutalaisen miehen, noidan ja väärän profeetan, jonka nimi oli Barjeesus. ⁷ Hän oleskeli käskynhaltija Sergius Pauluksen luona, joka oli älykäs mies. Tämä kutsui luokseen Barnabaan ja Sauluksen ja halusi kuulla Jumalan sanaa. ⁸ Mutta Elymas, noita – niin tulkitaan hänen nimensä – vastusti heitä ja yritti kääntää käskynhaltijaa pois uskosta. ⁹ Silloin Saulus, toiselta nimeltään Paavali, täynnä Pyhää Henkeä katsoi häneen tiukasti ¹⁰ ja sanoi: ”Voi sinua, joka olet täynnä kaikkea petosta ja törkeyttä, sinä Paholaisen sikiö, kaiken vanhurskauden vihollinen! Etkö lakkaa vääristelemästä Herran suoria teitä? ¹¹ Nyt on Herran käsi päälläsi, ja sinä tulet sokeaksi etkä näe aurinkoa ennen määrääaikaa.” Heti hänen päälleen laskeutui synkkä pimeys, ja haparoiden ympäriinsä hän etsi taluttajaa. ¹² Kun käskynhaltija näki, mitä tapahtui, hän uskoi, ihmetellen Herran oppia.

Apostolit Pisidian Antiokiassa

¹³ Paavali lähti seuralaisineen purjehtimaan Pafoksesta, ja he saapuivat Pamfylian Pergeen. Siellä Johannes erosi heistä ja palasi Jerusalemiin. ¹⁴ Muut lähtivät Pergestä eteenpäin ja saapuivat Pisidian Antiokiaan. Sapattina he menivät synagogaan ja istuutuivat. ¹⁵ Kun lakia ja profeettoja oli luettu,

synagogan esimiehet lähettivät heille sanan: "Miehet, veljet, jos teillä on jokin kehotuksen sana kansalle, niin puhukaa."

¹⁶Paavali nousi, viittasi kädellään ja sanoi: "Israelin miehet ja te, jotka pelkäätte Jumalaa, kuulkaa! ¹⁷Jumala, tämän Israelin kansan Jumala, valitsi meidän isämme, ja hän korotti tämän kansan, kun israelilaiset asuivat muukalaisina Egyptin maassa, ja vei heidät kohotetulla käsivarrella sieltä ulos. ¹⁸Noin neljäkymmentä vuotta hän sieti heidän tapojaan autiomaassa, ¹⁹ja hän hävitti seitsemän kansaa Kanaanin maasta ja jakoi niiden maan heille perinnöksi. ²⁰Sen jälkeen hän antoi heille noin neljänsadanviidenkymmenen vuoden aikana tuomareita profeetta Samueliin saakka. ²¹Kun he sitten pyysivät kuningasta, Jumala antoi heille Saulin, Kiisin pojan, miehen Benjaminin heimosta, neljäksikymmeneksi vuodeksi. ²²Jumala pani hänet kuitenkin viralta ja herätti heille kuninkaaksi Daavidin, josta hän myös todisti sanoen: 'Minä olen löytänyt Daavidin, lisain pojan, sydämeni mukaisen miehen. Hän tekee kaikessa minun tahtoni.'

²³Daavidin jälkeläisistä Jumala on lupauksensa mukaan antanut Israelille pelastajaksi Jeesuksen. ²⁴Ennen hänen tuloaan oli Johannes saarnannut kääntymyksen kastetta

koko Israelin kansalle. ²⁵Kun Johannes oli päättämässä juoksuaan, hän sanoi: 'En minä ole se, joksi te minua luulette. Minun jälkeeni tulee hän, jonka kenkiäkään minä en kelpaa jalasta riisumaan.'

²⁶Miehet, veljet, Abrahamin suvun lapset, ja ne teistä, jotka pelkäätte Jumalaa! Meille on lähetetty sana tästä pelastuksesta. ²⁷Jerusalem asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivät tunteneet Jeesusta, mutta tuomitessaan hänet he toteuttivat profeettojen sanat, joita luetaan joka sapattina. ²⁸Vaikka he eivät löytäneet mitään syytä kuolemantuomioon, he vaativat Pilatusta surmaamaan hänet. ²⁹Kun he olivat täyttäneet kaiken, mitä hänestä on kirjoitettu, he ottivat hänet ristinpuulta ja panivat hautaan. ³⁰Mutta Jumala herätti hänet kuolleista. ³¹Hän ilmestyi useina päivinä niille, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta Jerusalemiin ja jotka nyt ovat hänen todistajiaan kansan edessä.

³²Me julistamme teille hyvän sanoman: minkä Jumala on luvannut isille, ³³sen hän on täyttänyt meille, heidän lapsilleen, herättäen Jeesuksen, kuten myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: 'Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä olen sinut synnyttänyt.' ³⁴Ja kun hän herätti Jeesuksen kuolleista, tämä ei enää palaa katoavaisuuteen. Siitä hän on

sanonut näin: ‘Minä täytän teille ne pyhät ja varmat lupaukset, jotka annoin Daavidille.’ ³⁵ Siksi hän sanoo myös toisessa kohdassa: ‘Sinä et salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta.’

³⁶ Kun Daavid oli palvellut oman sukupolvensa aikana Jumalan tahtoa, hän nukkui pois. Hänet otettiin isiensä luo, ja hän näki katoavaisuuden. ³⁷ Mutta hän, jonka Jumala herätti, ei nähnyt katoavaisuutta. ³⁸ Tulkoon siis tietoonne, miehet, veljet, että hänen kauttaan teille julistetaan syntien anteeksianto ³⁹ ja että hänessä jokainen, joka uskoo, tulee vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain avulla tulla vanhurskaiksi. ⁴⁰ Varokaa siis, ettei teille tapahdu se, mistä on puhuttu profeetoissa: ⁴¹ ‘Katsokaa, halveksijat, ihmetelkää ja hukkukaa, sillä minä teen teidän päivinänne teon, jota ette uskoisi, jos joku kertoisi siitä teille.’”

⁴² Kun Paavali ja Barnabas lähtivät synagogasta, heitä pyydettiin puhumaan näistä asioista seuraavanakin sapattina. ⁴³ Väen hajaantuessa synagogasta monet juutalaiset ja jumalaapelkäävät käännynnäiset seurasivat Paavalia ja Barnabasta. Nämä puhuivat heille ja kehottivat heitä pysymään Jumalan armossa.

⁴⁴ Seuraavana sapattina lähes koko kaupunki kokoontui kuulemaan Jumalan sanaa. ⁴⁵ Nähdessään

kansanjoukot juutalaiset tulivat kiihkoa täyteen ja väittelivät Paavalin puheita vastaan ja pilkkasivat. ⁴⁶ Silloin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti: “Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava, mutta koska te työnnätte sen luotanne ettekä pidä itseänne iankaikkisen elämän arvoisina, me käännymme pakanoiden puoleen. ⁴⁷ Sillä näin on Herra meitä käskenyt: ‘Minä olen asettanut sinut pakanoille valoksi, että olisit pelastukseksi maan ääriin saakka.’”

⁴⁸ Sen kuullessaan pakanat iloitsivat, ylistivät Herran sanaa ja tulivat uskoon, kaikki, jotka oli säädetty iankaikkiseen elämään. ⁴⁹ Ja Herran sanaa levitettiin koko siihen maakuntaan. ⁵⁰ Mutta juutalaiset yllyttivät jumalaapelkääviä ylhäisiä naisia ja kaupungin johtomiehiä ja nostattivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan ja ajoivat heidät pois alueeltaan. ⁵¹ Silloin he pudistivat pölyn jaloistaan heitä vastaan ja menivät Ikonioniin. ⁵² Mutta opetuslapset täytyivät ilolla ja Pyhällä Hengellä.

Paavali ja Barnabas Ikonionissa

14 Ikonionissa tapahtui samalla tavoin. Paavali ja Barnabas menivät juutalaisten synagogaan ja puhuivat niin, että suuri joukko juutalaisia ja kreikkalaisia tuli uskoon.

² Mutta ne juutalaiset, jotka eivät uskoneet, yllyttivät pakanoita ja kiihottivat heidän mieltään veljiä

vastaan. ³ Paavali ja Barnabas viipyivät kuitenkin siellä kauan aikaa ja puhuivat rohkeasti luottaen Herraan, joka armonsa sanan todistukseksi antoi tapahtua tunnustekoja ja ihmeitä heidän kättensä kautta.

⁴ Kaupungin väki jakaantui: toiset olivat juutalaisten, toiset apostolien puolella. ⁵ Pakanat ja juutalaiset yrittivät yhdessä johtajiensa kanssa rynnätä pahoinpitelemään ja kivittämään apostolit, ⁶ mutta nämä huomasivat sen ja pakenivat Lykaonian kaupunkiin Lystraan ja Derbeen ja niiden ympäristöön ⁷ ja julistivat siellä evankeliumia.

Paavali ja Barnabas Lystrassa

⁸ Lystrassa oli mies, joka oli jaloistaan voimaton, rampa äitinsä kohdusta asti, eikä ollut koskaan kävellyt. ⁹ Hän kuunteli Paavalin puhetta. Kun Paavali kiinnitti katseensa häneen ja näki, että miehellä oli usko tulla terveeksi, ¹⁰ hän sanoi kovalla äänellä: "Nouse ylös jaloillesi!" Mies hypähti pystyyn ja käveli.

¹¹ Kun ihmiset näkivät, mitä Paavali oli tehnyt, he korottivat äänensä ja sanoivat lykaonian kielellä: "Jumalat ovat ihmishahmossa tulleet alas meidän luoksemme." ¹² He kutsuivat Barnabasta Zeukseksi ja Paavalia Hermeeksi, koska hän oli se, joka puhui. ¹³ Kaupungin edustalla olevan Zeuksen temppelin pappi toi härkiä ja seppeleitä

porttien luo ja tahtoi uhrata yhdessä väkijoukon kanssa.

¹⁴ Mutta kun apostolit Barnabas ja Paavali kuulivat siitä, he repäisivät vaatteensa ja ryntäsivät väkijoukon keskelle huutaen: ¹⁵ "Miehet, miksi te näin teette? Mekin olemme ihmisiä, yhtä vajavaisia kuin te. Me julistamme teille evankeliumia, että kääntyisitte näistä turhanpäiväisistä jumalista elävän Jumalan puoleen, hänen, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on. ¹⁶ Menneiden sukupolvien aikana hän on sallinut kaikkien pakanakansojen kulkea omia teitään. ¹⁷ Kuitenkaan hän ei ole jättänyt antamatta todistusta itsestään vaan on tehnyt teille hyvää. Hän on antanut taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja on ravinnut teidän sydämenne ruualla ja ilolla."

¹⁸ Näin puhuen he vaivoin saivat kansan estetyksi uhraamasta heille.

¹⁹ Antiokiasta ja Ikonionista tuli kuitenkin juutalaisia, ja he suostuttelivat kansan puolelleen. He kivittivät Paavalia ja raahasivat hänet kaupungin ulkopuolelle, koska luulivat hänen kuolleen. ²⁰ Mutta kun opetuslapset olivat kerääntyneet hänen ympärilleen, hän nousi ja meni kaupunkiin. Seuraavana päivänä hän lähti Barnabaan kanssa Derbeen.

Paluu Syyrian Antiokiaan

²¹ Julistettuaan evankeliumia siinä kaupungissa ja tehtyään monia

opetuslapsiksi apostolit palasivat Lystraan, Ikonioniin ja Antiokiaan. ²² He vahvistivat opetuslasten sieluja, rohkaisivat heitä pysymään uskossa ja muistamaan, että monen ahdistuksen kautta meidän pitää mennä sisälle Jumalan valtakuntaan. ²³ Kun he olivat valinneet heille kuhunkin seurakuntaan vanhimmat, he rukoillen ja paastoten jättivät opetuslapset Herran haltuun, johon nämä nyt uskoivat.

²⁴ Sitten he kulkivat Pisidian läpi ja tulivat Pamfyliaan. ²⁵ Julistettuaan sanaa Pergessä he menivät Attaliaan. ²⁶ Sieltä he purjehtivat Antiokiaan, missä heidät oli annettu Jumalan armon haltuun sitä työtä varten, jonka he nyt olivat suorittaneet. ²⁷ Sinne saavuttuaan he kutsuivat seurakunnan koolle ja kertoivat, mitä kaikkea Jumala oli tehnyt heidän kauttaan ja miten hän oli avannut pakanoille uskon oven. ²⁸ He viipyivät siellä pitkän aikaa opetuslasten luona.

Kiista ympärileikkauksesta

15 Juudeasta tuli Antiokiaan eräitä, jotka opettivat veljiä: ”Ellette ympärileikkautta itseänne, niin kuin Mooses on säätänyt, ette voi pelastua.” ² Kun asiasta syntyi riita ja Paavali ja Barnabas väittelivät kiivaasti heitä vastaan, päätettiin, että Paavali ja Barnabas ja muutamat muut menevät tämän riitakysymyksen vuoksi apostolien ja vanhinten luo Jerusalemiin. ³ Niin seurakunta

varusti heidät matkalle. He kulkivat Foinikian ja Samarian kautta ja kertoivat pakanoiden kääntymisestä ja ilahduttivat suuresti kaikkia veljiä.

Apostolien kokous

⁴ Kun Paavali ja Barnabas saapuivat Jerusalemiin, seurakunta, apostolit ja vanhimmat ottivat heidät vastaan, ja he kertoivat, miten Jumala oli ollut heidän kanssaan ja tehnyt suuria tekoja. ⁵ Mutta jotkut fariseusten lahkosta uskoon tulleet nousivat vastustamaan sanoen, että pakanat on ympärileikattava ja heitä on käskettävä noudattamaan Mooseksen lakia.

⁶ Apostolit ja vanhimmat kokoontuivat tutkimaan tätä asiaa. ⁷ Kun oli paljon väitelty, Pietari nousi ja sanoi heille: ”Miehet, veljet, te tiedätte, että Jumala jo kauan sitten teki teidän keskuudessanne sen valinnan, että pakanat minun suustani kuulisivat evankeliumin sanan ja tulisivat uskoon. ⁸ Jumala, sydänten tuntija, todisti heidän puolestaan antaen heille Pyhän Hengen samoin kuin meillekin. ⁹ Hän ei tehnyt mitään eroa meidän ja heidän välillään puhdistautuessaan heidän sydämensä uskolla. ¹⁰ Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät meidän isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa? ¹¹ Me uskomme pelastuvamme Herran Jeesuksen

Kristuksen armon perusteella samalla tavoin kuin hekin!”

¹² Silloin koko joukko vaikenä ja kuunteli Barnabasta ja Paavalia, jotka kertoivat, miten suuria tunnustekoja ja ihmeitä Jumala oli tehnyt pakanoiden keskuudessa heidän kauttaan. ¹³ Kun he olivat lopettaneet, Jaakob sanoi: ”Miehet, veljet, kuulkaa minua! ¹⁴ Simeon kertoi, kuinka Jumala ensi kerran katsoi pakanoiden puoleen ottaakseen heistä kansan omalle nimelleen. ¹⁵ Tämän kanssa pitävät yhtä profeettojen sanat, sillä näin on kirjoitettu: ¹⁶ ”Sen jälkeen minä palaan ja rakennan jälleen Daavidin sortuneen majan. Raunioista minä sen rakennan jälleen ja pystytän sen uudelleen, ¹⁷ että jäljelle jääneet ihmiset etsisivät Herraa, myös kaikki pakanat, jotka on otettu minun nimiini. Näin sanoo Herra, joka tekee kaiken tämän, ¹⁸ mikä on ollut tunnettua ikiajoista asti.” ¹⁹ Siksi olen sitä mieltä, ettei pidä rasittaa niitä, jotka pakanakansoista kääntyvät Jumalan puoleen. ²⁰ Heille on kuitenkin kirjoitettava, että heidän tulee karttaa sellaista, mikä on saastunut epäjumalista, ja haureutta ja lihaa, josta veri on laskematta, sekä verta. ²¹ Onhan Mooseksella jo muinaisista ajoista asti julistajansa joka kaupungissa, kun häntä luetaan synagogissa jokaisena sapattina.”

Kiistan ratkaisu

²² Silloin apostolit ja vanhimmat ja koko seurakunta näkivät hyväksi valita joukostaan muutamia miehiä ja lähettää heidät Antiokiaan Paavalin ja Barnabaan kanssa, nimittäin Juudaksen, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, ja Silaksen. Nämä olivat johtavia miehiä veljien joukossa. ²³ Heidän mukanaan lähetettiin kirje: ”Apostolit ja vanhimmat, teidän veljenne, tervehtivät pakanuudesta kääntyneitä Antiokian, Syyrian ja Kilikian veljiä. ²⁴ Me olemme kuulleet, että jotkut meidän joukostamme lähteneet, joille emme ole antaneet mitään käskyä, ovat puheillaan tehneet teidät levottomiksi ja saattaneet teidät hämmennyksiin sanomalla, että pitää ympärileikkauttaa itsensä ja noudattaa lakia. ²⁵ Siksi olemme yksimielisesti nähneet hyväksi valita miehiä ja lähettää heidät luoksenne rakkaiden veljiemme Barnabaan ja Paavalin kanssa, ²⁶ miesten, jotka ovat panneet henkensä alttiiksi meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen tähden. ²⁷ Me lähetämme siis Juudaksen ja Silaksen, jotka myös suullisesti ilmoittavat teille saman. ²⁸ Pyhä Henki ja me olemme nähneet hyväksi, ettei teidän päällenne ole pantava enempää kuormaa kuin nämä välttämättömät asiat: ²⁹ karttakaa sellaista, mikä on uhrattu epäjumalille, ja verta ja lihaa, josta veri on laskematta, ja haureutta.

Jos näitä vältätte, teette oikein. Voikaa hyvin!”

³⁰ Näin heidät lähetettiin matkaan, ja he tulivat Antiokiaan. He kutsuivat uskovien joukon koolle ja antoivat kirjeen heille. ³¹ Nämä lukivat sen ja iloitsivat saamastaan lohdutuksesta. ³² Juudas ja Silas, jotka itsekin olivat profeettoja, rohkaisivat veljiä monin sanoin ja vahvistivat heitä. ³³ Kun he olivat viipyneet siellä jonkin aikaa, veljet päästivät heidät rauhantoivotuksin lähtemään niiden luo, jotka olivat heidät lähettäneet. ³⁴ Silas kuitenkin näki hyväksi jäädä heidän luokseen. ³⁵ Myös Paavali ja Barnabas jäivät Antiokiaan opettamaan ja julistamaan monien muiden kanssa Herran sanaa.

PAAVALIN TOINEN LÄHETYSMATKA, 15–18

Paavali ja Barnabas riitautuvat

³⁶ Jonkin ajan kuluttua Paavali sanoi Barnabaalle: ”Lähdetään takaisin kaikkiin niihin kaupunkeihin, joissa olemme julistaneet Herran sanaa. Käydään katsomassa veljiämme, miten he voivat.” ³⁷ Barnabas tahtoi ottaa mukaan myös Johanneksen, jota kutsuttiin Markukseksi, ³⁸ mutta Paavali ei nähnyt hyväksi ottaa häntä mukaan, koska tämä oli Pamfyliassa luopunut heistä eikä ollut lähtenyt heidän kanssaan työhön. ³⁹ Syntyi niin kiivas riita, että he erosivat toisistaan.

Barnabas otti mukaansa Markuksen ja purjehti Kyprokseen. ⁴⁰ Paavali taas valitsi Silaksen. Veljet jättivät hänet Herran armon haltuun, ja hän lähti matkaan ⁴¹ ja kulki Syyrian ja Kilikian halki vahvistaen seurakuntia.

Timoteus Paavalin työtoveriksi

16 Paavali saapui Derbeen ja sitten Lystraan. Siellä oli eräs opetuslapsi nimeltään Timoteus. Hänen äitinsä oli uskoon tullut juutalainen, isä taasen kreikkalainen. ² Lystran ja Ikonionin veljet todistivat hänestä hyvää. ³ Paavali tahtoi hänen lähtevän kanssaan matkalle, otti hänet mukaansa ja ympärileikkasi hänet juutalaisten tähden, joita oli niillä paikkakunnilla. Kaikki nimittäin tiesivät, että Timoteuksen isä oli kreikkalainen.

⁴ Sitä mukaa kuin he kulkivat kaupungista kaupunkiin, he antoivat uskoville noudatettaviksi ne säädökset, jotka Jerusalemissa olevat apostolit ja vanhimmat olivat hyväksyneet. ⁵ Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa, ja uskovien määrä lisääntyi päivä päivältä.

Näky makedonialaisesta miehestä

⁶ He kulkivat Frygian ja Galatian alueen kautta, sillä Pyhä Henki esti heitä julistamasta sanaa Aasiassa. ⁷ Tultuaan Mysian kohdalle he yrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jeesusuksen Henki ei sallinut sitä. ⁸ Niinpä he kulkivat Mysian ohi ja menivät Trooakseen.

⁹Yöllä Paavali näki näyn. Hänen edessään seiso i makedonialainen mies, joka pyysi häntä: "Tule yli Makedoniaan ja auta meitä." ¹⁰Kun hän oli nähnyt tämän näyn, pyrimme heti lähtemään Makedoniaan, sillä ymmärsimme, että Jumala oli kutsunut meidät julistamaan heille evankeliumia.

Lyddian kääntymys

¹¹Niin lähdimme purjehtimaan Trooaksesta, otimme suoran kurssin Samothrakeen, seuraavana päivänä Neapoliiseen ¹²ja sieltä Filippiin, joka on huomattavin kaupunki siinä osassa Makedoniaa, roomalainen siirtokunta. Siinä kaupungissa viivymme muutamia päiviä.

¹³Sapatinpäivänä menimme kaupungin portin ulkopuolelle joen rantaan, jossa arvelimme olevan rukouspaikan. Istuuduimme ja puhuimme sinne kokoontuneille naisille. ¹⁴Eräs Lyddia-niminen purppuranmyyjä Tyatiran kaupungista, jumalaapelkäävä nainen, oli kuuntelemassa, ja Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vastaan sen, mitä Paavali puhui. ¹⁵Kun hänet ja hänen perhekuntansa oli kastettu, hän pyysi meitä: "Jos pidätte minua Herraan uskavana, tulkaa kotiini majailemaan." Hän suorastaan vaati meitä.

Paavali ja Silas vankilassa

¹⁶Mennessämme jälleen rukouspaikkaan tapahtui, että meitä vastaan tuli orjatyttö, jossa oli tietäjähengi ja joka ennustamisellaan hankki isännilleen runsaasti tuloja. ¹⁷Hän seurasi Paavalia ja meitä muita ja huusi: "Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistavat teille pelastuksen tien." ¹⁸Kun hän teki tätä monta päivää, Paavali sai tarpeekseen, kääntyi ja sanoi hengelle: "Jeesuksen Kristuksen nimessä minä käsken sinun lähteä hänestä!" Se lähti samalla hetkellä.

¹⁹Mutta kun hänen isäntänsä huomasivat, että heiltä oli kadonnut tulojen toivo, he ottivat Paavalin ja Silaksen kiinni ja raahasivat heidät torille viranomaisten eteen. ²⁰Vietyään heidät päälliköiden eteen he sanoivat: "Nämä miehet häiritsevät kaupunkimme rauhaa. He ovat juutalaisia ²¹ja opettavat tapoja, joita meidän ei ole lupa omaksua eikä noudattaa, koska olemme roomalaisia." ²²Myös kansa nousi heitä vastaan, ja revittyään heiltä vaatteet päälliköt käskivät ruoskia heitä. ²³Kun heidät oli perin pohjin piesty, heidät heitettiin vankilaan. Vanginvartijan käskettiin vartioda heitä tarkasti, ²⁴ja sellaisen käskyn saatuaan hän heitti heidät sisimpään vankityrmään ja varmuudeksi pani heidät jalkapuuhun.

²⁵ Keskiyön aikaan Paavali ja Silas rukoilivat ja lauloivat ylistystä Jumalalle, ja vangit kuuntelivat heitä.

²⁶ Yhtäkkiä tuli ankara maanjäristys, niin että vankilan perustukset järkkäyivät. Samassa aukesivat kaikki ovet ja kaikkien kahleet irtosivat.

²⁷ Kun vanginvartija heräsi ja näki vankilan ovet avoimina, hän veti miekkansa esiin ja aikoi surmata itsensä, koska luuli vankien karanneen.

²⁸ Mutta Paavali huusi kovalla äänellä: ”Älä tee itsellesi mitään pahaa! Me kaikki olemme täällä.”

²⁹ Vartija pyysi valoa, ryntäsi sisään ja heittäytyi vavisten Paavalin ja Silaksen eteen. ³⁰ Hän vei heidät ulos ja sanoi: ”Herrat, mitä minun pitää tehdä, että pelastuisin?” ³¹ He vastasivat: ”Usko Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin pelastut, sinä ja sinun perhekuntasi.”

³² Ja he puhuivat Herran sanaa hänelle ja kaikille, jotka olivat hänen kodissaan.

³³ Hän otti heidät mukaansa samalla yön tunnilla ja pesi heidän haavansa, ja hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin heti. ³⁴ Sitten hän vei heidät kotiinsa, laittoi heille aterian ja riemuitsi siitä, että hän oli koko perheensä kanssa tullut Jumalaan uskovaksi.

³⁵ Päivän tultua päälliköt lähettivät oikeudenpalvelijat sanomaan: ”Päästä ne miehet vapaaksi.” ³⁶ Vanginvartija ilmoitti tämän Paavalille sanoen: ”Päälliköt ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä vapaaksi.

Lähtekää siis nyt ja menkää rauhassa.”

³⁷ Mutta Paavali sanoi heille: ”He ovat julkisesti, vieläpä ilman tuomiota, ruoskineet meitä, jotka olemme Rooman kansalaisia, ja ovat heittäneet meidät vankilaan. Nytkö he salaa ajaisivat meidät tiehemme! Ei, vaan tulkoot itse ja viekööt meidät ulos!” ³⁸ Oikeudenpalvelijat kertoivat tämän päälliköille, ja nämä pelästyivät kuullessaan miesten olevan roomalaisia. ³⁹ Päälliköt tulivat suostuttelemaan heitä, veivät heidät ulos ja pyysivät heitä lähtemään pois kaupungista. ⁴⁰ Niinpä he lähtivät vankilasta ja menivät Lyydian luo. Tavattuaan veljet he rohkaisivat heitä ja lähtivät pois.

Tessalonikassa syntyy mellakka

17 Kuljettuaan Amfipoliin ja Apollonian kautta he tulivat Tessalonikaan, jossa oli juutalaisten synagoga. ² Tapansa mukaan Paavali meni sinne heidän luokseen ja keskusteli kolmena sapattina heidän kanssaan, lähtien Kirjoituksista. ³ Hän selitti ne ja osoitti, että Kristuksen piti kärsiä ja nousta kuolleista, ja sanoi: ”Tämä Jeesus, jota minä teille julistan, on Kristus.”

⁴ Muutamat heistä uskoivat ja liittyivät Paavalin ja Silaksen seuraan, samoin suuri joukko jumalaapelkääviä kreikkalaisia sekä monet ylhäiset naiset. ⁵ Silloin ne juutalaiset, jotka eivät uskoneet, joutuivat kiihkon valtaan.

He ottivat mukaansa torilla oleskelevia pahanilkisiä miehiä, haalivat kansaa koolle ja nostivat kaupungissa mellakan. He saapuivat Jaasonin talon edustalle ja etsivät Paavalia ja Silasta viedäkseen nämä kansan eteen. ⁶ Mutta kun he eivät näitä löytäneet, he raahasivat Jaasonin ja muutamia veljiä kaupungin johtomiesten eteen ja huusivat: "Nuo koko maailman villitsijät ovat tulleet tännekin, ⁷ ja Jaason on ottanut heidät vastaan. He kaikki toimivat vastoin keisarin säädöksiä, kun sanovat toisen, erään Jeesuksen, olevan kuningas." ⁸ Näin he saivat kiihdyksiin väkijoukon ja kaupungin johtomiehet, jotka tämän kuulivat. ⁹ Nämä ottivat takuut Jaasonilta ja muilta ja päästivät sitten heidät menemään.

Paavali ja Silas Beroiassa

¹⁰ Heti yötä myöten veljet lähettivät Paavalin ja Silaksen Beroiaan. Sinne saavuttuaan he menivät juutalaisten synagogaan. ¹¹ Nämä olivat mieleltään jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset. He ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä Kirjoituksista, oliko asia niin. ¹² Monet heistä tulivat uskoon, samoin useat ylhäiset kreikkalaiset naiset ja miehet. ¹³ Mutta kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali myös Beroiassa julisti Jumalan sanaa, he tulivat sinnekin yllyttämään ja kiihottamaan kansaa. ¹⁴ Silloin veljet lähettivät heti Paavalin menemään

merelle päin, mutta Silas ja Timoteus jäivät Beroiaan. ¹⁵ Paavalin saattajat veivät hänet Ateenaan saakka. Saatuun vietäväksi Silakselle ja Timoteukselle käskyn, että nämä mitä pikimmin tulisivat hänen luokseen, he lähtivät sieltä.

Paavali Ateenassa

¹⁶ Odottaessaan heitä Ateenassa Paavali kiivastui hengessään, kun hän näki, että kaupunki oli täynnä epäjumalankuvia. ¹⁷ Hän keskusteli synagogassa juutalaisten ja jumalaapelkäävien kanssa ja joka päivä torilla niiden kanssa, jotka sattuiivat siellä olemaan. ¹⁸ Muutamat epikurolaiset ja stoalaiset filosofit väittelivät hänen kanssaan. Jotkut sanoivat: "Mitähän tuo suupaltti oikein yrittää sanoa?" Toiset taas sanoivat: "Näkyä olevan vieraiden jumalien julistaja", koska hän julisti heille evankeliumia Jeesuksesta ja ylösnousemuksesta. ¹⁹ He ottivat hänet mukaansa ja veivät Areiopagille ja sanoivat: "Saisimmeko tietää, mikä on se uusi oppi, jota sinä julistat? ²⁰ Sinä esität outoja asioita meidän kuultavaksemme. Tahdomme siis tietää, mitä ne oikein ovat." ²¹ Ateenalaisilla ja siellä oleskelevilla muukalaisilla ei näet kenelläkään ollut aikaa muuhun kuin uusien asioiden puhumiseen ja kuuntelemiseen.

²² Niin Paavali astui keskelle Areiopagia ja sanoi: "Ateenan

miehet! Minä näen kaikesta, että te olette syvästi uskonnollisia, ²³ sillä kierrellessäni ja tarkkaillessani teidän pyhiä paikkojanne löysin myös alttarin, johon oli kirjoitettu: ‘Tuntemattomalle jumalalle’. Mitä te siis tuntemattanne palvelette, sen minä teille julistan.

²⁴ Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaiken, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsin tehdyissä temppeleissä. ²⁵ Eikä hän ole ihmiskäsin palveltavissa, ikään kuin hän tarvitsisi jotakin, hän, joka itse antaa kaikille elämän, hengen ja kaiken muun. ²⁶ Hän on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta ja asettanut kansat asumaan kaikkialla maan päällä. Hän on säättänyt ihmisille määrätyt ajat ja asumisen rajat, ²⁷ jotta he etsisivät Jumalaa, jos ehkä hapuilemalla voisivat löytää hänet. Hän ei kuitenkaan ole kaukana yhdestäkään meistä, ²⁸ sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme. Ovathan muutamat teidän runoilijoistannekin sanoneet: ‘Me olemme myös hänen sukuaan.’ ²⁹ Koska me siis olemme Jumalan sukua, emme saa kuvitella, että jumaluus on samanlainen kuin kulta, hopea tai kivi, kuin inhimillisen taiteen tai ajatuksen luomus.

³⁰ Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on sietänyt, mutta nyt hän tekee tietäväksi, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tultava kääntymykseen.

³¹ Hän on näet säättänyt päivän,

jona hän tuomitsee koko maailman vanhurskaasti sen miehen kautta, jonka hän on siihen määrännyt. Hän on antanut siitä kaikille vakuuden herättämällä hänet kuolleista.”

³² Kuullessaan kuolleiden ylösnousemuksesta toiset ivasivat, toiset taas sanoivat: “Tahdomme kuulla sinulta tästä vielä toistekin.”

³³ Niin Paavali lähti heidän keskeltään.

³⁴ Mutta muutamat miehet liittyivät häneen ja tulivat uskoon, heidän joukossaan myös Dionysios, Areiopagin jäsen, sekä Damaris-niminen nainen ja muita heidän kanssaan.

Paavali Korintissa

18 Sen jälkeen Paavali poistui Ateenasta ja meni Korinttiin.

² Siellä hän tapasi Akvila-nimisen juutalaisen, joka oli syntyisin Pontoksesta, ja hänen vaimonsa Priskillan. He olivat äskettäin tulleet Italiasta, sillä Klaudius oli käskennyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta. Paavali meni heidän luokseen, ³ ja koska hänellä oli sama ammatti kuin heillä, hän jäi heidän luokseen tekemään työtä. Ammatiltaan he olivat teltantekijöitä. ⁴ Hän keskusteli synagogassa jokaisena sapattina ja taivutteli sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan.

⁵ Kun Silas ja Timoteus tulivat Makedoniasta, Paavali oli kokonaan antautunut sanan julistamiseen ja todisti juutalaisille, että Jeesus on

Kristus. ⁶ Mutta kun he vastustivat ja pilkkasivat, hän pudisti pölyn vaatteistaan ja sanoi heille: "Tulkoon teidän verenne oman päännne päälle! Minä olen viaton. Tästä lähtien minä menen pakanoiden luo." ⁷ Sieltä lähdettyään hän meni erään Titius Justus -nimisen jumalaapelkäävän miehen luo, jonka talo oli aivan synagogan vieressä. ⁸ Synagogan esimies Krispus ja koko hänen perhekuntansa tulivat Herraan uskoviksi. Myös monet korinttilaiset, jotka olivat kuulemassa, uskoivat, ja heidät kastettiin.

⁹ Herra sanoi yöllä näyssä Paavalille: "Älä pelkää, vaan puhu äläkä vaikene. ¹⁰ Minä olen sinun kanssasi, eikä kukaan käy sinun kimppuusi tehdäkseen sinulle pahaa, sillä minulla on paljon kansaa tässä kaupungissa."

¹¹ Niin Paavali viipyi siellä vuoden ja kuusi kuukautta opettaen heidän keskuudessaan Jumalan sanaa.

¹² Mutta Gallion ollessa Akhaian käskynhaltijana juutalaiset nousivat yksimielisesti Paavalia vastaan. He veivät hänet tuomioistuimen eteen ¹³ ja sanoivat: "Tämä mies yllyttää ihmisiä palvelemaan Jumalaa lainvastaisella tavalla!" ¹⁴ Kun Paavali aikoi avata suunsa, Gallio sanoi juutalaisille: "Jos olisi tehty rikos tai törkeä ilkeytys, olisi kohtuullista, että kärsivällisesti kuuntelisimme teitä, oi juutalaiset. ¹⁵ Mutta jos teillä on riitakysymyksiä opista,

nimistä ja teidän laistanne, hoitakaa ne itse. Niiden tuomari minä en tahdo olla."

¹⁶ Hän ajoi heidät pois tuomioistuimen edestä. ¹⁷ Silloin he kaikki kävivät käsiksi synagogan esimieheen Soosteneeseen ja löivät häntä tuomioistuimen edessä, eikä Gallio välittänyt siitä mitään.

Paavali palaa Antiokiaan

¹⁸ Paavali viipyi Korintissa vielä monta päivää. Hyvästelttyään veljet hän purjehti Syyriaan mukanaan Priskilla ja Akvila. Hän oli Kenkreassa leikkauttanut tukkansa, sillä hän oli tehnyt lupauksen. ¹⁹ Niin he saapuivat Efesokseen, ja hän jätti heidät sinne. Sitten hän meni synagogaan ja keskusteli juutalaisten kanssa. ²⁰ He pyysivät häntä viipymään pitempään luonaan, mutta hän ei suostunut ²¹ vaan hyvästeli heidät ja sanoi: "Minun täytyy ehdottomasti viettää tuleva juhla Jerusalemissa, mutta minä palaan taas luoksenne, jos Jumala suo." Sitten hän lähti purjehtimaan Efesoksesta, ²² nousi Kesareassa maihin ja meni ylös Jerusalemiin. Tervehdittyään seurakuntaa hän meni alas Antiokiaan.

PAAVALIN KOLMAS LÄHETYSMATKA, 18–21

Apollos saarnaa Efesoksessa

²³ Kun Paavali oli viettänyt Antiokiassa jonkin aikaa, hän lähti matkalle ja kulki

järjestään Galatian seudun ja Frygian läpi vahvistaen kaikkia opetuslapsia.

²⁴ Efesokseen saapui Apollos-niminen juutalainen, syntyisin Aleksandriasta. Hän oli oppinut ja puhetaitoinen mies ja hyvin perehtynyt Kirjoituksiin.

²⁵ Hänelle oli opetettu Herran tie, ja hän puhui Hengessä palavana ja opetti tarkoin Jeesuksesta, mutta hän tunsikin ainoastaan Johanneksen kasteen. ²⁶ Hän rupesi rohkeasti puhumaan synagogassa. Kuunneltuaan häntä Priskilla ja Akvila ottivat hänet luokseen ja selvittivät hänelle tarkemmin Jumalan tien. ²⁷ Kun Apollos tahtoi mennä Akhaiaan, veljet kehottivat häntä siihen ja kirjoittivat opetuslapsille, että nämä ottaisivat hänet vastaan. Sinne saavuttuaan hän oli armon kautta suureksi hyödyksi uskoon tulleille, ²⁸ sillä hän kumosi vakuuttavasti ja julkisesti juutalaisten väitteet ja näytti Kirjoituksista toteen, että Jeesus on Kristus.

Paavali Efesoksessa

19 Kun Apollos oli Korintissa, Paavali kulki yläköseutujen läpi ja tuli alas Efesokseen. Siellä hän tapasi muutamia opetuslapsia ² ja kysyi heiltä: "Saitteko Pyhän Hengen, kun tulitte uskoon?" He vastasivat hänelle: "Emme ole edes kuulleet, että Pyhä Henki on jo tullut." ³ Hän kysyi: "Millä kasteella teidät sitten on kastettu?" He vastasivat: "Johanneksen kasteella." ⁴ Niin Paavali

sanoi: "Johannes kastoi kääntymyksen kasteella ja kehotti kansaa uskomaan häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, nimittäin Kristukseen Jeesukseen."

⁵ Sen kuultuaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen. ⁶ Kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, Pyhä Henki tuli heidän päälleen ja he puhuivat kielillä ja profetoivat. ⁷ Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista miestä.

⁸ Paavali meni synagogaan ja puhui rohkeasti kolmen kuukauden ajan keskustellen ja koettaen saada kuulijat vakuuttuneiksi Jumalan valtakunnasta.

⁹ Mutta kun muutamat paaduttivat itsensä eivätkä uskoneet vaan puhuivat pahaa Herran tiestä kansan edessä, hän lähti pois heidän luotaan, erotti opetuslapset heistä ja keskusteli joka päivä erään Tyrannoksen koulussa.

¹⁰ Tätä kesti kaksi vuotta, niin että kaikki Aasian asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, saivat kuulla Herran Jeesuksen sanan.

Skeuaksen pojat

¹¹ Jumala teki epätavallisia voimatekoja Paavalin kätten kautta.

¹² Jopa hikiliinoja ja vaatteita hänen päältänsä vietiin sairaiden päälle, ja taudit kaikkosivat heistä ja pahat henget lähtivät pois.

¹³ Myös muutamat kiertelevät juutalaiset henkienmanaajat rupesivat lausumaan Herran Jeesuksen nimeä niiden yli, joissa oli pahoja henkiä, sanoen: "Minä vannotan teitä sen

Jeesuksen nimeen, jota Paavali julistaa.” ¹⁴ Myös erään juutalaisen ylipapin Skeuaksen seitsemän poikaa tekivät näin, ¹⁵ mutta paha henki vastasi heille: ”Jeesuksen minä tunnen ja Paavalin tiedän, mutta keitä te olette?” ¹⁶ Mies, jossa paha henki oli, hyökkäsi heidän kimppuunsa, voitti heidät kaikki ja pahoinpiteli heitä, niin että he alastomina ja haavoitettuna pakenivat siitä talosta.

¹⁷ Tämä tuli kaikkien Efesoksessa asuvien juutalaisten ja kreikkalaisten tietoon, ja pelko valtasi heidät kaikki, ja Herran Jeesuksen nimeä ylistettiin suuresti. ¹⁸ Monet uskoon tulleista menivät tunnustamaan ja ilmoittamaan tekonsa, ¹⁹ ja useat, jotka olivat harjoittaneet taikuutta, kantoivat kirjansa kokoon ja polttivat ne kaikkien nähden. Kun niiden yhteinen arvo laskettiin, havaittiin sen olleen viisikymmentätuhatta hopearahaa. ²⁰ Näin Herran sana mahtavasti levisi laajemmalle ja osoitti voimansa.

²¹ Kun kaikki tämä oli tapahtunut, Paavali päätti Hengen vaikutuksesta matkustaa Jerusalemiin kulkien Makedonian ja Akhaian kautta. ”Siellä käytyäni minun on nähtävä myös Rooma”, hän sanoi. ²² Lähetettyään Makedoniaan kaksi niistä, jotka häntä palvelivat, Timoteuksen ja Erastoksen, hän jäi itse joksikin aikaa Aasiaan.

Efesoksessa syntyy mellakka

²³ Siihen aikaan syntyi suuri kohu tästä tiestä. ²⁴ Eräs Demetrios-niminen hopeaseppä näet valmisti hopeisia Artemiin temppeleitä ja hankki käsityöläisille melkoiset tulot. ²⁵ Hän kutsui koolle nämä ja muut samantapaista työtä tekevät ja sanoi: ”Miehet, te tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulo tästä työstä. ²⁶ Mutta te näette ja kuulette, että tuo Paavali on taivutellut ja vietellyt paljon kansaa, ei ainoastaan Efesoksessa vaan melkein koko Aasiassa, sanoen, etteivät ne ole jumalia, jotka on käsin tehty. ²⁷ Nyt on se vaara, että ei ainoastaan tämä meidän elinkeinomme joudu halveksituksi vaan ettei myöskään suuren Artemis-jumalattaren temppeliä pidetä minään ja että hän menettää mahtavuutensa, hän, jota koko Aasia ja koko maailma palvelee.”

²⁸ Tämän kuullessaan he raivostuivat ja huusivat: ”Suuri on efesolaisten Artemis!” ²⁹ Koko kaupunki joutui sekasorron valtaan. Kaikki ryntäsivät yhdessä teatteriin ja tempasivat mukaansa Gaiuksen ja Aristarkoksen, Paavalin makedonialaiset matkatoverit. ³⁰ Kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, opetuslapset eivät sallineet sitä. ³¹ Myös muutamat Aasian hallitusmiehistä, jotka olivat hänen ystäviään, lähettivät hänelle

sanan ja pyysivät, ettei hän menisi teatteriin.

³² Toiset huusivat sitä, toiset tätä, sillä kokous oli sekasortoinen, eivätkä useimmat tienneet, miksi olivat tulleet koolle. ³³ Sitten väkijoukosta vedettiin esiin Aleksandros, jota juutalaiset työnsivät esiin. Aleksandros viittasi kädellään merkiksi, että hän tahtoi pitää puolustuspuheen kansan edessä.

³⁴ Mutta kun he huomasivat, että hän oli juutalainen, he huusivat kaikki yhteen ääneen parin tunnin ajan: ”Suuri on efesolaisten Artemis!”

³⁵ Kun kaupungin sihteeri oli saanut kansan rauhoittumaan, hän sanoi: ”Efesoksen miehet! Onko ketään, joka ei tiedä, että efesolaisten kaupunki on suuren Artemis-jumalattaren temppelin ja hänen taivaasta pudonneen kuvansa vaalija? ³⁶ Koska siis tämä on kiistämätöntä, teidän tulee pysyä rauhallisina eikä tehdä mitään harkitsematonta. ³⁷ Te olette kuitenkin tuoneet tänne nämä miehet, jotka eivät ole temppelinryöstäjiä eivätkä ole pilkanneet meidän jumalatartamme.

³⁸ Jos siis Demetrioksella ja häneen liittyneillä käsityöläisillä on riita-asiaa jotakuta vastaan, niin sitä varten on oikeusistuimia ja käskynhaltijoita. Nostakoot syytteen toisiaan vastaan. ³⁹ Jos teillä on vielä joitakin muita vaatimuksia, ne ratkaistaan laillisessa kansankokouksessa.

⁴⁰ Tämänpäiväisen tapahtuman johdosta olemme vaarassa joutua syytteeseen jopa kapinasta, eikä ole mitään perustetta, jonka nojalla voisimme vastata tästä mellakasta.” Näin puhuen hän sai kokouksen hajaantumaan.

Paavali matkustaa Makedoniaan ja Kreikkaan

20 Kun meteli oli asettunut, Paavali kutsui opetuslapset luokseen. Rohkaistuaan heitä hän hyvästeli heidät ja lähti kohti Makedoniaa. ² Kuljettuaan paikkakunnalta toiselle ja rohkaistuaan uskovia monin sanoin hän tuli Kreikkaan. ³ Siellä hän oleskeli kolme kuukautta. Kun ilmeni, että juutalaisilla oli salahanke häntä vastaan hänen aikoessaan lähteä meritse Syyriaan, hän päätti palata Makedonian kautta. ⁴ Häntä seurasivat beroialainen Soopatros, Pyrrhoksen poika, ja tessalonikalaisista Aristarkos ja Sekundus, derbeläinen Gaius, Timoteus sekä aasialaiset Tykikos ja Trofimos. ⁵ Nämä menivät edeltä ja odottivat meitä Trooaksessa. ⁶ Me taas purjehdimme happamattoman leivän juhlan jälkeen Filippistä ja saavuimme viidentenä päivänä heidän luokseen Trooakseen, jossa viivymme seitsemän päivää.

Paavalin jäähyväispuhe Trooaksessa

⁷ Viikon ensimmäisenä päivänä kokoonnuimme murtamaan leipää.

Paavali, joka seuraavana päivänä aikoi matkustaa pois, keskusteli koolla olevien kanssa ja pitkitti puhettaan puoliyöhön asti. ⁸Yläkerran huoneessa, jossa olimme koolla, oli palamassa monta lamppua. ⁹Eräs Eutykos-niminen nuori mies istui ikkunalla, ja kun Paavalin puhe kesti pitkään, hän vaipui syvään uneen ja nukuksissaan putosi kolmannelta kerroksesta alas. Hänet nostettiin kuolleena maasta. ¹⁰Paavali meni alas, heittäytyi hänen päälleen, kietoi kätensä hänen ympärilleen ja sanoi: "Älkää hätäilkö, hän on hengissä." ¹¹Sitten hän tuli ylös, mursi leipää ja söi. Keskusteltuaan heidän kanssaan kauan, päivän koittoon asti, hän lähti matkalle. ¹²Mutta he veivät pojan sieltä elävänä ja tulivat suuresti lohdutetuiksi.

Laivamatka Miletokseen

¹³Me menimme edeltä laivaan ja purjehdimme Assokseen. Sieltä aioimme ottaa Paavalin laivaan, sillä näin hän oli käkenyt aikoen itse kulkea jalan. ¹⁴Kun hän liittyi meihin Assoksessa, otimme hänet laivaan ja tulimme Mityleneen. ¹⁵Sieltä lähdimme purjehtimaan ja saavuimme seuraavana päivänä Kioksen kohdalle ja sitä seuraavana päivänä pääsimme Samokseen. Viivyttyämme Trogyllionissa tulimme seuraavana päivänä Miletokseen. ¹⁶Paavali oli näet päättänyt purjehtia Efesoksen ohi, ettei häneltä kului-

aikaa Aasiassa. Hän kiirehti ehtiäkseen, mikäli mahdollista, helluntaiksi Jerusalemiin.

Paavali puhuu Efesoksen seurakunnan vanhimmille

¹⁷Miletoksesta Paavali lähetti sanan Efesokseen ja kutsui luokseen seurakunnan vanhimmat. ¹⁸Kun he olivat tulleet hänen luokseen, hän sanoi heille: "Te tiedätte, kuinka minä ensimmäisestä päivästä asti, jona saavuin Aasiaan, olen koko ajan ollut teidän kanssanne. ¹⁹Olen palvellut Herraa kaikessa nöyryydessä ja monin kyynelin koettelemuksissa, jotka ovat kohdanneet minua juutalaisten salahankkeiden tähden. ²⁰En ole vetäytynyt pois julistamasta teille sitä, mikä on hyödyllistä, ja opettamasta teitä sekä julkisesti että perhekunnittain. ²¹Todistaessani juutalaisille ja kreikkalaisille olen julistanut katumusta ja kääntymistä Jumalan puoleen ja uskoa meidän Herraamme Jeesukseen Kristukseen. ²²Hengessä sidottuna minä matkustan nyt Jerusalemiin enkä tiedä, mitä minulle siellä tapahtuu. ²³Sen vain tiedän, että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa todistaa minulle ja sanoo, että minua odottavat kahleet ja ahdistukset. ²⁴Mutta en välitä mistään enkä pidä henkeäni itselleni kalliina, kunhan vain vien iloiten päätökseen juoksuni ja Herralta

Jeesukselta saamani palvelutehtävän: julistaa Jumalan armon evankeliumia.

²⁵ Nyt tiedän, että te ette enää saa nähdä minun kasvojani, ei kukaan teistä, joiden keskuudessa olen kulkenut ja julistanut Jumalan valtakuntaa. ²⁶ Siksi minä tänä päivänä vakuutan teille, että olen viaton kaikkien vereen, ²⁷ sillä minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille kaikkea Jumalan tahtoa.

²⁸ Pitäkää siis huolta itsestänne ja koko siitä laumasta, johon Pyhä Henki on pannut teidät kaitsijoiksi paimentamaan Jumalan seurakuntaa, jonka hän omalla verellään on itselleen hankkinut. ²⁹ Minä tiedän sen, että lähtöni jälkeen teidän keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä, ³⁰ ja teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka vääristelevät totuutta vetääkseen opetuslapset mukaansa. ³¹ Valvokaa siis ja muistakaa, että kolme vuotta minä olen lakkaamatta yötä päivää, kyynelin neuvonut teitä jokaista.

³² Ja nyt minä uskon teidät, veljet, Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, hänen, joka on voimallinen rakentamaan teitä ja antamaan teille perintöosan kaikkien pyhitettyjen joukossa. ³³ Hopeaa, kultaa tai vaatteita en ole keneltäkään himoinnut. ³⁴ Te tiedätte itse, että näillä käsilläni palvelen olen hankkinut sen, mitä minä ja seuralaiseni olemme tarvinneet.

³⁵ Kaikessa olen osoittanut teille, että näin työtä tehden tulee huolehtia heikoista ja muistaa nämä Herran Jeesuksen sanat, jotka hän itse sanoi: 'Autuaampi on antaa kuin ottaa.'

³⁶ Tämän sanottuaan hän polvistui ja rukoili heidän kaikkien kanssa. ³⁷ Kaikki puhkesivat haikeaan itkuun ja heittäytyivät Paavalin kaulaan ja suutelivat häntä. ³⁸ Eniten heitä suretti Paavalin sana siitä, etteivät he enää saisi nähdä hänen kasvojaan. Sitten he saattoivat hänet laivaan.

Paavalin laivamatka Kesareaan

21 Kun olimme eronneet heistä ja lähteneet purjehtimaan, otimme suoran kurssin Koosiin, seuraavana päivänä Rodokseen ja sieltä Pataraan. ² Siellä löysimme Foinikiaan lähtevän laivan, astuimme siihen ja lähdimme purjehtimaan. ³ Kun Kypros tuli näkyviin ja jäi vasemmalle, purjehdimme Syyriaan ja nousimme maihin Tyroksessa, sillä siellä laivan oli määrä purkaa lastinsa. ⁴ Löydettyämme sikäläiset opetuslapset viivyimme siellä seitsemän päivää. Hengen vaikutuksesta he varoittivat Paavalia menemästä Jerusalemiin. ⁵ Kun nämä päivät olivat kuluneet, lähdimme matkalle, ja he kaikki saattoivat meitä vaimoineen ja lapsineen kaupungin ulkopuolelle saakka. Rannalla laskeuduimme polvillemme ja rukoilimme. ⁶ Hyvästeltyämme

toisemme me astuimme laivaan, ja he palasivat kotiinsa.

⁷ Purjehduksemme päättyi, kun saavuimme Tyroksesta Ptolemaikseen. Tervehdimme veljiä ja viivymme päivän heidän luonaan. ⁸ Seuraavana päivänä lähdimme sieltä ja tulimme Kesareaan. Menimme evankelista Filippoksen taloon ja jäimme hänen luokseen. Hän oli yksi niistä seitsemästä. ⁹ Hänellä oli neljä tytärtä, neitsyttä, joilla oli profetoimisen lahja.

¹⁰ Olimme viipyneet siellä useita päiviä, kun sinne tuli Juudeasta Agabos-niminen profeetta. ¹¹ Hän tuli luoksemme, otti Paavalin vyön, sitoi sillä jalkansa ja kätensä ja sanoi: "Näin sanoo Pyhä Henki: sen miehen, jonka vyö tämä on, juutalaiset Jerusalemissa sitovat tällä tavoin ja antavat pakanoiden käsiin." ¹² Kun kuulimme tämän, pyysimme, niin me kuin paikkakunnalla asuvatkin, ettei hän menisi Jerusalemiin. ¹³ Silloin Paavali sanoi: "Mitä te teette, kun itkette ja särjette minun sydämeni! Minä olen valmis, en ainoastaan sidottavaksi, vaan myös kuolemaan Jerusalemissa Herran Jeesuksen nimen tähden." ¹⁴ Kun hän ei taipunut, me rauhoituimme ja sanoimme: "Tapahtukoon Herran tahto."

Paavali saapuu Jerusalemiin

¹⁵ Näiden päivien jälkeen me varustauduimme matkaan ja menimme ylös Jerusalemiin.

¹⁶ Meidän kanssamme tuli myös opetuslapsia Kesareasta. He veivät meidät majapaikkaamme kyproslaisen Mnasonin luo, joka oli varhaisimpia opetuslapsia.

¹⁷ Kun saavuimme Jerusalemiin, veljet ottivat meidät iloiten vastaan.

¹⁸ Seuraavana päivänä Paavali lähti meidän kanssamme Jaakobin luo, ja kaikki vanhimmat saapuivat paikalle.

¹⁹ Tervehdittyään heitä Paavali kertoi kohta kohdalta kaiken, mitä Jumala hänen palvelutehtävänsä kautta oli tehnyt pakanoiden keskuudessa.

²⁰ Sen kuultuaan he ylistivät Jumalaa ja sanoivat Paavalille: "Veli, sinä näet, että juutalaisia on tullut uskoon kymmenintuhansin, ja he kaikki ovat lainkiivailijoita. ²¹ Heille on kerrottu sinusta, että sinä opetat kaikkia pakanakansojen keskuudessa asuvia juutalaisia luopumaan Mooseksesta ja kiellät heitä ympärileikkaamasta lapsiaan ja vaeltamasta tapojemme mukaan. ²² Mitä siis tehdään? Varmastikin kokoontuu paljon väkeä, sillä he saavat kuulla sinun saapuneen.

²³ Tee siis niin kuin me sinulle sanomme. Meillä on täällä neljä miestä, jotka ovat antaneet lupauksen.

²⁴ Ota heidät mukaasi, puhdistaudu heidän kanssaan ja maksa kulut heidän puolestaan, että he voivat leikkauttaa tukkansa. Siitä kaikki ymmärtävät, ettei siinä, mitä heille on sinusta kerrottu, ole mitään perää, vaan että sinä

itsekin vaellat lain mukaan ja noudatat sitä. ²⁵ Uskoon tulleista pakanoista olemme päättäneet ja kirjoittaneet heille, ettei heidän tarvitse noudattaa mitään tällaista, paitsi että heidän pitää karttaa sellaista, mikä on uhrattu epäjumalille, ja verta ja lihaa, josta veri on laskematta, ja haureutta.”

²⁶ Silloin Paavali otti miehet mukaansa. Kun hän seuraavana päivänä oli puhdistautunut heidän kanssaan, hän meni temppeliin ja ilmoitti, milloin heidän puhdistumispäivänsä päättyisivät ja kunkin puolesta uhrattaisiin uhri.

PAVALIN VANGITSEMINEN JA OIKEUDENKÄYNTI, 21–26

Paavali pidätetään temppelissä

²⁷ Kun ne seitsemän päivää olivat kulumassa umpeen, Aasiasta tulleet juutalaiset näkivät Paavalin temppelissä. He kiihottivat koko kansanjoukon, kävivät häneen käsiksi ²⁸ ja huusivat: ”Israelin miehet, auttakaa! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa kaikkia ihmisiä meidän kansaamme, lakiamme ja tätä paikkaa vastaan. Onpa hän tuonut kreikkalaisiakin temppeliin ja saastuttanut tämän pyhän paikan.”

²⁹ He olivat näet aikaisemmin nähneet efesolaisen Trofimoksen kaupungilla hänen seurassaan ja luulivat, että Paavali oli tuonut hänet temppeliin.

³⁰ Koko kaupunki alkoi liikehtiä, ja kansaa juoksi koolle. Väkijoukko otti Paavalin kiinni, raahasi hänet ulos temppelialueelta, ja sen portit suljettiin heti.

³¹ Kun hänet aiottiin tappaa, sotilasosaston komentaja sai tiedon, että koko Jerusalemin oli kuohuksissa. ³² Hän otti heti mukaansa sotilaita ja sadanpäälliköitä ja riensi alas väkijoukkoon. Nähdessään komentajan ja sotilaat juutalaiset lakkasivat lyömästä Paavalia. ³³ Silloin komentaja astui lähemmäs, otti hänet kiinni ja käski sitoa kaksilla kahleilla ja kyseli, kuka hän oikein oli ja mitä hän oli tehnyt. ³⁴ Kansanjoukosta toiset huusivat sitä, toiset tätä. Kun komentaja ei metelin takia voinut saada asiasta varmaa selvyyttä, hän käski viedä Paavalin kasarmiin. ³⁵ Kun oli päästy portaille, sotilaiden täytyi kantaa Paavalia kansan väkivaltaisuuden vuoksi. ³⁶ Suuri joukko ihmisiä seurasi perässä ja huusi: ”Vie pois hänet!”

Paavali puolustautuu kansan edessä

³⁷ Kun Paavalia oltiin viemässä sisälle kasarmiin, hän kysyi komentajalta: ”Onko minulla lupa sanoa sinulle jotakin?” Tämä vastasi: ”Osaatko sinä kreikkaa?” ³⁸ Etkö sitten olekaan se egyptiläinen, joka äskettäin villitsi ne neljätuhatta murhamiestä ja vei heidät erämaahan?” ³⁹ Paavali vastasi: ”Minä olen juutalainen mies,

Tarsoksen, tunnetun Kilikian kaupungin, kansalainen. Pyydän sinua, salli minun puhua kansalle.”⁴⁰ Komentaja antoi luvan. Portailla seisten Paavali viittasi kädellään kansalle, ja kun oli syntynyt syvä hiljaisuus, hän puhui heprean kielellä:

22 ”Miehet – veljet ja isät! Kuulkaa, mitä minä nyt puhun teille puolustuksekseni.”² Kun he kuulivat hänen puhuvan heille heprean kielellä, väkijoukko hiljeni entisestään. Sitten Paavali sanoi:³ ”Olen juutalainen mies. Olen syntynyt Kilikian Tarsoksessa, mutta minut on kasvatettu tässä kaupungissa. Gamalielin jalkojen juuressa minut on opetettu tarkkaan noudattamaan isien lakia, ja minä kiivailin Jumalan puolesta, niin kuin te kaikki tänään teette.”⁴ Minä vainosin tätä tietä aina kuolemaan asti, sidoin ja heitin vankilaan sekä miehiä että naisia.⁵ Sen voi minusta todistaa myös ylipappi ja koko vanhimpien neuvosto. Heiltä minä sain myös kirjeitä veljille Damaskokseen ja matkustin sinne tuodakseni nekin, jotka siellä olivat, sidottuina Jerusalemiin rangaistaviksi.

⁶ Mutta kun olin matkalla ja lähestyin Damaskosta, taivaasta leimahti keskipäivän aikaan yhtäkkiä kirkas valo ympärilläni.⁷ Kaaduin maahan ja kuulin äänen sanovan minulle: ‘Saul, Saul, miksi vainoat minua?’⁸ Minä vastasin: ‘Kuka olet, Herra?’ Hän sanoi minulle: ‘Minä olen Jeesus

Nasaretilainen, jota sinä vainoat.’⁹ Ne, jotka olivat minun mukani, näkivät kyllä valon ja pelästyivät mutta eivät kuulleet hänen ääntään, joka minulle puhui.¹⁰ Minä sanoin: ‘Herra, mitä minun on tehtävä?’ Herra vastasi minulle: ‘Nouse ja mene Damaskokseen. Siellä sinulle sanotaan kaikki, mitä tehtäväksesi on määrätty.’¹¹ Koska en nähnyt mitään sen valon kirkkauden tähden, matkatoverini taluttivat minua, ja niin pääsin Damaskokseen.

¹² Siellä Ananias, muuan lakiin nähden hurskas mies, josta kaikki sikäläiset juutalaiset todistivat hyvää,¹³ tuli luokseni, astui eteeni ja sanoi minulle: ‘Saul, veljeni, saa jälleen näkösi!’ Samalla hetkellä sain näköni ja näin hänet.¹⁴ Hän sanoi: ‘Isiemme Jumala on valinnut sinut tuntemaan tahtonsa, näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan äänen hänen suustaan.’¹⁵ Sinusta tulee hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä, sen todistaja, mitä olet nähnyt ja kuullut.¹⁶ Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse ja huuda avuksi Herran nimeä, anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi.’

¹⁷ Kun olin palannut Jerusalemiin ja olin rukoilemassa temppelissä, jouduin hurmoksiin¹⁸ ja näin Herran. Hän sanoi minulle: ‘Pidä kiirettä ja lähde pian pois Jerusalemistä, sillä sinun todistustasi minusta ei oteta täällä vastaan.’¹⁹ Minä sanoin: ‘Herra, he tietävät itse, että minä kaikkialla

synagogissa panin vankilaan ja ruoskitin niitä, jotka uskovat sinuun. ²⁰ Kun Stefanoksen, sinun todistajasi, veri vuodatettiin, minäkin olin paikalla, hyväksyin hänen surmaamisensa ja vartioin hänen surmaajiensa vaatteita.’ ²¹ Hän sanoi minulle: ‘Mene, sillä minä lähetän sinut kauas pakanoiden luo.’”

²² Tähän sanaan asti juutalaiset kuuntelivat Paavalia, mutta sitten he alkoivat huutaa kovalla äänellä: “Pois maan päältä tuollainen! Ei hän saa elää!” ²³ Kun he huusivat ja heittelivät vaatteitaan ja viskelivät hiekkaa ilmaan, ²⁴ komentaja käski viedä Paavalin kasarmiin. Saadakseen tietää, mistä syystä he niin hänelle huusivat, komentaja määräsi hänet kuulusteltavaksi ruoskimalla.

Paavali välttyy ruoskimiselta

²⁵ Kun sotilaat olivat oikaisseet Paavalin ruoskittavaksi, hän sanoi lähellä seisovalle sadanpäällikölle: “Onko teidän lupa ruoskia Rooman kansalaista, vieläpä ilman tuomiota?” ²⁶ Sen kuultuaan sadanpäällikkö meni ilmoittamaan komentajalle: “Varo, mitä aiot tehdä! Tämä mieshän on Rooman kansalainen.” ²⁷ Komentaja meni Paavalin luo ja sanoi hänelle: “Sano minulle, oletko sinä Rooman kansalainen.” Hän vastasi: “Olen.” ²⁸ Komentaja sanoi: “Minä olen suurella rahasummalla hankkinut tämän kansalaisoikeuden.” Paavali sanoi: “Mutta minulla se on ollut

syntymästäni asti.” ²⁹ Silloin ne, joiden piti kuulustella häntä, poistuivat heti hänen luotaan. Myös komentaja, saatuaan tietää, että Paavali oli Rooman kansalainen, pelästyi, koska oli antanut sitoa hänet.

Paavali neuvoston edessä

³⁰ Koska komentaja tahtoi saada varmaa tietoa siitä, mistä juutalaiset Paavalia syyttivät, hän seuraavana päivänä päästi hänet kahleista ja käski ylipappien ja koko neuvoston kokoontua. Sitten hän vei Paavalin alas ja asetti hänet heidän eteensä.

23 Paavali kiinnitti katseensa neuvostoon ja sanoi: “Miehet, veljet! Tähän päivään asti minä olen elänyt Jumalan edessä omatunto täysin puhtaana.” ² Silloin ylipappi Ananias käski vieressä seisovia lyömään häntä vasten suuta. ³ Paavali sanoi hänelle: “Jumala lyö sinua, sinä valkoiseksi kalkittu seinä! Sinä istut tuomitsemassa minua lain mukaan ja käsket vastoin lakia lyödä minua!” ⁴ Ne, jotka seisovivat vieressä, sanoivat: “Herjaatko sinä Jumalan ylipappia?” ⁵ Paavali vastasi: “En tiennyt, veljet, että hän on ylipappi. Onhan kirjoitettu: ‘Kansasi johtajaa älä solvaa.’”

⁶ Koska Paavali tiesi osan heistä olevan saddukeuksia ja toisen osan fariseuksia, hän huusi neuvoston edessä: “Miehet, veljet! Minä olen fariseus, fariseusten jälkeläinen. Toivon ja kuolleiden ylösnousemuksen tähden

minä olen tuomittavana.”⁷ Tuskin hän oli tämän sanonut, kun fariseusten ja saddukeusten kesken nousi riita, ja joukko jakaantui.⁸ Saddukeukset näet sanovat, ettei ole ylösnousemusta, ei enkeliä eikä henkeä, mutta fariseukset tunnustavat nämä kaikki.⁹ Huuto vain koveni, ja muutamat kirjanoppineet fariseusten ryhmästä nousivat väittelemään kiivaasti ja sanoivat: ”Emme löydä tästä miehestä mitään pahaa. Jospa henki tai enkeli on puhunut hänelle. Ei taistella Jumalaa vastaan!”¹⁰ Kun riita yhä kiihtyi, komentaja pelkäsi, että he repisivät Paavalin kappaleiksi. Hän käski sotilaiden mennä tempaamaan hänet heidän keskeltään ja viemään hänet kasarmiin.

¹¹ Seuraavana yönä Herra seiso i Paavalin luona ja sanoi: ”Ole rohkealla mielellä Paavali, sillä niin kuin sinä olet todistanut minusta Jerusalemissa, niin pitää sinun todistaa minusta myös Roomassa.”

Salaliitto Paavalin surmaamiseksi

¹² Päivän valjettua juutalaiset tekivät salaliiton ja vanhoivat valan, etteivät söisi eivätkä joisi, ennen kuin ovat tappaneet Paavalin.¹³ Tämän valaliiton teki yli neljäkymmentä miestä.¹⁴ He menivät ylipappien ja vanhinten luo ja sanoivat: ”Olemme kirouksen uhallla vannoneet, ettemme maista mitään, ennen kuin olemme tappaneet Paavalin.¹⁵ Ilmoittakaa te

siis nyt yhdessä neuvoston kanssa komentajalle, että hän huomenna toisi Paavalin alas luokseen, ikään kuin aikoisitte tarkemmin tutkia hänen asiaansa. Me olemme valmiina tappamaan hänet, ennen kuin hän pääsee perille.”

¹⁶ Paavalin sisarenpoika sai kuulla väijytyksestä. Hän saapui kasarmille, meni sisään ja kertoi asian Paavaliille.¹⁷ Paavali kutsui luokseen yhden sadanpäälliköistä ja sanoi: ”Vie tämä nuori mies komentajan luo, sillä hänellä on tälle jotakin ilmoitettavaa.”¹⁸ Sadanpäällikkö otti hänet mukaansa, vei komentajan luo ja sanoi: ”Vanki Paavali kutsui minut luokseen ja pyysi tuomaan tämän nuoren miehen sinun luoksesi. Hänellä on jotakin puhuttavaa sinulle.”

¹⁹ Komentaja tarttui hänen käteensä, vei hänet erilleen ja kysyi: ”Mitä ilmoitettavaa sinulla on minulle?”²⁰ Hän vastasi: ”Juutalaiset ovat päättäneet anoa sinulta, että veisit Paavalin huomenna alas neuvostoon, aivan kuin se aikoi vielä tarkemmin tutkia hänen asiaansa.²¹ Älä kuitenkaan suostu siihen, sillä yli neljäkymmentä miestä heidän joukostaan on väijyksissä. He ovat vannoneet, etteivät syö eivätkä juo, ennen kuin ovat tappaneet hänet. Nyt he ovat valmiina ja odottavat sinun suostumustasi.”²² Komentaja päästi nuoren miehen menemään

sanottuaan hänelle: “Älä paljasta kenellekään, että olet ilmaissut tämän minulle.”

Paavali lähetetään maaherra Feeliksin luo

²³ Sitten komentaja kutsui luokseen kaksi sadanpäällikköä ja sanoi heille: “Pitäkää yön kolmannesta tunnista lähtien kaksisataa sotilasta, seitsemänkymmentä ratsumiestä ja kaksisataa keihäsmiestä valmiina lähtemään Kesareaan. ²⁴ Varatkaa ratsuja ja pankaa Paavali ratsun selkään, jotta voisitte viedä hänet turvallisesti maaherra Feeliksin luo.”

²⁵ Hän kirjoitti seuraavanlaisen kirjeen: ²⁶ “Klaudius Lysias tervehtii korkea-arvoista maaherra Feeliksiä.

²⁷ Tämän miehen juutalaiset ottivat kiinni ja aikoivat tappaa. Minä tulin kuitenkin paikalle sotilaiden kanssa ja pelastin hänet saatuani tietää, että hän on Rooman kansalainen.

²⁸ Koska tahdoin tietää, mistä asiasta he häntä syyttivät, vein hänet heidän neuvostoonsa. ²⁹ Huomasin, että häntä syytettiin heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä. Mitään sellaista syytöstä ei kuitenkaan ollut, josta hän ansaitsisi kuoleman tai kahleet. ³⁰ Koska minulle on kuitenkin tehty ilmianto, että miestä vastaan on tekeillä juutalaisten salahanke, lähetän hänet nyt heti sinun luoksesi. Olen myös kehottanut hänen syyttäjiään sanomaan sanottavansa

häntä vastaan sinun edessäsi. Voi hyvin!”

³¹ Saamansa käskyn mukaisesti sotilaat ottivat Paavalin mukaansa ja veivät hänet yötä myöten Antipatrikseen. ³² Seuraavana päivänä he jättivät ratsumiehet jatkamaan matkaa hänen kanssaan ja palasivat kasarmiin. ³³ Saavuttuaan Kesareaan ratsumiehet antoivat kirjeen maaherralle ja veivät myös Paavalin hänen eteensä. ³⁴ Kun maaherra oli lukenut kirjeen, hän kysyi, mistä maakunnasta Paavali oli. Saatuaan tietää, että hän oli Kilikiasta, ³⁵ Feeliks sanoi: “Minä kuulustelen sinua, kun myös sinun syyttäjäsi saapuvat paikalle.” Hän käski vartioida Paavalia Herodeksen linnassa.

Syyte Paavalia vastaan

24 Viiden päivän kuluttua ylipappi Ananias tuli sinne muutamien vanhinten ja asianajaja Tertulluksen kanssa. He ilmoittivat maaherralle syyttävänsä Paavalia. ² Kun Paavali oli kutsuttu paikalle, Tertullus aloitti syytöspuheensa. Hän sanoi: “Sinun ansiostasi, korkea-arvoinen Feeliks, me olemme saaneet nauttia suurta rauhaa, ja sinun huolenpidossasi on saatu aikaan parannuksia tämän kansan hyväksi. ³ Sen me mitä kiitollisimmin tunnustamme, kaikin tavoin ja kaikkialla. ⁴ Mutta etten viivyttäisi sinua kovin kauan, pyydän sinua hetken aikaa suosiollisesti kuuntelemaan meitä.

⁵ Me olemme havainneet, että tämä mies on ruttotauti ja levottomuuksien lietsoja kaikkien maailman juutalaisten keskuudessa sekä nasaretilaisten lahkoon johtaja. ⁶ Hän on yrittänyt saastuttaa temppelinkin, joten me otimme hänet kiinni. Tahdoimme tuomita hänet oman lakimme mukaan, ⁷ mutta komentaja Lysias tuli ja riisti hänet väkivalloin käsistämme. Komentaja vei hänet pois ⁸ ja käski hänen syyttäjiensä tulla sinun eteesi. Voit itse kuulustelemalla saada tietää häneltä kaiken, mistä me häntä syyttämme.” ⁹ Myös juutalaiset yhtyivät syytökseen ja väittivät asian olevan niin.

Paavali puolustautuu Feeliksin edessä

¹⁰ Maaherran nyökättyä merkiksi, että Paavali sai puhua, tämä vastasi: ”Koska tiedän sinun olleen monta vuotta tämän kansan tuomarina, puolustaudun luottavaisin mielin. ¹¹ Voit itse varmistaa sen, ettei ole kuin kaksitoista päivää siitä, kun menin ylös Jerusalemiin rukoilemaan. ¹² Nämä miehet eivät ole tavanneet minua väittelemästä kenenkään kanssa tai aiheuttamasta levottomuutta, eivät temppelissä, eivät synagogissa eivätkä kaupungilla. ¹³ Eivät he myöskään voi näyttää sinulle toteen sitä, mistä he nyt minua syyttävät. ¹⁴ Mutta sen minä sinulle tunnustan, että sen tien mukaan, jota he sanovat lahkoksi, minä palvelen siten isieni Jumalaa, että uskon kaiken, mitä laissa ja profeetoissa on kirjoitettu.

¹⁵ Minä pidän sen toivon Jumalaan, että tulee tapahtumaan kuolleiden ylösnousemus, jota nämä itsekin odottavat, sekä vanhurskaiden että väärintekijöiden. ¹⁶ Siksi ahkeroinkin, että minulla aina olisi loukkaamaton omatunto Jumalan ja ihmisten edessä.

¹⁷ Monien vuosien jälkeen tulin tuomaan almuja kansalleni ja toimittamaan uhreja. ¹⁸ Näitä asioita toimittaessani muutamat Aasiasta tulleet juutalaiset tapasivat minut puhdistautuneena temppelialueella. Ei ollut mitään väentungosta eikä meteliä. ¹⁹ Heidän pitäisi olla täällä sinun edessäsi ja syyttää, mikäli heillä olisi jotakin minua vastaan. ²⁰ Tai sanokoot nämä tässä, mitä rikollista he minussa huomasivat, kun seisoin neuvoston edessä. ²¹ Vai onko kyse tästä yhdestä lauseesta, jonka huusin seisoessani heidän edessään: ’Kuolleiden ylösnousemuksen tähden minä tänään olen teidän tuomittavananne?’”

²² Mutta Feeliks, joka oli tarkoin perillä tästä tiestä, siirsi asian käsittelyn tuonemmaksi ja sanoi: ”Kun komentaja Lysias tulee tänne, tutkin teidän asianne.” ²³ Hän käski sadanpäällikön pitää Paavalia vartioituna mutta suoda hänelle lievennyksiä estämättä ketään hänen ystävistään palvelemasta häntä tai tulemasta hänen luokseen.

Paavaliala pidetään vankeudessa

²⁴ Muutamien päivien kuluttua Feeliks saapui juutalaisen vaimonsa Drusillan kanssa, lähetti hakemaan Paavalin ja kuunteli, kun hän puhui uskosta Kristukseen Jeesukseen. ²⁵ Mutta kun Paavali puhui vanhurskaudesta, itsehillinnästä ja tulevasta tuomiosta, Feeliks pelästyi ja sanoi: ”Mene tällä kertaa pois, mutta kun minulla on sopivaa aikaa, kutsun sinut taas.” ²⁶ Samalla hän myös toivoi saavansa Paavalilta rahaa, jotta tämä pääsisi vapaaksi, ja siksi hän useita kertoja lähetti hakemaan Paavalin luokseen ja keskusteli hänen kanssaan. ²⁷ Kahden vuoden kuluttua Feeliks sai seuraajakseen Porkius Festuksen, ja koska Feeliks tavoitteli juutalaisten suosiota, hän jätti Paavalin vankeuteen.

Paavali vetoaa keisariin

25 Kun Festus oli astunut maaherran virkaan, hän meni kolmen päivän kuluttua Kesareasta ylös Jerusalemiin. ² Ylipapit ja juutalaisten johtomiehet esittivät hänelle syytöksensä Paavaliala vastaan. He kääntyivät Festuksen puoleen ³ ja anoivat häneltä sitä suosionosoitusta itselleen, Paavaliala vastaan, että hän haettaisi Paavalin Jerusalemiin. He näet suunnittelivat väijytystä tappaakseen hänet matkalla. ⁴ Festus kuitenkin vastasi, että Paavaliala pidettiin vartioituna Kesareassa ja

että hän itsekin aikoi pian lähteä sinne. ⁵ Hän lisäsi: ”Tulkoot siis teidän johtomiehenne minun mukaani, ja jos siinä miehessä on jotakin väärää, syyttäkööt häntä siellä.”

⁶ Viivyttyään heidän luonaan ainoastaan kahdeksan tai kymmenen päivää Festus palasi Kesareaan. Seuraavana päivänä hän istuutui tuomarinistuimelle ja käski tuoda Paavalin eteensä. ⁷ Kun Paavali oli saapunut, asettuivat Jerusalemistä tulleet juutalaiset hänen ympärilleen ja esittivät useita ja raskaita syytöksiä Paavaliala vastaan. Mutta he eivät pystyneet näyttämään niitä toteen, ⁸ sillä hän torjui ne sanoen: ”Minä en ole tehnyt mitään väärää juutalaisten lakia, en temppeliä enkä keisaria kohtaan.”

⁹ Festus, joka tavoitteli juutalaisten suosiota, vastasi Paavalille: ”Tahdotko lähteä Jerusalemiin ja käydä siellä oikeutta minun edessäni näistä asioista?” ¹⁰ Mutta Paavali sanoi: ”Minä seison keisarin tuomioistuimen edessä, ja sen edessä minut on tuomittava. Juutalaisille en ole tehnyt mitään vääräyttä, niin kuin sinäkin hyvin tiedät. ¹¹ Jos siis olen rikollinen tai tehnyt jotakin sellaista, mistä tulee kuolemantuomio, en yritä välttää kuolemaa. Mutta jos näiden syytökset ovat perättömiä, kukaan ei voi luovuttaa minua heille. Minä vetoan keisariin.” ¹² Silloin Festus

keskusteltuaan neuvostonsa kanssa vastasi: "Keisariin olet vedonnut, keisarin eteen menet."

Festus kertoo Agrippalle Paavalista

¹³ Muutaman päivän kuluttua saapuivat kuningas Agrippa ja Bernike Kesareaan tervehtimään Festusta.

¹⁴ Kun he viipyivät siellä useita päiviä, Festus esitteli Paavalin asian kuninkaalle: "Täällä on eräs mies, jonka Feeliks on jättänyt vankeuteen.

¹⁵ Käydessäni Jerusalemissa juutalaisten ylipapit ja vanhimmat esittivät syytöksen häntä vastaan ja vaativat, että hänet tuomittaisiin.

¹⁶ Minä vastasin heille: 'Roomalaisilla ei ole tapana luovuttaa ketään surmattavaksi, ennen kuin syytetty on asetettu kasvokkain syyttäjiensä kanssa ja on saanut tilaisuuden puolustautua syytöstä vastaan.' ¹⁷ Kun he olivat kokoontuneet tänne, minä istuin viivyttelemättä seuraavana päivänä tuomarinistuimelle ja käskin tuoda miehen eteeni. ¹⁸ Hänen syyttäjänsä asettuivat hänen ympärilleen mutta eivät syyttäneet häntä mistään sellaisesta rikoksesta kuin olin olettanut. ¹⁹ Sen sijaan heillä oli hänen kanssaan riitaa joistakin oman uskontonsa asioista ja jostakin Jeesuksesta, joka oli kuollut mutta jonka Paavali väitti elävän. ²⁰ Kun olin epätietoinen siitä, miten tällainen kiista oli tutkittava, kysyin, tahtoiko hän lähteä Jerusalemiin ja käydä siellä

oikeutta näistä asioista. ²¹ Mutta kun Paavali vetosi, että hänet on säilytettävä majesteetin tutkittavaksi, minä käskin vartioida häntä, kunnes lähetän hänet keisarin eteen."

²² Agrippa sanoi Festukselle: "Minäkin tahtoisin kuulla sitä miestä." Festus sanoi: "Huomenna saat kuulla häntä."

Paavali Agrippan edessä

²³ Seuraavana päivänä Agrippa ja Bernike saapuivat kaikessa komeudessaan. He menivät oikeussaliin sotilaskomentajien ja kaupungin vaikutusvaltaisten miesten kanssa, ja Paavali tuotiin Festuksen käskystä sinne. ²⁴ Festus sanoi: "Kuningas Agrippa ja kaikki te miehet, jotka olette meidän kanssamme paikalla! Tässä näette miehen, jonka vuoksi koko juutalaisten joukko on ahdistanut minua sekä Jerusalemissa että täällä ja huutanut, ettei hän saa enää elää. ²⁵ Minä kuitenkin huomasin, ettei hänen toiminnassaan ole mitään, mistä ansaitsisi kuoleman. Mutta kun hän itse vetosi majesteettiin, päätin lähettää hänet sinne. ²⁶ Mitään varmaa minulla ei kuitenkaan ole kirjoitettavana hänestä herralleni. Siksi käskin tuoda hänet teidän eteenne ja varsinkin sinun eteesi, kuningas Agrippa, että minulla olisi kuulustelun jälkeen jotakin kirjoitettavaa. ²⁷ Minusta tuntuu mielettömältä lähettää vanki antamatta samalla tietää, mistä häntä syytetään."

Paavali puolustautuu

26 Agrippa sanoi Paavalille: ”Sinun on lupa puhua puolestasi.” Silloin Paavali ojensi kätensä ja sanoi puolustukseksen: ²”Kuningas Agrippa! Pidän itseäni onnekkaana, kun saan tänään sinun edessäsi puolustautua kaikkia juutalaisten syytöksiä vastaan, ³varsinkin kun sinä olet kaikkien juutalaisten tapojen ja riitakysymysten tuntija. Siksi pyydän sinua kärsivällisesti kuuntelemaan minua.

⁴Kaikki juutalaiset tuntevat minun elämäni nuoruudestani asti, koska alusta alkaen olen elänyt kansani keskuudessa Jerusalemissa. ⁵He tuntevat minut jo ennestään, jos vain tahtovat todistaa, että minä uskontomme ankarimman lahon mukaisesti olen elänyt fariseuksena. ⁶Nyt seison tuomittavana sen tähden, että panen toivoni lupaukseen, jonka Jumala on antanut meidän isillemme ⁷ja jonka meidän kaksitoista heimoamme toivovat toteutuvan palvellessaan Jumalaa lakkaamatta, yötä päivää. Tämän toivon vuoksi, kuningas Agrippa, juutalaiset syyttävät minua. ⁸Miksi teistä on uskomatonta, että Jumala herättää kuolleet?

⁹Luulin minäkin, että minun tulee ankarasti vastustaa Jeesuksen, Nasaretilaisen, nimeä. ¹⁰Niin minä teinkin Jerusalemissa. Saatuaani ylipapeilta valtuudet suljin monia

pyhiä vankiloihin, ja kun heitä tapettiin, äänestin sen puolesta. ¹¹Kaikkialla synagogissa minä usein yritin rankaisemalla pakottaa heidät pilkkaamaan Jeesusta. Niin pitkälle menin raivossani heitä vastaan, että vainosin heitä aina ulkomaiden kaupunkeihin asti.”

Paavali kertoo kääntymyksestään

¹²”Näissä asioissa matkustin Damaskokseen ylipappien antamin valtuuksin ja heidän suostumuksellaan. ¹³Silloin, keskellä päivää, kuningas, minä näin tiellä aurinkoa kirkkaamman valon leimahtavan taivaasta minun ja matkatoverieni ympärillä. ¹⁴Me kaikki kaaduimme maahan, ja minä kuulin äänen sanovan minulle heprean kielellä: ‘Saul, Saul, miksi vainoat minua? Tkalaa sinun on potkia pistimiä vastaan.’ ¹⁵Minä kysyin: ‘Kuka olet, Herra?’ Herra sanoi: ‘Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. ¹⁶Nouse ja seiso jaloillasi! Minä olen ilmestynyt sinulle sitä varten, että asettaisin sinut palvelijakseni ja sen todistajaksi, mitä olet nähnyt ja mitä minä vielä ilmoitan, kun ilmestyn sinulle. ¹⁷Minä pelastan sinut oman kansasi ja pakanoiden käsistä, joiden luo minä sinut lähetän ¹⁸avaamaan heidän silmänsä, että he kääntyisivät pimeydestä valoon ja Saatanan vallasta Jumalan puoleen ja uskossa minuun saisivat synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen joukossa.’

¹⁹ Sen vuoksi, kuningas Agrippa, minä en voinut olla tottelematta taivaallista näkyä ²⁰ vaan julistin ensin Damaskoksen ja Jerusalemin asukkaille, sitten kaikkialla Juudean maassa ja pakanakansojen parissa, että on kaduttava ja käännäyttävä Jumalan puoleen ja tehtävä kääntymyksen mukaisia tekoja. ²¹ Tämän vuoksi juutalaiset ottivat minut kiinni temppelialueella ja yrittivät surmata. ²² Jumalan apua olen saanut tähän päivään asti, ja nyt minä seison todistamassa sekä pienille että suurille. En puhu mitään muuta kuin sitä, minkä profeetat ja Mooses ovat sanoneet tulevan tapahtumaan, ²³ sitä, että Kristuksen piti kärsiä ja kuolleiden ylösnousemuksen esikoisena julistaa valoa sekä tälle kansalle että pakanoille.”

²⁴ Kun hän näin puolustautui, Festus sanoi kovalla äänellä: ”Sinä olet hullu, Paavali! Paljot kirjoitukset tekevät sinut hulluksi.” ²⁵ Paavali vastasi: ”En ole hullu, arvoisa Festus, vaan puhun totuuden ja terveen järjen sanoja. ²⁶ Kuningas kyllä tuntee nämä asiat. Siksi puhunkin hänelle rohkeasti. En usko, että mikään näistä asioista on häneltä salassa, eiväthän ne ole tapahtuneet missään syrjäseudulla. ²⁷ Uskotko profeettoja, kuningas Agrippa? Tiedän, että uskot.”

²⁸ Agrippa vastasi Paavalille: ”Vähälläpä luulet taivuttavasi minut kristityksi.”

²⁹ Paavali sanoi: ”Toivoisin Jumalalta, että – tapahtuipa se vähällä tai paljon – et ainoastaan sinä, vaan myös te kaikki, jotka minua tänään kuuntelette, tulisitte samanlaisiksi kuin minä, näitä kahleita lukuun ottamatta.”

³⁰ Kun hän sanoi näin, kuningas nousi, samoin maaherra sekä Bernike ja ne, jotka istuivat heidän kanssaan. ³¹ Pois lähtiessään he puhuivat keskenään: ”Ei tämän miehen toiminnassa ole mitään, mistä ansaitsisi kuoleman tai kahleet.”

³² Agrippa sanoi Festukselle: ”Tämän miehen olisi voinut päästää vapaaksi, ellei hän olisi vedonnut keisariin.”

PAAVALIN MATKA ROOMAAN, 27–28

Paavali saapuu Kreetaan

27 Kun oli päätetty, että me purjehtisimme Italiaan, Paavali ja muutamat muut vangit luovutettiin keisarillisen joukko-osaston sadanpäällikön Juliuksen haltuun. ² Astuimme adramyttionilaiseen laivaan, jonka oli määrä purjehtia Aasian rannikkopaikkakuntien kautta, ja lähdimme merelle. Seurassamme oli makedonialainen Aristarkos Tessalonikasta. ³ Seuraavana päivänä saavuimme Siidoniin. Julius kohteli Paavalia ystävällisesti ja salli hänen mennä ystävien luo saamaan hoitoa.

⁴ Lähdettyämme sieltä merelle purjehdimme vastatuulen vuoksi

Kyproksen suojaan, ⁵ja avomerta purjehtien sivuutimme Kilikian ja Pamfylian ja saavuimme Lykian Myraan. ⁶Siellä sadanpäällikkö huomasi aleksandrialaisen laivan, joka oli purjehtimassa Italiaan, ja siirsi meidät siihen. ⁷Monta päivää purjehdimme hitaasti ja pääsimme hädin tuskin Knidoksen kohdalle. Tuulen haitatessa meitä purjehdimme Salmonen ohi Kreetan suojaan. ⁸Purjehdittuamme vaivoin pitkin sen rannikkoa saavuimme erääseen paikkaan, jonka nimi oli Hyvätsatamat ja jonka lähellä oli Lasaian kaupunki.

⁹Kun aikaa oli kulunut paljon, ja purjehtiminen oli jo vaarallista, koska paastopäiväkin oli jo ohi, Paavali varoitti heitä: ¹⁰”Miehet, minä näen, että purjehtiminen käy vaivalloiseksi ja vaaralliseksi, ei ainoastaan lastille ja laivalle, vaan myös meidän hengellemme.” ¹¹Sadanpäällikkö uskoi kuitenkin enemmän perämiestä ja laivan omistajaa kuin sitä, mitä Paavali sanoi. ¹²Kun satama ei soveltunut talvehtimiseen, useimmat olivat sitä mieltä, että oli lähdettävä sieltä, jotta voitaisiin ehkä päästä talveksi Foiniksiin, Kreetan satamaan, joka antaa lounaaseen ja luoteeseen päin.

Myrskyn kourissa

¹³Kun etelätuuli alkoi hiljakseen puhalttaa, he luulivat aikeensa onnistuvan, nostivat ankkurin ja purjehtivat aivan läheltä Kreetaa.

¹⁴Mutta ennen pitkää saaren yli syöksyi raju tuuli, jota kutsutaan koillismyrskyksi. ¹⁵Laiva ryöstäytyi sen mukaan eikä voinut nousta vastatuuleen. Me annoimme periksi ja jouduimme tuuliajolle. ¹⁶Päästyämme pienen Klauda-nimisen saaren suojaan saimme hädin tuskin laivaveneen hallintaamme. ¹⁷Vedettyään sen ylös miehet ryhtyivät varotoimiin ja sitoivat laivan ympäri köysiä. Koska he pelkäsivät ajautuvansa Syrtteihin, he laskivat ajoankkurin ja olivat näin tuuliajolla. ¹⁸Kun myrsky ahdisti meitä ankarasti, he heittivät seuraavana päivänä lastia mereen. ¹⁹Kolmantena päivänä he omin käsin viskasivat mereen laivan kaluston. ²⁰Kun moneen päivään ei ollut näkynyt aurinkoa eikä tähtiä ja kova myrsky painoi päälle, meiltä katosi lopulta kaikki toivo pelastumisesta.

²¹Mutta silloin, kun oli oltu kauan syömättä, Paavali astui joukon keskelle ja sanoi: ”Miehet, teidän olisi pitänyt kuunnella minua eikä lähteä Kreetasta kärsimään tätä vaivaa ja vahinkoa. ²²Mutta nyt kehotan teitä olemaan rohkealla mielellä, sillä yksikään teistä ei menetä henkeään, ainoastaan laiva uppoaa. ²³Tänä yönä minun vieressäni näet seisoi sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota minä myös palvelen. ²⁴Hän sanoi: ’Älä pelkää, Paavali. Sinun on mentävä keisarin eteen, ja Jumala on lahjoittanut sinulle

kaikki, jotka purjehtivat kanssasi.’

²⁵ Olkaa siis rohkealla mielellä, miehet! Minulla on sellainen usko Jumalaan, että niin käy, kuin minulle on puhuttu.

²⁶ Mutta jollekin saarelle meidän täytyy ajautua.”

Haaksirikko ja pelastuminen

²⁷ Tuli neljästoista yö ajelehtiessamme Adrianmerellä. Keskiyön aikaan merimiehistä alkoi tuntua, että lähestyttiin maata. ²⁸ He luotasivat ja havaitsivat syvyydeksi kaksikymmentä syltä. Vähän matkaa edettyämme he luotasivat uudelleen ja havaitsivat syvyyden olevan viisitoista syltä. ²⁹ Pelätessään meidän ajautuvan karille he heittivät laivan perästä neljä ankkuria ja odottivat hartaasti päivän koittamista. ³⁰ Merimiehet yrittivät paeta laivasta ja laskivat laivaveneen mereen sillä tekosyillä, että aikoivat muka laskea keulasta ankkureita. ³¹ Mutta Paavali sanoi sadanpäällikölle ja sotilaille: ”Jos nuo eivät pysy laivassa, te ette voi pelastua.” ³² Silloin sotilaat hakkasivat poikki veneen köydet ja päästivät sen menemään.

³³ Vähän ennen päivän valkenemista Paavali kehotti kaikkia syömään sanoen: ”Tänään on jo neljästoista päivä, kun olette odottaneet ja olleet syömättä ettekä ole ottaneet mitään ruokaa. ³⁴ Siksi kehotan teitä syömään, sillä se on tarpeen pelastuaksenne. Ei kenenkään teidän päästänne

katoa hiuskarvaakaan.” ³⁵ Tämän sanottuaan hän otti leivän, kiitti Jumalaa kaikkien nähden, mursi leivän ja alkoi syödä. ³⁶ Silloin kaikki tulivat rohkealle mielelle, ja myös he ottivat ruokaa. ³⁷ Meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataaseitsemänkymmentäkuusi henkeä. ³⁸ Syötyään kylliksi ruokaa merimiehet kevensivät laivaa heittämällä viljan mereen.

³⁹ Päivän tultua he eivät tunteneet maata mutta huomasivat lahden, jossa oli sopiva ranta. Sinne, jos mahdollista, he päättivät ohjata laivan. ⁴⁰ He päästivät ankkuriköydet irti ja jättivät ankkurit mereen. Samalla he irrottivat peräsinairojen köydet, nostivat keulapurjeen tuuleen ja ohjasivat rantaa kohti. ⁴¹ He ajautuivat kuitenkin riutalle ja antoivat laivan törmätä siihen. Keula juuttui kiinni ja pysyi paikoillaan, mutta perä alkoi hajota aaltojen voimasta. ⁴² Silloin sotilaat aikoivat tappaa vangit, ettei kukaan pääsisi uimalla pakoon. ⁴³ Mutta sadanpäällikkö tahtoi pelastaa Paavalin ja esti heidän aikeensa. Hän käski uimataitoisten hypätä ensimmäisinä veteen ja uida maihin ⁴⁴ ja sitten muiden, ketkä lautojen, ketkä laivankappaleiden varassa. Näin kaikki pelastuivat maihin.

Paavali Meliten saarella

28 Pelastumisemme jälkeen saimme tietää, että saaren nimi oli Melite. ² Saaren kanta-asukkaat

osoittivat meille harvinaisen suurta ystävällisyyttä. He sytyttivät nuotion ja ottivat meidät kaikki sen ääreen, koska oli alkanut sataa ja oli kylmä. ³Paavali kokosi kasan risuja, ja kun hän pani ne nuotioon, tuli kyykäärme kuumuuden tähden esiin ja iski kiinni hänen käteensä. ⁴Kun asukkaat näkivät elukan riippuvan hänen kädessään, he sanoivat toisilleen: ”Varmaankin tuo mies on murhaaja. Hän pelastui merestä, mutta kostotar ei sallinut hänen elää.” ⁵Mutta Paavali ravisteli elukan tuleen, eikä hänelle tapahtunut mitään pahaa. ⁶He odottivat hänen kätensä turpoavan tai hänen kaatuvan äkkiä kuolleena maahan. Kun he olivat kauan odottaneet ja nähneet, ettei hänelle tapahtunut mitään pahaa, he tulivat toisiinsa ajatuksiin ja sanoivat, että hän onkin jumala.

⁷Lähellä sitä paikkaa oli Publius-nimisellä saaren johtavalla miehellä maatiloja. Hän otti meidät vastaan ja piti meitä ystävällisesti vieraina kolme päivää. ⁸Publiuksen isä makasi kuumeessa ja punataudin vaivaamana. Paavali meni hänen luokseen, rukoili ja pani kätensä hänen päälleen ja paransi hänet. ⁹Kun tämä oli tapahtunut, tulivat muutkin saarella olevat sairaat paikalle, ja he tulivat terveiksi. ¹⁰Saarelaiset osoittivat meille myös monin tavoin kunnioitusta, ja kun lähdimme

merelle, he antoivat mukaamme, mitä tarvitsimme.

Paavali saapuu Roomaan

¹¹Kolmen kuukauden kuluttua me purjehdimme sieltä aleksandrialaisessa laivassa, joka oli talvehtinut saarella ja jonka tunnuksena oli Zeuksen kaksospoikien kuvat. ¹²Nousimme maihin Syrakusassa ja viivyimme siellä kolme päivää. ¹³Nostettuamme ankkurit purjehdimme sieltä Regiumiin. Kun päivän kuluttua alkoi puhalttaa etelätuuli, me pääsimme seuraavana päivänä Puteoliin. ¹⁴Siellä tapasimme veljiä, jotka pyysivät meitä viipymään heidän luonaan seitsemän päivää. Sieltä lähdimme Roomaan. ¹⁵Kun sikäläiset veljet saivat kuulla meistä, he tulivat meitä vastaan Forum Appiin ja Tres Tabernaen kohdalle. Nähdessään heidät Paavali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta.

¹⁶Kun saavuimme Roomaan, sadanpäällikkö luovutti vangit henkivartioston päällikölle, mutta Paavalin annettiin asua omissa oloissaan häntä vartioivan sotilaan kanssa.

Paavali Roomassa

¹⁷Kolmen päivän kuluttua Paavali kutsui koolle juutalaisten johtomiehet. Kun he olivat kokoontuneet, hän sanoi heille: ”Miehet, veljet! En ole tehnyt mitään kansaamme tai isiemme tapoja vastaan. Kuitenkin minut luovutettiin

Jerusalemassa vankina roomalaisten käsiin. ¹⁸ Kuulusteltuaan minua he tahtoivat vapauttaa minut, koska en ollut syylistynyt mihinkään, mistä ansaitsisin kuoleman. ¹⁹ Mutta kun juutalaiset sitä vastustivat, minun oli pakko vedota keisariin. Ei minulla kuitenkaan ole mitään syytöksiä kansaani vastaan. ²⁰ Tästä syystä minä nyt kutsuin teidät nähdäkseni teidät ja keskustellakseni kanssanne, sillä Israelin toivon tähden minä olen näissä kahleissa.” ²¹ He sanoivat hänelle: ”Emme ole saaneet sinua koskevia kirjoituksia Juudeasta, eikä kukaan tänne saapuneista veljistä ole ilmoittanut eikä puhunut sinusta mitään pahaa. ²² Katsomme kuitenkin oikeaksi kuulla sinulta, mitä mielessäsi on, sillä tästä lahkosta meillä on tiedossamme, että sitä kaikkialla vastustetaan.”

²³ He määräisivät hänelle päivän, ja silloin heitä tuli vielä useampia hänen luokseen majapaikkaan. Aamuvarhaisesta iltamyöhään hän selitti heille Kirjoituksia, alkaen Mooseksen laista ja profeetoista, ja todisti Jumalan valtakunnasta yrittäen saada heidät vakuuttumaan Jeesuksesta. ²⁴ Se, mitä sanottiin, sai

toiset vakuuttuneiksi, mutta toiset eivät uskoneet. ²⁵ Ja kun he olivat keskenään eri mieltä, he hajaantuivat, ja Paavali sanoi ainoastaan nämä sanat: ”Oikein on Pyhä Henki puhunut teidän isillenne profeetta Jesajan kautta: ²⁶ ‘Mene tämän kansan luo ja sano: Kuulemalla kuulkaa älkääkään ymmärtäkö, näkemällä nähkää älkääkään käsittäkö. ²⁷ Sillä paatunut on tämän kansan sydän. Vaivoin he kuulevat korvillaan, ja silmänsä he ovat sulkeneet, etteivät he silmillään näkisi, eivät korvillaan kuulis, etteivät he sydämellään ymmärtäisi ja kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.’ ²⁸ Tietäkää siis, että tämä Jumalan pelastussanoma on lähetetty pakanoille ja he myös kuuntelevat.” ²⁹ Kun Paavali oli tämän puhunut, juutalaiset lähtivät pois väitellen kiivaasti keskenään.

³⁰ Paavali asui omassa vuokra-asunnossaan täydet kaksi vuotta ja otti vastaan kaikki, jotka tulivat hänen luokseen. ³¹ Hän julisti Jumalan valtakuntaa ja opetti Herrasta Jeesuksesta Kristuksesta täysin vapaasti kenenkään estämättä.

PAAVALIN KIRJE ROOMALAISILLE

Alkusanat ja tervehdys

1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia, ² jonka Jumala on ennalta luvannut profeettojensa kautta pyhissä Kirjoituksissa, ³ hänen Pojastaan Jeesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme. Lihan puolesta hän on syntyään Daavidin jälkeläinen, ⁴ ja pyhyyden Hengen puolesta hänet on kuolleista nousemisen kautta asetettu Jumalan Pojaksi voimassa. ⁵ Hänen kauttaan me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeään kohtaan kaikissa pakanakansoissa, ⁶ joihin tekin, Jeesuksen Kristuksen kutsumat, kuulutte. ⁷ Kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille: armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Paavali haluaa vieraillla Roomassa

⁸ Ensiksikin kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen kautta teistä kaikista, koska teidän uskostanne kerrotaan kaikkialla maailmassa. ⁹ Jumala, jota hengessäni palvelen julistaessani hänen Poikansa

evankeliumia, on minun todistajani sille, kuinka lakkaamatta muistan teitä ¹⁰ aina rukouksissani anoen, että minä jo vihdoinkin, jos Jumala tahtoo, pääsisin tulemaan teidän luoksenne. ¹¹ Kaipaan nähdä teitä voidakseni antaa teille jonkin hengellisen lahjan, että vahvistuisitte, ¹² tarkoitan, että me yhdessä ollessamme virkistymme yhteisestä uskostamme, teidän ja minun. ¹³ Minä en tahdo teidän, veljet, olevan tietämättömiä siitä, että olen monta kertaa päättänyt tulla luoksenne, saadakseni jonkin hedelmän myös teidän keskuudestanne niin kuin muidenkin pakanoiden, mutta tähän asti olen ollut estetty. ¹⁴ Kreikkalaisille ja barbaareille, viisaille ja tyhmille minä olen velassa. ¹⁵ Omasta puolestani olen siis halukas julistamaan evankeliumia myös teille Roomassa asuville.

Evankeliumin voima

¹⁶ Minä en häpeä Kristuksen evankeliumia, sillä se on Jumalan voima pelastukseksi jokaiselle uskovalle, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle. ¹⁷ Siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niin kuin on kirjoitettu: "Vanhurskas saa elää uskosta."

Ihmiskunnan syyllisyys

¹⁸Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa, ¹⁹koska se, mitä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan. Jumala on sen ilmoittanut heille, ²⁰sillä hänen näkymättömät ominaisuutensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumaluutensa, ovat maailman luomisesta asti ymmärrettävissä ja havaittavissa hänen teoissaan. Siksi he eivät voi mitenkään puolustautua. ²¹Vaikka he ovat tunteneet Jumalan, he eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan heidän ajatuksensa ovat käyneet turhanpäiväisiksi ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt. ²²He väittävät olevansa viisaita mutta ovat tulleet tyhmiksi. ²³He ovat muuttaneet katoamattoman Jumalan kirkkauden katoavaisen ihmisen, lintujen, nelijalkaisten ja matelijoiden kuvan kaltaiseksi.

²⁴Sen vuoksi Jumala onkin jättänyt heidät sydäntensä himoissa saastaisuuteen, häpäisemään keskenään oman ruumiinsa. ²⁵He ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty iankaikkisesti. Aamen.

²⁶Sen tähden Jumala on jättänyt heidät häpeällisten himojen

valtaan. Naispuoliset heistä ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen, ²⁷ja samoin miespuoliset ovat luopuneet luonnollisesta yhteydestä naiseen ja kiihkossaan syttyneet toisiinsa. Miehet ovat harjoittaneet riettautusta miesten kanssa ja ovat villiintymisestään saaneet itseensä sen palkan, mikä pitikin saada.

²⁸Koska heille ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta, Jumala jätti heidät kelvottoman mielen valtaan tekemään sopimattomia. ²⁹He ovat täynnä kaikenlaista vääryyttä, haureutta, pahuutta, ahneutta ja ilkeyttä, täynnä kateutta, murhanhimoa, riitaa, petosta ja pahanilkisyyttä. He ovat juorujen levittäjiä ³⁰ja panettelijoita. He vihaavat Jumalaa, ovat väkivaltaisia ja ylpeitä, kerskailijoita ja pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia, ³¹ymmärtämättömiä ja epäluotettavia, rakkaudettomia, leppymättömiä ja armottomia. ³²Vaikka he tuntevat Jumalan vanhurskaan säädöksen, että ne, jotka sellaista tekevät, ovat ansainneet kuoleman, he eivät ainoastaan itse tee niin, vaan myös osoittavat hyväksymisensä niille, jotka tekevät samoin.

Jumalan vanhurskas tuomio

2 Sen tähden sinä ihminen, joka tuomitset, et voi millään puolustaa

itseäsi, oletpa kuka hyvänsä. Missä toista tuomitset, siinä tuomitset itsesi, koska sinä, joka tuomitset, teet itse samoja tekoja. ²Me tiedämme, että Jumalan tuomio on totuuden mukainen niille, jotka sellaista tekevät. ³Luuletko sinä, ihminen, joka tuomitset niitä, jotka sellaista tekevät, mutta itse teet samoja tekoja, että vältät Jumalan tuomion? ⁴Vai halveksitko hänen hyvytensä, kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta? Etkö ymmärrä, että Jumalan hyvyys vetää sinua kääntymykseen? ⁵Kovuudellasi ja sydämesi katumattomuudella sinä kartutat päällesi vihaa Jumalan vihan päiväksi, jolloin hänen vanhurskas tuomionsa ilmestyy. ⁶Hän maksaa jokaiselle tekojen mukaan: ⁷niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta, kunniaa ja katoamattomuutta, hän antaa iankaikkisen elämän, ⁸mutta niiden osaksi, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivaus. ⁹Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka tekee pahaa, ensin juutalaisen, sitten myös kreikkalaisen! ¹⁰Mutta kirkkaus, kunnia ja rauha jokaiselle, joka tekee hyvää, ensin juutalaiselle, sitten myös kreikkalaiselle, ¹¹sillä Jumala ei katso henkilöön.

¹²Kaikki, jotka ovat tehneet syntiä ilman lakia, myös hukkuvat ilman

lakia, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat tehneet syntiä, tuomitaan lain mukaan. ¹³Eiväthän lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain noudattajat vanhurskautetaan. ¹⁴Kun pakanatkin, joilla ei ole lakia, tekevät luonnostaan, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia olekaan, ovat itse itselleen laki. ¹⁵Näin he osoittavat, että lain vaatimukset on kirjoitettu heidän sydämeensä, kun heidän omatuntonsakin todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä ¹⁶sinä päivänä, jona Jumala tuomitsee ihmisten salaisuudet Kristuksen Jeesuksen kautta julistamani evankeliumin mukaisesti.

Juutalaiset ja laki

¹⁷Mutta jos sinä kutsut itseäsi juutalaiseksi, luotat lakiin ja kerskailet Jumalasta, ¹⁸tunnet hänen tahtonsa ja lakiin perehtyneenä tutkit, mikä on parasta, ¹⁹ja luulet olevasi sokeiden taluttaja, pimeydessä olevien valo, ²⁰ymmärtämättömien kasvattaja ja alaikäisten opettaja, koska sinulla on laissa tiedon ja totuuden muoto, ²¹niin sinäkö, joka toista opetat, et opetakaan itseäsi, ja joka julistat, ettei saa varastaa, itse varastat? ²²Sinäkö, joka sanot, ettei saa tehdä aviorikosta, itse teet aviorikoksen, ja joka inhoat epäjumalia, itse olet temppelinryöstäjä? ²³Sinäkö, joka kerskailet laista, häpäiset Jumalaa rikkomalla lakia? ²⁴Sillä teidän tähtenne Jumalan nimi tulee pilkatuksi

pakanoiden keskuudessa, niin kuin on kirjoitettu.

Sydämen ympärileikkaus

²⁵Ympärileikkaus on kyllä hyödyksi, jos noudatat lakia. Mutta jos olet lainrikkoja, on ympärileikkauksesi tullut ympärileikkaamattomuudeksi.

²⁶Jos siis ympärileikkaamaton noudattaa lain säädöksiä, eikö hänen ympärileikkaamattomuuttaan katsota ympärileikkaukseksi? ²⁷Ruumiillisesti ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, tuomitsee sinut, joka lain kirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lainrikkoja. ²⁸Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus ole se, mikä tapahtuu ulkonaisesti lihassa. ²⁹Se on juutalainen, joka sisimmässään on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimen mukaan. Hän saa kiitoksen, ei ihmisiltä vaan Jumalalta.

Jumala on uskollinen ja vanhurskas

3 Mitä etua sitten on juutalaisilla tai mitä hyötyä on ympärileikkauksesta? ²Paljonkin, kaikin tavoin. Ensinnäkin se, että heille on uskottu Jumalan sanat. ³Entä jos jotkut ovat olleet epäuskoisia? Ei kai heidän epäuskonsa tee Jumalan uskollisuutta tyhjäksi? ⁴Ei tietenkään! Olkoon vaikka jokainen ihminen valehtelija mutta Jumala

on luotettava! Onhan kirjoitettu: “Että sinut todettaisiin vanhurskaaksi sanoissasi ja että sinä voittaisit, kun kanssasi käydään oikeutta.” ⁵Mutta jos meidän vääryytemme osoittaa Jumalan vanhurskauden, mitä me silloin sanomme? Ei kai Jumala ole vääramielinen, kun hän tuo ilmi vihansa? – Puhun ihmisten tavoin. ⁶Ei tietenkään! Kuinka Jumala silloin voisi tuomita maailman? ⁷Sillä jos Jumalan totuus minun valheeni vuoksi on tullut entistä selvemmin julki hänen kunniakseen, miksi minutkin vielä tuomitaan syntisenä? ⁸Emmekö silloin tekisi niin kuin meistä herjaten puhutaan ja niin kuin jotkut väittävät meidän sanovan: “Tehkäämme paha, että siitä tulisi hyvää?” Heidän tuomionsa on oikeudenmukainen.

Kaikki ovat synnin alaisia

⁹Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Olemmehan juuri osoittaneet, että kaikki, niin juutalaiset kuin kreikkalaisetkin, ovat synnin alaisia. ¹⁰Onhan kirjoitettu: “Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan, ¹¹ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa. ¹²Kaikki ovat poikenneet pois ja kaikki yhdessä käyneet kelvottomiksi. Ei ole ketään, joka tekee hyvää, ei yhtä ainoatakaan. ¹³Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellään he pettävät, kyykäärmeen myrkyä on heidän huultensa alla,

¹⁴heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta. ¹⁵Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta, ¹⁶hävitys ja kurjuus on heidän teillään, ¹⁷ja rauhan tietä he eivät tunne. ¹⁸Ei ole jumalanpelkoa heidän silmiensä edessä.”

¹⁹Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä. ²⁰Eihän yksikään ihminen tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista, sillä lain kautta tulee synnintunto.

Vanhurskaus uskon kautta

²¹Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia. ²²Tämä Jumalan vanhurskaus tulee Jeesuksen Kristuksen uskosta kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat. Ei tässä ole mitään erottelua, ²³sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat Jumalan kirkkautta vailla. ²⁴mutta saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. ²⁵Hänet Jumala on asettanut armoistuimeksi – uskon kautta omistettavaksi hänen verensä ansiosta – osoittaakseen vanhurskautensa, koska oli jumalallisessa kärsivällisyydessään jättänyt rankaisematta aiemmin tehdyt synnit. ²⁶Jumala osoittaa vanhurskautensa nykyajassa siinä,

että hän on itse vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on Jeesuksen usko.

²⁷Missä siis on kerskaus? Se on suljettu pois. Minkä lain perusteella? Tekojenko lain? Ei, vaan uskon lain perusteella. ²⁸Päädymme siis siihen, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta ilman lain tekoja. ²⁹Vai onko Jumala vain juutalaisten Jumala? Eikö pakanoidenkin? On pakanoidenkin, ³⁰koska on vain yksi Jumala, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta. ³¹Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon nojalla? Emme tietenkään! Me vahvistamme lain.

Abrahamin uskonvanhurskaus

4 Mitä me siis sanomme kantaisämme Abrahamin saavuttaneen lihan mukaan? ²Jos Abraham vanhurskautettiin tekojen perusteella, hänellä on kerskaamista, ei kuitenkaan Jumalan edessä. ³Mitä Raamattu sanoo? Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi. ⁴Työntekijälle ei lueta palkkaa armosta vaan ansiosta. ⁵Sille taas, joka ei töitä tee vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi. ⁶Samoin Daavid ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja: ⁷”Autuaat ne, joiden rikokset on anteeksi annettu ja joiden synnit

on peitetty! ⁸Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä.”

⁹Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja vai myös ympärileikkaamattomia? Mehän sanomme, että Abrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.

¹⁰Miten se sitten luettiin? Oliko hän silloin ympärileikattu vai ympärileikkaamaton? Hän ei ollut ympärileikattu vaan ympärileikkaamaton. ¹¹Hän sai ympärileikkauksen merkin sinetiksi uskonvanhurskaudesta, joka hänellä oli ympärileikkaamattomana, jotta hän olisi kaikkien niiden isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, ja jotta vanhurskaus luettaisiin heillekin.

¹²Näin hänestä on tullut myös niiden ympärileikattujen isä, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, joka meidän isällämme Abrahamilla oli jo ympärileikkaamattomana.

Jumalan lupaus toteutuu uskon kautta

¹³Eihän sitä lupausta, että Abraham oli perivä maailman, annettu hänelle eikä hänen siemenelleen lain vaan uskonvanhurskauden kautta. ¹⁴Sillä jos ne, jotka perustautuvat lakiin, ovat perillisiä, niin usko on tehty turhaksi ja lupaus mitättömäksi. ¹⁵Laki saa aikaan vihaa, mutta missä ei ole lakia, siellä ei ole rikkomustakaan.

¹⁶Sen tähden vanhurskaus on uskosta, että se tulisi armosta. Näin lupaus pysyy lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka perustautuu lakiin, vaan myös sille, jolla on Abrahamin usko. Hän on meidän kaikkien isä – ¹⁷niin kuin on kirjoitettu: ”Monien kansojen isäksi minä olen sinut asettanut” – sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka tekee kuolleet eläviksi ja kutsuu olemattomat, ikään kuin ne olisivat. ¹⁸Abraham toivoi, vaikka ei toivoa ollut. Hän uskoi tulewansa monen kansan isäksi tämän sanan mukaisesti: ”Niin paljon on sinun jälkeläisiäsi oleva.” ¹⁹Uskossaan hän ei heikentynyt, vaikka hän, miltei satavuotiaana, tiesi ruumiinsa jo kuihtuneen ja Saaran kohdun kuoleutuneen. ²⁰Jumalan lupausta hän ei epäuskossa epäillyt vaan vahvistui uskossa antaen kunnian Jumalalle. ²¹Hän oli täysin varma, että Jumala voi tehdä sen, minkä on luvannut. ²²Sen tähden usko luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

²³Mutta ei ainoastaan hänen vuokseen ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin, ²⁴vaan myös meidän vuoksemme. Se luetaan meillekin vanhurskaudeksi, kun uskomme häneen, joka herätti kuolleista Jeesuksen, meidän Herramme, ²⁵hänet, joka annettiin alttiiksi meidän rikkomustemme tähden

ja herätettiin kuolleista meidän vanhurskauttamisemme tähden.

Vanhurskautuksen seuraukset

5 Koska siis olemme tulleet uskosta vanhurskaiksi, meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta. ² Hänen kauttaan me olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa nyt olemme, ja meidän kerskumisemme aihe on Jumalan kirkkauden toivo. ³ Eikä siinä kaikki, vaan me kerskumme myös ahdistuksissa, tietäen, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä, ⁴ kärsivällisyys koetuksen kestämistä ja koetuksen kestäminen toivoa. ⁵ Mutta toivo ei tuota pettymystä, sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu.

⁶ Kun olimme vielä heikkoja, Kristus kuoli oikeaan aikaan jumalattomien puolesta. ⁷ Tuskinpa kukaan on valmis kuolemaan vanhurskaan puolesta, vaikka hyvän puolesta joku kenties uskaltaakin kuolla. ⁸ Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun me vielä olimme syntisiä. ⁹ Paljon enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautettuja hänen veressään, pelastumme hänen kauttaan vihasta. ¹⁰ Jos me jo silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta,

paljon enemmän me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitettuja. ¹¹ Eikä siinä kaikki, vaan me kerskaamme Jumalassa Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta olemme nyt saaneet sovituksen.

Aadam ja Kristus

¹² Samoin kuin yhden ihmisen kautta synty tuli maailmaan ja synnin kautta kuolema, niin myös kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat tehneet syntiä. ¹³ Synty oli maailmassa jo ennen lakia, mutta missä lakia ei ole, siellä ei lueta syntiäkään. ¹⁴ Kuitenkin kuolema hallitsi Aadamista Moosekseen asti myös niitä, jotka eivät olleet tehneet syntiä samalla tavoin kuin Aadam rikkomuksellaan. Hän on esikuva siitä, joka oli tuleva.

¹⁵ Rikkomus ei kuitenkaan ole verrattavissa armolahjaan. Vaikka yhden ihmisen rikkomuksen tähden monet ovat kuolleet, niin vielä paljon runsaammin ovat Jumalan armo ja lahja tulleet monien osaksi yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, armosta. ¹⁶ Eikä sitä, mikä tuli yhden synnitekijän kautta, voi verrata tähän lahjaan. Tosin yhden ihmisen rikkomusta seurasi kadotustuomio, mutta armolahja tuli vanhurskautukseksi monista rikkomuksista. ¹⁷ Jos siis yhden ihmisen rikkomuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljon

ennemmin ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden runsaan lahjan, tulevat hallitsemaan elämässä yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta.

¹⁸Niin kuin siis yhden ihmisen rikkomus on koitunut kaikille ihmisille kadotustuomioksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi. ¹⁹Niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden vuoksi monet ovat tulleet syntisiksi, niin myös yhden ihmisen kuuliaisuuden ansiosta monet tulevat vanhurskaiksi.

²⁰Laki tuli kuitenkin väliin, jotta rikkomus tulisi suureksi. Mutta missä synti on tullut suureksi, siellä on armo tullut ylenpalttiseksi, ²¹että niin kuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsi vanhurskauden kautta iankaikkiseksi elämäksi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta.

Kuolleita synnille, eläviä Kristuksessa

6 Mitä me siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, jotta armo tulisi suureksi? ²Ei tietenkään. Kuinka me, jotka olemme kuolleet synnille, vielä eläisimme siinä? ³Vai ettekö tiedä, että meidät kaikki, jotka on kastettu Kristukseen Jeesukseen, on kastettu hänen kuolemaansa? ⁴Meidät on siis yhdessä hänen kanssaan haudattu kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta,

samoin mekin vaeltaisimme uudessa elämässä. ⁵Jos kerran meidät on yhdistetty hänen kanssaan yhtäläisessä kuolemassa, me olemme yhtä hänen kanssaan myös ylösnousemuksessa. ⁶Me tiedämme sen, että vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta synnin ruumis nujerrettaisiin, niin ettemme enää palvelisi syntiä. ⁷Joka on kuollut, on vapautunut synnistä. ⁸Jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme myös saavamme elää hänen kanssaan. ⁹Me tiedämme, että Kristus, kuolleista herätettynä, ei enää kuole eikä kuolema enää häntä hallitse. ¹⁰Sillä minkä hän kuoli, sen hän kertakaikkisesti kuoli synnille, mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle. ¹¹Samoin ajatelkaa tekin itsestänne, että olette synnille kuolleita mutta Jumalalle eläviä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

¹²Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että tottelette sen himoja. ¹³Älkää antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne kuolleista eläviksi tulleina Jumalalle ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle. ¹⁴Synti ei enää ole teidän hallitsijanne, koska te ette ole lain vaan armon alaisia.

Vanhurskauden palvelijat

¹⁵Miten siis on? Tekisimmekö syntiä, koska emme ole lain vaan armon alaisia? Emme tietenkään! ¹⁶Ettekö tiedä, että ketä palvelemaan ja

tottelemaan te antaudutte, sen orjia te olette: joko synnin orjia kuolemaksi tai kuuliaisuuden vanhurskaudeksi? ¹⁷ Mutta kiitos Jumalalle, että te, jotka ennen olitte synnin orjia, olette tulleet sydämeštänne kuuliaisiksi sille opetuksen muodolle, jonka johtoon teidät on annettu, ¹⁸ ja että synnistä vapautettuina teistä on tullut vanhurskauden palvelijoita. ¹⁹ Puhun inhimillisellä tavalla teidän lihanne heikkouden tähden. Samoin kuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden orjiksi laittomuuteen, antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi pyhitykseen.

²⁰ Kun olitte synnin orjia, olitte vapaita vanhurskaudesta. ²¹ Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, mitä nyt häpeätte, sillä sen loppu on kuolema. ²² Mutta nyt, kun olette synnistä vapautettuja ja olette tulleet Jumalan palvelijoiksi, teidän hedelmänne on pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä. ²³ Synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Vapaana laista

7 Vai ettekö tiedä, veljet – puhun lain tunteville – että laki hallitsee ihmistä niin kauan kuin hän elää? ² Niinpä laki sitoo naimisissa olevan naisen hänen elossa olevaan mieheensä. Mutta jos mies kuolee,

vaimo on vapaa laista, joka sitoi hänet mieheen. ³ Jos hän miehensä eläessä antautuu toiselle miehelle, häntä pidetään avionrikkjana. Mutta jos mies kuolee, vaimo on vapaa siitä laista eikä ole avionrikkja, jos menee toiselle miehelle.

⁴ Samoin tekin, veljeni, olette laille kuolleita Kristuksen ruumiin kautta kuuluaksenne toiselle, hänelle, joka on herätetty kuolleista, että me kantaisimme hedelmää Jumalalle. ⁵ Kun olimme lihan vallassa, jäsenissämme vaikuttivat lain herättämät synnin himot, niin että me kannoimme hedelmää kuolemalle. ⁶ Mutta nyt olemme päässeet irti laista ja kuolleet sille, mikä piti meitä vallassaan, niin että palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa.

Laki ja synti

⁷ Mitä me siis sanomme? Onko laki syntiä? Ei tietenkään! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta. En olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sanonut: “Älä himoitse.” ⁸ Kun synti sai lain käskystä aiheen, se herätti minussa kaikenlaisia himoja, sillä ilman lakia synti on kuollut. ⁹ Minä elin ennen ilman lakia, mutta kun lain käsky tuli, synti virkosi eloon ja minä kuolin. ¹⁰ Niin kävi ilmi, että käsky, joka oli tarkoitettu minulle elämäksi, olikin kuolemaksi. ¹¹ Kun synti sai käskystä aiheen, se petti ja tappoi minut käskyn avulla. ¹² Laki

on kuitenkin pyhä, ja käsky on pyhä, vanhurskas ja hyvä.

¹³ Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Ei tietenkään! Mutta että synty paljastuisi synniksi, se on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman. Näin synty tuli lain käskyn kautta ylen määrin synnilliseksi.

¹⁴ Me tiedämme, että laki on hengellinen mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaiseksi. ¹⁵ Minä en tunne omakseni sitä, mitä teen, sillä minä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä vihaan, sitä minä teen. ¹⁶ Mutta jos teen sitä, mitä en tahdo, minä myönnän, että laki on hyvä. ¹⁷ Niinpä en enää teekään sitä itse vaan synty, joka minussa asuu. ¹⁸ Tiedän, ettei minussa, nimittäin lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla tosin on, mutta hyvää en pysty saamaan aikaan. ¹⁹ Sitä hyvää, mitä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä toteutan. ²⁰ Jos siis teen sitä, mitä en tahdo, en teekään sitä enää itse vaan synty, joka minussa asuu.

²¹ Huomaan siis itsessäni, minä, joka tahdon tehdä hyvää, sen lain, että paha pysyy minussa. ²² Sisäisen ihmiseni puolesta hyväksyn iloiten Jumalan lain, ²³ mutta jäsenissäni näen toisen lain sotimassa mieleni lakia vastaan ja pitämässä minut vangittuna synnin lakiin, joka on minun jäsenissäni. ²⁴ Minä kurja ihminen! Kuka vapauttaa minut tästä kuoleman ruumiista?

²⁵ Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! Niin minä siis tällaisena palvelen mielellä Jumalan lakia mutta lihalla synnin lakia.

Elämä Hengessä

8 Nyt ei siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa, jotka eivät vaella lihan mukaan vaan Hengen, ² sillä elämän Hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista. ³ Mikä laille oli mahdotonta, koska se lihan vuoksi oli heikko, sen teki Jumala. Hän lähetti oman Poikansa syntisen lihan hahmossa ja synnin tähden ja tuomitsi synnin lihassa, ⁴ jotta lain vanhurskauden vaatimus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan vaan Hengen mukaan. ⁵ Niillä, jotka elävät lihan mukaan, on lihan mieli, mutta niillä, jotka elävät Hengen mukaan, on Hengen mieli. ⁶ Lihan mieli on kuolema, mutta Hengen mieli on elämä ja rauha. ⁷ Lihan mieli on näet vihollisuutta Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu eikä voikaan alistua Jumalan lain alle. ⁸ Ne, jotka ovat lihan vallassa, eivät voi olla Jumalalle mieleen.

⁹ Te ette kuitenkaan ole lihan vallassa vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki asuu teissä. Mutta jos kenellä ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa. ¹⁰ Jos Kristus on teissä, ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta Henki antaa elämän vanhurskauden

tähden. ¹¹ Jos hänen Henkensä, hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jeesuksen, tekee eläväksi myös teidän kuolevaiset ruumiinne Henkensä kautta, joka teissä asuu.

¹² Olemme siis velkaa, veljet, mutta emme lihalle elääksemme lihan mukaan, ¹³ sillä jos te elätte lihan mukaan, teidän on kuoltava, mutta jos te Hengellä kuoletatte ruumiin teot, niin saatte elää. ¹⁴ Kaikki, joita Jumalan Henki johdattaa, ovat Jumalan lapsia. ¹⁵ Te ette ole saaneet orjuuden henkeä elääksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden Hengen, jossa me huudamme: "Abba! Isä!" ¹⁶ Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia. ¹⁷ Mutta jos olemme lapsia, olemme myös perillisiä, Jumalan perillisiä ja perillisiä yhdessä Kristuksen kanssa, jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, että me yhdessä myös kirkastuisimme.

Tuleva kirkkaus

¹⁸ Päätelen siis, etteivät tämän nykyisen ajan kärsimykset ole verrattavissa siihen kirkkauteen, joka tulee ilmestymään meissä. ¹⁹ Luomakunta ikävöi ja odottaa hartaasti Jumalan lasten ilmestymistä. ²⁰ Luomakunta on näet alistettu katoavaisuuden valtaan, ei omasta tahdostaan vaan alistajan, kuitenkin sen toivon varaan, ²¹ että itse

luomakuntakin vapautetaan turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen. ²² Me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa aina tähän hetkeen asti. ²³ Eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, huokaamme sisimmässämme ja odotamme lapseksi ottamista, ruumiimme lunastusta. ²⁴ Tähän toivoon meidät pelastettiin. Mutta toivo, jonka näkee toteutuneen, ei enää ole toivo. Kuka toivoo sellaista, minkä näkee! ²⁵ Mutta jos toivomme sitä, mitä emme näe, me odotamme sitä kärsivällisesti.

Hengen esirukous

²⁶ Samoin myös Henki auttaa meitä heikkoudessamme. Me emme tiedä, mitä meidän tulisi rukoilla ja miten, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanattomin huokauksin. ²⁷ Hän, joka tutkii sydämet, tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien puolesta.

Jumalan suunnitelma

²⁸ Me tiedämme, että Jumala vaikuttaa kaiken yhdessä niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa ja jotka hän on suunnitelmansa mukaan kutsunut, ²⁹ sillä ne, jotka hän on ennalta tuntenut, hän on myös ennalta määrännyt Poikansa kuvan kaltaiseksi, jotta hänen Poikansa olisi esikoinen

monien veljien joukossa. ³⁰ Mutta ne, jotka hän on ennalta määrännyt, hän on myös kutsunut, ja ne, jotka hän on kutsunut, hän on myös vanhurskauttanut. Ja ne, jotka hän on vanhurskauttanut, hän on myös kirkastanut.

Jumalan rakkaus Kristuksessa

³¹ Mitä me siis tähän sanomme? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan? ³² Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssaan! ³³ Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa. ³⁴ Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on kuollut, onpa hänet vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän puolestamme. ³⁵ Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska vai ahdistus, vaino vai nälkä, alastomuus, vaara vai miekka? ³⁶ Onhan kirjoitettu: ”Sinun tähtesi meitä surmataa kaiken päivää. Meitä pidetään teuraslampaina.”

³⁷ Näissä kaikissa me kuitenkin saamme täydellisen voiton hänen kauttaan, joka on meitä rakastanut. ³⁸ Olen aivan varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit eivätkä henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva, eivät voimat, ³⁹ ei korkeus eikä syvyys eikä mikään

muu luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Jumala valitsi Israelin

9 Minä sanon totuuden Kristuksessa, en valehtele – sen todistaa minulle omatuntoni Pyhässä Hengessä – ² että minulla on suuri murhe ja lakkaamaton tuska sydämessäni. ³ Minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni hyväksi, jotka ovat sukulaisiani lihan puolesta. ⁴ Ovathan he israelilaisia, joille kuuluu lapsen asema ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen ja jumalanpalvelus ja lupaukset. ⁵ Heidän ovat isät, ja heistä on Kristus lihan puolesta. Hän on yli kaiken, Jumala, iankaikkisesti ylistetty. Aamen.

⁶ Ei kuitenkaan niin, että Jumalan sana olisi mennyt harhaan. Eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel, ⁷ eivätkä kaikki ole lupauksen lapsia sen tähden, että ovat Abrahamin jälkeläisiä, vaan: ”Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset.” ⁸ Tämä tarkoittaa, etteivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan että lupauksen lapset luetaan jälkeläisiksi. ⁹ Lupauksen sanahan oli tämä: ”Minä palaan ensi vuonna tähän aikaan, ja silloin Saaralla on poika.”

¹⁰ Näin ei käynyt ainoastaan hänelle, vaan myös Rebekalle, joka oli tullut raskaaksi yhdestä, meidän isästämme Iisakista. ¹¹ Jo ennen kaksosten syntymää, ennen kuin he

olivat tehneet hyvää tai paha – jotta valintaan perustuva Jumalan suunnitelma pysyisi, ei tekojen tähden vaan kutsujan – ¹² Rebekalle sanottiin: ”Vanhempi palvelee nuorempaa.” ¹³ Onhan kirjoitettu: ”Jaakobia minä rakastin mutta Eesauta vihasin.”

¹⁴ Mitä siis sanomme? Ei kai Jumala ole epäoikeudenmukainen? Ei tietenkään! ¹⁵ Moosekselle hän sanoo: ”Minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, ja armahdan, ketä armahdan.” ¹⁶ Niinpä se ei riipu siitä, joka tahtoo, eikä siitä, joka juoksee, vaan Jumalasta, joka on armollinen. ¹⁷ Sanoohan Raamattu faraolle: ”Juuri sitä varten minä nostin sinut esiin, että näyttäisin sinussa voimani ja että minun nimeäni julistettaisiin koko maailmassa.” ¹⁸ Hän siis armahtaa, kenet tahtoo, ja paaduttaa, kenet tahtoo.

Jumalan viha ja armo

¹⁹ Sinä ehkä sanot minulle: ”Miksi hän sitten vielä moittii? Kuka voi vastustaa hänen tahtoaan?” ²⁰ Niinpä niin, oi ihminen, mikä sinä olet väittämään Jumalaa vastaan? Ei kai tehty sano tekijälleen: ”Miksi teit minusta tällaisen?” ²¹ Eikö savenvalajalla ole valta tehdä samasta savensa seoksesta toinen astia arvokkaaseen, toinen halpaan käyttöön? ²² Entä jos Jumala, tahtoessaan näyttää vihansa ja tehdä voimansa tunnetuksi, on suuressa pitkämielisyydessään kärsinyt

häviöön valmiita vihan astioita ²³ tehdäkseen samalla tunnetuksi kirkkautensa runsauden laupeuden astioissa, jotka hän on ennalta valmistanut kirkkauteen? ²⁴ Ja sellaisiksi hän on kutsunut meidät, ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista, ²⁵ kuten hän myös sanoo Hoosean kirjassa: ”Minä olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut minun kansani, ja rakkaakseni sen, joka ei ollut minun rakkaani. ²⁶ Ja tapahtuu, että siinä paikassa, jossa heille on sanottu: ’Te ette ole minun kansani’, siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi.”

²⁷ Mutta Jesaja huudahtaa Israelista: ”Vaikka Israelin lasten luku olisi kuin meren hiekka, siitä pelastuu vain jäännös, ²⁸ sillä Herra toteuttaa sanansa maan päällä vanhurskaudessa lopullisesti ja äkkiä.” ²⁹ Jesaja on myös ennustanut: ”Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meille siementä, meidän olisi käynyt kuin Sodomian ja me olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi.”

Israel ja Jumalan vanhurskaus

³⁰ Mitä me siis sanomme? Sen, että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saaneet osakseen vanhurskauden, nimittäin uskosta tulevan vanhurskauden. ³¹ Sitä vastoin Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei saavuttanut vanhurskauden lakia. ³² Miksi ei? Siksi, että israelilaiset eivät tavoitelleet sitä uskosta vaan ikään kuin se tulisi lain teoista. He

kompastuivat kompastuskiveen,³³ niin kuin on kirjoitettu: ”Minä panen Siioniin kompastuskiven ja loukkauskallion, eikä yksikään, joka uskoo häneen, joudu häpeään.”

10 Veljet, minä toivon sydämeistäni ja rukoilen Jumalaa Israelin puolesta, että he pelastuisivat.² Minä todistan heistä, että heillä on intoa Jumalan puolesta mutta ei ymmärrystä.³ Sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, he eivät ole alistuneet Jumalan vanhurskauteen.⁴ Kristus on näet lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo.

Pelastus kuuluu kaikille

⁵ Kirjoittaahan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka tulee laista, että ihminen, joka täyttää lain, elää siitä.⁶ Mutta se vanhurskaus, joka tulee uskosta, sanoo näin: ”Älä sano sydämessäsi: ‘Kuka nousee taivaaseen?’ – nimittäin tuomaan Kristusta alas –⁷ tai: ‘Kuka astuu alas syvyyteen?’ – nimittäin nostamaan Kristusta kuolleista.”⁸ Mitä se siis sanoo? ”Sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämessäsi.” Tämä on se uskon sana, jota me julistamme:⁹ jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämessäsi, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, niin sinä pelastut,¹⁰ sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja

suun tunnustuksella pelastutaan.

¹¹ Sanoohan Raamattu: ”Ei yksikään, joka uskoo häneen, joudu häpeään.”

¹² Ei tässä ole eroa juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä, sillä yksi ja sama on kaikkien Herra. Hän on rikas antaja kaikille, jotka huutavat häntä avuksi.¹³ Sillä jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.

¹⁴ Mutta kuinka he voivat huutaa avukseen häntä, johon eivät usko? Kuinka he voivat uskoa häneen, josta eivät ole kuulleet? Kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa?

¹⁵ Ja kuinka kukaan voi julistaa, ellei ketään lähetetä? Onhan kirjoitettu: ”Kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka julistavat rauhan ilosanomaa, niiden, jotka julistavat hyvää sanomaa!”

¹⁶ Kaikki eivät kuitenkaan ole olleet kuuliaisia evankeliumille. Jesaja sanookin: ”Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?”¹⁷ Usko tulee siis kuulemisesta mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta.

¹⁸ Mutta minä kysyn: eivätkö he ole kuulleet? Varmasti ovat: ”Heidän äänensä on kantautunut kaikkiin maihin ja heidän sanansa maailman ääriin asti.”¹⁹ Kysyn vielä: eikö Israel ole tiennyt siitä? Ensiksi jo Mooses sanoo: ”Minä sytytän teidät kiivauteen kansan vuoksi, joka ei ole kansa. Minä saatan teidät vihastumaan ymmärtämättömän kansan tähden.”²⁰ Jesaja on vielä rohkeampi ja sanoo: ”Minut ovat

löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet. Minä olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet.” ²¹ Mutta Israelista hän sanoo: “Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja uppiniskaista kansaa kohti.”

Israelin uskollinen jäännös

11 Kysyn siis: ei kai Jumala ole hylännyt kansaansa? Ei tietenkään! Olenhan minäkin israelilainen, Abrahamin jälkeläinen ja Benjaminin heimoa. ² Ei Jumala ole hylännyt kansaansa, jonka hän on ennalta tuntenut. Vai ettekö tiedä, mitä Raamattu sanoo Eliasta? Hän syyttää Jumalan edessä Israelia: ³ “Herra, he ovat tappaneet sinun profeettasi ja hajottaneet sinun alttarisi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja minunkin henkeäni he tavoittelevat.” ⁴ Mutta mikä on Jumalan vastaus hänelle? “Minä olen jättänyt itselleni seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät ole notkistaneet polveaan Baalille.” ⁵ Samoin on myös nykyisenä aikana olemassa jäännös armon valinnan mukaan. ⁶ Jos kerran valinta on armosta, se ei ole silloin teoista, muutenhan armo ei enää olisikaan armo.

⁷ Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet. Muut ovat paatuneet, ⁸ niin kuin on kirjoitettu: “Jumala on antanut heille uneliaisuuden hengen, silmät, joilla he

eivät näe, ja korvat, joilla he eivät kuule – aina tähän päivään asti.” ⁹ Ja Daavid sanoo: “Tulkoon heidän pöytänsä heille ansaksi ja pyydykseksi, lankeemukseksi ja kostoksi. ¹⁰ Pimentykööt heidän silmänsä, etteivät he näe, ja paina heidän selkänsä pysyvästi kumaraan.”

Pakanoiden pelastuminen

¹¹ Kysyn siis: eivät kai he sitä varten ole hairahuneet, että lankeaisivat pois? Eivät tietenkään, vaan heidän rikkomuksensa on koitunut pakanoille pelastukseksi, että he itse syttyisivät kiivauteen. ¹² Mutta jos heidän rikkomuksensa on maailmalle rikkaudeksi ja heidän tappionsa pakanoille rikkaudeksi, kuinka paljon enemmän heidän täyteytensä!

¹³ Teille pakanoille sanon: koska olen pakanoiden apostoli, minä pidän virkaani kunniaassa, ¹⁴ herättääkseni, jos mahdollista, heimolaisiani kiivauteen ja pelastaakseni edes muutamia heistä. ¹⁵ Sillä jos heidän hylkäämisensä on koitunut maailmalle sovituksesi, mitä muuta heidän armoihin ottamisensa merkitsee kuin elämää kuolleista? ¹⁶ Jos ensilyhde on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, ovat myös oksat.

Pakanat ja jalo öljypuu

¹⁷ Mutta jos muutamat oksista on taitettu pois ja sinut, joka olet luonnonvaraisesta öljypuusta, on oksastettu oikeiden oksien joukkoon

ja olet päässyt osalliseksi öljypuun mehevästä juuresta, ¹⁸älä ylvästele noita oksia vastaan. Mutta jos ylvästelet, muista, että et sinä kannata juurta vaan juuri kannattaa sinua. ¹⁹Sinä ehkä sanot: ”Nuo oksat taitettiin, että minut oksastettaisiin.” ²⁰Oikein! Epäuskonsa tähden ne taitettiin, mutta sinä pysyt uskon kautta. Älä ole ylimielinen, vaan pelkää, ²¹sillä jos Jumala ei säästänyt luonnollisia oksia, ei hän säästä sinuakaan. ²²Katso siis Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: Jumalan ankaruutta langenneita kohtaan ja hänen hyvyttään sinua kohtaan, jos pysyt hänen hyvydessään. Muuten sinutkin hakataan pois. ²³Myös nuo toiset oksastetaan, jos he eivät jää epäuskoonsa, sillä Jumala pystyy oksastamaan heidät uudelleen. ²⁴Jos sinut on leikattu luonnonvaraisesta öljypuusta ja vastoin luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoa enemmän luonnolliset oksat oksastetaan omaan öljypuuhunsa!

Israelin pelastuminen

²⁵Veljet, jotta ette olisi oman viisautenne varassa, en tahdo pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta: paatumus on kohdannut osaa Israelista siihen asti kun täysi määrä pakanoita on tullut sisälle. ²⁶Sitten koko Israel pelastuu, niin kuin on kirjoitettu: ”Siionista saapuu Pelastaja. Hän poistaa jumalattomuuden Jaakobista. ²⁷Ja

tämä on minun liittoni heidän kanssaan: minä otan pois heidän syntinsä.” ²⁸Evankeliumin kannalta he tosin ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta he ovat rakastettuja isien tähden, ²⁹sillä Jumala ei kadu armolahjoaan eikä kutsuaan. ³⁰Te olitte ennen Jumalalle tottelemattomia, mutta heidän tottelemattomuutensa vuoksi te olette nyt saaneet laupeuden. ³¹Samoin he ovat nyt olleet tottelemattomia, jotta myös he saisivat laupeuden teidän saamanne armahduksen vuoksi. ³²Jumala on sulkenut kaikki tottelemattomuuteen, että hän armahtaisi kaikkia.

Jumalan viisauden ylistys

³³Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja jäljittämättömät hänen tiensä! ³⁴Kuka on tuntenut Herran mielen? Kuka on ollut hänen neuvonantajansa? ³⁵Kuka on ensin antanut hänelle jotakin, mikä hänen olisi maksettava takaisin? ³⁶Sillä hänestä, hänen kauttaan ja häneen on kaikki. Hänelle kunnia iankaikkisesti! Amen.

Uusi elämä Kristuksessa

12 Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehotan siis teitä, veljet: Antakaa ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle mieluisaksi uhriksi. Tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne. ²Älkää

mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä on hyvää, hänen mielensä mukaista ja täydellistä.

³ Sen armon perusteella, joka minulle on annettu, sanon teille jokaiselle: älkää ajatelko itsestänne enempää kuin sopii, vaan ajatelkaa kohtuullisesti sen uskon määrän mukaan, jonka Jumala on kullekin antanut. ⁴ Niin kuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, joskaan kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä, ⁵ samoin me monet olemme yksi ruumis Kristuksessa mutta olemme kukin toistemme jäseniä. ⁶ Meillä on erilaisia armolahjoja sen armon mukaan, joka on meille annettu. Se, jolla on profetoimisen lahja, käyttäköön sitä sen mukaan kuin hänellä on uskoa. ⁷ Se, jolla on palvelutehtävä, palvelkoon, jolla opettamisen lahja, opettakoon. ⁸ Se, jolla on kehottamisen lahja, kehottakoon. Joka antaa, antakoon vilpittömästi. Joka johtaa, johtakoon innokkaasti. Joka harjoittaa laupeutta, tehköön sitä iloiten.

Ohjeita kristityille

⁹ Olkoon rakkautenne vilpittömästä, vihatkaa pahaa ja pysykää hyvässä kiinni. ¹⁰ Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiä toisianne kohtaan. Toinen toisenne kunnioittamisessa kilpailkaa keskenänne. ¹¹ Olkaa innokkaita, älkää

velttoja. Olkaa Hengessä palavia, palvelkaa Herraa. ¹² Olkaa toivossa iloisia, ahdistuksessa kärsivällisiä ja rukouksessa kestäviä. ¹³ Auttakaa pyhiä heidän tarpeissaan, harjoittakaa vieraanvaraisuutta. ¹⁴ Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa älkääkään kirotko. ¹⁵ Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa. ¹⁶ Olkaa samaa mieltä keskenänne. Älkää tavoitelko korkeita, vaan sopeutukaa vaatimattomiin oloihin. Älkää olko omasta mielestänne viisaita. ¹⁷ Älkää kostako kenellekään pahaa pahalla. Ahkeroikaa sitä, mikä on hyvää kaikkien ihmisten silmissä. ¹⁸ Jos on mahdollista ja jos se teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien ihmisten kanssa. ¹⁹ Älkää itse kostako, rakkaani, vaan antakaa sijaa Jumalan vihalle, sillä on kirjoitettu: ”Minun on kosto, minä maksan takaisin, sanoo Herra.” ²⁰ Mutta jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle ruokaa, jos hänellä on jano, anna hänelle juotavaa. Näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen pänsä päälle. ²¹ Älä anna pahan voittaa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä.

Alamaisuus esivallalle

13 Jokaisen tulee olla alamainen sille esivallalle, jonka alainen hän on. Ei ole esivaltaa, joka ei olisi Jumalalta. Ne esivallat, jotka ovat olemassa, ovat Jumalan asettamia. ² Joka siis asettuu esivaltaa vastaan,

nousee Jumalan säädöstä vastaan, mutta ne, jotka nousevat vastaan, tuottavat itselleen tuomion. ³Eivät viranomaiset ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät pahaa. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä on hyvää, ja sinä saat siltä kiitoksen. ⁴Se on Jumalan palvelija sinun hyväksesi. Mutta jos teet pahaa, niin pelkää, sillä esivalta ei kannata miekkaa turhaan. Se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka tekee pahaa. ⁵Siksi tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen, vaan myös omantunnon tähden. ⁶Sen vuoksi te verojakin maksatte, sillä viranomaiset ovat Jumalan palvelijoita, kun he ahkeroivat juuri tässä tehtävässä. ⁷Antakaa siis kaikille se, mikä kuuluukin antaa: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia.

Veljellinen rakkaus

⁸Älkää olko kenellekään mitään velkaa, paitsi että rakastatte toisianne. Joka rakastaa toista, on täyttänyt lain. ⁹Älä tee aviorikosta, älä tapa, älä varasta, älä anna vääriä todistusta, älä himoitse ja mikä muu käsky tahansa sisältyvät tähän sanaan: ”Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.” ¹⁰Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään pahaa. Sen tähden rakkaus on lain täyttymys.

On aika herätä unesta

¹¹Ja vielä: tiedättehän tämän ajankohdan, että teidän on jo aika herätä unesta, sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun tulimme uskoon. ¹²Yö on pitkälle kulunut, ja päivä on lähellä. Pankaamme sen tähden pois pimeyden teot ja puukeamme päällemme valon varusteet. ¹³Vaeltakaamme säädyllisesti niin kuin päivällä, ei mässäilyissä ja juomingeissa, ei haureudessa ja irstaudessa, ei riidassa ja kateudessa. ¹⁴Pukekaa päällemme Herra Jeesus Kristus älkääkään niin pitäkö lihastanne huolta, että himot heräävät.

Älä tuomitse veljeäsi

14 Hyväksykää uskossaan heikko joukkoonne, rupeamatta väittelemään mielipiteistä. ²Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia. ³Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö. Joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on hyväksynyt hänetkin omakseen. ⁴Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu. Hän pysyy kyllä pystyssä, sillä Herra kykenee pitämään hänet pystyssä.

⁵Toinen pitää yhtä päivää toista parempana, toinen pitää kaikkia päiviä yhtä hyvinä. Kukin olkoon omassa

mielessään täysin varma. ⁶Joka valikoi tietyn päivän, valikoi Herran tähden, ja joka ei valikoi mitään päivää, on valikoimatta Herran tähden. Joka syö, syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa. Joka ei syö, on Herran tähden syömättä ja kiittää Jumalaa. ⁷Eihän kukaan meistä elä itselleen eikä kukaan kuole itselleen. ⁸Jos me elämme, elämme Herralle. Jos kuolemme, kuolemme Herralle. Elämmepä siis tai kuolemme, me olemme Herran omat. ⁹Juuri sitä varten Kristus kuoli ja heräsi eloon, että hän olisi sekä kuolleiden että elävien Herra.

¹⁰Mutta miksi sinä tuomitset veljeäsi? Tai sinä toinen, miksi halveksit veljeäsi? Kaikki me joudumme Kristuksen tuomioistuimen eteen, ¹¹onhan kirjoitettu: ”Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, jokainen polvi tulee notkistumaan minun edessäni ja jokainen kieli tulee ylistämään Jumalaa.” ¹²Niinpä siis jokaisen meistä on tehtävä Jumalalle tili itsestämme.

Älä loukkaa veljeäsi

¹³Älkäämme siis enää tuomitko toisiamme. Päättäkää pikemminkin olla panematta veljenne eteen loukkauksen aihetta tai viettelystä. ¹⁴Minä tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole sinänsä epäpyhää. Ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä, se on epäpyhää. ¹⁵Mutta jos veljesi tulee murheelliseksi ruuastasi, sinä et enää vaella rakkauden

mukaan. Älä saata ruuallasi turmioon sitä, jonka puolesta Kristus on kuollut. ¹⁶Älkää siis antako sen hyvän, mikä teillä on, joutua herjattavaksi, ¹⁷sillä Jumalan valtakunta ei ole syömistä ja juomista vaan vanhurskautta, rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä. ¹⁸Joka tällä tavoin palvelee Kristusta, on Jumalalle mieluinen ja kelpaa myös ihmisille.

¹⁹Tavoitelkaamme siis sitä, mikä edistää rauhaa ja keskinäistä rakentumistamme. ²⁰Älä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta ihmiselle on pahaksi, jos hän syömisellään on loukkaukseksi. ²¹On hyvä olla syömättä lihaa ja juomatta viiniä ja välttää muutakin, mistä veljesi loukkaantuu tai missä hän lankeaa tai on heikko. ²²Pidä itselläsi Jumalan edessä se usko, mikä sinulla on. Onnellinen on se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä havaitsee oikeaksi. ²³Mutta joka epäröi ja kuitenkin syö, on tuomittu, koska se ei tapahdu uskosta. Kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä.

Elä lähimmäisen parhaaksi

15 Meidän vahvojen tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia eikä elää itsellemme mieliksi. ²Olkoon kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi hänen parhaakseen, että hän rakentuisi. ³Ei Kristuskaan elänyt itselleen mieliksi, vaan niin kuin on kirjoitettu: ”Niiden herjaukset,

jotka herjaavat sinua, ovat osuneet minuun.” ⁴ Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on ennalta kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo. ⁵ Kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte samaa mieltä keskenämme Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan, ⁶ niin että te yksimielisesti, yhdestä suusta, ylistäisitte Jumalaa ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää.

Evankeliumi kuuluu kaikille

⁷ Hyväksykää sen tähden toinen toisenne, niin kuin Kristuskin on hyväksynyt omikseen teidät Jumalan kunniaksi. ⁸ Sillä minä sanon: Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, että hän vahvistaisi isille annetut lupaukset ⁹ ja että myös pakanat saisivat ylistää Jumalaa hänen laupeutensa tähden, niin kuin on kirjoitettu: ”Sen tähden minä ylistän sinua pakanoiden keskuudessa ja laulan kiitosta sinun nimellesi.” ¹⁰ Vielä on sanottu: ”Riemuitkaa, pakanat, hänen kansansa kanssa.” ¹¹ Ja vielä: ”Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäkää häntä, kaikki kansat.” ¹² Myös Jesaja sanoo: ”On tuleva lisain juurivesi, hän, joka nousee hallitsemaan pakanoita. Häneen pakanat panevat toivonsa.” ¹³ Toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, niin

että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voimassa.

Paavalin lähetystehtävä

¹⁴ Omasta puolestani olen kyllä varma teistä, veljeni, että olette täynnä hyvyyttä ja kaikkea tietoa ja myös kykenette neuvomaan toinen toistanne. ¹⁵ Kuitenkin olen paikka paikoin kirjoittanut teille melko rohkeasti muistuttaakseni teitä uudestaan näistä asioista. Olen tehnyt näin sen armon perusteella, minkä Jumala on minulle antanut, ¹⁶ ollakseni Kristuksen Jeesuksen palvelija pakanoiden keskuudessa ja toimittaakseni Jumalan evankeliumin pappispalvelua, jotta pakanakansoista tulisi Jumalalle mieluinen, Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri. ¹⁷ Minun kerskaukseni palvellessani Jumalaa on siis Kristuksessa Jeesuksessa. ¹⁸ En näet rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus, saattaakseen pakanat kuuliaisiksi, on minun kauttani vaikuttanut sanoin ja teoin, ¹⁹ tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Jumalan Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemistä ja sen ympäristöstä alkaen Illyriaan saakka olen täyttänyt tehtäväni Kristuksen evankeliumin julistamisessa. ²⁰ Olen pitänyt kunnia-asianani julistaa evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimeä ei ole vielä mainittu, etten rakentaisi toisen laskemalle perustukselle, ²¹ vaan niin kuin on kirjoitettu: ”Ne, joille ei ole

julistettu hänestä, saavat nähdä, ja ne, jotka eivät ole kuulleet, tulevat ymmärtämään.”

Paavalin matkasuunnitelmia

²² Sen tähden olenkin ollut niin usein estynyt tulemasta teidän luoksenne. ²³ Mutta nyt minulla ei enää ole tilaa näillä seuduilla, ja olen jo monta vuotta ikävöinyt päästä luoksenne, ²⁴ joten minä, jos joskus matkustan Espanjaan, tulen luoksenne. Toivon näet sitä kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän auttavan minua eteenpäin matkallani sinne, kunhan ensin olen saanut vähän virkistyä seurassanne.

²⁵ Nyt kuitenkin matkustan Jerusalemiin viemään avustusta pyhille, ²⁶ sillä Makedonia ja Akhaia ovat halunneet kerätä yhteisen lahjan niille Jerusalemin pyhille, jotka ovat köyhiä. ²⁷ Tämän ne ovat nähneet hyväksi ja ovatkin sen heille velkaa. Jos kerran pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he puolestaan ovat velvollisia auttamaan näitä aineellisella hyvällä. ²⁸ Kun olen suorittanut tehtäväni ja vienyt heille tämän keräyksen tuoton turvallisesti perille, matkustan teidän kauttanne Espanjaan. ²⁹ Tiedän, että tullessani luoksenne saavun Kristuksen evankeliumin täydellinen siunaus mukanani.

³⁰ Kehotan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta auttamaan minua

taistelussani rukoilemalla puolestani Jumalaa. ³¹ Rukoilkaa, että pelastuisin joutumasta Juudean epäuskoisten käsiin ja että Jerusalemia varten tuomani avustus olisi pyhille mieluinen ³² ja että minä Jumalan tahdon mukaisesti saapuisin iloiten teidän luoksenne ja virkistytisin teidän seurassanne. ³³ Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne. Aamen.

Henkilökohtaisia terveisiä

16 Suosittelen teille sisartamme Foibeaa, joka on Kenkreet seurakunnan palvelija. ² Ottakaa hänet vastaan Herrassa, niin kuin pyhien sopii. Auttakaa häntä kaikessa, missä hän tarvitsee teitä, sillä hän on ollut avuksi monelle, myös minulle.

³ Tervehdys Priskalle ja Akvilalle, työtovereilleni Kristuksessa Jeesuksessa. ⁴ He ovat panneet oman kaulansa alttiiksi minun henkeni puolesta, ja heitä kiittävät, en ainoastaan minä vaan myös kaikki pakanoiden seurakunnat. ⁵ Tervehdys myös seurakunnalle, joka kokoontuu heidän kodissaan. Tervehdys Epainetokselle, rakkaalle veljelleni, joka on Aasian ensihedelmä Kristukselle. ⁶ Tervehdys Marialle, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän hyväksenne. ⁷ Tervehdys Andronikokselle ja Juniakselle, heimolaisilleni ja vankitovereilleni, jotka ovat arvostettuja apostolien joukossa ja jotka jo ennen minua

ovat olleet Kristuksessa. ⁸ Tervehdys Ampliatukselle, rakkaalle veljelleni Herrassa. ⁹ Tervehdys Urbanukselle, työtoverillemme Kristuksessa, ja Stakykselle, rakkaalle veljelleni. ¹⁰ Tervehdys Apelleelle, koetuksen kestäneelle Kristuksessa. Tervehdys Aristobuloksen perhekunnalle. ¹¹ Tervehdys heimolaiselleni Herodionille. Tervehdys niille Narkissoksen perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa. ¹² Tervehdys Tryfainalle ja Tryfosalle, jotka näkevät vaivaa Herrassa. Tervehdys Persikselle, rakkaalle sisarelle, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa. ¹³ Tervehdys Rufukselle, valitulle Herrassa, ja hänen äidilleen, joka on kuin äiti minullekin. ¹⁴ Tervehdys Asynkritokselle, Flegonille, Hermeelle, Patrobaalle, Hermaalle ja veljille, jotka ovat heidän kanssaan. ¹⁵ Tervehdys Filologokselle ja Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olympaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssaan. ¹⁶ Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

¹⁷ Kehotan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä opetusta, jonka te olette saaneet. Vetäytykää pois heidän seurastaan. ¹⁸ Sellaiset eivät palvele meidän Herraamme Jeesusta Kristusta vaan omaa vatsaansa. Suloisilla sanoilla

ja kauniilla puheilla he pettävät vilpittömien sydämet. ¹⁹ Teidän kuuliaisuutenne on tullut kaikkien tietoon. Sen tähden minä iloitsen teistä. Tahtoisin teidän olevan viisaita hyvään ja taitamattomia pahaan. ²⁰ Rauhan Jumala murskaa pian Saatanan teidän jalkojenne alle. Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne.

²¹ Timoteus, minun työtoverini, ja heimolaiseni Luukios, Jaason ja Soosipatros tervehtivät teitä. ²² Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, tervehdin teitä Herrassa. ²³ Gaius, minun ja koko seurakunnan majoittaja, tervehtii teitä. Erastos, kaupungin rahastonhoitaja, ja veli Kvartus tervehtivät teitä. ²⁴ Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Aamen.

Kunnia Jumalalle!

²⁵ Kunnia hänelle, joka voi vahvistaa teitä julistamani evankeliumin ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmoitetun salaisuuden mukaan, josta ikiajoista asti on vaiettu ²⁶ mutta joka nyt on ilmoitettu ja profeetallisten Kirjoitusten kautta tehty tiettäväksi iankaikkisen Jumalan käskystä kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi. ²⁷ Kunnia Jumalalle, ainoalle viisaalle, Jeesuksen Kristuksen kautta aina ja iankaikkisesti! Aamen.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE KORINTTILAISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Jumalan tahdosta kutsuttu Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Soostenes ²Korintissa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, kutsutuille pyhille ja kaikille, jotka huutavat avuksi meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikilla paikkakunnilla, niin omillaan kuin meidänkin. ³Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Paavali kiittää Jumalaa

⁴Minä kiitän aina Jumalaani teidän vuoksenne siitä Jumalan armosta, joka on annettu teille Kristuksessa Jeesuksessa, ⁵että te olette kaikessa rikastuneet hänessä, kaikessa puheessa ja kaikessa tiedossa. ⁶Näin todistus Kristuksesta on vahvistettu teissä, ⁷niin ettei teiltä puutu mitään mistään armolahjasta odottaessanne Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymistä. ⁸Hän myös vahvistaa teitä loppuun asti, niin että olette nuhteettomia Herramme Jeesuksen Kristuksen päivänä. ⁹Jumala on

uskollinen, hän, joka on kutsunut teidät Poikansa Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, yhteyteen.

Riitaisuutta seurakunnassa

¹⁰Kehotan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä, että te kaikki olisitte yksimielisiä puheissanne ja ettei teidän keskuudessanne olisi eripuraisuutta vaan että olisitte täysin yhtä ja teillä olisi sama mieli ja sama ajatus. ¹¹Kloen perheväeltä olen näet saanut kuulla teistä, veljeni, että teillä on keskenänne riitoja. ¹²Tarkoitän sitä, että joku teistä sanoo: "Minä olen Paavalin puolella", toinen taas: "Minä Apolloksen", "Minä Keefaksen", "Minä Kristuksen". ¹³Onko Kristus jaettu? Ei kai Paavalia ole ristiinnaulittu teidän edestänne? Vai Paavalinko nimeen teidät kastettiin? ¹⁴Kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muuta kuin Krispuksen ja Gaiuksen, ¹⁵joten kukaan ei voi sanoa, että teidät on kastettu minun nimeeni. ¹⁶Kastoinhan tosin myös Stefanaan perhekunnan. Sitten en tiedä, olenko kastanut ketään muuta. ¹⁷Eihän Kristus lähettänyt minua kastamaan vaan julistamaan evankeliumia, ei kuitenkaan puheen

viisaudella, ettei Kristuksen risti kävisi turhaksi.

Kristus on Jumalan voima ja viisaus

¹⁸Sanoma rististä on hullutus niille, jotka joutuvat kadotukseen, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima. ¹⁹Onhan kirjoitettu: ”Minä hävitän viisaitten viisauden ja teen tyhjäksi ymmärtävien ymmärryksen.”

²⁰Missä ovat viisaat? Missä kirjanoppineet? Missä tämän maailmanajan älyniekat? Eikö Jumala ole tehnyt tämän maailman viisautta hulluudeksi? ²¹Koska Jumalan viisaudesta maailma ei oppinut viisauden avulla tuntemaan Jumalaa, Jumala näki hyväksi saarnauttamansa hullutuksen kautta pelastaa ne, jotka uskovat. ²²Juutalaiset vaativat ihmetekojä, ja kreikkalaiset etsivät viisautta, ²³mutta me saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta. Hän on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus, ²⁴mutta kutsutuille, niin juutalaisille kuin kreikkalaisillekin, Kristus on Jumalan voima ja Jumalan viisaus. ²⁵Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset ja Jumalan heikkous voimakkaampi kuin ihmiset.

²⁶Katsokaa omaa kutsumistanne, veljet. Ei ole monta inhimillisesti viisasta, ei monta mahtavaa eikä monta jalosukuista. ²⁷Mikä maailman mielestä on hulluutta, sen Jumala valitsi, saattaakseen viisaat häpeään. Mikä

maailman mielestä on heikkoa, sen Jumala valitsi, saattaakseen voimakkaat häpeään. ²⁸Mikä maailmassa on syntyperältään alhaista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, ja sen mikä ei ole mitään, tehdäkseen mitättömäksi sen, mikä on jotakin, ²⁹ettei mikään liha voisi kerskailla Jumalan edessä. ³⁰Hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jeesuksessa. Hänet Jumala on antanut meille viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi, ³¹jotta tapahtuisi, niin kuin on kirjoitettu: ”Joka kerskaa, kerskatkoon Herrasta.”

Sanoma ristiinnaulitusta Kristuksesta

2 Kun tulin luoksenne, veljet, en tullut julistamaan teille Jumalan salaisuutta suurenmoisin puhein tai viisauden keinoin. ²Olin näet päättänyt olla teidän luonanne tuntematta mitään muuta kuin Jeesuksen Kristuksen, ja hänet ristiinnaulittuna. ³Olin luonanne heikkouden, pelon ja suuren vavistuksen vallassa. ⁴Puheeni ja julistukseni ei ollut inhimillisen viisauden suostuttelevia sanoja vaan Hengen ja voiman osoittamista, ⁵jotta teidän uskonne ei perustuisi ihmisviisauteen vaan Jumalan voimaan.

Jumalan salattu viisaus

⁶Me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta emme tämän maailmanajan viisautta emmekä tämän maailmanajan kukistuvien hallitsijoiden viisautta, ⁷vaan me

puhumme Jumalan salattua, kätkeytyä viisautta, jonka Jumala on ennalta määrännyt ennen maailmanaikoja meidän kirkkaudeksemme. ⁸ Sitä ei kukaan tämän maailmanajan hallitsijoista ole tuntenut, sillä jos he olisivat sen tunteneet, he eivät olisi ristiinnaulinneet kirkkauden Herraa. ⁹ Mutta, niin kuin on kirjoitettu: ”Mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut, minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat”, ¹⁰ sen Jumala on meille ilmoittanut Henkensä kautta, sillä Henki tutkii kaiken, Jumalan syvyydetkin.

¹¹ Kuka muu ihmisistä tietää, mitä ihmisessä on, paitsi ihmisen henki, joka hänessä on? Kukaan ei myöskään tiedä, mitä Jumalassa on, paitsi Jumalan Henki. ¹² Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, jotta tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut. ¹³ Siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamin sanoin vaan Pyhän Hengen opettamin, selittäen hengelliset asiat hengellisesti. ¹⁴ Sielullinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä on Jumalan Hengestä, sillä se on hänelle hullutusta, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska sitä on tutkittava hengellisesti. ¹⁵ Hengellinen ihminen sitä vastoin tutkii kaiken, mutta häntä itseään ei kukaan kykene tutkimaan. ¹⁶ Kuka on tullut tuntemaan Herran

mielen, niin että voisi neuvoa häntä? Mutta meillä on Kristuksen mieli.

Jumalan työtovereina

3 Minä en voinut puhua teille, veljet, niin kuin hengellisille vaan niin kuin lihallisille, niin kuin pikkulapsille Kristuksessa. ² Juotin teille maitoa enkä antanut vahvaa ruokaa, sillä sitä te ette silloin olisi kestäneet. Ettekä kestä sitä vielä nytkään, ³ sillä te olette yhä lihallisia. Kun keskuudessanne on kateutta, riitaa ja eriseuraisuutta, ettekö silloin ole lihallisia ja vaella niin kuin ihmiset yleensäkin? ⁴ Kun yksi sanoo: ”Minä olen Paavalin puolella” ja toinen: ”Minä Apollosen”, ettekö silloin ole lihallisia ihmisiä? ⁵ Mikä sitten Apollos on? Ja mikä Paavali? He ovat palvelijoita, joiden kautta te tulitte uskoon, palvelijoita sen kyvyn mukaan, jonka Herra on kummallekin antanut. ⁶ Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala antoi kasvun. ⁷ Niin ei siis istuttaja ole mitään eikä kastelijakaan vaan Jumala, joka antaa kasvun. ⁸ Istuttaja ja kastelija ovat yhtä, mutta kumpikin saa palkan oman vaivannäkönsä mukaan, ⁹ sillä me olemme Jumalan työtovereita. Te olette Jumalan viljelysmaa ja Jumalan rakennus.

Kristus on ainoa perustus

¹⁰ Sen armon mukaan, jonka Jumala on minulle antanut, olen viisaan rakentajan tavoin laskenut

perustuksen, ja toinen rakentaa sille. Mutta kukin katsokoon, kuinka rakentaa. ¹¹ Muuta perustusta ei kukaan voi laskea sen lisäksi, mikä on jo laskettu, ja se on Jeesus Kristus. ¹² Kuka sitten rakentaakin tälle perustukselle kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista, ¹³ itse kunkin työ tulee näkyviin. Sen tuo ilmi se päivä, joka ilmestyy tulessa, ja tuli koettelee, millainen kunkin työ on. ¹⁴ Jos jonkun tekemä rakennus kestää, hän saa palkan. ¹⁵ Jos jonkun työ palaa, hän kärsii vahingon. Itse hän kuitenkin pelastuu ikään kuin tulen läpi.

Te olette Jumalan temppeli

¹⁶ Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä? ¹⁷ Jos joku turmelee Jumalan temppelin, Jumala turmelee hänet, sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja sellaisia tekin olette.

¹⁸ Älköön kukaan pettäkö itseään. Jos joku teistä luulee olevansa viisas tässä ajassa, tulkoon hän tyhmäksi, että hänestä tulisi viisas. ¹⁹ Tämän maailman viisaus on näet Jumalan silmissä hullutusta. Onhan kirjoitettu: ”Hän kouraisee viisaat heidän viekkauteensa”, ²⁰ ja vielä: ”Herra tuntee viisaiden ajatukset – että ne ovat turhia.”

²¹ Älköön siis kukaan kerskaillo ihmisistä, sillä kaikki on teidän, ²² niin Paavali, Apollos kuin Keefaskin,

maailma, elämä ja kuolema, nykyisyys ja tulevaisuus. Kaikki on teidän, ²³ mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.

Apostolin palvelutehtävä

4 Pitäköön siis jokainen meitä Kristuksen palvelijoina ja Jumalan salaisuuksien taloudenhoitajina. ² Taloudenhoitajilta vaaditaan ennen muuta sitä, että heidät havaitaan uskollisiksi. ³ Mutta siitä minä hyvin vähän välitän, vaikka te minut tuomitsisitte tai jokin ihmisten tuomioistuin. En itsekään tuomitse itseäni, ⁴ sillä minulla ei ole mitään tunnollani. Ei minua kuitenkaan sen perusteella ole vanhurskautettu, vaan minun tuomarini on Herra. ⁵ Älkää siis tuomitko mitään ennen aikaa, ennen kuin Herra tulee. Hän valaisee pimeyden kätköt ja tuo esiin sydänten ajatukset, ja silloin itse kukin saa kiitoksen Jumalalta.

⁶ Veljet, tämän olen soveltanut itseeni ja Apollockseen teidän vuoksenne, että meistä oppisitte ajattelemaan: ”Ei yli sen, mikä on kirjoitettu”, ettette pöyhkeillen asettuisi kuka kenenkin puolelle toista vastaan. ⁷ Kuka asettaa sinut etusijalle? Ja mitä sinulla on, mitä et ole saanut lahjaksi? Mutta jos olet saanut sen, miksi kerskaillet, ikään kuin et olisi saanut sitä lahjaksi? ⁸ Te olette jo kylläisiä, olette jo rikastuneet, teistä on tullut kuninkaita ilman meitä. Kunpa teistä olisikin tullut kuninkaita,

niin että meistäkin tulisi kuninkaita teidän kanssanne! ⁹Minusta näyttää, että Jumala on asettanut meidät apostolit vihoviimeisiksi, ikään kuin kuolemaan tuomituiksi. Olemme koko maailman katseltavina, sekä enkelien että ihmisten. ¹⁰Me olemme tyhmiä Kristuksen tähden, mutta te viisaita Kristuksessa. Me olemme heikkoja, te vahvoja, te olette kunnioitettuja, me halveksittuja. ¹¹Yhä edelleen me kärsimme nälkää ja janoa, olemme alastomia, meitä pahoinpidellään, me kuljemme kodittomina ¹²ja näemme vaivaa tehden työtä omin käsin. Meitä herjataan, mutta me siunaamme. Meitä vainotaan, mutta me kestämmme. ¹³Meitä häväistään, mutta me vastaamme lempeästi. Meistä on tullut ikään kuin koko maailman kaatopaikka, ihmiskunnan pohjasakkaa tähän päivään saakka.

¹⁴En kirjoita tätä häväistäkseni teitä vaan neuvoen kuin rakkaita lapsiani. ¹⁵Vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kasvattajaa Kristuksessa, teillä ei kuitenkaan ole monta isää, sillä minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa. ¹⁶Kehotan siis teitä: olkaa minun seuraajiani. ¹⁷Juuri sen vuoksi lähetin luoksenne Timoteuksen, rakkaan ja uskollisen poikani Herrassa. Hän muistuttaa teitä vaelluksestani Kristuksessa Jeesuksessa, sen mukaan kuin minä kaikkialla, jokaisessa

seurakunnassa, opetan. ¹⁸Jotkut teistä ovat paisuneet pöyhkeiksi, aivan kuin en tulisikaan luoksenne. ¹⁹Mutta minä tulen pian luoksenne, jos Herra tahtoo, ja otan selvää, en noiden pöyhkeiden puheista vaan voimasta, ²⁰sillä Jumalan valtakunta ei ole puheissa vaan voimassa. ²¹Mitä siis tahdotte? Tulenko luoksenne piiska mukanani vai rakkaudessa ja säävyisyyden hengessä?

Paavali nuhtelee moraalittomuudesta

5 Yleisesti kuulee, että teidän keskuudessanne on haureutta, jopa sellaista haureutta, jota ei esiinny edes pakanoiden keskuudessa, että eräskin pitää isänsä vaimoa. ²Te olette vielä pöyhkeitäkin! Eikö teidän pikemmin olisi pitänyt tulla murheellisiksi, niin että se, joka on tuollaisen teon tehnyt, poistettaisiin joukostanne? ³Vaikka minä ruumiillisesti olen poissa, olen kuitenkin hengessä läsnä. Aivan kuin läsnä olevana olen jo langettanut tuomion sille, joka on tehnyt tuollaista. ⁴Kun olemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä kokoontuneet yhteen, te ja minun henkeni yhdessä Herramme Jeesuksen Kristuksen voiman kanssa, ⁵sellainen mies on luovutettava Saatanan haltuun lihan turmioksi, jotta hänen henkensä pelastuisi Herran päivänä.

⁶Kerskailunne ei ole hyväksi. Ettekö tiedä, että pieni määrä hapatetta hapattaa koko taikanan?

⁷ Puhdistakaa siis pois vanha hapate, että olisitte uusi taikina, niin kuin olettekin happamattomia, onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu puolestamme. ⁸ Joten viettäkäämme juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa.

⁹ Kirjoitin teille kirjeessäni, ettette seurustelisi haureutta harjoittavien kanssa. ¹⁰ En tarkoittanut yleensä tämän maailman haureellisia tai ahneita, riistäjiä tai epäjumalanpalvelijoita, koska silloinhan teidän pitäisi lähteä pois maailmasta. ¹¹ Ei, vaan kirjoitin teille, että jos joku veljeksi kutsuttu on haureellinen tai ahne, epäjumalanpalvelija tai pilkkaaja, juomari tai riistäjä, te ette seurustelisi ettekä aterioisi sellaisen kanssa. ¹² Onko minun asiani tuomita ulkopuolella olevia? Ettekö tekin tuomitse sisäpuolella olevia? ¹³ Ulkopuolella ovat tuomitsee Jumala. Poistakaa keskuudestanne se, joka on paha.

Uskovien väliset riita-asiat

6 Kuinka joku teistä, jolla on riita-asia toista vastaan, rohkenee käydä oikeutta väärämielisten edessä? Miksi ei pyhien edessä? ² Ettekö tiedä, että pyhät tulevat tuomitsemaan maailman? Jos te tuomitsette maailman, ettekö kelpaa ratkaisemaan

vähäpätöisiä asioita? ³ Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitä? Emmekö sitten voi tuomita maallisiakin asioita? ⁴ Jos teillä siis on maallisia riita-asioita, nekö te asetatte tuomareiksi, joita ei pidetä minään seurakunnassa? ⁵ Teidän häpeäksenne sanon tämän. Eikö joukossanne ole yhtäkään viisasta, joka kykenisi ratkaisemaan veljiensä väliset asiat? ⁶ Nyt veli käy oikeutta veljeä vastaan, ja vielä uskosta osattomien edessä!

⁷ Teille on jo yleensä vahingoksi se, että käytte oikeutta keskenänne. Miksi ette ennemmin kärsi vääryyttä? Miksi ette ennemmin anna riistää itseltänne? ⁸ Sen sijaan te itse teette vääryyttä ja riistätte, vieläpä veljiltäkin.

⁹ Ettekö tiedä, etteivät väärämieliset peri Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö. Eivät haureelliset eivätkä epäjumalanpalvelijat, eivät avionrikkojat, irstailijat eivätkä homoseksuaalisuuden harjoittajat, ¹⁰ eivät varkaat eivätkä ahneet, eivät juomarit, pilkkaajat eivätkä riistäjät peri Jumalan valtakuntaa. ¹¹ Tuollaisia jotkut teistäkin olivat, mutta te olette antaneet pestä itsenne, te olette pyhitettyjä ja vanhurskautettuja Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja Jumalamme Hengessä.

Ruumis on Pyhän Hengen temppeli

¹² Kaikki on minulle luvallista, mutta kaikki ei ole hyödyksi. Kaikki on minulle luvallista, mutta mikään ei saa hallita

minua. ¹³ Ruoka on vatsaa ja vatsa ruokaa varten, ja Jumala tekee lopun niin toisesta kuin toisestakin. Ruumis ei ole haureutta vaan Herraa varten, ja Herra on ruumista varten. ¹⁴ Jumala, joka herätti kuolleista Herran, herättää meidätkin voimallaan. ¹⁵ Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen jäseniä? Ottaisinko siis Kristuksen jäsenet ja tekisin ne porton jäseniksi? En tietenkään! ¹⁶ Ettekö tiedä, että joka yhtyy porttoon, on yksi ruumis hänen kanssaan? Onhan sanottu: ”Ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.” ¹⁷ Mutta joka yhtyy Herraan, on yksi henki hänen kanssaan.

¹⁸ Paetkaa haureutta. Kaikki muu synty, jota ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolella, mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistaan vastaan. ¹⁹ Vai ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppele, hänen, joka asuu teissä ja jonka olette saaneet Jumalalta? Te ette ole itsenne omat, ²⁰ teidät on ostettu kalliilla hinnalla. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne ja hengessänne, jotka ovat Jumalan.

Avioliitto koskevia neuvoja

7 Mitä tulee siihen, mistä kirjoittitte minulle, niin miehen on hyvä olla kajoamatta naiseen, ² mutta haureuden syntien välttämiseksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa ja kullakin naisella oma miehensä. ³ Mies täyttäköön velvollisuutensa

hyvántahtoisesti vaimoaan kohtaan, samoin vaimo miestänsä kohtaan. ⁴ Vaimon ruumis ei ole hänen omassa vallassaan vaan miehen. Samoin ei miehenkään ruumis ole hänen omassa vallassaan vaan vaimon. ⁵ Älkää vetäytykö pois toisistanne, paitsi ehkä yhteisestä sopimuksesta joksikin aikaa, jotta olisitte vapaita paastoon ja rukoukseen ja sitten taas tulisitte yhteen, ettei Saatana kiusaisi teitä hillittömyytenne takia. ⁶ Sanon tämän myönnytyksenä, en käskynä. ⁷ Tahtoisin kaikkien ihmisten olevan niin kuin minä. Jokaisella on kuitenkin oma armolahjansa Jumalalta, yhdellä yksi, toisella toinen.

⁸ Naimattomille ja leskille minä sanon, että heille on hyväksi, jos he pysyvät sellaisina kuin minä. ⁹ Mutta jos he eivät pysty hillitsemään itseään, menkööt naimisiin, sillä parempi on mennä naimisiin kuin palaa himosta.

¹⁰ Naimisissa oleville annan käskyn, en minä vaan Herra, että vaimo ei saa erota miehestään. ¹¹ Jos hän kuitenkin eroaa, pysyköön naimattomana tai sopikoon miehensä kanssa. Ei myöskään mies saa hylätä vaimoaan.

¹² Muille sanon minä, ei Herra: Jos jonkun veljen vaimo ei ole uskova ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, älköön mies hylätkö häntä. ¹³ Ja jos jollakin vaimolla on mies, joka ei ole uskova, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, älköön vaimo hylätkö

miestään. ¹⁴ Sillä mies, joka ei usko, on pyhitetty vaimonsa vuoksi ja vaimo, joka ei usko, on pyhitetty uskovan miehensä vuoksi. Muutenhan teidän lapsenne olisivat epäpuhtaita, mutta nyt he ovat pyhiä. ¹⁵ Jos puoliso, joka ei ole uskova, eroaa, erotkoon. Veli tai sisar ei tällaisissa tapauksissa ole orjuutettu, sillä Jumala on kutsunut teidät rauhaan. ¹⁶ Mistä tiedät, vaimo, voitko pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, voitko pelastaa vaimosi?

Tytytyminen Jumalan antamaan osaan

¹⁷ Vaeltakoon kukin sen osan mukaan, jonka Herra on hänelle antanut, ja siinä asemassa, jossa Jumala on hänet kutsunut. Näin säädän kaikissa seurakunnissa. ¹⁸ Joka on kutsuttu ympärileikattuna, älköön pyrkikö ympärileikkaamattomaksi. Joka on kutsuttu ympärileikkaamattomana, älköön ympärileikkauttako itseään. ¹⁹ Ympärileikkaus ei ole mitään, eikä ympärileikkaamattomuus ole mitään, vaan Jumalan käskyjen pitäminen.

²⁰ Pysyköön jokainen siinä asemassa, jossa hänet on kutsuttu. ²¹ Jos sinut kutsuttiin orjana, älä sitä murehdi. Mutta jos voit päästä vapaaksi, käytä enemmän mahdollisuutta hyväksesi. ²² Joka on orjana saanut Herran kutsun, on Herran vapauttama. Samoin se, joka on saanut kutsun vapaana, on Kristuksen orja. ²³ Teidät on kalliisti ostettu. Älkää olko ihmisten orjia. ²⁴ Veljet, pysyköön kukin Jumalan

edessä siinä asemassa, jossa hänet on kutsuttu.

Naimattomat ja lesket

²⁵ Mitä neitsyihin tulee, siitä minulla ei ole Herran käskyä. Annan vain neuvoni niin kuin se, joka on saanut Herralta armon olla luotettava. ²⁶ Olen siis sitä mieltä, että nykyisen ahdistuksen vuoksi jokaisen on hyvä pysyä entisellään. ²⁷ Jos olet sidottu vaimoon, älä hae eroa. Jos sinulla ei enää ole vaimoa, älä etsikään vaimoa. ²⁸ Mutta jos menetkin naimisiin, et tee syntiä. Neitsytkään ei tee syntiä, vaikka menisi naimisiin. Mutta ne, jotka niin tekevät, joutuvat kokemaan elämässään ahdistusta, ja siitä tahtoisin teitä säästää.

²⁹ Sen vain sanon, veljet, että aika on rajoitettu. Olkoot tästä lähtien nekin, joilla on vaimo, niin kuin heillä ei vaimoa olisikaan, ³⁰ ja ne, jotka itkevät, niin kuin eivät itkisi, ja ne, jotka iloitsevat, niin kuin eivät iloitsisi. Olkoot ne, jotka ostavat, kuin eivät saisi pitää omanaan, ³¹ ja ne, jotka käyttävät hyödykseen tätä maailmaa, ikään kuin eivät siitä hyötyisi, sillä tämän maailman muoto on katoamassa.

³² Tahtoisin teidän olevan ilman huolia. Naimaton mies huolehtii siitä, mikä on Herran, miten miellyttäisi Herraa. ³³ Naimisissa oleva taas huolehtii maallisista asioista, siitä, miten miellyttäisi vaimoaan, ³⁴ ja hän on jakautunut kahtaalle. Naimaton

nainen ja neitsyt huolehtivat siitä, mikä on Herran, että olisivat ruumiiltaan ja hengeltään pyhiä. Naimisissa oleva taas huolehtii maallisista asioista, siitä, miten miellyttäisi miestään.³⁵ Sanon tämän omaksi hyödyksenne, en kahlitakseni teitä vaan siksi, että eläisitte säädyllyisesti ja pysyisitte häiriintymättä Herrassa.

³⁶Jos joku luulee menettelevänsä sopimattomasti naimaikäistä tytärtään kohtaan, ja jos naimisiinmenon kerran pitää tapahtua, tehköön niin kuin haluaa. Ei hän tee syntiä, menkööt naimisiin.³⁷ Mutta joka pysyy lujana sydämessään eikä ole minkään pakon alainen vaan hallitsee oman tahtonsa ja on sydämessään päättänyt pitää tyttärensä naimattomana, tekee hyvin.³⁸ Joka naittaa tyttärensä, tekee hyvin, ja joka ei naita, tekee paremmin.

³⁹Laki sitoo vaimon mieheensä niin kauan kuin tämä elää. Mutta jos mies kuolee, vaimo on vapaa menemään naimisiin kenen kanssa tahtoo, kunhan se vain tapahtuu Herrassa.⁴⁰ Minun mielestäni hän kuitenkin on onnellisempi, jos pysyy yksin. Ja minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

Epäjumalille uhrattu liha

8 Mitä epäjumalille uhrattuun lihaan tulee, tiedämme, että meillä kaikilla on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa.² Jos joku luulee tietävänsä jotakin, hän ei vielä tiedä, niin kuin

tulee tietää.³ Mutta jos joku rakastaa Jumalaa, hänet Jumala tuntee.

⁴Mitä epäjumalille uhratun lihan syömiseen tulee, tiedämme, ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa ja ettei ole ketään toista kuin yksi Jumala.

⁵Sillä vaikka olisikin niin sanottuja jumalia, taivaassa tai maan päällä, niin kuin onkin monia jumalia ja monia herroja,⁶ meillä on vain yksi Jumala, Isä. Hänestä on kaikki, ja me olemme häntä varten. Ja yksi on Herra, Jeesus Kristus, hänen kauttaan on kaikki, niin myös me.

⁷Mutta kaikilla ei tätä tietoa ole. Tottumuksesta epäjumaliin jotkut yhä syövät lihaa, ikään kuin se olisi uhrattu epäjumalille, ja heidän heikko omatuntonsa tahraantuu siitä.⁸ Ei ruoka lähennä meitä Jumalaan. Jos olemme syömättä, emme menetä mitään. Jos syömmе, emme hyödy siitä.⁹ Katsokaa kuitenkin, ettei tämä vapautenne koidu loukkaukseksi heikoille.¹⁰ Jos joku näkee sinun, jolla on tieto, aterioivan epäjumalan temppelissä, eikö hänen omatuntonsa, kun hän on heikko, rohkaistu epäjumalille uhratun syömiseen?¹¹ Sinun tietosi vuoksi turmeltu heikko veljesi, jonka puolesta Kristus on kuollut.¹² Kun näin teette syntiä veljiä vastaan ja haavoitatte heidän heikkoa omaatuntoaan, te teette syntiä Kristusta vastaan.

¹³ Sen tähden, jos ruoka on viettelykseksi veljelleni, en enää ikinä syö lihaa, etten olisi veljelleni viettelykseksi.

Apostolin oikeudet ja velvollisuus

9 Enkö minä ole vapaa? Enkö ole apostoli? Enkö ole nähnyt Jeesusta Kristusta, Herraamme? Ettekö te ole työni tulos Herrassa? ² Jos en olekaan apostoli muille, teille ainakin olen, sillä te olette apostolinvirkani sinetti Herrassa.

³ Tämä on minun puolustukseni niitä vastaan, jotka minua tutkivat. ⁴ Eikö meillä olisi oikeutta ruokaan ja juomaan? ⁵ Eikö meillä olisi oikeutta kuljettaa mukanaamme vaimoa, uskonsisarta, niin kuin tekevät muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas? ⁶ Vai ainoastaanko minulla ja Barnabaalla ei ole oikeutta olla tekemättä ruumiillista työtä? ⁷ Kuka suorittaa koskaan sotapalvelusta omalla kustannuksellaan? Kuka istuttaa viinitarhan eikä syö sen hedelmää? Tai kuka paimentaa karjaa eikä nauti sen maitoa?

⁸ Puhunko tästä vain ihmisten tavoin? Eikö lakikin sano näin? ⁹ Onhan Mooseksen laissa kirjoitettuna: ”Älä sido puivan härän suuta.” Ei kai Jumala ole häristä huolissaan? ¹⁰ Eikö hän puhu nimenomaan meidän vuoksemme? Juuri meidän vuoksemme on kirjoitettu, että kyntäjän tulee kyntää toivossa ja

puivan puida osansa saamisen toivossa.

¹¹ Jos me olemme kylväneet teihin hengellistä hyvää, onko liikaa, jos niitämme teiltä aineellista hyvää? ¹² Jos muilla on tällainen oikeus teihin, eikö paljon enemmän meillä? Me emme kuitenkaan ole käyttäneet hyväksemme tätä oikeutta vaan kestämmme kaiken, jotta emme panisi mitään estettä Kristuksen evankeliumille.

¹³ Ettekö tiedä, että ne, jotka hoitavat pyhiä toimia, saavat elantonsa pyhäköstä, ja ne, jotka toimivat uhrialttarin äärellä, saavat osansa alttarin uhreista. ¹⁴ Samoin Herra on säättänyt, että evankeliumin julistajien tulee saada elantonsa evankeliumista. ¹⁵ Mutta minä en ole käyttänyt hyväkseni yhtäkään näistä oikeuksistani. En kirjoitakaan tätä siksi, että niitä minuun sovellettaisiin, sillä minun olisi parempi kuolla, kuin että joku tekisi tyhjäksi tämän kerskaukseni.

¹⁶ Siitä, että julistan evankeliumia, minulla ei ole kerskailemista. Minun on pakko tehdä niin. Voi minua, ellen evankeliumia julista! ¹⁷ Jos teen sitä vapaasta tahdostani, minulla on siitä palkka. Jos taas en tee sitä vapaasta tahdostani, minulle on silti uskottu taloudenhoito. ¹⁸ Mikä siis on palkkani? Se, että julistaessani Kristuksen evankeliumia teen sen ilmaiseksi enkä käytä hyväkseni evankeliumin minulle antamia oikeuksia.

Apostolin periaatteet

¹⁹ Vaikka olen riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi voittaakseni mahdollisimman monia. ²⁰ Juutalaisille olen ollut kuin juutalainen voittaakseni juutalaisia. Lain alaisille olen ollut ikään kuin lain alainen voittaakseni lain alaisia, vaikka itse en olekaan lain alainen. ²¹ Ilman lakia oleville olen ollut ikään kuin olisin ilman lakia voittaakseni ilman lakia olevia, vaikka en olekaan ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa. ²² Heikoille olen ollut kuin heikko voittaakseni heikkoja. Kaikille olen ollut kaikkea pelastaakseni edes muutamia. ²³ Tämän kaiken teen evankeliumin vuoksi, että tulisin siitä itsekin osalliseksi.

Uskon kilvoitus

²⁴ Ettekö tiedä, että ne, jotka juoksevat kilparadalla, tosin kaikki juoksevat, mutta vain yksi saa voittopalkinnon? Juoskaa tekin niin, että saavutatte sen. ²⁵ Jokainen kilpailija noudattaa kaikessa itsehillintää, nuo saadakse katoavan seppeleen mutta me katoamattoman. ²⁶ En siis juokse päämäärättömästi enkä nyrkkeile kuin ilmaan huitoen, ²⁷ vaan suuntaan lyönnit omaan ruumiiseeni ja alistan sen tottelemaan, etten minä, joka muille saarnaan, itse joutuisi hylätyksi.

Varoitus epäjumalien palvelemisesta

10 Veljet, en tahdo teidän olevan tietämättömiä siitä, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren poikki. ² Heidät kaikki kastettiin Moosekseen pilvessä ja meressä. ³ Kaikki he söivät samaa hengellistä ruokaa ⁴ ja joivat samaa hengellistä juomaa. He joivat hengellisestä kalliosta, joka seurasi heitä. Se kallio oli Kristus. ⁵ Useimpiin heistä Jumala ei kuitenkaan mieltynyt, sillä he saivat surmansa autiomaassa.

⁶ Tämä tapahtui meille varoittavaksi esimerkiksi, ettemme himoitsisi pahaa, niin kuin he himoitsivat. ⁷ Älkää myöskään ruvetko epäjumalanpalvelijoiksi niin kuin jotkut heistä. Onhan kirjoitettu: ”Kansa istui syömään ja juomaan ja nousi sitten ilakoimaan.” ⁸ Älkäämme harjoittako haureutta, niin kuin jotkut heistä harjoittivat – heitä kaatui yhtenä päivänä kaksikymmentäkolmetuhatta. ⁹ Älkäämme myöskään kiusatko Herraa, niin kuin jotkut heistä kiusasivat – käärmeet surmasivat heidät. ¹⁰ Älkää myöskään nurisko, niin kuin jotkut heistä nurisivat – heidät surmasi tuhoaja.

¹¹ Tämä, mikä tapahtui heille, on esikuvallista, ja se on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille on tullut maailman aikojen loppukausi. ¹² Joka siis luulee seisovansa, katsokoon, ettei kaadu. ¹³ Teitä ei ole kohdannut muu

kuin inhimillinen kiusaus. Jumala on uskollinen. Hän ei salli teitä kiusattavan enempää kuin kestätte, vaan salliessaan kiusauksen hän valmistaa myös pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää.

¹⁴ Sen tähden, rakkaani, paetkaa epäjumalien palvelemista. ¹⁵ Puhun kuin ymmärtäville. Arvostelkaa itse, mitä minä sanon.

Leivänmurto

¹⁶ Eikö siunauksen malja, jonka me siunaamme, ole osallisuus Kristuksen vereen? Eikö leipä, jonka me murramme, ole osallisuus Kristuksen ruumiiseen? ¹⁷ Koska leipä on yksi, niin me monet olemme yksi ruumis, sillä me kaikki olemme osallisia tuosta yhdestä leivästä. ¹⁸ Katsokaa luonnollista Israelia. Eivätkö ne, jotka syövät uhreja, ole osallisia alttarista? ¹⁹ Mitä siis sanon? Ettäkö epäjumalalle uhrattu on jotakin tai epäjumala on jotakin? ²⁰ Ei, vaan minkä pakanat uhraavat, sen he uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle, enkä minä tahdo teidän tulevan osallisiksi riivaajista. ²¹ Ette voi juoda sekä Herran maljasta että riivaajien maljasta. Ette voi olla osallisia sekä Herran pöydästä että riivaajien pöydästä. ²² Vai haluammeko herättää Herran kiivauden? Emme kai ole häntä voimakkaampia?

Tehkää kaikki Jumalan kunniaksi

²³ Kaikki on minulle luvallista, mutta ei kaikki ole hyödyksi. Kaikki on luvallista,

mutta ei kaikki rakenna. ²⁴ Älköön kukaan etsikö omaa etuaan vaan kukin toisen etua. ²⁵ Syökää kaikkea, mitä lihatorilla myydään, kyselemättä mitään omantunnon vuoksi, ²⁶ sillä Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on. ²⁷ Jos joku, joka ei ole uskova, kutsuu teidät luokseen ja te tahdotte mennä, syökää kaikkea, mitä on pantu eteenne, kyselemättä mitään omantunnon vuoksi. ²⁸ Mutta jos joku sanoo teille: ”Tämä on epäjumalalle uhrattua”, niin jättäkää se syömättä hänen vuokseen, joka tämän ilmaisi, ja omantunnon vuoksi. Sillä Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on. ²⁹ En tarkoita teidän omaatuntoanne vaan tuon toisen. Miksi minun vapauteni joutuisi toisen ihmisen omantunnon tuomittavaksi? ³⁰ Jos minä nautin ruuan kiittäen, miksi minua herjataan siitä, mistä kiitän? ³¹ Syöttepä siis tai juotte tai mitä tahansa teettekin, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi. ³² Älkää olko loukkaukseksi juutalaisille, älkää kreikkalaisille älkääkään Jumalan seurakunnalle. ³³ Niinhän minäkin yritän kaikessa kelvata kaikille. En etsi omaa hyötyäni vaan monien, että he pelastuisivat.

11 Olkaa minun seuraajiani, niin kuin minä olen Kristuksen seuraaja. ² Kiitän teitä veljet siitä, että olette muistaneet minua kaikessa ja pidätte kiinni opetuksista sellaisina kuin olen ne teille antanut.

Pään peittäminen seurakunnan kokouksissa

³Tahdon teidän kuitenkin tietävän, että Kristus on jokaisen miehen pää, mies on vaimon pää ja Jumala on Kristuksen pää. ⁴Jokainen mies, joka rukoilee tai profetoi pää peitettyinä, häpäisee päänsä. ⁵Jokainen nainen taas, joka rukoilee tai profetoi peittämättä päätään, häpäisee päänsä. Sehän on aivan sama kuin hänen päänsä olisi ajeltu paljaaksi. ⁶Ellei nainen peitä päätään, leikkauttakoon hiuksensakin. Mutta jos kerran naiselle on häpeäksi leikkauttaa tai ajattaa pois hiuksensa, peittäköön sitten päänsä.

⁷Miehen ei pidä peittää päätään, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia. Nainen taas on miehen kunnia. ⁸Mies ei ole alkuisin naisesta vaan nainen miehestä, ⁹eikä miestä luotu naista varten vaan nainen miestä varten. ¹⁰Siksi naisen tulee pitää päässään vallanalaisuuden merkkiä enkelien tähden. ¹¹Herrassa ei kuitenkaan ole naista ilman miestä eikä miestä ilman naista, ¹²sillä niin kuin nainen on alkuisin miehestä, niin myös mies on syntynyt naisesta. Mutta kaikki on Jumalasta. ¹³Päätäkää itse, sopiiko naisen rukoilla Jumalaa peittämättä päätään. ¹⁴Eikö itse luontokin opeta teille, että miehelle on häpeäksi, jos hänellä on pitkät hiukset? ¹⁵Mutta naiselle pitkät hiukset ovat kunniaksi, koska hiukset on annettu hänelle

hunnuksi. ¹⁶Jos joku kuitenkin haluaa väittää vastaan, niin tietäköön, ettei meillä ole sellaista tapaa eikä Jumalan seurakunnilla.

Herran aterian viettäminen

¹⁷Näin käskiessäni en kiitä teitä siitä, että kokoontumisenne ei johda teitä parempaan vaan pahempaan. ¹⁸Olen ensiksikin kuullut, että teillä on eripuraisuutta kokoontuessanne seurakunnan kokoukseen, ja osittain sen uskonkin. ¹⁹Täytyyhän teidän keskuudessanne olla puolueitakin, että kävisi ilmi, ketkä teistä kestävät koetuksen. ²⁰Teidän kokoontumisenne ei ole Herran aterian nauttimista, ²¹sillä syödessä kukin nauttii etukäteen oman ateriansa, niin että toinen on nälissään ja toinen juovuksissa. ²²Eikö teillä ole kodit syömistä ja juomista varten? Vai halveksitteko te Jumalan seurakuntaa ja häpäisette niitä, joilla ei ole mitään? Mitä minä sanoisin teille? Kiitänkö teitä? Tässä asiassa en kiitä.

²³Olen saanut Herralta sen, minkä olen myös ilmoittanut teille: Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, ²⁴kiitti Jumalaa, mursi ja sanoi: "Ottakaa ja syökää. Tämä on minun ruumiini, joka murretaan teidän edestänne. Tehkää tämä minun muistokseni." ²⁵Samoin hän otti maljan aterian jälkeen ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni. Niin usein kuin te juotte, tehkää se minun muistokseni." ²⁶Sillä niin usein kuin

te syötte tätä leipää ja juotte tästä maljasta, te julistatte Herran kuolemaa, siihen asti kun hän tulee.

²⁷ Joka siis kelvottomasti syö tätä leipää tai juo Herran maljasta, on syyllinen Herran ruumiiseen ja vereen.

²⁸ Tutkikoon siis ihminen itseään ja niin syököön tätä leipää ja juokoon tästä maljasta. ²⁹ Sillä joka syö ja juo erottamatta Herran ruumista muusta, syö ja juo tuomiokseen. ³⁰ Sen vuoksi teidän joukossanne on paljon heikkoja ja sairaita ja monet ovat nukkuneet pois.

³¹ Mutta jos tutkisimme itseämme, meitä ei tuomittaisi. ³² Mutta kun meitä tuomitaan, se on meille Herran kuritusta, ettei meitä yhdessä maailman kanssa tuomittaisi kadotukseen.

³³ Odottakaa siis, veljet, toisianne, kun kokoonnutte aterioimaan. ³⁴ Jos jonkun on nälkä, syököön kotonaan, ettette kokoontuisi tuomioksenne. Muista asioista määrään sitten kun tulen.

Hengelliset lahjat

12 Mitä tulee hengellisiin lahjoihin, veljet, en tahdo teidän olevan niistä tietämättömiä. ² Te tiedätte, että kun olitte pakanoita, teitä vietiin harhaan johdettuina mykkien epäjumalien luo. ³ Siksi teen teille tiettäväksi, ettei kukaan, joka puhuu Jumalan Hengessä, sano: ”Jeesus on kirottu”, ja ettei kukaan voi sanoa: ”Jeesus on Herra”, muuten kuin Pyhässä Hengessä.

⁴ Armolahjoja on erilaisia, mutta Henki on sama. ⁵ Myös palvelutehtäviä on erilaisia, mutta Herra on sama.

⁶ Voimavaikutuksia on erilaisia, mutta Jumala, joka kaikissa vaikuttaa kaiken, on sama. ⁷ Hän antaa Hengen ilmetä itse kussakin yhteiseksi hyödyksi.

⁸ Yhdelle annetaan Hengen kautta viisauden sanat, toiselle saman Hengen vaikutuksesta tiedon sanat, ⁹ toinen saa uskon samassa Hengessä, toinen taas parantamisen armolahjoja samassa Hengessä, ¹⁰ toinen saa lahjan tehdä voimallisia tekoja, toinen profetoimisen lahjan, toinen henkien erottamisen lahjan, toinen eri kielillä puhumisen lahjan, toinen taas lahjan selittää kieliä.

¹¹ Kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki, joka jakaa kullekin erikseen niin kuin tahtoo.

Yksi ruumis, monta jäsentä

¹² Niin kuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä – mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis – niin on Kristuskin.

¹³ Meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on yhdessä Hengessä kastettu yhdeksi ruumiiksi, ja kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä.

¹⁴ Eihän ruumiskaan muodostu yhdestä jäsenestä vaan monesta. ¹⁵ Jos jalka sanoisi: ”Koska en ole käsi, en kuulu ruumiiseen”, se ei silti olisi ruumiiseen kuulumaton. ¹⁶ Jos korva sanoisi: ”Koska en ole silmä, en kuulu

ruumiiseen”, se ei silti olisi ruumiiseen kuulumaton. ¹⁷ Jos koko ruumis olisi silmänä, missä sitten olisi kuulo? Jos taas ruumis olisi kokonaan korvana, missä silloin olisi hajuaisti? ¹⁸ Nyt Jumala on kuitenkin asettanut jokaisen näistä jäsenistä ruumiiseen niin kuin on tahtonut. ¹⁹ Jos kaikki olisivat yhtenä jäsenenä, missä sitten olisi ruumis? ²⁰ Nytpä onkin monta jäsentä mutta yksi ruumis. ²¹ Silmä ei voi sanoa kädelle: ”En tarvitse sinua”, eikä pää jaloille: ”En tarvitse teitä.” ²² Päinvastoin, ne ruumiinjäsenet, jotka näyttävät olevan heikoimpia, ovat välttämättömiä. ²³ Ne ruumiinjäsenet, jotka eivät meistä näytä olevan kovinkaan kunniakkaita, me peitämme sitäkin kunniallisemmin. Ne taas, joita häpeämme, me peitämme sitäkin säädylisemmin, ²⁴ mutta säädyliset ruumiinjäsenemme eivät tarvitse peittämistä. Jumala on liittänyt ruumiin yhteen niin, että hän antoi vähempiarvoiselle suuremman kunnian, ²⁵ jotta ruumiissa ei olisi eripuraisuutta vaan jäsenet pitäisivät yhtäläistä huolta toisistaan. ²⁶ Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki jäsenet sen kanssa. Jos yksi jäsen saa kunniaa, iloitsevat kaikki jäsenet sen kanssa.

²⁷ Te olette Kristuksen ruumis ja jokainen osaltanne hänen jäseniään. ²⁸ Jumala asetti seurakuntaan ensinnäkin jotkut apostoleiksi, toiseksi jotkut profeetoiksi ja kolmanneksi jotkut opettajiksi. Sitten hän antoi

voimallisia tekoja, sitten armolahjoja parantaa, avustaa, johtaa, puhua eri kielillä. ²⁹ Eivät kai kaikki ole apostoleja? Eiväthän kaikki ole profeettoja? Eivätkä kaikki opettajia? Eivät kai kaikki tee voimallisia tekoja? ³⁰ Eihän kaikilla ole parantamisen armolahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä? Eivätkä kaikki selitä kieliä? ³¹ Tavoitelkaa innokkaasti parhaimpia armolahjoja. Ja minä osoitan teille vielä verrattoman tien.

Rakkauden ylistys

13 Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. ² Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulla ei olisi rakkautta, en olisi mitään. ³ Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni muiden ruokkimiseksi ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, en siitä mitään hyötyisi.

⁴ Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä, rakkaus ei kadehdi, ei kerskaile, ei pöyhkeile, ⁵ ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei pidä mielessään pahaa, ⁶ ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee yhdessä totuuden kanssa. ⁷ Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii.

⁸Rakkaus ei koskaan häviä. Mutta profetoiminen katoaa, kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa.

⁹Tietämisemme on näet vajavaista, ja profetoimisemme on vajavaista, ¹⁰mutta kun tulee se, mikä on täydellistä, katoaa se, mikä on vajavaista.

¹¹Kun olin lapsi, puhuin kuin lapsi. Minulla oli lapsen mieli, ja ajattelin kuin lapsi. Tultuani mieheksi hylkäsin sen, mikä oli lapsenomaista. ¹²Nyt näemme kuin kuvastimesta, arvoituksen tavoin, mutta silloin kasvoista kasvoihin. Nyt tunnen vajavaisesti mutta silloin täydellisesti, niin kuin minut itsenikin tunnetaan täydellisesti.

¹³Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme. Mutta suurin niistä on rakkaus.

Profetoiminen ja kielillä puhuminen

14 ¹Tavoitelkaa rakkautta ja pyrkikää innokkaasti saamaan hengellisiä lahjoja, varsinkin profetoimisen lahjaa. ²Kielillä puhuva ei näet puhu ihmisille vaan Jumalalle. Häntä ei ymmärrä kukaan, sillä hän puhuu salaisuuksia hengessä. ³Profetoiva sen sijaan puhuu ihmisille rakentumiseksi, kehotukseksi ja lohdutukseksi. ⁴Kielillä puhuva rakentaa itseään, mutta profetoiva rakentaa seurakuntaa. ⁵Tahtoisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin tahtoisin teidän profetoivan. Profetoiva on suurempi

kuin kielillä puhuva, ellei tämä samalla selitä, niin että seurakunta siitä rakentuu.

⁶Jos nyt tulisin luoksenne, veljet, ja puhuisin kielillä, mitä hyötyä minusta olisi, ellen puhuisi teille ilmestyksen, tiedon, profetian tai opetuksen sanoja? ⁷Näinhän on myös elottomien soittimien, huilun tai lyyran, laita. Kuinka tiedetään, mitä huilulla tai lyyralla soitetaan, elleivät ne soi toisistaan erottuvin sävelin?

⁸Ja jos pasuuna antaa epäselvän äänen, kuka silloin valmistautuu taisteluun? ⁹Samoin jos tekään ette kielellänne esitä selvää puhetta, kuinka teidän puhettanne voidaan ymmärtää? Tehän puhutte tuuleen.

¹⁰Maaailmassa lienee vaikka kuinka monta kieltä, mutta ei ainoatakaan, joka ei olisi ymmärrettävissä. ¹¹Mutta ellen tunne sanojen merkitystä, olen puhujalle muukalainen ja puhuja on minulle muukalainen. ¹²Samoin tekin, kun kerran tavoittelette innokkaasti henkilalahjoja, pyrkikää saamaan niitä runsaasti seurakunnan rakentumiseksi.

¹³Siksi se, joka puhuu kielillä, rukoilkoon, että kykenisi selittämään kielet. ¹⁴Jos näet rukoilen kielillä, henkeni kyllä rukoilee mutta ymmärrykseni on hedelmätön.

¹⁵Mitä siis tehdä? Minun tulee rukoilla hengelläni mutta myös ymmärrykselläni. Minun tulee laulaa kiitosta hengelläni mutta myös

ymmärrykselläni. ¹⁶ Jos ylistät Jumalaa hengelläsi, kuinka paikalla oleva oppimaton voi sanoa kiitokseesi aamenen, kun hän ei ymmärrä mitä sanot. ¹⁷ Sinä kyllä kiität hyvin, mutta toinen ei siitä rakennu. ¹⁸ Minä kiitän Jumalaani puhuen kielillä enemmän kuin kukaan teistä. ¹⁹ Mutta seurakunnassa tahdon puhua mieluummin viisi sanaa ymmärrykselläni, opettaakseni muitakin, kuin kymmenentuhatta sanaa kielillä.

²⁰ Veljet, älkää ymmärrykseltänne olko lapsia. Pahuudessa olkaa alaikäisiä mutta ymmärrykseltänne täysi-ikäisiä. ²¹ Laissa on kirjoitettu: "Vierailla kielillä ja muukalaisten huulilla minä puhun tälle kansalle, eikä se sittenkään kuuntele minua, sanoo Herra."

²² Kielet eivät siis ole merkki uskoville vaan niille, jotka eivät usko. Profetoiminen taas ei ole merkki niille, jotka eivät usko, vaan uskoville. ²³ Jos siis koko seurakunta kokoontuisi yhteen ja kaikki puhuisivat kielillä ja paikalle tulisi oppimattomia tai niitä, jotka eivät usko, eivätkö he sanoisi teidän olevan järjiltänne? ²⁴ Jos sen sijaan kaikki profetoisivat ja joku, joka ei usko tai on oppimaton, tulisi sisään, niin kaikki paljastaisivat hänet ja lausuisivat hänestä tuomion. ²⁵ Siten hänen sydämensä salaisuudet tulisivat ilmi, ja niin hän kasvoilleen heittäytyen rukoilisi

Jumalaa ja julistaisi: "Todellakin, Jumala on teidän keskuudessanne."

Armolahjat ja järjestys seurakunnan kokouksissa

²⁶ Kuinka siis on, veljet? Kun kokoonnutte yhteen, jokaisella teistä on jotakin annettavaa: laulu, opetus tai ilmestys, puhe kielillä tai sen selitys. Kaikki tapahtukoon rakentumiseksi. ²⁷ Jos puhutaan kielillä, vain kaksi tai enintään kolme puhukoon, kukin vuorollaan, ja yksi selittäköön. ²⁸ Mutta jos ei ole selittäjää, niin kielilläpuhujat olkoon vaiti seurakunnassa ja puhukoon itselleen ja Jumalalle. ²⁹ Profeetoista saa puhua kaksi tai kolme, ja muut arvostelkoot. ³⁰ Jos joku toinen kokouksessa istuvista saa ilmestyksen, vaietkoon edellinen. ³¹ Te voitte näet kaikki profetoida vuorollanne, jotta kaikki oppisivat ja saisivat kehotusta. ³² Profeettojen henget ovat profeetoille alamaiset, ³³ sillä Jumala ei ole epäjärjestyksen vaan rauhan Jumala.

Niin kuin on laita kaikissa pyhien seurakunnissa, ³⁴ naiset olkoot vaiti teidänkin seurakuntanne kokouksissa. Heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoot alamaisia, niin kuin lakikin sanoo. ³⁵ Jos he tahtovat oppia jotakin, kysykööt kotona omalta mieheltään, sillä naisen on häpeällistä puhua seurakunnan kokouksessa. ³⁶ Vai teistäkö Jumalan sana on lähtenyt? Tai ainoastaan teillekö se on tullut?

³⁷ Jos joku luulee olevansa profeetta tai hengellinen, niin tietäköön, että se, mitä teille kirjoitan, on Herran käsky.

³⁸ Jos joku ei tätä ymmärrä, olkoon ymmärtämättä. ³⁹ Siispä veljeni, tavoitelkaa innokkaasti profetoimisen lahjaa älkääkä estäkö kielillä puhumista. ⁴⁰ Kaikki tapahtukoon kuitenkin arvokkaasti ja järjestyksessä.

Kristuksen ylösnousemus

15 Veljet, minä teen selväksi teille sen evankeliumin, jonka olen teille julistanut ja jonka olette ottaneet vastaan ja jossa myös pysytte. ² Sen kautta te myös pelastutte, jos pidätte kiinni siitä sellaisena kuin sen teille julistin. Muuten olette aivan turhaan uskoneet. ³ Ennen kaikkea annoin teille tiedoksi sen, minkä myös itse olin saanut: Kristus kuoli meidän syntiemme tähden Kirjoitusten mukaan, ⁴ hänet haudattiin ja hänet herätettiin kolmantena päivänä Kirjoitusten mukaan, ⁵ ja hän näyttäytyi Keefaalle ja sitten niille kahdelletoista.

⁶ Sen jälkeen hän näyttäytyi samalla kertaa yli viidellesadalle veljelle, joista useimmat ovat yhä elossa mutta jotkut ovat jo nukkuneet pois. ⁷ Sen jälkeen hän näyttäytyi Jaakobille, sitten kaikille apostoleille. ⁸ Viimeiseksi kaikista hän näyttäytyi minullekin, joka olen ikään kuin keskonen, ⁹ sillä minä olen apostoleista vähäisin enkä ole sen arvoinen, että minua edes kutsutaan

apostoliksi, koska olen vainonnut Jumalan seurakuntaa. ¹⁰ Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen, eikä hänen armonsa minua kohtaan ole ollut turha. Olen tehnyt enemmän työtä kuin kukaan heistä, en tosin minä vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani.

¹¹ Olipa siis kyse minusta tai heistä, näin me julistamme, ja näin te olette tulleet uskon.

Kuolleiden ylösnousemus

¹² Mutta jos Kristuksesta julistetaan, että hänet on herätetty kuolleista, kuinka jotkut teistä sanovat, ettei kuolleiden ylösnousemusta ole? ¹³ Jos ei ole kuolleiden ylösnousemusta, ei Kristustakaan ole herätetty kuolleista. ¹⁴ Mutta jos Kristusta ei ole herätetty, silloin meidän julistuksemme on turhaa, turhaa myös teidän uskonne. ¹⁵ Silloin meidät myös havaitaan vääriksi Jumalan todistajiksi. Olemmehan todistaneet Jumalasta, että hän herätti Kristuksen, jota hän ei olisikaan herättänyt, jos kerran kuolleita ei herätetä. ¹⁶ Jos kerran kuolleita ei herätetä, ei Kristustakaan ole herätetty. ¹⁷ Mutta jos Kristusta ei ole herätetty, teidän uskonne on turha ja te olette vielä synneissänne. ¹⁸ Silloin myös Kristuksessa nukkuneet ovat kadotettuja. ¹⁹ Jos olemme panneet toivomme Kristukseen vain tämän elämän ajaksi, olemme kaikista ihmisistä surkuteltavimpia.

²⁰ Mutta nytpä Kristus on herätetty kuolleista, esikoisena kuolemaan nukkuneista. ²¹ Koska kuolema on tullut ihmisen kautta, niin myös kuolleiden ylösnousemus on tullut ihmisen kautta. ²² Sillä niin kuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa, ²³ jokainen vuorollaan, esikoisena Kristus ja sitten Kristuksen omat hänen tullessaan. ²⁴ Sitten tulee loppu, kun hän luovuttaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun kukistettuaan kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman. ²⁵ Kristuksen pitää näet hallita siihen asti, kunnes hän on pannut kaikki viholliset jalkojensa alle. ²⁶ Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema. ²⁷ Sillä kaiken on Jumala alistanut hänen jalkojensa alle. Mutta kun sanotaan, että kaikki on alistettu, on selvää, että siihen ei kuulu hän, joka on alistanut kaiken Kristuksen valtaan. ²⁸ Ja kun kaikki on alistettu Pojan valtaan, silloin itse Poikakin alistuu sen valtaan, joka on alistanut kaiken hänen valtaansa, jotta Jumala olisi kaikki kaikissa.

²⁹ Mitä muuten tekevät ne, jotka kastattavat itsensä kuolleiden puolesta? Ellei kuolleita lainkaan herätetä, miksi he sitten kastattavat itsensä näiden puolesta? ³⁰ Ja miksi me sitten joka hetki antaudumme vaaraan? ³¹ Minä kuolen joka päivä, niin totta kuin te, veljet, olette kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa,

meidän Herrassamme. ³² Mitä hyötyä minulle inhimillisesti ajatellen on siitä, että olen taistellut Efesoksessa petoja vastaan? Jos kuolleita ei herätetä, niin syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme. ³³ Älkää eksykö! "Huono seura hyvät tavat turmelee." ³⁴ Raitistukaa oikealla tavalla älkääkään tehkö syntiä. On näet niitä, joilla ei ole mitään tietoa Jumalasta. Sanon tämän teidän häpeäksenne.

Ylösnousemusruumis

³⁵ Joku ehkä kysyy: "Miten kuolleet herätetään? Ja millaisessa ruumiissa he tulevat?" ³⁶ Sinä mieletön! Eihän se, minkä kylvät, herää eloon, ellei se ensin kuole. ³⁷ Ja kun kylvät, et kylvä nousevaa vartta vaan pelkän siemenen, kenties vehnän tai jonkin muun kasvin. ³⁸ Mutta Jumala antaa sille sellaisen varren kuin tahtoo, kullekin siemenelle sen oman varren. ³⁹ Ei kaikki liha ole samanlaista. Toista on ihmisen liha, toista taas karjan liha, toista lintujen liha ja toista kalojen. ⁴⁰ Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita, mutta toisenlaista on taivaallisten kirkkaus, toisenlaista taas maallisten. ⁴¹ Toista on auringon kirkkaus, toista kuun kirkkaus ja toista tähtien kirkkaus. Toinen tähti eroaa toisesta kirkkaudeltaan.

⁴² Näin on myös kuolleiden ylösnousemus. Kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa. ⁴³ Kylvetään

alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa. Kylvetään heikkoudessa, nousee voimassa. ⁴⁴ Kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on sielullinen ruumis, niin on myös hengellinen ruumis. ⁴⁵ Niin onkin kirjoitettu: ”Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu.” Viimeisestä Aadamista tuli eläväksi tekevä henki. ⁴⁶ Mutta ensimmäisenä ei ole hengellinen vaan sielullinen, vasta sitten hengellinen. ⁴⁷ Ensimmäinen ihminen oli maasta ja maallinen. Toinen ihminen on Herra taivaasta. ⁴⁸ Millainen maallinen oli, sellaisia ovat maalliset. Millainen taivaallinen on, sellaisia ovat myös taivaalliset. ⁴⁹ Ja niin kuin meissä on ollut maallisen kuva, niin meissä tulee olemaan myös taivaallisen kuva.

⁵⁰ Mutta sen sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta. ⁵¹ Minä sanon teille salaisuuden: Emme me kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki me muutumme, ⁵² yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasuunan soudessa. Pasuuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme. ⁵³ Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutua katoamattomuuteen ja tämän kuolevaisen pukeutua kuolemattomuuteen. ⁵⁴ Mutta kun tämä katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen ja

tämä kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen, toteutuu se sana, joka on kirjoitettu: ”Kuolema on nieltä ja voitto saatu. ⁵⁵ Kuolema, missä on sinun voittosi? Kuolema, missä on sinun pistimesi?”

⁵⁶ Kuoleman pistin on synti, ja synnin voima on laki. ⁵⁷ Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa meille voiton Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta! ⁵⁸ Olkaa siis, rakkaat veljeni, lujia ja järkähtämättömiä, aina innokkaita Herran työssä, ja tietäkää, ettei vaivannäköne Herrassa ole turhaa.

Pyhien avustaminen

16 Mitä tulee keräykseen pyhiä varten, tehkää tekin samoin kuin olen määrännyt Galatian seurakunnille. ² Kunkin viikon ensimmäisenä päivänä pankoon jokainen teistä talteen jotakin, säästäten menestymisensä mukaan, ettei keräyksiä tehtäisi vasta minun tultuani. ³ Sitten kun tulen, lähetän ne, jotka te katsotte sopiviksi, valtuuskirjeet mukanaan viemään teidän rakkaudenlahjaanne Jerusalemiin. ⁴ Jos asia on sen arvoinen, että minunkin on lähdeittävä matkaan, he saavat lähteä kanssani.

Matkasuunnitelmia

⁵ Aion tulla teidän luoksenne kuljettuani Makedonian läpi. Tulen nimittäin Makedonian kautta. ⁶ Teidän luonanne viivyn ehkä jonkin

aikaa, kenties vietän talvenkin, jotta auttaisitte minua eteenpäin minne menenkin. ⁷En tahdo nyt vain ohimennen käydä teitä katsomassa. Toivon voivani viipyä luonanne jonkin aikaa, jos Herra suo. ⁸Mutta Efesoksessa viivyn helluntaihin saakka, ⁹sillä minulle on avautunut ovi suureen ja hedelmälliseen työhön, ja vastustajia on paljon.

¹⁰Jos Timoteus saapuu, katsokaa, että hän voi olla luonanne pelotta, sillä hän tekee Herran työtä niin kuin minäkin. ¹¹Älköön siis kukaan halveksiko häntä. Lähettäkää hänet rauhassa matkalle, jotta hän tulisi luokseni, sillä minä odotan häntä veljien kanssa.

¹²Mitä veli Apollokseen tulee, olen useasti kehottanut häntä lähtemään veljien kanssa luoksenne. Hänellä ei ole nyt lainkaan halua lähteä, mutta hän tulee, kun hänelle sopii.

Kehotuksia ja tervehdyksiä

¹³Valvokaa, pysykää uskossa lujina, olkaa miehekkäitä, olkaa vahvoja. ¹⁴Kaikki, mitä teette, tapahtukoon rakkaudessa.

¹⁵Kehotan teitä, veljet: Te tiedätte, että Stefanas ja hänen perhekuntansa ovat Akhaian ensihedelmä ja että he ovat antautuneet pyhien palvelukseen. ¹⁶Olkaa tekin kuuliaisia heidän kaltaisilleen ja jokaiselle, joka yhdessä heidän kanssaan tekee työtä ja näkee vaivaa. ¹⁷Iltoitsen siitä, että Stefanas, Fortunatus ja Akaikos ovat tulleet tänne. He korvaavat minulle teidän poissaolonne. ¹⁸He ovat virkistäneet minun henkeäni niin kuin teidänkin. Antakaa siis tunnustus sellaisille miehille.

¹⁹Aasian seurakunnat tervehtivät teitä. Akvila ja Priskilla sekä heidän kodissaan kokoontuva seurakunta lähettävät teille paljon terveisiä Herrassa. ²⁰Kaikki veljet lähettävät teille tervehdyksen. Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla.

²¹Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. ²²Jos joku ei pidä Herraa Jeesusta Kristusta rakkaana, hän olkoon kirottu! Maranata! ²³Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne. ²⁴Rakkauteni on teidän kaikkien kanssa Kristuksessa Jeesuksessa. Aamen.

PAAVALIN TOINEN KIRJE KORINTTILAISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus Korintissa olevalle Jumalan seurakunnalle ja kaikille pyhille koko Akhaiassa. ² Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Kaiken lohdutuksen Jumala

³ Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala. ⁴ Hän lohduttaa meitä kaikissa ahdistuksissamme, että me voisimme lohduttaa kaikenlaisessa ahdistuksessa olevia sillä lohdutuksella, jolla Jumala lohduttaa meitä itseämme. ⁵ Niin kuin Kristuksen kärsimykset tulevat runsaina osaksemme, samoin tulee Kristuksen kautta runsaana osaksemme myös lohdutus. ⁶ Jos me olemme ahdistuksessa, se on teille lohdutukseksi ja pelastukseksi. Jos taas saamme lohdutusta, sekin on teille lohdutukseksi ja pelastukseksi, joka vaikuttaa sen, että te kestätte samat kärsimykset, joita mekin kärsimme. ⁷ Teihin kohdistuva toivomme on luja, kun tiedämme, että niin kuin te olette osallisia

kärsimyksistä, samoin olette osallisia myös lohdutuksesta.

⁸ Emme tahdo pitää teitä, veljet, tietämättöminä siitä ahdistuksesta, johon jouduimme Aasiassa. Olimme ylen määrin, yli voimiemme, rasittuneet, niin että olimme epätoivoisia hengestämme. ⁹ Pidimme itseämme jo kuolemaan tuomittuina, ettemme luottaisi itseemme vaan Jumalaan, joka herättää kuolleet. ¹⁰ Hän pelasti meidät näin suuresta kuolemanvaarasta, ja edelleen pelastaa, ja häneen me olemme panneet sen toivon, että hän vielä vastaisuudessakin pelastaa, ¹¹ kun tekin autatte meitä rukouksin, jotta monet kiittäisivät Jumalaa meidän vuoksemme siitä armolahjasta, joka on tullut osaksemme.

Muutos Paavalin suunnitelmissa

¹² Meidän kerskauksemme on tämä: omantuntomme todistus siitä, että me maailmassa ja varsinkin teidän luonanne olemme vaeltaneet Jumalan pyhyudessa ja puhtaudessa, emme lihallisessa viisaudessa vaan Jumalan armossa. ¹³ Eihän siinä, mitä teille kirjoitamme, ole muuta kuin se, minkä

voitte lukea ja myös ymmärtää. Toivon teidän loppuun asti ymmärtävän,¹⁴ niin kuin olette osittain meitä ymmärtäneetkin, että Herramme Jeesuksen päivänä me olemme teidän kerskauksenne kuten myös te meidän.

¹⁵ Tässä luottamuksessa aioin ensin tulla luoksenne, jotta saisitte toisen suosionosoituksen,¹⁶ ja matkustaa kauttanne Makedoniaan ja palata taas Makedoniasta luoksenne ja teidän varustamananne jatkaa matkaa Juudeaan.¹⁷ En kai näin aikoessani ole menetellyt kevytmielisesti? Vai päätänkö lihan mukaan sen, minkä päätän, niin että puheeni on sekä ”kyllä, kyllä” että ”ei, ei”?¹⁸ Mutta Jumala on luotettava, niin että meidänkään puheemme teille ei ole ”kyllä” ja ”ei”.¹⁹ Eihän Jumalan Poika, Jeesus Kristus, jota me, minä ja Silvanus ja Timoteus, olemme keskuudessanne saarnanneet, tullut ollakseen ”kyllä” ja ”ei”, vaan hänessä tuli ”kyllä”.²⁰ Niin monta kuin on Jumalan lupausta, ne ovat hänessä ”kyllä”. Siksi tulee hänen kauttaan myös niiden ”aamen”, Jumalan kunniaksi meidän kauttamme.²¹ Mutta hän, joka lujittaa meidät yhdessä teidän kanssanne Kristukseen ja on voidellut meidät, on Jumala.²² Hän on myös painanut meihin sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi meidän sydämiimme.

²³ Kutsun Jumalan sieluni todistajaksi, että teitä säästääkseni en vielä ole tullut

Korinttiin.²⁴ Ei niin, että pyrkisimme hallitsemaan teidän uskoanne, vaan yhdessä me autamme teitä iloonne, sillä uskossa te olette lujia.

2 Päätin näet mielessäni, että tullessani luoksenne en taas toisi murhetta mukani.² Jos teen teidät murheellisiksi, kuka muu voi saada minua iloiseksi kuin se, jonka olen tehnyt murheelliseksi?³ Juuri tästä kirjoitinkin teille, etten tullessani saisi murhetta niistä, joista minun piti saada iloa. Luotan teihin kaikkiin, että minun iloni on kaikkien teidän ilonne.⁴ Kirjoitin teille suuressa sydämen ahdistuksessa ja hädässä monin kyynelin, en siksi, että tulisitte murheellisiksi vaan että tuntisitte sen suuren rakkauden, joka minulla on teitä kohtaan.

Anteeksianto syntii tehneelle

⁵ Jos joku on tuottanut murhetta, hän ei ole tuottanut murhetta vain minulle vaan teille kaikille – ainakin jossain määrin, etten liioittelisi.⁶ Sellaiselle riittää se rangaistus, jonka useimmat teistä ovat hänelle antaneet.⁷ Nyt teidän päinvastoin tulee ennemminkin antaa anteeksi ja lohduttaa, ettei hän menehtyisi liian suureen murheeseen.⁸ Siksi kehotan, että päätätte ruveta osoittamaan hänelle rakkautta.⁹ Tätä varten kirjoitinkin teille, jotta saisin tietää, kestättekö koetuksen, oletteko kaikessa kuuliaisia.¹⁰ Kenelle te jotakin annatte anteeksi, hänelle annan minäkin. Sen, mitä olen antanut

anteeksi – jos minulla on ollut jotakin anteeksi annettavaa – sen olen antanut anteeksi teidän vuoksenne Kristuksen kasvojen edessä,¹¹ ettei Saatana pääsisi meistä voitolle. Hänen aikeensa eivät ole meille tuntemattomia.

Kristuksen voittosaatossa

¹²Tultuani Trooakseen julistamaan Kristuksen evankeliumia minulle avautui ovi Herran työhön.¹³ Minä en kuitenkaan saanut rauhaa hengessäni, kun en tavannut veljeäni Titusta. Siksi hyvästelini uskovat ja lähdin Makedoniaan.

¹⁴Kiitos Jumalalle, joka aina kuljettaa meitä Kristuksen voittosaatossa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tuntemisensa tuoksen!

¹⁵Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle niin pelastuvien kuin kadotukseen joutuvienkin joukossa.

¹⁶Toisille se on kuoleman haju kuolemaksi, toisille elämän tuoksu elämäksi. Mutta kuka on tähän kelvollinen? ¹⁷Me emme ole niin kuin ne monet, jotka myyskentelevät Jumalan sanaa, vaan vilpittömästi, Jumalan vaikutuksesta, me puhumme Jumalan edessä Kristuksessa.

Uuden liiton kirkkaus

3 Alammeko taas suositella itseämme? Tarvitsemmeko mekin suosituskirjeitä teitä varten tai teiltä niin kuin jotkut muut? ²Te itse olette meidän kirjeemme, joka on kirjoitettu

meidän sydämiimme ja jonka kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat. ³Onhan selvää, että te olette Kristuksen kirje, meidän palvelutyöllämme kirjoitettu, ei musteella vaan elävän Jumalan Hengellä, ei kivitauluihin vaan sydämen lihatauluihin.

⁴Tällainen luottamus meillä on Kristuksen kautta Jumalaan, ⁵ei niin, että kykenisimme itse mitään päättelemään, aivan kuin se olisi lähtöisin meistä itsestämme, vaan meidän kykymme on lähtöisin Jumalasta. ⁶Hän on myös tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen vaan Hengen. Kirjain tuottaa kuoleman, mutta Henki tekee eläväksi.

⁷Jos jo kuoleman virka, kirjaimin kaiverrettuna kivitauluihin, ilmeni kirkkaudessa, niin että israelilaiset eivät voineet katsoa Moosesta kasvoihin hänen kasvojensa kirkkauden vuoksi, joka kuitenkin oli katoavaa, ⁸kuinka paljon enemmän kirkkautta onkaan Hengen viralla! ⁹Jos jo kadotustuomion virka säteili kirkkautta, paljon enemmän kirkkaudessa on vanhurskauden virka. ¹⁰Se, millä ennen oli kirkkautta, on nyt tämän ylivoimaisen kirkkauden rinnalla kirkkautta vailla. ¹¹Jos sillä, mikä on katoavaa, oli kirkkautta, paljon enemmän kirkkautta on sillä, mikä on pysyvää.

¹²Koska meillä on tällainen toivo, toimmme hyvin rohkeasti ¹³emmekä

tee niin kuin Mooses, joka pani kasvoilleen peitteen, etteivät Israelin lapset näkisi sen loppua, mikä on katoavaa. ¹⁴ Mutta heidän mielensä paatuivat, ja sama peite pysyy vielä tänäkin päivänä poistamatta vanhan liiton Kirjoituksia luettaessa, sillä vasta Kristuksessa se katoaa. ¹⁵ Vielä tänäänkin peite on heidän sydämensä päällä Moosesta luettaessa, ¹⁶ mutta kun heidän sydämensä kääntyy Herran puoleen, peite otetaan pois. ¹⁷ Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siellä on vapaus. ¹⁸ Me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutumme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niin kuin muuttaa Herra, joka on Henki.

Kristuksen evankeliumin valo

4 Sen vuoksi me emme lannistu – meillä on tämä palveluvirka saamamme armon mukaan – ² vaan olemme hylänneet kaikki häpeälliset salatiet, emme vaella kavaluudessa emmekä väärennä Jumalan sanaa, vaan tuomalla julki totuuden me suosittelemme itseämme Jumalan edessä jokaisen ihmisen omalletunnolle. ³ Jos evankeliumimme on peitossa, peite on niissä, jotka joutuvat kadotukseen, ⁴ niissä epäuskoisissa, joiden mielet tämän maailman jumala on sokaissut, niin ettei heille loista se valo, joka lähtee Kristuksen

kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva. ⁵ Emmehän me julista itseämme vaan Jeesusta Kristusta: hän on Herra ja me teidän palvelijoitanne Jeesuksen tähden. ⁶ Jumala, joka sanoi: ”Loistakoon valo pimeydestä”, valaisi sydämemme, niin että Jumalan kirkkauden tunteminen, sen kirkkauden, joka loistaa Jeesuksen Kristuksen kasvoilta, levittäisi valoaan.

Aarre saviastioissa

⁷ Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä. ⁸ Me olemme kaikin tavoin ahtaalla mutta emme umpikujassa, neuvottomia mutta emme toivottomia, ⁹ vainottuja mutta emme hylättyjä, maahan lyötyjä mutta emme tuhottuja. ¹⁰ Me kannamme aina ruumiissamme Herran Jeesuksen kuolemaa, että myös Jeesuksen elämä tulisi meidän ruumiissamme näkyviin. ¹¹ Meidät, jotka elämme, annetaan aina alttiiksi kuolemalle Jeesuksen tähden, että myös Jeesuksen elämä tulisi kuolevaisessa ruumiissamme näkyviin. ¹² Niinpä siis kuolema tekee työtään meissä mutta elämä teissä. ¹³ Mutta koska meillä on sama uskon Henki, niin kuin on kirjoitettu: ”Minä uskon, ja sen vuoksi puhun”, niin mekin uskomme ja sen vuoksi myös puhumme. ¹⁴ Sillä me tiedämme, että hän, joka herätti Herran Jeesuksen, herättää meidätkin Jeesuksen

kanssa ja tuo esiin yhdessä teidän kanssanne. ¹⁵Tämä kaikki tapahtuu teidän vuoksenne, jotta aina enenevä armo saisi aikaan yhä useammissa vielä runsaampaa kiitosta Jumalan kunniaksi.

Kirkkauden toivo

¹⁶Sen vuoksi me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme rappeutuukin, sisäinen ihmisemme kuitenkin uudistuu päivä päivältä. ¹⁷Tämä hetken kestävä, kevyt ahdistuksemme tuottaa meille ikuisen kirkkauden runsauden, määrättömän ja suunnattoman, ¹⁸meille, jotka emme kiinnitä katsettamme näkyviin vaan näkymättömiin, sillä näkyvät ovat ajallisia mutta näkymättömät iankaikkisia.

5 Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme hajotetaankin, meillä on taivaissa asumus Jumalalta, ikuinen maja, joka ei ole käsin tehty. ²Tässä majassamme huokailemme ikävöiden, että saisimme pukeutua taivaalliseen majaamme. ³Kun sitten olemme pukeutuneet siihen, meitä ei enää havaita alastomiksi. ⁴Me, jotka olemme tässä majassa, huokailemme ahdistuneina, koska emme tahdo riisuutua vaan pukeutua, niin että elämä nielisi sen, mikä on kuolevaista. ⁵Jumala itse on valmistanut meidät juuri tähän ja on antanut meille vakuudeksi Hengen.

⁶Siksi olemme aina turvallisella mielellä ja tiedämme, että niin kauan kuin olemme kotona tässä ruumiissamme, olemme poissa Herran luota. ⁷Mehän vaellamme uskossa, emme näkemisessä. ⁸Mutta me olemme turvallisella mielellä ja haluaisimme mieluummin muuttaa pois ruumiistamme ja päästä kotiin Herran luo. ⁹Siksi pidämmekin kunnia-asianamme olla hänelle mieliksi, olimmepa kotona tai poissa. ¹⁰Sillä kaikkien meidän on ilmestytävä Kristuksen tuomioistuimen eteen, jotta kukin saisi sen mukaan, mitä hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, hyvää tai pahaa.

Sovituksen virka

¹¹Kun siis tiedämme, mitä Herran pelko on, me koetamme saada ihmisiä uskomaan. Jumala kyllä tuntee meidät, ja toivon, että tekin omassatunnossanne tunnette meidät. ¹²Emme nyt taas suosittele itseämme teille. Haluamme vain antaa teille aiheen kerskua meistä, niin että voisitte vastata niille, jotka kerskailevat siitä, mikä näkyy ulospäin, eivätkä siitä, mitä on sydämessä. ¹³Jos olemme olleet suunniltamme, se on tapahtunut Jumalan tähden. Jos taas maltamme mielemme, teemme sen teidän vuoksenne, ¹⁴sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä, jotka olemme tulleet tähän päätökseen: Yksi on kuollut kaikkien puolesta, siispä kaikki

ovat kuolleet.¹⁵ Hän on kuollut kaikkien puolesta, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen vaan hänelle, joka on heidän vuokseen kuollut ja noussut ylös.

¹⁶ Niinpä emme enää tunne ketään lihan mukaan. Jos olemmekin tunteneet Kristuksen lihan mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne.¹⁷ Siis jos joku on Kristuksessa, hän on uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle!¹⁸ Kaikki on Jumalasta, joka Jeesuksen Kristuksen kautta on sovittanut meidät itsensä kanssa ja antanut meille sovituksen viran.¹⁹ Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut ihmisille syyksi heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan.²⁰ Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläitä, ja Jumala kehottaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa.²¹ Hänet, joka ei synnistä tiennyt, Jumala teki meidän tähtemme synniksi, jotta me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.

6 Jumalan työtovereina me kehotamme teitä ottamaan vastaan Jumalan armon niin, ettei se jää turhaksi.² Hän sanookin: ”Sopivalla ajalla minä olen sinua kuollut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut.” Nyt on sopiva aika, nyt on pelastuksen päivä.

Apostolin koettelemukset

³ Me emme anna missään kohden aihetta paheksumiseen, ettei palvelutehtäväämme moitittaisi.⁴ Kaikessa me osoitamme olevamme Jumalan palvelijoita: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädässä ja ahdistuksissa,⁵ ruoskittaessa, vankiloissa ja mellakoissa, vaivannäössä, valvomisessa, paastoissa⁶ ja puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisyydessä ja ystävällisyydessä, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa,⁷ totuuden sanassa ja Jumalan voimassa, vanhurskauden aseet oikeassa ja vasemmassa kädessä,⁸ kunniaa ja häpeässä, pahassa maineessa ja hyvässä, villitsijöinä ja kuitenkin totta puhuvina,⁹ tuntemattomina ja kuitenkin hyvin tunnettuina, kuolemaisillamme, mutta katso, me elämme, kuritettuina emmekä kuitenkaan tapettuina,¹⁰ murheellisina mutta aina iloisina, köyhinä ja kuitenkin monia rikkaiksi tekevinä, mitään omistamatta ja kuitenkin omistaen kaiken.

¹¹ Suomme on auennut puhumaan teille, korinttilaiset, sydämemme on avartunut.¹² Meidän sydämemme ei ole ahdas teitä kohtaan, mutta teidän oma sisimpänne on ahdas.¹³ Antakaa samanlainen vastalahja: – puhun kuin lapsille – avartukaa tekin!

Elävän Jumalan temppeli

¹⁴ Älkää ryhtykö kantamaan vierasta iestä yhdessä niiden kanssa, jotka eivät usko. Mitä yhteistä on vanhurskaudella ja vääryydellä? Tai mitä yhteyttä on valolla ja pimeydellä? ¹⁵ Miten Kristus ja Beliar sopivat yhteen? Tai mitä yhteistä uskovalla on sen kanssa, joka ei usko? ¹⁶ Miten sopivat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Mehän olemme elävän Jumalan temppeli, niin kuin Jumala on sanonut: ”Minä asun heissä ja kuljen heidän keskellään. Minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.” ¹⁷ Sen tähden: ”Lähtekää pois heidän keskeltään ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkö koskeko saastaiseen, niin minä otan teidät omakseni” ¹⁸ ja olen teidän Isänne, ja te olette minun poikiani ja tyttäriäni, sanoo Herra, Kaikkivaltias.”

7 Koska meillä siis on nämä lupaukset, rakkaani, puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastaisuudesta, saattaen pyhityksemme täydelliseksi Jumalan pelossa.

Paavalin ja Tituksen ilo korinttilaisista

² Antakaa meille tilaa sydämessänne. Emme ole tehneet kenellekään vääryyttä, emme olleet kenellekään turmioksi emmekä hyötäneet kenenkään kustannuksella. ³ Tätä en sano tuomitakseni teitä. Olenhan jo sanonut, että te olette sydämessämme,

yhdessä kuollaksemme ja yhdessä elääksemme. ⁴ Luottamukseni teitä kohtaan on suuri, ja minulla on paljon aihetta kerskua teistä. Olen täynnä lohdutusta, iloni on ylenpalttinen kaikessa ahdingossamme.

⁵ Makedoniaan tultuamme ei lihamme saanut mitään lepoa vaan olimme kaikin tavoin ahdistettuja: ulkoapäin taisteluja, sisältäpäin pelkoja. ⁶ Mutta Jumala, joka lohduttaa masentuneita, rohkaisi meitä Tituksen tulolla, ⁷ eikä ainoastaan hänen tulollaan, vaan myös sillä lohdutuksella, jota hän oli saanut teiltä. Hän kertoi meille teidän kaipauksestanne, valitteluistanne ja innostanne minun parhaakseni, niin että iloitsin vielä enemmän.

⁸ Vaikka teinkin teidät murheellisiksi kirjeelläni, en kadu sitä. Jos kaduinkin nähdessäni, että tuo kirje – vaikkapa vain vähäksi aikaa – saattoi teidät murheellisiksi, ⁹ niin nyt iloitsen. En iloitse siitä, että tulitte murheellisiksi, vaan siitä, että murheenne koitui teille kääntymykseksi. Murheenne oli Jumalan mielen mukaista, joten emme aiheuttaneet teille mitään vahinkoa. ¹⁰ Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan kääntymyksen, joka koituu pelastukseksi ja jota ei tarvitse katua, mutta maailman murhe tuottaa kuoleman. ¹¹ Katsokaa, kuinka suurta intoa juuri tuo Jumalan mielen mukainen murehtiminen

on saanut teissä aikaan, mitä puolustautumista, paheksumista ja pelkoa, mitä ikävöimistä, kiivautta ja rankaisemista! Olette kaikin tavoin osoittaneet olevanne puhtaita tässä asiassa.¹² Vaikka siis kirjoitinkin teille, en kirjoittanut vääryyttä tehneen tai vääryyttä kärsineen vuoksi vaan siksi, että teidän intonne meidän puolestamme tulisi keskuudessanne julki Jumalan edessä.¹³ Tämä on lohduttanut meitä. Mutta tämän lohdutuksen lisäksi vielä paljon enemmän meitä on ilahduttanut Tituksen ilo siitä, että hänen henkensä on saanut virvoitusta teiltä kaikilta.¹⁴ Jos siis olen jossakin asiassa kehunut teitä hänelle, en ole joutunut häpeään. Niin kuin kaikki, mitä olemme puhuneet teille, on totta, niin on osoittautunut todeksi myös se, mistä olemme teitä kehuneet Titukselle.¹⁵ Hänen sydämensä kiintyy yhä enemmän teihin, kun hän muistelee kaikkien teidän kuuliaisuuttanne, kuinka te peläten ja vavisten otitte hänet vastaan.¹⁶ Iloitsen siitä, että voin kaikessa luottaa teihin.

Keräys Jerusalemin seurakunnalle

8 Veljet, teemme teille tietäväksi, millainen Jumalan armo on suotu Makedonian seurakunnille.² Huolimatta monista ahdistavista koetuksista uskovien ilo oli niin ylenpalttinen, että he suuressa köyhyydessäänkin vilpittömästi olivat

hyvin anteliaita.³ Voin todistaa, että he antoivat voimiensa mukaan, jopa yli voimiensa omasta aloitteestaan,⁴ ja he pyytämällä pyysivät meidän suostumustamme, että saisivat osallistua pyhien avustamiseen.⁵ Eivätkä he vain tehneet niin kuin olimme toivoneet, vaan antoivat itsensäkin, ennen kaikkea Herralle ja sitten myös meille, Jumalan tahdon mukaisesti.⁶ Niinpä me kehotimme Titusta, että niin kuin hän oli jo aloittanut tämän rakkaudentyön, hän myös veisi sen teidän keskuudessanne päätökseen.⁷ Niin kuin teillä on runsaasti kaikkea, uskoa, sanaa, tietoa, kaikenlaista intoa ja meistä teihin tullutta rakkautta, niin olkaa anteliaita myös tässä rakkaudentyössä.

⁸ En sano tätä käskien, vaan viittaamalla toisten intoon koettelen teidänkin rakkautenne aitoutta.⁹ Tehän tunnette meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armon: vaikka hän oli rikas, hän tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te rikastuisitte hänen köyhyydestään.

¹⁰ Annan vain neuvon tässä asiassa, sillä se on hyödyksi teille, jotka jo viime vuonna olitte ensimmäiset, ette ainoastaan tekemään, vaan myös tahtomaan.¹¹ Saattakaa nyt työnne päätökseen, niin että varojenne mukaan sen myös toteutatte yhtä alttiisti kuin olitte siitä päättäneet.¹² Jos on alttiutta, siitä on hyötyä sen mukaan, mitä omistaa, eikä sen mukaan, mitä

ei omista. ¹³ Eihän ole tarkoitus, että muut pääsisivät helpolla ja te joutuisitte ahdinkoon, vaan kysymys on tasauksesta. ¹⁴ Tulkoön teidän nykyinen yltäkylläisyytenne avuksi heidän puutteeseensa, niin että heidän yltäkylläisyytensä tulisi vuorostaan avuksi teidän puutteeseenne. Näin syntyisi tasaus, ¹⁵ kuten on kirjoitettu: ”Sillä, joka oli koonnut paljon, ei ollut liikaa, eikä siltä, joka oli koonnut vähän, puuttunut mitään.”

Keräyksen suorittajat

¹⁶ Kiitos Jumalalle, joka antoi Tituksen sydämeen saman innon teidän hyväksenne! ¹⁷ Hän noudatti minun kehotustani ja innostui jopa niin, että omasta halustaan lähti teidän luoksenne. ¹⁸ Lähetimme hänen kanssaan veljen, jota evankeliumin julistamisesta kiitetään kaikissa seurakunnissa. ¹⁹ Tämän lisäksi seurakunnat ovat valinneet hänet matkatoveriksemme viemään tätä rakkauden lahjaa, jonka toimitamme Herran kunniaksi ja oman alttiutemme osoitukseksi. ²⁰ Menettelemme näin, ettei kukaan pääsisi moittimaan meitä tämän runsaan avustuksen hoidosta, ²¹ sillä me huolehdimme siitä, mikä on oikein, ei ainoastaan Herran, vaan myös ihmisten edessä.

²² Lähetämme heidän kanssaan vielä erään veljemme, jonka innon olemme todenneet usein ja monessa asiassa. Hän on nyt vielä paljon

innokkaampi, kun hänellä on niin suuri luottamus teihin. ²³ Mitä Titukseen tulee, hän on minun kumppanini ja työtoverini teidän hyväksenne. Veljemme taas ovat seurakuntien lähettiläitä, he ovat Kristuksen kunnia. ²⁴ Osoittakaa nyt seurakuntien edessä heille rakkauttanne ja näyttäkää todeksi se, mistä olemme teitä kehuneet.

Avustuspalvelun toteuttaminen

9 Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille. ² Tunnenhan teidän alttiutenne ja olen kehunutkin teitä makedonialaisille siitä, että Akhaia on ollut valmiina jo viime vuodesta lähtien. Teidän intonne on saanut hyvin monet innostumaan. ³ Lähetän nyt kuitenkin nämä veljet, ettemme olisi kehuneet teitä tässä asiassa turhaan vaan että olisitte valmiina, niin kuin olen sanonut. ⁴ Jos nyt makedonialaisia tulisi minun kanssani ja he tapaisivat teidät valmistautumattomina, joutuisimme me – etten sanoisi te – tässä luottamuksessamme häpeään. ⁵ Olen siis katsonut tarpeelliseksi kehottaa veljiä lähtemään edeltä luoksenne ja järjestelemään aikaisemmin lupaamanne lahjan valmiiksi, jotta se näin olisi valmis runsaana eikä kitsaana.

⁶ Huomatkaa tämä: joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää. ⁷ Kukin antakoon niin

kuin on sydämessään päättänyt, ei surkeillen eikä pakosta, sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. ⁸Jumala on voimallinen antamaan teille runsain määrin kaikkea armoa, niin että teillä on aina kaikessa riittävästi kaikkea voidaksenne tehdä runsaasti kaikkea hyvää. ⁹Onhan kirjoitettu: ”Hän jakelee, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.” ¹⁰Hän, joka antaa kylväjälle siemenen ja suo ruuaksi leivän, antaa teillekin siemenen ja lisää kylvönne ja kasvattaa vanhurskautenne hedelmät. ¹¹Näin te kaikessa rikastutte ja voitte vilpittömästi harjoittaa kaikenlaista anteliaisuutta, joka meidän kauttamme saa aikaan kiitosta Jumalalle.

¹²Tämä avustamispalvelu ei ainoastaan täytä pyhien tarpeita, vaan se on vielä runsaampi Jumalalle annettujen monien kiitosten vuoksi. ¹³Kun he tästä teidän palveluksestanne huomaavat, kuinka koeteltu teidän mielenne on, he ylistävät Jumalaa siitä, että te kuuliaisesti tunnustaudutte Kristuksen evankeliumiin ja olette vilpittömästi yhteydessä heidän ja kaikkien muidenkin kanssa. ¹⁴Hekin rukoilevat teidän puolestanne ja kaipaavat teitä Jumalan ylitsevuotavan armon tähden, joka on tullut osaksenne. ¹⁵Kiitos Jumalalle hänen sanoin kuvaamattomasta lahjastaan!

Paavali puolustautuu

10 Minä, Paavali, itse kehotan teitä Kristuksen laupeuden ja lempeyden kautta, minä, joka olen muka nöyrä teidän edessänne mutta poissa ollessani niin rohkea teitä kohtaan. ²Pyydän, ettei minun teidän luonanne tarvitsisi käyttää sitä rohkeutta, jolla pelkäämättä aion uskaltaa käydä muutamien kimppuun, jotka ajattelevat meidän vaeltavan lihan mukaan. ³Vaikka elämmekin lihassa, emme kuitenkaan sodi lihan mukaan, ⁴sillä meidän sota-aseemme eivät ole lihallisia, vaan ne ovat voimallisia Jumalan avulla kukistamaan linnoituksia. Me hajotamme maahan järjen päätelmät ⁵ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan. Me vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaiseksi Kristukselle ⁶ja olemme valmiit rankaisemaan kaikesta tottelemattomuudesta, kunhan te itse olette ensin tulleet täysin kuuliaisiksi.

⁷Huomatkaa, mitä on silmienne edessä! Jos joku on varma siitä, että on Kristuksen oma, ajatelkoon edelleen mielessään, että niin kuin hän on Kristuksen oma, niin olemme mekin. ⁸En joutuisi häpeään, vaikka minä vähän enemmänkin kerskuisin vallastamme, jonka Herra on antanut meille teidän rakentumistanne varten, ei teidän kukistamistanne varten. ⁹Sanon näin siksi, ettei näyttäisi siltä,

että pelottelisin teitä kirjeilläni. ¹⁰Jotkut kyllä sanovat, että hänen kirjeensä ovat mahtavia ja ponnekkaita, mutta kun hän on ruumiillisesti läsnä, hän on heikko, eikä hänen puheensa ole minkään arvoista. ¹¹Joka näin sanoo, ajatelkoon, että sellaisia kuin poissaolevina olemme kirjeitemme sanoissa, sellaisia me olemme myös läsnäolevina teoissa.

¹²Emme rohkene lukeutua emmekä verrata itseämme niihin, jotka suosittelevat itseään. He ovat ymmärtämättömiä, kun mittaavat itseään omalla itsellään ja vertaavat itseään omaan itseensä. ¹³Me taas emme kersku yli määrän, vaan ainoastaan sen vaikutusalan mukaan, jonka Jumala on meille mitannut, jotta ulottuisimme teihinkin asti.

¹⁴Me emme kurkota liian pitkälle, ikään kuin emme ulottuisikaan teihin. Olemmehan ehtineet teillekin asti julistamaan Kristuksen evankeliumia.

¹⁵Emme kersku yli määrän emmekä toisten vaivannäöstä, vaan toivomme, että teidän uskonne kasvaessa mekin saamme kasvaa keskuudessanne vaikutusalamme mukaan niin suureksi, ¹⁶että saamme julistaa evankeliumia teitäkin kauempana oleville kerskumatta siitä, mikä on jo valmiina toisten vaikutusosalalla.

¹⁷Mutta joka kerskuu, hänen kerskauksenaan olkoon Herra. ¹⁸Ei se ole koetuksen kestävä, joka itse

suosittelee itseään, vaan se, jota Herra suosittelee.

Paavali ja valeapostolit

11 Kunpa sietäisitte minulta hieman mielettömyyttä! Ja kyllähän te minua siedättekin.

²Kiivailen teidän puolestanne Jumalan kiivaudella. Olenhan kihlannut teidät yhdelle ainoalle miehelle asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen.

³Pelkään kuitenkin, että niin kuin käärme petti kavaluudellaan Eevan, niin teidän mielenne turmeltuu pois siitä vilpittömyydestä ja puhtaudesta, joka teillä on Kristusta kohtaan. ⁴Jos joku tulee ja julistaa toista Jeesusta kuin me olemme julistaneet tai jos te saatte toisen hengen kuin sen, jonka olette saaneet, tai toisen evankeliumin kuin sen, jonka olette ottaneet vastaan, niin sen te kyllä hyvin siedätte.

⁵En katso kuitenkaan olevani missään suhteessa noita erinomaisia apostoleja huonompi. ⁶Jos olenkin oppimaton puhetaidossa, en kuitenkaan tiedossa. Olemmehan tehneet sen teille tiettäväksi kaikin tavoin kaikissa asioissa.

⁷Vai teinkö syntiä, kun alentaessani itseni, jotta teidät ylennettäisiin, julistin teille Jumalan evankeliumia korvauksetta? ⁸Muita seurakuntia olen riistänyt ottamalla niiltä palkkaa palvelukseni teitä. ⁹Kun olin luonanne ja kärsin puutetta, en rasittanut ketään, sillä mitä minulta puuttui,

sen korvasivat Makedoniasta tulleet veljet. Varoin kaikessa olemasta teille rasiukseksi ja varon vatedeskin.

¹⁰ Niin totta kuin Kristuksen totuus on minussa, tätä minun kerskaustani ei vaienneta Akhaian paikkakunnilla!

¹¹ Miksi? Siksikö, etten muka rakasta teitä? Jumala sen tietää.

¹² Minkä nyt teen, sen teen vatedeskin riistääkseni aiheen niiltä, jotka aihetta etsivät, että he siinä, mistä kerskailevat, osoittautuisivat samanlaisiksi kuin mekin. ¹³ Sellaiset ovat valeapostoleja, petollisia työntekijöitä, jotka tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi. ¹⁴ Eikä ihme, sillä itse Saatana tekeytyy valon enkeliksi. ¹⁵ Ei siis ole suuri asia, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanhurskauden palvelijoiksi. Heidän loppunsa on heidän tekojensa mukainen.

Paavalin puolustuspuhe

¹⁶ Sanon vieläkin: älköön kukaan luulko, että olen järjetön. Mutta vaikka olisinkin, ottakaa minut vastaan järjettömänäkin, että minäkin voisin vähän kerskailla. ¹⁷ Mitä nyt puhun, sitä en puhu Herran mielen mukaan vaan kuin järjetön itsevarmana kerskaillen. ¹⁸ Koska niin monet kerskailevat lihan mukaan, niin kerskailen minäkin. ¹⁹ Tehän mielellänne siedätte järjettömiä, kun kerran itse olette niin järkeviä. ²⁰ Tehän siedätte sen, että joku orjuuttaa teidät,

että joku syö teidät putipuhtaiksi, että joku saa teidät saaliikseen, että joku korottaa itsensä, että joku lyö teitä kasvoihin. ²¹ Häpeäkseni sanon, että siihen olemme olleet liian heikkoja.

Mutta minkä joku toinen uskaltaa – puhun kuin järjetön – sen uskallan minäkin. ²² He ovat heprealaisia? Niin minäkin. He ovat israelilaisia? Niin minäkin. He ovat Abrahamin jälkeläisiä? Niin minäkin. ²³ He ovat Kristuksen palvelijoita? Minä vielä enemmän – puhun kuin olisin järjiltäni. Olen nähnyt enemmän vaivaa ja ollut useammin vankeudessa kuin he. Minua on piesty ylen määrin, monta kertaa olen ollut kuolemanvaarassa. ²⁴ Juutalaisilta olen viidesti saanut yhtä vaille neljäkymmentä raipaniskua. ²⁵ Kolmesti minua on ruoskittu, kerran minua on kivitetty, kolme kertaa olen joutunut haaksirikkoon, vuorokauden olen ajelehtinut meressä. ²⁶ Olen usein ollut matkoilla, ollut vaaroissa virtojen vesillä, vaaroissa rosvojen takia, vaaroissa heimolaisteni puolelta, vaaroissa pakanoiden puolelta, vaaroissa kaupungeissa, vaaroissa erämaassa, vaaroissa merellä ja vaaroissa valheveljien keskellä. ²⁷ Olen ollut työssä ja vaivassa, valvonut paljon, kärsinyt nälkää ja janoa, paastonnut usein ja kärsinyt kylmää ja alastomuutta. ²⁸ Kaiken muun lisäksi on ollut jokapäiväistä tunkeilua luonani, huolta kaikista seurakunnista.

²⁹Kuka on heikko, etten minäkin olisi heikko? Kuka lankeaa, ettei se minuakin polttaisi?

³⁰Jos täytyy kerskailla, kerskailen heikkoudestani. ³¹Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on iankaikkisesti ylistetty, tietää, etten valehtele. ³²Damaskoksessa kuningas Aretaan käskynhaltija vartioi damaskoslaisten kaupunkia haluten ottaa minut kiinni, ³³mutta minut laskettiin muurin läpi ikkunasta korissa alas, ja niin pääsin pakenemaan hänen käsistään.

Paavalin näyt ja ilmestykset

12 Minun täytyy kerskailla, vaikka se ei olekaan hyödyksi. Siirryn nyt näkyihin ja Herran ilmestyksiin. ²Tunnen miehen, joka on Kristuksessa. Neljätoista vuotta sitten hänet temmattiin kolmanteen taivaaseen. Oliko hän ruumiissaan, en tiedä, vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää. ³Tästä miehestä tiedän – oliko hän ruumiissaan vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää – ⁴että hänet temmattiin paratiisiin ja hän kuuli sanoja, joita ei voi sanoa ilmaista ja joita ihmisen ei ole lupa puhua. ⁵Tästä miehestä kerskun, mutta itsestäni en kersku, paitsi heikkoudestani.

⁶Vaikka tahtoisinkin kerskua, en olisi järjetön, sillä puhuisin totta. Kuitenkin pidättäydyn siitä, ettei kukaan ajattelisi minusta enempiä kuin näkee tai kuulee minusta. ⁷Etten näin suurenmoisten

ilmestysten tähden ylpeilisi, minulle on annettu lihaani pistin, Saatanan lähettiläs, rusikoimaan minua, etten ylpeilisi. ⁸Tämän vuoksi olen kolme kertaa rukoillut Herraa, että se väistyisi minusta. ⁹Mutta hän sanoi minulle: ”Minun armoni riittää sinulle, sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa.” Sen tähden kerskun mieluummin heikkoudestani, jotta Kristuksen voima lepäisi ylläni. ¹⁰Siksi olen Kristuksen tähden mieltynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin ja ahdistuksiin, sillä kun olen heikko, silloin olen voimakas.

Paavalin rakkaus seurakuntaa kohtaan

¹¹Olen nyt järjettömänä kerskaillut, mutta te olette pakottaneet minut siihen. Minunhan olisi pitänyt saada suositus teiltä, sillä en ole millään tavoin ollut noita erinomaisia apostoleja huonompi, vaikka en olekaan mitään. ¹²Onhan apostolin tunnusteet tehty teidän keskuudessanne kaikella kestävyydellä, tunnusmerkein, ihmein ja voimateoin. ¹³Missä suhteessa te olette jääneet muita seurakuntia vähemmälle paitsi siinä, etten itse ole ollut teille rasiutukseksi? Antakaa minulle anteeksi tämä vääryys!

¹⁴Olen nyt valmis tulemaan luoksenne kolmannen kerran enkä aio olla teille rasiutukseksi. En etsi teidän omaanne vaan teitä itseänne. Eiväthän lapset ole

velvollisia kokoamaan omaisuutta vanhemmilleen vaan vanhemmat lapsilleen. ¹⁵ Maksan mielelläni kulut ja kulutan itsenikin teidän sielujenne hyväksi. Rakastatteko te minua vähemmän siksi, että minä rakastan teitä niin paljon? ¹⁶ Olkoon niin, että en ole teitä rasittanut. Mutta entä jos olenkin viekas ja olen saanut teidät petoksella valtaani! ¹⁷ En kai ole pyrkinyt hyötymään teistä kenenkään avulla, jonka olen lähettänyt luoksenne? ¹⁸ Kehotin Titusta lähtemään ja lähetin hänen mukanaan erään veljen. Ei kai Titus ole pyrkinyt hyötymään teistä? Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä, emmekö ole kulkeneet samoja jälkiä?

¹⁹ Luuletteko jälleen, että puolustelemme itseämme teidän edessänne. Ei, vaan Jumalan edessä, Kristuksessa me puhumme. Rakkaani, kaikki tapahtuu teidän rakentumiseksenne. ²⁰ Pelkään näet, että tullessani en ehkä tapaa teitä sellaisina kuin tahdon ja että te tapaatte minut sellaisena kuin ette tahdo. Pelkään, että keskuudessanne on riitaa, kateutta, vihaa, juonia, panettelua, juoruja, pöyhkeilyä ja epäjärjestystä. ²¹ Pelkään, että kun taas tulen, Jumalani nöyryyttää minua teidän luonanne ja joudun suremaan monien sellaisten takia, jotka ennen ovat eläneet synnissä eivätkä ole

katuneet sitä saastaisuutta, haureutta jairstautta, jota ovat harjoittaneet.

Itsensä koetteleminen

13 Kolmannen kerran tulen nyt luoksenne. Jokainen asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan suulla. ² Olen etukäteen sanonut ja sanon nyt etukäteen – samoin kuin sanoin silloin, kun olin toista kertaa luonanne, ja nyt poissa ollessani kirjoitan – niille, jotka ennen ovat tehneet syntiä, ja kaikille muillekin, että en aio säästää teitä, kun tulen taas luoksenne, ³ koskapa te vaaditte todistetta siitä, että minussa puhuu Kristus, joka ei ole teitä kohtaan heikko vaan on teissä voimallinen. ⁴ Hänet tosin ristiinnaulittiin, kun hän oli heikko, mutta hän elää Jumalan voimasta. Olemmehan mekin hänessä heikkoja, mutta hänen kanssaan me elämme Jumalan voimasta teidän hyväksenne.

⁵ Tutkikaa itseänne, oletteko uskossa. Koetelkaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? Ellei näin ole, te ette kestä koetusta. ⁶ Toivon teidän tietävän, että me emme ole niitä, jotka eivät kestä koetusta. ⁷ Rukoilemme Jumalaa, ettette tekisi mitään pahaa, emme siksi, että me näyttäisimme koetuksen kestäviltä, vaan siksi, että te tekisitte hyvää ja me olisimme ikään kuin ne, jotka eivät kestä koetusta. ⁸ Emme voi mitään totuutta vastaan vaan totuuden puolesta. ⁹ Me iloitsimme, kun itse olemme heikkoja

mutta te olette voimakkaita. Sitä me rukoilemme, että te tulisitte täydellisiksi. ¹⁰Sen vuoksi kirjoitan tämän poissa ollessani, etten läsnä ollessani menettelisi ankarasti sen vallan nojalla, jonka Herra on antanut minulle rakentamista, ei hajottamista varten.

Loppu-tervehdys ja siunaus

¹¹Lopuksi, veljet: iloitkaa, tulkaa täydellisiksi, ottakaa vastaan

kehotuksia, olkaa yksimielisiä, eläkää rauhassa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on teidän kanssanne. ¹²Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki pyhät lähettävät teille tervehdyksen.

¹³Herran Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus ja yhteys olkoon kaikkien teidän kanssanne! Aamen.

PAAVALIN KIRJE GALATALAISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, apostoli – saanut virkansa, ei ihmisiltä eikä ihmisen välityksellä vaan Jeesukselta Kristukselta ja Isältä Jumalalta, joka herätti hänet kuolleista – ²ja kaikki kanssani olevat veljet Galatian seurakunnille. ³Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta, ⁴joka uhrasi itsensä meidän syntiemme tähden pelastaakseen meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta Jumalan, meidän Isämme, tahdon mukaan. ⁵Hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Aamen.

Ei ole toista evankeliumia

⁶Minua ihmetyttää, että te niin pian olette luopumassa hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisenlaiseen evankeliumiin. ⁷Se ei kuitenkaan ole mikään toinen evankeliumi. On vain niitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumia. ⁸Mutta vaikka joku meistä tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet,

hän olkoon kirottu. ⁹Kuten olemme ennenkin sanoneet, niin sanon nyt taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä olette saaneet, hän olkoon kirottu.

¹⁰Ihmisiäkö minä nyt taivuttelen puolelleni vai Jumalaa? Tai pyrinkö miellyttämään ihmisiä? Jos minä vielä mielistelisin ihmisiä, en olisi Kristuksen palvelija.

Paavalin julistama evankeliumi on Kristukselta

¹¹Teen teille tiettäväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmismielen mukaista. ¹²En minä ole sitä saanut keneltäkään ihmiseltä, eikä sitä ole minulle opetettu, vaan sain sen Jeesuksen Kristuksen ilmestyksessä. ¹³Olettehan kuulleet entisestä elämästäni juutalaisuudessa, siitä, kuinka kiihkeästi vainosin Jumalan seurakuntaa ja hävitin sitä. ¹⁴Edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet ikäiseni heimostani ja kiivailin muita enemmän isieni perinnäissääntöjen puolesta. ¹⁵Mutta Jumala, joka jo äitini kohdusta saakka on erottanut minut ja kutsunut armossaan, näki hyväksi ¹⁶ilmaista minussa Poikansa, jotta julistaisin

evankeliumia hänestä pakanakansojen keskuudessa. Niinpä en alun pitäenkään kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä¹⁷ enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleja, vaan menin Arabiaan ja palasin taas Damaskokseen.

¹⁸Sitten, kolmen vuoden kuluttua, menin Jerusalemiin tutustuakseni Pietariin ja viivyin hänen luonaan viisitoista päivää.¹⁹ Muita apostoleja en nähnyt paitsi Jaakobin, Herran veljen.²⁰ Mitä tulee siihen, mitä kirjoitan teille, Jumalan edessä vakuutan, etten valehtelee.²¹ Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakunnille.²² Kasvoiltani olin kuitenkin tuntematon Juudean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa.²³ Niissä oli vain kuultu: ”Meidän entinen vainoojamme julistaa nyt sitä uskoa, jota hän ennen hävitti.”²⁴ Ja Jumalaa ylistettiin minun tähteni.

Muut apostolit hyväksyvät Paavalin

2 Neljäntoista vuoden kuluttua menin taas ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin mukaani myös Tituksen.² Menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin siellä sen evankeliumin, jota julistan pakanoiden keskuudessa. Esitin sen yksityisesti niille, joita pidettiin arvossa, etten ehkä juoksisi tai olisi juossut turhaan.³ Ei edes seuralaistani Titusta, joka on kreikkalainen, pakotettu ympärileikkauttamaan itseään.⁴ Mutta noiden pariimme

luikertaneiden valeveljien takia, jotka olivat soluttautuneet keskuuteemme vakoilemaan vapauttamme, joka meillä on Kristuksessa Jeesuksessa, jotta voisivat orjuuttaa meitä,⁵ me emme hetkeksikään alistuneet antamaan heille periksi, jotta evankeliumin totuus säilyisi teidän keskuudessanne.

⁶Nuo taas, joita pidettiin arvossa – millaisia sitten olivatkin, se on minusta yhdentekevää, Jumala ei katso henkilöön – nuo arvossapidetyt eivät vaatineet minulta mitään enempää.⁷ He päinvastoin ymmärsivät, että minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille niin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille.⁸ Sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa apostolin tehtävään ympärileikattujen parissa, antoi minullekin siihen voimaa pakanakansojen parissa.

⁹Kun Jaakob, Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväänä, havaitsivat sen armon, joka oli minulle annettu, he ojensivat minulle ja Barnabaalle kätensä yhteisen työn merkiksi: meidän tuli mennä pakanakansojen keskuuteen, heidän taas ympärileikattujen.¹⁰ Meidän oli vain muistettava köyhiä, ja niin minä olen pyrkinytkin tekemään.

Paavali nuhtelee Pietaria Antiokiassa

¹¹Mutta kun Pietari tuli Antiokiaan, minä vastustin häntä vasten

kasvoja, koska hän oli menetellyt väärin. ¹²Ennen kuin Jaakobin luota tuli muutamia miehiä, hän oli aterioinut pakanoiden kanssa, mutta heidän tultuaan hän vetäytyi syrjään ja pysytteli erillään peläten ympärileikattuja. ¹³Hänen kanssaan lankesivat tekopyhyyteen muutkin juutalaiset, ja heidän tekopyhyytensä tempasi mukaansa myös Barnabaan. ¹⁴Mutta kun minä näin, etteivät he kulkeneet suoraan evankeliumin totuuden mukaan, sanoin Pietarille kaikkien kuullen: ”Jos sinä, joka olet juutalainen, elät pakanoiden tavoin etkä juutalaisten, miksi sinä pakotat pakanoita elämään juutalaisten tavoin?”

Vanhurskaus tulee uskosta

¹⁵Me olemme luonnoltamme juutalaisia emmekä syntisiä pakanoita. ¹⁶Mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista vaan Jeesuksen Kristuksen uskon kautta, olemme mekin uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi Kristuksen uskosta emmekä lain teoista, koska lain teoista ei tule vanhurskaaksi yksikään ihminen. ¹⁷Mutta jos meidätkin, etsiessämme vanhurskautusta Kristuksessa, havaitaan syntisiksi, onko Kristus silloin synnin palvelija? Ei tietenkään! ¹⁸Jos rakennan uudestaan sen, minkä olen hajottanut, osoitan olevani lainriikkoja, ¹⁹sillä lain kautta

minä olen kuollut laille elääkseni Jumalalle. Minut on Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. ²⁰Enää en elä minä, vaan Kristus elää minussa. Minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä alttiiksi minun puolestani. ²¹En minä tee tyhjäksi Jumalan armoa, sillä jos vanhurskaus saadaan lain kautta, silloin Kristus on kuollut turhaan.

Lain teot vai usko?

3 Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, niin ettette ole totuudelle kuuliaisia, teidät, joiden silmien eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna? ²Tämän vain tahdon saada teiltä tietää: lain teoistako te saitte Hengen vai uskossa kuulemisesta? ³Niinkö älyttömiä olette? Te aloititte Hengessä, lihassako nyt pyritte päämäärään? ⁴Niin paljonko olette kärsineet turhaan – jos se kerran on ollut turhaa? ⁵Tekeekö siis hän, joka antaa teille Hengen ja vaikuttaa voimatekoja teidän keskuudessanne, sen lain tekojen vai uskossa kuulemisen kautta?

⁶Muistattehan kuinka oli Abrahamin laita: hän uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi. ⁷Tietäkää siis, että ne, jotka perustautuvat uskoon, ovat Abrahamin lapsia. ⁸Koska Raamattu näki edeltäpäin, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskosta, se edeltäpäin julisti Abrahamille hyvän

sanoman: sinussa tulevat siunatuiksi kaikki kansat. ⁹Niinpä ne, jotka perustautuvat uskoon, siunataan yhdessä uskovan Abrahamin kanssa. ¹⁰Ne taas, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia. Onhan kirjoitettu: "Kirottu on jokainen, joka ei pysy kaikessa, mitä lain kirjaan on kirjoitettu, ja tee sen mukaan." ¹¹On selvää, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain avulla, sillä vanhurskas elää uskosta. ¹²Mutta laki käskyineen ei perustu uskoon, vaan: "Joka niitä noudattaa, elää niistä." ¹³Kristus lunasti meidät vapaiksi lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän puolestamme, sillä on kirjoitettu: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu." ¹⁴Näin Abrahamin siunaus tulee pakanoiden osaksi Kristuksessa Jeesuksessa, jotta me uskon kautta saisimme luvatus Hengen.

Lupaus ja laki

¹⁵Veljet, puhun ihmisen näkökulmasta. Ei ihmisenkään vahvistettua testamenttia voi kukaan kumota eikä lisätä siihen mitään. ¹⁶Lupaukset siis lausuttiin Abrahamille ja hänen siemenelleen. Hän ei sano: "ja siemenille", ikään kuin monesta, vaan kuin yhdestä: "ja siemenellesi", joka on Kristus. ¹⁷Tarkoitan tätä: Jumalan ennen vahvistamaa testamenttia ei neljäsataakolmekymmentä vuotta myöhemmin tullut laki kumoa, niin

että se tekisi lupauksen mitättömäksi. ¹⁸Jos nimittäin perintö tulisi lain perusteella, se ei enää perustuisikaan lupaukseen. Abrahamille Jumala on sen kuitenkin lahjoittanut lupauksen kautta.

¹⁹Mitä varten sitten on laki? Se lisättiin rikkomusten takia, kunnes tulisi se siemen, jolle lupaus oli annettu. Laki saatettiin voimaan enkelien kautta välimiehen kädellä. ²⁰Välimies ei kuitenkaan ole vain yhtä varten, mutta Jumala on yksi.

²¹Onko laki siis vastoin Jumalan lupauksia? Ei tietenkään! Jos olisi annettu laki, joka voisi tehdä eläväksi, niin vanhurskaus tulisi todellakin lain perusteella. ²²Mutta Raamattu on sulkenut kaiken synnin alaisuuteen, että se, mikä oli luvattu, annettaisiin Jeesuksen Kristuksen uskon perusteella niille, jotka uskovat.

²³Ennen uskon tulemistä meitä vartioitiin lain alaisuuteen suljettuina, kunnes usko ilmestyisi. ²⁴Näin laista on tullut meille kasvattaja Kristukseen, että me tulisimme vanhurskaiksi uskosta. ²⁵Mutta uskon tultua emme enää ole kasvattajan alaisia.

²⁶Te kaikki olette uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa. ²⁷Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeutuneet Kristukseen. ²⁸Tässä ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei orjaa eikä vapaata, ei miestä eikä

naista, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi. ²⁹ Jos te siis olette Kristuksen omia, te olette Abrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan.

4 Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, hän ei millään tavoin eroa orjasta, vaikka onkin kaiken herra. ² Hän on holhoojien ja taloudenhoitajien alainen isän määräämään aikaan asti. ³ Samoin mekin, kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutettuina maailman alkeisvoimien alaisuuteen. ⁴ Mutta kun aika oli täyttynyt, Jumala lähetti Poikansa, naisesta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, ⁵ lunastamaan vapaiksi lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan. ⁶ Ja koska tekin olette lapsia, Jumala on lähettänyt meidän kaikkien sydämiin Poikansa Hengen, joka huutaa: ”Abba! Isä!” ⁷ Sinä et siis enää ole orja vaan lapsi. Mutta jos olet lapsi, olet myös Jumalan perillinen Kristuksen ansiosta.

Paavalin huoli galatalaisista

⁸ Silloin kun ette tunteneet Jumalaa, te palvelitte jumalina sellaisia, jotka eivät todellisuudessa ole jumalia. ⁹ Mutta nyt, kun te tunnette Jumalan, tai paremminkin, kun Jumala tuntee teidät, miksi te taas käännytte noiden heikkojen ja köyhien alkeisvoimien puoleen? Tahdotteko jälleen tulla niiden orjiksi? ¹⁰ Te seuraatte tarkoin päiviä, kuukausia, juhla-aikoja ja vuosia.

¹¹ Pelkään vuoksenne, että olen ehkä turhaan nähnyt teistä vaivaa.

¹² Pyydän teitä, veljet: tulkaa sellaisiksi kuin minä, koska minäkin olen tullut sellaiseksi kuin te. Ette ole tehneet mitenkään väärin minua kohtaan. ¹³ Tehän tiedätte, että ensimmäisellä kerralla julistin teille evankeliumia ruumiillisen heikkouteni takia. ¹⁴ Tilani oli teille koettelemus. Ette kuitenkaan halveksineet ettekä inhonneet minua vaan otitte minut vastaan kuin Jumalan enkelin, kuin Kristuksen Jeesuksen. ¹⁵ Missä on nyt kerskaaminen onnestanne? Todistan teistä, että te, mikäli mahdollista, olisitte kaivaneet silmät päästänne ja antaneet minulle. ¹⁶ Onko minusta siis tullut teidän vihamiehenne, koska sanon teille totuuden? ¹⁷ Muutamilla on kyllä intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeanlaista. He vain tahtovat eristää teidät, että teillä olisi intoa heidän hyväkseen. ¹⁸ On hyvä osoittaa intoa oikean asian hyväksi aina eikä vain silloin, kun minä olen luonanne. ¹⁹ Lapseni, teidän vuoksenne olen jälleen synnytyskivuissa, kunnes Kristus saa teissä muodon. ²⁰ Tahtoisinpa nyt olla luonanne ja muuttaa äänenikin, sillä olen aivan ymmälläni teistä!

Vertaus Haagarista ja Saarasta

²¹ Sanokaa minulle, te, jotka tahdotte olla lain alaisia: ettekö kuule, mitä laki sanoo? ²² Onhan kirjoitettu, että Abrahamilla oli kaksi poikaa, toinen

orjattaresta ja toinen vapaasta naisesta.
²³ Orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan sen sijaan lupauksen voimasta. ²⁴ Tämä on vertauskuvallista: nämä naiset ovat kaksi liittoa. Toinen on Siinainvuorelta ja synnyttää orjuuteen, ja se on Haagar. ²⁵ Haagar on näet Siinainvuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemiä, joka elää lapsineen orjuudessa. ²⁶ Mutta ylhäällä oleva Jerusalem on vapaa, ja se on kaikkien meidän äitimme. ²⁷ Onhan kirjoitettu: “Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä. Riemuitse ja huuda, sinä, jolla ei ole synnytyskipuja! Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies.”

²⁸ Veljet, me olemme lupauksen lapsia, niin kuin lisäk oli. ²⁹ Ja niin kuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin on nytkin.

³⁰ Mutta mitä Raamattu sanoo? “Aja pois orjatar ja hänen poikansa, sillä orjattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa.”

³¹ Siispä, veljet, me emme ole orjattaren lapsia vaan vapaan.

Vapaus Kristuksessa

5 Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina alkääkä antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen. ² Minä, Paavali, sanon teille: jos ympärileikkautatte itsenne, ei Kristuksesta ole teille mitään hyötyä. ³ Vakuutan

vielä jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään koko lain. ⁴ Te olette joutuneet eroon Kristuksesta, te, jotka yritätte lain avulla tulla vanhurskaiksi. Te olette langenneet pois armosta. ⁵ Mutta me odotamme Hengen vaikutuksesta uskon perusteella sitä vanhurskautta, jota toivomme. ⁶ Kristuksessa Jeesuksessa ei merkitse mitään ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus vaan rakkaudessa vaikuttava usko.

⁷ Te juoksitte hyvin. Kuka teitä esti olemasta totuudelle kuuliaisia?

⁸ Houkutus siihen ei ole lähtöisin hänestä, joka teitä kutsuu. ⁹ Vähäinen hapate hapattaa koko taikinan.

¹⁰ Luotan teihin Herrassa, ettette missään kohden tule ajattelemaan toisin. Mutta se, joka on saanut teidät hämmentymään, saa kantaa tuomionsa, olipa hän kuka tahansa.

¹¹ Veljet, jos minä vielä julistan ympärileikkausta, miksi minua yhä vainotaan? Silloinhan ristin pahennus olisi poistettu. ¹² Kunpa kuohisivat itsensä, nuo teidän kiihottajanne!

¹³ Teidät on kutsuttu vapauteen, veljet. Älkää vain antako vapauden olla ylykkeenä lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa. ¹⁴ Sillä koko laki on täytetty tässä yhdessä käskyssä: “Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.” ¹⁵ Mutta jos purette ja syötte

toisianne, varokaa, ettette kokonaan tuhoa toisianne.

Vaeltakaa Hengessä

¹⁶ Minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette toteuta lihan himoa. ¹⁷ Liha himoitsee Henkeä vastaan ja Henki lihaa vastaan. Ne ovat toisiaan vastaan, niin ettette tee sitä, mitä tahdotte. ¹⁸ Mutta jos Henki johdattaa teitä, ette ole lain alaisia. ¹⁹ Lihan teot ovat ilmeisiä. Niitä ovat aviorikos, haureus, saastaisuus, irstaus, ²⁰ epäjumalien palveleminen, noituus, vihamielisyydet, riita, kiivaus, vihat, juonittelut, eripuraisuudet, puolueet, ²¹ kateus, murhat, juomingit, mässäily ja muut sellaiset. Sanon teille etukäteen, kuten ennenkin olen sanonut, että ne, jotka tällaisia tekevät, eivät peri Jumalan valtakuntaa.

²² Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, ²³ sävyisyys, itsehillintä. Sellaista vastaan ei ole laki. ²⁴ Ne, jotka ovat Kristuksen Jeesuksen omia, ovat ristinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen. ²⁵ Jos me Hengessä elämme, vaeltakaamme myös Hengessä. ²⁶ Älkäämme tavoitelko turhaa kunniaa, ärsytellen ja kadehtien toisiamme.

Kantakaa toistenne kuormia

6 Veljet, jos joku tavataan jostakin rikkomuksesta, ojentakaa te, hengelliset, häntä sävyisyyden

hengessä. Mutta ole varuillasi, ettet sinäkin joutuisi kiusaukseen. ² Kantakaa toistenne kuormia, niin täytätte Kristuksen lain. ³ Jos joku luulee olevansa jotakin, vaikka ei ole mitään, hän pettää itsensä. ⁴ Tutkikoon kukin omat tekonsa. Silloin hänellä on kerskumista vain siitä, mitä hän itse on, ei siitä, mitä toinen on, ⁵ sillä jokaisen on kannettava oma taakkansa.

⁶ Jakakoon se, jolle sanaa opetetaan, kaikkea hyvää opettajalleen. ⁷ Älkää eksykö! Jumala ei salli pilkata itseään – mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää. ⁸ Joka kylvää lihaansa, niittää lihasta turmeluksen, mutta joka kylvää Henkeen, niittää Hengestä iankaikkisen elämän. ⁹ Kun teemme hyvää, älkäämme lannistuko, sillä aikanaan saamme niittää, jos emme väsy. ¹⁰ Niin kauan kuin meillä siis on vielä aikaa, tehkäämme hyvää kaikille, varsinkin uskonveljille.

Yhteenveto ja lopputervehdys

¹¹ Katsokaa, kuinka suurin kirjaimin minä omakätisesti kirjoitan teille! ¹² Kaikki, jotka tahtovat lihan mukaan olla mieliksi, yrittävät pakottaa teitä ympärileikkauttamaan itsenne vain siksi, ettei heitä vainottaisi Kristuksen ristin tähden. ¹³ Eiväthän nekään, jotka ympärileikkauttavat itsensä, itse noudata lakia. He vain tahtovat teidän ympärileikkauttavan itsenne saadakseen kerskailla teidän lihastanne.

¹⁴ Mutta pois se minusta, että kerskuisin muusta kuin Herramme Jeesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle ja minut maailmalle! ¹⁵ Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus merkitse mitään vaan uusi luomus. ¹⁶ Rauha ja

laupeus kaikille, jotka elävät tämän säännön mukaan, ja Jumalan Israelille!

¹⁷ Älköön kukaan tämän jälkeen tuottako minulle vaivaa, sillä minä kannan Herran Jeesuksen arvet ruumiissani.

¹⁸ Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, veljet. Aamen.

PAAVALIN KIRJE EFESOLAISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, Efesoksessa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa. ² Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Hengellinen siunaus Kristuksessa

³ Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa. ⁴ Jo ennen maailman perustamista hän valitsi meidät Kristuksessa olemaan pyhiä ja nuhteettomia hänen edessään. ⁵ Rakkaudessaan hän määräsi meidät jo edeltä lapsen asemaan, itselleen Jeesuksen Kristuksen kautta, oman hyvän tahtonsa mukaan, ⁶ armonsa kirkkauden ylistykseksi. Tämän armon hän on lahjoittanut meille siinä Rakastetussa, ⁷ jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksi saaminen hänen armonsa rikkauden mukaan. ⁸ Tätä armoa hän on antanut meille runsain määrin kaikkinaiseksi viisaudeksi ja ymmärrykseksi. ⁹ Hän on ilmoittanut

meille tahtonsa salaisuuden: päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt hyväksi Kristuksessa tehdä, ¹⁰ siitä taloudenhoidosta, jonka hän aikojen täytyessä oli päättänyt toteuttaa: hän oli yhdistävä Kristuksessa yhdeksi kaiken, mitä on taivaissa ja maan päällä. ¹¹ Kristuksessa me olemme myös saaneet perintöosan, niin kuin meistä oli ennalta määrätty hänen suunnitelmassaan, hänen, joka vaikuttaa kaiken oman tahtonsa ja päätöksensä mukaan, ¹² että me, jotka olemme jo ennalta panneet toivomme Kristukseen, eläisimme Jumalan kirkkauden ylistykseksi. ¹³ Hänessä on teihinkin, sitten kun olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, ja uskoneet sen, pantu sinetiksi luvattu Pyhä Henki, ¹⁴ joka on meidän perintömme vakuutena hänen omaisuutensa lunastamiseksi, hänen kirkkautensa ylistykseksi.

Kristus on seurakunnan pää

¹⁵ Sen vuoksi, kun kuulin uskosta, joka teillä on Herrassa Jeesuksessa, ja rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan, ¹⁶ en lakkaa kiittämästä Jumalaa teidän tähtenne muistaessani

teidä rukouksissani. ¹⁷Minä rukoilen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan ¹⁸ja valaisisi teidän sydämenne silmät, jotta tietäisitte, mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, miten suuri on hänen perintönsä kirkkauden rikkaus hänen pyhissään ja ¹⁹miten äärettömän suuri on hänen voimansa meitä kohtaan, jotka uskomme, hänen väkevän voimansa vaikutuksen mukaan. ²⁰Tällä voimallaan hän vaikutti Kristuksessa herättäessään hänet kuolleista ja asettaessaan hänet istumaan oikealle puolelleen taivaallisissa, ²¹ylemmäksi kaikkea hallitusta ja valtaa, voimaa ja herruutta ja jokaista nimeä, joka mainitaan, ei vain tässä maailmanajassa, vaan myös tulevassa. ²²Jumala on alistanut kaiken hänen jalkojensa alle ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle, pääksi seurakunnalle, ²³joka on hänen ruumiinsa ja täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää.

Kuolemasta uuteen elämään

2 Te olitte kuolleet rikkomuksiinne ja synteihinne, ²joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmapallan hallitsijan mukaan, sen hengen, joka nyt vaikuttaa tottelemattomuuden lapsissa. ³Heidän joukossaan mekin kaikki ennen elimme lihamme himoissa toteuttaen

lihan ja ajatusten mielihaluja ja olimme luonnostamme vihan lapsia niin kuin muutkin. ⁴Mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas, on suuren rakkautensa tähden, jolla hän on rakastanut meitä, ⁵tehnyt meidät, jotka olimme kuolleita rikkomustemme tähden, eläviksi yhdessä Kristuksen kanssa. Armosta te olette pelastettuja. ⁶Jumala on herättänyt meidät yhdessä hänen kanssaan ja asettanut yhdessä hänen kanssaan taivaallisiin Kristuksessa Jeesuksessa, ⁷osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa ylenpalttista rikkautta hyvytydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa. ⁸Armosta te olette pelastettuja uskon kautta, ette itsenne kautta – se on Jumalan lahja – ⁹ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskailisi. ¹⁰Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa niitä hyviä töitä varten, jotka Jumala on ennalta valmistanut, jotta me niissä vaeltaisimme.

Yhdeksi Kristuksessa

¹¹Muistakaa sen vuoksi, että ennen te lihanne puolesta pakanat, ympärileikkaamattomat – näin teitä nimittävät ne, joita lihaan käsin tehdyn ympärileikkauksen mukaan sanotaan ympärileikatuiksi – ¹²että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, olitte vailla Israelin kansalaisoikeutta ja vieraita lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa.

¹³ Mutta nyt, Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä.

¹⁴ Hän on meidän rauhamme. Hän teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan muurin, vihollisuuden, ¹⁵ kun hän omassa lihassaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksineen. Näin hän teki, jotta hän omassa itsessään loisi nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi ja tekisi rauhan ¹⁶ ja jotta hän yhdessä ruumiissa ristin kautta sovittaisi nuo molemmat Jumalan kanssa ja omassa itsessään tekisi lopun vihollisuudesta. ¹⁷ Hän tuli julistamaan rauhaa teille, jotka olitte kaukana, ja rauhaa niille, jotka olivat lähellä, ¹⁸ sillä hänen kauttaan on meillä molemmilla pääsy yhdessä ja samassa Hengessä Isän luo. ¹⁹ Te ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette samaa kansaa pyhien kanssa ja Jumalan perheväkeä, ²⁰ apostolien ja profeettojen perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus. ²¹ Hänessä koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeliksi Herrassa. ²² Hänessä tekin rakennutte yhdessä muiden kanssa Jumalan asumukseksi Hengessä.

Paavali, pakanoiden apostoli

3 Tämän vuoksi minä, Paavali, joka olen teidän pakanoiden tähden Kristuksen Jeesuksen vanki, notkistan polveni. ² Olette varmaan kuulleet siitä Jumalan armon taloudenhoidosta, joka

on uskottu minulle teidän hyväksenne.

³ Minulle on ilmestyksessä annettu tiedoksi tämä salaisuus, niin kuin olen edellä lyhyesti kirjoittanut. ⁴ Sitä lukiessanne voitte huomata, kuinka perehtynyt minä olen Kristuksen salaisuuteen. ⁵ Sitä ei ole menneiden sukupolvien aikana annettu ihmisten tietoon, niin kuin se nyt on Hengessä ilmoitettu hänen pyhille apostoleilleen ja profeetoille: ⁶ myös pakanat ovat meidän kanssamme perillisiä, samaa ruumista ja osallisia hänen lupaukseensa Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta. ⁷ Tämän evankeliumin palvelija minusta on tullut sen lahjan mukaan, joka Jumalan armosta on minulle annettu hänen voimansa vaikutuksesta. ⁸ Minulle, kaikista pyhistä vähäisimmälle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta ⁹ ja ilmoittaa kaikille, mikä on sen salaisuuden taloudenhoito, joka ikiajoista asti on ollut kätkeytynä Jumalassa, hänessä, joka on kaiken luonut Jeesuksen Kristuksen kautta. ¹⁰ Näin Jumalan moninainen viisaus tulee nyt seurakunnan kautta tunnetuksi taivaallisille hallituksille ja valloille ¹¹ sen ikuisen suunnitelman mukaisesti, jonka hän oli tehnyt Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme. ¹² Hänessä meillä on uskallus ja luottavainen pääsy Jumalan

luo, uskon kautta häneen. ¹³Siksi minä pyydän, ettette lannistuisi niiden ahdistusten vuoksi, joita saan teidän tähtenne kärsiä, sillä ne ovat teille kunniaksi.

Kristuksen suuri rakkaus

¹⁴Tämän vuoksi minä notkistan polveni Herramme Jeesuksen Kristuksen Isän edessä, ¹⁵josta kaikki isyys taivaissa ja maan päällä saa nimensä. ¹⁶Rukoilen, että hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän sisäisen ihmisenne vahvistua voimassa Henkensä kautta ¹⁷ja Kristuksen asua uskon kautta teidän sydämissänne. ¹⁸Rukoilen, että te, rakkauteen juurtuneina ja perustuneina, voisitte yhdessä kaikkien pyhien kanssa käsittää, mitä on leveys, pituus, korkeus ja syvyys, ¹⁹ja oppia tuntemaan Kristuksen rakkauden, joka on kaikkea tietoa ylempänä, jotta tulisitte täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä. ²⁰Hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa, ²¹hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja iankaikkisesti! Aamen.

Seurakunnan ykseys

4 Minä, joka olen vankina Herrassa, kehotan siis teitä vaeltamaan

saamanne kutsumuksen arvoisesti, ²kaikessa nöyrinä, lempeinä ja pitkämielisinä, kärsien toisianne rakkaudessa. ³Pyrkikää rauhan yhdyssiteen avulla säilyttämään Hengen ykseys: ⁴yksi ruumis ja yksi Henki, niin kuin teidät on kutsuttukin yhteen ja samaan toivoon, jonka te kutsumuksessanne saitte; ⁵yksi Herra, yksi usko, yksi kaste; ⁶yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on yli kaikkien, kaikkien kautta ja kaikissa.

⁷Mutta itse kullekin meistä on annettu armo Kristuksen lahjan määrän mukaisesti. ⁸Sen tähden sanotaan: "Hän nousi korkeuteen, otti vankeja saaliikseen ja antoi lahjoja ihmisille." ⁹Mitä sitten merkitsee se, että hän nousi, ellei sitä, että hän oli sitä ennen myös laskeutunut maan alimpiin paikkoihin? ¹⁰Hän, joka laskeutui alas, on sama, joka myös nousi kaikkia taivaita ylemmäksi täyttääkseen kaiken.

¹¹Hän antoi toiset apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi ¹²tehdäkseen pyhät valmiiksi palvelutyöhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen, ¹³kunnes me kaikki saavutamme ykseyden uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, kypsän miehuuden, Kristuksen täyteen täysi-ikäisyyden määrän. ¹⁴Silloin emme enää ole alaikäisiä, jotka ajelehtivat kaikkien opintuulten vietävinä ihmisten arpapelissä

eksytyksen kavalissa juonissa, ¹⁵ vaan noudatamme totuutta rakkaudessa ja kaikin tavoin kasvamme häneen, joka on pää, Kristus. ¹⁶ Hänessä koko ruumis liittyy yhteen ja pysyy koossa jokaisen jänteensä avulla ja kasvaa rakentuakseen rakkaudessa sen voiman määrän mukaan, joka kullakin ruumiinosalla on.

Vanha ja uusi ihminen

¹⁷ Sanon siis tämän ja vakuutan Herrassa: älkää enää vaeltako niin kuin muut pakanat mielensä turhuudessa. ¹⁸ Heidän ymmärryksensä on pimentynyt, ja he ovat vieraantuneet Jumalan elämästä tietämättömyytensä tähden sydämensä paatumuksessa. ¹⁹ Heidän tuntonsa on turtunut, ja he ovat antautuneet irstauteen harjoittamaan ahneudessaan kaikenlaista saastaisuutta. ²⁰ Mutta te ette ole sillä tavoin oppineet tuntemaan Kristusta, ²¹ jos yleensä olette hänestä kuulleet ja hänessä opetusta saaneet niin kuin totuus on Jeesuksessa: ²² teidän tulee hylätä vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisissa himoissa, ²³ uudistua mielenne hengeltä ²⁴ ja pukea yllenne uusi ihminen, joka on luotu Jumalan mukaisesti totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen.

²⁵ Pankaa sen tähden pois valhe ja puhukaa kukin lähimmäisenne kanssa totta, sillä me olemme

toinen toisemme jäseniä. ²⁶ Vihastukaa mutta älkää tehkö syntiä. Aurinko älköön laskeko vihanne yli. ²⁷ Älkää antako tilaa Paholaiselle. ²⁸ Joka on varastanut, älköön enää varastako, vaan pikemminkin tehkөөn työtä, ahkeroiden käsillään sitä, mikä on hyvää, niin että hänellä olisi annettavaa tarvitsevalle. ²⁹ Älköön suustanne lähtekö mitään rietasta puhetta vaan ainoastaan sellaista, mikä on hyvää, tarpeellista ja rakentavaa, mieluista niille, jotka kuulevat. ³⁰ Älkää saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, jolla teidät on sinetöity lunastuksen päivää varten. ³¹ Kaikki katkeruus, kiukku, viha, huuto ja herjaaminen, kaikenlainen pahuus olkoon pois teistä. ³² Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja hyväsydämisisiä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on Kristuksessa antanut teille anteeksi.

5 Olkaa siis Jumalan seuraajia niin kuin rakkaat lapset. ² Vaeltakaa rakkaudessa, niin kuin Kristuskin rakasti meitä ja antoi itsensä meidän puolestamme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle suloiseksi tuoksuksi.

³ Mutta haureutta ja minkäänlaista saastaisuutta tai ahneutta älköön edes mainittako teidän keskuudessanne, eihän se sovi pyhille, ⁴ ei myöskään häpeällistä ja tyhmää puhetta tai ilveilyä, jotka ovat sopimattomia, vaan pikemminkin kiitosta. ⁵ Tehän tiedätte hyvin, ettei yhdelläkään haureellisella

eikä saastaisella eikä ahneella, sillä hän on epäjumalanpalvelija, ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa. ⁶Älkää antako kenenkään pettää itseänne tyhjiillä puheilla, sillä niiden vuoksi Jumalan viha kohtaa tottelemattomuuden lapsia. ⁷Älkää siis olko niihin osallisia heidän kanssaan.

Valossa vaeltaminen

⁸Ennen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valo Herrassa. Vaeltakaa valon lapsina, ⁹sillä valon hedelmä ilmenee kaikenlaisena hyvyytenä, vanhurskautena ja totuutena. ¹⁰Tutkikaa siis, mikä on Herralle mieluista. ¹¹Älkää osallistuko pimeyden hedelmättömiin tekoihin, pikemminkin nuhdelkaa niistä. ¹²On häpeällistä sanoakin, mitä tuollaiset ihmiset salassa tekevät. ¹³Mutta kaikki tulee ilmi, kun valo sen paljastaa, sillä kaikki, mikä tulee ilmi, on valoa. ¹⁴Sen vuoksi sanotaan: "Herää, sinä joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!"

¹⁵Katsokaa siis tarkoin, kuinka vaellatte: ei niin kuin tyhmät vaan niin kuin viisaat, ¹⁶käyttäen aikanne oikein, sillä nämä päivät ovat pahoja. ¹⁷Sen tähden, älkää olko järjettömiä, vaan ymmärtäkää, mikä on Herran tahto. ¹⁸Älkää juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan täyttykää Hengellä, ¹⁹puhuen toisillenne psalmein, kiitosvirsin ja

hengellisin lauluin. Laulakaa ja soittakaa sydämeštänne Herralle ²⁰kiittäen aina kaikesta Jumalaa ja Isää Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Ohjeita vaimoille ja miehille

²¹Olkaa toisillenne alamaisia Kristuksen pelossa.

²²Vaimot, olkaa kukin omalle miehellenne alamaisia niin kuin Herralle, ²³sillä mies on vaimon pää, niin kuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin pelastaja. ²⁴Niin kuin seurakunta on Kristukselle alamainen, niin olkoot vaimotkin omalle miehelleen kaikessa alamaisia.

²⁵Miehet, rakastakaa kukin vaimoanne niin kuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen puolesta, ²⁶että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen vesipesulla sanassa, ²⁷ja asettaisi eteensä kirkastetun seurakunnan, vailla tahraa, ryppyä tai muuta sellaista, pyhän ja nuhteettoman. ²⁸Samoin tulee miesten rakastaa kunkin omaa vaimoaan niin kuin omaa ruumistaan. Joka rakastaa vaimoaan, rakastaa itseään. ²⁹Eihän kukaan ole koskaan vihannut lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä niin kuin Kristuskin seurakuntaa, ³⁰sillä me olemme hänen ruumiinsa jäseniä. ³¹Sen tähden mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. ³²Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan

Kristusta ja seurakuntaa. ³³ Mutta myös jokainen teistä rakastakoon vaimoaan niin kuin itseään, ja vaimon tulee kunnioittaa miestään.

Ohjeita lapsille ja vanhemmille

6 Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaisia Herrassa, sillä se on oikein. ² ”Kunnioita isääsi ja äitiäsi” on ensimmäinen käsky, jota seuraa lupaus: ³ ”että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä”. ⁴ Ja isät, älkää kiihottako lapsianne vihaan, vaan kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa.

Ohjeita orjille ja isännille

⁵ Orjat, olkaa kuuliaisia maallisille isännillenne vilpittömin sydämin niin kuin Kristukselle, peläten ja vavisten, ⁶ ei silmänpalvelijoina niin kuin ihmisten mielistelijät, vaan Kristuksen palvelijoina noudattaen Jumalan tahtoa täysin sydämin. ⁷ Palvelkaa hyvillä mielin, niin kuin palvelisitte Herraa ettekä ihmisiä. ⁸ Tiedättehän, että mitä tahansa hyvää kukin tekee, sen hän saa Herralta takaisin, olipa orja tai vapaa. ⁹ Ja te isännät, tehkää samoin orjille ja jättäkää uhkailu, sillä te tiedätte, että niin heidän kuin teidänkin Herranne on taivaissa ja ettei hän katso henkilöön.

Jumalan antama taisteluvärustus

¹⁰ Lopuski, veljeni: vahvistukaa Herrassa ja hänen väkevässä voimassaan. ¹¹ Pukekaa yllenne Jumalan koko taisteluvärustus

voidaksenne kestää Paholaisen juonet. ¹² Meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan vaan hallituksia ja valtoja vastaan, tämän pimeän maailmanajan maailmanvaltiaita ja taivaan avaruuden pahoja henkiolentoja vastaan. ¹³ Ottakaa sen tähden yllenne Jumalan koko taisteluvärustus, niin että voitte pahana päivänä tehdä vastarintaa ja kaiken suoritettuanne pysyä pystyssä. ¹⁴ Seisokaa siis kupeet totuuteen vyötettyinä, pukeutuneina vanhurskauden haarniskaan, ¹⁵ ja olkoon kenkinä jaloissanne rauhan evankeliumin antama alttius. ¹⁶ Ottakaa kaikessa uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa kaikki Pahan palavat nuolet. ¹⁷ Ottakaa myös pelastuksen kypärä ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana.

¹⁸ Tehkää tämä kaikki rukouksin ja anomisin. Rukoilkaa kaiken aikaa Hengessä ja valvokaa juuri sitä varten kaikella kestävyydellä ja anomisella kaikkien pyhien puolesta ¹⁹ ja minunkin puolestani, että minulle, kun avaan suuni, annettaisiin sanat julistaakseni rohkeasti evankeliumin salaisuutta, ²⁰ jonka vuoksi olen lähettiläänä, kahleissa. Rukoilkaa, että puhuisin rohkeasti, niin kuin minun tulee puhua.

Loppu-tervehdys

²¹ Jotta tekin tietäisitte, mitä minulle kuuluu ja mitä teen, siitä kaikesta teille kertoo Tykikos, rakas veli ja uskollinen palvelija Herrassa. ²² Lähetän hänet

luoksenne juuri sitä varten, että saisitte tietää, mitä meille kuuluu, ja että hän lohduttaisi sydämiänne.

²³ Rauha veljille ja rakkaus uskon kanssa Isältä Jumalalta ja Herralta

Jeesukselta Kristukselta. ²⁴ Armo olkoon kaikkien kanssa, jotka rakastavat meidän Herraamme Jeesusta Kristusta – katoamattomuudessa. Aamen.

PAAVALIN KIRJE FILIPPILÄISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali ja Timoteus, Kristuksen Jeesuksen palvelijat, kaikille Filippiissä oleville pyhille Kristuksessa Jeesuksessa sekä seurakunnan kaitsijoille ja seurakuntapalvelijoille. ²Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Rukous kirjeen lukijoiden puolesta

³Kiitän Jumalaani niin usein kuin muistan teitä. ⁴Kaikissa rukouksissani minä aina iloiten rukoilen teidän kaikkien puolesta. ⁵Kiitän siitä, että olette olleet osallisia evankeliumiin ensi päivästä tähän asti, ⁶ja luotan täysin siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, vie sen päätökseen Kristuksen Jeesuksen päivään mennessä. ⁷Onkin oikein, että ajattelen näin teistä kaikista, koska te olette minun sydämessäni. Niin kahleissa ollessani kuin puolustaessani ja vahvistaessani evankeliumia te kaikki olette minun kanssani osallisia armosta. ⁸Jumala on todistajani, kuinka minä kaipaen teitä kaikkia Kristuksen Jeesuksen sydämellisellä rakkaudella. ⁹Rukoilen myös,

että teidän rakkautenne kasvaisi yhä runsaammaksi ja johtaisi yhä suurempaan tietoon ja kaikenlaiseen ymmärtämiseen, ¹⁰niin että voisitte tutkia, mikä on parasta, ja olisitte puhtaita ja moitteettomia Kristuksen päivään saakka, ¹¹täynnä vanhurskauden hedelmää, jonka Jeesus Kristus saa aikaan Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi.

Kristus on minulle elämä

¹²Tahdon teidän tietävän, veljet, että se, mitä minulle on tapahtunut, onkin koitunut evankeliumin menestykseksi. ¹³Niinpä koko henkivartioston ja kaikkien muidenkin tietoon on tullut, että minä olen kahleissa Kristuksen tähden. ¹⁴Useimmat veljistä ovat Herraan luottaen saaneet minun kahleistani yhä enemmän rohkeutta pelotta puhua Jumalan sanaa. ¹⁵Jotkut tosin julistavat Kristusta kateudesta ja riidanhalusta mutta toiset hyvässä tarkoituksessa. ¹⁶He tekevät sen rakkaudesta, koska tietävät, että minut on pantu puolustamaan evankeliumia. ¹⁷Nuo toiset taas julistavat Kristusta itsekkyydestä, epäpuhtain mielin, ja luulevat tuottavansa minulle murhetta kahleissani. ¹⁸Mitäpä tuosta, kunhan

vain Kristusta tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai totuudessa, ja siitä minä iloitsen. Saan iloita vielä vastedeskin, ¹⁹ sillä tiedän, että tämä kaikki koituu minulle pelastukseksi teidän rukoustenne kautta ja Jeesuksen Kristuksen Hengen avulla. ²⁰ Harras odotukseni ja toivoni on, etten joudu millään tavoin häpeään vaan että Kristus nyt, niin kuin aina, tulee rohkeasti ylistetyksi minun ruumiissani, joko elämän tai kuoleman kautta. ²¹ Sillä minulle eläminen merkitsee Kristusta ja kuoleminen voittoa. ²² Jos minun on elettävä lihassa, se tuottaa hedelmää työlleni. En tiedä, kumman valitsisin. ²³ Olen ahtaalla näiden kahden välissä. Minulla on halu lähteä täältä ja olla Kristuksen kanssa, sillä se olisi verrattomasti parempi, ²⁴ mutta teidän vuoksenne on lihassa viipymiseni tarpeellisempi. ²⁵ Koska olen tästä varma, tiedän, että jään eloon ja pysyn teidän kaikkien luona, jotta edistyisitte uskossa ja saisitte siinä iloita. ²⁶ Näin teidän kerskumisenne minusta olisi yhä runsaampaa Kristuksessa Jeesuksessa, kun taas tulen luoksenne.

²⁷ Käyttäytykää vain Kristuksen evankeliumin arvon mukaisesti. Silloin minä, tulenpa luoksenne ja näen teidät tai olen tulematta, saan kuulla teistä, että pysytte samassa hengessä ja yksimielisesti taistelette yhdessä evankeliumin uskon puolesta ²⁸ antamatta vastustajien millään

tavoin säilyttää itseänne. Tämä on heille kadotuksen mutta teille pelastuksen merkki, ja se tulee Jumalalta. ²⁹ Kristuksen tähden teidän on suotu, ei ainoastaan uskoa häneen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä. ³⁰ Teillä on sama taistelu, jota olette nähneet minun käyvän ja jota nyt kuulette minun yhä jatkavan.

Kristuksen nöyryys ja korotus

2 Jos siis on jotakin kehotusta Kristuksessa, jos jotakin rakkauden lohdutusta ja Hengen yhteyttä, jos jotakin sydämellisyyttä ja laupeutta, ² tehkää minun iloni täydelliseksi, niin että olette samaa mieltä, teillä on sama rakkaus, olette sopuisat ja yksimieliset. ³ Älkää tehkö mitään itsekkyydestä tai turhan kunnian vuoksi, vaan pitäkää nöyrästi toista parempana kuin itseänne. ⁴ Älkää katsoko vain omaa parastanne vaan myös toisten.

⁵ Olkoon teillä se mieli, joka myös Kristuksella Jeesuksella oli. ⁶ Hänellä oli Jumalan muoto, mutta hän ei katsonut saaliikseen olla Jumalan kaltainen ⁷ vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon. Hän tuli ihmisten kaltaiseksi, ja hänet havaittiin olemukseltaan sellaiseksi kuin ihminen. ⁸ Hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, aina ristinkuolemaan asti. ⁹ Sen tähden Jumala onkin korottanut hänet korkealle ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman, ¹⁰ niin että jokaisen polven on

notkistuttava Jeesuksen nimeen, niin taivaassa kuin maan päällä ja maan alla, ¹¹ ja jokaisen kielen on tunnustettava Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra.

Kristityn vaellus

¹² Siksi, rakkaani, niin kuin olette aina olleet kuuliaisia, ei ainoastaan silloin, kun olin luonanne, vaan paljon enemmän nyt, kun olen poissa, ahkeroikaa peläten ja vavisten oman pelastuksenne hyväksi. ¹³ Sillä Jumala vaikuttaa teissä tahtomisen ja tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi. ¹⁴ Tehkää kaikki nurisematta ja epäröimättä, ¹⁵ että olisitte moitteettomia ja puhtaita, tahrattomia Jumalan lapsia kieron ja turmeltuneen sukupolven keskellä. Te loistatte siinä kuin tähdet maailmassa, ¹⁶ kun pidätte kiinni elämän sanasta, ja olette minulle kerskaukseksi Kristuksen päivänä siitä, etten ole turhaan juossut ja nähnyt vaivaa. ¹⁷ Mutta jos minut uhrataankin, kun toimitan teidän uskonne uhripalvelusta, minä iloitsen, ja iloitsen kaikkien teidän kanssanne. ¹⁸ Samoin iloitkaa tekin ja iloitkaa yhdessä minun kanssani!

Timoteus ja Epafroditos

¹⁹ Toivon Herrassa Jeesuksessa voivani pian lähettää Timoteuksen teidän luoksenne, että tulisin itsekin rohkaistuksi saatuani tietää, mitä teille kuuluu. ²⁰ Minulla ei ole ketään

toista samanmielistä, joka vilpittömästi huolehtisi teidän asioistanne, ²¹ sillä kaikki etsivät omaansa eivätkä sitä, mikä on Jeesuksen Kristuksen. ²² Mutta Timoteuksen koetellun mielen te tunnette: kuin poika isänsä rinnalla hän on palvellut minun kanssani evankeliumin työssä. ²³ Toivon voivani lähettää hänet matkaan heti, kun olen saanut nähdä, miten minun käy. ²⁴ Olen varma Herrassa siitä, että itsekin pääsen pian tulemaan.

²⁵ Minusta on kuitenkin välttämätöntä lähettää luoksenne veljeni, työkumppanini ja taistelutoverini Epafroditos, teidän lähettinne, joka auttaa minua siinä, missä tarvitsen. ²⁶ Hän näet ikävöi teitä kaikkia ja oli kovin levoton, koska olitte kuulleet hänen sairastuneen. ²⁷ Hän olikin sairaana, kuoleman kielissä, mutta Jumala armahti häntä, eikä ainoastaan häntä, vaan myös minua, etten saisi murhetta murheen lisäksi. ²⁸ Lähetän hänet sen vuoksi sitä pikemmin, että iloitsisitte nähdessänne hänet jälleen ja minullakin olisi vähemmän murheita. ²⁹ Ottakaa siis hänet Herrassa vastaan kaikella ilolla ja kunnioittakaa hänen kaltaisiaan. ³⁰ Sillä Kristuksen työn tähden hän joutui kuoleman partaalle, kun pani henkensä alttiiksi tehdäkseen minulle sen palveluksen, jota te ette voineet tehdä.

Tärkeintä on tuntea Kristus

3 Sitten vielä, veljeni, iloitkaa Herrassa! Minua ei kyllästytä kirjoittaa teille samoista asioista, ja teille se on turvaksi.

²Varokaa noita koiria, noita pahoja työntekijöitä, varokaa noita pilalle leikattuja! ³Oikeita ympärileikattuja olemme me, jotka Jumalan Hengessä palvelemme Jumalaa ja kerskumme Kristuksessa Jeesuksessa emmekä luota lihaan, ⁴vaikka minulla on mihin luottaa lihassakin. Jos joku muu luulee voivansa luottaa lihaan, niin vielä enemmän minä. ⁵Minut on ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä, olen Israelin kansaa, Benjaminin heimoa, heprealainen heprealaisista syntynyt, lakiin nähden fariseus, ⁶intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauteen nähden nuhteeton. ⁷Mutta mikä minulle oli voitto, sen olen Kristuksen tähden lukenut tappioksi. ⁸Niinpä minä luen kaiken tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani, tuntemisen rinnalla. Hänen tähtensä olen menettänyt kaiken ja pidän sen roskana, että voittaisin omakseni Kristuksen ⁹ja minun havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, joka tulee laista, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella. ¹⁰Haluan tuntea Kristuksen ja hänen

ylösnousemisensa voiman ja hänen kärsimyksiensä osallisuuden ja tulla hänen kaltaisekseen samankaltaisen kuoleman kautta, ¹¹kunhan vain pääsen ylösnousemukseen kuolleista.

Kohti päämäärää!

¹²Ei niin, että olisin jo saavuttanut sen tai tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti, että voittaisin sen omakseni, koska Kristus Jeesus on voittanut minut omakseen. ¹³Veljet, minä en katso sitä vielä saavuttaneeni. Yhden minä kuitenkin teen: unohtaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessä, ¹⁴minä riennän kohti päämäärää, voittopalkintoa, johon Jumala on minut taivaallisella kutsulla kutsunut Kristuksessa Jeesuksessa. ¹⁵Ajatelkaamme siis näin, niin monta kuin meitä on täydellistä. Jos jossakin kohden ajattelette toisin, Jumala kyllä ilmoittaa teille, kuinka asia on. ¹⁶Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme saman säännön mukaan ja olemme samaa mieltä!

¹⁷Olkaa minun seuraajiani, veljet. Tarkatkaa niitä, jotka vaeltavat sen esikuvan mukaan, jonka me olemme teille antaneet. ¹⁸Sillä monet, joista olen usein teille sanonut ja nyt aivan itkien sanon, vaeltavat Kristuksen ristin vihollisina. ¹⁹Heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunnianaan on heidän häpeänsä, ja maallisiin on

heidän mielensä. ²⁰ Mutta meidän kansalaisuutemme on taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Pelastajaksi. ²¹ Hän muuttaa meidän alennustilassa olevan ruumiimme kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös kykenee alistamaan kaiken valtaansa.

Kehotuksia seurakunnalle

4 Sen tähden, rakkaat ja kaivatut veljeni, te minun iloni ja kruununi, seisokaa näin Herrassa lujina, rakkaat! ² Euodiaa ja Syntykeä kehotan olemaan yksimielisiä Herrassa. ³ Pyydän myös sinua, sinä todellinen työtoveri, auttamaan näitä naisia, sillä he ovat taistelleet evankeliumin hyväksi yhdessä minun sekä Klemensin ja muiden työtoverieni kanssa, joiden nimet ovat elämän kirjassa.

⁴ Iloitkaa aina Herrassa! Vieläkin minä sanon: iloitkaa! ⁵ Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on lähellä. ⁶ Älkää olko mistään huolissanne, vaan kaikessa saattakaa pyyntönne rukoillen ja anoen kiitoksen kanssa Jumalan tietoon, ⁷ ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jeesuksessa.

⁸ Sitten vielä, veljet, kaikki mikä on totta, mikä kunnioitettavaa ja oikeaa, mikä puhdasta, rakastettavaa ja hyvältä kuulostavaa, jos on jotakin hyvää ja kiitettävää, sitä ajatelkaa. ⁹ Mitä myös

olette minulta oppineet ja saaneet, mitä minulta kuulleet ja minusta nähneet, sitä tehkää, niin rauhan Jumala on teidän kanssanne.

Ilo filippiiläisten avusta

¹⁰ Ilahduin suuresti Herrassa, että te vihdoinkin havahduitte huolehtimaan minusta. Siihen teillä on toki ollut halua mutta ei tilaisuutta. ¹¹ En sano tätä puutteen vuoksi, sillä olen oppinut tyytymään oloihini. ¹² Osaan elää niukuudessa, osaan myös elää runsaudessa. Olen tottunut kaikkeen ja kaikenlaisiin oloihin, olemaan kylläinen ja nälkäinen, elämään runsaudessa ja puutteessa. ¹³ Kaiken minä voin hänessä, Kristuksessa, joka minua vahvistaa. ¹⁴ Teitte kuitenkin hyvin, kun otitte osaa minun ahdinkooni. ¹⁵ Tiedättehän te filippiiläiset itsekkin, että evankeliumin alkuaikoina, kun lähdin Makedoniasta, ei mikään muu seurakunta kuin te yksin ryhtynyt kanssani tiliyhteyteen annetusta ja saadusta. ¹⁶ Tessalonikaankin te lähetitte minulle kerran, jopa kahdesti, mitä tarvitsin. ¹⁷ En toki tavoittele lahjoitusta vaan haluan teidän hyväksenne karttuvaa hedelmää. ¹⁸ Olen saanut kaikkea, jopa runsaasti. Minulla on kaikkea yllin kyllin saatuani Epafroditokselta teidän lähetyksenne, joka on suloinen tuoksu, kelvollinen, Jumalalle mieluinen uhri. ¹⁹ Minun Jumalani täyttää kaikki teidän tarpeenne kirkkaudessa olevan

rikkautensa mukaan Kristuksessa
Jeesuksessa. ²⁰Jumalalle ja meidän
Isällemme kunnia, aina ja iankaikkisesti!
Aamen.

Lopputervehdys

²¹Tervehtikää kaikkia pyhiä
Kristuksessa Jeesuksessa. Luonani

olevat veljet lähettävät teille terveisiä.

²²Kaikki pyhät tervehtivät teitä,
varsinkin ne, jotka ovat keisarin
huoneväkeä.

²³Herramme Jeesuksen Kristuksen
armo olkoon teidän henkenne kanssa.
Aamen.

PAAVALIN KIRJE KOLOSSALAISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus ²Kolossassa asuville pyhille ja uskollisille veljille Kristuksessa. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Paavalin kiitos ja esirukous

³ Me kiitämme Jumalaa ja Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää, aina kun rukoilemme teidän puolestanne, ⁴sillä olemme saaneet kuulla teidän uskostanne Kristuksessa Jeesuksessa ja rakkaudesta, joka teillä on kaikkia pyhiä kohtaan. ⁵Kiitämme sen toivon vuoksi, joka on talletettuna teille taivaissa ja josta te olette kuulleet jo aiemmin siinä evankeliumin totuuden sanassa, ⁶joka tuli teidän luoksenne. Samoin kuin koko maailmassa se on teidänkin keskuudessanne kantanut hedelmää ja kasvanut siitä päivästä lähtien, jona sen kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa. ⁷Sellaisena te sen opitte Epafraalta, rakkaalta työtoveriltamme, joka on uskollinen Kristuksen palvelija teidän hyväksenne.

⁸ Hän on myös kertonut meille teidän rakkaudestanne Hengessä.

⁹ Sen tähden emme mekään siitä päivästä lähtien, jolloin saimme siitä kuulla, ole lakanneet rukoilemasta teidän puolestanne ja anomasta, että tulisitte täyteen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärryksessä.

¹⁰ Rukoilemme, että vaeltaisitte Herran arvon mukaisesti ja hänelle kaikessa mieliksi ja että kantaisitte hedelmää kaikissa hyvissä teoissa ja kasvaisitte Jumalan tuntemisessa.

¹¹ Hän vahvistaa teitä kirkkautensa väkevyyden mukaisesti kaikella voimalla olemaan kaikessa kestäviä ja pitkämielisiä ¹²ja iloiten kiittämään Isää, joka on tehnyt teidät kelvollisiksi saamaan osuuden siitä perinnöstä, joka pyhillä on valkeudessa.

Kristus ja hänen työnsä

¹³ Jumala on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakkaan Poikansa valtakuntaan.

¹⁴ Hänessä meillä on lunastus hänen verensä kautta, syntien anteeksi saaminen. ¹⁵ Hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa. ¹⁶ Sillä hänessä luotiin

kaikki, mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvät ja näkymättömät, olivatpa ne valtaistuimia tai herruuksia, hallituksia tai valtoja. Kaikki on luotu hänen kauttaan ja häneen. ¹⁷Hän on ennen kaikkea luomakuntaa, ja hänessä kaikki pysyy voimassa. ¹⁸Hän on seurakuntaruumiin pää. Hän on alku, kuolleista nousseiden esikoinen, jotta hän olisi kaikessa ensimmäinen. ¹⁹Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys asui hänessä ²⁰ja että hän sovittaisi Poikansa kautta itsensä kanssa kaiken niin maan päällä kuin taivaissa ja näin tekisi rauhan hänen ristinsä veren kautta.

²¹Teidätkin, jotka ennen olitte vieraantuneita ja mieleltänne hänen vihamiehiään pahoissa teoissanne, ²²hän on nyt sovittanut Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhinä, nuhteettomina ja moitteettomina eteensä. ²³Teidän on vain pysyttävä uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen evankeliumin toivosta, jonka olette kuulleet ja jota on julistettu koko luomakunnassa taivaan alla. Sen evankeliumin palvelija minusta, Paavalista, on tullut.

Paavalin työnäky

²⁴Nyt iloitsen kärsiessäni teidän hyväksenne, ja mitä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista, sen minä täytän lihassani hänen ruumiinsa

hyväksi, joka on seurakunta. ²⁵Sen palvelija minusta on tullut Jumalan taloudenhoidon mukaisesti, joka on uskottu minulle teitä varten, julistaakseni täydellisesti Jumalan sanan, ²⁶sen salaisuuden, joka on ollut kätkeytyneenä ikuisista ajoista ja polvesta polveen mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhilleen. ²⁷Heille Jumala tahtoi antaa tiedoksi, miten valtava on pakanakansojen keskuudessa tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo. ²⁸Häntä me julistamme neuvoen ja opettaen jokaista ihmistä kaikella viisaudella, asettaaksemme esiin jokaisen ihmisen täydellisenä Kristuksessa Jeesuksessa. ²⁹Sitä varten minä näen vaivaa taistellen hänen vaikutuksensa mukaan, joka vaikuttaa minussa voimakkaasti.

Elämä Kristuksessa

2 Tahdon teidän tietävän, kuinka suuri taistelu minulla on teidän tähtenne ja laodikealaisten ja kaikkien niiden tähden, jotka eivät ole nähneet ruumiillisia kasvojani, ²että heidän sydämensä saisivat rohkaisua, yhteen liitettyinä rakkaudessa, ja pääsisivät täysin varman ymmärtämisen koko rikkauteen, tuntemaan Jumalan salaisuuden, Kristuksen, ³jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkeytyinä. ⁴Sanon tämän, ettei kukaan pettäisi teitä suostuttelevalla puheella. ⁵Vaikka ruumiillisesti olenkin poissa, olen kuitenkin hengessä teidän

kanssanne ja iloitsen nähdessäni järjestyksen, joka keskuudessanne vallitsee, ja lujan uskonne Kristukseen.

⁶ Niin kuin siis olette ottaneet vastaan Kristuksen Jeesuksen, Herran, niin vaeltakaa hänessä. ⁷ Juurtukaa häneen, rakentukaa hänessä ja vahvistukaa uskossa, niin kuin teille on opetettu. Olkoon kiitoksenne ylitsevuotava.

⁸ Varokaa, ettei kukaan saa teitä saalikseen järkeisopilla ja tyhjällä petoksella, jotka perustuvat ihmisten perinnäissääntöihin ja maailman alkeisvoimiin eivätkä Kristukseen. ⁹ Hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti, ¹⁰ ja teillä on täyteys hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan pää.

¹¹ Hänessä teidät on myös ympärileikattu, ei käsin tehdyllä ympärileikkauksella vaan syntisen lihan ruumiin pois riisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella. ¹² Teidät on haudattu hänen kanssaan kasteessa, ja siinä teidät on myös herätetty hänen kanssaan uskon kautta. Tämän uskon vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista. ¹³ Teidät, jotka olitte kuolleita rikkomuksissanne ja lihanne ympärileikkaamattomuudessa, Jumala teki eläviksi yhdessä Kristuksen kanssa. Hän antoi meille anteeksi kaikki rikkomukset ¹⁴ ja pyyhki pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli meitä vastaan ja oli vastustajamme. Sen hän otti pois tieltä ja naulitsi

ristiin. ¹⁵ Hän riisui aseista hallitukset ja vallat ja saattoi ne julkisen häpeän alaisiksi. Hän sai niistä Kristuksessa riemuvoiton.

Todellisuus ja sen varjo

¹⁶ Älköön siis kukaan tuomitko teitä syömisen ja juomisen, jonkin juhlan tai uudenkuun tai sapatin vuoksi. ¹⁷ Ne ovat vain varjo siitä, mikä oli tulossa, mutta itse todellisuus on Kristuksessa. ¹⁸ Älköön teidän voittopalkintoanne riistäkö kukaan, joka on mieltynyt nöyryyteen ja enkelien palvontaan, on näkyjensä vallassa ja lihallisen mielensä turhaan paisuttama ¹⁹ eikä pitäydy Kristukseen, joka on pää ja josta koko ruumis, nivelten ja jänteiden tukemana ja koossa pitämänä, kasvaa Jumalan antamaa kasvua.

²⁰ Jos te siis olette Kristuksen kanssa kuolleet maailman alkeisvoimille, miksi te, ikään kuin eläisitte maailmassa, annatte määrätä itsellenne sääntöjä, kuten ²¹ ”älä tartu, älä maista, älä koske” – ²² ne kaikkihan koskevat sellaista, mikä on tarkoitettu käytössä häviämään – ihmisten käskyjen ja oppien mukaan? ²³ Niillä on tosin viisauden maine itse valitun jumalanpalveluksen, nöyryyden ja ruumiin säälimättömän kohtelun vuoksi, mutta mitään arvoa niillä ei ole ja niitä noudatetaan vain lihan tyydyttämiseksi.

Vanha ja uusi elämä

3 Jos siis teidät on herätetty Kristuksen kanssa, niin etsikää sitä, mikä on ylhäällä, missä Kristus istuu Jumalan oikealla puolella. ²Kiinnittäkää mielenne siihen, mikä on ylhäällä, älkää siihen, mikä on maan päällä. ³Tehän olette kuolleet, ja teidän elämänne on Kristuksen kanssa kätkeytynä Jumalassa. ⁴Kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin ilmestytte hänen kanssaan kirkkaudessa.

⁵Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta. ⁶Niiden vuoksi Jumalan viha kohtaa tottelemattomuuden lapsia. ⁷Niissä tekin ennen vaelsitte, kun niissä elite. ⁸Pankaa nyt tekin pois tämä kaikki: viha, kiivastuminen, pahuus, pilkka ja häpeämätön puhe suustanne. ⁹Älkää valehdelko toisillenne. Tehän olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoineen ¹⁰ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojansa kuvan mukaan. ¹¹Tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaaria, skyyttalaista, orjaa eikä vapaata, vaan Kristus on kaikki ja kaikissa.

¹²Pukeutukaa siis te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja rakkaita, sydämelliseen armahtavaisuuteen,

ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja pitkämielisyyteen. ¹³Kärsikää toinen toistanne ja antakaa toisillenne anteeksi, jos jollakulla on moitetta toista vastaan. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. ¹⁴Mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaa rakkauteen, joka on täydellisyyden side. ¹⁵Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon teidät on yhdessä ruumiissa kutsuttukin, ja olkaa kiitollisia! ¹⁶Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana. Opettakaa ja neuvokaa toinen toistanne kaikella viisaudella, psalmein, kiitosvirsin ja hengellisin lauluin, laulaen kiitollisina sydämissänne Jumalalle. ¹⁷Kaiken mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttaan.

Ohjeita perheyhteisölle

¹⁸Vaimot, olkaa omalle miehellenne alamaisia, niin kuin sopii Herrassa. ¹⁹Miehet, rakastakaa vaimoanne älkääkä olko häntä kohtaan katkeria. ²⁰Lapset, olkaa kaikessa kuuliaisia vanhemmillenne, sillä se on Herralle mieluista. ²¹Isät, älkää härnätkö lapsianne, etteivät he masentuisi.

²²Palvelijat, olkaa maallisille isännillenne kaikessa kuuliaisia, ei silmänpalvelijoina, ihmisiä mielistellen, vaan vilpittömin sydämin, Herraa peläten. ²³Kaiken mitä teettekin, tehkää se sydämestänne niin kuin

Herralle eikä ihmisille. ²⁴Te tiedätte, että saatte Herralta palkaksi perinnön. Te palvelette Herraa Kristusta. ²⁵Joka tekee väärin, saa takaisin, mitä on väärin tehnyt, eikä henkilöön katsota.

4 Isännät, kohdelkaa palvelijoitanne oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. Te tiedätte, että teilläkin on Herra taivaassa.

Kehotuksia

²Olkaa kestäviä rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaa. ³Rukoilkaa samalla meidänkin puolestamme, että Jumala avaisi meille sanan oven, puhuaksemme Kristuksen salaisuutta, jonka tähden olen kahleissakin, ⁴ja että toisin sen julki niin kuin minun pitää puhua. ⁵Käyttäytykää viisaasti ulkopuolisia kohtaan ja ottakaa huomioon oikea hetki. ⁶Olkoon puheenne aina suloista, suolalla maustettua, ja tietäkää, kuinka teidän tulee itse kullekin vastata.

Henkilökohtaisia tervehdyksiä

⁷Kaikesta, mikä koskee minua, teille antaa tiedon Tykikos, rakas veli, uskollinen palvelija ja työtoverini Herrassa. ⁸Lähetän hänet luoksenne juuri sitä varten, että saisitte tietää, mitä meille kuuluu, ja että hän rohkaisisi sydämiänne. ⁹Hänen kanssaan lähetän Onesimoksen, uskollisen ja rakkaan veljen, joka on teikäläisiä. He kertovat teille kaiken, mitä tänne kuuluu.

¹⁰Teitä tervehtii Aristarkos, vankitoverini, samoin Markus, Barnabaan serkku, josta olette saaneet ohjeita. Jos hän tulee luoksenne, ottakaa hänet vastaan. ¹¹Myös Jeesus, jota sanotaan Justukseksi, tervehtii teitä. Ympärileikatuista nämä ovat ainoat työtoverini Jumalan valtakunnan työssä ja ovat olleet minulle lohdutukseksi. ¹²Teikäläinen Epafra, Kristuksen Jeesuksen palvelija, tervehtii teitä. Hän taistelee aina rukouksissaan teidän puolestanne, että pysyisitte täydellisinä ja täysin varmoina kaikessa, mikä on Jumalan tahto. ¹³Minä todistan, että hän näkee paljon vaivaa teidän hyväksenne ja niiden, jotka ovat Laodikeassa ja Hierapoliissa. ¹⁴Teitä tervehtii Luukas, rakas lääkäri, samoin Deemas.

¹⁵Tervehtikää Laodikeassa olevia veljiä ja Nymfaa sekä hänen kodissaan kokoontuvaa seurakuntaa. ¹⁶Kun tämä kirje on luettu teille, huolehtikaa siitä, että se luetaan myös Laodikean seurakunnassa ja että te puolestanne luette Laodikeasta tulevan kirjeen. ¹⁷Sanokaa Arkippokselle: ”Katso, että suoritat täysin sen palvelutehtävän, jonka olet Herrassa saanut.”

¹⁸Omakätinen tervehdys minulta, Paavalilta. Muistakaa minun kahleitani. Armo olkoon teidän kanssanne. Aamen.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle Isässä Jumalassa ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Tessalonikalaisten esimerkillinen usko

² Me kiitämme Jumalaa aina teistä kaikista, kun muistamme teitä rukouksissamme. ³ Jumalamme ja Isämme edessä me lakkaamatta muistelemme teidän työtänne uskossa, vaivannäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa Herraamme Jeesukseen Kristukseen. ⁴ Me tiedämme, te Jumalalle rakkaat veljet, teidän valitsemisenne: ⁵ meidän evankeliumimme ei tullut luoksenne ainoastaan sanoina, vaan myös voimana ja Pyhässä Hengessä ja suurella varmuudella – tähän tiedätte, millaisia me olimme teidän keskuudessanne, teidän vuoksenne – ⁶ ja teistä tuli meidän seuraajiamme ja Herran, kun suuren ahdingon keskellä otitte sanan vastaan iloiten Pyhässä Hengessä, ⁷ niin että teistä

on tullut esikuva kaikille Makedonian ja Akhaian uskoville. ⁸ Teidän keskuudestanne on Herran sana kaikunut, ei ainoastaan Makedoniaan ja Akhaiaan, vaan kaikkialle on teidän uskonne Jumalaan levinnyt, niin ettei meidän tarvitse puhua siitä mitään, ⁹ sillä kaikki kertovat, millainen meidän tulomme teidän luoksenne oli ja miten te käännysitte epäjumalista Jumalan puoleen palvelemaan elävää ja todellista Jumalaa ¹⁰ ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän herätti kuolleista, Jeesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta.

Paavalin toiminta Tessalonikassa

2 Tiedättehän itsekin, veljet, ettei tulomme teidän luoksenne ollut turha. ² Vaikka olimme aiemmin Filippissä kärsineet ja meitä oli siellä pahoinpidelty, niin kuin tiedätte, meillä oli kuitenkin Jumalassamme rohkeutta puhua teille Jumalan evankeliumia ankaran taistelun keskellä. ³ Meidän kehotuspuheemme ei näet ole lähtöisin eksytyksestä, ei epäpuhtaasta mielestä eikä ole kavalasti puhuttua, ⁴ vaan niin kuin Jumala on katsonut meidän

kelpaavan siihen, että meille uskottiin evankeliumi, niin me puhumme, emme miellyttääksemme ihmisiä vaan Jumalaa, joka koettelee sydämemme. ⁵Me emme ole koskaan esiintyneet liehakoivin sanoin, sen te tiedätte, emmekä tekosyin ahnehtineet voittoa. Jumala on todistajamme. ⁶Emme myöskään ole etsineet kunniaa ihmisiltä, emme teiltä emmekä muilta, ⁷vaikka Kristuksen apostoleina voisimmekin vaatia arvonantoa. Olimme sen sijaan teidän keskuudessanne lempeitä kuin imettävä äiti, joka hoivaa lapsiaan. ⁸Teihin syvästi kiintyneinä me halusimme antaa teille, ei vain Jumalan evankeliumia, vaan oman itsemmekin, sillä te olitte tulleet meille rakkaiksi. ⁹Muistatthan, veljet, kovan työemme ja vaivannäkömme. Yötä päivää me teimme työtä, ettemme olisi kenellekään teistä rasisukseksi, kun julistimme teille Jumalan evankeliumia. ¹⁰Te olette todistajamme, samoin Jumala, kuinka pyhiä, oikeamielisiä ja nuhteettomia olimme teitä kohtaan, jotka uskotte. ¹¹Samoin te tiedätte, kuinka me, niin kuin isä lapsiaan, kehotimme ja rohkaisimme itse kutakin teistä ¹²ja korostimme, että teidän tulee vaeltaa Jumalan arvon mukaisesti, hänen, joka kutsuu teitä valtakuntaansa ja kirkkauteensa.

Yhteiset kärsimykset

¹³Sen vuoksi me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa siitä, että te, kun saitte meiltä kuulemanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana vaan, niin kuin se todella on, Jumalan sanana, joka myös vaikuttaa teissä jotka uskotte. ¹⁴Teistä, veljet, on tullut niiden Kristuksessa Jeesuksessa olevien Jumalan seurakuntien seuraajia, jotka ovat Juudeassa. Ovathan teidän omat maanmiehenne aiheuttaneet teille samoja kärsimyksiä kuin noille seurakunnille juutalaiset, ¹⁵jotka tappoivat Herran Jeesuksen ja omat profeettansa ja ovat vainonneet myös meitä eivätkä ole Jumalalle mieleen. He ovat kaikkia ihmisiä vastaan, ¹⁶kun estävät meitä puhumasta pakanoille heidän pelastumisekseen. Näin he kaiken aikaa täyttävät syntiensä mittaa. Viha onkin lopulta saavuttanut heidät.

Paavalin halu nähdä tessalonikalaiset

¹⁷Kun me nyt, veljet, olemme hetkeksi aikaa joutuneet teistä eroon – ulkonaisesti, emme sydämessämme – olemme suuresti ikävöiden sitä enemmän koettaneet päästä näkemään teidän kasvonne. ¹⁸Sen tähden olemme tahtoneet tulla luoksenne – minä, Paavali, kerran ja toisenkin – mutta Saatana on estänyt meitä. ¹⁹Kuka on meidän toivomme tai ilomme tai kerskauksemme kruunu? Ettekö myös te Herramme

Jeesuksen Kristuksen edessä hänen tulemuksessaan? ²⁰Tehän olette meidän kunniamme ja ilomme.

3 Siksi, kun emme enää jaksaneet kestää kauemmin, näimme hyväksi jäädä yksinämme Ateenaan ²ja lähetimme veljemme Timoteuksen, Jumalan palvelijan ja työtoverimme Kristuksen evankeliumin palveluksessa, vahvistamaan teitä ja rohkaisemaan teitä uskossanne, ³ettei kukaan horjuisi näissä ahdistuksissa. Tiedättehan itse, että ne on pantu osaksemme. ⁴Kun olimme luonanne, sanoimme teille jo etukäteen, että joudumme kärsimään ahdistusta, niin kuin tiedätte tapahtuneen. ⁵Sen vuoksi, kun en enää jaksanut kestää kauemmin, lähetinkin ottamaan selkoa uskostanne, ettei vain kiusaaja olisi kiusannut teitä ja meidän vaivannäkömme mennyt hukkaan.

Timoteuksen rohkaiseva viesti

⁶Nyt Timoteus on tullut luotanne meidän luoksemme ja tuonut meille hyviä uutisia teidän uskostanne ja rakkaudestanne ja kertonut, että muistelette meitä aina hyvällä ja kaipaatte nähdä meitä niin kuin mekin teitä. ⁷Sen vuoksi olemme saaneet rohkaisua teistä, veljet, kaikessa hädässämme ja ahdistuksessamme teidän uskonne tähden, ⁸sillä nyt me elämme, jos te pysytte lujina Herrassa. ⁹Minkä kiitoksen voimmekaan antaa teistä Jumalalle, kaikesta siitä ilosta, joka meillä on Jumalan edessä teidän

vuoksenne. ¹⁰Öin ja päivin me rukoilemme mitä hartaimmin, että saisimme nähdä teidän kasvonne ja täyttää sen, mitä teidän uskostanne puuttuu.

¹¹Mutta itse Jumalamme ja Isämme, ja Herramme Jeesus Kristus ohjatkoon tiemme teidän luoksenne. ¹²Herra lisätköön teille ja antakoon yhä runsaammin rakkautta toisianne ja kaikkia kohtaan – niin kuin meilläkin on rakkautta teitä kohtaan – ¹³vahvistaakseen teidän sydämenne nuhteettomiksi pyhydessä Jumalamme ja Isämme edessä, kun Herramme Jeesus Kristus tulee kaikkien pyhiensä kanssa.

Jumalan tahdon mukainen elämä

4 Sitten vielä, veljet! Me pyydämme ja kehotamme teitä Herrassa Jeesuksessa, että niin kuin olette meiltä oppineet, miten teidän tulee vaelttaa ja olla Jumalalle mieleen – niin kuin te vaellattekin – siinä yhä enemmän edistyisitte. ²Tiedättehan, mitkä käskyt me olemme Herran Jeesuksen nimessä teille antaneet. ³Tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta, ⁴että kukin teistä ymmärtää ottaa oman vaimon pyhydessä ja kunniassa, ⁵ei himon ja kiihkön vallassa niin kuin pakanat, jotka eivät tunne Jumalaa, ⁶ja ettei kukaan sorra veljeään eikä pyri hyötymään hänen kustannuksellaan, sillä Herra on kaiken tämän kostaja,

kuten myös aiemmin olemme teille sanoneet ja korostaneet.⁷ Eihän Jumala ole kutsunut meitä saastaisuuteen vaan pyhitykseen.⁸ Niinpä siis se, joka hylkää nämä käskyt, ei hylkää ihmistä vaan Jumalan, joka antaa Pyhän Henkensä teihin.

⁹ Veljesrakkaudesta ei teille tarvitse kirjoittaa, sillä te itse olette oppineet Jumalalta rakastamaan toisianne.¹⁰ Niinhän te myös teette kaikkia veljiä kohtaan koko Makedoniassa. Me kehotammekin teitä, veljet, edistymään siinä yhä enemmän¹¹ ja pitämään kunnia-asiananne viettää rauhallista elämää, toimittaa omia tehtäviänne ja tehdä työtä omilla käsillänne, niin kuin olemme teitä käskeneet,¹² että vaeltaisitte säädyllisesti ulkopuolisten edessä ettekä olisi kenenkään avun tarpeessa.

Herran tulemus ja uskovien ylösnousemus

¹³ Veljet, emme tahdo teidän olevan tietämättömiä poisnukkuneiden osasta, ettette murehtisi niin kuin muut, ne joilla ei ole toivoa.¹⁴ Jos siis uskomme, että Jeesus on kuollut ja noussut ylös, niin samalla tavoin Jumala tuo Jeesuksen kautta myös poisnukkuneet esiin yhdessä hänen kanssaan.¹⁵ Tämän me sanomme teille Herran sanana: Me, jotka olemme elossa ja jäämme tänne Herran tulemukseen, emme suinkaan ehdi poisnukkuneiden edelle,¹⁶ sillä itse Herra tulee alas taivaasta käskyhuodon,

yllienkelin äänen ja Jumalan pasuunan kuullessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin.¹⁷ Sen jälkeen meidät, jotka olemme elossa ja olemme vielä täällä, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin, ja niin saamme aina olla Herran kanssa.¹⁸ Lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla.

Valvokaa!

5 Mutta ajoista ja määrähetkistä ei ole tarpeen kirjoittaa teille, veljet,² sillä te tiedätte itse varsin hyvin, että Herran päivä tulee kuin varas yöllä.³ Kun ihmiset sanovat: ”Rauha ja turvallisuus”, silloin äkillinen tuho kohtaa heidät niin kuin synnytyskipu raskaana olevan naisen, eivätkä he pääse pakoan.⁴ Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät kuin varas,⁵ sillä kaikki te olette valon lapsia ja päivän lapsia. Me emme ole yön emmekä pimeyden lapsia.⁶ Älkäämme siis nukkuko niin kuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit.⁷ Ne, jotka nukkuvat, nukkuvat yöllä, ja ne, jotka juovat itsensä juovuksiin, ovat juovuksissa yöllä.⁸ Mutta koska olemme päivän lapsia, olkaamme raittiita, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypäränämme pelastuksen toivo.⁹ Jumala ei ole määrännyt, että osaksemme tulisi viha vaan että omistamme pelastuksen Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,¹⁰ joka

on kuollut puolestamme, että me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan. ¹¹ Kehottakaa sen vuoksi toisianne ja rakentakaa toinen toistanne, niin kuin teettekin.

Ohjeita seurakunnalle

¹² Pyydämme teitä, veljet, pitämään arvossa niitä, jotka tekevät työtä teidän keskuudessanne ja ovat teidän johtajianne Herrassa ja neuvovat teitä. ¹³ Pitäkää heitä erityisen rakkaina heidän työnsä tähden. Eläkää rauhassa keskenänne.

¹⁴ Kehotamme teitä, veljet: nuhdelkaa kurittomia, rohkaiskaa alakuloisia, tukekaa heikkoja, olkaa pitkämielisiä kaikkia kohtaan. ¹⁵ Katsokaa, ettei kukaan kosta kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää aina tekemään hyvää toisillenne ja kaikille.

¹⁶ Iloitkaa aina. ¹⁷ Rukoilkaa lakkaamatta. ¹⁸ Kiittäkää joka tilanteessa, sillä se on Jumalan

tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa. ¹⁹ Henkeä älkää sammuttako, ²⁰ profetoimista älkää väheksykö, ²¹ mutta koetelkaa kaikki. Pitäkää se, mikä on hyvää, ²² ja karttakaa kaikenlaista pahaa.

Siunaus ja lopputervehdys

²³ Itse rauhan Jumala pyhittäkään teidät kokonaan, ja säilykään koko teidän henkenne, sielunne ja ruumiinne nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen. ²⁴ Hän, joka kutsuu teitä, on uskollinen, ja hän sen myös tekee.

²⁵ Veljet, rukoilkaa meidän puolestamme. ²⁶ Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suudelmalla. ²⁷ Minä vannotan teitä Herran kautta, että tämä kirje luetaan kaikille pyhille veljille.

²⁸ Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne. Aamen.

PAAVALIN TOINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa.² Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Kristus tulee tuomarina

³Me olemme velvollisia aina kiittämään Jumalaa teistä, veljet, niin kuin oikein onkin, koska teidän uskonne kasvaa runsaasti ja kaikkien teidän, joka ikisen, rakkautenne toisianne kohtaan lisääntyy.⁴ Siksi me itsekkin kerskumme Jumalan seurakunnissa teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissa ja ahdistuksissa, joita teidän on kestettävä.⁵ Ne ovat osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsottaisiin arvollisiksi Jumalan valtakuntaan, jonka vuoksi te kärsittekin,⁶ koska Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka ahdistavat teitä,⁷ mutta antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jeesus ilmestyy

taivaasta väkevien enkeleittensä kanssa tulenliekissä.⁸ Hän rankaisee niitä, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen evankeliumille.⁹ He kärsivät rangaistuksena iankaikkisen kadotuksen, erossa Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta,¹⁰ kun hän tulee, että hän sinä päivänä kirkastuisi pyhissään ja olisi ihmeteltävä kaikissa uskovissa. Tehän olette uskoneet meidän todistuksemme.¹¹ Sitä varten me aina rukoilemme teidän puolestanne, että Jumalamme katsoisi teidät kutsunsa arvoisiksi ja voimallaan saattaisi teissä täydelliseksi kaiken halun hyvään ja uskon teot,¹² jotta Herramme Jeesuksen nimi kirkastuisi teissä ja te hänessä, meidän Jumalamme ja Herran Jeesuksen Kristuksen armon mukaisesti.

Laittomuuden ihminen

2 Mutta mitä tulee meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen ja kokoontumiseemme hänen luokseen, me pyydämme teitä, veljet,² ettette anna minkään hengen tai sanan tai minkään muka meidän lähettämämme kirjeen pelästyttää

itseänne, niin että heti menetätte malttinne, ikään kuin Herran päivä olisi jo käsillä. ³ Älkää antako kenenkään millään tavoin eksyttää itseänne. Ensin näet tapahtuu luopumus ja ilmestyy laittomuuden ihminen, kadotuksen lapsi, ⁴ tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tai palvottavaksi kutsutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala. ⁵ Ettekö muista, että puhuin teille tästä, kun vielä olin luonanne? ⁶ Ja nyt te tiedätte, mikä häntä pidättää, niin että hän vasta ajallaan ilmestyy. ⁷ Laittumuuden salaisuus on jo vaikuttamassa, kunhan vain poistuu tieltä hän, joka vielä pidättää. ⁸ Silloin ilmestyy tuo laitton, jonka Herra Jeesus surmaa suunsa henkäyksellä ja tuhoaa tulemuksensa ilmestyksellä. ⁹ Tuon laittoman tuleminen tapahtuu Saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla tunnustein ja ihmein, ¹⁰ vääryyden kaikilla viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, koska he eivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen voidakseen pelastua. ¹¹ Siksi Jumala lähettää heille voimakkaan eksytyksen, niin että he uskovat valheeseen, ¹² jotta kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuuteen vaan ovat mieltyneet vääryyteen.

Pelastukseen valitut

¹³ Mutta me olemme aina velvollisia kiittämään Jumalaa teistä, te Herralle rakkaat veljet, koska Jumala valitsi teidät ensihedelmänä pelastukseen Hengen pyhittäessä teidät, kun uskoitte totuuteen. ¹⁴ Juuri siihen hän kutsui teidät meidän evankeliumimme kautta, omistamaan Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden.

¹⁵ Pysykää siis, veljet, lujina ja pitäkää kiinni niistä opetuksista, jotka teille on opetettu joko puheessamme tai kirjeessämme. ¹⁶ Itse Herramme Jeesus Kristus ja Jumala, meidän Isämme, joka on rakastanut meitä ja armossaan antanut meille ikuisen lohdutuksen ja hyvän toivon, ¹⁷ lohduttakoon sydämiänne ja vahvistakoon teitä kaikissa hyvissä teoissa ja puheissa.

Rukoilkaa puolestamme!

3 Sitten vielä, veljet, rukoilkaa puolestamme, että Herran sana leviäisi nopeasti ja tulisi kirkastetuksi muuallakin niin kuin teidän keskuudessanne ² ja että pelastuisimme ilkeämielisistä ja pahoista ihmisistä; eihän kaikilla ole uskoa. ³ Mutta Herra on uskollinen, ja hän vahvistaa teitä ja varjelee teidät pahasta. ⁴ Me luotamme teihin Herrassa, että te nyt ja vastakin teette, mitä me käskemme. ⁵ Herra ohjatkoon sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen.

Varoitus kurittomasta elämästä

⁶ Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä me käskemme teitä, veljet, pysymään erossa jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä sen opetuksen mukaan, jonka saitte meiltä. ⁷ Tiedättehän itse, kuinka teidän tulee seurata meidän esimerkkiämme. Me emme olleet kurittomia teidän luonanne ⁸ emmekä syöneet ilmaiseksi kenenkään leipää, vaan me ahkeruimme yötä päivää työtä tehden ja vaivaa nähden, ettemme olisi rasittaneet ketään teistä. ⁹ Ei niin, ettei meillä olisi siihen oikeutta, mutta tahdoimme antaa itsemme teille esikuvaksi, jotta seuraisitte meitä. ¹⁰ Jo silloin, kun olimme luonanne, määräsimme, että jos joku ei halua tehdä työtä, älköön myöskään syökö. ¹¹ Olemme näet kuulleet, että muutamat teidän joukostanne vaeltavat kurittomasti, eivät tee työtä vaan touhuilevat

turhia. ¹² Sellaisia käskemme ja kehotamme Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa tekemään työtä kaikessa hiljaisuudessa ja syömään omaa leipäänsä. ¹³ Mutta te, veljet, älkää lannistuko hyvää tehdessänne.

¹⁴ Jos joku ei tottele sitä, mitä olemme sanoneet tässä kirjeessä, pitäkää häntä merkittynä älkääkä seurustelko hänen kanssaan, jotta hän häpeäisi. ¹⁵ Älkää silti pitäkö häntä vihollisena, vaan ojentakaa kuin veljeä.

Lopputervehdys

¹⁶ Itse rauhan Herra antakoon teille rauhan, aina ja kaikin tavoin. Herra olkoon teidän kaikkien kanssa. ¹⁷ Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. Tämä on merkinä jokaisessa kirjeessäni; näin minä kirjoitan.

¹⁸ Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkien kanssa. Amen.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen apostoli, Jumalan, meidän Pelastajamme, ja Herran Jeesuksen Kristuksen, meidän toivomme, käskystä ²Timoteukselle, oikealle pojalleni uskossa. Armo, laupeus ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme!

Varoitus väärästä opetuksesta

³Makedoniaan lähtiessäni kehotin sinua jäämään Efesokseen, jotta käskisit eräitä, etteivät opettaisi vieraita oppeja ⁴eivätkä puuttuisi taruihin ja loputtomiin sukuuetteluihin. Ne edistävät pikemminkin turhia väittelyjä kuin Jumalan armotaloutta, joka perustuu uskoon. ⁵Käskyn päämäärä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydäimestä, hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta. ⁶Muutamat ovat eksyneet niistä pois ja poikenneet turhan puhumiseen. ⁷He tahtovat olla lainopettajia, vaikka eivät itsekään ymmärrä, mitä puhuvat ja minkä varmaksi vakuuttavat.

⁸Me kyllä tiedämme, että laki on hyvä, jos sitä käytetään lain mukaisesti – ⁹tietäen, ettei lakia ole säädetty vanhurskaalle vaan lainrikkaille ja kurittomille, jumalattomille ja syntisille, epäpyhille ja saastaisille, isäntappajille ja äidintappajille, murhaajille, ¹⁰haureellisille ja homoseksuaalisuuden harjoittajille, ihmiskauppiaille, valehtelijoille, valansa rikkojille ja kaikelle muulle, mikä on tervettä oppia vastaan – ¹¹autuaan Jumalan kirkkauden evankeliumin mukaan, joka on minulle uskottu.

Kiitos Jumalan laupeudesta

¹²Minä kiitän Herraamme Kristusta Jeesusta, joka on antanut minulle voimaa, siitä, että hän katsoi minut uskolliseksi ja asetti palvelukseensa, ¹³minut, entisen pilkkaajan, vainoojan ja väkivallantekijän. Mutta minut armahdettiin, koska epäuskossani en tiennyt, mitä tein. ¹⁴Meidän Herraamme armo on ollut ylenpalttinen vaikuttaen uskoa ja rakkautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. ¹⁵Tämä sana on varma ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen: Kristus Jeesus on tullut

maailmaan pelastamaan syntisiä, joista minä olen suurin. ¹⁶ Mutta minut armahdettiin sen tähden, että Kristus Jeesus minussa ennen muita osoittaisi kaiken pitkämielisyytensä, esikuvaksi niille, jotka vastedes uskovat häneen ja saavat iankaikkisen elämän. ¹⁷ Ikuisuuksien Kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle ja ainoalle viisaalle Jumalalle kunnia ja kirkkaus aina ja iankaikkisesti! Aamen.

Sana Timoteukselle

¹⁸ Tämän käskyn minä annan sinulle, poikani Timoteus, aikaisempien sinusta lausuttujen profetioiden mukaisesti, että niiden nojalla taistelisit jalon taistelun ¹⁹ säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon, jonka jotkut ovat hylänneet ja ovat joutuneet uskossaan haaksirikoon. ²⁰ Niitä ovat Hymenaios ja Aleksandros, jotka olen luovuttanut Saatanan haltuun, kuritettaviksi, etteivät enää pilkkaisi.

Rukoilkaa kaikkien puolesta

2 Kehotan siis ennen kaikkea anomaan, rukoilemaan, pitämään esirukouksia ja kiittämään kaikkien ihmisten puolesta, ² kuninkaiden ja kaikkien vallanpitäjien puolesta, että saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikin tavoin jumalisesti ja kunniallisesti. ³ Se on hyvää ja mieluista Jumalalle, meidän Pelastajallemme, ⁴ joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan

totuuden. ⁵ Jumala on yksi, yksi on myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus. ⁶ Hän antoi itsensä lunnaiksi kaikkien puolesta todistukseksi aikanaan. ⁷ Tätä varten minut on asetettu julistajaksi ja apostoliksi – puhun totta Kristuksessa, en valehtele – pakanoiden opettajaksi uskossa ja totuudessa.

Mies ja nainen seurakunnassa

⁸ Minä tahdon siis, että kaikkialla miehet rukoilevat kohottaen pyhät kädet ilman vihaa ja epäilystä, ⁹ samoin myös, että naiset ovat säädyllisessä asussa ja kaunistavat itseään vaatimattomasti ja siveästi, ei tukkalaitteilla, kullalla, helmillä eikä kalliilla vaatteilla ¹⁰ vaan hyvillä teoilla, niin kuin sopii naisille, jotka tunnustautuvat jumalaapelkääviksi. ¹¹ Naisen tulee oppia hiljaisuudessa, kaikessa alistuvana. ¹² Sitä en salli, että nainen opettaa, enkä sitä, että hän vallitsee miestä, vaan hänen tulee elää hiljaisuudessa. ¹³ Luotiinhan Aadamin ensin ja sitten Eeva, ¹⁴ eikä Adamia petetty, vaan nainen joutui petetyksi ja lankesi rikkomukseen. ¹⁵ Hän kuitenkin pelastuu lapsensynnyttämisen kautta, jos he pysyvät uskossa, rakkaudessa ja pyhityksessä, eläen siveästi.

Seurakunnan kaitsijan ominaisuudet

3 Tämä sana on varma: jos joku pyrkii seurakunnan kaitsijaksi, hän haluaa jaloön työhön. ² Seurakunnan

kaitsijan tulee siis olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitis, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen ja taitava opettamaan,³ ei juomari, väkivaltainen eikä häpeällisen voiton tavoittelija vaan lempeä, ei riitaisa eikä rahanahne.⁴ Hänen tulee hallita hyvin oma kotinsa ja kaikella arvokkuudella pitää lapsensa kuuliaisina.⁵ Jos joku ei pysty hallitsemaan omaa kotiaan, kuinka hän voi pitää huolta Jumalan seurakunnasta?⁶ Hän ei saa olla vastakääntynyt, ettei hän paisuisi pöyhkeäksi ja joutuisi saman tuomion alaiseksi kuin Paholainen.⁷ Hänellä tulee olla hyvä todistus myös ulkopuolisilta, ettei hän joutuisi häväistyksen alaiseksi eikä Paholaisen ansaan.

Seurakuntapalvelijoiden ominaisuudet

⁸ Myös seurakuntapalvelijoiden tulee olla kunnioitettavia, ei vilpillisiä puheissaan, ei paljon viinin nauttijoita eikä häpeällisen voiton tavoittelijoita⁹ vaan sellaisia, jotka säilyttävät uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa.¹⁰ Heitäkin on ensin koeteltava. Sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomia.

¹¹ Samoin vaimojen tulee olla kunnioitettavia, ei panettelijoita vaan raittiita ja kaikessa uskollisia.¹² Seurakuntapalvelijoiden tulee olla yhden vaimon miehiä ja hallita hyvin lapsensa ja kotinsa.¹³ Ne, jotka

ovat palvelleet hyvin, saavuttavat kunnioitettavan aseman ja suuren rohkeuden uskossa, Kristuksessa Jeesuksessa.

¹⁴ Vaikka toivon pian pääseväni luoksesi, kirjoitan tämän sinulle,¹⁵ jotta jos kuitenkin viivyn, tietäisit, miten tulee käyttäytyä Jumalan huoneessa, joka on elävän Jumalan seurakunta.

Jumalisuuden salaisuus

Totuuden pylväs ja perustus¹⁶ ja tunnustetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Hän ilmestyi lihassa, hänet osoitettiin vanhurskaaksi Hengessä, hän näyttyi enkeleille, häntä julistettiin pakanoiden keskuudessa, häneen uskottiin maailmassa, hänet otettiin ylös kirkkauteen.

Eksyttävää opetusta

4 Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina jotkut luopuvat uskosta ja seuraavat eksyttäviä henkiä ja riivaajien oppeja² tekopyhien valehtelijoiden vaikutuksesta, joiden omatunto on merkitty poltinraudalla.³ Nämä kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, jotka Jumala on luonut sitä varten, että ne, jotka uskovat ja ovat oppineet tuntemaan totuuden, nauttisivat niitä kiitoksella.⁴ Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hylättävää, kun se otetaan kiittäen vastaan.⁵ Sehän pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.

Neuvoja Timoteukselle palvelutehtävää varten

⁶ Kun opetat tätä veljille, olet hyvä Kristuksen Jeesuksen palvelija ja ravitset itseäsi uskon ja sen hyvän opin sanoilla, jota olet noudattanut.

⁷ Karta epäpyhiä ämmien taruja. Harjoita itseäsi jumalisuuteen, ⁸ sillä ruumiillisesta harjoituksesta on hyötyä vähään, mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska siinä on elämän lupaus, sekä nykyisen että tulevan.

⁹ Tämä sana on varma ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen.

¹⁰ Sitä vartenhan me teemme työtä ja kilvoittelemme, että olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkien ihmisten Pelastaja, varsinkin uskoviin. ¹¹ Tätä káske ja opeta.

¹² Älköön kukaan väheksykö sinua nuoruutesi tähden. Ole sinä uskoviin esikuva puheessa, vaelluksessa, rakkaudessa, Hengessä, uskossa ja puhtaudessa. ¹³ Pidä huolta lukemisesta, kehottamisesta ja opettamisesta, kunnes minä tulen.

¹⁴ Älä lyö laimin armolahjaa, joka sinulla on ja joka sinulle annettiin profetian kautta, kun vanhimmat panivat kätensä sinun päällesi.

¹⁵ Huolehdi näistä kaikista ja elä niissä, jotta edistymisesi olisi ilmeistä kaikille.

¹⁶ Valvo itseäsi ja opetustasi. Pysy näissä ohjeissa. Kun niin teet, pelastat sekä itsesi että ne, jotka kuulevat sinua.

5 Älä nuhtelee vanhaa miestä ankarasti, vaan neuvo häntä kuin isää, nuorempia kuin veljiä, ² vanhoja naisia kuin äitejä, nuorempia kuin sisaria, kaikessa puhtaudessa.

Nuoret ja vanhat lesket

³ Pidä arvossa leskivaimoja, jotka todella ovat leskiä. ⁴ Mutta jos jollakin leskellä on lapsia tai lastenlapsia, oppikoot nämä ensin jumalanpelon mukaisesti huolehtimaan omasta perhekunnastaan ja korvaamaan vanhempiensa vaivannäön. Se on hyvää ja mieluista Jumalalle. ⁵ Leskivaimo, joka on todella jäänyt yksin, panee toivonsa Jumalaan, anoo ja rukoilee lakkaamatta, yötä päivää, ⁶ mutta hekumoiva on jo eläessään kuollut.

⁷ Teroita tätäkin heille, että he olisivat moitteettomia. ⁸ Mutta jos joku ei pidä huolta omaisistaan eikä varsinkaan perhekuntalaisistaan, hän on kieltänyt uskon ja on uskosta osatonta pahempi.

⁹ Leskien luetteloon otettakoon ainoastaan sellainen, joka on vähintään kuusikymmenvuotias ja on ollut yhden miehen vaimo. ¹⁰ Hänen tulee olla tunnettu hyvistä teoista, siitä, että hän on kasvattanut lapsia, ollut vieraanvarainen, pessyt pyhien jalkoja, auttanut ahdingossa olevia ja tehnyt kaikkea muuta hyvää. ¹¹ Nuorempia leskiä älä ota mukaan, sillä kun he himoissaan vieraantuvat Kristuksesta, he tahtovat mennä naimisiin. ¹² He ovat tuomion alaisia, koska ovat

hylänneet ensimmäisen uskonsa.
¹³ Samalla he oppivat laiskottelemaan kierrellessään taloissa, eivätkä ainoastaan laiskottelemaan, vaan myös juoruilemaan ja touhuilemaan turhia, puhumaan sellaista, mikä on sopimatonta. ¹⁴ Siksi tahdon, että nuoret lesket menevät naimisiin, synnyttävät lapsia, hoitavat kotiaan eivätkä anna vastustajalle mitään aihetta pilkkaamiseen. ¹⁵ Ovathan muutamat jo kääntyneet pois seuraamaan Saatanaa. ¹⁶ Jos jollakin uskovalla miehellä tai naisella on vastuullaan leskiä, niin huolehtikoon heistä. Seurakuntaa älköön heidän vuokseen rasitettako, jotta se voisi pitää huolta todella yksin jääneistä.

Seurakunnan vanhimmat

¹⁷ Vanhimpia, jotka johtavat hyvin, pidettäköön kaksin verroin kunnioituksen ansainneina, varsinkin niitä, jotka näkevät vaivaa sanassa ja opetuksessa. ¹⁸ Sanoohan Raamattu: ”Älä sido puivan härän suuta” ja ”Työmies on palkkansa ansainnut.” ¹⁹ Älä ota huomioon syytöstä vanhinta vastaan, ellei ole kahta tai kolmea todistajaa.

Kehotuksia Timoteukselle

²⁰ Syntiä tekeviä nuhtelee kaikkien kuullen, jotta muutkin pelkäisivät. ²¹ Kehotan sinua vakavasti Jumalan, Kristuksen Jeesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä

puolueettomasti tekemättä päätöstä etukäteen. ²² Älä ole liian hanakka panemaan käsiäsi kenenkään päälle äläkä ole osallisena muiden synteihin. Varjele itsesi puhtaana.

²³ Älä enää juo vain vettä, vaan käytä vähän viiniä vatsasi ja usein toistuvien vaivojesi vuoksi. ²⁴ Joidenkin ihmisten synnit ovat ilmeisiä ja joutuvat tuomituiksi ennemmin, toisten taas myöhemmin. ²⁵ Samoin myös hyvät teot ovat ilmeisiä, eivätkä nekään, jotka eivät ole, voi pysyä salassa.

Orjat ja isännät

6 Kaikki, jotka ovat orjuuden ikeessä, pitäkööt isäntiään kaiken kunnioituksen arvoisina, ettei Jumalan nimi ja oppi tulisi pilkatuksi. ² Ne, joiden isännät ovat uskovia, älkööt pitäkö heitä vähemmässä arvossa sen vuoksi, että he ovat veljiä, vaan palvelkoot heitä sitä mielummin, koska he ovat uskovia, rakastettuja ja tekevät hyvää. Tätä opeta ja tähän kehota.

Jumalisuus ja rahanhimo

³ Jos joku opettaa toisin eikä pitäydy Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä jumalisuuden mukaiseen oppiin, ⁴ hän on paisunut pöyhkeäksi eikä ymmärrä mitään, vaan on riitakysymysten ja sanakiistojen kipeä. Niistä syntyy kateutta, riitaa, pilkkaamista, pahoja epäluuloja ⁵ ja alituisia kinasteluja niiden ihmisten kesken, jotka ovat turmeltuneita

mieleltään ja joilta on riistetty totuus. He pitävät jumalisuutta keinona voiton saamiseen. Pysy erilläsi sellaisista.

⁶ Jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa on suuri voitto. ⁷ Emme ole tuoneet maailmaan mitään, ja selvää on, ettemme voi mitään täältä viedä. ⁸ Kun meillä on elatus ja vaatteet, tyytykäämme niihin. ⁹ Ne taas, jotka tahtovat rikastua, lankeavat kiusaukseen, ansaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka syöksevät ihmiset turmioon ja kadotukseen. ¹⁰ Rahanhimo on kaiken pahan juuri. Rahaa tavoitellessaan monet ovat eksyneet pois uskosta ja lävistäneet itsensä monella tuskalla.

Hyvä uskon kilvoitus

¹¹ Mutta sinä, Jumalan ihminen, pakene sellaista! Tavoittele vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä ja sävyisyyttä. ¹² Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus ja tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon sinut on kutsuttu ja johon olet tunnustautunut hyvällä tunnustuksella monen todistajan edessä.

¹³ Jumalan edessä, joka tekee kaiken eläväksi, ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen edessä todistajana lausui hyvän tunnustuksen, minä kehotan sinua:

¹⁴ noudata tätä käskyä tahrattomasti ja moitteettomasti Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymiseen saakka. ¹⁵ Sen antaa meidän aikanaan nähdä autuas ja ainoa Valtias, kuninkaiden Kuningas ja herrojen Herra. ¹⁶ Hänellä yksin on kuolemattomuus. Hän asuu valossa, jota ei voi lähestyä. Häntä ei yksikään ihminen ole nähnyt eikä voi nähdä. Hänen olkoon kunnia ja ikuinen valta. Aamen.

¹⁷ Neuvo niitä, jotka tässä maailmanajassa ovat rikkaita, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivoaan epävarmaan rikkauteen vaan Jumalaan, joka antaa meille kaikkea runsaasti nautittavaksemme. ¹⁸ Neuvo heitä tekemään hyvää, rikastumaan hyvistä teoista, olemaan anteliaita ja jakamaan omastaan. ¹⁹ Näin he kokoavat itselleen aarteiden, hyvän perustuksen tulevaisuutta varten, jotta saisivat todellisen elämän.

Loppusanat

²⁰ Oi Timoteus, säilytä se, mikä sinulle on uskottu. Pysy erossa epäpyhistä ja tyhjästä puheista ja vastaväitteistä, joita tiedon nimellä kulkeva valhetieto saa aikaan. ²¹ Siihen tunnustautuen jotkut ovat eksyneet pois uskosta.

Armo olkoon teidän kanssanne! Aamen.

PAAVALIN TOINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen apostoli Jumalan tahdosta, sen elämän lupauksen mukaan, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, ² rakkaalle pojalleni Timoteukselle. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme!

Paavali kaipaa Timoteusta

³ Minä kiitän Jumalaa – jota palvelen omatunto puhtaana, niin kuin esivanhempani ovat tehneet – kun muistan sinua rukouksissani lakkaamatta, öin ja päivin. ⁴ Muistaessani kyyneleitäsi haluaisin nähdä sinut, jotta täytyisin ilolla. ⁵ Muistelen sinussa sitä vilpitöntä uskoa, joka ensin oli mummollasi Looiksella ja äidilläsi Eunikella. Olen varma, että se on myös sinulla.

Julista evankeliumia rohkeasti!

⁶ Siitä syystä muistutan sinua virittämään palavaksi Jumalan armolahjan, jonka sait, kun panin käteni sinun päällesi. ⁷ Eihän Jumala ole antanut meille pelkuruuden henkeä vaan voiman, rakkauden ja terveen ymmärryksen hengen. ⁸ Älä

siis häpeä todistusta Herrastamme äläkä minua, hänen vankiaan, vaan kärsi kanssani vaivaa evankeliumin tähden sen mukaan kuin Jumala antaa voimaa. ⁹ Hän on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsulla, ei meidän tekojemme vaan oman suunnitelmansa ja armonsa mukaan, jonka hän antoi meille Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja ¹⁰ ja joka nyt on tuotu julki, kun meidän Pelastajamme Kristus Jeesus on ilmestynyt. Hän on kukistanut kuoleman ja tuonut evankeliumin kautta valoon elämän ja katoamattomuuden. ¹¹ Sitä varten minut on asetettu julistajaksi ja apostoliksi ja pakanoiden opettajaksi. ¹² Siitä syystä minä myös tätä kaikkea kärsin enkä sitä häpeä, sillä minä tiedän, keneen uskon, ja olen varma siitä, että hän kykenee siihen päivään asti säilyttämään sen, mikä on minun haltuuni uskottu.

¹³ Pidä esikuvanasi niitä terveitä sanoja, jotka olet minulta kuullut, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. ¹⁴ Säilytä meissä asuvan Pyhän Hengen avulla se hyvä, mikä on uskottu haltuusi.

Onesiforoksen uskollisuus

¹⁵ Sinä tiedät, että Aasiassa kaikki ovat jättäneet minut, heidän joukossaan Fygelos ja Hermogenes. ¹⁶ Osoittakoon Herra laupeutta Onesiforoksen perhekunnalle, sillä hän on usein virvoittanut minua eikä ole hävennyt kahleitani. ¹⁷ Roomaan tultuaan hän ryhtyi innokkaasti etsimään minua, kunnes löysi minut. ¹⁸ Suokoon Herra, että hän löytää laupeuden Herran luona sinä päivänä. Ja kuinka suuria palveluksia hän teki Efesoksessa, sen tiedät sinä parhaiten.

Kehotus vaivannäköön

2 Vahvistu siis, poikani, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa! ² Minkä olet minulta kuullut monien todistajien vahvistamana, usko se luotettaville ihmisille, jotka ovat sitten kykeneviä opettamaan muitakin. ³ Kärsi siis vaivaa niin kuin Kristuksen Jeesuksen hyvä sotilas. ⁴ Ei kukaan, joka palvelee sotilaana, sekaannu jokapäiväisen elatuksen toimiin, sillä hän tahtoo olla mieliksi sille, joka on hänet pestannut. ⁵ Eihän sitäkään, joka kilpailee, seppelöidä, ellei hän kilpaile sääntöjen mukaisesti. ⁶ Maamiehen, joka näkee vaivaa, tulee ensimmäisenä saada osansa sadosta. ⁷ Tarkkaa, mitä sanon! Herra antaa sinulle ymmärrystä kaikkeen.

⁸ Muista Jeesusta Kristusta, joka minun evankeliumini mukaan on

Daavidin siementä ja on herätetty kuolleista. ⁹ Sen julistamisessa minä kärsin vaivaa aina kahleisiin asti kuin pahantekijä. Mutta Jumalan sanaa ei ole kahlehdittu. ¹⁰ Sen vuoksi kestän kaiken valittujen tähden, jotta hekin saavuttaisivat pelastuksen Kristuksessa Jeesuksessa ja sen mukana ikuisen kirkkauden. ¹¹ Tämä sana on varma: Jos olemme yhdessä hänen kanssaan kuolleet, saamme hänen kanssaan myös elää. ¹² Jos kestämmme, saamme myös hallita hänen kanssaan. Jos kiellämme hänet, tulee hänkin kieltämään meidät. ¹³ Jos olemme uskottomia, hän pysyy silti uskollisena, sillä itseään hän ei voi kieltää.

Astia arvokkaaseen käyttöön

¹⁴ Muistuta tästä ja varoita heitä vakavasti Herran edessä, etteivät kiistelisi sanoista. Sellaisesta ei ole mitään hyötyä, vaan se koituu kuulijoiden turmioksi. ¹⁵ Pyri antaumuksella osoittautumaan Jumalan edessä koetuksen kestäväksi työntekijäksi, jonka ei tarvitse hävetä työtään ja joka jakaa totuuden sanaa oikein. ¹⁶ Pysy erossa epäpyhistä ja tyhjistä puheista, sillä niiden puhujat menevät jumalattomuudessa yhä pitemmälle ¹⁷ ja heidän puheensa kalvaa ympäristöään kuin syöpä. Heitä ovat Hymenaios ja Filetos, ¹⁸ jotka ovat eksyneet pois totuudesta. He sanovat, että ylösnousemus on jo tapahtunut, ja näin turmelevat joidenkin uskon.

¹⁹ Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sinetti: ”Herra tuntee omansa” ja ”Luopukoon vääryydestä jokainen, joka mainitsee Herran nimen.” ²⁰ Suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita. Toiset ovat arvokkaaseen käyttöön, toiset halpa-arvoiseen. ²¹ Jos siis joku puhdistaa itsensä kaikesta tuollaisesta, hänestä tulee astia arvokkaaseen käyttöön, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen ja kaikkiin hyviin tekoihin valmis.

²² Pakene nuoruuden himoja. Tavoittele vanhurskautta, uskoa, rakkautta ja rauhaa niiden kanssa, jotka puhtaasta sydäimestä huutavat avukseen Herraa. ²³ Vältä tyhmiä ja taitamattomia väittelyjä. Sinähän tiedät, että ne synnyttävät riitoja. ²⁴ Herran palvelijan ei sovi riidellä, vaan hänen tulee olla lempeä kaikille, kyetä opettamaan ja pahaa kärsimään. ²⁵ Hänen tulee sävyisästi ojentaa vastustelijoita. Ehkäpä Jumala vaikuttaa heissä mielenmuutoksen, niin että he tulevat tuntemaan totuuden ²⁶ ja selviävät Paholaisen ansasta, hänen, joka on heidät vanginnut noudattamaan tahtoaan.

Viimeisten päivien ihmiset

3 Mutta tiedä se, että viimeisinä päivinä tulee vaikeita aikoja. ² Ihmiset ovat silloin itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita,

ylimielisiä, pilkkaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä ja jumalattomia. ³ He ovat rakkaudettomia, leppymättömiä, panettelijoita, hillittömiä, raakoja, hyvän vihaajia, ⁴ petollisia, häikäilemättömiä ja pöyhkeitä. He rakastavat enemmän nautintoja kuin Jumalaa. ⁵ Heillä on jumalisuuden ulkokuori, mutta he kieltävät sen voiman. Karta sellaisia! ⁶ Heidän joukossaan on niitä, jotka tunkeutuvat taloihin ja kietovat valtaansa syntien rasittamia, monenlaisten himojen riepottelemia naisparkoja, ⁷ jotka ovat aina opetusta ottamassa mutta eivät voi koskaan päästä tuntemaan totuutta. ⁸ Niin kuin Jannes ja Jambres vastustivat Moosesta, niin hekin vastustavat totuutta, nuo mieleltään turmeltuneet ihmiset, jotka eivät kestä uskonkoetuksissa. ⁹ Mutta pitemmän päälle he eivät menesty, sillä heidän mielettömyytensä paljastuu kaikille, kuten noidenkin mielettömyydelle kävi.

Paavali esikuvana

¹⁰ Mutta sinä olet seurannut minun opetustani, elämäni, ajatteluani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni ¹¹ niissä vainoissa ja kärsimyksissä, joita tuli osakseni Antiokiassa, Ikonionissa ja Lystrassa. Millaisia vainoja olenkaan kestänyt, ja kaikista Herra on minut pelastanut! ¹² Kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti

Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi,¹³ mutta pahat ihmiset ja petkuttajat menevät pahuudessa yhä pitemmälle, eksyttäen ja eksyen.

Raamatun alkuperä

¹⁴Pysy sinä siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät, keittä olet sen oppinut,¹⁵ ja koska tunnet jo lapsuudestasi asti pyhät Kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.¹⁶ Koko Raamattu on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, ja se on hyödyllinen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi ja kasvatukseksi vanhurskaudessa,¹⁷ jotta Jumalan ihminen olisi täydellinen ja valmis kaikkiin hyviin tekeihin.

Timoteus Paavalin työn jatkajana

4 Kehotan sinua siis vakavasti Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen edessä, joka on tuomitseva elävät ja kuolleet, hänen ilmestymisensä ja hänen valtakuntansa kautta:² saarnaa sanaa, astu esiin sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita ja kehoita, kaikin tavoin kärsivällisesti opettaen.³ Tulee näet aika, jolloin ihmiset eivät kärsi tervettä oppia vaan omien himojensa mukaan haalivat itselleen opettajia korvasyyhyhynsä.⁴ He kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät tarujen puoleen.⁵ Mutta ole sinä raitis kaikessa, kärsi

vaivaa, tee evankelistan työ ja hoida palvelutehtäväsi täydellisesti.

⁶Minut jo uhrataan, lähtöni hetki on tullut.⁷ Olen kilvoitellut hyvän kilvoituksen, juoksun päättänyt ja uskon säilyttänyt.⁸ Tästedes on minulle talletettuna vanhurskauden seppel, jonka Herra, oikeudenmukainen tuomari, antaa minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka rakastavat hänen ilmestymistään.

Henkilökohtaisia viestejä

⁹Koeta päästä pian tulemaan luokseni.¹⁰ Deemas on tähän nykyiseen maailmaan rakastuneena jättänyt minut ja matkustanut Tessalonikaan. Kreskes on mennyt Galatiaan ja Titus Dalmatiaan.¹¹ Vain Luukas on minun kanssani. Ota Markus mukaasi ja tuo hänet tänne, sillä hän on minulle palvelutehtävässä hyödyllinen.¹² Tykikoksen olen lähettänyt Efesokseen.¹³ Tuo tullessasi viitta, jonka jätin Trooakseen Karpoksen luo, ja kirjat, ennen kaikkea pergamentit.¹⁴ Kupariseppeä Aleksandros on tehnyt minulle paljon pahaa. Herra maksaa hänelle hänen tekojensa mukaan.¹⁵ Varo sinäkin häntä, sillä hän on kovasti vastustanut puheitamme.

¹⁶Ensimmäisen kerran puolustautuessani ei kukaan tullut avukseni, vaan kaikki jättivät minut. Älköön sitä luettako heidän syykseen.

¹⁷ Herra kuitenkin auttoi ja vahvisti minua, jotta julistustyöni vietäisiin päätökseen ja kaikki pakanat kuulisivat evankeliumin, ja niin minä pelastuin leijonan kidasta. ¹⁸ Herra päästää minut kaikesta pahasta ja pelastaa minut taivaalliseen valtakuntaansa. Hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Aamen.

Lopputervehdykset

¹⁹ Terveiset Priskalle ja Akvilalle sekä Onesiforoksen perhekunnalle.

²⁰ Erastos jäi Korinttiin, ja Trofimoksen jätin Miletokseen sairastamaan.

²¹ Koeta päästä tulemaan ennen talvea. Sinulle lähettävät terveisiä Eubulos, Pudens, Linus, Klaudia ja kaikki veljet.

²² Herra Jeesus Kristus olkoon sinun henkesi kanssa. Armo olkoon teidän kanssanne! Aamen.

PAAVALIN KIRJE TITUKSELLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Jumalan palvelija ja Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan valittujen uskoa ja sen totuuden tuntemista varten, joka on jumalisuuden mukainen. ²Olen apostoli sen iankaikkisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valehtele, on luvannut ennen ikuisia aikoja. ³Kun aika oli tullut, hän ilmoitti sanansa saarnassa, joka on uskottu minulle Jumalan, meidän pelastajamme, käskyn mukaan.

⁴Titukselle, oikealle pojalleni yhteisen uskomme perusteella. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta, meidän pelastajaltamme!

Seurakunnan kaitsijan ominaisuudet

⁵Jätin sinut Kreetaan sitä varten, että järjestäisit sen, mikä jäi vielä järjestämättä, ja asettaisit jokaiseen kaupunkiin vanhimmat, kuten sinua käskin, ⁶jos olisi joku nuhteeton, yhden vaimon mies, jonka lapset ovat uskovia, eivät irstaudesta syytettyjä eivätkä kurittomia. ⁷Seurakunnan kaitsijan tulee näet olla nuhteeton, niin kuin Jumalan taloudenhoitajan kuuluukin, ei

itserakas eikä äkkipikainen, ei juomari, ei väkivaltainen eikä väärän voiton tavoittelija, ⁸vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava ja maltillinen, oikeamielinen, pyhä ja itsensä hillitsevä. ⁹Hänen tulee pysyä luotettavassa sanassa, siinä, mitä hänelle on opetettu, niin että hän kykenee neuvomaan terveellä opetuksella ja kumoamaan vastaansanojen väitteet.

Väärät opettajat

¹⁰Kurittomia, tyhjänpuhujia ja eksyttäjiä on näet paljon, varsinkin ympärileikattujen joukossa. ¹¹Heidän suunsa on tukittava, sillä he kääntävät ylösalaisin kokonaisia perhekuntia opettamalla häpeällisen voiton vuoksi sellaista, mitä ei pitäisi. ¹²Onhan eräs heistä, heidän oma profeettansa, sanonut: "Petturi Kreetan mies, peto ilkeä, ahmatti laiska!" ¹³Tämä todistus on tosi. Nuhtele heitä sen vuoksi ankarasti, jotta he tulisivat uskossaan terveiksi ¹⁴eivätkä kiinnittäisi huomiota juutalaisiin taruihin ja totuudesta pois kääntyvien ihmisten käskyihin. ¹⁵Puhtaille kaikki on puhdasta, mutta saastaisille ja epäuskoisille mikään ei ole puhdasta, vaan heidän mielensä

ja omatuntonsa on saastunut. ¹⁶He väittävät tuntevansa Jumalan, mutta teoillaan he kieltävät hänet. He ovat inhottavia ja tottelemattomia, kaikkiin hyviin tekoihin kelvottomia.

Terve oppi

2 Puhu sinä sitä, mikä sopii terveeseen oppiin. ²Vanhoiden miesten tulee olla raittiita, arvokkaita ja siveitä sekä terveitä uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä. ³Vanhoiden naisten tulee samoin olla käytökseltään niin kuin pyhien sopii, ei panettelihoita eikä paljon viinin orjia vaan hyvään opettavia, ⁴ohjatakseen nuoria vaimoja rakastamaan miestään ja lapsiaan, ⁵olemaan siveitä ja puhtaita, hoitamaan kotiaan, olemaan hyviä ja omalle miehelleen alamaisia, ettei Jumalan sana tulisi pilkatuksi. ⁶Kehota myös nuoria miehiä käyttäytymään siveästi. ⁷Ole itse kaikessa hyvien tekojen esimerkkinä. Opetuksesi olkoon puhdasta ja arvokasta, ⁸puheesi tervettä ja moitteetonta, että vastustaja häpeäisi, kun hänellä ei ole mitään pahaa sanottavaa meistä. ⁹Kehota orjia olemaan isännilleen alamaisia ja noudattamaan heidän mieltään vastaan sanomatta. ¹⁰He eivät saa näpistellä, vaan heidän on osoitettava kaikin tavoin vilpitöntä uskollisuutta, niin että he kaunistavat kaikessa Jumalan, meidän pelastajamme, opin.

Jumalan armo kasvattaa meitä

¹¹Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi kaikille ihmisille, ¹²ja se kasvattaa meitä, niin että me hylkäämme jumalattomuuden ja maailmalliset himot ja elämme siveästi, vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmanajassa, ¹³kun odotamme autuaan toivon täyttymistä ja suuren Jumalan ja pelastajamme Kristuksen Jeesuksen kirkkauden ilmestymistä. ¹⁴Hän antoi itsensä meidän puolestamme lunastaakseen meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistakseen itselleen omaisuudeksi kansan, joka ahkeroi hyviä tekoja. ¹⁵Puhu tätä, kehota ja nuhtelee kaikella arvovallalla. Älköön kukaan halveksiko sinua.

Uusi elämäntapa

3 Muistuta heitä, että heidän tulee olla esivallalle ja viranomaisille alamaisia ja kuuliaisia, valmiita kaikkiin hyviin tekoihin. ²He eivät saa herjata ketään eivätkä riidellä, vaan heidän tulee olla lempeitä ja kaikin tavoin osoittaa sävyisyyttä kaikkia ihmisiä kohtaan. ³Olimmehan mekin ennen ymmärtämättömiä ja tottelemattomia, olimme eksyksissä, monenlaisten himojen ja nautintojen orjia, elimme pahuudessa ja kateudessa, olimme inhottavia ja vihasimme toisiamme. ⁴Mutta kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja ihmisrakkaus

ilmestyi, ⁵ hän pelasti meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta vaan laupeutensa tähden uudestisyntymisen pesun ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta. ⁶ Tämän Hengen hän vuodatti runsaasti päällemme pelastajamme Jeesuksen Kristuksen kautta, ⁷ jotta me, vanhurskautettuina hänen armostaan, tulisimme perillisiksi iankaikkisen elämän toivon mukaan.

⁸ Tämä sana on varma, ja tahdon sinun teroittavan näitä asioita, että ne, jotka uskovat Jumalaan, olisivat ahkeria tekemään hyvää. Se on ihmisille hyvää ja hyödyllistä. ⁹ Mutta pysy erossa tyhmistä väittelyistä sekä sukuuetteloista, riidoista ja kiistoista, jotka koskevat lakia, sillä ne ovat hyödyttömiä ja turhia. ¹⁰ Karta puoluemielistä ihmistä varoitettuasi

häntä kerran tai kahdesti, ¹¹ koska tiedät, että sellainen ihminen on joutunut harhaan ja tekee syntiä. Hän on tuominnut itse itsensä.

Ohjeita ja tervehdyksiä

¹² Kun lähetän luoksesi Artemaan tai Tykikoksen, tule nopeasti luokseni Nikopoliiseen, sillä siellä olen päättänyt viettää talven. ¹³ Varusta lainoppinut Zeenas ja Apollos huolellisesti matkalle, niin ettei heiltä puuttuisi mitään. ¹⁴ Oppikoot meikäläisetkin harjoittamaan hyviä tekoja tarpeen vaatiessa, etteivät jäisi hedelmättömiksi.

¹⁵ Kaikki, jotka ovat luonani, lähettävät sinulle tervehdyksen. Sano terveisiä niille, jotka pitävät meitä rakkaina uskossa. Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne. Aamen.

PAAVALIN KIRJE FILEMONILLE

Alkutervehdys

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen vanki, ja veli Timoteus rakkaalle työtoverillemme Filemonille ²sekä rakkaalle sisarellemme Apfialle, taistelutoverillemme Arkippokselle ja sinun kodissasi kokoontuvalle seurakunnalle. ³Armo teille ja rauha Jumalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Filemonin usko ja rakkaus

⁴Kiitän Jumalaani aina muistaessani sinua rukouksissani, ⁵kun kuulen uskostasi Herraan Jeesukseen ja rakkaudestasi häntä ja kaikkia pyhiä kohtaan. ⁶Rukoilen, että uskonyhteytesi vaikuttaisi voimakkaasti kaiken sen hyvän tuntemisessa, mikä teillä on Kristuksessa Jeesuksessa. ⁷Olen saanut paljon iloa ja lohdutusta sinun rakkaudestasi, veljeni, sillä pyhien sydämet ovat saaneet virvoitusta sinun kauttasi.

Pyyntö Onesimoksen puolesta

⁸Vaikka minulla onkin Kristuksessa paljon rohkeutta käskeä, mitä sinun tulee tehdä, ⁹niin rakkauden tähden

minä mieluummin pyydän, olenhan tällainen kuin olen, vanha Paavali, nyt myös Kristuksen Jeesuksen vanki. ¹⁰Pyydän sinua poikani puolesta, Onesimoksen, jonka kahleissani synnytin, ¹¹ennen sinulle hyödyttömän mutta nyt hyödyllisen sekä sinulle että minulle. ¹²Lähetän hänet sinulle takaisin – hänet, oman sydämeni – ota hänet vastaan. ¹³Tahtoisin pitää hänet luonani, että hän sinun puolestasi palvelisi minua, kun olen evankeliumin vuoksi kahleissa. ¹⁴Ilman sinun suostumustasi en kuitenkaan tahdo tehdä mitään, ettei hyvyytesi olisi ikään kuin pakollista vaan vapaaehtoista. ¹⁵Ehkäpä hän juuri sen vuoksi joutui sinusta eroon hetkeksi, että saisit hänet takaisin iäksi, ¹⁶ei enää orjana vaan orjaa enempänä, rakkaana veljenä, varsinkin minulle – kuinka paljon enemmän sitten sinulle, sekä ihmisenä että Herran omana!

¹⁷Jos siis pidät minua toverinasi, ota hänet luoksesi niin kuin minut.

¹⁸Jos hän on tehnyt sinulle vääryyttä tai on sinulle jotakin velkaa, pane se minun laskuuni. ¹⁹Minä, Paavali, kirjoitan omakätisesti: minä maksan

sen – etten sanoisi sinulle: sinä olet minulle velkaa itsesikin. ²⁰ Niin, veljeni, jospa olisit minulle hyödyksi Herrassa. Virvoita sydäntäni Kristuksessa.

²¹ Luottaen kuuliaisuuteesi minä kirjoitan sinulle ja tiedän, että teet enemmänkin kuin sanon. ²² Järjestä minulle samalla myös majapaikka, sillä toivon, että rukoustenne tähden minun suodaan tulla luoksenne.

Lopputervehdys

²³ Epafra, vankitoverini Kristuksessa Jeesuksessa, lähettää sinulle terveisiä,

²⁴ samoin työtoverini Markus, Aristarkos, Deemas ja Luukas.

²⁵ Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa! Aamen.

KIRJE HEPREALAISILLE

Jumala on puhunut Poikansa kautta

1 Jumala puhui muinoin monesti ja monin tavoin isille profeettojen kautta. ²Näinä viimeisinä päivinä hän on puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi ja jonka kautta hän myös on luonut maailmat. ³Poika on Jumalan kirkkauden säteily ja hänen olemuksensa kuva, ja hän ylläpitää kaikkea sanansa voimalla. Toimitettuaan itsensä kautta puhdistuksen synneistä hän on istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa.

Poika on enkeleitä suurempi

⁴Hänestä on tullut niin paljon enkeleitä suurempi kuin hänen perimänsä nimi on heidän nimeään jalompi. ⁵Kenelle enkeleistä Jumala on koskaan sanonut: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin", tai: "Minä olen oleva hänen Isänsä, ja hän on oleva minun Poikani"? ⁶Ja kun hän jälleen tuo esikoisensa maailmaan, hän sanoo: "Kumartuen palvokoot häntä kaikki Jumalan enkelit." ⁷Enkeleistä hän sanoo: "Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palvelijansa

tulenliekiksi", ⁸ mutta Pojasta: "Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti, ja sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka. ⁹Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit laittomuutta. Sen tähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä enemmän kuin kumppaneitasi." ¹⁰Ja: "Sinä, Herra, olet alussa perustanut maan, ja sinun kättesi tekoja ovat taivaat. ¹¹Ne katoavat, mutta sinä pysyt. Kaikki ne vanhenevat kuin vaate. ¹²Sinä käärit ne kokoon kuin viitan, niin kuin vaatteen, ja ne muuttuvat. Mutta sinä olet sama, eivätkä sinun vuotesi lopu." ¹³Kenelle enkeleistä hän on koskaan sanonut: "Istu minun oikealla puolellani, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi"? ¹⁴Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat periä pelastuksen?

Suuri pelastus

2 Sen tähden meidän tulee yhä tarkemmin pitää kiinni siitä, mitä olemme kuulleet, ettemme vain ajautuisi virran vieminä harhaan. ²Sillä jos enkelien kautta puhuttu sana pysyi lujana ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai

oikeudenmukaisen palkan,³ niin kuinka me voisimme päästä pakoon, jos emme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jonka itse Herra ensiksi julisti? Ne, jotka sen kuulivat, vahvistivat ja välittivät sen meille,⁴ kun Jumala yhdessä heidän kanssaan todisti tunnusmerkeillä, ihmeillä ja monenlaisilla väkeillä teoilla, jakamalla Pyhää Henkeä tahtonsa mukaan.

Pelastuksen päämies

⁵ Enkelien valtaan Jumala ei ole alistanut tulevaa maailmaa, josta me puhumme, ⁶ vaan jossakin kohdassa joku on todistanut: ”Mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, tai Ihmisen Poika, että pidät hänestä huolen? ⁷ Sinä teit hänet vähäksi aikaa alempiarvoiseksi kuin enkelit, sinä seppelöit hänet kirkkaudella ja kunnialla ja asetit hänet hallitsemaan kättesi tekoja. ⁸ Sinä asetit kaiken hänen jalkojensa alle.” Alistaessaan kaiken hänen valtaansa Jumala ei jättänyt mitään hänelle alistamatta. Nyt emme kuitenkaan vielä näe kaikkea hänen valtaansa alistetuksi. ⁹ Mutta me näemme Jeesuksen hänen kuolemansa ja kärsimyksensä tähden kirkkaudella ja kunnialla seppelöitynä. Hänet oli tosin vähäksi aikaa tehty alempiarvoiseksi kuin enkelit, jotta hän Jumalan armosta maistaisi kuolemaa kaikkien puolesta.

¹⁰ Hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka kautta kaikki on, sopi, saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen,

tehdä kärsimysten kautta heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi. ¹¹ Sekä hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä. Siksi hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi. ¹² Hän sanoo: ”Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni, laulan ylistystäsi seurakunnan keskellä”, ¹³ ja vielä: ”Minä panen luottamukseni häneen”, ja edelleen: ”Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on antanut minulle.”

¹⁴ Koska siis lapsilla on liha ja veri, tuli hänkin niistä samalla tavoin osalliseksi, jotta hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, nimittäin Paholaisen, ¹⁵ ja vapauttaisi kaikki, jotka kuoleman pelosta olivat koko elämänsä ajan olleet orjuudessa. ¹⁶ Ei hän suinkaan ota suojelukseensa enkeleitä vaan Abrahamin siemenen. ¹⁷ Sen vuoksi hänen piti tulla kaikessa veljiensä kaltaiseksi, jotta hänestä tulisi laupias ja uskollinen ylimmäinen pappi tehtävissään Jumalan edessä ja jotta hän voisi sovittaa kansan synnit. ¹⁸ Koska hän on itse kärsinyt ja ollut kiusattu, hän kykenee auttamaan kiusattuja.

Jeesus on Moosesta suurempi

3 Sen vuoksi te pyhät veljet, jotka olette osallisia taivaallisesta kutsumuksesta, kiinnittäkää mielenne tunnustuksemme apostoliin ja ylimmäiseen pappiin, Kristukseen Jeesukseen. ² Hän on uskollinen

asettajalleen, niin kuin Mooseskin oli ”koko hänen huoneessaan”.³ Hänen on kuitenkin katsottu Moosekseen verrattuna ansaitsevan niin paljon suuremman kunnian kuin rakentajan kunnia on talon kunniaa suurempi.⁴ Jokainen talo on jonkun rakentama, mutta Jumala on rakentanut kaiken.⁵ Mooses tosin oli ”palvelijana uskollinen koko hänen huoneessaan” todistukseksi siitä, mitä vastedes tultaisiin puhumaan.⁶ Kristus sen sijaan on uskollinen Poikana, Jumalan huoneen hallitsijana. Me olemme hänen huoneensa, kunhan vain loppuun asti säilytämme lujana toivon suoman rohkeuden ja kerskauksen.

Jumalan kansan lepo

⁷Sen tähden, niin kuin Pyhä Henki sanoo: ”Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, ⁸älkää paaduttako sydäntänne, niin kuin teitte kapinoidessanne kiusaamisen päivänä autiomaassa, ⁹jossa teidän isänne kiusasivat ja koettelivat minua ja näkivät minun tekojani neljäkymmentä vuotta.¹⁰ Sen tähden minä vihastuin tuohon sukupolveen ja sanoin: ‘Aina he eksyvät sydämessään.’ Mutta he eivät oppineet tuntemaan minun teitäni.¹¹ Niin minä vannoin vihassani: ‘He eivät pääse minun lepoon.’”

¹²Varokaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole paha, epäuskoinen sydän, niin että hän luopuu elävästä Jumalasta.

¹³Kehottakaa sen sijaan toisianne joka päivä, niin kauan kuin sanotaan ”tänä päivänä”, ettei kukaan teistä paatuisi synnin pettämänä.¹⁴ Mehän olemme tulleet osallisiksi Kristuksesta, kunhan vain pysymme loppuun asti vahvoina siinä luottamuksessa, joka meillä alussa oli.¹⁵ Kun siis sanotaan: ”Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydäntänne, niin kuin kapinoidessanne teitte”,¹⁶ ketkä sitten kapinoivat häntä vastaan, vaikka kuulivat? Eivätkö kaikki, jotka olivat Mooseksen johdolla lähteneet pois Egyptistä?¹⁷ Mutta keihin hän oli vihastunut neljäkymmentä vuotta? Eikö niihin, jotka olivat tehneet syntiä ja joiden ruumiit kaatuivat autiomaahan?¹⁸ Ja keille hän vannoi, etteivät he pääse hänen lepoonsa? Eikö tottelemattomille?¹⁹ Näemme siis, että epäuskon tähden he eivät voineet päästä siihen lepoon.

4 Varokaamme siis, ettei kenenkään teistä havaittaisi jääneen taipaleelle, sillä lupaus päästä hänen lepoonsa on yhä voimassa.² Onhan hyvä sanoma julistettu meille niin kuin heillekin. Mutta heidän kuulemansa sana ei hyödyttänyt heitä, koska se ei sulautunut uskossa niihin, jotka sen kuulivat.³ Sen sijaan me, jotka tulimme uskoon, pääsemme lepoon. Jumala on kyllä sanonut: ”Niin kuin minä vihassani vannoin: he

eivät pääse minun lepooni”, vaikka hänen tekonsa olivat olleet valmiina jo maailman perustamisesta asti. ⁴Jossakin kohdassa hän on sanonut seitsemännestä päivästä: “Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistaan.” ⁵Ja tässä taas: “He eivät pääse minun lepooni.” ⁶Koska siis on varmaa, että jotkut pääsevät siihen ja että ne, joille hyvä sanoma ensiksi julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden vuoksi, ⁷niin hän jälleen asettaa määräpäivän, ”tämän päivän”. Daavidin kautta hän sanoo pitkän ajan kuluttua, niin kuin aiemmin on sanottu: “Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydäntänne.” ⁸Jos Joosua olisi johtanut heidät lepoon, Jumala ei puhuisi toisesta, sen jälkeisestä päivästä. ⁹Jumalan kansalle on siis sapatinlepo varmasti tuleva. ¹⁰Joka on päässyt hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan niin kuin Jumalakin omista teoistaan. ¹¹Pyrkikäämme siis pääsemään siihen lepoon, ettei kukaan lankeaisi seuraamaan samaa tottelemattomuuden esimerkkiä.

Jumalan sanan voima

¹²Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka. Se tunkee läpi, kunnes erottaa sielun ja hengen, nivelet ja ytimet ja tuomitsee sydämen ajatukset ja aikomukset. ¹³Mikään luotu ei ole hänelle näkymätön, vaan

kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmiensä edessä, ja hänelle meidän on tehtävä tili.

Jeesus on ylimmäinen pappi

¹⁴Koska meillä siis on suuri ylimmäinen pappi, joka on kulkenut läpi taivaiden, Jeesus, Jumalan Poika, pitäkäämme kiinni tunnustuksesta. ¹⁵Meillä ei ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiamme, sillä hän on ollut kaikessa kiusattu samalla tavoin kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä. ¹⁶Käykäämme siis rohkeasti armon valtaistuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon avuksemme oikeaan aikaan.

5 Jokainen ylipappi valitaan ihmisten joukosta ja asetetaan ihmisten puolesta huolehtimaan siitä, mikä kuuluu Jumalalle, tuomaan lahjoja ja uhreja syntien tähden. ²Hän kykenee kohtelevaan säälien tietämättömiä ja eksyviä, koska on itsekin heikkouden alainen, ³ja tämän heikkoutensa vuoksi hänen täytyy uhrata syntien tähden niin kansan kuin itsensäkin puolesta. ⁴Kukaan ei ota tätä arvoa itselleen, vaan Jumala kutsuu hänet niin kuin Aaroninkin.

⁵Niinpä ei Kristuskaan itse korottanut itseään tullakseen ylimmäiseksi papiksi vaan sai sen kunnian Jumalalta, joka sanoi: “Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.” ⁶Ja toisessa kohdassa hän sanoo: “Sinä

olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan.” ⁷ Lihansa päivinä Kristus voimakkain huudoin ja kyynelin uhrasi rukouksia ja anomuksia Jumalalle, joka voi pelastaa hänet kuolemasta, ja hänen rukouksensa kuultiin hänen jumalanpelkonsa tähden. ⁸ Vaikka hän oli Poika, hän oppi kuuliaisuuden siitä, mitä kärsi, ⁹ ja tultuaan täydelliseksi hänestä tuli iankaikkisen pelastuksen aikaansaaja kaikille, jotka ovat hänelle kuuliaisia. ¹⁰ Jumala kutsuu häntä ylimmäiseksi papiksi ”Melkisedekin järjestyksen mukaan”.

Hengellinen ravinto

¹¹ Tästä meillä on paljon sanottavaa, ja sitä on vaikea selittää, koska te olette käyneet haluttomiksi kuulemaan. ¹² Tekin, joiden olisi jo aika olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, että teille opetetaan Jumalan sanan ensimmäisiä alkeita. Te olette maidon tarpeessa, ette vahvan ruuan. ¹³ Jokainen, joka vielä nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on pikkulapsi. ¹⁴ Vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä, joiden aistit ovat tottumuksesta harjaantuneet erottamaan hyvän ja pahan.

Kristuksen opin alkeet

6 Jättäkäämme sen tähden Kristuksen opin alkeet ja edetkäämme täysi-ikäisyyteen, ryhtymättä uudestaan laskemaan

perustusta: kääntymystä kuolleista teoista ja uskoa Jumalaan, ² oppia kasteista, kätten päällepanemisesta, kuolleiden ylösnousemuksesta ja iankaikkisesta tuomiosta. ³ Näin me teemme, jos vain Jumala sallii.

Varoitus luopumuksesta

⁴ Mahdotontahan on uudistaa kääntymykseen niitä, jotka kerran ovat päässeet valoon, maistaneet taivaallista lahjaa ja tulleet osallisiksi Pyhästä Hengestä, ⁵ maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan maailmanajan voimia ⁶ mutta ovat luopuneet, koska he itse uudestaan ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja häpäisevät häntä julkisesti. ⁷ Sillä maa, joka imee itseensä sen päälle usein tulevan sateen ja tuottaa kasvun hyödyksi niille, joita varten sitä viljelläänkin, saa siunauksen Jumalalta. ⁸ Se taas, joka tuottaa orjantappuroita ja ohdakkeita, on kelvoton ja lähellä kiirousta. Lopulta se poltetaan.

⁹ Mutta teistä, rakkaat, me uskomme sitä, mikä on parempaa ja mikä kuuluu pelastukseen, vaikka puhummekin näin. ¹⁰ Sillä Jumala ei ole väärämielinen, niin että hän unohtaisi teidän työnne ja rakkautenne, jota olette osoittaneet hänen nimeään kohtaan, kun olette palvelleet pyhiä ja edelleenkin palvelette. ¹¹ Toivomme hartaasti, että kukin teistä osoittaa samaa intoa ja säilyttää toivon täyden varmuuden loppuun asti,

¹² niin ettei teistä tulisi velttoja vaan niiden seuraajia, jotka uskon ja kärsivällisyyden kautta perivät sen, mikä on luvattu.

Jumalan lupaus on varma

¹³ Jumala antoi Abrahamille lupauksen ja vannoi itsensä kautta, koska hänellä ei ollut ketään suurempaa, jonka kautta vanna. ¹⁴ Hän sanoi: ”Totisesti, siunaamalla minä sinut siunaan ja lisäämällä sinut lisää”, ¹⁵ ja niin Abraham kärsivällisesti odotettuaan sai sen, mitä oli luvattu. ¹⁶ Ihmiset vannovat jonkun itseään suuremman kautta. Vala on heille asian vahvistus ja lopettaa kaikki vastaväitteet. ¹⁷ Koska Jumala tahtoi osoittaa lupauksen perillisille vieläkin vakuuttavammin sen, että hänen päätöksensä on muuttumaton, hän vakuutti sen valalla. ¹⁸ Näistä kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa on mahdotonta, että Jumala valehtelisi, me saamme voimakkaan rohkaisun, me, jotka olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta. ¹⁹ Se toivo on meille kuin sielun ankkuri, varma ja luja, ja ulottuu esiripun sisäpuolelle asti, ²⁰ jonne Jeesus meni edelläjuoksijana meidän puolestamme, kun hän oli tullut ylimmäiseksi papiksi ikuisiksi ajoiksi, Melkisedekin järjestyksen mukaan.

Melkisedekin järjestys

7 Tämä Melkisedek oli Saalemin kuningas ja Korkeimman Jumalan pappi. Kun Abraham palasi takaisin voitettuaan kuninkaat, Melkisedek meni häntä vastaan ja siunasi hänet, ² ja Abraham antoi hänelle kymmenykset kaikesta. Melkisedek on ensiksi ”vanhurskauden kuningas”, mitä hänen nimensäkin merkitsee, sitten myös ”Saalemin kuningas” eli ”rauhan kuningas”. ³ Isättömänä ja äidittömänä, vailla sukuluetteloa, ilman päivien alkua ja elämän loppua hän on Jumalan Pojan kaltainen, ja hän pysyy pappina ainaisesti.

⁴ Katsokaa, kuinka suuri hän on. Jopa kantaisä Abraham antoi hänelle kymmenykset saaliinsa parhaimmasta osasta. ⁵ Myös niillä Leevin pojilla, jotka saavat pappeuden, on käsky ottaa lain mukaan vastaan kymmenyksiä kansalta, veljiltään, vaikka nämä ovatkin lähteneet Abrahamin kupeesta. ⁶ Mutta Melkisedek, joka ei ole heidän sukuaan, otti vastaan kymmenykset Abrahamilta ja siunasi hänet, jolla oli lupaukset. ⁷ On täysin kiistatonta, että alempiarvoinen saa siunauksen ylemmältään. ⁸ Täällä tosin kuolevaiset ihmiset ottavat vastaan kymmenyksiä mutta siellä se, jonka todistetaan elävän. ⁹ Voidaan sanoa niinkin, että myös Leevi, joka ottaa vastaan kymmenyksiä, on maksanut kymmenyksiä Abrahamin

kautta. ¹⁰ Leevihän oli vielä esi-isänsä kupeessa, kun Melkisedek tuli Abrahamia vastaan.

¹¹ Jos siis täydellisyys olisi saavutettu leeviläisen pappeuden kautta, johon laki sitoi kansan, miksi sitten oli vielä tarpeen, että nousi toinen pappi Melkisedekin järjestyksen mukaan eikä häntä nimitetty Aaronin järjestyksen mukaan? ¹² Pappeuden muuttuessa muuttuu välttämättä myös laki. ¹³ Se, josta näin sanotaan, kuuluu toiseen heimoon, josta ei kukaan ole hoitanut alttaritointia. ¹⁴ Onhan tunnettua, että meidän Herramme on noussut Juudasta, jonka heimon pappeudesta Mooses ei puhunut mitään.

Iankaikkinen ja täydellinen ylimmäinen pappi

¹⁵ Tämä käy vielä paljon selvemmäksi, kun nousee toinen pappi, Melkisedekin kaltainen, ¹⁶ joka ei ole tullut papiksi maallisen lain käskyn mukaan vaan katoamattoman elämän voimasta. ¹⁷ Hänestä todistetaan: ”Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan.” ¹⁸ Näin kumotaan entinen säädös, koska se oli voimaton ja hyödytön – ¹⁹ eihän laki tehnyt mitään täydelliseksi – mutta sen tilalle tulee parempi toivo, jonka kautta me lähestymme Jumalaa.

²⁰ Tämä ei tapahtunut ilman valan vannomista. Leeviläiset tosin ovat tulleet papeiksi ilman heistä vannottua valaa ²¹ mutta tämä sen vannomalla

valalla, joka sanoi hänelle: ”Herra on vannonut eikä kadu: sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan.” ²² Näin on myös se liitto parempi, jonka takaajaksi Jeesus on tullut.

²³ Noita toisia pappeja on ollut useampia, koska kuolema on estänyt heitä pysymästä tehtävässään. ²⁴ Mutta tällä on katoamaton pappeus, koska hän pysyy ikuisesti. ²⁵ Siksi hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan tulevat Jumalan luo, sillä hän elää aina rukoillakseen heidän puolestaan.

²⁶ Sellainen ylimmäinen pappi meille sopikin: pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu ja taivaita korkeammaksi tullut. ²⁷ Hänen ei tarvitse joka päivä ylipappien tavoin uhrata ensin omien syntiensä ja sitten kansan syntien vuoksi, sillä sen hän teki yhdellä kertaa uhratessaan itsensä. ²⁸ Lakihan asettaa ylipapeiksi ihmisiä, jotka ovat heikkoja, mutta valan sana, joka tuli lain jälkeen, asettaa ylimmäiseksi papiksi Pojan, joka on tullut iankaikkisesti täydelliseksi.

Uuden liiton ylimmäinen pappi

8 Sanomamme pääkohta on siis tämä: Meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa. ² Hän palvelee kaikkeinpyhimmässä, siinä oikeassa ilmestysmajassa, jonka on pystyttänyt

Herra eikä ihminen.³ Jokainen ylipappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja. Sen vuoksi on välttämätöntä, että myös meidän ylimmäisellä papillamme on jotakin uhrattavaa.⁴ Jos hän siis olisi maan päällä, hän ei olisikaan pappi, koska on jo olemassa pappeja, jotka lain mukaan uhraavat lahjoja.⁵ He palvelevat Jumalaa pyhäkössä, joka on taivaallisten kuva ja varjo, niin kuin Moosekselle ilmoitettiin, kun hänen oli määrä valmistaa ilmestysmaja. Hänelle sanottiin: ”Katso, että teet kaiken sen mallin mukaan, joka sinulle näytettiin vuorella.”⁶ Mutta meidän ylimmäinen pappimme on saanut niin paljon jalomman viran kuin on parempi se liitto, jonka välimies hän on ja joka on perustettu paremmille lupauksille.

⁷ Jos tuo ensimmäinen liitto olisi ollut moitteeton, ei olisi etsitty tilaa toiselle.⁸ Mutta moittien kansaansa Jumala sanoo: ”Kuulkaa! Päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton,⁹ en sellaista liittoa kuin se, jonka tein heidän isiensä kanssa sinä päivänä, jona tartuin heidän käteensä viedäkseni heidät pois Egyptin maasta. Koska he eivät pysyneet minun liitossani, en minäkään heistä välittänyt, sanoo Herra.¹⁰ Tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien jälkeen, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän mieleensä

ja kirjoitan ne heidän sydämeensä. Niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.¹¹ Silloin ei kukaan enää opeta lähimmäistään eikä veli veljeään sanoen: ’Tunne Herra’, sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan.¹² Sillä minä annan anteeksi heidän vääryytensä enkä enää muista heidän syntejään ja laittomuuksiaan.”¹³ Kun hän sanoo ”uuden”, hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi. Mutta mikä vanhenee ja on aikansa elänyt, on lähellä häviämistään.

Vanhan liiton uhripalvelus

9 Tosin ensimmäiselläkin liitolla oli jumalanpalvelusta koskevat säädökset ja maallinen pyhäkkö.² Ilmestysmaja oli valmistettu niin, että siinä oli etumainen osa, jossa oli sekä lampunjalka että pöytä ja Herran eteen asetetut leivät. Sitä kutsuttiin ”pyhäksi”.³ Toisen esiripun takana oli se osa, jonka nimi on ”kaikkeinpyhin”.⁴ Siellä oli kultainen suitsutusastia ja kauttaaltaan kullalla päällystetty liitonarkku, jossa oli kultainen mannaa sisältävä astia ja Aaronin versionut sauva sekä liiton taulut.⁵ Arkun päällä olivat kirkkauden kerubit, jotka peittivät varjollaan armoistuinta. Näistä ei nyt ole tarpeen puhua yksityiskohtaisesti.

⁶ Kun nyt kaikki on näin järjestetty, papit käyvät päivittäin ilmestysmajan etumaisessa osassa toimittamassa jumalanpalvelusta.⁷ Mutta majan

toiseen osaan menee ainoastaan ylipappi kerran vuodessa mukanaan verta, jonka hän uhraa itsensä ja kansan tahattomien syntien tähden.

⁸Näin Pyhä Henki osoittaa, että tie kaikkeinpyhimpään on ilmoittamatta niin kauan kuin majan etumainen osa on vielä olemassa. ⁹Tämä on nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva. Sen mukaisesti kyllä uhrataan lahjoja ja uhreja, mutta ne eivät voi tehdä omassatunnossaan täydelliseksi sitä, joka palvelee Jumalaa.

¹⁰Nämä menot, kuten ruuat, juomat ja erilaiset pesutkin, ovat vain lihan sääntöjä, jotka ovat voimassa uuden järjestyksen aikaan asti.

Uuden liiton uhri

¹¹Mutta Kristus ilmestyi tulevan hyvän ylimmäisenä pappina. Suuremman ja täydellisemmän majan kautta, jota ei ole käsin tehty ja joka ei ole tätä luomakuntaa, ¹²hän meni, ei pukkien eikä mullikoiden veren kautta vaan oman verensä kautta kertakaikkisesti kaikkeinpyhimpään ja sai aikaan iankaikkisen lunastuksen. ¹³Jos kerran pukkien ja härkien veri ja hiehon tuhka saastuneiden päälle vihmittuna pyhittää ulkonaiseen puhtauteen, ¹⁴kuinka paljon ennemmin Kristuksen veri – hänen, joka iankaikkisen Hengen kautta uhrasi itsensä viattomana Jumalalle – puhdistakaan meidän omantuntonamme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!

¹⁵Tämän vuoksi Kristus on uuden liiton välimies, jotta kutsutut saisivat luvatus iankaikkisen perinnön, koska hänen kuolemansa tapahtui lunastukseksi ensimmäisen liiton aikaisista rikkomuksista. ¹⁶Missä on testamentti, siinä on sen tekijän kuolema näytettävä toteen. ¹⁷Testamentti astuu voimaan vasta kuoleman jälkeen. Se ei milloinkaan ole voimassa tekijänsä eläessä. ¹⁸Sen tähden ei myöskään ensimmäistä liittoa vihitty ilman verta. ¹⁹Kun Mooses oli lukenut koko kansalle kaikki lain käskyt, hän otti mullikoiden ja pukkien verta sekä vettä, helakanpunaista villaa ja iisopinkorren ja vihmoi sekä itse kirjan että koko kansan ²⁰sanoen: ”Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säätänyt.” ²¹Samoin hän vihmoi verellä myös ilmestysmajan ja kaikki jumalanpalvelukseen kuuluvat esineet. ²²Lain mukaan miltei kaikki puhdistetaan verellä, eikä anteeksiantoa ole ilman verenvuodatusta.

²³On siis välttämätöntä puhdistaa taivaallisten kuvat tällä tavoin, mutta itse taivaalliset on puhdistettava paremmilla uhreilla kuin nämä. ²⁴Siksi Kristus ei mennyt käsin tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka on vain sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen ilmestyäkseen nyt Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme.

²⁵ Eikä hän mennyt uhratakseen itseään monta kertaa, niin kuin ylipappi menee kerran vuodessa kaikkeinpyhimpään mukanaan vierasta verta; ²⁶ muutoinhan hänen olisi pitänyt kärsiä monta kertaa maailman perustamisesta asti. Mutta nyt hän on ilmestynyt vain kerran maailmanaikojen lopulla poistaakseen synnin uhraamalla itsensä. ²⁷ Ja niin kuin ihmisille on määrätty, että heidän on kerran kuoltava ja sen jälkeen tulee tuomio, ²⁸ samoin on Kristus kerran uhrattu, jotta hän ottaisi pois monien synnit, ja hän ilmestyy toisen kerran, ei enää synnin tähden vaan pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat.

10 Laissa on siis tulevan hyvän varjo, ei itse asioiden olemusta. Siksi se ei voi koskaan samoilla jokavuotisilla uhreilla, joita jatkuvasti uhrataan, tehdä täydellisiksi niitä, jotka lähestyvät Jumalaa. ² Eikö noita uhreja olisi lakattu uhraamasta, jos niillä, jotka Jumalaa palvelevat, jokerran puhdistettuina ei olisi enää ollut mitään syntejä tunnollaan? ³ Mutta uhreissa on jokavuotinen muistutus synneistä. ⁴ Mahdotontahan on, että härkien ja pukkien veri voisi ottaa pois syntejä.

⁵ Siksi Kristus sanoo maailmaan tullessaan: “Uhria ja lahjaa sinä et tahtonut, mutta ruumiin sinä minulle valmistit. ⁶ Polttouhreihiin ja syntiuhreihiin sinä et mieltynyt. ⁷ Silloin minä sanoin: katso, minä

olen tullut – kirjakääröön on minusta kirjoitettu – tekemään sinun tahtosi, Jumala.” ⁸ Ensin hän sanoo: “Uhreja ja lahjoja, polttouhreja ja syntiuhreja sinä et tahtonut etkä niihin mieltynyt”, vaikka niitä lain mukaisesti uhrataankin. ⁹ Sitten hän sanoo: “Katso, minä olen tullut tekemään sinun tahtosi.” Hän poistaa ensimmäisen asettaakseen toisen. ¹⁰ Tämän tahdon perusteella meidät on pyhitetty Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kertakaikkisesti.

¹¹ Jokainen pappi seisoo joka päivä palvelemassa ja uhraa toistuvasti samoja uhreja, jotka eivät koskaan voi poistaa syntejä. ¹² Kristus sen sijaan on uhrannut yhden ainoan uhrin syntien vuoksi ja on ikuisiksi ajoiksi istunut Jumalan oikealle puolelle ¹³ ja odottaa siitä lähtien, kunnes hänen vihollisensa pannaan hänen jalkojensa astinlaudaksi. ¹⁴ Hän on näet yhdellä ainoalla uhrilla tehnyt pysyvästi täydellisiksi ne, jotka pyhitetään.

¹⁵ Todistaahan sen meille myös Pyhä Henki. Sillä ensin hän sanoo: ¹⁶ “Tämä on se liitto, jonka minä teen heidän kanssaan näiden päivien jälkeen, sanoo Herra: minä panen lakini heidän sydämeensä ja kirjoitan ne heidän mieleensä.” ¹⁷ Ja sitten: “Heidän syntejään ja laittomuuksiaan minä en enää muista.” ¹⁸ Missä nämä on annettu anteeksi, siellä ei enää tarvita uhria synnin edestä.

Eläkäämme täydessä uskon varmuudessa

¹⁹ Meillä on siis, veljet, rohkea luottamus siihen, että meillä on Jeesuksen veren ansiosta pääsy kaikkeinpyhimpään, ²⁰ jonka pääsyn hän on vihkinnyt meille uudeksi ja eläväksi tieksi, joka käy esiripun – hänen lihansa – kautta. ²¹ Koska meillä on suuri pappi Jumalan huoneen hallitsijana, ²² astukaamme esiin vilpittömin sydämin, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä. ²³ Pysykäämme horjumatta toivon tunnustuksessa, sillä lupauksen antaja on uskollinen. ²⁴ Pitäkäämme huolta toisistamme rohkaisuksi rakkauteen ja hyviin tekoihin. ²⁵ Älkäämme jättäkö yhteistä kokoontumistamme, niin kuin muutamien on tapana, vaan kehottakaamme toisiamme sitä enemmän, mitä lähempänä näette tuon päivän olevan.

Tahallinen synty

²⁶ Jos me tahallamme jatkamme synnin tekemistä päästyämme tuntemaan totuuden, ei ole enää uhria meidän syntiemme tähden ²⁷ vaan kauhea tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka syö vastustajat. ²⁸ Joka hylkää Mooseksen lain, sen on armotta kuoltava kahden tai kolmen todistajan sanan nojalla. ²⁹ Kuinka

paljon ankaramman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan, pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty, ja pilkkaa armon Henkeä! ³⁰ Mehän tunnemme hänet, joka on sanonut: ”Minun on kosto, minä maksan takaisin, sanoo Herra”, ja vielä: ”Herra tuomitsee kansansa.” ³¹ Kauhistuttavaa on langeta elävän Jumalan käsiin.

Olkaa uskossanne kestäviä

³² Muistakaa menneitä päiviä, jolloin te valoon päästyänne kestitte monet kärsimysten aiheuttamat kamppailut. ³³ Toisaalta teitä häpäistiin ja ahdistettiin kaikkien katseltavina, toisaalta taas olitte niiden kohtalotovereita, jotka kokivat samaa. ³⁴ Te kärsitte yhdessä vankien kanssa ja iloiten hyväksyitte omaisuutenne ryöstön, sillä te tiesitte, että teillä itsellänne on taivaissa parempi ja pysyvä omaisuus. ³⁵ Älkää siis heittäkö pois rohkeuttanne, jonka palkka on suuri, ³⁶ sillä te tarvitsette kestävyyttä, että täyttäisitte Jumalan tahdon ja saisitte sen, mikä on luvattu. ³⁷ Vielä vähän, aivan vähän aikaa, niin saapuu hän, joka on tuleva, eikä viivyttelä. ³⁸ Mutta minun vanhurskaani elää uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielly häneen. ³⁹ Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois ja joutuvat kadotukseen,

vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.

Uskon esikuvia

11 Usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, varmuus siitä, mikä ei näy. ² Sen kautta isät saivat todistuksen.

³ Uskon kautta me ymmärrämme, että maailmat on tehty Jumalan sanalla, niin että se, mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyvästä.

⁴ Uskossa Aabel uhraisi Jumalalle paremman uhrin kuin Kain. Uskon kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kun Jumala antoi todistuksen hänen uhrilahjoistaan. Uskonsa kautta hän puhuu vielä kuoltuaankin.

⁵ Uskonsa perusteella otettiin Hanok pois näkemättä kuolemaa, eikä häntä enää löydetty, koska Jumala oli ottanut hänet pois. Ennen poisottamistaan hän oli saanut todistuksen, että hän oli kelvollinen Jumalalle. ⁶ Mutta ilman uskoa on mahdotonta olla kelvollinen, sillä sen, joka tulee Jumalan luo, täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät.

⁷ Uskon kautta Nooa rakensi pyhässä pelossa arkin perhekuntansa pelastukseksi, kun hän oli saanut ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt. Uskon kautta hän tuomitsi maailman ja tuli sen vanhurskauden perilliseksi, joka tulee uskosta.

⁸ Uskon kautta Abraham oli kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään sille seudulle, joka hänen oli määrä saada perinnöksi. Hän lähti tietämättä, minne saapuisi. ⁹ Uskossa hän eli muukalaisena lupauksen maassa niin kuin vieraassa maassa. Hän asui teltoissa lisäkin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä. ¹⁰ Abraham näet odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka suunnittelija ja rakentaja on Jumala. ¹¹ Uskon kautta sai itse Saarakin, vaikka oli hedelmätön, voimaa suvun perustamiseen ja synnytti vieläpä yli-ikäisenä, koska hän piti lupauksen antajaa luotettavana. ¹² Sen tähden syntyikin yhdestä miehestä, jopa kuoleutuneesta, jälkeläisiä niin paljon kuin on taivaalla tähtiä ja meren rannalla hiekkaa, lukematon määrä.

¹³ Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä saaneet sitä, mikä oli luvattu. Kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.

¹⁴ Ne, jotka näin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä isänmaata. ¹⁵ Jos he olisivat muistelleet sitä maata, josta he olivat lähteneet, niin olisihan heillä ollut mahdollisuus palata takaisin. ¹⁶ Nyt he kuitenkin pyrkivät parempaan maahan, nimittäin taivaalliseen. Sen tähden Jumala ei häpeä heitä vaan sallii kutsua

itseään heidän Jumalakseen, sillä hän on valmistanut heille kaupungin.

¹⁷ Uskon kautta Abraham uhrasi lisakin, kun hänet pantiin koetukselle. Hän uhrasi ainoan poikansa, hän, joka oli vastaanottanut lupaukset ¹⁸ ja jolle oli sanottu: "Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset." ¹⁹ Hän päätteli, että Jumala kykenee kuolleistakin herättämään, ja niin hän sen vertauskuvana saikin lisakin takaisin. ²⁰ Uskon kautta Iisak antoi Jaakobille ja Eesaulle siunauksen, joka koski tulevaisuuttakin. ²¹ Uskon kautta kuolemaa lähestyvä Jaakob siunasi Joosefin molemmat pojat ja rukoili sauvansa päähän nojaten. ²² Uskon kautta Joosef muistutti loppunsa lähetessä Israelin lasten lähdöstä ja antoi määräyksen luistaan.

²³ Uskon kautta Mooseksen vanhemmat pitivät häntä heti syntymästä lähtien piilossa kolme kuukautta, koska he näkivät, että lapsi oli ihana, eivätkä pelänneet kuninkaan määräystä. ²⁴ Uskon kautta Mooses kieltäytyi suureksi tultuaan kantamasta faraon tyttären pojan nimeä. ²⁵ Hän piti parempana kärsiä yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saada synnistä hetkellistä nautintoa. ²⁶ Hän piti Kristuksen pilkkaa suurempana rikkautena kuin Egyptin aarteita, sillä hän käänsi katseensa palkintoa kohti. ²⁷ Uskossa Mooses jätti Egyptin pelkäämättä kuninkaan vihaa. Hän kesti, koska

hän ikään kuin näki sen, joka on näkymätön. ²⁸ Uskossa hän pani toimeen pääsiäisen vieton ja veren sivelyn, ettei surmaaja koskisi kansan esikoisiin. ²⁹ Uskossa kansa kulki Punaisenmeren poikki aivan kuin kuivaa maata myöten, mutta sitä yrittäessään egyptiläiset hukkuivat.

³⁰ Uskon kautta Jerikon muurit sortuivat, kun niiden ympäri oli kuljettu seitsemän päivää. ³¹ Uskon kautta portto Raahab pelastui tuhoutumasta yhdessä tottelemattomien kanssa, kun hän oli ottanut vakoilijat luokseen rauha mielessään.

³² Mitä vielä sanoisin? Minulta loppuisi aika, jos kertoisin Gideonista, Baarakista ja Simsonista, Jeftasta, Daavidista ja Samuelista sekä profeetoista. ³³ Uskon kautta he kukistivat valtakuntia, pitivät vanhurskautta voimassa, saivat kokea lupausten toteutumista, tukkivat leijonien kidat. ³⁴ He sammuttivat tulen voiman, pääsivät miekanteriä pakoon, vahvistuivat heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa ja ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot. ³⁵ Jotkut naiset saivat kuolleensa ylösnousemuksen voimasta takaisin. Jotkut antoivat kiduttaa itseään eivätkä ottaneet vastaan vapautusta, että saavuttaisivat paremman ylösnousemuksen. ³⁶ Toiset taas saivat kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita

ja vankeutta. ³⁷ Heitä kivitettiin, kiusattiin, sahattiin kappaleiksi ja surmattiin miekalla. He kuljeksivat lampaan- ja vuohennahoissa, olivat puutteenalaisia, ahdistettuja ja pahoinpideltyjä, ³⁸ nuo, joiden arvoinen maailma ei ollut. He harhailivat autiomaissa, vuorilla, luolissa ja maakuopissa.

³⁹ Vaikka nämä kaikki olivat uskon kautta saaneet todistuksen, he eivät silti saavuttaneet sitä, mikä oli luvattu. ⁴⁰ Jumala oli näet varannut meitä varten jotakin parempaa, etteivät he pääsisi täydellisyyteen ilman meitä.

Herran antama kuritus

12 Koska meillä on ympärillämme näin suuri todistajien pilvi, pankaamme mekin pois kaikki, mikä painaa, ja synti, joka helposti kietoo. Juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilpailussa ² katse kiinnitettynä uskon alkajaan ja täydelliseksi tekijään, Jeesukseen, joka edessään olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istuu Jumalan valtaistuimen oikealla puolella. ³ Ajatelkaa häntä, joka niin paljon kesti syntisten vastustusta itseään kohtaan, ettette väsyisi ja menettäisi toivoanne.

⁴ Ette vielä ole tehneet verille asti vastarintaa taistellesanne syntiä vastaan. ⁵ Te olette unohtaneet kehotuksen, joka puhuu teille niin kuin lapsille: ”Poikani, älä väheksy Herran antamaa kuritusta äläkä menetä

toivoasi, kun hän nuhtelee sinua. ⁶ Sillä jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa. Hän ruuskii jokaista lasta, jonka ottaa huomaansa.” ⁷ Kasvatuksen vuoksi te kärsitte. Jumala kohtelee teitä kuin lapsiaan. Mikä on se lapsi, jota isä ei kurita? ⁸ Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat tulleet osallisiksi, niin te olette äpäriä ettekä laillisia lapsia. ⁹ Sitä paitsi meillä oli kurittajina maalliset isämme, ja heitä me kavahdimme. Emmekö paljoa ennemmin olisi alamaisia henkien Isälle, että eläisimme? ¹⁰ Isät kurittivat meitä vain muutamia päiviä varten, niin kuin he näkivät hyväksi, mutta Jumala kurittaa meitä tosi parhaaksemme, että pääsisimme osallisiksi hänen pyhydestään. ¹¹ Mikään kuritus ei tosin sillä kertaa näytä olevan iloksi vaan murheeksi, mutta jälkeinpäin se antaa vanhurskauden rauhaisan hedelmän niille, joita on sen avulla harjoitettu.

¹² Oikaiskaa siis hervonneet kätenne ja halvaantuneet polvenne! ¹³ Tehkää polut suoriksi jaloillenne, ettei ontuva jalka nyrjähtäisi vaan pikemminkin parantuisi.

Varoitus luopumuksesta

¹⁴ Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa. ¹⁵ Pitäkää huoli siitä, ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta eikä mikään katkeruuden juuri pääsisi kasvamaan ja tekemään häiriötä ja monet sen vuoksi saastuisi ¹⁶ ja ettei

kukaan ole haureellinen tai epäpyhä niin kuin Eesau, joka yhdestä ateriasta myi esikoisuutensa. ¹⁷ Tehän tiedätte, että kun hän myöhemmin tahtoi periä siunauksen, hänet hylättiin, eikä hän saanut mahdollisuutta muutokseen, vaikka hän sitä kyynelin pyysi.

¹⁸ Te ette ole tulleet sen vuoren luo, jota voidaan käsin koskea ja joka palaa tulessa, ette synkeyden, pimeyden ettekä myrskyn, ¹⁹ ette pasuunan kaiun ettekä äänen luo, joka puhui. Ne, jotka sen kuulivat, pysyivät, ettei heille sanottaisi enää sanaakaan. ²⁰ He näet eivät voineet kestää tätä käskyä: "Koskettipa vuotta vaikka eläinkin, se kivitettäköön tai ammuttakoon jousella kuoliaaksi." ²¹ Näky oli niin kauhistuttava, että Mooses sanoi: "Minä olen peloissani ja vapisen." ²² Sen sijaan te olette tulleet Siionin vuoren ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin, ja kymmenientuhansien enkelien juhlejoukon luo, ²³ esikoisten seurakunnan luo, niiden, joiden nimet ovat kirjoitettuina taivaissa, Jumalan luo, joka on kaikkien tuomari, ja täydellisiksi tulneiden vanhurskaiden henkien luo ²⁴ ja uuden liiton välimiehen Jeesuksen ja vihmontaveren luo, joka puhuu parempaa kuin Aabelin veri.

²⁵ Katsokaa, ettette torju luotanne häntä, joka puhuu. Jos kerran isät eivät päässeet pakoon torjuttuaan luotaan hänet, joka ilmoitti Jumalan tahdon

maan päällä, vielä vähemmän me, jos käännymme pois hänestä, joka ilmoittaa sen taivaista. ²⁶ Silloin hänen äänensä sai maan vapisemaan, mutta nyt hän on luvannut sanoen: "Vielä kerran minä järisytän maan, enkä ainoastaan sitä, vaan taivaankin." ²⁷ Tuo "vielä kerran" osoittaa, että ne, jotka järkkyvät, tulevat muuttumaan, koska ne ovat luotuja, jotta pysyisivät ne, jotka eivät järky. ²⁸ Koska me saamme valtakunnan, joka ei järky, olkaamme kiitollisia ja niin palvelkaamme Jumalaa hänen mielensä mukaisesti, pyhällä arkuudella ja kunnioituksella, ²⁹ sillä meidän Jumalamme on kuluttava tuli.

Jumalan tahdon mukainen elämä

13 Pysyköön veljesrakkaus. ² Älkää unohtako vieraanvaraisuutta, sillä sitä osoittamalla jotkut ovat saaneet tietämättään pitää enkeleitä vierainaan. ³ Muistakaa vankeja, niin kuin olisitte itse kahleissa heidän kanssaan, muistakaa pahoinpideltyjä, olettehan te itsekin ruumiissa.

⁴ Avioliitto olkoon kunniassa kaikkien kesken ja aviovuode saastuttamaton, sillä Jumala tuomitsee haureelliset ja avionrikkojat. ⁵ Älkää eläkö rahaa ahnehtien. Tyytykää siihen, mitä teillä on, sillä hän on itse sanonut: "En minä sinua hylkää enkä sinua jätä." ⁶ Siksi me sanomme turvallisin mielin: "Herra on minun auttajani, en minä pelkää. Mitä voi ihminen minulle tehdä?"

⁷ Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa. Pankaa merkille, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seuratkaa heidän uskoaansa. ⁸ Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti. ⁹ Älkää antako monenlaisten ja vieraiden oppien viedä itseänne harhaan. On hyvä, että sydän saa vahvistusta armosta eikä ruokasäädöksistä, joiden noudattajat eivät ole hyötäneet niistä mitään. ¹⁰ Meillä on uhrialttari, josta ilmestysmajassa palvelevilla ei ole valta syödä. ¹¹ Niiden eläinten ruhot, joiden veren ylipappi vie syntien sovituksiksi kaikkeinpyhimpään, poltetaan leirin ulkopuolella. ¹² Siksi myös Jeesus, pyhittääkseen kansan omalla verellään, kärsi portin ulkopuolella. ¹³ Menkäämme siis hänen luokseen leirin ulkopuolelle hänen pilkkaansa kantaen, ¹⁴ sillä ei meillä täällä ole pysyvää kaupunkia, vaan tulevaa me etsimme. ¹⁵ Uhratkaamme siis hänen kauttaan joka aika Jumalalle kiitosuhria, mikä tarkoittaa niiden huulten hedelmää, jotka tunnustavat hänen nimeään. ¹⁶ Älkää unohtako tehdä hyvää ja jakaa omastanne, sillä sellaisiin uhreihin Jumala mieltyy.

¹⁷ Olkaa johtajillenne kuuliaisia ja alamaisia. He valvovat teidän sielujanne niin kuin ne, joiden on tehtävä tili.

Näin he voivat tehdä työtään iloiten, ei huokaillen, sillä se ei teitä hyödyttäisi.

¹⁸ Rukoilkaa meidän puolestamme. Olemme varmoja siitä, että meillä on hyvä omatunto, koska tahdomme elää kaikin tavoin oikein. ¹⁹ Sitäkin enemmän kehotan teitä niin tekemään, että minun annettaisiin pian palata luoksenne.

Rukous ja lopputervehdys

²⁰ Rauhan Jumala, joka on nostanut kuolleista hänet, joka iankaikkisen liiton veren perusteella on se suuri lampaiden paimen, meidän Herramme Jeesuksen, ²¹ tehköön teidät kykeneviksi kaikessa hyvässä työssä toteuttamaan hänen tahtonsa. Hän vaikuttakoon teissä sen, mikä on hänelle mieluista, Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti. Amen.

²² Pyydän teitä, veljet, kestäkää tämä kehotuksen sana, sillä lyhyesti olen teille kirjoittanut. ²³ Tulkoon teille tiedoksi, että veljemme Timoteus on päästetty vapaaksi. Jos hän pian tulee, saan hänen kanssaan nähdä teidät.

²⁴ Tervehdys kaikille johtajillenne ja kaikille pyhille. Tervehdyksen lähettävät teille ne, jotka ovat Italiasta.

²⁵ Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne!

JAAKOBIN KIRJE

Alkutervehdys

1 Jaakob, Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen palvelija, tervehtii kahtatoista hajaannuksessa asuvaa heimoa.

Koetusten ja kiusausten kestäminen

²Veljeni, pitäkää pelkkänä ilona, kun joudutte monenlaisiin koetuksiin. ³Tehän tiedätte, että teidän uskonne kestävyys koetuksissa saa aikaan kärsivällisyyttä. ⁴Ja kärsivällisyys tuottakoon täydellisen teon, että olisitte täydellisiä ja eheitä eikä teiltä missään suhteessa puuttuisi mitään. ⁵Jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille auliisti ja moittimatta, niin se hänelle annetaan. ⁶Mutta anokoon uskossa, lainkaan epäilemättä. Joka epäilee, on kuin meren aalto, jota tuuli ajaa ja heittelee. ⁷Älköön sellainen ihminen luulko saavansa Herralta mitään, ⁸kahtaalle häilyvä mies, epävakaa kaikilla teillään.

⁹Alhainen veli kerskukoon ylhäisyydestään ¹⁰ja rikas alhaisuudestaan, sillä hän kuihtuu pois niin kuin ruohon kukka. ¹¹Aurinko nousee, ja tulee helle, joka kuivattaa

ruohon. Ruohon kukka varisee, ja sen muodon kauneus katoaa. Samoin rikaskin lakastuu retkillään.

¹²Autuas se mies, joka kestää koetuksen. Kun hänet on koeteltu, hän saa elämän kruunun. Herra on sen luvannut niille, jotka häntä rakastavat. ¹³Älköön kukaan kiusattuna ollessaan sanoko, että Jumala häntä kiusaa. Ei Jumala ole pahan kiusattavissa, eikä hän kiusaa ketään. ¹⁴Jokaista kiusaa hänen oma himonsa, joka vetää ja houkuttelee häntä. ¹⁵Kun sitten himo tulee raskaaksi, se synnyttää synnin, ja kun synty on kypsynyt täyteen mittaansa, se synnyttää kuoleman. ¹⁶Älkää eksykö, rakkaat veljeni! ¹⁷Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valkeuksien Isältä, jonka luona ei ole muutosta eikä varjoakaan vaihtelusta. ¹⁸Tahtonsa mukaan hän synnytti meidät totuuden sanalla, että me olisimme hänen luomistekojensa ensihedelmä.

Sanan kuulija ja tekijä

¹⁹Te tiedätte tämän, rakkaat veljeni. Olkoon siis jokainen ihminen nopea kuulemaan mutta hidas puhumaan ja hidas vihaan, ²⁰sillä miehen viha ei toteuta Jumalan vanhurskautta.

²¹ Pankaa siis pois kaikki saastaisuus ja kaikenlainen pahuus ja ottakaa sävyisästi vastaan sana, joka on teihin istutettu ja joka voi pelastaa teidän sielunne. ²² Olkaa sanan tekijöitä eikä vain sen kuulijoita pettäen itsenne. ²³ Jos joku on sanan kuulija mutta ei sen tekijä, hän on kuin mies, joka kuvastimesta tarkastelee luonnollisia kasvojaan. ²⁴ Hän tarkastelee itseään, lähtee pois ja unohtaa heti, millainen oli. ²⁵ Mutta joka kiinnittää katseensa täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä eikä ole muistamaton kuulija vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään. ²⁶ Jos joku luulee olevansa Jumalan palvelija mutta ei hillitse kieltään vaan pettää sydämensä, niin hänen jumalanpalveluksensa on turha. ²⁷ Puhdasta ja tahratonta jumalanpalvelusta Jumalan ja Isän silmissä on käydä katsomassa orpoja ja leskiä heidän ahdingossaan ja varjella itsensä tahrattomana maailman saastalta.

Älkää halveksiko köyhää

2 Veljeni, älköön teidän uskonne meidän kirkastettuun Herraamme, Jeesukseen Kristukseen, olko sellainen, joka katsoo henkilöön. ² Jos kokoukseenne tulee mies, kultasormus sormessaan ja yllään hienot vaatteet, ja tulee myös köyhä likaisissa vaatteissaan, ³ niin te kiinnitätte huomionne tuohon hienosti

pukeutuneeseen ja sanotte hänelle: “Istu sinä tähän mukavasti.” Köyhälle te sanotte: “Seiso sinä tuossa” tai “Istu tähän jalkajakkarani viereen.” ⁴ Ettekö te silloin ole joutuneet ristiriitaan itsenne kanssa? Eikö teistä ole tullut väärämielisiä tuomareita? ⁵ Kuulkaa, rakkaat veljeni! Eikö Jumala ole valinnut niitä, jotka ovat maailman silmissä köyhiä, olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka hän on luvannut niille, jotka häntä rakastavat? ⁶ Mutta te olette häpäisseet köyhän. Eivätkö juuri rikkaat sorra teitä ja vedä teitä tuomioistuinten eteen? ⁷ Eivätkö juuri he pilkkaa sitä jaloa nimeä, joka on lausuttu teidän ylitsenne?

⁸ Jos te kuitenkin Raamatun mukaisesti täytätte kuninkaallisen lain: “Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”, te teette oikein. ⁹ Mutta jos te katsotte henkilöön, te teette syntiä, ja laki osoittaa teidät lainrikkokijiksi. ¹⁰ Sillä se, joka pitää koko lain mutta rikkoo yhdessä kohdassa, on syyllinen kaikissa kohdin. ¹¹ Hän, joka sanoi: “Älä tee aviorikosta”, sanoi myös: “Älä tapa.” Jos et teekään aviorikosta mutta tapat, olet lainrikkokija. ¹² Puhukaa ja toimikaa niin kuin ne, jotka tullaan tuomitsemaan vapauden lain mukaan. ¹³ Tuomio on armoton sille, joka ei ole osoittanut laupeutta, mutta laupeus saa tuomiosta riemuvoiton.

Usko ja teot

¹⁴Veljeni, mitä hyötyä siitä on, jos joku sanoo, että hänellä on usko, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kai se usko voi pelastaa häntä? ¹⁵Jos veli tai sisar on vailla vaatteita ja jokapäiväistä ravintoa ¹⁶ja joku teistä sanoo heille: ”Menkää rauhassa, lämmitelkää ja syökää kylliksenne”, mutta ette anna heille, mitä heidän ruumiinsa tarvitsee, mitä hyötyä siitä on? ¹⁷Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut. ¹⁸Joku ehkä sanoo: ”Sinulla on usko ja minulla teot.” Näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja, niin minä teoistani näytän sinulle uskon. ¹⁹Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä teet oikein; riivaajatkin uskovat sen ja vapisevat. ²⁰Tahdotko tietää, sinä turhanpäiväinen ihminen, että usko ilman tekoja on voimaton? ²¹Eikö isämme Abraham julistettu vanhurskaaksi teoista, kun hän vei poikansa lisäkin uhrialttarille? ²²Sinä näet, että usko vaikutti yhdessä hänen tekojensa kanssa ja teoista usko tuli täydelliseksi. ²³Niin toteutui Raamatun sana: ”Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi”, ja häntä kutsuttiin Jumalan ystäväksi. ²⁴Te näette, että ihminen vanhurskautetaan teoista eikä yksin uskosta. ²⁵Eikö samoin myös portto Raahab julistettu vanhurskaaksi teoista, kun hän otti lähettilääk luokseen ja päästi heidät pois toista tietä? ²⁶Niin kuin ruumis ilman

henkeä on kuollut, niin on uskokin ilman tekoja kuollut.

Hillitse kielesi!

3 Veljeni, älkööt monet teistä ryhtykö opettajiksi, sillä te tiedätte, että me saamme sitä kovemman tuomion. ²Me kaikki hairahdumme monin tavoin. Jos joku ei hairahdu puheissaan, hän on täydellinen mies ja kykenee hallitsemaan myös koko ruumiinsa. ³Kun panemme hevosille suitset suuhun, että ne tottelisivat meitä, me voimme ohjata niiden koko ruumista. ⁴Entä laivat: vaikka ne ovat suuria ja ankarien tuulten kuljetettavia, niitä ohjataan varsin pienellä peräsimmellä, minne vain perämiehen mieli tekee. ⁵Samoin kieli on pieni jäsen mutta voi kerskailla suurista asioista. Kuinka pieni tuli – ja kuinka suuren metsän se sytyttää! ⁶Myös kieli on tuli, vääryyden maailma. Kieli on jäsenistämme se, joka tahraa koko ruumiin ja sytyttää tuleen elämän pyörän, itse syttyen helvetistä. ⁷Kaikkien petoeläinten, lintujen, matelijoiden ja merieläinten luonnon voi ihmisluonto kesyttää ja on kesyttänytkin, ⁸mutta kieltä ei kukaan ihminen pysty kesyttämään. Se on levoton ja paha, täynnä kuolettavaa myrkkyä. ⁹Kielellä me kiitämme Herraa ja Isää, ja sillä me kiroamme ihmisiä, Jumalan kaltaisiksi luotuja. ¹⁰Samasta suusta lähtee kiitos ja kirous. Ei se niin saa olla, veljeni! ¹¹Ei kai samasta lähteensilmästä pulppua makeaa ja

karvasta vettä? ¹²Veljeni, ei kai viikunapuu voi tuottaa oliiveja eikä viiniköynnös viikunoita? Eikä suolainen lähde anna makeaa vettä.

Ylhäältä tuleva viisaus

¹³Kuka teistä on viisas ja ymmärtäväinen? Näyttäköön hän tekonsa hyvällä vaelluksellaan, viisaasti ja sävyisästi. ¹⁴Mutta jos teillä on sydämessänne katkera kiivaus ja riitaisuus, älkää kerskaillko ja valehdelko totuutta vastaan. ¹⁵Se ei ole ylhäältä tulevaa viisautta vaan maallista, sielullista, riivaajien viisautta. ¹⁶Sillä missä on kiivautta ja riitaisuutta, siellä on myös epäjärjestystä ja kaikenlaista pahaa menoa. ¹⁷Mutta ylhäältä tuleva viisaus on ensiksikin puhdasta, sitten rauhaista, lempeää, taipuisaa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä. Se ei ole ristiriitaista vaan vilpittöntä. ¹⁸Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhantekijöille.

Maailman ystävyys

4 Mistä teidän keskinäiset taistelunne ja riitanne johtuvat? Eivätkö juuri himoistanne, jotka käyvät sotaa teidän jäsenissänne? ²Te himoitsette, eikä teillä kuitenkaan ole. Te tapatte ja kiihkoilette mutta ette voi saavuttaa. Te riitelette ja taistelette, mutta teillä ei ole, koska ette ano. ³Te anotte mutta ette saa, koska anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne kaiken

himoissanne. ⁴Te avionrikkojat, niin miehet kuin naiset! Ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan. Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, hänestä tulee Jumalan vihollinen. ⁵Vai luuletteko, että Raamattu turhaan sanoo: ”Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka on pannut meihin asumaan”? ⁶Mutta hän antaa vielä suuremman armon. Siksi sanotaan: ”Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon.”

⁷Olkaa siis Jumalalle alamaisia mutta vastustakaa Paholaista, niin hän pakenee luotanne. ⁸Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Peskää kätenne puhtaksi, te syntiset, puhdistakaa sydämenne, te kahtaalle häilyvät! ⁹Tuntekaa kurjuutenne, murehtikaa ja itkekää. Naurunne muuttukoon murheeksi ja ilonne synkkyydeksi. ¹⁰Nöyrytkää Herran edessä, niin hän korottaa teidät.

Älä tuomitse!

¹¹Älkää panetelko toisianne, veljet. Joka panettelee veljeään tai tuomitsee hänet, panettelee lakia ja tuomitsee lain. Mutta jos tuomitset lain, et ole lain noudattaja vaan sen tuomari. ¹²Yksi on lainsäätäjä ja tuomari, hän, joka voi pelastaa ja tuomita kadotukseen. Mutta kuka olet sinä, joka tuomitset lähimmäisesi?

Varo kerskailua!

¹³ Kuulkaa nyt, te jotka sanotte: “Tänään tai huomenna matkustamme siihen ja siihen kaupunkiin, viivymme siellä vuoden, käymme kauppaa ja saamme voittoa.” ¹⁴ Ettehan te tiedä, mitä huomienen tuo tullessaan ja millainen on teidän elämänne. Savua te olette, joka hetken näkyy ja sitten haihtuu. ¹⁵ Sen sijaan teidän tulisi sanoa: “Jos Herra tahtoo ja me elämme, niin teemme tämän tai tuon.” ¹⁶ Mutta nyt te kerskailette ylpeydessänne. Kaikki sellainen kerskailu on pahasta. ¹⁷ Joka siis ymmärtää tehdä sitä, mikä on hyvää, mutta ei tee, hänelle se on synniksi.

Varoitus rikkaille

5 Kuulkaa nyt, te rikkaat! Itkekää ja vaikeroikaa sitä kurjuutta, joka on teille tulossa. ² Teidän rikkautenne on mädäntynyt, ja teidän vaatteenne ovat koin syömiä. ³ Teidän kultanne ja hopeanne on ruostunut. Niiden ruoste on oleva todisteena teitä vastaan, ja se syö teidän lihanne kuin tuli. Te olette koonneet aarteita viimeisinä päivinä. ⁴ Kuulkaa! Palkka, jonka te olette riistäneet työmiehiltä, vainioittenne niittäjiltä, huutaa. Sadonkorjaajien huudot ovat tulleet Herran Sebaotin korviin. ⁵ Te olette maan päällä eläneet ylellisesti ja mässäilleet, te olette lihottaneet sydäntänne kuin teurastuspäivänä. ⁶ Te olette

tuominneet ja tappaneet vanhurskaan; ei hän asetu teitä vastustamaan.

Kärsivällisyys ja rukous

⁷ Olkaa siis kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katsokaa, kuinka maamies kärsivällisesti odottaa maan kallisarvoista hedelmää, kunnes maa on saanut syyssateen ja kevätsateen. ⁸ Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydäntänne, sillä Herran tulemus on lähellä. ⁹ Veljet, älkää huokaiko toisianne vastaan, ettei teitä tuomittaisi. Katsokaa, tuomari seisoo ovella! ¹⁰ Veljet, vaivan kestämisessä ja kärsivällisyydessä ottakaa esikuvaksenne profeetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä. ¹¹ Kuinka ylistämmekään autuaiksi niitä, jotka ovat pysyneet kestävinä! Olette kuulleet Jobin kestävyyydestä, ja Herran antaman lopputuloksen te tunnette. Herra on laupias ja armahtava. ¹² Ennen kaikkea, veljeni, älkää vannoko, älkää taivaan älkääkään kautta, älkää mitään muutakaan valaa. “Kyllä” olkoon teillä “kyllä”, ja “ei” olkoon “ei”, ettette joutuisi tuomion alaisiksi.

¹³ Jos joku teistä kärsii vaivaa, rukoilkoon; jos joku on hyvillä mielin, laulakoon kiitosta. ¹⁴ Jos joku teistä on sairaana, kutsukoon luokseen seurakunnan vanhimmat. Nämä rukoilkoot hänen puolestaan, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä. ¹⁵ Uskon rukous parantaa sairaan, ja

Herra nostaa hänet jalkeille, ja jos hän on tehnyt syntejä, ne annetaan hänelle anteeksi. ¹⁶Tunnustakaa siis syntinne toisillenne ja rukoilkaa toistenne puolesta, että tulisitte terveiksi. Vanhurskaan rukous vaikuttaa, ja se saa paljon aikaan. ¹⁷Elia oli yhtä vajavainen ihminen kuin mekin. Hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi, eikä maa saanut sadetta kolmeen vuoteen ja

kuuteen kuukauteen. ¹⁸Kun hän rukoili uudelleen, taivas antoi sateen ja maa tuotti hedelmänsä.

¹⁹Veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja toinen saa hänet palaamaan takaisin, ²⁰niin tietäkää, että se, joka palauttaa syntisen hänen harhateiltään, pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää syntien paljouden.

ENSIMMÄINEN PIETARIN KIRJE

Alkutervehdys

1 Pietari, Jeesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, jotka asuvat hajallaan Pontoksessa, Galatiassa, Kappadokiassa, Aasiassa ja Bityniassa ²ja jotka Isä Jumala on ennaltatietämisensä mukaisesti, Hengen pyhityksessä, valinnut Jeesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja hänen verellään vihmottaviksi. Armo ja rauha lisääntyköön teille.

Elävä toivo

³Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä! Suuressa laupeudessaan hän on uudestisyntyttänyt meidät elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleistanousemisen kautta, ⁴turmeltumattomaan, tahrattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka on talletettuna taivaissa teitä varten. ⁵Jumalan voimassa te varjellutte uskon kautta pelastukseen, joka on valmis ilmoitettavaksi viimeisenä aikana. ⁶Siksi te riemuitsette, vaikka nyt, jos on tarpeen, vähän aikaa joudutte murehtimaan monenlaisissa koetuksissa, ⁷jotta teidän uskonne

kestävyys koetuksissa havaittaisiin paljon kallisarvoisemmaksi kuin katoava kulta, joka sekin koetellaan tuleessa, ja koituisi kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä. ⁸Häntä te rakastatte, vaikka ette ole häntä nähneet, häneen te uskotte, vaikka ette häntä nyt näe, ja te riemuitsette sanoin kuvaamattomalla ja kirkastuneella ilolla, ⁹sillä te saavutatte uskonne päämäärän, sielujen pelastuksen.

¹⁰Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta ¹¹ja tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi todistaessaan edeltäpäin Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniaasta. ¹²Heille ilmoitettiin, etteivät he palvelleet itseään vaan meitä sillä sanomalla, minkä nyt ovat julistaneet teille ne, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat julistaneet teille evankeliumia. Siihen enkelitkin haluavat katsahtaa.

Kehotus pyhään elämään

¹³ Vyöttäkää siis mielenne ja olkaa raittiita. Pankaa täysi toivonne siihen armoon, joka teille annetaan Jeesuksen Kristuksen ilmestymisessä. ¹⁴ Niin kuin kuuliaisten lasten tulee, älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana, elitte. ¹⁵ Tulkaa sen sijaan kaikessa vaelluksessanne pyhiksi, niin kuin teidän kutsujannekin on pyhä. ¹⁶ Onhan kirjoitettu: ”Olkaa pyhiä, sillä minä olen pyhä.” ¹⁷ Jos te siis Isänänne huudatte avuksi häntä, joka henkilöön katsomatta tuomitsee jokaisen hänen tekojensa mukaan, niin vaeltakaa pelossa tämä muukalaisuutenne aika. ¹⁸ Tiedättehän, että teitä ei ole lunastettu isiltä perimästänne turhasta vaelluksesta katoavilla aarteilla, hopealla tai kullalla, ¹⁹ vaan Kristuksen, virheettömän ja tahrattoman Karitsan, kalliilla verellä. ²⁰ Hän oli kyllä ennalta tunnettu jo ennen maailman perustamista, mutta vasta viimeisinä aikoina hänet on ilmoitettu teitä varten. ²¹ Hänen kauttaan te uskotte Jumalaan, joka herätti hänet kuolleista ja antoi hänelle kirkkauden, niin että teidän uskonne on myös toivo Jumalaan.

²² Koska olette puhdistaneet sielunne totuudelle kuuliaisina Hengen kautta vilpittömään veljesrakkauteen, rakastakaa toisianne kestävästi, puhtaasta sydäimestä. ²³ Tehän olette

uudestisyntyneet, ette katoavasta siemenestä vaan katoamattomasta, Jumalan elävän ja iäti pysyvän sanan kautta. ²⁴ Sillä kaikki liha on kuin ruoho ja kaikki ihmisen kukoistus kuin ruohon kukka. Ruoho kuihtuu ja sen kukka varisee, ²⁵ mutta Herran sana pysyy iäti. Tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu.

2 Pankaa siis pois kaikki pahuus, kaikki vilppi, teeskentely, kateus ja kaikki panettelu. ² Janotkaa niin kuin vastasyntyneet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, jotta sen avulla kasvaisitte pelastukseen, ³ jos kerran olette maistaneet, että Herra on hyvä.

Kristus on kulmakivi

⁴ Tulkaa hänen luokseen, elävän kiven luo, jonka ihmiset tosin ovat hylänneet mutta joka Jumalan edessä on valittu ja kallis. ⁵ Rakentukaa itsekin elävinä kivenä, hengellisenä huoneena, pyhäksi papistoksi, uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jeesuksen Kristuksen kautta ovat Jumalalle mieluisia. ⁶ Sanotaanhan Raamatussa: ”Katso, minä asetan Siioniin kulmakiven, sen valitun ja kalliin. Joka häneen uskoo, ei joudu häpeään.” ⁷ Teille siis, jotka uskotte, se on kallis, mutta niille, jotka eivät usko, siitä kivistä, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakivi, ⁸ kompastuskivi ja loukkauskallio. Koska he eivät tottele sanaa, he kompastuvat, ja

se on heidän osakseen asetettukin.
⁹Te sen sijaan olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo ja omaisuuskansa julistaaksenne hänen jaloja tekojaan, joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valoonsa.

¹⁰Ennen te ette olleet kansa, mutta nyt te olette Jumalan kansa, ette olleet armahdettuja, mutta nyt te olette armahdettuja.

Nuhteeton elämä ja alamaisuus esivallalle

¹¹Rakkaani, minä kehotan teitä niin kuin vieraita ja muukalaisia karttamaan lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan. ¹²Eläkää nuhteettomasti pakanoiden keskellä, jotta he – vaikka panettelevatkin teitä kuin pahantekijöitä – hyvien tekojenne tähden, joita he tarkkailevat, ylistäisivät Jumalaa etsikkopäivänä.

¹³Olkaa siis alamaisia kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran vuoksi, niin kuninkaalle, joka on ylin, ¹⁴kuin maaherroillekin, jotka hän on lähettänyt pahaa tekeville rangaistukseksi mutta hyvää tekeville kiitokseksi. ¹⁵Sillä Jumalan tahto on, että te hyvää tekemällä tukitte suun ymmärtämättömien ihmisten tietämättömyydeltä – ¹⁶niin kuin vapaat, ei niin kuin ne, joilla vapaus on pahuuden verhona, vaan niin kuin Jumalan palvelijat. ¹⁷Osoittakaa kaikille kunnioitusta, rakastakaa

uskonveljiä, pelätkää Jumalaa, kunnioittakaa kuningasta.

Kuuliaisuus isännille

¹⁸Orjat, olkaa kaikella pelolla isännillenne alamaisia, ei ainoastaan hyville ja lempeille, vaan myös kieroille, ¹⁹sillä se on armoa, jos joku Jumalaan sidotun omantuntonsa tähden kestää vaivoja syyttömästi kärsien. ²⁰Mitä kunniakasta siinä on, jos te kärsivällisesti kestätte, kun teitä lyödään syntienne takia? Mutta jos kestätte, kun joudutte kärsimään tehdessänne hyvää, se on Jumalan armoa.

²¹Siihen teidät on kutsuttukin, koska Kristus kärsi teidän puolestanne ja jätti teille esikuvan, että seuraisitte hänen jälkiään, ²²hänen, joka ei syntiä tehnyt ja jonka suussa ei petosta havaittu. ²³Häntä herjattiin, mutta hän ei herjannut takaisin. Kärsiessään hän ei uhkaillut vaan jätti asiansa hänen haltuunsa, joka tuomitsee oikein. ²⁴Kristus itse kantoi meidän syntimme ruumiissaan ristinpuulle, että me synneille kuolleina eläisimme vanhurskaudelle. Hänen haavojensa kautta teidät on parannettu. ²⁵Te olitte eksyksissä niin kuin lampaat, mutta nyt te olette palanneet sielujenne paimenen ja kaitsijan luo.

Ohjeita vaimoille ja miehille

3 Samoin te, vaimot, olkaa alamaisia omalle miehellenne,

niin että nekin miehet, jotka eivät tottele sanaa, ilman sanojakin voitettaisiin vaimojen vaelluksen kautta, ²kun he näkevät teidän puhtaan vaelluksenne jumalanpelossa. ³Älköön teidän kaunistuksenne olko ulkonaista, tukkalaitteilla ja kultakoruilla koristautumista tai hienoihin vaatteisiin pukeutumista, ⁴vaan olkoon se katoamaton, salassa oleva sydämen ihminen, hengeltään lempeä ja hiljainen. Tämä on Jumalan silmissä kallisarvoista. ⁵Näin myös muinoin pyhät vaimot, jotka panivat toivonsa Jumalaan, kaunistivat itsensä ja olivat alamaisia omalle miehelleen, ⁶niin kuin Saarakin oli kuuliainen Abrahamille ja kutsui häntä herraksi. Teistä on tullut hänen lapsiaan, kun teette hyvää ettekä anna minkään uhkailun pelottaa itseänne. ⁷Samoin te miehet, eläkää ymmärtäväisesti vaimonne kanssa niin kuin heikomman astian kanssa. Osoittakaa hänelle kunnioitusta, koska olette yhdessä elämän armon perillisiä, etteivät rukouksenne estyisi.

Kärsiminen vanhurskauden tähden

⁸Lopuksi: Olkaa kaikki yksimielisiä ja myötätuntoisia, osoittakaa veljesrakkautta, olkaa hyväsydämisä ja nöyriä. ⁹Älkää kostako pahaa pahalla älkääkä herjausta herjauksella. Päinvastoin siunatkaa, sillä siihen teidät on kutsuttukin, että perisitte siunauksen. ¹⁰Sillä: joka tahtoo

rakastaa elämää ja nähdä hyviä päiviä, hillitköön kielensä pahasta ja huulensa vilppiä puhumasta, ¹¹kääntyköön pois pahasta ja tehköön hyvää, etsiköön rauhaa ja pyrkiköön siihen. ¹²Sillä Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita ja hänen korvansa heidän rukouksiaan, mutta Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan. ¹³Kuka voi teitä vahingoittaa, jos teillä on intoa hyvään? ¹⁴Mutta vaikka joutuisittekin kärsimään vanhurskauden tähden, olette autuaita. Älkää pelätkö, mitä he pelkäävät, älkääkä säikkykö, ¹⁵vaan pyhittäkää Herra Kristus sydämessänne ja olkaa aina valmiita vastaamaan jokaiselle, joka kysyy teiltä sen toivon perustusta, joka teillä on, kuitenkin lempeästi ja kunnioittavasti. ¹⁶Pitäkää itsellänne hyvä omatunto, jotta ne, jotka puhuvat pahaa hyvästä vaelluksestanne Kristuksessa, joutuisivat häpeään siinä, mistä he teitä panettelevat kuin pahantekijöitä. ¹⁷Onhan parempi, jos niin sääätänee Jumalan tahto, kärsiä hyväntekijänä kuin pahantekijänä. ¹⁸Kärsihän Kristuskin kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas väärintekijöiden puolesta, johdattaakseen meidät Jumalan luo. Lihassa ollessaan hänet tosin surmattiin, mutta hengessä hänet tehtiin eläväksi. ¹⁹Hengessä hän myös meni ja saarnasi vankeudessa oleville hengille, ²⁰jotka muinoin olivat tottelemattomia, kun Jumala

pitkämielisesti odotti Nooan päivinä, jolloin rakennettiin arkkia. Siinä pelastui veden kautta vain muutamia, yhteensä kahdeksan ihmistä. ²¹Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt meidätkin pelastaa, kasteena – joka ei ole lihan saastan poistamista vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta – Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta, ²²hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella. Hänen valtaansa on alistettu enkelit, vallat ja voimat.

Elämänmuutos

4 Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa meidän puolestamme, ottakaa tekin aseeksenne sama mieli – sillä joka kärsii lihassa, se luopuu synnistä – ²ettette enää eläisi tätä lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen vaan Jumalan tahdon mukaan. ³Riittäähän, että menneen ajan olette noudattaneet pakanoiden tahtoa ja eläneet irstaudessa, himoissa, juoppoudessa, mässäilyissä, juomingeissa ja kauheassa epäjumalien palvelemisessa. ⁴Sen vuoksi he oudoksuvat sitä, ettette juokse heidän mukanaan samaan riettauden tulvaan, ja rienaavat. ⁵Mutta heidän on tehtävä tili hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. ⁶Sitä varten niillekin, jotka ovat kuolleet, on julistettu evankeliumi, että heidät tosin olisi tuomittu lihassa kuten

muutkin ihmiset mutta että he saisivat elää hengessä niin kuin Jumala elää.

⁷Kaiken loppu on lähellä. Olkaa siis ymmärtäväisiä ja raittiita voidaksenne rukoilla. ⁸Ennen kaikkea olkoon teidän rakkautenne toisianne kohtaan kestävä, sillä rakkaus peittää syntien paljouden. ⁹Olkaa vieraanvaraisia toinen toisellenne, nurisematta. ¹⁰Palvelkaa toisianne Jumalan moninaisen armon hyvinä taloudenhoitajina sillä armolahjalla, jonka kukin on saanut. ¹¹Jos joku puhuu, puhukoon kuin Jumalan sanoja. Jos joku palvelee, palvelkoon sen voiman mukaan, jonka Jumala antaa, että Jumala tulisi kaikessa ylistetyksi Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kunnia ja valta, aina ja iankaikkisesti. Aamen.

Kärsiminen kristittyinä

¹²Rakkaani, älkää oudoksuko sitä tulenpoltetta, jossa olette ja jossa teitä koetellaan, ikään kuin teille tapahtuisi jotakin outoa. ¹³Päinvastoin iloitkaa sitä mukaa kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, jotta saisitte iloita ja riemuja myös hänen kirkkautensa ilmestyessä. ¹⁴Jos teitä pilkataan Kristuksen nimen tähden, olette autuaita, sillä kirkkauden ja Jumalan Henki lepää päällänne. Nuo pilkkaajat tosin häntä häpäisevät, mutta te häntä kirkastatte. ¹⁵Älköön näet kukaan teistä kärsikö murhaajana tai varkaana tai pahantekijänä tai siksi,

että sekaantuu hänelle kuulumattomiin asioihin. ¹⁶ Mutta jos hän kärsii kristittynä, älköön hävetkö, vaan ylistäköön tästä nimestään Jumalaa.

¹⁷ Aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta. Jos se alkaa ensin meistä, mikä onkaan niiden loppu, jotka eivät tottele Jumalan evankeliumia? ¹⁸ Jos vanhurskas vaivoin pelastuu, mihin joutuukaan jumalaton ja syntinen? ¹⁹ Sen tähden myös ne, jotka kärsivät Jumalan tahdon mukaan, uskokoot sielunsa uskollisen Luojan haltuun ja tehkööt sitä, mikä on hyvää.

Vanhimmat esikuvana

5 Vanhimpia teidän joukossanne minä siis kehotan – minä, joka itsekin olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja sekä myös osallinen siitä kirkkaudesta, joka tulee ilmestymään: ² Paimentakaa teille uskottua Jumalan laumaa huolehtien, ei pakosta vaan vapaaehtoisesti Jumalan mielen mukaan, ei häpeällisen voiton tähden vaan sydämen halusta. ³ Älkää herroina hallitko niitä, jotka on teille uskottu, vaan olkaa laumalle esikuvana. ⁴ Silloin te ylipaimenen ilmestyessä saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen.

⁵ Samoin te, nuoremmat, olkaa alamaisia vanhemmille. Olkaa kaikki toisillenne alamaisia ja pukeutukaa nöyryyteen, sillä Jumala on ylpeitä

vastaan, mutta nöyrylle hän antaa armon. ⁶ Nöyrytkää siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallaan korottaisi teidät. ⁷ Heittäkää kaikki murheenne hänen päälleen, sillä hän pitää teistä huolen.

⁸ Olkaa raittiita, valvokaa. Teidän vastustajanne, Paholainen, kulkee ympäri kuin ärjyvä leijona etsien, kenet voisi niellä. ⁹ Vastustakaa häntä, lujina uskossa! Tehän tiedätte, että samat kärsimykset täytyy veljiennekin käydä läpi maailmassa.

¹⁰ Kaiken armon Jumala, joka on kutsunut teidät iankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa Jeesuksessa, vähän aikaa kärsittyänne hän itse valmistaa, tukee, vahvistaa ja lujittaa teitä. ¹¹ Hänelle kunnia ja valta aina ja iankaikkisesti. Amen.

Lopputervehdykset

¹² Silvanuksen avulla – uskollisen veljen, jollaisena häntä pidän – olen lyhyesti kirjoittanut teille kehottaen ja vakuuttaen, että se armo, jossa te olette, on todellinen Jumalan armo. ¹³ Babylonissa oleva seurakunta, valittu kuten tekin, sekä poikani Markus lähettävät teille terveisiä. ¹⁴ Tervehtikää toisianne rakkauden suudelmalla. Rauha teille kaikille, jotka olette Kristuksessa Jeesuksessa! Amen.

TOINEN PIETARIN KIRJE

Alkutervehdys

1 Simon Pietari, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli, niille, jotka ovat meidän Jumalamme ja Pelastajamme Jeesuksen Kristuksen vanhurskaudessa saaneet yhtä kallisarvoisen uskon kuin mekin. ² Lisääntyköön teille armo ja rauha Jumalan ja Herramme Jeesuksen tuntemisessa.

Kutsuminen ja valinta

³ Hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut meille hänen tuntemisensa kautta kaiken, mitä tarvitaan elämään ja jumalanpelkoon. Hän on kutsunut meidät omalla kirkkaudellaan ja voimallaan ⁴ ja niiden kautta lahjoittanut meille kallisarvoiset ja mitä suurimmat lupaukset, että te niiden avulla tulisitte osallisiksi jumalallisesta luonnosta päästyänne pakoon turmelusta, joka maailmassa himojen tähden vallitsee. ⁵ Pyrkikää juuri siitä syystä innokkaasti osoittamaan uskossanne hyveitä, hyveissä ymmärrystä, ⁶ ymmärryksessä itsehillintää, itsehillinnässä kärsivällisyyttä, kärsivällisyydessä jumalanpelkoa, ⁷ jumalanpelossa veljesrakkautta ja

veljesrakkaudessa rakkautta kaikkia kohtaan. ⁸ Jos teillä on nämä ja ne yhä enentyvät, ne eivät anna teidän olla toimettomia eikä hedelmättömiä Herramme Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa. ⁹ Mutta se, jolla ei näitä ole, on sokea ja likinäköinen. Hän on unohtanut puhdistuneensa entisistä synneistään. ¹⁰ Pyrkikää sen tähden, veljet, yhä innokkaammin tekemään kutsumisenne ja valintanne lujaksi. Jos näin teette, ette koskaan kompastu, ¹¹ ja niin teille runsaskätisesti tarjotaan pääsy meidän Herramme ja Pelastajamme Jeesuksen Kristuksen iankaikkiseen valtakuntaan.

Pietari puhuu kuolemastaan

¹² Siksi aion aina muistuttaa teitä näistä asioista, vaikka te ne tiedättekin ja olette vahvistuneet siinä totuudessa, joka teillä on. ¹³ Katson oikeaksi näin muistuttamalla herätellä teitä niin kauan kuin olen tässä majassa. ¹⁴ Minä näet tiedän, että tämä minun majani puretaan äkkiä, niin kuin myös meidän Herramme Jeesus Kristus minulle ilmoitti. ¹⁵ Pyrin siis huolehtimaan siitä, että te lähtöni jälkeenkin voisitte aina muistaa nämä asiat.

Profeetallisen sanan alkuperä

¹⁶ Me emme seuranneet viekkaasti seipitettyjä taruja, kun teimme teille tietäväksi Herramme Jeesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan olimme hänen valtasuuruutensa silminnäkijöitä. ¹⁷ Hän sai Isältä Jumalalta kunnian ja kirkkauden, kun hänelle kantautui tämä Ylhäisimmän Kirkkauden ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt.” ¹⁸ Tämän äänen me kuulumme kantautuvan taivaasta, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella. ¹⁹ Niin on nyt meille sitä lujempi profeetallinen sana, ja te teette hyvin, jos kiinnitätte mielenne siihen – niin kuin pimeässä paikassa loistavaan lamppuun, kunnes päivä valkenee ja aamutähti nousee. ²⁰ Sydämissänne tietäkää ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä, ²¹ sillä mitään profetiaa ei ole koskaan tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta.

Väärät opettajat ja heidän tuomionsa

2 Kansan seassa esiintyi kuitenkin myös vääriä profeettoja. Samoin tulee teidänkin joukossanne olemaan vääriä opettajia, jotka kuljettavat keskuuteenne salaa turmiollisia harhaoppeja, kieltävätpä Herrankin, joka on ostanut heidät, ja tuottavat

itselleen äkillisen tuhon. ² Moni lähtee seuraamaan heidän irstauksiaan, ja heidän takiaan totuuden tie tulee häväistykseksi. ³ Ahneudessaan he pyrkivät hyötymään teistä valheellisin sanoin. Mutta ikiajoista asti heidän tuomionsa pysyy yhä voimassa, heidän tuhonsa ei torku.

⁴ Ei Jumala säästänyt enkeleitäkään, jotka tekivät syntiä, vaan syöksi heidät pimeyden kahleissa syvyyteen ja jätti heidät säilytettäväksi tuomiota varten. ⁵ Eikä hän säästänyt muinaista maailmaa, vaikka hän varjeli Nooan, vanhurskauden saarnaajan, ja seitsemän muuta, kun hän antoi vedenpaisumuksen peittää jumalattomien maailman. ⁶ Hän tuomitsi tuhoon Sodoman ja Gomorran kaupungit ja poltti ne poroksi varoitukseksi niille, jotka vastaisuudessa elävät jumalattomasti. ⁷ Kuitenkin hän pelasti hurskaan Lootin, jota riettaiden ihmisten irstas elämä vaivasi. ⁸ Asuessaan heidän keskellään tuo hurskas mies kärsi päivästä päivään hurskaassa sielussaan heidän laittomien tekojensa tähden, joita hän joutui näkemään ja kuulemaan. ⁹ Näin Herra tietää pelastaa jumalaapelkäävät koetuksesta, mutta väärintekijät hän säilyttää rangaistuksen alaisina tuomion päivään, ¹⁰ varsinkin ne, jotka vaeltavat saastaisissa lihan himoissa ja halveksivat herruutta.

Nuo uhkarohkeat ja itserakkaat eivät kavahda herjata henkivaltoja, ¹¹vaikka enkelitkään, joilla on suurempi voima ja valta, eivät lausu niitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä. ¹²Mutta nuo ihmiset ovat kuin järjettömiä, luonnostaan pyydystettäviksi ja tapettaviksi syntyneitä eläimiä. He herjaavat sitä, mitä eivät tunne, mutta tuhoutuvat omaan turmelukseensa ¹³ja saavat vääryyden palkan. He pitävät nautintonaan viettää päivänsä mässäilyssä. He ovat tahroja ja häpeäpilkkuja ja nautiskelevat petoksistaan, kun he juhlivat aterioden teidän kanssanne. ¹⁴Heidän silmänsä ovat täynnä aviorikosta, eivätkä he saa synnistä kyllikseen. He viettelevät horjuvia sieluja. Heillä on ahneuteen harjaantunut sydän, noilla kirouksen lapsilla. ¹⁵He ovat hylänneet suoran tien ja eksyneet seuraamaan Bileamin, Beorin pojan, tietä, hänen, joka rakasti vääryyden palkkaa ¹⁶mutta sai rikkomuksestaan ojennuksen: mykkä työjuhta puhui ihmisen äänellä ja esti profeetan mielettömyyden.

¹⁷Nuo ihmiset ovat vedettömiä lähteitä ja myrskytuulen ajamia pilvenhattaroita. Heille on varattuna synkkä pimeys ainaaksi. ¹⁸Puhuen ylimielisiä, tyhjiä sanoja he lihan himoissa viettelevät irstauteen niitä, jotka juuri ovat pääsemässä eroon

eksyksissä vaeltavista. ¹⁹He lupaavat näille vapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia. Sillä kenen voittama joku on, sen orja hän myös on. ²⁰Jos he ovatkin päässeet maailman saastutuksia pakoon Herramme ja Pelastajamme Jeesuksen Kristuksen tuntemisen avulla, mutta kietoutuvat niihin uudestaan ja tulevat voitetuiksi, heidän tilansa on lopussa pahempi kuin alussa. ²¹Heille olisi ollut parempi, etteivät olisi tulleet tuntemaan vanhurskauden tietä, kuin että he opittuaan sen tuntemaan kääntyvät pois heille annetusta pyhästä käskystä. ²²Heidän on käynyt niin kuin sananlasku osuvasti sanoo: ”Koiraa palaa oksennukselleen” ja ”Pesty sika rypee rapakossa.”

Herran paluu on varma

3 Rakkaani, tämä on jo toinen kirje, jonka teille kirjoitan. Näissä molemmissa minä muistuttamalla herättelen teidän puhdasta mieltänne, ²että muistaisitte pyhien profeettojen ennalta puhumat sanat ja Herran ja Pelastajan käskyn, jonka olette apostoleiltanne saaneet. ³Ennen muuta tietäkää se, että viimeisinä päivinä tulee pilkkapuheineen pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan. ⁴He sanovat: ”Missä on lupaus hänen paluustaan? Onhan siitä lähtien, kun isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt ennallaan luomakunnan alusta asti.”

⁵Tieten tahtoen he eivät ota huomioon, että taivaat samoin kuin maa, joka on tehty vedestä ja veden kautta, olivat ikiajoista olemassa Jumalan sanan voimasta. ⁶Niiden kautta hukkui silloinen maailma vedenpaisumukseen. ⁷Mutta samalla sanalla on nykyiset taivaat ja maa säästetty tulelle. Niitä säilytetään jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivää varten.

Uudet taivaat ja uusi maa

⁸Tämä yksi älköön olko teiltä salassa, rakkaani: Herralle yksi päivä on kuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta kuin yksi päivä. ⁹Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, vaikka jotkut pitävät sitä viivyttelämisenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan. Hän ei tahdo, että kukaan joutuisi kadotukseen vaan että kaikki tulisivat kääntymykseen. ¹⁰Mutta Herran päivä tulee kuin varas yöllä. Silloin taivaat katoavat pauhinalla ja alkuaineet hajoavat kuumuudesta, maa palaa ja kaikki, mitä siinä on tehty.

¹¹Kun siis nämä kaikki näin hajoavat, millaisia teidän tuleekaan olla pyhässä elämässä ja jumalanpelossa ¹²odottaessanne ja jouduttaessanne Jumalan päivän tuloa, tuon päivän,

jonka voimasta taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta sulavat. ¹³Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu.

Kasvakaa armossa

¹⁴Siksi, rakkaani, kun tätä odotatte, pyrkikää siihen, että hän saisi havaita teidät tahrattomiksi ja nuhteettomiksi ja teillä olisi rauha. ¹⁵Lukekaa Herramme pitkämielisyys pelastukseksi, niin kuin myös rakas veljemme Paavali on hänelle annetun viisauden mukaan teille kirjoittanut. ¹⁶Näin hän tekee kaikissa kirjeissään, kun hän puhuu näistä asioista. Tosin noissa kirjeissä on yhtä ja toista vaikeatajuistakin, mitä tietämättömät ja epävakaat vääristelevät niin kuin muitakin Kirjoituksia, omaksi kadotukseksi.

¹⁷Rakkaani, koska te siis tiedätte tämän jo ennalta, olkaa varuillanne, ettette jumalattomien eksytyksen mukaansa tempaamina lankeaisi pois omalta lujalta pohjaltanne. ¹⁸Kasvakaa meidän Herramme ja Pelastajamme Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänelle kunnia nyt ja aina iankaikkisuuden päivään! Aamen.

ENSIMMÄINEN JOHANNEKSEN KIRJE

Elämän Sana

1 Mikä on alusta asti ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin koskettelimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta. ² Elämä ilmestyi, me olemme nähneet sen, ja siitä me todistamme. Me julistamme teille sen iankaikkisen elämän, joka oli Isän luona ja ilmestyi meille. ³ Minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me julistamme myös teille, että teilläkin olisi yhteys meidän kanssamme. Meillä on yhteys Isän ja hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen kanssa. ⁴ Tämän me kirjoitamme teille, että ilomme olisi täydellinen.

Valossa vaeltaminen

⁵ Tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä kuulleet ja jonka julistamme teille: Jumala on valo, eikä hänessä ole mitään pimeyttä. ⁶ Jos sanomme, että meillä on yhteys hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeydessä, me valehtelemme emmekä toimi totuuden mukaan. ⁷ Mutta jos me vaellamme valossa, niin kuin hän on valossa, meillä on yhteys keskenämme ja

Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.

⁸ Jos sanomme, että meillä ei ole syntiä, me eksytämme itsemme eikä totuus ole meissä. ⁹ Jos me tunnustamme syntimme, hän on uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä. ¹⁰ Jos sanomme, ettemme ole tehneet syntiä, teemme hänestä valehtelijan eikä hänen sanansa ole meissä.

Kristus, syntisten puolustaja

2 Lapsukaiseni! Kirjoitan tämän teille, ettette tekisi syntiä. Jos joku kuitenkin syntiä tekee, meillä on Isän luona puolustaja, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas. ² Hän on meidän syntiemme sovitus, eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman.

Kuuliaisuus Kristuksen sanalle

³ Siitä me tiedämme tuntevamme hänet, että noudatamme hänen käskyjään. ⁴ Joka sanoo tuntevansa hänet mutta ei noudata hänen käskyjään, on valehtelija, eikä totuus ole hänessä. ⁵ Mutta joka noudattaa hänen sanaansa, hänessä Jumalan rakkaus on todella tullut täydelliseksi. Tästä me

tiedämme olevamme hänessä. ⁶Se, joka sanoo pysyvänsä hänessä, on velvollinen vaeltamaan niin kuin hän vaelsi.

Rakkauden käsky

⁷Rakkaat, en kirjoita teille uutta käskyä vaan vanhan käskyn, joka teillä on ollut alusta asti. Tämä vanha käsky on se sana, jonka te olette kuulleet. ⁸Toisaalta kirjoitan teille uuden käskyn, joka on totta hänessä ja teissä, sillä pimeys väistyy ja todellinen valo jo loistaa. ⁹Joka sanoo olevansa valossa mutta vihaa veljeään, on yhä vielä pimeydessä. ¹⁰Joka rakastaa veljeään, pysyy valossa, eikä hän ole pahennukseksi kenellekään. ¹¹Mutta joka vihaa veljeään, on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä. Eikä hän tiedä, minne on menossa, sillä pimeys on sokaissut hänen silmänsä.

Jumalan lapset ja maailma

¹²Minä kirjoitan teille, lapsukaiset, sillä synnit on annettu teille anteeksi hänen nimensä tähden. ¹³Minä kirjoitan teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka on ollut alusta asti. Minä kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä te olette voittaneet Pahan.

¹⁴Minä kirjoitin teille, lapsukaiset, sillä te olette oppineet tuntemaan Isän. Minä kirjoitin teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka on ollut alusta asti. Minä kirjoitin teille,

nuorukaiset, sillä te olette voimakkaita, Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette voittaneet Pahan.

¹⁵Älkää rakastako maailmaa älkääkään sitä, mikä maailmassa on. Jos joku rakastaa maailmaa, Isän rakkaus ei ole hänessä. ¹⁶Sillä kaikki, mikä maailmassa on, lihan himo, silmien halu ja elämän korskeus, se ei ole Isästä vaan maailmasta. ¹⁷Maailma katoaa ja sen himo, mutta joka tekee Jumalan tahdon, pysyy iäti.

Varoitus antikristuksista

¹⁸Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Kuten olette kuulleet, että Antikristus on tulossa, niin onkin jo nyt monta antikristusta ilmaantunut. Siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika. ¹⁹Meidän keskuudestamme he ovat lähteneet, mutta he eivät kuuluneet meihin. Jos he olisivat todella kuuluneet meihin, he olisivat pysyneet joukossamme. Mutta näin kävi ilmi, etteivät kaikki ole yhtä meidän kanssamme. ²⁰Teillä on voitelu Pyhältä, ja kaikilla teillä on tieto. ²¹En kirjoittanut teille sen tähden, ettette tuntisi totuutta, vaan siksi, että te tunnette sen ja tiedätte, ettei mikään valhe ole peräisin totuudesta.

²²Kuka on valehtelija, ellei se, joka kieltää, että Jeesus on Kristus? Hän on antikristus, joka kieltää Isän ja Pojan.

²³Ei kenelläkään, joka kieltää Pojan, ole myöskään Isää. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on myös Isä. ²⁴Pysyköön teissä

se, minkä olette kuulleet alusta asti. Jos se, minkä olette kuulleet alusta asti, pysyy teissä, tekin pysytte Pojassa ja Isässä. ²⁵Ja tämä on se lupaus, jonka hän on meille antanut: iankaikkinen elämä.

²⁶Tämän olen kirjoittanut teille niistä, jotka eksyttävät teitä. ²⁷Mutta te, teissä pysyy se voitelu, jonka olette häneltä saaneet, ettekä te ole sen tarpeessa, että joku teitä opettaa. Hänen voitelunsa opettaa teitä kaikessa, ja se opetus on totta eikä valhetta. Niin kuin hän on teitä opettanut, niin pysykää hänessä.

Jumalan lapset ja Paholaisen lapset

²⁸Ja nyt, lapsukaiset, pysykää hänessä, että meillä hänen ilmestyessään olisi rohkea luottamus emmekä joutuisi häveten väistymään hänen luotaan, kun hän tulee. ²⁹Jos kerran tiedätte, että hän on vanhurskas, te myös ymmärrätte, että jokainen, joka noudattaa vanhurskautta, on syntynyt hänestä.

3 Katsokaa, millaisen rakkauden Isä on meille antanut, että meitä kutsutaan Jumalan lapsiksi, joita me olemmekin. Siksi maailma ei tunne meitä, koska se ei tunne häntä. ²Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä vielä ole käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hän on. ³Jokainen,

joka panee häneen tämän toivon, puhdistaa itsensä, niin kuin hän on puhdas.

⁴Jokainen, joka tekee syntiä, tekee myös laittomuutta, sillä synti on laittomuutta. ⁵Te tiedätte, että hän ilmestyi ottamaan pois syntimme, eikä hänessä ole syntiä. ⁶Ei kukaan, joka pysyy hänessä, tee syntiä. Ei kukaan, joka tekee syntiä, ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut.

⁷Lapsukaiset, älköön kukaan teitä eksyttkö. Joka noudattaa vanhurskautta, on vanhurskas, niin kuin hän on vanhurskas. ⁸Joka tekee syntiä, on Paholaisesta, sillä Paholainen on tehnyt syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi Paholaisen teot. ⁹Ei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä. Hän ei voi tehdä syntiä, koska on syntynyt Jumalasta. ¹⁰Tästä käy ilmi, ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä Paholaisen lapsia: se, joka ei noudata vanhurskautta, ei ole Jumalasta, ei myöskään se, joka ei rakasta veljeään.

Veljesrakkaus

¹¹Tämä on se sanoma, jonka te alusta asti olette kuulleet: meidän tulee rakastaa toinen toistamme ¹²eikä olla niin kuin Kain, joka oli Pahasta ja tappoi julmasti veljensä. Ja minkä takia hän tappoi tämän? Siksi, että hänen omat tekonsa olivat pahoja mutta hänen veljensä teot vanhurskaita.

¹³ Älkää ihmetelkö, veljet, jos maailma vihaa teitä. ¹⁴ Me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei rakasta, pysyy kuoleman vallassa. ¹⁵ Jokainen, joka vihaa veljeään, on murhaaja. Te tiedätte, ettei kenelläkään murhaajalla ole iankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi. ¹⁶ Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän antoi henkensä meidän puolestamme. Meidänkin tulee antaa henkemme veljiemme puolesta. ¹⁷ Jos joku, jolla on maallista omaisuutta, näkee veljensä olevan puutteessa mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus voisi pysyä hänessä?

Luottamus Jumalaan

¹⁸ Lapsukaiseni, älkäämme rakastako sanoin ja kielellä vaan teoissa ja totuudessa. ¹⁹ Tästä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja voimme hänen edessään rauhoittaa sydämemme, ²⁰ sillä jos sydämemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaiken.

²¹ Rakkaat, jos sydämemme ei syytä meitä, meillä on rohkea luottamus Jumalaan. ²² Ja mitä tahansa anomme, sen me häneltä saamme, koska pidämme hänen käskynsä ja teemme sitä, mikä on hänelle mieluista.

²³ Tämä on hänen käskynsä: meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa

toisiamme, niin kuin hän on meille käskyn antanut. ²⁴ Joka pitää hänen käskynsä, pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. Siitä tiedämme hänen pysyvän meissä, siitä Hengestä, jonka hän on meille antanut.

Totuuden Henki ja eksytyksen henki

4 Rakkaat, älkää uskoko jokaista henkeä, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta, sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan. ² Tästä te tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristuksen lihaan tulleeaksi, on Jumalasta. ³ Yksikään henki, joka ei tunnusta Jeesusta Kristusta lihaan tulleeaksi, ei ole Jumalasta, vaan se on Antikristuksen henki, jonka te olette kuulleet olevan tulossa ja joka jo nyt on maailmassa.

⁴ Lapsukaiset, te olette Jumalasta, ja te olette voittaneet heidät, sillä hän, joka on teissä, on suurempi kuin se, joka on maailmassa. ⁵ He ovat maailmasta, sen vuoksi heidän puheensakin on maailmasta, ja maailma kuulee heitä. ⁶ Me olemme Jumalasta. Joka tuntee Jumalan, kuulee meitä. Joka ei ole Jumalasta, se ei kuuntele meitä. Tästä me tunnemme totuuden Hengen ja eksytyksen hengen.

Jumala on rakkaus

⁷ Rakkaat, rakastakaamme toisiamme, sillä rakkaus on Jumalasta. Jokainen, joka rakastaa, on syntynyt

Jumalasta ja tuntee Jumalan. ⁸Joka ei rakasta, ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus. ⁹Siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meille, että Jumala lähetti ainutsyntyisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme hänen kauttaan. ¹⁰Siinä on rakkaus – ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi.

¹¹Rakkaat, jos Jumala on näin meitä rakastanut, mekin olemme velvollisia rakastamaan toisiamme. ¹²Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on tullut meissä täydelliseksi.

¹³Siitä me tiedämme pysyvämme hänessä ja hänen pysyvän meissä, että hän on antanut meille Henkeään. ¹⁴Me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Pelastajaksi. ¹⁵Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy ja hän Jumalassa. ¹⁶Me olemme oppineet tuntemaan ja me uskomme sen rakkauden, joka Jumalalla on meihin.

Jumala on rakkaus. Joka pysyy rakkaudessa, pysyy Jumalassa, ja Jumala pysyy hänessä. ¹⁷Juuri tässä on rakkaus tullut meissä täydelliseksi, niin että meillä on rohkea luottamus tuomiopäivänä, sillä sellainen kuin hän on, sellaisia mekin olemme tässä

maailmassa. ¹⁸Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkottaa pelon, sillä pelossa on rangaistusta. Joka pelkää, ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa.

¹⁹Me rakastamme, koska hän on ensin rakastanut meitä. ²⁰Jos joku sanoo rakastavansa Jumalaa mutta vihaa veljeään, niin hän on valehtelija. Sillä se, joka ei rakasta veljeään, jonka on nähnyt, ei voi rakastaa Jumalaa, jota hän ei ole nähnyt. ²¹Tämä käsky meillä on häneltä: joka rakastaa Jumalaa, rakastakoon myös veljeään.

Rakkaus ja usko Jumalaan voittaa maailman

5 Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, on syntynyt Jumalasta, ja jokainen, joka rakastaa häntä, joka on synnyttänyt, rakastaa myös sitä, joka hänestä on syntynyt. ²Siitä me tiedämme rakastavamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja noudatamme hänen käskyjään. ³Rakkaus Jumalaan on sitä, että pidämme hänen käskynsä, eivätkä hänen käskynsä ole raskaita. ⁴Kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman. Ja tämä on se voitto, joka on voittonut maailman: meidän uskomme. ⁵Kuka voittaa maailman, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?

Todistus Jeesuksesta Kristuksesta

⁶Hän, Jeesus Kristus, on tullut veden ja veren kautta – ei ainoastaan vedessä,

vaan vedessä ja veressä. Ja Henki on todistaja, sillä Henki on totuus. ⁷ On kolme todistajaa: ⁸ Henki, vesi ja veri, ja nämä kolme pitävät yhtä.

⁹ Jos hyväksymme ihmisten todistuksen, niin onhan Jumalan todistus suurempi. Tämä on Jumalan todistus: hän on todistanut Pojastaan.

¹⁰ Joka uskoo Jumalan Poikaan, hänellä on todistus itsessään. Joka ei usko Jumalaa, on tehnyt hänestä valehtelijan, koska hän ei ole uskonut sitä todistusta, jonka Jumala on todistanut Pojastaan. ¹¹ Ja tämä on se todistus: Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassaan. ¹² Jolla on Poika, sillä on elämä. Jolla ei Jumalan Poikaa ole, sillä ei ole elämää.

Rukous ja esirukous

¹³ Tämän olen kirjoittanut teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen, jotta tietäisitte, että teillä on iankaikkinen elämä ja jotta aina uskoisitte Jumalan Pojan nimeen. ¹⁴ Tämä on se rohkea luottamus, joka meillä on häneen: jos me anomme jotakin hänen tahtonsa mukaan, hän kuulee meitä. ¹⁵ Ja jos tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä

tahansa anommekin, tiedämme myös, että meillä on kaikki, mitä olemme häneltä anoneet.

¹⁶ Jos joku näkee veljensä tekevän syntiä, joka ei ole kuolemaksi, rukoilkoon, ja Jumala antaa hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On myös syntiä, joka on kuolemaksi. Siitä en sano, että olisi rukoiltava. ¹⁷ Kaikki vääräys on syntiä, ja on syntiä, joka ei ole kuolemaksi.

Me olemme Jumalasta

¹⁸ Me tiedämme, ettei kukaan Jumalasta syntynyt harjoita syntiä, vaan hän, joka on syntynyt Jumalasta, varjelee itsensä, eikä Paha pääse häneen käsiksi. ¹⁹ Me tiedämme, että olemme Jumalasta, mutta koko maailma on Pahan vallassa.

²⁰ Tiedämme myös, että Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen tunteaksemme hänet, joka on Todellinen. Me olemme hänessä, joka on Todellinen, hänen Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Hän on tosi Jumala ja iankaikkinen elämä.

²¹ Lapsukaiset, pysykää erossa epäjumalista!

TOINEN JOHANNEKSEN KIRJE

Alkutervehdys

1 Vanhin valitulle rouvalle ja hänen lapsilleen, joita minä totuudessa rakastan, enkä ainoastaan minä, vaan myös kaikki, jotka ovat tulleet tuntemaan totuuden. ² Rakastan teitä totuuden tähden, joka pysyy meissä ja on meidän kanssamme ikuisesti. ³ Meidän kanssamme on armo, lapeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta, Isän Pojalta, totuudessa ja rakkaudessa.

Vaeltakaa rakkauden käskyn mukaan

⁴ Minua on paljon ilahduttanut, kun olen havainnut lastesi joukossa niitä, jotka vaeltavat totuudessa sen käskyn mukaan, jonka olemme Isältä saaneet. ⁵ Ja nyt pyydän sinua, rouva, ei ikään kuin kirjoittaisin sinulle uuden käskyn vaan sen, joka meillä on ollut alusta asti: meidän tulee rakastaa toisiamme. ⁶ Rakkaus on sitä, että me vaellamme hänen käskyjensä mukaan. Kuten olette alusta asti kuulleet, tämän käskyn mukaan teidän tulee vaeltaa.

Varoitus eksyttäjistä

⁷ Maailmaan on näet lähtenyt monia eksyttäjiä, jotka eivät tunnusta Jeesusta Kristukseksi, lihassa ilmestyneeksi. Sellainen on eksyttäjä ja antikristus. ⁸ Katsokaa, ettette menetä sitä, minkä me olemme työllämme saaneet aikaan, vaan saatte täyden palkan.

⁹ Kenelläkään, joka poikkeaa syrjään eikä pysy Kristuksen opissa, ei ole Jumalaa. Joka pysyy Kristuksen opissa, hänellä on sekä Isä että Poika. ¹⁰ Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, älkää ottako häntä kotiinne älkääkä lausuko häntä tervetulleeksi. ¹¹ Joka lausuu hänet tervetulleeksi, joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa.

Lopputervehdys

¹² Minulla olisi teille paljon kirjoittamista, mutta en tahdo tehdä sitä paperilla ja musteella. Toivon pääseväni teidän luoksenne ja saavani keskustella kanssanne kasvokkain, jotta ilomme olisi täydellinen.

¹³ Valitun sisaresi lapset lähettävät sinulle terveisiä.

KOLMAS JOHANNEKSEN KIRJE

Alkutervehdys

1 Vanhin rakkaalle Gaiukselle, jota minä totuudessa rakastan.

² Rakkaani, toivon, että sinä menestyt kaikin puolin ja pysyt terveenä, niin kuin sielusikin menestyy. ³ Tulin hyvin iloiseksi, kun veljet saapuivat ja antoivat todistuksen totuudestasi, niin kuin sinä totuudessa vaellatkin. ⁴ Minulla ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni vaeltavan totuudessa.

Vierailevat veljet

⁵ Rakkaani, sinä toimit uskollisesti kaikessa, mitä teet veljien, vieläpä vieraidenkin hyväksi. ⁶ He ovat seurakunnan edessä antaneet todistuksen rakkaudestasi. Teet hyvin, kun varustat heidät matkalle eteenpäin – se on Jumalan edessä arvokasta. ⁷ Hänen nimensä tähden he ovat matkalle lähteneet eivätkä ota pakanoilta mitään. ⁸ Meidän velvollisuutemme on siis ottaa sellaiset vastaan, että meistä tulisi työtovereita totuuden puolesta.

Diotrefes ja Demetrios

⁹ Kirjoitin tästä jotakin seurakunnalle, mutta Diotrefes, joka haluaa olla

ensimmäinen heidän joukossaan, ei ota meitä vastaan. ¹⁰ Sen vuoksi minä, jos tulen, muistutan häntä hänen tekemisistään, kun hän juoruaa meistä pahoin sanoin. Eikä hän tyydy siihenkään. Hän itse ei ota veljiä vastaan ja estää niitä, jotka tahtovat sen tehdä, ja ajaa heidät pois seurakunnasta.

¹¹ Rakkaani, älä jäljittele pahaa vaan hyvää. Joka tekee hyvää, on Jumalasta, mutta se, joka tekee pahaa, ei ole Jumalaa nähnyt. ¹² Demetrios on saanut hyvän todistuksen kaikilta, jopa itse Totuudelta. Niin mekin todistamme, ja sinä tiedät, että meidän todistuksemme on tosi.

Lopputervehdys

¹³ Minulla olisi sinulle paljon kirjoittamista, mutta en tahdo kirjoittaa sinulle musteella ja kynällä tämän enempää. ¹⁴ Toivon näkeväni sinut pian, ja silloin voimme keskustella kasvokkain.

¹⁵ Rauha sinulle! Ystävät tervehtivät sinua. Tervehdi ystäviä, jokaista erikseen.

JUUDAKSEN KIRJE

Alkutervehdys

1 Juudas, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja Jaakobin veli, kutsutuille, jotka ovat Isässä Jumalassa rakastettuja ja Jeesukselle Kristukselle varjeltuja.

² Lisääntyköön teille laupeus, rauha ja rakkaus.

Syy kirjeen kirjoittamiseen

³ Rakkaat! Koska olen hartaasti halunnut kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, tunsin, että minun oli pakko kirjoittaa ja kehottaa teitä taistelemaan sen uskon puolesta, joka on pyhille kertakaikkisesti annettu. ⁴ Teidän joukkoonne on näet pujahtanut joitakin ihmisiä, joiden jo kauan sitten on ennalta kirjoitettu joutuvan tähän tuomioon. Nuo jumalattomat kääntävät Jumalamme armon irstaudeksi ja kieltävät ainoan Valtiaamme ja Herramme Jeesuksen Kristuksen.

Varoittavat esimerkit

⁵ Vaikka jo olette saaneet tietää kaiken, tahdon kuitenkin muistuttaa teitä siitä, että Herra, joka kerran pelasti kansan Egyptistä, toisella kertaa tuhosi ne, jotka eivät uskoneet.

⁶ Myös ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa vaan jättivät oman asuinsijansa, hän on pannut pimeyteen ikuisissa kahleissa säilytettäväksi suurta tuomion päivää varten. ⁷ Niin myös Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, jotka samalla tavoin kuin nekin harjoittivat haureutta ja antautuivat luonnonvastaisiin lihan himoihin, ovat varoittavana esimerkkinä kärsiessään ikuisen tulen rangaistusta.

Väärät opettajat ja heidän tuomionsa

⁸ Siitä huolimatta myös nämä uneksijat samalla tavoin saastuttavat ruumiinsa, halveksivat herruutta ja herjaavat kirkkauden henkiolentoja. ⁹ Ei edes ylienkeleli Mikael riidellessään ja väitellessään Paholaisen kanssa Mooseksen ruumiista rojhennut langettaa herjaavaa tuomiota vaan sanoi: "Rangaiskoon sinua Herra!" ¹⁰ Mutta nämä ihmiset herjaavat sitä, mitä eivät tunne, ja sillä, minkä he luonnostaan, järjettömien eläinten tavoin, tajuavat, tuottavat itselleen turmion. ¹¹ Voi heitä! He kulkevat Kainin tietä, heittäytyvät palkan vuoksi Bileamin eksytykseen ja tuhoutuvat kapinointiinsa kuin Koorah. ¹² Nämä

ihmiset ovat häpeätahroja teidän rakkausaterioillanne juhliessaan julkeasti ja kestitessään itseään. He ovat vedettömiä, tuulessa ajelehtivia pilviä, myöhäissyksyn puita, hedelmättömiä, kahdesti kuolleita ja juurineen irti reväistyjä, ¹³ rajuja meren aaltoja, jotka vaahtoavat omaa häpeäänsä, harhailevia tähtiä, joille on varattu ikuisiksi ajoiksi synkkä pimeys.

¹⁴ Juuri heistä on Hanok, Aadamista seitsemäs, ennustanut: "Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhineen ¹⁵ panemaan kaikki tuomiolle ja osoittamaan kaikki jumalattomat syyllisiksi kaikkiin jumalattomiin tekoihin, joita he jumalattomuudessaan ovat tehneet, ja kaikkiin julkeisiin puheisiin, joita nuo jumalattomat syntiset ovat häntä vastaan puhuneet." ¹⁶ Juuri nämä ovat napolisijoita, kohtaloaan nurkuvia, niitä, jotka elävät himojensa mukaan. Heidän suunsa puhuu mahtavia, ja he mielistelevät ihmisiä oman etunsa tähden.

Muistakaa apostolien sanoja

¹⁷ Mutta te, rakkaat, muistakaa ne sanat, jotka Herramme Jeesuksen Kristuksen apostolit ovat ennalta

puhuneet. ¹⁸ Hehän sanoivat teille, että viimeisenä aikana tulee pilkkaajia, jotka elävät jumalattomien himojensa mukaan. ¹⁹ Juuri nämä saavat aikaan hajaannusta. He ovat sielullisia, Henkeä heillä ei ole.

²⁰ Mutta te, rakkaat, rakentakaa itseänne pyhimmän uskonne perustukselle, rukoilkaa Pyhässä Hengessä ²¹ ja pysykää Jumalan rakkaudessa odottaessanne Herramme Jeesuksen Kristuksen laupeutta iankaikkiseksi elämäksi. ²² Armahtakaa niitä, jotka epäilevät. ²³ Toiset pelastakaa tulesta temmaten, toisia taas armahtakaa kavahtaen heitä, inhoten lihan tahraamaa vaatettakin.

Kunnia Jumalalle!

²⁴ Mutta hänelle, joka voi varjella teidät lankeamasta ja asettaa teidät kirkkautensa eteen nuhteettomina ja riemuitsevina, ²⁵ hänelle, ainoalle viisaalle, Jumalalle, meidän Pelastajallemme, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, hänelle kunnia, majesteettius, voima ja valta, ennen aikojen alkua ja nyt ja iankaikkisesti. Aamen.

ILMESTYSKIRJA

Johdanto ja tervehdys

1 Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle näyttääkseen palvelijoilleen, mitä pian on määrä tapahtua. Lähettämänsä enkelin kautta hän antoi sen tiedoksi palvelijalleen Johannekselle, ²joka vakuuttaa todeksi Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen todistuksen, kaiken minkä on nähnyt. ³Autuasse, joka lukee, ja autuaita ne, jotka kuulevat tämän profetian sanat ja ottavat opikseen siitä, mitä siihen on kirjoitettu, sillä aika on lähellä.

⁴Johannes seitsemälle Aasian seurakunnalle: Armo teille ja rauha häneltä, joka on, joka oli ja joka on tuleva, ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä, ⁵ja Jeesukselta Kristukselta, uskolliselta todistajalta, joka on esikoisena noussut kuolleista ja on maan kuninkaiden hallitsija! Hänelle, joka rakastaa meitä ja on verellään päästänyt meidät synneistämme ⁶ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänelle kunnia ja valta aina ja iankaikkisesti! Aamen. ⁷Katso, hän tulee pilvissä! Kaikkien silmät näkevät

hänet, niidenkin, jotka hänet lävistivät, ja kaikki maan sukukunnat vaikeroivat hänen tähtensä. Näin käy, aamen. ⁸”Minä olen Alfa ja Oomega, alku ja loppu”, sanoo Herra Jumala, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias.

Näky Kristuksesta

⁹Minä, veljenne Johannes, joka teidän kanssanne olen osallinen ahdistukseen ja valtakuntaan ja kärsivällisyyteen Jeesuksessa Kristuksessa, olin Patmos-nimisellä saarella Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen todistuksen tähden. ¹⁰Olin Hengessä Herran päivänä, ja minä kuulin takaani voimakkaan äänen, aivan kuin pasuunan äänen, ¹¹joka sanoi: ”Minä olen Alfa ja Oomega, ensimmäinen ja viimeinen. Kirjoita kirjaan, mitä näet, ja lähetä se seitsemälle seurakunnalle: Efesokseen, Smyrnaan, Pergamoniin, Tyatiraan, Sardekseen, Filadelfiaan ja Laodikeaan.”

¹²Käännyin katsomaan, mikä ääni minulle puhui. Kääntyessäni näin seitsemän kultaista lampunjalkaa ¹³ja lampunjalkojen keskellä Ihmisen Pojan kaltaisen, pukeutuneena pitkäliepeiseen viittaa ja rinnan

kohdalta kultaisella vyöllä vyöttäytyneenä. ¹⁴Hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset kuin valkoinen villa, kuin lumi, ja hänen silmänsä olivat kuin tulen liekki. ¹⁵Hänen jalkansa olivat kuin sulatusuunissa hehkuva vaski, ja hänen äänensä oli kuin paljojen vetten pauhu. ¹⁶Hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, hänen suustaan lähti kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat kuin aurinko, kun se paistaa täydeltä terältä.

¹⁷Hänet nähdessäni minä kaaduin kuin kuollut hänen jalkojensa juureen. Mutta hän pani oikean kätensä päälleni ja sanoi: ”Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, ¹⁸ja minä elän. Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet. ¹⁹Kirjoita siis, mitä olet nähnyt, mitä nyt on ja mitä tämän jälkeen tulee tapahtumaan. ²⁰Niiden seitsemän tähden salaisuus, jotka näit minun oikeassa kädessäni, ja niiden seitsemän kultaisen lampunjalan salaisuus on tämä: ne seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit, ja ne seitsemän lampunjalkaa ovat ne seitsemän seurakuntaa.”

Kirje Efesokseen

2 ”Efesoksen seurakunnan enkelille kirjoita: ‘Näin sanoo hän, joka pitää niitä seitsemää tähteä oikeassa

kädessään ja joka käyskentelee seitsemän kultaisen lampunjalan keskellä: ²Minä tiedän sinun tekosi, vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi ja tiedän, ettet voi sietää pahoja ihmisiä. Sinä olet koetellut niitä, jotka sanovat itseään apostoleiksi, vaikka eivät ole, ja olet havainnut heidät valehtelijoiksi. ³Sinulla on kärsivällisyyttä, paljon olet kestänyt ja nähnyt vaivaa minun nimeni tähden etkä ole uupunut. ⁴Mutta se minulla on sinua vastaan, että olet jättänyt ensimmäisen rakkautesi. ⁵Muista siis, mistä olet langennut, käänny ja tee niitä ensimmäisiä tekoja. Mutta jos et käänny, minä tulen pian luoksesi ja siirrän lampunjalkasi pois paikaltaan. ⁶Se sinulla kuitenkin on, että vihaat nikolaiittojen tekoja, joita minäkin vihaan.

⁷Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille. Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.”

Kirje Smyrnaan

⁸”Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: ‘Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, hän, joka kuoli ja virkosi eloon: ⁹Minä tiedän sinun tekosi ja ahdistuksesi ja köyhyytesi – sinä olet kuitenkin rikas. Minä tiedän, mitä pilkkaa saat niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia vaikka eivät ole, vaan ovat Saatanan synagoga. ¹⁰Älä pelkää sitä, mitä joudut kärsimään. Paholainen heittää muutamia teistä

vankeuteen, jotta teitä koeteltaisiin, ja te joudutte ahdistukseen kymmeneksi päiväksi. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun.

¹¹ Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille. Sitä, joka voittaa, ei toinen kuolema vahingoita.”

Kirje Pergamoniin

¹² “Pergamonin seurakunnan enkelille kirjoita: ‘Näin sanoo hän, jolla on kaksiteräinen, terävä miekka: ¹³ Minä tiedän sinun tekosi ja sen, missä sinä asut: siellä, missä on Saatanan valtaistuini. Sinä pidät kiinni minun nimestäni etkä ole kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, jolloin Antipas, minun uskollinen todistajani, tapettiin teidän luonanne, siellä missä Saatana asuu. ¹⁴ Mutta minulla on jotakin sinua vastaan: Sinulla on siellä niitä, jotka pitävät kiinni Bileamin opista, hänen, joka opetti Baalakia virittämään Israelin lapsille sen viettelyksen, että nämä söisivät epäjumalille uhrattua ja harjoittaisivat haureutta. ¹⁵ Samoin sinulla on niitä, jotka pitävät kiinni nikolaiittojen opista, mitä minä vihaan. ¹⁶ Käänny siis, mutta jos et, niin minä tulen pian luoksesi ja sodin heitä vastaan suuni miekalla.

¹⁷ Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille. Sille, joka voittaa, minä annan syötäväksi salattua mannaa ja minä annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kirjoitetun

uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja.”

Kirje Tyatiraan

¹⁸ “Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: ‘Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät kuin tulen liekki ja jalat kuin hehkuva vaski: ¹⁹ Minä tiedän sinun tekosi ja rakkautesi, sinun uskosi, palvelemisesi ja kestävyytesi sekä sen, että sinun viimeiset tekosi ovat lukuisimmat kuin ensimmäiset. ²⁰ Mutta se minulla on sinua vastaan, että sallit tuon naisen, lisebelin, joka sanoo itseään naisprofeetaksi, opettaa ja eksyttää palvelijoitani harjoittamaan haureutta ja syömään epäjumalille uhrattua. ²¹ Olen antanut hänelle aikaa kääntymykseen, mutta hän ei tahdo kääntyä haureudestaan. ²² Minä syöksen hänet sairastuoteeseen, ja ne, jotka elävät aviorikoksessa hänen kanssaan, minä syöksen suureen ahdistukseen, jos eivät käänny ja luovu hänen teoistaan. ²³ Hänen lapsensa minä surmaan rutolla, ja kaikki seurakunnat saavat tuntea, että minä tutkin mielet ja sydämet ja annan teille kullekin tekojenne mukaan. ²⁴ Mutta teille muille Tyatirassa oleville, kaikille, joilla ei ole tätä oppia, teille, jotka ette ole tulleet tuntemaan – niin kuin sanotaan – Saatanan syvyyksiä, minä sanon: en säilytä teidän päällenne muuta kuormaa. ²⁵ Pitäkää kiinni siitä, mitä teillä on, kunnes minä tulen.

²⁶Joka voittaa ja loppuun asti noudattaa minun tekojani, sille minä annan vallan hallita pakanoita. ²⁷Hän paimentaa heitä rautaisella valtikalla – niin kuin saviastioita särjetään – sen vallan minäkin olen saanut Isältäni. ²⁸Ja minä annan hänelle aamutähden.

²⁹Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille.”

Kirje Sardekseen

3 “Sardeksen seurakunnan enkelille kirjoita: ‘Näin sanoo hän, jolla on seitsemän Jumalan henkeä ja seitsemän tähteä: Minä tiedän sinun tekosi. Sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut. ²Herää valvomaan ja vahvista sitä, mikä on jäljellä, sitä, mikä oli jo kuolemaisillaan, sillä minä en ole havainnut tekojasi täydellisiksi Jumalani edessä. ³Muista siis, mitä olet saanut ja kuullut, noudata sitä ja käänny sydämessäsi. Jos et valvo, minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinut kohtaan. ⁴Kuitenkin sinulla on Sardeksessa muutamia, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan. He saavat käyskennellä minun kanssani valkoisissa vaatteissa, sillä he ovat sen arvoisia.

⁵Joka voittaa, se näin puetaan valkoisiin vaatteisiin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeään elämänsäkirjasta, ja minä tunnustan hänen nimensä Isäni edessä ja hänen enkeliensä edessä.

⁶Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille.”

Kirje Filadelfiaan

⁷“Filadelfian seurakunnan enkelille kirjoita: ‘Näin sanoo Pyhä ja Tosi, jolla on Daavidin avain, hän, joka avaa, eikä kukaan sulje, ja joka sulkee, eikä kukaan avaa: ⁸Minä tiedän sinun tekosi. Olen avannut eteesi oven, jota kukaan ei voi sulkea. Voimasi on kyllä vähäinen, mutta sinä olet noudattanut minun sanaani etkä ole kieltänyt nimeäni. ⁹Minä annan sinulle Saatanan synagogasta niitä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, vaikka eivät ole vaan valehtelevat. Minä panen heidät tulemaan ja kumartumaan jalkojesi eteen, ja he ymmärtävät, että minä rakastan sinua. ¹⁰Koska olet pitänyt kiinni minun kärsivällisyyteni sanasta, niin minäkin pidän sinusta huolen ja varjelen sinut koetuksen hetkestä, joka on tulossa koko maailmaan koettelemaan niitä, jotka asuvat maan päällä. ¹¹Minä tulen pian. Pidä, mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi kruunuasi.

¹²Joka voittaa, sen minä teen pylvääksi Jumalani temppeliin, eikä hän koskaan enää lähde sieltä ulos. Minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, uuden Jerusalemin, joka laskeutuu taivaasta minun Jumalani luota, ja oman uuden nimeni.

¹³Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille.”

Kirje Laodikeaan

¹⁴ “Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: ‘Näin sanoo Aamen, uskollinen ja totuudellinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku: ¹⁵ Minä tiedän sinun tekosi: sinä et ole kylmä etkä palava. Kunpa olisitkin kylmä tai palava! ¹⁶ Mutta koska olet ynseä, et palava etkä kylmä, minä oksennan sinut suustani. ¹⁷ Sinä sanot: ‘Minä olen rikas, olen rikastunut enkä tarvitse mitään’, etkä tiedä, että sinä olet kurja ja surkuteltava, köyhä, sokea ja alaston. ¹⁸ Minä neuvon sinua ostamaan minulta tulella puhdistettua kultaa, että rikastuisit, ja valkoiset vaatteet, että pukeutuisit niihin eikä alastomuutesi häpeä näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, että näkisit. ¹⁹ Kaikkia niitä, joita rakastan, minä nuhtelen ja kuritan. Ahkeroi siis ja käänny sydämessäsi! ²⁰ Minä seison ovella ja kolkutan. Jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, minä tulen sisälle hänen luokseen ja aterioin hänen kanssaan ja hän minun kanssani.

²¹ Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niin kuin minäkin olen voittanut ja istuutunut Isäni kanssa hänen valtaistuimelleen.

²² Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille.”

Taivaallinen jumalanpalvelus

4 Sen jälkeen minä näin tämän: taivaassa oli ovi avoinna.

Ensimmäinen ääni, jonka minä olin kuullut puhuvan minulle kuin pasuuna, sanoi: “Nouse tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on määrä tapahtua.” ² Siinä samassa olin Hengessä. Katso, taivaassa oli valtaistuin ja valtaistuimella istuja. ³ Istuja oli nälöltään kuin jaspis ja karneoli, ja valtaistuimen ympärillä oli sateenkaari, nälöltään kuin smaragdi. ⁴ Valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentäneljä valtaistuinta, ja niillä istui kaksikymmentäneljä vanhinta yllään valkoiset vaatteet ja päässään kultakruunut. ⁵ Valtaistuimesta lähti salamoita, ääniä ja ukkosenjylinää, ja sen edessä paloi seitsemän tulisoitua, jotka ovat ne Jumalan seitsemän henkeä. ⁶ Valtaistuimen edessä oli ikään kuin lasinen meri, kristallin kaltainen. Valtaistuimen keskellä ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa täynnä silmiä. ⁷ Ensimmäinen olento oli leijonan näköinen, toinen olento nuoren härän näköinen, kolmannella olennolla oli kuin ihmisen kasvot, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen. ⁸ Niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltympäri ja sisältä täynnä silmiä. Taukoamatta, yötä päivää, ne sanoivat: “Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli, joka on ja joka on tuleva.” ⁹ Aina kun olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen

hänelle, joka istuu valtaistuimella ja joka elää aina ja iankaikkisesti, ¹⁰ ne kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyvät valtaistuimella istuvan eteen ja palvovat häntä, joka elää aina ja iankaikkisesti. He heittävät kruununsa valtaistuimen eteen ja sanovat: ¹¹ ”Sinä, meidän Herramme ja Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen, kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaiken. Sinun tahdostasi kaikki on olemassa ja ne kaikki luotiin.”

Kirjakäärö ja Karitsa

5 Minä näin valtaistuimella istuvan oikeassa kädessä kirjakäärön, joka oli kirjoitettu täyteen sisältä ja päältä ja sinetöity seitsemällä sinetillä. ² Ja minä näin väkevän enkelin, joka kuulutti voimakkaalla äänellä: ”Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjakäärön ja murtamaan sen sinetit?” ³ Mutta ei ollut ketään, ei taivaassa, ei maan päällä eikä maan alla, joka olisi voinut avata kirjakäärön ja katsoa siihen. ⁴ Minä itkin kovasti sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjakääröä ja katsomaan siihen. ⁵ Silloin yksi vanhimmista sanoi minulle: ”Älä itke! Leijona Juudan heimosta, Daavidin juurivesa, on voittanut. Hän voi avata kirjakäärön ja murtaa sen seitsemän sinettiä.”

⁶ Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon keskellä ja vanhinten keskellä seisoj Karitsa, ikään kuin teurastettu. Sillä oli seitsemän sarvea

ja seitsemän silmää. Nämä ovat Jumalan seitsemän henkeä, jotka on lähetetty kaikkialle maailmaan. ⁷ Karitsa tuli ja otti kirjakäärön valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä. ⁸ Kun hän oli ottanut kirjakäärön, ne neljä olentoa ja kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyivät Karitsan eteen. Heillä oli kullakin harppu ja kultainen malja täynnä suitsukkeita, jotka ovat pyhien rukouksia. ⁹ He lauloivat uutta laulua: ”Sinä olet arvollinen ottamaan kirjakäärön ja avaamaan sen sinetit, sillä sinut on teurastettu ja sinä olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista heimoista ja kielistä, kansoista ja kansakunnista. ¹⁰ Sinä olet tehnyt heidät kuningaskunnaksi ja papeiksi meidän Jumalallemme, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä.” ¹¹ Minä näin, ja minä kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen, olentojen ja vanhinten ympäriltä. Heidän lukumääränsä oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat, ¹² ja he sanoivat voimakkaalla äänellä: ”Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman, rikkauden, viisauden ja väkevyyden, kunnian, kirkkauden ja ylistyksen.” ¹³ Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa, maan päällä, maan alla ja merellä, kaikkien niissä olevien minä kuulin sanovan: ”Hänelle, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsalle

ylistys, kunnia, kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!”¹⁴ Ja ne neljä olentoa sanoivat: “Aamen”, ja vanhimmat heittäytyivät kasvoilleen ja palvoivat häntä, joka elää ikuisesti.

Kuusi ensimmäistä sinettiä

6 Minä näin, kun Karitsa avasi yhden niistä seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden niistä neljästä olennota sanovan kuin ukkosenjylinän äänellä: “Tule!”² Samassa minä näin valkoisen hevosen. Sen selässä istuvalla oli jousi. Hänelle annettiin seppäle, ja hän lähti voittajana ja voittamaan.

³ Kun Karitsa avasi toisen sinetin, kuulin toisen olennon sanovan: “Tule!”

⁴ Silloin lähti liikkeelle toinen hevonen, tulipunainen. Sen selässä istuvalle annettiin valta ottaa rauha pois maasta, jotta ihmiset surmaisivat toisiaan; ja hänelle annettiin iso miekka.

⁵ Kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, kuulin kolmannen olennon sanovan: “Tule!” Samassa minä näin mustan hevosen. Sen selässä istuvalla oli kädessään vaaka. ⁶ Minä kuulin, aivan kuin ääni olisi sanonut niiden neljän olennon keskeltä: “Koiniks-mitta vehnää yhdellä denaarilla ja kolme koiniksia ohraa yhdellä denaarilla. Öljyä ja viiniä älä turmele!”

⁷ Kun Karitsa avasi neljännen sinetin, kuulin neljännen olennon äänen sanovan: “Tule!” ⁸ Samassa minä näin vihreän hevosen. Sen selässä istuvan nimi oli Kuolema, ja sitä seurasi Tuonela.

Niiden valtaan annettiin neljäsosa maata, niille annettiin valta tappaa miekalla, nälällä, rutolla ja maan petojen avulla.

⁹ Kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin alttarin alla niiden sielut, jotka oli surmattu Jumalan sanan vuoksi ja sen todistuksen vuoksi, joka heillä oli. ¹⁰ He huusivat kovalla äänellä: “Kuinka kauaksi aikaa sinä, pyhä ja tosi Valtias, jätät tuomitsematta ja kostamatta meidän veremme niille, jotka asuvat maan päällä?” ¹¹ Jokaiselle heistä annettiin valkoiset vaatteet ja heille sanottiin, että pysyisivät vielä vähän aikaa levollisina, kunnes täytyisi heidän palvelustoveriensä ja veljiensä lukumäärä, niiden, jotka joutuisivat tapettaviksi niin kuin hekin.

¹² Minä näin, kun Karitsa avasi kuudennen sinetin. Tuli suuri maanjäristys, aurinko muuttui mustaksi kuin karvainen säkki, ja kuu muuttui kokonaan kuin vereksi. ¹³ Taivaan tähdet putosivat maahan, niin kuin viikunapuu varistaa raakileensa, kun ankara tuuli sitä ravistelee. ¹⁴ Taivas väistyi syrjään kuin kirjakäärö, joka kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät paikoiltaan. ¹⁵ Maan kuninkaat, ylimykset ja sotapäälliköt, rikkaat ja mahtavat ja kaikki orjat ja vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten uumeniin ¹⁶ ja sanoivat vuorille ja kallioille: “Kaatukaa päällemme ja

kätkekää meidät valtaistuimella istuvan kasvoilta ja Karitsan vihalta, ¹⁷ sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut! Kuka voi sen kestää?”

144.000 sinetillä merkittyä

7 Sen jälkeen minä näin neljä enkeliä, jotka seisoivat maan neljällä kulmalla ja pitivät kiinni maan neljää tuulta, ettei tuuli puhaltaisi maalle eikä merelle eikä yhteenkään puuhun. ² Sitten näin erään toisen enkelin, joka nousi auringonnousun suunnalta ja jolla oli elävän Jumalan sinetti. Hän huusi kovalla äänellä niille neljälle enkelille, joille oli annettu valta vahingoittaa maata ja merta: ³ “Älkää vahingoittako maata, älkää merta älkääkään puita, ennen kuin olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijoiden otsaan.”

⁴ Kuulin myös sinetillä merkittyjen lukumäärän, sataneljäkymmentäneljäentuhatta merkittyä kaikista Israelin poikien heimoista: ⁵ Juudan heimosta kaksitoistatuhatta merkittyä, Ruubenin heimosta kaksitoistatuhatta, Gaadin heimosta kaksitoistatuhatta, ⁶ Asserin heimosta kaksitoistatuhatta, Naftalin heimosta kaksitoistatuhatta, Manassan heimosta kaksitoistatuhatta, ⁷ Simeonin heimosta kaksitoistatuhatta, Leevin heimosta kaksitoistatuhatta, Isaskarin heimosta kaksitoistatuhatta, ⁸ Sebulonin heimosta kaksitoistatuhatta, Joosefin heimosta kaksitoistatuhatta

ja Benjaminin heimosta kaksitoistatuhatta merkittyä.

Suuri valkopukuinen joukko

⁹ Tämän jälkeen minä näin suuren joukon ihmisiä, joiden lukumäärää ei kukaan voinut laskea, kaikista kansakunnista ja heimoista, kansoista ja kielistä. He seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä yllään valkoiset vaatteet ja käsissään palmunoksat ¹⁰ ja huusivat voimakkaalla äänellä: “Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsalta!” ¹¹ Kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen, vanhinten ja neljän olennon ympärillä, heittäytyivät kasvoilleen valtaistuimen eteen ja palvoivat Jumalaa ¹² sanoen: “Aamen. Ylistys, kirkkaus ja viisaus, kiitos, kunnia, voima ja väkevyys meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti! Aamen.” ¹³ Yksi vanhimmista alkoi puhua ja kysyi minulta: “Keitä nuo valkoisiin vaatteisiin pukeutuneet ovat, ja mistä he ovat tulleet?” ¹⁴ Minä vastasin hänelle: “Herrani, sinä sen tiedät.” Hän sanoi minulle: “Nämä ovat ne, jotka tulevat siitä suuresta ahdistuksesta. He ovat pesseet vaatteensa ja valkaissheet ne Karitsan veressä. ¹⁵ Sen vuoksi he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään, ja hän, joka istuu valtaistuimella, levittää telttamajansa

heidän ylleen. ¹⁶ Ei heille enää tule nälkä eikä jano, ei aurinko polta heitä eikä mikään helle, ¹⁷ sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, paimentaa heitä ja johdattaa heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala pyyhkii pois kaikki kyyneleet heidän silmistään.”

Seitsemäs sinetti ja kultainen suitsutusalttari

8 Kun Karitsa avasi seitsemännen sinetin, syntyi taivaassa hiljaisuus, jota kesti puolisen tuntia. ² Minä näin ne seitsemän enkeliä, jotka seisoivat Jumalan edessä. Heille annettiin seitsemän pasuunaa. ³ Sitten tuli eräs toinen enkeli ja asettui alttarin ääreen. Hänellä oli kultainen suitsutusastia, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä. ⁴ Suitsukkeiden savu nousi enkelin kädestä pyhien ihmisten rukousten kanssa Jumalan eteen. ⁵ Enkeli otti suitsutusastian, täytti sen alttarin tulella ja heitti maan päälle. Silloin tuli ukkosenjylinää, pauhinaa, salamoita ja maanjäristys.

Neljä ensimmäistä pasuunaa

⁶ Ne seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän pasuunaa, valmistautuivat puhaltamaan pasuunoihin.

⁷ Ensimmäinen enkeli puhalsi pasuunaan. Silloin tuli rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin

maan päälle. Kolmasosa maasta paloi, ja kolmasosa puista paloi, ja kaikki vihanta ruoho paloi.

⁸ Toinen enkeli puhalsi pasuunaan. Silloin heitettiin mereen kuin suuri, tulesta palava vuori. Kolmasosa merestä muuttui vereksi, ⁹ ja kolmasosa meressä olevista luoduista, joissa oli henki, kuoli, ja kolmasosa laivoista tuhoutui.

¹⁰ Kolmas enkeli puhalsi pasuunaan. Silloin putosi taivaasta suuri tähti, joka paloi kuin soihtu. Se putosi kolmasosaan virroista ja vesien lähteisiin. ¹¹ Tähten nimi oli Koiruoho. Kolmasosa vesistä muuttui koiruohoksi, ja paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli käynyt karvaaksi.

¹² Neljäs enkeli puhalsi pasuunaan. Silloin kolmasosa auringosta, kolmasosa kuusta ja kolmasosa tähdistä tuli lyödyksi, niin että kolmasosa niistä pimeni, ja päivä menetti kolmasosan valostaan, samoin yö. ¹³ Sitten minä näin ja kuulin, kun keskitaivaalla lentävä kotka huusi kovalla äänellä: ”Voi, voi, voi maan päällä asuvia niiden jäljellä olevien pasuunanäänten tähden, kun ne kolme enkeliä vielä puhaltavat pasuunoihin!”

Viides pasuuna

9 Viides enkeli puhalsi pasuunaan. Silloin minä näin taivaasta maan päälle pudonneen tähden. Sille annettiin syvyyden kuilun avain, ² ja se avasi syvyyden kuilun. Kuilusta

nousi savua kuin suuresta pätsistä, ja kuilun savu pimensi auringon ja ilman. ³Savusta lähti maan päälle heinäsirkkoja, ja niille annettiin valta, samanlainen valta kuin maan skorpioneilla on. ⁴Niille sanottiin, etteivät ne saa vahingoittaa maan ruohoa, eivät mitään vihantaa eivätkä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole otsassaan Jumalan sinettiä. ⁵Niiden ei annettu tappaa heitä, ainoastaan vaivata heitä viisi kuukautta. Niiden aiheuttama tuska oli samanlainen kuin skorpionin aiheuttama, silloin kun se pistää ihmistä. ⁶Niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa mutta eivät löydä sitä. He haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä.

⁷Heinäsirkat näyttivät sotaan varustetuilta hevosilta. Niillä oli päässään kuin kultaiset seppeleet, ja niiden kasvot olivat kuin ihmiskasvot. ⁸Niillä oli hiukset kuin naisten hiukset, ja niiden hampaat olivat kuin leijonilla. ⁹Niillä oli rintasuojukset kuin rautahaarniskat, ja niiden siipien pauhina oli kuin sotavaunujen ryske monien hevosten rynnätessä taisteluun. ¹⁰Niillä oli pyrstö ja pistin kuin skorpioneilla, ja niillä oli valta pyrstöllään vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta. ¹¹Niiden kuninkaana oli syvyyden enkeli, jonka nimi on hepreaksi Abaddon ja kreikaksi Apollyon.

¹²Ensimmäinen voi-huuto on mennyt. Mutta tämän jälkeen tulee vielä kaksi voi-huutoa.

Kuudes pasuuna

¹³Kuudes enkeli puhalsi pasuunaan. Silloin minä kuulin äänen Jumalan edessä olevan kultaisen alttarin neljästä sarvesta. ¹⁴Se sanoi kuudennelle enkelille, jolla oli pasuuna: "Päästä irti ne neljä enkeliä, jotka ovat sidottuina suuren Eufratvirran varrella."

¹⁵Silloin päästettiin irti ne neljä enkeliä, jotka tunnilleen, päivälleen, kuukaudelleen ja vuodelleen olivat valmiina tappamaan kolmasosan ihmisistä. ¹⁶Ratsuväen sotajoukkojen lukumäärä oli kaksikymmentätuhatta kertaa kymmenentuhatta – minä kuulin niiden lukumäärän. ¹⁷Hevoset ja niiden selässä istuvat näyttivät minusta näyssä tällaisilta: ratsastajilla oli tulipunaiset, tummansiniset ja tulikivenkeltaiset haarniskat, ja hevosten päät olivat kuin leijonien päät, ja niiden suusta lähti tulta, savua ja tulikiveä. ¹⁸Kolmasosa ihmisistä sai surmansa näistä kolmesta vitsauksesta: tulesta, savusta ja tulikivestä, jotka lähtivät niiden suusta, ¹⁹sillä hevosten voima oli niiden suussa ja niiden hännässä. Niiden hännät olivat kuin käärmeet, ja niissä oli päät, joilla ne vahingoittivat ihmisiä.

²⁰Jäljelle jääneet ihmiset, ne, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät kuitenkaan kääntyneet kättensä teoista, niin että olisivat lakanneet

palvomasta riivaajia ja kultaisia, hopeisia, kuparisia, kivisiä ja puisia epäjumalia, jotka eivät voi nähdä, eivät kuulla eivätkä kävellä. ²¹He eivät kääntyneet murhistaan eivätkä noituuksistaan, eivät haureudestaan eivätkä varkauksistaan.

Enkeli ja kirjakäärö

10 Sitten minä näin erään toisen, väkevän enkelin tulevan alas taivaasta pilveen verhoutuneena. Hänen päänsä päällä oli sateenkaari, hänen kasvonsa olivat kuin aurinko ja hänen jalkansa kuin tulipatsaat, ²ja hänellä oli kädessään pieni avattu kirjakäärö. Hän laski oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle ³ja huusi voimakkaalla äänellä, niin kuin leijona ärjyy. Kun hän huusi, antoivat seitsemän ukkosenjylinää ääntensä puhua. ⁴Ja kun ne seitsemän ukkosenjylinää olivat puhuneet, minä aion kirjoittaa, mutta kuulin äänen taivaasta sanovan: "Sinetöi se, mitä ne seitsemän ukkosenjylinää puhuivat, äläkä kirjoita sitä."

⁵Enkeli, jonka näin seisovan meren ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti ⁶ja vannoi hänen kauttaan, joka elää aina ja iankaikkisesti, hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, maan ja mitä siinä on, ja meren ja mitä siinä on. Hän vannoi, että enää ei ole aikaa ⁷vaan että niinä päivinä, jolloin seitsemännen enkelin ääni kuuluu hänen puhaltaessaan

pasuunaan, toteutuu Jumalan salaisuus sen hyvän sanoman mukaan, jonka hän on ilmoittanut palvelijoilleen profeetoille.

⁸Ääni, jonka olin kuullut taivaasta, puhui uudestaan minulle: "Mene ja ota tuo pieni avattu kirjakäärö, joka on meren ja maan päällä seisovan enkelin kädessä." ⁹Minä menin enkelin luo ja pyysin häntä antamaan sen kirjakäärön minulle. Hän sanoi: "Ota ja syö se. Se karvastelee vatsassasi, mutta suussasi se on makeaa kuin hunaja."

¹⁰Minä otin kirjakäärön enkelin kädestä ja söin sen. Se oli suussani makeaa kuin hunaja, mutta kun olin sen syönyt, vatsaani karvasteli. ¹¹Sitten minulle sanottiin: "Sinun pitää vielä profetoida monista kansoista, kansakunnista, kielistä ja kuninkaista."

Kaksi säkkipukuista todistajaa

11 Minulle annettiin sauvan kaltainen ruokomitta ja sanottiin: "Nouse ja mittaa Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siellä kumartaen palvovat. ²Temppelin ulkopuolella oleva esipiha jätetään kuitenkin pois. Älä mittaa sitä, sillä se on annettu pakanoille, ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta.

³Minä annan kahdelle todistajalleni tehtäväksi profetoida säkkeihin pukeutuneina tuhat kaksisataakuusikymmentä päivää."

⁴Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja

kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä.⁵ Jos joku tahtoo vahingoittaa heitä, tuli lähtee heidän suustaan ja syö heidän vihollisensa. Jos joku tahtoo vahingoittaa heitä, on hänen näin kuoltava.⁶ Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei tule sadetta heidän profetoimisensa päivinä. Heillä on myös valta muuttaa vedet vereksi ja lyödä maata kaikenlaisilla vitsauksilla niin usein kuin tahtovat.

⁷Kun he ovat saaneet päätökseen todistamistyönsä, käy syvyydestä nouseva peto taisteluun heitä vastaan, ja se voittaa heidät ja tappaa heidät.⁸ Heidän ruumiinsa makaavat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti nimitetään Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin.⁹ Ihmiset eri kansoista, heimoista, kielistä ja kansakunnista näkevät heidän ruumiinsa kolme ja puoli päivää eivätkä salli heidän ruumiitaan pantavan hautaan.¹⁰ Maan päällä asuvat iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät toisilleen lahjoja, sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet maan asukkaita.

¹¹Mutta niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni profeettoihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen. Suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät.¹² He kuulivat voimakkaan äänen taivaasta sanovan heille: "Nouskaa

tänne!" Profeetat nousivat pilvessä taivaaseen, ja heidän vihollisensa näkivät heidät.¹³ Sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys ja kymmenesosa kaupungista sortui. Maanjäristyksessä kuoli seitsemäntuhatta ihmistä ja jäljelle jääneet pelästyivät ja antoivat kunnian taivaan Jumalalle.

¹⁴Toinen voi-huuto on mennyt. Mutta kolmas voi-huuto tulee pian.

Seitsemäs pasuuna

¹⁵Seitsemäs enkeli puhalsi pasuunaan, ja taivaassa kuului voimakkaita ääniä, jotka sanoivat: "Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellulleen, ja hän hallitsee aina ja iankaikkisesti."

¹⁶Ne kaksikymmentäneljä vanhinta, jotka istuivat Jumalan edessä valtaistuimillaan, heittäytyivät kasvoilleen ja kumartaen palvoivat Jumalaa ja sanoivat:¹⁷ "Me kiitämme sinua, Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut suuren voimasi ja ryhtynyt hallitsemaan.¹⁸ Kansakunnat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on syttynyt, ja on tullut aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profeetoille ja pyhille ja sinun nimeäsi pelkääville, pienille ja suurille, ja ajaa tuhoon ne, jotka ajavat maan tuhoon."

¹⁹Jumalan temppeli taivaassa avattin, ja hänen liitonarkkuns näkyi hänen temppelissään, ja tuli salamoita,

pauhinaa, ukkosenjylinää, maanjäristys ja suuria rakeita.

Nainen, poikalapsi ja lohikäärme

12 Taivaassa näkyi suuri tunnusmerkki: nainen, pukunaan aurinko, kuu jalkojensa alla ja seppeleenä päässään kaksitoista tähteä. ²Hän oli raskaana ja huusi synnytystuskissaan, ja hänen oli vaivalloista synnyttää.

³Toinenkin tunnusmerkki näkyi taivaassa: suuri tulipunainen lohikäärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea ja päissä seitsemän kruunua. ⁴Sen pyrstö pyyhkäisi kolmasosan taivaan tähdistä ja heitti ne maan päälle. Lohikäärme seiso i synnyttämäisillään olevan naisen edessä nielaistakseen hänen lapsensa, kun hän sen synnyttäisi. ⁵Hän synnytti poikalapsen, jonka on määrä paimentaa kaikkia pakanakansoja rautaisella valtikalla. Hänen lapsensa temmattiin Jumalan luo ja hänen valtaistuimensa luo. ⁶Nainen pakeni autiomaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä ruokittaisiin siellä tuhat kaksisataakuusikymmentä päivää.

Taivaassa syttyy sota

⁷Taivaassa syttyi sota. Mikael ja hänen enkelinsä ryhtyivät sotimaan lohikäärmettä vastaan. Lohikäärme ja sen enkelit taistelivat vastaan ⁸mutta eivät kestäneet, eikä niille

enää löytynyt sijaa taivaassa. ⁹Suuri lohikäärme, se vanha käärme, jota kutsutaan Paholaiseksi ja Saatanaksi, koko maanpiirin eksyttäjä, heitettiin maan päälle, ja sen enkelit heitettiin sen mukana. ¹⁰Ja minä kuulin voimakkaan äänen sanovan taivaassa: "Nyt on tullut pelastus ja voima, meidän Jumalamme valtakunta ja hänen Voideltunsa valta, sillä meidän veljiemme syyttäjä on heitetty ulos, hän, joka yöt ja päivät syytti heitä meidän Jumalamme edessä. ¹¹He ovat voittaneet hänet Karitsan veren ja todistuksensa sanan kautta eivätkä ole rakastaneet henkeään vaan ovat olleet alttiit kuolemaan asti. ¹²Sen tähden riemuitkaa, taivaat ja te, jotka niissä asutte! Voi maata ja merta asukkaineen, sillä Paholainen on astunut alas teidän luoksenne suuren vihan vallassa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa!"

¹³Kun lohikäärme näki, että se oli heitetty maan päälle, se alkoi ajaa takaa naista, joka oli synnyttänyt poikalapsen. ¹⁴Naiselle annettiin sen suuren kotkan kaksi siipeä, jotta hän lentäisi paikalleen autiomaahan, missä häntä ruokitaan aika ja ajat ja puoli aikaa poissa käärmeen näkyvistä. ¹⁵Käärme syöksi kidastaan naisen perään vettä, kuin virran, saadakseen hänet virran vietäväksi. ¹⁶Mutta maa auttoi naista ja avasi suunsa ja nieli virran, jonka lohikäärme oli syössyt kidastaan. ¹⁷Lohikäärme vihastui naiseen ja

lähti käymään sotaa muita hänen jälkeläisiään vastaan, niitä, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus.

¹⁸Ja lohikäärme seisahtui hiekalle meren rantaan.

Merestä nouseva peto

13 Minä näin pedon nousevan merestä. Sillä oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä. Sen sarvissa oli kymmenen kruunua ja päissä pilkkaavia nimiä. ²Peto, jonka näin, oli leopardin näköinen, mutta jalat sillä oli kuin karhulla, ja sen kita oli kuin leijonan kita. Lohikäärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan. ³Yksi sen päistä näytti olevan kuin kuoliaaksi teurastettu, mutta sen kuolinhaava parantui. Koko maa seurasi ihmetellen petoa, ⁴ja kaikki palvoivat kumartaen lohikäärmettä, koska se oli antanut sellaisen vallan pedolle. He palvoivat myös petoa sanoen: ”Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?”

⁵Pedolle annettiin suu puhua suuria sanoja ja pilkkapuheita, ja se sai vallan tehdä sitä neljäkymmentäkaksi kuukautta. ⁶Se avasi suunsa jumalanpilkkaan, pilkatakseen Jumalan nimeä ja hänen asuinsijaansa ja niitä, jotka asuvat taivaassa. ⁷Sen sallittiin käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki heimot, kansat, kielel ja kansakunnat. ⁸Sitä kumartavat

kaikki maan päällä asuvat, joiden nimi ei ole kirjoitettuna teurastetun Karitsan elämänskirjaan maailman perustamisesta asti.

⁹Jos jollakulla on korva, se kuulkoon!

¹⁰Jos jonkun osana on vankeus, hän vankeuteen joutuu. Jos jonkun osana on tulla miekalla tapetuksi, hänet miekalla tapetaan. Tässä on pyhien kestävyys ja usko.

Maasta nouseva peto

¹¹Sitten minä näin toisen pedon nousevan maasta. Sillä oli kaksi sarvea, samanlaiset kuin karitsalla, mutta se puhui kuin lohikäärme. ¹²Se käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen nähden ja saa aikaan sen, että maa asukkaineen kumartaa ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parantui.

¹³Se tekee suuria tunnustekoja, niin että se saa tulenkin lankeamaan taivaasta maan päälle ihmisten nähden.

¹⁴Se eksyttää maan päällä asuvia niillä tunnusteilla, joita sen annettiin tehdä pedon nähden. Se yllyttää maan päällä asuvia tekemään sen pedon kuvan, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi eloon.

¹⁵Sille annettiin valta antaa pedon kuvalle henki, jotta pedon kuva jopa puhuisi ja saisi aikaan sen, että kaikki ne, jotka eivät kumarra pedon kuvaa, tapettaisiin. ¹⁶Se saa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja orjat, ottamaan oikeaan käteensä tai otsaansa merkin, ¹⁷niin ettei kukaan

voisi ostaa eikä myydä paitsi se, jossa on merkki: pedon nimi tai sen nimen luku. ¹⁸Tässä on viisaus: jolla on ymmärrys, se laskeeseen pedon luvun, sillä se on ihmisen luku, ja se luku on kuusisataakuusikymmentäkuusi.

Uusi laulu Siionin vuorella

14 Sitten minä näin tämän: Karitsa seisoi Siionin vuorella ja hänen kanssaan ne sataneljäkymmentäneljätuhatta, joiden otsaan oli kirjoitettu hänen nimensä ja hänen Isänsä nimi. ²Ja minä kuulin taivaasta äänen, joka oli kuin paljojen vesien pauhina ja kuin ankara ukkosenjylinä. Ääni, jonka kuulin, oli kuin harpunoittajien heidän soittaessa harppujaan. ³He lauloivat uutta laulua valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä, eikä kukaan voinut oppia sitä laulua paitsi ne sataneljäkymmentäneljätuhatta, jotka on ostettu maasta. ⁴Nämä ovat ne, jotka eivät ole tahranneet itseään naisten kanssa, sillä he ovat neitsyitä. Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, minne tahansa hän menee. Nämä on ostettu ihmisten joukosta ensihedelmäksi Jumalalle ja Karitsalle. ⁵Heidän suussaan ei ole havaittu valhetta, he ovat moitteettomia Jumalan valtaistuimen edessä.

Kolmen enkelin sanoma

⁶Minä näin keskitaivaalla lentävän erään toisen enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuville, kaikille kansakunnille, heimoille, kielille ja kansoille. ⁷Hän sanoi voimakkaalla äänellä: ”Pelätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut. Kumartaen palvokaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan, meren ja vesien lähteet.”

⁸Häntä seurasi toinen enkeli, joka sanoi: ”Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon, joka haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansakunnat.”

⁹Heitä seurasi vielä kolmas enkeli, joka sanoi voimakkaalla äänellä: ”Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, ¹⁰niin hänkin joutuu juomaan Jumalan vihan viiniä, joka laimentamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan, ja häntä vaivataan tulella ja tulikivellä pyhien enkelien ja Karitsan edessä. ¹¹Heidän vaivansa savu nousee aina ja ikuisesti. Heillä ei ole päivän eikä yön lepoa, niillä, jotka kumartavat petoa ja sen kuvaa, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen merkin. ¹²Tässä on pyhien kestävyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon.”

¹³Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: ”Kirjoita: Autuaita ne kuolleet, jotka tästedes kuolevat Herrassa. Niin on, sanoo Henki, että he saavat

levätä vaivoistaan, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä.”

Maan sadonkorjuu

¹⁴ Sitten minä näin tämän: valkoinen pilvi, ja pilven päällä istui Ihmisen Pojan näköinen, päässään kultakruunu ja kädessään terävä sirppi. ¹⁵ Temppeleistä tuli toinen enkeli huutaen voimakkaalla äänellä pilven päällä istuvalle: ”Lähetä sirppisi ja leikkaa, sillä leikkuaika on tullut ja maan sato on valmistunut.”

¹⁶ Niin pilven päällä istuva heitti sirppinsä maan päälle, ja maan sato leikattiin.

¹⁷ Taivaan temppeleistä lähti vielä toinen enkeli, ja hänelläkin oli terävä sirppi. ¹⁸ Myös alttarista lähti enkeli, ja hänellä oli tuli vallassaan. Hän huusi voimakkaalla äänellä sille, jolla oli terävä sirppi: ”Lähetä terävä sirppisi ja korjaa tertut maan viiniköynnöksestä, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet.” ¹⁹ Niin enkeli heitti sirppinsä alas maan päälle, korjasi sadon maan viiniköynnöksestä ja heitti sen Jumalan vihan suureen viinikuurna. ²⁰ Viinikuurna poljettiin kaupungin ulkopuolella, ja kuurnasta kuohui veri hevosten kuolaimiin asti, tuhannen kuudensadan stadionmitan päähän.

Seitsemän enkeliä ja seitsemän vitsausta

15 Minä näin taivaassa vielä yhden tunnusmerkin, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä,

joilla oli hallussaan seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä täyttyy Jumalan viha. ² Minä näin ikään kuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja ne, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta, sen merkistä ja sen nimen luvusta, seisomassa lasisella merellä. Heillä oli Jumalan harput, ³ ja he lauloivat Mooseksen, Jumalan palvelijan, laulua ja Karitsan laulua, sanoen: ”Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias! Vanhurskaat ja totuudelliset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas. ⁴ Kuka ei pelkäisi sinua, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi, sillä sinä yksin olet Pyhä? Kaikki kansat tulevat ja kumartuvat edessäsi palvomaan sinua, sillä sinun vanhurskaat tuomiosi ovat tulleet julki.”

⁵ Sen jälkeen minä näin, kuinka temppeli, todistuksen telttamaja, avattiin taivaassa ⁶ ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, lähtivät temppeleistä puettuina puhtaisiin hohtaviin pellavavaatteisiin ja rinnan kohdalta vyötettyinä kultaisella vyöllä. ⁷ Yksi niistä neljästä olennosta antoi näille seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa täynnä Jumalan vihaa, hänen, joka elää aina ja iankaikkisesti. ⁸ Ja temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastaan, eikä kukaan voinut

mennä sisälle temppeliin, ennen kuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli käynyt täytäntöön.

Jumalan vihan maljat

16 Minä kuulin voimakkaan äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: ”Menkää ja vuodattakaa ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle.”

² Ensimmäinen enkeli lähti ja vuodatti maljansa maan päälle. Silloin tuli paha ja ilkeä paisetauti niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa.

³ Toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se muuttui kuin kuolleen vereksi, ja kaikki meressä elävä kuoli.

⁴ Kolmas enkeli vuodatti maljansa virtoihin ja vesilähteisiin, ja ne muuttuivat vereksi. ⁵ Ja minä kuulin vesien enkelin sanovan: ”Vanhurskas olet sinä Herra, joka olet ja joka olit, sinä Pyhä, kun näin tuomitsit. ⁶ Sillä he ovat vuodattaneet pyhien ja profeettojen verta, ja verta sinä olet antanut heille juotavaksi. Sen he ovat ansainneet.” ⁷ Ja minä kuulin alttarin sanovan: ”Totta, oikeat ja vanhurskaat ovat sinun tuomiosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias.”

⁸ Neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon, ja sen annettiin paahtaa ihmisiä tulella. ⁹ Ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset. He eivät kääntyneet

sydämessään eivätkä antaneet kunniaa Jumalalle.

¹⁰ Viides enkeli vuodatti maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni. Ihmiset pureskelivat tuskissaan kieltään ¹¹ ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiansa ja paiseittensa takia mutta eivät kääntyneet teoistaan.

¹² Kuudes enkeli vuodatti maljansa suureen Eufratvirtaan, ja sen vesi kuivui, jotta valmistuisi tie auringonnousun suunnalta tuleville kuninkaille. ¹³ Sitten minä näin lohikäärmeen suusta, pedon suusta ja väärän profeetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, aivan kuin sammakoita.

¹⁴ Ne ovat riivaajien henkiä, jotka tekevät tunnustekoja. Ne lähtevät koko maanpiirin kuninkaiden luo kokoamaan heidät sotaan Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä. ¹⁵ ”Minä tulen kuin varas. Autuas se, joka valvoo ja pitää huolen vaatteistaan, ettei kulkisi alastomana eikä hänen häpeäänsä nähtäisi.” ¹⁶ Ja hän kokosi heidät siihen paikkaan, jonka nimi on hepreaksi Harmagedon.

¹⁷ Seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan, ja temppelistä, valtaistuimelta, kuului voimakas ääni, joka sanoi: ”Se on tapahtunut.” ¹⁸ Tuli salamoita, pauhinaa ja ukkosenjylinää, ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sellaista ole ollut siitä asti kun ihminen on ollut maan päällä. ¹⁹ Se suuri kaupunki

meni kolmeen osaan, ja kansakuntien kaupungit sortuivat. Suuri Babylon tuli muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antoi sille kiivaan vihansa viinimaljan.²⁰ Kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää näkynyt.

²¹Ja taivaasta satoi ihmisten päälle suuria rakeita, talentin painoisia, ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raevitsauksen tähden, sillä vitsaus oli hirvittävän ankara.

Suuri portto ja peto

17 Yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, tuli ja puhui minulle: ”Tule, minä näytän sinulle sen suuren porton tuomion, hänen joka istuu paljojen vesien päällä² ja jonka kanssa maan kuninkaatt ovat harjoittaneet haureutta ja jonka haureuden viinistä maan asukkaatt ovat juopuneet.”³ Sitten enkeli vei minut hengessä autiomaahan.

Minä näin naisen istuvan helakanpunaisen pedon selässä. Peto oli täynnä pilkkaavia nimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.⁴ Nainen oli pukeutunut purppuraan ja helakanpunaan ja koristautunut kullalla, jalokivillä ja helmillä. Kädessään hänellä oli kultainen malja, joka oli täynnä iljetyksiä ja hänen haureutensa saastaisuutta.⁵ Hänen otsaansa oli kirjoitettu nimi, salaisuus: ”Suuri Babylon, maan porttojen ja iljetysten äiti.”⁶ Minä näin naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja

Jeesuksen todistajien verestä, ja hänet nähdessäni minä ihmettelin suuresti.

⁷Enkeli sanoi minulle: ”Miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle naisen salaisuuden ja häntä kantavan pedon salaisuuden, sen, jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.⁸ Peto, jonka näit, on ollut, mutta sitä ei enää ole. Se tulee nousemaan syvyydestä ja menee kadotukseen. Ne maan päällä asuvat, joiden nimi ei ole kirjoitettuna elämänskirjaan maailman perustamisesta asti, ihmettelevät nähdessään pedon, sillä se oli, sitä ei enää ole, mutta se on tuleva.⁹ Tässä on ymmärrys, jossa on viisaus: Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joiden päällä nainen istuu. Ne ovat myös seitsemän kuningasta.¹⁰ Viisi heistä on kaatunut, yksi on, yksi ei ole vielä tullut. Kun hän tulee, hänen on määrä pysyä vähän aikaa.¹¹ Mutta peto, joka on ollut ja jota ei enää ole, on itse kahdeksas ja on yksi noista seitsemästä ja menee kadotukseen.¹² Ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuninkuutta mutta saavat vallan kuin kuninkaatt yhdeksi hetkeksi yhdessä pedon kanssa.¹³ He ovat yksimielisiä ja antavat voimansa ja valtansa pedolle.¹⁴ He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa voittaa heidät, sillä hän on herrojen Herra ja kuninkaiden Kuningas, ja hänen

kanssaan voittavat kutsutut, valitut ja uskolliset.”

¹⁵ Vielä hän sanoi minulle: “Vedet, jotka sinä näit tuolla, missä portto istuu, ovat kansoja, väkijoukkoja, kansakuntia ja kieliä. ¹⁶ Näkemäsi kymmenen sarvea ja peto vihastuvat porttoon, tekevät hänet autioksi ja alastomaksi, syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tulella. ¹⁷ Jumala on näet vaikuttanut heidän sydämessään, että he toteuttavat hänen ajatuksensa, toimivat yksimielisesti ja antavat kuninkuutensa pedolle, kunnes Jumalan sanat toteutuvat. ¹⁸ Nainen, jonka näit, on se suuri kaupunki, jolla on kuninkaallinen valta maan kuninkaihin.”

Babylonin kukistuminen

18 Tämän jälkeen minä näin vielä yhden enkelin tulevan alas taivaasta. Hänellä oli suuri valta, ja maa tuli valoisaksi hänen kirkkaudestaan. ² Hän huusi voimakkaalla äänellä: “Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon! Siitä on tullut riivaajien asuinpaikka ja kaikkien saastaisten henkien tyyssija, kaikkien saastaisten lintujen ja kaikkien saastaisten ja vihattavien petojen pesäpaikka. ³ Hänen haureutensa vihani viiniä ovat kaikki kansakunnat juoneet, ja maan kuninkaas ovat harjoittaneet haureutta hänen kanssaan, ja maan kauppias ovat rikastuneet hänen ylellisyytensä voimasta.”

⁴ Sitten kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: “Lähtekää sieltä ulos, minun kansani, ettette tulisi osallisiksi hänen synteihinsä ja saisi osaksenne hänen vitsauksiaan. ⁵ Sillä hänen syntinsä ovat ulottuneet taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa. ⁶ Maksakaa hänelle sen mukaan kuin hän on tehnyt, ja antakaa hänelle kaksinkertaisesti hänen tekojensa mukaan. Siihen maljaan, johon hän kaatoi, kaatakaa te hänelle kaksin verroin. ⁷ Niin paljon kuin hän on korottanut itseään ja elänyt ylellisyydessä, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämessään: ‘Minä istun kuningattarena, en ole leski enkä tule näkemään surua’, ⁸ sen vuoksi tulevat yhtenä ainoana päivänä hänen vitsauksensa: kuolema, suru ja nälkä. Ja hänet poltetaan tulella, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominnut.”

⁹ Maan kuninkaas, jotka ovat hänen kanssaan harjoittaneet haureutta ja eläneet ylellisesti, itkevät ja vaikeroivat häntä, kun näkevät hänen palonsa savun. ¹⁰ He seisovat loitolla, kauhuissaan hänen vaivansa vuoksi, ja sanovat: “Voi, voi sinua, suuri kaupunki, Babylon, sinä mahtava kaupunki! Yhdessä hetkessä tuli sinun tuomiosi.”

¹¹ Myös maan kauppias itkevät ja surevat häntä, kun kukaan ei enää osta heidän tavaroitaan: ¹² kultaa, hopeaa,

jalokiviä ja helmiä, hienopellavaista kangasta, purppurakangasta, silkkiä ja helakanpunaista kangasta, kaikenlaista tuoksupuuta, kaikenlaisia norsunluuesineitä ja kaikenlaisia jalopuusta, kuparista, raudasta ja marmorista tehtyjä esineitä,¹³ kanelia ja muita mausteita, suitsuketta, hajuvoidetta ja suitsutuspihkaa, viiniä ja öljyä, hienoja vehnä jauhoja ja viljaa, karjaa ja lampaita, hevosia ja vaunuja, orjia ja ihmissieluja.¹⁴ “Hedelmät, joita sielusi himoitsi, ovat sinulta menneet, ja kaikki herkut ja kalleudet ovat sinulta kadonneet, eikä niitä enää koskaan löydetä.”

¹⁵ Näiden tavaroiden kauppiaat, ne, jotka ovat rikastuneet hänen avullaan, seisovat loitolla, kauhuissaan hänen vaivansa vuoksi.¹⁶ Itkien ja surren he sanovat: “Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu hienoon pellavaan, purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla, jalokivillä ja helmillä,¹⁷ kun sellainen rikkaus tuhoutui yhdessä hetkessä!”

Kaikki laivurit ja kaikki laivaväki, merimiehet ja kaikki, jotka ammatikseen työskentelevät merellä, seisovat loitolla,¹⁸ ja nähdessään hänen palonsa savun he huusivat sanoen: “Mikä on tämän suuren kaupungin veroinen?”¹⁹ He heittivät hiekkaa pänsä päälle, ja itkien ja surren he huusivat: “Voi, voi tuota suurta kaupunkia, jonka vauraudesta

rikastuivat kaikki, joilla on laivoja merellä – se tuhoutui yhdessä hetkessä!”²⁰ Riemuitse siitä, taivas ja te pyhät ja apostolit ja profeetat, sillä Jumala on pannut täytäntöön teidän tuomionne hänestä.

²¹ Muuan väkevä enkeli otti kiven, joka oli kuin suuri myllynkivi, ja heitti sen mereen sanoen: “Näin rajusti heitetään pois Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä enää löydetä.”²² Ei kuulla sinussa enää harpunsoittajien eikä laulajien, ei huilun- eikä torvensoittajien ääntä. Ei löydetä sinusta enää minkään ammatin taitajaa, ei kuulla sinussa enää myllyn ääntä.²³ Ei loista sinussa enää lampun valo, ei kuulla sinussa enää sulhasen eikä morsiamen ääntä. Sillä sinun kauppiasi olivat maan mahtavia, ja sinun noituudellasi eksytettiin kaikki kansakunnat.²⁴ Ja hänestä on löydetty profeettojen ja pyhien veri ja kaikkien maan päällä tapettujen veri.”

Kiitoslaulu oikeasta tuomiosta

19 Sen jälkeen minä kuulin kuin suuren kansanjoukon sanovan voimakkaalla äänellä taivaassa: “Halleluja! Pelastus, kirkkaus, kunnia ja voima on Herran, meidän Jumalamme,² sillä totuudelliset ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa. Hän on tuominnut sen suuren porton, joka turmeli maan haureudellaan, ja on vaatinut hänen kädestään palvelijoittensa veren.”³ Ja toistamiseen sanottiin: “Halleluja! Hänen savunsa nousee aina ja ikuisesti.”

⁴Ne kaksikymmentäneljä vanhinta ja neljä olentoa heittäytyivät kasvoilleen ja palvoivat Jumalaa, joka istuu valtaistuimella, ja sanoivat: "Aamen, halleluja!"

Karitsan hääateria

⁵Valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: "Ylistäkää meidän Jumalaamme, kaikki hänen palvelijansa, te, jotka pelkätte häntä, sekä pienet että suuret!" ⁶Ja minä kuulin kuin suuren kansanjoukon äänen ja kuin suurten vetten pauhinan ja kuin voimakkaan ukkosenjylinän, sanovan: "Halleluja! Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut kuninkuuden. ⁷Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan hääät ovat tulleet. Hänen vaimonsa on laittautunut valmiiksi, ⁸ja hänen annettiin pukeutua hohtavaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen." Se vaate on pyhien vanhurskaat teot.

⁹Hän sanoi minulle: "Kirjoita: Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle!" Vielä hän sanoi minulle: "Nämä ovat tosia Jumalan sanoja." ¹⁰Minä heittäydyin hänen jalkoihinsa palvoakseni häntä, mutta hän sanoi minulle: "Varo, ettet tee sitä. Minä olen sinun ja veljesi palvelustoveri, niiden, joilla on Jeesuksen todistus. Kumarra ja palvo Jumalaa, sillä Jeesuksen todistus on profetian henki."

Valkoinen hevonen ja sen ratsastaja

¹¹Minä näin taivaan avoinna, ja siellä oli: valkoinen hevonen ja sen selässä istuvan nimi on Uskollinen ja Totuudellinen. Hän tuomitsee ja sotii vanhurskaasti. ¹²Hänen silmänsä olivat kuin tulen liekki, hänen päässään oli monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettuna nimi, jota ei tiedä kukaan muu kuin hän itse. ¹³Hän oli pukeutunut vereen kastettuun viittaan, ja häntä kutsutaan nimellä Jumalan Sana. ¹⁴Häntä seurasivat valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot pukeutuneina valkoiseen, puhtaaseen pellavavaatteeseen. ¹⁵Hänen suustaan lähtee terävä miekka, jotta hän löisi sillä kansakuntia. Hän paimentaa heitä rautaisella valtikalla ja polkee Jumalan, Kaikkivaltiaan, vihan kiivauden viinikuurnan. ¹⁶Hänellä on viitassaan ja kupeellaan kirjoitettuna nimi "kuninkaiden Kuningas ja herrojen Herra".

¹⁷Sitten minä näin erään enkelin seisovan auringossa, ja hän huusi kovalla äänellä kaikille keskitaivaalla lentäville linnuille: "Tulkaa, kokoontukaa Jumalan suurelle aterialle" ¹⁸syömään kuninkaiden lihaa, sotapäälliköiden ja mahtavien lihaa, hevosten ja niiden selässä istuvien lihaa, kaikkien vapaiden ja orjien lihaa, sekä pienten että suurten!"

¹⁹Ja minä näin, että peto ja maan kuninkaasivat sotajoukkoineen

kokoontuneet sotimaan hevosen selässä istuvaa ja hänen sotajoukkoaan vastaan.²⁰ Mutta peto otettiin kiinni ja sen kanssa väärä profeetta, joka pedon nähden oli tehnyt tunnustekonsa. Niillä hän oli eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin, ja ne, jotka olivat kumartaneet sen kuvaa. Ne molemmat heitettiin elävinä tulikiveä palavaan tuliseen järveen.²¹ Muut saivat surmansa miekasta, joka lähti hevosen selässä istuvan suusta, ja kaikki linnut tulivat kylläisiksi heidän lihastaan.

Tuhatvuotinen valtakunta

20 Sitten minä näin enkelin tulevan alas taivaasta kädessään syvyyden avain ja suuret kahleet.² Hän otti kiinni lohikäärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on Paholainen ja Saatana, ja sitoi sen tuhanneksi vuodeksi,³ heitti sen syvyyteen, jonka hän sulki ja lukitsi sinetillä sen yläpuolelta, ettei se enää eksyttäisi kansoja, kunnes ne tuhat vuotta kuluisivat loppuun. Tämän jälkeen se on määrä päästää irti vähäksi aikaa.

⁴ Minä näin valtaistuimia, ja niille, jotka asettuivat istuimille, annettiin tuomiovalta. Näin myös niiden sielut, jotka oli teloitettu Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden, niiden, jotka eivät olleet kumartaneet petoa eivätkä sen kuvaa eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa eivätkä käteensä. He heräsivät eloon ja ja

hallitsivat Kristuksen kanssa tuhat vuotta,⁵ mutta muut kuolleet eivät heränneet eloon, ennen kuin ne tuhat vuotta olivat kuluneet loppuun. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus.⁶ Autuaita ja pyhiä ovat ne, joilla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa. Heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he ovat Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan tuhat vuotta.

Saatanan kukistuminen

⁷ Kun tuhat vuotta on kulunut loppuun, päästetään Saatana vankeudesta, ja hän lähtee eksyttämään maan neljällä kulmalla asuvia kansakuntia, Googia ja Maagogia, kootakseen ne sotaan, ja lukumäärältään joukkoja on kuin meren hiekkaa.⁹ Ne nousevat yli koko maan laajuuden ja piirittävät pyhien leirin ja rakastetun kaupungin. Mutta taivaasta Jumalan luota lankeaa tuli ja tuhoaa ne.¹⁰ Paholainen, niiden eksyttäjä, heitetään siihen tuli- ja tulikivijärveen, jossa myös peto ja väärä profeetta ovat, ja niitä vaivataan yötä päivää, aina ja ikuisesti.

Viimeinen tuomio

¹¹ Minä näin suuren valkoisen valtaistuimen ja sillä istuvan, jonka kasvoja taivas ja maa pakenivat, eikä niille löytynyt enää sijaa.¹² Näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin.

Avattiin vielä yksi kirja, elämäkirja, ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan. ¹³ Meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja kukin heistä tuomittiin tekojensa mukaan. ¹⁴ Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema: tulinen järvi. ¹⁵ Ja jos ketä ei havaittu elämäkirjaan kirjoitetuksi, hänet heitettiin tuliseen järveen.

Uusi taivas ja uusi maa

21 Minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa olivat kadonneet, eikä merta enää ollut. ² Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan luota, valmistettuna niin kuin miehelleen kaunistettu morsian. ³ Ja minä kuulin voimakkaan äänen sanovan valtaistuimelta: ”Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Hän asuu heidän keskellään, ja he ovat hänen kansojaan. Jumala itse on heidän kanssaan, heidän Jumalansa. ⁴ Hän pyyhkii kaikki kyöneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa enää ole, ei murhetta, ei parkua eikä tuskaa, sillä kaikki entinen on mennyt.”

⁵ Valtaistuimella istuva sanoi: ”Uudeksi minä teen kaiken.” Hän sanoi myös: ”Kirjoita, sillä nämä sanat ovat luotettavat ja todet.” ⁶ Vielä hän sanoi

minulle: ”Se on tapahtunut. Minä olen Alfa ja Oomega, alku ja loppu. Minä annan janoiselle lahjaksi vettä elämän veden lähteestä. ⁷ Joka voittaa, perii tämän, ja minä olen hänen Jumalansa, ja hän on minun poikani. ⁸ Mutta pelkuriin ja epäuskoisten, saastaisten ja murhaajien, haureellisten ja noitien, epäjumalanpalvelijoiden ja kaikkien valehtelijoiden osa on siinä järvestä, joka palaa tulta ja tulikiveä. Tämä on toinen kuolema.”

Uusi Jerusalem

⁹ Yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli seitsemän maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, tuli ja puhui minun kanssani sanoen: ”Tule tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon.” ¹⁰ Hän vei minut Hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan luota. ¹¹ Se loisti Jumalan kirkkautta, ja sen hohde oli kuin kaikkein kalleimman kiven, kuin kristallinkirkkaan jaspiksen. ¹² Siinä oli suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia ja porteilla kaksitoista enkeliä. Portteihin oli kirjoitettu nimiä, Israelin lasten kahdentoista heimon nimet. ¹³ Idässä oli kolme porttia, pohjoisessa kolme porttia, etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia. ¹⁴ Kaupungin muurilla oli kaksitoista perustusta ja

niissä Karitsan kahdentoista apostolin nimet.

¹⁵ Hänellä, joka puhui minun kanssani, oli mittana kultainen ruokosauva, jotta hän mittaisi kaupungin, sen portit ja sen muurin. ¹⁶ Kaupunki on nelikulmainen, ja sen pituus on yhtä suuri kuin sen leveys. Hän mittasi ruokosauvalla kaupungin: kaksitoistatuhatta stadionmittaa. Sen pituus, leveys ja korkeus ovat yhtä suuret. ¹⁷ Hän mittasi sen muurin: sataneljäkymmentäneljä kyynärää, ihmismitan mukaan, joka on myös enkelin mitta. ¹⁸ Muurin rakennelma on jaspista, ja kaupunki on puhdasta kultaa, puhtaan lasin kaltaista. ¹⁹ Kaupungin muurin perustukset on kaunistettu kaikenlaisilla kalliilla kivillä. Ensimmäinen perustus on jaspis, toinen safiiri, kolmas kalsedoni, neljäs smaragdi, ²⁰ viides sardonyksi, kuudes karneoli, seitsemäs krysooliitti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topaasi, kymmenes krysopraasi, yhdestoista hyasintti ja kahdestoista ametisti. ²¹ Ne kaksitoista porttia ovat kaksitoista helmeä, kukin portti oli yhdestä helmestä. Kaupungin pääkatu on puhdasta kultaa, kuin läpikuultavaa lasia.

²² Mutta temppeliä minä en siinä nähnyt, sillä sen temppelinä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, ja Karitsa. ²³ Kaupunki ei tarvitse valokseen aurinkoa eikä kuuta, sillä Jumalan

kirkkaus valaisee sen, ja sen lamppuna on Karitsa. ²⁴ Kansat, jotka pelastuvat, vaeltavat sen valossa, ja maan kuninkaat tuovat sinne loistonsa ja kunniansa. ²⁵ Sen portteja ei koskaan suljeta päivällä, eikä yötä siellä olekaan. ²⁶ Sinne tuodaan kansakuntien loisto ja kalleudet. ²⁷ Eikä sinne pääse mitään epäpyhää, ei ketään iljetysten tekijää eikä valehtelijaa, vaan ainoastaan ne, joiden nimet on kirjoitettu Karitsan elämänskirjaan.

22 Enkeli näytti minulle myös elämän veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli kumpuaa Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. ² Keskellä kaupungin valtakatua, virran haarojen kulkiessa molemmin puolin, on elämän puu, joka kantaa kahdettoista hedelmät antaen hedelmänsä joka kuukausi. Puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. ³ Mitään kirousta ei enää ole. Siellä on Jumalan ja Karitsan valtaistuin, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä. ⁴ He näkevät hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on heidän otsassaan. ⁵ Yötä ei enää ole, eivätkä he tarvitse lampun valoa eivätkä auringon valoa, sillä Herra Jumala valaisee heitä. Ja he hallitsevat aina ja ikuisesti.

Jeesus tulee pian

⁶ Enkeli sanoi minulle: ”Nämä sanat ovat luotettavat ja todet. Herra, profeettojen henkien Jumala, on lähettänyt enkelinsä näyttämään

palvelijoilleen, mitä on määrä pian tapahtua. ⁷Minä tulen pian. Autuas se, joka ottaa varteen tämän kirjan profetian sanat!”

⁸Minä, Johannes, kuulin ja näin tämän kaiken. Kun olin sen kuullut ja nähnyt, heittäydyin maahan kumartuakseni sen enkelin jalkojen juureen, joka oli tämän minulle näyttänyt. ⁹Mutta hän sanoi minulle: ”Varo, ettet tee sitä! Minä olen sinun ja sinun veljiesi, profeettojen, palvelustoveri, sekä niiden, jotka noudattavat tämän kirjan sanoja. Kumarra ja palvo Jumalaa!”

¹⁰Ja hän sanoi minulle: ”Älä sulje sinetillä tämän kirjan profetian sanoja, sillä aika on lähellä. ¹¹Vääryyden tekijä tehköön edelleen vääryyttä, saastainen saastukoon edelleen, vanhurskas tehköön edelleen vanhurskautta ja pyhä pyhittyköön edelleen.”

¹²”Minä tulen pian, ja minun palkkani on minun mukani antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan. ¹³Minä olen Alfa ja Oomega, ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu.

¹⁴Autuaita ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi oikeus elämän puuhun ja että he pääsisivät

porteista sisälle kaupunkiin. ¹⁵Ulkopuolella ovat koirat ja noidat, haureelliset ja murhaajat, epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jotka rakastavat ja noudattavat valhetta.

¹⁶Minä, Jeesus, olen lähettänyt enkelini todistamaan teille tästä seurakunnissa. Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen sukuaan, se kirkas aamutähti.” ¹⁷Henki ja morsian sanovat: ”Tule!” Joka kuulee, sanokoon: ”Tule!” Joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon lahjaksi elämän vettä.

¹⁸Minä todistan jokaiselle, joka kuulee tämän kirjan profetian sanat: Jos joku panee niihin jotakin lisää, panee Jumala hänen päälleen ne vitsaukset, jotka on kirjoitettu tähän kirjaan. ¹⁹Jos joku ottaa jotakin pois tämän profetian kirjan sanoista, Jumala ottaa häneltä pois sen osan, joka hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu.

²⁰Hän, joka todistaa tämän, sanoo: ”Totisesti, minä tulen pian.” Aamen, tule, Herra Jeesus!

²¹Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kanssanne. Aamen.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License (CC BY-NC-ND).